

ი. იმნაიშვილი

ქართული. ოთხთავის სიგუონია-ლექსიკონი

ა. შანიძის

რედაქციით

წიგნი პირველად 1949 წელს დაისტამბა. წინამდებარე ნაშრომი უცვლელი სახით იბეჭდება.

გამოცემის ვაადვილების მიზნით შემჩნეული შეცდომები იბეჭდება წიგნის ბოლოს „შეცდომების გასწორების“ სახით.

განკუთვნილია ფილოლოგებისათვის.

რედაქტორისაგან

ორიოდე სიტყვა ამ წიგნის გამოცემის მიზნისა და რაობის შესახებ.

„ძველი ქართული ენის ძეგლების“ სერიის გამოცემა ისეა წამოწყებული, რომ შიგ შემაველ ტექსტებს ყველას უნდა ერთოდეს ლექსიკონი ან, თუ ძველი მეტად მნიშვნელოვანია, სიმფონია. ამ ლექსიკონებისა და სიმფონიების ძირითადი დანიშნულება ისაა, რომ მტკიცე საფუძველი შეიქნეს ვრცელი ქართული ისტორიული ლექსიკონის შესადგენად. სერიის პირველ წიგნს უკვე ახლავს სიმფონია¹, მესამეს დართული აქვს ენის მიმოხილვა მოზრდილი ლექსიკონითურთ², მეორისთვის კი ეხლა გამოდის ცალკე წიგნად სიმფონია-ლექსიკონი, რომელიც დოცენტმა ივანე იმნაიშვილმა შეადგინა ოთხთავის ორივე რედაქციის მიხედვით³ (მისი პირველი ნაკვეთი უკვე შარშან გამოვიდა).

ვამბობთ სიმფონიაო, რადგანაც შიგ ყველა სიტყვაა შეტანილი, რომლებიც კი გვხვდება ოთხთავში: ამოკრებილია არა მარტო სრულმნიშვნელოვანი სიტყვები (სახელები, ზმნები, ზმნიზედები), არამედ აგრეთვე დამხმარებებიც (კავშირები, თანდებულები, ნაწილაკები) ყველა ადგილის ჩვენებით, სადაც კი ესა თუ ის სიტყვა გვხვდება⁴; დაესძინთ ლექსიკონიო, რადგანაც ახსნილია ყველა სიტყვა, რომლებიც უცნობია დღევანდელ ქართულში, ან ცნობილია, მაგრამ სხვა მნიშვნელობა აქვთ, ვიდრე ოთხთავის ენაში.

მასალის დალაგების გამო უნდა შევნიშნოთ შემდეგი: სახელთა და ზმნათა ფორმები დალაგებულია არა მარტო ანბანურ რიგზე (რაც შრავალ შემთხვევაში ძალიან არეუ-დარეუდა ერთმანეთში სხვადასხვა ჯურის სიტყვებსა და ფორმებს), არამედ ასეთი სისტემით: სახელები—ბრუნვათა და რიცხვთა მიხედვით, ზმნები კი—მწკრივთა, პირთა და რიცხვთა თანამდევრობით. მხოლოდ ასეთი წესი გვაძლევს საშუალებას, სწრაფად მოენახოთ ესა თუ ის ფორმა: იმავე სიტყვის სხვადასხვა ფორმებს შორის. რასაკვირველია, ეს მოითხოვს ელემენტარულ ცოდნას გრამატიკისას, მაგრამ რა გაეწყობა, როცა ქართულ ზმნებში ფორმათა წარმოება უმთავრესად პრეფიქსული ხასიათისაა! მართლაც, აბა რა კეჟა იქნებოდა, რომ შინაარსეულად ერთნაირი ფორმები ერთმანეთისაგან გაგვეთრშა ანბანური დალაგების გამო? ასეთ შემთხვევაში ხომ გრამატი-

¹ ხანძები ლექსიკონარი (ფოტოტიპირი რეპროდუქცია). გამოსცა და სიმფონია დაურთო ა. შანიძემ. 1944.

² გიორგი მთაწმიდელი. ცხორება იოვანესი და ეფთჳმესი. გამოსაცემად დაამზადა ივ. ჯავახიშვილმა.—გ. მთაწმიდლის ენა „იოვანეს და ეფთჳმეს ცხოვრების“ მიხედვით. ა. შანიძისა. 1946.

³ ქართული ოთხთავის ორი ძველი რედაქცია სამი შატბერდული ხელნაწერის მიხედვით. (897, 936 და 973 წწ). გამოსცა ა. შანიძემ. 1945.

⁴ გამონაკლისს შეადგენს „და“, „ხოლო“ და რამდენიმე სხვა, რაზელათიკისაუკ შეუფუგნელმა მხოლოდ რამდენიმე ადგილი დაიმოწმა.

კულად ახლოს მდგომი ფორმები ერთისა და იმავე ზმნისა სხვადასხვა ადგილას უნდა მოგვეთავსებინა მათ-მათი დასაწყისი ასოების მიხედვით! მაგ., „ვეტყოდე“ მოხვდებოდა ვ ასოზე, „გეტყოდე“—გ-ზე, „მეტყოდე“—მ-ზე, „იტყოდე“ ან „ჰეტყოდე“—ე-ზე ან ზ-ზე (შესაბამისად) და სხვა. ამიტომ ერთადერთი სწორი გადაკრა საკითხისა შეიძლება იმ გზით, რომელიც ნაჩვენებია აქ და რომელიც უფრო ადრე ხანმეტი ლექციონარის სიმფონიაში მქონდა გამოყენებული.

კიდევ უფრო ნაკლები გამართლება ექნებოდა, რომ ზმნის გამოსავალ ხორმად რომელიმე პირიანი ფორმა მიგველო. ქართული ლექსიკონების ავტორთა პრაქტიკის თანახმად (ს. ორბელიანისა, დ. ჩუბინაშვილისა და სხვებისა), ასეთად მიღებულია საწყისი, მაგრამ პირიანი ფორმებისთვის მოცემულია ინდექსები, საკირო შემთხვევაში კი პირთა რაოდენობაც არის ნაჩვენები. ეს მეთოდი პირველად გ. მთაწმიდლის „იოვანეს და ეფთვიმეს ცხოვრების“ ლექსიკონში ვიხმარე, ოლონდ, იქ ნახმარ ინდექსებს ვარდა, აქ დამატებით ნულით შემოღებული ზმნების უნიშნო წარმოების აღსანიშნავად. ამის გამო ერთი ფუძის ზმნები, განსხვავებული გვარისა და ქტევის მიხედვით, გაფანტული კი არაა სხადასხვა ადგილას წიგნში (ვთქვათ, „ზარახავს“ ზ-ზე, „იზარახა“ ი-ზე, „ეზრახა“ ე-ზე და მისთანა), არამედ თავმოყრილი ერთად. ზმნის ფორმათა ჩვენების ისეთი ხერხი, კარგად შემოწმებული ქართული ლექსიკოგრაფიის პრაქტიკით (სულ ცოტა ორ საუკუნე-ნახევრის მანძილზე) და დიდად გაუმჯობესებული ინდექსებისა და გარკვეული რიგის შემოღებით, მარტივია სიტყვის მოსაძიებლად ლექსიკონში, რაციონალურია სიტყვის მნიშვნელობის მკაფიოდ დადგენისათვის და მეტად ეფექტიანია ადგილისა და დროის მოგების თვალსაზრისით. მისი უპირატესობა სხვა შესაძლებელ ხერხებთან შედარებით ცხადია ოთხთავის ზმნათა ფორმების მცირეოდენ მისალაზღედაც კი და კიდევ უფრო ცხადი უნდა იყოს საერთო ხასიათის ლექსიკონებში.

დიდი შრომისა და რუღუნების შედეგად ი. იმნაიშვილმა შეძლო მოეცა კარგი ცნობათა წიგნი, სადაც სრულად არის წარმოდგენილი მთელი ლექსიკური მარაგი უძველესი ეპოქის ქართული სალიტერატურო ენის კარგა მოზრდილი ძეგლისა.

ყველა პირობითი ნიშნის დაწვრილებითი ახსნა მოცემულია ავტორის წინასიტყვაობაში.

ა. შანიძე

ОТ РЕДАКТОРА

Издавая симфонию-словарь к важнейшему памятнику истории грузинского языка—к четвероглаву в древнегрузинском переводе, считаю нужным сказать несколько слов о цели и характере настоящего издания.

По замыслу, лежащему в основе издания серии „Памятники древнегрузинского языка“, тексты, входящие в эту серию, должны быть снабжены подробными словарями, а наиболее важные из них—симфониями. Главная цель этих словарей и симфоний—подготовить надежный материал для составления полного исторического словаря грузинского языка. Первый том означенной серии уже снабжен симфонией¹, третий имеет подробный словарь², а для второго тома³ ныне издается симфония-словарь отдельной книгой (Первый выпуск этой книги появился в прошлом году).

Словарь составлен доцентом И. В. Имнайшвили к обеим редакциям четвероглава и заключает в себе все слова, встречающиеся в означенном памятнике, причем учтены не только полнозначные слова (имена, глаголы, наречия), но и служебные (союзы, предлоги, частицы) с указанием всех мест, где данное слово встречается⁴. Имея, таким образом, все черты симфонии или конкорданса, книга в то же время является словарем, где, впрочем, объяснения даны только в тех случаях, когда слово совсем неизвестно в ловогрузинском, или же известно, но имеет другое значение, чем в языке четвероглава.

В отношении расположения материала надо заметить, что склоняемые и спрягаемые формы приводятся не в простом алфавитном порядке (что в некоторых частях дало бы хаотическую смесь разнородных слов и форм), а по следующей системе: склоняемые—в порядке падежей и чисел, а спрягаемые—в порядке скрив, лиц и чисел. Только такой способ дает возможность быстро найти нужную форму среди грамматически сродных форм одного и того же слова. Конечно, при

¹ Ханизмный лексикоментарий. Фототипическая репродукция. Издава и симфонией снабдил А. Шанидзе, Тбилиси, 1944 г.

² Георгий Святотгорец. Жизнь св. Иоанна и св. Евфимия. Подготовил к печати И. Джавахишвили.—Язык Георгия Святотгорца по его „Жизни св. Иоанна и св. Евфимия“ А. Шанидзе. Тбилиси, 1946.

³ Две древних редакции грузинского четвероглава по трем шатбердским рукописям (897, 936 и 973 гг.). Тбилиси, 1945.

⁴ Исключения составляют (св. „и“), (св. „но“) и несколько других, в отношении которых составитель ограничился указанием некоторых мест.

этом требуется некоторое знакомство с грамматикой, но что поделать, когда в грузинских глаголах преобладает префиксальное образование! В самом деле, было бы нелепо разобщать формы одного и того же глагола, расположив их в алфавитном порядке, ибо тогда формы, тесно связанные между собой грамматически, разошлись бы по разным местам, смотря по начальным буквам; так, напр., ვეტყუღე („я говорил ему“) пришлось бы поместить на букву ვ, ვეტყუღე („я говорил тебе“) — на ვ, მეტყუღე („ты говорил мне“) — на მ, იტყუღე resp. ჰეტყუღე („ты говорил ему“) — на ი resp. ჰ и т. п. Поэтому единственно правильным решением вопроса является то, которое дано здесь, равно как и раньше в симфонии ханмэтного лексиконария.

Еще менее имеется оснований для того, чтобы за исходную форму грузинского глагола принимать какую-либо личную форму. По примеру авторов грузинских словарей (С. Орбелани, Д. Чубинашвили и др.), за таковую принят масдар (имя действия), но для личных форм даны индексы, а в нужных случаях и указания на количество лиц. Этот метод впервые применен мной в словаре к сочинению Георгия Святогорца „Житие св. Иоанна и св. Евфимия“, но, в дополнение к индексам, фигурирующим там, здесь введен нуль для обозначения отсутствия гласного или согласного индекса. Благодаря этому, глаголы одного корня, различающиеся между собой в залоговом и версионном отношениях, не разбросаны по разным местам (напр., ზრახავს „помышляет“, на букву ზ, იზრახა „он подумал“ на ი, ა ვზრახა „он посоветовался с ним“ на ვ), а сгруппированы вместе. Этот способ расположения глагольных форм, хорошо проверенный на практике грузинской лексикографии (по меньшей мере на протяжении двух с половиной веков) и усовершенствованный мной применением индексов и установлением определенного порядка, прост в отношении пользования словарем, весьма рационален для точного определения значения слова и дает большой эффект с точки зрения экономии места и времени. Его преимущество перед всеми другими возможными способами, хорошо видное и на ограниченном числе глаголов четвероглава, еще более ясно будет видно в словарях общего характера.

В результате кропотливой и упорной работы И. В. Имнайшвили получилась хорошая справочная книга, где дан полный свод всех слов и выражений довольно крупного памятника древнейшей эпохи грузинского литературного языка.

Подробное разъяснение всех встречающихся в издаваемой книге условных знаков и обозначений дано в предисловии автора.

А. Шанидзе

წინასიტყვაობა

I. სიმფონიის მოცულობა

სიმფონიაში სიტყვები ამოწერილია ორივე რედაქციის ტექსტიდან, რომელთაგანაც ერთი წარმოდგენილია გრუპ-პარხლის (DE) ხელნაწერებში, მეორე—ადიშისაში (C)¹. DE-ს ტექსტის მასალა მთლიანადაა ამოღებული, C-ს ტექსტისა კი—მხოლოდ განსხვავებული: უკანასკნელიდან სიტყვები ამოწერილია ყველა იმ შემთხვევაში, როცა ეს სიტყვები DE-ს შესაბამ ადგილას საზოგადოდ არ გვხვდება, ან იმავე ფორმით არ გვხვდება, ან კიდევ გვხვდება, მაგრამ სხვაგვარად აგებულ წინადადებაში. მოვიყვანოთ ერთი მაგალითი.

DE .

C

მრ. 6,47. და ვითარცა შემწუხრდა, იყო კუალად ნაფი იგი შუვა ოდენ ზლუასა მას, და იგი თავადი მარტო იყო ქუეყანასა.

და ვითარ შემწუხრდა, იყო ნაფი საშოვალ ზლუასა, და იგი ხოლო მარტო იყო ქუეყანასა ზედა.

6,48. და იხილნა იგინი, რამეთუ იურგოდეს სლვასა მას ნაფისასა, რამეთუ იყო ქარი იგი პირით მათსა.

და იხილნა იგინი საარებულნი დელვისა მისგან ნაფისა, რამეთუ ქარი წინაუკუმო იყო.

ამ შემთხვევაში C-დან არ არის ამოსაწერი „შემწუხრდა“, „იყო ნაფი“, „იგი“, „მარტო იყო“ (6,47), „იხილნა იგინი“, „რამეთუ“, „იყო“ (6,48). ყველა ეს სიტყვა დაახლოებით ამავე ფრაზაში მოიპოვება DE-შიც. სამაგიეროდ C-დან ამოსაწერია „ზლუასა“, რადგან DE-ში ეს სიტყვა ნაწევრით არის წარმოდგენილი: „ზლუასა მას“; ასევე ითქმის „ქარისა“ და „ნაფის“ შესახებაც: „ქუეყანასა“ იმიტომ უნდა ამოვიწეროთ, რომ მას აქ თანდებული ახლავს: „ქუეყანასა ზედა“, ხოლო DE-ში უთანდებულად არის მოცემული. რაც შეეხება დანარჩენ სიტყვებს, ისინი იმიტომ უნდა იქნენ ამოწერილი, რომ ზოგი

¹ ამათგან პირველი რედაქციის ტექსტი ცნობილია პროტოკულატის სახელით (ა. შ ა-ნ ი მ ვ, ქართული ოთხთავის ორი ძველი რედაქცია სამი შატბერდული ხელნაწერის მიხედვით, წინასიტყვაობა, 1945, გვ. 08). ამ ჯგუფის ხელნაწერებს ეკუთვნის აგრეთვე 913 წელს ოპიხას გადაწერილი და ამჟამად ათონზე დაცული ხელნაწერი. ამ რედაქციას ოპიხ უ რ ი რ ე-დაქცია ეწოდება (ი. ი მ ნ ა ი შ ვ ი ლ ი, ადიშის ოთხთავი რედაქციულად: თბილ. უნივ. შრომები, ტ. 28, 30—31; გრუპისა და პარხლის ოთხთავთა რედაქციული ურთიერთობისათვის პუშკინის სახ. თბილ. სახელ. პედაგ. ინსტიტუტის შრომები, ტ. IV, 1947).

მათგანი C-ში სხვა ფორმით არის გადმოცემული, ვიდრე DE-ში, მაგალითად: ვითარცა DE—ვითარცა C, ზუვა DE—საშოვალ C, ნავისასა DE—ნავისა C, ხოლო ზოგის ეკვივალენტად DE-ში სრულიად სხვა სიტყვებია, მაგალითად: და DE—ხოლო C, რამეთუ იურფოდეს DE—საარებულნი C, სლვასა მას (ნავისასა) DE—ლელებისა მისგან (ნავისა) C, პირით მათსა DE—წინაუკუშო C.

DE-დან ამოწერილია ყველა სიტყვა. გამონაკლისი დაშვებულია შემდეგს შემთხვევებში: არ არის ამოწერილი და სიმფონიაში შეტანილი ყველა შემთხვევა შემდეგი კავშირებისა: „და“, „ვითარმედ“, „რაჲთა“, „ხოლო“. არ არის შეტანილი არც კავშირი „რამეთუ“, როცა იგი დღევანდელი ქართულით „რომ“-ს აღნიშნავს. არ არის შეტანილი ავრეთვე განსაზღვრული ნაწევარი „ესე“, „ეგე“, „იგი“. ეს ნაწევრები სათანადო სახელებთანაა სრულად წარმოდგენილი, ცალკე კი მათ მნიშვნელობა არ აქვთ. ჩამოთვლილი სიტყვებიდან, როცა უკანასკნელთ ჩვეულებრივი მნიშვნელობა აქვთ, სიმფონიაში შეტანილია მხოლოდ რამდენიმე შემთხვევა სანიმუშოდ¹. სხვა მნიშვნელობით კი ზემოთ აღნიშნული ყველა 8 სიტყვა უკლებლივ არის ამოწერილი და სიმფონიაში ნაჩვენები.

დანარჩენი სიტყვები, როგორც აღვნიშნეთ, გამოუკლებლივ არის ამოწერილი და შემოტანილი სიმფონიაში: ნაჩვენებია ყველა არსებითი სახელი, ზედსართავი, რიცხვითი, ნაცვალსახელი, ზმნა, ზმნიზედა, თანდებული, კავშირი, შორისდებული, ნაწილაკი კი. მოკლედ, წიგნში შემოტანილია ყველა სიტყვა, რაც კი მოიპოვება ოთხთავში, და ნაჩვენებია იმდენჯერ, რამდენჯერაც გვხვდება. D-სა და E-ს ყველა მნიშვნელოვანი ვარიანტიც წარმოდგენილია უკლებლივ.

II. ამოწერის პრინციპები

1. ტექსტიდან სიტყვა ამოწერილია, როგორც წესი, ფრაზაში. ამასთან ერთად ისიც უნდა აღვნიშნოთ, რომ ეს ფრაზა არსებითთან, ზმნასთან, ზმნიზედასთან, კავშირთან, შორისდებულსა და, ზოგიერთ შემთხვევაში, ნაცვალსახელთანაც, რაც შეიძლება, სრულად არის წარმოდგენილი. ზედსართავი, რიცხვითი, თანდებული და ნაწილაკი მხოლოდ იმ სიტყვასთან არის ამოღებული, რომელსაც ახლავს: პირველი სამისათვის ასეთი სიტყვა არს. სახელია, მეოთხისათვის—თითქმის ყველა მეტყველების ნაწილი მეტ-ნაკლებად. გამონაკლისი დაშვებულია უმთავრესად ზედსართავის მიმართ (იშვიათად სხვების მიმართაც) ასეთ შემთხვევებში აქაც მთელი ფრაზაა მოცემული. ეს გარემოება აიხსნება ამ სიტყვათა განსაკუთრებული მნიშვნელობით მოცემულ შემთხვევაში.

2. რთული წინადადება უმეტეს შემთხვევაში დაშლილია მარტივ წინადადებად და მაგალითი ამ უკანასკნელთაგან არის ამოღებული, მაგალითად:

¹ ეს გამონაკლისები დაშვებულია იმის გამო, რომ აღნიშნული სიტყვები ძალიან ხშირად იხმარება ჩვენს ტექსტში, მათი შემოტანა წიგნში ერთობ გაზრდიდა მას, სარგებელიც ნაკლები იქნებოდა.

„დედანი, რომელნი მოსდევდეს გალილეათ, ჰხედვიდეს ამას“ (ლ. 23,49) ასეა დაშლილი: „დედანი... ჰხედვიდეს ამას“ და „რომელნი მოსდევდეს გალილეათ“.

3. გამოტოვებული სიტყვა ან სიტყვები სამწერტილითაა აღნიშნული.

4. ამოწერისას სიტყვათა რიგს ყურადღება არ ექცეოდა: ერთი და იგივე სიტყვიერი მასალა, რიგით განსხვავებული, ცალ-ცალკე არ ამოგვიწერია, მაგ.: „რომელსა ზედა დაშენებულ იყო ქალაქი იგი მათი“ DE—„რომელსა ზედა ქალაქი მათი დაშენებულ იყო“ C (ლ. 4,29). ამნაირი მასალა, სხვადასხვა ადგილიდან ამოღებული, ერთადაა ნაჩვენები, მაგ.: „არა მარტოა ვარ“, ი. მ. 16; 16,32, თუმცა მეორე ადგილას ასე იკითხება: „არა ვარ მე მარტოა“. აქ, გარდა იმისა, ანგარიში არ აქვს გაწეული აგრეთვე დამზნარ სიტყვების მეტ-ნაკლებობას: მეორე ფრაზაში მეტია „მე“. მაგარად ეს „მე“ აქ არ ცვლის ფრაზის აზრს, ის პირველშიც იგულისხმება.

5. როცა წინადადება ერთი მუხლიდან მეორეშია გადატანილი და ამოსაწერი სიტყვა ახალ მუხლშია მოხვედრილი, მოყვანილია მთელი წინადადება, მაგრამ დამოწმებულია ის მუხლი, რომლიდანაც ამოღებულია გასარჩევი სიტყვა, მაგ.: „ტიროდა მას ზედა და იტყოდა“, ლ. 19,42. ეს ნიშნავს: „იტყოდა“ 42-ე მუხლშია, და ყურადღება არ ექცევა იმ გარემოებას, რომ ფრაზის დასაწყისი („ტიროდა მას ზედა“) წინა მუხლში იკითხება.

6. ორი სიტყვისაგან შემდგარი კომპოზიციები ერთადაა წარმოდგენილი. ისინი დალაგებულია პირველი სიტყვის ასოების მიხედვით, ხოლო მეორე სიტყვისათან მითითებულია კომპოზიტის I ნაწილი, მაგ., „მღდელთ შოძლუარი“ შეტანილია მღდელ სიტყვის ასოების რიგზე, ხოლო „მოძლუართან“ მითითებულია: ნ. (=ნახე) „მღდელთ მოძლუარი“-ი. აი ზოგიერთი ასეთ კომპოზიტთაგანი: გულის ზრახვა, გულის თქუმა, გულის სიტყუა, გულის წყრომა, ეზოას მოძლუარი, ერისა კაცი, ვეცხლის მოყუარე, თავით თვისით, თესლის მოფარდული, კერმის მცვალებელი, მზის აღმოსავალი, მზის დასავალი, მშვდობის მოქმედი, პურისა უფალი, პურის ქამა, სამეუფოასა კაცი, სასყიდლით დადგინებული, სახლისა უფალი, სიტყუს ადგინება, სიტყუს განგება, სიტყუს გამოძიება, სიტყუს გება, ფასის საცავე, ქველის მოქმედი, ქვისა დაკრება, ქუეყანის მოქმედი, ყოველთა სადგური, შჯულის მღებელი, შჯულის მეცნიერი, შჯულის მოძლუარი, ძვრის მოქმედი, ძვრის საქმე, წყლით რლუნად და ბევრი სხვა.

7. ტირე (—) უჩვენებს სიტყვის ფუძის ნაწილს, რომელიც ფრჩხილებში წარმოდგენილ ნაწილს ფუძისას უსწრებს წინ, მაგ.: „გულისჯმაყუნა (—ხმ. E)“ ნიშნავს: E-ში სწერია: „გულისხმაყუნა“; „სარწმუნოებთა (—ოვ. DE)“ ნიშნავს: DE-ში იკითხება: „სარწმუნოებთა“.

8. მინუსით (—) აღნიშნულია, რომ რომელსამე რედაქციაში (ან ხელნაწერში) არ მოიპოვება თანდებული, ნაწევარი თუ ნაწილაკი. მაგალითად:

ა) „შევიდა სახლსა მას შინა (—C)“ ნიშნავს: თანდებული „შინა“ არ მოიპოვება C-ში.

ბ) „ვის ვამსგავსნე კაცნი ესე (—CE) ამის ნათესავისანი“ (ლ. 7,31) ნიშნავს : ნაწევარი „ესე“ მხოლოდ D-ში მოიპოვება, ის არ არის CE-ში.

გ) „კაცსა-ლა (—DE)“ ნიშნავს : „ლა“ ნაწილაკი არ არის არც D-ში და არც E-ში, ის მხოლოდ C-შია.

9. როცა მინუსი (—) ისეთ სიტყვას ახლავს, რომელსაც ორი ნაწილაკი ერთვის ერთად (ან ერთი ნაწილაკი და მეორე ნაწევარი, ან, პირიქით : ერთი ნაწევარი და მეორე ნაწილაკი), ეს მინუსი უკანასკნელს ეხება, მაგ. : „რომელმანცა-იგი (—C) ჰხადა მას“ (ლ. 7,39) ნიშნავს : C აკლებს „იგი“ ნაწილაკს [უკანასკნელად (მინუსის წინ) აქ „იგი“-ა], მაგრამ მას (C-ს) აქვს „ცა“ ნაწილაკი, ე. ი. C-ში იკითხება : „რომელმანცა ხადა მას“ („ხადა“ „ჰხადა“-ს ნაცვლად აქ არ აღინიშნება).

10. როდესაც მინუსიანი ადგილი ორჯერ ან სამჯერაა დამოწმებული, მინუსი ჩუქულბრივ პირველ დამოწმებას ეხება, მეორე და მესამე დამოწმებას შეიძლება ეხებოდეს და შეიძლება არც ეხებოდეს, მაგ. : „ესე არს, რომლისათჳს-იგი (—C) ვთქუ“ (ი. 1, 15, 30) ნიშნავს : ნაწილაკი „იგი“ არ მოიპოვება C-ში მხოლოდ პირველ დამოწმებულ ადგილას (ი. 1,15), მეორე ადგილას (ი. 1,30) იგი ამ შემთხვევაში მოიპოვება. ამ უკანასკნელ ადგილასაც რომ არ ყოფილიყო ეს „იგი“, აღნიშვნა მაინც ისეთივე იქნებოდა. მეორე მაგალითი : „რომელთა-იგი (—C) ჰამეს“ (მ. 14,21; მრ. ი. 8,9; ი. 6,13). ამ სამი დამოწმებული ადგილიდან „იგი“ ნაწილაკი C-ს აკლია მხოლოდ პირველში (მ. 14, 21), მაგრამ იგი არის ორ დანარჩენში (მრ. 8,9; ი. 6,13).

11. პლუსით (+) აღნიშნულია, რომ სათანადო ხელნაწერში ემატება, რაც ამ ნიშანს მოსდევს (თანდებული, ნაწევარი, ნაწილაკი), მაგ. : „აღესრულნეს ღღენი (+იგი E)“, ლ. 2,21 ამის ნიშნავს : E-ში „ღღენი იგი“ ყოფილა, ხოლო D-ში—„ღღენი“. იგივე ითქმის თანდებულიანი და ნაწილაკიანი მაგალითების შესახებაც.

12. როდესაც C-ს დამოწმებას ფრჩხილებში კიდევ აქვს C, ეს იმას ნიშნავს, რომ ფრჩხილებში მოცემულია ხელნაწერის ფორმა, რომელიც ნაბეჭდში შესწორებულია, მაგ. : „გარდამოჯდა წჳჳაჲ (წუჳაჲ C)“, მ. 7,25 C ნიშნავს : ხელნაწერის „წუჳაჲ“ გამოცემაში წჳჳად არის შესწორებული.

13. როდესაც ფრჩხილებში მოქცეულია სიტყვა (ნაწევარი, თანდებული, ნაწილაკი), მაგრამ არ არის არც მინუსი და არც პლუსი ნიშანი, ეს ნიშნავს, რომ ამ სიტყვით სათანადო ხელნაწერში შეცვლილია მის წინ მდგომი სიტყვა, მაგ. : „იყო კაცი ესე (იგი C) მართალი“, ლ. 2,25 ნიშნავს : „კაცი ესე“ DE-ში იკითხება, ხოლო C-შია „კაცი იგი“.

14. ერთი და იმავე ადგილის ერთი და იგივე სიტყვა, ერთ ხელნაწერში არსებითად გაგებული, ხოლო მეორეში—ზედსართავად, ამოწერილია ცალ-ცალკე, მაგ. : „ცოდვლისა კაცისა თანა შევიდა დადგრომად“, ლ. 19,7 DE და : „ცოდვლისა თანა შევიდა დადგრომად“, იქვე C : პირველ შემთხვევაში ცოდვლისა ზედსართავად არის გაგებული (ცოდვლისა კაცისა თანა), მეორეში არსებითად (ცოდვლისა თანა შევიდა). ეს წესი ბოლომდეა გატარებული.

III. დალაგების პრინციპები

1. სიტყვები დალაგებულია ფუძეთა მიხედვით.
2. პრეფიქსებით ნაწარმოები სიტყვები თავისი ასოების რიგზეა დაწყობილი, მარტივი ფუძე კი ნაჩვენებია და მითითებულია, თუ რა სიტყვაა მისგან ნაწარმოები ოთხთავში, მაგ.:
 ზერ ნ. დაბერება.
 ზურ ნ. გეზურე, საზურე.
 კეც ნ. მეკეცე.
 შილ ნ. მემტილე.
 ტყორც ნ. სატყორცებელ.
 ხილვა ნ. აღხილვა, გემოას-ხილვა, თუთ-მხილველ, მიმოდახილვა, მიმოხილვა, მიხილვა, მოხილვა, შეხილვა.
 ზოგი ამ მარტივ ფუძეთაგანი გვხვდება ტექსტში (ბერ-ი, ზურ-ი, მტილ-ი, ხილვა), ხოლო ზოგიც—არა (კეც, ტყორც).
3. განმეორებული ფორმები დალაგებულია ოთხთავის რიგის მიხედვით.
4. მსგავსი ადგილების ჩვენებისას ერთად ეუყრით თავს ისეთ ფრაზებს, რომელნიც ხაფხებით ერთნაირი არაა: ერთ-ერთ წევრს აკლია ერთი სიტყვა (ხან ორიც), უფრო ხშირად ნაწევარი, ნაწილაკი, ან სიტყვათა წყობა შებრუნებულია და სხ., მაგრამ, რაც მთავარია, ხაფხებით ერთი სახითაა წარმოდგენილი გამოხატანი სიტყვა, მაგ., „გამოსხრულ“-ის ჩვენებისას მოგვყავს ფრაზა: „ვი არცა ავახაკა ზედა გამოსხრულ ხართ ... შეპყრობად ჩემდა“, მ. 26,55 C; მრ. 14,48 C; ლ. 22,52. ყველა აქ მოყვანილი სიტყვა სწორედ ასე იკითხება სიტყვა და მარკოზის თავებში, ხოლო ლუკას თავში ორი უკანასკნელი სიტყვა („შეპყრობად ჩემდა“), რომელიც აქ აზრის სისრულისათვისაა მოყვანილი, არ მოიპოვება, და მაინც დაეიმოწმეთ ლუკაც, რადგანაც ჩვენთვის ამ შემთხვევაში საინტერესო სიტყვა „გამოსხრულ“ აქაც ისეთ საერთო ფრაზაშია, როგორც პირველ ორ მახარებელთან (შდრ. კიდეც მ. 27,40,42 და მრ. 15,30. მ. 26,11; მრ. 14,7 და ი. 12,8 C. მ. 23,7 და ლ. 13,34).
5. ადგილის მოგების მიზნით ერთადაა ნაჩვენები რამდენიმე ისეთი პასაჟი, რომელთაგან გამოსატანი სიტყვა ერთში 2-ჯერ ან 3-ჯერ გვხვდება, ხოლო სხვებში ერთჯერ ან 2-ჯერ, მაგ.: „რომელსა აქუნდეს, მიეცეს და მიემატოს; და რომელსა არა აქუნდეს, და რომელსა იგი აქუნდეს, მოვეელოს მისგან, მ. 13,12; 25,29; მრ. 4,25; ლ. 8,18; 19,26. ამ ხუთი დამოწმებული ადგილიდან სამივე ხაზგასმული სიტყვა მხოლოდ 4-შია, ერთში (ლ. 8,18) მხოლოდ ორია (აკლია „რომელსა იგი აქუნდეს“). ამის მეორე მაგალითი იქნება: „განირთხ ჰელი შენი! და მან განირთხა ჰელი, მ. 12,13; მრ. 3,5; ლ. 6,10. ამ სამი ადგილიდან ხაზგასმული სიტყვა (ჰელი) 2-ჯერ პირველ ორშია წარმოდგენილი, მესამეში კი მხოლოდ ერთჯერ იკითხება („განირთხ ჰელი შენი“).
6. ზემორე აღნიშნული ადგილების ჩვენებისას მთელი ხიზუხტით მხოლოდ პირველი ადგილია ნაჩვენები, სხვებში ხვდა სიტყვების მიზართ შეიძლება.

ცოტაოდენი ცვლილება იყოს შერტანილი, მაგრამ აქ მათ არ უჭერენებთ. ასე, მაგ., ჩვენ მიერ ზემოთ მოყვანილ პირველ მაგალითში სწერია „განირობხ“, ხოლო ორ დანარჩენში — „განირობჲ“, მაგრამ „ქელ“ სიტყვისათვის ამ სხვაობის ზუსტად აღნუსხვას არ აქვს მნიშვნელობა და ჩვენც არ გვიჩვენებია.

7. როდესაც ტექსტში გვხვდება ერთნაირი შინაარსის ადგილები, რომლებიც ფორმით მნიშვნელოვნად განსხვავდებიან ერთმანეთისაგან, მათი მონახვის გაადვილების მიზნით ესენიც ერთადაა თავმოყრილი, ოღონდ იმ განსხვავებით, რომ აქ ყველა ასეთი ადგილი თავიანთი ფრაზებითაა მოცემული.

8. როდესაც ერთი და იგივე სიტყვა ოთხთავში რამდენიმეჯერ გვხვდება, დალაგებისას იგი პირველად (ხან შეორედაც) სრულად არის წარმოდგენილი. ხოლო შემდეგ მხოლოდ ინიციალით, მაგ.: „განირობჲ ჳელი შენი! და მან განირობა ჳ.“ წიგნის ახალ გვერდზე გადასვლისას ეს სიტყვა პირველად ისევ მთლიანად არის მოცემული.

9. ხანდახან შემოკლებულია ასახსნელ სიტყვასთან ერთად მასთან მკიდროდ დაკავშირებული და ადვილად მისახვედრი სიტყვაც (თანდ., განსაზღვრება და სხ.), მაგ.: მას ჟაშხა შინა = მას შ. შ.; ღმრთესა მიერ = ღ. შ.; გჳსასა ჳედა = გ. ჳ.; ქუეყანახა ჳედა = ქ. ჳ.; სახუფეველი ცათაჲ = ს. ც. და სხ.

10. ინიციალის ჩვენებით დაგვეყოფილდით აგრეთვე იმ შემთხვევებშიც, როცა ეს პირველი ასო ზმნის პირის ნიშანი, ან პირის ნიშნის პირველი ნაწილი იყო, მაგ.: ხთხოვა = ხ., ჰხოვა = ჰ., ჳეთხა = ჰ.

11. დეფისით გაყოფილი კომპოზიტებიც პირველი ასოთია შემოკლებული: თაყუანახ-სცეს = თ., ღაღად-ყო = ღ., მამა-ღედა = მ.

12. ორ ცალ-ცალკე სიტყვად დაწერილი კომპოზიტი შემოკლებულია ორივე სიტყვის ინიციალებით: ძკრახ ჰაქმე = ძ. ხ., გულის ხიტუა = გ. ხ., მღღელთ შოძღუაი = შ. მ.

13. ახალი სიტყვა იწყება აბზაციტ, აბზაციტვე იწყება ხანდახან ამა თუ იმ სიტყვის სხვადასხვა ფორმა. ორივე შემთხვევაში სიტყვა შავად არის დაბეჭდილი. განსხვავება მიიწაა მათ შორის: ა) ახალი სიტყვა ყოველთვის აბზაციის თავშია, სხვა ფორმა კი შეიძლება თავშიც იყოს, ფრაზის შუაშიც, ბოლოშიც; ბ) ახალი სიტყვის შემდეგ მუდამ ორწერტილია, სხვა ფორმის შემდეგ კი ან არავითარი ნიშანი არაა, ან ის ნიშანია, რაც საჭიროა საერთო წესით.

14. იმ შემთხვევაში, როცა სახელს ან ზმნას (იშვითათაღ სხვა მეტყველების ნაწილსაც) ბევრი ფორმა აქვს, დალაგებისას ცალკეული ფორმები ონ მსგავს ფორმითა გჯუფები გამოყოფილია აბზაცებით, წინააღმდეგ შემთხვევაში — არა.

ცალ-ცალკე უნდა შეგჩერდეთ სხვადასხვა მეტყველების ნაწილზე.

A. არსებითი სახელები

1. არსებით სახელთა სხვადასხვა ბრუნვის ფორმები დალაგებულია ბ რ უ ნ ე ბ ი ს (და არა ასოთა რიგის) მიხედვით: წრფ., სახ., მოთხ., მიც.

1. ეს წესი, სამწუხაროდ, მხოლოდ 290 გვერდიდან არის გატარებული.

ნათ., მოქმ., ვით., წოდ. ჯერ მოკუმულია მხოლოდითი რიცხვი, შემდეგ—პრაველობითი. პრაველობითში ჯერ ებ-იანი პრაველობითი (ყველა ბრუნვაში), შემდეგ ნარ-თანინი. ნიმუში:

	I	II	III
წრფ.	კაც	კაცებ	—
სახ.	კაცი	კაცები	კაცი
მოთხ.	კაცმან	კაცებმან	კაცთა
მიც.	კაცსა	კაცებსა	"
ნათ.	კაცისა	კაცებისა	"
მოქმ.	კაცითა	კაცებითა	"
ვით.	კაცად	კაცებად	"
წოდ.	კაცო	კაცებო	კაცნო

ეს წესი არაა დაცული მხოლოდ მაშინ, როცა ერთ წინადადებაში ორი მეზობელი ბრუნვაა მოკუმული, მაგრამ ისე, რომ პირველად შეხვედრილი სახელის ბრუნვა, წესის მიხედვით, შეორედ უნდა იყოს, და პირიქით, თანაც ამ სახელზე სხვა მაგალითები ან სულ არაა, ან არის, მაგრამ ძალიან ცოტა და ამიტომ არ ღირს სულ რაღაც რამდენიმე სტრიქონის შემდეგ მისი განმეორება, მაგ.: „ვერ კელ-ეწიფების ხესა კეთილსა ნაყოფისა ხენეშისა [ნათ.] გამოღებად, არკა ხესა ხენეშა [მიც.] ნაყოფისა კეთილისა გამოღებად“, მ. 7,18. დავსძენთ აქვე, რომ ეს სიტყვები ამ ბრუნვებში ოთხთავში სხვაგან აღარ გვხვდება. მეორე მაგალითი: „იყავ კეთილად მცნობელ წინამოხაჯულისაგან [ნათ.] შენისა აღრე... ნუტუეე მიგკეს შენ წინამოხაჯულმან მან [მოთხ.] შენმან მსაჯულსა“, მ. 5,25. ამის შემდეგ აღნიშნული სახელის მხოლოდ ერთი მაგალითია მთელ ოთხთავში (წინამოხაჯულისაგან, ლ. 18,3).

2. თვითველ რიცხვში ჯერ მიდის ლიტონი სახელი: უნაწევრო, უთანდებულო და უნაწილაკო, შემდეგ—ნაწევრიანი (ნაწევრებში ჯერ „ესე“, შემდეგ „ეგე“, ბოლოს „იგი“), მაგ.:

	I	II	III
სახ.	კაცი ესე	კაცი ეგე	კაცი იგი
მოთხ.	კაცმან ამან	კაცმან მაგან	კაცმან მან
მიც.	კაცსა ამას	კაცსა მაგას	კაცსა მას
ნათ.	კაცისა ამის	კაცისა მაგის	კაცისა მის
მოქმ.	კაცითა ამით	კაცითა მაგით	კაცითა მით

3. ამას მიჰყვება თანდებულიანი სახელები. თანდებულები ბრუნვათა მიხედვითაა განაწილებული, ხოლო ერთი ბრუნვის თანდებულები—თანდებულთა ასოების რიგის მიხედვით, მაგ.:

კაცსა ზელა
კაცისაგან
კაცისა თანა

კაციასათჳს
 კაციასა მიერ
 კაციასა მიმართ
 კაციასა წინაშე და სხ.

როდესაც თანდებული ერთვის არა ჟღერაოდ არსებითს, არამედ მასთან მდგომ განსაზღვრებას, ასეთი შემთხვევები წინაა გაშვებული, მაგ. :

ჯერ: ასულისა მისისაგან
 შერმე: ასულისაგან.

4. ამის შემდეგ მოცემულია ნაწვერიან-თანდებულისანი სახელები, მაგ.:

კაციასა ამისგან
 კაციასა ამის თანა და სხ.

5. ბოლოს შიდის ნაწილაკიანი სახელები: ჯერ ერთი რომელიმე ნაწილაკი ყველა ბრუნვაში, შემდეგ სხვები ამგვარადვე. ნაწილაკიანი სახელებიც ნაწილაკთა ასოების რიგზე დაწყობილი, მაგ. :

კაცივე
 კაცმანვე
 კაცსავე და სხ.
 კაცი-ლო
 კაცმან-ლა
 კაცსა-ლა და სხ.
 კაციცა
 კაცმანცა
 კაცსაცა და ი. შ.

6. წიგნში ჯერ მოცემულია სახელთა ცალმაგი ბრუნება. ამას მიჰყვება ორმაგი ბრუნება.

ა) პირველად დაწყობილია მხ. რიცხვის ნათესაობითზე დაყრდნობილი ბრუნვები, მაგ. :

	მხ. რ.	მრ. რ.
წრფ.	კაცი(ა)	—
სახ.	კაცისაჲ	კაცისანი
მოთხ.	კაცისამან	კაცისათა
მიც.	კაციასა	"
ნათ.	კაცისაჲსი	"
მოქმ.	კაცისაჲთა	"
ვით.	კაციასა	"
წოდ.	კაციასაო	კაცისანო

ბ) ამას მისდევს შრ. რიცხვის ნათესაობითზე დაფუძნებული ბრუნვები, მაგ.:

	მხ. რ.	შრ. რ.
წრფ.	კაცთა	—
სახ.	კაცთად	კაცთანი
მოთხ.	კაცთამან	კაცთამან
მიც.	კაცთასა	კაცთასა
ნათ.	კაცთაჲსა	კაცთაჲსა
მოქმ.	კაცთაჲთა	კაცთაჲთა
ვით.	კაცთა	კაცთა
წოდ	კაცთაო	კაცთანო

გ) შემდეგ მიდის თანდებულის საშუალებით წარმოქმნილი სახელები:

ა)

მხ. რ.	შრ. რ.
კაცისაგანი	კაცისაგანნი
კაცისაგანმან	კაცისაგანთა
კაცისაგანსა	"

ბ)

შრ. რ.	მხ. რ.
კაცთაგანი	კაცთაგანნი
კაცთაგანმან	კაცთაგანთა
კაცთაგანსა	"

დ) უკანასკნელად მიდის თანდებულის საშუალებით წარმოქმნილი ნაწევ-
რიანი სახელები:

ა)

მხ. რ.	შრ. რ.
კაცისა ამისგანი	კაცისა ამისგანნი
კაცისა ამისგანმან	კაცისა ამისგანთა
კაცისა ამისგანსა	"

ბ)

მხ. რ.	შრ. რ.
კაცთა ამათგანი	კაცთა ამათგანნი
კაცთა ამათგანმან	კაცთა ამათგანთა
კაცთა ამათგანსა	"

7. სამზავი ბრუნების სახელები სულ ბოლოსაა მოქცეული. მაგრამ უნდა შევნიშნათ, რომ ამნაირი შემთხვევა ძალიან მცირეა, ის მხოლოდ ზოგიერთ სახელთან გვხვდება. მაგალითი :

ზეცათაჲსაჲ
ზეცათაჲსაჲმან
ზეცათაჲსასა

8. თანაინი მრავლობითის ფორმებს უფრო ხშირად არ აქვს მითითებული, თუ რომელი ბრუნვისაა ისინი, მაგრამ დალაგებული კი არის მკაცრი რიგით: ჯერ მთხრობითის ფორმებია მოცემული, შემდეგ მიცემითისა და ა. შ.

9. სახელი გიმორტანილი ფუძის სახით მაშინაც, როცა ამ ფორმით (წრფ. ბრ.) ეს სახელი ოთხთავში არ გვხვდება, მაგ.:

მაგ.: „პირი ცისაჲ იცით გამოცნობად“.

10. მიცემითში, ნათესაობითსა და მოქმედებითში ჯერ ისეთი ფორმებია მოყვანილი, რომელთაც ემფატიკური ან მოეპოვებათ, შემდეგ—ანიანები, მაგ.:

ჯერ: ცისკარს, კეთილის, პირით

მერმე: ცისკარსა, კეთილსა, პირითა

11. როცა ე-ზე ფუძეგათავებული სახელი სახელობითს ბრუნვაში ერთ-ერთ ხელნაწერში ე-ნით არის წარმოდგენილი, ის, როგორც შესაძლებელი ფორმა, ნაჩვენებია ყოველთვის (ფრჩხილებში), მაგ.: „ერთი მეზუერმ (მ—ე CD)“, ლ. 18, 10. შემდეგში ეს „მეზუერე“ ცალკე აღარაა შეტანილი. ორივე (ზოგჯერ სამივე) ხელნაწერის „მეზუერე იგ“ კი (ერთი და იმავე ადგილისა) ცალკეა ნაჩვენები, როგორც სახელობითის ფორმა. მაგრამ როცა ამნაირი სახელი წარმოდგენილია ბრუნვაში ე-რით (ე. ი. მერვე ე-ნით) არის გადმოცემული, ეს, როგორც შეუძლებელი ფორმა, არსად არაა ნაჩვენები, მაგ.: „არა ვარ მტაცებელ, ცრუ მმჩრუშე“, ლ. 18, 11. E-ში ხაზგასმული სიტყვა ამ სახითაა მოყვანილი: მმჩრუშე. მაგრამ აქ მ არ გამოითქმის როგორც „ეჲ“, არამედ როგორც „ე“, ის აქ მხოლოდ გრაფიკული ვარიანტია ე-ნისა (ისე რომ არ იყოს, გვექნებოდა: მტაცებელი, ცრუა და არა: მტაცებელ, ცრუ).

12. ორმაგი ბრუნების სახელთა ვითარებითი ბრუნვის ფორმები, რომლებიც ცალმაგი ბრუნების ნათესაობითს ემთხვევა, თავისი ბრუნების სისტემაშია შეტანილი, მაგალითად, „ძედ ღმრთისა“ უნდა მოიქცენოს არა ამ რიგში: „ღმერთ, ღმერთი, ღმერთმან, ღმერთსა, ღმრთისა, ღმრთითა, ღმრთად, ღმერთო“, არამედ ამაში: ღმრთის (ა), ღმრთისაჲ, ღმრთისამან, ღმრთისასა, ღმრთისაჲთა, ღმრთისაჲ, ღმრთისაჲო“.

13. ნაწევრბრუნვის სახელები. როგორც ზემოთ იყო აღნიშნული (გვ. 015), ჯერ უნაწევრო სახელები მიდის, შემდეგ—ნაწევრიანები. აქ დამატებით უნდა შევნიშნათ შემდეგი: ა) როდესაც ორ სახელს ერთი ნაწევარი ახლავს, პირველი გაშვებულია ის სახელი, რომელსაც უშუალოდ ახლავს ეს ნაწევარი, შემდეგ—მეორე, მაგ.: „იწყეს მწიგნობართა მათ და ფარისევლთა განზრახვად ბოროტისა“, ლ. 11, 53. აქ „მათ“ ორივე სახელს ეკუთვნის (ზღრ. ბერძნ. ჯე-

განვიხილოთ ორივე მხარის განცხადება, სომხ. და სპარსულ რედაქციასთან დაკავშირებით, ამიტომ „ფარისეველთა“-ც ნაწევრიან სახელებშია შეტანილი, მაგრამ ისე კი, რომ ის მოქცეულია იმ სახელთა შემდეგ, რომელთაც უშუალოდ ახლავთ ნაწევარი.

ბ) ამ წესითაა დალაგებული აგრეთვე თანდებულიანი ბრუნვებიც, მაგ., მდღელთ მოძღუართაგან და ფარისეველთა.

გ) ნაწევარ-ნაკლულ და ნაწევარ-მეტ სახელთა შესახებ ნ. ზემოთ (II, 8,9,10,11,13) [გვ. 012].

დ) თავისებური მდგომარეობაა მაშინ, როცა ერთი სახელი უნაწევროდაა მოცემული, ხოლო მეორეს ახლავს ნაწევარი და წინ დასმული განსაზღვრება, მაგ.: „ჯუარი თჯი“, ი. 19,17 DE და „თჯი იგი ჯუარი“, იქვე C. სად უნდა დაემატოს ეს „იგი“ პირველ ფორმას? თავისი წყობის მიხედვით ბოლოში: „ჯუარი იგი თჯი“, რადგანაც განსაზღვრება („თჯი“) მას ბოლოში აქვს, მაგრამ ეს „იგი“ ტექსტში მოცემულ სახელს წინ უძღვის, მეორე წინადადების წყობის მიხედვით ნაწევარი სიხელს წინ უნდა დაერთოს, რადგანაც განსაზღვრება ამ წინადადებაში წინ მიუძღვის სახელს („თჯი იგი ჯუარი“), მაგრამ ამ შემთხვევაში DE-ს სიტყვების ასე განლაგება (იგი ჯუარი თჯი) შეუფერებელი იქნებოდა ძველი ქართლის ბუნებისათვის. ამიტომ ასეთი სახელები (ნაწევრიანი და უნაწევრო) ცალ-ცალკეა ამოწერილი და დალაგებული.

ე) იშვიათად ერთ სახელს ორი ნაწევარი ახლავს, მაგ.: „ესმა მის კერძოთა მათ“, მრ. 3,21; ან კიდევ: „მო-რად-ვიდეს მეთერთმეტისა მის ჟამისანი იგი, მიიღეს თითოდ სატირი“, მ. 20,9 C. თვითული ეს სახელი ორმაგი ბრუნვებისაა: პირველი წარმოადგენს ნათესაობით-მიცემითის ფორმას, რის გამოც გვაქვს: მის (კერძოთა) მათ, მეორე—ნათესაობით-სახელობითისას, სწორედ ამიტომ არის: მის (ჟამისანი) იგი. ორივე შემთხვევაში სტილისტიკური ნოსაზრებით გამოტოვებულია (მაგრამ ივლისხმება) მეორე ნაწევრის ფარდი სახელი: პირველში ესაა ერსა, მეორეში—მოქმედნი.

B. ზედსართავი სახელები

1. ზედსართავი სახელი, როგორც წესი, მხოლოდ იმ არსებით სახელთანაა ამოწერილი, რომელსაც ის ახლავს (ღჯნოდ კეთილი). მხოლოდ განსაკუთრებულ შემთხვევებში, როცა ესა თუ ის ზედსართავი იშვიათად იხმარება და ამის გამო მეტ ინტერესს იწვევს, ეს ზედსართავი მოყვანილია სრულ წინადადებაში.

2. ზედსართავი სახელის ერთი და იგივე ფორმა დალაგებულია იმ არსებით სახელთა ასოების რიგის მიხედვით, რომელთაც ის ახლავს (გული კეთილი, საქმც კეთილი, ღჯნოდ კეთილი).

3. როდესაც ერთ წინადადებაში გვხვდება რამდენიმე ზედსართავი სახელი, ისინი მოცემულია ერთად პირველი არსებითი სახელის ასოების რიგზე, მაგალითად: ყოვლითა გულითა შენითა და ყოვლითა სულითა შენითა და ყოვლითა გონებითა შენითა და ყოვლითა ძალითა შენითა (მრ. 12,30).

4. ზედსართათა (და აგრეთვე ნაცვალსახელთა) დალაგებას ხშირად ახლავს ასეთი არათანამიმდევარი დამოწმება: მოწაფეთა თჯსთა, მ. 19,10; მრ. 8,4 C; 14,12; მ. 9,37; 10,1 და სხ., ე. ი. ერთი და იმავე ფორმისათვის ჯერმათეა დამოწმებული, შემდეგ მარკოზი, ბოლოს ისევე მათე. ეს გარემოება შემდეგით აიხსნება: დამოწმებათა პირველ წყებაში სათანადო ზედსართავი თუ ნაცვალსახელი მოთხრობითს ბრუნვამა, მეორე წყების დამოწმებაში—მიცემითში, შესამისაში—ნათესაობითში.

5. ზედსართავ სახელთა (და ზმნიზედათა) ხარისხის ფორმები თავ-თავის რიგზეა ნაჩვენები, მაგ.: აღრე—ანზე, უადრეს—უნზე, დადებით ხარისხთან ყოველთვის არის მითითება მის უფროობითს ხარისხზე, თუ, რა თქმა უნდა, ასეთი მოიპოვება ოთხთავში, მაგ.: აღრე—ნ. კიდევ უადრეს.

C. რიცხვითი სახელები

1. რთული რაოდენობითი რიცხვითი სახელები ერთ სიტყვადაა მიჩნეული და ასოთა რიგის მიხედვითაა დალაგებული. ამიტომ „ოთხმეოც და ათცხრამეტ“ (99) უფრო აღრეა ნაჩვენები, ვიდრე „ოთხმეოც და ოთხ“ (84).

2. რიგობითი რიცხვითი სახელები თავის რიგზეა დალაგებული (შეათე, მეორე, მესამე). ყოველ სათანადო რაოდენობითს რიცხვითს სახელთან არის მითითება მისგან ნაწარმოებ რიგობითს რიცხვითს სახელზე, მაგ.: ორ ნ. კიდევ მეორე, ათ ნ. კიდევ მესამე.

3. ყოველგვარი რიცხვითი სახელი მხოლოდ იმ არსებობის სახელთანაა მოცემული, რომელსაც ის ახლავს (ათორმეტი წელი, მეათე ეამი).

D. ნაცვალსახელები

1. პირის ნაცვალსახელები, როგორც წესი, მხოლოდ ზმნასთან არის წარმოდგენილი: პრქუა შახ, მოიყვანა იგი, გუესმა ჩუენ, გევედრები შენ.

2. თუ ერთი და იგივე პირის ნაცვალსახელი სხვადასხვა ხელნაწერში ერთსა და იმავე ადგილას სხვადასხვა ზმნასთანაა წარმოდგენილი, ცალ-ცალკეა ნაჩვენები: გლოცავ შენ (ლ. 16,27); გევედრები შენ (იქვე C). უფრო იშვიათად C-ს ზმნა ფრჩხილებშია ხოლმე ჩასმული: გლოცავ (გევედრები C) შენ, ლ. 16,27. ასე: მოეგებოდეს შახ, ლ. 14,12; შეემთხვნეს მას, იქვე C, ან: მოეგებოდეს (შემთხვნეს C) მას, ლ. 14,12.

3. ეგვექ უნდა ითქვას კუთვნილებითი ნაცვალსახელების შესახებაც, ოღონდ ისინი არსებობის სახელთანაა ხოლმე მოცემული: ჯელით წერილი შენი, ლ. 16,7; წიგნი შენი, იქვე C, ან: ჯელით წერილი (წიგნი C) შენი, ლ. 16,7.

4. როდესაც ნაცვალსახელები ჩემი, შენი, ჩუენი, თქუენი... დამოუკიდებლად არის აღებული, ისინი პირველადაა გაშვებული, ხოლო არსებითთან ერთად ხმარებულნი—შემდეგ, ამიტომ:—„უკუეთუ სიტყუანი ჩემნი დაიმაჩნეს, თქუენიცა დაიმაჩნენ“ (ი. 15,20) წინ მიღის, ხოლო „გულნი თქუენნი (მ. 6,21)— შემდეგ, თუმცა პირველი მათგანი (თქუენნიცა) ნაწილაკიანი სახელია და საერთო წესით ბოლოს უნდა ყოფილიყო.

E. თანდებულები

1. თანდებულები მხოლოდ არსებობის სახელთან არის ამოწერილი (კაცი-საგან, წინაშე მეფეთა).
2. თუ არსებითსა და თანდებულს შორის ზედსართავი ან კუთვნილებითი ნაცვალსახელია მოთავსებული, ისიცაა ამოწერილი: თავისა თქვენისა თანა (ი. 5,42), მამისა ჩემისათჳს.
3. როცა ერთი თანდებული ორ ან მეტ არსებობს ახლავს, ცხადია, თანდებულთან ერთად ყველა ასეთი არსებითი არას ამოწერილი: ერი მღღელთ მოძღუართაგან და მწიგნობართა და ფარისევლთა.
4. თანდებულები დალაგებულია იმ არსებით სახელთა რიგზე, რომელთაც ისინი ახლავან, მაგალითად, ჯერ: ეკალთა ჴედლა, მერმე: ერდოთა ჴედლა.
5. როდესაც არსებობს სახელთან ერთად წარმოდგენილია ჴედსართავი ან კუთვნილებითი ნაცვალსახელი და თანდებული ამ უკანასკნელთ ახლავს, ეს თანდებული მიიწეოდა არსებით სახელის რიგის მიხედვითა დაწყობილი, მაგ.: ბოროტისაგან საუნჯისა (მ. 12,35) სანზე უნდა მოინახოს (საუნჯისა) და არა ზანზე (ბოროტისა).

E. ნაწილაკები

1. ნაწილაკები ნაჩვენებია მხოლოდ იმ სიტყვასთან, რომელსაც ის ახლავს (სახელთან, ჴმნასთან, ჴმნიზედასთან...).
2. ესა თუ ის ნაწილაკი ჯერ ჴმნებთანაა დალაგებული, მერმე—სახელებთან: არს-ლა, კაცმან-ლა.
3. ნაწილაკების ჴმნის პირიან ფორმებთან დალაგებისას ჴმნათა ფორმების თანამიმდევრობაა დაცული: ჯერ: ლალადებდესვე (უწყე.), მერმე: ლალადებდენვე (I კავშ.).
4. როდესაც ერთი და იგივე ნაწილაკი ერთ ფრაზაში ახლავს სხვადასხვა სიტყვას (სახელს, ჴმნას...), ისინი ერთადაა ამოწერილი და დაწყობილი პირველი სიტყვის რიგის მიხედვით, მაგ.: ნუ იმრუშებ, ნუ კაც-ჴკლავ, ნუ იპარავ, ნუ ცილსა ჴსწამებ (ლ. 18,20). აქ ოთხივე ნუ ერთადაა მოცემული „მრუშება“-სთან. აქედან აღვილი მოსაძებნია ნუ ამ მარტივ წინადადებაში: ნუ იპარავ.
5. ლა, ცა, ჴე ნაწილაკებისათვის არაა ცალკე ამოწერილი შემდეგი სიტყვები: არლა, ვერლარა, ვერლარავენ, არლარა, ნულარა, ნულარავენ... არცა, ვერცა, ნუცა, არცალა, ვერცალა, ვითარცა... ვინმე რამე, სამე, სადამე, რომელიმე.

G. ჴმნები

ლექსიკონსა და სიმფონიაში ჴმნების (იხე როგორც საერთოდ სხვა სიტყვათა) დალაგებისას ჩუენ ვსარგებლობთ იმ პრინციპებით, რომლებიც შეიმუშავა და მოგვცა ა. შანიძემ თავის შრომებში (ხანმეტი ლექსიკონარი, 1944; გიორგი მთაწმიდლის ენა იოვანეს და ეფთვიმეს ცხოვრების მიხედვით, 1946).

1. ზმნების ფორმები მიყვანილია საწყისთან. თუ ზმნას საწყისი არ მოეპოვება, გამოსავლად აღებულია მისი ფუძე. ან ძირი, მაგ.: დაჩჩან — დაჩჩუ, იტყოდეს — ტყუ.

2. გამონაკლისს შეადგენს ისეთი ზმნები, რომელთა საწყისიც (და მიმღობანი) დაცილებულია პირიანი ფორმებისაგან, მაგ.: მოვალს, მოვიდა — მოსლვა, წარვალს, წარვიდა — წარსლვა. ასეთ შემთხვევებში ზმნის ყველა ფორმა პირიან ფორმათა ფუძესთანაა მოყვანილი. აქვეა აგრეთვე დართული საწყისი და მიმღობანი.

3. ზმნისწინიანი ზმნები თავ-თავის ადგილასაა მოყვანილი, უზმნისწინოს ადგილას კი მითითებულია ყველა ზმნისწინიანი ფორმა.

4. ჯერ პირიანი ფორმებია მოყვანილი, შემდეგ უპირობები (საწყისი, მიმღობა)!

5. პირიანი ფორმები განაწილებულია მწყკრევთა რიგის მიხედვით ასე (მაგალითი მესამე სუბ. პირის ფორმებზე):

I ხერია

1. აწმყო	წერს
2. I ხოლმ.	წერნ
3. უწყვეტილი	წერდა
4. I ბრძანებითი	წერდინ
5. უწყვ. ხოლმ.	წერდის
6. I კავშირ.	წერდეს

II ხერია

7. წვეტილი	წერა
8. II ბრძანებითი	წერენ
9. II ხოლმებითი	წერის
10. II კავშირებითი	წეროს

III ხერია

11. I თურმეობითი	უწერიეს
12. II თურმეობითი	ეწერა
13. III კავშირებითი	ეწეროს

„თვითთული მწყკრევის ფარგალში ერთ-პირიანი ზმნის ფორმები პირთა თანამდევრობით არის დალაგებული ჯერ მხოლობითში და შემდეგ მრავლობითში. ორ-პირიანსა და სამ-პირიან ზმნეზში ყურადღება პირველად სუბიექტურ პირს ექცევა და შემდეგ ობიექტურებს. თვითთული სუბიექტური პირის ფარგლებში ობიექტურები ყველა უნდა ამოიწუროს ორსავე რიცხვში. ამის მიხედვით „ხილვა“ ზმნის ფორმები, მაგ., წყვეტილში, ასე დაეწყოება: ვიხილე, ვიხილე, ვიხილენ; მიხილე, მიხილე, მიხილენ (გვხილენ), იხილენ; მი-

1 ა. შანიძე, ხანები ლექციონარი, გვ. 026.

ხილა, გიხილა, იხილა, მიხილნა (გვხილნა), გიხილნა, იხილნა. ასევეა სუბ. პირების მრავლობითშიც. ამავე წესით ეწეობა ფორმები ყველა მწკრივში, ოღონდ ჯერ ძირეული ზმნის ფორმებია მოყვანილი ყველა წარმოდგენილი მწკრივის მიხედვით და შემდეგ წარმოქმნილას. ამის გამო ჯერ აბსოლუტური ზმნაა მოყვანილი, შემდეგ რელატიური, ჯერ საარვისო და შემდეგ სათავისო და სასხვისო, ჯერ აქტივი და შემდეგ პასივი, ჯერ დინამიკური და შემდეგ სტატიკური და მისთ¹.

6. ზმნებს პირიან ფორმათა საჩვენებლად ქცევისა და ვნებითი გვარის ნიშნები აქვს მიწერილი. ნამდვილია ეს კატეგორიები თუ მოჩვენებითი (ე. ი. მოკპოვება მათ საპირისპირო ფორმები თუ არა), აქ ეს საკითხი უყურადღებოდ არის დატოვებული; საზოგადოდ ესა თუ ის ინდექსი (ჰ, ი, ი/უ და სხვ.) მოუთითებს მხოლოდ იმაზე, რომ პირიანი ფორმა სათინადო ნიშნით იწარმოება; სახელდობრ:

ა—პირიანი ფორმა იწარმოება ა ხმოვით. გარდამავალ ზმნებში ეს არის საარვისო ქცევა.

ი—პირიანი ფორმა იწარმოება ი ხმოვით. გარდამავალ ზმნებში ეს არის სათავისო ქცევა.

ი/უ—პირიანი ფორმა იწარმოება ი ან უ ხმოვით (ი-თი I და II ობ. პირში, უ-თი III ობიექტურ პირში). ჩვეულებრივ ეს არის სასხვისო ქცევა. გარდამავლებში ის 3-პირიანია, გარდაუვლებში კი—2-პირიანი.

ი უობ.—პირიანი ფორმა იწარმოება ი ხმოვით, მაგრამ პირდ. ობიექტი არ აქვს, 1-პირიანია, თუმცა სუბიექტი ბრუნვა-ცვალებადი აქვს.

ი ვნ.—პრეფიქსიანი ვნებითი იწარმოება ი ხმოვით. ფორმა 1-პირიანია:

ე—პრეფიქსიანი ვნებითი იწარმოება ე ხმოვით. ფორმა 2-პირიანია².

დ (ან ნ)—ენებითი სუფიქსიანია და იწარმოება დ (ან ნ) თანხმოვნის საშუალებით. თავში ხმოვანი არ აქვს, ფორმა 1-პირიანია.

¹ იქვე.

² ამ ენიან წარმოებაში არის გავრთიანებული როგორც ტაური ენიანი ვნებითები (გმალების, ვედრების), ისე ისეთი წარმოების ფორმებიც, როგორცაა „გვლოვდა, გიცხვდა, ეძიებდა“, რომელთაც ჩვეულებრივ ვნებითათვის დამახასიათებელი არც აწმყის ებ-დაბოლოება გააჩნიათ და არც უწვევტლის ოდ-უ. შდრ. ამ ტიპის

აწმყო

უნჯაბთაღ

ვ-ე-ძი-ებ

ვ-ე-ძი-ებ-დ-(ი)

ე-ძი-ებ

ე-ძი-ებ-დ-(ი)

ე-ძი-ებ-ს

ე-ძი-ებ-და

და ენიანი ვნებითის

აწმყო

უნჯაბთაღ

ვ-ე-ვედრ-ებ-ი

ვ-ე-ვედრ-ებ-ოდ-ე

ე-ვედრ-ებ-ი

ე-ვედრ-ებ-ოდ-ე

ე-ვედრ-ებ-ი-ს

ე-ვედრ-ებ-ოდ-ა.

ა — დენებითი სუფიქსიანია (იწარმოება ღ-თი), მაგრამ მას კიდევ თავში ა ხმოვანი აქვს. ფორმა 2-პირიანია.

ბ/ჟ — სუფიქსიანი ვნებითი სახევისო ქცევის ფორმით იხმარება. ფორმა 2-პირიანია.

ეს ინდექსები მიუთითებს მხოლოდ I და II სერიის ფორმათა წარმოებაზე. III სერიის ფორმები კი გარკვეული შაბლონის მიხედვით არის ნაწარმოები.

აღნიშნული ინდექსები ზოგჯერ ახსნა-განმარტებაშიც არის ნახმარი სიტყვებისათვის. ჩვენს განმარტებაში ინდექსი მაშინაა ნაჩვენები, როცა ეს ინდექსი განსამარტავი სიტყვის ინდექსს არ მისდევს, მაგ.: დაბადება, 0—(3)ჟ [გაჩნა, ა, შექმნა]. მაგრამ როდესაც განმარტების ინდექსი იგივეა, რაც განსამარტავი ზმნისა, განმარტებაში მას არ უჭევენ, მაგ.: დაშობება, ი [ჩამოგლეჯა, ჩამოხვეა]. აქ ფრჩხილებში მოცემული ზმნები ივლისსხმება ასეთი პირადი ფორმით: ჩამოივლეჯს, ჩამოიხვეს.

პირთა რაოდენობა საქორების მიხედვით ციფრებით არის აღნიშნული:

1-პ. (ან 1)— ზმნა ერთ-პირიანია.

2-პ. (ან 2)— ზმნა ორ-პირიანია.

3-პ. (ან 3)— ზმნა სამ-პირიანია.

(2) 1— ზმნის ფორმა ორ-პირიანია, მაგრამ შინაარსი ერთი პირისა აქვს მხოლოდ.

ჰ 2)— ზმნის ფორმა სამ-პირიანია, მაგრამ შინაარსი ორი პირისა აქვს მხოლოდ.

სხვა ნიშნები

რ. წყ. — ზმნა იხმარება ობიექტური წყობით.

უპარდ. — უპირდაპიროდ (ე. ი. ზმნას პირდაპირი ობიექტი არ ეწყობა).

უარ. — უირობოდ (ე. ი. ზმნას ირობი ობიექტი არ ეწყობა).

უაბ. — უობიექტოდ (ე. ი. ზმნას არ ეწყობა ობიექტი, პირდაპირი თუ ცრინა).

სტატ. — სტატიკური ვნებითი.

7. ზემოთ თქმულს უნდა დაემატოს შემდეგიც. ა. შანიძისეე რჩევით შექმნილი გვაქვს ნიშანი 0 (ნული) იმ ზმნათათვის, რომელთა პირიანი ფორმა თავში რაიმე ხმოვანს არ მიიღებს (წერს, კლავს). დასასრულ, ისეთი ტიპის ზმნათათვის, როგორცაა მეფობს—იმეფა, შემოღებულთა ნიშანი ~: მეფობა, 0~e, რაც ნიშნავს, რომ I სერიის მწკრივებში (მეფობს, მეფობნ, მეფობდა, მეფობდნ, მეფობდის, მეფობდეს) ზმნას არაფითარი ნიშანი არ აქვს პირის ნიშანსა და უფროს დისაწყისს შორის, ხოლო სხვა მწკრივებში მას ენაცვლება ი ნიშნიანი ფორმები. (იმეფა, იმეფოს და სხ.). ინდექსის შემდეგ პირთა რაოდენობის მაჩვენებელი ციფრი უზის მხოლოდ ანიან და ნულიან ზმნებს, რადგანაც ესენი შეიქმნება იყვენენ ერთ-პირიანიც (ზის, ტირს, დაადგრების), ორ-პირიანიც (წერს; კლავს, განტეხს... აღაშენებს, აღაგებს, აყენებს) და სამპირიანიც (მოპყურის,

¹ ა. შანიძე, ზ. მთაწმიდლის ვნა იოვანეს და ეფთვიშეს ცხოვრების მიხედვით, 1946, გვ. 82—83.

მისწერს, მოსთხოვს... მიართუას, მიაგებს, ახუდრებს). ამიტომ ამ ციფრების გარეშე არ გვეცოდინებოდა, თუ რამდენ-პირიანია აღნიშნული ფორმა. ამის მიხედვით გვექნება: ზი, ტირ, 0—1; წერა, კლვა, განტება, 0—2; აღშენება, აღგება, დაყენება, ა—2; მოგურა, მიწერა, მოთხოვა, 0—3; მირთუმა, მიგება, ხუდრება, ა—3.

მიწერილი აქვს პირთა რაოდენობის მაჩვენებელი ციფრი (2) აგრეთვე სასხვისო ქცევის ფორმებს გარდაუვალ ზმნებში, მაგ.: დაშთომა, ი/უ—2: „არა დაუშთა მას შვილი“. გარდამაველ ზმნებში კი ამ ინდექსთან ჩვეულებრივად არაა აღნიშნული ზმნის პირთა რაოდენობა, რადგანაც ისედაც იგულისხმება, რომ ფორმა სამ-პირიანია.

როც შეეხება სხვა ნიშნებს, თუ განსაკუთრებული შემთხვევა არაა, მათ არ უნდა პირთა რაოდენობის აღნიშვნა, რადგანაც ისინი ჩვეულებრივ პირების განსაზღვრულ რაოდენობას გვიჩვენებენ (ნ. ზემოთ).

როცა განსაკუთრებული შემთხვევაა, ე. ი. ზემოთ აღნიშნული წესი დარღვეულია და ზმნა პირთა სხვა რაოდენობას გვიჩვენებს, ვიდრე მოსალოდნელია წესით, ასეთ ზმნათა პირის რაოდენობა ყოველთვის მითითებულია ხოლმე.

8. შედგენილი შემასმენლის ზმნური ნაწილი (კოპულა) მხოლოდ შემასმენლის სახელადს ნაწილთანაა მოყვანილი: „ბოროტ იყოს“ (მ. 6, 23).

ასევე ვიქცევით აგრეთვე მესამე სერიის ერთპირიანი ზმნების აღწერილობითი ფორმებისა და მათი მსგავსი წარმოების (აწმყოდან) ჩვენებისასაც: წარსრულ იყვნეს, მოსრულ არიან.

9. თანხმოვანდაკარგული ზმნისწინი ფრჩხილებში გვაქვს ნაჩვენები: აღმალლა (ამალ. C).

10. პირის ნიშანთა სხვაობაც ფრჩხილებშია მითითებული: ჰხედავა (ხ. C), გამომსცლიდა (გამოსც. E), მოჰქირიდეს (მოჰჰ. E) და სხვ.

11. ტმესიანი ზმნების მავალითები სათანადო ფორმებთანაა მოქცეული, ოღონდ მათ შემდეგ, მაგ.: გარდამოვიდოდა, გარდამო-რაგ-ვიდოდა.

12. თხრობითი და ბრძანებითი კილოს მსგავსი ფორმები (როცა ზმნის თემა ხმოვნით იწყება) ცალ-ცალკე გვაქვს ნაჩვენები თავ-თავის მწყკრივში, მაგ.: იხილგ (წყვ., თხრ.) და იხილგ (ბრძ.). სხვა შემთხვევაში (როცა ზმნის თემა თანხმოვნით იწყება) ისინი გარჩეული არიან ფორმალურადაც: დასწერგ (წყვ., თხრ.) და დაწერგ (ბრძ.), მიხუედ (წყვ., თხრ.) და მივედ (ბრძ.).

13. გამოთქმა „და იყო...“ უწინადადებოდ არის მოყვანილი.

14. საწყისი და მიმღეობა, როგორც აღენიშნეთ, პირიან ფორმებთანაა მოყვანილი, მათ შემდეგ. ჯერ საწყისია მოცემული, შემდეგ მიმღეობა. მიმღეობებში ჯერ მოქმედებითი გვარისა, შემდეგ ვნებითისა. თვით ვნებითებში ადრე სუფიქსიანი ფორმებია ნაჩვენები (ულ-იანი, ილ-იანი), შემდეგ პრეფიქსიანი (საცსენებელად).

15. ისეთი საწყისები და მიმღეობანი, რომელთაც ტერმინის მნიშვნელობა აქვთ მოპოვებული და არსებობთად არის ქცეული, ცალკე გვაქვს

გამოტანილი, თავისი ასოების რიგზე, მაგ.: სამოსელი (ს-ზეა და არა მ-ზე მოსასთან), მკუდარი (მ-ზე და არა კ-ზე). ამგვარადევა ცალკე გამოტანილი: სამკუდარებელი, სარგებელი, სარტყელი, სასუმელი, ლოცვა, ცოდვა და მრავალი სხვა.

IV. სიტყვების განმარტებისათვის

1. სიმფონია-ლექსიკონში განმარტებულია მხოლოდ ის სიტყვები, რომელთაც დღეს ვერ გაიგებდა ჩვეულებრივი მკითხველი, ძველ ქართულ ენაში სპეციალურად მოუწადინებელი. ასეთია ის სიტყვები, რომლებიც დღეს ან სრულებით არ იხმარება (მაგ.: ამრენაკი, ირდაგი, აღმოქუმა, აღმსობა, აღხუმა, ბალანტი, ბალარჯობა, ბლუარი, გუადრუცი, გუალე, განრღვეული, კუელი, მკელობელი, ტავარი, უბრკემა, უტევანი, ცისად-ცისად გუგუელი და სხ.), ანდა იხმარება, მაგრამ სხვა მნიშვნელობით (აზნაური, ალაგი, ასპარეზი, აღმღერება, მკამელი, შესმენა, ცხედარი და სხ.). ოთხთავის ყველა სიტყვის ზუსტი მნიშვნელობის დადგენა სპეციალური მონოგრაფიის დაწერას საჭიროებს, რასაც მკითხველი, იმედი გვაქვს, აქ არ მოგვთხოვს.

2. სიტყვების განმარტებისას მძიმით გამოვყოფთ სიტყვებს, რომლებიც დაახლოებით ერთნაირად გადმოგვცემენ განსამარტავი სიტყვის მნიშვნელობას, მაგ.: **განცოცხლება** [გაჯანსაღება, მორჩენა]. წერტილმძიმით გამოვყოფთ სიტყვის განსხვავებულ მნიშვნელობას, მაგ.: **ბასრობა** [დაცინვა; გმობა]. თუ განსამარტავ სიტყვას სულ სხვა მნიშვნელობა აქვს, ის ცალკეა გატანილი, ახალი ნომრით, მაგ.: 1. **განგება** [შეკეთება, გასწორება, გამართვა] და 2. **განგება** [ანგარიშის გასწორება].

3. ზმნების განმარტება უშუალოდ მოსდევს საწყისის ფორმას. ეს განმარტება საზოგადოდ საწყისსაც ეხება და პირიან ფორმებსაც.

4. როდესაც ზმნას მრავალი მნიშვნელობა აქვს, თავში, საწყისთან, ყველა მნიშვნელობა არაა მოცემული, მაგრამ ქვევით, პირიან ფორმებთან ე- მნიშვნელობანი განმარტებულია, მაგ.: **აღძრვა** [აღშფოთება, შეძრა, აღელვება]. **აღძრა** [დაიძრა, წამოვიდა]. არის შემთხვევები, როცა საწყისთან სულ არ არის მოცემული განმარტება (საწყისი ისედაც ნათელია), მაგრამ ზმნის ზოგი პირიანი ფორმა წიოთხოვს ახსნას და განმარტებაც აქვს ვადმოტანილი, მაგ.: **აღღება**: **აღღებ** [გახსნეს], **აღღებთ** [ღებულობთ] და სხ.

5. სიტყვის მნიშვნელობის უფრო ზუსტად დადგენისათვის ზოგჯერ მივმართავდით ბერძნული ღედნისა და სომხური ვერსიის შესატყვისებს; ვიშველიებდით აგრეთვე რუსულ ენასაც.

6. სიტყვების განმარტებაზე მუშაობისას გამოყენებული გვაქვს შემდეგი ლექსიკონები:

სულხან-საბა ორბელიანი, ქართული ლექსიკონი, გამოც. ი. ყიფშიძისა და ა. შანიძის რედაქციით, 1928.

დ. ჩუბინაშვილი, ქართულ-რუსული ლექსიკონი, 1887.

ა. შანიძე, გიორგი მთაწმიდლის. ენა იოვანეს და ეფთვიმეს ცხოვრების მიხედვით, ლექსიკონი: ცხოვრება იოვანესი და ეფთვიმისი, 1946, გვ. 81—161.

ილია აბულაძე, მარტვლობაა შუშანიკისი, 1938, ლექსიკონი, გვ. 91—99.
 ა. შანიძე, ა. ბარამიძე, ილ. აბულაძე, ძველი ქართული ენა და
 ლიტერატურა, ლექსიკონი, შედგ. ილ. აბულაძის მიერ, I (1934) და X
 (1948) გამოცემა.

ძველი ქართული ლიტერატურის კრესტომათია, I 1946, შედგენილი
 ს. ყუბანეიშვილის მიერ (ლექსიკონი მ. ქაბაშვილისა).

Н. Я. Марр, Древнегрузинско-русский словарь к 1—2 главам
 евангелия Марка, С-Петербург, 1913.

ბ. შარის გამოცემულ ტექტებს დართული რუსული თარგმანი და სი-
 ტყუების ახსნა: ТР, кн. VI (1904), VII (1911).

Библейский словарь. Труд и издание А. Верховского, 1871.

Греческо-русский словарь, составленный А. Д. Вейсманом. Изд
 четвертое, 1894.

Иллюстрированная полная популярная библейская энциклопедия.
 Труд и издание архимандрита Никифора, т. т. I—IV (1891—1892).

Малов, Краткий священный словарь, 1835.

Walter Bauer, Griechisch-deutsches Wörterbuch zu den Schrif-
 ten des Neuen Testaments und der übrigen urchristlichen Literatur. Dritte
 Auflage. Berlin, 1937.

Griechisch-deutsches Wörterbuch zum Neuen Testamente von Dr. Hein-
 rich Ebeling: Dritte Auflage. Hannover, 1929.

V. სხვადასხვა ფორმის შემსახბე

აქ გვსურს ზმნის ზოგიერთი ისეთი ფორმის შესახებ ჩამოვაგდოთ საუ-
 ბარი, რომლებიც შეიძლება სხვადასხვაგვარად იქნეს გაგებული და, მაშასა-
 დამე, ამის მიხედვით სიმფონიის სხვადასხვა ადგილას აღმოჩნდეს. ასეთებია:

1. იბანნიან, განიბანნიან. ორივე ეს ფორმა შეიძლება გაგებულ იქნეს
 როგორც ვნებითი: იბანნიან, განიბანნიან იგინი. მეორე მხრივ, ეგვეე ფორმები
 მოქმედებითსაც აქვს სათავისო ქცევაში: იბანნიან, განიბანნიან მათ იგინი
 (ველნი, ფერკნი). კონტექსტი, სადაც ეს ფორმები გვხვდება, ისეთია, რომ უფ-
 რო მოქმედებითი იგულისხმება: „უბანთაგან რაა შევიდიან, უკუეთუ არა იბან-
 ნიან, არა კამიან“ (მრ. 7,4), ან: „და სავაქროთ-და შევლინელ, ვიღრე არა
 განიბანნიან, არა კამიან“ (იქვე C.) აქ მთელი სხეულის განბანა კი არ იგული-
 სხმება (=განიბანნიან), არამედ ხელისა (=განიბანენ ხელებს). ამას იდასტუ-
 რებს აგრეთვე წინა მუხლიც: „ფარისეველთა და ყოველთა პურიათა უკუეთუ
 არა იდაუთგან დაიბანნიან ველნი, არა კამიან“ (მრ. 7,3), ან: ფარისეველთა
 უსსწუთ თუ არა დაიბანნიან ველნი, არა კამიან პური“ (იქვე C.) აქ, ცხადია,
 ზმნა მოქმედებითი გვარისაა და მისი პრეფიქსული ო სათავისო ქცევის ნიშა-
 ნია. სხვანაირად არ შეიძლება გაგებულ იქნეს მსგავსი ფორმა მომდევნო მუხლები:
 იბანნიან და განიბანნიან. პირდაპირი ობიექტის (ველნი) არ მოხსენება სტი-

ლისტიკური მოსაზრებით უნდა იყოს გამოწვეული. მაშასადამე, საცილობელი ფორმები ასეთი ინდექსით უნდა დაიწეროს: ბანა, ი; განბანა, ო¹.

2. დაშოეკილა. ეს ფორმა შეიძლება ორგაირად გაეიგოს: მოქმედებითად და ვნებითად. თუ ის მოქმედებითაა, მწკრივი II თურმეობითი იქნება, ხოლო თუ ვნებითაა, — წყვეტილი. კონტექსტი გვიჩვენებს, რომ აქ უფრო აქტიური უნდა გვეჩვენოს, მაგ.: „უადვილესმცა იყო, ქვაჲ ფქვისაჲ დაშოეკილა ყელსა მისსა და შთა-მცა-ვარდა ზღუასა“ (ლ. 17,2 C). ამ მოსაზრებას მხარს უმაგრებს შიგავის ადგილის ჩვენება მათეს სახარებიდან, სადაც იკითხება: „უშჯობეს არს მისა, დაშო-თუ-იკიდოს ფქვილი ერთი ვირით საფქველი ქედსა და დაინთქას იგი უფსკრულთა ზღუსათა“ (მ. 18,6). აქ ამ მზნასთან II კავშირებითში პირდაპირი ობიექტიც გვაქვს, ესაა ფქვილი (=საფქველი ლოდი). მაშასადამე, ფორმა მოქმედებითაა. ამის გამო მისი ანალოგონი დაშოეკილა-ც მოქმედებითაა, ამიტომ მისი ინდექსი იქნება ი (სათავისო ქტევის ნიშანი).

3. გეტჯრთა. ასევე მოქმედებითი გვარისაა და, მაშასადამე, II თურმეობითში ადგას გეტჯრთა (მ. 11,28 CD), მისი აწმყოა იტჯრთავს. ოთხთავში ხშირია ამნაირი წარმოების ფორმები: „რომელმან გიტჯრთა შენ“ (ლ. 11,27), „რომელთა გიტჯრთეთ სიმძიმე დღისაჲ და სიცხმ“ (მ. 20,12), „მან უძლურებანი ჩუენნი იტჯრთნეს“ (მ. 8,17 E), მაგრამ არ მოიპოვება მისი ვნებითური ვარიანტი: ეტჯრთების, ეტჯრთა, ეტჯრთოს, ამიტომ ამ ზმნის ინდექსი იქნება ი (და არა ე).

4. აღეგზნა, ეგზნა. ეს ზმნა ოთხთავში თანაბრად იხმარება როგორც მოქმედებითის, ისე ვნებითი გვარის მნიშვნელობით. მოცემულ კონტექსტში (ი. 18,18) იგი მოქმედებითი გვარისა უნდა იყოს; იქ ლაპარაკია: მღვდელმთავრების მსახურებასა და მონებს ცეცხლი დაენთოთ და თებოოდნენო. მაშასადამე, ამ ზმნის გვარი მოქმედებითია, მწკრივი — II თურმეობითი, ინდექსი — ა—2 (და არა ე).

5. წარეკუეთა. კონტექსტი, რომელშიც ეს ზმნა გვხვდება, ასეთია: „ჰრქუა მას ერთმან მონათაგანმან მღვდელთ მოძღურისამან—ნათასავი იყო მისი, რომელსა წარეკუეთა ყური—: არა მე გიხილეთა მტილსა მას შინა მის თანა?“ (ი. 18,26). ამ კონტექსტში ეს ზმნა მხოლოდ და მხოლოდ ვნებითი გვარისად და წყვეტილის ფორმად უნდა გაეიგოს. არც შინაარსი და არც ფორმა არ იძლევა საბუთს, რომ წარეკუეთა მოქმედებითი გვარისა და II თურმეობითის ფორმად ვცნოთ: ა) პეტრეს მიერ მონისათვის ყურის წარკვეთი ზემოთ მოყვანილ საუბარს ცოტათი უსწრებდა წინ და აქ შეუძლებელი იქნებოდა, II თურმეობითი გამოეყენებინათ; ბ) თუ ეს ფორმა II თურმეობითია, როგორ უნდა გაეიგოს: „რომელსა წარეკუეთა ყური?“ ვინაა ეს „რომელსა“? ეს არის მონა, რომელსაც წარკვეთა პეტრემ ყური; მაშასადამე, ის სუბიექტი ვერ იქნება, ის ირიბი ობიექტია. აქედან ცხადია, რომ ეს არის ვნებითი გვარის ზმნა. რომ ეს ზმნა აქ მოქმედებითი გვარის მნიშვნელობით ყოფილიყო ნახმარი, მაშინ II თურმეობითში გვექნებოდა „რომლისათეს (ან: რომლისადა) წარეკუეთა პეტ-

¹ უკანასკნელ ფორმას წიგნში შეცთომით მიწერილი აქვს: ო ვნ.

რეს უური“. მაშასადამე, მიცემითში პეტრეს (სუბ.) იქნებოდა და არა „რომელსა“ (ე. ი. მონასა), ამიტომ ერთადერთი სწორი გაგება წარეკუეთა ფორმისა ჩვენს შემთხვევაში იქნება: ის არის წყვეტილი ვნებითი გვარის ზმნისა (წარეკუეთების), ამიტომ მისი ინდექსი იქნება ე (და არა 0—3).

6. წარმეწყმიდა (ლ. 15, 9D). ეს ფორმა II თურმეობითია (მოქმ. გვ.), სხვა შინაარსი ამ ფორმას არც შეიძლება ჰქონდეს (ვნებითი იქნებოდა: წარმიწყმიდა).

7. შეერთო, შეერთოს. ამ ორ ფორმათაგან პირველი—შეერთო—(რამეთუ იგი შეერთო მას ცოლად, მრ. 6,17) მოქმ. გვარის ზმნის II თურმეობითია. რომ ეს ზმნა აქ მოქმ. გვარის მნიშვნელობით არის ნახმარი, ამას აღიშის ოთხთავის ჩვენებაც ამტკიცებს: „რამეთუ იგი ცოლ-იყო [მან]“, ე. ი. ცოლად შეერთო მან. მეორე ფორმა („ცოლი თუ განვიდეს ქმრისაგან და შეერთოს სხუასა, მანცა იმრუშა“, მრ. 10,12) ვნებითი გვარის ზმნის II კავშირებითია, რასაც მხარს უჭერს იგივე აღიშის ხელნაწერი: „ცოლ-იყოს სხუასა“. ამიტომ პირველი ფორმის ინდექსი იქნება: შერთვა, ი, ხოლო მეორისა—შერთვა, ე.

8. გიუუარ მვა. ეს ფორმა იკითხება იოვანეს სახარებაში: „სიმონ იონაძსო, გიუუარ მვა“, ი. 21,15. ხაზგასმული სიტყვები შეიძლებოდა ასეც გაგვეგო: გიუუარ-მვა, ე. ი. გიუუარ ზმნასთან ორი კითხვითი ნაწილაკი შე და ა გვექნებოდა (მღრ. „პოვოს-მვა სარწმუნოებდა ქუყანასა ზედა“, ლ. 18,8), მაგრამ ამის საწინააღმდეგოდ ლაპარაკობს ჯრუჭის ოთხთავის ჩვენება. იქ ცოტა ქვემოთ იკითხება: „სიმონ იონაძსო, გიუუარა მე“ (ი. 21,16), სადაც კითხვითი ნაწილაკი მხოლოდ ა არის, ხოლო „მე“ უქვევლად პირის ნაცვალსახელია.

9. სიმფონიაში ომოიდებს უმეტეს შემთხვევაში მიწერილი აქვს, თუ რა მწკრივის ფორმაა ის, მაგ.: „ეთარცა შევიდეს [წყვ.] ივინი სახიდ“, მ. 17, 25 და: „შევიდეს [გავმ.] იგი სასუფეველსა ცათასა“, მ. 7,1; „რომელნი ეძიებდეს [უწყვ.] სულსა მაგის ყრმისასა“, მ. 2,20 და: „რომელი ეძიებდეს [გავმ.], პოვოს, მ. 7,8; ლ. 11,10.

10. ასევე მიწერილი აქვს გრამატიკული დახასიათება აგრეთვე ზოგ ძნელად გასაგებ და იშვიათ ფორმებსაც, მაგ.: იწყო მოსესითგან და ყოველთა წინაწარმეტყუელთა [მოქმ. ბრ.], ლ. 24,27; „იწყე უკუანახკნელთაგან [მოქმ. ბრ.] ვიდრე პირველთამდე [ვითრ. ბრ.], მ. 20,8 C; წარმოკვდ, სარტყელი შეირატყ [ბრმ.], ლ. 17,8 C; შეირატყი [II ხოლმ.] თავით თვისით და ხუდოდი [უწყვ. ხოლმ.], ი. 21,18; „მე არა ვიცოდე [უწყვ.] იგი, ი. 1,31,33; იცოდე, რამეთუ მე კაცი ვარ სასტიკი“, ლ. 19, 22; „რომელმან არ იცოდის [გავმ.] და ქმნეს რამდე ღირის ტანჯვისაჲ“, ლ. 12,48 C; „უწყოდე [უწყვ.: მე იგი], რამეთუ ფიცხელი კაცი ხარ შენ“, მ. 25,24; „უწყოდე [უწყვ.: მე იგი], რამეთუ მოვიცი, სადა არა დავსთესი“, მ. 25,26; რადთა უწყოდე [გავმ.] ესე, ლ. 1,18; უწყოდეთ [ბრმ.], რამეთუ ახლოს არნ ზაფხული, მ. 24, 32; მრ. 13,28 და სხვ.

VI. ღაძარაბმება

ადგილის ეკონომიის მიზნით ზოგიერთ ადგილად მისახვედრ სიტყვაში შემოკლებანი შემოვიღეთ. ეს ღაძარაბმება სწორედ იმ სახით ვაწარმოეთ, რო-

გორკ ჯრუჟ-პარხლისა და ადიშის ძეგლებშია მიღებული. შემოკლებულ იქნა უმთავრესად შემდეგი სიტყვები: ად=არამედ, ეა=ვითარცა, ვდ=ვითარმედ, ვდე=ვიდრემდე, ვე=ვიდრე, ვრ=ვითარ, ზა=ზედა, თა, თნა=თანა, იჟ=იესუ, რ=რამეთუ, რა=რაათა, შა=შინა, ხ=ხოლო. იშვიათად (განსაკუთრებით მაშინ, როცა ტექნიკური ხასიათის დაბრკოლებანი გვაიძულებდა) შემოკლება შეეხო სხვა სიტყვებსაც, მაგრამ ყოველთვის იმ წესების დაცვით, რაც მიღებული იყო ძველ ქართულში¹. ასეთებია: რი=რომელი, რლსა=რომელსა, რნ=რომელმან, თჳნ=თქვენ და სხ.

VII. შემოკლებანი და სხვა დათქმული ნიშნები

A—ოპიზის ოთხთავი (913 წ.).

B—ტბეთის ოთხთავი (995 წ.).

C—ადიშის ოთხთავი (897 წ.).

D—ჯრუჟის ოთხთავი (936 წ.).

E—პარხლის ოთხთავი (973 წ.).

M—მესტიის ოთხთავი (1033 წ.).

O₁, O₂, O₃—პირველი ობიექტური პირი, მეორე ობიექტური პირი, მესამე ობიექტური პირი.

S₁, S₂, S₃—პირველი სუბიექტური პირი, მეორე სუბიექტური პირი, მესამე სუბიექტური პირი.

მ.—მითეს სახარება.

მრ.—მარკოზის სახარება.

ლ.—ლუკას სახარება.

ი. იოვანეს სახარება.

არს. სახ.—არსებითი სახელი.

ბოტ.—ბოტანიკური.

ბრძ.—ბრძანებითი კილო.

გადატ.—გადატანითი მნიშვნელობით.

გამოც.—ოთხთავის გამოცემა (ქართული ოთხთავის ორი ძველი რედაქცია, 1945).

გარდამ.—გარდამავალი.

გარდაუვ.—გარდაუვალი.

ვით., ვით. ბრ.—ვითარებითი ბრუნვა.

ვნ.—ვნებითი.

¹ ი. ჯავახიშვილი, ქართული დამწერლობათა-მცოდნეობა ანუ პალეოგრაფია, 1926, გვ. 134—140; ა. შანიძე, „ძველი ქართული ენა“ წიგნში: ძველი ქართული ენა და ლიტერატურა, 1948, გვ. 284.

ზედს.—ზედსართავი სახელი.

ზზ.—ზმნიზედა.

თ.—თურმეობითი; I თ.—პირველი თურმეობითი;

II თ.—მეორე თურმეობითი.

თანდ.—თანდებული.

კ.—კიდევე.

კავშ.—კავშირებითი.

მიც., მიც. ბრ.—მიცემითი ბრუნვა.

მოთ., მოთხ., მრთხ. ბრ.—მოთხრობითი ბრუნვა.

მოქმ., მოქმ. ბრ.—მოქმედებითი ბრუნვა.

მრ., მრ. რ.—მრავლობითი რიცხვი.

მხ., მხ. რ.—მხოლოდითი რიცხვი.

ნ.—ნახე.

ნ. კ.—ნახე კიდევე.

ნათ., ნათ. ბრ.—ნათესაობითი ბრუნვა.

ნაცვალს.—ნაცვალსახელი.

ნაწ., ნაწილ.—ნაწილაკი.

ობ.—ობიექტი; ობ. მრ.-ში—ობიექტი მრავლობითში; ობ. მხ.-ში—ობიექტი მხოლოდითში.

პ.—პირი; I პ., II პ., III პ.—პირველი პირი, მეორე პირი, მესამე პირი.

სახ., სახ. ბრ.—სახელობითი ბრუნვა.

სუბ.—სუბიექტი; სუბ. მრ.-ში—სუბიექტი მრავლობითში;

სუბ. მხ.-ში—სუბიექტი მხოლოდითში.

უწყვ.—უწყვეტელი; უწყვ. ხოლმ.—უწყვეტლის ხოლმეობითი.

შდრ.—შეადარე.

წოდ., წოდ. ბრ.—წოდებითი ბრუნვა.

წრფ., წრფ. ბრ.—წრფელობითი ბრუნვა.

წყვ.—წყვეტილი.

ხელნ.—ხელნაწერი.

ხოლმ.—ხოლმეობითი.

ფრჩხილებში () ჩასმულია კონტექსტის მიხედვით საგულისხმებელი სიტყვა, რომელიც ჩვენ მიერ მოყვანილ წინადადებაში არ მოიპოვება.

კავებში [] ჩასმულია ჩვენი განმარტებანი.

სამწერტილი (...) აღნიშნავს გამოტოვებულ სიტყვას ან სიტყვებს.

დამოწმებული ადგილის შემდეგ პირველი ციფრი (მძიმემდე) ამა თუ იმ სახარების თავს აღნიშნავს, მეორე (მძიმის შემდეგ)—ამ თავის მუხლს. მაშასადამე, მ. 25,14 ნიშნავს, რომ საძიებელი სიტყვა არის მათეს სახარების 25-ე თავის მე-14 მუხლში.

შავად დაბეჭდილი ციფრი უჩვენებს, რომ ამ თავში მოცემული ადგილი ორჯერ ან მეტჯერ გვხვდება, მაგ.: ი. 1,15,30 ნიშნავს, რომ საძიებელი სიტყვა არის იოვანეს სახარების პირველი თავის მე-15 და 30-ე მუხლებში.

* *

წინამდებარე წიგნი 1944 წლიდან იწერებოდა, როდესაც „ქართული ოთხთავის ორი ძველი რედაქციის“ ბეჭდვა ჯერ კიდევ არ იყო დამთავრებული და პირველი რიგის სამუშაოების შესრულება (სიტყვების ამოწერა) საკორექტურო ფურცლებიდან მიხდებოდა. წიგნმა მოითხოვა მეტად მძიმე და მომქანცველი მუშაობის ჩატარება: სიტყვების ამოწერა (დაახლ. 80.000 ბარათისა), მათი დალაგება მკაცრი რიგის მიხედვით, მათი განმარტება, მრავალგვარ ტექნიკურ დამრკოლებათა გადალახვა—დიდ ენერჯიასა და ძალთა დაქიშვას მოითხოვდა. ამ ძნელი საქმის შესრულებაში დიდად ვარ დავალებული აკად. ა. შანიძისაგან, რომელსაც არ დაუშურია თავისი ცოდნა და გამოცდილება, რომ ეს წიგნი, რამდენადაც შეიძლებოდა, უნაკლო გამოსულიყო. მისი მრავალგვარი ხასიათის დახმარება წიგნის ბეჭდვას აჩქარებდა, მისი რჩევა-დარიგება, მითითებანი და შენიშვნები მუდამ მნიშვნელოვანი და სასარგებლო იყო წიგნისათვის. ამიტომ აქ ვსარგებლობ შემთხვევით და მხურვალე მადლობას ვსწირავ მას. გულწრფელი მადლობით უნდა მოვიხსენიო აგრეთვე დოქ. ლ. კიკნაძე, რომელმაც გაიზიარა კორექტურების კითხვის სიმძიმე და არაერთი და ორი საქმიანი შენიშვნა მომაწოდა.

ე. იმნაიშვილი.

14.VI.1949

საზოგადო სახელები

ა

1. ა [კითხვითი ნაწილაკი]: ნუჯუე მე ჰურიაჲ ვარა, ი. 8,35; შენ ხარა მომავალი იგი, მ. 11,3; ლ. 7, 9,20, შენ ხარა მეუფე ჰურიათაჲ, მ. 27,11; მრ. 15,2; ლ. 23,3; ი. 18,33; შენ ხარა ქრისტე, მრ. 14,61; შენ უკუე ხარა ძე ღმრთისაჲ, ლ. 22,70 C; შენ ხარა ძმ ღმრთისაჲ, ი. 1.49 C; ელია ხარა. ი. 12,1; წინაწარმეტყუელი ხარა, ი. 1. 21; შენ ხარა სიმონ, ძე იონაჲსი, ი. 1,42 C; ნუ შენცა გალილე მთ ხარა, ი 7,52; ანუ არა ესე არსა ხუროჲსა მის ძმ, მ. 13,55; ანუ არა ესე არსა ხუროჲსა მის და ძმ მარიაჲსი, მრ. 6,3; ანუ არა ესე არსა ძმ იოსებისი, ლ. 4,22; მოწინელ არსა თქუენ ზედა სასუფეველი ღმრთისაჲ, ლ. 11,20; ნახარეთით შესაძლებელ არსა კეთილისა რაჲსაჲმე ყოფად, ი. 1,46; ნუჯუე შესაძლებელ არსა მუცელსა დედისა თვისასა შესლვად, ი. 3,4; არა ესე არსა იესუ, ი. 6,42; არა ესე არსა, რომელსა იგი ეძიებდეს მოკლვად, ი. 7,25; არა ესე არსა, რომელი იგი ზინ და ითხოვენ, ი. 9,8; ესე არსა ძმ იგი თქუენი, ი. 9,19; არა წერილ არსა შჯულსა, ი. 10,34; ნუჯუე ჩუენცა ბრძანი ვართა. ი. 9,40 D; არა-მე თქუენ უფროჲს უმჯობეს ხართა მფრინველთა, მ. 6,26; აწ თქუენცა უგულისგმოვე ხართა, მ. 15, 6 C; ეგრევე თქუენცა უგულისგმო ხართა, მრ. 7,18; თქუენცა-უკუე შე-ვე-ცთომილ ხართა, ი. 7,47; არა ათორმეტნი ეამნი არიანა დღისანი, ი. 11,9; არა-მეა ორნივე გურღუმულსა შთაცუვენ, ლ. 6,39 C; არა სატირი იღგიტუა შენ, მ. 20,13 C; არასადა აღმოიკითხეთა,

რაჲ-იგი ყო დავით, მრ. 2,25; არა აღმოგიკითხავსა, მ. 12,3; 19,4; 22,31; ანუ არა აღმოგიკითხავსა შჯულსა, მ. 12,5; არასადა აღმოგიკითხავსა, მ. 21,16,42; არცა-ლა ესე წიგნი აღმოგიკითხავსა, მრ. 12,10; არა აღმოგიკითხავსა წიგნსა მოსესსა. მრ. 12,26; არცა ესე აღმოგიკითხავსა, ლ. 6,3; არა-მე აღანთოსა სანთელი, ლ. 15,8; არა-მე მესესულად აღმოიქუასა იგი, ლ. 14,5 C; კაცად-კაცად-მან თქუენმან არა აღჰქნისა შაბათსა ჯარი გინა ვირი, ლ. 13, 15; მე მამბრალეთა, რ ყოვლადმე განეცოცხლე კაცი შაბათსა, ი. 7,23; არა ათნივე განიკურნნესა, ლ. 17,17 E; არა-მე ათორმეტნი თქუენ გამოგიჩიენა, ი. 6,70; ესრეთ სიტყუას უგება მღდელთ მოძღუარსა, ი. 18,22; რაოდენ გზის შემცოლოს მე ძმამან ჩემმან, და მიუტეო ნას? შუდ გზისა, მ. 18,21 C; ეგრე გგონიესა, ლ. 13,2 C; ეგრე ჰგონებთა, ედ მშჯღობისა მოვედ მიფენად ქუეყანასა ზედა, ლ. 12,51 C; ჰგონებთა, ედ იგინი ბ თანა-მდებ იყენეს უფროჲს ყოველთა კაცთასა, ლ. 13,4 C; გულისგმაჰყავთა ესე ყოველი, მ. 13,51; შენ დამბანა ფერჯთა ჩემთა, ი. 13,6; შენ დამბანია ფერჯთა ჩემთა, ი. 13,6 C; სული შენი ჩემთს დასდგაჲ, ი. 13,38; არა-მე დაუტევენსა ოთხმეოღ და ითხრამეტნი იგი, მ. 18,12; ლ. 15,4; არა-მე პირველად დაჯდესა და აღირაცხოს, ლ. 14, 28 C; არას ჰხრუნავა, მრ. 4,38; ესე დაგაბრკოლებს თქუენა, ი. 6,61; არა კეთილად ვთქუთა. ედ: სამარტელ ხარ შენ, ი. 8,48; ნუ თევისა წილ გუელი

მისცეს მასა, ლ. 11,11 C; ნუ ღრიაკალი მისცეს მასა, ლ. 11,12 C; არლარა მიცი მიჰა, ი. 14,9; სიმონ იონანასო, გიყარა მჲა უფროსს ამათსა, ი. 21,15, სიმონ იონანასო, გიყუარა მჲა, ი. 21,16 E, 17; არას მიუგება, მრ. 14,60; 15,4; კულად მუნვე მიხულა, ი. 11,8; იულა, ამბორის-ყოფითა მისცემა ძესა კაციასა, ლ. 22,48; გუელი ნუ მისცესა მას, მ. 7,10; ნუჟუე ქეჲა მისცესა მას, ლ. 11,11 C; მიესცეთა, ანუ არა, მრ. 12, 14 E; შენ ჩემდა მოხულა, მ. 3,14; არა-მე მოვიდესა დღესასწაულსა ამას, ი. 11, 56; მოძღუარმან თქუნემან არა მოგუცესა ხარკი, მ. 17,24; გნებაესა, რა მივიდეთ და გამოვარჩიოთ იგი, მ. 13, 28; გნებაესა, რა მიგიტევოთ თქუნე მელუმ ქურითაჲ, მრ. 15,9; ი. 18,39; გნებაესა, რა განიკურნო, ი. 5,6 E; პოვოს-მჲა სარწმუნობეჲა ქუიყანასა ზედა, ლ. 18,8; არა-მე უპყრასა და აღმოიქუეს იგი, მ. 12,11; საქმელ გაქუს რაჲა, ი. 21,5; არა გარქუა შენ, ი. 11,40; გრწამსა, ედ ძალ-გიც ესე ყოფად, მ. 9,28; შენ გრწამსა ძლ ღმრთისაჲ, ი. 9,35; გრწამსა ესე, ი. 11,26; გრწამსა, რ მე მამისა თანა ვარ, ი. 14,11; გესმისა, რასა ესენი იტყუნ, მ. 21,16; არა გესმისა, რაოდენსა-ესე შეგწამებენ შენ, მ. 27,13; შენ გუისწავება ჩუენ, ი. 9,34; მე არას მერყუა, ი. 19,10; ჩუნდა მომართ იგავსა ამას იტყუა ანუ ყოველთა მიმართ, ლ. 12,41 C; არა წიგნი იტყუა, ი. 7,42; უწყია, რ ფარისეველთა რაჲ ესმა სიტყუაჲ იგი, დაბრკოლდეს, მ. 15,12; უწყითა, რ მთავარნი წარმართთანი უფლებედ მათ ზედა, მ. 20,25; უწყითა, რ შებღგომად ორისა დღისი ენებაჲ იყოს, მ. 26,2; უწყითა, რ რომელნი-იგი ჰგონებედ მთავრად წარმართთა, უფლებედ მათ ზედა, მრ. 10,42; არა

უწყითა, რ მამისა ჩემისა თანა ჯერ-არს ყოფად ჩემი, ლ. 2,49; არა უწყითა, რომლისა სულსინი ხართ, ლ. 9,55; უწყითა. რაჲ-ესე ვუეი თქუნედ მიმართ, ი. 13,12; ღმერთმან არა-მე ყოსა შურის-გებაჲ რჩეულთა მისათა, ლ. 18,7; სიმონ იონანასო, გიყუარა მე, ი. 21,16 D; უკუეთუ მელუმ ხარი შენა, ი. 18,37; სასუმელი... არა შეგსუა, ი. 18,11; ესე არა იცია, ი. 3,10 C; არა იცია, რ ჯელმწიფებაჲ მაქუს ჯუარ-ცუმად შენდა, ი. 19,10; არა იცითა იგავი ესე, მრ. 4,13; არა გიცნობიესა, რ ყოველი... განსავალით განვალს, მ. 15,17; ძალ-გიცა შესუმად სასუმელი, მ. 20,22; რაჲ ძალ-გიცა (?), ყოველივე შესაძლებელ არს მორწმუნისა, მრ. 9,23; ძალ-გიცა სასუმელი შესუმად, მრ. 10,38; სიმონ, გძინავსა, მრ. 14,37; ვერ უძლეა ეამი ერთი განლჳებად ჩემ თანა, მრ. 14,37; არა-მემცა ეძლოა ამას... ყოფად რაჲსა-მე, ი. 11,37; ხედავა ერსა ამას, მრ. 5,31 C; ჰხედავა ამას დედაკაცსა, ლ. 7,44; ხედავთა ამას ყოელსა, მ. 24,2 C; ჰხედავთა ამათ დიდ-დიდთა შენებულთა, მრ. 13,2 E; ხედავთა ამას, ლ. 21,6 C; ჰხედავთა, რ არას ირავებთ, ი. 12,19; არა მე გიხილეა მტილსა მას შინა მის თანა, ი. 18,26; ერგასის წელ არლა არს შენი, და აბრაამი იხილეა, ი. 8,57 C; შენ აბრაჳამი გიხილავსა, ი. 8,57; ნუ-უკუე ჯელ-ეწიფებისა ძეთა სიძისათა..., რა მამარხებუნდეს მას, ლ. 5,34; ნუ ჯელ-ეწიფებისა ბრმასა ბრმისა წინა-ძღუნ-ვად. ლ. 6,39 C; ჯელ-მე-ეწიფებისა ძეთა სიძისათა გლოვად, მ. 9,15; ჯერ-არსა ხარკისა მიცემაჲ კეისარსა ანუ არა, მ. 22,17; ჯერ-არსა შაბათსა კეთილისა საქმლ ანუ ბოროტისაჲ, მრ. 3,4; ჯერ-არსა მიცემად ხარკი კეისარსა ანუ არა, მრ. 12,14; ჯერ-არსა კისრისა ხარკისა

მცემად იხუ არა, ლ. 20,22; არა ჯერ-იყო შენდაცა, მ. 18,33; არა ჯერ-იყო განჯსნად საკრველთაგან მისთა, ლ. 13,16; მეუფს თქუენი მე ჯუარს-ვაკუა, ი. 19,15.

• 2. ა („არს“ ხმის ნამთი): რ თქუენია სასუფეველი ღმრთისაჲ, ლ. 6,20 C; (ქუეყანაჲ) კუარცხლბერკია ფერჯია მისთაჲ, მ. 5,36 C; რომელი მადლია თქუენდა, ლ. 6,34 C; ესე მათგანიეჲ, მრ. 14,69 C; რომელი მოსრულა სოფლად, ი. 6,14 D; უადვილესა ზომთ საბლისაჲ გურელსა ნემსისასა განსლუაჲ, მ. 19,24 C; ყოველიეჲ შესაძლებელა მორწმუნისა, მრ. 9,23 D; ჩემი ყოველი შენი არს, და შენი ჩემია. ი. 17,10 C.

აბა, აბა [ამაჲ]: აბა (აბბა C) მამო ჩემო, ყოველიეჲ შესაძლებელ არს შენ მიერ, მრ. 14,36.

აგარაკ [სახანავ-სათესი ადგილი]: ამისთჳ ერქუა აგარაკსა მას აგარაკ სისხლის, მ. 27,8 C; აგარაკი არს ესე სასუფეველი, მ. 13,38 C; მოიყიდეს მით ა. (+იგი C) მეკეცისაჲ, მ. 27,7; ამისთჳს ეწოდა აგარაკსა მას ა. სისხლისაჲ, მ. 27,8; რომელმან დაუტეოს... ა., მრ. 10,29; კაცისაჲ ვისიჲ ნაყოფიერ იყო ა., ლ. 12,16; ა. ვიყიდე და უნებელი ზედა-მაც მისლვად და ხილვად, ლ. 14,18; ა. იგი ესე სოფელი არს, მ. 13,38; მოიყიდა ა. იგი, მ. 13,44; რომელმან დასთესა თესლი კეთილი აგარაკსა თჳსსა, მ. 13,24; ანუ არა თესლი კეთილი ცავესთესეთ ა. (+ამას C) შენსა, მ. 13,27; რომელ... დასთესა ა. თჳსსა, მ. 13,31 C; რომელინე (წარვიდა) ა. თჳსსა, მ. 22,5; ამისთჳს ეწოდა ა. მას აგარაკი სისხლისაჲ, მ. 27,8; მაჲნი ორნი იყუნენ ა. შინა, მ. 24,40 C; მისცეს იგი აგარაკისათჳს მეკეცისა, მ. 27,10; სჳმონ კრიონელი, მომავალი აგარაკით, მრ. 15,21 C;

რომელ მოვიდოდა ა., ლ. 23,26 C; წარვიდეს რომელნიმე თჳსა აგარაკად, მ. 22,5 C; რომელსა დაეტეოს... აგარაკები, მ. 19,29 C; ვითარბუა არა მოილო... ა., მრ. 10,30 C; უხარეს ქალაქსა და აგარაკებსა, მრ. 5,14 C; რა მივიდენ გარემოსა ა. და დაბნებსა, მრ. 6,36; ვიდრეა შევიდოდა დაბნებსა და ქალაქებსა და ა., მრ. 6,56; რა წარვიდენ გარემო დაბნებსა და ა., ლ. 9,12; უკუეთუ არა მიილოს... მამა და შვილინი აგარაკნი, მრ. 10,30; იგაი იგი ღუარძლისაჲ მის და აგარაკისაჲ, მ. 13,36.

აგზებულ ნ. აღგზნება.

აგიარებ ნ. აღ-არ.

ადგილ: არა იყო მათა ადგილ, ლ. 2,7; ა. ეც ამას, ლ. 14,9; იქმნა ბრძანებაჲ შენი და ა. არს-ლა, ლ. 14,22 D; რომელ არს თხემისა ადგილი, 27,33; მრ. 15,22; მოვედით და იხილეთ ა. (+იგი C), მ. 28,6; აჲ ა., სიდა დაღვეს იგი, მრ. 16,6; იხილეთ ეგერა ა. მისი, სიდა დაღვეს იგი, მ. 16,6 C; ჰოეა ა., ლ. 4,17; არა აქუნდეს ა. რამეჲ ბნელისაჲ, ლ. 11,36; იქმნა ბრძანებაჲ შენი, და ა. არს-ლა, ლ. 14,22 CE; რომელსა ჰრქვან თხემისა ა., ლ. 23,33; იერუსალმს არს ა., 4, 20; განგიშალო თქუენ ა., ი. 14,2,3; უდაბნო არს ა. ესე, მ. 14,15; მრ. 6,35; აღვოცონ ნათესაჲ ჩუენი და ა. ესე, ი. 11,48 C; იყო ღიდაღ თივლოვან ა. იგი, ი. 6,10 C; იცოდა იუდაცა... ა. იგი, ი. 18,2; მახლობელ იყო ა. იგი ქალაქსა, ი. 19,2); მიგვრო ჩუენ ადგილიცა ჩუენი და ნათესაჲცა, ი. 11,48; რომელმან ადგილმან არა შეგიწყნარნეს თქუენ, მრ. 6,11 C; ეძიებნ განსასუენებელსა ადგილსა, მ. 12,43 C; წარვიდა უდაბნოსა ა., მ. 14,13; ლ. 4,42; მდგომარს ა. (+მას C) წმიდასა, მ. 24,15; განვიდა უდაბნოსა

ა., მრ. 1,35; წარვიდეს უდაბნოსა ა. ნავითა თუსაგან, მრ. 6,32; მოიყვანეს იგი გოლგოთისა ა., მრ. 15,22; წყეხსნი იყენეს მასვე ა. გარე მყოფნი, ლ. 2,8 C; დაღვა ა. ველსა, ლ. 6,17; განეშორა თუსაგან ა. ქალაქისსა, ლ. 9,10; აქა უდაბნოსა ა. ვართ, ლ. 9,12; ეგრევე ლევიტელი მასვე ა. მოვიდა, ლ. 10,32; მოვიდა მასვე ა., ლ. 10,33; იყო ა. რომელსამე თავადი, ლ. 11,1; ა. რომელსამე თავადი ილოცვიდა, ი. 11,1 C; მამნი იყო სირცხვლით უკუანაესკელსა ა. დაპყრობად, ლ. 14,9; მივედ და დავედ უკუანაესკელსა ა., ლ. 14,10; (სულარი იგი იყო) თუსაგან შეეცილი ერთსა ა., ი. 20,7; არა მოვიდენ იგინიკა ა. ამას სატანჯველისასა, ლ. 16,28; დაადგრა ა. მას, მ. 2,9; ი. 11,6; მოვიდეს ა. მას, მ. 27,33; ლ. 23,33; მოვიდა ა. მას, ლ. 19,5; მი-რა-ვიდა ა. მას. ჰრქუა, ლ. 22,40; მიეახლნეს ა. მას, ლ. 23,33 C; ერი იყო ა. მას, ი. 5,13; იყო თივამ ფრიად ა. მას, ი. 6,10; მოვიდეს სხუანიკა ნაენი... მატლოზელად ა. მას, ი. 6,3; წიაღზდა მიერ იორდინესა, ა. მას, სიდა ნათელ-სცემდა იოვანე, ი. 10,40; მუნ-ლა იყო ა. მას, ი. 11,30; დაჯდა იგი საყდართა ზედა, ა. მას, რომელსა ჰრქვან ქეიფენილ, ი. 19,13; განვიდა ა. მას თხემისასა, ი. 19,17; იყო ა. მას, სადა ჯუარს-ეცუა, მტოლი, ი. 19,41; უკუეთუ არა... დავასხნე თითნი ჩემნი ა. მას სამშუქუალთასა, ი. 20,25; მიაკციე მახვლი ეგე ადგილსავე თუსსა, მ. 26, 52; იესუ მიპრიდა ამბოხისა მისგან შოადგილბა მას, ი. 5,13 C (თითქო შეტდომავა: მოსალოდნელი იყო: მიპრიდა... შოადგილსა მას. ნ. შოპრიდა... შოადგილსა მას. რედ); განიბინეთ კაცად-კაციდი თუსა ადგილდ (ადგილ D), ი. 16,32; მოვიდით თქვენ თუსაგან

ადგილ უდაბნოდ, მრ. 6,31 C; წარვიდეს უდაბნოდ ა. ნავითა თუსაგან; მრ. 6,32 C; მიაკციე მახვლი ეგე ადგილადვე თუსა, მ. 26,52 C; იყენენ სიყმილნი და სრვანი და ძრვანი ადგილდ-ადგილდ (ადგილ-ადგილ C), მ. 24,7; იყენენ ძრვანი ადგილ-ადგილ-, მრ. 13,8; ლ. 21,11; მიმოვლენ ურწყულთა ადგილთა, მ. 12,43; ლ. 11,24; განვიდეს იგი ურწყულთა ა., მ. 12,43 C; მოვიდა ა. ტჯროსისა და სიდონიასათა, მ. 15, 21; გარე უდაბნოთა ა. იყოფეოდა, მრ. 1,45; წარვიდა ა. მაგდალიასათა, მრ. 8,10; განკურნებდეს სნეულთა ყოველთა ა., ლ. 9,6; მო-რა-ვიდა იესუ ა. მათ, მ. 6,13; მიმოფინებოდა ჰაზბაეი მისთჳს ყოველთა მათ ა., ლ. 4,37; იყენეს იგი კაცთა მის ადგილიხათა, მ. 14,35; მრ. 6,54.

ადგილ გემა, ა-2 [იფყუა, წესტიგმო მოყვასა, გასწორებდა]: ელია მოსლვილ არს და ადგილ-აგოხ ყოველი, მ. 17,11 C; ელია მოვიდეს პირველად და ადგილ-აგოხ ყოველი, მრ. 9,12 C.

ადგილის-პურობა, ი [ადგემა, გაჩერება]: ადგილ-იპურა მუნ, სადა-იყო, ორდღე, ი. 11,6 C.

ადგინება ნ. აღდგინება, სიტყუსა აღდგინება.

ადვილ: იყენენ ძნელოვანნი ადვილად, ლ. 3,5 C. [ნ. კ. უადვილეს].

ადრე [ჩაბრა, მალე]: იყავ კეთილად მცნობელ წინამოსაჯულისაგან შენისა ადრე, მ. 5,25; ა. წარვიდით და უთხართ მოწაფეთა მისთა, მ. 28,7; იგინი წარვიდეს ა. მიერ საფლავით, მ. 28,8; ამომიძლუნარს იგი აქა, მრ. 11,3; უკუეთუ ა. მოკუდა, მრ. 15,44; ვითარ ა. მოკუდა, მრ. 15,44 C; განვედ ა. უბანთა და ყურეთა ქალაქისათა, ლ. 14,21; განვედ ა. გზათა ზედა და ფოლოცთა.

ლ. 14,23; დაჯედ ა. და დაწერე ერგასისი, ლ. 16,6; ყრს შურის-გებაჲ მათოჯს ა., ლ. 18,8; აღდგა ა. და მივიდოდა მისა, ი. 11,29; ა. აღდგა და გამოვიდა, ი. 11,31; რომელი გეგულების საქმელ, ყავ ა., ი. 13,27. [ნ. კ. უადრეს].

აღრე-აღრე [ჩქარა, მალე]: წარვიდეს აღრე-აღრე მიერ სამართ, მ. 28,8 C; დაწერე ა.-ა ერგასისი, ლ. 1,6 C: ა.-ა. წარმოკედ, ინაჯ-იდგ, ლ. 17,7 C; აღდგა ა.-ა. და განვიდა, ი. 11,31 C; გამოვდა ა.-ა. სისხლი და წყალი, ი. 19,34 C.

ავაჯა: ბარაბა იგი იყო ავაჯა, ი. 18,40 C; იგი მპარაგი არს და ავაჯა, ი. 10,1; და იყო ბარაბა ესე ა., ი. 18,40; ვა ავაჯასა ზედა გამოხუდით... შეპყრობად ჩემდა, მ. 26,55; მრ. 14,48; ვა ა. ზედა გამოსრულ ხართ მახულითა და წათებიითა, ლ. 22,52; ჯუარს-ატუნეს მის თანა ორნი ავაჯანი, მ. 27,38; მრ. 15,27; ა. დაესხნეს და განძარკუეს იგი, ლ. 10,30; ყოველი, რომელნა პირველ ჩემსა მოვიდეს, მპარავნი იყვნეს და ა., ი. 10,8; ა. იგი აყუდრებდეს მას, მ. 27,44; რომელ-იგი შევარდა ავაჯათა, ლ. 10,36; თქუენ გიყოფიეს იგი ქუაბ ავაჯათა, მ. 21,13; მრ. 11,17; თქუენ ჰყეთ იგი ქუაბ ა., ლ. 19,46 C; თქუენ ჰყეთ იგი ქუაბად ა., ლ. 19,46; რომელი-იგი შევარდა კელთა ავაჯათასა, ლ. 10,36 C.

აჯნაურ [რავიხუფალი]: აწ უკუე აჯნაურ არიან შერლი იგი, მ. 17,26 C; კაცი ვინმე აჯნაური წარვიდოდა შორსა სოფელსა, ლ. 19,12; ჰეროდე... მზა-უყო პური... აჯნაურთა გალილეაჲსათა, მრ. 6,21.

ათ: ათი დრაქმ, ლ. 15,8; ათი ენაჲ, ლ. 19,13; ათი... სასწორი, ლ. 19,16, 24,25; ათი ქანქარი, მ. 25,28; ათნი კეთროვანნი კაცნი, ლ. 17,12; არა ესენი

ა. განწმიდნეს, ლ. 17,17 C; არა ათნე-ვე განიკურნებით, ლ. 17,17; ესმა ესე ათთა მათ, მ. 20,24; მრ. 10,41; ათთა მონათა, ლ. 19,13; ა. ქალაქთა, ლ. 19,17; ა. მათ ქალწულთა, მ. 25,1.

[ნ. კ. ათ ათას, ათასისთავ. ათერთმეტ, ათეულ, ათოთხმეტ, თორეამეტ, ათქალაქ, ათხუთმეტ, მეათე, მეათერომეტე, მეათხუთმეტე, მეოცდაათე, მოათეესება, ოთხ ათას, ოთხმეოც და ათცხრა-მეტ, ოთხმეც და ოთხ, ორ ათას, ოც ათას, ოც და ათ, ოცდაათეულ, სამეოც და ათ, სამეოც და თორმეტ, ხუთ ათას].

ათ ათას: უკუეთუ შემძლებელ არს ათთა ათასით. შემთხუევად ოცითა ათასითა მომავლისა მის ზედა, ლ. 14,31.

ათასისთავ: კრებულმან და ათასისთავმან (+მან C) და მსახურთა-პურითამან შეიპყრეს იესუ, ი. 18,12; პეტრე... ტაძრობას ჰყოფდა... ათასისთავთა თანა, მრ. 6,21 C.

ათერთმეტ: ათერთმეტნი იგი მოწაფენი, მ. 28,16; პოენეს კრებულად ათერთმეტნი იგი, ლ. 24,33; უკუანაჲსენელ მსხდომარეთა მათ ათერთმეტთა ერუნა, მრ. 16,14; უთხრნეს სატყუანი ესე ათერთმეტთა მათ, ლ. 24,9.

[ნ. კ. მეათერთმეტე].

ათეულ [მეათედი]: მოიღებთ ათეულსა პიტნაკისა და ცერცოჲსასა და ძირაკისასა, მ. 23,23; ა. აღიღებთ პიტნაკისასა და ტეგანისასა და ყოველისა მხლისასა, ლ. 11,42; ა. შეესწირე ყოველისაგან მონაგებისა ჩემისა, ლ. 18,12.

ათოთხმეტ: ნათესაჲი ათოთხმეტ. მ. 1,17 C [3-ჯერ].

ათორმეტ: ყენა იგინი ათორმეტ, მრ. 3,14 C; ათორმეტ ეამ, ი. 11,9 C; ა. წელ, მ. 9,20 C; მრ. 5,25; ათორმეტ წლის, ლ. 8,42 C; ათორმეტ წლითგან,

ლ. 8,43 C; 13,11 C; ათორმეტი დასი, მ. 26,53 C; ა. გოდორი, მ. 14,20; მრ. 6,43; 8,19; ლ. 9,17; ი. 6,13; ა. კუემი, მ. 6, 13 C; ა. წელი. მ. 9,20; ათორმეტის წლის, მრ. 5,42; ლ. 2,42; 8,42; ათორმეტით წლითგან, ლ. 8,43; რომელ იყვნეს მისსა ათორმეტითურთ, მრ. 4,10 C; გიმოვიდა ბეთანიად ა., მრ. 11,11 C; მოვიდა ა., მრ. 14,17 C; ესე ათორმეტნი წარაუღონნა იესუ. მ. 10,5; დასხდეთ თქუენცა ა. საყდართა ზედა, მ. 19,28 C; ლ. 22,30 C; გამოირჩინა ა. მათგანნი, ლ. 6,13; არა-მე ა. თქუენ გამოვირჩიენა, ი. 6,70; წარიყვანნა ა. იგი. ლ. 18, 31; ყნა ა. იგი, მრ. 3,14; წარმოიყვანნა კუალად ა. იგი, მრ. 10, 32; ა. მოწაფენი, ლ. 8,1; 22,14; ა. იგი მწაფენი, მ. 20,17; ა. ეამნი, ი. 11,9; წელნი ა., ლ. 2,42 C; მოუწოდა ათორმეტთა მათ, მრ. 6,7; 9,35 E; ლ. 9,1; ჰქუეა იესუ ა. მათ, ი. 6,67; ათორმეტთა გუნდთა ანგელოზთა, მ. 26,53; ა. მოწაფეთა, მ. 10,1; ი. 6,67 C; ა. საყდართა, მ. 19,28; ლ. 22,30; ა. ტომთა, ლ. 22,30; ინაჯით-ჯდა იესუ ათორმეტთა მათ თანა, მ. 26,20; გამოვიდა ბეთანიად ა. თანა, მრ. 11,11 მოვიდა ა. თანა, მრ. 14,17; ა. მათ მოციქულთა, მ. 10,2; ა. მოწაფეთა თანა, მ. 26,20 C; ა. მიმართ მოწაფეთა, მ. 11,1; ა. ნათესაეთა, მ. 19,28; ათორმეტთა მათ მოციქულთა მრს სახელები ესე, მ. 10,2 C; იყო იგი რიცხუსაგან ა., ლ. 22,3; ერთი იგი ათორმეტთაგანი, მ. 26, 14; 47; მრ. 14,10, 43; ლ. 22,47 C; ი. 6,71; 20,24; ერთმან ათორმეტთაგანმან, მრ. 14,20; ერთი ათორმეტთა მათგანი, ი. 20,24 C.

ათრვამეტი (ათურამეტი): ათრვამეტი წლითგან, ლ. 13,11 D; ათრვამეტი (ათურამეტი C) წელი, ლ. 13,16; რომელ-

სა ათურამეტი წელი დაეყო სნეულებსა შინა, ი. 5,5 C; ათრვამეტით წლითგან, ლ. 13,11 E; ათრვამეტთა ზედა სილოამს გოდოლი დაეცა, ლ. 13,4.

ათქალაქი: იწყო ქადაგებდა ათქალაქს შინა, მრ. 5,20 C; მისდევდა მას ერთი მრავალი გალილეით და ათქალაქით და იერუსალემით და წიად იორდანით, მ. 4,25; იწყო ქადაგებდა ათქალაქთა მათ, მრ. 5,20; შორის საზღვართა ათქალაქისათა, მრ. 7,31.

ათხუთმეტი: ათხუთმეტი ასპარეზი, ი. 11,18 C; ა... უტევან, ი. 11,18.

[ნ. კიდევ მეთხუთმეტი].

ალ: ვიარები აღმა მას შინა, ლ. 16, 24 C; ვიტანჯები მე აღითა ამით ცეცხლისადათ, ლ. 16,24.

ალაბასტრი: რომელსა აქუნდა ალაბასტრი ნელსაცხებელისად, მ. 26,7; მოილო ა. (ალაბასტრი ხელნი) ნელსაცხებელისად, ლ. 7,37 C; აქუნდა ალაბასტრი თა ნელსაცხებელი, მრ. 14,3.

ალაგ [ბილიგი. ძეჰამ]: წრფელ ყვენით ალაგნი მისნი, მ. 3,3; მრ. 1,3; ლ. 3,4; წრფელს-ჰყოფდით ალაგთა მისთა, მრ. 1,3 C.

ალო, ჰალო [ხურნელოვანი მცენარე; ზმარობდნენ საკმევლად]: მოილო ბური, შეზავებული ჰალოთურთ, ი. 19,39 C; მოიღეს აღრული შერისა და ალოამხა, ი. 19,39.

ამა: ამაჲ პოვს იგი, მ. 16,25; დამასხა მე ა. ნელსაცხ ბელი ესე, მ. 26, 12 C; ა. მიმცეს მე, მ. 26,23; ა. ესრე თქუე, მ. 26,61; ა. ჰეროდე მიაველინა და შეიპყრა იოვანე, მრ. 6,17; ა. იმრუშა, მრ. 10,11; ა. ნაკულევეანებისაგან თვისსა ყოველი... შემოწირა, მრ. 12,44; ლ. 21,4 რომელი-ესე ყო ა., მრ. 14, 9 C; ა. მოიქუე იგი მკლავთა ზედა მისთა, ლ. 2,28; ა. ცრემლითა დააღტვნა

ფერკნი ჩემნი, ლ. 7,44; ა. ნელსაცხე-
ბელი მცხო, ლ. 7,46; ა. აცხოვნოს იგი,
ლ. 9,24; ვა იწყოს ა. ყოველმან ყო-
ფად, ლ. 21,28; ა. უშჯულოებმა არა-
რამა ქმნა, ლ. 23,41; ა. მოიყვანა იგი
იესუსა, ი. 1,42; ა. იხილა მამამ, ი.
6,46; ვითარ უკუე ა. წიგნი იცის უს-
წავლელად, ი. 7,15; რომელი ა. ქმნა,
ი. 7,31; ვინ ცოდა: ა. ანუ მშობელთა
ამისთა, ი. 9,2; არცა ა. ცოდა, ი. 9,3 E;
ვერ-მეგეა შეუძლო ა. ...ყოფად, ი.
11,37 C; ა. მოიღოს ნაყოფი მრავალი,
ი. 15,5; ითქუას, რომელ ესე ყო აზან-
ცა, მ. 26,13 C.

ამას შეკარებან განულის, ი. 10,3;
ვიდრე-მე ეგულების ა. წარსლვად, ი.
7,35; ა. ეგულებოდა მიცემამ მისი,
ი. 6,71; ა. მამამან დაძბეკდა ღმერთ-
მან, ი. 6,27; ეკრობდით ა., ლ.
19,13; ა. რამ ზრახვიდა გულსა თვს-
სა, მ. 1,20; უთხრობდეს მოციქულ-
თა ა., ლ. 24,10; ფარისეველი იგი წარ-
დგა და ა. ილოცვიდა თვსაგან, ლ.
18,11; ვა ესე მოეც ა. კელწიფებამ,
ი. 17,2; რომელი მოეც ა., ი. 17,2; ესე
რამ გყოფ არს ესოდენსა ა., ი. 6,9 C;
ა. გამცნებ თქუენ, ი. 15,17; და ეპკჳ
ა., მ. 8,9 E; ა. დიდ ერქუას, მ. 5,19;
ა. ძემანცა კაცისამან არცხვნოს, ლ.
9,26; ა. ესმა, ი. 4,47; ა. ვიტყვ, ი.
5,34; არა თქუენ ყოველთათვს ვიტყვ ა.,
ი. 13,18; ა. ვიტყვ სოფელსა შინა, ი.
17,13; ვიდრე იგი ა. იტყოდა, მ. 17,5;
26,47 C; ლ. 11,27; 22,47,60; ვითარ
იგი ა. იტყოდა, მრ. 5,35; ა. იტყოდა-
ლა, მრ. 14,43 C; ი. 6,6; ა. იტყოდა
ქმითა, ლ. 8,8; ვა თავადი ა. იტყოდა,
ლ. 11,37; ვა ა. იტყოდა, ლ. 9,34;
იტყოდა რამ ა., ლ. 13,17; ი. 1,37;
12,33; ა. იტყოდა სულისა მისთვის. ი.
7,39 C; ა. იტყოდა იესუ, ი. 12,37; 17,1;
ვათარ-იგი ა. იტყოდეს, ლ. 24,36; ა.

გეტუ თქუენ, ლ. 3,8 C; ა. გეტყოლ;
თქუენ, ი. 14,25; 15,11; 16,1,4,25,33
იგი ა. ეტყოდა, მ. 9,18; ეტყოდა მამ
თვადი ა., ლ. 11,53; ა. ეტყოდა ერს
მას სწავლასა მას შინა, ი. 6, 59 C
ა. რამ ეტყოდა მათ, ი. 8,30; რომ
ლითა კელწიფებითა ეიქმ ა., მ. 21
24,27; მრ. 11,29,33; ლ. 20,8; რომლითა
კელწიფებითა ა. იქმ, მ. 21,23; მრ
11,28; ლ. 20,2; რასა სასწაულსა მიჩუე-
ნებ ჩუენ, რ ა. იქმ, ი. 2,18; უკუეთუ ა.
იქმ, გამოუცხადე თავი შენი სოფელსა, ი.
7,4; ა. იქმოდა შაბათსა შინა, ი. 5,16; რამ
ბოროტი (ძვრ C) უქმნიეს ა., ლ. 23,22; ა.
უწესოდა არამ უქმნიეს, ლ. 23,41 C; ცოდ-
ვილიცა ა. ჰყოფედ, ლ. 6,33; ა. ჰყოფ-
დით მოსაქსენებელად ჩემბა, ლ. 22,
19; უსანატრელეს იყუნეთ, თუ ჰყოფდეთ
ა., ი. 13,17 C; ა. გიყოფენ თქუენ, ი.
16,3 C; უკუეთუ ძელსა ნედლსა ა. უყო-
ფენ, ლ. 23,31 C; ადგილ ვე ა., ლ.
14,9; არა-მეგეა ეძლოა ა. ...ყოფად
რამსამე, ი. 11,37; რომელი იხილა და
ესმა, ა. წამებს, ი. 3,32; მოვიფლინე..
ხარებდა ა., ლ. 1,19; ჰხედავთ ა., ლ.
21,6; დედანი.. ჰხედვიდეს ა., ლ. 23,
49; ვითარ-მე კელწიფების ა. მოცე-
მად ჩუენდა ჯორცი თვისი საქმლად, ი.
6,52. ა. ყოველსა წარმართნი ეძიებენ,
მ. 6,32; ა. ყოველსა ეტყოდა იესუ იგა-
ვით, მ. 13,34; ჰხედავთ სამე ა. ყოველ-
სა, მ. 24,2; აკურთხევედეს ღმერთსა
ა. ყოველსა ზედა, ლ. 2,20; ა. ყოველსა
ნათესაენი სოფლისანი ეძიებენ, ლ. 12,
30; ა. ყოველსა თანა შორის ჩუენსა და
შენსა დანაეუთქი დიდი დამტკიცებულ
არს, ლ. 16,26; ზედა ა. ყოველსა
მთხრებლ დიდ არს შორის ჩუენსა და
თქუენსა, ლ. 16,26 C; ა. ყოველსა თა-
ნა ესე მესამე დღე მოვალს, ლ. 24,21;
თქუენ ნოწამე ხართ ა. ყოველსა, ლ.
24,48 C; დაუკვრდებოდა ა. ზედა, მრ.

12,17; ა. ზედა ნუ გიხარინ, ლ. 10,20; წილს-ვიგდოთ ა. ზედა, ი. 19,24.

ჰხ დავთა ა დედაკაცსა, ლ. 7,44; ა. ივანესა ეტყოდა მათ იესუ, ი. 10,6; ა. კლდესა ზედა, მ. 16,18; რომელი ქამდეს ა. პურსა, ი. 6,58; ა. საუკუნესა, მ. 12,32 C; ა. სიტყუასა ოდენ მოვიდეს მოწაფენი მისნი, ი. 4,27; ა. ოდენ სიტყუასა ეტყოდეს მას მოწაფენი, ი. 4,31; ა. სიტყუასა ეტყოდა, ი. 8,20 C; ა. სოფელსა, მ. 12,32; ი. 12,25; 13,1; ჰხედავა ა დიდ-დიდსა შენებულსა, მრ. 13,2 E; ა. ლაშქარსა, მ. 26,31,34; მრ. 14,27,30; ლ. 12,40.

მეზურერნიცა და ცოდვილნი ამახვე ჰყოფენ, მ. 5,46; ამახ-ლა გეტყოლდე თქუენ, ი. 16,6; ურევე ეგე ამასცა წელსა, ლ. 13,8.

ამის გამო მრავალნი მოწაფეთა მისთ-განნი უკუნოქცეს, ი. 6,66; ა. ცამო უნდა პილატუსს განტევებად მისი, 19,12.

არლარა ეკამო ამიხგან, ლ. 22,16; იგი თავიდა ა. სუმიდა, ი. 4,12; რომელ-მან ქამოს ა., ი. 6,50 C; ა. ვიციით, რ' ღმრთისაგან გამოხუდელ, ი. 16,30.

არარაჲ ბრალი სიკუდილისაჲ ეპოვე ამის თანა, ლ. 23,22; მე არცა ერთი ბრალი ეპოვე ა. თანა, ი. 18,38.

შენ მიგცე ამის ყოვლისა კელმწიფე-ბაჲ, ლ. 4,6 C; თქუენ ხართ მოწამე ა. ყოვლისა, ლ. 24,48; რა ღირს იქმნეთ განრინებად ა. ყოვლისაგან, ლ. 21,36; უთხრეს იოვანეს მოწაფეთა მისთა ა. ყოვლისათჳს, ლ. 7,18; კელმწიფებად ა. ყოვლისაჲ, ლ. 4,6; რომელ არა არიან ა. ბაკისანი, ი. 10,16 C; რომელნი არა არიან ა. ეზოჯსანი, ი. 10,16; ნუჟკუე შენცა მოწაფეთაგანი ხარ ა. კაცისათაჲ, ი. 18,17; მიჰსენ მე ა. ეამისაგან, ი. 12,27; ა. სიტყუასათჳს, მრ. 7,29 C; ი. 10,19; მოვალს მთავარი იგი ა. სოფ-ლისაჲ, ი. 14,30; ა. სოფლისაგან, ი. 18,36; (C-ში 3-ჯერ); მე არა ა. სოფ-

ლისაგანი ვარ, ი. 8,23; უკუეთუმცა ა. სოფლისაგანი იყო, ი. 18,36; თქუენ ა. სოფლისაგანნი ხართ, ი. 8,23.

ამითხუ, რ' აღდგენ მეუღარნი, არა აღმოგიკითხავსა წიგნსა მოსესსა, მრ. 12,26 ა. გამოეძიებთ ურთიერთას, ი. 16,19; ა. დაუტევოს კაცმან მამად თჳსი და დედაჲ თჳსი, მ. 19,ა; მრ. 10,7; არა დაშ-თეს კებაჲ ქვასა ზედა შენ შორის ა., ლ. 19,44; ა. ჰსდევნიდეს ჰურიანი იგი იესუს, ი. 5,16; დრტუენენ მოწაფენი მისნი ა., ი. 6,61; ესენი ზრახვიდეს ურთიერთას ყოვ-ლისა ა., ლ. 24,14; ა. რად ჰსთქუ, ი. 19,11; რომელი თქუა იოვანე ა., ი. 10,41; ა. თქუა, ი. 13,11; ა. თქუეს მამა-დელათა მისთა, ი. 9,23; ა. რომელ-ბნელსა შინა ჰსთქუათ, ლ. 12,3; არა ა. ხ' გკითხავ, ი. 17,20; მერმე ა. მოწა-ფენი მისნი ჰკითხვიდეს მას, მრ. 10,10 C; ვერარად მიუგეს მას ა., ლ. 14,6; ა. მიიღოთ უდიდესი საშუალო, მ. 23,13; ა. მოვედ მე წულითა ნათლის-ცე-მად, ი. 1,31; ა. მოვედ ეამსა ამას, ი. 12,27; ა. აჲ ესერი მე მოვავლინენ თქუენ-და წინაწარმეტყუელნი, მ. 23,34; ა. მოვივლინე, ლ. 4,43; ა. მოსე მოგცა თქუენ წინადაცუეთაჲ, ი. 7,22; ა. ყო-ველი მწიგნობარი... მსგავს არს იგი კაცსა სახლისა უფალსა, მ. 13,52; ა. ემსგავსა სასუფეველი ცათაჲ კაცსა მეუ-ფესა, მ. 18,23; უნდა მისი ხილვაჲ მრავლით ემიითგან ა., ლ. 23,8; ა. უნ-და პილატუსს განტევებად მისი. ი. 19,12 C; ა., რ' გარტუ შენ, ვ'დე: გიხილე შენ ლელუსა მას ქუეშე, დი გრწამს, ი. 1,50 C; ა. გარტუ თქუენ; ი. 6,50; 16,15; ა. გურწამს, რ' ღმრთისაგან მოხუდელ, ი. 16,30 C; ა., რ' არა გრწმენეს სი-ტყუანი ჩემნი, ლ. 1,20; თავადი იესუ არას არწმუნებდა თავსა თჳსსა მით ა., ი. 2,24 C; ა. თქუენ არა ისმენთ, ი. 8,47; მოევსენა მოწაფეთა მისთა, რ' ა.

იტყოდა, ი. 2,22; ა. გეტყვ თქვენ, მ. 6,25; 12,31; 21,43; მრ. 11,24; ლ. 12, 22; ა. იგავით ვეტყვ მათ, მ. 13, 13; ა. ძალნი იგი. იქმნებიან მისგან, მ. 14, 2 C; ა. იქმნებიან ძალნი ესე მის გამო, მრ. 6,14 C; ა. იგინივე მსაჯულ გექმნენ თქვენ, ლ. 11,19; ა. მიმცემელსა მას ჩემსა შენდა უდიდესი ცოდვად აქუს, ი. 19,11; იყო განზრახვისა მას მათსა ა., ლ. 24,4; ა. თქვენცა იყენით განზზადებულ, მ. 24,44; ა. მამასა უყუარ მე, ი. 10,17; ა., რ ვერ შემძლებელ ხართ სმენად სიტყუთა ჩემთა, ი. 8,43 C; მე ა. შობილ ვარ და ა. მოვივლინე, ი. 18,37; ა., რ შრომასა შემახუდრებს მე მარადის ქერი იგი ესე, უსაჯო მას, ლ. 18,5; ა. უსუე მსცილებით თქვენ, მრ. 12,24; ა. უფროს ეძიებდეს ჰურიანი იგი მოკლვად იესუს, ი. 5,18; ა. ვერ ეძლო რწმუნებად, 12,39; ა. მსულთ თქვენ სოფელსა, ი. 15,19; რომელი წამებს ა., ი. 21,24; ა. ეწოდა აგარაკსა მას აგარაკი სისხლისად, მ. 27,8; ა. ჯერ-არს... კეთილისა საქმე, მ. 12,12.

ამისთვისა (-ცა CE) იგინივე მსაჯულ გექმნენ თქვენ, მ. 12,27; ა. შობილსა მას წმიდა ეწოდოს, ლ. 1,35; ა. (-ცა C) მიეგებოდან მას ერი იგი, ი. 12,18; მე ამისთვისა ციშვ და ა. მოვედ სოფლად, ი. 18,37; ამისთვისა იგი სიბრძნემან ღმრთისამან თქუა, ლ. 11,49.

ამით სწამებთ თავით თვით, მ. 23,31; ა. არს სიტყუად იგი ქეშპირიტ, ი. 4,37; ა. ცნან ყოველთა, ი. 13,35; ა. იდიდა მამად ჩემი, ი. 15,8.

ვინაჲ არს ამისა სიბრძნე ესე და და ძალი, მ. 13,54; ვინაჲ არს ა. ყოველი ესე, მ. 13,56; რაჲ არს სიბრძნე ესე მოცემულ ა., მრ. 6,2; იყო შენ დადუმებულ... ვილრე დღემდე ყოფად ა., ლ. 1,20; ვინ იცის, ა. შეიკდიმონ, ლ. 20,13 CD; უფროსი ა. იხილო, ი. 1,50;

უფროსი-ლა ა. უჩუენოს მას საქმე, ი. 5,20; უფროსი-ლა ა. ქმნეს, ი. 14, 2 E; უფროსი ა. სიყუარული არავის აქუს, ი. 15,13; უფალო, ა. რაჲ, ი. 21,21 C; შემდგომად ა. მერმე მოვიდეს სხუანიცა იგი ქალწულნი, მ. 25,11; ა. შემდგომად ორთა მათგანთა... გამოეცხადა, მრ. 16,12; ა. შემდგომად გამოვიდა, ლ. 5,27; ა. შემდგომად წარედა იესუ ქალაქად, ლ. 7,11; ა. შემდგომად თავადი ვიდოდა ქალაქად-ქალაქად და დაბადდაბად, ლ. 8,1; ა. შემდგომად გამოაჩინნა უფალმან სხუანიცა. ლ. 10,1; ა. შემდგომად ვერარაჲ აქუს უმეტესი, ლ. 12,4; ა. შემდგომად ქამე და სუ შენცა, ლ. 17,8; ა. შემდგომად თქუა გულსა თვისსა, ი. 18,4; ა. შემდგომად შთავიდა იესუ კაფარანად, ი. 2,12; ა. შემდგომად მოვიდა იესუ, ი. 3,22; ა. შემდგომად იყო დღესასწაული ჰურიითად, ი. 5,1; ა. შემდგომად ჰოვა იგი იესუ, ი. 5,14; ა. შემდგომად წიაღვდა იესუ, ი. 6,1; ა. შემდგომად იქცევოდა იესუ გალილეის, ი. 7,1; ა. შემდგომად ჰრქუა, ი. 7,11; 11,11; არა იცი აწ, ხ რ მსცნა ა. შემდგომად, ი. 13,7; ა. შემდგომად იხილა იესუ, ი. 19,28; ა. შემდგომად ჰკითხა პილატეს იოსებ, ი. 19,38; ა. შემდგომად კუალად გამოეტხადა თავი თვისი იესუ მოწაფეთა თვისთა, ი. 21,1.

უდიდეს-ლა ამისსა უჩუენეს მას საქმენი, ი. 5,20 C; ხ უფროს ა. სიყუარული არავის აქუს, ი. 15,13 C.

ამათ მიიღონ უმეტესი საშჯელი, ლ. 20,47; ა. ყოველთა ნამეტნავისაგან მათისა შეწირეს დასადებელსა ამას, ლ. 21,4; რა ქამონ ა., ი. 6,5; ჰრქუეს მათ ა., ი. 7,45 C; ა. მიიხუნეს, ი. 17,8; ა. იციან, ი. 18,21.

ა. ძირი არა უბნ, ლ. 8,13; ა. ყოველთა წინა დაგასხნენ თქვენ ზედა ტელნი მათნი, ლ. 21,12; მიუტევე ა., მამაო,

ლ. 23,34; არა თუ სოფლისათვის გლო-
ტავ. ა'დ ამათოჯ, ი. 17,9 C; არა ა.
ბ' გლოტავ, ი. 17,20 C.

ორასისა ღრაქნისა პური ვერ კმა
არს ამათა, ი. 6,7.

ამათ-ი: უმეტსი ამათხა უკეთურისაგან
არს, მ. 5,37; მსავესსა ა. მრავალსა
ჰყოფთ, მრ. 7,13; უფროსს ა. სხუად
მცნებამ არა არს, მრ. 12,31; უდიდეს-
ლა ა. იქმოდს, ი. 14,12 C; გიყუარ მუა
უფროსს ა., ი. 21,15.

რომელი გიგმს ამათ ყოველთაგანი,
მ. 6,32; ლ. 12,30; რომელმან აცთუნოს
ა. მცირეთაგანი ერთი, მ. 18,6 C; აწ
ვინ ა. სამთაგანი გგონიეს მოუღას მისა,
ლ. 10,36.

ა. ღმერთა, ლ. 24,18; ა. ღმერთა ში-
ნა, ლ. 1,39; 24,18; ა. ორთა მცნებათა...
გამოკიდებულ არიან, მ. 22,40; ა. სი-
ტყუათა იტყოდა, ი. 8,20; ჰხედავთა ა.
დიდ-დიდთა შენებულთა, მრ. 13,2 D.

შეიმოსა ვა ერთი ამათგანი, მ.
6,29; ლ. 12,27; ერთი კინიასკთა ა.,
მ. 18,14 C; ერთი მცირეთა ა., მ. 18,
6, 10,14; ერთი მცნებათა ა., მ. 5,19;
რომელმან ა. ყრამად შეიწყნაროს, მრ.
9,37; ვინ ორთა ამათგანმან ყო ნებამ
მამისა თვისიად, მ. 21,31; ერთს- კნი-
ნაკთა ამათგანსა, მ. 18,10 C.

[ნ. კ. ესე].

ამაოდ: ამაოდ მსაბურებენ მე, მ. 15,9;
მრ. 7,7.

ამბორის-ყოფა, ა/უ [გოგნა]: ამბორის-
ყოფა (ამბორის-ყოფა E) ფერკთა
მისთა, ლ. 7,38; დეარდა ქედსა ზედა
მისსა და ა.. ლ. 15,20; ამბორის-ყოფა
მას, მ. 26,49; მრ. 14,45; ლ. 15,20 C;
რომელსა მე ამბორის-ყოფა, იგი არს, მ.
26,48; მრ. 14,44; ლ. 22,47.

ამბორის-ყოფად (ამბორის-ყოფა E)
არა მომეტე მე, ლ. 7,45; არა დაჰსტყრე-
ბის ამბორის-ყოფითა (ამბორის-ყოფი-
თა E) ფერკთა ჩემთათა, ლ. 7,45; იუ-
და, ა. მისცემა ძესა კაცისასა, ლ. 22,48;

მიებალა იესუს ამბორის-ყოფად (ამბორ-
ის-ყოფად E) მისა, ლ. 22,47.

ამბობ: უფროდსი ამბობი იქმნებოდა,
მ. 27,24 C; იესუ მიპირდა ამბობისა მის-
გან მოადგილსა მას, ი. 5,13 C.

ამბობება: რა არა ამბობება იყოს
შორის ერსა, მ. 26,5 C; ნუუკუე ამბო-
ხება იყოს ერისად, მ. 14,2 C; იგი ა.
აღრეული, შეჩუენებულ არიან, ი.
7,49 C.

ამენ [მართლად, ნამდვილად, ჰემმა-
რიტად]: ამენ გეტყვ, ლ. 12,37; ა. გე-
ტყ შენ, მრ. 13,2 D; ლ. 14,30; ლ. 23,43;
ა. გეტყვ თქვენ, მ. 5, 18,26; 6, 2,16;
8,10; 10, 15, 23, 42; 11,11; 13,17 [C-
შიც]; 16,26; 17,20; 18, 3,13, 18; 19,
9 C(!), 23,28; 21, 21,31; 23,36; 24,
2,34, 47; 25, 12,40, 45; 26, 13,21, 34;
მრ. 3,28; 8,12; 9, 1,41; 10, 15,23, 29;
11,23; 12,43; 13, 2 E, 30; 14, 9, 18,25;
ლ. 4,24; 7,9; 12, 37 C, 44; 18, 17,29;
21,32; შენი არს სუფევად, ძალი და
დიდებამ საუკუნეთა მიმართ. ამენ, მ.
6,13; ამენ, ამენ გეტყვ შენ, ი. 3, 3,5
11; 13,38; ა. ა. გეტყვ თქვენ, ი. 1,51;
5, 19,24, 25; 6. 26,32; 47,53; 8, 34,51,
58; 10, 1,7; 12,24; 13, 16,20, 21;
14,12; 16, 20,23; 21,18.

ამიერ [აქედან; აჰ (როგა განსა-
ზღვრება)]: გარდაიდგე თავი შენი
ამიერ ქუეყანად, მ. 4,6; ლ. 4,9;
რაემს გღვენიდენ თქვენ ა. ქალა-
ქით, მ. 10,23; მიიცვალე ა. იქი,
მ. 17,20; აღიფხუო ა., მ. 21,21; წარ-
ვიდეთ ა., მ. 26,40; აღდევით და წარ-
ვედით ა., მრ. 14,42; ი. 14,13; განვედ
და წარვედ ა., ლ. 13,31; რაემს მო-
აკლდეთ თქვენ ა. სოფლით, ლ. 16,9;
რომელთა უნდეს წიაღსლვად ა. თქვენ-
და, ლ. 16,26; აღიღეთ ესე ა., ი. 2,16;
გარდაგულე ა. და წარვიდეთ ჰურიას-
ტანად, ი. 7,3; განვიდეს იგი ა. სოფ-
ლით, ი. 13,1; იცვალოს ა. სოფლით

მამისა, ი. 13,1C; აწ მეუფებაჲ ჩემი არა არს ა. სოფლით, ი. 18,36; სადა-იგი ჯუარს-აქუეს, და მის თანა სხუანი ორნი იმიერ და ა. და შორის იესუ, ი. 19,18.

ამიერიოჲან [ამ დროიდან, ამის შემდეგ]: ამიერიოჲან არლარა არიან ორ, მ. 19,6C; მრ. 10,8C; არლარა მიხილოთ მე ა., მ. 23,39; ლ. 13,35; არლარა ვსუა მე ა. ნაყოყისაგან ამის ვენჯისა, მ. 26,29; ლ. 22,18; დაიძინეთ ა. და განისუენეთ, მ. 26,45; მრ. 14,41; ა. იხილოთ ძმ კაცისაჲ მუდომარე მარჯუენით ქლიერებათა, მ. 26,64; მრ. 14,62; ა. მნატრიდენ მე ყოველნი ნათესავნი, ლ. 1,48; ყათ ა. ნაყოფი ღირსი სინანულისაჲ, ლ. 3,8C; ა. კაცთა იყო მონადირე, ლ. 5,10; იყენ ა. ზუთნი სახლსა შინა ერთსა განყოფილ, ლ. 12,52; არლარა ველ-გეწიფების წენ ა. მნობად, ლ. 16,2; არლარა ეკამო ა., ლ. 22,16; ა. იყოს ძმ კაცისაჲ მუდომარე მარჯუენით ძლიერებასა ღმრთისაჲ, ლ. 22,69; არა ა. სიტყუთა შენითა გურწამს, ი. 4,42C; ა. გეტყვ თქვენ ვიდრე ყოფადმდე, ი. 13,19; ა. იყით იგი, ი. 14,7.

ამის-ი: ვინაჲ არს ამისი ესე, მ. 17,56; მეორე, მსგავსი ა. (მცნებაჲ არს), მ. 22,39; მრ. 12,31; ა. ისმინეთ, ლ. 9,35; ვისი ბრალი არს: ა. ინუ შობელთა თუსთაჲ, ი. 9,2C; ა. ისმინის ღმერთმან, ი. 4,31; უფროსი-ლა ა. ქმნეს, ი. 14,12D; შობელთა ამისთა, ი. 9,2,3; ველთაგან ა., მრ. 6,2.

ამისგან-ი: სუთ ამისგანი თქუენ ყოველთა, მ. 26,27; რომელი ქუეყანისა ა. არს, ი. 3,31-C; მე არა ვარ სოფლისა ა., ი. 17,14; უკუეთუმეა სოფლისა ამისგანნი იყუენით, ი. 15,19C; არა სოფლისა ა. არიან, ი. 17,14C; სოფლისა ა. არა არიან, ი. 17,16C.

ამისოხვ [კავ.] ნ. გე. 8—9.

ამპარტავან: განაბნინა ამპარტავანი გონებითა გულთა მათთაჲთა, ლ. 1,51.

ამპარტავანება: გულისაგან კაცთაჲსა გამოვლენ... ამპარტავანებანი, მრ. 7,22.

ამრენაკ [ამაისი ქსოვილი; რილია]: მან იყიდა ამრენაკი, მრ. 15,46; შეპარაგნა იგი ამრენაკსა წმიდასა, მ. 27,59; შემოსა იგი ამრენაკითა მით, მრ. 15,46.

ამცხო ნ. მცნება.

ანგაპრება [სიხარბე]: დაიკუენით თავნი თქუენნი ყოვლისაგან ანგაპრებისა, ლ. 12,15; გულისაგან კაცთაჲსა გამოვლენ... ანგაპრებანი, მრ. 7,22.

ანგელოზ: ეჩუენა მას ანგელოზი უფლისაჲ, მ. 1,20; ლ. 1,11; ა. უფლისაჲ ჩუენებით გამოუჩნდა მას, მ. 1,20C; ა. უფლისაჲ გამოუჩნდა ხილვით იოსებს, მ. 2,13; ეჩუენა ა. უფლისაჲ იოსებს ეგვტეს შინა, მ. 2,19; ა. უფლისაჲ გამოეცხადა ჩუენებით იოსებს ეგვტეს, მ. 2,19C; მე წარვაელინო ა. ჩემი წინაშე შენსა, მ. 11,10; მრ. 1,2; ლ. 7,27; ა. უფლისაჲ გარდამოვდა ზეით, მ. 28,2; მე ვარ ა. გაბრიელ, ლ. 1,19C; მოივლინი გაბრიელ ა. ღმრთისა მიერ, ლ. 1,26; ა. უფლისაჲ დაადგრა მათ, ლ. 2,9; გამოეცხადა მას ა. უფლისაჲ, ლ. 1,11; ი. ეტყოდა მას, ი. 12,29; შევიდა ა. იგი მისა, ლ. 1,38; ერა უბრძანა მას ანგელოზმან უფლისამან, მ. 1,24; მიუგო ა. მან და ჰრქუა, მ. 28,5; ლ. 1,35; ჰრქუა ა. მან, ლ. 1,23,30; 2,10; მიუგო და ჰრქუა ა. მან, ლ. 1,19; აჲა წარვაელინებ ანგელოზსა ჩემსა წინაშე პირსა შენსა, მ. 11,10C; მრ. 1,2C; ჰრქუა ზაქარია ა. მას, ლ. 1,18; ჰრქუა მარიამ ა. მას, ლ. 1,34; მოიღეს ბრძანებაჲ ჩუენებით ანგელოზისაგან, მ. 2,12; რომელი ეწოდა (წოდებულ იყო C) ანგელოზისა მისგან, ლ. 2,21; იყო ანგელოზისა მის თანა სიმრაველე ერთა კელსათაჲ, ლ. 2,13; ანგელოზნი მოვიდეს

(მოუტდეს C) და ჰმსახურებდეს მას, მ. 4,11; მრ. 1,13; მუშაკნი იგი არიან ა., მ. 13,39; მოაველინნეს ძემან კაცისამან ა. თჳსნი, მ. 13,41; გამოვიდენ ა., მ. 13,49; ა. მათნი... ჰხედვენ პირსა მამისა ჩემისასა, მ. 18,10; ეა ა. იყენენ ცათა შინა, მ. 22,30; მრ. 12,25; (მან) წარაველინნეს ა. თჳსნი, მ. 25,31; მრ. 13,27; ყოველნი ა. მისნი მის თანა (მოვიდენ), მ. 25,31; იხილნენ... ა. ღმრთისანი, ი. 1,51; იხილნა ორნი ა., ი. 20,12; ეა აღვიდეს ა. იგი ზეცად, ლ. 2,15.

არცა ანგელოზთა ცისათა (იციან), მ. 24,36; მრ. 13,32; მიიქუეს იგი ა. წილთა აბრაამისთა, ლ. 16,22 C; აღიმაღლეს მათგან ა. მათ, ლ. 2,15 C; ჰრქუეს მას ა. მათ, ი. 20,13; ა. მისთა უბრძანებიეს შენთს, მ. 4,6; ლ. 4,10; წარმოიძგივნოს მე აქა უმრავლეს ათორმეტთა გუნდთა ა., მ. 26,53; სწორა ა. არიან, ლ. 20,36; მიიყვანა იგი ანგელოზთაგან წილთა აბრაამისთა, ლ. 16,22; მოსლად არს ძმ კაცისა... ანგელოზთა მისთა თანა, მ. 16,27; რაჲმს მოვიდეს... ა. თანა წმიდათა, მრ. 8,38; ძემანცა კაცი-სამან აღიაროს იგი წინაშე ა. ღმრთისათა, ლ. 18,8; უვარ-ყონ იგიცა წინაშე ა. ღმრთისათა, ლ. 12,9; ესრეთ იყოს სიხარული წინაშე ა. ღმრთისათა, ლ. 15,10; გამოჩინებამცა ანგელოზისა, ლ. 24,23 E; დასი ანგელოზთა, მ. 26,53 C; გამოჩინებამცა ა., ლ. 24,23 D; ხილვად ა., ლ. 24,23 C; დიდებითა თჳსითა და მამისადთა და წმიდათა ანგელოზთაათა, ლ. 9,26.

ანუ: ანუ ვინ არს თქუენგანი კაცი, მ. 7,9; ვინ არს დედაჲ ჩემი, ა. ვინ არიან ძმანი ჩემნი, მ. 12,48; მრ. 3,33; ჯერ-არსა ხარკისა მიცემად კეისარსა ა. არა, მ. 22,17; მრ. 12,14; ლ. 20,22; მივსცეთა ა. არა, მრ. 12,14; ა. ვინ აღუ-ხილნა მგას თუალნი, ი. 9,21; ჯერ-არსა შაბათსა კეთილისა საქმს ა. ბო-

როტისად, მრ. 3,4; რად ჯერ-არს შა-ბათსა: კეთილისა საქმს ა. ბოროტისა ყოფად, ლ. 6,9; ა. ჰგონებთ, ედ, მ. 26,53; ა. თუ გულისხმა-ყონ, ი. 7,51 C; რომელმან დაუტევოს (რომელსა დაე-ტვოს C) სახლი გინა ძმანი ა. დანი ა. მამად ა. დედაჲ ა. ცოლი ა. შვილნი ა. ქუეყანად, მ. 19,29; მრ. 10,29 C; რომელსა ქალაქსა ა. რომელსა დაბასა შე-ხვდეთ, მ. 10,11; რომელთა არა აქუს საუზრე ა. სადა დაიკრიბონ, ლ. 12,24; განთეთრებად ა. დაშაგებად, მ. 5,36 C; რომელსა უყუარდეს მამად თჳსი ა. დე-დაჲ თჳსი, მ. 10,37; მამასა თჳსსა ა. დედასა თჳსსა, მრ. 7,11; მამისათჳს ა. დედისა, მ. 7,11 C; მამისათჳს ა. დედი-სათჳს, მ. 15,4 C; რაჲმს არნ ქირი. ა. დევნულებაჲ, მ. 13,21; მრ. 4,17 C; აჰა ესერა არს ქრისტე ა. ეგერა, მ. 24,23 C; ა. ერთი იგი მოიძულოს... ა. ერთისად მის თავს-იდეას, მ. 6,24; ა. ერთი სძულ-დეს და ერთი შეიყუაროს, ლ. 16,13; ა. ერთისად თავს-იდეას და ერთი შეუ-რაიხ-ყოს, ლ. 16,13; ვინად მოსულ (ვარ), ა. ვიდრე ვალ, ი. 8,14 C; ვინად მოვალნ, ა. ვიდრე ვალნ, ი. 3,8 C; ეაი ა. ვი-რი, ლ. 13,15 C; ვისი არს ხატი ესე ა. ზედაწერილი, მ. 22,20; მრ. 12,16 C; ხაირი ა. თუ ზუერი, მ. 17,25 C; ხარკსა ა. ზუერსა, მ. 17,25; ა. რაჲსა თავით თჳსით არა შჯით მართალსა, ლ. 12,57; თავით თჳსით შენ მაგას იტყუ, ა. სხუა-თა გითხრეს ჩემთს, ი. 18,34; ა. თქუენ-ცა გნებავს მოწაფე ყოფად მისა, ი. 9,27; რად არს უადვილეს სიტყუად... ა. თქუ-მად, ლ. 5,23; ა. თუ თევზსა სისხოვდეს, მ. 7,10 C; ა. იგი რომელ ათრავამეტა ზედა სილოამს გოდოლი დაეცა, ლ. 13,4; ისუ ბარაბაჲსი ა. იესუ (გნებავს), მ. 27,17; აქა ა. იქი, ლ. 17,21; ზეითი იყო ა. კაცთაგან, მ. 21,25; მრ. 11,30; ლ. 20,4; ა. კურომსთავთაგან ლელუ (შეკ-რიბიან), მ. 7,16; ორნი გუერიტნი ა.

ორნი მართუენი ტრედისანი, ლ. 2,24; ღმრთისაგან (არს), ა. მე თავით ჩემით ვიტყვ, ი. 7,17; ა. რაჲ მისკეს კაცმან ნაცვლად სულისა თვისსა, მ. 16,26; მრ. 8,37 C; ა. მკლავი უფლისაჲ ვის გამოცხადა, ი. 12,38 C; სულისა ცხობებაჲ ა. მოკლვად, ლ. 6,9; ა. ვინ მოგცა შენ გელმწიფებაჲ ესე, ლ. 20,?; რომელი ინაჲით-ზის ა. რომელი ჰმსახურებს, ლ. 22,27; ვინ ცოდა: ამან ა. მშობელთა ამისთა, ი. 9,2; ჯნერდეს ა. მწყსიდეს, ლ. 17,7 C; ძალ-გიცა შესუმად სასუმელი... ა. ნათლის-ღებაჲ... ნათლის-ღებად, მ. 20,22; მრ. 10,38 C; მიიყვანე შენ თანა ერთი ა. ორი სხუაჲ, მ. 18,16; ოც და ხუთ ოდენ ასპარებ ა. ოც და მთ. ი. 6,19 C; ა. რაჲ არს სიბრძნე მოცემულ ამისა, მრ. 6,2; ნუ ჰპრუნავთ, ვითარ, ა. რაჲ სიტყუაჲ მიუგოთ, ა. რაჲ ჰსთქუათ, ლ. 12,11; ნუ ჰპრუნავთ, ვითარ-ზე ა. რასა-მე იტყოდით, მ.10,19C; ა. რომელი იგავი მოვილო მისთჳს, მრ. 4,30; ა. რომელი მეუფე მოუვალს სხუასა მეუფესა ბრძოლად, ლ. 14,31; ა. თუ გლახაკთა რაჲ მიცემად (პრქუა); ი. 13,29 C; ა. ვითარ ჰრქუა ძმისა შენსა, მ. 7,4; რაჲ უადვილეს არს სიტყუად... ა. რქუმად, მ. 9,5; მრ. 2,9; შესაწირავი იგი ა. საკურთხეველი, მ. 23,19; ორ ა. თუ სამ საწყაულ, ი. 2,6 C; პირითა ორისა ა. სამისა მოწამისაჲთა დაემტკიცოს ყოველი სიტყუაჲ, მ. 18,16; ორნი ა. სამნი, მ. 18,20 C; ოდეს გიხილეთ შენ უძღური ა. საპრობილესა, მ. 25,39; იოტა ერთი ა. სასწაული არა წარჯდეს, მ. 5,18 C; ყოველი ქალაქი ა. სახლი, მ. 12,25 C; ა. რაჲ ვსუათ, ა. რაჲ შევიმოსოთ, მ. 6,31; რაჲ ჰქამოთ ა. რაჲ სუათ, მ. 6,25; შენ ზარა მომავალი იგი, ა. სხუასა მოველოდით, მ. 11,3; ლ. 7, 19,20; რომელი უფროჲს არს: ოქროჲ ა. ტაძარი, მ. 23,17; რასა ეძიებ ა. რა-

სა იტყვ მის თინა, ი. 4,27; შეილთაგან (მიიღებენ) ა. უცხოთაგან, მ. 17,25; უმჯობე არს შენდა შესვლად ცხობებასა მკლობელისაჲ ა. უკლობსაჲ, მ. 18,8 C; ნუ მთავართაგანთა ვივთმე პრწენა მისი ა. ფარისეველთა, ი. 7,48; კელი შენი ა. ფერჯი შენი, მ. 18,8; ორთა კელთა ა. ორთა ფერჯთა დგმასა, მ. 18,8 C; ოდეს... მოვიდეს: მწყუბრი ა. შუვა ღამეს ა. ქათმისა ჯმასა ა. განთიად, მრ. 13,35; რაჲმს გამოხვლოდით მიერ სახლით ა. ქალაქით, მ. 10,14 C; რომელსა შევიდის დაბნებსა ა. ქალაქებსა ა. აგარაკებსა, მრ. 6,56 C; ჩუენდა მომართ იტყვ იგავსა ამას ა. ყოველთა მიმართ, ლ. 12,41; ა. ყავთ ხმ იგი კეთილ, მ. 12,33; ა. ყავთ ხმ იგი ხენუმ, მ. 12,33; ოდეს გიხილეთ შენ უცხო... ა. შიშუელი, მ. 25, 38,44 C; ქუეშე შედგის ჯემირსა ა. (ახედარსა ქუეშე დადგინ, მრ. 4,21; რომელსა დაეტეოს სახლი ა. ძმანი, მ. 19,29 C; რაჲ წეს-არს შაფათისა შინა: ქველის საქმე ა. ძკრის საქმე, მრ. 3,4 C; სულისა ცხობებაჲ ა. წარწყმედაჲ, მრ. 3,4; (მოველ დაქსნად სჯულისა ა. წინაწარმეტყუელთა, მ. 5,17 C; რომელთაჲმე (თქვან:) ელია ა. ერთი წინაწარმეტყუელთაგანი, მ. 16,14 C; ოდეს გიხილეთ შენ მშვიერი.. ა. წყურთიელი, მ. 25, 37,44; ოდეს გიხილეთ შენ მშვიერი ა. წყურთიელი ა. უცხოებასა ა. უძღურებასა ა. საპრობილესა, მ. 25,44; ა. რაჲსა ჰხედავ წუელსა თულასა შინა ძმისა შენისასი, მ. 7,3; ა. ოდეს გიხილეთ შენ უცხოჲ, მ. 25,38 C; ძმ ა. ჯარი, ლ. 14,5 C; ა. ვერ გელმეწიფების, მ. 20,15 C; ა. ვითარ გელმეწიფების რქუმად ძმისა შენისა, ლ. 6,42; ა. ვითარ ვის კელ-მწიფების სახლსა ძლიერისასა შესვლად, მ. 12,29.

ანუ არა [ნუთუ—არ, განა—არ]: ანუ არა მეზუერეთაცა იგივე ყვიან, მ. 5,47; ა. ა

სული უფროს არს საზრდელისა, მ. 6,25; ა. ა. ორი სირი ერთის დანგის განისყიდების, მ. 10,29; ა. ა. აღმოგოკითხავსა შჯულსა, მ. 12,5; ა. ა. თესლი კეთილი დაესაყესთ აგარაკსა შენსა, მ. 13,27; ა. ა. ესე არსა ხუროგისა მის ძმ, მ. 13,55; მრ. 6,3; ა. ა. დრაჰანი ერთი ილგითქუ შენ, მ. 20,13; ა. ა. ჯერ-არს ჩემდა, რადცა მიწდეს ყოფად ჩემსა ზედა, მ. 20,15; ა. ა. სასანთლესა ზედა დადგიან, მრ. 4,21; ა. ა. ესე არსა ძმ იოსებისი, ლ. 4,22; ა. ა. რომელმან გარეუე შექმნა, მანცა შინაგანი შექმნა, ლ. 11,40; ა. ა. ხუთი სირი განისყიდების ორის დანგის, ლ. 12,6; ა. ა. რომელი-იგი ინაწიოთ-ზის (არს უფროსს), ლ. 22,27; ა. ა. ესრეთ ჯერ-იყო ვნებად ქრისტესა, ლ. 24,26; ა. ა. გული ჩუენი განჭურვებულ იყო ჩუენ შორის, ლ. 24,32; ა. ა. მოსე მოგცა თქუენ შჯული, ი. 7,19.

1. არ, 0-1: მე ვარ, მ. 14,27; მრ. 6,50; 13,6; 14,62; ლ. 21,8; 22,70; 24,26; ი. 4,26; 6,20; 8, 24,28; 9,9; 18, 5, 6, 8; ვინ ვ. მე, მ. 18, 13 C, 15 C; მრ. 8, 27 C, 29; მუნ ვ. მე, მ. 18,20; მე არა მარადის თქუენ თანა ვ., მ. 26,11; ი. 12,8; ნუკუე მე ვ., მ. 26,22,25; მრ. 14,19 (2-ჯერ); მე თქუენ თანა ვ., მ. 28,20; ი. 12,35; მე არა მარადის თქუენ თანა ყოფად ვ., მრ. 14,7; მე ვ. თქუენ შორის ვა მსახური, ლ. 22,27; თავადი მე ვ., ლ. 24,39; იცით, ვინა ვ., ი. 7,28; მის მიერ ვ., ი. 7,29; მცირედ ეამ თქუენ თანა ვ., ი. 7,33; 13,33; სადა-იგი მე ვ., ი. 7, 34,36; 12,26 C; არა მარტო ვარ, ი. 8,16; 16,32; მე ვ., რომელი ეწამებ ჩემოცს, ი. 8,18; ვიდრე აბრაჰამისა ყოფადმდე მე ვ., ი. 8,58; ვიდრემდე ვ. სოფელსა შინა, ი. 9,5; კეთილად სთქუთ, რ მე ვ., ი. 13,13; გრწმენეს, რ მე ვ., ი. 13,19; ესოდენ ეამ თქუენ თანა ვ., ი. 14,9; მე მამისა

თანა ვ., ი. 14, 10,11; ვიდრე-ესე თქუენ თანა ვ., 14,25 C; არა ვ. შათანაჲ, ლ. 22,58; მან თქუა: არა ვ., ი. 1,21; ვა მე სოფლისაგან არა ვ., ი. 17,16; პეტრე პრქუა: არა ვ., ი. 18,17; უეარ-ყო მინ და თქუა: არა ვ., ი. 18,25; მე ვ. აღდგომაჲ, ი. 11,25; არლა აღსრულ ვ., ი. 20,17; მე ვ. გაბრიელ, ლ. 1,19; მე ვ. ვხაჲ, ი. 14,6; დიდებულ ვ., ი. 17,10; მე ვ. ენაჯი, ი. 15, 1,5; მე ზესენელისა მისგანი ვ., ი. 8,23 C; მე ზევისაგანი ვ., ი. 8,23; მე ვ. იესუ, ი. 8,21 C; მეცა კაცი ვ., მ. 8,9; ლ. 7,8; 19,22; მე ვ. კარი, ი. 10 7,9; მეუფე ვ. მე, ი. 18,37; ი. 19,21; მე შხა ვ., ლ. 22,33; მოვლინებულ ვ., მ. 15,24; ი. 3,28; მოსრულ ვ., მ. 10,35 C; მრ. 1,38 C; ი. 8, 14,42 (2-ჯერ); 9,39; არა მოსრულ ვ., მ. 3,39 C; მრ. 2,17 C; ი. 7,28; რომელ-ესე უფალ და მოძღუარ ვ., ი. 13,14 C; მე მოხუცებულ ვ., ლ. 1,18; არა ვ. ვა სხუანი კაცი მტაცებელ, ცრუ, მემრუე, ლ. 18,11; მშუდ ვ. და მდაბალ გულითა, მ. 10,2; მე კ. მწყემსი კეთილი, ი. 10, 11,14; მე ვ. ნათელი სოფლისაჲ, ი. 8,12; 9,5; მე ვ. პური, ი. 8, 35,41, 48,51; მე სახიერ ვ., მ. 20,15; არლარა ვ. სოფელსა ამას, ი. 17,11; მე არა ამის სოფლისაგანი ვ., ი. 8,23; მე არა ვ. სოფლისა ამისგანი, ი. 17,14, უბრალოცა ვ. მე, 27,24; მე უხუ ვ., მ. 20,15 C; მე ვ. ქრისტე, მ. 24,5; მე არა ვ. ქრისტე, ი. 1,20; 3,28; არა ღირს ვ., მ. 8,8; ლ. 3,16; 7,6; ი. 1,27; ვერ ღირს ვ., მრ. 1,7; არლარა ღირს ვ., ლ. 15, 19,21; მე ვ. ღმერთი აბრაჰამისი, მ. 22,32; მრ. 12,26; შემძლებელ ვ., მ. 9,28 C; 26,61 C; ვერ შემძლებელ ვ., მ. 3,11; 26,53 C; შეურეებულ ვ. ლ. 12,50; შობილ ვ., ი. 18,37; ცხოველ ვ., ი. 6,57; 14,19; ძე ღმრთისაჲ ვ., მ. 27,43 C; ი. 10,36 C; ჯმულმცა ვ. მე შენგან, ლ.

14, 18, 19; ნუჟუე მე ჭურია ვარა, ი. 18, 35; კეთილად სთქუთ, რ ვარვე ევრე, ი. 13, 13 C.

ძმ ღმრთისად ვარი მე, მ. 27, 43; ი. 10, 36; კაცი ცოდვილი ვ. მე, ლ. 5, 8; უწყით, ვინა ვ., ი. 7, 28 C; მცირედ ეამ თქუენ თანა ვ., ი. 7, 33 C; მეუფე ვ. მე, ი. 18, 37 E.

რომელი ხარ ცათა შინა, მ. 6, 9; უკუეთუ შენ ხ., მ. 14, 28; არა შორს ხ. შენ სასუფეველსა ღმრთისასა, მრ. 12, 34; შენ მარადის ჩემ თანა ხ., ლ. 15, 31; მასვე საშუელსა შინა ხ., ლ. 23, 40; ვიდრემდის ხ. მის თანა გზასა ზედა, მ. 5, 25; გალილეველ ხ., მრ. 14, 70; ი. 7, 52 C; განკურნებულ ხ., ი. 5, 14; განტყუებულ ხ., ლ. 13, 12; დამაბრკოლებელ ხ. შენ ჩემდა, მ. 16, 23 C; არლარა ყოფად ხ. ჩემდა ეზოას მოძღუარ, ლ. 16, 2 C; ელია ხ., ი. 1, 21 C; ეშმაკეულ ხ., ი. 8, 52; ეინ ხ. (შენ), მრ. 1, 24; ი. 1, 19, 21; 8, 25; 21, 12; გიციოთ, ვინ ხ. შენ, ლ. 4, 34; ვინა ვ. შენ, ი. 19, 9; ფიცხელი კაცი ხ. შენ, მ. 25, 24; კაცი ხ. სასტიკი. ლ. 19, 21; შენ კაცი ხ., ი. 10, 33; შენ ხ. კლდე, მ. 16, 18; კურთხეულ ხ. შენ, ლ. 1. 28, 42; შენცა მათგანი ხ., მ. 26, 73; ქეშმარიტად მათთანა (მათგანი C) ხ., მრ. 14, 70; ლ. 22, 58; მეუფე ხ. შენ, ი. 18, 37 C; შენ ხ. მეუფე ჭურიათა, მ. 27, 11 D; შენ ხ. მეუფე ჭურიათა, ლ. 23, 3 C, 37; ი. 18, 33 C; შენ ხ. მეუფე ისრაჲლისად, რ. 1, 49; არა ხ. მოკლარე კეთისისად, ი. 19, 12; მოვლინებულ ხ., ი. 3, 2 C; მოსლვად ხ., 11, 27 C; მოსრულ ხ., 8, 29 C; 26, 50; მრ. 1, 24; ი. 3, 2; შენ ხ. მოძღუარი ისრაჲლისად, ი. 3, 10; შენ ხ. მოწაფე მისი, ი. 9, 28; ნუჟუე შენცა მოწაფეთაგანი ხ. ამის კაცისათა, ი. 18, 17; ნუჟუე შენცა მოწაფეთა მისთაგანი ხ., ი. 18, 25; შენ ხოლო მწირ ხ., ლ. 24, 18; ნეტარ ხ. შენ,

სიმონ, მ. 16, 17; სამარიტელ ხ. შენ, ი. 8, 48; საცთურ ჩ მდა ხ., მ. 16, 23; შენ ხ. სიმონ, ი. 1, 42; უმრწემეს ხ., მ. 2, 6; ნუ შენ ჟუროას ხ. მამისა ჩუენისა იაკობსა, ი. 4, 12; ნუჟუე შენ ჟუროას ხ. მამისა ჩუენისა აბრაჲმისა, ი. 8, 53; შენ ხ. ქრისტე, მ. 16, 16; მრ. 8, 29; 14, 61 C; ლ. 4, 41; 9, 20; 22, 67; ი. 6, 69; 11, 27; შენ თუ ხ. ქრისტე. ლ. 23, 39; უკუეთუ შენ ხ. ქრისტე, მ. 26, 63; ი. 10, 24; უკუეთუ არა ხ. ქრისტე, ი. 1, 25; შემძლებელ ხ. განწმედად ჩემდა, მ. 8, 2 C; ვერ შემძლებელ ხ., მ. 5, 36 C; შობილ ხ., ი. 6, 34; ჰარუნაე და შვოთ ხ. მრავლისაოჯს, ლ. 10, 41; შენ ხ. ძმ ჩემი საყუარელი, მრ. 1, 11; ლ. 3, 22; ძმ ღმრთისად ხ. შენ, მ. 14, 33 C; მრ. 3, 11; ლ. 22, 70; ი. 1, 49; უკუეთუ შენ ხ. ძმ ღმრთისად, მ. 4, 3, 6; 27, 40; ლ. 4, 3, 9; ერგასის წლის არა ხ. შენ, ი. 8, 57; წინაწარმეტყუელი იგი ხ. შენ, ი. 1, 21 C; 4, 9; ქეშმარიტ ხ., მ. 22, 16; მრ. 12, 14; შენ ჭურია ხ. ი. 4, 9.

ნუ შენცა გალილეად ხარა, ი. 7, 52; ელია ხ., ი. 1, 21; შენ ხ. მეუფე ჭურიათა, მ. 27, 11 E; მრ. 15, 2; ლ. 23, 3; ი. 18, 33; შენ ხ. მომავალი იგი, მ. 11, 3; ლ. 7, 19, 20; შენ ხ. სიმონ, ძე იონასი, ი. 1, 42 C; შენ ხ. ქრისტე, მრ. 14, 61; შენ ხ. ძმ ღმრთისად, ი. 1, 49 C; შენ უკუე ხ. ძმ ღმრთისად, ლ. 22, 70 C; წინაწარმეტყუელი ხ., ი. 1, 21; რ ხარვე გალილეველ, მრ. 14, 70 C.

ძმ ღმრთისად ხარი შენ, მ. 14, 33; უკუეთუ მეუფე ხ. შენა, ი. 18, 37.

მამად ჩემი აბრაჲმი არხ, ი. 8, 39; იერუსალმს ა. ადგილი, ი. 4, 20; არავინ ა. ნთესავსა შენსა, ლ. 1, 61; არავინ ა., რომელმან დაუტევოს სახლი, მრ. 10, 29; ლ. 15, 9; არავინ ა. რომელმან ქმნეს ძალი, მრ. 9, 39; არავინ ა. სახიერ, მრ. 10, 18; არავინ ა. სხუად მისსა გარეშე, მრ. 12, 32; უფროას

შობილთა შორის... არაინ ა., ლ. 7,28; რომელმან ფუცოს ტაძარსა მას, არა-რამ ა., მ. 23,16; რომელმან ფუცოს საკურთხეველსა, არარამ ა., მ. 23,18; არარამ ა. გარეშე შთამავალი კაცისა, მრ. 7,15; დიდებამ ჩემი არარამ ა., ი. 8,54; აჰა აჰა ა., ლ. 17, 21 C, 23; არა ა. აჰა, მ. 28,6; მრ. 16,6; ლ. 24,6; არა ა. აღდგომამ, მ. 22,23; აღდგომამ მკუდართამ არა ა., მრ. 12,18; აღდგომილ ა., მ. 11,11; 14,2; მრ. 3,26; ი. 14,16; ლ. 7,16; 9, 7, 8,19; არა აღდგომილ ა., ი. 7,52; არლა აღესებულ ა., ი. 7,8 C; მკვამ იგი აღსასრული ა. ამის სოფლისამ, მ. 13,39; არლ. ა. აღსასრული, მ. 24,6; მრ. 13,7; აღსრულე-ბულ ა., მრ. 1,15; 3,26 C; ი. 3,29; 19, 28,30; არლა აღსრულებულ ა., ი. 7,8; აღსრულ ა., ი. 12,27 C; აღწერილ ა., ლ. 10,20 C; მოვიდს ეამი, და აწვე ა., ი. 4,23; 5,25; ახლის პიროვინ ა., მ. 17,15 C; ეამი ჩემი ახლოს ა., მ. 26,18; ახლოს ა., კართა ზედა, მ. 24,33; მრ. 13,29; ახლოს ა. ზაყბ-ლი, მრ. 13,28; ლ. 21,30; ახლოს ა. სასუფეველი ღმრთი-სამ, ლ. 21,31; უკუეთუ ნათელი იგი შენ შორის ბნელ ა., მ. 6,23; უკუეთუ ესოდენ ბრალი ა. კაცისამ დედაკაცისა თინა, მ. 19,10; არა მაგისი ბრალი ა., ი. 9,3 C; ბრძანებულ ა., ლ. 2,24 C; ბო-როტ ა., მ. 20,15; გავთულ ა., მ. 12,26 ; მრ. 3,26 C; ვალილეველ ა., ლ. 2,59; 23,6; განმარტებულ ა., ლ. 11,34; სუ-ლი ა. განმაცხოველებელ, ი. 6,63; გან-კრთომილ ა., მრ. 3,21; განკურნებულ ა., მრ. 5,29 C; განშზადებულ ა., მ. 20,23; 20,34 C; 25,41; მრ. 10,40; განსრულ ა., მრ. 7,29; განყენებულ ა., მრ. 7,6 C; განყოფილ ა., მრ. 3,26; განშოვრებულ ა., მ. 15,8 C; რომელ ა.: განეხუნენდ, მრ. 7,34; გარდასრულ ა., მ. 14,15; ლ. 1,18; გასრულებულ ა., ი. 9, 21 C, 23 C; სუ-

ლი გულს-მოდგინე ა., მ. 26,41; მრ. 16,38; ძმამ შენი გულ-ძერ რამე არს შენდა, მ. 5,23; დადგრომილ ა., ი. 3,36; 6,56; არა ა. ...დადგრომილ, ი. 5,38; დაკლულ ა., მ. 22,4; დამკვდრებულ ა., მ. 23,21; ი. 14, 10 C, 17 C; 15,2 C; დამტკიცებულ ა., ლ. 16,26; ი. 9,41 C; რომელ ა. დანგ ერთ, მრ. 12,42 C; ესე ყოველი დასაბამი საღმობათამ ა., მ. 24,8; მრ. 13,8; არა ა. დაფარულ: ლ. 12,6; არა ა. დაფარული, მ. 10,26; მრ. 4,22; ლ. 8,17; 12,2; არცა დაფა-რული რამ ა., მრ. 4,22 C; როზელ ა. დაფარულსა შინა, მ. 6,18 C; დაყოფილ ა., მრ. 6,35 C; მონამ ჩემი დაცემულ ა., მ. 8,6; დაშვილ ა., ი. 3 18; 16,11; კა-რი დაკმულ ა., ი. 11,7; დაჯდომილ ა., მრ. 11,2; 19,30; დიდ ა., მ. 15,28; ლ. 6,23; დიდებულ ა., მ. 21,9 C; მეოხ ბშ დღშ ა., ი. 11,39; მესამე დღე ა., ლ. 24,21 C; სამი დღშ ა., მ. 15,3 ; მრ. 8,2; რომელი... დღეს ა., მ. 6,30 CD; ეიდრე დღისი ა., ი. 9,4 C; აწ ყროდის, რ-ოთ-ხისა დღისამ ა., ი. 11,39 C; უკუეთუ ეგე ა. ქრისტე, ლ. 23,35; ეგევითარ-თამ ა. სასუფეველი ღმრთისამ, ლ. 18,16; ეგევითართამ ა. სასუფეველი ცათამ, მ. 19,14; მრ. 10,14; თქვენ შორის არა ეგრე ა., მ. 20,26 C; უკუეთუ ეგრე ა., ი. 18,37 C; ელია ა., მრ. 6,15; უფილი ღმერთი შენი უფილი ერთ ა., მრ. 12,29; ერთ ა. სახივრი ღმერთი, მ. 19,17; ერთ ა. ღმერთი, მრ. 12,32; ერთი ა. მამამ თქუენი, მ. 23,9; ერთი ა. მამამ ჩუნა—ღმე-თი; ი. 8,41 C; ერთი ა. მოძღუარი თქუენი ქრისტე, მ. 23,8; ესე ა., მ. 27,46; ყოვლისა პირველად ესე ა., მრ., 12,29; სხუანი იტყოდეს: ესე ა., ი. 9,9; იგავი იგი ესე ა., ლ. 8,11; ესე ა. იესუ, ი. 6,42 C; ესე ა. იესუ ნაზარე-ველი, მ.27,37; ესე ა. ... მაცხოვარი სოფლისამ, ი. 4,42; ესე ა. მეუფშ პური-

თამ, მრ. 15,26; ლ. 23,38; ესე ა. მოწათმ
იგი, ი. 21,24; ესე ა. დიდი და პირველი
მცნებამ, მ. 22 38; ესე ა. მცნებამ ჩე-
მი, ი. 15,12; ესე ა. ნებამ მომავლინებე-
ლისა ჩემისა მამისა, ი. 6. 39,40; ესრთ
ა. ნებამ მამისა ჩემისა ზეტათავსა, მ.
18,14; ეგრე არა ნება ა., მ. 18,14 C;
ესე ა. პირველი, მრ. 12,30; ესე ა.
პური, ი. 8,50,58; ესე ა. ეამი თქუენი, ლ.
23,53; ესე ა. რომელ-იგი გზასა ზედა
დაეთესა, მ. 13,19; რომელ-იგი კლდო-
ვანსა დაეთესა, ესე ა., მ. 13,20; რომელ-
იგი ეკალთა შორის დაეთესა, ესე ა., მ.
13,22; რომელ-იგი ქუეყანასა კეთილსა
დაეთესა, ესე ა., მ. 13,23; ესე ა., რო-
მელსა-იგი იტყოდა, ი. 2,22 C; ესე ა.,
რომლისათჳს-იგი ვთქუ. ი. 1, 15,30;
ესე ა., რომლისათჳს-იგი თქუა ესაია
წინაწარმეტყუელმან, მ. 3,3; ესე ა., რომ-
ლისათჳს წერილ ა., მ. 11,10; ლ. 7,27;
საკვრელ ესე ა., ი. 9,30; ესე ა. საქმს
ღმრთისა, ი. 6,29; ესე ა. საშჯელი, ი.
3,19; მოკიქულთა სახელები ესე ა., მ.
10,2; ესე ა. სისხლი, მ. 26,28; მრ. 14 24;
ესე ა. უდიდეს სასუფეველსა ცათასა,
მ. 18,4 C; ესე ა. ქრისტე, ლ. 4,41; ი.
7, 26,41; ნუუკუე ესე ა. ქრისტე, ი.
4,29; ესე ა. ცხორებამ საუკუნომ, ი.
17,3; ნუუკუე ესე ა. ძმ დავითისი, მ.
12,23; ესე ა. ძმ იგი თქუენი, ი. 9,19 C;
ესე ა. ძმ ღმრთისა, ი. 1,34; ესე ა. ძმ
ჩემი საყუარელი, მ. 3,17; 17,5; მრ. 9,7;
არა ესე ა. ხურომისა იგი ძმ. მ. 13,55 C;
ესე ა. ძმა ჩემი და და ჩემი და დე-
და ჩემი, მრ. 3,35; ესე ა. წამებამ
იოვანესი, ი. 1,19; ესე ა. წინაწარმე-
ტყუელი იესუ, მ. 21,11; ესე ა. ...წინაწარ-
მეტყუელი, ი. 6,14; 7,40; ჩემი კანალი
ესე ა., ი. 4,34; ესე ა. ქორცი ჩემი, მ.
26,26; მრ. 14,22; ლ. 22,19; ესრთ ა.
• შჯული, მ. 7,12; ესრეთ ა. სასუფეველი
ღმრთისა, მრ. 4,26; ესრეთ ა. ყოველი
შობილი სულისაგან, ი. 3,8; ერთი თქუ-
ენგანი ეშმაკი ა., ი. 6,70; მტერი
იგი... ეშმაკი ა., მ. 13,39; ეშმაკი ა.
შენ თანა, ი. 7,20; 8, 48,52 C; ეშმაკი ა.
მის თანა, ი. 10,20 C; ჩემ თანა ეშმაკი
არა ა., ი. 8,49; ეშმაკულ ა., მ. 11, 8;
15.2.; ლ. 7,33; ი. 10,20; ვამ ა. მის
კაცისა, მრ. 14,21; ლ. 22,22; თქუენდა-
ცა .. ვამ ა., ლ. 11,46; ვითარ ა. წერი-
ლი ესე, ლ. 20,17; ვინ ა. დედა ჩემი,
მ. 12,48; მრ. 3,33; არა იცოდა, ვინ
ა., ი. 5,13; უფალო, ვინ ა., ი. 13,25;
ვინ ა. ესე, ლ. 5,21; 7,49; 9,9; ვინ ა.
თქუენგანი კაცი, მ. 7,9; 12,11; ვინ ა.
იგი, ი. 9,36; ვინ ა. მამამ, ლ. 10,22;
ვინ ა. მოყუას ჩემდა, ლ. 10,29; ვინ ა.
მიმცემელი მისი, ი. 6,64; ვინ ა., რო-
მელი მიგცემს შენ, ი. 21,20; ვინ ა.,
რომელი გეტყვს შენ, ი. 4,10; ვინ ა.,
რომელმან გრქუა შენ, ი. 5,12; ვინ ა.,
რომელმან გცა შენ, მ. 26,68; მრ.
14,68 C, ლ. 22,64; ვინ ა., რომლისა-
თჳს იტყვს, ი. 13,24; ვინ ა. ძმ, ლ.
10,22; ვინ ა. იგი ძმ კაცისა, ი. 12,34 C;
ვინ-მე ა. სარწმუნომ იგი მონად და ბრძე-
ნი, მ. 24,45; ვინ მე ა. ესე, მრ. 4,41;
ლ. 8,25; ვინ-მე ა. მათგანი, ლ. 22,23;
ვინ-ძი ა., ლ. 19,3; ვისი ბრალი ა., ი.
9,2 C; ვისი ძმ ა. იგი, მ. 22,42; ვისი
ა. ხატი ესე და ზედაწერილი, მ. 22,20;
მრ. 12,16; ლ. 20,24; ესე ვიცით, ვინამ
ა., ი. 7,27 (2-ჯერ); ვინამ ა. ამისა სიბრ-
ძნს ესე და ძალი, მ. 13,54; ვინამ ა.
ამისი ესე, მ. 13,56; მრ. 6,2; ვინამ ა.
ჩუენდა უღიბნოსა ესოდენი პური, მ.
15,33 C; ვინამ ა. ესე ჩემდა, ლ. 1,43 C;
ესე არა ვიცით, ვინამ ა., ი. 9,29; თქუენ
ა. იცით, ვინამ ა., ი. 9,30; ძმ კაცისა
ენებად ა. მათგან, მ. 17,12 C; რომელ

ა. ვნებამ, მ. 26,19; მრ. 14,1; ლ. 2,41; ი. 13,1; ვრცელ ა. ბქს, მ. 7,13; რომლისა თანა ზაქუეა არა ა., ი. 1,47; ზეგარდამომავალი იგი ყოველთა ზელა ა., ი. 3,31; ზეგარდამომავალი ყოველთა ეეთა ა., ი. 3,31 C; უკუეთუ ვთქუთ, ელ: ზეცით ა., ლ. 20,5 C; სული არა-წმიდად თანა ა., მრ. 3,30; თანა-მღებ ა. საშუელისა, მ. 5,21 C, 22; მრ. 3,29; თანა-მღებ არს იგი კრებულისაგან განსლვად, მ. 5,22; თანა-მღებ ა. იგი გეჭენისა მას ცეცხლისასა, მ. 5,22; თანა-მღებ ა. სიკუდილისა, მ. 26,66; ესე მეექუსე თთუშ ა. მისი, ლ. 1,36; რომელ დღეს თიგად ა., ლ. 12,2^ა; სანთელი გუამისა ა. თული, მ. 6,22; ლ. 11,34; ვიდრე-ლა ნათელი თქუენ თანა ა., ი. 12,35 C, 36 C; სული იგი ქეშმარიტებისად... თქუენ თანა ა., ი. 14,17; სასუფეველი ღმრთისა შორის თქუენსა ა., ლ. 17, 21; თქუენი ა. სასუფეველი ღმრთისა, მ. 6,20; თქუმელ ა., მ. 3,3 C; 5,21 C, 27 C, 30,33 C, 38,43; 24,15 C; ლ. 2,24; 4,2; რომელ ა. თხემისა ადგილი მ. 27,33.

იგი ა., მ. 26,48; მრ. 7,15; 14,44; ლ. 24,21; ი. 1,33; შეგინებულითა ველთა, ესე იგი ა., უბანელითა ველითა, მრ. 7,2; არა ესე იგი ა., ი. 9,8 C; უმცი-ესი თქუენ ყოველთა შორის იგი ა. დიდ: ლ. 9,48; იგი ა. ელია, მ. 11,14; რომელი ირუჯს ზებ თანა, იგი ა., 9,37; რომელსა მე ამბოხს-უყო, იგი ა., ლ. 22,47; რომელსა მე დაუწო პური და მიესცე, იგი ა., ი. 13,26; იგი ა., რომელსა უკუარ მე, ი. 14,21; იგი ა. სასყიდელი მათა, მ. 6,5 C, 16 C; იგი ა. ქრისტე, მ. 16,20; ლ. 3,15; იგი ა. ძმა ჩემი, მ. 12,50; არა ესე იგი ა., რომელსა ეძიებდეს მოკლავდ, ი. 7,25 C; უფალი თუთ იგი ა., ი. 21,12; არა უწყობდა, რ' იესუ ა., ი. 20,14; 21,4; იესუ ა., რომელმან განმკურნა მე, ი. 5,15; რა გრწმენეს, რ' იესუ ა. ქრისტე, ი.

20,31; იესუ ნაზარეველი ა., მრ. 10,47; ესე იოვანე ნათლის-მცემელი ა., 14,2; იოვანე ა. სახელი მისი, ლ. 1,63; აჰა იქი ა., ლ. 17,2; იწრო ა. ბქს, მ. 7,14.

კაცი მართალი და წმიდა ა., მრ. 6,20; იგი კაცის-მკლველი ა., ი. 8,44; კეთილ ა. ჩუენდა აქა ყოფაჲ, მ. 17,4; მრ. 9,5; ლ. 9,33; კეთილ ა. მარილი, მრ. 9,5; ლ. 14,34; კეთილ ა. იგი, ი. 7,2; არა კეთილ ა., მ. 15,26; მრ. 7,27; იგი ჩუენ კერძო ა., მრ. 9,40; ლ. 9,50; კმა ა. დღისად მის სიბოროტს თუხი, მ. 6,34; კმა ა. მოწფისა მის, უკუეთუ იყოს ვა მოძღუარი თუხი, მ. 10,25; კმა ა. (ორ დანაკ), ლ. 22,38; მიჩუენე ჩუენ მამად შენი, და კმა ა. ჩუენდა, მ. 14,8; ეერ კმა ა. აწათა, ი. 6,7; (ქუეყანად) კუარცხლებერკი ა. ფერჯთა მისთად, მ. 5,35; კურთხეულ ა., მ. 21,9 (3-ჯერ); 23,39; მრ. 11,9,10; ლ. 1,42,68; 13,35; 19,38; ი. 12,13.

ლეგიონ ა. სახელი ჩემი, მრ. 5,9; ლხინებამცა ა. შენდა, მ. 16,12 C.

რომელი ა. მას ზელა, მ. 23,20; ნათელი არა ა. მას შინა, ი. 11,10; ბერ-ზებული მის თანა ა., მრ. 3,22; ქეშმარიტებამ არა ა. მის თანა, ი. 8,44; რომელი მადლი ა. თქუენდა, ლ. 6,33,34; ესეცა მაოვანი ა., მრ. 14,69; სიძე იგი მათ თანა ა., მ. 9,15; მრ. 2,19; ლ. 5,34; მათი ა. სასუფეველი ცათად, მ. 5,3,10; ა. მამად ჩემი, რომელი მადლებს, ი. 8,54; ა. მამად ჩუენდა აბრაამი, ლ. 3,8 C; საშუელი ჩემი მართალ ა., ი. 5,30; ესე იგი მარიამი ა., ი. 11,2 C; მარჯუე თუ ა., მ. 26,39 C; რომელი ა. მალათა შინა, მ. 21,9; მალ-ლოვ ა., ლ. 16,15 C; ა. იგი მეგობარ მისი, ლ. 11,8; მას ეგონა, ვლ მემტილს იგი ა., ი. 20,15; ქრისტე იგი ა. მეუფე, ლ. 23,32 C; უკუეთუ მეუფე ისრაელისად ა., მ. 27,42; მზა ა., მ.

22,4,8; ლ. 14,17; მთხრებლ დიდ ა. შორის ჩუენსა და თქუენსა, ლ. 16,26 C; იგიცა მიდგომილ ა. ძესა; ლ. 1,36; მიდრეკილ ა. დღმ, ლ. 24,29; აწ მიზეზ არა ა. ცოდვათა მითათვს, ი. 15,22 C; მისი ა. (მოძღურებაჲ ესე), ი. 7,16 C; მიცემალ ა. ძმ კაცისაჲ, მ. 17,22 C; 26,2 C; მრ. 9,31; 10,33; ლ. 9,44; მიცემულ ა., მ. 13,11; 19,11; ესე ა. მკვლარი, მ. 21,38; მრ. 12,7; ლ. 20,14; მოახლებულ ა., მ. 3,2; 4,17; 10,7; 26,45; მრ. 1,15; 14,42; ლ. 10,9,11; 21,20; მოგზაურთა თანა ა., ლ. 2,44; ვითარ მე ა. მოკითხვაჲ ესე, ლ. 1,29; მომავალ ა., მ. 18,7; მომკუდარ ა., მ. 9,24; არა მომკუდარ ა., მრ. 5,39; ლ. 8,52; არლა მომკუდარ ა., ი. 4,49 C; მონაჲ ა. იგი ცოდვისაჲ, ი. 8,34; არა ა. მონაჲ უფროჲს უფლისა თვისისა, ი. 13,16; 15,20; ა. შემასმენელი თქუენი მოსე, ი. 5,45; არა თუ მოსესგან ა., ად მამათაგან, ი. 7,22; მოსლვად ა., მ. 11,14; 16,27; 17,10 C, 11 C; 18,7 C; 24,43; მრ. 9,11 C; 11,10 C; 14,21 C; ი. 1,15 C, 27; 7,41,42 C; მოსრულ ა., ლ. 15,27; ი. 4,47; 6,14 E; 11,28; 16,32 C; მამაჲ ჩემი მოქმედი ა., ი. 15,1; მოცემულ ა., მ. 12,11; 28,18 C; მრ. 4,11; 6,2 C; ლ. 4,6; 8,10; ი. 3,27; 6,65; მოწვეწულ ა., მ. 12,28 C; 26,46 C; ლ. 21,8,28; ი. 12,23; 13,1 C; 16,32; 17,1 C; არლა მოწვეწულ ა., ი. 2,4; 7,6; არა ა. მოწაფმ უფროჲს მოძღურისა თვისისა, მ. 10,24; ლ. 6,40; მამაჲ შენი მოწყალე ა., ლ. 6,36; იგი მპარავეი ა. და ავაზაკი, ი. 10,1; მსგავს ა., მ. 7,26; 11,16; 13,24 C, 31,33,44,45,47,52; მ. 20,1; 22,2 C; ლ. 8,48,49; 13,18,19,21; მსგავსი მისი ა., ი. 9,9; რომელი არა ჩუენდა მტერ ა., მრ. 9,40; ლ. 9,50; იგი მტერი ჩემი ა., მ. 12,30; ლ. 11,23; ვითარ მტკიცე ა. მეუფებაჲ მისი, მ. 12,26; მამაცა მი-

სი მტყუყარი ა., ი. 8,44; სადაცა ესმის, ვლ: მუნ ა., მრ. 6,55; იესუ მუნ ა., ი. 12,9; იესუ არა მუნ ა., ი. 6,24; ესე რაჲ მყოფ ა. ესდენსა ამას, ი. 6,9 C; მშვდ ა., მ. 21,5 C; ტვრთი ჩემი მტირე ა., მ. 11,30; რომელი ა. პირველი მცნებაჲ, მრ. 12,28; მწუხარე (შეკუენებულ C) ა. სული ჩემი, მრ. 14,34; მწუხარ ა., ლ. 24,29.

ნათელ ა., ლ. 11,36; ნათესავი ესე ნათესავი ბოროტი ა., ლ. 11,29; ნეტარ ა., მ. 11,6; 24,46; ლ. 1,45; 7,23; 11,27; 12,43; 14,15; რომელ ა. ნიჟი, მრ. 7,11; ნუგეშინის-ცემულ ა., ლ. 16,25.

რომელ ა. ორგულებაჲ, მ. 16,11; ლ. 12,1.

პილწ ა. წინაშე ღმრთისა, ლ. 16,15 C; პირველ ჩემსა ა., ი. 1,15; პური ღმრთისაჲ ა., რომელი გარდამოვქდა ზეციით, ი. 6,33.

რაოდენ ეამ ა., მრ. 9,21; არა ათორმეტ-ეამ ა. დღისაჲ, ი. 11,9 C; რაოდენი ეამი ა., მრ. 9,21; იკითხეთ, რაჲ ა., მ. 9,13.

უკუეთუმცა გეცნა, რაჲ ა., მ. 12,7; რაჲ ა., რ ჩუენ გამოგვცხადებ თავსა შენსა და არა სოფელსა, ი. 14,27; არა ცნეს, რაჲ ა., ი. 10,6 C; ცნას მოძღურებისაჲ მის, ვითარ რაჲ ა., ი. 7,17; რაჲ ა. ესე, ლ. 15,26; 15,26; 18,36; ი. 16,17; ესე რაჲ ა. ესოდენტა წინა, ი. 6,9; რაჲ ა. ივაევი ესე, მრ. 4,10; ლ. 8,9; რაჲ ა. მიდლი თქუენდა, ლ. 6,32; რაჲ ა. ესე მოძღურებაჲ ახალი, მრ. 1,27; რაჲ ა. მტირედ, ი. 16,18; რაჲ ა. ნათესავი ესე, მრ. 8,12; რაჲ ა., რომელი-ესე მესმის შენთვის, ლ. 16,2; ჩუენდა რაჲ ა., შენ უწყვი, მ. 27,4; გამოვიდეს ხილვად, რაჲ ძი ა., რომელ-იგი იქმნა, მრ. 5,14; რაჲამი ვინმე ა. ესე, მ. 8,27; რაჲამი ქვეები ა., მრ. 13,1; რომელ ა. ებრაელებრ კაპათა, ი. 19,13 C;

ა., რომელი ძკრის მეტყუელ ა. თქუნ-
 თუს, ი. 5,45 C; ა., რომელი ჰშჯის და
 ეძიებს, ი. 8,50; არა ა., რომელი დაფა-
 რულად რას ვინ იქმნ, ი. 7,4 C; ა., რო-
 მელმან საჯოს იგი, ი. 12,48 C; რაა ა.
 სასწაული, მ. 24,3; ლ. 21,7; რაა ა. სა-
 ხელი შენი, მრ. 5,9; ლ. 8,30; რაა ა.
 სიბრძნე ესე მოცემულ ამისა, მრ. 6,2;
 რაა ა. სიტყუა ესე, ლ. 2,15 C; 4,36;
 ი. 7,36; რაა ა. უადვილეს სიტყუად,
 ლ. 5,23; რაა ა. ჩემი და შენი, მრ. 5,7;
 რაა ა. ჩემდა და შენდა, ი. 2,4; რაა
 ა. ჩუენი და შენი, მრ. 1,24; ლ. 4,34;
 რაა ა. ქეშმარიტეზა, ი. 18,38; რაა-მე ა.
 იგი, მრ. 9,10; რონელ ა. გამოთარგმა-
 ნებით, მ. 1,23; მრ. 5,41; 15,22; რომელ
 ა. თარგმანებით, მრ. 15,34; ი. 1,41.

საბრძანებლისაგან ჰეროდესი ა., ლ.
 23,7 C; სადა ა. ახლად შობილი იგი
 მეუფე ჰერიათა, მ. 2,2; სადა ა. იგი, ი.
 9,12; სადა ა. მამა შენი, ი. 8,19; სადა ა.
 სავანე, ლ. 22,11; ი. 1,38 C; სადა ა. სა-
 რწმუნოება თქუენი, ლ. 8,25; სადა ა.
 საყოფელი ჩემი, მრ. 14,14; უკეთუ
 ვინმე იცოდის, სადა ა., ი. 11,57; სა-
 და-მე ა. იგი, ი. 7,11; სადაცა ა. საუნ-
 ჯე თქუენი, ლ. 12,34 CD; სადაცა ა.
 საფას მქუენი, მ. 6,21; სახლსა მამისა
 ჩემისასა მრავალ სადგურ ა., ი. 14,2C;
 შინაგანი თქუენი საესე ა. ნატაცებითა
 და უკეთურებითა, ლ. 11,39; რომელ
 ა. სატირი, ლ. 15,8; არა ა. საიდუმ-
 ლო, მრ. 4,22 C; (ესე) ა. საჯრველ, მ.
 21,42; მრ. 12,11; რომელ ა. საკურთხე-
 ველსა ზედა, მ. 23,18; სარგებელ ა.,
 მრ. 8,36; ლ. 9,25; 14,35; სარწმუნო ა.,
 ლ. 16,10; 20,6; ესე უძღურება არა
 ა. სასიკუდინს, ი. 11,4; სისხლი ჩემი
 ქეშმარიტი სასუმელი ა., ი. 6,55; სასუი-
 დელი სისხლისა ა., მ. 27,6; საუნჯე-

სა შინა ა., მ. 24,26; საუკარ რაამე ა.,
 მ. 14,26; მრ. 6,49; არარა ღირსი სი-
 კუდილისა საქმს ა. მის თანა, ლ. 23,15;
 საუდარი ა. ღმრთისა, მ. 5,34; აწ სა-
 შჯელი ა. სოფლისა ამის, ი. 12,31;
 საცნაურ ა., მ. 12,33; ა. საძაველ, მ.
 5,22; ლ. 16,15; საწუთრო ა., მ. 13,21;
 წორცი ჩემი ქეშმარიტი საქმელი ა., ი.
 6,55; სახლსა შინა ა., მრ. 2,1; ლ. 7,37;
 აქა მცირელი ა. საკმარ, ლ. 10,41; არა
 საკმარ ა., ი. 16,30 C; თესლი იგი კე-
 თილი ა. სიტყუად ღმრთისა, ლ. 8,11;
 სიცრუეს არა ა. მის თანა, ი. 7,18;
 რომელსა აქუს სძალი, სიძს ა., ი. 3,29;
 აგარიკი იგი ესე სოფელი ა., მ. 13,38;
 აწ მეუფეზა ჩემი არა ა. ამიერ სოფლით,
 ი. 18,36 (2-ჯერ); მამა თქუენი ზეცათა
 სრულ ა., მ. 5,48; სულ-გრძელ ა. მათ
 ზედა, ლ. 18,7; რომლისა თანა ა. სული
 უტყუებისა, მრ. 9,17; სიტყუასა რო-
 მელსა გეტყოდე მე თქუნ, სული ა. და
 ცხორება ა., ი. 6,63 C; რომელი-იგი
 მისგან იშვეს, სულისაგან წმიდისა ა.,
 მ. 1,20; სხუა ა. მოკვალი, ი. 4,37;
 სხუა ა., რომელი წამებს ჩემთს, ი.
 5,32; სხუა ა., რომელმან სთესა, ი. 4,37;
 სხუა მრავალ ა., მრ. 7,4; ი. 21,25 C;
 სნეულ ა., ი. 11,3,6; შობილი იგი სუ-
 ლისაგან სული ა., ი. 3,6.

რომელ ა. ტაძარი, მრ. 15,16; რო-
 მელ ა. ტაძრისა მას შინა, მ. 23,16 C;
 ა. იერუსალმს ცხოვართა საბანელსა
 მას ტბა, ი. 5,2; რომელ ა. ტიბერია-
 სა, ი. 6,1; ტბილ ა., მ. 11,30; ლ.
 6,35.

უადვილეს ა., მ. 9,5; 19,24; მრ. 2,9;
 10,25; ლ. 16,17; 17,2; 18,25; უდაბნო
 ა. ადგილი ესე, მ. 14,15; მრ. 6,35;
 უდაბნოსა ა., მ. 24,26; უდიდეს ა., მ.
 12,41; 32,17 C; უკეთურ ა., მ. 20,15 C;
 უმეტსი ამათსა უკეთურისაგან ა., მ.

5,37; უმცირესი ა., მ. 13,32; მრ. 4,31; უმჯობესი ა., მ. 5,29,30; 12,12; 18,6,8,9; 19,10 C; მრ. 9, 4, 4,3, 45, 47; ი. 11,50; 16,7; 18,14; უპირაღმს ჩემსა ა., ი. 1,30; ძუელი (ღვწოა) უტკბილეს ა., ლ. 5,39; უფალ ა. ძმ კაცისა შობათისაჲცა, მ. 12,8; მრ. 2,28; ლ. 6,5; უფალი ა., ი. 21,7 (2-ჯერ); რაჲ უფრო ა., მ. 23,19; უფროსი მისა ა., მ. 11,11; ლ. 7,28; ტაძრისა უფროსი ა. აქა, მ. 12,6; უფროსი სოლომონისა ა. აქა, მ. 12,42; ელ. 11,31; ვინ-მე უფროსი ა. სასუფეველსა ცათასა მ. 18,1 C; რომელი მცნებაჲ უფროსი (უდიდესი C) ა. შჯულსა შინა, მ. 22,36; რომელი უფროსი ა., მ. 23, 17,19; ვინ უფროსი ა., მრ. 9,34 C; ლ. 22,27; უფროსი ა. ესე ყოველთა მსხ უერპლთა და შესაწირავთა, მრ. 12,33; უფროსი ამითა სხუთა მცნებაჲ არა ა., მრ. 12,31; უფროსი იონანასა ა. აქა, ლ. 11,32; სული უფროსი ა. საზრდელისა, მ. 6,25; ლ. 11,23; მამაჲ ჩემი... უფროსი ყოველთასა ა., ი. 10,29; მამაჲ ჩემი უფროსი ჩემსა ა., ი. 14,28; უძლიერესი ა., მ. 3,11; არა ა. უძლურება, ლ. 1,37 C; რომელ ა. უწინარესი შაბათისა, მრ. 15,42.

ფართო ა. გზაჲ, მ. 7,13; ფიცხელ ა. სიტყუაჲ ესე, ი. 6,60; სამკალი ფრიალ ა., მ. 9,37; ლ. 10,2.

(იერუსალიმში) ქალაქი ა. მეუფისა დიდისაჲ, მ. 5,35; ერთ ა. ქველის მოქმედ, მ. 19,17 C; აქა ა. ქრისტე, მ. 24,23; მრ. 13,21; იკოდეს იგი, ვ'დ ქრისტე ა., მრ. 1,34; რომელ ა. ქრისტე უფალი, ლ. 2,11; რომელ ა. ქუეყანასა ზედა, მრ. 4,31 C; რომელი ქუეყანისა ამისგანი ა., ი. 3,31 C; რომელი ა. ქუეყანით, ი. 3,31; ქუეყანისაგანი ა., ი. 3,31 C; ქუეყანისაგანი ა., ი. 3,31; ქუხილ ა., ი. 12,29 C.

ღირსი ა. მუშაკი სასყიდლისა თვისისა, მ. 10,10; ლ. 10,7; იგი არა ა. ჩემდა ღირსი, მ. 10,38; სული ღმერთი ა., ი. 4,24; სულ ა. ღმერთი, ი. 4,24 C; ღმერთი ჩუენი ა. იგი, ი. 8,54; არა ა. ღმერთი მკუდართაჲ, მ. 22,32; მრ. 12,27; ლ. 20,38; ღმრთისაგან თუ ა. (მოძღურებაჲ ესე), ი. 7,17 C; რომელი-იგი ა. ღმრთისაგან, ი. 6,46; 8,47; ესე კაცი არა ა. ღმრთისაგან, ი. 9,16; ჯურღმული ესე ღრმა ა., ი. 4,11.

რაჲ-მე უკუე ყოფად ა. ჩუენდა, მ. 19,27 C; ოდეს ყოფად ა. ესე, მ. 24,3 C; მრ. 13,4; ყოფად ა. ესე ყოველი, მ. 24,6 C; (ქირი) არკალა ყოფად ა., მ. 24,21; ზატიკი ყოფად ა., მ. 26,2 C; (ბრძოლაჲ და ქმაჲ წყობისაჲ) ყოფად ა., მრ. 13,7 C; რაჲმს ესე ყოფად ა., ლ. 21,7; რომელი ყოფად ა., ლ. 21,36; ყოფილ ა., მ. 24,21 C; მრ. 9,21; არა ყოფილ ა., ი. 13,19 C; ა. ყრმაჲ აქა, ი. 6,9.

შაბათი ა., ი. 5,10; რომელ ა. შემდგომად პარასკევისა, მ. 27,62; შემძლებელ ა., მ. 3,9; 6,27; 10,28; 19,12; მრ. 2,7 C; 3,23 C; ლ. 3,8 C; 14,31; ი. 6,52 C; 9,16 C; 10,21 C; ვერ შემძლებელ ა., მრ. 7,18 C; ი. 3,27 C; რომელ ა. შენ თანა, მ. 6,23 C; შენი შენ თანა ა., მ. 25,25; შენი ა. სუფევაჲ, ძალი და დიდებაჲ საუკუნეთა მიმართ, მ. 6,13; ყოველი ჩემი შენი ა., ლ. 15,31; ყოველი, რაჲ ჩემი ა., შენი ა., ლ. 15,31 C; არა ქმარი შენი ა., ი. 4,18; შენებულ ა., ლ. 21,5; შესაძლებელ ა., მ. 19,26; 26,39,42; მრ. 9,23 E, 29; 10,27; 14,35,36; ლ. 14,31; 18,27; ი. 3,9; ვერ შესაძლებელ ა., მრ. 10,27 C; რომელ ჩემდა შესუზად ა., მ. 20,22; მრ. 10,38 C, 39 C; შეუგებებელ ა., ლ. 17,1; არა ა. წინაწარმეტყუელი შეურაცხ, მ. 13,57; მრ. 6,4;

შეუძლებელ ა., მ. 19,26; მრ. 10,27; ლ. 1,37; შეძრწუნებულ ა., ი. 12,27; შეწუხებულ ა., მ. 26,38; შეწყნარებულ ა., ლ. 4,24; შექუეწებულ ა., მ. 26,38 C; სადა შობად ა. ქრისტე, მ. 2,4; რომელი იგი შობად ა., ლ. 1,35 C.

რომელი არა ა. ჩემ თანა, მ. 12,30; ლ. 11,23; ჩემ თანა ა., ლ. 23,39 C; ი. 8,29; 10,38; 14,10,11; 16,3; დაჯდომა მარჯუენით ჩემსა და მარცხენით არა ჩემი ა. მიცემად, მ. 20,23; მრ. 10,40; ყოველი... ჩემი ა., ი. 16,15; ჩემი ყოველი შენი ა., და შენი ჩემი ა., ი. 17,10; სიხარული, რომელ ჩემი ა., ი. 4,29 C; სიტყუა ჩემი, რომელი გესვის, არა ა. ჩემი, ი. 14,24 C; არა ა. ჩუენ თანა, ლ. 9,13; ჩემი ესე მოძღურება მარა ა. ჩემი, ი. 7,16; ა. ჩუეულებამ თქუენი, ი. 18,39; ვა ა. ჩუეულებამ ჰურიათამ დაფლვასა, ი. 19,40.

რომელ ა. ცათა შინა, მ. 5,45 C; 6,1,14 C, 26 C; 7,21 C; 10,32 C, 33 C; 16,17 C; 18,10,19 C; 23,9; მრ. 11,25; ი. 3,13 C; ცალბეულ ა., ი. 4,18 C; ცოდვილ ა., ლ. 7,39; ი. 8,24,25; ცოცხალ ა., ი. 4,50,51,53; 11,26; ცრუ ა., ლ. 16,10 (2-ჯერ); 8,44 C; ცხოველ ა., მრ. 16,11; ლ. 24,23; მცნება მისი ცხობრება საუყუნე ა., ი. 12,50; არა ნამეტნავისაგან ვისამე ა. ცხობრება, ლ. 12,15.

ქრისტე ძე ა. დავითისა, მრ. 12,35; იგი ძმ კაცისად ა., ი. 5,27; ვითარ ძმ მისი ა., მ. 22,45; მრ. 12,37; ლ. 20,44; რომელ ა. ძენი ქუხილისანი, მრ. 3,17; ყოველივე ძლიერებიანი ა. შენ წინაშე, მრ. 14,36 L; ძნელ ა., 10,23 C, 24.

ერკასის წელ არა ა. შენი, ი. 8,57 C; ა. სამი წელი, ლ. 13,7; ათრავებეტი წელი ა., ლ. 13,16; წერილ ა., მ. 2,5; 4,4,6,7,10; 11,10; 21,13; 26,24,31; მრ. 1,2; 7,6 C; 8,12,13; 11,17; 14,21,27; ლ. 2,23; 3,4; 4,4,8,10; 7,27; 10,26;

19,46; 24,27; ი. 2,17; 6,31,45; 8,17; 12,14; 15,25; 20,31; არა წერილ ა., ი. 10,34 C; 20,30 C; რომელ ა. წიაღთა მამისათა, ი. 1,18 C; რომელ ა. წიაღეკრძო გალილასა, ლ. 8,26; ერთი ა. წინამძღუარი თქუენი ქრისტე, მ. 23,10; წინაწარმეტყუელი ა., მრ. 6,15; ი. 9,17; რომელ ა. წინაშე თქუენსა, მ. 21,2; მრ. 11,2; წმიდა ა., ლ. 1,35 C, 49; 11,41; ი. 13,10.

ქეშმარიტ ა., ი. 3,33; 4,37; 5,32; 7,18,28; 8,13,14,16,17,26; 10,41; 17,17; 19,35; 21,24; წამება ჩემი არა ა. ქეშმარიტ, ი. 5,31; რომელი ქეშმარიტებისაგან ა., ი. 18,37 C.

ხარებულ ა., მ. 11,5; არა ა. ხმ კეთილი, ლ. 6,43; არა იგი ა. ხურომ, მრ. 6,3 C.

კელმწიფე ა. ძმ კაცისად, მ. 9,6 C; მრ. 2,10 C; კელმწიფებისაგან ჰეროდესისა ა., ლ. 23,7; შობილი იგი ვორცთაგან ჯორცი ა., ი. 3,6; პური, რომელი მე მიესცე, ვორცი ჩემი ა., ი. 6,51.

ჯერ თუ ა., თანა-წარმეღინ მე, უფალო, გაში ესე, მრ. 14,35 L; რომელ ჯუარ-ტუმულ ა., მრ. 16,6 C.

ცხობრება ჰურიათაგან ა., ი. 4,22; ესნა ჰურიათამ ა., ი. 4,22 C.

ანუ არა ესე არსა ხურომსა მის ძმ, მ. 13,55; მრ. 6,3; ანუ არა ესე ა. ძმ იოსებისი, ლ. 4,22; მოწეგულ ა. თქუენ ზედა სასუფეველი ღმრთისად, ლ. 11,20; შესაძლებელ ა., ი. 1,46; 3,4; არა ესე ა. იუსუ. ი. 6,42; არა ესე ა., რომელსანი იგი ეძიებდეს მოკლვად, ი. 7,25; არა ესე ა., რომელი იგი ზინ და ითხოვნ, ი. 9,8; ესე ა. ძმ იგი თქუენი, ი. 9,19; არა წერილ ა. შუგულსა, ი. 10,34.

რომელნი იცილობენ, ვდ აღდგომამ არა არსო, ლ. 20,27.

უამი არს-ღა ფრიად, მრ. 6,35; იდგილ ა., ლ. 14,22; ვიდრე ღღმ ა., ი. 9,4.

მრავალ ვართ, მრ. 5,9; აქა უღაბნო-
სა აღვილსა ვ., ლ. 9,12; მონანი უჯმარ-
ნი ე.. ი. 8,41; ჩუენ მოსესნი ვ. მოწა-
ფენი, ი. 9,28; ნუჟუე ჩუენცა ბრმანი
მ., ი. 9,40 E; მე და მამაჲ ერთ ვ., ი.
10,30; შემძლებელ ვ., ი. 14,5; ვა ჩუენ
ერთ ვ., ი. 17,11 C, 22.

ნუჟუე ჩუენცა ბრმანი ვართა, ი. 9,40D.

თქუენ ხართ მარილნი ქუეყანისანი,
მ. 5,13; თქუენ ხ. ნათელნი სოფლისა-
ნი, მ. 5,14; ნუ მრავლის მეტუველ ხ.,
მ. 6,7 C; შემძლებელ ხ., ლ. 12,26; ვერ
შემძლებელ ხ., მ. 6,24; ი. 8,43 C; უმჯო-
ბეს ხ., მ. 6,26 C; 10,31; ლ. 12,7,24;
რად გულ-მედგარ ხ., მ. 8,26C; მრ. 4,40C;
არა თქუენ ხ., რომელნი იტყოდით, მ.
10,20 C; თქუენ უკეთურნი ხ., მ. 12,34;
თქუენცა უგულისკმოვე ხ., მ. 1,16; მრ.
7,18 C; თქუენ ყოველნი ძმანი ხ., მ. 23,8;
მიმსგავსებულ ხ. საფლავთა განგოზილ-
თა, მ. 23,27; შინაგან ხ. საესე ორგუ-
ლებითა და უშუჯლოებითა, მ. 27,28;
ნაშობნი ხ. მკლველთა წინაწარმეტყუელ-
თანი, მ. 23,31; თქუენ ყოველნი და-
ხრკოლებად ხ. ჩემდა მომართ, მ. 26,31;
მრ. 14,27; გამოსრულ ხ., მ. 26,55 C;
მრ. 14,48 C; ლ. 22,52.

მოშიშ ხ., მრ. 4,40; შეშფოთილ ხ.,
მრ. 5,39C; აღშფოთებულ ხ., მრ. 5,39; რ-
ქრისტესნი ხ., მრ. 9,41; არა თქუენ ხ.
მეტყუელნი იგი, მრ. 13,11 C; კელმწი-
ფე ხ. მათა კეთილის ყოფად, მრ. 14,7 C.

ნეტარ ხ., ლ. 8,20,21 (2-ჯერ); ი.
13,17; რომლისა სულისანი ხ., ლ.
9,55; ხ.-ვა საფლავნი უჩინონი, ლ.
11,44; არა გიცნი თქუენ, ვინანი ხ., ლ.
18,25,27; თქუენ ხ., რომელნი განიმარ-
თლებთ თავთა თჳსთა, ლ. 16,15; თქუენ
ხ., რომელნი დაადგერიოთ ჩემ თანა, ლ.
22,28; ხ. თქუენ მწუხარე, ლ. 24,17,

ი. 16,22 C; შეძრწუნებულ ხ., ლ. 24,38;
თქუენ ხ. მოწამე, ლ. 24,48; ი. 3,28 C;
15,27.

თქუენ ქუეყანისაგანნი ხ., ი. 8,23;
თქუენ ამის სოფლისაგანნი ხ., ი. 8,23;
არა ხ. თქუენ სოფლისაგანნი, ი. 15,19;
თქუენ ქუესენელისა მისგანნი ხ., ი.
8,23 C; ქეშმარიტად მოწაფენი ჩემნი ხ.,
ი. 8,3.; 13,35; თავისუფალნი ხ., ი.
8,36 D; ნათესავნი აბრაჰამისნი ხ., ი.
8,37; თქუენ მამისა ეშმაკისანი ხ., ი.
8,44; არა ხ. ღმრთისაგანნი, ი. 8,47;
არა ხ. ცხოვართაგან ჩემთა, ი. 10,26;
ღმერთი სანე ხ., ი. 10,34; თქუენ წმი-
და ხ., ი. 18,10,11; 15,3; თქუენცა ცხო-
ველ ყოფად ხ., ი. 14,19 C; თქუენ მე-
გობარნი ჩემნი ხ., ი. 15,14; დასაბამით-
გან ჩემ თანა ხ., ი. 15,27.

თქუენ უფროჲს უმჯობეს ხართა
მტრინველთა, მ. 6,26; აწ თქუენცა უგუ-
ლისკმოვე ხ., მ. 15,16 C; მრ. 7,18;
თქუენცა უკუე შე-ე-ცთობილ ხ., ი. 7,47.

რა არა არიან (შეინი), მ. 2,18 C;
სადა ა. საფასენი თქუენნი, მუნცა ა.
გულნი თქუენნი, მ. 6,21 C; მრავალნი ა.
რომელნი შეეღვენან მას, მ. 7,13; მრავ-
ალნი ა., რომელნი კპოებენ მას, მ.
7,14; შინაგან ა. მგელნი მტაცებელნი,
მ. 7,15 C; საბრძანებელად ჩემდა ა.
ერისა კაცნი, მ. 8,9 C; განრაცხილ ა.,
მ. 10,30; ლ. 12,7; მოსილ ა., მ. 11,8;
სახლთა შინა სამეფოთა ა., მ. 11,8; ლ-
7,25; მღვდელთა შაბათი შეურაცხ-ყვიან
და უბრალო ა., მ. 12,5; ვინ ა. ძმანი
ჩემნი, მ. 12,48; მრ. 3,33; ნეტარ ა., მ.
13,16; ლ. 10,23; 11,28; 23,29; ი. 20,29;
თესლნი იგი კეთილნი ესენი ა. ძენი სა-
სუფიველისანი, მ. 13,38; ღუარძლნი იგი
ა. ძენი უკეთურებისანი, მ. 13,38; მუ-
შეინი იგი ა. ანგელოზნი, მ. 13,39; და-
ნი მისნი არა ყოველნი ჩუენ შორის ა.,

მ. 13,56; მრ. 6,3; განშორებულ ა., მ. 15,8; მრ. 7,6; ბრმანი ა. და წანამძღუ- არნი ბრმათანი, მ. 15,4; ესე ა., რომელ- ნი შეაგინებენ კაცსა, მ. 15,20; ა. ვინმე აქა მდგომარეთაგანნი, მ. 16,28; მრ. 9,1; ლ. 9,27; თავისუფალ ა., მ. 17,26; აზნაურ ა., მ. 17,26 C; სადა ა., ორნი ანუ სამნი შეკრებულ, მ. 18,20 C; არლა- რა ა. იგინი ორ, მ. 19,9; მრ. 10,8; ა. საქურისნი, მ. 19,11 (3-ჯერ); ა. საქუ- რის, მ. 19,12 C (3-ჯერ); მრავალნი ა. ჩინებულ, მ. 20,16; 22,14; მცირედ ა. ჩრეულნი, მ. 21,14 C; გამოკიდებულ ა., მ. 22,40; დასხდომილ ა., მ. 23,2 C; ში- ნაგან საესე ა. ნატაცებითა და არაწმი- დებითა, მ. 23,27 C; შინაგან საესე არიან ძუალებითა მკუდართათა და ყოვლითა არაწმიდებითა, მ. 23,27; გლახაკნი მა- რადის თქუენ თანა ა., მ. 26,11; მრ. 14,7; ი. 12,8.

ვერ შემძლებელ ა., მრ. 2,19 C; ესე ა. გზისანი იგი, მრ. 4,15; ესენი ა. გზი- სათანანი, მრ. 4,15 C; ესენი ა. კლდო- ვანსა მას დათესულნი, მრ. 4,16; ესენი ა., რომელთა სიტყუად იგი ისმინიან, მრ. 4,18; ესენი ა., რომელნი კეთილსა ქუეყანასა დაეთესნეს, მრ. 4,20; რო- მელნი ა. ქუეყანასა ზედა, მრ. 4,31; დიდგომილ ა., მრ. 8,2 C; მოსრულ ა., მრ. 8,3; შესულებულეე-ლა ა. გულნი თქუენნი, მრ. 8,17 C; რაბამნი ქვანი ა. ესე, მრ. 13,1 C.

რომელნი ბოროტსა სენსა შინა ა., ლ. 5,31; რომელნი სამოსლითა დიდე- ბულითა და საშუებელითა ა., ლ. 7,25; ვისა ა. მსგავს, ლ. 7,31; მსგავს ა. ყრმა- თა, ლ. 7,32; გზასა ზედა იგი ა., ლ. 8,12; რომელ-იგი ეკალთა შინა დავარ- და, ესე ა., ლ. 8,14; დედად ჩემი და ძმანი ჩემნი ესენი ა., ლ. 8,21; ყრმანი ჩემ თანა ა. სარეცელსა ზედა, ლ. 11,7; მკვლარ ა., ლ. 13,4; ექუსნი დღენი ა.

რომელთა შინა გერ-არს საქმედ, ლ. 13,14; უკუეთუ მცირედ ა. ცხორებულ- ნი, ლ. 13,23; ა. უკუანაესკენნი, რომელ- ნი იყვნენ პირველ, ლ. 13,30; ა. პირ- ველნი, რომელნი იყვნენ უკუანაესკენლ, ლ. 13,30; ესე რადენნი წელინი ა., ლ. 15,29 C; ძენი ამის სოფლისანი უგონიე- რეს ა., ლ. 16,8; ა. მუნ ჩემნი ძმანი ხუთნი, ლ. 16, 8 C; ცხრანი იგი სადა ა., ლ. 17,17; მართალ ა., ლ. 18,9; ძე- ნი ღმრთისანი და აღდგომისანი ა., ლ. 20,36; სწორ ანგელოზთა ა., ლ. 20,36; ყოველნი ტოხველ ა. მის წინაშე, ლ. 20,38; დღენი შურის-გებისა მისისანი ესე ა., ლ. 21,22; ა. აქა ორ დანაკ, ლ. 22,38; რად ა. სიტყუანი ევე, ლ. 24,17.

ღმრთისა მიერ კმნულ ა., ი. 3,21; ოთხ-ლა ოთხე ა., ი. 4,35; სპეტაკ ა. სიმკალად აწვე, ი. 4,35; განთეთრებულ ა., ი. 4,35 C; დამაშურალ ა., ი. 4,38; არცა სიტყუანი მისნი ა. დამკვდრებულ, ი. 5,38 C; იგინი ა., რომელნი წამებენ ჩემთვის, ი. 5,39; ესე ა. საქმენი ღმრთი- სანი, ი. 6,29 C; ჯორცნი არად საკმარ ა., ი. 6,63; სიტყუათა, რომელთა გეტყვ თქუენ, სულ ა. და ცხორება, ი. 6,63; ა. ვინმე თქუენთაგანნი, ი. 6,64; რო- მელნი ა. იგინი, ი. 6,64; ვინ ა., რო- მელთა არა ჰრწმენეს, ი. 6,64 C; საქმე- ნი მისნი ბოროტ ა., ი. 7,7; წყეულ ა., ი. 7,49; შეჩუენებულ ა., ი. 7,49 C; რო- მელნი არა ა. ამის ეზოხსანი, ი. 10,16; სხუაუც ცხოვარ ა. ჩემნი, ი. 10,16 C; ესე სიტყუანი არა ა. ეშმაკეულისანი, ი. 10,21; რომ ლ. სოფელსა ამას ა., ი. 13,1 C; სახლსა მამისა ჩემისასა საეანე მრავალ ა., ი. 14,2; სიტყუანი... არა ა. ჩემნი, ი. 14,24; შენგანნი ა., ი. 17,7; რომელნი მომკენ მე, რ ჩემნი ა., ი. 17,9; ესენი სოფელსა შინა ა., ი. 17,11; არა ა. სოფლისაგანნი, ი. 17,14; სოფ- ლისაგან არა ა., ი. 17,16; რომელ არა

წერილ ა. წიგნსა ამას, ი. 20,30; ა. სხუანიცა მრავალ, რომელ კმნა იესუ, ი. 21,25.

არა ათორმეტნი ეამნი არიანა დღი-სანი, ი. 11,9; შემძლებელ არიან-მე ნა-შობნი ქორწილისანი მარხვად, მრ. 2,19 C.

არლირა სავმარ არს, მ. 5,13; არლი-რას შემძლებელ ა. იგი, მ. 5,13 C; და-შენებულ ა., მ. 5,14; რომელი დღეს ა., მ. 6,30 E; რაემს ა. ქირი, მ. 13,21; ად საწუთრო ა., მ. 13,21 C; უფროს ა. იგი ყოველთა მხალთა, მ. 13,32; მო-წაფე-ყოფილ ა., მ. 13,52; რაემს ა., მ. 23,15; რომელ ა. მას ზედა, მ. 23,20 C; რომელი მყოფ ა. მას შინა, მ. 23,21 C; შინაგანი თქუენი საესე ა. ნატაცებითა და არაწმიდებითა, მ. 23,25; ახლოს ა. ზაფხული (არს C), მ. 24,32.

მოწვევულ ა., მრ. 4,29 C; ი. 6,21 C; შესაძლებელ ა., მრ. 4,32; ახლო ა. არს მრ. 13,28 C.

საცნაურ ა., ლ. 6,44; წარმართებულ, ა., ლ. 9,62; მშდობით ა. ნაყოფი მისი, ლ. 11,21; მიესეულად ჰსთქვთ: წჯმა მობაქუს, და ა. ეგრეთ, ლ. 11,54; ჰსთქვთ, ვლ: სიციშ იყოს, და ა. ეგრეთ, ლ. 12,55; სულსა ბოლო გორც და ძულ არა ა., ლ. 24,39 C.

რომლისაჲ ა. სძალი, იგი ა. სიძლ, ი. 3,29 C; წინაწარმეტყუელი თვისსა სო-ფელსა შეურაცხ ა., ი., 4,44 C; უკუე-თუ ვინჲ ა. ღმრთის მსახურ, ი. 9,31; იგი მწყემსი ა. ცხოვართაჲ, ი. 10,2; სასყიდლით დადგინებულ ა., ი. 10,13; ნათელი არა ა. მას შინა, ი. 11,10 C; დამტკიცებულ ა., ი, 15,4 C; დედაკაცი რ. ეამს შობნ, მწყუბარე ა., ი. 16,21; მჯღომ ა. იგი კეისრისა, ი. 19,12 C.

რომელნი არიედ სახლსა მას შინა, მ. 5,15; არა დამტკიცებულ ა. ძირნი მისნი, ად საწუთრო ა., მრ. 4,17; რო-

მელნი ბოროტსა სენსა შინა ა., ლ. 5,31; რომლისანი არა თვისნი ა. ცხო-ვარნი, ი. 10,12.

[ნ. კ. წეს-ყოფა, ჯერ-ყოფა].

2. არ, ი ვნ. [ტანჯვა]: ვიარები [ვი-ტანჯები] ალსა მას შინა, ლ. 16,24 C; ესე აქა ნუგეშინის-ცემულ არს, და შენ მანდა იარები [იტანჯები], ლ. 16,25 C.

[ნ. კ. საარებულ].

3. არ ნ. აღ-არ.

1. არა [ნაწ., = არა]: იყავნ სიტყუად თქუენი: ჰე, ჰე და არა, არა, მ. 5,37; მან ჰრქუე მათ: ა., მ. 13,29 C; ა. ად ეწოდენ მაგას იოვანე, ლ. 1,60; ა., გე-ტყვ თქუენ, ად განყიფად, ლ. 12,51; გეტყვ თქუენ: ა., ლ. 13,3,5; ა., მამო აბრჰამ, ლ. 16,30; სხუანი იტყოდეს: ა. (კეთილ არს), ი. 7,12; რომელნიმე იტყოდეს: ა., ად მსგავსი მისი არს, ი. 9,9; მიუგეს და ჰრქუეს: ა. (გუბაქს), ი. 21,5; ყოველნი ღათუ დაბრკოლდენ, ხ მე ა., მრ. 14,29 C: ა. ვითარ-იგი მწიგნობარ-ნი, მ. 7,29; მრ. 1,22; კაცთა მიერ შე-უძლებელ არს ესე, ად ა. ღმრთისაგან, მრ. 10,27; მიესცეთა ანუ ა., მრ. 12,14; ჯერ-არსა... ანუ ა., მ. 22,17; მრ. 12,14; ლ. 20,22; ა. ერთ იყო წამებაჲ იგი მა-თი, მრ. 14,56 C; ვერვინ მივიდეს, ა. თუ ჩემ გამო, ი. 14,6 C; შაბათი კაცი-სათჳს დაეზადა, და ა. თუ კაცი შაბა-თისათჳს, მრ. 2,27; ღმრთისაგან ა. ეგ-რე (შეუძლებელ არს), მრ. 10,27; C ა. ეგრეთ, ვითარ-იგი ჰამეს მამათა თქუენ-თო მანანაჲ იგი და მოწყდეს, ი. 6,58; უკუეთუ ა., სასყიდლი ა. გაქუნდეს მამისა თქუენისაგან, მ. 6,1; უკუეთუ ა., განსთქდიან თხიერნი იგი, მ. 9,17 C; უკუ-ეთუ ა., მოაპოს ცოცხალიცა იგი, მრ. 2,21; უკუეთუ ა., განხეთქნის ღვრამან თხიერნი იგი, მრ. 2,22 C; უკუეთუ ა.,— თქუენდავე მოიქცეს, ლ. 10,6; უკუეთუ ა., მერმე მოგჰყუეთო იგე, ლ. 13,9;

უკუეთუ ა., ...მოიკითხოს იგი მშვიდობით, ლ. 14,32; უკუეთუ ა., გარკუმკა თქუნა, ი. 14,2; უკუეთუ ა. (გრწამს), საქმეთა ამათგან გრწმენინ ჩემი, ი. 14,11; ვიდრე-ლა ა. ორთა თულთა სხმასი, მ. 18,9 C; მრ. 9,47 C; ვიდრე-ლა ა. ორთა ფერტთა დგმასა, მრ. 9,45 C; ვიდრე ა. ორთა კელთა ანუ ორთა ფერტთა დგმასა, მ. 18,8 C; მრ. 9,43 C; უხარინ მას ზედა უფრომს, ვიდრე-ლა ა. ოთხმეოც და ათცხარამეტთა მათ, მ. 18,13 C; ვიდრე-ლა ა. მდიდარი სასუფეველსა ღმრთისასა შესულად, მრ. 10,25 C.

მე ა. მარადის თქუნ თანა ვარ, მ. 26,11; ა. 12,8; ა. ვარ მათთანა, ლ. 22,58; ა. ვარ ქრისტე, ი. 1,20; 3,28; ა. ვარ (ელია), ი. 1,21; ა. (ვარ წინაწარმეტყუელი), ი. 1,21; ა. მარტო ვარ, ი. 8,16; 16,32; მე ა. ამის სოფლისაგანი ვარ, ი. 8,23; მე ა. ვარ სოფლისა ამისგანი, ი. 17,14; ვა მე სოფლისაგან ა. ვარ, ი. 17,16; ა. ვარ (ამის კაცისათა), ი. 18,17; ა. ვარ (მოწაფეთა მისთაგანი), ი. 18,25.

ა. შორს ხარ შენ სასუფეველსა ღმრთისასა, მრ. 12,34; ა. შენ ხარ ქრისტე იგი, ლ. 23,39 C; ა. ხარ ქრისტე, ი. 1,25; ერგასის წლის ა. ხარ შენ, ი. 8,57.

ა. არს აქა, მ. 28,6; მრ. 16,6; ლ. 24,6; ა. არს აღდგომად, მ. 22,23; მრ. 12,18; ლ. 20,27; ა. აღდგომილ ა., ი. 7,52; ა. არს დაფარული, მ. 10,26; მრ. 4,22; ლ. 8,17; 12,2,6; ა. ესე არსა, რომელსა-იგი ეძიებდეს მოკლეიდ, ი. 7,25; ა. ესე არსა, რომელ-იგი ზინ დი ითხოვნ, ი. 9,8; ჩემ თანა ეწმავი ა. არს, ი. 8,49; რომლისა თანა ზაკუვი ა. არს, ი. 1,47; ა. ესე არსა იესუ, ი. 6,42; შეუფება ჩემი ა. არს ამის სოფლისაგან, ი. 18,36 (2-ჯერ); მოზეზ ა. არს, ი. 15,22 C; ა. არს მოწაფე უფრომს მო-

ძღურისა, ლ. 6,40; ა. თუ მოსესგან არს, ანდ მამათგან, ი. 7,22; რომელი ა. არს ჩუენდა მტერი, ლ. 9,50; ა. მუნ არს, მრ. 12,31; უფრომს ამითა სხუად მცნება ა. არს, მრ. 12,31; ნათელი ა. არს მის თანა, ი. 11,10; ა. ნამეტნავისაგან ვისამე არს ცხოვრებად, ლ. 12,15; ეგრე ა. ნება არს მამისა ჩემისა ზეცათადასა, მ. 18,14 C; ა. არს, რომელი დაფარულად რას ვინ იქმნ, ი. 7,4 C; ა. არს საიდუმლოდ, მრ. 4,22 C; ა. არს სასიკუნდინს, ი. 11,4; ა. საკმარ არს, ი. 16,30 C; სიტყუელ ა. არს მის თანა, ი. 7,18; ა. არს სხუად მისა გარეშე, მრ. 12,32 C; ა. არს უძღურებად, ლ. 1,37 C; ა. კმარი უენი არს, ი. 4,18; ა. არს ღმერთი მკუდართად, მ. 22,32; მრ. 12,27; ლ. 20,38; ესე კაცი ა. არს ღმრთისაგან, ი. 9,16; რომელი ა. არს ჩემ თანა, მ. 12,30; ლ. 11,23; ჩემი ესე მოძღურებად ა. არს ჩემი, ი. 7,16; ა. ჩემი არს მიცემად, მ. 20,23; მრ. 10,40; (პური) ა. არს ჩუენ თანა, ლ. 9,13; კეშმარტიებად ა. არს მის თანა, ი. 8,44; ა. არს ხსკეთილი, მ. 6,43; ა. იგი არს ხუროდ, მრ. 6,3 C.

სულსა ხოლო ჯორც და ძუალ ა. არს, ლ. 24,39 C.

ა. ხართ ღმრთისაგანნი, ი. 8,47; ა. ხართ ცხოვართაგან ჩემთა, ი. 10,26; ა. ხართ თქუნ სოფლისაგანნი, ი. 15,19.

არ ა. არიან (შეილნი), მ. 2,18 C; დანი მისნი ა. ყოველნი ჩუენ შორის არიან, მ. 13,56; მრ. 6,3 C; რომელნი ა. არიან ამის ეზოასანი, ი. 10,16; ესე სიტყუანა ა. არიან ეშმაკულისანი, ი. 10,21; ა. ათორმეტნი ეამნი არიან ღლისანი, ი. 11,9; სიტყუანი... ა. არიან ჩემნი, ი. 14,24; ა. არიან სოფლისაგანნი, ი. 17,13; სოფლისაგან ა. არიან, ი. 17,16.

ა. აღვილ, ი. 7,8; ა. აღდგომილ არს ნაშობთაგანი, მ. 11,11; ა. სატირი აღ-

გითქუა შენ, მ. 20,13 C; ა. აღმატოს, მ. 5,20; ა. აღმოვიცითხავსა, მ. 12,3 E; 19,4; 22,31; მრ. 12,26; ა. მეყსეულად აღმოიქუას იგი, ლ. 14,5; რომელმან ა. აღილოს ჯუარი, მ. 10,38; ლ. 14,27; ა. აღქსნისა, ლ. 13,15.

ა. იბანნიან, მრ. 7,4; ა. უბნ მათ ძირ, მრ. 4,17 C; ლ. 8,13; ა. მივისი ბრალი არს, ი. 9,3 C; ა. უბრკუმეს, ი. 11,9 C; ა. უბრძანოს, ლ. 8,31.

ა. გამოხადე, ლ. 12,59; ა. თქუენ ათორმეტნი გამოგირჩიენ, ი. 6,70 C; ა. თქუენ გამოპირჩიეთ მე, ი. 15,16; ყოველი ბს, ა. გამომღებელი ნაყოფისა კეთილისაჲ, მოიყუეთოს, მ. 7,19 C; ა. გამოილოს, მ. 3,10; 7,19; ლ. 3,9; ი. 15,2; ა. გამოიკადეთ, ლ. 12,56; ა. გამოქცა, მრ. 4,7 C; ა. გამოსცის, მ. 17,24 C; ა. გამოსცეს, მ. 24,9; ა. 13,24; ა. გამოაცხადონ, მ. 12,16; მრ. 3,12; ა. გამოაცხადეს, მ. 16,17; ა. გამოცხადნეს, მ. 10,26; მრ. 4,22; ლ. 8,17; 12,2 C; ა. გამოჩნდეს, მ. 10,26; მრ. 4,22 C; ა. განმობნევიედ, მ. 25,26; ა. განგობნევიედ, მ. 25,24; ა. განეარდენ, ი. 12,42 C; ა. განემზადოს, ლ. 12,47; ა. განზარდნეს, ლ. 13,29; ა. განიკითბნეთ, ლ. 6,37; ა. ღმრთისა მიერ განმდიდრდებოდის, ლ. 12,21 D; რა ა. ახალი იგი განაპოს, ლ. 5,36; ა. განეაპოთ, ი. 19,24 C; რა ა. განასხნეს, მრ. 5,10; რა ა. კრებულისაგან განასხნენ, ი. 12,42; ა. განტეხოს, მ. 12,20; ა. განუტეხნეს, ი. 19,33; ა. განქარდეს, ი. 7,23; ა. განყიდა, ი. 12,5; ა. ორი სიკრი ერთის დანგის განიყიდის, მ. 10,29 C; ა. განჰყავთ ჯელი, ლ. 22,53; ა. განეწორებოდა, ლ. 2,37; ა. განჰსცადა, მ. 4,7; ლ. 4,12; ა. განიციდი მ. 7,3; ლ. 6,41; ალვიდა ა. განცხადებულად, ი. 7,10; ა. განეაძო გარე, ი. 6,37; ა. განეხიოთ, ი. 19,24; რა ა. განხეთქოს,

მრ. 2,22; რა ა. განხეთქნეს თხიერნი იგი ღწრომან, მ. 9,17 D; ლ. 5,37; ა. განსქდა, ი. 21,11; რა ა. განსთქდენ თხიერნი იგი, მ. 9,17 E; ლ. 5,37 C; ა. გულნი ჭუნენი განწურვებულ იყვნეს, ლ. 24,32 C; ა. თუ რომელი-იგი გარდამოვდა ზეით, ი. 3,13 C; ა. ეგების, ლ. 17,1 C; ა. ეჭონებ, ლ. 17,9; ა. ჰგონებდეთ, მ. 24,44; ლ. 12,40; ა. აგრძენ, ლ. 24,18 C; ა. გულისგმა-ჰყავ, ლ. 19,44; ა. გულისგმა-ჰყავთ, მ. 16,11 C; ა. გულისგმა-ყვეს, ლ. 18,34; ი. 8,27 C; ა. გულისგმა-ყვის, მ. 13,19; ვითარ ა. გულისგმა-ჰყავთ, მრ. 8,21; ა. გულისგმა-ჰყოთ, მ. 13,14.

ა. დაგბანნე, ი. 13,8; ა. დამბანნე, ი. 13,8; ა. დაიბანნა, ლ. 11,38; ა. დაიბანნიან ჯელნი, მ. 15,2; მრ. 7,3; ა. დაგბნეს, მ. 13,6; მრ. 4,6; ა. დავბრკოლნეთ (დაბრკოლნეთ C), მ. 17,27; რომელი ა. დაბრკოლდეს (სტეეს C), მ. 11,6; ა. დაპრკოლდეთ, ი. 16,1; ვიდრე ა. დაბრკოლმასა ერთსა ამას მცირეთაგანსა, ლ. 17,2; ა. დადგრა, ი. 8,44; ა. დადგრეს, ი. 12,46; 15,6; 19,31; ა. დადგრეთ, ი. 15,4; ა. არს დადგრომილ, ი. 5,38; ა. დაჰსდევ, ლ. 19,23; ა. დაედვი, ლ. 19,22; ა. დაჰსდვი, ლ. 19,21; ა. სხუათა მათ მწუართა თანა იღვა, ი. 20,7 C; ა. ეღვა, მრ. 4,5 C; ა. თუ გლახაკთაჲ რაჲმე ზრუნვაჲ ეღვი მას, ი. 12,6; ა. დავარდების, მ. 10,29; უკუეთუ ა. მარტული იფქლისაჲ დავარდეს ქუეყანასა, ი. 12,24; ვიდრე ა. შჯულისაგან ერთი სასწაველი დაერღმად, ლ. 16,17 C; ა. კეთილი თესლი დასთესე აგარაჲსა იმას შენსა, მ. 13,27 C; ა. დაესთესი, მ. 25,26; ლ. 19,22; ა. დასთესი, ლ. 19,21; ა. დათრგუნონ, მ. 6,7 C; ქვასა ა. დაგკრებთ შენ, ი. 10,33; ა. დაიმაჩხნეს, ი. 12,47; 14 24; ა. დაიმკედრის, ი. 8,35 C; ა. დამტყიკებულ

არიელ, მრ. 4,17; ა. დაუმუსრნეს, ი. 19,33 C; ა. დაპნერგა, მ. 15,13; ა. დაირლუსი, მ. 24,2 C; მრ. 13,2; ლ. 21,6; ა. დანისაგოს, ი. 3,18; ა. დანისაჯნეთ, მ. 7,1; ლ. 6,37; ა. დაესრულების, მრ. 9,48; ა. ყოველთა დაიტონი, მ. 19,11; ა. დამიტევა მე, ი. 8,29; ა. დაუტევა, მრ. 12,20 C, 21 C; ა. დაუტევეს, მრ. 12,22 C; ა. დაგიტევენ, ი. 14,18; ესე ჯერ-იყო ყოფად და იგი ა. დატევებად, მ. 23,23; ლ. 11,42; ა. დაეფარა, ლ. 8,47; ა. დაშთა შვილი, მ. 22,25; ა. დაშთეს მ. 24,2; მრ. 13,2; ლ. 19,44; 21,6; ი. 12,46 C; ა. დაუშთა, მრ. 12,20, 21,22; ლ. 20,31; ა. დაუშთეს შვილი, მ. 22,24; მრ. 12,19; ა. დაშრიტოს, მ. 12,20; ა. დაშრტების, მრ. 9,48; ა. დაშუერიოთ, ი. 4,38; ა. დააყადებს, ლ. 7,45 C; ა. დაეცა იგი, მ. 7,25; ა. დაბსცბრების, ლ. 7,45; ა. დაძუელდეს, ლ. 12,33; ა. ხოლო შაბათსა დაჰსწინდა, ი. 5,18; ა. პირველად დაჯდეს, ლ. 14,28; ა. დაჯდომილ არს მრ. 11,2 C.

ა. მივის, ი. 4,17; ა. გივის, ი. 4,17; ა. გვისი, ი. 19,15; ა. ვალს, მრ. 9,38 C; ა. ვლენან, მრ. 7,5; ა. ვილოდის, ი. 8,12; ა. ესრე გევედრები, ი. 17,15 C. ა. ჰზრახავ, მ. 16,23; მრ. 8,33.

ა. თავ-ჰუყოს მამასა თჳსა, მ. 15,6 C; ა. თანა-შერთულ იყო, ლ. 23,51; ა. სთესვენ, მ. 6,26; ლ. 12,24; ა. თჳსნი არიედ ცხოვარნი, ი. 10,12; ა. თუალთ-ილებ, მ. 22,16, მრ. 12,14 C; ა. თქუა, 11,51; ა. კეთილად ვთქუთა, ი. 8,48; ა. სთქუათ, მ. 23,39 C; ა. თქუან, ლ. 17,21 C.

მოვიდეს ა. იესუსთჳს ხოლო, ი. 12,9; ჰრქუა მას იუდა, ა. ისკარიოტელმან, ი. 14,22.

ა. იკადრებდა, ლ. 18,13 C; ა. კაც-ჰკლა, მ. 5,21; ა. კაც-ჰკლა, ა. იმრუშო, ა. იპარო, ა. ცილი სწამო, მ. 19,18; ა.

კეთილ არს, მ. 15,26; მრ. 7,27; ა. თუ სოფლისათჳს გკითხავ, ი. 17,9; ა. ამის-თჳს ხოლო გკითხავ, ი. 17,20.

ა. იმარხავს, ი. 9,16; ა. იმარხვენ, მ. 9,14; მრ. 2,18; ა. მეცნეერ იყენეს, მრ. 2,32 C; ა. მიუგო, მ. 15,23; 27,14 C; ი. 19,9; (იყო) ა. ტილოთა თანა მდებარე, ი. 20,7; ა. მიავლინეს, მრ. 5,10 C; ა. თუ მიუტეოთ, მ. 18,35 C; ა. მიუტევენთ, მ. 6,15; უკუეთუ ა. მიუტევინთ, მ. 18,35; ა. მიუტევეოს, 12,35; მრ. 3,29 C; ლ. 12,10; ა. მიილო, მრ. 15,23; ა. მიილოს, ლ. 18,30; ა. მიიქციონ, მ. 2,12; ეწე ა. მისტი, მ. 5,26; ა. მიევეტი, ი. 18,36; ა. მიცემულ არს, მ. 13,11; ა. მიეხების, ლ. 12,33; ა. მარადის მოვილოდის, ლ. 18,5; ა. მოვედ, მ. 5,17; 9,13; 10,34; მრ. 2,17; ი. 12,47; 15,22; ა. მოვიდა, მ. 20,28; მრ. 10,45; ლ. 9,56; ა. მოხუდით, მ. 25,43; ა. მოვიდის, ი. 3,20; რომელი ა. განცხადებულად მოვიდეს. მრ. 4,22; ა. მოვიდეს, ლ. 17,20; ი. 10,10; 16,7; ა. მოვიდენ, ლ. 16,28; ა. მოავლინა, ი. 3,17; ა. ვიდრემე მოვლინებულ ვარ, მ. 15,24; ა. მოგაკლდეს, ლ. 22,32; ა. მოკლდა, ი. 11,37; ა. მოკულეს, ი. 6,50; 11,26; 21,23 (2 ჯერ); ა. მოელოდის, მ. 24,50; ლ. 12,46; ა. მომკულარ არს, მ. 9,24; მრ. 5,39; ლ. 8,52; ა. გმოსიეს, მ. 22,12; ა. ემოსა, მ. 22,11; ა. მოსილ იყო, მ. 22,11 C; შეუგვანებელ არს საცთურისა ა. მოსლავა, ლ. 17,1; ა. მოსრულ ვარ, მ. 9,13 C; მრ. 2,17 C; ი. 7,28; 8,42; უკუეთუ ა. მოიქცეთ, მ. 18,3; ა. მოვიდეთ, მ. 16,7; ა. მოილეს, მ. 25,3; ა. მოვილო, ი. 5,41; რად ა. მოიყვანეთ, ი. 7,45; უკუეთუ ა... მოიყვანოს იგი, ი. 6,44; ა. ხარ მოყუარე კეისრისა, ი. 19,2; ა. მომეც, ლ. 7,45; ა. მოსე მოგცა, ი. 6,32; ა. ზომით მოსცის ი. 3,34; ა. ვითარ სოფელმან მოჰსცის, ი. 14,27; ა.

მოგუცესა ხარკი, მ. 17,24; რაედენ ა. უფროდს მამმან... მოსკ ს მათ, მ. 7,11 C; ა. არს მოცემულ; ი. 3,27; ა. არს მისა მოცემულ, ი. 6,65; ა. იყო შენდა მოცემულ, ი. 19,11; ა. მოიძულოს, ლ. 14,26; ჯერ-არს... ა. მოწყინებად, ლ. 18,1 C; შემდგომად ა. მრავალთა დღეთა, ლ. 15,13; მუნ დაადგრა ა. მრავალთა დღეთა, ი. 2,12; ა. იმრუშო, მ. 5,27; ა. გმსახურეთ, მ. 25,44; წყალობად მნებაეს და ა. მსხურაპლი. მ. 9,13; 12,7; ა. ვარ... მტაცებელ, ცრუ, შემრუშე, ლ. 18,11; რომელი ა. ჩუენდა მტირ არს, მრ. 9,40; რომელი ა. არს მწყემს, ი. 10,12; ა. ემხილნენ საქმენი მისნი, ი. 3,20; ა. ხათელ-ილეს, ლ. 7,30; ა. ნათელ-ქსტემა, ი. 4,2; ა. ხლოო ნათესაეისათჳს (ეგულეზოდა მოსიკუდიდ), ი. 1,52; ა. ნაყოფიერ იქმნიან, ლ. 8,14; ა. უნდა, მ. 1,19; 2,18; 27,34; მრ. 7,24; 9,30; ლ. 15,28; 19,27; ი. 7,1; ვიდრე შენ ა. გინდეს, ი. 21,18; ა. მხეზავს, მ. 15,32; 21,30; ა. ჳითარ მე მნებაეს, მ. 26,39; ა. რად იგი მე მნებაეს, მრ. 14,36; ა. გნებაეს, ი. 5,40; ა. გუნებაეს, ლ. 19,14; ა. ჰნებაეს, მ. 23,4; ა. მიწებს, მ. 15,32 C; 21,30 C; ა. ინებე, მ. 23,37; ა. ინება, მ. 18,30 C; მრ. 6,26; ა. ინებეთ, ლ. 13,34; ა. ინებეს, მ. 22,3.

ა. პატივ-სცეს მ. 15,6; ა. ჰპოეებდეს, მ. 26,60; მრ. 14,55; ა. ეპოვე, ლ. 13,7; ა. პოვი. ლ. 13,6; ა. პვის, ლ. 2,45 C; 24,3,23; ა. პოვის, მ. 12,43, ლ. 11,24; ა. ეპოვოთ, ი. 7,35; ა. მპოვოთ, ი. 7,34,36; 8,21 C; ა. იპოენეს მოქცევიდ, ლ. 17,18 C.

ა. პროყედიოთ, მ. 11,17; ლ. 7,32; ა. პურიასათჳს გარქუ თქუნენ, მ. 16,11; ა. გარქუა შენ, ი. 11,40; 16,4; ა. ჰრქუა, მ. 16,12; ი. 21,23; ა. დედასა მისსა მარიამ ჰრქვან, მ. 13,55 C; ა. გრქუა, ი.

16,26 C; ა. ყოველმან (მრქუას), მ. 7,21; ა. მრცხუენის, ლ. 18,4 C; ა. ჰრცხუენოდა, ლ. 18,2; ა. გრწამს, ი. 3,12; მ. 38,47; 6,36; 8,45,46; 10,25,26,38; 14,10; ა. ჰრწამს, ი. 6,64 (2-ჯერ); ა. ამიერიოთგან სიტყუთა შენითა გურწამს, ი. 4,42 C; ა. გრწმენა, მ. 21,25,32; მრ. 11,31; ლ. 20,5; ა. ჰრწმენა, მრ. 18,11,14; ლ. 24,11; ი. 3,18; 9,18; 12,37,39 C; 16,9; ა. მრწმენეს, ი. 20,25 C; ა. ჰრწმენეს, მრ. 16,16; ლ. 8,12; ი. 3,18,36 C; 8,24; ა. მე ვრწმენე, ი. 12,44; ა. გრწმენეს, ლ. 1,20; 4,48; ა. არწმუნებდა, ი. 2,24.

ა. სარწმუნო იქმნეთ (იპოვენით C), ლ. 16,11; ა. საცნაურ იყოს, ლ. 8,17; 12,2; ა. შჯით, ლ. 12,57; ა. ესაჯო, ი. 12,47; ა. ისმენთ, ი. 8,47; ა. ისმინა, მ. 18,30; ა. ისმინეს, ლ. 16,31; ი. 10,8; ა. ისმინის, ლ. 18,4; ი. 9,31; ა. ისმინოს, მ. 18,17; ი. 7,51; ა. გესმისა, მ. 27,13; მრ. 8,18; ა. ესმის, მ. 13,13; ა. გესმა, ი. 9,27; ა. ესმა, მ. 13,17; ლ. 10,24; ჩუენ გამოგვცხადებ თავსა შენსა და ა. სოფელსა, ი. 14,22; ა. ესუა, მ. 22,25 C; ლ. 1,7; უმჯობეს არს ა. სუმაჲ ცოლისაჲ, მ. 19,10 C; ა. სუას, ლ. 1,15; ა. მასუთ, მ. 25,42; უსწავიეს მეგრ ა., ი. 7,15 C; ა. სწორ იყენეს წამებანი მათნი, მრ. 14,56; სულსა გორც და ძულა ა. ასხენ, ლ. 24,39.

შემავალთა უტევებთ ა. შესლვად, მ. 23,14; ა. უტევებდა, მრ. 11,16; ლ. 4,41; ა. უტევა, მ. 24,43; მრ. 5,19; ლ. 12,39; ა. ჰსტიროდეთ, ლ. 7,32; ა. ეტყებდით, მ. 11,17; ა. თქუნენ ყოველთათჳს ვიტყუ, ი. 13,18; ა. ვიტყუ, ი. 17,15; ა. წიგნი იტყუსა, ი. 7,42; ა. თქუნენ იტყუთ, ი. 4,35; ა. ვიტყოდე, ი. 12,49; ა. იტყოდის, ი. 16,13; ა. გიტყუ, მ. 18,22; ი. 14,10; 16,26.

ა. უვარ-ყო, ი. 1,20; ა. არს მოწაფე უფროსს მოძღურისა თვისისა, მ. 10,24; ა. სული უფროსს არს საზრდელისა, მ. 6,25 C; ა. არს მონად უფროსს უფლისა თვისისა, ი. 13,16; 15,20; ა. უწყი, მ. 26,70 C; ლ. 24,18; ი. 3,8; 9,25 C; 13,7 C; 19,10 C; 20,2,13; ა. უწყით, მ. 20,22 C; 21, 27; 24,42 C; 25,13 C; ლ. 2,49; 9,55; ი. 9,21 (C-ში 2-ჯერ); 14,5 C; 16,18 C; ა. უწყინ, მრ. 4,27; ი. 12,35 C; 15,15 C; ა. უწყოდა, ი. 2,9 C; 20,14; ა. უწყოდეს, მ. 24,39 C; ლ. 2,43; ი. 21,4; ა. უწყოდის, მ. 24,50.

ა. უფლო, მრ. 5,19 C; ა. უფლეს, მრ. 1,34 C; ა. ცილი ჰფუცო, მ. 5,33.

ა. ვიქმ, ი. 10,37; ა. ექმნენ, ი. 15, 24; ა. ქმნა, მრ. 6,5; ი. 8,40; ა. ქმნა, მ. 13,58; სარწმუნო ა. იქმნეთ, ლ. 16,12; ა. მაქუს, ლ. 11,6 C; 12,7; ი. 5,7; ა. გაქუს, მ. 16,8; მრ. 4,40 8,17; ი. 4,11; 5,42; 19,11; ა. აქუს, მ. 8,20; მრ. 3,29; ლ. 9,58; 12,24; 14,14; ი. 2,3; 4,44; 15,22; ა. გაქუს, მ. 14,17 C; 16,7 C; მრ. 8,16; ა. აქუნ, მ. 9,36; 13,21; მრ. 6,34; ა. მაქუნდა, ი. 9,41; ა. აქუნდა, ი. 15, 24; ა. გაქუნდეს, მ. 6,1; ი. 6,53; 13,8; ა. აქუნდეს, მ. 13, 12; 25,29; მრ. 4,25; ლ. 3,11; 8,18; 11,36; 19,26; 22,36; ა. იქცეოდეს, ი. 6,66 C.

ა. ღირს, მ. 27,6 C; ა. ღირს ვარ, მ. 8,8; მრ. 1,7 C; ლ. 3,16; 7,6; 15,19 C, 21; ი. 1,27; უკუეთუ ა. ღირს იყოს, მ. 10,13; იგი ა. არს ჩემდა ღირს, მ. 10, 37 (2-ჯერ), 38; ა. ღირს იყვნეს, მ. 22,8.

ა. იღუწი, ლ. 10,40 C; თქვენ წმიდა ხართ, ანდ ა. ყოველნი, ი. 13,10; ა. იყოფოდა, ლ. 8,27; ა. ჰყოფთ, ლ. 6,46; ა. მე-ზურეთათა ეგრე ყვიან, მ. 5,46 C; ა. წარ-მართათა ეგრევე ყვიან, მ. 5,47 C;

ა. ყვიან, მ. 23,3; ა. რა ვყო ნებაა ჩემი, ი. 6,38; ა. ყოს, ლ. 6,49; ა. ხოლო ლელუსა ამის ჰყოთ, მ. 21,21; ა. ჰყოთ, მ. 6,1; რომელმან ა. ყვნეს იგი-ნი (სიტყუანი ესე). მ. 7,26; ა. მიყავთ, მ. 25,45; ა. უყავთ, მ. 25,45; ა. მუნ ვიყავ, ი. 11,15; ა. იყო მიწად ფრიად, მ. 13,5; მრ. 4,5; ა. ეგრე იყო, მ. 19,8; რომელი ა. იყო დასაბამითან სოფლისადათ, მ. 24,21; ა. იყო სისქმ მიწისადა, მ. 13,5; მრ. 4,5; ლ. 8,6; ა. იყო ეამი ლელუსადა, მრ. 11,13; ა. იყო მათა ადგილ, ლ. 2,7; ა. თუთ იგი იყო ნათელი, ი. 1,8; უკუეთუმცა ა. ღმერთი იყო მის თანა, ი. 3,2; სხუად ნავი ა. იყო მუნ, ი. 6,22; უკუეთუმცა ა. იყო ესე ღმრთისადათ, ი. 9,33; ბრალმცა ა. იყო მათდა, ი. 15,22 C, 24 C; უკუეთუმცა ა. იყო ბოროტის მოქმელი, ი. 18, 30; თომა... ა. იყო მათ თანა, ი. 20, 24; ა. ჩემთვის იყო კმად ესე, ი. 12,30; ა. იყვნეს (შვილნი), მ. 2,18; მოწაფენი... ა. შორს იყვნეს ქუეყანასა, ი. 21,8; (შენ) ა. იყო ეგრე, მ. 6,5; ა. იყოს ეგრე, მ. 16,22; 20,25; მრ. 10,43; ა. იყოს უძღურება თქუნდა, მ. 17,20 C; ა. იყოს სივლტოლად თქუენი ზამთარსა შინა, მ. 24,20; მრ. 13,18; ა. შფოთი იყოს ერსა შორის, მ. 26,5; (ქირი) მერმეცა ა. იყოს, მრ. 13,19 C; ვიღრემლის ა. ყოველი ესე იყოს, მრ. 13,30 C; სუფევისა მისისადა ა. იყოს დასასრულ, ლ. 1,33; ა. თქუენ იყვნეთ მეტყუელნი, მ. 10,20; მრ. 13,11; ა. ეგრეთ იყვნეთ, ლ. 22,26; ა. უძვრესი რადმე გეყოს შენ, ი. 5,14; მე ა. მარადის თქუენ თანა ყოფად ვარ, მრ. 14,7; ა. ყოფილ არს, მ. 24,21 C; მრ. 13,19 C; ა. უუუარდმ, ი. 14,24.

რა ა. შეეახლნენ მას, მრ. 3,9; ა. შეკვაკეს, მ. 19,10; ა. თუ პირით შემა-

ვალი შეაგინებს კაცსა, მ. 15,11; ა. შეაგინებს, მ. 15,20; მრ. 7,18; ა. შეიგინენ, ი. 18,28; ა. შეგვდგეს, მრ. 9,38; ლ. 9,49; ა. შეუდგია, ი. 10,5; ა. შევალს, მრ. 7,19; ი. 10,1; ა. შევილი, ი. 6,22; 20,5; ა. შევიდეს, ი. 5,24; 18,28; რა^ა ა. შეხვდეთ, მ. 26,41; მრ. 14,38; ლ. 22,40,46; ა. შეიწირებდენ, მრ. 3,9 C; ა. შექარებს, ლ. 11,23; ა. ეკალთაგან შეკრიბიან ლელა, ლ. 6,44; უკუეთუ ა. პირველად შეკრას ძლიერი იგი, მ. 12,29; მრ. 3,27; ა. შემომიდგეს მე, მ. 10,38 C; უკუეთუმცა ა. უფალმან შეამოკლნა დღენი იგი, მრ. 13,20; ა. შემოკლდეს, მ. 24,22; ა. შემმოსეთ, მ. 25,43; ა. შემოსა, ლ. 8,27; ა. შემუსროს, მ. 12,20 C; ა. შეიმუსროს, ი. 19,36; ა. შემძლებელ ვარ, მ. 3,11 C; ა. შეინანეთ, მ. 23,32 C; ა. შეინანეს, მ. 11,20; ა. შეინანოთ, ლ. 13,3,5; ა. შეორგულდეს, მრ. 11,23; ა. შეორგულდეთ მ. 21,21; ა. შემიპყართ მე, მ. 26,55; მრ. 14,49; ა. შევსკ, მ. 26,42; ა. შეესუა, ი. 8,11; ა. არს წინაწარმეცაველი შეურაცხ, მ. 13,57; მრ. 6,4; ა. შეტომილ იყვნეს, მ. 18,13; ა. შეიწყნარებთ, ი. 3,11; ა. შემიწყნარეთ, მ. 25,43; ი. 5,43; ა. შეიწყნარეთ, მ. 21,32; ა. შეიწყნარეს, ი. 1,11; ა. შეიწყნარის, ლ. 9,53; ა. მე შემიწყნაროს, მრ. 9,37; ა. შეიწყნაროს, მრ. 10,5; ლ. 18,17; უკუეთუ ვინმე ა. შეგიწყნარნეს თქუნ, მ. 10,14; ა. შეიწყნარნეს (მან), ი. 12,48; ა. შეგიწყნარნენ, მრ. 6,11; ლ. 9,5; 10,10; ა. შეახით, ლ. 11,46; ა. შეეხნიან, ი. 4,9; ა. ყოველი გუამი შენი შთავარდეს გეჭენიასა, მ. 5,30; ვიდრე ა. ყოველი გუამი შენი შთავარდომად გეჭენიასა ცეცხლისასა, მ. 5,29; ა. ჰშიოდის, ი. 6,35; ა. მეშინის, ლ. 18,4 ა. გეშინის, ლ. 23,40 C; ა. ეშინოდა; ლ. 18,2; ა. შენეს (შეეს C), ლ. 23,29; ა. იშეეს, ი.

3,3,5 ა. სისხლთაგან... იშენეს, ი. 1,13; ა. თუმცა შობილ იყო კაცი იგი, მ. 26,24; ა. შობილ ვართ, ი. 5,41; შროშანი... ა. შურებინ, მ. 6,28 C.

ა. უჩს, ლ. 9,58 C; ა. ეჩუნო, მ. 6,18.

ა. მიი მი, ლ. 22,34,61; ა. იი, ი. 13,7; ა. იია, ი. 3,10; 19,10; ა. იით, მ. 20,22; 22,29; 24,42; 25,13; (ა. უწყით C) მრ. 10,38; 12,24; (ა. უწყით C) 13,33,35; ი. 1,26; 4,22,32; 7,28; 8,14,55; (ა. უწყით C) 9,30; ა. იითა, მრ. 4,13; ა. იენით, ი. 8,43; ა. გიცნი თქუნ, მ. 7,23; 25,12; ლ. 13,25,27; ა. ვიცი, მ. 28,70,72, 74; მრ. 14,68,71; ლ. 1,34; 9,9; 22,57,60,61 C; ი. 8,55; (უწყი C) 9,12,25; ა. ვიცი (უწყით C), მრ. 11,33; 20,7 ი. 8,21,29; 14,5; 16,18; ა. იის, ლ. 12,46,48; ი. 7,49; ა. იიან, ლ. 23,34; ი. 10,5; 15,15,21; ა. იინ (უწყინ C), ი. 12,35; ა. ვიცოდე, ი. 1,31,33; ა. იცოდა, მ. 1,25; (ა. უწყოდა C) მრ. 9,6; ლ. 9,33; ი. 2,1; (ა. უწყოდა C) 5,13; ა. იცოდეს (ა. უწყოდეს C), მრ. 14,40; ლ. 18,34; ი. 12,16; ა. გიცნობიესა, მ. 15,17; 16,11; მრ. 7,18; ი. 8,55 C; ა. მეუ, ლ. 7,44; ა. მეით, მ. 25,42; ა. იცა, მ. 12,39; 16,4; მრ. 8,12; ლ. 11,29; ა. ამისთვის სტებით, მრ. 12,24 C; ა. ცნეს, ლ. 2,50 C; ი. 8,27; 10,6 C; ა. გიცნა, ი. 17,25; ა. იცნა ი. 1,10 C; ა. იცნეს, მ. 17,12; ი. 16,3; 21,4 C; ა. იცნან, ლ. 24,16 C; ა. გეტრუები, მ. 20,13 C; ა. ეტრუა, მრ. 6,26 C; ა. მცბე, ლ. 7,46; ა. ხოლო თუ პურითა ცხობნდების კაცი, მ. 4,4; ლ. 4,4.

ა. ძალ-მი, ლ. 16,3; ა. ვეძიებ, ი. 5,30; 8,50; ა. ეძიებთ, ი. 5,44; ა. მიძლავს, ლ. 16,3 C.

ა. წარვიდა, მ. 21,29; ლ. 4,42; ა. წარივდი, ი. 16,7; ა. წარსტე ქვასა ფერ-

ჯი შენი, მ. 4,6; ლ. 4,11; ა. წარმსტეს ფერჯი, ი. 11,9; ა. წარეწყმიდე, ი. 18,9; ა. წარეწყმილო, ი. 6,39; ა. წარწყმდეს მ. 18,14; ლ. 21,18; ი. 3,16; 11,50; ა. წარწყმდენ, ი. 10,28; ა. წარწყმდეს სასყიდელი, მ. 10,42; მრ. 9,41; ა. წარქდეს, მ. 24,34; მრ. 13,30; ლ. 21,32; ა. წარქდენ, მრ. 13,31; ლ. 21,33; ა. ბნელი გეწოხს თქვენ, ი. 12,35; ა. წერილ არსა, ი. 10,34; ა. წერილ არაინ, ი. 20,30; ა. წეს-არს, ი. 18,31 C; ა. წეს-იყო, ი. 5,10 C; ა. წინააღდგომად ბოროტისა, მ. 5,39; ა. სახელითა შენითა ვწინაწარმეტყულებდით, მ. 7,22; ა. ყოველნი წმიდანი ხართ, ი. 13,11; ა. აწოეს, ლ. 23,29 C; ა. წინააღწარ იწურთიდეთ, ლ. 21,14; ა. ეწყინებოდის, ლ. 18,1; ა. მწყუროდის, ი. 4,13 C; ა. სწყუროდის, ი. 4,14 C.

ა. კამიან, მრ. 7,3,4; ა. ჰჰკამოთ, ი. 6,53; ა. არს კეშმარიტ, ი. 5,31; 8,13; ა. გჯირს, მრ. 4,38 C.

ა. ხედავ, მ. 22,16 C; მრ. 12,14; ლ. 6,42; ა. ჰხედავს, ი. 14,17; ა. ჰხედავთ, მრ. 8,8; ა. ჰხედვენ, მ. 13,13; ა. ჰხედვდეს, ი. 9,39; ა. ხედვიდენ, ი. 12,40 C; ა. იხედავ, მ. 7,3 C; ა. მე გიხილეა, ი. 18,26; ა. ვიხილო, ი. 20,25; ა. იხილოს, ი. 3,36; 5,19; 8,51,52; 14,17 C; ა. მიხილოთ, ი. 16,17 C; ა. იხილოთ, მ. 13,14; ლ. 17,22; ა. თუ რა იხილნეთ სასწაულნი, ი. 6,26; ა. იხილონ, მ. 16,28; მრ. 4,12; 9,1; ლ. 9,27; ა. უხილავ (მე), ი. 20,29; ა. თუ მამად ვისმე უხილავს, ი. 6,46; ა. ხილვად სიკუდილი, ლ. 2,26.

ა. გივმს, ი. 16,30; ა. უვმს, მ. 9,12; 14,16; მრ. 2,17; ლ. 5,31; 15,7; ი. 13,10; ა. უვმდა, ი. 2,25; ა. უვდებოდის, მ. 12,19; ა. ჯელ-მეწიფების, ი. 5,3C; ა. ჯელ-ეწიფების, ი. 5,19; ა. გაყსოს, მრ. 8,18 C; ა. ჯერ-არს, მ. 12,2; 14,4;

27,6; მრ. 2,24,26; 6,18; 13,14, 8,2,4; ი. 5,10; ა. ჯერ-იყო, მ. 12,4; 18,33; მრ. 2,26 C; ლ. 13,16; 24,26 C; ა. იჯმენს, ლ. 14,33.

თქვენ შე-არა-ხუალთ, მ. 23,14; ლ. 11,52.

წერილიცა ესე არავე აღმოგიკითხავსა, მრ. 12,10 C; ეგრცა ა. ერთ იყო წამებად იგი მათი, მრ. 14,59 C; ა. ჰრწმენა, ი. 7,5 C; ა. გრწმენეს, ლ. 22,67; ა. ჰრწმენეს, ლ. 16,31 C; ა. ისმინოს, მ. 18,17; ა. უვარ-გყო შენ, მ. 26,35 C; მრ. 14,31 C; ა. იცით იგავო ესე, მრ. 4,13 C; ა. წარეწყმიდეს სასყიდელი მისი, მ. 10,42 C.

არა-მე აღმოგიკითხავსა, მ. 21,6 C; მრ. ა. 2,25 C; ა. მეყსეულად აღმოიქუასა იგი, ლ. 14,5 C; ა. აღანთოსა სანთელი, ლ. 15,8; ა. ათორმეტნი თქვენ გამოგიჩინა, ი. 6,70; ა. დაუტეენესა ოთხმეოც და ათხრამეტნი იგი, მ. 18,12; ლ. 15,4; ა. პირველად დაჯდესა და აღირაცხოს, ლ. 14,28 C, 31; ა. მოვიდესა დღესასწაულსა ამას, ი. 11,56; ა. უპყრასა და აღმოიქუას იგი, მ. 12,11; ა. თქვენ უფროსს უმჯობეს ხართა მფრინველთა, მ. 6,26; ა. უფროს თქვენ, მცირედ მორწმუნენო, მ. 6,30; ა. ღირდა შენდაცა შეწყალებად მოყსისა მის შენისა, მ. 18,33 C; ღმერთმან ა. ყოსა შურის-გებად რჩეულთა მისთა, ლ. 18,7; ა. ორნივე ჯურღუმულსა შთაცვენ, ლ. 6,39.

არა-მემცა ეძლოა ამის... ყოფად რაასამე, ი. 11,37.

უკუთუმცა ბრმა იყენით, არამცა ბრალ-გება, ი. 9,41 C; ა. განერა ყოველი ჯორციელი, მ. 24,22; ა. დასაჯენით უბრალნი, მ. 12,7; ა. ვიყენით მათ თანა ხაარ სისხლსა მას წინაწარმეტყუელთასა, მ. 23,30; ა. მიგეცით შენ ეგე, ი. 18,30; ა. მოკულა მამა იგი ჩემი, ი. 11,32; ა. მომკულარ

იყო ძმა იგი ჩემი, ი. 11,21; ა. გაქუნდა ჯელმწიფებამ ჩემ ზედა, ი. 19,11 C; ა. ცხოვნდა ყოველი ჯორციელი, მრ. 13,20.

[6. კიდევ ანუ არა, არაჲ, არაჲვინ, არარაჲ, არაძლება, არაწმიდა, არაწმიდება].

2. არა [უარჲ, ნაგვალსახელი, = არადგირ]: არაჲ აქუს, რაჲჲცა კამეს, მ. 15, 32 C; მრ. 8,2 C; ა. პოვა, მ. 21,19 C; ა. გჳირს შენ არაეისთს, მ. 22,16 C; რომელმან ფუტოს საკურთხეველსა, ა. არს, მ. 23,18 C; ა. მიიღონ მათ თანა გზად, მრ. 6,8 C; ა. არს გარეშე კაცი-სა შემავალი, მრ. 7,15 C; ა. ავნო მას, ლ. 4,35 D; ა. მაქუს, რაჲ დაუგო მას, ლ. 11,6; მათ თქუეს: ა. გუჲკდა, ლ. 22,35 C; ბრალ ა. ეპოე კაცისა მაგის თანა, ლ. 23,14 C; აჲ ა. სიკუდილის საქმშ უქმნიეს მაგას, ლ. 23,15 C; ა. ბრალი ეპოე ამის თანა, ლ. 23,22 C; ამას უწესოჲ ა. უქმნიეს, ლ. 23,41 C; შეკრიბეთ ნეშტი ნამუსრევისაჲ მაგის, რა ა. წარწყმდეს, ი. 6,12 C; იოვანე სასწაული ა. კმნა, ი. 10,41 D; თქუენ ა. იცით, ი. 11,49 C; ჩემ თანა ა. პოოს, ი. 14,30 C; აქამომდე ა. ითხოეთ სახელითა ჩემითა, ი. 16,24 C; იესუ ა. მიუღო, ი. 19,9 C.

თხიერ იგავისა არას ერუოდა მათ, მ. 13,34; მრ. 4,34; ა. გაენებ შენ, მ. 20,13; ა. ზრუნავ არაეისთს, მ. 22,6; ა. მიუგებ, მ. 26,62 C; მრ. 14,60; 15, 4; ა. მიუგებდა, მ. 27,12 C; მრ. 14, 61 C; ა. არგებს მას, მ. 27,24; ა. პზრუნავა რა არეწყმდებით, მრ. 4,38; ა. უტევებთ მამისა და დედისა ყოფად, მრ. 7,12; უფალო, ა. იღუწი, ლ. 10, 40; ა. ეპოებ ბრალსა კაცისა ამის თანა, ლ. 23,4; ი. 19,4 C, 6; თიეადი იესუ ა. არწინუნებდა თავსა თქსა მათ ამისთს, ი. 2,24 C; ჯორცი ა. არგებს, ი. 6,63 C; ა. ეტყეს მაგას, ი. 7,26 C; თი-

ვით ჩემით ა. ექმ, ი. 8,28 C; ჰხედავთა, რა ა. ირგებთ, ი. 12,19; მე თავით ჩემით ა. ვიტყოდე, ი. 12,49 C; დაფარულად ა. ვიტყოდე, ი. 18,20 C; მე ა. მეტყუა, ი. 19,10.

ესე არაჲთ განსხვამს ეშმაკთა, მ. 12 24.

ჯორცნი არად სავმარ არიან, ი. 6,63.

არავინ: კაც არავინ [ხ.ხ. ორ.] მაქუს, ი. 5,7 C; აღიხილნეს თუალნი მათნი დე არავინ იხილეს, მ. 17,8; ა. უტევა მიდევნებდა მის თანა, მრ. 5,37; მიმოიხილნეს და ა. იხილეს, მრ. 9,8; ა. არს, რომელმან კმნეს ძალი, მრ. 9,39; ა. არს სახიერ, მრ. 10,18; ლ. 18,19 ა. არს, რომელმან დაუტევეს სახლი, მრ. 10,25; ლ. 18,29; ა. არს სხუაჲ მისსა გარეშე, მრ. 12,32; ა. არს ნათესავსა შენსა, ლ. 1,61; ა. წინაწარმეტყუელი შეურაცხ არს თქსა სოფელსა, ლ. 4, 24; ა. მათგანი განიკურნა, ლ. 4,27; ა. სუამნ ძიელსა ღვინსა, ლ. 5,39; უფროჲსი შობილთა შორის... ა. არს, ლ. 7,28; ა. უტევა შესღვად მის თანა, ლ. 8,51 C; რომელსა კაცი ა. დაჯდომილ არს, ლ. 19,30; სადა ა. დადებულ იყო, ლ. 23,53; ი. 19,41; უკუეთუ ა. იშვეს წყლისაგან და სულისა, ი. 3,5 C; ა. აღტა ზეცად, ი. 3,13; წაგებას მისსა ა. მიიღებს (შეიწყნარებს C), ი. 3,32; ა. ფარულად რასმე იქმნა, ი. 7, 4; ა. განცხადებულად იტყოდა, ი. 7,13; ა. თქუენგანი ჰყოფს შჯულსა მისსა, ი. 7,19; ა. მოვიდეს მამისა, გარნა ჩემ მიერ, ი. 14,6; ა. თქუენგანი მკითხავს მე, ი. 16,5; ა. მათგანი წაოწყმდა, ი. 17,12; ა. წარეწყმდიო მათგანი, ი. 18, 9 C.

არავინ [მოთხრ. ბრ.] იცის, მ. 11,27; 24,35; მრ. 13,32; ლ. 10 22 (2-ჯერ); ა. დამდგინა ჩუენ, მ. 20,7; ა. უწყის, მ. 24,36 C; მრ. 13,32 C; ა. დაადგის

სადგმელი... სამოსელსა ძუელსა, მ. 9,16; მრ. 2,21; ლ. 5,36; ა. შთაასხის ღვწომ ახალი თხიერსა ძუელსა, მრ. 2,22; ა. უძლო დამორჩილებად მისა, მრ. 5,4 C; ა. აგრძნეს ესე, მრ. 5,43; ა. არღარა იყარა კითხვად მისა, მრ. 12,34 C; ა. აღანთის სანთელი, ლ. 8,16; 11,33; ა. დასდვის ჯელი საწველსა, ლ. 9,62; ა. მათ კაცთაგანმან გემომ იხროს, ლ. 14,24; ა. ჰსცის მას, ლ. 15,16; ა. მონამან შეუძლის ორთა უფალთა მონებად, ლ. 16,13 C; ა. ჰრქუა მას, ი. 4,27; ა. უწყოდის, ვინაჲ არს, ი. 7,27; ა. დასხნა მას ჯელნი, ი. 7,30; ა. მიყო მისა ჯელი, ი. 7,30 C; ა. მიყენა ჯელნი მის ზედა, ი. 7,44; ა. შეიპყრა იგი, ი. 8,20; ა. მომილოს მე იგი ჩემგან, ი. 10,18; ა. მიმტაცნეს იგინი ჯელთაგან ჩემთა, ი. 10,28; ესე ა. ცნა (გულისგმა-ყო C) ინაწით-მჯდომარეთაგანმან, ი. 13,28; რომელნი სხუამან ა. ქმნნა, ი. 15,24; სიხარული თქუენი ა. მიგილოს თქუენგან, ი. 16,22.

არავის [მიგ.] უთხრან, მ. 16,20; მრ. 7,36; 8,30; 9,9; ლ. 8,56; 9,21; ა. ეძლო დაყენებად მისა, მრ. 5,4 C; ა. უფლობდა, მრ. 11,16 C; ა. უთხრეს, მრ. 16,8 C; რა ა. უთხრას, ლ. 5,14; ა. უტევა შესლევად მის თანა, ლ. 8,51; ა. მონასა ჯელ-ეწიფების ორთა უფალთა მონებად, ლ. 16,13; ვიცით, რა... ა. თუალთ-აღებ, ლ. 20,21; მე ა. ეშვი, ი. 8,15; საუკუნითგან ა. ასმიეს, ი. 9,32 C; უფროდსი ამისა სიყუარული ა. აქუს, ი. 15,13; ირცალი შჯის ა., ი. 5,22; ა. [ნათ.]ერთისა მათგანისა მიივლინა ელია, ლ. 4,26 C; არას ზრუნავ არავ-ხოვს, მ. 22,16; არაჲ გვირს შენ ა., მ. 22,16 C.

არავიხ-ი: ჩუენდა არავიხი ჯერ-არს მოკლვად, ი. 18,31; არავიხი უნდა გამოცხადების, მრ. 7,24 C; ა. ერთისა მათგანისა მიივლინა ელია, ლ. 4,26;

ჩუენდა არა წეს-არს მოკლვად ა., ი. 18,31 C.

არამელ: 1. [მაპირისბძირგმელი კავშირი, ინმარება უარყოფ: ხას: არა, არღარა, არღვალა, ნუ... არამელ]: რა არა მიაქციონ ჰეროდესა, არამელ სხვთ გზით წარვიდენ სოფლად თუსა, მ. 2,12; არა ხოლო თუ ჰურითა ცხონდების კაცი, ა. ყოვლითა სიტყვთა, მ. 4,4; ლ. 4,4; არღარა საწმარ არნ მიერთგან, ა. აღებად და განგდებად გარე, მ. 5,13; არცალა აღანთიან სანთელი და ქუეშე შედგიან იგი გუმირისა, ა. ზედა სასანთლესა, მ. 5,15; მო-ნუ ვინ-ილის სანთელი და ქუე შედგის გუმირსა ანუ ცხედარსა ქუეშე? ა. რა სასანთლესა ზედა დაიდგას, მრ. 4,21 C; არავინ სანთელი აღანთის და დაფარის იგი ჰურ-ჰურითა, გინა ცხედარსა ქუეშე შედგიან, ა. სასანთლესა ზედა დადგიან, ლ. 8,16; არავინ აღანთის სანთელი და დაფარულად დადგის, ა. სასანთლესა ზედა, ლ. 11,33; არა მოვედ დაქსნად, ა. აღსრულებად, მ. 5,17; არა ცილი ჰფუცო, ა. მიეც უფალსა ფიცისა შენისათუს, მ. 5,33; ა. გცეს თუ ვინმე მარჯუენესა ყურმილსა. მიუჰყარ მას ერთეგრძოცა, მ. 5,39; ა. გეტყვ თქუენ, მ. 6,5; მრ. 9,13; ლ. 6,27; ნუ შემოიყვანებ ჩუენ განსაცდელსა, ა. მიგსნენ ჩუენ ბოროტისაგან, მ. 6,13; არა ეჩუენო კაცთა მმარხველად, ა. მიმისა შენსა ფარულად, მ. 6,18; არა ყოველმან რომელმან მრქუას..., ა. რომელმან ყოს ნებაჲ მიმისა ჩემისა ზეცათაჲსაჲ, მ. 7,21; ნუვის უთხრობ, ა. წარვედ და უჩუენე თავი შენი მიდღელთა, მ. 8,4; მრ. 1,44; ლ. 5,14; ა. სიტყვთ ხოლო ბრძანე, მ. 8,8; არა უტმს ცოცხალთა მქურნალი, ა. სნეულთა, მ. 9,12; მრ. 2,17; არა მოვედ წოდებად მართლთა, ა. ცოდვილთა, მ. 9,13; მრ. 2,17; ლ. 5,32; ა. შთაასხიან ღვწომ ახა-

ლი თხიერთა ახალთა, მ. 9,17; მრ. 2,22; ლ. 5,38; არა მომკუდარ არს ყრამად ეგე, ა. სძინავს, მ. 9,24; მრ. 5,39; ლ. 8,52; ა. მიედიით უფროსს ხოლო ცხოვართა მათ წარწყმედულთა, მ. 10,6; არა თქუნ იყენით მეტყუელნი, ა. სულთა მამისა თქუნისაჲ, მ. 10,20; მრ. 13,11; ნუ გეშინინ..., ა. გეშინოდენ მისა უფროსს, მ. 10,28; არა მოვედ მიფენად მშჯდობისა, ა. მახვლისა, მ. 10,34; ნუ ცადმდე აჰმალდები, ა. ჯოჯობეთადმდე შთაჰქდე, მ. 11,23; ლ. 10,15; ძირი არა აქუნ გულსა თვისსა, ა. საწუთრო არს, მ. 13,21; არა დამტკიცებულ არიედ ძირნი მისნი, ა. საწუთრო არიედ, მრ. 4,17; ა. აცადეთ იგი ერთად აღორძინებად, მ. 13,30; არა თუ პირით შემავეალი შევაგინებს კაცსა, ა. პირით გამოშვეალი შევაგინებს კაცსა, მ. 15,11; არა ჰრქუა მათ კრძალუად ცომისაგან, ა. მოძღურებისაგან ფარისეველთაჲსა და საღუკეველთაჲსა, მ. 16,12; ჯორცთა და სისხლთა არა გამოგიცხადეს შენ, ა. მამამან ჩემმან ზეტათიმან, მ. 16,17; არა ჰზრახავ ღმრთისასა, ა. კაცთასა, მ. 16,23; მრ. 8,33; არა იტენს იგი, ა. უყვეს მას, რაოდენი უნდა, მ. 17,12; არა გეტყვ შენ ვიდრე შჯდ გზსადმდე, ა. ვიდრე სამეოც და ათჯერ შჯდ გზის, მ. 18,22; მან არა ისმინა მისი, ა. უფროს-ლა აურეებდა მას, მ. 18,30; მან არა ინება, ა. შესუა იგი საპყრობილესა, მ. 18,30 C; არაღარა არიან იგინი ორ, ა. ერთ ჯორც, მ. 19,6; მრ. 10,8; არა ყოველთა დაიტვიონ სიტყუად ეგე, ა. რომელთადა მიცემულ არს, მ. 19,11; არა ჩემი არს მიცემად, ა. ვიეთა განმზადებულ არს, მ. 20,23; მრ. 10,40; ა. რომელსა ენებოს თქუნე შორის, რამცა დიდ იყო, იყავნ იგი თქუნდა მსახურ, მ. 20,26; მრ. 10,43; ა. რომელსა უნდეს თქუნეგანსა წინა ყოფად,

იყავნ იგი თქუნდა მონა, მ. 20,27; ძო კაცისაჲ არა მოვიდა, რამცაჲ ჰმსახურა ვინმე, ა. მსახურებად და მიცემად სული თუნი საჯსრად მრავალთა, მ. 20,28; მრ. 10,45; არა ხოლო ლელჯაჲ ამის ჰყოთ, ა. ჰრქუათ თუ მთასა ამას..., მ. 21,21; არცა განჰქორწინებდენ, არცა იქორწინებოდიან, ა. ვა ანგელოზნი იყენენ ცათა შინა, მ. 22,30; მრ. 12,25; არა არს ღმერთი მკუდართაჲ, ა. ცხოველთაჲ, მ. 22,32; მრ. 12,27; ლ. 20,38; ა. წარევედით სევაქროდ, მ. 25,9; არა ვითარ მე მნებავს, ა. ვა შენ, მ. 26,39; ირას არგებს მას, ა. უფროს-ლა შფოთი იქმნების, მ. 27,24; არა აქა არს, ა. აღდგა, მ. 28,6 C; ლ. 24,6.

ვერდიარა ჯელ-ეწიფა ქალაქიდ შესლუდა, ა. გაიერ უდაბნოთა ადგილთა იყოფოდა, მრ. 1,45; ვერ ჯელ-ეწიფების აღსარულებად, ა. აღსარული აქუს, მრ. 3,26; არა აქუს მიტევებოჲ, ა. თანამდებ არს სეუქნოჲსა საშჯელისა, მრ. 3,29; არა უტევა იგი, ა. ჰრქუა მას, მრ. 5,19; არარაჲ სარგებელ ეყო, ა. უფროსად უძრგესსა მოვიდა, მრ. 5,26; რაჲსათუჲს არა ვლენან მოძღურებისაგერ ხუციესთაჲსა, ა. შეგინებულთა ჯელითა ჰამენ ჰურსა, მრ. 7,5; არარაჲ არს..., რომელმანცა შევაინა იგი, ა. რომელიცა გამოვალს მისგან, იგი ირს, რომელი შევაგინებს კაცსა, მრ. 7,15; არა შეველს გულსა, ა. მუცლად, მრ. 7,19; არა მე შემიწყნაროს, ა. მომველინებელი ჩემი, მრ. 9,37; ღმრთისაგან არა ეგრე, ა. ყოველივე შესაძლებელ არს ღმრთისაგან, მრ. 10,27 C; (რომელი) არა შეორგულდეს გულსა თვისსა, ა. ჰრწუნეს, მრ. 11,23; არა ჰხედავ პირსა კაცისასა, ა. ჰეშმარიტად გზასა ღმრთისასა ასწავებ, მრ. 12,14; ნუ წინაჲსწარ ჰზრახავთ, რასა იტყოდით, ა. რა-იგი მოგვეს თქუნენ მას ეამსა შინა,

მას იტყოდეთ, მრ. 13,11; ა. რჩეულ-
თათუხ... შეამოკლნა დღენი იგი, მრ. 13,20
C; არა რად-იგი მე მნებავს, ა. რადცა შენ
გნებავს. მრ. 14 36; ა რა აღესრულნენ
წიგნნი წინაწარმეტყუელთანი, მრ. 14,49.

არა, ა. ეწოდენ მავას იოვანი, ლ. 1,60; არა უჭმს ცოცხალთა მკურნალი,
ა. რომელნი ბოროტსა სენსა შინა არიან,
ლ. 5,31; სახლსა შინა არა იყოფოდა,
ა. საფლავებსა, ლ. 8,27; არა მოვიდა
ძმ კაცისა წარწყმედად სულთა კატასა,
ა. ცხოვრებად, ლ. 9,56; ამას ზედა ნუ
გიხარინ... ა. გიხაროდენ, რ' სახელები
თქუენი დაიწერა ცათა შინა, ლ. 10,20;
ა. თმანიცა თავისა თქუენისანი ყო-
ველნი განრიცხილ არიან, ლ. 12,7; არა,
გიტუჯ თქუენ, ა. განყოფად, ლ. 12,51;
გეტუჯ თქუენ: არა; ა. უკუეთუ არა შე-
ინანოთ, იგრეუე სახედ ყოველნი წარ-
სწყმდეთ, ლ. 13,3,5; ა. ოდეს გხადოს
ვინმე, მივედ და დაჯედ უკუნადასკენლსა
ადგილსა, ლ. 14,10; ა. ოდეს ჰყოფდე
შენ სადილსა, ჰხადე გლახაკთა უმეტარ-
თა, ლ. 14,13; არცა ქუყუანასა, არცა
სკორესა სიარგებელ არს, ა. გარე გან-
დვან იგი, ლ. 14,35; არა, მამაო აბრა-
ჰამ, ა. უკუეთუ ვინმე მკულდრეთით მი-
ვიდეს მათა, შეინანონ, ლ. 16,30; ა.
ჰრქუეს მას, ლ. 17,8; ვერ იკადრებდა
თულათაჲ ზეცად იხილვად, ა. იცემ-
და მკერდსა და იტყოდეს, ლ. 18,13;
მით არა გულსიკმაყუეს ესე, ა. ოგო სი-
ტყუად იგი დაფარულ მათგან, ლ. 18,
34; არავის თულათ აღებ, ა. ქეშმარი-
ტად გზასა ღმრთისასა ასწავებ. ლ. 20,
21; ნუ ნებაჲ ჩემი, ა. ნებაჲ შენი იყავნ,
ლ. 22,42; ნუ სტირი ჩემ ზედა, ა.
თავთა თქუენთა ჰსტიროდეთ, ლ. 23,29.

არა თუთ იგი იყო ნათელი, ა. რა
წამოს ნათლისა მისთუხ, ი. 1,8; რომ-
ელნი არა სისხლთაგან... ა. ღმრთისაგან

იშენეს, ი. 1,13; მე არა ვიციოდე იგი, ა.
რა გამოეცხადოს ისრაჲლსა, ი 1,31;
და არა ვიციოდე იგი, ა. რომელმან მო-
მავლინა მე ნათლის-ცემად წყლითა, მან
მრქუა მე, ი. 1.33; არა წარწყმდეს, ა.
აქუნდეს ცხოვრებაჲ საუკუნოჲ, ი. 3, 6;
არა მოავლინა ... რა დასაჯოს სოფე-
ლი, ა. რა ცხოვნიდეს სოფელი მის მიერ,
ი. 3,17; არა ვარ მე ქრისტე, ა. მოვილი-
ნებულ ვარ მე წინაშე მისა, ი. 3,28; არა
იხილოს ცხოვრებაჲ, ა. რისხევა ღმრთისაჲ
დადგრომილ არს მის ზედა, ი. 3,36; თუთ
იესუ არა ნათელ-ჰსცემდა, ა. მოწაფენი
მისნი, ი. 4,2; არღარა სწყუროდის უკუნი-
სადმდე, ა წყალი იგი, რომელი მე მივსცე
მას, ექმნეს მას შინა წყარო წყლის, ი. 4,
14; არა ხოლო შაბათსა დაჰვნინიდა, ა.
ღმერთსაცა მამად თუხა იტყოდა, ი. 5,18;
არცოლა მამაჲ შჯის არავის, ა. ყოველი
საშჯელი მოსცა ძესა, ი.5,22; საშჯელსა
იგი არა შევიდეს, ა. გარდაიცივლოს
იგი სიკუდილისაგან ცხოვრებად, ი. 5,
24; არა გელ-მეწიფების მე საქმედ თა-
ვით თუხით არარაჲ, ა. ვა მესმის, ვშჯი,
ი. 5,30; არა ვეძიებ ნებასა ჩემსა, ა.
ნებასა მომ ვლინებელისა ჩემისასა, ი.
5,30; მე წამებდაჲ კაცისაგან არა მოვილო,
ა. ამას ვიტყუ, რა თქუენ ჰსცხოვნიდეთ,
ი. 5,34; არა შევიდა იესუ მოწაფეთა
თინა ნავსა მას, ა. მოწაფენი ხოლო
მისნი შევიდეს, ი. 6,22; მეძიებთ მე,
არა თუ რა იხილნეთ სასწაულნი, ა.
რ' შჰამეთ პურთა მათგან და განსძე-
ლით, ი. 6,26; იქმოდეთ ნუ საზრდელსა
წარსაწყმედელსა, ა. საზრდელსა, რომ-
ელი ჰგიეს ცხოვრებად საუკუნოდ, ი.
6,27; არა მოსე მოგცა თქუენ პუ-
რი ზეცით, ა. მამამან ჩემმან მოგცა
თქუენ პური ქეშმარიტი ზეცით, ი.
6,32; არა რა ვყო ნებაჲ ჩემი, ა.
ნებაჲ მამავლინებელისა ჩემისაჲ, ი. 6,

38; არა წარვწყმდილა მათგან, ა. იღვა-
დგინო იგი უკუანადკენელსა მას დღე-
სა, ი. 6,39; მ. შინ თავადიცა იესუ
აღვიდა არა განცხადებულად, ა. ფარუ-
ლად, ი. 7,10; არა, ა. აცთუნებს ერსა,
ი. 7,12; ჩემი ესე მოძღურება არა არს
ჩემი, ა. მომავლენებელისა ჩემისაჲ, ი.
7,16; არა თუ მოსესგან არს, ა. მამა-
თაგან, ი. 7,22; ნუ შჯით თუჲლოთ-ღე-
ბით, ა. მართალი საშჯელი საჯეთ, ი.
7,24; თავ თ ჩემით არა მოსრულ ვარ,
ა. არს ჰეშმარიტ, რომელმან იგი მომავ-
ლინა მე, ი. 7,28; არა ვიდოდის ბნელსა,
ა. აქუნდეს ნათელი ცხორებისაჲ, ი. 8,
12; არა მირტოჲ ვარ, ა. მე და მომა-
ვლინებელი ჩემი მამაჲ, ი. 8,16; თავით
ჩემით არარას ვიქმ, ა. ვა მასწავა მე
მამამან, მას ვიტყუ, ი. 8,28; არა თავით
თუსით მოსრულ ვარ, ა. მან მომავლინა
მე, ი. 8,42; ჩემ თანა ეშმაკი არა არს,
ა. პატრევ-ჲსცემ მამასა ჩემსა, ი. 8,49;
მე არა ვეძიებ დიდებასა ჩემსა, ა. არს,
რომელი ჰშჯის და ეძიებს, ი. 8,50;
უკუეთუ მე ვადიდებდე თავსა ჩემსა, დი-
დებაჲ ჩემი არარაჲ არს, ა. არს მამაჲ
ჩემი, რომელი მადიდებს, ი. 8,54; არცა
მეგან ცოდა, არცა მშობელთა მავისთა,
ა. რა გამოცხადნეს საქმს ღმრთისაჲ
მავის ზედა, ი. 9,3; არა, ა. მსგავსი მისი
არს, ი. 9,9; ღმერთმან ცოდვილისაჲ არს
ღმრთის მსახურ არა ისმინის, ა. უკუე-
თუ ვინმე არს ღმრთის მსახურ..., ამისი
ისმინის ღმერთმან, ი. 9,31; არა შევალს
კარით..., ა. სხუთ კერძო შევალს, ი. 10,1;
უცხოხა არა შეუდგვიან, ა. იელტოდან
მისგან, ი. 10,5; არავინ მომიღოს ზე იგი.
ჩემგან, ა. მე დავსდებ მას თავით ჩემით,
ი. 10,18; კეთილისა საქმისათჳს ქვასა
არა დაგკრებთ შენ, ა. გმობისათჳს, ი.
10,33; ესე უძღურებაჲ არა არს სასი-
კუდინს, ა. დიდებისათჳს ღმრთისა, რა
იდილოს ძს ღმრთისაჲ მისგან, ი. 11,4;

არლა მოსრულ იყო იესუ დაბად, ა.
მუნ-ლა იყო აღვილსა მას, ი. 11,30; ესე
თავით თუსით არა თქუა, ა. მღღელთ
მოდღუარი იყო მის წელიწადისაჲ, ი.
11,51; არა ხოლო ნათესავისათჳს, ა. რა
შვილიცა ღმრთისანი განბნეულნი შე-
კრიბნეს ერთად, ი. 11,52; იესუ არლა-
რა განცხადებულად ვიდოდა ჰურიათა
შორის, ა. წარვიდა მიერ სოფელსა, ი.
11,54; არა თუ გლახაკთაჲ რაჲმე ზრუნ-
ვაჲ ეღვა მას, ა. რა მპარაფი იყო, ი.
12,6; მოვიდეს არა იესუჲსთჳს ხოლო,
ა. რა ლაზარეცა იხილონ, ი. 12,9;
ესე არა იცოდეს მოწაფეთა მისთა პირ-
ველად, ა. ოდესცა იდიდა იესუ, მოე-
გსენა, ი. 12,16; არა ჩემთჳს იყო ჳმაჲ
ესე, ა. თქუენთჳს, ი. 12,30; არა მე
ვპარჳმენე, ა. მომავლენებელი ჩემი, ი.
12,44; არა მოვედ დაშჯიდ სოფლისა,
ა. რა ვაცხოვნო სოფელი, ი. 12,47;
მე თავით თუსით არა ვიტყოდე, ა. რო-
მელმან მომავლინა მე მამამან, მან მომცა
მე მცნებაჲ, ი. 12,49; ნუ ხოლო ფერჯნი
ჩემნი, ა. კელნიცა და თავიცა ჩემი, ი.
13,9; თქუენ წმიდეს ხართ, ა. არა ყო-
ველნი, ი. 13,10; ნუ შეძრწუნდებიდ
გულნი თქუენნი, ა. გრწმენინ ღმერთი,
ი. 14,1 C; ნუ იყოფი ურწმუნო, ა. გრწმე-
ნინ, ი. 20,27; თავით ჩემით არა გე-
ტყუ, ა. მამაჲ ჩემი... იქმს საქმესა, ი.
14,10; სიტყუანი, რომელნი გესმინ, არა
არიან ჩემნი, ა. მომავლენებელისა ჩე-
მისა მამისანი, ი. 14,24; ა. რა ცნას
სოფელმან, ი. 14,31; არა თქუენ გამო-
მირჩიეთ მე, ა. მე გამოგირჩიენ თქუენ,
ი. 15,16,19; ფრიად-ლა მავჳს სი-
ტყუად თქუენდა, ა. არლა ძალ გიც
ტვრთვად აწუ, ი. 16,12; არა იტყოდის
თავით თუსით, ა. რაოდენი-რაჲ ესმეს,
იტყოდის, ი. 16,13; არლარა იგავით
გეტყოდი თქუენ, ა. განცხადებულად
მამისა ჩემისათჳს გითხრა თქუენ, ი. 16,

25; არა თუ სოფლისათჳს გკითხა, ა. მათოჳს, ი. 17,9; არა ვიტყვ, რა აღიხუნე იგინი სოფლისაგან, ა. დაიციენე იგინი ბოროტისაგან, ი. 17,15; არა ამისოჳს ხოლო გკითხა, ა. ყოველთათჳს, ი. 17,20; რა არა შეიგინენ, ა. რა შეკამონ პასეჳი იგი, ი. 18,28; ნუ ეგე, ა. ბარაბა (მომიტევე), ი. 18,40; ნუ დასწერ მუფედ ჰურიათა, ა. მან თქუა: მუფუჳ ვარ ჰურიათა, ი. 19,21; არა განუხიოთ ესე, ა. წილს-ვიგდოთ ამას ზედა, ი. 19,24; არა განუტყხნეს წვენი მისნი, ა. ერთმან ერისაგანმან ლახურიათა უგუმირა გუერდსა მისსა, ი. 19,34; სუდარი იგი... იყო თავსა მისსა არა ტილოთა თანა მდებარე, ა. თუსაგან შეკეცილი ერთსა ადგილსა, ი. 20,7; არა შორს იყენეს ქუეყანასა, ა. ორას წურთა ოდენ, ი. 21,8; არა ჰრკუა მას იესუ, ვლ: არა მოკუდეს, ა. ..., ი. 21,23.

არამელ 2. [მაგამ]: არამელ იყავნ სიტყუაჲ თქუენი: ჰე, ჰე და არა, არა, მ. 5,37; ა. რა უწყოდით, რა ჳელმწიფებაჲ აქუს ძესა კაცის სა, მ. 9,6; მრ. 2,10 C; ლ. 5,24; ა. მოვედ და დასდეგ ჳელი შენი, და ცხონდეს, მ. 9,18; ა. ეშინოდა ერისა მისგან, მ. 14,5; ა. ზრძანა მიტემაღ იგი მას, მ. 14,9; ა. თუალი შენი ვიდრემე ბოროტ არს, ხ შე სახიერ ვარ, მ. 20,15; ა., რაჲ ძალ-გიც, შემეწიე ჩუენ. უფალო, მრ. 9,22; კაცთა მიერ შეუძლებელ არს ესე, ა. არა ღმრთისაგან, მრ. 10,27; ა. მოვალს უძლიერესი ჩემსა, ლ. 3,16; ა. თქუ სიტყუთ, ლ. 7,7; ა. ძალღნიცა მოვიდოდეს და ჰლოშნიდეს წელსულებათა მისთა, ლ. 16,21; ა. ესე არს ეამი თქუენი და ჳელმწიფებაჲ ბნელისაჲ, ლ. 22,53; ა. ჳედათაჲცა ვიეთმე ჩუენგანთა დამაკრვეს ჩუენ, ლ 24,22; არს ყრმაჲ აჳა, რომელსა აქუს ხუთი ჰური ქრთილისაჲ,

ა. ესე რაჲ არს ესოდენტა წინა, ი. 6,9; ა. არიან ვინმე თქუენტაგანნი, რომელთა არა ჰრწამს, ი. 6,64; ა. ესე ვიციოთ, ვინაჲ არს, ი. 7,27; ა. ვიცი იგი და სიტყუათა მისთა ვიმარხაჲ, ი. 8,55; ლახარე, მეგობარმან ჩემმან, დაიძინა, ა. მე შივიდე და განვალჯდო იგი, ი. 11,11; ა. ერისა ამისოჳს... ვთქუ, ი. 11,42; ა. ამისოჳს მოვედ ეამსა ამას, ი. 12,27; მთავართაგანთაჲცა მრავალთა ჰრწამენა მისა მიმართ, ა. ფარისეულიათჳს ვერ აღიარეს, ი. 12,42; ა. რა წერილნი აღესრულენ, ი. 13,18; ა. ესე გიყონ თქუენ სახელისა ჩემისათჳს, ი. 15,21; ა. რა აღესრულოს სიტყუაჲ იგი, ი. 15,25; ა. ნუ გეშინინ, ი. 16,33.

არამელ 3. [კავშ.=ზოლო, და]: არამელ დაიდებდით თქუენ საფასეთა ცათა შინა, მ. 6,20 C; ა. ითხოვდით პირველად სასუფეველსა ღმრთისასა. მ. 6,33 C; ა. მოვლენან დღენი, მ. 9,15; მრ. 2,20; ლ. 5,35; 21,6; ა. რაჲსა გამოხუედით ხილად, მ. 11,8,9; ლ. 7,25,26; ა. რა დაბარკოლნეთ იგინი, მივედ ზღუასა და შთააგდე სამკედური, მ. 17,27 C; ა. არლა არს აღსასრული, მ. 24,6; მრ. 13,7; ა. ილოცევიდით, რა არა იყოს სიელტოლაჲ თქუენი ჳამთარსა შინა, მ. 24,20; მრ. 13,18; ა. უფალსა არს ძმ კაცისაჲ შაბათისაჲცა, მრ. 2,28; ა. ზე: დაჲცა დაესხმიედ მას, მრ. 3,10 C; ა. სანდალნიმცა გასხენ, მრ. 6,9 C; ა. მათ დღეთა შინა... შმშ დაბნელდეს, მრ. 13,24; ა. იხილეთ და მღჳძარე იყვიენით და ილოცევიდით, მრ. 13,33; ა. შემდგომად აღდგომისა ჩემისა წარგიძლუე თქუენ გალილუად, მრ. 14,28; და ლათუ ყოველნი დაბარკოლდენ, ა. მე არასადა დაებარკოლდე, მრ. 14,29; ა. წარვედით და უთხაროთ მოწაფეთა მისთა და პეტრეს, მრ. 16,7; ა. ნეტარ არიან, რომელთა ისმინონ სიტყუაჲ ღმრთისაჲ, ლ. 11,28; ა. ვიჲ თქუენდი,

ფარისეველნო, ლ. 11,42; ა. შუებად და სიხარულად ჯერ-არს, ლ. 15,32 C; ა. ეკრძალენით თავთა თქუენთა, ლ. 17,3; ა. აწ რომელსა აქუნდეს საქუფთჳ, აღიღენ, ლ. 22,36; ა. არცა პეროდე (პოა ბრალი მის თანა), ლ. 23,15 C; ა. არა უწყი, ვინამ მოვალს და ვიდრე ვალს, ი. 3,8; ა. მოვალს ეამი, ი. 4, 23; 16,2; ა. გიცი თქუენ, რ... , ი. 5, 42; ა. გარქუ თქუენ, ი. 6,36; ა. ერსა მას, რომელმან არა იცის შჯული, წყუიულ არიან, ი. 7,49; ა. შეძიებთ მე მოკლვად, ი. 8,37; ა. არა ისმინებ მათი ცხოვართა ი. 10,8; ა. თქუენ არა გრწამს, ი. 10,26; ა. მოგულე და მივიდეთ მისა, ი. 11,15; ა. აწცა უწყი, ი. 11,22 C; ა. ამას გეტყოდე თქუენ, ი. 16,4,6; ა. მე ქეშმარიტსა გეტყვ თქუენ, ი. 16,7; ა. მივედ ძმათა ჩეთა და არაქუ მათ, ი. 20,17 C.

არამელ 4. [გარდა, თუ არა]: არლა-რაიენ იხილეს, არამელ იესუ ხ მათ თანა, მრ. 9,8 C; სასწაული არა გიეს მას, ა. სასწაული იონიასი, ლ. 11,29; ღმერთი არასადა ვინ იხილა, ა. მხოლოდ-შობილმან ძემან. ი. 1,18 D; მპარავი არა მოვიდეს, ა. რა იპაროს და დაკლას და წარწყმიდოს, ი. 10,10.

არარა [უარყ. ნავვალხაზილი, = არაფერი]: არარაა გუაქუს, გირნა ხეთი ქუეზად პური, მ. 14,17; ა. აქუს, რადმცა ჰამეს, მ. 15,32; მრ. 8,1,2; ა. შეუძლე-ბელ იყოს თქუენ მიერ, მ. 17,20; ა. აქუნდა, მ. 18,25; ლ. 7,42; ა. პოვა, მ. 21,19; მრ. 11,13; რომელმან ფუცოს ტაძარსა მას, ა. არს, მ. 23,16; რომელმან ფუცოს საკურთხეველსა, ა. არს, მ. 23,18; ა. მიუგო, მ. 27,12, 14; მრ. 14,61; 15,3; ლ. 23,9; ა. სარგებელ ეყო (რგებულ იყო C), მრ. 5,26; რა ა. მიიღონ გზასა ზედა. მრ. 6,8; ა. არს გარეშე შთამავალი კაცისა, მრ. 7, 15; ა. ზრუნეად გიც ვისთხვე, მრ. 12, 14; ა. ვის უთხრეს, მრ. 16,8; ლ. 9,36; ა. აენოს მათ, მრ. 16,18; ა. შეუძლე-

ბელ არს წინაშე ღმრთისა სიტყუად, ლ. 1,37; ა. ჰამა მათ დღეთა შინა, ლ. 4,2; ა. აენო მას, ლ. 4,35 CE; ა. მოვიდეთ, ლ. 5,5; ა. გაენოს თქუენ, ლ. 10,19; ა. აქუნდეს იდგილი რამე ბნელისად, ლ. 11, 6 C; ა. არს დაფარულა, ლ. 12,2 C; ა. აქუს, ლ. 12,4 C; 14,14 C; მათ თქუეს: ა. გუაქლდა, ლ. 22,35; ა. ღირსი სიკუდილისა საქმე არს მის თანა, ლ. 23, 15; ა. ბრალი სიკუდილისად გპოვე ამის თანა, ლ. 23,22; ამან უშჯულოებამ ა. ქმნა, ლ. 23,41; მისსა გარეშე ა. იქნა, ი. 1,3 C; ვერ შეძლებელ არს კაცი მოღებდ თავით თუსით ა., ი. 3,27 C; ევრკელ-წვიფების ძესა კაცისასა საქვედ თავით თუს-თ ა., ი. 5,19 C, 30; ღიდებამ ჩემი ა. არს, ი. 8,54; სასყილით დიდგინებლი არნ და ა. ჰჰირან ცხოვართათჳს, ი. 10,13; იოვანე სასწყოლი ა. ქმნა, ი. 10,41 E; თქუენ ა. იცით არცა ერთ, ი. 11,49; ჩემ თანა ა. პოვოს, ი. 14,30; თუნიერ ჩემსა ა. ძალგიც ყოფად არცა ერთ, ი. 15,5; მას დღესა შინა მე ა. მკითხოთ, ი. 16,23; აქამომდე ა. გითხოვიეს, ი. 16,24; მას დამესა ა. იპყრეს, ი. 21,3.

არარაბ ბრალსა ეპოვებ კაცისა ამის თანა, ლ. 23,4,14; ა. ეტყუან მას, ი. 7,26; თავით ჩემით ა. ექმ, ი. 8,28; ზედაეთ, რა ა. ირგებთ, ი. 12,19 C; ფარულად ა. ვეტყოდე, ი. 8,20.

არლარა უფლით მას არარაბს ეოვად მაპისა გინა დედისა, მრ. 7,12 C.

ესე არარაბთ განქდის ეშმაკთა მათ, მ. 12,24 C; ესე ნათესავი ა. განეალს, მრ. 9,29 C.

არასადა [არახოდებ, никогда]: არახადა უმრწემეს ხარ მთავართა შორის იუდაისტა, მ. 2,6; ა. შეხედეთ სასუფეველსა კათასა, მ. 5,20 C; ა. გიციოდე თქუენ, მ. 7,23 C; ა. ვინ გამოჩნდა ესრით ისოამლსა შორის, მ. 9,33;

ა. აღმოგვიჩინებეს, მ. 12,3 D; 21,16, 42; სიტყუანი ჩემნი ა. წარტდენ, მ. 24, 35 C; მე 1. დავებრკოლდე, მ. 26,33; მრ. 14,29; ა. უფარ-გუო შენ, მ. 26,35; მრ. 14,31; ა. ესრეთ ვიხილეთ, მ. 2, 12; ა. აღმოვიჩინებთა, მრ. 2,25; ა. ეცეს ნათესავსა ამას სასწაულ, მრ. 8,12 C; რომელი ა. იქმნა ეგევითარი დასაბამითგან. მრ. 13,19; ა. წარსცე ქვასა ფერტი შენი, ლ. 4,11 C; რომელი ა. მიეღოს მისგან, ლ. 10,42; ა. მცნებასა შენსა გარდაეპტედ, ლ. 15,29; ა. მომეც თიკანი ერთი, ლ. 15,29; ა. გარდაგიკედ მცნებათა შენთა, ლ. 15,29 C; ღმერთი ა. ვინ იხილა, ი. 1,18; ა. მიეახლნიან ჰურიანი სამარიტელთა, ი. 4,9 C; თქუენ ა. ვმაჲ მისი გესმა, ი. 5,37 C; რომელსა პაწმენეს ჩემი, ა. ჰსწყუროდის, ი. 6,35; ა. ვინ იტყოდა კაცი ესრეთ, ი. 7,46; ჩუენ ა. ვის ვემონებდით, ი. 8,33; მონაჲ ა. დაადგრეს სახლსა შინა უკუნისადმდე, ი. 8,35; საუკუნითგან ა. ვის ესმა, ი. 9,35; უკუეთუ არა... დავსდვა გელი ჩემი გუერდსა მისსა, ა. მრწმენეს, ი. 20,25; არა-მე-სადა აღმოგვიჩინებეს თქუენ, მრ. 2,25 C.

არაძლება [სხეულგა, ვმღურება, ავადმყოფობა]: განკუერნებდა ყოველთა სნეულებათა და ყოველთა არაძლებათა ერისათა, მ. 4,23 C.

არაწმიდა: სული არაწმიდაჲ, მ. 12, 43; მრ. 1,23; 3,30; 5,2,8; ლ. 4,33; 11,24; სულები იგი ა., მრ. 3,11; 5,13; სულმან მან არაწმიდამან, მრ. 1,26; 9,20; სულსა მას არაწმიდასა, ლ. 8, 29; 9,42; სულითა არაწმიდითა, მრ. 1,23; 5,2 C; 7,25; ცხოვნიდებოდა არაწმიდაჲ, ლ. 15,13; სულო არაწმიდაო, მრ. 5,8 C; სულები იგი არაწმიდები, მრ. 5,13 C; სულთა მათ არაწმიდათა, მრ. 3,11 C; სულთაჲ ა., მრ. 1,27;

ლ. 4,36; სულთა ზედა ა., მ. 10,1; მრ. 6,7; სულთაგან ა., ლ. 6,18; 8,2 C.

არაწმიდებოდა: ცხოვნიდებოდა არაწმიდებით, ლ. 15,13 C; შინაგანი თქუენი საესე არნ ნატაცებითა და არაწმიდებითა, მ. 23,25; შინაგან საესე არიან ძუალებიჲა მკუდართაჲთა და ყოველთა ა., მ. 23,27; გულისაგან კაცთაჲსა გამოვლენ... არაწმიდებანი, მრ. 7,22.

არგან [ჯოხი]: ნუ მოიგებთ ოქროსა, ნუცა ვეცხლსა, ნუცა პილენძსა სარტყელთა თქუენთა, ნუცა გუდაჲ გზასა, ნუცა ორი კუართი, ჩუცა ვამლნი, ნუცა არგანი, მ. 10,9,10.

არდაბაგებოდა, 0—2 [ადემა, დალარი]: მაშინ ცუენ მრავალნი და ურთიერთას არდაბაგებდენ, მ. 24,10 C.

არდაგ [ტილ]: შეემოსა არდაგი შიშული, მრ. 14,51; იყიდა მუნქუევე ა., მრ. 15,46 C; შეკმოსა მის ა., ლ. 23,53; დადვი სამოსელი თუი და მოილო ა. და მოირტყა იგი, ი. 13,4; მან დაუტევა ა. იგი, მრ. 14,52; შეგრაგნა იგი არდაგსა წმიდასა, მ. 27,59 C; წარგრაგნა (ეროცნი) ა., ლ. 23 53 C; წარკოცდა არდაგითა მით, ი. 13,5; მოილეს გუამი იესუჲ ი და შეკრაგნეს იგი ტილოებითა, არდაგებითა სულნელთა მით თანა, ი. 19,40.

არე [ზავსული]: რაემს რტონი მისნი დაჩიან, და ფურც ლიგამობუტკოინ, უწყოდეთ, რ ახლოს არნ არტ, მ. 24, 32 C; რაემს რტონი მისნი მოლობიან, და გამოაქუნ ფურცელი, უწყოდეთ, რ ახლო არნ არტ, მრ. 13,28 C.

არმურ [ტრიგალი]: გარდამოვდა არმური ქარისაჲ ზღუასა მას ზედა, ლ. 8,23.

არსობა: პური ესე ჩუენი არსობისაჲ მომეც ჩუენ დღეს, მ. 6,11.

[ნ. კიდევ თანაარსობა].

არქუ ნ. რქუმა.

არლა [გორ არ.]: არლა არს აღსასრული, მ. 24,6; მრ. 13,7; ერგასის წელ ა. არს შენი, ი. 8,57 C; ა. აღვებულ არს, ი. 7,8 C; ა. აღსრულ ვ რ, ი. 20,17; ა. აღსრულებულ არს, ი. 7,8; ა. გულის-გმა-გიყოფიეს, მ. 16,9 C; მრ. 7,18 C; ა. დაჯდომილ არს, მრ. 11,2; ა. იყო დიდებულ, ი. 7,39; ა. მეცნიერ იყო წიგნთა, ი. 20,9 C; ა. მომკლდარ არს, ი. 4,49 C; ა. მოსრულ იყო, ი. 6,17; 11,30; ა. მოსრულ იყვნეს, ი. 4,31 C; ა. იყო... მოცემულ, ი. 7,39; ა. მოწვე-ნულ არს, ი. 2,4; 7,6; ა. მოწვევულ იყო, ი. 7,30; 8,20; ა. ჰრწმენა მათ, ლ. 24,41; ა. მეყველად იყოს აღსასრული, ლ. 21,9; ვიდრე ა. ყოფილ არს, ი. 13, 19 C; ა. ეყიენოს ქათამსა, მ. 26,75; ი. 13,38 C; ა. შეეგლო იოჰანე საპყრობი-ლესა, ი. 3,24 C; ა. შეერდომილ იყო, ი. 3,24; ა. შთავრდომილ იყო, ლ. 2, 21 C; ა. მიცი, ი. 14,9 E; ა. იცოდეს, ი. 20,9; ა. გიცნობიეს, მრ. 8,17; ა. ძალ-გიც, ი. 6,12; ა. მიხილოთ მე, ი. 16,19 C.

არლარა 1. [ნაწ.]: არლარა ვარ სო-ფელსა ამას, ი. 17,11; ა. არიან ივინი ორ, მ. 19,6; მრ. 10,8; არკალა იკადლა ვინ მიერ დლითგან კითხვად მისა ა., მ. 22,46; ა. განცხადებულად ვიდოდა, ი. 11,54; ა. მის თანა ვიდოდეს, ი. 6,66; იესუ ა. რაჲ მიუგო, მრ. 15,5; ა. მოი-ცხენის, ი. 16,21; ა. გრქუა, ი. 15,15 C; ა. სიტყვათა შენითა გურწმას, ი. 4,42; ა. სავმარ არნ, მ. 5,13; ა. ვსუა მე, მ. 26,29; მრ. 14,25; ლ. 22,18; ა. მრავალ-სა ვიტყოდი, ი. 14,30; ა. გეტყვ, ი. 15,15; ა. იგავით გიტყოდი, ი. 16,25 C; ა. უფლით, მრ. 7,12; ა. გაქუს სარწმუ-ნობეჲჲ, მრ. 4,40 C; ა. ცხადად იქტეო-და, ი. 11,54 C; ა. ღირს ვარ მე, ლ. 16, 19,21; ა. გყიენოს ქათამსა, ლ. 22,34;

ი. 13,38; ა. ყოფად ხარ ჩემღი ეზოღს მოძღუარ, ლ. 16,2 C; ა. მიცი, ი. 14,9 D; ა. მწუროდის, ი. 4,15; ა. სწუროდის, ი. 4,14; ა. ეკამო, ლ. 22,16; ა. მხედ-ვიდეს მე, ი. 14,19; ა. მხედვიდეთ მე, ი. 16,10,16,17,19; ა. მიხილოთ მე, მ. 23,39; ლ. 13,35; ი. 16,16 C; ა. გელ-გეწიფების, ლ. 16,2.

არლარა 2. [ნაგვალ.]: არლარას შემ-ძლებელ არნ იგი, მ. 5,13 C.

არლარავინ: მიმოდაიხილეს და არლა-რავინ იხილეს, მრ. 9,8 C; ა. იკადრა... კითხვად მისა, მრ. 12,34; ი. 21,12.

არცა: უკუეთუ არა ხარ ქრისტე, არცა ელია, არცა წინაწარმეტყველი, ი. 1,25; ა. მონაჲ (არს) ჭფროას უფლისა თვისისა, მ. 10,24; ა. საიდუმლოჲჲ (არს), მ. 10, 26; მრ. 4,22; ლ. 8,17; ა. დაფარული რაჲ არს, მრ. 4,22 C; ა. კულად ხმ ხენეში (არს), ლ. 6,43; ა. მოციქული (არს) უფროღს მომავლინებელისა ოჲსი-სა, ი. 13,1 C; ა. სიტყუანი მისნი არიან... დამკვდრებულ, ი. 5,38 C; ა. მოწაფენი მისნი (არიან), ი. 6,24; ა. ესე აღმო-გვიკითხავსა, ლ. 6,3; ა. აღანთიან სან-თელი, მ. 5,15 C; ა. განვიზრახავს, ი. 11,50; სადა ა. მლიღმან, ა. მკამელმან განრყუნეს და სადა ა. მპარავთა დათხა-რონ და განიპარონ იგი, მ. 6,20; ლ. 12,33; ა. განქორწინებდენ, ა. იქორწი-ნებოდიან, მ. 22,30; მრ. 12,25; ლ. 20, 35; ა. გულისგმა-ყვიან, მ. 13,13; ა. გუ-ლისგმა-ყონ, ი. 12,40; ა. გულისგმა-გი-ყოფიეს, მრ. 8,17 C; ოდეს ა. მთასა ამას, ა. იერუსალიმსს თაყუანის-ჰსცემ-დეთ მამასა, ი. 4,21; ა. თქუან, ლ. 17, 21; ა. მე გითხრა თქუენ, მ. 21,27; მრ. 11,33; ლ. 20,8; ა. იკადრა ვინ მიერთ-გან კითხვად მისა არღირა, მ. 22,46 C; არა მიეტევოს მას ა. მას სოფელსა, ა. მტრემსა, მ. 12,32; ა. მკიან, ა. შეიკრებენ, მ. 6,26; ლ. 12,24; ა. მოვიდე, ი. 4,15;

ა. მაყულათაგან მოისთულიან ყურძენი, ლ. 6,44; ა. მამამან თქუნემან მოგიტევენს შეცოდებანი თქუნენი, მ. 6,15; არაა გიცნობიეს, ა. მოივსენეთ, მ. 16,9; მრ. 8,17,18; ა. შუღთაჲ მათ პურთაჲ (მოივსენეთ), მ. 16,10; ა. იმრუშო, მ. 19,18 D; ა. ჰეროდე (ჰოეებ), ლ. 23,15; ა. ისრაჲსსა შორის ესოდენი სარწმუნოებაჲ ეპოვე, მ. 8,10; ლ. 7,9; ა. ერთი ბრალი ეპოვე, ი. 18,38; 19,4; მას ღღესა ა. ერთ იპურეს, ი. 21,3 C; ა. კაცთაგან მრცხუნენის, ლ. 18,4; ა. მათი ჰრწმენა, მრ 16,13; ა. ქუეყანასა, ა. სკორესა სარგებელ არს, ლ. 14,35; ა. მამაჲ შჯიდეს ვისი, ი. 5,22 C; ა. ისმინნეს სიტყუანი თქუნენი, მ. 10,14; ა. ისმინონ თქუნენი, მრ. 6,11; ა. ემაჲ მისი გესმე საღამე და ა. ხატი მისი იხილეთ, ი. 5,37; ა. შემავალთა უტევებთ შესლვად, მ. 23,14 C; იფესა ა. ერთსა რას იტუჯ, ი. 16,29; ა. უწყი, მრ. 14,68; ა. ერთი რაჲ იქმნა, ი. 1,3; ა. ერთი ქმნა ძალი, მრ. 6,5; ა. საეგებელი გაქუს, ი. 4,11; არა გაქუს კელმწიფებაჲ ჩემი, ა. ერთ, ი. 19,11; ა. ლალადებდეს, ა. ესმეს... ემაჲ, მ. 12,19; ა. თავი ჩემი ღირს მიჩნდა, ლ. 7,7; ა. მე მიყავთ, მ. 25,45 C; ა. ესრეთ ერთ იყენეს წამებანი მათნი, მრ. 14,59; ა. შთაასხიან ღვწოჲ ახალი თხიერთა ძეგლთა, მ. 9,17; ა. შე-რაჲ-გირაცხიეს, . მ. 11,50 C; ა. ნებითა ჯორკთავთა, ა. ნებითა მამაკაცისათა... იშვნეს, ი. 1,13; ა. შურების, ა. სთავს, მ. 6,28; ლ. 12,27; ა. ვიცი, ა. უწყი, მრ. 14,68 C; ა. მამაჲ ვინ იცის, მ. 11,27; ა. ძემან (იცი), მრ. 13,32; ა. მე მიცი, ა. მამაჲ ჩემი, ი. 8,19; არა იცი თ წიგნი და ა. (+ლა C) ძალი ღმრთისაჲ, მ. 22,29; მრ. 12,24; ა. იცი თ ღღე იგი, ა. ეამი, მ. 25,13; თქუნე არარაჲ იცი თ ა. ერთ, ი. 11,49; ა. ანგელოზთი ცისათა (იციან),

ა. ძემან, მ. 24,36; მრ. 13,32; ა. ცილი სწამო, მ. 19,18 C; არა იცნეს მამაჲ ჩემი, ა. მე, ი. 16,3; ა. იცნას, ი. 14,17 C; ა. მავან ცოდა, ა. მშობელთა მავისთა, ი. 9,3; აღდგომასა მას ა. ცოლს ისხმიდენ, ა. კმრის ვილოდიან, მ. 22,30 C; არარაჲ ძალ-გიც ყოვად ა. ერთ, ი. 15,5; ა. უძლის, მრ. 3,27 C; არა წარგწყმიდე მათგანი ა. ერთი, ი. 18,9; ა. ქამდა, ა. სუმიდა, მ. 11,8; ლ. 7,33; ა. ეღვამ მისი გიხილავს, ი. 5,37 C; ა. უტვდა რაჲ მას, ი. 2,25 C; ეგრევე ა. თქუნე (ველ-გეწიფების), ი. 15,4; ა. ხესა ხენეშა (ველ-ეწიფების) ნაყოფისა კეთილისა გამოღებად, მ. 7,18; არა ეწიფების ძესა კაცისასა საქმედ ა. ერთ რას თავით თუხით, ი. 5,19; ვის ველ-ეწიფების, ი. 10,29; ვერ ველ-ეწიფების მოღებად ა. ერთი რაჲ, ი. 3,27; ა. ველ-ვის-ეწიფების, მრ. 3,27; ა. გავსოს, მ. 16,9 C; ა. შუღი იგი ეტუზაჲ (გავსოს), მ. 16,10 C; ა. მისთნათა მათ (ჯერ იყო ქამად), მ. 12,4; არცაშცა შჯილით უბრალოთა, მ. 12,7 C.

არცალა: არცალა მონა (არს) უფროჲს უფლისა თუხისა, მ. 10,24 C; ა., მკულრეთით თუ ვინმე აღდგეს, ჰრწმენეს მათ, ლ. 16,31; ა. ესე წიგნი აღმოგეკითხავსა, მრ. 12,10; ა. აღანთიან სანთელი, მ. 5,15; ა. ვჰგონებ, ი. 21,25; ა. იკადრა ვინ მიერ ღღითგან კითხვად მისა არლარა, მ. 22,46; ა. სიტყუასა მიუგებ, მ. 26,62; არარაჲ მიუგო მას იესუ ა. (—ლაც) ერთისა სიტყუსათუჯ, მ. 27,14; ა. ისრაჲსსა შორის ესოდენი სარწმუნოებაჲ მიპოვნიეს, მ. 8,10 C; ა. ძმათა მისთა ჰრწმენა მისი, ი. 7,5; ა. მამაჲ შჯის არავის, ი. 5,22; ა. იყოს, მრ. 13,19; რომელი... ა. ყოვად არს, მ. 24,21; ა. სოლომონმან... შეიმოსა, მ. 6,29; ლ. 12,27 E; ა. (—ლაც) უმცირესსა შემძლებელ ხართ, ლ. 12,26; ა. გეშო-

ნის, ლ. 23,40; ა. პურისა ჭამად აცალემბდეს, მრ. 6,31; ა. (—ლა C) მერმე სიკუდილდ ველ-ენწიფების, ლ. 20,36; ა. ჯაქუებითა ვის ველ-ენწიფა შებორაკილებად იგი, მრ. 5,3.

ახ: მოილო მური, შეზაეებული ჰალომ-თურთ ვითარ ას ლიტრა, ი. 19,39 C; გამოილო ნაყოფი და ყო რომელმანმე ასი, მ. 13,23; გამოილის ერთმან ოც და ოთი და სამეოცი და ა., მრ. 4,8 C; ნაყოფი გამოილიან: ერთმან ოც და ოთი, ერთმან სამეოცი და ერთმან ა., მრ. 4, 20 C; ა. დრაჰკანი, მ. 18,28; ა. ლიტრაჟ ი. 19,39; ა. მარი ზეთი, ლ. 16, 6 C; ა. ოცდაათეული იფქლისაჟ, ლ. 16,7; ა. სათუელი იფქლი, ლ. 16,7 C; ა. საწნებელი. ლ. 16,6: ა. ცხოვარი, მ. 18,12; ლ. 15,4; ა. წილი, მ. 19,29; მრ. 10,30; ლ. 8,8; მოსცემდა ნაყოფსა: რომელიმე ასსა, მ. 13,8.

[6. კ. ათ ათას, ათასისთავ, ას-ას, ასულ, ას ერგასის და სამ, ასისთავ, ას სამეოც, ოთხ ათას, ორას, ხუთ ათას, ხუთას].

ას-ას: დასხდა მწყობრად ინაჯიდგეს ას-ასი და ერგასის-ერგასისი, მრ. 6,40; პურისმტებმან ას-ასმან და ერგასის-ერგასისმან, მრ. 6,40 C.

ას ერგასის და სამ [ას ორმოცდაცამეტი (153)]: გამოითრევედა ბადესა მას ქუეყანად, საესესა დიდ-დდიითა თევზითა, რომელი იყო ას-ერგასის და სამ, ი. 21,11; გამობილდიდა სათრომელსა მას ვებლად. საესესა დიდ-დდიითა თევზებითა, ას ერგასის და სამითა, ი. 21,11 C.

ასულ: მოაქუნდა (ნაყოფი) ოცდაათეული, სამოცეული და ასეული, მრ. 4,8; ნაყოფი გამოილიან: ოცდაათეული და სამოცეული და ა., მრ. 4,20.

ასისთავ: მოუქდა მას ასისთავი ერთი, მ. 8,5; მიუგო ასისთავმან, მ. 8,8; ა. მან და მისთანათა... იხილეს ძრვად იგი,

მ. 27,54; იხილა ა. მინ, მრ. 15,39; მიველინნა ა. მინ მისა მეგობარნი, ლ. 7,6; ვა იხილა ა. მან (—C) საქმე ესე, ლ. 23,47; ჰრქეა იესუ ასისთავსა მას, მ. 8,13; მოუწოდა ა. მას, მრ. 15,44; ასისთავისა ვისიმე მონად სნეულ იყო, ლ. 7,2; ისწავა ა. მისგან ესე, მრ. 15, 45; ჰეროდ... მზა-ყო პური ასისთავთა, მრ. 6,21.

ასო[სხ, ულის ნაწილი]: რა წარწყმდეს ერთი ასოთა შენთავანი, მ. 5,29,30.

ასპარეზ [მანძილის ერთეული, = 175 ნაბიჯს]: რომელი შორავს იერუსალმსა ას სამეოც ასპარეზ, ლ. 24,13 C; შესლულ იყენეს ოც და ხუთ ოდენ ა. ანუ ოც და ათ, ი. 6,9 C; იყო ბეთანია მახლობელ იერუსალმსა ვითარ ათხუთმეტ ა. ოდენ, ი. 11,18 C.

ასრულ ნ. აღვედ.

ას ხამეოდ: რომელი შორავს იერუსალმსა ას ხამეოც უტევან (ასპარეზ C), ლ. 24,13.

ასულ: ასული ჩემი აწ და აღესრულა (მოკლედა C), მ. 9,18; მრ. 5,35; მოვედ განყოფად... ა. დედისაგან, მ. 10,35; რომელსა უყუარდეს... ა. თვისი, მ. 10, 37; ა. ჩემი ბოროტად ეშმაკულ არს, მ. 15,22; ა. ჩემი აღესრულების, მრ. 5,73; რომელსა ესუა ა., მრ. 7,25; რომლისაჟ ა. გუემულ იყო ეშმაკისაგან, მრ. 7,25 C; იყო ანა წინაწარამეტყუელი, ა. ფანუველისი, ლ. 2,36; ა. მარტოჟ ესუა მას, ლ. 8,42; ა. შენი მოკლედა, ლ. 8, 49; განევთას... დედაჟ ასულისაგან და ა. დედისაგან, ლ. 12,53; ესე ა. აბრაჰამისი იყო, ლ. 13,16; როკვიდა ა. იგი (—C) ეროლიაისი, მ. 14,6; განიკურნა ა. იგი მისი მიერ ეამორთან, მ. 15,28; ა. იგი შენი მოკლედა, მრ. 5,35 C; შევიდა ა. იგი (—C) ჰეროლიაისი, მრ. 6,22; (პოვა) ა. იგი მისი შემოსილიდა მჯდომარს ცხედიარსა ზედა, მრ. 7,30; არქუთ

ასულსა მაგას (—CD) სიონისასა, მ. 21, 5; მოსრულ ვარ განყოფად... ასულისა ღედისა თვისიან, მ. 10,35 C; რა განჯალოს ეშპაკი იგი ასულისაგან მისისა, მრ. 7,26; განსრულ არს ეშპაკი ა. შენისა, მრ. 7,29; განვეთას... ღედაჲ ა. და ასული ღედისაგან. ლ. 12,53; რამეა ეშპაკი იგი განჯადა ასულისა მისისაგან, მრ. 7,26 C; ნუ გეშინინ, ასულსო, მ. 9,22; ნუ გეშინინ, ა. სიონისაო, ი. 12,15; ა., სარწმუნოებამან შენმან გაცხოენა შენ, მრ. 5,34; ლ. 8,48; ცოლი მისი იყო ასულთაგან აპრონისთა, ლ. 1,5; ასულსო იერუსალემისანო, ნუ სტირთ ჩემ ზედა. ლ. 23,28; ცოლი მისი იყო ასულთაგანი აპრონისთაჲ, ლ. 1,5 C.

ასურ [ხიროელი]: ღედაკაცი იგი იყო ნათესავით ასური, მრ. 7,26; ესე პირველი სოფლის აღწერაჲ იყო მსაჯულეზაზა მას ასურთა ზედა კერინსისა. ლ. 2,2 C.

[ნ. კ. ნემან ასურ].

ატრბანა ნ. ტრბან.

აქა: მოხუდ აქა უწინარსს ეამისა, მ. 8,29; ტაძრისა უფროჲს არს ა., მ. 12,6; უდიდეს იონანასა არს ა., მ. 12,41; ლ. 11,32; უფროჲს სოლომონისა არს ა., მ. 12,42; ლ. 11,31; მომეც მე ა. ლანკლითა თავი იოვანე ნითლის-მცემელისაჲ, მ. 14,8; არა გუაქუს ა, მ. 14,17 C; მომართეთ მე იგი ა., მ. 14,18; რაოდენი პური გაქუს ა., მ. 15,34; არიან ვინმე ა. მდგომარეთაგანნი, მ. 16,28; მრ. 9,1: კთილ არს ჩუენდა ა. ყოფად, მ. 17,4; მრ. 9,5; ლ. 9,33; ეკმნეთ ა. სამ ტალეფარ, მ. 17,4; მრ. 9,5; ლ. 9,33 C; მომგუარეთ მე იგი ა., მ. 17,17; მომგუარეთ მე ა. ძმ შენი, ლ. 9,41; მტრნი იგი ჩემნი... მომგუარენით მე ა., ლ. 19,27; რაჲსათჳს სდგათ თქუენ ა. ღლე ყოველ უქმად, მ. 20,6;

რასა ა. სდევით... უღად, მ. 20,6 C; ვითარ შემოხუედ ა., მ. 22,12; არა დაშოეს ა. ქეჲჲ ქეასა ზედა, მ. 24,2; ა. არს ქრისტე, მ. 24,23; მრ. 13,21; დასხედით ა., მ. 26, 38; მრ. 14,32; მელოდეთ მე ა., მ. 26,38 C; წარბომიდგინოს მე ა. უმრავლეს ათორმეტთა გუნდთა ანგელოზთა, მ. 26,53; ვიდრე ა. ღლედმდე, მ. 27,8; არა არს ა., მ. 28,6; მრ. 16,6; ლ. 24,6; მოსრულ ხარ ა., მრ. 1,24; წარმოდდე ა. შორის, მრ. 3,3; დანი მისნი არა ა. ჩუენ თანა არიან, მრ. 6,3 C; ვინაჲ ძალ-გვც ა. განძებდა... ესოდენი ერი, მრ. 8,4; მოიყვანეთ იგი ა, მრ. 9,19; მეყსეულად მოავლინოს (მომიდლუნოს იგი C) ა., მრ. 11,3; დაადგერიოთ ა. და იღვძებდით, მრ. 14,34; ა. უდაბნოსა ადგილსა ვართ, ლ. 9,12; ა. მცირელი არს საჯ-მარ, ლ. 10,41; გლახაკნი... შემოიყვანენ ა., ლ. 14,21; მე ა. სიყმილითა წარწყმდები, ლ. 15,17; აწ ესერა ესე ა. ნუგეშინის-ცემულ არს, ლ. 16,25; არცა თქუინ: აჰა ა. ანუ იქი, ლ. 17,21; აჰა ა. არს, ლ. 17,23; არიან ა. ორ დანაკ, ლ. 22,38 D; გაქუს რაჲ ა. კამადი, ლ. 24,41; არცა მოვიდე ა. ესებად, ი. 4,15; მოვედ ა., ი. 4,16; არს ყრმაჲ ა., ი. 6,9; ოდეს მოხუედ ა., ი. 6,25; იგინიცა ჯერ- არიან ჩემდა მოყვანებად ა., ი. 10,16 C; უკუეთუმცა ა. იუავ, ი. 11,21, 32; მოძლუარი ა. არს, ი. 11,28 C; მოყვენ თითნი შენნი და შემახე ა., ი. 20, 27 C; ქმენ აქაცა, მაჲულსა შენსა, ლ. 4,23.

ღლეთა მათგან იოჰანეს ნათლის-მცემელისათა მოაქამდე სასუფეველი ცათაჲ იიძულების, მ. 11,12 C; რომელ არა ყოფილ არს დასაბამითგან სოფლისაჲთ მ., მ. 24,21 C; მრ. 13,19 C; იწყო გალილეაჲთ და მ., ლ. 23,5 C; შენ დაჰმარხე ღვწოჲ კეთილი მ., ი. 2,

10 C; მამა ჩემი მ. იქმს, ი. 5, 17 E; მამა ჩემი მოაქამაღმდე იქმს, იქვე D; მამა ჩემი მოაქაუამაღმდე იქმს, იქვე C.

აქამომდე: დღითგან იოვანე ნათლისმცემელისაჲთ ვიდრე აქამომდე სასუფეველი ცათი იძულების, მ. 11,12; რომელი იყო დასაბამითგან სოფლისაჲთ ვიდრე ა., მ. 24,21; რომელი არასადა იქმნა ესევეთარი დასაბამითგან.. ვიდრე ა., მრ. 13,19; აცადეთ ა., ლ. 22,51; უწყის გალილეაჲთ ვიდრე ა., ლ. 23,5; შენ დაჰმარხე კეთილი ღვთა ა., ი. 2,10; ა. არარა გითხოვის, ი. 15,24.

აქლემ: რომელი იდაწურავთ კურნაქსა და აქლემსა შთანსტამთ, მ. 23, 24; იოვანეს ემოსა სამოსლად მისა სტევისაგან (თმისაგან C) აქლემისა, მ. 3,4; მრ. 1,6; იოვანე მოსილ იყო სტეითა აქლემისაჲთა, მრ. 1,6 C.

აქუს ნ. ქუან.

აღარ (აღსარება), ი [აღიარება]: აგარებ შენ, მამაო, მ. 11,25; ლ. 10,21 CE; ადგიარებ შენ, მამაო, ლ. 10,21; აღიარებდეს ცოდვათა მათთა, მრ. 1,5 C; მან აღიარა და არა უფარ-ყო; ა., ვდ: მე არა ვარ ქრისტე, ი. 1,20; ფარისეველთათჳს ვერ აღიარეს, ი. 12,42; მეცა აღვიარო იგი, მ. 10,32; რომელჲან აღმაროხ (ამბაროხ C) ჩემდა მომართ წინაშე კაცთა. მ. 10,32 D; რომელმან აღიაროხ ჩემდამო წინაშე კაცთა, მ. 10,32 E; ლ. 12,8; ძემანცა კაცისამან ა. იგი წინაშე ანგელოზთა ღმრთისათა. ლ. 12,8; აღთუ ვინმე-იაროს იგო ქრისტედ, ი. 9, 22; უკუეთუ აღვინმე-იაროს იგი ქრისტედ. ი. 9,22 C.

ი უ —3(2): აღუვარებდა უფალსა და ეტუოდა მისთჳს ყოველთა, ლ. 2, 38; აღუვარ ბ ეს (აუვარებდეს C) ცოდვათა მ.თთა, მ. 3,6; მრ. 1,5; აღუვარა (აუვარად) მათ, ლ. 22,6.

აღბეჭდა, ი: რომელმან შეიწყნაროს წამება მისი, აღბეჭდა, ი. 3,33 C.

აღება, ე. [გასწორება, გამართვა]: მაშინ აღდგეს ყოველნი იგი ქალწულნი და აღიგნეს სანთელნი მათნი, მ. 25,7.

აღგზნება, ა: ნთება; აღაგზნეს ცეცხლი შორის ეზოსა, ლ. 22,55; ნაკურ ცხალი აღაგზნა... და ტუებოდეს, ი. 18,18.

ე: ცეცხლისა მოვედ მიუენად ქუეყანასა ზედა და რაგ მნებაეს, რა აწვე აღგზნას, ლ. 12,49 CD;... აღგზნეს, იქვე E. შესთხინენ იგინი საკუთილსა მას ცეცხლისა აგზებულისასა, მ. 13,42 C.

აღგუალ, 0—1 [ახვლა]: მეგობარო, აღრე გუაღე ზემო კერძო [მე. აბრძო, აფი ფორა ზემოთ], ლ. 14,10 CD.

აღდგინება, ა—2 [აღდგენა, აყენება; აღმართვა, აგება]: ვა-იგი მიმად აღადგინებს მკუდართა და აცხოვნებს, ი. 5,21; აღადგინა ქალი იგი, მ. 9,25; უპყრა ტელი და ა. იგი, მრ. 1,31; 9,27; ა. ოქამ ცხოვრებისად, ლ. 1,69 C; რომელ იგი ა. იესუ მკუდრეთით, ი. 12,1,9; ლაზარეს უწოდა საფლავით და ა. იგი მკუდრეთით, ი. 12,17; აღადგინეს იგი (მოწაფეთა მისთა). მ. 8,25; მესამესა დღესა აღადგინო ეგე. ი. 2,19; ა. იგი უქუანანსკენლსა მას დღესა, ი. 6, 39, 40, 44, 54; შ ნ სამთა დღეთა აღადგინო ეგე, ი 2,20; არა-მე უპყრას და აღადგინოს იგი, მ. 12,11 C; ვა მამამან აღადგინნეს მკუდარნი, ი. 5,21 C.

ო/უ: აღაგდგინა ჩუენ რქამ ცხოვრებისად, ლ. 1,69; აღუდგინენ თესლი ძმასა მას თჳსსა, მ. 22,24 C; აღუდგინოს მკუდრი ძმასა თჳსსა, მ. 22,24; მრ. 12,19; ლ. 20,28.

შეძლებელ არს ღმერთი ქვათა მათგან აღდგინებად შეილად ამრაჰამისა, მ. 3 9; ლ. 3,8; ესე დგას დატემაღ და ა. მრავალთა, ლ. 2,34.

[ნ. კ. სიტყუსა აღდგინება].

აღდგომა, 0—1: მკუდარი აღდგეზიან, მ. 11,5; ლ. 7,22; აღდგეზიან ცხო-რებასა სუენესა, ი. 5,29; იგი აღდგა, მ. 2, 14, 21; 9,9; მრ. 9,27; ლ. 6,8; ა. (სიდერარი), მ. 8,15; მაშინ ა. (იესუ), მ. 8,26; იგი ა. მეყუელად, მ. 9,7; მრ. 2,12; ლ. 5,25; 8,55; ა. იესუ, მ. 9,19; მრ. 4,39; ა. ქალი იგი, მ. 9,25 C; მრ. 5,42; ა. მღვდელთ მოძღვარი იგი, მ. 26,62; ა. იგი მკუდრეთით, მ. 27,64; მრ. 14,60; არა არს იქა, რ' ა., მ. 28,6; მრ. 1,6; ლ. 24,6; ა. და ამა წინა-გი-ძღვს თქუნ გალილეად, მ. 28,7; ა. და მძახურებდა მას, მრ. 1,31; ლ. 4,39; განთიად... ნიად ა., მრ. 1,35; ა. იგი და მძახურებდა მას, მრ. 2,14; ლ. 5,28; იოვანე ნათლის-მცემელი მკუდრეთით ა., მრ. 6,14 C; მიერ ა. და წარვიდო საზ-ღვართა ტრქსა დი სიდონისათა, მრ. 7,24; ა. მიერ იესუ, მრ. 10,1; ა. და მო-ვიდა მისა, მრ. 10,50; ა. განთიად პირ-ველსა მას შაბათისასა, მრ. 16,9; ა. მა-რამ ამათ დღეთა შინა, ლ. 1,39; ესე-ცა მასვე ეამსა ა., ლ. 2,38 C; ა. კითხ-ვად, ლ. 4,17; ა. მის კრებულისგან, ლ. 4,38; ა. მკუდარი იგი, ლ. 7,15; თა-ვალი ა., ლ. 8,24; შჯულის მეწნიერო ვინმე ა., ლ. 10,25; ა. და მივიდა იგი მამისა თვისისა, ლ. 15,20; ა. და სრბით მიეგებოდა, ლ. 15,20 C; ა. ზაქე, ლ. 19,8; ა. მიერ ლოციით, ლ. 22, 45; ა. ყოველი იგი სიმრავლ მათი, ლ. 21,1; პეტრი ა., ლ. 24,12; ნანდკლქე ა. უფა-ლი, ლ. 24,34; ოდეს ა. მკუდრეთით, ი. 2,22; ა., აღილო ცხედარი თვისი, ი. 5,9 C; ა. აღრე და მივიდოდა მისა, ი. 11,29; აღრე ა. და გამოვიდა, ი. 11,31; ა. სერობისა მისგან, ი. 13,4; ესე სამ გზის განეცხადა მოწაფეთა მათ, ვინამთ-ვან ა. მკუდრეთით, ი. 21,14 C; ესე სამ გზის გამოუცხადა იესუ თავი თუხი მო-

წაფეთა თვისთა, აღ-რა-ა-ღგა მკუდრე-თით, ი. 21,14; აღდგეს მდინარენი, მ. 7,25,27 C; მაშინ ა. ყოველნი იგი ქალ-წულნი, მ. 25,7; მრავალნი გუამნი (ქორ-ცნი C) შესუენებულთა წმიდათანი ა., მ. 27,52; სხუანი ვინმე (რომელნიმე C) ა., მრ. 14,57; ა. და განაძეს იგა, ლ. 4,29; ა. მასვე დღესა შინა და მოიქცეს იერუსალმად, ლ. 24,33; აღდგე და წა-რიყვანე ყრმაჲ ეგე და დედაჲ მაგისი, მ. 2,13,20; ა. და ვიდოდე, მ. 9,5; ლ. 5,23; ა., აღილო ცხედარი შენი და წარ-ვედ სახიდ შენდა, მ. 9,6; მრ. 2,11; ლ. 5,24; ა., აღილო ცხედარი შენი და ეი-ლოდე, მრ. 2,9; ი. 5,8; ა. და შემომი-დგე მე, მ. 9,9; ა. და შოაფარდი ზღუა-სა, მ. 21,21 C; ა. და წარმოდგე აქა შორის, მრ. 3,3; ლ. 6,8; შენ გეტყუ-ყრმაო, ა., მრ. 5,41; ლ. 7,14; ა., გი-წეს შენ, მრ. 10,49; ემა-ყო: ყრმაო, ა., ლ. 8,14; ა. და წარვედ, ლ. 17,19; ლა-ზარე, ა. და გამოგულდე, ი. 11,43 C; აღდგით, ნუ გეშინნ, მ. 17,7; ა. და მიეგებოდით, მ. 25,6; ა., წარვიდეთ ამიერ, მ. 26,46; ა. და წარვიდით ამიერ, მრ. 14,42; ი. 14,3; ა. და ილოცე-დით, ლ. 22,46; აღდგის ლამე და დღე, მრ. 4,2; რაემს აღდგე, წარგიძლუე თქუნ გალილეად, მ. 26,32 C; მესამესა დღესა ა., მ. 27,63 C; რაემს ა., წინამს-წარ თქუნესა მივიდე გალილეად, მრ. 14,28 C; ა., წარვიდე მამისა ჩემისა, ლ. 15,18; შემდგომად სამისა დღისა აღდგეთ, მ. 27,63; დედუფალი იგი სამხრისსა აღდგეს, მ. 12,42; ლ. 11,31; ძე კაცისაჲ მკუდრეთით ა., მ. 17,9; მრ. 9,9,10; მოკლან იგი და მესამესა დღესა ა., მ. 17,23; 2019; მრ. 9,31; 10,34; ლ. 18,33; ა. ნათესავი ნათესავსა ზედა, მ. 24,7; მრ. 13,8; წყინებისა მისთჳს მი-სისა ა. და მოსცეს, ლ. 11,8; ვინამთგან ა. სახლისა უფალი, ლ. 13,25; მკუდ-

რეთით თუ ვინმე ა., ლ. 16,31; წინა-წარმეტყუელი გალიო-ფადთ არა ა., ი. 7,52 C; ა. ძმაჲ შენი, ი. 11,23; ა. აღდგომასა მას უკუანაძსკნელსა დღესა, ი. 11,24; აღდგენ შეილნი მამა-დედათა მათთა ზედა, მ. 10,21; მრ. 13,12; კაც-ნი იგი ნინვეელნი ა., მ. 12,41; ლ. 11,32; მრავალნი ცრუწინაწარმეტყუელნი ა., მ. 24,11; ა. ქრისტე-მტყუარანი და ცრუწინაწარმეტყუელნი, მ. 24,24; მრ. 13,22; აღდგომასა მას, ოდეს ა., ვის მათგანისა იყოს ცოლ, მრ. 12,23; რაჟამს მკუდრეთით ა., მრ. 12,25; ა. მკუდარნი, მრ. 12,26; ლ. 20,37; ა. ნათესავნი ჩათესავთა ზედა, ლ. 21,10.

არა არს აღდგომაჲ, მ. 22,23; ა. მკუდართაჲ არა არს, მრ. 12,18; რომელნი აცლობენ, ვ'დ ა. არა არსო, ლ. 20,27; მე ვარ ა., ი. 11,25; ჯერ-არს მისი მკუდრეთით ა., ი. 20,9; აწ უკუე აღდგომასა (+მას C) მკუდართასა ვისა მათგანისა იყოს ცოლ, ლ. 20,33; რომელნი-იგი ღირს იქმნეს საუკუნესა მას მიმთხუეად და ა. მკუდრეთით, ლ. 20,35; ბოროტის მოქმედნი ა. საშუკელისასა (აღდგებოდიან), ი. 5,29; აღდგეს ა. მას უკუანაძსკნელსა დღესა, ი. 11,24; ა. მას მკუდართასა ვისა მათგანისა იყოს ცოლად, მ. 22,28; მრ. 12,23; ა. მას არცა ცოლს ისხმიდეს, არცა ქმრის ვილოდიან, მ. 22,30 C; მოგვეგოს შენ ა. მის მართალთასა, ლ. 14,14; შემდგომად აღდგომისა ჩემისა წინა-წარგიძლუე თქუენ გალილეად, მ. 26,32; მრ. 14,28; (გუამნი) გამოვიდეს... შემდგომად ა. (აღდგომისა C) მისისა, მ. 27,53; აღდგო. მისათჳს მკუდართაჲსა არა აღმოგოკითხასა, მ. 22,31; ჯერ-არს მისი ... მოკლვად და მესამესა დღესა აღდგომაჲ, მ. 16,21; მრ. 8,31; ლ. 9,22; 24,7; ვნებად იყო... და მოკლვად და მესამესა დღესა ა., მ. 16,21 C; მოკლან იგი, და

მესამესა დღესა ა. (არს), მ. 17,23 C; ვერ ძალ-მიც ა და მიცემად შენდა, ლ. 11,7; და ლათუ ვერ ეძლოს ა. და მიცემად, ლ. 11,8; ესრჷთ ჯერ-იყო... ა. მკუდრეთით მესამესა დღესა, ლ. 24,46; გამოვიდოდიან კეთილისა მოქმედნი ა. ცხოვებისად, და ძჯრისა მოქმედნი ა. სსახელისად, ი. 5,29 C; ჯერ არს მისა მკუდრეთით აღდგომაჲ, ი. 20,9 C; დღესა მას აღდგომისასა, მ. 22,30; ძენი ღმრთისანი და აღდგომისანი, ლ. 20,36.

არა აღდგომილ არს ნაშობთაგანი, მ. 11,11; იგი ა. არს მკუდრეთით, მ. 14,2; უკუეთუ ეშმაკი თავისა თჳსსა ზედა ა. არს, მრ. 3,26; იგი ა. არს, მრ. 6,16; წინაწარმეტყუელი დიდი ა. არს ჩუენ შორის, ლ. 7,16; იოვანე ნათლის-მცემელი ა. არს მკუდრეთით, ლ. 9,7; წინაწარმეტყუელი ვინმე პირველთაგანი ა. არს, ლ. 9,8,19; გალილეადთ წინაწარმეტყუელი არა ა. არს, ი. 7,52; იხილეს იგი აღდგომილი, მრ. 16,14.

[ნ. კ. წინა-აღდგომა, წინა-აღმდგომ].

აღვალ, 0—1: აჰა ესერა აღვალ იერუსალმად, ლ. 18,31 C; მე არა ა. დღესასწაულსა ამას, ი. 7,8; ა. მამისა ჩემისა და მამისა თქუენისა, ი. 20,17; აჰა ესერა აღვალთ იერუსალმად, მ. 20,18; მრ. 10,33; ლ. 18,31; აღსუალთ იერუსალმად, მრ. 10,33 C. ესერა ახუალთ იერუსალმად, მ. 20,18 C.

აღვედ, აღვიდ, 0—1: აღვიდოდა იესუ იერუსალმად, მ. 20,17; ლ. 19,20; ა. იგი ნავსა, მრ. 5,18 C; განზორა მათგან და ა. ზეცად, ლ. 24,51; განზოგებაა ოდენ მის დღესასწაულისასა ა. იესუ ტაძარსა მას, ი. 7,14 C; ა. ადგილსა მას, ი. 19,17 C; იყენეს იგინი გზასა ზედა და აღვიდოდეს იერუსალმად, მრ. 10,32; ორნი კაცნი ა. ტაძარსა მას ლოცვად, ლ. 18,10; ნუუკუე იხილიათ ძმ კაცისაჲ, რ' აღვიდოდეს, სადა იყო

ბიკველ, ი. 6,22 C; ანგელოზნი... ადგი-
ლოდთან და გარდამოვიდოდინან ძესა
ზედა კაცისასა, ი. 1,51 C; ადგიდა მთა-
სა, მ. 5,1; 15,29; მრ. 3,13; ი. 6,3; ა.
მთისა ლაცვად, მ. 14,23; მრ. 6,46; ლ.
9,28; ა. იგი ნავსა, მ. 8,23; ა. იესუ ნავ-
სა, მ. 15,39; ა. მათ თანა ნავსა, მრ.
6,51; ა. იოსებცა გალილეათ, ლ. 2,4 C;
ა. იესუ ყრმაჲ იერუსალმდ, ლ. 2,43 C;
ა. იესუ იერუსალმდ, ი. 2,13; 5,1; მა-
შინ თავადიცა იესუ ა., ი. 7,10; ა. იესუ
ტაძრად. ი. 7,14; ადგიდებ იგინი ნავსა
მას, მ. 19,32; ა. ანგელოზნი იგი ზეცად,
ლ. 2,15; ჰრქუა მათ: განვიდეთ წიაღ-
კერძო ტბასა მას; და ა., ლ. 8,22; ა.
ძმანი მისნი დღესასწაულსა მას, ი. 7,10;
ა. მრავალნი იერუსალმდ, ი. 11,55;
თქუნ ადგიდით დღესასწაულსა ამას
ი. 7,8; ადგილიან მშობელნი მისნი წლად-
წლად იერუსალმდ, ლ. 2,41 C; მე არა
ადგიდით დღესასწაულსა ამას, ი. 7,8 C.
ჯერ-არს მისი იერუსალმდ აღხლვად;
მ. 16,21; უნდა ა. მისი ნავსა მას, ი.
6,21 C; ვრ დაეყენეს მისნი წელნი ათ-
ორმეტნი აღხლვასა მათსა იერუსალმდ,
ლ. 2,42 C; აძქულა მოწაფეთა თჳსთა
აღხლვად ნავსა. მრ. 6,45 C; თავადმან
დამჯიკიცა პირი თჳსი ა. იერუსალმდ,
ლ. 9,51; შეკრბა მისა ერთი მრავალი
ვიდრე აღხლვადმდე მისა ნავსა მას,
მრ. 4,1.

უკეთუ იხილოთ ძმ კაცისაჲ აღმა-
ვადი, ი. 6,62; იხილნეთ ...ანგელოზნი
ღმრთისნი, აღმაგაღნი და გარდამო-
მაჯალნი, ი. 1,51.

რომელნი აღხრულ იყვნეს თაყუანის-
ცემად დღესასწაულსა მას, ი. 12,20 C;
არღა ა. (ასრულ C) ვარ მამისა ჩემისა,
ი. 20,17.

1. აღვება, ა—2 [ავება]: მოილო ღრუ-
ბელი და აღავხო ძმრითა, მ. 27,48;

მშიერნი აღავსნა კეთილითა, ლ. 1,53²
მწუხარებამან ა. გულნი თქუენნი, ი.
16,6; აღავსეს ღრუბელი ძმრითაჲ, მრ.
15,36; ი. 19,29; მათ შეკრიბეს და ა.
ათორმეტი გოდორი, ი. 6,13; აღავსნეს
ორნივე იგი ნავნი, ლ. 5,7; ა. იგინი
პირსპირი, ი. 2,7; რომელთა ა. წყლი-
თა, ი. 2,9; თქუენცა აღავსეთ სარწყული
(საწყაული C) მამათა თქუენთაჲ, მ.
23,32; აღავსენიო სარწყულნი ეგე (ტა-
კუენი ეგე C) წყლითა, ი. 2,7.

ი ვნ.: იესუ აღავსებოდა სიბრძნითა,
ლ. 2,40; ა. ნავი იგი, ლ. 8,23; აღ-ცა-იგ-
ხებოდა ნავი იგი, მრ. 4,37; აღივსო ქორ-
წილი იგი შეინაწითა, მ. 22,10; ა. ელისა-
ბედსულითა წმიდითა, ლ. 1,41; ზაქარია...
ა. სულითა წმიდითა, ლ. 1,67; სახლი-
იგი ყოველი ა. სულწელბითა მას ნელ-
საცხებლისაჲთა, ი. 12,3; აღ-ოდენმცა-
ივხო იგი, მრ. 4,37 C; აღივსნეს ყო-
ველნი გულის წყრომითა, ლ. 4,28; იგი-
ნი ა. მანკიერებითა, ლ. 6,11; ოდეს
აღივსის, გამოილიან, მ. 13,48; სულითა
წმიდითა აღივსოს, ლ. 1,15; რა ა. სახ-
ლი ჩემი, ლ. 14,23; სიხარული თქუენი
ა., ი. 15,11 C.

სწადიან აღვებად მუცლისა თჳსისა,
ლ. 15,16.

2. აფებება, ი. ვნ. [მგსრულება, დას-
რულება, გათავება]: ვა აღავსნეს დღე-
ნი იგი მსახურებისა მისისანი, ლ. 1,23 C;
ელისაბედისხი ა. ეამნი შობისა მისი-
სანი, ლ. 1,57; ა. დღენი იგი შობისა
მისისანი, ლ. 2,6; ვა ა. დღენი რვანი
წინადაცუეთისა მისისანი, ლ. 2,21 C.

ეამი ჩემი არღა აღვებავულ არს, ი.
7,8 C.

აღზრდილ: მოვიდა ნაზარეთა, სიდა-
ცა აღზრდილ იყო, ლ. 4,16.

აღთქუმა, ი/უ: მე აღვითქუამ თქუენ,
ლ. 22,29; ანუ არა დრაჰკანი ერთი აღ-

გითქუ შენ, მ. 20,13; არა სატირი აღ-
გითქუა [მე] შენ, მ. 20,13 C; მე აღმთ-
ქუა მამამან ჩემან სასუფეველი, ლ.
22,29; ფიცით აღუთქუა მას მიცემად,
რადცა ითხოვოს, მ. 14,7; ა. მათ სასუი-
დელი თითოეულად დრაჰკანი დღესა
შინა, მ. 20,2; აღუთქუეს მას მიცემად
ვეცხლი, მრ. 14,11; ლ. 22,5.

მოჯენებად აღთქუმაჲ თუნი წმიდაჲ,
1,72 C; მე მოგივლინო თქუენ ა. იგი მა-
მისა ჩემისაჲ, ლ. 24,49; მე მიგავლინებ
აღთქუმასა მამისა ჩემისასა თქუენ ზე-
და, ლ. 24,49 C; ესე არს სისხლი ჩემი
ახლისა აღთქუმისაჲ, მ. 26,28.

აღთქუმის-ყოფა, 0—2: აღთქუმა-ყო
მოქმედთა მათ მიმართ თითოჲ სატირი
დღისა, მ. 20,2 C; აღთქუმა-ეყო ჰური-
ათა მათ, ი. 9,22 C.

აღკიდება, 0—3: აღჰკილით (აჰკილით
CE) კაცთა ტჯრთი ძნიად სატჯრთველი,
ლ. 11,46.

ო: რამცა აღკიდა ჯუარი იგი მისი,
მრ. 15,21; ესე წარიტკიეს, რა აღკი-
დოს ჯუარი მისი, მ. 27,32 C.

არა წეს-იყო აღკიდებად ცხედრისა
მაგის, ი. 5,10 C.

აღკვდა, ე: აჰა ესერა მტუერი რომე-
ლი აღგუეკრა ფერჯთა ჩუენთა ქალაქისა-
გან თქუენისა, განვიყრით თქუენ ზედა,
ლ. 10,11.

აღმავალ ნ. აღვედ.

აღმართება, 0—(3) 2 [ამართება, ამენე-
ბა]: მესამესა დღესა აღვჰმართო ეგე, ი.
2,19 C; შენ სამსა დღესა აღვჰმართო
ესე, ი. 2,20 C.

ე: მეესეულად აღემართა [გაიმართა,
ადგა] და ვიდოდა და აღიდებდა ღმერთ-
სა, ლ. 13,13.

ესე დგას დაცემად და აღმართებად
მრავილთა, ლ. 2,34 C.

აღმატება, ე: უკუეთუ არა აღმმატოს
სიმაართლ თქუენი უფროჲს მქიგნობარ-
თა და ფარისეველთა, მ. 5,20.

აღმალღება, ა—2: მოსე აღამალღა
გულელი უდაბნოსა, ი. 3,14; აღამალღნა
მდაბალნი, ლ. 1,52; ოდეს აღამალღოთ
ძლ კაცისაჲ, ი. 8,28.

ი: ვითარ აღიმალღეს მათგან ანგე-
ლოზთა მათ, ლ. 2,15 C; 2,15 C; ა. ვჰამ
მათი და იტყოდეს, ლ. 17,13; რომელ-
მან აღიმალღოს თავი თუნი, მ. 23,12;
ლ. 14,11; 18,14.

ი. ენ.: მე მას ვაჰსა აღვიმალღო ქუე-
ყანით, ი. 11,32 C.

ღ: შენ, კათარნაუმ, ნუ ცადმდე აღჰმალ-
ღდები (აღმალ. D, აჰმალ. E), ლ. 10,
15; ...ნუ ცადმდე აჰმალღდები, მ.
11,23; აღმალღდა ზეცად, მრ. 16,19;
მე ოდეს აღვმალღდე ქუეყანით, ი. 12,
32; აღმალღდეს (ამალღ. D) მათგან
სიძლ იგი, მ. 9,15; მრ. 2,20; ლ. 5,35;
რომელმან დაიმდაბლოს თავი თუნი,
იგი ა., მ. 23,12; ლ. 14,11; 18,14.

ჯერ-არს აღმალღებაჲ ძისა კაცისაჲ
(ამალ. D), ი. 3,14; 12,34; აღსრულე-
ბასა მას დღეთა აჰმალღებისა (აღმალ-
C) მისისათა, ლ. 9,51; ეგრე აჰმალღე-
ბად ჯერ-არს ძისა კაცისაჲ, ი. 3,14 C.

აღმღგომ ნ. წინა-აღმღგომ.

აღმობერვა, 0—2: იესუ აღუტევა კჰამა
და აღმობერა სული, მრ. 15,37 C.

აღმობრწყინება: აღმობრწყინებასა
მზისასა დასცხა მას, მრ. 4,6 C.

აღმოგუალ, 0—1 [ამოვხვლა]: მეგობარო,
აღმოგუალე [ამოვი] ზემო კერძო. ლ.
14,10 E.

აღმოღინებულ: წყალი იგი... ეყოს
მას წყარო წყლისა აღმოღინებულთაჲ
ცხოვრებასა მას საუკუნესა, ი. 4,14 C.

აღმოვიდ, 0—1: რაემს აღმოვიდლო-
და წყლისა მისგან, მ. 3,16; ვანოილ,
ვითარ ა. ქალაქად, შეემშია, მ. 21,18 C;
ვითარ ა. იგი მიერ წყლით, მრ. 1,10 C;
ა. და აღორძინდებოდა, მრ. 4,8; აღმო-
ვიდა იოსებმა ვალილეაჲთ, ლ. 2,4;
აღმოვიდეს იგინი იერუსალმად, ლ. 2,
42; აღმოვიდოან მამად და დედაჲ მისი
წლითი წლად იერუსალმად, ლ. 2,41.

აღმოსლვახა მისსა მიერ წყლით იხილ-
ნა ცანი განხუმულნი, მრ. 1,10; მო-
ვიდეს... მერმე ა. ოდენ მზისასა, მრ.
16,2.

გუეჩენა ჩუენ მზმ იგი აღმომავალი
მადლით, ლ. 1,78 E; რაემს იხილოთ
ღრუბელი ა., ლ. 12,54 C; მოგუძინნეს
ჩუენ მზემან აღმომავალმან მადლით, ლ.
1,78 C.

რომელნი მის თანა აღმოსრულ იყენეს
იერუსალმად, მრ. 15,41; იყენეს ვინმე
წარმართნიცა აღმოჭრულთა მათგანნი,
ო. 12,20.

აღმოვლინება, ა—2: მზმ აღმოავლინის
ბოროტთა ზედა და კეთილთა, მ. 5,45.

აღმოვსება, ა—2 [ამოდება წყლისა,
დვინიხა]: აღმოავსეთ აწ და მოარძუთ
პურისა უფალსა, ი. 2,8.

ო. ვნ.: [ამოვსება]: ყოველი კვენები
აღმოვსოს, ლ. 3,5.

აღმოთხარა, ა—2: აღმოთხარა მას შინა
ტაგარი, მ. 21,33 C; მრ. 12,1 C; ა.
ქუეყანად, მ. 25,18 C.

აღმოკითხვა, 0: რომელი აღმოკითხ-
ვიდეს, გულისკმა-ყავენ, მ. 24,15; რო-
მელი ა., ჰსცნობდინ, მრ. 13,14; არა-
სადა აღმოკითხეთა, რად-იგი ყო და-
ვით, მრ. 2,25; ესე ფიცარი მრავალთა
აღმოკითხვებჲსა პურიათა, ი. 19,20; შუულ-
სა ვითარ წერილ არს, ვითარ აღმო-
კითხი, ლ. 10,26; ანუ არა აღმოკითხ-
თხავს შუულსა, მ. 12,5 C; არასადა ა.
წიგნსა, მ. 21,42 C; მკუდართა აღდგო-

მისათჳს არა ა. თქემული იგი თქუენდა
მომართ, მ. 22,31 C; არა-მე-სადა ა.
თქუენ, მრ. 2,25 C; არა აღმოკითხთხავ-
სა, რად-იგი ყო დავით, მ. 12,3; ანუ არა ა.
შუულსა, მ. 12,5; არა ა., რ... მ. 19,4;
არასადა ა., რ... მ. 21,16; არასადა ა.
წიგნთა შინა, მ. 21,42; აღდგომისათჳს
მკუდართაჲსა არა ა., მ. 22,31; არცა-
ლა ესე წიგნი ა., მრ. 12,10; არა ა.
წიგნსა მოსესსა, მრ. 12,26; არცა ესე
ა., ლ. 6,3.

აღმოკუეთა, 0—2: რომელი-იგი აღმო-
კუეთა კლდესა შინა, მ. 27,60 C.

აღმომამავალ ნ აღმოვიდ.

აღმოსავალ [აღმოხავლესაი]: მომხედა
ჩუენ აღმოსავალმან მადლით, ლ. 1,
78 D; მოგუნი აღმოსავალით მოვიდეს,
მ. 2,1; ვიხილეთ ვარსკულავე მისი ა.,
მ. 2,2; რომელ იხილეს ა., მ. 2,9; რა-
ემს იხილით ღრუბელი ა. და დისავე-
ლით, ლ. 12,54.

[ნ. კიდევ მზის აღმოსავალ].

აღმოსლვა ნ. აღმოვიდ.

აღმოსრულ ნ. აღმოვიდ.

აღმოტევება, 0/უ [ამოტევება]: იესუ
კმა-ყო კმითა დიდითა და აღმოტევვა
სული [ამოტევვა ხუელი, ე. ო. მღკვდა],
მ. 27,50 C; დალატ-ყო და ა. სული, მრ.
15,39 C; ესე ვა თქუა, ა. სული, ლ.
23,46 C; მიიდრიკა თავი და ა. სული,
ი. 19,30 C.

აღმოფხურა, 0—2: ნუუკუე შეკრებასა
მას ღუარძლისასა აღმოფხურათ იფქლო-
ცა, მ. 13,29.

ო. ვნ.: ყოველი ნერგი... აღმოფხუ-
რეს, მ. 15,13 C.

აღმოქუმა, ი. [ამოყვანა]: არა-მე უპყრა-
სა და აღმოქუმახ იგი, მ. 12,11; არა
მეყსეულად ა. იგი დღესა შაბათსა, ლ.
14,5; არა-მე მეყსეულად აღმოქუმახა
იგი, ლ. 14,5 C.

აღმოღება, ი: აღმოიღე იგი და განაგდე შენგან, მ. 5,29; 18,9; ა. პირველად დირს თულისაგან შენისა, მ. 7,5; ლ. 6,42; უკუეთუ თუალი შენი გაკთუნებდეს, ა. იგი, მრ. 9,47; აღმო-ლა-იღე პირველად დირე იგი თულისაგან შენისა, მ. 7, 5 C; აღმოიღეთ და მოართეთ პურისა უფალსა, ი. 2,8 C.

ი/უ: მაკადე, აღმოვიღო წუელი, მ. 7,4; ლ. 6,42.

მაშინ იხილო აღმოღებად წუელი თულისაგან ძმისა შენისა, მ. 7,5; ლ. 6,42.

აღმოყვანება, ი: აღმოიყვანეს. ყრმა იგი იერუსალმად, ლ. 2,22.

ი. ვნ.: იესუ აღმოიყვანა [ამოყვანილ იქნა] სულისაგან უდაბნოდ, მ. 4,1.

აღმოცენება, დ—(2) 1: (თესლი) მეყსეულად აღმოსცენდა, მ. 13,5; მრ. 4, 5; ა. ჯეჯლი იგი, მ. 13,26; ვინაჲ ა. ღუარძლი, მ. 13,27; ა. და განგმა, ლ. 8,6; ა. და ყო ნაყოფი ასი წილი, ლ. 8,8; ეკალი იგი აღმოსცენდეს, მ. 13, 7; მრ. 4,7; ლ. 8,7; აღმოსცენდის (აღმოსც. E) და განორძნდებინ, მრ. 4,27; რაჲმს დაეთესის, აღმოსცენდის, მრ. 4,32 C.

გამოსცის ნაყოფი აღმოცენებულთ და აღორძინებულთ, მრ. 4,8 C.

აღმოჭდა, ი [ამოღება, ამოძრვება]: აღმოიჭდა მიხული თვისი, მ. 26,51 C; მრ. 14,47 C; სიმონ-პეტრეს აქუნდა მიხული, ა. იგი, ი. 16,10; და თუ თუალი შენი გაკთუნებდეს შენ, აღმოიჭდა იგი და განაგდე შენგან, მ. 18,9 C; მრ. 9,47 C.

აღმოჭდომა, O—(2) 1 [ამოხვლა]: აღმოჭდა მიერ წყლით, მ. 3,16 C; მშ რაჲ აღმოჭდა, დასცხა, მ. 13,6; მრ. 4,6; ოდეს დაეთესის, აღმოჭდის, მრ. 4,32; რომელ პირველად აღმოჭდეს (აღმოჭდ. C) თეგზი, მ. 17,27.

აღმრღევეა, ი ვნ. [მეძვრა, ამღვრევა, აღმღევეა]: რაჲმს წყალი ესე აღმრღევეს, ი. 5,7 C.

რომელნი მოელოდეს წყლისა მის აღმრღევესა, ი. 5,3 C.

აღმსოფხა, ი ჟობ. [დალაადრხანად მიხვლა]: ყოველმან ერმან აღმსოფხ მისა, ლ. 21,38.

[ნ კიდევ მსთუილ].

აღმღერება, ი ჟობ. [მეთამამება, მებტობა, მეძვრა]: აღმღერნა ყრმამან მუცელსა მისსა, ლ. 1,41 C, ა. სიხარულით ყრმამან ამან მუცელსა ჩემსა, ლ. 1,44 C.

აღმღგინებ [სარკებელი, ბროფგნტი]: მო-მცა-ვედ და მოვიღე ჩემი იგი აღმღგინებთვლად, მ. 25,27; მო-მცა-ვედ და ა. ექმენ იგი, ლ. 19,23.

აღნთება, ა—2: არავინ სანთელი აღნთის და დაფარის იგი ქურჭრითა, ლ. 8,16; 11,33; აღ-ნუ ვინ-ანთის სანთელი და ქუეშე შედგის კვირისა, მრ. 4,21; არცალა აღანთიან სანთელი და ქუეშე შედგიან იგი გუიმირისა, მ. 5,15; ირა-მე აღანთოს სანთელი, ლ. 15,8 D; არა-მე აღანთოსა სანთელი, ლ. 15,8 E.

ი: რომელთა აღინთნეს სანთელნი თვისნი მ. 27,1.

იყვენდ წელნი თქვენნი მორტყმულ და სანთელნი აღნთებულ, ლ. 12,35; პატრუკი აღნთებულთ, მ. 12,20 C; სანთელი ა., ი. 5,35; იგი იყო სანთელი, რომელი ა. ნათობდა, ი. 5,35 C.

აღორძინება, დ [გაზრდა]: თესლი იგი აღორძინდებინ, მრ. 4,27 C; (თესლი) აღმოძინდობდა და აღორძინდებოდა, მრ. 4,8; ყრმად იგი ა., განმტკიცებოდა სულითა, ლ. 1,60; იესუ ა. და განმტკიცებოდა სულითა, ლ. 2,40; იესუ ა. სიბრძნითა და ჰასაკითა, ლ. 2,52 C; აღორძინდა და იქმნა იგი ხე, ლ. 13,19; განიცადენით შროშანი ველისანი, ვითარ-იგი აღორძინდის, მ. 6,28; ლ. 12, 27; რაჲმს ა., უფროსი არნ იგი ყოველთა მხალთა, მ. 13,32.

მისა ჯერ-არს აღორძინებამა და ჩემდა დაკლებამა, ი. 3,30 C; აცადეთ იგი

ერთად აღორძინებად, მ. 13,30; იგი ჯერ-არს ა. და ჩემდა მოკლებად, ი. 3,30.

გამოსცის ნაყოფი აღმოცენებული და აღორძინებული, მრ. 4,8 C.

აღოტრება, დ : ყოველი სამეუფოა, გავთული თავსა ზედა მისსა, აღოტრდის, მ. 12,25 C.

აღპურება, ე [ანვეა, ამვერა (ხელისა); დაჰვერა]: აღიპურნა ჳელნი თჳსნი და აკურთხნა იგინი, ლ. 24,50; აღიპურენით თავნი (ჳელნიC) თჳუენნი, ლ. 21,28; მკლავითა მათითა აღგაპურან შენ, მ. 4,6; ლ. 4,11; რაჟამს დაჰბერდე, აღგაპურენ ჳელნი და სხუანი შეგარტუმიდენ, ი. 21,18 C.

აღრაცხა, ი [აღრიცხვა, გამოანგარიშება]: არა პირველად დაჯდეს და აღირაცხოს, რაოდენი წირჯდეს, ლ. 14,28.

თჳუენნი თავისა თმანიცა ყოველნი აღრაცხილ არიან, მ. 10,30 C.

1. აღრეულ [ნარევი]: მოილო აღრეული მურისა და ალოჲსაჲ, ი. 19,39.

2. აღრეულ: იგი ამბოხებაჲ აღრეული, რომელთა არა იციან შჯული, შეჩუენებულ არიან, ი. 7,49 C.

აღრღუ(ე)ვა, ი ვნ. [შემძრა, ამღვრევა, ადგლგება]: ზღუაჲ იგი ძლიერთა ქართაგინ აღირღოდა, ი. 6,18 C; რაჟამს წყალი ესე აღირღუეს, ი. 5,7.

აღსამღლებელ: სტოვასა მას აღსამღლებელისასა, მრ., გვ. 168,29.

აღსახრულ [ბოლო; ხიკვდილი]: მკაჲ იგი აღსახრული არს ამის სოფლისაჲ, მ. 13,39; ესრჳთ იყოს ა. ამის სოფლისაჲ, მ. 13,40,49; რაჲ არს... ა. ამის სოფლისაჲ, მ. 24,3; არღა არს ა., მ. 24,6; მრ. 13,7; მაშინ მოიწიოს (იყოსC) ა., მ. 24,14; ვერ ჳელ-წიფების და მტკიცებად, ად ა. აჳუს, მრ. 3,26; არღა მეყსეულად იყოს ა., ლ. 21,9;

ჩემოჳს ა. იყოს, ლ. 22,37; ეგრე იყოს აღსახრულხა ამის სოფლისასა, მ. 13,49 C; დაჯდა მსახურთა თანა ხილვად აღსახრულისა, მ. 26,58; მე თჳენდ თანა ვარ ვიდრე აღსახრულადმდე (—ამდე CD) სოფლისა, მ. 28,20.

აღსლვა ნ. აღვედ.

აღსრულ ნ. აღვედ.

1. აღსრულება, ა—2 [შესრულება, დასრულება]: მე განჯასხამ ეშმაკთა და კურნებათა აღვასრულებ დღეს და ხელე, ლ. 13,32; საქმჳ შენი აღვასრულე, ი. 17,4; აღასრულნა ყოველნი განსაცდელნი ეშმაკმან მან, ლ. 4,13; ვა ა. იესუ სიტყუანი ესე, ლ. 7, 1 C; ვა აღასრულეს მის ზედა ყოველი, ლ: 2,39; აღასრულნეს დღენი იგი, ლ. 2,43; რა... აღვასრულო საქმჳ მისი, ი. 4,34; საქმჳ, რომელი მომცა მე მამამან, რა ა. იგი, ი. 5,36; რა... აღვასრულნე საქმენი მისნი, ი. 4,34 C; საქმენი იგი, რომელ მომცნა მამამან, რა ა. იგინი, ი. 5,36 C.

ე [ასრულება, დ]: აღესრულების მათ ზედა სიტყუაჲ იგი, მ. 13,14; ოდეს ესე ყოველი აღესრულებოღის, მრ. 13,4 C; აღესრულა თჳუმული იგი იერემია წინაწარმეტყუელისაჲ, მ. 2,17; 27,9; ა. და მოიწია ეამი, მრ. 14,41 C; მაშინ ა. წერილი იგი, მრ. 15,28; დღეს ა. წერილი ესე ვურთა მიმართ ჩემთა, ლ. 4,21; აღესრულნეს დღენი იგი მსახურებისა მისისანი, ლ. 1,23; ვა ა. დღენი რვანი წინადაცუეთისა მისისანი, ლ. 2,21; რაჟამს ა. დღენი იგი განწმედისა მათისანი, ლ. 2,22; აღ-რაჲ-ესრულნეს დღენი იგი, შეემშია, ლ. 4,2; რა აღესრულოს სიტყუაჲ იგი, მ. 1,22; 2,15; 4,14 C; 8,17; 13,35; 21,4; ი. 15,25; 18,9,32; რა ა. თჳუმული წინაწარმეტყუელისაჲ, მ. 2,23; რა ა. თჳუმული იგი, მ. 4,14; 12,

17; 27,35; ვითარ-მე ა. წიგნები იგი, მ. 26,54 C; რა ა. წიგნები იგი, მ. 26, 56 C; მრ. 14,49 C; ვითარ შეურეებულ ვარ, ვიდრემდე ა., ლ. 12,50; ვიდრემდე ა. სასუფეველსა შინა ღმრთისასა, ლ. 22,16; რა სიტყუაჲ იგი ესაია წინაწარმეტყუელისაჲ ა., ი. 12,38; რა ა. წერილი იგი, ი. 13,18 C; 17,12; 19, 24.28,36; ვითარ-მე აღესრულნენ წერილნი იგი, მ. 26,54; რა ა. წერილნი, მ. 26,56; ლ. 21,22; ი. 13,18; რაჲ იყენენ სასწაულნი, ოდეს-ესე ა., მრ. 13,4; რა ა. წიგნნი, მრ. 14,49; რომელნი ა. ჟამსა მათსა, ლ. 1,20; ა. დაწერილნი წინაწარმეტყუელთანი ძესა ზედა კაცი-სასა, ლ. 18,31; ვიდრემდე ა. ჟამნი წარმართანი, ლ. 21,24.

იყოს აღსრულება თქმულთა მათ მისა მიმართ, ლ. 1,45 C; იყოს აღსრულება თქმულთა მათ მისა მიმართ, ლ. 1,45; იყო აღსრულებასა მას დღეთა ამადღებისა მისისათა, ლ. 9,51; ჯერ-არს ჩემდა აღსრულებად ყოველი სიმაართე, მ. 3,15; ესრე შეენის ჩუენდა ა. ყოველისა სიმაართლისა, მ. 3,15 C; არა მოედ დაჯნად, ად ა., მ. 5,17; რომელი ეგულებოდა ა. იერუსალმს, ლ. 9,31; ნუ-უკუე... ვერ შეუძლოს ა., ლ. 14,29; კაც-მან ამან იწყო მშენებად და ვერ უძლო ა., ლ. 14,30; ესე ხოლო-ლა წერილი ჯერ-არს ჩემ ზედა ა., ლ. 22,37; პილატე განაჩინა ა. თხოვაჲ იგი მათი, ლ. 23,24 C; ჯერ-არს ა. ყოველივე წერილი შეჯულსა მოსესსა, ლ. 24,44; რა კმა-ეყოს აღსრულებადმდე, ლ. 14,28.

აღსრულებულ არს ეამი, მრ. 1,15; ესე სიხარული ჩემი ა. არს, ი. 3,29; ეამი ჩემი არდა ა. არს, ი. 7,8; ყოველივე ა. არს, ი. 19,28; ესეცა წერილი ა. არს, ი. 19,30; მრავალთა კელი შე-

ყვეს აღწერად... საქმეთა აღსრულებულთა, ლ. 1,1.

2. აღსრულება, ე [ათავება, დ; ხიკვილი]: კურნებათა აღვასრულებ დღეს და ხეაღ და ზეგე აღვესრულები, ლ. 13, 32; ასული ჩემი აღესრულები, მრ. 5,23; სადა მატლი იგი მათი არა ა., მრ. 13,4 C; რაჲმს აღესრულა ჰეროდე, მ. 2,19 C; ასული ჩემი აწ-ლა ა., მ. 9,18; მრ. 5,35.

ასისტათისა ვისიმე მონაჲ სნეულ იყო და მიახნდა აღსრულებად, ლ. 7,2; იყო მუნ ვიდრე აღსრულებადმდე ჰეროდესა, მ. 2,14.

ვერღარა შეუძლოს დადგომად, ად აღსრულებულ არს, მრ. 3,26 C.

აღსუმა, 0—2: აღსუა იგი თუსსა კარაულსა [შესგა თავიხ ვირზე], ლ. 10,34.

აღტევება, ი/უ—(3)2 [ამევება]: იესუ აღუტევა კმამ, მრ. 15,37 C; (მარტულმან მლოგვსამან) აღუტევის რტონი დიდნი, მრ. 4,32 C.

აღტყდომა, დ [შეშინება]: ეკრძალენით, ნუ აღტყდებით, მ. 24,6 C; მრ. 13,7 C.

აღფუვნება, ა—2 [გაფუვნება, გაღვივნება]: (კომმან) აღაფუვნის იგი ყოველად, მ. 13,33; (კომმან) აღაფუვნოს ყოველი, ლ. 13,21.

აღფხურა, ი ენ.: აღიფხურე ამიერ და და შთავედ ზღუად, მ. 21,21; მრ. 11, 23; ა. და დაენერგე ზღუასა შინა, ლ. 17,6; ყოველი ნერგი, რომელი არა დაპნერგა მამამან ჩემმან ზეცათამან, ძირითურთ აღიფხურეს, მ. 15,13.

რომელმანცა ჰრქუას მთასა ამას აღფხურად და შთაგდებად ზღუისა, მრ. 11,23 C.

აღქუმა, ი [აყვანა]: (ანგელოზთა) კელთა ზედა აღკიქუან შენ, მ. 4,6 C.

აღლება, ა—2: აღაღო [გააღო] პირი თუსი, მ. 5,2; აღაღეს [გახხნეს] საფასეთა მათთა, მ. 2,11; აღაღე პირი

მისი, მ. 17,27 C; ადვალო იგავით პირი ჩემი, მ. 13.35.

ი: ათეულსა აღიღებთ [იღებთ; ღებულვობთ] პიტნაქისასა და ტევანისასა და ჭოვლისა მხლისასა, ლ. 11,42; უკუეთუ შენ აღიღე იგი, მითხარ მე, ი. 20, 15; აღიღო ცხედარი თვისი, მრ. 2,12; ლ. 5,25; ი 5,9; ა. მჭუარი ერთი, ი. 13, 4 C; ა. სამოსელი თვისი, ი. 13,12 C; ა. ჩემ ზედა ბრკალი მისი, ი. 13.18; ად-ვინმე-იღო ღედაკაქმან კმადერსა მას შოთის, ლ. 11,27; რადენი გოდორი აღიღეთ, მ. 16, 9; C; რაოდენი სფჯრიდი ა., მ. 16,10; რაოდენი გოდორი საეცს ნამუსრევი ა., მრ. 8,19; რადენი კუელი საეც ნატე-ხისა ა.. მრ. 8,19 C; რაოდენი სფჯრი-დი ა. ნეშტი, მრ. 8,20; აღიღეს ნეშტი ნამუსრევი ათორმეტი გოდორი საეცს, მ. 14,20; მრ. 6.43; ლ. 9,17; ა. ნეშტი იგინა-მუსრევი შუდი სფჯრიდი საეცს, მ. 15,37; ა. ნეშტი ნამუსრევი შუდი გოდორი, მრ. 8,8; ა. კაცი, ლ. 5,19; ა. ქეები ჰურიითა მათ, ი. 8 59; ა. ქეები, რა-მ-ცა და-ქოლეს იგი, ი. 10,31 C; ა. ლოდი იგი, ი. 11,41; ა. ბრკოები ფანაქისაჲ, ი. 12, 13 C; მოვიდეს და ა. გუამი იგი მისი, ი. 19.38; ა. უფალი საფლაკით, ი. 20, 2,13; არა აიღეს მათ თანა ზეთი, მ. 25,3 C; ა. უფალი საფლაკით, ი. 20, 2 C; აიღეს უფალი ჩემი საფლაკით, ი. 20,13 C; აღიღე ცხედარი შენი და წარეედ სახიდ შენდა, მ. 9,6; მრ. 2,11; ლ. 5,24; ა. ცხედარი შენი და ვილოდე, მრ. 2,9; ი. 5.11,12; ა. ჯუარი, მრ. 10, 21; ა. ეგე და მომიტევე ჩუენ ბარაბა, მ. 23,18; ა. ეგე და ჯუარს-აცუ, ი. 19,15; ა., ა. და ჯუარს-აცუ, ი. 19,15 C; აღიღეს ჯუარი თვისი, მ. 16,24; მრ. 8, 34; ლ. 9,23; რომელსა აქუნდეს საქუფ-თს, ა., ლ. 22.36; აღიღეთ უღელი ჩემი თქუენ ზედა, მ. 11,29; ა. ესე ამიერ, ი. 2, 16; ა. ლოდი ეგე, ი. 11,39; აიღეთ უღელი

ჩემი თქუენ ზედა, მ. 11,29 C; რა მერ-მე აღვილო იგი, ი. 10,17 C; მითხარ, სადა დასდე, და მე ა. იგი, ი. 20,15 C; რომელმან არა აღიღოს ჯუარი თვისი, მ. 10,38; ლ. 14,27; რომელმან ა. მა-ხლი, მ. 26,52 C; რა ა. ჯუარი მისი, მ. 27,32; მრ. 15,21; ვინ-ძი რაჲ ა., მრ. 15,24; ყოველმან ბრკომან რომელმან არა გამოიღოს ნაყოფი ჩემ თანა, ა. [მან] იგი, ი. 15,2; რა ა. გუამი იე-სუდისი, ი. 19,38; რომელთა აღიღონ მახლი, მ. 26,52.

ი/უ: აღუღე პირი მისი, მ. 17,27.
 ი ვნ: რაჲმს აღიღოს მათგან სიმშ-იგი, მრ. 2,20 C.

ე: მეყსეულად აღეღო პირი მისი და ენაჲ, ლ. 1,64.

ნუ გარდამოვალნ აღლებად (ალებად DE) რაისამე სახლისაგან თვისისა, მ. 14,17 C; ნუ უკუმოიქტეენ კუალსა ა. (ალებად DE) სამოსლისა თვისისა, მრ. 13,16 C; ველმწიფება მაქუს ა. იგი, ი. 10,18 C; არლარა საგმარ არნ მიერიო-გან, ად აღებად და განგდებოდ გარე, მ 5,13; ნუ უკუნიქტეენ კუალად ა. სამოსლისა თვისისა, მ. 24,18; ნუცა შეეალნ ა. რაისამე სახლისაგან თვისისა, მრ. 13,15; ნუ გარდამოვალნ ა. მისა, ლ. 17,31; არა ჯერ-არს შენდა ა. ცხედა-რი შენი, ი. 5,10.

იხილა ლოდი იგი აღებული კარისა მისგან საფლაკისა, ი. 20,1.

აღყვანება, ი [აყვანა]: აღიყვანა იგი მთასა მალალსა, მ. 4,8; ლ. 4,5; აღი-ყვანა იგინი მთასა მალალსა თვისაგან, მ. 17,1; მრ. 9,2; აღიყვანეს იგი იერუ-სალსად, ლ. 2,22 C; ა. იგი საკრებულოსა მას მათსა, ლ. 22,66.

ი ვნ: მაშინ იესუ აღიყვანა [აყვანილ იქნა] სულისა მისგან უღაბნოდ, მ. 4,1 C
 აღშენება, აღშენება, ა—2: აღაშე-ნებთ საფლაკითა წინაწარმეტყუელოასა.

მ. 23,29; ლ. 11,47; თქვენ საფლავო მათთა ა., ლ. 11,48 D; რომელი აღაშენებნ სახლსა, ლ. 6,48; რომელი დაჰქსნიდ ტაძარსა მას და მესამესა დღესა აღაშენებდ, მ. 27,40; რომელი დაიარღუევდ ტაძარსა მას და მესამესა დღესა აღაშენებდ (აღაშენ. E), მრ. 15,29; რომელმან აღაშენა სახლი, მ. 7,24,26; ლ. 6,49; ა. გოდოლი, მ. 21,33; მრ. 12,1; ამას კლდესა ზედა აღვაშენო ეკლესიაჲ ჩემი, მ. 16,18; მესამესა დღესა სხუაჲ ა. კელით უქმნელი, მრ. 14,58; დავარღვე საუნჯენი ჩემნი და უფროასნი აღვაშენნე, ლ. 12,18.

ი/უ: შესაკრებელი მან აღმიშენა ჩემი, ლ. 7,5.

o ვნ: ორმოც და ექუსსა წელსა აღიშენა ტაძარი ეგე, ი. 2,20 C [ხელნ.].

ე: ორმოც და ექუსსა წელსა აღეშენა ტაძარი ესე, ი. 2,20.

ძალ-მიც დარღუევად ტაძარი ესე ღმრთისაჲ და მესამესა დღესა აღშენებად, მ. 26,61.

აღშფოთება, ა—2: აღაშფოთებნ ერსა, ლ. 23,5.

რადსა აღშფოთებულ ხართ და პტირთ, მრ. 5,39; იხილა (იესუ)... ერი აღშფოთებულნი, მ. 9,23 C.

აღცრა [განთება, გაწევა]: ეშმიკან გამოგიტოვნა თქვენ აღცრად ვა იფქლი, ლ. 22,31.

აღძარცუვა, 0—3 [აზდა]: აღძარცუენს სართული სახლისაჲ მის (აზადგნ იმ ხანლის სახურავი), მრ. 2,4.

აღძრვა, 0—2 [აღმფოთება, შეშრვა, აღფლავება]: აღძრავს ერსა, ლ. 23,5 C; მით აღძრეს ერი იგი, მრ. 15,11.

o ვნ.: ზღუად იგი ქარისაგან დიდისა აღძრვოდა, ი. 6,18; აღძრა გალილეაჲთ [დაიძრა, წამოვიდა გალილეადან], მ. 19,1 C; იგი სიტყუასა მას ა., ლ. 1,29 C; ა. სულითა თჳსითა, ი. 11,33 C; ი. 13,21 C.

რომელნი ელიედ წელისა მის აღძრვასა, ი. 5,3; რომელი-იგი აღძრვიხათჳს რადსმე ქალქსა შინა... შეყენებულ იყო საპურობილესა, ლ. 23,19 C; რომელი ა. და კაცის-კლეისა შეყენება საპურობილესა, ლ. 23,25 C.

აწ სული ჩემი აღძრულ არს, ი. 12,27 C. აღწერა, 0—2: რომელმანცა აღწერასე, ი. 21,24 C.

o ვნ.: მივიდოდეს ყოველნი და აღიწერებოდეს, ლ. 2,3 C.

გამოჯდა ბრძანებაჲ აგუსტოს კეისრისაგან — აღწერაჲ ყოველისა სოფლისაჲ, ლ. 2,1 C; ესე ა. პირველ იყო მთაერობასა ასურეთს კჳრინშსსა, ლ. 2,2 D; ესე პირველი სოფლისა ა. იყო, ლ. 2,2 E; მრავალთა კელი შეყვეს აღწერად მითხრობაჲ, ლ. 1,1; გამოჯდა ბრძანებაჲ... ა. ყოველისა სოფლისა, ლ. 2,1; წარვიდოდეს ყოველნი ა., ლ. 2,3; აღვიდა იოსებცა... ა. მარიამის თანი, ლ. 2,5.

სახელები თქუენი აღწერილ არს ცათა შინა, ლ. 10,20 C; რომელი თუმცა ა. იყო თითოეულად, ი. 21,25 C; აღწერილი წიგნები, ი. 21,25.

აღიხილა, o [თვალის ახელა, გახელა; შეხედვა]; ბრმანი აღიხილენ, მ. 11,5; ლ. 7,22; მივედ და დავიხინენ და აღვიხილენ, ი. 9,11; ვითარ აღიხილენ, ი. 9,15; აღიხილა ცად, მრ. 6,41 C; აღიხილნა ზეცად, მ. 14,19; მრ. 6,41; 7,34; ა. და იტყოდა, მრ. 8,24; მან ა. და კულად მოეგო, მრ. 8,25; შეყსულად ა. და მიჰსდევდა მას, მრ. 10,52; ლ. 18,43; თვადმან ა. თულნი მისნი მოწაფეთა მიმართ თჳსთა, ლ. 6,20; ა. თულნი ზეცად, ლ. 9,16; ჯოჯობეთს შინა ა. თულნი თჳსნი, ლ. 16,23; ი. 6,5; ბრმია იყო და ა. თულნი, ი. 9,18; რომელმან-იგი ა., ი. 9,18; იესუ ა. თულნი თჳსნი ზეცად, ი. 11,41; 17,1; აღიხილნეს თულნი მათნი და არაეინ იხილეს, მ. 17,8; აღიხილენ, სარწმუნოებამან შენმან გაიხივნა შენ, ლ.

18,42; აღზილენით თულანი, ლ. 21,28; ი. 4,35; რა აღვიზილენ თულანი ჩემნი, მრ. 10,51; ლ. 18,41; რა აღვიზილენთ თულანი ჩუნნი. მ. 20,33.

ო/უ: მე აღზიზილნა თულანი ჩემნი, ი. 9,30; აღვიზილნა თულანი შენნი, ი. 9,17; ვითარ ა. თულანი, ი. 9,26; დაასხნა ჳელნი თულთა მისთა და აღზიზილნა, მრ. 8,25; ოდეს-იგი თიჯაჲ შექმნა და ა. თულანი მისნი, ი. 9,13; ბრმა იყო და ა., ი. 9,18 C; ვინ ა. მავას თულანი, ი. 9,21; რომელმან ა. თულანი ბრმასა, ი. 11,37; ვითარმცა აღ-ვინმე-უზილნა თულანი შობითგან ბრმისანი, ი. 9,32; რა აღზიზილენ თულანი, ლ. 18,41 C.

ე: ვითარ აღვიზილნეს თულანი შენნი, ი. 9,10; აღვიზილნეს თულანი მათნი, მ. 9,30; მეესეულად ა. და შეუდგეს მას, მ. 20,34.

ქდაგებად ტყუეთა განტყუებად და ბრმათა აღზილვად (აზილ. CD), ლ. 4,18; ვერ ეძლო ზე ა. (აზილ. CE) ყოვლითურთ, ლ. 13,11; ვერ იკადრებდა თულთაჲ ჳეცად ა. (აზილ. C), ლ. 18,13; ნუჲსეუ ეშმაკსა ჳელ-წიფიფების ბრმისა თულთა ა. (აზილ. CD), ი. 10,21.

მოუწოდეს მშობელთა აღზილულისა მის, ი. 9,18 C.

აღზუმა, ა—(3) 2 [ადგება (გევრ.)]: აღზუმნეს [გაზხნეს] საუნჯეთა მათთა, მ. 2,11 C.

ი: სულელთა მათ რა აღზუმნეს სანთელნი მათნი, მ. 25,3 C; ვითარმცა ა. სოფლისაგან, ი. 17,15 C; რა აღზუმნენ იგინი სოფლისაგან, ი. 17,15; რომელმან აღზუმნეს ცოდვანი სოფლისანი, ი. 1,29; რა გინუტეხნენ წვენი მათნი და აღზუმნენ, ი. 19,31.

ე: ვითარ აღვიზუმნეს [გაგელა. გაგზილა] თულანი შენნი, ი. 9,10 C; აღვიზუმნეს თულანი მათნი მ. 9,30 C; საფლავნი ა. (იეზუნეს C), მ. 27,52; რა

აღვიზუმნენ ჩუნენ თულანი ჩუნენი, მ. 20,33 C.

აღჯლომა (აჯლომა), 0—1 [ახგლა]: აღჯლა მთად, მ. 5,1 C; მრ. 6,46 C; ა. იგი ნავსა, მ. 8,23 C; 9,1 C; მრ. 8,13 C; ვა ა. იესუ ნავსა, მრ. 5,18; ა. მათ თანა ნავსა მას, მრ. 6,51 C; ა. ნავსა მოწათითურთ თჳსით, მრ. 8,10 C; ა. ლელუსულელსა, ლ. 19,4; არავინ ა. ჳეცად, ი. 3,13; იგი აჯლა ნავსა, მრ. 4,1 C; ა. მთასა იესუ, ი. 6,3 C; აღჯლეს ერდოსა ჳედა, ლ. 5,19; გამოვიდეს და ა. ნავსა, 21,3 C.

აჯლოცა (აჯოცა), 0—2 [მოხბობა]: რა ცეცხლი გარდამოჯდეს ჳეცით და აჯლოცნეს (აჯოცნეს C) იგინი, ლ. 9,54; რომელმან ა. ცოდვანი სოფლისანი, ი. 1,29 C; მოვიდენ ბერძენნი და აჯლოცონ ნათესავი ჩუნნი და აღვილი ესე, ი. 11,48 C.

მომხედა მე აჯოცად საყუდრელი ჩემი კაცთა შორის, ლ. 1,25 C.

აჯხნა, 0—(3) 2 [ახხნა]: რასა ჳზამთ და აღჯხნით (აჯ. CE) კიცუსა მავას, მრ. 11,5; რადსათჳს ა. (აჯ. C), ლ. 19,31; რადსათჳს ა. (აჯ. C). კიცუსა მავას, ლ. 19,33; ჰოეს კიცჳ დაბმული...და აღჯხნიდეს მას, მრ. 11,4 C; აჯხნიდეს იგინი კიცუსა მას, ლ. 19,33 C; აღ-რა-ა-ჯხნიდეს იგინი კიცუსა მას, ლ. 19,33; ჰოეს კიცჳ იგი დაბმული...და აღჯხნეს იგი, მრ. 11,4; აჯხენით და მომგუარეთ მე იგი, მ. 21,2; აღჯხენით იგი და მომგუარეთ მე, მრ. 11,2; ა. (აჯ. C. აღ. D) და მომგუარეთ მე, ლ. 19,30; კაცად-კაცადმან თქუნემან არა აღჯხნისა (აჯ. C) შაბათსა კარი გინა ვირი ბავათაგან თჳსთა, ლ. 13,15.

აჯჯლომა, 0—1 [მეჯდომა]: აჯჯლა მას (ვირსა), მ. 21,7 C.

აჩრდილ [ჩრდილი]: შესაძლებელ არს აჩრდილსა მისსა ქუეშე მფრინველთაჲცა ცისათა დადგრომად, მრ. 4,32 C; რომელნი ბნელსა და ა. სიკუდილისასა სხენან, ლ. 1,79 C; რომელნი სხდეს ბნელსა და აჩრდილთა სიკუდილისათა, მ. 4,16; რომელნი სხენან ბნელსა და ა. სიკუდილისათა, ლ. 1,79.

აწ [აზლა, теперъ]: ყავთ უკუე აწ ნაყოფი, ღირსი სინანულისაჲ, მ. 3,8; აწ მე ნათელ-გცემ თქუენ წყლითა სინანულად, მ. 3,11; აცადე აწ, მ. 3,15; აწ უკუე ნაყოფისა მათისაჲჲ იტრნეთ იგინი, მ. 7,20 C; აწ ვის ვამსგავსო ნათესავი ესე, მ. 11,16; აწ უკუე რაოდენ-მე უმჯობეს არს კაცი ცხოვარისა, მ. 12,12 C; აწ ჯერ-არს შაფათსა შინა კეთილისა საქმე, მ. 12,12 C; თქუენ აწ ისმინეთ იგავი იგი მთესვარისაჲ, მ. 13,18 C; აწ ვინაჲ ჰრთავს ღუარძლი ესე, მ. 13,27 C; აწ თქუენცა უგულისწმოვე ხართა, მ. 15,16 C; აწ სამი დღე არს, მ. 15,32; აწ ესერა სამი დღე არს, მ. 15,32 C; აწ უკუე თავისუფალ სამე არიან შვილნი, მ. 17,26; აწ რომელნი იგი ღმერთმან შეაუღლნა, კაცი ნუ განაშორებნ, მ. 19,6; მრ. 10,9 C; რადმე იყოს აწ ჩუენთვის, მ. 19,27; აწ ვითარ ჰგონებთ თქუენ, მ. 21,28; აწ განვედით განსაუღალთა ზედა გზათასა, მ. 22,9 C; აწ მარქუ ჩუენ, მ. 22,17; მრ. 12,4 C; მიეციეთ აწ კეისრისაჲ კეისარსა და ღმერთისაჲ ღმერთსა, მ. 22,21 C; ლ. 20,25 C; აწ იყვნეს ჩუენ თანა შუდ ძმა, მ. 22,25 C; აწ აღდგომასა მას მკუდართასა ვისა შუდთაგანისა იყოს იგი ცოლად, მ. 22,28; მრ. 12,23; ლ. 20,33; აწ რომელმან ფუცის საკურთხეველსა, მ. 23,20 C; აწ თქუენვე ეწამებით თავთა თქუენთა, მ. 23,31 C; აწ თქუენცა აღაცეთ საწყაული მამათა თქუენთაჲ,

მ. 23,32; აწ მღუძარე იყვნით, მ. 25,13 C; მრ. 13,35 C; აწ მოუღეთ მას ქანქარი იგი, მ. 25,28 C; დაშიდვინოს მე აწ აქა უფროს ათორპეტა დასი ანგელოზთაჲ, მ. 26,53 C; აწ გესმა ბასრობაჲ იგი მისი, მ. 26,65 C; აწ უკუე რაჲ ვყო იესუ, მ. 27,22 C; იესენ აწ თავი თვისი, მ. 27,40; გარდამოვედინ აწ მაგიერ ჯუბარით, მ. 27,42; მრ. 15,32; აწ იესენი იგი, მ. 27,43 C; აწ ბრძანე დაქრძალვად საფლავი იგი, მ. 27,64.

ვითარმცა არა მოილო ასი წილი აწ ეამსა ამის სახლები, მრ. 10,30 C; აწ რაჲ უყოს მათ უფალმან მის ვენაჯისამან, მრ. 12 9; ლ. 20,15; აწ შუდნი ძმანა იყვნეს ჩუენ შორის, მრ. 12,20; აწ თქუენ ფრიად სტოებით, მრ. 12,27 C.

აწ განმცრევე მონაჲ შენი, უფალო, ლ. 2,29; აწ სიტყუათა შენითა გარდაუტეოთ ბადს, ლ. 5,5 C; ნეტარ ხართ, რომელთა გმზიის აწ, ლ. 6,21; ნეტარ ხართ, რომელნი სტირთ აწ, ლ. 6,21; ვაჲ თქუენდა, განმადლარო აწ, ლ. 6,25; ვაჲ თქუენდა, რომელნი იციანთ აწ, ლ. 6,25; აწ თქუე: ვინ უფროსს შეიყუაროს იგი, ლ. 7,42; აწ ვინ ამათ სამთაგანი გგონიეს მოყუას მისა, ლ. 10,36; აწ თქუენ... გარეშე სასუმელისაჲ და პინაკისაჲ განჰსწმინდით, ლ. 11,39; აწ მხიარულებაჲ და სიხარული ჯერ-არს, ლ. 15,32; აწ უწყი, რაჲ ვყო, ლ. 16,4; უკუეთუ აწ სიცრუევესა მას მაჰონაფსსა არა სარწმუნო იპოვენით, ლ. 16,11 C; აწ ესერა აქა ნუგეშინის-ცემულ არს, ლ. 16,25; აწ გევედრები შენ, ლ. 16,27 C; აწ ცხრანი იგი სადა არიან, ლ. 17,17 C; ისმინეთ აწ, ლ. 18,6; აწ დაეფარა თუალთაგან შენთა, ლ. 19,42; აწ რომელსა აქუნდეს საქუფთჲ, აღიღენ, ლ. 22,36; აწ არაჲ სიკუდილის საქმჲ უქმნიეს მავას, ლ. 23,15 C.

აღმოავსეთ აწ და მობართეთ პურისა უფალსა, ი. 2,8; აწ ქუეყანისაჲ ესე-ღა გარკჳ თქუნენ, ი. 3,29 C; აწ ვინაჲ გა-ქუს შენ წყალი ცხოელი, ი. 4,11 C; რო-მელი აწ გივის, ი. 4,18; ვითარ უკოე იტყუს აწ ესე, ი. 6,42; აწ უტუეთუ იხი-ლოთ ძმ კაცისაჲ, ი. 6,62 C; აწ მეძიებთ მე მოკლვად, ი. 8,40; აწ გვცნობიეს (უწყით C), რ ეშმაკეულ ხარ, ი. 8,52; აწ შენ ვინ გგონიეს თავი შენი, ი. 8,53 C; დავიბანე და აწ ვხედავ, ი. 9,15; ვითარ უტუე აწ ჰხედავს, ი. 9,19; აწ ვითარ ჰხედავს, ჩუენ არა უწყით, მ. 9,21; ბრმაჲ ვიყავ და აწ ვხედავ, ი. 9,25; აწ ესერა გარკჳ თქუნენ, ი. 9,27 C; აწ იტყვთ, ვ'დ: ვხედავთ, ი. 9,41; აწ მო და მივიდეთ მისა, ი. 11,15 C; უფა-ლო. აწ ყროდის, ი. 11,39 C; აწ სული ჩენი შეძრწუნებულ არს, ი. 12,27; აწ საშჯელი არს სოფლისაჲ ამის, ი. 12,31; აწ მბაჲარი იგი ამის სოფლისაჲ გარდა-მოვარდეს ქუე, ი. 12,31; რომელსა-ესე მე ვიქმ. არა იცი აწ, ი. 13,7; აწ რაჲ გვეკულების საქმედ, იქმოდე აღრე, ი. 13,27 C; აწ იდიდა ძმ კაცისაჲ, ი. 13,31; აწ თქუნე გეტყვ, ი. 13,33; შენ აწ ვერ ძალ-გიც მოსლვად, ი. 13,36; აწ სული ჩემა შენთჳ დავდეა, ი. 13,37; აწ გარ-კჳ თქუნენ, ი. 14,29; აწ მიზეზი არა აქუს ცოდვათა მათთათჳს, ი. 15,22; აწ მიხილესკა მე, ი. 15,24; აწ მივილ მომავლინებელისა ჩემისა, ი. 16,5; არლა ძალ-გიც ტვრთვად აწ, ი. 16,12; თქუნენ აწ კირი ვაქუს (მუშხარე ხართ C), ი. 16,22; აწ განცხადებულად იტყვ, ი. 16,29; ჩუენ აწ უწყით, ი. 16,30; აწ სა-მე გრწამს, ი. 16,31; აწ მაიდე მე, მა-ბე, ი. 17,5; აწ უცნობიეს, ი. 17,7; აწ მე მათთჳს გლოცე, ი. 17,9 C; აწ მე შენდა მოვალ, ი. 17,13; აწ მეუფე-ბაჲ ჩემი არა არს ამიერ სოფლით, ი. 17,36; რომელ იპყართ აწ, ი. 21,10.

აწვე ესერა ცული ძირთა თანა ხეთა-სა ძეს, მ. 3,10 C; ლ. 3,9; ელია ა. მო-ვიდა, მ. 17,12; მნებაეს, რა ა. მომცე-მე თავი იოვანე ნათლის-მცემელისაჲ, მრ. 6,25; ა. მნებაეს, რა მომცე მე ლან-კნასა ზედა თავი იოვანესი, ნათლის-მცემელისაჲ, მრ. 6,25 C; უკუეთუ ა. მო-კუდა, მრ. 15,44; რაჲ მნებაეს, რა ა. აღევზნას, ლ. 12,49; რომელსა არა ჰრწმენეს, ა. დაშჯილ არს, ი. 3,18; მოვალს ეამი, და ა. არს, ი. 4,23; 5,25; ყანები სპეტაკ არიან სამკალად ა., ი. 4,35; შენ ვერ მომდედე ა., ი. 13,36 C; ა. თავი ჩემი დავდეა შენ ზედა, ი. 13,37 C; თქუნენ ა. წმიდა ხართ, ი. 15,3; ვერ შეუძლოთ დატეევად ა., ი. 16,12 C.

ასული ჩემა აწ-ღა აღესრულა, მ. 9,18; ა. გეძიებდეს შენ ჰურიანი ქვისა და-კრებად, ი. 11,8; აწცა უწყი, ი. 11,22.

ახ: იხილეთ ყანობირი ეგე, რ გან-თეთრებულ არიან და ახან [მიახლოვ-ბულია] მკალ, ი. 4,35 C.

[ნ. მიახ., მიახლება, მოახლება, შეახ-ლება].

ახალ: რომელმან გამოილის საუნჯო-საგან თჳსისა ძელი და ახალი, მ. 13,52; რაჲამს ვსუა იგი... ა. სასუფეველსა მა-მისა ჩემისასა, მ. 26,29; მრ. 14,25; რა ა. იგი განაპოს, ლ. 5,36; მეყსეუ-ლიდ ჰნებაენ ა., ლ. 5,39; მოძღურებაჲ ა., მრ. 1,27; სადგმელი ა., მ. 9,16; მრ. 2,21; სამარე ა., ი. 19,41 C; საფლავი ა., ი. 19,41; ღვროჲ ა., მ. 9,17 (2-ჯერ); მრ. 2,22 (2-ჯერ); ლ. 5,37,38; 22,2 C; მოაპის ცოცხალიცა იგი შისგან ახალმან მან ძეელისაჲ მის, მრ. 2,21; გამოილ-ლიძის წწორად თჳსა ა. მის ძეელისაჲ მის, მრ. 2,21 C; ღვრომან ა., მ. 9,17 D; მრ. 2,22; ლ. 5,37; მცენებასა ახალხა, ი. 13,34; ა. ...სამარესა, მ. 27;60 C; ა. მაჲ მისსა საფლავესა, მ. 27,60; ესე არს სასხლი ჩემი ახლისა აღთქუმისაჲ, მ

26,28; სადგემელი ა. სამოსლისად, ლ. 5,36; ესე არს სისხლი ჩემი ა. შჯული-სად, მრ. 14,24; სადა არს ახლად შობილი იგი მეუფე ჰერიათა, მ. 2,2; ენათა ახალთა იტყოდიან, მრ. 16,17; შთაასხიან ღვწოვ ახალი თხიერთა ა., მ. 9,17; მრ. 2,22; ლ. 5,38; სადგემელი სამოსლისა ახლისად, ლ. 5,36; სიბჭიციემან მან ახლისამან, მ. 9,16.

[5. კიდევ ახლის პირით გუემულ, ახლის პიროვან].

ახილვა ნ. აღხილვა.

ახლის პირით გუემულ [მთვარეული, лунатик]: მოკგურიდეს მას... განრლუულთა და ახლის პირით გუემულთა, მ. 4,24.

ახლის პიროვან [მთვარეული, лунатик]: ახლის პიროვან არს და ძვრ-ძვრად იგუემების, მ. 17,15 C.

ახლო: ახლო არნ არს, მრ. 13,28 C; ახლოს არნ ზაფხული, მ. 24,32; ა. არნ არს, მ. 24,32 C; ა. არს ზაფხული, მრ. 13,28; ლ. 21,30; ა. არს, კართა ზედა, მ. 24,33; მრ. 13,29; ეამი ჩემი ა. არს, მ. 26,18; ა. არს სასუფეველი ღმრთისად, ლ. 21,31; იესუ... ა. იყო ნავსა მას, ი. 6,19; ა. იყო სამარე იგი, ი. 19,42 C.

[6. კ. მახლობელ].

ახუმა ნ. აღხუმა.

აჰა: აჰა ანგლოზი უფლისად ჩუენებით გამოუჩნდა მას, მ. 1,20 C; ა. ქალწული მიუდგეს და ჴეეს ძმ, მ. 1,23; ა. მოგუნი აღმოსავალით მოვიდეს, მ. 2,1; ა. ვარსკულაეი იგი... წინა-უძლოდა მათ, მ. 2,9; ა. ანგლოზი უფლისად გამოუჩნდა ხილვით იოსებს, მ. 2,13; ა. ანგლოზი უფლისად გამოეცხადა ჩუენებით ოსიფეს ეგვპტეს, მ. 2,19 C; ა. ცული ძირთა თანა ხეთასა ძეს, მ. 3,10; ა. განებუნეს ცანი, მ. 3,16; ა. ეჰად იყო ჴეცით, მ. 3,17 C; ა. დირს თულასა შინა შენსა, მ. 7,4; ა. წარღვა მის წინაშე

განბოლებული, მ. 8,2 C; ა. მოართუეს მას დაწსნილი, მ. 9,2 C; ა. მთავარი ვინმე მოუცდა, მ. 9,18 C; ა. მოართუეს მას კაცი, მ. 9,32 C; ა. წარავლინებ ანგლოზსა ჩემსა, მ. 11,10 C; ა. კაცი მკამელი, მ. 11,19; ლ. 7,34 C; ა. დედა შენი და ძმანი შენნი ღვანან გარეშე, მ. 12,47; მრ. 3,32; ა. დედა ჩემი და ძმანი ჩემნი, მ. 12,49; მრ. 3,4; ა. დედაკაცი ქანანელი საზღვართა მათგან გამოვიდა, მ. 15,22; ა. ღრუბელმან ნათლისამან დააგრილა მათ, მ. 17,5 C; ა. მოვინმე-უცდა მას კაცი ერთი, მ. 19,16; ა. აჰა არს ქრისტე, მ. 24,23; მრ. 13,21; ა. უდაბნოსა არს, მ. 24,26 C; ა. სხუად ხუთი ქანქარი შეესძინე, მ. 25,20; ა. სხუად ორი ქანქარი შეესძინე, მ. 25,22; ა. მუდა... მოვიდა, მ. 26,47 C; ა. ელიას უკმობს ესე, მ. 27,47 C; ა. კრეტსაბმელი იგი ტაძრისად მის განიჰო ორად, მ. 27,51; ა. ძრვად იყო დიდ, მ. 28,2 C; ა. წინა-გიძღეს თქვენ გალილეად, მ. 28,7; ა. იესუ შეემთხვა მათ, 28,9.

ა. გამოვიდა მთესვარი თესვად, მრ. 4,3 C; ა. მოვინმე-ვიდა-ერთი შესაკრებელთ მთავარი, მრ. 5,22 C; ა. ლელვ იგი... განჴმა, მრ. 11,21; ა. იულა სკარიოტელი... წარვიდა, მრ. 14,10; ა. რაოდენსა შეგწამებენ შენ, მრ. 15,4; ა. ელიას ჰხადის, მრ. 15,35; ა. აღგილი, სადა დადევს იგი, მრ. 16,6.

და ა. იყო [შენ] დაღუმებულ, ლ. 1,20 C; ა. მიუდგე და ჴეე ძე, ლ. 1,31 C; ა. ელისაბეჰუცა მიდგომილ არს, ლ. 1,36 C; ა. მკვეალი უფლისად, ლ. 1,38; ა. გახარებ თქვენ სიხარულსა დიდსა, ლ. 2,10 C; ა. იყო კაცი ერთ იერუსალმს, ლ. 2,25 C; ა. ესე დგას დაცემად და აღდგინებად მრავალთა, ლ. 2,34; ა. კაცი საესს კეთროვნებითა იყო მას ქალაქსა, ლ. 5,12; ა. ღრუბელი აგრილობდა მათ, ლ. 9,34; ა. კაცმან ვინმე ლა-

ლად-ყო ერსა მას შორის, ლ. 9,38; ა. მიგეტ თქუენ ჳელმწიფებაჲ, ლ. 10,19 C; ა. უფროს იონაჲსა არს აქა, ლ. 11,32 C; ა. ყოველივე წმიდი არს თქუენი, ლ. 11,41; არტა თქუენ: ა. აქა ანუ იქი, ლ. 17,21; ა. იქი არს, ლ. 17,23; ა., უფალს, ზოგი ნაყოფთა ჩემთაჲ მიესცე გლახაკთა, ლ. 19,8; ა. ვეცხლი შენი, ლ. 19,20; ა. ჳელი განმცემელისა ჩემისაჲ, ლ. 22,21; ა. ერი და რომელსა ერქუა იუდა ისკარიოტელი, წინა-უძლოდა მას, ლ. 22,47; ა. კაცი ერთი, ლ. 23,50 C; ა. ორ კაც გამოჩნდეს, ლ. 24,4 C; ა. ორნი მათგანნი მივიდოდეს მასვე ღლესა შინა დაბასა, ლ. 24,13; ა. მე მივაღვინებ აღთქუმასა მამისა ჩემისა თქუენ ზედა, ლ. 24,49 C.

ა. კრაიი ღმრთისაჲ, ი. 1,29; ა. ქრისტე-კრაიი ღმრთისაჲ, ი. 1,36; ა. კეშ-მაიტიად ისრაიტელი, ი. 1,47; ა. იგი ნათელ-ჰსცემს, ი. 3,26; ა. გეტუჲ თქუენ, ი. 4,35 C; ა. დაბნელდა, ი. 6,17 C; ა. რომელი გიყუარდა შენ, ი. 11,3; ა. ვითარ სამე უყუარდა იგი, ი. 11,36; ა. მეუფჷ შენი მოვალს, ი. 12,15 C; ა. ყოველი სოფელი მოვიდა შედგომად მისა, ი. 12,19 CE; ა. აწ განცხადებულად იტყუ, ი. 16,29 C; ა. მოვალს ეამი, ი. 16,32; ა. ამათ იციან, რასა-იგი ვეტყოდე მათ, ი. 18,21; ა. გამოვიყვანო იგი თქუენდა გარე, ი. 19,4; ა. კაცი იგი, ი. 19,5; ა. მეუფჷ თქუენი, ი. 19,14; ა. ძჷ შენი, ი. 19,26; ა. დედაჲ შენი, ი. 19,27.

აპა ეგერა [აი, ხოტ; ითქმის II პირთან ძეგბარე საგანზე]: აპა ეგერა ღირე გიც თულასა შენსა, მ. 7,4 C; ა. ე. დაგ-შდების თქუენ სახლი თქუენი ოჯერი, მ. 23,38 C; ა. ე. გარქუ თქუენ, მ. 28,7; ა. ე. წინა-გიძღუს თქუენ გალილეას, მრ. 16,7; ა. ე. სასუფეველი ღმრთისაჲ შო-

რის თქუენსა არს, ლ. 17,21; ა. ე. შე-სლვასა ოდენ თქუენსა ქალაქად შეგე-გემთხვოს თქუენ კაცი, ლ. 22,10; ა. ე. ცოცხალ იქმენ, ი. 5,14.

აპა ესერა [აი, ხოტ; ითქმის I პირთან ძეგბარე საგანზე]: აპა ესერა ეარსკულავი იგი ...წინა-უძლოდა მათ, მ. 2,9 C; ა. ე. კეთროვანი ვინმე მოუქდა, მ. 8,2; ა. ე. ძრვა იყო დიდ, მ. 8,24; ა. ე. დე-დაკაცი ვინმე... მოუქდა, მ. 9,20; ა. ე. მე მივაღვინებ თქუენ, ეა ცხოვართა შორის მგელთა, მ. 10,16; ლ. 10,3; ა. ე. რომელნი სამოსლითა ჩჩვლითა მოსილ არიან, მ. 11,8; ა. ე. მე წარაველინო ანგელოზი ჩემი, წინაშე შენსა, მ. 11,10; მრ. 1.2; ლ. 7,27; ა. ე. მოწაფენი შენი იქმან, რომელი არა ჯერ-არს... საქმელ, მ. 12,2; ა. ე. მონად ჩემი, რომელი მე სათნო-იყუავ, მ. 12,18; ა. ე. უდიდეს იონაჲსა არს აქა, მ. 12,41; ლ. 11,32; ა. ე. უფროს სოლომონისა არს აქა, მ. 12,42; ლ. 11,31; ა. ე. დედაჲ მისი და ძმანი მისნი, მ. 12,46; მრ. 3,32 C; ა. ე. გამოვიდა მოესვარი თესვად, მ. 13,3; ა. ე. ღრუბელი ნათლისაჲ აგრი-ლობდა მათ, მ. 17,5; ა. ე. ჩუენ ყოვე-ლივე დაუტევეთ, მ. 19,27; მრ. 10,28; ა. ე. აღვალთ იერუსალმმდ, მ. 20,18; მრ. 10,23; ლ. 18,31; ა. ე. ორნი ბრმა-ნი სხდეს, მ. 20,30; ა. ე. მეღუჷ შენი მოვალს შენდა მშვიდი, მ. 21,5; ა. ე. პური ჩემი მზა-მიყოფიეს, მ. 22,4; ა. ე. მე მოვაღვინებ თქუენდა წინაწარმეტყუე-ლნი, მ. 23,34; ა. ე. დაუტევეთ თქუენ სახლთა თქუენთა ოჯრად, მ. 23,38; ა. ე. წინაჲსწარ გარქუ თქუენ, მ. 24,25; ა. ე. საუნჯესა შინა არს, მ. 24,26; ა. ე. სიძჷ მოვალს, მ. 25,6; ა. ე. სხუად ხუ-თი ქანქარი შეესძინე, მ. 25,20 C; ა. ე. შენი შენ თანა არს, მ. 25,25; ა. ე. მო-ახლებულ არს ეამი, მ. 26,45; ა. ე. მო-

იწია მიმცემელი ჩემი, მ. 26,46; ა. ე. იულა... მოვიდა, მ. 26,47; ა. ე. გესმა გმობად მაგისი, მ. 26,65; ა. ე. ძრვად იყო დიდ, მ. 28,2; ა. ე. გარკუ თქუენ, მ. 28,7 C; ა. ე. დასისა მისგანნი შვეინდეს ქალაქად, მ. 28,11; ა. ე. მე თქუენ თანა ვარ, მ. 28,20.

ა. ე. მოვალს უძლიერესი ჩემსა, მრ. 1,7; ა. ე. მდიდარი ვინმე მორბიოდა მისა, მრ. 10,17; ა. ე. აქა არს ქრისტე, მ. 13,21 C; ა. ე. წინაგწარ გითხარ თქუენ ყოველი, მრ. 13,23; ა. ე. მიეცემის ძქ კაცისად ჯელთა ცოდვილთასა, მრ. 14,41; ა. ე. მიმცემელი ჩემი მოახლებულ არს, მრ. 14,42.

ა. ე. შენ მუცლად-ილო და ჰშვე ძქ, ლ. 1,31; ა. ე. ელისაბედცა... მიდგომილ არს, ლ. 1,36; ა. ე. ვედა შევეალი უფლისაჲ, ლ. 1,38 C; ა. ე. ეა იყო კმად მოკითხვისა შენისაჲ ყურთა მომართ ჩემთა, ლ. 1,44; ა. ე. ამიერითგან მნატრიდენ მე ყოველნი ნათესავნი, ლ. 1,48; ა. ე. ვახარებ თქუენ სიხარულსა დიდსა, ლ. 2,10; ა. ე. დგას დაცემად და აღდგინებად მრავალთა, ლ. 2,34 E; ა. ე. მე და მამად შენი ვრორინებთ, ლ. 2,48; ა. ე. კაცთა მოაქუნდა ცხედროთა კაცი, ლ. 5,18; ა. ე. სასყიდელი თქუენი დიდ არს ცათა შინა, ლ. 6,23; ა. ე. გამოაქუნდა მკუდარი, ლ. 7,12; ა. ე. რომელნი სამოსლითა დიდებულთა და საშუებელთა მოსილ არიან, ლ. 7,25; ა. ე. კაცი მკამელი და მსუმელი ღვნისაჲ, ლ. 7,34; ა. ე. მოვიდა კაცი, ლ. 8,41; ა. ე. ორნი კაცნი მის თანა ზრახვიდეს, ლ. 9,30; ა. ე.

მტუერი რომელი აღუეკრა ფერკთა ჩუენთა, ლ. 10,11; ა. ე. მიგეც თქუენ ჯელმწიფებად, ლ. 10,19; ა. ე. შჯულის მეცნიერი ვინმე აღდგა, ლ. 10,25; ა. ე. არს სამი წელი, ლ. 13,7; ა. ე. დედაკაცი, ლ. 13,11; ა. ე. ათრეამეტი წენ არს, ლ. 13,16; ა. ე. არიან უკუნადსკენელნი, რომელნი იყვნენ პირველ, ლ. 13,30; ა. ე. მე განვასხამ ეშმაკთა, ლ. 13,32; ა. ე. დაუტევენთ თქუენ სახლნი თქუენნი ოჯრად, ლ. 13,35; ა. ე. იყო ვინმე კაცი, ლ. 14,2; ა. ე. მზა არს ყოველი, ლ. 14,17; ა. ე. ესოდენნი წელნი გმონენ შენ, ლ. 15,29; ა. ე. აქა არს, გინა თუ მუნ, ლ. 17,21 C; ა. ე. სასუფეველი ღმრთისად თქუენ თანა არს, ლ. 17,21 C; ა. ე. აქა არს, ლ. 17,23 C; ა. ე. ჩუენ დაუტევეთ ყოველივე თქსი, ლ. 18,28; ა. ე. კაცი ვინმე, ლ. 19,2; ა. ე. ეშმაკან გამოგითხოვნა თქუენ, ლ. 22,31; ა. ე. არიან აქა ორ დანაკ, ლ. 22,38; ა. ე. თქუენ წინაშე ვიკითხე, ლ. 23,14 C; ა. ე. კაცი, სახელით იოსებ, ლ. 23,50; ა. ე. ორ კაც ზედა მოადგეს მათ, ლ. 24,4; ა. ე. მე მოვივლინო თქუენ აღთქუმად იგი მამისა ჩემისაჲ, ლ. 24,49.

ა. ე. კრავი იგი ღმრთისაჲ, ი. 1,29 C; ა. ე. ქრისტე, ი. 1,36 C; ა. ე. მე გეტყვ თქუენ, ი. 4,35; ა. ე. განცხადებულად იტყვს, ი. 7,26; ა. ე. რომელი-ესე შენ გიყუარს, ი. 11,3 C; ა. ე. მეუფე შენი მოვალს, ი. 12,15; ა. ე. ყოველი სოფელი მივიდა შედგომად მისა, ი. 12,19 D; ა. ე. აწ განცხადებულად იტყვ, ი. 16,29.

ბ

ბ, ი/უ: სტატ.: არა უზნ [არ უზნა, არ აკვთ] მათ ძირ, მრ. 4,17 C; ლ. 8,13.

ბაგა: მიიწვინა იგი ბაგახა, ლ. 2,7; ჰპოვით ყრმად იგი შეხუეული და მწო-

ლარს ბ., ლ. 2, 12,16; კაცად-კაცადმან თქვენმან არა აღქანისა შაბათსა წარი გინა ვირი ზაგათაგან თუსთა, ლ. 13,15.

ზაგე: ერი ესე ზაგითა მათითა პატივ-მცემს მე, მ. 15,8; მრ. 7,6.

ზად ნ. დაბადება.

ზადე: მათ მეყსეულად დაუტევეს ზადე მათი და შეუდგეს მას, მ. 4,20; ჰსდევით ზადე (ბ—ე CD) თქუენი ნადირობად, ლ. 5,4; სიტყუთა შენითა გარდაუტეოთ ბ. (ბ—ე D), ლ. 5,5; ჰსდევით ბ. (ბ—ე D) ვეგ მარჯუენით კერძო, ი. 21,6; მათ მეყსეულად დაუტევეს ზადე იგი, მ. 4,22; მოუთრია ბ. იგი თევეზებითურთ, ი. 21,8 C; არა განსთქდა ზადე (ბ—ე CD) იგი, ი. 21,11; მსგავს არს სასუფეველი ცათაჲ სათრომელსა ზადეზა, მ. 13,47; სხუინი მოწიფენი... გამოითრევეს ბ. მას თევეზითა სავესესა, ი. 21,8; გამოიოდა სიმონ-პეტრე და გამოითრევედა ბ. მას ქუეყანად, ი. 21,11; მათ მეყსეულად დაუტევენეს ზადენი (+იგი C) მათნი, მრ. 1,18; განჰსთქდებოდეს ბ. მათნი, ლ. 5,6; განრაჲ-აგებდეს (განჰკერვიდეს C) ზადეთა მათთა, მ. 4,21; იგინიცა განაგებდეს ბ. ნავსა შინა, მრ. 1,19; მესათხვეულენი იგი... განჰრცხიდეს ბ., ლ. 5,2.

ზაკ: სხუაცა ცხოვარ არიან ჩემნი, რომელ არა არიან ამის ზაკისანო, ი. 10,16 C.

ზალანტ [ტომარა, ჩანთა]: ნუ წარგაქუნ ზალანტი, ნუსუა ვაშკარანი, ლ 10, 4; რომელსა აქუნდეს ბ., აღიდენ, ლ. 22,36 C; ოდეს-იგი წარგაველინენ თქუენ თზნიერ ზალანტიზა და ვაშკარანისა და ფერკთა შესისხმელთა, ლ. 22,35.

ზალარჯობა [დღესასწაული, როცა აფუებული პურიზ ჰვამ არ მეიბლუ-ბოდა]: პირველსა მას ზალარჯობაზა მოუქდეს მოწიფენი იესუს, მ. 26,17 C;

პირველსა მას დღესა ზალარჯობისასა ჰრქუეს მას მოწიფეთა თუსთა, მრ. 14, 92 C. [შდრ. უცომოება].

ზამ ნ. დასაბამ, ერთბამ, რაბამ.

ზანა, ი: პირველად არა იზანა ვიდრე პურისა ქამადმდე, ლ. 11,38 CD; უკუეთუ არა იზანინან, არა ქამიან, მრ. 7,4.

ზანილსა მას არა უქმს ზანა, გარნა ფერკთა ხოლო ზანაჲ, ი. 13,10 C; იწყო ზანად ფერკთა მათ მოწიფეთასა, ი. 13, 5 C; განბანილსა მას არა უქმს, გარნა ფერკნი ხოლო ბ., ი. 13,10.

უზანელითა გელითა ქამაჲ არა შეაგინებს კაცსა, მ. 15,20; უ. ჰეღითა ქამდეს პურსა, 7,2. უ. გელითა ქამენ პურსა, მრ. 7,5 C.

[ნ. განბანა, დაბანა, მობანა, საბანელ, ცხოვართა საბანელ].

ზანერეგეს: დაჰსდვა მათ სახელეში: ზანერეგეს, რომელ არს: ძენი ქუხილისანი, მრ. 3,17.

ზასრობა, 0—2 [დაცინვა; გმობა]: მღდელთ მოძღუარმან დიპო სამოსელი თუსი და თქუა: ზასრობს, მ. 26,65 C; თანა-წარმავალნი იგი ჰზასრობდეს მას, მ. 27,39 C; იგინი ბ. მას, მრ. 5,40; ლ. 8,53.

აწ გესმე ზასრობაჲ იგი მისი, მ. 26, 65 C; მრ. 14,64 C; რაეამს დაასრულეს ბ. იგი მის ზედა, მრ. 15,20 C.

[ნ. კ. განბასრუა].

ბევრ [ათი ათაზი, (10.000)]: წარმო-ულდინეს მას ერთი თანა-მდეზი ბევრისა შანთისაჲ, 18,24.

ბევრეულ [ათი ათაზობით, ათი ათა-ზეული, მრავალი]: რომელთა ზედა შეკრებულ იყო ბევრეული ერი, ლ. 12,1.

ბეკ, ბერკ ნ. კუარცხლბერკ.

ბელზებულ, ბერზებულ [ემმაგის ზაზგ-ლია]: ბერზებული (ბელ. C) მის თანა არს,

მრ. 3,22; უკუეთუს სახლისა ეფალსა ბერ-
ზებულით ჰხადოდეს, მ. 10,25; ესე არაათ
განასხამს ეშმაკთა, გარნა ბერზებული-
თა (ბელზ. C), მ. 12,24; მე ბ. (ბელზ. C)
განეასხამ ეშმაკთა, მ. 12,27; ზელზებუ-
ლითა (ბერზ. E) განასხამს ეშმაკთა,
ლ. 11,15; ბ. (ბერზ. E) განეასხამ
ეშმაკთა, ლ. 11,18,19.

ბერ. [მოხვედებული]: ვითარ კელ-ეწი-
ფების შობად კაცსა ბერსა, ი. 3,4.

[5. კ. დაბერება, სიბერე].

ბერვა ნ. აღმობერვა, შთაბერვა.

ბერძენ [რომაელა]: მოვიდენ ბერძენნი
და ალკოტონ ნათესავი ჩუენი, ი. 11,48 C.

ბერძლ [პერძნულად]: იყო წერილი.
ებრაელდრ, პრომაელდრ და ბერძლ,
ი. 19,20; იყო წიგნი წერილი მას ზედა
ბერძლითა [ხელს.] და ფრომინებრითა
და ებრაელდრითა, ლ. 23,38 C.

ბერძულ [პერძნული]: წერილ იყო
მას ზედა წიგნითა ბერძულითა [გამოც.]
და პრომაელდრითა და ებრაელდრი-
თა, ლ. 23,38.

ბერწ [ძვედერი არამზობელი (ჩუბ.);
გინგ მვილს ვერ შობს]: ელისაბეთ იყო
ბერწ, ლ. 1,7; რომელსა-იგი ერქუა ბ., ლ.
1,36; ნეტარ არიან ბერწნი, ლ. 23,29;
ნეტარ ბერწთა, ლ. 23,29 C.

ბეჰ: ტკრთები... დასდვიან ბეჰთა ზე-
და კაცთასა, მ. 23,4 C.

ბეჰედ: შეაუთ ბეჰედი კელსა მისსა,
ლ. 15,22; მიეციო ბ. კელსა მაგისსა,
ლ. 15,22 C.

[6. კ. აღბეჰედა, დაბეჰედა].

ბზე: ბზს (ბზე CD) დაწუას ცეცხლი-
თა უშრეტითა, ლ. 3,17; ბ. იგი დაწუას
ცეცხლითა მით უშრეტითა, მ. 3,12.

ბილწ. პილწ [სახიზდრება, ხისამაგ-
ლე]: რომელი წინაშე კაცთა მალლოვ
არს, პილწ არს წინაშე ღმრთისა, ლ.

16,15 C; რაეამს იხილოთ ბილწი იგი
ოკრებისაჲ, მ. 24,15 C; მრ. 13,14 C.

ბილწება [ვარყუსილება]: შინაგან გუ-
ლისაგან... გამოვლენ... ბილწებანი, მრ.
7,22 C.

[6. კ. შებილწება].

ბირება: იგინი კულად ლალდებდეს-
ვე ბირებითა მდღელთ მოძღუართათაჲ,
მრ. 15,13.

იგი წინადაწარ ბირებულ იყო, მ. 14,8.
ბისონ [ბაბაის წმინდა ქსოვილი, თე-
თრი ფერისა; ზმარობდენ შიგნით ჩახაგ-
მელად; მდრ. ზეგუ]: იმოსებოდა იგი
ძოწუელითა და ბისონითა, ლ. 16,19.

ბიწ ნ. უბიწო.

ბიჭ [(ბერის) ნამეფიგები, პროხი]: ძალ-
ნიცა ტაბლასა ქუეშე კამედ ბიჭისაგან
შვილთაჲსა, მრ. 7,28.

[6. კიდეე ნაბიჭ, ნაბიჭეე].

ბმა ნ. ბრალის-ბმა, გამობმა, დაბმა,
დამობმა, შიშთვილის-ბმა, წარბმა.

ბნღვჯვარე ნ. მბნღვჯვარე.

ბნევა ნ. განბნევა, დაბნევა, მიმოვან-
ბნეულ.

ბნელ [ბნელი; ხიზნელი]: ყოველი გუა-
მი შენი ბნელ იყოს, მ. 6,23; ლ. 11,34;
უკუეთუ ნათელი იგი შენ შორის ბ. არს,
მ. 6,23; ნუუკუე ნათელი იგი შენ შო-
რის ბ. იყოს, ლ. 11,35; ბ. იქმნა ყო-
ველსა ქუეყანასა, ლ. 23,44 C; მარიამ
მაგდალენელი მოვიდა განთიად, ვიდრე
ბნელ-ლა იყო, საფლავსა მას, ი. 20,1;
ბნელი იყო ყოველსა ქუეყანასა, მრ.
15,33; ლ. 23,44; შეყუარეს კაცთა ბ.
ვიდრე ნათელი, ი. 3,19; არა ბ. გეწიოს
თქუენ, ი. 12,35; უკუეთუ ნათელი იგი
შენ შორის ბნელ არს, ბ. იგი რაედენ-
ლა-მე, მ. 6,23; ბ. იგი მას ვერ ეწია,
ი. 1,5; ერი რომელი სხდა ბნელ-
ხა, იხილეს ნათელი დიდი, მ. 4,16;
რომელნი სხდეს ბ. და არდილთა სიკუ-

დილისათა, მ. 4,16; ლ. 1,79; არა მოვიდის ბ., ი. 8,12; რომელი ვალნ ბ., ი. 12,35; ძენი იგი... განითხინენ ბ. მას, მ. 8,12; განაგდეთ (განჯადეთ C) ეგე ბ. მას გარესკელსა, მ. 22,13; 25,30; რომელი რაჲ გრქუნ თქუენ ბ. შინა, მ. 10,27; რომელი ბ. შინა ჰსთქუათ, ლ. 12,3; ნათელი იგი ბ. შინა ჩას, ი. 1,5; ბ. შინა არა დაადვრეს, ი. 12,46; არა აქუნდეს აღგილი რაჲმე ბნელისაჲ, ლ. 11,36; ესე არს... კელმწიფებამ ბ., ლ. 22,53.

[6. კ. დაბნელება].

ბოკლ ნ. განბოკლება, ვანბოკლებულ. ბორბალ [არ. იგაღლი]: იყო მეცსეულად ბორბალი ქარისაჲ დიდი, მრ. 4,37.

ბორგა, 0—1 [გიქიციოთ უაზროდ ლაპარაკი]: ეშმაკი არს მის თანა და ბორგის, ი. 10,20 C.

ბორკილ: მრავალი ბორკილი და ჯაქვ... განებეთქა და დამეუსრა, მრ. 5,4 C; მრავალ გზის ჯაქვთა და ბორკილითა შეკრულ იყო იგი, მრ. 5,4.

[6. კ. შებოროკლება].

ბოროტ [ბორძიტ; სიბორძიტე, ბორძიტება]: უკუეთუ თული შენი ბოროტ იყოს, მ. 6,23; ლ. 11,34; თული შენი ვიდრემე ბ. არს, მ. 20,15; იყენეს საქმენი მითნი ბ., ი. 3,19; საქმენი მისნი ბ. არიან, ი. 7,7; სიტყუაჲ ბოროტი, მ. 5, 11; ბოროტმან კაცმან ბოროტისაგან საუნჯისა გამოიღის ბ., მ. 12,35; ლ. 6,45; ნათესაჲ ბ., მ. 12,39; 16,4; ლ. 11,29; რომელმან ბ. თქუს მამისათჳს და დღისათჳს, მ. 15,4; მრ. 7,10; რაოდენი პოვეს ბ. და კეთილი, მ. 22,10; რაჲ ბ. უქმნიეს მაგას, მ. 27,23; მრ. 15, 14; ლ. 23,22; უკუეთუ გავსოვს რაჲმე ბ. ვისთჳსმე, მრ. 11,25; რომელი ქმნა ბ. ჰეროდე, ლ. 3,19; ლაზარე ეგრევე ბ. (მიილო), ლ. 16,25; ბ. თუ რაჲმე ვთქუ, წამე ბოროტისა მისთჳს, ი. 18,23 C;

ბოროტმან კაცმან, მ. 12,35; ლ. 6,45; ბ. მან მონამან, მ. 24,48; ნუ უტლებით ბოროტსა, მ. 5,39 C; რაჲსათჳს თქუენ ბოროტსა ზრახავთ, მ. 9,4; ბ. სენსა, ლ. 5,31; რომელი იქნნ ბ., ი. 3,20; უკუეთუ ბ. ვიტყოდე, ი. 18,23; უკუეთუ მცა არა იყო ბოროტის მოქმედი, ი. 18,30; ბ. მოქმედნი აღდგომასა საშუჯელისასა (აღდგებოდინან), ი. 5,29; რომელმან... ელ-იწიფოს ბ. სიტყუად ჩუენდა, მრ. 9,39; არა წინააღდგომად ბოროტისა, მ. მ. 5,39; რაჲ ჯერ-არს შაბათისა: კეთილისა საქმს ანუ ბ. ყოფამ, ლ. 6,9; იწყეს მწიგნობართა მათ და ფარისეველთა განზრახვად ბ., ლ. 11,53; მიქსნენ ჩუენ ბოროტისაგან, მ. 6,13; ბ. საუნჯისა გამოიღის ბოროტი, მ. 12, 35; ლ. 6,45; ად დაიკვნე იგინი ბ., ი. 17,15; უკუეთუ ბოროტსა ვიტყოდე, წამე ბოროტისათჳს, ი. 18,23; ბოროტი თუ რაჲმე ვთქუ, წამე ბოროტისა მისთჳს, ი. 18,23 C; მოკუერიდეს ყოველთა მათ ბოროტად სნეულთა, მ. 4,24; რომელი ბ. სნეულ იყენეს, მ. 8,16; მობართუეს ყოველი ბ. ვნებულნი, მ. 14,35; ასული ჩემი ბ. ეშმაკულ არს, მ. 15,22; ცისად-ცისად ბ. იგუმების, მ. 17,15; ბოროტნი იგი ბ. წარწყმდნენს, მ. 21,41; მონაო ბოროტო, მ. 18,32; შეემთხვნეს... ეშმაკეულნი... ფრიად ბოროტნი, მ. 8,28; გულის სიტყუანი ბ., მ. 15,19; მრ. 7,21; ყოველნი ესე ბ. შინაგან გამოვლენ, მრ. 7,23; იყენეს საქმენი მითნი ბ., ი. 3,19 C; ბ. იგი ბოროტად წარწყმდნენს, მ. 21, 41; შეკრიბეს ყოველი, რაჲდენიცა პოვეს, ბოროტნიცა და კეთილნიცა, მ. 22, 10 C; მზს მისი აღმოავლინის ბოროტთა ზედა და კეთილთა, მ. 5,45; ბ. სენტაგან, მრ. 1,34; ჯერ-არსა შაბათისა კეთილისა საქმს ანუ ბოროტისაჲ, მრ. 3, 4; ლ. 6,9 C; განთქუან სახელი თქუენი

ვიტარცა ზოროტთა ძისათჳს კაცისა, ლ. 6,22.

[6. კ. სიბოროტე, უბოროტეს].

ზოროტება ნ. თულ-ბოროტება.

ზორცუ: ყოველნი მთანი და ბორცუ-ნი დამდაბლდენ, ლ. 3,5; მაშინ იწყონ სიტყუად ბორცუთა, ლ. 23,30.

ბრადნ ნ. საბრადნელ.

ბრალ [ბრალი, დანაშაული]: ბრალ ირად ეპოვე კაცისა მაგის თანა, ლ. 23, 14 C; ბრალმცა არა იყო მათდა, ი. 15, 22 C, 24 C; უკუეთუ ესოდენ ბრალი არს კაცისა დედაკაცისა თანა, მ. 19, 10; არარად ბ. სიკუდილისა ეპოვე ამის თანა, ლ. 23,22; ვისი ბ. არს, ი. 9,2 C; არა მაგისი ბ. არს, ი. 9, C; მე არცა ერთი ბ. ეპოვე ამის თანა, ი. 18,38; 19, 4; რომელმან მიმცა მე შენ, უფროდნი ბ. აქუს, ი. 19,11 C; არარას ბრალხა ეპპოვებ კაცისა ამის თანა, ლ. 23,4; მე არცა ერთსა ბ. ეპპოვებ მაგის თანა, ი. 18,38 C; მე ბ. მის თანა არას ეპპოვებ, ი. 19,4 C, 6; უკუეთუ გერ-არს კაცისა განტეკებდა ცოლისა თჳსისა ყოვლისათჳს ბრალისა, მ. 19,3; დაწერილი ბ. მისისა იყო ესრეთ დაწერილი, მრ. 15,26; რომლისა ბრალისათჳს შეახო, ლ. 8,47; დაჰსდევს თავსა მისსა ზედა ბრალად მისა დაწერილი, მ. 27,37; ზედა დაწერა ბ. მისა ესე, მრ. 15,26 C.

[6. კ. უბრალო].

ბრალება, ა—3: მე მამბრალებთა, რ ყოვლადვე განვაცოცხლე კაცი შაბათისა, ი. 7,23.

ბრალის-ბმა, ე [ბრალის ქონება, დანაშაული]: უკუეთუმცა ბრმა იყვენით, არამცა ბრალ-გება, ი. 9,41 C.

ბრალობა: იწყო ბრალობად მისა, მ. 16,22; მრ. 8,32.

ბრკოლ ნ. დაბრკოლება.

ბრკუმ, ი/უ ლობ. [ფეხის წაგრა, ფეხის წაბეზა, წამორძიკება]: უკუეთუ ვინმე ვილოდის დღისი, არა უბრკუმებს, ი. 11,9 C; უკუეთუ ვინმე ვილოდის ღამესა, უბრკუმებს მას, ი. 11,10.

ბრმა: რომელი-იგი ოდესმე ბრმა იყო, ი. 9,13 C, 24 C; ბ. იყო და აღუხილნა, ი. 9,18 C; ბ. ვიყავ და აწ ვხედავ, ი. 9,25 C; ნუუკუე ჩუენცა ბ. ვართ, ი. 9, 40 C; უკუეთუმცა ბ. იყენით, ი. 9,41 C; მოჰგუბრებს მას ეშმაყული ბრმა და ყრუდ, მ. 12,22; ბ. ბრმისა თუ წინა-უძღვნ, შესტოიან, მ. 15,14; მოჰგუბრებს (მოართუეს C) მას ბ. და ევედრებოდეს, მრ. 8,22; ძმ ტიმესი ბარტიმოსს, ბ., ჯდა მთხოველად გზასა თანა, მრ. 10, 46; ბ. ვინმე ჯდა გზასა ზედა მთხოველად; ლ. 18,35; იხილა კაცი, ბ. შობითვანი, ი. 9,1; ბ. იშვა, ი. 9,2,19,20; რომელი-იგი იყო პირველად ბ., ი. 9, 14,17,24; ბ. იყო და აღიხილნა თულ-ნი, ი. 9,18; ბ. ვიყავ და აწ ვხედავ, ი. 9,25; ბ. იგი და ყრუდ იტყოდა და ჰხედვიდაცა, მ. 12,22; ბრმამან მან ჰრქუა მას, მრ. 10,51; ბრმად ბრმასა თუ წინა-უძღვნ, შესტოიან, მ. 15,14; ნუ კელ-ეწიფებისა ბ. ბრმისა წინა-ძღუნვად, ლ. 6,39; რომელმან აღუხილნა თულნი ბ., ი. 11,37; უპყრა კელი ბ. მას, მრ. 8,23 C; მოუწოდეს ბ. მას და ეტყოდეს, მრ. 10,49; მერმე ჰრქუეს ბ. მას, ი. 9,17 C; ნუ კელ-ეწიფებისა ბრმისა ბრმისა წინა-ძღუნვად, ლ. 6,39; ნუ უკუე ეშმაკსა კელ-ეწიფების ბ. თულთა აღიხილვად, ი. 10,21; ჰგოზა თიჯად იგი ზედა თულთა ბ. მის, ი. 9,6 C; თულნი... ბრმად შობილისანი, ი. 9, 32 C.

რომელთა ჰყვანდა... ბრმები, მ. 15, 30; მას შინა ისხა სიმრავლმ უძღურთად, ბ., მკელობელები, განმელები, ი. 5,3; მოს-

დედეს მას ორნი ბრძანა, მ. 9,27; ბ. აღიხილენ, მ. 11,5; ლ. 7,22; ბ. არიან და წინამძღუარნი ბრძანათანი, მ. 15,14; ბ. ხელდედს, მ. 15,31 C; ორნი ბ. სხდეს გზას ზედა, მ. 20,30; მოუტდეს მას ბ. და მკელობელნი, მ. 21,14; გლახანი, უცხონი და ბ. და მკელობელნი შემოიყვანენ აქა, ლ. 14,21; ნუუქუე ჩუნცა ბ. ვართ, ი. 9,40; უქუეთუშა ბ. იყვენით, ი. 9,41; მოუტდეს მას ბ. იგი, მ. 9,28; ვა მტუენდა, მწიგნობართა ბრძანა, მ. 23,16 C; მრავალთა ბ. მიჰმალა ხედვად, ლ. 7,21; მხადე გლახათა უმეტართა, მკელობელთა, ბ., ლ. 14,13; ქადაგებად ტუუეთა განტევებად და ბ. აღიხილვად, ლ. 4,18; ვა მტუენდა, მწიგნობარნო ბრძანა, მ. 23,16; ცოფნო და ბ., რომელი უფროჲს არს, მ. 23,17,19; წინამძღუარნო ბ., მ. 23,24; ფარისეველნო ბ., მ. 23,26; თუალნი შობითგან ბრძანასი, ი. 9,32; თუალნი ბ. მისი, ი. 9,14 C; 11,37 C; მსცხო მან თიგად იგი თუალთა მისი ბრძანათა, ი. 9,6; ნუთუ ეშმაკი შემძლებელ არს თუალთა ბ. ახილვად, ი. 10,21 C; სიმრავლს... ბრძანათა, ი. 5,3 C; წინამძღუარნი ბრძანათანი (არიან), მ. 15,14.

[ნ. კ. დაბრმობა, სიბრმე].

ბრძანება, 0—2: რომელი ბრძანა მოსე, მ. 8,4; მრ. 1,44; ბ. მიცემად იგი მას, მ. 14,9; ბ. მისი უფალმან მან მისმან განსყიდა, მ. 18,25 C; იგინცა აკურთხნა და ბ. დაგება, მრ. 8,7 C; მოსე ბ. წიგნი განტევებისად მიცემად და განტევებად, მრ. 10,4; დადგა იესუ და ბ. მოწოდება მისი, მრ. 10,49; ლ. 18,40; ბ. მოწოდება მონათა მათ, ლ. 19,15; ეწა ბ. მოსე, ლ. 5,14 C; ბ. პილატე, ი. 19,38 C; ად სიტყუთ ხოლო ბრძანე, მ. 8,8; აწ ბ. დაკრძალვად საფლავი იგი, მ. 27,64.

ი/უ: მე გიბრძანებ შენ განსლვად მაგისგან, მრ. 9,25; სულთაცა არაწმიდათა უბრძანებს, მრ. 1,27; ტელმწიფებითა და ძალითა უ. სულთა არაწმიდათა, ლ. 4,36; ქართაცა უ. და წყალთა, ლ. 8,25; ეწა მიბრძანა მე უფალმან, მ. 27,10; მოსე გულ-ფიტხელობისა თქუენისათჳს გიბრძანა განტევებად ცოლთა თქუენთად, მ. 19,8; ეწა უბრძანა მას ანგელოზმან უფლისამან, მ. 1,24; უ. (იესუ) წილისლვად, მ. 8,18; უ. ერსა მას დასხდომად, მ. 14,19; 15,35; მრ. 8,6; უ. მათ დასხდომად, მრ. 6,39; უ. უფალმან მისმან განსყიდა ცოლისად, მ. 18,25; უ. მათ იესუ, მ. 21,6; 26,19; 28,16; მრ. 5,13 C; 11,6; 14,16; უ. მიცემად გუამი იგი მისი, მ. 27,58; უ. მათ, რა მისცენ მას ჰამადი, მრ. 5,43; ლ. 8,55; უ. მოღებად თავი მისი, მრ. 6,27; უ. მოკუეთად თავისა მისისად, მრ. 6,27 C; უ. დაეგება მათა, მრ. 8,7; უ. მათ ქუეყანით შე-რე-დგინებად მცირედ, ლ. 5,3; ეწა უ. მოსე საწამებელად მათა, ლ. 5,14; უ. სულსა მას არაწმიდასა განსლვად კაცისა მისგან, ლ. 8,29; თავადმან უ. მათ, ლ. 8,32; უ. მას პილატე, ი. 19,18; მიბრძანე... დაფლვად მამისა ჩემისა, მ. 8,21; ლ. 9,59; მ. მისლვად კოლტსა იმას ღორთასა, მ. 8,31; მ. მისლვად შენდო, მ. 14,28; მ. ჩუენ ღორებსა იმას, მრ. 5,12; მ. ჯმნად სახლეულთა ჩემთაგან, ლ. 9,61; გუბრძანე ჩუენ მისლვად კოლტსა იმას, მ. 8,31 C; მონასა ჩემსა უბრძანა [I ბ.], მ. 8,9 C; არაწმიდათა მათ სულთა უბრძანის, მრ. 1,27 C; ეამსა მკისისა უბრძანა [I ბ.] მომკალთა მათ, მ. 13,30; რა არა უბრძანოს მათ უფსკრულთა შთავრდომად, ლ. 8,31; რა უ. მათ ღორებსა მას შესლვად, ლ. 8,32; ანგელობთა მისთა უბრძანებთის შენთჳს, მ. 4,6; ლ. 4,10.

მოიღეს ბრძანებაჲ ჩუენებით ანგელოზისაგან, მ. 2,12,22; გამოქდა ბ. აგსტოს კეისრისაგან, ლ. 2,1; იქმნა ბ. შენი, ლ. 14,22; ყო ბ. მისი, ლ. 17,9; დაასრულა იესუ ბ. ესე, მ. 11,1 C; დაასრულნა იესუ ბრძანებანი ესე, მ. 11,1.

ვა ბრძანებულ არს შჯულსა უფლისასა, ლ. 2,24 C; იყო მისა ბ. სულისა მიერ წმიდისა, ლ. 2,26 C; იქმნა ბრძანებული შენი, ლ. 14,22 C; ოდეს ჰყოთ ბ. თქუენდა, ლ. 17,10; ყო ყოველი იგი ბ., ლ. 17,9 C; რაჟამს ჰყოთ ყოველი იგი ბ. თქუენდა მიმართ, ლ. 17,10 C.

[ნ. კ. საბრძანებელ].

ბრძენ: ხუთნი იგი მათგანნი იყენეს სულელ და ხუთნი ბრძენ, მ. 25,2 C; სარწმუნოდ იგი მონად და ბრძენი, მ. 24,45; ემსგავსოს იგი კაცსა ბრძენსა, მ. 7,24 C; მე მოვაუღინე თქუენდა წინაწარმეტყუელნი, ბრძენნი და მწიგნობარნი, მ. 23,34; ხუთნი იგი მათგანნი იყენეს სულელნი და ხუთნი ბ., მ. 25,2; ბრძენთა მათ მიიღეს მათ თანა ზეთი, მ. 25,4; მიუგეს ბ. მათ და ჰრქუეს, მ. 25,9; სულელნი იგი ეტყოდეს ბ. მათ, მ. 25,8; ჯამფარე ესე ბრძენთაგან და მეცნიერთა, მ. 11,25; ლ. 10,21.

[ნ. კ. სიბრძენე].

ბრძოლა, 0—2: მსახურნი იგიემა ჩემნი მბრძოლდეს, რამცა არა მივეცი ჰურიათა, ი. 18,36 C.

რაჟამს გესმოდის თქუენ ბრძოლაჲ და ემად წყობისად, მრ. 13,7 C; რომელი მეუფე მიუვილნ სხუასა მეუფესა ბრძოლაჲ, ლ. 14,31; გესმოდინ ბრძოლანი და ჰამბაენი ბრძოლათანი, მ. 24,6; მრ. 13,7; ოდეს გესმოდინ ბრძოლანი და შფოთნი, ლ. 21,9.

ბრწყინვა, 0—1: ელვად... ბრწყინვენ დასავალამდე, მ. 24,27 C; ბ. ვიდრე კიდელმდე მისა, ლ. 17,24; ეგრე ბრწყინვენ ნათელი თქუენი წინაშე კაცთა, მ. 5,16.

[ნ. კ. აღმობრწყინება, ბრწყინვალე, გამობრწყინება, განბრწყინება].

ბრწყინვალე, მარწყინვალე: სამოსელი მისი იქმნა მბრწყინვალე (ბრწყ. D) და სპეტაკ ევა თოვლი, მრ. 9,3; სამოსელი ბრწყინვალე (ბ - ე D), ლ. 23,11; სამოსლითა ბრწყინვალითა, ლ. 24,4 C; ჰხედვიდა ბრწყინვალედ ყოველთა, მრ. 8,25; იხარებდა დლითი-დლედ ბ., ლ. 16,19.

ბრჭალ [ქუსელი, ტერფი]: აღილო ჩემ ზედა ბრჭალი მისი, ი. 13,18.

ბულე ნ. დაბულება.

ბურვა ნ. დაბურვა.

ბუტკო ნ. გამობუტკოე.

ბლუარ [სამსრფეთი]: დედოფალი იგი ბლუარისაჲ აღდგეს, მ. 12,43 C.

ბლულეძა ნ. გამობლულეძა.

1. ბჰე [მთავარი კარი, πορτα]: ვრცელ არს ბჰე (ბჰე D), მ. 7,13; ფართო არს ბ., მ. 7,13 C; იწრო არს ბ. (ბჰე D), მ. 7,14; შვეილოდეთ იწროსა მას ბჰესა, მ. 7,13 C; შვეილეთ იწროსაგან ბჰისა, მ. 7,13; ბჰენი ჯოჯობეთისანი ვერ ეროდინ მას, მ. 16,18; ვა გამოვიდა იგი ბჰეთა, მ. 26,71 C; მიეახლნეს იგინი ბ. ქალაქისათა, ლ. 7,12; შვეიდა იესუ ბ. ქშულთა, ი. 20,19 C, 26 C; ვა გამოვიდა იგი გარეშე ბ., მ. 26,71; პეტრე დგა გარეშე ბ. მათ, ი. 18,16 C; დაერლომილი იღვა ბ. თანა მისთა, ლ. 16,20 C; დაერლომილი იყო წინაშე ბ. მისთა, ლ. 16,20.

2. ბჰე [მოსამართლე]: ჩუეულ იყო ბჰე იგი მიტევებად ერთისა ჰყრობილისა ერსა მას, მ. 27,15 C; შერეს იგი და მიიყვანეს და მისცეს ჰილატეს ბჰესა, მ. 27,2 C; და ლათუ ესმეს ესე ბ. მას, მ. 28,14 C; დაუჯრდებოდა ბ. მასცა ფრიად, ლ. 27,14 C; იესუ წარდგა წინაშე მის ბჰისა, მ. 27,11 C; მაშინ ერისა კაცთა მათ ბჰისათა წარიყვანეს იესუ ურაკარაკად, მ. 27,27 C.

გ. სტატ. [არხეზობა, ყლფნა]: გაციე [გარხეზობ, ვიხყოფები] სიყუარულსა ზედა მისსა, ი. 15,10; რომელი ზგიეც ცხორებდალ საუკუნოდ, ი. 6,27; ზგიეთ სიყუარულსა ზედა ჩემსა, ი. 15,10; ცოდვანი თქუენნი ზგიან, ი. 9,41; ძალნი... ზგიანმცა დღენდელად დღედმდე, მ. 11, 23; ნაყოფი იგი თქუენი ეგენ, ი. 15, 16 C; მტკიცედ ეგენით სიყუარულსა მის ჩემსა, ი. 15,9 C; ვითარ-მე უკუე ეგობ მეუფებამ იგი მისი, მ. 12,26 C; იგი ხოლო ე., ი. 12,24; ქრისტე უკუნისადმდე ე., ი. 12,34; (ნასხლევი) უკუეთუ არა ე. ვენაქსა ზედა, ი. 15,4; რა სიხარული ჩემი თქუენ თანა ე., ი. 15, 11; ნაყოფი თქუენი ე., ი. 15,16; ეგენთ სიყუარულსა ჩემსა, ი. 15,10 C; სიკუყუენი ჩემნი თქუენ თანა ეგენ, ი. 15,7.

გალობა: გალობამ წართქუეს და განვიდეს, მ. 26,30; მ. 14,26; გალობით გამოვიდეს, მ. 26,30 C.

გამო 1. [თანდ., მითხვებ., ნათ. ბრ., = გამო]: ამის გამო, ი. 6,66; 19,12; ერისა მის გ., მრ. 2,4 C; 3,9 C; მის გ., მრ. 6,14 C; ლ. 14,20; ი. 1,7 C; 3,17 C; 11, 4 C; 12,11 C; მათ გ., ი. 5,39 C; საქმეთა მათ გ., ი. 14,11 C; ჩემ გ., ი. 6, 57 C; 10,9 C; 14,6 C.

გამო 2. [თანდ., მითხვებ მცქმ. ბრ., = იდან]: ნავით გამო [ნავიდან], ლ. 5,3 C; მიღლით გ., ლ. 24,49; ღრუბლით გ., მ. 17,5; მრ. 9,7; ლ. 9,35.

[ნ. კ. გამომართ, შინაგამო, შინაგამომართ].

გამოაქუნ ნ. გამოქუნ.

გამობმა, ი: გამო-თუ-იმახ ქელსა მისსა ვირით საფქველი, მრ. 9,42.

ა—2, სტატ.: ამათ ორთა მცნებათა შინა ყოველი შჯული და წნწრქლნი გამოობენ (= გამოაბან), მ. 22,40 C.

გამობრწყინება, დ: ნათელი გამობრწყინდა მათ ზედა, მ. 4,16; გ. პირი მისი ერა მზო, მ. 17,2; დიდებამ უფლისად გ. მათ ზედა, ლ. 2,9; ნათელი გ. წარმართთა ზედა, ლ. 2,32 E; ერა ელვად რამ გამობრწყინდის მზის აღმოსავალით, მ. 24,27; ელვად... ქუეშე ცასა გ., ლ. 17, 24 C; მაშინ მართალნი გამობრწყინდენ, მ. 13,43.

ო/უ — დ: ნათელი გამოობრწყინდა მათ, მ. 4,16 C.

ნათელი გამოობრწყინებად წარმართთა ზედა, ლ. 2,32 D.

ელვად რამ გამოობრწყინებულ ცათა შინა ქუეშე ცასა გამოობრწყინდის, ლ. 17, 24 C.

გამობუტკოვ, 0—1 [ჩირთიხ, გვირტიხ გამოდგმა]: რტონი მისნი დაჩიან და ფურცელი გამობუტკონ, მ. 24,32 C.

გამობლუღემა, 0—2 [გამოვლეჯა, გამოვხვა]: არავინ დაადგის სადგმელი ახალი უმურკნეველისამოსელსა ძეულსა, რ გამობლუღემა სიმტკიცემან მან ახლისამან და უფროდის განხეთქილებამ შეიქმნის, მ. 9,16 E.

ი: გამოობლუღემა..., იქვე D.

გამოვღემა, ა—2: გამოვადგეს იგი მიერ საეწიანით, მრ. 12,8.

გამოვგებება, ე: ყოველი იგი ქალაქი გამოვგებვოდა იესუს, მ. 8,34 C; გ. მას სამარობნით კაცი, მრ. 5,2 C.

გამოვგულ, 0—1 [გამოვგულა]: ლაზარე: აღდგ და გამოვგული [გამოვი], ი. 11, 43 C.

გამოვგურა, 0—3 [გამოვგურა, ი/უ]: (პილატე) გამოვგურარა [გამოვგურანა] იესუს გარე, ი. 19,13 C; ამა გამოვგურართ იგი გარე [გამოვგურან მას გარეთ], ი. 19,4 C.

გამოვღგინება, ა—2 [გამოვგენება, მოვგენება]: გამოვღგინეს ნავი ქუეყანოდ [მოვგენეს ნავი ზმელეთზე (მიწაზე)], ლ. 5,11.

გამოლი, 0—1: მდინარენი მუცლისა მისისაგან გამოლოლიან წყალთა ცხოველთანი, ი. 7,38 C.

გამოვალ, 0—1: რომელი გამოვალს პირისაგან ღმრთისა, მ. 4,4; რომელი გ. პირისაგან, იგი შეაგინებს კაცსა, მ. 15, 11; გამომავალი პირით გულისაგან გ., მ. 15,18; ნულარამცა შენგან ნაყოფი გ. უკუნისამდე, მ. 21,19 C; რომელიცა გ. მისგან, მრ. 7,15; რომელ კაცისაგან გ., მრ. 7,20 C; ყოველი ესე ძკრი შინაგან გ., მრ. 7,23 C; რომელი მამისა ჩემისაგან გ., ი. 15,26; გულისაგან გამოვლენ გულის სიტყუანი ბოროტნი, მ. 15,19; მრ. 7,21; ყოველნი ესე ბოროტნი შინაგან გ., მრ. 7,23; რტონი მისნი დაჩჩან და ფურცელი გამოვალს, მ. 24,32; მრ. 13,28; რაემს გ. ფურცელი, ლ. 21,30.

გამოვედ, გამოვიდ, 0—1: ვითარ გამოვიდოდა იგი გზად, მრ. 10,17 C; ეა გ. იესუ ...იერიქოთ, მრ. 10,46; ვითარ გ. იგი ტაძრით, მრ. 13,16; გამო-რა-ვიდოდა იგი ტაძრით, მრ. 13,1; ხვალისაგან, გ., ორი დრაჰკანი მისცა, ლ. 10,35 C; რომელნი გამოვიდოვლეს საფლავებისა მისგან, მ. 8,28; ვითარ გ. იგინი იერიქოთ, მ. 20,29 C; ვითარ გ., პოვეს კაცი კრინელი, მ. 27,32 C; ვითარ გ. იგინი ბეთანიათ, შეემშია, მ. 11,12; (სიტყუანი) გ. პირისაგან მისისა, ლ. 4,22; გ. ეშმაკნი მრავალთაგან, ლ. 4,41 C; ძალნი გ. მისგან, ლ. 6,19; გ. ქალაქისა მისგან, ი. 4,30 C; ვითარ გამო-ოდენ-ვიდოდეს მიერ ნავით, მრ. 6,54; რაემს გამოხჯოდლით მიერ სახლით, მ. 10,14 C; რაემს გ. მიერ, მრ. 6,11 C; გამო-რა-ხჯოდლით მიერ, მრ. 6,11; გ. მიერ ქალაქით, ლ. 9,5; გ. მიერ უბანთა მისთა, არქუთ მათ, ლ. 10,10; გამოვიდოლიან კეთილისა მოქმედნი, ი. 5,29.

მიეიქცე სახიდ ჩემდა, ვინაეცა გამო-ვედ, მ. 12,44; ლ. 11,24; ღმრთისაგან გ. და მოსრულ ვარ, ი. 8,42; მე ღმრთისაგან გ., ი. 16,27; გ. მამისაგან, ი. 16,28; შენგან გ., ი. 17,8.

ამისგან ვითო, რ' ღმრთისაგან გამოხვედ, ი. 16,30.

ყოველი იგი ქალაქი გამოვიდა, მ. 8, 34; გ. იესუ სახლისა მისგან, მ. 13,1; გ. მთესვარი თესვად, მ. 13,3; მრ. 4,3; ლ. 8,5; გ. იესუ და იხილა ერი, მ. 14, 14; მრ. 6,34; გ. პეტრე ნავით, მ. 14, 29; დედაკაცი ქანანელი საზღვართა მათგან გ., მ. 15,22; ეა გ. მიერ მონაჲ იგი, მ. 18,28; რომელ გ. განთიადიოვან დადგინებად მოქმედთა საყურძენსა თუსსა, მ. 20,1 C; გ. ეშამესა ეამსა, მ. 20,3; მერმე გ. შეექუსესა და მეცხრესა ეამსა, მ. 20,5 C; მეთერთმეტესა ეამსა ვითარ გ., მ. 20,6 C; გ. იესუ ტაძრისა მისგან, მ. 24,1; გ. იგი ვარეშე ბქეთა, მ. 26,71; გ. ვარეთ და ტიროდა მწარედ, მ. 26,75 C; გ. მიერ შესაკრებლით, მრ. 1,29; აღდგა და გ. მიერ, მრ. 1,35; იგი გ. მიერ, მრ. 1,45; გ. წინაშე ყოველთასა, მრ. 2,12; გ. ზღუს კიდესა, მრ. 2,13; გ. მიერ და მოვიდა სოფლად თუსა, მრ. 6,1; იგი გ. და ჰკითხა დედასა თუსსა, მრ. 6,24; გ. საზღვართაგან ტუროსისა და სიდონისათა, მრ. 7,31; გ. იესუ და მოწაფენი მისნი დაბნებსა მას კესარია ფილიპოსისა, მრ. 8,27; გ. იგი გზასა, მრ. 10,17; გ. ბეთანიად ათორმეტთა თანა, მრ. 11,11; გ. პეტრე ვარეშესა მას ებოჯასასა, მრ. 14,68; ეა გ., ვერ ეტყოდა მათ, ლ. 1,22 C; გ. მიერ და წარვიდა, ლ. 4,42; 22,39; ამისა შემდგომად გ., ლ. 5,27; მამაჲ მისი გ. და ჰლოცვიდა მას, ლ. 15,28; რომელსა დღესა გ. ლოთ სოდომით, ლ. 17,29 C; გ. მიერ გალილეად, ი. 4,43; გ. კელთა მათთაგან, ი.

7,30 C; ეღრე აღდგა და გ., ი. 11,31; გ. მკუდარი იგი, ი. 11,44; ღმრთისაგან გ. და ღმრთისა მივალს, ი. 13,3; გ. მოწაფეთა მისთა თანა, ი. 18,1; გ. და ჰრქუა მათ, მ. 18,4; გ. სხუად იგი მოწაფელს, ი. 18,16 C; გ. პილატე მათა გარე, ი. 18,29; კულად გ. ჰურიათა, ი. 18,38; კულად გ. პალატე გარე, ი. 19,4; გ. იესუ გარე, ი. 19,5; გ. პეტრე და სხუად იგი მოწაფელს, ი. 20,3; გ. სიმონ-პეტრე და გამოითრევედა ბედესა მას, ი. 21,11.

გამო-რამ-ვიდა, ვერ ეძლო სიტყუად მათა, ლ. 1,22.

რამსა გამოხუდილით უდაბნოსა ხილვად, მ. 11,7,8,9; ლ. 7,24,25,26; ევა ავაზაკსა ზედა გ. ...შეპყრობად ჩემდა, მ. 26,55; მრ. 14,48.

ივინი გამოვიდეს, მ. 9,31,32; მრ. 16,20; ივინი გ. კაცთა მათგან, მ. 8,32 E; ფარისევლით იგი გ., მ. 12,14; გ. ივინი იმრქოით, მ. 20,29; გ. წინა-მივებებდა სიძისა და სძლისა, მ. 25,1 C; გალობით გ. (ივინი), მ. 26,30 C; ვითარ გ. ივინი მიერ, მ. 27,32; (გუამნი) გ. საფლავით მათით, მ. 27,53; მუნქუესვე გ. მიერ შესაკრებელით, მრ. 1,29 C; გ. მიერ ფარისევლნი იგი, მრ. 3,6; გ. შეპყრობად მისა, მრ. 3,21; ევა გ. ივინი ნავით, მრ. 5,2; გ. ხილვად, მრ. 5,14; ლ. 8,35; გ. და ქადაგებდეს, მრ. 6,12; გ. ფარისევლნი, მრ. 8,11 C; მიერ გ. და წარმოვიდეს გალილესა, მრ. 9,30; ვითარ მიერ გ., მრ. 9,30 C; გ. კულად იერუსალიმდ, მრ. 11,27; გ. მომზადებდა მოწაფენი, მრ. 14,16 E; გ. მთასა მას ზეთის ხილთასა, მრ. 14,26 C; მათ ევა ესმა ესე. გ. და იელტოდეს, მრ. 16,8; მესათხეველენი იგი გ. ნავისა მისგან, ლ. 5,2; გ. ეშმაქნი იგი კაცისა მისგან, ლ. 8,33; გ. დო მიმოვიდოდეს დიბნებსა მის, ლ. 9,6 C; გ. ქა-

ლაქით და მოვიდეს მისა, ი. 4,30; გ. და აღვდეს ნავსა, ი. 21,3 C; ევა გ. კმელად, მხედვენ, ი. 21,9 C.

გამო-რამ-ვიდეს, მიმოვიდოდეს დაბნებსა მას, ლ. 9,6.

პირი დაიყავ და გამოველ მაგისგან, მრ. 1,25 C; ლაზარე, გ. გარე, ი. 11,43; მუნ დაადგერიით და მიერ გამოველით (გამოელით C), ლ. 9,4; გამოელით და მიეგებეოდეთ მას, მ. 25,6 C.

ვითარ შემწუხრდის, გამოვიდიან გარე ქალაქსა, მრ. 11,9 C.

ვერ გამოხვდენ მიერ, მ. 5,26; არა გ. მიერ, ლ. 12,59; შენგან გამოვიდეს მთავარი, მ. 2,6; რაემს არაწმიდად იგი სული გ. კაცისაგან, მ. 12,43 C; შევიდეს და გ., ი. 10,9; გამო-რამ-ხვდეთ მიერ სახლით... განიყარეთ მტუერი ფერტაგან თქუნთა, მ. 10,14 E; გამოვიდენ ანგელოზნი, მ. 13,49.

ხეალისაგან, ვერ უნდა გამოხლდად გალილედ, პოვა ფილიპე, ი. 1,43 C; მუნ დაადგერიით ვიდრე გამოხლდადმდე (—C) მიერ, მ. 10,11; მრ. 6,10.

პირით გამოშავალი შეაგინებს კაცსა, მ. 15,11; გ. პირით გულისაგან გამოვალს, მ. 15,18; კაცისაგან გ. იგი შეაგინებს კაცსა, მრ. 7,20; ეტყოდა ერსა მას, გამოშავალსა ნათლის-ღებად მისგან, ლ. 3,7 C; მოეგებოდეს... ეშმაკეულნი სამარობნით გამოშავალნი, მ. 8,28 C.

ევა ავაზაკსა ზედა გამოსრულ ხართ... შეპყრობად ჩემდა, მ. 26,55 C; მრ. 14,48 C; ლ. 22,52; ცნა იესუ ..მისგან ძალი გამოსრული, მრ. 5,30 C.

გამოვლინება, ა—2: რა გამოავლინნეს მოქმედნი სამკალსა თვსსა, მ. 9,38 C; რა გ. მუშაქნი... ლ. 10,2.

გამოხილვა, 0—2: შევიდა სიმონ-პეტრე და გამოხილვიდა სათრომელსა მას კმელად, ი. 21,11 C.

ვერ უძლებდეს გამოხიდეად (სათრო-მელსა), ი. 21,6 C.

გამოზრდა, 0—2 [ჭრევა, გამოკვება]: ოდეს გიხილეთ შენ მშვიერი და გამო-გზარდეთ, მ. 25,37.

გამოთარგმანება, ი/უ [აზნა, განმარ-ტება; თარგმნა]: ვითარ-იგი გამოითარ-გმანებდა ჩუენ წიგნთა, ლ. 24,32; გა-მლოთარგმანებდა მათ ყოველთა წიგნთა მისთჳს, ლ. 24,27; გამოითარგმანე ჩუენ იგავი ესე, მ. 15,15; გამოგუთარ-გმანე ჩუენ იგავი ეგე, მ. 15,15 C; თჳსა-გან მოწაფეთა გამოლთარგმანის ყოვე-ლი იგი, მრ. 4,34.

ი ვნ.: რომელ გამოითარგმანების [ითარგმნება]: მოძღუარ, სადა არს სი-ვანე შენი, ი. 1,38 C; რომელ გ.: ქრი-სტი, ი. 1,41 C.

რომელ არს გამოითარგმანებით, მ. 1,23; მრ. 5,41; 15,22,34 C.

გამოთრევა, ი: გამოვიდა სიმონ-პეტ-რე და გამოთრევედა ბადესა მას ქუე-ყანად, ი. 21,11; სხუანი მოწაფენი გა-მოთრევედეს ბადესა მას თევზითა საე-სესა, ი. 21,8.

ვერღარა ეძლო გამოთრევიდ მისა, ი. 21,6.

გამოთქუმა, 0—2: რომელი იყო წიად-თა მამისათა, მან გამოთქუა, ი. 1,18.

გამოთხოვა, ი: გამოითხოვდეს მას ჯუარ-კუამად, ლ. 23,23; ეშმაკმან გა-მოგითხოვნა თქუენ, ლ. 22,31; ესე მო-ვიდა ჰილატესა და გამოითხოვა გუამი იესუსი, მ. 27,58; ლ. 23,52; გამოითხოფ-ნა ჯორცნი იგი იესუსნი, მრ. 15,43 C; რომელიცა გამოითხოვიან. (—ოიან E) მათ, მრ. 15,6; რა გამოითხოვონ ბა-რება, მ. 27,20.

ლაღად-ყო ერმან მან გამოთხოვად მისა, მრ. 15,8.

გამოკიდებულ [დამოკიდებულ]: ამით ორთა მცნებათა შჯული და წინაწარმეტ-ყუელნი გამოკიდებულ არიან, მ. 22,40. გამოკითხვა, ი: გამოკითხა მათგან ემი იგი გამოჩინებისა მის ვარსკულა-ვისაჲ, მ. 2,7; ვა გ. მოგუთა მათგან, მ. 2,16; გამოკითხეთ ქეშპარიტად ყრმისა მისთჳს, მ. 2,8; გ., ვინ ღირს იყოს, მ. 10,11.

გამოკოდელ [გამოკრილი]: დადუა იგი საფლავსა გამოკოდელსა, ლ. 23,53.

გამოკუეთა, 0—2: [გამოკრა]: დადუა იგი ახალსა მას მისსა საფლავსა, რომელი გამოეკუეთა კლდისაგან, მ. 27,60.

დადუა იგი საფლავსა, რომელი გა-მოკუეთილ იყო კლდისაგან, მრ. 15, 46; დადუა იგი გამოკუეთილსა მას სა-მარესა, ლ. 23,53 C.

გამომაჲვად ნ. გამოვედ.

გამომართ ნ. შინაგამომართ.

გამომქიბებელ ნ. გამოძიება.

გამომღებელ ნ. გამოღება.

გამომცდელ ნ. გამოცდა.

გამომცემელ ნ. გამოცემა.

გამომარგა, ი: მპარაეთა (საფასქ)

ვერ დათხარიან და ვერცა გამომაპიან, მ. 6,20 C.

გამორთუმა, ა—3: გამოართუთ მა-გას კუართი იგი წინაჲ და შთააკუთ მაგას, ლ. 15,22 C.

გამორჩევა, ა—2: გენბავსა, რა მი-ვიდეთ და გამოვარჩიოთ იგი, მ. 13,28.

ი: არა თქუენ ათორმეტნი გამოვიჩ-ჩიენ, ი. 6,70 C; მე გიცნი, რომელნი-ეგე გ., ი. 13,18 C; მე გ. თქუენ, ი. 15,16; მე გ. თქუენ სოფლისაგან, ი. 15,19; არა-მე ათორმეტნი თქუენ გა-მოვიჩიენა, ი. 6,70; აჲ ესერა იჲ ჩემი, რომელი გამოვიჩიე მ. 12,18 C;

მე ვიცი, რომელნი გამოვიჩიონ, ი. 13,18; მარიამ კეთილი ნაწილი გამოირჩია, ლ. 10,42; რჩეულა მათთვის, რომელნი გამოირჩინა, შეამოკლნა დღენი იგი, მრ. 13,20; გ. ათორმეტნი მითვანნი, ლ. 6,13; არა თქვენ გამოირჩიეთ მე, ი. 15,16.

გამოსაპურისებვა [დაეგვრვა, დაკოდეგა მამაკედისა], ი: არიან საქურისნი, რომელთა გამოისაპურისნებ თავნი თჳსნი სასუფეველისათჳს ცათაჲსა, მ. 19,12.

ი ვნ.: არიან საქურისნი, რომელნი გამოისაპურისნებ კაცთაგან, მ. 19,12.

გამოსლვა ნ. გამოვედ.

გამოსრულ ნ. გამოვედ.

გამოსხმა, ა—2 [გამოყრა]: გამოასხა იგი იგი, მ. 9,25; გ. ყოველი იგი განმსყიდელი, მ. 21,12; თავადმან გ. ყოველი იგი შფოთი, მრ. 5,40; თავადმან გ. ყოველი, ლ. 8,54; ყოველი გ. ტაძრით, ი. 2,15; ოდეს გამოგახსნენ თქვენ, ლ. 6,22.

ი: თჳსთა შათ ცხოვართა უწენს სახელით, და გამოისხნის იგინი, ი. 10,3 C.

იწყო გამოსხმად განმსყიდელთა და მომსყიდელთა მიერ ტაძრით, მრ. 11,15; იწყო გ., რომელნი ჰყიდდეს ტრედებას, ლ. 19,45.

გამოტყუენვა, 0—2 [გამირცევა]: მაშინ სახლი მისი გამოტყუენოს, მრ. 3,27.

არცა ჯელ-ვის-ეწიფების...ქურკერი მისი გამოტყუენვად, მრ. 3,27.

გამოქსოილ: კუართი იგი... იყო შიერვე გამოქსოილ ყოვლადვე, ი. 19,23 C.

გამოქუან, ა—2: რაემს რტონი მისნი მოღბიან და გამოაქუნ [გამოაქებ ხლამე] ფურცილი, მრ. 13,28 C; გამოაქუნდა [გამოაქონდათ] მკუდარი, ლ. 7,12.

გამოღება, ი: ქუეყანაჲ ნაყოფსა გამოიღებნ, მრ. 4,28; გამოიღო ნაყოფი, მ. 13,23; აღმოსცენდა ჯეგლი და ნა-

ყოფი გ., მ. 13,26; ნაყოფი ვერ გ., მრ. 4,7.

ყოველმან ხემან კეთილმან ნაყოფი კეთილი გამოიღენ [ხელნ.], მ. 7,17 C; გამოიღეთ სამოსელი იგი პირველი და შექმოსეთ მას, ლ. 15,22.

ყოველმან ხემან კეთილმან ნაყოფი კეთილი გამოიღის, ხოლო ხემან ხენეშმან ნაყოფი ხენეში გ., მ. 7,17; კეთილმან კაცმან კეთილისაგან საუნჯისა გ. კეთილი და ბოროტმან კაცმან ბოროტისაგან საუნჯისა გ. ბოროტი, მ. 12,35; ლ. 6,45; გ. ნაყოფი და ყვის რომელმანმე ასი, მ. 13,23 C; რომელმან გ. საუნჯისაგან თჳსისა ძეული და ახალი, მ. 13,52; გ. ერთმან ოც და ათი და სამეოცი და ასი, მრ. 4,8 C; ქუეყანამან მან გ. ნაყოფი, მრ. 4,28 C; რომელმან გ. ნაყოფი ხენეში, ლ. 6,43; გამოიღიან იგი კიდესა, მ. 13,48; მეუფეთა ქუეყანისათა რომელთა გ. ხარკი ანუ თუ ზური, მ. 17,25 C; რომელთა... ნაყოფი გ. ოცდაათეული, სამოცეული და ასეული, მრ. 4,20; ნაყოფი გ. მოთმინებითა, ლ. 8,15; რომელმან არა გამოიღოს ნაყოფი კეთილი, მ. 3,10; 7,19; ლ. 3,9; ყოველმან ხემან კეთილმან ნაყოფი კეთილი გ., მ. 7,17 E; ვიდრემდის გ. ძლევედ საშჯელი, მ. 12,20; უკუეთუ მოკუდეს, მრავალი ნაყოფი გ., ი. 12,24; რომელმან არა გ. ნაყოფი ჩემ თანა, ი. 15,2; რომელმან გ. ნაყოფი, განწმიდოს იგი და უფროასი ნაყოფი გ., ი. 15,2 C; ვა ვენაქან ვერ გ. ნაყოფი თავით თჳსით, ი. 15,4 C; მან გ. ნაყოფი ფრიად, ი. 15,5 C; არა ნაყოფი მრავალი გამოიღოს, ი. 15,8; არა თქვენ წარხედეთ და ნაყოფი გ., ი. 15,16.

ვერ ჯელ-ეწიფების ხესა კეთილსა ნაყოფისა ხენეშისა გამოღებად, არცა ხესა ხენეშსა ნაყოფისა კეთილისა გ., მ.

7,18; ვის კელ-ეწიფების... კურპელი მისი გ., მ. 12,29; ვა-იგი ნახსლევსა ვერ კელ-ეწიფების ნაყოფისა გ. თავით თსით, ი. 15,4.

რა თქვენ წარხვდეთ და ნაყოფის გამომღებელ იყვნეთ, ი. 15,16 C; ყოველი ხს, არა გამომღებელი ნაყოფისა კეთილისაჲ მოიკუეთოს, მ. 7,19 C.

გამოღლება, ი [გამოვლევჯა]: არავინ დაიდვის სადგმელი ნახევისა უმურკველისაჲ სამოსელსა ზედა ძუელსა, რ გამოიღლიძის დგმულმან მან სამოსლისა მისგან, და უძვრეს განხეთქილება იქმნის, მ. 9,16 C; ...გ. სწორად თსა ახალმან მან ძუელისაჲ მის და უძვრეს განხეთქილ იქმნის, მრ. 2,21 C.

გამოყვანება, ი: გამოიყვანა იესუ გარე, ი. 19,13; გამოიყვანა ივანი ბეთანიადმდე, ლ. 24,50 C; გამოიყვანეს იგი ჯუარ-ცუმად, მრ. 15,20 C; გამოიყვანის ივანი, ი. 10,3; გამოიყვანო იგი თქვენდა გარე, ი. 19,4.

გამოშობა, 0—2 [შობა]: ეგების-მე მუცელსა დედისა თსისასა შესლვად და გამოშობად, ი. 3,4 C.

გამოჩენა, დ: ვინ გამოჩნდა ესრეთ ისრაელსა შორის, მ. 9,33; მაშინ გ. ლუარძლი იგი, მ. 13,26; ელია გ., ლ. 9,8; რომელნი გამოჩნდეს [წყვ.] ღიღებითა, ლ. 9,31; ორ კაც გ., ლ. 24,4 C; ელვად რად გამოჩნდის კიდიტგან ცისათ, ლ. 17,24; რომელი არა გამოჩნდეს [გაგმ.], მ. 10,26; მრ. 4,22 C; გასასწაული ძისა კაცისაჲ ცათა შინა, მ. 24,30; ოდეს ძმ კაცისაჲ გ., ლ. 17,30; მესხულად გ. სასუფეველი ღმრთისაჲ, ლ. 19,11.

ი/უ—დ: ანგელოზი უფლისაჲ ჩუენებით გამოუჩნდა მას, მ. 1,20 C; ანგელოზი უფლისაჲ გ. ხილვით იოსებს, მ. 2,13.

გამოჩინება, ა—2: თავსა თსსი ღმრთად გამოაჩინებ, ი. 10,33 C; სიტყუადცა შენი გამოაჩინებ შენ, მ. 26,73; რომელი გამოაჩინებ თავსა თსსა კადნიერ ყოფად, ი. 7,4 C; რომელი მუფედ გ. თავსა თსსა, ი. 19,12 C; ამისა შემდგომად გამოაჩინა უფალმან სხუანიცა სამეოც და ათორმეტნი, ლ. 10,1.

გამოჩინებაჲცა ანგელოზთაჲ იხილეს, ლ. 24,23; გამოიკითხა მათგან ეამი იგი გამოჩინებისა მის ეარსკულავისაჲ, მ. 2,7; მოხვდა ჩუენ აღმოსავლმან მალღით გამოჩინებად მათ ზედა, ლ. 1,79.

გამოცდა, 0—2 [გამოცდა; გამოცნობა, ი]: რადსა გამოცდიო მე, მ. 22,18; მრ. 12,15; ლ. 20,23; გამოცდილა მას, მ. 22,35; გამოცხდილა (—სცდ. CE) მას და ეტყოდა, ლ. 10,25; ამას ეტყოდა და გ. (—სცდ. E) მას, ი. 6,6; გამოცხდილდეს მას და ჰკითხვიდეს, მ. 16,1; გ. მას და ეტყოდეს, მ. 19,3; ფარისეველი გ. მას, მრ. 10,2; ფარისეველი... გამოცხდილდეს (—სცდ. CE) მას, მრ. 8,11.

ი: ეამი ესე ვითარ არა გამოიცადეთ [ეს დრო როგორ ვერ გამოიცანიო], ლ. 12,56; ეამი ესე ვითარ არა გამოიცადით, ლ. 12,56 C.

ი ვნ.: გამოიცადებოდა ეშმაკისაგან, მრ. 1,13; ლ. 4,2; რა გამოიცადოს ეშმაკისაგან, მ. 4,1.

ჰკითხა ერთმან მან მათგანმან შჯულის მღებელმან გამოცდიო, მ. 22,35 C; სხუანი გ. სასწაულსა ზეცით ითხოვდეს მისგან, ლ. 11,16; ამას ეტყოდა გ., ი. 6,6 C; მაშინ იესუ აღიყვანა სულისა მისგან უდაბნოდ გამოცდად ეშმაკისაგან, მ. 4,1 C; ჰირი სამე ცისაჲ იცით გ., მ. 16,3; ლ. 12,56; იყო იგი

მუნ ორმოც დღე გ. ეშპაკისაგან, მრ. 1,13C; უღლეული ქართა ვიყიდე ხუთი და მიეღა გ. მათა, ლ. 14,19.

წარმოუღვა მას გამოცხადელი იგი და ჰრქუა, მ. 4,3.

1. გამოცემა, 1. 0—3(2): აღმოსცენდეს ეკალნი და შეაშდევს იგი (თესლი), და ნაყოფი არა გამოხცა, მრ. 4, 7C; რაჟამს მოვიდეს იგინი კაფარანომდ, მოუძღეს პეტრეს... და ჰრქუეს მას: მოძლუარმან თქუენმან არა გამოხცხვხ ხარკი დრაჰისაჲ, მ. 17,24C; სხუად (თესლი) დავარდა ქუეყანასა კეთილსა და გ. ნაყოფი აღმოცრებული და აღორძინებული, მრ. 4,8C; ხ' მეყსეულად შემდგომად ქირისა მის მათ დღეთაჲსა მზე დაბნულდეს და მთოვარემან არა გამოხცხვხ [კავშ.] ნათელი თჳსი და ვარსკულაენი გარდამოცუვენ და ძალნი ცათანი შეიძრნენ, მ. 24,29; მრ. 13,24.

2. გამოცემა [ლაღარტი, გაცემა]: გამოიჩინა ათორმეტნი მათგანნი, რომელთაცა მოციქულ უწოდა: სიმონ, რომელსა ჰრქუან პეტრე, და ანდრია... და იუდა ისკარიოტელი, რომელი-იგი იყო გამოცემელი, ლ. 6,16C.

გამოცხადება, ა — 2: ესე ყო დასაბამ სასწაულთა იესუ კანას გალილეასა და გამოცხადა დიდებად თჳსი, ი. 2,11C; ხ' მთავართა მათგანცა. მრავალთა ჰრწმენა მისი, და ფარისეულთა მათგან ვერ გამოაცხადიან, რა არა განვარდეს ერისა მისგან, 12,42C.

ა/უ: ჰრქუა მას იუდა, არა ისკარიოტელმან: უფალო, რაჲ არს, რ' ჩუენ გამოგვცხადებ თავსა შენსა და არა სოფელსა, ი. 14,22; გამოუცხადე [II ბ.] სახელი შენი კაცთა, ი. 17,6; აგოარებ შენ, მამო, უფალო ცისა და ქუეყანისაო, რ' დამფირე ესე ბრძენთაგან

და მეცნიერთა და გამოუცხადე [II ბ., წვშ.] ესე ჩჩლთა, მ. 11,25; ესე ქმნა დასაბამად სასწაულთა იესუ კანას გალილეასასა და გამოუცხადა დიდებად თჳსი, ი. 2,11; გ. თავი თჳსი იესუ მოწაფეთა თჳსთა ზღუასა მას ზედი ტიბერიაჲსასა ი. 21,1; ესე სპ გზის გ. იესუ თავი თჳსი მოწაფეთა თჳსთა, აღ-რად-დგა მკუდრეთით, ი. 21,14; ხ' გამო-ესრსო-უცხადა, მ. 21,1; მიუგო იესუ და ჰრქუა მას: ნეტარ ხარ შენ, სიმონ, ძეო იონაჲსო, რ' ჯორკთა და სისხლთა არა გამოგიცხადეს შენ, ად მამამან ჩემმან ზეცათამან მ. 16,17; უკუეთუ ამას იქმ, გამოუცხადე [II ბ. ბრძ.] თავი შენი სოფელსა, ი. 7,4; მე შევიყუარო იგი და გამოუცხადო [II ბ.] მას თავი ჩემი, ი. 14,21; რომლისაჲ უნდეს ძესა გამოცხადების, გამოუცხადოხ, მ. 11,27; ლ. 10,22; და ამცნო-მით რა არა გამოუცხადონ იგი, მ. 12,16D.

ე: ანგელოზი უფლისაჲ გამოეცხადა ჩუენებით იოსეფს ეგვპტეს, მ. 2,19C; ორთა მათგანთა... გ., მრ. 16,12; გ. მას ანგელოზი უფლისაჲ, ლ. 1,11C; ვითარ-იგი გ. მათ განტეხასა მას პურისასა, ლ. 24,35; მკლავი უფლისაჲ ვის გ., ი. 12,38; (გუამნი) გამოეცხადნეს მრავალთა, მ. 27,53; რა გამოეცხადოხ ისრაჲლსა, ი. 1,31.

ნ: რომელი არა გამოცხადნეს, მ. 10,26; მრ. 4,22; ლ. 8,17; 12,2C; რა გ. საქმშ ღმრთისაჲ მაგის ზედა, ი. 9,3; რა გამოცხადნენ მრავალთაგან გულთა ზრახვანი, ლ. 2,35C.

რომლისაჲ უნდეს ძესა გამოცხადების, გამოუცხადოხ, მ. 11,27; ლ. 10,22C; არავისა უნდა გ., მრ. 7,24C; ჩუენდა გეგულების გ. და არა სოფელსა, ი. 14,22C; მოგუძინნეს ჩუენ მზემან

აღმომავალმან მალლით გამოცხადებად მათდა, ლ. 1,79 C; იყო იგი უდაბნოსა ვიდრე გ. მისა ისრაჲლისა მიმართ, ლ. 1,80 D; იყოფოდა უდაბნოთა ვიდრე დღედ გ. მისა ისრაჲლსა, ლ. 1,80 C; ვისი უნდეს ძესა გ., გამოუცხადოს, ლ. 10 22; იყო იგი უდაბნოსა ვიდრე გამოცხადებამდე მისა ისრაჲლისა მიმართ, ლ. 1,80 E.

გამოძება, ა—2 [გამომევება, გამოვდგება]: შეჰრისხნა და მეყსეულად გამოაძობ იგი, მრ. 1,43; მათ შეიპყრეს და დაჰსდევს წელულებად და გამოაძებ იგი, ლ. 20,12.

გამოძიება, ე [გამომძიება, დავა, გამოთი]: ამისთჳს გამოიძიებთ ურთიერთასა ი. 16,19 D; გამოიძიე და იხილე, ი. 7 52; გამოიძიეთ წიგნთაგან, ი. 5,39.

ე ვნ.: ჰე, გეტჳჯ თქუენ, გამოიძიოს ნათესავეისა ამისგან, ლ. 11,51.

ე: რასა გამოეძიებთ ურთიერთას, მრ. 9,16; ამისთჳს მ. ურთიერთას, ი. 16, 19 F; გამოეძიებდეს [უნჳჯ.] ურთიერთას, მრ. 1,27 C; 9,10; მწიგნობარნი გ. მათ თანა, მრ. 9,14; იტყოდეს რად უროიერთას და გ., ლ. 24,15 C.

იყო გამოძიება მოწაფეთა მათ იოვანესთა ჰურიათა მიმართ განწმედისათჳს, ი. 3,25 C; იყო გამოძიებაჲ, ი. 3,25; იყო ზრახვისა მას მათსა და გამოძიებაჲ, ლ. 24,15; იწყეს გამოძიებად მის თანა, მრ. 8,11; მათ იწყეს გ. ურთიერთას, ლ. 22,23; დაუკრდებოდა ყოველთა ვიდრე გამოძიებამდე ურთიერთას, მრ. 1,27.

[ნ. კ. სიტყუს გამოძიება].

გამოწყობა, ე [მეგრძობლება]: მასტა კულად გამოეწყვნეს, მრ. 12,4.

გამოხადა, 0—2, უპირდ. [გამოწვევა, გამოძახება, მოწოდება]: მიუვლინეს მას და გამოჰხადოდეს (--ხად. D), მრ. 3,31.

გამოხატვა [ხტიგმა, ჩერტილი; უმგიორები (დრო)]: უჩუენნა მას ყოველნი სუფევანი სოფლისანი გამოხატეთა ტამთაჲთა [წერტილხავით მგირე დრომი], ლ. 4,5.

[ნ. კ. მოხატულ].

გამოჯდომა, 0—1 [გამოჯვლა]: გამოჯდა იგი მიერ ნავით [გამოვიდა იმ ნავიდან], მრ. 5,2 C; გ. სულეზი იგი არაჲწმიდეზი, მრ. 5,13 C; გ. ეშმაკი იგი ასულისაგან. შენისა, მრ. 7,29 C; გ. ბრძანებაჲ აგჳტოს კეისრისაგან, ლ. 2,1; მეყსეულად გ. სისხლი და წყალი, ი. 19,34; გამოჯდეს იგინი მიერ ნავით, მრ. 6,54 C; ე ა გ. ქუეყანად, ი. 21,9.

გამოჯნა: გამოჯნაჲ მტერთაგან ჩუენთა და კელთაგან ყოველთა მოძულეთა ჩუენთაჲსა, ლ. 1,71; მოწუენულ არს გ. თქუენი, ლ. 21,28; როჲელნი მოელოდეს გამოჯნასა ისრაჲლისასა, ლ. 2,38.

გან 1. [თანდ., მოითხოვს ნათ. გრუნებას]: ამბოზისა მისგან, ი. 5,13 C; ამისგან, მ. 26,27 C; ლ. 22,16 C; ი. 4,12; 6,50 C; 16,30; ყოველისაგან ანგაჰრბისა, ლ. 12,15; ანგელოზისაგან, მ. 2,12, 22; ანგელოზისა მისგან, ლ. 2,21; ანგელოზთაგან, ლ. 16,22; ასისტავეისა მისგან, მრ. 15,45; ასულისაგან, მრ. 7,26, 29; ლ. 12,53; ასულისა მისისაგან, მრ. 7,26 C; ასულთაგან, ლ. 1,5.

ბაგათაგან, ლ. 13,15; ბიქისაგან, მრ. 7,28; ბოროტისაგან, მ. 6,13; ი. 17,15; ბრძენთაგან და მეცნიერთა, მ. 11,25; ლ. 10,21; იწროჲსაგან ბჳისა, მ. 7,13.

გემოთაგან, ლ. 8,14; გზისა მისგან, ი. 4,6 C; გუემისა მისგან, მრ. 5,29 C, 34 C; გუემულეზისაგან, მრ. 5,29,34; გულისაგან, მ. 13,19; 15,18,19; მრ. 7, 21; ლ. 8,12; ნამეტნავეისაგან გულისა,

ლ. 6,45; თვისიხან გულისა, ი. 8,44. დაბისიხან, ი. 11,1; ყოელისიხან დაბნებისა, ლ. 5,17; დანაყის კულთაგან, ი. 12,13; დასისა მისგან, ლ. 1,5 C; დედისაგან, მ. 10,35; 14,8 ლ. 12,53; დედისა თვისიხან, მ. 10,35 C; დედაკაციისაგან, ი. 4,9; დედაკაციისა ამისგან, ი. 4,9 C; დედამთილისაგან, მ. 10,35; ლ. 12,53; დღეთაგან, მრ. 2,1 C; ლ. 7,22 C.

ეკლთაგან, მ. 7,16; 27,29; ლ. 6, 44; ი. 19,2; ერისაგან, მ. 21,26 C; მრ. 11,32 C; 12,12 C; ლ. 21,20; ერისა მისგან, მ. 14,5; 21,46; მრ. 2,4; 6, 46 C; 7,17,33; ლ. 5,19; 8,19; 19,3; ი. 12,42 C; ეშმაკისაგან, მ. 4,1; მრ. 1,13; 7,25 C; ლ. 4,2; ეშმაკისა მისგან, ლ. 8,29.

ვენაჯისა მისგან, მ. 21,39 D; ვერვის-გან, ლ. 8,43; ვისგან, ლ. 17,1; ვის-განმე, მრ. 10,45; ლ. 11, 14; ვიეთვან, მ. 17,25.

ზეთისაგან, მ. 25,8; ზრუნვისაგან, ლ. 8,14 C; ზრუნვათაგან და სიმღღორისა, ლ. 8,14; ზღვსაგან და ძრვისა, ლ. 21,25.

თაფლისიხან, ლ. 24,42 E; თბისა მის-გან, მრ. 8,15 C; ყოველთაგან თევზთა, მ. 13,47; თევზთა მათგან, ი. 6,11 C; თევზთა მავათგან, ი. 21,10 C; თესლი-საგან, ი. 7,42; ყოელისიხან თესლად-თესლადისა, მ. 13,47 C; თიკინთაგან, მ. 25,32; თმისაგან, მ. 3,4 C; მრ. 1,6; თუალისაგან, მ. 7,4,5 (2-ჯერ); ლ. 6, 42; (3-ჯერ); თუალთაგან, ლ. 19,42; თქუნგან, მ. 21,43; ი. 16,22.

კარისა მისგან, მ. 28,2; მრ. 16,3; ი. 20,1; იწროვსა მისგან კარისა, ლ. 13, 24; კაცისაგან, მ. 12,43; მრ. 7,20; ლ. 11,24; ი. 5,34; კაცისა მავისგან, მრ. 5,8; მავის კაცისაგან, მრ. 5,8 C; კაცი-სა მისგან, მრ. 5,13; ლ. 8,29,33; კაც-

თაგან, მ. 5,13 C; 6,2; 10,17; 19,12, 26; 21,25,26; 23,7; მრ. 10,27; 11,30, 32; ლ. 18,2,4,27; 20,4,6; ი. 5,41; კაც-თა მათგან, მ. 8,32; კეთროვნებისა მის-გან, მ. 8,3; ლ. 17,14; ავუსტოს კეის-რისაგან, ლ. 2,1; კლდისაგან, მ. 27,60; კრებულისაგან, მ. 5,22; ი. 9,22; 12, 42; 16,2; მის კრებულისაგან, ლ. 4,38; კურომსთაგან, მ. 7,16.

ლღვისაგან, მ. 24,32; მრ. 13,28; ლო-კვისაგან (ლ. მისგან D), ლ. 11,1.

მაგისგან, მ. 1,20 C; 25,28; მრ. 1,25; 9,25; 14,58 C; ლ. 4,35; ი. 4,12 C, 42 C; მისგან, მ. 1,20; 3,6,7,13; 5,42; 6, 8; 13,12; 14,2 C; 17,18; 20,20; 25,29; მრ. 1, 5,26,42; 2,21; 425; 5,30; 6,20 (2-ჯერ); 7,15; 8,11; 9,26; 14,11; ლ. 1,38; 3,7; 4,35; 5,13; 8,18,19; 7,30; 9,33,39; 10,42; 11,16; 12,48,58; 13,6; 14,8; 17,14; 19,26,48; 23,8; ი. 1,7, 37 C; 4,10 C, 42; 7,29 C, 51; 8,26; 10, 5; 11,4; მათგან, მ. 2,4 C, 7; 6,2 C; 8,30; 9,15; 10,26 C, 28; 17,12; 28,15; მრ. 2,20; 3,7; 6,48; 14,52; ლ. 2, 15 C; 4,42; 5,35; 9,33 C, 45; 12,4; 18,34; 22,41; 24,31,51; ი. 6,39 D; 12,36; მის-თანათაგან, ი. 11,16; მამისაგან, მ. 10, 35; ლ. 12,53; ი. 5,19; 6,45,65; 8,40 C; 10,18,32 E; 15,26 C; 16,28; მამისა ჩემი-საგან, მ. 18,19; 20,23 C; ი. 8,38; 10, 18 C, 32 D; 15,15,16,26; 16, 23 C; მამისა თქუნისაგან, მ. 6,1; ი. 8, 38; მამისა თვისიხან, მ. 10,35 C; მა-მათაგან, ი. 7, 22; მამათა მათგან, ი. 7,22 C; მამა-დედათაგან და ძმათა და მე-გობართა, ლ. 21,16; მართალთაგან, მ. 13,49 C; მართალთა მათგან, მ. 13,49; მაყუალთაგან, ლ. 6,44; მეფისა მისგან, მ. 2,9 C; მთავართა მათგან, ი. 12, 42 C; მრავალთაგან მჟურნალთა, მრ. 5,26; მნობისაგან, ლ. 16,4; მოვლთა მათგან, მ. 2,16; ყოელისიხან მონაგე-

ბისა, ლ. 14,33; 18,12; მოქმედთა მათგან, მრ. 12,2 C; მოძღურებისაგან, მ. 16,12; მოწაფეთაგან, ი. 3,25; მოხუცებულთაგან, მ. 16,21 C; მრ. 8,31 C; მოხუცებულთაგან და მღვდელთ მოძღუართა და მწიგნობართა, მრ. 8,31; ლ. 9,22; მრავილთაგან, ლ. 2,35; 4,41; მტარვალისა მისგან, მრ. 15,45 C; მტერთაგან, ლ. 1,71; მტერთა ჩუენთაგან, ლ. 1,71 C; მუცლისა მისისაგან, ი. 7,38; მღვდელთ მოძღუართაგან, მ. 16,21; 20,18 C; 26,47; მრ. 8,31 C; 14,43; ი. 18,3; მწიგნობართაგან, მ. 16,21 C; მრ. 8,31 C; 12,38 C; მწიგნობართა მათგან, მრ. 12,38; ლ. 20,46; მწუხარებისა მისგან, ლ. 22,45; მკამელთა მათგან, ი. 6,13 C.

ნაბიჰევისაგან, მ. 15,27; ლ. 16,21 D; ნაბიჰევისა მისგან, ლ. 16,21 E; ნავისა მისგან, ლ. 5,2; ნათესავისაგან, ლ. 2,36 C; ი. 7,42 C; ნათესავისა ამისგან, ლ. 11,50,51; ნათესავთაგან, ლ. 21,16; ყოველთაგან ნათესავთა, მ. 24,9 C; ნათლის-ღებისა მისგან, ლ. 3,7 E; ნაქლულეანებისაგან, მრ. 12,44; ლ. 21,4; ნამეტავისაგან, მ. 12,34 C; ლ. 21,4 C; ნამეტავისაგან, მ. 12,34; მრ. 12,44; ლ. 21,4; ნაყოფისაგან, მ. 12,33; 26,29; მრ. 14,25 E; ლ. 22,18; ნაყოფისა მათისაგან, მ. 7,16 C, 20 C; თვისისაგან ნაყოფისა, ლ. 6,44; ნაყოფისა ამისგან, მრ. 14,25 D; ნაყოფისა მისგან, ლ. 20,10 D; ნაყოფთაგან, ლ. 8,3; ნაყოფთა მისთაგან, ლ. 12,15; ნაყოფთა მათთაგან, მ. 7,16; ნაყოფთა მათგან, ლ. 12,15 C; ნაშობთაგან, მ. 11,19 C; ნერწყვისაგან, ი. 9,6; ნერწყვისა მისგან, ი. 9,6 C; ნეშტისაგან, მრ. 12,44 C.

ორთაგან, ლ. 12,52.

პირისაგან, მ. 4,4; 15,11 C; 21,16; მრ. 14,64; ლ. 4,22; 11,54; 22,71; პი-

რისა შენისაგან, ლ. 19,22; პურისა ამისგან, ი. 6,51; პურისა მისგან, ი. 6,26 C; პურთა მათგან, ი. 6,26; ხუთთა მათგან პურთა, ი. 6,13.

უამისა ამისგან, ი. 12,27 C; ამის უამისაგან, ი. 12,27.

მომავალისა მისგან რისხვისა, მ. 3,7; მერმისა მისგან რისხვისა, ლ. 3,7; რიცხვისაგან, ლ. 22,3; რომლისაგან, მ. 1,16 C; 14,7 C; 18,7; 26,24 C; მრ. 14,21; 16,9; ლ. 7,7; 8,2,35,38; რომელთაგან, ლ. 6,34; რქისა მისგან, ლ. 15,16.

საბელთაგან, ი. 2,15; საბრძანებელისაგან, ლ. 23,7 C; საეწიანისა მისგან, მ. 21,39 E; საესებისაგან, ი. 1,16; საესებისა მისისაგან, ი. 1,16 C; საზღერისაგან, ლ. 8,37; საზღვართაგან, მრ. 5,17; 7,31 D; ლ. 8,37 C; საზღვართაგან მათთა, მ. 8,34; საზღვართა მათთაგან, მ. 15,22 E; საზღვართა მათგან, მ. 15,22 D; მრ. 7,31 E; საკრეელთაგან, ლ. 13,16; სამთაგან, ლ. 12,52; სამარისაგან, ი. 20,13 C; სამარისა მისგან, ლ. 24,2 C; ი. 20,2 C; სამოხლისა მისგან, მ. 9,16; C; სასუფეველისაგან, მრ. 12,34 C; საუნჯისაგან, მ. 13,52; ბოროტისაგან საუნჯისა, მ. 12,35; ლ. 6,45; კეთილისაგან საუნჯისა, მ. 12,35; ლ. 6,45; საფასისა თვისისაგან, მ. 13,52 C; საფლავისაგან, მრ. 5,2 D; საფლავისა მისგან, ლ. 24,2; საფლავებისაგან, მრ. 5,2; საფლავებისა მისგან, მ. 8,28; საქმეთა მათთაგან, მ. 7,20; საქმეთა ამათგან, ი. 14,11; საყდართაგან ლ. 1,52; საშინელებისაგან, მ. 28,4; საცთურთაგან, მ. 18,7 C; საცთურთა მათგან, მ. 18,7; სახლისაგან, მ. 24,17; მრ. 13,15; სახლისაგან და ტომისა, ლ. 1,27; 2,4; სახლისა მისგან, მ. 13,1;

სახელეულო ჩემთაგან, ლ. 9,61; სენთაგან, მრ. 1,34; თითო-სახეთაგან სენთა, მ. 4,24; 15,30; ლ. 4,40; პირად-პირადთაგან სენთა, მრ. 1,34 C; სერისა მისგან, ი. 13,4 C; სერობისაგან. ი. 13,4 D; სერობისა ამისგან, ლ. 14,24; სერობისამისგან, ი. 13,4 E; სიყუდილისაგან, ი. 5,24; სიმრაველისაგან, ი. 21,6; სისხლისაგან, ი. 27,24; სისხლთაგან, ი. 1,13; სიტყუათა შენთაგან, მ. 12,37 (2-ჯერ); სიცხისაგან, ლ. 4,38 C; სიძვისაგან, ი. 8,41; სიხარულისა მისგან და საკრველებისა, ლ. 24,41; სღვისა მისგან, ი. 4,6; სნეულეებისაგან შათისა და საღმობათა, ლ. 7,21; სნეულებათაგან, ლ. 6,18; სნეულეებათაგან, ლ. 6,18; სნეულეებათაგან და საღმობათა, ლ. 7,21 C; თითო-სახეთაგან სნეულეებათა, მრ. 1,34; სოფლისაგან, მ. 13,41; ი. 15,19; 17,6 C, 15,16 (2-ჯერ); სოფლისა ამისგან, ი. 17,6; ამის სოფლისაგან, ი. 18,36; სოფლები-საგან, ი. 11,55; სტევისაგან, მ. 3,4; სულისაგან, მ. 1,18,20; 4,1; ლ. 2,26; ი. 3,6,8; სულთაგან, ლ. 6,18; 7,21; სულთაგან უკეთურთა და უძღურებათა, ლ. 8,2; სუფევისაგან, მ. 13,41 C.

ტაბლისაგან, მ. 15,27; ლ. 16,21; ტაძრისაგან, ი. 2,15 C; ტაძრისა მისგან, მ. 24,1; ლ. 2,37; ი. 8,59 C; ტომისაგან, ლ. 2,36.

უბანთაგან, მრ. 7,4; უკეთურისაგან, მ. 5,37; უცხოთაგან, მ. 17,25,26; უძღურებისაგან, ლ. 13,12; უძღურებათა მითთაგან, ლ. 5,15; ი. 12,42 C.

ფარისეველთა მათგან, ი. 12,42 C; ფასისაგან, ლ. 16,9 C; ფერცთაგან, მ. 10,14 D; მრ. 6,11; ლ. 9,5.

ქალაქისაგან, ლ. 8,27; 10,11; 2,351; ი. 1,44; ქალაქისა მისგან, ლ. 4,29; ი. 4,30 C, 39 C; ქალაქებისაგან, მ. 14,13; ყოვლისაგან ქალაქებისა, მრ. 6,33; ყოველთაგან ქალაქთა, მრ. 6,33 C; ქარ-

საგან, მ. 11,7; ლ. 7,24; ი. 6,18; ქართაგან, მრ. 13,27 C; ი. 6,18 C; ოთხთაგან ქართა, მ. 24,31; მრ. 13,27; ქეათა ამთაგან, მ. 3,9; ლ. 3,8; ქმრისაგან, მრ. 10,12; ლ. 16,18; ქორწილისაგან, ლ. 12,36; ქუეყანისაგან, ი. 3, 31 C.

ლეღვისა მისგან, მრ. 6,48 C; ლეღვათაგან, მ. 8,24; 14,24; ღმრთისაგან, მ. 19,26 C; მრ. 10,27 (C-ში 2-ჯერ); ი. 1,13; 6,46 C; 7,17; 8,40,42,47; 9,16,33; 13,3; 16,27,30.

თესულისაგან ყანისა, ლ. 6,1; ამის ყოვლისაგან, ლ. 21,36; ყოველთაგან, მ. 10,22; მრ. 13,13; ლ. 4,15; 21,17.

შენგან, მ. 2,6; 3,14; 5,29,30,42; 12, 38; 18,8,9; 21,19; მრ. 9,43,45; 11,14; ლ. 12,20; 14,18; ი. 17,5 C, 8; შესაკრებლისა მის მთაერისაგან, ლ. 8,49; შესაკრებელთ მთაერისა მისგან, მრ. 5, 35 C; შეილთაგან, მ. 11,19; 15,26; 17, 25; მრ. 7,27; ლ. 7,35; შიშისაგან, მ. 14,26; შიშისაგან და მოლოდებისა, ლ. 21,26; შიშისა მისგან, მ. 14,26 C; შჯულისაგან, ლ. 16,17 C; ი. 12,34.

ჩემგან, მ. 4,10; 7,23; 11,29; 15,5, 8 C; 16,23; 25,41; 26,39; მრ. 7,6,11; 8,33; 10,36; ლ. 5,8; 8,46; 13,27; 22, 42; ი. 4,9; 6,57; 10,20; 16,14,15; ჩემისაგან, ი. 16,14 C, 15 C.

კოღვათა მათთაგან, მ. 1,21; კოლი-საგან, მ. 1,6 C; კომისაგან, მ. 16,12; მრ. 8,15 (2-ჯერ); კომისა მისგან, მ. 16,6,11; ლ. 12,1; ცხოვართაგან, ი. 10,26.

ძისაგან, ლ. 12,53; ძისა ჩემისაგან, მ. 21,37 C; მრ. 12,6 C; ძეთაგან, მ. 27,9; ძეთა მათგან, ლ. 1,16 C; ძის კოლისაგან, ლ. 12,53; ძილისაგან, მ. 1,24 C; ძილისა მისგან, მ. 1,24.

წარმართთაგან, ლ. 21,24; ყოველთაგან წარმართთა, მ. 24,9; წინამოსაჯუ-

ლისაგან, მ. 5,25; ლ. 18,3; წინაფარმეტყუელისაგან, მ. 1,22 C; 2,15; დანიელ წინაწარმეტყუელისაგან, მ. 24,15 C; წინაწარმეტყუელთაგან, მ. 7,15; წყლისაგან და სულისა, ი. 3,5; წყლისა ამისგან, ი. 4,13; წყლისა მისგან, მ. 3,16; ი. 4,14; მაგის წყლისაგან, ი. 4,13 C.

ქეშმარიტებისაგან, ი. 18,37 C.

ხეთაგან, მ. 21,8; მრ. 11,8.

კელისაგან, ი. 10,29; კელთაგან, მრ. 6,2; ლ. 1,71,74; ი. 10,28,29,39; კელთა მისთაგან, მრ. 6,2 C; კელთა მათთაგან, ი. 7,30 C; 10,39 C; კელმწიფებისაგან, ლ. 23,7; ჯორკთაგან, მრ. 5,29; ი. 3,6.

ჯუარისაგან, მრ. 15,46.

ჰურიათაგან, ი. 4,22; ჰურიათა მათგან, ი. 9,22 C.

თამარისაგან, მ. 1,3 C; იოვანესგან, მრ. 1,9; ი. 1,40; მოსესგან, ი. 7,22; რექებისგან, მ. 1,5 C; რუთისგან, 1,5 C.

[ნ. კიდევ თესაგან, ხელისაგან].

გან: 2. [თანად., მოთხოვებ მღვწე. ბრუნვისას]: აბრაამითაგან, მ. 9,17 C; დავითისითაგან, მ. 1,17 C; იწყო მოსესითაგან და ყოველთა წინაწარმეტყუელთა, ლ. 24,27.

ამიერიითაგან, მ. 19,6 C; 23,39; 26,29,45; მრ. 10,8 C; 14,41,62; ლ. 1,48; 3,8 C; 5,40; 12,52; 13,3ა; 16,2; 22,16,18,69; ი. 4,42 C; 13,19; 14,7; განთიადითაგან, მ. 20,1 C; დაბადებითაგან, მ. 25,34 C; დასაბამითაგან, მ. 13,35; 19,8 C; 24,21; 25,34; მრ. 10,6; 13,19; ლ. 1,2,3 C; 11,50; ი. 6,64 C; 8,44; 15,27; 16,4 C; დლითაგან, მ. 11,12; 22,46; ი. 11,53 C; 19,27; დღეთა მათგან, 11,12 C; ვინაითაგან, მ. 15,32 C; მრ. 8,2; 9,21; 13,19 C; ლ. 7,45; 13,7,25; 15,29 C; 24,21; ი. 21,14 C; ზსთაგან, მ. 27,51; მრ. 15,38; ზეთაგან,

მრ. 15,38 C; ზენაითაგან, მ. 27,51 C; იდაყვითაგან, მრ. 7,3; კილითაგან, მ. 24,31; მრ. 13,27; ლ. 17,24 მიერიითაგან, მ. 4,17; 5,13; 16,21; 22,46 C; 26,16; ლ. 16,16; 20,40; ი. 11,53,54 C; მუცლითაგან, მ. 19,12; დედის მუცლით მისითაგან, ლ. 1,15; პირველთაგან, ლ. 1,მ; ი. 1,1,2; 6,64; 16,4; უამითაგან, მ. 9,22; 15,28; 17,18; 27,45; ლ. 23,8; მიერ უ., ი. 19,27 C; საუკუნითაგან, ლ. 1,70; ი. 9,32; სისხლითაგან, მ. 23,35; ლ. 11,51; სიქალწულითაგან, ლ. 2,36; სიყრმითაგან, მრ. 9,21; სიყრმით ჩემითაგან, მ. 19,20; ლ. 18,21; სიჰაბუკით ჩემითაგან, მრ. 10,20; ტყუენვითაგან, მ. 1,17 C; იწყე უკუანაესკენლითაგან, მ. 20,8; იწყე უკუანაესკენლთაგან, მ. 20,8 C; შობითაგან, ი. 9,32; ძირითაგან, მრ. 11,20; წლითაგან, ლ. 8,43; 13,11; წიგნთაგან, ლ. 24,27 C; ი. 5,39.

გან 3. [წარმოსაქმნელი აფიქსი]: ორგან, მ. 24,51; 27,51 C; მრ. 15,38; ლ. 12,46; 23,45 C. შინაგან, მ. 7,15; 23,27,28; მრ. 7,21,23; 15,16; ი. 20,26; შორსგან-რე, ლ. 23,49 C.

გან 4. [წარმოსაქმნელი აფიქსი, წარმღვწმნის ნათ. ბრუნვისაგან]: ათორმეტთაგანი, მ. 26,14,47; მრ. 14,10,43; ლ. 22,47 C; ი. 6,71; 20,24; ათორმეტთაგანმან, მრ. 14,20; ამისგანი, მ. 26,27; ქუეყანისა ა., ი. 3,31 C; სოფლისა ა., ი. 17,14; სოფლისა ამისგანნი, ი. 15,19 C; 17,14 C, 16 C; ერთიამათაგანი, მ. 6,29; ლ. 12,27; ერთი მცირეთა ა., მ. 18,6,10,14; ერთი მცნებათა ა., მ. 5,19; ა. ყრმაჲ, მრ. 9,37; ვინორთა ამათგანმან, მ. 21,31; ასულთაგანი, ლ. 1,5 C.

დამოკიდებულთაგანი, ლ. 23,39; დასისაგანი, მ. 27,65; შობილი დედათაგანი, მ. 11,11 C.

ერისაგანმან, მრ. 9,17; ლ. 12,13; ი. 19,23,34; ერისაგანნი, მ. 8,9; ი. 19,32; ერისაგანთა, ი. 7,40; მის ერისაგანთა, ი. 7,31 C; ერისაგანთა მათ, მ. 27,27; 28, 12; ი. 19,2,23 (2ჯერ), 24; ეშაქისაგანი, მ. 5,37 C; ეშაქისაგანნი, ი. 8, 44 C.

ზეცისაგანი, ი. 8,23.

თუსთაგანნი, მ. 21,1 C; თქუენგანი, მ. 6,27; 7,9; 12,11; ლ. 12,25; ი. 16,5; თქუენგანმან, მ. 26,21; მრ. 14,18; ლ. 14,33; ი. 8,45; 13,21; თქუენგანსა, მ. 20,27; მრ. 9,35; 10,44 C; ლ. 11,5,11; 14,28; 15,4; 17,7; ი. 6,70; თქუენგანნი, ლ. 20,41; ი. 7,19; თქუენგანთა, ლ. 21, 16; ვისი თქუენგანისა მვილი, ლ. 14, 5; თქუენთაგანნი მ. 18,19; ი. 6,64.

იერუსალმელთაგანნი, ი. 7,25; ინაკით-მკლდმარეთაგანმან, ი. 13,28.

კატაგანი, მრ. 11,2 C; მათ კატაგანმან, ლ. 14,24.

მისგანი, მრ. 14,23; ი. 6,50; ზესკენელისა მ., ი. 8, 23 C; თეზისა მ., მრ. 6,43; ნაყოფისა მ., ლ. 20,10 CE; ერისა მისგანმან, მრ. 9,17 C; დასისა მისგანნი, მ. 28,11; ერისა მ., ლ. 19,39; ქუესკენელისა მ., ი. 8,23 C; ერისა მისგანთა, ი. 7,31; ქალაქისა მ., ი. 4,39.

მოყუსთა მისთაგანი, მ. 18,28 C; მოწაფეთა მ., ი. 13,23; 18,25; მენიანეთა მისთაგანმან, ი. 13,28 C; მოწაფეთა მ., მ. 8,21; მრ. 13,1 C; ი. 6,8; 12,4; მონათა მისთაგანსა, ლ. 15,26 C; მოწაფეთა მისთაგანნი, მ. 21,1; მრ. 7,2; 14,13; ლ. 19,29; ი. 1,35; 6,66; 16,17 C; 21,2; მოწაფეთა მისთაგანთა, ი. 6,60.

მათგანი, მ. 10,29; 18,12; 26,73; 27,48; მრ. 14,69,70 C; ლ. 4,27; 12,6; 15,4; 22,23,24; ი. 6,39 E; 7,50; 11, 49 C; 17,12; 18,9; ერთი ათორმეტთა მ., ი. 20,24 C; დამოკიდებულთა მ., ლ. 23,39 C; თევზთა მ., ი. 6,11; 21,10;

ერთი ორთა მ., ი. 1,40 C; ფარი-სეველთა მ., ი. 3,1 C; არაინ მათგანმან, ლ. 14,24 C; ი. 4,27 C; ერთმან მ., მ. 22,35; ლ. 17,15; 22,50; 24,18 C; ი. 11,49; თითოულმან მ., ი. 2,6 C; ერთსა მათგანსა, მ. 20,13; არაისა ერთისა მათგანისა, ლ. 4,26; ვის მ., მრ. 12,23 D; ლ. 20,33; რომლისა საქმისათჳს მ., ი. 10,32; შუღთა მ., მ. 22,28 C, მათგანნი, მ. 23,34 (2-ჯერ); ლ. 11,49; ათორმეტნი მ., ლ. 6,13; აღმოსრულთა მ., ი. 12,20; ვიეთნიმე მ., ი. 11,37; მოწაფეთა მ., ი. 21,2 C; მრავალნი მ., ი. 10,20; ორნი მ., ლ. 24,13; რომელნიმე მ., მ. 28,17; მრ. 8,3; ი. 11, 37 C, 46; ფარისეველთა მ., ი. 1,24 C; ხუთნი იგი მ., მ. 25,2; ჰურიათა მ., ი. 11,19 C, 45 C; 12,11 C; ორთა მათგანთა, მრ. 16,12; რომელთამე მ., ლ. 11,15; ი. 7,44; ფარისეველთა მ., ი. 9,16 C; მდგომარეთაგანნი, მ. 15,28; მრ. 9,1; ლ. 9,27; მენიანეთაგანი, ი. 12,2; მთავარ-მზრახველთაგანი, ლ. 23,50 C; მთავართაგანთა, ი. 7,48; მთავართაგანთა-ცა, ი. 12,42; მონათაგანმან, ი. 18,26; მონათაგანსა, ლ. 15,26; მოქალაქეთაგანსა, ლ. 15,15 C; მოწაფეთაგანი, ი. 18,17; მოწაფეთაგანმან, ლ. 11,1; ი. 6,8; 12,4 C; 21,12; მოწაფეთაგანნი, მრ. 11,1; მსახურთაგანმან, ი. 18,22 C; მსხდომარეთაგანნი, მრ. 2,6 C; მუშაკთაგანი, ლ. 15,19; ამათ მცირეთაგანი, მ. 18,6 C; ერთი მცირეთაგანი, მრ. 9,42; ერთსა მცირეთაგანსა, მ. 25,45; ერთსა ამას მცირეთაგანსა, მ. 10,42; 25, 40; ლ. 17,2; მწიგნობართაგანი, მ. 8,19; მრ. 12,28; მწიგნობართაგანნი, მ. 9,3; მრ. 2,6; 7,1; მწიგნობართაგანთა, მ. 12,38; მწვეალთაგანი, მრ. 14,66.

ნაყოფისაგანი, მრ. 14,25 C; ამის ნაყოფისაგანი, მრ. მ. 26,29 C; ნაშობთაგანი ღელთად, მ. 11,11.

ორთაგანი, მ. 27,17,21; ერთი ორთაგანი, ი. 1,40; რომელმან-მე ორთაგანმან, მ. 21,31 C.

პირველთაგანი, ლ. 9,8,19; ამის პურისაგანი, ი. 6,51.

სამთაგანი, ლ. 10,36; სოფლისაგანი, ი. 17,16 D; 18,36 (C-ში 3-ჯერ); სოფლისაგანნი, ი. 8,23 (2-ჯერ); 15,19 (2-ჯერ); 17,14.

ფარისეველთაგანი, მრ. 12,13; ლ. 7,36; ი. 3,1; ფარისეველთაგანსა, ი. 7,48 C; ფარისეველთაგანნი, ი. 1,24; 9,16; მდღელთ მოძღუართა მათ და ფარისეველთაგანი, ი. 18,3 C; ფარისეველთაგანთა, მ. 12,38 C; ი. 9,40.

ერთსა ქალაქთაგანსა, ლ. 5,12; ქუეყანისაგანი, ი. 3,31; ქუეყანისაგანნი, ი. 8,23.

ღმრთისაგანნი, ი. 8,47.

ამათ ყოველთაგანი, მ. 6,32; ლ. 12,30; ყრმათაგანი, მრ. 9,37 C.

შენგანნი, ი. 17,7; ერთი ასოთა შენთაგანი, მ. 5,29,30; მორეწეთა შენთაგანი, ლ. 15,19 C; შობილთაგანი, ლ. 7,28 C; ვისა შჯდთაგანისა, მ. 22,28; მრ. 12,23 E; შჯულისაგანი, მ. 5,18; ლ. 16,17; შჯულისაგანთა, ლ. 7,30.

ცხოვართა ჩემთაგანნი, ი. 10,26 C. ჩუენგანი, მრ. 9,34; ჩუენგანნი, ლ. 24,24; ღელათაცა... ჩუენგანთა, ლ. 24,22.

წარმართთაგანი, მ. 18,17 C; წარმართთაგანნი, ი. 12,20 C; წინაწარმეტყუელთაგანი, მ. 16,14; მრ. 6,15; 8,28; ლ. 7,28 C; 9,8 C.

ქუშმარტებისაგანი, ი. 18,37.

ჭეროდინთაგანი, მრ. 12,13 C; ჰურიათაგანმან, ი. 12,9; ჰურიათაგანნი, ი. 11,19; 12,11; ჰურიათაგანთა, ი. 11,45.

გან 5. [წარმოხაქმნელი აფიქი, წარმოქმნიხ მოქმ. ბრუნვისაგან]: დაბადებითაგანთა, მ. 13,35 C; შობითგანი, ი. 9,1; ორით წლითგანი, მ. 2,16.

გან 6. [წარმოხაქმნელი აფიქი]: შინაგანი, მ. 23,25,26; ლ. 11,39,40.

განარიხა ნ. განარინება.

განბანა, ი ენ.: ვიდრე არა განიხანნიან, არა ჭამიან, მრ. 7,4 C.

სხუადეა მრავალი არს, რომელი უსწავის მარხვად: განბანაჲ სასუბელთად, მრ. 7,4 C.

განბანილხა მას არა უქმს, გარნა ფერკნი ხ ბანად, ი. 13,10.

განბასრვა, 0—2 [დაგინვა]: შეურაცხყო იგი ჰეროდეცა..., განბასრა იგი და შეჰმოსა სამოსელი სპეტაკი, ლ. 23,11 C; მათ განბასრეს იგი, ი. 9,28 C.

განბნევა, ა—2: რომელი არა შეჰკრებს ჩემ თანა, იგი განბნევს, მ. 12,30; ლ. 11,23; განბნია ნაყოფი იგი მისი, ლ. 15,13; 16,1; განბნინა ამპარტავანნი: გონებითა გულთა მითთაჲთა, ლ. 1,51; მდიდარნი გ. ცუდნი, ლ. 1,53 E; მგელმან წარიტაცინის იგინი და განბნინის, ი. 10,12; ხოლო ჯერკუალი იგი გარე განბნითან, მ. 13,48 C; რომელსა ზედა დეცეს, განბნინოს იგი, მ. 21,44 C; შევიკრიბი, სადა არა განბნევიან, მ. 25,26 C; შევიკრიბი, რომელ არა განგებნევიან, მ. 25,24 C; შევიკრიბი, სადა არა განბნევიედ, მ. 25,26; შევიკრიბი, სადა არა განგებნევიედ, მ. 25,24.

ი/უ: ტაბლები იგი მექერმეთად განუბნია, მრ. 11,15; პილენძი თესლის მოფარდულთა მათ გ., ი. 2,15 C.

ი ენ.: რა განბინნთ კაცად-კაცადი თუსა აღგილდ, ი. 16,32; დავსტემ მწყემსსა, და განბინნენ ცხოვარნი, მ. 26,31; დავსტემ მწყემსი, და გ. ცხოვარნი, მ. 26,31 C; მრ. 14,27.

შეასმინეს იგი ვა განმზნეველი ნა-
ყოფთა მისთაჲ, ლ, 16,1 C.

რა შეილნიცა ღმრთისანი განხნულ-
ნი შეყრიბნეს ერთად, ი, 11,52.

[ნ. კ. მიმოგანბნულ].

განხოკლება [კოთრი]: განეშორა მას
განაოკლება იგი, მრ. 1,42 C.

განხოკლებულ [კოთროვანი]: წარღვა
მის წინაშე განხოკლებული, მ. 8,2 C;
შოვიდა მისა გ., მრ. 1,40 C; განხოკ-
ლებულნი განწმიდნებიან, მ. 11,5 C;
შეემთხუნეს მას თონი კაცნი გ., ლ. 17,
12 C; იესუ იყო... სახლსა სიმონისსა,
განხოკლებულთაჲსა, მ. 26,6 C; სახლსა
სიმონის გ., მრ. 14,3 C.

განბრწყინება, ფ: განბრწყინდა პირი
მისი, მ. 17,2 C.

განგდება, ა—2: განაგდეს გარე სა-
ვენაჲსა მისგან, მ. 21,39; გ. იგი გა-
რემე საყურძენსა მას, მრ. 12,8 C;
აღმოიღე იგი და განაგდე შენგან, მ.
5,29, 18,9; მოიკუეთო იგი და გ. შენ-
გან, მ. 5,30; 18,8; მრ. 9,45; განაგდეთ
იგი ბნელსა მას გარესენელსა, მ. 22,13;
ჟამსა განსაცდელისასა განაგდიან, ლ.
8,13 C.

არღარა საქმარ არნ მიერითგან, აღ
აღებად და განგდებად გარე, მ. 5,13.

[ნ. კ. წილოს განგდება].

1. განგება, ა—2 [შეგათება, გახწორება,
გამართება]: იგინიცა განაგებდეს ბაღეთა
ნაესა შინა, მრ. 1,19; გან-რა-ა-გებ-
დეს ბაღეთა მათთა, მ. 4,21.

გ: იგინიცა ნაესა შინა გან-ო-დენ-გებ-
დეს სათრომელთა, მრ. 1,19 C.

2. განგება [ანგარიზის გახწორება]:
ვა იყო განგებად, წარმოუდგინეს მას
ერთი თანა-მდებრი ბიერისა შენთისაჲ, მ.
18,24.

[ნ. კ. საბრჯის განგება].

განგებულ [გამზადდებულ]: განგებ-
ლებად უფლისა ერთი განგებული, ლ. 1,
17 C.

განგლორწინილ [კირითა და გარვით
მგაღვებლი; გადართ. გაღამასუნებული]: მიმ-
სგავსებულ ხართ სამარეთთა განგლორ-
წინილთა, მ. 23,27 C.

განგოზილ: [იგივე, რაც განგლორ-
წინილ]: მიმსგავსებულ ხართ საფლავთა
განგოზილთა, მ. 23,27.

განგრილება, ა—(3)2, უპირდ.: რა
განაგრილობ ენასა ჩემსა, ლ. 16,24 C.

ი/უ: რა განმიგრილობ ენა ჩემი, ლ.
16,24.

განგრძელებულ: რომელნი... მიზე-
ზით განგრძელებულად თაყუანის-ს-ცე-
მელ, მრ. 12,40 C.

განგრძობა, ი [გაგრძელება]: ფართო
იყენიან სამოსელნი მათნი და განი-
გრძვიან ფესუები მათი, მ. 23,5 C.

რომელნი... მიზეზით განგრძობილად
ილოცვედით, მ. 23,13; რომელნი ...მი-
ზეზით გ. ილოცვედ, მრ. 12,40; ლ.
20,47.

განდგინება, გადგინება, ი [გაყვანა, და-
ყენება, ა]: გა-რე-ილგინა იგი პეტრე [ცობა
(განუ)გაიყვანა იგი პეტრემ], მრ. 8,32 C.

განდგომა, 0—1: ეამსა განსაცდელი-
სასა განდგვიან, ლ. 8,13.

განდება, 0—2 [გადგება]: არცა ქუე-
ყანასა, არცა სკორესა სარგებელ არს,
აღ გარე განდგან იგი, ლ. 14,35.

განდიდება, ა—2: განადილა უფალ-
მან წყალობაჲ მისი მის თანა, ლ. 1,58.

განერა ნ: განრომა.

განებუნებ ნ: განბუნმა.

განგალ, 0—1: ყოველი... განსაყალით
განგალს, მ. 15,17; მრ. 7,19; ესე ნა-
თესავი იარაგით გ., გარნა ლოცვითა,
მრ. 9,29 C; ნუ განბუნალთ, მ. 24,26;
ლ. 17,23; გაბრძანებს სულთა არაწმი-
დათა, და განგედნთ, ლ. 4,36.

განგრძობა, 0—1 [გაგრძენა (გართეთ)]:
უკუეთო ვინმე არა დაადგრეს ჩემ თანა.

განვარდა გარე ე^ა ნასხლევი, ი. 15, 6 D; ... განვარდებ..., იქვე E; რ^ა არა განვარდენ ერისა მისგან, ი. 12,42 C.

განვიდ, განვიდ, O—1: განვიდოლა მისა იერუსალემი ყოველი, მ. 3,5; გ. მისა ყოველი სოფლები ჰურიასტანისაჲ, მრ. 1,5; გ. გარეშე ქალაქსა, მრ. 11, 19 D; გ. თავადი თესულისაგან ყანისა, მ. 6,1; თავადი განვიდოლა შორის სანარიასა და გალილეასა, ლ. 17,11; შევიდა და გ. იერიქოთ, ი. 19,1; ხვალისაგან, გან-რ^აა-ვიდოლა, მიჰსცა ორი ღრაჰკანი, ლ. 10,35; განვიდოდებ ეშმაქი მრავალთაგან, ლ. 4,41.

განვიდა მისგან ეშმაქი იგი, მ. 17,18; რომელი გ. განთიად დადგინებდა მუშაკთა ვენაჲსა თჳსსა, მ. 20,1; მეთერთმეტესა ეამსა გ., მ. 20,6; მერმე გ. მეექუსესა და მეცხრესა ეამსა, მ. 20,5; გ. გარე ქალაქით ზეთანთა, მ. 21,17; გ. გარე და ტიროლა მწარედ, მ. 26, 75; ლ. 22,62; გ. მიჰგან (სული იგი არაწმიდაჲ), მრ. 1,26; 9,26; გ. უდაბნოსა იდგოლა, მრ. 1,35; გ. წინაშე ყოველთა, მრ. 2,12 C; გ. მერმე ზღუს კიდედ, მრ. 2,13 C; გ. სულები იგი არაწმიდაჲ კაცისა მისგან, მრ. 5,13; გ. გარეშე ქალაქსა, მრ. 11,19 E; გ. მისგან (ეშმაქი იგი), ლ. 4,35; გ. თავადი მთად კერძო ლოცვიდ, ლ. 6,12; რომელსა დღესა გ. ლოთ სოდომით, ლ. 17,29; შევიდა და გ. იერიქოთ, ლ. 19,1 C; იესუ დაეფარა და გ. ტაძრით, ი. 8,59; იესუ მიპროდა და გ. ტაძრისა მისგან, ი. 8, 59 C; გ. ჯელთაგან მითთა, ი. 10,39; ილღა იდრე-იდრე და გ., ი. 11,31 C; მან მიიღო პური იგი და გ. მეყსეუ-ლიდ, ი. 13,30; რაემს გ. იუდა, თქუა იესუ, ი. 13,31; გ. მოწაფს იგი სხუაჲ, ი. 18,16; გ. მოწაფითურთ თჳსით წილ ჰევსა მას კლდრონისასა, ი. 18,1 C; გ.

ადგილსა მას თხემისასა, ი. 19,17; და გავიდა გარე, ტიროლა მწარედ, ლ. 22,62 C.

იგინი განვიდებ [წყვ.] კაცთა მითგან, მ. 8,32 D; გ. და მოვიდეს ქუეყანასა მას გენესარეთისასა, მ. 14,34; გ. მონანი იგი გზათა ზედა, მ. 22,10; გ. მიგებებდა სიძისა და სძლისა, მ. 25,1; გ. მიგებებდა მისა, ი. 12,13; გ. იგინი მთასა მას ზეთის ბილთასა, მ. 26,30; მრ. 14,26; გ. სოფელსა მას გერგესე-ველთასა, ლ. 8,26; გ. იგინი ქუეყანად, ლ. 8,27; გ. იგინი ცა, ი. 11,31 C; გ. და შევიდეს ნაესა, ი. 21,3.

დაიყავ პირი და განვიდ მაგისგან, მრ. 1,25; ლ. 4,35; გ. კაცისა მაგისგან, მრ. 5,8; გ. ჩემგან, ლ. 5,8; გ. და წარვიდ ამიერ, ლ. 13,31; გ. აღრე უბანთა და ყურუთა ქილაქისათა, ლ. 14,21; გ. იდრე გზათა ზედა და ფოლოცთა, ლ. 14,23; პირი დაიყავ და გავიდ მაგისგან, ლ. 4,35 C; განვიდით განსავალთა ზედა გზათასა, მ. 22,9 C; გ. წილკერძო ტბასა მას, ლ. 8,22 C.

რაემს სული არაწმიდაჲ განვიდებ კაცისაგან, მ. 12,43; ლ. 11,24 C; დამე გ. და იქვეინ მთასა მას, ლ. 21,37.

განვიდებ [გავმ.] იგი ურწყულთა იდგილთა, მ. 12,43 C; ცოლი თუ გ. კრისისაგან და შეერთობ სხუისა, მრ. 10,12; თუ შენსაცა სულსა გ. მახული, ლ. 2,35; რაემს სული იგი არაწმიდაჲ გ. კაცისაგან, ლ. 11,24; რ^ა გ. ამიერ სოფლით, ი. 13,1; იგი თავადი პირვიდ გ. წინაშე მისა, ლ. 1,17; განვიდით ჩუენ ვიდრე ბეთლემდმდე, ლ. 2,15; გ. წილკერძო ტბასა მას, ლ. 8,22; განვიდენ ანგელოზნი, მ. 13,49 C.

უადვილესა ზომთ საბლისაჲ კურელსა ნემსისასა განსლვად, მ. 19,24 C; მრ. 10,25 C; რომელნი... იტყოდეს განსლვა-

სა მას მისსა, ლ. 9,31; გ. მას ეშმაკი-სასა იტყოდა ყრუი იგო, ლ. 11,14; თანა-მღებ არს იგი კრებულისაგან გან-ხლვად, მ. 5,22; უადვილეს არს მანქა-ნის საბელი გ. კურელსა ნემსისასა, მ. 19,24; მრ. 10,25; ლ. 18,25; მე გიბრ-ძანებ შენ გ. მაგისგან, მრ. 9,25; ესე ნათესავი ვერარაით შესაძლებელ არს გ., გარნა ლოკითა და მარხვითა, მრ. 9,29; უბრძანა სულსა მას არაწმიდასა გ. კაცისა მისგან, ლ. 8,29; ხვალისაგან უნდა გ. გალილეად, ი. 1,43; გ. იყო იგი სამარაით, ი. 4,4.

ეტყოდა განმავალსა მას მისა ერსა ნათლის-ღებად მისგან, ლ. 3,7.

განსრულ არს ეშმაკი ასულისაგან შენისა, მრ. 7,29; ეშმაკი გ. იყო, მრ. 7,30; რომლისაგან ეშმაკნი იგი გ. იყვნეს, ლ. 8,35,38 C; რომლისა-გან გ. იყო შვიდი ეშმაკი, მრ. 16,9; რომლისაგან გ. იყვნეს შვიდი ეშმაკნი, ლ. 8,2; გულისკმა-ყო... განსრული იგი ძალი მისგან, მრ. 5,30; პოვა ეშმაკი იგი გ., მრ. 7,30 C; ვცან ძალი გ. ჩემ-გან, ლ. 8,46.

[ნ. კ. განსავალ].

განვთომა, ე [გაყოფა]: ეშმაკი... თავ-სა თვისსა განვთო, მ. 12,26; ლ. 11,18; უკუეთუ მეუფებამ მეუფებასა გ., მრ. 3,24; უკუეთუ სახლი სახლსა გ., მრ. 3,25; რომელი განვთოთ თავსა თვისსა, მ. 12,25 (2-ჯერ); ლ. 11,17; განვთოთ მამად ძისაგან და ძმ მამისაგან, ლ. 12,53.

თავსა ზედა თვისსა გავთულ არს, მ. 12, 26 C; მრ. 3,26 C; ყოველი სამეუ-ფოთ, გავთული თავსა ზედა მისსა, აღოვრდის, მ. 12,25 C.

განვლა, 0—(2)1, უპირდ.: თავადმან განვლო შორის მითსა და წარვიდა, ლ.

4,30; ი. 8,59; და შენსა თავსა განვლოს მახვლმან, ლ. 2,35 C.

განვლინება, ა—2 [გამეება]: მდიდარ-ნი განავლინნა ტუღნი, ლ. 1,53 CD.

მომავლინა მე... განვლინებად მომ-სრალთა განტევებითა, ლ. 4,18.

განვლტოლა, • ვნ. [გაქმეება]: რომელ-ნი იყვნენ შორის მისა, განივლტო-ლელ, ლ. 21,21.

განზოგება [განზვერება]: განზოგე-ბახა ოდენ მის დღესასწაულისასა [რო-ცა დღესასწაულის ნახევარი გახული იყო] აღვიდოდა იესუ ტაძარსა მას, ი. 7,14 C.

ვ—ა დღესასწაული იგი გან-ოდენ-ზო-გებულ იყო, ი. 7,14.

განზრდა, 0—2 [გამოკვება კმეება]: ნე-ტარ არიან... ძუძუნნი, რომელთა არა განზარდნეს, ლ. 23,29.

განზრახვა, •: რადსათუხ განმზრახ-ნავთ [ხელნ. განჭრახხავთ], რ პური არა გუაქუს, მკირედ მორწმუნენო, მრ. 8,17 C; შეძრწუნდა სიტყუასა მისსა და განიზრახვიდა: ვითარ-მე არს მოკითხვად ესე, ლ. 1,29; გ. გულსა თვისსა და თქუა, ლ. 12,17; იგინი განიზრახვი-დეს [შწმგ.] გულთა თვისთა, მ. 16,7; იგინი გ. თვისაგან და იტყოდეს, მ. 21,25; მრ. 11,31; გ. გულთა შინა მათთა, მრ. 2,6 C; 8,16 C; გ. ყოველნი გულთა მათთა იოვანესთუხ, ლ. 3,15; გ. ურთი-ერთას, უკუეთუმცა უყვეს რადმე იესუს, ლ. 6,11; განიზრახნა გულსა თვისსა, ლ. 12,17 C; გ. თავსა თვისსა, ლ. 15,17; არა-მე პირველად დაჯდეს და განი-ზრახოს, ლ. 14,31 D; არცა განვიზრა-ხავს, რ უმგობეს არს ჩუენდა, რა-ერთი მოკუდეს ერისათუხ, ი. 11,50.

იყო განზრახვასა მას მათსა ამისთუხ, ლ. 24,4; იწყეს განზრახვად მწიგნო.

ბართა მათ და ფარისეველთა, ლ. 5,21; იწყეს მწიგნობართა მათ და ფარისეველთა გ. ბოროტისა, ლ. 11,53.

იყავ მართლ განწმარახველ მოსაჯულისა შენისათჳს აღრე, მ. 5,25 C.

[ნ. კ მზრახველ, მთაფარ-მზრახველ].

განწრქომა, ნ [გახკვლვება; გაადრ. გაკვავება, გახვევება]: რ განწრქა (განწრქნა C) გული ერისაჲ ამის, მ. 13,15.

განთავისუფლება, ა—2: კეშმარიტებამან განგათავისუფლუნეს [კავმ.] თქუენ, ი. 8,32; უტუეთუ ძემან გ., ი. 8,36.

ღ: ვითარ-ეგე შენ იტყვ, ვღ: განხთავისუფლდეთ, ი. 8,33.

მიეტ საქმარი განთავისუფლებად მისგან, ლ. 12,58.

განთეთრება: ვერ შემძღებულ ხარ ერთისა თმისა განთეთრებად ანუ დაშეებად, მ. 5,36 C.

იხილეთ ყანობირი ეგე, რ განთეთრებულ არიან და ახან მკად, ი. 4,35 C.

განთენება, ნ: რომელი განთენებოდა ერთშაბათად, მ. 28,1; დღე იგი იყო პარასკევი, შაბათად გ., ლ. 23,54; ვა გ., დაღვი იესუ კიდესა ზედა, ი. 21,4; ვა განთენა, ზრახვა-ყვეს, მ. 27,1; მრ. 15,1; ვა გ., გამოვიდა მიერ, ლ. 4,42;

ოღეს გ., მოუწოდა მოწაფეთა თჳსთა, ლ. 6,13; ვა გ. დღე, შეკრბეს მოხუცებულნი ერისანი, ლ. 22,66; ვა გ., დგა იესუ ზღეს კიდესა მას, ი. 21,4 C.

განთესვა, 0—(3)2 [დათესვა]: მოვიმი, სადა არა განვსთესი, ლ. 19,22 C.

ნუტუეუ განთესულთა [განხეულთა] მთ წარმართთა ეგულუბის მისლად, ი. 7,35.

განთიად: განთიად სთქვა: ზამთარი იყოს, მ. 16,3; რომელი განვიდა გ. დაღვინებად მუშაკთა ვენაქსა თჳსსა, მ. 20,1; გ., ვითარ აღმოვიდოდა ქალაქად, შეემშია, მ. 21,18 C; გ. რიჭურაქუს ოღენ აღდგა, მრ. 1,35; ვა თანა-წარჰვილოღეს გ., მრ. 11,20; არა იცით, ოღეს...

მოვიდეს: მწუხრი ანუ შუვა ლამეს ანუ გ., მრ. 13, 35; მსთუად გ. ერთშაფათსა მას მოვიდეს სამარესა მას ზედა, მრ. 16,2 C; აღდგა გ. პირველსა მას შაბათისასა, მრ. 16,9; იყო გ. ოღენ, ი. 18, 28 C; იყო განთიადი, ი. 18,28; განთიადსა მას ერთშაბათისასა მოვიდეს საფლავსა მას ზედა, მრ. 16,2; რომელნი მსთუად გ. მას მივიდეს სამარესა მას, ლ. 24,22 C; რომელ გამოვიდა განთიადითგან დაღვინებად მოქმედთა საყურძენსა თჳსსა, მ. 20,1 C.

განთქუმა, 0—2: განთქუან სახელი თქუენი, ლ. 6,22.

ი ვნ.: განთქუა ჰამბავი მისი ყოველსა მას ასურეთსა, მ. 4,24; გ. სიტყუად ესე ჰურიათა შორის, მ. 28,15.

განთხევა, 0—2 [გაყრა]: ხოლო ჯერკული იგი გარე განთხიიან, მ. 13,48 D.

ი ვნ.: ძენი სასუფეველსანი განთხიენ ბნელსა მას გარეკენლსა, მ. 8,12.

[ნ. კ. მიმოგანთქუმა].

განთხოვილ [დანიშნული]: მიიღონა... ქალწულისა, განთხოვილისა კაცისა, ლ. 1,27 C.

განთხრა, 0—2: განთხარეს და შთაუტევეს ცხედარი იგი, მრ. 2,4 C.

განირათხ ნ. განრთხმა

განკეთრებულ [კეთრიანი]: მოუტდა მას ერთი განკეთრებული, მრ. 1,40.

განკერგა, 0—2: განკერგიდეს ბადეთა მათთა, მ. 4,21 C.

განკითხვა, ი [გახამართლება]: ნუ განიკითხავთ, რა არა განიკითხნეთ, ლ. 6,37; ფარისეველნი და საღუკველნი... განიკითხიდეს მას, მ. 16,1 C; მე წინაშე თქუენსა განვიკითხე, ლ. 23,14; მიიყვანეთ თქუენ ეგე და შჯულისაებრ თქუენისა განიკითხეთ, ი. 18,31.

ი ვნ.: ნუ განიკითხავთ, რა არა განიკითხნეთ, ლ. 6,37.

მრავალი მატუს თქუენდა სიტყუად და განკითხვად, ი. 8,26.

მრავალი მატუს თქუენდა სიტყუად და განკითხვად, ი. 8,26.

განკიცება, 0—2 [დაგინვა]: ოდეს განკიცებეს იგი, მ. 27,31; მრ. 15,20; ეწა ესმა ესე ყოველთა მათ ფარისეველთა..., გ. იგი, ლ. 16,14 C; და გ. იგი, ლ. 23,11.

განკათობა, 0—1 (2): [შემინება, ე]: ნუ განმკათებით, მრ. 16,6; იხილეს კაბუჯო... და განმკათებ, მრ. 16,5.

იტყოდეს, ვლ: განკათობილ არს, მრ. 3,21.

განკაძალულ [კამლიერგებული, გნერგიული]: იგინი განკაძალულ იყენეს და იტყოდეს, ლ. 23,5 C; განკაძალული იგი [ხნავლადაბრუნებული] ყოველი იყავნ ეწა მოძღვარი თუსი, ლ. 6,40; განკაძალულად [მტკივად, გნერგიულად] შეასმენდეს მას, ლ. 23,10; გ. ძკრსა იტყოდეს მისთვის, ლ. 23,10 C.

განკვრება, ი/უ—: განუკვრდებოდა ერსა მას, მ. 7,28; 12,23; მრ. 1, 22; გ. ყოველთა, მრ. 2,12; ლ. 2,47; მრავალთა ... გ., მრ. 6,2; გ. მათ განკვრეებითა დიდითა, მრ. 5,42; უმეტესად გ. და იტყოდეს, მრ. 7,37; 10,26; გ. მაშადღდათა მისთა, ლ. 8,56; გ. ყოველთა დიდებასა მას ზედა ღმრთისასა, ლ. 9,43; ელ განუკვრდებოდაცა მათ, მ. 13,54; ეწა ესმა ესე მოწაფეთა მისთა, განუკვრდა ფრიად და იტყოდეს, მ. 19,25; იხილეს იგი და გ., ლ. 2,48.

იყო განკვრეება მათ ყოველთა ზედა, ლ. 4,36; განკვრეებაშიან შეიპყრა იგი, ლ. 5,9; გ. შეიპყრნა ყოველნი, ლ. 5, 28; განუკვრდებოდა მათ განკვრეებითა დიდითა, მრ. 5,42; იყოს... შეკრებად თესლებისად გ. ოხრისადთა, ლ. 21,25; განკვრეებულ: ყოველი ერი განკვრეებულ იყო მოძღვრებასა მისსა, მრ. 11,18.

განკეთა, 0—2: ორგან განკეთობს იგი, მ. 24,51; ლ. 14,46.

განკურნება, 0—2: განმკურნებდა ყოველთა მათ სნეულთა და ყოველთა უძლურებათა ერისათა, მ. 4,23; გ. ყოველთა სნეულებათა და ყოველთა არაძლებათა ერისათა, მ. 4,23 C; გ. ყოველთა უძლურთა, მ. 9,35; მრავალთა გ., მრ. 3,10; გ. ყოველთა, ლ. 6,19; რაოდენთა უკმდა, გ., ლ. 9, 11; მსცებდენს ზეთსა მრავალთა სნეულთა და განმკურნებდეს [უნჯგ.] მრ. 6, 13; გ. (განკ. D) სნეულთა ყოველთა ადგილთა, ლ. 9,6; სნეულთა (უძლურთა C) განმკურნებდით, მ. 10,8; გ. მას შინა უძლურთა, ლ. 10,9; რა... განმკურნებდენ ყოველთა სნეულებათა, მ. 10,1.

რომელმან-იგი განმკურნა, მან მრქუა მე, ი. 5,11; რომელმან გ. მე, ი. 5,15; ყოველივე იგი სნეულბი განკურნა, მ. 8,16 C; გ. იგი, მ. 12,22; უკუეთუმცა შაბათსა შინა გ. იგი, მრ. 3,2 C; უკუეთუმცა შაბათსა გ., ლ. 6,7; გ. ყრმაჲ იგი, ლ. 9,42; შაბათსა გ. იგი იესუ, ლ. 13,14; მოიყვანა კაცი იგი, გ. და განუტევა, ლ. 14,4; შეახო ჳელი ყურსა მისსა და გ. იგი, ლ. 22,51; განკურნა იგინი, მ. 12,15; 15,30; 21,14; გ. (განკურნა C) იგინი, მ. 4,24,25; 19,2; მრ. 6,5; ლ. 4,40; ყოველნი, რომელნი ბოროტად სნეულ იყვნეს, გ., მ. 8,16; გ. (განკურნა C) სნეულბიანი მათნი, მ. 14,14; გ. (განკურნა C) ყოველნი ბოროტთა სენთაგან, მრ. 1,34; მრავალნი გ., მრ. 3, 10 C; მას ეამა შინა გ. იესუ მრავალნი სნეულბისაგან მათისა, ლ. 7,21.

მე... განმკურნო იგი, მ. 8,7; და მე განმკურნენე (—კურნე D) იგინი, მ. 13, 15; ი. 12,40; უკუეთუ შაბათსა განკურნობს იგი, მრ. 3,2; რა მოვიდეს და გ. მონაჲ იგი მისი, ლ. 7,3; რა... გ. ძმ იგი მისი, ი. 4,47; მან უძლურებანი ჩუენნი

განკურნებს [გავშ.], მ. 8, 17 D; მანსნეულე-
ბანი... ჩუენნი გ. (-კურნეს E), მ. 8, 17 E.

o: განიკურნე თავი შენი, ლ. 4, 23.

o ვნ.: ღრეკილნი განიკურნებოდეს,
მ. 15, 31; როდენთა აქუნდა საღობო-
ბა და შეებნეს, გ., მრ. 3, 10; სცხებ-
დეს ზეთსა მრავალთა სნეულთა, და
გ., მრ. 6, 13 C; უძლურნი იგი სულ-
თაგან არაწმიდათა გ., ლ. 6, 18; მათ
შინა მომავალნი განიკურნებოდეთ, ლ.
13, 14; განიკურნა მონაჲ იგი მისი, მ. 8,
13; გ. დედაკაცი იგი მიერ ეამითაგან, მ.
9, 22; გ. ასული იგი მისი მიერ ეამითაგან,
მ. 15, 28; გ. ყრმაჲ იგი, მ. 8, 13 C;
17, 18; ლ. 9, 42 C; გ. წული იგი მიერ
ეამითაგან, მ. 17, 18 C; ცნა ქორცთაგან,
რ გ. გუმულეებისაგან, მრ. 5, 29; არა-
ვინ მათაგანი გ., გარბა ნემან ასური, ლ.
4, 27; რომელი ვერვისგან გ., ლ. 8, 43;
უთხრა... ვითარ-იგი გ., ლ. 8, 47; ერთ-
მან მათაგანმან იხილა რაჲ, რ გ. ლ.
17, 15; გ. კაცი იგი, ი. 5, 9 C; არა
ათნივე განიკურნენით, ლ. 17, 17 D;
არა ათნივე განიკურნებსა, ლ. 17, 17 E;
სხუანი უწინარს ზემსა შთაგლიან და
განიკურნიან, ი. 5, 7; გნებაგსა, რა
განიკურნო, ი. 5, 6; განიკურნოს მო-
ნაჲ იგი ჩემი, მ. 8, 8; ლ. 7, 7; მოიქცენ
და განიკურნენ იგინი, მ. 13, 15 C.

მიქსცა მათ ძალი და ჭელმწიფებაჲ
... და სენთა განკურნებაჲ, ლ. 9, 1;
რავდენთა უქმდა გ., განკურნებდა, ლ.
9, 11 C; უკუეთუ ჯერ-არს შაბათსა გ., ლ.
14, 3; ვერ შეუძლეს განკურნებაჲ მისა,
მ. 17, 16; რამესათჳს ჩუენ ვერ შეუძლეთ
გ. მას, მ. 17, 19; მომავალნი მე... გ.
შემსრავილთა გულითა, ლ. 4, 18; ძალ-
გიც ჩემდა გ., ლ. 5, 12; შეკრბებოდა
ერი მრავალი სმენად ღმ გ. უძლურე-
ბათა მათთაგან, ლ. 5, 15; ძალი ღმრთო-
საჲ იყო გ. მათა, ლ. 5, 17; რომელნი

მოსრულ იყენეს სმენად მისგან და გ.
სნეულეებათაგან მათთა, ლ. 6, 18; მისცა
მათ ძალი და ჭელმწიფებაჲ, სენთა გ.,
ლ. 9, 1 C; წარაჳლინა იგინი... გ.
უძლურთა, ლ. 9, 2.

განკურნებულ არს გუემისა მისგან,
მრ. 5, 29 C; აჲ ეგერა გ. ხარ, ი. 5,
14 C; რომელნი გ. იყენეს სულთაგან
შეკუთრთა და უძლურებათა, ლ. 8, 2;
განკურნებულმან მან არა იყოდა, ი.
5, 13; ჰრქუეს ჰურიბათა მათ განკურნე-
ბულსა მას, ი. 5, 10 C.

განმავალ ნ. განვედ.

განმართლება, ა—2; განმართლეს
ღმერთი და ნათელ-იღეს, ლ. 7, 29.

o: განმართლებთ თავთა თჳსთა, ლ.
16, 15.

ღ: განმართლდა სიბრძნე იგი შეილ-
თაგან თჳსთა, მ. 11, 19; ლ. 7, 35; სი-
ტუჳთთა შენთაგან განმართლდეთ, მ. 12,
37.

მას უნდა განმართლებაჲ თავი თჳსი,
ლ. 10, 29.

გარდამოვიდა ესე განმართლებული,
ლ. 18, 14.

განმართება, ი/უ: მოწაფეთა თჳსთა
განუმართებნ ყოველსა, მრ. 4, 34 C; ვი-
თარ განგვმართებდა ჩუენ წიგნებსა, ლ.
24, 32 C.

განმართებულ [ღია, გაღებული, გამლი-
ლი]: ოდეს თუალი შენი განმართებულ
არს, ლ. 11, 34; უკუეთუ თუალი შენი
გ. იყოს, მ. 6, 22.

განმართუებულ [მარჯვე]: მიერთგან
ეძიებდა განმართუებულსა ეამსა, რა
მისცეს იგი მათ, მ. 26, 16 C; ვითარმც
განმართუებულად მისცა იგი, მრ. 14,
11 C.

განმაცხოველებელ ნ. განცხოველები.
განმამღარ: ვაჲ თქუენდა, განმამღარ-
ნო (გამამღ. E) აწ, ლ. 6, 25.

განმზნეველ ნ. განზნევა.

განმდიდრება, დ: რომელი იუნჯებდეს თავისა თვისისათს და არა ღმრთისა მიერ განმდიდრდებოდეს, ლ. 12,21.

განმდიდრებელ [წამებებელი, აღმამფრთხილებელი]: წარმოადგინეთ... კაცი ესე ენა განმდიდრებელია ერისაჲ მავის, ლ. 23,14 C.

განმზადება, 0—2: განმზადეთ გზაჲ უფლისაჲ, მ. 3,3 C; მრ. 1,3 C; განმზადეთ..., ლ. 3,4 C; განმზადებით გზანი უფლისანი, მ. 3,3; მრ. 1,3; ლ. 3,4; განმზადოს გზაჲ შენი წინაშე პირსა შენსა, მ. 11,10 C; მრ. 1,2 C; რომელმან განმზადნებ [გაგმ.] გზანი შენნი წინაშე პირსა შენსა, მ. 11,10; მრ. 1,2; ლ. 7,27.

ი/უ: რომელი განუმზადე [II ბ.] წინაშე პირსა ყოელისა ერისასა, ლ. 2,31; წარვიდე და განვიმზადო თქუენ ადგილი, ი. 14,2,3; სადა გნებავს, და განვიმზადოთ შენ, მრ. 14,12; რა ნავი განუმზადონ მას ერისა მისთვის, მრ. 3,9.

ე: (რომელი) არა განემზადოს ნები-სიებრ მისისა, ლ. 12,47.

განვიდეს... განმზადებულ უფალსა ერი მომზადებული, ლ. 1,17; რა წარჰქლუე შენ წინაშე პირსა უფლისასა გ. გზათა მისთა, ლ. 1,76.

ად ვიეთა განმზადებულ არს, მ. 20, 23; მრ. 10,40; რომელი-იგი გ. არს, მ. 25,34 C; რომელი გ. არს ეშმაკისათს და მსახურთა მისთა, მ. 25,41; თქუენი ტამი ოდესვე გ. არს, ი. 7,6; თქუენცა იყვენით გ., მ. 24,44; ლ. 12,40; დამკვდრეთ განმზადებული თქუენთვის სასუფეველი, მ. 25,34; მან გიჩუენოს თქუენ ქორი დიდი, დაგებული და გ., მრ. 14,15 C; განმზადებულნი იგი შევიდეს... ქორწილსა მას, მ. 25,10.

განმზრახველ ნ. განზრახვა.

განმრავლება: განმრავლებებისათს უსჯულოებისასა განემეს სიყუარული

მრავალთაჲ, მ. 24,12 C; განმრავლებითა უსჯულოებისასათა განემეს სიყუარული მრავალთაჲ, მ. 24,12.

განმსყიდელ ნ. განყიდა.

განმმტკიცება, ა—2: შენ ოდესვე მიიქცე და განამტკიცენ ძმანი შენნი, ლ. 22,32.

ნ: ყრმაჲ იგი აღორძნდებოდა, განმმტკიცებოდა სულითა, ლ. 1,80; იესუ აღორძნდებოდა და გ. სულითა, ლ. 2,40.

განმყოფელ ნ. განყოფა.

განმცემელ ნ. განცემა.

განმზილება: არა უნდა განმზილება მისი, მ. 1,19 C; ...განმზილებაჲ მისი, მ. 1,19.

განნათლება, ა—2: რომელი განანათლებს ყოველსა კაცსა, ი. 1,9; ენა-იგი სანთელი ელვითა განანათლოს შენ, ლ. 11,36.

განწყევვა, განქრევა, ა—2 [გაქრება]: რომელსა ზედა დაეცეს, განანქრიოს იგი, ლ. 20,18 C; ... განანქრიოს იგი, მ. 21,44; ლ. 20,18.

განორძინება, დ [გაზრდა]: თესლი იგი აღმოჰსცენდის და განორძინდებიან, მრ. 4,27.

განპარვა, ი [მოპარვა]: სადა მპარავთა დათხარიან და განიპარიან, მ. 6, 19 C; სადა მპარავთა დათხარონ და განიპარონ იგი, მ. 6,19; არცა მპარავთა დათხარონ და გ. იგი, მ. 6,20.

განება, ა—2 [გაგლეჯა, გახვევა]: მოაპის ცოცხალიცა იგი მისგან ახალმან მან ძუელისაჲ მის და უფროჲსად განაპის, მრ. 2,21; რა არა ახალი იგი განაპოს, ლ. 5,36; არა განვაპოთ ეგე, ი. 19,24 C.

ი ვნ.: კრეტსაბმელი იგი ტაძრისაჲ მის განაპო ორად, მ. 27,51; მრ. 15, 38; გ. კრეტსაბმელი იგი ტაძრისაჲ მის შორის, ლ. 23,45; გ. ეზოჲ ტაძრისაჲ მის ორგან, ლ. 23,45 C.

განყრობა, ი/უ: რაეამს დამბერდღე, განგვიყრნენ ჯელნი შენნი და სხუათა შეგარტყან შენ, ი. 21,18.

განრაცხა, ი [ადრიცხვა, გამოანგარიშება]: არა-მე პირველად დაჯდეს და განირაცხოს, ლ. 14,31 CE.

თქუენი თავისა თმანიცა ყოველნი განრაცხილ არიან, მ. 10,30; თმანიცა თავისა თქუენისანი ყოველნი გ. (გარაცხილ C) არიან, ლ. 12,7.

განრთხმა, ი [გამლა, გავიშვა]: მან განრთხმა ჯელი, მ. 12,13; მრ. 3,5; მან გ. და მოეგო ჯელი იგი მისი, ლ. 6,10; განრთხათს ჯელი შენი, მ. 12,13 C; მრ. 3,5; ლ. 6,10; განრთხათს ჯელი შენი, მ. 12,13.

განრიწება, ა—2 [ხსნა, ი, გადარჩენა, ა]: სხუანი განარინნა, განრიწენ თავიცა თუკი [ხხვები იხსნა, იხსნას თავიხი თავიგ], ლ. 23,35 C; განმარინე მე ეამისა ამისგან, ი. 12,27 C; განმარინენ ჩუენ, მ. 8,25 C; მან განარინოს იგი, მრ. 8,35 C.

ი: განრიწენ თავი შენი, მ. 27,40 C; მრ. 15,30 C; სხუანი განარინნა, განრიწენ თავიცა თუკი, ლ. 23,35 C.

რომელსა უნდეს თავისა თუკისა განრიწებაჲ, ლ. 17,33; უკუეთუ ვისმე უნდეს თავი თუკი განრიწებად, მ. 16,25; მოძი-ვიდეს ელია გ. მაგისა, მ. 27,49 C; რომელსა უნდეს სული თუკი გ., მრ. 8,35; რომელსა უყუარდეს თავი თუკი გ., ლ. 9,24; რომელსა უნდეს თავისა თუკისა გ., ლ. 9,24 C; ღირს იქმნეთ გ. ამის ყოელისაგან, ლ. 21,36.

[ნ. კიდევ განრომა].

განრომა, ე [გადარჩენა, ვნ., თავის დაღწევა, ა, ხიფათხ აცთენა]: არამცა განერა ყოველი ჯორციელი, მ. 24,22; ვერმცა გ. ყოველი ჯორციელი, მრ. 13,20 C; და განერებს და ცხოვნიდეს, მრ. 5,23; ვითარ-მე განერნეთ სატანჯველსა (სასჯელსა C) გეჰენიამასასა [როგორ გადარჩებით ჯო-

ჯოვითის სატანჯველს?], მ. 23,33; რა თქუენ გ., 5,34 C.

[ნ. კიდევ განრიწება].

განრიხხება, ნ [გაჯავრება, დ]: ჰეროდე... განრიხხნა ფრიად, მ. 2,16; გ. უფალი იგი მისი, მ. 18,34 C; მეუფე იგი გ., მ. 22,7; მამინ გ. სახლისა უფალი იგი, ლ. 14,21; იგი გ., ლ. 15,28; განრიხხნეს [წყვ.] ორთა მათ ძმათათს, მ. 20,24; გ. და ჰრქუეს მას, მ. 21,16; იხილეს რად მოწუფეთა, გ. და იტყოდეს, მ. 26,8.

ი/უ: განურისხნა მას უფალი იგი თუკი, მ. 18,34; რომელი განურისხნეს [გაგმ.] ძმასა თუკსა ცუდად, მ. 5,22.

აღიძრა სულითა თუკითა ევა განრიხხებული, ლ. 11,33 C; მერმე, გ. გონებასა თუკსა, მოვიდა სამარედ, ი. 11,38 C.

განრღუეულ [დავარდნილი. კჳბრი, საბყარბ]: რომელი იყო განრღუეული, ლ. 5,18; მოართუეს მას განრღუეული, მ. 9,2; მოაქუნდა გ., რომელი ზე აქუნდა ოთხთა, მრ. 2,3; მონაჲ ჩემი დაცემულ არს სახლსა შინა ჩემსა გ., მ. 8,6; გარდაუტევეს ცხედარი იგი, რომელსა ზედა იდვა გ. იგი, მრ. 2,4; რად უადვილეს არს სიტყუად განრღუეულსა ამას (—C), მრ. 2,9; ჰრქუა გ. მას, მ. 9,2,6; მრ. 2,5,10; ლ. 5,24; მოჰგურიდეს მას... ცისად-ცისად გუემულთა და განრღუეულთა, მ. 4,24.

[შღრ. დაჯსნილ].

განწყუნა, 0—2 [გაფუჭება, წაზდენა]: სადა არცა მლილმან, არცა მჰამელმან განწყუნის, მ. 6,20 C; სადა-იგი... არცა მლილმან გ. (გარყუნის C), ლ. 12,33 D; სადა მლილმან და მჰამელმან გარყუნის, მ. 6,19 C; სადა-იგი მლილმან და მჰამელმან განწყუნეს [გაგმ.], მ. 6,19; სადა არცა მლილმან, არცა მჰამელმან გ., მ. 5,20; სადა-იგი... არცა მლილმან გ., ლ. 12,33 E.

ე: განირყუნნიან პირნი მათნი, რა ეჩუენენ კაცთა მმარხველად, მ. 6,16.

განრცხა, 0—2 [გარგებვა]: მესათხეველენი იგი... განმარცხილეს ბადეთა, ლ. 5,2.

სხუაგცა მრავალი არს, რომელი მოელო პერობად: განრცხა სასუმელებისაჲ, მრ. 7,4.

განრჩევა, ა—2: ე—იგი მწყემსმან განარჩინეს ცხოვარნი თიკანთაგან, მ. 25,32; დასხიან და განარჩიან და შეკრიბიან კეთილი იგი ქურკერსა, მ. 13,48; განარჩინეს [გამე.] იგინი ურთიერთას, მ. 25,32; განარჩინენ სკეთურნი მართალთაგან, მ. 13,49 C.

1. განხავალ [გახავალი]: ყოველი... განხავალხა განელს, მრ. 7,19 C; ყოველი... განხავალით განელს, მ. 15,17; მრ. 7,9.

2. განხავალ [განავარდინი]: განველით განხავალთა ზედა გზათსა და რაჲდენიცა ჰპოოთ, მოხადეთ ქორცილსა ამას, მ. 22,9 C. [შღრ. მებოძირ].

განხახუნებულ ნ. განსუენება.

განხაცდელ ნ. განცდა.

განხაწმედელ ნ. განწმედა.

განხოქლომა ნ. განხეთქა.

განხლვა ნ. განვედ.

განხრულ ნ. განვედ.

განხრულეზულ ნ. გასრულეზულ.

განხეტაკება [გათეთრება]: ვერ ძალგოც ერთსა თმისა განხეტაკებად გინა დაშავებად, მ. 5,36; ყოველსავე მურტნელსა ქუეყანისასა ვერ ჰელ-ეწიფების ევრეთ გ., მრ. 9,3; მურტკვალმან ქუეყანასა ზედა ვერ უძლოს ესრე გ., მრ. 9,3 C.

განხუნება, ე—(2)1, უობ. [მოხვედგება]: განხუნეთ, ჰამე, სუ და იხარებდ, ლ. 12,19; დაიძინეთ ამიერიოვან და განისუნეთ, მ. 26,45; მრ. 14,41; გ.

მცირედ, მრ. 6,31; განისუნოს მას ზედა მშჯღობამან თქუნმან, ლ. 10,6.

ო/უ — (3)2, უპირდ.: მე განვიხუნეთ თქუნ, მ. 11,28.

და ჰპოვოთ განხუნებაჲ სულთი თქუნთაჲ, მ. 11,29; სული იგი არაწმიდაჲ... მიმოვალნ ურწყულთა ადგილთა და ეძიებნ განხუნებახა, ლ. 11,24 C.

სული არაწმიდაჲ... ეძიებნ განხასუნებელსა, მ. 12,43; ... გ. ადგილსა, იქვე C.

განსყიდა ნ. განსყიდა.

განსწავლა, 0—2 [დახჯა, იგმა]: განსწავლო ეგი და განუტეო [დაახჯი (ვეგმ) ამახ და გაჟუმგებ], ლ. 23,16 C.

განსწავლულ [ნახწავლი]: იყენენ ყოველნი განსწავლულ ღმრთისა მიერ, ი. 6,45 C.

განხხმა, ა—2 [გაყრა]: უკუეთუ მე ბერზებულითა (ბელზ. C) განვხხმამ ეშმაკთა, მ. 12,27; ლ. 11,19; მე სულთა ღმრთისაჲთა გ. ეშმაკთა, მ. 12,28; ბელზებულითა გ. ეშმაკთა, ლ. 11,18; უკუეთუ მე თითითა ღმრთისაჲთა გ. ეშმაკთა, ლ. 11,20; აჰა ესერა მე გ. ეშმაკთა, ლ. 13,32; უკუეთუ განგუახხამ ჩუენ, მიბრძანე მისლვად კოლტსა იმას, მ. 8,31; გან-თუ-გუახხამ ჩუენ, გვბრძანე ჩუენ მისლვად კოლტსა იმას, მ. 8,31 C; მთავრითა ეშმაკთაჲთა განხხმამ ეშმაკთა, მ. 9,34; მრ. 3,22; ესე არაჲთ გ. ეშმაკთა, მ. 12,24; ეშმაკი ეშმაკთა გ., მ. 12,26; ბელზებულითა... გ. ეშმაკთა, ლ. 11,15; ძენი თქუნნი რაჲთა განახხმენ (ეშმაკთა), მ. 12,27; ლ. 11,19; ეშმაკთა განახხმიდა, მრ. 1,39; რომელი სახელითა შენითა ეშმაკთა გ., მრ. 9,38; ლ. 9,49; სახელითა შენითა ეშმაკთა განახხმედიოთ, მ. 7,22; ეშმაკთა განახხმედიოთ [ბრმ.], მ. 10,8; რა განახხმიდენ მათ, მ. 10,1;

სახელითა ჩემითა ეშმაკთა გ., მრ. 16,17; (იესუ) განახხა სულეზი იგი, მ. 8,16 E; (იესუ) განახხნა სულეზი იგი, მ. 8, 16 CD; ეშმაკი მრავალნი გ., მრ. 1,34; ეშმაკი მრავალნი განახხნეს [წყვ.], მრ. 6,13; რა არა განახხნეს [გავშ.] იგინი გარეშე სოფელსა, მრ. 5,10; კრებულისიგან განგახხნენ თქუენ, ი. 16,2; რა არა კრებულისიგან განახხნენ, ი. 12,42.

ვითარ კელ-ეწიფების ეშმაკსა ეშმაკისა განხხმაჲ, მრ. 3,23; აქუნდეს მათ კელ-ეწიფებამ განხხმად ეშმაკთა, მრ. 3,15.

რომლისაგან ეშმაკი იგი განხხმულ იყენეს, ლ. 8,38; რაეამს იხილოთ აბრაჰამი, ისააკი და იაკობი... სასუფეველსა ღმრთისასა და თქუენ განხხმულნი გარეშე, ლ. 13,28.

განხჯა, 0—2 [გახამართლება]: გახჯი-დეთ ბთორმეტთა ნათესავთა ისრაჲლისათა, მ. 19,28 C.

დასხდეთ თქუენცა... განხჯად ბთორ-მეტთა ნათესავთა ისრაჲლისათა, მ. 19,28.

განტყვება, ი/უ—(3)2, უირ. [გამგება]: განტყვევა ერი იგი, მ. 14,23; 15,39; 18,27; გ. სული [გაუშვა ხული, ე. ი. მოკვდა]; მ. 27,50, მრ. 15,37,39; ლ. 23,46; ი. 19, 30; თაუდმან გ. იგი, ლ. 8,38; მოიყვანა კაცი იგი, განკურნა და გ., ლ. 14,4; გ. მათდა ბარაბა იგი, ლ. 22,25 C; განტყვე-ნა იგინი, მ. 15,39 C; მრ. 8;9; განმითვევი მონაჲ შენი, უფალო, მშუღობით, ლ. 2,29; განტყვევი ერი ესე, მ. 14,15; მრ. 6,36; ლ. 9,12; გ. ესე, მ. 15,23; აღიდრე ეგად და გ. ჩუენდა ბარაბა, ლ. 23,18 C; განტყვევენ იგინი, მრ. 6,36 C; ესწავლო იგი და განტყვევო (—ტეო CD) [I ბ.], ლ. 23,16,22; უკუეთუ განტყვევენ [I ბ.] უშმანი ვანად მათა, მრ. 8,3; აწ განტყ-

ვეთ [I ბ.] მონაჲ შენი, უფალო, ლ. 2, 29 C; უკუეთუ ესე გ., არა ხარ მოყუარე კეისრისაჲ, ი. 19,12; უკუეთუ გეითხო თქუენ, ვერარაჲ მომიგოთ გინა განმითვევოთ (—ტეო CD), ლ. 22,68; რომელმან განტყვევოს ცოლი თვისი, მ. 5,31;... გ. (—ტეოს D)..., მ. 19,9;... გ. (—ტეოს CD)..., ლ. 16,18; ვიდრემდე გ. (—ტეოს C) ერი იგი, მ. 14,22; ეიდრემდე გ. მან ერი იგი, მრ. 6,45; უკუეთუ გ. (—ტეოს CD) ქმარმან ცოლი თვისი, მრ. 10,11; რომელსა უყუარდეს თავი თვისი, გ. (—ტეოს C) იგი, ი. 12,25.

იზრახა ფარულად განტყვევებამ მისი, მ. 1,19 C; გ. მათი უშმათაჲ არა მნებავს, მ. 15,32; უკუეთუ ჯერ-არს კაცისა გ. ცოლისა თვისისაჲ, მ. 19,3; მრ. 10,2; მოსე გულ-ფიცხელობისა თქუენისათჳს გიბრძანა გ. ცოლთა თქუენთაჲ, მ. 19,8; უნდა გ. იესუსი, ლ. 23,20; კელ-მეწიფების გ. შენი, ი. 19,10 C; ამის გამო უნდა გ. მისი, ი. 19,12; მომავლინა მე... ქადაგებად ტყუეთა განტყვევებისა და ბრმათა ახილვად, განვლინებად მომსრალთა გ., ლ. 4,18 C; მომავლინა მე... განვლინებად მომსრალთა განტყვევითა, ლ. 4,18; იზრახა ფარულად განტყვევებად იგი, მ. 1,19; მოსე ამცნო წიგნი განტყვევისაჲ მიცემად ლ. გ., მ. 19,7; მოსე ბრძანა წიგნი განტყვევისაჲ მიცემად ლ. გ., მრ. 10,14; მომავლინა მე... ქადაგებად ტყუეთა გ., ლ. 4,18; უნებელად ეღებოდა მას გ. დღესასწაულსა მას ერთი პყრობილი, ლ. 23,17; კელმწიფებამ მაქუს გ. შენდა, ი. 19, 10; ვიდრე განტყვევებამდე ერისა მისი, მრ. 6,45 C; მოსე ამცნო წიგნი განტყვევებისაჲ მიცემად ლ. განტყვევებად, მ. 19,7; მრ. 10,4.

რომელმან განტყვევოს ცოლი თვისი, მიეცინ მას განხატვევებო [რომელიც

ცოლს გაუშვებ, მისიგებ მახ განქორწინების (ხაბუთი), მ. 5,31; რომელმან დაუტოვოს ცოლი თვის, ეცინ მას გ. წიგნი, მ. 5,31 C; ვითარ-მე უკუე მოსე ამცნო მიცემად წიგნი გ. და განტყებად, მ. 19, 7 C; მოსე ბრძანა წიგნი გ. დაწერად და განტყებად, მრ. 10,4 C.

განტყებულ ხარ უძღურებისაგან შენისა, ლ. 13,12; რომელმან განტყებულ იგი შეირთოს, მ. 5,32; 19,9; რომელმან გ. ქმრისაგან შეირთოს, მანცა იმრუა, მ. 16,18.

განტყება, 0—2: ოდეს-იგი ხუთი პური განტყებე ხუთ ათასთათს, მრ. 8, 19; (პური იგი) განტყება და მისცა მოწაფეთა, მ. 15,36; მოილო იესუ პური, აკურთხა და გ., მ. 26,26; ლ. 24,30; ჰმადლობდა და გ. (პური), მრ. 8,6; აკურთხა და გ. (პური), მრ. 14,22; მოილო პური, ჰმადლობდა და გ., ლ. 22, 19; აკურთხა და განტყებნა პურნი იგი, მრ. 6,41 C; ლერწამი შემუსრვილი არა განტყებო, მ. 12,20.

o/უ: ოდეს-იგი ხუთი ჟუგზა განუტყებე [I ა.] ხუთ ათასსა, მრ. 8,19 C; მოვიდეს ერისაგანნი იგი და პირველისა მის განუტყებნებ წყენი, ი. 19,32; არა გ. წყენი მისნი, ი. 19,33; რა განუტყებნენ წყენი მათნი და აღიხუნენ, ი. 19,31.

ვითარ-იგი გამოეცხადა მათ განტყებნასა მის პურისასა, ლ. 24,35.

ესე არს კორცი ჩემი, თქუენ მრავალთათს განტყებო, მ. 26,26.

განფენა, v [გავრცელება, დ. განთქმა, ი ვნ., მოფენა]: განფენა სიტყუა ესე ყოველსა პურისაგანსა მისთს, ლ. 7,17.

განფენება, ა—2 [გაფუგება, გაღვივება]: ეღრემდის განაფუგნა ყოველი, მ. 13,33 C.

განქარება, ლ [გაქრობა]: უკეთეთ მართლი განქარდებ, მ. 5,13; ლ. 14,34; რა არა გ. შუღლი მოსტაი, ი. 7,23.

განქორწინება, 0—2 [გათხოვება]: ნაშობნი ამის სოფლისანი იქორწინებიან და განქორწინებენ, ლ. 20,34; რომელნი-იგი ღირს იქმნენ... აღდგომასა მკურდრებით, არცა იქორწინებიან, არცა გ., ლ. 20,35 E; იქორწინებოდეს და განქორწინებდეს [უწყვ.], მ. 24,38 E; ლ. 17,27; დღესა მას აღდგომისასა არცა განქორწინებდენ (განქ. D), არცა იქორწინებოდიან, მ. 22,30; რომელნი-იგი ღირს იქმნენ... აღდგომასა მკურდრებით, არცა იქორწინებოდიან, არცა გ., ლ. 20,35 C.

o: რომელნი-იგი ღირს იქმნენ... აღდგომასა მკურდრებით, არცა იქორწინებიან, არცა განქორწინებენ, ლ. 20,35 D.

განქრევა ნ. განსქრევა.

განღება, ა—2: რომელმან განაღოს პირველად საშობ, მ. 2,23.

o [წაღება, გატანა]: განიღეთ ეგე ამიერ, 2,16 C; რა გან-გინმე-იღოს ქურჭერი მიერ ტაძრით, მრ. 11,16.

o/უ: უფალო, უფალო, განგვლე ჩუენცა, მ. 25,11; ლ. 13,25; ამას მეკარემან განუღოს, ი. 10,3; რაეამს მოვიდეს და ირეკოს, მეცხეულად განუღოს მას, ლ. 12,36.

ე: რომელი ირეკენ, განუღოს, მ. 7,8 C; ირეკით, და განგეღოს, მ. 7,7; ლ. 11, 9; რომელი ირეკდეს, განუღოს მას, მ. 7,8; ლ. 11,10.

[ნ. კიდევ განხუმა].

განღვება, ა—2: განაღვძებდეს [უწყვ.] მას მოწაფენი, მრ. 4,38; მოუტდეს და გ. და ეტყოდეს, ლ. 8,24; განაღვძეს და ჰრქუეს მას, მ. 8,25 C; მრ. 4,38 C; გ. და ეტყოდეს, ლ. 8,24 C; მე მივიდე და განაღვძო იგი, ი. 11,11.

o უბ.: განაღვძა იოსებ ძილისა მისგან, მ. 1,24; გ. და შეჰრისხნა ქარ-

სა, მრ. 4,39 C; გან-რამ-იღვტეს, იხილეს დიდებამ მისი, ლ. 9,32.

ვერ უძლვია ეამი ერთი განღვებად ჩემ თანა, მრ. 14,37.

განუენება, ა—2 [გამღრება]: რომელნი-იგი ღმერთმან შეუღლნა, კაცი ნუ განაუენებნ, მ. 19,6 C; მრ. 10,9 C; რამცა განაუენეს იგი, მრ. 9,18.

ე: განუენა ეშპაკი იგი, მ. 9,33 C; კურთხევასა მას ოდენ გ. მათგან, ლ. 24,51 C; ჰრქუა მათ (იესუ): განუენენით, მ. 9,24 C.

გული მათი შორად განუენებულ არს ჩემგან, მრ. 7,6 C.

განუვანება, ი: სულმან განიყვანა იგი უღაბნოდ. მრ. 1,12; გ. იგი ერისა მისგან, მრ. 7,33; გ. იგი გარეშე დაბასა, მრ. 8,23; გა-რე-იყვანა იგი პეტრე, მრ. 8,32 E; გა-რა-იყვანა იგი ერისა მისგან მარტოდ, მრ. 7,33 C; განიყვანა იგინი ვიდრე ბეთანიადმდე, ლ. 24,50; განიყვანეს იგი, რა ჯუარს-აქუნან, მრ. 15,20; გ. იგი გარეშე სავენაქესა მას, ლ. 20,15; ოდეს თჳსნი იგი განიყვანნის, ი. 10,4 E; ოდეს თჳსნი იგი განიყვანნეს [კავმ.], ი. 10,4 D.

განყოფა, განსყოფა, 0—2: იყიდღეს და განჰყოფღეს, ლ. 17,28; განყოფა ყოველივე, რამცა აქუნდა, მ. 13,44, 46; განყოფე ნაყოფი (მონაგები C) შენი, მ. 19,21; გ. და მიეც გლახაკთა, მრ. 10,21; ყოველი, რამცა გაქუს, გ., ლ. 18,22; რომელსა არა აქუნდღეს, განყოფენ სამოსელი თჳსი, ლ. 22,36; განყოფეთ მონაგები თქუენი, ლ. 12,33.

ი ვნ.: ანუ არა ორი სირი ერთის დანგის განისყოფების, მ. 10,29; ანუ არა ხუთი სირი გ. (განისყოფების C) ორის დანგის, ლ. 12,6; რამსათჳს ნელ-

საცხებელი ესე არა განიყოფა სამასის დრაჰქნის, ი. 12,5; არა ორი სირი ერთის დანგის განიყოფის, მ. 10,29 C.

უბრძანა უფალმან მისმან განსყოფა ცოლისად და შეიღთა მისთად და ყოველი, მ. 18,25; შესაძლებელ იყო განსყოფად ესე, მ. 26,9; ღირდა გ. დიდძალის, იქვე C; შესაძლებელ იყო ესე გ. უფროსს სამასისა დრაჰქნისა, მრ. 14,5; ჯერ-იყო გ. ნელსაცხებელი ესე, მრ. იქვე C.

გამოსახა ყოველი იგი განმსყოფელი, მ. 21,12; იწყო გამოსხმად განმსყოფელთა და მომსყოფელთა მიერ ტაძრით, 11,15.

მოვიღე ოც და ათი იგი ვეცხლი, სასყოფელი იგი განსყოფელისა, მ. 27,9.

1. განყოფა, 0—2 [კაშლა]: არა განჰყოფეთ (გაჰყოფეთ C) ჰელი ჩემ ზედა, ლ. 22,53; განყო კელი თჳსი იესუ, მ. 14,31; გ. ჰელი და შეახო მას, ლ. 5,13; გ. წიგნი იგი, ლ. 4,17.

2. განყოფა, ი [კაყოფა]: განიყოფდეს სამოსელსა მისსა, მრ. 15,24; განიყვეს სამოსელი მისი, მ. 27,35; მრ. 15,24 C; ლ. 23,34; გ. სამოსელი ჩემი მათ შორის, მ. 27,35; გ. სამოსელი ჩემი თავისა მათისა, ი. 19,24; ერისაგანთა მათ... მოიღეს სამოსელი მისი და გ. ოთხად ნაწილად, ი. 4,23; მიიღეთ და განიყავთ თავისა თქუენისა, ლ. 22,17.

ე/უ: ორი იგი თევზი ეგრევე განყოფა ყოველთა, მრ. 6,41; გ. მათ საცხორებელი იგი, ლ. 15,12; პური იგი... გ. შეინაგეთა მათ, ი. 6,11 C; ნატყუენავი მისი განუყოფის, ლ. 11,22.

ი ვნ.: თუ მეუფებამ თჳს თავსა ზედა განიუოს, მრ. 3,24 C; თუ სახლი თავსა თჳსსა ზედა გ., მრ. 3,25 C.

ე: არქუ ძმასა ჩემსა, რა განმყოფოს მე სამკვდრებელსა, ლ. 12,13.

მოველ (მოსრულ ვარ C) განყოფილებად
კაცი მამისაგან, მ. 10,35; არა, გეტყუ
თქვენ, ად გ., ლ. 12,51.

ვენ დამადგინა მე მსაჯულად და გან-
ყოფილებად თქვენ ზედა, ლ. 12,14.

უკეთეს ეშმაკი თავსა თუსსა ზედა...
განყოფილ არს, მრ. 3,26; იყვნენ ამიე-
რიოვან ხუთნი სახლსა შინა ერთსა გ.,
ლ. 12,52; ყოველი ქალაქი ანუ სახლი,
განყოფილი თავსა ზედა თუსსა, ვერ
დადგეს, მ. 12,25 C.

განყრა, o [ვაყრა, მოვიღებ, მომო-
რებ]: მტერი რომელი აღგუტია...
განვიყრეთ თქვენ ზედა, ლ. 10,11;
მტერი... განვიყრეთ თქვენ ზედა, ლ.
10,11 C; განვიყრეთ მტერი ფერტა-
გან თქვენთა, მ. 10,14; მრ. 6,11; ლ.
9,5.

ე: განეყრა მისგან კეთროვნება იგი,
მრ. 1,42.

განშორება, a—2: რომელნი იგი
ღმერთმან შეაუღლნა, კაცი ნუ განაშო-
რებს, მ. 19,6; მრ. 10,9; რამცა განა-
შორებს იგი, ლ. 9,40; განაშორნენ უკ-
ეთრნი იგი, მ. 13,49.

ე: რომელი არა განეშორებოდა ტაძ-
რისა მისგან, ლ. 2,37; განეშორა და
წარვიდა გალილეად, მ. 4,12; გ. მიერ
და წარვიდა, მ. 12,14; ესმა რაჲ იესუს,
გ. მიერ; მ. 14,13; გ. და წარვიდა, მ.
27,5; გ. მას განბოკლებად იგი, მრ. 1,
42 C; გ. მას ვიღრე ეამ რაოდენადმდე,
ლ. 4,13; მიესუქულად გ. კეთროვნება
იგი მისგან, ლ. 5,13; გ. თუსაგან ადგილ-
სა ქალაქისასა, ლ. 9,10; თავადი გ.
მათგან, ლ. 22,41; კურთხევასა მას იე-
სუსსა მათა მიმართ გ. მათგან, ლ. 24,
51; გ. და წარვიდა მთად იგი ხოლო
მარტობა, ი. 6,15; სხუთ გზით განეშორ-
ნენ და წარვიდეს სოფლად თუსა, მ.
2,12 C; ვა გ. იგინი, მ. 2,13 C; გან-

მეშორებით ჩემგან, მ. 7,23; ლ. 13,27;
პრქუა მათ (იესუ): განეშორებით
(—შოვრ. E), მ. 9,24; თავადი: განე-
შორის უდაბნოდ და ილოცვენ, ლ. 5,
16; ძნიალ გ. მისგან, ლ. 9,39; განე-
შორის მამად ძისაგან და ძე მამისაგან,
ლ. 12,53 C.

განშორება მას მათსა მისგან პრქუა
პეტრე იესუს, ლ. 9,33.

გულნი მათნი შორად განშორებულ
(—შოვრ. E) არიან ჩემგან, მრ. 7,6;

ნეი იგი გ. იყო ქუეყანით, მ. 14,24.
განშუენება, a—2: განაშუენებთ სა-
მარებსა მას მართალთასა, მ. 23,29 C.

პოვის იგი მოცალს და განაშუენებუ-
ლი, მ. 12,44; პოვის იგი გ. და შემკუ-
ლი, ლ. 11,25.

განშუა ნ. განსჯა.

განჩინება, a—2 [დადგენა, მიხჯა]:
პილატე განაჩინა აღსრულებად თხოვად
იგი მათი, ლ. 23,24 C.

ძს სამე კაცისაჲ მსგავსად განჩინე-
ბუღობა მისისა წარვიდეს, ლ. 22,22.

1. განცდა, o—2 [გამოცდა]: არა გან-
ქსცადო (—სც. C) უფალი ღმერთი შენი,
მ. 4,7; ლ. 4,12.

ნუ შემიყვანებ ჩუენ განხაცდელსა, მ.
6,13; ლ. 11,4; რა არა შეხუდეთ გ., მ.,
26,41; მრ. 14,38; ლ. 22,40,46; ნუ შე-
მიყვანებ ჩუენ განხაცდელსა, ლ. 11,4 C;
აღსარულნა ყოველნი განხაცდელნი ეშ-
მაქმან მან, ლ. 4,13; რომელნი დაადგე-
რით ჩემ თანა განხაცდელთა შინა ჩემ-
თა, ლ. 22,28; ეამსა განხაცდელისა
განდგინ, ლ. 8,13.

2. განცდა, o [ხედვა, შენიშვნა]: ღი-
რესა თუალსა შინა შენსა არა განიც-
დი, მ. 7,3; ლ. 6,41; განიცადეთ
შრომანი, ლ. 12,27; განიცადენით
შრომანი, მ. 6,28; ლ. 12,27 C; გ.
ყორანი, ლ. 12,24.

განცემა, 0 — (3)2 [გაგემა, დალარტი]: რომელმანცა განსცა იგი, მ. 10,4; რა განსცეს იგი, ი. 13,2.

რომელი-იგი იყო განმცემელ [მოდლაღბე, გამგემი], ლ. 6,16 D; ...განმცემელი, იქვე E; აჰა ჯელი განმცემელისა ჩემისად ჩემ თანა ტაბლასა ზედა, ლ. 22,21.

[ნ. კ. შინა-განცემა].

განცთომა, ვნ. [სიგივე, შემლილღბა]: იტყოდეს, ვლ: განცთა, მრ. 3,21 C.

განცოცხლება, ა—2 [გაჯანსაღება, მოღრენა]: ყოვლადვე განვაცოცხლე კაცი ზედათსა, ი. 7,23.

და: (ველი იგი მისი) განცოცხლდა ვა ერთი იგი, მ. 12,13 C; გ. ჯელი იგი მისი, მრ. 3,5 C; ძმ ესე ჩემი მომკუდარ იყო და გ., ლ. 15,24,32; გ. კაცი იგი, ი. 5,9; სნეულთა ზედა ჯელი დასდგინ, და განცოცხლდენ, მრ. 16,18.

განცხადება, ი/უ: მერმე განუცხადა იესუ თავი თუხი მოწაფეთა თუხთა, ი. 21,1 C.

ე: ესე სამ გზის განეცხადა იესუ მოწაფეთა მათ, ი. 21,14 C; და გ. ესრე, ი. 21,1 C.

ნ: რომელიმცა არა განცხადნა, მრ. 4,22 C; გ. სახელი მისი, მრ. 6,14; არა არს დაფარულ, რომელ არა განცხადნეს, მ. 10,26 C; რა განცხადდენ მრავალთაგან გულთა ზრახვანი, ლ. 2,35; რა გ. საქმენი მათნი, ი. 3,21 C; რა გ. საქმენი ღმრთისანი მიგის ზედა, ი. 9,3 C.

ვითარმცა განცხადებულ იყო, ი. 7,4; რომელი არა განცხადებულად მოვიდეს, მრ. 4,22; გ. სიტყუასა ამას ეტყოდა, მრ. 8,32; მაშინ თაედიცა იესუ აღვიდა არა გ., ად ფარულად, ი. 7,10; არავენ გ. იტყოდა, ი. 7,13; აჰა ესერა გ. იტყვს, ი. 7,26; გუთხარ ჩუნ გ., ი. 10,24; მაშინ ჰრქუა მათ

იესუ გ., ი. 11,14; იესუ გ. ვიდოდა ჰურიათა შორის, ი. 11,54; გ. მაშინა ჩემისათუხს გითხრა თქუნ, ი. 16,25; აწ გ. იტყვ, ი. 16,29; მე გ. ეტყოდე სოფელსა, ი. 18,20.

განცხოველება, ა—2 [გაგოცხლება]: სრულიად კაცი განვაცხოველე შაფათსა შინა, ი. 7,23 C.

სული არს განმაცხოველებელ, ი. 6,63; სული არს განმაცხოველებელი, ი. 6,63 C.

განცხრომა, ვნ.: ნუ ეძიებთ, რად შუამოთ და რად ჰსუათ, და ნუცა განჰსცხრებით(—სცხრ. CE), ლ. 12,29.

იწყეს განცხრომა, ლ. 15,24; ესმოდა ჯმად სიხარულისად და განცხრომა, ლ. 15,25.

განძარცუვა, 0—2 [ტანისამოსის გაზდა]: განძარცუეს იგი და ქლამინდი მეწამული შეჰმოსეს მას, მ. 27,28; ავაზაქნი დიესხნეს და გ. იგი, ლ. 10,30.

0—3: განჰსძარცუეს (—სძ. CE) მას ქლამინდი იგი, მ. 27,31; გ. (—ჰძ. C, —სძ. E) მას ძოწეული იგი, მრ. 15,20.

განძება, ა—2 [გამეგება, გაგდება]: კაცისა ვისგანმე განაძო ეშმაკი, ლ. 11,14; განაძებს იგი გარეშე ქალაქისა მისგან, ლ. 4,29; გ. იგი გარე, ი. 9,35; რომელი მოვიდეს ჩემდა, არა განვაძო გარე, ი. 6,37; შეგკრიბონ შენ ყოვლით კერძო და განვაძონ შენ, ლ. 19,44 C. რადესათუხს ჩუნ ვერ შეუძლეთ მას განძებად, მრ. 9,28.

განძლიერება, ლ: ყრმა იგი ორძნდებოდა და განძლიერდებოდა სულითა, ლ. 1,80 C; იესუ აღორძნდებოდა და გ., ლ. 2,40 C; იგიინ უფროეს განძლიერდებოდეს და იტყოდეს, ლ. 23,5; გ. ჯმანი მათნი და მღლელო მოძღუართანი, ლ. 23,23.

განძღება, ა—2: ვინამცა განვაძლეთ ერი ესოდენი, მ. 15,33 C.

მატადე მე პირველად განძღვად შეილთა, მრ. 7,27; ვინაჲ ძალ-გუც (შეუ-ძლო შენ C) აჲ გ. პურითა ესოდენი ერი, მრ. 8,4; გული ეტყოდა გ. მუც-ლისა თვისა რქისა მისგან, ლ. 15,16; გული ეტყოდა გ. ნაბიქვეისა მისგან, ლ. 16,21.

[5. კიდევ განძღვად].

განძღვა, ვნ.: ვითარცა განძღვა ერი ესოდენი, მ. 15,33; ად რ შუამეთ პურთა მათგან და განძღვით, ი. 6,26; კამეს ყოველთა და განძღვს, მ. 14,20; 15,37; მრ. 6,42; 8,8; გ. ყოველნი, ლ. 9,17; ვა გ., ჰრქუა იესუ, ი. 6,12; ნეტარ ხართ, რომელთა გმშის აწ, რ განძღვით, ლ. 6,21; რ ივინი განძღვს, მ. 5,6.

ატადე პირველად განძღვად შეილთა, მრ. 7,27 C; სწადენ გ. ნაბიქვეისა მისგან, ლ. 16,21 C.

განწილება, ლ: უუეთუ მარილი განწილდეს [თუ მარლი (დამარლიგების) ძალაჲ დაკარგავს], მრ. 9,50 C.

განწეხება: მრავალთა ჯელ-ყვეს ზე გარდამო განწეხებად თხრობისაჲ მის, ლ. 1,1 C.

მეცა კაცი ვარ ჯელმწიფებასა ქუეშე განწეხებულ, ლ. 7,8; იყო... განწეხებულხა მის ღღეთა მსახურებასა მისსა, ლ. 1,8 C; ნურას უფროჲს განწეხებულხა თქუენისა იქმთ, ლ. 3,13; რომელიღსა მისგან შედგომილ ვიყავ... განწეხებულად მიწერად შენდა, ლ. 1,3 C; ჰკითხვიდეს მას ერად განწეხებულნიცა იგი, ლ. 3,14.

განწვალება [განწეთილება, დაჲ, (აზრის ორად) გაყვდა]: იყო განწვალება მისთჳს ერსა შორის, ი. 7,43 E; იყო განწვალებაჲ ..., იქვე D; იყო კუალად გ. პურითა შორის ამის სიტყუსათჳს, ი. 10,19.

განწმელა, 0—2: მათ ზედა განწმელად თავსა ჩემსა, ი. 17,19 C; რომელი განწმელს ოქროსა მას, მ. 23,17; რომელი გ. შესაწირავსა, მ. 23,17; გ. ყოველსა კამადსა, მრ. 7,19; განწმელთ გარეშესა სასუმელისასა და პარაუსილისასა, მ. 23,25; კეთროვანთა განწმელით, მ. 10,8.

რომელი მამამან განწმიდა და მოავლინა სოფლად, ი. 10,36; განწმიდით პირველად შინაგანი იგი სასუმელისაჲ, მ. 23,26; აწ თქუენ ... გარეშე სასუმელისაჲ და პინაკისაჲ განწმელით (— სწმ. CE), ლ. 11,39; განწმიდოს კალოდ თჳსი, მ. 3,12; ლ. 3,17; ყოველმან რომელმან მოიღოს ნაყოფი, გ. იგი, ი. 15,2.

ი: რა განწმიდონ თავი თჳსი, ი. 11,55 C; რა განწმიდონ თავნი თჳსნი, ი. 11,55.

ნ: კეთროვანნი განწმდნებიან, ლ. 7, 22 D; განბოკლებულნი განწმიდნებიან, მ. 11,5 C; მეყსეულად განწმიდნა (განწმდნა D) [გნ., = გაწმინდა] იგი კეთროვნებისა მისგან, მ. 8,3; განეყარა მისგან კეთროვნებაჲ იგი და გ. იგი მრ. 1,42; განწმიდნეს კეთროვნებისა მისგან, ლ. 17,14; არა ესენი ათნი გ., ლ. 17,17 C; მნებაჲს, განწმიდნ [გნ., ბრძ.], მ. 8, 3 C; მნებაჲს, განწმიდნი (განწმდნი, E გწმდნი D), მ. 8,3; მნებაჲს, გ., მრ. 1,41; ლ. 5,13.

ვნ.: კეთროვანნი განწმდნებიან, მ. 11, 5; ლ. 7,22.

ძალ-გუც განწმელად ჩემი, მ. 8,2; შეწირე განწმელისა შენისათჳს, მრ. 1,44; ლ. 5,14; აღესრულნეს ღღენი იგი გ. მათისანი, ლ. 2,22; მსგავსად გ. მიხებრ ჰურიათასა, ი. 2,6; იყო გამოძიებაჲ მოწაფეთაგან იოვანესთა ჰურიათათა განწმელისათჳს, ი. 3,25; შემძლებელ ხარ განწმელად ჩემდა, მ. 8,2 C;

ძალ-გიც გ. ჩემდა, მრ. 1,40.

რა იყენენ იგინიცა განწმელილ ქეშ-
მარიტებითა, ი. 17,19 C; მუნ დგეს
ტაკუქნი მირმარლოვსანი ექუსნი გან-
საწმელელად ჰურიათა მათ, ი. 2,6 C.

განწყოზა ნ. გულის განწყოზა.

განხარება, ი უობ.: განხარა სულ-
მან ჩემმან, ლ. 1,47 D; ჰეროდე ვა
იხილა იესუ, გ. ფრიად, ლ. 23,8; იხი-
ლა და გ.; ი. 8,56; განხარეს სიხარუ-
ლითა დიდითა ფრიად, მ. 2,10; გ. და
აღუთქუეს მას მიცემად ვეცხლი, მრ.
14,11; მათ გ., ლ. 22,5; გ. მოწაფეთა,
ი. 20,20; მრავალთა შობასი მისსა გან-
ხარონ, ლ. 1,14.

განხევა, 0—2: არა განვხიოთ ესე, ი.
19,24.

განხეთქა, 0—2 [გაგლეჯა]: მოგექცენ
და განვხეთქდენ თქუენ, მ. 7,6 C; გან-
ხეთქის და შემუსრის იგი (ჯაჰჯ და
ბორკილი), მრ. 5,4; გ. საკრეელი, ლ.
8,29 C; განხეთქნის ღვრომან თხიერნი
იგი, მრ. 2,22 C; გ. საკრეელი, ლ. 8,29;
რა არა განხეთქოს ღვრომან ახალმან
თხიერი ძუელი, მრ. 2,22; რა არა გან-
ხეთქნეს თხიერნი იგი ღვრომან ახალ-
მან, მ. 9,17 D; რა არა გ. ღვრომან
ახალმან თხიერნი ძუელი, ლ. 5,37; მო-
გექცენ და განვხეთქნენ თქუენ, მ. 7,6;
მრავალი ბორკილი და ჯაჰჯ... გან-
ხეთქა და დაემუსრა, მრ. 5,4, C.

ღ: განმხოქდებოდეს (—სთქ. CE) ბა-
დენი მათნი, -ლ. 5,6; ესოდენ იყო და
არა განსქლა (განსთქლა C) ბაღდ იგი,
ი. 21,11; კლდენი (ლოდნი C) განსთქდეს,
მ. 27,51; განსთქლიან თხიერნი იგი, მ.
9,17 C; რა არა განსთქდენ თხიერნი
იგი, მ. 9,17 E; ლ. 5,37 C.

უძკრეს განხეთქილ იქმნის, მრ. 2,21, C.

განხეთქილება [განახვევი]: უძკრეს
განხეთქილება იქმნის, მ. 9,16 C; უფ-

როვსი განხეთქილებაა შეიქმნის, მ. 9,16
განხუშა, ი/უ [გადება, გახზნა (ობ. მრ.
-ში)]: მაშინ განხუშუნა (განხუნა D) გონე-
ბანი მათნი, ლ. 24,45.

ე: განხუნეს ცანი, მ. 3,16; ლ. 3,21; გ.
მას სისმენელნი, მრ. 7,35; მათ თუალნი
მათნი გ., ლ. 24,31; ჰრქუა მას: ეფფათა!
რომელ არს: განგეხუნელ, მრ. 7,34 C;
. განხუნელ, იქვე DE.

იხილნა ცანი განხუმულნი (განხუმულ-
ნი D), მრ. 1,10; იხილნეთ ცანი გ.,
ი. 1,51. [შდრ. განღება].

განცლა, 0—2 [გაგდება, გაძეგება]:
უკუეთუ მე ბელზებულითა განვჭდი
ემშაკთა, მ. 12,27 C; სულითა ლმრთი-
სადათა გ. მე ემშაკთა, მ. 12,28 C; ესე
არარადთ განჭდის ემშაკთა მათ, მ. 12,
24 C; ემშაკი ემშაკთა გ., მ. 12,26 C;
მრ. 3,26 C; მთავრითა ემშაკთადათა გ.
იგი ემშაკთა, მრ. 3,22 C; ემშაკთა გან-
ჭდილა, მრ. 1,39 C; 9,38 C; ემშაკებსა
მრავალსა განჭდილდეს [უნფგ.], მრ. 6,
13 C; განჯალა ემშაკი იგი, მ. 9,33;
რამცა ემშაკი იგი გ. ასულისა მისისა-
გან, მრ. 7,26 C; ემშაკნი მრავალნი
განჯალნა, მრ. 1,34 C; განჯალდეს იგი
გარე, ი. 9,34,35 C; განჯალდეთ ეგე ბნელ-
სა მას გარესენელსა, მ. 22,13 C; მო-
ნა იგი უქმარი გ. გარე, მ. 25,30; რა
განჯალდოს ემშაკი იგი ასულისაგან მისი-
სა, მრ. 7,26; კრებულით მათით გან-
ჯალდნენ თქუენ, ი. 16,2 C; განჯალდონ
სახელი თქუენი ვა ბოროტთაჲ ძი-
ნათუხ კაცისა, ლ. 6,22 C; კრებულისა-
გან გ. იგი, ი. 9,22.

ჩუენ რად ვერ უძღეთ განჯალდ მისა,
მ. 17,19 C; ვითარ-მე შემძღებელ არს
ემშაკი ემშაკისა გ., მრ. 3,23 C; რად
ჩუენ ვერ უძღეთ მას გ., მრ. 9,28; არა
ჯერ-იყოა გ. საკრეელთაგან მისთა ღლე-
სა შაფათსა, ლ. 13,16 C.

განკლება, 0—1 [გაზღვა; განთქმა, გაგრეღება (ამბიხა)]; განკლა ჰამბავი იგი მისი ყოველსა ასურეთსა, მ. 4,24 C; გ. ჰამბთვი იგი მისი ყოველსა მას ქუეყანასა, მ. 9,26; გ. ჰამბავი მისთჳს ყოველსა მას სოფლებსა გალილეადსასა, მრ. 1,28; ჰამბავი გ. მისთჳს ყოველსა მას გარემო სოფლებსა, ლ. 4,14; გ. სიტყუად ესე ძმათა შორის, ი. 21,23; განკედ [გადი], სულს არაწმიდომ, მაგის კაცისაგან, მრ. 5,8 C; გ. მაგისგან და ნულარა შე- ზულ მაგისა, მრ. 9,25 C; განკდებ [გაგმ.] კრებულისაგან, ი. 9,22 C.

განკმედ [ზმელი, გამზარდი]: რომელსა ჯელი განკმედ იღვა, მ. 12,10; მრ. 3, 1,3; ლ. 8,6,8; იხილეს ლელჳ იგი გან- კმელი ძირითგან, მრ. 11,20; მის შინა ისხა სიმრავლჳ უძლურთად, ბრმები, მკელობლები, განკმედები, ი. 5,3; ისხა სამრავლჳ... განკმედთად, ი. 5,3 C.

განკობა, ვნ.: პეროვინ და ილრქენნ კბილთა და განკმებინ მრ. 9,18; რ ძი- რი არა დებნეს, განკმა, მ. 13,6; მრ. 4,6; გ. ლელჳ იგი მეყსეულად, მ. 21, 19; ვითარ მეყსეულად გ. ლელჳ ესე, მ. 21,20; გ. წყაროდ იგი წიდოვნებისა მისისად, მრ. 5,29; ამა ლელჳ იგი... გ., მრ. 11,21; აღმოჰსცენდა და გ., ლ. 8,6; განეარდეს გარე ერა ნახსლვეი და გ., ი. 15,6; განკმებ [გაგმ.] სიუარული მრავალთად, მ. 24,12.

განკხნა, 0—(3) [განხნა]: განკხენით იგე დო უტრეეთ ვილოდის, ი. 11,44; რა განკჳკხნენ (—სნე D) საბელნი ჯამლთა მისთანი, ი. 1,27; რომელი განკხნა (გაჳ. C, განკს. D) [გაგმ.] ქუეყანისა ზედა, მ. 16,19; რომელი განკჳკხნათ ქუეყანისს ზედა, მ. 18,18 D; ..გან- კხნეთ (—განკს. C) ..., იქვე E.

ი/უ: ვითარმცა განკჳკხნენ [ი. ბ.] სა- ბელნი ჯამლთა მისთანი, ი. 1,27 C.

ი: განკესნა კრჳ ლჳჰაი იგი ენისა მისი- სად, მრ. 7,35 C.

ლ: განკესნდა (განკს. E) კრულებად ენისა მისისად, მრ. 7,35.

არა ჯერ-იყოა განკესნად საკრველთაგან მისთა, ლ. 13,16 E; რომლისა ვერ ღირს ვარ განკესნად საბელთა ჯამლთა მისთა, მრ. 1,7; არა ჯერ-იყოა გ. საკრველთა- გან მისთა, ლ. 13,16 D.

განკუება, ი [დაკლება, წადება]: (თუ) განიკუახ სული თჳსი, მრ. 8,36 C.

ყოველი ნაყოფი მისი განკუებულ იყო, მრ. 5,26.

განკურვებულ: ანუ არა გული ჩუენი განკურვებულ იყო ჩუენ შორის, ლ. 24,32.

გარდა [ზმნიხწინი; ნ. კ. გარდამო, ზგარდამო].

გარდაგდება, ა—2: რა გარდაგდომ იგი, ლ. 4,29 C.

ი: გარდაიგდე თავი შენი ამიერ ქუე- ყანად, მ. 4,6; ლ. 4,9.

გარდაგორვება, ა—2: გარდაგორვი ლოდი იგი კარისა მისგან საფლავისა, მ. 28,2.

ი/უ: ვინ გარდაგვგორვოს ჩუენ ლოდი იგი კარისა მისგან საფლავისა, მრ. 16,3.

გარდაგორვებულ იყო ლოდი იგი, მრ. 16,4; პოვეს ლოდი იგი გარდაგორ- ვებულთ, ლ. 24,2.

გარდაგუალ, 0—1 [გადახვლა, წახვლა]: გარდაგუალე ამიერ და წარვიდეთ ჰუ- რისტანად, ი. 7,3.

გარდადგობა, 0—1: რაეამს გარდაგ- დე მნობისაგან, ლ. 16,4.

გარდავალ, 0—2: რაესათჳს თჳუენ გარდახუალთ მცნებათა ღმრთისათა, მ. 15,3; მოწაფენი შენნი გარდაჳლენ (გარდავ. C) მოძლურებასა მას ხუცესთა- სა, მ. 15,2.

გარდავიდ, 0—1: ვითარ გარდავიდო- და, მოგებვოდეს მას მონანი მისნი, ი. 4,51 C; გარდავიდა ნავით პეტრე, მ.

14,29 C; გ. მათ თანა, ლ. 2,51 C; რა გარდავიდეს [კავმ.] და გინკურნოს ძმ იგი მისი, ი. 4,47 C.

ემაი გარდასრულ არს, მ. 14,15; ორნივე გ. იყენეს დღეთა მათთა, ლ. 1,7; ცოლი ჩემი გ. არს დღეთა მისთა, ლ. 1,18; ესე გ. იყო დღეთა მრავალთა, ლ. 2,36.

გარდავრდომა, 0—1 [გადავარდნა]: გარდავარდი შენ ამიერ დიქუე, მ. 4,6 C; ძე თუ ხარ ღმრთისაჲ, გ. ამიერ, ლ. 4,9 C.

გარდაზღვა [გადანდა]: ბრძანა... გარდაზღვად მისა, მ. 18,25 C.

გარდათხეულ: საწყაული... ზედა გარდათხეული მოგეტეს, ლ. 6,38; ...ზე გ. იქვე C.

გარდამო [თანდ., = იდან]: კმა იყო ზეცით გარდამო და თქუა, მ. 3,17; კმა ცით გ. ესმა, მრ. 1,11 C; ნათლის-ცემად იოვანესი ცით გ. იყო ანუ კაცთა-გან, მრ. 11,30 C; ვთქუათ თუ: ცით გ. იყო, მრ. 11,31 C; არა თუ მოცემულ იყოს მისა ზეცით გ., ი. 3,27 C.

გარდამოვდება, ა—2: რა გარდამო-ავდონ იგი, ლ. 4,29.

გარდამოვალ, 0—1: რომელი ზეცით გარდამოვალს, ი. 3,31 C; 6,33 C; ნუ გარდამოვლენან აღებად რაჲსამე სახლისაგან თვისისა, მ. 24,17 C; ნუ გარდამოვალნ აღებად რაჲსამე სახლისაგან თვისისა, მ. 24,17; ნუ გ. სახიდ, მრ. 13,15; ნუ გ. აღებად მისა, ლ. 17, 31; ნუ გარდამოვლენედ სახიდ, მრ. 13,15 C.

გარდამოვიდ, გარდამოვიდ, 0—1: კაცი ვინმე გარდამოვიდოდა იერუსალმ-მით, ლ. 10,30; გ. ეა ტრედი ზეცით, ი. 1,32 C; ვითარ გარდამოვიდოდეხ იგინი მიერ მითთ, მ. 17,9 C; გარდამო-რაჲ-ვიდოდეხ (გარდმო. E) მიერ მითთ, ამცნო მათ, მრ. 9,9; ანგელოზნი... გარდამოვიდოდაჲნ ძესა

ზედა კაცისასა, ი. 1,51 C; გარდამოვიდ [II ბ., პრმ.], ვიდრე არაა მომკუდარ არს ყრმაჲ იგი ჩემი, ი. 4,49 C; გარდამოვიდა (გარდმო. E) მათ თანა, ლ. 6,17; გ. ესე განმართლებული, ლ. 18, 14; გარდამო-რაჲ-ვიდეხ. [წყვ.] იგინი მიერ მითთ, მ. 17,9.

გარდამოხლვახა მას მათსა მიერ მითთ ამცნო მათ, მრ. 9,9 C; გ. მას (—C) მათსა მიერ მითთ მოეგებოდა მას ერი მრავალი, ლ. 9,37.

იხილა სული გარდამოხვალი მის ზედა, მ. 3,16; (იხილა) სული ღმრთისაჲ, გ. ვითარცა ტრედი მის ზედა, მრ. 1, 10; ვიხილე სული ღმრთისაჲ ეა ტრედი გ. ზეცით, ი. 1,32; რომელი ზედა იხილო სული გ., ი. 1,33; იხილნეთ... ანგელოზნი ღმრთისანი, აღმავალნი და გარდამოხვალნი ძესა ზედა კაცისასა, ი. 1,51.

მე ვარ პური იგი გარდამოსრული ზეცით, ი. 6,41 C; ესე არს პური იგი, ზეცით გ., ი. 6,50 C, 58 C.

გარდამოვრდომა, 0—1 [გადმოვარდნა]: რომელი გარდამოვარდის ტაბლისაგან მის მდიდრისაჲსა, ლ. 16,21 C; აწ მთავარი იგი ამის სოფლისაჲ გარდამოვარდეს ქუე, ი. 12,31.

ვხედვედ მე ეშმაქსა ეა ელვასა ზეცით გარდამოვრდომილსა (გარდმო. D), ლ. 10,18.

გარდამოთხევა, 0—3 (2) [გადმოყრა, გადმოყდება (იბ. მრ.-ში)]: გარდამოთხინა ძლიერნი საყდართაგან, ლ. 1,52.

გარდამოცვნა, 0—1: რომელ გარდამოცვინ ტაბლისაგან უფილთა მათთაჲსა, მ. 15,27; ვარსკულანი გარდამოცვენ ზეცით, მ. 24,29; მრ. 13,25.

ძალღნიცა კამედ ნაბიქსა, გარდამონაცვენება ტაბლისაგან უფალთა მათთაჲსა, მ. 15,27 C; გული ეტყოდა განძლებად ნაბიქევისა მისგან, გარდამოცვენ-

ზულისა (გარდმო. D) ტაბლისაგან მის მიდრისა, ლ. 16,21.

გარდამოხმა, **o** [გადმოღება (ობ. მრ.-ში)]: გარდამოხმა (კორცნი) და წარგრაგნა არღებსა, ლ. 23,53 C; გარდამოხმუნებ [წყვ.] კორცნი იგი იესუსნი, ი. 19,40 C; რა გ. [კვმ.] კორცნი იგი იესუსნი, ი. 19,38 C.

გარდამოკლმა, **o**—1 [გადმოხვლა]: გარდამოკლ ზეით, ი. 6,38,41,42, 51; გარდამოკლა წუმბა, მ. 7,25 C, 27; გ. იგი მიერ მითთ, მ. 8,1; ანგელოზი უფლიაა გ. ზეით, მ. 28,2; ჯ. სული წმიდა, ლ. 3,22; გ. არმური კარისაა ზლუსა მას ზედა, ლ. 8,23; იწრაფა და გ., ლ. 19,6; რომელი-იგი გ. ზეით, ი. 3,13; 6,33, 50,58; გარდამოკლებ [წყვ.] წუმანი, მ. 7,25; გ. მოწოდენი მისნი ზლუს კიდესა მას, ი. 6,16 C; გარდამოკლ მაგიერ ჯუარით, მ. 27,40; მრ. 15,30; ზაქე, იწრაფე და გ., ლ. 19,5; გარდამოკლდინ იწ მაგიერ ჯუარით, მრ. 27,42; მრ. 15,32; რა ცეცხლი გარდამოკლებ [კვმ.] ზეით, ლ. 9,54.

გარდამოკნა, **o**—(3) 2: [გადმოკნა, ჩამოკნა]: გარდამოკნა იგი ჯუარისაგან, მრ. 15,46; გ. იგი, ლ. 23,53.

სუეთუ მოვიდეს ელია გარდამოკნადა მაგისა, მ. 27,49; მრ. 15,36.

გარდაღება, **o** [გადამღება, ე]: რადენტა მორწყთა მამისა ჩემისათა გარდაღებვის [რება, მებრ აქვს] პური, ლ. 15,17 C.

გარდაღლუება, **o**—2 [გადაღება, გადაძრება]: გარდაღლუებს სართული სახლისა მის, მრ. 2,4 C.

1. **გარდახხმა**, **o**—2 [გადახვანა (ობ. მრ.-ში)]: ოდეს გარდახხებს ერი იგი, მ. 9,25 C.

2. **გარდახხმა**, **o**—3: გარდახხმიდა ღელუათა ნავსა მის, მრ. 4,37 C.

გარდატეგება, **o/უ**—(3) 2 [გადაშვება, ჩაშვება]: გარდატეგებს ცხედარი იგი,

მრ. 2,4; სიტყუთა შენითა გარდატეგით [I ა.] ბაღ, ლ. 5,5.

1. **გარდაქცევა**, **o**—2 [გადაქცევა, შეცვლა]: სადა-იგი გარდაქცია წყალი ღვინოდ, ი. 4,46 C.

o ენ.: მწუხარებდა თქუენი სიხარულად გარდაქცეს, ი. 16,20.

(გემო-იხილა) წყალი იგი ღვინოდ გარდაქცეული, ი. 2,9 C.

2. **გარდაქცევა**, **o**—2 [წაქვებვა, აღშფოთება, აჯანყება]: რომელი გარდაქცევა ნათესავსა ჩუენსა, ლ. 23,2. მომგუარეთ მე კაცი ესე ვა გარდამოქცეველი ერისა, ლ. 23, 14.

გარდაცვალება, **o** ენ.: გარდაიცვალოს იგი სიკუდილისაგან ცხორებად, ი. 5,24.

გარდაკლა, **o** [გადახდა]: ვიდრემდის გარდაკლავს ყოველი იგი თანა-ნადები, მ. 18, 34.

უბრძანა უფალმან მისმან... გარდაკლად იგი, მ. 18, 25; ვითარ არარაა აქუნდა გ., იქვე C.

გარდაკლმა, **o**—1 [გადახვლა]: ვა გარდაკლა შაბათი. იგი მრ. 16,1.

o—2: არასადა მცნებასა შენსა გარდაგაბედ, ლ. 15,29.

o/უ არასადა გარდაგვიედ მცნებათა შენსა, ლ. 15, 29 C.

1. **გარე** [ზხ., = გარეთ]: აღებად და განგდებად გარე, მ. 5,13; ძმანი მისნი ღვს გ., მ. 12,46; ღელად შენი და ძმანი შენნი ღვანან გ., მ. 12, 47 CE; ჯერკული იგი გ. განსთხიან, მ. 13,48; განვიდა გ. ქალაქით ბეთანიად, მ. 21,17; ზლუღ გ. მოსდვა მას, მ. 21,33; მრ. 12,1; განაგდეს გ. სავენჯისი მისგან, მ. 21,30; მონად იგი უქმარი განკალთ გ., მ. 25,30; განვიდა გ. და ტირლოდ მწარედ, მ. 26,75; ლ. 22,62.

გ. უღაბნოთა ადგილთა იყოფვოდა, მრ. 1,45; დაღვს გ., მრ. 3,31 C.

მწყემსნი იყენეს მასვე ადგილსა გ. მყოფნი, ლ. 2,8 C; ერნი გ. მოგადგან შენ, ლ. 8,45; რაემს იხილოთ აბრაამი, ისაკი და იაკობი... სასუფეველსა ღმრთისასა და თქუენ განსხმულნი გ., ლ. 13,28 C; გ. განდვან იგი, ლ. 14,35; გ. მოგადგენ შენ, ლ. 19,43; ალაგზნეს ცეცხლი... და გ. მოასხდეს იგინი, ლ. 22,55.

არა განეადო გ., ი. 6,37; განჯადეს იგი გ., ი. 9,34; განაძეს იგი გ., ი. 9,35; გ. მოადღეს მას ჰურიანი, ი. 10,24; ერისა ამისთჳს, რომელი გ. მომადგეს, ვთქუ, ი. 11,42; ლაზარე. გამოვედ გ., ი. 11,43; განვიდა გ., ი. 13,30 C; განვიადეს გ. ვა ნასხლვი ი. 15,6; უკუნიქტეს გ. და დაეცნეს ქუეყანასა, ი. 18,6; გამოვიდა პილატე მათა გ., ი. 18,29; მერმე გამოვიდა გ., ი. 18,38 C; გამოვიდა კულად პილატე გ., ი. 19,4; გამოვიყვანო იგი თქუენდა გ., ი. 19,4; გამოვიდა იესუ გ.. ი. 19,5; გამოვიყვანა იესუ გ., ი. 19,13; ესე რად თქუა, მიიქცა გ., ი. 20,14; მიიხილა მან გ., 20,16.

2. გარე [თანდ., = ში, ზე]: რი ველსა გარე იყოს, ნუ უკუნიქტევი, მ. 24,18; მრ. 13,16; ლ. 17,31; ორნი იყენენ ველსა გ., მ. 24,40; რომელნი ველსა გ. იყენენ, ლ. 21,21; უკუეთუ ველსა გ. თივად... ღმერთმან ესრეთ შეამკო, ლ. 12,28 C; იყო ძე იგი მისი ველსა გ., ლ. 15,25; საფლავებსა და მათა გ. იქტევი, მრ. 5,5; იყო მუნ კოლტი ღორთადა... მთასა გ. მძოვარი, მრ. 5,11; ლ. 8,32 C; გამოვიდიან გ. ქალაქსა, მრ. 11,19 C.

[ნ. კ. კიდე გარე-მიქტევა, გარეუკუნ, გარეუკუნქტევა, გარე-წარცთენა, გარე-წარჯდა, გარე-წარჯდომა].

გარე-მიქტევა, ი [მიბრუნება]: ნუ გარე-მიქტევი პირსა შენსა მისგან [ნუ მიბრუნებ შენს პირს მიხგან], მ. 5,42.

1. გარემო [ზზ., = ირგვლივ, გარემო]: განვილოდა მისა... გარემო სტ'ლბი იორდანისაჲ, მ. 3,5; იხილა ი'უ ერი იგი... გ. მისა, მ. 8,18; სხლა გ. მისა ერი, მრ. 3,22; მიმოდანილა გ. მისა მ'წუთა თჳსთა მსხდომარეთა, მრ. 3,34; რა წარვიდენ გ. დაბნებსა, მ. 14,15; მრ. 6,36; ლ. 9,12; მივიდეთ გ. მახლობელთა მათცა დაბაქალაქთა, მრ. 1,38 C; მიმოიქცეოდა გ. სოფლებსა მას, მრ. 6,6; იხილა ერი გ. მათსა, მრ. 9,14; ესმა გ. ნათესავეტომთა მისთა, ლ. 1,58 C; იყო შიშინდი იყოველთა ზედა გ. მკვდრთა მისთა, ლ. 1,65, რომელნი დამკვდრებულ იყენეს გ. მათსა, იქვე C; მოვიდა გ. ყოველსა მას სოფლებსა იორდანისასა, ლ. 3,3 C; ჰამბავი განჯდა მისთჳს ყოველსა მას გ. სოფლებსა, ლ. 4,14; მიმოუფინებოდა ჰამბავი მისთჳს ყოველთა მათ ადგილთა გ. მის სოფლებისათა, ლ. 4,37; განეფინა სიტყუად ესე... ყოველსა მას გ. სოფლებსა მისთჳს, ლ. 7,17; ვიდრემდე მოუთოვნო მავასა, ლ. 13,8; რომელი გ. დვას, ი. 11,42 C.

2. გარემო [სახელი]: რა მივიდენ გარემოსა აგარაკებსა და დაბნებსა, მრ. 6,36 C; ესმა გარემოთა და ნათესაეთა, ლ. 1,58.

გარემოლას [ზზ., = ირგვლივ, გარემო]: ვისი არს ესე ხატი და გარემოლას წერილი, მ. 22,20 C; განჯდა ჰამბავი ესე მისი ყოველსა მას გ. სოფლებსა გალილეთასასა, მრ. 1,28 C; რომელნი იყენეს გ. მისსა, მრ. 4,10 C. მოჰელიდა დაბნებსა მას გ., მრ. 6,6 C; შირბიოდეს ყოველსა გ. დაბნებსა მას, მრ. 6,5 C; ვენავი დაასხა კაცმან და გ. მოზლუდა, მრ. 12,1 C; რომელნი-იგი გ. დგეს მისა, მრ. 14,70 C; ევედრებოდეს მას ყოველი იგი სიმრავლ' გ. სოფლებსიასა მის გერგესიველთაჲ, ლ. 8,37; შეილნი გ. შენსა დაეცნენ, ლ. 19,44 C.

გარე-მოღვაწეობა [ალყაშემორტყმული]: რაქამს იხილოთ გარე-მოღვაწეობა იერუსალში ერისაგან, ლ. 21,20.

[ნ. კ. კიდევ მოღვაწეობა].

გარეხეტილი [გარეგანი, გარეშე]: ძენი იგი სასუფეველისანი განითხინენ ბნელსა მას გარეხეწელსა, მ. 8,12; განაგდეთ ეგე ბნელსა მას გ., მ. 22,13; მონაჲ იგი უკმარი განჯადეთ ბნელსა მას გ., მ. 25, 30.

გარეუკან [უგან]: არავინ დასდვის კელი საწვეულსა და ჰხედენ იგი გარე-უკან, ლ. 9,62.

გარეუკანქეთვა, • ენ. [უგან გაბრუნება]: ყოველნი... იცემდეს მკერდსა და გარეუკანქეთვალს, ლ. 23, 48 C.

1. გარეშე [ზნ., = გარეთ]: დედაჲ შენი და ძმანი შენნი დგანენ გარეშე, მ. 12,47; მრ. 3,32; ლ. 8,20; გ. დგეს, მრ. 3,31; არარაჲ არს გ. შთამავალი კაცისა, რომელმანმცა შეაგინა იგი, მრ. 7,15; ყოველი გ. შემავალი კაცსა არა შეაგინებს, მრ. 7,18; რომელი გ. შევალს კაცისა, იქვე C; ილოცვიდა გ. ეამსა მას საყუბეველისა კუმევისასა, ლ. 1,10; განაძეს იგი გ. ქალაქისა მისგან, ლ. 4,29; გ. ჰსდგეთ, ლ. 13,25; რაქამს იხილოთ აბრაჰამი, ისაკი და იაკობი... სასუფეველსა ღმრთისასა და თქუნენ განსხმულნი გ., ლ. 13,28; პეტრე დგა კართა თანა გ., ი. 18,16; მარიამ დგა გ. საფლავსა მას თანა, ი. 20,11.

2. გარეშე [თანდ., = გარეთ]: გარეშე ბჭეთა მ. 26,71; ი. 18,16 C; გ. დაბასა, მრ. 8,23; გ. ეზოსა მას, მ. 26,69 C; მრ. 14,68 C; კართა გ., მრ. 2,2 C. გ. სავენაწყესა მას, ლ. 20,15; გ. საყურძენსა მას, მ. 21,39; მრ. 12,8 C; გ. სოფელსა, მრ. 5,10; გ. ქალაქსა, მ. 21,17 C; მრ. 11,19; გ. შესავალსა, მრ. 11,4.

3. გარეშე [თანდ., = გარდა]: იგაივისა გარეშე, მრ. 4,34 C; გ. იერუსალშიშა, ლ. 13,33 D; მისსა (მისა D) გ., მრ. 12, 32; ი. 1,3 C.

გარეშე 3. [არზ. ხაზ., = გარეგანი]: ეგრე-ცა თქუნენ გარეშე ჰგონიეთ კაცთა მართალ, მ. 23,28; რომელნი გ. ჩანენდ კაცთა წინაშე შეუნიერ, მ. 23,27; აწ თქუნენ... გ. სასუმელისაჲ და ჰინაქისაჲ განჰსწმოდით, ლ. 11,39; რომელმან გ. შექმნა, მანცა შინაგანი შექმნა, ლ. 11,40; რა იყოს გარეშეცა მისი წმინდა, მ. 23,26; განსწმედთ გარეშესა სასუმელისასა და პარაფსიდისასა, მ. 23,25; გამოვიდა პეტრე გ. მას ეზოსა, მრ. 14,68 D; გამოვიდა პეტრე გ. მას ეზოშასა, იქვე E.

4. გარეშე [არზ. ხაზ., = გარეშე]: ხ' მათ გარეშეთა—ყოველივე იგავით სიტყუად (მიცემულ არს), მრ. 4,11.

გარეწარ [გარეშე]: მათ გარეწართა— იგავით სიტყუად (მიცემულ არს), მრ. 4,11 C.

გარეწარცოდება, 0—3 [ავთენა, ავიღე-ვა, ამორება, ა]: გარეწარცოდვე [ზელნ.] მე სასუმელი ესე, მრ. 14,36 C.

გარეწარკადა, 0—3 [ავთენა, ავიღე-ვა ამორება, ა]: გარეწარკადაჲ [გამოც.] მე სასუმელი ესე, მრ. 14,36 C.

გარეწარკლომა, 0—2 [ავთენა, ამორება ავიღება, დ, გვერდის ავლა]: რამცა გარეწარკადა მას ეამი იგი, მრ. 14, 35 C.

1. გარნა [თუ არა; გარდა, გარეშე]: არ-ლარას შემძლებელ არნ იგი, გარნა გან-გდებდა გარე, მ. 5,13 C; ლ. 10,22; არავინ იცის ძს, გ. მამამან, და არცა მამაჲ ვინ იცის, გ. ძემან, მ. 11,27; ლ. 10,22; არა ჯერ-იყო ჰამად მისა..., გ. მდლელთა ხოლო, მ. 12,4; ესე არარაჲთ განასხამს ეშმაკთა, გ. ბერზებულითა, მ. 12,24; სასწაული ირა ეცეს მახ, გ. სასწაული იონა წინაწარმეტყუელისაჲ, მ. 12,39; 16,14; არა არს წინაწარმეტყუელი შეუ-რატხ, გ. თუხსა სოფელსა, მ. 13,57; მრ.

6,4; არარაა გუაქუს, გ. ხუთი ქუეზად პური, მ. 14,17; არა ვიდრემე მოვლინებულ ვარ, გ. ცხოვართა მათ წარწყმედულთა, მ. 15,24; არაიენ იხილეს, გ. თავადი იესუ ხოლო, მ. 17,8; არარაა პოვა მას შინა, გ. ფურცელი ხოლო, მ. 21,19; მრ. 11,13; არაიენ იცის... გ. მამიან მხოლომან, მ. 24,36; მრ. 13,32.

ვის კელ-ეწიფების მიტევებად ცოდვათა, გ. მხოლოსა ღმერთსა, მრ. 2,7; ლ. 5,21; ვინ შემძლებელ არს მიტევებად ცოდვათა, გ. მარტოა ღმერთი, მრ. 2,7 C; რომელი არა ჯერ-არს ქამად, გ. მღდელთა ხოლო, მრ. 2,26; არაიენ უტევა მიტევებად მის თანა, გ. პეტრე და იაკობ და იოვანე, მრ. 5,37; არაიენ უტევა შესლვად მის თანა, გ. პეტრე და იაკობ და იოვანე, ლ. 8,51; არა ქმნა მუნ ძალი არცა ერთი, გ. მიტირდთა სნეულთა კელი დასდვა, მრ. 6,5; რა არარაა მიიღონ გზასა ზედა, გ. კუერთხი ხოლო, მრ. 6,8; დაავიწყდა... მიღებად პური, გ. ერთი ხოლო პური აქუნდა ნავსა შინა, მრ. 8,14; არაიენ იხილეს, გ. იესუ ხოლო მათ თანა, მრ. 9,8; რა არაიენს უთხრან რა-იგი იხილეს, გ. ოდეს ძმ კაცისაა მკუღრებით აღდგეს, მრ. 9,9; ესე ნათესავე ვერარაათ შესაძლებელ არს განსლვად, გ. ლოცვითა და მარხვითა, მრ. 9,29; არაიენ არს სახიერ, გ. მხოლოა ღმერთი, მრ. 10,18; ლ. 18,19.

არაიენსა... მიივლინა ელია, გ. სარეუთად სიღონიამსა, ლ. 4,26; არაიენ მათგანი განიკურნა, გ. ნემან ასური, ლ. 4,27; რომელთაა არა ჯერ-არს ქამად, გ. მღდელთაა ხოლო, ლ. 6,4; არა არს ჩუენ თანა უფრომს, გ. ხუთი ქუეზად პური, ლ. 9,13; ვერ ეგების

წინაწარმეტყუელი გ. იერუსალმს წარწყმედად, ლ. 13,33 C; ვერ იმოვნეს..., გ. უცხო თესლი ხოლო ესე, ლ. 17,18.

ღმერთი არასადა ვინ იხილა, გ. მხოლოდ-შობილმან ძემან, ი. 1,18 E; არაიენ აწდა ზეცად, გ. რომელი-იგი გარდამოვდა ზეცით, ი. 3,13; სხუაა ნავი არა იყო მუნ, გ. ერთი იგი ხოლო, ი. 6,22; არა თუ მამად ვისმე უხილავს, გ. რომელი იყო ღმრთისა თანა, ი. 6,46; მპარავი სხუად არა მოვიდეს, გ. თუ იპაროს, დაკლას და წარწყმიდოს, ი. 9,10,10 C; განბანილსა მას არა უქმს, გ. ფერკნი ხოლო ბანად, ი. 13,10; არაიენ მოვიდეს მამისა, გ. ჩემ მიერ, ი. 14,6; არაიენ მათგანი წარწყმდა, გ. ძმ იგი წარწყმედისაა, ი. 17,12; არა გვეის ჩუენ მეუფს, გ. კეისარი, ი. 19,15.

2. გარნა [მხოლოდ, მაგრამ]: ნუ გეშინინ. გ. გრწმენინ ხოლო, მრ. 5,36; ლ. 8,50; გ. თუ ჩუენ წარვიდეთ და უყილოთ... საზრდელი ლ. 9,13; გ. ესემცა უწყით, ლ. 10,11; გ. რომელი-ესე ჯერ-არს, მიეცით მოწყალეობა, ლ. 11,41; გ. ეძიებდით სასუფეველსა ღმრთისასა, ლ. 12,31; არა, მამოა აბრაამ, გ. მკუღრებით თუ ვინმე მივიდეს მათა, და შეინანონ, ლ. 16,30 C; არა იცოდა..., გ. მსახურთა მათ უწყოდეს, ი. 2,9; არა შესრულ იყო იესუ..., გ. მოწაფენი იგი ხ' მისინი წარვიდეს, ი. 6,22 C; არა ისმინის, გ. თუ ღმრთის მსახურ ვინმე იყოს, .. მისი ისმინის, ი. 9,31 C.

გასრულებულ [ასაკოვანი, სრულწლოვანი]: მაგას ჰკითხეთ, გასრულებულ არს, ი. 9,21 C; გ. არს, მაგას ჰკითხეთ, ი. 9,23 C.

გასჯა ნ. განსჯა.

გაქუს ნ. ქუან.

გღება ნ. გამოგდება, განგდება, გარდაგდება, გარდამოგდება, დაგდება,

შეგდება, შთაგდება, წილის განგდება, წილის-გდება.

1. გეზა, ა—2 [მოწეხრიგება, მოკვარება, მოწყობა]: ელიო მოვიდეს და კუალად აგოს ყოველი, მ. 17,11 D.

2. გეზა, ე: ნუთუ ეგეზის [შეიძლება] შეილთა საქორწინისათა გლოვად, მ. 9,15 C; ვერ ე. წინაწარმეტყუელი გარეშე იერუსალემისა წარწყმედად, ლ. 13,33; არა ე. მოსლვად საცთურისაჲ, ე. 17,1 C; ვითარ ე. კაცისა მოხუცებულისა ზეგარდამო შობად, ი. 3,4 C; ვითარ ე. ეგე ყოფად, ი. 3,9 C; ვერ ე. დაქსნად წერილისა მის, ი. 10,35 C; ნაზარეთით ეგეზის-მე რაჲ კეთილი რაჲმე ყოფად, ი. 1,46 C; ე. მუცელსა დედისა თუხისისა მეორედ შესლვად და გამოშობად, ი. 3,4 C.

[ნ. კ. აღვიდ-გება, აღება, განება, განებაჲ, დაება, მიება, მოება, მონაგებ, საფრის გება, სიტყუს განებაჲ, სიტყუს გება, სიტყუს შიება, შურის-გება, წარება, წინადაგებაჲ].

გეზება ნ. გამოგებაჲ, მიგებაჲ, მოგებაჲ, წინა-მიგებაჲ.

გემო: ზრუნვათაგან და სიმდიდრისა და გემოთაგან ამის სოფლისათა ვლენედ და შეაშთიან, ლ. 8,14.

გემოაბ-ხილვა, ე [გემოზ განხიჯვა, გემოზ ნახვა]: ერ გემოა-იხილა, არა უნდა სუმაღ, მ. 27,34 C; ერ გ.-ი. პურისა უფლმან წვალი იგი, ი. 2,9; არაჲინ კაცთაგანმან გემო (გემოჲ E)-იხილოს სერობისა ამისგან ჩემისა, ლ. 14,24; საყუდილისა გემოა არა იხილოს უკუნისადმდე, ი. 8,52; რომელთა არა იხილოს გემოა სიყუდილისაჲ, მ. 16,28; მრ. 9,1; ლ. 9,27.

გემან ნ. შეგვიება, შეუგვიება.

გეშენია [აოჯოხეთი]: ვიღრე არა ყოველი გუამი შენი შთაერდომად გეშენიაჲ ცეცხლისაჲ, მ. 5,29; არა ყოველი

გუამი შენი შთაერდეს გ., მ. 5,30; ვიღრე ორთა თუალთა სხმასა და შთაერდომად გ., მ. 18,9; უმჯობეს არს ...შესლვად გ., ცეცხლსა მას უშრეტსა, მრ. 9,43; ვიღრე ორითა ფერკითა შესლვად გ., მრ. 9,45; ვიღრე ორთა თუალთა სხმასა და შთაგდებად (მისლვად C) გ., მრ. 9,47; რომელსა კელეწიფების შთაგდებად გ., ლ. 12,5; თანა-მღებ არს იგი გ. მას (—E) ცეცხლისაჲ, მ. 5,22; რომელი შემძლებელ არს სულისა და ჯორცთა წარწყმედად გ. შინა (შიდა C), მ. 10,28; ჰყუთ იგი ნაშობ გეშენიაჲ, მ. 13,15 C; ...გეშენიაჲ, იქვე, DE; სატანჯველსა გეშენიაჲ, მ. 23,33; სასჯელსა გ., მ. 23,33 C.

გზა: განმზადეთ გზაჲ უფლისაჲ, მ. 3,3 C; მრ. 1,3 C; ლ. 3,4 C; გ. ზღვსაჲ წიად იორდანესა, მ. 4,15; ფართო არს გ., მ. 7,13; ვრცელ არს გ., მ. 7,13 C; იწრო არს ბჰს და საპირველ გ., მ. 7,14; განმზადოს გ. შენი წინაშე პირსა შენსა, მ. 11,10 C; მრ. 1,2 C; ვითარ მივლეს დღის ერთის გ., ლ. 2,44 C; წრფელ ყავთ გ. უფლისაჲ, ი. 1,23 C; მე ვარ გ., ი. 14,6; ვითარ-მე გ. იგი უწყოდით, ი. 14,5 C; გზაჲ იგი იკით, ი. 14,4; რაჲმს წარვალნ კაცი გზაჲ, მ. 25,14; წარ-თუ-უტევენ იგინი უზმით სახიდ თუა, შეჰკუსნეს მათ გ., მრ. 8,3 C; გზაჲ წარმართთასა ნუ მიხუალთ, მ. 10,5; გ. ღმრთისაჲ კეშმარიტად ასწავებ, მ. 22,16; მრ. 12,14; ლ. 20,21; იწყეს გ. სლვად, მრ. 2,23; ენა გამოვიდა იგი გ., მრ. 10,17; წარმართებად ფერკითა ჩუენთა გ. მშდობისაჲ, ლ. 1,79; მოვიდეს დღისა ერთისა გ., ლ. 2,44; მღლეღი ვინმე შთავილოდა მისვე გ., ლ. 10,31; რომელთა ჰქდებით ურთიერთას გ. მაგას, ლ. 24,17 C.

ვიდრემდის ხარ მის თანა გ. ზედა, მ. 5, 25; ნუცა ვაშკარანსა (მიიღებთ) გ. ზედა (—C), მ. 10,10; რომელიმე დაეარდა გ. ზედა, მ. 13,4; მრ. 4,4; ლ. 8,5 C; რომელ-იგი გ. ზედა (დაეარდა), მ. 13,19; ნუჯუე დაცვენ გ. ზედა, მ. 15,32; ორნი ბრმანი სხდეს გ. ზედა, მ. 20,30; უმრავლესი იგი ერი დაუფენდა სამოსელსა მათსა გ. ზედა, მ. 21,8; სხუანი მოჰკაფდეს რტოებ-სა ხეთაგან და დაუფენდეს გ. ზედა, მ. 21, 8; მრ. 11,8; იხილა ლელუ ერთი გ. ზედა, მ. 21,19; რა არაჲა მიიღონ გ. ზედა, მრ. 6,8; დაჰსნდენ გ. ზედა, მრ. 8,3; რასა-იგი იცილობდეს გ. ზედა ურთიერთას, მრ. 9,33; იტყოდეს გ. ზედა, მრ. 9,34; იყენეს ივინი გ. ზედა (—C), მრ. 10,32; მიჰსდევდა მას გ. ზედა, მრ. 10,52; მრავალნი სამოსელსა მათსა დაუფენდეს გ. ზედა, მრ. 11,8; ლ. 19,36; გ. ზედა იგი არიან, ლ. 8,12; ნურაე გაქუნ გ. ზედა, ლ. 9,3; სლვასა მას მათსა გ. ზედა ჰრქუა ვინმე მას, ლ. 9,57; გ. ზედა ნუვის მოიკითხავთ, ლ. 10, 4; ოდეს მიხუალ მსაჯულისა შენისა თანა მთავრისა წინაშე გ. ზედა, ლ. 12,58; ბრმაე ვინმე ჯდა გ. ზედა მთხოველად, ლ. 18,35; ვითარ-იგი მტყყოდა ჩუენ გ. ზედა, ლ. 24,32; რომელი-იგი გ. თანა დაეთესა, მ. 13,19 C; ორნი ბრმანი სხდეს გ. თანა, მ. 20,30 C; რომელიმე დაეარდა გ. თანა, მრ. 4,4 C; ლ. 8,5; ძმ ტიმესი ბარტიმოს, ბრმაე, ჯდა მთხოველად გ. თანა, მრ. 10,46; ვიდრე გზახა-ლა იყო მის თანა, მ. 5,25 C.

მაშურალი გზისა სლვისა მისგან, ი. 4,6; ვითარ შემძლებელ ვართ გ. მის ცნობად, ი. 14,5; იესუ, დამაშურალი გ. მისგან, ჯდა, ი. 4,6 C; სხვთ გზით წარვიდენ სოფლად თჳსა, მ. 2,12;

ვიდრემდის ხარ მის თანა გ. ზედა, მ. 5, 25; ნუცა ვაშკარანსა (მიიღებთ) გ. ზედა (—C), მ. 10,10; რომელიმე დაეარდა გ. ზედა, მ. 13,4; მრ. 4,4; ლ. 8,5 C; რომელ-იგი გ. ზედა (დაეარდა), მ. 13,19; ნუჯუე დაცვენ გ. ზედა, მ. 15,32; ორნი ბრმანი სხდეს გ. ზედა, მ. 20,30; უმრავლესი იგი ერი დაუფენდა სამოსელსა მათსა გ. ზედა, მ. 21,8; სხუანი მოჰკაფდეს რტოებ-სა ხეთაგან და დაუფენდეს გ. ზედა, მ. 21, 8; მრ. 11,8; იხილა ლელუ ერთი გ. ზედა, მ. 21,19; რა არაჲა მიიღონ გ. ზედა, მრ. 6,8; დაჰსნდენ გ. ზედა, მრ. 8,3; რასა-იგი იცილობდეს გ. ზედა ურთიერთას, მრ. 9,33; იტყოდეს გ. ზედა, მრ. 9,34; იყენეს ივინი გ. ზედა (—C), მრ. 10,32; მიჰსდევდა მას გ. ზედა, მრ. 10,52; მრავალნი სამოსელსა მათსა დაუფენდეს გ. ზედა, მრ. 11,8; ლ. 19,36; გ. ზედა იგი არიან, ლ. 8,12; ნურაე გაქუნ გ. ზედა, ლ. 9,3; სლვასა მას მათსა გ. ზედა ჰრქუა ვინმე მას, ლ. 9,57; გ. ზედა ნუვის მოიკითხავთ, ლ. 10, 4; ოდეს მიხუალ მსაჯულისა შენისა თანა მთავრისა წინაშე გ. ზედა, ლ. 12,58; ბრმაე ვინმე ჯდა გ. ზედა მთხოველად, ლ. 18,35; ვითარ-იგი მტყყოდა ჩუენ გ. ზედა, ლ. 24,32; რომელი-იგი გ. თანა დაეთესა, მ. 13,19 C; ორნი ბრმანი სხდეს გ. თანა, მ. 20,30 C; რომელიმე დაეარდა გ. თანა, მრ. 4,4 C; ლ. 8,5; ძმ ტიმესი ბარტიმოს, ბრმაე, ჯდა მთხოველად გ. თანა, მრ. 10,46; ვიდრე გზახა-ლა იყო მის თანა, მ. 5,25 C.

ვიდრემდის ხარ მის თანა გ. ზედა, მ. 5, 25; ნუცა ვაშკარანსა (მიიღებთ) გ. ზედა (—C), მ. 10,10; რომელიმე დაეარდა გ. ზედა, მ. 13,4; მრ. 4,4; ლ. 8,5 C; რომელ-იგი გ. ზედა (დაეარდა), მ. 13,19; ნუჯუე დაცვენ გ. ზედა, მ. 15,32; ორნი ბრმანი სხდეს გ. ზედა, მ. 20,30; უმრავლესი იგი ერი დაუფენდა სამოსელსა მათსა გ. ზედა, მ. 21,8; სხუანი მოჰკაფდეს რტოებ-სა ხეთაგან და დაუფენდეს გ. ზედა, მ. 21, 8; მრ. 11,8; იხილა ლელუ ერთი გ. ზედა, მ. 21,19; რა არაჲა მიიღონ გ. ზედა, მრ. 6,8; დაჰსნდენ გ. ზედა, მრ. 8,3; რასა-იგი იცილობდეს გ. ზედა ურთიერთას, მრ. 9,33; იტყოდეს გ. ზედა, მრ. 9,34; იყენეს ივინი გ. ზედა (—C), მრ. 10,32; მიჰსდევდა მას გ. ზედა, მრ. 10,52; მრავალნი სამოსელსა მათსა დაუფენდეს გ. ზედა, მრ. 11,8; ლ. 19,36; გ. ზედა იგი არიან, ლ. 8,12; ნურაე გაქუნ გ. ზედა, ლ. 9,3; სლვასა მას მათსა გ. ზედა ჰრქუა ვინმე მას, ლ. 9,57; გ. ზედა ნუვის მოიკითხავთ, ლ. 10, 4; ოდეს მიხუალ მსაჯულისა შენისა თანა მთავრისა წინაშე გ. ზედა, ლ. 12,58; ბრმაე ვინმე ჯდა გ. ზედა მთხოველად, ლ. 18,35; ვითარ-იგი მტყყოდა ჩუენ გ. ზედა, ლ. 24,32; რომელი-იგი გ. თანა დაეთესა, მ. 13,19 C; ორნი ბრმანი სხდეს გ. თანა, მ. 20,30 C; რომელიმე დაეარდა გ. თანა, მრ. 4,4 C; ლ. 8,5; ძმ ტიმესი ბარტიმოს, ბრმაე, ჯდა მთხოველად გ. თანა, მრ. 10,46; ვიდრე გზახა-ლა იყო მის თანა, მ. 5,25 C.

[ნ. კ. მოგზაურ, თანა-მოგზაურ].

გზახან ნ. წარგზახან.

გზახან ნ. მგზახან.

გზის [ჯგზ, „გზომა“]: მრავალ გზის [მრავალჯგზ] შთავარდის იგი ცეცხლ-სა და მრავალ გზის წყალსა, მ. 17, 15; მრავალ გ. ჯაქვთა და ბორკილი-თა შეკრულ იყო იგი, მრ. 5,4; მრავალ გ. ცეცხლსა შთავედო ეგი და წყალსა, მრ. 9,22; მრავალ გ. წარიტაცის, ლ. 8,29 C; მრავალ გ. იესუ შესრულ იყო მუნ, ი. 18,2; ვიდრე ქათმისა ორ გ.

ცივიდმდე სამ გ. უვარ-მყოფე, მრ. 14,30 C; ვიშარხაე ორ გ. შაბათსა შინა, ლ. 18,12; რაოდენ გ. შემცოდოს მე ძმამან ჩემმან, მ. 18,21; რაოდენ გ. ვინებე შეკრებად შეილთა შენთად, ი. 23,37; რაოდენ გ. მინდა შეკრებად შეილთა შენთად, ლ. 13,34; ამას ლამესა... სამ გ. უვარ-მყოფე, მ. 26,34; ვიდრე არაღა ეციენოს ქათამსა, სამ გ. უვარ-მყოფე, მ. 26,75; ქათმისა კმობაღმდე სამ გ. უვარ-მყოფე, მრ. 14,72; ლ. 22,61; ვიდრემდე სამ გ. უვარ-მყოფე, ლ. 22,34; ი. 13,38; მან სამ გ. ჰრქუა მათ, ლ. 23,22 C; ესე სამ გ. გამოუცხადო იესუ თავი თვისი მოწაფეთა თვისთა, ი. 21,14; ჰრქუა მას სამ გ., ი. 21,17 (2-ჯერ); ად ვიდრე სა-მეოც და ათჯერ შუდ გ. (თუ შეგცოდოს), მ. 18,22; და ლათუ შუდ გ. შეგცოდოს შენ და შუდ გ. მოაქციოს და გრქუას, მრ. 17,4; რაოდენ გზის შემცოდოს მე ძმამან ჩემმან, და მიუტეო მას? შუდ გზისა?, მ. 18,21 C; შუდ გზისზე მოიქცეს შენდა, ლ. 17,4 C; რაოდენ გზის შემცოდოს მე ძმამან ჩემმან, და მიუტეო მას? ვიდრე შუდ გზისაღმდე?, მ. 18,21; არა გეტყვ შენ ვიდრე შუდ გზისაღმდე (გზისაღმდე CE), მ. 18,22.

გზნება, ა—2 [ანთება]: დგეს მუნ მსახურნი იგი და მონანი, და ეგზნა, რყინელ იყო, ი. 18,18 C.

[ნ. კ. აღგზნება].

გინა [ანუ]: დაქსნად შჯულისა გინა წინაწარმეტყუელთა, მ. 5,17; განსპეტაკებად გ. დაშაებად, მ. 5,36; გ. თეგზსა სთხოვდეს, მ. 7,10; ლ. 11,11; გამო-რად-ხედეთ მიერ სახლით გ. მიერ ქალაქით, მ. 10,14; რომელსა უუყარდეს მამად თვისი გ. თუ დედად თვისი, მ. 10,37 C; რომელსა უუყარდეს ძმ თვისი გ. ასული თვისი, მ. 10,37; ყოველი ქალაქი გ. სახლი, მ. 12,25; რომელმან

ჰრქუეს მამასა თვისსა გ. დედასა თვისსა, მ. 15,5; სხუათა (თქვან) იერემია გ. ერთი წინაწარმეტყუელთაგანი (არს), მ. 16,14; უმჯობეს არს შენდა შესლვად ცხორებასა მკელობელისადა გ. უჯლომსადა, მ. 18,8; კელი შენი გ. თუ ფერკი შენი, მ. 18,8 C; ორნი გ. სამნი, მ. მ. 18,20; სახლი გ. ძმანი, მ. 19,29; არა იყოს სივლტლოად თქუენი ზამთარსა შინა გ. დღესა შაბათსა, მ. 24,20; აქა არს ქრისტე გ. იქი, მ. 24,23; მრ. 13,21.

მოიწიის ქირი გ. დევნულებად, მრ. 4,17; წინაწარმეტყუელი არს გ. ერთი წინაწარმეტყუელთაგანი პირველთად, მრ. 6,15; მამისა გ. დედისა, მრ. 7,12 C; ჩემთვის გ. სახარებისათვის, მრ. 8,35; რომელმან დაუტევოს სახლი გ. ძმანი გ. დანი გ. დედადა გ. მამადა გ. ცოლი გ. შეილნი გ. ავარაკი, მრ. 10,29; ლ. 18,29; რომელმან დაუტევა სახლი გ. ძმანი... ჩემთვის გ. თუ სახარებისა ამისთვის, მრ. 10,29 C.

გ. ცხედრისა ქუეშე შუდგინან (სანთელი), ლ. 8,16; თავი თვისი წარიწყმიდოს გ. იზღვიო, ლ. 9,25; გ. თუ კუერცხსა მსთხოვდეს, ლ. 11,12 D; ჯარი გ. ვირი, ლ. 13,15; შვილი გ. ჯარი, ლ. 14,5; სადილსა გ. სერსა, ლ. 14,12; გ. დედაკაცი, ლ. 15,8; მონადა მენველი გ. მწყემსი, ლ. 17,7; აქა არს გ. თუ მუნ, ლ. 17,21 C, 23 C; არა ვარ... გ. ვა ესე მეზურს, ლ. 18,11; ვერარადა მომიგოთ გ. განმითევოთ, ლ. 22,68.

ორ-ორი გ. სამ-სამი, ი. 2,6; ოც და ხუთ უტევენ გ. ოც და ათ, ი. 6,19; გ. თუ გლახაკთა რაად მიცემად (ჰრქუა), ი. 13,29.

გინება, ა— მაგას რაად იტყვ, ჩუენცა მაგინებ, ლ. 11,45; თქუენ მაგინებთ მე, ი. 8,49; აგინი აგინებდეს მას, ი. 9,28; სხუათა შეიპყრნეს მონანი იგი

მისნი, აგინეს და მოწყვდნეს, მ. 22,6.
 ი ვნ.: ეიციხევედენ მას, და იგინოხ,
 ლ. 18,32.

წარავლინეს ვინებული, მრ. 12,4.
 [ნ. კ. შევინება].

გიც ნ. ძ.

გოკმს ნ. ჯამ.

გლაზაკ [ღარიბი]: მოვიდა ქურივი
 ერთი გლაზაკი, მრ. 12,42; გ. (+ცა C)
 ვინმე იყო, სახელით ლაზარე, ლ. 16,
 20; იხილა ვინმე ქურივი გ., ლ. 21,2;
 ვითარ მოკულა გ. იგი, ლ. 16,22 C;
 ქურივმან ამან გლაზაკმან უფროდს
 ყოველთა შემოწირა ფსისის საცავსა ამას,
 მრ. 12,43; ქურივმან ამან გ. უმეტეს ყო-
 ველთასა შეწირა, ლ. 21,3.

ნეტარ იყვნენ გლაზაკნი სულითა,
 მ. 5,3; გ. მარადის თქუენ თანა არიან,
 მ. 26,11; მრ. 14,7; ნეტარ ხართ გ.
 სულითა, ლ. 6,20; გ., უცხონი და
 ბრმანი და მკელობელნი შემოიყვანენ
 აქა, ლ. 14,21; გ. ოდესეე თქუენ თანა
 არიან, ი. 12,8; ნეტარ გლაზაკთა სუ-
 ლითა, მ. 5,3 C; გ. ხარებულ არს, მ.
 11,5; განყიდე ნაყოფი შენი და მიეც გ.,
 მ. 19, 21; შესაძლებელ იყო განსყიდად
 ესე და მიცემად გ., მ. 26,9; მრ. 14,5;
 განყიდე და მიეც გ., მრ. 10,21; ლ.
 18,22; გ. ეხარების, ლ. 7,22; მხადე გ.
 უმეტართა, მკელობელთა, ბრმთა, ლ.
 14,13; ზოგი ნაყოფთა ჩემთად მიესცე
 გ., ლ. 19,8; რადსათუხ ნელსაცხებელი
 ესე არა განიყიდა სამსისის დრაჰენის და
 მიეცა გ., ი. 12,5; ვინა თუ გ. რად
 მიცემად (პრქუა), ი. 13,29; მახარებე-
 ლად გ. მომავლინა მე, ლ. 4,18; იყო
 სიკუდილი გლაზაკისა მის, ლ. 16,22;
 არა თუ გლაზაკთა რადმე ზრუნვად
 ედვა მას, ლ. 12,6.

გლოვა, ი უომ.: ვად თქუენდა, რომელ-
 ნი იცინით აწ, რ იგლოვდეთ და მსტი-
 როდით, ლ. 6,25.

ე: რომელნი ეგლოვდეს და ტირო-
 დეს, მრ. 16,10.

კელ-მე-ეწიფებისა ძეთა სიძისათა
 გლოვა, მ. 9,15 D; ნუთუ ეგების
 შეილთა საქორწინისათა გ., 9,15 C;
 კელ-მე-ეწიფებისა ძეთა სიძისათა გლო-
 ვად, მ. 9,15 E.

ნეტარ იყვნენ მგლოვარენი გულითა,
 მ. 5,4.

გლორწნ ნ. განგლორწნილ.

გშობა, 0—2: თქუენ იტყუთ, ვ'დ:
 ჭგშობ, ი. 10,36C; ესე ჭგშობს (გმ.CE),
 მ. 9,3; მღღელთ მოძღუარმან მან ...თქუა:
 ჰ., მ. 26,65; თქუენ იტყუთ, ვ'დ: გშობს,
 ი. 10,36; ერთი დამოკიდებულთაგანი
 ძკრის მოქმედთად ჭგშობდა მას, ლ. 23,39;
 თანაწარმავლინი იგი ჭგშობდეს [უწყვ.]
 მას, მ. 27,39; მრ. 15,29; იგინი ჰ. მათ,
 მრ. 7,2 C; ჰ. მას მრავლისა მისთუხ სი-
 ტყუსა, ლ. 11,53; სხუასა მრაველსა
 გშობასა ჰ. მას, ლ. 22,65; რომელი
 ჭგშობდეს [გავმ.] სულსა წმიდასა, მრ.
 3,29 C; რაოდენსაცა ჭგშობდენ (გმ. C),
 მრ. 3,28.

ი/უ: იხილნეს ვინმე მოწაფეთა მისთა-
 განნი... და უგშობდეს, მრ. 7,2.

ყოველი ცოდვა და გშობა მიეტევოს
 კაცთა, ხოლო სულისა წმიდისა გშობა
 არა მიეტევოს კაცთა, მ. 12,31; გესმა
 გ. მაგისი, მ. 26,65; რომელმან თქუას
 გ. სულისა წმიდისათუხ, მრ. 3,29;
 გესმა ყოველთა გ. პირისაგან მისისა,
 მრ. 14,64; ესე გშობასა იტყუს, მრ. 2,
 7; რომელი იტყუს გ., ლ. 5,21; სხუასა
 მრაველსა გ. ჭგშობდეს მას, ლ. 22,65;
 კეთილისა სიქმისათუხ ქვასა არა დიგ-
 კრებთ შენ, ა'დ გშობისათუხ, ი. 10,
 33; გულისაგან გამოვლენ... გშობანი, მ.
 15,19; მრ. 7,22; ყოველი მიეტევოს
 ძეთა კაცთა ცოდვანი და გ., მრ. 3,28.
 სულისა წმიდისა გშობარსა არა მიე-
 ტევოს, ლ. 12,10.

გოდება, 0—2: რომელნი ეტყებდეს და ზგოდებდეს მას, ლ. 23,27; მსტიროდით და ზგოდებდეთ თქვენ, ი. 16,20.

ო/უ: გიგოდებდით, და არა ეტყებდით, მ. 11,17; გ. თქვენ, და არა მსტიროდით, ლ. 7,32.

ვმაი... ტირილისად და გოდებისად, მ. 2,18.

1. გოდოლ [კომიკი]: ალაშენა (ქმნა C) გოდოლი, მ. 21,33; მრ. 12,1; ათრავამეტოა ზედა სილაჰს გ. დავცა, ლ. 13,4; ვისმე უკუ თქუენგანსა უნდეს გოდოლსა შენებად, ლ. 14,28.

2. გოდოლ [ხაზლის ხაზურავი]: დაადგინა იგი გოდოლსა ზედა მის ტაძრისასა, მ. 4,5 C; ლ. 4,9 C.

გოდოლ: აღიღეს ნეშტი ნამუსრევი ათორმეტი გოდოლი, მ. 14,20; მრ. 6,43; რადენი გ. აღიღეთ, მ. 16, 9 C; აღიღეს ნეშტი ნამუსრევი ზედი გ., მრ. 8,8 D; რაოდენი გ. საესლ ნამუსრევი აღიღეთ, მრ. 8,19; რაოდენი გ. საესლ ნეშტი აღიღეთ, მრ. 8,20 C; აღიღეს... ათორმეტი გ., ლ. 9,17; მათ შეკრიბეს და ილაესეს ათორმეტი გ., ი. 6,13.

გოზვა, 0—3 [წანება]: ზგოზა თიჯად იგი ზედა თუალთა ბრმისა მის, ი. 9,6 C.

[ნ. კ. განგოზილ, მოგოზვა].

გოლ [დივიანი თაფლი]: მათ მიუპყრეს მის თევზისა მწურისა ნახევარი და თაფლისა გოლი, ლ. 24,42; მათ მიუპყრეს თევზისა მწურისა და გოლი თაფლი, ლ. 24,42 C.

გონ, სტატ.: ვინ ვგონიე ერსა ამას, ლ. 9,18; თქვენ ვინ ვგონიე მე, მ. 16, 15; ლ. 9,20; აწ ვინ მათ სამთავანი ვგონიეზ მოყუას მისა, ლ. 10,36; ეგრე გ., ვლ... ლ. 13,2; აწ შენ ვინ გ. თავი შენი, ი. 8,53; ეგრე ვგონიეზ, ვლ... ლ. 13,2 C; რომელსა იგი ზგონიეზ, ვლ აქუს, ლ. 8,18; ეგრეცა

თქვენ გარეშე ზგონიეთ კაცთა მართალ, მ. 23 28; ეგონა ჯორცთა მისთა, მრ. 5,29 C; ე., ვლ საუცარ რაიმე იხილეს, ლ. 24,37; მათ ე., ი. 11,13; მას ე., ვლ შემტილ იგი არს, ი. 20,15.

[ნ. კ. გონება, გონებულ, გონიერ, მოგონება, უგონიერეს უგუნურ].

1. გონება, 0—2: მე ეგრე ვგონებ, ლ. 7,43; არა გ., ლ. 17,9; გ., ვლ წინაწარმეტყუელ ხარ შენ, ი. 4,19 C; არცა-ღა გ., ვითარმცა სოფელმან ამან დაიტაი აღიწერილი წიგნები, ი. 21,25; რასა ზგონებ შენ, სიმონ, მ. 17,25; ანუ ზ., ვლ..., მ. 26,53; ნუ ზგონებთ და იტყუთ თავით თუსით, მ. 3,9; ნუ ზ., ვლ..., მ. 5,17; 10,34; ი. 5,45; ვითარ ზ. თქვენ, მ. 18,12; 21,28; 22, 42, ი. 11,56; ნუ ზ. და იტყუთ გულთა თქუენთა, ლ. 3,8; ეგრე ზ., ვლ..., ლ. 12, 51; ზ., ვლ, ლ. 13,4; თქვენ ზ. თავთა შინა თქუენთა, ი. 5,39; რომლითა ზ. ჩემთვის დაპყრობად ცხორებისა, ი. 5,39 C; ეგრე ზგონებთა, ვლ..., ლ. 12, 51 C; ზ., ვლ..., ლ. 13,4 C;

რომელნი ზგონებენ მთავრობად წარმართთა ზედა, მრ. 10,42 C; ზგონებელ, ვლ..., მ. 6,7; რომელნი-იგი ზ. მთავრად წარმართთა, მრ. 10,42; იგი ესრე ვგონებდა, ვლ..., ი. 20,15 C; ზგონებდეს [ვწყზ.], ვლ უფროდსი შიილონ, მ. 20,10; ზ., ვლ საუცარ რაიმე არს, მრ. 6,49; საუცარს რასმე ზ., მრ. 6,49 C; ზ. მისსა, ვლ მოგზაურთა თანი არს, ლ. 2,44; ზ. იგინი, ლ. 19, 11; ზ., ვლ საუცარ რაიმე ერუენა, ლ. 24,37 C; რომელნიმე ზ., ი. 13,29; ჰურიანი იგი... ზ., ვლ სიფლავად მივალს იგი, ი. 11,31; ყოველმან რომელმან მოგწყურდეს თქუენ, ზგონებდეს [კავმ.], ვლ მსხუერპლი შეწირა ღმრთისა, ი. 16,2; რომელსა ეამსა არა ზგონებდეთ, მ. 24,44; ეამსა, რომელსა

არა მ., ძმ კაცისაჲ მოვიდეს, ლ. 12,40.

რომელ ხაგონებელ იყო ძედ იოსებისა, ლ. 3,23.

2. გონება [არს. ხახ.]: მოდგა გონებახა თჳსსა, ლ. 15,17 C; წარვიდა გ. თჳსსა დაკრებული საქმისა მისთჳს, ლ. 24, 12 C; მერმე, გინრისხებული გ. თჳსსა, მოვიდა სამარედ, ი. 11, 38 C; შეიყუარო უფალი ღმერთი შენი... ყოვლითი გონებითა შენითა, მ. 22,37; მრ. 12, 30; ლ. 10,27; იგი განვიდეს... ურჩნი გ. მართალთათა განმზადებად უფალსა ერი მომზადებული, ლ. 1,17; განახინა ამპარტავანნი გ. გულთა ნათიადთა, ლ. 1,51; მაშინ განუხუნა გონებანი მათნი, ლ. 24,45.

გონებულ [გონიერი]: იხილეს ეშმაკული იგი მჯდომარს და მოსილი გონებულად, მრ. 5,15 C; ვრ იხილა იესუ, რ გ. მოუგო, მრ. 12, 34 C.

გონიერ: ვინმე უკუე არს სარწმუნოდ იგი მონად და გონიერი, მ. 24,45 C; იხილეს ეშმაკული იგი მჯდომარს და შემოსილი და გ., მრ. 5,15; იხილეს კაცი იგი მჯდომარს,... შემოსილი და გ., ლ. 8,35; ემსგავსოს იგი კაცსა მას გონიერსა, მ. 7,24; ვა იხილა იესუ, რ გონიერად მიუგო, მრ. 12,34; რ გ. ყო, ლ. 16,8.

გონიერება: მოქცევად... ურჩნი გონიერებასა მართალთასა განმზადებად უფლისა ერი განგებული, ლ. 1,17 C.

გორჯა, 0—1: ვა დაეცა იგი ქუეყანასა, გორჯიდა და პეროოდა, მრ. 9,20; ფრიად გ. და განვიდა მისგან, მრ. 9,26.

[ნ. კ. გირდაგორეება, მიგორეება, მოგორეება].

გრაგნა ნ. შეგრაგნა, წარგრაგნა.

გრივ [პურეულის სანჯავი]: შეპრიო (ტომი) ფქვილსა სამსა გრივსა, მ. 13, 33 C.

გრილ: ასუსს... წყალი გრილი, მ. 10,42. [ნ. კ. განგრილება, დაგრილება, საგრილი].

გრილობა, ა—2, უპირდ. [ჩრდილის მიფენა, დაჩრდილვა, დაფარვა]: ღრუბელი ნათლისაჲ აგრილობდა მათ, მ. 17, 5; იყო ღრუბელი და ა. მათ, მრ. 9, 7; ღრუბელი ა. მათ, ლ. 9,34.

იყო ღრუბელი მაგრილობელად მათა, მრ. 9,7 C.

გრძელ: გრძელ ყვიან ფესუები სამოსლისა მათისაჲ, მ. 23,5.

[ნ. კ. განგრძელებულ, განგრძობა, სულგრძელ].

გრძნობა, ა—2: იგულეთ, ნუცა ვინ აგრძნობს, მ. 9,30 C; ნუ აგრძნობს მარცხენე შენი, მ. 6,3; არა აგრძენ, რად იქმნა მას შინა დღეთა ამათ შინა, ლ. 24,18 C; ვითარ აგრძნა იესუ, მ. 26, 10 C; რამცა ა. ვინმე, მრ. 7,24; 9,30; ვითარ ა. მტარვალისა მისგან, მრ. 15,45 C; ერმან მან ა., ლ. 9,11; ა. ერმან მრავლმან ჰურიათავანმან, ი. 12,9 C; ვა ა., ვდ საბრძანებელისაგან ჰეროდესი არს, ლ. 23,7 C; რა არავინ აგრძნეს [კავმ.] ესე, მრ. 5,43 CE;... აგრძნას, იქვე, D.

გუადრუც [კოლოფი, ყულაბა]: გუადრუცი (გაღრ. C) იგი აქუნდა მას, ი. 12,6; გ. (გაღრ. C) იგი იუდას აქუნდა, ი. 13,29.

გულა, 0—1 [ნახელა]: ამის სიტყუსათჳს გულე [წადი], მრ. 7,29 C; გ., რადცა გიც, განყიდე, მრ. 10,21 C; გ. ვილოდე, სარწმუნოებებამან შენმან გაცხოვნა შენ, მრ. 10,52; გ., სარწმუნოებებამან შენმან გაცხოვნა შენ, მრ. 10,52 C; გ. ვილოდე მშკლობით, ლ. 7,50; გ. [მოდი] კულად წარვიდეთ ჰურიასტანად, ი. 11,7; გ. [მოდი] მივიდეთ ჩუენცა, ი. 11,16.

[ნ. კ. აღგულა, აღმოგულა, გამოგულა, გარდაგულა, მიგულა, მოგულა, წარგულა].

გუამ [სხეული]: ვიდრე არა ყოველი გუამი შენი შთაერდომად გეპენისა,

მ. 5,29; არა ყოველი გ. შენი შთავარ-
დეს გეჰენიასა, მ. 5,30; ყოველი გ. შე-
ნი ნათელ იყოს, მ. 6,22; ლ. 11,34;
ყოველი გ. შენი ბნელ იყოს, მ. 6,23;
ლ. 11,34; წარიღეს გ. მისი, მ. 14,12;
გამოითხოვა გ. იესუსი, მ. 27,58; ლ.
23,52; შემოსეს გ. (+იგი C) მისი, მრ.
6,29; უაუეთუ გ. შენი ყოველი ნათელ
არს, ლ. 11,36; რა არა დაადგრეს გ.
მისი ჯუარსა ზელა შაბათადმდე, ი.
19,31; ალიღეს გ. იესუსი, ი. 19,38;
მოიღეს გ. იესუსი, ი. 19,40; სადა-იგი
იღვა გ. უფლისა იესუსი, ი. 20,12; უბრ-
ძანა მიცემად გ. იგი მისი, მ. 27,58; მოილო
გ. იგი მისი იოსებ, მ. 27,59; მოითხოვა
გ. იგი იესუსი, მრ. 15,43; მიჰმალა
გ. იგი მისი იოსებს, მრ. 15,45; არა
პოვეს გ. იგი უფლისა იესუსი, ლ.
24, 3; არა პოვეს გ. იგი მისი, ლ. 24,
23; მოვიდეს და ალიღეს გ. იგი მისი,
ი. 19,38; მუნ დაღვეს გ. იგი იესუსი,
ი. 19,42.

ვითარ დასდებდეს გუამი მისსა, ლ.
23,55; იტყოდა ტაძრისა მისთვის გუამი-
სა თვისსა, ი. 2,21; მრავალნი გუამნი
შესუენებულთა წმიდათანი აღღვეს, მ.
27,52; სანთელი გუამისა არს თუალი,
მ. 6,22; ლ. 11,34.

გუდა: ნუცა გუდა (მოიგოთ),
მ. 10,10 C; არაჲ მიიღონ მათ თანა
გზად... ნუ გ., ნუ პური, მრ. 6,8 C.

გუდი: გ. ნუ მისცეს მას, მ. 7,
10; ნუ თევზისა წილ გ. მიჰსცეს მას,
ლ. 11,11; მოსე აღმაღლა გ. (+იგი C)
უდაბნოსა, ი. 3,14; იყვენით თქვენ
მეცნიერ ვა გუდი, მ. 10,16; გუდი-
თა შეიპყრობდენ, მრ. 16,18; მიგეც
თქვენ ჯელმწიფებაჲ დათრგუნედ გ. და
ლრაიკალთა, ლ. 10,19 C; მიგეც თქვენ
ჯელმწიფებაჲ ზელა გ. და ლრაიკალთა,
მ. 10,19; გუდელნი და ნაშობნი იქედნე-

თანო, ვითარ-მე განერნეთ სატანჯელ-
სა გეჰენიასასა, მ. 23,33.

გუდია, 0-2, [გემა, ტანჯვა]: ნუ გუდი
მე, მრ. 5,7 C; დაჰბურეს თავსა და
გუდმდეს მას, ლ. 22,64; შორის ურაც-
პარაკთი მათთა გუდმდენ თქუნენ, მ.
10, 17 C; შესაკრებულთა შინა მათთა
გ. თქუნენ, მრ. 13,9 C; იესუ გუდია, მ.
27,26 C; მას ემსა მიიყვანა იესუ პილა-
ტი და გ. იგი, 19,1 C; მათ შეიპყრეს
და გუდმეს იგი, მრ. 12,3; მით იგიცა
გ., ლ. 20,11; რომელნიმე გუდმდენ, მრ.
12,5 C; მათგანნი გუდმდენთ შესაკრე-
ბულთა შინა თქუნეთა, მ. 23,34 C.

ი ენ.: ძნიაღ იგუდმეზის იგი, მ. 8,6;
ახლის პიროვან არს და ძურ-ძურად ი.,
მ. 17,15 C; ნაეი იგი... იგუდმეზოდა
ლეღვათაგან, მ. 14,24; ნაეი იგი გან-
შორებულ იყო ქუეყანით მრავალ უტე-
ვან, და გუდმეზოდად ლეღვათაგან, რ-
ქარი იყო პირით კურძო, მ. 14,24 C;
რომელმან არა იცის და ქმნეს ლირსი
რაჲმე ტანჯვისაჲ, გუდმეზს მცირედ, ლ.
12,48.

განკურნებულ არს გუდია მისგან,
[ავადმყოფობისგან], მრ. 5,29 C; იყავ შენ
ცოცხლებით გ. მისგან შენისა, მრ. 5,34 C;
მოკგურიღეს მას... სნეულთა... გუდითა
შეპყრობილთა, მ. 4,24; მოართუმიღეს
მას ყოველსა სნეულებსა პირად-პირადი-
თა სენითა და გ. შეპყრობილთა, მ. 4,
24 C; მოსრულ ხარ... გუდმად ჩუენდა, მ.
8,29 C; მისცენ იგი წარმართთა კიცხე-
ვად და გ., მ. 20,19 C; იწყოს გ. მის
თანა მათ მონათა, მ. 24,49; იწყოს გ.
მონათა და მკევალთი, ლ. 12,45.

განრისხნა უფალი იგი მისი და მისცა
იგი გუდმედლთა, ვიდრემდის მისცეს ყო-
ველი, რადცა თანა-ეღვა მას, მ. 18,34.
რომელნი-იგი გუდმულ [ავად, ავად-
მყოფი] იყენეს, მრ. 3,10 C; რომელი
იყო წყაროდათა სისხლისაჲთა გ. ათორ-

მეტ წელ, მრ. 5,25; რომლისაჲ ასული
გ. იყო ეშმაკისაგან, მრ. 7,25 C.

[6. კ. ახლის პირით გუმბულ, ცისად-
ცისად გუმბა].

გუმბულეზა [ავადმყოფობა]: განიკურ-
ნა გუმბულეზისაგან, მრ. 5,29; იყავ შენ
ცოცხალ გ. შენისა, მრ. 5,34.

გუერდ: არა უტევა დათხრად გუერდი
სახლისა თუხისაჲ, მ. 24,43; ლ. 12,
39; უჩუენნა მათ კელნი მისნი და გ.,
ი. 20,20; ერთმან ერისაგანმან ლახუ-
რითა უგუმბირა გუერდსა მისსა, ი. 19,
34; უკუეთუ არა... დაესდვა კელი ჩემი
გ. მისსა, ი. 20,25; დამდევე კელი შენი
გ. ჩემსა, ი. 20,27; მოყავ კელი შენი
და შთაჯადე გ. ჩემსა, ი. 20,27 C;
უჩუენნა კელნი და გუერდნი, ი. 20,
20 C; არა თუ... შევახო კელი ჩემი
გუერდთა მისთა, ი. 20,25 C.

გულ: განზრქა გული ერისაჲ ამის,
მ. 13,15; გ. მათი განშორებულ არს
ჩემგან, მ. 15,8 C; გ. მათი შორად გან-
ყენებულ არს ჩემგან, მრ. 7,6 C; მუნცა
იყოს გ. თქუენი, ლ. 12,34; ანუ არა გ.
ჩუენი განჭურვებულ იყო ჩუენ შორის,
ლ. 24,32 D; ნუ შეძრწუნდებიან გ. თქუე-
ნი, ი. 14,1 D, 27.

ამას რად ზრახვიდა გულსა თუხსა, მ.
1,20; კეარცთ იყოს ძმ კაცისაჲ გ.
(+ შიდა C) ქუეყანისასა, მ. 12, 40;
მიიტაცის დათესული იგი გ. მისსა, მ.
13,19 C; სიხარულით მიიღის იგი გ.
თუხსა, მ. 13,20; ძირი არა აქუნ გ.
თუხსა, მ. 13,21; თქუეს გ. მათსა, მ. 21,38;
უკუეთუ თქუას ბოროტმან მან მონამან
გ. თუხსა, მ. 24,48; ლ. 12,45; იტყოდა გ.
თუხსა, მრ. 5,28; ცნა იესუ გ. თუხსა
მისგან ძალი გამოსრული, მრ. 5,30 C;
არა შევალს გ., მრ. 7,19; არა შორავულ-
დეს გ. თუხსა, მ. 11,23; დაიდევს გ.
თუხსა, ლ. 1,66; მარიამს დაესხნეს ყო-
ველნი ესე სიტყუანი და დაედვა გ.

თუხსა, ლ. 2,19; მარიამი ყოველსა მას
სიტყუისა დაჰმარხვიდა და გულსცმა-
ჰყოფდა გ. თუხსა, ლ. 2,19 C; დედისა
მისსა დაესხნეს ყოველნი ესე სიტყუანი
გ. თუხსა, ლ. 2,51; თქუა გ. თუხსა, ლ.
7,39; 18,4; განიზრახვიდა გ. თუხ-
სა, ლ. 12,17; მნემან მან თქუა გ.
თუხსა, ლ. 16,3; ეშმაკი შესრულ იყო გ.
იუდაჲსსა, ი. 13,2; ეშმაკსა შთაეგდო
გ. თუხსა, ი. 13,2 C; ისიძეა მის თანა გ.
შინა თუხსა, მ. 5,28; იტყოდა გ. შინა
(—C) თუხსა, მ. 9,21; უკუეთუ თქუას
უკეთურმან მან მონამან გ. შიდა თუხსა,
მ. 24,48 C.

იტოლად იესუ ზრახვანი იგი გულისა
მათისანი, მ. 12,25; ნამეტნაეისაგან გ.
პირი იტყუეს, მ. 12,34; სიბრძმისათუხსა
მათისა, მრ. 3,5; სიბრძმესა მას ზედა გ.
მათისასა, მრ. 3,5 C; კეთილმან კაცმან
კეთილისაგან საუნჯისა გ. თუხისა გამო-
იღის კეთილი, და ბოროტმან კაცმან
ბოროტისაგან საუნჯისა გ. თუხისა გა-
მოიღოს ბოროტი, რ. ნამეტნაეისაგან
გ. იტყუნ პირი მისი, ლ. 6,45; ოდეს
იტყუნ ტყუელისა, თუხისაგან გ. იტყუნ,
ი. 8,44; მისტაცის სიტყუაჲ იგი დათე-
სული გულისაგან მისისა, მ. 13,19;
გამომავალი პირით გ. გამოვალს, მ.
15,18; გ. გამოვლენ გულის სიტყუანი
ბოროტნი, მ. 15,19; მრ. 7,21; მოულის
სიტყუაჲ იგი გ. მათისა, ლ. 8,12.

ნეტარ იყენენ მგლოვარენი გულითა, მ.
5,4; ნეტარ იყენენ წმიდანი გ., მ. 5,8;
მშვდ ვარ და მდაბალ გ., მ. 11,29;
გ. გულისცმა-ყონ, მ. 13,15, უკუეთუ არა
მიუტევენთ კაცად-კაცადმან მოყუასსა
თუხსა ყოვლითა გ. თქუენითა, მ. 18,
35; შეიყუარო უფალი ღმერთი შენი
ყოვლითა გ. შენითა, მ. 22,37; მრ. 12,
30; ლ. 10,27; შეყუარებად იგი ყოვლი-
თა გ., მრ. 12,33 C; განჭურვებად შე-
მუსრვილთა გ., ლ. 4,18; რომელთა გ.

კეთილითა და სახიერითა ისმინიან სიტყუაჲ, ლ. 8,15; ზ უცნობელნო გ. სარწმუნოებისათჳს ყოველსა ზედა, ლ. 24,25; არცა გულისწმე-ყონ გ., ი. 12,40.

მუნცა იყენენ გულნი თქუენნი, მ. 6, 21; ლ. 12, 34 C; გ. მათნი შორად განშორებულ არიან, მ. 15,8; მრ. 7,6; იყენეს გ. მათნი დასულებულ, მრ. 6,52; დაბრმობილნი გ. გქონან, მრ. 8,17; შესულლებულე-და ირინი გ. თქუენნი, მრ. 8,17 C; განვიდეს... მოქცეად გ. მამათანი შვილთა მიმართ, ლ. 1,17; ღმერთ-მან იცნის (უწყნის C) გ. თქუენნი, ლ. 16,15; ნუჲკუე დამძიმდენ გ. თქუენნი შუებითა და შირვალობითა, ლ. 21,34; ანუ არა გ. ჩუენნი განჭურვებულ იყენეს თქუენ შორის, ლ. 24,32 C E; დაუსულებეს გ. მათნი, ი. 12,40; ნუ შეძრწუნდებთან გ. თქუენნი, ი. 14,1 C E; ნუ შეძრწუნდებიდ გ. თქუენნი, ი. 14,27 C; მწუხარებამან აღავსნა გ. თქუენნი, ი. 16,6.

იგინი განიზრახვიდეს გულთა (+ შინა C) თჳსთა, მ. 16,7; რაჲსა ჰზრახავთ გ. (+ შინა C) თქუენთა, მ. 16,8; ესრე ზრახვენ გ. (+ შინა C) მათთა, მრ. 2,8; რაჲსა მავას ჰზრახავთ გ. (+ შინა C) თქუენთა, მრ. 2,8; რაჲსა ჰზრახავთ გ. თქუენთა, მრ. 8,17; დაიდვეს ყოველთა... გ. მათთა, ლ. 1,66 C; ნუ ჰკონებთ და იტყუთ გ. თქუენთა, ლ. 3,8; განიზრახვიდეს ყოველნი გ. მათთა იოვანესთჳს, ლ. 3,15; რასა-ეგე ჰზრახავთ გ. (+ შინა C) თქუენთა, ლ. 5,22; დაისხენით ესე გ. თქუენთა, ლ. 21,14; რაჲსათჳს გულის სიტყუანი მრავალნი მოვლენან გ. თქუენთა, ლ. 24,38; უხაროდის გ. თქუენთა, ი. 16,22; მწიგნობართ აჯანნი... იტყოდეს გ. შინა, მ. 9,3; ბოროტსა ზრახავთ გ. შინა თქუენთა, მ. 9,4; იგინი განიზრახვიდეს გ. შინა მათთა, მ. 21,25 C; მრ. 8,16 C;

ზრახვიდეს გ. შინა მათთა, მრ. 2,6; უმეტეს გ. შინა მათთა დაუკვრდებოდა, მრ. 6,51; იწყეს მის თანა მეინაქეთა მათ სიტყუად გ. შინა მათთა, ლ. 7,49; მოქცეად გ. მამათა შვილთა მიმართ, ლ. 1,17; განაზნინა ამპარტავანნი გონებითა გ. მათთაჲთა, ლ. 1,51; რა განცხადდენ მრავალთაგან გ. ზრახვანი, ლ. 2,35.

[ნ. კ. გულუბა, გულითად, გულის განწყობა, გულის ზრახვა, გულის თქუმა, გულის სიტყუა, გულის წყრომა, გულისსება, გულისქმის-ყოფა, გულ-მედგარ, გულ-პყრობილ, გულ-საესე, გულს-დგმა, გულ-ფიცხელობა, გულ-ძკრ, ორგულ, უგულისეყო, შეორგულუბა].

გულარძნილ [მრუდი]: ზ ნათესავი ურწმუნოდ და გულარძნილი (გლუარძ. D) [წოდ.], მ. 17,17; იყოს გ. იგი [ოდრო-ჩოდრო] მართლად, ლ. 3,5; ზ ნათესავი გ. [წოდ.] ვიდრემდე ვიყო თქუენ თანა, ლ.9,41; ზ ნათესავო ურწმუნო და გულარძნილო, მ. 17,17 C.

1. გულუბა, ი უბო.: შეჰრისხნა მათ იესუ და ჰრქუა: იგულეთ [გადრთობილ-დით], ნუმცა ვინ აგრძნობს, მ. 9,30 C; ი. და ეკრძალებოდეთ ცოშისა მისგან ფარისევლთაჲსა და სადუქველთაჲსა, მ. 16,6 C; ი., ნუვინ გატუნენეს თქუენ, მ. 24,4 C; მრ. 13,5 C; თქუა: უბრალო ვარ მე სისხლისაგან ამის მართლისაჲსა, თქუენ ი. [ნახეთ], მ. 27,24 C; ი., რაჲ-ეგე გესმის, მრ. 4,24 C.

2. გულუბა, ე [დაპირება, ა]: რომელი გეგულუბის [აპირებ] სიქმედ, ყავ აღრე, ი. 13,27; ჩუენდა გ. გამოცხადების და არა სოფელსა, ი. 14,22 C; ეგულუბის ჰეროდეს მოძიებად ყრშისა მავის და წარწყმედად ეგი, მ. 2,13 C; რომელსა ე. ესე ყოფად, ლ. 22,23; ვიდრე-მე ე. ამის წიარსლად, ი. 7,35; ნუჲკუე

განთესულთა მათ წარმართთა ე. მის-
ლვად, ი. 7,35; ე^ა კაცსა-ლა ეგულე-
ბინ გზად სლვად, მ. 25,14 C; ეგულე-
ბოლა შეპყრობად მისი, მრ. 12,12; რო-
მელი ე. აღსრულებად იერუსალმს, ლ.
9,31; ვიდრეცა ე. მას მისლვად, ლ.
10,1; თუთ უწყოდა, რად ე. ყოფად, ი.
6,6; ე. წარტაცებად მისი, ი. 6,15 C; ე.
მიცემად მისი, ი. 6,71; 12,4 C; ე. იესუს
მოსიკუდიდ ნათესაისათს, ი. 11,51;
რომლითა სიკუდილითა ე. სიკუდილი,
ი. 12,33; რომლითა სიკუდილითა ე. მო-
ხიკუდიდ, ი. 18,32; ეგულვა მისი შეპ-
ყრობად, ი. 7,30 C.

გულითად: გულითად უწყოდა კაცი
იგი მართლად და წმიდად, მრ. 6,20 C.

გულის ზრახვა [განზრახვა]: გულისკმა-
ყვნა იესუ გულის ზრახვანი მათნი, ლ.
5,22; იესუ იცნოდა გ. ზ მათნი, ლ.
9,47.

გულის თქუმა, ი/უ—(3)2 [ხურვილი]:
გულის სიტყუთ გული მითქუმიდა პასქა-
სა ამას კამად თქუენ თანა, ლ. 22,15;
მრავალთა წინაწარმეტყუელთა და მარ-
თალთა გული უთქუმიდა, მ. 13,17; ოდეს
გული გითქუმიდეს თქუენ დღეთათს
ძისა კაცისათა ხილვად, ლ. 17,22.

გულის თქუმაჲ მამისა თქუენისად
გნებავს ყოფად, ი. 8,44; რომელი
ჰხედვიდეს დედაკაცსა გულის თქუმად
მას, მ. 5,28; გულის თქუმათა მამისა
თქუენისათა გნებავს საქმედ, ი. 8,44 C.

გულის სიტყუა, ე [განზრახვა, აზრი]:
მრავალთა წინაწარმეტყუელთა დამარ-
თალთა გული ეტყოდა ხილვად, მ. 13,
17 C; გ. ე. განძღვებად მუტლისა თუსისა
რქისა მისგან, ლ. 15,16; გ. ე. განძღე-
ბად ნაბიჭევისა მისგან, ლ. 16,21.

შევიდა მათა გულს სიტყუაჲცა, ლ.
9,46; გულის სიტყუთ გული მითქუმიდა
პასქასა ამას კამად თქუენ თანა, ლ. 22,

15; იწყო გულის სიტყუად და ურვად,
მრ. 14,33 C; გულისაგან გამოვლენ გუ-
ლის სიტყუანი ბოროტნი, მ. 15,19; მრ.
7,21; რადსათს გ. ხ. მრავალნი მოვლე-
ნან გულთა თქუენთა, ლ. 24,38.

გულის განწყობა, ი [გაჯავრება]: გუ-
ლი განიწყეს ორთა მათ ძმათათს, მ.
20,24 C; გ. გ. და ჰრქუეს მას, მ. 21,16 C.

გულის წყრომა, ი/უ—2: ჩემდა გული
გიწყრების, ი. 7,23 C; რომელთა გული
უწყრებოდა, მრ. 14,4 C; იხილეს რად
მოწაფეთა, გული განუწყრა და იტყო-
დეს, მ. 26,8 C.

აღივსნეს ყოველნი გულის წყრომითა,
ლ. 4,28; იწყეს გულის წყრომად იაკო-
ბისთვის და იოვანესთვის, მრ. 10,41 C.

გულისკმა [გონება, გაგება]: შეუუარე-
ბად იგი ყოვლითა გულისკმითა, მრ.
12,33 C.

[6. კ. გულისკმის-ყოფა, უგულისკმო].

გულისკმის-ყოფა (გულისხმის-ყოფა),
0—2 [გაგება, მიხვედრა, შეტყობა]: მა-
რიაში ყოველსა მას სიტყუასა დაჰმარ-
ხვიდა და გულისკმა-ჰყოფდა გულსა
თუსსა, ლ. 2,19 C; რომელი აღმოიკი-
თხვიდეს, გულისკმა-ჰყოფდინ, მ. 24, 15
C; მრ. 13,14 C; არა გულისკმა-ჰყავ
(—ხმ. E) ეამი მოხედვისა შენისად, ლ. 19,44;

გულისკმა-ყო იესუ ზრახვად იგი მათი,
მ. 9,4 C; იესუ გ. (—ხმ. E), მ. 12,14; ი.
16,19; რომელმან სიტყუად იგი ისმინა
და გ. (—ხმ. E), მ. 13,23; გ. (—ხმ. E)
იესუ და ჰრქუა მათ, მ. 16,8; 26,10; მრ.
8,17; გ. (—ხმ. E) იესუ ზაკულებად იგი
მათი, მ. 22,18; ლ. 20,23; იესუ გ.
(—ხმ. E) სულითა, მრ. 2,8; იესუ გ.
(—ხმ. E) თავით თუსით განსრული
იგი ძალი მისგან, მრ. 5,30; (პილატე)
გ. (—ხმ. E), რ^ა კელმწიფებისაგან
ჰეროდესისა არს, ლ. 23,7; გ. (—ხმ. E)
უფალმან, ი. 4,1; გ. (—ხმ. E), რ^ა მრავ-

ვალი წელი აქუს უძღურებასა შინა, ი. 5,6; იესუ გ. (—ხმ. E), რ მოვიდოდეს წარტაცებად მისა, ი. 6,15; გ. (—ხმ. E) ყოველმან ერმან ჰურიათამან, ი. 12,9; ესე არავე გ. შეინაჯეთა მისთავანმან, ი. 13,28 C; გულიხხმა-ყო იესუ თავით თუსით, ი. 6,61 C; გულიხხმა-ყვანა (—ხმ. E) იესუ გულის ზრახვანი მათნი ლ. 5,22; ვითარ არი გულიხხმა-ჰყავთ, მ. 16,11 C; გულიხხმა-ჰყავთა (—ხმ. E) ესე ყოველი, მ. 13,51; რად არა სიტყუანი ჩემნი გულიხხმა-ჰყვენით, ი. 8,43 C; გულიხხმა-ყვებ (—ხმ. E) მოწაფეთა მისთა, მ. 16,12; 17,13; გ. (—ხმ. E), რამასათს იტყუს, მ. 21,45 C; გ. მრავალთა, მრ. 6,53; ვერ გ. (—ხმ. E) ჰურთი მათ ზედა, მრ. 6,52; გ., რ მათთს თქუა იგავი ესე, მრ. 12,12 C; ლ. 20,19; გ., ვდ ხილვად იხილა ტაძარსა მას, ლ. 1,22 C; გ. (—ხმ. E) სიტყუად იგი, ლ. 2,17; მათ ვერ გ. (—ხმ. E) სიტყუად იგი, ლ. 2,50; მათ არა გ. (—ხმ. E) ესე, ლ. 18,34; არა გ., რ მამისა თუსისათს ეტყოდა მათ, ი. 8,27 C; მათ ვერ გ. (—ხმ. E), ი. 10,6; რომელი აღმოიკითხვიდეს, გულიხხმა-ყავან, მ. 24,15 D; გულიხხმა-ყავან მოძღურებისად ამის, ი. 7,17 C; გულიხხმა-ყავთ ესე ყოველი, მ. 13,51 C; ისმინეთ და გ. (—ხმ. E), მ. 15,10; ისმინეთ ჩემი ყოველთა და გ. (—ხმ. E), მრ. 7,14; ლელსავან გ. იგავი .ესე, მრ. 13, 28 C; გ., რ ახლოს არს, კართა ზედა, მრ. 13,29 C; მამინ გ. (—ხმ. E), რ მოახლებულ არს მოკრებად მისი, ლ. 21, 20; რომელსა ესმეს სიტყუად... და არა გულიხხმა-ყავებ (—ხმ. E), მ. 13,19; რომელმან სიტყუად იგი ისმინის და გ.,

მ. 13,23 C; ვითარ, არი გულიხხმა-ჰყავთ (—ხმ. E), მრ. 8,21; არცა გულიხხმა-ყავან (—ხმ. E); მ. 13,13; რა გულიხხმა-ჰყო [კავმ.] სიტყუათად მათ, ლ. 1,4 C; სმენით გესმოდის და არა გულიხხმა-ჰყოთ (—ხმ. E), მ. 13, 14; მამინ გ. (—ხმ. E), რ მე ვარ, ი. 8, 28 C; გ. ქეშმარიტებად, ი. 8,32 C; რა უწყოდით და გ., ი. 10,38; რა გ., რ მე ბრალსა მის თანა არას ვჰპოებ, ი. 19,4 C; ვითარ უკუე ყოველნი იგავნი გულიხხმა-ჰყვენით (—ხმ. E), მრ. 4,13; სმენით ესმოდის და არა გულიხხმა-ყონ (—ხმ. E), მ. 13,14 C; გულითა გ. (—ხმ. E), ი. 13,15; სმენით ესმოდის და ვერ გ. (—ხმ. E), მრ. 4,12; ლ. 8,10; რა ვერ გ. (—ხმ. E) იგი, ლ. 9,45; რა... არცა გ. (—ხმ. E) გულითა, ი. 12,40; ანუ თუ გულიხხმა-ყონ, რასა იქმს, ი. 7,51 C; არლა გულიხხმა-გიყოფიებს, არცა გაქსოს, მ. 16,9 C; არლა გ., რ... მრ. 7,18 C; არლა გიცნობიეს, არცა გ., მრ. 8,17 C; ვითარ არა გ., მრ. 8,21 C; გულიხხმა-ყეო მას, რომელი-იგი იქმნა მის ზედა, მრ. 5,33 C.

რომელთა ესმოდა მისი გულიხხმის-ყოფა (—ხმ. E) იგი, ლ. 2,47; შეეუარებად იგი... ყოველითა გულიხხმის-ყოფითა (—ხმ. E), მრ. 12,33; სასწაულნი ეამათანი ვერ ძილვიტ გულიხხმის-ყოფად (—ხმ. E), მ. 16,3; მამინ განუხუნა გონებანი მათნი გ. (—ხმ. E) წიგნთა, ლ. 24,45.

გულ-მედგარ [მშიმარა, მოშიმი]: რად გულ-მედგარ ხართ, მ. 8,26 C; რად ეგდენ გ. ხართ, მრ. 4,40 C.

გულ-პურობილ [მუნე, უმიმარი]: გულ-პურობილ იყენით, მე ვარ, ნუ გეშინინ, მრ. 6,50.

გულ-სახესე: მრავალთა კელი შეეყვეს აღწერად... გულ-ხავსედ სარწმუნოვები-სათს, ლ. 1,1.

გულს-ღგმა, სტატ.: ჰეროდისა გულს-
ელგა მისი [მისი ჯავრი სჭირდა, გულ-
ში ჰქონდა (ავი განზრახვა)], მრ. 6,19.

გულს-ღგმა, სტატ.: რომელსა გულს-
ელგა [ხურდა, გულში ჰქონდა, განზრახუ-
ლი ჰქონდა] მიცემა მისი, ი. 12,4; არა
თუ გლახაკთაა რა გ. მას, ი. 12,6 C.

გულს-მოდგინე: სული გულს-მოდგინე
არს, ი. 26,41; მრ. 14,38; ეძიებდეს
გულს-მოდგინელ, ლ. 15,8.

გულ-ფიცხელობა [ვულკანობა, უბუ-
ლობა, სიმკაცრე, სისასტიკე]: აყუდ-
რა ურწმუნობა და გულ-ფიცხელობა
(გულ-ფიცხელობა D) მათი, მრ. 16,14;
მოსე გულ-ფიცხელობისა თქუენისათჳს
გობრძანა განტევება ცოლთა თქუენ-
თაჲ, მ. 19,8; გ. (გულ-ფიცხელობისა D)
თქუენისათჳს დაწერა მოსე მცნებაჲ ეგე,
მრ. 10,5.

გულ-ძვრ: ძმაჲ შენი გულ-ძვრ რაჲმე
არს შენდა, მ. 5,23.

გუმერა ი/უ [ლახვრის კვრა (ხაბა)]:
ერთმან ერისაგანმან ლახურითა უგუ-
მირა (უგმირა C) გუერდსა მისსა, ი.
19,34; იხილონ, რომელსა უგუმირეს
(უგმირეს C), ი. 19,37.

გუნდ [ჯარისკაცთა რაზმი, ლეგიონის
^{1/3}]: იულა წარიყვანა მის თანა გუნდი
ერთი, ი. 18,3 C; გუნდმან მან და ათა-
სისთავმან მან და მსახურთა მათ ჰური-
ათა შეიპყრეს იესუ და შეკრეს, ი. 18,
12 C; წარმომიღგინოს მე აქა უმრავლეს
ათორმეტთა გუნდთა, მ. 26,53.

გუნდრუკ [საკმეველი]: შეწირეს მისა
ძღუენი: ოქროჲ, გუნდრუკი და მური,
მ. 2,11.

გვრგვც: შეთხზეს (შექმნეს C) გვრგვცნი
ეკალთაგან, მ. 27,29; დაადგეს მას შე-
თხზული ეკლისა გ., მრ. 15,17; ერისა-
განთა მათ შეთხზეს (ქმნეს C) გ. ეკალ-
თაგან, ი. 19,2; ელგა ეკლისა გ., ი.
19,5.

გურა ნ. გამოგურა, მოგურა.

გურიტ: მიცემად შესაწირავი... ორნი
გურიტნი ანუ ორნი მართუენი ტრედისა-
ნი, ლ. 2,24; მიცემად მსხუერპლისა...
სწორნი გურიტთანი ანუ მართუენი
ტრედთანი, ლ. 2,24 C.

გუს ნ. შეგუს.

გუშინ: გუშინ მეშუდესა ჟამსა დაუტევა
იგი სიცხემან, ი. 4,52.

ღ

1. და [არს. სახ., ძეგრ]: რომელმან
ყოს ნებაჲ მამისა ჩემისა ზეცათაჲსაჲ, იგი
არს... დაჲ ჩემი, მ. 12,50; რომელმან
ყოს ნებაჲ ღმრთისაჲ, ესე არს... დაჲ
ჩემი, მრ. 3,35; იყო დაჲ მისი, რომელსა
ერქუა მარიამ, ლ. 10,39; უყუარდა იესუს
მართა და დაჲ მისი და ლაზარე, ი.
11,5; ღვეს ჯუარსა მის თანა ღედაჲ
მისი და დაჲ ღედისა მისისაჲ, ი. 19,
25; დაჲმან ჩემმან მარტოჲ დამიტევა მე
მსახურებად, ლ. 10,40; ჰრქუა ღ. მის
მკუდრისამან, ი. 11,39; მოუწოდა

დახა თჳსსა, ი. 11,28; დაბისაგან მარიამ-
მისა და მართაჲსა, ღისა მისისა, ი. 11,1;
ღანი მისნი არა ყოველნი ჩუენ შორის
არიან, მ. 13,56; რომელმან დაუტეგოს
(რომელსა დაეტეგოს C) სახლი... ანუ ღ.,
მ. 19,29; მრ. 10,29; ანუ არა... ღ.
მაგისნი ყოველნი ჩუენ თანა არიან, მრ.
6,3; უყუეთუ არა მიიღოს... სახლი... და
ღ., მრ. 10,30; არა მოიძულოს მამაჲ
თჳსი... და ძმანი და ღ., ლ. 14,26;
მიუვლინეს დათა მისთა იესუს, ი. 11,3.

2. და [კავშ., მ]: იაკობ ზეა იუდა და ძმანი მისნი, მ. 1,2 C; და შეყრიბნა ყოველნი მღვდელთ მოძღუარნი და მწიგნობარნი ერისანი და ჰკითხვიდა მათ, მ. 2,4; და წარავლინნა ბეთლემდ და ჰრქუა მათ: მივედით და გამოიკითხეთ ქრისტიანად ყრმისა მისთჳს და რაემსჳს პპოთ, მითხართ მე, რამთა მეცა მივიდე და თაყუანის-ვსცე მათ, მ. 2,8; და ჰრქუა მას: აღდეგ და წარიყვანე ყრმთა ეგე და ღიდა მავისი და წარვედ ქუეყანად ისრაჲლისა, მ. 2,20; და ჰრქუა მათ იესუ: მომდევედით და შემომიდეგით მე და გყვენ თქუნდ მონადირე კაცთა, მ. 4,19; და გარდამოვლეს წყმანი და აღდგეს მდინარენი და ქროდეს ქარნი და ეკუთნეს სახლსა მას და არა დაეცა იგი, მ. 7,25; ჰრქუა მას იესუ: მე მოვიდე და განვეკურნო იგი, მ. 8,7; და შეახო მას კელი თჳსი და დაუტრევა იგი მკურავლებამან მან, აღდგა და მჳსახურებდა მას, მ. 8,15; და მოპვლიდა იესუ ქალაქებსა ყოველსა და დაბნებსა და ასწავებდა შესაკრებელთა შორის მათთა და ქადაგებდა სხარებასა სასუფეველისასა და განჰკურნებდა ყოველთა უძლურთა და სნეულთა ერსა შორის, მ. 9,35; მაშინ მოჰკუარეს მას ეშმაკული ბრმა და ყრუ, და განკურნა იგი, ვდ ბრმა იგი და ყრუ იტყალა და ჰხედვიდაცა, მ. 12,22.

რამეთუ მრავალ გზის ჯაჭვთა და ბორკილითა შეკრულ იყო იგი და განხეთქის და შემუსრის იგი, და არავეის ეძლო დაყენებად მისა, მრ. 5,4; რამეთუ მარადის ღამე და: დღე საფლავებსა და მათთა ვარე იქცევიან და ღალადებნ და ქვითა იცემნ თავსა თჳსსა, მრ. 5,5; და წარკვირა იესუ მის თანა. და მისდევდა მას ერი მრავალი და შეაუკრებდეს მის, მრ. 5,24; და მოილო იესუ ხუთი იგი პური და ორი თევზი და აღიხილნა

ზეცად და აკურთხნა და დამუსრა პური იგი და მიჰსცემდა მოწაფეთათჳსთა, მრ. 6,41; და ქამეს ყოველთა და განძლეს; და აღილეს ნეშტი ნამუსრევი შვიდი გოდორი, მრ. 8,8; და ღალადყო და ფრიად გორვიდა და განვიდა მისგან და იქმნა ევა მკუდარი, მრ. 9,26; უკუეთუ არა მიიღოს ასი წილი ეამსა ამას სახლი და ძმანი და დანი და დედა და მამა და შეილნი და ავარაკნი, მრ. 10,30; და შეიპყრეს იგი და მოკლეს და გამოავლეს იგი მიერ სავენაქით, მრ. 12,8.

ღიდებდა მალალთა შინა ღმერთსა და ქუეყანასა ზედა მშვდობად და კაცთა შორის სათნობად, ლ. 2,14; და სხუად დაეარდა შორის ეკალთა; და აღმოჰსცენდეს ეკალნი და შეაშთევს იგი, ლ. 8,7; და სულმან უკეთურმან შეიპყრის იგი და მეყსეულად ღალად-ყვის და დააკუეთის და პეროვინ და ძნიად განეშორის მისგან და შემუსრის იგი, ლ. 9,39; ხოლო მან ჰრქუა: შეიყუარო უფალი ღმერთი შენი ყოვლითა გულითა შენითა და ყოვლითა სულითა შენითა და ყოვლითა ძალითა შენითა და ყოვლითა გონებითა შენითა, და მოყუასი შენი ევა თავი თჳსი, ლ. 10,27; და იწყოს გუემად მონათა და მკველთა, ქამად და სუმად და დათრობად, ლ. 12,45; და დაასხნა კელნი მას ზედა და მეყსეულად აღემართა და ვილოდა და აღიდებდა ღმერთსა, ლ. 13,13; და მოვიდა მონაჲ იგი და უთხრა უფალსა თჳსსა ესე... განვედ ადრე უბანთა და ყურეთა ქალაქისითა და გლახანი, უცხონი და ბრმანი და მკელობელნი შემოიყვანენ აქა, ლ. 14,21; და აღდგა და მივიდა იგი მამისა თჳსისა, და ვიდრე იგი შორს-ლა იყო, იხილა იგი მამამან თჳსმან და შეეწყალა. და მირბოიდა იგი და დაეარდა ქედსა ზედა მისსა და ამბორს-უყოფდა, ლ. 15,20.

ამისა შემდგომად შთავიდა იესუ კაფარნაუმდ, იგი და დედამ მისი და ძმანი მისნი და მოწაფენი მისნი მის თანა, და მუნ დაადგრა არა მრავალთა დღეთა, ი. 2,12; და დაუტევა დედაკაც-მან მან სარწყული იგი და წარვიდა ქალაქად და უთხრა კაცთა მათ ქალაქისათა, ი. 4,28; და შე-ოდენ-სრულ იყვნეს ვითარ ოც და ხუთ უტევან გინა ოც და ათ, და იხილეს იესუ, ვიდოდა რაჲ ზღუასა ზედა, და ახლოს იყო ნავსა მას, ი. 6,19; უყურადა იესუს მართა და დაჲ მისი და ლაზარე, ი. 11,5; და მოიღეს რტოჲ დანაიკის კუღთაგან და განვიდეს მიგებებად მისა და ლალადმდეს და იტყოდეს, ი. 12,13; მე ვარ გზად და ქეშმარიტებად და ცხორებად, და არავინ მოვიდეს მამისა, გარნა ჩემ მიერ, ი. 14,6; რაჲ არს ესე, რომელსა მეტყუჳს ჩუენ: მცირედ, და არღარა მხედვიდეთ მე; და კუალად მცირედ-ლა, და მიხილოთ მე; და მე მიველ¹ მამისა ჩემისა, ი. 16,17; და მე ვუწყებ მათ სახელი შენი და ვუწყო, რა სიუარული შენი, რომლითა შემოიყუარე მე, მათ შორის იყოს, და მე მათ თანა, ი. 17,26.

3. და [გაგმ., = რომ]: სამი დღე არს, და მელიან მე [სამი დღეა, რომ მელიან მე], მ. 15,32; რაჲ გნებაეს, და გიყო თქუენ, მ. 20,32; რაჲ გნებაეს ჩემგან, და გიყო თქუენ, მრ. 10,36; რაჲ გნებაეს, და გიყო შენ, მრ. 10,51 C; ლ. 18,41; სადა გნებაეს, და მზა-გიყოთ შენ ქამად ვნებოჲ ესე, მ. 26,17; სადა გნებაეს, და გიმზალოთ შენ ქამად ზატიკი ესე, იქვე C; სადა გნებაეს, და განვიშალოთ შენ, მრ. 14,12; სადა გნებაეს, და მოგიშალოთ, ლ. 22,9; ვინ გნებაეს ორთაგანი, და მიგიტევო თქუენ, მ. 27, 17, 21; მომართეთ მე დრაჰკანი, და ვიხილო, მრ. 12,15; ვიდრე-მე ეგულეების ამას

წარსლვად, და ჩუენ არა ეპოვოთ იგი, ი. 7,35.

4. და [თანდ.]: არა ყოველთა დი-ტიონ სიტყუაჲ ეგე, ანდ რომელთადა მიცემულ არს, მ. 19,11.

დაბა [სიღველი]: რომელსა დაბასა შეხვდეთ, მ. 10,11; განიყვანა იგი გარემუ დ., მრ. 8,23; მოვიდეს დ. მრ., 14,32; გამოეცხადა, მი-რაჲ-ვიდოდეს დ., მრ. 16,12; შევიდეს დ. სამარტიტელთასა, ლ. 9,52; წარვიდეს სხუასა დ., ლ. 9,56; თავადი შევიდა დ. რომელსამე, ლ. 10, 38; შე-რაჲ-ვიდა იგი დ. რომელსამე, ლ. 17,12; ორნი მათგანნი მივიდოდეს მასვე დღესა შინა დ., ლ. 24,13; მოვიდა... მახლობელად დ. (+ მას C), ი. 4,5; წარვედით დ. მაგას, მ. 21,2; მოვიდა იესუ დ. მას (-C), მ. 26,36; ნუცა დ. მას შეხუალ, მრ. 8,26; წარვედით დ. მას, მრ. 11,2; მიეახლნეს დ. მას, ვიდრეცა მივიდოდეს, ლ. 24,28; არღა მოსრულ იყო იესუ დ. მას, ი. 11,30 C; მივედით დ. იმას, მ. 21,2 C; ნუვის რას უთხრობ დ. შინა, მრ. 8, 26; წარვედით წინაშე დ. მაგას, ლ. 19,30; იყო ვინმე სნეულ ლაზარე ბეთანიათ, და მისაგან მარიამისა და მართაჲსა, ი. 11,1; თესლისაგან დავითისა და და ბეთლემით დაბით... ქრისტე მოვიდეს, ი. 7,42; იყო ვინმე სნეულ ლაზარე ბეთანიათ, დ. მარიამისით და მართაჲსით, ი. 11,1 C; დაბად რაჲ შეხვდე, მრ. 8, 26; არღა მოსრულ იყო იესუ დ., ი. 11,30; თავადი ვიდოდა ქალაქად-ქალაქად და დაბად-დაბად, ლ. 8, 1. მოველიდა იესუ ქალაქებსა ყოველსა და დაბნებზა მ. 9,35; რა წარვიდენ გარემო დ., მ. 14,15; წარვიდეთ მახლობელად დ. და ქალაქებსა, მრ. 1,38; უთხრეს ქალაქსა და დ., მრ. 5,14; ლ. 8,34; მოჰველიდა დ. მას გარემოჲს, მრ. 6,6 C; რა წარვიდენ გარემო დ. და სინახებსა, მრ. 6,36; ლ. 9,12; რა

მივიდენ გარემოსა აგარაკებსა და დ., მრ. 6,36 C; ვიდრეცა შევიდოდა დ. და ქალაქებსა და აგარაკებსა, მრ. 6,56; წარავლინა იგინი... ყოველსა ქალაქებსა და დ., ლ. 10,1; მიმოვიდოდა ქალაქებსა და დ., ლ. 13,22; მირბიოდეს ყოველსა გარემოს დ. მას, მრ. 5,5 C; გამოვიდა იესუ და მოწაფენი მისნი დ. მას კესარია ფილიპსასა, მრ. 8,27; მიმოვიდოდეს დ. მას, ლ. 9,6; რომელნი მოსრულ იყვნეს ყოველისაგან დაბნეებისა გალილეამსა და ჰეროდისა და იერუსალშმისა, ლ. 5,17.

[ნ. კიდევ დაბა-ქალაქ].

დაბად-დაბად ნ. დაბა.

დაბადება, 0—(3)2 [გაჩენა, ა, შექმნა]: რომელმან დაბადა დასაბამსა, მ. 19, 4 C; რომელ დ. ღმერთმან, მრ. 13,19; რომელმან დაბადა დასაბამსა, მ. 19,4.

ღ: შაბათი კაცისათჳს დაებადა, მრ. 2,27.

შემიყურე მე უწინარეს სოფლის დაბადებისა, ი. 17,24; დაიმკვდრეთ... სასუფეველი დაბადებითგან სოფლისაჲთ, მ. 25,34 C; დასაბამითგან დაბადებისაჲთ მამაკაცად და დედაკაცად შექმნა იგინი, მრ. 10,6; ვიტყვი დ. ფარულთა სოფლის დაბადებითგანთა, მ. 13,35 C.

ქადივით სახარებაჲ ესე ყოველსა დაბადებულსა, მრ. 16,15.

დაბად ნ. დამდბლება, მდებალ, სი-მდებლე.

დაბან ნ. უდაბნო.

დაბანა, 0—3: შენ დაშანა ფერკთა ჩემთა, ი. 13,6; შენ დაშანა ფერკთა ჩემთა, ი. 13,6 C; ოდეს დაშანა ფერკნი მათნი, ი. 13,12; თუ არა დაგბანთ, არა გაქუნდეს ჩემ თანა ნაწილი, ი. 13, 8 C; უკუეთუ არა დაგბანენ ფერკნი

შენ, ი. 13,8; უკუეთუ მე დ. ფერკნი თქუენნი, ი. 13,14; არა დაშანენ ფერკნი ჩემნი უკუნისადმდე, ი. 13,8.

ი: დაგბანე და აწ ვხედავ, ი. 9,15; და დაგბანენ და აღვიხილენ, ი. 9,11; წარვიდა კაცი იგი და დაიბანა, ი. 9,7; დაიბანა ჯელნი წინაშე ერისა მის, მ. 27,24; პირველად არა დ. ვიდრე პურისა ქამადმდე, ლ. 11,38 E; დაიბანე პირი შენი, მ. 6,17; წარვედ და დ. საბანელსა მის სილოამისასა, ი. 9,7; წარვედ სილოამდ და დ. (დაგბანე D), ი. 9,11; არა დაიბანთან ჯელნი, მ. 15, 2; უკუეთუ არა იდაყვთგან დ. ჯელნი, მრ. 7,3.

თქუენცა თანა-გაც ურთიერთას დაბანა ფერკთაჲ, ი. 13,14 C; იწყო დაბანად ფერკთა მოწაფეთა მათ თჳსთა, ი. 13,5; თქუენცა თანა-გაც ურთიერთას დ. ფერკთა, ი. 13,14.

დაბა-ქალაქ: მივიდეთ გარემო მახლობელთა მათცა დაბა-ქალაქთა, მრ. 1, 38 C.

დაბერება, დ: რიგამს დაბებრდე, განგაპყრენ ჯელნი შენნი, ი. 21,18.

დაბებვდა, 0—(3)2: ამას მამამან. დაბებვდა ღმერთმან, ი. 6,27; რომელმან მიიღო წამებაჲ მისი, დ., ი. 3,33; დაბებვდეს ლოდსა მას დასისა მის თანა, მ. 27,66.

1. დაბმა, სტატ. (?): ძირნი არა დაებნეს, მ. 13,6; მრ. 4,6.

2. დაბმა: ვირი დაბმული, მ. 21, 2; კიც დ., მრ. 11,2,4; ლ. 19,30.

დაბნევა, ა—2: დაბნია ვეცხლი, იგი ტაძარსა მას შინა, მ. 27,5; მინ დ. სა-მოსელი თჳსი, მრ. 10,50.

დაბნელება, დ: დაბნელდა ყოველსა ქუეყანასა, მ. 27,45; მრ. 15,33 C; დ. მშ, ლ. 23,45; აჰა დ., ი. 6,17 C; შენ დაბნელდეს, მ. 24,29; მრ. 13,24. ყოველნი კორკნი შენნი დაბნელდულ იყვნენ, მ. 6,23 C.

დაბრკოლება, ა—2 [ფეხის წაკვრა, შეფერვება, შეფეთება]: ესე დაგაბრკოლებს თქუენი, ი. 6,61; უკუეთუ დაგაბრკოლებდეს [გამმ.] ზელი შენი, მრ. 9,43; უკუეთუ ფერგი შენი დ. შენი, მრ. 9,45; რომელმან დააბრკოლოს ერთი მცირეთა ამათგანი, მ. 18,6; რომელმან დ. ერთი მცირეთაგანი მორწმუნეთაჲ ჩემდა მომართ, მრ. 9,42; რა არა დაგაბრკოლნეთ (—პრკ. E) იგინი, მ. 17,27; რა არა დააბრკოლნეთ იგინი, მ. 17,27 C.

დ: ყოველნი დაბრკოლებოდეს (—პრკ. E) მისა მიმართ, მ. 13,57; ესრჷთ დ. მისა მიმართ, მრ. 6,3; მაშინ დაბრკოლდებოდინა მრავალნი, მ. 24,10; ფარისეველთა რაჲ ესმა სიტყუაჲ იგი, დაბრკოლდეს (—პრკ. E) [წყვ.], მ. 15,12; რაჲამს არს ჰირი ახუ დევნულეზაჲ..., მეყსეულად დაბრკოლდინა (—პრკ. E), მ. 13,21; რაჲამს მოიწიის ჰირი გინა დევნულეზაჲ..., მეყსეულად დ., მრ. 4,17; მე არასადა დავბრკოლდე, მ. 26,33; მრ. 14,29; ნეტარ არს, რომელი არა დაბრკოლდეს (—პრკ. E) [გამმ.] ჩემდა მომართ, მ. 11,6; ლ. 7,23; ყოველნივე დაბრკოლდეთ ჩემდა მომართ, მ. 26,31 C; მრ. 14,27 C; ამას ჯეტუოდე თქუენ, რა არა დ., ი. 16,1; და ლათუ სხუინი ყოველნი დაბრკოლდენ შენდა მომართ, მ. 26,33; და ლათუ ყოველნი დ., ად მე არასადა დავბრკოლდე, მრ. 14,29.

ვიდრე არა დაბრკოლებასა ერთსა ამას მცირეთაგანსა, ლ. 17,2; თქუენ ყოველნი დაბრკოლებად ხარო ჩემდა მომართ, მ. 26,31; მრ. 14,27.

დამაბრკოლებელ ხარ შენ ჩემდა, მ. 16,23 C.

დაბრმობა, ენ.: რომელნი ჰხედვიდეს, დაბრმენ, ი. 9,39.

ი/უ—2: დაუბრმეს თუალნი მათნი, ი. 12,40.

ი/უ—3: დაუბრმნა თუალნი მათნი, ი. 12,40 C.

დაბრმობილნი გულნი გქონან, მრ. 8,17.

დაბუდება, ი ეობ.: მფრინველთა ცისათა დაიბუდეს რტოთა მისთა, ლ. 13,19; დაიბუდიან (დადგრომად C) რტოთა მისთა, მ. 13,32.

დაბურვა, 0—3 [დახურვა]: დაბურვს თავსა და ჰგუემდეს მას, ლ. 22,64; ფიჩხ დაბურვიან ჰირსა მისსა, მრ. 14,65 C.

ჰირი მისი სუღარითა დაბურვილ იყო, ი. 11,44.

დავღება, ა—2 [დაბოვება, დაგდება]: რად დამავღებ მე, მ. 27,46 C; რაჲსა დ. მე, მრ. 15,34 C; მან დაავღო ვეცხლი იგი ტაძარსა მას, მ. 27,5 C; მან დ. ფიჩხ თუხი, მრ. 10,50 C.

(პოვა) ასული იგი დავღებული ცხეღარსა ზედა, მრ. 7,30 C.

1. დაგება, ი/უ—3 [დარიგება, წინ დაცრა, წინ დადება]: ნუცა დაუგებო მარგალიტსა თქუენსა წინაშე ლორთა, მ. 7,6; რამცა დაუგეს მათ, მრ. 6,41 C; მათ დ. ერსა მას, მრ. 8,6; არაჲ მაქუს, რაჲ დაუგო [I ბ.] მას, ლ. 11,6; რა დაუგონ მათ, მრ. 6,41; მიპსტემდა მოწაფეთა თუსთა, რა დ., მრ. 8,6; რა დ. ერსა მას, ლ. 9,16.

იგინიცა აკურთხნა და ბრძანა დაგებაჲ, მრ. 8,7 C; არა კეთილ არს მოლებად ჰური შენილთაგან და დაგებაჲ ძალთა, მ. 15,26 D; უბრძანა დ. მათა, მრ. 8,7.

მან გიჩვენოს თქუენ ჰორი დიდი, დაგებული [устрашимъ], მრ. 14,15; ლ. 22,12. [6. კიდეე წინა-დაგებულ].

2. დაგება, ე [შერიგება]: დაგე ჰირეკლად ძმასა მას შენსა, მ. 5,24.

დაგრილობა, ა—2, უპირდ. [ჩრდილის მიფენა, ჩრდილით დაფარვა]: ღრუბელმან დააგრილა მათ, მ. 17,5 C.

დადგინება, ა—2 [დაყენება]: მე გამოვირჩინე თქვენ და დაგადგინენ თქვენ, ი. 15,16; ვინ დაშადგინა მე მსაჯულად და განმყოფლად თქვენ ზედა, ლ. 12,14; დაადგინა იგი სართულსა ზედა ტაძრისასა, მ. 4,5; დ. იგი შორის მათსა, მ. 18,2; მრ. 9,36; რომელი დ. უფალმან თქმან, მ. 24,45; დ. ფრთესა მას ზედა ტაძრისასა, ლ. 4,9; დ. იგი მის წინაშე, ლ. 9,47; დადგინნის ცხოვარნი მარჯუენით მისა, მ. 25,33; მრავალსა ზედა დაგადგინო შენ, მ. 25,21, 23; ყოველსა ზედა მონაგებსა თქსსა. დაადგინოხ იგი, მ. 24,47; რომელი დ. უფალმან მონათა თქსთა ზედა, ლ. 12,42; ყოველთა ზედა მონაგებთა თქსთა დ. იგი, ლ. 12,44.

ა: არაეინ დაშიდგინა ჩუენ, მ. 20,7; არაეინ დაგვდგინა ჩუენ, მ. 20,7 C.

ი/უ: და დაშიდგინოხ მე აწ აქა უფროას ათორმეტი დასი ანგელოზთაჲ, მ. 26,53 C.

რომელი განვიდა განთიად დადგინებად მუშაკთა ვენაქსა თქსსა, მ. 20,1; რომელ გამოვიდა განთიადითგან დ. მოქმედთა სიყურძენსა თქსსა, მ. 20,1 C.

დადგმა, 0—2: უზნებსა ზედა დახდგმიდეს სნეულემს, მრ. 6,56 C; არაეინ აღანთის სანთელი და დაფარულად დადგეს, ლ. 11,33; (სანთელი) ცხედარსა ქუეშე დადგოან, მრ. 4,21; (სანთელი) სასანთლესა ზედა დ., მრ. 4,21; ლ. 8,16.

ა—3: დაადგა ლერწამი, მ. 27,48; შეთხზეს გვრგვინი ეკალთაგან და დაადგეს თაესა მისსა, მ. 27,29; ი. 19,2; დ. მას შეთხზული ეკლისა გვრგვინი, მრ. 15,17; დ. ლერწამი და ასუმიდეს მას, მრ. 15,36; დ. ლერწამი და მოართუეს პირ-

სა მისსა, ი. 19,29; არაეინ დაადგეს [არაეინ დააკერებს ზოლმე] სადგმელი... სამოსელსა ძულესა, მ. 9,16; მრ. 2,21; ლ. 5,36; (სანთელი) სასანთლესა ზედა დაადგოან, ლ. 8,16 D.

(მუქლის დადგმა), ი [დაჩოქება]: მუქლნი დაიდგნა [დაჩოქა] მის წინაშე, მ. 17,14; მრ. 10,17; მუქლნი დ. და ეტყოდა, მრ. 1,40; დ. მუქლნი, ილოცვიდა და იტყოდა, ლ. 22,41; მუქლნი დაიდგნეს მის წინაშე, მ. 27,29; მუქლნი დაიდგნოან წინაშე მისსა, მ. 27,29 C; დ. მუქლნი და თაყუანისჴსცემედ მას, მრ. 15,19.

[ნ. კ. მუქლ-დადგმით].

ი/უ: სხუაჲ იგაეი დაუდგა მათ და ჰრქუა, მ. 13,24; რამცა დაუდგეს მას მახე სიტყუთა, მ. 22,15 C.

ი ვნ.: ად რა (სანთელი) სასანთლესა ზედა დაიდგას, მრ. 4,21 C.

უნდა შეღებამ მისი და დადგმამ წინაშე მისა, ლ. 5,18 E; უნდა შეღებამ მისი და დადგმად წინაშე მისა, ლ. 5,18 D.

დადგომა, 0—1: დადგა იესუ, მ. 20,32; მრ. 10,49; ლ. 18,40; ი. 7,37; დ. იესუ წინაშე ფასის საცავსა მას, მრ. 12,41; დ. მარიამი მის თანა სამ თთუე, ლ. 1,56 C; იგი აღდგა და დ. შორის, ლ. 6,8; დ. ადგილსა ველსა, ლ. 6,17; დ. იგი ფერკთა თანა იესუმსთა, ლ. 7,38; თაჲადი იესუ დ. შორის მათსა, ლ. 24,36; თაჲადი დ. მუნვე გალილესა, ი. 7,9 C; დ. შორის მათსა, ი. 20,19,26; დ. იესუ კიდესა ზედა, ი. 21,4; ძმანი მისნი... დადგეს [წყვ.] გარე, მრ. 3,31 C; რომელთა აქუნდა იგი, დ., ლ. 7,14; რომელნი დ. შორის, ლ. 17,12; ყოველი ქალაქი ანუ სახლი, განყოფილი თაესა ზედა თქსსა, ვერ დადგეს [კავშ.], მ. 12,25 C; რაემს დახდგეთ თაყუანის-ცემად, მრ. 11,25 C.

ა—2: ანგელოზი უფლისაჲ დაადგა მათ,

ლ. 2,9 C; დ. მას ზედა, ლ. 4,39.

ვერ უძლოს დადგომად მეუფებამან მან, მრ. 3,24 C; ვერ უძლოს სახლმან მან დ., მრ. 3,25 C; ვერლარა შეუძლოს დ., მრ. 3,26 C; რა ღირს იქმნნეთ... დ. წინაშე ძისა კაცისა, ლ. 21,36 E.

ესენი ჩემ თანა დადგომილ არიან, მრ. 8,2 C.

დადგრომა, ა—1 [გაჩერება, დ. დაჩერება, დადგომა]: დადგრა ადგილსა მას მ. 2,9; იგი წამს-წყოფდა მათ და დ. უტყუად, ლ. 1,22; დ. მარიამ მის თანა სამ თთუე, ლ. 1,56; დ. მას ზედა, ი. 1,32; მუნ დ. არა მრავალთა დღეთა, ი. 2,12; დ. მუნ ორ დღე, ი. 4,40; ესე ჰრქუა მათ და დ. გალილუას, ი. 7,9; დ. მუნ, ი. 10,40; მუნ დ. მოწაფეთა მისთა თანა, ი. 11,54; არა თუ ვინმე დ. ჩემ თანა, ი. 15,6 C; მაშინ და-და-დადგრა (—ლა E) ადგილსა მას, ი. 11,6; რომელნი დაადგერიოთ ჩემ თანა განსაცდელთა შინა ჩემთა, ლ. 22,28; მის თანა დაადგრეს [წყვ.] მას დღესა შინა, ი. 1,39; დაადგერ ჩუენ თანა, ლ. 24,29; მუნ და-ადგერიოთ, მ. 10,11; მუნ დ. ვიდრე მიერ გამოსლვადმდე, მრ. 6,10; რომელსა სახლსა შეხვდეთ, მუნ დ., ლ. 9,4; დ. აქა და იღუებდით, მრ. 14,24; დ. ჩემ თანა, ი. 15,4; დ. სიყუარულსა ზედა ჩემსა, ი. 15,9; (იხილოს) რისხვად ღმრთისა და დაადგრეს [გავმ.] მას ზედა, ი. 3,36 C; რა დ. მათ თანა, ი. 4,40; მონაჲ არასადა დ. სახლსა შინა უკუნისადმდე, ხოლო ძმ დ., ი. 8,35; ბნელსა შინა არა დ., ი. 12,46; რა დ. თქუენ თანა უკუნისადმდე, ი. 14,16; რომელი დ. ჩემ თანა, ი. 15,5; უკუეთუ ვინმე არა დ. ჩემ თანა, ი. 15,6; რა არა დ. გუამი მისი უჟარსა ზედა შაბათდმდე, ი. 19,31; მოვიდეს მისა, და მის თანა დავადგრეთ, ი. 14,23; უკუეთუ არა დაადგრეთ ჩემ თანა, ი. 15,4; უკუეთუ დ. ჩემ თანა,

ი. 15,7; რა ... დაადგრენ მუნ, ლ. 9, 12; სიტყუანი ჩემნი თქუენ თანა დ., ი. 15,7 C; რა არა მუნვე დ. კორცნი იგი, ი. 19,31 C.

ა—2: ანგელოზი უფლისაჲ დაადგრა მათ, ლ. 2,9; ქეშმარიტებასა არა დ., ი. 8,44; უკუეთუ თქუენ არა დაადგრეთ სიტყუათა ჩემთა, ი. 8,31.

ვიდრე... დადგრომად რტოთა მისთა, მ. 13,32 C; შესაძლებელ არნ... მფრინველნი ცისანი დ., მრ. 4,32; შესაძლებელ არნ... მფრინველთაცა ცისათა დ., მრ. 4,32 C; ცოდვილისა კაცისა თანა შევიდა დ., ლ. 19,7; რა ღირს იქმნნეთ ... დ. წინაშე ძისა კაცისა, ლ. 21,36 D; შევიდა დ. მათ თანა, ლ. 24,29 D.

რისხვად ღმრთისაჲ დადგრომილ არს მის ზედა, ი. 3,36; სიტყუად მისი არა არს თქუენ თანა დ., ი. 5,38; ჩემ თანა დ. არს, ი. 6,56; რომელსა ზედა იხილო სული გარდამომავალი, დადგრომილი მას ზედა, ი. 1,33.

დადება, 0—2: მე დავმდებ (დავსდებ E) სულსა ჩემსა, ი. 10,17; სულსა ჩემსა დავსდებ ცხოვართათჳს, ი. 10, 15; მე დ. მას თავით ჩემით, ი. 10,18; ვითარ-იგი ერი დასდებდა რვალსა (ერმასა C) ფასის საცავსა მას, მრ. 12,41; უბანთა ზედა დაჰსდებდეს (დასდ. E) [უწყვ.] უძღურთა მათთა, მრ. 6,56; სადა დ. მას, მრ. 15,47; რომელი დ. (დასდ. E) შესაწირავსა ფასის საცავსა მას მდიდარნი, ლ. 21,1; ვითარ დასდებდეს გუამსა მისსა, ლ. 23,55; რაჲსათჳს არა დაჰსდევ (დასდ. E) ვეცხლი ჩემი საეკუროსა, ლ. 19,23; მითხარ მე, სადა დასდევ, ი. 20,15; დადგა იგი ახალსა მას მისსა საფლავსა, მ. 27,60; დ. იგი საფლავსა, მრ. 15,46; დ. საფუძველი კლდესა ზედა, ლ. 6,48; რომელმან დ. ორი მწულილი, ლ. 21,2; დ. იგი საფლავსა გამოკრიდისა, ლ. 23,53; დ. სამოსელი თჳსი, ი. 13,4; თავი თჳსი

დ. მეგობართა თქსთა ზედა, ი. 15,13; სადა დაჰსდევით (დასდ. CE) იგი, ი. 11,34; სადა დადევს იგი, მ. 28,6; მრ. 16,6; ი. 20,2,13; შემოსეს გუამი მისი და დ. საფლავსა, მრ. 6,29; მრავალთა მდიდართი დ. ფრიად, მრ. 12,41; ყუბილი დ. და მიუპყრეს პირსა მისსა, ი. 19,29 C; ზუნ დ. გუამი იგი იესუსი, ი. 19,42; სადა დ. იესუ, ი. 19,42 C; დადევ მახული ქარქაშსა, ი. 18,11; რომელი არა დადევ, ლ. 19,22; მწყემსმან კეთილმან სული თუხი დადევს ცხოვართა თქსთათს, ი. 10,11; რაქაძს უკუე აღიესის, გამოილიან იგი... და დადევან, მ. 13,48 C; დადევს სული ჩემი მის ზედა, მ. 12,18; თავი ჩემი დ. ზედა ცხოვართა მათ, ი. 10,15 C; მე დ. თავი ჩემი, ი. 10,17 C; მე დ. იგი თავით ჩემით, ი. 10,18 C; აწ სული (თავი C) ჩემი შერთს დ., ი. 13,37; თავი ჩემი დ. შერ ზედა, ი. 13,37 C; თავი შენი სამე დახდვა ჩემ ზედა, ი. 13,38 C; სული შენი ჩემთვის დ., ი. 13,38 D; სული შენი ჩემთვის დახდვა, ი. 13,38 E; ნაწილი მისი დადევს ორგულთა თანა, მ. 24,51; ლ. 12,46 D; ნაწილი მისი დ. ურწმუნოთა თანა, ლ. 12,46 E, ნუკუე დ. საფუძველი და ვერ შეუძლოს აღსრულებად, ლ. 24,29.

0—3: თიჯად დახდვა თუალთა ჩემთა, ი. 9,15; დახდვა (—სდ. E) სახელი სიზონს პეტრე, მრ. 3,16; დ. (—სდ. E) მათ სახელები, მრ. 3,17; რამცა კელი დ. (—სდ. E) მას ზედა, მრ. 8,22; დ. (—სდ. E) მას კელი მისი, მრ. 8,23; დ. (დასდვა E, დადვა C) ჯუარსა მას ზედა, ი. 19,19; რამცა კელი დახდვა მათ, მ. 19,13; მრ. 10,13 C; დ. მათ ზედა კელი თუხი, მ. 19,15; მრ. 10,16 C; მოციქულ სახელი დ. მათ, მრ. 3,14 C; მცირელთა სწეულთა კელი დ., მრ. 6,5; რამცა კელი დ. მას, მრ. 7,32 C; დ. იგი კარსა ზედა მის საფლავისასა, მრ. 15,46;

თავადმან კაცად-კაცადსა მათსა დ. კელი, ლ. 4,40; დახდევს (—სდ. E, დადევს C) თავსა მისსა ზედა ბრალად მისა დაწერილი, მ. 27,37; მათ შეიპყრეს და დ. (—სდ. E) მას წყულულებად, ლ. 20,12; დ. (—სდ. E) მას ჯუარი იგი, ლ. 23,26; დახდევს კელი შენი გუერდსა ჩემსა, ი. 20,27; დახდევს კელი შენი, მ. 9,18; რომელი არა დახდევს (—სდ. E), ლ. 19,21; არაიენ დახდვის კელი საწველსა, ლ. 9,62; დახდვიან მქართა ზედა კაცთასა, მ. 23,4; უკუეთუ არა... დახდვა კელი ჩემი გუერდსა მისსა, ი. 20,25; რა მოხდევ და კელი დახდვა [II მ.] მას, მრ. 5,23 C; რა კელი დახდევს (—სდ. E) მას ზედა, მრ. 7,32; რა კელი დ. (—სდ. E) მათ, მრ. 10,13; სწეულთა ზედა კელი დახდვან, მრ. 16,18.

ე: ნუ დაიდებთ საფასეთა თქუენთა, მ. 6,19 C; დაიდებლით თქუენ საფასეთა ცათა შინა, მ. 6,20 C; დაიდევს გულსა თუხსა, ლ. 1,66; მარიამს დაესხნეს ყოველნი ესე სიტყუანი და დაიდვა გულსა თუხსა, ლ. 2,19.

ი/უ: ნუცა დაუდებთ იარგალიტსა წინაშე ღოართა, მ. 7,6 C; ვიდრემდე მოუთოვნო მაგას გარემო და სკორც დაუდვა [I მ.], ლ. 13,8; რომლისა თანა იგავისა დაუდვათ [I მ.] იგი, მრ. 4,30 C.

ი: მოეკუეთოს და ცეცხლსა დაიდევს, მ. 3,10; 7,19; ლ. 3,9.

არა კეთილ არს მოღებად პური შეილთაგან და დადებად ძალლთა, მ. 15,26 E; ჯერ-იყო დ. შენდა ვეცხლი იგი ჩემი სავაქროსა, მ. 25,27; არა ჯერ-არს (არა ღირს C) დ. სიწმიდესა, მ. 27,6; არა კეთილ არს მოღებად პურისაჲ შეილთაგან და დ. ძალლთა, მრ. 7,27; კელმეწიფების დ. მისა, ი. 10,18; კელმეწიფება მაქუს დ. იგი, ი. 10,18 C.

სადა არავინ დადებულ იყო, ლ. 23, 53; ი. 19,41.

დადრეკა, 0—2 [დაზნა]: დაედრეკენს პირინ მათნი ქუეყანად, ლ. 24,5.

რომლისა არა ღირს ვარ მე დადრეკად და განჯსნად საბელთაჲმლთა მისთასა, მრ. 1,7 C.

დადუმება, 0 უობ.: მათ დაიდუმებს და არარად ვის უთხრეს, ლ. 9,36; შაბათი იგი და-და-იდუმებს მცნებისა მისთეს, ლ. 23,56.

ნ: პრისხვიდეს მას მრავალნი, რა-მცო დადუმნა, მრ. 10,48 C; უკრდა სიტყუს გებად იგი მისი და დადუმნეს [წყვ.], ლ. 20,26 CE; შაბათსა მას დ-მცნებისა მისთეს, ლ. 23,56 C; დადუმენ და დაიყავ პირი, მრ. 4,39; პრისხვიდეს მას მრავალნი, რა დადუმნეს [გავმ.], მრ. 10,48; ლ. 18,39; ერი იგი პრისხვიდა მათ, რა დადუმნენ, მ. 20, 31; შეპრისხენ მოწაფეთა შენთა, რა და, ლ. 19,39 CE; და დათუ ესენი და ქენი ლადადებდნევე, ლ. 19,40 C.

იყო შენ დადუმებულ და ვერ შემძლებელ სიტყუად, ლ. 1,20; იგი დგა დადუმებული, ლ. 1,22 C.

დაეყო, დაუყო ნ. დაყოფა.

დავარდ ნ. დაერდომა.

დავიდ, 0—(2) 1 [ჩახვლა (მნათობიხა)]: ვითარ შემწუხრდებოდა და მზმ დაჰვიდოდა, მრ. 1,32.

დავიწყება, ა—დ: მას დაავიწყდა პური მიღებად (პურისა მოღებად C), მ. 16,5; დ. მოწაფეთა მისთა მიღებად პური, მრ. 8,14.

დავრდომა, 0—1 [დავარდნა]: ერთიკა მათგანი არა დავარდების, მ. 10,29; რომელიმე დავარდა გზისა ზედა, მ. 13, 14; მრ. 4,4; სხუად დ. კლდოვანსა, მ. 13,5; სხუად დ. ეკალთა შორის, მ. 13, 7; ლ. 8,7; სხუად დ. ქუეყანასა კეთილსა, მ. 13,8; მრ. 4,8; ლ. 8,8; დ. მონად იგი, მ. 18,26; დ. მოყუსი იგი

მისი, მ. 18,29 C; დ. ქუეყანასა პირსა ზედა თესსა, მ. 26,39; სხუად დ. კლდოვანსა ზედა, მრ. 4,5; სხუად დ. ეკალთა შინა, მრ. 4,7; წარვიდა მცირედ და დ. ქუეყანასა, მრ. 14,35; დ. პირსა ზედა თესსა, ლ. 5,12; რომელიმე დ. გზისა თანა, ლ. 8,5; სხუად დ. კლდესა ზედა, ლ. 8,6; რომელი-იგი ეკალთა შინა და, ლ. 8,14; დ. ფერკთა თანა იესუმსთა, ლ. 8,41; დ. ქედსა ზედა მისსა, ლ. 15, 20; დ. წინაშე ფერკთა მისთა, ლ. 17, 16; დ. ფერკთა თანა მისთა, ი. 11,32, დავარდეს [წყვ.] და თაყუანის-სცეს მას, მ. 2,11; დ. პირსა ზედა მათსა, მ. 17,6; დ. პირსა ზედა თესსა ქუეყანად, ლ. 24,5 C; ერთი მათგანი არა დავარდეს. მ. 10,29 C; უკუეთუ დავარდეს და თაყუანის-მცე მე, მ. 4,9; და-თუ-ჰვარდე და თაყუანის-მცე მე, მ. 4,9 C; უკუეთუ არა მარტული იფქლისა და დავარდეს [გავმ.] ქუეყანასა, ი. 12,24.

ვიდრე-და შუგულსაგანი ერთი მოხატული დავრდომა, ლ. 16,17.

სიდედრი სიმონისი დავრდომა იყო მჭურვალებითა, მრ. 1,30; დ. იყო წინა-შე ბქეთა მისთა და ქუე ძურებოდა, ლ. 16,20; იხილა (იესუ) სიდედრი იგი მისი, დავრდომა იგი მჭურვალებითა, მ. 8, 14; დ. იღვა ბქეთა თანა მისთა დამლიერებული, ლ. 16,20 C; რომელსა დ. ისხა სიძრავლმ ფრიად სნეულთა, ი. 5, 3 C; იგი ვა იხილა იესუ, რ დ. იღვა, 5,6 C.

დათესვა, 0—(3) 2: არა კეთილი თესლი დასთესე აგარაკსა ამას შენსა, მ. 13,27 C; რომელმან დასთესა თესლი კეთილი, მ. 13,24; დ. ლუარძლი შორის იფქლსა მას, მ. 13,25; დ. მტილსა თესსა, მ. 13,31,39 E; რომელმან დასთესნა იგინი, მ. 13,39 D; ანუ არა თესლი კეთილი დავსთესეთ აგარაკსა შენსა, მ. 13,27; მოვიმკი, სადა არა დავსთესი,

მ. 25,26; ლ. 19,22; მოიპი, სადა არა დახთესი, მ. 25,24; მოიპი, რომელი არა დ., ლ. 19,21; მთესვარმან მან სიტყუა დახთესი, მრ. 4,14 C; კაცმან რა დ. თესლი ქუეყანასა, მრ. 4,26.

იენ.: ოდეს დათესიხ, აღმოვდის, მრ. 4,32 D.

ე: რომელ-იგი გზასა ზედა დაეთესა, მ. 13,19; რომელ-იგი კლდოვანსა დ., მ. 13,20; რომელ-იგი ეკალთა შორის დ., მ. 13,22; რომელ-იგი ქუეყანასა კეთილსა დ., მ. 13,23; რომელ დ. სიტყუა, მრ. 4,15; სადა-იგი დაეთესნეს სიტყუანი, მრ. 4,15 C; რომელნი-იგი ეკალთა შინა დ., მრ. 4,18; რომელნი კეთილსა ქუეყანასა დ., მრ. 4,20; რომელი დაეთესიხ ქუეყანასა, მრ. 4,31; ოდეს დ., აღმოვდის, მრ. 4,32 E.

სიტყუა იგი დათესული, მ. 13,19; მრ. 4,15 მიიტაცის დათესული იგი გულსა მისსა, მ. 13,19 C; ესე არიან კლდოვანსა მას დათესულნი, მრ. 4,16.

დათმენა, მ [მოთმენა]: რომელმან დაითმინოს, იგი სრულიად ცხოვდეს, მ. 10,22; მრ. 13,13; რომელმან დ. სრულიად, იგი ცხოვდეს, მ. 24,13.

დათრგუნვა, 0—2 [თენით შედგომა, გათელვა]: ვიდრემდე დამთრგუნვიდეს (—სთ. E, +ცა C) ურთიერთას, ლ. 12,1; ნუსუჟე დათრგუნონ იგი ფერკითა, მ. 7,6.

იენ.: რომელიმე დაეარდი გზასა თანა და დაითრგუნა, ლ. 8,5.

არლარა საქმარ არნ მიერიოვან, არიმელ აღუბად და განგდებად გარე და დათრგუნვად კაცთა მიერ, მ. 5,13; მიგეც თქუენ ველმწიფებდა დ. (დათგუნვად E) ზედა გუელთა და ღრიაკალთა, ლ. 10,19.

იერუსალში დათრგუნვილ იყოს წარმართთაგან, ლ. 21,24.

დათრობა, იენ.: ოდეს დაითრგინან, მაშინ უჯერესიცა (ღვწომ წარმოღვის ყოველმან კაცმან), ი. 2,10.

იწყოს... კამად და სუმად და დათრობად, ლ. 12,45.

დათხარ ნ. დათხრა.

დათხევა, ი/უ [დაღვრა; გადაყრა (ფხვიერისა და წვრილ-წვრილი საენებისა)]: კერმის მსყიდელთა მათ დაუთხია კერმა, ი. 2,15.

იენ.: სისხლი..., რომელ მრავალთათეს დაითხვის, მ. 26,28; მრ. 14,24 C; ღვწომ დაითხიხ, მ. 9,17 D; მრ. 2,22 C; ღვწომ დაითხიხოს, მ. 9,17 E; მრ. 2,22; ლ. 5,37.

სისხლი... დათხეული ქუეყანასა ზედა, მ. 23,35; ესე არს სისხლი ჩემი... თქუენ მრავალთათეს დ., მ. 26,28; მრ. 14,24; სისხლი... დ., ლ. 11,50; ესე სასუმელი—ახალი შჯული სისხლისა ჩემისა თქუენთეს დ., ლ. 22,20.

დათხრა, 0—2: სადა მპარავთა დათხარიან და განიპარიან, მ. 6,19 C; მპარავთა ვერ დ., მ. 6,20 C; სადა მპარავთა დათხარონ და განიპარონ იგი, მ. 6,19; არცა მპარავთა დ. და განიპარონ იგი, მ. 6,20.

არა უტევა დათხრად გუერდი სახლისა თვისისა, მ. 24,43; ლ. 12,39.

დაკალ ნ. დაკლე.

დაკარ ნ. დაკრვა.

დაკლება: მისი ჯერ-არს აღორძინებდა დი ჩემდა დაკლებად, ი. 3,30 C.

დაკლვა, 0—2: ოდეს პასქასა მას (რაჟამს ვენებათასა მას C) დაკლვიდეს, მრ. 14,12; მამამან შენმან დაკლა ზუარაკი იგი კამებული, ლ. 15,27; მოიბთ ზუარაკი იგი მსუქანი და დაკალთ, ლ. 15,23; რა იპაროს და დაკლახ და წარწყმიდოს, ი. 10,10; ზუარაკები ჩემი და უსხები ჩემი დაჰიკლავს, მ. 22,4 C.

ი/უ: დაუკალ [Iა.] მას ზუარაკი იგი კამებული, ლ. 15,30.

ოდეს ღირდა პასქაჲ იგი დაკლვად, ლ. 22,7.

ზუარაკები და უსხები ჩემი დაკლულ არს, მ. 22,4.

დაკრება, 0—2 [შეკრება, შეგროვება]: სადა დაკრიბოზ ნაყოფი ესე ჩემი, ლ. 12,17 C.

ი: საღი დავიკრიბოზ ნაყოფი ჩემი, ლ. 12,17; რომელთა არა აქუს საუნჯე, ანუ სადა დაიკრიბონ, ლ. 12,24.

[ნ. კ. ქვისა დაკრება].

დაკრვა, 0—2 [შეკვრა]: დაკართ იგი (ლუარძლი) ძნულად, მ. 13,30 C.

[ნ. კ. პირის დაკრვა].

დაკრიბ 6. დაკრება.

დაკრძალვა, 0—(3)2 [დაცვა]: დაკრძალეს საფლავი იგი, მ. 27,66; წარვედით და დაკრძალვა საფლავისა მის, მ. 27,64 C; აწ ბრძანე დაკრძალვად საფლავი იგი, მ. 27,64.

ბრძანე აწ დაკრძალვა საფლავისა მის, მ. 27,64 C; აწ ბრძანე დაკრძალვად საფლავი იგი, მ. 27,64.

რომელი (ვეცხლი) შექუნდა დაკრძალული [დაცული, შენახული] სულისა, ლ. 19,20.

დაკრვება, 0—2 [გაკვირვება]: დედათაჲ ვიეთმე ჩუენგანთა დამაკრვებს ჩუნ, ლ. 24,22.

ი/უ—დ: დაუკრდებოდა ერსა მას, მ. 9,33; 12,23 C; დ. მათ, მ. 13,54 C; დ. მოძღურებამ იგი მისი, მ. 22,33 C; ლ. 4,32; დ. ბქესა მასცა ფრიად, მ. 27,14 C; დ. ყოველთა, მრ. 1,27; ლ. 2,47 C; უმეტესად დ. მოწაფეთა მისთა, მრ. 6,51; უმეტეს გულთა შინა მათთა დ., მრ. 6,51 C; მოწაფეთა დ. სიტყუასა ამას ზედა, მრ. 10,24; მათ უფროას დ., მრ. 10,26 C; დ. მოწაფეთა, მრ. 10,32; დ. ამას ზედა, მრ. 12,17; ყოველსა მას ტრსა დ. მოძღურებამ იგი მისი, მრ. 11,18 C; ყოველთა... დ. სიტყუათამ მათ, ლ. 2,18 C; დ. სიტყუათა მათ მისთა ზედა მადლისითა, ლ. 4,22; დ. ჰურიათა

მათ, ი. 7,15 C; დაუკრდა (იესუს), მ. 8,10; კაცთა მათ დ., მ. 8,27; იხილეს რამ ესე ერმან მან, დ., მ. 9,8; (მოწაფეთა მისთა) დ. ფრიად, მ. 19,25 C; იხილეს რამ მოწაფეთა, დ., მ. 21,20 C; ესმა რამ ესე, დ., მ. 22,22; დ. მოძღურებამ იგი მისი, მ. 22,23; დ. ყოველთა, მრ. 1,27 C; დ. მათ საკრველითა დილითა, მრ. 5,42 C; ყოველმან ერმან იხილეს იგი და დ., მრ. 9,15; დ. მათ მას ზედა, მრ. 12,17 C; იხილეს ქაბუკი ერთი... და დ., მრ. 16,5 C; ეა ესმა ესე იესუს, დ., ლ. 7,9; მათ შეეშინა და დ., ლ. 8,25; დ. ყოველსა მას ერსა, ლ. 11,14; წარვიდა თუსაგან და დ. საქმც ესე, ლ. 24,12; მოიწინეს მოწაფენი მისნი და დ., ი. 4,27 C; ვიდრემდე დაუკრდაცა მთავარსა მას ფრიად, მ. 27,14.

და იყო დაკრვებაზა მათსა მისთუს, ლ. 24,4 C.

დაკრვებულ იყო ერი იგი, მ. 9,33 C; დ. იყენეს მოძღურებასა მას მისსა ზედა, მრ. 1,22 C; დ. იყენეს და აღიდებდეს ღმერთსა, მრ. 2,12 C; (მოწაფენი) დ. იყენეს, მრ. 10,32 C; (მოწაფენი) შეძრწუნებულ იყენეს და დ., მრ. 16,8; დ. იყენეს დაყოვნებასა მას მისსა ტადარსა მას შინა, ლ. 1,21 C; იყენეს მამა მისი და დედა დ., ლ. 2,33; ყოველნი დ. იყენეს ყოველსა მას ზედა, ლ. 9,43; წარვიდა გონებასა თუსსა დაკრვებულს საქმისა მისთუს, ლ. 24,12 C.

დაკუთება, 0—3 (2) [დაცემა, დანარცხება, ა]: დაკუთეთა იგი სულმან, მრ. 1,26 C; სულმან მან დ. იგი, მრ. 9,20 C; დ. იგი ეშმაკმან მან, ლ. 9,42 C; სადაცა დააპყრის იგი, დაკუთეთის, მრ. 9,18 C; მეყსულად ლალადყის და დ. იგი, ლ. 9,39 C.

ა—(3)2: სულმან მან არაწმიდამან დაკუთეთა იგი, მრ. 9,20; დ. იგი ეშმაკ-

მან მან, ლ. 9,42; სადაცა დააპყრის იგი, დაკუთების, მრ. 9,18; მეკსეულად ლალად-ყვის და ლ., ლ. 9,39.

დალოღება, ა—3: რა ნავი მცირე დაალოღონ მას ერისა მის გამო, მრ. 3,9 C.

დალტობა, ა—2 [დახველება]: ამან ცრემლითა დააღტვნა ფერკნი ჩემნი, ლ. 7,44.

იწყო დალტობად ფერკთა მისთა, ლ. 7,38.

დამალვა, 0—2: რომელი პოვა კაცმან და დამალა, მ. 13,44; დ. ვეცხლი იგი უფლისა თვისსადა, მ. 25,18 C; დამალვით კლიტენი მეცნიერებისანი, ლ. 11,52.

ე: ამის იტყოდა იესუ და წარვიდა და დაემალა მათგან, ი. 12,36.

სადა-იგი იყენეს მოწაფენი დამალულ, ი. 20,19; არა არს... დამალული, რომელი არა საცნაურ იყოს, ლ. 12,2.

დამარიდება, ევნ.: უკუეთუ მარილი იგი განქარდეს, რაფათაზე დამარიდოს, მ. 5,13; ლ. 14,34; ყოველივე ცეცხლითა ლ., მრ. 9,49; უკუეთუ მარილი იგი წიბილ იყოს, რაფათა ლ., მრ. 9,50.

დამარხვა, 0—(3)2 [მენახვა, დაცვა]: მარიამი ყოველსა მას სიტყუასა დამარხვიდა, ე. 2,19 C; შენ დამარხვე კითხილი ღვნი აქამომდე, ი. 2,10; დღესა მას სიმკურდროსა შემოსისა ჩემისათვის დამარხოს ეგე, ი. 12,7 C; მცნებანი ჩემნი დამარხნეთ, ი. 14,15 E.

ე: შე მცნებანი მამისა ჩემისანი დამარხნენ, ი. 15,10; დამარხვა ორმეოცი დღე და ორმეოცი ღამე, მ. 4,2 C; სიტყუა იგი დამარხნეს თავისა თვისისა თანა, მრ. 9,10; უკუეთუ სიტყუა ჩემი ლ., ი. 15,20 C; სიტყუა შენი ლ., ი. 17,6 C; უკუეთუ სიტყუანი ჩემნი დამარხნენ, ი. 15,20; თუ გნებავს ცხოვრებასა შესლევად, დამარხნენ მცნებანი, მ. 19,17; ყოველსა რავედნსა გეტყოლიან

თქუნენ, დამარხნეთ და ყავთ, მ. 23,3; მცნებანი ჩემნი დამარხნენით, ი. 14,15 C; რა ცხოვრებად საუკუნოდ დამარხოს, ლ. 10,25; უკუეთუ ვინმე სიტყუა ჩემი დამარხოს, ი. 8,51,52; ცხოვრებად საუკუნოდ ლ. იგი, ი. 12,25; უკუეთუ ვისმე უყუარ მე, სიტყუა ჩემი ლ., ი. 14,23 C; რომელმან სიტყუანი ჩემნი დამარხნეს [კავმ.], ი. 5,24 E; უკუეთუ ვინმე სიტყუანი ჩემნი ლ., ი. 8,51 C; რომელმან ისმინნეს სიტყუანი ჩემნი და არა ლ., ი. 12,47; რომელსა აქუნდეს მცნებანი ჩემნი და ლ. იგინი, ი. 14,21; უკუეთუ ვისმე უყუარდე მე, სიტყუანი ჩემნი ლ., ი. 14,23; რომელსა არა უყუარდე მე, სიტყუანი ჩემნი არა ლ., ი. 14,24; მცნებანი ჩემნი დამარხნეთ, ი. 14,15 D; უკუეთუ მცნებანი ჩემნი ლ., ი. 15,10; რომელთა ისმინონ სიტყუა ღმრთისადა და დამარხონ იგი, ლ. 11,28; უკუეთუ სიტყუა ჩემი დამარხეს, თქუნენიცა ლ., ი. 15,20 C; უკუეთუ სიტყუანი ჩემნი დამარხნეს, თქუნენიცა დამარხნენ, ი. 15,20; ეგე ყოველი დამარხავს სიყრმით ჩემითგან, მ. 19,20; ლ. 18,21; სიტყუა შენი დამარხნეს ყოველნი ესე სიტყუანი გულსა თვისსა, ლ. 2,51 C.

ი/უ—3: რა დღედ დასაფლოვად ჩემდა დამარხოს ეგე, ი. 12,7.

იენ.: ად შთაასხიან ღვნი. ახალი თხიერთა ახალთა, და ორნივე დამარხნიან, მ. 9,17; ღვნი ახალი თხიერთა ახალთა ჯერ-არს შთასხმად, და ორნივე ლ., ლ. 5,38; ღვნი ახალი თხიერთა ახალთა ჯერ-არს შთასხმად, და ორნივე დამარხნენ, ლ. 5,38 C.

ასწავებდით მათ დამარხვად ყოველი, მ. 28,20.

დამაშურალ [დაღლილი]: იყენეს იგინი დამაშურალ, მ. 9,36; სხუინი ლ.

არიან, ი. 4,38; იესუ, დამაშურალი გზისა მისგან, ჯდა, ი. 4,6 C; მოედით ჩემდა ყოველნი დამაშურალნი, მ. 11, 28 C.

დამდაბლება, ი: რომელმან დაიმდაბლოხ თავი თვისი, მ. 18,4; 23,12; ლ. 14,11; 18,14.

დ: რომელმან აღიმაღლოს თავი თვისი, იგი დამდაბლდეს, მ. 23,12; ლ. 14,11; 18,14; ყოველნი მთანი და ბორცუნი დამდაბლდენ, ლ. 3,5.

დამედგარება, დ [მეშინება]: ნუ შეძრწუნდებიედ გულნი თქუენნი და ნუცა დამედგარდებით, ი. 14,27 C.

დამზადება, 0—2: დამზადეს ვნებათა იგი, მრ. 14,16 C; დ. საკუმეველი და ნელსაცხებელი, ლ. 23,56 C; მოიღეს საკუმეველი იგი, რომელ დ., ლ. 24,1 C; პური ჩემი დამიზადებოიეს, მ. 22,4 C.

ი/უ: დაუმზადა ლევი პური ღიდი იესუს, ლ. 5,29; დაუმზადეს მას ზატიკი იგი, მ. 26,19 C; დ. მას პუნ სერი, ი. 12,2; მუნ დაგვზადეთ ჩუენ, მრ. 14,15 C; სადა ვნებაეს, მივიდეთ და დაგიმზადოთ, მრ. 14,12 C.

წარვიდეს დამზადებად მისა მოწაფენი იგი, მრ. 14,16 C.

დამკვდრება, ი: მფრინველთა ცისათა დაიმკვდრეს არტოთა მისთა, ლ. 13, 19 C; დაიმკვდრეთ განმზადებული თქუენთს სასუფეველი, მ. 25,34; მივიდის და დაიმკვდრის მას შინა, ლ. 11,26 C; მონამან არა დ. უკუნისადმდე სახლსა შინა, ხ' ძემან დ., ი. 8,35 C; რა ცხორებად საუკუნოდ დავიმკვდრო, მრ. 10,17; ლ. 10,25 C; 18,18; ასი წილი მიიღოს დი ცხორებად საუკუნოდ დაიმკვდროხ, მ. 19,29; საუკუნესა მას მომავალსა ცხორებად საუკუნოდ დ., ლ. 18,30; ჩემ თანა დ., ი. 6, 56 C; ცხორებასა მას საუკუნესა დ. იგი, ი. 12, 25 C; რა თქუენ თანა დ. უკუნისად-

მდე, ი. 14,16 C; მათ დაიმკვდროხ ქუეყანად, მ. 5,5.

ე: მოვიდა და დავიმკვდრა კიფარანუჰს, მ. 4,13; სიტყუად იგი ქორციელ იქნა და დ. ჩუენ შორის, ი. 1,14; მოვიდის, და დავიმკვდრის მუნ, მ. 12,45; შევიდის და დ. მას შინა, ლ. 11,26.

რომელი დამკვდრებულ არს მას შინა, მ. 23,21; რომელნი დ. იყენეს გარემო მათსა, ლ. 1,65 C; არცა სიტყუენი მისნი არიან თქუენ შორის დ., ი. 5, 38 C; რომელი ჩემ თანა დ. არს, ი. 14,10 C; 15,2 C; თქუენ თანა დ. არს, ი. 14,17 C;

დამობმა, ი [გამობმა, ჩამობმა]: დამოთუშცა-ება საფქვლე ლოდი ყელსა, მრ. 9,42 C.

დამოვიდ, 0—1 [ჩამოცვლა]: დამოვიდოდა იგი მიერ მითთ, მ. 8,1 C.

დამოკიდება, ი [ჩამოკიდება]: უმჯობეს არს მისა დამო-თუ-იკიღოხ ფქიილი ერთი ვირით საფქველი ქედსა, . 18, 6 D; ქვად ფქვისადა დამოკიდა ყელსა მისსა, ლ. 17,2 C; უმჯობე არს მისა დამო-თუშცა-ეკიდა მას ფქველი ვირით საფქველი, მ. 18,6 C.

ერთი დამოკიდებულთაგანი ძკრის მოქმედთად ჰგობოდა მას, ლ. 23,39; ერთი დამოკიდებულთა მათგანი ძკრის მოქმედთად ჰგობოდა მას, ლ. 23,39 C.

დამოქება, ი [ჩამოვლევრა, ჩამოხვევა]: მღღელთ მოძღუარმან დამოიხო ქუართი თვისი, მრ. 14,63 C.

დამორჩილება, ე: სულნი უკეთურნი დავემორჩილებიან თქუენ, ლ. 10,20; ეშმაკიიცა დავემორჩილებიან სახელითა შენიცა, ლ. 10,17; არაწმიდათა მათ სულთა უბრძანის, და დაემორჩილებიან მას, მრ. 1,27 C.

არავინ უძლო დამორჩილებად მისა, მრ. 5,4 C.

იყო დამორჩილებულ მათა, ლ. 2,51;

ყოველი ვრი დ. იყო სმენად მისგან, ი. 19,48.

დამოწაფება, o [მოწაფედ გაზდა]: იესუ უმრავლესთა დამოწაფებხ, ი. 4,1 C. ე: რომელთა დამოწაფე, ლ. 1,4 C.

ყოველი მწიგნობარი, დამოწაფებუ-
ლი სასუფეველსა ცათასა, მ. 13,52 C.
დამოცვენებულ: მასკულაენი ზეცით
დამოცვენებულ იყენენ [ჩამოვივდემ-
ბიან], მრ. 13,25 C.

დამტკიცება, a-2: სხუად ვინმე და-
ამტკიცებდა და იცყოდა, ლ. 22,59;
პირითა ჩჩულთა მწოვართათა დაამტკი-
ცე ქებად მ. 21,16 C; თავადმან დაამ-
ტკიცა პირი თჯი აღსლვად იერუ-
სალმდ, ლ. 9,51; რა მოძღურებდა
(მცნებამ C) თქუენი დაამტკიცოთ, მრ.
7,9.

ე: ყოველი ქალაქი გინა სახლი, რო-
მელი განვეთის თავსა თუსსა, ვერ დაემ-
ტკიცებს, მ. 12,25; რა პირითა ორისა
ანუ სამისა მოწამისადათა დამტკიცოხ
ყოველი სიტყუად მ. 18,16; პირისაგან
ჩჩულთა მწოვართადასა დ. ქებად, მ.
21,16.

ნ: რა პირითა მოწამეთა ორთადათა
დამტკიცებხ ყოველი სიტყუად, მ. 18,
16 C; ვითარ დ. მეუფებამ მისი, ლ.
11,18.

ვერ ჯელ-წიფების დამტკიცებად იგი,
მრ. 3,24; ვერ ჯელ-წიფების დ. სახლი
იგი, მრ. 3,25; უკუეთუ ეშმაკი თავსა
თუსა ზედა ილდგომილ არს..., ვერ
ჯელ-წიფების დ., მრ. 3,26; ქადაგებ-
დეს... სიტყუსა მის დამტკიცებითა მისა
მიმართ, მრ. 16,20.

არა დამტკიცებულ არიედ ძირინი მის-
ნი, მრ. 4,17; შორის ჩუენსა და შენსა
დანახებთქი დიდი დ. არს, ლ. 16,26;
ყოველად თქუენი თქუენ თანა დ. არს,
ი. 9,41 C; არა თუ დ. არნ ძირსა ზედა,
ი. 15,4 C; არა თუ ჩემ თანა დ. იყენეთ,

ი. 15,4 C; რომელი დ. იყოს ჩემ თანა,
ი. 15,5 C; საქმეთა მათთჳს დამტკიცე-
ბულთა, ლ. 1,1 C.

დაუმტკიცებულ გიყოფიეს სიტყუად
ღმრთისად, მ. 15,6; მრ. 7,13.

დამუსრვა, 0-2 [დამტკიცება, დამსხვ-
რევა]: აკურთხნა და დამუსრა პური იგი,
მრ. 6,41; აკურთხნა იგინი და დ., ლ.
9,16; რა დამუსრნენ წვენი მათნი და
აღიხუნენ, ი. 19,31 C; მრავალი ბორ-
კილი და ჯაქჳ... განებეთქა და დამუს-
რა, მრ. 5,4 C.

ი/უ: პირველსა მას დაუმუსრნეს
წვენი, ი. 19,32 C; არა დ. წვენი მისნი,
ი. 19,33 C.

დამლიერებულ [დამუხრებადული]: დაე-
რდომილი იღვა ბჭეთა თანა მისთა
დამლიერებული, ლ. 16,20 C.

დამყარებულ [დაფუძნებულ]: დამყა-
რებულ იყო იგი კლდესა მას ზედა,
მ. 7,25 C.

დამძიმება, დ: ნუქუეე დამძიმდენ
გულნი თქუენნი შუეებითა და მთრვალო-
ბითა, ლ. 21,34.

იყენეს თულანი მათნი დამძიმებულ.
მ. 26,43; მრ. 14,40; პეტრე და მისთანანი
დ. იყენეს ძილითა, ლ. 9,32.

დამწიფება, დ: რაემს დამწიფდის
ნაყოფი იგი, მრ. 4,29 C.

დამწუხრება, დ [დადამება]: ვითარ და-
მწუხრდა, მორათუეს მას ეშმაკულუკმ მრავალ,
მ. 8,16 C; რჳს დ., ჰრკუა უფალ-
მან მან საყურძნისამან ეზოამს მოძღუარსა
თუსსა, მ. 20,8 C; ვითარ დ., ინაჳ-იღვა
ათორმეტთა მოწაფეთა თანა, მ. 26,20 C;
ვითარ დ., მოვიდა კაცი, მ. 27,57 C;
ვითარ დ., მორათუმიდეს ყოველსა სნე-
ულეგსა, მრ. 1,32 C; რაემს დ., მოვიდა
ათორმეტითურთ, მრ. 14,17 C; ვითარ
დ., მოვიდა იოსეფ არიმათიელი, მრ.
15,42 C; ვა დ., გარდამოკდეს მოწაფე-
ნი მისნი ზღუს კიდესა მას, ი. 6,16 C.

დამწესა, 0—2 [მოძველებსა]: დამწესენ კრავნი ჩემნი, ი. 21,15 C; დ. ცხოვარნი ჩემნი, ი. 21,16,17; რომელმან დამწესობს ერი ჩემი ისრაელი, მ. 2,6.

დაშეობა, ა—2: ტაბლები იგი თესლის მოფარდულთა დაამუა, მ. 21,12 C; (სავა)რძლები იგი ტრედის მოფარდულთა და, მრ. 11,15 C; ტაბლები იგი დ., ი. 2,15 C.

ი/უ—3: ტაბლები იგი მეკერმეთა და სასხლომელი იგი მსყიდელთა მათ ტრედისათა დაუშუა, მ. 21,12; სასხლომელები იგი მსყიდელთა მათ ტრედისათა და, მრ. 11,15; ტაბლები იგი დ., ი. 2,15.

დანაკ [დანა]: არიან აქა ორ დანაკ, ლ. 22,38.

დანაკის კულ [ფინიკი]: მოილეს რტოა დანაკის კულთაგან, ი. 12,13.

დანახეთი [ნაპრალი, უფსკრული, пронасть]: შორის ჩუენსა და შენსა დანახეთი დიდი დამტკიცებულ არს, ლ. 16,26.

დანგ [ყველაზე წვრილი სბილენმის ფული, დაახლ. 1/3 კაბ.]: დასხნა ორნი ფშიტნი, რომელ არს დანგ ერთ, მრ. 12,42 C; ვერ გამოხვდე მიერ, ვიდრე არა მისცე შენ შეურაცხი იგი დანგიცა, მ. 5,26 C; არა ორი სირი ერთის დანგის განისყიდების, მ. 10,29; ანუ არა ხუთი სირი განისყიდების ორის დანგის, ლ. 12,6; ვერ გამოხვდე მიერ, ვიდრე არა მისცე დანგისა კოტორი, მ. 5,26.

დანერგვა, 0—(3) 2: რომელი ირა დაპნერგა მამამან ჩემმან, მ. 15,13.

ი: ალიფხურ და დანერგვა ზლუასა შინა, ლ. 17,6.

დანთქმა, ი ენ. [ჩაძირვა]: ილაგსნეს ორნივე იგი ნაენი, ვიდრემდე დანთქმოდეს (დაითქმ. D) იგინი, ლ. 5,7; უმჯობეს არს მისა... დანთქას იგი უფსკრულთა ზლუსათა, მ. 18,6.

შეეშინა და იწყო დანთქმად, მ. 14,30.

დაპება, ი [დავლგა, დახვეა]: მღღელთ მოძღუარმან მან დაიპო სამოსელი თვისი, მ. 26,65; მრ. 14,63.

1. დაპურობა, ა—2 [დაპერა, ი]: სადაცა დააპურის იგი [ხადან კი დაიპერდა ხოლმე], დაიპუეთის, მრ. 9,18; დავიპურათ სამკვდრებელი იგი მისი, მ. 21,38; რამათუხს ქუეყანადაცა დაუპურიეს უქმად, ლ. 13,7; რამათუხს ქუეყანადა დაუპურია უქმად, ლ. 13,7 C.

მაშინ იწყოს სირცხულით უკუანადასკენელსა ადგილსა დაპურობად, ლ. 14,9; თქუენ ჰგონებთ მათ გამო დ. ცხოვრებისა მის საუქუნროსა, ი. 5,39 C; რომლითა ჰგონებთ ჩემთუხს დ. ცხოვრებისა, ი. 5,39 C.

2. დაპურობა (ფერვისა), ი [გაჩერება]: ფერტი დაიპურა იესუ [გაჩერდა], მრ. 10,49 C.

დარე ნ. უდარეს.

დართვა, ე [დამატება]: მოგეწყოს თქუენ და ზედი დავართოს თქუენ, მრ. 4,24.

დარღვევა, ა—2: რომელი დაარღვევდ ტაძარსა მას, მ. 27,40 C; მრ. 15,29; დაარღვეთ ტაძარი ესე, ი. 2,19 C; დავარღვო ტაძარი ესე კელით ქმნული, მრ. 14,58; დავარღვუნ საუნკენი ჩემნი, ლ. 12,18; შეგკრიბონ შენ ყოვლით კერძო და დავარღვონ შენ, ლ. 19,44.

ი ენ.: ვიდრემდე ყოველივე დაირღუეს, მ. 24,2 E; რომელ არა დ., მ. 24,2 C; მრ. 13,2; ლ. 21,6; ვიდრემდე ყოველი დაირღუას, მ. 24,2 D.

ძალ-მიც დარღვევად ტაძარი ესე ღმრთისადა, მ. 26,61. შემძლებელ ვარ დ. ტაძრისა ამის ღმრთისადა, მ. 26,61 C.

1. დას [ჯარისკაცთა რაზმი]: დამიდგინოს მე აწ აქა უფროს ათორშეტი დასი ანგელოზთა, მ. 26,53 C; გაქუს თქუენ დ., მ. 27,65 C; დაბეჭდეს ლოდსა მას დახისა მის (—C) თანა, მ. 27,66; დ. მისგანნი შევიდეს (მოვიდეს C) ქალაქად, მ. 28,11.

2. [ჯარი, მოდგმა]: ხოლო იყო... ზაქარია, დახისა მისგან აბისი, ლ. 1,5 C. [ნ. კ. დასისგანნი].

დასხამ [დასაწყისი]: ესე იყოს დასხამ საღმობათა, მრ. 13,8 C; ესე ყო დ. სასწაულთა, ი. 2,11 C; ესე ყოველი დასაბაში საღმობათად არს, მ. 24,8; მრ. 13,8; დ. სახარებისად იესუ ქრისტესსი, მრ. 1,1; რომელმან დაჰბადნა დასაბაჰსა, მ. 19,4; დ. არა ეგრე იყო, მ. 19,8; რომელნი დასხამით თუალით მხილველ და მსახურ ექმნენ სიტყუასა მას, ლ. 1,2 C; ვიტყუოდი იგავთა დასხამითგან სოფლისაჲთ, მ. 13,35; დ. არა ეგრე იყო, მ. 19,8 C; რომელი არა იყო დ. სოფლისაჲთ, მ. 24,21; დამკვდრეთ განმზადებული თქუენთჳს სასუფეველი დ. სოფლისაჲთ, მ. 25,34; დ. დაბადებისაჲთ მამაკაცად და დედაკაცად შექმნნა ივინი (ღმერთმან), მრ 10, 6; რომელი არასადა იქმნა ესევეთარი დ., მრ. 13,19; რომელნი დ. თუთ-მხილველ და მსახურ ყოფილ იყუნეს, ლ. 1,2; რომელი დ. შედგომილ ვიყავ ... მიწერად შენდა, ლ. 1,3 C; იდიოს სისხლი... დათხეული დ. სოფლისაჲთ, ლ. 11,50; ესე იყო დ. ღმრთისა თანა, ი. 1,2 C; უწყოდა იესუ დ., ი. 6,64 C; იგი კაცის-მკლველი არს დ., ი. 8,44; დ. ჩემ თანა ხართ, ი. 15,27; ესე ქმნა დასხამად სასწაულთა, ი. 2,11.

დასადებელ: ამით ყოველთა ნამეტნებისაგან მათისა შეწირეს დასადებელსა აჴას, ლ. 21,4.

დასავალ [დასულებითი]: რაჲმს იხილოთ ღრუბელი აღმოსავალით და დასავალით, ლ. 12,54; ელვაჲ... ჩანნ ვიდრე დასავალადმდე, მ. 24,27; ელვაჲ... ბრწყინებენ დასავალადმდე, მ. 24,27 C. [ნ. კ. შხის დასავალ].

დასასრულ: სუფევისა მისისად არა იყოს დასასრულ, ლ. 1,33; მოიწია დასასრული, მრ. 14,41; დასასრულსა [უგანახვენელ] მას დღესა დიდისა მის დღესასწაულისასა დგა იესუ, ი. 7,37 C. [ნ. კ. დასრულება].

დასაჯ ნ. დასჯა.
დასისგანნი [ჯარისკაცი]: გაქუს თქუენ დახისგანნი, მ. 27,65.

დასღვა [ჩახვლა (მნათობისა)]: დასღვასა ოდენ შხისასა ყოველთა როდენთა ჰქონდეს უძღურნი..., მოიყვანნეს მისა, ლ. 4,40.

დასრულება, ა—2: დაასრულა იესუ ბრძანებაჲ ესე, მ. 11,1 C; დ. იესუ იგავები ესე, მ. 13,53 C; რომელი ჰამდა პურსა ჩემ თანა, მან დ. ჩემ თანა ტყუილი, ი. 13,18 C; დაასრულნა იესუ სიტყუანი ესე, მ. 7,28; 19,1; ლ. 7,1; დ. იესუ ბრძანებანი ესე, მ. 11,1; დ. იესუ იგავნი ესე, მ. 13,53; რაჲმს დაასრულეს ბასრობა იგი მის ზედა, მრ. 15,20 C; ვერ დაასრულოთ ქალიქები, მ. 10,23.

ე: სადა-იგი მატლი მათი არა დაეხრულები, მრ. 9,48.

დასულება, 0—1 [გამეგება, შემფოთება, დ. დამეგება]: ხედველ მას და დასულებიან, ლ. 2,48 C.

ი/უ—2: დაუსულებეს გულნი მათნი, ი. 12,40.

იწყო დასულებად და ურვად, მრ. 14,33.

იყენეს გულნი მათნი დასულებულ, მრ. 6,52; მოწაფენი იგი მისნი დ. იყუნეს სიტყუასი მას მისსა ზედა, მრ. 10,24 C.

დასუმა, 0—2 [დასმა]: დაახსენ სამო-
სელი კიკუსა მას და დახუეს მას ზედა,
ლ. 19,35 C.

•: დაიხუას (ცხოვარი) მგართა ზედა
ოუსთა, ლ. 15,5.

დახწორება, ა — 3 [გათანასწორება]:
ამათ უკუნანასკნელთა ეამ ერთ ხოლო
ქმნეს და დამასწორენ ჩუენ იგი, მ.
20,12 C.

დასხერილ [დამსხვერვლი]: ლერწამი
დასხერილი არა შემუსროს, მ. 12,20 C.

დასხლომა, 0—1: დასხლა მწყობრად-
მწყობრად ას-ასი და ერგასის-ერგასისი,
მრ. 6,40; დ. კაცები იგი, ი. 6,10;
ვითარ დასხლეს იგინი და კამდეს, მრ.
14,18; რომელნი-იგი დ., ი. 6,11; დას-
ხელით მანდა, მ. 26,36; დ. აქა, მ. 26,
38; მრ. 14,32; თქუენ დ. ქალაქსა ამას
შინა იერუსალმსა, ლ. 24,49; რა
დავსხდეთ ერთი მარჯუენით და ერთი
მარცხენით შესნა, მრ. 10,37; დასხდეთ
თქუენცა ათორმეტთა საყდართა, მ. 19,
28; ლ. 22,30; რა დასხდენ ორნი ესე
ძენი ჩემნი, მ. 20,21; საყდართა მო-
სესთა დ. მწიგნობარნი და ფარისეველ-
ნი, მ. 23,2.

უბრძანა ერსა მას დასხლომა თივასა
ზედა, მ. 14,19; უბრძანა ერსა მას დ.
ქუეყანასა ზედა, მ. 15,35; უბრძანა მათ
დ. ... მწუწანვილსა ზედა, მრ. 6,39; უბრ-
ძანა ერსა მას დ. ქუეყანასა, მრ. 8,6.

საყდართა ზედა მოსესთა დასხლომოდ
არაიან მწიგნობარნი და ფარისეველნი,
მ. 23,2 C.

[6. კ. ინაჯით-ჯდომა].

დასხმა, 0—2 [დასმა; დაფება (ობ.
მრ.-ში); დასხმა]: მე გამოჰიჩიენ თქუენ
და დავსხენ თქუენ, ი. 15,16 C; დასხნა
ორნი მწულილნი, მრ. 12,42; დასხეს
იგი ფერჯთა თანა იესუსთა, მ. 15,30 C;
მათ ყვეს ეგრე და დ. ყოველი იგი, ლ. 9,
15; დასხნეს იგინი ფერჯთა თანა
იესუსთა, მ. 15,30; მოირტყნეს და დ.

იგინი, ლ. 12,37 CD; ვითარ დ. ჯორცნი
მისნი, ლ. 23,55 C; დასხით კაცები ევე
პურისმტედ-პურისმტედ ერგასისეული,
ლ. 9,14; დ. კაცები ესე, ი. 6,10;
ვიდრემდის დავსხნე მტერნი შენნი ქუე-
შე ფერჯთა შენთა, მ. 22,44; მრ. 12,
36; ლ. 20,43.

ა—2: რომელმან დაახსა ვენაჯი,
[დარვო, ჩაყარა ვენასი], მ. 21,33; კაცმან
ვინმე დ. ვენაჯი, მრ. 12,1; ლ. 20,9;
გამოილიან იგი (სათრომელი) კიდესა და
დაახსიან [დააფებენ სოლქ], მ. 13,48.

ა—3: დაახსმიდა კელთა მათ ზედა,
მრ. 10,16; დამასხა მავან ნელსაცხებე-
ლი ესე ჯორცთა ჩემთა, მ. 26,12; დაა-
სხა (ნელსაცხებელი) თავსა მისსა, მ.
26,7; მრ. 14,3; შეუბა წყლული იგი და
დ. ზეთი და ღვინო, ლ. 10,34; დაახსნა
თითონი მისნი, მრ. 7,33; დ. კელნი მის-
ნი, მრ. 8,28 C; დ. კელნი მას ზედა,
ლ. 13,13; არაიენ დ. მას კელნი, ი. 7,
30; კულად დ. კელნი თუალთა მისთა,
მრ. 8,25; დაახსნეს სამოსელი მას ზედა
მ. 21,7; მრ. 11,7; დ. სამოსელი კიკუსა
მას, ლ. 19,35 დაახსნეს კელნი მათნი
იესუსს ზედა, მ. 26,50; მათ დ. მას
კელნი და შეიპყრეს იგი, მრ. 14,46;
უკუეთუ არა... დავსხნე თითონი ჩემნი
ადგილსა მას სამშქუალთასა, ი. 20,25;
რა... დაახსნე კელნი მას, მრ. 5,23;
ამათ ყოველთა წინა დავასხნენ თქუენ
ზედა კელნი მათნი, ლ. 21,12; შეკრი-
ბონ იგი და ცეცხლსა დაახსან და
დაიწუეს, ი. 15,6.

ი: მოირტყნეს და დაიხსნეს იგინი,
ლ. 12,37 I; დაიხსენით სიტყუანი ესე
ჟურთა თქუენტა, ლ. 9,44; დ. ესე
გულთა თქუენტა, ლ. 21,14; მარიამს
დავსხნეს ყოველნი ესე სიტყუანი და
დაედვა გულსა თუსსა, ლ. 2,19; დედასა
მისსა დ. ყოველნი ესე სიტყუანი გულსა
თუსსა, ლ. 2,51.

ე: (მრავალნი) ზედაცა დაეხშიედ (თავს) ესზმოდა ზოლემ მას, მრ. 3,10 C; ერი იგი დაეხშიოდა მას სმენად სიტყუათა ლმერთისთა, ლ. 5,1; ზედაცა დაეხშიოდეს მას ერი იგი, მრ. 3,10; იგინი ზედა ლ. კმითა დილითა, ლ. 23,23; აეხაქანი დაეხსნეს და განძარცუეს იგი, ლ. 10,30.

უნდა მდღელთ მოძღუართთ მათ და მწიგნობართა დასხმად ქელთა მათთა, ლ. 20,19.

დახჯა, დაშჯა, 0—2 [გასამართლება]: ნუ დახჯათ, რა არა დაისაჯნეთ, მ. 7, 1 C; ლ. 6,37 C; ნუჟუჟე შჯული ჩუენი დაშჯეის (—შჯ. E) კაცსა, ი. 7,51; და დაშჯიდეს [კავმ.] იგი, მ. 12,42; დედუთალი იგი სამხრისაჲ აღდგეს... და დაშჯიდეს (—სჯ. C, —შჯ. E) მათ, ლ. 11, 31; კაცნი იგი ნინეველნი აღდგენ... და დაშჯიდენ მათ, მ. 12,41; კაცნი იგი ნინეველნი აღდგენ... და დაშჯიდენ (—სჯ. C, —შჯ. E) მას, ლ. 11,32; არა მოვედ, ვრამცა დავხაჯე სოფელი, ი. 12,47 C; რამცა დახაჯე სოფელი, ი. 3,17 C; არამცა დახაჯენით უბრალონი, მ. 12,7; ყოველთა დახაჯეს იგი თანამედებად სიკუდილისა, მრ. 14,64; თქუენ მიიყვანეთ ეგე და მსგავსიდ შჯულისა თქუენისა დახაჯეთ, ი. 18,31 C; დედოფალი იგი ბლუარისაჲ აღდგეს... და დახაჯოს იგი, მ. 12,42 C; არა მოაელინა ლმერთმან ძმ თუხი სოფლად, რა ლ. სოფელი, ი. 3,17; მან ლ. იგი დღესა მას უკუნადასკენელსა, ი. 12,48 C; კაცნი ნინეველნი აღდგენ... და დახაჯონ იგი, მ. 12,41 C; ლ. იგი სიკუდილდ, მ. 20, 18; მრ. 10,33.

ეგნ.: ეა იხილა იუდა... რ დახაჯა, მ. 27,3; სიტყუათა შენთაგან დაისაჯო, მ. 12,37; რომელსა არა პრწმენეს, დახაჯოს, მრ. 16,16; რომელსა პრწმენეს, არა ლ., ი. 3,18; ნუ შჯით, რა არა დახაჯნეთ, მ. 7,1; ლ. 6,37; რომლი-

თა საშჯელითა შჯით, მითცა ლ., მ. 7,2.

არა მოვედ დაშჯად სოფლისა, ი. 12,47.

რომელსა არა პრწმენეს, აწვე დაშჯიდ (დასჯილ C) არს, ი. 3,18; მთავარი იგი ამის სოფლისაჲ ლ. (დასჯილ C) არს, ი. 16,11.

დატევა, დატევნა, ი: რომელი შემძლებელ არს დატევნად, დაიტევდინ, მ. 19,12 C; არცალა ვპოვნებ, ვრამცა სოფელმან ამან დაიტია აღწერილი წიგნებში, ი. 21,25; რომელი შემძლებელ არს დატევნად, დაიტენ, მ. 19,12; არა ყოველთა დაიტეიან სიტყუად ესე, მ. 19, 11 C; არა ყოველთა დაიტეონ სიტყუად ეგე, მ. 19,11.

ეგნ.: სიტყუად ჩემი ვერ დაიტევის თქუენ შორის, ი. 8,37 D; სიტყუად ჩემი ვერ დაიტია თქუენ შორის, ი. 8,37 C.

ე: სიტყუად ჩემი ვერ დატევის თქუენ შორის, ი. 8,37 E.

ვერ შეუძლოთ დატევად აწვე, ი. 16, 12 C; რომელი შემძლებელ არს დატევნად, დაიტენ, მ. 19,12; შეკრბეს მრავალნი, ვითარ ვერღარა ლ. ვერცა კართა გარეშე, მრ. 2,2 C.

დატევაბა, ი/უ — (3) 2 [დატოვება; აკლია ირიბი, = ვტოვებ]: კულად დაუტევაბ [I ბ.] სოფელსა, ი. 16,28; რადსათუხ დაშიტევაბ მე, მ. 27,46; მრ. 15, 34; დაუტევაბთ [II ბ.] თქუენ საბლთა თქუენთა ოკრად, მ. 23,38; ჩუენ ყოველივე დაუტევათ [I ბ.], მ. 19,27; მრ. 10,28; ლ. 18,28; დამან ჩემმან მარტოჲ დაშიტევა მე, ლ. 10,40; არა ლ. მე მარტოჲ, ი. 8,29; დაუტევა იგი ეშმაკმან მან, მ. 4,11; ლ. ნაზარეთი, მ. 4,13; ლ. იგი მჭურვალებამან (სიტხემან C) მან, მ. 8,15; მრ. 1,31; ლ. იესუ ერი იგი, მ. 13,36; რომელმან ლ. სახლი, მრ. 10, 29 C; ლ. 18,29; არა ლ. მკვდრი, მრ.

12,20 C; არა დ. მანცა მკვდრი, მრ. 12, 21 C; მან დ. არდაგი, მრ. 14,52; დ. იგი მუყსეულად (სიტხემან მან), ლ. 4, 39; მან დ. ყოველი, ლ. 5,28; დ. ჰურიასტანი და წარვიდა ვალილად, ი. 4, 3; დ. დედაკაცმან მან სარწყული იგი, ი. 4,28; გუშინ მეშვდესა ეამსა დ. იგი სიტხემან, ი. 4,52; დაუტევნა იგინი, მ. 16,4; 21,17; 26,44; მრ. 8,13; მათ მეყსეულად დაუტევნს ბადე მათი და შეუდგეს მას, მ. 4,20; მათ მეყსეულად დ. ბადე იგი (ნავი იგი C), მ. 4,22; დ. იგი და წარვიდეს, მ. 22,22; მრ. 12,12; მოწაფეთა ყოველთა დ. იგი და ივლტოდეს, მ. 26,56; მათ მეყსეულად დ. ზე-ბედე, მრ. 1,20; დ. ერი იგი, მრ. 4,36; და დ. მათ (იგი), მრ. 11,6; შვდთავე არა დ. მკვდრი, მრ. 12,22 C; მოწაფეთა მისთა... დ. იგი, მრ. 14,50; დ. ყოველი, ლ. 5,11; წარვიდეს და დ. მწყუდარი, ლ. 10,30; მათ მუნქუესე დაუტევნეს სათხეველნი იგი, მ. 4,20 C; მათ მეყსეულად დ. ბადენი მათნი, მრ. 1,18; დაუტევე [ბრძ.] შესაწირავი იგი წინაშე საქურთხეველსა მას, მ. 5,24; ვა-იგი კაცმან გზად წარმავილმან დაუტევის სახლი თჳსი, მრ. 13,34; დაუტევნის ცხოვარნი და ივლტნი, ი. 10,12; არა დაგიტევნი თქუენ ობლად, ი. 14,18; რომელმან დაუტევოს ცოლი თჳსი. მ. 5,32; დ. (—ეოს CD) კაცმან მამაჲ თჳსი და დედაჲ თჳსი, მ. 19,5; მრ. 10,7; რომელმან დ. (—ეოს D) სახლი გინა ძმანი, მ. 19,29; მრ. 10,29; რომელმან დაუტევოს ცოლი თჳსი, მ. 5,31 C; 19,9 C; არა-მე დ. ოთხმოც და ათცხრამეტნი იგი, მ. 18, 12 C; მამაკაცმან თუ დ. ცოლი თჳსი და ცოლ-იყოს სხუაჲ, იმრუშოს, მრ. 10, 12 C; არაუინ არს, რომელმან დ. სახლი, ლ. 18,29 C; და-თუ-უტეოს დედაკაცმან ქმარი თჳსი და ცოლ-ეყოს სხუასა, იმრუშოს, მრ. 10,11 C; არა-მე დაუტევ-

ნესა ოთხმოც და ათცხრამეტნი იგი, მ. 18,12; ლ. 15,4; უკუეთუ დაუტეოთ [I ბ.] იგი ესრეთ, ი. 11,48; მე მარტოჲ დაშიტევოთ (—ეოს D), ი. 16,32; დაუტევნეთ თქუენ სახლნი თქუენნი ოჯრად, ლ. 13,35; ერთი წარიყვანონ და ერთი დაუტეონ, მ. 24, 40 C, 41 C; დაგიტევებიჲს უმძიმესი შჯულისაჲ, მ. 23,23; დ. მცნებაჲ ღმრთისაჲ, მრ. 7,8; არა დაუტევებიჲ [I ბ.] მე მარტოჲ, ი. 8,29 C; რ'ლსა დაეტეოს სახლი, მ. 19, 29 C D.
 ე/უ—3: მშვდობასა დაგიტევებ თქუენ; ი. 14,27; დაუტევა ცოლი იგი ძმასა თჳსსა, მ. 22,25.

ე: ერთი იგი წარიყვანოს და ერთი იგი დაეტეოს (—ეოს D), მ. 24,40; ერთი წარიტაცოს და ერთი ტ. (—ეოს D), მ. 24,41; ერთი იგი წარიტაცოს და ერთი იგი დ. (—ეოს D), ლ. 17,34.

მოსე გულ-ვიტელობისა თქუენისათჳსი გიბრძანა დატევებაჲ ცოლთა თქუენთაჲ, მ. 19,8 C; ჯერ-თუ-არს ქმრისა ცოლისა დ., მრ. 10,2 C; ესე ჯერ-იყო საქმედ და იგი არა დატევებად, მ. 23,23; ესე ჯერ-იყო ყოფად და იგი არა დ., ლ. 11,42.

რომელმან დატევებული შეირთოს, იმრუშებდეს, მ. 5,32 C; რომელმან დ. ცოლ-იყოს, იგი იმრუშებს, მ. 19,9 C.

დატენილ: საწყაული შებრილი და დატენილი... მოგეტყეს, ლ. 6,38.

დატვნა, ე ვნ. [კვიის თავში ყვება, კვით თავის ბატვნა]: ლალადებნ და კვითა დაიბტვნინ, მრ. 5,5 C.

დაუნჯება, ე [შენახვა]: ნუ დაიუნჯებთ (იუნჯებთ E) თქუენ საფასეთა თქუენთა, მ. 6,19.

გაქუს თქუენ ყოველი კეთილი დაუნჯებული, ლ. 12,19 C.

დაფარვა, 0—2: რამეთუ დაშფარე ესე ბრძენთაგან და მეცნიერთა, მ. 11, 25; ლ. 10,21; მაშინ იწყონ სიტყუად...

ბორკუთა: დაშფარენით ჩუენ, ლ. 23, 30; არაიენ სანთელი აღანთის და დაფარის იგი კურკრითა, მ. 8,16.

ო: ვერ დაფარა იგი, მრ. 7,24 C; იხილა დედაკაცმან მან, რ არა და, ლ. 8,47; აწ და თულთავან შენთა, ლ. 19, 42; იესუ და განვიდა ტაძრით, ი. 8,59.

ვერ კელ-ეწიფების ქალაქსა დაფარვად, მ. 5,14; მრ. 7,24; ძრვა იყო დიდ ზლუასა მას ზედა ვიდრე ნავისა დაფარვადმდე ლელვათავან, მ. 8,24.

არა არს დაფარულ, რომელ არა განცხადნეს, მ. 10,26 C; (სიტყუაჲ იგი) იყო და მათგან, ლ. 9,45; 18,34; ერთიოცა მათგანი არა არს და წინაშე ღმრთისა, ლ. 12,6; არა არს დაფარული, რომელი არა გამოჩნდეს, მ. 10,26; არა არს და, რომელი არა გამოცხადნეს, მრ. 4,22; ლ. 8,17; 12,2 C; არცა და რაჲ არს, რომელი არა გამოჩნდეს, მრ. 4,22 C; რომელი ხედაეს დაფარულსა, მ. 6,6 C; მსგავს არს სასუფეველი ცათაჲ საუნჯესა და ყანასა შინა, მ. 13, 44; რომელ არს და შინა, მ. 6,18 C; რომელი ხედაეს დაფარულად, მ. 6,6 D; თაყუანის-ვე მამასა შენსა და, მ. 6,6 C; არაიენ აღანთის სანთელი და და დაღვის, ლ. 11,33; რომელი და რას ვინ იქნნ, ი. 7,4 C; და არას ვიტყოდე, ი. 18,20 C; რომელი ჰხედაეს დაფარულთა, მ. 6,4, 6 E, 18; ვიტყოდი და, მ. 13, 35 C.

დაფენა, 0 — (3) 2: სიმრავლე იგი ერისაჲ დაჰფენდა სამოსელსა მათსა გზასა ზედა, და სხუანი მოჰკაფდეს რტოთა ხეთავან და დაჰფენდეს გზასა ზედა, მ. 21,8 C.

ი/უ—3: უმრავლესი იგი ერი დაუფენდა სამოსელსა მათსა გზასა ზედა, და სხუანი მოჰკაფდეს რტოებსა ხეთავან და დაუფენდეს გზასა ზედა, მ. 21,8;

მრავალნი სამოსელსა მათსა და გზასა ზედა, მრ. 11,8; სხუანი რტოთა მოჰკაფდეს ხეთავან და და გზასა ზედა, მრ. 11,8; და სამოსელსა მათსა გზასა ზედა, ლ. 19,36.

დაფლვა, 0 — (3) 2: დაფლვად — (ვე. D) ქანქარი იგი შენი ქუეყანასა, მ. 25,25; დაჰფლა (დაფლა D) ვეცხლი იგი უფლისა თვისისაჲ, მ. 25,18; წარიღეს გუამი მისი და დაჰფლეს იგი, მ. 14,12.

ე: მოკულა მდიდარიოცა იგი და დაეფლა, ლ. 16,22.

ე' არს ჩუეულეზაჲ ჰურიათაჲ დაფლვასა, ი. 19,40; მიბრძანე... დაფლვად მამისა ჩემისა, მ. 8,21; ლ. 9,59; აცადენ მკუდარნი და თვსთა მკუდართა, მ. 8, 22; ლ. 9,60.

დამასხა მავან ნელსაცხებელი ესე ჯორცთა ჩემთა, დასაფლავად ჩემდა ყო, მ. 26,12; უსწრო ნელსაცხებლითა ცხებად ჯორცთა ჩემთა და ჩემდა, მრ. 14,8; დღედ და ჩემდა დამიმარხოს ეგე, ი. 12,7.

დაფუძნებულ: დაფუძნებულ იყო იგი კლდესა ზედა, მ. 7,25; ლ. 6,48.

[6. კ. საფუძველ].

დაქოლვა, 0 — 2: ქეები აღიღეს, რა-მცა დაქოლეს იგი, ი. 10,31 C.

დაქუე [ქვევით]: გარდავარდი შენ ამიერ დაქუე, მ. 4,6 C.

დაღონებულ [მოღვწეული, მოსწორი]: იყო იგი დაღონებულ და ვერ ეძლო ზე აღხილვად ყოვლითორთა, ლ. 13,11.

დაღრმობა, 0 — 2: მოთხარა და დაღრმო, ლ. 6,48.

დაყენება [გაჩერება]: არაიენ ეძლო დაყენებად მისა, მრ. 5,4.

დაყოვნება, ი უობ. : მის თანა დაყოვნენ მას ღღესა, ი. 1,39 C; მუნ დაყოვნენთ, მ. 10,11 C.

უკრდა დაყოვნება იგი ზისი ტაძარ-
სა მას შინა, ლ. 1,21; დაყოვნებასა მას
მის სიძისასა მიერულა ყოველთა, მ.
25,5; დაკრებულ იყენეს დ. მას მისსა
ტაძარსა მას შინა, ლ. 1,21 C.

დაყოფა, 0—2 [(დროის) გატარება]:
უკუნანდსკენლთა მათ ერთი ხოლო ეამი
დაყევს, მ. 20,12; რომელსა დაყოფა
წილოვნებასა შინა ათორმეტი წელი, მ.
9,20; რომელსა ოც და ათორმეტი წელი
დ. უძღურებასა შინა, ი. 5,5; მრავალი
ეამი დ. მუნდღე, ი. 5,6 C; ვითარ
დაყოფნეს მისნი წელნი ათორმეტი, ლ.
2,42 C;

ი ვნ.: ვითარ ეამი მრავალი დაყოფა,
მრ. 6,35 C.

შევიდა დაყოფად მათ თანა, ლ.
24,29 C.

ეამი მრავალი დაყოფელ არს, მრ.
6,35 C.

[ნ. კ. პირის დაყოფა].

დაყრა, ი [გადყრა]: დაყარეთ მტუე-
რი ფერკთაგან თქუნთა, მ. 10,14 C;
მრ. 6,11 C.

დაყოფება [მყუდროება, სიჩუმე]: იქნა
დაყოფება დიდ, მ. 8,26; მრ. 4,39;
იყო დ. დიდ, ლ. 8,24 C; იყო დაყოფე-
ბაა დიდი, ლ. 8,24.

დაშავება [გამაყვება]: ვერ ძალ-გიც
ერთისა თმისა განსპეტაკებად გინა
დაშავებად, მ. 5,36.

დაშენება, დაშენება, ე [დაშენებ-
ბა, დასაზღვება, დ]: მივიდა და დაშენა
(—შენა C) ქუეყანასა, რომელსა პრქვან
ნაზარეთ, მ. 2,23; მოვიდა და დ. კათარ-
ნომს, მ. 4,13 C.

რომელი მთასა ზედა დაშენებულ არნ,
მ. 5,14; რომელსა ზედა დ. იყო ქალაქი
იგი მათი, ლ. 4,29.

დაშტობა, ი [დაზრჩობა]: დაშტოვებო-
დეს ზღუასა შინა, მრ. 5,13 C; დაშ-
ტონეს ზღუასა მას შინა, მრ. 5,13;

მიიშტობა ყოველმან კოლტმან კბოდესა
მას ზღუად და დ., ლ. 8,33.

დაშლომა, დაშლომა, 0—1 [დაზრჩენა]:
არა დაშლო შეილი, მ. 22, 25; ლ.
20,31 C; წარსლესა მას მითსა დ.
იესუ ყრმად იერუსალმს, ლ. 2,43;
რომელ დ. მკამელთა მათგან, ი. 6,13 C;
არა დაშლეს [კავშ.] აქა ქვაჲ ქვასა ზედა, მ.
24,2 C; მრ. 13,2 C; შეილი არა დ., მრ.
12,19 C; არა დაშოეს აქა ქვაჲ ქვასა
ზედა, მ. 24,2; მრ. 13,2; ლ. 19,44;
21,6; ერთი იგი წარიტაცოს და ერთი
იგი დ., ლ. 17,35; რომელი დ. ცხორე-
ბასა მას საუკუნესა, ი. 6,27 C; ბნელსა
შინა არა დ., ი. 12,46 C.

0—2: დაგშდების [დაგზრჩებათ] თქუენ
სახლი თქუენი ოკერი, მ. 23,38 C.

ი/უ—2: არა დაშლო შეილი, მრ. 12,
20,21,22; ლ. 20,31; რომელ-იგი დ.
მათ ნამუსრევი, ლ. 9, 17; რომელ-იგი
დ. მათ, ი. 6,13; უკუეთუ ვინმე მოკუ-
დეს და არა დაუშოეს [კავშ.] შეილი,
მ. 22,24; მრ. 12,19.

ჭ უგუნურნო და დაშლომილნო სა-
რწმუნობებასა ყოველთა, ლ. 24,25 C.

დაშრობა, ა—2 [კარგა]: ნუ დააშ-
რობ მოძღუარსა, ლ. 8,49; რაჲსათჳს
დააშრობთ დედაკაცსა მგას, მ. 26,10
C; ნუ დ. (მგას), მრ. 14,6 C.

დაშრება, 0—2 [ჩაქრობა]: პატრუკი
მზნდენვარს არა დაშრითოს, მ. 12,20.

ენ.: სადა-იგი... ცეცხლი არა დაშრე-
ბის, მრ. 9,48; სანთელნი ჩუენნი დაშრე-
ბიან, მ. 25,8; პატრუკი აღნთებულ
არა დაშრეტეს, მ. 12,20 C.

ი/უ—2: სანთელნი ჩუენნი დაგშრე-
ბიან, მ. 25,8 C.

ცეცხლსა მას დაუშრეტელსა. მრ.
9,43 C.

დაშტნობა [სისხლის დენა (ქაღისა),
თვიური]: დედაკაცი ვინმე იყო დაშტნო-
ბასა ზედა ათორმეტი წელ, მრ. 5,25 C.

დაშურობა, 0—1 [მრთბა, მრომბი გა-
წგვა]: დამე ყოველ დაფშუერით და არა-
რაჲ მოვილეთ, ლ. 5,5; რომელსა თქუენ
არა დაშუერათ, ი. 4,38; სხუანი დაშუ-
არა, ი. 4,38 C.

[6. კიდეღ შურომა, ნაშრომ, შრომილ,
დამაშურალ].

დაჩჩუ, 0—1 [დარმილება, დარეილება]:
რაეიმს რტონი მისნი დაჩჩუან (დაჩ-
ჩიან C), მ. 24,32; მრ. 13,28.

დაცადება, ა—(2)1 [დაფნრომა, გაჩე-
რება]: ესე ვინათებან შემოვიდა, არა
დააცადებხ [არ ცხრება] ამბორის-ყოფი-
თა ფერტა ჩემთაძთა, ლ. 7,45 C.

დაცემა, 0—(3)2: დაფსცემ (დაფს-
ცემ E) მწყემსსა,¹ და განიბნინენ ცხოვარ-
ნი, მ. 26,31; დაჰსცა (დასცა E) იგი
სულმან მან არაწმიდამან, მრ. 1,26; დ.
(დასცა E) იგი შორის მათსა ეშმაქმან
მან, ლ. 4,35; დაფსცე (დასცე E) მწყემ-
სი, და განიბნინენ ცხოვარნი¹, მრ. 14,
27; დაფსცე მწყემსი, და განიბნინენ
ცხოვარნი, მ. 26,31 C.

ე: არა დაეცა იგი, მ. 7,25; დ.
(სახლი იგი), მ. 7,27; დ. იგი ქუეყა-
ნასა, მრ. 9,20; შიში დ. მას ზედა,
ლ. 1,12; დ. შიში დიდი ყოველთა
მათ ზედა, ლ. 1,65 C; 7,16; შიში
დ. მათ ზედა, ლ. 5,26; რომელსა ეპუე-
თა მდინარს, და შეესულად დ., ლ. 6,
49; ათრეამეტთა ზედა სილოამს გოდო-
ლი დ., ლ. 13,4; უტნიქეს გარე და
დაეცნებ ქუეყანასა, ი. 18,6; მაშინ იწყონ
მთათა: დამეცენით ჩუენ, ლ. 22,30; სახ-
ლი სახლსა ზედა დაეცის, ლ. 11,17;
რომელი დაეცეს ლოდსა მას, შეიმუს-
როს; და რომელსა ზედა დ., განაქრიოს
იგი, მ. 21,44; ლ. 20,18; სადაცა დ.
ძმორი, მ. 24,28 C; აწ მთაჲარი ამის
სმოფლისაჲ დ., ი. 12,31 C; შეილნი შენ-

ნი შორის შენსა დაეცნენ, ლ. 19,44;
დ. პირითი მახლისაჲთა, ლ. 21,24.

იყო დაცემა იგი მისი დიდ ფრიად,
მ. 7, 27; და იყო დ. სახლისაჲ მის დიდ,
ლ. 6,49; ესე დგას დაცემაჲ და აღდგი-
ნებაჲდ შრაველთა, ლ. 2,34.

მონაჲ ჩემი დაცემულ არს, მ. 8,6.

დაცვა, 0: რომელნი მომცენ მე, და-
ვიცვენ, ი. 17,12; მე დ. იგინი, ი. 17,
12 C (2-ჯერ); დაიცვენ ესენი სახელითა
შენითა, ი. 17,11; დაიცვენით თაენი
თქუენნი ყოველისაგან ანგაპრებისა, ლ.
12,15.

ანგელოზთა მისთა უბრძანებთა შენ-
თს დაცვაჲ შენი, ლ. 4,10 E; ანგელოზ-
თა მისთა უბრძანებთა შენთს დაცვაჲ
შენდა, ლ. 4,10 CD.

დაცუეთა 5. წინადაცუეთა.

დაცვნა, დაცვენება, 0—1: ნუუკუე
დაცვენ გზასა ზედა, მ. 15,32.

იყენეს იგინი... დაცვენებულ, მ. 9,36.
დაცხობა, 0—2: ვა მზო აღმოჰქდა,
და დაჰსცხა (დასცხა E), მრ. 4,6; მზო რაჲ
აღმოჰქდა, დასცხა, მ. 13,6; აღმობრ-
წყინებასა მზისასა დ. მას, მრ. 4,6 C.

დაცხობა, 0—(2)1 [დაწყნარება, დ. გა-
ჩერება, დ. მეწყვერა რისამე]: არა და-
მცხებების (დასც. E) ამბორის-ყოფითა
ფერტა ჩემთაძთა, ლ. 7,45; დასცხრა
ქარი იგი, მ. 14,32; დაჰსცხრა (დასც-
ხრა E) ქარი იგი, მრ. 4,39; 6,51; ვა
დ. (დასცხრა C) სიტყუად, ლ. 5,4; შეპ-
რისხნა ქარსა მას და ლელვათა წყილთა-
სა, და დ. (დასცხრა E), ლ. 8,24; მეყ-
სეულად დ. (დასცხრა E) წყაროდ იგი
სისხლისაჲ მის, ლ. 8,44; ვა დ. (დას-
ცხრა E) ლოცვისაგან, ლ. 11,1; შეპრისხ-
ნა ქარსა მას და ლელვისა წყალთასა,
და დასცხრებ, ლ. 8,24 C.

ი/უ: დაუცხრა ქარი იგი, მ. 14,32 C.

დაძინება, 0 უბო: ლაზარე, მეგობარ-
მან ჩემმან, დაძინა, ი. 11,11; უკუეთუ

¹ მდრ. M, N ხელნაწერების წაყითხვა:
დავცა მწყემსსა, (I) და განიბნინენ ცხოვარნი.

და., ცხოვრდეს, ი. 11,12; დაძინებ კაცთა, 13,25; დაყოვნებასა მას მის სიძისასა მიერულა ყოველთა და დ., მ. 25,5; დაძინეთ ამიერიითგან და განისუენეთ, მ. 26,45; მრ. 14,41; კაცმან რამ დასთვის თესლი ქუეყანასა და დაძინებს, მრ. 4,27.

დაძოვება, ა—2 [მომწყემხვა]: დაძოვენ კრავნი ჩემნი, ი. 21,15.

დაძუელება, დ: რომელი არა დაძუელდეს, ლ. 12,33.

დაწება, ა—3: დააწო პური (შესასუმელი C) და მისცა იუდას სიმონისსა, ისკარიოტელსა, ი. 13,26; იგი არს, რომელსა მე დავაწო შესასუმელი და მივსცე, ი. 13,26 C; რა დააწოს მწუერვალთათვის მისისაჲ წყალსა, ლ. 16,24.

ი/უ: რომელსა მე დაწო [ი ბ.] პური და მივსცე, ი. 13,26.

დაწერა, 0—2: ნუ დაწერ მეუფედ ჰურიათა, ი. 19,21; რომელი დავწერე, დავწერე, ი. 19,22; გულ-ფიტებლობისა თქუენისათჳს დაწერა მოსე მცნებაჲ ეგე, მრ. 10,5; ზედა დ. ბრალად მისა ესე: მეუფე ჰურიათაჲ, მრ. 15,26 C; დ. და თქუა, ლ. 1,63; რომელი დ. მოსე შჯულსა და წინაწარმეტყუელთა, ვპოვეთ, ი. 1,45; მან ჩემოჲს დ., ი. 5,46; დ. ფიცარი პილატე, ი. 19,19; რომელმან დ. ესე, ი. 21,24; დაჯედ აღრე და დაწერე ერგასისი, ლ. 16,6; მიიღე ჴელით წერილი შენი და დ. ოთხმოცი, ლ. 16,7.

ი/უ: მოსე ესრეთ დამიწერა ჩუენ, მრ. 12,19; ლ. 20,28; მოსე დავწერა ჩუენ, მრ. 12,19 C.

ი ენ.: რომელნი თუმცა დაიწერებოდეს თითოეულად, ი. 21,25; სახელები თქუენი დაიწერა ცათა შინა, ლ. 10,20; რაედნი დ., რა გრწმენეს, ი. 20,31 C. მოსე ბრძანა წიგნი განსატყუებელი დაწერად და განტყუებად, მრ. 10,4 C.

დაძსდევს თავსა მისსა ზედა ბრალად მისა დაწერილი, მ. 27,37; დ. ბრალისა მისისაჲ იყო ესრეთ დ., მრ. 15,26; დ. იგი წიგნები, ი. 21,25 C; იყო დაწერილიცა, ლ. 23,38; აღესრულენ დაწერილნი წინაწარმეტყუელთანი ძესა ზედა კაცისასა, ლ. 18,31; უკუეთუ მისთაჲ მათ დაწერილთაჲ არა გრწამს, ი. 5,47 C.

დაწუვა, 0—2: ქალაქი მათი დაწუვა ცეცხლითა, მ. 22,7; შეკრიბიან ღუარძლი და ცეცხლითა დაწვან, მ. 13,40; ბბშ იგი დაწუვაჲ ცეცხლითა მით უშრეტითა, მ. 3,12; ლ. 3,17.

ი ენ.: (ღუარძლი იგი) შეკარო ძნეულად, რა დაიწუვებ, მ. 13,30; (ნახლევი) ცეცხლსა დაახან და დ., ი. 15,6; ცეცხლთა დაახან იგი (ვაზი), და დაიწუვას, ი. 15,6 C.

დაკარო იგი (ღუარძლი) ძნეულად დახაწუვებად, მ. 13,30 C.

[ნ. კ. მრგულიად დასაწუველ].

დაწურვა, 0—2: რომელნი დაწურავთ კურნაქსა და აქლემსა შთანსთქამთ, მ. 23,24.

დაწუხება, ნ [მეწუხება, დ]: დაწუხნა მეფე იგი, მრ. 6,26 C; იგი დ. სიტყუისა მას ზედა, მრ. 10,22 C; დ. პეტრე, ი. 21,17 C; (იგინი) დაწუხნეს ფრიად, მ. 26,22 C.

დაწუხვა, 0—2 [დახუჭვა]: თუალნი მათნი დაწუხნეს, მ. 13,15 E.

ი: ... დაიწუხნეს, მ. 13,15 D.

დაწულვა, 0—2 [დაჭრა]: ავაზაკნი დაწუხნეს, განძარცუეს იგი, დაწულეს და წარვიდეს, ლ. 10,30.

დაწუნარებულ: აღიხილნა დაწუნარებულად, მრ. 8,25 C.

დახუეულ [შეხვეული]: პირი მისი დახუეულ იყო სურაითა, ი. 11,44 C. დაჯუ ნ. დაჯუა.

დაჯდობა, 0—(2) 1 [ჩახვლა (მნათობისა)]: რაემს დაჯდა მზე, მრ. 1,32 C.

დავსვა 6. დავშვა.

დავსნა, 0—(3) 2 [დაარღვევა; გაუქმება]: რომელი დავსნოდ ტაძარსა მას, მ. 27, 40; არა ხოლო შაბათსა დავსნოდა, ი. 5,18; დავსენით ტაძარი ესე, ი. 2,19; უკეთუ ვინმე დავსნებ (დასნეს D) [კავშ.] ერთი მცნებათა ამათგანი უმციურესთაჲ, მ. 5,19.

დ: რა შუელი იგი მოსესი ნუმცა დავსნდების, ი. 7,23 C.

არა ხოლო შეფთთა დავსნისათჳს (ეძიებდეს მას მოკლვად), ი. 5,18 C; ნუ ჰგონებთ, ვდ მოვედ დავსნად შუელისა გინა წინაწარმეტყუელთა, მ. 5, 17; არა მოვედ დ., ად აღსრულებად, მ. 5,17; ვერ ეტლ-ეწიფების დ. წერილი, ი. 10,35; ვერ ეგების დ. წერილისა მის, ი. 10,35 C.

დავსნილ [დავარდნილი, კუბი, ხა-ბჯარი]: ყრმაჲ ჩემი ძეს სახლსა შინა ჩემსა დავსნილი, მ. 8,6 C; მოართუეს მას დ. ერთი, რომელ იღვა ცხედარსა ზედა, მ. 9,2 C; ჰრქუა დავსნილსა მას, მ. 9,2 C, 6 C.

დავშვა, დავსვა, 0—(3) 2 [დაშვაჲ, დახურვა]: დავსვათ სასუფეველსა ცათასა, მ. 23,14 C; დავსვაჲ კარი შენი, მ. 6,6; დავსვათ სასუფეველი წინაშე კაცთა, მ. 23,14; აღდგეს სახლისა უფალი და დავსახ კარი, ლ. 13,25.

ე: დავშვა კარი, მ. 25,10; ოდეს-იგი დავშვნებ ცანი სამ წელ და ექუს თთუჲ, ლ. 4,25.

კარი დავშულ არს, ლ. 11,7; კარნი დ. იყინეს, ი. 20,19; შევიდა იესუ კართა დავშულთა, ი. 20,26.

დაჯღომა, 0—1: ნუ დაჯხედები (—სჯ. C, —სჯ. E) პირველსა საინაჲგსა, ლ. 14,8; დაჯდა იგი მუნ, მ. 5,1; დ. იგი ზღს კიდესა, მ. 13,1; აღვიდა მთასა და დ. მუნ, მ. 15,29; დ. იესუ მას ზედა, მ. 21,7; ლ. 19,35; დ. თავადი მთა-

სა მას ზეთის ხილთასა, მ. 24,3 E; დ. მსახურთა თანა ხილვად აღსასრულისა, მ. 26,58; დ. პილატე საყდართა ზედა, მ. 27,19; დ. მას ზედა, მ. 28,2; მრ. 11,7; ი. 12,14; დ. იგი ნაესა მას ზღუასა შინა, მრ. 4,1; დ. და მოუწოდა მოწაფეთა მათ, მრ. 9,35; დ. იგი მსახურთა თანა, მრ. 14,54; დ. მარჯუენით ღმრთისა, მრ. 16,19; შეყო წიგნი, მისცა მსახურსა და დ., ლ. 4,20; დ. და ასწავებდა ერსა მას, ლ. 5,3; შევიდა სახლსა მის ფარისეველისსა და დ., ლ. 7,36; შევიდა და დ., ლ. 11,37; ოდეს იყო ეამი, დ., ლ. 22,14; დ. პეტრეცა შორის მათსა, ლ. 22,55; იესუ... დ. წყაროსა მას ზედა, ი. 4,6; მუნ დ. მოწაფეთა მისთა თანა, ი. 6,3; დ. იგი საყდართა ზედა, ი. 19,13; დაჯუედ მარჯუენით ჩემსა, მ. 22,44; მრ. 12,36; ლ. 20,42; მივედ და დ. უკუანაქსენელსა აღდილსა, ლ. 14,10; დ. აღრე და დაწერე ერგასისი, ლ. 16,6; დ. და დაწერე ოთხმოცი, ლ. 16,7 C; წარმოვედ და დ., ლ. 17,7; რაჲმსა დაჯდეს [კავშ.] ძმ კაცსაჲ საყდართა დიდებისა თუხისათა, მ. 19,28; მაშინ დ. ყდართო დიდებისა თუხისათა, მ. 25,31; არა პირველად დ. და აღირაცხოს, ლ. 14,28, 31; არა-მე პირველად დაჯდესა და აღირაცხოს, ლ. 14,28 C.

დაჯღომაჲ მარჯუენით ჩემსა და მარცხენით არა ჩემი არს მიცემად, მ. 20, 23; მრ. 10,40; ვილრე შესლვადმდე მისა და დაჯღომაჲ ნაესა შინა, მ. 13,2.

რომელსა კაცი არღა დაჯღომილ არს, მრ. 11,2; რომელსა კაცი არავინ დ. არს, ლ. 19,30.

დგ 5. დგმა, დგომა, მედგარ, სადგურ. დგამ 5. შოდგამ.

დგინება 5. აღდგინება, აღნადგინებ, განდგინება, გულს-მოდგინე, დადგინება:

მოდგინება, სასყიდლით დადგინებულ, შედგინება, წარდგინება.

1. დგმა: ეღა ეკლისა გვრგვნი, ი. 19,5; რომელსა ლაგვინთა წყალი ზე ეღას მვართა, მრ. 14,13; რომელსა ლაგვნი წყლითა ზე ე., ლ. 22,10.

2. დგმა, ა—2 [ქონება, 'ყოლა]: ყურ გადგან და არა გესმის, მრ. 8,18 C.

ი/უ, სტატ.: სხუანიცა ცხოვარი შიდგან, ი. 10,16; რომელსა ჯელი განქმელ ეღა, მ. 12,10; მრ. 3,1,3; ლ. 6, 8; რომელსა ჯელი მისი მარჯუენს განქმელ ე., ლ. 6,6; ლელვ ვისმე ე. ნერგი სავენაქესა თვსსა, ლ. 13,6; რომელსა ეღას ცხოვარი ერთი, მ. 12,11; კაცსა თუ ვისმე ე. ასი ცხოვარი, მ. 18, 12; ვის თქუენგანსა კაცსა ე. ასი ცხოვარი, ლ. 15,4.

უმჯობე არს შენდა შესლევად ცხოვრებასა მკელობელისაჲ ანუ უჯელომსაჲ, ვიდრე არა ორთა ჯელთა ანუ ორთა ფერქთა დგმასა და შთაერდომად ცეცხლსა საუკუნესა, მ. 18,8 C; ვიდრელა არა ორთა ჯელთა დ., მრ. 9,43 C; ვიდრელა არა ორთა ფერქთა დ., მრ. 9,45 C.

[ნ. კ. გულს-დგმა, დადგმა, დგმულ, ინაქის-დგმა, მოდგმა, მუქლ-დადგმით, სადგმელ, შედგმა, წარმოდგმა].

დგმულ [დაკერებულ]: გამოილიძის დგმულმან მან სამოსლისა მისგან, მ. 9,16 C.

დგობა, 0 — 1: რ'ი ვღა წინაშე ღმრთისა, ლ. 1,19 C; ამა ეგერა ვ. მკვეალი უფლისაჲ, ლ. 1,38 C; ესე დგაჲ დაცემად და აღდგინებად მრავალთა, ლ. 2,34; შორის თქუენსა დ., ი. 1,26; რომელი დ. და ესმის მისი, ი. 3,29; რომელი გარემო დ., ი. 11,42 C; რადსათჳს სღგათ თქუენ აქა დღე ყოველ უქმად, მ. 20,6; დედაჲ შენი და ძმანი შენნი დგანან გარეშე, მ. 12,47; მრ.

3,32; ლ. 8,20; რომელი დგან და ისმენ მისსა, ი. 3,29 C; ყოველი იგი ერი ზღვს კიდესა მას დგა, მ. 13,2; იესუ დ. წინაშე მთაერისა მის. მ. 27,11; ყოველი იგი ერი დ. ზღვს კიდესა ქუეყანასა, მრ. 4,1; რომელი წინაშე დ. მისა, მრ. 15, 39; დ. ერი იგი, ლ. 1,21; 23,35; იგი დ. დაღუმებული, ლ. 1,22 C; თავადი დ. კიდესა თანა ტბისა მის გენესარეთისასა, ლ. 5,1; მეზუერს იგი შორს დ., ლ. 18,13; ხვალისა დღე დ. კულად თოვანე და მოწაფეთა მისთაგანნი ორნი, ი. 1,35; რომელ დ. წიალ ზღუასა მას, ი. 6,22; დ. იესუ, ი. 7,37 C; ერი იგი, რომელი დ. და ესმა, იტყოდეს, ი. 12,29; დ. იუდაცა... მათ თანა, ი. 18,5; პეტრე დ. კართა თანა გარეშე, ი. 18,16; დ. მათ თანა პეტრეცა და ჰიკუსოდა, ი. 18,18 C; სიმონ-პეტრე დ. და ტფეზობოდა, ი. 18,25; მოწოდეს... დ. მახლობელად, ი. 19,26 C; ჭურჭერი დ. მუნ ძმრითა საესს, ი. 19,29; მარიამ დ. გარეშე საულაესა მას თანა, ი. 20,11; დ. იესუ ზღვს კიდესა მას; ი. 21,4 C; რასა აქა სდევით დღე ყოელ ცულად, მ. 20,6 C; დედაჲ მისი და ძმანი მისნი დგეს [წჳგ.] გარე, მ. 12,46; რომელნი მუნ დ., მ. 26,61 C, 73 C; (ძმანი მისნი და დედაჲ მისი) გარეშე დ., მრ. 3,31; დ. და ეტყოდეს იესუს, მრ. 9,4 C; რომელ დ. მუნ, მრ. 14,69 C; რომელი იგი გარემოჲს დ. მისა, მრ. 14,70 C; დ. მღღელთ მოძღუარნი იგი და მწიგნობარნი, ლ. 23,10; დ. ყოველნი მეცნიერნი მისნი შორით, ლ. 23,49; მუნ დ. ტაკუენი მარმარილომანნი, ი. 2,6 C; დ. რაჲ ტაძარსა შინა, ი. 11,56; დ. მონანი იგი და მსახურნი მღღელთ მოძღუართანი, ი. 18,18; დ. ჯუარსა მას თანა დედაჲ მისი და დაჲ დედისა მისისაჲ, ი. 19,25; ქრისტე უკუნისადმდე

ღებე [ავგმ.], ი. 12,34 C; რა ღ. ეგე იემდა მოსლვადმდე, ი. 21,22 C; თუ მინდეს, ედ თუ ღ. ჩემდა მოსლვადმდე, ი. 21,23 C; რაემს ჰსდგეთ (სდგეთ E) ლოცვასა შინა, მრ. 11,25; ვარემუ მ. (სდგეთ E), ლ. 13,25.

ენ.: წყევსინი... კელთა ღგებოდეს და ჯუმლიოდეს, ლ. 2,8.

უყუარან შესაკრებელთა შორის და უბანთა ზედა ღგომამა და ლოცვაჲ, მ. 6,5.

მღგომარეობა (—ე D) აღდილსა წმიდასა, მ. 24,15; მ. (—ე CD), სადა-იგი არა ჯერ-არს, მრ. 13,14; ერუნა მას ანგელოზი უფლისაჲ, მ. (—ე CD) მარჯუენით საკურთხეველის მის საკუმეველისა, ლ. 1,11; (მარიამ) იხილა იესუ მ. (—ე D), ი. 20,14; ერთმან ვინმე მის თანა მღგომარეობან ამოიკიდა მახჯლი, მრ. 14,47 C; ერთმან მსახურთაგანმან მუნ მ. ჰსცა ლაწულა იესუს, ი. 18,22C; იხილნა სხუანი მღგომარენი უბანთა ზედა უქმად, მ. 20,3; პოენა სხუანი მ., მ. 20,6; მოუტეოს ვინ მ. იგი პეტრეს, მ. 26,73; არიან ვინმე მ. აქა, მრ. 9,1 C; მუნ მ.

ვინმე ეტყოდეს მათ, მრ. 11,5; იხილნა ორნი ნაენი, მ. კიდესა მის ტბისასა, ლ. 5,2; (იხილნეს) ორნი კაცნი მის თანა მ., ლ. 9,32; იყენეს მუნ სარწულნი ქვისანი, მ. ექუსნი, ი. 2,6; ჰრქუეს მას მუნ მღგომარეთა მათ, ი. 18,25; ჰრქუა მუნ მ. მათ, მ. 26,71; რომელთამე მუნ მ. ესმა ესე, მ. 27, 47; მრ. 15,35; არიან ვინმე აქა მღგომარეთაგანი, მ. 16,28; მრ. 9,1; ლ. 9,27.

[6. კ. აღდგომა, განდგომა, გირდადგომა, გარე-მოდგომილ, დადგომა, თანადგომა, მედგარ, მიდგარ, მოდგომა უკუნდგომა, შედგომა, შემდგომად, შემოდგომა, წარდგომა, წინა-აღდგომა, წინააღმდგომ, წინაშე მდგომარე, წინაშე მდგომელ].

ღგრომა, 0—1 [გაჩერება, დაჩენა]: შევილა ღგრომაჲ მათ თანა, ლ. 24, 29 E.

[6. კ. დადგრომა].

1. ღება, 0—2: მათ ჰხდევს (სდ. E) (ბაღმ იგი), 21,6; ჰხდევით (სდევით E)

ბაღმ თქუენი ნადირობად, ლ. 5,4; ჰ. (სდევით E) ბაღმ ეგე მარჯუენით კერძო, ი. 21,6; სდევით-ლა მარჯულ კერძო ნაენისა მაგის სათრომელი ეგე, ი. 21,6 C; (ბაღმ,) რომელი სდვიან ზღუასა, მ. 13,47.

ი ენ.: რომელ იღვა ცხედარსა ზედა, მ. 9,2 C; სადა ი. უფალი, მ. 28,6 C;

სიღედრი სიმონისი ი. სიციხითა, მრ. 1, 30 C; რომელსა ზედა ი. განრლუეული იგი, მრ. 2,4; სადა-იგი ი. ყრმად იგი მკუდარი, მრ. 5,40; რომელსა ზედა ი., ლ. 5,25; დავრდომილი ი. ბქეთთა თანა მისთა დამლიერებული, ლ. 16,20 C; რომლისა ძმ თუნი ი. სნეული კაფერნაომს, ი. 4,4ბ C; იგი ევა იხილა იესუ, რ დავრდომილი ი., ი. 5,6 C; ლოდი ერთი... ი. მას ზედა, ი. 11,38 C; არა სხუათა მათ მქუართა თანა ი., ი. 20,7 C; სადა-იგი ი. გუამი უფლისა იესუდისი, ი. 20,11; ნაქუერცხალი ი., ი. 21,9 C.

ე: უნებლად ეღებოდა მას განტევებად დღესასწოლსა მას ერთი პყრობილი, ლ. 23,17; უკუეთუმეა ლოდი ფქვილისაჲ ზედა ე. ქედსა, ლ. 17, 2; იყო ქუაბი და ლოდი ზედა ე. მას, ი. 11,38.

2. ღება, სტატ. [ქონება]: განყიდა ყრ, რაჲცა ეღვა [რაც ჰქონდა], მ. 13,46 C; ბრძანა ვანსყოდა... შევილთა და ყრ, რაჲცა ე. მას, მ. 18,25C; არა ე. მას სიზრქმ, მრ. 4,5 C; ამან... ყოველივე, რაჲცა ე., შეწირა, მრ. 12,44 C; არა თუ გლახაკთაჲ რაჲმე ზრუნვაჲ ე. მას, ი. 12,6.

ესე იხილა იესუ მღგომარე, ი. 5,6; რომელი იყო თავსა მისსა არა ტილოთა თანა მ., ი., 20,7; მორათუეს მას განრლუეული ცხედარსა ზედა მღგომარე (—ე D), მ. 9,2; იხილეს ნაქუერცხალი მ. (—ე D), ი. 21,9; იხილნა ტილონი იგი ხ მღგომარენი, ლ. 24,12; იხილნა ტილონი იგი მ., ი. 20,5,6.

[6. კ. განღება, გულს-ღება, დაღება, დასაღებელ, ზედა-ღება, თავს-ღება, თანა-ღება, მიმოდღება, მიმოდება,

მოღება, სახელის-ღება, უღებ-ყოფა, შთა-ღება, შჯულის მღებელ, ძალ-ღება].

1. დედა [დედა, мати]: თხოვილ იყო ღაა მისი იოსებისა, მ. 1,18; წარიყვანე ყრმაჲ ეგე და დ. მიგისი, მ. 2, 13,20; წარიყვანა ყრმაჲ იგი და დ. მისი, მ. 2,14,21; რომელსა უყუარდეს მამაჲ თუხი ანუ დ. თუხი ჩემსა უფროჲს, მ. 10,37; დ. მისი და ძმანი მისნი ღგეს გარე, მ. 12,46; დ. შენი და ძმანი შენნი ღგინან გარეშე, მ. 12,47; მრ. 3,32; ლ. 8,20; ვინ არს დ. ჩემი, მ. 12,48, მრ. 3,33; აჰა დ. ჩემი და ძმანი ჩემნი, მ. 12, 49; მრ. 3,34; იგი არს ძმაჲ ჩემი და დ. ჩემი და დაჲ ჩემი, მ. 12,50; მრ. 3,35; დაუტრევის კაცმან მამაჲ თუხი და დ. თუხი, მ. 19,25; მრ. 10,7; რომელმან დაუტრევის... მამაჲ ანუ დ., მ. 19,29; მრ. 10,29; რომელთა თანა (რომელ C) იყო... იოსების დ. და დ. ძეთა მათ ზებედესთაჲ, მ. 27,56; მოვიდეს ძმანი მისნი და დ. მისი, მრ. 3,31; ლ. 8,19; თავადმან... მიიყვანა მამაჲ მის ყრმისაჲ და დ., მრ. 5,40; უკუეთუ არა მიიღოს... დ. და მამაჲ, მრ. 10,30; რომელთა თანა (რომელ C) იყო... იოსტროსის დ. მრ. 15,40; რა მოვიდეს დ. უფლისა ჩემისაჲ ჩემდა, ლ. 1,43; იყენეს მამაჲ, ი და დ. დაკვრებულ, ლ. 2,33; აღმოვიდიან მამაჲ და დ. მისი წლიით-წლად იერუსალმად, ლ. 2,41; დ. ჩემი და ძმანი ჩემნი ესენი არიან, ლ. 8,21; არაივის უტყვა შესლვად... გარნა პეტრე და იაკობ და იოვანე და მ მის ყრმისაჲ, ლ. 8,51; განევთას... დ. ასულისაგან და ასული დედისაგან ; ლ. 12,53; (რომელმან) არა მოიძულოს მამაჲ თუხი და დ. თუხი, ლ. 14,26; რომელმან დაუტრევა სახლი გინა მამაჲ გინა დ., ლ. 18,29; მუნ იყო დ. იესუსისი, ი. 2,1; (შთავიღა) იგი და დ. მისი და

ძმანი მისნი, ი. 2,12; რომლისაჲ ვიციო დ. და მამაჲ, ი. 6,42 C; ღგეს ჯუარსა მას თანა დ. მისი და დ. დედისა მისისაჲ, ი. 19,25; იესუ ეა იხილა დ. (+იგი C) თუხი, ი. 19,26; აჰა დ. შენი, ი. 19,27; მოუქდა იესუს დ. იგი (-C) ძეთა ზებედესთაჲ, მ. 20,20.

მიუგო დედაჲ მან მისმან და ჰრქუა, ლ. 1,60; არა უწყოდეს მამამან და დ. მისმან, ლ. 2,43; ჰრქუა მას დ. მისმან, ლ. 2,48; ჰრქუა იესუს დ. მისმან, ი. 2,3; ჰრქუა დ. მისმან მსახურთა მათ, ი. 2,5.

დედაჲსა მისსა ჰრქუან მარიამ, მ. 13, 55; ქალმან შეართლა დ. თუსსა, მ. 14, 11; პატივეტ (თავ-უყავ C) მამასა შენსა და დ. შენსა, მ. 15,4; 19,19; მრ. 7, 10; 10,19; ლ. 18,20; რომელმან ჰრქუეს მამასა თუსსა გინა დ. თუსსა ნიჭი, მ. 15,5; (რომელმან) არა პატივეტს (თავ-ჰუყოს C) მამასა თუსსა და დ. თუსსა, მ. 15,6; ჰკითხა დ. თუსსა, მრ. 6,24; ქალმან მან მიართუა (მისცა C) დ. თუსსა, მრ. 6,28; უკუეთუ ჰრქუეს კაცმან მამასა და დ. კურბან, მრ. 7,11; არას უტევებთ მამისა და დ. ყოფად, მრ. 7,12; ჰრქუა მარიამს, დ. მისსა, ლ. 2,34; დ. მისსა დაესხნეს (დაემარხნეს C) ყოველნი ესე სიტყუანი გულსა თუსსა, ლ. 2,51; მიჰსცა იგი დ. თუსსა, ლ. 7,15; იესუ... ჰრქუა დ., ი. 19,26.

რომელნი დედის მუცლითგან იშვნეს ეგრეთ, მ. 19,12 C; სულითა წმიდითა აღივსოს მიერეჲ დ. მუცლით მისითგან, ლ. 1,15; ღგეს ჯუარსა მას თანა იესუსსა დედაჲ მისი და დ. დაჲ მისი, ი. 19,25 C; იხილეს ყრმაჲ იგი მარიამის თანა, დედაჲსა თუსისა, მ. 2,11; რომელნი მუცლითგან დ. თუსისაჲთ საკურისნი იშვნეს, მ. 19,12; რომელი ძვრს იტყოდის მამისითუჲს ანუ დ., მრ. 7,10 C; არღარა უფლით მას არარაჲს ყოფად მამისა გინა დ., მრ. 7,12 C; სულითა

წმიდითა სავე იყოს მიერვე მუცლით
 დ. თვისიანთ, ლ. 1,15 C; მოაქუნდა...
 ძმ მხოლოდ-შობილი დ. თვისიან, ლ.
 7,12; და დ. მისისაჲ, ი. 19,25; მოვედ
 განყოფად... ასული დედისაგან, მ. 10,
 35; იგი... ბიერებულ იყო დ. თვისიან, მ.
 14,8; განეფას... დედა ასულისაგან და
 ასული და, ლ. 12,53; რომელმან ბორო-
 ტი თქუას მამისათჳს და დედისათჳს, მ.
 15,4; მრ. 7,10; რომელი ძქრსა იტყოდის
 მამისათჳს ანუ და, მ. 15,4 C; ვიღრე
 ყოფადმდე მისა მუცელსა დედისაჲს,
 ლ. 2,21.

2. დედა [დედაკაცი, ქალი, жещина]:
 იყენეს ხუთ ათას, თუნიერ ყრომებისა და
 დედებისა, მ. 14,21; იყენეს ოთხ ათას
 მამანი ხოლო, თუნიერ ყრმებისა და და,
 მ. 15,38; მრავალნი დედანი... მოსრულ
 იყენეს იერუსალმად, მრ. 15,41 C; დ. ვინ-
 მე, რომელნი განკურნებულ იყენეს სულ-
 თაგან უეტურთა და უძღურებათა, ლ.
 8,2; დ. (+იგი C)... ჰხედვიდეს ამას, ლ.
 23,49; (მოვიდეს) სხუანიცა დ. მათ თა-
 ნა, ლ. 24,1 C; მისდევდეს მას დ. იგი,
 ლ. 23,55 C; იყენეს მუნ დედანიცა
 მრავალნი, მ. 27,55; იყენეს ვინმე და,
 მრ. 15,40; შეუდგეს მას და, ლ. 23,55;
 ვა დედათა მათ თქუეს, ლ. 24,24;
 დედათაცა ვიეთმე ჩუენგანთა დამაკრევეს
 ჩუენ, ლ. 24,22; მიუგო ანგელოზმან მან
 და ჰრქუა დედათა მათ, მ. 28,5; კურ-
 თხეულ ხარ შენ დედათა შორის, ლ.
 1, 28,42; სიმრავლე ერისაჲ მის და
 დედებისაჲ, ლ. 23,27 C; არა აღდგო-
 მილ არს ნაშობთაგანი დედათაჲ უფ-
 რომს იოვანე ნათლის-მცემელისა, მ. 11,
 11; შეუდგა მას სიმრავლე ერისაჲ და
 და, ლ. 23,27; უფროსი შობილითა შო-
 რის დედათაჲსა იოვინესა წინაწარ-
 მეტყუელისა არავინ არს, ლ. 7,28; არა
 აღდგომილ არს შობილი დედათაგანი
 უფროსს იოჰანესა ნათლის-მცემელისა,
 მ. 11,11 C.

[6. კიდევ დედაკაცი, დედალ, დედა-
 მამა, დედამთილ, დედოფალ, მამა-
 დედა].

დედაკაც: მოვალს დედაკაც ერთ, ი.
 4,7 C; ამა ესერა დედაკაცი ვინმე, მ. 9,
 20; დ. ქანანელი საზღვართა მათგან
 გამოვიდა, მ. 15,22; მოუვლა მას და, მ.
 26,7; იყო ვინმე მუნ და, მრ. 5,25; მოვი-
 დო და, მრ. 14,3; იყო დ. ვინმე ქი-
 ლაქსა მას შინა, ლ. 7,37; რაბამი დ.
 შეეხებდის მას, ლ. 7,39; იყო ვინმე და,
 ლ. 8,43; 10,38; ამა ესერა და, ლ. 13,
 11; გინა და, რომელსა აქუნდეს ათი
 დრაქმ... და წარწყმიდოს ერთი სატი-
 რი, ლ. 15,8; მოვიდა დ. სამარიანთ,
 ი. 4,7; დ. რაემს შობნ, ი. 16,21; განი-
 კურნა (ცხონდა C) დ. იგი მიერ ეამით-
 გან, მ. 9,22; დ. იგი მოუვლა, მ. 15,
 25; დ. იგი შეშინდა, მრ. 5,33 C; დ.
 იგი იყო წარმართი, მრ. 7,26; წარვიდა
 დ. იგი სახიდ თჳსა, მრ. 7,30; იხილო
 დ. იგი უფალმან, ლ. 7,13; უკუნადას-
 კნელ ყოველთასა მოკულა დედაკაციცა
 (-C) იგი, მ. 22,27; მრ. 12,22;
 მათსა შემდგომად მოკულა დ. იგი, ლ.
 20,32;

რომელი მოილო დედაკაცმან, მ. 13,
 33; ლ. 13,21; და-თუ-უტეოს დ. კმარი
 თჳსი და ცოლ-ეყოს სხუასა, იმრუშოს,
 მრ. 10,11 C; აღ-ვინმე-ილო დ. კმად
 ერსა მას შორის, ლ. 11,27; იხილა დ.
 მან; ლ. 8,47; ჰრქუა მას დ. მან სა-
 მარიტელმან, ი. 4,9; ჰრქუა დ. მან, ი.
 4,11; ჰრქუბ მას დ. მან, ი. 4,15,19,25;
 მიუგო დ. მან და ჰრქუი, ი. 5,17; დაუ-
 ტევა დ. მან სარწყული იგი, ი. 4,28.

რომელი ჰხედვიდეს დედაკაცსა გულ-
 ის თქუამდ მას, მ. 5,28; ესმა ვისმე დ.
 მისთჳს, მრ. 7,25; გინა და, რომელსა
 აქუნდეს დრაქმს ოთი, ლ. 15,8 C; ჰხე-
 დავა ამას და, ლ. 7,44; რაემსა შრომასა
 შეამთხუევთ (დააშრობთ C) დ. მავას,

მ. 26,10; დ. მას შეეშინა, მრ. 5,33; მიექცა დ. მას, ლ. 7,44; ჰრქუა დ. მას, ლ. 7,50; დ. მას ეტყოდა, ი. 4,27 C; დ. მას ეტყოდეს, ი. 4,42; ჰრქუა მეკარგა მას, დ., ი. 18,16.

არაუისა... მიივლინა ელია, გარნა სარეფთად სიღონიასა, დედაკაცისა ქურთისა, ლ. 4,26; მრავალთა ჰრწმენა იგი სიტყვთა დ. მის წამებითა, ი. 4, 39 C; ჩემგან წყალსა ითხოვ, დედაკაცისაგან სამარტელისა, ი. 4,9; ვითარ ჩემგან სუმაღ ითხოვ, დედაკაცისა ამისგან სამარტელისა, ი. 4,9 C; უკუეთუ ესოდენ ბრალი არს კაცისად დ. თანა, მ. 19,10; დ. თანა იტყოდა, ი. 4,27; მამაკაცად და დედაკაცად შექმნა იგინი, მ. 19,4; მრ. 10,6; შ დედაკაცო, დიდ არს სარწმუნოებდა ეგე შენი, მ. 15,28; დ., განტევებულ ხარ უძლურებისაგან შენისა, ლ. 13,12; დ., არა ვიცი, ლ. 22,57; რად არს ჩემდა და შენდა, დ., ი. 2,4; დ., გრწმენინ ჩემი, ი. 4,21; დ., აჰა ძქ შენი, ი. 19,26; დ., რაჟსა ჰსტირ, ი. 20,13,15; ჰრწმენა მისი სამარტელთა მათ სიტყვთა მის დედაკაცისათა, ი. 4,39.

დედალ [მდედრი]: მამალად და დედალად შექმნა იგინი, მ. 19,4 C; მამალად და დედალად შექმნა იგინი ღმერთმან, მრ. 10,6 C.

დედა-მამა [დედ-მამა]: აღდგენ შეილნი დედა-მამათა ზედა თჳსთა, მ. 10, 21 C.

[ნ. კ. მამა-დედა].

დედაშთილ: განეეთას... დედაშთილი ძის ცოლისაგან თჳსისა და ძის ცოლი დედაშთილისაგან, ლ. 12,53; მოვედ განყოფად... ძის ცოლი დედაშთილისაგან, მ. 10,35.

დედარ ნ. სიდედარ.

დედოფალ, დედუფალ: დედუფალი (დედოფალი E) იგი სამხრისად აღდგეს

საშეგლსა მას ნათესაისა ამის თანა, მ. 12,42 D; დ. (დედოფალი E) იგი სამხრისად აღდგეს საშეგლსა ამას კაცთა თანა ამის ნათესაისათა, ლ. 11,31 D; დედოფალი იგი ბლუარისად აღდგეს სასაგელსა მას ნათესავსა ამის თანა, მ. 12, 42 C.

დევნა, 0—2: ამისთჳს მსდევნიდეს (სდ. E) ჰურიანი იგი იესუს, ი. 5,16; მათგანნი სტანჯეთ... და სდევნიდეთ ქალაქითი ქალაქად, მ. 23,34; რაჟამს გუედრიდენ თქუნ და გდევნიდენ, მ. 5,11; რომელნი გმძლავრობდენ და გ. თქუნ, მ. 5,44; რაჟამს გ. თქუნ ამიერ ქალაქით, მიივლტოდეთ სხუად, მ. 10, 23; მიერ-ლა თუ გ. თქუნ, მ. 10,23; გ. და მიგინენ თქუნ შესაკრებელთა, ლ. 21,12; უკუეთუ მე მდევნეს, თქუნცა გდევნენ, ი. 15,20; ეგრე დევნეს წინაწარმეტყუელნი იგი, მ. 5,12; მათგანნი ჰგუენთ... და სდევნეთ ქალაქითი ქალაქად, მ. 23,34 C; მათგანნი მოწყუნდენ და დევნენ (დევენ E), ლ. 11,49; უკუეთუ მე მდევნეს, თქუნცა გდევნენ, ი. 15,20.

იენ.: იდევენბინ ეშმაკისა მისგან უღაბნოთა, ლ. 8,29.

ნეტარ იყენენ დევნულნი სიმართლისათჳს, მ. 5,10.

[ნ. კ. დევნულება, მიდევნება, მოდევნება].

დევნულება: რაჟამს არს ჰირი ანუ დევნულება; მ. 13,21; მოიწიის (შეემათხიის C) ჰირი გინა დ., მრ. 4,17; უკუეთუ არა მიიღოს... სახლი და ძმანი... შემდგომად დევნულეობისა, მრ. 10, 30; ვითარმცა არა მოიღო... სახლები და ძმანი... დევნულეობით, მრ. 10, 30 C.

ღი, 0—1: მდინარენი მუცლისა მისისაგან დიდდიან წყლისა ცხოველისად, ი. 7,38. [ნ. კ. გამოღი].

დიდ: ამაჲ დიდ ერქუას, მ. 5,19; იყო დატემა იგი მისი დ. ფრიად, მ. 7,27; ძრვა იყო დ., მ. 8,24; იქმნა... დაყუდება დ., მ. 8,26; მრ. 4,39; ლ. 8,24 C; იყო უდროება დ., მ. 8,26 C; იქმნის იგი ხე დ., მ. 13,32; დ. არს სარწმუნოებამ ეგე შენი, მ. 15,28; რაშუა დ. იყო, მ. 20,26 C; რომელი დ. იყოს თქუენ შორის, მ. 23,11; სტენ სასწაულებ დ. დი ნიშებ, მ. 24,24 C; ძრვამ იყო დ., მ. 28,2; რომელსა უნდეს თქუენ შორის დ. ყოფამ, მრ. 10,43; რაშუა იყო დ. თქუენ შორის, მრ. 10,43 C; რომელ იყო დ. ფრიად, მრ. 16,4; იყოს დ. წინაშე უფლისა, ლ. 1,15; ესე იყოს დ., ლ. 1,32; სასყიდელი თქუენი დ. არს ცათა შინა, ლ. 6,23; და იყო დატემა სახლი. სა მის დ., ლ. 6,49; უმცირესი თქუენ ყოველთა შორის იგი არს დ., ლ. 9,48; მოხებულ დ. არს შორის ჩუენსა და თქუენსა, ლ. 16,26 C; ვინ-მე იყოს დ. მათგანი, ლ. 22,24; იყო დ. დღე იგი შაბათისამ მის, ი. 19,31.

სასყიდელი თქუენი დიდი იყოს ცათა შინა, მ. 5,12; მას დ. ერქუას, მ. 5,19C; ბორბალი ქარისამ დ., მრ. 4,37; დანახეთქი დ., ლ. 16,26; დაყუდებამ დ.; ლ. კოლტი ღორებისამ დ., მრ. 5,11 C; კრებული დ., ლ. 5,29; ლოდი დ., მ. 27,60; დ. მთავარი, მ. 2,6 C; ესე არს დ. და პირველი მცნებამ, მ. 22,38, ნათელი დ., მ. 4,16; პური დ., ლ. 5; 29; 14,16; სიმრავლე დ., ლ. 5,6; სიყმილი დ., ლ. 4,25; ქორი დ., მრ. 14,15; ლ. 22,12; შიში დ., ლ. 1,65; წინაწარმეტყუელი დ., ლ. 7,16; ქირი დ., მ. 24,21; ლ. 21,23.

სიხარულსა დიდსა, ლ. 2,10; ნელსაცხებელი დიდს სასყიდლისამ, მ. 26,7 C; უკუნადასკნელსა მას დღესა დიდისა მის

დღესაწიულისასა, ი. 7,37; სიციხისაგან დ., ლ. 4,38 C; ქარისაგან დ., ი. 6,18.

განკრებებითა დიდითა, მრ. 5,42; დიდებითა დ., მ. 24,30 C; ნესტუთა დ., მ. 24,31 C; საკრველითა დ., მრ. 5,42 C; საყვრიითა დ., მ. 24,31; სიციხითა დ., ლ. 4,38; სიხარულითა დ., მ. 2,10; 28,8; ლ. 24,52; შიშითა დ., მრ. 4,41; ლ. 2,9; 8,37; ძალითა დ., მრ. 13,26 C; ემითა დ., მ. 20,30; 27,46, 50; მრ. 1,26; 5,7; 15,34,37; ლ. 1,42; 4,33; 8,28; 17,15; 19,37; 23,23,46; ი. 11,43; რომელსა მიეცა დიდად, დიდადცა იძიოს მისგან, ლ. 12,48; განიხარა დ., ლ. 23,8 C; იყო დ. თივლოვან ადგილი იგი, ი. 6,10 C; შეძრწუნდეს დ., ი. 6,19 C; რომელსა მიეცა დიდად, დიდადცა იძიოს მისგან, ლ. 12,48.

რტონი დიდნი, მრ. 4,32 C;

ქალაქი არს მეუფისა დიდისამ, მ. 5,35; იყო ნიავექარი ქარისა დ., მრ. 4,37 C.

[ნ. კ. განდიდება, დიდიდ-ი, დიდ-დიდ, დიდება, დიდებულება, დიდროვა, დიდ-ძალ, უდიდეს].

დიდად-ი [მეგრე]: მრავალთა მდიდართა დადევს დიდადი, მრ. 12,41 C.

1. დიდ-დიდ [დიდი, ძალიან დიდი]: ჰყოფდენ სასწაულებსა დიდ-დიდსა და ნიშებსა, მ. 24,24; დ. შენებულსა, მრ. 13,2 E; დიდ-დიდითა თევზითა, ი. 21,11; რტონი დიდ-დიდნი, მრ. 4,32; ყო ჩემდამო დ. ძლიერმან, ლ. 1,49; ძრვანი დ., ლ. 21,11; სასწაულნი დ., ლ. 21,11; დიდ-დიდთა შენებულთა, მრ. 13,2 D.

2. დიდ-დიდ [დიდებული, დიდი გავი, великий]: დიდ-დიდნი ქლმწიფებელ მათ ზედა, მ. 20,25; მრ. 10,42.

დიდება, ა-2: ერი ესე ბავითა ხოლო მათეთა მადიდებს მე, მ. 15,8 C; მრ. 7,6 C; არს მამამ ჩემი, რომელი მ., ი. 8,54; ადიდებს სული ჩემი უფალსა;

ლ. 1,46; წარვიდა სახიდ თჳსა და აღიდებდა ღმერთსა, ლ. 5,25; ვიღოდა და ა. ღმერთსა, ლ. 13,13; ვმითა დიღითა ა. ღმერთსა, ლ. 17,15; მიჰსღვედა მას და ა. ღმერთსა, ლ. 18,43; ა. ღმერთსა და იტყოდა, ლ. 23,47; დაუკრდა და აღიდებდეს [უწყგ.] ღმერთსა, მ. 9,8; ღრეილინი განიკურნებოდეს და ა. ღმერთსა, მ. 15,31; ა. ღმერთსა და იტყოდეს, მრ. 2,12; ლ. 7,16; ა. და აკურთხევდეს ღმერთსა, ლ. 2,20; განკრებდამან შეიპყრნა ყოველნი და ა. ღმერთსა, ლ. 5,26; უკუეთუ მე გადიღებდე თავსა ჩემსა, ი. 8,54; ანუ ერთსა აღიდებდეს [კავმ.] და ერთი შეურაცხყოს, ლ. 16,13 C; აღიდებდენ მამასა თქუნესა ზეკათასა, მ. 5,16; გადიღე და კუალად გადიღო, ი. 12,28; მე გ. შენ ქუეყანასა ზედა, ი. 17,4; აწ შადიღე მე, მამაო, თავისა შენისა თანა დიღე-ბითა მით, ი. 17,5; მამაო, აღიღე სახე-ლი შენი, ი. 12,28; ა. ძმ შენი, ი. 17,1; გადიღე და კუალად გადიღო, ი. 12,28; რომელმან შადიღოს მე, ი. 8,54 C; მან მე შ., ი. 16,14; ძემანცა შენმან გადიღოს შენ, ი. 17,1; რომელმან აღიღოს ძმ, აღიღოს მამაცა, ი. 5,23 C; მეყსუ-ლად ა. იგი, ი. 13,32; ღმერთმანცა ა. იგი თავისა თჳსისა თანა, ი. 13,22; რომლი-თა სიკუდილითა ა. ღმერთი, ი. 21,19.

ი ენ.: იგი თავადი ასწავებდა შესა-კრებელთა მათთა და იდიღებოდა ყო-ველთგან, ლ. 4,15; ოდესცა იდიღა იესუ, ი. 12,16; აწ ი. ძმ კაცისა და ღმერთიცა ი. მის თანა, ი. 13,31; უკუე-თუ ღმერთი ი. მის თანა, ი. 13,32; ამით ი. მამა ჩემი, ი. 15,8; რა იდი-ღოს ძმ ღმრთისა და მისგან, ი. 11,4; რა ი. ძმ კაცისა და, ი. 12,23; რა ი. მამა ძისა თანა, ი. 14,13; რა იდიღენ კაც-თაგან, მ. 6,2.

იხილეს ... დიდებად ერისა შენისა ისრაჲლისა, ლ. 2,32 D.

დიდებულ არს ძმ დავითისი, მ. 21,9 C; დ. მაღალთა შინა, იქვე C; იესუ არა იყო დ., ი. 7,39; დ. ვარ მე მათ შორის, ი. 17,10; სამოსლითა დიდე-ბულითა, ლ. 7,25.

დიდება [არსებით სახელად ძველი ბაწყისი]: მიშინ იყოს შენდა დიდება წინაშე ყოველთა შეინაგეთა შენთა, ლ. 14,10 CE; ურუნნა მას ყოველნი სუფე-ვანი სოფლისანი და დიდებამ მათი, მ. 4,8; შენი არს ... ძალი და დ. საუკუნე-თა მიმართ, მ. 6,12; რომელ ემობდა: დ. ძესა დავითისსა, მ. 21,15 C; ღალადე-დეს და იტყოდეს: დ. მაღალსა, მრ. 11,9 C; დ. მაღალთა შინა, მრ. 11,10; ლ. 19,38; დ. უფლისა და მობრწყინდა მით ზედა, ლ. 2,9; დ. მაღალთა შინა ღმერთსა, ლ. 2,14; იხილეს თუალთა ჩემთა ... დ. ერისა შენისა ისრაჲლისა და, ლ. 2,32 C; შენ მიგეცე ჳელმწიფება და ამის ყოველისა და დ. მათი, ლ. 4,6; იხილეთ უდიდესი დ. დღეს, ლ. 5,26; იხილეს დ. მისი, ლ. 9,32; მიჰსცეს დ. ღმერთსა, ლ. 17,18; იხილეთ დ. მისი, დ. ენა მხოლოდ-შობილისა და, ი. 1,14; გამოუცხადა დ. თჳსი, ი. 2,11; მე დ. კაცთაგან არა მოვიღო, ი. 5,41; უკუე-თუ მე ვადიდებდე თავსა ჩემსა, დ. ჩე-მი არარა და არს, ი. 8,54; მიეცე დ. ღმერ-თსა, ი. 9,24; უკუეთუ გრწმუნეს, იხი-ლო დ. ღმრთისა და, ი. 11,40; ოდეს იხილა დ. მისი, ი. 12,41; შეიყუარეს დ. კაცთა და უფროსა, ვიდრე დ. ღმრთისა და, ი. 12,43; დ. [+იგი C], რომელი მომეცე მე, მივეცე მათ, ი. 17,22.

ყოველსა მას დიდებამა მისსა შეიმო-სა, მ. 6,29; რა დავსხდეთ მარჯულ შენსა და მარცხლ დ. შენსა, მრ. 10,37 C; ანუ არა ესრეთ ჳერ-იყო ვნებად

ქრისტესა და შესვლად დ. თვისა, ლ. 24,26; მე დ. კაცთაგან არა მოვიღებ, ი. 5,41 C; დ. ურთიერთას მიიღებთ და დ. მხოლოდას ღმრთისასა არა ეძიებთ, ი. 5,44; დ. თავისა თვისისა ეძიებნ, ი. 7,18; რომელი ეძიებნ დ. მომავლინებელისა თვისისასა, ი. 7,18; მე არა ვეძიებ დ. ჩემსა, ი. 8,50; რა ჰხედვიდნ დ. ჩემსა, ი. 17,24; განუკურდებოდა ყოველთა დ. მას ზედა ღმრთისასა, ლ. 9,43; არცაღა სოლომონმან ყოველსა მას (-C) დ. თვისსა შეიმოსა, ლ. 12,27.

დაჯდეს ძმ კაცისაჲ საყდართა დიდებისა თვისისათა, მ. 19,28; (ძმ კაცისაჲ) მაშინ დაჯდეს საყდართა დ. თვისისათა, მ. 25,31; არა აძონენს მოქცეულად დ. მიცემად ღმრთისა, ლ. 17,18 C; ესე უძღურებად არა არს სისიკუნდის, ოდ დიდებისათჳს ღმრთისა, ი. 11,4; მოსლულად არს ძმ კაცისაჲ დიდებითა მამისა თვისისაჲთა, მ. 16,27; მომავალი ...ძალითა და დ. მრავლითა, მ. 24,30; ლ. 21,27; რაჲმს მოვიდეს ძმ კაცისაჲ დ. თვისითა, მ. 25,31; რაჲმს მოვიდეს დ. მამისა თვისისაჲთა, მრ. 8,38; მომავალი ძალითა და დ. დიდითა, მრ. 13,26; ოდეს მოვიდეს დ. თვისითა, ლ. 9,26; რომელნი გამონდეს დ., ლ. 9,31; აჲ მადლიემე, მამაო, თავისა შენისა თანა დ. მით, ი. 17,5; დღესა მას დიდებისაჲსა, მრ. 10,37.

დიდებულეზა: ყოველსა მის ერსა უხაროდა ყოველთა მათ ზედა დიდებულეზათ, ლ. 13,17.

დიდრაგმა [ორდრაქმიანი]: რომელნი-იგი დიდრაგმასა მოჰქდიდეს, მ. 17,24 C.

[ნ. დრაქმე].

დიდრაგმა [წყალდიდობა]: დიდრაგმაჲ რაჲ იყო, ეკუთნა მდინარჳ იგი სისხლსა მას, ლ. 6,48.

დიდძალი: ყო. ჴემ თანა დიდძალი ძლიერმან, ლ. 1,49; ერა დ., მრ. 5,21; ვცხლი დ., მ. 28,12 D; კოლტი ღორთაჲ დ., მრ. 5,11; ღირდა განსყიდად დიდძალის, მ. 26,9 C; ნელსაცხებელი... დ. სასყიდლისაჲ, მრ. 14,3 C; შესაძლებელ იყო განსყიდად ესე დიდძალიზა სასყიდლისა, მ. 26,9.

დილითო [დილით, დილაჲ]: ვითარ თანა-წარჰვიდოდეს დილითო, მრ. 11,20 C.

დინება: რომელი იყო სისხლისა დინებასა ზედა, მ. 9,20 C.

[ნ. აღმოღინებულ, მდინარე].

დირე, ღვრე: აჲ დირჳ (დ—ე D) თუალსა შინა შენსა, მ. 7,4; აღმოიღე პირველად დ. (დ—ე D, დ—ე იგი C) თუალისაგან შენისა, მ. 7,5; დირეზა (ღვრესა C) თუალსა შინა შენსა არა განიციდი, მ. 7,3; დ. (ღვრესა C) თუალისა შენისასა არა განიციდი, ლ. 6,41; შენ დ. თუალისა შენისასა არა ჰხედავ, ლ. 6,42.

დრამა [დრაქმე]: მოძღუარმან არა გამოსცის ხარკი დრამისაჲ, მ. 17,24 C.

[ნ. დრაქმე].

დრაქმე [დრამა: ფული, დაახლ. 20—25 კაპ.]: რომელსა აქუნდეს ათი დრაქმჳ, ლ. 15,8; რომელმან წარწყმიდოს დ. ერთი, ლ. 15,8 C; ვპოვე დ. იგი, ლ. 15,9 C.

დრაკან [ოქროს ფული, იწონიდა 4 გრამს]: რომელსა თანა-ედევნ მისი ასი დრაკანი, მ. 18,28; აღუთქუა მათ სასყიდელი თითოეულად დ. დღესა შინა, მ. 20,2; მიიღეს თითო დ., მ. 20,9; მიიღეს მათუა თითო დ., მ. 20,9; მიიღეს მათუა თითო დ., მ. 20,10; ანუ არა დ. ერთი აღვითქუ შენ, მ. 20,13; მათ მოართუეს მას დ., მ. 22,19; მომართუთ მე დ., მრ. 12,15; ერთსა თანა-ედევა ხუთასი დ., ლ. 7,41; მიჰსცა ორი დ. ყოველ-

თა სადგურისა მოლუაწესა, ლ. 10,35; მიჩუნენთ მე დ., ლ. 20,24; მიჩუნენთ მე დ. იგი სახარკოჲ მ. 22,19; წარ-თუ-ვიდეთ და ვიყილოთ ორასის დრაჰკნის პური, მრ. 6,37 C; ჯერ-იყო განსყიდალ ნელსაცხებელი ესე სამასის დ., მრ. 14, 5 C; რაგსათჳს ნელსაცხებელი ესე არა განიყიდა სამასის დ., ი. 12,5; შესაძ-ლებელ იყო ესე განსყიდალ უფროსს სამასისა დრაჰკნისა, მრ. 14,5; ორასისა დ. პური ვერ კმა არს ამათა, ი. 6, 7; ორასისა დრაჰკნისაჲ პური ვერ ეყოს მათ, ი. 6,7 C.

ღრეკა ნ. განმღრეკელ, დაღრეკა, მიღრეკა.

ღრტჯნვა, 0—1 [рортанъ]: ნუ მსღრტჯ-ნავთ (სღრ. E) ურთიერთას; ი. 6, 43; ღრტჯნვენ მოწაფენი მისინი ამის-თჳს, ი. 6,61; მი-რაჲ-ილეს, ღრტჯნვი-დეს (ტრტჯნვიდეს C) [ჟრჟვ.] სახლისა უფლისა მისთჳს, მ. 20,11; დ. (ტრტჯნ-ვიდეს C) ფარისეველნი და მწიგნობარ-ნი მათნი, ლ. 5,30; 15,2; იხილეს რაჲ ყოველთა, დ. და იტყოდეს, ლ. 19,7; დ. მისთჳს პურიანი იგი, ი. 6,41.

იყო ღრტჯნვაჲ მისთჳს ერსა შორის, ი. 7,12; ესმა ფარისეველთა მათ ერისა მის დ. მისთჳს, ი. 7,32.

ღჯრე ნ. დირე.

ღუმება, ნ : იგი ღუმენა [დაფხმდა], მ. 22,12; იესუ დ., მ. 26,63; მრ. 14,61; იგინი ღუმენეს [წყვ.], მრ. 3,4; 9,34; ლ. 14,4; უკვრდა სიტყჳს გებაჲ იგი მისი და დ., ლ. 20,26; შეპირისხენ მოწაფე-თა შენთა, რა ღუმენენ, ლ. 19,39; და ლათუ ესენი დ., ქვანი ლაღადებდენვე, ლ. 19,40.

[ნ. კ. დაღუმება].

ღღე: იმარხვიდა ორმეოც ღღე [წრფ. ბრ.] და ორმეოც ღამე, მ. 4,2; ეა-იგი იყო იონა მუცელსა ვეშაპისასა სამ დ. და სამ ღამე, ესრტ იყოს ძე კაცისაჲ გულ-

სა ქუეყანისასა სამ დ. და სამ ღამე, მ. 12,40; რაისათჳს სდგათ თქუენ აჲა დ. ყოველ უქმად, მ. 20,6; იყო მუნ ორ-მეოც დ., მრ. 1,13; აღდგის ღამე და დ., მრ. 4,27; მარადის ღამე და დ. საფ-ლავეზსა და მათა გარე იქცეინ, მრ. 5,5; რომელი არა განეშორებოდა ტაძ-რისა მისგან მარხვითა და ვედრებითა და მსახურებითა ღამე და დ., ლ. 2, 37; მარხვითა და ლოცვითა მსახურებ-და დ. და ღამე, ლ. 2,37 C; ორმეოც დ. გამოიტყუდებოდა ეშმაკისაგან, ლ. 4, 2; იყო შემდგომად სიტყუათა ამათ ვი-თარ რეა ოდენ დ., ლ. 9,28; რომელნი ლაღადებენ დ. და ღამე, ლ. 18,7; მუნ დაადგრა (იყო C) არა მრავალ დ., ი. 2,12 E; დაადგრა მუნ ორ დ., ი. 4,40; და-ლა-ადგრა, სადაცა იყო, ორ. დ., ი. 11,6; დაიმარხა ორმეოცი ღღე [სახ. ბრ.] და ორმეოცი ღამე, მ. 4,2 C; გწადოდის თქუენ ხილვად დ. ერთი ღღეთაგან ძი-სა კაცისათაჲ, ლ. 17,22 C; იყო დ. იგი შაბათი, ი. 5,9.

აწ სამი ღღე (ღღე D) არს, და მე-ლიან მე, მ. 15,32; ეა იყო დ. (ღღე C) მარჯულ, მრ. 6,21; სამი დ. (ღღე D) არს, ვინამთგან შელიან მე, მრ. 8,2; ეა განთენა დ. (ღღე E), ლ. 22,66; ამას ყოველსა თანა ესე მესამე დ. (ღღე D) მოვალს, ლ. 24,21; მიღრეკილ არს დ., ლ. 24,29; ჩემდა ჯერ-არს საქმედ საქ-მესა მომავლინებელისა ჩემისათა ვიდრე დ. (ღღე E) არს-ლა, ი. 9,4; ოთხი დ. (ღღე D) აქუნდა საფლაგსა შინა, ი. 11, 17; მეოთხე დ. (ღღე D) არს, ი. 11,39; რა იხილოს დ. (ღღე D) ესე ჩემი, ი. 8,56; დ. იგი და ეამი არაჲინ უწყის, მ. 24,36 C; არა იტო დ. (ღღე D) იგი, არცა ეამი, მ. 25,13; ეგრეთვე იყოს დ. (ღღე C) იგი, ლ. 17,30; მეყსეულად მოიწიოს დ. (ღღე E) იგი თქუენ ზედა, ლ. 21,34; დ. (ღღე E) იგი იყო პარას-

კევი, ლ. 23,54; იყო დიდ დ. (დღე D) იგი შაბათისა მის, ი. 19,31; ენა შემწეობა დ. (დღე D) იგი ერთშაბათთა მათ, ი. 20,19.

ეა იწყო დღე მან (-CE) მიდრეკად, ლ. 9,12.

წარვილოდა იესუ დღესა შაბათსა, მ. 12,1; შთაფარდეს იგი დ. შაბათსა გურტლუმელსა, მ. 12,11; ჯერ-არს მოკლვად და მესამესა დ. აღდგომად, 16, 21; მრ. 8,31; ლ. 9,22; 24,7; ენებად იყო ... და მოკლვად და მესამესა დ. აღდგომად, მ. 16,21; მესამესა დ. აღდგეს, მ. 17,23; 20,19; მრ. 9,31; 10, 34; ლ. 18,33; არა იყოს სივლტოლად თქუენი ზამთარსა შინა გინა დ. შაბათსა, მ. 24,20; რომელსა დ. უფალი თქუენი მოვიდეს, მ. 24,42; მოვიდეს... დ., რომელსა არა მოელოდის, მ. 24,50; ლ. 12,46; (ძალ-მიც) მესამესა დ. აღშენებად, მ. 26,61; მესამესა დ. აღაშენებდ, მ. 27,40; მრ. 15,29; მესამესა დ. აღვდგე, მ. 27,63 C; შევიდეს კაფარნაუმდ დ. შაბათსა, მრ. 1,21; მესამესა დ. სხუა აღვაშენო, მრ. 14,58; იყო მერვესა (+მას C) დ., ლ. 1,59; შევიდა ... დ. შაბათსა შესაკრებელსა მათსა, ლ. 4,16; მგორესა დ. ... მოეგებვოდა მას ერი მრავალი, ლ. 9,37; მათ შინა მომავალნი განიკურნებოდეთ და ნუ დ. შაბათსა, ლ. 13,14; არა ჯერ-იყო განჯნად საკრველთაგან მისთა დ. შაბათსა, ლ. 13, 16; მო-რად-ვიდოდა იესუ სახლსა ვისსამე მთავრისა ფარისევლისასა დ. შაბათსა, ლ. 14,1; არა მეყსეულად აღმოიქუეს იგი დ. შაბათსა, ლ. 14,5; რომელსა დ. განვიდა ლოთ სოდომით, ლ. 17,29; ესრეთ ჯერ-იყო ... აღდგომად მკურდრეთით მესამესა დ., ლ. 24,46; მესამესა დ. ქორწილი იყო კანას გალილეასასა, ი. 2,1; მესამესა დ. აღვდგინო ეგე, ი. 2,19; შენ სამსა დ. აღ-

ჰმართო ესე, ი. 2,20 C; მე აღვადგინო იგი უკუნადასკნელსა დ., ი. 6,44,54; დ. შაფათსა წინადასკვითთ კაცსა, ი. 7, 22 C; უკუეთუ წინადაეცვთის კაცსა დ. შაბათსა, ი. 7,23 C; უკუეთუ ვინმე ვიდოდის დ., ი. 11,9; აღდგეს აღდგომასა მას უკუნადასკნელსა დ., ი. 11,24; მან საჯოს იგი უკუნადასკნელსა დ., ი. 12, 48.

უკუეთუმცა გეცნა შენ დ. ამას მშვიდობა შენდა, ლ. 19,42; უმოლხინეს იყოს ქუეყანა იგი ... დ. მას (-C), მ. 10,15; ტჯროსი და სილონი უმოლხინეს იყუნენ დ. მას საშჯელისასა, მ. 11,22; ქუეყანა იგი ... უმოლხინეს იყოს დ. მას საშჯელისასა, მ. 11,24; მისცენ სიტყუა მისთს დ. მას საშჯელისასა, მ. 12,36; დ. მას აღდგომისასა არცა განჰქორწინებდენ, არცა იქორწინებოდიან, მ. 22,30; რა დაესხდეთ ერთი მარჯუენით და ერთი მარცხენით შენსა დ. მას დიდებისასა, მრ. 10,37; ეგრეცა (იყოს) ძე კაცისა დ. მას თქსა, ლ. 17,24 C; მე აღვადგინო იგი დ. მას უკუნადასკნელსა, ი. 6,40,44 C, 54 C; დ. მას სამკურდროსა შემოსისა ჩემისათს დაჰმარხოს ეგე, ი. 12,7 C; მან დასაჯოს იგი დ. მას უკუნადასკნელსა, ი. 12, 48 C; მწუხრი დ. მას ერთშაფათისასა შევიდა იესუ ბქეთა ვშულთა, ი. 20, 19 C; პირველსა მას დ. უკომოებისასა მოუტდეს მოწაფენი იესუს, მ. 26,17; პირველსა მას დ. უკომოებისასა ... პრქუეს იესუს მოწაფეთა თქსთა, მრ. 14,12; აღვადგინო იგი უკუნადასკნელსა მას დ., ი. 6,39; უკუნადასკნელსა მას დ. დიდისა მის დღესასწაულისასა დადგა იესუ, ი. 7,37; მას დ. მე არა მკითხვიდეთ, ი. 16;23 C.

აღუთქუა მათ სასყიდელი თითოეულად დრაჰკანი დ. შინა, მ. 20,2; თუ შუდ გზის დ. შინა შეგცოდოს შენ, ლ.

17,4 C; იყო ერთსა შინა დ., ლ. 5,17; 8,22; განიკურნა მონაჲ იგი... მას დ. შინა, მ. 8,13; მრავალთა მრქუნან მე მას დ. შინა, მ. 7,22; მას დ. შინა გამოვიდა იესუ სახლისა მისგან, მ. 13,1; მას დ. შინა მოუქდეს მოწაფენი იესუს, მ. 18,1 C; მას დ. შინა მოუქდეს მას სადუქვეელი იგი, მ. 22,23; მას დ. შინა ...პრქუა მათ, მრ. 4,35; სოდომელთა უმოღბნიე იყოს მას დ. შინა ლ. 10,12; მას დ. მო-ვინმე-უქდეს იესუს ფარისე-ელინი, ლ. 13,31; მას დ. შინა რომელი იყოს ერდოსა ზედა, ლ. 17,31; იქმნენს მეგობარ (იმოყურნეს C) პილატე და ჰეროდე მას დ. შინა, ლ. 23,12; მის თანა დაადგრეს მას დ. შინა (—C), ი. 1, 39; მას დ. შინა (—C) ჰსცნათ თქუნენ, ი. 14,20; მას დ. შინა (—C) მე არარაჲ მკითხოთ, ი. 16,23; მას დ. შინა (—C) სახელითა ჩემითა ითხოვოთ, ი. 16,26; ორნი მათგანნი მივიდოდეს მასვე დ. შინა დაბასა, ლ. 24,13; აღდგეს მასვე დ. შინა, ლ. 24,33.

ვითარ მოვლეს დღის ერთის გზაჲ, ლ. 2,44 C; შემდგომად ექუსისა დღისა წარიყვანნა იესუ პეტრე და იაკობ და იოვანე, მ. 17,1; მრ. 9,2; აღთქუმა-ყო მოქმედთა მათ მიმართ თითოჲ სატირი დ., მ. 20,2 C; შემდგომად ორისა დ. ვნებაჲ იყოს, მ. 26,2; შემდგომად სამისა დ. აღდგეო, მ. 27,63; იყო პასქაჲ იგი... შემდგომად ორისა დ., მრ. 14,1; მოვიდეს დ. ერთისა გზასა, ლ. 2,44; შემდგომად სამისა დ. პოვეს იგი ტაძარსა მას შინა, ლ. 2,46; ხილვაჲ დ. ჩემისაჲ, ი. 8,56 C; იესუ უწინარეს ექუსისა დ. მის ვნებისა მოვიდა ბეთანიად, ი. 12,1; შემდგომად რვისა დ. კუალად შეკრებულ იყენეს მოწაფენი შინაგან, ი. 20,26; შემდგომად ორისა მის (—C)

დ. გამოვიდა მიერ გალილედ, ი. 4,43; დ. მისთვის და ეამისა არაჲინ იცის, მ. 24,36; მრ. 13,32.

იესუ წინა ექუსით დღით ზატყისა მის მოვიდა ბეთანიად, ი. 12,1 C; დღითგან იოვანე ნათლის-მცემელისაჲთ ... სასუფეველი ცათაჲ იძულების, მ. 11,12; არცალა იკადრა ვინ მიერ დ. კითხვად მისა არლარა, მ. 22,46; მიერ დ. ზრახვიდეს, ვითარმცა მოკლეს იგი, ი. 11, 53 C; მიერ დ. წარიყვანა იგი მოწაფე-მან მან თუსთა თანა, ი. 19,27.

იყოფოდა უდაბნოთა ვიდრე დღედ გამოცხადებად მისა ისრაჲლსა, ლ. 1, 80 C; დ. დასაფლავად ჩემდა დამიმარხოს ეგე, ი. 12,7; ჰამდეს და სუმიდეს, იქორწინებოდეს და განჰქორწინებდეს მუნ დღედმდე (მი-მუნ-დღემდე C), მ. 24,38; არლარა ესუა ... ვიდრე მუნ დ. (მი-მუნ-დღემდე C), მ. 26,29; მრ. 14, 25; ამისთვის ეწოდა ... ვიდრე აქა დ., მ. 27,8; ბრძანა დაკრძალვად საფლავი იგი ვიდრე მესამედ დ., მ. 27,64; იყო შენ დადუმებულ ... ვიდრე დ. ყოფად ამისა, ლ. 1,20; ვიდრე დ. შესვლად ნოვესა კილოზნად, ლ. 17,27; ჰამდეს და სუმიდეს, იქორწინებოდეს და განჰქორწინებდეს მი-მუნ-დღემდე, მ. 24,38 C; არლარა ესუა ამიერიითგან ამის ნაყოფისაგანი ვენაქისაჲ მი-მუნ-დღემდე, მ. 26,29 C; ვერ იტყოდი მიდღემდის, ლ. 1,20 C.

მოვლენან დღენი, მ. 9,15; მრ. 2,20; ლ. 5,35; 17,22; 19,43; 21,6; 23,29; იყენეს დ. შობისა ჰეროდესნი, მ. 14,6; რაჲამს შობისა დ. იყენეს ჰეროდესნი, მ. 14,6 C; ვითარცა-იგი დ. ნოესნი, ეგერ იყოს მოსლვაჲ იგი ძისა კაცისიჲ, მ. 24,37 C; ელისაბეთისნი აღივსნეს დ. შობისანი, ლ. 1,57 C; ეწა აღესრულნეს

დ. (†იგი E) რეანი, ლ. 2,21; ექუსნი დ. არიან, რომელთა შინა ჯერ-არს საქმედ, ლ. 13,14; დ. შერის-გებისა მისისანი ესე არიან, ლ. 21,22; უკუეთუ-მცა არა შემოკლდეს დ. იგი, მ. 24,22; რჩეულთა მათთჳს შემოკლდენ დღენი იგი, მ. 24,22; იყენენ დ. იგი კირისანი მრ. 13, 19; უკუეთუმცა არა უფალმან შეამოკლნა დ. იგი, მრ. 13,20; რჩეულთა მათთჳს... შეამოკლნა დ. იგი, მრ. 13,20; აღესრულნენ დ. იგი მსახურებისა მისისანი, ლ. 1,23; აღიესნეს დ. იგი (—C) შობისა მისისანი, ლ. 2,6; რაემს აღესრულნეს დ. იგი (—C) განწმედისა მათისანი, ლ. 2,22; აღესრულნეს დ. იგი, ლ. 2, 43; აღ-რაგ-ესრულნეს დ. იგი, შეემშია, ლ. 4,2; მოიწინეს დ. იგი უკომოები-სანი, ლ. 22,7.

დღეთა ჰეროდე მეფისათა... მოგუნი აღმოსავალით მოვიდეს, მ. 2,1; მე თქუენ თანა ვარ ყოველთა დ., მ. 28, 20; ორნივე გარდასრულ იყვნეს დ. მათთა, ლ. 1,7; ცოლი ჩუმი გარდასრულ არს დ. მისთა, ლ. 1,18; მსახურებად მისა ღირსებით... ყოველთა დ. ცხო-რებისა ჩუენისათა, ლ. 1,75; ესე გარ-დასრულ იყო დ. მრავალთა, ლ. 2,36; მრავალნი ქურიენი იყვნეს დ. ელიაჲსთა ისრაჲლსა შორის, ლ. 4,25; ეგრძთ იყოს ძჳ კაცისაჲ დ. მისთა, ლ. 17,24; ვა-იგი იყო დ. (†მათ C) ნოვესთა, ლ. 17,26; ვა-იგი იყო დ. ლოთისთა, ლ. 17,28; მუნ დაადგრა არა მრავალთა დ., ი. 2,12 D; შენ სამთა დ. აღადგინო ეგ, ი. 2,20.

ესრეთ მიყო მე უფალმან დ. ამათ (მათ C), ლ. 1,25; რაგ-ესე იქმნა მას შინა ამათ დ., ლ. 24,18; უკუეთუმცა ვი-ყუენით დ. მათ მამათა ჩუენთასა, მ. 23,30; ვა-იგი დ. მათ ნოვესთა, ეგრეთ იყოს მოსლვაჲ ძისა კაცისაჲ, მ. 24,37; ვა-იგი იყვნეს დ. მათ პირველ წყლით

რლუნისათა, მ. 24,38; იყო დ. მათ ჰე-როდე მეფისა ჰურიასტანისათა მღღე-ლი ვინმე, ლ. 1,5; აღდგა მარიამ დ. მათ, ლ. 1,39 C; დ. მათ გამოკდა ბრძა-ნებაჲ აგუსტოს კეისრისაჲ, ლ. 2,1 C; ეგრეთ იყოს დ. მათ ძისა კაცისათა, ლ. 17,26; იყო მათ დ., ლ. 6,12; მათ დ. ოდენ ასწავებდა ერსა მას, ლ. 20,1; რაჲ იქმნა მას შინა დ. ამათ შინა, ლ. 24,18 C; აღდგა მარიამ ამათ დ. შინა, ლ. 1, 39; იყო იგიცა მაშინ იერუსალ(ჲ)ს ამით დ. შინა, ლ. 23,7; მათ დ. შინა მოვი-და იოჲანე ნათლის-მცემელი ქადაგებად უდაბნოსა მის ჰურიასტანისასა, მ. 3,1; რომელნი აწოებდენ მათ დ. შინა, მ. 24,19; მრ. 13,17; ლ. 21,23; მაშინ იმარხვიდენ მათ დ. შინა, მრ. 2,20; ლ. 5,35; მათ დ. შინა მერმე კულად ერი მრავალი იყო, მრ. 8,1; მათ დ. შინა გა-მოკდა ბრძანებაჲ აგუსტოს კეისრისაგან, ლ. 2,1; არარაჲ ჰამა მათ დ. შინა, ლ. 4,2; არარაჲ ვის უთხრეს მათ დ. შინა, ლ. 9,36; მათ დ. შინა მოვიდა იესუ ნაზარეთით გალილეაჲსაჲთ, მრ. 1,9; მათ დ. შინა... მშჳ დაბნელდეს, მრ. 13,24; შევიდა მერმე კაჲარნაომდ შემ-დგომად მკირედთა დ., მრ. 2,1; გან-წესებულსა მას დ. მსახურებასა მისსა, ლ. 1,8 C; აღსრულებასა მას დ. ამალ-ლებისა მისისათა, ლ. 9,51; შემდგომად არა მრავალთა დ. შეიკრიბა ყოველი უმრწემესმან მან ძემან, ლ. 15,13; შემ-დგომად დ. ამათ (მათ C) მიუდგა ცო-ლი მისი, ლ. 1,24; გწადიოდნის თქუენ ხილვად დღე ერთი დღეთაგან ძისა კე-ცისათაჲ, ლ. 17,22 C; მოვიდა მერმე კაჲარნაომდ მკირეთა დ., მრ. 2,1 C; ოდეს გული გითქუმიდეს თქუენ დღე-თათჳს ძისა კაცისათა ხილვად, ლ. 17, 22; დღეთა მათგან [მოქმ. მრ.] იოჲანეს ნათლის-მცემელისათა მოაქამდე სასუ-ფეველი ცათაჲ იძიულების, მ. 11,12 C;

რომელთა ვიტჯრთეთ სიმძიმე დღისაჲ და სიტყბს, მ. 20,12; არა ათორმეტ ეამ არს დ., ი. 11,9 C; მოვიდა იესუ და პოვა ოთხ დ. სამარესა შინა, ი. 11,17 C; აწ ყროდის, რ' ოთხისა დ. არს, ი. 11, 39 C; ემა არს დ. მის სიმოროტს თვისი, მ. 6,34; არა ათორმეტნი ეამნი არიანა დღისანი, ი. 11,9; შემდგომად ქირისა მის მათ დღეთაჲსა მზე დაბნელდეს, მ. 24,29.

[6. კიდევ დღენდელად დღედმდე, დღეს, დღესასწაულ, დღითი-დღე, დღითი-დღედ-ი, დღისი].

დღენდელად დღედმდე, დღენდელად დღედმდის [დღეგანდღამდე]: ჰვიანმცა დღენდელად დღედმდე, მ. 11,23; განითქუა სიტყუაჲ ესე ჰურიათა შორის ვიდრე დ. დ., მ. 28,15; ჰვიანმცა დღენდელად დღედმდის, მ. 11,23 C; ამისოჯს ერქუა აგარაკსა მას აგარაკ სისხლის მოდღენდელად დღედმდის, მ. 27,8 C.

დღეს: პური ესე ჩუენი არსობისაჲ მომეტ ჩუენ დღეს, მ. 6,11; თივაჲ ..., რომელი დ. არნ და ხვალე თორენსა შთაეგზნის, მ. 6,30; ლ. 12,28; წარვედ დ. და იქმოდე ვენაქსა ჩემსა, მ. 21,28; მრავალი მევენო მე ჩუენებით დ. მაგის-თჯს, მ. 27,19; შენ დ. ამას ლამესა ... სამ გზის უუარ-მყო მე, მრ. 14,30; იშვა თქუენად დ. მკსნელი, ლ. 2,11 C; დ. აღესრულა წერილი ესე, ლ. 4,21; ვიხილეთ უდიდესი დიდებაჲ დ., ლ. 5,26; მე განვასხამ ეშმაკთა და კურნებათა აღვისრულებ დ. და ხვალე, ლ. 13,32; ჯერ-არს ჩემდა დ. და ხვალე და ზეგე წარსლვად, ლ. 13,33; დ. სახლსა შინა შენსა ჯერ-არს ჩემი ყოფაჲ, ლ. 19,5; დ. იქმნა ცხორებაჲ სახლისაჲ ამის, ლ. 19,9; არაღრა ეყიენოს ქათამსა დ., ლ. 22,34; დ. ჩემ თანი იყო სამოთხესა, ლ. 23,43.

დღესასწაულ: ამისა შემდგომად იყო დღესასწაული ჰურიათაჲ, ი. 5,1; იყო დ. იგი ენებათაჲ, მრ. 14,1 C; მოახლებულ იყო დ. იგი უცომოებისაჲ, ლ. 22,1; იყო დ. იგი ჰურიათაჲ მოახლებულ, ი. 2,13 C; იყო მახლობელ პასქაჲ, დ. იგი ჰურიათაჲ, ი. 6,4; იყო მახლობელ დ. იგი ჰურიათაჲ, ი. 7,2; ე'ა დ. იგი გან-ოდენ-ზოგებულ იყო, ი. 7,14; იყო მახლობელ პასექი, დ. იგი ჰურიათაჲ, ი. 11,55.

ყოველსა დღესასწაულსა მიუტევის მათ ერთი პურობილი, მრ. 15,6; წინაგსწარ დ. მის ზატეკისასა უწყოდა იესუ, ი. 13,1 C; ნუ დ. ამას (შევიპყრათ), მ. 26,5; ნუ დ. ამას (მოვეკლოთ), მრ. 14,2; თქუენ აღვედით დ. ამას, ხოლო მე არა აღვიდე დ. ამას, ი. 7,8; არა-მე მოვიდესა დ. ამას, ი. 11,56; იყიდე, რაჲ გჯგმდეს დ. ამას, ი. 13,29; რ'ა ერთი მიგიტეო თქუენ დ. ამას, ი. 18,39 C; დ. მას ჩუეულ იყო მთავარი იგი, მ. 27,15 E; აღმოვიდიან მიმამ და დედაჲ მისი ... დ. მას პასექისასა, ლ. 2,41; ე'ა ჩუეულ იყენეს დ. მას, ლ. 2,42; უნებელად ედებოდა მას განტეგებად დ. მას ერთი პურობილი, ლ. 23,17; რაოდენი ქმნა იერუსალმს დ. მას, ი. 4,45; იგინიცა მოსრულ იყენეს დ. მას, ი. 4,45; ე'ა აღვიდეს ძმანი მისნი დ. მას, ი. 7,10; მაშინ თუთა აღვიდა დ. მას, ი. 7,10 C; ჰურიანი ეძიებდეს დ. მას, ი. 7,11; რომელი მოსრულ იყო დ. მას, ი. 12,12; რ'ა თაყუანის-მსცენ დ. მას, ი. 12,20; ოდეს იყო იგი იერუსალმს პასქასა მას დ., ი. 2,23; ნუ დ. შინა (შევიპყრათ), მ. 26,5 C.

მსავსად ჩუეულებისა დღესასწაულისა მის, ლ. 2,42 C; უწინარეს დ. მის პასექისასა ... უწყოდა იესუ, ი. 13,1; დღესასწაულად-დღესასწაულად

ჩუეულ იყო ბჳე იგი მიტეეებად ერთი-სა ჰყრობილისა ერსა მას, მ. 27,15 C; თანა-ედვა დ.-დ. ერთი მიტეეებად მათ-და, ლ. 23,17 C; დღესასწაულთა ჩუეულ იყო მთავარი იგი, მიუტევის ერსა მას ჰყრობილი ერთი, მ. 27,15; განზოგებასა ოდენ მის დღესასწაულისასა, ი. 7,14 C; უკუანაძსენელსა მას დღესა დიდისა მის დ., ი. 7,37.

დღითი-დღე [ყოველ დღე]: იყო მუნ და ასწაეებად დღითი-დღე ტაძარსა მას შინა, ლ. 19,47 C; დღითი-დღე დ თჳუენ თანა ტაძარსა შინა ვაჲდ და გასწაეებად, მ. 26,55; დ.-დ. თჳუენ თანა ვიყავ, მრ. 14,49; აღიღენ ჯუარი თუხი დ.-დ., ლ. 9,23; ჰური ჩუენი თანაარსობისაჲ მომეც

ჩუენ დ.-დ., ლ. 11,3; იხარებად დ.-დ. ბრწყინეალებ, ლ. 16,19; ასწაეებად დ.-დ. ტაძარსა მას შინა, ლ. 19,47; დ.-დ. ვიყავ მე თჳუენ თანა ტაძარსა შინა, ლ. 22,53.

დღითი-დღე დ-ი [რევით მოხული (მხა-ხურების დღე)]: შემდგომად დღითი-დღედისა მის მსახურებისა აბიამსა, ლ. 1,5; იყო მღღელობასა მას მისსა, წესსა მას დ.-დ. მისისასა წინაშე ღმრთისა, ლ. 1,8.

დღისი [დღისით]: იყოფოდა თავადი ტაძარსა მას შინა დღისი და ასწაეებად, ლ. 21,37; ჩუენდა ჯერ-არს საქმედ სა-ქმისა ... ვიდრე დ. არს, ი. 9,4 C; უკუეთუ ვინმე ვიდოდის დ., ი. 11,9 C.

ე

1. ებრ [თანდ., = მხავაზად]: განწმე-დისა მისებრ, ი. 2,6; ებრაელებრ, ი. 5,2; 18,13, 17,20; 20,16; თჳუენებრ, ი. 8,55 C; თხოვისაებრ, ლ. 23,24; მოძღუ-რებისაებრ, მრ. 7,5; ნებისაებრ, ლ. 12,47; გამისა მისებრ, მ. 2,16; სარწმუ-ნობებისაებრ, მ. 9,29; საქმეთა მათთაებრ, მ. 16,27; 23,3; სიტყვსაებრ, ლ. 1,38; 2,29; ფრომინებრ, ი. 19,20 C; შჯულთ-საებრ, ი. 18,31; შჯულისა მისებრ, ლ. 2,22; სჯულისა ჩუენისაებრ, ი. 19,7 ჯორცთაებრ, ი. 8,15; ჰრომელებრ, ი. 19,20; საქმეთა ჩუენთაებ [= ებრ], ლ. 23,41 C.

2. ებრ [წარმოხაქმენელი აფიქხი]: წერილ იყო... წიგნითა ბერძულითა და ჰრომელებრითა და ებრაელებრითა, ლ. 23,38.

ებრაელებრ, მებრაელებრ [ებრაულად; ებრაული]: რომელსა ერეკუის მებრაელებრ ბეთსდა, ი. 5,2 C; რომელსა ჰრქვან ებრაელებრ ბეთებდა, ი. 5,2; რომელსა

ჰრქვან ქვაფენილ, ხ ე. კაჰჰათა, ი. 19,13; რომელსა ჰრქვან ე. გოლგოთა, ი. 19,17; იყო წერილი ე., ჰრომელებრ და ბერძლ, ი. 19,20; ჰრქუა მას ე., ი. 20,16. წერილ იყო ... წიგნითა ბერძული-თა და ჰრომელებრითა და ებრაელებრითა, ლ. 23, 38.

ეგდენ ნ. ეგოდენ.

1. ეგე [ნაცვალსახელი]: ეგულების ჰეროდეს მოძიებად ყრმისა მაგის და წარწყმედად ეგე, მ. 2,13 C; ე. თავადი არს ელია, მ. 11,14 C; მტერმან კაცმან ყო ე., მ. 13,28; ე. ყოველი დამიმარხავს სიყრმით ჩემითგან, მ. 19,20; ლ. 18,21; უფალსა უჲმს ე., მ. 21,3; ე. 19,31, 34; განაგდეთ (განჯადეთ C) ე. ბნელსა მას გარესენელსა, მ. 22,13; რაჲემს ვსუა ე., მ. 26,29 C; გურწმენეს ე., მ. 27,42; იჲსენინ ე., უკუეთუ ჰსთნავს ე., მ. 27,43; ვინაჲთგან ყოფილ არს ე. მაგის თანა, მრ. 9,21 E; შთააგლო ე., მრ. 9,22; რამცა წარწყმიდა ე., მრ. 9,

22; უფალსა მაგისსა უქმს ე., მრ. 11,3; ჯუარს-აქუთ ე., მრ. 15,13,14; ლ. 23, 21; ი. 19,6; რომელსა მინდეს, მივსცე ე., ლ. 4,6 C; ე. ბოლო მარტოა მივის, ლ. 9,38 C; ილუაწე ე., ლ. 10,35; მოკუეთე ე., ლ. 13,7; უტევე ე. ამსცა წელსა, ლ. 13,8; მერმე მოვჭყუეთო ე., ლ. 13,9 E; მიაელინე ე., ლ. 16,27; მიუძღუნე ე. მას, ლ. 23,15 C; განესწავლო ე., ლ. 23,16 C; ალილე ე., ლ. 23, 18; ი. 19,15; განუტევეო ე., 23,22 E; უკუეთუ ე. არს ქრისტე, ლ. 23,35; განილეთ ე. ამიერ, ი. 2,16; აღვადგინო ე., ი. 2,19 E; აღვმართო ე., ი. 2,19 C; აღადგინო ე., ი. 2,20; ვითარ ეგების ე. ყოფად, ი. 3,9 C; ე. არა იცია, ი. 3, 10 C; ე. ქეშმარიტად ჰსთქუ, ი. 4,18; ე. არს ქეშმარიტად მესნელი სოფლისაჲ, ი. 4,42 C; ე. დავაბრკოლებს თქუნ, ი. 6,61 C; ვერ ვპოთ ე., ი. 7,35 C; ე. აბრაამან არა ქმნა; ი. 8,40 C; ე. თავისა თვისათჳს იტყოდენ, ი. 9,21; არა უწყით თქუნ, ვინაჲ არს ე., ი. 9,30 C; განჭყენით ე., ი. 11,44; უტევეთ ე., ი. 12,7 E; დამიმარხოს ე., ი. 12,7; არამცა მიგეცით შენ ე., ი. 18,30; მიიყვანეთ თქუნ ე., ი. 18,31; ნუ ე., ად ბარაბა (მომიტევე), ი. 18,40; მიიყვანეთ ე. და ჯუარს-აქუთ, ი. 19,6; ე. თუ განუტევეო, ი. 19,12 C; არა განვაპოთ ე., ი. 19,24 C; რა დგეს ე. ჩემდა მოსლვადმე, ი. 21,22 C; **მგვიმ** საკვრველ არს, ი. 9,30 C.

უფალსა მაგისსა უქმან **ეგვი** ი. მ. 21,3 C.

[ნ. კ. მაგა].

2. **ეგე** [ნაწევარი]: ბადღ **ეგე**, ი. 21, 6; იგავი **ეგე**, მ. 15,15; კოცები **ეგე**, ლ. 9,14; ლოდი **ეგე**, ი. 11,39; მახვლი **ეგე**, მ. 26,52; ნავი **ეგე**, ლ. 5,4; ნეშტი **ეგე** ნამუსარევი, ი. 6,12; სარწმუნოებაჲ **ეგე**, მ. 15,28; სარწყულნი **ეგე**, ი. 2,7;

სახელი **ეგე**, ლ. 1,61; სიტყუაჲ **ეგე**, მ. 19,11; სიტყუანი **ეგე**, ლ. 24,17; ტაქუანი **ეგე**, ი. 2,7 C; ტაძარი **ეგე**, ი. 2, 20 C; ქანქარი **ეგე**, მ. 25,28; ყანობირი **ეგე**, ი. 4,35 C; ყრმაჲ **ეგე**, მ. 2,13,20; 9,24; მრ. 5,39; ყრმები **ეგე**, მ. 19,14 C; წმიდაჲ **ეგე**, ლ. 4,34; წუელი **ეგე**, მ. 7,4 C და სხ.

3. **ეგე** [ნაწილაკი, =გ]: იხილეთ უკუე, ვითარ-**ეგე** ისმენთ, ლ. 8,18; ვითარ-**ეგე** შენ იტყვ, ი. 8,33; იხილეთ, რაჲ-**ეგე** გესმის, მრ. 4,24 C; არას მიგუება, რასა-**ეგე** შეგწამებენ შენ, მრ. 14,60; არა ვიტყ, არცა უწყი, რასა-**ეგე** იტყვ შენ, მრ. 14,68; რასა-**ეგე** ჰზრახავთ გულთა თქუენთა, ლ. 5,22; რომელ-**ეგე** მოიზადი, ვისა იყოს, ლ. 12,20; რომელნი-**ეგე** შემომიდეგით მე, ... დასხდეთ თქუენცა ათორმეტთა საყდართა, მ. 19,28; მე გიცნი, რომელნი-**ეგე** გამოგირჩიენ, ი. 13,18 C; მოგეწყოს თქუენ... რომელთა-**ეგე** გესმის, მრ. 4,24; თქუენ გეტყვ, რომელთა-**ეგე** გესმის, ლ. 6,21.

ეგევითარ [მაგნარი]: რომელ არა ყოფილ არს **ეგევითარი**, მრ. 13,19 C; მაჲა **ეგევითართა** ეძიებს თაყუანისმცემელთა მისთა, ი. 4,23; **ეგევითართა** არს სასუფეველი ცათაჲ, მ. 19,14; მრ. 10,14; ე. არს სასუფეველი ღმრთისაჲ, ლ. 18,16 D.

ეგერა [აი, აგერ; მანდ]: რ' **ეგერა** მოძიებად ვალს ჰეროდე, მ. 2,13; აჲა ესერა არს ქრისტე ანუ ე., მ. 24,23 C; ე. აწ გესმა ბასრობაჲ იგი მისი, მ. 26, 65 C; აჲა ესერა აჲა არს ქრისტე გინათუ ე., მრ. 13,21 C; იხილეთ ე. იდგილი მისი, მრ. 16,6 C.

[ნ. კ. აჲა ეგერა].

ეგოდენ, **ეგდენ** [მაგდენად]: ეგოდენ ვერ უძლეთ ეამ ერთ ღუძებად ჩემ თანა, მ. 26,40 C; ვერ იპოვნეს ე., რ'ამცა მოაქციეს და მიჰსცეს ღიდებაჲ ღმერთ-

სა, ლ. 17,18; რად ეხდენ გულ-მედგარ ხართ, მრ. 4,40 C.

ეგრე, ეგრე, ეგრეთ, ეგრეთ: ყო ეგრე მ. 1,24; ე. დევნის წინაწარმეტყუელნი იგი, მ. 5,12; ე. ბრწყინებელი (ნათობიანი C) ნათელი თქუნთა წინაშე კაცთა, მ. 5,16; არა მეზუერეთა ცე. ყვიან, მ. 5,46 C; არა იყო ე. ვა-იგი ორგულნი, მ. 6,5; ე. არს შჯული და წინაწარმეტყუელნი, მ. 7,12; ე. იყოს ძმ კაცისა, მ. 12,40 C; ე. იყოს აღსასრული ამის სოფლისა, მ. 13,40 C, 49 C; არა იყოს ე., მ. 16,22; ე. არა ნება არს მამისა ჩემისა ზეტათა, მ. 18,14 C; დასაბამსა არა ე. იყო, მ. 19,8; თქუნე ზედა არა ე. იყოს, მ. 20,26; ყვეს ე., მ. 21,6; 26,19; 28,15; ლ. 9,15; იყოს ე., მ. 21,21; მრ. 11,23; ე. იყოს მოსლევად იგი ძისა კაცისა, მ. 24,37 C, 39 C; მოძღუარმან ე. თქუა, მ. 26,18; მრ. 14,14 C; კაცთაგან ვერ შესძლებულ არს ბოლო ღმრთისაგან არა ე., მრ. 10,27 C; არა ე. იყოს თქუნე შორის, მრ. 10,43; პოვეს ე., ვა უბრძანა მათ იესუ, მრ. 14,16; პოვეს ე., ვა-იგი ჰრქუა მათ, ლ. 19,32; 22,13; პოვეს ე., ვა დედათა მათ თქუნეს, ლ. 24,24; მე ე. ევგონებ, ლ. 7,43 D; ე. სათნო-იყო შენ წინაშე, ლ. 10,21; ე. ჰგონებთ, ლ. 12,51; სთქუთ, ვდ ხორშაკი იყოს, და არნ ე., ლ. 12,55 C; ე. გგონიეს, ლ. 13,2; ე. იყოს დღეთა მათ ძისა კაცისათა, ლ. 17,26 C; ე. იყოს დღე იგი, ლ. 17,30 C; თქუნე არა ე. იყენთ, ლ. 22,26; ე. ამალღებად ჯერ-არს ძისა კაცისა, ი. 3,14 C; არა ე. მოაღონა ღმერთმან ძმ თახ სოფლად, ი. 3,17 C; არა ე. ვითარ-იგი ჰამეს მამათა თქუნთა მანანად იგი და მოწყდეს, ი. 6,58 E; არასადა ე. ვის უთქუამს კაცსა, ი. 7,46 C; მათ ე. ეგონა, ი. 11,13 C; ვა მამცნო მე მამამან, ე. ვიტყვ, ი. 12,50 C; ყთილად

სთქუთ, რ ვიარე ე., ი. 13,13 C; ვა მამცნო მე მამამან, ე. ვიქმ, ი. 14,31 C; უკუეთუ ე. არს, ი. 18,37 C; არა წარმართთაცა ეგრეთვე ყვიან, მ. 5,47 C; მერმე განვიდა... და ყო ე., მ. 20,5; ჰრქუა ე., მ. 21,30; ე. უყვეს, მ. 21,36; ე. (ყო) მეორემან და მესამემან ვიღრე შჯადმდე, მ. 22,26; ე... შესძინა სხუადლა ორი, მ. 25,17; ე. მსგავსად ყოველნი მოწაფენი იტყოდეს, მ. 26,35; მრ. 14,31; ე. მღღელთ მოძღუარნი ემღერდეს, მ. 27,41; მრ. 15,31; ე. ავაზაკნი იგი... აყუედრებდეს მას, მ. 27,44; ორი იგი თევზი ე. განუყო ყოველთა, მრ. 6,41; ე. თევზისა მისგანი (აღიღეს), მრ. 6,43; ე. თქუნეცა უგულსეჟმო ხართა, მრ. 7,18; მესამემან ე. (შეირთო იგი და მოკუდა), მრ. 12,21; ე. მსგავსად ყვენ, ლ. 3,11; ე. იაკობ და იოვანე (განკვრებამან შეიპყრნა), ლ. 5,10; რაგსათჳს მოწაფენი იოვანენი იმარხვენ... და ეფარისეველთანი, ლ. 5,33; ე. უყოფდეს წინაწარმეტყუელთა მამანი მათნი, ლ. 6,23; ე. ყთილსა უყოფდეს ცრუ წინაწარმეტყუელთა მამანი მათნი, ლ. 6,26; თქუნეცა ე. მსგავსად უყოფდით მათ, ლ. 6,31; ე. ლევიტელი მასვე ადგილსა მოვიდა, ლ. 10,32; შენცა ე. ჰყოფდ, ლ. 10,37; ე. სახედ ყოველნი წარსწყმდეთ, ლ. 13,3; ლაზარე ე. ბოროტი (მიილო), ლ. 16,25; ე. ვა-იგი იყო დღეთა ღმრთისთა, ლ. 17,28 D; ე. შჯდთა მათ (შეირთეს ცოლი), ლ. 20,31; ე. სასუმელი იგი... მიილო, ლ. 22,20; ე. მსგავსად ვაშარანიცა (აღიღენ), ლ. 22,36; პოვეს ე., ვა დედათა მათ თქუნეს, ლ. 24,24 C; მას ძმ ე. მსგავსად იქმს, ი. 5,19; ე. მისცა ძესა, ი. 5,26 C; ვა-ესე მე გიყავ თქუნე, ე. თქუნეცა ჰყოფდით, ი. 13,15; ე. არცა თქუნე (ველგეწიფების), ი. 15,4; პირველისა მის

განუტეხნეს წვენი, და ერთისაჲ ე., ი. 19,32; მოილო პური იგი და მისცა მათ და თევზი იგი ე., ი. 21,13; იყავნ ნებაჲ შენი ვა ცათა შინა, ეგრეცა ქუეყანასა ზედა, მ. 6,10; ე. თქუენ ჰყოფდით, მ. 7,12 C; ე. ყოველმან ხემან კეთილმან ნაყოფი კეთილი გამოიღის, მ. 7,17; ე. ჯერ-არს ძისა კაცისაჲ ვნებად მათგან, მ. 17,12; ე. მამამან ჩემმან ზეცათამან გიყოს თქუენ, მ. 18,35; ე. მეორემან და შესამემან მიმეზღვდემდე, მ. 22,26 C; ე. თქუენ გარეშე ჰგონიეთ კაცთა მართალ, მ. 23,28; ე. თქუენ ოდეს იხილოთ ესე ყოველი, უწყოდეთ, მ. 24,33; ე. ... შესძინა სხუაჲ ორი, მ. 25,17 C; ე. ყოველთა მოწაფეთა თქუეს, მ. 26,35 C; ე. მღღელთ მოძღუარნი იგი ეციტხვედეს, მ. 27,41 C; მრ. 15,31 C; ე. ავაზაკნი იგი... აყუედრებდეს მას, მ. 27,44 C; ე. თქუენ... უწყოდეთ, მრ. 13,29; ლ. 21,31; ე. ყოველნი იტყოდეს, მრ. 14,31 C; ე. რომელი იუჯებდეს თავისა თვისსათჳს, ლ. 12,21; ე... ვერ ჰელ-ეწიფების მოწაფე ყოფად ჩემდა, ლ. 14,33; ე. თქუენ... თქუთ, ლ. 17,10; ე. (იყოს) ძე კაცისაჲ დღესა მას თჳსსა, ლ. 17,24 C; ე. (არნ) ყოველი შობილი სულისაგან, ი. 3,8 C; ე. ძმ... აცხოვნებს, ი. 5,21; ე. ძესა მოსცა, ი. 5,26; ე. თევზთა მათგანი (მისცა), ი. 6,11; ე. ვა მამცნო მე მამამან, ე. ვყო, ი. 14,31; ე. თქუენ (არა გამოიღოთ), ი. 15,4 C; პირველსა მას დაუმუსრნეს წვენი, ე. ერთსა მას, ი. 19,32 C; მოილო პური იგი იესუ და მისცემდა მათ, ე. თევზსა მას, ი. 21,13 C.

ეგრეცა არავე ერთ იყო წამებაჲ იგი მათი, მრ. 14,59 C.

რომელნი დღის მუცლითგან იზენეს ეგრეთ, მ. 19,12 C; ე. იყოს მოსლვაჲ ძისა კაცისაჲ, მ. 24,27,37; ყოველსავე

მურკნვალსა ქუეყანისასა ვერ ჰელ-ეწიფების ე. განსპეტაკებად, მრ. 9,3; ე. იყოს ძმ კაცისაჲ ნათესაჲსა ამას, ლ. 11,30; უკუეთუ ველსა გარე... თივია... დღერტომან ე. შეამყო, ლ. 12,28; მეყსეულად ჰსთქვთ: წკმაჲ მოაქუს, და არნ ე., ლ. 12,54; ჰსთქვთ, ვლ სიტხლ იყოს, და არნ ე., ლ. 12,55; ყოველნივე ე. წარსწყმდეთ, ლ. 13,5; ე. იყოს დღეთა მათ ძისა კაცისათა, ლ. 17,26; პოვეს ე., ვა-იგი ჰრქუა მათ, ლ. 19,32 C; თქუენ არა ე. იყენეთ, ლ. 22,26 D; ე. ჯერ-არს აღმალღებდაჲ ძისა კაცისაჲ, ი. 3,14; არა ე., ვა-იგი ჰამეს მამათა თქუენთა მანანაჲ იგი და მოწყდეს, ი. 6,58 D; მათცა ეგრეთვე უყვის, მ. 21,36 C; ჰყოფდ შენცა ე. და სცხოვრდე, ლ. 10,37 C; ე. ვა-იგი იყო დღეთა ლოთისთა, ლ. 17,28 E; ე. იყოს დღმ იგი, ლ. 17,30; ეგრეთცა თქუენ ჰყოფდით, მ. 7,12; ე. ვა-იგი მამამან მრქუა მე, ე. ვიტყვ, ი. 12,50.

ეგრეთ (ეგრეთ D) იყოს ძმ კაცისაჲ, მ. 12,40; ე. (ეგრეთ D) იყოს აღსასრული ამის სოფლისაჲ, მ. 13,40; ე. (ეგრეთ D) იყოს ძმ კაცისაჲ დღეთა მისთა, ლ. 17,24.

ევანგელე [ხანარება]: სტოვასა მას აღსამალღებელისასა ევანგელმ მარკოზის თავისაჲ, გვ. 168,29 L.

1. ეზო [ვზო, εζοι]: გამოვიდა იგი გარეშესა ეზოსა, მრ. 14,68 C; რაჲმს ძლიერი შეჭურვილი ჰსცივდეს ე. თჳსსა, ლ. 11,21; რომელი არა შევალს კარით ე. ცხოვართასა, ი. 10,1; შეგრბეს ე. მას კაიაფაჲს მღღელთ მოძღურისასა, მ. 26,3; პეტრე ჯდა გარეშე ე. მას, მ. 26,69 C; გამოვიდა პეტრე გარეშესა მას ე., მრ. 14,68 D; სტრატოტთა მათ შეიყვანეს იგი შინაგან ე. მას, მრ.

15,16; შევიდა იესუმას თანა ე. მას მღვდელთ მოძღურისასა, ი. 18,15; რომელ დაადგინა უფალმან ე. თუსსა ზედა, მ. 24,45 C; პეტრე ჯდა ე. შინა, მ. 26, 69; ეჲ იყო პეტრე ე. მას შინა, მ. 14,66; აღაგზნეს ცეცხლი შორის ე., ლ. 22,55; პეტრე მისდევდა მას შორს ეზოდ მღვდელთ მოძღურისა, მ. 26,58 C; პეტრე მისდევდა მას შორით, ვიდრე ეზოდმდე მღვდელთ მოძღურისა, მ. 26, 58; მიჰსდევდა მას ვიდრე შინა ე., მრ. 14,54; გამოვიდა პეტრე გარეშესა მას ეზოახახა, მრ. 14,68 E; (ცხოვარნი) რომელნი არა არიან ამის ეზოახანი, ი. 10,16.

2. ეზო [კრებრაბმელი, ფარდა]: განიპო ეზოა ტაძრისაჲ მის ორგან, ლ. 23,45 C.

3. ეზო [ხროა]: იყო იერუსალმს ცხოვართ საბანელსა მას, რომელსა ერქუმის ჰებრაელებრ ბეთესდა, ხუთ ეზოდ იყო, ი. 5,2 C.

ეზოახ მოძღუარ [მოურავი, მზრუნველი]: ესუა მას ეზოახ მოძღუარ, ლ. 16,1 C; არღარა ყოფად ხარ ჩემდა ე. მ., ლ. 16,2 C; თქუა ეზოახ მოძღუარმან მან გულსა თუსსა, ლ. 16,3 C; პრქუა სახლისა უფალმან (უფალმან მან საყურძნისამან C) ეზოახ მოძღუარსა თუსსა, მ. 20,8; ცოლი ქოზახის, ეზოახ მოძღურისა ჰეროდესი, ლ. 8,3.

ეკალ: დაადგეს მას შეთხზული ეკლიხა გვრგვნი, მრ. 15,17; ეღვა ე. გვრგვნი, ი. 19,5; აღმოჰსცენდეს ეკალნი. და შეაშოვეს იგი, მ. 13,7 C D; მრ. 4, 7; ლ. 8,7; ე. იგი აღმოსცენდეს და შეაშოვეს იგი, მ. 13,7 E; რომელი-იგი ეკალთა შიდა დაეთესა, მ. 13,22 C; სხუად დაეარდა ე. შინა, მრ. 4,7; რომელნი-იგი ე. შინა დაეთესნეს, მრ. 4, 18; რომელ-იგი ე. შინა დაეარდა, ლ. 8,14; სხუად დაეარდა ე. შორის, მ. 13,

7; ლ. 8,7; რომელ-იგი ე. შორის დაეთესა მ. 13,22; რომელნი-იგი ე. შორის დაეთესნეს, მრ. 4,18 C; ნუუუეუე შეკრიბიან ეკალთაგან ყურძენი, ი. 7,16; შეთხზეს გვრგვნი ე., მ. 27,29; მ. 19,2; არა ე. შეიკრიბიან ლელვ, ლ. 6,44; შექმნეს გვრგვნი ეკლისაჲ, მ. 27,29 C; ეღვა გვრგვნი ე., ი. 19,5 C.

ეკლესია: ამას კლდესა ზედა აღვაშენო ეკლესიაჲ ჩემი, მ. 16,18.

ელვა: ეჲ ელვაჲ რად გამობრწყინდის მზის აღმოსავალით, მ. 24,27; იყო ხილუად მისი ეჲ ე., მ. 28,3; იყო... სამოსელი მისი სპეტაკ ეჲ ე., ლ. 9, 29; ე. რად გამოჩნდის კილითგან ცისადთ, ლ. 17,24; თქუნ... არცა ე. მისი გიხილავს, ი. 5,37 C; ვხედვედ მე ეშმაკსა ეჲ ელვასა ზეცით გარდამოვრდომილსა, ლ. 10,18; ეჲ-იგი სანთელი ელვითა განგანათლოს შენ, ლ. 11,36.

ელვარე: იყო... სამოსელი მისი სპეტაკ და ელვარე, ლ. 9,29 C; ორ კაც ზედა მოადგეს მათ სამოსლითა ელვარითა, ლ. 24,4.

ელი ნ. შლი.

ელმანა: ელოი, ელოი, ელმანა საბაქთანო? რომელ არს გამოთარგმანებით: ღმერთო ჩემო, ღმერთო ჩემო, რაჲსა დამაგდებ შე, მრ. 15,34 C.

ელოი: ელოი, ელოი, ლამა საბაქთანო? რომელ არს თარგმანებით: ღმერთო ჩემო, ღმერთო, რაჲსათჳს დამიტევებ შე, მრ. 15,34; ე., ე., ელმანა საბაქთანო? რომელ არს გამოთარგმანებით: ღმერთო ჩემო, ღმერთო ჩემო, რაჲსა დამაგდებ შე, მრ. 15,34 C.

[ნ. კ. შლი].

ენა: აღელო პირი მისი და ენაჲ, ლ. 1,64; განმიგრილოს ე. ჩემი, ლ. 16,24; შეახო ენახა მისსა, მრ. 7,33; განავრილოს ე. ჩემსა, ლ. 16;24 C; განჰქნდა

კრულებად ენიხა მისისაჲ, მრ. 7,35; ენათა ახალთა იტყოდიან, მრ. 16,17.

1. ერ [ხალხი]: მან იჲსნეს ერი თჳსი ცოდვითა მათთაგან, მ. 1,21; რომელმან დამწყსოს ე. ჩემი ისრაელი, მ. 2,6; ე., რომელი სხდა ბნელსა, იხილეს ნათელი დიდი, მ. 4,16; ე., რომელი სხდა ბნელსა, იხილა ნათელი დიდი, მ. 4,16 C; მისდევდა მას ე. მრავალი, მ. 4,25; 8,1; 12,15; 19,2; 20,29; მრ. 5,24; ი. 6,2; იხილა მუნ მგოსნები და ე. კრებული, მ. 9,23; შეკრბა მისა ე. მრავალი, მ. 13,2; მრ. 4,1; მოუტდა მას ე. მრავალი, მ. 15,30; ვითარმცა განძლა (განვაძოეთ C) ე. ესოდენი, მ. 15,33; შეუღვა მას ე. მრავალი, მ. 20,29 C; მრ. 3,7,8 C; ი. 6,2; მის თანა ე. მრავალი (მოვიდა), მ. 26, 47; შეკრბა კუალად მისა ე. (+იგი C), მრ. 3,20; სხდა გარემო მისა ე., მრ. 3,32; შეკრბა ე. დიდძალი მისა, მრ. 5,21; მერმე კულად ე. მრავალი იყო, მრ. 8,1; ვინაჲ ძალ-გვც აქა განძლებად პურითა ესოდენი ე., მრ. 8,4; იხილა ე. გარემო მათსა, მრ. 9, 14; შეკრბების ე. მის ზედა, მრ. 9,25; შეკრბებოდა კულად მისა ე., მრ. 10,1; ლ. 14,25; თანა-უვიდოდა მას ე. მრავალი, მრ. 10,1 C; ე. მრავალი მათ თანა (გამოვიდოდა), მრ. 10,46; ყოველი ე. განკრებულ იყო მოძღურებასა მისსა, მრ. 11,18; მრავალი ე. ისმენდა მისსა ტკბილად, მრ. 12,37; ე. (+იგი C) დასდებდა რუალსა ფასის საცუესა მას, მრ. 12,41; ე. მახვლებითა და წათებითა (მოვიდა), მრ. 14,43; განწზადებად უფალსა ე. მომზადებული, ლ. 1,17; შეკრბებოდა ე. მრავალი სმენად, ლ. 5, 15; თანა-უვიდოდეს მას მოწაფენი მისნი და ე. მრავალი, ლ. 7,11; ე. მრავალი იყო ქალაქისაჲ მის თანა, ლ. 7,12; მოეგებოდა მას ე. მრავალი, ლ. 9,37; რომელთა ზედა შეკრებულ იყო ბევრე-

ული ე., ლ. 12,1; ეწა ესმა, რ ე. წარმოვალს, ლ. 18,36; ყოველი ე. დამორჩილებულ იყო სმენად მისგან, ლ. 19, 48; ამა ე. და რომელსა ერქუა იულა ისკარიოტელი, წინა-უძლოდა მათ, ლ. 22,47; ე. იყო აღვილსა მას, ი. 5,13; მრავალი ე. მოვალს მისა, ი. 6,5; განუტევე ე. ესე, მ. 14,15; მრ. 6,36; ლ. 9, 12; ე. ესე ბავითა მათითა პატიე-მცემს (მადიდებს C) მე, მ. 15,8; მრ. 7,6; მეწყალის მე ე. ესე, მ. 15,32; მრ. 8,2; ეწა იხილა იესუ ე. იგი (—C), მ. 5,1; იხილა იესუ ე. იგი, მ. 8,18; 9,36; გამოასხა ე. იგი, მ. 9,25; დაკრებულ იყო ე. იგი, მ. 9,33 C; დაუტევა იესუ ე. იგი, მ. 13,36; იხილა ე. იგი მრავალი, მ. 14,14; ვიდრემდე განუტევეს ე. იგი (—C), მ. 14,22; მრ. 6,45; განუტევა ე. იგი, მ. 14,23; 15,39; ე. იგი ჰრისხვიდა მათ, მ. 20,31; ე. იგი ... ლაღადბღეს და იტყოდეს, მ. 21,9; ე. იგი იტყოდა, მ. 21, 11; ზედაცა დაესხმოდეს მას ე. იგი, მრ. 3,10; დაუტევეს ე. იგი, მრ. 4,36; იხილა ე. იგი (—C) მრავალი, მრ. 6,34; შეკრბებოდა მას ე. იგი, მრ. 9,25 C; ლ. 11,29; მათ აღძრეს ე. იგი, მრ. 15,11; ღვა ე. იგი, ლ. 1,21; ჰკითხვიდა მას ე. იგი, ლ. 3, 10; მოელოდა ე. იგი, ლ. 3,15; ე. იგი (—C) ეძიებდა მას, ლ. 4,42; ე. იგი (—C) დაესხმოდა მას სმენად სიტყუათა ღმრთისათა, ლ. 5,1; ე. იგი (—C) მოწაფეთა მისთაჲ (იყო მუნ), ლ. 6,17; ე. იგი (—C) შეკრბებოდა მას, ლ. 8,42; ღვა ე. ერი იგი და ჰხედვიდა, ლ. 23, 35; ე. იგი რომელ ღვა წიოდ ზღუასა მას, უწყოდეს, ი. 6,22; ზედალისაგან ე. იგი მრავალი რომელი მოსრულ იყო დღესასწაულსა მას... მოიღეს რტოჲ დანაკის კულთაგან, ი. 12,12; ე. იგი, რომელ იყო მის თანა, ეწამებოდეს მას, ი. 12,17; მიეგებოდა მას ე. იგი, ი. 12,18; ე. იგი, რომელი ღვა და ესმა,

იტყოდეს, ი. 12,29; ყოველი იგი ე-
ზღუს კიდესა მას ღგა, მ. 13,2; უმრავ-
ლესი იგი ე. დაუფენდა სამოსელსა
მათსა გზასა ზედა, მ. 21,8; ყოველი
იგი ე. მიჰსდევდა მას (მოვიდოდა მი-
სა C), მრ. 2,13; ყოველი იგი ე. ღგა ზღუს
კიდესა ქუეყანასა, მრ. 4,1; ყოველი
იგი ე. ეძიებდა შეახლებად მისა, ლ.
6,19.

მიუგო ყოველმან ერმან, მ. 27,25;
ყოველმან (+მან C) ე. იხილეს იგი,
მრ. 9,15; ყოველმან ე. იხილა, ლ. 18,
43; ყოველმან ე. ქვაჲ დამკრიბოს ჩუნენ,
ლ. 20,6; ყოველმან ე. აღიშსოვს მისა
ტაძარსა მას შინა, ლ. 21,38; ჰეროდე
შურაიხ-ყო იგი და ე. მისმან, ლ. 23,
11; გულისქვა-ყო ყოველმან ე. ჰური-
თამან, ი. 12,9; აგრძნა ე. მრავალმან
ჰურითაგანმან, ი. 12,9 C; იხილეს რაჲ
ესე ე. მან, მ. 9,8; ე. მან შეჰკრისხნა
მათ, მ. 20,31 C; ე. მან ჰრქუა, მ. 21,
11 C; იხილა იგი ე. მან, მრ. 6,33;
ლაღად-ყო ე. მან გამოთხოვად მისა,
მრ. 15,8; შეიწყნარა იგი ე. მან, ლ.
8,40; ე. მან აგრძნა, ლ. 9,11; ოდეს-იგი
იხილა ე. მან, ი. 6,24 C; მიუგო ე.
მან და ჰრქუა, ი. 7,20; მიუგო მას ე.
მან, ი. 12,34.

ვითარ-იგი ასწავებდა ერსა, მ. 21,23;
უთხრან ე. (+მას C), მ. 27,64; მოცე-
მად შეცნიერებდა... ე. თვისსა, ლ. 1,77;
მოჰხელა ღმერთმან ე. თვისსა, ლ. 7,16;
ყოველსა ე. ესმა და მეზურეთა, ლ. 7,
29; პილატე ჰრქუა მღდელთ მოძღუართა
და ყოველსა ე., ლ. 23,4 E; აღაშფო-
თებს ე., ლ. 23,5; აღძრავს ე., ლ.
23,5 C; აცთუნებს ე. (+მას C), ი. 7,12;
ჰხედავ ე. ამას, მრ. 5,31; ვინ ვჰგონიე
ე. ამას, ლ. 9,18; განუკრდებოდა ე.
მას, მ. 7,28; 12,23; მრ. 1,22; დაუკრ-
დებოდა ე. მას, მ. 9,33; იწყო იესუ

სიტყუად ე. მას, მ. 11,7; ვიღრე-იგი
ეტყოდა-ლო იესუ ე. მას, მ. 12,46;
ამას ყოველსა ეტყოდა იესუ იგავით ე.
მას, მ. 13,34; ესმა ე. მას, მ. 14,13;
უბრძანა. ე. მაჲ დასდომომა, მ. 14,19;
15,35; მრ. 8,6; მათ მისცეს ე. მას, მ.
14,19; მოუწოდა ე. მას, მ. 15,10; მრ.
8,34; უკრდაცა ე. მას, მ. 15,31; მო-
წაფენი იგი მისცემდეს ე. მას, მ. 13,
36; ესმა რაჲ ესე ე. მას, მ. 22,33;
ეტყოდა იესუ ე. მას, მ. 23,1; ჰრქუა
იესუ ე. მას, მ. 26,55; მიუტევის (მი-
ტევებად C) ე. მას ჰყრობილი ერთი,
მ. 27,15; მღდელთ მოძღუართა მათ
და მოხუცებულთა არწმუნეს ე. მას, მ.
27,20; მიექცა ე. მას, მრ. 5,30 C; ლ. 7,9;
მათ დაუგეს ე. მას, მრ. 8,6; ახარებდა
ე. მას, ლ. 3,18; ასწავებდა ე. მას, ლ.
5,3; 20,1; რა დაუგონ ე. მას, ლ. 9,
16; მიუგო... და ეტყოდა ე. მას, ლ.
13,14; ესმოდა ესე ე. მას, ლ. 19,11;
პილატე ჰრქუა მღდელთ მოძღუართა
და ე. მას, ლ. 23,4 D; პილატე მოუ-
წოდა მღდელთ მოძღუართა მათ და
მწიგნობართა და ე. მას, ლ. 23,13;
ამას ეტყოდა ე. მას სწავლასა მას შინა,
ი. 6,59 C; ე. მას რომელმან არა იციის
შჯული, წყეულ არიან, ი. 7,49; მე მა-
რადის ვასწავებდ ე. მას ტაძარსა მას
შინა, ი. 18,20 C; უყიდოთ ყოველსა
ამას ე. საზრდელი, ლ. 9,13; დაუკრ-
დებოდა ყოველსა მას ე., მ. 12,23 C; ლ.
11,14; მოუწოდა ყოველსა მას (-C) ე.
მრ. 7,14; ყოველსა მას ე. დაუკრდებოდა
მოძღურებდა იგი მისი, მრ. 11,18 C;
ეტყოდა განმავალსა მას მისა ე., ლ. 3,
7; ყოველსა მას ე. უხაროდა ყოველ-
თა მათ ზედა დიდებულებათა, ლ. 13,
17; ესმოდა ესე ყოველსა მას ე., ლ.
20,45; უმჯობე არს ერთისა კაცისა სი-
კუდილი ე. ამას ზედა, ი. 18,14 C; იყოს

მაშინ... რისხვად ე. მას ზედა (—C), ლ. 21,23; მოვიდეს ე. მას თანა, მ. 17, 14 C; განჰკურნებდა... სნეულთა ე. შორის, მ. 9,35; რა არა შუოთი იყოს ე. შორის, მ. 26,5; მოუქნდა იგი ე. შორის ზურგით კერძო, მრ. 5,27; იყო დრტუნვად მისთვის ე. (+მას C) შორის, ი. 7, 12; იყო განწვალვებად მისთვის ე. (+მას C) შორის, ი. 7,43; კაცმან ვინმე ლაღალ-ყო ე. მას (—E) შორის, ლ. 9,38 C D; აღ-ვინმე-ილო დედაკაცმან ჯმად ე. მას (—E) შორის, ლ. 11,27; მოვიდა იგი ე. მას შორის უკუანა კერძო, მრ. 5, 27 C; ეტყოდა იესუ ერხაცა მას, ლ. 12,54.

გუეშინის ერისა, მრ. 11,32; ქსნად ე. თვისიად, ლ. 1,68; რომელი იყოს ყოვლისა (+მის C) ე., ლ. 2,10; დიდებულ ე. შენისა ისრაელისა, ლ. 2,32; სხვა ე. სიმრავლმ, ლ. 6,17; ეზრაბა მღვდელთ მოძღუართა და მწიგნობართა და ე. წინამძღუართა, ლ. 24,2; გუეშინის ე. ამის, მ. 21,26; ვა მოვიდეს იგინი ე. მის, მ. 17,14; მოიქცა ე. მის, მრ. 5,30; ვიდრე განტევებადმდე ე. მის, მრ. 6,45 C; ეშინოდა ე. მის, მრ. 12,12; ლ. 20,19; 22, 2; ესმა ფარისეველთა მათ ე. მის დრტუნვად მისთვის, ი. 7,32; ვერ უძლეს მიახლებად ე. მის გამო, მრ. 2,4 C; ნავი მცირე დაალოდონ მას ე. მის გამო, მრ. 3,9 C; გუეშინის ერისაგან, მ. 21, 26 C; ეშინოდა ე., მრ. 11,32 C; შეეშინა ე., მრ. 12,12 C; ეშინოდა ერისა მისგან, მ. 14,5; 21,46; ვერ შეუძლეს მიახლებად ე. მისგან, მრ. 2,4; იჯმნა თავადმან ე. მისგან, მრ. 6,46 C; შევიდა იგი სიხიდ ე. მისგან, მრ. 7,17; განიყვანა იგი ე. მისგან თესაგან, მრ. 7,33; ვერ პოვეს ვინამცა შეილეს იგი ე. მისგან, ლ. 5,19; ვერ უძლეს შემთხუევედ მისა ე. მისგან, ლ. 8,19; ვერ უძლო ხილვად ე. მისგან, ლ. 19,3; რა არა განეარდენ ე. მისგან, ი. 12,42 C; მიჰსცეს იგი მათ თვიერ

ე., ლ. 22,6; რა ერთი კაცი მოკუდეს ერისათვის, ი. 11,50; უზჯობეს არს კაცისა ერთისა სიკუდილი ე., ი. 18,14; ერისა ამისთვის... ვთქუ, ი. 11,42; ნავი განუშბალონ მას ე. მისთვის, მრ. 3,9; იწყო სიტყუად იესუ ე. მის (—C) მიმართ, ლ. 7,24; კაცი თუ ერთი მოკუდეს ე. მის წილ, ი. 11,50 C; უთხრა წინაშე ყოვლისა ე., ლ. 8,47; ეტყოდა მათ თავადი ამას წინაშე ყოვლისა (+მის C) ე., ლ. 11,53; რომელი იყო ... ძლიერი წინაშე ღმრთისა და ყოვლისა (+მის C) ე., ლ. 24,19; დაიბანნა ჯელნი წინაშე ე. მის, მ. 27,24; ვერადა უპოვეს სიტყუს გებად წინაშე ე. მის, ლ. 20,26; შეურაცხ-ყო იგი ჰეროდეცა ერთოთრთ თვით, ლ. 23,11 C; ჰკითხვიდეს მის ვრად განწესებულნიცა იგი, ლ. 3,14; მისდედეს მას ერანი მრავალნი, მ. 12, 15 C; რომელნი-იგი მის თანა იყენეს ე. მრავალნი, ლ. 8,4; ე. ვარე მოვადგან შენ, ლ. 8,45; იყო ანგელოზისა მის თანა სიმრავლმ ერთა ცისათაჲ, ლ. 2,13.

სიმრავლე იგი ერისაჲ დაჰფენდა სამოსელსა მათსა გზასა ზედა, მ. 21,8 C; მღვდელთ მოძღუარნი იგი და კრებული ე. ეძიებდეს ცრუ მოწამეთა იესუმსთვის, მ. 26,59 E; შეკრბა მუნ სიმრავლმ ე., მრ. 2,2; ნუუკუე შუოთი იქმნეს ე., მრ. 14,2; ნუუკუე ამბოხებაჲ იყოს ე., მრ. 14,2 C; მომგუარეთ მე კაცი ესე ვა გარდამაჰქეველი ე., ლ. 23,14; შეუღდა მას სიმრავლმ ე. და დედათაჲ, ლ. 23, 27; განზრქა გული ე. ამის, მ. 13,15; წარმოზიდვიეთ ჩემ წინაშე კაცი ესე ვა განმდრეველი ე. მაგის, ლ. 23,14 C; პილატეს უნდა მომადლებად ე. მის, მრ. 15,15; ყოველი იგი სიმრავლმ ე. მის ილოცვიდა, 1,10; ესმა ფარისეველთა მათ დრტუნვად ე. მის მისთვის, ი. 7, 32 C; სიმრავლმ ე. მის..., აღიღეს

ბროები, ი. 12,12 C; პირსა ყოვლისა ერისხსა, ლ. 2,31; ნათლის-ღებასა მას ყოვლისა ე., ლ. 3,21; შეკრიბნა... მწიგნობარნი ერისანი, მ. 2,4; მოუტდეს მას... მოხუცებულნი ე., მ. 21,23; შეკრბეს... მოხუცებულნი ე., მ. 26,3; ლ. 22,66; სადა-იგი... მოხუცებულნი ე. შეკრებულ იყვნეს, მ. 26,57; მთავარნი ე. ეძიებდეს მას წარწყმედად, ლ. 19,47; ზრახეყვეს... მოხუცებულთა (ხუცესთა C) ერისათა, მ. 27,1; განჰკურნებდა... უძღურებათა (არაძღურებათა C) ე., მ. 4,23; ჯერ-არს მისი... ფრიად ვნებად მღვდელთ მოძღუთაგან და მოხუცებულთა ე., მ. 16,21; (მოვიდა) მის თანა ერი მრავალი... მღვდელთ მოძღუართაგან და მოხუცებულთა ე., მ. 26,47; ვადასრულნა იესუ სიტყუანი ესე სასმენელთა მიმართ ე., ლ. 7,1; მიუგო ერისხა მისგანან, მრ. 9,17 C; ფარისეველნი ვინმე ე. მისგანნი ეტყოდეს მას, ლ. 19,39; მრავალთა ე. მისგანთა ჰრწმენა იგი, ი. 7,31; რომელთამე ე. მისგანთა... ესმოდა სიტყუად ესე, ი. 7,40 C.

2. ერ [ჯარი, ზომიერი]: მიაელნა ერი თუხი და მოსრნა კაცის-მკვლელი იგი და ქალაქი მათი დაწუი ცეცხლითა, მ. 22,7; იულა წარიყვანა ე. მღვდელთ მოძღუართაგან და ფარისეველთა მსახურნი, ი. 18,3; რაგმს იხილოთ გარე-მოვლგომილი იერუსალმში ერისხაგან, ლ. 21,2.

[6. კიდევ ერისაგან-ი, ერისა კაც, ერი-სა წინამძღუარ, ერისთავ].

ერგახ, ერგახის [ორმოცდაათი (50)]: ორნი თანა-მღებნი იყვნეს მავასხებელისა ვისიმე: ერთსა თანა-ელვა ხუთასი ღრაქანი, ხოლო ერთსა მას—ერგახი, ლ. 7,41 D; ერგახის წლის არა ხარ შენ და შენ აბრაჰამი გიხილავს, ი. 8,85; ერგახის [წრფ. მრ.] წელ არღა არს შენი, ლ. აბრაჰამი იხილეთ, ი. 8,57 C;

ორნი თანა-მღებნი იყვნეს მავასხებელისა ვისიმე (მავასხებელისა ვისინიმე C): ერთსა თანა-ელვა ხუთასი ღრაქანი, ხოლო ერთსა მას—ერგახისი, ლ. 7, 41 C E; მიიღე ჯელით წერილი შენი და დაჯედ აღრე და დაწერე ე., ლ. 16,6.

[6. კ. ას ერგახის და სამ, ერგასეულ, ერგახის-ერგახის].

ერგახეულ, ერგახისეულ [ორმოცდაათ-ორმოცდაათი]: დასხით კაცები ვგე პურისმტელ-პურისმტელ ერგახეული, ლ. 9,14 C E;... ესგახისეული, იქვე D.

ერგახის-ერგახის [ორმოცდაათ-ორმოცდაათი]: დასხდა მწყობრად-მწყობრად ასასი და ერგახის-ერგახისი, მრ. 6, 40; ინაჯ-იღვეს პურისმტებმან ას-ასმან და ერგახის-ერგახისმან, მრ. 6,40 C.

ერღო [მანი, საზღის ხვარი ხაზურავი]: ქადაგეთ ერღოსა ზედა, მ. 10,27 D; რომელი ე. ზედა იყოს, მ. 24,17; მრ. 13,15; ლ. 17,31; აღტდეს ე. ზედა, ლ. 5,19; ქადაგებდით მას ერღოვბსა ზედა, მ. 10,27 C; რომელნი ე. ზედა იყვნენ, მ. 24,17 C; რომელ ე. ზედა იყვნენ, მრ. 13,15 C; ქადაგეთ ერღოთა ზედა, მ. 10,27 E; იქადაგოს ე. ზედა, ლ. 12,3.

1. ერთ [ერთი]: ერთ არს ქველის მოქმედ, მ. 19,17 C; ე. არს თქუენი მოძღუარი, მ. 23,8 C; ე. არს მამად თქუენი ზეცათად, მ. 23,9 C; ე. არს მოძღუარი თქუენი ქრისტე, მ. 23,10 C; უფალი ღმერთი შენი უფალი ე. არს, მრ. 12,29; ე. არს ღმერთი, მრ. 12,32; არა ე. იყო წამებად იგი მათი, მრ. 14,56 C; არცა ესრეთ ე. იყვნეს წამებანი მათნი, მრ. 14,59; ეგრძეცა არავე ე. იყო წამებად იგი მათი, მრ. 14,59 C; არა ჯელ-ეწიფების ძესა კაცისასა საქმედ არცა ე. რას თავით თუსით, ი. 5,19; მე და მამად ე. ვართ, ი. 10,37; თქუენ არარად იცით არცა ე., ი. 11,49; არარად ძალ-გიც უფად არცა ე., ი. 15,5; რა იყ-

ენენ ე., ვა ჩუენ ე. ვართ, ი. 17,11 C, 22; რა ყოველნი ე. იყენენ, ი. 17,21; არა გაქუს კელმწიფებდა ჩემი არცა ე., ი. 19,11; მას ღამესა არცა ე. იპარეს, ი. 21,3 C; დანგ ე., მრ. 12,42 C; დედაკაც ე., ი. 4,7 C; კაც ე., ლ. 2,25 C; 18,1 C, 19 C; ი. 1,6 C; მილიონ ე., მ. 5,41; ეამ ე., მ. 20,12 C; 26,40; მრ. 14,37 C; ლ. 8,13; ი. 5,35; იყენენ ე. სამწყსო და ე. მწყემს, ი. 10,16 სასუმელ ე., მ. 10,42 C; ე. საქმე, ი. 7,21 C; სახე ე., ი. 13,15 C; სეფეწულ ე., ი. 4, 46 C; სიტყუა ე., მ. 21,24 C; წყრთა ე., მ. 6,27; ლ. 12,25; ე. ჯორც, მ. 19,5,6; მრ. 10,8 (2-ჯერ); ე. ხოლო ჟეუზა, მრ. 8,14 C; ერთ-ღა გაკლს შენ, მრ. 10,21 C; ლ. 18,22 D; ე. ძე ესუა საყუარელი, მრ. 12,6 C.

იულა სკარიოტელი, ერთი ათორმეტთაგანი, მრ. 14,10,43; ლ. 22,47 C; რომელ ე. იყო ათორმეტთაგანი, ი. 6,71; თომბ, ე. ათორმეტთა მათგანი, ... არა მათ თანა იყო, ი. 20,24 C; შეიძოსა ვა ე. ამათგანი, მ. 6,29; ლ. 12,27; ასისთავი ე., მ. 8,5; რა წარწყმდეს ე. ასოთა შენთაგანი, მ. 5,29,30; არცა ე. ბრალი, ი. 18,38; ი. 19,4; ე. განკეთებული, მრ. 1,40; გუნდი ე., ი. 18,3 C; ე. დამოკიდებულთაგანი ძურის მოქმედთა ჰგომბდა მას, ლ. 23,39; დაქსნილი ე., მ. 9,2 C; დედაკაცი ე., მრ. 14,3 C; დრაქმს ე., ლ. 15,8 C; დრაქანი ე., მ. 20,13; დღე ე., ლ. 17,22 C; ვირი ე., ი. 12,14; ე. თანა-მდები, მ. 18,24; თეგზი ე., ი. 21, 9 C; თიკანი ე., ლ. 15,29; ე. თქუენგანი ეშმაკი არს, ი. 6,70; ე. თქუენგანი მიმტემს მე, ი. 13,21 C; იოტა ე. ანუ სასწაული არა წარკდეს, მ. 5,18 C; კაცი ე., მ. 17,14; 19,16; ლ. 23,50 C; ი. 3,1 C; 4,29 C; 5,5 C; 9,1 C; 11,50; რამცა წარწყმიდა ე. კინიათა ამათგანი, მ. 18,14 C; ლელვ ე., მ. 21,19;

ლიტრაჲ ე. ნელსაცხებელი, ი. 12,3; ლოდი ე., ი. 11,38 C; შესტეს ე. მათგანი, მ. 18,12; მირბიოლა ე. მათგანი, მ. 27,48; წარუწყმდეს ე. მათგანი, ლ. 15,4; იყო ე. მათგანი, ი. 7,50; ე. ვინმე მათგანი, ი. 11,49 C; არა წარუწყმდეს მათგანი არცა ე., ი. 18,9; ე. არს მამა თქუენი, მ. 23,9; ე. მამა ვიცით—ლმერთი, ი. 8,41; ე. მარგალიტი, მ. 13,46; იყო მუნ... ე. სხუად მარიამ, მ. 27,61; ლაზარე იყო ე. მის თანა შეინავეთაგანი, ი. 12,2; მთავარი ე., მ. 9,18; შეპრაცხე მე ვა ე. მორეწთა შენთაგანი, ლ. 15,19 C; ე. მოყუასი თუსი, მ. 18,28; ე. არს მოძღუარი თქუენი ქრისტე, მ. 23,8; იყო ე. მიყრდნობილ მოწაფეთა მისთაგანი, ი. 13,23; ვიდრე-ღა შჯულსიანანი ე. მოხატული დაერლომად, ლ. 16,17; მყავ მე ვა ე. მუშაკთაგანი, ლ. 15,19; უკუეთუ ვინმე დაქსნეს ე. მცნებათა ამათგანი უმციურესთაჲ, მ. 5,19; რომელმან დააბრკოლოს ე. მცირეთა ამათგანი, მ. 18,6; ნუუკუე ვინმე შეურაცხყოთ ე. მცირეთა ამათგანი, ი. 18,14; რომელმან დააბრკოლოს (აეტუნოს C) ე. მცირეთაგანი მორწმუნეთაჲ ჩემდა მომართ, მრ. 9,42; რომელმან ატუნოს ამათ მცირეთაგანი ე., მ. 18 C; მჩუარი ე., ი. 13,4 C; ე. მწიგნობართაგანი, მ. 8,19; მრ. 12,28; რა ჰყოთ (რამცა მოაქციეთ C) ვინმე ე. მწირ, მ. 23,15; ე. მწევალთაგანი, მრ. 14,66; ძმა სიმონ-პეტრესი, ე. ორთაგანი, ი. 1,40; ე... რამი, მ. 20,12; ეამი ე., მრ. 14,37; ლ. 22,59; ე. ხოლო პური, მრ. 8,14; ჰყრობილი ე., მ. 27,15; მრ. 15,6; ლ. 23, 17; თანა-ედვა ... ე. მიტევებად მათდა, ლ. 23,17 C; თუნიერ მისა არცა ე. რად იქმნა, ი. 1,3; ვერ კელ-ეწიფების კაცსა მოღებად თავით თუსით არცა ე. რად, ი. 3,27; იოტა ოდენი ე. რქამ, მ. 5,

18; სასუმელი ე., მ. 10,42; მრ. 9,41 ე. სატირი, ლ. 15,8; ე. საქმე, ი. 7,21; სიტყუა ე., მ. 21,24; მრ. 11,29; ექნეთ აქა სამ ტალავარ: ე. შენდა, ე. მოსესა და ე. ელიაშა, მ. 17,4; მრ. 9,5; ლ. 9,33; ფქელი ე., მ. 18,6; რომელსამე (მისცა) ე. (ქანქარი), მ. 25,15; რომელმან-იგი ე. (+იგი C) მიიღო, მ. 25,18; ე. ქანქარი, მ. 25,24; ქუაბი ე., ი. 11,38 C; ქურვი ე., მრ. 12,42; ე. არს სახიერი ღმერთი, მ. 19,17; უფალი ღმერთი ჩუენი ე. არს, მრ. 12,29 C; ღრუბელი ე., ი. 19,29 C; ყრუა ე., მ. 18,5; მრ. 7,32 C; ი. 6,9 C; ე. შესაკრებლის მთავარი, მრ. 5,22; ცხოვარი ე., მ. 12,11; არა ქმნა მუნ ძალი არცა ე., მრ. 6,5; ე. არს წინამძღუარი თქუენი ქრისტე, მ. 23,10; ე. წინაწარმეტყუელთაგანი, მ. 16,14; მრ. 6,15; 8,28; წყარო ე., ი. 4,6 C; ე. ხ ვინმე ქაბუცი მიჰსდევდა მას, მრ. 14,51; იხილეს ქაბუცი ე., მრ. 16,5 C; ქურკერი ე., ი. 19,29 C; მიიჯვანე შენ თანი ე. ანუ ორი სხუა, მ. 18,16; ე. ვინმე მოუტდა მას, მ. 19,16 C; მირბიოდა ვინმე ე., მრ. 10,17 C; მიეცინ ე. მას, რომელსა არა აქურდეს, ლ. 3,11 C; ე. ესე ვიცით, ი. 9,25; რა ე. მიგრტევო თქუენ პასქასა ამას, ი. 18,39; წარვიდა ე. იგი (-C) ათორმეტთაგანი, მრ. 26,14; იუდა, ე. იგი (-C) ათორმეტთაგანი, მოვიდა, მ. 26,47; სხუა ნაფე არა იყო მუნ, გარნა ე. იგი (-C) ხოლო, ი. 6,22; თომა, ე. იგი ათორმეტთაგანი, ... არა იყო მათ თანა, ი. 20,24; ერთი-ღა გაკლს შენ, ლ. 18,22 E; ერთიცა მათგანი არა დაფარდების ქუეყანასა ზედი, მ. 10,29; ე. მათგანი არა არს დაფარულ წინაშე ღმერთისა, ლ. 12,6.

ერთმან ათორმეტთაგანმან რომელმან შთამოყოს პინაკსა ამას კელი ჩემ

თანა, იგი მიმცემს მე. მრ. 14,20; ე. ერისაგანმან, მრ. 9,17; ი. 19,34; ე. თქუენგანმან მიმცეს მე, მ. 26,21; მრ. 14,18; ი. 13,21; ე. იესუსთანამან მიყო კელი, მ. 26,51; ჰკითხა ე. მათგანმან, მ. 22,35; ე. მათგანმან იხილა, ლ. 17,15; ჰსცა ვინმე ე. მათგანმან მონასა მღდელთ მოძღურისასა, ლ. 22,50; ე. მათგანმან, კაიაფა..., ჰრქუო მათ, ი. 11,49; ჰრქუა მას ე. მონათაგანმან, ი. 18,26; ჰრქუა მას ე. მოწაფემან მისმან, მრ. 13,1; ჰრქუა მას ე. მოწაფეთა მისთაგანმან, მ. 8,21; ი. 6,8; თქუო ვინმე ე. მოწაფეთა მისთაგანმან, ი. 12,4; ე. ვინმე წინაშე მდგომელმან იჯადა მახვლი, მრ. 14,47; ე. წინაშე მდგომელმან მსახურმან ჰსცა ყურიმალსა იესუს, ი. 18,22; მიუგო ე., რომლისადა სახელი კლეოპა, ლ. 24,18; გამოიღის ე. ოცდაათი, სამეოცი და ასი, მრ. 4,8 C; ნაყოფი გა-მოიღიან: ე. ოც და ათი, ე. სამეოცი და ე. ასი, მრ. 4,20 C; მათ იწყეს ... სიტყუად მისა თითოეულმან ერთმან-ღა და ერთმან, მრ. 4,19.

ადგილსა ერთსა ველსა, ლ. 6,17 C; მე არცა ე. რას ბრალსა ვჰპოვებ მაგის თანა, ი. 18,38 C; დაბასა ე., ლ. 24,13 C; დედაკაცსა ე., მრ. 7,25 C; ე. შინა დღესა, ლ. 5,17; 8,22; იგავსა არცა ე. რას იტყვ; ი. 16,29; კაცსა ე., ი. 8,40 C; ნუ შეურაცხ-ჰყოფთ ე. კინაკთა ამათგანსა, მ. 18,10 C; მან მიუგო ე. მათგანსა და ჰრქუა, მ. 20,13; მოუწოდა ე. მონათაგანსა, ლ. 15,26; ე. მოქალაქესა, ლ. 15,15; შეეყო ე. მოქალაქეთაგანსა, ლ. 15,15 C; რაოდენსა არა უყავთ ე. მცირეთაგანსა, მ. 25,45; შევიდა ე. ნავსა, ლ. 5,3 C; სახლსა შინა ე., ლ. 12,52; ე. სიტყუასა, მ. 27,14 C; სოფელსა ე., ლ. 15,15 C; ქალაქსა ე.,

ი. 4,5 C; 11,54 C; შევიდა იგი ე. ქილაქთაგანსა, ლ. 5,12; ქუეყანასა ე., ი. 11,54 C; ე. მას შაბათსა, ლ. 24,1; ი. 20,1; შესაკრებელსა ე., ლ. 13,10; ე. ზედა ცოდვილსა, ლ. 15,7 C,10; ცხედარსა ე., ლ. 17,34; ე. ამას მცირეთაგანსა, მ. 10,42; 25,40; ლ. 17,2; შევიდა ე. მას (ნავსა), ლ. 5,3.

ანუ არა ორი სირი ერთის დანგის განისყიდების, მ. 10,29; ვითარ მივლეს დღის ე. გზად, ლ. 2,44 C; მოვიდეს დღისა ერთისა გზასა, ლ. 2,44; ვერ ძალ-გიც ე. თმისა განსპეტაკებად გინა დაშავებად, მ. 5,36; უმჯობეს არს კაცისა ე. სიკუდილი ერისათჳს, ი. 18,14; არავისა ე. მათგანისა მივიღინა ელია, ლ. 4,26; ვიდრე არა ე. მათ მცირეთაგანისა დაბრკოლებასა, ლ. 17,2 C; ჩუეულ იყო ბჭე იგი მიტევებად ე. პურობილისა ერსა მას, მ. 27,15 C; არაჲ მიუგო მას იესუ არცალა ე. სიტყუსათჳს, მ. 27,14; ვერ კელ-ეწიფა მას ვერცა ე. ძალისა ყოფად, მრ. 6,5 C; ესრჳთ იყოს სიხარული ცათა შინა ერთისათჳს ცოდვილისა, ლ. 15,7; თითითაცა ერთითა, მ. 23,4; ლ. 11,46; ე. თუაღლითა, მრ. 9,47; იყვნენ ორნივე კორცად ერთად, მ. 19,5 C; რა იყვნენ იგინი სრულ ე., ი. 17,23 C; ანუ ერთისაჲ მის თავს-იდვას და სხუად იგი შეუარაცხ-ყოს, მ. 6,24.

[ნ. კ. ათერთმეტ, ერთბამად, ერთთუალ, ერთკერძო, ერთობა, ერთშაბათ, ერთ-ველ, ურთიერთას, წუთერთ].

2. ერთ [მეფრე, ხზგა]: მოწაფჳ იგი ე. მეცნიერი იყო მღვდელთ მოძღვრისაჲ, ი. 18,15; გამოვიდა პეტრე და ე. იგი მოწაფჳ, ი. 20,3 C; ე. იგი მოწაფჳ წინა რბიოდა, ი. 20,4; მაშინ მოვიდა ე. იგიცა მოწაფჳ, ი. 20,8 C;

ანუ ე. იგი მოძულოს და სხუად იგი შეიყუაროს, მ. 6,24; მან განირთხა კელი და კუალად მოეგო ცოცხალი ვა ე. იგი, მ. 12,13; კუალად მოეგო კელი იგი ვა ე. იგი, მრ. 3,5; მოეგო კელი იგი მისი ვა ე. იგი, ლ. 6,10; გცეს თუ ვინმე მარჯუენესა ლაწუსა შენსა, მიუპყარ შენი ერთიცა, მ. 5,39 C; მიუგო ერთმან მან მოყუასმან, ლ. 23,40; წამსუყოფდეს, რომელნი იყვნეს ერთსა მას ნავსა, ლ. 5,7; იხილნა ტილონი იგი მღებარენი და სულარა იგი, რომელ იყო თავსა მისსა არა ტილოთა თანა მღებარე, არამედ თჳსაგან შეკეცილი ე. აღვილსა, ი. 20,7; პირველსა მას დაუმუსრნეს წვენი, ეგრეცა ე. მას, ი. 19,32 C; მივიდა ერთისა მის და ჰრქუა, მ. 21,30 C; მაშინ-ლა სრბით მხვიდა სიმონ-პეტრესა და ე. მის მოწფისა, ი. 20,2 C; მოვიდეს ერისაგანნი იგი და პირველისაჲ მის განუტეხნეს წვენი და ერთისაჲ ეგრევე, რომელ ჯუარს-ცუმულ იყვნეს მის თანა, ი. 19,32.

ერთ ... ერთ [ერთი ... მეფრე, один ... другѣ]: რა დასხდენ ორნი ესე ძენი ჩემნი ერთი მარჯუენით შენსა და ერთი მარცხენით შენსა, მ. 20,21; რა დაესხდეთ ე. მარჯუენით და ე. მარცხენით შენსა, მრ. 10,37; ე. მარჯუენით მისა და ე. მარცხენით (ჯუარს-აკუეს), მ. 27,38; მრ. 15,27; ორნი ფქვილდენ ფქვილსა: ე. წარიყვანოს და ე. დაეტევოს, მ. 24,41; ორნი ფქვილდენ ფქვილსა ერთად: ე. წარიტაცოს და ე. დაშთეს, ლ. 17,35 E; ორნი კაცნი აღვიდოდეს ტაძარსა მას ლოცვად: ე. ფარისეველი და ე. მეზუერჳ, ლ. 18,10; იხილნა ორნი

ანგელოზნი სპეტაკითა მოსილნი, მსხდომარენი ე. თავით და ე. ფერკით, სადაიგი იღვო გუამი უფლისა იესუსი, ი. 20,12; ანუ ერთხა ერჩინ და ერთი შეურაცხ-ყოს, მ. 6,24 C; ანუ ერთხა აღიდებდეს და ერთი შეურაცხ-ყოს, ლ. 16,13 C; ანუ ერთი სძულდეს და ერთი შეიყუაროს, ანუ ერთხაა თავს-იღვას და ერთი შეურაცხ-ყოს, ლ. 16,13.

ორნი იყენენ ცხედარსა ერთსა: ერთი იგი წარიტაცოს და ერთი იგი დაეტევოს, ლ. 17,34; ორნი ფქვილენ ერთად: ე. იგი წარიყვანოს და ე. იგი დაშთეს, ლ. 17,35 D.

ორნი იყენენ ველსა გარე: ე. იგი წარიყვანოს და ე. დაეტევოს, მ. 24,40; ორნი იყენენ ცხედარსა ერთსა: ე. იგი წარიტაცოს და ე. დაეტევოს, ლ. 17,34 C.

ორნი თანა-მდებნი იყენეს მავასხებელისაჲ ვისიმე: ერთხა თანა-იღვო ხუთასი ღრაჰკანი, ხოლო ერთხა მას—ერგასიხი, ლ. 7,41.

ერთად [ხაყრე]: აცადეთ იგი ერთად აღორძინებად, მ. 13,30; შეკრბეს ე., მ. 22,34; ი. 20,10 C; ორნი ფქვილენ ფქვილსა ე., ლ. 17,35; მთესველი იგი და მოშკალი იხარებდენ ე., ი. 4,36 C; რა შეილნიცა ღმრთისანი განბეულნი შეკრბინეს ე., ი. 11,52; რბიოდეს ორნივე ე., ი. 20,4 C; იყენეს ე. სიმონ-პეტრე და თობა, ი. 21,2 C.

ერთხამად [ერთად]: მთესვარსა და მოშკალსა ერთხამად უხაროდის მის თანა, ი. 4,36.

ერთ-თუალ [ვალთვალა]: უმჯობეს არს შენდა ერთ-თუალისა შესლვად სასუფეველსა ღმრთისასა, მრ. 9,47 C; უმჯობეს არს შენდა ერთ-თუალისა შესლვად ცხორებასა, მ. 18,9.

ერთკერძო [მეორე მხარე]: გცეს თუ ვინმე მარჯუენესა ყურიმალსა, მიუპყარ მას ერთკერძოცა [მეორე მხარე], მ. 5,39; რომელმან გცეს შენ ყურიმალსა შენსა, მიუპყარ ე., ლ. 6,29.

[6. კ. ერთ 2].

ერთობა: რა იყენენ ერთობით ერაჲენ, ი. 17,11; რა იყენენ სრულ ერთობითა, ი. 17,23.

ერთშაბათ, ერთშაფათ [კვირა დღე]: განთიად ერთშაფათსა მას მოვიდეს სამარესა მას ზედა, მრ. 16,2 C; ე. მას მსთუად განთიად მოვიდეს სამარესა მას, ლ. 24,1 C; ე. მას მარიამ მაგდანელი მოვალს განთიად რიქურაჲუ ოდენ სამარესა მას, ი. 20,1 C; რომელი განთენებოდა ერთშაბათად (— შაფ. C), მ. 28,1; განთიადსა მას ერთშაბათისასა მოვიდეს საფლაღისა მას ზედა, მრ. 16,2; მწუხრი დღესა მას ერთშაფათისასა შევიდა იესუ ბქეთა კშულთა, ი. 20,19 C; ერა შემწუხრდა დღე იგი ერთშაბათთაჲ მათ, ი. 20,19.

ერთ-ველ [ვალზელა]: უმჯობეს არს შენდა ერთ-ველისა ცხორებასა შესლვად, მრ. 9,43 C.

ერისაგან-ი [ჯარისკაცი]: მი-ვინმე-უგო, ერთმან ერისაგანმან და ჰრკეჲა, მრ. 9,17; თითოეულად ე. ნაწილი (განიყო), ი. 19,23; ერთმან ე. ლახურითა უგუმირა გუერდსა მისსა, ი. 19,34; ჰრკეჲა ვინმე მის მის ე., ლ. 12,13; მქონან ჩემ ქუეშე ერისაგანნი, მ. 8,9; მოვიდეს ე. იგი, ი. 19,32; მრავალთა ერისაგანთა ისმინეს სიტყუად ესე, ი. 7,40; ე. მათ მთავრისათა წარიყვანეს იესუ ტაძრად, მ. 27,27; ე. მათ შეთხზეს გვრგვნი ეკალთაგან, ი. 19,2; ე. მათ... მოილეს სა-მოსელი მისი, ი. 19,23; ე. მათ ესე ყვეს, ი. 19,24; ვეცხლი დიდძალი მიკ—

სცეს ე. მათ, მ. 28,12; მრავალთა მის ე. პრწმენა მისი, რ. 7,31 C.

ერისა კაც [ჯარისხაგი]: საბრძანებელად ჩემდა არიან ერისა კაცნა, მ. მ. 8,9 C; მქონან ჩემ ქუეშე ე. კ. ლ. 7,8; მოვიდეს ე. კ. იგი, ი. 19,32 C; ემღერდეს (ხ ეკიცხვედეს C) მას ერისა კაცნიც იგი, ლ. 23,36; ერისა კაცთა მთ ბქისათა წარიყვიანეს იესუ, მ. 27, 27 C; ე. კ. მათ ქმნეს გვრგვნი ეკალთაგან, ი. 19,2 C; ე. კ. მათ... წარმოიღეს სამოსელი მისი, ი. 19,23 C; განიყვეს ოთხად ნაწილად, თითოეულად ე. კ. მათ ნაწილად, ი. 19,23 C; ე. კ. მათ ესე ყვეს, ი. 19,24 C.

ერისა წინამძღუარ ნ. ერ, წინამძღუარ.

ერისთავ: პრქუა იესუ... მღდელთ მოძღუართა და ერისთავთა ტაძრისათა და ხუცესთა, ლ. 22,52.

ესავხ ნ. ს.

1. ესე [ნაგვალსაზელი]: ვა ესმა ესე. მ. 2,3,9; 9,12; 12,24; 19,22,25; 20,24; მრ. 2,17; 14,11; 16,8; ლ. 7,9; 20,16; ე. არს, რომლისათვის იგი თქუა ესაია წინაწარმეტყუელმან, მ. 3,3; ე. არს, რომლისათვის წერილ არს, მ. 11,10; ლ. 7,27; ე. არს, რომელ-იგი გხასა ზედა დაეთესა, მ. 13,19; რომელ კლდოვანსა დაეთესა, ე. არს, მ. 13,20; რომელ-იგი ეკალთა შორის დაეთესა, ე. არს, მ. 13,22; რომელ-იგი ეკალთა შინა დავარდა, ე. არს, ლ. 8,14 C; რომელ-იგი ქუეყანასა კეთილსა დაეთესა, ე. არს, მ. 13,23 ე. არს: ღმერთო ჩემო, ღმერთო ჩემო! რაგასათვის დამირევებ მე, მ. 27,46; ე. არს, რომლისათვის-იგი ვთქუ, ი. 1,15,30; ე. არს, რომლისათვის-იგი იტყოდა, ი. 2,22 C; ე. არს ძმ ჩემი საყუარელი, მ. 3,17; 17,5; მრ. 5,7; ლ. 9,35; ქმენ ე., მ. 8,9; ესმა რაჲ ე., მ. 8,10; 17,6; 22,22,33; ლ. 18,22; რაბამ ვინმე არს ე., მ. 8,27; ე.

ჰგმობს, მ. 9,3; იხილეს რაჲ ე. ერმან მან, მ. 9,8; ძალ-მიც ე. ყოფად, მ. 9, 28; შემძლებელ ვარ ყოფად ე., მ. 9, 28 C; მოციქულთა სახელები ე. არს, მ. 10,2; დაჰფარე ე. ბრძენთაგან და მეციერთა, მ. 11,25; ლ. 10,21; გამოუცხადე ე. ჩჩვლთა, მ. 11,25; ნუ-უქუე ე. არს ძმ დავითისი, მ. 12,23; ე. არაით განასხამს ეშმაკთა, მ. 12,24; მტერმან კაცმან ყო ე., მ. 13,28 C; კეთილი იგი თესლი ე. არიან ძენი სასუფეველისანი, მ. 13,38 C; ანუ არა ე. არსა ხუროვსა მის ძმ, მ. 13,55; ანუ არა ე. არსა ხუროვსა მის და ძმ მარიამისი, მრ. 6,3; ანუ არა ე. არსა ძმ იოსებისი, ლ. 4,22; ვინაჲ არს ამისი ე., მ. 13,56; მრ. 6,2; ე. იოვანე ნათლის-მცემელი არს, მ. 14,2; ე. არიან, რომელნი შეაგინებენ, კაცსა, მ. 15,20: განუტევე ე., მ. 15,23; ე. არს უდიდეს სასუფეველსა ცათასა, მ. 18,4 C; იესუ პრქუა მას: ე., ვლ: არა კაც-ჰკლა, მ. 19,18; კაცთაგან ე. შეუძლებელ არს, მ. 19,26; მრ. 10,27; ვინ არს ე., მ. 21,10; ლ. 5,21; 7,49; 9,9; ვინ-მე არს ე., მრ. 4,41; ლ. 8,25; ე. არს წინაწარმეტყუელი იესუ, მ. 21,11; ე. არს მკვდრი, მ. 21,38; მრ. 12,7; ლ. 20, 14; ე. იქმნა თავ საციდურთა, მ. 21, 42; უფლისა მიერ იყო ე., მ. 21,42; მრ. 12,11; არასადა აღმოგიკითხავსა წიგნსა ე., მ. 21,42 C; ე. არს ღიდი და პირველი მცნებაჲ, მ. 22,38; ე. არს პირველი (მცნებაჲ), მრ. 12,30; ე. ჯერ-იყო საქმედ და იგი არა დატევებად, მ. 23,23; ე. ჯერ-იყო ყოფად და იგი არა დატევებად, ლ. 11,42; ე. გიღირდა ყოფად, მ. 23,23 C; ჯერ-არს ე. ყოფად, მ. 24,6; ჯერ-არს ე. პირველად ყოფად, ლ. 21,9; ოდეს იყოს ე., მ. 24, 3; ლ. 21,7; შესაძლებელ იყო განყი-

დად ე., მ., 26,9; მრ. 14,5; ე. არს ჯორცი ჩემი, მ. 26,26; მრ. 14,22; ლ. 22, 19; ე. არს სისხლი ჩემი, მ. 26,28; მრ. 14,24; ესე იესუმს თანა იყო, მ. 26,71 C; არა ჯერ-არს (არა ღირს C) ე. დადებულ სიწმიდესა, მ. 27,6; ე. წარიქციეს, მ. 27,32; ე. არს იესუ ნაზარეველი, მ. 27,37; რომელთამე მუნ მდგომარეთა ესმა ე., მ. 27,47; ელიას უქმობს ე., მ. 27, 47; ძლ ღმრთისად იყო ე., ლ. 27,54; ე. მოვიდა პილატესა, მ. 27,58; ე. მოვიდა იესუმსა, ი. 3,2; და ღითუ ესმეს ე. მთავარსა მას, მ. 28,14.

ვ'ა ესე თქუა, მრ. 1,42; ლ. 23,46 C; ი. 9,6; 11,28,43; 18,22,38; 20,20,22; 21,19; ე. გამობასა იტყვს, მრ. 2,7; ე. არს ძმა ჩემი და დაე ჩემი და დედა ჩემი, მრ. 3,35; ისმინეთ ე., მრ. 4,3; ე. არიან გზისანი იგი, მრ. 4,15; ე. არიან კლდოვანსა მას დათესულნი, მრ. 4,16; ე. არიან, რომელთა სიტყუა იგი ისმინან, მრ. 4,18 C; ე. არიან, რომელნი ქუეყანასა მას კეთილსა დაეთესნეს, მრ. 4,20 C; რომელმან-იგი ე. იყო, მრ. 5,32; რ'ა არაეინ აგრძნეს ე., მრ. 5,43; შეგინებულთა კელითა, ე. იგი არს, უბანელითა კელითა, მრ. 7,2; რად არს ე., მრ. 9,10 C; ლ. 15,26; 16,2 C; 18, 36; ი. 16,17; ვინაჲთგან ყოფილ არს ე. მაგის თანა, მრ. 9,21 D; ესმა ე. ათთა მით, მრ. 10,41; რომელთა ესმა ე., ლ. 1,65 C; ესმა ვისმე მის თანა შეინავეს ე., ლ. 14,15; ესმა ე. ყოველთა მათ ფარისევლთა, ლ. 16,14 C; ესმა ე., ი. 6,60; ესმა ე. ფარისევლთაგანთა, ი. 9,40; ესმოდა ე. მოწაფეთი მისთა, მრ. 11,14; ესმოდა რად ე., ლ. 4, 28; რომელთა ესმოდა ე., ლ. 1,66; ესმოდა ე. ერსა მას, ლ. 19,11; ესმოდა ე. ყოველსა მას ერსა, ლ. 20,45; ესმა ე. მღვდელთ მოძღუართა მათ და მწიგ-

ნობართა, მრ. 11,18; მოვედით და მოველათ ე., მრ. 12,7; ყოველისა პირველად ე. არს, მრ. 12,29; უფროს არს ე. ყოველთა მსხუერპლთა და შესწირაეთა, მრ. 12,33; რაბამნი ქვანი არიან ე., მრ. 13,1 C; ოდეს ყოვად არს ე., მრ. 13,4; ოდეს ე. აღესრულნენ, მრ. 13,4; რ'ა არა იყოს ე. ზამთარსა, მრ. 13,18; ე. მათგანივეა, მრ. 14,69 C; ე. არს მეუფე ჰურიათაჲ, მრ. 15,26; ლ. 23,38; ზედა დაწერა ბრალად მისა ე.: მეუფე ჰურიათაჲ, მრ. 15,26 C; ისწავა ასისტავისა მისგან ე., მრ. 15,45; სასწაული მორწმუნეთა მათ ე. თანა-უფილოდის, მრ. 16,17.

რ'ა ვცნა ე., ლ. 1,18; მოვივლინე... ხარებად შენდა ე., ლ. 1,19 C; ვერ იტყოდი მიღღმდის, რომელსა ე. იყოს, ლ. 1,20 C; ე. ქმნა უფალმან, ლ. 1,25 C; ე. იყოს დიდი, ლ. 1,32; ვითარ-მე იყოს ე., ლ. 1,34; ე. მეექუსე თთუშ არს მიისი, ლ. 1,36; ვინაჲ ე. ჩემდა, ლ. 1,43; უკრდა ე. ყოველთა, ლ. 1,63; ე. პირველი სოფლისა აღწერაჲ იყო, ლ. 2,2 E; ე. იყოს თქუენდა სასწაულ, ლ. 2,12; ე. დგას დაკვმად და აღდგინებდა მრავალთა, ლ. 2,34; ე. გარდასრულ იყო დღეთა მრავალთა, ლ. 2,36; ე. იყო ქურივ, ლ. 2,37; ე. მასვე ეამსა შინა მოიწია, ლ. 2,38 ე. არს ქრისტე, ლ. 4,41; ი. 7,26,41; ე. ყვეს, ლ. 5,6; ი. 19,24; არცა ე. აღმოგვიკითხავსა, ლ. 6, 3; ყავ ე., ლ. 7,8; ე. უკუეთუმცა იყო წინაწარმეტყუელი, ლ. 7,39; ე. ვინაჲთგან შემოვიდა, ირა დასცხრებდის, ლ. 7, 45; იგავი იგი ე. არს, ლ. 8,11; ე. მთავარი იყო შესაკრებლისად, ლ. 8,41; რ'ა არავის უთხრან ე., ლ. 9,21; ე. რად იყო კმაჲ, ლ. 9,36; გამოუცხადე ე., ლ. 10,21 C; ე. ასული ამრაჰამისი იყო, ლ. 13,16; უთხრა უფალსა თვისა ე., ლ.

14,21; ე. ცოდვილთა შეიწყნარებს, ლ. 15,2; ე. რაედენნი წელნი არიან, ლ. 15, 29 C; ე. შეასმინეს მას, ლ. 16,1; აწ ესერა ე. აქა ნუგეშინის-ცემულ არს, ლ. 16,25; ე. იყო სამართელი, ლ. 17, 16; გარნა უცხო თესლი ბოლო ე. (იპოვა), ლ. 17,18; გარდამოვიდა ე. განმართლებული, ლ. 18,14; ერთი-ლა ე. გაკლს შენ, ლ. 18,22 C; მათ არა გულისგმა-ყვეს ე., ლ. 18,34; ე. იყო მდიდარ ფრიად, ლ. 19,2; ე. ეა წართქუა, ვიდოდა, ლ. 19,28; რაეგმს ე. ყოფად არს, ლ. 21,7; გექმნეს თქუენ ე. საწამებელ, ლ. 21,13; დაისხენით ე. გულთა თქუენთა, ლ. 21,14; დღენი შურისგებისა მისისანი ე. არიან, ლ. 21,22 E; მიიღეთ ე., ლ. 22,17; ე. სასუმელი—ახალი შჯული სისხლისა ჩემისა, ლ. 22,20; რომელსა ეგულების ე. ყოფად, ლ. 22,23; ე. ხოლო-ლა წერილი ჯერ არს ჩემ ზედა აღსრულებად, ლ. 22,37; ე. არს ეამი თქუენი, ლ. 22,53; ე. ვპოვეთ, ლ. 23,2; ე. არა თანა-შერთულ იყო ზრახვასა მათსა, ლ. 23,51; ე. მოუჭდა პილატეს, ლ. 23,52; რომელთა უთხარეს ე. მოციქულთა მათ, ლ. 24, 10 C; ამას ყოველსა თანა ე. მესამს დღს მოვალს, ვინამთგან ე. იქმნა, ლ. 24,21; ე. რაე თქუა, ლ. 24,40; ი. 11, 11; 20,14; ე. იგი სიტყუანი არიან, ლ. 24,44.

ე. იყო პირველითგან ღმრთისა თანა, ი. 1,2; ე. მოვიდა მოწამედ, ი. 1,7; ე. არს წამებდა იოვანესი, ი. 1,19; ე. ბეთაბრას იყო, ი. 1,28; ე. არს ძმ ღმრთისა, ი. 1,34; ე. ქმნა დასაბამად სასწაულთა, ი. 2,11; აღიღეთ ე. ამიერ, ი. 2,16; აღჰმართო ე., ი. 2,20 C; ნუ გიკვრნ ე., ი. 3,7; 5,28; ვითარ შესაძლებელ არს ე. ყოფად, ი. 3,9; ე. არა იცია, ი. 3,10; ე. არს საშჯელი, ი. 3,

19; ნუკუე ე. არს ქრისტე, ი. 4,29; ჩემი ჰამად ე. არს. ი. 4,34; ე. არს კეშმართად მიცხოვირი სოფლისა, ი. 4,42; ე. არს კეშმართად წინაწარმეტყუელი, ი. 6,14; 7,40; ე. კუილად მეორს სასწაული ქმნა იესუ, ი. 4,54; ე. იხილა იესუ მდებარე, ი. 5,6; ე. თქუენ არა გრწამს, ი. 5,38; ე. რაე არს ესოდენთა წინა, ი. 6,9; ე. მამამან დაბეჭდა ღმერთმან, ი. 6,27 C; ე. არს საქმს ღმრთისა, ი. 6,29; ე. არს ნებად მომავლინებელისა ჩემისა მამისა, ი. 6, 39; ე. არს ნებად მამისა ჩემისა, ი. 6, 40; არა ე. არსა იესუ, ი. 6,42; ვითარ უკუე იტყვს აწ ე., ი. 6,42; ე. არს პური, ი. 6,50,58; ვითარ შემძლებელ არს ე. მოცემად ჩუენდა კორცი იგი თვისი ჰამად, ი. 6,52 C; ე. თქუა შესაყრებელსა შორის, ი. 6,59; ე. დაგაბრკოლებს თქუენა, ი. 7,9; არა ე. არსა, რომელსა-იგი ეძიებდეს მოკლვად, ი. 7, 25; არა ესე არსა, რომელი-იგი ზინ და ითხოვენ, ი. 9,8; ცნეს ე., ი. 7,26; ე. ვიციით, ვინაე არს, ი. 7,27; რომელ ე. იქმს, ი. 7,31 C; ე. თქუა სულისა მისთს, ი. 7,39; პირველ ე., რ გიტყვცა თქუენ, ი. 8,25 C; ე. აბრაჰამ არა ქმნა, ი. 8,40; სხუანი იტყოდეს: ე. არს, ი. 9,9; ე. არსა ძმ იგი თქუენი, ი. 9,19; ე. არს ძმ ჩუენი, ი. 9,20; ე. თქუეს მშობელთა მისთა, ი. 9,22 C; ერთი ე. ვიციით, ი. 9,25; ე. არა ვიციით, ვინაე არს, ი. 9,29; საკვრველ ე. არს, ი. 9, 30; ე. უწყი, ი. 9,31; უკუეთუმცა არა იყო ე. ღმრთისაგან, ი. 9,33; ე. იგი იყო მარიამ, ი. 11,2; გრწამსა ე., ი. 11,26; ე. თავით თვისით არა თქუა, ი. 12,6; ე. არა იცოდეს მოწაფეთა მისთა პირველად, ი. 12, 16; ე. წერილ იყო მისთს და ე. უყვეს მას, ი. 12,16; ესმინა, ვითარმედ

ე. სასწაული ქმნა, ი. 12,18; ე. თქუა ესაია, ი. 12,41; უკუეთუ ე. იცოდით, ი. 13,17; - ე. თქუა იესუ, ი. 13,21; 18,1; ე. არაინ ცნა, ი. 13,28; ე. არს მცნებაჲ ჩემი, ი. 15,12; ე. გიყონ თქვენ სახელისა ჩემისათჳს, ი. 15,21; ე. გიყონ, რ არა იცნეს მამაჲ ჩემი, ი. 16,3; ე. პირველითგან არა გარქუ, ი. 16,4; მოიხსენოთ ე. ი. 16,4 C; ე. არს ცხოვრებაჲ საუკუნოდ, ი. 17,3; ე. იგი კათაჲ იყო, ი. 18,14 C; უკუეთუ ე. განუტევო, ი. 19,2; არა განვზიოთ ე., ი. 19,24; იყო ე., რა წერილი აღესრულოს, ი. 19,36; ე. ჰრქუა მას, ი. 20,18 C; ე. წერილ არს, ი. 20,31; ე. სამ გზის გამოუცხადა იესუ თავი თჳსი მოწაფეთა თჳსთა, ი. 21,14; ე. თქუა და აუწყა, ი. 19,19; ე. იგი იხილა პეტრე, ი. 21,21; ე. არს მოწაფე იგი, ი. 21,24; რომელმან დაწერა ე., ი. 21,24.

ე. ყოველი იქმნა, მ. 1,22; 21,4; ე. ყოველი მიხტე შენ, მ. 4,9; გივმს თქუენ ე. ყოველი, მ. 6,32 C; ე. ყოველი შეგეძინოს თქუენ, მ. 6,33; ლ. 12,31; გულისკმაჰყავთა ე. ყოველი, მ. 13,51; ყოველი ე. დამიმარხავს სიყრმით ჩემითგან, მ. 19,20 C; მოიწიოს ე. ყოველი ნათესავესა ამას ზედა, მ. 23,36; ე. ყოველი დასაბამი საღმობათაჲ არს, მ. 24,8; მრ. 13,8; ოდეს იხილოთ ე. ყოველი, მ. 24,33; ვიდრემდე ე. ყოველი იქმნეს, მ. 24,34; მრ. 13,30; ლ. 21,32; ე. ყოველი იყო, მ. 26,56; უთხრეს მღდელთ მოძღუართა მათ ყოველი ე., მ. 28,11; ე. ყოველი ცყავ, მრ. 10,20; რაემს იხილოთ ე. ყოველი ყოფილი, მრ. 13,29; ლ. 21,31; ესმოდა ე. ყოველი ფარისევლთა, ლ. 16,14; მიუთხრეს ე. ყოველი, ლ. 24,9 C.

ე. აღწერაჲ პირველ იყო მთავრობისა ასურეთს კჳრინსსა, ლ. 2,2 D; ე. იგავი ჰრქუა მათ, ი. 10,6 C; არასადა ვინ იტყოდა კაცი ესრეთ, ვითარ ე. კაცი, ი. 7,46; ე. კაცი არა არს ღმრთისაგან, ი. 9,16; არა ვარ... ცრუ... ვა ე. მეზუერს, ლ. 18,11; რაჲ არს ე. მოძღურებაჲ ახალი, მრ. 1,27; ჩემი ე. მოძღურებაჲ არა არს ჩემი, ი. 7,16; ე. მცნებაჲ მომიღებეს მაშისაგან ჩემისა, ი. 10,18; ე. ნათესავი ვერარაჲთ შესაძლებელ არს განსლვად, მრ. 9,29; აგარაკი არს ე. სასუფეველი, მ. 13,38 C; ე. სასწაული მიეცა მათა, ლ. 22,47; ე. სიტყუანი არა არიან ეშმაკეულისანი, ი. 10,21; ე. სიხარული ჩემი აღსრულებულ არს, ი. 3,29; აგარაკი ე. სოფელი არს, მ. 13,38; რაჲ-მე არს ე. სწავლაჲ ახალი, მრ. 1,27 C; ე. უძღურებაჲ არა არს სასიკუდინს, ი. 11,4; ე. ფიცარი მრავალთა აღმოიკითხეს ჰურიათა, ი. 19,20; რომელმან შეიწყნაროს ე. ყრმაჲ, ლ. 9,48; არცა-ლა ე. წიგნი აღმოგიკითხავსა, მრ. 12,10; რომელმან ე. ჯურულმული მომცა ჩუენ, ი. 4,12.

ეხევე საქმენი წამებენ ჩემთჳს, ი. 5,36; ეხეშტა იცით, მ. 24,43; ე. უწყით, ლ. 10,11; 12,39; აწ ქუეყანისაჲ ესე-ლა გარქუ თქუენ, ი. 3,12 C; ესეცა იყო იესუმს თანა, ნაზარეველისა, მ. 26,71; ე. მათგანი არს, მრ. 14,69; ე. მასვე ეამსა შინა აღდგა, ლ. 2,38 C; შესძინა ე. მას ყოველსა ზედა, ლ. 3,20; ე. ნაშობი აბრაჰამისი იყო, ლ. 19,9; ე. მის თანა იყო, ლ. 22, 56,59; რამცა ე. არა მოკუდა, ი. 11,37; ე. წერილი აღსრულებულ არს, ი. 19,30.

ესენი წარვიდეს, მ. 11,7; თესლნი იგი კეთილნი ე. არიან ძენი სასუფეველისანი, მ. 13,38; გესმისა, რასა ე. იტყუან, მ. 21,16; წარვიდენ ე., მ. 25, 46; რასა ე. შეგწამებენ შენ, მ. 26,62, რაოდენსა ე. შეგწამებენ შენ, მ. 27,13 C; ე. ვა წარვიდეს, მ. 28,11; ე. არიან გზისათანანი, მრ. 4,15 C; ე. არიან კვლოენსა ზედა დათესულნი, მრ. 4, 16 C; ე. არიან, რომელთა სიტყუად იგი ისმინიან, მრ. 4,18; ე. არიან, რომელნი კეთილსა ქუეყანასა დაეთენეს, რომელთა ისმინიან სიტყუად იგი, მრ. 4,20; ე. ჩემ თანა დადგრომილ არიან, მრ. 8, 2 C; ე. შეგწამებენ შენ, მრ. 14,60 C; რომელ-იგი ეკალთა შინა დაეარდა, ე. არიან, რომელთა ისმინიან სიტყუად, ლ. 8,14; დედად ჩემი და ძმანი ჩემნი ე. არიან, ლ. 8,21; წარვიდეს ე., ლ. 10, 38; არა ე. ათნი განწმიდნეს, ლ. 17, 17 C; და დათუ ე. დუმნენ, ლ. 19,40; დაისხენით ე. გულთა თქუენთა, 21,14 C; დღენი შურის-გებისა მისისანი ე. არიან, ლ. 21,22 D; მოესრენთ ე. მახულითა, ლ. 22,49; ე. ზრახვიდეს ურთიერთას ყოვლისა ამისთჳს, ლ. 24,14; ე. წამებენ ჩემთჳს, ი. 10,25; D; ე. მოუტდეს ფილიპეს, ი. 12,21; ე. სოფელსა შინა არიან, ი. 17,11; დაიცვენ ე., ი. 17,11; რა დაიცვენ ე. ბოროტისაგან, ი. 17,15 C; წმიდა-ყვენ ე., ი. 17,17; უტავენით ე., წარვიდენ, ი. 18,8.

[6. კ. ამა].

2. ესე [ნაწევარი]: ადგილი ესე, მ. 14, 15; ესე ათორმეტნი, მ. 10,5; ბარაბა ესე, ი. 18,40; გალილეველნი ესე, ლ. 12,2; დღს ესე, ი. 8,56; ერი ესე, მ. 14,15; 15,8; ვნებად ესე, მ. 26,17,18; ზატიკი ესე, მ. 26 17 C, 18 C; იგავი ესე, მ. 13,18; 21,45; იგავნი ესე, მ. 13,53; კაცი ესე, მრ. 14,71; კაცნი ესე, ლ. 7,31; ლელჳ ესე, მ. 21,20; მოკითხვად ესე, ლ. 1, 29; მონად ესე, ლ. 7,7; ნათესავი ესე

მ. 24,34; მრ. 8,12; ნელსაცხებელი ესე, მ. 26,12; პური ესე, მ. 6,11 ეამი ესე, მრ. 14,35; სასუმელი ესე, მ. 26,39; საქმს ესე, მ. 18,31; სახარებად ესე, მ. 24,14; 26, 13; სიბრძნს ესე, მ. 13,54; სიტყუად ესე, მ. 19,22 C; ლ. 4,36; ი. 7,36; სიტყუანი ესე, მ. 7, 24,26,28; ტაძარი ესე, მ. 26,61; მრ. 14,58; ქალი ესე, მ. 9,24; ქორწილი ესე, მ. 22,8; ყრმად ესე, მ. 18,4; ლ. 1,66; ესე ყრმად, ლ. 9,48; ძალნი ესე, მ. 14,2; ძმად ესე, ლ. 15,32; წერილი ესე, ლ. 4,21; ხატი ესე, მ. 22,20; ხილვად ესე, ლ. 23,48; კელმწიფებად ესე, მ. 21,23.

3. ესე [ნაწილაკი, = 6]: ვიღრე-ესე თქუენ თანა ვარ, ი. 14,25 C; ვა-ესე მე მხედაეთ, ლ. 24,39 C; ვა-ესე მე გიყავ თქუენ, ი. 13,15; ვა-ესე მოეც ამას კელმწიფებად ყოველთა ქორციელთად, ი. 17,2; რად-ესე გესმის, მრ. 4,24; რად-ესე იხილეთ და გესმა, ლ. 7,22; რად-ესე იქმნა მას შინა ამათ დღეთა, ლ. 24,18; უწყითა, რად-ესე ვყავ თქუენდა მიმართ, ი. 13,12; რასა-ესე მე ვიქმ, აწ არა უწყი, ი. 13,7 C; რასა-ესე მე გამცნებ თქუენ, ი. 15,14 C; რაოდენსა-ესე შეგწამებენ შენ, მ. 27,13; ითქუას, რომელ-ესე ყო ამანცა, მ. 26,13 C; რომელ-ესე უფალ და მოძღუარ ვარ, ი. 13,14 C; ითქუმოდის, რომელცა-ესე ყო, მ. 26,13; მრ. 14,9; რომელი-ესე ყო ამან, მიმოგანიოქუეს, მრ. 14,9 C; ღირს, რომელი-ესე ჰყო მისთჳს, ლ. 7, 4; რომელი-ესე ჯერ-არს, მიეცით მოწყალებად, ლ. 11,41; რად არს, რომელი-ესე მესმის შენთჳს, ლ. 16,2; მე ვარ, რომელი-ესე გიტყუე შენ, ი. 4,26 C; რომელი-ესე შენ გიყუარს, სნეულ არს, ი. 11, 3 C; რომელსა-ესე მე გიტყუ თქუენ.

მრ. 13,37; რომელსა-ეხე მე ვიქმ, არა იცი აწ. ი. 13,7; რომელსა-ესე გამცნებ თქუენ, ი. 15,14; რომელნი-ესე მომცენ მე, ი. 17,24.

ეხევითარ [ამნაირი]: რომელმან მოსცა ეხევითარი ველმწიფებამ კაცთა, მ. 9,8; რომელმან შეიწყნაროს ყრმად ერთი ე. სახელად ჩემდა, მ. 18,5 C; რომელი არასადა იქმნა ე. დისაბამითვან, მრ. 13,19; არცა ისრაჲლსა შორის ეპოვე ე. სარწმუნოებამ, ლ. 7,9; რომლისათვს ე. შესის, ლ. 9,9; რ ე. ეენო მით, ლ. 13,2; ე. სასწაული ექმნა მას, ი. 12,18 C; ვითარ ველ-წიფების კაცსა ცოდვილსა ეხევითარისა სასწაულისა საქმედ, ი. 9,16; ვითარ-მე შემძლებელ არს კაცი ცოდვილი ეხევითარისა სასწაულისა ყოფად, ი. 9,16 C; ეხევითარითა იგავითა ეტყოდა მით სიტყუასა, მრ. 4,33; ეხევითარითა მით იგავებითა ეტყოდა მით სიტყუასა, მრ. 4,33 C; ეხევითარნი სიტყუანი არა ეშმაკულნი არიან, ი. 10,21 C; ეხევითარითა დაუმტკიცებელ გიყოფიეს სიტყუად ღმრთისა, მ. 15,6; რომელმან ე. ყრმათაგანი შეიწყნაროს, მრ. 9, 37 C; ვერვის ველ-წიფების ე. სასწაულთა ყოფად, ი. 3, 2 C; ეხევითარითა არს სასუფეველი ღმრთისა, ლ. 18,16 E.

ენემღევან [ამგვარი]: სხუასა მსგავსსა ენემღევანსა მრავალსა იქმთ, მრ. 7, 13 C.

ეხერა [აი, ხორ; აქ]: აწვე ეხერა ცული ძირთა თანა ხეიოსა ძეს, მ. 3,10 C; ისული ჩემი აწ-ლა ე. მოკლდა, მ. 9,18 C; ე. გამოვიდა მთესიარი თესვად, მ. 13, 3 C; ე. აწ სამი დღს არს, მ. 15,32; ე. ახულთ იერუსალმედ, მ. 20,18 C; მრ. 10,33 C; აჰა, ე. არს ქრისტე ანუ ეგერა, მ. 24,23 C; ე. წინაფარა გითხარ თქუენ ყოველი, მრ. 13,23 C; ე. შხა არს ყოველი, ლ. 14,17 C; აწ ე. ესე

აქი ნუგეშინის-ცემულ არს, ლ. 16,25; აწ. ე. გარქუ თქუენ, ი. 9,27 C.

[5. კიდეც აჰა ესერა].

ესთენ ნ. ესოდენ.

1. **ესოდენ** [ზუ., = ამდენად]: რაჲსა ესოდენ შესძრწუნდით, მ. 8,26; უკუეთუ ე. ბრალი არს კაცისა დედაკაცისა თანა, მ. 19,10; ე. ვერ ძალ-გიცემ ერთ მღვდარებად ჩემ თანა, მ. 26, 40; რაჲსა ე. მოშიშ ხარო, მრ. 4,40.

2. **ესოდენ, ესთენ** [ამდენი]: ესოდენ ეამ თქუენ თანა ვარ, ი. 14,9; ესოდენი იყო, და არა განსქდა ბაღშ იგი, ი. 21,11; ერი ესოდენი, მ. 15,33; მრ. 8,4; პური ე. მ. 15,33; ე. სარწმუნოებამ, მ. 8, 10; ლ. 7,9 C; ე. წელი, ლ. 15,29 D; ესე რაჲ მყოფ არს ესოდენსა ამას, ი. 6,9 C; ესოდენნი სასწაულნი, ი. 12,37; ძალნი ე., მრ. 6,2; ე. წელნი, ლ. 15,29 E; ესე რაჲ არს ესოდენთა წინა, ი. 6,9; ესთენ ეამ [ამდენ ხანს] თქუენ თანა ვარ, ი. 14, 9 C; ესთენი სასწაული ექმნა მით წინაშე, ი. 12,37 C; ესთენითა სავეს იყო, და არა განსქდა ბაღე იგი, ი. 21, 11 C.

ესრე, ესრტ, ესრეთ, ესრტო [ახე]: ესრე წერილ არს, მ. 2,5; ე. ჯერ-არს ჩემდა აღსრულებად ყოველი სიმართლე, მ. 3,15; რომელმან შეიწყნაროს ყრმად ერთი ე. სახედ, მ. 18,5; მოსე ე. თქუა, მ. 22,24; ე. ჯერ-არს ყოფად, მ. 26,54; ამან ე. თქუა, მ. 26,61, ე. ზრახვენ გულთა მათთა, მრ. 2,8; ე. არს სასუფეველი ღმრთისა, მრ. 4,26 C; მურკვალმან ქუეყანასა ზედა ვერ უძლოს ე. განსპეტაკებად, მრ. 9,3 C; ად ე. სამე ჰქუეს მას, ლ. 17,8 C; ე. არქუთ, ლ. 19,31; მოსე ე. დიმიწერა ჩუენ, მრ. 12,19 D; ლ. 20,28; ე. ჯერ-იყო ვნებად ქრისტესა ლ. 24,46 C; ე. შეიყუარა ღმერთმან სოფელი, ი. 3,16; ამისთვს გ. თქუეს მშობელთა მისთი, ი. 9,22; ე.

წერილ იყო მის ზედა, ი. 12,16 C; არა ე. გვეღრები. ი. 17,15 C; ე. სიტყუას უგებ მღღელთ მოძღუარსა მავას, ი. 18,22 C; იყო წერილი ე., ი. 19,19; იგი ე. ჰგონებდა, ი. 20,15 C; განეცხადე ე., ი. 21,1 C; ეხრევე თქუენცა უგულისწმო-ლა ხართ, მრ. 7,18 C; ე. უყოფდეს წინაწარმეტყუელთა მამანი მათნი, ლ. 6,23 C; ე. კეთილსა უყოფდეს ცრუ წინაწარმეტყუელთა მამანი მათნი, ლ. 6,26 C; მე ესრე ვპგონებ, ლ. 7,43 E.

იესუ ქრისტეს შობად ეხრეთ იყო, მ. 1,18; თქუენ ე. ილოცეღით, მ. 6,9; ე. ყოველმან ხემან კეთილმან ნაყოფი კეთილი გემოილის, მ. 7,17 C; უკუეთუ ე. არს ბრალი კაცისად დედაკაცისა თანა, მ. 19,10 C; ე. თქუთ, მ. 28,13; რად ესე ე. გმობასა იტყვს, მრ. 2,7 C; რად ე. წრაბავთ გულთა შინა თქუენთა; მრ. 2,8 C; არასადა ე. ვიხილეთ, მრ. 2,12; ე. არს სასუფეველი ღმრთისად, მრ. 4,26; მოსე ე. დამიწერა ჩუენ, მრ. 12,19 E; არცა ე. ერთ იყვენს წამებანი მათნი, მრ. 14,59; ე. მიყო მე უფალმან ღღეთა ამათ, ლ. 1,25; მე ე. ვპგონებ, ლ. 7,43 C; ე. სათნო-იყო შენ წინაშე, ლ. 10,21 C; ღმერთმან ე. შეამკო, ლ. 12,28 C; პოვნეს იგინი ე. მღჳძარენი, ლ. 12,37 C; პოვოს იგი ე. მოკმეღი, ლ. 12,43; ე. იყოს სიხარული წინაშე ანგელოზთა ღმრთისათა, ლ. 15,10; ე. არქუთ, ლ. 19,31 C; უკუეთუ ნედლსა ხესა ე. უყოფენ, ლ. 23,31; ე. არს ყოველი შობილი სულისაგან, ი. 3,8; განვლო შორის მათსა და წარყილა ე., ი. 8,59.

უკუეთუ ვინმე... ასწავოს ესრეთ (ესრეთ D) კაცთა, მ. 5,19; ღმერთმან ე. (ესრეთ E) შემოსის, მ. 6,30; ე. (ესრეთ D) არს შჯული, მ. 7,12; ვინ გამოჩნდა ე. (ესრეთ D) ისრაელსა შო-

რის, მ. 9,33; ე. (ესრეთ D) სათნო-იყო შენ წინაშე, მ. 11,26; ე. (ესრეთ D) ეყოს ნათესავსა ამასცა უკეთურსა, მ. 12,45; ე. (ესრეთ D) იყოს აღსასრული ამის სოფლისად, მ. 13,49; ე. (ესრეთ D) არს ნებად მამისა ჩემისა ზეცათაჲსა, მ. 18,14 D; ე. იყვენს წინანი უკუანა და უკუანანი წინა, მ. 20,16; ე. (ესრეთ D) იყოს მოსლეად ძისა კაცისად, მ. 24,39; პოვოს იგი ე. (ესრეთ D) მოკმეღი, მ. 24,46; ე. დაბკოლდებოდეს მისა მიმართ, მრ. 6,3; დაწერილი ბრალისა მისისად იყო ე. (ესრეთ D) დაწერილი, მრ. 15,26; რაჲსა ე. მიყავ ჩუენ, ლ. 2,48; მოვიღეს და პოვნეს ე. (ესრეთ D), ლ. 12,38; ე. (ესრეთ D) იყოს სიხარული ცათა შინა ერთისათუხს ცოდვილისა, ლ. 15,7; ე. (ესრეთ D) ჯერ-იყო ვნებად ქრისტესა, ლ. 24,26,46; ე. (ესრეთ D) შეიყუარა ღმერთმან სოფელი, ი. 3,16; არასადა ვინ იტყოდა კაცი ე. (ესრეთ D), ი. 7,46; უკუეთუ დაუტყევთ იგი ე. (ესრეთ D), ი. 11,48; ცოდვისათუხს ე. (ესრეთ D), რ არა ჰრწმენა ჩემდა მომართ, ი. 16,9; ე. (ესრეთ D) სიტყუას უგება მღღელთ მოძღუარსა, მ. 18,22; ე. (ესრეთ D) ჰრქუა მას, ი. 20,18; ხ გამო-ეხრეთ-უცხადა, ი. 21,1.

ვალ ნ. ათეულ, ასეულ, ერგასეულ, თითოეულ, ოცდაათეულ, სამოცეულ.

ეფთათა: ჰრქუა მას: ეფთათა, რომელ არს: განეხუნედ, მრ. 7,34.

ექუხს: ექუხ თთუე, ლ. 4,25 ე. ეამ, ლ. 23,44 C; ი. 19,14 C; ე. ეამითგან, მ. 27,45; ექუხიხა დღისა, მ. 17,1; მრ 9,2; ი. 12,1; ექუხით დღით, ი. 12,1 C; ექუხისი დღენი, ლ. 13,14; სარწულნი... ე., ი. 2,6; ტაკუენი... ე., ი. 2,6 C.

[ნ. კ. შექუესე].

ეშმაკ: ეშმაკი ეშმაკთა განასხამს, მ. 12,26; ე. ეშმაკსა განჰქდის, მ. 12,26 C; მრ. 3,26 C; მტერი იგი... ე. არს, მ.

13,32; ვითარ-მე შემძლებელ არს ე. ეშმაკისა განჯდად, მრ. 3,23 C; უკუეთუ ე. თავსა თუსსა ზედა აღდგომილ არს, მრ. 3,25; მოვიდის ე., მრ. 4,15; ლ. 8,12; ე. განსრულ იყო, მრ. 7,30; რომლისაგან განსრულ იყო შვიდი ე., მრ. 16,9; კაცისა ვისგანმე განაძო ე., ლ. 11,14; უკუეთუ ე. თავსა თუსსა განეეთა, ლ. 11,18; შეუქდა ე. იუდას, ლ. 22,3; ერთი თქუენგანი ე. არს, ი. 6,70; ე. არს შენ თანა, ი. 7,20; ი. 8,48,52 C; ჩემ თანა ე. არა არს, ი. 8,49; ე. არს მის თანა, ი. 10,20 C; ნუთუ ე. შემძლებელ არს თუალთა ბრმისათა ახილვად, ი. 10,21 C; ე. შესრულ იყო გულსა იუდასსა, ი. 13,2; შევიდა მისა ე., ი. 13,27; განჯდა ე. იგი, მ. 9,33; განვიდა მისგან ე. იგი, მ. 17,18; რა განჯადოს ე. იგი ასულისაგან მისისა, მრ. 7,26; გამოქდა ე. იგი ასულისაგან მისისა, მრ. 7,29 C; პოვა ე. იგი განსრული, მრ. 7,30 C; ეშმაკიან გამოგითხოვნა თქუენ, ლ. 22,31; წარიყვანა იგი ე. მან, მ. 4,5,8; დაუტევა იგი ე. მან, მ. 4,11; ჰრქუა მას ე. მან, ლ. 4,3,6; აღასრულნა ყოველნი განსაცდელი ე. მან, ლ. 4,13; დაჰსცა იგი შორის მათსა ე. მან, ლ. 4,35; დააკუეთა იგი ე. მან, ლ. 9,42; ეშმაკი ეშმაკსა განჯდის, მ. 12,26 C; მრ. 3,26 C; ვითარ ჯელ-ეწიფების ე. ეშმაკისა განსხამად, მრ. 3,23; ვხედვედ მე ე., ლ. 10,18; რომელი შეეკრა ე., ლ. 13,16; ნუუკუე ე. ჯელ-ეწიფების ბრმისა თუალთა აღხილვად, ი. 10,21; ე. შთაეგდო გულსა თუსსა, ი. 13,2; რომელი განმზადებულ არს ეშმაკისა და მსახურთა მისთა, მ. 25,41 C; ვითარ ჯელ-ეწიფების ეშმაკსა ე. განსხამად, მრ. 3,23; ვითარ-მე შემძლებელ არს ეშმაკი ე. განჯდად, მრ. 3,23 C; რა გამოიცადოს ეშმაკისაგან, მ. 4,1; გამოიციად-

ბოდა ე., მრ. 1,13; ლ. 4,2; რომლისად ასული გუემულ იყო ე., მრ. 7,25 C; იღვენებინ ეშმაკისა მისგან უდაბნოთა, ლ. 8,29; რომელი განმზადებულ არს ეშმაკისათვს და მსახურთა მისთა, მ. 25,41; წარვედ ჩემგან მართლუკუნ, ეშმაკო, მ. 4,10; მრ. 8,33; წარვედ ჩემგან, ე., მ. 16,23; ეშმაკებსა მრავალსა განჰქდიდეს, მრ. 6,13 C; ეშმაკი მრავალნი განასხნა (განჯადნა C), მრ. 1,34; ე. მრავალნი განასხნეს, მრ. 6,13; განვიდოდეს ე. მრავალთაგან, ლ. 4,41; რომლისაგან განსრულ იყვნეს შჯდნი ე., ლ. 8,2; რომლისა თანა იყვნეს ე., ლ. 8,27; ე. მრავალნი შესრულ იყვნეს მისა, ლ. 8,30; ე. იგი ევედრებოდეს, მ. 8,31; ევედრებოდეს მას ყოველნი იგი ე., მრ. 5,12; გამოვიდეს ე. იგი კაცისა მისგან, ლ. 8,33; რომლისაგან ე. იგი (—C) განსრულ იყვნეს, ლ. 8,35; რომლისაგან ე. იგი (—C) განსხმულ იყვნეს, ლ. 8,38; ეშმაკიცა დაგუემორჩილებიან სახელითა შენითა, ლ. 10,17; სახელითა შენითა ეშმაკთა განვასხმდით, მ. 7,22; მთავრითა ეშმაკთა მათა განასხამს ე., მ. 9,34; მრ. 3,22; მთავრითა მით ეშმაკთა მათა განჰქდის იგი ე., მრ. 3,22 C; ე. განასხმდით, მ. 10,8; ესე არა მთ განასხამს (განჰქდის C) ე. (მათ C), მ. 12,24; ეშმაკი ე. განასხამს, მ. 12,26; ბერზებულითა განვასხამ ე., მ. 12,27; ლ. 11,18,19; უკუეთუ მე ბელზებულითა განვჰქდი ე., მ. 12,27 C; მე სულითა ღმრთისა მათა განვასხამ (განჰქდი C) ე., მ. 12,28; ე. განასხმიდა (განჰქდიდა C), მრ. 1,39; .9,38; ლ. 9,49; სახელითა ჩემითა ე. განასხმიდენ, მრ. 16,17; ბელზებულითა განასხამს ე., ლ. 11,15; უკუეთუ მე თითითა ღმრთისა მათა განვასხამ ე., ლ. 11,20;

არა უტყვებდა (არა უფლეს C) სიტყუად ე. მათ, მრ. 1,34; მიქსცა მათ ძალი და ჯელმწიფებად ყოველთა ზედა ე., ლ. 9,1; აქუნდეს მათ ჯელმწიფებად განსხმად ე., მრ. 3,15; განსლვი-სა მას ეშმაკიხასა იტყოდა ყრუად იგი, ლ. 11,14; თქუნ მამისა ეშმაკიხანი ხართ, ი. 8,44; უმეტესი ამათ-სა ეშმაკიხაგანი არს, მ. 5,37 C; 8, თქუნ მამისა ეშმაკიხაგანი ხართ, ი. 44 C; მთავრითა ეშმაკთათა განასხამს ეშმაკთა, მ. 9,34; მრ. 3,22; მთა-ვრითა მით ე. (განასხამს ეშმაკთა), მ. 12,24; ლ. 11,15.

1. ეშმაკეულ [ეშმაკიხაგან მეპყრო-ბილი]; იტყოდეს, ვ'ლ: ეშმაკეულ არს, მ. 11,18; ასული ჩემი ბოროტად ე. არს, მ. 15,22; რომელ-იგი იყო პირველ ე., მრ. 5,18; იტყუთ, ვ'ლ: ე. არს, ლ. 7,33; აწ გვცნობიეს, რ' ე. ხარ, ი. 8, 52; ე. არს და ცხის, ი. 10,20; მოპ-გუარეს (მოართუეს C) მას კაცი ყრუდ და ეშმაკეული, მ. 9,32; მოპგუარეს (მოართუეს C) მას ე. ბრმა და ყრუდ, მ. 12,22; იხილეს ე. იგი მჯდომარს და შემოსილი და გონიერი, მრ. 5,15; ვი-

თარ-იგი ცხოვნდა ე. იგი, ლ. 8,36; ვითარ-იგი იქმნა ეშმაკეულსა მისთჳს, მრ. 5,16; მოართუეს მას ეშმაკეულეშ მრავალ, მ. 8,16 C; მოპგუარეს მას ეშ-მაკეულეზი მრავილი, მ. 8,16; მოარ-თუმიდეს მას ყოველსა სნეულესა და ეშმაკეულესა, მრ. 1,32 C; შეემთხვნეს მას ორნი კაცი ეშმაკეულნი, მ. 8,28; მოეგებოდეს მას ორნი ე., მ. 8,28 C; მოპყვანდეს მისა ყოველნი სნეულნი და ე., მრ. 1,32; მოპგურიდეს მას... ეშმა-კეულთა, მ. 4,24; (მწყემსთა მათ) მიუ-თხრეს ყოველი და ე. მათთჳს, მ. 8,33; ესე სიტყუანი არა არიან ეშმაკეული-სანი, ი. 10,21; (მწყემსთა მათ) მიუთხ-რეს ყოველივე და ეშმაკეულთადაცა მათ, მ. 8,33 C.

2. ეშმაკეულ [ეშმაკიხეული]; ესე ვითა-რი სიტყუანი არა ეშმაკეულნი არიან, ი. 10,21 C.

ეშა [მეძახილის მორისდებული, = ეი]: ეშა, რომელი დაქსნიდ ტაძარსა მას, მ. 27,40; ე., რომელი დაარლუევდ ტა-ძარსა მას, მრ. 15,29; ე., რად არს ჩუენი და შენი, იესუ ნაზარეველო, მრ. 1,24; ლ. 4,34.

3

გ [ყოლა]: იგი ხოლო მართად მივის [მყავს], ლ. 9,38; არა მ. ქმარი, ი. 4,17 (C-ში 2-ჯერ); არა გივის [მყავს] ქმა-რი, ი. 4,17; რომელი აწ გ., ი. 4,18; მამად გავის [მყავს] ჩუენ აბრაჰამი, მ. 3,9; ლ. 3,8; არა გ. ჩუენ მეუფს, ი. 19,15.

[ნ. აგრეთვე სუმა, სხმა].

ვაზ: არა თუ ვინმე დაადგრა ჩემ თანა, განვარდა იგი გარე ვ'ა ვაზი, განვმა ი. 15,6 C.

ვალ, 0—1: რომელსა მე ნათლის-ლე-ბად ვალ, მრ. 10,38 C, 39 C; ვიცი, ვი-

ნად მოსრულ ვარ და დიდრე ვ., ხოლო თქუნ არა იცით, ვინად მოვედ და ვიდ-რე ვ., ი. 8,14; უფალო, ვიდრე ზუალ, ი. 13,36; არა ვიცი, ვიდრე ხ., ი. 14,5; არავინ თქუნგანი მკითხავს მე: ვიდრე ხ., ი. 16,5; მოძიებად ვალს ჰე-როდე და წარწყმედად ყრმასა მავას, მ. 2,13; რომელ ჩუენ თანა არა ვ., მრ. 9,38 C; ვინად მოვალს და ვიდრე ვ., ი. 3,8; გზასა წარმართთასა ნუ ზუალთ, მ. 10,5 C; ხართ ვ'ა საფლავნი უჩინო-ნი, და კაცი ზედა ვლენ, ლ. 11,44 C; რომელნი ვლენან მიერ, მ. 7,13 C; მკე-

ლობელი ვ. მ. 11,5; ლ. 7,22; რაგ-სათუხ მოწაფენი შენნი არა გ. მოძღუ-რებისაებრ ზუცესთადას, მრ. 7,5; ხართ ვა საფლავნი უჩინონი, და კაცნი ზედა ვ. ლ. 11,44 D; ვა კაცი იგი რაგ გზად ვალნ, მრ. 13,34 C; არა უწყი, ვინაგ მოვალნ ანუ ვიდრე გ., ი. 3,8 C; რო-მელი გ. ბნელსა, არა იცინ ვიდრე ვ., ი. 12,35; ზრუნვათაგან და სიმღიდრისა და გემოთაგან ამის სოფლისათა ვლენ-ნედ და შეაშოვიან, ლ. 8,14; ხართ ვა საფლავნი უჩინონი, დი კაცნი ზედა გ., მრ. 11,44 E.

[ნ. კ. აღვალ, აღმოსავალ, გამოვალ, განვალ, განსავალ, ვარდავალ, ვარდა-მომავალ, დასავალ, დასვლა, ზეგარდა-მომავალ, თანა-წარვალ, შვის აღმოსა-ვალ, მზის დასავალ, მივალ, მიმოვალ, მოვალ, მომავალ, შთასავალ, წარვალ, წარმოვალ].

გან [ხადგომი, ხაზლი]: სადა არს განა იგი ჩემი, მრ. 14,14 C; უკუეთუ გა-ნუტეუნენ უზმანი განად მათა, მრ. 8,3.

[ნ. კ. სავანი].

ვაჰ: ვაჰ შენდა, ქორაზინ, და ვაჰ შენდა, ბეთსაიდა, მ. 11,21; ლ. 10,13; გ. სოფელსა საცთურთა მათგან, მ. 18, 7; გ. მის კაცისაგ, რომლისაგან მოვი-დის საცთური იგი, მ. 18,7; გ. თქუენ-და, მწიგნობარნი და ფარისევლნი ორგულნი, მ. 23,13,14,15,23,25,27,29; ვ. თქუენდა, მწიგნობარნი ბრმანო, მ. 23,16; გ. მიდგომილთა და რომელნი აწოვბდენ მათ დღეთა შინა, მ. 24,19; მრ. 13,17; გ. მუცელ-ქმნულთა მათ და მა-წოვებელთა მათ დღეთა შინა, მრ. 13, 17 C; გ. მუცელ-ქმნულთა და რომელნი აწოვბდენ მათ დღეთა შინა, ლ. 21, 23; გ. კაცისა მის, რომლისა მიერ ძმ კაცისაგ მიეცეს, მ. 26,24; მრ. 14,21; ლ. 22,22; გ., რომელ-იგი დაარღუდვდ

ტიძარსა მას, მრ. 15,29 C; ვ. თქუენდა, მდიდარნი, ლ. 6,24; გ. თქუენდა, გან-მძღლარნი აწ, ლ. 6,25; გ. თქუენდა, რომელნი იცინით აწ, ლ. 6,25; ვ. თქუენდა, რაემს კეთილსა გეტყოლიან თქუენ ყოველნი კაცნი, ლ. 6,26; ვ. თქუენდა, ფარისევლნი, ლ. 11,42,43; ვ. თქუენდა, რ ხართ ვა საფლავნი უჩინონი, ლ. 11,44; თქუენდაცა, შჯუ-ლის მეციხერთა, გ. არს, ლ. 11,46; ვ. თქუენდა, რ აღაშენებთ საფლავსა წი-ნაწარმეტყუელთასა, ლ. 11,47; ვ. თქუენ-და, შჯულის მოძღუართა, ლ. 11,52; გ., ვისგან მოვიდეს (საცთური), ლ. 17,1.

ვარსკულავ: ვიხილეთ ვარსკულავი (ვასკ.) მისი აღმოსავალით, მ. 2,2; გ. იგი... წინა-უძლოდა მათ, მ. 2,9; მათ ვა იხილეს გ. იგი, მ. 2,10; ვარსკულავ-ნი გარდამოცვენ ზეცით, მ. 24,29; ვ. (მასკულავნი C) ზეცით გარდამოცვენ, მრ. 13,25; იყოს სასწაული მზესა და მთოვარესა და ვარსკულავთა (ვარსკლ. D), ლ. 21,25; გამოიკითხა მათგან ეამი იგი გამოჩინებისა მის ვარსკულავისაჲ (ვასკ. C), მ. 2,7.

ვარშაშავ [მკედრის მოხაზვევი ტი-ლო, ზუდაშა]: (იხილა) ვარშაშავი იგი, რომელ იყო თავსა მისსა, ი. 20,7 C.

ვახხეხა, ა—3 [ხესხემა]: ცოდვილი-ცა ცოდვილთა ავახხეხენ, ლ. 6,34; კუ-თილსა უყოფდით და ავახხეხდით, ლ. 6,35; უკუეთუ ავახხეხდეთ მათ, რო-მელთაგან ესავთ კულად მოღებასა, რომელი მადლი არს თქუენდა, ლ. 6,34; შავახხენ მე სამნი ჰურნი, ლ. 11,5.

რომელსა უნდეს ვახხეხად შენგან, ნუ გარე-მიიქცევ პირსა, მ. 5,42 C.

ორნი თანა-მდებნი იყვნეს შავახხე-ხელისა ვისნიმე, ლ. 7,41 C; ორნი თა-ნა-მდებნი იყვნეს შავახხეხელისაჲ ვისი-მე, იქვე DE.

ვაშკარან [ჩანთა]: არარაჲ მიიღონ გზასა ზედა... ნუცა ვაშკარანი, მრ. 6,8; ნუცა გ. (გაქუნ), ლ. 9,3; ნუ წარგაქუნ ბლანტი, ნუცა გ., ლ. 10,4; ეგრევე მსგავსად ვაშკარანიცა (აღიღენ), ლ. 22,36; ნუცა ვაშკარანსა (მიიღებთ), მ. 10,10; ოდეს-იგი წარგავლინენ თქუნ თუნიერ ბლანტისა და ვაშკარანისა და ფერკთა შესასხმელთა, ლ. 22,35.

ვახშ [ხარგებელი, პროცენტო]: მოვედ მე და ვახშითურთ ვქმენ იგი, ლ. 19,23 C.

ვაჭარ: მსგავს არს სასუფეველი ცათაჲ კაცსა ვაჭარსა, მ. 13,45; გიღირდა ვეცხლი იგი ჩემი მიცემად ვაჭართა, მ. 25,27.

[ნ. კ. სავაქრო].

ვაჭრობა, 0~: ვაჭრობლით ამას, ვიდრემდე მოვიდე, ლ. 19,13; რა უწყოდის, რაჲ-იგი ივაჭრეს, ლ. 19,15. წარვიდეს... რომელნიმე ვაჭრობად, მ. 22,5 C.

[ნ. კიდევ სავაქრო].

ვე [ნაწილაკი]: ადგილსავე, მ. 26,52; ადგილადვე, მ. 26,52 C; ათნივე, ლ. 17,17; ამსვე, მ. 5,46; ვარვე ეგრე, ი. 13,13 C; რ ხარვე ვალიღეველ, მრ. 14,70 C; არავე, მ. 10,42 C; 18,17; 26,35 C; მრ. 4,13 C; 12,10 C; 14,31 C, 59 C; ლ. 16,31 C; 22,67; ი. 7,5 C; აწვე, მ. 3,10 C; 17,12; მრ. 6,25; 15,44; ლ. 3,9; 12,49; ი. 3,18; 4,23,35; 5,25; 13,36 C, 37 C; 15,3; 16,12 C; შუღ გზისვე, ლ. 17,4 C; ეგვე, ი. 9,30 C; ეგრევე, მ. 5,47 C; 20,5; 21,30,36; 22,26; 25,17; 26,35; 27,41,44; მრ. 6,41, 43; 7,18; 12,21; 14,31; 15,31; ლ. 3,11; 5,10,33; 6,23,26,31; 10,32,37; 13,3; 16,25; 17,28 D; 20,31, 22,20, 36; 24,24 C; ი. 5,19,26 C; 13,15; 15,4; 19,32; 21,13; ეგრეთვე, მ. 21,36 C; ლ. 10,37 C; 17,28 E, 30; ესრევე, მრ. 7,18 C; -ლ.

6,23 C, 26 C; ი. 5,36; ყოველი ვინვე, ლ. 16,16; ვისთვისვე, მრ. 12,14; ვინაჲვი, მრ. 1,45 C; მის თანავე, მ. 22,56 C; თითოვე, მ. 20,10 C; თუსივე სამოსელი, მ. 27,31; მრ. 15,20; თქუნენვე, მ. 23,31 C; თქუნდავე, მ. 10,13; ლ. 10,6; თხოვამდევე, მ. 6,8 C; იგივე, მ. 5,47; 26,44 C; მრ. 14,39; ლ. 24,39 C; ი. 5,36 C; ივინივე, მ. 12,27; ლ. 11,19; იერუსალმადვე, ლ. 2,45; მასვე სიტყუასა, მ. 26,44; მასვე სოფელსა, ლ. 2,8; მასვე ეამსა შინა, ლ. 2,38; მასვე სახლსა, ლ. 10,7; მასვე გზასა, ლ. 10,21; მასვე ადგილსა, ლ. 10,32,33; მასვე ქალაქსა, ლ. 18,3; მასვე საშუელსა შინა, ლ. 23,40; მასვე დღესა, ლ. 24,13 E, 33; მითვე მოგეწყოს, მრ. 4,24 C; მითვე საწყაულითა, ლ. 6,38; მითვე ყოვლითა, ლ. 24,26 C; მაგისვე სიტყუსათს, მრ. 10,10; ესე მათგანივეა, მრ. 14,69 C; მათთანავე, ლ. 22,59 C; მაშინვე, მ. 11,21; მო. 15,41 C; მიერვე, ლ. 1,15; ი. 19,23 C; მი-ვე-სცე შენ მწულილი, ლ. 12,59; მო-ვე-ელოს, მ. 13,12; 25,29; ლ. 8,18; 19,26; მუნვე, ლ. 2,39 C, 45 C; 8,37,40; 17,15 C; 23,11 C; ი. 7,9 C, 45 C; 11,8,20,30 C; 18,11 C; 19,9 C, 31 C; ნანდღვე, ლ. 23,47 C; 24,34; ოდესვე, ი. 7,6; 12,8; ორნივე, მ. 9,17; 15,14; 19,5; მრ. 10,8; ლ. 1,6,7; 5,7,38; 6,39; ი. 20,8; ორთავე, მ. 13,30 C; ლ. 7,42; პირველვემცა, ლ. 10,13; რომლისათსვე, მრ. 12,14 C; საყოფლადვე, მრ. 5,3 E; ეტყოდავე, ი. 8,12; უგულსევე, მ. 15,16; აქუნდავე, მრ. 5,3 D; ივინი კუალად ღალადებდესვე, მრ. 15,13; ქვანი ღალადებდენვე, ლ. 19,40; იყოვე, ი. 1,15 C; ყოველივე, მ. 5,18; 7,12 C; 8,16 C, 33 C; 11,27; 12,31 C; 13,44,46; 18,26, 31,32; 18,26,27 E; 22,4; 24,2; 28,11 C; მრ. 3,28 C; 4,11; 5,33; 9,23,49; 10,27;

12,44 C (2-ჯერ); 14,36; 15,16; ლ. 2, 39 C; 10,22; 11,41; 15,14; 16,16 C; 18,28; ი. 1,3; 3,35; 4,29 C, 39 C; 13,3; 16,15 C; 18,4; 19,28,30 C; ყოველმანვე, ლ. 14,33; ყოველსავე, მრ. 7,37; 9,3; ი. 5,20; ყოველისავეთუხ საქისა, მ. 18,19; ყოვლადგი, ი. 7,23; 9,34 C; 19, 23 C; ყოველნივე, მ. 26,31 C; ლ. 13,5; ყოველთავე, მ. 22,28; ი. 18,40 C; შდთა-ვე, მრ. 12,22 C, 23; ლ. 20,33; შესუ-ლებულგე-ლა, მრ. 8,17 C; თქუენცა უკუე შე-ვე-ცთომილ ხართა, ი. 7,47; ცხონდესგე, ი. 11,25; წინაგე, ი. 1,30 C; 8,58 C; 17,24 C; სწყუროდისგე, ი. 4, 13 C.

[6. კიდევ მუნქუესე].

ვიდ, ვიდ 0—1: გიოლა იგი ზღვს კილეა მას გალილეასასა, მ. 4,18 C; გ. რაჲ ზღუსა ზედა, მ. 14,26; მრ. 6, 48,49; ი. 6,19; გ. წყალთა ზედა, მ. 14, 29; რომელ მიცემად გ. მას, მ. 26,25 C; ი. 13,11 C; აღდგა ქალი იგი და გ., მრ. 5,42 C; სამღდლოს შინა ვითარ გ., მრ. 11,27 C; ამისა შემდგომად თა-ეადი გ. ქალაქად-ქალაქად და დაბად-ლაბად, ლ. 8,1; გ. და აღიდებდა ღმერთ-სა, ლ. 13,13; გ. წინაშე მათსა, ლ. 19,28; გ. რაჲ იგი, ი. 1,36; იესუ არ-ლარა განცხადებულად გ. ჰურიათა შო-რის, ი. 11,54; მკობებელი ვიდოდებ მ. 15,31; გ. (ორნივე) ყოველთა მცნე-ზათა უბიწონი, ლ. 1,6; მიეახლნეს და-ბასა მას, ვიდრე გ., ლ. 24,28; იპო-ვა ნავი იგი ქუეყანასა მას, ვიდრეცა გ., ი. 6,21; არღარა მის თანა გ., ი. 6,66; უკუმართ გ. და დაეცნეს ქუეყანასა, ი. 18,6 C; გიოდღე და, ერა გრწმენა, გე-ყავნ შენ, მ. 8,13 C; აღდგე და გ., მ. 9,5; ლ. 5,23; ვ., ეშმაკო, მ. 4,10 C; მიიღე შენი და გ., მ. 20,14; აღიღე ცხედარი შენი და გ., მრ. 2,9; ი. 5,8,

11,12; გ. მშუდობით, მრ. 5,34 C; ლ. 8,48; მაგის სიტყუსათუხ ვ., მრ. 7,29; გულე გ., სარწმუნოებამან შენჴან გა-ცხონა შენ, მრ. 10,52; გულე ვ. მშუდობით, ლ. 7,50; გ. შენცა და ვგრ-ვე ჰყოფდ, ლ. 10,37; ვ., ცოცხალ არს ძმ შენი, ი. 4,50; გიოდღეთ, ვიდრე ნათე-ლი გაქუს, ი. 12,35; შეირტყი თავით თუხით და ხჯდოდი [უწყგ. ხოლმ.] (!), ვიდრეცა გნებავნ, ი. 21,18; მიგდევდე შენ, ვიდრეცა ხჯდოდი [კავმ.], 8,19; რომელი ვიდოდის ცხობედად საუ-კუნოდ, ი. 4,14; არა გ. ბნელსა, ი. 8,12; წინაშე მათსა გ., ი. 10,4; უკუე-თუ ვინმე გ. დღესა, ი. 11,9; უკუე-თუ ვინმე გ. ღამესა, ი. 11,10; განჰქუე-ნით ეგე და უტყვეთ გ., 11,40; აღდგო-მასა მას არცა ცოლს ისხმიდენ, არცა ქმრის გიოდდიან, მ. 22,30 C; უფალო, ვიდრე ვიდეთ, .ი. 6,68 C.

რომელთა ჰნებავს სამკაულითა ხლგაჲ, მრ. 12,38; ... სამოსლითა ს., ლ. 20,46; იურვოდეს სლგასა მას ნავისასა, მრ. 6,48; ს. მას (—C) მათსა გზასა ზედა ჰრქუა ვინმე მას, ლ. 9,57; იწყეს ს. ში-ნა მათსა სხუერტად თავისა, მრ. 2,23 C; ორთა მათგანთა ს. შინა გამოეცხადა, მრ. 16,12; რომელთა იცილობთ ურთი-ერთას ს. შინა, ლ. 24,17; მაშურალი გზისა სლგისა მისგან, ი. 4,6; მოვიდა მათა იესუ სლვით ზღუსა ზედა, მ. 14, 25; ერა კაცსა-ლა ეგულეზინ გზად ხლგად, მ. 25,14 C; მოწაფეთა მისთა იწყეს გზასა ს. და მუსრვად თავსა ჳუ-ვილისასა, მრ. 2,23; აღდგა ქალი იგი და იწყო ს., მრ. 4,2; რომელსა ჰნებავს კულსა ჩემსა ს., მრ. 8,34 C; მრავალნი ეძიებენ ს. და ვერ უძლონ, ლ. 13,24.

მათ ერა იხილეს იგი მაგალი ზღუსა ზედა, მრ. 6,49 C; ვხედავ კაცებსა ერა ხეებსა მაგალსა, მრ. 8,24 C.

[6. კ. აღვედ, აღმოვიდ, გამოვედ, განვედ, გარდავიდ, გარდამოვედ, დავიდ, დამოვიდ, თანა-ვიდ, თანა-წარვიდ, მივედ, მიმოვიდ, მოვედ, შევედ, შემოვედ, წარვედ, წარმოვედ, წიაღვიდ, წიაღ-მოსლვა].

ვედრება, ე: გეგედრება, ნუ მტანჯავ მე, ლ. 8,28; მოძღუარ, გ. შენ, ლ. 9,38; აწ გ. შენ, ლ. 16,27 C; მე მათოვს გ., ი. 17,9; არა ესრე გ., ი. 17, 15 C; ყოველი თანა-ნადები შენი მიგიტყვი შენ, რ შევედრებოდე შენ, მ. 18,32; ევედრებოდა მას და ეტყოდა, მ. 8,5; 17,14; 18,29; მრ. 10,17; ლ. 5, 12; ე. მას ფრიად, მრ. 5,10 C, 23; (განკეთებული) ე. მას, მრ. 1,40; ე. მას რომელ-იგი იყო პირველ ეშმაკულ, მრ. 5,18; (დედაკაცი) ე. მას, მრ. 7,26; ე. ვინმე მას ფარისეველთაგანი, ლ. 7, 36; ე. მას, რა არა უბრძანოს მათ ღორებსა მას შესლვაჲ, ლ. 8,32 D; ე. მას ყოველი იგი სიმრავლე, ლ. 8,37 C; ე. მას კაცი იგი, ლ. 8,38; ე. მას, რა შევიდეს სახიდ მისა, ლ. 8,41; მამაჲ იგი გამოვიდა, ე. მას, ლ. 15,28 C; ე., რა მივიდეს და განკურნოს ძმ იგი მისი, ი. 4,47; ე. პილატეს იოსებ არიმათიელი, ი. 19,38 C; ეშმაკნი იგი ეგედრებოდეს, მ. 8,31; ერა იხილეს იგი, ე. მას, მ. 8,34; ე. მას, რა შე-ხოლო-ახონ ფესუსა სამოსლისა მისისასა, მ. 14,36; მრ. 6,56; ე. მას ფრიად, მრ. 5,10; ე. მას ყოველნი იგი ეშმაკნი, მრ. 5,12; ე. მას, რა წარვიდეს საზღვართაგან მათთა, მრ. 5,17; ე. მას, რა წელი დაასდგას მას ზედა, ე. მრ. 7,32; ეშმაკუარეს მას ბრმაჲ და ე., მრ. 8,22; ე. მას, რა არა უბრძანოს მათ უფსკრულთა შთაერდომაჲ, ლ. 8,31; ე. მას, რა უბრძანოს მათ ღორებსა მას შესლვაჲ, ლ. 8,32 E; ე. მას ყოველი იგი

სიმრავლე, ლ. 8,37; ე. მას და ეტყოდეს, ი. 4,31 C; 12,21 C; ე. მას ყოფად მათ თანა, ი. 4,40 C; (ჰურიანი იგი) ჰეგედრებოდეს პილატეს, ი. 19,31 C; ილქმბდით უკუე ყოველსა ეამსა და ეგედრებოდეთ, ლ. 21,36; ევედრე მოწაფეთა შენთა, ლ. 9,40; მე გ. მამასა ჩემსა, ლ. 22,32; ევედრენით უფალსა სამეკლისასა, მ. 9,38; ლ. 10,2.

რასათუხ მოწაფენი იოვანესნი ... გედრებასა ჰყოფენ, ლ. 5,33; რომელი არა განეშორებოდა ტაძრისა მისგან მარხვითა და ვედრებითა, ლ. 2,37; ვერ ძალ-მიც ვედრებად მამისა ჩემისა, მ. 26,53; იწყეს გ. მისა, მრ. 5,17 C; მიივლინა მისა მოხუცებულნი ჰურიათანი გ. მისა, ლ. 7,3; შეესმნეს ვედრებანი შენნი, ლ. 1,13.

[6. კ. შევედრება].

გელ: დიდგა ადგილსა გელსა, ლ. 6, 17; რომელი გ. გარე იყოს, მ. 24,18; მრ. 13,16; ლ. 17,31; ორნი იყვნენ გ. გარე, მ. 24,40; უკუეთუ გ. გარე... თივაჲ... ღმერთმან ეგრეთ შეამკო, ლ. 12, 28; იყო ძმ იგი მისი უხუცესი გ. გარე, ლ. 15,25; რომელნი გ. გარე იყვნენ, ლ. 21,21; სკმონ ვინმე კვრინელი, მომავალი ველით, მრ. 15,21; ლ. 23,26; რომელიმეა მოვიდა გ., ლ. 17,7; მან წარავლინა იგი გელად თუხა ძოვნად ღორთა, ლ. 15,15; მწყემსნი... გელთა დგებოდეს და ქუმლივიდეს, ლ. 2,8; განბოდენით შრომანნი გელისანი, მ. 6,28; მიხედეთ შრომანთა გელისათა, მ. 6,28 C.

გელურ: საზრდელად მისა იყო მკალი და თაფლი გელურა, მ. 3,4; კამდა მკალსა და თაფლსა გელურსა, მრ. 1,6.

ვენჯა: რომელმან დაასხა ვენჯი, ე. 21,33; კაცმან ვინმე დაასხა გ., მრ. 12,

1; ლ. 20,9; მე ვარ გ., ი. 15,1,5; გ. იგი მისცეს სხუათა ქუეყანის მოქმედთა საჰედ, მ. 21,41; გ. იგი მიჰსცეს სხუათა, მრ. 12,9; ლ. 20,16; ყოველმან გენჯმან რომელ ჩემ თანა დამკლდებულ არს და არა გემოილოს ნაყოფი, მოკლეუთოს იგი, ი. 15,2 C; ენა გ. ვერ გამოილის ნაყოფი თავით თუსით, ი. 15,4 C; რომელი განვიდა განთიად დაღვინებად მუშაკთა გენჯახს თუსსა, მ. 20,1; წარავლინნა ივინი გ. თუსსა, მ. 20,2; მივედით თქუნეთა გ. ჩემსა, მ. 20,4; წარვედით თქუნეთა გ. ჩემსა, მ. 20,7; წარვედ დღეს და იქმოდე გ. ჩემსა, მ. 21,28; უკუეთუ არა ეგოს გ. ზედა, ი. 15,4; ჰრქუა გენჯახს მოქმედსა მას, ლ. 13,7; არლარა ესუა მე ამიერთგან ნაყოფისაგან ამის გენჯახსა, მ. 26,29; მრ. 14,25; ლ. 22,18; განაგდეს გარე გ. მისგან, მ. 21,39 D; არლარა ესუა ამიერთგან ამის ნაყოფისაგანი გენჯახსა, მ. 26,29 C; მრ. 14,25 C; რაემს მოვიდეს უფალი იგი გ. მის, მ. 21,40; რა მოილოს ნაყოფი გ. მის, მრ. 12,2; აწ რად უყოს მათ უფალმან მის გენჯახსაჲს, მრ. 12,9; თქუა უფალმან მის (—C) გ., ლ. 20,13; მოვიდეს (იგი) და წარწყმიდნეს მოქმედნი იგი მის გენჯახსანი, მრ. 12,9 C.

[ნ. კ. სივენაქე].

გვრ [ნაწილაკი]: ვერ აღიარეს, ი. 12,42; გ. გამოხედე, მ. 5,26; გ. გამოილო, მრ. 4,7; გ. გამოილოს, ი. 15,4 C; გ. გამოაცხადიან, ი. 12,42 C; გ. ეგების, ლ. 13,33; ი. 10,35 C; გ. გულისკმევეს, მრ. 6,52; ლ. 2,50; ი. 10,6; გ. გულისკმე-ყონ, მრ. 4,12; ლ. 8,10; 9,45; გ. დადგეს, მ. 12,25 C; გ. დათხარაინ, მ. 6,20 C; გ. დაემტკიცის, მ. 12,25; გ. დაასრულოთ, მ. 10,23; გ. დაეტევის, ი. 8,37; გ. დაეფარა, მრ. 7,24 C; გ. დაეცა (სახლი იგი), მ. 7,25 C;

გ. იკარებდა, ლ. 18,13; გ. კმა არს ამათა, ი. 6,7; გ. მოხვდით, ი. 7,34 C, 36 C; 8,21 C, 22 C; 13,33 C; გ. მიგდედე, ი. 13,37 C; გ. მომდედე, ი. 13,36 C; გ. ჰპოვებდეს, მრ. 14,55 C; გ. პოეეს, ლ. 2,45; 5,19; გ. ვპოოთ, ი. 7,35 C; გ. იპოენეს, ლ. 17,18; გ. ერეოდიან მას, მ. 16,18; გ. ესმა; მ. 13,17 C; გ. იტყოდი, ლ. 1,20 C; გ. ეტყოდა მათ, ლ. 1,22 C; ვერ ღირს ვარ, მრ. 1,7; გ. ეყოს, ი. 6,7 C; ნუუკუე გ. გუეყოს, მ. 25,9; გ. შეჰგავნ, ლ. 5,36; გ. შევიდეს, მრ. 10,5; ლ. 18,17; ი. 3,3 C, 5 C; გ. შეხვდეთ, მ. 5,20; 18,3; გ. შემძლებელ ვარ, მ. 3,11; 26,53 C; გ. შემძლებელ ხარ, მ. 5,36 C; გ. შემძლებელ არს, მრ. 7,18 C; ი. 3,27 C; გ. შემძლებელ ხარო, მ. 6,24 C; ი. 8,43 C; გ. შემძლებელ არიან, მრ. 2,19 C; იყო შენ ... გ. შემძლებელ სიტყუად, ლ. 1,20; გ. შემძლებელ იყენენ, მ. 10,28 C; გ. შესაძლებელ არს, მ. 19,26 C; 26,42 C; მრ. 10,27 C; გ. შეუძლო, ლ. 6,48; გ. შეუძლით, მრ. 9,28; გ. შეუძლეს, მ. 17,16; მრ. 2,4; 9,18; ლ. 9,40; გ. შეუძლოს, ლ. 14,29; გ. შეუძლოთ, ლ. 16,13 C; ი. 15,5 C; 16,12 C; გ. შეიწყნაროს, ი. 14,17 C; გ. სცალნ, მრ. 3,20 C; გ. იცოდეს, ი. 13,22; გ. ცნეს, მ. 24,39; გ. იცნა, ი. 1,10; გ. იცნეს, ლ. 24,16; გ. იცხოვნოს, მრ. 15,31 C; გ. ძალმიც, მ. 26,53; ლ. 11,7; ი. 13,37; გ. ძალ-გიც, მ. 5,36; 16,3; 26,40; ი. 8,43; 13,36; გ. ძალ-მისხენ, მ. 16,3 C; გ. ძალ-უც, მ. 27,42; მრ. 15,31; ლ. 11,8 C; გ. უძლებდეს, ი. 21,6 C; გ. უძლეს, მრ. 14,37; გ. უძლო, ლ. 14,30; 19,3; გ. უძლეთ, მ. 26,40 C; გ. უძლოს, მ. 27,42 C; მრ. 3,24 C, 25 C; 9,3 C; გ. უძლეს, ლ. 8,19; გ. უძლონ, ლ. 13,24; 21,15; გ. ეძლო, ლ. 1,22; 13,11; ი. 12,39; გ. ეძლოს, ლ. 11,8; გ. წიალ-

ტდენ, ლ. 16,6 C; ვ. ეწია, ი. 1,5; გ. იხილეს, მ. 13,17; ლ. 10,24; 24,24; ვ. იხილოო, ლ. 17,22 C; გ. იხილონ, მრ. 4,12 C; ლ. 8,10; ი. 12,40; გ. ჯელს-იწიფებდა, მრ. 6,19 C; ვ. ჯელ-მეწიფე-ბის; მ. 20,15 C; ლ. 14,20; გ. ჯელ-გე-წიფების, მ. 12,34; ი. 7,34,36; 8,21,22; 13,33; გ. ჯელ-ეწიფების, მ. 5,14; 6,24 (2-ჯერ); 7,18; 10,28; მრ. 2,19; 3,24, 25,26; 9,3; ლ. 14,26,27,33; ლ. 16,13, 26; ი. 3,3,5,27; 5,19 C; 7,7; 10,35; 14, 17; 15,4; ვ. ჯელ-ეწიფა, მრ. 3,20; 6, 5 C; 7,24.

ვერ-მეშტა შეუძლო ამან... ყოფად, რამცა ესეცა არა მოკულა, ი. 11,37 C.

ვერმცა განერა ყოველი ჯორციელი, მრ. 13,20 C; გ. რას შემძლებელ იყო საქმედ, ი. 9,33; ვ. სოფელმან მან დაი-ტია დაწერილი იგი წიგნები, ი. 21, 25 C.

სადა მპარავთა ვერ დათხარიან და ვერცა გამოიპარიან, მ. 6,20 C; ვერლა-რა დატევენად ვ. კართა გარეშე, მრ. 2,2 C; ვ. ჯაქვთა ვერლარავინ უძლის შეკრვად მისა, მრ.. 5,3 C; ვერ ჯელ-ეწი-ფა მას ვ. ერთისა ძალისა ყოფად, მრ. 6,5 C; ვ. პურის კამად ჰვალნ, მრ. 6, 31 C.

ვერ ჯელ-ეწიფა მათ ვერცაღა პუ-რისა კამად, მრ. 3,20.

[ნ. კ. ვერა, ვერარა, ვერეინ, ვერ-ლარა, ვერლარავინ].

ვერა [უარყოფ. ნაფვალ.: ვერარა — ვერ-რა—ვერა = ვერაფერი]: ჰეროდისას... უნდა მოკლვამ მისი და ვერაჲ ჯელ-იწიფა, მრ. 6,19 E; უკუეთუ გკითხო თქუნ, ვ. მო-მიგოთ, ლ. 22,68 C; ვერას ჰპოვებდეს, რაჲ უყონ, ლ. 19,48 C.

ვერარა [უარყოფ. ნაფვალ., = ვერაფე-რი]: ჰეროდისას... უნდა მოკლვამ მისი და ვერარაჲ ჯელ-იწიფა, მრ. 6,19 D; ამისა შემდგომად ვ. აქუს უმეტესო, რაჲ გიყონ

თქუნ, ლ. 12,4; ვ. მიუგეს მას ამის-თუს, ლ. 14,6; ვ. უპოვეს სიტყუს გებაჲ წინაშე ერისა მის, ლ. 20,26; უკუეთუ გკითხო თქუნ, ვ. მომიგოთ, ლ. 22,68; ვერარაჲ ჰპოვებდეს, რაჲ უყონ მას, ლ. 19,48; ესე ნათესაჲი ვერარაჲთ შესა-ძლებელ არს განსლვად. მრ. 9,29.

ვერვინ: ვერეინ შემძლებელ იყო წარ-სლვად მიერ გზით, მ. 8,28 C; ვ. შემ-ძლებელ იყო მიგებად მისა, მ. 22,46 C; ვ. მოვლდეს ჩემდა, ი. 6,65 C; ვ. გან-ცხადებულად იტყოდა, ი. 7,13 C; რო-მელსა ვ. იქმოდის, ი. 9,4 C; ვ. მივილეს მაჰისა, არა თუ ჩემ გამო, ი. 14,6 C; ვ. ...იკადრებდა კითხვად მისა, ი. 21, 12 C; ვ. უძლო მას სიტყუს მიგებად, მ. 22,46; ღმერთი ვ. სადა იხილა, ი. 1,18 C; ვ. მიყო მისა ჯელი, ი. 7,44 C; ვ. მიმილოს იგი ჩემგან, ი. 10,18 C; ვ. მიმტაცნეს იგინი, ი. 10,29 C; სიხარუ-ლი იგი თქუენი ვ. მიგილოს თქუენგან, ი. 16,22 C; ვერვის ჯელ-ეწიფების სას-წაულთა ამით საქმედ, ი. 3,2; ვ. ჯელ-ეწიფების მოსლვად ჩემდა, ი. 6,44,65; ვ. ჯელ-ეწიფებოდა, მ. 8,28; ოდეს ვ. ჯელ-ეწიფოს საქმედ, ი. 9,4; რომელი ვერვისგან განიკურნა, ლ. 8,43.

ვერლარა [ნაწილ.]: ვერლარა მიხილოთ მე, მ. 22,39 C; ვ. ჯელ-ეწიფა, მრ. 1, 45; ვ. იტევდა (დატევენად C.), მრ. 2,2; ვ. შეუძლოს დადგომად, მრ. 3,26 C; ვ. იკადრეს კითხვად, ლ. 20,40; ვ. ეძლო, ი. 21,6.

ვერლარავინ: ვერცა ჯაქვთა ვერლა-რავინ უძლის შეკრვად მისა, მრ. 5, 3 C.

ვერმეშტა, ვერმცა ნ. ვერ.

ვერცა, ვერცაღა ნ. ვერ.

ვებჰჰ, ვებჰოღე, ვებჰოლი ნ. ტყუ-ვეშაჰ: ეწ-იგი იყო იონა მუცელსა ვე-შაჰისასა სამ დღე და სამ ღამე, მ. 12,40.

ვეცხლ: მათ მიუწონეს მას ოც და ათი ვეცხლი, მ. 26,15; ვ. ღიღძალი

მიჰსტეს ერისაგანთა მთა, მ. 28,12; ალუთქუეს მას მიცემად გ., მრ. 14,11; ლ. 22,5; ნუცა გ. (გაქუნ), ლ. 9,3; აპა ვ.. შენი, ლ. 19,20 რამსათუს არა დაპხლდე ვ. ჩემი სავაქროსა, ლ. 19,23; რომელსა აქუს ათი სასწორი გ., ლ. 19,24; დაჰვლა გ. იგი უფლისა თვისიად მ. 25,27; გილირდა ვ. იგი ჩემი მიცემად ვაქართო, მ. 25,27 C; დააბნია (დააგლო C) გ. იგი ტაძარსა მას შინა, მ. 27,5; მღღელთ-მოძღღირთა მათ მოიღეს გ. იგი, მ. 27,6; ზრახვა-ყვეს და მოიღეს გ. იგი, მ. 27,7; მათ მიიღეს გ. იგი, მ. 28,15; რომელთა მიეცა გ. იგი, ლ. 19,15; მოუღეთ გ. აგი, ლ. 19,24; მაიქცია ოც და ათი იგი ვ. მღღელთ მოძღღირთა მათ და მოხუცებულთა, მ. 27,3; მოვიღე ოც და ათი იგი ვ., მ. 27,9; შენმან მან ვიცხლმან ათი სხუად შექსძინა სასწორი, ლ. 19,16; გ. მან (-C) შენმან ხუთი-ლა სხუად სასწორი ყო, ლ. 19,18; ნუცა ვეცხლხა (მიიღებთ), მ. 10,9.

[ნ. კიდევ ვეცხლის მოყუარე].

ვიცხლის მოყუარე [ანგარეზიანი, ფულის მოყვარე]: ესმოდა ესე ყოველი ფარისეველთა, რ ვიცხლის მოყუარე იყვნეს და შეურაცხ-პყოფდეს მას, ლ. 16,14.

ვი ნ. ეინ.

1. ვიდრე [კავშირი, = ვიდრე, ხანამ, -მდე]: ყოველი ნათესავი აბრაამითგან ვიდრე დავითისამდე ნათესავი ათოთხმეტ და დავითისითგან ვ. ტუყუოზადმდე ბაბილონისა ნათესავი ათოთხმეტ და ტუყუენითგან ბაბილონისაგან ვ. ქრისტესამდე ნათესავი ათოთხმეტ, მ. 1,17 C; გ. შერთვადმდე მათა იოზეა იგი მიდგომილ, მ. 1,18; იყო მუნ გ. აღსრულებადმდე ჰეროდესა, მ. 2,14; გ. წარსლვამდე ცისა და ქუყუანისა იოტა

ერთი ანუ სასწაული არა წარცდეს, მ. 5,18 C; გ. გზასა-ლა იყო მის თანა, მ. 5,25 C; გ. არა მისცე დანგისა კოტორი, მ. 5,26; გ. არა ყოველი გუამი შენი შთავრდომად გეპენიასა ცეცხლისასა, მ. 5,29; რად გივმს თქუენ გ. თხოვიდმდე თქუენდა მისგან, მ. 6,8; ძრვა იყო... ზლუასა მას ზედა გ. ნავისა და ფარვადმდე ლელვათაგან, მ. 8,24; გ. ვერვინ შემძლებელ იყო წარსლვად მიერ გზით, მ. 8,28 C; გ. სიძე მათ თაია არს, მ. 9,15 C; მრ. 2,19; ლ. 5,34 D; მუნ დაადგერით ვ. გამოსლვიდმდე მიერ მ. 10,11; მრ. 6,10; უმოლხინეს იყოს ქუყუანად იგი... გ. ქალაქი იგი, მ. 10,15; დლითგან იოვანე ნათლის-მცემლისაგან ვ. აქამომდე სასუფეველი ღმრთისაგან იითულების, მ. 11,12; წინაწარმეტყუელნი და შჯული გ. იოვანესამდე წინაწარმეტყუელბდეს, მ. 11,13; ტჯროსი და სიღონი უმოლხინეს იყვნენ... გ. თქუენ, მ. 11,22; ნუცადმდე აპმალღები, ად გ. ჯოჯობითადმდე შთაჰქდე, მ. 11,23; ლ. 10,15; ქუყუანად იგი... უმოლხინეს იყოს გ. შენ, მ. 11,24; გ. არა პირველად შეკრას ძლიერი იგი, მ. 12,29 C; მრ. 3,27 C; შეკრბა მისა ერთი მრავალი გ. შესლვადმდე მისა და დაჯდომად ნეესა შინა, მ. 13,2; გ. ეამადმდე მკისა, მ. 13,30; გ. მოსლვადცა მფრინველთა ცისათა, მ. 13,32 C; არა გ. მოვლინებულ ვარ, გარნა ცხოვართა მათ წარწყმედულთა სახლისა ისრაჴლისათა, მ. 15,24 C; გ. უკრდაცა ერსა მას, მ. 15,31 C; გ. იხილონ ძჴ კაცისაგ, მ. 16,28 D; გ. იგი ამას იტყოდა ოდენ, მ. 17,5; მრ. 5,35 C; 14,43; ლ. 11,27; 22,47,60; გ. იქცეოდეს იგინი გალილესა, ჰრქუა მათ იესუ, მ. 17,22 C; გ. ორნი კელნი და ორნი ფერკნი თუ გესხნენ, მ. 18,8; გ. არა ორთა კელთა ანუ

ორთა ფერტთა დგმასა, მ. 18,8 C; ვ. (+ლა C) ორთა თულთა სხმისა და შთავრდომად გეჭენიასა, მ. 18,9; მრ. 9,47; უფროჲს უხაროდის მის ზელა, ვ. (+ლა C) ოთხმოც და ათცხრამეტთა მათ, მ. 18,13; ვ. შვდ გზისამდე, მ. 18,21, 22; ვ. მდიდარი შესლვად სასუფეველსა ცათასა, მ. 19,24; მრ. 10,25; ლ. 18,25; იწყე უკუნაჲსკენელითგან ვ. პირველთა მათ, მ. 20,8; იწყე უკუნაჲსკენელთაგან ვ. ვირველთამდე, მ. 20,8 C; ეგრევე (ყო) მეორემან და მესამემან ვ. შვდადმდე, მ. 22,26; მრ. 12,22; ვ. სისხლადმდე ზაქარიასა, მ. 23,35; ლ. 11,51; რომელი არა იყო დასაბამითგან სოფლისაჲთ ვ. აქამოდმდე, მ. 24,21; მრ. 13, 19; ელვაჲ ... ჩანნ ვ. დასავალადმდე, მ. 24,27; ვ. კიდედმდე მისა, მ. 24,31; მრ. 13,27; ლ. 17,24; ვ. შევიდა ნოვე კილოზნად, მ. 24,38 D; ვ. მუნ დღედმდე, მ. 26,29; მრ. 14,25; ვ. ქათმისა ემობადმდე სამ გზის უფარ-მყო მე, მ. 26,34; მრ. 14,30; ლ. 22,61; შეწუხებულ არს სული ჩემი ვ. სიკუდილდმდე, მ. 26,38; მრ. 14,34; ვ. იგინი იტყოდეს-ლა, მ. 26,47; ლ. 24,36 C; მისდევდა ... ვ. ეზოდმდე მდღელთ მოძღურისა, მ. 26,58; მისდევდა მას ვ. შინა ეზოდმდე, მრ. 14,54; ვ. არლა ეყიენოს ქათამსა, მ. 26, 75; ვ. აქა დღედმდე, მ. 27,8; ვ. მეცხრედ ეამადმდე, მ. 27,45; მრ. 15,13; ლ. 23,44; კრეტსაბმელი იგი ტაძრისაჲ მის განიპო ორად ზსთგან ვ. ქუედმდე, მ. 27,51; მრ. 15,38; თქუა, ვ. ცოცხალი იყო, მ. 27,63; ბრძანე დაკრძალვად საფლავი იგი ვ. მესამედ დღედმდე, მ. 27,64; წარიბარეს იგი, ვ. ჩუენ მემძინა, მ. 28,13; განითქუა სიტყუაჲ ესე ჰურიითა შორის ვ. დღენდელად დღედმდე, მ. 28,15; მე თქუენ თანა ვარ ... ვ. აღსასრულადმდე სოფლისა, მ. 28,20.

დაუკრდებოდა ყოველთა ვ. გამოძიებადმდე ურთიერთას, მრ. 1,27; ვ. აღსლვადმდე მისა ნავსა მას, მრ. 4,1; მიგკე შენ ვ. ზოგადმდე სამეუფოჲსა ჩემისა, მრ. 6,23; ვ. განტევებადმდე ერისა მის, მრ. 6,45 C; ვ. არა განიბანნიან, არა ქამიან, მრ. 7,4 C; ვ. ორთა ჯელთა სხმასა, მრ. 9,43; ვ. ორითა ფერტითა შესლვად გეჭენიასა, მრ. 9,45; ვ. ქამდეს-ლა, მრ. 14,22 C.

ვ. დღედმდე ყოფად მისა, ლ. 1,20; იყო იგი უდაბნოსა ვ. გამოცხადებადმდე მისა ისრაჲლისა მიმართ, ლ. 1, 80; იყოფოდა უდაბნოთა ვ. დღედ გამოცხადებად მისა ისრაჲლსა, ლ. 1,80 C; ვ. იყენეს იგინი მუნ, ლ. 2,6; განვიდეთ ჩუენ ვ. ბეთლემდმდე, ლ. 2,15; ეწოდა ... ვ. ყოფადმდე მისა მუტელსა დედისსა, ლ. 2,21; ვ. არლა შთავრდომილ იყო იგი მუტელსა, ლ. 2,21 C; განეშორა მას ვ. ეამ რაოდენადმდე, ლ. 4,13; მოიყვანეს იგი ვ. წუერადმდე მთისა მის, ლ. 4,29; ვ. იგი მოვიდოდა, ლ. 9,42; სოდომელთა უმოლხინე იყოს მას დღესა შინი ვ. ქალქისა მის, ლ. 10, 12; ტჯროსსა და სიდონსა უმოლხინე იყოს საშჯელსა მას ვ. თქუენ, ლ. 10, 14; პირველად არა დაიბანნა ვ. ჰურიისა ქამადმდე, ლ. 11,38; კმა-ეყოს მას ვ. აღსრულებადმდე, ლ. 14,28 C; ვ. შორს-ლა იყოს, ლ. 14,32; ვ. იგი შორს-ლა იყო, ლ. 15,20; შჯული და წინაწარმეტყუელნი ვ. იოვანესამდე, ლ. 16,16; ვ. იგი იყო ტანჯვასა შინა, ლ. 16,23 C; ვ. არა დაბრკოლებასა ერთსა ამას მცირეთაგანსა, ლ. 17,2; ვ. დღედმდე შესლვად ნოვესა კილოზნად, ლ. 17,27; არა ისმინის მისი ვ. რომლად ეამადმდე, ლ. 18,4; გარდამოვიდა ესე განმაბრთლებული ვ. ფარიეველი იგი, ლ. 18,14; გული მითქუმიდა პასქასა ამას ქამად თქუენ თანა ვ.

ენებადმდე ჩემდა, ლ. 22,15; უწყეის გა-
ლილეაძოთ ვ. აქამომდე, ლ. 23,5; გ.
იყო-ლი იგი გალიელის, ლ. 24,6; გ.
არლა ჰარწმენა მათ, ლ. 24,41; გ. შეი-
მოსოთ ძალი მალლით გამო, ლ. 24,
49 D; განიყვანნა იგინი გ. ბეთანიად-
მდე, ლ. 24,50.

ვ. ფილბეესა კმობადმდე შენდა ...
გიხილე შენ, ი. 1,48; შეიყუარეს კაც-
თა ბნელი გ. ნათელი, ი. 3,19; იე-
სუს უმრავლსნი მოწაფენი უსხენ ... ვ.
იოვანეს, ი. 4,1; გ. არლა მოსრულ
იყენეს მისა, ი. 4,31 C; გ. არლა მომკუ-
დარ არს ყრმაჲ იგი ჩემი, ი. 4,49 C;
ვ. მე მივიდოდი, ი. 5,7; ვ. არლა მო-
წევნულ იყო მითა იესუ, ი. 6,17 C;
ვ. აბრაჰამისა ყოფადმდე მე ვარ, ი.
8,58; ჩემი ჯერ-არს საქმედ ... გ.
დღმ არს, ი. 9,4; ვ. სოფელსა ამას
ფარ, ი. 9,5 C; ვილოდეთ, გ. (+ლა C)
ნათელი გაქუს, ი. 12,35; გ. ნათელი
თქუენ თანა არს, ი. 12,36 C; შეიყუარეს
დიდებაჲ კაცთაჲ უფროჲს, გ. დიდებაჲ
ღმრთისაჲ, ი. 12,43; ამიერთგან გეტყვ
თქუენ გ. ყოფადმდე, ი. 13,19; გ. არლა
ყოფილ არს, ი. 13,19 C; აწ გირქუ
თქუენ გ. ყოფადმდე, ი. 14,29; ვ. ვიყავ
სოფელსა ამას, ი. 17,12 C; ვ. ბნელ-
და იყო, ი. 20,1; ვ. ყრმა იყავ, ი. 21,
18 C; უკუეთუ მინდეს ყოფაჲ მაგისი გ.
მოვიდე, ი. 21,22 D; უკუეთუ მინდეს მაგ-
ისი ყოფაჲ გ. მოსულად ჩემდამდე, ი. 21,23;
ვიდრე-ეხვ თქნ თანა ვარ, ი. 14,25 C;
ვიდრე-იგი ეტყოდა-ლა იესუ ერსა მას,
მ. 12,46; გ. (-C) ვიყავ თქუენ თა-
ნად, ლ. 24,44; გ. ტიროდა, შთახედნა
სამარესა მას, ი. 20,11 C; ვიდრე-ლა
არა ორთა კელთა ღვმასა, მრ. 9,43 C;
გ. არა ორთა ფერკთა ღვმასა, მრ. 9,
45 C; ვ. (-C) ოთხმოც და ათცხრა-
მეტთა შართალთათჳს, ლ. 15,7; გ. (-C)
შეკულისაგანი ერთი მოხატული დაერ-
ლომად, ლ. 16,17.

2. ვიდრე [ხად, ხაით(გენ), ყუაჲ]: ვიდ-
რე, უფალო, ლ. 17,37; არა უწყი, ვინაჲ
მოვალს და გ. ვალს [არ იგი, ხაიდან მო-
ვიდს და ხად(ხაით) მიდის], ი. 3,8; უფა-
ლო, გ. ვიდეთ, ი. 6,68 C; ვიცი, ვინაჲ
მოსრულ ვარ და გ. ვალ; ხ- თქუენ არა
იციოთ, ვინაჲ მოვედ და გ. ვალ, ი. 8,
14; ვ. (+იგი C) მე მივალ, თქუენ ვერ
კელ-გეწიფების მოსლვად, ი. 8,21; 13,
33; რომელი ვალნ ბნელსა, არა იცინ,
გ. ვალნ, ი. 12,35; უფალო, გ. ხუალ,
ი. 13,36; 16,5; არა ვიციოთ, გ. (+იგი C)
ხუალ, ი. 14,5; წარგიყვანონ შენ, ვ. შენ
არა გინდეს, ი. 21,18; ვიდრე-იგი [ხადან]
მე მივალ, თქუენ ვერ მოხადეთ, ი. 8,21,22;
13,33; 14,4; ვიდრე-მე ეგულეების ამას
წარსლვად, ი. 7,35; მიგდევდე შენ. ვი-
დრეცა [ხადან] ხჯლოდი, მ. 8,19; ლ. 9,
57; ვ. შეხჯდეთ სახლსა, მუნ დაადგერიოთ,
მრ. 6,10; ვ. შევიდოდა დაბნებსა და ქა-
ლაქებსა დი აგარაკებსა, მრ. 6,56; შეუ-
დევით მას, გ. შევიდეს, მრ. 14,13; ლ.
22,10; წარავლინინა იგინი ..., ვ. ეგულე-
ბოდა მას მისლვად, ლ. 10,1; მივახლ-
ნეს დაბასა მას, გ. (-D) მივიდო-
დეს, ლ. 24,28; სულსა გ. უნებნ, ქირინ,
ი. 3,7; იპოვა ნავი იგი ქუეყანასა მას,
ვ. ვილოდეს, ი. 6,21; ხჯლოდი, ვ. გნე-
ბავნ, ი. 21,18.

ვიდრემდე, ვიდრემდის [გავმირი, = ხა-
ნამდე, სანამდის]: არა იცოდა იგი, ვიდ-
რემდე შეა ძმ, მ. 1,25; გ. მოვიდა
და დაადგრა აღვილსა მას, მ. 2,9; იყავ
მუნ, გ. გრქუა შენ, მ. 2,13; ვ. ყოვე-
ლივე იყოს, მ. 5,18; ლ. 21,35; შეკრბა
მისა ერი მრავალი გ. შესლვად მისა
ნავად, მ. 13,2 C; ვ. განუტევოს ერი
იგი, მ. 14,22; ვ. იხილონ ძმ კაცისაჲ,
მ. 16,28 E; ვ. მისცეს მას თანა-ნადები
იგი, მ. 18,30 გ. სთქუათ, მ. 23,39; ლ.
13,35; ვ. ყოველივე დაირღუეს, მ. 24,2;
გ. ესე ყოველი იქმნეს, მ. 24,34; მრ.
13,30; გ. შევიდა ნოვე კილოზნა, მ.

24,38 E; გ. მოიწია წყლით რღუნა იგი, მ. 24,39; ვ. მე მივიღე იქი და ვილოცო, მ. 26,36; მრ. 14,32; გ. დაუკრდა-ცა მთავარსა მას ფრიად, მ. 27,14; ვ. ვერლარა იტევდა წინაშე კართა მათ, მრ. 2,2; გ. განუტევოს მან ერი იგი, მრ. 6,45; გ. იხილონ სასუფეველი ღმრთისაჲ, მრ. 9,1; ლ. 9,27; ვ. ვიყო თქუენ თანა? ვ. თავს-ვიღებდე თქუენსა, მრ. 9,19; ლ. 9,41; ვ. დაესხნე მტერნი შენნი ქუეშე ფერჯთა შენთა, მრ. 12,36; ლ. 20,43 D; ვ. უკრდაცა პილატეს ფრიად, მრ. 15,5; ვ. იხილოს ცხებული უფლისაჲ, ლ. 2,26; ვ. დაინთქმოდეს იგინი, ლ. 5,7; ვ. სიძმ მით თანა არს, ლ. 5,34 E; ვ. დაქსთრგუნვიდეს ურთიერთს, ლ. 12,1; ვითარ შეურავებულ ვარ, ვ. აღესრულოს, ლ. 12,50; გ. უკუანაესკენელიცა იგი მივესცე შენ მწულილი, ლ. 12,59; ვ. მოუთოვნო მაგას გარემო, ლ. 13,8; ვ. აღაფუნოს ყოველი, ლ. 13,21; ვ. პოვოს იგი, ლ. 15,4,8; ვ. ვჰამო და ვსუა, ლ. 17,8; ვაქრობდით ამას, ვ. მოვიდე, ლ. 19,13; ვ. აღესრულნენ ეამნი წარმართანი, ლ. 21,24; ვ. აღესრულოს სასუფეველსა შინა ღმრთისასა, ლ. 22,16; ვ. სასუფეველი ღმრთისაჲ მოვიდეს, ლ. 22,18; ვ. სამ გზის უვარ-მყო მე, ლ. 22,34; ი. 13,38; ვ. შეიმოსოთ ძალი მალლით გამო, ლ. 24,49 E; ვ. ძე თჳსი მხოლოდ-შობილი მას ზედა მისცა, ი. 3,16 C; ვ. ვარ სოფელსა შინა, ი. 9,5; ვ. მოუწოდეს მამა-დედათა მისთა, ი. 9,18; ვ. სულთა ჩუენთა წარგუქდი, ი. 10,24 D; ვ. ნათელი გაქუს, ი. 12,36; უკუეთუ მინდეს ყოფაჲ მაგისი, ვ. მოვიდე, ი. 21,22 E.

ვიდრემდის ხარ მის თანა გზასა ზედა, მ. 5,25; გ. სიძმ იგი მით თანა არს, მ. 9,15; ვ. ძმ კაცისაჲ მოვიდეს, მ. 10,23; ვ. გამოიღოს ძლევაღ საშუა-

ლი, მ. 12,20; ვ. მოვიდიან მურინეულნი ცისანი, მ. 13,32; ვ. აღაფუნოს იგი ყოვლად, მ. 13,33; ვ. ძმ კაცისაჲ მკუდრეთით აღდგეს, მ. 17,9; ვ. თქუენ თანა ვიყო, ვ. თავს-ვიღებდე თქუენსა, მ. 17,17; ვ. მოსცეს თანა-ნადები იგი, მ. 18,30 C; ვ. გარდაიჯალოს ყოველი იგი თანა-ნადები, მ. 18,34; ვ. დაესხნე მტერნი შენნი ქუეშე ფერჯთა შენთა, მ. 22,44; ლ. 20,43 E; ვ. არა სთქუათ, მ. 23,39 C; ლ. 13,35 C; ვ. მივიდე და თაყუანის-გსცე, მ. 26,36 C; მრ. 14,32 C; ვ. არა ყოველი ესე იყოს, მრ. 13,30 C; ვ. უკუანაესკენელიცა იგი მივესცე შენ მწულილი, ლ. 12,59 C; ვ. პოვოს იგი, ლ. 15,4 C; ვ. ვჰამო და ვსუა, ლ. 17,8 C; ვ. სულთა ჩუენთა წარგუქდი, ი. 10,24 E.

ვიდრემე: არა ვიდრემე მოვლინებულ ვარ, გარნა ცხოვართა მათ წარწყმედულთა სახლისა ისრაჲლისათა, მ. 15,24; ად თუალი შენი ვიდრემე ბოროტ არს, ხოლო მე სახიერ ვარ, მ. 20,15.

ვიეთ ნ. ვინ.

ვიეთინიშე, ვიეთიშე ნ. ვინიშე.

ვითა [როგორც]: იყო სწავლად მათა კელმწიფე და არა ვითა მწიგნობარნი, მ. 7,29 C.

1. ვითარ [როგორც, როგორც; როგორც ვი, როგა]: ვითარ იგი ამას ზრახვიდა ოდენ, მ. 1,20 C; ვ. იხილა იესუ ერი მრავალი, მ. 5,1 C; არცალა სოლომონ ... შეიმოსა ვ. ერთი ამათგანი, მ. 6,29 C; ანუ ვ. პრქუა ძმასა შენსა, მ. 7,4; ვ. აღამწებრდა, მოართუეს მას ეშმაკულებ, მ. 8,16 C; ვ. წიაღვდა იგი მიერ, მ. 8,28 C; ვ. იხილეს იგი, ევედრებოდეს მას, მ. 8,34 C; ვ. იხილა იესუ სარწმუნოებაჲ იგი მათი, მ. 9,2 C; ვ. გულისგმა-ყო იესუ, მ. 9,4 C; 12,14 C; 16,8 C; 22,18 C; ვ. იხილეს ფარისეველთა მათ. მ. 9,11 C; 12,24 C; იესუს ვ. ესმა, პრქუა მათ, მ. 9,12 C; მრ. 2,17 C; 5,

36 C; იესუ ვ. მივიდა სახლსა, მ. 9, 23 C; ვ. წარვიდოდა მიერ იესუ, მ. 9, 27 C; ვ. ივინი გამოვიდეს, ... მოართუეს მას კაცი, მ. 9,32 C; ვ. განეყენა ეშმაკი იგი, იტყოდა ყრუდ იგი, მ. 9,33 C; ნუ ჰზრუნავთ, ვ. ანუ რასა იტყოდით, მ. 10,19; ლ. 12,11; ვ. ცნა იესუ ზრახვად იგი მათი, მ. 12,25 C; ვ. მტკიცე არს მეუფებამ მისი, მ. 12,26; ვ. ვის ჯელ-ეწიფებდის სახლსა ძლიერისასა შესვლად, მ. 12,29; ვ. უძლოთ კეთილისა სიტყუად, მ. 12,34 C; ფარისეველთა ვ. ესმა, მ. 15,12 C; 22,34 C; ვ. არა გიცნობდეს, მ. 16,11; ვ. ესმა მოწაფეთა, მ. 17,6 C 19,25 C; მრ. 6,29 C; ვ. აღიხილნეს თულნი მათნი, მ. 17,8 C; ვ. გარდამოვიდოდეს ივინი მიერ მათი, მ. 17,9 C; ვ. იტყუან მწიგნობარნი იგი, მ. 17,10; მრ. 12,35; ვ. მოვიდეს ერსა მას თანა, მ. 17,14 C; ვ. იქცოდეს ივინი გალილესა, მ. 17,22; ვ. შევიდა იგი სახილ, ასწრო მათ იესუ, მ. 17, 25 C; ვ. მოვიდეს ივინი კაფარნაუმდ, მ. 17,24; ვ. ჰგონებთ თქუნენ, მ. 18,12; 21,28; 22,42; ი. 11,56; ვ. იწყო სიტყუად, მ. 18,24 C; ვ. არარაჲ აქუნდა გარდაქად, მ. 18,25 C; ლ. 7,42; ვ. გამოვიდა მონად იგი, მ. 18,28 C; შეათერთმეტესა ეჲმსა ვ. გამოვიდა, მ. 20,6 C; ვ. მოვიდეს პირველნი იგი, მ. 20,10 C; ვ. მიილეს, ტრტუნიდეს, მ. 20,11 C; ვ. ესმა ათთა მათ, 20,24 C; მრ. 10,41 C; ვ. შევიდა იგი იერუსალმდ, მ. 21,10 C; ვინთიად, ვ. აღმოვიდოდა ქალაქად, შეემშია, მ. 21,18 C; ო. მეყსეულად განვმა ლელჳ ესე, მ. 21, 20; ვ. მოვიდა იგი ტაძრად, მ. 21, 23 C; ვ. გამოვიდოდეს ივინი იერიქოთ, მ. 20,29 C; ვ. გამოვიდოდა იერიქოთ მოწაფითურთ თჳსით, მრ. 10,46 C; მოქმედთა მათ ვ. იხილეს ძმ იგი მისი, მ. 21, 38 C; ვ. ესმა მლდელოთ მოძღუარ-

თა და ფარისეველთა, მ. 21,45 C; ვ. შემოხუედ აქა, მ. 22,12; ვ. ჯერ-ვიჩს, მ. 22,17; ვ. ესმა ესე, დაუკურდა, მ. 22,22 C; ვ. ესმა ერსა მას, მ. 22,33 C; ვ. (+მე C) უკუე დავით ... ჰხადის მას უფლით, მ. 22,43; ვ. ძმ მისი არს, მ. 22,45; მრ. 12,37; ლ. 20,44; ვ. ყოვნიდა სიმძ იგი, მ. 25,5 C; იესუ ვ. იყო ბეთანიას, მ. 26,6 C; მრ. 14,3 C; დაასხა თავსა ზედა მისსა, ვ. ინაჯ-ელგა მას, მ. 26,7 C; ვ. აგრძნა იესუ, ჰრქუჲ მათ, მ. 26,10 C; ვ. დამწუხრდა, ინაჯ-ილგა ათორმეტთა მოწაფეთა თანა, მ. 26,20 C; ვ. ჰამდეს ივინი, მ. 26,21, 26 C; არა ვ. მე მნებავს, მ. 26,39; მრ. 14, 36 L; ვ. გამოვილა იგი ბქეთა, მ. 27, 71 C; ვ. განთენა, ზრახვა-ყვეს, მ. 27, 1 C; ვ. ასმენდეს მას მლდელოთ მოძღუარნი იგი და მოხუცებულნი, მ. 27, 12 C; ვ. შეკრებულ იყენეს ივინი, მ. 27,17; ვ. ჯდა იგი, მ. 27,19 C; მრ. 2, 15; 13,3 C; ვ. გამოვიდეს ივინი მიერ, მ. 27,32; ვ. გემო-იხილა, მ. 27,34 C; ვ. იხილეს ძრვაჲ იგი, მ. 27,54 C; ვ. დამწუხრდა, მოვიდა კაცი, მ. 27,57 C; ვ. ივინი წარვიდეს, მ. 28,11 C.

ვ. აღმოვიდოდა იგი მიერ წყლით, მრ. 1,10 C; ვ. წარვიდოდა ზღჳს კიდესა გალილეუჲსასა, მრ. 1,16 C; იყო მოძღურებდალ მათა ვ. ჯელმწიფე და არა ვ. მწიგნობარნი იგი, მრ. 1,22 C; ვ. შემწუხრდებოდა და მზმ დაჰვიდოდა, მრ. 1,32; იგი ვ. გამოვიდა, იწყო ქადაგებად ფრიად, მრ. 1,45 C; ვ. ვერ შეუძლეს მიახლებად მისა, მრ. 2,4; ვ. იხილეს მწიგნობართა მათ და ფარისეველთა, მრ. 2,16 E; ვ. ესმა თჳსთა მათ, მრ. 3,21 C; ვ. (+მე C) ჯელ-ეწიფების ეშმაკსა ეშმაკისა განსხმად, მრ. 3,23; ვ. უკუე ყოველნი ივავნი გულოსჳმა-ჰყენეთ, მრ. 4,13; ვ. ვამსგავსოთ სასუფეველი ღმრთისაჲ,

მრ. 4,30 C; ვ. იყო ნავსა მას შინა, მრ. 4,36 C; გ. არა გაქუსს სარწმუნოებება, მრ. 4,40; ვ. გამოვდა იგი მიერ ნავით, მრ. 5,2 C; ვ. აღვიდოდა იგი ნავსა, მრ. 5,18 C; ვ. წიაღმოვდა იესუ მერმე წიაღ-მო კრძო, მრ. 5,21 C; ვ. იხილა იგი, მრ. 5,22 C; 9,20 C; ვ. იგი ამას იტყო-და, მრ. 5,35; ვ. იყო შფოთი, მრ. 6, 2 C; ვ. მრავალი ჯამი წარსრულ იყო, მრ. 6,35; ვ. იხილეს, უთხრეს, მრ. 6,38 C; ვ. იჯმნა თავადმან ერისა მისგან, მრ. 6,46 C; ვ. შემწუხრდა, იყო ნავი საშო-ვალ ზღუასა, მრ. 6,47 C; ვ. გამო-ოდენ-ვიდოდეს მიერ ნავით, მრ. 6,54; ვ. არა გულსვამა-ჰყვიოთ, მრ. 8,21; ვ. წერილ არს ძესა ზედა კაცისასა, მრ. 9,12 C; ვ. მოვიდეს მოწაფეთა თანა, მრ. 9,14 C; ვ. დაეცა ქუეყანასა ზედა, მრ. 9,20; ვ. მიერ გამოვიდეს, მრ. 9,30 C; ვ. ჩუეულ იყო, მრ. 10,1 C; ვ. გამცნო თქუენ მოსე, მრ. 10,3; ვ. გამოვიდოდა იგი გზად, მრ. 10,17 C; ვ. ძნელ არს ფა-სიერთაჲ შესულაჲ სასუფეველსა ღმრთი-სასა, მრ. 10,23 C; ვ. ესმა, რ' იესუ ნაზორეველი არს, მრ. 10,47 C; ვ. გა-მოვიდოდეს იგინი, მრ. 11,12; ვ. შემ-წუხრდის, გამოვიდიან გარე ქალაქსა, მრ. 11,19 C; ვ. თანა-წარჰვიდოდეს დილითი, მრ. 11,20 C; საძლდელოს ში-ნა გ. ვიდოდა, მრ. 11,27 C; იგინი ვ. მოვიდეს, მრ. 12,14 C; იესუ ვ. იხილა, მრ. 12,34 C; ვ. გამოვიდოდა იგი ტაძ-რით, მრ. 13,1 C; ვ. დასხდეს იგინი და ქამდეს, მრ. 14,18; ვ. გნებავს თქუენ, მრ. 14,64; ვ. ესმა, იტყოდეს, მრ. 15,35 C; ვ. დამწუხრდა, მოვიდა იოსებე არიმათიელი, მრ. 15,42 C; ვ. ადრე მოკუდა, მრ. 15,44 C; ვ. აგრძნა მტარვალისა მისგან, მრ. 15,45 C; ვ. წარჯდა შაფათი იგი, მრ. 16,1 C; ვ. ესმა ესე, გამოვიდეს, მრ. 16,8 C.

გ. აღიმაღლეს მათგან ანგელოზთა მათ, ლ. 2,15 C; ვ. დაეყენეს მისნი წელ-ნი ათორმეტნი, ლ. 2,42 C; ვ. მიელეს დღის ერთის გზაჲ, ლ. 2,44 C; ვ. არა პოეს, მიიქცეს მუნვე, ლ. 2,45 C; ვ. ერი იგი დაესხმოდა მას, ლ. 5,1; ვ. კელ-გეწიფების რქუმაღ ძმისა შენისა, ლ. 6,42; ვ. მიახლებულ იყო სახლსა მას, ლ. 7,6; ვ. ყოველნი უვიარებდეს, ლ. 8,45 C; ვ. იგი ეტყოდა ოდენ, ლ. 8,49; შჯულსა ვ. წერილ არს? ვ. აღ-მოიკითხი, ლ. 10,26; ვ. დამტკიცენს მეუფებაჲ მისი, ლ. 11,18; ვ. შეურვე-ბულ ვარ, ვიდრემდე აღესრულოს, ლ. 12,50; ეამი ესე ვ. არა გამოიცადეთ, ლ. 12,56; ვ. მოვიდოდა და მოეახლა სახლსა მას, ლ. 15,25 C; ვ. მოკუდა გლახაკი იგი, ლ. 16,22 C; ვ. შევიდო-და დაბასა რომელსამე, ლ. 17,12 C; ვ. წარ-ოდენ-ვიდეს იგინი მისგან, ლ. 17,14; არა ვარ ვ. სხუანი კაცი მტა-ცებელ, ცრუ, მემრუშე, გინა ვ. ესე მე-ზუერე, ლ. 18,11 C; ვ. ძნად შევიდენ სასუფეველსა ღმრთისასა, რომელთა აქუნდეს საფასჲ, ლ. 18,24; უნდა ხილ-ვაჲ იესუესი, ვ. ვინ-ძი არს, ლ. 19,3 C; ვ. შევიდოდა იგი, დაუფენდეს საშო-ხელსა მათსა გზასა ზედა, ლ. 19,36; ვ. მიიწია იგი შთასავილსა მას, ლ. 19,37; ვ. არს წერილი ესე, ლ. 20,17; ვ. უკუე იტყვან თქუენგანნი ვინმე ქრისტესა ძედ დაეთისა, ლ. 20,41; ვ. წარჯდა ეამი ერთი, ლ. 22,59 C; ვ. დასდებდეს გუამსა მისსა, ლ. 23,55 C. შეშინებულ იყვნეს იგინი, ლ. 24,5; ვ. მოვიდეს იგინი ცისკარსა საფლავსა მას, ლ. 24,22.

ხელისაგან ვ. უნდა გამოსლვად გა-ლილელად, ი. 1,43 C; ვ. მოაკლდა ღჯნოჲ, ი. 2,3; ვ. იყო იერუსალმს დღესას-წაულსა მას, ი. 2,23 C; ვ. კელ-ეწიფების

შობად კაცსა ბერსა, ი. 3,4; გ. შესაძლებელ არს ესე ყოფილ, ი. 3,9; ვ. უკუე ზეცისაჲ გითხრა თქუენ, ი. 3,12; ვ., შენ ჰპროია ხარ და ჩემგან წყალსა ითხოვ, ი. 4,9; ვ. გარდავიღოდა, მოეგებოდეს მას მონანი მისნი, ი. 4,51 C; გ. შეუძლოთ სარწმუნოებად, ი. 5,44 C; გ. უკუე სიტყუათა ჩემთაჲ გრწმენეს, ი. 5,47 E; ვ. ჩემთა მათ სიტყუათაჲ გრწმენეს, ი. 5,47 C; ვ. იხილა ერმან მან, ი. 6,24 C; ვ. უკუე იტყვს აწ ესე, ი. 6,42; ვ. შემძლებელ არს ესე მოცემად ჩუენდა ჯორცი იგი თუჲსი ჳამად, ი. 6,52 C; ვ. უკუე ამან წიგნი იცის უსწავლელად, ი. 7,15; ცნას მოძღურებისაჲ მის, გ. რაჲ არს, ი. 7,17; არასადა ეინ იტყოდა კაცი ესრეთ, ვ. ესე კაცი, ი. 7,46; უკუეთუ ჳეშმარიტსა გეტყვ, ვ. არა გრწამს ჩემი, ი. 8,46 C; გ. წარვიღოდა, იხილა კაცი, ი. 9,1 C; გ. აღგებილენს თუალნი შენნი, ი. 9,10; ვ. აღიხილენ, ი. 9,15; ვ. ჳელ-ეწიფების კაცსა ცოდვისაჲ ესე-ვითარისა სასწაულისა საქმედ, .. 9,16; შენ გ. იტყვ მისთჲს, ი. 9,17 C; ვ. უკუე აწ ჳხედავს, ი. 9,19; აწ გ. ჳხედავს, ჩუენ არა უწყით, ი. 9,21; ვ. აღგიხილნა თუალნი, ი. 9,26; აჳა ვ. სამე უუარდა იგი, ი. 11,36; ესე ვ. თქუა, ჳმთა მადლითა ღალატყო, ი. 11,43 C; შენ გ. იტყვ, ი. 12,34; გ. შემძლებელ ვართ გზისა მის ცნობად, ი. 14,5; შენ გ. გეტყვ მე, ი. 14,9; არა გ. სოფელმან მოჰსცის, მე მიგცემ თქუენ, ი. 14,27; ესე ვ. თქუა იესუ, განვიდა მოწყფითურთ თუჲსით, ი. 18,1 C; ესე ვ. თქუა, მერვე გამოვიდა გარე, ი. 18, 38 C; გ. ტიროდა, შთაჳხედა საფლავსა მას, ი. 20,11; გ. ისაღილენს, ჳრქუა სიმონ-პეტრეს იესუ, ი. 21,15 C; ესე ვ. იხილა პეტრე, ჳრქუა იესუს, ი. 21,21 C; რამცა შენ- ვითარ-ახეს მას, მრ. 3,10 C.

იხილეთ უკუე, ვითარ-ეგე (—C) ისმენთ, ლ. 8,18; ვ. (—C) შენ იტყვ, ი. 8,33.

განიცადენით შროშანი ველისანი, ვითარ-იგი აღორძნდის, მ. 6,28; ლ. 12, 27; გ. იწრო არს ბჳმ, მ. 7,14; და არა ვ. (—E) მწიგნობარნი, მ. 7,29; მრ. 1,22; ვ. შევიდა სახლსა ღმრთისასა, მ. 12,4; მრ. 2,26; ლ. 6,4; ჳხედვიდეს რაჲ, ვ. ყრუნი და უტყუნი იტყოდეს, მ. 15,31; ვ. ასწავებდა ერსა, მ. 21,23; ვ. (—C) თანაწარჳვიდოდა ყანობირსა შაბათსა შინა, მრ. 2,23; ვ. (—C) მან არა უწყინ, მრ. 4,27; უთხრობდეს მათ... ვ. იქმნა ეშმაკეულისა მისთჲს, მრ. 5,16; ვ. გამოეძიებდეს მის თანა სიტყუესა მას, მრ. 12,28; ვ. (—C) ერი დასდებდა რვილსა ფასის საცავსა მას, მრ. 12,41; უთხრა... ვ. განიკურნა, ლ. 8,47; ვ. ჳემოჯდომასა რჩევდეს, ლ. 14,7; ვ. ჳერარს მათა მარადის ღოცვაჲ, ლ. 18,1; ვ. გეტყოდა თქუენ, ლ. 24,6; ვ. (—C) მიჰსცეს მღდელთ მოძღუარ... და მთავართა ჩუენთა საშჯელსა სიკუდილისას, ლ. 24,20; ვ. მეტყოდა ჩუენ გზასა ჳედა და ვ. (—C) გამომითარგმანებდა ჩუენ წიგნთა, ლ. 24,32; ვ. (—C) გამოეცხადა მათ განტეხასა მას ჳურისასი, ლ. 24,35; ვ. ამას იტყოდეს ოდენ, ლ. 24,36; ვ. ჳამეს მამათა თქუენთა მანინაჲ იგი და მოწყდეს, ი. 6,58.

ნუ ჳრუნავთ, ვითარ-მე ანუ რასა-მე იტყოდით, მ. 10,19 C; და თუ ეშმაკი ეშმაკსა განჳჳდის, თავსა ჳედა თჲსსა გაეთულ არს; ვ. უკუე ეგოს მეუფებაჲ იგი მისი, მ. 12,26 C; ვ. ვინ უძლის შესლვად სახლსა ძლიერისასა, მ. 12,29 C; ვ. უკუე მოსე ამცნო მიცემად წიგნი განსაბრებელი

და განტევებად, მ. 19,7 C; გ. შემოხუდა აქა, მ. 22,12 C; გ. ვანერნეთ სატანჯველსა გეჰენიადსასა, მ. 23,33; გ. ალესარულენე წერილი იგი, მ. 26,54; და უკუე ყოველნი იგაენი გ. გულსკმაჰყენეთ, მრ. 4,13 C; გ. იტყუან მწიგნობარნი, მრ. 9,11; გ. არს მოკითხვად ესე, ლ. 1,29; გ. —C) იყოს ესე, ლ. 1,34; გ. უკუე ჯელ-გეწიფების თქუენ რწმუნებად, ი. 5,44; გ. სიტყუათა ჩემთად გრწმენეს, ი. 5,47 D; გ. ჯელ-წიფების ამას მოცემად ჩუენდი ჯორცი თუხი საკმლად, ი. 6,52; გ. წიგნი იცის ამან, ი. 7,15 C; გ. შემძლებელ არს კაცი ცოდვილი ესევითარისა სასწაულისა ყოფად, ი. 9,16 C; გ. გზად იგი უწყოდით, ი. 14,5 C.

არა ჯერ-არს შენდა, ვითარცა [რომ, რათა] გესუა შენ იგი ცოლად, მ. 14, 4; მრ. 6,18; გ. განძლი იერი ესოდენი, მ. 15,33; რომელსა უნდეს თქუენ შორის, გ. წინა იყო, მ. 20,27 C; რომელსა ჰნებაეს, გ. პირველ იყო, მრ. 9, 35 C; გ. არა მოილო ასი წილი, მრ. 10,30 C; გ. იმსახურა ვისგანმე, მრ. 10, 45; გ. ვის შინა-განაქუნდა ქურქელი სამღდელოდ, მრ. 11,16 C; ეძიებდეს, გ. წარწმიდეს იგი, მრ. 11,18; გ. ზაკუეთი შეიპყრეს იგი და მოკლეს, მრ. 14,1; გ. ეამსა მირჯუესა მიჰსცა იგი მათ, მრ. 14,11; გ. მოვიდა დედაე უფლისა ჩემისაჲ ჩემდა, ლ. 1,43 C; გ. უწოდეს მას სახელი სახელად მამისა თუხისა ზაქარიასსა, ლ. 1,59; გ. შეასმინეს იგი, ლ. 6,7; გუნებაეს, გ. ვთქუთ, ლ. 9,54 C; გ. მოკლეს იგი, ლ. 22,2; გ. მიჰსცა იგი მათ, ლ. 22,4; გ. განუცნენ საბერლი ჯამლთა მისთანი, ი. 1, 27 C; გ. წამა ვინმე კაცისა მისთს, ი. 2,25 C; გუნებაეს, ვ. ცოცხალ იქმენ, ი. 5,6 C; ნუ ჰგონებთ, გ. მე ძკრის მერცხელ რაჲმე ვყავ თქუენთს, ი. 5,45 C;

არა თუ გ. ნებაჲ ჩემი ვყავ, ი. 6,38 C; არა უნდა, გ. ჰურიასტანს იქცოლა, ი. 7,1 C; არაინ ფარულად რასმე იქმენ და ჰნებაენ, გ. ვისცხადებულ იყო, ი. 7,4; არასადა ვის ესმა, გ. აღ-ვინმე უხილნა თულანი შობითგან ბრმისანი, ი. 9,32; მიერ დლითგან ზოახვიდეს, გ. მოკლეს იგი, ი. 11,53 C; არა მოვედ, გ. დაესაჯე სოფელი, ი. 12,47 C; გ. თავი თუხი დადეა მეგობართა თუსთა ზედა, ი. 15,13; გ. ვინმე გეთხა რაჲ შენ, ი. 16,30 C; გ. აღიხუნეს სოფლისაგან, ი. 17,15 C; არცალა ვჰგონებ, გ. სოფელმან ამან დაიტია აღწერილი წიგნები, ი. 21,25.

[ნ. კ. ვითარმედ, ვითარცა, ეგვეითარი, ესევითარი].

2. ვითარ [რომ; იხე რომ]: ქილაგებდა და იტყოდა, ვითარ: მოვალს უძლიერესი ჩემსა, მრ. 1,7; შეკრბეს მრავალნი, გ. [იხე რომ] ვერლარა დატევენად ვერცა კართა გარეშე, მრ. 2,2 C.

3. ვითარ [ახე, დაახლოვებით]: იყენეს ვითარ ორ ათას, მრ. 5,13; იყო იგი გ. ათორმეტის წლის, მრ. 5,42 C; იყენეს... გ. ხუთ ათას მამაკაცი ხოლო, მრ. 6, 44; იყენეს... გ. ოთხ ათას ოდენ, მრ. 8,9; იყო ვ. მეექუსე ეამი, მრ. 15,33 C; ესე იყო ქუროე გ. ოთხმეოც და ოთხის წლის, ლ. 2,37; იყენეს კაცნი იგი გ. ხუთ ათას ოდენ, ლ. 9,14; იყო შემდგომად სიტყუათა ამათ გ. რვა ოდენ დღე, ლ. 9,28; თავადი განეშორა მათგან გ. ქვის სატეორციებელ ოდენ, ლ. 22,41; იყო გ. ექუსე ეამ ოდენ, ლ. 23, 44 C; იყო ეამი გ. მეათე, ი. 1,39; ეამი იყო გ. მეექუსე, ი. 4,6; ი. 19,14; დასხდა კაცები იგი რიცხვთ გ. ხუთ ათას ოდენ, ი. 6,10; შე-ოდენ-სარულ იყენეს გ. ოც და ხუთ უტევენ გინა ოც და ათ, ი. 6,19; იყო ბეთანია მახლობელ იერუსალმსა გ. ათხუთმეტ ოდენ

უტყვან, ი. 11,18; მოიღეს აღრეული ზურისა და ალომსაჲ ვ. ასი ლიტრად, ი. 19,39; არა შორს იყვნეს კმელად, ად ვ. ორას წყრთა ოდენ, ი. 21,8 C.

1. ვითარმედ [რომ; ასე]: რა აღესრულოს სიტყუად იგი უფლისაჲ, თქუმული წინაწარმეტყუელისაგან, ვითარმედ: ეგვპტით უწოლო ძესა ჩემსა, მ. 2,15; რა აღესრულოს თქუმული წინაწარმეტყუელისაგან, ვ: ნაზარეველ ეწოდოს, მ. 2,23; წერილ არს, ვ: ანგელოზთა მისთა უბრძანებთის შენთს, მკლავითა მათითა აღგოპყრან შენ, მ. 4,6; ლ. 4,10; ნუ ჰგონებთ, ვ. მოვედ დიჰსნად შჯულისა, მ. 5,17; გასმიეს, რ ითქუა პირველთა მათ მიმართ, ვ: არა კაც-ჰკლა, მ. 5,21; გასმიეს, რ ითქუა პირველთა მათ მიმართ, ვ: არა იმრუშო, მ. 5,27; მუნ მოგვესენოს შენ, ვ. ძმაჲ შენი გულ-ჰჯრ რაჲმე არს შენდა, მ. 5,23; რ ჰგონებედ, ვ. მრავლის მეტყუელებითა მათითა ისმინოს მათი ღმერთანი, მ. 6,7; მას ეამსა შინა ვჰრქუა მათ, ვ: არა გიცნი, მ. 7,23; იტყუნეს ვინმე მუნ მწიგნობართაგანნი და იცულონ გულთა შინა მათთა, ვ: ესე ჰგმობს, მ. 9,3; (მთავარი ერთი) თაყუანის-სცემდა მას და ეტყოდა, ვ: ასული ჩემი აწ-ლა აღესრულა, მ. 9,18; რ იტყოდა გულსა შინა თვისსა, ვ: შეხოლო თუ-ვახო ფესუსა სამოსლისა მისისასა, ვცხოვნდე, მ. 9,21; მრ. 5,28 C; ჰრქუა მათ იესუ: გრწამსა, ვ. ძალ-მიც ესე ყოფად, მ. 9,28; ფარისეველნი იგი იტყოდეს, ვ: მთავრითა ეშმაკთაჲთა განასხაბს ეშმაკთა, მ. 9,34; მაშინ ჰრქუა მოწაფეთა თვისთა, ვ: სამკალი ფრიად არს, ხ მუშაყნი — მცირედ, მ. 9,37; ქადაგებდით და ეტყოდეთ, ვ: მოახლებულ არს სასუფეველი ცათაჲ, მ. 10,7; ნუ ჰგონებთ, ვ. მოვედ მიფენად მშვიდობისა ქუეყანასა ზედა, მ. 10,34; ლ. 12,51;

ვაჲ შენდა, ქორაზინ, და ვაჲ შენდა, ბეთსაიდა! ვ. ტროსს თუმცა და სიდონს ექმნნეს ძალნი ..., მ. 11,21; ნუ ცადმდე აჰმალდებენ, ად ვიდრე ჯოჯოხეთადმდე შთაჰქვინ, ვ. სოდომს თუმცა ექმნნეს ძალნი ..., მ. 11,23; გეტყვ თქვენ, ვ: ტადრისა უფროჲს არს აქა, მ. 12,6; ეტყოდა მას იოვანე, ვ: არა ჯერ-არს შენდა, ვრმცა გესუა შენ იგი ცოლად, მ. 14,4; მრ. 6,18; შეძრწუნდეს და თქუეს, ვ: საუცარ რაჲმე არს, მ. 14,26; ჰგონებდეს, ვ. საუცარ რაჲმე არს, მრ. 6,49; ეგონა, ვ. საუცარ რაჲმე იხილეს, ლ. 24,37; იტყოდეს, ვ: ჰური არა მოვიდეთ, მ. 16,20; მიერთებან იწყო იესუ უწყებად მოწაფეთა თვისთა, ვ: ჯერ-არს მისი იერუსალმად აღსლვაჲ ..., მ. 16,21; მრ. 8,31; იწყო მათა სიტყუად, რაჲ-იგი შემთხუევეად იყო მერმე მისა, ვ: ესერა აღხუალთ იერუსალმად ..., მრ. 10,33 C; ვრ იტყვან მწიგნობარნი იგი, ვ: ელიამსა ჯერ-არს პირველად მოსლვაჲ, მ. 17,10; ჰრქუა მათ იესუ, ვ: ჯერ-არს ძმ კაცისაჲ მიცემად ჯელთა კაცთასა, მ. 17,22; ჰრქუა მათ, ვ: ჯერ-არს ძისა კაცისა ფრიად ენებაჲ და შეურაცხ-ყოფაჲ, ლ. 9,22; და თქუა, ვ: თანა-აც ძესა კაცისასა მიცემად ჯელთა კაცთა ცოდვილთასა ჯუარ-ცუმად, ლ. 24,7 C; ეტყოდა მათ, ვ: მიეცეს ძმ კაცისაჲ ჯელთა კაცთასა, მრ. 9,31; ხ იესუ ჰრქუა მას: ესე, ვ: არა კაც-ჰკლა, არა იემრუშო, არა ცილი სწამო, მ. 19,18; ჰგონებდეს, ვ. უფროჲსი მიიღონ, მ. 20,10; და იტყოდეს, ვ: უკუანამსკნელთა მათ ერთი ხოლო ეამი დაყევეს და სწორ ჩუენდა ჰყვენ იგინი, მ. 20,12; თქუენ არქუთ, ვ: უფალსა უფს ეგე, მ. 21,3; მრ. 11,3; ლ. 19,31; ხ მათ ჰრქუეს, ვ: უფალსა უფს ეგე, ლ. 19,34; უკუამსკნელ-ლა

მიუვლინა ძე თვის და თქუა, ვ.: შეიკლიმონ ძისა ჩემისაგან, მ. 21,37 C; რ თქუა.: ვ.: შეიკლიმონ ძისა ჩემისათვის, მრ. 12,6; მოუქდეს მას საღუკეველნი იგი და იტყოდეს, ვ.: არა არს აღდგომაჲ, მ. 22,23; მრ. 12,18; ლ. 20,27; ვაჲ თქუენდა, წინამძღუარნო ბრმანო, რომელთა სთქვთ, ვ.: რომელმან ფუტოს ტაძარსა მას, არარაჲ არს, მ. 23,16; მრავალნი მოვიდოდნად სახელითა ჩემითა და იტყოდნად, ვ.: მე ვარ ქრისტი, მ. 24,5; მრ. 13,6; ხ^ა შუგა ღამესა ოდენ ღალადებაჲ იყო, ვ.: აჰა ესერა სიძღ მოვალს, მ. 25,6; ანუ ჰგონებთ, ვ. ვერ ძალ-მიც ვედრებად მამისა ჩემისა, მ. 26,53; უკუანაჲსენელ მოვიდეს ორნი და თქუეს, ვ.: ამან ესრე თქუა..., მ. 26,61; მერმეცა უვარ-ყო პეტრე ფიცით და თქუა, ვ.: არა ვიცი კაცი იგი, მ. 26,72; მაშინ იწყო პეტრე შეჩუენებად და ფიცად, ვ.: არა ვიცი კაცი იგი, მ. 26,74; მრ. 14,71; მაშინ მოექსენა პეტრეს სიტყუაჲ იგი იესუსისი, რომელ ჰრქუა მას, ვ.: ვიდრე არღა ეცივნოს ქეთამსა, სამ გზის უვარ-მყო მე, მ. 26,75; მრ. 14,72; ლ. 22,61; ამენ გეტყვ შენ, ვ. შენ ღდეს ამას ღამესა ვიდრე ქეთამისა მეორედ კმობდმდე სამ გზის უვარ-მყო მე, მრ. 14,30; არღა ეცივნოს ქეთამსა ღდეს, ვიდრემდე სამ გზის უვარ-მყო მე, ვ. არა მიცი მე, ლ. 22,34; რ^ა უწყოდა, ვ. შურიით მისცეს იგი, მ. 27,18; რ^ა თქუა, ვ. ძღ ღმრთისაჲ ვარი მე, მ. 27,43; მან მაცთურმან თქუა, ვიდრე ცოცხალ-ღა იყო, ვ. შემდგომად სამისა ღღისა აღდგეო, მ. 27,63; და უთხრან ერსა, ვ.: აღდგა იგი მკუდრეთით, მ. 27,64; უთხართ მოწაფეთა მისთა; ვ.: აღდგა და აჰა წინა-გიძღს

თქუენ გალილეად, მ. 28,7; ესრეთ თქუთ, ვ.: მოწაფენი მისნი ღამე მოვიდეს და წარიპარეს იგი, ვიდრე ჩუენ მეძინა, მ. 28,13.

ქადაგებდა სახარებასა მას ღმრთისასა და იტყოდა, ვ.: აღსრულებულ არს ემი, მრ. 1,15 C; რ^ა იტოდეს იგი, ვ. ქრისტე არს, მრ. 1,34; ჰრქუეს მას, ვ.: ყოველი გეძიებენ შენ, მრ. 1,37; მუგლ-დადგმით ეტყოდა, ვ.: გინდეს თუ, ძალ-გიც ვანწმედად ჩემდა, მრ. 1,40 C; ხ^ა ისმა, ვ. სახლსა შინა არს, მრ. 2,1 C; ზრახვიდეს გულთა შინა მათთა და იტყოდეს, ვ.: ესრე გმობასა იტყვს, მრ. 2,7; აღიდებდეს ღმერთსა და იტყოდეს, ვ.: არასადა ესრეთ ვიხილეთ, მრ. 2,12; ღალადებედ და იტყუედ, ვ.: შენ ხარ ძე ღმრთისაჲ, მრ. 3,11 C; რ^ა იტყოდეს, ვ.: განკრთომილ არს, მრ. 3,21; მწიგნობარნი ... იტყოდეს, ვ.: ბერზებული მის თანა არს, მრ. 3,22; ამენ გეტყვ თქუენ, ვ. ყოველი მიეტევოს ძეთა კაცთა ცოდვანი და გმობანი, მრ. 3,28; რ^ა იტყოდეს, ვ.: სული არა-წმიდაჲ თანა არს, მრ. 3,30; ჰკითხეს მას მოწაფეთა მისთა, ვ.: რაჲ არს იგავი ესე, მრ. 4,10; ლ. 8,9; ევედრებოდა მას ფრიად და ეტყოდა, ვ.: ასული ჩემი აღსრულების, მრ. 5,23; (ჰეროდე) იტყოდა, ვ.: იოვანე ნათლის-მცემელი მკუდრეთით აღდგომილ არს, მრ. 6,14; რომელნიმე იტყოდეს, ვ.: ელია არს; ხ^ა სხუანი იტყოდეს, ვ.: წინაწარმეტყუელი არს, მრ. 6,15; ხ^ა ესმა რაჲ ჰეროდეს, თქუა, ვ.: რომელსა მე თაფი მოგჰყუეთე იოვანეს, იგი აღდგომილ არს, მრ. 6,16; რ^ა იტყოდეს, ვინმე, ვ.: იოვანე ნათლის-მცემელი აღდგომილ არს მკუდრეთით, ლ. 9,7; ეფუცა მას, ვ.: რაჲცა მთხოო, მიგცე შენ, მრ. 6,23 C; ჰკითხა ღედასა თვისა,

გ. : რაჲ ვითხოვო, მრ. 6,24; მოუკდეს მას მოწაფენი თჳსნი და ჰრქუეს, ვ. : უდაბნო არს ადგილი ესე, 6,35; სად-ცა ესმის, ვ. : მუნ არს, მრ. 6,55; კეთილად თქუა ესათა წინაწარმეტყუელ-მან თქუენ ორგულთათჳს, ვ. : ერი ესე ბაგითა მათითა პატივ-მცემს მე, მრ. 7,6; და ეტყოდა, ვ. : კაცისაგან გამო-მავალი იგი შეაგინებს კაცსა, მრ. 7,20; ხ იგინი ზრახვიდეს ურთიერთას და იტყოდეს, ვ. : პური არა გუაქუს ჩუენ თანა, მრ. 8,16; ხ. მათ მიუგეს და ჰრქუეს მის, ვ. : იოჲნე ნითლის-მცემელი (ხარ შენ), მრ. 8,28; და გამოეძიებდეს ურთიერთას, ვ. : რაჲ-მე არს იგი : ოდეს მკუდრეთით აღდგეს, მრ. 9,10; მრავალნი იტყოდესცა, ვ. : მოკუ-და, მრ. 9,26; ურთიერთას იტყოდეს გზასა ზედა, ვ. : ჩუენგანი ვინ-მე უდი-დეს იყოს, მრ. 9,34; ამენ გეტყჳ თქუენ, ვ. ძნაიდ შევიდენ სასუფეველსა ღმრთისასა, რომელთა აქუნდეს საფასჳ, მრ. 10,23 ე; ლ. 18,24; ამენ გეტყჳ თქუენ, ვ. რომელმან ჰრქუას მთასა ამის, აღი-ფხუერ, მრ. 11,23; ალ ჰრწმენეს, რ რომელსა იტყჳს, ვ. იყოს იგი, მრ. 11,23 C; გრწმენან, ვ. შოიღეთ, და გე-ყოს თქუენ, მრ. 11,24 C; თქუეს, ვ. : ესე არს მკვდრი, მრ. 12,7 C; ცნეს, ვ. მითოჳს თქუა იგავი იგი, მრ. 12,12; ლ. 20,19; ჰკითხა მას მინცა, ვ. : რო-მელი არს პირველი მცნებად, მრ. 12,28; ე რ თქჳნ მწიგნობართა, ვ. : ქრის-ტი ძე არს დავითისი, მრ. 12,35 C; ა-რქუთ სახლისა უფალსა, ვ. : მოძღუარი იტყჳს, მრ. 14,14; ამენ გეტყჳ თქუენ, ვ. ერთმან თქუენგანმან მიმცეს მე, მრ. 14,18; ჰრქუა მათ იესუ, ვ. : ყოველნი დაბრკოლებად ხართ ჩემდა მომართ ამას ლამესა, მრ. 14,27; პეტრე ... იტყო-და, ვ. : შე-ღათუ-მხუდეს შენ თანა სიკუდილი, არავე უვარ-გყო შენ, მრ.

14,31 C; იტყოდეს, ვ. ჩუენ გუესმა მა-გისგან, რ იტყოდა, ვ. : მე დავარჯო ტაძარი ესე, მრ. 14,58 C; შენ იტყჳ, ვ. მე ვარ, მრ. 14,62; იწყო სიტყუად ... , ვ. : ესეცა მათგანი არს, მრ. 14,69; ... რომელი იტყჳს, ვ. : უშჯულოთა თანა შეირაცხა, მრ. 15,28; ესე ხოლო-ღა წერილი ჯერ-არს ჩემ ზედა აღსრუ-ლებად, ვ. : უშჯულოთა თანა შეირა-ცხა, ლ. 22,37; უთხარო მოწაფეთა მისთა და პეტრეს, ვ. : აჰა ეგერა წი-ნა-ვიძღვს თქუენ გალილეად, მრ. 16,7.

გულსცმა-ყვეს, ვ. ხილვაჲ იხილა ტა-ძარსი მას, ლ. 1,22 C; იტყოდა, ვ. : ესრეთ მიყო მე უფალმან დღეთა ამათ, ლ. 1,25; ე რ წერილ არს შჯულსა უფ-ლისასა, ვ. : ყოველმან წულმან რომელ-მან განალოს საშოჲ, წმიდა უფლისა ეწოდოს, ლ. 2,23 C; ჰგონებდეს მისსა, ვ. მოგზაურთა თანა არს, ლ. 2,44; ანუ ჰგონებო და იტყუო გულთა თქუენთა, ვ. : მამად გჳვის ჩუენ აბრაჰამი, ლ. 3,8; იწყო სიტყუად მათა, ვ. : დღეს აღეს-რულა წერილი ესე ყურთა მიმართ თქუენთა, ლ. 4,21; დაღადებდეს და იტყოდეს, ვ. : შენ ხარ ქრისტი, ძე ღმრთისაჲ, ლ. 4,41; რ იტყოდეს, ვ. ესე არს ქრისტი, იქვე; თავადმან ჰრქუა მათ, ვ. : სხუათაცა ქალაქთა ჯერ-არს ჩემდა ხარებად სასუფეველი ღმრთისაჲ, ლ. 4,43; და ეტყოდა მათ იგავსაცა, ვ. : არავინ სადგმელი სამოსლისა ახ-ლისაჲ დაადვის სამოსელსა ძუელსა, ლ. 5,36; რ თქჳს, ვ. : ძუელი (ღვწობ) უტბილეს არს, ლ. 5,39; ჰლოცვიდეს მას მწრაფლ და ეტყოდეს, ვ. : ღირს; რომელი-ესე ჰყო ამისოჳს, ლ. 7,4; ადო-დებდეს ღმერთსა და იტყოდეს, ვ. წი-ნაწარმეტყუელი დიდი აღდგომილ არს ჩუენ შორის, ლ. 7,16; და იტყუო, ვ. : ეშმაკულ არს, ლ. 7,33; ესმა, ვ. იგი

არს სახლსა შინა მის ფარისეველისასა, ლ. 7,37; მე ეგრე ვგონებ, გ. რომელსა-იგი უფროას მიუტევა (მან უფროას შეიყუაროს), ლ. 7,43; და რომელდა-იგი ჰგონიეს, გ. აქუს, მო-ვე-ელოს მისგან, ლ. 8,19; და ჰრქუა მას იესუ, გ. : ასული შენი მოკუდა, ლ. 8,49; რ იტყვთ ჩემ-თჳს, გ. : ბელზებულითა განვასხამ ეშმაკ-თა, ლ. 11,18; რაემს სამხრით ქარი ქრინ, ჰსთქვთ, გ. : სიციშ იყოს, და არს ეგრეთ, ლ. 12,55; გეტყვ შენ, გ. : არა გამოხვდელ შენ მიერ, ვიდრემდის უკუა-ნადასკნელიცა იგი მი-ვე-სუე შენ მწული-ლი, ლ. 12,59 C; ეგრე გგონიეს, გ. გა-ლილეველნი ესე უფროას ყოველთა გა-ლილეველთა იყენეს ცოდვილ, ლ. 13,2; ჰგონებთ, გ. იგინი ხ თანა-მდებ იყენეს უფროას ყოველთა კაცთა, ლ. 13,4; იწყონ კიცხევად და თქუან, გ. : კაცმან ამან იწყო შინებად და ვერ უძლო აღ-სრულებად, ლ. 14,30; ... და იტყო-დეს, გ. : ესე ცოდვილთა შეიწყნარებს, ლ. 15,2; და ჰკითხვიდა, გ. : რაჲ არს ესე, ლ. 15,26; 18,36; ესე შეასმინეს მას, გ. განაზნია ნაყოფი მისი, ლ. 16, 1; თქუთ, გ. : მონანი უკმარნი ვართ, ლ. 17,10; არცა თქუან, გ. : აჰა ესერა აქა არს, ლ. 17,21 C; და თუ გრქუან თქუენ, გ. : აჰა ესერა აქა არს..., ნუ გრწამნ, ლ. 17,23 C; თქუა ვიეთა მიმართ იგავი ესე, რომელნი ესენთ თავთა თჳსთა, გ. მართალ არიან და შეურაცხ-ჰყოფდეს სხუათა, გ. : ორნი კაცი აღვიდოდეს ტაძარსა მას ლოცვად, ლ. 18,9,10; და უთხრეს მას, გ. : იესუ ნაზარეველი წარმოვალს, ლ. 18,37; დრტყნიდეს და იტყოდეს, გ. : ცოდვილისა კაცისა თა-ნა შევიდა დაღვრობად, ლ. 19,7; ჰგო-ნებდეს იგინი, ვ. მეყსეულად გამოჩ-ნდეს სასუფეველი ღმრთისაჲ, ლ. 19,11; მეშინოდა, გ. კაცი ხარ სასტიკი, ლ. 19,21; ტიროდა მას ზედა და იტყოდა,

გ. : უკუეთუცა გეცნა შენ დღესა ამას მშვდობად შენდა, ლ. 19,42; უკუეთუ ვთქუათ, გ. : ზეცით იყო, მრქუას ჩუენ, ლ. 20,5; უკუეთუ ვთქუათ, გ. : კაცთა-გან, ყოველმან ერმან ქუაჲ დამკრიბოს ჩუენ, ლ. 20,6; რომელნიმე იტყოდეს ტაძრისა მისთჳს, გ. : ქვითა კეთილითა და ჰატონსითა შენებულ არს, ლ. 21, 5; და იყო ცილობაჲცა მათ შორის, გ. ვინ-მე იყოს დიდ მათგანი, ლ. 22,24; თქუენ იტყვთ, გ. მე ვარ, ლ. 22,70; იტყოდა თავსა თჳსსა, გ. ქრისტე იგი არს, ლ. 23,2 C; ... და იტყოდეს, გ. ილაშფოთებს ერსა, ლ. 23,5; ჰკითხა, გ. : გალილეველ არს კაცი ესე, ლ. 23, 6 C; ე-ა აგრძნა, გ. საბრძანებელსაგან ჰეროდესი არს, ლ. 23,7 C; მოვიდენ დღენი, რომელთა შინა იტყოდიან, გ. : ნეტარ ბერწოთა და მუცელთა, რომელთა არა შეეს, ლ. 23,29 C; და იყო დაწერი-ლიცა..., გ. : მეფემ ჰურიათაჲ არს, ლ. 23,38; ხ-რუენ ვესავთ, გ. იგი არს, რომელ-მან იქსნეს ისრაშლი, ლ. 24,21; მოვიდეს და თქუეს, გ. გამოჩინებამცა ანგელოზ-თაჲ იხილეს, რომელთა ჰრქუეს მით, გ. : ცხოველ არს იგი, ლ. 24,23; და იტყო-დეს, გ. : ნანდღვე აღდგა უფალი, ლ. 24,34; ... რომელთა გეტყოდენ თქუენ..., გ. : ჯერ-არს აღსრულებად ყოველივე წერილი შეჯულსა მოსესსა, ლ. 24,44.

რ-ა ჰკითხონ მას, გ. : შენ ვინ ხარ, ი. 1,19; და ვიხილე და ვწამე, გ. : ესე არს ძმ იგი ღმრთისაჲ, ი. 1,34 C; გარ-ქუ შენ, გ. ვიხილე ლელუსა ქუეშე, ი. 1,50; მოექსენა მოწაფეთა მისი, გ. ესე არს, რომელსა-იგი იტყოდა, ი. 2,22 C; რ გარქუ თქუენ, გ. : ჯერ-არს თქუენ-და მეორედ შობად, ი. 3,7; რ ესრეთ შეიყუარა ღმერთმან სოფელი, გ. ძმცა თჳსი მხოლოდ-შობილი მოჰსცა მათ, ი. 3,16; რ გარქუ თქუენ, გ. : არა ვარ მე ქრისტე, ი. 3,28 C; აღიბეჭდა, გ.

ღმერთი ჰეშმარიტ არს, ი. 3,33 C; ვა გულსეშვა-ყო უფალმან, გ. ესმა ფარი-სეველთა მათ, ი. 4,1 C; რ. ესმა ფარი-სეველთა, გ. იესუს უმრავლესნი მოწა-ფენი უსხენ, ი. 4,1; კეთილად სთქუ, ვ.: არა მივის მე ქმარ, ი. 4,17 C; და თქუენ იტყუთ, გ.: იერუსალმს არს აღგილი, სადა-იგი ჯერ-არს თაყუანის-ცემაჲ, ი. 4,20; არაიენ ჰრქუა მათვანმან, გ.: რა-სა ეძიებ, ი. 4,27 C; იტყოდეს ურთი-ერთას მოწაფენი იგი, გ.: მო-ვინმე-ართუა კამადი, ი. 4,33; არა თქუენ იტყუთ, გ.: ოთხ-ლა თთუე არიან, და მოვალს მკად ი. 4,35; რ. წამებდა, გ.: ყოველი, რადუა ვქმენ, მითხრა მე, ი. 4,39; რ. ... წამებდა, გ.: წინაწარმე-ტყუელსა თუსსა სოფელსა პატივი არა აქუს, ი. 4,41; ამას ესმა, გ.: იესუ მოს-რულ არს, ი. 4,47; უთხრეს და ჰრქუეს, გ.: ძმ შენი ცოცხალ არს, ი. 4,51; ჰკითხვიდა მათ, გ.: რომელსა ეამსა უმოლხინე იქმნა იგი, ი. 4,52; მას ეამსა ჰრქუა მას იესუ, გ.: ცოცხალ არს ძმ შენი, ი. 4,53; წარვიდა კაცი იგი და უთხრა ჰურიათა მათ, გ.: იესუ არს, ი. 5,15; თქუენ ჰგონებთ თავთა შინა თქუენთა, გ. გაქუს ცხოვრებაჲ საუკუნს, ი. 5,39; ნუ ჰგონებთ, ვ. მე შეგასმინენ თქუენ მამასა, ი. 5,45; ოდეს-იგი იხი-ლა ერმან მან, გ. იესუ არა მუნ არს, ი. 6,24; ვ. რ უკუე იტყუს იწ ესე, გ.: ზეცით გარდამოვედ, ი. 6,2; წერილ არს წინაწარმეტყუელთა, გ.: იყვენენ ყოველნი ღმრთით სწავლულ, ი. 6,45; ამისთჳს გარქუ თქუენ, ვ.: ვერვის ველ-ეწიფების მოსლვად ჩემდა, ი. 6,65; რომელნი იტყოდეს, ვ.: კეთილ არს, ი. 7,12; ნუუკუე ჰეშმარიტად ცნეს ესე მთავართა მათ, გ. ესე არს ქრისტე, ი. 7,26; არა წიგნი იტყუსა, გ. თესლისა-გან დავეთისა და ბეთლემით დაბით, სადა იყო დავეთ, მიერჲე ქრისტე მო-

ვიდეს, ი. 7,42; შჯულსა თქუენსა წე-რილ არს, გ.: ორისა კაცისა წამებდაჲ ჰეშმარიტ არს, ი. 8,17; გარქუ თქუენ, გ.: მოსწყდეთ ცოდებათა შინა თქუენ-თა; უკუეთუ არა გრწმენეს, გ. მე ვარ, მოსწყდეთ ცოდებათა შინა თქუენთა, ი. 8,24; ... ვითარ-ეგე შენ იტყვ, გ.: გან-სთავისუფლდეთ, ი. 8,33; არა კეთილად ვთქუთა, გ.: სამარიტელ ხარ შენ, ი. 8,48; რომელი თქუენ ჰსთქუთ, გ.: ღმერ-თი ჩუენი არს იგი, ი. 8,54; და უკუე-თუ თქუთა, გ.: არა ვიცი იგი, ვიყო მეცა მსგავს თქუენდა მტყუევარ, ი. 8,55; ხ. იგი იტყოდა, გ.: მე ვარ, ი. 9,9; არა ჰრწმენა ჰურიათა მისთჳს, ვ. ბრმაჲ იყო და აღიხილნა თულნი, ი. 9,18; რომლისაჲ თქუენ ჰსთქუთ, გ.: ბრმაჲ იშუა, ი. 9,19; ამისთჳს თქუეს მამა-ღედათა მისთა, გ.: ჰასაკი აქუს, მას ჰკითხეთ, ი. 9,23; ხ. აწ იტყუთ, გ.: ვხედავთ, ი. 9,41; არა წერილი არსა შჯულსა, ვ. მე ვთქუ: ღმერთი სამე ხართ, ი. 10,34; თქუენ იტყუთ, ვ.: ძმ ღმრთისაჲ ვარი მე, ი. 10,36; ... იტყოდეს, გ.: იოვანიე სასწაული არაჲ ქმნა, ი. 10,41; მათ ეგონა, გ. მძინა-რებისათჳს ძილისა თქუა, ი. 11,13; ჰგონებდეს, გ. საფლავად მივალს იგი ტირიდ მისა, ი. 11,31; არა გარქუა შენ, გ.: უკუეთუ გრწმენეს, იხილო დი-ღებდა ღმრთისაჲ, ი. 11,40; რ. ესმა, გ. იესუ მოვალს იერუსალმს, ი. 12,12; რ. ესმინა, გ. ესე სასწაული ქმნა, ი. 12,18; ... იტყოდეს, გ. ქუხილი იყო, ი. 12,29; ჩუენ გუასმიეს შჯულისაგან, გ. ქრისტე უკუნისაღმდეგე ეგოს, და შენ ვი-თარ იტყვ, გ. ჯერ-არს ძისა კაცისაჲ აღმადღებდა, ი. 12,34; ამისთჳს თქუა, გ.: არა ყოველნი წმიდა ხართ, ი. 13,11; ჰგონებდეს..., გ. ჰრქუა მას იესუ: იყიდე, რაჲ გვკმდეს, ი. 13,29; ვა ვარქუ ჰურიათა, გ.: ვიდრე მე მივალ, თქუენ ვერ ველ-გეწიფების მოსლვად

ო. 13,33; გესმა, რ გარქუ თქუნ, ვ.: მივალ და მოვალ თქუნდა. უკუეთუმცა გიყუარდი მე, იხარეთ სამემცა, ვ. მე მამისა მივალ, ი. 14,28 C; რომელი შჯულსა მათსა წერილ არს, ვ.: მომიქულეს მე ცუდად, ი. 15;25; ჰგონებდეს, ვ. მსხვერპლი შეწირა ღმრთისა, ი. 16,2; რ გარქუ თქუნ, ვ.: კინი-ლა, და მიხილოთ მე, ი. 16,19 C; არა გეტყვ თქუნ, ვ.: მე ვკითხოთ მამასა ჩემსა თქუნთვს, ი. 16,26; და გრწმენა, ვ. მე ღმრთისაგან მოვედ, ი. 16,27 C; და ჰრწმენა, ვ. შენ მომავლინე მე, ი. 17,8; ეა ჰრქუა მათ, ვ.: მე ვარ, ი. 18,6; გარქუ თქუნ, ვ.: მე ვარ, ი. 18,8; რომელმან აზრახა ჰურიათა, ვ.: უმჯობეს არს კაცისა ერთისა სიკუდილი ერთისათვს, ი. 18,14; შენ იტყვ, ვ.: მეუფს ვარი მე, ი. 18,37; ნუ დასწერ, ვ.: მეუფს ჰურიათაჲ, ად რ იტყოდა, ვ.: მე ვარ მეუფს ჰურიათაჲ, ი. 19, 21 C; რა წერილი აღესრულოს, ვ.: ძალი მისი არა შეიმუსროს, ი. 19,36; რ არღა იცოდეს წერილისაჲ, ვ.: ჯერ-არს მისი შეკუდრეთით აღდგომაჲ, ი. 20,9; მას ეგონა, ვ. მემტილს იგი არს, ი. 20,15; უთხრობდეს სხუანი იგი მოწაფენი, ვ.: ვიხილეთ ჩუნ უფალი, ი. 20,25; გ. არა იცნეს იესუ მოწაფეთა მათ, ვ. იესუ არს, ი. 21, 4 C; ჰრქუა პეტრეს მოწაფემან მან..., ვ.: უფალი არს, ი. 21,7; ხ. სიმონ-პეტრეს ეა ესმა, ვ. უფალი არს, ი. 21,7 C; და არღარაიენ იკადრა მოწაფეთაგანმან კითხვად მისა, ვ.: შენ ვინ ხარ, ი. 21, 12; რ ჰრქუა მას მესამედ, ვ.: ვიყუარა, ი. 21,17; განწდა სიტყუაჲ ესე ძმთა შორის, ვ.: მოწაფს იგი არა მოკუდეს, და არა ჰრქუა მას იესუ, ვ.: არა მოკუდეს, ად..., ი. 21,23.

2. ვითარმელ [იხე რომ, თაკ ეთი]: შეემთხვნეს მას ორნი კაცნი ეშმაკულ-

ნი, რომელნი გამოვიდოდეს საფლავებისა მისგან, ფრიად ბოროტნი, ვითარ-მოდ ვერვის ჯელ-ეწიფებოდა წარსლუაჲ მიერ გზით, მ. 8,28; და განკურნა იგი, ა. ბრამა იგი და ყრუჲ იტყოდა და ჰხედვიდაცა, მ. 12,22; იქმნის იგი ხე დიდ, ვ. მოვიდიან მფრინველნი ცისანი და დაიბუდიან რტოთა მისთა, მ. 13, 32 D; და იქმნის ხე, ვ. მოსლვადცა მფრინველთა ცისასა და დადგრომად რტოთა მისთა, იქვე C; იქმნის იგი უფროს ყოველთა მხალთა და მოიხუნის რტონი დიდ-დიდნი, ვ. შესაძლებელ არს საგრილსა მისსა ქუეშე ფრინველნი ცისანი დადგრომად, მრ. 4,32; ასწავებდა მათ შესაკრებელთა შორის მათსა, ვ. განუკრდებოდაცა მათ და იტყოდეს, მ. 13,54; და განკურნა იგინი, ვ. უკრდაცა ერსა მას, ჰხედვიდეს რაჲ, ვითარ-იგი ყრუნი და უტყუნი იტყოდეს და მკელობელნი ვიდოდეს დაღრეკილნი განიკურნებოდეს, მ. 15,31; იყენენ ორნივე იგი ერთ ჯორც, ვ. არღარა არიან იგინი ორ, ად ერთ ჯორც, მ. 18,6; მრ. 10,8; არამცა ვიყენით მათ თანა ზიარ სისხლსა მას წინაწარმეტყუელთასა, ვ. ამით სწამებთ თავით თუხით, რ ნამოხნი ხართ მკვლელთა წინაწარმეტყუელთანი, მ. 23,31; და არა მიუგო მას არცა ერთსა სიტყუასა, ვ. დაუკრდებოდაცა ბქესა მასცა ფრიად, მ. 27,14 C; იწყო ქადაგებად ფრიად და მიმოდებდად სიტყუსა მის, ვ. ვერიღარა ჯელ-ეწიფა ქალაქად შესლვად, ად გარე უდაბნოთა აღიღოთა იყოყოდა, მრ. 1,45; და აღდგა იგი მეყსეულად და აღიღო ცხედარი თუხი და გამოვიდა წინაშე ყოველთასა, ვ. განუკრდებოდა ყოველთა და აღიღებდეს ღმერთსა, მრ. 2,12; რ მრავალთა გან-ჰკურნებდა, ვ. ზედაცა დაესხმოდეს მას ერი იგი, რა შე-ოდენ-ეხნენ, მრ. 3,

10; (ქარი) ლელვასა მას შთაასხმიდა ნავსა მას, ვ. ილ-ცა-ივსებოდა ხავი ივი, მრ. 4,37; და იქმნა ერა მკუდარი, ვ. მრავალნი იტყოდესცა, ვ.: მოკუდა, მრ. 9,26.

ვითარცა [რავიორც; როცა, რავიორც კი] ვითარცა უბრძანა მას ანგელოზმან უფლისამან, მ. 1,24; ვ. ესმა ესე ჰეროდე შეფეცა, მ. 2,3; მათ ვ. ესმა ესე, წარვიდეს, 2,9; მათ ვ. იხილეს ვარსკულაი ივი, მ. 2,10; ვ. წარვიდეს ივინი მიერ, მ. 2,13; მაშინ ჰეროდე ვ. იხილა, მ. 2,16; ვ. გამოიკითხა მოფუთა მათგან, მ. 2,16; ვ. ესმა, რ არქელაოზ მეფოზს, მ. 2,22; ვ. იხილნა ფარისეველნი და სადღუგველნი, მ. 3,7 C; იხილა სული ღმრთისაჲ, გარდამომავალი მის ზედა ვ. ტრედი, მ. 3,16; მრ. 1,10; ლ. 3,22; ი. 1,32; ვ. ესმა იესუს, მ. 4,12; 9,12; მრ. 2,17; ლ. 7,9; 8,50; ი. 11,4,6; ვ. იხილა იესუ ერი ივი, მ. 5,1; 8,18; 9,36 C; ვ. იხილა იესუ, რ შეკრბენის ერი მის ზედა, მრ. 9,25; ვ. იხილა იესუ, რ გონიერად მიუგო, მრ. 12,34; ვ. იხილა ივი იესუ, მრ. 10,14; ლ. 18,24; ი. 5,6 C; 11,33; ვ. იხილა იესუ ნათანაელი, ი. 1,47 C; იესუ ვ. იხილა ყოველი ივი მომავალჲ მის ზედა, ი. 18,4 C; იესუ ვ. იხილა დედაჲ თჳსი და მოწუტჲ ივი წინაშე მდგომარჲ, ი. 19,26; ვ. მამაჲ თქუენი ზეცათაჲ სრულ არს, მ. 5,48; იყავნ ნეხაჲ შენი ვ. ცათა შინა, ევრეცა ქუეყანასა ზედა, მ. 6,10; ვ. ჩუენ მიუტევებთ თანა-მღებთი ჩუენთა, მ. 6,12; ნუ იყოფით ვ. ორგულნი, მ. 6,16 C; შეიმოსა ვ. ერთი ამათგანი, მ. 6,29; ლ. 12,27; ვ. გრწმენა, გეყავნ შენ, მ. 8,13; ვ. შემწუხრდა, მ. 8,16 14,15; 20,8; 26,20 27,57; მრ. 4,35; 6,47; 15,42; ი. 6,16; ვ. შემწუხრდა ღღჲ ივი ერთ-შაბათთაჲ მათ, ი. 20,19; ვ. წიაღწა

მეგრ კერძო, მ. 8,28 ვ. იხილეს ივი, მ. 8,34; 28,17 C; მრ. 6,49 C; 12,7; ვ. იხილეს ფარისეველთა მათ, მ. 9,11; ვ. ივი იმას ეტყოდა ოდენ მათ, მ. 9,18; ვ. შევიდა იესუ სახლსა. მ. 9,28; ვ. ივინი გამოვიდეს, მ. 9,32; ვ. განვადი ეშჳკი ივი, მ. 9,33; იყენენ ივინი... დაკვენებულ ვ. ცხოვარნი, მ. 9,36; მრ. 6,34; მე მიგაველინებ თქუენ ვ. ცხოვართა შორის მგელთა. იყევიით თქუენ მეცნიერ ვ. გუელნი, და უმანკო ვ. ტრედნი, მ. 10,16; კმა არს მოწუნისა მის, უკუეთუ იყოს ვ. მოძლუარი თჳსი, და მონაჲ ივი ვ. უფალი თჳსი, მ. 10,25; ვ. ესენი წარვიდეს, მ. 11,7; 28,11; ლ. 10,38; კულად მოეგო ცოცხალი ვ. ერთი ივი, მ. 12,13; მრ. 3,5; ლ. 6,10; ფარისეველთა მათ ვ. ესმა ესე, მ. 12,24; ვ. დაძინეს კაცთა, მ. 13,25; ვ. აღმოსცენდა ჯეჯლი ივი, მ. 13,26; მაშინ მართალნი გამობრწყინდენ ვ. მშჲ, მ. 13,43; ვ. წინაწარმეტყუელი ეპყრა ივი, მ. 14,5; ვ. იყენეს ღღენი შობისა ჰეროდესნი, მ. 14,6; ვ. ესმა ერსა მას, მ. 14,13; ვ. განუტევა ერი ივი, მ. 14,23; მოწაფეთა მათ ვ. იხილეს ივი, მ. 14,26; ვ. იხილა ქარი ივი ძლიერი, მ. 14,30; ვ. აღვიდეს ივინი ნავსა მას, მ. 14,32; გეყავნ შენ, ვ. გენბავს, მ. 15,28; გამობრწყინდა პირი მისი ვ. მშჲ, მ. 17,2; სამოსელი მისი სპეტაკ იყო ვ. თოვლი, მ. 17,2; მრ. 9,3; ვ. მოვიდეს ივინი ერისა მის, მ. 17,14; უკუეთუ გაქუს სარწმუნოვებაჲ ვ. მარტული მლოგჳსაჲ, მ. 17,20; ლ. 17,6; ვ. შევიდეს ივინი სახიდი, მ. 17,25; უკუეთუ არა მოიქცეთ და იქმნეთ ვ. ყრმანი, მ. 18,3; რომელმან დაიმდაბლოს თავი თჳსი ვ. ყრმაჲ ესე, მ. 18,4; იყავნ ივი შენდა ვ. ხარკის მომქდელი და მეზუერჲ, მ. 18,17; ვ. იწყო განგებად, მ. 18,24; ვ. არარაჲ

აქუნდა მას, მ. 18,25; ვ. გამოვიდა მიერ კონაჲ იგი, მ. 18,28; ვ. მე შეგიწყალე ზენ, მ. 18,33; ვ. დაასრულნა იესუ სიტყუანი ესე, მ. 19,1; ლ. 7,1; ვ. წარვიდა მიერ, მ. 19,15; შეიყუარო მოყუასი შენი ვ. თავი თჳსი, მ. 19,19; 22,39; მრ. 12,31; ლ. 10,27; ვ. ესმა ესე ქაბუქსა მას, მ. 19,22; ვ. ესმა ესე მოწაფეთა მისთა, მ. 19,25; ვ. აღვიძროდა იესუ იერუსალმმდ, მ. 20,17; ვ. ესმა ესე ათთა მათ, მ. 20,24; ვ. ძმ კაცისაჲ არა მოვიდა, რამცაჲ მძახურა ვინმე, მ. 20,28; ვ. გამოვიდეს იგინი იერიქოჲთ, მ. 20,29; ვ. გამოვიდოდა იესუ და მოწაფენი მისნი იერიქოჲთ, მრ. 10,46; ვ. ესმა, რ იესუ წარმოვალს, მ. 20,30; ვ. ესმა, რ ერი წარმოვალს, ლ. 18,36; ვ. ესმა, რ იესუ მოვალს იერუსალმდ, ი. 12,12 C; მას ვ. ესმა, რ იესუ მოსლულ არს, ი. 4,47 C; მას ვ. ესმა, აღდგა, ი. 11,29; ვ. მივახლნეს იერუსალმს, მ. 21,1; ვ. უბრძანა მათ იესუ, მ. 21,6; 26,19; მრ. 11,6 C; 14,16; ვ. შევიდა იგი იერუსალმდ, მ. 21,10; ვ. იხილეს მღდელთ მოძღუართა მათ და მწიგნობართა, მ. 21,15; ვ. იხილეს მოწაფეთა მათ, მ. 21,20; ყოველთა ვ. წინაწარმეტყუელი უპყრიეს იოჲანე, მ. 21,26; ქუეყანის მოქმედთა ვ. იხილეს ძმ იგი, მ. 21,38; ლ. 20,14; ვ. წინაწარმეტყუელი აქუნდა იგი, მ. 21,46; ვ. შევიდა მეუღმ იგი ხილვად შეინაჳეთა მათ, მ. 22,11; ვ. გულისწმა-ყო იესუ ზაკლებჲაჲ იგი მათი, მ. 22,18; გულისწმა-ყო უფალმან, რ ესმა ფარისეველთა, ი. 4,1; იესუ ვ. გულისწმა-ყო, რ ეგულებოდა წარმატებჲაჲ მისი, ... მიპირდა მერმე მთად კერძო, ი. 6,15 C; ვ. გულისწმა-ყო იესუ თავით თჳსით, ვლ დრტუნვენ მისთჳს მოწაფენი იგი მისნი, ჰრქუა, ი. 6,61 C; ვ.

ანგელოზნი იყენენ ცათა შინა, მ. 22,30; მრ. 12,25; ვ. შეიყრიბნის მფრინველმან მართუენი თჳსნი ქუეშე ფრთეთა, მ. 23,37; ლ. 13,34; ვ. ჯდა თავადი მთასა მას ზეთის ხილთასა, მ. 24,3; ჰყოფდენ სასწაულგბსა ვ. ცოტუნებად, მ. 24,24; ვ. ელვჲა რაჲ გამობრწყინდის მზის აღმოსაუალით, მ. 24,27; მ. წარვიდეს იგინი სყიდად, მ. 25,10; ე. წერილ არს, მ. 26,24; მრ. 1,2; 7,6 C; 9,12,13; 14,21; ლ. 2,23; 3,4; 6,31; 12,14; ვ. კამლეს იგინი, მ. 26,26; არა ვითარ მე მნებავს, ალ ვ. შენ, მ. 26,39; ვ. ავაზაკსა ზელა გამოხუელით... შეპყრობად ჩემდა, მ. 26,55; მრ. 14,48; ლ. 22,52; ვ. გამოვიდა იგი გარეშე ბქეთა, მ. 26,71; ვ. განთენა, ზრახვა-ყვეს, მ. 27,1; მრ. 5,1; ვ. განთენა, გამოვიდა მიერ, ლ. 4,42; ვ. განთენა დღმ, შეკრბეს მოხუცებულნი ერისანი, ლ. 22,66; ვ. განთენებოდა, დადგა იესუ კიდეჲა ზელა, ი. 21,4; ვ. იხილა ილდა, მ. 27,3; ვ. მიბრძანა მე უფალმან, მ. 27,10; ვ. დაჯდა პილატე საყდართა ზელა, მ. 27,19; ვ. იხილა პილატე, მ. 27,24; ვ. ჯუარს-აცუეს იგი, მ. 27,35; ვ. ჯუარს-აცუეს იესუ, ი. 19,23 C; წარვედით და დაჰკრძალებთ. ვ. იციოთ. მ. 27,65; იყო ხილვჲა მისი ვ. ელვჲა, სამოსელი მისი სპეტაკ ვ. თოვლი, მ. 28,3; იყო... სამოსელი მისი სპეტაკ ვ. ელვჲა, ლ. 9,29; შეძრწუნდეს მცველნი იგი და იქმნეს ვ. მკუდარნი, მ. 28,4; აღდგა, ვ. თქუა, მ. 28,6; ყვეს ეკრე, ვ. ისწავეს მათგან, მ. 28,15; ვ. მომავლიანი მე მამამან, მ. 28,18 C; ი. 20,21.

ვ. წარვიდოდა იესუ ზღვს კიდეჲა მას გალილეასასა, მრ. 1,16; ვ. ესე თქუა, მრ. 1,42; ლ. 23,46 C; 24,40 C; ი. 7,9 C; 9,6; 11,11 C, 28,43; 13,

21 C; 18,22,38; 20,14 C, 20,22; 21,19; ესე ვ. წართქუა, ვილოდა, ლ. 19,28; ვ. იხილვს შვიგნობართა მათ ღა ფარი-სივეელთა, მრ. 2,16 D; ვ. გამოვიდეს მიერ ფარისიველი იგი, მრ. 3,6; ვ. ქრქუს: აჰა დედაა შენი, მრ. 3,32; ვ. მშშ აღმოჰქდა, მრ. 4,6; ვ. შემძლებელ იყვნეს იგინი სმენად, მრ. 4,33; ვ. იყო ნავსა მას შინა, მრ. 4,36; ვ. გამოვი-დეს იგინი ნავით, მრ. 5,2; ვ. იხილა მან იესუ, მრ. 5,6; ლ. 5,12; 8,28; ვ. აღვიდა იესუ ნავსა, მრ. 5,18; ვ. წილ-ქდა იესუ მიერ კრძო, მრ. 5,21; ვ. ესმა მას იესუსი, მრ. 5,27; ვ. შეახო, მეყსეულად განვმა წყაროა იგი, მრ. 5,29; არს ვ. ერთი წინაწარმეტყუელ-თაგანი, მრ. 6,15 C; ვ. იყო დღშ მარ-ჯუშ, მრ. 6,21; ვხედავ კაცებსა ვ. ხე-თა მიომოვალთა, მრ. 8,24; რომელმან არა შეიწუნაროს სასუფეველი ღმრთი-საა ვ. ყრმაღ, მრ. 10,15; ლ. 18,17; ვ. გამოვიდა იგი გზასა, მრ. 10,17; ვ. მოიყვანეს იგი მისა, მრ. 9,20; ვ. დაე-ცა იგი ქუეყანასა, მრ. 9,20; იქმნა იგი ვ. მკუდარი, მრ. 9,26; ვ. შევიდა იესუ სახიდ, მრ. 9,28; ვ. მოკლან იგი, მ. 9,31 C; ვ. შევიდა სახლსა, მრ. 9,53; ვ. ჩუეულ იყო, მრ. 10,1; ლ. 4,16; ვ. შეხვდეთ მუნ, მრ. 11,2 C; ვ. მოვიდა მისა, მრ. 11,13; ვ. იყო მწუხრი, მრ. 11,19; 14,17; ვ. თანა-წარაპვიდოდეს განთიად, მრ. 11,20; ვ. იქცეოდა იგი ტაძარსა მას შინა, მრ. 11,27; შეყუ-რებდალ მოყუასი ვ. თავი თუსი, მრ. 12, 33; ვ. იყო იესუ ბეთანიას, მრ. 14,3; მათ ვ. ესმა ესე მისგან, მრ. 14,11; ვ. იყო პეტრე ეზოსა მას შინა, მრ. 14,66; ვ. იხილა იგი, მრ. 14,67; ვ. იყო ეამი მეექუსშ, მრ. 15,33; ვ. იხილა ესისთავ-მან მან, მრ. 15,39; ლ. 23,47; ვ. გარ-დავდა შაბათი იგი, მრ. 16,1; მუნ

იხილოთ იგი, ვ. გრქუა თქუნენ, მრ. 16, 7; მათ ვ. ესმა ესე, გამოვიდეს, მრ. 16,8.

ვ. იხილა (ზაქარია), ლ. 1,12 C; ვ. გამოვიდა, ვერ ეტყოდა მათ, ლ. 1,22 C; ვ. აღესრულნეს დღენი იგი, ლ. 1,23; 2,22 C, 43 C; ვ. ესმა ელისაბედს მო-კითხვად მარიამისი, ლ. 1,41; ვ. იყო კვამა მოკითხვისა შენისაჲ ყურთა მო-მართ ჩემთა, ლ. 1,44; ვ. ეტყოდა მა-მათა ჩუენთა აბრაჰამს, ლ. 1,55; ვ. იტყოდა პირითა წმიდათაჲთა, ლ. 1, 70; ვ. აღვიდეს ანგელოზნი იგი ზეცად, ლ. 2,15; ვ. იხილეს, გულისკმა-ყვეს სიტყუაჲ იგი, ლ. 2,17; ვ. მიეთხრა მათ, ლ. 2,20 C; ვ. აღესრულნეს დღენი რვა-ნი, ლ. 2,21; ვ. თქუმულ არს შჯულსა უფლისასა, ლ. 2,24; ვ. მოიყვანეს მშო-ბელთა მათ ყრმაჲ იგი იესუ, ლ. 2,27 C; ვ. აღასრულეს მის ზედა ყოველი, ლ. 2,39; ვ. ჩუეულ იყვნეს დღესასწაულსა მას, ლ. 2,42; ვ. მოელოდა ერი იგი, ლ. 3,15; ვ. დაჰსცხრა სიტყუად, ლ. 5,4; ვ. დაჰსცხრა ლოცვისაგან, ლ. 11, 1; ვ. იხილა სიმონ-პეტრე, ლ. 5,8; ვ. შევიდა იგი ერთსა ქალაქთაგანსა, ლ. 5,12; ვ. უბრძანა მოსე საწამებელად მათა, ლ. 5,14; განთქუან სახელი თქუე-ნი ვ. ბოროტთაჲ ძისათჳს კაცისა, ლ. 6,22; ვ. მამად თქუენი მოწყალო არს, ლ. 6,36; განკრძალული იგი ყოველი იყავნ ვ. მოძღუარი თუსი, ლ. 6,40; ვ. მიეახლნეს იგინი ბქეთა ქალაქისათა, ლ. 7,12; ვ. წარვიდეს მოციქულნი იგი, ლ. 7,24; ვ. იხილა ფარისიველმან მან, ლ. 7,39; ვ. განვიდეს იგინი ქუეყანად, ლ. 8,27; ვ. იხილეს მწყემსთა მათ სა-ქმშ ესე, ლ. 8,34; ვ. ყოველნი უვარებ-დეს, ლ. 8,45; ვ. მოვიდა სახლსა მას, ლ. 8,51; ვ. იწყო დღემან მან მიდრე-კიდ, ლ. 9,12; ვ. ამას იტყოდა, ლ. 9,

34; ვ. იხილეს მოწაფეთა მისთა იაკობ და იოვანე, ლ. 9,54; გ. ელია ყო, ლ. 9,54; მე წარგაეღინებ თქუენ გ. კრავთა შორის მგელთა, ლ. 10,3; ეხედველ მე ეშმაქსა გ. ელვასა, ზეცით გარდამოვრდომილსა, ლ. 10,18; გ. ერი იგი შექრებებოდა მას, ლ. 11,29; ვ. თავადი იტყოდა ამას, ლ. 11,37; ფარისეველმან მან ვ. იხილა, უკრდა, ლ. 11,38; ხართ გ. საფლავნი უჩინონი, ლ. 11,44; გ. ეტყოდა მათ თავადი ამას წინაშე ყოვლისა ერისა, ლ. 11,53; ვ. წარწყმიდა ყოველივე მისი, ლ. 15,14; მყავ (შემრაცხე C) მე ვ. ერთი მუშაქთაგანი (მორეწეთა შენთაგანი C), ლ. 15,19; გ. მოვიდოდა და მიეახლა სახლსა მას, ლ. 15,25; შეასმინეს იგი გ. განმზნეველი ნაყოფთა მისთაჲ, ლ. 16,1 C; ვ. ესმა ესე ყოველთა მათ ფარისეველთა, ლ. 16,14 C; რომელი გ. შემოვიდეს ველით, ლ. 17,7 C; თავადმან ვ. იხილნა იგინი, ლ. 17,14; გ. წარვიდეს, მუნქუესევე განწყმიდნეს, ლ. 17,14 C; ერთმან მათგანმან ვ. იხილა, რ განიკურნა, ლ. 17,15 C; ვ. ჰკითხეს ფარისეველთა მათ, ლ. 17,20 C; ვ. ელვად რაჲ გამოჩნდის კიდითგან ცისათჲ, ლ. 17,24; არა ვარ ვ. სხუანი კაცნი მტაცებელ, ცრუ, მემპრუშე, გინა ვ. ესე მეზურეც, ლ. 18,11; გ. იხილეს მოწაფეთა, აყენებდეს მათ, ლ. 18,15; ვ. ესმა ესე მას, მწუხარე იქმნა, ლ. 18,23; ვ. მიეახლნეს იერიქოდ, ლ. 18,35; გ. მოეახლო იგი, ჰრქუა მას, ლ. 18,40; გ. მოვიდა ადგილსა მას, ლ. 19,5 C; ვ. იხილეს ყოველთა, დრტყნიდეს, ლ. 19,7 C; ვ. ესმოდა ესე ერსა მას, ლ. 19,11; გ. მიეახლა ბეთსაგედ, ლ. 19,29; გ. წარვიდეს ..., პოვეს ეგრე, ლ. 19,32; გ. მიიწინეს იგინი, ლ. 19,37 C; ვ. მიეახლა, იხილა ქალაქი იგი, ლ. 19,41; გ. შევიდა ტაძარსა მას, ლ. 19,

45; მათ გ. ესმა ესე, თქუეს, ლ. 20,16; გ. ეტყეს უფალსა ღმერთსა აბრაჰამისსა, ლ. 20,37; გ. ესმოდა ესე ყოველსა მას ერსა, ლ. 20,45; იყოს... შექრებდა თესლეებისაჲ განკვრეებითა ოხრისაჲთა გ. ზღუსაგან და ძრვისა, ლ. 21,25; ვ. იწყოს ამან ყოველმან ყოფად, ლ. 21,28; ვ. საფრეც მოუტდეს მსხდომართა ზედა პირსა ყოვლისა ქუეყანისასა, ლ. 21,35; წინამძღუარი იგი (იყავნ) ვ. მსახური, ლ. 22,26; მე ვარ თქუენ შორის ვ. მსახური, ლ. 22,27; ვ. მე აღმოთქუა მამამან ჩემმან სასუფეველი, ლ. 22,29; ეშმაქმან გამოგითხოვნა თქუენ აღცრად ვ. იფქლი, ლ. 22,31; ვ. ჩუეულეზებაჲ აქუნდა, ლ. 22,39; ვ. შეიპყრეს იგი, წარიყვანეს, ლ. 22,54; ვ. წარტდა ეჲმი ერთი, ლ. 22,59; პოლტეს ვ. ესმა ვალილეაჲსაჲ, ლ. 23,6 C; ვ. აგრძნა, ედ საბრძანებელისაგან ჰეროდესი არს, ლ. 23,7 C; ჰეროდე გ. იხილა იესუ, ლ. 23,8; მომგუართ მე კაცი ესე ვ. გარდამაქცეველი (განმდრეველი C) ერისაჲ, ლ. 23,14; ვ. წარიყვანეს იგი ჯუარ-ცუმად, ლ. 23,26; ვ. მოვიდეს ადგილსა მას, ლ. 23,33; უჩნდეს მას სიტყუანი მათნი ვ. სიჩქურისანი, ლ. 24,11; პოვეს ეგრე, ვ. დელთა მათ თქუეს, ლ. 24,24; ვ. მიეახლნეს დაბასა მას, ლ. 24,28 C; ვ. ინაჲილგა მათ თანა, ლ. 24,30 C; ვ. (+ესე C) მე მხედავთ, რ მასხენ, ლ. 24,39.

(ვიხილეთ) დიდებდაჲ ვ. მხოლოდ-შობილისაჲ მამისა მიერ, ი. 1,14; გ. თქუა ისაია წინაწარმეტყუელმან, ი. 1,23; ვ. გემო-იხილა პურისა უფალმან მან წყალო იგი, ი. 2,9; ვ. მოვიდეს სამართელნი იგი, ი. 4,40; ვ. მი-ოდენ-ვიდოდა იგი, ი. 4,51; ვ. მესმის, ვშვი, ი. 5,30; ვ. განძდეს, ჰრქუა იესუ, ი. 6,12; ვ. კაცთა მათ ვ. იხილეს, ი. 6,14; ვ. პოვეს იგი წიად ზლუასა მას, ი. 6,25 C; ვ.

მომაველია მე ცხოველმან მამამან, ი. 6, 57; ვ. ესმა, იტყოდეს, ი. 6,60 C; ვ. ალვიდეს ძმანი მისნი დღესასწაულსა მას, ი. 7,10; ვ. დღესასწაული იგი განოდენ-ზოგებულ იყო, ი. 7,14; ვ. თქუა წიგზმან, ი. 7,38; ვ. ესმოდა სიტყუაჲ ესე, ი. 7,40 C; ვ. მასწაეა მე მამამან, ი. 8,28; ამას ვ. იტყოდა, ი. 8,30 C; ვ. წარვიდოდა იესუ, ი. 9,1; ვ. პოვა იგი, ჰრქუა მას, ი. 9,35 C; ვ. იხილის მგელი მომავალი, ი. 10,12 C; ვ. ზიცის მე მამამან, ი. 10,15; ვ. მოვიდა იესუ ბეთანიად, ი. 11,17; მართას ვ. ესმა, ი. 11,20; (ჰურიათა მათ) ვ. იხილეს მარიამ, ი. 11,31; მარიამ ვ. მოვიდა... და ვ. იხილა იგი, ი. 11,32; შეძრწუნდა სულითა. ვ. რისხვით, ი. 11,33; ვ. აღილეს ლოდი იგი, ი. 11,41 C; ვ. იხილეს, რაჲ იყო ქმნა, ი. 11,45 C; ვ. სერობაჲ იგი იგი, ი. 13,2; ვ. მიიღო შესასუმელი იგი, განვიდა გარე, ი. 13,30 C; ვ. განვიდა, თქუა იესუ, ი. 13,31 C; ვ. ვარქუ ჰურიათა, ი. 13,33; ვ. მე შეგიყუარენ თქუნ, ი. 13,34; 15,12; არა ვ. სოფელმან მიგცა, მიგცემ თქუნ, ი. 14, 27 C; ვ. მამცნო მე მამამან, ი. 14,31; ვ. ევნაჰმან ვერ გამოიღოს ნაყოფი თავით თქსით, ი. 15,4 C; ვ. განეარდეს გარე ვ. ნასხლევი, ი. 15,6; ვ. შემიყუარა მე მამამან, ი. 15,9; ვ. მე მცნებანი მამისა ჩემისანი დავიმარხენ, ი. 15,10; შეირაცხოს ვ. სამსახურებელი წინაშე ღმრთისა, ი. 16,2 C; რა იყვნენ ერთობით ვ. ჩუნ, ი. 17,11, ვ. მე არა ვარ სოფლისა ამისგანი, ი. 17,14; ვ. მე სოფლისაგან არა ვარ, ი. 17,16; ვ. მე მოპაველინე სოფლად, ი. 17,18; ვ. შენ, მამაო, ჩემდა, და მე შენდა, ი. 17,21; ვ. ჩუნ, მამაო, ერთ ვართ, ი. 17,22; ვ. შენ მე შემიყუარე, ი. 17,23; ვ. ჰრქუა მათ, ი. 18,6; ვ. იხილეს კაცი იგი მღვდელთ მოძღვართა და მსახუროა, ღალად-ყვეს, ი. 19,6; ვ. ესმა სიტყუაჲ

ესე პილატეს, ი. 19,8 C, 13 C; ვ. მიილო იესუ ძმარი იგი, ი. 19,30 C; მოვიდეს იესუსა, ი. 19,33 C; ვ. არს ჩუეულემაჲ ჰურიათაჲ დაფლვასა, ი. 19,40; ვ. იხილეს უფალი, ი. 20,20 C; სიმონ-პეტრეს ვ. ესმა, რ უფალი არს, ი. 21, 7; ვ. გამოქდეს ქუეყანად, ი. 21,9.

ვითარცა-გე მე გიყავ თქუნ, ი. 13, 15; ვ. (—C) მოეც ამას ტელმწიფებაჲ ყოველთა კორციელთაჲ, ი. 17,2.

ვითარცა-იგი ორგულთა ყვიან, მ. 6, 2; არა იყო ეგრე ვ. (—C) ორგულნი, მ. 6,5; ნუ მრავალსა იტყუთ ვ. (—C) წარმართთაგანნი, მ. 6,7; ნუ იყოფით ვ. (—C) ორგულნი, მ. 6,16; იყო სწაველაჲ იგი მისი... ვ., ვის აქუნ ტელმწიფებაჲ, მ. 7,29; ვ. (—C) იყო იონა მუცელსა ეშაპისასა, მ. 12,40; ვ. შეკრიბიან ღუარძლი, მ. 13,40; ვ. რაეამს რტონი მისნი დაჩჩან, მ. 24,32; ვ. დღეთა მათ ნოვესთა, ეგრეთ იყოს მოსლვაჲ ძისა კაცისაჲ, მ. 24,37; ვ. (—CE) იყვნეს დღეთა მათ პირველ წყლით რღუნისათა, მ. 24,38; ვ. (—C) რაეამს წარუალნ კაცი გზას, მ. 25,14, ვ. (—C) მწყემსმან განარჩინის ცხოვარნი თიკანთაგან, მ. 25,32; ასწაებდა მათ ვ., ვის აქუნ ტელმწიფებაჲ, მრ. 1,22; ვ. (—C) კაცმან რაჲ დასთესის თესლი ქუეყანასა, მრ. 4,26; ვ. (—C) მდოგვსა მარცული (არს), მრ. 4,31; ვ. (—C) უბრძინა მათ იესუ, მრ. 11,6; ვ. (—C) კაცმან გზად წარმავალმან დაუტევის სახლი თქსი, მრ. 13,34; ვ. მიჰმადლის მათ მარადის, მრ. 15,8; ვ. (—C) მომცეს ჩუნ, ლ. 1,2; ვ. ითქუნეს მათა მიმართ, ლ. 2,20; ვ. თქუნენ გნებაჲს, ლ. 6,31; ვ. ცხოვნდა ეშაპეული იგი, ლ. 8,36; ვ. (—C) იოვანე ასწაეა მოწაფეთა თქსთა, ლ. 11,1; ვ. ექმნა იონა სასწაულ ნინეველთა, ლ. 11,30; ვ. სანთელი ელვითა განგანათლოს შენ, ლ.

11,36; ვ. იყო დღეთა ნოვესთა, ლ. 17,26; ვ. (-C) იყო დღეთა ლოთისთა, ლ. 17,28; პოვეს ეგრე, ვ. (-E) პრქუა მათ, ლ. 19,32; 22,13; ვ. (-C) მოსე აღამალდა გუელი უდაბნოსა, ი. 3,14; ვ. (-C) მამაა აღადგინებს მკუდართა, ი. 5,21; ვ. (-C) პატიუ-ჰსცემენ მამასა, ი. 5,23; ვ. (-C) მამასა აქუს ცხორებდა თაეისა თუსისა თანა, ი. 5,26; ვ. (-C) მამამან პრქუა მე, ევრეთთა ვიტყვ, ი. 12,50; ვ. (-C) ნახლევსა ვერ კელ-ფიქუების ნაყოფისა მოღებად თავით თუსით, ი. 15,4.

ვინ: ვინ [ხაზ. ბრ.] თქუენგანი ზრუნვიდეს, მ. 6,27 C; ვ. არს თქუენგანი კაცი, მ. 7,9; 12,11; ხ იყოს-ზე ვ. თქუენგანი კაცი, მ. 7,9 C; რად-მე ვ. არს ესე, მ. 8,27 C; არასადა ვ. გამოჩნდა ესრეთ ისრაელსა შორის, მ. 9,33; ვ. ღირს იყოს, მ. 10,11; ვ. არს დედა ზემი, ანუ ვ. აიბინ ძმანი ზემნი, მ. 12,48; მრ. 3,33; ვ. ვარ მე, მ. 16,13 C, 15 C; მრ. 8,27 C, 29; თქვენ ვ. გგონიე მე, მ. 16,15; ლ. 9,20; ვ. არს ძე, მ. 21, 10 E; ლ. 5,21; 7,49; 9,9; ვ. არს, რომელმან გცა შენ, მ. 26,68; მრ. 14,65 C; ლ. 22,64; ვ. გნებაეს ორთაგანი, მ. 27,17,21; გიციით შენ, ვ. ხარ, მრ. 1, 24; ლ. 4,34; ვ. შეშლებელ არს მიტევიბად ცოდვათი, მრ. 2,7 C; ვ. უღროეს არს, მრ. 9,34 C; ლ. 22,27; ნულარამცა ვ. ქამს უკუნისადმდე შენგან ნაყოფსა, მრ. 11,13; ვ. და რაბამი დელაკაცი შეეხების მას, ლ. 7,39; ვ. ვგონიე ერსა მას, ლ. 9,18; ვ. არს ძე, ლ. 10, 22; ვ. არს მამად, ლ. 10,22; ვ. არს მოყუას ზემდა, ლ. 10,29; აწ ვ. ამით სამთაგანი გგონიეს მოყუის მისა, ლ. 10,36; შენ ვ. ხარ, ი. 1,19,21,22; 8,25; 21,12; არა თუ ვ. იშეეს ზეგარდამო, ი. 3,3 C; უკუეთუმცა უწყო-

დე... ვ. არს, რომელი გეტყვს შენ, ი. 4,10; ვ. არს, რომელმან გრქუა შენ, ი. 5,12; არა იცოდა, ვ. არს, ი. 5,13; იცოდა..., ვ. არს მიმეტეველი მისი, ი. 6,64; ვ. არიან, რომელთა არა პრქუენეს, ი. 6,64 C; რომელი დაფარულად რას ვ. იქმნ, ი. 7,4 C; ვ. გეძიებს შენ მოკლვად, ი. 7,20; არასადა ვ. იტყოდა კაცი ესრეთ, ი. 7,46; ვ. თქუენგანი შემეტყუების მე ცოდვათათუს, ი. 8,46 C; აწ შენ ვ. გგონიეს თავი შენი, ი. 8,53 C; ვ. არს იგი, ი. 9,36, ვ. არს იგი ძე კაცისა, ი. 12,34 C; ვ. არს, რომლისათუს იტყვს, ი. 13,24; უშუალო, ვ. არს, ი. 13,25; ვ. არს, რომელი მიგტემს შენ, ი. 21,20; ყოველი ვინეე მისა მიმართ იძულების, ლ. 16,15; ვინ-მე თქუენგანი ზრუნვიდეს, მ. 6,27; ლ. 12,25; ვ. უფრომს იყოს სასუეველსა ცათასა, მ. 15,1; ვ. არს სარწმუნომ იგი მონად და ბრძენი, მ. 24,45; ზუენგანი ვ. უდიდეს იყოს, მრ. 9, 34; ვ. არს ესე, მ. 8,27; მრ. 4,41; ლ. მ. 25; ვ. იყოს მეს იგი სარწმუნომ, ლ. 12,42; ვ. არს ზათიანი, რომელსა ეგულეების ესე ყოფად, ლ. 22,23; ვ. იყოს დიდ მათგანი, ლ. 22,24; ვინ-ძი იყოს უდიდეს შორის მათსა, ლ. 9,46; უნდა ხილვად იესუსი, ვ. არს, ლ. 9,3.

ვინ [მოთხ.] გიჩუენა თქუენ სიელტოლად მომავალისა მისგან რისხვისა, მ. 3,7; ლ. 3,7; იხილეთ, ნუმცა ვ. უწყის, მ. 9,30; არცა მამად ვ. იცის, მ. 11, 27; ვ. უძლის შესვლად სახლსა ძლიეჭისასა, მ. 12,29 C; მრ. 3,27 C; ვ. მოგცა შენ კელმწიფებდა ესე, მ. 21,23; მრ. 11,28; ლ. 20,2; ვ. ორთა ამთაგანმან ყო ნებაჲ მამისა თუსისა, მ. 21,31; არცადა იკადრა ვ. მიერ დღითგან კითხვად მისა არღირა, მ. 22,46; ვ. შემახო სამოსელსა ზემსა, მრ. 5,30; ვ. შემახო მე, მრ. 5,31; ლ. 8,45 (2-ჯერ), 46 E; რა-მცა აგრძნა (იენი C) ვ. მრ. •

9,30; ვ. გცი შენ, მრ. 14,65; ვ. (+მე C) გარდაგვგორვოს ჩუენ ლოდი იგი კარი-
სა მისგან საფლავისა, მრ. 16,3; ვ.
უფროსს შეიყუაროს იგი. ლ. 7,42; ვ. და-
მადგინა მე მსაჯულად და განმყოფელად
თქუენ ზედა, ლ. 12,14; ვ. გარწმუნოს
თქუენ, ლ. 16,11; თქუენი იგი ვ. მოგცეს,
ლ. 16,12; ვ. იყის, ანისა შეიკიდიმონ, ლ.
20,13; ღმერთი არასადა ვ. იხილა, ი.
1,18; ნუთუ მოართუა ვ. მაგას კამად,
ი. 4,33 C; ვ. უძლოს სმენად ნაგის, ი. 6,
60 C; ვ. უწყის, ი. 8,19 C; ვ. თქუენგან-
მან მამხილოს მე ცოდვითათჳს, ი. 8,46;
უკუეთუ ვ. სიტყუაჲ ჩემი დაიმარხოს,
ი. 8,52 D; ვ. ცოლა, ი. 9,2; ვ. აღუხილნა
მაგას თულნი, ი. 9,21; აღ-ნუ ვინ-ან-
თის სანთელი და ქუეშე შედგის კვირსა,
მრ. 4,21; მო-ნუ ვინ-ილის სანთელი
და ქუე შედგის კვირსა, მრ. 4,21 C;
ვინ-მე უკუე შეუძლოს ცხორებად, მ.
19,25 C; ვ. უძლოს ცხორებად, მრ. 10,
26 C; მო-ვინ-მე-ართუა კამადი, ი. 4,33;
განიგდებდეს მას ზედა წილსა, ვინ-ძი
რამ აღილოს, მრ. 15,24.

ვ-იგი, ვის აქუნ ჯელმწიფებად, მ.
7,29; მრ. 1,22; ვ. ვამსგავსო ნათესაი
ესე, მ. 11,16; არცა ესმეს ვ. ... კმად მი-
სი, მ. 12,19; ვ. ჯელ-ეწიფების, მ. 12,
29; მრ. 2,7; ლ. 5,21; ი. 6,60; არცა
ჯელ-ეწიფების ვ. შესლვად სახლსა ძლიე-
რისასა, მრ. 3,27 E; არცაღა ჯაქუები-
თა ვ. ჯელ-ეწიფა შებორკილებად იგი,
მრ. 5,3; ვ. თქუენგანსა უნდეს პირველ
ყოფად, მრ. 9,35; ვითარმცა ვ. შინა-
განაქუნდა კურქელი სამღდელოათ, მრ.
11,16 C; არარად ვ. უთხრეს, მრ. 16,8;
ლ. 9,36; ვ. ვამსგავსენ კაცნი ესე ამის
ნათესაისანი, ლ. 7,31; ვ. თქუენგანსა ეს-
უას შეგობარი, ლ. 11,5; ვ. უკუე თქუენ-
განსა მამასა მსთხოვდეს ძქ პურსა, ლ.
11,11; ვ. თქუენგანსა კაცსა ეღვას ასი

ცხოვარი, ლ. 15,4; ვ. რამ თანა-ელეა
უფლისა მისისაჲ, ლ. 16,5 C; ვ. ჰრწმე-
ნეს, ლ. 16,11 C; არცა მამად შჯიდეს
ვ., ი. 5,22 C; არა თუ მამად ვ. უხილავს,
ი. 6,46; არასადა ეგრე ვ. უთქუამს კაც-
სა, ი. 7,46 C; ნუთუ მთავართა მათგან-
სა ჰრწმენა მისი, ი. 7,48 C; ჩუენ...
არასადა ვ. ეკმონებდით, ი. 8,33; შენ
ვ. ჰყოფ თავსა შენსა, ი. 8,53; საუკუ-
ნითგან არასადა ვ. ესმა, ი. 9,32; არცა
ვ. ჯელ-ეწიფების მიტაცებად მათა, ი.
10,29; მკლავი უფლისაჲ ვ. გამოეცხა-
და, ი. 12,38; ვ. ეძიებ, ი. 20,15; ვ.
ეძიებთ, ი. 18,4,7; არცა ჯელ-ვის-ეწი-
ფების შესლვად სახლსა ძლიერიასა,
მრ. 3,27 D; მიუტყვეთ, რამცა თანა-
ვის-ელვას, მრ. 11,25 C; ვის-მე ჯელ-
ეწიფების ცხორებად, მ. 19,25; მრ. 10,
26; ლ. 18,26, ვ. ჰრწმენა სასმენელი ჩუე-
ნი, ი. 12,38; ვისმცა რამ ზულა, მრ.
15,24 C; ვის [ნათ. პრ.] მათგანისა იყოს
ცოლ, მრ. 12,23; ვ. თქუენგანისა ძქ ანუ
ჴარი ჴურღუმულსა მთავარდეს, ლ. 14,
5 C; ვად არს კაცისა მისი, ვ. მიერ მიე-
ციემის იგი, ლ. 22,22; ვად, ვისგან მო-
ვიდეს, ლ. 17,1; ვერ იცოდეს, ვისთჳს
იტყოდა, ი. 13,22; არარად ჴრუნვად
გიც ვისთჳსვე, მრ. 12,14; ვისთჳს-მე
იტყვს, ი. 13,22 C.

ვისა შჯდთავანისა იყოს იგი ცოლად,
მ. 22,28; გიჩუენო თქუენ, ვ. იყოს
მსგავს, ლ. 6,47; ვ. არიან მსგავს, ლ.
7,31; გიჩუენო თქუენ, ვ. გეშინოდის,
ლ. 12,5; რომელ-გვე მოიმზადე, ვ. იყოს,
ლ. 12,20, ვ. მსგავს არს იგი, ლ. 13,
8; აწ უკუე... ვ. მათგანისა იყოს ცოლ,
ლ. 20,33; უფალო, ვ. მივიდეთ, ი. 6,
68; ვისცა უნდეს ძესა გამოცხადების,
გამოუცხადოს, ლ. 10,22 C; წილს-ვიგ-
დოთ ამას ზედა, ვ. იყოს, ი. 19,24.

შენით თავით იტყვ მაგას, ანუ სხუათა ვიეთ [მოთხ. ბრ.] გრაქუსს შენ ჩემოვს, ი. 18,34; C მეფენი ქუეყანისანი ვიეთგან [ნათ. ბრ.] მიიღებენ ხარკსა ანუ ზურსა მათსა: შეილთაგან ანუ უცხოთაგან, მ. 17,25; დაჯდომამ მარჯუენით ჩემსა და მარცხენით არა ჩემი არს მიცემად, არამედ ვიეთა (ვითა D) განმზადებულ არს მამისა მიერ ჩემისა, მ. 20,23; მრ. 10,40; თქუა გ. მიმართ იგავი ესე, ლ. 18,9 D.

[6. კ. არაეინ, არლარაეინ, ვერეინ, ვერლარაეინ, ვინა, ვინაჲ, ვინაჲვე, ვინაჲთგან, ვინმე, ვისი, ვისიმე, ნუვინ].

ვინა [ხადაური; იზმარება მრავლ. რიგ-ხვში]: არა გიცნი თქუენ, ვინანი ხართ, ლ. 13,25,27.

ვინაჲ [საიდან]: ვინაჲ აღმოსცენდა ლუარძლი, მ. 13,27; აწ გ. ჰრთავს ლუარძლი ესე, მ. 13,27 C; გ. არს ამისა სიბრძნელ ესე და ძალი, მ. 13,54; გ. არს ამისი ესე, მ. 13,56; მრ. 6,2; გ. ჩუენდა უდაბნოსა ზედა პური ესოდენი მ. 15,33; ვ. არს ესე, მ. 21,10 D; ნათლის-ცემამ იოვანესი ვ. იყო, მ. 21,25; გ. ძალ-გვც აქა განძლებად... ესოდენი ერი, მრ. 8,4; გ. ესე ჩემდა, ლ. 1,43; ესე გ. არს, არა ვიცი, ლ. 9,9 C; არა ვიცი, გ. იყო, ლ. 20,7; გ. მიცი მე, ი. 1,48; არა იცოდა, გ. იყო, ი. 2,9; გ. მოვალს და ვილრე ვალს, ი. 3,8; გ. გაქუს შენ წყალი ცხოველი, ი. 4,11; გ. ვიყიდოთ პური, ი. 6,5; ესე ვიცი, გ. არს, ი. 7,27; არაეინ უწყოდის, გ. არს, ი. 7,27; მეცა მიცი, და იცი, გ. ვარ, ი. 7,28; ვიცი, ვ. მოსრულ ვარ და ვილრე ვალ, ხოლო თქუენ არა იცი, გ. მოვედ და ვილრე ვალ, ი. 8,14; ესე არა ვიცი, ვ. არს, ი. 9,29, თქუენ არა იცი, გ. არს, ი. 9,30; ვ. ხარ შენ, ი. 19,9; ვინაჲმცა განვადრეთ ერი ესოდენი, მ. 15,33 C; ვერ პოვეს, გ. შეი-

ლეს იგი, ლ. 5,19; მივიქცე სახიდ ჩემდა, ვინაჲცა გამოვედ. მ. 12,44; ლ. 11,24; მივიქცე სახიდ ჩემდა, ვინაჲცა-იგი გამოვედ, მ. 12,44 C.

ვინაჲვე [ყოველი მსწრიდან]: მოვილოდეს მისა ვინაჲვე, მრ. 1,45 C.

ვინაჲთგან [რა დროიდანაჲ, მას შექმდე, რან]: სამი დღე არს, ვინაჲთგან მელიან მე, მ. 15,32 C; მრ. 8,2; რაოდენი ეამი არს, ვ. ყოფილ არს ეგე მაგის თანა, მრ. 9,21; რომელ არა ყოფილ არს ეგევეითარი დასაბამითგან, ვ. დაჰბადა ლმერთმან, მრ. 13,19 C; ესე ვ. შემოვიდა, არა დაჰსცხრების, ლ. 7,45x არს სამი წელი, გ. მოვალ და ევძიებ ნაყოფსა ლელუსა ამას შინა, ლ. 13,7; ვ. აღდგეს სახლისა

უფალი და დაკშას კარი, ლ. 13,25; ესე რავდენნი წელნი არიან, გ. გმონე შენ, ლ. 15,29 C; ესე მესამე ღღმ მოვალს, გ. ესე იქმნა, ლ. 24,21; ესე სამ გზის განეცხალა იესუ მოწაფეთა მათ, გ. აღდგა მკურნაითი, ი. 21,14 C.

ვინმე [ვინმე, ვილგა]: თუ ვინმე [სახ. ბრ.] წარგიძლუანებდეს შენ მილიონ ერთ, მ. 5,41 C; კეთროვანი ვ. მოუტდა, მ. 8,2; მთავარი ვ. მოუტდა, მ. 9,18 C; აჰა ესერა დედაკაცი ვ., მ. 9,20; ნუუქუე გ. შეურაცხ-ჰყო, მ. 18,10; იყოს თუ გ. კაცი, მ. 18,12 C; ერთი გ. მოუტდა მას, მ. 19,16 C; იყო ვ. კაცი სახლისა უფალი, მ. 21,33; უქუეთუ გ. მოუტდეს, მ. 22,24; რა ჰყოთ (რამცა მოაქციეთ C) გ. ერთი მწირ, მ. 23,15; იყო გ. მაშინ ჰყობილი შესწავებული, მ. 27,16; იყო გ. ბუნ დედაკაცი, მრ. 5,25; ლ. 7,37; 8,43; 10,38; ვიხილეთ გ., მრ. 9,38; ლ. 9,49; მიდიარი ვ. მორბიოდა მისა, მრ. 10,17; მოავლინეს მისა ფარისეველთაგანი ვ. და ჰეროდინთაგანი, მრ. 12,13 C; ერთი ხ ვ. კაბუკი მიჰსდევდა მას, მრ. 14,51; იყო ვ.

ბარაბა, მრ. 15,7; სკონ გ. კვრინელი, მრ. 15,21; ლ. 23,26; იყო ... მღვდელი ვ., ლ. 1,5; მღვდელი გ. შთავილოდა მასვე გზასა, ლ. 10,31; ევეღრებოდა გ. მას ფარისეველთაგანი, ლ. 7,36; წინაწარმეტყუელი გ. ... აღდგომილ არს, ლ. 9,8,19; შჯულის მეცნიერი ვ. აღდგო, ლ. 10,25; კაცი ვ. ვარდამოვილოდა, ლ. 10,30; იყო გ. კაცი, ლ. 14,2; 16,1,19; ი. 3,1; 5,5; აჰა ესერა კაცი გ., ლ. 19,2; კაცი ვ. აზნაური წარვიდოდა, ლ. 19,12; სამარიტელი ვ. წარვიდოდა, ლ. 10,33; ჰლოცვიდა ვ. ფარისეველი, ლ. 11,37; ნუჟუე უპატიოსნესი გ. შენსა იყოს ჩინებულ, ლ. 14,8 C; გლახკი ვ. იყო, ლ. 16,20; უკუეთუ გ. მეუღრეთი მივიდეს მათა, ლ. 16,30; მეუღრეთით თუ გ. აღდგეს, ლ. 16,31; მსაჯული ვ. იყო ქალაქსა შინა, ლ. 18,2; ქუროვი გ. იყო მასვე ქალაქსა შინა, ლ. 18,3 C; ბრმა ვ. ჯდა, ლ. 18,35; უკუეთუ გ. გითხვიდეს, ლ. 19,31; იხილა გ. ქურივი გლახკი, ლ. 21,2; სხუა ვ. დაიმტკიცებდა და იტყოდა, ლ. 22,59; უკუეთუ ვ. არა იშვეს მეორედ, ი. 3,3; უკუეთუ ვ. არა იშვეს წყლისაგან და სულისა, ი. 3,5; იყო გ. სამეუფოჲსა კაცი, ი. 4,46; სხუა თუ გ. მოვიდეს, ი. 5,43 C; უკუეთუ გ. ნებასა მისსა ჰყოფდეს, ი. 7,17; უკუეთუ გ. არნ ღმრთის მსახურ, ი. 9,31 ჩემ მიერ თუ გ. შევიდეს, ი. 10,9; იყო გ. უძლური ლაზარე ბეთანიათ, ი. 11,1; უკუეთუ გ. ვილოდის დღესა, ი. 11,9; უკუეთუ გ. ვილოდის ღამესა, ი. 11,10; ერთი გ. მათგანი ... ჰრქუა მათ, ი. 11,49 C; უკუეთუ გ. მე მსახურებდეს, ი. 12,26 (2-ჯერ); უკუეთუ გ. არა დაადგრეს ჩემ თანა, ი. 15,6; მო-გინმე-უქდო მას კაცი, მ. 17,14 C; 19,16; მო-თუ გინმე-კუდეს

უშვილოჲ, მ. 22,24 C² მო-გინმე-ვიდერთი შესაკრებელთ მთავარი, მრ. 5, 22 C; მო-გინმე-ეგებვოდა კაცი ქალაქისაგან, ლ. 8,27; მო-გინმე-ვიდა შესაკრებლისა მის მთავრისაგან, ლ. 8, 49.

იყენეს ვინმე მუნ მწიგნობართაგანნი, მ. 9,3; მრ. 2,6; არიან ვ. აჰა მღვდობართაგანნი, მ. 16,28; მრ. 9,1; ლ. 9, 27; დასისა მისგანნი გ. მოვიდეს ქალაქად, მ. 28,11 C; ხილნეს გ. მოწაფეთა მისთაგანნი, მრ. 7,2; მუნ მღვდობარენი ვ. ეტყოდეს მათ, მრ. 11,5; იყენეს ვ., რომელნი ჰრისხვიდეს თჳსიგან და იტყოდეს, მრ. 14,4; სხუანი ვ. აღდგეს, მრ. 14,57; იყენეს გ. დედანიცა, მრ. 15,40; დედანი ვ. ... ჰმსახურებდეს მას, ლ. 8,2; იტყოდეს ვ. ..., ლ. 9,7; სხუანი ვ. გამოცლით სასწაულსა ზეით ითხოვდეს მისგან, ლ. 11,16; ფარისეველნი ვ. ერისა მისგანნი ეტყოდეს მას, ლ. 19,39 D; ვითარ უკუე იტყვან თქუენგანნი გ. ჰრისტესა ძედ დავითისა, ლ. 20,41; (მოვიდეს) სხუანი ვ. მათ თანა, ლ. 24,1; იყენეს ... სხუანი ვ., ლ. 24, 10; არიან ვ. თქუენთაგანნი, ი. 6,64; იტყოდეს ვ. იერუსალმელთაგანნი, ი. 7,25; იტყოდეს ვ. ფარისეველთაგანნი, ი. 9,16; იყენეს გ. წარმართნიცა აღმოსართლთა მათგანნი, ი. 12,20; იტყოდეს გ. მოწაფეთა მისთაგანნი, ი. 16,17 C; უკუანაჲსკნელ მო-გინმე-ვიდეს ორნი, მ. 26,60 C; მო-გინმე-ვიდეს შესაკრებელთ მთავრისა მისგან, მრ. 5,35 C; მი-გინმე-ავლინნეს მისა ფარისეველნი და ჰეროდიანნი, მრ. 12,13; მო-გინმე-სრულ იყენეს მას ემსა ოდენ, ლ. 13,1; მო-გინმე-უქდეს იესუს ფარისეველნი, ლ. 13,31; მო-გინმე-უქდეს მას ემსა შინა საღუკეველნი, ლ. 20,27; მი-გინმე ვიდეს ჩუენგანნი საფლავად, ლ. 24,24.

უკუეთუ ვინმე [მოთხ.] დაჰქნეს ერთი მცნებათა ამათგანი უმცირესთაჲ, მ. 5, 19; გცეს თუ ვ. მარჯუენესა უკრიმალსა, მ. 5,39; ერთმან ვ. მოწაფეთა მისთაგანმან ჰრქუა მას, მ. 8,21 C; უკუეთუ ვ. არა შეგიწყნარნეს თქუენ, მ. 10,14; თუ ვ. თქუას სიტყუაჲ, მ. 12,32 C; ჰრქუა ვ. მას, მ. 12,47; ძმ კაცისაჲ არა მოვიდა, რაჲმცა ჰმსახურა ვ., მ. 20,28; უკუეთუ ვ. გრქუას, მ. 21,3; 24,23; მრ. 11,3; 13,21; ნუ ვ. გაცთუნნეს თქუენ, მ. 24,4; ერთმან ვ. იესუჲსთანამან მიყო ჳელი, მ. 26,51; უკუეთუ ვ. ჰრქუას კაცმან მამასა თუჲსა, მრ. 7,11 C; რაჲმცა აგრძნა ვ., მრ. 7,24; კაცმან ვ. დაასხა ვენაჲი, მრ. 12,1; ლ. 20,9; ერთმან ვ. წინაშე მდგომელმან იჯადა მახული, მრ. 14,47; კაცმან ვ. ლალად-ყო, ლ. 9,39; ჰრქუა ვ. მას, ლ. 9,57; 13,23; ჰრქუა ვ. მას მოწაფეთაგანმან, ლ. 11,1; ჰრქუა ვ. მას მის ერისაგანმან, ლ. 12,13; რაჲმცა გხადოს ვ. ქორწილსა, ლ. 14,8; ოღეს გხადოს ვ., ლ. 14,10; კაცმან ვ. ყო ჰური, ლ. 14, 16; ჰკითხა ვ. მას მთავარმან და ჰრქუა, ლ. 18,18; ჰსცა ვ. ერთმან მათგანმან მონასა მღდელთ მოძღურისასა, ლ. 22, 50; იხილა იგი მჭეველმან ვ., ლ. 22,56; წამოს ვ. კაცისა მისთუჲს, ი. 2,25; უკუეთუ ვ. ჰამოს მისგანი, ი. 6,50; უკუეთუ ვ. ჰამოს ამის პურისაგანი, ი. 6,51; უკუეთუ ვ. სიტყუაჲ ჩემი დაიმარხოს, ი. 8,51,52 E; სიტყუანი ჩემნი თუ ვ. ისმინნეს, ი. 8,52 C; უკუეთუ ვ. იცოდის, ი. 11,57; თქუა ვ. ერთმან მოწაფეთა მისთაგანმან, ი. 12,4; მე თუ ვ. მსახუროს, ი. 12,26 C; უკუეთუ ვ. მისმინნეს სიტყუანი ჩემნი, ი. 12,47 C; უკუეთუ ვ. შეიწყნაროს, რონელი მე მივაველინო, ი. 13,20; არა გივმს, რა გკითხოს ვ., ი. 16,30; ჰრქუა ერთმან

ვ. მღდელთ მოძღურისა მონამან, ი. 18,26 C; ერთმან ვ. ერისაგანმან ლახურიოთა უგუშირა გუერდასა მისსა, ი. 19,34 C; მი-ვინმე-უგო ერთმან ერისაგანმან და ჰრქუა, მრ. 9,17; რა განვინმე-ილოს ჰურჰერი მიერ ტადრით, მრ. 11,16; შე-ვინმე-მახო, ლ. 8,46 D; აღ-ვინმე-ილო... ჳმაჲ, ლ. 11,27; მი-ვინმე-უგო შჯულის მეცნიერმან, ლ. 11,45; აღ-თუ ვინმე-იაროს იგი ქრისტელ, ი. 9,22; უკუეთუ აღ-ვინმე-იაროს იგი ქრისტელ, ი. 9,22 C; ვითარმცო აღ-ვინმე-უნილნა თუაღნი შობითგან ბრმისანი, ი. 9,32.

უკუეთუ ვინმე უნდეს თავი თუნი განჩინებად, მ. 16,25; კაცსა თუ ვ. ედგას ასი ცხოვარი, მ. 18,12; კაცსა ვ. ესსრეს ორ ძე, მ. 21,28; ლ. 15,11; ესმა ვ. ღედაკაცსა მისთუჲს, მრ. 7,25; უკუეთუ ვ. მოუქუდეს ძმაჲ, მრ. 12,19; ლ. 20,28; ლელვ ვ. ედგა ნერგი სავენაჲესა თუჲსა, ლ. 13,6; ესმა ვ. მის თანა მენიწვესა ესე, ლ. 14,15; ვ. უკუეთუ თქუენგანსა უნდეს გოდლისა შენებაჲ, ლ. 14,28; თუ ვ. უნდეს ამიერ წიაღსლვად თქუენდა, ლ. 16,26 C; ვ. თქუენგანსა ესუას მონაჲ მწვეელი გინა მწყემსი, ლ. 17,7; უკუეთუ ვ. ცილი დავსადევ, ლ. 19,8; არა თუ მამაჲ ვ. უხილავს, ი. 6,46; უკუეთუ უნდეს ვ. ნებიისა მისისა ყოფად, ი. 7,17 C; უკუეთუ ვ. ჰსწყუროდის, ი. 7,37; უკუეთუ ვ. უყუარდ მე, ი. 14,23; მი-თუ ვინმე-უტყუნეთ კოლღანი მათნი, ი. 20,23 C.

ვითარცა იმსახურა ვინმე, მრ. 10,45; კაცისა ვ. განაძო ეშმაკი, ლ. 11,14; უკუეთუ გაქსოვს რაჲმე ბოროტი ვინიჯსმე, მრ. 11,25; ასისთავისა ვინმე მონაჲ სნულ იყო, ლ. 7,2 C.

ჯერ-თუ-არს ვინაჲე განტყუებაჲ ცოდლისა თუჲსისაჲ ყოვლითა ნიბეხითა, მ.

12,3 C; წარვედით ქალაქად კაცისა ვ., მ. 26,18; მივედით ვ. ქალაქად, მ. 26, 18 C; არა ნამეტნავისაგან ვ. არს ცხო-რებად მისი ხაყოფთა მისთავან, ლ. 12, 15; უკუეთუ ვ. მოკუდეს ძმად, ლ. 20, 28 C.

იწყეს ვიეთმე [მოთხ. მრ.] ნერწყუ-ვად პირსა მისსა, მრ. 14,65; დედათა-ცა ვ. ჩუენგანთა დამაკრევეს ჩუენ, ლ. 24,22; თქუეს ვ. ფარისეველთა მათგან-თა, ი. 9,16 C; მი-ვიეთმე-უეგს მწიგნო-ბართაგანთა და ფარისეველთა, მ. 12, 38; მი-ვიეთმე-უეგს მწიგნობართა და პრქუეს, ლ. 20,39; ნუ მთავართაგანთა ვიეთმე [მიგ. მრ.] პრწმენა მისი, ი. 7; 48; ესმა ვ. ფარისეველთაგანთა, ი. 9, 40 C; თქუა ვიეთამე (ვიეთამემე C) [ნათ. მრ.] მიმართ იგაეი ესე, ლ. 18,9 E; ვიეთნამე მათგანნი იტყოდეს, ი. 11, 37; უკუეთუ ვ. მიუტევნეთ ცოდვანი, მიუტევნენ მათ; უკუეთუ ვ. შეიპყრნეთ, შეპყრობილ იყვნენ, ი. 20,23.

ვირ: მეყსეულად ჰპოვოთ ვირი დაბ-მული, მ. 21,2; კაცად-კაცადმან თქუენ-მან არა აღტქსნისა შაბათსა ვარი გინა ვ. ბავათაგან თუსთა, ლ. 13,15; პოვა იესუ ვ., ი. 12,4; მოპტუარეს ვ. იგი და კიცჳ მის თანა, მ. 21,7; ზე ზის იგი ვირსა და კიცუსა, მ. 21,5; ზე ზის ვ. და კიცუსა ვ., მ. 21,5 C; ზე ზის იგი კი-ცუსა ვ., ი. 12,15; უმჯობეს არს მისა დამო-თუ-იკიდოს ფქვილი ერთი ვირით საფქველი ქელსა, მ. 18,6; გამო-თუ-იბას ქელსა მისსა ვ. საფქველი, მრ. 9,42.

ვის-ი. [გუთგან. ნაგვალხაზ.]: ვისი არს ხატი ესე ანუ ზედაწერილი, მ. 22, 20; მრ. 12,16; ლ. 20,24; ვ. ძმ არს იგი, მ. 22,42; ვ. უნდეს ძესა გამოცხა-დებად, გამოუცხადოს, ლ. 10,22; ვ. თქუევანისა შვილი გინა ვარი შთავარ-დეს ჯურღუმულსა, ლ. 14,5; ვ. ბრალი არს, ი. 9,2 C.

ვისიმე: ძმად თუ ვისიმე მოკუდეს, მრ. 12,19 C; ასისთავისა ვ. მონად სნეულ იყო, ლ. 7,2; ორნი თანა-მდებნი იყვნეს მავასხებელისა ვ., ლ. 7,41; კაცისა ვ. ხაყოფითი იყო ავარაკი, ლ. 12,16; მო-რად-ვიდა იესუ სახლსა ვისსამე (ვისამე CD) მთავრისა ფარისეველისასა, ლ. 14,1; არა ნამეტნავისაგან ვისისამე არს ცხო-რებად მისი ხაყოფთა მათგან, ლ. 12, 15 C; ორნი თანა-მდებნი იყვნეს მავას-ხებელისა ვისისიმე, ლ. 7,41 C.

ვიტუჳ, ვიტყოდე, ვიტყოლი ნ. ტყუ-ვობაჳ, განვლა, ვალ, მივლა, მოვლა. ვლინება ნ. აღმოვლინება, გამოვლი-ნება, განვლინება, მივლინება, მოვლი-ნება, შევლინება, წარვლინება.

ვლტოლა, ი ვნ. [გაქმევა]: დაუტევნის ცხოვარნი და ივლტინ, ი. 10,12; უცხო-სა არა მისდევედ, ალ ივლტოდ მის-გან, ი. 10,5 C; ივლტოლა შიშული მათგან მრ. 14,52; მწყემსნი იგი ივლ-ტოდეს ქალაქად, მ. 8,33; მოწადეთა ყოველთა დაუტევეს იგი და ი., მ. 26,56; მრ. 14,50; მწყემსნი იგი მათ-ნი ი. და უხობრეს ქალაქსა და დაბნებ-სა, მრ. 5,14; ლ. 8,34; მელიორენი იგი ი., მრ. 5,14 C; მათ ვა ესმა ესე, გამო-ვიდეს და ი. მიერ საფლაფით, მრ. 16, 8; ივლტოდე ეგვპტედ და იყავ მუნ, მ. 2,13; რომელი ჰურიასტანს იყოს, ივ-ლტოდენ მთად, მ. 24,16; ივლტოდეთ სხუად კერძო, მ. 10,23; ჰურიასტანისა-ნი ივლტოდედ მთად, მ. 24,16 C; რო-მელნი იყვნენ ჰურიასტანს, ი. მთად, მრ. 13,14; ლ. 21,21; უცხოთა არა შეუღდიან, ალ ივლტოლიან [ჟრჳგ-ზოლმ.] მისგან, ი. 10,5.

[ნ. კ. განვლტოლა, სივლტოლა, წარ-ვლტოლა].

1. ვნება, ა—3: არას გავნებ შენ, მ. 20,13; განვიდა მისგან (ეშმაკი იგი) და არარად ავნო მას, ლ. 4,35; არარად გავნოს თქუენ, ლ. 10,19; არარად ავ-ნოს მათ, მრ. 16,18.

• ვნ.: რა ფრიად ევნოს და შეუ-
რაცხ იქმნეს, მრ. 9,12 D.

• მრავალი ზეგნო მე ჩუენებით დღეს
მაგისტუს, მ. 27,19; რ' ესევითარი ევნო
მათ, ლ. 13,2; რა ფრიად ევნოს და
შურაცხ იქმნეს, მრ. 9,12 E.

ჯერ-არს მისი ... ფრიად ვნებაჲ, მ.
16,21; ჯერ-არს ძისა კაცისაჲ გ. ფრიად,
მრ. 8,31; ლ. 9,22; 17,25 C; ფრიად
გნებად იყო, მ. 16,21 C; ჯერ-არს ძისა
კაცისაჲ გ. მათგან, მ. 17,12 ძე კაცი-
საჲ გ. არს, მ. 19,12 C; ჯერ-არს ძესა
კაცისასა ფრიად გ., მრ. 8,31 C; პირვე-
ლად ჯერ-არს მისი ფრიად გ., ლ. 17,
25; ესრეთ ჯერ-იყო გ. ქრისტესა, ლ.
24,26,46; გულის სიტყვთ გული მით-
ქუმიდა პასქასა ამას კამად თქუენ თა-
ნა ვიდრე ვნებადმდე ჩემდა, ლ. 22,
15.

ფრიად ვნებულ იყო იგი მრავალთა
მიმართ მკურნალთა, მრ. 5,26; მორ-
თუეს ყოველი ბოროტად ვნებული, მ.
14,35.

2. ვნება [მასეკი, ზატიკი, უცომოე-
ბის დღესასწაული]: შემდგომად ორისა
დღისა ვნებაჲ იყოს, მ. 26,2; იყო პას-
ქაჲ იგი, რომელ არს გ. უცომოეებისა,
შემდგომად ორისა დღისა, მრ. 14,1;
აღმოვიდინან მამაჲ და დედაჲ მისი წლი-
თი-წლად დღესასწაულსა მას პასექისა-
სა, რომელ არს გ., ლ. 2,41; აღვიდეს ...
უწინარეს მის პასექისა, რომელსა ჰრქვან
გ., ი. 11,55; უწინარეს დღესასწაულისა

მის პასექისა, რომელ არს გ., ი. 13,
1 E; იესუ უწინარეს ექუსისა დღისა მის
ვნებისა მოვიდა ბეთანიად, ი. 12,1;
უწინარეს დღესასწაულისა მის პასეკი-
საჲსა, რომელ არს ვნებისაჲ, ი. 13,1 D;
იყო დღესასწაული იგი ვნებათაჲ შემ-
დგომად ორისა დღისა, მრ. 14,1 C.

3. ვნება [საზახეოდ დასაკლავი კრა-
ვი]: მზა-უყევს პასქაჲ იგი, რომელ არს
ვნებაჲ, მ. 26,19; მზა-ვიყოთ შენ კა-
მად გ. ესე, მ. 26,17; შენ თანა ვყო გ.
ესე მოწფითურთ ჩემით, მ. 26,18; სა-
და გნებავს, და განვიზხდოთ შენ, რა
ჰშუამო გ. ესე, მრ. 14,12; და მომზა-
დეს გ. იგი, მრ. 14,16; სადა არს ვანი
იგი ჩემი, სადა ვნებათაჲ იგი მოწაფე-
თი ჩემთა თანა შეეკამო, მრ. 14,14 C;
და დამზადეს ვნებათაჲ იგი, მრ. 14,
16 C; რაჟამს ვნებათასა მას დაჰკლვიდეს,
მრ. 14,12 C.

ვრდომა ნ. განვრდომა, გარდამოე-
რდომა, დივრდომა, შვერდომა, შთავრ-
დომა.

ვრცელ: ვრცელ არს ბქმ და ფართო
არს გზაჲ, მ. 7,13; ფართო არს ბქმ
და გ. არს გზაჲ, მ. 7,13 C.

ვსება [(წყლის) ამღვება]: მოვიდა დე-
დაკაცი სამარიაჲთ ვსებად წყლისა, ი.
4,7; უფალო, მეც მე წყალი იგი, რა
არღარა მწყუროდის და არცა მოვიდე
აქა ვსებად, ი. 4,15.

[ნ. კ: აღვსება, აღმოვსება].

ზ

ზაგ ნ.
ზაკუვა ნ. ზაკუვა.
ზაკუვა [გბიერება, მანქანება, ზერზი]:
ზაკუვა არა არს მის თანა, ი. 7,18 C;
რომლისა თანა ზაკუვაჲ (ზაკუვა D) არა
არს, ი. 1,47; რა იესუ ზაკუვით შეიპყ-
რან, მ. 26,4; ჰკითხვიდეს მას ზ. (ზაკ-

ვით C) და ჰრქუეს, მრ. 12,14; ვითარ-
მცა ზ. შეიპყრეს იგი და მოკლეს, მრ.
14,1; შინაგან საესე ხართ ზაკუვითა
და უშჯულოებითა, მ. 23,28 C; გული-
საგან კითხაჲსა გამოვლენ ... ზაკუვანი,
მრ. 7,22.

კიდევ ზაკულება, მზაკუვარ.

ზაკულება [მზაკრობა, იმიერება]: ვა გულსკმა-ყო იესუ ზაკულება იგი მათი, ი. 22,18; ლ. 20,23; მან უწყოდა ზ. იგი მათი, მრ. 12,15 C.

ზამ, 0—2 [ჰმნა, გეთება]: რასა მზამთ (ზამთ D) [რას შერებით] და აღჰსნით კი-ტუსა მაგას, მრ. 11,5; რასა ზამთ შაბათსა შინა, ლ. 6,2; რასა მზამენ (ზმენ E) მოწაფენი შენნი შაბათსა შინა, მრ. 2,24.

ზარ ნ. საზარელ.

ზამთარ: განთიად სთქვთ: ზამთარი იყოს, მ. 16,3; ზ. იყო, ი. 10,22; რა არა იყოს ესე ზამთარბა, მრ. 13,18; არა იყოს სიელტოლად თქუენი ზ. შინა (—C), მ. 24,20; რა არა იყოს სიელტოლად თქუენი ზამთარის, მრ. 13,18 C.

ზარდ ნ. აღზრილ, გამოზრდა. განზრდა, სრდა, სხზრდელ.

1. **ზატკი** [მახეკი]: ორისა დლისა შემდგომად ზატკი ყოფად არს, მ. 26,2 C; მახლობელ იყო ზ. იგი ჰურიათაჲ, და მრავალნი აღვიდეს წინაჲსწარ ზატკიხა მის იერუსალმად, ი. 11,55 C; იესუ წინა ექუსით დლით ზ. მის მოვიდა ბეთანიად, ი. 12,1 C; იყო პარასკევი ზატკიხაჲ მის, ი. 19,14 C; დღესასწაულსა მას ზატკიხასა, ლ. 2,41 C; წინაჲსწარ დღესასწაულსა მის ზ. უწყოდა იესუ; ი. 13,1 C.

2. **ზატკი** [იახახეკოდ დასაგლავი გრავი]: სხდა გნებაჲს, და გიმზადოთ შენ ქამად ზატკი ესე, მ. 26,17 C; შენ თანა ვყო ზ. ესე მოწფითურთ ჩემით, მ. 26,18 C; დაუმზადეს მას ზ. იგი, მ. 26,19 C; რა კჳამო ზ. იგი, მრ. 14,12 C; რა შეკამონ ზ. იგი, ი. 18,28 C.

ზაფხულ: უწყოდეთ, რა ახლოს არნ ზაფხული, მ. 24,32; მრ. 13,28; ლ. 21,30.

1. **ზე [ზზ., =ზედ, ზემოთ, მაღლა]:** ზე წის იგი ვიარსა და კიტუსა, მ. 21,5; ი. 12,15; რომელი ზე აქუნდა ოთხთა, მრ. 2,3;

რომელსა ლაგზნითა წყალი ზე ეღვას მკართა, მრ. 14,13; რომელსა ლაგზნი წყლითა ზე ეღვას, ლ. 22,10; საწყაული კეთილი და ზე გარდათხეული, ლ. 6,38 C; ზე ადღვა მკუდარი იგი, ლ. 7,15 C; ვერ ეძლო ზე აღხილვად ყოელითურთ, ლ. 13,11; არა იკადრებდა თუალთაცა ზე ახილვად, ლ. 18,13 C.

[ნ. კიდევ 2. ზეთ, ზეთგან, ზსთ, ზსთგან].

2. **ზე [...იხ დრფს]:** შევიდა სახლსა ღმრთისასა აბითარ მღდელთ მოძღუარისა ზე, მრ. 2,26; მრავალნი კეთროვანნი იყვნეს ისრაელსა შორის ელისეს ზე, ლ. 4,27.

ზეგარდამო [ზევიფან, ზევიდან]: მრავალთა ჯელ-ყვეს ზეგარდამო განწესებად თხრობისაჲ მის, ლ. 1,1 C; არა თუ იშეეს ზ., ვერ შევიდეს სასუფეველსა ღმრთისასა, ი. 3,3 C; ვითარ ეგების კაცისა მოხუცებულისა ზ. შობაჲ, ი. 3,4 C; ჯერ-არს თქუენდა შობაჲ ზ., ი. 3,7 C; არამცა გაქუნდა ჯელმწიფებაჲ ჩემ ზედა არცა ერთ, არა თუმცა მოცემულ იყო შენდა ზ., ი. 19,11 C.

ზეგარდამომავალ: ზეგარდამომავალი იგი (—C) ყოველთა ზედა არს, ი. 3,31.

ზეგე [ზეგ]: კურნებათა აღვასრულებ დღეს და ხვალე, და ზეგე აღვესრულები, ლ. 13,32; ჯერ-არს ჩემდა დღეს და ხვალე და ზეგე წარსლევად, ლ. 13,33.

1. **ზედა [ზზ.]:** მოგეწყოს თქუენ და ზედა დაგერთოს თქუენ, მრ. 4,24; ზ. დაწერა ბრალად მისა ესე, მრ. 15,26 C; საწყაული მებრილი და დატენილი და ზ. გარდათხეული მოგეტეს წიაღთა თქუენთა, ლ. 6,38; ზ. მიადგა და ჰრქუა იესუს, ლ. 10,40; ოდეს უძლიერესი მისი ზ. მიუტდეს, ლ. 11,22; კაცნი ზ. ვლენიდ, ლ. 11,44; უკუეთუქცა ლოდო

უქვილისაჲ ზ. ეღვა ქედსა, ლ. 17,2; ზ. ჰიუტდეს მას მღდელო მოძღუარნი და მწიგნობარნი, ლ. 20,1; იგინი ზ. დაეს-ხმოდეს, ლ. 23,23; ორ კაც ზ. მოად-გეს მათ, ლ. 24,4; იყო ქუაბი და ლო-დი ზ. ეღვა მას, ი. 11,38; ზედაცა დაეს-ხმოდეს მას გრი იგი, მრ. 3,10.

2. ზედა [თანდ., მითხვებ მდგ. და ნათ. ბრ.]: აზინელთა ზედა, ლ. 3,1 C; ავაზაკა ზ., მ. 26,55; მრ. 14,48, ლ. 22,52; ათრვაშეტთა ზ., ლ. 13,4; ამას ზ., მრ. 12,17; ლ. 10,20; ი. 19,24; ზ. ამას ყოველსა, ლ. 16,26 C; ასურთა ზ., ლ. 2,2 C; ბექთა ზ., მ. 23,4 C; ბორო-ტთა ზ. და კეთილთა, მ. 5,45; გალი-ლეელთა ზ., ლ. 3,1 C; განსავალთა ზ., მ. 22,9 C; გზასა ზ., მ. 5,25; 10,10; 13,4,19; 15,32; 20,30; 21,8 (2-ჯერ), 19; მრ. 4,4; 6,8; 8,3; 9,33,34; 10,32,52; 11,8 (2-ჯერ); ლ. 8,5 C, 12; 9,3,57; 10,4; 12,58; 18,35; 19,36; 24,32; გზებ-სა ზ., მ. 22,10 C; გზათა ზ., მ. 22,10; გზათა ზ. და ფოლოცთა, ლ. 14,23; გოდოლსა ზ., მ. 4,5 C; ლ. 4,9 C; ზ. გუელთა და ღრწაკალთა, ლ. 10,19; დედა-მამათა ზ. თუსთა, მ. 10,21 C; დიდებასა მას ზ., ლ. 9,43; ყოველთა მათ ზ. დიდებულებათა, ლ. 13,17; ეზო-სა თუსსა ზ., მ. 24,45 C; ერსა ამას ზ., ი. 18,14 C; ერსა მას ზ., ლ. 21,23; ერდოსა ზ., მ. 10,27 D; 24,17; მრ. 13,15; ლ. 5,19; 17,31; ერდოებსა ზ., მ. 10,27 C; 24,17 C; მრ. 13,15 C; ერ-დოთა ზ., მ. 10,27 E; ლ. 12,3; ვენჯისა ზ., ი. 15,4; ზღუასა მას ზ., მ. 8,24; ლ. 8,23; ი. 21,1; ზღუასა ზ., მ. 14,25,26; მრ. 8,48; 49; ი. 6,19; ზღუასა ზ. და კმელსა, მ. 23,15; ზღუს კიდესა ზ., მრ. 4,1; თავსა ზ., მ. 12,25 C (2-ჯერ), 26 C; 26,7 C; მრ. 3,24 C; 4,38; თავსა მისსა ზ., მ. 27,37; თავსა თუსსა ზ.,

მრ. 3,25 C, 26; თქუენ ზ., მ. 11,29; 12,28; 20,26; 23,35; ლ. 10,9,11; 11,20; 12,14; 21,12,34; 24,49 C; თივასა ზ., მ. 14,19; თუალთა ზ., მრ. 8,25 C; ი. 9,6 C; იესუეს (იესუს D) ზ., მ. 26,50; იოვანეს ზ., ლ. 3,2 C; იორდანესა ზ., მ. 3,6; კარსა ზ., მრ. 15,46; კაროი ზ., მ. 24,33; მრ. 13,29; კაცსა ამას ზ., ი. 18,29; კიდესა ზ., ი. 21,4; კლდესა ზ., მ. 7,24,25; 13,5 E; ლ. 6,48 (2-ჯერ); 8,6,13; ამას კლდესა ზ., მ. 16,18; კლოვანსა ზ., მ. 13,20 C; მრ. 4,5,16 C; კუაროსა ჩემსა ზ., მ. 27,35; ი. 19,24; ლანენასა ზ., მრ. 6,25 C; ლანკლასა ზ., მრ. 6,28 C; ლოდსა მას ზ., მ. 21,44 C; ლ. 20,18; მას ზ., მ. 10,13 C; 18,13 C; 21,7 (2-ჯერ); 23,18 C, 20,22; 25,16; 28,2; მრ. 7,32; 8,22; 11,7 (2-ჯერ); 12,17 C; 15,24; ლ. 1,12; 4,39; 13,13; 19,35,41; 23,26,38; ი. 1,32,33; 3,16 C, 36 C; 11, 38 C; 12,14; 21,9; ყოველსა მას ზ., ლ. 9,43; მის ზ., მ. 3,16; 9,18 C; 12,18; 18,13; 27,27; მრ. 1,10; 5,33; 7,33 C; 9,25; 15,20 C; ლ. 1,12 C; 2,25 D, 27 C, 33 C, 39,40; 3,22; 10,6; 13,13 C; 14, 31; 22,52; ი. 3,36; 7,44 8,59 C; 12, 16 C; 18,4; 21,9 C; მათ ზ., მ. 4,16; 13,14; 18,7; 19,15; 20,25 (2-ჯერ); მრ. 6,34 C; 10,16,42 (2-ჯერ); ლ. 1,79; 2, 9; 5,26; 18,7, 19,27; 22,25 (2-ჯერ); ი. 17,10 C, 19 C; მაგას ზ., ი. 19,24 C; მა-გის ზ., ი. 9,3; მამა-დედათა მათთა ზ., მ. 10,21; მრ. 13,12; მართალთა ზ. და ცოდვილთა, მ. 5,45; მაცულოვანსა ზ., მრ. 12,26; ლ. 20,37; მეგობართა თუსთა ზ., ი. 15,13; მეუფებასა ზ., მ. 27,7; მრ. 13,8; ლ. 21,10 C; მეუფება-თა ზ., ლ. 21,10; მთასა ზ., მ. 5,14; 18, 12 C; ლ. 8,32; მთასა ამას ზ., ი. 4,20 C; მთასა მას ზ., მ. 24,3 C; მიწასა ზ., ლ. 6,49; მკლავთა ზ., ლ. 2,28; მოვლინე-

ბულთა შენთა ზ., მ. 23,37 D; მომავალ-
სა ზ., ლ. 21,26 D; მომავალისა ზ., ლ.
21,26 E; მონათა თჳსთა ზ., ლ. 12,42;
ყოველსა ზ. მონაგებსი თჳსსა, მ. 24,
47; ყოველთა ზ. მონაგებთა, ლ. 12,
44; მოშიშთა მისთა ზ., ლ. 1,50; მო-
ძღურებასა მას მისსა ზ., მრ. 1,22 C;
მრაველსა ზ., მ. 25,21,23; მრაველსაცა
ზ., ლ. 16,10; მსახურთა თჳსთა ზ., მ.
24,45; მსხლომარეთა ზ., ლ. 21,35;
მცირესა ზ., ლ. 16,10 (2-ჯერ); 19,17;
მცირედსა ზ., მ. 25,21,23; მჳართა ზ.,
მ. 23,4; ლ. 15,5; მჳუნანვილსა ზ., მრ.
6,39; ნათესავსა ზ., მ. 24,7; მრ. 13,8;
ლ. 21,10 C; ნათესავსა ამას ზ., მ. 23,
36; ი. 11,52 C; ზ. ნათესავსა ამას, ი.
11,51 C; ნათესავთა ზ., ლ. 21,10; ზ.
ნაშობთა თჳქუნთა, ლ. 23,28 C; ნაიარ-
სა ზ., 11,21; ლ. 10,13 E; ნაივართა ზ.,
ლ. 10,13 D; პირსა ზ., მ. 17,6; 26,39;
ლ. 5,12; 17,16 C; 24,5 C; პურსა ზ., მ.
23,6; ლ. 20,46; პურთა მათ ზ., მრ.
6,52; რომელსა ზ., მ. 21,44; მრ. 2,4;
ლ. 4,29; 5,25; 20,18; ი. 1,33; რომელ-
თა ზ., ლ. 12,1; საეპროსა ზ., მ. 20,
3 C; საჭურესა ზ., მ. 9,9; მრ. 2,14;
ლ. 5,27; საკურთხეველსა ზ., მ. 5,23;
23,18; სამარესა მას ზ., მრ. 16,2 C;
სამოსელსა ზ., მ. 9,16 C; მართ. 2,21 C;
სარეცელსა ზ., ლ. 11,7; სართულსა ზ.,
მ. 4,5; ზ. სასანთლესა, მ. 5,15; მრ. 4,
21; ლ. 8,16; 11,33; სასთაულსა ზ., მრ.
4,38 C; საფლავსა მას ზ., მრ. 16,2;
საყდარსა მას ზ., ი. 19,31 C; საყდართა
ზ., მ. 19,28 C (2-ჯერ); 23,2 C; 25,
31 C; 27,19; ი. 19,13; საცხოვართა
თჳსთა ზ., ი. 10,11 C; ზ. საცხოვართა
მათ, ი. 10,15 C; სახლსა ზ., ლ. 1,33;
11,17; სიბრძემსა მას ზ., მრ. 3,5 C; სიმღაბ-
ლესა ზ., ლ. 1,48; სიტყუასა ამას ზ.,
მრ. 10,24; სიტყუასა მას ზ., მრ. 10,

22 C; სიტყუასა მას მისსა ზ., მრ. 10,
24 C; სიტყუათა ამათ ზ., ლ. 2,33;
სიტყუათა მათ მისთა ზ., ლ. 4,22; სი-
ყურულსა ზ., ი. 15,9,10 (2-ჯერ); სი-
სხლისა დინებასა ზ., მ. 9,20 C; სნეულ-
თა ზ., მრ. 16,18; ი. 6,2 C; სულთა ზ.,
მ. 10,1; მრ. 6,7; ტაბლასა ზ., ლ. 22,
21,30; უბანსა ზ., მრ. 11,4 C; უბნებსა
ზ., მ. 23,7 C; მრ. 6,56 C; 12,38 C;
უბანთა ზ., მ. 6,2,5; 11,16; 12,19;
20,3; 23,7; მრ. 6,56; 12,38; ლ. 7,32;
11,43; 13,26; 20,46; უდაბნოსა ზ., მ.
3,3; 15,33; მრ. 8,4; ლ. 3,4 C; 15,4;
ი. 6,31,49; უძღურთა ზ., ი. 6,2; ფა-
სის შესაწირავსა მას ზ., მრ. 12,41 C;
ფრთესა მას ზ., ლ. 4,9; ქალაქთა ზ.,
ლ. 19,17; ზ. ხუთთა ქალაქთა, ლ. 19,
19; ქედსა ზ., ლ. 15,20; ქვასა ზ., მ.
24,2; მრ. 13,2; ლ. 19,44; 21,6; ქჳშა-
სა ზ., მ. 7,26; ქუეყანასა ზ., მ. 6,10,
19; 9,6; 10,29,34; 15,35; 16,19 (2-
ჯერ); 18,18 (2-ჯერ), 19; 23,9,35; 27,
45 C; 28,18; მრ. 2,10; 4,1 C, 26 C, 41
(C-ში 2-ჯერ); 6,47 C; 8,6 C; 9,3 C,
20 C; 15,33 C; ლ. 2,14; 4,25; 5,24;
12,49 E, 51; 18,8; 21,23,25; ი. 17,
4; ღრუბელთა ზ., მ. 24,30; ყოველსა
ზ., ლ. 3,20; 10,19; 24,25; ამას ყოველ-
სა ზ., ლ. 2,20; 24,21 C; ყოველთა ზ. გა-
რემო მკვდართა მისთა, ლ. 1,65; ყოველ-
თა ზ. ეშმაკთა, ლ. 9,1; ყოველთა ზ.,
ი. 3,31; მათ ყოველთა ზ., ლ. 4,36;
7,16; ყრმისა მის ზ., ლ. 1,66; შენ ზ.,
მ. 23,37 E; ლ. 1,35; 19,43; ი. 13,37 C;
შვილთა ჩუენთა ზ., მ. 27,25; შესაწი-
რავსა ამას ზ., მრ. 12,43 C; ჩემ ზ., მ.
18,26,29; მრ. 14,6; ლ. 4,18; 22,37,53;
23,28; ი. 13,18,38 C; 19,11 C; ჩემსა
ზ., 20,15; ჩუენ ზ., მ. 18,29 C; 27,25;
მრ. 9,22 C; ლ. 19,14; 23,30 C; ცათა
ზ., ლ. 19,38; ერთსა ზ. ცოდვილსა, ლ.

15,7 C; 10; ცოლსა მას მისსა ზ., მ. 22, 24 C; ცხედარსა ზ., მ. 9,2; მრ. 7,30; ძესა ზ., მრ. 9,12 C; ლ. 9,38; 18,11; ი. 1,51; ძირსა ზ., ი. 15,4 C; წარმართთა ზ., მრ. 10,42 C; ლ. 2,32; წყალთა ზ., მ. 14,29; წყალთა ამით ზ., მ. 14,28; წყაროსა მას ზ., ი. 4,6; კელთა ზ., მ. 4,6 C; კელმწიფებდასა ზ., მ. 8,9; ჯორცთა ჩემთა ზ., მ. 26,12 C; ყოველსა ზ. ჯორციელსა, ი. 17,2 C; ჯუარსა ზ., ი. 19,31; ჯუარსა მას ზ., ი. 19,19; ჰურიასტანსა ზ., მ. 2,22; ლ. 3,1 C; მრავალსა ზედაცა, ლ. 16,10.

[5. კიდევ ზედა-დება, ზედადს-ზედა, ზედადაწერილ, ზედაწერილ].

ზედა-დება: აგარაკი ვიყიდე და უნებელი ზედა-მაც [მეკალემა, უნდა...] მისლვად და ხილვად, ლ. 14,18

ზედა-მაც ნ. ზედა-დება.

ზედადს-ზედა [ზედიზედ, ხშირად]: რაღსათუს მოწაფენი იოვანესნი იმარხვენ ზედადს-ზედა, ლ. 5,33.

ზედადაწერილ [წარწერა]: ვისი არს ხატი ესე ანუ ზედადაწერილი, მრ. 12, 16 C.

ზედაწერილ [წარწერა]: ვისი არს ხატი ესე ანუ ზედაწერილი, მ. 22,20; მრ. 12,16; ლ. 20,24.

ზეეზ [იგივეა, რაც ძიხონი]: იმოსებოდა ძოწეულითა და ზეეზითა, ლ. 16, 19 C.

1. **ზეთ**: არა მოიღეს მათ თანა ზეთი, მ. 25,3; ბრძენთა მათ მიიღეს მათ თანა ზ., მ. 25,4; გუეცით ჩუენცა ზ. ზეთისა მაგის თქუენისა, მ. 25,8 C; იყიდეთ თავისა თქუენისა ზ., მ. 25,9; ზ. თავისა ჩემსა არა მცხე, ლ. 7,46; შეუხუა წყლული იგი და დაასხა ზ. და ღღნო, ლ. 10,34; ასი მარი ზ. (თანამაც უფლისა ჩემისა), ლ. 16,6 C; ქსცებდეს ზეთსა მრავალთა სნეულთა, მრ. 6,13; გუეცით ჩუენცა ზეთი ზეთისა მა-

გის თქუენისა, მ. 25,8 C; მეცით ჩუენ ზეთისაგან თქუენისა, მ. 25,8; ასი საწუნებელი ზეთისა (თანამაც უფლისა ჩემისა), ლ. 16,6.

[5. კ. საზეთე].

2. **ზეთ**, **ზეთგან** ნ. ზმთ, ზმთგან.

ზეთის ხილ: მიეახლა ... მთასა თანა, რომელსა ჰრქვან ზეთის ხილთა, ლ. 19,29; ღამე განვიდის და იქცევის მთასა მას, რომელსა ჰრქვან ზ. ხ., ლ. 21, 37; მოვიდეს მთასა მას ზეთის ხილთა, მ. 21,1; 26,30; ევა ჯდა თავადი მთასა მას ზ. ხ., მ. 24,3; რაჟამს მიეახლნეს ... მთასა თანა ზ. ხ., მრ. 11,1; ჯდა რად იგი მთასა მას ზ. ხ., მრ. 13,3; განვიდეს მთასა მას ზ. ხ., მრ. 14,26; წარვიდოდა ... მთასა მას ზ. ხ., ლ. 22,39; ვითარ მიიწია იგი მთასავალსა მას მთისა ზეთის ხილთა, ლ. 19,37.

ზემო: აღ-რე-გუალე ზემო კერძო, ლ. 14,10.

ზემოჯდომა [წინ ჯდომა, პირველ ადგილას ჯდომა]: უყუარს ზემოჯდომა პურსა ზედა, მ. 23,6; ლ. 20,46; რომელთა ჰნებაეს ... ზ. კრებულსა შორის, მრ. 12,39; გიყუარს თქუენ ზ. შესაკრებელთა შორის, ლ. 11,43; ვითარ იგი ზემოჯდომასა ირჩევდეს, ლ. 14,7.

ზენა [ზევითა]: კრეტსაბმელი ტაძრისა მის განიპო ორგან ზენათგან [ზემოდან] მიქუენამდე, მ. 27,51 C.

ზესთა ნ. ექეთა.

ზეესკნელ [ზევითა, ზედა, ზედაური; ზეცისა]: თქუენ ქუესკნელისა მისგანნი ხართ და მე ზესკნელისა მისგანი ვარ, ი. 8,23 C.

ზეშთა ნ. ექეთა.

ზეშთაჯდომა [წინ ჯდომა, პირველ ადგილას ჯდომა]: უყუარს მათ მწნისთაობა ტაძრობასა და ზეშთაჯდომა შესაკრებელთა შინა, მ. 23,6 C.

ზეცა: მაშინ გამოჩნდეს ნიში იგი ძი-
სა კაცისა ზეცას, მ. 24,30 C; მზღო-
ბად ზეცასა და ღიღებად მალალთა
შინა, მრ. 11,10; კმა იყო ზეცით გარ-
დამო და თქუა, მ. 3,17; კმა იყო
ზ., მრ. 1,11; კმა იყო ზ. და თქუა,
ლ. 3,22; სასწაული ზ. უჩუენოს მათ,
მ. 16,1; ნათლის-კემა იოვანესი ზ.
იყო ინუ კაცთაგან, მ. 21,25; მრ.
11,30; ლ. 20,4; უკუეთუ ვთქუათ: ზ.
(იყო), მ. 21,25; მრ. 11,31; ლ. 20,5;
ეარსკულაენი გარდამოკვენი ზ., მ.
24,29; მრ. 13,25; ანგელოზი უფლი-
სად გარდამოკდა ზ., მ. 28,2; ითხოვე-
დეს მისგან სასწაულსა ზ., მრ. 8,
11; ლ. 11,16; ცეცხლი გარდამოკდეს
ზ., ლ. 9,54; ვხედვედ მე ეშმაკსა
ვა ელვასა ზ. გარდამოგრდომილსა,
ლ. 10,18; რაოდენ უფროს მამამან ზ.
მოჰსცეს სული წმიდა, ლ. 11,13; აწკმა
ცეცხლი და წუმწუბი, ლ. 17,29 C;
იყენე... საშინელბანი ზ., ლ. 21,11;
ვიხილე სული ღმრთისად ვა ტრედი
გარდამოკვალი ზ., ი. 1,32; რომელი-
იგი გარდამოკდა ზ., ი. 3,13; 6,33,
50,58; უკუეთუ არა არს მოცემულ
მისა ზ., ი. 3,27; არა თუ მოცე-
მულ იყოს მისა ზ. გარდამო, ი. 3,
27 C; ზ. მომავალი... ამას წამებს, ი.
3,31; რომელი ზ. გარდამოვილს, ი. 3,
31 C; პური ზ. მოსცა მათ კამად, ი.
5,31; არა მოსე მოცუა თქუენ პური ზ.,
ად მამამან ჩემმან მოცუა თქუენ პური
ქემმარტი ზ., ი. 6,32; გარდამოკვედ
ზ., ი. 6,38,41,42,51; მოიწია მისა კმად
ზ., ი. 12,28; ილიხილნა ზეცად, მ. 14,
19; მრ. 6,41; 7,34; იღმალდა ზ., მრ.
16,19; ხლვიდეს ანგელოზნი იგი ზ., ლ. 2,
15; აღიხილნა თულნი ზ., ლ. 9,16; ი.
11,41; 17,1; ვერ იკადრებდი თულათაჲ

ზ. აღხილვად, ლ. 13,13; აღვიდოდა ზ.,
24,51; არაიენ ილქდა ზ., ი. 3,13;
ვითარ უკუე ზეცისაჲ გითხრა. თქუენ,
ი. 3,12; მე ზეცისაგანი ვარ, ი. 8,23;
სიმრავლე ერთა ზეცისათაჲ, ლ. 2,13 C;
მოახლებულ არს სასუფეველი ზეც-
თაჲ, მ. 4,17 C; მამად თქუენი ზ., მ.
5,48; 6,26; 23,9 C; მამამან თქუენმან
ზეცათამან, მ. 6,8,14,32 C; 7,11; 15,13;
16,17; 18,35; მრ. 11,25 C; მამასა
თქუენსა ზეცათახა, მ. 5,16; მამისა
თქუენისა ზეცათახა, მ. 5,45; მამისა
ჩემისა ზ., მ. 10,32,33; 18,14 D; მამისა
ჩემისაგან ზ., მ. 18,19; მამათ ჩუენო
ზეცათაჲ, ლ. 11,2; ნებაჲ მამისა ჩემი-
სა ზეცათახაჲ, მ. 7,21; 12,50.

ზმთ [ზეგით]: იყო კუართი იგი უქორ-
ველ, ზმთ (ზეთ D) მოქსოვილ ყოვ-
ლად, ი. 19,23; კრეტსაბმელი იგი ტამ-
რისად მის განიპო ორად ზმთგან ვიდ-
რე ქუემდღე, მ. 27,51; მრ. 15,38.

ზი, 0—1: ზის იგი ვირსა და კიკუ-
სა, მ. 21,5; ი. 12,15; რომელი ზის
მას ზედა, მ. 23,22; რომელი-იგი ზინ
და ითხოვენ, ი. 9,8.

ზიარ [მოზიარე, მონაწილე; ამზანაგი]:
არამცა ვიყენით მათ თანა ზიარ სის-
ხლსა მას წინაწარმეტყუელთასა, მ. 23,
30; რომელნი იყენეს ზიარნი სიმონისნი,
ლ. 5,10.

ზიღვა 6. გამოზიღვა, მიზიღვა, მო-
ზიღვა.

ზმნა [მიყურადება, დაკვირვება]: არა
მოვიდეს სასუფეველი ღმრთისად ზმნით,
ლ. 17,20.

1. ზოგ [ნახვეარი]: ზოგი ნაყოფთა
ჩემთად მიესცე გლახაკთა, ლ. 19,8; მიგ-
ცე შენ ვიდრე ზოგადმდე სამეუფოდსა
ჩემისა, მრ. 6,23.

[ნ. კ. განზოგება].

2. ზოგ [ზოგი, ზოგიერთი]: ზოგნი იტყოდეს, ი. 7,41 C; 9,9 C, 16 C; 10, 21 C.

ზოგად [ერთად]: რბიოდეს ორნივე ზოგად, ი. 20,4; იყენეს ზ. სიმონ-პეტრე და თომა, ი. 21,2.

ზომა: არა ზომით მოსცის ღმერთმან სული, ი. 3,34.

ზომ-საბელ [მზავილი თოვი]: უადვილეს არს ზომ-საბლისა განსლვად ქურელსა ნემსისასა, მრ. 10,25 C; უადვილესა ზომით საბლისა ქურელსა ნემსისასა განსლვად, მ. 19,24 C.

ზრახება, ა—(3) 2 [რჩევა ი/უ, წაქეზება]: იყო კიიაფა, რომელმან აზრახა პურიათა, ვ'დ..., ი. 18,14.

[ნ. კ. შეზრახება].

1. ზრახვა, 0—2 [ლაპარაკი, სუბარბი]: იყენეს იესუმს თანა და ზრახვიდეს, მრ. 9,4; ზ. ურთიერთას, ლ. 4,36; 6, 11 C; 24,14; ორნი კაცნი მის თანა ზ., ლ. 9,30.

2. ზრახვა, 0—2 [ფიქრი, თათბირი, განზრახვა]: არა მზრახავ (ზრ. D) ღმრთისასა, ა'დ კაცთასა, მ. 16,23; მრ. 8,33; რაჲსათჳს თქუნენ ბორცოსა ზრახვით გულთა შინი თქუნეთა, მ. 9, 4; რაჲსა მზრახვით (ზრ. CD) გულთა თქუნეთა, მ. 16,8; მრ. 2,8; 8,17; ლ. 5,22; ნუ წინანსწარ მ., რასა იტყოდით, მრ. 13,11; ესრე ზრახვენ გულთა მათთა, მრ. 2,8; ამას რაჲ ზრახვიდა გულსა თჳსსა, მ. 1,20; ვითარ იგი ამას ზ. ოდენ, მ. 1,20 C; ზრახვიდეს [უწყვ.] გულთა შინა მათთა და იტყოდეს, მრ. 2,6; ზ. მისთჳს, მრ. 3,6 C; იგინი ზ. ურთიერთას, მრ. 8,16; ზ. ურთიერთას, ლ. 20,14; მიერ დღითიან ზ., ვითარმცა მოკლეს იგი, ი. 11,53 C.

ი: იზრახა ფარულად განტეივბად იგი, მ. 1,19.

ე: ეზრახა მღდელთ მოძღუართა და მწიგნობართა და ერისა წინამძღუართა, ლ. 22,4.

ფარსიეველთა და შჯულისაგანთა ზრახვაჲ ღმრთისაჲ შეურაცხ-ყვეს, ლ. 7,30; გულსეშა-ყო იესუ ზ. იგი მათი, მ. 9,4 C; ცნა იესუ ზ. იგი მათი, მ. 12, 25 C; იესუ არა თანა-შერთულ იყო ზრახვასა მათსა და სიქმესა, ლ. 23,51; იყო ზ. მას მათსა და გამოძიებასა, ლ. 24, 15; იცნოდა იესუ ზრახვანი მათნი, მ. 9,4; 12,25; შინაგან გულისაგან ზ. უკეთურნი გამოვლენ, მრ. 7,21 C; რა განცხადნენ მრავალთაგან გულთა ზ., ლ. 2,35; თავადმან იცნოდა ზ. მათნი, ლ. 6,8; 11,17; რაჲსა ზ. შევლენან გულთა თქუნეთა, ლ. 24,38 C.

[ნ. კ. გინზრახვა, გულის ზრახვა, თანა-ზრახვა, ზრახვის-ყოფა, მზრახვილ, მთავარ-მზრახველთაგან].

ზრახვის-ყოფა, 0—2 [თათბირი, მოლაპარაკება]: ფარსიეველნი იგი გამოვიდეს და ზრახვა-ყვეს, მ. 12,14; ზ. ურთიერთას, მ. 21,38 C; ზ. მისთჳს, რა სიტყვათა საფრეწ უგონ მას, მ. 22,15; ზ., რა იესუ ზაკუვით შეიპყრინ, მ. 26,4; ზ. ყოველთა მღდელთ მოძღუართა და მოხუცებულთა ერისითა, მ. 27, 1; ზ. და მოიღეს ვეცხლი იგი, მ. 27,7; იგინი შეკრბეს მოხუცებულთა თანა და ზ., მ. 28,12; ზ. მისთჳს, რა წარწყმიდონ იგი, მრ. 3,6; ზ. მღდელთ მოძღუართა მათ მოხუცებულთა თანა და მწიგნობართა და ყოველმან კრებულმან, მრ. 15,1; მღდელთ მოძღუართა მათ ზ., ი. 12,10.

ზრდა, 0—2 [კვება, კმევა]: მამად თქუნენი ზეცათაჲ ზრდის მათ, მ. 6,26; ღმერთი მზრდის (ზრდის C) მათ, ლ. 12,24.

[ნ. კ. გამოზრდა, განზრდა, საზრდელ].

ზრობა [ზარი ან ფური]: ყოველი გამოასხა ტაძრით: **ზრობა** და ცხოვარი, ი. 2,15; რ' ფრდილეს **ზრობას** და ცხოვარსა და ტრედსა, ი. 2,14 C; პოვნა... მოფარდულნი **ზრობათა** და ცხოვართა და ტრედთა, ი. 2,14 (ხელნ.); პოვნა... მოფარდულნი **ზრობათანი** და ცხოვართანი და ტრედთანი, ი. 2,14 (გამოკ.).

ზრუნვა, 0~: არას **ზრუნვ** არავისთვის, მ. 22,16; **ზრუნვ** (ზრ. C) და შფოთ ხარ მრავლისათვის, ლ. 10,41; არას **ზრუნვა** (ზრ. D), რ' წიარვეწყმდებით, მრ. 4,38; ნუ **ზრუნვ**თ (ზრ. CD) სულთა თქვენათვის, მ. 6,25; სიმოსლისათვის რაფსა მ. (ზრ. D), მ. 6,28; ნუ მ. (ზრ. D) და იტყვთ: რაფ ვკამოთ, ანუ რაფ ვსუათ, ანუ რაფ შევიმოსოთ; მ. 6,31; ნუ მ. (ზრ. D) ხვალისა, რ' ხვალემან იზრუნოს თავისა თვისსა, მ. 6,34; ნუ მ. (ზრ. D) ვითარ ანუ რასა იტყოდით, მ. 10,19; ნუ მ. (ზრ. C) ვითარ, ანუ რაფ სიტყუა მისუგოთ, ლ. 12,11; ნუ მ. (ზრ. C) სულისა თქვენისა, ლ. 12,22; რაფსა-ლა სხუასა მის მ., ლ. 12,26; ნუ წინაფსწარ **ზრუნვ**თ, რასა იტყოდით, მრ. 13,11 C; ვინ-მე თქვენგანი **ზრუნვ**იდეს [კავმ.], მ. 6,27; ლ. 12,25; ხვალე იგი ზ. თავისა თვისსათვის, მ. 6,34; ხვალემან **ზრუნვ**თ თავისა თვისსა, მ. 6,34.

არაირა **ზრუნვა** გიც ვისთვისე, მრ. 12,14; არა თუ გლაზაკთა რაფმე ზ. ედვა მას, ი. 12,6; **ზრუნვ**მან ამის სოფლისამან... შეაშთვის სიტყუა იგი, მ. 13,22; **ზრუნვ**ისაგან და სიმდიდრისა და გემოთაგან ამის სოფლისათა ვლენდ და შეაშთვიან, ლ. 8,14 C; ნუუკუე დამძიმდენ გულნი თქუენნი... **ზრუნვ**თა ამის სოფლისათა, ლ. 21,34; მათ იწყეს **ზრუნვ**ად და სიტყუად მისა თი-

თოგულმან, მრ. 14,19 C; იწყუ ზ. და ურვად, მ. 26,37 C; **ზრუნვ**ანი ამის სოფლისანი და საცოტური სიმდიდრისა შეუქდის, მრ. 4,19; **ზრუნვ**თა ამის სოფლისათა და საცოტრმან სიმდიდრისამან... შეაშთვიან სიტყუა იგი, მრ. 4,19 C; **ზრუნვ**ათაგან და სიმდიდრისა და გემოთაგან ამის სოფლისათა ვლენდ და შეაშთვიან, ლ. 8,14.

[ნ. კ. მიმოდანზრუნვა, უზრუნველ-ყოფა, შეზრუნება].

ზრქელ ნ. განზრქობა, სიზრქე (სისქე). **ზუარაქ** [მოზვერი]: მოიბთ **ზუარაქ** იგი მსუქანი, ლ. 15,23; მამამან შენმან დაკლა ზ. იგი კამებული, ლ. 15,27; დაუკალ მას ზ. იგი კამებული, ლ. 15,30; **ზუარაქ**ები და უსხები ჩემი დაქულლ არს, მ. 22,4.

ზუერ [მაგი, ხარგი, გაფასაზადი]: მეუფეთა ქუეყანისათა რომელთა გამოილიან ხარკი ანუ თუ **ზუერი**, მ. 17,25 C; მეფენი ქუეყანისანი ვიეთგან მიიღებენ ხარკსა ანუ **ზუერსა** მათსა, მ. 17,25.

[ქ. კიდევ მეზუერი, საზუერი].

ზუზღა [წყლული, იარა]: ძალღნიცა ჰლოზნიდეს **ზუზღასა** მისსა, ლ. 16,21 C.

ზურგ: მოუქდა იგი **ზურგით** კერძო, მ. 9,20; მრ. 5,27; ლ. 8,44.

ზღვარ ნ. საზღვარ.

ზღვევა, 0 [ვნება, ა]: რაფ სარგებელ არს კაცისა, შე-თუ-იძინოს ყოველი სოფელი და თავი თვისი წარიწყნილოს, გინა იზღვია, ლ. 9,25; რაფმე სარგებელ ეყოს კაცსა, უკუეთუ სოფელი ყოველი შეიძინოს და სული თვისი იზღვიოს, მ. 16,26.

ზღუა: **ზღუა** იგი ქარისაგან დიდისა აღიძროდა (აღიროდა C), ი. 6,18; ქარნიცა და **ზღუა**ცა ერჩიან მას, მ. 8,27; მრ. 4,41; შეპრისხნა ქართა მათ ღმ **ზღუასა**, მ. 8,26; მრ. 4,39;

რომელი (სათრომელი ბადშ) სდვიან
 ზ., მ. 13,47; მივედ ზ., მ. 17,27 C;
 აღდგე და შთავარდი ზ., მ. 21,21 C;
 მოპელით ზ. და გმელსა, მ. 23,15 C;
 მიიმართა კოლტმან მან კლდით კერძო
 ზ., მრ. 5,13 C; იყო ნავი საშოვალ ზ.,
 მრ. 6,47; გამო-თუ-იბის... ვირით საფ-
 ქველი და შთავარდეს ზ., მრ. 9,42;
 რომელმანცა ჰრქუას მთასა ამას აღ-
 ნუხრად და შთავარდებად ზ., მრ. 11,23 C;
 უკუეთუშეცა... შთავარდომილ იყო (შთა-
 შტა-ვარდა C) ზ., ლ. 17,2; შოირტყა
 საბრადნელი... და შთავარდა ზ., ი.
 21,7 C; ისათხელიდეს რაჲ ზ. მას, მ.
 4,18; ითხველიდეს რაჲ იგინი ზ. მას
 (—C), მრ. 1,16; იყო კუალად ნავი იგი
 შუეა ოდენ ზ. მას, მრ. 6,47; მოვიდა
 ზ. მას გალილეასასა, მრ. 7,31; წიალ-
 ვილოდეს ზ. მას კაპარნაუმდ კერძო,
 ი. 6,17 C; რ ვილოდა ზ. მას, ი. 6,
 19 C; მოვიდა მათა იესუ სლვით ზ. ზე-
 და, მ. 14,25; ვილოდა რაჲ ზ. ზედა,
 მ. 14,26; მრ. 6,48,49; ი. 6,19; მიმო-
 ხუალთ ზ. ზედა და გმელსა, მ. 23,15;
 ძრეა იყო დიდ ზ. მას (—C) ზედა, მ.
 8,24; გარდამოვდა არმური ქარისაჲ ზ.
 მას (—C) ზედა, ლ. 8,23; გამოუტხადა
 თავი თჳსი იესუ მოწაფეთა თჳსთა ზ.
 მას ზედა ტიბერიასასა, ი. 21,1; ყო-
 ველი იგი ერი... ზ. თანა-ქუეყანასა
 ზედა იყო, მრ. 4,1 C; ძრეაჲ იყო დიდ
 ზ. შინა, მ. 8,24 C; დაჯდა იგი ნავსა
 მას ზ. შინა, მრ. 4,1; დაენერგე ზ.
 შინა (—C), ლ. 17,6; დაიშოვნეს ზ.
 მას (—C) შინა, მრ. 5,13; უბრძანა
 მათ წიალმოსლვიაჲ წიალ ზ., მ. 8,18 C;
 მოვიდა წიალ ზ. მას (—C), მრ. 5,1;
 რა წინა-წარუძღუნ მას წიალკერძო
 ზ. მას ბეთსაიდად, მრ. 6,45; ამისა შემ-
 დგომად წიალვდა იესუ წიალ ზ. მას
 გალილეასასა, ი. 6,1; მოვიდოდეს

წიალ ზ. მას კაფარნაუმდ, ი. 6,17; რო-
 მელ დგა წიალ ზ. მას, ი. 6,22; პოვეს
 იგი წიალ ზ. მას, ი. 6,25; მიიმართა
 ყოველმან მან კოლტმან კლდით კერძო
 ზღუად, მ. 8,32 C; მრ. 5,13; ლ. 8,33;
 წარვედ ზ., მ. 17,27; შთავედ ზ., მ.
 21,21; შთავარდი ზ., მრ. 11,23; შთა-
 ვილეს მოწაფენი მისნი ზ., ი. 6,16;
 შთავილო თავი თჳსი ზ., ი. 21,7; იესუ
 მოწაფეთურთ წარვიდა ზ. კერძო, მრ.
 3,7 C; იყოს... შეკრებაჲ თესლევისაჲ
 განკერვებითა ოხრისაჲთა ეწა ზღვხა-
 გან და ძრეისა, ლ. 21,25; გზაჲ ზღვ-
 საჲ, მ. 4,15; მიიმართა კოლტმან მან
 ლორებისმან კბოდესა ზღვხასა, მ. 8,32;
 დანიტქას იგი უტყურელთა ზღვხათა,
 მ. 18,6.

[6. კიდეჲ ზღვს კიდე, ზოვსკიდელ].
 ზღვს კიდე: დაემკვდრა კაფარნაუმს,
 ზღვს კიდეხა, მ. 4,13; დაჯდა იგი ზ.
 კ., მ. 13,1; მოვიდა ზ. კ. (+მას C) გა-
 ლილეასასა, მ. 15,29; გამოვიდა ზ. კ.,
 მრ. 2,13; ყოველი იგი ერი დგა ზ. კ.
 ქუეყანასა, მრ. 4,1; შეკრბა ერი დიდ-
 ძალი მისა. და იყო ზ. კ., მრ. 5,21;
 იქცეოდა რაჲ იესუ ზ. კ. მას გალი-
 ლეასასა, მ. 4,18; ყოველი იგი ერი
 ზ. კ. მას (—CD) დგა, მ. 13,2; ეწა
 წარვილოდა იესუ ზ. კ. მას (—C) გა-
 ლილეასასა, მრ. 1,16; გამოვლეს მოწა-
 ფენი მისნი ზ. კ. მას, ი. 6,16 C; დგა
 იესუ ზ. კ. მას, ი. 21,4 C; მერმე კუა-
 ლად იწყო სწავლად ზ. კ. ზედა, მრ.
 4,1; გამოილიან იგი ზღვს კიდედ, მ.
 13,48 C; განვიდა მერმე ზ. კ., მრ. 2,
 13 C; მოვიდა ზ. კ., მრ. 3,7; სხვსა
 ერისა სიმრაველ... ზღვს კიდეხა (გარ-
 დამოვიდოდა), ლ. 6,17; სხუად ერისა
 სიმრავლე ფრიად... ზღვს კიდეხაჲთ
 (გარდამოვიდოდა), ლ. 6,17 C.

ზღჯიდელ: დედაკაცი იგი იყო წარმართი, ნათესავით ასური ზღჯიდელი, მრ. 7,26.

ზღჯე: კაცმან ვინმე დაასხა ვენაჯი და

ზღჯე [ხაზ. მრ.] გარე მოჰსდეს, მრ. 12, 1; რომელმან დაასხა ვენაჯი და ზღჯე D (ზ—ე D) გარე მოსდეს მას, მ. 21 33.

[ნ. კიდეე მოზღჯედა, შეზღჯედა].

ფ

ფლი: ფლი, ფლი! ლამა საბაქთანნი? ესე არს: ღმერთო ჩემო, ღმერთო ჩე-

მო რაფსათუს დამიტეცებ მე, მ. 27,46. [შღრ. მრ. 15,34].

თ

1. თავ [თავი, თავი]: ძესა კაცისასა არა აქუს, სადა თ. მიიღრიკოს, მ. 8, 20; ლ. 9,58; მომეც მე აქა ლანკლითა თავი იოვანე ნათლის-მცემელისაჲ, მ. 14,8; მოჰკუეთეს თ. იოვანეს, მ. 14,10; მე თ. მოჰკუეთე იოვანეს, მრ. 6,16; ლ. 9,9; (იხთხვე) თ. იოვანე ნათლის-მცემელისაჲ, მრ. 6,24; მნებავეს, რა აწვე მომცე მე თ. იოვანე ნათლის-მცემელისაჲ, მრ. 6,25; უბრძანა მოღებად თ. მისი, მრ. 6,27; მოჰკუეთა თ. საპურობილესა შინა, მრ. 6,28; მოიღო თ. მისი ფეშხუნითა, მრ. 6,28; მოართუა თ. მისი ლანკლასა ზედა, მრ. 6, 28 C; მიიღრიკა თავი და განუტევა სულე, ი. 19,30; მოართუეს თ. იგი (—C) ლანკლითა, მ. 14,11; ნუ ხ ფერჯნი ჩემნი, ად ჯეღნიცა და თავიცა ჩემი, ი. 13,9; იცხე თავხა შენსა, მ. 6,17; (ნელსაცხებელი) დაასხა თ. (+ზედა C) მისსა ინაჯით-მჯღომირესა, მ. 26,7; მრ. 14,3; ჯვრითთა ჰსცემდეს თ. მისსა, მ. 26,67; (გვრჯენი) დაადგეს თ. მისსა, მ. 27,29; მოიღეს ლერწამი და ჰკემდეს თ. მისსა, მ. 27,30; დაჰსდევს თ. მისსა ზედა ბრალად მისა დაწერილი, მ. 27,37; თანა-წარმავალნი იგი ჰგომოდეს მას და ურიდეს (ხრიდეს C) თ. მათსა, მ. 27,39; მრ. 15,29; ქვითა იცემნ თ. თუსსა, მრ. 5,5; ჰსცემდეს მას თ. ლერწმითა, მრ. 15,19; ზეთი თ. ჩემსა არა მცხე, ლ. 7,

46; დაჰბურეს თ. და ჰგუემდეს, ლ. 22, 64; ერისაგანთა მათ შეთხზეს გვრჯენი ეკალთაგან და დაადგეს თ. მისსა, ი. 19,2; სუდარი იგი, რომელ იყო თ. მისსა არა ტოლთა თანა მდებარე, ი. 20,7; თქუენი თავისა თმანიცა უოველნი განრაცილ არიან, მ. 10,30 E; ლ. 12,7; უბრძანა მოკუეთათ თ. მისისაჲ, მრ. 6, 27 C; იწყო... თმითა თ. თუსისაჲთა წარჯოცად, ლ. 7,38; თმაჲ თ. თქუენისაჲ არა წარწყმდეს, ლ. 21,18; თქუენი თავისაჲცა თმანი უოველნი განრაცილ არიან, მ. 10,30 D; იხილნა ორნი ანგელოზნი ... მსხდომარენი ერთი თავით და ერთი ფერჯით, ი. 20,12; აღიპყრენით თავნი თქუენნი, ლ. 21,28.

2. თავ [უკუქმევეთი ნაცვალხაზელი, ცენა]: გარდაივდე თავი შენი ამიერ ქუეყანად, მ. 4,6; ლ. 4,9; უჩუენე თ. შენი მღღელთა, მ. 8,4; მრ. 1,44; ლ. 5,14; რომელმან მოიპოვოს თ. თუსი, მ. 10,39; რომელმან წარიწყმიდოს თ. თუსი ჩემთს, მ. 10,39; 16,25; მრ. 8,35; ლ. 9,24; უვარ-ყავნ თ. თუსი, მ. 16,24; მრ. 8, 34; ლ. 9,23; უკუეთუ ვისმე უნდეს თ. თუსი განრინებად, მ. 16,25; რომელმან დამდაბლოს თ. თუსი, მ. 18,4; 23,12; ლ. 14,11; 18,14; შეიყუარო მოყუასი შენი ვა თ. თუსი, მ. 19,19; 22,39; მრ. 12,31; ლ. 10,27; შეყუარებად მოყუასი ვა თ. თუსი, მრ. 12,33; რომელმან

ალიმალლოს თ. თუხი, მ. 23,12; ლ. 14, 11; 18,14; იესენ აწ თ. თუხი, მ. 27,40; მრ. 15,30; იესენ თ. შენი, ლ. 23,37,39; განირინე თ. შენი, მ. 27,40 C; მრ. 15, 30 C; თ. თუხი ვერ იცხოვნოს, მრ. 15, 31 C; განიკურნე თ. შენი, ლ. 4,23; რომლისაგან არცა თ. ჩემი ღირს მიჩნდა მისღვად შენდა, ლ. 7,7; რომელსა უყუარდეს თ. თუხი, ლ. 9,24; ი. 12,25; თ. თუხი წარიწყმიდოს, ლ. 9,25; მას უნდა განმართლებად თ. თუხი, ლ. 10, 29; გამოუცხადე თ. შენი სოფელსა, ი. 7,4; აწ შენ ვინ გგონიეს თ. შენი, ი. 8,53 C; მწყემსმან კეთილმან თ. თუხი დადვის საცხოვართა თუხთა ზედა, ი. 10,11 C; თ. ჩემი დაედვა ზედა საცხოვართა მათ, ი. 10,15 C; და დაედვა თ. ჩემი, ი. 10,17 C; გიყოფიეს თ. შენი ღმერთ, ი. 10,33; რა განიწმიდონ თ. თუხი, ი. 11,55 C; რომელსა ჰსძულდეს თ. თუხი ამას სოფელსა, ი. 12,25; აწეუ თ. ჩემი დაედვა შენ ზედა, ი. 13,37 C; თ. შენი სამე დასდვა ჩემ ზედა, ი. 13, 38 C; გამოუცხადო მას თ. ჩემი, ი. 14, 21; ვითარმცა თ. თუხი დადვა მეგობართა თუხთა ზედა, ი. 15,13; თ. თუხი ძედ ღმერთისა ყო, ი. 19,7; გამოუცხადა თ. თუხი იესუ მოწაფეთა თუხთა, ი. 21,1; შთაიგლო თ. თუხი ზღუად, ი. 21,7; ესე სამ გზის გამოუცხადა იესუ თ. თუხი მოწაფეთა თუხთა, ი. 21,14; (რომელმან) არა მოიძულოს... მერმე კუალად თავიცა თუხი, ლ. 14,26; იცხოვენ (განირინენ C) თ. —E) თუხი, ლ. 23,35.

ნუცა თავხა შენსა ჰუტუცე, მ. 5,36; რომელი განეეთის თ. თუხსა, მ. 12,25 (2-ჯერ); ლ. 11,17; თ. თუხსა განეეთა, მ. 12,26; ლ. 11,18; იფარვიდა (იმალვიდა C) თ. თუხსა ხუთ თთუე, ლ. 1,24; და შენსა თ. განელოს მახლმან, ლ. 2, 35 C; განიზრახა თ. თუხსა, ლ. 15,17;

იტყოდა თ. თუხსა ქრისტედ, ლ. 23, 2; თავადი იესუ არას არწმუნებდა თ. თუხსა მათ ამისთვის, ი. 2,24 C; სწორ-ჰყოფდა თ. თუხსა ღმერთისა, ი. 5,18; თ. თუხსა ასწორობდა ღმერთსა, ი. 5, 18 C; რომელი გამოაჩინებნ თ. თუხსა კადნიერ ყოფად, ი. 7,4 C; ნუუკუე მოიკლავს თ. თუხსა, ი. 8,22; შენ ვის ჰყოფ თ. შენსა, ი. 8,53; უკუეთუ მე ვადიდებდე თ. ჩემსა, ი. 8,54; თ. თუხსა ღმერთად გამოაჩინებ, ი. 10,33 C; ჩუენ გამოგვცხადებ თ. შენსა და არა სოფელსა, ი. 14,22; მათთვის მე წმიდა-გჰყოფ თ. ჩემსა, ი. 17,19; მათ ზედა განესწმედ თ. ჩემსა, ი. 17,19 C; რომელი მეუფედ იტუენ თ. თუხსა, ი. 19,12; რომელი მეუფედ გამოაჩინებნ თ. თუხსა, ი. 19,12 C; ყოველი სამეუფო, გავთული თ. ზედა მისსა, აღოჯრდის; და ყოველი ქალაქი ანუ სახლი, განყოფილი თ. ზედა თუხსა, ვერ დადგეს, მ. 12,25 C; თ. ზედა თუხსა გავთულ არს, მ. 12,26 C; მრ. 3,26 C; თუ მეუფებდა თუხსა თ. ზედა განიყოს, მრ. 3,24 C; თუ სახლი თ. თუხსა ზედა განიყოს, მრ. 3,25 C; უკუეთუ ეშმაკი თ. თუხსა ზედა აღდგომილ არს, მრ. 3,26; ხ იესუ კუალად, რეცა თუ რისხეთ თ. შინა, მოვიდა საფლავად, ი. 11,38.

ზეალემან იზრუნოს თავისხა თუხისად, მ. 6,34; რა... იყიდონ თ. მათისა საზრდელი, მ. 14,15; რომელსა უნდეს თ. თუხისა ცხოვრებად, მ. 16,25 C; მრ. 8,35 C; (მოვიდა) მსახურებად და მიცემად თ. თუხისა საცხრად მრავალთა წილ, მ. 20,28 C; მრ. 10,45 C; იყიდეთ თ. თქუენისა ზეთი, მ. 25,9; განიყევს სამოსელი ჩემი თ. მათისა, მ. 27,35 C; ი. 19,24; თ. თუხისა ვერ ძალ-უტ ცხოვნებდა, მ. 27,42; მრ. 15,31; თ. თუხისად ვერ უძლოს ცხოვნებად, მ. 27,42 C;

რა... იყიდონ თ. მათისა, რად-იგი ჰამონ, მრ. 6,36; სიტყუა იგი დაი-მარხეს თ. თვისისა თანა, მრ. 9,10; გაქუს თ. თქუენისა თანა მარლი, მრ. 9,50; ფარისეველთა და შუ-ლისაგანთა ზრახვაე ღმრთისაჲ შეუ-რაცხ-ყვეს თ. თვისისა, ლ. 7,30; პოვონ საზრდელი თ. მათისა, ლ. 9,12; რომელ-სა უნდეს თ. თვისისა განრინებად, ლ. 9, 24 C; 17,33; რომელი იუნჯებდეს თ. თვისისათჳს, ლ. 12,21; ყავთ თ. თქუ-ენისა საფასჲ, ლ. 12,33; ისხენით თ. თქუენისა მეგობარნი, ლ. 16,9; მოღე-ბად თ. თვისისა შეუფებისა, ლ. 19,12; განიყავთ თ. თქუენისა ლ. 22,17; ვა-იგი მამასა აქუს ცხორებაჲ თ. თვისისა თანა, ეგრეცა ძესა მოსცა, რა აქუნდეს ცხორებაჲ თ. თვისისა თანა, ი. 5,26; უკუეთუ მე ვწამებდე თ. ჩემისათჳს, ი. 5,31; სიუჟარული ღმრთისაჲ არა გაქუს თ. თქუენისა თანა, ი. 5,42; არა გაქუნ-დეს ცხორებაჲ თ. თქუენისაჲ, ი. 6,53; დიდებასა თ. თვისისაჲ ეძიებნ, ი. 7, 18; შენ თ. შენისათჳს თუთ ჰსწამებ, ი. 8,13; და ლათუ მე ვწამო თ. ჩემისათჳს, ი. 8,14; ეგე თ. თვისისათჳს იტყოდენ, ი. 9,21; ღმერთმანცა აღიდოს იგი თ. თვისისა თანა, ი. 13,32; წარგიყვანე თქუენ თ. ჩემისა თანა, ი. 14,3; მაღიღე მე, მიმაო, თ. შენისა თანა, ი. 17,5; შენით თავით იტყვ მაგას, ანუ სხუათა ვით გრქუეს შენ ჩემოჲს, ი. 18,34 C; თ. შეირტყი სარტყელი, ი. 21,18 C; არა ტელ-მეწიფების მე თ. ჩემით არა-რაჲ, ი. 5,30 C; მე თ. ჩემით ვიტყვ, ი. 7,17; თ. ჩემით არა მოსრულ ვარ, ი. 7,28; თ. ჩემით არარას ვიქმ, ი. 8,28; და დავსდებ მას (დაეღვა იგი C) თ. ჩე-მით, ი. 10,18; მე თ. ჩემით არას ვი-ტყოდე, ი. 12,49 C; სიტყუათა... თ. ჩემით არა გეტყვ, ი. 14,10.

იყენით თავებზიხა თქუენისა მეგობ-რებ, ლ. 16,9 C; რომელთა გამოისაქუ-რისნეს (საქურის იქმნეს C) თავნი თჳსნი, მ. 19,12; დაიკუენით თ. თქუენნი ყო-ლისაგან ანგაპრებისა, ლ. 12,15; უჩუე-ნენით თ. თქუენნი მღდელთა, ლ. 17, 14; რა განიწმიდნენ თ. თჳსნი, ი. 11, 55; თქუენ ნუ ჰირქუამთ თავთა თქუენ-თა მოძლუარს, მ. 23,8 C, 10 C; აწ თქუენეე ეწამებით თ. თქუენთა, მ. 23, 31 C; ეკრძალენით თ. თქუენთა ცომისა მისგან ფარისეველთაჲსა, ლ. 12,1; ეკრ-ძალენით თ. თქუენთა, ლ. 17,3; 21,34; რომელნი განიმართლებთ თ. თჳსთა, ლ. 16,15; რომელნი ესვენ თ. თჳსთა, ლ. 18,9; რომელნი მართალს იტყოდეს თ. თჳსთა, ლ. 20,20; ად თ. თქუენთა ჰსტიროდეთ, ლ. 23,28; არა გაქუნდეს ცხორებაჲ თ. თქუენთაჲ, ი. 6,53 C; თქუენ ჰგონებთ თ. შინა თქუენთა, ი. 5,39; ნუ ზრუნავთ თ. თქუენთათჳს, მ. 6,25 C; აქუნდეს სიხარული ჩემი სავ-სებით თ. თჳსთა თანა, ი. 17,13 C.

3. თავ [მთავარი (ქვა კუთხიხა)]: ლოდი, რომელ შეურაცხ-ყვეს მაშენე-ბელთა, ესე იქმნა თავ საკიდურთა, მ. 21, 42; მრ. 12,10; ლ. 20,17; ... იგი იქმნა თავ კიდეთა, მ. 21,42 C; მრ. 12,10 C.

4. თავ [(ზომადიხ) ბოლო]: ხ იგი თავადი წვა თავით კერძო, მრ. 4,38 C.

5. თავ [ხასთუმალი]: თავადი იყო პირით კერძო მის ნავისისა თავსა ზე-და და ეძინა, მრ. 4,38.

[შღრ. სასთაულ].

6. თავ [პურიხ თავთავი, კოიოი]: თჳსით თავით ქუეყანაჲ ნაყოფსა გამო-იღებნ; პირველად წუელი, მერმე თავი და მაშინ-ლა საესჲ იფქლი თავსა მას შინა, მრ. 4,28; იწყეს მუსრუად თავსა ქუვილისასა, მ. 12,1; მრ. 2,23; მოწა-

ფენი მისნი მოჰქრიდეს თ. ჯუელისასა, ლ. 6,1; შაშინ-ლა საესი იქელი თ. მას შინა (გამოილის), მრ. 3,28; იწყეს მუსრედლ თავისა ჯოვილისა, მ. 12,1 C; იწყეს სლვასა შინა მათსა სხურტად თ., მრ. 2,23 C.

7. თავ [თითოეული მახარებლის წიგნი]: სახარებმა იოჟანეს თავი, გვ. 294 D; სახარებმა ლუკას თავისა, თავი, გვ. 179 E; სახარებმა იოჟანეს თავისა, თავი, გვ. 294 E; სახარებმა მარკოზის თავისა, თავი, გვ. 110 DE; ევანგელ მარკოზის თავისა, გვ. 168,29 L.

8. თავ [წიგნის ერთი ნაწილი, რამა]: სახარებმა მარკოზის თავისა, თავი, გვ. 110 DE; სახარებმა ლუკას თავისა, თავი, გვ. 179 E; სახარებმა იოჟანეს თავისა, თავი, გვ. 294 E.

[ნ. კ. ათასითავე, ასისთავ, განთავისუფლება, ერისთავ. თავად, თავით თვისით, თავისუფალ, თავს-ღება, თავყანის-ცემა, თავყოფა, თვს, თვს-ი, კუროსთავ, მთავარ, მწნისთაობა, სამთავრო, სასთაულ).

თავად-ი [თვითონ; იგი]: ეგე თავადი არს ელია, მ. 11,14 C; თ. მიექა პეტრეს, მ. 16,23; მრ. 8,33; არაინ იხილეს, გარნა თ. იესუ ხ, მ. 17,8; ვა ჯდა თ. მათსა მას ზეთის ბილთასა, მ. 24,3; თ. იყო პირით კერძო მის ნავისასა, მრ. 4,38; იგი თ. მარტო იყო ქუეყანასა, მრ. 6,47; თ. დავით ეტყვს მას უფლით, მრ. 12,37 C; იგი თ. პირველ განვიდეს წინაშე მისა, ლ. 1,17; იგი თ. ასწავებდა შესაკრებელთა მათთა, ლ. 4,15; თ. დგა კიდესა თანა ტბისა მის გენესარეთისასა, ლ. 5,1; თ. განეშორის უღამნოდ და ილოცავნ, ლ. 5,16; თ. ასწავებდა და მათ, ლ. 5,17; განვიდოდა თ. თეულისაგან ყანისა, ლ. 6,1; შვიიდა თ. შესაკრებელსა მათსა, ლ. 6,6; განვიდა თ. მთად კერძო ლოცვად, ლ. 6,12; იგი თ. ტბილ არს უმადლოთათვცა და

უკეთურთა, ლ. 6,35; თ. ვითარ მიახლებულ იყო სახლსა მას, ლ. 7,6; თ. ვიდოდი ქალაქად-ქალაქად და დაბადდად, ლ. 8,1; თ. შვიიდა ნავსა, ლ. 8,22,37; თ. აღდგა, ლ. 8,24; თ. შუპარისხნა მათ, ლ. 9,21 CE; თ. შვიიდა დაბასა რომელსამე, ლ. 10,38; შვიყვანა თ. სახლსა მისსა, ლ. 10,38; იყო ადგილსა რომელსამე თ., ლ. 11,1; ადგილსა რომელსამე თ. ილოცვიდა, ლ. 11,1 C; ვა.თ. იტყოდა მას, ლ. 11,37; ეტყოდა მათ თ., ლ. 11,53; ამას რამ იტყობდა. თ., ლ. 13,17; თ. განვიდოდა შორის სამარისა და გალილასა, ლ. 17,11; იყოფოდა თ. ტაძარსა მას შინა დღისი და ასწავებდა, ლ. 21,37; თ. განეშორა მათგან, ლ. 22,41; თ. იესუ მიეხლო მათ, ლ. 24,15; იგი თ. ვერ იხილეს, ლ. 24,24; თ. მიეფარა მათგან, ლ. 24,31; თ. იესუ დადგა შორის მათსა, ლ. 24,36; თ. მე ვარ, ლ. 24,39; (შთავიდა კაფერნაომდ) იგი თ. და დედა მისი, ი. 2,12 C; თ. იესუ არას არწმუნებდა თავსა თვსსა მათ ამისთვს, ი. 2,24 C; იგი თ. ამისგან სუმიდა, ი. 4,12; თ. იესუ წამებდა, ი. 4,4; თ. დადგა მუნვე გალილეს, ი. 7,9 C; (იყო მტილი), რომელსა შვიიდა თ. და მოწაფენი მისნი, ი. 18,1; მაშინ თავადიცა იესუ იღვიდა (დღესასწაულსა მას), ი. 7,10; თავადმან მიუგო და პრქუა მას, მ. 4,4; 15,26 C; თ. მიუგო და პრქუა მათ, მ. 12,39; 13,37; 16,2; მრ. 9,12; 10,3; თ. პრქუა მათ, მ. 8,26,32; 12,3,14,18 C; 15,13; 17,20; 26,23; მრ. 10,36; ლ. 4,23,43; 8,10,21; 11,2; 13,23,32; 17,37; 20,17; 22,10,25; 24,38; ი. 4,32; 6,20; 21,6; თ. პრქუა მას, მ. 20,21; ლ. 7,43; 10,26; 11,46; 12,14; 14,16; 23,3; თ. პრქუა, მრ. 9,29; ლ. 11,28; 21,8; 22,34,38; თ. გამოასხა ყოველი იგი შფოთი, მრ. 5,40; თ. ჰეროდე მი-

ავლინა და შეიპყრა იოვანე, მრ. 6,17 C; იგზნა თ. ერისა მისგან, მრ. 6,46 C; თ. იცოდა ორგულებად მათი, მრ. 12,15; თ. დავით თქუა სულითა წმიდითა, მრ. 12,36 C; თ. თქუა, ლ. 4,24; თ. განვლო შორის მითსა, ლ. 4,30; თ. კაცად-კაცადსა მათსა დასდვა ჭელო, ლ. 4,40; თ. ამცნო მას, ლ. 5,14; თ. იცნოდა ზრახვანი მათნი, ლ. 6,8; 11,17; თ. უბრ-დანა მათ, ლ. 8,32; თ. აღიხილნა თუალ-ნი მისნი მოწაფეთა მიმართ თუსთა, ლ. 6,20; თ. განუტყუა იგი, ლ. 8,38; თ. გამოასხნა ყოველი, ლ. 8,54; თ. ამცნო, ლ. 8,56; თ. მოიღო ხუთი იგი პური და ორი თევზი, ლ. 9,16; თ. შეპრისხნა მათ, ლ. 9,21 D; თ. დაამტკიცა პირი თვისი აღსლვად იერუსალმად, ლ. 9,51; თ. ვა ძხილნა ივინი, ლ. 17,14; თ. არარაჲ მიუგო მას, ლ. 23,9; თ. მიზე-ყო უშორესად-რე წარსლვად, ლ. 24,28; თუთ თ. წამა, ი. 4,44 C; თავდასა იოვანეს ემოსა სამოსლად მისა სტე-ვისაგან აქლემისა, მ. 3,4; თ. ეძინა, მ. 8,24; თ. იესუს ეწყო ოდენ ყოფად მეოცდაათესა წელსა, ლ. 3,23; ჰრწმე-ნა მას თ. და ყოველსა სახლსა მისსა, ი. 4,53 C.

თავით თუხით [თავითონ]: ნუ ჰკონებთ და იტყუთ თავით თუხით, მ. 3,9; ამით სწამებთ თ.თ., მ. 23,31; თ.თ. (თუხით თავით DE) ქუეყანამან მან გამოიღის ნაყოფი, მრ. 4,28 C; იესუ გულისკვა-ყო თ.თ. განსრული იგი ძალი მისგან, მრ. 5,30; ანუ რაჲსა თ.თ. არა შჯით მარ-თალსა, ლ. 12,57; თუთ იესუ არა არწმუ-ნებდი მათ თ.თ., ი. 2,24; ვერ ჭელ-ეწიფების კაცსა მოღებიდ თ.თ. არცა ერთი რაჲ, ი. 3,27; არა ჭელ-ეწიფების ძესა კაცისასა საქმედ არცა ერთ რას თ.თ., ი. 5,19; არა ჭელ-მეწიფების მე თ.თ. არარაჲ, ი. 5,30; ვა გულისკვა-ყო იესუ თ.თ., ი. 6,61 C; რომელი

თ.თ. იტყუნ, ი. 7,18; არა თ.თ. მოს-რულ ვარ, ი. 8,42; ესე თ.თ. არა თქუა, ი. 11,51; მე თ.თ. არა ვიტყოდი, ი. 12,49; ვა-იგი ნასხლევსა ვერ ჭელ-ეწი-ფების ნაყოფისა გამოღებად თ.თ., ი. 15,4; არა იტყოდის თ.თ., ი. 16,13; თ.თ. შენ მაგას იტყუ, ანუ სხუათა გი-თხრეს ჩემთვის, ი. 18, 34; შეირტვი თ.თ. და ხვლოდი, ი. 21,18.

თავისუფალ: აწ თავისუფალ სამე არიან შეილნი, მ. 17,26; ვითარ შენ იტყუ, ვლ: თ. იქმნეთ, ი. 8,33 C; ქეშ-მარიტად თ. იყენეთ, ი. 8,36 C; ქეშმა-რიტად თავისუფალნი იყენეთ, ი. 8,36.

[ნ. კ. განთავისუფლება].

თავს-ღება, ი [კიხრება, თავის თავზე მიღება]: ვიდრემდის თავს-ვიღებდე თქუენსა, მ. 17,17; მრ. 9,19; ლ. 9,41; ანუ ერთისად მის თავს-იღვას და სხუიად იგი შეურაცხ-ყოს, მ. 6,24; ლ. 16,13; მან უძღურებანი ჩუენნი თავს-ისხნა, მ. 8,17 C.

თავს-სხმა ნ. თავს-ღება.

თავყანის-ცემა, თავყუანის-ცემა, თა-ყუანის-ცემა, 0—(3) 2 უპირდ.: ჩუენ თაყუანის-ვმსცემთ (თ.-ვისც. CE), რო-მელი ვიცით, ი. 4,22; თქუენ თა-ყუანის-მსცემთ (თ.-სც. C), რომელი არა იცით, ი. 4,22 D; რომელი... მიზე-ზით განგრძელებულად თაყუანის-ხცე-მედ, მრ. 12,40; დაიდგინან მუჟლნი და თაყუანის-მსცემედ (თ.-სც. CE) მას, მრ. 15,19; (დღედაჲ იგი ძეთა ზებდესთაჲ) თაყუანის-ხცემდა და ითხოვდა რასმე მისგან, მ. 20,20 C; ყთროვანი ვინმე მოუჭდა, თაყუანის-ხცემდა მას და ეტ-ყოდა, მ. 8,2; (მთავარი) თ. მას და ეტ-ყოდა, მ. 9,18; დღედაკაცი იგი მოუჭდა, თ. მას და ეტყოდა, მ. 15,25; დავარდა მონად იგი, თ. მას და ეტყოდა, მ. 18,26; (დღედაჲ იგი ჭეთა ზებდესთაჲ) თ. მას და ითხოვდა რასმე მისგან, მ. 20,20;

მივიდა უდაბნოსა ადგილსა და მუნ თ., მრ. 1,35 C; მორბიოდა და თ. მას, მრ. 5,6 E; დავარდა და თ. და იტყოდა, მრ. 14,35 L; ყოველი იგი სიძრავლე თ., ლ. 1,10 C; მამანი ჩუენნი მთასა ამას თაყუანის-ჰცემდეს (თ.-სც. CE) [ჟწყვ.], ი. 4, 20; იღუძებდით და თაყუანის-სცემდით, მ. 26,41 C; 13,33 C; შენ რაეამს თაყუანის-სცემდე, მ. 6,6 C; რაეამს თაყუანის-სცემდეთ, ნუ იყოფით ვა ორგულნი, მ. 6,5 C; თქუნ თ., რომელი არა იცით, ი. 4,22 E; ოდეს არცა მთასა ამას, არცა იერუსალმს თაყუანის-ჰსცემდეთ (თ.-სც. E) მამასა, ი. 4,21; რაეამს არცა მთასა ამას, არცა იერუსალმსა თაყუანის-სცემდენ მამასა, ი. 4,21 C; ოდეს ქეშმარიტნი თაყუანის-მცემელნი თაყუანის-ჰსცემდენ (თ.-სც. CE) მამასა, ი. 4,23; თაყუანის-სცა და თქუა, მ. 26,42 C; თ. მესამედ, მ. 26,44 C; მერმე წარვიდა, თ. და იგივე სიტყუად თქუა, მრ. 14,39 C; მორბიოდა და თაყუანის-სცა მას, მრ. 5,6 D; მან ჰრქუა მას: მრწამს, უფალო, და თ. (თ.-სცა CE) მის, ი. 9,38; (მოგუნი იგი) დავარდეს და თაყუანის-სცეს [წყვ.] მას, მ. 2,11; მოუძღეს და თ. მას, მ. 14,33; იხილეს იგი და თ. მას, მ. 28,17; ხ იგინი მოუძღეს... და თაყუანის-ჰსცეს (თ.-სცეს C) მას, მ. 28,9; მათ თ. მას, ლ. 24,52 C; თაყუანის-ეც მამასა შენსა დაფარულად, მ. 6,6 C; რა მეცა მივიდე და თაყუანის-გსცე მას, მ. 2,8; დასხელით მანდა, ვიდრემდის მივიდე და თ., მ. 26,36 C; დასხელით აქა, ვიდრემდის თ., მრ. 14,32 C; უკუეთუ თავყუანის-მცე (თაყ. CD) შენ ჩემ წინაშე, იყოს შენდა, ლ. 4,7 E; უკუეთუ დაჰვარდე და თაყუანის-მცე მე, მ. 4,9; უფალსა ღმერთსა შენსა თავყუანის-სცე (თაყ.-ჰსცე D, თაყ.-სცე C) და მას მხოლოსა ჰმსახურებდე, ლ. 4,8 E; ...თაყუანის-ჰსცე (თ.-სცე C)..., მ. 4,10;

რა თაყუანის-ჰსცენ (თ.-სცენ E) ღღესასწაულსა მას, ი. 12,20.

უყუარ მათ შორის შესაკრებელთა და ურაკპარაკთა თაყუანის-ცემაჲ, მ. 6,5 C; სადა-იგი ჯერ-არს (ღირს C) თ., ი. 4,20; თაყუანის-მცემელთა მისთა... ჯერ-არს თ., ი. 4,24; რადცა ითხოვთ თაყუანის-ცემასა სარწმუნოებით, მოგეცეს თქუნ, მ. 21,22 C; აღცა მთად თავყანის-ცემად, მრ. 6,46 C; ვიხილეთ ვარსკულაი მისი... და მოვედით თაყუანის-ცემად (თაყუნის-ცემად C, ხელნ.) მისა, მ. 2,2; რაეამს დასდგეთ თ., მიუტევეთ, მრ. 11,25 C; რომელნი აღსრულ იყენეს თ. ღღესასწაულსა მას, ი. 12,20 C.

ოდეს ქეშმარიტნი თაყუანის-მცემელნი თაყუანის-ჰსცემდენ მამასა სულითა და ქეშმარიტებითა, რ მამად ეგვითართა ეძიებს თაყუანის-მცემელთა (თაყუნის-მცემელთა C) მისთა, ი. 4,23; თაყუანის-მცემელთა მისთა სულითა და ქეშმარიტებითა ჯერ-არს თაყუანის-ცემაჲ, ი. 4,24.

წერილ არს: სახლსა ჩემსა სახლ: თავყუანის-საცემელ ეწოდოს, მ. 21, 13 C; მრ. 11,17 C.

თავ-ყოფა, 0—2 [დაფასება, პატივისცემა]: თავ-უყავ მამასა და ღედასა, მ. 15,4 C; 19,19 C; მრ. 7,10 C; 10,19 C; რომელმან... არა თავ-ჰყოფს მამასა თვისსა, მ. 15,6 C.

თავყუანის-ცემა ნ. თავყანის-ცემა.

1. თანა, თანად [ზნ.]: სული არაწმიდად თანა არს; მრ. 3,30; აცადეთ თანად აღორძინებად, მ. 13,30 C.

2. თანა [თანდ.]: აბრაჰამის თანა, მ. 8,11; ათასისთავისა თ., მრ. 6,21 C; ათორმეტთა თ., მ. 26,20; მრ. 11,11; 14,17; ამის თ., ლ. 23,22; ი. 8,38; ანგელოზისა მის თ., ლ. 2,13; ანგელოზთა მისთა თ., მ. 16,27; მრ. 8,38; ბქეთი თ., ლ. 16,20 C; გზასა თ., მ. 13,19 C;

20,30 C; მრ. 4,4 C; 10,46; ლ. 8,5; დედაკაცისა თ., მ. 19,10; ი. 7,27; ერსა მას თ., მ. 17,14 C; ზებედეს თ., მ. 4,21; ზღვისა თ., მრ. 4,1 C; თავისა ჩემისა თ., ი. 14,3; თავისა შენისა თ., ი. 17,5; თავისა თქუნისა თ., მრ. 9,50; ი. 5,42; თავისა თვისისა თ., მრ. 9,10; ი. 5,26 (2-ჯერ); 13,32; თავთა თვისთა თ., ი. 17,13 C; თანა-მოგზაურთა თ., ლ. 2,44 C; თვისთა შენთა თ., მრ. 5,19; ი. 19,27; თქუნ თ., მ. 10,20 C; 17,17; 26,11 (2-ჯერ), 29,55; 28,20; მრ. 9,19; 14,7 (2-ჯერ), 49; ლ. 9,41; 17,21 C; 22, 15, 53; 24, 36,44; ი. 5,38; 7,33; 9,41 C; 12,8 (2-ჯერ), 35 (C-ში 2-ჯერ), 36 C; 13,33; 14,9,16,17 (2-ჯერ), 20 C, 25,30; 15,4,7,11; 16,4; 20,19,21,26; იაკობის თ., მ. 8,11; მრ. 1,29; იესუს (იესუს D) თ., მ. 26,69,71; მრ. 2,15; 9,4; 14,67; ი. 13,28; 18,15; იესუს თ., ი. 13,23 C; ისაის თ., მ. 8,11; კართა თ., მრ. 11,4; ი. 18,16; კაცისა თ., ლ. 19,7; 23,4,14; ი. 2,25; კაცთა თ., ლ. 11,31; კიდეს თ., ლ. 5,1; მის თ., მ. 2,3; 5,25,28,41; 9,19; 12,45; 13,29 C; 14, 2,9 C; 21,2,7; 25,10 C, 31; 26,47; 27, 38,44,54 C, 66; მრ. 3,14,22,30 C; 4, 1 C, 36; 5,18,21 C, 24,37; 6,22,26; 8,11; 12,28; 14,33,43,47 C, 53 C; 15,27,32,41; 16,10; ლ. 1,57,58 (C-ში 2-ჯერ), 66 C; 2,25 CE; 7,12,36,49; 8,1,4,22,38,51; 9, 18,30,32; 10,37; 11,37; 14,15; 20,20; 22, 14,56,59; 23,15,32,55; ი. 1,4,39; 2,12; 3,2; 4,27,36; 6,56,66; 7,18; 8,44; 9,40; 10,20 C, 38 D; 11,16,31,33; 12,2,6 C, 17; 13,31,32; 14,23; 15,5; 18,3 C, 26; 19,4,18,32; მათ თ., მ. 9,15; 15,30; 23,30; 25,3,4,19 C; 26,36 C; მრ. 2,19; 6,8,51; 8,14 C; 9,9,14; 10,46; ლ. 2,51; 5,29,34; 6,17; 7,6; 10,7; 15,2; 23,35, 48; 24,1,10,15 C, 29,30; ი. 3,22; 4,40; 17,12,26 (C-ში 2-ჯერ); 18,5,18; 20,

24,26 (C-ში 2-ჯერ); მაგის თ., მრ. 9,21; ი. 18, 38 C; 19,6; მამისა თ., ი. 6,57 C; 10,38 E; 14,10,11; მამისა ჩემისა თ., ლ. 2,49; ი. 8,38 C; 14,20; მამათა ჩუნთა თ., ლ. 1,72; მარიამის თ., მ. 2,11; ლ. 2,5; მდიდართა თ., მრ. 6,21 C; მეგობართა ჩემთა თ., ლ. 15,29; მეზურეთა და ცოდვილთა თ., მრ. 2,16 (E-ში 2-ჯერ); მეცნიერთა თ., ლ. 2,24 C; მეძაფთა თ., ლ. 15,30; მექომეთა თ., მრ. 15,7; მისთა თ., მრ. 5,11 C; 11,1; ლ. 19,29; მთავართა თ., მრ. 6,21; მკუდართა თ., ლ. 24,5; მოგზაურთა თ., ლ. 2,44; მომთრეალეთა თ., მ. 24,49; მონათა თვისთა თ., მ. 18,23; 25,19; მორეწეთა მათ მისთა თ., მრ. 1,20; მოსაჯულისა შენისა თ., ლ. 12,58; მოსეს თ., მრ. 9,4; მოძღუართა მათ თ., ლ. 2,46 C; მოწაფეთა მისთა თ., მ. 9,10; მრ. 2,15; 8,10; ლ. 5,30; ი. 6,3; 11,54; 18,1,2; მოწაფეთა თვისთა თ., მრ. 8,34; მოწაფეთა ჩემთა თ., მრ. 14,14; ლ. 22, 11; მოწაფეთა თ., მ. 26,20 C; მრ. 9, 14 C; ი. 6,22; მოხუცებულთა თ., მ. 28, 12; მოხუცებულთა თ. და მწიგნობართა, მრ. 15,1; მსახურთა თ., მრ. 14,54; მსხურებლთა მათთა თ., ლ. 13,1; სხუათა მათ მჩუართა თ., ი. 20,7 C; მწიგნობართა თ. და ხუცესთა, მ. 27,41; მწიგნობართა თ., მრ. 15,31; მკეცთა თ., მრ. 1,13; ნათესავსა ამას თ., მ. 12,41 C, 42 C; ნათესავისა ამის თ., მ. 12,41,42; ლ. 11,32; ნათესავთა თ., ლ. 2,44 C; ორგულთა თ., მ. 24,51; ლ. 12,46 D; რომელსა თ., ლ. 4,33 C; რომლისა თ., მრ. 1,23; 4,30 C; 5,2; ლ. 4,33; 8,27; 13,11; ი. 1,47; რომელთა თ., მ. 27,56; მრ. 15,40; სამარესა მას თ., ი. 20,11 C; სანთელთა მათთა თ., მ. 25,4; საფლავსა მას თ., ი. 20,11; სიძისა მის თ., მ. 25, 10; სულნელთა მათ თ., ი. 19,40; ტილოთა თ., ი. 20,7; ურწმუნოთა თ., ლ.

12,46 E; უსუპსა თ., ი. 19,29; უშუკუ-ლოთა თ., მრ. 15,28; ლ. 22,37; ფასის-საცავსა მას თ., ი. 8,20; თერჯთა თ., მ. 15,30; ლ. 7,38; 8,35,41; 10,39; 17,16 C; ი. 11,32; ქმრისა თვისა თ., ლ. 2,36; ღმრთისა თ., ი. 1,1,2; 6,46; ღრუბელთა თ., მ. 26,64; მრ. 14,62; მას ყოველსა თ., ლ. 3,20 C; ამას ყოველ-სა თ., ლ. 16,26; 24,21; შენ თ., მ. 6, 23 C; 18,16; 25,25; 26, 18,35; მრ. 5,19; 14,31; ლ. 1,28; 22,33; ი. 3,26; 7,20; 8,48,52 C; 9,37; 17,5 C, 21 C; 21,3; ჩემ თ., მ. 12,30 (2-ჯერ); 26, 23,30,40; მრ. 8,2 C; 14,18,20,37; ლ. 1,49; 11,7, 23 (2-ჯერ); 15,6,9,31; 22,21,28; 23,43; 24, 39 C; ი. 6,56; 8,29,49; 10,38; 13, 8,18 (C-ში 2-ჯერ); 14,3 C, 10 (2-ჯერ), 11,20,30; 15,2,4 (2-ჯერ), 5,6,7,27; 16, 32,33; 17,21 C, 23,24; ჩუენ თ., მ. 1,23; 13,56 C; 22,25 C; მრ. 6,3; 8,16; 9,38 C; ლ. 9,13,49; 22,38 E; 24,29; ი. 1,14 C; 17,21 C; მეზუერეთა და ცოდვილთა თ., მ. 9,11; მრ. 2,16; ლ. 5,30; ძისა თ., ი. 14,13; ძეთა თ., მ. 20,20; ძირთა თ., მ. 3,10; ლ. 3,9; წიალთა თ., ი. 13,23; წყაროსა მას თ., ი. 4,6 C; ჰეროდიაწთა თ., მრ. 3,6 C; ჰეროდიაწელთა თ., მ. 22,16; მრ. 3,6; ჰურიათა თ., ი. 3,25; მის თანავე, ლ. 22,56 C; რომლისა თანა-იგი ყოფილ იყოს ლეგეონი, მრ. 5, 15; მათ თანა-ღა, მრ. 2,19 C (2-ჯერ); თქუენ თანაცა იყოს, ი. 14,17 C.

3. თანა [ხაწარმოებელი აფიქსი]: გზისათანანი, მრ. 4,15 C; თუსთანანი, მრ. 5,40 C; ერთმან იესუმსთანამან, მ. 26,50; მისთანანი, მრ. 1,36; ლ. 5,9; 9,32; მისთანათა, მ. 12,3,4; 24,49; 27, 54; მრ. 2,25; ლ. 6,3; 22,49; მისთანა-თაცა, მრ. 2,26; ლ. 6,4 D; მისთანათა-გან, ი. 11,16; მათთანაჲ, მრ. 14,70; ლ. 22,58 (2-ჯერ), 59 C; სხუანი მათთანა-ნი, ლ. 24,33.

[5. კიდე თანა-არსობა, თანა-დგომა, თანა-დგება, თანა-ვიდ, თანა-ზრახვა, თანა-მდებ, თანა-შეინაწე, თანა-მიღება, თანა-მოგზაურ, თანა-ნადებ, თანა-სათნო-ყოფა, თანა-შერთულ, თანა-წარ-ვალ, თანა-წარვიდ, თანა-წარსლვა, თანა-წარყვანება, თანა-წარწლომა, თუსთანა, მისთანა].

თანა-არსობა: პური ჩუენი თანა-არ-ხოზისაჲ მომეც ჩუენ დღითი-დღედ, ლ. 11,3.

თანა-აც ნ. თანა-დგება.

თანა-გაც ნ. თანა-დგება.

თანა-გუედვა ნ. თანა-დგება.

თანა-დგომა, ი/უ სტატ. [მახთან-დგომა]: რომელი-იგი თანა-უდგა მას, მრ. 15,39 C.

რომელთამე თანა-მდგომარეთა ვითარ-ესმა, იტყოდეს, მრ. 15,35 C.

თანა-დგება, ა—2: მომეც მე, რაჲცა თანა-გაც [გმართებს], მ/18,28; რაოდენი თანა-გაც უფლისა ჩემისაჲ, ლ. 16,5; შენ რაოდენი თ., ლ. 16,7; თქუენცა თ. [გვეალბათ] ურთიერთს დაბანად ფერჯ-თა, ი. 13,14; თანა-აც ძესა კაცისასა მიტემაღ ჳელთა კაცთა ცოდვილთასა, ლ. 24,7 C; შუჟლისა ჩუენისაებრ თანა-აც სიკუდილი, ი. 19,7.

ე: რომელსა თანა-ედგა [გმართა] მისი-ასი დრაჰკანი, მ. 18,28; ვიდრემდის მისცეს ყოველი, რაჲცა თ. მას, მ. 18, 34 C; ერთსა თ. ხუთასი დრაჰკანი, ხ^რ ერთსა მას—ერგასისი, ლ. 7,41; ვის რაჲ თ. უფლისა მისისაჲ, ლ. 16,5 C; თ. დღესასწაულად-დღესასწაულად ერთი მიტევებად მათდა, ლ. 23,17 C; რომელი თანა-გუედვა [გვეალბოდა] ყოფად, ეყავთ, ლ. 17,10; მიუტევეთ, რაჲცა თანა-ვის-ედვას, მრ. 11,25 C.

[6. კიდე თანა-მდებ, თანა-ნადებ].

თანა-ედვა ნ. თანა დგება.

თანა-ვიდ, ი/უ—2: თანა-უვიდოდა

[მიჰყვებოდა, მახთან მიდიოდა] მას ერი მრავალი, მრ. 10,1C; თავადი იესუ მიეხება მათ და თ., ლ. 24,15; თანა-უვილოდეს მას მოწაფენი მისნი, ლ. 7, 11; სასწაული მოაწმუნეთა მათ ესე თანა-უვილოდეს, მრ. 16,17.

თანა-ზრახვა, 0—2 [ლაპარაკი, ე, ხაუბარი, ე]: ჩუენნეს მათ მოსე და ელია, თანა-ზრახვიდეს მას, მ. 17,3.

თანა-მღებ [მოვალე; ღირხი]: რომელ-მან მოკლას, თანა-მღებ არს საშუკლისა, მ. 5,21C; თ. არს იგი საშუკლისა, მ. 5,22; თ. არს იგი კრებულისაგან განსლუად, მ. 5,22; თ. არს იგი გეჰენიასა მას ცუცხლისასა, მ. 5,22; თ. არს სიკუდილისა, მ. 26,66; თ. არს საუკუნოვანსა საშუკლისა, მრ. 3,29; ყვეს თ. სიკუდილისა, მრ. 14,64C; ჰგონებთ, ვ'დ იგინი ხ' თ. იყენეს უფროსს ყოველთა კაცთა, ლ. 13,4; წარმოუდგინეს მას ერთი თანა-მღებო ბევრისა შანთისაჲ, მ. 18,24; მოუწოდა კაცად-კაცადსა, თანა-მღებოა უფლისა თვისისასა, ლ. 16,5; ყოველთი დასაჯეს იგი თანა-მღებად სიკუდილისა, მრ. 14,64; ორნი თანა-მღებნი იყენეს მავასებელისაჲ ვისიმე, ლ. 7,41; ე'ა ჩუენ მიუტყეებთ თანა-მღებთა ჩუენთა, მ. 6,12; რ' ჩუენცა მიუტყეებთ ყოველთა თ. ჩუენთა, ლ. 11,4.

[6. კილევ თანა-ღება, თანა-ნადებ].

თანა-მეინაჲ [თანამეხუფრე]: სინდა ჰეროდეს და თანა-მეინაჲეთა მით მისთა, მრ. 6,22C; ფიცისა მისთჳს და თ. მათთჳს ბრძანა მიცემად იგი მას, მ. 14,9.

თანა-მიღება [თან წადება]: დაავიწყდა თანა-მიღებად ჰური, მრ. 8,14C.

თანა-მოგზაურ: ჰგონებდეს, ვ'დ თანა-მოგზაურთა თანა იყოს, ლ. 2,44C.

[6. კილევ მოგზაურ].

თანა-ნადებ [ვალი]: ყოველი თანა-ნადებო იგი მიუტყვა მას, მ. 18,27D; ყოველი იგი თ. მიუტყვა მას, ..მ. 18, 27E; ვიღრემდე მისცეს მას თ. იგი, მ. 18,30; ყოველივე (+იგი C) თ. შენი მიიტივეე შენ, მ. 18,32; ვიღრემდის გარდაიჯადოს ყოველი იგი თ., მ. 18,34; მომიტივეენ ჩუენ თანა-ნადებნი ჩუენნი, მ. 6,12.

[6. კილევ თანა-ღება, თანა-მღებ].

თანა-სათნო-ყოფა. ე [მოწონება, ი. დათანხმება, ე]: ეწამებით სამე და თანა-სათნო-ეყოფით საქმეთა მამათა თქუენთასა, ლ. 11,48.

თანა-შერთულ [მონაწილე, მოზიარე, შეერთებელი]: ესე არა თანა-შერთულ იყო ზრახვასა მათსა და საქმესა, ლ. 23,51.

თანა-წარვალ, 0—2 [გვერდის ავლა, ი/უ, ავიღება, დ; ჩავლა, ი/უ, წახვლა]: თანა-წარვალთ სამართალსა და სიყუარულსა ღმრთისასა, ლ. 11,42.

თანა-წარვიდ, 0—2 [იგივე, რაც თანა-წარვალ]: ვითარ-იგი თანა-წარვიდოდა ყანობირსა შაბათსა შინა, მრ. 2,23; თანა-წარვიდოდეს გალილესა. მრ. 9, 30C; ე'ა თანა-წარვიდოდეს განთიად, მრ. 11,20; რომელნი თ., მრ. 15, 29C.

უკუეთუ შესაძლებელ არს სასუმელი ესე თანა-წარსლვად ჩემდა, მ. 26,42; უნდა თ. მათგან, მრ. 6,48; ყოველივე შესაძლებელ არს შენ მიერ თ. სასუმელი ესე ჩემგან, მრ. 14,36; უკუეთუ გნებაეს სასუმელი ესე თ. ჩემგან, ლ. 22,42; იყო მისა თ. სამარიასა, ი. 4,4C. მოიყვანეს პაპაკად თანა-წარმავალი სჳმონ ვინმე კჳრინელი, მრ. 15,21; თანა-წარმავალნი იგი ჰგომოდეს (ჰბასრობდეს C) მას, მ. 27,39; მრ. 15,29.

თანა-წარყვანება, ი: თანა-წარიყვანა იესუ პეტრე და იაკობი და იოვანე, მრ. 14,33L.

თანა-წარცლომა, 0—2 [გვერდის ავლა, ავილებმა]: (მლდელმან ვინმე) იხილა იგი და თანა-წარცვდა, ლ. 10,31; (ლევი-ტელმან) იხილა იგი და თ., ე. 10,32; თანა-წარცვდინ სასუმელი ესე ჩემგან, მ. 26,39; ჯერ-თუ-არს, თ. მე, უფალო, ჟამი ესე, მრ. 14,35 L; რა თანა-წარცვდეს ჟამი ესე, მრ. 14,35.

თარგმან [ფარსეველი]: ვაჲ თქუნდა, მწიგნობართა და თარგმანთა ორგულთა, მ. 23,14 C.

თარგმანება, ი ენ.: რომელ ითარგმანების: მოძღუარ, სადა იყოფი, ი. 1,38; რომელ ი.: კლდე, ი. 1,42; რომელ ი. მოვლინებულად, ი. 9,7; რომელ ი.: მოძღუარ, ი. 20,16 C.

რომელ არს თარგმანებით, მ. 1,23 C; მრ. 15,34; ი. 1,41.

[ნ: კ. გამოთარგმანება].

თაფლ: საზრდელად მისა იყო მკალი და თაფლი ველური, მ. 3,4; მათ მიუპყრეს თევზისა მწურისაჲ და გოლი თ., ლ. 24,42 C; ჰამდა მკალსა და თაფლსა ველურსა, მრ. 1,6; მათ მიუპყრეს მას თევზისა მწურისა ნახევარი და თაფლისა გოლი, ლ. 24,42 D; მათ მიუპყრეს მას თევზისა მწურისა ნახევარი და თაფლისაჲ გოლი, ლ. 24,42 E.

თაფლუჲ [ერთგვარი ხათრობელი სახმელი]: ღვინო და თაფლუჲ არა სუას, ლ. 1,15.

თაყუანის-ცემა ნ. თაყუანის-ცემა.

თბე [ცომი?]: ეკრძაღენით... თბისა მისგან ჰეროდინათჲსა, მრ. 8,15 C.

თევა, ა—2: ღამესა ათევა ლოცვითა ღმრთისა მიმართ, ლ. 6,12.

თევზ: ხუთ ქუება და ორ თევზ (გუაქუს), მრ. 6,38 C; რომელსა აქუს ხუთ ქუება ქრთილის და ორ თ., ი. 6,9 C; არარაჲ გუაქუს, გარნა ხუთი ქუებაჲ პური და ორი თევზი, მ. 14,17; მოილო იესუ ხუთი იგი პური და ორი თ., მ. 14,19; მრ. 6,41; შუდი პური და მცირედ თ. (გუაქუს), მ. 15,34; მოილო შუდი იგი

პური და თ., მ. 15,36; რომელ პირველად აღმოჰქდეს თ., მ. 17,27; ხუთი პური და ორი თ. (გუაქუს), მრ. 6,38; არა არს ჩუენ თანა უფროჲს ხუთ ქუებაჲ პური და ორი თ., ლ. 9,13 C; თავედმან მოილო ხუთი იგი პური და ორი თ., ლ. 9,16; რომელსა აქუს ხუთი პური ქრთილისაჲ და ორი თ., ი. 6,9; იხილეს ნაკუერცხალი... და თ. მას ზედა და პური, ი. 21,9; მოილო პური იგი და მისცა მათ, და თ. იგი ვგრევე, ი. 21,13; ორი იგი თ. ვგრევე განუყო ყოველთა, მრ. 6,41; აქუნდა თევზიცა მცირედ, მრ. 8,7; გინა თევზსა სთხოვდეს, მ. 6,10; ლ. 11,11; მოილო პური იგი იესუ და მისცემდა მათ, ვგრეცა თ. მას, ი. 21,13 C; ვგრევე თევზისა მისგანი (ალიღეს), მრ. 6,43; შეაყენეს თ. სიმრავლე დიდი, ლ. 5,6 C; მათ მიუპყრეს მას თ. მწურისა ნახევარი, ლ. 24,42; ნუ თ. წილ გუელი მიჰსცეს მას, ლ. 11,11; სხუანი მოწაფენი... გამოითრევედეს ბადესა მას, თევზითა საესესა, ი. 21,8; გამოითრევედა ბადესა მას... საესესა დიდ-დიდითა თ., ი. 21,11; გამოზიდვიდა სათრომელსა მას..., საესესა დიდ-დიდითა თევზებითა, ი. 21,11 C; მოეთრია ბადე იგი თევზებითთ, ი. 21,8 C; მოილო შუდი იგი პური და თევზი, მ. 15,36 C; მოილო ხუთი იგი ქუებაჲ პური და ორნი თ., მრ. 6,41 C; არა არს ჩუენ თანა უფროჲს, გარნა ხუთი ქუებაჲ პური და ორნი თ., ლ. 9,13; თევზიცა ჰქონდეს მცირედ, მრ. 8,7 C; შეაყენეს თევზთა სიმრავლე დიდი, ლ. 5,6; რომელმან ყოველთაგან თ. შეკრიბის, მ. 13,47; მომართუთ თ. მაგათგან, რომელ თქუნენ მკართ, ი. 21,10 C; ვგრეცა თ. მათგან (განუყო), რავედნცა უნდა, მ. 6,11 C; ვგრეცა თ. მათგანი (მისცა), ი. 6,11; მოიღეთ თ. მათგანი, ი. 21,10; განკურებაჲმან შეიპყრა იგი... ნადრობისა მას

თევზისაჲ, ლ. 5,9; თევზთაჲ მათცა (ეგრევე ალილეს), მრ. 6,43 C; ეერლარა ეძლო გამორთრეულ მისა სიმრავლისაგან თევზთაჲ, ი. 21,6; ეერ უძლებდეს გამზობილვად სიმრავლითა მით თევზთაჲ, ი. 21,6 C.

[ნ. კ. მეთევზურ].

თევზობა: ჰრქუა მას სიმონ-პეტრე: მივიღე თევზობად, ი. 21,3 C.

თეთრ ნ. განთეთრება.

თენება ნ. განთენება.

თეხვა, 0—(3) 2: რომელი ხთეხავს თესლსა კეთილსა, მ. 13,37; სხუი არს, რომელი ხ., ი. 4,37 C; მიხედნით მფრინველთა ცისათა, რ არა ხთეხვენ, არცა შკიან, მ. 6,26; განიცადნით ყორანნი, რ არა მხთეხვენ, არცა შკიან, ლ. 12,24; მთესვარი იგი, რომელ მხთესვიდა (სთ. E), სიტყუასა მხთესვიდა (სთ. E), მრ. 4,14; სხუი არს, რომელმან ხთესა, ი. 4,37; მოიმიკი, სადა არა ხთესი, მ. 25,24 C.

თეხვაჲ მას მისსა რომელიმე დაეარდა გზისა ზედა, მ. 13,4; მრ. 4,4; ლ. 8,5; გამოვიდა მთესვარი თესვად, მ. 13,3; მრ. 4,3; ლ. 8,5.

გამოვიდა მთესვარი თესვად, მ. 13,3; მრ. 4,3; ლ. 8,5; მ. იგი თესლისა მის კეთილისაჲ ძმ კაცისაჲ არს, მ. 13,37 C; მ. იგი... სიტყუასა მსთესვიდა, მრ. 4,4; მთესვარმან მან სიტყუაჲ დასთესის, მრ. 4,14 C; მსგავს არს სასუფეველი ცათაჲ კაცსა მთესვარსა კეთილისა თესლისა, მ. 13,24 C; მ. და მომკალსა ერთბამად უხაროდის მის თანა, ი. 4,36; თქუენ ისმინეთ იგავი ესე მთესვარისაჲ, მ. 13,18; რა მთესველი იგი და მომკალი იხარებდენ ერთად, ი. 4,36 C.

განვიღოდა თაყადი თესულისაგან ყანისა, ლ. 6,1.

[ნ. კ. განთესვა, დათესვა, ნათესავ].

1. თესლ [თესლი, сѣмя]: რომელმან

დასთესა თესლი კეთილი, მ. 13,24; ანუ არა თ. კეთილი დაესთესეთ აგარაქსა ზენსა, მ. 13,27; კაცმან რაჲ დასთესის თ. ქუეყანასა, მრ. 4,26; თ. იგი აღმოქსცენდის და განორმდებინ, მრ. 4,27 C; თ. იგი არს სიტყუაჲ ღმრთისაჲ, ლ. 8,11; კეთილი იგი თ. ესე არიან ძენი სასუფეველისანი, მ. 13,38 C; რომელი სთესავს თესლსა კეთილსა, მ. 13,37; მსგავს არს სასუფეველი ცათაჲ კაცსა მთესვარსა კეთილისა თესლისა, მ. 13,24 C; გამოვიდა მთესვარი თესვად თ. თუსისა, ლ. 8,5; მთესვარი იგი თ. მის კეთილისაჲ ძმ კაცისაჲ არს, მ. 13,37 C; თესლნი იგი კეთილი ესენი არიან ძენი სასუფეველისანი, მ. 13,38; უმცირეს არს იგი ყოველთა თესლთა, მ. 13,32; მრ. 4,31.

2. თესლ [მგვიდრი, შემგვიდრე]: აღუდგინენ თესლი ძმასა მას თუსსა, მ. 22,24 C; აღუდგინოს თ. ძმასა მას თუსსა, მრ. 12,19 C; ლ. 20,28.; თესლისაგან დავითვისა და ბეთელემით დაბით... ქრისტე მოვიდეს, ი. 7,42.

3. თესლ [ტომი, ზალზი]: გარნა უცხო თესლი ხოლო ესე (იპოვა), ლ. 17,18; შეკრბეს ყოველივე იგი თესლები, მრ. 15,16; ამერიითგან მნატრიდენ მე ყოველი თესლები ქუეყანისანი, ლ. 1,48 C; იყოს... ქუეყანასა ზედა შეკრბად თესლებისაჲ, ლ. 21,25; და წყალობაჲ მისი თესლითი-თესლად მოშიშთა მისთათს, ლ. 1,50 C.

თესლად-თესლად [ჯჳრი, ჯიმი]: მსგავს არს სასუფეველი ცათაჲ სათრომელსა, რომელი სდვიან ზლუასა და ყოველისაგან თესლად-თესლადისა შეკრიბიან, მ. 13,47 C.

თესლის-მოფარდულ [ფჳლის დამ-ზურდავებელი. მდრ. მეგერმე]: პილენძი თესლის მოფარდულთა მათ განუზნია, ი. 2,15 C; ტაბლები იგი თესლის მოფარდულთა დაამჳუა, მ. 21,12 C.

თფუე, თფუი, თფუე [თფე]: იფარვიდა თავესა თუსსა ხუთ თფუე (თფე D), ლ. 1,24; დაადგრა მარიამ მის თანა სამ თ. (თფე D), ლ. 1,56; დაეჭვნეს ცანი სამ წელ და ექუს თ. (თფე CD), ლ. 4,25; ოთხ-ლა თ. (თფე D) არიან, და მოვალს მკაჲ, ი. 4,35; ოთხ თფე-ლა, და მკაჲ მოიწიოს, ი. 4,35 C; ესე მიექუსს თფუტ (თფუე C, თფე D) არს მისი, ლ. 1,36; იმაღლიდა თავესა თუსსა ხუთ თფუე (ხელნ. თფუე), ლ. 1,24 C; თფუეხა (+მას C, თფესა D) მიექუსესა მოივლინა გაბრიელ ანგელოზი ღმრთისა მიერ, ლ. 1,26.

თფვა [ბალაზი (ნეფლი)]: თავით თუსით ქუეყანამან მან გამოიღის ნაყოფი: პირველად თივაჲ, მერმე თავი, მაშინ-ღჲ სრული იფქლი თავესა მას შინა, მრ. 4,28 C; რომელ ღღეს თ. არს და ხვალე თორნესა შთაეგზნის, ლ. 12,28; იყო თ. ფრიად აღდილსა მას, ი. 6,10; უკუეთუ თ. იგი ველისაჲ, რომელი ღღეს ბრნ და ხვალე თორნესა შთაეგზნის, ღმერთმან ესრჷთ შემოსის, მ. 6,30; უბრძანა მათ ინაჯით-დასხდომაჲ... მწუანვილსა ზედა თივახა, მრ. 6,39 C; უბრძანა ერსა მას დასხდომაჲ თ. ზედა, მ. 14,19; უბრძანა მათ დასხდომაჲ მათი ყოველთაჲ... მწუანვილსა ზედა თივიხა, მრ. 6,39.

თიფლოვან [ბალაზიანი]: იყო ღიღად თიფლოვან ადგილი იგი, ი. 6,10 C.

თიჲ: არა თუ... შთავეადო თიჲი ჩემი ადგილსა მას სამსუქუალთასი, ი. 20,25 C; რა დაწაფოს მწუერევალი (წუერი C) თითიხა მისისაჲ, ლ. 16,24; უკუეთუ მე თითითა ღმრთისაჲთა განვასხამ ეშმაკთა, ლ. 11,20; თქუნდ ერითთაჲთა თ. არა შიხით ტჯრთსა მას, ლ. 11,46; მათ თითითაჲთა ერითთა შეძრვად არა ჰნებუნდ იგი, მ. 23,4; დაასხნა თითნი მისნი (ყრუსა), მრ. 7,33; უკუეთუ არა... დაეასხნენ თ. ჩემნი ადგილსა მას სამსუქუალთასა, ი. 20,25; მოყვენ თ. შენნი, ი. 20,27.

15 ოთხთავის სიმღერია-ღმკისკონი.

თითო: თითო ღრაჰკანი, მ. 20,9,10; თითოჲ სატირი, მ. 20,2 C, 9 C; მიიღეს თითოჲვე სატირი, მ. 20,10 C.

[წ. კიდევ თითოეულ, თითო-სახე].

თითოეულ: თითოეული (თითოეული E). ხს თუსისაგან ნაყოფისა საცნაურ არს, ლ. 6,44; მათ იწყეს... სიტყუად მისა თითოეულმან (თითოე. E) ერთ-მან-ლა და ერთმან, მრ. 14,19; იწყოს თ. (თითოე. E) ყოველმან ჯმნად, ლ. 14,18; შთაისხის თ. მათგანმან ორ ანუ თუ სამ საწყაულ, ი. 2,6 C; თითოეულსა მსგავსად თუსისა ძალისა (მისცა), მ. 25,15 C; აღუთქუა სასყიდელი თითოეულად (თითოე. E) ღრაჰკანი ღღესა შინა, მ. 20,2; იწყეს სიტყუად თ., მ. 27,22 C; მივიღოღეს ყოველნი და აღიწერებოდეს თ. თუსსა ქალაქსა, ლ. 2,3 C; მოუწოდა თ., ვის რაჲ თანა-ედგა უფლისა მისისაჲ, ლ. 16,5 C; და დათუ თ. მკირად რაჲ მიიღონ, ი. 6,7 C; განიბნინეთ თ. ადგილდ თუსა, ი. 16,32 C; თ. (თითოე. E) ერისაგანმან ნაწილი (განიყო), ი. 19,23; რომელნი თუმცა დაიწერებოდეს თ., ი. 21,25.

თითო-სახე [ხხვადახხვაგვარი, მრავალნაირი]: მოჰკურიღეს მას ყოველთა მათ ბოროტად სნეულთა თითო-სახეთაგან სენტა და გუემითა შეპყრობილთა, მ. 4,24; რომელთა ჰყვანდა მათ თანა მკელობრებნი, ბრმებნი... და სხუანი მრავალნი თ. სენტა შეპყრობილნი, მ. 15,30; განკურნა ყოველნი ბოროტთა სენტაგან და თ. სნეულებთა, მრ. 1,34; რაოდენთა ჰქონდეს უძღურნი თ. სენტა, მოიყვანნეს მისა, ლ. 4,40.

თიკან: მე არასადა მომეც თიკანი ერთი, ლ. 15,29; დაადგინნის ცხოვარნი მარჯუენით მისა და თიკანნი—მარცხენით, მ. 25,33; მწყემსმან განარჩინის ცხოვარნი თიკანთაგან, მ. 25,32.

თივა: ჰნერწყუა ქუეყანასა და შექმნა თივაჲ ნერწყუსაგან, ი. 9,6; თ. შექმნა

და მცხო თუილთა ჩემთი, ი. 9,11; ოდეს-იგი თ. შუქმნა, ი. 9,13; თ. დამღვა თ. ჩემთი, ი. 9,15; ქსცხო (ჰგოზა C) თ. იგი თუაღთა მის ბრმისათა, ი. 9,6; რაეაჲს ქმნა თ. იგი იესუ, ი. 9,14 C.

თმა: თმაა თავისა თქუენისად არა წარწყმდეს, ლ. 21,18; ვერ ძალ-გიც ერთისა თმახა განსპეტაკებად ვინა და-შაეებად, მ. 5,36; იოჰანეს ემოსა სამოსელი თმახაგან იქლემისა, მ. 3,4; მრ. 1,6; იწყო ... თმითა თავისა თუსისაგთა წარ-ტოლად, ლ. 7,38; (ფერკნი ჩემნი) თ. თუსისთა წარმოცნა, ლ. 7,44; თ. თუსითა წარტოცნა ფერკნი მისნი, ი. 11,2; 12,3; თქუენი თავისაყა თმანი ყოველნი განრაცხილ არიან, მ. 10,30 D; თქუენი თავისა თმანიყა ყოველნი განრაცხილ არიან, მ. 10,30 E; თ. თავისა თქუენისანი ყოველნი განრაცხილ არიან, ლ. 12,7.

თშენ ნ. დათმენა, მოთმინება.

თნება, 0—2 [მღვწონება]: შენ მთნაჲ [მღვწონება], მრ. 1,11 C; რომელი მთნაჲ [მღვწონება], მ. 3,17 C; 17,5 C; რომელი მთნაჲ სულსა ჩემსა, მ. 12,18; უსუეთუ მთნაჲ (სთ. E) იგო, მ. 27,43; ხონდა [მღვწონა] ჰეროდეს როკვა იგი მისი, მ. 14,6; მხონდა (სთ. E) ჰეროდეს და მის თანა შეინაგეთა მათ, მრ. 6,22; რომელნი ხონდეს მას, მრ. 3,13 C.

[ნ. კ. თანა-სათნო-ყოფა, სათნოება, სათნო-ყოფა].

თთგ ნ. მთოვარე.

თთგლ: სამოსელი მისი სპეტაკ იყო ეთ თთგლი, მ. 17,2; 28,3; მრ. 9,3.

თორნეს: (თიჯი) ხელე თორნესა შთაეგზნის, მ. 6,30; ლ. 12,28.

თოტნა ნ. მოთოტნა.

თრგუნვა ნ. დითრგუნვა.

თრევა ნ. გამოთრევა, მითრევა, მო-თრევა, სათრომელ.

თრბა ნ. დითრობა, მთრვალობა, მამთრვილე, სათრობელ.

თჯთ: თჯთ იგი ღაჲით იტყვს სულთა წმიდითა, მრ. 12,36; თ. იგი დავით უფლით ჰხადის მას, მრ. 12,37; ლ. 20,44; თ. განვიღოდა შორის სიმატიისა და გალილეასა, ლ. 17,11 C; თ. იგი იყო სიმატიტელ, ლ. 17,16 C; თ. იგი დავით იტყვს წიგნსა ფსალმუნთასა, ლ. 20,42; არა თ. იგი იყო ნათელი, ი. 1,8; თ. იესუ არა არწმუნებდა მათ თავით თუსით, ი. 2,24; თქუნ. თ. მეწამებით მე, ი. 3,28; თ. იესუ არა ნათელ-ჰსცემდა, ი. 4,2; შენ თავისა შენისათუს თ. ჰსწამებ, ი. 8,13; რომელსა შვეიდა თ. და მოწაფენიცა მისნი, ი. 18,1 C; უფალი თ. იგი არს, ი. 22,12; მაშინ თჯთჲ აღვიდა დღესასწაულსა მას, ი. 7,10 C.

თჯთ უწყოდით, რ ახლოს არს ზაფხული, ლ. 21,30; თ. უწყოდა, ი. 2,24 C; 6,6; მან თ. იცოდა, ი. 2,25; თ. თავად-მან წამა, ი. 4,44 C; თ. თავისა თუსისათუს თქუნ, ი. 9,21 C.

ჩუნ თ. გუესმის პირისაგან მისისა, ლ. 22,71; ჩუნ თ. გუესმა მისგან, ი. 4,42; თ. მამისა ჩემსა უყუართ თქუნ, ი. 16,27; ეკიდა მას თ. ჯუიარი თუსი, ი. 19,17; თ. შენსაყა სულსა განვიდეს მახელი, ლ. 2,35.

[ნ. კიდევ თჯთ-მხილველ].

თჯთ-მხილველ: რომელნი დასაბამით-გან თჯთ-მხილველ და მსახურ ყოფილ იყვნეს, ლ. 1,2.

თჯნიერ, თჯნიერად [გარდა, გარემე; უ—ად]: თჯნიერ მამისა თქუენისა: მ. 10,29; თ. იგავისა, მ. 13,34; მრ. 4,34 E; თ. ყრმებისა და დედებისა, მ. 14,21; 15,38; თ. საფუძველისა, ლ. 6,49; თ. ერისა, ლ. 22,6; თ. ბალანტისა და ვაშკარანისა და ფერკთა შესასხმელთა, ლ. 22,35; თ. მისა, ი. 1,3; თ. ჩემსა, ი. 15,5.

თხნიერად სიტყვა სიძვისა, მ. 5,32; თ. სიძვისა, მ. 19,9; თ. იგავისა (უივავოლ C), მრ. 4,34 D.

თჳს [თანდ.]: აგარაკისათჳს, მ. 27,10; ამისთჳს, მ. 6,25; 12,12,27,31; 13,13, 52; 14,2 C; 18,23; 19,5; 21,43; 23,13, 34; 24,44; 27,8; მრ. 1,38; 6,14 C; 10, 7,10 C; 11,24; 12, 24,26; ლ. 1,20; 4,43; 11,19; 12,3,22; ლ. 14,6; 18,5; 19,11,44; 23,8; 24,4,14; ი. 1,31,50 C; 2,22,24 C; 5,16,18; 6,61,65; 7,22; 8, 43 C, 47; 9,22,23; 10,17,41; 12,27,39; 13,11; 15,19; 16,15,19,30 C; 17,20; 18,37 (C-ში 2-ჯერ); 19,11,12 C; 21, 21,24; ამისთჳსცა, ლ. 1,35; ი. 12,18; 18,37 C; ამისთჳსცა-იგი, ლ. 11,49; ამათოჳს, ი. 17,9 C, 20 C; არავისთჳს, მ. 22,16; აღდგომისათჳს, მ. 22,31; აღ-ძრვისათჳს, ლ. 23,19 C; 25 C; ბოროტის-ათჳს, ი. 18,23; ბოროტისა მისთჳს, ი. 18,23 C; ბრალისათჳს, ლ. 9,47; ყოელი-სათჳს ბრალისა, მ. 19,3; გალილეველთა მათოჳს, ლ. 13,1; განწმენდისათჳს, მ. 24,12 C; განწმენდისათჳს, ი. 3,25; განწმენდისა შენისათჳს, მრ. 1,44; ლ. 5,14; გმობისათჳს, ი. 10,33; გულფიცი-ხელობისა თჳუენისათჳს, მ. 19,8; მრ. 10,5; დაქნისათჳს, ი. 5,18 C; დედისა-თჳს, მ. 15,4; მრ. 7,10; დიდებისათჳს, ი. 11,4; დღისა მისთჳს და ჟამისა, მ. 24,36; მრ. 13,32; დღეთოჳს, ლ. 17,22; ელიასთჳს, მრ. 9,5; ერისათჳს, ი. 11,50; 18,14; ერისა ამისთჳს, ი. 11,42; ერისა მისთჳს, მრ. 3,9; ეროდიასთჳს, მ. 14, 3; ეშმაკისათჳს, მ. 25,41; ეშმაკულისა მისთჳს, მრ. 5,16; ეშმაკულთა მათოჳს, მ. 8,33; ვისთჳს, ი. 13,22; ვისთჳსვე, მრ. 12,14; ვისთჳსმე, მრ. 11,25; თავისა თჳსი-სათჳს, მ. 6,34 C; მრ. 4,36 C; ლ. 12,21; ი. 9,21; თავისა შენისათჳს, ი. 8,13; თავისა ჩემისათჳს, ი. 5,31; 8,14; თავთა თჳუენ-თათჳს, მ. 6,25 C; თანა-მეინანტთა მათ-

თჳს, მ. 14,9; თჳუენთჳს, მ. 15,7; 25,34; მრ. 7,6 C; ლ. 22,19-20; ი. 5,45 (2-ჯერ); 8,26 C; 11,15; 12,30; 16,26; იაკობის-თჳს, მრ. 10,41 C; იგავისა მისთჳს, მრ. 7,17; იესუსათჳს (იესუსთჳს D), მ. 26,59; 27,1; მრ. 14,55; ლ. 7,3; 24,19; ი. 12, 9; იოვანესთჳს, მ. 11,7; 17,13; მრ. 10, 41 C; ლ. 3,15; 7,24; ისრაჲლისათჳს, ლ. 2,25 C; კაცისათჳს, მრ. 2,27; კაცისა მისთჳს, ი. 2,25; კაცის-კლვისათჳს, ლ. 23,19,25 C; მისთჳს, მ. 12,14 C, 36; 13, 44; 14,2; 22,15; 26,24; მრ. 1,28,20; 3,6; 4,30; 5,20,33 C; 6,14; 7,25; 8,30; 9,13; 14,21,56,57; ლ. 2,33,38; ლ. 4, 14,37,38; 7,4,17 (2-ჯერ); 8,39; 22,65; 23,8,10 C; 24,4 C, 27; ი. 1,15,47 C; 6, 41, 61 C; 7,7,12,13,32,43; 9,17,18; 12,6,16,41; მათოჳს, მ. 5,44; 21,45; მრ. 12,12; ლ. 6,28; 18,8; 19,37; 20,19; 24, 14 C; ი. 17,9 (2-ჯერ); 19; მაგისტოჳს, მ. 27,19; ლ. 23,14 C; ი. 16,19 C; მადლისათჳს, ლ. 7,47; მამისათჳს, მ. 15, 4; მრ. 7,10; მამისა თჳსისათჳს, ი. 8,27 C; მამისა ჩემისათჳს, ი. 16,25; მის მამა-სახლისისათჳს, მ. 20,11 C; მართალთა-თჳს, ლ. 15,7; მეოხნეთა მათოჳს, მრ. 6,26 C; მორწმუნეთათჳს, ი. 17,20 C; მრავლისათჳს, ლ. 10,41; მრავალთათჳს, მრ. 14,24; თჳუენ მრავალთათჳს, მ. 26, 26, 28; მოსესთჳს, მრ. 9,5; მოშიშთა მისთათჳს, ლ. 1,50 C; მოძღურებისა მისისათჳს, ი. 18,19; მოწაფეთა მის-თათჳს, ი. 18,19; მრავლისათჳს მსახუ-რებისა, ლ. 10,40; მცნებისა მისთჳს, ლ. 23,56; მცირედ მორწმუნეობისა თჳუე-ნისათჳს, მ. 17,20 C; ნათესავისათჳს, ი. 11,51,52; ნათლისა. მისთჳს, ი. 1,7,8; მის ნათლისათჳს, ი. 1,7 C, 8 C; ოთბ ათასთათჳს, მრ. 8,20; ორგულთათჳს, მრ. 7,6; პარასკევისათჳს, ი. 19,42; პარასკევისა მისთჳს, ი. 19,42 C; პურისა-თჳს, მ. 16,11; ცამისა მისთჳს, ი. 4,52 C;

რომლისათვის, მ. 11,10; 14,7; ლ. 4,18; 7,27; 9,9; ი. 1,45 C; 3,26; 8,54 C; 9, 19; 13,24; რომლისათვისვე, მრ. 12,14 C; რომლისათვის-იგი, მ. 3,3; ი. 1,15, 30; რომლისათვისცა, მ. 26,50; რომელ-თათვის, მ. 20,23; მრ. 10,40 C; ლ. 1,4; რჩეულთათვის, მ. 24,22 C; მრ. 13,20 C; რჩეულთა მათთვის, მ. 24,22; მრ. 13,20; სამოსლისათვის, მ. 6,28; სარწმუნოებისათვის, ლ. 24,25; სასუფე-ველისათვის, მ. 19,12; ლ. 9,11; 18,29; საქმისათვის, მ. 19,17; ი. 10,32 E, 33; საქმისა მისთვის, ლ. 24,12 C; ყოვლისა-ვეთვის საქმისა, მ. 18,19; საქმეთა მათ-თვის, ლ. 1,1 C; სასჯელისათვის, ი. 16,8 C; საშჯელისათვის, ი. 16,11; სახარებისათვის, მრ. 8,35; სახარებისა ამისთვის, მრ. 8, 35 C; 10,29; სახისათვის, ი. 10,32 C; სახელისათვის, მრ. 9,41 C; სახელისა ჩემისათვის, მ. 10,22; 18,20; 19,29; 24,9; მრ. 8,37,41; 13,13; ლ. 21,12,17; ი. 15,21; სახლისა უფლისა მისთვის, მ. 20, 11; სიბრძნისათვის, მრ. 3,5; სიკუდილისა მისისათვის, ი. 11,13; სიმართლისათვის, მ. 5,6,10; ი. 16,8 C, 10; სიტყვასათვის, მ. 27,14; ი. 10,19; ამის სიტყვასათვის, მრ. 8,32 10,22; მაგის სიტყვასათვის, მრ. 7,29; მაგისვე სიტყვასათვის, მრ. 10,10; მრავლისათვის სიტყვისა, ლ. 11,53 C; მრავლისა მისთვის სიტყვისა, ლ. 11,53; სიტყვისა ამისთვის, ლ. 9,45; სიტყვისა მის-თვის, მ. 13,21; მრ. 4,17; ი. 15,3 C; სიტყუთა ამათთვის, ი. 10,19 C; სიტ-ყუთა მისთათვის, ი. 4,41 C; სიხარულისა მისთვის, ი. 16,21 C; იუდა სკმონის სკარიოტელისათვის, ი. 6,71 C; სოფლი-სათვის, ი. 17,9 სულისათვის, მ. 12,31 C; სულისა მისთვის, ი. 7,39; სულისა თვის-ისათვის, მ. 16,26 C; მრ. 8,37 C; სულისა თქუენისათვის, ლ. 12,22 C; სულისა წმინდისათვის, მ. 12,32; მრ. 3,29; სულთა თქუენთათვის, მ. 6,25; სწავლისა თქუენი-სათვის, მ. 15,3 C, 6 C; ტაძრისათვის, ი.

2,21 E; ტაძრისა მისთვის, ლ. 21,5; ი. 2, 21 D; უმაღლოთათვისცა და უკეთურთა, ლ. 6,35; ურწმუნოებისა მათისათვის, მ. 13,58; ფარისეველთათვის, ი. 12,42; ფი-ციისათვის, მრ. 6,26 C; ფიცისა მისთვის, მ. 14,9; ფიცისა მისთვის და მის თანა მეინაგეთა, მრ. 6,26; ფიცისა ჴენისა-თვის, მ. 5,33; ქველის მოქმედებისა-თვის, მ. 19,17 C; ქრისტესთვის (ქრის-ტესთვის C), მ. 22,42; ლორებისათვის, მრ. 5,16 C; ლორებისა მისთვის, მრ. 5,16; ამის ყოვლისათვის, ლ. 7,18; ყოვლისა მის-თვის, ლ. 3,19; ყოველთათვის, ლ. 19,37 C; ი. 13,18; 17,20; ყრმისა მისთვის, მ. 2,8; ლ. 2,17; შაბათისათვის, მრ. 2,27; შაფა-თისა მისთვის, ი. 19,31 C; შემოსისა ჩემი-სათვის, მ. 27,12 C; ი. 12,7 C; ჴენთვის, მ. 4,6; 5,23 C; 17,27; მრ. 9,5; ლ. 4, 10; 16,2; 22,32; ი. 1,22; 13,37; შიში-სათვის, ი. 7,13; 19,38; 20,19; შოთი-სათვის და კაცის-კლვისა, ლ. 23,25; ჩემ-თვის, მ. 5,11; 10,18,39; 16,13,25; 17,27; მრ. 8,27,29,35; 10,29; 13,9; 14,6 C; ლ. 9,18,24; 11,18; 22,37; 24,44; ი. 5, 31 C, 32 (2-ჯერ), 36,37,39 (C-ში 2-ჯერ), 46; 8,18; 10,25; 12,30; 13,38; 15,26; 18,34,36; ჩუენთვის, მ. 19,27; მრ. 9,22; ცოდვისათვის, ი. 8,46; 16,9; ცოდ-ვისათვის და სიმართლისა და საშჯე-ლისა, ი. 16,8; ცოდვთათვის, ი. 8,46; 16,8 C, 9 C; ცოდვთა მათთათვის, ი. 15, 22; ერთისათვის ცოდვილისა, ლ. 15,7; ცხოვართათვის, ი. 10,13,15; ცხოვართა მათთვის, ი. 10,13 C; ცხოვართა თვისთა-თვის, ი. 10,11; ცხოვრებისათვის, ი. 6,51; ძისათვის, მ. 12,32; 21,37; მრ. 9,12; ლ. 6,22; 12,10; ძისა კაცისათვის, მ. 12, 32 C; ძისა ჩემისათვის, მრ. 12,6; მძინა-რებისათვის ძილისა, ი. 11,13; ძმისა მათ-თისათვის, ი. 11,19; ორთა მათ ძმათათვის, მ. 20,24; წარწყმედულისა მისთვის, ლ. 15,4; წყინებისა მისთვის, ლ. 11,8; კეჴ-

მარიტებისათჳს, ი. 18,37 C; ქეშმარიტებისა მისთჳს, ი. 5,33 C; ხილვისათჳს, ი. 6,26 C; ხუთ ათასთათჳს, მრ. 8,19; ჳორცთა თქუენთათჳს, მ. 6,25; ჳეროდიადასთჳს, მრ. 6,17; ლ. 3,19; ჳერიათითჳს, ი. 9,22.

[6. კ. რადასათჳს, ხეალისათჳს].

1. თჳს-ი [გჳთუენილეებითი ნაცვალსახელი, =თავისი]: ალთქუმა თჳსი, ლ. 1, 72 C; ასული თ., მ. 10,37; დედა თ., მ. 10,37; 19,5; მრ. 10,7; ლ. 14,26; 19,26; დიდებამ თ., ი. 2,11; ერი თ., მ. 1,21, 22,7; თავი თ., მ. 10,39 (2-ჯერ); 16, 24,25 (2-ჯერ); 18,4; 19,19; 22,39; 23, 12 (2-ჯერ); 27,40; მრ. 8,34,35; 12, 31,33; 15,30,31 C; ლ. 9,23,24 (2-ჯერ), 25; 10,27,29; 14,11 (2-ჯერ), 26; 18,14 (2-ჯერ); 23,35,37; ი. 10,11; 11 55 C; 12,25 (2-ჯერ); 15,13; 19,7; 21,1,7,14; იფქლი თ., მ. 3,12 C; კალო თ., მ. 3,12; კუართი თ., მრ. 14,63 C; მამა თ., მ. 10,37; 19,5; მრ. 10,7; ლ. 14,26; მახული თ., მ. 26,51; მეუფებამ თ., ლ. 19, 15; მეჯრმლს თ., მრ. 6,27; მონა თ., ლ. 1,54; 14,17; 20,10; მონაგები თ., მ. 25, 14; მოყუასი თ., მ. 18,28; მოძლუარი თ., მ. 10,25; ლ. 6,40; მსაჯული თ., ი. 12,48; ნათელი თ., მ. 24,29; მრ. 13,24; ნაყოფი თ., მ. 25,14; პირი თ., მ. 5,2; ლ. 9,51; საზრდელი თ., მ. 24,45; სამოსელი თ., მ. 26,65; მრ. 10, 50; 14,63; ლ. 22,36; ი. 13,4,12; სარწყული იგი თ., ი. 4,28 C; საქმს თ., მრ. 13,34; საცხორებელი თ., მრ. 12,44 C; სახლი თ., მ. 7,24,26; მრ. 13,34; ლ. 15,8; სიბოროტს თ., მ. 6,34; სული თ., მ. 16,26; 20,28; მრ. 8,35,36; ი. 10,11; უფალი თ., მ. 10,25; 18,34; 24,46; ი. 15,15 C; ფიჩ თ., მრ. 10,50 C; ქმარი თ., მრ. 10,11 C; ჩუენ დაუტევეთ ყოველივე თ., ლ. 18,28; ცოლი თ., მ. 1, 24; 5,31,32; 19,9; 22,25 C; მრ. 10,11,

12 C; ლ. 16,18; ცხედარი თ., მრ. 2,12; ი. 5,9; ძს თ., მ. 7,9; 10,37; 21,37; მრ. 12,6; ლ. 2,7 C; ი. 3,16,17; 4,46 C; ძმა თ., ი. 1,41; წყალობე თ., ლ. 1,58; კირი თ., მ. 6,34 C; კელი თ., მ. 14,31; 19,15 E; ჳორცი თ., ი. 6,52; ჳუარი თ., მ. 10,38; 16,24, მრ. 8,34; ლ. 9,23; 14, 27; ი. 19,17.

თჳსივე სამოსელი, მ. 27,31; მრ. 15, 20.

მამამან თჳსმან, ლ. 15,20; უფალმან თ., მ. 18,32; 24,45; 25,31,23; ცოლმან თ., მ. 27,19.

აგარაკსა თჳსსა, მ. 13,24,31 C; 22,5; ადგილსავე თ., მ. 26,52; გონებასა თ., ლ. 15,17 C; 24,12 C; ი. 11,38 C; გულსა თ., მ. 1,20; 13,20,21; 24,48; მრ. 5,28,30; 11,23; ლ. 1,66; 2,19,51; 7,39; 12,17,45 (თჳსა E); 16,3; 18,4; ი. 13,2 C; გულსა შინა თ., მ. 5,28; 9,21; დასა თ., ი. 11,28; დედასა თ., მ. 14,11; 15,5,6; მრ. 6,24,28; 7,11 C; ლ. 7,15; დიდებასა თ., მ. 6,29 C; ლ. 12,27; 24,26; დღესა მის თ., ლ. 17,24 C; ეზოსა თ., მ. 24,45 C; ლ. 11,21; ეზოს მობღუარსა თ., მ. 20,8; ერსა თ., ლ. 1,77; 7,16; ვენაჳსა თ., მ. 20,1,2; თავსა თ., მ. 12, 25 (2-ჯერ), 26; მრ. 3,25 C, 26; 5,5; ლ. 1,24; 11,17,18; 15,17; 23,2; ი. 2,24 C; 5,18; 7,4 C; 8,22; 10,33 C; 19,12; თავსა ზედა თ., მ. 12,25 C; მრ. 3,24 C; თ. კარაულსა, ლ. 10,34; მამასა თ., მ. 15,5,6; მრ. 7,11 C; ლ. 9,42; 15,12,29; ი. 8,27; მამულსა თ., მ. 13,54; მონასა მის თ., ლ. 14,21; მონაგებსა თ., მ. 24,47; მოყუასსა თ., მ. 18,35; მტილსა თ., მ. 13,31; ლ. 13,19; პირსა თ., ლ. 17,16 C; პირსა ზედა თ., მ. 26,39; ლ. 5,12; 24,5 C; ეამსა თ., მ. 21,41; 24,45; ლ. 1,20 C; 20,10; სავაჳროსა თ., მ. 22,5; სავენაჳსა თ., ლ. 13,6; სამარესა თ., მ. 26,60 C; სამკალ-

სა თ., მ. 9,38; ლ. 10,2; საუნჯესა თ., ლ. 3,17; საყურძენსა თ., მ. 20,1 C, 2 C; სახლსა თ., ლ. 5,29; სახლსა შინა თ., მ. 13,57; მრ. 6,4; სიბერესა თ., ლ. 1,36; თ. სოფელსა მ. 13,57, მრ. 6,4; ლ. 4,24; ი. 4,44; სუფევასა თ., მ. 16, 28 C; უფალსა თ., ლ. 12,36; 14,21; ქარქაშსა თ., ი. 18,11 C; თ. ქალაქსა, ლ. 2,3; ცოლსა თ., მ. 19,5; მრ. 10,7; ძესა თ., ი. 4,5; ძმასა თ., მ. 5,22 (3-ჯერ); 18,35 C; 22,24,25; მრ. 12,19; ლ. 20, 28; ჰასაკსა თ., მ. 6,27; ლ. 12,25 C.

გუამისა თქსიხა, ი. 2,21; გულისა თ., ლ. 6,45 (2-ჯერ); დელისა თ., მ. 2,11; დელისიგან თ., მ. 10,35; 14,8; დედა-მთილისიგან თ., 10,35; ლ. 12,53 C; თავისა თ., მ. 6,34 D; 14,15 C; 16,25 C; 20,28 C; 27,42; მრ. 8,45 C; 9,10; 10, 45 C; 15,31; ლ. 7,30; 8,5; 9,24 C; 12, 21 C; 17,33; 19,12; ი. 5,26 (2-ჯერ); 13,32; მამისა თ., მ. 2,22; ლ. 1,59; 15, 20; მამისიგან თ., მ. 10,35; მომავლინებელისა თ., 13,16; მონისა თ., ლ. 1, 69 CD; მონაგებისა თ., ლ. 14,33; მოძღურისა თ., მ. 10,24; მუცლისა თ., ლ. 15,16; სიმდაბლესა ზედა მკეველისა თ., ლ. 1,48 C; ნაკლულევეანებისაგან თ., მრ. 12,44; ლ. 21,4; ნაყოფისა თ., მ. 21,34; საზრდელისა თ., მ. 10,10 C; სამოსლისა თ., მ. 24,18; მრ. 13,16; სასყიდლისა თ., მ. 10,10; ლ. 10,7; საუნჯისაგან თ., მ. 13,52; სახლისა თ., მ. 24,43 C; სახლისაგან თ., მ. 24,17; მრ. 13,15; სოფლისაგან თ., მ. 13,41; სულისა თ., მ. 16, 26; მრ. 8,37; 10,45; უფლისა თ., მ. 10, 24; ი. 13,16; 15,20; ქმრისა თ. თანა, ლ. 2,36; ცოლისა თ., მრ. 10,2; ძალისა თ., მ. 25,15; ძის ცოლისაგან თ., ლ. 12,53; ძმისა თ., მ. 14,3; წყალობისა თ., ლ. 1,54; ჰასაკისა თ., მ. 6,27; ლ. 12,25; თქსიხაგან გულისა, ი. 8,44; დელისა თ., მ. 10,35 C; მამისა თ., მ.

10,35 C; თ. ნაყოფისა, ლ. 6,44; საფასისა თ., მ. 13,52 C; თავისა თქსიხათქს, მ. 6,34 C; მრ. 6,36 C; ლ. 12,21; ი. 9, 21; მამისა თ., ი. 8,27 C; სულისა თ., მ. 16,26 C; მრ. 8,37 C.

ერიტურთ თქსით, ლ. 23,11 C; მოწაფითურთ თ., მრ. 3,7 C; 8,10 C, 34 C; 10,46 C; ი. 18,1 C, 2 C; სიქალწულითგან თ., ლ. 2,36; ძითურთ თ., მ. 20, 20 C; დიდებითა თქსითა, მ. 25,31; ლ. 9,26; თმითა თ., ლ. 7,44; ი. 11,2; 12, 3; მკლავითა თ., ლ. 1,51 C; სახელითა თ., ი. 5,43; სულითა თ., მრ. 2,8 C; 8,12; ი. 6,61; 11,33 C; 13,21; სუფევი-თა თ., მ. 16,28.

თქსა აგარაკად, მ. 22,5 C; თ. ადგილად, ი. 16,32; ადგილადაც თ., მ. 26, 52 C; ველად თ., ლ. 15,15; მამად თ., ი. 5,18; სახილ თ., მ. 9,7; 13,36 C; მრ. 7,30; 8,3 C, 28; ლ. 1,23,56; 5,25; 7,10 C; 10,38 C; სახედ თ., ლ. 18,14 C; ი. 19, 27 C; სოფლადაც თ., მ. 2,12; 13,54 C; მრ. 6,1; სწორად თ., მრ. 2,21 C; ქალაქად თ., ლ. 2,39; თ. (თქსნი D) ქალაქად, მ. 9,1; თქსად ქალაქად, მ. 9,1 C.

თქსა [ცალკე]: ად (იდეა) თქსა შეკცილი ერთსა ადგილსა, ი. 20,7 C.

რომლისანი არა თქსნი არიედ ცხოვარნი, ი. 10,12; ოდეს თ., იგი გინიყვანნეს, ი. 10,4.

ანგელოზნი თქსნი, მ. 13,41; 24,31; მრ. 13,27; თავნი თ., მ. 19,12; ი. 11, 55; თულნი თ., ლ. 6,20 C; 16,23; ი. 6,5; 11,41; 17,1; მართუენი თ., მ. 23, 37; ლ. 13,34; მონანი თ., მ. 21,34; 22, 3; მოწაფენი თ., მ. 5,1; 8,25 C; 15,12; 17,10; 18,1; 24,1; მრ. 8,1,35; 8,33; რჩეულნი თ., მ. 24,31 C; სანთელნი თ., 25,1; საბლეულნი თ., მ. 10,36; ტელნი თ., ლ. 24,50.

ბეგათაგან თქსთა, ლ. 13,15; გულთა თ., მ. 16,7; გულთა შიდა თ., 2. ? ? C

დღეა-მამათი ზედა თ., მ. 10,21 C; დღეთი თ., ლ. 1,7 C; თავითი თ., ლ. 16,15; 18,9; 20,20; ი. 17,13 C; მამა-დღეათა თ. ზედა, მრ. 13,12 C; მეგობართა თ., ი. 15,13; მოღვაძეთა თ., ი. 11,16 C; მონათი თ., მ. 14,2; 22,8; 25,14; მრ. 13,34; ლ. 15,22; 19,13; მ. 18,23; მონა-მოყუესთა მათ თ., მ. 24,49 C; მოყუესთა თ., მ. 11,16; ლ. 7,32 C; მოწაფეთა თ., მ. 19,10; მრ. 8,4 C; 14,12; მ. 9,37; 10,1; 12,49; 14,19; 15,32; 16,13,20,21,24; 19,23; 23,1; 26,1,26,36 C; მრ. 3,6,34; 4,34 C; 6,41,45 C; 8,1,6,27; 9,31; 10,23; 12,43; 14,32; ლ. 6,13; 7,19; 9,14,43; 11,1; 12,1,22,42; 17,1,22; 20,45; ი. 6,12; 11,7; 21,1,14; მ. 11,1; მრ. 8,34 E; ლ. 22,45; ი. 20,30; მოწაფეთა მათ თ., ი. 6,22 C; 13,5; მოწაფეთა მიმართ თ., ლ. 6,20; მსახურთა თ. ზედა, მ. 24,45; მჭართი თ., ლ. 2,98 C; მჭართა ზედა თ., ლ. 15,5; ნათესავთა თ., ლ. 16,8 C; ნათესავთა შორის თ., მრ. 6,4 C; ნაშობთაგან თ., მ. 11,19 C; საცხოვართა თ. ზედა, ი. 10,11 C; შვილთა თ., მ. 2,18; შვილთაგან თ., მ. 11,19; ლ. 7,35; თ. ცხოვართა, ი. 10,3; ძეთა თანა თ., მ. 20,20; ჯორცთა მათ თ., ი. 2,21 C; ცხოვართა თუსთაოვხ, ი. 10,11.

ზეალემან იზრუნოს თავისი თუხიხაა, მ. 6,34 E; განტევებაჲ ცოლისა თ., მ. 19,3; ნებაჲ მამისა თ., მ. 21,31; ნებაჲ უფლისა თ., ლ. 12,47; ქორწილი ძისა თ., მ. 22,2; გუერდი სახლისა თ., მ. 24,43; ლ. 12,39; ვეცხლი იგი უფლისა თ., მ. 25,18; თავისა თ. ვერ უძლოს ცხოვნებად, მ. 27,42 C; საყდარი დავეითისი, მამისა თ., ლ. 1,32; ქსნაჲ ერისა თ., ლ. 1,68; ძმ შოლოდ-შობილი ღედისა თ., ლ. 7,12; მეროდე შობისა თუხიხასა ტაძრობას ჰყოფდი, მრ. 6,21 C; სიმდაბლესა ზედა მვეელისა თ., ლ. 1,48; შორის სახლსა მას დავეითის, მონისა

თ., ლ. 1,69 E; თანა-მღებსა უფლისა თ., ლ. 16,5; მუცელსა ღედისა თ., ი. 3,4; ღიდებესი თავისი თ., ი. 7,18; ღიდებასა მომავლინებულისა თ., ი. 7,18; ძმისა თუხიხასა, მ. 14,3 C; მრ. 6,17 C; მუცლითგან ღედისა თუხიხათ, მ. 19,12; მიერვე მუცლით ღედისა თ., ლ. 1,15 C; ღიდებითა მამისა თუხიხათა, მ. 16,27; მრ. 8,38; სიმტკიცითა მკლავისა თ., ლ. 1,51; თმითა თავისა თ., ლ. 7,38 CE; საყდართა ღიდებისა თუხიხათა, მ. 19,28; 25,31; ვისი ბრალი არს: ამისი ანუ მშობელთა თუხთაჲ, ი. 9,2 C; სამწყსოთა თუხთაჲ, ლ. 2,8 C; ორნი მოწაფეთა თუხთაგანნი, მ. 21,1 C.

[ნ. კ. თუ-ი 2, თუსაგან, თუსთანა].

2. თუხ-ი [თავიხიანი]: შეიყუარა თუხნი იგი ამას სოფელსა, ი. 13,1; სოფელსა ამას თუხნიმცა უყუარდეს, ი. 15,19 C; თუხთა (+მათ C) იგი არა შეიწყნარეს, ი. 1,11; სოფელიმცა თ. ჰყუარობდა, ი. 15,19; აცადენ მკუდარნი დაფლვად თ. მკუდართა, მ. 8,22; ლ. 9,60; ვრ ესმა თ. მათ, მრ. 3,21 C; წარვედ სახილ შენდა თ. შენთა თანა, მრ. 5,19; თ. (+მათ C) მოვიდა, ი. 1,11; თ. მათ მიმართ იტყუნ, ი. 8,44 C; მიერ ღლითგან წარიყვანა იგი მოწაფემან მან თ. თანა, ი. 19,27.

თუხაგან [მარტო, ვალკა]: წარვიდა უღაბნოსა აღგილსა თუსაგან, მ. 14,13; იღვიდა მთასა ლოცვად თ., მ. 14,23; აღიყვანა იგინი მთასა მილალსა თ., მ. 17,1; მრ. 9,2; მოუტდეს მოწაფენი იესუს თ., მ. 17,19; წარიყვანა ათორმეტნი იგი მოწაფენი თ., მ. 20,17; იგინი განიზრახვიდეს თ., მ. 21,25; მრ. 11,31; მოუტდეს მას მოწაფენი თ., მ. 24,3; ოდეს იყო იგი თ., მრ. 4,10; თ. მოწაფეთა გამოუთარგმანის ყოველი იგი, მრ. 4,34; მოველით თქუენ თ. უღაბნოსა, მრ. 6,31; წარვიდეს უღაბნოსა აღგილ-

სა ნავითა თ., მრ. 6,32; განიყვანა იგი ერისა მისგან თ., მრ. 7,33; მოწაფეთა მისთა თ. ჰკითხეს მას, მრ. 9,28; ჰკითხვიდეს მას თ. პეტრე და იაკობ და იოვანე და ანდრეა, მრ. 13,3; რომელნი ჰრისხვიდეს თ. და იტყოდეს, მრ. 14,4; განეშორა თ. ადგილსა ქალაქისასა, ლ. 9,10; ლოცვასა მას მისსა თ. მის თანა იყენეს მოწაფენი, ლ. 9,18; იყო ლოცვასა მისსა თ., ლ. 9,18 C; მიექცა მოწაფეთა მისთა თ., ლ. 10,23; ფარი-სეველი იგი წარდგა და ამას ილოცვიდა თ., ლ. 18,11; წარვიდა თ., ლ. 24,12; (სუღარო იგი...იყო) თ. (თუსა C) შეეცილი ერთსა ადგილსა, ი. 20,7; წარვიდეს კუალად თ. მოწაფენი იგი, ი. 20,10.

თუსთანა [მახთან მყფფი, მიხი მზღგ-მელი]: მიიყვანა მიამა... და დედა მისი და თუსთანანი, მრ. 5,40 C.

თუ [გამ.]: ძუ თუ ხარ ღმრთისაჲ, მ. 4, 3 C; არა ხოლო თუ ჰურითა ცხონდების კაცი, მ. 4,4; ლ. 4,4; თუ მიტდეს სი-მართლე თქუენი, მ. 5,20 C; თუ მარჯუენე ზელი შენი გატუნებდეს შენ, მ. 5,30 C; გცეს თუ ვინმე მარჯუენესა ყურიმალსა, მ. 5,39; თუ ვინმე წარგი-ძლუნებდეს შენ მილიონ ერთ, მ. 5, 41 C; თუ მოიკითხვიდეთ მეგობართა თქუენტა ხოლო, მ. 5,47 C; ანუ თუ თევზსა სთხოვდეს, მ. 7,10 C; ლ. 11, 11 C; გინდეს თუ, შემძლებელ ხარ გან-წმედალ ჩემდა, მ. 8,2 C; გინდეს თუ, ძალ-გიც განწმედალ ჩემდა, მრ. 1,40 C; თუ ღირს იყოს სახლი იგი, მ. 10,13 C; მიერ-ლა თუ გდევნიდენ თქუენ, მ. 10,23; თუ იგი იყოს ვ'ი უფალი თქსი, მ. 10,25 E; კმა არს მოწაფისა, იყოს თუ ვ'ა მოძღუ-არი თქსი, მ. 10,25 C; რომელსა უყუარ-დეს ძე თქსი გინა თუ ასული თქსი, მ. 10,37 C; თუ გნებავს შეწყნარებდა, მ. 11,14 C; თუ ეშმაკი ეშმაკსა განჰქდის, მ. 12,26 C; მრ. 3,26 C; გნებავს, თუ

მივიდეთ და მოვკმარგლოთ იგი, მ. 13, 28 C; რომელმან ჰრქუას მამასა გინა თუ დედასა, მ. 15,5 C; არა თუ პირით შემავალი შეაგინებს კაცსა, მ. 15,11; ბრმაჲ ბრმასა თუ წინა-უძღვნ, შესც-თიან, მ. 15,14; სოფელი თუ შეიძინოს, მ. 16,26 C; თუ გნებავს, ეკმნეთ აქა სამ ტალავარ მ. 17,4; გაქუნდეს თუ სარწ-მუნოებაჲ, მ. 17,20 C; 21,21 C; მრ. 11, 23 C; არა თუ იქცეთ და იქმნეთ ვ'ა ყრმანი, მ. 18,3 C; ვიდრე ორნი ზელნი და ორნი ფერკნი თუ გესხნენ, მ. 18,8; უკუეთუ ზელი შენი გინა თუ ფერკი შე-ნი გატუნებდეს შენ, მ. 18,8 C; და თუ თუალი შენი გატუნებდეს შენ, მ. 18,9; მრ. 9,47 C; კაცსა თუ ვისმე ედ-გას ასი ცხოვარი, მ. 18,12; იყოს თუ ვინმე კაცი, მ. 18,12 C; თუ ჰოოს იგი..., უხარინ მას ზედა, მ. 18,13 C; ორნი თუ თქუნეგანნი შეითქუნენ ქუე-ყანასა ზედა, მ. 18,19 C; არა თუ მიუ-ტეოთ კაცთა კაცად-კაცადმან ძმასა თუსსა, მ. 18,35 C; თუ გნებავს ცხორე-ბასა შესღვაჲ, მ. 19,17; გნებავს თუ, რ'ამკა სრულ იყავ, მ. 19,21 C; თუალი შენი თუ უკეთურ არს, მ. 20,15 C; თუ გრქუას რაჲმე ვინმე, მ. 21,3 C; ჰრქუათ თუ მთასა ამას, მ. 21,21; ეთქუათ თუ: ზეცით იყო, მ. 21,25 C; მრ. 11,31 C; თუ ვინმე გრქუას თქუენ, მ. 24,23 C; მრ. 11,3 C; 13,21 C; ლ. 17,23 C; ყო-ველნი თუ დაბრკოლდენ შენდა მი-მართ, მ. 26,33 C; სიკუდილი-ლა თუ შემზუდეს, მ. 26,35 C; მარჯუე თუ არს, მ. 26,39 C; ვერ თუ შესაძლებელ არს, მ. 26,42 C; შაბათი კაცისათჳს დაებადა, და არა თუ კაცი შაბა-თისათჳს, მრ. 2,27; თუ მეუფებჲ თქსა თავესა ზედა განიყოს, მრ. 3,24 C; თუ სახლი თავესა თუსსა ზედა განიყოს, მრ. 3,25 C; არა თუ პირველად შეკრას ძლიერი იგი, მრ. 3,27; სამოსელსა ხო

ლო თუ მისსა შევახო, ვცხონდე, მრ. 5,28 C; წუსწუთ თუ არა დაიბანნიან ჯელნი, მრ. 7,3 C; გიძლავს თუ რაჲმე, შეგუეწე ჩუენ, მრ. 9,22 C; გიძლავს თუ, ყოველი შესაძლებელ არს, მრ. 9, 23 C; თუ გატუნებდეს შენ ჯელი შენი, მრ. 9,43 C; თუ ფერჯი შენი გატუნებდეს შენ, მრ. 9,45 C; ცოლი თუ განვიდეს ქმრისაგან და შეერთოს სხუახა, მრ. 10,12; მამაკაცმან თუ დაუტეოს ცოლი თუნი და ცოლ-იყოს სხუად, იმრუშოს, მრ. 10,12 C; ჩემთვის გინა თუ სახარებისა ამისთვის, მრ. 10,29 C; გენბავს, თუ მეცა გკითხო თქუენ, მრ. 11, 29 C; უკუეთუ ვთქუათ, თუ კაცთაგან (იყო), მრ. 11,32 C; ჯერ-არს თუ ხარკისა მიცემაჲ, მრ. 12,14 C; ძმაჲ თუ ვისიმე მოკუდეს, მრ. 12,19 C; აჰა ესერი აჰა არს ქრისტე გინა თუ ეგერა, მრ. 13,21 C; ჰკითხა, თუ აღრე მოკუდა, მრ. 15,44 C; გარნა თუ ჩუენ წარვიდეთ, ლ. 9,13; სხუად თუ რაჲმე წარავო უმეტესი, ლ. 10,35; გინა თუ კუერცხსა მსთხოვდეს, ლ. 11,12 D; ყოს ხოლო თუ ნაყოფი, ლ. 13,9; გხალდს თუ ვინმე, ლ. 14,10; თუ შესაძლებელ არს, ლ. 14,31 C; თუ უცხოსა მას არა სარწმუნო იქმნეთ, ლ. 16,12 C; თუ ვისმე უნდეს ამიერ წიაღსლვად თქუენდა, ლ. 16, 26 C; მკუდრეთით თუ ვინმე მივიდეს მათა, ლ. 16,30 C; მკუდრეთით თუ ვინმე აღდგეს, ლ. 16,31; თუ შეინანოს, მიუტევე მას, ლ. 17,3 C; თუ შვდ გზის დღესა შინა შეგცოდოს შენ, ლ. 17,4 C; აჰა არს გინა თუ მუნ, ლ. 17,21 C, 23 C; შენ თუ ხარ მეუფე ჰურიათაჲ, ლ. 23,37; შენ თუ ხარ ქრისტე, ლ. 23,39; არა თუ იგი იყო ნათელი, ი. 1, 8 C; ორ ანუ თუ სამ საწყაულ, ი. 2, 6 C; არა თუ ღმერთი იყოს მის თანა, ი. 3,2 C; არა თუ ვინ იშვეს ზეგარდა-მო, ი. 3,3 C; არა თუ რომელი-იგი

გარდამოჯდო ზეცით, ი. 3,13 C; არა თუ მოცემულ იყოს მისა ზეცით გარდამო, ი. 3,27 C; არა თუ თუთ იესუ ნათელსკემდა, ი. 4,2 C; არა თუ იხილის, ი. 5, 19 C; სხუად თუ ვინმე მოვიდეს, ი. 5, 43 C; არა თუ რა იხილნეთ სასწაულნი, ი. 6,26; არა თუ მოსე-მოგცა თქუენ პური იგი ზეცით, ი. 6,32 C; არა თუ ვრმცა ნებაჲ ჩემი ყუავ, ი. 6,38 C; არა თუ მამამან... მიიზიდოს იგი, ი. 6, 44 C; არა თუ მამად ვისმე უხილავს, ი. 6,46; არა თუ ჰკამათო ქორცი ძისა კაცისაჲ, ი. 6,53 C; არა თუ მიცემულ იყო მისა მამისა მიერ ჩემისა, ი. 5,65 C; ღმრთისაგან თუ არს (მოდღურებაჲ ესე), ი. 7,17 C; არა თუ მოსესგან არს, ოღ მამოაგან, ი. 7,22; ჰწყურის თუ ვისმე, მოვედინ ჩემდა, სუნ, ი. 7,37 C; ნუთუ მთავართა მთავანსა ვის ჰრწმენა მისი ანუ თუ ფარისევლთაგანსა, ი. 7,48 C; არა თუ ესმეს პირველ მისგან, ი. 7, 51 C; ანუ თუ გულისხმა-ყონ, ი. 7,51 C; თუ ეწამებ თავისა ჩემისათვის, ი. 8,14 C; თუ ვშჯი, საშჯელი ჩემი ჰეშმარტ არს, ი. 8,16 C; არა თუ თავით თუნით მოვედ, ი. 8,42 C; სიტყუანი ჩემნი თუ ვინმე ისმინეს, ი. 8,52 C; მე თუ ვაღრდებდე თავსა ჩემსა, ი. 8,54 C; თუ ვთქუა, თუ: არა ვიცი იგი, ი. 8,55 C; ცოდვილ თუ არს, არა უწყვი, ი. 9,25 C; გარნა თუ ღმრთის მსახურ ვინმე იყოს, ი. 9,31-C; არავის ასმიეს, თუ აღ-ვინმე-უხილნა თუალნი ბრმისანი, ი. 9,32 C; ჩემ მიერ თუ ვინმე შევიდეს, ი. 10,9; მპარავი სხუად არა მოვიდეს, გარნა თუ იპაროს, დაკლას და წარწყმოდოს, ი. 10,10 C; თუ არა ვიქმ საქმეთა მამისა ჩემისათა, ი. 10,37 C; საქმეთა ამათ თუ გრწმენინ, ი. 10,38 C; თუ ვინმე ვიდოდის ლამე, ი. 11,10 C; იესუ კუალად, რეცა თუ რისხვით თავსა შინა, მოვიდა საფლავად, ი. 11,38; გრწმენეს თუ,

იხილო დიდებამ ღმრთისამ, ი. 11,40 C; კაცი თუ ერთი მოკლედს ერისა ამის წილ, ი. 11,50 C; არა თუ ნათესავსა ამას ზედა (იყო მოსიკლდილ), ი. 11, 52 C; თუ ვინმე უწყოდის, სადა არს, ი. 11,57 C; არა თუ გლახაკთაჲ რამმე ზრუნვამ ედვა მას, ი. 12,6; მივიდეს არა თუ იესუსთვის ხოლო, ი. 12,9 C; არა თუ მარცხალი იფქლისსა დაეარდეს ქუეყანასა, ი. 12,24 C; თუ ვინმე მე მსახურებს, ი. 12,26 C; მე თუ ვინმე მსახურს, ი. 12,26 C; თუ არა დაგებანო, არა გაქუნდეს ჩემ თანა ნაწილი, ი. 13, 8 C; უსანატრელეს იყვნეთ, თუ ჰყოფდეთ ამის, ი. 13,17 C; გინა თუ გლახაკთაჲ რამ მიცემად (პრქუა), ი. 13, 29; თუ მივიდე, განგებზადო თქუენ აღგილო, ი. 14,3 C; ვერეინ მივიდეს მამისა, არა თუ ჩემ გამო, ი. 14,6 C; საქმეთა ამათ გამო თუ გრწმენინ ჩემი, ი. 14, 11 C; არა თუ დამტკიცებულ არნ ძირსა ზედა, ი. 15,4 C; არა თუ ჩემ თანა დამტკიცებულ იყვნეთ, ი. 15,4 C; არა თუ ვინმე დაადგარა ჩემ თანა, ი. 15, 6 C; არა თუ თქუენ გამოამირჩიეთ მე, ი. 15,16 C; უბჯობე არს თქუენდა, მე თუ მივიდე, ი. 16,7 C; არა თუ სოფლისათჳს კეთხავ, ი. 17,9; ბოროტი თუ რამმე ვთქუ, ი. 18,23 C; ეგე თუ განუტევო, არა მიუღარ ხარ კეისრისა, ი. 19,12 C; შენ თუ აღიდე იგი, მითხარ, ი. 20,15 C; არა თუ ვიხილო კელთა მისთა სასწაული სამსკუალთაჲ მათ, ი. 20,25 C; თუ მიწებს, ვ'დ თუ დგეს ჩემდა მოსლვადმდე, ი. 21,23 C

აღ-თუ ვინმე-ააროს იგი კრისტედ, ი. 9,22; ვამო-თუ-იბას ქედსა მისსა ვერით საფქველი, მრ. 9,42; გან-თუ-გუასხამ ჩუენ, ვგბრძანე ჩუენ მისლვიდ კოლტსა იმას, მ. 8,31 C; და-თუ-ჰვარდე და თაყუანის-მეც მე, მ. 4,9 C; დამო-თუ-იკიდოს (მო-თუ-იკიდოს E) ფქვილი

ერთი ვირით საფქველი ქედსა, მ. 18,6; და-თუ-უტეოს დედაკაცმან ქმარი თუსი და ცოლ-ვეოს სხუასა, იმრუშოს, მრ. 10, 11 C; მი-თუ ვისმე-ურტევენეთ ცოლენი, ი. 20,23 C; მო-თუ ვინმე-კუდეს უშვილოჲ, მ. 22,24 C; შე-თუ-იძინოს სოფელი ყოელი, მრ. 8,36 C; ლ. 9,25; შე-თუ-სწირვიდე შესაწირავსა შენსა, მ. 5, 23 C; შე-ხოლო თუ-ვახო ფესუსა სა-მოსლისა მისისასა, ცვხოვრდე, მ. 9,21; წარ-თუ-ვიდეთ და ვიყიდოთ ... პურის მრ. 6,37 C; წარ-თუ-ურტევენ იგინი უბით სახიდ თუსა, მრ. 8,3 C; ჯერ-თუ-არს ვისამე განტევებამ ცოლისა თუსისაჲ ყოელითა მიზეზითა, მ. 19,3 C; ჯერ-თუ-არს ქმრისა ცოლისა დატევებამ, მრ. 10,2 C; ჯერ-თუ-არს, თანა-წარმვედინ მე, უფალო, ეამი ესე, მრ. 14,35 L

[ნ. კიდევ თუმცა, ნუთუ, უკუეთუ უკუეთუმცა, დათუ].

თულ: თულ გასხენ და არა ჰხედავთ, მრ. 8,18; უკუეთუ თული შენი მარჯუენს გატუნებდეს შენ, მ. 5,29; 18,9; მრ. 9,47; თ. თულისა წილ, მ. 5,38; სანთელი გუამისთა არს თ., მ. 6, 22; ლ. 11,34; უკუეთუ თ. შენი განმარტებულ არს, მ. 6,22; უკუეთუ თ. შენი ბოროტ იყოს, მ. 6,23; ლ. 11,34; თ. შენი ვიდრემე ბოროტ არს, მ. 20,15; ოდეს თ. შენი განმარტებულ იყოს, ლ. 11,34; აჰა ეგერა დირე გიც თულახა შენსა, მ. 7,4 C; რახსა ჰხედავ წუელსა თ. შინა ძმისა შენისასა, მ. 7,3; ლ. 6, 41; დირესა თ. შინა შენსა არა განიცდი, მ. 7,3; აჰა დირს თ. შინა შენსა, მ. 7, 4; თული თულახისა წილ, მ. 5,38; დირესა თულახისა შენისასა არა განიცდი, ლ. 6,41; დირესა თ. შენისასა არა ჰხედავ, ლ. 6,42; მაკადე, აღმოგილო წუელი თულახისაგან შენისა, მ. 7,4; ლ. 6,42; აღმოილე პირველად დირს თ. შენისა და მაშინ იხილო აღმოღებად

წული თ. ძმისა შენისა, მ. 7,5; ლ. 6, 42; მაკალე და აღმოგილო წული ეგი თულათ შენით, მ. 7,4 C; რომელნი დასაბამით თ. მხილველ და მსახურ იქმნენ სიტყუასა მას, ლ. 1,2 C; ნუკუე იხილონ თულათა, მ. 13,15; უმჯობეს არს შენდა ერთითა თ. შესლვად სასუფეველსა ღმრთისასა, მრ. 9,47; რა ვერ იხილონ თ., ი. 12,40.

აღიხილნეს თულანი მათნი, მ. 9,30; თ. მათნი დაიწუნენს (დაწუნენს E), მ. 13,15; ნეტარ არიან თ. თქუენნი, მ. 13,16; ლ. 10,23; აღიხილნეს თ. მათნი და არაიენ იხილეს, მ. 17,8; რა აღიხილნეთ (აღმეხუნენ ჩუენ C) თ. ჩუენნი, მ. 20,33; იყენეს თ. მათნი დამძიმებულ, მ. 26,43; მრ. 14,40; რა აღიხილნე თ. ჩემნი, მრ. 10,51; ლ. 18,41; თ. ყოელისა კრებულისანი მას ჰხედვიდეს, ლ. 4,20; თავადმან აღიხილნა თ. მისნი მოწაფეთა მიმართ თუსთა, ლ. 6,20; აღიხილნა თ. ზეცად, ლ. 9,16; ჯოჯობეთს შინა აღიხილნა თ. თუსნი, ლ. 16, 23; აღიხილენით თ., ლ. 21,28; ი. 4,35; თ. მათნი შეპყრობილ იყვნეს, ლ. 24,16; მათ თ. მათნი განეხუნეს, ლ. 24,31; აღიხილნა თ. თუსნი იესუ, ი. 6,5; ვითარ აღეხილნეს (აღეხუნეს C) თ. შენნი, ი. 9,10; ოდეს-იგი თიჯა შექმნა და აღუხილნა თ. მისნი, ი. 9,13; რა აღიხილნა თ. შენნი, ი. 9,17; აღიხილნა თ., ი. 9,18; ვინ აღუხილნა მავის თ., ი. 9, 21; ვითარ აღიხილნა თ., ი. 9,26; მე აღმიხილნა თ. ჩემნი, ი. 9,30; ვითარ-მცა აღ-ვინმე-უხილნა თ. შობითან ბრმისანი, ი. 9,32; რომელმან აღუხილნა თ. ბრმასა, ი. 11,37; აღიხილნა თ. თუსნი ზეცად, ი. 11,41; 17,1; დაუბრმეს თ. მათნი, ი. 12,40; იხილეს თულათა ჩემთა მაცხოვარებთა შენი, ლ. 2,30; შეახო თ. მათთა, მ. 9,29; 20,34; კნერ-

წუა თ. მისთა, მრ. 8,23; დაასხნა ტელნი თ. (+ ზედა C) მისთა, მრ. 3,25; მსცხო მან თიჯად იგი თულათა მის ბრმისათა, ი. 9,6; თიჯა შექმნა და მცხო (მომგოზა C) თ. ჩემთა, ი. 9,11; თიჯად დამდვა თ. ჩემთა, ი. 9,15; ჰგოზა თიჯად იგი ზედა თ. ბრმისა მის, ი. 9,6 C; არს საკრველ წინაშე თ. ჩუენთა, მ. 21,42; მრ. 12,11; ვიდრე ორთა თ. სხმასა და შთიგრდომდა გეჰენისა, მ. 18,9; მრ. 9,47; ნუკუე ეშმაკა ტელ-წიფებდის ბრმისა თ. აღილვად, ი. 10,21; ნუთუ ეშმაკი შემძლებელ არს თ. ბრმისათა ახილვად, ი. 10,21 C; აწ დაეფარა თულათაგან შენთა, ლ. 19,42; ვერ იკადრებდა თულათა ცა ზეცად აღილვად, ლ. 18,13; მუნ იყოს ტირილი თულათა და ღრქენად კბილთა, მ. 13, 50.

[5. კიდევ ერთ-თულ, თულ-ბოროტება, თულთ-ღება, თულას-ყოფა].

თულ-ბოროტება [მური; ავი, მურიანი თვალნი]: გულისაგან კაცთაგან გამოვლენ... თულ-ბოროტებანი, მრ. 7,22.

თულთ-ღება, ა—2 (ღმ. მზ.-ში), თულთ-ზუმა (ღმ. მრ.—ში) [მოზათრება, მიგვრება]: არა თულთ-აღებ პირსა კაცისასა, მ. 22,16; მრ. 12,14 C; ვიცი, რა, არაიის თ., ლ. 20,21.

ნუ ჰმჯით თულთ-ღებთ ი. 7,24; ნუ თულთ-ზუმით შჯით, ი. 7,24 C.

თულთ-ზუმა ნ. თულთ-ღება. თულთის-ყოფა, ა/უ—(3) 2 [თვალით ნიშნება]: თულ-უყოფდეს (თულს-უყ. C) მამასა მისსა, ლ. 1,62; თულ-უყვნა მას სიმონ-პეტრე, ი. 13,24 C.

თუე ნ. თთუე. თუთე ნ. თთუე.

თუმცა [თუმცა, ომ]: ტუროსს თუმცა და სიღონს იქმნეს ძალნი, მ. 11, 21; ლ. 10,13; სიღონს თ. იქმნეს ძალ-

ნი, მ. 11,23; ვიყენით თ. ჩუენ დღეთა მათ მამათა ჩუენთასა, მ. 23,30 C; არა თ. შემოკლდეს დღენი იგი, მ. 24,22 C; უწყაღა თ. მიმასახლისმან, მ. 24,43 C; არა თ. შობილ იყო კაცი იგი, მ. 26, 24; მრ. 14,21 C; თ. არა შუამოკლნა დღენი იგი, მრ. 13,20 C; ესე თ. იყო წინაწარმეტყუელი, უწყაღამა, ლ. 7, 39 C; გცა ხოლო თ. შენ წყალი იგი ცხოვლი, ი. 4,10 C; თ. არა იყო ღმრთისა შიერ, ი. 9,33 C; აქა თ. იყავ, ი. 11,21 C; თ. აქა ყოფილ იყავ, ი. 11, 32 C; თ. მე მიცოდეთ, ი. 14,7 C; არა თ. ძკრის მოქმედ იყო იგი, ი. 18,30 C; არა თ. მოცემულ იყო შენდა ზეგარდამო, ი. 19,11 C; რომელნი თ. დაიწერებოდეს თითოეულად, ი. 21,25; უმჯობე არს მისი დამო-თუშცა-ეკილა მას ფქვილი ვირით საფქველი, მ. 18,6 C; რამცა იტუნენს, შე-თუშცა-უძღეს, რჩეულთაცა, მ. 24,24 C; მრ. 13,22 C; დამო-თუშცა-ება საფქველ ლოდი ყელსა, მრ. 9,42 C.

[5. კიდევ უკეთუმბა].

თქუენ [პირიხ ნაგვალხაზ.]: გვენე თქუენ [ხაზ. ბრ.] მონადირე კაცთა, მ. 4,19; გვენე თ. შესათხველე კაცთა, მრ. 1,17; ნეტარ იყვენთ თ., მ. 5,11, თ. ხართ მარინნი ქუეყანისანი, მ. 5,13; თ. ხართ ნათელნი სოფლისანი, მ. 5,14; იყვენთ თ. შვილ მამისა თქუენისა ზეცათასა, მ. 5,45; იყვენთ თ. სრულ, მ. 5,48; თ. ნუ ემსგავსებით მათ, მ. 6,8; თ. ესრეთ ილოკედით, მ. 6,9; ნუ იუნჯებთ თ. საფასეთა თქუენთა, მ. 6, 19; თ. იუნჯებდით საუნჯეთა თქუენთა, მ. 6,20; დაიდებდით თ. საფასეთა ცათა შინა, მ. 6,20 C; თ. უფროს უმჯობეს ხართა შფრინველთა, მ. 6,26; ლ. 12,24; არა-მე უფროს თ., მცირედ მორწმუნენო, მ. 6,30; ლ. 12,28; თ. ეძიებდით... სასუფველსა ღმრთისა-

სა, მ. 6,33; მოგეკტენ და განგხეთქენ თ., მ. 7,6; მრ. 14,13; ეგრეცა თ. ჰყოფდით, მ. 7,12; არასიდა გიცნოდეთ თ., მ. 7,23 C; რაჟსათუხ თ. ბოროტსა ზრახავთ, მ. 9,4; თ. წარვედით, მ. 9,13; უკუეთუ ვინმე არა შეგიწყნარნეს თ., მ. 10,14; მრ. 6,11; ლ. 9,5; 10,10; იყვენით თ. მეცნიერ, მ. 10,16; მიგცნენ თ. კრებულსა, მ. 10,17 E; მრ. 13,9 E; ლ. 21,12; მიგცნენ თ. პირსა, მ. 24,9; წინაშე მთავართა... მიგიყვანენ თ., მ. 10,18; რაჟემს მიგიყვანენ თ. მიტემად მათა, მრ. 13,11; წინაშე მსაჯულთა... წარგადგინენ თ., მ. 10,18 C; მრ. 13,9 C; რაჟემს მიგცნენ თ., ნუ ჰბრუნავთ, მ. 10,19; არა თ. იყენით მეტყუელნი, მ. 10,20; მრ. 13, 11; იყვენთ თ. მოძულეებულ, მ. 10,22; 24,9; მრ. 13,13; ლ. 21,17; მრავალთა სირთა უმჯობეს ხართ თ., მ. 10,31 E; რომელმან თ. შეგიწყნარნეს, მ. 10,40; ტკროსი და სიღონი უმოლხინეს იყვენენ... ვიღრე თ., მ. 11,22; თ. უკეთურნი ხართ, მ. 12,34; თ. ჰხედავთ, მ. 13,17; ლ. 10, 23,24; რაჟსათუხ თ. გარდახულათ მცნებათა ღმრთისათა, მ. 15,3; ვითარ ჰგონებთ თ., მ. 18,12; 21,28; 22,42; ი. 11, 56; თ. რომელნი-ეგე შემომიღღეგით მე, დასხდეთ თქუენცა, მ. 19,28 E; სღვათ თ., მ. 20,6; თ. ნუვის ჰხადით მოძღურით, მ. 23,8; თ. ყოველნი ძმანი ხართ, მ. 23,8; თ. ნუ ჰირქუამთ თავთა თქუენთა მოძღუარს, მ. 23,8 C; მამით ნუვის ჰხადით თ. ქუეყანასა ზედა, მ. 23,9; ნუცა გერქუმინ თ. წინამძღუარ, მ. 23, 10; თ. შე-არა-ხულათ, მ. 23,14; ლ. 11, 52; ეგრეცა თ. გარეშე ჰგონიეთ კაცთა მართალ, მ. 23,28; აშენებთ თ., მ. 23, 29 C; ლ. 11,48; დაუტყეებთ თ., მ. 23, 38; ნუ ვინმე ვაცთუნენს თ., მ. 24,4; მრ. 13,5; მოგწყვდენ თ., მ. 24,9; არა

გიცნი თ., მ. 25,12; ლ. 13,25; გიცნი თ., ი. 5,40; თ. ყოველნი დაბრკოლებად ხართ ჩემდა მომართ, მ. 26,31; მრ. 14,27 C; ჩუენ ვარწმუნოთ და თ. უზრუნველ-გვენეთ, მ. 28,14.

გქმნე თ., რა იყენეთ თ. მონადირე კაცთა, მრ. 1,17 C; შეგიფიცნარნენ თ., მრ. 6,11; ლ. 10,8; 16,9; მოვედით თ., მრ. 6,31; ჰსტებით თ., მრ. 12,24,27; რაეამს მოჰყვანდეთ თ., მრ. 13,11 C; თ. ეკრძალენით, მრ. 13,23 C; გპოვნეს თ., მრ. 13,36; გამოხუედით თ., მრ. 14,48.

მოგიძულნენ თ., ლ. 6,22; გამოგასხნენ თ., ლ. 6,22; იყენეთ თ. მოწყალე, ლ. 6,36; რომლისა სულიანი ხართ თ., ლ. 9,55 C; რომელმან თ. შეურაცხ-გვენეს, ლ. 10,16; იტყუთ თ., ლ. 11,18; 22,70; ი. 4,20; 8,54 C; 10,36; შეგიყვანნენ თ., ლ. 12,11; თ. ნუ ეძიებთ, ლ. 12,29 C; თ. ემსგავსენით კაცთა მით, ლ. 12,36; რაეამს იხილოთ აბრაჰამი... და თ. განსხმულნი ვარე, ლ. 13,28; მოაკლდეთ თ., ლ. 16,9; თ. ხართ, რომელნი განიმართლებთ თავთა თქუენთა, ლ. 16,15; თ. ხართ, რომელნი დაადგერით ჩემ თანა, ლ. 22,28; მიეცნეთ თ. მამა-დედათაგან და ძმათა და მეგობართა, ლ. 21,16; თ. არა ვგრე იყვნეთ, ლ. 22,26; დასხდეთ თ., ლ. 22,30; ეშმაკმან გამოგიობოვნა თ., ლ. 22,31; წარგავლინენ თ., ლ. 22,35; თ. ძვრსა იტყუთ მაგისტუს, ლ. 23,14 C; ხართ თ. მწუხარე, ლ. 24,17; ი. 16,22 C; თ. ხართ მოწამე, ლ. 24,48; ი. 1527 C; თ. დასხედით კალაქსა ამას შინა, ლ. 24,49.

თ. თვთ მეწამებით მე, ი. 3,28; თ. თაყუნანს-ჰსცემთ, ი. 4,22; არა თ. იტყუთ; ი. 4,35; რომელსა თ. არა და-შუერით, ი. 4,38; თ. შრომილსა მათსა შემობუედით, ი. 4,38; თ. ჰსცხონდეთ,

ი. 5,34; თ. განერნეთ, ი. 5,34 C; თ. ჰგონებთ, ი. 5,39; მე შეგასმინნე თ. მამასა, ი. 5,45; რომელსა თ. ესავთ, ი. 5,45; არა-მე ათორმეტნი თ. გამოგიჩიენა, ი. 6,70 D; თ. აღვედით დღესასწაულსა ამას, ი. 7,8; თ. ვერ მოხვდეთ, ი. 7,34 C, 36 C; 8,21 C, 22 C; 13,13 C; თ. კორცთაებრ შუით, ი. 8,15; თ. ქუეყანისაგანნი ხართ, ი. 8,23; თ. ამის სოფლისაგანნი ხართ, ი. 8,23; უკუეთუ თ. დაადგრეთ, ი. 8,31; ქეშმარიტებამან განგათავისუფლნეს თ., ი. 8,32; ძემან თ. განგათავისუფლნეს, ი. 8,36 C; თ. იქმთ საქმესა, ი. 8,41; თ. მიმისა ეშმაკისანი ხართ, ი. 8,44; თ. არა ისმენთ, ი. 8,47; თ. მაგინებთ, ი. 8,49; თ. წმიდა ხართ, ი. 13,10 D; 15,3; თ. მხალით მე, ი. 13,13; მე შე-გიუპარენ თ., ი. 13,34; 15,9; წარგი-ყვანნე თ., ი. 14,3; მუნცა თ. იყენეთ. ი. 14,3; არა დაგიტევენ თ. ობლად, ი. 14,18; თ. მხედვიდეთ მე, ი. 14,19; თ. ჩემ თანა (ხართ), ი. 14,20; მე ვარ ვენაჯი, თ. რტონი, ი. 15,5,12; რა თ. იუუარობდეთ ურთიერთას, ი. 15,12 C; თ. მეგობარნი ჩემნი ხართ, ი. 15,14; მე გამოგიჩიენ თ., ი. 15,16; 19; დაგად-გინენ თ., ი. 15,16 D; რა თ. წარხვდეთ, ი. 15,16; მე... დაგსხენ თ., ი. 15,16 C; უკუეთუ სოფელმან თ. მოგიძულოს, ი. 15,18 C; არა ხართ თ. სოფლისაგანნი, ი.

15,19; ჰსძულთ თ. სოფელსა, ი. 15,19 კრებულისაგან განგასხნენ თ., ი. 16,2; რომელმან მოგწყვდნეს თ., ი. 16,2; კრე-ბულით მათით განგჯადნენ თ., ი. 16,2 C; ჰსტიროდით და ჰგოდებდეთ თ., ი. 16,20; თ. ჰსწუხდეთ, ი. 16,20; გიხილნე თ., ი. 16,28; მამასა ჩემსა უყუართ თ., ი. 16,27.

აწ თქუნევი ეწამებით თავთა თქუნეთა. მ. 23,31 C; რამათჳს თქუნეცა გარდასულთ მცნებასა ღმრთისისა, მ. 15, 3C; ა. უკულისშმოვე ხართ, მ. 15,16; მრ. 7,18; დასხდეთ ა. ათორშერთა საყდართა, მ. 19,28; მიველით ა. ვენაჳსა ჩემსა, მ. 20,4,7; ა. იყვენიტ განშხადებულ, მ. 24,44; ლ. 12,40; ილქმბდით უკუე ა., მ. 25,13; ა. ეგრევე მსგავსად უყოფლით მით, ლ. 6,31; თ. უკუე შევე-ცთომილ ხართა, ი. 7,47; ვა-ესე მე გიყავ თქუნე, ეგრევე თ. ჰყოფლით; ი. 13,15; ა. იუყარბოლით ურთიერთას, ი. 13,34; თ. ცხოველ იყენით, ი. 14, 19; უკუეთუ მე მდევნეს, თ. გლვენენ, ი. 15,20; ა. მოწამე ხართ, ი. 15,27.

უკუეთუ მიუტევენთ თქუნე [მითხ.] კაცთა შეცოდებანი მათნი, მ. 6,14; უკუეთუ არა მიუტევენთ ა. კაცთა შეცოდებანი მათნი, მ. 6,15; თ... იციით, მ. 7,11; ლ. 11,13; ი. 5,32 C; 14,17; თ. თქუთ ნითელსა შინა, მ. 10,27; თ. ისმინეთ იგავი იგი მთესვარისაჲ, მ. 13,18; ა. ეცთ მაგათ კამადი, მ. 14,16; მრ. 6,37 C; ლ. 9,13; თ. სთქეთ, მ. 15,5; 16,15 C; მრ. 7,11; 8,29; ი. 8,54; 9,19; ა. არქუთ, მ. 21,3; მრ. 11,3 C; თ. იხილეთ, მ. 21,32; 27,24; მრ. 13,23; ა. არა ინებეთ, მ. 23,37 C; თ. ინებეთ, ი. 5,35; ეგრეცა თ. ... უწყოლით, მ. 24,33; მრ. 13,29; ლ. 21,31; სუთ ამისგანი ა. ყოველთა, მ. 26,27; იხილოთ თ. ძმ კაცისაჲ, მ. 26,64 C; თ. იგულეთ, მ. 27,24 C; ა. მომიგეთ მე, მრ. 11,29; აწ ა.... გარემე სასუმელისაჲ და პინაკისაჲ განჳსწმიდით, ლ. 11,39; ა.... არა შეიხბით ტვრთსა მას, ლ. 11,46; დაშურევეთ თ. სახლნი, ლ. 13,35; ეგრეცა ა.... თქუთ, ლ. 17,10; თ. ჰყავთ იგი ქუაბ ავაზაკთა, ლ. 19,46; თ. არა იციით, ი. 1,26; 4,32,35 C; ი. 7,28; 8, 14; 9,30; ა. არარაჲ იციით არცა ერთ,

ი. 11,49; თ. მიავლინეთ იოვანესა, ი. 5,33; ჰსენათ (უწყოლით C) თ., ი. 14, 20; ეგრეცა თ. (არა გამოიძლით). ი. 15,4 C; არა ა. გამოიძირიეთ მე, ი. 15, 16; ა. მე შემიყუარეთ, ა. 16,27; მიიყვანეთ თ. ეგე, ი. 18,31; თ. ჯუარს-იკუთ, ი. 19,6 C; რომელ თ. იპყართ აწ, ი. 21,10 C.

თქუნეცა აღავსეთ საწყაული მიმათა თქუნებთაჲ, მ. 23,32.

ვინ გიჩუნეა თქუნე [მიც.] სივლტო-ლაჲ, მ. 3,7; ლ. 3,7; ვინ გასწავი თ. სივლტოლაჲ, ლ. 3,7 C; გიჩუნოს თ., მრ. 14,15; ლ. 22,12; გიჩუნოთ ა., ლ. 6,47; 12,5; გიჩუნე თ., ი. 10,32; გეტყჳთ, მ. 3,9; 5,20,22,28,32,34,39,44; 6,5, 25,29; 8,11; 11,9,22,24; 12,6,31,36; 17,12; 18,10,19; 19,9,24; 21,43; 23, 39; 26,29,64; მრ. 9,13; 11,24; 13,37; ლ. 3,8; 4,25; 6,27,46; 7,26,28; 9,27; 10,12,24; 11,8,9,51; 12,4,5,8,22,27,51; 13,3,5,24,35; 15,7,10; 16,9; 17,34; 18,8,14; 19,26,40; 21,3; 22,16,18,37; ი. 4,35; 6,63; 8,25,40,45; 13,19,33; 14,10; 15,15; 16,7,26; (ამენ DE, მარ-თლიად C) გეტყჳთ ა., მ. 5,26; 6,2,5 C, 16; 8,10; 10,15,23,42; 11,11; 13,17; 16,28; 17,20; 18,3,13,18; 19,23,28; 21, 21,31; 23,36; 24,2,34,47; 25,12,40,45; 28,13,21,34; მრ. 3,28; 8,12; 9,1,41; 10,15,23,29; 11,23; 12,43; 13,2 E, 30; 14,9,18,25; ლ. 4,24; 7,9; 12,37 C, 44; 18,17,29; 21,32; (ამენ, ამენ DE, მართლი-ად მართალსა C) გეტყჳთ, ი. 1,51; 5,19; 24,25; 6,26,32,47,53; 8,34,51,58; 10,1, 7,12,24; 13,16,20,21; 14,12; 16,20,23; 21,18; გეტყოლეთ ა., ლ. 24,44; ი. 6, 63 C, 65 C; 14,25; 15,3,11,20 C; 16,1, 4,6, 25,33; გეტყოლა თ., ლ. 24,6; გე-ტყოლი თ., ი. 14,30 C; 16,25 C; გეტყოლიან თ., მ. 23,3; ლ. 6,26; ნათელ-გემ თ., მ. 3,11; მრ. 1,8; ლ. 3,16;

ო. 1,26; მან ნათელ-გუცს თ., მ. 3,11; მრ. 1,8; ლ. 3,16; გაუუდრიდენ თ. და გლევიდენ, მ. 5,11; გაუუდრებდენ თ., ლ. 6,22; რომელნი გმძლავრობდენ და გლევიდენ თ., მ. 5,44; ლ. 6,28; რომელნი გხუტდენ თ., მ. 5,44 C; რაჲ სასუიდეღა გაქუნდეს თ., მ. 5,46 C; რაჲ გიჯმს თ., მ. 6,8,32 C; შეგეძინოს თ., მ. 6,33; ლ. 12,31; მოგეწყოს თ., მ. 7,2; მრ. 4,24; ლ. 6,38; მოგეცეს თ., მ. 7,7; 10, 19; 21,22 C; მრ. 13,11; ლ. 6,38; 11, 9; რაჲ-იგი იყოს სამართალი, მიგცე თ., მ. 20,4; მე მიგცე იგი თ., მ. 26, 15 C; მიგცემდენ თ. შესაკრებელთა, მრ. 13,9 D; რაჲმს... მიგცემდენ თ., მრ. 13,11 C; მე მოგცე თ., ლ. 21,15; მოგცა თ., ი. 6,32 (2-ჯერ); 7,19,22; მოგცეს თ., ლ. 16,12 C; ი. 6,27; 14,16; 15,16; 16,23; მიგცე თ., ლ. 10,19; ი. 13,15; მცნებასა იხალსა მიგცემ თ., ი. 13,34; მშკდობასა ჩემსა მიგცემ თ., ი. 14,27 (2-ჯერ); განგეღოს თ., მ. 7,7; ლ. 11, 9; რომელი გინდეს თ., მ. 7,12; გიყონ თ., მ. 7,12; ლ. 6,31; 12,4; ი. 15,21; გიყოს თ., მ. 18,35; რაჲ გნებაეს, და გიყო თ., მ. 20,32; მრ. 10,36; გიყოს თ., მ. 21,22; მრ. 11,24; ი. 15,7; ვერ გუეყოს ჩუენ და თ., მ. 25,9; თ. გიყოფიეს იგი, მ. 21,13; მრ. 11,17; მე გიყავ თ., ი. 13,15; ამას გიყოფენ თ., ი. 16,3 C; სარწმუნოებისაებრ თქუენისა გეყავენ თ., მ. 9,29; მე მიგაუღინებ თ., მ. 10,16; წარგაუღინებ თ., მ. 28,18 C; ლ. 10,3; ი. 4,38; 20,21; გტანჯვიდენ თ., მ. 10, 17; მრ. 13,9; გგუემდენ თ., მ. 10,17 C; მრ. 13,9 C; ვლევნიდენ თ., მ. 10,23 (2-ჯერ); გესმეს თ., მ. 10,27; თ. გესმის, მ. 13,17; ლ. 10,23; ი. 8,38; თ... არა გესმის, ი. 8,47 C; გესმოდის თ., მრ. 13,7 C; თ. არცა ვმაჲ მისი გესმა, ი. 5,37; გისტჯნევიდით თ., მ. 11,17; ლ.

7,32; გიგოდებდით თ., მ. 11,17 C; ლ. 7,32; იგინივე მსაჯულ გექმნენ თ., მ. 12,27; ლ. 11,19; გექმნეს თ. ესე საწამებელ, ლ. 21,13; მე განგისუენო თ., მ. 11,28; გარქუ თ., მ. 16,11; 24,25; 28,7; ი. 3,7,12 C, 28 C; 8, 36,65; 8,24; 9,27; 10,25 C; 14,2,26, 28,29; 15,15,20; 16,4 (C-ში 2-ჯერ), 15,19 C; 18,8; ეა გრქუა თ., მრ. 16, 7; არლარა გრქუა თ., ი. 15,15 C; 16, 26 C; გრქუას თ., მ. 24,23; მრ. 11,3; 13,21 C; ლ. 13,25; ი. 2,5; გრქუნ თ., მ. 10,27 E; 23,3 C; 24,26; ლ. 17,23; თ. ეინ გგონიე მე, მ. 16,15; ლ. 9,20; გკითხო... თ., მ. 21,24; მრ. 11,29; ლ. 6,9; 20,3; 22,68; გითხარ თ., მრ. 13, 23; ი. 3,12; 10,25; მეცა გითხრა თ., მ. 21,24; მრ. 11,29; ი. 3,12; 16,25; არცა მე გითხრა თ., მ. 21,27; მრ. 11, 33; ლ. 20,8; გითხრას თ., 16,13,14,15; წინა-გიძლოდიან თ., მ. 21,31; წინა-წარ-გიძლუე თ., მ. 26,32; წინა-გიძლეს თ., მ. 28,7; მრ. 16,7; წარგიძლუე თ., მრ. 14,28; გიძლოდის თ., ი. 16,13; დაგ-შდების თ. სახლი თქუენი ოჯერი, მ. 23,38 C; გნებაეს თ., მ. 26,66; მრ. 14, 64; ლ. 6,31; თ. არა გნებაეს, ი. 5,40; რაჲ ჯერ-გიჩის თ., მ. 26,66 C; ეითარ გიჩს თ., მრ. 14,64 C; მიგიტეყო თ., მ. 27, 17,21; მრ. 15,9; ი. 19,39 (2-ჯერ); მოგეტევეს თ., ლ. 6,37; მოგიტევენეს თ., მრ. 11,25 C; მშკდობასა დაგიტე-ვებ თ., ი. 14,27; გაქუს თ., მ. 27,65; მრ. 8,5 C; 9,50 C; ნუ გეშინინ თ., მ. 28,5; ლ. 2,10; გამცენ თ., მ. 28,20; ეითარ გამცენო თ. მოსე, მრ. 10,3; გამცნებ თ., ი. 15,14,17; არა-მე-სადა აღმოგიკითხავს თ., მრ. 2,25 C; ზედა დაგერთოს თ., მრ. 4,24; შეგემატოს თ., მრ. 4,24 C; რომელმან გასუას თ., მრ. 9,41; შეგემთხვოს თ., მრ. 14,13; ლ. 22,10; გასწავებდ თ., მრ. 14,49 C;

გახარებ თ., ლ. 2,10; უკეთუ გიყუარ-
დენ თ. მოყუარენი თქუნნი ლ. 6,32;
თ. გიყუარდელ მტერნი თქუნნი, ლ.
6,35; გიყუარს თ., ლ. 11,43; ტჯროსსა
და სიღონსა უმოლხინე იყოს საშჯელსა
მას ვიდრე თ., ლ. 10,14; არარაბ გავ-
ნოს თ., ლ. 10,19; სულნი უკეთურნი
დაგემორჩილებიან თ., ლ. 10,20; გას-
წავოს თ., 12,12; ი. 14,26; გარწმუნოს
თ., ლ. 16,11; გული გითქუმიდეს თ.,
ლ. 17,22; გწადოდის თ., ლ. 17,22 C;
მიგიყვანებდენ თ., ლ. 21,12 C; მე აღგი-
თქამ თ., ლ. 22,29; ნუ გაკლდა რაბ
თ., ლ. 22,35; მოგიღინო თ., ლ. 24,
49; ი. 15,26 C; თ. გიკარდეს, ი. 5,20;
თ. არა გრწამს, ი. 5,38; 10,26; თ.
გრწმენა, ი. 5,46 C; თ. გრწმენეს, ი.
11,15 C; კელ-გეწიფების თ., ი. 5,44;
თ. ვერ კელ-გეწიფების, ი. 7,34,36; მ,
21,22; 13,33; ეგრევე არცა თ. (კელ-
გეწიფების), ი. 15,4; ეგე დაგაბრკო-
ლებს თ., ი. 6,61 C; არა ბნელი გე-
წიოს თ., ი. 12,35; განგიშადო თ. აღ-
გილი, ი. 14,2,3; მოგავსენოს თ., ი. 14,
26; გაუწეე თ., ი. 15,15; თ. გიწოდე
მეგობრად, ი. 15,15 C; სოფელი გძუ-
ლობს თ., ი. 15,18; რომელი მოგკლვი-
დეს თ., ი. 16,2 C; თ. აწ კირი გაქუს,
ი. 16,22.

აღიღეთ უღელი ჩემი თ. ზედა, მ.
11,29; მო-მე-იწია (მოწეწულ არს C) თ.
ზედა სასუფეველი ღმრთისაჲ, მ. 12,28;
ლ. 11,20; თ. ზედა არა ეგრე იყოს, მ.
20,26; რა მოიწიოს თ. ზედა ყოველი
სისხლი მართალი, მ. 23,35; მოახლე-
ბულ არს სასუფეველი ღმრთისაჲ თ.
თ. ზედა, ლ. 10,9; (მტურსა) განვიყ-
რით თ. ზედა, ლ. 10,11; ვინ დამადგი-
ნა მე მსაჯულად და განმყოფელად თ.
ზედა, ლ. 12,14; დაგისხნენ თ. ზედა
კელნი მათნი, ლ. 21,12; მეესეულად
მოიწიოს დღე იგი თ. ზედა, ლ. 21,

34; მე მივავლინებ აღთქუმასა მამისა
ჩემისასა თ. ზედა, ლ. 24,49 C.

რომელი იტყოდის თ. შორის, მ. 10,
20; რომელნი იქმნენს თ. შორის, მ. 11,
21; ლ. 10,13; თ. შორის არა ეგრე
არს, მ. 20,26 C; მრ. 10,43; რომელსა
ენებოს თ. შორის, რამცა დიდ იყო,
მ. 20,26 C; რომელსა უნდეს თ. შო-
რის, რამცა წინა იყო, მ. 20,27 C;
რომელი დიდ იყოს თ. შორის, მ. 23,
11; რომელსა უნდეს თ. შორის დიდ
ყოფად, მრ. 10,43; რამცა იყო დიდ
შორის, მრ. 10,43 C; უმცირესი თ. ყო-
ველთა შორის იგი არს დიდ, ლ. 9,48;
უდიდესი იგი თ. შორის იყვენ მრწემ,
ლ. 22,26; მე ვარ თ. შორის ვა მსა-
ხური, ლ. 22,27; არცა სიტყუანი მისნი
არიან თ. შორის დამკვდრებულ, ი. 5,
38 C; სიტყუად ჩემი ვერ დაეტყვის თ-
შორის, ი. 8,37; მე თ. შორის (ვარ),
ი. 14,20.

ესე დაგაბრკოლებს თქუნა, ი. 6,
61; მოგიტყვენს თქუნცა მამამან თქუნ-
მან ზეცათამან, მ. 6,14; ნუუკუე თ.
გნებაეს წარსლვის; ი. 6,67; ანუ თ.
გნებაეს მოწაფე ყოფად მისა, ი. 9,27;
თ. თანა-გაც ურთიერთას დაბანად ფერ-
ჯთა, ი. 13,14; რა თ. გრწმენეს, ი.
19,35.

მოველოს თქუნგან სასუფეველი
ღმრთისაჲ, მ. 21,43; სიხარული თქუე-
ნი არავინ მიგიღოს თ., ი. 16,22.

რაგ გიგმს თქუნ ვიდრე თხოვადმდე
თქუნდა მისგან, მ. 6,8; რომელნი მო-
ვიდოდინ თ., მ. 7,15; იგინი მსაჯულ
თ. იყენენ, მ. 12,27 C; ლ. 11,19 C; თ.
მოცემულ არს ცნობად საიდუმლოჲ, მ.
13,11; მრ. 4,11; ლ. 8,10; არა იყოს
უძლურება თ., მ. 17,20 C; იყვენ იგი
თ. მსახურ, მ. 20,26 C; 23,11; მრ. 10,
43 C; იყვენ იგი თ. მონა, მ. 20,27; მო-
ვიდა თ. იოვანე, მ. 21,32; მამად თ.

ნუეის ხილით ქუეყანასა ზელა, მ. 23,9 C; ვაჲ თ., ლ. 11,44,47; ვაჲ თ., მწიგნობარნო და ფარისეველნო ორგულნო, მ. 23,13,14,15,23,25,27,29; ვაჲ თ., მწიგნობარნო ბრძანო, მ. 23,16; ვაჲ თ., მდილარნო, ლ. 6,24; ვაჲ თ., განმადლარნო აწ, ლ. 6,25; ვაჲ თ., რომელნი იცინით აწ, ლ. 6,25; ვაჲ თ., რაემს კეთილსა გეტყოდინ თქუნე ყოველნი კაცნი, ლ. 6,26; ვაჲ თ., ფარისეველნო, ლ. 11,42,43; ვაჲ თ., შჯულის მთძლუართა, ლ. 11,52; მე მოვაველნენ თ. წინაწარმეტყუელნი, ბრძენნი და მწიგნობარნი, მ. 23,34; მიველით მოფარულთა და იყოღეთ თ., მ. 25,9 C; რაჲ გნებავეს ჩემგან ყოფად თ., მრ. 10, 36 C; იშვა თ. მაცხოვარო, ლ. 2,11; ესე იყოს თ. სასწაულად, ლ. 12; რაჲ არს მადლი თ., ლ. 6,32; რომელი მადლი არს თ., ლ. 8,33,34; სათნო-ყო მამამან თქუნემან მოცემად თ. სასუფეველი, ლ. 12,32; ჰეშმარიტი იგი თ. ვის ჰრწმუნეს, ლ. 16,11 C; რომელთა უნდეს წიადსლუად ამიერ თ., ლ. 16, 26; ოდეს ჰყოთ ბრძანებული თ., ლ. 17,10; ჯერ-არს თ. მეორედ შობად, ი. 3, 7; ვერ ჰელ-მწიფების საფელსა მოძულებად თ., ი. 7,7; მრავალი მპქუს თ. სიტყუად, ი. 8,26; 16,12 C; ვიყო მეცა მსგავს თ. მტყუვარ, ი. 8,55; არა და-გიტყენ თქუნე ობლად, მოვიდე (მოვალ C) თ., ი. 14,18; წარვალ და მოვიდე (მოვალ C) თ., ი. 14,28; რომელი მოვაველნო თ. მამისა ჩემისა მიერ, ი. 15,26; უმჯობეს არს თ., ი. 16,7; ნუგე-შინის-მცემელი იგი არა მოვიდეს თ., ი. 16,7; მოვაველნო იგი თ., ი. 16,7; აბა მეუფს თქუნე თ., ი. 17,14 C; გამო-ვიყვანო იგი თ. გარე, ი. 19,4.

თქუნ ყოველი სიტყუაჲ ბოროტი თ. მიმართ, მ. 5,11; რაემს ჰყოთ ყოველი იგი ბრძანებული თ. მიმართ, ლ. 17,

10 C; რაჲ-ესე ვყავ თ. მიმართ, ი. 13, 12; ვა-ესე თ. მიმართ ვყავ, ი. 13,15 C; ესე ყოველი ყონ თ. მიმართ სახელისა ჩემისათჳს, ი. 15,21 C; ფრთად-ლა მაქუს სიტყუად თ. მიმართ, ი. 16,12; თქუნული იგი თ. მიმართ, მ. 22,31 C; მშუღობაჲ თქუნე თქუნდაგე მოიქციენ, მ. 10,13; უკუეთუ არა, — თ. მოიქციეს, ლ. 10,6; თქუნდაცა, შჯულის მეცნიერთა, ვაჲ არს, ლ. 11,46.

თუ ვთქუი, თუ: არა ვიცი იგი, თქუნე-ნებრ ცრუ ვიპოო, ი. 8,55 C.

რომელი იტყოდის თქუნე თანა, მ. 10, 20 C; ვიდრემდის თ. თანა ვიყო, მ. 17, 17; მრ. 9,19; ლ. 9,41; გლახანნი მარადის თ. თანა არიან, ხოლო მე არა მარადის თ. თანა ვარ, მ. 26,11; მრ. 14,7; ი. 12,8; რაემს ვესუა იგი თ. თანა, მ. 26,29; დლითი-დღედ თ. თანა ტაძარსა შინა ვეჲდ და გასწაყებდ, მ. 26,55; დლითი-დღედ ვიყავ თ. თანა, ლ. 22, 53; მე თ. თანა ვარ, მ. 28,20; ი. 14, 20 C; თ. თანა ვიყავ, მრ. 14,49; ლ. 24, 44; ი. 14,25; 16,4; სასუფეველი ღმრთისაჲ თ. თანა არს, ლ. 17,21 C; გულის სიტყუთ გული მითქუმიდა პასქასა ამას ჰამად თ. თანა, ლ. 22,15; მშუღობაჲ თ. თანა, ლ. 24,36; ი. 20,19,21,26; სიტყუაჲ მისი არა არს თ. თანა დაღ-გრომილ, ი. 5,38; მცირედ ეამ თ. თანა ვარ, ი. 7,33; 13,33; ცოდვაჲ თქუნე თ. თანა დამტკიცებულ არს, ი. 9,41 C; მცირედ-ლა ეამ ნათელი თ. თანა არს, ი. 12,35; ვიდრე-ლა ნათელი თ. თანა არს, ი. 12,35 C, 36 C; ესოდენ ეამ თ. თანა ვარ, ი. 14,9; დაადგრეს თ. თანა, ი. 14,16; სული იგი ჰეშმარიტებისაჲ... თ. თანა არს ლ. თ. თანა იყოს, ი. 14, 17; არღარა მრავალსა ვიტყოდი თ. თანა, ი. 14,30; დაადგერიოთ ჩემ თანა, და მე თ. თანა, ი. 15,4; სიტყუანი ჩემ-

ნი თ. თანა ეგნენ, ი. 15,7; სიხარული ჩემი თ. თანა ეგოს, ი. 15,11.

კეთილად წინაწარმეტყუელა თქუნ-თუხ ესაიი, მ. 15,7; მრ. 7,6 C; დაიმკდრეთ განწმადებული თ. სასუფეველი, მ. 25,34; ესე არს ჯორცი ჩემი თ. მიცემული, ლ. 22,19; ესე სასუმელი—ახალი შჯულის სისხლისა ჩემისა თ. დათხეული, ლ. 22,20; ნუ ჰგონებთ, ვრამცა მე ძქრის მებრუელ რაიმე ვყავ თ., ი. 5,45 C; რომელი ძქრის მებრუელ არს თ., ი. 5,45 C; მრავალი მაქუს თ. სიტუბა, ი. 8,26 C; მე მიხარის თ., ი. 11,15; არა ჩემთვის იყო კმაძ ესე, ად თ., ი. 12,30; მე ვკითხოხ მამასა ჩემსა თ., ი. 16,26.

ესე არს ჯორცი ჩემი, თქუნ მრავალთათჳს განტეხილი, მ. 26,26; ესე არს სისხლი ჩემი..., თ. მრავალთათჳს დათხეული, მ. 26,28; კეთილად თქუა ესაიი წინაწარმეტყუელმან თ. ოკავლთათჳს, მრ. 7,6; არა თ. ყოველთათჳს ვიტყვ ამას, ი. 13,18; არარაა შეუძლებელ არს თ. მიერ, მ. 17,20; თ. წინაშე ვიკითხე, ლ. 23,4 C.

თქუნ-ი [კუთხე ნაგვალხაზ.]: არცა ისმინონ თქუნნი, მრ. 6,11; თ. არს სასუფეველი ღმრთისაჲ, ლ. 6,20; რომელმან ისმინოს თ., ლ. 10,16; ყოველივე წმიდა არს თ., ლ. 11,41; ისმინებცა თ., ლ. 17,6; თ. იგი ვინ მოგცეს, ლ. 16,12; უკუეთუ სიტყუაჲ ჩემი დაიმარხეს, თქუნენცა დაიმარხონ, ი. 15,20 C.

ხაღ თქუნნი, ლ. 5,4; გამოყსნაჲ თ., ლ. 21,28; გული თ., ლ. 12,34; ი. 14,1,27; თ. თავისა თმანიცა ყოველნი განრაცხილ არიან, მ. 10,30; მამაჲ თ., მ. 5,48; 6,26; 23,9; ი. 8,42; მეუფე თ., ი. 10,14,15; მონაგები თ., ლ. 12,33; მოძლებაჲ თ., ი. 7,7 C; მოძლუარი თ., მ. 9,11; 28,8,10 C; მოძლურე-

ბაჲ თ., მრ. 7,9; მშჯღობაჲ თ., მ. 10,13 (2-ჯერ); მცნებაჲ თ., მრ. 7,9 C; მწუხარებაჲ თ., ი. 16,20; ნათელი თ., მ. 5,16; ნაყოფი თ., ი. 15,16; ნუგეშინისმცემელი თ., ლ. 6,24; ეამი თ., ლ. 22,53; ი. 7,6; როკიკი თ., ლ. 3,14; სარწმუნოებაჲ თ., ლ. 8,25; სასყიდელი თ., მ. 5,12; ლ. 8,23,35; საუნჯე თ., ლ. 12,34; საფასე თ., მ. 6,21; სახელი თ., ლ. 6,22; სახელები თ., ლ. 10,20; სახლი თ., მ. 23,38 C; სიელტოლაჲ თ., მ. 24,20; მრ. 13,18 C; სიმართლე თ., მ. 5,20; სიტყუაჲ თ., მ. 5,37; სიხარული თ., ი. 15,11; 16,22,24; უფალი თ., მ. 24,22; შემასმენელი თ., ი. 5,45; შინაგანი თ., მ. 23,25; ლ. 11,39; ჩუელებაჲ თ., ი. 18,39 (2-ჯერ); ცოდვაჲ თ., ი. 9,41 C; ძმ იგი თ., ი. 9,19; წინამძღუარი თ., მ. 23,10.

კაცად-კაცადმან თქუნმან, ლ. 13,15; მამამან თ., მ. 8,8,14,15,32; 7,11; მრ. 11,25; ლ. 12,30,32; მოძლუარმან თ., მ. 17,24; მშჯღობამან თ., ლ. 10,6.

ვიდრემდის თავს-ვიდებდე თქუნნა, მ. 17,17; მრ. 9,19; ლ. 9,41; ჰყუით იგი ნაშობ გეჰენიანისა ორ წილ თ., მ. 23,15; რომელ არს პირსპირ თ., მრ. 11,2 C; რომელნი იყვნეს უწინარეს თ., მ. 5,12; მთხრებლ დიდ არს შორის ჩუენსა და თ., ლ. 16,26 C; სახუფეველი ღმრთისაჲ შორის თ. არს, ლ. 17,21; შორის თ. დგას, ი. 1,26; წინაღსწარი თ. მივირდე ვალილუად, მრ. 14,28 C; რომელინი არს წინაშე თ., მ. 21,2; მრ. 11,2; მე წინაშე თ. განვიკითხე, ლ. 23,14.

მამასა თ., მ. 5,16; ი. 8,56; მარგალიტსა თ., მ. 7,6; ქველის საქმესა თ., მ. 6,1; შესღვასა ოდენ თ., ლ. 22,10; შჯულსაჲ თ., ი. 8,17; 10,34 C; წინადაგებულსა თ., ლ. 10,8.

გინწესებულისა თქუნისა, ლ. 3,13; თავისა თ., მ. 25,9; ლ. 12,33; 16,9; 22,17; თავისა თ. თანა, მრ. 9,50; ი. 5,42; თავებისა თ., ლ. 16,9 C; ზეთისა-გან თ., მ. 25,8; მამისა თ., მ. 5,45; 10,29; ი. 20,17; სარწმუნოებისაებრ თ., მ. 9,29; სულისა თ., 12,22; ქალაქისაგან თ., ლ. 10,11; ღმრთისა თ., ი. 20,17; შჯულისაებრ თ., ი. 18,31; მამისა თქუნისაგან, მ. 6,1; ი. 8,38; გულ ფიცხელობისა თქუნისათჳს, მ. 19,8; მრ. 10,5; მცირედ მორწმუნეობისა თ., მ. 17,20 C; სულისა თ., ლ. 12,22 C; სწავლისა თ., მ. 15,3 C, 6 C.

გულითა თქუნითა, მ. 18,35; მოთმინებითა თ., ლ. 21,19; მოძღურებითა თ., მ. 15,3,6; მრ. 7,13; მცირედ მორწმუნეობითა თ., მ. 17,20.

უკუეთუ სიტყუანი ზემნი დაიმარხნეს, თქუნისა დაიმარხნენ, ი. 15,20; გულნი თქუნნი, მ. 6,21; 8,17 C; ლ. 12, 34 C; 16,15; 21,34; ი. 14,1 CE, 27 C; 16,6; თავნი თ., ლ. 12,15; 17,14; 21, 28; თ. თავისა თმანიცა ყოველნი აღ-რაცხილ არიან, მ. 10,30 C; თუალნი თ., მ. 13,16; ი. 4,35; მოყუიარენი თ., მ. 5,46; ლ. 6,32; მტერნი თ., 5,44; ლ. 6,27,35; სანთელნი თ., ლ. 12,35 C; საფასენი თ., მ. 6,21 C; საქმენი თ., მ. 5,16; სახლნი თ., ლ. 13,35; სიტყუანი თ., მ. 10,14; სულნი თ., ლ. 21,19; ფერენი თ., ი. 13,14; ყურნი თ., მ. 13,16; შეცოდებანი თ., მ. 6,15; მრ. 11,25; ცოდვანი თ., ი. 9,41; ძენი თ., მ. 12,27; ლ. 11,19; წელნი თ., ლ. 12, 35; კორცნი თ., მ. 10,28; ლ. 12,4.

მამათა თქუნთა, ლ. 11,47; ი. 6,49, 58; წინაღმდეგობათა თ., ლ. 21,15; გულთა თ., მ. 16,8; მრ. 2,8; 8,17; ლ. 3,8; 5,22; 21,14; 24,38; ი. 16,22; გულთა შინა თ., მ. 9,4; თავთა თ., მ. 23,8 C, 10 C,

31 C; ლ. 12,1; 16,15 C; 17,3; 21,34; 23,28; თავთა შინა თ., ი. 5,39; კეთილის მყოფელთა თ., ლ. 6,33; მეგობართა თ., მ. 5,47; მოყუარეთა თ., მ. 5, 46 C; მოძულეთა თ., მ. 5,44; ლ. 6,27; მტერთა თ., მ. 5,44 C; მწყევართა თ., თ., მ. 5,44; ლ. 6,28; ნაშობთა თ., ლ. 23,28 C; სარტყელთა თ., მ. 10,9; საუნჯეთა თ., მ. 6,20; საფასეთა თ., მ. 6, 19; საქმეთა თ., მ. 5,16 C; სახლთა თ., მ. 23,38; ქუეშე ფერკთა თ., მრ. 6, 11 C; ყურთა თ., ლ. 9,44; შესაქრებელთა თ. შორის, მ. 23,34; შვილთა თ., მ. 7,11; ლ. 11,13; 23;28; ცოდვითა შინა თ., ი. 8,21,24 (2-ჯერ); წიაღთა თ., ლ. 6,38; კორცთა თ., მ. 10, 28 C; ლ. 12,22; სულთა თ., მ. 10, 28 C; ფერკთაგან თ., მ. 10,14 D; მრ. 6,11; ლ. 9,5; ყურთა მიმართ თ., ლ. 4,21; თავთა თქუნთათჳს, მ. 6,25 C; სულთა თ., მ. 6,25; კორცთა თ., მ. 6,25.

გუეცით ზუნცა ზეთი ზეთისა მაგის თქუნისაჲ, მ. 25,8 C; თმად თავისა თ., ლ. 21,18; ცხორებად თავისა თ., ი. 6,53; სული მამისა თ., მ. 10,20; გულის თქუმაჲ მამისა თ., ი. 8,44; საქმესა მამისა თქუნისასა, ი. 8,41; თმანიცა თავისა თქუნისან, ლ. 12,7; საქმეთა მამისა თქუნისათა, ი. 8 41 C; გულის თქუმათა მამისა თ., ი. 8,44 C; განსუენებად სულთა თქუნთა, მ. 11,29 CD; ... თქუნთაჲ E; ცხორებად თავთა თ. ი. 6,53 C; სარწყული მამათა თ., მ. 23, 32; არცა ისმინნეს სიტყუათა თ., მ. 10, 14 C; მტურერი ფერკთა თ., მ. 10,14 E; განტეეებად ცოლთა თ., მ. 19,8; საქმეთა მამათა თქუნთასა, ლ. 4,48.

ვინმე თქუნგანი ზრუნვიდეს, მ. 6, 27; ლ. 12,25; ვინ არს თ. კაცი, მ. 7, 9; 12,11; ერთი თ. ეშმაკი არს, ი. 6,

70; არავინ თ. ჰყოფს შჯულსა მისსა, ი. 7,19; ვინ თ. შემეტყუების მე ცოდვათაჲს, ი. 8,46 C; ერთი თ. მიმცემს მე, ი. 13,21 C; არავინ თ. მკითხავს მე, ი. 16,5; ერთმან თქუნენგანმან მიმცეს მე, მ. 26,21; მრ. 14,18; ი. 13,21; ყოველმანვე თ. რომელმან არა იჯნეს ყოვლისაგან მონაგებისა თვისისა, ვერკელ-ეწიფების მოწათუ ყოფად ჩემდა, ლ. 14, 33; ვინ თ. მამხილოს მე ცოდვათაჲს, ი. 8,46; რომელსა უნდეს თქუნენგანხა წინა ყოფად, მ. 20,27; ვის თ. უნდეს პირველ ყოფად, მრ. 9,35; რომელსა უნდეს თ., რამჲთა იყო წინა, მრ. 10, 44 C; ვის თ. ესუას მეგობარი, ლ. 11,5; ვის უკუე თ. მამასა მსთხოვდეს ძმ პურსა, ლ. 11,11; ვის უკუე თ. უნდეს გოდლისა შენებაჲ, ლ. 14,28; ვის თ. კაცსა ელგას ისი ცხოვარი, ლ. 15,4; ვისმე თ. ესუას მონაჲ მკნეელი გინა მწყემსი, ლ. 17,7; ვის თქუნენგანხა ძმ ანუ გარი ჯურღუმულსა შთავარდეს, ლ. 14, 5 C; ვრ უკუე იტყვან თქუნენგანნი ვინმე ქრისტესა ძედ დავითისა, ლ. 20,41; მიეცნეთ თქუნენ მამა-დედათაგან... და მოკლვიდენ თქუნენგანთა, ლ. 21,16; ვისი თქუნენგანხაჲ შეილი გინა კარი შთავარდეს ჯურღუმულსა, ლ. 14,5; უკუეთუ ორნი თქუნენგანნი შეითქუნენ ქუყანასა ზედა, მ. 18,19; არიან ვინმე თქუნენგანნი, ი. 6,64.

თქუმა, 0—2 [თქმა]: ესე არს, რომლისათჳს-ოვი გთქუ, ი. 1,15,30; (მე) გ.: არა ვარ მე ქრისტე, ი. 3,28; მე გ.: ღმერთნი სამე ხართ, ი. 10,34; გ., ვლ: ძმ ღმრთისად ვარი მე, ი. 10,36; გრი-სა ამისთჳს... გ., ი. 11,42; რ' გ.: მცი-რელ-და, და არღარა მხედვიდეთ მე, ი. 16,19; ზოროტი თუ რამჲმე გ., ი. 18, 23 C.

შენ ხოქუ, მ. 26,25,64; მრ. 14,62 C; ლ. 23,3 C; ი. 18,37 C; კეშმარიტად მხოქუ (სოქუ E), მრ. 12,32; ი. 4,18; შენ მ. (სოქუ E), მრ. 15,2; კეთილად მ. (სოქუ E), ლ. 20,39; ი. 4,17; ამის-თჳს რაჲ მ. (სოქუ E), ი. 21,21.

რომელ თქუა, მ. 2,15 C, 8,17; 13, 14; 21,4; 22,31 C; მრ. 15,28 C; ი. 7, 36 C; 12,38 C; 18,9 C, 32; თ. ესაია-წინაწარმეტყუელმან, მ. 3,3; მრ. 7,6; ი. 1,23; კმაჲ იყო ზეციით გარდამო და თ., მ. 3,17; ლ. 3,22; იტყოდა. იესუ და თ., მ. 11,25; მიყო კელი მოწათუ-თა თჳსთა, და თ., მ. 12,49 CE; იწყო-იესუ სიტყუად... და თ., მ. 13,3; მრ. 10,28; იწყო მისა ლალვად და თ., მ. 16,22 C; იწყო სწავლად მათა და თ., მრ. 8,31; ღალად-ყო და თ., მ. 14,30; მრ. 1,24; 5,7 C; ლ. 18,38; ი. 1,15; 7,37; 11,43 C; 12,44; უპყრა მას (კე-ლი) და თ., მ. 14,31 C; ღმერთმან თ., მ. 15,4; კეთილად წინაწარმეტყუელა-თქუნეთჳს ესაია და თ., მ. 15,7; კმაჲ იყო ღრუბლით გამო და თ., მ. 17,5; მრ. 9,7; მამაკაციად და დედაკაციად შექ-მნა იგინი და თ., მ. 19,4; მრ. 10,6; მიავლინა მათა ძმ თჳსი და თ., მ. 21, 37; ცნეს, რ' მათთჳს თ., მ. 21,45; მო-სე ესრე თ., მ. 22,24, მრ. 7,10; წარმო-დვა... და თ., მ. 25,24 C; მოძღუარმან ეგრე თ., მ. 26,18; მრ. 14,14 C; ილოც-ვიდა და თ., მ. 26,39 C, 42; იგივე სიტყუაჲ თ., მ. 26,44 C; მრ. 14,39; ამან ესრე თ., მ. 26,61; მღდელთ მოძღუარ-მან მან... თ., მ. 26,65; მრ. 14,63; მან უვარ-ყო... და თ., მ. 26,70; მრ. 14, 68; ლ. 22,57; ი. 18,25; მერჲვეცა უვარ-ყო პეტრე ფიცით და თ., მ. 26,72; ვრ-ობილა იუდა, ... თ., მ. 27,4; თ. ვლ: ძმ ღმრთისიად ვარი მე, მ. 27,43; კმა-ყო

იესუ კმითა დიდითა და თ., მ. 27,46; მრ. 15,34; ლ. 23,46; კმა-ყო კმითა დიდითა და თ., ლ. 1,42; კმა-ყო მიმამან მის ყრმისამან და თ., მრ. 9,24; მან კმა-ყო და თ., ლ. 16,24; დაიბანნი კელნი ... და თ., მ. 27,24; მიუგო ყოველმან ერმან და თ., მ. 27,25 C; მან მაცთურმან თ., მ. 27,63; აღდგა, ვა თ., მ. 28,6; ვა ესე თ., მრ. 1,42; ლ. 23,46 C; ი. 7,9 C; 9,6; 11,28,43; 18,22,38; 20,20,22; 21,19; მიმოდაიხილა ... მოწაფეთა თუსთა მსხდომარეთა და თ., მრ. 3,34; მოიქცა ერისა მის და თ., მრ. 5,30; ესმა რაჲ ჰეროდეს, თ., მრ. 6,16; სულ-ითქუნა სულითა თუსითა და თ., მრ. 8,12; აღიხილნა და თ., მრ. 8,24 C; მან თ., მრ. 9,21; ლ. 7,40; 8,30; 9,59; 10,37; 16,6,27; 18,21,41; ი. 1,21; 9,17 E; 19,21; თ., ვ'დ: შეიკლიმონ ძი-სა ჩემისათჳს, მრ. 12,6; მათოჳს თ. იგაეი იგი, მრ. 12,12; ლ. 20,19; თ. ვიეთამე მიმართ იგაეი ესე, ლ. 18,9; თ. იგაეი ამისთჳს, ლ. 19,11; თავადმან დაეით თ., მრ. 12,36 C; თ. იესუ, მრ. 14,18; ლ. 7,41; 8,45, 46; 9,41 D; 12,42; 21,3,5; 23,34 C; ი. 2,22 C; 7,33; 9,39; 11,13,41; 12,7; 13,21,31; 18,1; იტყოდა ... და თ., მრ. 14,36 L; ვა იხილა ასისთავებან მან, ... თ., მრ. 15,39; იმაღელიდა თავსა თჳსსა ხუთ თთუე და თ., ლ. 1,24 C; თ. მარიაჲ, ლ. 1,38 C, 46; მიუგო დედამან მისმან და თ., ლ. 1,60 C; დაწერა და თ., ლ. 1,63; ზაქარია წინაწარმეტყუელებდა და თ., ლ. 1,67; აკურთხევდა ღმერთსა და თ., ლ. 2,28; თავადმან თ., ლ. 4,24; იოვანე ნათლის-მცემელმან ... თ., ლ. 7,20; თ. გულსა თჳსსა, ლ. 7,39; მიუგო სიმონ და თ., ლ. 7,43; ჰეროდე თ., ლ. 9,9; მიუგო პეტრე და თ., ლ. 9,20; კაცმან ვინმე ლაღდ-ყო ... და თ., ლ. 9,38; დაადგინა იგი მის წინაშე და თ., ლ. 9,48; შეპრისხნა მით

და თ., ლ. 9,55 C; იხარებდა იესუ ... და თ., ლ. 10,21; აღ-ვინმე-ილო ... კმაჲ ... და თ., ლ. 11,27 E; სიბრძნემან ღმრ-თისამან თ., ლ. 11,49; განიზრახვიდა გულსა თჳსსა და თ. ლ. 12,17; მერმე კუალოდ თ., ლ. 13,20; სხუამან თ., ლ. 14,19,20; თ. მონამან მან, ლ. 14,22; მერმე ეტყოდა და თ., ლ. 15,11 D; განიზრახა თავსა თჳსსა და თ., ლ. 15,17; მნემან (ეზოჲს მიძღუარმან C) მან თ. გულსა თჳსსა, ლ. 16,3; თ. აბრა. ჰამ, ლ. 16,29 C; თ. გულსა თჳსსა, ლ. 18,4; ვა იხილა იგი იესუ, თ., ლ. 18,24; მოვიდა პირველი იგი და თ., ლ. 19,16; მოვიდა მეორე იგი და თ., ლ. 19,18; მესამე იგი მოვიდა და თ., ლ. 19,20; თ. უფალმან მის ვენაჯისა-მან, ლ. 20,13; მადლობდა და თ., ლ. 22,17; (პური) მიჰსცა მათ და თ., ლ. 22,19 D; სასუმელი იგი ... მოილო და თ., ლ. 22,20; თ. უფალმან, ლ. 22,31; მერმე თ., ლ. 22,36 C; იხილა იგი მცე-ვალმან ვინმე ... და თ., ლ. 22,56; იხი-ლა იგი სხუმან და თ., ლ. 22,58; პეტ-რე თ., ლ. 22,58; აღიდებდა ღმერთ-სა და თ., ლ. 23,47 C; გეტყოდა თქუენ ... და თ., ლ. 24,7; ესე რაჲ თ., ლ. 24,40; ი. 11,11; 20,14; და თ: მე-კმაჲ ლაღადებისიჲ უდაბნოსა, ი. 1,23; იხი-ლა იესუ ... და თ., ი. 1,29; წამა იოვი-ნი და თ., ი. 1,32; მიჰხედა იესუს ... და თ., ი. 1,36; იხილა რაჲ იესუ ნე-თანაელი, ... თ., ი. 1,47; რ' თ.: მე ვარ პური, ი. 6,41; ესე თ. შესაკრებელსა შორის, ი. 6,59; უწყოდა იესუ ... და თ., ი. 6,65 C; ვა თ. წიგნმან, ი. 7,38; ესე თ. სულისა მისთჳს, ი. 7,39; ჭომელი თ. იოვანე ამისთჳს, ი. 10,41; ვა ესმა იესუს, თ., ი. 11,4; მძინარე-ბისათჳს ძილისა თ., ი. 11,13; აღიძრა სულითა ... და თ., ი. 11,34 C; ესე თა-ვით თუსით არა თ., ა'დ ... წინაწარმე-

ტყუელებით თ., ი. 11,51; თ. ვინმე ერთმან მოწაფეთა მისთაგანმან, ი. 12, 4; ესე მისთვის თ., ი. 12,6; მიუგო იესუ და თ., ი. 12,30 C; კულად თ. ესაიო, ი. 12,39; ესე თ. ესაია, ი. 12,41 C; ამისთვის თ., ი. 13,11; წამა და თ., ი. 13,21; აღიხილნა თუალნი თჳსნი ზეცად და თ., ი. 17,1; რა აღესრულოს წერილი იგი, თ., ი. 19,28; ოდეს მიიღო ძმარი იგი იესუ, თ., ი. 19,30; შთაჰბერა და თ., ი. 20,22 C; ესე თ. და ბუწყა, ი. 21,19; უკუეთუ ივინო თქუნა ღმრთად, ი. 10,35.

გუნებავს, ვრძეა გოქოთ, ლ. 9,54 C; არა კეთილად ვ. ვლ: სამარტელ ხარ, ი. 8,48 C; არა კეთილად გოქოთა, ვლ: სამარტელ ხარ შენ, ი. 8,48.

და ხოქოთ: ვიყვენით თუბეა ჩუენ დღეთა მათ მამათა ჩუენთასა, მ. 23, 30 C; თქუენ რად ხ. ჩემთვის, მრ. 8,29 E; არა თქუენ ხ., ვლ, ი. 4,35 C; კეთილად ხ., ი. 13,13; რომელი თქუენ მხოქოთ (სთ. E), ი. 8,54; რომლისად თქუენ მ. (სთ. E), ი. 9,19.

ფარისეველთა მათ ვრ იხილეს, თქუეხ, მ. 12,24 C; შეძრწუნდეს და თ., მ. 14, 26; მათ თ., მ. 16,14 C; 26,66; 27,21 C; ლ. 9,13; 22,35,71; 24,19 E; ი. 6,30 E; 18,7; ლიტურჯევს და თ., მ. 20,30 C; 31 C; ი. 18,40; 19,6; იხილეს რად მოწაფეთა, ... თ., მ. 21,20 C; თ. გულსა მათსა, მ. 21,38; ფარცეა ყოველთა მოწაფეთა თ., მ. 26,35 C; მოვიდეს ორნი და თ., მ. 26,61; მდღელთ მოძღუართა მათ ... თ., მ. 27,6; მიუგო ყოველმან ერთმან და თ., მ. 27,25; შეეზინა ფრთად და თ., მ. 27,54 C; რ თ.: სული არაწმიდად არს მის თანა, მრ. 3,30 C; მოვინმევიდეს ... და თ., მრ. 5,35 C; თ. ურთიერთას, მრ. 12,7; ი. 19,24; ასუმიდეს მას და თ., მრ. 15,36 C; თ. მწყემსთა მათ ურთიერთას, ლ. 2,15;

მათ მიუგეს და თ., ლ. 9,19 C; ვა იხილეს მოწაფეთა მისთა ..., თ., ლ. 9,54, რომელთაზე მათგანთა თ., ლ. 11,15; ივინი შეიზრახნეს ურთიერთას და თ., ლ. 20,5 E; ზრახვიდეს ურთიერთას და თ., ლ. 20,14; მათ ვა ესმა ესე, თ., ლ. 20,16; მოვიდეს და თ., ლ. 24,23; დედათა მათ თ., ლ. 24,24; მოეგებვოდეს მას... და თ., ი. 4,51 C; ვა ესმა, იტყოდეს და თ., ი. 6,60 C; თ. ვიეთზე ფარისეველთა მათგანთა, ი. 9,16 C; ამისთვის ესრე თ. მოზბელთა მისთა, ი. 9,22; ამისთვის თ. მამა-დღედათა (მზობელთა C) მისთა, ი. 9,23; მათ განბასარეს იგი და თ., ი. 9,28 C; შეკრბეს მდღელთ მოძღუარნი ... და თ., ი. 11,47 C; თ. მოწაფეთა მისთა ურთიერთას, ი. 16,17.

თქუ, რა ქვანი ესე პურ იქმნენ, მ. 4,3 C; აღ სიტყვთ თ., მ. 8,8 C; ლ. 7,7; თ., რა დასხდენ ორნი ესე ძენი ჩემნი, მ. 20,21; აწ თ.: ვინ უფროსს შეიუჯაროს იგი, ლ. 7,42; თვთ თივისა თჳსისათჳს თქუნ, ი. 9,21 C; მოიკითხეთ იგი და თქუთ, მ. 10,12; თქუენ თ. ნათიელსა შინა, მ. 10,27 D; თქუენ თ., მ. 15,5 C; ესრეთ თ., მ. 28,13; პირველად თ., ლ. 10,5; რაეამს ილოცვიდეთ, თ., ლ. 11,2; ეგრეცა თქუენ ... თ., ლ. 17,10.

რომელი თქვს, მ. 1,22 C; მაშინ თ., მ. 12,44; სხუიან თ., მრ. 14,19; თ., ვლ: ძუელი უტყბილეს არს, ლ. 5,39; არა პოვის და თ., ლ. 11,24; თქუენ ხოქოთ (თქვთ E), მ. 15,5; შე-რაჲ-მწუხარდის, ხ., (სთ. C); მ. 16,2; განთიად ხ., მ. 16,15 C; თქუენ რად ხ., მ. 16,15 C; მრ. 8,29 D; რომელთა ხ., მ. 23,16; და ხ.: რომელმან ფუცოს საყურთხეველსა, არა რად არს, მ. 23,18; და ხ.: უკუეთობეა ვიყვენით დღეთა მათ მამათა ჩუენთასა, მ. 23,30; თქუენ მხოქოთ (მთ. C, სთქუთ E), მრ. 7,11; მეცხუელად მ. (სთ. E):

წკმიდ მოაქუს, ლ. 12,54; რაეამს სამ-
ხრით ქარი ქრინ, მ. (სთ. E), ვლ :
სიტყბ იყოს, ლ. 12,55; რომელი თქვან
კაცთა, მ. 12,36 C; რაა თ. ჩემთს, მ.
16,13; მრ. 8,27; ლ. 9,18; რომელთამე
თ. იოვანე ნათლის-მცემელი, მ. 16,14 C;
რაა-მე უკუე მწიგნობართა თ., მ. 17,
10 C; რომელთა თ., მ. 22,23 C; მრ.
12,18 C; რ თ. და არა ყვიან, მ. 23,
3; ვითარ-მე თ. მწიგნობართა, მრ. 9,
11 C; 12,35 C.

უკუეთუ ვთქუა, ი. 8,55; რაა ვ., ი.
12,27,49; რომელმან თქუახ სიტყუაჲ,
12,32; რომელმან თ. სულისა წმიდისა-
თს, მ. 12,32; მრ. 3,29; რომელმან ბო-
როტი თ. მამისათს და დედისათს, მ.
15,4; მრ. 7,10; უკუეთუ თ. ბოროტ-
მან მონამან, მ. 24,48; რომელი თ.,
იქმნეს, მრ. 11,23; რომელმან თ. სიტ-
ყუაჲ ძისათს კაცისა, ლ. 12,10; უკუე-
თუ თ. მონამან მან გულსა თსსა, ლ.
12,45; თუ... შუდ გზისე მოიქცეს შენ-
და და თ., ლ. 17,4 C; უკუეთუ ვთქუათ,
მ. 21,25,26; მრ. 11,31,32; ლ. 20,5,6;
გნებავს, ვ., რა ცეცხლი გარდამოქდეს
ზევით, ლ. 9,54; ანუ რაა ვ., ლ. 12,
11 C; ვიდრემდე ხთქუათ, მ. 23,39; ლ.
13,35; რომელი ბნელსა შინა მხთქუათ
(ხთ. E), ლ. 12,3; ანუ რაა მ. (სთ. E),
ლ. 12,11,12; თქუან ყოველი სიტყუაჲ
ბოროტი, მ. 5,11; მრავალნი მოვიდენ
... და თ., მრ. 13,6 C; იწყონ მისა
კიცხვად და თ., ლ. 14,30; არცა თ. :
აჲა აჲა ანუ იჲი, ლ. 17,21; მოვლენან
დღენი, რომელთა შინა თ., ლ. 23,29;
ირასადა იგრე ეის უთქუაჲს კაცსა, ი.
7,46 C.

• ენ. : თქუმაღეს (—ქმ. D), რო-
მელცა-ესე ყო, სავსენებელად მაგისა,
მ. 26,13; მრ. 14,9; თქუა პირველთა
მათ მიმართ, მ. 5, 21,27,33; რომელი

თ. მათა მიმართ ყრმისა მისთს, ლ.
2,17; ვა-იგი თქუენხ მათა მიმართ,
ლ. 2,20; რომელ თ. მის ზედა, ლ.
2,33 C; თქუახ, რომელ-ესე ყო ამანცა,
მ. 26,13 C.

რაა უადვილე არს თქუმაღ, მ. 9,
5 C (2-ჯერ); ლ. 5,23 D.

რომელი-იგი თქუმულ არს, მ. 3,3 C;
გასმიეს, რ თ. არს, მ. 5,21 C, 27 C,
33 C, 38,43; თ. არს, მ. 5,31; ლ. 4,12;
რომელ თ. არს დანიელ წინაფარმე-
ტუელისაგან, მ. 24,15 C; ვა თ.
(თქმულ D) არს შჯულსა უფლისასა, ლ.
2,24; რა აღესრულოს სიტყუაჲ იგი
უფლისაჲ პირითა წინაფარმეტუელი-
საჲთა თქუმული, მ. 1,22; 2,15; რა აღე-
სრულოს თ. უფლისა მიერ, მ. 11,22 C;
რა აღესრულოს თ. (+იგი C) წინაფარ-
მეტუელისაჲ, მ. 2,23; რა აღესრუ-
ლოს სიტყუაჲ იგი ესაია წინაფარმე-
ტუელისა მიერ თ., მ. 4,14 C; მ. 8,17 C;
12,17 C; რა აღესრულოს სიტყუაჲ იგი
წინაფარმეტუელისა თ. (თქმული D), მ.
13,35; 21,4 C; თ. დანიელ წინაფარმე-
ტუელისა მიერ, მ. 24,15; მაშინ აღე-
სრულა სიტყუაჲ იგი იერემია წინაფარ-
მეტუელისა თ., მ. 27,9 C; იესუს ვრ
ესმა სიტყუაჲ იგი თ., მრ. 5,36 C; რა
აღესრულოს თ. იგი უფლისა მიერ, მ.
2,15 C; მაშინ აღესრულა თ. იგი იერე-
მია წინაფარმეტუელისაჲ, მ. 2,17; რა
აღესრულოს თ. იგი ესაია წინაფარმე-
ტუელისაჲ, მ. 4,14; მ. 12,17; აღდგო-
მისათს მკლდართაჲსა არა აღმოგო-
კითხავს თ. იგი ღმრთისა მიერ, მ. 22,31;
აღესრულა თ. იგი იერემია წინაფარმე-
ტუელისაჲ, მ. 27,49; რა აღესრულოს
თ. იგი (—C) წინაფარმეტუელისა მიერ,
მ. 27,35; არა იცოდეს თ. იგი, ლ. 18,
34; იყოს აღსრულებად თქუმულთა მათ
მისა მიმართ, ლ. 1,45.

[6. კ. აღთქმა, გამოთქმა, განთქმა, გულის თქმა, მიმოგანთქმა, მიმოთქმა, სულთ-თქმა, შეთქმა, წართქმა].
თქრომა ნ. წართქრომა.

თხარ ნ. თხრა.

თხევა ნ. განთხევა, გარდამოთხევა, დათხევა, შეთხევა, შათხევა.

თხევა, **თხევა** (თხევაობა (მადით)): **თხეველი** და **თხეველი** ზღუასა მას, მრ. 1,16.

[6. კ. მესათხეველე, მთხევეარ, მთხეველარ, სათხეველ, სათხეველა, სათხეველება, სათხეველობა].

თხევი [(თხიბ) წვერი, მწვერვალი]: **როშელსა** ერქუმის **თხემი**, ლ. 23,33 C; **როშელსა** ჰქვან **თხემი**, ი. 19,17 C; **როშელ** არს **თხემი**სა ადგილი, მ. 27,33; **როშელ** არს გამოთარგმანებით: **თ. ადგილი**, მრ. 15,22; **როშელსა** ჰქვან **თ. ადგილი**, ლ. 23,33; **განვიდა** ადგილსა მას **თხემი**სა, ი. 19,17.

თხიარ [რიგი]: **რა** არა განხეთქოს ღვთისმან ახალმან **თხიარი** ძუელი, მრ. 2,22; **არა** ინი შთაასხის ღვთისმან ახალი **თხიარი**სა ძუელსა, მრ. 2,22; **თხიარი**სა (+იგი C) წარწყმდენ, მ. 9,17; მრ. 2,22; (+იგი) ლ. 5,37; **რა** არა განხეთქნეს ღვთისმან ახალმან **თ. ძუელი**, ლ. 5,37; **რა** არა განხეთქნეს **თ. იგი** ღვთისმან ახალმან, მ. 9,17 D; **რა** არა განსქდენ (განსქდიან C) **თ. იგი**, მ. 9,17 E; ლ. 5,37 C; **განხეთქნის** ღვთისმან **თ. იგი**, მრ. 2,22 C; **არა** შთაასხიან ღვთისმან ახალი **თხიართა** ძუელთა, მ. 9,17; მრ. 2,22 C; ლ. 5,37; **ად** შთაასხიან ღვთისმან ახალი **თ. ახალთა**, მ. 9,17; მრ. 2,22; ღვთისმან ახალი **თ. ახალთა** ჯერ-არს შთასხმად, ლ. 5,38.

1. **თხოვა**, 0 — 3 [თხოვა]: **როშელნი** **თხოვენ** მას, ლ. 11,13 E; **როშელი** **თხოვდეს** შენ, მიეც, მ. 5,42; ლ. 6,30; **როშელსა** **თხოვდეს** ძმ თუხი პურსა, მ. 7,9; **გინა** თევზსა ხ., მ. 7,10; ლ. 11,

11; **ვის** უკუე თქუენგანსა მამისა მსთხოვდეს (სთ. C) ძმ პურსა, ლ. 11,11; **გინა** თუ კუერცხსა მ. (სთ. C), ლ. 11,12; **როშელი** **თხოვდენ** მას, მ. 7,11; (მს. D) ლ. 11,13; **შენმცა** **თხოვე** (სთ. E) მას, ი. 4,10; **თხოვე** შე, რადცა გნებავს, მრ. 6,22; **რად** ვსთხოვო მას, მრ. 6,24 C; **რადცა** **თხოვო**, მიეცე შენ, მრ. 6,23 C; **რადცა** **თხოვო** (სთ. E, სთხოო C) შენ ღმერთსა, მოგცეს, ი. 11,22; **აღუთქუა** მას მიცემად, რადცა **თხოვო**, მ. 14,7 C; **გუნებავს**, რა, როშელი ვთხოვოთ (—ოოთ D), მიეცე ჩუენ, მრ. 10,35; **რად-იგი** **თხოვოთ** (სთ. E) მამისა ჩემსა..., მოგცეს თქუენ, ი. 15,16; 16,23; **აქამომდე** არარად ვთხოვდეს, ი. 16,24.

თხოვა, 4 — 9: **ჩემგან** წყალობა **თხოვ**, ი. 4,9; **სასწაულსა** **თხოვ**, ლ. 11,29; **არა** იცით, რასა **თხოვთ**, მ. 20,22; მრ. 10,38; **როშელი** **თხოვ**, მოიღის, მ. 7,8 C; **როშელი-იგი** ზინ და **თხოვ**, ი. 9,8; **თხოვ** და რასმე მისგან, მ. 20,20; **როშელი-იგი** ჯდა და **თხოვ**, ი. 9,8 C; **თხოვდეს** [უწყვ.] მისგან სასწაულსა ზეცით, მრ. 8,11; **სხუანი** ვინმე გამოცდით სასწაულსა ზეცით **თხოვ**, ი. მისგან, ლ. 11,16; **როშელსა** (+იგი) **თხოვ**, ლ. 23,25 C; **თხოვდით** პირველად სასუფეველსა ღმერთისასა, მ. 6,33 C; **თხოვ** (ხ. ი. C), და მოგეცეს თქუენ, ი. 15,7 C; **თხოვ** და მოილოთ, ი. 16,24; **როშელი** **თხოვდეს** [გაგმ.], მოილოს, მ. 7,8; ლ. 11,10; **როშელსა** **თხოვდით** ლოცვასა შინა, მ. 21,22; მრ. 11,24; **რასა** **თხოვ** სახელითა ჩემითა, ვყო იგი, ი. 14,13 C; **მას** დღესა **თხოვ** სახელითა ჩემითა, ი. 16,26 C; **შენმცა** **თხოვ** მისგან, ი. 4,10 C; **რად** გინდეს, **თხოვეთ**, ი. 15,7; **აქამომდე** არად **თხოვეთ** სახელითა ჩემითა. **თხოვეთ** და მოილოთ, ი. 16,24 C; **რად** ვთხოვო, (—ოო D), მრ. 6,24; **აღუთქუა** მას მიცემად, რადცა

თხოვლობა (—ოთხ D), მ. 14,7; რაჲცა თხოვლობა თაყუანის-ცემისა სარწმუნოებით, მ. 21,22 C; რაჲ ი. მამისა ჩემისაგან, ი. 15,16 C; 16,23 C; რაჲ თხოვლობა (—ოთხ D) სახელითა ჩემითა, ი. 14,13; მის ღღესა შინა სახელითა ჩემითა ნ., ი. 16,26; რაჲცა თხოვლობა (—ოთხ D), ეყოს მათ, მ. 18,19.

პილატე განაჩინა აღსრულებად თხოვლობა იგი მათი, ლ. 23,24 C; მამინ პილატე საჯა თხოვლობებრ მათისა, ლ. 23,24; საქმედ არა ძალ-შიც, თხოვლობად მრცხუენის, ლ. 16,3; რაჲ გივსს თქუენ ვიდრე თხოვლობად თქუენდა. მისგან, მ. 6,8; რაჲ გივსს თქუენ თხოვლობად თქუენდა მისგან, მ. 6,8 C.

[ნ. კ: გამოთხოვა, მთხოველ, მოთხოვა].

2. თხოვა [დანიშვნა, გათხოვება]: თხოვილ (თხოილ C) [დანიშნული, გათხოვილი] იყო ღღედ მისი მარიამ იოსებისა, მ. 1,18; რომელი თ. (თხოილ C) იყო მისა, ლ. 2,5; მოივლინა... ქალწულისა, თხოვილთა ქმარისა, ლ. 1,27.

[ნ. კიდევ განთხოვილ].

თხოვა ნ. აღმოთხოვა, განთხოვა, დათხოვა, მთხოვებლ, მოთხოვა.

თხოვობა, ი/უ—3: ნუვის უთხოვობ, მ. 8,4; ნუვის რას უ., მრ. 1,44; 8,26; ნუვის უთხოვობთ ხილვასა ამას, მ. 17,9; მამასა თუხსა უთხოვობდა მათ, ი. 8,27; უთხოვობდეს [უწავ.] მათ..., ვითარ-იგი იქმნა ეშმაკულისა მისთვის, მრ. 5,16; უ. მოციქულთა ამას, ლ. 24,10; იგინი უ. გზისასა მას, ლ. 24,35; უ. მას სხუანი იგი მოწაფენი, ი. 20,25; რა არავის უთხოვობდენ მისთვის, მრ. 8,30 C; წინაშესწარ გითხარ თქუენ ყოველი, მრ. 13,23; უკუეთუ ქუეყანისაჲ გ. თქუენ, ი. 3,12; გ. თქუენ და არა გრწამს, ი. 10,25; უთხარ [I პ.] მოწაფეთა შენთა, მრ. 9,18; რომელმან მითხარა მე ყოვე-

ლი, ი. 4,29; ყოველი... მ. მე, ი. 4,39; უთხარ მას ყოველივე ბრალი, მრ. 5,33; უ. მის თანა მოყუასთა მათ, მრ. 16,10; უ. წინაშე ყოვლისა ერისა, ლ. 8,47; უ. უფალსა თუხსა, ლ. 14,21; უ. კაცთა მათ ქალაქისათა, ი. 4,28; უ. პურითა მათ, ი. 5,15; მოვიდა ფილიპე და უ. ინდრიას, ი. 12,22 C; თავით თუხით შენ მაგას იტყუ, ანუ სხუათა გითხრეს ჩემთვის, ი. 18,34; მოვიდეს მონანი იგი და უთხრეს სახლისა უფალსა მას, მ. 13,27; მოვიდეს და უ. იესუს, მ. 14,12; უ. მღღელთ მოძღუართა მათ ყოველი ესე, რაჲცა იქმნა, მ. 28,11; უ. იესუს მისთვის, მრ. 1,30; უ. ქალაქსა და დაბნებსა, მრ. 5,14; ლ. 8,34; უ. მას ყოველი, მრ. 6,30; ვითარ იხილეს, უ., მრ. 6,38 C; არარად ვის უ., მრ. 16,8; ლ. 9,36; იგინი მოვიდეს და უ. სხუათა მათ, მრ. 16,13; უ. მას მისთვის, ლ. 4,38; უ. იოვანეს მოწაფეთა მისთა, ლ. 7,18; უ. მას და ეტყოდეს, ლ. 8,20; უ., რომელთა-იგი ეხილვა, ლ. 8,36; უ. იესუს, რაოდენი ქმნეს, ლ. 9,10; უ. მას გალილეელთა მათთვის, ლ. 13,1; უ. მას, ვ'დ: იესუ ნაზარეველი წარმოვალს, ლ. 18,37; რომელთა უ. ესე მოციქულთა მათ, ლ. 24,10 C; უ. და პრეტეს, ვ'დ: ძმ შენი ცოცხალ არს, ი. 4,51; უ. მათ, რაჲ-იგი ქმნა იესუ, ი. 11,46; უთხრეს სიტყუანი ესე ათერთმეტთა მათ, ლ. 24,9; მითხარ მე, სადა დასდევ, ი. 20,15; მ. ჩუენ იგავი იგი, მ. 13,36; მ. ჩუენ: ოდეს იყოს ესე, მ. 24,3; მ. ჩუენ, ოდეს უფად არს ესე, მრ. 13,4; მ. ჩუენ, რომელითა ექლმწიფებითა ამას იქმ, ლ. 20,2; უკუეთუ შენ ხარ ქრისტე, მ. ჩუენ, ლ. 22,67; უკუე მ. ჩუენ, ვინ ხარ შენ, ი. 1,22 C; გუთხარ ჩუენ იგავი იგი, მ. 13,36 C; გ. ჩუენ, ვინ ხარ შენ, ი. 1,22; გ. ჩუენ განცხადებულად, ი. 10,24;

უკუეთუ მათიყა არა ისმინოს, უთხარ კრებულსა, მ. 18,17; წარვედ სახიდ შენდა... და უ. მათ, მრ. 5,19; რა-ეამს მართო, შიხარათ მე, მ. 2,8; შ. მე. მ. 21,24 C; მრ. 11,30; გუთხო თქუნ სიტუაი, და შ. მე, ლ. 20,3; მიველით და უთხარათ იოვანეს, მ. 11, 4; ლ. 7,22; წარველით და უ. მოწაფეთა მისთა, მ. 28,7; მრ. 16,7; წარველით და უ. ძმათა ჩემთა, მ. 28,10; მიველით და უ. მელსა მას, ლ. 13,32; მე-ცა გიხარა თქუნ, მ. 21,24; მრ. 11, 29; არცა მე გ. თქუნ, მ. 21,27; მრ. 11,33; ლ. 20,8; უკუეთუ ვ., არავე გწმენეს, ლ. 22,67; ვ.რ უკუე ზეცისაჲ მ. თქუნ, ი. 3,12; ად განცხადებულად შიხის ჩემისათჳს გ. თქუნ, ი. 16, 25; რა შიხარა ჩუნ, მ. 26,63; უკუე-

თუ შიხარათ მე, მ. 21,24; ოდეს მოვიდეს იგი, შიხარაჲ ჩუნ ყოველი, ი. 4,25; მან გუთხარაჲ ჩუნ ყოველი, ი. 4, 25 C; მომავალი იგი გიხარაჲ თქუნ, ი. 16,13; ჩემგან მიიღოს და გ. თქუნ, ი. 18,14,15; რა არავის უთხარაჲ, ლ. 5,14; თუ ვინმე უწყოდის, სადა არს, გუთხარაჲ, ი. 11,57 C; რა არავის უთხარაჲ, მ. 16,20; მრ. 7,36; 8,30; 9,9; ლ. 8,56; 9,21; წარიპარონ იგი და უ. ერსა, მ. 27,64.

მრავალთა ყელ-ყვეს ზეგარდამო განწესებად თხარაზიხაჲ მის, ლ. 1,1 C; მირბიოდეს თხარაზად მოწაფეთა მისთა, მ. 28,8; იწყო მათა თ. მერმისა, მრ. 10,32; მოვიდა მარიამ მაგდალენელი თ. მოწაფეთა მისთა, ი. 20,18.

[ნ. კ. მითხრობა].

0

იგარის-ყოფა, 0—2 [ტამარგვა, აკლემბა, ფარტაგვა]: კურკელი მისი იგარყვებ, მრ. 3,27 C; სახლი მისი იგარყვებ, მ. 12,29; მრ. 3,27 C.

ვიწ ურღის ... კურკრისა მისისა იგარის-ყოფაჲ, მ. 12,29 C.

იგარ: სხუად იგარე დაუღვა მარ და ჰრქუა, მ. 13,24; სხუად ე. ისმინეთ, მ. 21,33; ლელესიგან ისწავეთ ე. (+ესე C), მ. 24,32; რომელი ე. მოვილო მისთჳს, მრ. 4,30; თქუა ე. ამისთჳს, ლ. 19,11; თქუნ ისმინეთ ე. ესე (იგი C), მ. 13, 18; ესა რაჲ... ე. ესე მისი, მ. 21,45; რაჲ არს ე. ესე, მრ. 4,10; ლ. 8,9; არცა იცით ე. ესე, მრ. 4,13; ლელესიგან ისწავეთ (გულსკმა-ყავთ C) ე. ესე, მრ. 13,28; მრქუათ სამე ე. ესე, ლ. 4,23; თქუა ვითთამე შიხარათ ე. ესე, ლ. 18,9; მითთჳს თქუა ე. ესე, ლ. 20,19; ესე ე. ჰრქუა მათ, ი. 10,6 C; გამომითარებანე ჩუნ ე. გვი, მ. 15,15; მითხარ ჩუნ ე. იგი, მ. 13,36; მათთჳს

თქუა ე. იგი (ესე C), მრ. 12,12; ე. იგი ესე არს, ლ. 8,11; სხუასა იგარეხა ეტყოდა მათ, მ. 13,31,33; ეტყოდა ჩინებულთა მათ ე., ლ. 14,7; ეტყოდა მათ ე., ლ. 21,29; ე. არცა ერთსა რას იტყვ. ი. 16,29; ჩუნდა მომართ იტყვ. ე. ამას ანუ ყოველთა მიმართ, ლ. 12, 41; ეტყოდა იესუ ე. ამას, ლ. 13,6; ეტყოდა ე. ამას და ჰრქუა, ლ. 15,3; ამას ე. ეტყოდა მათ იესუ, ე. 10,6; ეტყოდა მათ იგარეხაცა, ლ. 5,36; 6,39; 12,16; 18,1; იგარეხა გარეშე არას ეტყოდა მათ, მრ. 4,34,C; რომლისა თანა ე. დაუღვათ იგი, მრ. 4,30 C; თუნიერ ე. არას ეტყოდა მათ, მ. 13,34; მრ. 4,34; ჰითხვიოდეს მოწაფენი მისნი ე. მისთჳს, მრ. 7,17; იწყო იესუ სიტუად მათა იგარეთ, მ. 13,3; მრ. 12,1; ლ. 20,9; რასათჳს ე. ეტყვ. მათ, მ. 13,10; ამისთჳს ე. გიტყვ. მათ, მ. 13,13; ამას ყოველსა ეტყოდა იესუ ე. ერსა მას, მ.

13,34; იღვალო ე. პირი ჩემი, მ. 13,35; მიუგო მით იესუ ე. და პრქუა, მ. 22,1; მოუწოდა მით და ე. ეტყოდა, მრ. 3, 23; ასწავებდა მათ ე., ფრიად, მრ. 4,2; თქუენდა მოკრებულ არს ცნობად საიდუმლოდ სასუფეველისა ღმრთისაჲ, ხოლო მათ გარეშეთა—ყოველიე ე. სიტყუიდა, მრ. 4,11; ლ. 8,10; ეტყოდა მათ ე., ლ. 8,4; ამას ე. გეტყოდე თქუენ; მოვიდეს ეამი, რიემს არლარა ე. გეტყოდი თქუენ, ი. 16,25 C; ეტყოდა მათ იგავითცა, ლ. 5,36 C; ესეუთარითა იგავითა ეტყოდა მათ სიტყუასა, მრ. 4,33; დაასრულა იესუ იგავები ისე, მ. 13,53 C; ვითარ ესა... ე. იგი მისი, მ. 21,45 C; ჰქითხეს მას... ე. იგი, მრ. 4,10 C; ესეუთარითა მით იგავებითა ეტყოდა მით სიტყუასა, მრ. 4,33 C; ვითარ უკუე ყოველი იგავნი გულისკმეჲყენეთ, მრ. 4,13; დაასრულნა იესუ ე. ესე, მ. 13,53; აღვალო იგავით პირი ჩემი და ვიტყოდი იგავთა დასაბამითგან სოფლისაჲთ, მ. 13,35.

[6. კ. უიგავოდ].

1. იგი [ნაგვალხაზელი]: იგი იყო ერთი ათორშეტოგანი, ი. 6,71 C; ესე ე. არს, მ. 13,19 C, 23 C; მრ. 7,2; ე. არს, მ. 26,48; მრ. 7,15; 14,44; ლ. 22,47; 24,21; ი. 1,33; მ, 9 C, 37; 13,26; 14,21; რაჲ-მე არს ე., მრ. 9,10; არს ე. სახლსა შინა, ლ. 7,37; რომელ-იგი კლდესა ზედა, — ე. (არს), ლ. 8,13 C; ანუ ე., რომელ ათრვაშეტა ზედა სალოამს გოდოლი დაეცა, ლ. 13,4; ჩემი საკმელო ე. არს, ი. 4,34 C; საღა-მე არს ე., ი. 7,11; 9,12; არა ესე ე. არს, ი. 7, 25 C; 9,9 C; ვინ არს ე., ი. 9,36; უფალი თუთ ე. არს, ი. 21,12; ვხასა ზედა ე. არიან, ლ. 8,12; ე. არიან, რომელნი წამებენ ჩემოქს, ე. 5,39 C; ე. აღდგა, მ. 2,14,21; მ, 7,9; 27,64; 28,6 C; მრ. 2,12,14 D; 9,27 E; ლ. 6,8; ე. აღდგო-

მილ არს, მ. 14,2; მრ. 6,16; აღადგინა ე., მრ. 1,31; 9,27 D; ი. 12,17; აღადგინეს ე., მ. 8,25; აღვადგინო ე., ი. 2, 19 D; მ, 39,40,44,54; აღადგინოს ე., მ. 12,11 C; აღვიდოდა ე., მრ. 5,18 C; აღვიდა ე., მ. 8,23 D; 3,13 C; აღოდენ-მცა-იესო ე., მრ. 4,37 C; მეცა აღვი-არო ე., მ. 10,32; აღიაროს ე., ლ. 12, 8; ი. 9,22; ე. ამალღდეს, მ. 23,12; ლ. 14,11; 18,14; აღმოვიდოდა ე., მრ. 1, 10 C; აღმოიქუეს ე., მ. 12,11; ლ. 14, 5; აღმოიღე ე., მ. 5,29; 18,9; მრ. 9,47; აღმოიკადა ე., ი. 18,10; აღმოიკაღე ე., მ. 18,9 C; მრ. 9,47 C; აღესრულო ე., ი. 5,36; აღსუა ე., ლ. 10,34; აღაფუენის ე., მ. 13,33; აღიღე ე., ი. 20,15; აღი-ღოს ე., 15,2; კელმწიფება შაქუს აღედად ე., ე. 10,18 C; აღიყვნა ე., მ. 4,8; ლ. 4,5; აღიყვანეს ე., ლ. 2,22 C; 22,66; ე. ... აღიძრა, ლ. 1,29 C; აღქსნეს ე., მრ. 11,4; აღქსენით ე., მრ. 11,2; ე. აქდა ნავსა, მრ. 4,1 C; ე. წინადასწარ ბირე-ბულ იყო, მ. 14,8.

ე. ხოლო ეგოს, ი. 12,24; გამოაგდეს ე., მრ. 12,8; გამოგვუარო ე., ი. 19, 4 C; გამო-რაჲ-ვიდოდა ე., მრ. 13,1; გამოვიდა ე., მ. 26,71; მრ. 1,45; მ, 1 C, 24; 10,17; 14,68 C; გამოვიარჩით ე., მ. 13,28; გამოლიან ე., მ. 13,48; გამოვიყვანო ე., 19,4; არა გამოაცხადონ ე., მ. 12,16; მრ. 3,12; გამოუცხადე, ე., ლ. 10,21; გამოაძო ე., მრ. 1,43; გამოა-ძეს ე., ლ. 20,12; გამოყდა ე., მრ. 5, 2 C; განხასრა ე., ლ. 23,11 C; განხას-რეს ე., ი. 9,28 C; ე. განაბნეეს, მ. 12, 30; ლ. 11,23; განაბნიოს ე., მ. 21, 44 C; გა-რე-იფგანა ე., მრ. 8,32 C; გა-რე განდეს ე., ლ. 14,35; განგოდეს ე., მ. 12,43 C; ლ. 1,17; ე. 13,1 D; განუარ-და ე., ი. 15,6 C; განეიტხეს ე., მ. 27, 31; მრ. 15,20; ლ. 16,14 C; 23,11; გან-კუეთოს ე., მ. 24,51; ლ. 12,46; გან-

კურნა ე., მ. 12,22; ლ. 13,14; 22,51; განკურნო ე., მ. 8,7; განკურნოს ე., მრ. 3,2; განიპარონ ე., მ. 8,19,20; ე. განრისხნა, ლ. 15,28; განსლვად იყო ე. სამარიათო, ი. 4,4; განუტევა ე., მ. 18, 27; ლ. 8,38; 14,4 C; 23,22 D; განუტევის ე., ი. 12,25; იზრახა ფარულად განტეგებად ე., მ. 1,19; განაქრიოს ე., მ. 21,44; ლ. 20,18; განვალუძო ე., ი. 11, 11; განიყენეს ე., მრ. 9,18; განიყენა ე., მრ. 1,12; 7,33; 8,23,32; განიყენეს ე., მრ. 15,20; ლ. 20,15; განაშორეს ე., ლ. 9,40; განსცა ე., მ. 10,4; განწსტეს ი., ი. 13,2; განძარტუეს ე., მ. 27,28; ლ. 10,30; განაძეს ე., ლ. 4,29; ი. 9, 35; განწმიდოს ე., ი. 15,2; განწმიდნა ე., მ. 8,3; მრ. 1,42; განჭდის ე. ეშმაკთი, მრ. 3,22 C; განჯადეს ე., ი. 9,34; განჯადონ ე., ი. 9,22; რა გარდამოაგდონ ე., ლ. 4,29; გარდამოვიდა ე., ლ. 18,14 C; გარდამოვლია ე., მ. 8,1; გარდამოჰყენა ე., მრ. 15,46; ლ. 23,53; გარდაიწვალოს ე., ი. 5,24; გარდავლად ე., მ. 18,25; ე. ესერ ჰგონებდა, ი. 20, 15 C; გუემა ე., ი. 19,1 C; გუეშეს ე., მრ. 12,3; ძნაიდ იგუეშების ე., მ. 8,6; ვერ გულსტემაყონ ე., ლ. 9,45.

დაადგინა ე., მ. 4,5; 18,2; მრ. 9,36; ლ. 4,9 C; 9,47; დაადგინოს ე., მ. 24, 47; ლ. 12,44; დაადგა ე., ლ. 7,38; დადვა ე., მ. 27,60; მრ. 15,46; ლ. 23, 53; სადა დაჰსდევით ე., ი. 11,34; დადვეს ე., მ. 28,6; მრ. 16,6; ი. 20,2,13; შე დადვია ე., ი. 10,18 C; დასდვა ე., მრ. 15,46; დაუღვით ე., მრ. 4,30 C; ჯელმწიფეებზე მიჰქუს დადებად ე., ი. 10, 18 C; დასთესა ე., მ. 13,39 E; დათრგუნონ ე., მ. 7,6; დაქართ ე. ძნეულად, მ. 13,30 C; დაჰქუთა ე., მრ. 1,26 C; დაჰქუთის ე., ლ. 9,39 C; დაჰქუთა ე., ლ. 8,20,42; დაიძარხოს ე., ი. 12,25; დაიძარხონ ე., ლ. 11,28; ე. დამდამ-

ლდეს, ლ. 14,11; 18,14; დაიმკვდროს ე., ი. 12,25 C; დაინთქას ე., მ. 18,6; დააყრის ე., მრ. 9,18; დამასწორენ ჩუენ ე., მ. 20,12 C; დასხეს ე., მ. 15, 30 C; ცეცხლთი დასხან ე., ი. 15,6 C; დაშვიდეს ე., მ. 12,42; დასიჯეს ე., მრ. 14,64; დასიჯოს ე., მ. 12,42 C; ი. 12, 48 C; დასიჯონ ე., მ. 12,41 C; 20,18; მრ. 10,33; დაუტევა ე., მ. 4,11; 8,15; მრ. 1,31; ლ. 4,39; ი. 4,52; დაუტევეს ე., მ. 22,22; 26,56 E; მრ. 12,12; 14, 50; ლ. 10,30 C; დაუტევეთ ე., ი. 11, 48; ესე ჯერ-იყო საქმედ და ე. არა დატეგებად, მ. 23,23; ლ. 11,42; დაფარის ე., ლ. 8,16; ვერ დაეფარა ე., მრ. 7,24 C; დაჰფლეს ე., მ. 14,12; დაფუძნებულ იყო ე., მ. 7,25; ლ. 6,48; დაქორლეს ე., ი. 10,31 C; იყო ე. დაღონებულ, ლ. 13,11; დაჰსცა ე., მრ. 1,26; ლ. 4,35; არა დაეცა ე., მ. 7,25; დაეცა ე., მრ. 9,20; დაჯდა ე., მ. 5,1; 13,1; მრ. 4,1; 14,54; ი. 19,13; ე. დგა დაღუმებული, ლ. 1,22 C; უმცირესი თქუენ შორის ე. არს დიდ, ლ. 9,48; ადიდოს ე., ი. 13,32 (2-ჯერ); ე. ღუმნა, მ. 22,12; მრ. 14,61 C; ე. ირს ელია, მ. 11,14; ე. ხოლო მარტოა მივის, ლ. 9,38; ვიდოდა ე., მ. 4,18 C; ვიდოდა რაჲ ე., მ. 14,26 D; ი. 1,36; ენებულ იყო ე., მრ. 5,26; ზე ზის ე. ვირსა, მ. 21,5; ი. 12,15; ე. ამას ზრახვიდა, მ. 1,20 C; ე. იქმნა თავ კიდეთა, მ. 21,42 C; ე. იქმნა თავ საეიდურთა, მრ. 12,10 E; ლ. 20,17; თანა-მღებ არს ე., მ. 5,22 (3-ჯერ); თანა-წარჰვიდოდა ე., მრ. 2,23 C; ინაჯით-ჯდა ე., მრ. 14,3; ჯდა რაჲ ე. ინაჯით, მ. 9,10; ე. კაცის-მკლველი არს, ი. 8,44; კეთილ არს ე., ი. 7,12; ე. ჩუენ კერძო არს, მრ. 9,40; ლ. 9,50; კრულ-იყოს ე., მ. 16,19; 18,18; კრულ-ყო ე., მრ. 6,17 C.

ი. იყო ერთი მათგანი, ი. 7,50 C; იყო
 ი. მდიდარ ფრიად, მ. 19,22; ლ. 18,23;
 ი. 19,2 C; არს ი. მეგობარ მისა, ლ. 11,
 მ; რამცა ყვეს ი. მეფე, ი. 6,15; იყო
 ი. მთავარი მეზურეთობა, ლ. 19,2; არას
 მიუგებდა ი., მ. 27,12 C; იპოვა ი. მიღ-
 გომილ, მ. 1,18; იყო ი. მიღგომილ, ლ.
 2,5; საფლავად მივალს ი., ი. 11,31 E;
 ვა ში-ოღენ-ვილოდა ი., ი. 4,51; მი-
 ვილა ი., ლ. 15,20; მიავლინა ი., ი. 18,
 24; მიიზიდოს ი., ი. 6,44 C; მიმრდა-
 ლევს ი., მ. 9,31 C; მირბოდა ი., ლ.
 15,20; ი. მიეფარა, ლ. 24,31 C; მიიქუეს
 ი., ლ. 16,22 C; მიიღის ი., მ. 13,20;
 მიიყვანეს ი., მრ. 14,53 C; ი. 18,13;
 მიიყვანა ი. ანგელოზთაგან, ლ. 16,22;
 მიიყრდნა ი., ი. 13,25; ი. მიმტემს მე
 მრ. 14,20; მისცა ი., მ. 18,34; 21,33;
 26,25; 27,3; მრ. 3,19; 12,1; 14,11; ლ.
 7,15; 9,42; 20,9; 22,4; ი. 19,16; არი-
 მცა მიეცეთ ი. შენ, ი. 18,30 C; მე
 მიეცე ი., მ. 26,15; მიესცე ი., ლ. 4,6;
 მისცეს ი., მ. 26,16; 27,2,10,18; მრ.
 14,10; 18,1,10; ლ. 22,6; 24,20 C; ი.
 6,64 C; მისცენ ი., მ. 20,19; მრ; 10;
 33; ლ. 20,20; მიეცემის ი., ლ. 22,22;
 მიეცა ი., მ. 27,18 C; ბრძანა მიცემოდ
 ი. მას, მ. 14,9; მიუძღუნა ი., ლ. 28,7,
 11; ი. 18,24 C; მიიწია ი., ლ. 19,37;
 მიიწვინა ი., ლ. 2,7; მიეახლა ი., ლ.
 18,40; მოახლებულ იყო ი., ლ. 19,11;
 მოეჭვარე ი., მ. 17,16; მოეჭვარეს ი.,
 ლ. 19,35; მომეჭვარეთ მე ი., მ. 17,17;
 21,2; ი. მოვიდოდა, ლ. 9,42; მო-რამ-
 ვიდოდა ი., ლ. 14,1 C; მოვიდა ი., მ.
 21,23 C; მრ. 7,31 C; ი. 4,5 D; მოვი-
 დეს ი., ლ. 14,9 E; ი. 4,25; 16,8; მო-
 რამ-ვიდეს ი., ლ. 15,6; მოავლინა ი.,
 ი. 5,23; მოავლინო ი., ი. 16,7; მოი-
 კითხა ი., მრ. 14,45 C; მოიკითხეს ი.,

მრ. 9,15; მოიკითხეთ ი., მ. 10,11;
 მოიკითხოს ი., ლ. 14,32; მოაკლდეს ი.,
 ლ. 16,9 C; მოკლეს ი., მ. 21,39; 26,
 59; ლ. 22,2; მოკლათ ი., მ. 21,38;
 მრ. 12,7 C; ლ. 20,14; მოკლან ი., მ.
 17,23; 27,1; მრ. 9,31 (C-ში 2-ჯერ);
 10,34; 14,55; ლ. 18,33; ი. 11,53; მოა-
 კუდინეს ი., მ. 26,59 C; 27,1 C; ი. მო-
 კუდებოდა, ლ. 8,42; არა მოკუდეს ი.,
 11,26; მოვქუეთო ი., ლ. 13,9 D; მოქ-
 ეუთოს ი., ი. 15,2 C; მოიკუეთე ი.,
 მ. 5,30; 18,8; მრ. 8,43,45; მოვქმარ-
 გლოთ ი., მ. 13,28 C; იყავნ ი. თქუენ-
 და მონა, მ. 20,27; იყოს ი. მონა-ყო-
 ველთა, მრ. 10,44; მონადა არს ი. ცოდ-
 ვისადა, ი. 8,34; მონადირონ ი., მრ.
 12,13; მოვართუ ი., მ. 17,16 C; მორ-
 თუეს ი., მრ. 9,20 C; მომართუთ მე
 ი., მ. 14,18; მრ. 9,19 C; მოირტყა ი.,
 ი. 13,4; გუქმნეს შენ ი. მოსაგებელ, ლ.
 14,12 C; იმოსებოდა ი., ლ. 16,19; მოი-
 ტაცონ ი., მ. 11,12; მოიქუა ი., მრ.
 9,36; ლ. 2,28; ი. მოიქცა, მრ. 8,33 C;
 ი. მოექცა, ი. 20,16 C; მოილეს ი., მრ.
 15,22 C; მოილე ი., მ. 17,27; მოვილო
 ი., ი. 10,17; მომილოს მე ი., ი. 10,
 18; მოიყვანა ი., ლ. 4,9; 10,34; 14,
 4 C; 15,27; ი. 1,42; მოიყვანეს ი., მრ.
 9,20; 14,65; 15,22; ლ. 4,29; 23,1; ი.
 9,13 C; მოიყვანეთ ი., მრ. 9,19; ი. 7,
 45; მოიყვინოს ი., ი. 6,44; მოიყვიდა ი.,
 მ. 13,46; მომიძღუანოს ი., მრ. 11,3 C;
 მოუქდა ი., მ. 9,20; 15,25 C; მრ. 5,27;
 ი. მმარავი არს, ი. 10,1; მინ ამრუშა
 ი., მ. 5,32; ი. იმრუშებდს, მ. 19,9 C;
 იყოს ი. ყოველთა მრწემ და ყოველთა
 მსახურ, მრ. 9,35; იყავნ ი. თქუენდა
 მსახურ, მ. 20,26 C; 23,11; მსგავს არს
 ი., მ. 7,26; 11,16 C; 13,52; ლ. 6,48,
 49; 13,18,19,21; ემსგავსოს ი. კაცსა
 მას გონიერსა, მ. 7,24; ი. მტერი ჩემი

არს, მ. 12,30; მასკითა იყო ე. შიორე, ლ. 19,3; ე. ამსნებლა, შრ. 7,36; ე. მწყემსი არან ცხოვარათა, ე. 10,2; მკლამ არან ე. კისრისა, ე. 19,12 C.

იყოს ე. ყოველად ნათელ, ლ. 11,36; არა თვთ ე. იყო ნათელ, ე. 1,8; ე. ნათელ-სკტმს, ი. 3,26; მნათობნ ე. ყოველთა მათ, მ. 5,15; იყო ე. ნაყოფიერ ფრაოდ, შრ. 10,22 C; მყეთ ე. ნაშობ გტენიარა, მ. 23,15; უკუეთუ პნებაეს ე., მ. 27,43 C; არა ბნებაენ ე., მ. 23,4; პოვა ე., ი. 5,14; 9,35; 11,17; პოვის ე., შრ. 1,37; ლ. 2,46; ე. 6,25; ვერ პოვის ე., ლ. 2,45; პოვის ე., მ. 12,44; ლ. 11,25; პოის ე., მ. 7,14 C; პოვის ე., მ. 10,89; 16,25; 24,46; ლ. 9,24 C; 12,43; 15,4,5,8; არა ვპოვით ე., ი. 7,35; ტყარა ე., მ. 14,5; არა მე ვარწმენე, ოდ ე., ი. 12,44 C; ბრწმენა ე., ი. 4,39 C; 7,31,39 C; გურწმენეს ე., მ. 27,42 C; შრ. 15,32; ვარწმენეს ე., ი. 6,29 C; 9,36; ბრწმენეს ე., ი. 3,15,16, 18 C; 5,24 C; 6,40; 11,48 C; რომელსა არა ბრწმენეს ე., ე. 3,18 C; თვთ ე. იყო სპარატელ, ლ. 17,16 C; ე. იყო სანთელი, ი. 3,35; ე. არს სასიციდელი მათლა, მ. 6,5 C, 16 C; საყუარელ იყოს ე. მამისა ჩემისა, ი. 14,21 C; მე არა ვსაჯო ე., ე. 12,47; მან საჯოს ე., ე. 12,48; იყო ე. სიზამრი კიაფამსი, ე. 18,13; ე. არს სიძე, ი. 3,29 C; ე. თავადი ამისგან სუმილა, ი. 4,12; რაეამს ვსუი ე., მ. 26,29; არა ვსუა მე ე., ი. 18,11 C; გესუი შენ ე. ცოლად, მ. 14,4; ესუა ე., მ. 22,28; შრ. 12,23; ლ. 20,23; ე. თავადი ასწაებდა, ლ. 4,15; ვსწავლო ე., ლ. 23,16; ტანჯა ე., ე. 19,1; ტანჯონ ე., შრ. 10,34; არა უტევა ე., შრ. 5,19; ე. თავადი ტეხილ არს, ლ. 6,35; ე. ამას იტყოდა, მ. 17,5; 26,47 C; შრ. 5,35; ლ. 11,27; 22,47;

ე. იტყოდა, შრ. 14,43; ლ. 22,60; ე. 2,21 C; 9,9; იგი ამას იტყოდა, მ. 9, 18; ე. იტყოდა, შრ. 4,11; ლ. 8,49; უვარ-ვყო ე. მეცა, მ. 10,33; უმცირსს არს ე. ყოველთა თესლთი, მ. 13,32; შრ. 4,31; უფროს არან ე. ყოველთა მხალთა, მ. 13,32; იქმნის ე. უფროს ყოველთა მხალთა, შრ. 4,32; ე. უფროს იყოს სასუფეველსა ცათასა, მ. 18,4; ე. უშვილო იყოს. ლ. 20,28; უწყოდეს ე., ე. 2,24 C; ე. უწყოდეთ, მ. 24, 43 C; არა არს ე. შენი ქმარი, ი. 4, 18 C; ე. იქმს, ი. 5,19 C, 20; 14,10; ვქმენ ე., ლ. 19,23; იქმნა ე. ვა მკუდარი, შრ. 9,26; უმოლხინე იქმნა ე., ე. 4,52 D; ე. არს ქრისტე, მ. 16,20; სუკუე ე. არს ქრისტე, ლ. 3,15; ე. 4, 29 C; აქუნდა ე., მ. 21,46; ლ. 7,14; თქუნდ გიყოფიეს ე. ქუაბ ავაზაკთა, მ. 21,13; შრ. 11,17; ლ. 19,46; იტყოდო ე., შრ. 11,27; ე. უფროს ლაღადებდა, შრ. 10,48; ლ. 18,39; ე. არა არს ჩემდა ლირს, მ. 10,37 (2-ჯერ), 38; ღმერთი ზუენი არს ე., ი. 8,54; ილუაწა ე., ლ. 10,34; ე. ვყო, ე. 14,13; ყონ ე., ლ. 8,21; ე. მე მიყავთ, მ. 25,40; იყო რაჲ ე. ბეთანიის, მ. 26,6 E; იყო ე. შვეცთო თანა, შრ. 1,13; იყო ე. შუნ ორმეოც დღე, შრ. 1,13 C; სადა იყო ე., შრ. 2,4; ოდეს იყო ე. თქსაგან, შრ. 9, 10; იყო ე. ზღეს კიდესა, შრ. 5,21 C; იყო ე. ათორმეტის წლის, შრ. 5,42; ლ. 2,42 ე. თავიდი მარტომ იყო ქუეყანისა, შრ. 6,47; ვითარ იყო ე. ბეთანიის, შრ. 14,3 C; იყო ე. უდაბნოსა, ლ. 1,80; იყო ე. სახლისაგან და ტომისა დავითისა, ლ. 2,4; ე. იყო ქურციკი, ლ. 7,12; ვიდრე ე. შორ-ლა იყო, ლ. 15,20; იყო რაჲ ე. ტანჯუასა შინა, ლ. 16,23; იყო ე. რიცხუსაგან ათორმეტთა, ლ. 22,3; იყო ე. არიმითიადთ,

ლ. 23,51; გიორგი იყო-ლა ი. გალილევს, ლ. 24,6; ოდეს იყო ი. იერუსალმს, ი. 2,23; თუ ი. იყოს ვა უფალი თვისი, მ. 10,25 E; ვისა შდთავანისი იყოს ი. ცოლად, მ. 22,28; რომელსა იტყვს, ვდ იყოს, ი. მრ. 11,23 C; იყავნ ი. შენდა ვა ხარის შომჯდელი და მეზურტი, მ. 18,17; რაემს შენდა ი. ხოლო ორნი იყვნეთ, მ. 18,15; უუარად ი., ი. 11,36.

შებორკილა ი., მრ. 6,17; შებორკილიან ი., ლ. 8,29; არცალა ჯაკუბითა ვის კელ-ეწიფა შებორკილემად ი., მრ. 5,3; ი. შვაგინებს, მ. 15,11 C (2-ჯერ), 18; შვაგინა ი., მრ. 7,15; შებგრაგნა ი., მ. 27,59; ჟ. 2,7 C; შებგრაგნეს ი., ი. 19,40; შედგინ ი., მ. 5,15; შვიდოლა ი., ლ. 19,36; შვიდა ი., მ. 9,28 C; 17,25 C; 21,10; მრ. 7,17; 9,28 C; ლ. 5,12; 22,4; შე-რა-ვილა ი., მ. 8,5; ლ. 17,12; შვიდეს ი., მ. 7,21; ი. არა შვიდეს, ი. 5,24; შებლული ი., მ. 21, 33 C; შეკრიბონ ი., ი. 15,6; შეერეს ი., მ. 27,2; ი. 18,12; შეკრიან ი., მრ. 5, 4 C; შეკრულ იყო ი., 5,4; შემოსა ი., მრ. 15,46; შემუსრის ი., მრ. 5,4; ლ. 9,39; შიპყრა ი., მ. 18,28; ლ. 5,9; ხრავინ შიპყრა ი., მ. 8,20; შიპყრეს ი., მ. 26,50; მრ. 12,8; 14,1,46,51; ლ. 22, 54; შიპყართ ი., მ. 26,48; მრ. 14,44; შიპყრის ი., ლ. 9,39; შიპყრან ი., ი. 7,32; 11,57; შეერიატა ი., მ. 14,5; 21, 46 C; შეკრთო ი. ფქილსა, მ. 13,33; ლ. 5,21; შიკრთო ი., მრ. 12,21; ი. შეერიატა მას ცოლად, მრ. 6,17; შეას-მინეს ი., მ. 12,10; მრ. 3,2 C; ლ. 6,7; 16,1 C; სესამინონ ი., ლ. 11,54; შესუბა ი. საპყრობილესა, მ. 18,30 C; რამცა ბრა შესვს ი., მ. 26,42; შიტყბო ი., მრ. 9,36 C; შურაგა-ყო ი., ლ. 23,11; შიკრეს ი., ლ. 5,19; შეაყენი ი., მ. 14,3; შეიყენა ი., ლ. 19,6; შეიყენეს ი.,

მრ. 15,16 D; ლ. 22,54; ი. 6,21; შეე-ყოს ი., მ. 19,5 E; შეეყუარო ი., 14, 21; შეეყუაროს ი., ლ. 7,42; ი. 14,23; შეუყუარა ი., მრ. 10,21; შეუყარებად (არს) ი., მრ. 12,33; შეაშთეს ი., მ. 13,7; მრ. 4,7; ლ. 8,7; შემძლებელ არს ი., მ. 6,27; არლარას შემძლებელ არს ი., მ. 5,13 C; შეძრწუნდი ი., მ. 2,3; ი. შეწუნხა, მრ. 10,22; შეეწყალო ი., მრ. 1,41; ლ. 7,13; შეიწყნარა ი., ლ. 8,40; შეიწყნარეს ი., ი. 1,12 C; 4,45; თქსთი ი. არა შეიწყნარეს, ი. 1,11; შეიწყნარის ი., მ. 13,20 C; ვერ შეიწყნაროს ი., ი. 14, 17 C; ი. შეიწყნაროთ, ი. 5,43; შეკამეს ი., მ. 13,4; მრ. 4,4; ლ. 8,5; შეხუა ი., ლ. 2,7; შთააგლო ი., მ. 18,30; (შთავილა) ი. და დედა მისი და ძმანი მისნი, ი. 2,12; შთა-შტა-ვარდა ი. ზღუასა, მრ. 9,42 C; შთავარდის ი. ცეცხლსა, მ. 17,15; შთავარდეს ი. . . . ჯურღუმულსა, მ. 12,11; არლა შთავარდშილ იყო ი. მუტელსა, ლ. 2,21 C; შთაუტევეს ი., ლ. 5,19.

სარცხუნელ უჩნდეს ი., მრ. 8,38 C; ჩუულ იყო ი., ლ. 4,16; მე ვიცი ი., ი. 7,29; 8,55 (2-ჯერ); არა ვიცი ი., ლ. 22,57; ი. 8,55; არცი იცის ი., ი. 14, 7,17; არა, იციოთ ი., ი. 8,55; არა იციან ი., ი. 15,21 C; ვიციოდე ი., ი. 1,33; არა ვიციოდე ი., ი. 1,31; იციოდა ი., მრ. 6, 20; არა იციოდა ი., მ. 1,25; იციოდეს ი.; მრ. 1,34; ი. 2,24; აცადეთ ი. ერთად აღორძინებად, მ. 13,30; სოფელმან ი. გერ იცნა, ი. 1,10; იცნეს ი., მ. 14,35; მრ. 6,54; ლ. 24,16,31; არა იცნეს ი., მ. 17,12; არა ვიცნობიეს ი., ი. 8,55 C; აცნობნოს ი., მრ. 8,35; ლ. 9,24; 17, 33; ი. სრულიად ცხონდეს, მ. 10,22; მრ. 13,13; ი. ცხოვდეს, მ. 24,13; ლ. 8,50; ცხოველ არს ი., ლ. 24,23; ი. ძღ

კაცისაჲ არს, მ. 13,37; ვისი ძმ არს ე., მ. 22,42; ე. არს ძმაჲ ჩემი, მ. 12,50; მრ. 3,35 C; მსძულდა ე., ლ. 19,14; ე. წამებს, ე. 5,37 C; ე. წამს-უყოფდა მათ, ლ. 1,22; წარვიდოდა ე., მრ. 2,14 C; ე.. წარვიდა, მრ. 16,10; ლ. 20,9 C; ი. 6,15; წარავლინა ე., მრ. 8,26; ლ. 15,15; წარავლინეს ე., მრ. 12,3; ლ. 20,10; წარმოვილო ე., ი. 20,15; წარიპარეს ე., მ. 28,13; წარიპარონ ე., მ. 27,64; წარიტაცის ე., ლ. 8,29; წარიყვანა ე., მ. 4,5,8; ი. 19,27 E; წარიყვანეს ე., მ. 27,31; მრ. 4,36; ლ. 23,26; ე. 19,16 C; წარიყვანეთ ი., მრ. 14,44; წარწყმიდა ე., მრ. 9,22 C; წარწყმიდეს ე., მრ. 11,18; წარწყმიდონ ე., მ. 12,14; მრ. 3,6; წარიწყმიდოს ე., მ. 10,39; 16,25; მრ. 8,35; ლ. 9,24; 17,33; წიაღჯა ე., მ. 8,28; არს ე. ყოვლად წმიდა, ი. 13,10; ხ' ე. თავადი წვი თავით კრძო, მრ. 4,38 C; ი. კუშმარიტ არს, ი. 7,78; იქნის ე. ხე დიდ, მ. 13,32; ლ. 13,19; ჰხდავენ ე., ლ. 9,62; იხილა ე., მ. 9,22; 26,71; მრ. 5,22; 6,33; 9,20; 10,14; 14,67,69; ლ. 10,31,32,33; 13,12; 15,20; 18,24; 22,56,58; ი. 11,32,33; იხილა რაჲ ე., ლ. 1,12; ე. ვ'ა იხილა იესუ, ი. 5,6 C; ესე ე. იხილა პეტრე, ე. 21,21; იხილეს ე., მ. 8,34; 14,26; 28,17; მრ. 2,16 C; 8,49,50; 9,15; 12,7; 16,14; ლ. 2,48; 20,14; ე. 19,6 C, 33; ე. თავადი ვერ იხილეს, ლ. 24,24; იხილე ე., ი. 9,37; იხილიან ე., მრ. 3,11 C; იხილოს ე., ლ. 19,4; მუნ იხილოთ ე., მ. 28,7; მრ. 16,7; გიხილავს ე., 14,7; რომელთა ეხილვა ე., ე. 9,8; არა ე. არს ხუროჲ, მრ. 6,3 C;

აჲ იქსენინ ე., მ. 27,43 C; ესნილ იყო ე., მ. 16,19; 18,18; ჯდო რაჲ ე. მთისა მას ზედა ზეთის ხილთასა, მ. 24,3 C; მრ. 13,3; ვითარ ჯდა ე., მ. 27,19 C; ჯდა რაჲ ე. საზურერესა ზედა, მრ. 2,14; ჯდა ე. სახლსა შინა მისსა, მრ. 2,15; ჯდა ე. გზასი თანა მთხოველად, მრ. 10,46 C; ე. ჯერ-არს ალორძინებოდ, ე. 3,30; ჯუარს-იკუეს ე., მ. 27,35; მრ. 15,24,25; ლ. 23,33; 24,20; ი. 19,18 C.

ანუ არა მეზურერთაჲ იგივე ყვიან, მ. 5,47; მე ე. ვარ, ლ. 24, 39 C.

მოვიდა იგიჲ, მ. 25,24; ე. მოწაფე ყოფილ იყო იესუმასა, მ. 27,57; ე. აქურთხე, მრ. 8,7; ე. წარავლინეს გინებული, მრ. 12,4 C; ე. მოკლეს, მრ. 12,5; მოკულა ე., მრ. 12,21 C; ე. მოელოდა სასუფეველსა ღმრთისასა, მრ. 15,43; ლ. 23,51; ე. მიღგომილ არს ძესა, ლ. 1,36; უვარ-ყონ ე., ლ. 12,9; მათ ე. გუმეს, ლ. 20,11; იყო ე. მაშინ იერუსალაჲს, ლ. 23,7; ე. (—C)ცხონდეს ჩემ მიერ, ე. 6,57; საქმეთა მათ... ე. იქ მოდის, ი. 14,12 C.

წარვიდეს იგიჲ, მ. 2,13; 20,5; 25,10; 28, 8,11 C; მრ. 11,4; ლ. 9,52; წარ-ოდენ-ვიდეს ე., ლ. 17,14; იყენეს ე. მეთევზურ, მ. 4,18; განკურნა ე., მ. 4,24,25; 12,15 D; 15,30; 19,2; 21,14; მრ. 6,5; ლ. 4,40; მე განკურნენ ე., მ. 13,15; ი. 12,40; განიკურნენ ე., მ. 13,15 C; ე. ნუგეშინის-ცემულ იყენენ, მ. 5,4 ე. განძლენ, მ. 5,6; ე. შეიწყალენენ, მ. 5,7; ე. ნაშობ ღმრთის იწოდენენ, მ. 5,9; უჩნდეს ე. კაცთა მარხველად, მ. 6,16 C; ნაყოფი მათთაგან იცნეთ ე., მ. 7,16; საქმეთა მათთაგან იცნეთ ე., მ. 7,20; რომელმან... ყვენეს ე., მ. 7,

24; რომელმან... ირა ყენეს ე., მ. 7, 26; ე. განვიდეს, მ. 8,32; 26,30; ლ. 8, 27; ე. ეციხევედეს მას, მ. 9,24; მრ. 5, 40 C; ე. გამოვიდეს, მ. 9,31,32; 20,29; 27,32; მრ. 5,2,14 C; 6,12 C; 11,12; მრ. 16,20; შეეწუალნეს ე., მ. 9,36; 14,14; 20,34; 6,34; იყენეს ე. დამაშურალ, მ. 9,36; მოკლნენ ე., მ. 10,21 C; დასთეს-
 ნა ე., მ. 13,39 D; შესთბინეს ე. შორის საჯუმილსა მას ცეცხლისასა, მ. 13,42, 50; ატურთხნა ე., მ. 14,19; 19,13; მრ. 10,16 C; ლ. 2,34; ლ. 9,16; ლ. 24,50; აღვიდეს ე., მ. 14,32; აღმოვიდეს ე., ლ. 2,42; დასხდეს ე., მ. 15,30; მრ. 14, 18; განუტევენა ე., მ. 15,39 C; მრ. 8,9; განუტევენ ე., მრ. 6,36 C; დაუტევენა ე., მ. 16,4; 21,17; 26,44; მრ. 8,13; წარ-
 აუ-უტევენ ე., მრ. 8,3 C; ე. განიზნა-
 ხვიდეს, მ. 16,7; 21,25; მრ. 11,31; ე. ზრახვიდეს ურთიერთას, მრ. 8,16; აღი-
 ყვანნა ე., მ. 17,1; მრ. 9,2; გარდამო-
 რაჲ-ვიდეს ე., მ. 17,9; მოვიდეს ე., მ. 17,14,24; 27,66; მრ. 3,20 C; 8,22 C; 12,14; 16,13; იქცეოდეს ე. გალილუას მ. 17,22; ე. შეწუხნეს, მ. 17,23; 26, 22; შეზრუნდეს ე., მ. 17,23 C; შევი-
 დეს ე., მ. 17,25; შევიდოდეს ე., ლ. 19,36 C; ე. არა შევიდეს, ი. 18,28; რა არა დავაბრკოლნოთ ე., მ. 17,27; შექმნნა ე., მ. 19,4; მრ. 10,6; არღარა არიან ე. ორ, მ. 19,6; წარავლინნა ე., მ. 20,2; ლ. 9,2; 10,1; რა წარავლინ-
 ნეს ე., მრ. 3,14; წარაველინნე ე., ი. 17,18 C; სწორ ჩუენდა ჰყვენ ე., მ. 20, 12; ე. ... ლაღადებდეს, მ. 20,31; 27, 23; მრ. 15,13,14; ლ. 23,21; ე. 19,15; მიეახლნეს ე., მ. 21,1 C; ლ. 7,12; 18, 35 C; მოავლინნეს ე., მ. 21,3; არა მიავ-
 ლინნეს ე., მრ. 5,10 C; მი-რაჲ-ვიდო-
 დეს ე., მ. 25,10 C; ლ. 8,23; ე. მივი-
 დეს, მრ. 3,13 C; ლ. 24,22; განარჩინეს ე., მ. 25,32; ჰამდეს ე., მ. 26,21,26;

მრ. 14,22; პონეი ე., მ. 28,40,43; მრ. 14,37,40; ლ. 22,45; პონენს ე., ლ. 12, 37; ვიდრე ე. იტყოდეს-ლა, მ. 26,47; ე. იტყოდეს, ლ. 24,14 C, 32; შეკრე-
 ბულ იყენეს ე., მ. 27,17; ე. მოუტდეს, მ. 28,9; ე. მიუტდეს, ი. 12,21 C; ე. შეკ-
 რბეს, მ. 28,12; ითხველიდეს რაჲ ე., მრ. 1,16; იყენეს ე. მესათხველე, მრ. 1,16; ესრე ზრახვენ ე. გულთა შინა მათთა, მრ. 2,8 C; ე. ღუმენს, მრ. 3,4; 9,34; ლ. 14,4; ყენა ე. ათორმეტ, მრ. 3,14 C; რა იყენენ ე. მის თანა, მრ. 3, 14 C; შემძლებელ იყენეს ე. სმენად, მრ. 4,33; არა განასხნეს ე., მრ. 5,10; ე. ჰბარობდეს მას, მრ. 5,40; ლ. 8,53; იხილნეს ე., მრ. 6,33 C; იხილნა ე., მრ. 6,48; ლ. 17,14; ე. 1,38; იცნეს ე., მრ. 6,33 C; იყენეს ე. ვა ცხოვარნი, მრ. 6,34 C; წიაღტდეს ე., მრ. 6,53 C; გა-
 მოტდეს ე., მრ. 6,54 C; ე. ჰგობდეს მათ, მრ. 7,2 C; ე. უფროჲს მიმოდას-
 ლებდეს, მრ. 7,36; იყენეს ე. შეშინე-
 ბულ, მრ. 9,6; ლ. 24,5; ე. უმეცარ იყენეს სიტყუასა მას, მრ. 9,32; ლ. 9, 45; შეიტყებნა ე., მრ. 10,16 C; იყენეს ე. გზასა ზედა, რა. 10,32; ე. მოჰსდევ-
 დეს (შეუღგეს C) მას, მრ. 10,32; მოწყუ-
 დნენ ე., მრ. 13,12 C; მოწყუდნეს ე., ლ. 11,47,48; მოწყუდნი ე., ლ. 13,4; ვიდრე იყენეს ე. მუნ, ე. 2,6; მოიჭ-
 ცეს ე., ლ. 2,45; 24,52; დაინთქმოდეს ე., ლ. 5,7; ე. აღივსნეს მანკიერებითა, ლ. 6,11; აღავსნეს ე., ი. 2,7; წარი-
 ყვანნა ე., ლ. 9,10; შეიითხვნა ე., ლ. 9,11; არა შეიწყუნარნეს ე., ლ. 9,53; აღვოცნეს ე., ლ. 9,54; დაისხნეს ე., ლ. 12,37; ნეტარ იყენენ ე., ლ. 12,38; ე. ხ თანა-მღებ იყენეს უფროჲს ყო-
 ველთა კაცთა, ლ. 13,4; ე. უმზირდეს მას, ლ. 14,1; ჰგონებდეს ე., ლ. 19,11; ის-რაჲ-ჰვნინდეს ე. კიკუსა მას, ლ. 19, 33; მიიწინეს ე., ლ. 19,37 C; ე. შვი

ზრახნეს ურთიერთას, ლ. 20,5; გარე მოახსდეს ე., ლ. 22,55; ე. უფროას განძლიერდებოდეს, ლ. 23,5; ე. განკრძალულ იყვნეს, ლ. 23,5 C; პირველ მტერ იყვნეს ე., ლ. 23,12; ე. ზედა დაესხმოდეს, ლ. 23,23; ე. აიძულებდეს მას, ლ. 24,29; ე. უთხრობდეს, ლ. 24, 35; ე. ამას იტყოდეს, ლ. 24,36 C; ე. შეძრწუნდეს, ლ. 24,37; განიყვანა ე., ლ. 24,50; მოიყვანა ე., ი. 1,42 C; აღვიარებულნი ე., ი. 5,36 C; ე. არიან, ი. 5,39; რომელნი არიან ე., ი. 6,64; ე. აგინებდეს მის, ი. 9,28; გამოიყვანნის ე., ი. 10,3; წარიტაცნის ე., ი. 10,12; მე ვიცი ე., ი. 10,27 D; არაგინ მიმტაცნეს ე., ი. 10,28.29 C; რომელმან მომცნა მე ე., ი. 10,29; მომცენ ე., ი. 17,6; უკუეთუ ე. თქუნა ღმრთად, ი. 10,35; შეიყუარა ე., ი. 13,1; შეიყუარენ ე., ი. 17,23; დაიმარხეს ე., ი. 14,21; მე დავიცვენ ე., ი. 17,12 C (2-ჯერ); დავიცვენ ე., ი. 17,15; მოიძულა ე., ი. 17, 14; აღიხუნე ე., ი. 17,15; იყვენენ ე. სრულ ერთად, ი. 17,23 C.

ამისთვისა იგინფე (—C) მსაჯულ გეჰმენ თქუნენ, მ. 12,27; ლ. 11,19; იგინფეა განაგებდეს ბადეთა, მრ. 1, 19; ე. აკურთხნა, მრ. 8,7 C; ე. აუუღრებდეს, მრ. 15,32 C; არა მოვიდუნე ე., ლ. 16,28; ე. მოსრულ იყვნეს, ი. 4,45; ე. ჯერ-არიან ჩემდა მოყვანებად, ი. 10,16; განვიდეს ე., ი. 11,31 C; რა ე. იყვენენ წმიდა, ი. 17,19; რა ე. ჩუნენ შორის იყვენენ, ი. 17,21; ე. იყვენენ ჩემ თანა, ი. 17,24.

2. იგი [ჩვენებ. ნაგვალხ.]: იგი ამბობებად აღრეული... შეჩვენებულ არიან, ი. 7,49 C; თუთ ე. დავით იტყვს, მრ. 12,36; ლ. 20,42; თუთ ე. დავით უფლით მხადის მას, მრ. 12,37; ლ. 20,44; ესე ე. კათაფა იყო, ი. 18,14 C; ესე ე. იყო მარიამ, ი. 11,2; ე. სნეულებად არა არს სასიკუდინი, ი. 11,4 C; ე. თიცარი წარიკითხეს, ი. 19,20 C; ვინ არს ი. ძე

კაცისად, ი. 12,34 C; იგივე სიტყუად თქუა, მ. 26,44 C; მრ. 14,39; ე. საქმენი... წამებენ ჩემოვს, ი. 5,36 C.

3. იგი [ნაწევარი]: აგარიკი იგი, მ. 13,38,44; ადგილი იგი, მ. 28,6 C; ანგელოზი იგი, ლ. 1.28,38; ასული იგი, მ. 15,28; ბადს იგი, ი. 21,11; ბზს იგი, მ. 3,12; ბნელი იგი, მ. 6,23; ბოროტნი იგი, მ. 21,41; ბრმა იგი, მ. 12,22; ბჭე იგი, მ. 27,15 C; გლობაკი იგი, ლ. 16, 22 C; გუამი იგი, მ. 27,58,59; დაცემა იგი, მ. 7,27; დედა იგი, მ. 20,20; დედანი იგი, ლ. 23,49 C, 55 C; დედაკაცი იგი, მ. 15,25; მრ. 5,33 C; 7,26; დედუფალი იგი, მ. 12,42; დიდება იგი. ი. 17,22 C; დირე იგი, მ. 7,5 C; დრაჰკანი იგი, მ. 22,19; დღს იგი, მ. 25,13; დღენი იგი, მ. 24,22; ერი იგი, მ. 8,18; ეშმაკი იგი, მ. 8,31; ეარსკულავი იგი, მ. 2,9,10; ეენაჯი იგი, მ. 21,41; ვეცხლი იგი, მ. 25,18; ვირი იგი, მ. 21,41; ზაკულებად იგი, მ. 22,18; ზატიკი იგი, მ. 26,19 C; თესლი იგი, მრ. 4,27; თხიერნი იგი, მ. 9,17; იფავი იგი, მ. 13,36; იფავები იგი, მრ. 4,10; იფქლი იგი, მ. 13,30; კაცი იგი, მ. 26,72, 74; კაცი იგი, მ. 12,41; კაცის-მკლველნი იგი, მ. 22,7; კრეტსაბმელი იგი, მ. 27,51; ლელჯ იგი, მ. 21,19; ლოდი იგი, მ. 28,2; მარილი იგი, მ. 5,13; მემტილს იგი, ი. 20,25; მეუღს იგი, მ. 22,7; მეღს იგი, მ. 14,9; მელორენი იგი, მ. 8,33 C; მთესუარი იგი, მრ. 4, 14; მკად იგი, მ. 13,39; მგს იგი, ლ. 16,8; მონად იგი, მ. 8,8,13; მონანი იგი, მ. 13,27; მოძღურებად იგი, მ. 7,28; მოწათს იგი, ი. 21,24; მოწაფენი იგი, მ. 15,36; მტერი იგი, მ. 13,39; მუშაკნი იგი, მ. 13,39; მცველნი იგი, მ. 28, 4; მწიგნობარნი იგი, მ. 17,10; მწყემსნი იგი, მ. 8,33; ნათელი იგი, მ. 6, 23; ნათესავები იგი, მ. 27,27; პასქად იგი, მ. 26,19; პური იგი, მ. 14,19;

სადღუკეველნი იგი, მ. 22,23; სამკვდრებელი იგი, მ. 21,38; სასხდრმელი იგი, მ. 21,12; სასხდომელები იგი, მრ. 11,15; სატური იგი, მ. 18,7; საბაგელი იგი, მ. 24,15; საბშ იგი, ი. 20,25; სახლი იგი, მ. 10,13; სიდელი იგი, მ. 8,14; სიტყუა იგი, მ. 1,12; 2,15; 8,17; სიძე იგი, მ. 25,10; სული იგი, ი. 16,13; სულეზი იგი, მრ. 3,5; სხუა იგი, მ. 6,24; ტაბლები იგი, მ. 21,12; უფალი იგი, მ. 18,34; ფარისეველნი იგი, მ. 9,34; ქალი იგი, მ. 9,25; ქალაქი იგი, მ. 10,15; ყოველი იგი ქალაქი, მ. 8,34; 25,7; ქანქარი იგი, მ. 25,28; ქარი იგი, მ. 14,30; ქორწილი იგი, მ. 22,10; ქუეყანა იგი, მ. 10,15; ლუარდი იგი, მ. 13,26; ღვთა იგი, მრ. 2,22; ყრმა იგი, მ. 2,21; ყრუ იგი, მ. 9,33; შესაწირავი იგი, მ. 5,24; ჩინებულნი იგი, მ. 22,8; ძე იგი, მ. 21,38; ძენი იგი, მ. 8,12; ძმა იგი, მ. 18,15; ძრვა იგი, მ. 27,54; წერილი იგი, მ. 26,54; წყარო იგი, ლ. 8,44; ქელი იგი, მრ. 3,5; წორკნი იგი, მ. 27,58 C; ჯერკული იგი, მ. 13,48; გეჯლი იგი, მ. 13,26 და სხ.

4. იგი [ნაწილაკი]: ამისთესა-იგი, ლ. 11,49; ვიდრე-იგი, მ. 12,46; ლ. 24,44; ი. 8,21 C, 22; 13,33 C, 36; 14,4,5 C; 20,11 C; ვითარ-იგი, მ. 6,23; 7,14,29 D; 12,4; 15,31; 21,23; მრ. 1,22; 2,23,26; 4,27; 5,16; 12,26,29,41; ლ. 6,4; 8,36,47; 12,27; 14,7; 18,1; 24,6,20,32 (2-ჯერ), 35,36; ი. 6,58; ვითარსა-იგი, მ. 6,2,5,7,16; 7,29; 12,40; 13,40; 24,32,37,38 D; 25,14,32; მრ. 1,22; 4,26,31; 11,6; 13,34; 15,8; ლ. 1,2; 2,20; 6,31; 11,1,30,36; 17,26,28; 19,32; 22,13; ი. 3,14; 5,21,23, 26; 12,50; 15,4; ვინადა-იგი, მ. 12,44 C; თანა-იგი, მრ. 5,15; ოღეს-იგი, მ. 12,3;

მრ. 2,25 C; 8,19,20; ლ. 4,25; 6,3; 22,35; ი. 6,24 D; 9,13; 20,24; რაა-იგი, მ. 12,3, 20,4,15 C; 27,54; მრ. 2,25; 5,14 C, 33; 6,36; 9,9; 10,32 C; 13,11; 14,36 C; ლ. 8,39; 12,12; 19,15; 23,47 C, 48 C; 24,1,35 C; ი. 6,6 C; 8,26; 11,45 C, 46; 12,6 C; 15,16; რადა-იგი, მ. 18,28 C; რასა-იგი, მ. 10,19 E; მრ. 9,33; ლ. 18,6; 23,14; ი. 10,6; 18,21; რაოდენსა-იგი, მრ. 3,8; რაედენსა-იგი, ი. 5,19; რაოდენთა-იგი, მრ. 6,44; ი. 1,12; რაემს-იგი მრ. 2,25; 14,25; ლ. 4,25; ი. 4,45 C; რომელ-იგი, მ. მ. 11,14 C; 13,19,20,22,23; 21,15; 27,9 C; მრ. 1,44 D; 5,14,18; 15,29 C; ლ. 1,35 C; 2,15, 21; 6,3; 8,13 E, 14,15,35; 9,17,36; 10,36; ი. 1,15; 3,26; 6,13,14 E; 7,50; 11,45; 12,1,9; 13,23; რომელსა-იგი, მ. 13,12; 25,29; მრ. 4,25; ლ. 8,18; 19,26; რომელი-იგი, მ. 1,2,2 C; 2,2 C; 3,3 C, 11; 23,35 C; 25,34 C; 27,60 C; მრ. 4,25 C, 31 C; 5,18 C, 33 C (2-ჯერ); 9,40 C; 13,14 C; 14,8 C; 15,39 C; ლ. 2,5 C; 6,16; 8,13 CD, 14, C, 15 C; 22,27; 23,19 C, 50 C, 51 C; 24,19 C; ი. 1,26 C, 27 C; 3,13,34 C; 4,18 C, 22 C; 5,38; 6,29 D, 46 C; 7,28 C; 8,47 C, 53 C; 9,8,14,17,24; 10,36; 11,49 C; 13,11 C; 13,13 C, 16 C; 19,39; რომელითა-იგი, ი. 21,20; რომელმან-იგი, მ. 13,52 C; 25,16,17,18,20; მრ. 5,32; ლ. 10,37; 11,40 C; 14,9 D, 10,12; ი. 5,11,15 C; 7,23; 9,18; რომელმანთა-იგი, ლ. 7,39; რომელსა-იგი, მ. 25,22; მრ. 3,3; 4,25 C; 6,16 C; 8,38; ლ. 1,36; 11,22; 15,16; 19,24 C; ი. 2,22 C; 5,45 C; 7,25; 9,11 C; 19,37 C; რომელსა-იგი, ლ. 7,43; 23,25 C; რომლისა-იგი, მ. 3,12; რომლისათეს-იგი, მ. 3,3; 11,10 C; ი. 1,15,30; რომელნი-იგი, მ. 8,10; 10,28 C; 14,33 C; 17,24; 18,13 C; 19,6; 23,

27 C; 27,55 C; 3,10 C, 22; 4,18; 5, 16 C; 6,31 C; 10,9,13,42; 11,9 C; მრ. 14,70 C; 15,32 C 41; 16,20; ლ. 4,28; 7,4,10; 8,4; 19,32; 20,35; 21,1; ი. 1, 24 C; 2,16 C; 6,11; 11,33 C; რომელთა-იგი [მოთხ.], მ. 14,21; მრ. 4,16; 8,9; ლ. 8,13 (2-ჯერ); ი. 6,13; მრ. 5,16 [მიგ.]; ლ. 8,36; 18,26; რომელთა-იგი, ლ. 13,1; სადა-იგი, მ. 6,19; 11,20; 26, 57; მრ. 4,5,15 C; 5,40; 9,48; 13,14; ლ. 12,33; ი. 1,28; 4,20,46; 6,23; 7,34, 36 C, 42 C; 11,32; 12,1 C, 26 C; 14, 3 C; 18,1; 19,18,20; 20,12,19; სადაცა-იგი, მ. 28,16.

ილაუუ [იდაყვი]: უკუეთუ არა ილაუუთ-გან დაიბანნიან კელნი, მრ. 7,3.

ილუშალ [ფარულად, ჩუმად]: მაშინ პეროდე ილუშალ მოუწოდა მოგუთა მათ, მ. 2,7 C; რომელი-იგი ყო მან ე., მრ. 5,33 C; მოუწოდა წარიაჰს... ე., ი. 11,28.

[ნ. კ. საიდუმლო].

იმას ნ. დაბასა იმას, კოლტსა იმას, ლორებსა იმას.

ინანდით ნ. ნან.

ინაჯით-დასხლომა ნ. ინაჯით-ჯდომა.

ინაჯით-ზის ნ. ინაჯით-ჯდომა.

ინაჯით-მსხლომარენი ნ. ინაჯით-ჯდომა.

ინაჯით-ჯდომა, ინაჯით-სხლომა, 0—1 [მხარეთმცნვე წოლა.]: ვინ არს უფროდს: რომელი ინაჯით-ზის, ანუ რომელი ჰმსახურებს? ანუ არა რომელი-იგი ინაჯით-ზის, ლ. 22,27; ინაჯით-ჯდა იგი, მრ. 14,3, ჯდა რად იგი ინაჯით სახლსა შინა, მ. 9,10; მრავალნი მეზუერენი და ცოდვილნი სხდეს იესუს თანა ინაჯით, მ. 9,10.

რომელთა ჰნებაჲს... პირველ ინაჯით-ჯდომაჲ პურის ჭამისა, მრ. 12,39; იყო ინაჯით-ჯდომასა მას მისსა მათ თანა, ლ. 24,30.

დაასხა თავსა მისსა ინაჯით-მჯდომარება, მ. 26,7; ესე არაჲნი ცნა ინაჯით-მჯდომარეთაგანმან იესუს თანა, ი. 13,28.

უბრძანა მათ ინაჯით-დასხლომა... მწუანელისა ზედა, მრ. 6,39 C; უბრძანა ერსა მას ე. ქუეყანასა ზედა, მრ. 8,6 C.

რომელნი იყენეს მათ თანა ინაჯით-მსხლომარენი, ლ. 5,29.

ინაჯით-ღგმა, ი უოზ. [მხარეთმცნვე წამოწოლი]: მრავალნი... ინაჯით-ღგმი-დენ აბრაჰამის თანა, მ. 8,11; მოვიდოდნიან... და ი. სასუფეველსა ლმრთისასა, ლ. 13,29; ინაჯით-ღგმა ათორმეტთა მოწაფეთა თანა, მ. 26,20 C; ეა ი. მათ თანა, ლ. 24,30 C; ე. კაცებმან მან, ი. 6,10 C; მაშინ მოილო სამოსელი თჳსი და ე., ი. 13,12; ინაჯით-ღგმე პურის-მტებმან ას-ასმან და ერგასის-ერგასის-მან, მრ. 6,40 C; აღრე-აღრე წარმოვედ, ინაჯით-ღგ, ლ. 17,7 C; (მრავალთა) ინაჯით-ღგან აბრაჰამის თანა, მ. 8,11 C; რა-ეამს ინაჯით-ღგმა მას სახლსა მას შინა, მრავალნი მეზუერენი და ცოდვილნი მოსრულ იყენეს და ინაჯით-ღგმა იესუს თანა, მ. 9,10 C; დაასხა თავსა ზედა მისსა, ვითარ ი. მას, მ. 26,7 C; მრავალთა მეზუერეთა და ცოდვილთა ი. იესუს თანა, მრ. 2,15 C; ვითარ იყო იგი ბეთანიას... და ე., მრ. 14, 3 C; ვითარ ი. მათ, მრ. 14,18 C; რომელსა ი. იესუს თანა, ი. 13,23 C.

ე/უ—(3)2: ინაჯით-ღგთ კაცებსა მაგას, ი. 6,10 C.

იყო ინაჯით-ღგმასა მისსა შინა სახლსა მისსა, მრ. 2,15 C.

[ნ. კ. თანა-მეინაჯე, მეინაჯე, საინაჯე].

იმიერ [იქით, იმ მხარეს]: სადა-იგი ჯუარს-აკუეს, და მის თანა სხუანი ორნი იმიერ და ამიერ და შორის იესუს, ი. 19,18.

იოტა [იოტა] ბერძნული ანბანის ყველაზე ბატარა ასოა ხაზელოა. აქედან: ხულ მცირე; იოტა ოდენი ერთი რქაა არა წარტდეს, მ. 5,18; მ. ერთი ანუ სასწაული არა წარტდეს, მ. 5,18 C.

ისრაჲლი: ისმინე, ისრაჲლი [წოდ.], მრ. 12,29; რომელმან დამწყოსო ერთი ჩემი ისრაჲლი, მ. 2,6; შეიწყნარა ი., მონაჲ თუსი, ლ. 1,54; რომელმან იჲსნეს ი., ლ. 24,21; გესმოდენ ისრაჲლსა, მრ. 12,29 C; იყოფოდა უდაბნოთა ვიდრე დღედ გამოცხადებად მისა ი., ლ. 1, 80 C; რა გამოეცხადოს ი., ი. 1,31; არცა ი. შორის ესოდენი სარწმუნოეობაჲ ვპოვე, მ. 2,10; ლ. 7,9; ვინ გამოჩნდა ესრეთ ი. შორის, მ. 9,33; ვინ დგას დაცემად და აღდგინებდი მრავალთა ი. შორის, ლ. 2,34; მრავალნი ქურიენი იყვნეს დღეთა ელიაჲსთა ი. შორის, ლ. 4,25 მრავალნი კეთროვანნი იყვნეს ი. შორის, ლ. 4,27; დიდებად ერისა შენისა ისრაჲლიჲსა, ლ. 2,32; წარვედ ქუეყანად ი., მ. 2,20; მივიდა ქუეყანად ი., მ. 2,21; იყო იგი უდაბნოსა ვიდრე გამოცხადებამდე მისა ი. მიმართ, ლ. 1,80; მოელოდა ნუეეშინისცემასა ისრაჲლისათჲს, ლ. 2,25 C; ვერ დაასრულოთ ქლაქები ისრაჲლისაჲ, მ. 10,23, უკუეთუ მეუფს ი. არს, მ. 27,42; ქრისტე, მეუფს ი., გარდამოკედინ აწ ჯუარით, მრ. 15,32 C; შენ ხარ მეუფს ი., ი. 1,49; კურთხეულ არს მეუფს ი., ი. 12,13; კურთხეულ არს უფალი ღმერთი ი., ლ. 1,68; დიდებდა ერისა შენისა ი., ლ. 2,32 C; შენ ხარ მოძღუარი ი., ი. 3,10; აღიდებდეს ღმერთსა ისრაჲლისაჲს, მ. 15,31 C; ვერ ძალ-უტ ცხოვნებად ქრისტეს, მეუფესა ი., მრ. 15,31; მოელოდა ნუეეშინისცემასა ი., ლ. 2,25; მოელოდეს გამოჲსნასა ი., ლ. 2,38; რომელ-იგი სასყიდლის ყვეს ძეთა ისრაჲლისათჲს, მ. 27,

9 C; შვიდეთ ათორშეტთა ტომთა ი., ლ. 22,30; მივედით... ცხოვართა მათ წარწყმედულთა სახლისა ი., მ. 10,6; არა ვიდრემე მოვლინებულ ვარ, გარნა ცხოვარა მათ წარწყმედულთა სახლისა ი., მ. 15,24; დასდეთ თქუენცა... განშჯად ათორშეტთა ნათესავთა ი., მ. 19,28; რომელი მოიცილეს ძეთაგან ი., მ. 27,9 CD; რომელი მოიცილეს ძეთაგან ისრაჲლისთა, მ. 27,9 E; მრავალნი ძეთა მათგან ისრაჲლისათჲს მოაქციენეს უფლისა მიმართ, ლ. 1,16 C; მრავალნი ძეთა ისრაჲლისათჲს მოაქციენეს უფლისა ღმრთისა მათისა, ლ. 1,16.

ისრაჲლიტელ: აჰა ქეშმარიტად ისრაჲლიტელი, ი. 1,47 C.

ისრაიიტელ: აჰა ქეშმარიტად ისრაიიტელი, ი. 1,47.

იფქლ [ზორბალი]: შეკრიბოს იფქლი მისი საუნჯესა, მ. 3,12; ლ. 3,17; ასი სათუელი ი. (თანა-მაც უფლისა ჩემისაჲ), ლ. 16,7 C; ეშმაქან გამოგითხოვნა თქუენ აღტრად ეა ი., ლ. 22,31; მაშინ-ღა საესს ი. თავსა მას შინა (გამოილის), მრ. 4,28; ი. იგი შეკრიბეთ საუნჯესა ჩემსა, მ. 13,30; ნუუკუე შეკრებათ მას ლუარძლისასა აღმოჰფხურათ იფქლიცა, მ. 13,29; დასთესა ლუარძლი შორის იფქლსა მას (—C), მ. 13, 25; რომელი დაადგინოს უფალმან მონათა თუსთა ზედა მიცემად ეამსა იფქლის (იფქლისა C) საწყაული, ლ. 12,42; ასი ოცდაათეული იფქლისაჲ (თანა-მაც უფლისა ჩემისაჲ), ლ. 16,7; უკუეთუ არა მარტული ი. დავარდეს ქუეყანასა, ი. 12,24.

იქედნე [ერთგვარი მხამიანი გველი]: ნაშობნო იქედნეთანო, მ. 3,7; 12,34; ლ. 3,7; გუელნო და ნაშობნო ი., მ. 23,33.

იქი [იქ]: ჰრქუათ მთასა ამას: მიიცვალე იმიერ იქი, მ. 17,20; აქა არს ქრისტე, გინა ი., მ. 24,23; მრ. 13,21;

ვიდრემდე მე მივიღე **ე.** და ვილოცო, მ. 26,36; არცა თქუან: აჰა აჰა ანუ **ე.**, ლ. 17,21; გრქუან თქუენ: აჰა აჰა არს, ლ.: აჰა **ე.** არს, ნუ განხუალთ, ლ. 17,23.

ეყ [ხათრობელი ხახმელი; არაყი]: ღუნობ და სათრობელი და იყი არა სუას, ლ. 1,15 C.

ეძულეზა, 0—2: რომელნი იძულეზდენ, მათ შოიტაცუნ იგი, მ. 11,12.

ე--2: იგინი აიძულეზდეს (ადმ. D) მას, ლ. 24,29; მეყსულად აიძულა მოწაფეთა შესლვად ნავსა, მ. 14,22; ააძულა მოწაფეთა თუსთა აღსლვად ნავსა, მრ. 6,45 C; ააძულეს მას და პრქუეს: ჩუენ თანა იყავ, ლ. 24,29 C;

კადნიერ [გამზედავი, მზნე, უმიმარი]: კადნიერ იყენით! მე ვარ, ნუ გეზინინ, მ. 14,27; რომელი ... გამოაზინენბ თავსა თუსსა კ. ყოფად, ი: 7,4 C.

კადრება, **ე** [გამზედა]: ვერ იკადრება და თულთაცა ზეცად აღხილვად, ლ. 18,13; ეერეინ ... **ე.** კითხვად მისა, ი. 21,12 C; არცალა იკადრა ვინ მიერ დლითგან კითხვად მისა არლარა, მ. 22,46; არღარაინ **ე.** კითხვად მისა, მრ. 12,34; **ე.** 21,12; **ე.** და შევიდა პილატუსა, მრ. 15,43; ვერღარა იკადრეს კითხვად მისა მიერითგან, ლ. 20,40.

კალა: განწმიდოს კალა თუსი, მ. 3,12; ლ. 3,17.

კარ: დაქვამ კარი შენი, მ. 6,6; დაღვმა კ., მ. 25,10; კ. დაჭულ არს, ლ. 11,7; დაჭუას კ., ლ. 13,25; მე ვარ კ., ი. 10,7,9; მოაგორვა ლოდი დიდი კარხა (+ მას C) მის საფლავისასა, მ. 27,60; იწყით რეკად კ., ლ. 13,25; მიიგორვა ლოდი კ. მას სამარისასა, მრ. 15,46 C;

განვედ აღრე გზათა ზედა და ფოლოცთა და აიძულე (ადმ. D) შემოსლვად, ლ. 14,23.

ე ვნ.: სასუფეველი ცათაჲ იიძულეზბის, მ. 11,17; ყოველი ვინეჲ მისა მიმართ **ე.**, ლ. 16,16.

იწრო: იწრო არს ბქს, მ. 7,14; შევიდოღეთ იწროსა მას ბქესა, მ. 7,13 C; ილუაწეთ შესლვად იწროსა მისგან კარისა, ლ. 13,24; შევედით იწროსაგან ბქისა, მ. 7,13.

[**ნ. კ.** იწროება, შეიწროება].

იწროება: [შევიწროება, გავიწროება, მწუზარება]: სოფელსა ამას იწროებით იყენეთ, ად ნუგეშინის-ცემულ იყენეთ, ი. 16,33 C.

კ

13,25; დასდვა იგი კ. ზედა მის საფლავისასა, მრ. 15,46; გარდააგორვა ლოდი იგი კარხა მისგან საფლავისა, მ. 28,2; ვინ გარდაგვგორვოს ჩუენ ლოდი იგი კ. მისგან საფლავისა, მრ. 16,3; ილუაწეთ შესლვად იწროსა მისგან კ., ლ. 13,24; იხილა ლოდი იგი აღებული კ. მისგან საფლავისა, ი. 20,1; რომელი არა შევალს კარით ეზოსა ცხოვართასა, ი. 10,1; რომელი შევალს კ., ი. 10,2; კარნი დაჭულ იყენეს, ი. 20,19; შევიდა იესუ კართა დაჭულთა, ი. 20,26; შეკრბეს მრავალნი, ვითარ ვერღარა დატევენად ვერცა კ. გარეშე, მრ. 2,2 C; ახლოს არს, კ. ზედა, მ. 24,33; მრ. 13,29; პოვეს კიკვ იგი დიბმულთა კ. თანა, მრ. 11,4; პეტრე დვა კ. თანი გარეშე, ი. 18,16; ყოველი ქალაქი შეკრბულ იყო წინაშე კ., მრ. 1,33; ვერღარა იტევედა წინაშე კ. მათ, მრ. 2,2.

[**ნ.** კიდეჲ მეკარე, ცისკარ].

კარაულ [ვირი]: აღსუა იგი თუსა კარაულხა, ლ. 10,34; ზე ზის იგი ვირსა და კიკუსა, ნაშობსა კარაულხახა, მ. 21,5.

კარვობა [ებრავლთა ვრთი დღეხახ-წაუღლი იყო]: იყო მახლობელ დღესასწაული იგი ჰურიათაჲ, რომელ იყო კარვობიხაჲ, ი. 7,2.

კაფ ნ. მოკაფა.

კაც: ფიცხელ კაც ხარ შენ, მ. 25, 24 C; იყენეს მკამელნი იგი მის პურისანი ხუთ ათას კ., მრ. 6,44 C; იყო კ. ერთ იერუსალმს, ლ. 2,25 C; კ. ერთ იყო მდიდარ, ლ. 16,1 C, 19 C; ორ კ. ზედა მოადგეს მათ, ლ. 24,4; ორ კ. გამოჩნდეს, ლ. 24,4 C; რომელი-იგი იქმნა კ. წინაწარმეტყუელ, ლ. 24,19 C; იყო კ. ერთ მოვლინებულ ღმრთისა მიერ, ი. 1,6 C; კ. არავინ მაქუს, ი. 5, 7 C; შენ კ. ხარ, ი. 10,33 C.

არა ხლოო თუ პურითა ცხონდების კაცო, მ. 4,4; ლ. 4,4; ვინ არს თქუენგანი კ., მ. 7,9; 12,11; მეცა კ ვარ, მ. 8,9; ლ. 7,8; იხილა კ., მ. 9,9; ი. 9,1; მოკგუარეს მას კ., მ. 9,32; მოვედ განყოფად კ. მამისაგან, მ. 10,35; იტყვან: აჰა კ. მკამელი, მ. 11,19; ლ. 7,34; იყო მუნ კ., მ. 12,10; მრ. 3,1; ლ. 2,25; 6,6; ი. 5,5 რაოდენ უმჯობეს არს კ. საცხოვისა, მ. 12,12; მოუცდა მას კ., მ. 17, 14; იყოს თუ ვინმე კ., მ. 18,12 C; რომელი-იგი ღმერთიან შეაუღლნა, კ. ნუ განაშორებნ; მ. 19,6; მრ. 10,9; მო-ვინმე-უქდა მას კ. ერთი, მ. 19,16; იყო ვინმე კ. სახლსა უფალი, მ. 21,33; იხილა მუნ კ., მ. 22,11; რაჲმს წარვალნ კ. გზას, მ. 25,14; ფიცხელი კ. ხარ შენ, მ. 25,24; პოვეს კ. კვრინელი, მ. 27,32; მოვიდა კ. მდიდარი არიმათიადო, მ. 27,57; იყო შესაკრებელსა მას შინა კ., მრ. 1,23 შიბათი კაცისა-

თუხ დაეხადა, და არა თუ კ. შიბათი-სათუხ, მრ. 2,27; მოეგებოდა მის საფლავებისაგან კ., მრ. 5,2; (იოვანე) კ. მართალი და წმიდაჲ არს, მრ. 6,20; მან შეაბილწის კ. მრ. 7,20 C; რომელსა კ. არღა დაჯდომილ არს, მრ. 11, 2; ლ. 19,30; შეგემთხვოს თქუენ კ., მრ. 14,13; ლ. 22,10; იყო შესაკრებელსა მათსა კ., ლ. 4,33; კ. ცოდვილი ვარი მე, ლ. 5,8; კ. საესჲ კეთროვნებითა იყო მას ქალაქსა, ლ. 5,12; კაცთა მოაქუნდა (ხებდრიოთა კ., ლ. 5,18; აღიღეს კ. (+იგი C), ლ. 5,19; მო-ვინმე-ეგებოდა კ. ქალაქისაგან, ლ. 8,27; მოვიდა კ., ლ. 8,41; კ. ვინმე გარდამოვიღოდა იერუსალმით, ლ. 10,30; იყო ვინმე კ. წყლითა მანკიერი წინაზე მისსა, ლ. 14,2; კ. ვინმე იყო მდიდარი, ლ. 16,1,19; აჰა ესერა კ. ვინმე, ლ. 19,2; კ. ვინმე აზნაური წარვიღოდა შორსა სოფელსა, ლ. 19,12; კ. ხარ სასტიკი, ლ. 19,21; მე კ. ვარ სასტიკი, ლ. 19,22; აჰა ერერა კ. სახელით იოსებ, მზრახვალი, იყო კ. სახიერი და მართალი, ლ. 23,50; აჰა კ. ერთი, რომელსა ერქუა იოსეფ, ... კ. კეთილ და მართალ, ლ. 23,50 C; რომელი იყო კ. წინაწარმეტყუელი, ლ. 24,19; იყო კ. მოვლინებულ ღმრთისა მიერ, ი. 1,6; შემდგომად ჩემსა მოვალს კ., ი. 1,30; იყო ვინმე კ. ფარისევლთაგანი, ი. 3,1; ვერ შემძლებელ არს კ. მოღებად ... არა-რაჲ, ი. 3,27 C; იხილეთ კ., ი. 4,29; კ. არა მაქუს, ი. 5,7; ყოვლადვე განვაცოცხლე კ. შიბათსა, ი. 7,23; სრულიად კ. განვაცხოველე შიბათსა შინა, ი. 7,23 C; არასადა ვინ იტყოდი კ. ესრჲთ, ვითარ ესე კ., ი. 7,46; ვითარმე შემძლებელ არს კ. ცოდვილი ესე-ვითარისა სასწაულისა ყოფად, ი. 9,

16 C; შენ კ. ხარ, ი. 10,33; ერთი კ. მოკლედს ერისათჳს, ი. 11,53; იშვა კ. სოფელსა შინა, ი. 16,21.

ესე კ. არა არს ღმრთისაგან, ი. 9, 16; არა ვიცი კ. ესე მ. 26,74 C; მრ. 14,71; კ. ესე ძმ ღმრთისაჲ იყო, მრ. 15,39; იყო კ. ესე (იგი C) მართალი და მოშიში უფლისაჲ, ლ. 2,25; უკუეთუ გალილეველ არს კ. ესე, ლ. 23,6; მომღუარეთ მე კ. ესე, ლ. 23,14; წარმოადგინეთ ჩემ წინაშე კ. ესე, ლ. 23,14 C; ქეშმარიტად კ. ესე მართალი იყო, ლ. 23,47; კ. ესე (იგი C) ცოდვილ არს, ი. 9,24; კ. ესე (იგი C) მრავალთა სასწაულთა იქმს, ი. 11,47; არა თუმცა შობილ იყო კ. იგი, მ. 26,24; მრ. 14, 21; არა ვიცი კ. იგი, მ. 26,72,74; წარვიდა კ. იგი, მრ. 5,20; უწყოდა კ. იგი მართლად და წმიდად, მრ. 6,20 C; ეა კ. იგი რად გზად ველნ, მრ. 13,34 C; იხილეს კ. იგი მჯდომარს, ლ. 8,35; ევედრებოდა მას კ. იგი, ლ. 8,38; წარვიდა კ. იგი, ლ. 8,39; ი. 5,15; (-E) 9,7; მოიყვანა კ. იგი (-D), ლ. 14,4; განცობლდა კ. იგი, ი. 5,9; ვინ არს კ. იგი, რომელმან გრქუა შენ, ი. 5,12 C; არა არს კ. იგი ღმრთისა მიერ, ი. 9, 16 C; არა თუმცა ძკრის მოქმედ იყო კ. იგი, ი. 18,30 C; აჰა კ. იგი, ი. 19,5; იხილეს კ. იგი, ი. 19,6.

კეთილმან კაცმან კეთილისაგან საუნჯისა გამოიღის კეთილი და ბოროტმან კაცმან ბოროტისაგან საუნჯისა გამოიღის ბოროტი, მ. 12,35; ლ. 6,45; მტერმან კ. ყო ეგბ, მ. 13,78; რომელი მოიღო კ., მ. 13,31; ლ. 13,19; რომელი მოიკა კ., მ. 13,44; რად მისცეს კ. ნაცვალად სულისა თვისისა, მ. 16,26; მრ. 8,37; დღუტევოს კ. მამამ თვისი და დედა თვისი, მ. 19,5; მრ. 10,7; კ. (+ ლა C) რად დასთვისის თესლი ქუთუყანასა, მრ. 4,26; უკუეთუ ჰრქუას კ. მამა-

სა და დედასა კურბან, მრ. 7,11; კ. ვინმე დაასხა ვენაჲ, მრ. 12,1; ლ. 20, 9; ეა-იგი კ. გზად წარმავალმან დაუტევს სახლი თვისი, მრ. 13,34; კ. ვინმე ლალად ყო ერსა მას შორის, ლ. 9,38; კ. ვინმე ყო პური დიდი, ლ. 14,16, არავინ მათგანმან კ. გემო-იხილოს, ლ. 14,24 C; ყოველმან კ. კეთილი ღვთოჲ პირველად წარმოდგის, ი. 2,10; შაბათსა წინადაიცუთის კ., ი. 7,22, უკუეთუ წინადაცუეთილებამ მიიღოს კ. შაბათსა, ი. 7,23; კ. მან იწყყო შწნებად, ლ. 14, 30; მიუგო კ. მან და ჰრქუა მათ, ი. 9,30.

მსგავს არს იგი კაცხა ცოდესა, მ. 7, 26; ემსგავსა სასუფეველი ღმრთისაჲ კ. რომელმან დასთესა თესლი კეთილი. მ. 13,24; მსგავს არს სასუფეველი ცათაჲ კ. ვაქარსა, მ. 13,45; ყოველი მწიგნობარი... მსგავს არს იგი კ. სახლისა უფალსა, მ. 13,52; ემსგავსა სასუფეველი ღმრთისაჲ კ. მეუფესა, მ. 18,23; 22,2; მსგავს არს იგი კ., ლ. 6,48,49; არა თუ პირით შემავეალი შეაგინებს კ., ად პირით გამომავეალი შეაგინებს კ., მ. 15,11; იგი შეაგინებს კ., მ. 15,18; ესენი არიან, რომელნი შეაგინებენ კ., მ. 15,20; უზანელთა ჳელითა ჳამად არა შეაგინებს კ., მ. 15,20; არარად არს გარეშე შთამავალი კ., რომელმანმცა შეაგინა იგი, ად რომელიცა გამოვალს მისგან, იგი არს, რომელი შეაგინებს კ. მრ. 7,15 C; ყოველი გარეშე შემავალი კ. არა შეაგინებს, მრ. 7,18; კაცისაგან გამომავეალი იგი შეაგინებს კ., მრ. 7,20; ყოველნი ესე ბოროტნი... შეაგინებენ კ., მრ. 7,23; ყოველი ესე ძკრი... შეაბილწებს კ., მრ. 7,23 C; რად-მე სარგებელ ყვოს კ., მ. 16,26; კ. თუ ვისმე ედგას ასი ცხოვარი, მ. 18,12; ვის თქუენგანსა კ. ედგას ასი ცხოვარი, ლ. 15,4; კ. ვისმე ესხნეს ორ ძე, მ. 21,

28; ლ. 15,11; აპკილით კ. ტრთი ძნიალ სატჯროაფი, ლ. 11,46 C; რომელი განანათლებს ყოველსა კ., ი. 1,9; ვითარ ჭელ-ეწიფების შობად კ. ბერსა, ი. 3,4; ვერ ჭელ-ეწიფების კ. მრლებად თავით თჯსით არცა ერთი რად, ი. 3,27; დღესა შაფათსა წინადასცვითთ კ., ი. 7, 22 C; უკუეთუ წინადაეცვთის კ. დღესა შაფათსა, ი. 7,23 C; არასადა ეგრე ვის უთქუამს კ., ვითარ მას კ., ი. 7,46 C; ნუჟუჟე შჯული ჩუენი დამჯვის კ., ი. 7,51; აწ მეძიებთ მე მოკლვად, კ., რომელი ქეშმარიტსა გეტყვ თქუენ, ი. 8, 40; კ. რომელსა ჰრქვან იესუ, თიჯად შექმნა და მცხო თუალთა ჩემთა, ი. 9, 11; ვითარ ჭელ-ეწიფების კ. ცოდვილსა ესევითარისა სასწაულისა საქმედ, ი. 9,16; რას ძჯრის საქმესა შესწამებთ კ. მაგას, ი. 18,29 C; ემსგავესო იგი კ. მას (—C) გონიერსა, მ. 7,24; ჰრქუა იესუ კ. მას, მ. 12,13; მრ. 3,3; ჰრქუა კ. მას სიტყუად იგი, ი. 4,50; მოუწოდეს (მოხადეს C) კ. მას მეორედ, ი. 9,24; ვიდ მას კ., მ. 26,24 C; რასა შესმენასა მოილებთ კ. ამას ზედა, ი. 18,29; ვა კაცხა-ლა ეგულმბინ გზად სლვად, მ. 25,14 C.

მოვედ განყოფად კაცისა მამისაგან თჯისა, მ. 10,35 E; მოსრულ ვარ განყოფად კ. მამისა თჯისაგან, მ. 10, 35 C; იყენენ ბეტერ კ. სახელულის თჯსნი, მ. 10,36 C; რადსა გამოხუედით ხილვად? კ., ჩჯლითა სამოსლითა შემოსილისა, მ. 11,8; ლ. 7, 25; რომელმან თქუას სიტყუად ძისათჯს კ., მ. 12,32; ლ. 12,10; ვა წერილ არს ძისათჯს კ., მრ. 9,12; განთქუან სახელი თქუენი ვა ბოროტთად ძისათჯს კ., ლ. 6,22; უკუეთუ ჯერ-არს კ. ვანტევებად ცოლისი თჯისაგ, მ. 19,3; მრ. 10,2;

არარად არს გარეშე შთამავალი კ., მრ. 7, 15 D; რომელი გარეშე შივალს კ., მრ. 7,18 C; რად სარგებელ არს კ., მრ. 8,36; ლ. 9,25; მიივლინა ... ქალწულისა, განთხოვილისა კ., ლ. 1, 27 C; ჯერ-არს ძისა კ. ფრიად ენებად ლ. 9,22 D; ჯერ-არს ძისა კ. მიცემად ჭელთა კაცთა ცოდვილთასა, ლ. 24,7; დადგრომად წინაშე ძისა კ., ლ. 21,36; ვითარ ევების კ. მოხუცებულისა ზე-გარადმო შობად, ი. 3,4 C; ორისა კ. წამებად ქეშმარიტ არს, ი. 8,17; უმჯობეს არს კ. ერთისა სიკულილი ერისათჯს, ი. 18,14; კ. ვისგანმე განაძო ეშმაი, ლ. 11,14; სული არაწმიდად განვიდის კაცისაგან, მ. 12,43; კ. გამომავალი იგი შეავინებს კაცსა, მრ. 7,20; რადამს სული იგი არაწმიდად განვიდეს კ., ლ. 11,24; მე წამებად კ. არა მოვილო, ი. 5,34; ცოდვილისა კაცისა თანა ვევიდა დადგრომად, ლ. 19,7; შაბათი კაციხათჯს დაეზად, მრ. 2,27; რად ძეს შენი და მაგის კაცისა მართლისაგ, მ. 27,19; ვად კ. მის, მ. 26,24; ვად არს კ. მის, ლ. 22,22; ვად არს მის კ., მრ. 14, 21 E; ნუთუ შენცა მის კ. მოწათეთავანი ხარ, ი. 18,17 C; არარას ბრალსა ეპოვებ კ. ამის თანა, ლ. 23,4,14; განვედ კ. მაგისგან, მრ. 5,8; განვედ, სულო არაწმიდაო, მაგის კაცისაგან, მრ. 5, 8 C; ვანიდა სულები იგი არაწმიდად კაცისა მისგან, მრ. 5,13; უბრძანა სულსა მას არაწმიდასა ვანსლვად კ. მისგან, ლ. 8,29; გამოვიდეს ეშმანი იგი კ. მისგან, ლ. 8,33; ბრალ არად ეპოე კ. მაგის თანა, ლ. 23,14 C; იყოდა, რად იყო კ. მის თანა, ი. 2,25; წამოს ვენმე კ. მისთჯს, ი. 2,25.

კაცო, მიგეტევენენ შენ ცოდვანი შენნი, ლ. 5,20; კ. გინ დამადგინა მე მსაჯულად და განმყოფლად თქუენ ზედა,

ლ. 12,14; კ., არა ვარ მათთანად, ლ. 22,58; კ., არა ვიცი, რასა იტყვ, ლ. 22,60.

დასხით კაცები ესე, ი. 6 10; დასხით კ. ეგე პურისმტელ-პურისმტელ ერგასი-სეული, ლ. 9,14; დასხდა კ. იგი, ი. 6,10; ინაჯ-ილვა კაცებშან (ხელნ. კაცებმა) მან, ი. 6,10 C; კ. მან ვა იხილა სას-წაული იგი, ი. 6,14 C; ვხელავ კაცებხა, ვა ხეთა მიმომავალთა, მრ. 8,24; ინაჯ-ულდთ კ. მაგას, ი. 6,10 C; კ. მას უკვრ-და, მ. 8,27; ჰრქუა კ. მას, ი. 4,28 C-შეემთხვნეს მას ორნი კაცნი, მ. 8, 28; რომელსა იტყოდიან კ., მ. 12,36; რაემს კეთილსა გეტყოდიან თქუნე ყო-ველნი კ., ლ. 6,26; ორნი კ. მის თანა ზრახვიდეს, ლ. 9,30; იხილეს დიდებად მისი და ორნი კ. მის თანა მდგომარენი, ლ. 9,32; კ. ზედა ვლენდ, ლ. 11,44; მოეგებოდეს (შეემთხვნეს C) მას ათნი კეთროვინნი კ., ლ. 17,12; ორნი კ. აღ-ვიდოდეს ტაძარსა მას ლოცვად, ლ. 18,10; არა ვარ ვ ა სხუანი კ. მტაცებელ, ტრუ, მემრუშე, ლ. 18,11; ვის ვამსაგე-სნე კ. ესე (—CE) ამის ნათესავისანი, ლ. 7,31; კ. იგი (—C) ნინეველნი აღ-დგენ, მ. 12,41; ლ. 11,32; მი-რად-ვი-დეს მისა კ. იგი, ჰრქუეს, ლ. 7,20; იყენეს კ. იგი (—C) ვითარ ხუთ ათას ოლენ, ლ. 9,14.

ვიკონ თქუნე კაცთა [მღთხ], მ. 7,12; ლ. 6,31; რომელი თქვან კ., მ. 12,36 C; დაი-ძინეს კ. (+მათ C), მ. 13,25; რად თქვან ჩემოხს კ., მ. 16,13; მრ. 8,27; არა თუ მიუტრეოთ კ. კაცად-კაცადმან ძმასა თეს-სა, მ. 18,35 C; იცნეს იგი კ. (+მათ C) მის ადგილისათა, მრ. 6,54; რაემს მო-გიძულნენ თქუნე კ., ლ. 6,22; შეიყუა-რეს კ. ბნელი ვიდრე ნათელი, ი. 3,19; იცნეს იგი კ. მათ მის ადგილისათა, მ. 14,35; კ. მათ ვა იხილეს, ი. 6,14.

ასწავოს ესრით კ., [მიგ.] მ., 5,19; რა- უჩუნონ (რა მცა აუცნეს C) კ., მ. 6,5; უკუეთუ მიუტრევენთ თქუნე კ. შეცო-ღებანი მათნი, მ. 6,14; უკუეთუ არა მიუტრევენთ თქუნე კ. შეცოღებანი მათ-ნი, მ. 6,15; რა ერუენენ კ. მმარხეე-ლად, მ. 6,16; რა არა ერუენო კ. მმარ-ხეველად, მ. 6,18; რომელმან მოსცა ესე- ვითარი კელმწიფებად კ., მ. 9,8; ყოვე-ლი ცოდვად და გმობად მიეტევოს კ., ხ სულისა წმიდისა გმობად არა მიეტევოს კ., მ. 12,31; ეგრეცა თქუნე გარეშე ჰგონიეთ კ. მართალ, მ. 23,28; ეგრეცა ოქუნე გარეშე ურთ კ. მმარხეელ, მ. 23,28 C; კ. მოაქუნდა ცხედრითა კაცი, ლ. 5,18; აღჰვიდით კ. ტვრთი ძნიალ სატვრთფე-ლი, ლ. 11,46; ხ თანადმებ იყენეს უფ-როდს ყოველთა კ., ლ. 13,4; გამოუც-ხადე სახელი შენი კ., ი. 17,6; კ. მათ უკვრდა, მ. 8,27; თქუნე ემსგავსებით კ. მათ, ლ. 12,36; კ. მათ რომელთა შეეპყრა იესუ, ეკიცხევედეს მას, ლ. 22, 63; უთხრა კ. მათ ქალაქისათა, ი. 4, 28; მოხედვა-ყო (მომხედა მე C) მოს-პოლვად ყუედრებად ჩემი კ. შორის, ლ. 1,25; კ. შორის სათნობებად, ლ. 2,14; კ. შორის მაღალი საძაგელი არს წინა- შე ღმრთისა, ლ. 16,15.

ყოველთა საქმეთა მათთა იქმედ სა- ჩუნებელად კ., [ნათ.], მ. 23,5; ძღ კაცისად მიეცეს ტელთა კ. ცოდვილ-თასა, მ. 26,45; ლ. 24,7; ყოველი მიეტევოს ძეთა კ., მრ. 3,28; ამიერიო- ვან კ. იყო მონადირე, ლ. 5,10; ორ-თა კ. წამებად ჰეშმარიტ არს, ი. 8, 17 C; არლარას შემძლებელ არნ იგი, გარნა განგდებად გარე და დათრგუნ- ვად კაცთაგან, მ. 5,13 C; რა იდიდნენ კ., მ. 6,2; ეკრძალებოდეთ კ., მ. 10,17; რომელნი კ. გამოიხსაქურისნეს, მ. 19,12; კ. ესე შეუძლებელ არს, მ. 19,26; ნა-

თლის-ცემა იოვანესი... ზეით იყო ანუ კ., მ. 21,25; მრ. 11,30; ლ. 20,4; უკუეთუ ვთქვათ: კ., მ. 21,26; მრ. 11,32; ლ. 20,6; რამცა ერქუა კ.: მოძღუარ, მ. 23,7; კ. ვერ შესაძლებელ არს ესე, მრ. 10,27 C; კ. არა ჰრცხუენოდა, ლ. 18,2; არცა კ. მრცხუენის, ლ. 18,4; შეუძლებელი კ. შესაძლებელ არს ღმრთისა მიერ, ლ. 18,27; მე დიდებამ კ. არა მოვილო, ი. 5,41; იგინი განვიდეს კაცთა მათგან, მ. 8,32; დღუფალი იგი სამხრისად აღდგეს საშჯელსა მას კ. თანა ამის ნათესავისათა, ლ. 11,31; არღარა სავმარარნ მიერთგან, ალ დათრგუნვად კ. მიერ. მ. 5,13; კ. მიერ შეუძლებელ არს ესე, მრ. 10,27; ეგრე ბრწყინეღინ ნათელი თქუენი წინაშე კ., მ. 5,16; რა არა ჰყოთ წინაშე კ. სახილველად მათა, მ. 6,1; რომელმან აღიაროს ჩემდამო წინაშე კ., მ. 10,32; ლ. 12,8; რომელმან უვარ-მყოს მე წინაშე კ., მ. 10,33; ლ. 12,9; დაჰვაშთ სასუფეველი წინაშე კ., მ. 23,14; რომელნი გარეშე ჩანედ კ. წინაშე შუენიერ, მ. 23,27; იესუ წარემატებოდა სიბრძნითა და ჰასაკითა და მადლითა წინაშე ღმრთისა და კ., ლ. 2,52; რომელნი განიმართლებთ თავთა თჳსთა წინაშე კ., ლ. 16,15; რომელი წინაშე კ. მალღოვ არს, ლ. 16,15 C.

უკუეთუ ესოდენ ბრალი არს კაცობაა დედაკაცისა თანა. მ. 19,10; იგი არს შემაბილწებელი კ., მრ. 7,15 C; კ. ვისიმე ნაყოფიერ იყო აგარაკი, ლ. 12,16; იქმნის უკუანაესკნელი კ. მის უძკრძს პირველისა მის, მ. 12,45; ლ. 11,26; ვაჲ არს კ. მის, ლ. 22,22; ვაჲ მის კ., მ. 18,7; ვაჲ არს მის კ., მრ. 14,21 CD; ძს კ., მ. 9,6 C; 10,23; 11,19; 12,8,40; 13,37; 16,13 C, 27,28; 17,9,12 C, 22; 18,11 C; 19,28; 20,18,28; 24,30,44; 25,31; 26,2,24 (2-ჯერ), 45,64; მრ. 2,10,

28; 9,9,31; 10,33; 13,26; 14,21,41,62; ლ. 6,5; 7,34; 9,44,56; 11,30; 12,40; 17,24,30; 18,8; 19,10; 21,27; 22,69; ი. 3,13; 5,27; 6,62; 8,28; 12,23,34 C; 13,31; ძს სამე კ., მრ. 14,21; ლ. 22,22; ძსცა კ., მრ. 10,45; რაჲ თქუან ჩემთჳს კაცთა, ძისა კ. ყოფამ, მ. 16,13; ჯერ-არს ძისა კ. ენებალ მათგან, მ. 17,12; მრ. 8,31; ლ. 9,22 E; მოსლვამ ძისა კ., მ. 24,27, 37,39; სასწაული (ნიში C) ძისა კ., მ. 24,30; აღმაღლებამ ძისა კ., ი. 3,14; ჯორკი ძისა კ., ი. 6,53; ჯერ-არს ძისა კ. აღმაღლებამ, ი. 12,34; ძემან კაცობან, მ. 13,41; ი. 6,27; ძემანცა კ., მრ. 8,38; ლ. 9,26; 12,8; ძესა კაცისასა, მ. 8,20; 9,6; მრ. 2,10; 8,31 C, 38 C; ლ. 5,24; 9,58; 22,48; 24,7 C; ი. 5,19; ძესა ზელა კ., მრ. 9,12 C; ლ. 18,31; ი. 1,51; პირსა კ., მ. 22,16; მრ. 12,14; მოსლვადმდე ძისა კაცისაჲსა, მ. 10,23 C; ეგრე ამალღებად ჯერ-არს ძისა კ., ი. 3,14 C; თუ ვინმე თქუას სიტყუად ძისა კაცისაჲსათჳს, მ. 12,32 C; დღეთი მათ ძისა კაცისათა, ლ. 17,26; დღეთათჳს ძისა კ., ლ. 17,22; დღე ერთი დღეთაგან ძისა კაცისათაჲ, ლ. 17,22 C; ნუშქუე შინცა მოწაფეთაგანი ხარ ამის კ., ი. 18,17.

გყენე თქუენ მონადირე კაცთა [ნათ.-წრფ.], მ. 4,19; რა იყვნეთ თქუენ მონადირე კ., მრ. 1,17 C; გყენე თქუენ მესათხველე კ., მრ. 1,17; ცხორებამ იგი იყო ნათელ კ., ი. 1,4; გიპყრიეს მოძღურებამ (სწავლამ C) კაცთაჲ. მრ. 7,8; შეიყუარეს დიდებამ კ., ი. 12,43; ასწავებენ მოძღურებასა და მცნებასა კაცთაჲსა, მ. 15,9; მრ. 7,7; არა ჰზრახავ ღმრთისასა, ალ კ., მ. 16,23; მრ. 8,33; ჯერ-არს ძს კაცისად მიცემად კელთა კ., მ. 17,22; მრ. 9,31; ლ. 9,44; (ტკრთი) დასდვიან მჳართა (მეკ-

თი C) ზედა კ., მ. 23,4; არა მოვიდა ძმ კაცისაგან წარწყმედად სულთა კ., ლ. 9, 56; იგინი ხ თანა-მღებ იენეს უფროა, ყოველი კ., ლ. 13,4 C; გულისაგან კაცთაგან გამოვლენ გულის სიტყუანი ბოროტნი, მრ. 7,21; სულითა კაცთაგან, ლ. 21,26; შინაგან გულისაგან ზრახვანი კაცთანი უკეთურნი გამოვლენ, მრ. 7,21 C; რომელსა კაცთაგანი არა დაჯდომილ არს, მრ. 11,2 C; არაეინ ვათ კაცთაგანმან გემო-იხილოს სერობისა ამისგან ჩემისაჲ, ლ. 14,24.

[6. კ. დედაკაც, კაცად-კაცად, კაცის-კლეა, კაც-კლეა, მამაკაც, სამეუფოვსა კაც, სეფე-კაც]

კაცად კაცად [თითოეული, ყოველი]: წარვიდეს ყოველნი აღწერად კაცად-კაცადი თუსსა ქალაქსა, ლ. 2,3; განიბნინეთ კ. თუსა ადგილდ, ი. 16,32; უკეთუ არა მიუტყენეთ კაცად-კაცადმან მოყუასსა თუსსა, მ. 18,35; იწყუ კ. მათმან სიტყუად, მ. 26,22; დაურეოს კ. მამად თუსი და დედად თუსი, მრ. 10,7 C; კ. თქუნმან არა აღჰქსნისა შაბათსა ჯარი გინა ეიარი ბავათაგან თუსთა, ლ. 13,15; კ. მკირედ რადმე მიილოს, ი. 6,7; მამინ მიაგოს კაცად-კაცადსა საქმეთა მათთაებრ, მ. 16,27; კ. მსგავსად ძალისა თუსისა (მისცა), მ. 25,15; მიჰცის... კ. საქმე თუსი, მრ. 13,34; თაედმან კ. მათსა დასდვა ტელი, ლ. 4,40; მოუწოდა კ., თანა-მღებსა უჟლისა თუსისასა, ლ. 16,5.

კაცის-კლეა, 0—2: რომელთა შფოთისა შინა კაცი ეკლა, მრ. 15,7; რომელი შფოთისათუს და კაცის-კლევისა შეგდებულ იყო საპყრობილესა, ლ. 23,25; რომელი შფოთისა ყოფსა ქალაქსა შინა და კაცის-კლევისათუხ შეგდებულ იყო საპყრობილესა, ლ. 23,19; რომელი-იგი აღძრვისათუს რაგსმე ქალაქსა შინა და

კ. შეყენებულ იყო საპყრობილესა შინა, ლ. 23,19 C, 25 C; გულისაგან გამოვლენ გულის სიტყუანი ბოროტნი, კაცი-კლევისანი, მ. 15,19; მრ. 7,21.

იგი კაცის-მკლველი არს დასაბამითგან, ი. 8,44; მიაეღინა ერი თუსი და მოსრნა კაცის-მკლველნი იგი, მ. 22,7.

კაც-კლეა, 0—(2)1: ნუ კაც-კლეა, მრ. 10,19; ლ. 18,20; არა კაც-კლეა, მ. 5,21; 19,18.

კბილ: კბილი კბილისა წილ, მ. 5, 38; პეროენ და ილრქენს კბილთა, მრ. 9,18; მუნ იყოს ტირილი და ღრქენაჲ კბილთაჲ, მ. 8,12; 13,42,50; 22,13; 24,51; 25,30; ლ. 13,28.

კბოღე [ვიცაბო ნაპირი (წყლისა); მდრ. ბურ. კოფიკი]: მიიშართა კოლტმან მან ღორებისამან კბოღესა, მ. 8,32; მრ. 5, 13; ლ. 8,33.

კღემა ნ. შეკდემა.
კედრონ ნ. საკუთარ სახელებში.

1. კეთილ [ხედს., = გარგი, хорошии]: ყავთ ხმ იგი კეთილ და ნაყოფიცა მისი კეთილ, მ. 12,33; არა კ. არს მოღებად პური შეილთაგან, მ. 15,26; მრ. 7,27; კ. არს ჩუენდა აქა ყოფაჲ, მ. 17, 4; მრ. 9,5; ლ. 9,33; კ. არს მარილი, მრ. 9,50; ლ. 14,34; (იყო) კაცი კ. და მართალ, ლ. 23,50 C; კ. არს იგი, ი. 7,12; კეთილმცა ყოფილ იყო მისა, მ. 26,24 C.

თესლი კეთილი, მ. 13,24,27,38 C; მისაცემელი კ., მ. 7,11; ლ. 11,13; მწყემსი კ., ი. 10, 1,14; ნაყოფი კ., მ. 3,10; 7,17, 19; ლ. 3,9; 6,43; 10,42 C; კ. ნაწილი, ლ. 10,42; საქმე კ., მ. 26,10; მრ. 14, 6; ი. 10,32; საწყაული კ., ლ. 6,38 C; კ. ღვნოჲ, ი. 2,10 (2-ჯერ); ხმ კ., ლ. 6,43; კეთილმან კაცმან, მ. 12,35; ლ. 6,45; მწყემსმან კ., ი. 10,11; ხემან კ.

მ. 7,17; თესლსა კეთილსა, 13,37; კ. მარგალიტსა, მრ. 13,45; ქუეყანასა კ., მ. 13,18,23; მრ. 4,8,20; ლ. 8,8,15; ხესა კ., მ. 7,18; კეთილისა თესლისა, მ. 13,24 C; ნაყოფისა კ., მ. 7,18; ნიქისა კ., მ. 7,11 C; კ. საქმისათს, მ. 19,17; ი. 10,33; კეთილისაგან საუნჯისა, მ. 12,35; ლ. 6,45; გულითა კეთილითა, ლ. 8,15; ქვითა კ. და პატიოსნითა, ლ. 21,5; იყავ კეთილად მცნობელ წინამოსაჯულისაგან შენისა, მ. 5,25; კ. წინაწარმეტყუელა თქუენთს ესაია, მ. 15,7; კ. თქუა ესია წინაწარმეტყუელმან თქუენ ორგულათს, მრ. 7,6; კ. შეურაცხყოფთ მცნებასა ღმრთისასა, მრ. 7,9; კ. ყო ყოველი, მრ. 7,37 C; კ. მიუგო მათ, მრ. 12,28; კ., მოძღუარ, კვშმარითა ქსთქუ, მრ. 12,32; ლ. 20,39; ი. 4,17; არა კ. ვთქუთა, ი. 8,48; კ. სთქუთ, ი. 13,13; კეთილო მონაო, სახიერო და სარწმუნო, მ. 25,21 CD, 23 C; საქმენი თქუენნი კეთილნი, მ. 5,16; თესლნი იგი კ., მ. 13,38; საქმეთა თქუენთა კეთილთა, მ. 5,16 C; კ. მარგალიტთა, მ. 13,45 C; ყოველი ხს, არა გამომღებელი ნაყოფისა კეთილისაჲ, მოიკუეთოს, მ. 7,19 C; მთესვარი იგი თესლისა მის კ. ძს კაცისაჲ არს, მ. 13,37 C.

[ნ. კ. უკეთეს, უკეთურ].

2. კეთილ [არხ. სახ., = კარგი რამ, კარგი ხაქმე, სიკეთე]: რაოდენ უფრომს მამამან თქუენმან ზეტათამან მოსცეს კეთილი, რომელნი სთხოვდენ მას, მ. 7,11; კეთილმან კაცმან კეთილისაგან საუნჯისა გამოიღის კ., მ. 12,35; ლ. 6,45; რამე კ. ვქმნე, მ. 19,16; შეკრიბეს, რაოდენი პოვეს ბოროტი და კ., მ. 22,10; შეეკრიბო მუნ ყოველი ნაყოფი ჩემი და კ. ჩემი, ლ. 12,18; გაქუს მრავალი კ. მრავალთა წელთაჲ, ლ. 12,19; მიიღე კ. შენი ცხოვრებასა შენსა, ლ. 16,25; ნაზარეთით ეგების-მე რად კ. რამე ყო-

ფად, ი. 1,46 C; უკუეთუ კ. (ვთქუ). რაჲსა მცემ მე, ი. 18,23 C; შეკრიბიან კ. იგი, მ. 13,48; კეთილსა უყოფლით მოძღულეთა თქუენთა, მ. 5,44; (კეთილს D) ლ. 6,27; ყოველსავე კ. იქმს, მრ. 7,37; ვად თქუენდა, რაჲმს კ. გეტყოდინან თქუენ ყოველნი კაცნი, რამეთუ ეგრევე კ. უყოფდეს ცრუ-წინაწარმეტყუელთა მამანი მათნი, ლ. 6,26; უკუეთუ კ. უყოფდეთ კეთილის მყოფელთა თქუენთა, ლ. 6,33; კ. უყოფდით და აეასხებდით, ლ. 6,35; უკუეთუ კ. (ვიტყოდე), რაჲსათს მცემ მე, ი. 18,23; უკუეთუ კეთილსა უყოფდეთ კეთილის მყოფელთა თქუენთა, ლ. 6,33; ამისთს ჯერ-არს ... კეთილისა საქმს, მ. 12,12; ვერ კელ-გეწიფების (ვითარ უძლოთ C) კ. სიტყუად, მ. 12,34; ჯერ-არსა შაბათსა კ. საქმს ანუ ბოროტისაჲ, მრ. 3,4; ძალგიც კ. (კეთილის C) ყოფად მათა, მრ. 14,7; რად ჯერ-არს შაბათსა კ. საქმს ანუ ბოროტისა ყოფად, ლ. 6,9; ნაზარეთით შესაძლებელ არსა კ. რაჲსამე ყოფად, ი. 1,46; გამოვიდოდინან კ. მოქმენნი, ი. 5,29; მშვიერნი აღაგსნა კეთილითა, ლ. 1,53; შეკრიბეს ყოველი, რადენიცა პოვეს, ბოროტნიცა და კეთილნიცა, მ. 22,10 C; მზ მისი აღმოავლინის ბოროტთა ზედა და კეთილთა, მ. 5,45.

3. კეთილ [ხხ., = xopoiσ]: კეთილ, მონაო, სახიერო და სარწმუნო, მ. 25,21 E, 23; კეთილ, სახიერო მონაო, ლ. 19,17.

კეთროვან [კეთრიანი აგადმყოფი; კეთრი — λεπრა, проказа]: კეთროვანი ვინმე მოუქდა, მ. 8,2; კეთროვანი განწმდებიან, მ. 11,5; ლ. 7,22; მრავალნი კ. იყენეს ისრაელსა შორის, ლ. 4,27; მოგებებოდეს მას ათნი კ. კაცნი, ლ. 17,12; კეთროვანთა განსწმედლით, მ.

10,8; იესუ იყო... სახლსა სიმონის კეთოვნიხასა, მ. 25,6; მრ. 14,3.

კეთოვანება: განუყარა მისგან კეთოვანებაჲ ოგი, მრ. 1,42; მეყსეულად განეშორა კ. იგი (—C) მისგან, ლ. 5, 13; მეყსეულად განწმიდნა იგი კეთოვანებასა მისგან, მ. 8,3; ივინი... განწმიდნეს კ მისგან, ლ. 17,14; კაცი სავსე კეთოვანებითა იყო მას ქალაქსა, ლ. 5,12.

[6. კ. განკეთობულ].

კეიხარ [ხელმწიფე, რომის ხაზელმწიფოს ძველი]: არა გვეის ზუნ მეუფემ, გარნა კეიხარო, ი. 13,15; ჯერ-არსა ხარკისა მიცემად კეიხარსა ანუ არა, მ. 22, 17; მრ. 12,14; ჯერ-არს თუ ხარკისა კ. მიცემად, მრ. 12,14 C; მიეცი თუ კეისრისაჲ კ. და ღმრთისაჲ ღმერთსა, მ. 22,21; მრ. 12,17; ლ. 20,25; აყენებს ხარკისა მიცემად კ., ლ. 23,2; ყოველი, რომელი შეუფედ იტყუნ თავსა თვსსა, სიტყუას უგებნ კ., ი. 19,12; წელსა მეთაბუთმეტესა ტიბერის კეისრისა, ლ. 3,1 E; ჯერ-არსა კ. ხარკისა მიცემად ანუ არა, ლ. 20,22; რომელი... აყენებდა ხარკისა მიცემად კ., ლ. 23,2 C; მკლომ არნ იგი კ., ი. 19,12 C; არა მიყუარ ხარ კ., ი. 19,12 C; გამოვლა ბრძანებაჲ ავგუსტოს კეისრისაგან, ლ. 2,1; ვისი არს ხატი ესე ანუ ზედაწერილი? ჰრქუეს მას: კეისრისაჲ, მ. 22, 21; მრ. 12,16; ლ. 20,24; მიეცი კ. კეისრსა და ღმრთისაჲ ღმერთსა, მ. 22,21; მრ. 12,17; ლ. 20,25; არა ხარ მოყუარ კ., ი. 19,12; წელსა მეთაბუთმეტესა ტიბერის კეიხარისა, ლ. 3,1 D.

[6. კ. ავგუსტოს კეისარ].

1. კელ ნ. კლ. კლეზა.

2. კელ ნ. მკელობელ.

კერვა ნ. განკერვა, უკერველ.

კერმა [ხერდა ფული]: კერმის მსყი-

დელთო მათ დაუთხია კერმაჲ, ი. 2,15; ერი იგი დასდებდა კერმასა ფასის შესაწირავსა მას ზელა, მრ. 12,41 C.

კერმის მცვალებელ [ფულის დამხურდავებელი]: პოვა ტაძარსა მას, რ ფრდიდეს ზროხასა და ცხოვარსა და ტრედსა, და კერმის მცვალებელნი, რ სხდეს, ი. 2,14 C.

[6. კ. მეკერმე].

1. კერძო [ზუ., = მხარე]: უბრძანა წიაღსლეად მიერ კერძო, მ. 8,18; წიაღსლეად იგი მიერ კ., მ. 8,28; აიძულა მოწაფეთა... წინა-წარძლუნად მისა მიერ კ., მ. 14,22; წიაღსლეად მიერ კ., მრ. 4,35; წიაღსლეად იესუ მიერ კ., მრ. 5,21; მოვიდა იგი შორის ერსა მას უყუანა კ., მრ. 5,27; აღ-რე-გულაჲ ზემო კ., ლ. 14,10; სდევიით-ლა მარჯულ კ. ნავისა მავის სათრომელი ეგე, ი. 21,6 C; იგი ჩუნ კ. არს, მრ. 9,40; ლ. 9,50.

2. კერძო [თანდ., ითხოვს ვით. და მოქმ. ბრ.]: იელტოდეთ სხუად კერძო, მ. 10,23; მოვიდა იესუ კესარიად კ. ფილიპსა, მ. 16,13 C; იეჟუ... წარვიდა ზლუად კ., მრ. 3,7 C. მოვიდა დაღმანუთად კ., მრ. 8,10 C; წარვიდა მთად კ. მწრათლ, ლ. 1,39; განვიდა... მთად კ., ლ. 6,12; იელტოდელ მთად კ., ლ. 21,21 C; მიჰრიდა მერმე მთად კ. მარტომან, ი. 6, 15 C; წიაღსლეად ზლუასა მას კაპარნაუმად კ., ი. 6,17 C.

მიიმართა ყოველმან კოლტმან კლდიო კ. ზლუად, მ. 8,32 C; მრ. 5,13 C; მოუწვდა იგი ზურგიით კ., მ. 9,20; მრ. 5,27; ლ. 8,44; იყო ქარი იგი პირით კ., მ. 14,24; თავადი იყო პირით კ. ზის ნავისასა, მრ. 4,38; მოვიდოდეს მისა ყოველით კ., მრ. 1,45; შეგკრიბონ შენ ყოველით კ., ლ. 19,43; (შეუდგა მას) ტვროსით და სიღონით კ.

... ერი მრავალი, მრ. 3,8 C; იგი თავადი წვა თავით კ., მრ. 4,38 C; იხილეს ქაბუჯი მჯდომარს მარჯუენით კ. მრ. 16,5; წარვიდა იესუ წიად ზღუასა მას გალილეაით კ. ტიბერიადასა, ი. 6,1 C; სხვთ კ. შევალს, ი. 10,1; ჰსდევით ბაღს იგე მარჯუენით კ. ნავისა მის, ი. 21,6.

3. კერძო [არხ. ხაზ., = მხარე]: წარვიდა მწორად მთით კერძობა ქალაქსა მას იუდასასა, ლ. 1,39 C; ყოველსა მას მთით კერძობა მიეთხრა ყოველი ესე სიტყუად, ლ. 1,65 C; ესმა მის კერძობათ და გამოვიდეს შეპყრობად მისა, მრ. 3,21 C; იყო შიში დიდი ყოველთა ზედა გარემო მკვდრთა მისთა და ყოველთა მათ მთით კერძობათა ჰურიასტანისთა, ლ. 1,65.

[6. კიდევ ერთეკრძო, მარჯუენითეკრძო, ტუროსითეკრძო, წიაღეკრძო, წიაღ-მოკრძო].

კეჟა : შენ გეწოდოს (გერქუს C) კეჟა, რომელ ითარგმანების: კლდე, ი. 1,42.

კეჟა ნ. შეკეცილ.

კიდ, 0—2, სტატ. : შთასადებელი იგი მას ჰკიდავენ, ი. 12,6.

ე : ეკიდა მას თვთ ჯუარი თვისი, ი. 19,7.

[6. კ. აღკიდება, გამოკიდებულ, და-მოკიდება].

1. კიდე [ნაბირი, берег] : გამოილიან იგი (ბაღს) კიდეხა, მ. 13,48; იხილნა ორნი ნაენი, მდგომარენი კ. მის ტბისასა, ლ. 5,2; დადგა იესუ კ. ზედა, ი. 21,4; თავადი ღვა კ. თანა ტბისა მის გენესარეთისასა, ლ. 5,1.

[6. კიდევ ზღუს კიდე].

2. კიდე: მოვიდა კიდეით ქუეყანისაით, მ. 12,42; ლ. 11,31; შეკრიბნეს რჩეულნი მისნი ოთხთაგან ქართა კიდეთგან ცისაით ვიღრე კიდეშე მისა, მ. 24, 31; მრ. 13,27; ელვაჲ გამოჩნდის კიდეთგან ცისაით და ბრწყინავნ ეიღრე კიდეშე მისა, ლ. 17,24.

3. კიდე [კუთხე]: ლოდი, რომელ შეურაცხ-ყვის მაშენებელთა, იგი იქნა თავ კიდეთა მ. 21,42 C; მრ. 12,10 C.

[6. კიდევ საკიდურ].

კიდეზან: ჰამდეს, იქორწინებოდეს და განჰქორწინებდეს ვიღრე დღედმდე შესლვად ნოესა კიდეზანსა მას, ლ. 17, 27 C; ვიღრემდე შევიდა ნოეჲ კიდეზანად, მ. 24,38; ვიღრე დღედმდე შესლვად ნოესა კ. (კიდეზანად D), ლ. 17,27.

1. კითხვა, 0—3 [კითხვა, спросить]:

არა თუ სოფლისათს გკითხავ, ი. 17, 9; არა ამისთს ხოლო გ., ი. 17,20; რაჲსა ჰკითხავ მე, მ. 19,17; ი. 18,21; არაიენ თქუენგანი ჰკითხავს მე, ი. 16, 5; რაჲსა ჰკითხავთ მე, ი. 18,21 C; ჰკითხვიდა მათ, მ. 2,4; მრ. 9,33; ი. 4,52; მ. მოწაფეთა თუსთა და ჰრქუა, მ. 16,13; მ. მას და ჰრქუა, მ. 27,11 C; ლ. 23,3 C; მ. მას, მრ. 5,9 C; 8,23 C; მგზავრ მ. მოწაფეთა თუსთა, მრ. 8,27;

ევედრებოდა მას და მ., მრ. 10,17 C; მ. მას მეორედ მღღელთ მოძღუარი იგი, მრ. 14,61; ისმენდა მათსა და მ. მათ, ლ. 2,46; მ. მას, ერი იგი და ეტყოდეს, ლ. 3,10; მ. მათ და ჰრქუა, ლ. 9,18; მოუწოდა ერთსა მონათაგანსა და მ., ლ. 15,26; ეჲ ესმა, რ'ერი წარმოვალს. მ., ლ. 18,36; მ. მას სიტყუთა მრავლითა, ლ. 23,9; ჰკითხვიდეს [ჟწყვ.] მას და ეტყოდეს, მ. 12,10; 22,23; მრ. 9, 11; 12,18; ლ. 20,27 E; 22,64; ი. 12, 21; გამოსცილდეს მას და მ., მ. 16,1; მ. მას მოწაფენი თუსნი და ეტყოდეს, მ. 17,10; ი. 9,2; მ. მას ფარისეველნი იგი და მწიგნობარნი, მრ. 7,5 C; მ. მას მოწაფენი მისნი ივაეისა მისთს, მრ. 7,17; მოწაფენი მისნი მირტოდ მ. მას, მრ. 9,28 C; ფარისეველნი იგი მ. მას, მრ. 10,2; მერმე ... მ. მას

მოწაფენი მისნი, მრ. 10,10; ჰ. მას ზა-
 კუვით და ჰრქუეს, მრ. 12,14; ჰ. მას
 თსაგან პეტრე და იაკობ და იოვანე
 და ანდრეა, მრ. 13,3; ჰ. მას ერად
 განწესებულნიცა იგი, ლ. 3,14; ჰ. მას
 მოწაფენი, ლ. 8,9; ჰ. მას ჰურიანი იგი
 და ჰრქუეს, ი. 5,12; ჰ. მას, ი. 9,10;
 კუალად ჰ. მას ფარისეველნი იგი, ი.
 9,15; ჰ. მათ და ჰრქუეს, ი. 9,19;
 უკუეთუ ვინმე გკითხვიდეს [გავმ.], ლ.
 19,31; მას დღესა მე არა მკითხვიდეთ,
 ი. 16,23 C; ერმეცა ვინმე გკითხა რად
 შენ, ი. 16,30 C; ჰკითხა ერთმან მათ-
 განმან, მ. 22,35; ჰ. მათ იესუ, მ. 22,
 41; ჰ. მას მთავარმან მან, მ. 27,11; ჰ.
 მას იესუ, მრ. 5,9; ლ. 8,30; ჰ. დედასა
 თსსა, მრ. 6,24; ჰ. მათ, მრ. 8,5; ჰ. მას:
 რასა ჰხედავ, მრ. 8,23; ჰ. მათ იესუ და
 ჰრქუა, მრ. 9,16; ჰ. იესუ მამასა მისსა,
 მრ. 9,21; ჰ. მას მანცა, მრ. 12,28; ჰ.
 იესუს და ჰრქუა, მრ. 14,60; ჰ. მას პი-
 ლატე და ჰრქუა, მრ. 15,2,4; ლ. 23,3;
 მოუწოდა ასისთავსა მას და ჰ., მრ. 15,
 44; ჰ. ვინმე მას მთავარმან და ჰრქუა,
 ლ. 18,18; ეა მიეახლა. ჰ. მას, ლ. 18,
 40 C; პილატეს რაჲ ესმა გალილეაჲ, ჰ.
 მათ, ლ. 23,6; მერეს კუალად ჰ. მათ,
 ი. 18,7; მღღელთ მოძღუარმან მან ჰ.
 იესუს, ი. 18,19; ამისა შემდგომად ჰ.
 პილატეს იოსებ, ი. 19,38; რომელცა
 მიეყრდნა შეყრდნა და ჰ., ი. 21,20 C;
 ჰკითხეს მას მოწაფეთა მისთა, მრ. 4,
 10; ლ. 8,9 C; 21,7; ჰ. მას ფარისეველ-
 თა მათ და მწიგნობართა, მრ. 7,5; მო-
 წაფეთა მისთა თსაგან ჰ. მას, მრ. 9,
 28; ჰ. მას და ჰრქუეს, მრ. 12,18 C; ი.
 1,25; ჰ. მას ფარისეველთა, ლ. 17,20; ჰ.
 მას და ეტყოდეს, ლ. 20,21,27 CD; რო-
 მელთა ჰ. მათ, ლ. 24,34 C; მათ ჰ. მას,
 ი. 1,21; ჰ. მას მოწაფეთა მათ მისთა და
 ჰრქუეს, ი. 9,2 C; ჰურიათა მათ... ჰ. პილა-
 ტეს, ი. 19,31; ჰკითხე მათ, ი. 18,21; მავას

ჰკითხეთ, ი. 9,21; ჰ. მათ, ი. 18,21 C;
 ჰასაკი აქუს, მას ჰ., ი. 9,23; გკითხო
 მეცა თქუენ სიტყუად ერთი, მ. 21,24;
 მრ. 11,29; გ. თქუენ სიტყუად. ლ. 6,9;
 20,3; უკუეთუ გ. თქუენ, ვერარაჲ მო-
 მიგოთ, ლ. 22,68; მე გჰკითხო მამასა
 ჩემსა, ი. 14,16; 16,26; არა გივმს, რა
 გკითხოს ვინმე, ი. 16,30; მას დღესა
 შინა მე არარაჲ მკითხოთ, ი. 16,23;
 წამ-უყვნა მას სიმონ-პეტრე, რა ჰკით-
 ხოს, ი. 13,24; რა ჰკითხონ მას, ი.
 1,19.

ი. შეკრიბნა ყოველნი მღღელთ მო-
 ძღუარნი და მწიგნობარნი ერისანი და
 იკითხვიდა მათგან: სადა შობდა არს
 ქრისტე, მ. 2,4 C; თქუენ წარვედით და
 იკითხეთ, მ. 9,13.

გულსენამა-ყო იესუ, რ უნდა კითხვის,
 ი. 16,19; არცაღა იკადრა ვინ მიერ დღით-
 გან კითხვად მისა არღარა, მ. 22,46; ეში-
 ნოლა კ. მისა, მრ. 9,32; 10,32; ლ. 9,
 45; იწყეს კ. მისა ზაკეით, მრ. 12,14 C;
 არღარაჲინ იკადრა კ. მისა, მრ. 12,
 34; ი. 21,12; ვერღარა იკადრეს კ. მი-
 სა მიერიოვან, ლ. 20,40; ცნა იესუ, რ
 უნდა მისა კ., ი. 16,19 C.

2. კითხვა, ი [გასამართლება, გან-
 ვითხვა]: აჰა ესერა თქუენ წინაშე ვი-
 კითხე და ბრალ არაჲ ვპოე კაცისა
 მაგის თანა, ლ. 23,14 C.

3. კითხვა [წაკითხვა, читать]: აღდგა
 და განყო წიგნი იგი კითხვად და პოვა
 აღგილი, რომელსა წერილ იყო, ლ. 4,
 17 C; აღდგა კითხვად და განყო წიგ-
 ნი იგი..., ლ. 4,17.

[ნ. კ. აღმოკითხვა, გამოკითხვა, განკი-
 თხვა, მოკითხვა, წარკითხვა].

კიცუ [გვიდი]: მეყსეულად ჰპოვოთ
 ვირი დაბმული და კიცუ მის თანა, მ.
 21,2; ჰპოვოთ კ. დაბმული, მრ. 11,2;
 ლ. 19,30; მოჰპუარეს ვირი იგი და კ.
 მის თანა, მ. 21,7; პოვეს კ. იგი (—C)

დაბმული, მრ. 11,4; მოჭეუარეს კ. იგი იესუს, მრ. 11,7; ზე ზის იგი ვირსა და კიცუსა, მ. 21,5; ზე ზის იგი ვირსა და კ. ვირსა მ. 21,5 C; ზე ზის იგი კ. ვირსა, ი. 12,15; რასა ჰზამთ და აღჰსნით კ. მაგას, მრ. 11,5; რამათს აღჰსნით კ. მაგას, ლ. 19,33; აღ-რაჲ-ჰჰსნიდეს იგინი კ. მას, ლ. 19,33; დაასხეს სამოხელი კ. მას, ლ. 19,35.

კიცხევა, ე [დაგინვა]: ეკიცხეველ მას და ეტყუედ, მ. 27,29 C; ხ იგინი ეკიცხეველს [ჟწყვ.] მას, მ. 9,24; მრ. 5,40 C; მლდელთ მოძღუარნი იგი ე. მწიგნობართა თანა და მოხუცებულთა, მ. 27,41 C; მრ. 15,31 C; რომელი თანაწარჰვიდოდეს, ე. მას, მრ. 15,29 C; კაცთა მათ რომელთა შეეპყრა იესუ, ე. მას, ლ. 22,63; ხ ე. მთავარნი იგი მათ თანა, ლ. 23,35 C; ხ ე. მას ერისა კაცნიცა იგი, ლ. 23,36 C; ეკიცხევედენ მას და ტანჯონ იგი, მრ. 10,34; ე. მას და იგინოს, ლ. 18,32.

მისცენ იგი წარმართთა კიცხევად, მ. 20,19; იწყონ მისა კ., ლ. 14,29.

[ნ. კ. განკიცხვა, მოკიცხვა].

კლ, —2, სტატ.: რაჲ-ლა მაკლს [მაკლია] მე, მ. 19,20; მრ. 10,20; ერთ-ლა გაკლს შენ, მრ. 10,21 C; ლ. 18,22; მათ თქუეს: არარაჲ გუჲაკლდა (გუჲაკდა C), ლ. 22,35; ოდეს-იგი წარგავ-ლინენ, ... ნუ გაკლდა რაჲ თქუენ, ლ. 22,35.

კლდე: შენ ხარ კლდე, მ. 16,18; შენ გეწოდოს (გერქუას C) კეფა, რომელითარგმანების: კლდე, ი. 1,42; რომელმან აღაშენა სახლი... კლდესა ზედა, მ. 7,24; დაფუძნებულ იყო იგი კ. (+ მას C) ზედა, მ. 7,25; ლ. 6,48; სხუად დაგარდა კ. ზედა, მ. 13,5 CE; ლ. 8,6; დადვა საფუძველი კ. ზედა, ლ. 6,48; რომელი-იგი კ. ზედა (დაგარდა), ლ. 8,13; ამას კ. ზედა აღვაშენო ეკლესიაჲ

ჩემი, მ. 16,18; რომელი-იგი აღმოეკუეთა კ. შინა, მ. 27,60 C; რომელი გა-მოეკუეთა კლდისაგან, მ. 27,60; რომელი გამოკუეთილ იყო კ., მრ. 15,46; მიიმართა ყოველმან კოლტმან კლდით კერძო ზღუად, მ. 8,32 C; მრ. 5,13 C; ქუეყანაჲ შეიძრა, და კლდენი განს-თქდეს, მ. 27,51.

[ნ. კიდე კლდოვან, სკონ-კლდე].

კლდოვან: სხუად დაეარდა კლდოვანსა, მ. 13,5 D; რომელი-იგი კ. (+ ზე-და C) დაეთესა, ესე არს, მ. 13,20; ესე არიან კ. მას დათესულნი, მრ. 4,16; სხუად დაეარდა კ. ზედა, მრ. 4,5; ესენი არიან კ. ზედა დათესულნი, მრ. 4,16 C.

კლეზა ნ. დაკლეზა, მოკლეზა.

კლეზა ნ. დაკლეზა, კაცის-კლეზა კაც-კლეზა, მკლეველ, მოკლეზა.

კლიტე: მიეცნე შენ კლიტენი სასუფეველისა ცათამსანი, მ. 16,19; დაჰმალენით კ. მეცნიერებისანი, ლ. 11,52.

კმა: კმა არს [ხაგმარისია] დღისად მის სიბოროტელ თვისი, მ. 6,34; კ. არს მოწუთისა მის, უკუეთუ იყოს ვა მოძღუარი თვისი, მ. 10,25; თივადმან ჰრქუა: კ. არს, ლ. 22,38; ორისა დრაჰკინისა პური ვერ კ. არს ამათა, ი. 6,7; მიჩუენე ჩუენ მამად შენი, და კ. არს ჩუენდა, ი. 14,8.

კმა-ყოფა, ე: კმა-გეყავნ [გეყავნ] რომიკი თქუენი, ლ. 3,14; არა პირველად დაჯდეს და აღირაცხოს, რაოდენი წარქდეს, უკუეთუ აქუს, რა კმა-ეყავს [ეყავს] აღსრულებადმდე, ლ. 14,28.

კმევა ნ. კუმევა.

კნი [ზხ., = მიგრედ; ოდნავ, ცობა]: წარვიღა კნი და დაეარდა ქუეყანასა, მრ. 14,35 C; კ., და არღარა მიხილოთ მე, ი. 16,16 C; კნი-ლა, და მიხილოთ მე, ი. 16,17 C; კ., და არღარა მიხილოთ მე, ი. 16,19 C.

კინაკ [ზედს., = მინრე]: ნუ შეუ-
რაცხ-პყოფთ ერთსა კინაკთა ამათგან-
სა, მ. 18,10 C; რამცა წარწყმიდა ერ-
თი კ. ამათგანი, მ. 18,14 C.

კოდ ნ. გამოკოდილ.

კოლტ [დორიზ ჯოვი]: იყო მათგან
შორს კოლტი ღორთად მძოვარი, მ. 8,
30; მრ. 5,11; ლ. 8,32; მიინართა კოლ-
ტმან მან ღორებისამან კბოდესა ზღუსა-
სა, მ. 8,32; მრ. 5,13; ლ. 8,33; ივინი
განვიდეს კაცთა მათგან და მივიდეს
კოლტსა მას ღორთასა, მ. 8,32; მიბ-
რძანე მისლვად კ. იმას ღორთასა, მ.
8,31.

კონქ [დახაბანი ჭურჭელი, ტაშტი]:
მოილო წყალი, შთაასხა კონქსა, ი.
13,5 C.

კორბან ნ. კურბან.

კოტორ [ნაჭერი, ნარესი, ნამცვევი]:
ვერ გამოხვედ მიერ, ვიღრე არა მისცე
ღანგისა კოტორი, მ. 5,26.

კრავ: აპა კრავი (+ იგი CD) ღმრთი-
საჲ, ი. 1,29; აპა ესერა ქრისტე, კ.
ღმრთისაჲ, ი. 1,36 C; დააძოვენ (და-
მწყსენ C) კრავნი ჩემნი, 21,15; მე წარ-
გაელინებ თქუენ ეჲ კრავთა შორის
მგელთა, ლ. 10,3.

კრებ ნ. დაკრება, კრებულ. შეკრება,
შემოკრება, შესაკრებელ.

1. კრებულ [შეკრებილი]: კრებულ
რად უკუე იყენეს ფარისეველნი იგი, მ.
22,41; იხილა მუნ მგოსნები და ერი კრე-
ბული და შკოთი, მ. 9,23; პოვენეს
კრებულად ათერთმეტნი იგი, ლ. 24,
33.

2. კრებულ [ხალხი, ბ მჯღის]: იყო
მუნ კრებული დიდი, ლ. 5,29.

3. კრებულ [ჯარისგაცთა რაზმი, თქე-
ფა, manipulus]: კრებულმან მან (—D)
და ათასისთავმან და მსახურთა ჰური-
თამან შეიპურეს იესუ, ი. 18,12.

4. კრებულ [უმადლები სახამართლო,
თხზნაით]: მღღელთ მოძღუარნი იგი და
ყოველი (+ იგი C) კრებული ერისაჲ
ედიებდეს ცრუ-მოწამეთა იესუდსთს, მ.
26,59; მრ. 14,55; შეკრიბეს მღღელთ
მოძღუართა მათ და ფარისეველთა კ.
ი. 11,47; ზრახვეა-ყენს მღღელთ მოძ-
ღუართა მათ ... და ყოველმან კრებულ-
მან. მრ. 15,1; ეკრძალებოდეთ კაცთა-
გან, რ მიგცემდენ კრებულსა და შო-
რის შესაკრებელსა მათსა გტანჯვიდენ
თქუენ, მ. 10,17; მიგცემდენ თქუენ შე-
საკრებელთა და კ. შორის გტანჯვიდენ
თქუენ, მრ. 13,9; რომელმან ჰრქუას
ძმასა თუსსა: შესულემულ, თანა-მდებ
იყოს იგი კრებულისა, მ. 5,22 C; რო-
მელმან ჰრქუას ძმასა თუსსა: რაკა, რო-
მელ არს საძაგელ, თანამდებ არს იგი
კრებულისაგან განსლვად, მ. 5,22; ეკ-
რძალებოდეთ კაცთაგან, რ მიგცენ
თქუენ კრებულსა და შორის ურაკ-
პარაკთა მათთა გგუემდენ თქუენ, მ.
10,17 C; მიგცენ თქუენ კ. და შესა-
კრებელთა შინა მათთა გგუემდენ თქუენ,
მრ. 13,9 C.

[ნ. კ. საკრებულო].

5. კრებულ [ხინაგოგა]: რომელთა
ჰნებავს ... ზემოჯდომად კრებულსა შო-
რის, მრ. 12,39; რომელსა უყუარს ...
პირველ-ჯდომად კ. შორის, ლ. 20,46;
იყო კ. მას შინა (—მას შინა C) ნათსა
კაცი, მრ. 1,23 D; აღ-თუ ვინმე-იაროს
იგი ქრისტედ, კრებულისაგან განჯა-
ღონ იგი, ი. 9,22; ად ფარისეველთა-
თს ვერ აღიარეს, რა არა კ. განასხ-
ნენ, ი. 12,42; კ. განგასხნენ თქუენ, ი.
16,2; აღდგა მის კ. და შევიდა სახლსა
სიმონისსა, ლ. 4,38; კრებულით მათით
განგჯადნენ თქუენ, ი. 16,2 C; თუალ-
ნი ყოელისა კრებულისანი [ხინაგოგაჲ
მყავთა] მას ჰხედვიდეს, ლ. 4,20.

6. კრებულ [მკლხია]: უკუეთუ მა. თიცა არა ისმინოს, უთხარ კრებულსა; უკუეთუ კრებულსაჲცა არავე ისმინოს, იყვენ იგი შენდა ვა ხარკის მომკლელი და მეზურჲს, მ. 18,17.

[ნ. კიდევ შესაკრებელ].

კრეტსაბმელ [ყარდა]: კრეტსაბმელი იგი (—C) ტაძრისა მის განიბო ორად, მ. 27,51; მრ. 15,38; ლ. 23,45.

კრვა ნ. აღკრვა, (პირის) დაკრვა, საკრველ, შეკრვა.

კრთომა, ვნ.: ჰკრთებოდა [შეიმბრა, შეხრა] ყრმა იგი ნუცელსა მისსა, ლ. 1, 41; ჰ. სიხარულით ყრმა ესე მუცელსა ჩემსა, ლ. 1,44.

[ნ. კ. განკრთომა].

კრულ [მეგრული]: რომელი შეჰკრა ქუყანასა ზედა, კრულ იყოს იგი ცათა შინა, მ. 16,19; 18,18; იყო ვინმე ბარაბა მეჰომეთა თანა კრული, მრ. 15, 7; გამოვიდა მკუდარი იგი, კ. ფერჯით, კელით რეზითა, ი. 11,44 C; მიველინა იგი ანა კ. კაიფაჲსა, ი. 18,24.

კრულება: განჰჰსნდა კრულებაჲ (+ იგი C) ენისა მისისაჲ, მრ. 7,35.

კრულ-ყოფა, 0—2 [ბორკილის დადება, დაპარტმრება]: ჰეროდე მიველინა და შეიპყრა იოვანე და კრულ-ყო იგი საპყრობილესა შინა, მრ. 6,17 C.

კრძალვა, ე [რიდება, გაფრთხილება, ი/ჟ]: ჰეროდეს ემინოდა იოვანესა, რ გულითად უწყოდა კაცი იგი მართლად და წმიდად და ეკრძალებოდა მას, მრ. 6, 20 C; ეკრძალებოდეთ კაცთაგან, რ მიცემდნენ კრებულსა, მ. 10,17; ე. ცომისა მისგან ფარისეველთაჲსა და საღუკეველთაჲსა, მ. 16,6 C; ეკრძალე, ნუვის უთხრობ, მ. 8,4 C; ეკრძალენით (ხ ე. C) ქველის საქმესა თქუნსა, მ. 6,1; ე. (ხ ე. C) ცრუ-წინაწარმეტყველთაგან, მ. 7,15; ე. ცომისა მისგან ფარისეველთაჲსა და საღუკეველთაჲსა, მ.

16,6,11; ე. (ხ ე. C). ნუუკე ვინმე შეურაცხ-ჰყოთ, მ. 18,10; ე., ნუ ვინმე გაცთუნნეს თქუნენ, მ. 24,4; მრ. 13,5; ე., ნუ აღტყდებით, მ. 24,6 C; იხილეთ და ე. ცომისაგან ფარისეველთაჲსა და ცომისაგან ჰეროდიაწელთაჲსა, მრ. 8,15; ე. მიწიგნობართა მათგან, მრ. 12,38; ლ. 20,48; თქუნენ ე., მრ. 13,23 C; ე. თავთა თქუნეთა ცომისა მისგან ფარისეველთაჲსა, ლ. 12,1; ე. და დაიცვენით თავნი თქუნენი ყოვლისაგან ანგაჰრებისა, ლ. 12,15; ე. (ხ ე. C) თიეთა თქუნეთა, ლ. 17,3; 21,34.

არა ჰრქუა მათ კრძალვაჲ ცომისაგან, ად მოძღურებისაგან ფარისეველთაჲსა და საღუკეველთაჲსა, მ. 16,12.

წარიფვანეთ იგი კრძალულად [ფრთხილად], მრ. 14,44.

[ნ. კ. განკრძალულ, დაკრძალვა, კრძალულება, შეკრძალვა].

კრძალულება: რომელთათჳს ისწივე სიტყუათა მათ კრძალულებაჲ, ლ. 1,4.

კსინვა, 0—1 [მოდუმვა]: განთიად სთქუთ: ზამთარი იყოს, რ კსინავს მწუხარედ ცაჲ, მ. 16,3.

კვრ, ი/უ—2: ესე რაჲსი გიკვრს, ი. 5,28 C; ერთი საქმს ექმენ და ყოველთა გ., ი. 7,21; ნუ გიკვრს ესე, ი. 3,7; 5, 28; უკვრად ერსა მას, მ. 7,28 C; კაცებას მას უ., მ. 8,27 C; ვა იხილეს მოწაფეთა მათ, უ. და იტყოდეს, მ. 21,20; ყოველთაჲ, მრ. 5,20; უ. ურწმუნობეჲ იგი მათი, მრ. 6,6; ჰილტეს უ., მრ. 15,44; უ. დაყოვნებეჲ იგი მისი ტაძარსა მას შინა, ლ. 1,21; უ. ესე ყოველთა, ლ. 1,63; უ. სიტყუაჲ იგი მწყემსთაჲ მათ მათა მიმართ, ლ. 2,18; უ. სიტყუათა მათ მისთა ზედა მალღისათა, ლ. 4,22 C; უ. მოძღურებაჲ იგი მისი, ლ. 4,32 C; ვა ესე ესე იესუს, უ., ლ. 7,9 C; უ. ყოველსა მას ერსა, ლ. 11,14 C; უ., რ პირველიად

არა დაიბანა ვიდრე პურისა კამადმდე, ლ. 11,38; უ. სიტყვს გება იგი მისი, ლ. 20,26; ვიდრე ორგულბდეს-ლა სიხარულითა მით და უ., ლ. 24,41 C; მივიდეს მოწაფენი მისნი და უ., ი. 4,27; უ. პურითა მით, ი. 7,15; უკრდაცა ერსა მას, მ. 15,31; ვიდრემდე უ. პილატეს ფრიად, მრ. 15,5; რა თქუენ გიკრდეს, ი. 5,20.

[ნ. კ. განკრეება, დაკრეება, საკრეველ].

კულად: რომელსა პნებაეს კულასა ჩემსა შედგომად [რომელსაც სურხ მე მომყვეს], მ. 16,24 C, მრ. 8,34 C; ნუ უკუმოიქტევიენ კ. აღლებად სამოსლისა თვისისა, მრ. 13,16 C; დასდევს ჯუარი იგი მას ზედა მილებად კ. იესუსა, ლ. 23,26 C; შეუდგეს კ. მისსა [შიკყენენ მას], ი. 1,40 C.

კულად. კულად [გვლავ, იხევე]: კულად (კულად D) გასმიეს, მ. 5, 33; კ. მოეგო ცოცხალი, მ. 12,13; კ. მსგავს არს სასუფეველი ცათაჲ საუნჯესა, მ. 13,44; ელია მოვიდეს და კ. აგოს ყოველი, მ. 17,11; მრ. 9,12; კ. წარავლინა სხუანი, მ. 21,36; 22, 4; ნუ უკუნქტევიენ კ. აღებად სამოსლისა თვისისა, მ. 24,18; კ. მეორედ წარვიდა, მ. 26,42; მოვიდა კ., მ. 26,43; კ. უვარ-ყო ფიცით, მ. 26,72 C; იესუ კ. ლალად-ყო კმითა დიდითა, მ. 27,50; კ. მოეგო ჯელი იგი, მრ. 3,5; შეკრბა კ. მისა ერი, მრ. 3,20; მერმე კ. იყო სწავლად ზღვს კიდესა ზედა, მრ. 4,1; იყო კ. ნავი იგი შუვა ოდენ ზღუასა მას, მრ. 6,47; მერმე კ. ერი მრავალი იყო, მრ. 8,1; კ. შევიდა ნავსა, მრ. 8, 13; კ. დაასხნა ჯელი თუალთა მისთა, მრ. 8,25; მან აღიხილნა და კ. მოეგო, მრ. 8,25; შეკრბებოდა კ. მისა ერი, მრ. 10,1; კ. ასწავებდა მათ, მრ. 10,1; იესუ კ. მიუგო და პრქუა მათ, მრ. 10,24;

წარმოიყვანა კ. ათორმეტნი იგი, მრ. 10,32; გამოვიდეს კ. იერუსალმად, მრ. 11,27; მერმე კ. მიავლინა მათა სხუად მონად, და მასცა კ. გამოეწყვენეს, მრ. 12,4; მოიქცა კ., მრ. 14,40; მერმე კ. მკეეალმან მან იხილა იგი, მრ. 14,69; მან კ. უვარ-ყო, მრ. 14,70; ივინი კ. ლალადბდესევე, მრ. 15,13; რომელთაგან ესათე კ. მოლებასა, ლ. 6,34; მითევე საწყაულითა... კ. მოგეწყოს თქუენ, ლ. 6,38; არცა კ. ხმ ხენეში (არს), ლ. 6, 43; მერმე კ. თქუა, ლ. 13,20; ნუკუმო: მათცა კ. გაბადონ შენ, ლ. 14,12; არამოიქტულოს... მერმე კ. თავიცა თუნი, ლ. 14, 26; ნუ მოიქტევიენ კ., ლ. 17,31; მერმე კ. მიავლინა მესამს, ლ. 20,12; კ. პილატე მოუწოდა მათ, ლ. 23,20; ხვალისა დღე დგა კ. იოვანე და მოწაფეთა მისთაგანნი ორნი, ი. 1,35; ესე კ. მეორს სასწაული ქმნა იესუ, ი. 4,54; მერმე კ. ეტყოდავე იესუ ი. 8,12; კ. ჰკითხვიდეს მას ფარისეველნი იგი, ი. 9,15; რად-ლაგნებაეს კ. სმენად, ი. 9,27; რა კ. მოვილო იგი, ი. 10,17; ჯელ-მეწიფების კ. მოლებად მისა, ი. 10,18; იყო კ. განწვალებად ჰურიათა შორის, ი. 10,19; ეძიებდეს კ. შეპყრობად მას, ი. 10,39; გულავე კ. წარვიდეთ ჰურიასტანად, ი. 11,7; კ. მუნევე მიხუალა, ი. 11,8; იესუ კ... მოვიდა საფლავად, ი. 11,38; გადიდე და კ. გადიდო, ი. 12,28; კ. თქუა ესაია, ი. 12,39; კ. მოვიდე და წარგიყვანე თქუენ თავისა ჩემისა თანა, ი. 14,3; კ. მკირედ, და მიხილოთ მე, ი. 16,16,17,19; მერმე კ. გიხილნე თქუენ, ი. 16,22; კ. დაუტევებ სოფელსა, ი. 16,28; მერმე კ. ჰკითხა მათ, ი. 18,7; მერმე კ. უვარ-ყო პეტრე, ი. 18,27; შევიდა პილატე კ. ტაძრად, ი. 18,33; კ. გამოვიდა ჰურიათა, ი. 18,38; გამოვიდა კ. პილატე გარე, ი. 19,4; შევიდა კ., ი. 19,9; წარვიდეს კ. თუსაგან მოწა-

ფენი იგი, ი. 20,10; კ. შეკრებულ იყვნენ მოწაფენი შინაგან, ი. 20,26; კ. გამოუცხადა თავი თვისი იესუ მოწაფეთა თვსთა, ი. 21,1; მერმე კულად მსგავს არს სასუფეველი ცათაჲ სათრომელსა, მ. 13,47 C.

კუართ [პერანგი; ზემო ტანსაცმელი]: რომელსა უნდეს... მიღებოდ კუართი შენი, მ. 5,40; ნუცა ორი კ. (მოიგოთ), მ. 10,10 C; მღდელთ მოძღუარმან დამოიპო კ. თვისი, მრ. 14,63 C; გამოართუთ მაგას კ. იგი წინაჲ, ლ. 15,22 C; ერისაგანთა მათ... (განიყვეს) კ. იგი, ი. 19,23; იყო კ. იგი უკერველ, ზმთ მოქსოვილ ყოვლად, ი. 19,23; ნუ შეიმოსთ მჩაზობლსა კუართხა, მრ. 6,9 C; კ. ჩემსა ზედა განიგდეს წილი, მ. 27,35; ი. 19,24; კუართხაცა შენსა ნუ აყენებ, ლ. 6,29; რომელსა უნდეს... კუართიხა შენისა მიღებოდ, მ. 5,40 C.

კუარცხლებერკ [ფეზის დასაყრდენი; ბიგდუბტალი]: ნუცა ქუეყანასა (ჰფუცავთ). რ კუარცხლებერკი (—ბეკი E) არს ფერკთა მისთაჲ, მ. 5,35.

კუზახტ [თავზე შემოხაკრავი]: ფართო ყვინან კუზახტნი მათნი და გრძელ ყვინან ფესუები სამოსლისა მათისაჲ, მ. 23,5.

კულომა, კუელ ნ. მკუდარ, მკუდრეთით, მოკუდინება, მოკუედ, სასიკუდინე, სიკუდილ.

კუეთა ნ. აღმოკუეთა, გამოკუეთა, განკეთა, მოკუეთა, წარკუეთა.

კუეთობა, ე: ეკუეთა [გვა] მდინარს იგი სახლსა მას, ლ. 6,48; რომელსა ე. მდინარს, ლ. 6,49; გარდამოკდეს წკზანი და აღდგეს მდინარენი და ქროდეს ქარნი და ეკუეთნეს სახლსა მას, მ. 7,25,27.

[6. კ. დაკუეთება].

კუელ [გოდორა]: რავდენი კუელი საგსწ ნატეხისაჲ აღიღეთ, მრ. 8,19 C; აღაესეს სამუსრეეთა მით ათორმეტნი კ., 6,13 C.

კუერთხ [ხელობი გონი]: ირარაჲ მიიღონ გზასა ზედა, გარნა კუერთხი ხოლო, მრ. 6,8; ნუცა კუერთხხა (მიიღებთ გზასა ზედა), მ. 10,10.

კუერცხ: გინა თუ კუერცხხა ჰსთხოვდეს, ნუ ღრიაკალი მიჰსცეს მას, ლ. 11, 12 D.

კუში: ჰრქუა მას: ტალითა კუში! რომელ არს გამოთარგმანებით: შენ გეტყვ, ყრმაო, აღდეგ, მრ. 5,41.

კუშევა: ჰხუდა მას საკუმეველისა კუშევაჲ (კმევაჲ D), ლ. 1,9; ხუდა მას კუშევაჲ საკუმეველისა, ლ. 1,9 C; ეამს მას საკუმეველისა კუშევისხა, ლ. 1,10.

[6. კ. საკუმეველ].

კუზბან: უკუეთუ ჰრქუას კაცმან მამასა და დედასა კუზბან (კორბან C), რომელ არს ნიკი, მრ. 7,11.

კურთხევა, ა—2: შეიტყობობდა მათ და დაასხმიდა ჯელთა მათ ზედა და აკურთხევაჲ მათ, მრ. 10,16; მეესეულად აღიღო პირი მისი და ენაჲ და იტყოდა და ა. ღმერთსა, ლ. 1,64; ა. ღმერთსა და თქუა, ლ. 2,28; აკურთხევედეს [ჟწყგ.] ღმერთსა ამას ყოველსა ზედა, ლ. 2, 20; იყოფოდეს ტაძარსა მას შინა მარადის და ა. ღმერთსა, ლ. 24,53; აკურთხევედით მწყევართა თქუენთა, მ. 5, 44; ლ. 6,28; მოიღო ხუთი იგი პური და ორი თევზი და აღიხილნა ზეცად და აკურთხა, მ. 14,19 C; მოიღო იესუ პური, ა. და განტეხა, მ. 26,26; მრ. 14, 22; ლ. 24,30; ა. და განტეხნა პურნი იგი, მრ. 6,41 C; აქუნდა თევზიცა მცირედ და იგიცა ა., მრ. 8,7; სადა-იგი ჰამეს პური, რომელ ა. უფალმან და ჰმადლობდა, ი. 6,23; მოიღო იესუ ხუთი იგი პური და ორი თევზი და აღიხილნა ზეცად და აკურთხნა იგინი, მ. 14,19; მრ. 6,41; ლ. 9,16; მაშინ მოკვარეს ყრმები, რაშეცა ჯელი დასდვა

მათ და ა. იგინი, მ. 19,13; თევზნიცა ჰქონდეს მცირედ და იგინიცა ა., მრ. 8,7 C; შეიტყებნა იგინი და დასდვა ჭელი მათ ზედა და ა. იგინი, მრ. 10,16 C; ა. იგინი სკემონ, ლ. 2,34; განიყვანნა იგინი ვიდრე ბეთანიამდმდე და ალიპყრნა ჯელნი თჳსნი და ა. იგინი, ლ. 24,50.

კურთხევაჲ ძესა და ვითისსა, მ. 21, 15; კურთხევაჲსა მას იესუსსა მათი მიმართ განეშორა (განეყენა C) მათგან, ლ. 24,51.

[ნ. კ. კურთხეულ, საკურთხეველ].

კურთხეულ: კურთხეულ არს მეუფემ, ძმ და ვითისი, მ. 21,9; კ. არს მომავალი სახელითა უფლისაჲთა, მ. 21,9; 23,39; მრ. 11,9; ლ. 13,35; 19,38; ი. 12,13; კ. არს მეუფემ, რომელი არს მალათა შინა, მ. 21,9; კ. არს მოსლვაჲ მეუფისაჲ, და ვითის, მრ. 11,10; კ. ხარ შენ ღვდათა შორის, ლ. 1,28,42; კ. არს ნაყოფი მუცლისა შენისაჲ, ლ. 1, 42; კ. არს უფალი ღმერთი ისრაელი-საჲ, ლ. 1,68; მოვედიო, კურთხეულნო

მაჲსა ჩემისანო, მ. 25,34; შენ ხარა ქრისტე, ძმ კურთხეულისაჲ, მრ. 14,61.

კურნაჲ [კოდო]: რომელნი დასწურავთ კურნაჲსა და აქლემსა შთანსთქამთ, მ. 23,24.

კურნება: უკუეთუ გერ-არს შაბათსა კურნებაჲ, მ. 12,10; ლ. 14,3 C; განვისხამ ეშმაკთა და კურნებაჲსა აღვასრულებ, ლ. 13,32 C; მე განვისხამ ეშმაკთა და კურნებათა აღვასრულებ, ლ. 13,32.

[ნ. კ. განკურნება, მკურნალ].

კურთხათაჲ [ზავი ნარი; თავიგნზლა; ტარამი (ხაბა); φαρμακον]: ნუუკუე შეკრიბიან ეკალთაგან ყურძენი ანუ კურთხათაგან ლელუ, მ. 7,16.

კუხოლა, ი ვნ. [თბოლა]: დაჯდა იგი (პეტრე) მსახურთა თანა და იკუხოლა [თბებოდა] მგზებელსა მას, მრ. 14,54 C; და ეგზნა, რ' ყინულ იყო, და მიკუხოლეს. დგი მათ თანა პეტრეცი და მიკუხოლა, ი. 18,18 C; სიმონ-პეტრე დგა მუნ და იკუხოლა, ი. 18,25 C.

იხილა იგი მიკუხოლარე, მრ. 14,67 C-

ლ

ლ. ე: სამი ღღს არს, და მელიან მე, მ. 15,32; სამი ღღს არს, ვინაჲთგან მ. მე, მრ. 8,2; რომელნი ელიედ წყლისა მის აღძრვას, ი. 5,3; დგი ერი და ელოდა ზაქარას, ლ. 1,21; მელოდეთ მე აქა, მ. 26,38 C; ელოდეთ აქა და იღუძებდით, მრ. 14,34 C.

[ნ. კიდევ დალოდებო, მოლოდებო].

ლაგჯნ [დოქი. მიდრ. გურ. ლაგინაი]: რომელსა ლაგჯნი წელითა ზე ედგას, ლ. 22,10; რომელსა ლაგჯნითა წყალი ზე ედგას მკართა, მრ. 14,13.

ლაღვა, ი უობ. [დავა, შეგებათება, (ხორჯით) წინაღობაგობა]: ილაღვიდეს ურთერთს ჰურიანი იგი, ი. 6,52. პეტრე... იწყო მისა ლაღვა, მ. 16, 22 C; მრ. 8,32 C.

ლაშა: შლი, შლი! ლაშა საბაქთანო? ესე არს: ღმერთო ჩემო, ღმერთო ჩემო! რაჲსათჳს დამიტევებ მე, 27,46; მრ. 15,34.

ლაშაჲ: მოვიდა მუნ სანთლებით-და ლაშაჲებითა და საკურველითა, ი. 18,3.

ლანკა, ლანკა [ლანგარი, დიდი თევზი]: აწვე მნებაჲს, რა მომცე მე ლანკანსა ზედა თავი იოვანესი, ნათლისმცემელისაჲ, მრ. 6,25 C; მოართუა თავი მისი ლანკასა ზედა, მრ. 6,28 C; მომეც მე აქა ლანკათა თავი იოვანე ნათლისმცემელისაჲ, მ. 14,8; მოართუეს თავი იგი ლ. და მისცეს ქალსა მას, მ. 14,11.

ლარდიონ [მგენარე ნარტის ზეთი]: მა-
რიამ მოიღო ლიტრაჲ ერთი ნელ-
საცხებელი ლარდიონი რჩეული, ი. 12,
3 C.

[6. კ. ნარღ].

ლაშქარ: მოგადგან შენ მტერთა ლა-
შქარი და გარე მოგადგენ შენ და შეგ-
კრიბონ შენ ყოვლით კერძო, ლ. 19,43.

ლახუარ [ლახვარი]: ერთმან ერისა-
განმან ლახურითა უგუშირა გუერდსა
მისსა, ი. 19,34.

ლბობა ნ. მოლბობა.

ლეგეონ [ლეგიონი, ჯარი]: ლეგეონ
არს სახელი ჩემი, რ' მრავალ ვართ,
მრ. 5,9; ჰკითხა მას იესუ: რად არს სა-
ხელი შენი? ხ' მინ თქუა: ლ., რ' ეწ-
მაქნი მრავალნი შესრულ იყვნეს მისა,
ლ. 8,30; რომლისა თანა-იგი ყოფილ
იყო ლეგეონი, მრ. 5,15.

ლევა ნ. მოლევა.

ლევიტაჲ: ეგრევე ლევიტალი მას-
ვე აღგილსა მოვიდა, ლ. 10,32; ოდეს
მიიღვინნეს... მღღელნი და ლევიტალ-
ნი მისა, ი. 1,19.

ლერწამ: ლერწამი შემუსრვილი არა
განტეხოს, მ. 12,20; ლ. დასხერილი
არა შემუსროს, იქვე C; ლ. მისცეს მას
მარჯუენესა წელსა მისსა, მ. 27,27; მოი-
ღეს (მოიღიან C) ლ. (+იგი C) და ჰსცე-
მდეს (სცემდ C) თავსა მისსა, მ. 27,30;
მოიღო ღრუბელი და აღავსო ძმრითა
და დაადგა ლ. და ასუმიდა მას, მ. 27,
48; მრ. 15,36; ღრუბელი აღავსეს ძმრი-
თა მით უსუსსა თინა და დაადგეს ლ.
და მოართუეს პირსა მისსა, ი. 19,29;
რადსა გამოხუდით უდაბნოსა ხილვად?
ლერწამისა, ქარისაგან შერყეულისა, მ.
11,7: ლ. 7,24; ჰსცემდეს მას თავსა
ლერწამითა, მრ. 15,19.

ლეღუ [ლეღვი]: ნუჟუე შეკრიბიან
ეკალთაგან ყურძენი ანუ ყურომსთა-
თაგან ლეღუ, მ. 7,16; არა ეკალთაგან

შეიკრიბიან ლ., ლ. 6,44; იხილა ლ.
ერთი გზასა ზედა, მ. 21,19; იხილა ლ.
შორით, მრ. 11,13; ლ. ვისმე ედგა
ნერგი საენანტესა თუსსა, ლ. 13,6; იხი-
ლეთ ლ. და ყოველნი ხენი, ლ. 21,29;
ვითარ მეესეულად განწმა ლ. ესე, მ.
21,20; განწმა ლ. იგი მეესეულად, მ.
21,19; მრ. 11,21; იხილეს ლ. იგი გან-
წმელი ძირითგან, მრ. 11,20; ჰრქუათ
ლეღუსა ამას, ლ. 17,6 C; იყუე რად ლ.
(+მას C) ქუეშე, ი. 1,48; გიხილე ლ.
(+მას C) ქუეშე, ი. 1,50; ვეძიებ ნაყოფსა
ლ. მას შინა, ლ. 13,7; ლეღუსაგან ის-
წავეთ იგავი, მ. 24,32; მრ. 13,28; არა
იყო ეამი ლეღუსა, მრ. 11,13; არა ხ'
ლ. ამის ჰყოთ, მ. 21,21.

ლეღუსულელ [ერთგვარი ლეღვი]:
აღწდა ლეღუსულელსა, ლ. 19,4; არქუთ-
მცა ლ. ამას, ლ. 17,6.

ლიტრა [ანწყაზს კრთველი]: მოიღო
მური, შეზავებული ჰალომითრთ ვითარ
ას ლიტრა, ი. 19,39 C; მოიღეს აღრე-
ული მურისა და ალომსაჲ ვითარ ასი
ლიტრაჲ, იქვე C; მარიამ' მოიღო ლ.
ერთი ნელსაცხებელი, ი. 12,3.

ლმობა, ე [ბივილი]: აჰა ესერა მა-
მად შენი და მე,—გუელმობა და გე-
ძიებდით შენ, ლ. 2,48 C.

[6. კ. სალმობა].

ლოდ: ლოდი, რომელ შეურაცხ-ყვეს
მაშენებელთა, ესე იქნა თავ საკიდურ-
თა, მ. 21,42; მრ. 12,10; ლ. 20,17;
მოავორვა ლ. დიდი კარსა მისსაფლავი-
სასა, მ. 27,60; მოავორვა ლ. და დას-
დვა იგი კარსა ზედა მის საფლავისასა,
მრ. 15,46; დამო-თუმცა-ეზა საფქვლე
ლ. ყელსა, მრ. 9,42 C; უჟუეთუმცა ლ.
ფქვილისაჲ ზედა ედვა ქედსა, ლ. 17,7;
იყო ქუაბი, და ლ. ზედა ედვა მას, ი.
11,38; აღიღეთ ლ. ეზბ, ი. 11,39; გარ-
დაავორვა ლ. იგი კარისა მისგან საფ-
ლავისა, მ. 28,2; ვინ გარდავგორვოს
ჩუენ ლ. იგი კარისა მისგან საფლავისა,

მრ. 16,3; გარდაგორვებულ იყო ლ. იგი, მრ. 16,4; პოვეს ლ. იგი გარდაგორვებული, ლ. 24,2; ალიღეს ლ. იგი, ი. 11,41; იხილა ლ. იგი აღებული კარისა მისგან საფლავისა, ი. 20,1; რომელი დაეცეს ლოდსა მას (+ზედა C), შეიმუსრის, მ. 21,44; ლ. 20,18; დაქკრძალეს საფლავი იგი და დაჰბეძეს ლ. მას დასისა მის თანა, მ. 27,66; და აჰა კრეტსაზელი ტაძრისაჲ მის განიპოორვან ზენაძეთან მიქუენამდე, ქუეყანაჲ შეიძრა და ლოდსე განსთქდეს, მ. 27, 51 C.

ლოშნა, 0—2: ძალღნიცა მოვიდოდეს და ჰლოშნიდეს წყლულებათა მისთა (ზუზლასა მისსა C), ლ. 16,21.

ლოცვა, 0—2: გლოცავ [გთხოვ], მიტევი მე, ლ. 14,18, გ. შენ, ჯმნულმცა ვარ, ლ. 14,19; გ. შენ, მამაო. მიავლინე ეგე სახლსა მამისა ჩემისასა, ლ. 16, 27; აწ მე მითოვს გ. და არა თუ სოფლისათვს გ., ი. 17,9 C; არა ამათოვს ხ' გ., ი. 17,20 C; ფრიად სხუასაცა მრავალსა ჰლოცვიდა, ლ. 3,18; ჰ. ვინმე ფარისეველი, ლ. 11,37; მამად მისი გამოვიდა და ჰ. მას, ლ. 15,28; ჰლოცვიდეს [ჟნჯგ.] მას მწრაფლ და ეტყოდეს, ლ. 7,4.

o: რომელნი შეჰქამენ სახლსა ქურიეთასა და მიზეზით შორად ილოცვენ, ლ. 20,47 C; თავადი განეშორის უდაბნოდ და ილოცვენ, ლ. 5,16; რომელნი შეჰქამენ სახლებსა ქურიეთასა და მიზეზით განგრობილად ილოცვედ, მრ. 12,40; ლ. 20,47; ილოცვიდა და იტყოდა, მ. 26,39; o. და მასვე სიტყუასა იტყოდა, მ. 26,44; o. და თქუა, მ. 26, 42; განვიდა უდაბნოსა აღვილსა და მუნ o., მრ. 1,35; დავარდა ქუეყანასა და o., მრ. 14,35; მერმე წარვიდა და o., მრ. 14,39; ყოველი იგი სიმრავლმ

ერისაჲ მის o., ლ. 1,10; იესუსა ნათელილო და o., ლ. 3,21; იყო აღვილსა რომელსამე თავადი და o., ლ. 11,1; ფარისეველი იგი წარღვა და ამას o. თუსავან, ლ. 18,11; დაიდგნა მუქლნი, o. და იტყოდა, ლ. 22,41; რომელნი შეჰქამთ სახლებსა ქურიეთასა და მიზეზით განგრობილად ილოცვიდით, მ. 23,13 E; ილოცვიდით [მრძ.] მათოვს, რომელნი გმძლავრობდენ და გდევნიდენ თქუენ, მ. 5,44; ლ. 6,28; თქუენ ესრეთ o., მ. 6,9; ად o., რა არა იყოს სივლტოლაჲ თქუენი ზამთარსა შინა, მ. 24,20; მრ. 13,18; o., რა არა შეხვდეთ განსაცდელსა, მ. 26,41; ლ. 22,40; მღვდარე იყენით და o., მრ. 13,33; აღდეგით და o., ლ. 22,46; რაემს ილოცვიდე, მ. 6,5,6; რაემს ილოცვიდეთ, მ. 6,7; ლ. 11,2; რომელნი შეჰქამთ სახლებსა ქურიეთასა და მიზეზით განგრობილად ილოცვიდით [ჟნჯგ. ზოდმ.], მ. 23,13 D; ილოცე მამისა შენისა მიმართ ფარულად, მ. 6,6; დასხედით მანდა, ვიდრემდე მე მივიდე იქი და ვილოცო, მ. 26,36; მრ. 14,32.

o/უ: ულოცვიდით, რომელნი გხუეძდენ თქუენ, მ. 5,44 C; მე ულოცვიდე მამასა, ი. 14,16 C.

უყუარნ შესაკრებელთა შორის და უბანთა ზედა დგომად და ლოცვაჲ, მ. 6,5; გუუსწავე ჩუენ ლ., ლ. 11,1; ჯერ-არს მათა მარადის ლ., ლ. 18,1; ლოცვასა მას (—C) მისსა თუსავან მის თანა იყენეს მოწაფენი, ლ. 9,18; იყო ლ. მას მისსა ხილვად პირისა მისისაჲ სხუთ, ლ. 9,29; რაოდენსა თხოვედეთ ლ. შინა, მ. 21,22; მრ. 11,24; რაემს ჰსდგეთ ლ. შინა, მრ. 11,25; რა არა ეწყინებოდის ლ. შინა, ლ. 18,1; ვა დასცხრა ლოცვისავან, ლ. 11,1 CE; ვა დასცხრა ლოცვისა მისგან, იქვე D; აღდგა მიერ ლოცვითა

ლ. 22,45; ესე ნათესავი ვერარაგთ შე-
საძლებელ არს განსლვად, გარნა ლო-
ცვითა და მარხვითა, მრ. 9,29; მარხვი-
თა და ლ. ჰმსახურებდა დღე და ღამე,
ლ. 2,37 C; ღამესა ათველა ლ. ღმრთი-
სა შიშართ, ლ. 6,12; აღვიდა მთასა
ლოცვად, მ. 14,23; მრ. 6,46; ლ. 9,28;
განვიდა თავადი მთად კერძო ლ., ლ.
6,12; ორნი კაცნი აღვიდოდეს ტაძარსა
მას ლ., ლ. 18,10; სასმენელ იქმნეს ლოც-
ვანი შენნი, ლ. 1,13 C.

სახლსა ჩემსა სახლ ხალოცველ ეწო-
დოს, მ. 21,13; მრ. 11,17; ლ. 19,46.

ლტობა ნ. დალტობა.

ლხინება, ი/უ — (3) 2 [შემხუბუქება]:
უფალო, შილხინე მე, ცოდვილსა ამას,
ლ. 18,13.

ლხინებაშცა არს შენდა, უფალო, და
ნუშცა იყოფინ, მ. 16,22 C.

[ნ. კ. ულხინულეს, უმოლხინე].

მ

1. მა [„იგი“ პირსხ ნაცვალსახელის
ფუძე ირიბ ბრუნვებში]: შან ალიარა,
ი. 1,20; შესაკრებელი ჩუენი მ. აღმი-
შენა ჩუენ, ლ. 7,5; მ. აღიხილნა, მრ. 8,
25; მ. გამოთქუა, ი. 1,18; მ. გამოსახა ყო-
ველი, მრ. 5,40 C; მ. გამოლოლს ნაყოფი,
ი. 15,5 C; მ. უძლურებანი (სნეულებანი
E)... განკურნნეს, მ. 8,17; მ. განირთხა
გელი, მ. 12,13; მრ. 3,5; ლ. 6,10; მ. განა-
რინოს იგი, მრ. 8,35 C; განუტევოს მ.
ერი იგი, მრ. 6,45; მ. დააბნია სამოსელი
თუსი, მრ. 10,50; მ. დააგლო ფიჩ თუსი,
მრ. 10,50 C; მ. პირი დაიკრა, მ. 22,12 C;
მ. დაასრულა ჩემ თანა ტყუელი, ი. 13,
18 C; მ. დაუტევა არდაგი იგი, მრ.
14,52; მ. დაუტევა ყოველი, ლ. 5,28;
მ. დაიძინის, მრ. 4,27 C; მ. ჩემთს და-
წერა, ი. 5,46; მ. მე მადიდოს, ი. 16,
14; მ. უძლურებანი ჩუენნი თავს-ისხნა,
მ. 8,17 C; მ. მაცთურმან თქუა, მ. 27,
63; მ. თქუა, მრ. 9,21; ლ. 7,40; 8,30;
9,59; 10,37; 16,6,27; 18,21; ი. 1,21;
9,17; 18,22; 19,21; მ. გვთხრას ჩუენ
ყოველი, ი. 4,25 C; მიუგო მ. და ჰრქუა,
მ. 4,4 C; 12,39 C; 13,37 C; 15,3,13 C;
17,11 C; 19,4 C; 20,13; 21,29,30; 24,
2 C; 25,12; 26,23 C; მრ. 6,37 C; 7,6 C,

28; 9,12 C, 19 C; 10,3 C. 20; 14,20 C;
15,3; ლ. 13,8; 15,29,17,20 C; 23,3 C;
ი. 5,11; 9,11,25,27,36; მ. ირარაგ მიუ-
გო მას, ლ. 23,9 C; მიუგოს მ. და ჰრქუას
მათ, მ. 25,45; მ. მიუგოს შინაგამო და
ჰრქუას, ლ. 11,7; მ. მიზეზ-ყო შორიდ-
რე წარსლვად, ლ. 24,28 C; სამართალი
წარმართთა მ. მიუთხრას, მ. 12,18; მ.
მიილო პური იგი, ი. 13,30; მ. არა
მიილო, მრ. 15,23; მ. მიმცეს მე, მრ.
14,20 C; მიიხილა მ. გარე ი. 20,16;
მოგაგოს მ. ცხადად, მ. 6,6 C, 18 C; მ.
მომავლინა მე, ი. 7,29; 8,42; რომელი-
იგი მ. მოავლინა, ი. 5,38; 6,29; მოპ-
კუეთა მ. თავი საპყრობელეს შინა, მრ.
6,28 C; მ. მოიქუა იგი მკლავთა ზედა
მისთა, ლ. 2,28 CD; ასი წილი მოილოს
მ. 19,29 C; მ. მომცა მე მცნებაჲ, ი.
12,49; მ. მოუწოდა, მრ. 10,42 C; მ.
ამრუშა იგი, მ. 5,32; მ. იმრუშოს, მ.
19,9 C; ლ. 16,18 C; მ. გამცნო მე, ი.
12,49 C; მ. ნათელ-გცეს თქუენ, მ. 3,11;
მრ. 1,8; ლ. 3,16; მ. არა ინება, მ.
18,30 C; მ. პატივ-სცეს მამასა, ი. 5,23;
პოვა მ., ი. 1,41; მ. პოვოს იგი, მ. 10,
39; 16,25 C; ლ. 9,24 C; მ. მრქუა მე,
ი. 1,33; 5,11; მ. ჰრქუა, მ. 13,28; 14,
29 E; 15,27; 17,25; 22,37 C; ლ. 10,27;

16,7,30; 22,33; 24,19; ი. 18,17 C; მ. ჰრქუა მას, მ. 19,17 C; 20,21 C (2-ჯერ); მრ. 5,9, 6,24; ლ. 15,27,31; ი. 9,38; 13,7 C; მ. ჰრქუა მათ, მ. 13,29,52 C; 16,15; 17,20 C; 19,11 C; 26,18 C; 27, 23; მრ. 2,25 C; 6,38 C; 8,29 C; 10,36 C; 16,6; ლ. 2,49; 3,13,14; 23,22; 24,25; ი. 4,32 C; 9,12,15; 20,13,25; მ. საჯოს იგი, ი. 12,48; მ. არა ისმინა მისი, მ. 18,30; მ. გასწავოს თქვენ ყოველი, ი. 14,26; მ. უძლულებანი (სნეულელებანი D) ... იტჯრთნეს, მ. 8,17; მ. უვარ-ყო, მ. 26, 70; მრ. 14,68,70; ლ. 22,57; ი. 18,25; 19,35 C; მ. არა უწყინ, მრ. 4,27; მ. უწყოლა ზაკულეზა იგი მათი, მრ. 12, 15 C; მ. ლალად-ყო და თქუა, ლ. 18, 38; მ. იყიდა ამრენაკი, მრ. 15,46; რო-მელი-იგი ყო მ. იღუმალ, მრ. 5,33 C; მ. შეაბილწის კაცი, მრ. 7,20 C; მ. შე-ართუა დედასა თჳსსა, მ. 14,11 E; მ. შეჰრისხნა მათ, მრ. 8,30 C; მ. მე შეუ-რაღბ-მყოს, ლ. 10,16; მ. მე შემიწყნა-როს, მ. 10,40; 18,5; ი. 13,20; მ. გი-ჩუენოს თქუენ ქორი დიდი, მრ. 14,15; ლ. 22,12; მ. იცის, ი. 19,35; მ. თუთ იყოლა, ი. 2,25; მსცხო მ. თიჯა იგი თუალთა მის ბრძისათა, ი. 9,6; მ. აც-ხოვნოს იგი, მრ. 8,35; ლ. 17,33; მ. წამა ჩემოთს, ი. 5,37; 15,26; მ. წარაე-ლინა იგი, ლ. 15,15; წარაიყვანა მ. ცო-ლი თჳსი, მ. 1,24; წარწყმიდა მ. ყოვე-ლივე, ლ. 15,14 C; მ. წარწყმიდოს იგი, მ. 16,25 C; მრ. 8,35 C; მ. იწყო წყვეად, მრ. 14,71 C; იწყო მ. მოკლებად, ლ. 15,13; იხილა მ. იაკობ ზებედესი და იოჰანე, მრ. 1,19 C; იხილა მ. იესუ, მრ. 5,6; ლ. 5,12; 8,28; იხილა რაჲ მ., მრ. 12,28 C; ლ. 1,29; მ. იხილა მამაჲ, ი. 6,46 C; იხილა მ. ლუკა, ი. 20,18 C; ვერლარა კელ-იწყინის მ., მრ. 1,45 C; მ. კმა-ყო და თქუა, ლ. 16,24; მ. იეს-

ნეს ერი თჳსი ცოდვითა მათთაგან, მ. 1,21.

არა დაუტყუა მანცა მკვდრი, მრ. 12,21 C; ჰკითხა მას მ.. მრ. 12,28; მ. იმრუშა, 5,32; მრ. 10,12; ლ. 16,18; მ. იმრუშოს, მ. 19,9; ჰრქუა მათ მ., მ. 21,27 C; მ. ქმნეს, ი. 14,12; მ. შინაგანი შექმნა, ლ. 11,40.

ამბორს-უყო მას, მ. 26,49 E; მრ. 14, 45; აღუთქუა მ., მ. 14,7; აღუთქუეს მ., მრ. 14,11; ლ. 22,5; ალაშენებდ მ., მ. 27,40 C; აღესნიდეს მ., მრ. 11,4 C; აღჯდა მ., მ. 21,7 C; ჰბასრობდეს მ., მ. 27,39 C; მრ. 5,40; ლ. 8,53; უბრკუ-მეს მ., ი. 11,10; უბრძანა მ., მ. 1,24; ი. 19,38; გამოითრევედეს მ., ლ. 23,23; გამოუჩნდა მ., მ. 1,20 C; გამოსცილდა მ., მ. 22,35; ლ. 10,25; ი. 6,6; გამოს-ცილდეს მ., მ. 16,1; 19,3; მრ. 8,11; 10,2; გამოუცხადო მ., ი. 14,21; განი-კითხვიდეს მ., მ. 16,1 C; ვერ შეუძლით განჯურნებოდ მ., მ. 17,19; განუშადონ მ., მრ. 3,9; განურისხნა მ., მ. 18,34; მ. მეკარგებან განულის, ი. 10,3 C; გა-ნულონ მ., ლ. 12,36; განულოს მ., 7,8; განაღებდეს მ., მრ. 4,38; განეშორა მ., მრ. 1,42 C; ლ. 4,13; ვანჰსძარცუეს მ., 27,31; მრ. 15,20; ვანეხუნეს მ., მ. 3,16 C; მრ. 7,35; ვარე-წარჰქდა მ., მრ. 14,35 C; საფრეჲ უგონ მ., 22,15; აგი-ნებდეს მ., ი. 9,28; ჰგმობდა მ., ლ. 23, 39; ჰგმობდეს მ., მ. 27,39; მრ. 15,29; ლ. 22,65; ეტყებდეს და ჰგოდებდეს მ., ლ. 23,27; მ. ეგონა, ი. 20,15; ჰგუემ-დეს მ., ლ. 22,64; ეგულეზობდა მ., ლ. 10,1; ი. 6,71 C; როგელი ჰხედვიდეს დედაკაცსა გულის თქუამად მ., მ. 5,28; გულისკმა-ყო მ., მრ. 5,33 C; დაუგო მ., ლ. 11,6; დაიდგეს მ., მრ. 15,17; დაუდგეს მ. მახე, მ. 22,15 C; დავსლებ მ., ი. 10,18; დამსლებდეს მ., მრ. 15, 47; დასდვა მ., მრ. 7,32 C; 8,23; და-

ჰსდევს მ. წყლულებად, ლ. 20,12; ლ. 23,26; ედებოდა მ., ლ. 23,17; ეღვა მ., ი. 11,38; 12,6; არა ეღვა მ., მრ. 4,5 C; დაუკალ მ., ლ. 15,30; ქვა დაპკრიბეს მ., ი. 10,31; რა დაპკრიბონ მ. (ქვაჲ), ი. 8,59; ნავი მცირე დაალოდონ მ., მრ. 3,9 C; დაუმზადეს მ., მ. 26,19 C; ი. 12,2; დამო-თუმცა-ეკიდა მ., მ. 18,6 C; დაასხნა მ., ი. 7,30; დაასხნეს მ. ჰელნი, მრ. 14,46; დაასხნე ჰელნი მ., მრ. 5,23; დაესხმოდა მ., ლ. 5,1; დაესხმოდეს მ., მრ. 3,10; დაჰმჯიდენ მ., ლ. 11,32; დასცხა მ., მრ. 4,6 C; ევედრებოდა მ., მ. 8,5; 17,14; 18,29; მრ. 1,40; 5,18,23; 7,26; 10,17; ლ. 5,12; 7,36; 8,38,41; 15,28 C; ევედრებოდეს მ., მ. 8,31 C, 34; 14,36; მრ. 5,10,12, 17; 6,56; 7,32; 8,22 C; ლ. 8,31,32,37; ი. 4,31 C, 40 C; 12,21 C; არარაჲ ავნო მ., ლ. 4,35; თანა-უღვა მ., მრ. 15,39 C; რადცა თანა-ეღვე მ., მ. 18,34 C; თანა-უვიდოდა მ., მრ. 10,1 C; თანა-ზრახვედეს მ., მ. 17,3; თაყუანის-სცემთ მ., ი. 4,22 C; თაყუანის-ჰსცემედ მ., მრ. 15,19; თაყუანის-სცემდა მ., მ. 8,2; 9,18; 15,25; 18,26; 20,20; თაყუანის-ჰსცა მ., მრ. 5,6; ი. 9,38; თაყუანის-სცეს მ., მ. 2,11; 14,33; 28,9,17; ლ. 24,52; თაყუანის-ესცე მ., მ. 2,8; სინდეს მ., მრ. 3,13 C; სთხოვდენ მ., მ. 7,11; ლ. 11,13; სთხოვედ მ., ი. 4,10; რად ესთხოფ მ., მრ. 6,24 C; უთხრობდეს მ., ი. 20,25; უთხრა მ., მრ. 5,33; უთხრას მ., მრ. 6,30; ლ. 4,38; 8,20; 13,1; 18,37; ინაჲ-ეღვა მ., მ. 9,10 C; 26,7 C; აიძულებდეს მ., ლ. 24,29; შთასადებელი იგი მ. ჰკიდავენ, ი. 12,6; ეკიდა მას თუთ ჯუარი. თუსი, ი. 19,17; ეკიცხვედ მ., მ. 27,29 C; ეკიცხვედეს მ., მ. 9,24; მრ. 5,40 C; 15,29 C; ლ. 22,63; 23,36 C; ეკიცხვედენ მ., მრ. 10,34; ლ. 18,32; ჰკითხვიდა მ., მრ. 14,61; ლ. 3,10; 23,

9; ჰკითხვიდეს მ., 12,10; 17,10; 22,23 C; მრ. 7,17 C; 9,11; 10,2,10; 12,14,18; 13,3; ლ. 3,14; 8,9; 20,27; ი. 5,12; 9,10,15; 12,21; ჰკითხა მ., მ. 27,11; მრ. 5,9; 8,23; 12,28; 15,2,4; ლ. 8,30; 18,18; 23,3; ჰკითხეს მ., მრ. 4,10; 7,5; 9,28; ლ. 8,9 C; 17,20; 20,21; 21,7; ი. 1,21,25; 9,2 C; მ. ჰკითხეთ, ი. 9,23; ჰკითხონ მ., ი. 1,19; კმა-ეყო მ., ლ. 14,28 C; ეკრძალებოდა მ., მრ. 6,20 C; ჰლოცვიდა მ., ლ. 15,28; ჰლოცვიდეს მ., ლ. 7,4; ჰმადლობდა მ., ლ. 17,16; ზნა-უყვეს მ., 26,19; უმზირდეს მ., მრ. 3,2; ლ. 6,7; 11,54; 14,1; მზირ-უყვეს მ., ლ. 20,20; რა მიეახლენ მ., ლ. 18,15; მიუგო და ჰრქუა მ. იესუ, მ. 12,48; 15,16,26,28; 16,17; 17,17; მრ. 10,51; 14,62; 15,2; ლ. 4,4,8,12; 10,41; 13,15; 17,17; ი. 1,48,50; 3,3,5; 4,10,13; 13,7,38; 14,23; 18,20,36; მიუგო მ., მ. 25,26; მრ. 9,38; ი. 1,49; ი. 6,7 C, 68; 12,34; 18,35; არა მიუგო მ., მ. 15,23; ი. 19,9; არარაჲ მიუგო მ., ე. 27,14; მრ. 14,61; მიუგეს მ., მ. 12,38 C; მრ. 14,40; ლ. 14,6; ი. 19,7; მიუგონ მ., მ. 25,37; მიეგებოდა მ., ი. 11,20,30; 12,18 E; მიეგებოდეთ მ., მ. 25,6 C; მისდევდა მ., მ. 4,25; 9,9; 12,15; 19,2; 20,29; 26,58; მრ. 1,36; 2,13,14; 5,24; 10,52; 14,51,54; ლ. 5,28; 18,43; 23,27 C; ი. 6,2; მისდევდეს მ., მ. 4,20 C; 8,23 C; 14,13 D; 20,34 C; მრ. 1,18 CD; 2,15; 6,1; 10,32; ლ. 5,11; 9,11; 22,39; 23,55 C; ი. 1,40; 11,31; მი-რად-სდევდეს მ., ი. 1,38; მიუვლინა მ., მ. 27,19; მიუვლინეს მ., მრ. 3,31; მიუპყრეს მ., ლ. 24,42; მიუპყარ მ., მ. 5,39; მიუპყარიან მ. ძმარი, ლ. 23,36 C; მძლავრნი მიიტაცებენ მ., მ. 11,12 C; მიუტევა მ., მ. 18,27; მიუტევე მ., მ. 5,40; ლ. 17,3,4; მიუტეველ მ., მ. 18 21; მიუტევის მ., მ. 12,32; ლ. 12,10; არა მიე-

ტეოს მ., მ. 12,32; მიუშა მ., მ. 3,15; მისცემდა მ., ი. 18,5 C; მიასცემდეს მ., მრ. 15,23; მისტოლიან მ., მ. 21,41 C; მიეტ მ., ი. 17,2 C; მიეცინ მ. განსატევებელი, მ. 5,31; მიეცინ ერთი მ., რომელსა არა აქუნდეს, ლ. 3,11 C; მიეცით მ., მ. 25,28; მიეპსე მ., ი. 4,4 (2-ჯერ); მისცეს მ., მ. 7,9, 10; 18,30; 27,34; ლ. 11,11 (2-ჯერ), 12D; მისცენ მ., მრ. 5,43; ლ. 8,55; მიეტეს მ., მ. 13,12 C; 25,29 E; მრ. 4,25; ლ. 8,18; ბრძანა მიცემად იგი მ., მ. 14,9; 27,58 C; რომელ მიცემად ვიღოდა მ., მ. 26,25 C; ი. 13,11 C; მიუძლუნე მ., ლ. 23,15; მიუწონეს მ., 26, 15; მიხედა მ., მრ. 10,21 C; 14,67; ი. 1,42; მიუტლა მ., მ. 26,69 C; მიუტდეს მ., მ. 8,25 C; ზედა მიუტდეს მ., ლ. 20,1; მოეგებოდა მ., მრ. 5,2; ლ. 9, 37; მოეგებოდეს მ., ლ. 17,12; ი. 4, 51; მოჰგურიდეს მ., მ. 4,24; მრ. 10, 13; ლ. 18,15; მოჰგურავს მ., მ. 8,16; 9,32; 12,22; 19,13; მრ. 7,32; 8,22; გარე მოადგეს მ., ი. 10,24; გარე მოსდეს მ., მ. 21,33; მოსდევდა მ., მ. 8,1; მოსდევდეს მ., მ. 9,27; ლ. 23,49 C; მოუელინეს მ., მ. 22,16 C; მოიკითხვიდეს მ., მრ. 9,15 C; მოელთა მ., მრ. 5,26 C; მოელოდეს მ., ლ. 8,40; მო-რაგმე-უმ-ზადონ მ., ლ. 9,52; მოართუმიდეს მ., მ. 4,24 C; მრ. 1,32 C; 10,13 C; მოართუა მ., მ. 25,20; მოართუეს მ., მ. 2,11 C; 8,16 C; 9,2,32 C; 12,22 C; 14,35 C; 19, 13 C; 22,19; მრ. 8,22 C; 9,20 C; მოუღეთ მ., 25,28 C; მო-ე-ელოს მ., მ. 13,12 C; ლ. 8,18; მოჰსტა მ., ი. 3,16; 5,27; 13,3; მოჰსტეს მ., ლ. 1,32; 4,16; მოსცენ მ., ლ. 20,10; მოცემულ არს მ., მრ. 6,2 C; მოუწოდა მ., მ. 18,32 C; მოჰჯადონ მ., ლ. 12,48; მოუტლა მ., მ. 8,519; 9,18; 15,30; 16,20; 17,14; 19,16; 26,7; მრ. 1,40; 12,28 C; ლ. 10,34; მოუტდეს მ.,

მ. 5,1; 9,14,28; 13,36 C; 15,23 C; 16, 1; 19,3; 21,14,23; 22,23; 24,1,3; მრ. 6,35; 10,2 C, 35; 11,27 C; მოუტლიან მ., ლ. 23,36; მისახურებდა მ., მ. 8,15; მრ. 1,31; 4,39 CD; ი. 12,2; მისახურებდეს მ., მ. 4,11; 27,55; მრ. 1,13; ლ. 8,3; მ. მხოლოსა მისახურებდე, მ. 4,10; ლ. 4,8; კემტერა მ., მრ. 6,19 C; ემ-ლერდეს მ., მ. 27,29,41 E; ლ. 23,36; ამნო მ., ლ. 5,14; ყოველივე მ. კმძლავრობს, ლ. 16,16 C; ეამბილუბ მ., ი. 7,7 C; ამბილუბდა მ., ლ. 3,19; ამბილუბ მ., მ. 18,15.

უნდა მ., მრ. 3,13; ლ. 10,29; ჰნერწყუვიდეს მ., მ. 27,30; მრ. 10,34; 15, 19; ლ. 18,32 C; ნუგეშინის-მსცემდეს მ., ი. 11,31 C; პატივ-უყოს მ., ი. 12, 26 C; პატივ-სცეს მ., ი. 12,25; კპოე-ბენ მ., მ. 7,14; უპყრა მ., მ. 14,31; არას არგებს მ., მ. 27,24; ვერ ეროლიან მ., მ. 16,18; ჰრეკელ მ., მრ. 14,65; ჰრისხვიდეს მ. მრ. 10,48; 14,5; ლ. 18, 39; ჰრქუა მ., მ. 1,20; 2,20; 3,15 C; 4,3 C, 4,6,9,10; 8,19,21; 9,9,22; 11,3 C; 12,47; 14,28; 15,15; 16,16; 17,26 C; 18,32; 19,18,20,27 C; 20,21 (2-ჯერ), 22 C; 21,19; 22,12; 25,21,23,26; 26, 35, 62,63,69,75; 27,13; მრ. 1,42 C, 44; 2,14; 5,9,19,41; 6,24,25; 7,34; 8, 26 C, 29,33 D; 10,20,21,51; 11,14,21, 22 C; 12,32,34; 13,1; 14,29,45,68 C; ლ. 1,30,35,38; 2,48; 4,3,6,9; 5,8,20, 27; 7,6 C, 13,14,43,48; 8,49,50; 9,57, 61; 10,26,35; 11,1,27 D. 39,45,46; 12, 13,14,20,41; 13,8,12,23; 14,15,16,18; 15,21,27,31; 16,2,6 C, 25,29,31; 17,7, 19; 18,22,28,40; 19,5,17,22,60,61; 23, 3; 24,18; ი. 1,41, 45,46 (2-ჯერ), 48, 51 C; 3,2,4,9 C; 4,8,11 C, 15 D, 19,25, 27,49; 5,6,7 C, 14; 6,8; 9,7,35,38; 11, 24,27,28,32,39; 13,6,8,9,25,28,36,37; 14,5,8,22; 18,26,33,37,38; 19,10; 20,

15,16,18 E, 28; 21,15,16,17 (2-ჯერ), 19,20,23; ჰრქუა მ. იესუ, მ. 4,7,10; 8, 4,7,20,22; 17,26; 18,22; 19,17,18,21; 22,37; 26,25,34,50,52,64; 27,11; მრ. 5,34; 7,27,29; 9,23; 10,18,52; 12,29; 14,30,72; ლ. 8,48; 9,50,58,60,62; 10, 28,37; 18,19,42; 19,9; 22,48; 23,43; ი. 1,43; 2,4; 3,10; 4,7,16,17,21,26,48; 50 (2-ჯერ), 53; 5,8; 9,37; 11,23,25,40; 13,8,10,27,29,36; 14,6,9; 18,23,34,37; 19,11; 20,15,16,17,29; 21,15,16 (2-ჯერ), 17 (2-ჯერ), 22; ჰრქუეს მ., მ. 8,25 C; 9, 14 C, 28; 12,2; 13,10,27C, 28; 14,15,17; 15,12,23,33; 17,19 C, 24 C; 19,7,10; 20, 7,22 C; 21,16,23,31,41; 22,21,42; 26,17, 73; 27,4 D, 22; მრ. 1,30 C, 37; 2,18; 3,32 C; 4,38 C; 6,37 C; 8,4 C, 8,19 C, 28; 10,35,37 C, 39; 14,12 C; ლ. 1,61; 2,21 C; 3,12; 5,33; 9,12; 17,37; 19, 14,25; 22,49,70; ი. 1,38; 2,18,20; 3, 26; 4,52; 6,25,28,30 C, 34; 7,3,52; 8, 13,19,25 C, 39,41,48,52,57; 9,10 C, 12, 17,24,26,34,40; 10,33; 11,8,12,34; 16, 29; 18,5,25,30,31; 20,13; 21,3; არქუ მ., ლ. 10,40; არქუთ მ., მ. 26,18; ვჰრქვ მ., მ. 8,9 D; ლ. 7,8; ვრქუა მ., ლ. 15,18 C; ჰრქუას მ., ლ. 11,5; 17, 8; შეურაცხ ვრქუას მ., მ. 5,19 C; მ. დიდი ვრქუას, მ. 5,19 C; რამე უნდეს სახელი რქუმად მ., ლ. 1,62 C; ვრჩინ მ., მრ. 6,20 C; ვრჩიან მ., მ. 8,27; (დაე- მორჩილებიან C) მრ. 1,27; 4,41; ლ. 8, 25; არცხნოს მ., მრ. 8,38; ჰრწმენა მ., ი. 4,53; ჩუენ ვარწმუნოთ მ., მ. 28, 14 C; მე არა ესჯი მ., ი. 12,47 C; უსა- ჯო მ., ლ. 18,5; ესიძენ მ. ძმა მისი, მ. 22,24 C; ასმენდეს მ., მ. 27,12 C; ესმა მ., მრ. 5,27; ლ. 7,3 C; 18,23; ი. 4,47 C; 11,29; არა ესუა მ., მ. 22,25 C; ესუა მ., ლ. 8,42; 16,1 C; ესუას მ., მრ.

12,19; ლ. 20,28; ასუმიდეს მ., მრ. 15, 36; ასუს მ., ლ. 13,15 C; სტანჯიდიენ მ., მრ. 10, 34 C; მსტიროდეს მ., ლ. 8,52; მ. ვიტყვ, ი. 8,26,28,38; მ. ვიტ- ყუთ, ი. 3,11 C; რად-იგი მოგცეს..., ე. (10ა C) იტყოდეთ, მრ. 13,11; ეტყუს მ., მრ. 12,26; არარას ეტყუან მ., ი. 7, 26; ეტყვედ მ., ლ. 23,37; ეტყოლა მ., მ. 14,4; მრ. 5,8; ი. 12,29; ეტყოლეს მ., მ. 15,1,23 C; 17,3 C; მრ. 2,24; 5,31; ლ. 11,28; 13,31; 19,39; 20,2; ი. 4,31, 40; 5,10; 8,25.

აურეებლა მ., მ. 18,30; არლარა უფ- ლით მ., მრ. 7,12 C; არა უფლო მ., მრ. 5,19 C; ფუტავს მ., მ. 23,20,21; ეფუტა მ., მრ. 6,23 C; ქადაგობლით მ., მ. 10,27 C; მ. ძმ ეგრევე მსგავსად იქმს, ი. 5,19; მ. იქმთ, ი. 8,38; იქმოლა მ., მ. 25,16 C; ექმნა მ., ი. 12,18 C; მ. აქუნ, ი. 12, 6 C; აქუნდა მ., მ. 18,25; ი. 12,6; არარად აქუნდა მ., მ. 18,25; აქუნდეს მ., ი. 5,24; ი. 6,47; ვაყენებთ მ., მრ. 9,38,39; ლ. 9,50 C; აყენებდა მ., მ., 3,14; ვაყენებლით მ., ლ. 9,49; იყენებდეს მ., ლ. 4,42; აყუიდრებდეს მ., მ. 27,44; მრ. 15,32; ჰყოფდეთ მ., ი. 13,17; რაოდენი უყო მ. იესუ, მრ. 5,20 C; უყვეს მ., მ. 17,12; მრ. 9,13; ი. 12,16; უყონ მ., ლ. 19,48; ყყოს მ., ი. 4,14 C; შეეახლენენ მ., მრ. 3,9; შე- ულდეს მ., ი. 12,19 C; შეულდა მ., მ. 9, 19; 20,29 C; მრ. 2,14 C; 3,7; ლ. 23, 27; ი. 6,2 C; შეულდეს მ., მ. 4,20,22; 8, 10; 20,34; მრ. 1,18; 10,32 C; 15,41; ლ. 23,55; ი. 1,38 C; შეულდევით მ., მრ. 14,13; ლ. 22,10; შეულდენ მ., ი. 10,4; შეელუნან მ., მ. 7,13; შე-რად-ხვდოლით მ., მრ. 11,2; ვერ შევიდეს მ., მრ. 10, 15; ლ. 18,17; შეუვრდა მ., მრ. 5,33; ლ. 8,47; შეურდიან მ., მრ. 3,11 C; შეიწირებდეს მ., მრ. 5,24 C; შეიწირებ-

დენ მ., მრ. 3,9 C; შეკრებობა მ. ერი იგი, მრ. 9,25 C; ლ. 8,42; 11,29; შამბოხევი მ., მრ. 14,6; შეგებოხენს მ., წ. 8,28; ლ. 17,12 C; შეკმოსა მ., ლ. 23,53; შეკმოსეს მ., მ. 27,28,31; მრ. 15,17,20 C; ლ. 23,11; ი. 19,2; შეკმოსეთ მ., ლ. 15,22; შეეშმა მ., მ. 12,3; მრ. 2,25; 6,3; შეერთო მ., მრ. 6,17; შეპრისხნა მ., მ. 17,18; მრ. 1,25, 43 C; ლ. 4,35; 23,40; შეპრისხენ მ., ლ. 17,3; შეასმენთ მ., ლ. 23,14; შეასმენდეს მ., ლ. 23,10; შეასმინეს მ., ლ. 16,1; შეურაცხ-ჰყოფდეს მ., ლ. 16,14; შეაურებდეს მ., მრ. 5,24; შეაშობდა მ., მ. 18,28; შესძინა ესეცა მ., ლ. 3,20; შეუძლო მ. შებილწებად, მრ. 7,15 C; ვერ შეუძლო მ. გინძებად, მრ. 9,28; შეახო მ., მ. 8, 3 C, 15; მრ. 1,41; 8,22 C; ლ. 5,13; შეახეს მ., მრ. 6,56 C; შე-ხოლო ვითარ-ახეს მ., მრ. 3,10 C; შეეხების მ., ლ. 7,39; უჩუენებს მ., ი. 5,20; უჩუენებდეს მ., მ. 24,1; უჩუენა მ., მ. 4,8; ლ. 4,5; უჩუენოს მ., ი. 5,20; ერუენა მ., მ. 1,20; მრ. 9,4 C; 16,11; (გამოეცხადა C) ლ. 1,11; ჰსცემდეს მ., ი. 19,3 არაინ ჰსცის მ., ლ. 15,16; სასწაული არა ეცეს მ., მ. 12,39; 16,4; ლ. 11,29; ჰსცედა მ., მრ. 6,20; სცვიდეს მ., მ., 27,36; არა ეცრუა მ., მრ. 6,26 C; ჰცხონ მ., მრ. 16,1; ეძიებდეს მ., მ. 12,46; 21, 46; მრ. 12,12 C; ლ. 2,44,45; 4,42; 19,47; 22,2; ი. 5,18 C; 7,1,30; 10,39; მ. თავადას ეძინა, მ. 8,24 C; ვერეინ უძლო მ. სიტყვს მიგებად, მ. 22,46; სძლოს მ., ლ. 11,22; ვერ ეძლო მ., ლ. 13,11 C; აძრწოლებდა მ., ლ. 9,42; ჰსძულნ მ. ნათელი, ი. 3,20; ეწამებოდეს მ., ლ. 4,22; ი. 12,17; წამ-უყვნა მ., ი. 13,24; წარმოუდგინეს მ., მ. 18, 24; წარმოუდგა მ., მ. 4,3; არა წარუ-

წყმდეს მ., მრ. 9,41; ბნელი იგი მ. ვერ ეწია, ი. 1,5; წინა-წარუძღუნ მ., მრ. 6,45; უწოდი მ. სახელი იოვანე, ლ. 1,13 C; უწოდეს მ. სახელი, ლ. 1, 59; უმრწემეს ეწოდოს მ., მ. 5,19; ჰხადის მ., მ. 22,43,45; (იტყვს C) მრ. 12,37; შენ და მ. გხადა, ლ. 14,9; ჰხადა მ., ლ. 7,39; 14,12; არა ჰხედავს მ., ი. 14,17; ხედვედ მ., ლ. 2,48 C; ჰხედვიდეს მ., მრ. 3,11; ლ. 4,20; 23, 49 C; ჰხედვიდენ მ., ლ. 14,29; ი. 19, 37 C; ჰხუდა მ., ლ. 1,9; არც უწყდა რა მ., ი. 2,25 C; უწყმდეს მ., ლ. 11,8; ვერ კელ-ეწიდა მ., მრ. 6,5 C.

მოვედინ მშჯლობაჲ თქუენი მ. ზედა, მ. 10,13; უხარინ მ. ზედა უფროჲს, მ. 18,13 C; დაასხეს სამოსელი მ. ზედა, მ. 21,7; მრ. 11,7; დაჯდა იესუ მ. ზედა, მ. 21,7; ლ. 19,35; დაჯდა მ. ზედა, მ. 28,2; მრ. 11,7; ი. 12,14; რომელ არს მ. ზედა, მ. 23,18 C, 20; რომელი ზის მ. ზედა, მ. 23,22; აქმნა მ. ზედა, მ. 25,16; რა დაჰსდევას მ. ზედა, მრ. 7, 32; 8,22; დაასხნა კელნი მ. ზედა, ლ. 13,13; დაუკვრდა მათ მ. ზედა, მრ. 12, 17 C; განიგდებდეს მ. ზედა წილსა, მრ. 15,24; შიში დაეცა მ. ზედა, ლ. 1,12; დაადგა მ. ზედა, ლ. 4,39; იხილა ქალაქი იგი და ტირილი მ. ზედა, ლ. 19,41; დასდევს ჯუარი იგი მ. ზედა, ლ. 23, 26 C; რომელი წერილ იყო მ. ზედა, ლ. 23,38; დაადგრა მ. ზედა, ი. 1,32; დადგრომილი მ. ზედა, ი. 1,33; ძე თუსი მხოლოდ-შობილი მ. ზედა მისცა, ი. 3, 16 C; რისხეაჲ დმრთისაჲ დადგრომილ არს მ. ზედა, ი. 3,36 CD; ლოდი ერთი... იღვა მ. ზედა, ი. 11,38 C; იხილეს ნაკურცხალი... და თევი მ. ზედა, ი. 21,9.

რომელი მ. შინა ღირს იყოს, მ. 10, 11 C; ჰპოო მ. შინა სასწორი, მ. 17,27; არარაჲ პოვა მ. შინა, მ. 21,19; ქმნა მ.

შინა საწნებელი, მ. 21,33; მრ. 12,1; აღმოთხარა მ. შინა ტაგარი, მ. 21,33 C; რომელი დამკვდრებულ არს მ. შინა, მ. 23,21; რომელი მყოფ არს მ. შინა, მ. 23,21 C; უკუთუმცა პოვა რაჲ მ. შინა, მრ. 11,13; განკურნებლით მ. შინა უძლურთა, ლ. 10,9; დამკვდრის მ. შინა, ლ. 11,26; რაჲ-ესე იქმნა მ. შინა ამათ დღეთი, ლ. 24,18; ექმნეს მ. შინა წყარო წყლის, ი. 4,4; მ. შინა ისხა სიმრაველჲ უძლურთაჲ, ი. 5,3; ნათელი არა არს მ. შინა, ი. 11,10.

ნუ თეგზისა წილ გუელი მისცეს მასა, ლ. 11,11 C; ნუ ღრიაკალი მისცეს მახა, ლ. 11,12 C; მახცა კუალად გამოეწყენეს, მრ. 12,4; პრქუა მახცა, ლ. 16,7; ლ. 19,19; ეტყოდა მახცა, ლ. 14,12.

ამისთჳს იქმნებიან ძალნი ესე მის გამო, მრ. 6,14 C; ცოლი შევირთე და მ. გამო ვერ კელ-მეწიფების მისლვად, ლ. 14,20; რა ყოველთა პრწმენეს მ. გამო, ი. 1,7 C; რა იჳსნეს სოფელი მ. გამო, ი. 3,17 C; იდიდოს ძმ ღმრთისაჲ მ. გამო, ი. 11,4 C; მ. გამო მრავალნი ჰურიათა მათგანნი მივიდოდეს, ი. 12,11 C.

რომელი-იგი მიხვან იშვეს, მ. 1,20; ნათელს-ილებდეს მ., მ. 3,6; მრ. 1,5; იხილნა ... ფარისეველნი და საღუკეველნი, მომავალნი ნათლის-ღებად მ., მ. 3, 7; მოვიდა იესუ გალილეაჲთ იორდანედ იოვანესა ნათლის-ღებად მ., მ. 3,13; ნუ გარე-მიიქცევ პირსა შენსა მ., მ. 5, 42; რაჲ გიჳს თქუენ ვიდრე თხოვადმდე თქუნდა მ., მ. 6,8; მო-ვე-ელოს მ., მ. 13,12; 25,29; მრ. 4,25; ლ. 19,26; ამისთჳს ძალნი იგი იქმნებიან მ., მ. 14, 2 C; განვიდა მ., მ. 17,18; მრ. 1,26; 9, 26; ლ. 4,35; ითხოვდა რასმე მ., მ. 20,20; განეყარა მ. კეთროვნებაჲ იგი, მრ. 1,42; განეშორა კეთროვნებაჲ იგი მ., ლ. 5, 13; მოაპის ცოცხალიცა იგი მ. ახალ-მან მან ძუელისიჲ მის, მრ. 2,21; იესუ

გულისკმა-ყო... განსრული იგი ძალი მ., მრ. 5,30; მრაველი ესმინა მ., მრ. 6,20; უსნილად მ. ისმენდა მისსა, მრ. 6,20; რომელიცა გამოვალს მ., მრ. 7,15; ითხოვდეს მ. სასწაულსა ზეცით, მრ. 8, 11; ლ. 11,16; იწყეს სიტყუს გამოძიებად მ., მრ. 8,11 C; მათ ვა ესმა ესე მ., მრ. 14,11; წარვიდა მ. ანგელოზი იგი. ლ. 1,38; ეტყოდა განმავალსა მას მისა ერსა ნათლის-ღებად მ., ლ. 3,7; რომელნი მოსრულ იყვნეს სმენად მ. და განკურნებად სნეულებათაგან მათთა, ლ. 6,18; ძალნი გამოვიდოდეს მ., ლ. 6,19; არა ნათელ-იღეს მ., ლ. 7,30; განშორებასა მას მათსა მ. პრქუა პეტრე იესუს, ლ. 9,33; ძინად განეშორის მ., ლ. 9,39; რომელი არასადა მიეღოს მ., ლ. 10,42; რომელსა მიეცა დიდად, დიდადცა იდიოს მ., ლ. 12,48; მიეც საქმარი განთავისუფლებად მ., ლ. 12, 58; ეძიებდა ნაყუფსა მ., ლ. 13,6; ნუ-უკუე უპატიოსნესი შენსა იყოს ჩინებულ მ., ლ. 14,8; ვრ წარ-ოდენ-ვიდეს იგინი მ., ლ. 17,14; ყოველი ერი დამორჩილებულ იყო სმენად მ., ლ. 19,48; ჰსწიდოდა ხილვად რაჲსამე სასწაულისა მ., ლ. 23,8; ყოველთა პრწმენეს მ., ი. 1,7; ესმა მ. რათა მათ მოწაფეთა, ი. 1,37 C; შენმცა ითხოე მ., ი. 4,10 C; ჩუენ თუთ გუესმა მ., ი. 4,42; მე ვიცი იგი, რ მ. ვარ, ი. 7,29 C; უკუეთუ არა პირველად ისმინოს მ., ი. 7,51; რაჲ-იგი შესმა მ., ი. 8,26; ივლტოდიონ მ., ი. 10,5; რა იდიდოს ძმ ღმრთისაჲ მ., ი. 11,4.

იხილა სული ღმრთისაჲ, გარდამომა-ვალი მის ზედა, მ. 3,16; მრ. 1,10; გარდამოკდა სული წმინდაჲ... ვა ტრე-ლი მ. ზედა, ლ. 3,22; დასდევ კელი შენი მ. ზედა, მ. 9,18 C; დავდე სული ჩემი მ. ზედა, მ. 12,18; უფროჲს უხაროდის მ. ზედა, მ. 18,13; შეკრიბეს მ.

ზედა ნათესავეები იგი ყოველი, მ. 27, 27; რაჲ-იგი იქმნა მ. ზედა, მრ. 5,33; დაასხნა თითონი მისნი მ. ზედა, მრ. 7, 33 C; დაასხნა კელნი მისნი მ. ზედა, ლ. 13,13 C; შეკრებების ერი მ. ზედა, მრ. 9,25; რაჲმს დაასრულეს ბასრობაჲ იგი მ. ზედა, მრ. 15,20 C; შიში დაეცა მ. ზედა, ლ. 1,12 C; სული წმიდაჲ იყო მ. ზედა, ლ. 2,25 D; მოიყვანეს ..იესუ ყოფად მათა მსგავსად ჩულებებისა შჯულისასჲა მ. ზედა, ლ. 2,27 C; რომელ-ითქუნეს მ. ზედა, ლ. 2,33 C; ეჲ აღასრულეს მ. ზედა ყოველი, ლ. 2,39; მადლი ღმრთისაჲ იყო მ. ზედა, ლ. 2, 40; განისუნუნოს მ. ზედა მშვლობამან თქუნემან, ლ. 10,6; ჰრქუა იესუ მოსროლთა მათ მ. ზედა, ლ. 22,52; რისხვაჲ ღმრთისაჲ დადგრომილ არს მ. ზედა, ი. 3,36 E; არაჲინ მიყვნა კელნი მ. ზედა, ი. 7,44; ქეები აღილეს, რამცა დაჰკრიბეს მ. ზედა, ი. 8,59 C; ესრე წერილ იყო მ. ზედა, ი. 12,16 C; იესუ იცოდა ყოველივე იგი მომავალი მ. ზედა, ი. 18,4; ჰხედვენ: ნაკურცხალი იღვა და ზეგზი ერთი მ. ზედა და პუარი, ი. 21,9 C.

შეძრწუნდა იგი და ყოველი იერუსალმში მიხ თანა, მ. 2,3; ვიდრემდის ხარ მ. თანა გზასა ზედა, მ. 5,25; ვიდრე გზასა-ლა იყო მ. თანა, იქვე C; ისიძვა მ. თანა გულსა შინა თუსსა, მ. 5, 28; მივლე მ. თანა ორიცა, მ. 5,41; მოწაფენი მისნი მ. თანა (შეუდგეს მას), მ. 9,19; მოიყვანნის მ. თანა სხუანი შვლნი სულნი, მ. 12,45; ნუუტუე... აღმოჰფხურათ მ. თანა იფქლიცა, მ. 13, 29 C; მისთჳს იქმნებიან ძალნი ესე მ. თანა, მ. 14,2; შე-ლათუ-წუხნა მეფელ იგი ფიცისა მისთჳს და მ. თანა მინაჯეთა, მ. 14,9 C; ფიცისა მისთჳს და მ. თანა მინაჯეთა არა ინება შეწუხებოჲ ქალისაჲ მის, მრ. 6,26; მეყსეულად ჰპოვოთ ეი-

რი დაბმული და კიცჳ მ. თანა, მ. 21, 2; მოჰჭუარეს ვირი და კიცჳ მ. თანა, მ. 21,7; მზანი იგი შევიდეს მ. თანა ქორწილსა მას, მ. 25,10 C; ყოველნი ანგელოზნი მისნი მ. თანა (მოვიდენ), მ. 25,31; მ. თანა ერი მრავალი (მოვიდა), მ. 26,47; ჯუარს-იკუნეს მ. თანა ორნი ავაზაკნი, მ. 27,38; მრ. 15,27; ავაზაკნი იგი, მ. თანა ჯუარ-კუმულნი, აუედრებდეს მას, მ. 27,44; მრ. 15,32; რომელნი სცვიდეს მ. თანა იესუს, მ. 27,54 C; რა იყენენ მ. თანა, მრ. 3,14; ბერზებული მ. თანა არს, მრ. 3,22; სული არაწმიდაჲ არს მ. თანა, მრ. 3,30 C; ყოველი იგი ერი მ. თანა ზოლასა თანა ქუეყანასა ზედა იყო, მრ. 4,1 C; რომელი იყო მ. თანა, მრ. 4,36; ი. 12,17; რა მ. თანა იყოს, მრ. 5,18; შეკრბა ერი მრავალი მ. თანა, მრ. 5,21 C; წარვიდა იესუ მ. თანა, მრ. 5,24; არაჲინ უტევა მიდევნებად მ. თანა, მრ. 5,37; ჰსთნდა ჰეროდეს და მ. თანა მინაჯეთა მათ, მრ. 6,22; იწყეს გამოძიებად მ. თანა, მრ. 8,11; გამოძიებდეს მ. თანა სიტყუასა მას, მრ. 12,28; წარიყვანა პეტრე და იაკობ და იოანე მ. თანა, მრ. 14,33; მ. თანა ერი მახვლებითა და წათებითა (მოვიდა), მრ. 14,43; ერთმან ვინმე მ. თანა მდგომარემან აღმოიჭადა მახვლი, მრ. 14,47 C; მივიდეს მ. თანა მღვდელთ მოძღუარნი, მოხუცებულნი და მწიგნობარნი, მრ. 14,53 C; რომელნი მ. თანა აღმოსრულ იყენეს იერუსალმდ, მრ. 15,41; უთხარეს მ. თანა მოყუსთა მათ, მრ. 16,10; დაადგრა მარიამ მ. თანა, ლ. 1,56; განადიდა უფალმან წყალობაჲ თუსი მ. თანა, ლ. 1,58; რხაროდა მ. თანა, ლ. 1,58 C; ჯელი უფლისაჲ იყო მ. თანა, ლ. 1,66 C; სული წმიდაჲ იყო მ. თანა, ლ. 2, 25 CE; ერი მრავალი იყო ქალაქისაჲ მ. თანა, ლ. 7,12; რა ჰპაოს პური მ. თანა

ლ. 7,36; 11,37; იწყეს მის თანა შეინაკეთა მათ სიტყუად, ლ. 7,49; ათორმეტნი მოწაფენი მ. თანა (ვილოდეს), ლ. 8,1; რომელნი-იგი მ. თანა იყენეს, ლ. 8,4; ი. 9,40; 11,31; მოწაფენი მისნი მ. თანა (შევიდეს ნავსა), ლ. 8,22; რა იყოს მ. თანა, ლ. 8,38; არავის უტევა შესლვად მ. თანა, ლ. 8,51; მ. თანა იყენეს მოწაფენი, ლ. 9,18; ორნი კაცნი მ. თანა ზრახვიდეს, ლ. 9,30; (იხილნეს) ორნი კაცნი მ. თანა მღვთმარენი, ლ. 9,32; რომელმან-იგი ყოწყალობად მ. თანა, ლ. 10,37; ესმა ვისმე მ. თანა შეინავსა ესე, ლ. 14,15; რა პოვონ რადმე სიტყუად მ. თანა, ლ. 20,20; ათორმეტნი მოწაფენი მ. თანა (დასხდეს), ლ. 22,14; ესეცა მ. თანა იყო, ლ. 22,59; არარად ღირსი სიკუდილისა საქმლ არს მ. თანა, ლ. 23,15; მოჰყვანდეს სხუანიცა ორნი ძვრის მოქმედნი მოკლვად მ. თანა, ლ. 23,32; რომელნი მ. თანა მოსრულ იყენეს, ლ. 23,55; მ. თანა ცხორებად იყო, ი. 1,4; მ. თანა დაადგრეს (დაიყოვნეს C) მას ღღესა შინა, ი. 1,39; უკუეთუცა არა ღმერთი იყო მ. თანა, ი. 3,2; რასა იტყვ მ. თანა, ი. 4,27; მთესვიარსა და მომკელსა ერთბამად უხაროდის მ. თანა, ი. 4,36; მე მ. თანა (დადგრომილ ვარ), ი. 6,56; არლარა მ. თანა ვილოდეს (იქცეოდეს C), ი. 6,66; სიცრუემ არა არს მ. თანა, ი. 7,18; კეშმარიტებად არა არს მ. თანა, ი. 8,44; ეშმაკი არს მ. თანა, ი. 10,20 C; ჩემ თანა არს მამად, და მე მ. თანა, ი. 10,33 D; რა მოვსწყდეთ მ. თანა, ი. 11,16; მ. თანა მოსრულნიცა იგი ჰურიანი ტიროდეს, ი. 11,33; ლაზარე იყო ერთი მ. თანა შეინავეთაგანი, ი. 12,2; გუადრთუცი იგი მ. თანა იყო, ი. 12,6 C; ღმერთიცა იდიდა მ. თანა, ი. 13,31; უკუეთუ ღმერთი იდიდა მ. თანა, ი. 13,32; მოვიდეს მისა

და მ. თანა დიადგრეთ, ი. 14,23; რომელი დაადგრეს ჩემ თანა, და მე მ. თანა, ი. 15,5; იულა წარიყვანა მ. თანა გუნდი ერთი, ი. 18,3 C; არა მე გიბილელა მტილსა მას შინა მ. თანა, ი. 18,26; მ. თანა არცა ერთი ბრალი ვპოვეთ. ი. 19,4; საღა-იგი ჯუარს-აქუეს იგი და მ. თანა სხუანი ორნი, ი. 19,18; რომელ ჯუარს-კუმულ იყენეს მ. თანა, ი. 19,32. ზრახვა-ყვეს მისთჳს, მ. 12,14 C; 22,15; მრ. 3,6; მისცენ სიტყუად მ., მ. 12,36; სიხარულითა მ. წარვიდა, მ. 13,44; მ. იქმნებიან ჴდალნი ესე, მ. 14,2; მრ. 6,14; ვა წერილ არს მ., მ. 26,24; მრ. 9,13; 14,21; ესე წერილ იყო მ., ი. 12,16; განჯლა ჰამბავი მ. ყოველსა მას სოფლებსა გალოლეასასა, მრ. 1,28; უთხრეს იესუს (პრკუეს მას C) მ., მრ. 1,30; უთხრეს მას მ., ლ. 4,38; რომელი იგავი მოვილო მ., მრ. 4,30; რაოდენი-რად ყო იესუ მ., მრ. 5,20; დედაკაცი იგი შეშინდა და ძრწოდა მ., მრ. 5,33 C; ესმა ვისმე დედაკაცსა მ., მრ. 7,25; რა არავის უთხრან მ., მრ. 8,30; მრავალნი ცრუსა წამებდეს მ., მრ. 14,56,57; იყენეს მამად მისი და დედად დაკრეებულ სიტყუათა ამთ ზელა მ., ლ. 2,33; ეტყოდი მ. ყოველთა, ლ. 2,38; ამხილელად მას ჰეროდეიასთჳს... და ყოვლისა მ., რომელი ქნა ბოროტი ჰეროდე, ლ. 3,19; ჰამბავი განჯლა მ. ყოველსა მას გარემო სოფლებსა, ლ. 4,14; მიმოფიინებოდა ჰამბავი მისთჳს ყოველთა მათ აღგილთა, ლ. 4,37; ღირს, რომელი-ესე ჰყო მ., ლ. 7,4; განფიინა სიტყუად ესე ყოველსა ჰურიანს-ტანსა მ. და ყოველსა მას გარემო სოფლებსა მ., ლ. 7,17; რა-იგი ყო მ. იესუ, ლ. 8,39; სხუასა მრავალსა ჰკომბდეს და იტყოდეს მ., ლ. 22,65 C; ეს-მოლა მ., ლ. 23,8; სწადოდა მ. სასწაულის ხილვად მისგან, ლ. 23,8 C; გან

კრძალულად ძვრს იტყოდეს მისთვის, ლ. 23,10 C; და იყო დაკვრებასა მათსა მ., ლ. 24,4 C; გამოუთარგმანებდა მათ ყოველთა წიგნთა მ., 24,27; რომელთა წერილ არს მ., ლ. 24,27 C; იოვანე წამა მ., ი. 1,15; თქუა მ., ი. 1,47; დრტვნვიდეს მ. ჰურიანი იგი, ი. 6,41; დრტვნენ მ. მოწაფენი იგი მისნი, ი. 6,61 C; მე ეწამებ მ., ი. 7,7; იყო დრტვნება მ. ერსა შორის, ი. 7,12; არავინ განცხადებულად იტყოდს მ., ი. 7,13; ესმა ფარისევლთა მათ ერისა მის დრტვნება მ., ი. 7,32; იყო განწვალება მ. ერსა შორის, ი. 7,43; შენ რასა იტყვ მ., ი. 9,17; არა ჰრწმენა ჰურიათა მ., ი. 9,18; ესე მ. თქუა, ი. 12,6; იტყოდა მ., ი. 12,41.

მის მიერ რომელი იქმნებოდეს (საქმენი), ლ. 9,7; რომელნი იქმნებოდეს მ. მიერ, ლ. 13,17; ყოველივე მ. მიერ იქმნა, ი. 1,3; მ. მიერ ცხორებდა იყო, ი. 1,4 C; სოფელი მ. მიერ შვიქმნა, ი. 1,10; ცხოვნიდეს სოფელი მ. მიერ, ი. 3,17; მ. მიერ ვარ, ი. 7,29.

წარდგა მ. წინაშე განბოკლებული, მ. 8,2 C; მუტლნი დაიდგნა მ. წინაშე, მ. 17,14; მრ. 10,17; მუტლნი დაიდგნეს მ. წინაშე, მ. 27,29; დაადგინა იგი მ. წინაშე, ლ. 9,47; ყოველნი ცხოველ არიან მ. წინაშე, ლ. 20,38; მოვიდიან მ. წინაშე, ი. 19,3 C.

მოიყიდეს მით ავარაკი მეკეცისად, მ. 27,7; მითვე მოგეწუოს თქუენ, მრ. 4,24 C; მ. საწყაულითა... მოგეწუოს თქუენ, ლ. 6,38; არა მ. ყოვლითა ჯერ-იყო ვნებად ქრისტესი, ლ. 24,26 C; რომლითა საშჯელთა შჯიდეთ; მითცა დაისაჯნეთ, მ. 7,2; რომლითა საწყაულითა მიუწყეთ, მ. მოგეწუოს თქუენ, მ. 7,2 C.

მეიხლა იესუს ამბორის-ყოფად მისა, ლ. 22,47; ყოველმან ერმან აღიმსთვს მ., ლ. 20,38; ნუ გარდამოვალნ იღებად

მ., ლ. 17,31; ვიდრე აღსლვადმდე მ. ნავსა მას, მრ. 4,1; დაძსდევს თავსა მისსა ზედა ბრალად მ. დაწერილი, მ. 27,37; ზედა დაწერა ბრალიდ მ. ესე, მრ. 15,26 C; იწყო ბრალობად მ., მ. 16,22; მრ. 8,32; ვერლარა ეძლო გამოთრეველ მ., ი. 21,6; ლალად-ყო ერმან მან გამოთხოველ მ., მრ. 15,8; ვიდრე ღლელ გამოცხადებად მ. ისრაშლსა, ლ. 1,80 C; იყო იგი უდაბნოსა ვიდრე გამოცხადებამდე მ. ისრაშლისა მიმართი, იქვე E; განვიდოდა მ. იერუსალმში ყოველი, მ. 3,5; მრ. 1,5; ვერ შეუძლეს განკურნებად მ., მ. 17,16; ეტყოდა განმავლსა მას მ. ერსა, ლ. 3,7; ჩუენ რად ვერ უძლეთ განცდად მ., მ. 17,19 C; ბრძანა... გარდაზღველ მ., მ. 18,25 C; იხილა იესუ ერი იგი... გარემო მ., მ. 8,18; მიმოდინიხილა გარემო მ. მოწაფეთა თვსთა მსხდომარეთა, მრ. 3,34; რომელნი-იგი გარემოვს დგეს მ., მრ. 14,70 C; რომელი ხედიდეს დედაკაცსა გულის თქუმად მ., მ. 5,28 C; ჯელ-მეწიფების დადებად მ. და ჯელ-მეწიფების კულად მოღებად მ., ი. 10,18; წარვიდეს დანზადებად მ., მრ. 14,16 C; არავინ უძლო დამორჩილებად მ., მრ. 5,4 C; არავის ეძლო დაყენებად მ., მრ., 5,4; ვაჲ მ., რომლისა ძლით მოვიდეს, ლ. 17,1 C; იწყეს ვედრებად მ., მრ. 5,17 C; მიავლინა... ვედრებად მ., ლ. 7,3; იყო მ. თანა-წარსლვად სამარისასა, ი. 4,4 C; მოვედით თაყუანისცემად მ., მ. 2,2; თჯნიერ მ. არცა ერთი რაჲ იქმნა, ი. 1,3; რომელი თხოვილ იყო მ., ლ. 2,5; კეთილმცა ყოფილ იყო მ., მ. 26,24 C; ვიდრე კიდემდე მ., მ. 24,31 E; ბრწყინავნ ვიდრე კიდემდე მ., ლ. 17,24; არცაღა იკადრა ვინ მიერ ღლითგან კითხვად მ. არღარა, მ. 22,46; ეშინოდა კითხვად მ., მრ. 9,32; ლ. 9,45; იწყეს კითხვად მ., მრ. 12,14 C;

არლარაგინ იკადრა კითხვად შიხა, მრ. 12,34; ი. 21,12; ვერლარა იკადრეს კითხვად შ., ლ. 20,20; ცნა იესუ, რ უნდა ე. კითხვად, ი. 16,19 C; იწყო შ. კიტხვად, ლ. 14,29; იწყო შ. ლაღვად, მ. 16,22 C; ერთი მარჯუენით და ერთი მარცხენით შ. (ჯუარს-აუტეს), მრ. 15, 27; რომელიმე მარჯუენით შ. და რომელიმე მარცხენით შ. ჯუარს-აუტეს, ლ. 23,33; დაადგინნის ცხოვარნი მარჯუენით შ., მ. 25,33; ერთი მარჯუენით შ. და ერთი მარცხენით (ჯუარს-აუტეს), მ. 27,38; ერთი მარჯუენით შ. და ერთი მარცხენით შ. (ჯუარს-აუტეს), მრ. 15, 27 C; იყენეს... მახლობელი შ. ლ. 15, 1; არს იგი მეგობარ შ., ლ. 11,8; ვერ შეუძლეს მიხილვად შ., მრ. 2,4; ვერინ შემძლებელ იყო მიგებად შ., მ. 22, 46 C; განვიდეს მიგებვად შ., ი. 12,13; ყოველნი მივლენან შ., ი. 3,26; მივიღოდა შ., მ. 11,9; მივიდეს შ. შუვა ლამეს, ლ. 11,5; მი-რაა-ვიდეს შ., ლ. 7,20; მოვუალე და მივიდეთ შ., ი. 11,15; მიავლინა შ., მ. 11,2; ლ. 7,3,6; მიავლინეს შ., ი. 11,3 C; მი-ვინმე-ავლინნეს შ., მრ. 12,13; ოდეს მიავლინნეს... მლდელნი და ლევიტელნი შ., ი. 1,19; მიიქცეს მუნვე... მოძიებად შ., ლ. 2, 45 C; არავინ მიყო შ. ქელი, ი. 7,30 C, 44 C; მრავალი ერთი მოვალს შ., ი. 6,5; მოვიღოდა შ., მრ. 2,13 C; ი. 1,47 C; მოვიღოდეს შ., მრ. 1,45; 3,8; ლ. 8,4; ი. 10,41; მოვიდა შ., მ. 4,3 C; 21,19; მრ. 1,40 C; 5,22; 10,50; 11,33; ი. 3, 2 C; 4,47; მოვიდეს შ., მ. 5,1 C; მრ. 2,3,18; 3,13; 11,27; 12,18; ლ. 3,12; 4,42; 2,19; ი. 4,30,40 C; 14,23; მოვიდის შ., ლ. 18,3; მოვიდიან შ., ი. 19,3; იწყეს მოკითხვად შ., მრ. 15,18; მომავალი შ., ი. 1,29,47; მორბიოდა შ., მრ. 10,17; მორბიოდეს შ., მრ. 9,15; მოსრულ იყო შ., ი. 7,50; მოსრულ იყენეს შ., მრ.

3,8 C; არლა მოსრულ იყენეს შ., ი. 4,31 C; მოაქუნდა შ. განრლუეული, მრ. 2,3 C; მოპყვანდეს შ. ყოველნი სნეულნი და ეშმაკულნი, მრ. 1,32; მოიყვანეს იგი შ., მრ. 9,20; უძლურნი... მოიყვანნეს შ., ლ. 4,40; აწ ვინ ამათ სამთავანი გგონიეს მოყუას შ., ლ. 10,36; უკუეთუ არა არს მოცემულ შ. ზეით, ი. 3,27; 6,65; შენმცა ხარ შ. მოწაფე, ი. 9,28 C; ანუ თქუენცა გნებავს მოწაფე ყოფად შ., ი. 9,27; მოიწია შ. კმაა ზეით, ი. 12,28; მოსდევდეს იესუს... მსახურებად შ., მ. 27,55 C; მსახურებად შ. ლირსებით, ლ. 1,75; შ. მსავსადაცა ძმ იქმს, ი. 5,19 C; დედაკატი რაგამს შობნ, მწუხარება ირს შ., ი. 16,21 C; საზრდელად შ. იყო მკალი და თაფლი ველური, მ. 3,4; იი-ვიანეს ემოსა სამოსლად შ. სტევისაგან აქლემისა, მ. 3,4; რააღა აქუნდა, შემოწირა საცხოვრებელად შ., მრ. 12, 44; რაა-ძი უნდეს სახელის-დებად შ., ლ. 1,62; მიაქციეს... სახილ შ., ლ. 7, 10; შეუდგეს სახილ შ., ლ. 8,41; იწყო პეტრე სიტყუად შ., მრ. 10,28; მათ იწყეს მწუხარებად და სიტყუად შ., მრ. 14,19; ვის ტელ-ეწიფების სმენად შ., ი. 6,60; საფლავად მივალს და ტირილ შ., ი. 11,31; უადვილეს არს შ., ლ. 17,2; მოიყვანნის... სხუანი შუდნი სულნი, უბროტენი შ., მ. 12,45; ლ. 11,26; უკეთეს იყო შ., მრ. 14,21; უმჯობეს არს შ., მ. 18,6; მრ. 9,42; უმჯობეს იყო შ., მ. 26,24; უმცირესი იგი სასუფეველსა ცათასა უფროჲს შ. არს, მ. 11,11; ლ. 7,28; ოდეს უძლიერესა შ. ზედა მოუქდეს, ლ. 11,22 C; იყო შ. უწყებულ, ლ. 2,26; იწყო... ქებად შ., ლ. 19,37 C; რომელინი ღალადებენ შ. დღე და ღამე, ლ. 18,7; რომელი იყო შ. პატროსან, ლ. 7,2; ეწოდა... ვიდრე ყოფადმდე შ. მუცელსა დედისასა, ლ. 2,21; ეძიებდა შეახლებად შ., ლ. 6,19;

ვერ შემძლებელ არს შიხა შებილწებად, მრ. 7,18 C; ყოველი სოფელი მივიდა შედგომად მ., ი. 12,19; შევიდა ანგელოზი მ., ლ. 1,28; შევიდა მ. ეშმაკი ი. 13,27; შეკრბა მ. ერი მრავალი, მ. 13,2; მრ. 4,1; შეკრბა კუალად მ. ერი, მრ. 3,20; შეკრბა ერი დიდძალი მ., მრ. 5,21; შეკრბეს მ. ფარისეველნი, მრ. 7,1; შეკრბებოდა კუალად მ. ერი, მრ. 10,1; ერი შეკრბებოდა მ., ლ. 8,42 C; შეკრბებოდა მ. ერი მრავალი, ლ. 14,25; ვერღარავინ უძლის შეკრვად მ., მრ. 5,3 C; მივიდეს შემდგომად მ., მრ. 1,20 C; მიავლინეს მოციქული შემდგომად მ., ლ. 19,14; მოვიდა სიმონ-პეტრეცა შემდგომად მ., ი. 20,6; რომელი შემთხვევიდ იყო მ., მრ. 10,32; ვერ უძლეს შემთხვევად მ., ლ. 8,19; მირბიოდა შემთხვევად მ., ი. 20,16; ვამოვიდეს შეპყრობად მ., ი. 20,16; შეკრბა მისა ერი მრავალი ვიდრე შესლეადმდე მ. და დაჯდომად ნაცხა შინა, მ. 13,2; იწყეს შესმენად მ., ლ. 23,2; ეშმაკნი მრავალნი შესრულ იყვნეს მ., ლ. 8,30; შეწირეს მ. ძლუნნი, მ. 2,11; ეშინოდა მ., მრ. 11,18; გეშინოდენ მ., მ. 10,28; ლ. 12,5 (2-ჯერ); მოუტდეს მას მოწაფენი თხსნი ჩუნებად მ. ნაქმნევისა მის ტაძრისაჲსა, მ. 24,1 C; უბრძანა მათ ცემად მ. პური, მრ. 5,43 C; იწყეს ვიეთმე... ვჯროთეთა ცემად მ., მრ. 14,65; მოვილოდეს წარტაცებად მ., ი. 6,15; აიძულა მოწაფეთა... წინა-წარძლუანეად მ., მ. 14,22; რომელთაჲ არა ჯერ-იყო კამად მ., მ. 12,4; შეავლინეს ხადად მ., მრ. 3,31 C; ჯერ-არს მ. მკულდრეთით აღგომად, ი. 20,9 C; მ. ჯერ-არს აღორძინებამ და ჩემდა დაკლებამ, ი. 3,30 C; პირველად ჯერ-არს მ. ფრიად ვნებად, ლ. 17,25; არავინ არს სხუამ მ. გარეშე, მრ. 12,32 D; დაბრკოლდებოდეს

(სტებოდეს C) მ. მიმართ, მ. 13,57; მრ. 6,3; ქადაგებდეს... სიტყუსა მის დამტკიცებითა მ. მიმართ, მრ. 16,20; იყოს აღსრულებამ თქმულთაჲ მათ მ. მიმართ, ლ. 1,45; ყოველი ვინცე მ. მიმართ იიძულების, ლ. 16,16; რომელი მოღებად იყო მორწმუნეთა მათ მ. მიმართ, ი. 7,39; არა ჰრწმენა მ. მიმართ, ი. 12,37; მთავართაგანთაჲცა მრავალთა ჰრწმენა მ. მიმართ, ი. 12,42; რომელნი იყვნენ შორის მ., ლ. 21,21; რომელნი იყვნენ შუვა მ., იქვე C; შეკრბენ წინაშე მ. ყოველნი ნათესაენი, მ. 25,32; რომელი წინაშე ღვა მ., მრ. 15,39 E; იგი თავადი პირველ განვიდეს წინაშე მ., ლ. 1,17 E; მსახურებად მისა ღირსებით და სიმაართლით წინაშე მ., ლ. 1,75; უნდა... დადგამა წინაშე მ., ლ. 5,18; დაადგინა იგი წინაშე მ., ლ. 9,47 C; წარავლინნა მოციქულნი წინაშე მ., ლ. 9,52; იყო ვინმე კაცი წულითა მანკიერი წინაშე მ., ლ. 14,2 CE; მოვლინებულ ვარ მე წინაშე მ., ი. 3,28.

სხდა ერი გარემო შიხა [მიხა-ხ პარალელური ფორმა], მრ. 3,32 C; რომელ იყვნეს გარემოჲს მ., მრ. 4,10 C; დაადგინის ცხოვარნი იგი მარჯუენით მ., მ. 25,33 C; უმცირესი იგი სასფფეველსა ცათასა უფროჲს მ. არს, მ. 11,11 D; მოიყვანის სხუანი შუდნი სულნი, უბოროტენი მ., ლ. 11,26 C; არავინ არს სხუამ მ. გარეშე, მრ. 12,32 E; შეკრბეს მ. ფარისეველნი, მრ. 7,1 D; მ. გარეშე არაჲამ იქმნა, ი. 1,3 C; მოვლინებულ ვარ წინაშე მ., ი. 3,28 C; არა იყვნეს წინაშე მ., მ. 2,18; მუტლნი დაიდგნიან წინაშე მ., მ. 27,29 C; რომელი წინაშე ღვა მ., მრ. 15,39 D; იგი თავადი პირველ განვიდეს წინაშე მ., ლ. 1,17 D; უნდა... დადგამა წინაშე მ., ლ. 5,18 C; წარავლინნა მოციქულნი წინაშე მ., ლ. 9,52 D;

წარავლინნა იგინი ორ-ორი წინაშე მისხა, ლ. 10,1; იყო ვინმე კაცი წულითა მანკიერი წინაშე მ., ლ. 14,2 D.

მათ [მოთხრ.] აღაესეს ღრუბელი ერთი ძმრითა, ი. 19,29 C; მ. აღძრეს ერთი იგი, მრ. 15,11; რომელიცა გამოითხოვიან მ., მრ. 15,6; მ. განბარეს იგი, ი. 9,28 C; მ. განიხარეს, ლ. 22,5; მ. იგიცა გუემეს, ლ. 20,11; მ. ვერ გულისკმა-ყვეს (ცნეს C) სიტუაჲ იგი, ლ. 2,50; მ. არა გულისკმა-ყვეს ესე, ლ. 18,34; ი. 10,6; მ. დაუგეს ერსა მას, მრ. 8,6; მ. დაიღუმეს და არარაჲ ვის უთხრეს, ლ. 9,36; მ. დაიმკდრონ ქუეყანაჲ, მ. 5,5; მ. დაასხნეს მას კელნი, მრ. 14,46; მ. მეყსეულად დაუტევეს ბადე მათი, მ. 4, 20,22; მ. მეყსეულად დაუტევეს ზებედე, მრ. 1,20; დაუტევეს მ. (კიც), მრ. 11, 6; მ. მუნქუესეჲ დაუტევენეს სათხვეელნი იგი, მ. 4,20 C; მ. მეყსეულად დაუტევენეს ბადენი მათნი, მრ. 1,18; მ. ჰსდვეს, ი. 21,6; მ. თქუეს, მ. 26,65; ლ. 9,13; 22,35,71; ი. 18,7; მ. თაყუანის-ჰსცეს მას, ლ. 24,52 C; მ. ჰკითხეს მას, ი. 1, 21; მ. მიუგეს და ჰრქუეს მას. მრ. 8, 28; 11,33; ლ. 9,19; ი. 7,52; მ. მიუპყრეს მას თეგზისა მწურისა ნახევარი, ლ. 24,42; მ. მიიღეს ვეცხლი იგი, მ. 28, 15; მ. მისცეს ერსა მას, მ. 14,19; მ. მიუწონეს მას ოც და ათი ვეცხლი, მ. 26,15; მ. მოადგინეს ნაეგბი, ი. 6,24; მ. მოართუეს, მ. 22,19; მრ. 12,16; ი. 2,8; მ. მოიტაცონ იგი, მ. 11,12; მ. მოწყდნეს იგინი, ლ. 11,48 C; მ. მოივსნენ სიტყუანი მისნი, ლ. 24,8; მ. ჰრქუეს, მ. 2,5; 13,51; 15,34; 16,14; 20,22,33; 27,21; მრ. 2,18 C; 8,5,19,20; 10,4,37; 11,6; 12,16; ლ. 19,34; 20,24; 22,9,38; 24,19; ი. 6,30; მ. ჰრქუეს მას, მ. 14,17; 20,7; 27,4; მრ. 10,39; ლ. 5,33; 19,25; ი. 1,38; ი. 20,13 C; მ. უღებ-ყვეს, მ. 22,5; მ. უწ-

ყიან, ი. 18,21 C; მ. უფროჲს დაღარ-ყვეს და თქუეს, მ. 20,31 C; მ. ყვეს ეგრე, ლ. 9,15; მ. შეგავდონ შენ საპყრობილესა, მ. 5,25; მ. შეკრიბეს და აღაესეს ათორმეტი ვოლორი, ი. 6,13; ყოველთა მ. ნეშტისაგან მათისა შემოწირეს, მრ. 12, 44 C; უკუეთუ ვინმე მკულრეთით მივიდეს, მ. შეინანონ, ლ. 16,30 E; მ. შეიპყრეს იესუ მ. 26,57; მ. შეიპყრეს და გუემეს იგი, მრ. 12,3; მ. შეიპყრეს და დაჰსდვეს მას წყლულემაჲ, ლ. 20,12; მ. შეიწყნარეს ქეშმარიტად, ი. 17,8 C; მ. არა ცნეს, ი. 8,27; მ. მიცნეს მე, ი. 17, 25 C; მ. წარიყვანეს იგი, ი. 19,16 C; მ. იწყეს მწუხარებად, მრ. 14,19; მ. იწყეს გამოძიებად ურთიერთს, ლ. 22,23; მ. ვა იხილეს ვარსკულაჲს იგი, მ. 2,10; მ. იხილეს იგი, მრ. 6,49; მ. ღმერთი იხილონ, მ. 5,8; მიუგონ მათცა და ჰრქუან, მ. 25,44; მიიღეს მ. თითო ღრაჰკანი, მ. 20,10; მ. იცნეს. ი. 17, 25; ნუუკუე მ. კუალად გხადონ შენ, ლ. 14,12.

აღუთქუა მათ [მიც], მ. 20,2; აღუვარა მ., ლ. 22,6; არა უბნ მ. ძირ, მრ. 4,17 C; უბრძანა მ., მ. 8,18 C; 21,6; 26,19; 28,16; მრ. 5,13,43; 6,39; 11,6; 14,16; ლ. 5,3; 8,32; არა უბრძანოს მ., ლ. 8,31,32; გამოუბრწყინდა მ., მ. 4, 16 C; გამოუთარგმანებდა მ., ლ. 24,27; გამოეცხადა მ., ლ. 24,35; განუკრდებოდაცა მ., მ. 13,54; მრ. 5,42; 10,26; ლ. 2,47; რა განასხმიდენ მ., მ. 10,1; განუყო მ., ლ. 15,12; ვინაჲ შეუძლო შენ მ. აქა განძღებად, მრ. 8,4 C; მ. თუალნი მათნი განებუნეს, ლ. 24,31; იგინი ჰგმობდეს მ., მრ. 7,2 C; მ. ეგონა, ი. 11,13; ღრუბელი... აგრილობდა მ., მ. 17,5; მრ. 9,7; ლ. 9,34; ეგულეზობდა მ., ლ. 10,1 C; რა დაუგონო მ., მრ. 6,41; სხუაჲ იგავი დაუდგა მ. და ჰრქუა, მ. 13,24; ღრუბელმან...

დააგრილა მათ. მ. 17,5 C; დაადგრა (დაადგა C) მ., ლ. 2,9; ჭელი დასდვა მ., მ. 19,13,15 C; სახელი დასდვა მ., მრ. 3,14 C, 17; ჭელი დაჰსდვის მ., მრ. 10, 13; დაუკრა მ., მრ. 12,17 C; დაჰშვიდეს მ., ლ. 11,31; დაშვიდენ მ., მ. 12,41; ლ. 4,32 C; დაუშთა მ., ლ. 9,17; ო. 6,13; უკუეთუ აეასხებდეთ მ., ლ. 6,34; არარაჲ აენოს მ., მრ. 16,18; ეენო მ., ლ. 13,2; მიამა... ზრდის მ., მ. 6,26; ღმერთი ჰზრდის მ., ლ. 12, 24; უთხრობდა მ., ო. 8,27; უთხრობდეს (მიუთხრეს C) მ., მრ. 5,16; ლ. 24, 35 C; უთხრეს მ., ო. 11,46; უთხარ მ., მრ. 5,19; ინაჲ-ედგა მ., მრ. 14,18 C; ჭკითხვიდა მ., მ. 2,4; მრ. 9,33; ლ. 2, 46; 9,18; ო. 4,52; ჭკითხვიდეს მ., ო. 9, 19; ჭკითხა მ., მ. 22,41; მრ. 8,5; 9,16; ო. 18,7; ჭკითხეს მ., ლ. 24,34 C; ჭკითხე მ., ო. 18,21; ატურთხვიდა მ., მრ. 10,16; ამარხებდეს მ., ლ. 5,34; მიეახლა მ., ლ. 24,15; არას მიუგებდა მ., მრ. 14,61 C; მიუგო მ., მრ. 12,28; მიუგო მ. და ჰრქუა, მ. 22,1; მრ. 15, 12; მიუგო და ჰრქუა მ. იესუ, მ. 11, 4; 15,3; 17,11; 19,4,8; 20,22; 21,21, 24; 22,29; 24,2,4; მრ. 3,33; 7,6; 10, 5,24,29,39; 11,22,29,33; 12,17,24,35; 13,2,5; 14,20,48; ლ. 5,31; 6,3; 7,22; 13,2; 17,20; 20,3,34; 22,51; ო. 2,19; 5,17,19; 6,26,29,43,53,70; 7,16,21, 8, 14,19,34,49,54; 10,25,32,34; 12,23,30; 16,31; მიუგოს მ., მ. 25,45 C; მიეობრა მ., ლ. 2,20 C; მიუვლინა მ., მრ. 12,4 C; მიჰმალდის მ., მრ. 15,8; მიუტევა მ., მ. 27,26; მრ. 15,15; ლ. 23,25; მიუტევის მ., მრ. 15,6; მიეტევეს მ., მრ. 4,12; მიეტევენ მ., ო. 20,23; მიექცა მ., ლ. 23,28; მიჰსცემდა მ., მრ. 6,7; 14,22; ლ. 24,30; მივეუც მ., ო. 17,7,22; მიესცენ მ., ო. 17,8,14; მისცა მ., მ. 10,1;

25,14; 26,27,48 C; 27,26; მრ. 14,11, 23; 15,15; ლ. 9,1; 19,13; 22,4,19; 24, 43; ო. 19,16 (2-ჯერ); 21,13; მიეც მ., მ. 17,27; 20,8; მიესცე მ., ო. 10,28; რა მისცეს იგი მ., 26,16; მრ. 14,10; ლ. 22,6; ო. 17,2; ხ მ. გარეშეთა (გარეწართა C) — ყოველივე იგავით სიტყუად (მიცემულ არს), მრ. 6,11; მიხედა მ., მრ. 3,5 C; 10,27; ლ. 6,10; 20,17; ორ კაც ზედა მოადგეს მ., ლ. 24,4; მოჰკლვიდენ მ., მ. 10,21; მრ. 13,12; ბარაბა მოუტევეს მ., მრ. 15,11; მოულის მ., მრ. 4,15; მოჰსცა მ., ო. 1,12; 6,31; მიამამან... მოსცეს მ., მ. 7,11 C; მოუწოდა მ., მ. 20,25,32; მრ. 3,23; ლ. 18,16; 23,20; მოუჯდა მ., მ. 17,7; 28, 18; მოუჯდეს მ., მ. 17,24; მრ. 6,33; მისახურებდა მ., მრ. 1,31 C; ლ. 4,39 E, მისახურებდეს მ., ლ. 12,37; ნუ ემსგფესებით მ., მ. 6,8; ამცნებდა მ., მ. 10,5; 17,9; (ამცნო C) მრ. 5,43; 6,8; 7,36; 8,15; ამცნო მ., მ. 12,16; მრ. 7,36; 9, 9; ლ. 8,56 C.

ნათელ-სცემდით მ., 28,15; ჰნათობენ იგი ყოველთა მ., მ. 5,15; უნდა მ., ო. 6,11,21; მ. ... არა ჰნებავენ, მ. 23,4; რომელიცა უნებნ მ., მ. 27,15; ნუგეშინის-ჰსცემდეს მ., ო. 11,31; ნუგეშინის-ჰსცენ მ., ო. 11,19; ეპყრა (უპყრიეს C) მ., მრ. 7,3; ჰრისხვიდა მ., მ. 20,31; მოწაფენი ჰრისხვიდეს მ., 19,13; ვარქუ მ., ო. 18,21 C; ჰრქუა მ., მ. 2,8; 3,7; 8,10,26, 32; 9, 4, 12, 24; 12, 3, 25, 39; 13, 28 C, 29, 37; 15, 10 C, 13, 32 C; 16,2,8,15; 17,13,17 C, 20,25 C; 18,3; 19,26; 20,4,6,7; 21,2,13; 22,18; 25,12; 26,10,15,23,36,45; 27,17,21,22,23,65; მრ. 2,8,17; 4,13,21 C, 35,40; 5,39; 6, 37 C; 7,18; 8,1,17,34; 9,12,19 C, 29 C, 35 C, 36; 10,3,11 C, 27 C, 36, 42; 11, 2 C; 12,15,16,43; 14,13,18 C, 24,34,

41,44 C; 15,9; 16,6,15; ლ. 2,10,49,50; 3,11,13,14; 4,23,24 C, 43; 5,22; 8,10, 21,22,25; 9,3,22,50 D; 10,10; 11,2,17; 12,16; 13,23,32; 14,5,25; 16,15 C; 17, 14,37; 18,6,31; 19,12,13,30,32,46; 20, 23,40; 22, 8, 10, 13, 15, 25, 35, 40, 46, 47, 48 C; 23,6,14,22,28 C; 24,17,25,36, 38,44,46; ი. 1,26,38,39,51; 2,8,16 C; 3,27; 4,32; 5,11, 6,20,61; 7,9,50; 8,12; 9,11,12,15,27,30; 10,6 C; 11,11 C. 34, 49; 13,12; 16,19; 18,4,6,29,31,38; 19, 4, 5, 6, 15, 22; 20,2,13,18 D, 19,25,26; 21,3,6; ჰრქუა მათ იესუ, მ. 4,19; 9,15, 28; 12,11; 13,11,51,52,57; 14,16,18; 15,24,34; 16,16; 17,22; 19,11,14,28; 20,23; 21,16,27,31,42; 22,20,21,43; 26, 18,21,31,38; 28,10; მრ. 1,17,38; 2,19, 25; 3,4; 6,31,38; 8,21,29; 10,11,38; 14,6,27; ლ. 5,34; 6,9; 8,52; 9,13,20; 10,18; 17,6; 18,29; 19,40; 20,8,25; 22, (ბ ჰრქუა C) 67,70; 24,41; ი. 2,7,22; 4,34; 6,10,32,35; 7,6; 8,21,25,28,39, 42,58; 9,3,41; 10,47; 11,9,14,39,44; 12, 38; 18, 5, 8, 9; 20, 21; 21, 5, 10, 12; უსუეთუ მ. ლმერთ ჰრქუა, ი. 10,35 C; არა ჰრქუა მ., მ. 16,12; ჰრქუეს მ., ლ. 6,2; 19,33; 24,23; ი. 7,45; 12,19; არქუ მ., ი. 20,17 ჰრქეს მ., ლ. 15,6; ვჰრქუა მ., მ. 7,23; ჰრქუას მ., 25,40,45; ლ. 15,9; მ. არა ჰრწმენა, მრ. 16,11; ი. 12,37 C; არლარა ჰრწმენა მ., ლ. 24, 41; ჰრწმენა მ., ი. 12,11; არცალა... ჰრწმენეს მ., ლ. 16,31; არა არწმუნებ- და მ., ი. 2,24; არწმუნოს მ., ლ. 16, 28 C; მ. ეა ესმა ესე, მ. 2,9; მრ. 14, 11; 16,8; ლ. 20,16; მ. რაჲ ესმა, მრ. 16,11; არა ესუა მ. შვილი, ლ. 1,7; ვასწავებდ მ., ი. 18,21; ასწავებდა მ., მ. 5,2; 13,54; მრ. 1,21,22; 2,13; 4,2; 6,6; 10,1; 11,17 C; ლ. 4,31; 5,17; 13, 10; ასწავებდით მ., მ. 28,20; ასწრო მ. იესუ, მ. 17, 25 C.

ურტვეთ მ., მ. 15,14; რაჲსითჲს იგა- ვით ეტყჳ მ., მ. 13,10; ამისთჲს იგავით ვეტყჳ მ., მ. 13,13; ეტყჳდ მ., მ. 11, 17; არა... ვეტყოდე მ., ი. 15,22; ვეტ- ყოდე მ., ი. 18,21; ეტყოლა... მ., მ. 9, 18; 13,3 C, 31,33,34; 14,27; 15,10; 20, 17; 28,18; მრ. 2,2,27 E; 3,23 C; 4,2,11, 21,24,26,33,34; 6,10,50; 7,9,14,20 C; 9,1,31; 12,38 C; 15,14; ლ. 2,50; 6,5, 39; 8,4; 9,11; 10,2,9; 11,5,53; 12,15, 16; 13,6 C; 14,7; 15,3 C; 18,1; 21,10, 29; ი. 8,23,27 C, 30; 10,6 (2-ჯერ); ვერ ეტყოლა მ., ლ. 1,22 C; ეტყოდეს მ., მრ. 11,5; ლ. 2,18 C; ეუფლნიან მ., მ. 20,25 C; მე ვაუწყე მ., ი. 17,26; აუწყოს მ., ლ. 16,28; ი. 11,57; აქუნდა მ., ლ. 7,42; აქუნდეს მ., მრ. 3,15; ი. 17,13; აყენებდეს მ., მრ. 10,13; ლ. 18, 15; ჰყოდს მ., ლ. 6,47; უყოფდით მ., ლ. 6,31; აწ რაჲ უყოს მ. უფალმან მის ვენაქისამან, მრ. 12,9; ლ. 20,15 C; რაჲ- ცა ითხოვონ, ეყოს მ., მ. 18,19; ორისა დრაჰქნისაჲ ჰური ვერ ეყოს მ., ი. 6,7; უყუარნ მ., მ. 6,5 C; 23,6 C; შეუდგეს მ., მრ. 16,20; შეკვუსნეს მ. გზას, მრ. 8,3 C; შეემოხზა მ., მ. 28,9; შეჰრისხნა მ., მ. 9,30; 12,16 C; 20,31 C; მრ. 3,12; 8,30; 10,14; ლ. 4,41; 9,21,55; მოწა- ფენი მ. შეჰრისხნეს, მ. 19,13; შეიტყობო- და მ., მრ. 10,16; შეეშინა მ., მრ. 4, 41; 5,15; C; ლ. 2,9; 8,25; 9,34 C; ი. 6,19; შეეწინენ მ., ი. 5,7; შთაჰბერა მ., ი. 20,22; ეშინოლა მ., ლ. 9,45; უჩუენ- ნა მ., ლ. 24,40; ი. 20,20; უჩუენოს მ., მ. 16,1; ეჩუენა მ. ელია, მრ. 9,4; ეჩუენ- ნეს მ. მოსე და ელია, მ. 17,3; უჩნდეს მ., ლ. 24,11; ბ აცადეთ მ., 15,14 C; ეციით თქოენ მ., მრ. 6,37 C; ესცეთ მ. ჰამად, მრ. 6,37 C; მე ვჰსცეველ მ., ი. 17,12; ეცანობე მ., ი. 17,26 C; წამს- უყოფდა (მოასწავებდა C) მ., ლ. 1,22; მეცა წარვაეღინებ მ. სოფლად, ი. 17,

18; წინა-უძღვს მათ, ი. 10,4; წინა-უძღო-
და მ., მ. 2,9; მრ. 10,32; უწოდა მ., მ.
4,21; მრ. 1,20; არა უქმს მ. წარსლვად,
მ. 14,16; ვერ კვლ-უწიფა მ., მრ. 3,20;
ქმა-უყო მ., მ. 20,32 C; უჯმნა მ. და
აღვიდა მთასა ლოცვად, მრ. 6,46; (მო-
ქმედთა მათ) მათცა ეგრევე უყვეს, მ.
21,36.

ნათელი გამობრწყინდა მ. ზედა, მ.
4,16; აღესრულებს მ. ზედა სიტყუად
იგი, მ. 13,14; უნებლიადთა მომავალ
არს საცთურა მ. ზედა, მ. 18,7; დასდვა
* მ. ზედა კელი თუსი, მ. 19,15; მთავარ-
ნი წარმართთანი უფლებედ მ. ზედა
და ღიდ-ღიდნი კვლმწიფებედ მ. ზედა, მ.
20,25; მრ. 10,42; მდიდარნი კვლმწი-
ფებდენ მ. ზედა, მრ. 10,42 C; წყალო-
ბა-ყო მ. ზედა, მრ. 6,34 C; დაიხმიდა
კელთა მ. ზედა, მრ. 10,16; გამოჩინე-
ბად მ. ზედა, ლ. 1,79; დიდებად უფლი-
საჲ გამობრწყინდა მ. ზედა, ლ. 2,9; იყო
განჯრეებაჲ მ. ყოველთა ზედა, ლ. 4,36;
შიში დაეცა მ. ზედა, ლ. 5,26; 7,16; სულ-
გრძელ არს მ. ზედა, ლ. 18,7; რომელ-
თა არა უნდა მეუფებდა ჩემი მ. ზედა, ლ.
19,27; მეფენი წარმართთანი უფლებედ
მ. ზედა, ლ. 22,25; რომელთა კვლმწიფე-
ბად აქუს მ. ზედა, ლ. 12,25; დიდებულ
ვარ მე მ. ზედა, ი. 17,10 C; მ. ზედა
განესწმედ თავსა ჩემსა, ი. 17,19 C.

მ. შინა მომავილნი განიკურნებოდეთ,
ლ. 13,14; დაადგინა მ. შორის, მ. 18,
2 C; მუნ ვარ მე მ. შორის, მ. 18,20;
განიყვანს სამოსელი ჩემი მ. შორის, მ.
27,35; იყო ცილობადცა მ. შორის, ლ.
22,24; ი. 9,16; უკუთუშეცა არა ექმნენ
საქმენი მ. შორის, ი. 15,24; დიდებულ
ვარ მე მ. შორის, ი. 17,10; მე მ. შო-
რის, და შენ ჩემ თანა, ი. 17,23; სიყუ-
არული შენი ... მ. შორის იყოს, ი. 17,26.

ოქუნენ ჰკონებთ მ. გამო დაპყრო-
ბად ცხოვრებისა საუკუნოჲსა, ი. 5,39 C;

იკითხვიდა მათგან, მ. 2,4 C; გამოი-
კითხა მ. ეამი იგი გამოჩინებისა ნი-
ვარსკულავისაჲ, მ. 2,7; მ. მიილიან სის-
ყიდელი მათი, მ. 6,2 C; იყო მ. შორს
კოლტი, მ. 8,30; ოდეს აღმდლდეს მ.
სიძმ იგი, მ. 9,15; მრ. 2,20; ლ. 5,35;
ნუ გეშინინ მ., მ. 10,26 C, 28; ლ. 12,
4; ჯერ-არს ძისა კაცისაჲ ვნებად მ., მ.
17,12; ყვეს ეგრე, ვა ისწაყეს მ., მ. 28,15;
იესუ მოწაფითურთ განეშორა მ., მრ.
3,7; უნდა თანა-წარსლვად მ., მრ. 6,
48; იელტოდა შიშუელი მ., მრ. 14,
52; აღიმალღეს მ. ანგელოზთა მათ, ლ.
2,15 C; რამცა არა წარვიდა მ., ლ. 4,42;
განშორებასა მას მისსა მ. ჰრქუა პეტრე
იესუს, ლ. 9,33 C; (სიტყუად იგი) თა-
დაფარულ მ., ლ. 9,45; ლ. 18,34; თა-
ვადი განეშორა მ., ლ. 22,41; (განეყ-
ნა C) 24,51; თავადი მიეფარა მ., ლ.
24,31; არა წარეწყმიდო მ., ი. 6,39 D;
წარვიდა და დაემალა მ., ი. 12,36.

ვიდრემდის სიძმ იგი მათ თანა არს,
მ. 9,15; მრ. 2,19; ლ. 5,34; რომელთა
ჰყვანდა მ. თანა მკელობრები, ბრმები,
მ. 15,30; არამცა ვიყვენით მ. თანა ზიარ
სისხლსა მას წინაწარმეტყუელთასა, მ.
23,30; არა მოიღეს მ. თანა ზეთი, მ.
25,3; ბრძენთა მათ მიიღეს მ. თანა ზე-
თი მ. 25,4; ყო სიტყუა მ. თანა, მ. 25,
19 C; მოვიდა იესუ მ. თანა, მ. 26,36 C;
რაოდენ ეამ სიძმ იგი მ. თანა-ლა იყოს,
მრ. 2,19 C; არაჲ მიიღონ მ. თანა გზად,
მრ. 6,8 C; აღვიდა მ. თანა ნავსა, მრ.
6,51; ერთ ხოლო კუეზა აქუნდა მ. თა-
ნა ნავსა მას შინა, მრ. 8,14 C; არავინ
იხილეს, გარნა იესუ ხოლო მ. თანა,
მრ. 9,8; მწიგნობარნი გამოეძიებდეს მ.
თანა, მრ. 9,14; ერი პრავალი მ. თანა
(გამოვიდოდა), მრ. 10,46; წარვიდა მ.
თანა, ლ. 2,51; რომელნი იყენეს მ. თა-
ნა ინავით-მსხდომარენი, ლ. 5,29; გარ-
დამოვიდა მ. თანა, ლ. 6,17; იესუ წარ-

ვიდა მათ თანა, ლ. 7,6; ქამდით და სუემდით მ. თანა, ლ. 10,7; ესე... მ. თანა ქამს და სუამს, ლ. 15,2; შეურაცხ-ჰყოფდეს მთავარნიცა იგი მ. თანა, ლ. 23, 35; ყოველნი მ. თანა მოსრულნი... იცემდეს მგერდსა მათსა, ლ. 23,48; მოვიდეს სხუანი ვინმე მ. თანა, ლ. 24,1; იყვნეს მადგალენელი მარიამ და იოჰანა და მარიამ იაკობისი... მ. თანა, ლ. 24,10; მივიდოდა მ. თანა, ლ. 24,15 C; შევიდა დადგრომად მ. თანა, ლ. 24,29; იყო ინაჰით-ჯდომასა მას მისსა მ. თანა, ლ. 24,30; რომელნი მ. თანა იყვნეს, ლ. 24,33 C; მუნ იყოფოდა მ. თანა, ი. 3, 22; დაადგარეს მ. თანა, ი. 4,40; ევედრებოდეს მას ყოფად მ. თანა, ი. 4, 40 C; ოდეს ვიყავ მ. თანა, ი. 17,12; სიყუარული შენი... მათ შორის იყოს, და მე მ. თანა, ი. 17,26; სიყუარულითა მით რომლითა შემიყუარე მე, მ. თანა იყოს, ი. 17,26 C; დგა იუდაცა... მ. თანა, ი. 18,5; იყო მ. თანა პეტრეცა, ი. 18,18; თომა... არა იყო მ. თანა, ი. 20,24; თომაცა მ. თანა (იყო), ი. 20,26; შევიდა იესუ მ. თანა ბჭეთა გშულთა, ი. 20,26 C.

ილოცევდით მათოჯ, მ. 5,44; ლ. 6, 28; ცნეს, რ მ. თქუა, მ. 21,45; მ. თქუა იგავი იგი, მრ. 12,12; ლ. 20,19; ყოს შურის-გებაჲ მ. აღრე, ლ. 18,8; იწყო... ქებად ღმრთისა ჯმითა დიდითა ყოველთა მ., ლ. 19,37; იგინი იტყოდეს ურთიერთას ყოველთა მ. ყოფილთა, ლ. 24,14 C; მე მ. გვედრებო; არა თუ სოფლისათჳს გკითხავ, ად მ., რომელნი მომცენ მე, ი. 17,9; მ. მე წმიდა-ვყოფ თავსა ჩემსა, ი. 17,19.

იტყალა მათ წინაშე სხუად ფერად, მ. 17,2; უჩნდეს მათ სიტყუანი მათნი ევა სიჭქურისანი მ. წინაშე, ლ. 24,11; ქამა მ. წინაშე, ლ. 24,43 C; ესთენი სასწაული ექმნა მ. წინაშე, ი. 12,37 C.

გამოვიდა პილატე მათა (მათდა C) გარე, ი. 18,29; მივალ გამოცდარ მ. (მათდა C), ლ. 14,19; ძალი ღმრთისაჲ იყო განქურნებად მ. (მათდა C), ლ. 5, 17; უბრძანა დაგებად მ., მრ. 8,7; იყო დამორჩილებულ მ., ლ. 2,51; უკუეთუ განუტევენ უხმანი ვანად მ., მრ. 8,3; იწყო მ. თხრობად მერმისა, მრ. 10,32; ვიდრე კიდელმდე მ., 24,31 D; იყო ღრუბელი მაგრილობელად მ., მრ. 9,7 C; უკუეთუ ვინმე მკუდრეთით მივიდეს მ., ლ. 16, 30 D; მიავლინა მ. ძმ თჳსი, მ. 21,37; მრ. 12,6; მიავლინა მ. სხუად მონად, მრ. 12,4; იხილეს რაჲ იგი მნიშავლი მ., მრ. 12,7 C; მიმოდაიხილა მ. რისხვით და მწუხარედ, მრ. 3,5; არცა ვის ჯელ-ეწიფების მიტაცებად მ., ი. 10,29; ესე სასწაული მიეცა მ., ლ. 22,47; დაადგინა უფალმან... მიცემად როჳიკისა მ. ეამსა, მ. 24,45 C; რაჲმას მიიციყანენ თქუნენ მიცემად მ., მრ. 13,11; ხ მ. (მათდა CD) არა მიცემულ არს, მ. 13,11; მოვიდა მ. (მათდა C) იესუ, მ. 14,25; მრ. 6,48; მოვიდა მ., მრ. 14,37 L; არლა მოსრულ (მოწვეულ C) იყო მ. იესუ. ი. 6,17; მოვაველინე მ. (მათდა C) წინა-წარმეტყუელნი და მოციქულნი, ლ. 11, 49; (მოველ) მოქცეველ მ., მ. 9,13; იყო მოძღურებად მ., მრ. 1,22 C; რომელი ბრძანა მოსე საწამებელად მ. (მათდა C), მ. 8,4; მრ. 1,44; ლ. 5,14; წინაშე მთავართა... მიციყანენ... საწამებელად მ., მ. 10,18; წინაშე მთავართა და მეფეთა წარსდგეთ ჩემოჯს საწამებელად მ. და ყოველთა წარმართთა, მრ. 13,9; განიყარეთ მტყუერი ფერკთავან თქუნეთა საწამებელად მ., მრ. 6,11; (მათდა C) ლ. 9,5; რა არა ჰყოთ წინაშე კაცთა სახილველად მ., მ. 6,1; იწყო სიტყუად მ., ლ. 4,21; 11,29; იწყო იესუ სიტყუად მ., მ. 13,3; ვერ ეძლო სიტყუად მ., ლ. 1,22; იწყო მ. იგავით

სიტყუად. მრ. 12,1; (მათდა C) ლ. 20,9; რ იყო სწავლად მათა კელმწიფე, მ. 7, 29; იწყო... სწავლად მ., მრ 6,2, (მათდა C) 34; (მათდა C) 8,31; არა იყო მ. (მათდა C) ადგილ. ლ. 2,7; ძალ-ვიც კეთილისა ყოფად მ., მრ. 14,7; შეყვანებასა მას... იესუსა ყოფად მ. მსგავსად ჩუეულებისა მის, ლ. 2,27; შედგომილ იყენეს მ., მრ. 9,14 C; შევიდა მ. (მათდა C) გულის სიტყუადა, ლ. 9, 46; რა მ. შევიდეთ, მრ. 5,12; ნუ მიხუალთ შედგომად მ. (მათდა C), ლ. 21, 8; ვიდრე შერთვადმდე მ. იპოვა იგი მიდგომილ, მ. 1,18; ნუუკუე გეშინინ მ., მ. 10,26; იწყო წარვლინებად მ. ორ-ორისა, მრ. 6,7; უცრ-არს მ. (მათდა C) მარადის ლოცვადა, ლ. 18,1; თქუნე ჰყოფდით მ. (მათდა C) მიმართ, მ. 7, 12; იყო სწავლა იგი მისი მ. მიმართ, მ. 7,29; მოულის მათ სიტყუად დათესული მ. (მათდა CD) მიმართ, მრ. 4,15; შემდგომად სიტყუსა მის მისისა მ. (მათდა D) მიმართ იღმალღდა ზეცად, მრ. 16,19; რომელი ითქუა მ. (მათდა C) მიმართ ყრმისა მისთვის, ლ. 2,17; უკურდა სიტყუად იგი მწყემსთად მათ მ. მიმართ, ლ. 2,18; ვ-ი-იგი ითქუნეს მ. მიმართ, ლ. 2,20; იყო კურთხევისა მას იესუსსა მ. მიმართ განეშორა მათგან, ლ. 24,51.

გამოცხადებად მათდა, ლ. 1,79 C; განუტყუა მ. პარაბა იგი, ლ. 22,25 C; უნდა თანა-წარსლვად მ., მრ. 6,48 C; თანა-ელვა... ერთი მიტყუებად მ., ლ. 23,17 C; უყუარნ... რქუმად მ. კაცთაგან: მოძღუარ, მ. 23,7 C; იგი არს სასყიდელი მ., მ. 6,5 C; ბრალმცა არა იყო მ., ო. 15,22 C, 24 C; მე მ., და შენ ჩემდა, ო. 17,23 C; სიტყუად იწყო მ. მიმართ, მრ. 6,50 C.

[6. კიდევ სხვა მაგალითები აქვე ზემოთ: მ. 7,12 C; 13,11 CD; 14,25 C;

მრ. 1,44 C; 4,15 CD; 6,34 C; 8,31 C; 16,19 D; ლ. 2,7 C; 5,17 C; 9,5 C, 46 C; 11,49 C; 14,19 C; 18,1 C; 20,9 C; 21, 8 C; ო. 18,29 C].

განიყევს სამოსელი ჩემი მათად, ო. 19,24 C.

2. მა „იგი“ ჩვენგებითი ნაგვალსაზღლის ფუძე ირობ ბრ.-ში: მღლელი ვინმე შთავილოდა მას გზასა, ლ. 10,31 C; მ. დღესა შინა, მ. 7,22; 8,13; 13,1; 18,1 C; 22,23; მრ. 4,35; ლ. 10,12; 13,31; 17, 31; 23,12; ო. 1,39; 14,20; 16,23,26; არასადა ეგრე ვის უთქუამს კაცსა, ვითარ მ. კაცსა, ო. 7,46 C; მ. ეამსა, მ. 26,55; მრ. 3,3; ლ. 13,1; 23,30 C; ო. 4,53; 12,32 C; 13,12 C; ო. 19,1 C; მ. ეამსა შინა, მ. 7,23; 10,19; 11,25; 12,1; 17,1; მრ. 13,11; ლ. 7,21; 10, 21; 12,2; 20,19,27; იყო მ. ქალაქსა, ლ. 5,12; მ. ღამესა ორნი იყენენ ცხედარსა ერთსა, ლ. 17,34; მ. ღამესა არარაა იპყრეს, ო. 21,3.

მასვე ადგილსა, ლ. 2,8 C; 10,32,33; მ. გზასა, ლ. 10,31; მ. დღესა, ლ. 24, 33; მ. დღესა შინა, ლ. 24,13; მ. ეამსა, ლ. 24,33 C; მ. ეამსა შინა, ლ. 2,38; მ. საშეგლსა, ლ. 23,40; მ. სახლსა შინა იყენით, ლ. 10,7; მ. სიტყუასა იტყოდა, მ. 26,44; მ. სოფელსა, ლ. 2,8; მ. ტანჯეასა, ლ. 23,40 C; მ. ქალაქსა, ლ. 18,3.

ნუთუ შენცა მის კაცისა მოწაფეთაგანი ხარ, ო. 18,17 C; აღდგა მ. კრეპულისაგან, ლ. 4,38.

იყო მათ დღეთა და განვიდა თივადი მათად კერძო, ლ. 6,12; მ. დღეთა ოდენ ასწავებდა ერსა მას, ლ. 20,1; მ. დღეთა შინა, მ. 3,1; 24,19; მრ. 1,9; 2,20; 8, 1; 13,17,24; ლ. 2,1; 4,2; 5,35; 9,36; 21,23; 23,7 C; არავინ მ. კაცთაგანმან გემო-იხილოს სერობისა ამისგან ჩემისა, ლ. 14,24.

1. მაგა [იგე^ა ბიროხ ნაგვალხაზელის ფუძე ირიბ ბრუნვებში]: დამასხა მაგან ნელსაცხებელი ესე, მ. 26,12; კეთილი საქმე ქნა მ. ჩემოჲს, მრ. 14,6 C; არცა მ. ცოდა, არცა მშობელთა მაგისთა, ი. 9,3 D; შეუკრენით მაგას ჯელნი და ფერ-ჯნი, მ. 22,13; რაჲ ბოროტი უქმნიეს მ., მ. 27,23; რაჲსა მ. ჰზრახავთ გულთა თქუენთა, მრ. 2,8; აცადეთ მ., მრ. 14,6; რომელი-იგი აქუნდა მ., ყო, მრ. 14,8 C; ეწოდენ მ. იოვანე, ლ. 1,60; მიეტრევენ მ. ცოდვანი მაგისნი, ლ. 7,47; მ. იქ-მოდე და ჰსცხონდეს, ლ. 10,28; მ. რაჲ იტყვ, ჩუენცა მაგინებ, ლ. 11,45; მოუ-თოქნო მ. გარემო, ლ. 13,8; გამოართუთ მ. კუართი იგი წინაჲ, ლ. 15,22 C; შთაატუთ მ., ლ. 15,22 C; აწ რაჲსიკუდი-ლის საქმე უქმნიეს მ., ლ. 23,15 C; რაჲ სასწაულ გკრუნენო ჩუენ, რ. მ. იქმ, ი. 2,18 C; რაჲსა ეტყვ მ., ი. 4,27 C; ნუთუ მოართუა ვინ მ. კამად, ი. 4,33 C; უკუეთუ მ. იქმ, გამოუცხადე თავი შენი სოფელსა, ი. 7,4 C; არას ეტყვს მ., ი. 7,26 C; ვინ აღუხილნა მ. თუაღნი, ი. 9,21; მ. ჰკითხეთ, ი. 9,21,23 C; უტე-ვეთ მ., ი. 12,7 D; შენ მ. იტყვ, ი. 18,34; თანა-აც მ. სიკუდილი, ი. 19,7 C; წილ-ვიგდოთ მ. ზედა, ი. 19,24 C.

ვინ უძლოს სმენად მაგის, ი. 6,60 C; რომელი-იგი მაგისგან იშვეს, მ. 1,20 C; მოუღეთ მ. ქანქარი ეგე, მ. 25,28; განვედ მ., მრ. 1,25; ლ. 4,35; მე გიბ-რძანებ შენ განსლვად მ., მრ. 9,25; ჩუენ გუესმა მ., მრ. 14,58 C; თაჲღი მ. სუ-მიდა, ი. 4,12 C; ჩუენ თუთ გუესმის მ., ი. 4,42 C; რაჲ გამოცხადნეს საქმე ღმრთისაჲ მაგის ზედა, ი. 9,3; ვინაჲთ-გან ყოფილ არს ეგე მ. თანა, მრ. 9,21 E; მე არცა ერთსა რას ბრალსა ვჰპოებ მ. თანა, ი. 18,38 C; მე მ. თა-ნა ბრალსა არას ვჰპოებ, ი. 19,6; მრ-

ვალი მეენო მე ჩუენებით დღეს მაგის-თჲს, ლ. 23,14 C; რომელსა თქუენ ძვრსა იტყუთ მ., ლ. 23,14 C; მ. რასა გამოე-ძიებთ ურთიერთას, ი. 16,19 C; ითქუ-მოდის... საქსენებელად მაგისა, მ. 26,13; მრ. 14,9; უკუეთუ მოვიდეს ელია გარდამოცნაიდ მ., მ. 27,49; მრ. 15,36; მო-ძი-ვიდეს ელია განრინებად მ., მ. 27,49 C; ვინაჲთგან ყოფილ არს ესე მ., მრ. 9,21 C; ნულარა შეხუალ მ., მრ. 9,25.

თქუენ ეცით მაგათ კამადი, მ. 14,16; ლ. 9,13; ნუ აყენებთ მ., მ. 19,14; მრ. 10,14; ლ. 18,16 D; მიუტრევე მ., ლ. 23,34 C; აცადეთ მ. წარსლვად, ი. 18,8 C.

2. მაგა [იგე^ა ჩვენებითი ნაგვალხაზე-ლის ფუძე ირიბ ბრუნვებში]: მაგას კლდე-სა ზედა აღუაშენო ეკლესიაჲ ჩემი, მ. 16,18 C; რაჲ ძეს შენი და მაგის კაცისა მართლისაჲ, მ. 27,19; რაჲ ძეს შენი და მ. მართლისაჲ, იქვე C; მ. სირცხათჲს ვიდოდე, მრ. 7,29; მაგისვე სიტყვა-თჲს ჰკითხვიდეს მას მოწაფენი მისნი, მრ. 10,10.

1. მაგიერ [ზს., = მანდმან, მაქედან]: გარდამოკედ მაგიერ ჯუარით, მ. 27,40,42; მრ. 15,30; არცა მ. ჩუენდამო წილამოსლვად (ველ-ეწიფების), ლ. 16,26.

2. მაგიერ [არხ. ხაზ., = მანდაური]: თუ ვისმე უნდეს ამიერ წილსლვად თქუენ-და, ვერ წილდენ, და არცა მაგიერნი წილ-ჩუენდამო-სლვად, ლ. 16,26 C.

მაგის-ი [კუთვ. ნაგვალხ.]: მაგისი ის-მინეთ, მ. 17,5; მრ. 9,7; არა მ. ბრალი არს, ი. 9,3 C; გმობაჲ მ., მ. 26,65; დედაჲ მ., მ. 2,13,20; მეუფებაჲ მ., ლ. 19,14; სახელი მ., ლ. 1,63 C; სისხლი მ., მ. 27,25; მ. სიტყუაჲ, მრ. 14,58; ყოფაჲ მ., ი. 21,22,23; ცოლებაჲ მ., მ.

14,4 C; უფალსა მაგისხსა, მ. 23,3 C; მრ. მრ. 11,3; ჯელსა მ., ლ. 15,22 C; სისხლისაგან მაგისისა, მ. 27,24; დანი მაგისნი, მრ. 6,3; ანუ ვინ აღუხილნა თულნი მ., ი. 9,21 C; შეუკრენით მ. ფერკნი და ჯელნი, მ. 22,13 C; ცოდვანი მ., ლ. 7,47; მშობელთა მაგისთა, ი. 9,3 [გამოც.]; ფერკთა მ., ლ. 15,22 C; არა მაგისი ბრალი არს, არცა მშობელთა მაგისთაჲ, ი. 9,3 C.

მაგრილობელ ნ. გრილობა.

მადლ: ჰპოვე მადლი წინაშე ღმრთისა, ლ. 1,30; მ. ღმრთისაჲ იყო მის ზედა, ლ. 2,40; რაჲ არს მ. თქუენდა, ლ. 6,32; რომელი მ. არს თქუენდა, ლ. 6,33,34; მ. და ქეშმარიტებაჲ იესუ ქრისტს მიერ იქმნა, ი. 1,17; ჩუენ... მოვიდეთ მ. მადლისა წილ, ი. 1,16; რომლისა მადლისათჳს გეტყჳ შენ, ლ. 7,47; იესუ. წარმატებოდა სიბრძნითა და ჰასაკითა და მადლითა, ლ. 2,52; ვიხილეთ დიდებაჲ... საუსტ მ. და ქეშმარიტებითა, ი. 1,14; დაუკვრდებოდა სიტყუათა მათ მისთა ზედა მადლისათა, ლ. 4,22.

[ნ. კ. მადლის-პყრობა, მიმადლება, მომადლება, უმადლო].

მადლის-პყრობა, ი [მადლობა, მადლობის თქმა]: ნუჟუჟე მადლ-იყრაჲ მონისაჲ მის, ლ. 17,9.

მადლობა, 0—2: ღმერთო, გმადლობ, შენ, ლ. 18,11; მამაო, გ. შენ, ი. 11,41; ჰმადლობდა და განტეხა (პური), მ. 15,36; მრ. 8,6; ლ. 22,19; მ. და მისცა მათ (სასუმელი), მ. 26,27; მრ. 14,23; მ. უფალსა და ეტყოდა მისთჳს ყოველთა, ლ. 2,38 C; დავარდა წინაშე ფერკთა მისთა და მ. მას, ლ. 17,16; მოილო სასუმელი, მ. და თქუა, ლ. 22,17; მ. და მიჰსცემდა (პურსა), ი. 6,11; რომელ აკურთხა უფალმან და მ., ი.

6,23; ჰმადლობდეს და გამოვიდეს მთასა მას ზეთის ხილთასა, მრ. 14,26 C.

მაგალ ნ. ვედ.

მათ-ი [კუთგნ. ნაცვალხ.]: მათი არს სისუფეველი (ყათაჲ, მ. 5,3,10; ისმინოს მ. ღმერთმან, მ. 6,7; ესოდა რაჲ მ., მრ. 12,28; ისმინედ მ., ლ. 16,29; არა ჰრწმენა მ., ლ. 24,11; არა ისმინეს მ. ცხოვართა, ი. 10,8; მოიჯსენოთ მ., ი. 16,4; მ. არა ჰრწმენა, მრ. 16,14; არცა მ. ჰრწმენა, მრ. 16,13.

ბადე მ., მ. 4,20; განტევებაჲ მ., მ. 15,32; გული მ., მ. 15,8 C; მრ. 7,6 C; გულ-ფიციხელობაჲ მ., მრ. 16,14; დასხლობაჲ მ., მრ. 6,39; დიდებაჲ მ., მ. 4,8; ლ. 4,6; ზაკულებაჲ მ., მ. 22,18; მრ. 12,15 C; ლ. 20,23; ზრახვაჲ იგი მ., მ. 9,4 C; 12,25 C; თხოვაჲ იგი მ., ლ. 23,24 C; მამაჲ მ., მ. 4,22; მრ. 1,20; მატლი მ., მრ. 9,48 D; მღელეთ მოძღუარი იგი მ., მრ. 14,60 C; ორგულებაჲ მ., მრ. 12,15; სამოსელი მ., მრ. 11,7 C; სარწმუნოვებაჲ მ., მ. 9,2; მრ. 2,5; ლ. 5,20; სასყიდელი მ., მ. 6,2,16; 20,8 C; სიმრავლ მ., ლ. 23,1; უკეთურებაჲ იგი მ., მ. 22,18 C; ურწმუნოებაჲ იგი მ., მრ. 6,6; 16,14 D; უფალი მ., ლ. 12,37; ფესუები მ., მ. 23,5 C; ქალაქი მ., მ. 22,7; ლ. 4,29; ცეცხლი მ., მრ. 9,48 C; წამებაჲ იგი მ., მრ. 14,56 C, 59 C; მ. კმაჲ, მრ. 12,28 C; ლ. 17,13; უკუეთუ მათიცა არა ისმინოს, უთხარ კრებულსა, მ. 18,17.

იწყო კაცად-კაცადმან მათმან სიტყუად, მ. 26,22.

ისმენდი მათსა და ჰკითხვიდა მათ, ლ. 2,46; აღსლვასა მ., ლ. 2,42 C; განზრახვასა მას მ., ლ. 24,4; განშორებისა მას მ., ლ. 9,33; გარდამოსლვასა მას

მათსა, მრ. 9,9 C; ლ. 9,37; იხილა ერი გარემო მ., მრ. 9,14; რომელნი დამკვლრებულ იყვნეს გარემო მ., ლ. 1,65 C; გულსა მ., მ. 21,38; დაკვრებასა მ., ლ. 24,4 C; ზრახვისა მ., ლ. 23,51; 24, 15; ხარკსა ანუ ზუერსა მ., მ. 17,25; თავსა მ., 27,39; თავადმან კაცად-კაცად-სა მ. დასდვა კელი, ლ. 4,40; მკერდსა მ., ლ. 23,48; ნათესავსა შორის მ., ლ. 16,8; ნაშრომსა მ., ი. 4,38 C; ნებასა მ., ლ. 23,25; პირსა ზედა მ., მ. 17, 6; იყო ქარი იგი პირით მ., მრ. 6,48; ეამსა მ., ლ. 1,20; საკრებულოსა მას მ., ლ. 22,66; სამოსელსა მ., 21,8; მრ. 11,8; ლ. 19,36; სამწყსოსა მ., ლ. 2,8; საუნჯესა მ., მ. 6,26; საფლავებსა მ., ლ. 11,48 C; სახლებსა მ., ლ. 16, 4 C; სლესა შინა მ.; მრ. 2,23 C; ლ. 9,57; მერმე მიუვლინა სხუანი მონანი, უმრავლესნი მ., მ. 21,36 C; უფალსა მას მ., მ. 18,31; ქალაქსა მ., ლ. 2,39 C; ქალაქებსა მ., მ. 11,1; ყანობირსა მ., მ. 12,1; მ. შემდგომად მოკლდა დედა-კაციცა იგი, ლ. 20,32; შესაკრებელსა მ., მ. 12,9; მრ. 1,21,23; 6,2; ლ. 4,16, 33; 6,6; 22,66 C; შესაკრებელსა შორის მ., მ. 4,23; 10,17; 13,54 D; იყო შორს მ. კოლტი, მ. 8,30 C; როკვიდა ასული იგი ეროდიანსი შორის მ., მ., 14,6; დაადგინა იგი შორის მ., მ. 18,2; მრ. 9,36; მე მუნ ვარ შორის მ., მ. 18, 20 C; თავადმან განვლო შორის მ. და წარვიდა, ლ. 4,30; ი. 8,59; დაჰსცა იგი შორის მ., ლ. 4,35; ვინ-ძი იყოს უდიდეს შორის მ., ლ. 9,46; დაჯდა პეტრეცა შორის მ., ლ. 22,55; დადგა შორის მ., ლ. 24,36, ი. 20,19,26; იყო წვალება შორის მ., ი. 9,16 C; შრომილსა მ., ი. 4,38; შჯულსა მ., ი. 15,25; წარსლესა მას მ., ლ. 2,43; იცვალა წინაშე მ., მ. 17,2 C; მრ. 9,2; მეყსეუ-

ლად აღდგა წინაშე მ., ლ. 19,28; კამა-წინაშე მ., ლ. 24,43; წინაშე მ. ვილო-დის, ი. 10,4; ესოდენნი სასწაულნი კმენა წინაშე მ., ი. 12,37.

გულისა მათისა, მრ. 3,5; გულისაგან მ., ლ. 8,12; თავისა მ., მ. 14,15; 27; 35 C; მრ. 6,36; ლ. 9,12; ი. 19,24; თხოვისაებრ მ., ლ. 23,24; მამისა მ., მ. 4,21; ნამეტნავისაგან მ., მრ. 12,44; ლ. 21,4; ნეშტისაგან მ., მრ. 12,44 C; საზღვრისაგან მ., ლ. 8,37; შემდგომად სიტყუსა მის მ. მათდა მიმართ იღმად-ლად ზეცად, მრ. 16,19 D; ღმრთისა მ., ლ. 1,16; ნაყოფისა მათისაგან, მ. 7, 16 C, 20 C; ურწმუნოვებისა მათისათჳს, მ. 13,58; ძმისა მ., ი. 11,19; კრებუ-ლით მათით, ი. 15,2 C; საზღვრით მ., მ. 8,34 C; მრ. 5,17 C; საულავით მ., მ. 27,53; ბაგითა მათითა, მ. 15,8; მრ. 7,6; თითითაცა მ., მ. 23,4 C; მკლავი-თა მ., 4,6; ლ. 4,11; მრავლის მეტყუე-ლებითა მ., მ. 6,7; სახეთითა მ., ი. 17,20; ფერკითა მ., მ. 7,6; ქურჭრითა მ., მ. 25,4; კელითა მ., ლ. 4,11 C.

ანგელოზნი მათნი, მ. 18,10; ბადენი მ., მრ. 1,18; ლ. 5,6; გონებანი მ., ლ. 24,45; გულნი მ., მ. 15,8; მრ. 6,52; 7,6; 12,40; გულის ზრახვისი მ., ლ. 5, 22; 9,47; დიდ-დიდნი მ., მრ. 10,42; ზრახვისი მ., მ. 9,4; ლ. 6,8; 11,17; თუალნი მ., 9,30; 13,15; 17,8; 26,43; მრ. 14,40; ლ. 24,16,31; ი. 12,40; კუ-ბასტნი მ., მ. 23,5; მამანი მ., ლ. 6, 23,26; მოწაფენი მ., მ. 22,16; მწიგნო-ბარნი მ., მ. 7,29; მრ. 1,22; ლ. 5,30; მწყემსნი იგი მ., მრ. 5,14; პირნი მ., მ. 6,16; ლ. 24,5; სამოსელნი მ., მ. 25, 1 C, 3,7 D; საკმენი მ., ი. 3,19; სიტყუანი მ., ლ. 24,11; სნეულნი მ., მ. 14, 14 C; სნეულებანი მ., მ. 14,14; ფერკნი მ., ი. 13,12; შეცოდებანი მ., მ. 6,14,

15; ცოდვანი მათნი, ი. 20,23 C; წამებანი მ., მრ. 14,56,59; წვენი მ., ი. 19,31; კელნი მ., მ. 26,50; მრ. 14,46 C; ლ. 21,12; ებანი მ., ლ. 23,23.

უფალთა მათთა, ლ. 19,33; ბაღეთა მ., მ. 4,21; ლ. 5,2 C; გულთა მ., მრ. 2,8; ლ. 1,66 C; 3,15; გულთა შინა მ., მ. 9,3; 16,7 C; 21,25 C; მრ. 2,6; 6, 51 C; 8,16 C; ლ. 7,49; ღღეთა მ., ლ. 1,7; თუილთა მ., მ. 9,29; 20,34; მამადღელთა მ., მ. 10,21; მოყუარეთა მ., ლ. 6,32; მოყუისთა მ., მ. 11,16 C; ლ. 7,32; მსხუერპლთა მ. თანა, ლ. 13,1; ეამთა მ., მ. 21,41 C; სანთელთა მ. თანა, მ. 25,4; საუნჯეთა მ., მ. 2,11 C; საფასეთა მ., მ. 2,11; საფლავთა მ., ლ. 11,48; საქმეთა მ., მ. 23,5; სახლეულთა მ., ლ. 16,4; შორის ურაკპარაკთა მ., 10,17 C; უძლურთა მ., მრ. 6,56; შესაკრებელთა მ., 6,2; მრ. 1,39; ლ. 4,15; შესაკრებელთა შინა მ., მ. 4,23 C; მრ. 13,9 C; შესაკრებელთა შორის მ., მ. 9, 35; 13,54; ცოდვათა მ., მ. 3,6; 9,6; მრ. 1,5; ლ. 1,77 C; კელთა მ., ლ. 20, 19; ი. 19,16 C.

ნაყოფთაგან მ., ლ. 8,3; საზღვართაგან მ., მ. 8,34; მრ. 5,17; ლ. 8,37 C; სნეულებათაგან მ., ლ. 6,18; შვილთაგან მ., ლ. 7,35 C; განვიდა კელთაგან მ., ი. 10,39.

ნაყოფთა მათთაგან, მ. 7,15; საზღვართა მ., მ. 15,22 E; საქმეთა მ., მ. 7,20; უძლურებათა მ., ლ. 5,15; ცოდვათა მ., 1,21; კელთა მ., ი. 7,30 C; 10,39 C; საქმეთა მათთაებრ, მ. 16,27; 23,3; ცოდვათა მათთათუხ, ი. 15,22.

ფესუები სამოსლისა მათისაჲ, მ. 23, 5; სიბრძენა მას ზედა გულისა მათისაჲ, მრ. 3,5 C; ზრახვანი იგი გულისა მათისაჲ, მ. 12,25; ღღენი იგი განწმენისა მ., ლ. 2,22; მღღელთ-მოძღურებაჲ მღღელთა მათთაჲ, მრ. 7,3 C; რო-

მელ გარდამოკვინი ტაბლისაგან უფალთა მათთაჲ, მ. 15,27; გონებითა გულთა მათთაჲ, ლ. 1,51.

ერთიკა მათგანი არა დავარდების, მ. 10,29; შესეტეს ერთი მ., მ. 18,12; შენცა მ. ხარ, მ. 26,73; მიიბოილა ერთი მ., მ. 27,48; ესეცა მ. არს, მრ. 14 69; კეშპარიტად მ. ხარ, მრ. 14,70 C; არაეინ მ. განიკურნა, ლ. 4,27; ერთიკა მ. არა არს დაფარულ წინაშე ღმრთისა, ლ. 12,6; წარწყმდეს ერთი მ., ლ. 15, 4; ვინ-მე არს მ., ლ. 22,23; ვინ-მე იყოს ღიღ მ., ლ. 22,24; ერთი დამოკიდებულთა მ. ... ჰგმობდა მას, ლ. 23,39 C; ერთი ორთა მ., ლ. 1,40 C; იყო კაცი ერთი ფარისეველთა მ., ი. 3,1 C; ეგრეცა თევზთა მ. (მოილო), ი. 6,11; არა წარეწყმიდო მ., ი. 6,39 E; იყო ერთი მ., ი. 7,50; ერთი ვინმე მ., ი. 11,49 C; არაეინ მ. წარწყმდა, ი. 17,12; არა წარეწყმიდე მ. არცა ერთი, ი. 18,9; მოიღეთ თევზთა მ., ი. 21,10; თომამ, ერთი ათორმეტთა მ., ... არა მათ თანა იყო, ი. 20,24 C; ესე მათგანივეა, მრ. 14,69 C; ჰკითხა ერთმან მათგანმან, მ. 22,35; არაეინ მ. კაცმან გემო-იხილოს, ლ. 14,24 C; ერთმან მ. იხილა, ლ. 17, 15; ჰსცა ვინმე ერთმან მ. მონასა მღღელთ მოძღურისასა, ლ. 22,50; მიუგო ერთმან მ., ლ. 24,18 C; შთიხსნის თითოეულმან მ. ორ ანუ თუ სამ საწყაულ, ი. 2,6 C; არაეინ ჰრქუა მ., ი. 4,27 C; ერთმან მ., კაიაფა, ... ჰრქუა მათ, ი. 11,49; მან მიუგო ერთსა მათგანსა და ჰრქუა, მ. 20,13; ნუთუ მთავართა მ. ვის ჰრქმენა მისი, ი. 7,48 C; რომლისა შუღთა მათგანისა იყოს ცოლად, მ. 22,28 C; ვის მ. იყოს ცოლ, მრ. 12,23 D; არაეისა ერთისა მ. მიივლინა ელია, ლ. 4,26; აწ უკუე ... ვისა

მ. იყოს ცოლ, ლ. 20,33; რომლისა სა-
ქმისათჳს მ. ქვასა დამკრებთ მე, ი.
10,32.

მათგანნი მოსწყვდნეთ და ჯუარს-აღუ-
ნეთ, და მათგანნი სტანჯნეთ შესაკრე-
ბელთა თქუენთა შორის, მ. 23,34; ხუთ-
ნი იგი მ. იყენეს სულელნი, მ. 25,2;
რომელნიმე მ. შეორგულდეს, მ. 28, 17;
რომელნიმე მ. შორით მოსრულ არიან,
მრ. 8,3; გამოირჩინა ათორმეტნი მ.,
ლ. 6,13; მ. მოწყვდნენ და ღვენენ, ლ.
11,49; ორნი მ. მივიდოდეს მასვე ღლე-
სა შინა დაბასა, ლ. 24,13; ფარისეველ-
თა მ. იყენეს, ი. 24 C; იტყოდეს მრავალნი მ., ი. 10,20; მრავალნი ჰურიათა მ. მოსრულ იყენეს, ი. 11,19 C; ვიეთ-
ნიმე მ. იტყოდეს, ი. 11,37; მრავალნი
ჰურიათა მ., რომელნი მოსრულ იყენეს
მარიაშეთა, ... იხილეს, ი. 11,45 C; რო-
მელნიმე მ. წარვიდეს ფარისეველთა, ი.
11,46; მრავალნი ჰურიათა მ. მივიდო-
დეს, ი. 12,11 C; იყენეს ვინმე წარმართ-
ნიცა აღმოსრულთა მ., ი. 12,20; იყ-
ენეს ერთად სიმონ-პეტრე და თომა...
და სხუანი მოწაფეთა მ. ორნი, ი. 21,
2 C; რომელთამე მათგანთა თქუეს, ლ.
11,15; თქუეს ვიეთმე ფარისეველთა მ.,
ი. 9,16 C; ორთა მ. ... გამოეცხადა, მრ.
16,12; რომელთამე მ. უნდა შეპყრობად
მისი, ი. 7,44.

მათთანა [მათგანი, მათთან მყოფი,
მათი მიმდევარი]: ქეშმარიტად მათ-
თანაა ხარ, მრ. 14,70; შენცა მ. ხარ,
ლ. 22,58; არა ვარ მ., ლ. 22,58; ესე-
ცა მათანაჲმე იყო, ლ. 22,59 C; პოვ-
ნეს კრებულად ათერთმეტნი იგი და
სხუანი მათთანანი, ლ. 24,33.

მალ, 0—2: მრავალთა, რომელთა ესმო-
და, მმალდა [უგვირდა] მოძღურებამ იგი
მისი, მრ. 6,2 C.

მალვა, ი: იმალვიდა თავსა მისსა
ხუთ თთუე, ლ. 1,24 C.
[ნ. კ. დამალვა].

მამა: მამა გვეს ჩუენ აბრაჰამი,
მ. 3,9; ლ. 3,8; მათ მეყსეულად დაუ-
ტვეს... მ. მათი, მ. 4,22; მრ. 1,20;
ვა მ. თქუენი ზეცათად სრულ არს, მ. 5,
48; მ. შენი რომელი ჰხედავს დიფარულ-
თა, მოგავოს შენ ცხადად, მ. 6,4,6,18;
მ. (+იგი C) თქუენი ზეცათად ზრდის მათ,
მ. 6,26; რომელსა უყუარდეს მ. თჳსი,
მ. 10,37; არცა მ. ვინ იცის, მ. 11,27;
დაუტვეოს კაცმან მ. თჳსი და ღვდა
თჳსი, მ. 19,5; მრ. 10,7; რომელმან
დაუტვეოს... მ., მ. 19,29; მრ. 10,29;
ლ. 18,29; ერთ არს მ. თქუენი, მ. 23,
9; თავადმან... მიიყვანა მ. მის ყრმი-
სა და ღვდა, მრ. 5,40; უკუეთუ არა
მიილოს... მ., მრ. 10,30; სკმონ ვინმე
კვრინელი, ... მ. აღექსანდრესი და რუ-
ფესი, მრ. 15,21; ზაქარია, მ. მისი,
აღივსო სულითა წმიდითა, ლ. 1,67;
იყენეს მ. მისი და ღვდა დაკრებულ,
ლ. 2,33; აღმოვიდიან მ. და ღვდა მისი
წლითი-წლად იერუსალმელ, ლ. 2,
41; შე და მ. შენი ვრორინებთ, ლ. 2,
48; ვა მ. შენი მოწყალე არს, ლ. 6,36;
არავის უტვეა შესლვად... გარნა პეტ-
რე და იაკობ და იოვანე და მ. და ღვ-
და მის ყრმისა, ლ. 8,51; ვინ არს მ.,
ლ. 10,22; განეეთას (განეშოროს C) მ. ძი-
საგან, ლ. 12,53; (რომელმან) არა შოიძე-
ლოს მ. თჳსი, ლ. 14,26; მ. (+იგი C) მისი
გამოვიდა და ჰლოცვიდა მას, ლ. 15,28;
მ. (+ცა C) ეგვიეთართა ეძიებს თაყუა-
ნის-მცემელთა მისთა, ი. 4,23; მ. ჩემი
მოაქამდე იქმს, ი. 5,17; რავდენსა-იგი
მ. იქმს, ი. 5,19; რასა მ. იქმს, იქვე C:
ვა-იგი მ. აღადგინებს მკუდართა და
აცხოვნებს, ი. 5,21; არცალა მ. შჯის
არავის, ი. 5,22; რომლისა მ. ჩუენ ვიცით,
ი. 6,42; არა თუ მ. ვისმე უხილავს, ი. 6,46;
ამან იხილა მ., ი. 6,46; მე და მომავ-

ლინებელი ჩემი მამა (ვართ), ი. 8,16; წამებს ჩემთვის მომავლინებელი ჩემი მ., ი. 8,18; სადა არს მ. შენი, ი. 8,19; არცა მე მიკით, არცა მ. ჩემი, ი. 8,19; მ. ჩუნი აბრაჰამი არს, ი. 8,39; ერთი მ. ვიკით—ღმერთი, ი. 8,41; უკუეთუმცა მ. თქუნი იყო ღმერთი, ი. 8,42; არს მ. ჩემი, რომელი მადიდებს, ი. 8,54; ვიცი მეცა მ., ი. 10,15; მ. ჩემი... უფროსს ყოველთასა არს, ი. 10,29; მე და მ. ერთ ვართ, ი. 10,30; ჩემ თანა არს მ., ი. 10,38; 14,11; 16,32; მიჩუნენ ჩუენ მ. შენი, ი. 14,8,9; იხილა მ. ჩემი, ი. 14,9; მე მაპისა თანა ვარ, და მ. ჩემ თანა, ი. 14,10; მ. ჩემი... იქმს საქმესა, ი. 14,10; იდიდოს მ. ძისა თანა, ი. 14,33; მ. ჩემი უფროსს ჩემსა არს, ი. 14,28; მიუყარს მ. ჩემი, ი. 14,31; მ. ჩემი მოკმედი არს, ი. 15,1; ამით იდიდა მ. ჩემი, ი. 15,8; არა იცნეს მ. ჩემი, ი. 16,3; ვა შენ, მ., ჩემ თანა (ხარ), ი. 17,21 C; რომელმან ადიდოს ძე, ადიდოს მამაცა, ი. 5,23 C; მ. მისი მტკუ-ვარი არს, ი. 8,44; იცოდეთმცა მ. ჩემი, ი. 14,7 C; რომელსა მე ვჰსულდე, მ. ჩემი ჰსულდეს, ი. 15,23; მო-ცა-მიძულეს მეცა და მ. ჩემი, ი. 15,24; მამაცა-ცა მცა ჩემი იცოდეთ, ი. 8,19; 14,7.

იცის (უწყის C) მამამან თქუენმან ზეცათამან, მ. 6,8,32; ლ. 12,30; მოგიტევენეს თქუენცა მ. თქუენმან ზეცათამან, მ. 6,14; არცა მ. თქუენმან მოგიტევენეს შეცოდებანი თქუენნი, მ. 6,15; მ. თქუენმან ზეცათამან მოსცეს კეთილი, მ. 7,11; მისცეს... მ. შეილი (სიკუდილდ C), მ. 10,21; მრ. 13,12; არავინ იცის ძმ, გარნა მ., მ. 11,27; ლ. 10,22; რომელი არა დაჰნერგა მ. ჩემმან, მ. 15,13; ყორცთა და სისხლთა არა გამოგიცხადეს შენ, ად მ. ჩემმან ზეცათამან, მ. 16,17 C; მ. ჩემმან ზეცათამან გიყოს თქუენ, მ.

18,35; არავინ იცის... გარნა მ. მხოლომან, მ. 24,36; მრ 13,32; ვა მომავლინა მე მ., მ. 28,18 C; ი. 6,57; 20,21; მ. მომავლინა მე, ი. 5,36; რომელმან მომავლინა მე მ., ი. 5,37; 8,26 C; 12,49; კმა-ყო (ლალატ-ყო C) მ. მის ყრმისამან, მრ. 9,24; არა უწყოდეს მ. და დედამან მისმან, ლ. 2,43; რაოდენ უფროსს მ. ზეცით მოჰსცეს სული წმიდა, ლ. 11,13; სათნო-იყო მ. თქუენმან მოცემად თქუენდა სასუფეველი, ლ. 12,32; იხილა იგი მ. თქმან, ლ. 15,20; ჰრქუა მ. მისმან მონათა თქსთა, ლ. 15,22; მ. შენმან დაქა ზუარაჲი იგი კამებული, ლ. 15,27; მე აღმიტუა მ. ჩემმან სასუფეველი, ლ. 22,29; ვა მ. აღადგინეს მკუდარნი, ი. 5,21 C; რომელი მომცა მე მ., ი. 5,36; 6,39 C; 18,11; ამას მ. დაჰბეჭდა ღმერთმან, ი. 6,27; მ. ჩემმან მოგცა თქუენ პური, ი. 6,32; რომელი მომცეს მე მ. ჩემმან, ი. 6,37; უკუეთუ არა მომავლინებელმან ჩემმან მ. მოიყვანოს იგი ჩემდა, ი. 6,44; არა თუ მ. ... მიიზიდოს იგი, ი. 6,44 C; ვა მასწავა მე მ., ი. 8,28; მიცის მე მ., ი. 10,15; მ. ჩემმან რომელმან მომცნა ივინი, უდიდეს ყოველთასა არს, ი. 10,29 C; რომელი-იგი მ. წმიდა-ყო, ი. 10,36; პატივ-სცეს (პატივ-უყოს C) მას მ. ჩემმან, ი. 12,26; ვა-იგი მ. მრქუა მე, ეგრეთცა ვიტყვ, ი. 12,50; ვა მამცნო მ., ი. 12,50 C; 14,31; ყოველივე მოჰსცა მას მ. ჯელთა მისთა, ი. 13,3; რომელი მოავლინოს მ. სახელითა ჩემითა, ი. 14,26; ვა შემიყუარა მე მ., ი. 15,9; რა მამამანცა თქუენმან ... მიგიტევენეს შეცოდებანი თქუენნი, მრ. 11,25; მ. (—C) ჩემმან შეიყუაროს იგი, ი. 14,23.

ადიდებდენ მამასა თქუენსა ზეცათასა, მ. 5,16; თაყუანის-ეც მ. შენსა დაფარულად, მ. 6,6 C; (ეჩუნენ) მ. შენსა.

ფარულად, მ. 6,18; პატრე-ეც (თავ-
უყავ C) მამია ზენსა და დედასა ზენსა, მ.
15,4; 19,19; მრ. 7,10; 10,19; ლ. 18,20;
რომელმან პრქუას მ. თუსსა გინა დედასა
თუსსა: ნიკი, მ. 15,5; (რომელმან) არა
პატრე-სცეს (თავ-პუყოს C) მ. თუსსა და
დედასა თუსსა, მ. 15,6; უკუეთუ პრქუას
კაცმან მ. და დედასა კურბან, მრ. 7,11;
არას უტევებთ მ. და დედასა ყოფად,
მრ. 7,12; ჰკითხა იესუ მ. (+მას C) მის-
სა, მრ. 9,21; ეტყოდა მ. ჩუენსა აბრა-
ჰამსა, ლ. 1,55 CD; თულ-წყოფდეს მ-
მისსა, ლ. 1,62; რომელ ეფუტა აბრა-
ჰამსა, მ. ჩუენსა, ლ. 1,73; მიჰსცა იგი
მ. თუსსა, ლ. 9,42; ვის უკუე თქუენ-
განსა მ. მსთხოვდეს ძმ პურსა, ლ. 11,
11; პრქუა უმრწემესმან მან მ. თუსსა,
ლ. 15,12; მან მიუგო და პრქუა მ.
(+მას C) თუსსა, ლ. 15,29; მე ვევედრე
მ. ჩემსა, ლ. 22,32; მ. უყუარს ძმ, ი.
3,35; 5,20; ოდეს არცა მთისა ამას,
არცა იერუსალმს თაყუანის-ჰსცემდეთ
მ., ი. 4,21; კეშმარიტნი თაყუანის-მცე-
მელნი თაყუანის-ჰსცემდენ მ., ი. 4,23;
მოეგონა მ. მის ყრმისასა, ი. 4,53; ვა-
იგი პატრე-ჰსცემენ (პატრე-უყოფენ C) მ.,
ი. 5,23; მან პატრე-სცეს მ., ი. 5,23;
ვა-იგი მ. აქუს ცხორებდა თვისა თუსი-
სა თანა, ი. 5,26; ნუ ჰკონებთ, ვდ მე
შეგასმინენ თქუენ მ., ი. 5,45; მ. თუსსა
უთხრობდა მათ, ი. 8,27; პატრე-ვჰსცემ
(პ.-უყოფ C) მ. ჩემსა, ი. 8,49; აბრა-
ჰამს, მ. თქუენსა, უხაროდა, ი. 8,56;
ამისთუს მ. უყუარ მე, ი. 10,17; მე ვჰკი-
თხო მ. ჩემსა, ი. 14,16; 16,26; მე
ულოციდე მ., ი. 14,16 C; რა-იგი
ჰსთხოვოთ მ. ჩემსა სახელითა ჩემითა,
მოგცეს თქუენ, ი. 15,16; ყოველი, რაო-
დენი აქუს მ., ჩემი არს, ი. 16,15; უკუე-
თუ რა-მე ჰსთხოვოთ მ. ჩემსა..., მოგ-
ცეს თქუენ, ი. 16,23; თუთ მ. ჩემსა
უყუართ თქუენ, ი. 16,27.

არქელაოზ მეფობს ჰურიანსა ზე-
და ჰეროდეს წილ, მამია თუსისა, მ.
2,22; იხილნა სხუანი ორნი ძმანი ...
ზებედეს თანა, მ. მათისა, მ. 4,21; იყე-
ნეთ თქუენ ზვილ მ. თქუენისა ზეცა-
თაჲსა, მ. 5,45; რომელმან ყოს ნებაჲ
მ. ჩემისა ზეცათაჲსაჲ, მ. 7,21; 12,50;
მიბრძანე... დაფლვად მ., მ. 8,21; ლ.
9,59; არა თქუენ იყენეთ მეტყუელნი,
აღ სული მ. თქუენისაჲ, მ. 10,20;
ერთიკა მათგანი არა დაჲარდების ქუე-
ყანასა ზედა თანიერ მ. თქუენისა, მ.
10,29; მოსლვად არს ძმ კაცისაჲ დი-
დებითა მ. თუსისაჲთა, მ. 16,27; ჰხედ-
ვენ პირსა მ. ჩემისასა, მ. 18,10; ესრტო
არს ნებაჲ (ეგრე არა ნება არს C) მ.
ჩემისა ზეცათაჲსა, მ. 18,14; ვინ... ყო
ნებაჲ მ. თუსისაჲ, მ. 21,31; კურთხეულ-
ნი მ. ჩემისანი, მ. 25,34; ესუა... სა-
სუფეველსა მ. ჩემისასა, მ. 26,29; ვერ
ძალ-მიც ვედრებად მ. ჩემისა, მ. 26,
53; არღარა უფლით მას არარაჲს ყო-
ფად მ. გინა დედოსა, მრ. 7,12 C; რა-
ეამს მოვიდეს დიდებითა მ. თუსისაჲთა,
მრ. 8,38; მოსლვაჲ მეფუისაჲ, დავითის,
მ. ჩუენისაჲ, მრ. 11,10; სუფევაჲ მ.
ჩუენისა დავითისი, იქვე C; მოჰსცეს მას
... საყდარი დავითისი, მ. თუსისაჲ, ლ.
1,32; ვრმეცა უწოდეს მას სახელი მ.
თუსისა ზაქარიაჲსა, ლ. 1,59; სახლსა
მ. ჩემისასა ჯერ-არს ჩემი ყოფაჲ, ლ.
2,49 C; მიაველინე ეგე სახლსა მ. ჩემი-
სასა, ლ. 16,27; ნუ ჰყოფთ სახლსა მ.
ჩემისასა სახლ საეპრო, ი. 2,16; სახ-
ლსა მ. ჩემისასა საეანი მრავალ არიან,
ი. 14,2; სასყილით დადგინებულთა
(მორეწეთა C) მ. ჩემისათა ჰმატს (გარ-
დაეგრევის C) პური, ლ. 15,17; წარვიდე
მ. ჩემისა, ლ. 15,18; მივიდა იგი მ.
თუსისა, ლ. 15,20; მიაველინო ეგე სახედ
მ. ჩემისა, ლ. 16,27 C; მოგივლინო
თქუენ აღთქუმაჲ იგი მ. ჩემისაჲ, ლ.

24,49 E; მივავლინებ აღთქუმასა შამისა ჩემისასა თქუენ ზედა, იქვე C; ნუ შენ უფრომს ხარ მ. (+მის C) ჩუენისა იაკობისა, ი. 4,12; მე მოვედ სახელითა მ. ჩემისადათა, ი. 5,43; (საქმეთა) ვიქმ სახელითა მ. ჩემისადათა, ი. 10,25; ესე არს ნებაჲ მ. ჩემისაჲ, ი. 6,40; იქმთ საქმესა მ. თქუენისასა, ი. 8,41; თქუენ მ. ეშმაკისანი ხართ და გულის თქუმაჲ მ. თქუენისაჲ გნებაჲს ყოფად, ი. 8,44; ნუკუე შენ უფრომს ხარ მ. ჩუენისა აბრაჰამისა, ი. 8,53; არცა ვის კლეფწიფების მიტაცებად მათა კელისაგან მ. ჩემისა, ი. 10,29; ვერვინ მიმტაცნეს თგინი კელთაგან მ. ჩემისათა, იქვე C; ვიქმ საქმესა (საქმეთა C) მ. ჩემისასა (ჩემისათა C), ი. 10,37; მამაჲ ჩემდა, და მე მ., ი. 10,38; განვიდეს იგი ამიერ სოფლით და მივიდეს მ., ი. 13,1; იცუალოს ამიერ სოფლით მ., იქვე C; არავინ მოვიდეს მ., გარნა ჩემ მიერ, ი. 14,6; მე მ. ჩემისა მივალ, ი. 14,12,28; 16, 10, 16 C, 17, 28; საყუარელ იყოს იგი მ. ჩემისა, ი. 14,21 C; მცნებანი მ. ჩემისანი დავიმარხენ, ი. 15,10; არლა აღსრულ ვარ მ. ჩემისა, ი. 20,17; აღვალ მ. ჩემისა და მ. თქუენისა, ი. 20,17.

მოვედ განყოფად კაცი მამისაგან, მ. 10,35; განვეთას მამაჲ ძისაგან და ძე მ., ლ. 12,53; უკუეთუ არა იხილოს რამეჲ მ. საქმს, ი. 15,19; რომელსა ესმა მ., ი. 6,45; უკუეთუ არა არს მისა მოცემულ მ. ჩემისა, ი. 6,65; რაჲ მესმა მ. ჩემისა, ი. 8,40 C; ესე მცნებაჲ მომიღებეს მ. ჩემისა, ი. 10,18; მრავალი საქმს კეთილი გიჩუენე თქუენ მ. ჩემისა, ი. 10,32 E; რომელ მ. გამოვალს, ი. 15,26 C; გამოვედ მ., ი. 16, 28; რადეა ითხოვონ, ეყოს მათ შამისა

ჩემისაგან, მ. 18,19; რომელთათუხ განმზადებულ არს მ. ჩემისაგან, მ. 20,23 C; მე რომელი ვიხილე მ. ჩემისაგან, ი. 8, 38; ესე მცნებაჲ მაქუს მ. ჩემისაგან, ი. 10,18 C; მრავალი საქმს კეთილი გიჩუენე თქუენ მ. ჩემისაგან, ი. 10,32 D; რაოდენი მესმა მ. ჩემისაგან, ი. 15,15; რაჲ ითხოვოთ მ. ჩემისაგან..., მოვეცეს თქუენ, ი. 15,16 C; 16,23 C; რომელი მ. ჩემისაგან გამოვიდეს, ი. 15,26; სასყიდელი არა გაქუნდეს მ. თქუენისაგან, მ. 6,1; თქუენ რომელი გესმის მ. თქუენისაგან, ი. 8,38; მოსრულ ვარ განყოფად კაცისა მ. თვისსაგან, მ. 10,35 C; მე ცხოველ ვარ მ. თანა, ი. 6,57 C; ჩემ თანა არს მამაჲ, და მე მ. თანა, ი. 10,38 E; მე მ. თანა ვარ, ი. 14,10,11, 20; მ. ჩემისა თანა ჯერ-არს ყოფაჲ ჩემი, ლ. 2,49; მე რაჲ ვიხილე მ. ჩემისა თანა, ვიტყუ, ი. 8,38 C; რომელმან ბოროტი თქუას (რ-ი ძვრსა იტყოდის C) შამისათუხ და დედისათუხ, მ. 15,4; მრ. 7,10; ოდ განცხადებულად შამისა ჩემისათუხ გითხრა თქუენ, ი. 16,25; მ. თვისსათუხ ეტყოდა მათ, ი. 8,27 C; ვიეთი განმზადებულ არს მ. მიერ ჩემისა, მ. 20,23; (ვიხილეთ) დიდებაჲ ე-ა მხოლოდ-შობილისაჲ მ. მიერ, ი. 1,14; მეცა ცხოველ ვარ მ. მიერ, ი. 6,57; არა თუ მიტეველ არს მ. მიერ ჩემისა, ი. 6,65 C; ყოველივე მომეცა მე მ. ჩემისა მ., მ. 11,27; ლ. 10,22; მრავალი საქმე კეთილი გიჩუენე თქუენ მ. ჩემისა მიერ, ი. 10,32 C; საყუარელ იყოს მ. ჩემისა მიერ, ი. 14,21; რომელი მოვავლინო თქუენდა მ. ჩემისა მიერ, ი. 15,26; ილოცე მ. შენისა მიმართ ფარულად, მ. 6,6; მეცა აღვიარო იგი წინაშე მ. ჩემისა, მ. 10,32; უვარ-ყყო იგი მეცა წინაშე მ. ჩემისა ზეტათაჲსა მ. 10,33.

მამით ნუვის ჰხადით, მ. 23,9; მამად თქუენდა ნუვის ხადით, იქვე C: არს მ. ჩუენდა აბრაამი, ლ. 3,8 C; ლნეროსაცა მ. თვსა იტყოდა (იხეებდა C), ი. 5,18.

მამაო ჩუენო, ... წმიდა იუვენ სახელი შენი, მ. 6,9; ლ. 11,2; აგიარებ შენ, მ., მ. 11,25; ლ. 10,21; ჰე, მ., რ^ა ესრტო სათნო-იყო შენ წინაშე, მ. 11,26; ლ. 10, 21; მ. ჩემო, ... თანა-წარწვიდინ სასუმელი ესე ჩემგან, მ. 26,39; მ. ჩემო, ... იუვენ ნებად შენი, მ. 26,42: აბა მ. ჩემო, ყოველივე შესაძლებელ არს შენ ნიერ, მრ. 14,36; მ., ვცოდე ცად მიმართ და წინაშე შენსა, ლ. 15,18,21; მ. აბრაამ, შემიწყალე მე, ლ. 16,24; გლოცავ შენ, მ., ლ. 16,27; არა, მ. აბრაამ, ლ. 16,30; მ., უკუეთუ გნებავს სასუმელი ესე თანა-წარსლვად ჩემგან, ლ. 22,42; მიუტრევე ამით, მ., ლ. 23,34; მ., ელთა შენთა შევტევედრებ სულსა ჩემსა, ლ. 23,46; მ., გმადლობ შენ, ი. 11,41; მ., მივსენ მე ამის უამისაგან, ი. 12,27; მ., აღიდე სახელი შენი, ი. 12, 28; მ., მოიწია ჟამი, ი. 17,1; აწ მადიდე მე, მ., ი. 17,5; მ. წმიდაო, დაიცვენ ესენი სახელითა შენითა, ი. 17,11; ე^ა შენ, მ., ჩემდა, და მე შენდამი, ი. 17,21; ე^ა ჩუენ, მ., ერთ ვართ, ი. 17, 22; მ., ... მნებავს, რ^ა ... იგინიცა იუენენ ჩემ თანა, ი. 17,24; მ. მართალო, სოფელმან შენ არა გიცნა, ი. 17, 25; რომელ მომეც, მ., ი. 18,11 C.

რომელთა-იგი კამეს, იუენეს მამანი [მამაკაცები] ხოლო ხუთ ათას, მ. 14,21; რომელთა კამეს, იუენეს ოთხათას მ. (მამან L) ხოლო, მ. 15,38; ეგრევე უყოფდეს წინა-წარმეტყუელთა მ. თქუენნი, ლ. 6,23; ეგრევე კეთილსა უყოფდეს ტრუ-წინაწარმეტყუელთა მ. მათნი, ლ. 6,26; მ. (+იგი C) ჩუენნი მათსა ამას თა-

ყუანის-ჰტემდეს ი. 4,20; მ. ჩუენნი კამდეს მანანასა უდაბნოსა ზელა, ი. 6,31; მამათა თქუენთა მოწყუდნეს იგინი, ლ. 11,47; მ. თქუენთა კამეს მანანად, ი. 6,49,58; მ. მათ ჩუენთა კამეს მანანად იგი, ი. 6,31 C; ეტყოდა მ. თქუენთა აბრაამს, ლ. 1,55 L; უკუეთუცა ვიყუენით დღეთა მათ მ. ჩუენთასა, მ. 23, 30; აწ თქუენცა აღავსეთ სარწყული (საწყული C) მ. თქუენთად. მ. 23,32; იგი თაფლი წარმოუძღუეს... მოქცევად გულთა მ. შვილთა მიმართ, ლ. 1, 17 C; ყოფად წყალობად მ. ჩუენთა თანა, ლ. 1,72; თანა-სათნო-ყოფით საქმეთა მ. თქუენთასა, ლ. 11,48; არა თუ მოსესგან არს, აწ მამათაგან, ი. 7,42; არა მოსესგან იყო, აწ მამათა მათგან, ი. 7,22 C.

ნებად მამისა, მ. 21,31 C; აღთქუმა იგი მ., ლ. 24,49 D; ნებად მოპაჟინებელისა ჩემისა მ., ი. 6,39; სიტყუად... არა არს ჩემი, აწ მ., ი. 14,24 C; აწ განცხადებულად მ. გითხრა თქუენ, ი. 16,25 C; დიდებითა მამისაათა, მ. 16, 27 C; დიდებითა თვსითა და მ., ლ. 9, 26; სახელითა მ., მ. 28,19; (სიტყუანი არიან) მოპაჟინებელისა ჩემისა მამისანი, ი. 14,24; წიაღთა მამისათა, ი. 1,18; გულნი მამათანი, ლ. 1,17.

[ნ. კიდევ დღე-მამა, მამა-ღელა, მამაკაც, მამასახლის].

მამა-ღელა [ფეფ-მამა, მამოილქაი]: შეყვანებასა მას მამა-ღელისა მიერ ყრმისა მის იესუსა... მოიქუა იგი მკლავთა ზელა, ლ. 2,27; არაეინ არს, რომელმან დაუტროს სახლი ვინა მამა-ღელანი, ლ. 18,29 C; მიუგეს მამა-ღელათა მისთა, ი. 9,20; ამისთვს თქუეს მ. მისთა, ი. 9,23; განუკრდებოდა მ. მისთა. ლ. 8, 56; მოუწოდეს მ. მისთა, ი. 9,18; აღდგენ ზვილნი მ. მათთა ზელა, მ. 10,21;

მრ. 13,12; მიეცნეთ თქვენ **მაშა-ღელა-**თაგან და ძმათა და მეგობართა. ლ. 21,16.
[ნ. კიდევ ღელა-მაშა].

მაშაკაც: იუენეს ... ვითარ ხუთ ათას **მაშა-კაცი** ხოლო, მრ. 6,44; მე **მ.** არა ვიცი, ლ. 1,34; **მაშაკაც**მან თუ დაუტეოს ცოლი თუ სი და ცოლ-იყოს სხუად, იმრუშოს, მრ. 10,12 C; **მაშაკაცად** და ღელაკაცად შექმნნა იგინი, მ. 19,4; მრ. 10,6; რომელნი ... ირცა ნებითა **მაშაკაცი-ხაათა**, ად ღმრთისაგან იშენეს, ი. 1,13.

მაშალ [მაშრი, მაშრ. ხქებისა]: **მაშა-**ლად და ღელალად შექმნა იგინი, მ. 19,4 C; **მაშალად** და ღელალად შექმნნა იგინი ღმერთმან, მრ. 10,6 C.

მაშახახლის [ხახლის უფროხი, ХОХЛИН ДОМА]: კაცი ვინმე იყო **მაშახახლისი**, მ. 21,33 C; უწყოდა თუმცა **მაშახახლის-**მან, მ. 24,43 C; სადა **მაშახახლისხა** ბერზებულით ხადოდეს, მ. 10,25 C; ყოველი მწიგნობარი ... მსგავს არს კაცსა **მ.**, მ. 13,52 C; მსგავს არს სასუფეველი ცათაჲ კაცსა **მ.**, მ. 20,1 C; არქუთ **მ.** მის სახლისასა, მრ. 14,14 C; იუენენ მტერ **მაშახახლისხა** სახლეულნი თუენი, მ. 10,36; ვრ მიიღეს, ტრტუნეიდეს მის **მაშახახლისხათვხ**, 20,11 C; მოვიდეს მონანი იგი **მაშახახლისხანა**, მ. 13,27 C.

მაშონა [ხიმფიდრე, ქენება]: უკუეთუ სიცრუეისა ამას **მაშონახა** არა სარწმუნო იქმნეთ, ლ. 16,11; ვერ ჯელეწიფების ღმრთისა მონებად და **მაშონაახა** (მამონაჲსი D), მ. 6,24; (ვერ უგუძლოთ C) ლ. 16,13; ისხენით თავისა თქუენისა მეგობარნი **მ.** მიმართ სიცრუეისა, ლ. 16,9; უკუეთუ აწ სიცრუესა მას **მაშონაახხა** არა სარწმუნო იპოვენიო, ლ. 16,11 C.

მაშჩ ნ. სიმაპრ.

მაშულ [ხამშობლო]: მოვიდა **მაშულ-**ხა თუხსა, მ. 13,54; ქმენ აქაცა, **მ.** შენსა, ლ. 4,23.

მანანა [საქმელი, რომელიც ბიბლიური გადმოცემის თანახმად (გამოხვ. 16, 14) ევვიპრიდან გასულს ებრაელებს უდაბნოში მოგზაურობის დროს თითქმის ყოველ დღე უფროდ მოვიდათ ყოველ დღით 40 წლის განმავლობაში]: მამათა თქუენთა კამეს **მანანა** უდაბნოსა ზედა და მოწყდეს, ი. 6,49; მამათა მათ ჩუენთა კამეს **მ.** იგი უდაბნოსა მას, ი. 6,31 C; ვრ-იგი კამეს მამათა თქუენთა **მ.** იგი და მოწყდეს, ი. 6,58; მამანი კამდეს **მანანახა** უდაბნოსა ზედა, ი. 6,31.

მანგალ [ნამგალი]: მეყსეულად მოავლინის **მანგალი**, რ მოიწია მკად, მრ. 4,29.

მანდა: დასხედით **მანდა**, მ. 26,36; არიან ვინმე **მ.** მღვობარეთაგანნი, ლ. 9,27; ესე იქა ნუგეშინის-ცემულ არს, და შენ **მ.** იარები, ი. 16,25 C.

მანკიერ: იყო ვინმე კაცი წყლითა **მანკიერი** [წყალმანკიანი], ლ. 14,2; იყო ვინმე წყლითა **მანკიერთა** წინამე მისა, იქვე C.

[ნ. კ. მანკიერება, უმანკო].

მანკიერება [უგუნურება, განუხჯღელობა, ხისულღელე]: იგინი აღივისნეს **მანკიერებითა**, ლ. 6,11.

მანკანის საბელ [მსხვილი თოვი, გემზე ხახმარებელი]: უადვილეს არს **მანკანის** (მანქნის D) საბელი განსლვად ჯურელსა ნემსისასა, მ. 19,24; (მანქანისა ს.), მრ. 10,25; ლ. 18,25.

მარ [ხითოზი ხაზოში ერთეული, დაახლ. 4 გედრო; მდრ. ხაწენებულ 2]: რადენ-რაჲ თანა-გაც უფლისა ჩემისაჲ? და მან პრქუა: ასი **მარი** ზეთი, ლ. 16,6 C.

მარადის [მარად, მუდამ]: ანგელოზნი მათნი **მარადის** ... ჰბედვენ, მ. 18,10; გლახაკნი **მ.** თქუენ თინა არიან, ხ მე არა **მ.** თქუენ თინა ვარ, მ. 26,11; მრ. 14,7; ი. 12,8 C; **მ.** ღამე და ღლე საფლავებესა და მათათა გარე იქყეენი, მრ. 5,5; ვრ-იგი მიჰმადლის მათ **მ.**, 15,8; შენ **მ.** ჩემ თანა ხარ, ლ. 15,31; იხა-

რებად მარადის ბრწყინვალედ, ლ. 16, 19 C; ჯერ-არს მიათა მ. ლოცვა, ლ. 18, 1; შრომასა შემახუდრებს მე მ. ქურიფი ესე, ლ. 18, 5; რა არა მ. მოვიდოდის და მაწყინებდეს მე, ლ. 18, 5; იყოფოდეს ტაძარსა მას შინა მ., ლ. 24, 53; მ. მომეც ჩუენ პური ესე, ი. 6, 34; მე სათნობათა მისთა ვიქმ მ.. ი. 8, 29; მე მ. ვასწავებდ შესაკრებელსა და ტაძარსა შინა, ი 18, 20.

[6. კ. სამარადისო].

მარადლე [ყოველ დღე]: მარადლე ტაძარსა მას შინა ვჯედ თქუენ თანა, მ. 26, 55 C; მ. თქუენ თანა ვიყავ, მრ. 14; 49 C.

მარგლა ნ. მომარგლა.

მარგალიტ: პოვის რაჲ ერთი მარგალიტი მრავალ-სასყიდლისაჲ, მ. 13, 46; ნუსა დაუგებთ მარგალიტსა თქუენსა წინაშე ლორთა, მ. 7, 6; რომელი ეძიებნ კეთილსა მ., მ. 13, 45; რომელი ეძიებნ კეთილთა მარგალიტთა, მ. 13, 45 C.

მართ ნ. აღმართება, მიმართ, მიმართება, მომართ, მომართება, მომართებულ, უკუმართ, უკუმომართ, შინა-გამომართ, წარმართ.

მართალ: ეგრეცა თქუენ გარეშე ჰგონიეთ კაცთა მართალ, მ. 23, 28; იყვნეს ორნივე ესე წინაშე ღმრთისა მ., ლ. 1, 6; იყო კაცი იგი მ. და მოშიშ, ლ. 2, 25 C; რომელნი ესვენ თავთა თუსთა, ედ მ. არიან, ლ. 18, 9; რომელნი მ. იტყოდეს თავთა თუსთა, ლ. 20, 20 C; ნანდვლევე კაცი ესე მ. იყო, ლ. 23, 47 C; (იოსებ იყო) კაცი კეთილ და მ., ლ. 23, 50 C; საშუელი ჩემი მ. არს, ი. 5, 30; იოსებ, ქმარი მისი, მართალი იყო, მ. 10, 41; მოიწიოს თქუენ ზედა ყოველი სისხლი მ., მ. 23, 35; მიგეტ სისხლი მ., მ. 27, 4; (იოვანე) კაცი მ.

და წმიდაჲ არს, მრ. 6, 20; იყო კაცი ესე მ. და მოშიში უფლისაჲ, ლ. 2, 25; ქეშმარიტად კაცი ესე მ. იყო, ლ. 23, 47; (იოსებ) იყო კაცი სახიერი და მ., ლ. 23, 50; ეგმ მ. სთქუ, ი. 4, 18 C; მ. საშუელი საუტეს, ი. 7, 24; რომელნი მართალს იტყოდეს თავთა თუსთა, ლ. 20, 20; ანუ რაჲსა თავით თუსით არა შუით მართალსა, ლ. 12, 57; მ. იტყუ და ასწავებ, ლ. 20, 21; მართლიად მ. გეტყუ შენ. ი. 3, 3 C, 5 C, 11 C, 13 C, 38 C; მართლიად მ. გეტყუ თქუენ, ი. 1, 51 C; 5, 19 C, 24 C, 25 C; 6, 26 C, 32 C, 47 C, 53 C, 53 C; 8, 34 C, 51 C, 58 C; 10, 1 C, 7 C, 12 C, 24 C; 13, 16 C, 20 C, 21 C; 14, 12 C; 16, 20 C, 23 C; 21, 18 C; რომელმან შეიწყნაროს მართალი სახელად მართლისა, მ. 10, 41; უწყოდა კაცი იგი მართლად და წმიდად, მრ. 6, 20 C; იყოს გულაძინილი იგი მ., ლ. 3, 5; მამაო მართლო, ი. 27, 25; მაშინ მართალნი გამობრწყინდენ, მ. 13, 43; მ. (წარეიდენ) ცხობრებასა საუკუნესა, მ. 25, 46; მიუგონ მას მართალთა მათ, მ. 25, 37; მრავალთა წინაწარმეტყუელთა და მ. გული უთქუმიდა, მ. 13, 17; წყმაჲ მისი (მოაეღინის) მ. ზედა და ცოდვილთა, მ. 5, 45; წყმ მ. ზედა და ცოდვილთა, იქვე C; იყოს სიხარული ... მ. (ზედა), ლ. 15, 7 C; არა მოვედ წოდებდა (ჩინებად C) მ., მ. 9, 13; მრ. 2, 17; ლ. 5, 32; განარჩინენ უკეთურნი მართალთაგან, მ. 13, 49 C; განაშორნენ უკეთურნი იგი შორის მართალთა მათგან, მ. 13, 49; ვიდრე-ლა ოთხმეოც და ათცხრამეტთა მართალთათჳს (იყოს სიხარული), ლ. 15, 7; სასყიდელი მართლისაჲ ნილოს, მ. 10, 41; რაჲ ძეს შენი და მაგის კაცისა მ., მ. 27, 19; უბრალო ვარ მე სისხლისაგან ამის მართლისაჲსა, მ. 27, 24 C; სისხლითგან აბელის მართლისაჲსა, მ. 23, 35; ურჩინ

გონებთა მართალთათა განწმადებად უფალსა, ლ. 1,17; შეამკობთ მოსაჯუნებელსა მართალთაჲსა, მ. 23,29; განაშენებთ სამარებსა მას შ., იქვე C; ურჩნი გონიერებასა შ. განწმადებად უფლისა, ლ. 1,17 C; მოგეგოს შენ აღდგომასა მას შ., ლ. 14,14.

[6. კ. განმართლება, მართლ, მართლიად, მართლუკუნ, სამართალ, სიმართლე].

მართლ [ხწორად]: იყავ მართლ განზრახველ მოსაჯულისა შენისათჳს აღრე, მ. 5,25 C; იტყოდა შ. ყრუჲ იგი, მ. 9,33; განჰჳსნდა კრულეზად ენისა მისისად, და იტყოდა შ., მრ. 7,35 C; შ. მომიგე, ლ. 10,28; ჩუენდა შ. ღირსად საქმეთა ჩუენთაჲბ მომეგების ჩუენ, ლ. 23,41 C.

მართლიად [ხწორად, ჳემმართიად]: თავდამან ჰრქუჲ მას: მართლიად ჰსაჯუ, ლ. 7,43; შ. გეტუჲ შენ, მრ. 14,30 C; ლ. 23,43 C; შ. გეტუჲ თქუენ, მ. 5,26 C; 6,5 C, 16 C; 8,10 C; 10,15 C, 23 C, 42 C; 11,11 C; 16,28 C; 17,20 C; 18,3 C, 13 C, 18 C; 19,23 C, 28 C; 21,21 C, 31 C, 23 C, 36 C; 24,2 C, 34 C, 47 C; 25,12 C, 40 C, 45 C; 26,13 C, 21 C, 34 C; მრ. 3,28 C; 8,12 C; 9,1 C, 4 C; 10,15 C, 29 C; 11,23 C; 12,43 C; 13,30 C; 14,9 C, 18 C, 25 C; შ. მართალსა გეტუჲ შენ, ი. 3,3 C, 5 C, 11 C, 13 C, 38 C; შ. მართალსა გეტუჲ თქუენ, ი. 1,51 C; 5,19 C, 24 C, 25 C; 8,26 C, 32 C, 47 C, 53 C; 8,34 C, 51 C, 58 C; 10,1 C, 7 C, 12 C, 24 C; 13,16 C, 20 C, 21 C; 14,17 C; 16,20 C, 23 C; 21,18 C.

მართლუკუნ [ჴან]: წარვედ ჩემგან მართლუკუნ, ეშმაკო, მ. 4,10; მრ. 8,33; შ. იქუჲ ჩემგან, ეშმაკო, მ. 16,23 C.

მართუე [ფრინველთა შვილი, ბარტყი]: ეა შეიკრიბნის მფრინველმან (ქათამან C) მართუენი თჳსნი ქუეშე ფრთე-

თა, მ. 23,37; ლ. 13,34; მიცემად შესაწირავი (მსხუერპლისა C)... ორნი გურიტნი ანუ ორნი შ. ტრედისანი, ლ. 2,24.

მარილ: თქუენ ხართ მარილ ქუეყანისა, მ. 5,13 C; კეთილ არს მარილი, მრ. 9,50; (+C) ლ. 14,34; გაქუს თავისა თქუენისა თანა შ., მრ. 9,50; უსუეთუ შ. იგი განქარდეს, მ. 5,13; ლ. 14,34; უსუეთუ შ. იგი (-C) წბილ იყოს, მრ. 9,50; თქუენ ხართ მარილნი ქუეყანისანი, მ. 5,13.

[5. კიდევ დამარილება, შემარილება].

მარმარილო: მუნ დგეს ტაკუენი მარმარილოჲსანი ექუსნი, ი. 2,6 C.

მარტ ნ. განმარტება.

მარტო: მარტოჲ იყო მუნ, მ. 14,23; არავინ იხილეს, გარნა იესუ ხოლო შ., მ. 17,8 C; ეინ შემძლებელ არს მიტეებად ცოდუთა, გარნა შ. ღმერთი, მრ. 2,7 C; იგი თავადი შ. იყო ქუეყანასი, მრ. 6,47; არავინ არს ქველის მოქმედი, გარნა შ. ღმერთი, მრ. 10,18 C; ასულთ შ. ესუა მას; ლ. 8,42; იპოვა იესუ შ., ლ. 9,36; იგი ხ შ. მივის, ლ. 9,38; დამან ჩემმან შ. დამიტევა მე მსახურებად, ლ. 10,40; წარვიდა მთად კერძო იგი ხ შ., ი. 6,15; არა შ. ვარ, ი. 8,16; არა დამიტევა მე შ., ი. 8,29; მე შ. დამიტეგოთ; და არა ვარ მე შ., ი. 16,32; გარნა მამამან ხ მარტოჲმან (უწყის). მ. 24,36 C; მრ. 13,32 C; მიჰრიდა მარტომ მთად კერძო შ., ი. 6,15 C; აღიყვანა იგინი მთასა მალალსა მართლად, მ. 17,1 C; რაჲმს უსუე იყო შ., მრ. 4,10 C; გარე-იყვნა იგი ერისა მისგან შ., მრ. 7,33 C; მოწაფენი მისნი შ. ჳითხვილეს მას, მრ. 9,28 C; რაჲმს შენ და იგი ხ მარტოჲნი იყენეთ, მ. 18,15 C; აღიყვანნა იგინი მთასა ფრიად მალალსა თჳსაგან შ., მრ. 9,2

მარჩბი [ტყუბი; ტყუბის ცალი]: (თო-
მა) რომელსა ერქუა მარჩბი, ი. 11,16;
20,24; 21,2.

მარცუალ: გაქუნდეს თუ სარწმუნო
ნობეამ მლოგვს მარცუალ ოდენ, მ.
17,20 C; ლ. 17,6 C; უკუეთუ გაქუნდეს
სარწმუნოებამ ვა მარცუალი მლოგვ-
სამ, მ. 17,20; ლ. 17,6; ვა-იგი მლოგვ-
სა მ. ... უმცირეს არს იგი ყოველთა
თესლთა. მრ. 4,31; უკუეთუ არა მ. იფ-
ქლისამ დაეარდეს ქუეყანასა, ი. 12,24;
მსგავს არს სასუფეველი ცათამ მარ-
ცუალსამ მლოგვსასა, მ. 13,31; მსგავს
არს იგი მ. მლოგვსასა, ლ. 13,19.

მარცხენე [მარცხენა]: ნუ სცნობნ მარ-
ცხენე (მ—ე D) შენი, რასა იქმოდის
მარჯუენე შენი, მ. 6,3.

მარცხენით [ზხ., = მარცხნივ]: რა დას-
ხდენ ორნი ესე ძენი ჩემნი ერთი მარ-
ჯუენით შენსა და ერთი მარცხენით შენ-
სა. მ. 20,21; დაჯდომამ მარჯუენით
ჩემსა და მ. არა ჩემი არს მიცემად, მ.
20,23; მრ. 10,40; დადგინნის ცხოვარ-
ნი მარჯუენით მისა და თიკანნი—მ., მ.
25,33; მაშინ ჯუიარს-აცუნეს მის თანა ორ-
ნი ავაზაკნი: ერთი მარჯუენით მისა
და ერთი მ., მ. 27,38; მრ. 15,27; რა
დავსხდეთ ერთი მარჯუენით და ერთი
მ. შენსა, მრ. 10,37; რომელიმე მარჯუ-
ენით მისა და რომელიმე მ. მისა ჯუარს-
აცუნეს, ლ. 23,33.

მარცხენით-ი [არხ. ხაზ., = მარცხნივ
მყოფი]: მაშინ ჰრქუას მარცხენითთა
მათ, მ. 25,41.

მარცხენითყრძლ [მარცხენა მხარე
მყოფი]: მაშინ ჰრქუას მარცხენითყრ-
ძლთათა მათ, მ. 25,41 C.

მარცხლ [მარცხნივ]: რა დავსხდეთ
მარჯულ შენსა და მარცხლ, მრ. 10,
37 C.

1. **მარხვა**, ი [დაცვა, შენახვა]: სიტ-
ყუთა მისთა ვიშარხავ, ი. 8,55; ყოვე-
ლი რადეა გრქუნ თქუენ, ჰყოფლით
და იშარხეფლით, მ. 23,3 C.

სხუადეა მრავალი არს, რომელი უს-
წაიეის მარხვად: განბანამ სასუმელთამ
და სტამანთამ და ქუაბთამ დი ცხედარ-
თამ, მრ. 7,4 C.

2. **მარხვა**, ი [постыться]: ვიშარხავ
ორ გზის შაბათსა შინა, ლ. 18,12; შა-
ბათსა არა იშარხავს, ი. 9,16; რადსათუ
ჩუენ და ფარისეველნი ვიშარხავთ, ხ
მოწაფენი შენნი არა იშარხვენ, მ. 9,
14; რადსათუ მოწაფენი იოვანესნი და
ფარისეველთანი ი. და მოწაფენი შენნი
არა ი., მრ. 2,18; რადსათუ მოწაფენი
იოვანესნი ი. ზედას-ზედა, ლ. 5,33;
იშარხვილა ორმოც დღე და ორმოც
ღამე, მ. 4,2; იშარხვილებ მოწაფენი
იოვანესნი და ფარისეველთანი, მრ. 2,
18 C; რადემს იშარხვიდე, მ. 6,17; რა-
ემს იშარხვიდე, მ. 6,16; მაშინ იშარ-
ხვიდე, მ. 9,15; მრ. 2,20; ლ. 5,35.

იყენეს მოწაფენი იოვანესნი და ფა-
რისეველთანი მარხვასა შინა, მრ. 2,18;
ესე ნათესავი ვერარად შესაძლებელ
არს განსლვად, გარნა ლოცვითა და
შარხვითა, მრ. 9,29; რომელი არა გა-
ნემორებოდა ტაძრისა მისგან მ. და ვედ-
რებითა, ლ. 2,37; მ. და ლოცვითა
ჰმსახურებდი დღე და ღამე, იქვე C;
ვერ გელ-ეწიფების ძეთა სიძისათა ...
შარხვად, მრ. 2,19; ვერ შემძლებელ
აიიან მ., იქვე C; რა არა უჩნდე კაცთა
მმარხველ, მ. 6,18 C; ეგრეთა თქუენ
გარეშე უჩთ კაცთა მ., მ. 23,28 C; რა,
ეჩუენნენ კაცთა მმარხველად, მ. 6,16;
რა არა ეჩუენო კაცთა მ., მ. 6,18;
რამეა უჩნდეს იგინი კაცთა მარხვე-
ლად, მ. 6,16 C.

[ნ. კ. დამირხვა].

შარხვება, ა—(3) 2: ნუკუე კელ-ეწი-
ლებისა ძეთა სიძისათა..., რა აშარხვე-
ბდეს მათ, ლ. 5,34.

შარჯუე: შარჯუე თუ არს, თანა-წარ-
შეკლდინ ჩემგან სასუმელი ესე, მ. 26,
39 C; ეა იყო დღმ შარჯუე (მ—ე C,
მ—ე D), მრ. 6,21; ეძიებდა ეამსა შარ-
ჯუესა, მ. 26,16; ლ. 22,6; ეძიებდა,
ვრძეა ეამსა მ. შიჰსცა იგი მათ, მრ.
14,11.

[ნ. კ. განშარჯუებულ].

შარჯუენა: კელი შარჯუენაა განჯ-
მელ ედგა, ლ. 6,6 C; წარკუეთა ყური
მ., ი. 18,10 C.

შარჯუენე [მარჯვენა]: თული შენი
შარჯუენე, მ. 5,29; მ. (მ—ე CD) კელი,
მ. 5,30; ნუ სცნობნ მარცხენე შენი, რა-
სა იქმოდის მ. (მ—ე CD) შენი, მ. 6,3;
კელი მისი მ. (მ—ე D), ლ. 6,6; წარკუე-
თა ყური მ. (მ—ე CD), ლ. 22,50; ი. 18,
10; შარჯუენესა ყურმოდისა, მ. 5,39;
მ. ლაწუსა, იქვე C; მ. კლსა, მ. 27,29 C.

შარჯუენით [ზზ., = მარჯვნივ]: რა
დასხდნ ორნი ესე ძენი ჩემნი ერთი
შარჯუენით შენსა და ერთი მარცხე-
ნით შენსა, მ. 20,21; დაჯდომამ მ. ჩემსა,
და მარცხენით. არა ჩემი არს მიცემად
მ. 20,23; მრ. 10,40; დაჯედ მ. ჩემსა, მ.
22,44; მრ. 12,36; (მარჯუენით D) ლ.
20,42; დაადგინნის ცხოვარნი მ. მისა და
თიქანნი—მარცხენით, მ. 25,33; ამიერთ-
გან იხილოთ ძმ კაცისაჲ მჯდომარე მ.
ძლიერებათა, მ. 26,64; 14,62 C; ლ.
22,69; მაშინ ჯუარს-აღუენეს მის თანა
ორნი ავაზანი: ერთი მ. მისა და ერ-
თი მარცხენით, მ. 27,38; მრ. 15,27;
რა დაესხდეთ ერთი მ. და ერთი მარ-
ცხენით შენსა, მრ. 10,37; იხილეს კა-
ბუკი მჯდომარე მ. კერძო, მრ. 16,5;
დაჯდა მ. ღმრთისა, მრ. 16,19; მჯდო-
მარე მ. საკურთხეველისა მის საკუმევე-
ლისა, ლ. 1,11; რომელიმე მ. მისა და

რომელიმე მარცხენით მისა ჯუარს-აღუ-
ენეს, ლ. 23,33; მსდევით ბაღმ ეგე მ.
კერძო ნავისა მის, ი. 21,6.

შარჯუენით-ი [არზ. ხაზ., = მარჯვნივ
მყოფი]: მაშინ ჰრქუას მეუფემან მან
შარჯუენითთა მათ, მ. 25,34.

შარჯუენითკერძო [მარჯვენა მხარეს
მყოფი]: მაშინ ჰრქუას მეუფემან მან
შარჯუენითკერძოთა მათ მისთა, მ. 25,
34 C.

შარჯულ [მარჯვნივ]: რა დაესხდეთ
შარჯულ, მრ. 10,37 C; მდგომარე მ.
საკურთხეველისა მის საკუმეველთაჲსა,
ლ. 1,11 C; სდევით-ლა მ. კერძო ნავი-
სა მავის სათრომელი ეგე, ი. 21,6 C.

მასკულავი ნ. ვარსკულავი.

მატ, 0—2: რაოდენთა სისყიდლით
დადგინებულთა მამისა ჩემისათა მმატხ
[მეტი აქვს, აღემატება] პური, ლ. 15,17;
თუ მატდეს სიმართლემ თქუენი, მ. 5,
20 C.

[ნ. კ. აღმატება, მიმატება, შემატე-
ბა, წარმატება].

მატლ: სადა-იგი მატლი (+იგი C)
მათი არა დაესრულების, მრ. 9,48.

მაღალ: კაცთა შორის მაღალი საძა-
გელ არს წინაშე ღმრთისა, ლ. 16,15;
მთასა ფრიად მაღალსა, მ. 4,8; მრ. 9,
2; მთასა მ., მ. 17,1; ლ. 4,5; ლალადებ-
დეს და იტყოდეს: ჭსანა (დიდებამ C)
მ., მრ. 11,9; რომელთა მომხედა ჩუენ
აღმოსავალმან მაღლით, ლ. 1,78 D; რო-
მელთა გუეჩუენა ჩუენ მზმ იგი აღმომა-
ვალი მ., იქვე E; რომელთა მოგუძინ-
ნეს ჩუენ მუემან აღმომავალმან მ., იქვე
C; ვიდრემდე შეიმოსოთ ძალი მ. გამო,
ლ. 24,49; ვიდრემდე შთაიკუათ ძალი
მ., იქვე C; ვმითა მაღლით, ლ. 1,42 C;
ი. 11,43 C; რომელი არს მაღალთა ში-
ნა, მ. 21,9; დიდებულ მ. შინა, იქვე C;
დიდებამ მ. შინა, მრ. 11,10; ლ. 2,14;
19,38; ძე მაღლის [ნათ.-წრფ.] ეწოდოს,

ლ. 1,32; წინაწარმეტყუელ მაღლის გეწოდოს, ლ. 1,76; იყენეთ ძე მ., ლ. 6,35; ძალი მაღლისხა გფარვიდეს შენ, ლ. 1,35; ძეო ღმრთისა მაღლისხაო, მრ. 5,7; ძეო მ., ლ. 8,28.

[6. კ. აღმაღლება, აღსამაღლებელ, მაღლოვ].

მაღლოვ : რომელი წინაშე კაცთა მაღლოვ არს (მაღალ არს DE), პილწ არს წინაშე ღმრთისა, ლ. 16,15 C.

მაყუალ : არა ეკალთაგან შეიკრიბიან ლელვ, არცა მაყუალთაგან მოისთულიან ყურძენი, ლ. 6,44.

მაყულლოვან [მაყვლის ბუჩქი] : მაყულლოვანსა (მაყლოვ. D) ზედა ვითარი იგი ღმერთი ეტყვის მას, მრ. 12,26; მოსეკა აუწყა მ. მას ზედა, ლ. 20,37.

მაშინებელ ნ. შენება.

მაშინ : მაშინ ჰეროდე ფარულად მოუწოდა მოგუთა მათ, მ. 2,7; მ. ჰეროდე ... იხილა, მ. 2,16; მ. აღესრულა თქმული იგი იერემია წინაწარმეტყუელისაჲ, მ. 2,17; 27,9; მ. განვიდოდა მისა იერუსალმში ყოველი, მ. 3,5; მ. მოვიდა იესუ ... იოვანესა, მ. 3,13; მ. მიუშუა მას იოვანე, მ. 3,15; მ. იესუ აღმოიყვანა სულისაგან უდაბნოდ, მ. 4,1; მ. წარიყვანა იგი ეშმაქმან მან წმიდასა ქალაქსა, მ. 4,5; მ. ჰრქუა მას იესუ, მ. 4,10; 26,52; მ. ჰრქუა მათ იესუ, მ. 22,21; 26,31,38; 28,10; ო. 11,14; მ. დაუტევა იგი ეშმაქმან მან, მ. 4,11; მ. მოვედ და შეწირე შესაწირავი შენი, მ. 5,24; მ. იხილო აღმოღებად წუელი თუალისაგან ძმისა შენისა, მ. 7,5; მ. ვჰრქუა მათ, მ. 7,23 C; მ. აღდგა, მ. 8,26; მ. ყოველი იგი ქალაქი ვამოვიდა, მ. 8,34; მ. ჰრქუა განრღუეულსა მას, მ. 9,6; მ. მოუტდეს მის მოწაფენი, მ. 9,14; მ. იმარხვიდეს, მ. 9,15; (+ლა C) მრ. 2,20; ლ. 5,35; მ. მოუტდა მას მთივარი ერთი, მ. 9,18; მ. შეახო

თუალთა მათთა, მ. 9,29; მ. ჰრქუა მოწაფეთა თვისთა, მ. 9,37; მ. ჰრქუა იესუ მოწაფეთა თვისთა, მ. 16,24; მ. იწყო ყუღრებად ქალაქებისა მის, მ. 11,20; მ. ჰრქუა იესუ კაცსა მას, მ. 12,13; მ. მოჰგუარეს მას ეშმაკეული, მ. 12,22; მ. სახლი მისი იავარ-ყოს, მ. 12,29; მ. მი-ვიეთმე-უგეს ... და ჰრქუეს, მ. 12,38; მ. თქვს, მ. 12,44; მ. წარვიდოს, მ. 12,45; მ. ჰრქუა ვინმე მას, მ. 12,47; მ. (+ლა C) გამოჩნდა ლუარძლი იგი, მ. 13,26; მ. დაუტევა იესუ ერი იგი, მ. 13,36; მ. მართალნი გამობრწყინდენ, მ. 13,43; ჰეროდე მ. შეიპყრა იოვანე, მ. 14,3; მ. მოუტდეს იესუს ... ფარისეველნი და მწიგნობარნი, მ. 15,1; მ. მოუტდეს მას ფარისეველნი, მ. 19,3; მ. მოუტდეს იესუს მოწაფენი თვისნი, მ. 15,12; 18,1; მ. მოუტდეს მოწაფენი იესუს თვისაგან, მ. 17,19; მ. მოუტდეს, დაასხნეს კელნი მათნი იესუმს ზედა და შეიპყრეს იგი, მ. 26,50; მ. მიუგო იესუ და ჰრქუა მას, მ. 15,28; მ. გულისგმაცვეს მოწაფეთა მისთა, მ. 16,12; 17,13; მ. გულისგმაცუეთ, ლ. 21,20; მ. ამცნო მოწაფეთა თვისთა, მ. 16,20; მ. მიაგოს კაცად-კაცადსა საქმეთა მათთა-ებრ, მ. 16,27; მ. მოუტდა იესუს პეტრე, მ. 18,21; მ. მოუწოდა უფალმან თვისმან და ჰრქუა მას, მ. 18,32; მ. მოჰგუარეს მას ყრმები, მ. 19,13; მ. მიუგო პეტრე და ჰრქუა იესუს, მ. 19,27; მ. მოუტდა იესუს ღედაჲ იგი ძეთა ზებედესთაჲ, მ. 20,20; მ. წარაელინნა იესუ ორნი მოწაფეთა მისთაგანნი, მ. 21,1; მ. ჰრქუა მონითა თვისთა, მ. 22,8; მ. ჰრქუა მეუფემან მან მსახურთა, მ. 22,13; მ. წარვიდეს ფარისეველნი იგი, მ. 22,15; მ. ეტყოდა იესუ ერსა მას, მ. 23,1; მ. მიგონენ თქვენ ქირსა, მ. 24,9; მ. დაბრკოლდებოდნენ (კოთენ C) მრავალნი, მ. 24,10; მ. (+ლა C) მოიწიოს აღსასრული, მ. 24,

14; მაშინ რომელი ჰკრიოსტანს იყოს, ივლ ტოდენ მთად, მ. 24,16; მრ. 13,141
 ლ. 21,21; იყოს მ. ქირი დილი, მ. 24,21;
 ლ. 21,23; მ. უკუეთუ ვინმე ვრქუას
 თქუენ, მ. 24,23; მრ. 13,21; მ. გამოჩ-
 ნდეს სსწაული ძისა კაცისაჲ ცათა
 შინა, მ. 24,30; მ. ეტყებდენ ყოველნი
 ტომნი ქუეყანისანი, მ. 24,30; მ. ორნი
 იყენენ ველსა გარე, მ. 24,40; მ. ემსგავ-
 სოს სასუფეველი ცათაჲ ათთა მათ ქალ-
 წულთა, მ. 25,1; მ. აღღვეს ყოველნი
 იგი ქალწულნი, მ. 25,7; მ. დაჯდეს
 საყდართა დიდებისა თვისისათა, მ. 25,
 31; მ. ჰრქუას მუფუგმან მან მარჯუენით-
 თა მათ, მ. 25,34; მ. მიუგონ მას მარ-
 თალთა მათ, მ. 25,37; მ. ჰრქუას მარ-
 ცბენითა მათ, მ. 25,41; მ. მიუგოს
 მან და ჰრქუას მათ, მ. 25,45; მ. შეკ-
 რბეს მღღელთ მოძლუარნი იგი და მო-
 ხუცებულნი ერისანი, მ. 26,3; მ. წარ-
 ვიდა ერთი იგი ათორმეტთაგანი, მ.
 26,14; მ. მოვიდა იესუ დაბას მას, მ.
 26,36; მ. მოვიდა მოწაფეთა, მ. 26,45;
 მ. მოწაფეთა ყოველთა დღურევეს იგი,
 მ. 26,56; მრ. 14,50; მ. აღღვა მღღელთ
 მოძლუარი იგი, მ. 26,62; მ. მღღელთ
 მოძლუარმან მან ჰრქუა მას, მ. 26,63;
 მ. მღღელთ მოძლუარმან მან დაიპო სა-
 მოსელი, მ. 26,65; მ. ჰნერწყუენდეს პირ-
 სა მისსა, მ. 26,67; მ. იწყო პეტრე შე-
 ჩუნებად და ფიცად, მ. 26,74; მ. ეჲ
 იხილა ჟული, მ. 27,3; მ. ჰრქუა მას პო-
 ლატე, მ. 27,13; იყო ვინმე მ. პურო-
 ბილი, მ. 27,16; მ. ერისაგანთი მათ
 მთიერისათა წარიყვანეს იესუ ტაძრად,
 მ. 27,27; მ. ჯუარს-აღუნეს მის თანა ორ-
 ნი ავაზაენი, მ. 27,38; მ. მიუტრევა მათ
 ბარაბა, მ. 27,26; მ. უბრძანა მი-
 ცემად გუამი იგი მისი, მ. 27,58; მ.
 მოღვდა მას ერთი განკეთებული, მრ.
 1,40; მ. (†ლა C) სახლი მისი გამოტ-

ყუნოს, მრ. 3,27; მ. (†ლა C) ჰკითხეს
 მას ფარისეველთა მათ და მწიგნობარ-
 თა, მრ. 7,5; მ. იხილონ ძმ კაცისაჲ,
 მრ. 13,26; ლ. 21,27; მ. წარავლინნეს
 ანგელოზნი თჳსნი, მრ. 13,27; მ. ყო-
 ველთა დასაჯეს იგი თანა-მღებად სი-
 კუდილისა, მრ. 14,64; მ. აღესრულა
 წერილი იგი, მრ. 15,28; მ. მიგცე შენ,
 ლ. 10,35; მ. იწყოთ სიტყუად, ლ. 13,
 26; მ. იწყო სირცხვლით უკუანაღსკენელსა
 ადგილსა დაპურობად, ლ. 14,9; მ. იყოს
 შენდა დიდება, ლ. 14,10; მ. განრისხნა
 სახლისა უფალი იგი, ლ. 14,21; მ. ეტ-
 ყოდა მათ, ლ. 21,10; იყო იგიცა მ.
 იერუსალმს, ლ. 23,7; მაშინ პილატე
 სიჯა თხოვისაებრ მათისა, ლ. 23,24;
 მ. იწყონ სიტყუად მათთა, ლ. 23,30;
 მ. განუხუნა გონებანი მათნი, ლ. 24,
 45; ოდეს დაითრენიან, მ. უჯერესიცა
 (ღუნოჲ წარმოდგიან), ი. 2,10; მ. მოი-
 კსენეს მოწაფეთა მათ მისთა, ი. 2,17 C
 მ. თავადიცა იესუ აღვიდა, ი. 7,10;
 ოდეს აღამაღლოთ ძმ კაცისაჲ, მ.
 ჰსცნათ, ი. 8,28; იყო მ. სატფურებაჲ
 იერუსალმს, ი. 10,22; მ. და-და-ადგრა
 ადგილსა მას, ი. 11,6; მ. მოიკსენეს, ი.
 12,16 C; მ. მოილო სამოსელი თჳსი, ი.
 13,12; მ. შევიდა ეშმაკი, ი. 13,27 C;
 მ. მიიყვანა პილატე იესუ, ი. 19,1; მ.
 მიჰსცა იგი მათ, ი. 19,16; მ. შევიდა
 სხუადცა იგი მოწაფს, ი. 20,8; მ. ჰრქუო
 თომას, ი. 20,27 C.

მაშინგე საშემცო ძიძითა ნაყარსა ზე-
 და მსხდომარეთა შეინანეს, მ. 11,21;
 რომელნი-იგი... მ. შეუღვეს მას, მრ.
 15,41 C; მაშინ-ლა მიუშუა მას, მ. 3,
 15 C; მ. სახლი იგი მისი იავარ-ყოს, მ.
 12,29 C; მ. საესმ იფქლი თავსა მას
 შინა (გამოილის) მრ. 4,28; მ. სრბით
 მივიდა სიმონ-პეტრესა, ი. 20,2 C.

მაშურალ [დაჟლილი; მმრ(ამელი)]: იესუ, მაშურალი გზისა სლვისა მისგან, დაჯდა, ი. 4,6; მოველით ჩემდა ყოველნი მაშურალნი, მ. 11,28.

მატუნებელ ნ. ტუნება.

მატოურ ნ. ტომა.

მატხოვარ [მსხნელი]: იშვა თქუნდა მატხოვარი, ლ. 2,11; ესე არს ჭეშმარიტად მ' სოფლისად, ი. 4,42; განიხარო სულმან ჩემმან ღმრთისა მიმართ, მაცხოვრისა ჩემისა, ლ. 1,47.

მატხოვარება [სსნა, კადარჩენა]: იხილეს თულათა ჩემთა მაცხოვარებაჲ შენი, ლ. 2,30; იხილეს ყოველმან ქორციელმან მ. ღმრთისად, ლ. 3,6.

მაწოვნებელ ნ. წოვება.

მაძლარ ნ. განმაძლარ.

მახარებელ ნ. ხარება.

მახე: რაშვა დაუდგეს მას მახე სიტყვათა, მ. 22,15 C.

მახლობელ: იყო მახლობელ პასქად, ი. 6,4; იყო მ. დღისასწაული იგი ჰურიათაჲ, ი. 7,2; იყო ბეთანია მ. იერუსალმსა, ი. 11,18; რომელ მ. იყო უდაბნოსა ქალაქსა ერთსა, ი. 11,54 C; იყო მ. პასექი, ი. 11,55; მ. იყო ადგილი იგი ქალაქსა, ი. 19,20; მ. იყო საფლავი იგი, ი. 19,42; წარვიდეთ მახლობელად დაბნებსა და ქალაქებსა, მრ. 1,38 E; იყენეს ყოველნი მიზუერჩნი და ცოდვილნი მ. მისა, ლ. 15,1; ნათელჰსცემდა ეროსს, მ. საღმსა, ი. 3,23; მოვიდა... მ. დაბასა, ი. 4,5; მოვიდეს სხუანიცა ნაენი... მ. ადგილსა მას, ი. 6,23; წარვიდა მიერ სოფელსა, მ. უდაბნოსა ქალაქსა, ი. 11,54; (მოწაფე) დგა მ., ი. 19,26 C; წარვიდეთ მახლობელთა დაბნებსა და ქალაქებსა; მრ. 1,38 D; მივიდეთ გარემო მ. მათა დაბა-ქალაქთა, იქვე C.

მახულ: ერთმან იესუესთანამან... იჯადა მახული თუცი, მ. 26,51; რომელთა აღილონ მ., მ. 26,52; ერთმან ვინმე წინაშე მდგომელმან იჯადა მ., მრ. 14,47; თუთ შენსაცა სულსა განვიდეს მ., ლ. 2,35; განვიდენ სამოსელი თუცი და იყიდენ მ., ლ. 22,36; სიმონ-პეტრეს იქუნდა მ., ი. 18,10; დადევ მ. ქარქაშსა, ი. 18,11; მიიქციე მ. ეგე ადგილსავე თუსსა, მ. 26,52; მიიქციე მ. ეგე მუნვე ქარქაშსა თუსსა, ი. 18,11 C; და შენსა თავსა განვლოს მახულმან, ლ. 2,35 C; არა მოვედ მიუენად მშდობისა, ად მახვლისა, მ. 10,34; ვა ავაზაკა ზედა გამოხუელით მახულითა და წათებითა შეპურობად ჩემდა, მ. 26,55; მრ. 14,48; ლ. 22,52; უკუეთუ გნებაეს, მოვსრნეთ ესენი მ., ლ. 22,49; ყოველთა რომელთა აღილონ მახული, მახულითაცა წარწყმდენ, მ. 26,52; (მოვიდა) ერი მრავალი მახულებითა და წათებითა, მ. 26,47; (გუნდი) მოვალს მუნ ლამკრებითა და სანთლებითა და მ., ი. 18,3 C; დაეცნენ პირითა მახულისაჲთა, ლ. 21,24.

მახულოსან: (მოვიდა) ერი მახულოსნები და წათოსნები, მრ. 14,43 C; (მოვიდა) ერი მრავალი მახულოსანნი და წათოსანნი, მ. 26,47 C.

მზნღვნეარე [ანთებული]: პატრუკი მზნღვნეარე (მღვნეარე D) არა დაშრიტოს, მ. 12,20.

მზრწყინვალე ნ. ბრწყინვალე.

მგელ: შინაგან იყენენ მგელ მტაცებელ, მ. 7,15; მგელმან წარიტაცინს იგინი, ი. 10,12; შინაგან არიან მგელნი მტაცებელნი, მ. 7,15 C; მე მიგავლინებ თქუნენ ვა ცხოვართა შორის მგელთა, მ. 10,16; ლ. 10,3.

მგზავრ [ზხ., = მგზავრობის დრფხ]: მგზავრ ეტყოდა მათ, მ. 20,17; მ. ჰკითხვიდა მოწაფეთა თუსთა, მრ. 6,27; რა-

სა-იგი მგზავრ იტყოდეს ურთიერთის, მრ. 9,33 C; ურთიერთის მ. იტყოდეს, მრ. 9,34 C; რა-იგი მ. იყო, ლ. 24,35 C.

მგზებელ [(დანთებული) გეცხლი]: (პეტრე) იკუსვოდა მგზებელსა მას, მრ. 14,54 C.

მგლოვარე ნ. გლოვა.

მგმობარ ნ. გმობა.

მგოსან [ჩახაპერავი ხაგრავის დამკვრელი, მებალამურე]: იხილა მუნ მგოსნები და ერო კრებული და შუოთი, მ. 9,23.

მგუმეიდ ნ. გუემა.

მღაბად: მზედ ვარ და მღაბად გულითა, მ. 11,29; აღამაღლნა მღაბაღნი, ლ. 1,52.

[ნ. კ. დამდაბლება, სიმდაბლე].

მღებ ნ. თანა-მღებ.

მღებელ ნ. შჯულის მღებელ.

მღგომ ნ. შემდგომად.

მღგომარე ნ. ღგომა. წინაშე მღგო-მარე.

მღგომელ ნ. ღგომა, წინაშე მღგო-მელ.

მღე [თანდ.]: აქამომღე, მ. 11,12; 24, 21; მრ. 13,19; ლ. 22,51; 23,5; ი. 2,10; 16,24; აღსლვადღე, მრ. 4,1; აღსრუ-ლებადღე, მ. 2,14; (—ამღე CD) მ. 28, 20; ლ. 14,28; ბეთანიადღე, ლ. 24,50; ბეთლემღე, ლ. 2,15; გამოსლვადღე (—ამღე C), მ. 10,11; მრ. 6,10; გამოსხა-ლებადღე, ლ. 1,80 E; გამოძიებადღე, მრ. 1,27; განტევებადღე, მრ. 6,45 C; შვდ გზისაღღე, მ. 18,21,22 (CE); შვდ გზისაღღე, მ. 18,22 D; დაეთისაღღე, მ. 1,7 C; დასაეალადღე (—ამღე C), მ. 24, 27; დაფარვადღე, მ. 8,24; დღედღე, მ. 24,38; 26,29; 27,8,64; მრ. 14,25; ლ. 1,20; 17,27; დღენდელად დღედღე, მ. 11,23; 28,15; ეზოდღე, მ. 26,58; მრ. 14,54; ენებადღე, ლ. 22,15; ზო-გადღე, მრ. 6,23; თხოვადღე, მ. 6,8;

იოვანესამღე (იოჰანესამღე C), მ. 11,13; ლ. 16,16; კიდემღე, მ. 24,31; (—ემღე C), მრ. 13,27; ლ. 17,24; მიმემზღემღე, მ. 22,26 C; მი-მუნ-დღემღე, მ. 24,38 C; 26 29 C; მისაკულიდღე, მ. 26,38 C; მისისხლამღე, მ. 23,35 C; მიქუნამღე, მ. 27,41 C; მიწოდებადღე, ი. 1,48 C; მოაქამღე, მ. 11,12 C; 24,21 C; მრ. 13, 19 C; ლ. 23,5 C; ი. 2,10 C; 5,17; მოაქაემადღე, ი. 5,17 C; მოსიკულიდ-ღე, ი. 4,49; მოსლვამღე, მ. 10,23 C; მოსლვადღე, ი. 21,22 C, 23 C; მუნღე, ი. 5,6 C; პირველთამღე [!], მ. 20,8 C; პურისა ქამადღე, ლ. 11,38; ეამადღე, მ. 13,30; (—ამღე C) 27,45; მრ. 15,33; ლ. 18,4; 23,44; ეამ რაოდენადღე, ლ. 4,13; სადილობადღე, ლ. 11,38 C; სიკუ-დილდღე, მ. 26,38; სიკულიდღე, მრ. 14,34; სისხლადღე, მ. 23,35; ლ. 11, 51; ტყუეობადღე, მ. 1,17 C; უკუნისად-ღე, მრ. 11,14; ი. 4,14; 6, (—ამღე C) 51, (—ამღე C) 58; 8,35 (2-ჯერ), (—ამღე C) 51,52; 10,28; 11,26; 12,34; 13,8; 14, 16; უკუნისაღღე, მ. 6,13 C; 21,19 C; მრ. 3,29 C; ლ. 1,33 C, 55 C; ქრისტესად-ღე (—ამღე C), მ. 1,17; ქუედღე, მ. 27,51; მრ. 15,38; ქუენამღე, მრ. 15, 38 C; ქათმის ყვირადღე, მ. 26,34 C; მრ. 14,30 C; ქათმის ყავილაღღე, მ. 26,75 C; ყოფადღე, ლ. 2,21; ი. 8,58; 13,19; 14,29; შაბათადღე, ი. 19,31; შერთვად-ღე, მ. 1,18; შესაქმედღე, ი. 17,5 C, 24 C; შესლვადღე, მ. 13,2; შვდადღე, მ. 22,26; 12,22; ჩემდაღღე, ი. 21,23; ცად-ღე (კამღე CD), ლ. 10,15; წარსლვადღე, მ. 5,18 C; წუერადღე, ლ. 4,29; ქათმისა კმობადღე, მ. 26,34; მრ. 14,30,72; (—ამღე E) ლ. 22,61; ფილაქესა კმობად-ღე, ი. 1,48; ჯოჯოხეთადღე (—ამღე C), მ. 11,23; ლ. 10,15.

[ნ. კიდევ ვიდრემღე. ვიდრემღის, მღის].
მღებარე ნ. ღება.

1. მდიდარ [მდიდარი, богатый]: იყო იგი მდიდარ ფრიად, მ. 19,22; ლ. 18,23; კაც ერთ იყო მ., ლ. 16,1 C, 19 C; ესე იყო მ. ფრიად, ლ. 19,2; მდიდარი ძნად შევიდეს სასუფეველსა ღმრთისასა, მ. 19, 23; ვიდრე მ. შესლვად სასუფეველსა ცათასა, მ. 19,24; მრ. 10,25; ლ. 18,25; მოვიდა კაცი მ. არიმთიადთ, მ. 27,57; მ. ვინმე მორბიოდა მისა, მრ. 10,17; კაცი ვინმე იყო მ., ლ. 16,1,19; მოკულა მ. იგიცა, ლ. 16,22 C; მოკულა მდიდარიცა იგი (—D), იქვე E; გული იტყოდა განძლებად ნაბიჭვეისა მისგან, გარდამოცვენებულისა ტაბლისაგან მის მდიდრისა, ლ. 16,21; მდიდარი განიბნინა ტულენი, ლ. 1,53; რომელნი-იგი დაჰსდებდეს შესაწირავსა ფასის საცავსა მის მ., ლ. 21,1; მრავალთა მდიდართა დიდევს ფრიად, მრ. 12,41; ნუ ჰხადი ... მოძმეთა შენთა მ., ლ. 14,12; ვად თქუენდა, მდიდარხო, ლ. 6,24; ვიდრე მდიდრისაჲ შესლვად სასუფეველსა ღმრთისასა, მ. 19,24 C; კაცისაჲ ვისიმე მ. ნაყოფიერ იყო აგარაკი, ლ. 12,16 C; რომელი გარდამოვარდის ტაბლისაგან მის მდიდრისაჲსა, ლ. 16,21 C.

[ნ. კ. განმდიდრებუ, სიმდიდრე].

2. მდიდარ [დიდებული, წარჩინებული, იდიდი კაცი, великокая]: მდიდარნი ჰელმწიფებდნ მათ ზედა, მ. 20,25 C; (ჰელმწიფებდნ) მრ. 10,42 C; ჰეროდე ... ტაბრობას ჰყოფდა მდიდართა თანა, მრ. 6,21 C.

მდინარე: ეკუთნა მდინარე (მ—ე D) იგი სახლსა მის, ლ. 6,48; რომელსა ეკუთნა მ. (მ—ე D), ლ. 6,49; ნათელსილებდეს იორდანესა ზედა მდინარესა, მ. 3,6; ნათელ-ილებდეს მისგან იორდანესა მ., მრ. 1,5; გარდამოვლეს წყმანი და აღდგეს (წარმოეცნეს C) მდინარენი, მ. 7,25; გარდამოვლა წყმაჲ, მოვიდეს (აღდგეს C) მ., მ. 7,27; მ. მუტლისა

მისისაგან დიოდინან წყლისა ცხოველისაჲ, ი. 7,38.

მღიხ: დღემღიხ, მ. 18,15 C; დღენ-დღელად დღემღიხ, მ. 11,23 C; მიღღემღიხ, ლ. 1,20 C; მიმკამღიხ, მ. ;3,30 C.

[ნ. კიდევ ვიდრემღიხ; შდრ. მღე].

მლოგუ: გაქუნდეს თუ სარწმუნოებაჲ მლოგვხ მარტულ ოდენ, მ. 17,20 C; ლ. 17,6 C; ვა-იგი მლოგვხა მარტული უმცირეს არს იგი ყოველთა თესლთა, მრ. 4,31; უკუეთუ გაქუნდეს სარწმუნოებაჲ ვა მარტული მლოგვხაჲ, მ. 17,20; ლ. 17,6; ვა მარტული მ. ... უმცირეს არს ყოველთა თესლთა, მრ. 4,31 C; მსგავს არს სასუფეველი ცათაჲ მარტულსა მლოგვხაჲ, მ. 13,31; მსგავს არს იგი მარტულსა მ., ლ. 13,19.

მღვწვარე ნ. მზნღვწვარე.

1. მე, მენ [პირობ ნაივალხ.]: მე [ხაზ. ბრ. ვარ, მ. 14,27; მრ. 6,50; 13,6; 14,62; ლ. 21,8; 22,70; 24,36; ი. 6,20; 8,24,28; 9,9; 18,5,6,8; მუნ ვარ მე, მ. 18,20; ვინ ვარ მე, მ. 16,13 C, 15 C; მრ. 8,27 C, 29; ნუუკუე მე ვარ, მ. 26,22,25; მრ. 14,19 (2-ჯერ); მე თქუენ თანა ვარ, მ. 28,20; მე არა მარადის თქუენ თანა ვარ, მ. 26, 11; მრ. 14,7; ი. 12,8; მე ვარ თქუენ შორის ვა მსახური, ლ. 22,27; მე თქუენ შორის (ვარ), ი. 14,20; მე მათ შორის (ვარ), ი. 17,23; მე მამისა თანა ვარ, ი. 14,10,11,20; ვიდრე აბრაჰამისა ყოფად-მღე მე ვარ, ი. 8,58; მე ვარ, რომელი გეტყვ შენ, ი. 4,26; მე ვარ, რომელი ვწამებ ჩემოვს, ი. 8,18; კითილად სთქუთ, რ მე ვარ, ი. 13,13; გრწმენეს, რ მე ვარ, ი. 13,19; თავადი მე ვარ, ლ. 24, 39; არა ვარ მე მარტოჲ, ი. 16,32; მე არლარა ვარ სოფელსა, ი. 17,11 C; ვა შენ, მამო, ჩემდა, და მე შენდამი, ი. 17,21; მე და მამად ერთ დართ, ი. 10, 30; ჩემ თანა არს მამად, და მე მის თანა, ი. 10,38; მე და მომველინებელი ჩე-

ში მამამ (ვართ), ი. 18,16; შე ვარ აღდგო-
მამ, ი. 11,25; შე არა აღვალ, ი. 7,8; შე
აღვითქუამ თქუენ, ლ. 22,29; რომელმან
ამიაროს შე წინაშე კაცთა, მ. 10,32 C; შე
ოღეს აღმკალდე ქუეყანით, ი. 12,32; შე
გიბრძანებ შენ განსლულ მაგისგან, მრ. 9,
25; შე ვარ გაბრეელ, ლ. 1,19; შე ღმრთი-
საგან გამოვედ, ი. 8,42 C; 16,27; თქუენ
გამომიჩიოთ შე, ი. 15,16; განმკურნა
შე, ი. 5,15; განმარინე შე, ი. 12,27 C;
შე ბერზებულითა განვასამ (განეჭდი C)
ეშმაკთა, მ. 12,27; ლ. 11,19; შე სული-
თა ღმრთისადათა განვასამ (განეჭდი C)
ეშმაკთა, მ. 12,28; შე თითითა ღმრთი-
სადათა განვასამ ეშმაკთა, ლ. 11,20; შე
განვასამ ეშმაკთა, ლ. 13,32; შე ცით
გარდამოვედ, ი. 6,42 C; თქუენ ეინ
გგონიე შე, მრ. 16,15; ლ. 9,20; ეინ
ეკგონიე შე ერსა ამას, ლ. 9,18 C; შე
ეგრე ეკგონებ, ლ. 7,43; შე ვარ გზამ,
ი. 14,6; შე არასადა დაებრკოლდე, მ.
26,33; მრ. 14,29; დამადგინა შე, ლ.
12,14; შე დაეკლებ სულსა ჩემსა, ი. 10,
17,18; დაადგერით ჩემ თანა, და შე
თქუენ თანა, ი. 15,4; რომელი დაადგრეს
ჩემ თანა, და შე მის თანა, ი. 15,5; შე მის
თანა (დადგრომილ ვარ), ი. 6,56; მარ-
ტოა დამიტევა შე, ლ. 10,40; არა დამი-
ტევა შე, ი. 8,29; შე მარტოა დამიტე-
ვით, ი. 16,32; შე მღვენეს, ი. 15,20; შე
ვადიდებდე, ი. 8,54; აწ მადიდე შე, ი.
17,5; რომელმან მადიდოს შე, ი. 8,54 C;
მან შე მადიდოს, ი. 16,14; დიდებულ
ვარ შე, ი. 17,10 E; შე ნათლის-ღებად
ვალ, მრ. 10,38 C, 39 C; შე მათოჯს
გვედრებთ, ი. 17,9; შე ვევედრე მამასა
ჩემსა, ლ. 22,32; შე ვარ იენატი, ი. 15,
1,5; შე ზეცისაგანი ვარ, ი. 8,23; შე
ვარ იესუ, ი. 8,21 C; შე ვარ კარი ცხო-
ვრთადა, ი. 10,7,9; კაცი ცოლილი ვარი
შე, ლ. 5,8; შე კაცი ვარ სასტიკი, ლ.
10,22; შე ულოცვიდე მამასა, ი. 14,

16 C; მეუფე ვარი შე, ი. 18,37; შე შენ
თანა მზა ვარ საპყრობილედ და სიკუ-
დილედ მისლულად, ლ. 22,33; მივალ შე,
ი. 14,4; ვიდრე შე მივალ, ი. 8,21,22;
13,33,36; შე მამისა ჩემისაჲ მივალ, ი. 14,
12,28 C; 16,10 C, 16 C, 17; შე მივიდოდი,
ი. 5,7; შე მივიდე, მ. 26,36; ი. 11,11;
შე მიგავლინებ თქუენ, მ. 10,16; შე მი-
გავლინებ, ლ. 24,49 C; შე მიეტონტმა-
ნებდი, ი. 5,7 C; შე მიგცემ თქუენ, ი.
14,27; ერთმან თქუენგანმან მიმცეს შე,
მ. 26,21; მრ. 14,18; ი. 13,21; აბან
მიმცეს შე, მ. 26,23; მან მიმცეს შე, მრ.
14,20; რომელმან მიმცა შე შენ, ი. 19,
11 C; შე შენდა მოვალ, ი. 17,11,13;
მოვედ შე, მ. 10,34 C; ლ. 19,23 C; ი.
1,31; 5,43; 10,10; მო-მცა-ვედ შე, მ.
25,27 C; შე მოვიდე, მ. 8,7; მოსრულვარ
შე, ი. 9,39; 15,22 C; შენ მომავლინე
შე, ი. 11,42; 17,8,18,21,23 25; მომავ-
ლინა შე, მ. 28,18 C; ლ. 4,18; ი. 1,33;
4,34 C; 5,24 C, 36,37; 6,29 C, 38 C,
57; 7,16 C, 28,29; 8,26,29,42; 9,4 C;
12,44 C, 49; 14,24 C; 15,21 C; 20,21;
შე ნათელი სოფლად მოვივლინე, ი. 12,
46; მოვლინებულ ვარ შე წინაშე მისა,
ი. 3,28 E; შე არა კაცისაგან მოველებ
წამებასა, ი. 5,34 C; შე დიდებასა კაც-
თაგან არა მოვილებ, ი. 5,41 C; შე მო-
მიძულეს, ი. 15,18,25; შე მოხუცებულ
ვარ, ლ. 1,18; მომიჯსენე შე, ლ. 23,42;
შე გამცნებ თქუენ, ი. 15,14 C; შე ვარ
მწყემსი კეთილი, ი. 10,11,14; შე ვარ
ნათელი სოფლისადა, ი. 8,12; რომელსა
შე ნათელს-ვილებდე, მ. 20,22 C; შე
ნათელ-გცემ თქუენ წყლითა, მ. 3,11;
მრ. 1,8; ლ. 3,16; ი. 1,26; შე არცა
ერთსა რას ბრალსა ეკპობე მაგის თანა,
ი. 18,38 C; შე ბრალსა მის თანა არას
ეკპობ, ი. 19,4 C, 6; არა მხოვთ შე,
ი. 7,34; შე ვარ პური, ი. 6,41; შე ვარ
პური ცხოვრებისადა, ი. 6,35,48, 51; შე

და მამაჲ შენი ერორინებთ, ლ. 2,48; რომელთა ვარწამ მე, მ. 18,6 C; მრ. 9, 42 C; რომელსა ვარწამენე მე, ი. 6,35 C; 11,25 C; 12,44 (2-ჯერ); 14,12 C.

რომელსა-იგი სარცხენელ უნდევ მე, მრ. 8,38; მე სახიერ ვარ, მ. 20,15; მე არა ამის სოფლისაგანი ვარ, ი. 8,23; მე არა ვარ სოფლისა ამისაგანი, ი. 17, 14; ე-ა მე სოფლისაგან არა ვარ, ი. 17, 16; მე... ვისწავებდ, ი. 18,20; მე არა-ვის ვუჯი, ი. 8,15; მე არა ვსჯი მას, ი. 12,47 C; უკუეთუ ვუჯიდე მე, ი. 8, 16; მე თავით ჩემით ვიტყვ, ი. 7,17; ჩემელსა მე ვიტყვ, ი. 12,50; მე თავით თქნით არა ვიტყოდე, ი. 12,49; მე (+ცა C) გეტყვ შენ, მ. 16,18; მე გეტყვ თქუენ, მ. 5,22,28,32,34,34; 39,44; 12,6 C, 36; 17,12 C; 19,9; 13,37; ლ. 11,9 C; 16,9; ი. 4,35; 8,25; მე კემმარიტსა გეტყვ თქუენ, ი. 8,45; მე გეტყოდე, ი. 1,30 C; რომელსა-კეტყოდე მე თქუენ, ი. 6,63 C; მე... ვერყოდე, ი. 18,20; ვიტანჯებდი მე, ლ. 16,24; უბრალოდ ვარ მე, მ. 27,24; (შენ) უვარ-მყო მე, მ. 26,34,75; მრ. 14,30,72; ლ. 22,34, 61; ი. 13,38; რომელმან უვარ-მყოს მე, მ. 10,33; ლ. 12,9; მე უხუ ვარ, მ. 20, 15 C; მე ვიქმ, ი. 10,25; 13,7; 14,12; მე ამას ვიქმ, ლ. 20,8 C; მე სათნობა-თა მისთა ვიქმ, ი. 8,29; მე ვარ ქრისტი-თ, მ. 24,5; მე არა ვარ ქრისტი, ი. 1, 20; 3,28; არა ღირს ვარ მე, მრ. 1,7 C; ლ. 15,19; მე ვარ ღმერთი აბრაჰამისი, მ. 22,32; მრ. 12,26; მუაჲ მე ე-ა ერთი მუშაკთაგანი, ლ. 15,19; მე არა მუნ ვიყავ, ი. 11,15 C; დღითი-დღედ ვიყავ მე თქუენ თანა, ლ. 22,53 D; სადა-იგი მე ვიყო, ი. 7,34,36; 12,26; 14,3; 17,24; სიყუარული შენი... მათ შორის იყოს, და მე მათ თინა, ი. 17,26; გიყუარ მე, ი. 21,15 C, 17 C (2-ჯერ); გიყუარა მე, ი. 21,16 D; მამასა უყუარ მე, ი. 10,17;

რომელსა უყუარ მე, ი. 12,50 C; 14,21; გიყუარდიმეა მე, ი. 8,42; 14,28; უკუე-თუ გიყუარდე მე, ი. 14,15; რომელსა უყუარდე მე, ი. 14,21; რომელსა არა უყუარდე მე, ი. 14,24; თუ ვისმე უყუ-არდე მე, ი. 14,23; შემმოსეთ მე, მ. 25,36; არა შემმოსეთ მე, მ. 25,43; არა შემძლებელ ვარ მე ჯამლთა მისთა ტვრ-თვად, მ. 3,11 C; არა შემიპყართ მე, მ. 26,55; მრ. 14,49; შეგრაცხე მე ე-ა ერთი მორეწეთა შენთაგანი, ლ. 15,19 C; რომელსა მე შევესუმიდე, მ. 20,22; მან მე შეურაცხ-მყოს, ლ. 10,16; რომელმან მე შეურაცხ-მყოს, ლ. 10,16; ი. 12,48; შენ მე შემიყუარე, ი. 17,23,24,26; შემიყუარა მე, ლ. 7,47; ი. 15,9; თქუენ მე შე-მიყუარეთ, ი. 16,27; შემიწყალე მე, მ. 15,22,25; მრ. 10,47,48; ლ. 16,24; 18, 38,39 მე შემიწყნარა, ლ. 9,48; შემი-წყნარეთ მე, მ. 25,35; არა შემიწყნარეთ მე, მ. 25,43; მან მე შემიწყნაროს, მ. 10,40; 18,5; მრ. 9,37; ი. 13,20; რომელმან მე შემიწყნაროს, მ. 10,40; მრ. 9,37; ლ. 9,48; ი. 13,20 არა მე შემიწყნაროს, მრ. 9,37; შემიწყნარონ მე, ლ. 16,4; შურმან... შეშკამა მე, ი. 2,17; მე ამისთჳს შობილ ვარ, ი. 18, 37; მე ვჰსცევდ მათ, ი. 17,12; მათ მიცნეს მე, ი. 17,25 C; არა იცნეს მამაჲ ჩემი, არცა მე, ი. 16,3; არა მიცი მე, ლ. 22,34,61; ვინაჲ მიცი მე, ი. 1,48; მიცის მე, ი. 10,15; არცა მე მიცი, ი. 8,19; არა მიცი მე, ი. 14,9 C; მიციან მე, ი. 10,14 C; უკუეთუმცა მე მიცილეთ, ი. 8,19; 14,7; მე ცხოველ ვარ, ი. 14,19; ძმ ღმრთისაჲ ვარი მე, მ. 27,43; ი. 10, 36; მე არა ვეძიებ დიდებასა ჩემსა, ი. 8,50; მე ვსძულ (სოფელსა), ი. 7,7; რომელსა მე ვჰსძულდე, ი. 15,23; მე ვწამებ, ი. 7,7 D; უკუეთუ მე ვწამებდე, ი. 5,31; მე წარვალ, ი. 8,21; მე წარ-

ვილდე, ი. 14,3; 16,7 (2-ჯერ); მე არა წარვილდე, ი. 16,7 მე წარგავლინებ თქუნ, ლ. 10,3; ი. 4,38; მე აქა სიყმილითა წარვწყმდები, ლ. 15,17; მათოჯს მე წმიდა-ვჰყოფ თავსა ჩემსა, ი. 17,19; ვხედველ მე, ლ. 10,18 E; მიხილა მე, ი. 12,45; 14,9; მიხილეთ მე, ი. 6,36; აწ მიხილესცა მე, ი. 15,24; მიხილოთ მე, ლ. 13,35; ი. 18,16 (C-ში 2-ჯერ), 17 (C-ში 2-ჯერ), 19 (C-ში 2-ჯერ); არლარა მიხილოთ მე, მ. 23,39; ი. 16,16 C; მიხილონ მე, მ. 28,10; მე—ჟამი ლალადებისად უდაბნოსა, ი. 1,23; მიქსენ მე, მ. 14,30; ი. 12,27; ჯმნულმცა ვარ მე შენგან, ლ. 14,18; ნუჟჟუ მე ჰურიად ვარა, ი. 18,35.

არლარა მიცი მეა, ი. 14,9; სიმონ იონაძესო, ვიყუარ მეა, ი. 21,15,16 E, 17; რა მეცა (—C) რვიდღე და თაყუანისვსცე მას, მ. 2,8; მ. კაცი ვარ, მ. 8,9; ლ. 7,8; მ. წარგავლინებ თქუნ, მ. 28,18 C; ი. 20,21; მ. წარვივლინებ მათ, ი. 17,18; მ. ვიქმ, ი. 5,17; მ. (—C) ცხოველ ვარ მამისა მიერ, ი. 6,57; მ. მიცი, ი. 7,28; ვიყო მ. ...მტყუვარ, ი. 8,55; მო-ცა-მიძულეს მ. და მამადა ჩემი, ი. 15,24; მ. მათ თანა (ვიყო), ი. 17,26 C.

დიდებულ ვარ შენ მათ შორის, ი. 17,11 D.

რომელი მე [მოთხ.] სათნო-ვიყავ, მ. 3,17; 12,18; 17,5 D; მე წარგავლინო ანგელოზი ჩემი, მ. 11,10; მრ. 1,2; ლ. 7,27; მე განვისუენო თქუნ, მ. 11,28; მე განვეკურნე იგინი, მ. 13,15; ი. 12,40; ვა მე შემიწყალე შენ, მ. 18,33; რომელ მე ნათელ-ვილო, მ. 20,22,23; მრ. 10,38,39; არცა მე გითხრა თქუნ, მ. 21,27; მრ. 11,33; ლ. 20,8; მე (+ცა C) გითხრა თქუნ, მრ. 11,29; მე მოვივლინე თქუნდა წინაწარმეტყუელნი, ბრძენნი და მწიგნობარნი, მ.

23,34; მე მივცე იგი, მ. 25,15; არლარა ვსუა მე, მ. 26,29; მრ. 14,25; ი. 18,11 C; რომელი მე შევსუა, მრ. 10,38,39; რომელსა მე ამბორს-სუო, მ. 26,48; მრ. 14,44; ლ. 22,47; რომელსა მე თავი მოვჰკეთეთ იოვანეს, მრ. 6,16; ლ. 9,9; რომელ მე მოვიკითხო, მრ. 14,44 C; მე დავარღვო ტაძარი ესე, მრ. 14,58 C; მე მამაკაცი არა ვიცი, ლ. 1,34; მე ვცან, ლ. 8,46 CE; მე გიცან შენ, ი. 17,25; მე მოვცე თქუნ, ლ. 21,15; არა ვიცი მე, ლ. 22,61 C; მე ვიცი იგი, ი. 7,29; 8,55; 9,25 D; 13,18; მე ვიცი იგინი, ი. 10,27; მე არა ვიცოდე იგი, ი. 1,31,33; მე წინაშე თქუნესა განვიკითხე, ლ. 23,14; მე მოვივლინო, ლ. 24,49; მე ვთქუ, ი. 1,30; 10,34; მე ვიხილე. ი. 1,34; 8,38; არა მე გიხილეთა მტილსა მას შინა მის თანა, ი. 18,26; მე მივჰსცე, ი. 4,14 (2-ჯერ); 6,51 (2-ჯერ); 10,28; მე დიდებდა იგი... მივსცე მათ, ი. 17,22 C; მე მივჰსცენ მათ სიტყუანი, ი. 17,14; მე ვწამო, ი. 5,31 C; 8,14; მე დიდებდა კაცისაგან არა მოვილო, ი. 5,34,41; ნუ ჰგონებთ, ვდ მე შეგასმინე თქუნ მამასა, ი. 5,45; ნუ ჰგონებთ, ვდ მე ძვრის მეტყუელ რამე ვყავ, იქვე C; მე აღვადგინო იგი, ი. 6,40,44,54; მე დავდევა თავი ჩემი, ი. 10,17 C, 18 C; მე უწყოდე, ი. 11,42 C; მე არა ვსაჯო იგი, ი. 12,47; მე დაგბანე ფერკნი თქუნნი, ი. 13,14; ვა-ესე მე გიყავ თქუნ, ი. 13,15; რომელი მე მივივლინო, ი. 13,20; მე დაუწო პური, ი. 13,26; ვარქუ მე, ი. 13,33 C; მე ვარქუ თქუნ, ი. 16,4; მე შევიყუარენ თქუნ, ი. 13,34; 15,9 C, 12; მე შევიყუარენ იგინი, ი. 17,23 C; შევიყუარე მე, ი. 17,24 C; მე შევიყუარო იგი, ი. 14,21 C; მე ვჰკითხო მამასა ჩემსა, ი. 14,16 D; 16,26; მე მცნებანი... დავი-მარხენ, ი. 15,10 D; მე გამოგირჩიენ თქუნ, ი. 15,16,19; მე ვხძლე სოფელსა,

ი. 16,33 C; მე გადიღე შენ, ი. 17,4; მე დავიცვენ იგინი, ი. 17,12 C; მე ვაუწყე, ი. 17,26; მე არცა ერთი ბრალი ვპოვე ამის თანა, ი. 18,38; მეუღუჲ თქუენი მე ჯუარს-ვატუაა, ი. 19,15 D; მე წარმოვიღო იგი, ი. 20,15.

მეცა აღვიარო იგი, მ. 10,32; უვარცხო იგი მ., მ. 10,33; გკითხო მ. თქუენ სიტყუაჲ ერთი, მ. 21,24; მრ. 11,29; მ. გითხრა თქუენ, იქვე; ვიცო მ. მაჰაჲ, ი. 10,15; მ. (—C) შევიყუარო იგი, ი. 14,21; მ. (—C) შეგიყუარენ თქუენ, ი. 15,9; მ. წარვაღვინნე იგინი სოფლად, ი. 17,18 C.

მე [მიც.] აღმიტქუა, ლ. 22,29; მე აღმიხილნა თუალნი, ი. 9,30; მე მადბრალეზთა, ი. 7,23; მიბრძანე მე, მ. 8,21 C; 14,28; 27,10; ლ. 9,59,61 C; რაჲსა გამომტდით მე, მ. 22,18; მრ. 12,15; 20,23; განმეყოს მე, ლ. 12,3; გარე-წარმვადე მე სასუმელი ესე, მრ. 14,36 C; მაგინებთ მე, ი. 8,49; ნუ გეუგმ მე, მრ. 5,7 C; რად დამაგდებ მე, მ. 27,46 C; მრ. 15,34 C; რაჲსათჲს დამიტევებ მე, მ. 27,46; მრ. 15,34; დამასხა მე აჰან ნელსაცხებელი ესე, მ. 26,12 C; ვადიდებს მე, მ. 15,8 C; მრ. 7,6 C; არა მივის მე ქმარ, ი. 4,17 C (2-ჯერ); მავასხებ მე სამნი პურნი, ლ. 11,5; მევეღრებოდე მე, მ. 18,32 E; მეგნო ესე, მ. 27,19; თანა-წარმვდინ მე ... უამი ესე, მრ. 14,35 L; თაყუანის-მცე მე, მ. 4,9; რომელი მონავს მე, მ. 17,5 C; მთხოვე მე, მრ. 6,22 D; მითხრა მე, ი. 4,29, 39; მითხარ მე, ი. 20,15; მითხარო მე, მ. 2,8; 21,24 C; მრ. 11,30; ლ. 20,3; უკუეთუ მითხრათ მე, მ. 21,24; რაჲსა მკითხავ მე, მ. 19,17; ი. 18,21; მკითხავს მე, ი. 16,5; მე არარაჲ მკითხოთ, ი. 16,23; რაჲ-ლა მაკლს მე, მ. 19, 20; მრ. 10,20; მელიან მე, მ. 15,32; მრ. 8,2; მელოდეთ მე, მ. 26,38 C;

მილხინე მე, ლ. 18,13 D; მზა-მიყავ მე, ლ. 17,8; იგი მიმცემს მე, მრ. 14,20; ერთი თქუენჯანი მიმცემს მე, ი. 13, 21 C; არას მომიგებ მე, ი. 19,10 C; მომიგეთ მე, მრ. 11,29; მომგუარე მე, ლ. 9,41; მომგუარეთ მე იგი, მ. 17,17; 21, 2; მრ. 11,2; ლ. 19,30; 23,14; მომგუარენით მე, ლ. 19,27; შენ მომდევდ მე, ი. 21,22 C; შენ მომდევდი მე, მ. 8,22; მრ. 2,14; ლ. 5,27; 7,59; ი. 1,43; 21, 19 C; მომდევდინ მე, ლ. 9,23; ი. 12, 26 C; მერმე მომდევდე მე, ი. 13,36 E; მომდევდეს მე, ი. 8,12 C; მომდევდენ მე, ი. 10,27; მომართეთ მე იგი, მ. 14,18; მრ; 9,19 C; 12,15; არავინ მომიღოს მე იგი ჩემგან, ი. 10,18; აბზორის-ყოფაჲ არა მომეც მე, ლ. 7,45; მე არასაღა მომეც თიქანი ერთი, ლ. 15, 29; რომელი მომეც მე, ი. 17,4,7,24; რომელნი მომეცენ მე, ი. 17,6,8,9,11 E, 12,24; 18,9; მე მომცენ იგინი, ი. 17, 6 C; მომცა მე, ი. 5,36; 12,49; 18,11; მომცნა მე იგინი, ი. 10,29; ნათესავთა შენთა და მლდეღთ მოძღუართა მომცეს შენ მე, ი. 18,35; მომეც მე, მ. 14,8; 18,28; 25,20,22; ლ. 15,12; 16,2; 17, 22; მომეც მე, მრ. 6,25; მომეცეს მე, ი. 6,37,39; მომეცა მე, მ. 11,27; 28,18; ლ. 10,22; მომხელა მე, ლ. 1,25 C; მომხედეთ მე, 25,36; ამაოდ მსახურებენ მე, მ. 15,9; მრ. 7,7; მსახურებდ მე, ლ. 17,8; მე მსახურებდეს, ი. 12,26 (2-ჯერ); მამცნო მე, ი. 12,49 C, 50 C; 14,31; ვინ... მამხილოს მე, ი. 8,46; მე მნებავს, მ. 20,14; 26,39; 14,36; მნატრიდენ მე, მრ. 1,48; ერი ესე... პატივ-მცემს მე, მ. 15,8; მრ. 7,6; მრქუა მე, ი. 1,33; 4,29 C, 39 C; 5,11; 9,11; 12,50; რაჲ მრქვან მე კაცთა, მ. 16, 13 C; რომელმან მრქუას მე, მ. 7,21; მრავალთა მრქუან მე, მ. 7,22; მე მრწამს, ი. 11,27 C; მე რაჲ მესნა მის-

ვან, ი. 8,26 C; მწყუროლა და მასუთ მე, მ. 25,35; მწყუროლა და არა მასუთ მე, მ. 25,42; მასუ მე წყალი, ი. 4,7, 10 C; მასწავა მე, ი. 8,28; მისაჯე მე, ლ. 18,3; ნუ მტინჯავ მე, მრ. 5,7; ლ. 8,28; მიტევი მე, ლ. 14,18; მეტყვ მე, მრ. 10,18; ლ. 18,19; ი. 14,9; მე არას მეტყვა, ი. 19,10; მეტყვთ მე, ლ. 6,46; ქვასა დამკრებთ მე, ი. 10,32; მე კამადი მაქუს კამად, ი. 4,32; მე მაქუს წამებად უფროას იოვანესა, ი. 5,36; რომელი მაქუნდა მე, ი. 17,5; მიყო მე, მ. 26,12 C; ესრეთ მიყო მე უფალმან დღეთა ამით, ლ. 1,25; იგი მე მიყავთ, მ. 25,40; მე არა მიყავთ, მ. 25,45; შეყავნ მე სიტყვასებრ შენისა, ლ. 1,38; შენ შემომიდეგ მე, მ. 8,22 C; 9,9; 19,21; მრ. 10,21; მრ. 10,21; ლ. 18,22; ი. 21,19, 22; შემომიდეგნ მე, მ. 16,24; მრ. მ. 34; ი. 12,26; შემომიდეგთ მე, მ. 4,19; 19,28; მრ. 1,17; შემომიდეგს მე, მ. 10,38; ლ. 14,27; ი. 8,12; ნუ შემომეხები მე, ი. 20,17; ვინ... შემეტყუების მე ცოლვეთათჳს, ი. 8,46 C; შემეცოლოს მე ძმამან, ი. 18,21; შემეწოლის მე, ლ. 10,40; არა შემიწუნარებთ მე, ი. 5,43 C; ვინ შემახო მე, მრ. 5,31; ლ. 8,45 (2-ჯერ), 46; კელი შემახეთ მე, ლ. 24,39; შემხულა მე, მ. 27,19 C; შემახუედრებს მე, ლ. 18,5; მიჩუნეთ მე, მ. 22,19; ლ. 20,24; მაცადე მე, მრ. 7,27; რაასათჳს მქემ მე, ი. 18,23; მეეთ მე კამადი, მ. 25,42; მეც მე წყალი, ი. 4,10,15; მცხო მე, ლ. 4,18; 7,46 C; მეძიებთ მე, ი. 6,26; 7,10; 8,37,40; 18,8; რაასა მეძიებდით მე, ლ. 2,49; მეძიებდეთ მე, ი. 7,34 C, 36; 8,21; 13,33; მე მიძლევიეს სოფელსა, ი. 16,33; მეწამებით მე, ი. 3,28; წარმომიდეგნოს მე, მ. 26,53; წარმაცთუნე მე სასუმელი ესე, მრ. 14,36 L;

მეწყალის მე ერი ესე, მ. 15,32 D; მრ. 8,2; მაწინებდეს მე, ლ. 18,5; თქუნე მხალით მე, ი. 13,13; მე მიხარის თქუნეთჳს, ი. 11,15; მე მხელავთ, ლ. 24,39; არლარა მხელდიდეს მე, ი. 14,19; თქუნე მხელდიდეთ მე, ი. 14,19; არლარა მხელდიდეთ მე, ი. 16,10,16, 17,19; მახუედრებ მე, ლ. 11,7; მე მიკვს შენ მიერ ნათლის-ღებად, მ. 3,14; არა კელ-მეწიფების მე, ი. 5,30.

ჯერ-მიჩნდა მეცა, ლ. 13.

[5. კიდეე ჩემ].

2. მე [კითხვითი ნაწილაკი]: შემძლებელ არიან-მე ნაშობნი ქორწილისანი... მარხვად, მრ. 2,19 C; არა-მე თქუნე უფროას უმჯობეს ხართა მფრინველთა, მ. 6,26; არა-მე უფროას თქუნე, მცორედ მორწმუნენო, მ. 6,30; არა-მე უყარასა და აღმოიქუას იგი, მ. 12,11; არა-მე მეყსეულად აღმოიქუას იგი, ლ. 14,5 C; არა-მე დაუტევენესა ოთხმეოც და ათცხრამეტნი იგი, მ. 18,12; ლ. 15,4; არა-მე ღირდა შენდაცა შეწყალებად მოყუსისა მის შენისა, მ. 18,33 C; არა-მე აღმოგიკითხავსა, მ. 21,16 C; არა-მე-სადა აღმოგიკითხავს თქუნე, მრ. 2,25 C; არა-მე ორნივე ჯურღუმულსა შთაცვენ, ლ. 6,39; არა-მე პირველად დაჯდესა და აღირაცხოს, ლ. 14,28 C, 31; არა-მე აღანთოსა სანთელი, ლ. 15,8; ღმერთმან არა-მე ყოსა შურის-გებად რჩეულთა მისთაჲ, ლ. 18,7; არა-მე ათორმეტნი თქუნე გამოგირჩინა, ი. 6,70; არა-მე მოვიდესა დღესასწაულსა ამას, ი. 11,56; არა-მეა ორნივე ჯურღუმულსა შთაცვენ, ლ. 6,39 C; არა-მემცა ეძლოა ამის... ყოფად რაასამე, ი. 11,37; ნაზარეთით ეგების-მე რაჲ კეთილი რაჲმე ყოფიდ, ი. 1,46 C; ეგების-მე მუცელსა დედისა თჳსისასა მეორედ შესლევად და გამო-

შობად, ი. 3,4 C; ვინ-მე თქუენგანი ზრუნვიდეს, მ. 6,27; რაბამ ვინ-მე არს ესე, მ. 8,27; ვინ-მე უფროს იყოს სასუფეველსა ცათასა, მ. 18,1; ვინ-მე უკუე შეუძლოს. ცხოვრებად, მ. 19,25 C; მრ. 10,26 C; ვინ-მე არს სარწმუნოა იგი მონაჲ და ბრძენი, მ. 24,45; ვინ-მე არს ესე, მრ. 4,41; ლ. 8,25; ჩუენგანი ვინ-მე უდიდეს იყოს, მრ. 9,34; ვინ-მე გარდაგვგორვოს ჩუენ ლოდი კარისა მისგან საძარისაჲსა, მრ. 16,3 C; ვინ-მე იყოს მშობი იგი სარწმუნოა, ლ. 12,42; ვინ-მე არს მათგანი, ლ. 22,23; ვინ-მე იყოს დიდ მათგანი, ლ. 22,24; მო-ვინ-მე-ართიჲ კიმალი, ი. 4,33; ვის-მე ჯელ-ეწიფებთ ცხოვრებად, მ. 19,25; მრ. 10,26; ლ. 18,26; ვის-მე თქუენგანსა ესუას მონაჲ მგნველი გინა მწყემსი, ლ. 17,7; ვის-მე ჰრწმენა სასმენელი ჩუენი, ი. 12,38; ვის-მე იტყუას, ი. 13,22 C; ვიდრე-მე ეგულეების ამაჲ წარსლვად, ი. 7,35; ნუ ზრუნავთ, ვითარ-მე ანუ რასა-მე იტყოდით, მ. 10,19 C; ვითარ-მე უკუე ეგოს მეუფებაჲ იგი მისი, მ. 12,26 C; ვითარ-მე ვინ უძლის, მ. 12,29 C; ვითარ-მე უკუე მოსე ამცნო მიცემად წიგნი განსატევებელი და განტევებად, მ. 19,7 C; ვითარ-მე შემოხუედ აქა, მ. 22,12 C; ვითარ-მე უკუე დავით სულითა უფლით ხადის, მ. 22,43 C; ვითარ-მე განერნეთ სატანჯველსა გეჰენიასასა, მ. 23,33; ვითარ-მე ოღეს-რულუნენ წერილნი იგი, მ. 26,54; ვითარ-მე შემძლებელ არს ეშმაკი ეშმაკისა განჯლად, მრ. 3,23 C; ყოველნი იგავნი ვითარ-მე გულისგმა-ჰყენეთ, მრ. 4,13 C; ვითარ-მე იტყუან მწიგნობარნი, მრ. 9,11; ვითარ-მე არს მოკითხუად ესე, ლ. 1,29; ვითარ-მე იყოს ესე, ლ. 1,34; ვითარ-მე უკუე ჯელ-გეწიფების თქუენ რწმუნებად, ი. 5,44; ვითარ-მე სიტყუათა ჩემთაჲ გრწმენეს, ი. 5,47 D; ვი-

თარ-მე ჯელ-ეწიფების ამაჲ მოცემად ჩუენდა გორცი თუჲი საქმლად, ი. 6,52; ვითარ-მე წიგნი იცის ამან, თ. 7,15 C; ვითარ-მე შემძლებელ არს კაცი ცოდვილი ესევეთრისა სასწაულისა ყოფად, ი. 9,16 C; ვითარ-მე გზაჲ იგი უწყოდით. ი. 14,5 C; მო-მე-იწია თქუენ ზედა სასუფეველი ღმრთისაჲ, მ. 12,28; ოდეს-მე მოვიდეს ქორწილისაგან, ლ. 12,36; ოდეს-მე მოიწიოს სასუფეველი ღმრთისაჲ, ლ. 17,20; პოვოს-მეა სარწმუნოებაჲ ქუეყანასა ზედა, ლ. 18,8; რაჲ-მე ვინ არს ესე, მ. 8,27 C; რაჲ-მე სარგებელ ეყოს კაცსა, მ. 16,26; რაჲ-მე მისციეს კაცმან საჯსარად სულისა თუჲისათუჲს, იქვე C; რაჲ-მე უკუე მწიგნობართა თქუან, მ. 17,10 C; რაჲ-მე კეთილი ექმნი, მ. 19,16; რაჲ-მე იყოს აწ ჩუენთუჲს, მ. 19,27; რაჲ-მე უკუე ყოფად არს ჩუენდა, იქვე C; რაჲ-მე უყოს ქუეყანის მოქმედთა მათ, მ. 21,40 E; რაჲ-მე არს ესე სწავლაჲ ახალი, მრ. 1,27 C; რაჲ-მე სარგებელ არს კაცისა, მრ. 8,36 C; ლ. 9,25 C; რაჲ-მე არს იგი, მრ. 9,10; უკუეთუ მარტილი ვაწბილდეს, რაჲ-მე შეიძარილოს, მრ. 9,50 C; რაჲ-მე უკუე უყოს უფალმან მის ვენაჯისამან, მრ. 12,9 C; რაჲ-მე უნდეს სახელი რქუმად მას, ლ. 1,66; რაჲ-მე იყოს ყრმაჲ ესე, ლ. 1,66; რაჲ-მე ეყო, ლ. 12,17; 16,3 C; რაჲ-მე ეყოთ, ლ. 3,10,14 C; 11,47; რაჲ-მე არს ესე, ლ. 18,36 C; ვმელსა მას რაჲ-მე ეყოს, ლ. 23,31; რაჲ-მე ვთქუა, ი. 12,27 D; ვმელსა მას რაჲ-მე-ლი უყონ, ლ. 23,31 C; რასა-მე ვამსგავსო ნათესავეი ესე, მ. 11,16 C; უკუეთუ მარტილი იგი განქარდეს, რაჲ-მე-მე დაიმარილოს, მ. 5,13; უკუეთუ ნათელი, რომელ არს შენ თანა, ბნელ არს, ხ' ბნელი იგი რაოდენ-მე, მ. 6,23 C; რაოდენ-მე უმჯობეს არს კაცი ცხოვარისა, მ. 12,12 C; უკუეთუ ნათე-

ლი იგი შენ შორის ბნელ არს, ბნელი იგი რავედენ-ლა-შე, მ. 6,23; რომელმან-მე ორთაგანმან ყო ნებაჲ მაშისაჲ, მ. 21,31 C; ჰრქუას-მე მას, ლ. 17,7 C; სა-და-მე არს იგი, ი. 7,11; ხ' იყოს-მე ვინ თქუენგანი კაცი, მ. 7,9 C; ჯელ-მე-ეწითებნისა ძეთა სიძისათა გლოვად, მ. 9,15.

[შლრ. ვილრემე].

3. მე [განუხაზდგრელობის ნაწილაკი]: თუ ვინმე წარგიძლუანებდეს შენ მი-ლიონ ერთ, მ. 5,41 C; უკუეთუ ვინმე მოკუდეს, მ. 22,24; მდიდარი ვინმე მორბიოდა მისა, მრ. 10,17.

[6. კიდევ ვინმე, რამე, რომელიმე, ოდესმე].

4. მე [იფეჟულების მამრავლი; 5. ორ-მეოფ, ხამშეოფ, ოთხმეოფ].

შეათე: ეამი იყო ვითარ შეათჲ (მ—ე D), ი. 1,39.

შეათერთმეტე [მეთერთმეტე]: შეათერთმეტეხა ეამსა განვიდა და პოენა სხუანი მღგომარენი, მ. 20,6; მოვიდეს შეათერთმეტეხა ეამისანი, მ. 20,9.

შეათხუთმეტე [მეთხუთმეტე]: წელსა შეათხუთმეტეხა ტიბერიის კეისრისასა, ლ. 3,1; მ. წელსა უფლებასა ტიბერია კეისრისასა, იქვე C.

შეზოძირ [გზაჯვარედინი]: წარვედით შეზოძირებხა გზათასა და რაოდენნიცა ჰპოვენთ, მოუწოდეთ ქორწილსა ამას, მ. 22,9.

შებრ [სრულებით]: ვითარ-მე წიგნი იცის ამან, რ' უსწავიეს შებრ არა, ი. 7,15 C.

შეგობარ: არს იგი შეგობარ მისა, ლ. 11,8; იქმნეს მ. პილატე და პეროდე ურთიერთას, ლ. 23,12; თქუენ გარქუ მ., ი. 15,15 D; აჲა კაცი... შეგობარო მეზუერეთა და ცოდვილთაჲ, მ. 11,19; ლ. 7,34; ვის თქუენგანსა ესუას მ., ლ. 11,5; მ. მოვიდა ჩემდა გზით, ლ. 11,6;

არს იგი მ. მისი, ლ. 11,8 C; მ. სიძი-საჲ რომელი დგას და ესმის მისი, სი-ხარულით უხარინ, ი. 3,29; ლაზარე, შეგობარმან ჩემმან, დაიძინა, ი. 11,11; თქუენ გარქუ შეგობარად, ი. 15,15 E; თქუენ გიწოდე მ., იქვე C; შეგობარო, მავასხენ მე სამნი პურნი, ლ. 11,5; მ., აღ-რე-გუალე ზემო კერძო, ლ. 14,10; იყენით თავებისა თქუენისა შეგობარებ, ლ. 16,9 C; მიაველინა ასისთავმან მან მისა შეგობარნი, ლ. 7,6; ისხენით თავისა თქუენისა მ., ლ. 16,9; თქუენ მ. ჩემნი ხართ, ი. 15,14; უკუეთუ მოიკითხვიდეთ შეგობართა თქუენთა ხოლო, მ. 5,47; გეტყუ თქუენ, მ. ჩემთა, ლ. 12,4; ნუ ჰხადი მ. შენთა, ლ. 14,12; მოუწოდის მ. და მოძმეთა, ლ. 15,6,9; თავი თუხი დადვა მ. თუხთა ზედა, ი. 15,13; რამცა მ. ჩემთა თანა ვიხარე, ლ. 15,29; მიეცნეთ თქუენ მამა-დედა-თაგან და ძმათა და მ., ლ. 21,16.

შედგარ [ზარმაღი]: უკეთურო მონაო და შედგარო, მ. 25,26.

[6. კ. გულ-მედგარ, დამედგარება].

შეექუსე: ვ'ა იყო ეამი შეექუსჲ (მ—ე CD), მრ. 15,33; ლ. 23,44; ი. 4,6; 19, 14; ესე მ. (მ—ე CD) თთუჲ არს მისი, ლ. 1,36; განვიდა შეექუსეხა და მე-ცხრესა ეამსა, მ. 20,5; თთუესა მ. მოივ-ლინა გაბრიელ ანგელოზი, ლ. 1,26; შემღგომად შეექუსისა დღისა, მ. 17, 1 C; შეექუსით ეამითგან დაბნელდა, მ. 27,45 C.

შეზოხელ: შეზოხელთა მათ და რო-მელთა ეხილვა იგი პირველ...; იტყო-დეს, ი. 9,8 C.

შეზუერე [ჩემბაყე; ზარგიხ ამგრები, მართაჲ]: იყავნ იგი შენდა ვ'ა ხარკის მომდელი და შეზუერჲ (მ—ე D), მ. 18, 17; გამოვიდა იგი და იხილა მ. (მ—ე CD), ლ. 5,27; ორნი კაცნი აღვიდო-დეს ტაძარსა მას ლოცვად: ერთი ფა-

რისეველი და ერთი მეზურე (მ—ე CD), ლ. 18,10; არა ვარ ვა სხუანი კაცი მტაცებელ, ცრუ, მემრუშე, გინა ვა ესე მ. (მ—ე CD), ლ. 18,11; მ. (მ—ე CD) იგი შორს დგა, ლ. 18,13; მრავალნი მეზურენი და ცოდვილნი სხდეს იესუს თანა ინაწით, მ. 9,10; მრ. 2,15; მრავალნი მ. და ცოდვილნი წინა-გიძლოდიან თქუენ სასუფეველსა ღმრთისასა, მ. 21,31; იყენეს ყოველნი მ. და ცოდვილნი მახლობელად მისა, ლ. 15,1; მეზურენიცა და ცოდვილნი ამასვე ჰყოფენ, მ. 5,46; მოვიდეს მისა მ., ლ. 3,12; არა მეზურეთაცა ეგრე ყვიან, მ. 5,46 C; ანუ არა მ. იგივე ყვიან, მ. 5,47; მეზურეთა და ცოდვილთა ჰრწმენა მისი, მ. 21,32; მრავალთა მ. და ცოდვილთა ინაწედგა იესუს თანა, მრ. 2,15 C; ყოველსა მას ერსა ესმა და მ., ლ. 7,29; რამსათჳს მ. და ცოდვილთა თანა კამს და სუამს მოძღუარი თქუენი, მ. 9,11; მ. თანა და ცოდვილთა კამს, მრ. 2,16; რამსათჳს მ. და ცოდვილთა თანა ჰშვამთ და ჰსუამთ, მრ. 2,16; ლ. 5,30; აჲ კაცი... მეგობარი მ. და ცოდვილთაჲ, მ. 11,19; ლ. 7,34; იყო მუნ კრებული დიდი მეზურეთაჲ, ლ. 5,29; იყო იგი მთავარი მ., ლ. 19,2.

[6. კ. ზურე, საზურე].

მეთევზურ [მეთევზე, მებადურ]: ისათხევიდეს რაჲ ზლუასა მას, რა იყენეს იგინი მეთევზურ, მ. 4,18.

მეინაწე [თანამეხუფრე]: ესმა ვისმე მის თანა მეინაწესა ესე, ლ. 14,15; აღივსო ქორწილი იგი მეინაწითა, 22,10; იწყეს მის თანა მეინაწეთა მათ (—C) სიტყუად გულთა შინა მითთა, ლ. 7,49; ვა შევიდა მუფუშ იგი ხილვიად მ. მათ, მ. 22,11; ჰსთნდა ჰეროდეს და მის თანა მ. მათ, მრ. 6,22; ჰური იგი... განუყო მ. მათ, ი. 6,11 C; შე-ლათუწუნა მეფე ფიცისა მისთჳს და მის თა-

ნა მ., მ. 14,9 C; ფიცისა მისთჳს და მის თანა მ. არა ინება შეწუხებაჲ ქილისაჲ მის, მრ. 6,26; მაშინ იყოს შენდა დიდება წინაშე ყოველთა მ. შენთა, ლ. 14,10; წი არაინ გულსეშვა-ყო მ. მისთაგანმან, ი. 13,28 C; ლაზარე იყო ერთი მის თანა მეინაწეთაგანი, ი. 12,2.

[6. კიდე თანა-მეინაწე, ინაწით-ჯღომა, ინაწის-ღგმა, სინაწე].

მეკარე: ამას მეკარემან განულის, ი. 10,3; ჰრქუა გვეალმან მან მ. ჰეტრეს, ი. 18,17; ჰრქუა მ. მან გვეალმან ჰეტრეს, იქვე C; მეკარესა ამცნო, რა მღვდარე იყოს, მრ. 13,34; ჰრქუა მ. მას დედაკაცსა, ი. 18,16; ჰრქუა ქალსა მას მ., იქვე C.

მეკერმე [ფულის დამხურდავებილი]: პონა ტაძარსა მას შინა მეკერმენი მსხლომარენი, ი. 2,14; ტაბლები იგი მეკერმეთაჲ... დაუქუა, მ. 21,12; მრ. 11,15.

მეკეცე [თისიხ ჰურკლიხ მგეთიბელი]: მისცეს იგი აგარაკისათჳს მეკეცისა, მ. 27,10; მოიყიდეს მით აგარაკი მეკეცისა საფლავად უცხოთა, მ. 27,7; მისცეს იგი აგარაკისათჳს მეკეცისაჲსა, მ. 27,10 C.

მელ [მელა]: მივედით და უთხარო (არქუთ C) მელსა მას, ლ. 13,32; მელთა ჰურელი უს და მფრინველთა ცისათა საყოფელი, მ. 8,20; ლ. 9,58.

მემრუშე [მრუში]: არა ვარ ვა სხუანი კაცი მტაცებელ, ცრუ, მემრუშე, ლ. 18,11; ნათესავი ბოროტი და მემრუშე (მ—ე D) სასწაულსა ეძიებს, მ. 12,39; 16,4; რომელსა-იგი სარცხუნელ უჩნდე მე... ნათესავსა ამას მემრუშესა და ცოდვილსა, მრ. 8,38 E.

[შღრ. მომრუშე].

მემტილე [მებადე]: მას ეგონა, ვლ მემტილმ (მ—ე CD) იგი არს, ი. 20,15.

მემლერ ნ. პართ მემლერ.

მეოთხე: მეოთხე (მ—ე D) დღე არს, ი. 11,39; მეოთხეხა საუშვილავსა, მ. 14,25; მრ. 6,48; მეოთხეხა მის ჯელმწიფებისა, ლ. 3,1 C; მ. მის ჯელმწიფისა, ლ. 3,1 C (2-ჯერ); მეოთხედ მთავრობასა, ლ. 3,1 (3-ჯერ); ესმა ჰეროდეს მ. მთავარსა საქმს იგი, ლ. 9,7.

[ნ. კ. ოთხ, ოთხ ათას, ოთხმეოც].

მეორე: მეორე (მ—ე CD), მსგავსი ამისი (მცნებია არს), მ. 22,39; მრ. 12, 31; მ. (მ—ე CD) სასწაული, ი. 4,54; მოვიდა მ. (მ—ე CD) იგი, ლ. 19,18; ეგრევე (ყო) მეორემან და მესამემან ვიდრე შუადმდე, მ. 22,26; მ. შეირთო იგი, მრ. 12,21; მ. და მესამემან (შეირთო ცოლი), ლ. 20,30; მეორეხა, დღესა, ლ. 9,37; მ. საუშვილავსა, ლ. 12,38; შობათა მ., ლ. 6,1; მოვიდა მეორეხა მის და ჰრქუა ეგრევე, მ. 21,30; მეორედ წარვიდა, მ. 26,42; ვიდრე ქითმისა მ. კობადმდე სამ გზის უფარ-ყო მე, მრ. 14,30; ჰკითხვიდა მას მ. მდღელთ მოძღუარი იგი, მრ. 14,61; მეყსიულად მ. ქითამან კმა-ყო, მრ. 14,72; უკეთუ ვინმე არა იშვეს მ., ი. 3,3; ნუაუთუ შეხადლებელ არსა მუცელსა დედისა თვისისასა შესლვად და მ. შობად, ი. 3,4; ეგების-მე მუცელსა დედისა თვისისასა მ. შესლვად და გამოშობად, იქვე C; ჯერ-არს თქუნდა მ. შობად, ი. 3,7; მოუწოდეს კაცსა მას მ., ი. 9,24; მერმე მ. მოხადეს კაცსა მას, იქვე C; რაჟსა გნებავს მ. სმენად, ი. 9,27 C; შევიდა მ. ტაძართა მათ ჰილატი, ი. 18,33 C; მერმე ჰრქუა მას იესუ მ., ი. 21,16.

მეოცდამეათე: თავადსა იესუს ეწყო ოდენ ყოყად მეოცდამეათესა წელსა, ლ. 3,23.

მეოცმე [თანამგზავთრე; შფლ. მინაჯე]: ფიცისათვის და მეოცნეთი მათთვის არა ეტრუა მის, მრ. 6,26 C.

მეოხნედ-მეოხნედ [ჯაფ-ჯაფად]: უბრძანა მათ ინაწით-დასხდომად მეოხნედ-მეოხნედ მწუანელისა ზედა, მრ. 6, 39 C.

მერვე: იყო მერვეხა დღესა, ლ. 1,59.

1. მერმე [არხ. ხაზ., — მომავალი]: არა მიეტევოს მას არცა ამას სოფელსა, არცა მერმეხა, მ. 12,32; იწყო მათა თხრობად მერმეხა, მრ. 10,32; ვინ გიჩუნდა თქუნ სივლტოლად მ. მისგან მომავალისა რისხვისა, მ. 3,7 C; ვინ გიჩუნდა თქუნ სივლტოლად მ. მისგან რისხვისა, ლ. 3,7.

2. მერმე [ზხ., — მერმე, შემდეგ, კვლავ]: მერმე შეემშია, მ. 4,2; მ. წერილ არს, მ. 4,7; მ. წარიყვანა იგი ეშმაკმან მან, მ. 4,8; მ. გასმიეს, მ. 5,33 C; მ. სხუასა იგავსა ეტყოდა მათ, მ. 13,33; მ. მსგავს არს სასუფიველი ცათაჲ კაცსა ვაჰარსა, მ. 13,45; მ. მსგავს არს სასუფიველი ცათაჲ სათრომელსა ბადესა, მ. 13,47; მ. გეტყვ თქუნ, მ. 18,19; 19,24; მ. რად-ლა მაკლს მე, მ. 19,20 C; მ. განვიდა მეექუსესა და მეცხრესა ეამსა, მ. 20,5; მ. მიუვლინა სხუანი მონანი, მ. 21, 36 C; 22,4 C; მ. მიუგო მათ იესუ იგავით და ჰრქუა, მ. 22,1; მ. მოვიდეს სხუანიცა იგი ქალწულნი, მ. 25,11; მ. მეორედ მივიდა, მ. 26,42 C; მ. წარვიდა მესამედ, მ. 26,44; მრ. 14,41; იგივე სიტყუაჲ თქუა მ., მ. 26,44 C; შევიდა მ. კაფარნაომდ, მრ. 2,1; მ. გამოვიდა ზღუს კიდესა, მრ. 2,13; მ. შევიდა შესაკრებელსა, მრ. 3,1; შეკრბა მ. ერი იგი, მრ. 3,20 C; მ. კუალად იწყოს სწავლად ზღუს კიდესა ზედა, მრ. 4,1; მ. რაჟამს შეემთხუის ჰირი ანუ დევნულეზა, მრ. 4,17 C; ჰირველად წუელი. მ. თავი (გამორღის), მრ. 4,28; ვითარ წილმოვტა იესუ მ. წილმო კერძო, მრ. 5,21 C; მ. გამოვიდა საზღუავთაგან ტჯროსისა და სილონიამსათა, მრ. 7,31;

მათ დღეთა შინა მერმე კულად ერი მრავალი იყო, მრ. 8,1; მ. აღუდა ნაესა მას, მრ. 8,13 C; მ.: ოდეს-იგი შუდი ქუეზაჲ ოთხ ათასსა მას (განუტეხე), მრ. 8,20 C; მ. კულად დაასხნა ტელნი თულთა მისთა, მრ. 8,25; მ. სახლსა შინა ... ჰკითხვიდეს მას მოწაფენი მისნი, მრ. 10,10; იესუ მ. მიუგო და ჰრქუა მათ, მრ. 10,24; წარიყვანნა მ. ათორმეტნი იგი, მრ. 10,32 C; რად-იგი შემთხუევად იყო მ. მისა, მრ. 10,32 C; მოვიდეს მ. იერუსალმად, მრ. 11,27 C; მ. კულად ზიავლინა მათა სხუად მონაჲ, მრ. 12,4; მ. სხუად მიავლინა, მრ. 12,5; მ. ერთ-ლა ძმ ესუა საყუარელი, მიუვლინა უკუანაჲსკენეს, მრ. 12,6 C; მ. წარვიდა, მრ. 14,39; ი. 10,39 C; მ. ჰკითხვიდა მას მეორედ მღღელთ მოძღუარი იგი, მრ. 14,61; მ. კულად მკველამან მან იხილა იგი, მრ. 14,69; მ. ... წინაშე მდგომელნი იგი ეტყოდეს პეტრეს, მრ. 14,70; პილატე მ. ჰკითხა მას და ჰრქუა, მრ. 15,4; მოვიდეს საფლავსა მას ზედა მ. აღმოსლვასა ოდენ მზისასა, მრ. 16,2; მ. იხილა აღმოდებად წუელი თუალი-საგან ძმისა შენისა, ლ. 6,42; მ. მოვიდის ეშმაკი, ლ. 8,12; მ. სამარტელი ვინმე წარვიდოდა, ლ. 10,33; მ. მოვკუეთო ეგე, ლ. 13,9; მ. კულად თქუა, ლ. 13,20; მ. სხუმან თქუა, ლ. 14,20; არა მოიძულოს ... მ. კულად თავიცა თჳსი, ლ. 14,26; მ. ეტყოდა და ჰრქუა, ლ. 15, 11; მ. სხუასა ჰრქუა, ლ. 16,7; მ. კულად მიავლინა მესამს, ლ. 20,12; არცაღა მ. სიკუდილდ ტელ-ეწიფების, ლ. 20,36; მ. ჰრქუა, ლ. 22,36; მ. პილატე იწყო სიტყუად, ლ. 23,20 C; მივიდა მ. გალილეად. ი. 4,3 C; მივიდა მ. კანას გალილეამასა, ი. 4,46; ესე მ. მეორე სასწაული ყო იესუ, ი. 4,54 C; მიპრიდა მ. მთად კერძო მარტომან,

ი. 6,15 C; მ. კულად ეტყოდა იესუ, ი. 8,12; მ. ჰრქუა მათ იესუ, ი. 8,28; 20,21; მ. ჰკითხვიდეს მას, ი. 9,15 C; მ. ჰრქუეს ბრმასა მას, ი. 9,17 C; მ. მეორედ მოხადეს კაცსა მას, ი. 9,24 C; მ. ჰრქუეს მას, ი. 9,26; რა მ. აღვილო იგი, ი. 10,17 C; მ. წველებად იყო შორის ჰურიათა მათ, ი. 10,19 C; მ. ეძიებდეს მას შეპყრობად, ი. 10,39 C; მ. ... ჰრქუა მოწაფეთა თჳსთა, ი. 11,7 C; მოვედით მივიდეთ მ. ჰურიასტანდ, ი. 11,7 C; და მ. მიხუალ მუნვე, ი. 11,8 C; მ. ... მოვიდა სამარედ, ი. 11,38 C; გადიდე და მ. გადიდო, ი. 12,28 C; მ. მოილო წყალი, ი. 13,5; აწ არა უწყი, ხ მ. უწყოდი, ი. 13,7 C; მ. ჰრქუა მათ, ი. 13,12; მ. მომღვედე მე, ი. 13,36; მ. მოვიდე და წარგიყვანნე თქუენ ჩემ თანა, ი. 14,3 C; მ. მცირედ-ლა, და მიხილოთ მე, ი. 16, 16 C, 19 C; მ. კულად გიხილნე თქუენ, ი. 16,22; მ. დაუტევებ სოფელსა, ი. 16,28 C; მ. კულად ჰკითხა მათ, ი. 18,7; მ. კულად უეარყო პეტრე, ი. 18,27; მ. გამოვიდა გარე, ი. 18,38 C; გამოვიდა მ. პილატე, ი. 19,4 C; მ. ჰრქუა მოწაფესა მას, ი. 19,27; მ. სხუად წიგნი იტყეს, ი. 19,37 C; შეკრბეს ერთად მ. მოწაფენი იგი, ი. 20,10 C; მ. ჰრქუა თომას, ი. 20,27; მ. განუტყხადა იესუ თავი თჳსი მოწაფეთა თჳსთა, ი. 21,1 C; მ. ჰრქუა მას იესუ, ი. 21,16; მ. ჰრქუა მას, ი. 21,19.

მერმე-ლა შეინანა და მივიდა, მ. 21, 30 C; მერმეცა უეარყო პეტრე ფიცით, მ. 26,72; რომელ არა ყოფილ არს ეგე-ვითარი ..., და მ. არა იყოს, მრ. 13, 19 C; პილატე მ. მიუგო მათ და ჰრქუი. მრ. 15,12; ყოველი რომელი სუამს წყლისა ამისგან, მ. სწყუროდის, ი. 4, 13; მივიდა იესუ მ. კანად გალილეასა, ი. 4,46; ჰრქუა მათ მ. იესუ, ი. 8,21;

(—C) 10,7; მერმეცა თქუა ესაია, ი. 12, 39 C; მ. მრავალი მაქუს სიტყუად თქუნდა, ი. 16,12 C.

3. მერმე [მეორე, ხზვა, ძყრომ]: იყო მუნ მარიამ მაგდანელელი და მერმე მარიამი, მ. 27,61 C; მოვიდა მარიამ მაგდანელელი და მერმე მარიამი ხილვად საფლავისა მის, მ. 28,1; უკუეთუ მიერცა გღვენილენ თქუნენ, წარიელტოდეთ მიერ მერმეხა, მ. 10,23 C; მ. მას მოსლევასა ... დასხდეთ თქუნეცა ათორმეტთა საყდართა, მ. 19,28; მ. მას შობასა ... დასხდეთ თქუნეცა ათორმეტნი საყდართა ზედა, იქვე C; მ. დღესა გარდამოსლევასა მათსა მიერ მითთ მოეგებოდა მას ერე მრავალი, ლ. 9,37 C.

მესამე: მესამე (მ—ე CD) იგი მოვიდა, ლ. 19,20; მერმე კულად მიავლინა მ. (მ—ე CD), ლ. 20,12; მ. (მ—ე CD) დღე მოვალს, ლ. 24,21; იყო ები მ. (მ—ე CD), მრ. 15,25; ეგრევე (ყო) მეორემან და მესამემან ვიდრე შუდადმდე, მ. 22,26; მ. ეგრევე (შეირთო იგი და მოკლდა), მრ. 12,21; მეორემან და მ. (შეირთო ცოლი), ლ. 20,30; მესამესა დღესა, მ. 16,21; 17,23; 20,19; 26,61; 27,40,63 C; მრ. 8,31; 9,31; 10,34; 14, 58; 15,29; ლ. 9,22; 18,33; 24,7,46; ი. 2,1,19; მ. ებისა, მ. 20,3; მეორესა საჭმელისა და მ., ლ. 12,38; წარვიდა მესამედ, მ. 26,44; თაყუანისცა მ., მ. 26, 44 C; ვიდრე მ. დღედმდე, მ. 27,64; მოვიდა მერმე მ., მრ. 14,41; მან მ. ჰრქუა მათ, ლ. 23,22; ჰრქუა მას იესუ მ., ი. 21,17; ჰრქუა მას მ., ი. 21,17.

მესათხველე [მეზადური]: იყენს იგინი მესათხველე, მრ. 1,16; გყენ თქუნე მ. კაცთა, მრ. 1,17; მესათხველენი იგი გამოვიდეს ნავისა მისგან, ლ. 5,2.

მესია [„გმებული“]: ვპოვეთ მესია, რომელ არს თარგმანებით: ქრისტე, ი. 1,41; ვიცით, უფალო, რ მ. მოვალს, ი. 4,25.

მეტ: მეთი იგი ნამუსრევი აღიღეს შუდი სფჯრიდი საესე, მ. 15,37 C.

[6. კ. ათერთმეტ, ათორმეტ, ათოთხმეტ, ათრამეტ, ათხუთმეტ, ოთხმოც და ათცხრამეტ, სამეოც და ათორმეტ, უმეტეს; შრდ. მატ.].

მეტაჟულ ნ. ტყუ, ძჯრის სიტყუა, წინაწარმეტაჟულ.

მეტაჟულეზა ნ. მრავლის მეტაჟულეზა.

მეუფე [მეფე]: იტყოდა თავსა თქსსა ქრისტედ და მეუფე [წრფ.] ყოფად, ლ. 23,2; რამეცა ყვეს მ., ი. 6,15 C.

ესე არს იესუ ნაზარეველი, მ. ჰურიათა, მ. 27,37 D; სადა არს ახლად შობილი იგი მ. ჰურიათა, მ. 2,2; რომელი იგი იშვა მეუფე ჰურიათად, მ. 2,2 C; მ. (მ—ე D) შენი მოვალს შენდა მშუდი, მ. 21,5; კურთხეულ არს მ. (მ—ე D), ძმ დავითისი, ... კურთხეულ არს მ. (მ—ე D), რომელ არს მალალთა შინა, მ. 21,9; შენ ხარ მ. (მ—ე D) ჰურიათად, მ. 27, 11; მრ. 15,2; ლ. 23,3; ი. 18,33; ესე არს იესუ ნაზარეველი, მ. ჰურიათად, მ. 27,37 E; უკუეთუ მ. (მ—ე CD) ისრაელისაჲ არს, მ. 27,42; გნებავსა, რა მიგიტევო თქუნე მ. (მ—ე D) ჰურიათად, მრ. 15,9; ი. 18,39; რად ვყო მ. (მ—ე D) ესე ჰურიათად, მრ. 15,12; ესე არს მ. (მ—ე D) ჰურიათად, მრ. 15,26; ლ. 23, 38; ქრისტე, მ. ისრაელისაჲ, გარდამოკედინ აწ ჯუბრით, მრ. 15,32 C; რომელი მ. (მ—ე D) მიუვალნ სხუასა მეუფესა ბრძოლად, ლ. 14,31; კურთხეულ არს მომავალი მ. (მ—ე CD) სახელითა უფლისაჲთა, ლ. 19,38; კურთხეულ არს მომავალი სახელითა უფლისაჲთა და მ. (მ—ე D) ისრაელისაჲ, ი. 12,13; იტყოდა თავსა თქსსა, ვდ ქრისტე იგი არს მ., ლ. 23,2 C; შენ თუ ხარ მ. (მ—ე D) ჰურიათად, ლ. 23,37; შენ ხარ მ. (მ—ე D)

ისრაელისად, ი. 1,49; მეფე (მ—ე CD) შენი მოვალს, ი. 12,15; უკეთუ მ. (მ—ე D) ხარი შენა, ი. 18,37; მ. (მ—ე CD) ვარი მე, ი. 18,37; ამა მ. (მ—ე D) თქუენი, ი. 19,14; მ. (მ—ე D, + ეგე C) თქუენი მე ჯუარს-ვატუაა, ი. 19,15; არა გვეის ჩუენ მ. (მ—ე D), ი. 19,15; იესუ ნაზარეტელი, მ. (მ—ე D) ჰურიათაჲ, ი. 19,19; მ. (მ—ე D) ვარ ჰურიათაჲ, ი. 19,21; მ. (მ—ე D) იგი განრისხნა, მ. 22,7; ერა შევიდა მ. (მ—ე D) იგი ხილვად შეინატეთა მათ, მ. 22,11; ჰრქუა შეუფეშან მან მსახურთა, მ. 22, 13; ჰრქუას მ. მან მარჯუენითთა მათ, მ. 25,34; მიუგოს მ. მან და ჰრქუას მათ, მრ. 25,40; ემსგაესა სისუფეველი ცათაჲ კაცსა შეუფესა, მ. 18,23; 22,2; თავისა თვისისა ვერ ძალ-უც ცხოვნებად ქრისტესა, მ. ისრაელისასა, მრ. 15,31; რომელი მეუფე მიუვალს სხუასა მ. ბრძოლად, ლ. 14,31; ნუცა იერუსალმსა (ჰფუცავთ), რ ქალაქი არს შეუფისა დიდისაჲ, მ. 5,35; ... ქალაქი არს დიდისა მ., იქვე C; რომელი მეუფედ იტყუნ თავსა თვისსა, ი. 19,12; რომელი მ. გამოაჩინებნ თავსა თვისსა, იქვე C; ნუ დასწერ მ. ჰურიათა, ი. 19,21; გიხაროდენ, შეუფეო ჰურიათაო, მ. 27,29; მრ. 15,18; ი. 19,3; შეუფეთა ქუეყანისათა რომელთა გამოილიან ხარკი ანუ თუ ზუერი, მ. 17, 25 C; წინაშე მსაჯულთა და მ. წარგადგინენ თქუენ, მ. 10,18 C; კურთხეულ არს მოსლვად შეუფისაჲ, მრ. 11,10; სახლთა შინა შეუფეთასა არიან, მ. 11, 8 C.

[ნ. კ. სამეფუო].

1. შეუფება, 0—1 [მეფობა]: შეუფებდეს [გაგმ.] სახლსა ზედა იაკობისსა საუკუნოდ, ლ. 1,33.

არა გუნებავს მეუფებაჲ მაგისი ჩუენ ზედა, ლ. 19,14; რომელთა არა უნდა მ. ჩემი მათ ზედა, ლ. 19,27.

2. მეუფება [არს.ხანს. = ხამფო, ხანგლმწადო]: ყოველი მეუფებაჲ, რომელი განეეთის თავსა თვისსა, მოოჯრდის, მ. 12,25; ლ. 11,17; ერა მტკიცე არს მ. მისი, მ. 12,26; აღდგეს ნათესავი ნათესავსა ზედა და მ. მეუფებასა ზედა, მ. 24,7; მრ. 13,8; აღდგენ ნათესავნი ნათესავთა ზედა და მ. მეუფებათა ზედა, ლ. 21,10; უკეთუ მ. მეუფებასა განეეთა, მრ. 3,24; თუ მ. თუსა თავსა ზედა განიყოს, მრ. 3,24 C; ერა დამტკიცეს მ. მისი, ლ. 11,18; მოაქუნდა მ. თოსი, ლ. 19,15; მ. ჩემი არა არს ამის სოფლისაგან, ი. 18,36; უკეთუმცა ამის სოფლისაგანი იყო მ. ჩემი, ი. 18,36; აწ მ. ჩემი არა არს ამიერ სოფლით, ი. 18, 36; ერა-მე უკუევეგოს მ. იგი მისი, მ. 12, 26 C; ვერ გელ-წვიფების დამტკიცებად მ. იგი, მრ. 3,24; ვერ უძლოს დადგომად შეუფებაჲ მან, მრ. 3,24 C; უკუეთუ მეუფებდა შეუფებასა განეეთა, მრ. 3,24; აღდგეს ნათესავი ნათესავსა ზედა და მეუფებამ მ. ზედა, მ. 24,7; მრ. 13,8; აღდგენ ნათესავნი ნათესავსა ზედა და მეუფებამ მ. ზედა, ლ. 21,10 C; შეუფებისა მისისაჲ არა იყოს დასასრულ, ლ. 1,33 C; წარვილოდა ... მოლებად თავისა თვისისა მ., ლ. 19,12; აღდგენ ნათესავნი ნათესავთა ზედა და მეუფებამ მეუფებათა ზედა, ლ. 21,10.

[ნ. კ. მეფე მეფობა].

მეფე: რამცა ყვეს იგი მეფე [წრფ.], ი. 6,15; შე-ლათუ-წუხნა მ. იგი (—C, მ—ე D), მ. 14,9; მიაჴლინა მეფეშან მებარბშ, მრ. 6,27 C; ემსგაესა სასუფეველი ცათაჲ კაცსა მეფესა, მ. 18,23 C; 22, 2 C; შევიდი ქალი იგი მწრადლ მეფისა, მრ. 6,25; ხ მათ ერა ესმა მ. მისგან, წარვიდეს, მ. 2,9 C; მეფენი ქუეყანისანი ვიეთგან მიიღებენ ხარკსა ანუ ზუერსა მათსა, მ. 17,25; მ. წარმართთანი უფლებედ მათ ზედა, ლ. 22,25; წინაშე მთავართა და მეფეთა მიგოყვანენ თქუენ, მ. 10,18; ლ. 21,12; მრავალთა

წინაწარმეტყუელთა და მეფეთა უნდა ხილვად, ლ. 10,24; წინაშე მთავართა და მ. წარსდგეთ, მრ. 13,9; წინაშე მსაჯულთა და მ. წარგადგინენ თქუენ, მრ. 13,9 C.

[6. კ. დავით მეფე, ჰეროდე მეფე].

1. მეფობა, 0~: არქელოზ მეფობხ ჰურიასტანსა ზედა ჰეროდეს წილ, მ. 2,22.

2. მეფობა [არხ. ხას., = ხამეფო]: უჩენნა მას ყოველი მეფობანი და დიდება მათი, მ. 4,8 C.

[6. კ. მეუღება].

მელორე: მელორენი იგი ივლტოდეს, მ. 8,33 C; მრ. 5,14 C.

მეხეულად [მაშინგე, იმ წამხვე, მეიხ, ხახწრაფოდ]: მეხეულად განებუნეს მას ცანი, მ. 3,16 C; მათ მ. დაუტევეს ბადე მათი, მ. 4,20,22; მათ მ. დაუტევენს ბადენი მათნი, მრ. 1,18; მ. განწმინდა იგი, მ. 8,3; იქმნა მ. დაუღება დიდ, მ. 8,26; იგი აღდგა მ., მ. 9,7; მრ. 2,12; მ. აღეხილნეს თუალნი მათნი, მ. 9,30; მ. აღეხილნეს და შეუღდეს მას, მ. 20,34; მ. აღმოსცენდა, მ. 13,5; მრ. 4,5; მ. სიხარულით მიიღის იგი, მ. 13,20; მრ. 4,16; რაჟამს არნ ჰირი ანუ დევნულებად ..., მ. დაბრკოლდიან, მ. 13,21; მრ. 4,17; მ. ეტყოდა მათ, მ. 14,27; მრ. 6,50; მ. განყო ჳელი თუხი იესუ, მ. 14,31; მ. ჰპოვოთ ვირი დიბმული, მ. 21,2; მ. მოავლინეს იგინი, მ. 21,3; განკმა ლელჳ იგი მ., მ. 21,19; ვრ მ. განკმა ლელჳ ესე, მ. 21,20; მ. ... მწს დაბნელდეს, მ. 24,29; მ. წარვიდო, მ. 25,16; მ. მოუტდა იესუს და ჰრჳუა, მ. 26,49; მრ. 14,45; მ. ქათამი ყივა ხოლო, მ. 26,74; ლ. 22,60; ი. 18,27; მ. მირბიოდა ერთი მათგანი, მ. 27,48; მ. ... იხილნა ცანი განხუმულნი, მრ. 1,10; მ. სულმან განიყვანა იგი უდაბნოდ, მრ. 1,12; მათ მ. დაუტევეს ზებღდე, მრ. 1,20; მ. განეყა-

რა მისგან ერთოვენებად იგი, მრ. 1,42; (განეშორა) ლ. 5,13; მ. გამოაძო იგი, მრ. 1,43; მ. მოავლინის მანგალი, მრ. 4,29; იყო მ. ბორბალი ქარისაჲ დიდი, მრ. 4,37; მ. მოგებევოდა მის საფლავებისაგან კაცი, მრ. 5,2; მ. განკმა წყაროჲ იგი წილდვენებისა მისისაჲ, მრ. 5,29; მ. აღდგა ქალი იგი, მრ. 5,42; მ. წირავლინა მეგრმლს თუხი, მრ. 6,27; მ. აწუეედა მოწაფეთა შესლვად ნავსა. მრ. 6,45; მ. იცნეს იგი კაცთა მის აღგილისათა, მრ. 6,54; მ. განებუნეს მას სასმენელნი, მრ. 7,35; მ. ნიმოიხილეს და არავინ იხილეს, მრ. 9,8; მ. ყოველმან ერმან იხლეს იგი, მრ. 9,15; მ. სულმან მან არაწმიდამან დააკუეთა იგი, მრ. 9,20; მ. კმა-ყო მამამან მის ყრმისამან, მრ. 9,24; მ. აღიხილნა და მიჰსდევდა მის, მრ. 10,52; ლ. 18,43; მ. მოავლინოს აქა, მრ. 11,3; ნუუკუე მოვიდეს მ., მრ. 13,36; მ. მეორედ ქათამმან კმა-ყო, მრ. 14,72; მ. ... ზრაზვა-ყვეს, მრ. 15,1; მ. აღელო პირი მისი და ენაჲ, ლ. 1,64; მ. იყო ანგელოზისა მის თანა სიწრაველს ერთა-ცისათა, ლ. 2,13; დაუტევა იგი მ. (სიცხემან მან), ლ. 4,39; მ. აღდგა წინაშე მათსა, ლ. 5,25; მ. ჰნებავნ ახალი, ლ. 5,39; რომელსა ეკუეთა მდინარს, და მ. დავეცა, ლ. 6,49; მ. დამსცხრა წყაროჲ იგი სისხლისაჲ მის, ლ. 8,44; ვრ-იგი მ. განიკურნა, ლ. 8,47 C; მოიქცა სული მისი და მ. აღდგა, ლ. 8,55; მ. ლალად-ყვის და დააკუეთის, ლ. 9,39; მ. განუღონ მას, ლ. 12,36; მ. ჰსთჳთ, ლ. 12,54; მ. აღემართა, ლ. 13,13; არა მ. აღმოიქუას იგი, ლ. 14,5; მ. ჰრჳუა მას, ლ. 17,7; მ. გამოჩნდეს სასუფეველი ღმრთისაჲ, ლ. 19,11; არა მ. იყოს აღსასრული, ლ. 21,9; მ. მოიწიოს ღლს იგი თქუენ ზედა, ლ. 21,34; მ. იპოვა ნავი იგი ქუეყანისა მის, ი. 6,21; გან-

ვილა მეყსეულად, ი. 13,30; მ. აღიღოს იგი, ი. 13,32; მ. გამოვდა სისხლი და წყაილი, ი. 19,34.

[ნ. კ. მყის].

მეჭადე: გუშინ მეჭადეხა ეამსა და-უტრეა იგი სიტყებან, ი. 4,52; ეგრეცა (ყო) მეორემან და მესამემან მიმეჭადემდე, მ. 22,26 C.

[ნ. კ. შად].

1. მეცნიერ [მცოდნე]: იყენით თქუენ მეცნიერ ეა გუელნი, მ. 10,16; იგინი არა მ. იყენეს სიტყუასა მას, მრ. 9,32 C; არა მ. იყო წიგნთა, ი. 20,9; დაჰვა-რე ესე ბრძენთაგან და მეცნიერთა, მ. 11,25; ლ. 10,21.

2. მეცნიერ [ნაწილობი]: მოწაფე იგი, რ. მეცნიერ იყო მღღელთ მოძღურისა მის, შევიდა იესუს თანა, ი. 18,15 C; რომელი იყო მ. მღღელთ მოძღურისა, ი. 18,16; მოწაფე იგი ერთი მეცნიერი იყო მღღელთ მოძღურისა, ი. 18,15; დგეს უოეღნი მეცნიერნი მისნი შორით, ლ. 23,49; ეძიებდეს მას ნათესაეთა შორის მისთა და მეცნიერთა, ლ. 2,44; ეძიებდეს მას ნათესაეთა თანა და მ. თანა, იქვე C.

[ნ. კ. შჯულის მეცნიერ].

მეცნიერება [მცოდნა]: მიცემად მეცნიერებაა ცხორებისაჲ ერსა თუსსა, ლ. 1,77; დაჰმალენით კლიტენი მეცნიერებისანი, ლ. 11,52.

მეცხრე: მეცხრე ეამადმდე, მრ. 15,33 C; განვიდა მეექუსესა და მეცხრეხა ეამსა, მ. 20,5; მ. ოღენ ეამსა, მ. 27,46; მრ. 15,34; ვიდრე მეცხრედ ეამადმდე, მ. 27,45; მრ. 15,33; ლ. 23,44.

მეძაჲ: მეზუერენი და მეძაჲნი წინა-გოდლოდიან თქუენ სასუფეველსა ღმრთი-სასა, მ. 21,31 E; მეზუერეთა და მეძაჲთა ჰრწმენა მისი, მ. 21,32 C; რომელმან შექიმა საცხორებელი ზენი მ. თანა, ლ. 15,30.

მეწამულ [წითელი]: განძარტუეს იგი და ქლამინდი მეწამული შეჰმოსეს მას, მ. 27,28.

მეხარბე [ჯალათი]: მოავლინა მეფე-მან მეხარბე და უბრძანა მოკუეთაჲ თა-ვისა მისისა, მრ. 6,27 C.

მეყრმლე [ჯალათი]: წარავლინა მეყრმლე თუნი და უბრძანა მოღებად თა-ვი მისი, მრ. 6,27.

მეჰომე [მეამბოხე]: იყო ვინმე ბარა-ბა მეჰომეთა თანა კრული, რომელთა შფოთსა შინა კაცი ეკლა, მრ. 15,7.

მზა: მე შენ თანა მზა ვარ საპურობი-ლელ და სიკუდილ მისლვად, ლ. 22,33; უოვლიე მ. არს, მ. 22,4; ლ. 14,17; ქორწილი ესე მ. არს, მ. 22,8; თქუენ-ცა მ. იყენით, მ. 24,44 C; მზანი იგი შევიდეს მის თანა ქორწილსა მას, მ. 25,10 C.

მზადება, ი/უ: სადა გნებაეს, და გიმ-ზალოთ შენ კამად ზატყი ესე, მ. 26,17 C.

[ნ. კ. განმზადება, დამზადება, მზა-ყოფა, მომზადება].

მზაკუვარ [გმიერი, ბირმონენ, ორბირი, თვალთმაქცი]: რასა გამომცლით მე, მზა-კუვარნო, მ. 22,18 C; მრ. 12,15 C; მ., პირი ცისა და ქუეყანისაჲ იცით გამოც-დად, ლ. 12,56 C.

მზა-ყოფა, ი/უ [მომზადება]: ჰერო-დე... მზა-ყოფა ჰური მთაერთა მისთა, მრ. 6,21; მზა-უყვეს მას პასქაჲ იგი, მ. 26,19; მზა-მიყავ მე, რა ვისერო, ლ. 17,8; მუნ მზა-მიყავთ ჩუენ, მრ. 14,15; ლ. 22,12; სადა გნებაეს, და მზა-გაყოთ შენ კამად ვნებაჲ ესე, მ. 26,17; ჰური ჩემი მზა-მიყოფიეს, მ. 22,4.

მზე: მეყსეულად მზე (მზ C) დაბ-ნელდეს, მ. 24,29; რაჲმს დაჰქდა მზე, მრ. 1,32 C; მიღრეკილ არს მზე, ლ. 24,29 C; მზ C (მზე C). მისი აღმოავლი-

ნის ბოროტთა ზედა და კეთილთა, მ. 5,45; მზც რაჲ აღმოჰქდა, დასცხა, მ. 13, 6; მაშინ მართალნი გამობრწყინდენ ვა მ., მ. 13,43; გამობრწყინდა პირი მისი ვა მ., მ. 17,2; ვრ შემწუხრდა და მ. დაჰვიდოდა, მრ. 1,32; ვა მ. აღმოჰქდა და დასცხა, მრ. 4,6; მ. (მზე C) დაბნელდეს, მრ. 13,24; დაბნელდა მ., ლ. 23,45; რომელთა გუეჩუნა ჩუენ მ. იგი აღმომაველი მალსით, ლ. 1,78 E; როზელთა მოგუძინნეს ჩუენ მზემან აღმოწაულნი მზესა და მთოვარესა, ლ. 21, 25; აღმობრწყინებასა მზისაჲსა დასცხი მას, მრ. 4,6 C; მოვიდეს... მეგრე აღმოსლვასა ოდენ მ, მრ. 16,2; დასლვასა ოდენ მ. ... უძლურნი... მოიყვანნეს მისა, ლ. 4,40.

[6. კ. მზის აღმოსავალ, მზის დასავალ].

მზის აღმოსავალ [აღმოსავლეთი]: მრავალნი მზის აღმოსავალით და მზის დასავალით მოვიდოდიან, მ. 8,11; ლ. 13, 29; ეო ელვად რაჲ გამობრწყინდის მ. ა., მ. 24,27; ვა ელვად რაჲ აღმობრწყინდის მზის აღმოსავალთა [მოქმ.], იქვე C.

მზის დასავალ [დასავლეთი]: მრავალნი მზის აღმოსავალით და მზის დასავალით მოვიდოდიან, მ. 8,11; ლ. 13, 29.

მზირ [მოთვალთვალე, ჯამუმი]: მზირუყვეს მას და მიაველინნეს მზირნი ორგულნი, ლ. 20,20.

მზირ, ი/უ—2 [თვალთვალი]: უმზირდეს მას, უყუეთუ შაბათსა განკურნოს იგი, მრ. 3,2; უ. მას მწიგნობარნი იგი დიფარისეველი, ლ. 6,7; უ. მას პოვნად რასმე სიტყუასა, ლ. 11,54; იგინი უ. მას, ლ. 14,1.

მზირ-ყოფა, ი/უ [თვალთვალი]: მზირუყვეს მას და მიაველინნეს მზირნი ორგულნი, ლ. 20,20.

მზრახვალ [უმადლეხი ხახამართლუხ ხამკვლხ წვერი]: მოვიდა იოსებ არიმათიელი, შუენიერი მზრახვალი, მრ. 15, 43; აჰა ესერა კაცი, სახელით იოსებ, მ., იყო კაცი სახიერი და მართალი, ლ. 23,50.

[6. კ. მთავარ-მზრახვალ].

მთა: აღიყვანნა იგი მთასა ღრიად მაღალსა, მ. 4,8; ლ. 4,5; აღიყვანნა იგინი მ. მაღალსა თუსაგან, მ. 17,1; მრ. 9,2; აღვიდა მ., მ. 5,1; 15,29; ი. 6,3; აღვიდა მ. ლოკვად, მ. 14,23; მრ. 6,46; ლ. 9,28; ჰრქელთ მ. ამას, მ. 17,20; 21,21; რომელმან ჰრქუას მ. ამას, მრ. 11,23; მამანი ჩუენნი მ. ამას (+ზედა C) თაყუანის-ჰცემდეს, ი. 4,20; ოდეს არცა მ. ამას, არცა იერუსალმს თაყუანის-ჰსცემდეთ მამასა, ი. 4,21; მოვიდეს ბეთზაგედ და ბეთანიად, მ. მას ზეთის ხილთასა, მ. 21,1; ვა ჯდა თავადი მ. მას (+ზედა C) ზეთის ხილთასა, მ. 24,3; განვიდეს იგინი მ. მას ზეთის ხილთასა, მ. 26,30; მრ. 14,26; ათერთმეტნი იგი მოწაფენი წარვიდეს გალილეად, მ. მას, სადაცა-იგი უბრძანა მათ იესუ, მ. 28, 16; ჯდა რაჲ იგი მ. მას ზეთის ხილთასა, მრ. 13,3; ლამე განვიდის და იქვეინ მ. მას, ლ. 21,37; წარვიდოდა... მ. მას (-C) ზეთის ხილთასა, ლ. 22,39; იყო მუნ კოლტი ღორთაჲ დიდძალი, მ. გარე მძოვარი, მრ. 5,11; ლ. 8,32 C; ვერ ჰელ-ეწიფების ჰალაქსა დაფარვად, რომელი მ. ზედა დაშენებულ არნ, მ. 5,14; არა-მე დაუტეოს ოთხმეოც და ცხრამეტნი იგი მ. ზედა, მ. 18,12 C; იყო მუნ კოლტი ღორთაჲ მრავალთაჲ მძოვარი მ. ზედა, ლ. 8,32; იყო მუნ კოლტი ღორებისაჲ დიდი, მძოვარი მ. თანა, მრ. 5,11 C; რაემს მიეახლნეს იერუსალმს, ბეთზაგედ და ბეთანიად, მ. თანა (-C) ზეთის ხილთასა, მ. 11, 1; მიეახლა ბეთზაგედ და ბეთანიად, მ.

თანა, რომელსა ჰრქვან ზეთის ხილთაჲ, ლ. 19,29; არა-მე დაუტევენსა ოთხმეოც და ათცხრამეტნი იგი მთახა შინა, მ. 18, 12 D; ვრ მოიწოა იგი შესავალსა მას მთისა (+მისი) ზეთის ხილთაჲსა, ლ. 19,37; მოიყვანეს იგი ვიდრე წუერად-მდე მ. მის, რომელსა ზედა დაშენებულ იყო ქალაქი იგი მათი, ლ. 4,29; გარდამოკდა იგი მიერ მითთ, მ. 8,1; გარდამო-რაჲ-ვიდეს იგინი მიერ მ., მ. 17, 9; მრ. 9,9; გარდამოსლევასა მას მათსა მიერ მ. შოეგებოდა მის ერი მრავალი, ლ. 9,37; წარვიდა მწრაფლ მ. კერძოსა ქალაქსა მას იუდაჲსსა, ლ. 1,39 C; ყოველსა მას მ. კერძოსა ჰურიასტანისასა მიეთხრა ყოველი ესე სიტყუაჲ, ლ. 1,65 C; ყოველთა მათ მ. კერძოთა ჰურიასტანისათა მიმოიქუმიოდეს ყოველნი ესე სიტყუანი, ლ. 1,65; აღწდა მთად, მ. 5,1 C; (ზელნ. მთათ) მრ. 3,13 C; 6, 46 C; რომელი ჰურიასტანს იყოს, იელტოდენ მ., მ. 34,16; რომელნი იყუნენ ჰურიასტანს, იელტოდენ მ., მრ. 13,14; ... მ. კერძო, ლ. 21,21 C; წარვიდა მ. კერძო მწრაფლ, ლ. 1,39; განვიდა თავადი მ. კერძო ლოცვად, ლ. 6,12; წარვიდა მ. იგი ხოლო მარტოჲ, ი. 6,15; მიპრიდა მერმე მ. კერძო მარტომან, ი. 6,15; ყოველი მ. მთანი და ბორცუნი დამდბლდენ, ლ. 3,5; მაშინ იწყონ სიტყუად მთათა ... და ბორცუთა, ლ. 23, 30; საფლავებსა და მ. გარე იქცევიან, მრ. 5,5; არა-მე დაუტევენსა ოთხმეოც და აცხრამეტნი იგი მ. შინა, მ. 18, 12 E; სამაროზანსა შინა და მ. შინა იყო, მრ. 5,5 C; მას ეამსა იწყონ სიტყუად მ. მიმართ, ლ. 23,30 C.

მთავარ [წინამძღოლი, მეთაური, ბეკაჲდი; მბრძანებელი, მმართველი; დიდი კაცი, წარჩინებული, ხელმოკაჲ; უფროსი, გამგე]: ზუგან გაშოვიდეს მთავარი, მ. 2,6; მოუკდა მას მ. ერთი, მ. 9,18;

ესე მ. იყო შესაკრებლისაჲ, ლ. 8,41; იყო იგი მ. მეზუერეთაჲ, ლ. 19,2; იყო ვინმე კაცი ფარისეველთაგანი, ... მ. ჰურიათაჲ, ი. 3,1; შეგან გამოვიდეს დიდი იგი მ., მ. 2,6 C; ჩუეულ იყო მ. იგი, მ. 27,15; აწ მ. იგი (-C) ამის სოფლისაჲ გარდამოვარდეს ქუე, ი. 12, 31; მოვალს მ. იგი (-C) ამის სოფლისაჲ, ი. 14,30; მ. იგი ამის სოფლისაჲ დაშვილ არს, ი. 16,11; ჰკითხა ვინმე მას მთავარმან და ჰრქუა, ლ. 18,18; ჰკითხა მას მ. მან, მ. 27,11; მიუგო მ. მან და ჰრქუა მათ, მ. 27,21; ვა გემო-იხილა მ. მან წყალი იგი, ი. 2,9 C; მიუგო სიძესა მას მ. მან მის ტაძრისამან, ი. 2,9 C; ესმა ჰეროდეს, ოთხთხა სამთავროთა მთავარსა, მ. 14,1; მისცეს იგი პილატეს მ., მ. 27,2; მრ. 15,1; ჰყროდეს, ოთხთხა საბრძანებულთა მ., რ ამხილებდა მას ჰეროდიაესთჳს, ... შესძინა ესეცა, ლ. 3,19; ესმა ჰეროდეს მეოთხედ მ. საქმე იგი, ლ. 9,7; აღმოიღეთ და მოართუთ ჰურიას უფალსა და მ. ამის ტაძრისასა, ი. 2,8 C; დაუკრდებოდაცა მ. მას ფრიად, მ. 27,14; და ლათუ ესმეს ესე მ. მას, მ. 28,14; ჰრქუა მ. მის შესაკრებელისასა, მრ. 5, 36 C; მო-რაჲ-ვიდოდა იესუ სახლსა ვისსამე მთავრისა ფარისეველისასა, ლ. 14,1; იესუ დგა წინაშე მ. მის, მ. 27,11; ოდეს მიხუალ მოსაჯულისა შენისა თანი მ. წინაშე გზასა ზედა, ლ. 12,58; მთავრითა ეშმაკთაჲთა განასხამს ეშმაკთა, მ. 9,34; მრ. 3,22; ესე არათ განასხმს ეშმაკთა, გარანა ბერზებულითა, მ. მით ეშმაკთაჲთა, მ. 12,24; ბელზებულითა, მ. მით ეშმაკთაჲთა, განასხამს ეშმაკთა, ლ. 11,15; რომელნი-იგი ჰკონებდელ მთავრად წარმართთ, მრ. 10, 42; მთავარნი (+იგი C) წარმართთნი უფლებედ მათ ზედა, მ. 20,25; მღღელთ მოძღუარნი იგი ლა მწიგნობარნი და მ.

ერისანი ეძიებდეს მას წარწყმედად, ლ. 19, 47; ეკაცხედდეს შთავარნი იგი მათ თა, ლ. 23,35 C; შეურაცხ-ჰყოფდეს შთავარნიცა თვი მათ თანა, ლ. 23,35; ვითარ-იგი მიჰს-ცეს მღღელთ მოძღუართა და შთავართა ჩუენთა საშჯელსა სიკუდილისასა, ლ. 24,20; ნუუკუე ქეშმარიტად ცნეს მ. მათ, ი. 7,26; ჰეროდე... მზა-ჰყო კუ-რი მ. მისთა, მრ. 6,21; მოუწოდა პი-ლატე მღღელთ მოძღუართა მათ და მ. და ერსა მას, ლ. 23,13 C; ნუთუ ქეშ-მარიტად უცნობიეს მ. მათ, ი. 7,26 C; და შენ, ბეთლემ,... არასადა უმრწემეს ხარ მ. შორის თუდაგისთა, მ. 2,6; ჰეროდე... ტაძრობას ჰყოფდა... მ. თანა გალილეაგისთა, მრ. 6,21 C; წინაშე მ. და მეფეთა მიგიყვანნენ თქუენ, მ. 10, 18; ლ. 21,12; წინაშე მ. და მეფეთა წარსდგეთ, მრ. 13,9; ოდეს შეგიყვანნენ თქუენ შესაკრებელთა წინაშე და მ. დი-კელმწიფეთა, ლ. 12,11; მ. მათგანცა მრავალთა ჰრწმენა მისი, ი. 12,42 C; ნუთუ მ. მათგანსა ვის ჰრწმენა მისი ანუ თუ ფარისევლთაგანსა, ი. 7,48 C; მოვიდა იესუ სახლსა მის შთავარისა, მ. 9,23; რა... მიჰსცენ იგი მთავრობა-სა და ჯელმწიფესა მ., ლ. 20,20; ერი-საგანთა მათ შთავარისთა წარიყვანეს იესუ ტაძრად, მ. 27,27; ნუ შთავართა-განთა ვიეთმე ჰრწმენა ამისი, ი. 7,48; შთავართაგანთაცა მრავალთა ჰრწმენა მისა მიმართ, ი. 12,42.

[ნ კ. მთავარ-მზრახველ, მთავრობა, სამთავრო, შესაკრებლას მთავარ].

შთავარ-მზრახველ [უმადლეხი ხახა-მართლვხ ხაბჭოხ წევრი]: აჰა კაცი ერ-თი, რომელსა ერქუა იოსებ, რომელი-იგი იყო შთავარ-მზრახველთაგანი, ლ. 23,15 C.

1. **შთავრობა** [პატრონობა; მმართველ-ობა]: რომელნი ჰგონებენ შთავრობად წარმართთა ზედა, მრ. 10,42 C; ესე

აღწერია პირველ იყო შთავრობასა ასუ-რეთს კვრინოსსა, ლ. 2,2; მ. პონტო-ლისა პილატესსა ჰურიასტანს და მეოთ-ხედ მ. გალილეის ჰეროდესსა და ფილი-პესსა, ძმისა მისისასა, მეოთხედ მ. იტუ-რეას და ტრაქონელთა სოფელსა და ლჯანისსა, მეოთხედ მ. აბილსენს... იყო სიტყუაჲ ღმრთისაჲ, ლ. 3,1.

2. **შთავრობა** [არხ ხახ., = უფროხები, *подданство*]: რა... მიჰსცენ იგი შთავ-რობასა და ჯელმწიფებასა მთავრისასა, ლ. 20,20.

შთოვარე [მთავარე]: შთოვარემან არა გამოსცეს ნათელი თვისი, მ. 24,29; მრ. 13,24; იყოს სასწაული მზესა და შთო-ვარეხა, ლ. 21,25.

შთრგალობა [მთვრალობა]: ნუუკუე დამძიმდენ გულნი თქუენნი შუეებითა და შთრგალობითა, ლ. 21,34.

შთხევარ, შთხევლარ [მებადფური, მეთგვ-ზე]: ისათხელიდეს სათხეელითა ზღუ-ხარ, რ შთხევარ იყვენს, მრ. 1,16 C; ისათხეველებდეს სათხეველითა, რ შთხევ-ლარ იყვენს, მ. 4,18 C.

შთხოველ [მათხოვარი]: რომელთა ეხილვა იგი პირველად, რ შთხოველ იყო, ი. 9,8 E; ... შთხოველი იყო, იქვე D; ძღ ტიმესი ბარტიმოს, ბრმაჲ, ჯდა შთხოველად გზასა თანა, მრ. 10,46; ბრმაჲ ვინმე ჯდა გზასა ზედა მ. (მთხო-ვლად D), ლ. 18,35.

[ნ კ. თხოვა].

შთხრებლ [თხრილი, ორშო; უფხ-კრული]: შთხრებლ დიდ არს შორის ჩუენსა და თქუენსა, ლ. 16,26 C; ბრმაჲ თუ ბრმასა წინა-უძღვნ, შესცოიან დო ორნივე შთხრებლსა შთაცვიან, მ. 15,14.

შთხოვეა 6. მიმთხოვე, შემთხოვეა.

მი [თანდ]: მი-მუენ-დღემდე, მ. 24, 38 C; 26,29 C; მიღღემდის, ლ. 1, 20 C; მიმეშვლემდე, მ. 22,26 C; მიმკამ-

დის, მ. 13,30 C; მიცხრა ეამამდე, მ. 27,45 C; მისისხლამდე, მ. 23,35 C; მისიკულიდამდე, მ. 26,38 C; მიქუნამდე, მ. 27,51 C.

შენდაში, ი. 17,21.

შიახ: ასისთავისა ვისიმე მონაჲ სნეულ იყო და შიახნდა [შიახლოვებული იყო] აღსრულებად, ლ. 7,2; რა მივიდეს და განკურნოს ძქ იგი მისი, რომელი შ. (შიახდა C) სიკულიდ, ი. 4, 47.

შიახლება, ე [შიახლოვება, დ]: შიეახლა ბქეთა ქალაქისათა, ლ. 7,12 C; შ. სახლსა მას, ლ. 15,25; ეა შ., ჰკითხა მას, ლ. 18,40 C; შ. ბეთბაგედ და ბეთანიად, ლ. 19,29; ეა შ., იხილა ქალაქი იგი, ლ. 19,41; შ. იესუს ამბორის-ყოფად მისა, ლ. 22,47; თავადი იესუ შ. მით, ლ. 24,15; შიეახლნეს იერუსალმს, მ. 21,1; მრ. 11,1; შ. იგინი ბქეთა ქალაქისათა, ლ. 7,12; ეა შ. იერიქოდ, ლ. 18,35; ეა შ. აღდილსა მას, ლ. 23,33 C; შ. დაბასა მას, ვიდრეცა მივილოდეს, ლ. 24,28; არასადა შიეახლნიან ჰურიაინი სამარიტელთა, ი. 4,9 C; მოპგურიდეს მას ყრმებსა, რა შიეახლნენ მას, ლ. 18,15.

ვერ შეუძლეს შიახლებად მისა, მრ. 2,4.

შიახლებულ იყო სახლსა მას, ლ. 7,6.

1. მიგება, ა—3 [გადანდა]: უკუეთუ ვის მე ცილი დაეჰსდრე, შიეაგო ორი წილი, ლ. 19,8; მაშინ შიეაგო კაცად-კაცადსა საქმეთა მათათებრ, მ. 16,27.

2. მიგება, იუ [პასუხის აცემამ]: არცა სიტყუასა შიუგებ [II პ.], მ. 26, 62; არას შიუგება, რასა-ეგე შეგწამებენ შენ, მრ. 14,60; მრ. 15,4; არას შიუგებდა იგი, მ. 27,12 C; იგი ღუმნა და არას შ. მით, მრ. 14,61 C; თავადმან შიუგო და ჰრქუა მას, მ. 4,4; თავად-

მან შ. და ჰრქუა მათ, მ. 12,39; 13,37; 16,2; მრ. 9,12; 10,3; შ. ასისთავმან მან და ჰრქუა, მ. 8,8; შ. პეტრე და ჰრქუა მას, მ. 14,28; 15,15; მრ. 14, 29; შ. პეტრე და ჰრქუა იესუს, მ. 17,4; 19,27; მრ. 9,5; შ. პეტრე და ჰრქუა, მ. 26,33; ლ. 9,20; შ. სიმონ-პეტრე და ჰრქუა მას, მ. 16,16; ი. 6,68; მან შ. და ჰრქუა მათ, მ. 15,13 C; 25,12; მრ. 6,37 C; ი. 5,11; 9,11,27,36; მან შ. და ჰრქუა მას, მრ. 10,20; ლ. 13,8; მან შ. და ჰრქუა მამასა თუსსა, ლ. 15,29; მან შ. და ჰრქუა, მ. 21,29,30; 26,23 C; მრ. 7,28; ლ. 23,3 C; ი. 9,25; მან შ. ერთსა მათგანსა და ჰრქუა, მ. 20,13; შ. მათ იესუ იგავით და ჰრქუა, მ. 22, 1; შ. მაშინ იესუ და ჰრქუა მათ, მ. 26, 31 C; შ. იესუ და ჰრქუა შჯულის მოძღუართა მათ და ფარისეველთა, ლ. 14,3; შ. და ჰრქუა მათ იესუ, მ. 11,4; 15,3; 17,11; 19,4,8; 20,22; 21,21,24; 22,29; 24,2,4; მრ. 3,33; 7,6; 10,5,24, 29,38 C, 39; 11,22,29,33; 12,17,24,35; 13,2,5; 14,20,48; ლ. 5,31; 6,3; 7,22; 13,2; 17,20; 19,40 C; 20,3,34; 22,51; ი. 2,19; 5,17,19; 8,26,29,43,53,70; 7, 16,21; 8,14,19,34,49,54; 10,25,32,34; 12,23,30; 16,31; შ. და ჰრქუა მას იესუ, მ. 12,48; 15,16,26,28; 16,17; 17, 17; მრ. 10,51; 14,62; 15,2; ლ. 4,4, 8,12; 10,41; 13,15; 17,17; ი. 1,48,50; 3,3,5; 4,10,13; 13,7,38; 14,23; 18,20, 36; შ. იესუ და ჰრქუა, მ. 3,15; მრ. 9, 19; ლ. 7,40; 10,30; 18,27; ი. 3,10 C; 8,39 C; 13,26; შ. მათ იესუ, ი. 18,8 C; შ. იესუ, ი. 9,3 C; 11,9 C; 13,8 C, 36 C; 18,37 C; 19,11 C; შ. მას უფალმან მისმან, მ. 25,26; შ. იულა... და ჰრქუა, მ. 26,25; შ. მთავარმან (მსაჯულმან C) მან და ჰრქუა მათ, მ. 27,21; შ. ყოველმან ერმან და თქუეს, მ. 27,25; შ. ანგელოზმან მან და ჰრქუა, მ. 28,5; ლ.

1,15,35; არა იცოდა, რამდენა მითუგო, მრ. 9,6; მ. ერისა მისგანმან ერთმან და ჰრქუა, მრ. 9,17C; მ. მას, იოვანე და ჰრქუა, მრ. 9,38; ლ. 9,4; ი. 1,26C; 3,27; მ. და (ჰრქუა მას), მრ. 11,14C; მ. და ჰრქუა მათ, ლ. 3,11; 5,22; ევთილად მ. მათ, მრ. 12,28; ვა იხილა, რა გონიერად მ., მრ. 12,34E; პილატე მ. და ჰრქუა მათ, მრ. 15,9; პილატე მერმეცა მ. მათ და ჰრქუა, მრ. 15,12; მ. მას პილატე და ჰრქუა ი. 18,35; მ. პილატე, ი. 19,22C; მ. დედამან მისმან და ჰრქუა, ლ. 1,60; მ. ყოველთა და ეტყოდა, ლ. 3,16; მ. სიმონ და ჰრქუა, ლ. 5,5; 7,43; მ. შესაკრებლის მთავარმან მან რისხვით... და ეტყოდა მას, ლ. 13,14; მ. ერთმან მან მოყუასმან... და ეტყოდა, ლ. 23,40; მ. ერთმან... და ჰრქუა მას, ლ. 24,18; მ.: არა (ვარ), ი. 1,21; მ. მას ნათანაელ და ჰრქუა, ი. 1,49; მ. სიძესა მას მთავარმან მან მის ტარისამან და ჰრქუა, ი. 2,9(; მ. ნიკოლდემოს და ჰრქუა, ი. 3,9; მ. დედაკაცმან მან და ჰრქუა, ი. 4,17; მ. უძღურმან მან, ი. 5,7; მ. მას ფილიპე, ი. 6,7C; მ. ერმან მან და ჰრქუა, ი. 7,20; მ. კაცმან მან და ჰრქუა მათ, ი. 9,30; მ. მას ერმან მან, ი. 12,34; მ. თომა და ჰრქუა მას, ი. 20,28; იესუ არა მ. მის სიტყუაჲ, მ. 15,23; შესმენასა მას მღღელთ მოძღუართასა და მოხუცებულთასა არარაჲ მ., მ. 27,12; არარაჲ მ. მას იესუ, მ. 27,14; იესუ დღმნა და არარაჲ მ. მას, მრ. 14,61; მან არარაჲ მ., მრ. 15,3; იესუ არლარა რაჲ მ., მრ. 15,5; თავადმან არარაჲ მ. მას, ლ. 23,9; იესუ სიტყუაჲ არა მ. მას, ი. 19,9; მი-ვინმე-უფო ერთმან ერისაგანმან და ჰრქუა, მრ. 9,17; მ. შჯულის მენციერმან და ჰრქუა მას, ლ. 11,45; მაშინ მიუტებს მას რა-

მელთამე მწიგნობართაგანთა და ფარისეველთაგანთა და ჰრქუეს, მ. 12,38C; მ. იესუს და ჰრქუეს, მ. 21,27; მრ. 11,33; მ. ბრძენთა მათ და ჰრქუეს, მ. 25,9; მათ მ. და თქუეს, მ. 26,66C; მ. მოწაფეთა მისთა და ჰრქუეს, მრ. 8,4; მათ მ. და ჰრქუეს მას, მრ. 8,28; ი. 7,52; მათ მ. და ჰრქუეს, ლ. 9,19; 20,24C; მ. და ჰრქუეს მას, ლ. 17,37; ი. 8,39; 9,34; 18,5,30; მ. და ჰრქუეს, ლ. 20,7; ი. 21,5; რამდენა სიტყუაჲ მ. მას, მრ. 14,40; მ. ჰურიათა მათ და ჰრქუეს, ი. 2,18; 8,33,48; 19,7; მ. ერმან მან და ჰრქუა, ი. 7,20C; მ. მსახურთა მათ და ჰრქუეს, ი. 7,46; მ. ფარისეველთა და ჰრქუეს, ი. 7,47; მ. მამა-დედათა (მშობელთა C) მისთა და ჰრქუეს, ი. 9,20; მ. მღღელთ მოძღუართა მათ და ჰრქუეს, ი. 19,15; მ. ჰურიათა მათ, ი. 10,33C; ევარაჲ მ. მას ამისთჳს, ლ. 14,6; მი-ვითმე-უფეს მწიგნობართაგანთა და ფარისეველთა და ჰრქუეს, მ. 12,38; მ. მწიგნობართა და ჰრქუეს, ლ. 20,39; მიუტებს მეუფემან მან და ჰრქუას მათ, მ. 25,40; მ. მან და ჰრქუას მათ, მ. 25,45; მან მ. შინა-გამო და ჰრქუას, ლ. 11,7; ნუ ზრუნავთ: ვარ, ანუ რაჲ სიტყუაჲ მიუგოთ [Iბ.], ანუ რაჲ ვთქუათ, ლ. 12,11C; ნუ ჰზრუნავთ, ვარ, ანუ რაჲ სიტყუაჲ მ. [IIბ.], ლ. 12,11; რა არა წინადაწარ იწურთილდეთ, რაჲ სიტყუაჲ მ. [IIბ.], ლ. 21,14; მაშინ მიუგონ მას მართალთა მათ და ჰრქუან, მ. 25,37; მაშინ მ. მათ-ცა და ჰრქუან, მ. 25,44.

ევრეინ შემძღებელ იყო მიგებად მისა, მ. 22,46C.

[5. კიდევ სიტყუს მიგებაჲ].

მიგებებჲ, ე: აღდგა და სრბით მიეგებოდა, ლ. 15,20C; (მართა) მ. მას, ი. 11,20; სადაცა მ. მას მართა, ი. 11,

30; მიეგებვოდა მას ერი იგი, ი. 12,18; აპა ესერა სიძმ, გამოვლით და მიეგებვოდეთ [მიეგებვოდით (?) DE] მას, მ. 25,6 C.

განვიდეს მიეგებებად სიძისა და სძლი-სა, მ. 25,1; განვიდეს მ. მისა, ი. 12,13- [6. კ. წინა-მიეგებება].

მიგორვება, ა—2: მიავორვა ლოდი კარსა მას სამირისასა, მრ. 15,46 C.

[6. კ. მოგორვება].

მიგუალ, 0—1: მიგუალე [მიდი] და უჩუნენ თავი შენი მღდელსა, მრ. 1,44 C.

[6. კ. მოგუალ].

1. მიღგომა, ა—2: ზელა მიადგა და პრქუა იესუს, ლ. 10,40.

[6. კ. გარგ-მოღგომილ, მოღგომა].

2. მიღგომა, ი/უ—2 [დაორხულემა, დ]: შემდგომად დღეთა ამათ მიუღგა ცო-ლი მისი, ლ. 1,24; აპა მიუღგე [II ბ.] და შეე ძე, ლ. 1,31 C; ქალწული მიუღ-გეს და შეეს ძმ, მ. 1,23.

მიღგომილ [ორხული]: ვიდრე შერ-თვალმდე მათა იპოვა იგი მიღგომილ, მ. 1,18; იგიცა მ. არს ძესა, ლ. 1,36; იყო იგი მ., ლ. 2,5; ეად მიღგომილთა და რომელნი აწოებდენ მათ დღეთა ში-ნა, მ. 24,19; მრ. 13,17.

მიღგენება, 0—2 [მიყოლა, წაყოლა]: ცხოვრანი იგი მისდგეოდ [მიჰყვებიან] მას, რ იცინან წმად მისი. ხ უცხოთა არა მიხდგეოდ, ი. 10,4 C, 5 C; მიჰსდგეოდა (—სლ. CE) მას სიმონ და მისთანანი, მრ. 1,36; ყოველი იგი ერი მ. (—სლ. E) მას, მრ. 2,13; აღდგა და მ. (—სლ. E) მას, მრ. 2,14; ლ. 5,28; მ. (—სლ. CE) მას გზასა ზელა, მრ. 10,52; ერ-თი ხ ვინმე კაბუკი მ. (—სლ. E) მას, მრ. 14,51; პეტრე შორით მ. (—სლ. CE) მას, მრ. 14,54; მიეცა ერსა მას, რომელი მ. (—სლ. E), ლ. 7,9; მესესულად აღიხილნა და მ. (—სლ. CE) მას, ლ. 18,43; მ. (—სლ. E) მას

ერი მრავალი, ი. 6,2; მ. (—სლ. E) იესუს სიმონ-პეტრე, ი. 18,15; მიხდევ-და მას ერი მრავალი, მ. 4,25; 8,1 C; 12,15; 19,2; 20,29; მრ. 5,24; იგი აღ-დგა და მ. მას, მ. 9,9; ეა ესმა ერსა მას, მ. მას მკურცილ ქალაქებისაგან, მ. 14,13 C; პეტრე მ. მას შორით, მ. 26,58; ლ. 22,54; ერმან მან აგრძნა და მ. მას, ლ. 9,11 C; მ. მას სიმრავლე ერისაჲ მის და დედებისაჲ, ლ. 23,27 C; რომელ უყურადა იესუს, რ მ., ი. 21, 20 C; იყენეს მუნ მრავალნი და მიჰხდევ-დეს (—სლ. CE) [წყვც.] მას, მრ. 2, 15; დაუტევეს ყოველი და მ. (—სლ. CE) მას, ლ. 5,11; მ. (—სლ. CE) მას მოწაფენიცა მისნი, ლ. 22,39; ესმა მი-სი ორთა მით მოწაფეთა... და მ. (—სლ. E) იესუს, ი. 1,37; იყო ანდრეაცა, ძმად სიმონ-პეტრესი, ... და მ. (—სლ. E) მას, ი. 1,40; ჰურიანი იგი ... მ. (—სლ. CE) მას, ი. 11,31; მათ მუნ-ქუესე დაუტევნეს სათხვევლნი იგი და მისდგედეს მას, მ. 4,20 C; მრ. 1,18 D; აღვიდა იგი ნაესა და მ. მოწაფენი მისა ნი, მ. 8,23; მ. მას ერნი მრავალნი, მ. 12,15 C; მ. მას მკურცხლ ქალაქებისა-გან მ. 14,13; მუნქუესე აღვიხილნეს და მ. მას, მ. 20,34 C; მ. მას მოწაფე-ნი მისნი, მრ. 6,1 C; ერმან მან აგრძნა და მ. მას, ლ. 9,11; მ. მას დედანი იგი, ლ. 23,55 C; იხილნა იგინი, მი-რად-მხდგედეს მას, ი. 1,38; მოძლუარ, მიგ-ღევდეთ შენ, მ. 8,19; მ. შენ, ვიდრეცა მიხულა, ლ. 9,57; მ. შენ, უფალო, ლ. 9,61; უფალო, რაჲსა ვერ მ., ი. 13,37 C. არავინ უტევა მიღგენებად მის თანა, მრ. 5,37; რაჲსა ვერ ძალ-მიც მ. შენდა ი. 13,37.

[6. კ. მოღგენება].

მიღრეკა, 0 [დაზნა]: ძესა კაცისასა არა აქუს, საღამეცა თავი მიიღრეკა, მ. 8,20 C; მ. თავი და განუტრევა სული, ი.

19,30; ძესა კაცისასა არა აქუს, 'სადა თავი მიიღრიკოს, მ. 8,20; ლ. 9,58.

ვ'ა იწყო ღღემან მან მიღრეკად, ლ. 9,12.

მწუხრ არს და მიღრეკილ არს ღღმ (მზე C), ლ. 24,29.

მიღრემდის ნ. დღე, მი.

1. მიერ [თანდ.]: დანიელ წინაწარმეტყუელისა მიერ, მ. 24,15; ესაია წინაწარმეტყუელისა მ., მ. 3,3C; 4,14C; ვის მ., ლ. 22,22; თქუენ მ., მ. 17,20; ეფუ ქრისტეს მ., ი. 1,17; კაცთა მ., მ. 5,13; მრ. 10,27; მის მ., ლ. 9,7; 13,17; ი. 1,3,4C, 10; 3,17; 7,29; მამისა მ., მ. 20,23; ი. 1,14; 8,57,65 C; მამისა ჩემისა მ., 11,27; ლ. 10,22; ი. 10,32 C; 14,21; 15,26; მამა-ღედისა მ., ლ. 2,27; მოსეს მ., ი. 1,17; რომლისა მ., მ. 26,24; სულისა მ., ლ. 2,26C; უფლისა მ., 1,22C; 2,15C; 21,42; მრ. 12,11; ლ. 1,45; ღმრთისა მ., მ. 19,26; 22,31; მრ. 10,27; ლ. 1,26, 37C; 12,21; 18,27; მ. 1,13C; 3,2,21; 6,33C, 45C; 9,16C, 33C; შენ მ., მ. 3,14; მრ. 14,36; ჩემ მ., ი. 6,57; 10,9; 14,6; ყოველთა მ. წარმართთა, ლ. 21,24; წინაწარმეტყუელისა მ., მ. 2,5,23C; 27,35.

2. მიერ [ზხ., =იქიდან]: მიერ აღდგა და წარვიდა საზღვართა ტვრისა და სიღონისათა, მრ. 7,24; აღდგა მ. იესუ და მოვიდა საზღვართა ქურთასტანისათა, მრ. 10,1; გამო-რამ-ხულოდით მ., მრ. 6,11; ლ. 10,10; ვ'ა გამოვიდა მ. მონაჲ იგი, მ. 18,28; გამოვიდა მ., მრ. 1,35,45; 6,1; ლ. 4,42; 22,39; გამოვიდა მ. გალილეად, ი. 4,43; გამოვიდეს იგინი მ., მ. 27,32; გამოვიდეს მ., მრ. 3,6; მ. გამოვიდეს და წარმოვიდეს გალილეას, მრ. 9,30; მუნ დაადგყრით და მ. გამოვედით, ლ. 9,4; ვერ გამოხვდეს მ., მ. 5,26; არა გამოხვდეს მ., ლ. 12,59; მუნ დაადგერთ ვიღრე

გამოსლვადმდე მ., მ. 10,11; მრ. 6,10; განეშორა მ., მ. 12,14E; 14,13; რომელნი ელენან მ., მ. 7,13C; მოვიდეს მოწაფენი მისნი მ. წიაღ, მ. 16,5; მ. მოსლვად არს ქრისტე, ი. 7,42C; წარვიდა მ., მ. 9,9; 11,1; 12,14C; 15,29; 19,15; ი. 11,54; წარვიდეს იგინი მ., მ. 2,13; წარიელტოდეთ მ. მერმესა, მ. 10,23C; მ. წარმოვიდოდა, მრ. 2,14; წარმოვიდა მ., მ. 4,21; 9,27; 12,9; 13,53; 15,21; მ. წარმოსლვად იყო, ლ. 19,4; წიაღლდა მ., მრ. 8,13C; წიაღლდა მ. წიაღ ზღუასა, მრ. 5,1C; წიაღლდა მ. იორდანესა, ი. 10,40.

მიერვე ქრისტე მოვიდეს, ი. 7,42; კუართი იგი. . იყო უკრეველ, მიერვე გამოქსოილ ყოულადე, ი. 19,23C; მიერ-ლა თუ გღეენიღენ, მ. 10,23; უკუეთუ მიერცა გღეენიღენ თქუენ, იქვე C.

3. მიერ [თანდ. ნაწეგრით განსახლვრულ ხახელთან მოქმედებით; ნაწეგარი იგარგება, =იმ]: ვერვის ველ-ეწიფებოდა წარსლვად მ. გზით [იმ გზიდან], მ. 8,28; არცაღა იკადრა ვინ მ. ღლითგან [იმ ღლიდან] კითხვად მისა არლარა, მ. 22,46; მ. ღლითგან ზრახვიდეს, ი. 11,53C; მ. ღლითგან წარიყვანა იგი მოწაფემან მან თუსთა თანა, ი. 19,27; აღდგა მ. ლოცვით, ლ. 22,45; გარდამოვდა იგი მ. მითით [იმ მითიდან], მ. 8,1; გარდამო-რა-გ-ვიდეს იგინი მ. მითით, მ. 17,9; მრ. 9,9; გარდამოსლვასა მას მათსა მ. მითით მოეგებოდა მას ერი მრავალი, ლ. 9,37; გამოვდა იგი მ. ნავით, მრ. 5,20; გამო-ოდენ-ვიდოდეს მ. ნავით, მრ. 6,54; განიკურნა ღდაკაცი იგი მ. ეამითგან, მ. 9,22; განიკურნა ასული იგი მ. ეამითგან, მ. 15,28; განიკურნა ურამა იგი მ. ეამითგან, მ. 17,18; მ. ეამითგან წარიყვანა იგი სახელ თუსა, ი. 19,27C; გამოაძეს იგი მ. სიყენავით, მრ. 12,8; იგინი წარვი-

დეს ადრე შიერ საფლავით, მ. 28,8; ივლ-ტოდეს მ. საფლავით, მრ. 16,8; იწყო გამოსხმად განმსყიდელთა და მომსყიდელთა მ. ტაძრით, მრ. 11,15; რა გან-ვინმე-ილოს კურკერი მ. ტაძრით, მრ. 11,16; გამო-რა-ბ-ხვდეთ მ. სახლით, გინა მ. ქალაქით, მ. 10,14; გამო-რა-ბ-ხვდოდით მ. ქალაქით, ლ. 9,5; გამოვი-და მ. შესაკრებლით, მრ. 1,29; აღმოვ-და მ. წყლით, მ. 3,16 C; აღმოსლვასა მისსა მ. წყლით იხილნა ცანი განხუმულნი, მრ. 1,10; ვრ ილმოვიდოდა იგი მ. წყლით, იქვე C.

სულითა წმიდითა აღიესოს მიერგვე დედის მუტლით მისითგან, ლ. 1,15.

შიერიოვან [იმ დროიდან, იმ ხნიდან, მას შემდგომ]: შიერიოვან იწყო იესუ ქა-დაგებად და სიტყუად, მ. 4,17; არლა-რა საქმარ ირნ მ., მ. 5,13; მ. იწყო იესუ უწყებად მოწაფეთა თვსთა, მ. 16, 21; არცა იკადრა ვინ მ. კითხვად მისა არლარა, მ. 27,46 C; მ. ეძიებდა ეამსა მარჯუესა, მ. 26,16; მ. სასუფეველი ღმრთისაჲ ეხარების, ლ. 16,16; ვერლა-რა იკადრეს კითხვად მისა მ., ლ. 20, 40; მ. შეიზრახნეს ჰურიანი, ი. 11,53; იესუ მ. არლარა ცხადად იქცეოდა შო-რისა ჰურიათა მათ, ი. 11,54 C.

შიერ კერძო [ზხ., = იმ მხარეს, ია ары-гыз сторону]: წიაღვდა იგი შიერ კერ-ძო, მ. 8,28; წიაღვდა იესუ მ. კ., მრ. 5,21; წიაღვდეთ მ. კ., მრ. 4,35; უბრ-ძანა წიაღსლვაჲ მ. კ., მ. 8,18; აიძუ-ლა მოწაფეთა... წინა-წარძლუანვიდ მი-სა მ. კ., მ. 14,22.

შივალ, 0—1: შივალ გამოცდად მა-თა, ლ. 14,19; მ. მომავლინებელისა ჩე-მისა. ი. 7,33 C; 16,5; ვიდრე მე მ., თქუნენ ვერ ჰელ-გაწყვიდების მოსლვად, ი. 8,21,22; 13,33; ვიდრე-იგი მე მ., შენ აწ ვერ ძალ-გიც მოსლვად, ი. 13, 36; მ. და განვიზადო თქუნენ ადგილი,

ი. 14,2 C; ვიდრე-იგი მ. მე, იცით, ი. 14,4; მე მაშისა ჩემისა მ., ი. 14,12,28; 18,10,16 C, 17; მ. და მოვალ თქუნენდა, ი. 14,28 C; კუალად დაუტყვებ სოფელ-სა და მ. მაშისა, ი. 16,28; მე შენდა მ., ი. 17,11 C, 13 C; მიგდევდე შენ, ვიდ-რეცა მიხუალ, ლ. 9,57; ოდეს მ. მო-საჯულისა შენისა თანა მთავრისა წი-ნაშე გზასა ზედა, ლ. 12,58; მერმე მუნ-ვე მ., ი. 11,8 C; ირა უწყით, ვიდრე-იგი მ., ი. 14,5 C; კუალად მუნვე მ-ხუალა, ი. 11,8; ყოველი, რომელი შე-ვალს პირით, მუტვალდ შივალს. მ. 15, 17; საფლავად მ. იგი ტირიდ მისა, ი. 11,31; ღმრთისაგან გამოვიდა და ღმრთი-სა მ., ი. 13,3; გზასა წარმართათასა ნუ მიხუალთ, მ. 10,5; ნუ მ. სახლითი-სახ-ლიად, ლ. 10,7; ნუ მ. შემდგომად მა-თა, ლ. 21,8; ყოველნი მივლენან მისა, ი. 3,26.

[6. კ. მოვალ].

ი/უ—2: რომელი მეუფე მითვალნ სხუასა მეუფესა ბრძოლიდ, ლ. 14,31.

შივედ, შივიდ, 0—1: თავადი იესუ მიეხლა და შივიდოდა მათ თანა, ლ. 24, 15 C; აღდგა ადრე დი მ. მისა, ი. 11,29; ვა ში-ოდენ-ვიდოდა იგი, ი. 4,51; შივიდო-დეს ყოველნი, ლ. 2,3 C; ორნი მათ-განი მ. მასვე დღესა შინა დაბასა, ლ. 24,13; მიეახლეს დაბასა მას, ვიდრეცა მ., ლ. 24,28 E; მ. წილ ზლუასა მას კა-ფარანულდ, ი. 6,17; მიიწია ნავი იგი ქუეყანასა მას, რომელსა მ., ი. 6,21 C; მოვალნი ჰურიათა მათგანნი მ., ი. 12,11 C; მ. სამარესა მას, ი. 20,3 C; ში-რა-ბ-ვიდოდეს იგინი სყიდად, მ. 25, 10 C; გამოეცხადა, ... მ. დაბასა, მრ. 16,12; მ. იგინი ნავითა, ლ. 8,23; ვი-დრე მე შივიდოდა [უწყვ. ხოლმ.], სხუა-ნი უწინარსს ჩემსა შთავლიან, ი. 5,7; შივიდ [I ბ.] და დავჰვალ ქანქარი იგი შენი ქუეყანასა, მ. 25,25 C; მ. და დავიბანენ და აღვიხილენ, ი. 9,11;

მიველა ქუეყანად ისრაჲლისა, მ. 2,21; მ. და დაეშენა ქუეყანასა, მ. 2,23; იესუ ვრ მ. სახლსა, მ. 9,23 C; მ. და შესუა იგი საპყრობილესა, ი. 18,30 C; მ. საზღვართა ჰერიასტანისათა, მ. 19,1; მან მიუგო და ჰრქუა: მივიდე, უფალო; და არა მ., მ. 21,29 C; მ. ერთისა მის და ჰრქუა ეგრევე, მ. 23,30 C; მერმე-ლა შეინანა და მ., მ. 21,37 C; მ. ერთი ათორმეტთაგანი ... მღდელთ მოძღუართა მათ, მ. 26,14 C; მეორედ მ., თაყუანის-სცა და და თქუა, მ. 26,42 C; მ. და თაყუანის-სცა მესამედ, მ. 26,44 C; მ. და შიშუდილი-ობა, მ. 27,5 C; მ. უდაბნოსა ადგილსა, მრ. 1,35 C; მ. ზღუს კიდედ, მრ. 3,7; მ. სახიდ თჳსა, მრ. 7,30 C; აღდგა და მ. იესუმსა, მრ. 10,50 C; იუდა სკარიოტელი ... მ. მღდელთ მოძღუართა, მრ. 14,10 C; მ. ნაზარეთა, ლ. 2,51 C; მ. და შეახო ცხედარსა მას, ლ. 7,14; მ. მასვე ადგილსა, ლ. 10,33; მ. და შეუდგა ერთსა მოქალაქესა მის სოფლისასა, ლ. 15,15; მ. იგი მამისა თჳსისა, ლ. 15,20; მ. მერმე გალილეად, ი. 4,3 C; მ. იგი ქალაქსა ერთსა, ი. 4,5 C; რაემს-იგი მ. გალილეად, ი. 4,45 C; მ. მერმე კანას გალილეამსასა, ი. 4,46 C; მ., დაიბანა, მოვიდა და ხედვიდა, ი. 9,7 C; აღდგა აღრე და მ. მისა, ი. 11,29 C; მარიამი ვა მ. მუნ, ი. 11,32; ყოველი სოფელი მ. შედგომად მისა, ი. 12,19; მამინ-ლა სრბით მ. სიმონ-პეტრესა, ი. 20,2 C; მ. სიმონ-პეტრეცა, ი. 20,6 C; მ. ი-რა-ვიდა ადგილსა მას, ჰრქუა, ლ. 22,40; იგინი ... მივიდეს [წმგ.] კოლტსა მას ლორთ. მ. 8,32; მ. მოწაფენი იოვანესნი, მ. 14,12; მ. და აუწყეს უფალსა მას მათსა ყოველივე იგი, მ. 18,31; იგინი მ., მ. 20,5 C; მ. შემდგომად მისა, მრ. 1,20 C; იგინი მ. მისა, მრ. 3,

13 C; მ. მის თანა მღდელთ მოძღუარნი, მოხუცებულნი და მწიგნობარნი, მრ. 14,53 C; რომელნი-იგი მ. იესუმსა, ლ. 7,4; იგინი წარვიდეს და მ. დაბასა სამარიტელთასა, ლ. 9,52 C; ვრ მ. იგინი ცისკარსა საფლავსა მას, ლ. 24,22; მ. და იხილეს, ი. 1,39; მ. კაპარნაუმდ მოძიებად იესუმსა, ი. 6,24 C; რომელნი-მე მათგანნი მ. ფარისეველთა მათ, ი. 11,46 C; მ. არა თუ იესუმსთჳს ხოლო, ი. 12,9 C; განვიდეს და მ. ნავსა, ი. 21,3 D; მი-ვინმე ვიდეს ჩუენგანნი საფლავად, ლ. 24,24; მი-რა-ვიდეს, პოეს კიცჳ დაბმული, მრ. 11,4 C; მ. მისა კაცნი იგი, ჰრქუეს, ლ. 7,20; მიველ [ბრძ.] და დაეგე პირველად ძმასა მას შენსა, მ. 5,24; მ. შენ მის თანა ორცა (მილიონ), მ. 5,41 C; მ. და უჩუენე თავი შენი მღდელსა, მ. 8,4 C; მრ. 1,44; მ. ზღუასა, მ. 17,27 C; მ. და ამხილე მას, მ. 18,15; მ. და განყიდე მონაგები შენი, მ. 19,21 C; მ. დღეს და იქმოდე საყურძენსა ჩემსა, მ. 21,28 C; მ. და დაჯედ უკუანაძკნელსა ადგილსა, ლ. 14,10; მ. და მოხადე ქმარსა შენსა, ი. 4,16 C; წარვედ ამიერ და მ. ჰერიასტანდ, ი. 7,3 C; მ. და მოიბანე, ი. 9,7 C; მ. სილოამდ და მოიბანე, ი. 9,11 C; მ. ძმათა ჩემთა და არქუ მათ, ი. 20,17 C; მიველი პირველად და დაეგე ძმასა შენსა, მ. 5,24 C; მიველით და გამოიკითხეთ ქეშმარიტად ყრმისა მისთჳს, მ. 2,8; თავადმან ჰრქუა მათ: მ., მ. 8,32; მ. და იკითხეთ, მ. 9,13 C; მ. უფროას ხოლო ცხოვართა მათ წარწყმედულთა, მ. 10,6; მ. და უთხართ იოვანეს, მ. 11,4; ლ. 7,22; მ. თქუენცა ვენაქსა ჩემსი, მ. 20,4; მ. თქუენცა საყურძენსა ჩემსა, მ. 20,7 C; მ. დაბასა იმას, მ. 21,2 C; მრ. 11,2 C; მ. მოფარულთა და იუიდეთ თქუენდა, მ. 25,9 C;

შიველით ვისამე ქალაქად, მ. 26,18C; შ. და დაპკრძილეთ, მ. 27,65 C; შ. და უთხარო ძმათა ჩემთა, მ. 28,10 C; შ. და იხილეთ, მრ. 6,38; შ. და არქეთ მოწაფეთა მისთა, მრ. 16,7 C; შ. და უთხარო მელსა მას, ლ. 13,32; შ., უჩუენენით თაენი მღღელთა მათ, ლ. 17,14 C; თავით შვირტიყი სარტყელი და შიხჯდი, ვიდრეცა გენებაენ, ი. 21,18 C; შიგიდის და დიიმკვდრის მას შინა, ლ. 11,26 C; რა შეცა შიგიდე და თაყუნის-ესცე მას, მ. 2,8; მიუგო და პრკუა: შ., უფალო, მ. 21,29 C; ვიდრემდე მე შ. იქი და ვილოცო, მ. 26,36; წინაძსწარ თქუენსა შ. გალილეად, მრ. 14,28 C; მე შ. და განვალჯო იგი, ი. 11,11; თუ შ., განგიშალო თქუენ ადგილი, ი. 14,3 C; უმჯობე არს თქუენდა, მე თუ შ., ი. 16,7 C; უკუეთუ მე არა შ., ი. 16,7 C; უკუეთუ შ., მოგივლინო იგი თქუენდა, ი. 16,7 C; შ. თევზობად, ი. 21,3 C; შივიდეს [კაგშ.] და ეძიებდეს შეცთომილსა მას, მ. 18,12 C; ძმ სამე კაცისა შ., 26,24 C; შ. მისა შუვა ლამეს, ლ. 11,5; უკუეთუ ვინმე მკუდრებით შ. მათა, ლ. 16,30; რა შ. და განკ აროს ძმ იგი მისი, ი. 7,47; ნუუკუე მიმოგანბნეულთა მათ წარმართთა შ., ი. 7,35 C; განვიდეს იგი ამიერ სოფლით და შ. მამისა, ი. 13,1; ვერეინ შ. მამისა, არა თუ ჩემ გამო, ი. 14,6 C; გენბავსა, რა შივიდეთ და გამოვარჩიით იგი, მ. 13,28; შ. გარემო მახლობელთა მათცა დაბა-ქალაქთა, მრ. 1,38 C; სადა გენბავს, მ. და გიმზადოთ, მრ. 14,12 C; მო და შ. ბეთლემდმდე, ლ. 2,15 C; უფალო, ვისა შ., ი. 6,68; მოვედით შ. მერმე პურიასტანდ, ი. 11,7 C; მოგუალე და შ. მისა, ი. 11,15; გუალე შ. ჩუენცა, ი. 11,16; შ. ჩუენცა შენ თანა, ი. 21,3 C; ში-რაა-ხჯდე ქადაგებდით, მ. 10,7; შივიდენ ესენი სატანჯველსა საუკუნესა, მ. 25,46 C; რა შ. გალილეად და მუნ მიხილონ მე, მ. 28,10 C; რა შ. გარე-

მოსა აგარაკებსა და დაბნებსა, მრ. 6,36 C; რა შ. და ჰცხონ მას, მრ. 16,1.

შიხლგახსა მას (-C) მისსა ერი იგი შეკრბებოდა მას, ლ. 8,42; იყო შ. მას (-C) მისსა იერუსალმდ, ლ. 17,11; შეეშინა მუნ შიხლვად, მ. 2,22; მიბრძანე ჰირეველად შ. და დაფლვად მიმისა, მ. 8,21; ლ. 9,59 C; მიბრძანე შ. კოლტსა იმას ღორთასა, მ. 8,31; მიბრძანე მე შ. შენდა, მ. 14,28; შ. იყო იერუსალმდ, მ. 16,21 C; უმჯობეს არს შენდა ერთ-ველისა ცხოვრებასა შესლვაჲ, ვიდრე-ლა არა ორთა ჯელთა დგმასა და შ. ცეცხლსა მას დაუშერტელსა, მრ. 9,43 C; უკეთეს არს შენდა ცხორებასა შესლვაჲ მკელობელისაჲ, ვიდრე-ლა არა ორთა ფერკთა დგმასა და შ. გეკენიასა, მრ. 9,45 C; უმჯობეს არს შენდა ერთ-თუალისა შესლვაჲ სასუფეველსა ღმრთისსა, ვიდრე-ლა არა ორთა თუალთა სხმასა და შ. გეკენიასა, მრ. 9,47 C; ძე კაცისა შ. არს, მრ. 14,21 C; არცა თავი ჩემი ღირს მიჩნდა შ. შენდა, ლ. 7,7; პირი მისი იყო შ. იერუსალმდ, ლ. 9,53; ვიდრეცა ეგულებოდა მას შ., ლ. 10,1; აგარაკი ვიყიდე და უნებელი ზედა-მაც შ. და ხილვად, ლ. 14,18; მე შენ თანა მზა ვარ საპყრობილედ და სიკუდილდ შ., ლ. 22,33; არა უნდა შ. ჰურიასტანდ, ი. 7,1; ნუუკუე განთესულთა მათ წარმართთა ეგულების შ., ი. 7,35; ვიდრე-მე ეგულების შ., იქვე C.

იხილეს იგი მიშავალი, მრ. 12,7; იხილნეს იგინი მიშავალნი, მრ. 6,33 C. იგინიეა მისრულ იყვნეს დღესასწაულსა მას, ი. 4,45 C; მრავალ გზის შ. იყო მუნ იესუ, ი. 18,2 C.

[5. კ. მოველ].

შივლა, 0—2: ვრ შივლეს დღის ერთის გზაჲ, ლ. 2,44 C; რომელი წარგიქტევედეს შენ მძღურად მილიონ ერთ, შივლე მის თანა ორიცა, მ. 5,41.

მივლინება, ა—2 [გაგზავნა]: მე მივაგვლინებ თქვენ ვა ცხოვართა შორის მგელთა, მ. 10,16; (კრავთა) ლ. 10,3C; მე მივაგვლინებ ალთქუმასა მამისა ჩემისასა თქვენ ზედა, ლ. 24,49 C; მიავლინა და დო მოპუეტეს თავი იოვანეს, მ. 14, 10 CE; უკუანაესენელ მ. მათა ძმ თუხი, მ. 21,37; მრ. 12,6; მ. ერი თუხი, მ. 22,7; ამან ჰეროდე მ. და შეიპყრა იოვანე, მრ. 6,17; მუნქუესე მ. მეფემან მეხარბმ, მრ. 6,27 C; მ. ქუეყანის მოქმედთა მათ ეამსა ნაყოფისასა მონაჲ, მრ. 12,2; მერმე კულად მ. მათა სხუაჲ მონაჲ, მრ. 12,4; მერმე სხუაჲ მ., მრ. 12,5; ეამსა თუსსა მ. მოქმედთა მათ მონაჲ თუხი, ლ. 20,10; მერმე კულად მ. მესამშ, ლ. 20,12; მ. იგი ანა კრული კაიაფაჲსა, ი. 18,24; მიავლინა მისა ორნი მოწაფენი, მ. 11,2; მ. და მოპუეტეს თავი იოვანეს, მ. 14,10 D; მ. იგინი საუერძენსა თუსსა, მ. 20,2 C; მ. მონანი თუსნი მოქმედთა მათ, მ. 21,34; მ. (—ინა C) მისა მოხუტებულნი ჰურიათანი, ლ. 7,3; მ. ასისთავმან მან მისა მეგობარნი, ლ. 7,6; მ. (მოწაფენი) იესუსა და ჰრქუა, ლ. 7,19; ვა წარვიდეს, რომელნი-იგი მ., ლ. 19,32; თქვენ მიავლინეთ იოვანესა, ი. 5,33; მიავლინეს მოციქულნი შემდგომად მისა, ლ. 19,14; მ. მისა დათა მისთა, ი. 11,3 C; მიავლინეს მოწაფენი მათნი, მ. 22,16; მ. მზირნი ორგულნი, ლ. 20,20; ოდეს მ. (—ინეს C) ჰურიათა იერუსალმით მლდელნი და ლევიტელნი მისა, ი. 1,19; მ. მლდელთ მოძღუართა მათ და ფარისეველთა მსახურნი, ი. 7,32; მი-ვიან-მე-ავლინეს მისა ფარისეველნი და ჰეროდიანნი, მრ. 12,13; მივუავლინენ ჩუენ ლორებსა იმას, მრ. 5,12 C; მიავლინე ეგე სახლსა მამისა ჩემისასა, ლ. 16,27; მუნქუესე მიავლინის მლული, მრ.

4,29 C; მივავლინო ძმ ჩემი საყუარელი, ლ. 20,13; რომელი მე მ., ი. 13,20; მივავლინე თქუენდა წინაწარმეტყუელნი და ბრძენნი და მწიგნობარნი, მ. 23, 34 C; რა მიავლინო ეგე სახელ მამისა ჩემისა, ლ. 16,27 C; რა არა მიავლინეს იგინი გარემე სოფელსა, მრ. 5,10 C.

ი/უ: მიუვლინა ძე თუაი, მ. 21,37 C; მ. მას ცოლმან თუსმან, მ. 27,19; მ. მოქმედთა მათ ეამსა მონაჲ, მრ. 12,2 C; მერმე მ. მათ სხუაჲ მონაჲ, მრ. 12,4 C; მ. უკუანაესენელს დი თქუა, მრ. 12,6 C; მერმე მიუვლინა სხუანი მონანი, მ. 21, 36 C; 22,4 C; თქუენ მიუვლინეთ იოვანესა, ი. 5,33 C; მიუვლინეს მას და გამოჰხადოდეს, მრ. 3,31; მ. დათა მისთა იესუს, ი. 11,3; მოციქული მიუვლინოს და მოიკითხოს იგი მშუდობით, ლ. 14,32; მოციქულნი მიუვლინეს [გაგმ.] და მოიკითხოს იგი მშუდობით, იქვე C.

ი ენ.: მივლინა გაბრიელ ანგელოზი ღმრთისა მიერ ქალაქსა გალილეველთასა, ლ. 1,26 C; არაივისა ერთისა მათგანისა მ. ელია, ლ. 4,26.

ე: რომელი-იგი მიევლინეს, ფარი-სეველთა მათგანნი იყენეს, ი. 1,24. შესძინა მივლინებაჲ სხუაჲ მონაჲ, ლ. 20,11.

არკა მოციქული (არს) უფროჲს მივავლინებელისა თუსისა, ი. 13,16 D.

მივლინებულნი იგი იყენეს ფარი-სეველთაგანნი, ი. 1,24.

[ნ. კ. მოვლინება].

მივლტოლა, ი ენ. [ბაქმიგა]: რაჲჲმს გღეინილენ თქუენ მიერ ქალაქით, მივლტოდეთ სხუად, მ. 10,23.

მიზეზ: აწ მიზეზ არა არს ცოდვთა მათთათუს, ი. 15,22 C; აწ მიზეზი არა აქუს ცოდვთა მათთათუს, იქვე DE; რომელნი... მიზეზით განგრძობილად

ილოკევედით, მ. 23,13 E; (... ილოკევედ) მრ. 12,40; ლ. 20,47; ჯერ-თუ-არს ვისაჲ განტევებად ცოლისა თვისისაჲ ყოველითა მიხეცითა, მ. 19,3 C.

მიხეც-ყოფა, 0—2 [მომიხეცება, ი]: თავადმან მიხეც-ყო უშორესად-რე წარსლვად, ლ. 24,28.

მიზიდვა, ი: ვერვის კელ-ეწიფების მოსლვად ჩემდა, არა თუ მამამან, რომელმან მომავლინა, მიიზიდოს იგი, ი. 6,44 C.

მითრევა, ი: ნუუკუე მიგიტიროხ შენ მსაჯულისა, ლ. 12,58.

მიოხრობა, ი/უ [თხრობა, ახლობა]: მწყემსნი იგო ივლტოდეს ქალაქად და მიუთხრეს ყოველი და ეშმაკულთა მათ-თჳს, მ. 8,33; მ. საქმე იგი ყოველივე უფალსა მათსა, მ. 18,31 C; მ. მდღელთ მოძღუართა მათ ყოველივე, მ. 28,11 C; მ. მათ, რომელნი-იგი ხედიდეს, მრ. 5, 16 C; მ. ესე ყოველი ათერთმეტთა მათ, ლ. 24,9 C; წარვედ სახიდ შენდა შენთა მიმართ და მიუთხარ მათ, მრ. 5,19 C; ლ. 8, 39; სამართალი წარმართთა მან მიუთხარას, მ. 12,18; რა მიუთხარათ [ი.მ.] მომავლინებელთა მათ ჩუენთა, ი. 1, 22 C; სამართალნი წარმართთა მიუთხრენ, მ. 12,18 C.

ე: ყოველსა მას მითთ კერძოსა მიე-თხრა ყოველი ესე სიტყუაჲ, ლ. 1,65 C; რომელი ესმა და იხილეს, ვა მ. მათ, ლ. 2,20 C.

მრავალთა კელი შეყვეს აღწერად მი-თხრობაჲ, ლ. 1,1 D; ... მითხრობად, იქვე E.

მილიონ [მანძილას ერთეული, = 1000 ნამიკი, = მ ზტეგანი]: რომელი წარგიქ-ცევდეს შენ მძღურად მილიონ ერთ, მიველე მის თანა ორიცა, მ. 5,41.

მიმადლება, 0—3 [ჩიგემა]: მრავალთა ბრმათა მიმადლებდა ხედვისა, ლ. 7,

21 C; მიმადლა გუამი იგი მისი იოსებს, მრ. 15,45; მრავალთა ბრმათა მ. ხედ-ვად, ლ. 7,21; მიმადლნა კორცნი იგი იოსედს, მრ. 15,45 C; ვა-იგი მიმად-ლის მათ მარადის, მრ. 15,8.

გიხაროდენ, მიმადლებულთ, ლ. 1,28. მიმავალ ნ. მივედ.

მიმავლინებელ ნ. მივლინება.

მიმართ [თანად.]: ერისა მის მიმართ, ლ. 7,24; ვიეთამე მ., ლ. 18,9; თჳსთა მათ მ., ი. 8,44 C; თქუნდა მ., მ. 5, 11; ლ. 17,10 C; ი. 13,12,15 C; 15,21 C; 16,12; იოვანესა მ., ლ. 3,2; ისრაჲლისა მ., ლ. 1,80; მისა მ., 13,57; მრ. 6,3; 16,20; ლ. 1,45; 16,16; ი. 7,39 D; 12, 37,42; მათა მ., 7,12,29; ლ. 2,18,20; 24,51; (მათდა D) მრ. 4,15; 16,19; (მათდა C) ლ. 2,17; მათდა მ., მრ. 6, 50 C; მამისა შენისა მ., მ. 6,6; მამო-ნასა მ., ლ. 16,9; მათთა მ., ლ. 23, 30 C; მრავალთა მ. მკურნალთა, მრ. 5, 26; მოქმედთა მათ მ., მ. 20,2 C; ათორ-მეტთა მ. მოწაფეთა, მ. 11,1; მოწაფე-თა მ., ლ. 6,20; ყოველთა მ. ნათესაე-თა, ლ. 24,47 C; პირველთა მათ მ., მ. 5,21,27,33; რომელთა მ., ი. 10,35; სას-მენელთა მ., ლ. 7,1; საუკუნეთა მ., მ. 6,13; სახელისა მ., ი. 3,18; უფლისა მ., ლ. 1,16 C; ღმრთისა მ. ლ. 1,47; 6,12; 12,21 C; ყოველთა მ., ლ. 12,41; ყურთა მ. ლ. 4,31; შენდა მ., მ. 26, 33 (C-ში 2-ჯერ); შენთა მ., მრ. 5,19 C; შევლთა მ., ლ. 1 17; შჯულისა მისისა მ., ლ. 2,27; ცად მ., ლ. 15,18,21; ძმა-თა მ., ი. 21,23 C; ყოველთა მ. წარ-მართთა, ლ. 21,24 C; 26,47; ჰურიათა მ., ი. 3,25 C.

მიმართ ი [ხედვ.]: მიულის სიტყუაჲ იგი დათესული მათდა მიმართი, მრ. 4, 15 C; რომელი მოღებდა იყო მორწმუ-ნეთა მათ მისა მიმართთა, ი. 7,39 E.

შიმართება, ი: შიშართა კოლტმან მან ლორებისამან კოდესა ზღვასა, მ. 8,32; მრ. 5,13; ლ. 8,33.

შიშატება, ე: რომელსა აქუნდეს, მიეცეს და შიეშატოს, მ. 13,12; 25,29; ლ. 19,26.

შიმეშვდემდე ნ. მეშვდე, მი.

შიშთხუცა, ე [შეხუცარა]: მღვდელი ვინმე შთავილოდა მასვე გზასა და შიეშთხუცა და იხილა იგი და თანა-წარჰკვდა, ლ. 10,31.

რომელნი-იგი ღირს იქმნენს საუკუნესა მას შიშთხუცად, ლ. 20,35.

შიშკამღის ნ. ში, მკო.

შიშოგანბნულ [გაფანტული]: ნუჟუფე შიშოგანბნულთა მით წარმართთა მივიდეს, ი. 7,35 C.

შიშოგანთქუმა, ი ვნ. [განთქმა, (ამბიხ) მოდება, გავრცელება]: რომელი-ესე ყო ამან, შიშოგანითქუახ საქსენებულად მაგისა, მრ. 14,9 C.

შიშოღადება, 0—2 [(ამბიხ) გავრცელება, განთქმა, მოფენა]: რაოდენ იგი ამცნებდა მათ, იგინი უფროეს შიშოღადებდეს, მრ. 7,36 E; იგინი გამოვიდეს და შიშოღადვეს იგი ყოველსა ქუეყანასა მას, მ. 9,31 C.

იწყო ქაღადებდალ და შიშოღადებდალ სიტყუხა მის, მრ. 1,45.

შიშოღაზრუნვა, 0—1 [ზრუნვა]: მართა შიშოღაზრუნვიდა მრავლისათჳს მსახურებისა, ლ. 10,40.

შიშოღახტუნვა, ი [შიშოხედეა, იქითაქეთ თვალიერება]: შიშოღახტუნვიდა იესუ, რამცა იხილა, რომელმან ესე ყო, მრ. 5,32 C.

შიშოღადება [შიშორანა]: იწყეს ცხედრებითა სნეულებისა შიშოღადებდალ, მრ. 6,55 C.

შიშოღახილვა, ი. უობ. [შიშოხედეა, თვალიხ მიშოვლება, ა]: შიშოღახილვა გა-

რემო მისა მოწაფეთა თჳსთა მსხდომარეთა, მრ. 3,34; მეყსეულად შიშოღახილვებს და არაღარაჲინ იხილეს. მრ. 9, 8 C.

შიშოღება, 0—(3) 2 [(ამბიხ) გავრცელება, განთქმა]: რაოდენ იგი ამცნებდა მათ, იგინი უფროეს შიშოღახდებდეს, მრ. 7,36 D; შენ წარვედ და შიშოღახდეც (—სდექ, —დეც C) სასუფეველი ღმრთისან, ლ. 9,60.

ე: უფროესად შიშოღებდომოდა სიტყუა იგი, ლ. 5,15.

შიშოვალ, 0—1: შიშოხუალთ ზღუასა ზელა და ქმელსა, მ. 25,15; შიშოვალნ უწყულთა ადგილთა, მ. 12,43; ლ. 11,24.

შიშოვიდ, 0—1: შიშოვიდლოდა ქილაქებასა და დაზნებსა, ლ. 13,22; შიშოვიდოღებს დაზნებსა მას, ლ. 9,6.

ეხედავ კაცებსა, ენ ხეთა შიშომაღვალთა, მრ. 8,24.

შიშოთქუმა, ი ვნ.: შიშოთქუმოდეს ყოველნი ესე სიტყუანი, ლ. 1,65.

შიშოფენა, ე [მოფება, მოფენა]: შიშოფენებოდა ჰამბავი მისთჳს ყოველთა მათ ადგილთა, ლ. 4,37.

შიშოქაღაგება, 0—2: იგინი გამოვიდეს და შიშოქაღაგებდეს ყოველსა მას ქუეყანასა, მ. 9,31.

შიშოქცევა, ი ვნ.: შიშოქცეოდა [დადოვად] გარემო სოფლებსა მას, მრ. 6,6.

შიშოხედვა, 0—2, უპირდ.: შიშოხედა იერუსალმად, ტაძარსა მას და შიშოხედვიდა (—ხედ. D) ყოველსა, მრ. 11,11.

ი უობ.: შიშოხედვიდა იესუ, რა იხილოს, რომელმან-იგი ესე ყო, მრ. 5,32.

შიშოხილვა, ი უობ. [თვალიხ მიშოვლება, ა]: შიშოხილვა მათა რისხვით და მწუხარედ, მრ. 3,5; შ. იესუ, მრ. 10, 23; მეყსეულად შიშოხილვებს და არაჲინ იხილეს, მრ. 4,8.

მიმსგავსებულ: მიმსგავსებულ ხართ საფლავთა განგოზილთა, მ. 23,27.

მი-შუნ-დღემდე ნ. დღე, მი, მდე, მუნ. მიმცემელ ნ. 2. მიცემა.

მიპყრობა, ი/უ [მიცემა, მიწოდება, მიშვერა]: მათ მიუპყრეს მას თევზისა მწურისა ნახევარი და თათლისა გოლი, ლ. 24,42; ყუავილი დადევს და მ. პირსა მისსა, ი. 19,29 C; გცეს თუ ვინმე მარჯუნესა ყურიმალსა, მიუპყარ მას ერთეკროძცა, მ. 5,39; რომელმან გცეს შენ ყურიმალსა შენსა, მ. ერთეკროძცა, ლ. 6,29; მოუკლიან მას და ძმარი მიუპყარან, ლ. 23,36.

შირბი, 0—1: შირბილა ერთი მათგანი, მ. 27,48; მ. ვინმე ერთი, მრ. 10, 17 C; მ. იგი, ლ. 15,20; პეტრე აღდგა და მ. საფლავად, ლ. 24,12; მ. შემთხვევად მისა, ი. 20,16; შირბილეს თხრობად მოწაფეთა მისთა, მ. 28,8; მკურცხილნი ყოველთაგან ქალაქთა მ. მუნ, მრ. 6,33 C; მ. ყოველსა მას სოფლებსა, მრ. 6,55; მ. ყოველსა გარემოვს დაბნებსა მას, მრ. 6,55 C; შეტბუნდეს და მ., მრ. 9,15 C; მ. და ალავესს ღრუბელი ძმრითა, მრ. 15,36. [ნ. კ. მორბი].

შირთუმა, ა—3: და მან შიართუა დედასა თუხსა, მ. 14,11 C; ქალმან მან მ. დედასა თუხსა, მრ. 6,28; რა სიტყუაჲ შივართუათ მომავლინებულთა ჩუენთა, ი. 1,22.

შირაღება, 0—(3) 2 [მორჩიდება, მ. განმორება, დ, გაცლა, ე]: იესუ შიპრილა ამბოხისა მისგან მოადგილსა მას, ი. 5, 13 C; მ. მერმე მთად კერძო მარტომან, ი. 6,15 C; იესუ მ. და განვიდა ტაძრისა მისგან, ი. 8,59 C.

შირულვა, ე [ჩათვლება, მიძინება]: დაყოვნებასა მას მის სიძისასა შიერულვა ყოველთა, მ. 25,5.

მის-ი [კვთვბ. ნავგაზბ.]: რომელსა თანა-ედვა მისი ასი ღრაჰკანი, მ. 18,

28; მან არა ისმინა მ., მ. 18,30; რადსათუხს არა გრწმენა მ., მ. 21,25; მრ. 11,31; ლ. 20,5; არა გრწმენა მ., ხ მეზურეთა და ცოდვილთა ჰრწმენა მ., მ. 21, 32; რამცა გრწმენა მ., მ. 21,32; რაემს ისმინიან მ., მრ. 4,15 C; ჰეროდისა გულს-ედვა მ., მრ. 6,19; ისმინის მ., მრ. 6,20 C; ისმინეთ მ., მრ. 9,7 C; ესე მეექუსე თთუშ არს მ., ლ. 1,36; არა ისმინის მ., ლ. 18,4; ესმა მ. ორთა მათ მოწაფეთა, ი. 1,37; ჰრწმენა მ. მოწაფეთა მისთა, ი. 2,11; მოეცენა მოწაფეთა მ., ი. 2,22 C; რომელსა ჰრწმენეს მ., ი. 3,18; რომელი დგას და ესმის მ., ი. 3,29; ქალაქისა მისგანთა მრავალთა ჰრწმენა მ., ი. 4,39; უფროვს და უმეტეს მრავალთა ჰრწმენა მ., ი. 4,41 C; არცალა ძმათა მისთა ჰრწმენა მ., ი. 7,5; არამედ მ. არს (მოძღურებამა ესე), ი. 7,16 C; მრავალთა მის ერისაგანთა ჰრწმენა მ., ი. 7,31 C; ნუ მთავართაგანთა ვიეთმე ჰრწმენა მ. ანუ ფარისეველთა, ი. 7,48; მრავალთა ჰრწმენა მ., ი. 8, 30; 10,42; ჰურიათა მით არა ჰრწმენა მ., ი. 9,18 C; თუ ... ნებასა მისსა ჰყოფდეს, მ. ისმინოს, ი. 9,31 C; მრავალთა ჰურიათაგანთა ... ჰრწმენა მ., ი. 11,45; ყოველთა ჰრწმენეს მ., ი. 11,48; მათ არა ჰრწმენა მ., ი. 12,37 C; მთავართა მათგანცა მრავალთა ჰრწმენა მ., ი. 12, 42 C.

ადგილი მ., მრ. 16,6 C; ასული იგი მ., მ. 15,28; მრ. 7,30; ჯერ-არს მ. მკურღრითთ აღდგომამ, ი. 20,9; ჯერ-არს მ. იერუსალმად აღსლვამ, მ. 16, 21; აღსლვამ მ., ი. 6,21 C; ბასრობამ იგი მ., მ. 26,65 C; მრ. 14,64 C; ბრძანებამ მ., ლ. 17,9; ბრკალი მ., ი. 13,18; განმხილებამ მ., მ. 1,19; განტევებამ მ., მ. 1, 19 C; ლ. 23,20 C; ი. 19,12; ბრძანა მ.

უფალმან მან მისმან განსყიდა, მ. 18,25C; გარეშეცა მიხი, მ. 23,26; გუამი მ., მ. 14,12; მრ. 6,29; 19,31; გუამი იგი მ., მ. 27,58,59; მრ. 15,45; ლ. 24,23; ი. 19,38; მ. გულსიკმის-ყოფა იგი, ლ. 2,47; ღაბ მ., ლ. 10,39; ი. 11,5; დაყოვნება იგი მ., ლ. 1,21; დაცემა იგი მ., მ. 7,27; დედა მ., მ. 1,18; 2,14, 21; 12,46; მრ. 3,31; 5,40C; ლ. 2,33C, 41; ი. 2,12; 19,25; დედის ღაბ მ., ი. 19,25C; დიდება მ., ლ. 9,32; ი. 1,14; 12,41; ელვა მ., ი. 5,37C; ენა მ., ლ. 1,64C; ვარსკულავი მ., მ. 2,2; თავი მ., 14,11C; მრ. 6,27,28; იგავიესე მ., მ. 21,45; იფქლი მ., მ. 3,12; კალო მ., ლ. 3,17; მამა მ., ლ. 1,67; 2,33; 15,28; ი. 8,44; მეგობარი მ., ლ. 11,8C; მეუფება მ., მ. 12,26; ლ. 11,18; მშ მ., მ. 5,45; მიმეგმელი მ., ი. 6,64; 13,11; 18,5; მიცემა მ., ი. 6,71; 12,4; მკა მ., მრ. 4,29C; მკვლარი მ., მრ. 12,7; მ. მოკლეა, მ. 14,5; მრ. 6,19; მომავლინებელი მ., ი. 5,23C; მონა იგი მ., მ. 8,13; ლ. 7,3,10; მოუასი იგი მ., მ. 18,29; მოძღურება იგი მ., მ. 7,28; 22,33; მრ. 1,22; 6,2C; 11,18C; ლ. 4,32; მოწოდება მ., მრ. 10,49; ლ. 18,40; მოწაფე მ., ი. 9,28; მოკრება მ., ლ. 21,20; მსგავსი მ., ი. 9,9; მტერი მ., მ. 13,25; მცნება მ., ი. 12,50; ნათესავი იყო მ., ი. 18,26; ნატყუნავი მ., ლ. 11,22; ნაყოფი მ., მ. 12,33 (2-ჯერ); მრ. 5,26; ლ. 11,21; 15,13; 16,1; ნაწილი მ., მ. 24,51; ლ. 12,46; ნება მ., ი. 4,34C; 6,38C; პირო მ., მ. 17,2,27; ლ. 1,64; 6,45; 9,53; ი. 11,44; ეამი მ., ი. 7,30; 8,20; 13,1; 16,21; როკვა იგი მისი, მ. 14,6; საეანე მ., ი. 1,39C; სამკვდრებელი იგი მ., მ. 21,38; სამოსელი მ., მ. 17,2; 27,35; 28,3; მრ. 9,3; 15,24C; ლ.

9,29; 23,34; ი. 19,23; სარწმუნოება იგი მ., ლ. 7,9C; სასყიდელი მ., მ. 10,42; მრ. 9,41; საქმე მ., ი. 4,34; საცხოვარი მ., ი. 4,12; საქურველი მ., ლ. 11,22; სახელი მ., მ. 1,21,23,25; 9,9; მრ. 6,14; ლ. 1,5,13,31,49,63; 2,21; 8,41; 19,2; 24,13C; ი. 1,6,12; 2,23C; 3,1C; სახლი მ., მ. 12,29; მრ. 3,27; სიბრძნე მ., მრ. 6,2C; ლ. 2,47C; სიღღერი იგი მ., მ. 8,14; სისხლი მ., ი. 6,53; სიტყუა იგი მ., მრ. 4,15; - ლ. 2,50C; 4,32; 5,15C; ი. 4,50C; 5,38; სიტყვს გემა იგი მ., ლ. 20,26; სიტყვს მიგება მ., ლ. 2,47; სული მ., ლ. 8,55; სწავლა იგი მ., მ. 7,28C,29; უფალი იგი მ., მ. 18,34C; 24,46C; ლ. 12,43; ი. 15,15; უძლიერესი მ., ლ. 11,22; ქმარი მ., მ. 1,19; ყოველივე მ., ლ. 15,14; ყური მ., მ. 26,51; ლ. 22,50C; ი. 18,10; შეპყრობა მ., მრ. 12,12; ი. 7,30C, 44; შეღება მ., ლ. 5,18; შობა იგი მ., ლ. 1,14C; ცოლი მ., მ. 22,24; მრ. 12,19; ლ. 1,5,24; 20,28; ცხობება მ., ლ. 12,15; ძმ იგი მ., მ. 21,38; 22,45; მრ. 12,37; ლ. 2,7; 15,25; 20,44; ი. 4,47; ძმა მ., მ. 4,18,21; 10,2 (2-ჯერ); 17,1; 22,24C; მრ. 1,16,19; ლ. 6,14; ი. 11,2; ძუილი მ., ი. 19,36; წამება მ., ი. 3,33; 5,32; 19,35; 21,24; წარტაცება მ., ი. 6,15C; წერილი მ., ლ. 4,21C; წვა მ., მ. 5,45; წყალობა მ., ლ. 1,50; ქურქელი მ., მ. 12,29; მრ. 3,27; ლ. 17,31; ხატი მ., ი. 5,37; ხილვა მ., მ. 28,3; ლ. 9,9; 23,8; ჯელი მ., მ. 8,3; 9,25; 12,49; მრ. 1,41; 3,5C; 8,23 (2-ჯერ); 9,27; ლ. 8,6,10; კმა მ., მ. 12,19; ი. 3,8; 5,37; 10,4; კუარი მ., მ. 27,32; მრ. 15,21; ჰამბავი მ., მ. 4,24; 9,26; მრ. 1,28C.

დელამან მისმან, ლ. 1,60; 2,43,48; ი. 2,3,5; ერმან შ., ლ. 23,11; მამამან შ., ლ. 15,22; მიმცემელმან მან შ., მ. 26,48 C; 27,3 C; ი. 18,2; მოწაფემან შ., მრ. 13,1; უფალმან შ., მ. 18,25, 32 C; 25,21 C, 23 C, 26; ძმამან შ., მ. 22,24; მრ. 12,19; ლ. 20,28.

ქსნილად მისგან ისმენდა მისსა, მრ. 6,20; მრავალი ერი ისმენდა შ. (მისა C) ტკბილად (წადიერად C), მრ. 12,37; ჰგონებდეს შ., ედ მოგზაურთა თანა ირს, ლ. 2,44; იყენეს... მახლობელად მისა და ისმენდეს შ. (მისა D), ლ. 15,1; რომელი დგან და ისმენ შ., ი. 3,29 C; რაგსა ისმენთ შ., ი. 10,20,

აღმოსლევასა შ., მრ. 1,10; აჩრდილსა შ., მრ. 4,32; განსლევას მას შ., ლ. 9, 31; განწორებისა მას შ., ლ. 9,33 C; გარდა შ., ლ. 23,55; გუერდსა შ., ი. 19,10; 20,25; გულსა შ., მ. 13,19 C, 21 C; 7,19 C; დაყოვნებისა მას შ., ლ. 1,10; დედასა შ., მ. 13,55; ლ. 2, 34,51; დიდებისა შ., მ. 6,29; ლ. 12, 27 C; ენასა შ., მრ. 7,33; ზუზოსა შ., ლ. 16,21 C; თავსა შ., მ. 26,7,67; 27, 29,30,37; მრ. 14,3; ი. 19,2; 20,7; თავსა ზედა შ., მ. 12,25 C; თესვასა მას შ., მ. 13,4; მრ. 4,4; ლ. 8,5; ინაწით-ჯდომასა მას შ., ლ. 24,30; ინაწის-დგმასა შ., მრ. 2,15 C; კულასა შ., მ. 1,40 C; ლოცვასა მას შ., ლ. 9,18,29; იამასა შ., მრ. 9,21; ლ. 1,62; 15,29 C; ი. 4,53 C; მისლვასა მას შ., ლ. 17,11; მიმცემელსა მას შ., მ. 26,48; მრ. 14,44 C; მკერდსა შ., ი. 21,20; მოქცევასა შ., ლ. 19,15; მოძღვრებისა მას შ., მრ. 1, 22 C; 11, 18; გინწესებულსა მას დღეთა მსახურებისა შ., ლ. 1,8 C; მუცელსა შ., ლ. 1, 41; მღღელობასა მას შ., ლ. 1,8; ნათელსა შ., ი. 5,35; ნათესავსა შ., ლ. 1,55; ნაყოფსა შ., მ. 21,43; ნებასა შ., ი. 7,17; 9,31; პირსა შ., მ. 26,67; მრ.

14,65 D (C-ში 2 ჯერ); ი. 19,29; საგრილსა შ., მრ. 4,32; სამოსელსა შ., მ. 9,21 C; მრ. 5,27,28; 15,24; ახალსა მას შ. საფლავსა, მ. 27,60; სახელსა შ., მ. 12,21; სახლსა შინა შ., მრ. 2,15; ლ. 5,29 C; სახლსა შ., ლ. 10,38; ი. 4,53 C; სიმართლესა შ., მ. 6,33; სიტყუასა მას შ., მრ. 10,24 C; ლ. 1,29; სიყუარულსა ზედა შ., ი. 15,10; სწავლასა მას შ., მრ. 4,2; 12,38; ქედსა შ., მრ. 9,42; ქედსა ზედა შ., ლ. 15,20; ლაწუსა შ., მრ. 16,65 C; ყელსა შ., მ. 18,6 C; ლ. 15,20 C; 17,2 C; ყურსა შ., ლ. 22,51; შობასა შ., ლ. 1,14; შგულსა შ., ი. 7, 19 E; ცოლსა მას შ. ზედა, მ. 22,24 C; წამებისა შ., ი. 3,32; წყლულებასა შ., ლ. 16,21 D; ჭელსა შ., მ. 3,12 C; 8, 15 C; 27,29; ლ. 15,22.

ასულისაგან მისისა, მრ. 7,26; აღდგომისა შ., მ. 27,53; განჩინებისა შ., ლ. 22,22; გულისაგან შ., მ. 13,19; დისა შ., ი. 11,1; მამისა შ., ლ. 1,59 C; ნებისაებრ შ., ლ. 12,47; ნებისა შ., ი. 7, 17 C; პირისა შ., მრ. 14,65 E; პირისაგან შ., მრ. 14,64; ლ. 4,22; 11,54; 72, 71; სავეებისაგან შ., ი. 1,16; საწინელებისაგან შ., მ. 28,4; სიტყუსა მის შ., მრ. 16,19 E; სუფევისაგან შ., მ. 13,41 C; შგულისა წმიდისა შ., ლ. 1,72; შგულისა შ. მიმართ, ლ. 2,27; ძის ცოლისაგან შ., ლ. 12,53 C; ძმისა შ., მრ. 6, 17; ლ. 3,1 C, 19; წყინებისა მისთვის შ., ლ. 11,8; ჭურჭრისა შ., მ. 12,29 C; ასულისა მისისაგან, მრ. 7,26 C; მუცლისა შ., ი. 7,38; სავეებისა შ., ი. 1,16 C; მოძღვრებისა მისისათვის, ი. 18,19; სიკუდილისა შ., ი. 11,13; დედის მუცლით მისითგან, ლ. 1,15; თმითა მისითა, ი. 11,2 C; სახელითა შ., ლ. 24,47; ი. 20, 31; სიტყუათა შ., ი. 4,41 D.

ალაგნი მისნი, მ. 3,3; მრ. 1,3; ლ. 3,4; ანგელოზნი შ., მ. 25,31; დანი შ.,

მ. 13,56; მრ. 6,3 C; თითონი მისნი, მრ. 7,33; თულნი შ., ლ. 6,20; ი. 9,13; მეცნიერნი შ., ლ. 23,49; მონანი იგი შ., მ. 21,35; 22,6; ი. 4,51; მოწაფენი შ., მ. 5,1 C; 8,23,25; 9,19; 11,2; 13,10; 36; 14,12 C, 15; 16,5; 27,64; 28,13; მრ. 5,31,40; 6,1 C; 7,17; 8,27; 9,28 C; 10,10,24 C, 46; ლ. 6,1; 7,11; 8,22; 9,18 C; 22,39; ი. 2,12; 3,22; ი. 4,2,8, 27,31 C; 8,16,22,24,61; 9,2; 18,1; 20,26 C; მშობელნი შ., ლ. 2,41 C; რტონი შ., მ. 24,32 E; მრ. 13,28; რტულნი შ., მ. 24,31; სასმენელნი შ., მრ. 7,35 C; საქმენი შ., ი. 3,20,21; 4,34 C; 7,7; სიტყუანი შ., ლ. 24,8; ი. 5,38 C; ფერკნი შ., მ. 28,9 C; ლ. 24,40; ი. 11,2; 12,3; ძალნი შ., მ. 11,20; ძენი შ., ი. 4,12; ძირნი შ., მრ. 4,17; ძმანი შ., მ. 1,2 C, 11 C; 12,46; 13,55; მრ. 3,31; ლ. 8,19; ი. 2,12; 7,10; შ. წელნი ათორბეტნი, ლ. 2,42 C; წვენი შ., ი. 19,33; კელნი შ., მრ. 8,23 C; ლ. 13,13 C; ი. 20,20; ჯორკნი შ., ლ. 23,55 C; 24,23 C.

დათა მისთა, ი. 11,3; მამა-დედათა შ., ი. 9,20,23; ლ. 8,56; ი. 9,18; მოყუსთა შ., მ. 18,31; მოწაფეთა შ., მ. 15,33 C; 16,12; 17,13; 19,10 C; მრ. 2,23; 4,10; 8,4; 9,28; 14,12 C, 50; ლ. 7,18; 9,54; ი. 2,17 C; 9,2 C; 12,16; 13,22 C; 16,17,29; მ. 9,11; 12,1; 16,24 C; 19,25; 28,7,8; მრ. 2,16; 6,29,51; 8,14; 11,14; 16,7; ლ. 10,23; ი. 2,2,11,17,22; 20,18; მრ. 9,14; მოწაფეთა შ. თანა, მ. 9,10; მრ. 2,15; 8,10,34 D; ლ. 5,30; ი. 6,3; 11,54; 18,1,2; მშობელთა შ., ლ. 2,43 C; ი. 9,20 C, 22,23 C; ძმთა შ., ი. 7,3; მ. 13,55 C; ი. 7,5; ალაგთა შ., მრ. 1,3 C; ანგელოზთა შ., მ. 4,6; ლ. 4,10; მ. 16,27; ასისთაეთა შ., მრ. 6,21; ბქეთა თანა შ., ლ. 16,20; გუერდთა შ., ი. 20,25 C; დღეთა შ., ლ. 1,18; 17,24;

თანა-მეინაგეთა მათ შ., მრ. 6,22 C; თაყუანის-მცემელთა შ., ი. 4,23,24; თულთა შ., მრ. 8,23,25; მარჯუენითკრძოთა მათ შ., მ. 25,34 C; მთავართა შ., მრ. 6,21; მელავთა ზედა შ., ლ. 2,28; გარემო მკვდრთა შ., ლ. 1,65; მონაგებთა შ., ლ. 12,44; მორწმუნეთა მათ შ., ი. 8,31; მოქალაქეთა შ., ლ. 19,14; მოშიშთა შ., ლ. 1,50; ნათესავთა შორის შ., მრ. 6,4; ლ. 2,44; ნათესავტომთა შ., ლ. 1,58 C; ნაყოფთა შ., მ. 21,43 C; რტოთა შ., მ. 13,32; ლ. 13,19; საზღვართა შ., მ. 2,16; სათნოებათა შ., ი. 8,29; სასწაულთა შ., ი. 2,23; სახლელულთა შ., მ. 10,25; ი. 4,53; სიტყუათა მათ შ., ლ. 4,22; 10,39; 21,38; ი. 8,55; უბანთა შ., ლ. 10,10; ფერკთა შ., მ. 28,9; მრ. 5,22; 7,25; ლ. 7,38 (3-ჯერ); 8,28 C; 15,22; 17,16; ი. 11,32; 12,3 C; ფრთეთა ქუეშე შ., ლ. 13,34 C; ყურთა შ., მრ. 7,33; წელთა შ., მ. 3,4; მრ. 1,6; წილთა შ., ლ. 16,23. წინააღმდეგომთა შ., ლ. 13,17; წყლულეზბათა შ., ლ. 16,21 E; კელთა შ., მ. 3,12; ლ. 3,17; ი. 3,35; 13,3; 20,25; ჯორკთა შ., მრ. 5,29 C; გზათა შ., ლ. 1,76; მორეწეთა მათ შ. თანა, მრ. 1,20; მსახურთა შ., მ. 25,41; საკრველთაგან შ., ლ. 13,16; ჯამლთა შ., მ. 3,11; მრ. 1,7; ლ. 3,16.

ნაყოფთა მისთაგან, ლ. 12,15; კელთა შ., მრ. 6,2 C; მოშიშთა მისთათუხ, ლ. 1,50 C; მოწაფეთა შ.; ი. 18,19; უფროს და უმეტეს მრავალთა ჰრწმენა მისი სიტყუითა შ., ი. 4,41 C; ძმთა მისთაყა, ი. 7,5 C.

დაწერილი ბრალისა მისიხხა, მრ. 15,26; დად დედისა შ., ი. 19,25; კრულეზბად ენისა შ., მრ. 7,35; მოკუეთად თივისა შ., მრ. 6,27 C; მწუერვალნი (წუერი C) თითისა შ., ლ. 16,24; ხილვად პირისა შ., ლ. 9,29; მრავალთა ჰრწმენა

სახელისა მისისაჲ, ი. 2,23; წყარო იგი სისხლისა მ., მრ. 5,29 C; ლ. 8,44 C; სუფევისა (მეუფებისა C) მ. არა იყოს დასარულ, ლ. 1,33; ვის რაჲ თანა-ელდა უფლისა მ., ლ. 16,5 C; ბრძანა... განსეიდაჲ ცოლისა მ., მ. 18 25 C; წყარო იგი წილოვნებისა მ., მრ. 5,29; ისმინონ კმისა მ., ი. 5,28; ცხოვართა კმისა მ. ისმინიან, ი. 10,3.

იყო... წესსა მას დღითი-დღედისა მისისაჲ, ლ. 1,8; ფესუსა სამოსლისა მ., მ. 9,20,21; 14,36; მრ. 6,56; ლ. 8, 44; ეამსა შობისა მ., მრ. 6,21; ფილიპესსა, ძმისა მ. მეოთხედ მთავრობასა, ლ. 3,1; თმითა თავისა მისისაჲთა, ლ. 7,38 D.

დღენი იგი მსახურებისა მისისანი, ლ. 1,23; ცხოვარნი სამწყსოდასა მ., მ. 26, 31; ეამნი შობისა მ., ლ. 1,57; დღენი იგი შობისა მ., ლ. 2,6; დღენი შურისგებისა მ., ლ. 21,22; დღენი რვანი წინადაცუეთისა მ., ლ. 2,21; აღსრულებასა მას დღეთა ამაღლებისა მისისათა, ლ. 9,51; საყდართა ზედა დიდებისა მ., მ. 19,28 C; 25,31 C.

უკუეთუ მისთაჲ მათ დაწერილთაჲ არა გრწამს, ლ. 5,47 C; ერი იგი მოწაფეთა მ., ლ. 6,17; განმზნეველი ნაყოფთა მ., ლ. 16,1 C; შურის-გებაჲ რჩეულთა მ., ლ. 18,7; უფროსსა სიმრავლისა ჰრწმენა სიტყუათა მ., ი. 4,41 E; კუარცხლბერკი ირს ფერჯთა მ., მ. 18, 25; უკუეთუ წიგნთა მ. არა გრწამს, ი. 5,47; რომლისა არა ღირს ვარ მე დადრეკად და განჯსნად საბელთა ჯამლთა მისთაჲ, მრ. 1,7 C; იტყოდა პირითა წმიდათაჲთა საუკუნითგან წინაწარმეტყუელთა მისთაჲთა, ლ. 1,70; საბელნი კამლთა მისთანი, ი. 1,27.

სუეს მისგანი ყოველთა, მრ. 14,23; უკუეთუ ვინმე ჰამოს მ., ი. 6,50; მე ზესკნელისა მ. ვარ, ი. 8,23 C; ეგრევე

თეზისი მ. (ალიღეს). მრ. 6,43; რა ნაყოფისა მ. მოსცენ მას, ლ. 20,10 CE; მიუგო ერისა მისგანმან, მრ. 9,17 C; დასისა მისგანნი შევიდეს ქალაქად, მ. 28,11; ფარისეველნი ვინმე ერისა მ. ეტყოდეს მას, ლ. 19,39; თქუენ ქუესკნელისა მ. ხართ, ი. 8,23 C; მრავალთა ერისა მისგანთა ჰრწმენა იგი, ი. 7,31; ერისა მ. ვა ესმოდა სიტყუად ესე, იტყოდეს, ი. 7,40 C; ქალაქისა მ. მრავალთა ჰრწმენა მისი. ი. 4,39.

ჰოვა ერთი მოყუასთა მისთაგანი, მ. 18,29 C; იყო ერთი მიყრდნობილ მოწაფეთა მ., ი. 13,23; შენცა მოწაფეთა მ. ხარ, ი. 18,25; ესე არავინ გულისჯამყო მეინაჯეთა მისთაგანმან, ი. 13,28 C; ჰრქუა მას ერთმან მოწაფეთა მ., მ. 8, 21; მრ. 13,1 C; ი. 6,8; თქუა ვინმე ერთმან მოწაფეთა მ., ი. 12,4; მოუწოდა ერთსა მონთა მისთაგანსა, ლ. 15,26 C; წარავლინა იესუ ორნი მოწაფეთა მისთაგანნი, მ. 21,1; მრ. 14,13; ლ. 19, 29; იხილნეს ვინმე მოწაფეთა მ., მრ. 7,2; დგა კუალად იოვანე და მოწაფეთა მ. ორნი, ი. 1,35; მრავალნი მოწაფეთა მ. უკუნიქცეს, ი. 6,66; იტყოდეს ვინმე მოწაფეთა მ., ი. 16,17 C; იყვნეს ზოგად სიმონ-პეტრე და თომა... და სხუანად მოწაფეთა მ. ორნი, ი. 21,2; მრავალთა მოწაფეთა მისთაგანთა რომელთა ესმა ესე, იტყოდეს, ი. 6,60.

მისაღვეებელ ნ. მიტევება.

მისაცემელ [საჩუქარი]: უკუეთუ თქუენ უკეთურთა იცით მისაცემელი კეთილი მიცემად შვილთა თქუენთა, მ. 7,11; ლ. 11,13.

მისთანა [მასთან მყავდი]: მისდევდა მას სიმონ და მისთანანი (+იგი C), მრ. 1,36; განკვარებამან შეიპყრნა იგი და ყოველნი მ., ლ. 5,9; პეტრე და მ. დამძიმებულ იყვნეს ძილითა, ლ. 9,32; ასისთავმან მან და მისთანათა... იხილეს

ძრვად იგი, მ. 27,54; იხილეს რად მისთანანათ მათ (—C) საქმე ესე, ლ. 22, 49; ოდეს-იგი შეეშია მას და მ. მათ, მ. 12,3; მრ. 2,25; (+ცა E) ლ. 6,3; პურნი იგი შესაწირავისანი შექამნა და ჰსცა მისთანანათცა, მრ. 2,26; ლ. 6,4 D; არა ჯერიყო ჰამად მისა არცა მისთანათ მათ, მ. 12,4; იწყოს გუემად მ. მათ მონათა, მ. 24,49; ჰრქუა თომა ... მისთანათაგან მოწაფეთა, ი. 11,16.

მიხიკულიმდე ნ. მდე, მი, სიკულილ.

მიხიხლაჲმდე ნ. მდე, მი, სისხლ.

მისლვა ნ. მივედ.

მისხრულ ნ. მივედ.

მიტაცება, 0—3 [წართმევა, მოტაცება]: მოვიდის უკეთური იგი და მისტაციხ სიტყუად იგი, მ. 13,19; არაინ მიმტაცუნეს იგინი ჭელთაგან ჩემთა, ი. 10,28; ვერინ მ. იგინი, ი. 10,29 C.

ი: მძღაერნი მიიტაცებენ მის, მ. 11, 12 C; მოვიდის უკეთური იგი და მიიტაციხ დათესული იგი, მ. 13,19 C.

არცა ვის ჭელ-ეწიფების მიტაცებად მათა ჭელისაგან მაშისა ჩემისა, ი. 10,19. [ნ. კ. მოტაცება].

1. მიტაცება, ი/უ [მიიემა, მიტაცება]: მიუტაცა მათ ბარაბა, მ. 27,26; მრ. 15, 15; ლ. 23,25; მან მ. არდაგი იგი, მრ. 14,52 C; იესუ მ. ნებასა მათსა, ლ. 23, 25 C; და მიუტაცოს მათ, მრ. 11,6 C; მიუტაცე [ბრძ.] მას სამოსელიცა (ფიჩუცა C) შენი, მ. 5,40; მ. მაგას [ააჲმგი, თავი დაანებე], ი. 12,7 C; მიუტაცის ერსა მას ჰყრობილი ერთი, მ. 27,15; ყოველსა დღესასწაულსა მ. მათ ერთი ჰყრობილი, მრ. 15,6; ვინ გნებაეს ორთაგანი, და მიგიტაცეო თქუენ, მ. 27,17, (—ტეო CD) 21; გნებაესა, რა მ. (—ტეო D) თქუენ მეუფე ჰყროათაჲ, მრ. 15,9; ი. 18,39; რა ერთი მ. (—ტეო C) თქუენ პასქისა ამას, ი. 18,39,

ჩუეულ იყო ბქე იგი მიტაცებად ერთისა ჰყრობილისა ერსა მას, მ. 27,15 C; თანა-ელვა ... ერთი მ. მათდა, ლ. 23, 17 C.

2. მიტაცება, ი/უ [პარტიცეპა, მენჯობა; ითქობიხ ცოფვაზე, კალზე, დინაშაულზე]: რომელი ცოდვითა მიუტაცებს, ლ. 7, 49; ვა ჩუენ მიუტაცებთ (მიუტეობთ D) თანა-მღებთა ჩუენთა, მ. 6,12; ყოველივე თანა ნადები შენი მიგიტაცე შენ, მ. 18,32; ყოველი თანა-ნადები იგი მიუტაცე მას, მ. 18,27; ვა არარად აქუნდა მათ, ... ორთავე მ., ლ. 7,42; რომელსაცა-იგი უფროჲს მ., ლ. 7,43; უკუეთუ შეინანოს, მიუტაცე [ბრძ.] მას, ლ. 17,3; და ლათუ ... გრქუას შენ: შევინანე, მ. მას, ლ. 17,4; მ. ამით, მამაო, ლ. 23,34; რაემს ჰსდგეთ ლოცვასა შინა, მიუტაცეთ, მრ. 11,25; მ., და მოგეტევოს თქუენ, ლ. 6,37; მიუტაცენით, და მოგეტაცენ თქუენ, იქვე C; რაოდენ გზის შემკოდოს მე ძმამან ჩემმან, და მიუტაცეო (—ტეო CD) მას, მ. 18,21; არცა მამამან თქუენმან მიგიტაცუნეს შეცოდებანი თქუენნი, მ. 6,15 C; რა მამამანცა თქუენმან ... მ. შეცოდებანი თქუენნი, მრ. 11,25 D; რა ჩუენცა მიუტაცეთ [I ბ.] თანა-მღებთა ჩუენთა, მ. 6,12 C; რა ჩუენცა მიუტაცენთ ყოველთა თანა-მღებთა ჩუენთა, ლ. 11,4; არა თუ მიუტაცეთ [II ბ.] კაცთა კაცად-კაცადმან ძმასა თქსსა, მ. 18,35 C; უკუეთუ მიუტაცენთ თქუენ კაცთა შეცოდებანი მათნი, მ. 6,14; უკუეთუ არა მ. თქუენ კაცთა შეცოდებანი მათნი, მ. 6,15; უკუეთუ არა მ. კაცად-კაცადმან მოყუასსა თქსსა, მ. 18,35; უკუეთუ ვიეთნიმე მ. ცოდვანი, ი. 20,23; მი-თუ-ვისმე-უტაცუნეთ ცოდვანი, იქვე C.

ე: ყოველი ცოდვად და გმობად მიეტევოს (—ტეოს CD) კაცთა, ხოლო სულისა წმიდისა გმობად არა მ. (—ტეოს CD) კაცთა, მ. 12,31; რომელმან თქუას სიტყუად ძისათჳს კაცისა, მ. (—ტეოს CD) მას; ხ' რომელმან თქუას სულისა წმიდისათჳს, არა მ. (—ტეოს CD) მის, მ. 12,32; ლ. 12,10; ყოველი მ. (—ტეოს CD) ძეთა კაცთა ცოდვანი და გმობანი, რაოდენსაცა ჰგმობდენ, მრ. 3,28; ნუჟუჟუ მოიქცენ და მ. (—ტეოს D) მათ, მრ. 4,12; რომელსა მცირედ მ. (—ტეოს CD), მცირედცა შეიყუაროს, ლ. 7,47; რომელი ჰგმობდეს სულსა წმიდასა, არა მიეტეოს უკუნისამდე, მრ. 3,29 C; მიგებებენდ შენ ცოდვანი შენნი, ლ. 5,20 C; მიგებებენდ შენ ცოდვანი შენნი, მ. 9,2,5; მრ. 2,5,9; ლ. 5,20,23; 7,48; მიეტევენდ მაგას ცოდვანი მაგისნი მრავალნი, ლ. 7,47; უკეთუ ვიეთინიჲ მიუტევენთ ცოდვანი, მ. მათ, ი. 20,23.

რომელმან თქუას გმობად სულისა წმიდისათჳს, არა აქუს მიტევებაჲ, მრ. 3,29; ქადაგებად ... სინანული და მ. ცოდვათაჲ, ლ. 24,47 C; კელმწიფებად აქუს ძესა კაცისასა ქუეყანასა ზედა მიტეგობად ცოდვათა, მ. 9,6; მრ. 2,10 ლ. 5,24; ვის კელმწიფების (ვინ შემძლებელ არს C) მ. ცოდვათა, მრ. 2,7; ლ. 5,21; წარჰძღუე წინაშე პირსა უფლისასა ... მ. ცოდვათა მათთა, ლ. 1,77 C.

ესე არს ეორცი ჩემი, თქუენ მრავალთათჳს განტეხილი მისატიფებელად ცოდვათა, მ. 26,26; ესე არს სისხლი ჩემი ... თქუენ მრავალთათჳს დათხეული ... მ. ცოდვათა, მ. 26,28; ქადაგებდა ნათლის-ღებასა სინანულისასა მ. ცოდვათა, მრ. 1,4; (ნათლის-ცემასა) ლ. 3,3.

[ნ. კ. მოტევება].

მიტონტმანება, 0—1 [მიტონტმანება, ბარბაგით მიხილა]: ვიდრე მე მიტონტმანებდი [უწყ. ხელმ.], სხუად ჩემსა უადრეს შთაჯდის, ი. 5,7 C.

მიფარება, ე: თავადი მიფარა მათგან, ლ. 24,31; იესუ მ., ი. 5,13; ამას ეტყუოდა იესუ და წარვიდა და მ. მათგან, ი. 12,3ა C.

მიფენა: ნუ ჰგონებთ, ვ'დ მოვედ მიფენად მშუღობისა ქუეყანასა ზედა; არა მოვედ მ. მშუღობისა. ა'დ მახულასა, მ. 10,34; ეცხლისა მოვედ მ. ქუეყანასა ზედა, ლ. 12,49; ეგრე ჰგონებთ, ვ'დ მშუღობისა მოვედ მ. ქუეყანასა ზედა, ლ. 12,51.

მიქუან, ა—2: დაჰსდევს მის ჯუარი იგი, და შაქუნდა [მიჰქონდათ] შემდგომად იესუსა, ლ. 23,26.

მიქუნამდე ნ. მდე, მი, ქუნენა.

მიქუშა, ი [მგლავზე აყვანა, ჩახურება; მიყვანა]: მან მიიქუა იგი მჭარათა თუსთა, ლ. 2,28 C; მიიქუეს იგი ანგელოზთა წიაღთა აბრაამისთა, ლ. 16,22 C.

მიქცევა, ა—(3) 2 [მიბრუნება, დაბრუნება, ი/ჟ]: შიაკცია ოც და ათი იგი ეცხლი მღდელთ მოძღუართა მათ და მოხუცებულთა, მ. 27,3; შიაკციე მახული იგი ადგილსავე თუსსა, მ. 26,52; მ. მახული იგი მუნვე ქარქაშსა თუსსა, ი. 18,11 C.

ა (უობ.): შიაკციეს [მიბრუნდნენ], რომელნი-იგი მოსრულ იყვნეს, სახიდ მისა, ლ. 7,10; მოილეს ბრძანებაჲ ჩუენებით ანგელოზისაგან, რა არა შიაკციონ ჰეოდღესა, ა'დ სხუთ გზით წარვიდენ სოფლად თუსა, მ. 2,12.

ი: ვ'რ იხილა ერმან მან, რ' იესუ არა მუნ შინა არს და არცა მოწაფენი მისნი, შიიქციეს [შიაბრუნებ] ნავი იგი და მივიდეს კაპარნაუმდ მოძიებად იესუსსა, ი. 6,24 C.

ი ვნ.: შიიქცა [მიბრუნდა] სახიდ თუსა, ლ. 1,56 C; თავადი შევიდა ნავსა და მ. მუნვე, ლ. 8,37; მ. მუნვე და აღიდებდა ლმერთსა, ლ. 17,15 C; ესე რად თქუა, მ. გარე, ი. 20,14; შიიქციეს [წყვ.] და წარვიდეს მწყემსნი იგი, ლ. 2,20;

შიქცეხ მუნეე გალილეად, ლ. 2,39 C; შ. მუნეე იერუსალმშდ, ლ. 2,45 C; შ., რო-მელნი-იგი მოსრულ იყვენეს, ლ. 7,10 C; შ. მოციქულნი, ლ. 9,10; შ. და უთხრნეს სიტყუანი ესე ათერთმეტთა მათ, ლ. 24,9; აღდგეს მასეე ეამსა და შ. იერუსალმშდ, ლ. 24,33 C; შ. იერუსალმშდ სიხარულითა დილითა, ლ. 24,52 C; შიი-ქეც სახიდ შენდა, ლ. 8,39; შიიქცეც სა-ხიდ ჩემდა, ვინაჲცა გამოვედ, მ. 12, 44; (... სახლსა ჩემსა...) ლ. 11,24; შენ ოდესმე შიიქცეც და განამტკიცენე ძმანი შენნი, ლ. 22,32 D.

ე: თავადი შიიქცა [შიიქცეხნდა] პეტრეს, მ. 16,23; შ. ერსა მას, მრ. 5,30 C; თა-ვადი შ., მრ. 8,33; შ. ერსა მას, ლ. 7, 9; შ. დედაკაცსა მას, ლ. 7,44; შ. იესუ, ლ. 9,55; ი. 1,38 C; შ. მოწაფეთა თვსთა თვსაგან, ლ. 10,23; შ. და პრქუა მათ, ლ. 14,25; შ. მათ იესუ, ლ. 23,28; შ. პეტრე, ი. 21,20 C; შიიქცეხ და მიუთხ-რეს... ათერთმეტთა მათ, ლ. 24,9 C; შენ ოდესმე შიიქცეც და განამტკიცენე ძმანი შენნი, ლ. 22,32 CE.

შიქცევახა მას იესუდსსა მუნეე შეიწ-ყნარა იგი ერმან მან, ლ. 8,40.

[6. კ. გარე-მიქცევა, გარეუქუნქცევა, მოქცევა].

1. შილება, • [შილება, წაღება]: წამე-ბასა მისსა არაჲდნ შიიღებხ, ი. 3,32; ნუ შიიღებთ ოქროსა, მ. 10,9 D; დი-ღებასა ურთიერთას შ., ი. 5,44; მეფე-ნი ქუეყანისანი ვიეთგან შიიღებენ ხარკ-სა ანუ ზუერსა მათსა, მ. 17,25; მო-იქსენე, რ' შიიღე [წყვ.] კეთილი შენი ცხორებასა შენსა, ლ. 16,25; რომელ-მან-იგი ხუთი ქანქარი შიიღო, მ. 25, 16,20; რომელმან-იგი ორი შ., მ. 25, 17; რომელმან-იგი ერთი შ., მ. 25,18; მან არა შ., მრ. 15,23; რომელმან შ. წამება, ი. 3,33; მან შ. პური იგი (შესსუმელი იგი C), ი. 13,30; ოდეს შ. ძმარი იგი იესუ, ი. 9,30; ში-რად-იღო,

არა უნდა სუმის, მ. 27,34; შიიღეს თი-თო დრაქკანი (თითოჲ სატირი), მ. 20, 9,10; ვ'რ შ., ტრტკნიედეს მის მამასახ-ლისისათვს, მ. 20,11 C; ბრძენთა მათ შ. მათ თანა ზეთი, მ. 25,4; მათ შ. ვეცხლი იგი, მ. 28,15; ში-რად-იღეს, დრტკნიედეს სახლისა უფლისა მისთვს, მ. 20,11; შიიღე [მრძ.] შენი და ვილოდე, მ. 20,14; შ. კელით წერილი (წიგნი C) შე-ნი, ლ. 16,6,7; შიიღეთ და კამეთ (პური), მ. 26,26; შ. და სუთ ამისგანი თქუენ ყოველთა, მ. 26,27; შ., ესე არს ჯორო-ცი ჩემი, მრ. 14,22; შ. ესე და განსიყვოთ თავისა თქუენისა, ლ. 22,17; შ. სული წმიდაჲ, ი. 20,22; სიხარულით შიიღიხ იგი, მ. 13,20; უკუეთუ წინადაცუეთი-ღებაჲ შ. კაცმან შაბათსა, ი. 7,23; მათ-გან შიიღიან სასყიდელი მათი, მ. 6,2 C; მეყსეულად სიხარულით შ., მრ. 4,16; სასყიდელი წინაწარმეტყუელისაჲ შიი-ღოხ, მ. 10,41; სასყიდელი მართლისაჲ შ., მ. 10,41; ასი წილი შ., მ. 19,29; უკუე-თუ არა შ. ასი წილი, მრ. 10,30; რომ-ელმან არა შ. მრავალი წილი ეამსა ამას, ლ. 18,30; შ. ცხორებაჲ საუკუ-ნოჲ, ი. 3,15 C, 16 C, 36 C; 5,24 C; 6, 40 C; შ. ნათელი ცხორებისაჲ, ი. 8,12 C; ჩემგან შ. და გითხრას თქუენ, ი. 18, 14,15; მომკალმან სასყიდელი შ., ი. 5, 36; რა' კაცად-კაცადმან მტირედ რად-მე შ., ი. 6,7; ამისთვს შიიღოთ უდიდესი საშჯელი, მ. 23,13; ჰგონებდეს, ვ'დ უფროდსი შიიღონ, მ. 20,10; რა არა-რად შ. გზასა ზედა, მრ. 6,8; რომელთა შ. უმეტესი საშჯელი, მრ. 12,40; რა შ. სწორი, ლ. 6,34; ამათ შ. უმეტესი საშჯელი, ლ. 20,47; და ლათუ თითოეუ-ლად მტირედ რად შ., ი. 6,7 C; უსასყიდ-ლოდ შიიღიღებოხ, უსასყიდლოდცა მის-ცემდით, მ. 10,8; შ. ნუგეშინის-ცემაჲ თქუენი, ლ. 6,24; შიიღებოხ სასყი-დელი მათი, მ. 6,2,5,16; რომელსა ხუთი

ქანქარი შიელო, მ. 25,20 C; რომელსა-
იგი ორი ქანქარი შ., მ. 25,22 C; რო-
მელსა ერთი ქანქარი შ., მ. 25,24.

შემდგომად მიღებისა იუდაესა პუ-
რისა მის შევიდა მისა ეშმაკი, ი. 13,
27; დაავიწყდა პური მიღებად, მ. 16,
5; მრ. 8,14; მოუვლინნა მონანი თჳსნი ...
შ. ნაყოფისა თჳსისა, მ. 21,34 C; დას-
დვეს ჯუარი იგი მას ზედა შ. კულასა
იესუსა, ლ. 23,26 C.

2. მიღება, ი/უ (წართმევა): უფალი
ჩემი მიშეღებს სამოსსა ჩემსა, ლ. 16,3;
რომელი მიგბღებდეს შენ სამოსელსა
შენსა, ლ. 6,29; რომელი შ. შენ, ნუ
მოჰჭდი, ე. 6,30; შიულის სიტყუად იგი,
მრ. 4,15 C; ვერვინ მიშილოს იგი ჩემ-
გან, ი. 10,18 C; სიხარული თქუენი არა-
ვინ მიგიღოს თქუენგან, ი. 16,22; ამას
ლამესა შ. სული შენი შენგან, ლ. 12,20;
მოვიდენ ჰრომნი და მიგჯღონ ჩუენ ად-
გილიცა ჩუენი და ნათესაეიცა, ი. 11,48.

ე: მიგელოს თქუენგან სასუფეველი
ღმრთისაჲ, მ. 21,43 C; რომელი იგი
აქუნდეს, შიელოს მისგან, მრ. 4,25 C;
რომელი არასადა შ. მისგან, ლ. 10,42;
რომელლა-იგი აქუნდეს, ში-ვე-ელოს მის-
გან, მ. 25,29 C.

რომელსა უნდეს საშჯელად შენდა და
მიღებად კუართი შენი, მ. 5,40.

[6. კ. თანა-მიღება, მიხუმა, მოღება,
მოხუმა].

მიყავან, 0—2: ვრცელ არს ბჳლ და
ფართო არს გზაჲ, რომელსა მიჰყავს
წარსაწყმედელად, მ. 7,13; მათ წარი-
ყუენეს იგი, და მიჰყავნადა, და ეკიდა მას
თჳსი იგი ჯუარი, ი. 19,17 C.

მიყვანება, ი [მიყვანა]: იწრო არს
ბჳლ და საჭირველ გზაჲ, რომელი მიყ-
ვანებს ცხოროებასა, მ. 7,14; მეუფთა წი-
ნაშე და მთავართა მიგყავანებდენ თქუენ
სახელისა ჩემისათჳს, ლ. 21,12 C; სხუა-
ნი შეგარტყმიდენ და შ., სადაჲთ შენ

არა გინდეს, ი. 21,18 C; თაჲდმან მი-
ყვანა მამაჲ მის ყრმისა და დედაჲ და
მოწაფენი მისნი, მრ. 5,40; მაშინ შ. პი-
ლატე იესუ, ი. 19,1 CE; მიყვანნა მის
თანა პეტრე და იაკობ და იოვანე, მრ.
14,33 C; მათ შეიპყრეს იესუ და მიყვან-
ნეს კაიაფასა მღღელთ მოძღურისა, მ.
26,57; შეკრეს იგი და შ., მ. 27,2; შ.
იგი ჯუარ-კუმად, მ. 27,31 C; შ. იესუ
კაიაფასა მღღელთ მოძღურისა, მრ. 14,
53; შ. იგი ანაჲსა პირველად, ი. 18,13;
მიყვანენ შენ თანა ერთი ანუ ორი
სხუად, მ. 18,16; მიყვანეთ თქუენ ეგე
და შჯულისაებრ თქუენისა განიკობხეთ,
ი. 18,31; შ. ეგე და ჯუარს-აკუთ, ი.
19,6; რომელმან მიყვანის წარსაწყმე-
დელად, მ. 7,13 C; რომელმან შ. ცხო-
რებად, მ. 7,14 C; წინაშე მთავართა და
მეუფთა მიგყავანენ თქუენ, მ. 10,18;
ლ. 21,12; რაჲამს შ. თქუენ მიცემად
მათა, მრ. 13,11.

ი ვნ.: იყო სიკუდილი გლახაქისაჲ მის
და მიყვანა იგი ანჯელოზთაგან წიალ-
თა აბრაჰამისთა, ლ. 16,22.

ნუ გეშინინ მიყვანებად მარიაშისა, მ.
1,20.

[6. კ. მოყვანება].

მიყოფა (ჭელისა), 0 — (3) 2 [გაშვე-
რა, ი, მოკიდება (ზედახა)]: მიყო გე-
ლა მისი იესუ, მ. 8,3; შ. ჭელი მისი
მოწაფეთა თჳსთა, მ. 12,49; ერთმან
იესუმსთანამან შ. ჭელი, მ. 26,51; შ.
ჭელი მისი და შეახო მას, მრ. 1,41;
არაჲინ შ. მისა ჭელი, ი. 7,30 C, 44 C;
არაჲინ მიყვანა ჭელნი მის ზედა, ი. 7,44.

[6. კ. მოყოფა].

მიყრდნობა, ე: მიყრდნა იგი მკერ-
დსა იესუსსა, ი. 13,25; რომელიცა-იგი
შ. სერობასა მას მკერდსა მისსა, ი.
21,20.

იყო ერთი მიყრდნობილ მოწაფეთა
მისთაგანი, ი. 13,23.

მიყუარ [შეგობარი]: ეგე თუ განუტე-
ვო, არა მიყუარ ხარ კეისრისა, ი. 19,

12 C; მიყუარი სიძისად მის (არს), რომელი ღვან და ისვენნ მისსა, ი. 3, 29 C.

მიწუება, ი/უ [ნების ფართება, თავის ნებაზე გამგება]: მაშინ მიუწუა მას იოვანე, მ. 3,15; უკეთუ მიუწუათ ესრეთ, ყოველთა პრწმენეს იგი, ი. 11,48 C.

1. მიცემა, 0—3: მცნებასა ახალსა მიგცემ თქუნ, ი. 13,34; მშკლობასა ჩემსა მ. თქუნ, არა ვრ სოფელმან მოპსკის, მე მ. თქუნ, ი. 14,27; ცხობრებასა მისცემს საფელსა, ი. 6,33 C; ნუ მისცემთ სიწმიდესა ჩემსა ძალთა, მ. 7,6; მისცემდა (—სტ. E) მათ კელმწიფებასა სულთა ზედა არაწმიდათა, მრ. 6,7; დამუსრა პური იგი და მ. (—სტ. CE) მოწაფეთა თვსთა, მრ. 6,41; მ. 6,6; ლ. 9,16; მოილო იესუ პური, აქურთხა და განტება და მ. (—სტ. E) მათ, მრ. 14,22; ლ. 24,30; მოიხუნა პური იგი იესუ და კმადლობდა და მ. (—სტ. E), რომელნი იგი დასხდეს, ი. 6,11; მოილო შვილი იგი პური ... და განტება და მისცემდა მოწაფეთა, მ. 15, 36 C; მოილო პური იგი იესუ და მ. მათ, 21,13 C; მისცემდეს (—სტ. E) [ფრგვ] მას სუმად შემურვილსა ღვრისა, მრ. 15,23; მოწაფენი იგი მისცემდეს (პურსა) ერსა მას, მ. 15,36; უსასყიდლოდ მიგიღებოეს, უსასყიდლოდცა მისცემდით, მ. 10,8; რ მიგცემდენ კრებულეზსა, მ. 10,17 D; მ. თქუნ შესაკრებელთა, მრ. 13,9 D; რაემს მ. თქუნ, ნუ ზრუნავთ, მ. 10,19 C; მრ. 13,11 C; რომელთა მისცოდინ მას ნაყოფი ეამთა მათთა, მ. 21,41 C; მიგცე სისხლი მართალი, მ. 27,4; მ. თქუნ კელმწიფებად დათრგუნვად ზედა გუელთა და ღრიაკლთა, ლ. 10,19; სახმ მ. თქუნ, ი. 13,

15; მე მივეც მათ, ი. 17,7; მე მ. მათ სიტყუად შენი, ი. 17,14 C; დღებად, რომელი მომეც მე, მ. მათ, ი. 17,22; მე მიგვსცენ (—სტ. E) მათ სიტყუანი შენნი, ი. 17,14; სიტყუანი შენნი ... მიგვსცენ მათ, ი. 17,8; ეწა მივეც კელმწიფებად ყოველსა ზედა ჯორციელსა, ი. 17, 2 C; რომელი მ. მას, იქვე; ამისთვს რომელმან მიმცა მე შენ, უფროდსი ბრალი აქუს, ი. 19,11 C; ვინ მიგცა შენ კელმწიფებად ესე, მ. 21,23 C; მრ. 11,28 C; არა ვრმცა სოფელმან მ., მიგცემ თქუნ, ი. 14,27 C; მოილო თავი მისი ... და მისცა (მისცა CE) ქალსა მას, მრ. 6,28; მოილო სასუმელი, კმადლობდა და მ. (მისცა CE) მათ, მრ. 14,23; იესუს კსცა შოლტითა და მ. (მისცა E) მათ, მრ. 15,15; მ. (მისცა CE) იგი დედასა თვსსა, ლ. 7,15; მ. (მისცა CE) მათ ძალი და კელმწიფებად, ლ. 9,1; მ. (მისცა CE) იგი მამასა თვსსა, ლ. 9,42; მ. (მისცა CE) ორი ღრამკანი ყოველთა სადგურისა მის მოლუაწესა, ლ. 10,35; მ. (მისცა E) მათ ათი მნად, ლ. 19,13; მ. (მისცა CE) იგი მოქმედთა, ლ. 20,9; მოილო პური, ... განტება და მ. (მისცა CE) მათ, ლ. 22,19; იესუ მ. (მისცა E) ნებასა მათსა, ლ. 23,25; მოილო ნეშტი იგი და მ. (მისცა CE) მათ, ლ. 24,43; რომელი მ. (მისცა CE) იაკობ ძესა თვსსა იოსებს, ი. 4,5; მაშინ მ. (მისცა CE) იგი მათ, ი. 19,16; მათ მ. (მისცა E) იესუ, იქვე; მისცა მათ კელმწიფებად, მ. 10,1; მ. მოწაფეთა თვსთა პური იგი, მ. 14,19; განტება (პური) და მ. მოწაფეთა, მ. 15, 36; 26,26; ეწა არარად აქუნდა მას, რამცა მ., მ. 18,25; მ. იგი კელთა მტანჯველთასა, მ. 18,34; მ. იგი მოქმედთა საქმედ და წარვიდა, მ. 21,33; მ. მათ მონაგები თვისი, მ. 25,14; რომელსამე მ. ხუთი ქანქარი, მ. 25,15; მოილო სასუ-

მელი, ... მისცა მათ და ჰრქუი, მ. 26,27; მიმცემელმან მან მისმან მ. მათ სასწაული, მ. 26,48 C; (იესუ) მ. მათ, რა ჯუარს-ეცუას, მ. 27,26; მ. მათ ფლობა სულთა ზედა არაწმიდათა, მრ. 6,7 C; ქალმან მ. დედასა თქსსა, მრ. 6,28 C; მ. იგი ქუეყანის მოქმედთა, მრ. 12,1; მოილო პური, აკურთხა, განტეხა და მ. მათ, მრ. 14,22 C; ლ. 24,30 C; შეუო წიგნი იგი და მ. მსახურსა, ლ. 4,20; რომელთა მ. ვეცხლი იგი, ლ. 19,15 C; მ. მათ კელმწიფებამა ნაშობ ღმრთის ყოფად, ი. 1,12 C; ძე თუხი მხოლოდ-შობილი მას ზედა მ., ი. 3,16 C; არა ზომით მ. ღმერთმან სული იგი, ი. 3,34 C; ყოველი მ. კელთა მისთა, ი. 3,35 C; სასჯელი ყოველი მ. ძესა, ი. 5,22 C; ვერეე მ. ძესა (ცხორებამ), ი. 5,26 C; ყოველი მ. მამამან კელთა მისთა, ი. 13,3 C; დააწო პური და მ. იუდას სიმონისსა, ისკარიოტელსა, ი. 13,26; მოვიდა იესუ, მოილო პური იგი და მ. მათ, ი. 21,13; არამცა მიგეცით შენ ეგე, ი. 18,30; ვეცხლი დიდძალი შიხსცეს (მისცეს CE) [წყვ.]ერი-საგანთა მათ, მ. 28,12; შურით მ. (მისცეს E) იგი მდღელთ მოძღუართა მათ, მრ. 15,10; რაშცა მოაქციეს და მ. (მისცეს E) დიდებამა ღმერთსა, ლ. 17,18; ერ-იგი მ. (მისცეს CE) მდღელთ მოძღუართა და მთავართა ჩუენთა სასჯელსა სიკუდილისასა, ლ. 24,20; მიხცეს იგი პილატეს მთავარსა, მ. 27,26; მრ. 15,1; შურით მ. იგი, მ. 27,18; მოართუეს თავი იგი ... და მ. ქალსა მას, მ. 14,11; და მათ მ. ერსა მას, მ. 14,19; მ. იგი აგარაკისათუხ მეტეცისა, მ. 27,10; ლერწამი მ. მარჯუენესა კელსა მისსა, მ. 27,29; მ. მას ძმარი ნავლითა შეზავებული, მ. 27,34; მ. მას სუბეროვანი ღვნოა, მრ. 15,23 C; მ. მას წიგნი, ლ. 4,16 C; მიეც [მრმ.] ფიცისა შენისათუხ, მ. 5,33; რომელი გთხოვდეს შენ, მ., მ. 5,42; ლ. 6,36; მოიღე იგი

და მ. მათ ჩემთუხ და შენთუხ, მ. 17,27; განყიდე ნაყოფი შენი და მ. გლახაკთა, მ. 19,21; მრ. 10,21; მ. მათ სასყიდელი, მ. 20,8; ყოველი, რადცა გაქუს, განყიდე და მ. გლახაკთა, ლ. 18,22; მ. დიდებამა ღმერთსა, ი. 9,24; რომელმან განუტევეს კოლი თუხი, მიეცინ განსატევებელი, მ. 5,31; რომელსა აქუნდეს ორი სამოსელი, მ., რომელსა არა აქუნდეს, ლ. 3,11; მიეცით კეისრისაა კეისარსა და ღმრთისაა ღმერთსა, მ. 22,21; მრ. 12,17; ლ. 20,25; მოულო მაგისგან ქანქარი ეგე და მ. მას, რომელსა აქუს ათი ქანქარი, მ. 25,28; მ., და მოგეცეს თქუენ, ლ. 6,38; რომელიცე ჯერ არს, მ. მოწყალებამა, ლ. 11,41; განყიდეთ მონაგები თქუენი და მ. ქველის საქმს, ლ. 12,33; მ. ბეკედი კელსა მაგისსა, ლ. 15,22 C; მ., რომელსა აქუს ათი სასწორი ვეცხლი, ლ. 19,24; მიხსცეს (მისცეს CE) მონათა თუხთა კელმწიფებამა, მრ. 13,34; ესე ყოველი მიგეცე შენ, მ. 4,9; სულგრძელ იქმენ ჩემ ზედა და ყოველი მ. შენ, მ. 18,26,29; რად-იგი იყოს სამართალი, მ. თქუენ, მ. 20,4; მთხოვე მე, რადცა გნებავს, და მ. შენ, მრ. 6,22; რადცა მთხოო, მ. შენ, მრ. 6,23 C; შენ მ. კელმწიფებამა ამის ყოვლისაა და დიდებამა მათი, ლ. 4,6; მო-რად-ვიდე, მაშინ მ. შენ, ლ. 10,35; მიგეცე შენ კლიტენი სასუფიველისა ცათაჰსანი, მ. 16,19; რომელი მე მიგეცე (მიესცე E) მას, ი. 4,14; რომელსა მინდეს, მიგეცე იგი, ლ. 4,6; რომელი მე მ. მას, ი. 4,14; 6,51 (2-ჯერ); მე ცხორებამა საუკუნოა მ. მას, ი. 10,28; რომელსა მე დაუწო პური და მ., იგი არს, ი. 13,26; მე დიდებამა იგი ... მ. მათ, ი. 17,22 C; ვილრე არა მიხცე დანგისა კოტორი, მ. 5,26; ალცე უფალსა ფიცი შენი, მ. 5,33 C; მ. მათ ცხორებამა, ი. 17,2 E; ვილრემდე

უკონამდსკენელიცა იგი ში-ვე-სცე შენ მსულელი, ლ. 12,59; ნუჟუჟე შიგცეს შენ წინამოსაჯულმან მან შენმან მსაჯულსა, და მსაჯულმან შ. შენ მსახურთა, მ. 5,25; მსაჯულმან შ. შენ სეფე-კაცსა, და სეფე-კაცმან შ. შენ საპყრობილედ, ლ. 12,58; რაჲ შიჰსცეს (მისცეს CE) [კავშ.] კაცმან ნაცვალად სულისა თვისისა, მრ. 8,37; ვენაჟი იგი შ. (მისცეს CE) სხუათა, მრ. 12,9; ლ. 20,16; ნუჟუჟე ქვაჲ შ. (მისცეს E) მას, ლ. 11,11; ნუ თევზისა წილ გუელი შ. (მისცეს CE) მის, ლ. 11,11; ნუ ღრიაკალი შ. (მისცეს C) მას, ლ. 11, 12 D; რა შ. (მისცეს E) იგი მათ თვნიერ ერისა, ლ. 22,6; შ. (მისცეს C) მათ ცხო-რებაჲ საუკუნოჲ, ი. 17,2; ქვაჲ ნუ შიხ-ცეს მას, მ. 7,9; გუელი ნუ შ. მას, მ. 7,10; შ. ძმამან ძმაჲ სიკუდილდ, მ. 10, 21; (მიჰსცეს D) მრ. 13,12; ანუ რაჲ შ. კაცმან ნაცვალად სულისა თვისისა, მ. 16,26; ვიდრემდე შ. მას თანა-ნადები იგი, მ. 18,30; ვიდრემდის შ. ყოველი, რაჲცა თანა-ელეჲ მას, მ. 18,34 C; ვენა-ჟი იგი შ. სხუათა ქუეყანის მოქმედთა საქმედ, მ. 21,41; საყურძენი იგი შ. სხუათა მოქმედთა, იქვე C; წყინებისა მისთჳს მისისა აღდგეს ღი შ., რაედენი უმდეს მას, ლ. 11,8 C; გუელი ნუ შიხ-ცეს მას, მ. 7,10 C; ნუჟუჟე ქვაჲ შ. მას, ლ. 11,11 C; შიგსცეთ ანუ არა, მრ. 12,14 D; შიგსცეთ ანუ არა, იქვე E; რ შიგსცენ თქუენ კრებულსა, მ. 10,17 E; რაჲჲშ შ. თქუენ, ნუ ჰზრუნავთ, მ. 10,19; მაშინ შ. თქუენ ჰირსა, მ. 24,9; შ. თქუენ შესაყრებლთა, მრ. 13,9 E; ლ. 21,12; შ. თქუენ მამა-დედითა და ძმათა და მეგობართა და ნათესავთა, ლ. 21,16 C; ვ რ არარაჲ აქუნდა მათ, რაჲ შიჰსცენ (მისცენ CE), ორთავე მი-უტრეჲ, ლ. 7,42; უბრძანა, რა შ. (მის-ცენ E) მას ჰამადი, ლ. 8,55; რა შ. (მისცენ CE) იგი მთავრობისა და კელ-

მწიფებასა მთავრისასა, ლ. 20,20; შიხ-ცენ სიტყუაჲ მისთჳს, მ. 12,36; შ. იგი წარმართთა, მ. 20,19; (მიჰსცენ D) მრ. 10,33; უბრძანა მათ, რა შ. მას ჰამა-დი, მრ. 5,43; მიმცემელსა მას მისსა შიეცა მცნებაჲ, მ. 26,48; შ. სსწაული მიმცემელსა მას, მრ. 14,44; ესე სასწაუ-ლი შ. მათა, ლ. 22,47; შ. მცნებაჲ მლდელთ მოძღუართა მათ და ფარი-სეველთა, ი. 11,57.

ე: ძე კაცისაჲ შიეცემის კელთა კაც-თა ცოდვილთასა, მ. 26,45 C; მრ. 14, 41; რამეა არა შიევეცი ჰურიითა, ი. 18,36 C; იოვანე საპყრობილესა შიეცე, მ. 4,12; შურობით შ. იგი, მ. 27,18 C; რომელსა შ. დიდად, დიდადცა იძიოს მისგან, ლ. 12,48; რომელსა შ. ფრიად, უმეტესი მოჰქადონ მას, ლ. 12,48; რომელთა შ. ვეცხლი იგი, ლ. 19,15; რაჲსათჳს ნელსიხცებელი ესე არა განი-ყიდა სამისის დრაჰქნის და შ. გლახაკ-თა, ი. 12,5; რა არა შიევეცე ჰურიითა, ი. 18,36; რომელსა აქუნდეს, შიეცეს და მიემართოს, მ. 13,12; 25,29; ლ. 19, 26; ძე კაცისაჲ შ. მლდელთ მოძღუარ-თა და მწიგნობართა, მ. 20,18; მრ. 10, 33; შოგელოს თქუენგან სასუფეველი ღმრთისაჲ და შ. ნათესავთი, რომელნი ჰყოფდენ ნაყოფსა მისსა, მ. 21,43; ძე კაცისაჲ შ. ჯუარ-ცუმად, მ. 26,2; ძე კაცისაჲ შ. კელთა კაცთა ცოდვილთასა, მ. 26,45; შ. ძე კაცისაჲ კელთა კაცთა-სა, მრ. 9,31; რომელსა აქუნდეს, შ. მას, მრ. 4,25; ლ. 8,18; რომელსა შ. ფრიად, უმეტესი მოჰქადონ მას, ლ. 12,48 C; შ. კელთა წარმართთასა, ლ. 18,32; შიეც-ნეთ თქუენ მამა-დედთაგან და ძმათა და მეგობართა, ლ. 21,16.

უჟუეთუ თქუენ უკეთურთა იცით ნი-ქისა კეთილისა შიეცებაჲ შეილთა თქუენ-თა, მ. 7,11 C; შ. არს ძე კაცისაჲ, მ.

17,22 C; მრ. 9,31 C; დაჯდომამ მარჯუენით ჩემსა არა ჩემი არს მ., მ. 20, 23 C; მრ. 10,40; ჯერ-არსა ხარკისა მ. კეისარსა ანუ არა, მ. 22,17; ლ. 20, 22 E; ჯერ-არს თუ ხარკისა კეისარსა მ., მრ. 12,14 C; შემდგომად შიციემისა იოვანესისა მოვიდა იესუ გალილეად, მრ. 1,14; შემდგომად იოვანეს საპყრობილედ მ. მოვიდა იესუ გალილეად, იქვე C; თქუნენ იცით მისაცემელი კეთილი შიციეშად შვილთა თქუნთა, მ. 7, 11; ლ. 11,13; აღუთქვა მას მ., რაჲცა ითხოვოს, მ. 14,7; ბრძანა მ. იგი მას, მ. 14,9; ჯერ-არს ძმ კაცისა მ. ჳელთა კაცთსა, მ. 17,22; ლ. 9,44; ჯერ-არს ძისა კაცისა (თანა-აუ ძესა კაცისასა C) მ. ჳელთა კაცთა ცოდვილთასა, ლ. 24, 7; მოსე ამცნო წიგნი განტეევებისა მ. და განტეევებად, მ. 19,7; მრ. 10,4; მე მნებავს უკუანამკნელსა მას მ. ვა შენ, მ. 20,14; დაჯდომამ მარჯუენით ჩემსა და მარცხენით არა ჩემი არს მ., მ. 20, 23; (მოვიდა) მსახურებად და მ. სული თვისი საჯსრად მრავალად, მ. 20,28; მრ. 10,45; რომელი დაადგინა უფალმან თქმან ... მ. საზრდელი მათი ჟამსა თქსსა, მ. 24,45; გიღირდა ვეცხლი იგი ჩემი მ. ვაჟართა, მ. 25,27 C; ძმ კაცი-სა მ. არს ჯუარ-ტუმად, მ. 26,2 C; შესაძლებელ იყო განსყიდად ესე და მ. გლახაკთა, მ. 26,9; მრ. 14,5; უბრძანა მ. გუამი იგი მისი, მ. 27,58; ძე კაცისა მ. არს მღდელთ მოძღუართა და მწიგნობართა, მრ. 10,33 C; ჯერ-არსა მ. ხარკი კეისარსა ანუ არა, მ. 12,14; ლ. 20,22 CD; რაჲმს მიგიყვანნენ თქუნენ მ. მათა, მრ. 13,11; აღუთქუნენ მას მ. ვეცხლი, მრ. 14,11; ლ. 22,5; მ. მეცნირებამ ცხორებისა მ. ერსა თქსსა, ლ. 1,77 C; მ. შესაწირავი ... ორნი გუტიტნი ანუ ორნი მართუნენ

ტრედისანი, ლ. 2,24; ვერ ძალ-მიც აღდგომად და მ. შენდა, ლ. 11,7; და ლათუ ვერ ეწლოს აღდგომად და მ., ლ. 11,8; რომელი დაადგინოს უფალმან მონათა თქსთა ზედა მ. ჟამსა იფქლის საწყაული, ლ. 12,42; არა იპოვნეს მოქცე-ვად და დიდებისა მ. ღმრთისა, ლ. 17, 18 C; აყენებს ხარკისა მ. კეისარსა, ლ. 23,2; გინა თუ გლახაკთა რამ მ. (პრქუა), ი. 13,29.

თქუნენდა მოცემულ არს ცნობად საედუმლოდ სასუფეველისა ცათამსა, ხ მათა არა შიციეშულ არს, მ. 13,11 E; თქუნენდა მ. არს საიდუმლოდ იგი სასუფეველისა მის ღმრთისამსა, მრ. 4, 11 C; არა ყოველთა დაიტონ სიტყუა მ. ოდ რომელთადა მ. არს, მ. 19,11; ვერეინ მოვიდეს ჩემდა, არა თუ მ. იყოს მისა მამისა მიერ ჩემისა, ი. 6,65 C; ესე არს ჳორკი ჩემი თქუნეთს შიციეშული, ლ. 22,19.

[ნ. კ. მისაცემელ, მოცემა, საქმარის მიცემა].

2. მიცემა, 0 - 3 (2) [გაგეზა, დალატი]: იულა, ამბორის-ყოფითა მისცემა ძესა კაცისასა, ლ. 22,48; იგი შიციემს ზე, მრ. 14,20; ერთი თქუნენანი მ. მე, ი. 13,21; რომელი შიციემს შენ, ი. 21,20; იულა ამბორის-ყოფითა მისცემს ძესა კაცისასა, ლ. 22,48 C; დგა იულა-ცა მათ თანა, რომელი მისცემდა მას, ი. 18,5 C; დაჰსდვა სახელი ... იულა ისკარიოტელი, რომელმანცა შიხსცა (მისცა CE) იგი, მრ. 3,19; ეძიებდა, ვრამცა ჟამსა მარჯუენსა მ. იგი მათ, მრ. 14,11; ეზრახა მღდელთ მოძღუართა და მწიგნობართა და ერისა წინამძღუართა, ვრამცა მ. (მისცა E) იგი მათ, ლ. 22,4; მიერთგან ეძიებდა განმარჯუებულსა ჟამსა, რამცა შიხსცა იგი მათ, მ. 26,16 C; მიუგო იულა, რომელმან

მიხცა იგი, და ჰრქუა, მ. 26,25; ე'ა იხი-
ლა იულა, რომელმან მ. იგი, რ' დაისა-
ჯა, შეინანა, მ. 27,3; იულა ისკარიოტე-
ლი ... მივიღა მღღელთ მოძღუართა, რ'ა-
მცა მ. იგი, მრ. 14,10 C; ეძიებდა, ე'რმცა
განმარჯუებულად მ. იგი, მრ. 14,11 C;
რად გნებავს მოცემად ჩემდა, და მე მიგცე
იგი, მ. 26,15; ერთმან თქუნებანმან მიმ-
ცეს მე, მ. 26,21; მრ. 14,18; ი. 13,21;
რომელმან შთამოყოს ჩემ თანა კელი
პინაკსა ამის, ამან მ. მე, მ. 26,23; მრ.
14,20 C; წარვიღა მღღელთ მოძღუართა
მათ, რ'ა მიმცეს იგი მათ, მრ. 14,
10; მიერთიგან ეძიებდა ეამსა მარჯუე-
სა, რ'ა მიხცეს იგი მათ, მ. 26,16;
უწყოდა იესუ დასაბამითვან... ვინ არს,
რომელმან მ. იგი, ი. 6,64 C; ეშმაკსა
შთაეგდო გულსა თუსსა, რ'ა მ. იგი იულა
სიმონისმან, სკარიოტელმან, ი. 13,2 C.

ე: ვაჲ კაცისა მის, რომლისა მიერ
ძმ კაცისაჲ მიეტეფის, მ. 26,24 E; მრ.
14,21; ლ. 22,22 ვაჲ კაცისა მის, რომ-
ლისა მიერ ძმ კაცისაჲ მიეტეცხ, მ. 26,
24 D.

ამას ეგულებოდა მიცემაჲ მისი, ი.
6,71; რომელსა გულს-ედვა მ. მისი, ი.
12,4; რომელ მიცემაჲ ვიდოდი მას, მ.
26,25 C; ი. 13,11 C.

მოიწია მიცემელი (+იგი C) [მოლა-
ლარბე, გამგემი] ჩემი, მ. 26,46; მ. (+იგი
C) ჩემი მოახლებულ არს, მრ. 14,42;
ვინ არს მ. მისი, ი. 6,64; იკოდა მ.
მისი, ი. 13,11; დგა იულაცა, მ. მისი,
მათ თანა, ი. 18,5; ვინ არს მ. შენი, ი.
21,20 C; იხილო აჟუდა, მიმცემელმან
მისმან, რ' დაისაჯა, მ. 27,3 C; იკოდა,
იულაცა, მ. მისმან, აღვილი იგი, ი. 18,
2; მ. მან მისმან მისცა მათ სასწაული,
მ. 26,48 C; მიმცემელსა მას მისსა მიე-
ცა მცნებად, იქვე DE; მიეტა სასწაული
მ. მას, მრ. 14,44; მ. მას ჩემსა შენდა
უდიდესი ცოდვად აქუს, ი. 19,11.

[ნ. კ. მოცემა].

მიცვალება, ი ვნ. [(ადგილის) ცელა]:
ჰრქუათ მთასა ამას: მიიცვალე ამიერ
იქი, და მიიცვალოს, მ. 17,20.

მიცხრა (ეამამდე) ნ. მი, ცხრა.
მიძინება, ე: მი-რად-ვიდოდეს იგი-
ნი ნავითა, მიეძინა, ლ. 8,23.

მიძღუნება, ი/უ [მიეზავნა, გაგზავნა]:
რ' მიუძღუნე [ი ა.] მას, ლ. 23,15;
მიუძღუნა იგი ჰეროდეს, ლ. 23,7; მ.
იგი პილატეს, ლ. 23,11; მ. იგი კრული
ანა კაიაფას მღღელთ მოძღუარსა, ი.
18,24 C.

მიწა: სადა არა იყო მიწაჲ ფრიად,
მ. 13,5; მრ. 4,5; რომელმან აღაშენა
სახლი მიწეხა ზედა, ლ. 6,49; არა იყო
სისქემ მიწისაჲ, მ. 13,5; მრ. 4,5 C; არა
იყო სიღრმე მ., მ. 13,5 C; მრ. 4,5;
ლ. 8,6.

მიწვენა, ი ვნ. [მიღწევა, მიხვლა]:
მიწია იგი შთასავალსა მას მთისა ზეთის
ხილთაჲსა, ლ. 19,37; მიესყულებად მ. ნა-
ვი იგი ქუეყანასა მას, ი. 6,21 C; მ. პირ-
ველ სამარესა მას, ი. 20,4 C; ე'ა მიი-
წინეს იგინი შთასავალსა მას მთისა
მის ზეთის ხილთაჲსა, ლ. 19,37 C.

[ნ. კ. მოწვევა].

მიწერა: რომელი შეუდგებ ... შემდ-
გომითი-შემდგომად მიწერა: ლ. შენდა,
ლ. 1,3.

მიწვენა, ა-3: მიწვინა იგი ბავასა,
ლ. 2,7 E.

ი: მიწვინა იგი ბავასა, იქვე D.

მიწოდება, ი/უ [დამაზნება]: მიუწოდა
იესუს დი ჰრქუა, ი. 18,33 C.

ვიდრე ფილოპეს მიწოდებამდე შენ-
და... ვიხილე შენ, ი. 1,48 C.

[ნ. კ. მოწოდება].

მიწონა, ი/უ: მათ მიუწონეს მას ოც
და ოთი ვეცხლი, მ. 26,15.

მიწყვა, ი/უ: რომლითა საწყაულითა
მიწყვით [II ა.], მოგეწყოს თქვენ, მ.

7,2; მრ. 4,24; მითვე საწყაულითა, როლითა მიუწყოთ, კულად მოგეწყოს თქუნ, ლ. 6,38.

[6. კ. მოწყვა].

მიხადა, 0—3 [მიწვევა, მიპატიევა, დამახება]: მიხადეს (მიხ. C) იესუს და მოწაფეთა მისთა ქორწილსა მას, ი. 2,2.

მიხება, 0 [მიახლოება, დ]: სადა-იგი მპარაიი არა მიხებობს, ლ. 12,33.

[6. კ. მიხება].

მიხედვა, 0—(3) 2: მიხედვა (მიხედა CD) იესუ და ჰრქუა მათ, მ. 19,26; იესუ მ. (მიხედა C) და შეუყუარდა იგი, მრ. 10,21; მ. (მიხედა C) მათ იესუ და ჰრქუა, მრ. 10,27; მ. (მიხედა C) მას და ჰრქუა, მრ. 14,67; მ. (მიხედა C) მათ ყოველთა, ლ. 6,10; მ. (მიხედა CE) იესუ და ჰრქუა მას, ლ. 19,5; თავადმან მ. (მიხედა C) მათ და ჰრქუა, ლ. 20,17; მ. (მიხედა C) და იხილა, ლ. 21,1; მოიქცა უფალი და მ. (მიხედა CE) პეტრეს, ლ. 22,61; მ. იესუს, ი. 1,36; მ. (მიხედა C) მას იესუს, ი. 1,42; მიხედვა მათ მრისხანედ, მრ. 3,5 C; მ. გარემო მისა მოწაფეთა თუსთა მსხდომარეთა, მრ. 3,34 C; მ. იესუ და ჰრქუა მოწაფეთა თუსთა, მრ. 10,23 C; მიხედვს (მიხედვს CE) და იხილეს, მრ. 16,4; მიხედვით მფრინველთა ცისათა, მ. 6,26 C; მ. შრომანთა ველისათა, მ. 6,28 C; მიხედვით მფრინველთა ცისათა, მ. 6,26.

[6. კ. მიხედვა].

მიხილვა, 0 (უობ.) [მიხედვა]: მიიხილა მან გარე, ი. 20,16.

მიხუმა, 0 [მიღება (ოპ. მრ.-ში)]: ამათ მიიხუნეს და ცნეს კეშმარიტად, ი. 17,8.

მიჯღომა, 0/უ—2 [მანთან] მიხღლა]: მიჯღა პირველსა მას და ჰრქუა, მ. 21,28 C; მ. მას ერთი მჯევალი, მ. 26,69 C; ესე მ. პილატეს, მ. 27,58 C; მიჯღდეს [წყვ.] მას მოწაფენი, მ. 8,25 C; მ. და შეიასხნეს ჯელნი იესუს, მ. 26,50 C; იგინი მ. და შეუპყრნეს ფერჯნი მისნი,

მ. 28,9 C; მ. მათ მუნ, მრ. 6,33 C; ზედა მ. მას მდღელთ მოძღუარნი იგი და მწიგნობარნი მოხუცებულთურთ, ლ. 20,1; იგინი მ. ფილიპეს, ი. 17,22 C; ოდეს უძლიერესი მისი ზედა მ. [კავი, მიხუხუბა] და სძლოს მას, ლ. 11,22.

[6. კ. მოჯღომა].

მკა, 0—2: მიხედვით მფრინველთა ცისათა, რ არა სთესვენ, არცა მკიან, მ. 6,26; განიცადენით ყოიანნი, რ არა მსთესვენ, არცა მკიან, ლ. 12,24.

რამეს მომსცის ნაყოფი, მეყსეულად მოავლინის მანგალი, რ მოიწია მკაჲ, მრ. 4,29; ... მოწენულ არნ მ. მისი, იქვე C; ოთხ-ლი თთუე არიან, და მოვალს მ., ი. 4,35; ოთხ თუე-ლა, და მ. მოიწიოს, იქვე C; მ. იგი აღსასრული არს ამის სოფლისაჲ მ. 13,39; აცადეთ იგი ერთად აღორძინებად ურთიერთის ვიდრე ეამდმდე მკისა, მ. 13,30; ახილეთ ყანობირი ეგე, რ განთეთრებულ არიან და ახან მკად, ი. 4,35 C; მე წარგაუვლინებ თქუნ მ., ი. 4,38; აცადეთ თანად აღორძინებად ორთავე მიმკამდის, მ. 13,30 C; ეამსა მკისახა უბრძანო მომკალთა მათ, მ. 13,30.

[6. კ. მომკა, მომკალ, სამკალ].

მკალ [გალია]: საზრდელად მისა იყო მკალი და თათლი ველური, მ. 3,4; კამდა მკალსა და თაფლსა ველურსა მრ. 1,6.

მკელობელ [კოვლი]: უმჯობეს არს შენდა მკელობელისა [გამც.] შესღვად ცხოვრებასა, მრ. 9,45; მას შინა ისხა სიმრავლს უძღურთაჲ, ბრძმბი, მკელობელმბი (მკელობრები D), განკმელები, ი. 5,3; რომელთა ჰყენანა მათ თანა მკელობრები (მკელობელები C), ბრძმბი, ყრუნი, მ. 15,30; ბრმანი აღიხილენ, მკელობელნი ვლენან, მ. 11,5; ლ. 7,22; უჯრდაცა ერსა მას, ჰხედვიდეს რაჲ, ვრ-იგი... მ. ვიდოდეს, მ. 15,31; მოუტდეს მას ბრმანი და მ., მ.

21,14; გლახაკნი, უცხონი და მკელობელნი შემოიყვანენ აქა, ლ. 14,21; ჰხადე გლახაკთა შემეცართა, მკელობელთა, ბრმათა, ლ. 14,13; უმჯობეს არს შენდა შესლვად ცხორებასა მკელობელისაჲ, გინა უჭელოდსაჲ, მ. 18,8; უკეთეს არს შენდა ცხორებასა შესლვაჲ მ., მრ. 9,45 C; უმჯობეს არს შენდა მკელობელისაჲ [ხელნ.] შესლვად ცხორებასა, მრ. 9,45; რომელსა დაერდომილი იხსა სიმრავლჳ ფრიალ სნეულთაჲ, ბრმათაჲ, განკმელთაჲ, მკელობელთაჲ, ი. 5,3 C.

მკერდ: იცემდა მკერდსა და იტყოდა, ლ. 18,13; ყოველნი... იცემდეს მ. მათსა და წარვიდოდეს, ლ. 23,48; მიეყრდნა იგი მ. იესუსსა, ი. 13,25; რომელიცა-იგი მიეყრდნა სერობასა მას მ. მისსა, ი. 21,20.

მკლავ: მკლავი უფლისაჲ ვის განოცხალა, ი. 12,38; ყო სიმტკიცითა მკლავისა თვისისაჲთა, ლ. 1,51; მკლავითა მათითა აღგიყრან შენ, მ. 4,6; ლ. 4,11; ყო ძლიერებაჲ მ. თვისთა, ლ. 1,51 C; მოიყვანა ყრმაჲ... და მკლავთა მოიქუა იგი, მრ. 9,36; მან მოიქუა იგი მ. ზედა მისთა, ლ. 2,28.

მკლველ: ნაშობნი ხართ მკლველთა წინაწარმეტყუელთანი, მ. 23,31.

მკობა ნ. შემკობა, სამკაულ.

1. **მკვდრ** [მეზოვრემი, მგვიდრი]: რომელი მკვდრ არიან იერუსალემს, ლ. 13,4; იყო შიში დიდი ყოველთა ზედა გარემო მკვდრთა მისთა, ლ. 1,65.

2. **მკვდრ** [მემგვიდრე]: ესე არს მკვდრი, მ. 21,38; მრ. 12,7; ლ. 20,14; აღუდგინოს მ. ძმისა თუსსა, მ. 22,24; მრ. 12,19; არა დაუტევა მ., მრ. 12,20 C, 21 C; უკლავე არა დაუტევეს მ., მრ. 12,22 C.

[ნ. კ. დამკვრება, სამკვრებელ].

მკვარცხლ [უზით, ქვეითად]: მისდევდეს მას მკვარცხლ ქალაქებისაგან, მ. მ. 14,13; მ. ყოვლისაგან ქალაქებისა შეკრბა მუნ, მრ. 6,33.

[ნ. კიდევე მკურცილ].

მკუღარ [მგვდარი]: სადა-იგი იღვა ყრმაჲ იგი მკუღარი, მრ. 5,40; იქმნა იგი ეჲ მ., მრ. 9,26; აჲა ესერა გამოაქუნდა მ., ძმ მხოლოდ-შობილი დედისა თუსისაჲ, ლ. 7,12; აღდგა მ. იგი, ლ. 7,15; გამოვიდა მ. იგი, ი. 11,44; აცადენ მკუღარნი დაფლვად თუსთა მკუღართა, მ. 8,22; ლ. 9,60; მ. აღდგებინა, მ. 11,5; მრ. 12,26; ლ. 7,22; შეძრწუნდეს მკველნი იგი და იქმნეს ეჲ მ., მ. 28,4; რ აღდგენ მ., მოსეცა აუწყა, ლ. 20,37; მიამან აღადგინნეს მ., ი. 5,21 C; ოდეს მკუღართა ისმინნენ სიტყუანი ძისა ღმრთისანი, ი. 5,25; აცადენ მკუღარნი დაფლვად თუსთა მ., მ. 8,22; ლ. 9,60; ეჲ-იგი მიამან აღადგინებს მ. და აცხოვნებს, ი. 5,21; ოდეს მ. ესმოდის ეჲ ძისა მის ღმრთისაჲ, ი. 5,25 C; უტევე მ მათ დაფლვად მ. თუსთა, მ. 8,22 C; მ. აღდგომისათჳს არა აღმოვიკითხავსა თქმული იგი თქუენდა მომართ, მ. 22,31 C; რადსა ეძიებთ ცხოველსა მას მ. თანა, ლ. 24,5; ჰრქუა მას დამან მის მკუღარისაჲ მან, ი. 11,39; არა არს ღმერთი მკუღართაჲ, ად ცხოველთაჲ, მ. 22,32; მრ. 12,27; ლ. 20,38; აღდგომაჲ მ. არა არს, მრ. 12,18; აწ აღდგომასა მას მკუღართასა ვისა უკლავანისა იყოს იგი ცოლად, მ. 22,28; ლ. 20,33; აღდგომისათჳს მკუღართაჲსა არა აღმოვიკითხავსა, მ. 22,31; შინაგან საესე არიან ძულეებითა მკუღართაჲთა და ყოვლითა არაწმიდებითა, მ. 23,27.

[ნ. კ. მომკუღარ, სამკუღარო].

მკუღრეთ [მგვდრების სამყოფი ადგილი, „საიქიო“]: იგი აღდგომილ არს

მკურდოთით, მ. 14,2; ვიღრემდის ძმ
კაციასა მ. აღდგეს, მ. 17,9; მრ. 9,9;
აღდგა იგი მ., მ. 27,64; იოვანე ნათ-
ლის-მკემელი მ. აღდგომილ არს, მრ.
6,14; ლ. 9,7; ოდეს მ. აღდგეს, მრ.
9,10; რაემს მ. აღდგენ, მრ. 12,25;
უკუეთუ ენმე მ. მივიდეს მათა, ლ.
16,30; მ. თუ ვინმე აღდგეს, ლ. 16,31;
რომელნი-იგი ღირს იქმნეს საუკუნესა
მას მიმთხუვად და აღდგომასა მ., ლ.
20,35; ესრეთ ჯერ-იყო... აღდგომად
მ. მესამესა დღესა, ლ. 24,46; ოდეს
აღდგა მ., ი. 2,22; რომელ-იგი აღად-
გინა იესუ მ., ი. 12,1,9; ლაზარეს უწო-
და საფლავით და აღადგინა იგი მ., ი.
12,17; ჯერ-არს მისი მ. აღდგომად, ი.
20,9; ესე სამ გზის გამოუხდა იესუ
თავი თვისი მოწაფეთა თვისთა, აღ-რად-
გა მ., ი. 21,14.

მკურნალ: არა უქმს ცოცხალთა მკურ-
ნალი, ად სნეულთა, მ. 9,12; მრ. 2,
16; ლ. 5,31; მკურნალი, განიკურნე
თავი შენი, ლ. 4,23; ფრიად ენებულ
იყო იგი მრავალთაგან მკურნალთა, მრ.
5,26 C; ... მრავალთა მიმართ მ., იქ-
ვე DE.

მკურცხილ [ქვეითად; ქვეითი]: მის-
დედა მას მკურცხილ ქალაქებისაგან,
მ. 14,13 C; მკურცხილნი ყოველთაგან
ქალაქთა მირბოდეს მუნ, მრ. 6,33 C.

[ნ. კიდეც მკურცხლ].

მკუსოლარე ნ. კუსოლა.

მღევან ნ. ესემლეგან.

მმარხველ ნ. მარხვა.

მნა [ფულის ერთეული. გერცხლისა
ფდრიდა დაზლ. 20 მან., ოქრობი—1250
მან.]: მიჰსცა მათ ათი მნა, ლ. 19,13.

მნე [მღვრავი]: კაცი ვინმე იყო მდი-
დარი, რომელსა ესუა მნე (მნე D), ლ.
16,1; ვინ-მე იყოს მნე (მნე C) იგი სარ-
წმუნოდ, ლ. 12,42; აქო უფალმან მნე
(მნე C) იგი სიცოცხესა, ლ. 16,8; მნე-
მან მან თქუა გულსა თვისსა, ლ. 16,3.

[ნ. კ. მნობა, სანო].

მნობა [მოურაობა]: რაემს გარდაე-
დგე მნობისაგან, ლ. 16,4; არლარა კელ-
გეწიფების შენ ამიერიოთაგან მნობად, ლ.
16,2.

1. მო [თანდ.]: მოადგილსა მას, ი.
5,13 C; მოაქამდე, მ. 11,12 C; 24,21 C;
მრ. 13,19 C; ლ. 23,5 C; ი. 2,10 C; 5,
17 E; მოაქამდე, ი. 5,17 D; მოაქამდე-
მადმდე, იქვე C; მოდღენდელად დღემ-
დის, მ. 27,8 C; მოსიკუდიდ, ი. 11,51;
12,33 C; 18,32; მოსიკუდიდმდე, ი. 4,49.
ჩემდამო, მ. 10,32; ლ. 1,49 C; 12,8 C;
ი. 7,38 C; ჩუენდამო, ლ. 16,26.

[ნ. კიდეც აქაშომდე გარდამო, გარე-
მო, წილმოკერძო, წინაუქუშო].

2. მო: მო [მორი] და მივიდეთ ბეთ-
ლემდემდე, ლ. 2, 15 C; აწ მო და მივი-
დეთ მისა, ი. 11,15 C.

მოადგილ ნ. ადგილ, მო.

მოათევსება, ი [მვათედის მიცემა (ა-
დახანადმი)]: მოათევსით პიტნაიასა,
ტერკოდასა და ძირაიასა, მ. 23,23 C.

მოაქამდე, მოაქამდე ნ. აქა, მდე.

მოაქამადმდე ნ. აქა, მდე, ეამ.

მოაქუხ ნ. მოქუან.

მოახლება, ე [მოახლეობა, დ]: ვრ მო-
ვიდოდა და მოახლა სახლსა მას, ლ.
15,25 C; ვა მ. იგი, ჰრქუა მას, ლ. 18,
40; მ. ნავსა მას, ი. 6,19 C.

მოახლებულ არს სასუფეველი ღმრ-
თისა, მ. 3,2; მრ. 1,15; ლ. 10,9,11; მ.
არს სასუფეველი ცათა, მ. 4,17; 10,7;
მ. არს ეამი, მ. 26,45; მიმტეველი ჩემი
მ. არს, მრ. 14,42; მ. არს მოოვრებად
მისი, ლ. 21,20; მ. იყო იგი იერუსა-
ლმსა, ლ. 19,11; მ. იყო დღესასწაული
იგი უცომოვებისა, ლ. 22,1; მ. იყო
პასქა იგი ჰურიათა, ი. 2,13; იყო მ.
დღესასწაული იგი ჰურიათა, ი. 6,4 C.

[ნ. კ. მიახლება].

მოხანა, ნ: მივიდ და მოვხანე და
ეხედავ, ი. 9,11 C; თიგად დამდეა თულ-

თა ჩემთა და მოვიბანე და ვხედავ, ი. 9,15 C; მივედ და მოიბანე ემბაზსა მას სილოამს, ი. 9,7 C; მივედ სილოამდ და მ., ი. 9,11 C.

მობმა, ი [მოყვანა (თოკმობმულისა)]: მოიბთ ზუარაკი იგი (ქარი იგი C) მსუქანი, ლ. 15,23.

1. **მოგება**, ა—3 [ხაზაგიჟროხ გადახდა]: არარაჲ აქუს, რადმეა მოგაგვხ შენ, ლ. 14,14 C; მაჲა შენი რომელი ჰხედავს დაფარულთა, მოგაგვხ შენ ცხადად, მ. 8,4,6,18; რ არა აქუს, რად მოგაგონ შენ, ლ. 14,14.

ე: ჩუენდა მართლ ღირსად საქმეთა ჩუენთაჲ მომგებობი ჩუენ, ლ. 23,41 C; ჩუენ სამართლად ღირსი ... მოგუეგუეხის, იქვე DE; მოგეგვხ შენ აღდგომასა მის მართალთასა, ლ. 14,14.

ნუჟუე მათა კუალად გხადონ შენ, და გექმნეს შენ მოხაგებელ, ლ. 14,12.

2. **მოგება**, ა—2 [წესრიგში მოყვანა, მოწყობა]: ელია მოვიდეს და კუალად მოაგოს ყოველი, მ. 17,11 E; მრ. 9,12; არა-მე აღანთოსა სანთელი და მ. სხლი, ლ. 15,8 C.

3. **მოგება**, ე [შემენა]: ნუ მოიგებთ ოქროსა, მ. 10,9 C.

4. **მოგებაჲ ი/უ** [ვახუზის მოცემა, პასუხიზ მოცემა]: არას მოიგებ მე, ი. 19,10 C; არას მოუგებ, რასა ესენი შეგწამებენ შენ, მრ. 14,60 C; მართლ მომიგე [წყვ.], მაგას იქმოდე და ჰსცხონდე, ლ. 10,28; ე.ა.იხილა, რ გონიერად მოუგო, მრ. 12,34 D; თქუენ მომიგეთ [ბრძ.] მე, და მე გითხრა თქუენ, მრ. 11,29; მოგაგვხ დი გრქუას თქუენ, ლ. 13,75; უჟუეთუ გკითხო თქუენ, ვერარაჲ მომიგოთ, ლ. 22,68.

5. **მოგება**, ე [გამოთვლება, გაჯანხადება, გახფორება, დ, მორჩენა]: მან განირთხა კელი, და კუალად მოეგო ცოცხალი ევა ერთი იგი, მ. 12,13; მრ. 3,5; ლ. 6,10; მერმე კუალად დაასხნა კელნი

თუალთა მისთა და აღუხილნი; მან აღიხილნა და კუალად მ., და ჰხედვიდა ბრწყინვალედ ყოველთა, მრ. 8,25.

[6. კ. მიგება].

მოგებება, ე: მოეგებვოდა მას საფლავებისაგან კაცი, მრ. 5,2; მეორესა დღესა ... მ. მას ერი მრავალი, ლ. 9,37; მო-ვინმე-ვეგებვოდა კაცი ქალაქისაგან, ლ. 8,27; მოეგებვოდეს მას ორნი ეშმაკეულნი, მ. 8,28 C; მ. მას ათნი კეთროვანნი კაცნი, ლ. 17,12; მონანი მისნი მ. მას, ი. 4,51.

[6. კ. მიგებება].

მოგზაურ: ჰგონებდეს მისსა, ედ მოგზაურთა თანა არს, ლ. 2,44.

[6. კ. თანა-მოგზაურ].

მოგოგვა, 0—3 [წახემა, წახმა]: თიკაჲ ქმნა დი მოგოგვა თუალთა ჩემთა ი. 9,11 C.

მოგონება, ე: მოეგონა სიტყუსაჲ მის, ლ. 2,17 C; მ. მამასა მის ყრმისასა, ი. 4,53.

მოგორეება, ა—2: მოაგორვა ლოდი დიდი კარსა მის საფლავისასა, მ. 27,60; მ. ლოდი და დასდვა იგი კარსა ზედა მის საფლავისასა, მრ. 15,46.

[6. კ. მიგორეება].

მოგუ [ახტროლოგი, ვარსკვლავთმრიგველი]: მოგუნი აღმოსავალით მოვიდეს, მ. 2,1; მაშინ ჰეროდე ფარულად მოუწოდა მოგუთა მათ, მ. 2,7; მოიკიება მ. მათგან, მ. 2,16; ევა გამოიკითხა მ. მათგან, მ. 2,16.

მოგულა, 0—1: მოგულადი [მოადი] და მივიდეთ მისა, ი. 11,15 D; მოგულადით და მივიდეთ მისა, იქვე E.

[6. კ. მიგულა].

მოგურა, 0—3: მოგურადიღეს მას ყოველთა მათ ბოროტად სნეულთა თითო-სახეთგან სენთა და გუემითა შეპყრობილთა, მ. 4,24; მ. მას ყრმებსა, მრ. 10,13; მოწაფენი ბყენებდეს მათ, რომელნი-იგი მ., მრ. 10,13; მოგზაუარე იგი მოწაფეთა შენთა, მ. 17,16; მოგზაუარეს მას ეშმაკეულეობი, მ. 8,16; მ. მას კაცი, მ.

9,32; მოგუჯარეს (მოართუეს C) მას ეშმაკეული, მ. 12,22; მ. (ძლ), და შეპრისხნა მას იესუ, მ. 17,18; მ. მას ყრებში, მ. 19, 13; მ. ვირი იგი და კიცჳ მის თანა, მ. 21,7; მ. მას ყრუად და ძნიად მეტყუელი, მრ. 7,32; მ. მას ბრამად და ევედრებოდეს, მრ. 8,22; მ. კიცჳ იგი იესუს, მრ. 11,7; მ. იგი იესუს, ლ. 19,35; მოგუჯარე მე აქა ძლ შენი, ლ. 9,41; მოგუჯარეთ მე იგი, მ. 17,17; 21,2; აღჰჳსენით იგი და მ. მე, მრ. 11,2; ლ. 19,30; მ. მე კაცი ესე, ლ. 23,14; მტერნი იგი ჩენნი... მოგუჯარენით მე აქა, ლ. 19, 27.

მოღგამ [მახთან მყოფი, მახთან მდგომი, თანა-ამხანაგი, აქ: თანა-მოწადე]: ჰრქუა თომა... მოღგამთა თუსთა, ი. 11,16 C.

მოღგინე ნ. კულს-მოღგინე.

მოღგინება ა—(3) 2 [მოყენება]: მოაღგინეს მათ ნაუები, ი. 6,24.

მოღგაჳ, ა—3 [მოყენება, (აღყის) შემორტყა]: მოვლენან დღენი შენ ზედი, და მოგაღგან შენ მტერთა შენთა ლაშქარი, და გარე მოგაღგენ შენ, ლ. 19,43.

1. მოღგომა. ა—2: ერისა ამისა, რომელი გარე მომაღგს, ვთქუ, ი. 11,42; ერნი გარე მოგაღგან შენ, ლ. 8,45; გარე მოაღგეს მას ჰურინი, ი. 10,24; ორ კად ზედა მ. მათ, ლ. 24,4; მოგაღგან შენ მტერთა შენთა ლაშქარი, და გარე მოგაღგენ შენ, ლ. 19,43.

[6. კიდევ გარე-მოღგომილ].

2. მოღგომა, 0—2: მოღგა გონებასა თუსსა [გონხ მავიდა], ლ. 15,17 C.

მოღგომა, 0—3: რომელმან დაასხა ვენაჳი და ზღულძ გარე მოსღგა მას [შემოღგობა, შემოზღუდა], მ. 21,33.

მოღგენება, 0—2 [მოყვება]: მე ვიცი იგინი, და მოსღგენ, ი. 10,27 C; მოსღგება მას ერი მრავალი, მ. 8,1; 19,2 C; მოსღგედეს (—სდ. E)

[ჟნჳგ.] მას მოწადენი თუსნი, მრ. 6,1; იგინი მ., მ. (—სდ. E) მას, მრ. 10,32; მოხედედეს მას ორნი ბრამანი, მ 9,27; რომელი იგი მ. იესუს გალილეათ, მ. 27, 55 C; ლ. 23,49; მოსღგედ [ჰომიჳი] მე, მრ. 2,14 C; ი. 1,43 C; 21,22 C; შენ მოსღგედი მე, მ. 8,22; მრ. 2,14; ლ. 5,27; 9,59; ი. 1,43; 21,19 C; ალიღენ ჯუარი თუსი... და მოსღგედი მე, ლ. 9,23; თუ ვინმე მე მსახურებს, მე მ., ი. 12,26 C; მოსღგედიოთ და შემომიღგით მე, მ 4,19; შენ ვერ მოსღგედე აწვი, ი. 13, 36 C; მერმე მ. მე, ი. 13,36; რომელი მოსღგედეს [ავგშ.] მე, ი. 8,12 C; მე ვიტენი იგინი, და მოსღგედენ მე, ი. 10,27. [6. კ. მიღგენება].

მოღგენდელად დღემდის ნ. დღენდელად დღემდის, მდის.

მოვალ, 0—1: არს სამი წელი, ვინამათან მოვალ და ვეძიებ ნაყოფსა, ლ. 13,7; არა დაგიტევენ თქუენ ობლად, მ. თქუენდა, ი. 14,18 C; მივალ და მ. თქუენდა, ი. 14,28 C; მე შენდა მ., ი. 17,13; მე აწ შენდა მ., ი. 17,13; შენ ჩემდა მოხუალა, მ. 3,14; რომელი-იგი ჩემსა შემდგომად მოვალს, მ. 3,11; ი. 1,15; მეუფშ შენი მ. შენდა მშუდი, მ. 21,5; მეუფშ შენი მ., ი. 12,15; აჳა ესერა სიძლ მ., მ 25,6; მ. უძლიერესი ჩემსა, მრ. 1,7; ლ. 3,16; რომელი მ. ჩემდა, ლ. 6,47; 14,26; მესაჳლ დლშ მ., ლ. 24,21; შემდგომად ჩემსა მ. კაცი, ი. 1,30; არა უწყი, ვინამ მ. და ვიდრე ვალს, ი. 3,8; მ. ეამი, ი. 4,21,23; 5,25,28; 16,2,32; ვიცი, უფალო, რ მესია მ., ი. 4,25; მ. მკად, ი. 4,35; მრავალი ერი მ. მისა, ი. 6,5; მ. ლამშ, ი. 9,4; იესუ მ., ი. 11,20; იესუ მ. იერუსალშმდ, ი. 12,12; მ. მთავარი იგი ამის სოფლისამ, ი. 14,30.

[მოვალს = მოვიდა, ისტ. ანმყო]: მოვალს დედაკაც ერთ, ი. 4,7; მ. სიმონ-პეტრესა, ი. 13,6 C; მ. მუნ ლამპრებითა

და სანთლებითა და მახვლებითა, ი. 18, 3 C; ერთშუათსა მას მარიაჲმ მაგდანელი მოვალს განთიად რიეურაეუ ოდენ სამარესა მას, ი. 20, 1 C; მ. მარიაჲმ მაგდანელი და ახარებს მოწაფეთა მათ, ი. 20, 18 C.

მოვლენან დღენი, მ. 9, 15; მრ. 2, 20; ლ. 5, 35; 17, 22; 19, 43; 21, 6; 23, 29; რახსათჳს გულის სიტყუანი მრავალნი მ გულთა თქუნთა, ლ. 24, 38; მ. ეამნი, ი. 4, 23 C; არა უწყი, ვინაჲ მოვალნ, ანუ ვიდრე ვალნ, ი. 3, 8 C.

[ნ. კ. მივალ].

მოვედ, მოვიდ, 0—1: ხელისაგან მოვიდოდა იესუ ქალაქად, მ. 21, 18 E; რომელსა ეამსა მპარაეი მ., მ. 24, 43 C; ყოველი იგი ერი მ. მისა, მრ. 2, 13 C; ვიდრე იგი მ, ლ. 9, 42; ერა მ. და მიეახლა სახლსა მას, ლ. 15, 25; რომელი მ. აგარაკით, ლ. 23, 26 C; ხედვიდა იესუს, რ მ. მისა, ი. 1, 29 C, 36 C; ერა იხილა იესუ ნათანაელნი, რ მ. მისა, ი. 1, 47 C; რომელ მ. მისა, ი. 6, 5 C; მო-რახ-ვიდოდა იესუ სახლსა ვისსამე მთავრისა ფარისევლისასა, ლ. 14, 1; მოვიდოდეს მისა ყოველით კერძო, მრ. 1, 45; მ. მისა, მრ. 2, 3 C; 3, 8; ი. 4, 30 C; რომელნი-იგი მ. დი წარვიდოდეს, მრ 6, 31 C; ქალაქად-ქალაქად რომელნი მ. მისა, ლ. 8, 4; ძალღნიცა მ. და ჰლოზნიდეს წყლულებითა მისთა, ლ. 16, 21; მ. მრავალნი და ნათელიღებდეს, ი. 3, 23; მ. წარტაცებად მისა, ი. 6, 15; სხუანი ნაენი მ. ტიბერიათ, ი. 6, 23 C; მრავალნი მ. მისა, ი. 10, 41; მრავალნი ჰურიათაგანნი მ., ი. 12, 11; მ. საფლავად, ი. 20, 3; სხუანი მოწაფენი ნავითა მ., ი. 21, 8 E; რაეამს მოხვდოდა სუფევითა მით შენითა, ლ. 23, 42 C; რა არა მარადის მოვიდოდეს და მაწყინებდეს მე, ლ. 18, 5; რომელნი მოვიდოდიან თქუნდა სამოსლითა ცხოვრათათა, მ. 7, 15;

მრავალნი მზის აღმოსავალით და მზის დასავალით მ., მ. 8, 11; ლ. 13, 29; მრავალნი მ. სახელითა ჩემითა, მ. 24, 5; მრ. 13, 6; ლ. 21, 8; ნუ ჰგონებთ, ედ მოვედ [I ბ.] დაქსნად შჯულისა გინა წინაწარმეტყუელისა; არა მოვედ დაქსნად, ად ილსრულეზად, მ. 5, 17; არა მ. წოდებად მართალთა, მ. 9, 13; მრ. 2, 17; ლ. 5, 32; ნუ ჰგონებთ, ედ მ. მიფენად მშჯღობისა ქუეყანასა ზედა; არა მ. მიფენად მშჯღობისა, ად მახვლისა, მ. 10, 34; მ. განყოფად კაცი მამისაგან, მ. 10, 35 ცეცხლისა მ. მიფენად ქუეყანასა ზედა, ლ 12, 49; მშჯღობისა მ. მიფენად ქუეყანასა ზედა, ლ. 12, 51; მ. მე, ლ. 19, 23 C; ი. 10, 10; ამისთჳს მ. მე წყლითა ნათლის-ცემად, ი. 1, 31; მე მ. სახელითა მამისა ჩემისათა, ი. 5, 43; არა იცით, ვინაჲ მ. და ვიდრე ვალ, ი. 8, 14; არა თუ თავით თჳსით მ., ი. 8, 42 C; სასჯელიად მ. სოფლისა ამის, ი. 9, 39 C; ამისთჳს მ. ეამსა ამის, ი. 12, 27; მე ნათელი სოფლისაჲ მ., ი. 12, 46 C; არა მ. დაშჯად სოფლისა, ი. 12, 47; უკუეთუმცა არა მ. და ვეტყოდე მათ, ი. 15, 22; მე ღმრთისაგან მ., ი. 16, 27 C; გამოვედ მამისაგან და მ. სოფლად, ი. 16, 28 C; შენგან მ., ი. 17, 8 C; მე ამისთჳს ვიშეე და ამისთჳსცა მ. სოფლად, ი. 18, 37 C; მო-მცა-ვედ და მოვიდე ჩემი იგი აღნადგინებითურთ, მ. 25, 27; მ., და აღნადგინებითურთ ვქმენ იგი, ლ. 19, 23; მოხუდე აქა უწინარსს ეამისა, მ. 8, 29; მ. წარწემედად ჩუენდა, ლ. 4, 34; ოდეს მ. აქა, ი. 6, 25; ამისთჳს გურწამს, რ ღმრთისაგან მ., ი. 16, 30 C.

მოვიდა და დაადგრა აღგილსა მას, მ. 2, 9; მ. ქუეყინად ისრაჲლისა, მ. 2, 21 C; მ., დაეშენა ქალაქსა მას, მ. 2,

23 C; შოგილა იოვანე ნათლის-მცემელი, მ. 3,1; 11,18; ლ. 7,33; შ. იესუ გალილეაჲთ იორდინელ იოვანესა, მ. 3,13; შ. მისა გამომცდელი, მ. 4,3 C; შ. და დაემკვდრა კაფარნაუმს, მ. 4,13; შ. იესუ სახლსა პეტრესსა, მ. 8,14; შ. თჳსა ქალაქად, მ. 9,1; შ. იესუ სახლსა მის მთავრისასა, მ. 9,23; შ. ძმ კაციასა, მ. 11,19; 18,11 C; ლ. 7,34; 19,10; ძმ კაციასა არა შ., მ. 20,28; მრ. 10,45; ლ. 9,56; შ. შესაკრებელსა მათსა, მ. 12,9; შ. კიდით ქუეყანისაჲთ სმენად სიბრძნესა სოლომონისსა, მ. 12,42; ლ. 11,31; შ. მტერი მისი, მ. 13,25; შ. სახილ თჳსა იესუ, მ. 13,36 C; შ. მამულსა თჳსსა, მ. 13,54; შ. სოფლად თჳსა, მ. 13,54 C; მრ. 6,1; შ. მათა იესუ, მ. 14,25; მრ. 6,48; შ. იესუსა, მ. 14,29; შ. აღვილთა ტჯროსისა და სიდონიასათა, მ. 15,21; შ. ზღვს კიდესა გალილეაჲსასა, მ. 15,29; შ. საზღვართა მაგდალასათა, მ. 15,39; შ. იესუ კესარიად კერძო ფილიპსსა, მ. 16,13 C; ელია აწვეე შ., მ. 17,12; ელია შ., მრ. 9,13; შ. საზღვართა ჰურიასტანისათა, მ. 19,1 C; მრ. 10,1; შ. სამ ეამს ოდენ, მ. 20,3 C; შ. დედაჲ ძეთა ზებედესთაჲ, მ. 20,20 C; შ. ბეთბაგედ, მ. 21,1 C; ხელისიგან შ. იესუ ქალაქად, მ. 21,18 D; შ. მისა და არარაჲ პოვა მას შინა, მ. 21,19; ვ'რ შ. იგი ტაძრად, მ. 21,23 C; შ. მეორისა მის და ჰრქუა ეგრევე, მ. 21,30; შ. თქუენდა იოვანე, მ. 21,32; შ. სიმს იგი, მ. 25,10; შ. უფალი იგი მათ მონათაჲ, მ. 25,19; შ., რომელსა ხუთი ქანქარი მიელო, მ. 25,20 C; შ., რომელსა-იგი ორი ქანქარი მიელო, მ. 25,22; შ. იგი-ცა, რომელსა ერთი ქანქარი მიელო, მ. 25,24; შ. იესუ დაბასი მის, მ. 26,36; შ. მოწუფეთა, მ. 28,40,45; მრ. 9,14; ლ. 22,45; შ. კულად და პოვნა იგინი მძი-

ნარენი, მ. 26,43; მრ. 14,37; აჲა ესერა იულა ... შ., მ. 26,47; შ. კაცი მდიდარი არიმათიათ, მ. 27,57; ესე შ. პილატესა, მ. 27,58; მწუხრი შაბათსა ... შ. მარიამ მაგდალენელი, მ. 28,1; შ. და გარდაავორეა ლოდი იგი, მ. 28,2; შ. იესუ ნაზარეთით გალილეასათ, მრ. 1,9; შ. იესუ გალილეად, მრ. 1,14; ოდენ შ. გალილეად, ი. 4,45; შ. სახლსა სიმონისსა და ანდრეაჲსსა, მრ. 1,29; შ., უპყრა გელი და ალადგინა იგი, მრ. 1,31; შ. მისა განბოკლებული, მრ. 1,40 C; შ. მერმე კაფარნაომდ, მრ. 2,1 C; 9,33; შ. წიად ზღუასა მას, მრ. 5,1; შ. მისა ერთი შესაკრებლის მთავარი, მრ. 5,22; უფროსად უძჯრესსა შ., მრ. 5,26; შ. იგი შორის ერსა მას უკუნა კერძო, მრ. 5,27 C; შ. და შეუვრდა მას, მრ. 5,33; შ. და შეუვრდა ფერჯთა მისთა, მრ. 7,25; შ. სახლსა მას შესაკრებელთ მთავრისასა, მრ. 5,38; შ. ზღუასა მას გალილეაჲსასა, მრ. 7,31; შ. დაღმანუთად კერძო, მრ. 8,10 C; აღდგა და შ. მისა, მრ. 10,50; შ., უკუეთუმცა პოვა რაჲ მას შინა, მრ. 11,13; ვ'ა შ. მისა, მრ. 11,13; შ. იესუ იერუსალმდ, მრ. 11,15; შ. ქურივი ერთი გლახაკი, მრ. 12,42; შ. დედაკაცი, მრ. 14,3; შ. დედაკაცი სამარიათ, ი. 4,7; შ. ათორმეტთა თანა, მრ. 14,17; შ. მერმე მესამედ, მრ. 14,41; შ. ეამი, მრ. 14,41; შ. იულა სკარიოტელი, მრ. 14,43; შ. ერთი მკვევალთავანი მღღელთ მოძღურისითაჲ, მრ. 14,66; შ. იოსებ არიმათიელი, მრ. 15,43; შ. მისა და ჰრქუა, ლ. 1,28 C; ვ'ა მოვიდა დედაჲ უფლისა ჩემისაჲ ჩემდა, ლ. 1,43 C; შ. სულითა წმიდითა ტაძრად უფლისა, ლ. 2,27; შ. ნაზარეთა, ლ. 2,51; 4,16; შ. ყოველსა მის სოფელსა იორდანიისასა, ლ. 3,3; შ. ცხედარსა მას და შეახო, ლ. 7,14 C; შ. კა-

ცი, ლ. 8,41; მოვიდა ძრწოლით, ლ. 2,47; მ. სახლსა მას, ლ. 8,51; ეგრევე ლევიტელი მასე ადგილსა მ., ლ. 10,32; მ. მასე ადგილსა, ლ. 10,33 C; მეგობარი მ. ჩემდა გზით, ლ. 11,6; მ., ეძიებდა ნაყოფსა პისგან, ლ. 13,6; მ. მონაჲ იგი, ლ. 14,21; მ. მამისა თვისისა, ლ. 15,20 C; ოდეს ძმ ესე შენი მ., ლ. 15,30; რომელიმცა მ. ველით, ლ. 17,7; მ. ადგილსა მას, ლ. 19,5; მ. პირველი იგი, ლ. 19,16; მ. მეორე იგი, ლ. 19,18; მესამე იგი მ., ლ. 19,20; ესე მ. მოწამედ, ი. 1,7; თუსთა მ., ი. 1,11; ესე მ. იესუსა ლამე, ი. 3,2; ნათელი მ. სოფლად, ი. 3,19 C; ამისა შემდგომად მ. იესუ, ი. 3,22; მ. იგი ქალაქად სამარიაჲსა, ი. 4,5; ორისა დღისა შემდგომად მ. მიერ, ი. 4,43 C; მ. იესუ მერმეცა კანად გალილეასა, ი. 4,46; მ. მისა, ევერებოდა, ი. 4,47; მ. და ჰხედვიდა, ი. 9,7; მ. იესუ ბეთანიად, ი. 11,17; 12,1; მარიამ ვა მ., ი. 11,32; იესუ კულად ... მ. სოფლად, ი. 11,38; მ. ფილიპე, ი. 12,22; მ. კმია ზეით, ი. 12,28 C; არა ჩემოჯს მ. კმაჲ ესე, ი. 12,30 C; მ. სიმონ-პეტრესა, ი. 13,6; 20,2; მ. მუნ სანთლებითა და ლამპრებითა და საკურელოთა, ი. 18,3; მ. ნიკოდემოზცი, ი. 19,39; რომელი-იგი მ. იესუსა ლამე პირველ, ი. 19,39; ერთისა მას შამათსა მარიამ მაგდალენელი მ. განთიად ... საფლავსა მას, ი. 20,1; მ. პირველად საფლავად, ი. 20,4; მ. სიმონ-პეტრეცა შემდგომად მისა, ი. 20,6; რომელი მ. პირველად პეტრესა საფლავად, ი. 20,8; მ. მარიამ მაგდალენელი თხრობად მოწაფეთა მისთა, ი. 20,18; მ. იესუ, ი. 20,19; 21,13; ოდეს-იგი მ. იესუ, ი. 20,24; მ. უფალი, ი. 21,13 C; მო-ვინმე-ვიდა ერთი შესაკრებელი მთავარი, მრ. 5,22 C; მ. შესაკრებელისა მის მთავარისაგან, ლ. 8,49 D; მო-რაჲ-ვიდა იესუ

ადგილთა მათ, მ. 16,13; მ. პურიას-ტანით გალილეად, ი. 4,54; მ. იესუ ტაძრად, მ. 21,23 I; მო-რა-ვიდა იესუ ტაძრად, იქვე D.

მოვედით [I ბ.] თაყუანის-ცემად მისა, მ. 22; ოდეს გიხილეთ შენ უძლური ანუ სიპყრობილესა და მ. შენდა, მ. 25,39; საპყრობილესა ვიყავ, და მოხუდით ჩემდა, მ. 25,36; უძლურ ვიყავ და საპყრობილესა, და არა მ. ჩემდა, მ. 25,43.

მოგუნი აღმოსავილით მოვიდეს [წყვ.] მ. 2,1; მ. სახლსა მას, მ. 2,11; 27,33; მრ. 3,20; ლ. 22,33; ანგელოზნი მ. და ქმარ-ხურებდეს მას, მ. 4,11; მ. მისა მოწაფენი მისნი, მ. 5,1 C; 14,12 C; 16,5; ი. 4,27; მ. მდინარენი, მ. 7,27; მ. მფორნ-ველნი ცისანი და შეკამეს იგი, მ. 13,4; მრ. 4,4; მ. მონანი იგი, მ. 13,27; მ. და უთხრეს იესუს, მ. 14,12; მ. ქუეყანასა მას გენესარეთისასა, მ. 14,34; ვა მ. იგინი ერისა მის, მ. 17,14; ვა მ. იგინი კაფარნაუმდ, მ. 17,24; მ. და მიუთხრეს საქმე იგი ყოველივე უფალსა მათსა, მ. 18,31 C; მ. შეათერთმეტისა ემისანი, მ. 20,9; მ. პირუელისანიცა იგი, მ. 20,10; მ. ბეთზაედ და ბეთანიად, მ. 21,1; მერმე მ. სხუანიცა იგი ქალწულნი, მ. 25,11; უკუანასკნელ მ. ორნი, მ. 26,60; მრავალნი მ. ცრუ-მოწამენი, მ. 26,60 C; იგინი მ., მ. 27,66; მრ. 12,14; 16,13; დასისა მისგანნი ეინ-მე მ. ქალაქად, მ. 28,11 C; მოწაფენი მისნი ლამე მ., მ. 28,13; მ. სახელ სიმონისა და ანდრიაჲსა, მრ. 1,29 C; მ. მისა, მრ. 2,3; 3,13; ი. 4,30; მ. მისა და ჰრქუეს მას, მრ. 2,18; მ. ძმანი მისნი და დედაჲ მისი, მრ. 3,31; ლ. 8,19; მ. იესუსა, მრ. 5,15; ლ. 8,38; მ. შესაკრებლისა მის მთავრისანი, მრ. 5,35; მ. სახლსა მას შესაკრებელი მთავრისასა, მრ. 5,38 C; მ. და შემოსეს გუიმი

მისი, მრ. 6,29; მოვიდეს და შემოკრბეს მოციქულნი იესუსა, მრ. 6,30; წილედეს და მ. ქუყანად გენესარეთა, მრ. 6,53; მ. ფარისეველნი, მრ. 8,11; მ. ბეთსაილად, მრ. 8,22; ვრ მ. მოწაფეთა თანა, მრ. 9,14 C; მ. იერიქოდ, მრ. 10,46; მ. მისა მლდელთ მოძღუარნი იგი და მწიგნობარნი და ხუცესნი, მრ. 11,27; მ. მისა სადუკეველნი, მრ. 12,18; მ. მომზადებად მოწაფენი, მრ. 14,16 D; მ. ქალაქად, მრ. 14,16; მ. დაბასა, მრ. 14,32; რამჟამ მ. დასცხეს მას, მრ. 16,1 C; განთიადსა მას ერთშაფათისასა მ. საფლაგსა მას ზედა, მრ. 16,2; მ. წინადაცუეთად ყრმისა მის, ლ. 1,59; მ. მწარფლ და პოვეს მარიამ და იოსებ და ყრმა იგი, ლ. 2,16; მ. ღლისა ერთისა გზასა, ლ. 2,44; მ. მისა მეზურენიკა, ლ. 3,12; მ. მისა და იყენებდეს მას, ლ. 4,42; მ. და აღაესნეს ორნივე იგი ნაენი, ლ. 5,7; ქალაქად-ქალაქად რომელნი მ. მისა, ლ. 8,4 C; მ. ხილვად, ლ. 8,35 C; ერთსა მას შაბათსა, ცისკარსა მსთუად მ. საფლაგსა მას, ლ. 24,1; მ. და თქუეს, ლ. 24,23; მ. და იხილეს, ი. 1,39 C; მ. და ნათელს-იღებდეს, ი. 3,23 C; მ. იოვანესა, ი. 3,26; მ. სამარიტელნი იგი, ი. 4,40; მ. სხუანიცა ნაენი ტიბერიადთ, ი. 6,23; მ. კაფარნაუმდ, ი. 6,24; მ. მსახურნი იგი, ი. 7,45; რომელნი პირველ ჩემსა მ., ი. 10,8; მ. მრავალნი მისა, ი. 10,41 C; მ. არა იესუსათჳს ხ, ი. 12,9; მ. ანდრეა და ფილიპე, ი. 12,22; მ. ერისაგანნი იგი, ი. 19,32; იესუსა-ლა მ. და იხილეს იგი, ი. 19,33; მ. და აღილეს გუამი იგი მისი, ი. 19,38; სხუანი მოწაფენი ნავითა მ., ი. 21,8 D; უკუანაბსენელ მო-ვინმევიდეს ორნი, მ. 26,60 C; მ. შესაკრებელთ მთავრისა მისგან, მრ. 5,35 C;

მ. შესაკრებლისა მის მთავრისაგან, ლ. 8,49 E; მო-რამ უკუ-ვიდეს მეთაურთ-მეტისა მის ეამისანი იგი, მ. 20,9 C.

მოვედ [ბრძ.] და შეწირე შესაწირავი შენი, მ. 5,24; სხუასა (ვპრკჳ): მ. და მოვიდის, მ. 8,9; ლ. 7,8; მ. და დასდევ კელი შენი, მ. 9,18; მან ჰრკჳ: მ., მ. 14,29; მ. და შემომიდეგ მე, მ. 19,21; მრ. 10,21; ლ. 18,22; მ. და იხილე, ი. 1,46; 11,34; მოუწოდე ქმარსა შენსა და მ. აქა, ი. 4,16; მ. პირველ მოსიკუ-ლიდმდე ყრმისა მის, ი. 4,49; მოედ და შემომიდეგ მე, მ. 19,21 C; ლ. 18,22 C; მოვიდინ სუფევაა შენი, მ. 6,10; ლ. 11,2; მ. მშვდობაჲ თქუენი მას ზედა, მ. 10,13; უკუეთუ ვისმე ჰსწყუროდის, მ. ჩემდა და სუემდინ, ი. 7,37; მოვედით, შემომიდეგით მე, მ. 4,19 C; მრ. 1,17; მ. ჩემდა ყოველნი მაშურალნი, მ. 11,28; მ. და მოველათ იგი, მ. 21,38; მრ. 12,7; ლ. 20,14; მ. ქორწილსა ამას, მ. 22,4; მ., კურთხეულნი მამისა ჩემისანო, მ. 25,34; მ. და იხილეთ ადგილი, მ. 28,6; მ. და იხილეთ, ი. 1,39; მ. და იხილეთ კაცი, ი. 4,29; მ. და წარვიდეთ მახლობელად დაბნებსა და ქალაქებსა, მრ. 1,38; მ. თქუენ თჳსაგან უდაბნოსა, მრ. 6,31; მ. მივიდეთ მერმე ჰურიასტანდ, ი. 11,7 C; მ. და ისაღილენით, ი. 21,12; მოვედით ჩემდა ყოველნი დამაშურალნი, მ. 11,28 C; მ. და მოველათ იგი, მ. 21,38 C; მ. და შემომიდეგით მე, მრ. 1,17 C; მ. და წიაღვედეთ მიერ, მრ. 4,35 C; მ. თქუენ თჳსაგან ადგილ უდაბნოდ, მრ. 6,31 C; მ. და იხილეთ კაცი ერთი, ი. 4,29 C; მ., ვისაღილენით, ი. 21,12 C.

და სხუასა (ვპრკჳ): მოვედი და მოვიდეს, მ. 8,9; ლ. 7,8; მ. და პოვის იგი, მ. 12,44 C; ლ. 11,25; მ. და დაემკვდრის მუნ, მ. 12,45; მ. უკეთური იგი, მ. 13,19; მ. ეშმაკი, მრ. 4,15; ლ. 8,

12; შოგიღის მისა და ეტყენ, ლ. 18,3; არა მ. ნათელსა, ი. 3,20; რომელი იქმნ ჰემ-მარიტსა, მ. ნათელსა, ი. 3,21; შო-რაჲ-ვიღას, პოვის იგი, მ. 12,44; შოგი-ღიან მფრინველნი ცისანი, მ. 13,32; მ. მისა და ეტყვედ, ი. 19,3.

რა მე შოგიღე, მ. 2,8 C; მე მ. და გან-ვექურნო იგი, მ. 8,7; ვაქრობდით ამას, ვიდრემდე მ., ლ. 19,13; რა ... არცა მ. აქა ვსებად, ი. 4,15; კულად მ. დო წარ-გიყვანენ თქუნენ, ი. 14,3; არა დაგიტევენ თქუნენ ობლად. მ. თქუნენდა, ი. 14, 18; წარვალ და მ. თქუნენდა, ი. 14,28; უკეთოუ მინდეს ყოფად მაგისი ვიდრე მ., ი. 21,22; შო-რაჲ-გიღე, მაშინ მიგკე შენ, ლ. 10,35; რა შოხვდე და დაასხნე კელნი მას, მრ. 5,23; მომიტყენენ მე, ოდეს მ. სუფევითა შენითა, ლ. 23,42; ძუ კა-ცისაჲ შოგიღეს [კამმ.], მ. 10,23; 24,44; 25,31; ლ. 12,40; ელია მ. და კულად აგოს ყოველი, მ. 17,11; მრ. 9,12; უკუე-თუ მ. ელია გარდამოქსნად მაგისა, მ. 27,49; მრ. 15,36; რომლისაგან მ. საც-თური იგი, მ. 18,7; რაემს მ. უფალი იგი ეენაჯისაჲ მის, მ. 21,40; რა მ. თქუნენ ზედა ყოველი სისხლი მართალი, მ. 23,35 C; რომელსა დღესა უფალი თქუნენი მ., მ. 24,42; რომლისაჲ მ. უფა-ლი თუხი, მ. 24,46; ლ. 12,43; მ. უფა-ლი იგი მონისაჲ მის, მ. 24,50; ლ. 12, 46; რომელი არა განცხადებულად მ., მრ. 4,22; რაემს მ. დიდებითა მიმისა თუხისაჲჲ, მრ. 8,38; მ. და მოსრენეს ქუე-ყანის მოქმედნი იგი, მრ. 12,9; ოდეს უფალი იგი სახლისაჲ მ., მრ. 13,35; ნუუკუე მ. მეყსეულად, მრ. 13,36; სუ-ლი წმიდაჲ მ. შენ ზედა, ლ. 1,35; რა მ. დედაჲ უფლისა ჩემისაჲ ჩემდა, ლ. 1,43; რა მ. და-განეტურნოს მონაჲ იგი მისი, ლ. 7,3; რომელი არა საცნაურ

იკოს და ცხადად მ., ლ. 8,17; ოდეს მ. დიდებითა თუხითა, ლ. 9,26; ოდეს.მე მ. ქორწილისაგან, ლ. 12,36; რაემს მ. და ირეკოს, ლ. 12,36; რომელთაჲ მ. უფალი მათი, ლ. 12,37; და ლათუ მე-ორესა საეუმილაგსა და მესამესა მ., ლ. 12,38; რომელსა ეამსა მპარავეი მ., ლ. 12,39; მ. ... და გრქუას შენ, ლ. 14,9; რა მ. ... დო გრქუას, ლ. 14,10; ვაჲ, ვისგან მ., ლ. 17,1; არა მ. სასუფეველი ღმრთისაჲ ზმნით, ლ. 17,20; ოდეს მ. სასუფეველი ღმრთისაჲ, ლ. 17,20 C; მ. და წარწყ-მიდნეს ქუეყანის მოქმედნი იგი, ლ. 2, 16; ვიდრემდე სასუფეველი ღმრთისაჲ მ., ლ. 22,18; ოდეს მ. იგი, ი. 4,25; რ მ. ეამი, ი. 5,28 C; უკუეთოუ სხუაჲ მ. სა-ხელითა თუხითა, ი. 5,43; რომელი მ. ჩემდა, ი. 6,35,37; ყოველი ... ჩემდა მ., ი. 6,37; ყოველსა რომელსა ესმა მამი-საგან და ისწავა, მ. ჩემდა, ი. 6,45; ვერენ მ. ჩემდა, ი. 6,65 C; ქრისტე ოდეს მ., ი. 7,27,31; მიერვე ქრისტე მ., ი. 7,42 C; მპარავეი არა მ., ად რა იპა-როს და დაკლას, ი. 10,10; არა-მე მ. დღესასწაულსა ამას, ი. 11,56 C; არავენ მ. მამისა, გარნა ჩემ მიერ, ი. 14,6; (მა-მად) მ. მისა, ი. 14,23; რაემს მ. ნუგე-შინის-მცემელი იგი, ი. 15,26; მ. ეამი, ი. 18,2 C, 4 C, 25 C; ნუგეშინის-მცემე-ლი იგი არა მ. თქუნენდა, ი. 16,7; მ. იგი, ი. 16,8; ოდეს მ. სული იგი ქეშმი-რიტეზისაჲ, ი. 16,13; არა შოგიღესა დღესასწაულსა ამას, ი. 11,56; შო-რაჲ-გიღეს იგი სახიდ, ლ. 15,6; მ. ძუ კა-ცისაჲ, ლ. 18,8; ვიხილოთ, შო-ძი-გიღეს ელია განრინებად მაგისა, მ. 27,49 C; მრ. 15,36 C; მისა შოგიღეთ და მის თანა და-ვადგრეთ, ი. 14,23 C; მ. ჩუნენცა შენ თანა,

ო. 21,3; თქუენ ვერ მოხჯდეთ, ი. 7,34 C, 36 C; 8,21 C, 22 C; 13,33 C; მრავალნი მოვიდენ, მ. 8,11 C; მრ. 13,6 C; მ. დღენი, მ. 9,15 C; მრ. 2,20 C; ლ. 17, 22 C; 23,29 C; ნუჟჟე მ. მოწაფენი მისნი, მ. 27,64; რა მ. და შეეწინენ მათ, ლ. 5,7; და არა მ. იგინიცა ადგილსა იმას სატანჯველისასა, ლ. 16,28; მ. ეამნი, ი. 4,21 C; 16,32 C; ყოველი, რომელი მომტეს მე მამამან, ჩემდა მ., ი. 6, 37 C; მ. ჰრომნი, ი. 11,48.

ელიაზის ჯერ-არს პირველად მოხლვაჲ, მ. 17,10; მრ. 9,11; ეგრეთ იყოს მ. ძისა კაცისაჲ, მ. 24,27, (+იგი C) 37,39; ყოვნოს უფალმან ჩემმან მ., მ. 24,48 C; რომელსა უნდეს შემდგომად ჩემსა მ., მრ. 8,34; კურთხეულ არს მ. მეუფისაჲ, დაეთის, მრ. 11,10; ჰრქუა ჩინებულთა მათ მ., ლ. 14,17 C; შეუგვა-ნებელ არს საცთურისა არა მ., ლ. 17, 1; არა ეგების არა მ. საცთურისაჲ, იქვე C; მერმესა მას მოხლვასა... დასხდეთ თქუენცა ათორმეტა საყდართა, მ. 19, 28; რომელი მოხლვად არს, მ. 11,14; რომელსა უნდეს ჩემდა შემოდგომად ლა მ., მ. 16,24; მ. არს ძმ კაცისაჲ, მ. 16,27; ელია-ლა პირველად მ. არს, მ. 17,10 C; ელია მ. არს, მ. 17,11 C; მ. არს საცთური, მ. 18,7 C; აცადეთ ყრმებსა მავას მ. ჩემდა, მ. 19,14; მრ. 10, 14; ლ. 18,16; აცადეთ ყრმები ეგე და ნუ აყენებთ მ. ჩემდა, მ. 19,14 C; არა ინებეს მ., მ. 22,3; რომელსა ეამსა მპარაჲი მ. არს, მ. 24,43; ყოვნის უფალი ჩემი მ., მ. 24,48; ლ. 12,45; რომელ მ. არს სუფევად მამისა ჩუენისა დავითისი, მრ. 11,10 C; რა ჰრქუას ჩინებულთა მათ მ., ლ. 14,17; რომელ იგი ჩემსა შემდგომად მ. არს, ი. 1,15 C, 27; თქუენ არა გნებავს მ. ჩემდა, ი. 5,40; რომელი მ. იყო სოფლად, ი. 6,14 C; ვერვის ჯელ-ეწიფების მ. ჩემდა, ი. 6,44,65;

თქუენ ვერ ჯელ-გეწიფების მ., ი. 7,34, 36; 8,21,22; 13,33; ნუჟჟე გალილეადთ მ. არს ქრისტე, ი. 7,41; მიერ მ. არს ქრისტე, ი. 742 C; რომელი მ. ხარ სოფლად, ი. 11,27 C; შენ აწ ვერ ძალგიც მ., ი. 13,36; უჟუეთუ მინდეს მაგისი ყოფად ვიდრე მ. ჩემდამდე, ი. 21, 23; ელია-ლა მოხულად არს პირველად, მრ. 9,11 C; რა დგეს ეგე ჩემდა მოხლვადმდე, ი. 21,22 C; თუ დგეს ჩემდა მ., ი. 21,23 C; ვერ დაასრულეთ ქალაქები ისრაჲლისად მოხლვამდე ძისა კაცისაჲსა, მ. 10,23 C; და იქმნის ხე, ვიდრე მოხლვადცა მფრინებელთა ცისათა, მ. 13,52 C; რად არს სასწაული შენისა მის (-C) მოხლვასაჲ, მ. 24,3; მოხლვათაჲ მათ გითხრას თქუენ, ი. 16,13 C.

უნებლიათცა მომავალ არს საცთური მათ ზედა, მ. 18,7; შემდგომად ჩემსა მომავალი უძლიერს ჩემსა არს, მ. 3,11 C; იხილა სული ღმრთისაჲ... მ. მის ზედა, მ. 3,16 C; ვიდრემდე იხილონ ძმ კაცისაჲ, მ. სუფევითა თუსითა, მ. 16, 28; კურთხეულ არს მ. სახელითა უფლისაჲთა, მ. 21,9; 23,39; მრ. 11,9; ლ. 13,35; 19,38; ი. 12,13; იხილონ ძმ კაცისაჲ, მ. ღრუბელთა ზედა ცისათა, მ. 24,30; 26,64; მრ. 14,62; იხილონ ძმ კაცისაჲ, მ. ღრუბლითა, ლ. 21, 27; ვიდრემდე იხილონ სასუფეველი ღმრთისაჲ, მ. ძალითა, მრ. 9,1; მაშინ იხილონ ძმ კაცისაჲ, მ. ძალითა და დიდებითა დილითა, მრ. 13,26; სჯომნ ვინმე კვირინელი, მ. ველით, მრ. 15,21; ლ. 23,26; ხელისიგან იხილა იესუ, მ. მისა, ი. 1,29; იხილა რად იესუ ნათანაელი, მ. მისა, ი. 1,47; ზეცით მ. ამას წამებს, ი. 3,31; იხილის რად მეგელი მ., ი. 10,12; შენ ხარა მ. იგი, ანუ სხუასა მოველოდით, მ. 11,3; ლ. 7,19,20; რომელი განანათლებს ყოველსა კაცსა, მომავალსა

სოფლად, ი. 1,9; უკუეთუ შემძლებელ არს შემთხუევად ... ოცითა ათასითა მოშავალისა მის ზედა, ლ. 14,31; იხილნა ფარისეველნი და სადუკეველნი, მოშავალნი ნათლის-ღებად მისგან, მ. 3,7; იყენეს მ. და წარმავალნი მრავალ, მრ. 6,31; მათ შინა მ. განიკურნებოდეთ, ლ. 13,14.

არა მოსრულ ეარ ჩინებად მართალთა, მ. 9,13 C; მრ. 2,17 C; მ. ვარ განყოფად კაცისა, მ. 10,35 C; ამისთჳს მ. ვარ, მრ. 1,38 C; თავით ჩემით არა მ. ვარ, ი. 7,28; ვიცი, ვინამ მ. ვარ და ვიდრე ვალ, ი. 8,14; ღმრთისაგან გამოვედ და მ. ვარ, რ არა თავით თჳსით მ. ვარ, ი. 8,42; შჯად სოფლისა ამის მ. ვარ მე, ი. 9,39.

მ. ხარ აქა უეამოდ, მ. 8,29 C; რომლისათჳსცა მ. ხარ, მ. 26,50; მ. ხარ აქა წარწყმედად ჩუენდა, მრ. 1,24; ღმრთისა მიერ მ. ხარ მოძღურად, ი. 3,2.

ძმაჲ შენი მ. არს, ლ. 15,27; იესუ მ. არს ჰურიასტანით გალილეად, ი. 4,47; რომელი მ. არს სოფლად, ი. 5,14 E; მოძღუარი მ. არს, ი. 11,28; მოვიდენ ეამნი და მ. არს, ი. 16,32 C.

ე ა ავახაკსა ზედა მ. ხართ მახვლითა და წათებითა, ლ. 22,52 C.

რომელნიმე მათგანნი შორით მ. არიან, მრ. 8,3.

უკუეთუმცა მე არა მ. ვიყავ, ი. 15,22 C.

არლა მ. იყო მათა იესუ, ი. 6,17; რომელი-იგი მ. იყო მისა პირველ, ი. 7,50; არლა მ. იყო იესუ დაბად, ი. 11,30; რომელი მ. იყო დღესასწაულსა მის, ი. 12,12; რომელი მ. იყო ღამე იესუსა პირველ, ი. 19,39 C; რომელ მ. იყო წინასწარ სამარესა მას, ი. 20,8 C. მრავალნი მეზუერენი და ცოდვილნი მ. იყენეს, მ. 9,10 C; მრავალნი მ. იყ-

ენეს ცრუ-მოწამენი, მ. 26,60; მ. იყენეს ჳისა, მრ. 3,8 C; რომელნი მ. იყენეს იერუსალმით, მრ. 7,1; რომელნი მ. იყენეს იერუსალმად, მრ. 15,41 C; რომელნი მ. იყენეს ყოველისაგან დაბნებისა გალილეასა, ლ. 5,17; რომელნი მ. იყენეს სმენად მისგან და განკურნებად სნეულებათაგან მათთა, ლ. 6,18; რომელნი-იგი მ. იყენეს, ლ. 7,10; რომელნი მ. იყენეს ხილვასა მას, ლ. 23,48 C; რომელნი იქს თანა მ. იყენეს გილილეად, ლ. 23,55; ვიდრე არლა მ. იყენეს მისა, ი. 4,31 C; ივინიცა მ. იყენეს დღესასწაულსა მას, ი. 4,45; მრავალნი ჰურიათაგანნი მ. იყენეს, ი. 11,19; რომელნი მ. იყენეს მარიამისა და მართაჲსა, ი. 11,45; მო-ვინმე-სრულ იყენეს მას ეამსა ოდენ, ლ. 13,1; რომელი მოსრულა სოფლად, ი. 6,14 D; იყო ვინმე სამეუფოჲსა კაცი მოსრული, ი. 4,46; შენ ხარ ქრისტე, ძუ ღმრთისაჲ, სოფლად მ., ი. 11,27; მწიგნობარნი იგი, იერუსალმით მოსრულნი, იტყოდეს, მრ. 3,22 C; ყოველნი მის თანა მ. ... იცემიდეს მკერდსა მათსა, ლ. 23,48; მის თანა მოსრულნიცა იგი ჰურიანი ტიროდეს, ი. 11,33; ჰრქუა იესუ მოსრულთა მათ მის ზედა, ლ. 22,52.

უწყი, ვინამ მოსულ, ანუ ვიდრე ვალ, ი. 8,14 C; ძმაჲ შენი მოსლულ არს, ლ. 15,27 C; იესუ მ. არს ჰურიასტანით გალილეად, ი. 4,47 C; ვიდრემდე იხილონ სასუფეველი ღმრთისაჲ, მოსლული ძალითა, მრ. 9,1 C.

ესე მერმე მეორე სასწაული ყო იესუ, მოსრულ [= მო-რაჲ-ვიდა, მოзратиш-иаша] ჰურიასტანით გალილეად, ი. 4,54 C.

[ნ. კ. მივედ, მომავალ, წიადმოსლვა] . მოველა : მოჰვლით [II ბ.] ზღუასა და ვმელსა, მ. 23,15 C; მოჰვლიდა იესუ ყოველსა მის გალილეასა, მ. 4,23; მ.

იესუ ქალაქებსა, მ. 9,35; მოჰვილდა დაბნებსა მას გარემოვს, მრ. 6,6 C.

მოვლინება, ა—2 [გამოგზავნა]: შენ მოჰავლინე მე, ი. 11,42; 17,8,18,21; 23,25; რომელი მოჰავლინე იესუ ქრისტე, ი. 17,3; ე—ა მოჰავლინა მე მამამან, მ. 28,18 C; ი. 6,57; 20,21; მახარებელად გლახაკთა მ. მე, ლ. 4,18; რომელმან მ. მე, ი. 1,33; 4,34 C; 5,24 C; 6,29 C, 38 C, 44 C; 7,16 C, 28; 8,26,29; 9,4 C; 12,44 C; 14,24 C; 15,21 C; მამამან მ. მე, ი. 5,36; რომელმან მ. მე მამამან, ი. 5,37; 12,49; მან მ. მე, ი. 7,29; 8,42; იოვანე ნათლისმცემელმან მოჰავლინა ჩუენ შენდა, ლ. 7,20; არა მოავლინა ღმერთმან ძმ თვისი, ი. 3,17; რომელი ღმერთმან მ., ი. 3,34; რომელმან მ. იგი, ი. 5,23; რომელი-იგი მან მ., ი. 5,38; 6,29; რომელი-იგი მამამან ... მ. სოფლად, ი. 10,36; მოავლინა ასისტავებან მან მეგობარნი, ლ. 7,6 C; მოავლინეს მისა ფარისევლთაგანი ვინმე და პეროდიანთაგანი, მრ. 12,13 C; შემიწყალე მე და მოავლინე ლაზარე, ლ. 16,24; მეესეულად მოავლინის მანგალი, მრ. 4,29; რომელი მოავლინო თქუენდა, ი. 15,26; მ. იგი თქუენდა, ი. 16,7; მე მოავლინე თქუენდა წინაწარმეტყუელნი, ბრძენნი და მწიგნობარნი, მ. 22,34; მ. მათა წინაწარმეტყუელნი და მოციქულნი, ლ. 11,49; ჩეესეულად მოავლინოს აქა, მრ. 11,3; რომელი მ. მამამან სახელითა ჩემითა, ი. 14,26; რა მოავლინეს მოქმედნი სამკალსა თვისსა, მ. 9,38; (ძუშაკნი) ლ. 10,2 C; მ. ძემან კაცისამან ანგელოზნი თვისნი, მ. 13,41; (მან) მეესეულად მ. იგინი, მ. 21,3.

ი/უ: მოუვლინა მონანი თვისნი მოქმედთა მათ, მ. 21,34 C; მოუვლინეს მას მოწუთენი იგი მათნი, მ. 22,16 C; მე მოავლინო თქუენ ალთქუმა იგი

მამისა ჩემისაჲ, ლ. 24,49; რომელ მ. თქუენ მამისა მიერ, ი. 15,26 C; მ. იგი თქუენდა, ი. 16,7 C; რომელ მოავლინოს მამამან სახელითა ჩემითა, ი. 14,26 C.

იენ.: რ ანისთვს მოავლინე, მრ. 1,38; ლ. 4,43; მ. სიტყუად შენდა და ხარებად ამას, ლ. 1,19; მე ნათელი სოფლად მ., ი. 12,46; მ. სოფლად, ი. 16,28; 18,37 C; მოივლინა გაბრიელ ანგელოზი ღმრთისა მიერ ქალაქად გალილეაჲსა, ლ. 1,26; ნათელი მ. სოფლად, ი. 3,19.

შეიწყნაროს მოჰავლინებელი ჩემი, მ. 10,40; ლ. 9,48; ი. 13,20; არა მე შემიწყნაროს, არამედ მ. ჩემი, მრ. 9,37; შეურაცხ-ყოს მ. ჩემი, ლ. 10,16; ადიდოს მამაჲცა, მ. მისი, ი. 5,23 C; ჰრწმუნეს მ. ჩემი, ი. 5,24; გე და მ. ჩემი მამაჲ (ვართ), ი. 8,16; წამებს ჩემთვის მ. ჩემი მამაჲ, ი. 8,18; არა მე ვჰრწმუნე, ად მ. ჩემი, ი. 12,44; რომელმან მიხილო მე, იხილა მ. (+იგი C) ჩემი, ი. 12,45; არა იციან მ. ჩემი, ი. 15,21; უკუეთუ არა მოჰავლინებელმან ჩემმან მამამან მოიყუანოს იგი ჩემდა, ი. 6,44; რა ვუცნებაჲ მოჰავლინებელითა ჩემისაჲ, ი. 4,34; 6,38; არა ვეძიებ ნებასა მ. ჩემისაჲსა, ი. 5,30; ესე არს ნებაჲ მ. ჩემისა მამისაჲ, ი. 6,39; ჩემი ესე მოძლურებაჲ არა არს ჩემი, ად მ. ჩემისაჲ, ი. 7,16; რომელი ეძიებ ღიდებასა მ. თვისისაჲსა, ი. 7,18; წარვალ მ. ჩემისა, ი. 7,33; ჩემდა უერარს საქმედ საქმესა მ. ჩემისაჲსა, ი. 9,4; არცა მოციქული (არს) უფროჲს მ. თვისისა, ი. 13,16 E; (სიტყუანი არიან) მ. ჩემისა მამისანი, ი. 14,24; აწ მივალ მ. ჩემისა, ი. 16,5; სიტყუად მივართუათ (მიუთხრათ C) მოჰავლინებელთა (+მათ C) ჩუენთა, ი. 1,22.

არა ვიდრემე მოვლინებულ ვარ, მ. 15,24; იყო მ. ღმრთისა მიერ, ი. 1,6 E;

ლთისა მიერ მოვლინებულ ხარ შენ მოძ-
ლურად, ი. 3,2 C; მ. ვარ მე წინაშე მისა, ი.
3,28; რომელ ითარგმანების: მ., ი. 9,7 C;
იყო კაცი მოვლინებული ღმრთისა მიერ,
ი. 1,6 D; რომელი ითარგმანების მოვ-
ლინებულად, ი. 9,7; რომელმან ... ქვაჲ
დაქრიბე მოვლინებულთა შენ ზედა,
მ. 23,37; ლ. 13,34.

მოზიღვა, ი: ყოველი მოვიზიღო ჩემ-
და, ი. 12,32 C; ყოველნი მოვიზიღენ
ჩემდა, იქვე DE.

მოზღუდვა, 0—2 [შემოდობა, შემო-
ზღუდვა]: ეენაჲ დაასხა და გარემოდს
მოზღუდა, მრ. 12,1 C.

მოთმინება: ნაყოფი გამოიღიან მოთ-
მინებითა, ლ. 8,15; მ. თქუენითა მოი-
პოვნეთ სულნი თქუენნი, ლ. 21,19.

მოთოვნა, ი/უ: ვიდრემდე მოუთოვნო
[I ა.] მაგას გარემო, ლ. 13,8.

მოთრევა, ი: მოეთრია [II თ.] ბადე
იგი თეგზებითურთ, ი. 21,8 C.

მოთხ ნ. სამოთხე.

მოთხარ ნ. მოთხრა.

მოთხოვა, 0—3: ესე მიუქდა პილიატეს
და მომსახოვნა გორცნი იგი იესუსნი,
მ. 27,58 C.

ი: მოითხოვა წყალი, მ. 27,24; მ.
გუამი იგი იესუსსი, მრ. 15,43; მ. ფი-
ცარი, ლ. 1,63; მოითხოვნა გორცნი იე-
სუსსნი, ლ. 23,52 C; რა მოითხოვონ
ბარაბა, მ. 27,20 C.

მოთხრა, 0—2: წარვიდა და მოთხარა
და დაჰულა ვეცხლი იგი, მ. 25,18; რო-
მელმან მ. და დააღრმო, ლ. 6,48.

მოკაფა, 0—3 [მოჭრა]: სხუანი მომ-
კაფდეს რტოებსა ხეთაგან, მ. 21,8;
მრ. 11,8.

მოკითხვა, ი [მიხალმება, მოკითხვა]:
გზასა ზედა ნუვის მოკითხავთ, ლ. 10,
4: მირბოდეს და მოკითხვიდეს მას,
მრ. 9,15 C; უკუეთუ მოკითხვიდეთ
მეგობართა თქუენთა ხოლო, მ. 5,47;

მოკითხვა იგი, მრ. 14,45 C; მ. ელისაბედ,
ლ. 1,40; მორბოდეს მისა და მოკითხ-
ხეს იგი, მრ. 9,15; შე-რაჲ-ხედეთ სხ-
ლსა მას, მოკითხეთ იგი, მ. 10,12;
რომელ მე მოკითხხო, იგი არს, მრ.
14,44 C; მოციქული მიუველინოს და
მოკითხოს იგი მშუდობით, ლ. 14,32.

უყუარს .. პირველ მოკითხვაჲ უბან-
თა ზედა, მ. 23,7; რომელთა ჰნებაჲს...
მ. უბანთა ზედა, მრ. 12,38; ესმა ელი-
საბედს მ. (+იგი C) მარიამისი, ლ. 1,
41; გიყუარს თქუენ... მ. უბანთა ზედა,
ლ. 11,43; რომელთა უყუარს უბანთა
ზედა მ., ლ. 20,46; ვითარ-მე არს მ.
ესე, ლ. 1,29; მოკითხვას ეძიებენ უბნებსა
ზედა, მრ. 12,38 C; ერა იყო კმაჲ მო-
კითხვისა შენისაჲ ყურთა მომართ ჩემთა,
ლ. 1,44; იწყეს მოკითხვად მისა დო
სიტყუად, მრ. 15,18.

მოკიცხვა, იენ: მაშინ ჰეროდე ერა
იხილა, რა მოკიცხა [მოტყუვდა, დასა-
ცინი კახდა] მოგუთა მათგან, განრისხნა
ურიად, მ. 2,16.

მოკლე ნ. შემოკლება.

მოკლება, ა—ღ: ვითარ მოაკლდა
ღვნი, ი. 2,3; რა არა მოგაკლდეს
სარწმუნოებეჲ შენი, ლ. 22,32; რაეჲს
მოაკლდეს იგი, ლ. 16,9 C; რაეჲს
მოაკლდეთ თქუენ ამიერ სოფლით, ლ.
16,9.

მოკლებასა ღვნისასა ჰრქუა დედამან
იესუს, ი. 2,3 C; იწყო მან მოკლებად,
ლ. 15,14; იგი ჯერ-არს აღორძინებად
და ჩემდა მ., ი. 3,30.

ყავთ თავისა თქუენისა ... საუნჯე (სა-
ფას C) მოუკლებელი ცათა შინა, ლ.
12,33.

მოკლეა, 0—2: რომელი მოგკლვიდეს
თქუენ, ი. 16,2 C; აღდგენ შეილნი მამა-
დელათა მათთა ზედა და მოკლვიდენ,
მ. 10,21; მრ. 13,12; მიეცნეთ თქუენ
მამა დელათაგან ... და მ. თქუენგანთა,

ლ. 21,16; რომელი მოკალთ შორის ტაძრისა და საკურთხეველისა, მ. 23,35; შეიპყრეს და მოკლეს იგი, მ. 21,39; მრ. 12,8; რაშტა იესუ ზაკუთით შეიპყრეს და მ., მ. 26,4 C; რაშტა მ. იგი, მ. 26,59; მრ. 14,55 C; მერმე სხუად მიაგლინა და იგიცა მ., მრ. 12,5; ერმტა ზაკუთით შეიპყრეს იგი და მ., მრ. 14,1; განიყვანეს იგი გარეშე საეენაგესა მას დი მ., ლ. 20,15; ერმტა მ. იგი, ლ. 22,2; ი. 11,53 C; რამტა ლაზარეტა მ., ი. 12,10 C; მოკმედთა მათ ... რომელნიმე მოკლნეს, მ. 21,35 C; რომელმან მოკლახ, თანა-მდებ არს საშუელისა, მ. 5,21 C; მოვედით და მოვკლათ იგი, მ. 21,38; მრ. 12,7; ლ. 20,14; მოკლან იგი, და მესამესა დღესა აღდგეს, მ. 17, 23; მრ. 9,31; 10,34; ლ. 18,33; ზრაახეაყვეს ..., რა მ. იგი, მ. 27,1; ერა მ. იგი, მრ. 9,31 C; ეძიებდეს იესუსათჳს მოწამესა, რა მ. იგი, მრ. 14,55 C; მიერთგან შეიზრაახნეს ჰურიანი, რა მ. იგი, ი. 11,53; ზრაახეაყვეს, რა ლაზარეტა მ., ი. 12,10; აღდგენ შეილნი დედამამათა ზედა თჳსთა და მოკლნენ იგინი, მ. 10,21 C.

• ნუჟუჟე მოიკლავს თავსა თჳსსა, ი. 8,22.

და უნდა დათუ მისი მოკლავა, მ. 14,5; უნდა მ. მისი, მრ. 6,19; რად ჯერ-არს შაბათსა: ... სულსია ცხორებად ანუ მ., ლ. 6,9; ჩუენდა არავისი ჯერ-არს მ., ი. 18,31; ხ სულსა ვერ გელეწიფების მოკლვად, მ. 10,28; ჯერ-არს მისი ... მ., მ. 16,21; ენებად იყო ... და მ., იქვე C; ჯერ-არს ძისა კაცისა ... მ., მრ. 8,31; ჯერ-არს ძესა კაცისასა ... მ., იქვე C; ჯერ-არს ძისა კაცისა ... მ., ლ. 9,22; ჰეროდე გეძიებს შენ მ., ლ. 13, 31; მოპყვანდეს სხუანიცა ორნი ძჳრის მოკმედნი მ. მის თანა, ლ. 23,32; ეძიებდეს ჰურიანი იგი მ. იესუს, ი. 5,18;

ეძიებდეს ჰურიანი მ. მას, ი. 7,1; რადსათჳს მეძიებთ მე მ., ი. 7,19; ვინ გეძიებს შენ მ., ი. 7,20; რომელსა-იგი ეძიებდეს მ., ი. 7,25; მეძიებთ მე მ., ი. 8,37,40; ჩუენდა არა წეს-არს მ. არავისა, ი. 18,31 C.

მოკულე, 0—1: ასული მარტოა ესუა მას ... და იგი მოკულდებოდა, ლ. 8,42; რაჟამს მოკულა ჰეროდე, მ. 2,19; ასული ჩემი აწ-ლა ესერა მ., მ. 9,18 C; არა მ. ქალი ესე, მ. 9,24 C; პირველმან მან შეირთო ცოლი და მ., მ. 22,25; მრ. 12,20; ლ. 20,29; პირველი იგი ქმარი მ., მ. 22,25 C; უკუანაისკნელ ყოველთასა მ. დედაკაცისა იგი, მ. 22,27; მრ. 12,22; (იუდა) შიშთილ-იბა და მ., მ. 27,5; ასული იგი შენი მ., მრ. 5,35 C; ლ. 8,49; მრავალნი იტყოდესცა, ელ: მ., მრ. 9,26; მეორემან შეირთო იგი და მ., მრ. 12,21; უკუეთუ აწვე მ., მრ. 15, 44; უკუეთუ აღრე მ., მრ. 15,44; მ. მდიდარიცა იგი, ლ. 16,22; ერა მ. გლახაკი იგი, ლ. 16,22 C; მათსა შემდგომად მ. დედაკაცისა იგი, ლ. 20,32; აბრაჰამ მ., ი. 8,52; რომელი მ., ი. 8, 53; ლაზარე მ., ი. 11,14; ძმა იგი ჩემი არამტა მ., ი. 11,21 C, 32; რამტა ესეცა არა მ., ი. 11,37; მრავალნი იტყოდესცა, ელ მოკულაო, მრ. 9,26 C; რომელმან ბოროტი თჳსას მიმისათჳს და დედისათჳს, მოკულენ, მ. 15,4; ... სიკუდილით მ., მრ. 7,10; უკუეთუ ვინმე მოკულდეს და არა დაუშთეს შეილი, მ. 22,24; ძმა თუ ვისიმე მ., მრ. 12, 19 C; უკუეთუ ვისამე მ. ძმა, ლ. 20, 28 C; უკუეთუ ვინმე ჰამოს მისგანი, არა მ., ი. 6,50; რომელსა ვჰრწმუნე მე, და დათუ მ., ცხონდეს, ი. 11,25 C; არა მ. იგი უკუნისადმდე, ი. 11,26; რა ერთი კაცი მ. ერისათჳს, ი. 11,50; უკუეთუ არა მარცხალი იფქლისა და დარდეს ჭუყყანასა და მ., იგი ხ ეგოს;

უკუეთუ მოკუედეს, მრავალი ნაყოფი გა-
ზოილოს, ი. 12,24; მოწაფჳ იგი არა მ.: ი.
21,23; არა ჰრქუა მას იესუ, ედ არა მ.,
ი. 21,23; მო-თუ ვინმე-კუდეს უშვილოდ,
მ. 22,24 C; მო-რად-კუდეს, მესამესა
დღესა აღდგეს, მრ. 9,31; რომელსა
ჰრწმენეს ჩემი, მო-ლათუ-კუდეს, ცხონ-
დესჳ, ი. 11,25; რა მის თანა მოვკუ-
დეთ, ი. 11,16 C.

ი. უ-2: უკუეთუ ვისმე მოუკუედეს
(მოუკედეს D) ძმად, მრ. 12,19; ლ. 20,
28.

არა მომკუდარ არს ყრმად ეგე, მ.
9,24; მრ. 5,39; ლ. 6,52; ვიდრე არღა
მ. არს ყრმად იგი ჩემი, ი. 4,49 C; უწ-
ყოდეს, რ მ. იყო, ლ. 8,53; ძმ ესე ჩემი
მ. იყო დი განცოცხლდა, ლ. 15,24; ძმად
ესე შენი მ. იყო და განცოცხლდა, ლ.
15,32; არამცა მ. იყო ძმად იგი ჩემი,
ი. 11,21; სადა იყო ლაზარე მ., ი. 12,1;
იხილეს იგი. რ მ. იყო, ი. 19,33; სადა-
იგი იყო ლაზარე მომკუდარი, ი. 12,1 C.

მოკუედინება, ა-2: ეძიებდეს ცრუს
წამებასა იესუსთჳს, რამცა მოაკუედინეს
იგი, მ. 26,59 C; ზრახვა-ყვეს ... იესუს-
თჳს, რამცა მ. იგი, მ. 27,1 C.

მოკუეთა, 0-3: რომელსა მე თავი
მოვჰკუეთე იოვანეს, მრ. 6,16; იოვანეს
მე თავი მ., ლ. 9,9; მოკუეთა თავი
იოვანეს, მ. 14,10 C; მ. თავი საპყრო-
ბილესა შინა, მრ. 6,28; მოკუეთეთეს
თავი იოვანეს, მ. 14,10; მოკუეთე ეგე,
ლ. 13,7,9 C; მერმე მოვჰკუეთეო ეგე,
ლ. 13,9; ყოველმან ეენავმან რომელ
ჩემ თანა დამკედრებულ არს და არა
განოილოს ნაყოფი, მოკუეთეთოს იგი, ი.
15,2 C.

ი: მოკუეთე იგი და განაგდე შენგან,
მ. 5,30; 18,8; მრ. 9,45; მ. იგი შენგან,
მრ. 9,43.

ი ვნ.: ყოველი ხმ, არა გამომღებელი

ნაყოფისა კეთილისად, მოკუეთეთოს და
ცეცხლთა დაედვას, მ. 7,19 C.

ე: ყოველმან ხემან რომელმან არა
გამოილოს ნაყოფი კეთილი, მოკუეთეთოს
და ცეცხლსა დაედვას, მ. 3,10; 7,19;
ლ. 3,9.

უბრძანა მოკუეთაა თავისა მისისად,
მრ. 6,27 C.

მოლბობა, 0-1: რაჟამს რტონი მის-
ნი მოლბიან, მრ. 13,28 C.

მოღვევა, 0-2: მოვლია [დაიხნარჯა]
მას ყოველი ნაყოფი მისი, მრ. 5,26 C.

მოლოდება, ე: რომელნი მოვლიან
უფალსა თჳსსა, ლ. 12,36 C; რომელნი
მოვლიედ უფალსა თჳსსა, იქვე DE; იგიცა
მოვლოდა სასუფეველსა ღმროისასა, მრ.
15,43; ლ. 23,51; მ. ნუგეშინის-ცემასა
ისრაჲლისასა, ლ. 2,25; ეა მ. ერი იგი,
ლ. 3,15; რომელნი მოვლოდეს გამოქსნა-
სა ისრაჲლისასა, ლ. 2,38; რ მ. მას,
ლ. 8,40; რომელნი მ. წყლისა მის აღ-
მრლუევასა, ი. 5,3 C; მოვიდეს... დღესა,
რომელსა არა მოვლოდის, მ. 24,50;
ლ. 12,46; შენ ხარა მომავალი იგი, ანუ
სხუასა მოველოდით, მ. 11,3; ლ. 7,19,
20.

სულითა კაცთადთა შიშისაგან და
მოლოდებისა მომავალსა ზედა სოფელსა
ამას, რ ძალნი ცათანი შეიძრენ, ლ.
21,26.

მოლბინენ ნ. უმოლბინენ.

მომადღება: პილატეს უნდა მომად-
ღებაჲ ერისად მის, მრ. 15,15.

მოშავალ [ხუაყაყე]: მოშავალი იგი
გითხრას თქუნენ, ი. 16,13; იესუ იცოდა
ყოველივე იგი მ. მის ზედა, ი. 18,4;
უკუეთუ არა მიილოს ასი წილი ეამსა
ამას... და საუკუნესა მას მოშავალსა
ცხოვრებაჲ საუკუნოდ, მრ. 10,30; რომელ-
მან არა მიილოს მრავალი წილი ეამსა
ამას და საუკუნესა მას მ. ცხოვრებაჲ

საუტუნოდ დაიმკვდროს, ლ. 18,30; სულითა კაცთაჲთა შიშისაჲგან და მოლოდინისა მოშავალხა (მომავალისა CE) ზედა სოფელსა ამას, ლ. 21,26 D; ვინ გირუნენა თქვენ სიულტოლად მოშავალისა შისგან რისხვისა, მ. 3,7; ლ. 3,7 C.

მოშავლინებელ ნ. მოვლინება.

მოშარგლა, 0—(3)2 [გამარჯვლა, ხანაწივეჲლა ბაჲაზის გაჲორჩიჲვა]: გნებავს, თუ მოვშარგლოთ იგი, მ. 13,28 C.

ნუტკუე მოშარგლახა მას ლუარძლისასა აღმოჲჭებურათ მის თანა იფქლიცა, მ. 13,29 C.

მოშართ [თანდ.]: თქუნდა მოშართ, მ. 22,31 C; ყურთა შ., ლ. 1,44; ჩემდა შ., მ. 10,32 D; 11,6; 18,6; 26,10,31; მრ. 9,42; 14,27; ლ. 1,25 C; 7,23; 9,26; 12,8; ი. 14,1; 16,9; 17,20; ჩუნდა შ., ლ. 1,1 C; 2,15; 12,41.

[ნ. კიდევ გამოშართ, მიშართ, უჭუმოშართ, შინაგამოშართ].

მოშართება, 0—(3)2 [წესრიგში მოყვანა, რაჲცა, რაჲსუდოჲყუბა]: არამე აღანთოსა სანთელი და მოშართოს სახლი თსი, ლ. 15,8.

და მოვიდის და პოყის იგი ცალიერი, მოშართებული და განშუენებული და შემეჲული, მ. 12,44 C.

მოშაღება, 0—2: მოშაღდეს ენებაჲ იგი, მრ. 14,16; შ. პასქაჲ იგი, ლ. 22, 13; მოაქუნდა, რაჲ-იგი მოეშაღა სულნელები, ლ. 24,1.

ი: რომელ-ეგე მოიშაღდეს, ვისა იყოს, ლ. 12,20; მოიშაღდეს სულნელი და ნელსაცხებელი, ლ. 23,56.

ი/უ: მოიშაღდეთ ჩუნენ პასქაჲ, ლ. 22,8; სადა გნებავს, და მოიშაღდოთ, ლ. 22,9; რა მო-რაჲმე-უმშაღონ მას, ლ. 9,52.

გაჲოვიდეს მოშაღებაჲდ მოწაფენი, მრ. 14,16.

ურჩინი გონებითა მართალთაჲთა გნებადებიდ უფალსა ერი მოშაღებულო, ლ. 1,17.

მოშორვალე [ჰარბად ე ვინის მხმელი]: კამდეს და სუმიდეს მოშორვალეთა თანა, მ. 24,49.

მოშკა, 0—2: რომელმან მოშკოხ, სასყიდელი მიილოს, ი. 4,36 C; სხუაჲ არს, რომელმან შ., ი. 4,37 C.

ი: მოვიშკი, სადა არა დაესთესი, მ. 25,26; ლ. 19,22; მოიშკი, სადა არა დასთესი, მ. 25,24; ლ. 19,21.

მე წარგაველინებ თქვენ მოშკად, ი. 4,38 C.

მოშკალ [ვინი მკიხ]: მთესველი იგი და მოშკალი იხარებდენ ერთად, ი. 4, 36 C; სხუაჲ არს, რომელმან სთესა, და სხუაჲ არს შ., ი. 4,37; მოშკალმან სასყიდელი მიილოს, ი. 4,36; მთესვიარსა და მოშკალხა ერთბაჲდ უხაროდის მის თანა, ი. 4,36; მოშკალნი იგი ანგელოზნი არიან, მ. 13,39 C; ესმისა მკისასა უბრძანა მოშკალთა მათ (—C), მ. 13,30.

მოშოწაფება, ი [მოწაფედ გახდა]: წარეედით და მოიშოწაფენით ყოველნი წარმართნი, მ. 28,19.

მოშრუშე [მრუში]: ნათესავი უკეთური და მოშრუშე სასწაულსა ეძიებს, მ. 12,39 C; რომელსა-იგი სარცხუნელ უჩნდეს მე და სიტყუანი ესე. ჩემნი, ნათესავსა ამას მოშრუშესა და ცოდვისა, მრ. 8, 38 CD.

[შღრ. მემრუშე].

მოშხრალ ნ. შოსრვი.

მოშხუიდელ ნ. მოყიდა.

მოშვდელ ნ. ხარკის მოშვდელ.

მონა: იყავნ იგი თქუნდა მონა, მ. 20,27; იყოს იგი შ. ყოველთა, მრ. 10, 44; ყოველი, რომელი იქმს ცოდვისა, შ. არს ცოდვისა, ი. 8,34 C; არღარა გრქუა შენ შ., ი. 15,15 C; მონაჲ ჩემი დაკემულ არს, მ. 8,6; არცო შ. (არს)

უფროს უფლისა თვისისა, მ. 10,24; ამა ესერა მონაჲ ჩემი, მ. 12,18; მიავლინა ქუეყანის მოქმედთა მათ ... მ., მრ. 12,2; ლ. 20,10; მიავლინა მათა სხუად მ., მრ. 12,4; შეიწყნარა ისრაელი, მ. თვისი, ლ. 1,54; განმიტყვე მ. შენი, უფალო, ლ. 2,29; ასისტავისა ვისიმე მ. სნეულ იყო, ლ. 7, 2; წარავლინა მ. თვისი ეამსა პურისასა, ლ. 14,17; ვის-მე თქუნეგანსა ესუას მ. მენველი გინა მწყემსი, ლ. 17,7; შესძინა მიელნიებად სხუად მ., ლ. 20,11; მ. არს იგი ცოდვისაჲ, ი. 8,34; მ. არასადა დაადგარეს სახლსა შინა უკუნისადმდე, ი. 8,35; არა არს მ. უფროსს უფლისა თვისისა, ი. 15,20; განიკურნოს მ. ესე ჩემი, ლ. 7,7; (მ. იგი) მ. 8,8; განიკურნა მ. იგი მისი. მ. 8,13; (კმა არს ... უკუეთუ იყოს) მ. იგი (—E) ეა უფალი თვისი, მ. 10,25; დაეარდა მ. იგი, მ. 18, 26; შეეწყალა უფალსა მას მ. იგი, მ. 18,27; ეა გამოვიდა მიერ მ. იგი, მ. 18,28; ნეტარ იყოს მ. იგი, მ. 24,46 C; მ. იგი უკმარნი განწოდეთ გარე, მ. 25, 30; განიკურნოს მ. იგი მისი, ლ. 7,3; პოვეს მ. იგი მისი ცოცხალი, ლ. 7,10; მოვიდა მ. იგი, ლ. 14,21; ვინ-მე არს სარწმუნოად იგი მ. და ბრძენი, მ. 24, 45; ნეტარ არს იგი მ., ლ. 12,43; მონაჲნი (+მან C) რომელმან იცის ნებაჲ უფლისა თვისისაჲ და არა განემზადოს ნებისაებრ მისისა, იტანჯოს ფრიად, ლ. 12,47; არავეს მ. შეუძლის ორთა უფალთა მონებად, ლ. 16,13 C; მ. არა დაიმკდრის უკუნისადმდე სახლსა შინა, ი. 8,35 C; მ. არა იცინ, რასა იქმნ უფალი მისი, ი. 15,16; ჰრქუა ერთმან ვინმე მღვდელთ მოძღურისა მ., ი. 18,26 C; უკუეთუ თქუას მ. მან გულსა თვისსა, ლ. 12,45; თქუა მ. მან, ლ. 14,22; უკუეთუ თქუას ბოროტმან მან მ., მ. 24,48; მონახა ჩემსა (ვარკვ), მ. 8,9; ლ. 7,8; ჰქა მ. მღვდელთ მოძღური-

სისა, მ. 26,51; მრ. 14,47; ლ. 22,50; ი. 18,10; არავეს მ. კელ-ეწიფების ორთა უფალთა მონებად, ლ. 16,13; ჰრქუა მ. მას თვისსა, ლ. 14,21; ჰრქუა უფალმან მ. მას, ლ. 14,23; შორის სახლსა მას დავეითის, მონიხა თვისსა, ლ. 1,69; არლარა გეტყვ თქუნე მონად, ი. 15, 15; მონაჲ ბოროტო, ყოველივე თანხანადები შენი მიგიტყვე შენ, მ. 18,32; კეთილ, მ. სახიერო და სარწმუნოო, მ. 25,21,23; კეთილ, სახიერო მ., ლ. 19, 27; უკეთურო მ. და მელდგარო, მ. 25, 26; პირისა შენისაგან ესაჯგო შენ, მ. ურწმუნოო, ლ. 19,22; მიავლინა მონაჲნი თვისნი მოქმედთა მათ, მ. 21,34; წარავლინა სხუანი მ., მ. 21,36; 22,4; წარავლინა მ. თვისნი მოწოდებად ჩინებულთა მათ ქორწილსა მას, მ. 22,3; მ. უკმარნი ვართ, ლ. 17,10; მ. მისნი მოვეგებოდეს მას, ი. 4,51; მოვიდეს მ. იგი, მ. 13,27; მოქმედთა მათ შეიპყრნეს მ. იგი მისნი, მ. 21,35; სხუათა შეიპყრნეს მ. იგი მისნი, მ. 22,6; განვიდეს მ. იგი გზათა ზედა, მ. 22,10; დგეს მ. იგი (—C) და მსახურნი მღვდელთ მოძღურათანი, ი. 18,18; ნეტარ იყვენ იგი მ., ლ. 12,37; მონათა მათ ჰრქუნეს მას, მ. 13,28; ჰრქუა მ. თვისთა, მ. 14,2; 22,8; მოუწოდა მ. თვისთა, მ. 25,14; მიჰსციის მ. თვისთა კელმწიფებაჲ, მრ. 13,34; ჰრქუა მამამან ზისმან მ. თვისთა, ლ. 15, 22; მოუწოდა ათთა მ. თვისთა, ლ. 19, 13; რომელი დაადგინოს უფალმან მ. თვისთა ზედა, ლ. 12,42; რომელმან ინება სიტყუას განგებაჲ მ. თვისთა თანა, მ. 18,23; სიტყუა-ყო მათ მ. თანა, მ. 25, 19; იწყოს გუემად მ. და მტევეალთა, ლ. 12,45; იწყოს გუემად მისთანათა მათ მ., ბ. 24,49; მოუწოდა ერთსა მ. მისთაგანსა, ლ. 15,26 C.

მოვიდეს უფალი იგი მონისაჲ მის, მ. 24,50; ლ. 12,46; ნეტარ არს მ. მის,

მ. 24,46; ნუუკუე მადლ-იპყრას მონისაჲ მის, ლ. 17,9; იყო სახელი მ მის მალქოს, ი. 18,10; ბრძანა მოწოდებაჲ მონათაჲ მათ, ლ. 19,15; მოვიდა უფალი იგი მათ შ., ნ. 25,19; ჰრქუა მას ერთმან მონათაგანმან, ი. 18,26; მოუწოდა ერთ-სა მონათაგანსა, ლ. 15,26.

[ნ. კ. მონა-მოყუას, მონება].

მონაგებ [ქონება]: განყიდე მონაგები შენი, მ. 19,21 C; მისცა მათ შ. თუკი, მ. 25,14; აქუნდა შ. ფრიად, მრ. 10,22; განყიდეთ შ. თქუენი, ლ. 12,33; ყოველ-სა ზედა მონაგებსა თუსსა დაადგინოს იგი, მ. 24,47; რომელმან არა იჯუნეს ყოვლისაგან მონაგებისა თუსისა, ლ. 14,33; ათეულსა შეესწირავ ყოვლისაგან შ. ჩემისა, ლ. 18,12; ყოველთა ზედა მონაგებთა მისთა დაადგინოს იგი, ლ. 12,44.

მონადირე: გყენე თქუენ მონადირე [წრფ.] კაცთა, მ. 4,19; რა იყენეთ თქუენ შ. კაცთა, მრ. 1,17 C; ამიერი-თგან კაცთა იყო შ., ლ. 5,10.

მონადირება, 0—2 [დაჭერა]: რამცა მონადირეს იგი სიტყუათა, მრ. 12,13 C; რა მონადირონ იგი სიტყუათა, იქვე DE.

მონა-მოყუას: იწყოს გუემდა მონა-მოყუასთა მათ თუსთა, მ. 24,49 C.

მონება, 0—2: ჩუენ არასადა ვის ვჰმონებდით, ი. 8,33; ესოდენი წელი ვმონე შენ, ლ. 15,29 D; ესე რაედენნი წელნი არიან, ვინაჲთგან გ. შენ, იქვე C; ესოდენნი წელნი ვმონენ შენ, იქვე E; ჩუენ ... არასადა ვის ვჰმონეთ, ი. 8,33 C.

ვერ ჰელ-ეწიფების ორთა უფალთა მონებად ...: ვერ ჰელ-ეწიფების ღმრთი-სა მონებად და მამონაჲსა, მ. 6,24; ვერ შემძლებელ ხაროთ შ. ღმრთისა და მამონაჲსა, იქვე C; არაჲს მონასა ჰელ-ეწი-ფების (არავინ უფალმან შეუძლის C) ორთა უფალთა შ. ...; ვერ ჰელ-ეწიფე-

ბის (ვერ შეუძლოთ C), ღმრთისა შ. და მამონაჲსა, ლ. 16,13.

მოოკრება, დ: ყოველი შეუფებად, რომელი განეეთის თიჲსა თუსსა, მოოკრის, მ. 12,25; ლ. 11,17.

მოახლებულ არს მოოკრებაჲ მისი, ლ. 21,20; რაემს იხილოთ საძაველი იგი მოოკრებისაჲ, მ. 24,15; მრ. 13,14 E; რაემს იხილოთ ბილწი იგი შ., მრ. 13,14 C.

მოპება, ა—2 [მოვლეჯა, მოხვევა]: მო-აპის იგი მისგან ახალმან მან ძუელისაჲ მის, მრ. 2,21.

მოპოვება, ე: რომელმან მოიპოვოს (—ოოს D) თავი თუკი, მ. 10,39; მოთმინებითა თქუენითა მოიპოვნეთ სულნი თქუენნი, ლ. 21,19.

მორბი, 0—1: მორბიოდა და თაყუანის-ჰსცა მას, მრ. 5,6; მდიდარი ვინნე მ. მისა, მრ. 10,17; მორბიოდეს მისა და მოიკითხეს იგი, მრ. 9,15.

მორეწე [დაქარაგებელი მუშა, მოჯამავირე]: რაედენთა მორეწეთა მამისა ჩემისთა გარდაერევის პური, ლ. 15,17 C; დალტევეს ზებელე, მამაჲ მათი, ნაესა მას შინა შ. მათ (—C) მისთა თანა, მრ. 1,20; შემრატე მე ვა ერთი შ. შენთაგანი, ლ. 15,19 C.

მორთუმა, ა—3: მორთუმიდეს [ურყვ.] მას ყოველსა სნეულებსა, მ. 4,24 C; მრ. 1,32 C; შ. მასკრებესა, მრ. 10,13 C; მო-გართუ იგი მოწაფეთა შენთა, მ. 17,16 C; მორთუა მას სხუაჲ-ლა ხუთი ქანქარი, მ. 25,20; შ. თავი მისი ლანკლასა ზედა, მრ. 6,28 C; ნუთუ შ. ვინ მაგას კამად, ი. 4,33 C; მო-ვინნე-ართუა კამალი, იქვე DE; მორთუეს მას ძლუენი, მ. 2,11 C; შ. მის ეშმაკულებ მრავალ, მ. 8,16 C; შ. მას ეშმაკუელი, მ. 12,22 C; შ. მას გარლუეული (დაჯსნი-ლი C), მ. 9,2; შ. მას კაცი, მ. 9,32 C; შ. თავი იგი ლანკლით, მ. 14,11; შ.

ყოველი ბოროტად ვნებული, მ 14,35; მთართუხ მას ყრმები, მ. 19,13 C; მათ მ. მას ღრაჰკანი, მ. 22,19; მ. მას ბრმაჲ, მრ. 8,22 C; მ. მას იგი, მრ. 9,20 C; მათ მ., მრ. 12,16; ი. 2,8; დაადგეს ლერწამი და მ. პირსა მისსა, ი. 19,29; მომართუთ ზე იგი აქა, მ. 14,18; მ. მე ღრაჰკანი, და ვიხილო, მრ. 12,15; მ. თევზთა მათგან, რომელ თქუენ იპყართ აწ, ი. 21, 10 C; მო-ლა-მართუთ იგი მე, მრ. 9,19 C; აღმოაესეთ აწ და მოართუთ პურისა უფალსა, ი. 2,8.

მოწუთფენი ჰრისხვილეს მომართუმელთა ნათ, მრ. 10,13 C.

მორაკვა, 0-1 [გვაჰა]: გისტვენელით თქუენ, და არა მომართუელით, ლ. 3,32 C.

მორატყა, ი: მოილო არდაგი და მოირატყა იგი, ი. 13,4; შესამოსელი (საბრადენელი C) მ., რ შიშუელ იყო, ი. 21,7; მოირატყენ და მსახურებდ მე, ლ. 17,8; მოირატყენს [გავმ.] და დაისხნეს ივინი, ლ. 12,37, წარჰკოცდა მჩუ-რითა მით, რომელ მოერატყა, ი. 13,5 C. იყუნედ წელნი თქუენნი მორატყმულ. ლ. 13,35.

მორჩილ ნ. დამორჩილება.

მორწმუნე: ყოველივე შესაძლებელ არს მორწმუნისა, მრ. 9,23; ჰრკუი იესუ ჰურიათა მათ მორწმუნეთა, ი. 8,31 C; სასწაული მ. მათ ესე თანა-უვიდროდის, მრ. 16,17; ეტყოდა იესუ მ. მათ მისთა ჰურიათა, ი. 8,31; რომელი მოღებად იყო მ. მათ მისა მიმართ, ი. 7,39; არა ამითოჲს ხ გლოცავ, ად ყოველთა მორწმუნეთათჲს, ი. 17, 20 C; რომელ-მან დაბრკოლოს ერთი მცირეთა ამათ-განი ჩემდა მომართ მორწმუნეთაჲ, მ. 18,6; მრ. 9,42.

[ნ. კ. მცირედ მორწმუნე].

მოხა, სტატ. [მემოსვა, ჩამვა]: რო-მელსა არა გმოხიეს საბოსელი საქორ-წინმ, მ. 22,12; თავალსა იოვანეს ემოხა

სამოსლად მისა სტევისაგან აქლემისა, მ. 3,4; რომელსა არა ე. სამოსელი სა-ქორწინმ, მ. 22,11; ე. იოვანეს სამოს-ლად თმისაგან აქლემისა, მრ. 1,6; ე. არდაგი შიშულივ, მრ. 14,51 C; წარ-ჰკოცდა არდაგიოთა მით, რომელ ე., ი. 13,5; ე. სამოსელი ძოწუელი, ი. 19,5 C. ი ვნ.: იმოსებოდა იგი ძოწუელითა და ბისონითა. ლ. 16,19.

რომელნი სამოსლითა ჩჩლითა მო-ხილ არიან, მ. 11,8; რომელი არა მ. იყო სამოსლითა საქორწინითა, მ. 22, 11 C; იოვანე მ. იყო სტევისთა აქლემისაჲთა, მრ. 1,6 C; რომელ მ. იყო სამოს-ლითა სპეტაკითა, მრ. 16,5 C; იხილეს ეშმაკეული იგი მჯდომარს და მოხილი გონებულად, მრ. 5,15 C; იხილნა ირნი ანგელოზნი სპეტაკითა მოხილნი, ი. 20,12.

[ნ. კ. სამოსელ, შემოსა].

მოხაგებელ ნ. 1. მოგება.

მოხაგ [მოიმედე, ვიხაგ იმედი აქვს]: რავდენ ძნელ არის ... ფასის მოხაგთაჲ სასუფეველსა ღმრთისასა შესლეად, მრ. 10,24 C.

მოსაჯენებელ [მეგლი (უმერებაჲდ საფ-ლაგისა)]: აღაშენებთ საფლაგთა წინა-წარმეტყუელთასა და შეამკობთ მოსა-ჯენებელსა მართალთასა, მ. 23,29.

[ნ. კიდე მოკსენება].

მოსაჯულ [მოწინააღიდეგე; მოძრივა-ნი]: ნულუკუე მიგტეს მოსაჯულმან მან შენმან მსაჯულსა, მ. 5,25 C; იყავ მართლ განმზრახველ მოსაჯულითა შენისა-თჲს ადრე, მ. 5,25 C; ოდეს მიხულ მ. შენისა თანა მთავრისა წინაშე გზასა ზედა, ლ. 12,58.

[ნ. კ. წინამოსაჯულ].

მოსთულა, ი [მოიწვევა]: არცა მაყუ-ალთაგან მოიხთულიან ყურძენი, ლ. 6, 44; მო-ნუ-ისთულიან ეკალთაგან ყურ-ძენი, მ. 7,16 C.

მოსიკუდილი ნ. სიკუდილი.

მოსხლვა მოვედ.

მოსხლულ, მოხრულ, მოხულ ნ. მოვედ.

მოსპოლვა [მოხპობა]: მოხედვა-ყო მოსპოლვად ყუფდრებად ჩემი კაცთა შორის, ლ. 1,25.

მოსრვა, 0—2 [ამოწვივრა, დაზოგვა (ობ. მრ.-ში)]: მოხრნა კაცის-მკლველნი იგი მ. 22,7; სხუათა მათ შეიპყრნეს მონანი იგი და მოხრნეს [წყვ.-], მ. 22,6 C; მოვიღებ და მ. [გავმ.] ქუეყანის მოქმედნი იგი, მრ. 12,9; უკუეთუ გნებაეს, მოვხრნეთ ესენი მიხვლითა, ლ. 22,49.

განვლინებად მომხრალთა განტეგებითა, ლ. 4,18.

მოსწავება, 0—3 [ნიშნება]: იგი მოახწავებდა მათ, ლ. 1,22 C; ამას ეტყობა, მ., რომლითა სიკუდილითა მოსიკუდილი იყო, ი. 12,33 C; ესე თქუა, რ მ., რომლითა სიკუდილითა აღიღოს ღმერთი, ი. 21,19 C; ვა მოვუასწავებს ჩუენ, ლ. 1,2 C.

რომელ თქუა მოსწავებით, ი. 18,32 C. მოხხლომა, 0—2 : აღაგზნეს ცეცხლი ... და გარე მოახხლეს იგინი, ლ. 22,55. მოტაცება, 0 : რომელნი იძულებდენ, მათ მოიტაცონ იგი, მ. 11,12.

[ნ. კ. მიტაცება].

1. მოტეგება, ი/უ—3 [გამომეგება, მოდებმა]: აღილე ეგე და მომიტევე ჩუენ ბარაბა, ლ. 23,18; რა ბარაბა მოუტეგოს (—ეოს D) მათ, მრ. 15,11.

2. მოტეგება ი/უ—3 [პატივება (ცოდებისა, ვალისა, დანამაჟილისა)]: მომიტევენ ჩუენ თანა-ნადებნი ჩუენნი, მ. 6,12; მ. ჩუენ ცოდვანი ჩუენნი, ლ. 11,4; მოგტეგვენ ჩუენ თანა-ნადებნი ჩუენნი, მ. 6,12 C; მოგიტეგვენ [გავმ.] თქუენცა მამამან თქუენმან ზეცათამან, მ. 6,14; არცა მამამან თქუენმან მ. შეცოდებანი თქუენნი, მ. 6,15; მამა-

მანცა ... მ. შეცოდებანი თქუენნი, მრ. 11,25 E.

ე : მიუტევეთ, და მოტეგევოს (—ეოს D) თქუენ, ლ. 6,37; მიუტეგენით, და მოტეგვენენ, იქვე C.

ქიდაგებად ... სინანული და მოტეგებაა ცოდვათა, ლ. 24,47; მოცემად შეცნეობებად ცხოვრებისად ერსა თუხსა. მოტეგებითა ცოდვათა ჩუენთადათა, ლ. 1,77.

ქიდაგებდი ნათლის-ცემისა სინანული-სასა მოხატეგებულად ცოდვათი, მრ. 1,4 C.

[ნ. კ. მიტეგება].

მოუკლებელ ნ. მოკლება.

მოფარდულ [გამყიდველი]: გამოასხა ყოველი მოფარდული და მომსყიდელე-ბი, მ. 21,12 C; პოენი ტაძარსა მას შინა მოფარდულნი ზროხათანი და ცხოვართანი და ტრედთანი, ი. 2,14; ტრედის. მოფარდულთა მათ პრქუა, ი. 2,16; მივედით მ. და იყიდეთ თქუენდა, მ. 25,9 C; (სავა)რძლები იგი ტრედის მოფარდულთა დაამქუა, მრ. 11,15 C.

[ნ. კ. თესლის მოფარდულ].

მოქალაქე [ქალაქის მცხოვრები]: შეუდგა ერთსა მოქალაქეხა მის სოფლისასა, ლ. 15,15; მოქალაქეთა მისთა მსძულდა იგი, ლ. 19,14; შეეყო ერთსა მოქალაქეთაგანსა, ლ. 15,15 C.

მოქარება, 0—2 [(ავადმყოფობის) გაქრობა, გაქარება; გამოკეთება, მორჩენა]: ჰკითხვიდა მათ ეამისა მისთეს, რომელსა მოქარება, ი. 4,52 C.

1. მოქმედ [შქნელი, მკეთებელი]: ნეტარ არს მონისა მის, რომლისაგ მოვიდეს უფალი თუხი და პოვოს იგი ესრეთ მოქმედი, მ. 24,46; ლ. 12,43; განმე-შორენით ჩემგან ყოველი მოქმედი უმჯულოვებისანი, მ. 7,23; ... მ. სიკრუვისანი, ლ. 13,27; შეკრიბნეს სოფლისაგან თუხისა ყოველნი საცოთური და-

მოქმედნი უზუგლოებისანი, მ. 13,41; გამოვიდოდინან კეთილისა შ., აღდგებოდინან ცხორებისა საუკუნესა, ხ' ბოროტის შ. აღდგომისა საშუალებისასა, ი. 5,29.

2. მოქმედ [მუშა, მიწისმუშა; მშრომელი]; ღირს არს მოქმედა საზრდელისა თვისსა, მ. 10,10 C; მე ვარ ვენაჭი ქემ-მარიტი, და მამად ჩემი შ. არს, ი. 15,1; ევედრენით უფალსა სამკალისასა, რა მოავლინნეს მოქმედნი სამკალსა თვისსა, მ. 9,38; მოვიდეს და წარწყმინდეს შ. იგი მის ვენაჯისანი, მრ. 12,9 C; მოქმედთა მათ შეიპყრნეს მონანი იგი მისნი, მ. 21,35; შ. მათ ვ'რ იხილეს ძლ იგი მისი; მ. 21,38 C; მათ შ. იხილეს რად იგი მომავალი მათა, მრ. 12,7 C; შ. მათ მსცეს და ტანჯეს და წარავლინეს იგი ცალღერი, ლ. 20,10; მისცა იგი შ. საქმედ და წარვიდა, მ. 21,33; საყურძენი იგი მისცეს სხუათა შ., მ. 21,41 C; ვენაჭი დაასხა კაცმან... და მისცა იგი შ. და წარვიდა, მრ. 12,1 C; ლ. 20,9; მოუწოდე შ. მათ, მ. 20,8 C; მოუვლინა მონანი შ. მათ, მ. 21,34 C; რად-მე უყოს შ. მათ, მ. 21,40 C; მიუვლინა შ. მათ ეამსა მონად, მრ. 12,2 C; რომელ გამოვიდა განთიადითვან დადგინებად შ. საყურძენსა თვისსა, მ. 20,1 C; აღთქმამა-ყო შ. მათ მიმართ თითოდ სატირი დღისა, მ. 20,2 C; მიავლინა მონანი თვისნი შ. მათ, მ. 21,34; მიავლინა შ. მათ მონად თვისი, ლ. 20,10; რა შ. მათგან მოიღოს ნაყოფი ვენაჯისად მის, მრ. 12,2 C.

[ნ. კ. მშუდობის-შქმედ, ქველის მოქმედ, ქველის მოქმედება, ქუეყანის მოქმედ, ძვრის მოქმედ].

მოქსოვილ: იყო კუართი იგი უკერველ, ზსთ მოქსოვილ ყოვლად, ი. 19,23.

მოქუნან, ა—2: რაემს იხილით ღრუბელი ..., მეყსეულიდ მსთქვთ: წუშად მოაქუს, ლ. 12,54; მოვიდეს მისა და მოაქუნდა [მოქვინდათ] განრღუეული, მრ.

2,3; შ. ოცდაათეული, სამოცეული და ასეული, მრ. 4,8; კაცთა შ. ცხედრითა კაცი, ლ. 5,18; შ., რად-იგი მოემზადა სულნელები, ლ. 24,1; მოქცევისა მისისა შ. მეუფებად თვისი, ლ. 19,15; მო-რად-აქუნდა მეუფებად თვისი, ლ. 19,15 C.

მოქუმა, ი [(მგლავზე) აყვანა, ჩაზურება]: მკლავთა მოქუმა იგი, მრ. 9,36; მან შ. იგი მკლავთა ზედა თვისთა, ლ. 2,28. [ნ. კ. მიქუმა].

მოქცევა, ა—2 [მოძრუნება]: მრავალნი ძეთა ისრაელისათანი მოაქცივნეს უფლისა ღმრთისა მათისა, ლ. 1,16; რამცა მოაქციეთ ვინმე ერთი, მ. 23,15 C. ა უბნ.: ვერ იპოვნეს ეგოდენ, რამცა მოაქცივნეს [მოძრუნდენენ] და მიძსცეს დიდებად ღმერთსა, ლ. 17,18; და დათუ შუდ გზის ... მოაქციოს [მოძრუნდეს] და გრქუას შენ, ლ. 17,4.

ი ვნ.: რომელი იყოს ველსა გარე, ნუ მოიქცევინ [ნუ მოძრუნდები] კულად, ლ. 17,31; იესუ მოიქცა [მოძრუნდა], მ. 9,22 CE; შ. ერისა მის, მრ. 5,30; იგი შ., მრ. 8,33 C; შ. კულად, მრ. 14,40; იესუ საეცს სულითა წმიდითა შ. იორდანით, ლ. 4,1; შ. იესუ ძალითა სულისა წმიდისადთა გილილად, ლ. 4,14; შ. სული მისი, ლ. 8,55; შ. და კმითა დიდითა ადიდებდა ღმერთსა, ლ. 17,15; შ. უფალი, ლ. 22,61; შ. პეტრე, ი. 21,20; მოიქცეს [წყვ.] და წარვიდეს გალილად, ლ. 2,39; ვა აღესრულნეს დღენი იგი, და შ., ლ. 2,43 C; შ. იგინი იერუსალმდევ, ლ. 2,45; შ. მოციქულნი, ლ. 9,10 C; შ. სამეოც და ათორმეტნი იგი სიხარულითა, ლ. 10,17; აღდგეს მასეი დღესა შინა და შ. იერუსალმდ, ლ. 24,33; იგინი შ. იერუსალმდ სიხარულითა დიდითა, ლ. 24,52; მშუდობად თქუენი თქუენდავე მოიქცივნ, მ. 10,13; უკუეთუ იყოს მუნ ძე მშუდობისა, განისუენოს მის ზედა მშუდობამან

თქუნემან, უკუეთუ არა, — თქუნდავე მოიკეტონ ლ. 10,6 C; რაეამს მოიკეტის, ჰყვიო იგი ნაშობ გეტენიანს ორ წილ თქუნსა, მ. 23,15 C; ... უკუეთუ არა, — თქუნდავე მოიკეტეს, ლ. 10,6; თუ ... შუდ გზისვე მ. შენდა, ლ. 17,4 C; უკუეთუ არა მოიკეტო და იქმნეთ ვა ყრმანი, მ. 18,3; მოიკეტენ, და მე განგურნენ იგინი, მ. 13,15; ი. 12,40; ნუუკუე მ. და მიეტევოს მათ, მრ. 4,12.

გ: იესუ მოკცევა [მოუბრუნდა], მ. 9, 22 D; ი. 1,38; მ. დედაკაცსა მას, ლ. 7,44 C; იგი მ., ი. 20,16 C; ნუუკუე ... მოგაქცენ და განგებთქენ თქუნ, მ. 7,6.

მოკცევახა მისსა მოაქნდა მეუფეხა მისი, ლ. 19,15; არა მოვედ წოდებად მართალთა, არამედ ცოდვილთა, მოკცევად მათა, მ. 9,13; განვიდეს ... მ. გულნი მამათანი შეილთა მიმართ, ლ. 1,17; არა იპოვნეს მ. და დიდებისა მიცემად ღმრთისა, ლ. 17,18 C; წარვიდოდა ... მოღებად თავისა თვისსა მეუფებისა და მ., ლ. 19,12.

[ნ. კ. მიკცევა, უკუმოკცევა].

მოკცეს ნ. მოკცემა (მოგაცეს).

1. მოღება, ე [მოტანა, მიღება (ღბ. მს.-ში)]: მე არა კაცისაგან მოვიღებ წამებასა, ი. 5,34 C; მე დიდებასა კაცთაგან არა მ., ი. 5,41 C; ნუ მოიღებო ოქროსა, მ. 10,9 E; მ. ათეულსა პიტნაკისა და ცერეცოასასა და ძირაკისასა, მ. 23,23; რასა შესმენასა მ. კაცსა აპას ზედა, ი. 18,29; მო-მცა-ვედ და მოვიღე ჩემი იგი აღნადგინებითურთ, მ. 25, 27; მ. ოც და ათი იგი ვეცხლი, მ. 27, 9; მო-მცა-ვიღე ჩემი იგი აღნადგინებითურთ, მ. 25,27 C; მოიღო ბრძანებაჲ ჩუენებით ანგელოზისაგან, მ. 2,22; რომელი მ. კაცმან, მ. 13,31; ლ. 13,19; რომელი მ. დედაკაცმან, მ. 13,33; ლ. 13,21; მ. იესუ ხუთი იგი პური, მ. 14,

19; მრ. 6,41; თავადმან მ. ხუთი იგი პური, ლ. 9,16; მ. შუდი იგი პური, მ. 15,36; მრ. 8,6; მ. იესუ პური, მ. 26, 26; მრ. 14,22; ი. 6,11 C; მ. პური, ლ. 22,19; 24,30; მოვიღო იესუ, მ. პური იგი, ი. 21,13; მ. სასუმელი, მ. 26,27; მრ. 14,23; ლ. 22,17; ვგრევე სასუმელი იგი შემდგომად სერობისა მ., ლ. 22,20; მ. ღრუბელი, მ. 27,48; მ. წყალი, მ. 27,24 C; ი. 13,5; მ. გუამი იგი მისი იოსებ, მ. 27,59; მ. თავი მისი ფეშხენითა, მრ. 6,28; ვრმცა არა მ. ასი წილი, მრ. 10,30 C; მ. (ნელსაცხებელი) და დაასხა თავისა მისსა, მრ. 14,3 C; მ. კურკრითა ნელსაცხებელი, ლ. 7,37; მ. ალაბასტრი ნელსაცხებლისაჲ, იკვე C; მ. ნეშტი იგი და მიჰსცა მათ, ლ. 24,43; მ. (თევზი და თაფლი), კამა მათ წინაშე, ლ. 24,43 C; მარიამ მ. ლიტრაჲ ერთი ნელსაცხებელი, ი. 12,3; მ. არდაგი, ი. 13,4; მაშინ მ. სამოსელი თვისი, ი. 13,12; მ. აღრუელი მურისა და ალომსაჲ, ი. 19,39; პური არა მოვღეთ, მ. 16,7; ლამე ყოველ დაეშუერით და იარაჲ მ., ლ. 5,5; ჩუენ ... მ. მადლი მადლისა წილ, ი. 1,16; გრწმენინ, ედ მოიღეთ, და გეყოს თქუნ, მრ. 11,24 C; მოიღეს ბრძანებაჲ ჩუენებით ანგელოზისაგან, მ. 2,12; არა მ. მათ თანა ზეთი, მ. 25,3; მღდელთ მოძღუართა მათ მ. ვეცხლი იგი, მ. 27,6; ზრახვა-ყვეს და მ. ვეცხლი იგი, მ. 27,7; მ. ოც და ათი იგი ვეცხლი, მ. 27,9 C; მ. ლერწამი და ჰქემდეს თავისა მისსა, მ. 27,30; მ. იგი გოლგოთასა, მრ. 15,22 C; მ. საკუმეველი იგი, ლ. 24,1 C; მ. რტოდ დანაკის კულთაგან, ი. 12,13; ერისაგანთა მათ ... მ. სამოსელი მისი, ი. 19,23; მ. გუამი იესუსი, ი. 19,40; მოიღე [ბრძ.] და აღლუე პირი მისი, მ. 17,27; მ. იგი და მიეც მათ ჩემთს და შენთს, მ. 17, 27; მოიღეთ თევზთა მათგანი, ი. 21,10;

მოკლი, რომელი არა დაედვი, ლ. 19,22; მოილი, რომელი არა დაჰსდვი, ლ. 19,21; რომელი ითხოვნ, მოილის, მ. 7,8 C [გამოღ.]; რომელ მ. დედაკაცმან, მ. 13,33 C; მო-ნუვინ-ილის სანთელი და ქუე შედგის ჯემირსა, მრ. 4,21 C; მოილიან ლერწამი იგი და სცემედ თავსა მისსა, მ. 27,30 C; რომელი იგავი მოვიდო მის-თჯს, მრ. 4,30; მე წამებაჲ კაცისაგან არა მ., ი. 5,34; მე დიდებაჲ კაცთაგან არა მ., ი. 5,41; რა კულად მ. იგი, ი. 10,17; მოილი [II ა., კავმ.] საფასე ცათა შინა, მ. 19,21 C; მრ. 10,21 C; რომელი ითხოვდეს, მოილოს, მ. 7,8: ლ. 11,10; რომელი ითხოვნ, მ. [ხელნ.] მ. 7,8 C; სასყიდელი წინანაწარმეტყუელისაჲ მ., მ. 10,41 C; სასყიდელი მართლისაჲ მ., მ. 10,41 C; ისი წილი მ. მან, მ. 19,29 C; რა მ. ნაყოფი ვენანისაჲ მის, მრ. 12,2; რომელმან არა მ. მრავალი წილი, ლ. 18,30 C; რომელსა ჰრწმენეს, მ. ცხო-რებაჲ იგი საუკუნს, ი. 6,47 C; რომელმან მ. ნაყოფი, განწმიდოს იგი, რა უმრავლესი ნაყოფი მ., ი. 15,2; ამან მ. ნაყოფი მრავალი, ი. 15,5; გრწმენინ, რა მოილო, და გეყოს თქუენ, მრ. 11,24; ითხოვდით და მ., ი. 16,24; რა გრწმენეს და ცხორებაჲ საუკუნოჲ მ. სახე-ლითა მისითა, ი. 20,31 C; რომელთა მოიღონ უმეტესი საშუკლი, მრ. 12,40 C; ცოდვილნიცა ცოდვილთა ავასხებენ, რა მ. სწორი, ლ. 6,34 C; ესე მცნებაჲ მოიღებთეს მამისაგან ჩემისა, ი. 10,18; სხუაჲცა მრავალი არს, რომელი მოედო ჰურობად, მრ. 7,4; რომელთა მ. ყრმად ერთი უტყუ, მრ. 7,32 C. დავიწყდა ჰურისა მოღებაჲ, მ. 16,5 C; რომელითგან ესავთ კულად მოღებასა, ლ. 6,34; მიივიდინა მონანი თჳსნი ... მოღებაჲ ნაყოფისა თჳსისა, მ. 21,34; უბრძინა მ. თავი მისი, მრ. 6,27; იწყეს მ. ცხედრებითა ყოველთა

სნეულთა, მრ. 6,55; წარვიდოდა ... მ. თავისა თჳსისა მეუფებისა, ლ. 19,12; ვერ ჯელ-ეწიფების კაცსა მ. თავით თჳსით არცა ერთი რაჲ, ი. 3,27; რომელი მ. იყო მორწმუნეთა მათ მისა მიმართ, ი. 7,39; ჯელ-ეწიფების კულად მ. მისა, ი. 10,18; რომელი სოფელსა ვერ ჯელ-ეწიფების მ., ი. 14,17.

[ნ. კ. მიღება, მოხუბა].

2. მოღება, ი/უ [წართვი.]: მოუღეთ მაგისგან [წართვით მავას] ქანქარი ვეგ, მ. 25,28; მ. ვეცხლი იგი, ლ. 19,24; მოუღის მათ სიტყუაჲ იგი, მრ. 4,15; ლ. 8,12; საჭურველი მისი მ., ლ. 11,22; არაიენ მოიღოს მე იგი ჩემგან, ი. 10,18.

ე: მოგელოს თქუენგან სასუფეველი ღმრთისაჲ, მ. 21,43; რომელსა არა აქუნდეს, და რომელსა იგი აქუნდეს, მოვე-ვლოს მისგან, მ. 13,12; 25,29; მრ. 4,25; ლ. 19,26; რომელსა არა აქუნდეს და რომელსა იგი ჰგონიეს, ედ აქუს, მ. მას, ლ. 8,18.

არა კეთილ არს მოღებაჲ ჰურისაჲ შეილთაგან, მ. 15,26 C; მრ. 7,27; არა კეთილ არს მოღებაჲ ჰური შეილთაგან, მ. 15,26; მრ. 7,27 C.

მოღუაწე ნ. ყოველთა სადღურისა მოღუაწე.

მოყვან(ან), 0—2: მოჰყვანდა (იესუ) სულსა უდაბნოდ, ლ. 4,1; მ. იესუ სახლით კაიფაჲსით ტაძრად მსაჯულისა მის, ი. 18,28 C; მოჰყვანდეს მისა ყოველნი სნეულნი და ეშმაკეულნი, მრ. 1,32; მ. სხუანიცა ორნი ძურის მოქმედნი მოკლვად მის თანა, ლ. 23,32; რაჲმს მოჰყვანდეთ თქუენ, მრ. 13,11 C.

მოყვანება, ი: მოიყვანეთ მძ ჩემი შენდა, მრ. 9,17 D; მოიყვანა ყრმად, მრ. 9,36; ლ. 9,47; მ იგი იერუსალმად, ლ. 4,9; მ. იგი ყოველთასა მას სადღურსა, ლ. 10,34; მ. კაცი იგი, ლ. 14,

4; ამან მოიყვანა იგი იესუსა, ი. 1,42; ამან მოიყვანა იგინი იესუსა, იქვე C; რად არა მოიყვანეთ იგი, ი. 7,45; ვა მოიყვანეს იგი მისა, მრ. 9,20; მსახურთა მათ შ. ურბილის ცემად იგი, მრ. 14,65; შ. იგი გოლგოთისა ადგილსა, მრ. 15,22; შ. მშობელთა მათ ყრმად იგი იესუ, ლ. 2,27 C; შ. იგი ვიდრე წუერადმდე მთისა მის, ლ. 4,29; შ. იგი პილატესა, ლ. 23, 1; შ. ფარისეველთა წინაშე, ი. 9,14; შ. იესუ კაიაფასით ტაძრად, ი. 18,28; დასლვასა ოდენ მზისასა ყოველთა რაოდენთა ჰქონდეს უძღურნი ... მოიყვანეს მისა, ლ. 4,40; რადენთა აქუნდა უძღურები იგი, შ. მისა, იქვე C; მოიყვანეთ [მრპ.] იგი აქა, მრ. 9,19; შ.. წარმოადგინეთ ჩემ წინაშე კაცი ესე, ლ. 23,14 C; მაშინ წარვიდის და მოიყვანის (ანის C) მის თანა სხუანი შუღნი სულნი, მ. 12,45; ლ. 11,26; მოვიყვანო ძმ ჩემი შენდა, მრ. 9,17 E; უკუეთუ არა მომავლინებელმან ჩემმან მამამან მოიყვანოს იგი ჩემდა, ი. 6,44.

ი ვნ.: ძმად შენი მოსრულ არს, და მამამან შენმან დაკლა ზუარაკი იგი კანებული, რ' ცოცხლებით მოიყვანა იგი, ლ. 15,27.

იგინიცა ჯერ-არიან ჩემდა მოყვანებად, ი. 10,16.

[ნ. კ. მიყვანება, ჰაპრაკად მოყვანება].

მოყიდა, მოხეიდა, ი: განყიდა ყოველივე, რადცა აქუნდა, და მოიყიდა [იყიდა] აგარაკი იგი, მ. 13,44; განყიდა ყოველივე, რადცა აქუნდა და შ. იგი (მარგალიტი), მ. 13,46; მოიყიდეს მით აგარაკი მეკეცისაჲ, მ. 27,7; რომელი შ. ძეთაგან ისრაელისთა, მ. 27,9.

გამოსახსა ყოველი მოფარდული და მომსყიდვლები, მ. 21,12 C; იწყო გამოსახმად განმსყიდელთა და მომსყიდვლთა მიერ ტაძრით, მრ. 11,15.

მოყოფა, 0—2: მოყავ [გამოხწი, გამოიშვიტე] კელი შენი, ი. 20,27 C; მოყვენ თითონი შენნი, იქვე DE.

[ნ. კ. მიყოფა, შთამოყოფა].

მოყუარე [მეგობარი; მოსიყვარულე]: უკუეთუ ესე განუტევო, არა ხარ მოყუარე კეისრისაჲ, ი. 19,12; უკუეთუ გიყუარდენ მოყუარენი ხოლო თქვენნი, მ. 5,46; ლ. 6,32; უკუეთუ ჰყუარობდეთ მოყუარეთა თქუნთა ხოლო, მ. 5,46 C; ცოდვილნიცა ჰყუარობენ შ. მათთა, ლ. 6,32.

[ნ. კ. ვეცხლის მოყუარე, მიყუარ, ღმრთის მოყუარე].

მოყუას [ამხანაგი]: ვინ არს მოყუას ჩემდა, ლ. 10,29; აწ ვინ მათ სამთავანი გგონიეს შ. მისა, ლ. 10,36; შეიყუარო მოყუასი შენი, მ. 5,43; 19,19; 22,39; მრ. 12,31; ლ. 10,27; შეყუარებად შ. ვა თავი თუხი, მრ. 12,33; პოვა ერთი შ. თუხი, მ. 18,28; შეუერდა შ. იგი მისი, მ. 18,29; რამცა შეიწყალე შ. იგი შენი, მ. 18,33; მიუგო ერთმან მან მოყუასმან, ლ. 23,40; უკუეთუ არა მიუტევნეთ კაცად-კაცადმან მოყუასსა თუსსა, მ. 18,35; არა-მე ღირდა შენდაცა შეწყალებად მოყუასსა მის შენისა, მ. 18,33 C; მოყუასხო, არას ვაგებე შენ, მ. 20,13; შ., ვრ' შემოხუელ აქა, მ. 22, 12; შ., რომლისათუცა მოსრულ ხარ, მ. 26,50; იხილეს რაჲ მოყუასთა (+ მათ C) მისთა საქმეს ესე, მ. 18,31; რომელნი სხენელ უბანთა ზედა და მოუწოდელ შ. თუსთა, მ. 11,16; რომელთა მოხადიან შ. მათთა, იქვე C; რომელნი მოუწყესდ შ. მათთა, ლ. 7,32; უთხრა მის თანა შ. მათ (—E), მრ. 16,10; პოვა ერთი შ. მისთავანი, მ. 18,28 C.

[ნ. კიდეე მონა-მოყუას].

მოყურება, ი ვნ. [დამგომრება, თ]: და მოყურანეს ჰეროდე და პილატე მას დღესა შინა, ლ. 23,12 C.

მოშიშ: რადსა ესოდენ **მოშიშ** ხართ, მრ. 4,40; იყო კაცი იგი მართალ და მ., ლ. 2,25 C; იყო კაცი ესე მართალი და **მოშიში** უფლისაჲ, იქვე DE; (ყო) წყალობაჲ მისი ნათესაეთი-ნათესავად **მოშიშთა** მისთა ზედა, ლ. 1,50 (ყო) წყალობაჲ მისი თესლითი-თესლად მ. მისთათჳს, იქვე C.

მოშრომება, ა—2 [გარჯა]: რადსა-ლა **მოშრომებ** მოძღუარსა, მრ. 5,35.

მოშურნე [ძალიან მონდომებული]: (გამოირჩია) ... სიმონ, რომელსა ერქუა **მოშურნე**, ლ. 6,15; (გამოირჩია) ... სიმონ მ., იქვე C.

მოშურომა, 0—1 [გარჯა]: უფალო, ნუ **მოშურები**, ლ. 7,6.

მოცალე [უსაქმო, მოვლილი]: პოვის იგი **მოცალე** და განშუენებული და შემკული, მ. 12,44.

მოცემა, 0—3: და მოხცემდა ნაყოფსა, მ. 13,8; (მოჰსცემდა D) მრ. 4,8; ხუთი ქანქარი მოხცე მე, მ. 25,20; ორი ქანქარი მ. მე, მ. 25,22; ამბორის-ყოფად არა მ. მე, ლ. 7,45; არასადა მ. თიკანი ერთი, ლ. 15,29; რომელი მ. მე, მ. 17,4,7,22,24; სასუმელი იგი, რომელ მ., მამაო, არა ზევსუა, ი. 18,11 C; რომელნი მოხცენ მე სოფლისა ამისგან, ი. 17,6; შენნი იყენეს და მ. იგინი, ი. 17,6; რომელნი მ. მე, ი. 17,8,9,11,12,24; 18,9; ვა-ესე მოვც ამას ტელმწიფებაჲ ყოველთა ჯორციელთაჲ, ი. 17,2; რომელი მ. ამას, ი. 17,2; რომელმან ესე ჯურღმული მომცა ჩუნ, ი. 4,12; რომელი მ. მე მამამან, ი. 5,36; 6,39 C; 18,11; იან მ. მე მცნებაჲ, ი. 12,49; საქმენი იგი, რომელ მომცა მამამან, ი. 5,36 C; რომელმან მ. მე იგინი, ი. 10,29; რომელმან ესე ჯურღმული მოგუცა ჩუნ, ი. 4,12 C; ვინ მოგუცა შენ ტელმწიფებაჲ ესე, მ. 21,23; მრ. 11,28; ლ. 20,2; არა მოსე მ. თქუენ პური ზე-

ცით, ი. 6,32; მამამან ჩემმან მ. თქუენ პური ქემშარიტი ზეცით, ი. 6,32; ანუ არა მოსე მ. (მოქცა C) თქუენ ზეულა, ი. 7,19; ამისთჳს მოსე მ. თქუენ წინადაცუეთაჲ, ი. 7,22; მოჰსცა (მოსცა E) მათ ტელმწიფებაჲ შეილ ღმრთის ყოფად, ი. 1,12; ძმცა თჳსი მხოლოდ-შობილი მ. (მოსცა E) მას, ი. 3,16; ყოველვე მ. (მოსცა E) ჯელთა მისთა, ი. 2,35; მ. (მოსცა E) ცხორებაჲ სოფელსა, ი. 6,33; ყოველივე მ. (მოსცა E) მას მამამან ჯელთა მისთა, ი. 13,3; რომელმან მოხცა ესევეთარი ტელმწიფებაჲ კაცთა, მ. 9,8; ყოველი საშეჯელი მ. ძესა, ი. 5,22; ეგრეთა ძესა მ. (ცხორებაჲ), ი. 5,26; ტელმწიფებაჲ მ. (მოჰსცა C) მას საშეჯელისაჲ ყოფად, ი. 5,27; პური ზეცით მ. მათ კამად, ი. 6,31; ვა-იგი მომცეს ჩუნ, ლ. 1,2; ნათესავთა შენთა და მღდელთ მოძღუართა მომცეს შენ მე, ი. 18,35; მომცეს (მოსცეს) მას წიგნი ესაჲა წინაწარმეტყუელისაჲ, ლ. 4,16; მომცე მე აჲა ლანჯლითა თავი იოვანე ნათლის-მცემელისაჲ, მ. 14,8; მ. მე, რადცა თანა-გაც, მ. 18,28; მ. მე, რომელი მხუდების ნაწილი სამკვდრებელისაჲ, ლ. 15,12; მ. მე სიტყუად (რიცხვ C) სამნოფსა შენისაჲ, ლ. 16,2; პური ესე ჩუნნი არსობისაჲ მ. ჩუნ დღეს, მ. 6,11; მ. ჩუნ, რა დაესხდეთ ერთი მარჯუენით და ერთი მარცხენით შენსა, მრ. 10,37; პური ჩუნნი თანა-არსობისაჲ მ. ჩუნ დღითი-დღედ, ლ. 11,3; მარადის მ. ჩუნ პური ესე, ე. 6,34; მოგუცე ჩუნ, რა დაესხდეთ მარჯულ შენსა და მარცხლ, მრ. 10,37 C; რაჲმს მოჰსცის (მოსცის E) ნაყოფი, მრ. 4,29; არა ვრ სოფელმან მ. (მოსცის E), მე მიგცემ თქუენ, ი. 14,27; არა ზომით მოსცის ღმერთმან სული, ი. 3,34; მე მოგუცე თქუენ პირი და სიბრძნე, ლ. 21,15; მცნებაჲს, რა აწვე მომცე მე თავი

იოვანე ნათლის-მცემელისაჲ, მრ. 6,25; რომელი მოხცეს მე მამამან ჩემმან, ი. 6,37; რომელი მ. მე, ი. 6,39; მოძღუარმან თქუენმან არა მოგუცესა ხარკი, მ. 17,24; რადეა მოგუცეს თქუენ მას ეამსა შინა, მრ. 13,11 C; თქუენი იგი ვინ მ. (მოქცეს C), ლ. 16,12; მ. თქუენ პირი და სიბრძნე, ლ. 21,15 C; რომელი ძემან კაცისამან მ. თქუენ, ი. 6,27; მამამან ჩემმან მ. თქუენ პური ზეცით, ი. 6,32 C; მ. შენ ღმერთმან, ი. 11,22; სხუად ნუგეშინის-მცემელი მ. თქუენ, ი. 14,16; რად-იგი ჰსთხოვით მამასა ჩემსა სახელითა ჩემითა, მ. თქუენ, ი. 15,16; 16,23; მოხცეს (მოსცეს CE) მას უფალმან ღმერთმან საყდარი დავეითისი, ლ. 1,32; რაოდენ უფროს მამამან ზეცით მ. (მოსცეს CE) სული წმიდაჲ, ლ. 11,13; მამამან თქუენმან ზეცათაჲან მოხცეს კეთილი, მ. 7,11; ვიდრემდის მ. თანანადები იგი, მ. 18,30 C; წყინებისა მის-თჳს მისისა აღდგეს და მ., ლ. 11,8; საწყაული კეთილი და ზე გარდათხუელი მოგუცენ წიაღთა თქუენდა, ლ. 6,38 C; რომელთა მოხცენ ნაყოფი ეამსა თჳსსა, მ. 21,41; რა ნაყოფისა მისგან მ. მას, ლ. 20,10.

მ. ყოველივე მომეცა მე მამისა ჩემისა მიერ, მ. 11,27; ლ. 10,22; მ. მე ყოველი ჯელმწიფებდა ცათა შინა და ქუეყანასა ზედა, მ. 28,18; შუგული მოსეს მიერ მოეცა, ი. 1,17; ითხოვდით, და მოგუცეს თქუენ, მ. 7,7; ლ. 11,9; მ. თქუენ მას ეამსა შინა, რასა-იგი იტყოდით, მ. 10,19; ყოველი, რადეა ითხოვით თაყუანის-ცემასა სარწმუნოებით, მ. თქუენ, მ. 21,22 C; რად-იგი მ. თქუენ მას ეამსა შინა, მრ. 13,11; მიეცით, და მ. თქუენ, ლ. 6,38; საწყაული შეხრილი და დატენილი და ზედა გარდათხუელი მ. წიაღთა თქუენთა, ლ. 6,38; რომელსა-იგი აქუნდეს, მოეცეს მას, მრ. 4,25 C.

25. ოთხთავის სიმფონია-ლექსიკონი.

რად გნებავს მოცემად ჩემდა, მ. 26,15; ფიცით, რომელ ეფუცა აბრაჰამს, ... მ. ჩუენდა, ლ. 1,73; მ. მეცნიერებდა ცხოვრებისაჲ ერსა თჳსსა, ლ. 1,77; სათნო-იყო მამამან თქუენმან მ. თქუენდა სასუფეველი, ლ. 12,32; ვრა-მე ჯელმწიფების ამას მ. ჩუენდა ჯორცი თჳსი საქმლად, ი. 6,52.

თქუენდა მოცემულ არს ცნობად საიდუმლოჲ სასუფეველისა ცითამსაჲ, ბ მათა არა მოცემულ არს, ლ. 13,11 D; თქუენდა მ. არს ცნობად საიდუმლოჲ სასუფეველისა ღმრთისაჲ, მრ. 4,11; ლ. 8,10; მ. არს ჩემდა ყოველი ჯელმწიფებდა, მ. 28,18 C; რად არს სიბრძნე მ. ამისა, მრ. 6,2; რომელ მ. არს მას, იქვე C; ჩემდა მ. არს, ლ. 4,6; უკუეთუ არა არს მ. მისა ზეცით, ი. 3,27; უკუეთუ არა არს მისა მ. მამისაგან ჩემისა, ი. 6,65; ირლა იყო სული წმიდაჲ მ., ი. 7,39; უკუეთუმცა არა იყო შენდა მ. ზეგარდამო, ი. 19,11; ეპყრა მათ მოცემული იგი მოძღუერებდა, მრ. 7,3.

მოციქულ [მოციქული, მივიღინებული, მადუწყებელი, მიგზავნილი]: მოციქულ სახელი დასდვა მათ, მრ. 3,14 C; რომელთაცა მ. უწოდა, ლ. 6,13; მოციქული მიუვლინოს და მოიკითხოს იგი მშკლობით, ლ. 14,32; შიავლინეს მ. შემდგომად მისა, ლ. 19,14; არცა მ. (არს) უფროს მომივლინებელისა თჳსისა, ი. 13,16; შემოკრბეს მოციქულსა (+იგი) იესუსა, მრ. 6,30; მიიქცეს მ., ლ. 9,10; წარავლინნა მ. წინაშე მისსა, ლ. 9,52; მოვავლინნე მათა წინაწარმეტყუელნი და მ., ლ. 11,49; მ. მიუვლინეს და მოიკითხოს იგი მშკლობით, ლ. 14,32 C; წარვიდეს მ. იგი იოვანესნი, ლ. 7,24; ჰრქუეს მოციქულთა (+მათ C) უფალსა, ლ. 17,5; რომელმან ... ქეჲ დაქარიბე მ. შენთა, მ. 23,37 C; უთხრობდეს მ. ამას, ლ. 24,

10; რომელთა უთხრეს ესე მოციქულთა მათ, იქვე C; ათორმეტთა მათ შ. სახელე-ბი ესე არს, მ. 10,2; ათორმეტთად მათ მოციქულთადა არს სახელები, იქვე C.

მოძიება, ი [მოძებნა]: წარვიდეს და მოიძიოს შეტორმილი იგი, მ. 18,12.

მოძიებად ვალს პეროდე და წარწყმე-ლად ყრმასა მაგას, მ. 2,13; ეგულების პეროდეს შ. ყრმისა მაგის და წარწყმე-ლად ეგე, იქვე C; მიიქცეს მუნვე ... შ. მისა, ლ. 2,45 C; მოვიდა ძმ კაცისაჲ შ. და ცხორებდა წარწყმედლოსა, ლ. 19, 10; მივიდეს კაპარანუმდ შ. იესუსა, ი. 6,24 C.

მოძინება, 0—3 [მოხედავა]: რომელთა მოგუძინნეს ჩუენ მზემან აღმომავალმან მალით, ლ. 1,78 C.

მოძმე [პვნობელი]: მოძმენი და რო-მელთა ეხილვა იგი პირველად, ... იტ-ყოდეს, ი. 9,8; ნუ(ა) მოძმეთა შენთა მდიდართა (ხადი), ლ. 14,12; მოუწო-ლის მეგობართა და შ., ლ. 15,6,9.

მოძულე: კეთილსა უყოფდით მოძუ-ლეთა თქუენთა, მ. 5,44; ლ. 6,27; გამო-ქსნაჲ ... კელთაგან ყოველთა შ. ჩუენ-თაჲსა, ლ. 1,71.

მოძულემა, ე: პირველ მე მომიძულა, ი. 15,18 C; სოფელმან მოიძულნა იგი-ნი, ი. 17,14; პირველად მე მომიძულეს, ი. 15,18; აჲ მიხილეს და შ. მეცა და მამაჲცა ჩემი, ი. 15,24 C; შ. მე ცულად, ი. 15,25; აჲ მიხილესცა მე და მო-ცა-შიძულეს მეცა და მამაჲცა ჩემი, ი. 15, 24; მოიძულეს მტერი შენი, მ. 5,43; უკეთეთ სოფელმან თქუენ მოიძულოს, ი. 15,18 C; ანუ ერთი იგი მოიძულოს, მ. 6,24; ერთი შ. და ერთი შეიყუაროს, ლ. 16,13 C; რომელი მოვალს ჩემდა და არა შ. მამაჲ თუხი და დედაჲ თუხი, ლ. 14,26; რაჲმს მოიძულნენ თქუენ კაც-თა, ლ. 6,22.

ვერ კელ-ეწიფების სოფელსა ამას

მოძულემაჲ თქუენი, ი. 7,7 C; ვერ კელ-ეწიფების სოფელსა მოძულემაჲ თქუენდა, იქვე DE.

იყენეთ თქუენ მოძულებულ ყოველ-თიგან სახელისა ჩემისითუხს, მ. 10,22; მრ. 13,13; ლ. 21,17; იყენეთ თქუენ შ. ყოველთაგან წარმართთა სახელისა ჩემი-სათუხს, მ. 24,9.

მოდლუანება, ი/უ [მოყვანა]: აღრე მომიძლუანოს იგი აქა, მრ. 11,3 C.

მოდლუარ [მასწავლებელი]: მოძლუარ [წრფ.] ნუ ირქუამთ თავთა თქუენთა, მ. 23,10 C [ხელნ.]; რომელ-ესე უფალ და შ. ვარ, ი. 13,14 C; რაბი, რომელსა პრქჳან შ., ი. 20,16; პრაბბუნი, რომელ ითიარგმანების შ., იქვე C.

შ. [წოდ.], მივდევედ შენ, მ. 8,19; შ., მიბრძანე პირველიდ მისლევად და დაფ-ლვად მამისა ჩემისა, მ. 8,21; შ., გუნე-ბავს შენგან სასწაულისა ხილვაჲ, მ. 12, 38; შ. ქველის მოქმედ, რაჲ კეთილი ექმნე, მ. 19,16 C; მრ. 10,17 C; შ., ვი-ციოთ, რ' ქეშმარიტ ხარ, მ. 22,16; მრ. 12,14; შ., მოსე ესრე თქუა, მ. 22,24; შ., რომელი მცნებამა უფროს არს შჯულ-სა შინა, მ. 22,36; რამცა ერქუა (რქუ-მად C) კაცთაგან: შ., ი. 23,7; ნუჲსემ მე ვარ, შ., მ. 26,25; გიხაროდენ, შ., მ. 26,49; მრ. 14,45; შ., არას ჰბრუნავა, რ' წარეწყმდებით, მრ. 4,38; შ., კეთილ არს ჩუენდა აქა ყოფიად, მრ. 9,5; ლ. 9,38; შ., მოვიყვანე ძმ ჩემი შენდა, მრ. 9,17; შ., ვიხილეთ ვინმე, მრ. 9,38; ლ. 9,49; შ., ესე ყოველი მიყოფის სიჭაბუ-კით ჩემითგან, მრ. 10,20 C; შ., გუნებავს, რა, რომელი გთხოვოთ, მიყო ჩუენ, მრ. 10,35; შ., რა აღვიხილნე თუალნი ჩემ-ნი, მრ. 10,51; შ., აჲა ლელჳ იგი ... განქმა, მრ. 11,21; შ., მოსე ესრეთ და-მიწერა ჩუენ, მრ. 12,19; ლ. 20,28; კეთილად, შ., ქეშმარიტად ჰსთქუ, მრ. 12,32; შ., იხილე, რაბამი ქეები არს

და რაბამი შენებულეზბად, მრ. 13,1; მოძლუარ, ჩუენ რად ვყოთ, ლ. 3,12; შ., ლამე ყოველ დაეშეერით, ლ. 5,5; შ., იტყოდე, ლ. 7,40; შ., წარეწყმდებით, ლ. 8,24; შ., ერნი გარე შოგადგან შენ, ლ. 8,45; შ., გევედრებო შენ, ლ. 9,38; შ., რად ექმნე, ლ. 10,25; შ., შაგას რად იტყვ, ჩუენცა მაგინებ, ლ. 11,45; შ., არქუ ძმასა ჩემსა, ლ. 12,13; იესუ შ., შემიწყალენ ჩუენ, ლ. 17,13; შ., შეჭრისხენ მოწაფეთა შენთა, ლ. 19,39; შ., ვიცით, რ მართალსა იტყვ, ლ. 20,21; შ., კეთილად ქსთქუ, ლ. 20,39; შ., ოდეს იყოს ესე, ლ. 21,7; შ., სადა იყოფი, ი. 1,38; შ., პური ჭამე, ი. 4,31 C; შ., აწლა გეძიებდეს შენ ჰერიანი ქეისა დაკრებად, და კულად მუნვე მიხუალა, ი. 11,8 C.

რადასათვს მეზუერეთა და ცოდვილთა თანა ჭამს და სუამს მოძლუარი თქუენი, მ. 9,11; კმა არს მოწფისა მის, უკუეთუ იყოს ერა შ. თვისი, მ. 10,25; ერთი არს შ. თქუენი ქრისტე, მ. 23,8; ერთ არს შ. თქუენი ქრისტე, მ. 23,10 C; შ. იტყვს, მრ. 14,14; განკრძალული იგი ყოველი იყავენ ერა შ. თვისი, ლ. 6,40; გეტყვს შენ შ., ლ. 22,11; შენ ხარ შ. ისრაელისაჲ, ი. 3,10; შ. მოსრულ არს. ი. 11,28; მოძლუარმან თქუენმან არა მოგუცესა ხარკი, მ. 17,24; შ. ეგრე თქუა, მ. 26,18; მრ. 14,14 C; უკუეთუ მე დაგბანენ ფერკნი თქუენნი, უფალმან და შ., ი. 13,14; თქუენ ნუ ჰირქუამთ თავთა თქუენთა მოძლუარხ, მ. 23,8 C, (ირქუამთ), 10 C [გამოგ.]; რადასალა მოაშრომებ მოძლუარხა, მრ. 5,35; ნუ დააშრობ შ., ლ. 8,49; არა არს მოწაფე უფროს მოძლურისა თვისისა, მ. 10,24; ლ. 6,40; თქუენ ნუვისი მხადით მოძლურისო, მ. 23,8; თქუენ მხადით მე შ. და უფლით, ი. 13,13 C; ღმრთისა მიერ მოსრულ ხარ მოძლურად, ი. 3,2; მოძ-

ლუარო სახიერო, რად მე კეთილი ექმნე, მ. 19,16; შ. სახიერო, რომელი საქმე ექმნე, მრ. 10,17; ლ. 18,18; თქუენ მხადით მე: შ. და უფალო, ი. 13,13; პოვეს იგი ტმადრს მას შინა მჯდომარს შორის მოძლუართა, ლ. 2,46; ჯდა შ. მათ თანა, იქვე C

[ნ. კიდე ეზოას მოძლუარ, მდღელთ მოძლუარ, შჯულის მოძლუარ].

მოძლურა, 0—2 [დამოდღერა, ხნაველება]: შენცა გუშომღური ჩუენ, ი. 9, 34 C.

1. მოძლურება [ხაწჲ. = ხნაველება]: იყო მოძლურებად მათა ერა კულმწიფე და არა ერა მწიგნობარნი იგი მათნი, მრ. 1,22 C.

2. მოძლურება [არხ. ხაზ., = მოძღვრება, ხნაველა]: რად არს ესე მოძლურება ახალი, მრ. 1,27; ვიპყრის შ. კაცთაჲ, მრ. 7,8; რა შ. თქუენი დაამტკიცოთ, მრ. 7,9; ჩემი ესე შ. არა არს ჩემი, ი 7,16; განუკრდებოდა ერსა მას შ. იგი მისი, მ. 7,28; მრ. 1,22; 11, 18 C; დაუკრდა შ. იგი მისი, მ. 22,33; მრავალთა ... კმაღდა შ. იგი მისი, მრ. 6,2 C; დაუკრდებოდა შ. იგი მისი, ლ. 4,32; ეპყრა მოცემული იგი შ. ხუცესთაჲ, მრ. 7,3; ასწავებენ მოძლურებახა თა მცენებასა კაცთასა, მ. 15,9; მრ. 7, 7; ყოველი ერი განკრკრებულ იყო შ. მისსა, მრ. 11,18; რადასათვს მოწაფენი შენნი ვარდაპელენ შ. მას ხუცესთასა, მ. 15,2; დაკრკრებულ იყენეს შ. მას მისსა ზედი, მრ. 1,22 C; რადასათვს მოწაფენი შენნი, არა ელენან მსგავსად მოძლურებისა მის მდღელთადასა, მრ. 7, 5 C; არა ჰრქუა მათ კრძალვად ცომისაგან, არამედ მოძლურებისაგან ფარიხველთადასა და საღუკეველთადასა, მ. 16, 12; რადასათვს მოწაფენი შენნი არა ელენან მოძლურებისაგან ხუცესთადასა, მრ. 7,5; მდღელთ მოძლუარმან მან

პკითხა იესუს... მოძღურებობა მისისათვის, ი. 18,19; რამისათვის თქვენ გარდახულთ მცნებთა ღმრთისათა მოძღურებობა თქუნეთთა, მ. 15,3; დაუშტკიცებულ გი-ყოფიეს სიტყუად ღმრთისად მ. თქუნითთა, მ. 15,6; ... მ. მაგით (-C) თქუნითთა, მრ. 7,13; ცნას მოძღურებასად მის, ე^რ რად არს, ი. 7,17.

[6. კიდევ მღვდელთ-მოდურება].

მოწაფე [მოწაფე, დამადახტურებელი] : თქვენ ხართ მოწაფე [წრფ.] ამის ყოვლისა, ლ. 24,48; თქვენ თუთ მ. ხართ ჩემდა, ი. 3,28 C; თქუნცა მ. ხართ, ი. 15,27; რამისა-ლა გვკვს მოწაფე, მ. 26, 65 C; მღვდელთ მოძღურარნი იგი და ყოველი კრებული ეძებდეს იესუსათვის მოწაფეხა, მრ. 14,55; ესე მოვიდა მოწაფედ, ი. 1,7; რასა-ლა გვკვან მოწაფებ, მრ. 14,63 C; რამისა-ლა გვკვან მოწაფენი, მ. 26,65; მრ. 14,63; რ^ა პირითა მოწაფეთა ორთადათა... დამტკიცნეს ყოველი სიტყუად, მ. 18,16 C; პირითა ორისა ანუ სამისა მოწაფიხადათა დაემტკიცოს ყოველი სიტყუად, იქვე DE.

[6. კ. ცრუ-მოწაფე].

მოწაფე: შენმცა ხარ მისა მოწაფე, [წრფ.], ი. 9,28 C; იყენთ ჩემდა მ., ი. 15, 8; რომელი იყო მ. იესუსად ფარულად, ი. 19,38; ვერ გელ-წიფების მ. ყოფილ ჩემდა, ლ. 14,26,27,33; ანუ თქუნცა გნებავს მ. ყოფად მისა, ი. 9,27; რომელი მ. ყოფილ არს სასუფეველსა ცათასა, მ. 13,52; იგიცა მ. ყოფილ იყო იესუსად, მ. 27,57; შენ ხარ მ. [ხაზ.] მისი, ი. 9,28; არა არს მოწაფე (მ-ე D) ნუგროს მოძღურისა თვისისა, მ. 10,24; ლ. 6,40; მიხსნედა იესუს სიმონ-პეტრე და სხუად იგი მ. (მ-ე D), ი. 18,15; მ. (მ-ე D) იგი ერთი მეცნიერი იყო მღვდელთ მოძღურისად, ი. 18,15; განვიდა მ. (მ-ე D) იგი სხუად, ი. 18,16; იესუ ე^რ იხილა დედად თვის და მ. იგი

(—იგი C, მ-ე იგი D) წინაშე მღვდელმარტ., ი. 19,26; გამოვიდა პეტრე და სხუად: იგი მ. (მ-ე D), ი. 20,3; ერთი იგი მ. (მ-ე D) წინა რბიოდა უადრეს პეტრესა, ი. 20,4; მაშინ შევიდა სხუადცა იგი მ. (მ-ე D), ი. 20,8; მოიქცა პეტრე და და იხილა მ. (მ-ე D) იგი, ი. 21,20; მ. (მ-ე D) იგი არა მოკუდეს, ი. 21,23; ესე არს მ. (მ-ე D) იგი, ი. 21,24; პრქუა მის ერთმან მოწაფემან მისმან, მრ. 13,1; მიერ დღითგან წარიყვანა იგი მ. მან თუსთა თანა, ი. 21,7; პრქუა პეტრეს მ. მან, ი. 21,7; მერმე პრქუა მოწაფესა მას, ი. 19,27; მოვიდა სიმონ-პეტრესა და სხუა მის მოწაფიხა (მოწაფისა C), ი. 20,2; რომელმან ასუას ... წყალი გრილი სახელად მოწაფიხა (მოწაფისა C), მ. 10,42; კმა არს მ. მის (მოწაფისა C), მ. 10,25 E; იესუ მოწაფითურთ განემორა მათგან, მრ. 3,7; აღწდა ნავსა მ. თუსით, მრ. 8,10 C; მოუწოდა ერსა მას მ. თუსით, მრ. 8, 34 C; ე^რ გამოვიდოდა იერიქოთ მ. თუსით, მრ. 10,46 C; მუნ იქცოვდა მ., ი. 3,22 C; 11,54 C; მუნ დიჯდა მ., ი. 6,3 C; განვიდა მ. თუსით წიალ ჰევსა მას კედრონისასა, ი. 18,1 C; მრავალ გზის მასრულ იყო მუნ იესუ მ. თუსით. ი. 18,2 C; შენ თანა ვყო ვნებად ესე მოწაფითურთ (მოწაფითურთ E) ჩემით, მ. 26,18 CD.

მოუტდეს მას მოწაფენი თუსნი, მ. 5-1; მისდევდეს მ. მისნი, მ. 8,23; მოჰსდევდეს მას მ. თუსნი, მრ. 6,1; მოუტდეს მ., ლ. 9,12; მოუტდეს მ. მისნი, მ. 8,25; 13,10,36; 14,15; მოუტდეს იესუს მ. თუსნი, მ. 15,12; 18,1; მოუტდეს მ. იესუს, მ. 15,23; 26,17; მოუტდეს მ. იესუს თუსაგან, მ. 17,19; მოუტდეს მას მ. თუსაგან, მ. 24,3; მოუტდეს მას მ. თუსნი, მ. 24,1; მრ. 6,35; მოუტდეს მას მ. იოვანსნი, მ. 9,14; მ. შენნი არა

იმარხვენ, მ. 9,14; მრ. 2,18; მოწაფენი მისნი მის თანა (შეუღდეს მას), მ. 9,19; მიავლინნა მისა ორნი მ. მისნი, მ. 11,2; მ. შენნი იქმან, მ. 11,2; მივიდეს მ. იოვანესნი, მ. 14,12; მ. შენნი გარდაჰვლენ მოძღურებასა მას ხუცესთასა, მ. 15,2; მოვიდეს მ. მისნი, მ. 16,5; ჰკითხვიდეს მას მ. თუნნი და ეტყოდეს, მ. 17,10; ჰკითხვიდეს მ. მისნი იგავისა მისთეს, მრ. 7,17; მ. მისნი მარტოდ ჰკითხვიდეს მას, მრ. 9,28 C; ჰკითხვიდეს მას მ. მისნი, მრ. 10,10; ჰკითხვიდეს მას მ., ლ. 8,9; ჰკითხვიდეს მ. მისნი, ი. 9,2; მ. ჰრისხვიდეს მათ, მ. 19,13; მ. ჰრისხვიდეს მომართუმელთა მათ, მრ. 10,13 C; მ. მათ შეჰრისხნეს, მ. 19,13 C [ხეჯნ.]; მიავლინნეს მ. (+იგი C) მათნი, მ. 22,16; ეგრევე მსგავსად ყოველნი მ. იტყოდეს, მ. 26,35; ნუჟუე მოვიდენ მ. მისნი, მ. 27,64; მ. მისნი ღამე მოვიდეს, მ. 28,13; იყვნეს მ. იოვანესნი და ფარიხეველთანი მარხვასა შინა, მრ. 2,18; რაჲსათეს მ. იოვანესნი და ფარიხეველთანი იმარხვენ, მ. 2,18; რაჲსათეს მ. იოვანესნი იმარხვენ ზედაჲს-ზედა, ლ. 5,33; რასა ჰჰმენ მ. შენნი შაბათსა შინა, მრ. 2,24; განაღძებდეს მას მ., მრ. 4,38; მ. მისნი ეტყოდეს მას, მრ. 5,31; თავადმან ... მიიყვანა მიმამ მის ჰრმისად და დედად მ. მისნი, მრ. 5,40; რაჲსათეს მ. შენნი არა ვლენან მოძღურებისაებრ ხუცესთაჲსა, მრ. 7,5; გამოვიდა იესუ და მ. მისნი დაბნება მას კესარიი ფილიპსასა, მრ. 8,27; იხილნა მ. თუნნი, მრ. 8,33; მ. აყენებდეს მათ, მრ. 10,13; ვა გამოვიდოდა იესუ და მ. მისნი იერიქოჲთ, მრ. 10,46; გამოვიდეს მომზადებად მ. (+იგი C), მრ. 14,16; მ. შენნი კამენ და სუმენ, ლ. 5,33; მ. მისნი მოჰქრიდეს თავსა ტუვილისასა, ლ. 6,1; თანა-უფოდეს მას მ. მისნი, ლ. 7,11; და ათორმეტნი

მ. მის თანა (ვიდოდეს), ლ. 8,1; ათორმეტნი მ. მის თანა (დასხდეს), ლ. 22,14; მ. მისნი მის თანა (იყვნეს), ლ. 8,22; მის თანა იყვნეს მ., ლ. 9,18; (შთავიდა) იგი და დედად მისი და ძმანი მისნი და მ. მისნი მის თანა, ი. 2,12; მოვიდა იესუ და მ. მისნი ქუეყანად ჰურიასტანისა, ი. 3,22; იესუს უმრავლსანი მ. უსხენ, ი. 4,1; თუთ იესუ არა ნათელ-ჰსცემდა, ად მ. მისნი, ი. 4,2; მ. მისნი წარსრულ იყვნეს ქალაქად, ი. 4,8; ამას სიტყუასა ოდენ მოვიდეს (მოიწინეს C) მ. მისნი, ი. 4,27; ამას ოდენ სიტყუასა ეტყოდეს მას მ., ი. 4,31; შთავიდეს (გარდამოვდეს C) მ. მისნი ზღუად, ი. 6,16; რომელსა შესრულ იყვნეს მ. (+იგი C) იესუსანი, ი. 6,22; ად მ. (+იგი C) ხ მისნი შევიდეს, ი. 6,22; იესუ არა მუნ არს, არცა მ. მისნი, ი. 6,24; დრტყვნენ მ. (+იგი C) მისნი ამისთეს, ი. 6,61; ქეშმარტიოდ მ ჩემნი ხართ, ი. 8,31; ჩუნენ მოსესნი ვართ მ., ი. 9,28; იხეღვიდეს ურთიერთას მ., ი. 13,22; ამით ცნან ყოველთა, რ ჩემნი მ. ხართ, ი. 13,35; რომელსა შევიდა თავადი და მ. (+იგი C) მისნი, ი. 18,1; სადა-იგი იყვნეს მ. დამალულ, ი. 20,19; შეკრებულ იყვნეს მ. შინაგან, ი. 20,26; სხუანი (+იგი C) მ. ნავითა მოვიდოდეს, ი. 21,8; მ. იგი მისცემდეს ერსა მას, მ. 15,36; მ. იგი წარვიდეს, მ. 21,6; მ. იგი მისნი დასულელებულ იყვნეს, მრ. 10,24 C; იტყოდეს ურთიერთას მ. იგი, ი. 4,33; წარვიდეს კუალად თესაგან მ. იგი (—D), ი. 20,10; შეკრებეს ერთად მერმე მ. იგი, ი. 20,10 C; წარაიყვანნა ათორმეტნი იგი მ. თესაგან, მ. 20,17; ათერთმეტნი იგი მ. წარვიდეს გალილეად, მ. 28,16; უთბრობდეს მას სხუანი იგი მ., ი. 20,25; მიჰსდევდეს მოწაფენიცა (—C) მისნი, ლ. 22,39.

გულსკეპა-ყვეს მოწაფეთა [მოთხ.] მის-
თა, მ. 16,12; 17,13; მ. მისცეს ერსა მას,
მ. 14,19 C; ჰრქუეს მას მ. თუსთა, მ. 19,
10; (+მათ C) ი. 16,29; ჰრქუეს იესუს
მ. თუსთა, მრ. 14,12; ჰრქუეს მას მ.
(+მათ C), ი. 11,8,12; იხილეს რაჲ მ.,
მ. 26,8; ყვეს ეგრე მ., მ. 26,19; ეგრეცა
ყოველთა მ. თქუეს, მ. 26,35 C; მ. ყო-
ველთა დაუტყვეს იგი და იელტოდეს,
მ. 26,56; მრ. 14,50; მ. მისთა იწყეს
გზასა სლელად და მუსრუად თავსა ჯუ-
ვილისასა. მრ. 2,23; ჰკითხეს მას მ.
მისთა, მრ. 4,10; წარიყვანეს იგი მ.,
მრ. 4,36; მიუგეს მ. მისთა და ჰრქუეს,
მრ. 8,4; მ. მისთა თუსაგან ჰკითხეს მას,
მრ. 9,28; უთხარეს იოვანეს მ. მისთა,
ლ. 7,18; ჰკითხეს მას მ., ლ. 8,9 C; 21,
7; იხილეს მ. (+მათ C) მისთა იაკობ
და იოვანე, ლ. 9,54; ვა იხილეს მ.,
ლ. 18,15; ესე არა იცოდეს (ცნეს C)
მ. მისთა პირველად, ი. 12,16; შეი-
ხილეს ურთიერთს მ. მისთა, ი. 13,
22 C; თქუეს მ. მისთა ურთიერთს, ი.
16,17; განიხარეს მ. (+მათ C), ი. 20,
20; უწყოდეს მ., ი. 21,4; მ. მათ (-C)
ვა იხილეს იგი, მ. 14,26; ჰრქუეს მას
მ. მათ (-C), მ. 15,33; მ. მათ შეჰ-
რისხნეს, მ. 19,13 [გამოგ.]; ვა იხი-
ლეს მ. მათ (-C), მ. 21,20; მაშინ
მოიქცენეს მ. მათ მისთა, ი. 2,17 C; რა
მ. მათ იხილნენ საქმენი ეგე, ი. 7,3 C;
ჰკითხეს მას მ. მათ მისთა, ი. 9,2 C;
არა იცნეს იესუ მ. მათ, ი. 21,4 C; რა
მოწაფეთაცა (-CD) შენთა იხილნენ
საქმენი შენნი, ი. 7,3.

(ფარისეველთა მათ) ჰრქუეს მ. [მიგ.]
მისთა, მ. 9,11; მრ. 2,16; ჰრქუა მ. თუსთა,
მ. 9,37; 26,1,36 C; მრ. 10,23; ლ. 17,
22; 20,45; ი. 11,7; ჰრქუა იესუ მ.
თუსთა, მ. 16,24; 19,23; მრ. 3,9; 14,
32; ლ. 9,14,43; 12,22; (+მათ C) 17,1;
(+მათ C) ი. 6,12; ჰრქუა თომა მისთა-

ნათაგან მ., ი. 11,16; მოუწოდა ათორ-
მეტთა მ. თუსთა, მ. 10,1; იესუ მოუ-
წოდა მ. თუსთა, მ. 15,32; მრ. 12,43;
მოუწოდა მ. თუსთა, მრ. 8,1; ლ. 6,13;
მოუწოდა იოვანე ორთა მ. თუსთა, ლ.
7,19; მ. მისთა შეემშობა, მ. 12,1; მიუო
ტელი მისი მ. თუსთა, მ. 12,49; მისცა
მ. თუსთა პური იგი, მ. 14,19; მეყსეუ-
ლად აიძულა მ. შესლვად ნავსა, მ. 14,
22; მრ. 5,45 C; განტეხა და მისცა მ.,
მ. 15,36; (პური) მისცა მ. თუსთა, მ.
26,26; ჰკითხვიდა მ. თუსთა, მ. 16,13;
მრ. 8,27; ამცნო მ. თუსთა, მ. 16,20;
იწყო იესუ უწყებად მ. თუსთა, მ. 16,
21; იწყო პირველად სიტყუად მ. თუსთა,
ლ. 12,1; ესმა რაჲ ესე მ., მ. 17,6;
ვა ესმა ესე მ. მისთა, მ. 19,25; ესმა
მ. მისთა, მრ. 6,29; ესმოდა ესე მ. მის-
თა, მრ. 11,14; მოვჰვლარე (მოვართუ C)
იგი მ. შენთა. მ. 17,16; ეტყოდა იე-
სუ ერსა მას და მ. თუსთა, მ. 23,1;
უთხარო მ. მისთა, მ. 28,7; (არქუთ C) მრ.
16,7; უთხარ (ვარქუ C) მ. შენთა, მრ.
9,18; მირბიოდეს თხრობად მ. მისთა,
მ. 28,8; ეტყოდეს მ. მისთა, მრ. 2,16 C;
მიმოდიიხილა ... მ. თუსთა მსხდომარე-
თა, მრ. 3,34; თუსაგან მ. გამოუთარ-
გმანის ყოველი იგი, მრ. 4,34; მ. თუსთა
განუმარტებნ ყოველსა. იქვე C; მიჰს-
ცემდა მ. თუსთა, მრ. 6,41; მრ. 8,6;
მიჰსცემდა მ., ლ. 9,16; აწუფედა მ. შეს-
ლვად ნავსა, მრ. 6,45; უმეტესად დაუ-
კრდებოდა მ. მისთა, მრ. 6,51; დაუ-
კრდებოდა მ., მრ. 10,32; მ. დაუკრ-
დებოდა სიტყუსა ამას ზედა, მრ. 10,
24; დააიფყდა მ. მისთა მიღებად პუ-
რი, მრ. 8,14; ასწავებდა მ. თუსთა, მრ.
9,31; ვეყვდრე მ. შენთა, ლ. 9,40; მი-
ექცა მ. მისთა თუსაგან, ლ. 10,23; იო-
ვანე ასწავა მ. თუსთა, ლ. 11,1; შეჰრის-
ხენ მ. შენთა, ლ. 19,39; მიჰხადეს იე-
სუს და მ. (+მათ C) მისთა ქორწილსა

მას, ი. 2,2; ჰრწმენა მისი მოწაფეთა მისთა, ი. 2,11; მოეცენა მ. მისთა, ი. 2,17,22; მოვიდა მარიამ მაგდალენელი თბრობად მ. მისთა, ი. 20,18; გამოუცხადა თავი თუხი იესუ მ. თუხთა, ი. 21,1; ესე სამ გზის გამოუცხადა იესუ თავი თუხი მ. (+მათ C) თუხთა, ი. 21,14; ეტყოდა მ. მათ, ლ. 16,1 C; მოვალს მარიამ მაგდალენელი და ახარებს მ. მათ, ი. 20,18 C; ესმა მისი ორთა მათ მ., ი. 1,37; ჰრქუა იესუ ათორმეტთა მათ მ., ი. 6,67 C; ჰრქუა მ. მათცა, ლ. 17,22 C; ეტყოდა იესუ მოწაფეთაცა, ლ. 16,1.

მოვიდა მოწაფეთა, მ. 26,40,45; მოვიდა მ. მისთა, მრ. 9,14; მოვიდა მ. თუხთა, ლ. 22,45; იყო გიმოძიება მ. მათ იოვანესთა, ი. 3,25 C; იწყო დაბინად ფერჯთა მ. მათ თუხთა, ი. 13,5; ერი იგი მ. მისთაჲ (მოსრულ იყენეს), ლ. 6,17; იყო გამოძიებაჲ მოწაფეთაგან იოვანესთა, ი. 3,25; მრავალნი მეზუერენი და ცოდვილნი სხდეს იესუჲს თანა ინაჯით და მოწაფეთა მისთა თანა, მ. 9,10; მრ. 2,15; ... ინაჯ-ედგა იესუს თანა და მ. მისთა თანა; მ. 9,10 C; ინაჯ-იდგა ათორმეტთა მ. თანა, მ. 26,20 C; შევიდა ნაესა მ. მისთა თანა, მრ. 8,10; ჰოუწოდა ერსა მას მ. თუხთა თანა, მრ. 8,34; ეწ მოვიდეს მ. თანა, მრ. 9,14 C; სადა პასექი მ. ჩემთა თანა ეკამო. მრ. 14,14; დარტყვიდეს ფარისეველნი და მწიგნობარნი მათნი მ. მისთა თანა, ლ. 5,30; რომელსა პასქაჲ ესე მ. ჩემთა თანა ეკამო, ლ. 22,11; მუნ დაიჯდა იესუ მ. (+მათ C) თანა ნაესა მას, ი. 6,22; მუნ დაადგრა მ. მისთა თანა, ი. 11,54; გაპოვიდა მ. მისთა თანა, ი. 18,1; მრავალ გზის იესუ შესრულ იყო მუნ მ. მისთა თანა, ი. 18,2; მღდელთ მოძლუარმან ზან ჰკითხა იესუს მ. მისთათუხს, ი. 18,19; დაასრულნა იესუ ბრძა-

ნებანი ესე ათორმეტთა მიმართ მ. თუხთა, მ. 11,1; თავადმან აღიხილნა თულნი მისნი მ. მიმართ თუხთა, ლ. 6,20; მრავალნი სასწაულნი სხუანიცა ქმნნა იესუ წინაშე მ. (+მათ) თუხთა, ი. 20,30; იყო ერთი მიყრდნობილ მ. მისთაგანი, ი. 13,23; ნუჟუჲ შენცა მ. მისთაგანი ხარ, ი. 18,25; ჰრქუა მის ერთმან მ. მისთაგანმან, მ. 8,21; მრ. 13,1 C; ი. 6,8; თქუა ვინმე ერთმან მ. მისთაგანმან, ი. 12,4; წარავლინნა ორნი მ. მისთაგანნი, მ. 21,1; მრ. 14,13; ლ. 19,1; მრ. 14,13; ლ. 19,29; იხილნეს ვინმე მ. მისთაგანნი, მრ. 7,2; ხვალისა დღე დგა იოვანე და მ. მისთაგანნი ორნი, ი. 1,35; მრავალნი მ. მისთაგანნი უკუნნიქცეს, ი. 6,66; იტყოდეს ვინმე მ. მისთაგანნი, ი. 16,17 C; იყენეს ზოგად სიმონ-პეტრე და თომა... და სხუანი, მ. მისთაგანნი ორნი, ი. 21,2; მრავალთა მ. მისთაგანთა რომელთა ესმა ესე, იტყოდეს, ი. 6,60.

კმა არს მოწაფიხაჲ მის, მ. 10,25 D; იყო ყოველმან სიმრავლემან მოწაფეთაჲს სიხარულით ქებად ღმრთისა, ლ. 19,37; იყო ბანად ფერჯთა მათ მოწაფეთასა, ი. 13,5 C; ნუჟუჲ შენცა მოწაფეთაგანი ხარ ამის კაცისათაჲ, ი. 18,17; ვერვინ მ. იკადრებდა კითხვად მისა, ი. 21,12 C; ჰრქუა ვინმე მას მოწაფეთაგანმან, ლ. 11,1; ჰრქუა ერთმან ვინმე მ., ი. 12,4 C; ჰრქუა მას ერთმან მ., ი. 6,8 C; არლარავინ იკადრა მ. კითხვად მისა, ი. 21,12; წარავლინნა ორნი მოწაფეთაგანნი, მრ. 11,1.

[5. კ. დამოწაფები, მომოწაფება].

მოწევა, ი. ენ. [მოღწევა, მოხელა]: რაჲმს მოიწია ეამი ნაყოფისაჲ, მ. 21,34; ვიდრემდე მ, წყლით რლუნაჲ იგი, მ. 24,39; ლ. 17,27; მ. ეამი, მ. 26,45 C; ი. 12,23; 17,1; მ. ეამი მისი, ი. 31,1;

16,21; მოიწია მიმცემელი ჩემი, მ. 26, 46; მ. შკაბ, მრ. 4,29; მ. დასასრული, მრ. 14,41; მ. იულა, მრ. 14,43 C; ესე მასვე ეამსა შინა მ., ლ. 2,38; მ. მისა ვჰამ ზეცით, მ. 12,28; მო-მე-ოწია თქუენ ზედა სასუფეველი ღმრთისაჲ, მ. 12,28; მოიწინეს დღენი იგი უტომობისანი, ლ. 22,7; ამის სიტყუასა მ. მოწაფენი მისნი, ი. 4,27 C; რაემს მოიწიხს ქირი გინა დევნულებად, მრ. 4,17; რა მოიწიხს თქუენ ზედა ყოველი სისხლი მართალი, მ. 23,35; მ. ესე ყოველი ნათესაჲსა ამას ზედა, მ. 23,36; მაშინ მ. აღსასრული, მ. 24,14; ოდეს-მე მ. სასუფეველი ღმრთისაჲ, ლ. 17,20; მეყსეულად მ. დღე იგი თქუენ ზედა, ლ. 21,34; ოთხ თუელა, და მკაბ მ., ი. 4, 35 C; რაემს მ. ეამი იგი, ი. 16,4.

უკუთ მოწვევულ არს თქუენ ზედა სასუფეველი იგი ღმრთისაჲ, მ. 12,28 C; მ. არს მიმცემელი იგი ჩემი, მ. 26,46 C; ეამი მ. არს, ლ. 21,8; ი. 12,23 C; 13, 1 C; 17,1 C; აჰა მოვალს ეამი და მ. არს, ი. 16,32; არლა მ. არს ეამი ჩემი, ი. 2,4; 7,6; მ. არს გამოჰსნად თქუენი, დ. 21,28; მ. არს თქუენ ზედა სასუფეველი ღმრთისაჲ, ლ. 11,20; მ. არნ მკაბ მისი, მრ. 4,29 C; მ. არნ ეამი მისი, ი. 16,21 C; ვიდრე არლა მ. იყო მათი იესუ, ი. 6,17 C; არლა მ. იყო ეამი მისი, ი. 7,30; 8,20. [ნ. კ. მიწვევა].

მოწეს, ი/უ [მოწოდება, მოხმობა, დაძახება]: რომელნი მოუწხებდ მოყუასთა მათთა, ლ. 7,32 CD.

მოწლებად [ფლემებარკიერობა]: მოწლებ-მათა წყალობისა ღმრთისა ჩუენისათა, ლ. 1,78 C.

მოწოდება, ი/უ: რომელნი... მოუწოდებდ მოყუასთა თჳსთა, მ. 11,16; ლ. 7,32 E; მაშინ ჰეროდე ფარულად მოუწოდა მოგუთა მათ, მ. 2,7; მ. ათორმეტთა მოწაფეთა თჳსთა. მ. 10,1; მ.

ერსა მას, მ. 15,10; მ. ყოველსა მას ერსა, მრ. 7,14; მ. ერსა მას მოწაფეთა თჳსთა თანა, მრ. 8,34; იესუ მ. მოწაფეთა თჳსთა, მ. 15,32; მრ. 12,43; მ. მოწაფეთა თჳსთა, მრ. 8,1; ლ. 6,13; მ. იესუ ყრმისა, მ. 18,2; მ. უფალმან თჳსმან და ჰრქუა მის, მ. 18,32; იესუ მ. მათ, მ. 20,25; ლ. 18,16; მ. მათ და ჰრქუა, მ. 20,32; მ. და ჰრქუა მის, ლ. 13,12; 16,2; მ. მონათა თჳსთა, მ. 25, 14; მ., რომელთად უნდა მას, მრ. 3,13; მ. მათ და იგავით იტყოდა, მრ. 3,23; მ. ათორმეტთა მათ, მრ. 6,7; 9,35; ლ. 9,1; იესუ მ. და ჰრქუა მათ, მრ. 10, 42; მ. ასისთიესა (მტარეალსა C) მას, მრ. 15,44; მ. იოვანე ორთა მოწაფეთა თჳსთა, ლ. 7,19; მ. ერთსა მონათაგანსა, ლ. 15,26; მ. კაცად-კაცადსა, თანა-მღებ-სა უფლისა თჳსისასა, ლ. 16,5; მ. ათთა მონათა თჳსთა, ლ. 19,13; პილატე მ. მღდელთ მოძღუართა მათ და მწიგნობართა და ერსა მას, ლ. 23,13; პილატე მ. მათ, ლ. 23,20; მ. პურისა უფალმან მან სიძესა მას, ი. 2,9; წარვილა და მ. მარიამს, ი. 11,28; მოუწოდეს ბრემისა მას და ეტყოდეს, მრ. 10, 49; მ. მამად-ღელათა მისთა, ი. 9,18; მ. კაცსა მას მეორედ, ი. 9,24; მოუწოდე მუშაკთა (მოქმედთა C) მათ, მ. 20,8; მ. კმარსა მას, ი. 4,16; რაოდენნიცა ჰპოვნეთ, მოუწოდეთ ქორწილსა ამას, მ. 22,9; მოუწოდის მეგობართა და მოძმეთა, ლ. 15,6,9; მოუწოდოს მეგობართა და მოძმეთა, ლ. 15,6 C.

ბრძანა მოუწოდებაჲ მისი, მრ. 10,49; ლ. 18,40; ბრძანა მ. მონათად მათ, ლ. 19,15; წარავლინნა მონანი თჳსნი მოუწოდებად ჩინებულთა მათ ქორწილსა მას, მ. 22,3.

მოწაჲლე: იყვნით თქუენ მოწაჲლე, ეა მამად თქუენი მოწაჲლე არს, ლ. 6, 36; ნეტარ იყვნენ მოწაჲლენი, მ. 5,7.

მოწყალეობა: მიეცით მოწყალეობა, ლ. 11,41; მოწყალეობითა და წყალობითა ღმრთისა ჩუენისადათა, ლ. 1,78.

მოწყვა, ე: რომლითა საწყაულითა მიუწყოთ, მოგეწყოს თქუენ, მ. 7,2; მრ. 4,24; ლ. 6,38.

[ნ. კ. მიწყვა].

მოწყინება [მოწყენა]: ჯერ-არს მარადის მათდა ლოცვაჲ და არა მოწყინებაჲ ლოცვისა შინა, ლ. 18,1 C.

მოწყულება, 0—2 [ამოწყვეტა, დახლევა (ღმ. მრ.-ში)]: რომელნი-იგი მოხწუადდენ ჯორკთა თქუენთა, მ. 10,28 C; რომელმან მოხწუადდენ წინაწარმეტყუელნი, მ. 23,37; (მოწყ. D) ლ. 13,34; მოწყუდა ყოველი ყრმები, მ. 2,16 C; აორჯამეტა ზედა სილოამს გოდოლი დეცა და მოწყუდნა იგინი, ლ. 13,4; მოქმედთა მათ... რომელნიმე მოწყუდნეს [წყვ.], მ. 21,35; მრ. 12,5; სხუათა შეიპყრეს მონანი იგი მისნი, აგინეს და მ., მ. 22,6; რომელთა მ. წინაწარმეტყუელნი, მ. 23,31 C; მამათა თქუენთა მ. იგინი, ლ. 11,47,48; მტრონი იგი ჩემნი... მოწყუდენით წინაშე ჩემსა, ლ. 19,27; რომელმან მოგწყუდნეს [კავმ.] თქუენ, ი. 1,62; მათგანნი მოხწუდნეთ (მოწყ. CD) და ჯუარს-აქუნეთ, მ. 23,34; მაშინ მიტყნენ თქუენ ქირსა და მოგწყუდნენ თქუენ, მ. 24,9; რომელთა მოწყუდნენ ჯორკნი თქუენნი, მ. 10,28; ლ. 12,4; აღდგენ შვილნი მამადელათა თუსთა ზედა და მ. იგინი, მრ. 13,12 C; მათგანნი მ. და დეენენ, ლ. 11,49.

რომელსა შემდგომად მოწყუედისა ჯელ-ეწიფების შთადგებად გეპენისა, ლ. 12,5; წარავლინნა მოწყუედად ყოველთა ჩჯლთა ყრმითა ბეთლემისათა, მ. 2,16: სულთა თქუენთა ვერ შემძლებელ იყენენ მ., მ. 10,28 C.

მოწყდომა, ენ. [ამოწყვეტა, დახლევა (ხუმ. მრ.-ში)]: მოწყდეს [წყვ.] ყოველნი, მ. 2,20; (ლორნი) მ. წყალთა მათ შინა, მ. 8,32; მ. უშვილონი, ლ. 20,31; მამათა თქუენთა კამეს მანანა უდაბნოსა ზედა და მ., ი. 6,49,58; წინაწარმეტყუელნი მ., ი. 8,53; ყოველმან რომელმან აღილოს მახალი, მახლითაჲ მ. [კავმ.], მ. 26,52 C; რა მოგწყუდეთ (მოგწყ. D) მის თანა, ი. 11,16; ცოდვათა შინა თქუენთა მოხწუდეთ, ი. 8,21,24 (2-ჯერ).

მოჭრა, 0—2: მოწაფენი მისნი მოჭრიდეს (მოშ. E) თავსა წუელისასა, ლ. 6,1.

მოხადა, 0—(3)2 [დაძახება, მოწოდება, მოხმობა, მოწვევა]: მოხადა მარიაჲს, ი. 11,28 C; მერმე მეორედ მოხადეს კაცსა მას, ი. 9,24 C; მოხადე ქმარსა შენსა, ი. 4,16 C; რადენიცა კჳოთ, მოხადეთ ქორწილსა ამას, მ. 22,9 C; რომელთა მოხადიან მოყუასთა მათთა, მ. 11,16 C.

მოხატულ [სტიგმა, პატარა ნიშანი: წერტილი, მძიმე, ხაზი]: უადვილეს არს ცისა და ქუეყანისა წარსლეჲ, ვიდრე-ლა შჯულისაგანი ერთი მოხატული დავრდომად, ლ. 16,17.

[შლრ. გამოხატვა, რქა, სასწაულ].

მოხება, ე: [მეხება, ძაბვობა, დ]: ნუ მოხებები, ი. 20,17 C; რაჲმს მოხებო ეამი ნაყოფისაჲ, მ. 21,34 C.

[ნ. კ. მიხება].

მოხედვა, 0—3(2): მოხედოა მე. აკოცად საყუედრელი ჩემი კაცთა შორის, ლ. 1,25 C; რომელთა მ. ჩუენ აღმოსავლმან მადლით, ლ. 1,78 D; მოხედოა (მოხედოა E, მოხედნა C) სიმდაბლესა ზედა მეველისა თუსისასა, ლ. 1,48; მ. (მოხედოა E, მოხედნა C) და ყოველსაჲ ერისა თუსისაჲ, ლ. 1,68; მ. (მოხედოა E)

ღმერთმან ერსა თჳსსა, ლ. 7,16; სნეულ ვიყავ, და მოშხედეთ მე, მ. 25,36.

არა გულისწმაჰყავ ეამი მოხედვისა შენისაჲ, ლ. 19,44.

მოხედვის-ყოფა, 0—2: მოხედვა-ყოფა მოსპოლვად უუღრებდა ჩემი კაცთა შორის, ლ. 1,25; მ. ღმერთმან ერსა თჳსსა, ლ. 7,16 C.

მოხილვა ე. უობ. [მოხედვა]: მოხილვად ძესა ზედა ჩემსა, ლ. 9,38.

რაემს შევიდა მეუღლმ იგი მოხილვად შეინაგტო მათ, მ. 22,11 C.

მოხუმა, ე [მოტანა (ობ. მრ.-ში)]: მოხუნა ჯორცნი იგი იოსეთ, მ. 27, 59 C; მ. შვინი იგი პურნი, მრ. 8,6 C; მ. პურნი იგი იესუ. ი. 6,11; რომელთა მოხუნეს სანთელნი მათნი, მ. 25,1 C; მ. სულელთა მათ სანთელნი მათნი, მ. 25,3; მოხუნის [გამოდებზ ზოლმე] რტონი დიდ-დიდნი, მრ. 4,32.

[6. კ. მიღება, მიხუმა, მოღება].

1. მოხუცებულ [მოხუცებული, გემერ]: მე მოხუცებულ ვარ, ლ. 1,19; ვრ ეგების კაცისა მოხუცებულისა ზეგარდა-შო შობაჲ, ი. 3,4 C.

2. მოხუცებულ [(ხალხის) თავი, უხუცევი წვერი, *неопытный старшина*]: ზედა მიუტლეს მას მღღელთ მოძღუარნი იგი და მწიგნობარნი მოხუცებულთურთ, ლ. 20,1; შეკრბეს მღღელთ მოძღუარნი იგი მოხუცებულთურთ, მ. 28,12 C; მოუტლეს მას მღღელთ მოძღუარნი და მოხუცებულნი, მ. 21,23; მრ. 11,27 C; შეკრბეს მღღელთ მოძღუარნი იგი და მ. ერისანი, მ. 26,3; ლ. 22,66; სადა-იგი მწიგნობარნი და მ. ერისანი შეკრბულ იყვნეს, მ. 26, 57; ვრ ასმენდეს მას მღღელთ მოძღუარნი იგი და მ., მ. 27,12 C; შეკრბეს (მევიდეს მის თანა C) ყოველნი მღღელთ მოძღუარნი და მწიგნობარნი და მ., მრ. 14,53; მიავლინნა მისა მ. პურიათანი;

ლ. 7,3; ზრახვა-ყვეს ყოველთა მღღელთ მოძღუარითა და მოხუცებულთა ერისათა, მ. 27,1; მღღელთ მოძღუართა მათ და მ. არწმუნეს ერსა მას, მ. 27,20; მიაკცია (უკუნისცა C) ოც და ათი იგი ვეცხლი მღღელთ მოძღუართა მათ და მ., მ. 27,3; ვნებად იყო მღღელთ მოძღუართაგან და მოხუცებულთაგან და მწიგნობართაგან, მ. 16,21 C; ჯერ-არს ძისა კაცისაჲ... შეურაცხ-ყოფად მ. და მღღელთ მოძღუართა და მწიგნობართა, მრ. 8,31; ლ. 9,22; ჯერ-არს ძესა კაცისაჲ... მ. და მღღელთ მოძღუართაგან და მწიგნობართაგან მოკლევად, მრ. 8,31 C; ჯერ-არს მისი... ვნებად მღღელთ მოძღუართაგან და მოხუცებულთა ერთისთა და მწიგნობართა, მ. 16,21; (მოვიდა) ერი მრავალი... მღღელთ მოძღუართაგან და მ. ერისათა, მ. 26,47; მრ. 14,43; მღღელთ მოძღუარნი იგი ეკიცხებდეს მწიგნობართა თანა და მ., მ. 27,41; იგინი შეკრბეს მ. თანა, მ. 28,12; ზრახვა-ყვეს მღღელთ მოძღუართა მათ მ. თანა და მწიგნობართა, მრ. 15,1; შესმენასა მას მღღელთ მოძღუართა და მოხუცებულთასა არარაჲ მიუცო, მ. 27,12.

მოჭდა, 0—3 [გადახდევინება]: რომელი მივიღებდეს შენ, ნუ მოჭდი, ლ. 6,30; რომელნი-იგი დიდრავმასა მოჭდილეს, მ. 17,24 C; რომელსა მრეცადიდად, უმეტესი მოჭდაღონ მას, ლ. 12,48.

[6. კ. ხარკის მომჭდელ].

მოჭლომა, ე/უ [მოხელა (ვინმეხთან)]: კეთროვანი ვინმე მოუჭდა, მ. 8,2; მ. მას ასისთავი ერთი, მ. 8,5; მ. მას ერთი მწიგნობართაგანი, მ. 8,19; მრ. 12,28; მ. მას მთავარი ერთი, მ. 9,18; მ. იგი ზურგიით კერძო იესუს, მ. 9,20; მ. იგი ერსა შორის ზურგიით კერძო, მრ. 5,27; მ. ზურგიით კერძო, ლ. 8,44; დედაკაცი

იგი მოუტდა 15,25; მ. 26,7; იგი მ., მ. 15, 25 C; მ. მას ერი მრავალი, მ. 15,30; მ. მას პეტრე, მ. 16,22; მ. იესუს პეტრე, მ. 18, 21; მ. მათ იესუ, მ. 17,7; 28,18; მ. მას კაციეროი, მ. 17,14; ერთი გინმე მ. მას, მ. 19,16 C; მ. იესუს დედა იგი ძეთა ზებედეითა, მ. 20,20; მ. პირველსა მას და ჰრქუა, მ. 21,28; მ. იესუს და ჰრქუა, მ. 26, 49; მ. ერთი მკვეალი, მ. 26,69; მ. მას ერთი განკეთებული, მრ. 1,40; მეყსეულად მ. და ჰრქუა მას, მრ. 14,45; მ. მას და შეუხვა წყლული იგი, ლ. 10, 34; ესე მ. პილატეს, ლ. 23,52; მოვინმე-უტდა მას კაცი, მ. 17,14 C; 19,16; ანგელოზნი მოუტდეს [წყვ.], მ. 4,11 C; მ. მას მოწაფენი თჳსნი, მ. 5,1; 24,1; მრ. 6,35; მ. მოწაფენი მისნი, მ. 8,25; 13,10,36; 14,15; მ. იესუს მოწაფენი თჳსნი, მ. 15,12; 18,1; მ. მოწაფენი იესუს, მ. 15,23; 26,17; მ. მოწაფენი იესუს თჳსაგან, მ. 17,19; მ. მას მოწაფენი თჳსაგან, მ. 24,3; მ. მოწაფენი, ლ. 9,12; მ. მას მოწაფენი იოვანსსნი, მ. 9,14; მ. მას ბრმანი იგი, მ. 9,28; მ. მას ბრმანი და მკელობელნი, მ. 21,14; მ. და თაყუანის-სცეს მას, მ. 14,33; მ. იესუს ... ფარისეველნი და მწიგნობარნი, მ. 15,1; მ. მას ფარისეველნი და სადუკეველნი, მ. 16,1; მ. მას ფარისეველნი, მ. 19,3; მრ. 10,2 C; მ. მათ, რომელნი იგი ხარკსა შეჰკრებდეს, მ. 17,24; მ. მას მდღელთ მოძღუარნი და მოხუცებულნი ერისანი, მ. 21,23; მრ. 11,27 C; მ. მას სადუკეველნი იგი, მ. 22,23; მაშინ მ., დაასხნეს ქელნი მათნი იესუსს ზედა, მ. 26,50; მ. მუნ მღვრმარნი იგი პეტრეს, მ. 26,73; ივინი მ. და შეუერთდეს ფერტოა მისთა, მ. 28,9; მკარცხლ ყოვლისაგან ქალაქებისა შეკრბა მუნ და მ. მათ, მრ. 6,33; მ. მას იაკობ და იოვანე, მრ. 10,5; მ. და განაღძებდეს და

ეტყოდეს. ლ. 3,24; სელა მ. მდღელთ მოძღუარნი იგი და მწიგნობარნი მოხუცებულთურთ, ლ. 20,1 C; ესენი მ. ფილიპეს, ი. 12,21; მას დღესა შინა მოვინმე-უტდეს იესუს ფარისეველნი, ლ. 13,31; მ. მას ეამსა შინა სადუკეველნი, ლ. 20,27; ოდეს უძლიერესი მისა ზედა მ. [აემ.], ლ. 11,22 C; ვა საფრც მ. მსხდომარეთა ზედა პირსა ყოვლისა ქუეყანისასა, ლ. 21,35; მოუტდა მას და ძმარი მიუპყრიან, ლ. 23,36.

[6. კ. მიცდომა, წაღმოცდომა].

მოკსენება, ა—3 [მოკონება, გახზენება]: მან... მოგატხენოს თქუენ ყოველი, ი. 14,26.

ი: უფალო, მოკვხენეთ, რ მან მაკთურანი თქუა, მ. 27,63; არცა მოკვხენეთ [წყვ.] ხუთთა მათ პურთა, მ. 16,9; იარა გიცნობიეს, არცა მ., მრ. 8,17,18; მაშინ მოკვხენეს მოწაფეთა მათ მისთა, ი. 2,17 C; მაშინ მ., რესრე წერილ იყო მის ზედა, ი. 12,16 C; მათ მოკვხენეს სიტყუანი მისნი, ლ. 24,8; მოკვხენე [მრმ.] მე, ოდეს მოხვდე სუფევეითა შენითა, ლ. 23,42; მოკვხენე, რ მიიღე კთოლი შენი ცხობასა შენსა, ლ. 16,25; მოკვხენეთ ცოლისა მის ლოთისი, ლ. 17,32; მ., ვრ იგი გეტყობა თქუენ, ლ. 24,6; მ. სიტყუა იგი, ი. 15,20; არცა მოკვხენის ჰირი სიხარულითა მით, ი. 16,21 E; იმას გეტყობდ თქუენ, რა... მოკვხენოთ მათი, ი. 16,4.

ე: მოკვხენა [მოკონდა, გაახზენდა] პეტრეს სიტყუა იგი იესუსთ, მ. 26,75; მრ. 14,72; ლ. 22,61; მ. პეტრეს დაჰრქუა მას, მრ. 11,21; მ. მოწაფეთა მისთა, ი. 2,17,22; მ., რ ესე წერილ იყო მისთჳს, ი. 12,16; არცაარა მოკვხენის ჰირი სიხარულითა მით, ი. 16,21 D მუნ მოკვხენოს შენ, მ. 5,23.

შეიწყნარა ისრაელი... მოცხენებად წყალობისა თვისისა, ლ. 1,54; მ. შჯულისა წმიდისა მისისა. ლ. 1,72; მ. აღთქმამა თვისი წმიდამა, იქვე C.

იქას ჰყოფილით მოსახეხენებელად ჩემდა, ლ. 22,19.

მპარავ ნ. პარავ.

მრავალ: მრავალ არიან, რომელნი ვლენან მიერ, მ. 7,13 C; მ. არიან ჩინებულ, მ. 22,14 D; იყენეს მუნ მ., მრ. 2,15 C; რ მ. ვართ, მრ. 5,9; იყენეს მომავალნი და წარმავალნი მ., მრ. 6,31; იყოს სასყიდელი თქუენი მ., ლ. 6,35; სახლსა მამისა ჩემისასა სავანე მ. არიან, ი. 14,2; არიან სხუანიცა მ., რომელ ქმნა იესუ, ი. 21,25; არს სხუაცა მ., რავდენი ქმნა იესუ, იქვე C; მ. გზის შთავარდის იგი ცეცხლსა და მ. გზის წყალსა, მ. 17,15; მ. გზის ჯაჭვთა და ბორკილთა შეკრულ იყო იგი, მრ. 5,4; მ. გზის ცეცხლსა შთავედლო ეგე და წყალსა, მრ. 9,22; მ. გზის წარიტაცის, ლ. 8,29 C; მ. გზის იესუ შესრულ იყო მუნ, ი. 18,2; მუნ დაადგრა არა მ. დღე. ი. 2,12 E; მოართუეს მას ეშმაკეულებ მ., მ. 8,16 C; მ. ეამ სამოსელი არა შეემოსა, ლ. 8,27; მ. ეამ წარიტაცის იგი, ლ. 8,29; სახლსა მამისა ჩემისასა მ. სადგურ არს, ი. 14,2; მ. სხუაცა სასწაულყო იესუ, ი. 20,30; ნავი იგი ვანშორებულ იყო ქუეყანით მ. უტევან, მ. 14,24; მრავალი მევეო მე ჩუენებით დღეს მაგისტვს, მ. 27,19; მ. ესმინა მისგან, მრ. 6,20; სხუაცა მ. არს, რომელი მოელო ჰერობად, მრ. 7,4; მ. მაქუს თქუენდა სიტყუად, ი. 8,26; 16,12 C; მ. ბორკილი და ჯაჭვ... ვანხებთქა, მრ. 5,4 C; ერი მ., მ. 4,25; 5,1 C; 8,1; 12,15; 13,2; 15,30; 19,2; 20,29; 26,47; მრ. 3,8 C; 4,1; 5,21 C, 24; 8,1; 10,1 C, 46; ლ. 5,15; 7,11,12; 9,37; 14,25; ერი იგი მ., მ. 8,18; 14,14; მრ. 6,34; ი. 12,12;

მ. ერი, მრ. 3,7; 12,37; ი. 6,5; ეშმაკეულები მ., მ. 8,16; მ. კეთილი, ლ. 12,19; იყო მუნ კოლტი ღორთამ მ., ლ. 8,32 C; ნაყოფი მ., ი. 15,5,8; მ. ნაყოფი, ი. 12,24; ეამი მ., მრ. 6,35 C; მ. ეამი, მრ. 6,35; ი. 5,6 C; მ. საქმე, ი. 10,32; მ. სასწაული, ი. 4,45 C; მ. წელი, ი. 5,6; მ. წილი, ლ. 18,30; მ. კირი, მ. 27,19 C; ვმად ჰრამადთ ისმა გოდებისა და ტირილისა და ღალადებისა მ., მ. 2,18 C; ერმან მრავალმან, ი. 12,9 C; ნუ მრავალსა იტყუ, მ. 6,7; ეტყოდა მათ მ. იგავით, მ. 13,3 C; მსგავსისა ამათსა მ. ჰყოფთ, მრ. 7,13; სხუასაცა მსგავსსა ესემლეგანსა მ. იქმთ, იქვე C; ფრიად სხუასაცა მ. ჰლოცვიდა, ლ. 3,28; არღარა მ. ვიტყოდი თქუენ თანა, ი. 14,30; მ. ზედა დაგადგინო შენ, მ. 25,21,23; სარწმუნო იგი მტარესა ზედა მ. ზედაცა სარწმუნო არს, ლ. 16,10; მ. ზედაცა ცრუ იყოს, ლ. 16,10 C; სხუასა მ. გმობასა ჰგმობდეს მას, ლ. 22,65; ეშმაკებსა მ., მრ. 6,13 C; ესმა მ. სიმრავლესა, მრ. 3,8; ძალსა მ., მ. 7,22 C; მრავალსაცა ზედა ცრუ არს, ლ. 16,10; იყო... კოლტი ღორებისა მრავლისა მძოვარი, მ. 8,30; მ. ეამისა, მ. 25,19; ჰრუნავ და ფფოთ ხარ მრავლისათჳს, ლ. 10,41; მ. მსახურებისა, ლ. 10,40; მ. სიტყვსა, ლ. 11,53 C; მრავლისა მისთჳს სიტყვსა, იქვე DE; მრავლით ეამითგან, ლ. 23,8 (C-ში 2-ჯერ); დიდებითა მრავლითა, მ. 24,30; ლ. 21,27; სიტყვთა მ., ლ. 23,9; მრავალნი არიან, რომელნი შევლენან მას, მ. 7,13; მ. ...მოვიდოდინან, მ. 8,11; რომელთა ჰყვანდა მათ თანა მკელობრები... და სხუენი მ., მ. 15,30; მ. იყენენ პირველნი უკუანა, და უკუენანი წინა, მ. 19,30; მ. იყენენ პირველნი უკუანაესენელ, და უკუანაესენელნი პირველ, მრ. 10,31; მ. არიან ჩინებულ, ხ მკირენი

რჩეულ, მ. 20,16; 22,14 E; მრავალნი მოვიდოდნან სახელითა ჩემითა. მ. 24,5; მრ. 13,6; ლ. 21,8; მ. მოვიდენ სახელითა ჩემითა, მ. 24,5 C; მ. ატუნენენ, მ. 24,5 C, 11 C; მრ. 13,6 C; მაშინ დაბარკოლდებოდიან (ტენ C) მ., მ. 24, 10; შეკრბეს მ., მრ. 2,2 C; იყენეს ზუნ მ., მრ. 2,15; მ. განკურნა, მრ. 3,10 C; მ. იტყოდესცა, ვ'დ: მოკუდა, მრ. 9, 26; ჰრისხვიდეს მას მ., მრ. 10,48; მ.

სამოსელსა მათსა დაუფენდეს გზასა ზედა, მრ. 11,8; სხუანი მ. რომელნიმე ტანჯნეს და რომელნიმე მოწყვდნეს, მრ. 12,5; მ. ცრუსა წამებდეს მისთჳს, მრ. 14,56; სხუანიცა მ. ... აღმოსრულ იყენეს იერუსალმდ, მრ. 15,41; მ. ძეთა ისრაჲლისათანი მოაქცინეს უფლისა ღმრთისა მათისა, ლ. 1,16; (იყო) სუსანა და სხუანი მ., ლ. 8,3; მ. ეძიებენ სლვად და ვერ უძღონ, ლ. 13,24; მოვიდოდეს მ., ი. 3,23; იტყოდეს მ. მათვინნი, ი. 10,20; მ. მოვიდოდეს მისა, ი. 10,41; აღვიდეს მ. იერუსალმდ, ი. 11,55; მ. გუამნი, მ. 27,52; გულის სიტყუანი მ., ლ. 24,38; დედანიცა მ., მ. 27,55; ერნი მ., მ. 12,15 C; ლ. 8,4; ეშმაკნი მ., მრ. 1,34; 6,13; ლ. 8,30; მ. კეთროვანნი, ლ. 4,27; მ. მეზუერენი და ცოდვილნი, მ. 9,10; მრ. 2,15; მ. მოწაფეთა მისთავანნი, ი. 6,66; მ. სასწაულნი, ი. 20,30; მ. სნეულნი, მრ. 1, 34 C; მ. ფარისეველნი და საღუქკეველნი, მ. 3,7; მ. ქურიენი, ლ. 4,25; ცოდვანი მაგისნი მ., ლ. 7,47; მ. მოსრულ იყენეს (მოვიდეს C) ცრუ-მოწამენი, მ. 26,60; მ. ცრუ-წინაწარმეტყუელნი აღდგენ, მ. 24,11; ძალნი მ., მ. 13,58; წყალნი მ., ი. 3,23 C; მ. ჯორცნი, მ. 27,52 C; მ. ჰურიათა მათვანნი, ი. 11,19; 12,11; მ. ჰურიათა მათვანნი, ი. 11, 45 C; მრავალთა (მრავალთ D) [მოთხ.]

მრქუნ მე, მ. 7,22; გულის-კმაყვეს. მ., მრ. 6,33; იცნნეს იგინი მ., იქვე C; მ. მლიდართა დაღვეს ფრიად, მრ. 12,41; მ. კელი ზეყვეს (ველ-ყვეს C) აღწერად მითხრობაჲ, ლ. 1,1; მ. შობასა მისსა განიხარონ, ლ. 1,14; მ. ერისაგანთი ისმინეს სიტყუად ესე, ი. 7,40; მ. ჰურიათაგანთა ... იხილეს, ი. 11,45; ესე ფიცარი მ. აღმოიკითხეს ჰურიათა, ი. 19,20.

მ. [მივ.] ატუნებდენ, მ. 24,5,11; მრ. 13,6; გამოეცხადნეს მ., მ. 27,53; ეჩუენნეს მ., იქვე C; მ. განკურნებდა, მრ. 3,10; მ. ... განუკრდებოდა, მრ. 6,2; მ. უხაროდის შობაჲ იგი მისი, ლ. 1,14 C; კაცმან ვინმე ყო ჰური დიდი და უწოდა მ., ლ. 14,16; მ. ჰრწმენა სახელისა მისისაჲ, ი. 2,23; მ. ჰრწმენა მისი, ი. 4,41 C; მ., 0; 10,42; მ. ბრმათა, ლ. 7, 21; დღეთა მ., ლ. 2,36; არა მ. დღეთა, ი. 2,12 D; მ. ერისა მისგანთა, ი. 7,31; მ. მეზუერეთა და ცოდვილთა, მრ. 2, 15 C; მთავართაგანთაცა მ., ი. 12,42; მ. მოწაფეთა მისთავანთა, ი. 6,60; მ. ზედა მონაგებთა, ლ. 12,44 C; მ. ეამთა, ლ. 20,9; მ. სასწაულთა, ი. 11,47; მ. სირთა, მ. 10,31; ლ. 12,7; სიტყუათა მ., ლ. 23,9 C; მ. სნეულთა, მრ. 6, 13; ქალაქისა მისგანთა მ., ი. 4,39; ქალაქისა მისგან სამარითელთაჲსა მ., იქვე C; ძალთა მ., მ. 7,22; მ. წინაწარმეტყუელთა, მ. 13,17; ლ. 10,24.

(მოვიდა) მსახურებად და მიცემად სული თჳსი საჯსრად მ., მ. 20,28; მრ. 10,45; ესე დგას დაცემად და აღდგინებად მ. ისრაჲლსა შორის, ლ. 2,34; გაქუს მრავალი კეთილი მ. წელთაჲ, ლ. 12,19; შემდგომად არა მ. დღეთა, ლ. 15,13; ფრიად ვნებულ იყო იგი მრავალთაგან მკურნალთა, მრ. 5,26 C; რა განცხადნენ მ. გულთა ზრახვანი, ლ. 2,35;

განვიდოდეს ეშმაკი მრავალთაგან, ლ. 4, 41; ესე არს ჯორცი ჩემი, მრავალთათჳს განტეხილი, მ. 26,26; ესე არს სისხლი ჩემი... თქუნენ მ. დათხეული, მ. 26,28; მრ. 14,24; ფრიად ენებულ იყო იგი მრავალთა მიმართ მკურნალთა, მრ. 5, 26; (მოვიდა) მსახურებად და მიცემად თავისა თჳსისა საცხრად მ. წილ, მ. 20, 28 C; განჭმეს სიყუარული მრავალთაჲ, მ. 24,12; იყო მუნ კოლტი ღორთაჲ მ. მძოვირაი, ლ. 8,32.

[ნ. კ. განმრავლება. მრავლის მეტყუელ, მრავლის მეტყუელება, მრავალ-სასყიდლისა, სიმრავლე, უმრავლესი].

მრავლის მეტყუელ: ნუ მრავლის მეტყუელ ხართ, მ. 6,7 C.

მრავლის მეტყუელება: ჰგონებედ ედ მრავლის მეტყუელებითა (+ მით C); მათითა ისმინოს მათი (ღმერთმან), მ. 6,7.

მრავალ-ხახუიღლისა [პვირფასი]: პოის რაჲ ერთი მრავალ-ხახუიღლისა მარგალიტი, მ. 13,46 C; პოვის რაჲ ერთი მარგალიტი მრავალ-ხახუიღლისაჲ, მ. 13,46; მარიამ მოილო ლიტრაჲ ერთი ნელსაცხებელი ღარდიონი რჩეული მ., ი. 12,3 C; აქუნდა ალაბასტრი ნელსაცხებელისაჲ, მრავლისა ხახუიღლისაჲ, მ. 26,7; მარიამ მოილო ლიტრაჲ ერთი ნელსაცხებელი ნარდისა სარწმუნოჲსაჲ მ. ხ., ი. 12,3.

მრავალად დახაწუველ [მთლიანად დასაწველი (მხხვერბლი)]: უფროჲს არს ყოველთა მრავალად დახაწუველთა და მსხუერპლთა, მრ. 12,33 C.

მრავალანედ: მიხედა მათ მრისხანედ, მრ. 3,5 C.

მრუშება, ა—2: მან ამრუშა იგი, მ. 5,32; რომელმან დაუტევოს ცოლი თჳნიერად სიტყჳსა სიძვისა, ამრუშოს იგი, იქვე C.

ო (უობ): ნუ იმრუშებ, მრ. 10,19 C; ლ. 18,20; რომელმან დატყუებული ცოლი იყოს, იგი იმრუშებს, მ. 19,9 C; რო-

მელმან დატყუებული შეირთოს, იმრუშებდეს, მ. 5,32 C; მუნქუესე იმრუშა მის თანა გულსა შიდა თჳსსა, მ. 5,28 C; რომელმან განტყუებული შეირთოს, მანცა ი., მ. 5,32; ლ. 16,18; უკუეთუ განუტყევოს ქმარმან ცოლი თჳსი და შეირთოს სხუაჲ, ამან ი., მრ. 10,11; ლ. 16, 18; ცოლი თუ განვიდეს ქმრისაგან და შეერთოს სხუასა, მანცა ი., მრ. 10,12; არა იმრუშო, მ. 5,27; 19,18; რომელმან განუტყევოს ცოლი თჳსი... და სხუაჲ შეირთოს, იმრუშოს, მ. 19,9; მრ. 10, 12 C; ლ. 16,18 C; რომელმან განტყუებული შეირთოს, მანცა ი., მ. 19,9; ლ. 16,18 C; და-თუ-უტევოს დედაკაცმან ქმარი თჳსი და ცოლ-ეყოს სხუასა, ი., მრ. 10,11 C.

გულისაგან გამოვლენ... მრუშებანი, მ. 15,19; მრ. 7,21.

[ნ. კ. მემრუშე, მომრუშე].

მრლუევა ნ. აღმრლუევა.

მრჩობლ [ოჩო, ოცმავი]: ნუ შეიმოსთ მრჩობლსა კუართსა, მრ. 6,9 C.

მრწემ [უმცროსი]: ვის თქუნგანსა უნდეს პირველ ყოფაჲ, იყოს იგი ყოველთა მრწემ და ყოველთა მსახურ, მრ. 9,35; უდიდესი იგი თქუნენ შორის იყავნ მ., ლ. 22,26.

[ნ. კ. უმრწემეს].

მსახურ: იყავნ იგი თქუნდა მსახურ, მ. 20,26 C; მრ. 10,43 C; იყოს იგი თქუნდო მ., მ. 23,11; იყოს იგი ყოველთა მრწემ და ყოველთა მ., მრ. 9, 35; რომელნი დასაბამითგან თოთ-მხილველ და მ. ყოფილ იყვნეს, ლ. 1,2; რომელნი თუალით მხილველ და მ. ექმნეს, იქვე C; უკუეთუ ვინმე არნ ღმრთის მ., ი. 9,31; წინამძღუარი იგი (იყავნ) ეა მსახური, ლ. 22,26; შე ვარ თქუნენ შორის ეა მ., ლ. 22,27; მუნცა მ. (+ იგი C) ჩემი იყოს, ი. 12,26; ერთმან წინაშე მღვროელმან მსახურმან ჰსცა ყუ-

არინალსა იესუს, ი. 18,22; შეყო წიგნი იგი და მისცა მსახურსა, ლ. 4,20 CE; მიაქლინნეს მღვდელთ მოძღვართა მათ და ფარისეველთა მსახურნი, ი. 7,32; იუდა წარსყვანა ერი მღვდელთ მოძღვართაგან და ფარისეველთა შ., ი. 18,3; ღვეს მონანი იგი და შ. (+იგი C) მღვდელთ მოძღვართანი, ი. 18,18; შ. იგი სცემდეს ლაწუსა მისა, მრ. 14, 65 C; მოვიდეს შ. იგი (-D), ი. 7,45; შ. იგი მცა ჩემნი კბრძოდეს, ი. 18,36 C; მსახურნი მცა ჩემნი ილუწიდეს ჩემოვს, ი. 18,36; კრებულმან მან და ათასისთავმან და მსახურთა ჰურიათამან შეიპყრეს იესუ, ი. 18,12; ვა იხილეს კაცი იგი მღვდელთ მოძღვართა და შ., ი. 19,6; შ. მათ მოიყვანეს ყურიმლის ცემად იგი, მრ. 14,65; გარნა შ. მათ უწყოდეს, ი. 2,9; მიუღეს შ. მათ და ჰრქულეს, ი. 7,46; გუნდმან მან და ათასისთავმან და შ. მათ ჰურიათა შეიპყრეს იესუ, ი. 18,12 C; მსაჯულმან მიგეტეს შენ შ., მ. 5,25; ჰრქუა მეუფემან მან შ., მ. 22,13; რომელი დაადგინა უფალმან თვსმან შ. თვსთა ზედა, მ. 24, 45; შეყო წიგნი იგი და მისცა შ., ლ. 4,20 D; ჰრქუა დედამან მისმან შ. მათ, ი. 2,5; რომელი განმზადებულ არს ეშმაკისათვის და შ. მისთა, მ. 25,41; დაჯდა შ. თანა, მ. 26,58; მრ. 14,54; ერთმან მსახურთაგან მან მუნ მღვდობარემან ჰსცა ლაწუსა იესუს, ი. 18,22 C.

მსახურება, 0—2: თუ ვინმე მე მსახურებ, ი. 12,26 C; ვინ არს უფროს: რომელი ინაჯით ზის, ანუ რომელი მსახურებ (მს. C), ლ. 22,27; ამოდ მსახურებენ მე, მ. 15,9; მრ. 7,7; აღდა და მსახურებდა მას, მ. 8,15; (მს. E) მრ. 1,31; (მს. DE) ლ. 4,39 C; მარხვითა და ლოცვითა შ. დღე და ღამე, ლ. 2,37 C; მართა შ. მას, ი. 12,2;

ანგელოზნი მოვიდეს და მსახურებდეს [უნყვ.] მას, მ. 4,11; მრ. 1,13; რომელნი შეუდგეს იესუს გალილეათ და შ. მას, მ. 27,55; რომელნი შ. (მს. C) მას ნაყოფთაგან მათთა, ლ. 8,3; მოირტყენ და მსახურებდ [მრ.] მე, ლ. 17,8; უფალსა ღმერთსა შენსა თაყუანის-ჰსცე და მას მხოლოსა მსახურებდ, მ. 4,10; ლ. 4, 8; უკეთუ ვინმე მე მსახურებდეს (ჯერ), ი. 12,26; წარმოუდგეს და მსახურებდეს [კავ.] მას, ლ. 12,37; ძუ კაცისა ირა მოვიდა, რამცა მსახურა ვინმე, მ. 20,28; ოდეს გიხილეთ შენ... საპყრობილესა და არი მსახურეთ შენ, მ. 25,44; წარმოკვედ, სარტყელი შეირატყ და მსახურე [S₂O₁], ლ. 17,8 C; მე თუ ვინმე მსახურებ, ი. 12,26 C.

ა—2: ყოველმან კაცმან კეთილი ღვწოდა ჰირველ ამსახურის, ი. 2,10 C.

ი ვნ.: ძუ კაცისა ირა მოვიდა, ვრამცა იმსახურა ვისგანმე, მრ. 10,45.

იყო... განწესებულსა მას დღეთა მსახურებასა მისსა, ლ. 1,8 C; დამან ჩემმან მარტო და მიტყუა მე შ., ლ. 10,40 I; ვა აღიხრულნეს დღენი იგი შ. მისისანი, ლ. 1,23; იყო... მღვდელი ვინმე... შემდგომად დღითი-დღედისა მის მსახურებთა აბიადსა, ლ. 1,5; მართა მიმოდარუნეიდა მრავლისათვის შ., ლ. 10, 40; რომელი არა განეშორებოდა ტაძრისა მისგან მარხვითა და ვედრებითა და მსახურებითა ღამე და დღე, ლ. 2, 37; (მოვიდა) მსახურებად და მიცემად სული თვის საყრად მრავალთა, მ. 20, 28; მრ. 10,45; რომელნი-იგი მოსდევდეს იესუს გალილეათ შ. მისა, მ. 27, 55 C; შ. მისა ღირსებით და სიმართლით წინაშე მისა, ლ. 1,75; დამან ჩემმან მარტო და მიტყუა მე შ., ლ. 10, 40 CD.

[5. კ. სამსახურებელ].

მხაჯულ [მხაჯული, მოხამართლე]: ამისთვისა ივინივე მხაჯულ გეგმენ თქუნ, მ. 12,27; ლ. 11,19; ამისთვის ივინი მ. თქუნდა ივენენ, მ. 12,27 C; მხაჯული ვინმე იყო ქალაქსა შინა, ლ. 18,2; რასა-იგი მ. სიკრუვისსა იტყვს, ლ. 18,6; რომელმან შეურაცხ-მყოს მე..., აქუს მ. თვისი, ი. 12,48; მხაჯულმან (+მან C) მიგ(ე)ს შენ მსახუროა, მ. 5, 25; მ. მიგეტს შენ სეფე-კაცსა, ლ. 12, 58; მიუგო მ. მან, მ. 27,21 C; ნუტკუე მიგეტს წინამოსაჯულმან მან შენმან მხაჯულსა, მ. 5,25; ნუტკუე მიგიტორიოს შენ მხაჯულია, ლ. 12,58; მოჰყვინდა იესუ სახლით კაითფაჲსით ტაძრად მ. მის, ი. 18,28 C; ეინ დამადგინა მე მხაჯულად და განმყოფელად თქუნენ ზედა, ლ. 12,14; წინაშე მხაჯულთა და მეუფეთა წარგიდგინენ თქუნენ, მ. 10,18 C; (წარგიდგინენ) მრ. 13,9 C.

16. კიდევ მოსაჯულ, წინამოსაჯულ].

მხაჯულება [გამგებლობა; მმართველობა, ბატონობა]: მხაჯულებასა პონტიელისა პილატსსა ჰურიასტანსა ზედა... იყო სიტყუად უფლისაჲ, ლ. 3, 1 C; ესე პირველი სოფლის აღწერად იყო მ. მას ასურთა ზედა კვრინსსა, ლ. 2,2 C.

მსგავს: მსგავს არს იგი კაცსა ცოფსა, მ. 7,26; მ. არს ყრმათა, მ. 11, 16; მ. არს სასუფეველი ცათად კაცსა მთესვარსა კთილისა თესლისა, მ. 13,24 C; მ. არს ს. ც. მარტულასა მდოგვსასა, მ. 13,31; მ. არს ს. ც. ცომსა, მ. 13,33; მ. არს ს. ც. საუნჯე-სა დაფარულსა ყანასა შინა, მ. 13,44; მ. არს ს. ც. კაცსა ვაჰარსა, მ. 13,45; მ. არს ს. ც. სათრომელსა ბადესა, მ. 13,47; მ. არს ს. ც. კაცსა სახლისა უფალსა, მ. 20,1; მ. არს ს. ც. კაცსა მეუფესა, მ. 22,2 C; ყოველი მწიგნობა-

რი ... მ. არს იგი კაცსა სახლისა უფალსა, მ. 13,52; გიჩუნენო თქუნენ, ეისა იყოს მ., ლ. 6,47; მ. არს იგი კაცსა, ლ. 6,48,49; ეისა არიან მ., ლ. 7,31; მ. არიან ყრმათა, ლ. 7,32; ეისა მ. არს იგი, ლ. 13,18; მ. არს იგი მარტულასა მდოგვსასა, ლ. 13,19; მსგავს არს იგი ცომსა, ლ. 13,21; ვიყო მეცა მსგავს თქუნდა მტყუეარ, ი. 8,55. მეორე, მსგავსი ამისი (მცნებად არს), მ. 22,39; მრ. 12, 31; მ. მისი არს, ი. 9,9; მსგავსსა ამთისა მრავილსა ჰყოფთ. მრ. 7,13; სხუისაჲ მ. ესემღეიანსა მრავალსა იქმთ, იქვე C.

მსგავსად: მსგავსად სარწმუნოებისა თქუნენისა გეყავენ თქუნენ, მ. 9,29 C; მ. ძალისა თვისისა (მისცა), მ., 25,15; ვერევე მ. ყოველნი მოწაფენი იტყოდეს. მ. 26,35; მრ. 14,31; რადსათვის მოწაფენი შენნი არა ვლენან მ. მოძღურებისა მის მღდელთაჲსა, მრ. 7,5 C; მ. ჩუეულეზისა მღდელობისა ჰხელა მას საკუმეველისა კუმევაჲ, ლ. 1,9; იყავენ ჩემდა მ. სიტყვსა შენისა, ლ. 1,38 C; ე'ა აღესრულენს დღენი განწმედისა მათისანი მ. შჯულისა მის მოსესისა, ლ. 2,22 C; მ. ე'ა ბრძანებულ არს შჯულსა უფლისასა, ლ. 2,24 C; მ. ჩუეულეზისა მის შჯულისა მისისა მიმართ, ლ. 2,27; განუტეო მონად შენი... მ. სიტყვსა შენისა, ლ. 2,29 C; ე'ა აღასრულეს მის ზედა ყოველი მ. შჯულისა, ლ. 2,39; მ. ჩუეულეზისა დღესასწაულისა მის, ლ. 2,42 C; ვერევე მ. ყავენ, ლ. 3,11; თქუნენ ცა ვერევე მ. უყოფდით მათ, ლ. 6, 31; ძმ სამე კაცისაჲ მ. განჩინებულისა მისისა წარველს, ლ. 22,22; ვერევე მ. ვაშკარანიცო (აღიღენ), ლ. 22,36; მ. განწმედისა მისებრ ჰურიათასა, ი. 2, 6; მას ძმ მ. (+ცა C) იქმს, ი. 5,19; თქუნენ მიიყვანეთ ეგე და მ. შჯულისა თქუნენისა დასაჯეთ, ი. 18,31 C; მ. შჯუ-

ლისა ჩუენისა თანა-აც მგავს სიკუდილი, ი. 19,7 C; მისა მხგავსადცა ძმ იქმს, ი. 5,19 C.

მხგავსებუ, ა--3: ვის ვამხგავსო ნათესაი ესე, მ. 11,16; რასა ვ. სასუფეველი ღმრთისაჲ, მრ. 4,30 ლ. 13,18, 20; ვის ვამხგავსნე კაცი ესე ამის ნათესაისანი, ლ. 7,31; ერ ვამხგავსოთ სასუფეველი ღმრთისაჲ, მრ. 4,30 C.

ე: თქუნ ნუ ემხგავსებით მათ, მ. 6,8; **ემხგავსა** სასუფეველი ღმრთისაჲ კაცსა, მ. 13,24; **ე.** სასუფეველი ღმრთისაჲ კაცსა შეუფესა, მ. 18,23; 22,2; თქუნ ემხგავსენით კაცთა მათ, ლ. 12,36; **ემხგავსოხ** იგი კაცსა მას გონიერსა, მ. 7,24; **ე.** იგი კაცსა ცოფსა, მ. 7,26 C; **მაშინ** ე. სასუფეველი ცათაჲ ათთა მათ ქალწულთა, მ. 25,1.

[6. კიდევ მიმხგავსებულ].

მსთუად [ადრე დილას, დილაადრთანად]: **მსთუად** განთიად აღდგა, მრ. 1,35 C; **მ.** განთიად ერთშაფათსა მას მოვიდეს სამარესა მას ზედა, მრ. 16,2 C; ერთსა მას შაბათსა, ცისკარსა მ. მოვიდეს საფლაფსა მას, ლ. 24,1; რომელნი მ. განთიადსა მას მოვიდეს სამარესა მას, ლ. 24,22 C.

[6. კ. აღმსთობა].

მსუმელ ნ. 1. სუმა. •

მსუქან: მოიბთ ზუარაკი იგი მსუქანი და დაკალთ, ლ. 15,23.

მსუიდელ ნ. ყიდა.

მსხლომარე ნ. სხლომა.

მსხურკლ: წყალობაჲ მნებავს და არა მსხურკლი (მსხურკლი C, მსხურკპილი D), მ. 9,13; (მსხურკპი D) 12,7; **მ.** შეწირა ღმრთისა, ი. 16,2; შეწირე მსხურკლი, მ. 8,4 C; შეწირე მ. იგი შენი, მ. 5,24 C; მიცემად მსხურკლისა, მგავსად ეა ბრძანებულ არს შჯულსა უფლისასა, ლ. 2,24 C; უფროჲს არს ესე ყოველთა მსხურკლთა და შესაწირავთა, მრ. 12,33; რომელთა-იგი პილატე სისხლი შეკრია მ. მათთა თანა, ლ. 13,1.

მტანჯველ ნ. ტანჯვა.

მტარვალ [მტანჯველი, მხვალემელი; ჯალათი]: მსაჯულმან მან მიგცეს შენ მტარვალსა, მ. 5,25 C; მოუწოდა მ. მას, მრ. 15,44 C; ერ იგონა მტარვალისა მისგან, მრ. 15,45 C; მისცა იგი კელთა მტარვალთასა, მ. 18,34 E.

მტაცებელ: შინაგან იყენენ მგელ მტაცებელ, მ. 7,15; ირა ვარ ეა სხუანი კაცი მ., ცრუ, მემკრუშე, ლ. 18,11; შინაგან არიან მგელნი მტაცებელნი, მ. 7,15 C.

მტე ნ. პურისმტე.

მტერ: იყენენ მტერ მამასახლისისა სახლეულნი თუსნი, მ. 10,36; იგი ჩემდა მ. არს, მ. 12,30 C; რომელი არა ჩუნდა მ. არს, მრ. 9,40; რომელი არა არს ჩუნდა მ., ლ. 9,50; პირველ მ. იყენეს ივინი, ლ. 23,12; მოიძულო მტერი შენი, მ. 5,43; იგი მ. ჩემი არს, მ. 12,30; ლ. 11,23; მოვიდა მ. მისი, მ. 13,25; მ. იგი... ეშმაკი არს, მ. 13,39; მტერმან კაცმან ყო ეგე, მ. 13,28; გიყუორდედ მტერნი თქუნენი, მ. 5,44; ლ. 6, 27,35; ვდს დაესხნე მ. შენნი ქუეშე ფერჯთა შენთა, მ. 22,44; მრ. 12,36; ლ. 20,43; მ. იგი (—) ჩემნი... მომგუარებით მე აქა, ლ. 19,27; მოგადგან შენ მტერთა შენთა ლაშქარი, ლ. 19,43; ჰყუარობდი მ. თქუნთა, მ. 5,44 C; ესნად მ. ჩუნთავან, ლ. 1,71 C; უშიშად ესნად კელთავან მ. ჩუნთავსა, ლ. 1,74; გამოცხნაჲ მტერთავან ჩუნთა, ლ. 1,71; დათრგუნეად ზედა გუელთა და ღრიაკალთა და ყოველსა ზედა ძალსა მტერისახსა, ლ. 10,19; უშიშად კელთავან მტერთავახსა ესნილთა, ლ. 1,74 C.

მტერება, ე: პეროდიჲ მემტერა მას, მრ. 6,19 C.

მტილ [ბაღი]: სადა-იგი იყო მტილი, ი. 18,1; იყო ადგილსა მას, სადა გუარს-ეცუა, მ., ი. 19,41; დასთესა მტილ-

ხა თვსა, მ. 13,31; ლ. 13,19; არა მე გიხილე მტილხა მას მის თანა, ი. 18,26 C; არა მე გიხილუა მ. მას შინა მის თანა, იქვე D E; მ. მას შინა (იყო) საფლავი ახალი, ი. 19,41.

[ნ. კ. მემტილუ].

მტირალ ნ. 1. ტირ

მტირე: ვრ მტირე არს მეუფებად მისი, მ. 12,26; მ. იყენით, მე ვარ, ნუ გეშინნ, მრ. 6,50 C; მტირეულ ეგენით სიყუარულსა მას ჩემსა, ი. 15,9 C.

[ნ. კ. განმტირება; დამტირება, სიმტირე].

მტირე: განიყარეთ მტირეი ფერკთაგან თქუნთა, მ. 10,14; მრ. 6,11; ლ. 9,5; მ. რომელი აღგუეკრა ფერკთა ჩუნთა ქალაქისაგან თქუნთისა, განიყარით თქუნ ზედა, ლ. 10,11.

მტირეა [მრჟ, მარტუარა]: ეიყო მეცა მსგავს თქუნდა მტირეა, ი. 8,55; მამადეა მისი მტირეა არს, ი. 8,44.

[ნ. კ. ტუვილ, ქრისტე-მტირეა].

1. მუნ [იქ]: ივლტოდე ევპტედ და იყავ მუნ, მ. 2,13; იყო მ. ვიდრე აღსრულებადმდე ჰეროდესა, მ. 2,14; შეეშინა მ. მისლედ, მ. 2,22; დაჯდა იგი მ., მ. 5,1; მ. მოგეტენოს შენ, მ. 5,23; დაუტევე მ. შესაწირავე იგი შენი, მ. 5,24 C; მ. იყოს ტირილი და ღრქენაჲ კბილთაჲ, მ. 8,12; 13,42,50; 22,13; 24,51; 25,30; ლ. 13,28; იყენეს ვინმე მ. მწიგნობართაგანნი, მ. 9,3; მრ. 2,6; იხილა მ. მგოსნები, მ. 9,23; მ. დაადგერით, მ. 10,11; მრ. 6,10; ლ. 9,4; იყო მ. კაცი, მ. 12,10; მრ. 3,1; ლ. 2,25; 6,6; ი. 5,5; მოვიდის და დაემკდრის მ., მ. 12,45; არა ქმნნა მ. ძალი მრავალნი, მ. 13,58; მარტოჲ იყო მ., მ. 14,23; აღვიდა მთასა და დაჯდა მ., მ. 15,29; ჰრქუათ მთასა ამას: იცვალე ამიერ, და მ. იცვალოს, მ. 17,20 C; მ. ვარ მე მათ შორის, მ. 18,20; განკურ-

ნნა იგინი მ., მ. 19,2 E; იქცეოდა მ., მ. 21,17; იხილა მ. კაცი, მ. 22,11; ჰრქუა მ. მდგომარეთა მათ, მ. 26,71; რომელნი მ. დგეს, მ. 26,71 C, 73 C; მრ. 14,69 C; მოუტდეს მ. მდგომარენა იგი პეტრეს, მ. 26,73; სხდეს და სციილდეს მას მ., მ. 27,36; რომელთამე მ. მდგომარეთა ესმა ესე, მ. 27,47; მრ. 15,35; იყენეს მ. დედანიცა მრავალნი, მ. 27,55; მრ. 15,40 C; იყო მ. მარამ მაგდალენელი, მ. 27,61; მრ. 15,47; მ. იხილოთ იგი, მ. 28,7; მრ. 16,7; მ. მიხილონ მე, მ. 28,10; იყო მ. ორმოც დღე, მრ. 1,13; განვიდა უდაბნოსა ადგილსა და მ. ილოცვიდა, მრ. 1,35; შეკრბა მ. სიპრავლ ერისაჲ, მრ. 2,2; მ. ასწავებდა მათ, მრ. 2,13; იყო მ. და ასწავებდა, ლ. 19,47; იყენეს მ. მრავალნი, მრ. 2,15; იყო მ. კოლტი ღორთაჲ დიდძალი, მრ. 5,11; ლ. 8,32; იყო ვინმე მ. დედაკაცი, მრ. 5,25; არა ქმნა მ. ძალი არცა ერთი, მრ. 6,5; მკურცხლ ყოველისაგან ქალაქებისა შეკრბა მ., მრ. 6,33; მკურცხილნი ყოველთაგან ქალაქთა მირბიოდეს მ., იქვე C; მიუტდეს მათ მ., იქვე C; მ. არს, მრ. 6,55; ერა შეხვდეთ მ., მრ. 11,2 C; მ. მდგომარენი ვინმე ეტუოდეს მათ, მრ. 11,5; იყენეს ვინმე მ., მრ. 14,4 C; მ. მზა-მიყავთ ჩუნ, მრ. 14,15; ლ. 22,12; ვიდრე იყენეს იგინი მ., ლ. 2,6; მ. იყო ანა წინაწარმეტყუელი, ლ. 2,36 C; სხდეს მ. ფარისეველნი და შჯულის მოძღუარნი, ლ. 5,17; იყო მ. კრებული დიდი, ლ. 5,29; რა ... დაადგრენ მ., ლ. 9,12; უკუეთუ იყოს მ. ძე მშუდობისაჲ, ლ. 10,6; შეეკრიბო მ. ყოველი ნაყოფი ჩემი, ლ. 12,18; მ. განაბნია ნაყოფი იგი მისი, ლ. 15,13; არიან მ. ჩემნი ძმანი ხუთნი, ლ. 16,28 C; აქა არს, გინა თუ მუნ, ლ. 17,21 C, 23 C; ნუ შევლენედ მ., ლ. 21,21; მ. ჯუარსა-საუეს იგი, ლ. 23,33; მ. იყო დედა

იესუმსი, ი. 2,1; იყენეს მუნ სარწყულნი ქვისანი, ი. 2,6; მ. დაადგრა არა მრავალთა დღეთა, ი. 2,12; მ. იყოფოდა მათ თანა, ი. 3,22; წყალნი ფრიად იყენეს მ., ი. 3,23; მ. იყო იოჰანეს ენჭნს, ი. 3,23 C; იყო მ. წყაროდ იაკობისი, ი. 4,6; დაადგრა მ. ორ დღე, ი. 4,40; მ. იყო სეფეწულ ერთ, ი. 4,46 C; მ. დაჯდა მოწაფეთა მისთა თანა, ი. 6,3; სხუად ნავი არა იყო მ., ი. 6,22; იესუ არა მ. არს, ი. 6,24; ნუ-უკუე განთესულთა მათ წარმართთა ეგულემის მისლვად და სწავლად მ. წარმართთა, ი. 7,35; დაადგრა მ., ი. 10,40; მრავალთა ჰრწმენა მისი მ., ი. 10,42; ადგილ-იყრა მ., ი. 11,6 C; არა მ. ვიყავ, ი. 11,15; სამარად მივალს ტირილ მ., ი. 11,31 C; მარიამი ეა მივიდა მ., ი. 11,32 C; მ. დაადგრა მოწაფეთა მისთა თანა, ი. 11,54; დაუმზადეს მას მ. სერი, ი. 12,2; იესუ მ. არს, ი. 12,9; იყენეს მ. წარმართთაგანნიცა, ი. 12,20 C; მრავალ გზის იესუ შესრულ იყო მ., ი. 18,2; მოვიდა მ., ი. 18,3; დგეს მ. მსახურნი იგი და მონანი; ი. 18,18 C; ერთმან მსახურთაგან მ. მდგომარემან ჰსცა ლაწუსა იესუს, ი. 18,22 C; ჰრქუეს მას მ. მდგომარეთა მათ, ი. 18,25; სიმონ-პეტრედგა მ. და იუსოდა, ი. 18,25 C; შეჰხადა (მიუწოდა C) მ. იესუს, ი. 18,33; კურკერი დგა მ. ძმრითა სავსე, ი. 19,29; რომელ არაეინ დადებულ იყო მ., ი. 19,41 C; მ. დადვეს გუამი იგი იესუმსი, ი. 19,42.

მიიქცეს მუნვე გალიელად, ლ. 2,39 C; მიიქცეს მ. იერუსალმედ, ლ. 2,45 C; მიიქცა მ., ლ. 8,37; 17,15 C; მიქცევსა მას იესუმსსა მ. შეიწყნარა იგი ერმან მან, ლ. 8,40; მიუძღუნა მ. პილატეს, ლ. 23,11 C; თივადი დადგა მ. გალიელას, ი. 7,9 C; მოვიდეს მ. მსახურნი

იგი, ი. 7,45 C; კულად მ. მიხუალა, ი. 11,8; მარიამი ჯდა მ. სახლსა შინა, ი. 11,20 C; იყო მ. ადგილსა მას, ი. 11,30 C; მიიქციე მახული ეგე მ. ქარქაშსა თქსსა, ი. 18,11 C; შევიდა მ. ტადართა მათ, ი. 19,9 C; მრავალი ეამი დაეყო მუნმდე, ი. 5,6 C; მუნ-ლა იყო ადგილსა მას, ი. 11,30; მუნცა იყენენ გულნი თქუენნი, მ. 6,21; მ. იყოს გული თქუენი, ლ. 12,34; მ. შეეკრებს ორბები, მ. 24,28; ლ. 17,37; რა მ. (-D) უქადაგო, მრ. 1,38; მ. (-C) მსახური ჩემი იყოს, ი. 12,26; საღაცა მე ვიყო, მ. თქუენ იყნეთ, ი. 14,3.

2 მუნ [იხ (მსახურებლად გამოყენებისას)]: იქორწინებოდეს და განქორწინებდეს მუნ-დღედმდე [იხ დღემდე], მ. 24,38; არლარა ვსუა მე ... ეილრე მუნ-დღედმდე, მ. 26,29; მრ. 14,25; მი-მუნ-დღემდე, მ. 24,38 C; 26,29 C.

მუნქუეს, მუნქუესვე, მუნთქუესვე [მამიზვი, იხ წამხვი, მყის, ხანწრაფი]: მაშინ დაუტევა ეშმაკმან მან მუნქუეს, მ. 4,11 C; მ. ოდენ მწიგნობარნი ვინმე იტყოდეს, მ. 9,3 C; მ. ერუენეს მათ მოსე და ელია, მ. 17,3 C; მ. ჰპოოთ ვირი დაბმული, მ. 21,2 C; მ. ოდენ დასისა მისგანნი ვინმე მოვიდეს ქალაქდ, მ. 28,11 C; მ. ოდენ... იხილნა ცანი განხუმული, მრ. 1,10 C; მ. ... ხ ჰპოოთ კიც დაბმული, მრ. 11,2 C; იხილეს, რ მ. ოდენ მომკულარ იყო, ი. 19,33 C; მუნქუესვე აღმოჯდა მიერ წყლით, მ. 3,16 C; მ. დაუტევენს სათბევლნი იგი, მ. 4,20 C; მ. დაუტევეს ნავი იგი და მამად მათი, მ. 4,22 C; მ. ლალატყვეს, მ. 8,29 C; მ. მიიმართა ყოველმან მან კოლტმან... ზლუად, მ. 8,32 C; მ. ყოველი იგი ქალაქი გამოეგებოდა იესუს, მ. 8,34 C; მ. ემად იყო ღრუბლით გემო, მ. 17,5 C; მ. აღეხილნეს და მისდევდეს მას, მ. 20,34 C; მ. აღიხილნა და მისდევდა მას, მრ. 10,52 C; მ. მოიკლინ-

ნეს იგინი, მ. 21,3 C; განგმა მუნქუესევე
 ლელუ იგი, მ. 21,19 C; მ. ... მზს დაბნელ-
 დეს, მ. 24,29 C; მ. წარვიდა, მ. 25,16 C;
 მ. მოუქდა და ჰრქუა იესუს, მ. 26,49 C;
 მ. ქათამი ყოვა, მ. 26,74 C; ი. 18,27 C;
 მ. სულმან განიყვანა იგი უდაბნოდ, მრ.
 1,12 C; მ. დაუტევენს ბადენი იგი, მრ.
 1,18 C; მ. უწოდა მათ, მრ. 1,20 C;
 მათ მ. დაუტევენს მამა მათი ზებდედ,
 მრ. 1,20 C; მ. შაფათთა შინა ასწავებ-
 და შესაკრებელთა შინა, მრ. 1,21 C;
 მ. გამოვიდეს მიერ შესაკრებელით, მრ.
 1,29 C; მ. ჰრქუეს მას მისთჳს, მრ. 1,
 30 C; მ. განეშორა მას განბოკლებად
 იგი, მრ. 1,42 C; მ. გამოადო იგი, მრ.
 1,43 C; მ. ცნა იესუ სულითა თჳსითა,
 მრ. 2,8 C; აღდგა მ., მრ. 2,12 C; გა-
 მოვიდეს ფარისეველი მ., მრ. 3,6 C;
 მ. აღმოსცენდა, მრ. 4,5 C; მ. სიხარუ-
 ლით შეიწყნარიან, მრ. 4,16 C; მ. ცთიან,
 მრ. 4,17 C; მ. მიივლინის მღული, მრ.
 4,29 C; მ. გამოეგებვოდა მას სამარობ-
 ნით კიცი, მრ. 5,2 C; მ. განგმა წყაროდ
 იგი სისხლისა მის მისისად, მრ. 5,29 C;
 მ. ცნა იესუ გულსა თჳსსა, მრ. 5,30 C;
 მ. აღდგა ქილი იგი, მრ. 5,42 C; შევი-
 და მ. მწრათლ მეფისა, მრ. 6,25 C; მ.
 მიავლინა მეფემან ზეხარბს, მრ. 6,27 C;
 მ. აბჳლა მოწაფეთა თჳსთა აღსლვად
 ნავსა, მრ. 6,45 C; მ. სიტყუად იწყო
 მათდა მიმართ, მრ. 6,50 C; მ. იცნეს
 იგი კათა მათ მის ადგილისათა, მრ.
 6,54 C; მ. განებუნეს სასმენელი მისნი,
 მრ. 7,35 C; მ. აღწდა ნავსა მოწაფი-
 თურთ თჳსით, მრ. 8,10 C; მ. ლაღატ-
 ყო მაშამან მის ყრმისამან, მრ. 9,24 C;
 მ. მოუქდა მას, მრ. 14,45 C; იყიდი მ.
 არდაგი, მრ. 15,46 C; ეწა წარვიდეს,
 მ. განწმიდნეს, ლ. 17,14 C; მუნთქუეხვე
 ერუენა ანგელოზი უფლისაჲ იოსებს ეგჳპ-
 ტეს შინა, მ. 2,19; მ. (მუნქუესევერ C)

ისიძვა (იმრუშა C) მის თანა გულსა შინა
 (შიდა C) თჳსსა, მ. 5,28.

მურ [ერთგვარი სურნელოვანი ხეი]:
 შეწირეს მისა ძლუენი: ოქროა, გუნ-
 დრუკი და მური, მ. 2,11; მოილო მ,
 შეზავებული ჰალოდთურთ, ი. 19,39 C;
 მოილო აღრეული მურხინა და ალომსა,
 იქვე DE.

[ნ. კ. სუმუროვან, შემუგრვილ].

მურკნვალ, მურკვალ [მრეგზელი,
 მათიორებელი]: მურკვალმან ქუეყანასა
 ზედა ვერ უძლოს ესრე განსპეტაკებდ.
 მრ. 9,3 C; ყოველსავე მურკნვალსა ქუეყა-
 ნისასა ვერ კელ-ეწიფების ეგრეთ გან-
 სპეტაკებად, იქვე DE.

[ნ. კ. უმურკნველ].

მურხვა, 0—2 [მოწყვიტა, დაუშვა
 (ობ. მრ.-ში)]: მოწაფენი მისნი მოჰქრი-
 დეს თავსა კუეილისასა, მურხვიდეს
 [უმშენიდნენ] კელითა და ჰამლეს, ლ.
 6,1.

მოწაფეთა მისთა... იწყეს მურხვად
 თავსა კუეილისასა, მ. 12,1; მოწაფეთა
 მისთა იწყეს გზასა სლვად და მ. თავსა
 კუეილისასა, მრ. 2,23.

[ნ. კ. დამუსრვა, ნამუსრვე, შემუსრვა].

მუშაკ [მუშა, მმრომელი]: ღირს არს
 მუშაკი სასყიდლისა თჳსისა, მ. 10,10;
 ლ. 10,7; სამკალი ფრიად არს, ხ მუ-
 შაკნი მცირედ, მ. 9,37; ლ. 10,2; გ-
 მოავლინნეს მ. სამკალსა თჳსსა, ლ. 10,
 2; მ. იგი არიან ანგელოზნი, მ. 13,39;
 მოუწოდე მუშაკთა მათ, მ. 20,8; რო-
 მელი განვიდა განთიად დაღვინებად მ.
 ეენავსა თჳსსა, მ. 20,1; მუავ მე ვწა ერ-
 თი მუშაკთაგანი, ლ. 15,19.

მუცელ: ნეტარ არს იგი (—C) მუ-
 ცელი, ლ 11,27 E; იყო იონა მუცელსა
 (+მას C) ეეშაპისასა, მ. 12,40; არა შე-
 ვალს გულსა მისსა, ად მ., მრ. 7,19 C;
 ჰკრთებოდა ყრმად იგი (ალიმღერნა ყრმა-

მან C) მუცელსა მისსა, ლ. 1,41; ჰკრთებო-
და სიხარულით ყრმაჲ ესე (ალიმღერნა სი-
ხარულით ყრმამან ამან C) მ. ჩემსა, ლ.
1,44; ვიღრე ყოფადმდე მისა მ. დედისასა,
ლ. 2,21; არღა შთაერდომილ იყო იგი
მ., ლ. 2,21 C; ნუუკუე შესაძლებელ
არსა მ. დედისა თვისისასა შესლვად, ი.
3,4; კურთხეულ არს ნაყოფი მუცლიხა
შენისაჲ, ლ. 1,42; გული იტყოდა გან-
ძლებად (აღვებად C) მ. თვისისა რქისა
მისგან, ლ. 15,16; მღინარენი მ. მისი-
საგან დიოდიან წყლისა ცხოველისაჲ, ი.
7,38; სულითა წმიდითა აღიესოს მიერ-
ვე დედის მუცლით მისითგან, ლ. 1,15;
რომელნი მუცლითგან დედისა თვისისაჲთ
საკურისნი იშენეს, მ. 19,12; ყოველი, რო-
მელი შევალს პირით, მუცლად მივალს, მ.
15,17; არა შევალს გულსა, ად მ., მრ.
7,19; ნეტარ არიან ბერწნი და მუცელნი,
რომელთა არა შენეს, ლ. 23,29; ნეტარ
ბერწთა და მუცელთა, რომელთა არა
შეეს, იქვე C.

მუცელ ქმნულ [ორხული]: ვაჲ მუ-
ცელ-ქმნულთა მათ და მაწოვნებელთა
მათ დღეთა შინა, მ. 24,19 C; მრ. 13,
17 C; ლ. 21,23 C.

მუცელ-ქუმულ [ორხული]: ვაჲ მუცელ-
ქუმულთა და რომელნი აწოვებდენ მათ
დღეთა შინა, ლ. 21,23.

მუცლად ღება, ი უობ. [დაორსულიება]:
შენ მუცლად-იღო და ჰშეე ძლ, ლ. 1,31.

მუტლ: შეუერდა მუტლთა იესუმისთა,
ლ. 5,8.

მუტლ-დადგმით [ჩოქკით, ყაჩოქკილი]:
მოვიდა მისა განბოკლებული, ევედრე-
ბოდა მას და მუტლ-დადგმით იტყოდა,
მრ. 1,40 C.

მუტლვა, ი უობ. [დაჩოქება]: მირ-
ბიოდა ვინმე ერთი, იმუტლნა [დაჩოქ-
ება], ევედრებოდა მას და ჰკითხვიდა,
მრ. 10,17 C.

მუტლი (დადგმა), ი [დაჩოქება]: მუტ-
ლი დაიდგნა მის წინაშე, მ. 17,14;

მრ. 10,17; მ. დაიდგნა და ეტყოდა, მრ.
1,40; ლ. 22,41; მ. დაიდგნეს მის წინა-
შე, მ. 27,29; მ. დაიდგნა წინაშე
მისსა, მ. 27,29 C; მრ. 15,19.

მფრინველ: ეა შეიკრიბნის მფრინ-
ველმან მართუენი თვისნი ქუეშე ფრთე-
თა, მ. 23,37; ლ. 13,34; მოვიდეს მფრინ-
ველნი ცისანი და შეკამეს იგი, მ. 13,
4; მრ. 4,4; მოვიდიან მ. ცისანი, მ. 13,
32; შესაძლებელ არს ... მ. ცისანი და-
დგრომად, მრ. 4,32; მფრინველთა ცი-
სათა შეკამეს იგი, ლ. 8,5; მ. ცისათა
დაიბუდეს (დაიშკვდრეს C) რტოთა მის-
თა, ლ. 13,19; მიხედენით მ. ცისათა,
მ. 6,26; თქუენ უფროჲს უმჯობეს ხარ-
თა მ., მ. 6,26; რაოდენ თქუენ უმჯო-
ბეს ხართ მ., ლ. 12,24; მელთა ქუ-
რელი უქს და მ. ცისათა საყოფელი, მ.
8,20; ლ. 9,58; ვიღრე მოსლვადცა მ.
ცისათა, მ. 13,32 C; შესაძლებელ არს ...
მფრინველთაცა ცისათა დადგრომად,
მრ. 4,32 C; რაედენ თქუენ უმჯობეს
ხართ მფრინველთასა, ლ. 12,24 C.

მქუა ნ. ქუა.

მლაღაღებელ ნ. ლაღაღება.

მღვლე [მღვდეული]: იყო მღვდელი
ვინმე, ლ. 1,5; მ. ვინმე შთავიდოდა
მასვე გზასა, ლ. 10,31; უჩუენე თაეი
შენი მღვლესა, მ. 8,4 C; მრ. 1,44 D;
ლ. 5,14; ოდეს მიაველინეს ... მღვლე-
ნი და ლევიტელნი, ი. 1,19; მღვლეთა
ტაძარსა შინა შაბათი შეურაცხ-ყვიან,
მ. 12,5; უჩუენე თაეი შენი მღვლეთა,
მ. 8,4; მრ. 1,44 E; უჩუენენით თაენი
თქუენნი მ. (+ მათ C), ლ. 17,14; არა
ჯერ-იყო ჰამად მისა ... გარნა მ. ხოლო,
მ. 12,4; რომელი არა ჯერ-არს ჰამად,
გარნა მ. ხ., მრ. 2,26; რომელთაჲ არა
ჯერ-არს ჰამაჲ, გარნა მ. ხ., ლ. 6,4 D;
მღვლელთ-მოძღურებაჲ მ. მათთაჲ, მრ.
7,3 C; რომელთაჲ არა ჯერ-იყო ჰამაჲ,

გარნა მლელთაჲ ზ, მრ. 2,26 C; (არა უკრ-არს...) ლ. 6,4 CE; მოწაფენი შენნი გარდაღლენ სწავლას მას მლელთასა, მ. 15,2 C; მსგავსად მოძღურებისა მის მლელთასა, მრ. 7,5 C; მოვიდეს მუნვე მსახურნი იგი მლელთანი და ფარისეველთანი, ი. 7,45 C.

[ნ. კ. მლელთ მოძღუარ, მლელ-მოძღურება, მლელობა, სამლელო].

მლელთ მოძღუარ [მღვდელმთავარი]: რომელი-იგი მლელთ მოძღუარ იყო წელიწადისა მის, ი. 11,49 C, 51 C; 18, 13 C; რომელი იყო მ. მოძღუარი მის წელიწადისაჲ, ი. 11,49,51; 18,13; აღდგა მ. მ. იგი, მ. 26,62; მრ. 14,60; ჰკითხვიდა მას მეორედ მ. მ. იგი; მრ. 14,61; მ. მოძღუარმან მან ჰრქუა მას, მ. 26,63; მ. მ. მან (-C) დაიპო სამოსელი თვისი, მ. 26,65; მრ. 14,63; მ. მ. მან (-E) ჰკითხა იესუს, ი. 18,19; ესრეთ სიტყუას უგება მ. მოძღუარსა (+მავს C), ი. 18,22; ვიდრე ეზოდმდე მ. მოძღურისა, მ. 26,58; მრ. 14,54; სცა (მახლი) მ. მ.-მონასა, ი. 1P,10 C; რომელი იყო მეცნიერ მ. მ. (+მის C), ი. 18,16; ჰრქუა ერთმან ვინმე მ. მ. მონამან, ი. 18,26 C; ზოწათჳ იგი ... მეცნიერ იყო მ. მ. მის, ი. 18,15 C; შეკრიბნა ყოველნი მ. მოძღუარნი და მწიგნობარნი ერისანი, მ. 2,4; მოუწდეს მას მ. მ. და მოხუცებულნი ერისანი, მ. 21, 23; შეკრბეს მ. მ. და ფარისეველნი პილატესა, მ. 27,62; შეკრბეს მ. მ. და ფარისეველნი ჰურაკპარასა, ი. 11,47 C; შეკრბეს (მივიდეს მის თანა C) ყოველნი მ. მ. და მწიგნობარნი და მოხუცებულნი, მრ. 14,53; ლ. 22,66; ეტყოდეს პილატეს მ. მ. ჰურიითანი, ი. 19,21; შეკრბეს მ. მ. იგი და მოხუცებულნი ერისანი, მ. 26, 3; შეკრბეს მ. მ. მოხუცებულნი თუროთ, მ. 28,12 C; მ. მ. რგა და ყოველი კრე-

ბული ერისაჲ ეძიებდეს ცრუ-მოწამეთა იესუსათჳს, მ. 26,59; მრ. 14,55; ვრასმენდეს მას მ. მ. იგი და მოხუცებულნი, მ. 27, 12 C; მ. მ. იგი ემზარდეს (ეციტხედეს C) მწიგნობართა თანა და ხუცესთა, მ. 27,41; მრ. 15,31; მოვიდეს მისა მ. მ. იგი (-C) და მწიგნობარნი და ხუცესნი, მრ. 11,27; ეძიებდეს მ. მ. იგი და მწიგნობარნი იესუს, მრ. 14,1; ლ. 22, 2; შეასმენდეს მ. მ. იგი ფრიად, მრ. 15,3; მ. მ. იგი და მწიგნობარნი და მთავარნი ერისანი ეძიებდეს მას წარწყმედიდ, ლ. 19,47; ზედა მიუწდეს მას მ. მ. იგი და მწიგნობარნი მოხუცებულნი თუროთ, ლ. 20,1; დგეს მ. მ. იგი და მწიგნობარნი, ლ. 23,10; ზრახვა-ყვეს ყოველთა მ. მოძღუართა და მოხუცებულთა ერისათა, მ. 27,1; ვრ-იგი მიჰსცეს მ. მ. (+მათ C) და მთავართა ჩუნთა საშჯელსა სიკუდილისასა, ლ. 24,20; ნათესავთა შენთა და მ. მ. მომცეს შენ მე, ი. 18,35; ვა იხილეს კაცი იგი მ. მ. (+მათ C) და მსახურთა, ი. 19,6; ვა იხილეს მ. მ. მათ და მწიგნობართა, მ. 21,15; მ. მ. მათ (-C) მოილეს ვეცხლი იგი, მ. 27,6; მ. მ. მათ და მოხუცებულთა არწმუნეს ერსა მას, მ. 27,20; ზრახვა-ყვეს მ. მ. მათ, მრ. 15,1; ი. 12,10; მიაველინეს მ. მ. მათ და ფარისეველთა მსახურნი, ი. 7, 32; შეკრიბეს მ. მ. მათ და ფარისეველთა კრებულნი, ი. 11,47; ამცნეს მ. მ. მათ და ფარისეველთა, ი. 11,57; მიუგეს მ. მ. მათ და ჰრქუეს, ი. 19,15; ჰრქუეს მ. მ. მათ ჰურიითა, ი. 19,21 C; ძჳ კაცისაჲ მიეცეს მ. მ. და მწიგნობართა, მ. 20,18; მრ. 10,33; უკუნსცა ვეცხლი იგი მ. მ. და მოხუცებულთა, მ. 27,3 C; ჰრქუა იესუ ... მ. მ. და ერისთავთა ტაძრისათა და ხუცესთა, ლ. 22,52; პილატე ჰრქუა მ. მ. (+მათ C)

და ერსა მას, ლ. 23,4; ესმა რაჲ მღვდელთ მოძღვართა მათ და ფარისეველთა, მ. 21,45; შიჰქცია ოც და ათი იგი ეეცხლი მ. შ. მათ და მოხუცებულთა, მ. 27,3; უთხრეს მ. შ. მათ ყოველი ესე, მ. 28,11; ესმა ესე მ. შ. მათ და მწიგნობართა, მრ. 11,18; შურით მიჰსცეს იგი მ. შ. მათ, მრ. 15,10; უნდა მ. შ. მათ და მწიგნობართა დასხმად კელთა მითთა, ლ. 20,19; ეზრაჲ მ. შ. და მწიგნობართა და ერისა წინამძღვართა, ლ. 22,4; ჰილატე მოუწოდა მ. შ. მათ და მწიგნობართა და ერსა მას, ლ. 23,13; მიეტა მცენებაჲ მ. შ. (+ მათ C), ი. 11,57; წარკიდა ერთი იგი ათორმეტთაგანი ... მ. შ. (+ მათ C), მ. 26,14; იულა სკარიოტელი ... წარკიდა მ. შ. მათ (-C), მრ. 14,10; ჯერ-არს მისი ... ენებაჲ მ. შ. მოძღვართაგან და მოხუცებულთა და მწიგნობართა, მ. 16,21; ენებად იყო მ. შ. და მოხუცებულთაგან და მწიგნობართაგან, იქვე C; ძმ კაცისაჲ მიეტეს მ. შ. და მწიგნობართა, მ. 20,18 C; (მოვიდა) ერი მრავალი ... მ. შ. და მოხუცებულთა ერისათა, მ. 26,47; მრ. 14,43; ჯერ-არს ძესა კაცი-სასა ... მოხუცებულთაგან და მ. შ. და მწიგნობართაგან მოკლვად, მრ. 8,31 C; იულა წარიყვანა ერი მ. შ. და ფარისეველთა მსახურნი, ი. 18,3; ჯერ-არს ძისა კაცისაჲ ... შეურაცხ-ყოფად მოხუცებულთაგან და მ. შ. მოძღვართა და მწიგნობართა, მრ. 8,31; ლ. 9,22; აულა წარიყვანა მის თანა გუნდი ერთი და მ. შ. მათ და ფარისეველთაგანნი მსახურნი, ი. 18,3 C; მოწაფე იგი ერთი მეციერი იყო მ. შ. მოძღვრისაჲ, ი. 18,15; ჰრქუა მას ერთმან მონათაგანმან მ. შ. მოძღვრისაჲ, ი. 18,26; შეკრბეს ... ეზოსა მას მ. შ. მოძღვრისაჲ, იქვე C; (მახული) ჰკა მონასა მ. შ., მ. 26,51; მრ. 14,47; ლ. 22,50; ი. 18,10; შეიყვანეს იგი სახლსა

მ. შ., ლ. 22,54; შევიდა იესუს თანა ეზოსა მას მ. შ., ი. 18,15; მოვიდა ერთი შეველთაგანი მ. შ. მოძღვრისათაჲ მრ. 14,66; შესმენასა მას მ. შ. მოძღვართასა და მოხუცებულთასა არარაჲ მიუგო, მ. 27,12; იგინი კულად ლაღადმდესე ბირებითა მ. შ. მოძღვართაჲთა, მრ. 15,13; განძლიერდებოდეს ჳმანი მათნი და მ. შ. მოძღვართანი (+ მათ C) ლ. 23,23; მოვიდეს მსახურნი იგი მ. შ. და ფარისეველთანი, ი. 7,45; ღგეს მონანი იგი და მსახურნი მ. შ., ი. 18,18.

[ნ. კ. აბითარ მღვდელთ მოძღვარ, კაიფა მღვდელთ მოძღვარ].

მღვდელთ-მოძღვრება: უპყრის მათ მღვდელთ-მოძღვრებაჲ მღვდელთა მათთაჲ, მრ. 7,3 C; მღვდელთ-მოძღვრებაჲსა (+ მას C) ანაგსსა და კაიფაგსსა იყო სიტყუაჲ ღმრთისაჲ, ლ. 3,2.

მღვდლობა: იყო მღვდლობაჲ მას მისსა, ლ. 1,8; მსგავსად ჩუეულებისა მღვდლობისა ჰხუდა მას საკუმეველისა კუმეეა, ლ. 1,9.

მღერა, ე [დაინივა]: ემღერდეს [უწყვ.] მას და ეტყოდეს, მ. 27,29; მღვდელთ მოძღვარნი იგი ე. მწიგნობართა თანა და ხუცესთა, მ. 27,41; მღვდელთ მოძღვარნი იგი ე. ურთიერთან მწიგნობართთა თანა, მრ. 15,31; ე. მას ერისა კაცი-ნიცა იგი, ლ. 23,36.

[ნ. კ. აღმღვრება, ჰართ მემღერ].

მღიერ მ. დამლიერებულ.

მლიერ [ჩრჩილი]: საღა-იგი მლილმან და ჳკამელმან განრყუნეს, მ. 6,19; საღა არცა მ., არცა ჳკამელმან განრყუნეს, მ. 6,20; საღა-იგი ... არცა მ. განრყუნეს, ლ. 12,33.

მღვძარე ნ. ღვძება.

მღვძარება: ესოდენ ვერ ძალ-გიც ეამ ერთ მღვძარებაჲდ ჩემ თანა, მ. 26,40.

[ნ. კიღე ღვძება].

მლუ [ნაჩგალი]: რაემს დამწიფდის ნაყოფი იგი, მუნქუესევი მიაელინის მლუ-ლი, მრ. 4,29 C.

მყარ ნ. დამყარებულ.

მყის: ნუჯუე მოვიდეს მყის, მრ. 13,36 C; მ. აღიღოს იგი, ი. 13,32 C. [შდრ. მეესეულად].

მყოფ ნ. ყოფა.

მყოფელ ნ. ყოფა.

მყოფლო ნ. ყუღრო.

მში, 0—2: ნეტარ ხართ, რომელთა გშოის (გშის D, გშის C) აწ [ახლა გშიათ], ლ. 6,21; მშიოდა და მეცთ მე კამადი, მ. 25,35; მ. და არა მეცით მე კამადი, მ. 25,42; ვაჲ თქუენდა, განმადარნო აწ, რ. გშოიოდის (გშოიოდის CD), ლ. 6,25; რომელთა მშიოდის და ჰსწყუროდის სიმართლისათჳს, მ. 5,6; რომელი მოვიდეს ჩემდა, არა მ. (შ. C), ი. 6,35.

[ნ. კ. მშიერ, შემშიეა].

მშიერ: ოდეს გიხილეთ შენ მშიერი და გამოგზარდეთ, მ. 25,37; ოდეს გიხილეთ შენ მ. ... და არა გმსახურეთ შენ, მ. 25,44; მშიერნი აღავსნა კითილითა, ლ. 1,53.

მშობელ ნ. შობა.

მშჯდ: მშჯდ ვარ და მდაბალ გულითა, მ. 11,29; აჲა ესერა მეფუშ შენი მოვალს შენდა, მ. არს და ზე ზის ვირსა და კიკუსა ვირსა, მ. 21,5 C; მეფუშ შენი მოვალს შენდა მშჯდი, იქვე DE; ნეტარ იყენენ მშჯდნი, მ. 5,5.

[ნ. კ. მშჯდობა, მშჯდობის მოქმედ].

მშჯდობა: რა ჩემ თანა მშჯდობა გაქუნდეს, ი. 16,33 C; მშჯდობაჲ სახლსა აჲას, მ. 10,12; ლ. 10,5; მოვედინ მ. (თიგი C) თქუენი მას ზედა, მ. 10,13; მ. (თიგი C) თქუენი თქუენდავე მოიქციენ, მ. 10,13; მ. ზეცასა, მრ. 11,10; ქუეყანასა ზედა მ., ლ. 2,14; მ. ცათა ზედა, ლ. 19,38; მ. თქუენ თანა, ლ. 24,36; ი. 20,19,21,26; ჩემ თანა მ.

გაქუნდეს, ი. 16,33; უკუეთუმცა გეცნა შენ დღესა აჲას მ. იგი შენი, ლ. 19,42 C; განისუენოს მის ზედა მშჯდობაჲან თქუენმან, ლ. 10,6; მშჯდობაჲა ჰყოფდით ურთიერთას, მრ. 9,50 C; მ დაიტყეებ თქუენ, მ. ჩემსა მიგცემ თქუენ, ი. 14,27; ნუ ჰგონებთ, ედ მოვედ მიფენად მშჯდობისა ქუეყანასა ზედა; არა მოვედ მიფენად მ., ად მახვლისა, მ. 10,34; ლ. 12,51; წარვედ სახიდ შენდა მშჯდობით, მრ. 5,34; მ. იყენით ურთიერთას, მრ. 9,50; აწ განიტიტეე მონაჲ შენ... მ., ლ. 2,29; გულე ვილოდე მ., ლ. 7,50; ვილოდე მ., ლ. 8,48; მ. არს ნაყოფი მისი, ლ. 11,21; მოიკითხოს იგი მ., ლ. 14,32; უკუეთუმცა გეცნა შენ დღესა აჲას მშჯდობად თქუენდა, ლ. 19,42 D; უკუეთუ იყოს მუნ ძღ მშჯდობისაჲა, ლ. 10,6; წარმართებად ფერკთა ჩუენთა გზასა მშჯდობისაჲა, ლ. 1,79.

მშჯდობის მოქმედ [მშვიდობის მყოფელი]: ნეტარ იყენენ მშჯდობის მოქმედნი, მ. 5,9.

მჩუარ: აღიღო მჩუარი ერთი, ი. 13,4 C; წარაჰკოცდა მჩუართა მით, რომელ მოერტყა, ი. 1,35 C; იხილნა მჩუარნი იგი, ლ. 24,12 C; ი. 20,5 C, 6 C; ვარშამაგი იგი ... არა სხუათა მით მჩუართა თანა იდეა, ი. 20,7 C; გარდამოიხუნეს კორცი იგი იესუდსნი და შეგრაგნეს იგი მ. [მოქმ. ბრ.] საკუმეველითურთ, ი. 19,40 C.

მცა [ნაწ.]: არაშცა დასაჯენით უბრალონი, მ. 12,7; ა. ვიყენით მათ თანა ზიარ, მ. 23,30; ა. განერა ყოველი კორციელი, მ. 24,22; ა. ცხოვნდა ყოველი კორციელი, მრ. 13,20; უკუეთუმცა ბრმა იყენით, ა. ბრალ-გება, ი. 9,41 C; ა. მომკულარ იყო ძმაჲ იგი ჩემი, ი. 11,21,32; ა. მიგეცით შენ ეგე, ი. 18,30; ა. გაქუნდა ჯელმწიფეებაჲ ჩემ ზედა, ი. 19,11 C; არა-შემცა ეძლოა აჲას... ყო-

ფად რაქსამე, ი. 11,37; არცა-მცა შვი-
ლით უბრალოთა, მ. 12,7 C; აღ-ოდენ-
მცა-იესო იგი, მრ. 4,37 C; ბრალმცა
არა იყო მათდა, ი. 15,22 C, 24 C; ჰგიან-
მცა დღენდღელად დღედმდე, მ. 11,23;
ესემცა იცით, მ. 24,43; ე. უწყით, ლ. 10,
11; 12,39; ვერმცა განება ყოველი კორ-
ციელი, მრ. 13,20 C; ვ. რას შემდე-
ბელ იყო საქმედ, ი. 9,33; ვ. სოფელ-
მან ამან დაიტია დაწერილი იგი წიგნე-
ბი, ი. 21,25 C; ვრმცა გესუა შენ იგი
ცოლად, მ. 14,4; მრ. 6,18; ვ. განძა
ერი ესოდენი, მ. 15,33; ვ. წინა იყო, მ.
20,27 C; რომელსა ჰნებავს, ვ. პირველ
იყო, მრ. 9,35 C; ვ. არა მოილო ასი წილი,
მრ. 10,30 C; ვ. იმსახურა ვისგანმე, მრ.
10,45; ვ. ვის შინა-განაქუნდა კურკელი
სამღვლელოთ, მრ. 11,16 C; ეძიებდეს,
ვ. წარწყმიდეს იგი, მრ. 11,18; ვ. ზაქუ-
ვით შეიპყრეს იგი, მრ. 14,1; ვ. ეამსა მარ-
ჯუესა მიძსცა იგი მათ, მრ. 14,11; ლ.
22,4; ვ. მოვიდა დედა უფლისა ჩემი-
სა ჩემდა, ლ. 1,43 C; ვ. უწოდეს მას
სახელი, ლ. 1,59; ვ. შეასმინეს იგი, ლ.
6,7; გუნებავს, ვ. ეთქუთ, ლ. 9,54 C; ვ.
მოკლეს იგი, ლ. 22,2; ი. 11,53 C; ვ.
განუქსნენ საბელნი ჯამლთა მისთანნი, ი.
1,27 C; ვ. წამი ვინმე კაცისა მისთვის,
ი. 2,25 C; ვ. გნებავს, ვ. ცოცხალ იქმენ,
ი. 5,6 C; ნუ ჰგონებთ, ვ. მე ძკრის მე-
ტყუელ რაამე ვყავ თქვენთვის, ი. 5,
45 C; ვ. ნებაა ჩემი ვყავ, ი. 6,38 C;
არა უნდა, ვ. ჰურიასტანს იქცეოდა, ი.
ი. 7,1 C; ვ. განცხადებულ იყო, ი. 7,4;
ვ. აღ-ვინმე-უხილნა თუალნი შობითგან
ბრმისანი, ი. 9,32; არა მოვედ, ვ. დავ-
საჯე სოფელი, ი. 12,47 C; ვ. თავი
თქსი დადვა მეგობართა თქსთა ზედა,
ი. 15,13; ვ. ვინმე გკითხა რაა შენ, ი.
15,13; ვ. აღიხუნეს სოფლისაგან, ი.

17,15 C; არცალა ვკონებ, ვ. სოფელ-
მან ამან დაიტია აღწერილი წიგნები,
ი. 21,25; ვისმცა რაა ხუდა, მრ. 15,
24 C; ვინაგმცა განეძალეთ ერი ესოდენ-
ნი, მ. 15, 33 C; ვ. შეილეს იგი, ლ. 5,
19; სოფელსა ამას თქსნიმცა უყუარდეს,
ი. 15,19 C; ტჯროსს თუშმცა და სილონს
იქმნნეს ძალნი, მ. 11,21; სოლომს თ.
იქმნნეს ძალნი, მ. 11,23; ვიყვენით თ.
ჩუნდღეთა მათ მამათა ჩუნეთასა, მ.
23,30 C; არა თ. შემოკლდეს დღენი იგი,
მ. 24,22 C; უწყოდა თ. მამასახლის-
მან, მ. 24,43 C; არა თ. შობილ იყო
კაცი იგი, მ. 26,24; მრ. 14,21 C; თ.
არა შეამოკლნა დღენი იგი, მრ. 13,
20 C; ესე თ. იყო წინაწარმეტყუელი,
ლ. 7,39 C; ტჯროსს და სილონს თ. ექ-
მნნეს ძალნი, ლ. 10,13; გცა ხ თ. შენ
წყალი იგი ცხოელი, ი. 4,10 C; თ. არა
იყო ღმრთისა მიერ, ი. 9,33; აქა თ.
იყავ, ი. 11,21 C; თ. აქა ყოფილ იყავ,
ი. 11,32 C; თ. მე მიცოდეთ, ი. 14,7 C;
არა თ ძკრის მოქმედ იყო კაცი იგი,
ი. 18,30 C; არა თ. მოკემულ იყო შენ-
და ზეგარდამო, ი. 19,11 C; რომელნი
თ. დაიწერებოდეს თითოეულად, ი. 21,
25; კეთილმცა ყოფილ იყო მისა, მ. 26,
24 C; მახინებაშცა არს შენდა, მ. 16,
22 C; მამაცაშცა ჩემი იცოდეთ, ი. 8,
19; 14,7; მსახურნიშცა ჩემნი ილუწი-
დეს ჩემთვის, ი. 18,36; მსახურნი იგი-
შცა ჩემნი ჰბრძოდეს, იქვე C; ნუშცა ყო-
ველი გუამი შენი შთავარდების გეჰე-
ნისაა, მ. 5,30 C; იხილეთ, ნ. ვინ უწყის,
მ. 9,30; ნ. ესე არს ქრისტე, მ. 12,23 C;
ნ. იყოფინ, მ. 16,22 C; ნ. მე ვარ, მ.
26,22 C, 25 C; მრ. 14,19 C (2-ჯერ); ნ.
რაა წარწყმდების, ი. 6,12; რა შჯული
იგი მოსესი ნ. დაჰქსნდების, ი. 7,23 C;
ნ. ყოველი ესე ნათესავი წარწყმდების,
ი. 11,50 C; ნულარაშცა შენგან ნაყოფი

გამოვალს, მ. 21,19 C; ნულარაშცა ვინ კაშს უქუნისადმდე შენგან ნაყოფსა, მრ. 11,14; ნუცაშცა ვინ (კაშს ნაყოფსა), იქვე C; პირველვეშცა ძაძითა ნიცართა ზელა მსხლომარტთა შეინანეს, ლ. 10,13; რაა-შცა გიყვეს თქუენ კაცთა, მ. 7,12 C; არარაა აქუს, რ. კამეს, მ. 15,32; მრ. 8,2 C; არარაა აქუნდა მას, რ. მისცი, მ. 18,25; არარაა აქუნდა, რ. კამეს, მრ. 8,1; არა იყოლა, რ. მიუგო, მრ. 9,6; არა იყოლეს, რ. სიტყუაჲ მიუგეს მას, მრ. 14,40; არარაა აქუს, რ. მოგავეს შენ, ლ. 14,14 C; რაითაშცა აუცნეს კაცთა, მ. 6,5 C; რ. უჩნდეს იგინი კაცთა მარხველად, მ. 6,16 C; რ. სართულსა ჩემსა ქუეშე შემოხუედ, მ. 8,8; რ. წარვიდა საზღვრით მათით, მ. 8,34 C; რ. შეასმინეს იგი, მ. 12,10; მრ. 3,2 C; რ. წარწყმიდეს იგი, მ. 12,14 C; მრ. 3,6 C; 11,18 C; რ. წარწყმიდა ერთი კნი-ნაეთა ამათგანი, მ. 18,14 C; რ. წარწყმიდა ეგე, მრ. 9,22; რ. შეიწყალე მოყუსი იგი შენი, მ. 18,33; რ. კელი დასლდე მათ, მ. 19,13; მრ. 10,13 C; რ. კელი დასლდა მას, მრ. 7,32 C; რ. კელი დაჰსლდა მას ზელა, მრ. 8,22; გნებავს თუ, რ. სრულ იყავ, მ. 19,21 C; რომელსა ენებოს თქუენ შორის, რ. დიდ იყო, მ. 20,26 C; ძმ კაცისაჲ არა მოვიდა, რ. ჰმსახურა ვინმე, მ. 20,28; რ. იმსახურა ვისგანმე, მრ. 10,45 C; რ. გრწმენა მისი, მ. 21,32; რ. დაუდგეს მას მახე სიტყუთა, მ. 22,15 C; რ. ერქუა კაცთაგან: მოძლუარ, მ. 23,7; რ. მოაქციეთ ვინმე ერთი, მ. 23,15 C; რ. აცთუნნეს... რჩეულთაჲ, მ. 24,24 C; რ. იესუ ზაკუევით შეიპყრეს და მოკლეს, მ. 26,4 C; რ. მისცა იგი მათ, მ. 26,16 C; მრ. 14,10 C; რ. არა შეესჯ იგი, მ. 26,42; რ. მოკლეს იგი, მ. 26,59; მრ. 14,55 C; რ. მოაკუდინეს იგი, მ. 26,

59 C; 27,1 C; რ. შეხოლო ერ-ახეს მას, მრ. 3,10 C; რ. არა გამოაცხადეს იგი, მრ. 3,12 C; რ. იხილა, რომელმან ესე ყო, მრ. 5,32 C; რ. შეინანეს, მრ. 6,12 C; რ. დაუგეს მათ, მრ. 6,41; რ. ფესუსა ბრ სამოსლისა მისისასა შეახეს, მრ. 6,56 C; რ. აგრძნა ვინმე, მრ. 7,24; რ. ეშმაკი იგი განჯალა ასულისა მისისაგან, მრ. 7,26 C; რ. კელი შეახო მას, მრ. 8,22 C; რ. განაყენეს იგი, მრ. 9,18; არა უნდა, რ. აგრძნა ვინ, მრ. 9,30; რ. იყო დიდ თქუენ შორის, მრ. 10,43 C; რომელსა უნდეს თქუენგანსა, რ. იყო წინა, მრ. 10,44 C; ჰრისხვიდეს მას მრავალნი, რ. დადუმნა, მრ. 10,48 C; მოვიდა, რ. პოვა, მრ. 11,13 C; რ. მონადირეს იგი სიტყუთა, მრ. 12,13 C; მეკარესა ამცნის, რ. მღვძარე იყო, მრ. 13,34 C; რ. გარე-წარკვდა მას ეამი იგი, მრ. 14,35 C; რ. აღიკიდა ჯუართი იგი მისი, მრ. 15,21 C; რ. მოვიდეს და სცხეს მას, მრ. 16,1 C; რ. არა წარვიდა მათგან, ლ. 4,42; რ. შათათსა განკურნა, ლ. 6,7 C; რ. განაშორეს იგი, ლ. 9,40; რ. მეგობართა ჩემთა თანა ვიხარე, ლ. 15,29; რ. მოაქციენს და მიჰსცეს დიდებდა ღმერთსა, ლ. 17,18; რ. დასაჯა სოფელი, ი. 3,17 C; რ. ყვეს იგი შეფე, ი. 6,15; რ. შეიყვანეს იგი ნავსა მას, ი. 6,21; რ. შეიპყრეს იგი, ი. 7,32 C; ქეები აღილეს, რ. დაჰკრიბეს მის ზელა, ი. 8,59 C; რ. ქვაჲ დაჰკრიბეს მას, ი. 10,31; ქეები აღილეს, რ. დაჰოლეს იგი, იქვე C; რ. ნუგეშინის-სცეს მათ მძინა მის მათისათეს, ი. 11,19 C; რ. ესეცა არა მოკულდა, ი. 11,37; რ. ლაზარეცა მოკლეს, ი. 12,10 C; რ. არა მივეცი ჰურიათა, ი. 18,36 C; რომელიმცა არა განცხადნა, მრ. 4,22 C; რ. მოვიდა ველით, ლ. 17,7; რომელმანშცა შეაგინა იგი, მრ. 7,15;

რომელმანმცა შეუძლო მას შებილწებად, იქვე C; რომელსამცა ერქუა სახელი იოჰანე, ლ. 1,61 C; გარქუმცა თქუნ, ი. 14,2; არქუმცა ლელუსულელსა ამას, ლ. 17,6; გრწმენამცა ჩემიცა, ი. 5,46; სადამცა (ქემან კაცისამან) თავი მიიღრია, მ. 8,20 C; მაშინვე სამეცა... შეინანეს, მ. 11,21; გიყუარდი ხ. მე, ი. 8,42 C; უკუეთუმცა გიყუარდი მე, იხარეთ ხ., ი. 14,28 C; ად სანდალნიმცა გასხენ, მრ. 6,9 C; საქმესამცა აბრაჰამისსა (საქმეთამცა აბრაამისთა C) იქმოდეთ, ი. 8,39; ისმინამცა თქუნეი, ლ. 17,6; სოფელიმცა თუსთა ჰყუარობდი, ი. 15,19; უადვილესმცა იყო, ლ. 17,2 C; უბრალომცა ვარ მე, მ. 27,24; უკუეთუმცა გეცნა, მ. 12,7; ლ. 19,42; უ. ვიყვენით დღეთა მათ მამათა ჩუნეთასა, მ. 23,30; უ. არა შემოკლდეს დღენი იგი, მ. 24,22; უ. შეუძლეს, მ. 24,24; მრ. 13,22; უ. უწყოდა სახლისა უფალმან, მ. 24,43; უ. იცოდა სახლისა უფალმან, ლ. 12,39; უ. შათათსა შინა განკურნა იგი, მრ. 3,2 C; უ. ჰოვა რაჲ მას შინა, მრ. 11,13; ლ. 6,7; უ. არა უფალმან შეამოკლნა დღენი იგი, მრ. 13,20; უ. არა შობილ იყო კაცი იგი, მრ. 14,21; უ. უყვეს რაჲმე იესუს, ლ. 6,11; ესე უ. იყო წინაწარმეტყუელი, ლ. 7,39; უ. ლოდი ფქვილისაჲ ზედა ედვა ქედსა, ლ. 17,2; უ. არა ღმერთი იყო მის თანა, ი. 3,2; უ. უწყოდენ შენ ნიჭი ღმრთისაჲ, ი. 4,10; უ. გრწმენა მცხსნი, ი. 5,46; უ. მე მიცოდეთ, ი. 8,19; 14,7; უ. შეილნი აბრაამისნი იყვენით, ი. 8,39; უ. ზამიჲ თქუნეი იყო ღმერთი, ი. 8,42; უ. არა იყო ესე ღმრთისაგან, ი. 9,33; უ. ბრმანი იყვენით, ი. 9,41; უ. აქა იყავ, ი. 11,21,32; უ. გიყუარდი მე, ი. 14,28; უ. სოფლისაგანნი იყვენით, ი. 15,19; უ. არა მოვედ და ვერ-

ყოდე მათ, ი. 15,22; უ. არა ექმნენ საქმენი მათ შორის, ი. 15,24; უ. არა იყო ბოროტის მოქმედი, ი. 18,30; უ. ამის სოფლისაგანი იყო მეუფებაჲ ჩემი, ი. 18,36; უ. არა იყო შენდა მოცემულ ზეგარდამო, ი. 19,11; უწყოლამცა, ეინ და რაბიმი დედაკაცი შეეხებინ მას, ლ. 7,39; უკუეთუმცა უწყოდა სახლისა უფალმან ..., ილქებდამცა, მ. 24,43; ლ. 12,39; უკუეთუმცა მამიჲ თქუნეი იყო ღმერთი, გიყუარდიმცა მე, ი. 8,42; შენმცა ჰსთხოვე მას, ი. 4,10; შ. ხარ მისა მოწაფე, ი. 9,28 C; იცოდეთმცა მამადეა ჩემი, ი. 14,7 C; ცამცა წყალი ცხოველი, ი. 4,10; ცოდეამცა არა გაქუნდა, ი. 9,41; ც. არა აქუნდა, ი. 15,22,24; უკუეთუმცა გიყუარდი მე, გიხაროდამცა, ი. 14,28; ჯმულმცა ვარ მე შენგან, ლ. 14,18; ჯ. ვარ, ლ. 14,19.

დამო-თუმცა-ება საფქვლე ლოდი ყელსა, მრ. 9,42 C; დამო-თუმცა-იკიდა მას ფქვილი ვირით საფქველი, მ. 18,6 C; მო-მცა-ვედ მე და მო-მცა-ვიღე ჩემი იგი აღნადგინებითურთ, მ. 25,27 C; მო-მცა-ვედ და აღნადგინებითურთ ექმენ იგი, ლ. 19,23; შე-თუმცა-უძლეს, მ. 24,24 C; მრ. 13,22 C; შთა-მცა-მაგდო საბანელსა ამას, ი. 5,7; შთა-მცა-ვარდა უფსკრულთა ზღვასთა, მ. 18,6 C; შ. იგი ზღუასა, მრ. 9,42 C; ლ. 17,2 C.

მცალეებელ ნ. კერმის მცალეებელ. მცაველ ნ. ცვა.

მცირე: ტრთი ჩემი მცირე [წრფ.] არს, მ. 11,30; ჰასაკითა იყო იგი მ., ლ. 19,3; ნაეი მ. [ხაზ.], მრ. 3,9 C; მცირეხა მაგას სამწყსოსა, ლ. 12,32; სარწმუნოჲ იგი მ. ზედა მრავალსა ზედაცა სარწმუნო არს, ლ. 16,10; მ. ზედა სარწმუნო იქმენ, ლ. 19,17; წარვიდა მცირედ, მ. 26,39; მრ. 1,19; 14,35;

განისუფნეთ **მცირედ**, მრ. 6,31; უბრძანა ქუეყანით **შერე-დგინებად** მ., ლ. 5,3; **რომელსა** მ. **გიეტევოს**, ლ. 7,47; (მონაჲ) იგუემოს მ., ლ. 12,48; **კაცად-კაცად** მ. **რამე** მიილის, ი. 6,7; **კულიად** მ., და მიხილოთ მე, ი. 16,16,19 E; მ., და **არაღრა** მხედვად მე, ი. 16,17; **რამ არს** მ., ი. 16,18; **მცირედ** რე შემდგომად იხილა იგი სხუამან, ლ. 22,58; **მცირედ-ლა**, და სოფლი იესე არაღრა მხედვად მე, ი. 14,19; მ., და **არაღრა** მხედვად მე, ი. 16,16,19; **მერმე** მ., და მიხილოთ მე, ი. 16,16 C, 19 C; **კულად** მ., და მიხილოთ მე, ი. 16,17; **რამ არს** მ. იგი, ი. 16,18 C; **მცირედ** ცა შეიყუაროს, ლ. 7,47; **რომელმან** დააბრკოლოს ერთი **მცირეთა** ამათგანი, მ. 18,6; **ნუუკუე** ვინმე **შეურაცხ-პყით** ერთი მ. ამათგანი, მ. 18,10; **რა არა წარწყმდეს** ერთი მ. ამათგანი, ი., მ. 18,14; **მოვიდა** მერმე **კაფარნაომდ** მ. **დღეთაგან**, მრ. 2,1 C; **რომელთა** თანა იყო (რომელ იყო C) მარიაჲ იაკობის **მცირისაჲ**, მრ. 15,40; **რომელმან** აცთუნოს ამათ **მცირეთაგანი** ერთი, მ. 18,6 C; **რომელმან** დააბრკოლოს (აცთუნოს C) ერთი მ. **მორწმუნეთა** ზემდა მომართ, მრ. 9,42; **რომელმან** ასუას ერთსა ამას (—C) **მცირეთაგანსა** სასუმელი, მ. 10,42; **რაოდენი** უყავთ ერთსა ამას მ. ძმათა ზემთასა, მ. 25,40; **რაოდენსა** არა უყავთ ერთსა (ამათ C) მ., მ. 25,45; **ვიდრე** არა დაბრკოლებასა ერთსა ამას მ., ლ. 17,2; **ვიდრე** არა ერთისა მათ **მცირეთაგანისა** დაბრკოლებასა, იქვე C.

[ს. კ. უმცირის].

მცირედ-ი: **მცირედ** არიან, რომელთა პოიან იგი, მ. 7,14 C; **სამკალი** ფრად არს, ხ მუშაქნი მ., მ. 9,37; ლ. 10,2; **მათ** ჰრქუეს: **შვიდი** პური და მ. თევზი, მ. 15,34; მ. **არიან** რჩეულნი, მ. 22,14 C; **აქუნდა** თევზიცა მ., მრ. 8,7; მ. **არიან** ცხოვრებულნი, ლ. 13,23; მ.

ჟამ, ი. 7,33; 13,33; **მცირედ-ლა** (—E) ჟამნათელი თქუენ თანა ვარ, ი. 12,35; აჟა **მცირედი** არს საქმარ, ლ. 10,41; **მცირედსა** ზედა **სარწმუნო** იქმენ, მ. 25, 21,23; **შემდგომად** **მცირედისა** ჟამისა, მ. 26,73; მრ. 14,70; **მცირედნი** არიან, რომელნი ჰპოებენ მას, მ. 7,14; **მრავალნი** არიან ჩინებულ, ხ მ. რჩეულ, მ. 20,16; 22,14; **შემდგომად** **მცირედთა** დღეთა, მრ. 2,1; მ. **სნეულთა** კელი დასდვა, მრ. 6,5; **უკუეთუ** ვინმე დაქინეს ერთი მცნებათა ამათგანი **მცირედთაჲ**, მ. 5,19 C.

მცირედ მორწმუნე: **მცირედ მორწმუნეთა**, რამსა **შეორგულდი**, მ. 14,31; **არა-მე** უფროჲს თქუენ, მ. **მორწმუნეთა**, მ. 6,30; რამსა **ესოდენ** შესძრწუნდით, მ. მ., მ. 8,26; რამსა **ჰზრახავთ** გულთა თქუენტა, მ. მ., მ. 16,8; მრ. 8,17; **რაოდენ** უფროჲს თქუენ, მ. მ., ლ. 12,28.

მცირედ მორწმუნეთა: **მცირედ მორწმუნეთისა** თქუენისათჳს (ვერ უძღვით), მ. 17,20 C; მ. **მორწმუნეთისა** თქუენითა (ვერ შეუძღვით), იქვე DE.

1. **მცნება**, ა —3 [заповедать; заповедь]: **რომელსა-ესე** გამცნებ თქუენ, ი. 15, 14; **ამცნებდა** მათ და ჰრქუა, მ. 10, 5; ა. **მათ**, რა არაღრა მიიღონ გზასა ზედა, მრ. 6,8; ა. **მათ** იესუ და ეტყოდა, მრ. 8,15; **მან** **მამცნო** მე, რამ ვთქუა და რასა ვიტყოდი, ი. 12,49 C; ეა მ. მე მამამან, ი. 12,50 C; 14,31; **ერ** გამცნო თქუენ მოსე, მრ. 10,3; **ამცნო** მათ და ჰრქუა, მ. 10,5 C; მოსე ა. **წიგნი** განტევებისაჲ მიცემად და განტევებად, მ. 19,7; ა. **მათ**, რა არაჲ მიიღონ მათ თანა გზად, მრ. 6,8 C.

რომელი მცნებაჲ უფროჲს არს შჯულსა შინა მ., 22,36; ესე არს დიდი და პირველი მ., მ. 22,38; მრ. 12,30 C; **დაგიტევებიეს** მ. **ღმრთისაჲ**, მრ. 7,8; **რომელი** არს პირველი მ., მრ. 12,28;

უფროდს ამათსი სხუად მცნებაჲ არა არს, მრ. 12,31; მან მომცა მე მ., ი. 12,49; მ. მისი ცხორება საუკუნე არს, ი. 12,50; ესე არს მ. ჩემი, ი. 15,12; ესე მ. მომიღებებს შამისაგან ჩემისა, ი. 10,18; ესე მ. მაქუს მამისა ჩემისაგან, იქვე C; გულ-ფიცხლობისა თქუენისათჳს დაწერა მოსე მ. ეგე (ესე C), მრ. 10,5; რადსათჳს თქუენ გარდახულთ მცნებაჲსა ღმრთისასა, მ. 15,3; ასწავებენ მოძღურებასა და მ. კაცთასა, მ. 15,9; მრ. 7,7, კეთილად შურააცხჳყოფთ (ეცრუებით C) მ. ღმრთისასა, მრ. 7,9; მ. ახალსა მიგცემ თქუენ, ი. 13,34; შაბათი იგი და-ლა-იდუმეს მცნებობა მისთჳს, ლ. 23,56; თუ გნებავს ცხორებასა შესლვად, დაიმარხენ მცნებანი, მ. 19,17; რომელნი მ., მ. 19,18; მ. იცნი, მრ. 10,19; ლ. 18,20; მ. ჩენი დაიმარხნეთ, ი. 14,15; რომელსა აქუნდენ მ. ჩენი, ი. 14,21; უკუეთუ მ. ჩემნი დაიმარხნეთ, ი. 15,10; ვა მე მ. შამისა ჩემისანი დაიმარხენ, ი. 15,10; ამათ ორთა მცნებათა (+ შინა C) ყოველი შჯული და წინაწარმეტყუელნი გამოკიდებულ არიან, მ. 22,40; ვიდოდეს ყოველთა (+ შინა C) მ. სიმატლისა უფლისათა უბიწონი, ლ. 1,6; უკუეთუ ვინმე დაჰქსნეს ერთი მ. ამათგანი უმცირესთად, მ. 5,19.

2. მცნება, ა—3 [გრძანება, აგრძალვა]: ამცნებლა მათ იესუ და ჰრქუა: ნუვის უთხრობთ ხილვასა ამას, მ. 17,9; ა. მათ ფრიოდ, რა ირავეინ აგრძენს ესე, მრ. 5,43; რაოდენ იგი ა. მათ, იგინი უფროდს მიმოდანდებდეს, მრ. 7,36; ასწავებდით მათ დამარხვად ყოველი, რაოდენი ვამცენ თქუენ, მ. 28,20; ამცნო მათ, რა არა გამოაცხადონ, მ. 12,16; ა. მოწადეთა თჳსთა, რა არავეის უთხრან, 16,20; ა. მათ იესუ და ჰრქუა: ნუვის უთხრობთ ხილვასა მას, მ. 17,9 C; ა. მათ

ფრიოდ, რა ირავეინ ფრძენს, მრ. 5,43 C; ა. მათ, რა არავეის უთხრან, მრ. 7,36; 9,9; მეკარესა ა., რა მღვდარე იყოს, მრ. 13,34; თავადმან ა. მას, რა არავეის უთხრას, ლ. 5,14; თავადმან ა., რა არავეის უთხრან საქმე იგი, ლ. 8,56; თავადი შეპრისხნა და ა., რა არავეის უთხრან ესე, ლ. 9,21; ამცნეს მღვდელთ მოძღუართა მათ და ფარისეველთა, თუ ვინმე უწყოდის, სადა არს, გუთხრან, რა შეიპყრან იგი, ი. 11,57 C; მეკარესა ამცნის, რამცა მღვდარე იყო, მ. 13,34 C.

მიეცა მცნებაჲ მღვდელთ მოძღუართა მათ და ფარისეველთა, ი. 11,57; არასადა მცნებაჲა შენსა გარდაეჰკედ, ლ. 15,29; არასადა გარდაგივედ მცნებათა შენთა, იქვე C.

3. მცნება [მოძღვრება]: რა მცნებაჲ თქუენი დაამტკიცოთ, მრ. 7,9 C.

4. მცნება [ნიშანი, ფრაკ]: მიმცემელსა მას მისსა მიეცა მცნებაჲ, მ. 26,48. მცნობელ ნ. ცნობა.

შიმიე: ტურთი შიმიე, მ. 11,28 D; 23,4; ტურთები მ., 23,4 C; ყურითა შიმიელ ისმინეს, მ. 13,15.

[6. კ. დამძიმება, სიმძიმე, ტურთ-მძიმე, უმძიმეს].

შიმნარე: ჰოუნა იგინი შიმნარენი, მ. 26,40,43; მრ. 14,37,40; ლ. 22,45; გაოვენეს თქუენ მ., მრ. 13,36.

შიმნარება: მათ ევრე ეგონა, შიმნარებაჲ ძილისასა ნუ იტყოდა, ი. 11,13 C; ... შიმნარებისათჳს ძილისა თქუა, იქვე DE.

მძლავრ [ძალდომორე, ტირანი]: მძლავრანი მიიტაცებენ მას, მ. 11,12 C.

მძლავრობა, 0—2 [ძალდომორეობა, ტირანობა]: ყოველივე მას მძლავრობს, ლ. 16,16 C; რომელნი გმძლავრობდენ

და გდევნიდენ თქუენ, მ. 5,44; რომელ-
ნი გმძლავრობდენ თქუენ, ლ. 6,28.

მძლე: ვიდრემდის გამოილის მძლედ
[გამარჯვებულად] სასჯელი, მ. 12,20 C.

[ნ. კ. ძლევა].

მძოვარ ნ. ძონეა.

მძორ: სადაც იყოს (დაეცეს C) მძო-
რი, მუნცა შეკრბეს ორბები, მ. 24,28.

მძრომელ ნ. ქუეწარმძრომელ.

მძლუარ [წინამძღოლი]: რომელი წარ-
გიქცევდეს შენ მძლურად მილიონ ერთ,
მივლე მის თანა ორიცა, მ. 5,41.

[ნ. კ. წინამძლუარ].

მწარე: ტიროდა მწარედ, მ. 26,75;
ლ. 22,62.

მწიგნობარ [მწერალი, წიგნის მეოდ-
ნი, γραμμαტეს, книжник]: მოუქდა
ერთი მწიგნობარი, მ. 8,19 C; ყოვე-
ლი მ. ... მსგავს არს იგი კაცსა სახლისა
უფალსა, მ. 13,52; ჰრქუე მას მწიგნო-
ბარმან მან, მრ. 12,32; შეკრიბნა ყო-
ველნი... მწიგნობარნი ერისანი, მ. 2,
4; იყო სწავლად იგი მისი მათა მიმართ,
ვრ-იგი ეის იქუნ ჰელმწიფებად, და არა
ვრ-იგი მ. მათნი და ფარისეველნი, მ.
7,29; მოუქდეს იესუს ფარისეველნი და
მ., მ. 15,1; საყდართა მოსესთა დასხ-
დენ მ. და ფარისეველნი, მ. 23,2; მე
მოვაგლინნე თქუენდა წინაწარმეტყუელ-
ნი, ბრქენნი და მ., მ. 23,34; სადა-იგი
მ. და მოხუცებულნი ერისანი შეკრე-
ბულ იყენეს, მ. 26,57; ასწაეებდა მათ
.. არა ვრ-იგი მ. (+იგი C) მათნი,
მრ. 1,22; იყენეს ვინმე მ. მუნ მსხდო-
მარეთაგანნი, მრ. 2,6 C; მ. (+იგი C) ...
იტყოდეს, მრ. 3,22; შეკრბეს მისა
მ. და ფარისეველნი, მრ. 7,1 C; ვრ-მე
იტყუან მ., მრ. 9,11; 12,35; მ. გამოე-
ძიებდეს მათ თანა, მრ. 9,14; შეკრბეს
(მივიდეს მის თანა C) მლდელო მოძ-
ლუარნი და მ. და მოხუცებულნი, მრ.

14,53; ღრტვნიდეს ფარისეველნი და
მ. მათნი, ლ. 5,30; 15,2; შეკრბეს მო-
ხუცებულნი ერისანი და მლდელო მოძ-
ლუარნი და მ., ლ. 22,66; ვრ იტყუან
მ. იგი, ი. მ. 17,10; მ. იგი და ფარი-
სეველნი... ეტყოდეს, მრ. 2,16 C; მ.
იგი სიტყუს გამოემძიებელად შედგომილ
იყენეს მათა, მრ. 9,14 C; უმზირდეს მ.
იგი — C) და ფარისეველნი, ლ. 6,7;
ჰკითხვიდეს მას ფარისეველნი იგი და
მ., მრ. 7,5 C; მოვიდეს მისა (მოუქდეს
მას C) მლდელო მოძლუარნი იგი და მ. და
ხუცესნი, მრ. 11,27; ეძიებდეს მლდელო
მოძლუარნი იგი და მ. იესუს, მრ. 14,1;
მლდელო მოძლუარნი იგი და მ. და მთა-
ვარნი ერისანი ეძიებდეს მას წარწყმედად,
ლ. 19,47; ზედა მიუქდეს მლდელო მოძლუ-
არნი იგი და მ. მოხუცებულთერთ, ლ.
20,1; ეძიებდეს მას მლდელო მოძლუარნი
იგი და მ., ლ. 22,2; დგეს მლდელო მოძ-
ლუარნი იგი და მ., ლ. 23,10; რად-მე
უქუე მწიგნობართა თქუან, მ. 17,10; ვრ-
მე თქუან მ., მრ. 9,11 C; 12,35 C; მი-
ვიეთმე-უტეს მ. და ჰრქუეს, ლ. 20,39;
იხილეს მ. მათ და ფარისეველთა, მრ. 2,
16; იწყეს განზრახვად მ. მათ და ფარისე-
ველთა, ლ. 5,21; იწყეს მ. მათ და ფა-
რისეველთა განზრახვად ბოროტისა, ლ.
11,53; იხილეს მლდელო მოძლუართა მათ
და მ., მ. 21,15; ჰკითხეს მას ფარისეველთა
მათ და მ., მრ. 7,5; ძმ კაცისად მიე-
ცეს მლდელო მოძლუართა და მ., მ.
20,18; მრ. 10,33; ვად თქუენდა, მ. და
თარგმანთა ორგულთა, მ. 23,14 C; ვად
თქუენდა, მ. ბრმათა, მ. 23,16 C; ეკრ-
ძალენით მ., ლ. 20,46 C; უქუეთუ
არა აღემატოს სიმართლმ თქუენი უფ-
რომს მ. (+მათ D) და ფარისეველთა,
მ. 5,20; ეზრახა მლდელო მოძლუართა
და მ. და ერისა წინამძღლუართა, ლ. 22,
4; ესმა ესე მლდელო მოძლუართა მათ
და მ., მრ. 11,18; უნდა მლდელო მოძ-

ლუართა მათ და მწიგნობართა დასხმად კელთა მათთა, ლ. 20,19; პილატე მოუწოდა მლდელთ მოძღუართა მათ და მ. და ერსა მას, ლ. 23,13; ჯერ-არს მისი... ვნებად მლდელთ მოძღუართაგან და მოხუცებულთა და მ., მ. 16,21; ძმ კაცისაჲ მიეცეს მლდელთ მოძღუართაგან და მ., მ. 20,18 C; ჯერ-არს ძისა კაცისაჲ... შეურაცხ-ყოფად მოხუცებულთგან და მლდელთ მოძღუართა და მ., მრ. 8,31; (მოვიდა) ერი მლდელთ მოძღუართაგან და მ. და მოხუცებულთა, მრ. 14,43; ჯერ არს ძისა კაცისა ფრიად ვნებად და შეურაცხ-ყოფად მოხუცებულთგან და მლდელთ მოძღუართა და მ., ლ. 9,22; ენებად იყო მლდელთ მოძღუართაგან და მოხუცებულთაგან და მწიგნობართაგან, მ. 16,21 C; ჯერ-არს ძესა კაცისასა... მოხუცებულთაგან და მ. მოკლვად, მრ. 8,31 C; ეკრძალენით მ., მრ. 12,38 C; ეკრძალენით მწიგნობართა მათგან, იქვე DE; ლ. 20,26; მლდელთ მოძღუარნი იგი გმერდეს მ. თანა და ხუცესთა, მ. 27,41; ზრახვა-ყვეს მლდელთ მოძღუართა მათ მოხუცებულთა თანა და მ., მრ. 15,1; მლდელთ მოძღუარნი იგი ემღერდეს ურთიერთას მ. თანა, მრ. 15,31; ვად თქუენდა, მწიგნობარსა და ფარისეველსა ორგულსა, მ. 23,13,14, 15,23,25,27,29; ვად თქუენდა, მ. ბრმანსა, მ. 23,16; თუ მიტდეს სიმაართე თქუენი უფროჲს მწიგნობართასა და ფარისეველთასა, მ. 5,20 C; მოუქდა მას ერთი მწიგნობართაგანი, მ. 8,19; მრ. 12,28; იყენეს ვინმე მუნ მწიგნობართაგანნი, მ. 9,3; მრ. 2,6; შეკრბეს მისა ფარისეველნი და რომელნიმე მ., მრ. 7,1; მი-ვიეთმე-უგეს მწიგნობართაგანთა და ფარისეველთა, მ. 12,38.

მწირ [უგზო, უცხოელი, სხვა ქვეყნიდან მოცული]: რა ჰყოთ ვინმე ერთი მწირ, მ. 23,15; შენ ხოლო მ. ხარ იერუსალიმს, ლ. 24,18.

მწიფ ნ. დამწიფება, კელმწიფე.

მწოვარ [ძუძუმწოვარი (ბავშვი)]: პირისაგან ჩჩულთა მწოვართაჲსა დაემტკიცოს ქებაჲ, მ. 21,16; პირითა ჩჩულთა მწოვართაჲთა დაამტკიცე ქებაჲ, იქვე C.

მწოლარე: ჰპოვოთ ყრმაჲ იგი შეხუებული და მწოლარე (მ—ე C) ბავასა, ლ. 2,12; პოვეს მარიაჲ და იოსებ და ყრმაჲ იგი, მ. ბავასა, ლ. 2,16.

[ნ. კიდევ შთაწვენილ].

მწრაფლ [ზხ., = სწრაფად]: შევიდა ქალი იგი მწრაფლ მეფისა, მრ. 6,25; წარვიდა მთად კერძო მ., ლ. 1,39; მოვიდეს მ., ლ. 2,16; ჰლოციდეს მას მ. და ეტყოდეს, ლ. 7,4.

მწუანვილ [მწვანე]: უბრძანა მათ ინავით-დესხდომად... მწუანვილსა ზედა თივასა, მრ. 6,39 C.

მწუარ [შემწვარი]: მათ მიუპყრეს მას თევზისა მწურისა ნახევარი და თაფლისა გოლი, ლ. 24,42; მათ მიუპყრეს თევზისა მწურისაჲ და გოლი თაფლი, იქვე C.

მწუერვალ [(თითის) წვერი]: დააწოს მწუერვალი თითისა მისისაჲ წყალსა, ლ. 16,24.

მწულილ [წვრილი ფული, დაახლ. 1/4 გაბ.]: რომელმან დადვა ორი მწულილი, ლ. 21,2; ვიღრემდე უკუნანასკნელიცა იგი მი-ვე-სცე შენ მ., ლ. 12,59; დასხნა ორნი მწულილნი, მრ. 12,42.

მწუხარე: ნუ იყოფინ ვა ორგულნი მწუხარე [წრფე], მ. 6,16; წარვიდა მ., 19,22 C; მრ. 10,22 D; მ. არს სული ჩემი, მრ. 14,34; ვა ესმა ესე მას, მ. იქმნა, ლ. 18,23; ხართ თუენ მ., ლ. 24,17; დედაკაცი რაჲმს

შობნ, მწუხარე არნ, ი. 16,21 E; თქუენ აწ მ. ხართ, ი. 16,22 C; კსინავს მწუხარელ ცად, მ. 16,3; წარვიდა მ., მ. 19,22; მრ. 10,22 C; მიმოიხილა მათა რისხვით და მ., მრ. 3,5.

1. მწუხარება [ხაწე-]: იწყო მწუხარებად და ურვად, მ. 26,37; მათ იწყეს, მ., მრ. 14,19.

2. მწუხარება [არს. ხახ.]: დედაკაცი რაქამს შობნ, მწუხარება [წრფ.] არნ მისა, ი. 16,21 CE; მწუხარებაჲ თქუენი სიხარულად გარდაიქცეს, ი. 16,20; არლარა მოივსენის მ. იგი სიხარულისა მისთჳს, ი. 16,21 C; მწუხარებაჲან ალავენა გულნი თქუენნი, ი. 16,6; პოვენა იგინი მძინარენი მწუხარებხისა მისგან, ლ. 22,45.

მწუხრ [ხალამო]: დაადგერ ჩუენ თანა, რ მწუხრ არს და მიდრეკილ არს დღმ (მზე C), ლ. 24,29; მწუხრი იყო ეამი იგი, მრ. 11,11; ენ იყო მ., მრ. 11,19; 14,17; ოდეს .. მოვიდეს: მ. [ხალამოს], ანუ შუვა ღამეს, ანუ ქათმისა ვმასა. ანუ განთიად, მრ. 13,35; მ. შაბათსა ... მოვიდა მარიამ მაგდალენელი, მ. 28,1; მ. დღესა მას ერთშაფათისასა შევიდა იესუ ბქეთა ეზულთა, ი. 20,19 C.

[ნ. კ. დამწუხრება, შემწუხრება].

მწყევარ ნ. წყივა.

მწყხა, D—2 [მწყემსვა]: ვისმე თქუენგან ესუს მონაჲ, კნვიდეს, ანუ მწყხილეს, ლ. 17,7 C.

[ნ. კ. მწყემს, სამწყსო].

მწყემს: იყენს იგინი დამაშურალ და დაცვენებულ ენა ცხოვარნი, რომელთა არა აქუნ მწყემს, მ. 9,36 D; მრ. 6,34 C; რომელი არა არნ მ., ი. 10,12; იყენენ ერთ სამწყსო და ერთ მ., ი. 10,16; იყენს იგინი ... ენა ცხოვარნი, რომელთა არა აქუნ მწყემსი, მ. 9,36 CF; მრ. 6,34; დავსცე მ., და განიბნინენ ცხოვარნი, მ. 26,31 C; (+იგი D) მრ.

14,27; ვისმე თქუენგანსა ესუს მონაჲ მენეელი გინა მ., ლ. 17,7; იგი მ. არნ ცხოვარითა, ი. 10,2; მე ვარ მ. კეთილი, ი. 10,11,14; სასყილლიოი იგი არა არნ მ., ი. 10,12 C; მწყემსმან (+ღა C) განარჩინის ცხოვარნი თიქანთაგან, მ. 25,32 მ. კეთილმან სული თჳსი დაღვის ცხოვართა თჳსთათჳს, ი. 10,11; დაეპსცემ მწყემსხა, და განიბნინენ ცხოვარნი, მ. 26,31; მწყემსნი იყენს მასვე სოფელსა, ლ. 2,8; მ. იგი ივლტოდეს ქალაქად, მ. 8,33; მრ. 5,14; იტყოდეს ურთიერთას მ. იგი, ლ. 2,15 C; რომელთა ეტყოდეს მათ მ. იგი, ლ. 2,18 C; წარვიდეს მ. იგი, ლ. 2,20; თქუეს მწყემსთა მათ ურთიერთას, ლ. 2,15; იხილეს მ. მათ საქმმ ესე, ლ. 8,34; უკვრდა სიტუუჲ იგი მწყემსთაჲ მათ, ლ. 2,18.

მწყობრად-მწყობრად [რიგ-რიგად, აბუფე აბუფად]: დასხდა მწყობრად-მწყობრად ას-ასი და ერგასის-ერგასისი, მრ. 6,40.

მწყუდარ [დაკრილი]: დაწყულეს და წარვიდეს და დაუტევეს იგი მწყუდარი (მწყუდარი C), ლ. 10,30.

1. მჳამელ ნ. ქამა.

2. მჳამელ [ქანგი]: საღა-იგი მლილმან და მჳამელმან განრყუნეს, მ. 6,19; საღა არცა მლილმან, არცა მ. განრყუნეს, მ. 6 20.

მჳედ ნ. სამჳედურ.

შხალ: [მოხტენეული]: (მარკულაი მლოჯკსაჲ) რაქამს აღორძინდის, უფროჲს არნ იგი ყოველთა შხალთა, მ. 13,32; იქმნის იგი უფროჲს ყოველთა მ., მრ. 4,32; ითეულსა აღიღებთ პიტნაკისასა და ტეგანიასასა და ყოველისა მშლიხახა, ლ. 11,42; უფროჲს ყოველთა შხალთახა ირნ, მ. 13,32 C.

შხარ ნ. სამხარ.

მხილება, ა—(3) 2 უპირდ.: მეცხდულ, რ ვამხილებ მას, ი. 7,7 C; ამხილებლა მას ჰეროდიადსთს, ლ. 3,19; მივედ და ამხილე მას, მ. 18,15; ვინ თქუენგანმან მამხილოს მე ცოდებათათს, ი. 8,46; მოვიდეს იგი და ამხილოს სოფელსა, ი. 16,8. ე: რა არა ემხილენ საქმენი მისნი, ი. 3,20.

[6. კ. განმხილება].

მხილველ ნ. თვთმხილველ, ხილვა.

მხიარულ: გიხაროდენ და მხიარულ იყენთ, ლ. 5,12; გიხაროდენ და მ. იყენით, მ. 6,23; გიხაროდენ, მხიარულო, ლ. 1,28 C.

[6. კ. მხიარულება, მხიარულ-ყოფა].

მხიარულება: იყოს შენდა სიხარულ და მხიარულება, ლ. 1,14 E; ... მხიარულება, იქვე D; აწ მ. და სიხარული ჯერ-არს, ლ. 15,32.

მხიარულ-ყოფა: თქუენ ინებეთ ეამ ერთ მხიარულ-ყოფა ნათელსა მისსა, ი. 5,35 C.

მხოლო [მარტო]: არავინ არს სახიერ, გარნა მხოლო ღმერთი, მრ. 10,18; ლ. 18,19; გიციოდინ შენ მ. ქემშარიტი ღმერთი, ი. 17,3; არავინ იცის... გარნა მამამან მხოლომან, მ. 24,36; მრ. 13,32; უფალსა ღმერთსა შენსა თაყუანის-ჰსცე და მას მხოლოხა ჰმსახურებდე, მ. 4,10; ლ. 4,8; ვის ველ-წიფიების მიტყვებად ცოდებათ, გარნა ნ. ღმერთსა, მრ. 2,7; ლ. 5,21; დიდებასა მხოლოხა ღმერთისასა არა ეძიებთ, ი. 5,44.

მხოლოდ-შობილ [ერთადერთი (მვილი), დედინებრთა]: გამოაქუნდა მკუდარი, ძმ მხოლოდ-შობილი დედისა თუსისა, ლ. 7,12; ძმცა თუსი მ. ზოჰსცა მას, ი. 3,16; ღმერთი არასადა ვინ იხილა, გარნა მხოლოდ-შობილმან ძემან, ი. 1,18; არა ჰრქუმენა სახელი მხოლოდ-შობილისა ძისა ღმერთისა, ი. 3,18 C; (ვიხილეთ) დიდებამა ევა მხოლოდ-შობილისა მამისა მიერ, ი. 1,14.

მჭარ [მხარი]: რომელსა ლაგზითა წყალი ზე ედგას მჭართა, მრ. 14,13; მან მიიქუა იგი მ. თუსთა, ლ. 2,28 C; (ტურთი) დასდვიან მ. ზელა კაცთასა, მ. 23,4; დაისუას მ. ზელი თუსთა, ლ. 15,5.

მჯლომ [მოწინააღმდეგე, მტერი]: მჯლომ არს იგი კვისრისა, ი. 19,12 C.

მჯვალ [მონა ქალი]: მოუკდა ერთი მჯვალი, მ. 26,69; აპა მ. უფლისა, ლ. 1,38; იხილა იგი მჯვალმან ვინმე, ლ. 22,56; მერმე კულად მ. მან იხილა იგი, მრ. 14,69; ჰრქუა მ. მან მეკარემან ჰეტრეს, ი. 18,17; ჰრქუა მეკარემან მან მ. ჰეტრეს, იქვე C; მოჰხედა სინაბლესა ზელა მჯველისა თუსისა, ლ. 1,48; იწყოს გუემად მონათა დი მჯევალთა, ლ. 12,45; მოვიდა ერთი მჯევალთაგანი მღღელთ მოძღურისათა, მრ. 14,66.

მჯეც: იყო იგი მჯეცთა თანა, მრ. 1,13.

მჯნე: მჯნე ღმრთის მოყუარეო, ლ. 1,3.

მჯნელი ნ. ვნეო.

მჯნისთაობა [(ლხინში) პირველ ადგილას ჯდობა]: უყუარნ მათ მჯნისთაობა ტაძრობასა, მ. 23,6 C; ეძიებენ... მჯნისთაობახა ტაძრობასა, მრ. 12,39 C.

მჯსნელ: იშვა თქუენდი დღეს მჯსნელო, ლ. 2,11 C; ეგე არს ქემშარიტად მ. სოფლისა, ი. 4,42 C.

[6. კ. ჰსნა; შდრ. მაცხოვარ].

მჯობა ნ. დამჯობა.

მჯობარ [მყვირალი]: იხილა ელავილი და მტირალნი და მჯობარნი ფრიად-მრ. 5,38 C.

მჭურვალეზა [ცხელეზა, ციებ-ცხელეზა]: დაუტევა იგი მჭურვალეზამან, მრ. 1,31; (+მან) მ. 8,15; იხილა სიდერდი იგი მისი, დაერდომილი მჭურვალეზითა, მ. 8,14; მრ. 1,30.

მჯღომარ ნ. ჯღომა.

მჯღობ ნ. უმჯობე.

6, 6/7—2: რაოდენ გზის მინდა [მინდოდა, *π ποτε*] შეეკრებამ ნაშობთა შენთაჲ, მ. 23,37 C; ლ. 13,34; არა უნდა [არ უნდოდა, *οὐκ ἔμε ποτε*] განმზილებამ მისი, მ. 1,19; არა უ. ნუგეშინის-ცემის, მ. 2,18; და უ. დათუ მისი მოკლევამ, მ. 14,5; ად უყვეს მას, რაოდენი უ., მ. 17,12; მრ. 9,13; რომელსა უ. სიტყუსა ადგინებამ, მ. 18,23 C; მი-რად-ილო, არა უ. სუმის, მ. 27,34; მოუწოდო, რომელთა უ. მას, მრ. 3,13; უ. მოკლევამ მისი, მრ. 6,19; ვიდოდა ზღუდა ზედა და უ. თანა-წარსლვად მათგან, მრ. 6,48; არა უ., რამცა აგრძნა ვინმე, მრ. 7,24; 9,30; შევიდა სახიდ და არავისა უ. გამოცხადების, მრ. 7,24 C; პილატეს უ. მომადლებამ ერისაჲ მის, მრ. 15,15; უ. შელებამ მისი და დადგამამ წინაშე მისა, ლ. 5,18; უ. ხილვამ მისი, ლ. 9,9; მრავალთა წინაწარმეტყუელთა და მეფეთა უ. ხილვად, ლ. 10,24; მას უ. განმართლებად თავი თუსი, ლ. 10,29; იგი განრისხნა და არა უ. შინა შესლვად, ლ. 15,28; უ. ხილვამ იესუსი, ლ. 19,3; რომელთა არა უ. მეუფებამ ჩემი მათ ზედა, ლ. 19,27; უ. მდღელთ მოძღუართა მათ და მწიგნობართა დასხმად ჯელთა მათთა, ლ. 20,19; უ. ხილვამ მისი მრავლით ეამითგან, ლ. 23,8; უ. განტევებამ იესუსი, ლ. 23,20; ხელისაგან უ. განსლვად გალილეად, ი. 1,43; ეგრეცა თევზთა მათგანი (მისცა), რაოდენ უ. მათ, ი. 6,11; უ. მათ, რამცა შეიყვანეს იგი ნავსა მას, ი. 6,21; არა უ. მისლვად პურიასტანად, ი. 7,1; რომელიმე მითგანთა უ. შეპყრობამ მისი, ი. 7,44; გულისკმა-ყო იესუ, რ უ. კითხვის, ი. 16,19; ამის გამო უ. პილატეს განტევებამ მისი, ი. 19,12; ინუ არა ჯერ-არს ჩემდა, რადცა

მინდეს, ყოფად ჩემსა ზედა, მ. 20,15; რომელსა მ., მივისცე, ლ. 4,6; უკუეთუ მ. ყოფამ მაგისი, ვიდრე მოვილე, ი. 21,22; უკუეთუ მ., მაგისი ყოფამ ვიდრე მოსლვად ჩემდამდე, ი. 21,23; რომელი გინდეს თქუნ, მ. 7,12; უკუეთუ გ., ძალ-გიც განწმელად ჩემი, მ. 8,2; მრ. 1,40; უკუეთუ გ., ძალ-გიც კეთილისა ყოფად მათა, მრ. 14,7; უკუეთუ გ., ძალ-გიც განტეურნებად ჩემდა, ლ. 5,12; რად გ., ითხოვეთ, ი. 15,7; წარგიყვანონ შენ, ვიდრე შენ არა გ., ი. 21,18; რომელსა უნდეს საშჯელად შენდა და მიღებად კუართი შენი, მ. 5,40; რომელსა უ. სესხების (ვისხებად C) შენგან, მ. 5,42; რომლისაჲ უ. ძესა გამოცხადების, გამოუცხადოს, მ. 11,27; ვისი უ. ძესა გამოცხადებად, გამოუცხადოს, ლ. 10,22; რომელსა უ. ჩემდა შემოდგომად, მ. 16,24; უკუეთუ ვისმე უ. თავი თუსი განრინებად, მ. 16,25; რომელსა უ. თავისა თუსისა ცხორებამ, მ. 16,25 C; რომელსა უ. თქუენგანსა წინა ყოფამ, მ. 20,27 D; რომელსა უ. შემდგომად ჩემსა მოსლევამ, მრ. 8,34; რომელსა უ. სული თუსი განრინებად, მრ. 8,35; ვის თქუენგანსა უ. პირველ ყოფამ, მრ. 9,35; რომელსა უ. თქუენ შორის დიდ ყოფამ, მრ. 10,43 C; რომელსა უ. თქუენგანსა, რამცა იყო წინა, მრ. 10,44 C; რად-ძი უ. სახელის-დებად მისა, ლ. 1,62; რომელსა უ. თავისა თუსისა განრინებად, ლ. 9,24 C; ლ. 17,33; ვისმე უკუე თქუენგანსა უ. გოდლისა შენებამ, ლ. 14,28; რომელთა უ. წიაღსლვად ამიერ თქუენდა, ლ. 16,26; ეგრეცა ძემან, რომელთაჲ უ., ცხოველ ყვენს, ი. 5,21 C; უკუეთუ უ. ვისმე ნებისა მისისა ყოფად, ი. 7,17 C.

[6. კიდევ ნებ, ნებ(აე)].

ნაბიჟჱ [(პურის) სამცხევები]: ძალ-
ნიცა კამელ ნაბიჟხა, გარდამონაცვენებ-
სა ტაბლისაგან უფალთა მითთაჲსა, მ.
15,27 C; ძილნიცა ტაბლასა ქუეჲჱ კი-
ჲელ ნ. ყრმათასა, მრ. 7,28 C.

ნაბიჟეჲ [(პურის) სამცხევები]: ძალ-
ნიცა კამელ ნაბიჟეჲსაგან, რომელ
გარდამონაცვენინ ტაბლისაგან უფალთა
მათთაჲსა, მ. 15,27; გული ეტყოდა ვან-
ძღებდალ ნ., გარდამონაცვენებულისა ტაბ-
ლისაგან მის მდიდრისა, ლ. 16,21 D; ...
ნაბიჟეჲსა მისგან იქვე E; სწადინ
განძლომად ნ. მისგან, რომელი გარდა-
მოვარდის ტაბლისაგან მის მდიდრისაჲ-
სა, იქვე C.

ნადებ ნ. თანა-ნადებ.

ნადირ ნ. მონადირე, მონადირება, ნა-
დირება, ნადირობა.

ნადირობა, ნადირება [დაჭერა]: გან-
კვრებაჲმან შეიპყრა იგი ... ნადირობახა
მას თევზისასა, ლ. 5,9; ჰსდევით ბაღჲ
თქუენი ნადირობად (ნადირებალ C), ლ.
5,4.

ნაგ: სხუა ნაგ არა იყო მუნ, ი. 6,
22 C; რა ნაგ ვანუშხადონ მას ერისა
მისთჲს, მრ. 3,9; რა ნ. მცირე დაა-
ლოდონ მას, მრ. 3,9 C; გამოადგინეს ნ.
(+იგი C) ქუეყანად, ლ. 5,11; სხუაჲ ნ.
არა იყო მუნ, ი. 6,22; შეავლინე ნ. ეგე
ლრმად, ლ. 5,4; მათ მუნქუესეჲ დაუ-
ტეჲეს ნ. იგი და მამაჲ მათი, მ. 4,22 C;
ნ. იგი განშორებულ იყო ქუეყანით, მ.
14,24; აღ-ცა-ივსებოდა ნ. იგი, მრ. 4,
37; იყო კუალად ნ. იგი (—C) შუეა
ოდენ ზღუასა მას, მრ. 6,47; აღივსე-
ბოდა ნ. იგი, ლ. 8,23; მეყსეულად
აპოვა (მიიწა C) ნ. იგი ქუეყანასა მას,
ი. 6,21; შიიქციეს ნ. იგი, ი. 6,24 C;
აღვიდა იგი ნაგხა, მ. 8,23; აღვიდა-
იესუ ნ., მ. 15,39; აღვიდა მათ თანა ნ.,
მრ. 6,51; შევიდა ნ. (+მას C), მ. 9,1;

მრ. 8,10; კუალად შევიდა ნ., მრ. 8,
13; შევიდა ერთსა ნ., ლ. 5,3 C; თაე-
ლი შევიდა ნ., ლ. 8,22,37; შევიდეს ნ.,
ი. 6,17; 21,3; მეყსეულად აიძულა მო-
წაფეთა შესლვად ნ., მ. 14,22; აწუჲოდა
მოწაფეთა შესლვად ნ., მრ. 6,45; ეა
აღვდა იესუ (ერ აღვილოდა იგი C) ნ.,
მრ. 5,18; აღვდა ნ. მოწაფითურთ
თჲსით, მრ. 8,10 C; გამოვიდეს და აღ-
ვდეს ნ., ი. 21,3 C; ეა აღვიდეს იგინი
ნ. მას, მ. 14,32; ვიდრე ილსლვადმდე
მისა ნ. მას, მრ. 4,1; დაჯდა იგი ნ.
მას ზღუასა შინა, მრ. 4,1; ლეღუასა
მას შთასხმიდა ნ. მას, მრ. 4,37; აღვდა
მათ თანა ნ. მას, მრ. 6,51 C; აღვდა ნ.
მას, მრ. 8,13 C; იესუ ახლოს იყო (მოე-
ახლა C) ნ. მას, ი. 6,19; რამცა შეიყ-
ენეს იგი ნ. მას, ი. 6,21; არა შევიდა
იესუ მოწაფეთა თანა ნ. მას, ი. 6,22;
რომელნი იყენეს ერთსა მას ნ., ლ. 5,
7; იხილნა სხუანი ორნი ძმანი ნ. შინა,
მ. 4,21; ვიდრე შესლვადმდე მისა და
დაჯდომად ნ. შ., მ. 13,2; იგინიცა გა-
ნაგებდეს ბადეთა ნ. შ., მრ. 1,19; დაუ-
ტეჲეს ზებედე ... ნ. შ., მრ. 1,20; ერთი
ხ პური აქუნდა ნ. (+მას C) შ., მრ.
8,14; რომელნი იყენეს ნ. მას შ., მ. 14,
33; ეა იყო ნ. მას შ., მრ. 4,36; ძრეა
იყო ... ზღუასა მას ზედა ვიდრე ნაგხა
(+მის C) დაფარვადმდე, მ. 8,24; იხილ-
ნა იგინი საარებულნი ლეღვისა მისგან ნ.,
მრ. 6,48 C; სდევით-ლა მარჯულ კერ-
ძო ნ. მაგის სათრომელი ეგე, ი. 21,6 C;
ჰსდევით ბაღჲ ეგე მარჯუენით კერძო
ნ. მის, ი. 21,6; მესაბეღელნი იგი გა-
მოვიდეს ნ. მისგან, ლ. 5,2; გამოვიდა
პეტრე ნავით, მ. 14,29; ეა გამოვიდო-
დეს იგინი ნ., მრ. 5,2; გამოვდა იგი
მიერ ნ., იქვე C; გამო-ოდენ-ვიდოდეს
მიერ ნ., მრ. 6,54; ასწავებდა ნ. გამო
ერსა მას, ლ. 5,3 C; განეშორა მიერ
ნავითა, მ. 14,13; წარვიდეს უღაზროსა

ადგილსა ნაგითა თჳსაგან, მრ. 6,32; მი-
რამ-ვიდეს იგინი ნ., ლ. 8,23; სხუანი
მოწაფენი ნ. მოვილოდეს, ი. 21,8; ვი-
დრემდე შესლვად მისა ნაგად, მ. 13,2 C;
სხუაძეა ნაგები ... იყო მის თანა, მრ.
4,36; მოადგინეს მათ ნაგები, ი. 6,24;
მოვილოდეს სხუანიცა ნაგნი ტიბერიათ,
ი. 6,23; იხილნა ორნი ნ., ლ. 5,2; ძღა-
სნეს ორნივე იგი ნ., ლ. 5,7; იურვო-
დეს სლვასა მას ნაგისასა, მრ. 6,48; თა-
ვადი იყო პირით კერძო მის ნ., მრ. 4,38.

ნავლელ [ნავლელი]: მისცეს ჩას ძმა-
რი ნავლლითა შეზავებული, მ. 27,34;
ნათ აღავსეს ღრუბელი ერთი ძმრითა
და ნ., ი. 19,29 C; ეწა შოილო იესუ
ძმარი იგი ნავლლითურც, ი. 19,30 C.

ნავლელ-რეულ: მისცეს მას სუმაღ
ღჯოა ნავლელ-რეული, მ. 27,34 C.

1. **ნათელ** [არხ. სახ. = ხინათლე]: ცხო-
რებად იგი იყო ნათელ კაცთა, ი. 1,4; ნ.
ვარ სოფლისა, ი. 9,5 C; იხილეს ნათელი
ღიდი, მ. 4,16; ნ. გამობრწყინდა მათ
ზედა, მ. 4,16; ეგრე ბრწყინვედინ (ნა-
თობდინ C) ნ. თქუენი წინაშე კაცთა,
მ. 5,16; სამოსელი მისი იქმნა სპეტაკ
ეწა ნ., მ. 17,2 C; მთოვარემან არა გა-
მოსცეს ნ. თჳსი, მ. 24,29; მრ. 13,24;
იხილეს ნ. გამობრწყინებად წარმართთა
ზედა, ლ. 2,32; არა თჳთ იგი იყო ნ.,
ი. 1,8; იყო ნ. (+იგი C) ქეშმარიტი,
ი. 1,9; ნ. მოივლინა სოფლად, ი. 3,
19; შეიყუარეს კაცთა ბნელი ვიდრე ნ.,
ი. 3,19; ჰსძულნ მას ნ., ი. 3,20; მე
ვარ ნ. სოფლისად, ი. 8,12; 9,5; აქუნ-
დეს (მიილოს C) ნ. ცხოვრებისად, ი. 8,
12; ნ. არა არს მას შინა, ი. 11,10; მე
მცირედ-ლა ეამ ნ. თქუენ თანა ვარ, ი.
12,35; ვადოდეთ, ვიდრე ნ. გაქუს, ი.
12,35; ვიდრე-ლა ნ. თქუენ თანა არს,
ი. 12,35 C, 36 C; ვიდრემდე ნ. გაქუს,
გრწმენინ ნათლისად, ი. 12,36; მე ნ.
სოფლად მოვივლინე (მოვედ C), ი. 12,

46; უკუეთუ ნ. იგი (-C) შენ შორის
ბნელ არს, მ. 6,23; ნუუკუე ნ. იგი (-
C) შენ შორის ბნელ იყოს, ლ. 11,35;
ნ. იგი ბნელსა შინა ჩას (ნათობს C), ი.
1,5; რა შემაველნი იგი ნათელსა ჰხედ-
ვიდენ, ლ. 8,16; 11,33; რომელი ბნელ-
სა შინა ჰსთქუათ, ნ. (+შინა C) ისმეს,
ლ. 12,3; არა მოვიდის ნ., ი. 3,20; რა-
მელი იქმნ ქეშმარიტსა, მოვიდის ნ., ი.
3,21; თქუენ ინებეთ ეამ ერთ სიხარული
ნ. მისსა, ი. 5,35; ნ. ამის სოფლისასა
ჰხედავს, ი. 11,9; იხილა იგი მწვევლმან
ვინმე მჯდომარე ნ. მას, ლ. 22,56; რა-
მელი-რამა გრკქუან თქუენ ბნელსა ში-
ნა, თქუენ თქუთ ნ. შინა (-C), მ. 10,
27; რა წამოს ნათლიხა მისთჳს, ი. 1,
7,8; რა წამოს მის ნათლიხათჳხ, ი. 1,
7 C, 8 C; ყოველი რომელი იქმნ ბოროტ-
სა, ... არა მოვიდის ნათლად, ი. 3,
20 C; რომელი ჰყოფნ ქეშმარიტებასა,
მოვიდის ნ., ი. 3,21 C; თქუენ ხართ
ნათელნი სოფლისანი, მ. 5,14; რა ძე-
ნათლის [ნათ.-წრფ.] იყუნეთ, ი. 12,
36; რა ნაშობ ნ. იყუნეთ, იქვე C;
ღრუბელი ნათლიხა აგრილობდა მათ,
მ. 17,5; ვიდრემდე ნათელი გაქუს, გრწმე-
ნინ ნ. (+მის C), ი. 12,36; ღრუბელ-
მან ნათლიხა მან დააგრილა მათ, მ. 17,
5 C; ძენი ამის სოფლისანი უგონიერეს
არიან უფროდს ძეთა ნათლიხათა ნათე-
სავსა შორის მათსა, ლ. 16,8.

2. **ნათელ** [ზედხ. = ნათელი]: უკუეთუ
თული შენი განმარტებულ იყოს, ყო-
ველი გუამი შენი ნათელ იყოს, მ. 6,22;
ლ. 11,34; უკუეთუ თული შენი ნ.
იყოს, ყოველნი ქორცილ შენნი ნ. იყ-
უნენ, მ. 6,22 C; უკუეთუ გუამი შენი
ნ. არს და არა აქუნდეს ადგილი რამე
ბნელისად, იყოს იგი ყოველად ნ., ლ.
11,36; ტფებოდა ნათელხა ცეცხლსა
წინაშე, მრ. 14,54.

[ნ. კ. განნათლება, ნათლის-ღება, ნათ-
ლის-ცემა, იოვანე ნათლის-მცემელი].

1. ნათესავ [თაობა, მრადგმა, ჩამოწავ-
ლობა, წესეძ, ძიძა]: ყოველი ნათესავი
აბრაამითგან ვიდრე დავითისამდე ნ. ათოთხმეტ, და დავითისითგან ვიდრე
ტყუებობამდე ბაბილონისა ნ. ათოთ-
ხმეტ, და ტყუენვითგან ბაბილონისა
ვიდრე ქრისტესამდე ნ. ათოთხმეტ, მ.
1,17 C; ნ. ბოროტი და მეგრუშუ სას-
წაულსა ეძიებს, მ. 12,39; 16,4; ნ. ესე
ნ. ბოროტი არს, ლ. 11,29; ვის ვამ-
სგავსო ნ. ესე, მ. 11,16; არა წარტდეს
ნ. ესე, მ. 24,34; მრ. 13,30; ლ. 21,32;
რად არს ნ. ესე, მრ. 8,12; ზ ნათესავი
[წოდ. (!)] ურწმუნოა და გულარძნი-
ლი, ვიდრემდის თქუენ თანა ვიყო, მ.
17,17; მრ. 9,19; ლ. 9,41; არა ეცეს
ნათესავსა ამას სასწაული, მრ. 8,12;
რომელსა-იგი სარცხენელ უჩნდე მე ...
ნ. ამას (+შორის C) მეგრუშესა და ცოდ-
ვილსა, მრ. 8,38; ვერეთ ეყოს ძმ კა-
ცისაა ნ. ამას, ლ. 11,30; მოიწიოს ესე
ყოველი ნ. ამას ზედა, მ. 23,36; კაცნი
ნინეველნი აღდგენ სასჯელსა მას ნ.
ამას თანა, მ. 12,41 C; დედოფალი
იგი ბლუარისაა აღდგენ სასჯელსა მას
ნ. ამას თანა, მ. 12,42 C; ძენი ამის
სოფლისანი უგონიერეს არიან უფროს
ძეთა ნათლისათა ნ. შორის მითსა, ლ.
16,8; ესრეთ ეყოს ნ. ამასცა უკეთურ-
სა, მ. 12,45; ... ნათესავსაცა ამას უკე-
თურსა, იქვე C; ჯერ-არს მისა ფრიალ
ენებად და შეურაცხ-ყოფად ნათესავსა
ამის, ლ. 17,25; იძიოს სისხლი ... ნ.
ამისგან, ლ. 11,50; ჰე, გეტყვ თქუენ,
გამოიძიოს ნ. ამისგან, ლ. 11,51; კაც-
ნი იგი ნინეველნი აღდგენ საშჯელსა
მას ნ. ამის თანა, მ. 12,41; ლ. 11,32;
დედოფალი იგი სამხრისაა აღდგენ საშ-
ჯელსა მას ნ. ამის თანა მ. 12,42; (ყო)

წყალობად მისი ნათესავითი-ნათესავად,
ლ. 1,50; ზ ნათესავო ურწმუნოა და
გულარძნილო, ვიდრემდის თქუენ თანა
ვიყო, მ. 17,17 C; მრ. 9,19 C; ამიერთ-
გან მნატრიდენ მე ყოველნი ნათესავნი,
ლ. 1,48; შვილნი ამის სოფლისანი უგო-
ნიერეს არიან უფროს შვილთა ნათლი-
სათა ნათესავთა თვსთა შორის, ლ. 16,
8 C; ვის ვამსგავსენ კაცნი ესე ამის ნათესა-
ვისანი, ლ. 7,31; დედოფალი იგი სამ-
ხრისაა აღდგენ საშჯელსა მას კაცთა
თანა ამის ნათესავსათა, ლ. 11,31.

2. ნათესავ [ხალხი, ვრი, ზმაც, ძიძა]:
აღდგენ ნათესავი ნათესავესა ზედა, მ. 24,
7; მრ. 13,8; უყუარს ნ. ჩუენი, ლ. 7,
5; აღტოცონ ნ. ჩუენი და აღვილი ესე,
ი. 11,48 C; არა ყოველი (+ესე C) ნ.
წარწყმდეს, ი. 11,50; მივჯღონ ჩუენ
აღვილიცა ჩუენი და ნათესავიცა, ი. 11
48; მიველოს თქუენგან სასუფეველი
ღმრთისა და მიეცეს ნათესავსა, მ. 21,
43 C; რომელი გარდააქცევა ნ. ჩუენ-
სა, ლ. 23,2; აღდგენ ნათესავი ნ. ზე-
და, მ. 24,7; მრ. 13,8; აღდგენ ნათე-
სავი ნ. ზედა, ლ. 21,10 C; მოსიკუდილ
იყო იესუ ზედა ნ. მას. არა თუ ნ. ამას
ზედა, აღ ..., ი. 11,51 C, 52 C; ეგუ-
ლებოდა იესუს მოსიკუდილ ნათესავი-
სათხ. და არა. ხ ნ., აღ ..., ი. 11,
51,52; შეკრბენ წინაშე მისა ყოველ-
ნი ნათესავნი, მ. 25,32; ამას ყოველსა
ნ. სოფლისანი ეძიებენ, ლ. 12,30; აღ-
დგენ ნ. ნათესავთა ზედა, ლ. 21,10;
ნათესავთა შენთა და მღელღელთა მოძ-
ლუართა მომტეს შენ მე, ი. 18,35; მო-
გელოს თქუენგან სასუფეველი ღმრთი-
საა და მიეცეს ნათესავთა, მ. 21,43;
აღდგენ ნათესავნი ნ. ზედა, ლ. 21,10;
იქადაგოს სახარებად ესე ... საწამებ-
ლად ყოველთა ნ., მ. 24,14 C; სახლსა
ჩემსა სახლ თავუყინის-საცემელ ეწოდოს

ყოველთა ნათესავთა, მრ. 11,17 C; საწა-
მებელად მათა და ყოველთა ნ., მრ. 13,
9 C; იყენეთ მოძულებულ ყოველთაგან
ნ., მ. 24,9 C; ქადაგებდ ... სინანული და
მიტევებდა ცოდვათაჲ ყოველთა მიმართ
ნ., ლ. 24,47 C.

3. ნათესავ [ინათესავი“ ფდგვანდელი
მნიშვნელობით, თურქულად, родственник]:
ელისაბედცა, ნათესავი შენი ... მიღგო-
მილ არს ძესა, ლ. 1,36; ნ. იყო მისი,
ი. 18,26; არაინ არს ნათესავთა შენსა,
რომელსა ჰრქვან სახელი ეგე, ლ. 1,
61; ესმა გარემოთა და ნათესავთა, ლ.
1,58; ნუ შხალი შეგობართა შენთა, ნუ-
ცა ძმათა შენთა, ნუცა ნ. შენთა, ლ.
14,12; არა არს წინაწარმეტყუელი შეუ-
რაცხ, გარნა ... ნ. შორის მისთა,
მრ. 6,4; ეძიებდეს მას ნ. შორის მის-
თა და მეცნიერთა, ლ. 2,44; ეძიებდეს
მას ნ. თანა, ლ. 2,44 C; მიეცნეთ თქუენ
მამა-ღედათაგან და ძმათა და შეგობარ-
თა და ნათესავთაგან (C), ლ. 21,16.

4. [თესლი, ტომი, თანრამ, семья]: ეტ-
ყოლა მანათა ჩუენთა აბრაჰამს და ნა-
თესავთა მისსა საუკუნოდ, ლ. 1,55; ნა-
თესავთაგან დაეითისი და ბეთლემით
ღაბით ... მოსლვად არს ქრისტე, ი. 7,
42 C; ღვდაკაცი იგი იყო ... ნათესავით
ასური, მრ. 7,26; ჩუენ ნათესავნი აბ-
რაჰამისნი ვართ, ი. 8,33; ნ. აბრაჰა-
მისნი ხართ, ი. 8,37.

5. ნათესავ [ტომი, ფსაქ, клан]: მუნ
იყო ანნა წინაწარმეტყუელი, ... ნათე-
სავთაგან ასურისი, ლ. 2,36 C; ეტყებ-
დენ ყოველნი ნათესავნი ქუეყანისანი,
მ. 24,30; გასჯილდეთ ათორმეტთა ნა-
თესავთა ისრაელისათა, მ. 19,28 C;
დასხლდეთ თქუენცა ... განსჯად ათორ-
მეტთა ნ. ისრაელისათა, იქვე DE.

6. ნათესავ [გვარი, ყნოს, партия, пол]:
ესე ნათესავი ვერარაჲთ შესაძლებელ
არს განსლვად (არარაჲთ განეალს C), მრ.

9,29; იყო იგი სახლისაგან და ნათესა-
ვისა დაეითისი, ლ. 2,4 C.

7. ნათესავ [ჯარის, აცთა რაზმი, გუნდი,
თანრამ, manipulus]: შეკრიბეს მის ზედა
ყოველი ნათესავი იგი, მ. 27,27 C;
შეკრიბეს მის ზედა ნათესავები იგი ყო-
ველი. იქვე DE.

ნათესავ-ტომ: ესმა გარემო ნათესავ-
ტომთა მისთა, ლ. 1,58.

ნათლის-ღება, ი უობ. [მონათვლა]:
ნათელს-იღებდეს (ნათელ-ი. C) [ინათ-
ლებოდნენ] მისგან იორდანესა ზედა
მდინარესა, მ. 3,6; ნათელ-იღებდეს
(ნათელს-ი. C) მისგან იორდანესა მდი-
ნარესა, მრ. 1,5; მოვიდოდეს მრავალნი
და ნ. (ნათელს-ი. C), ი. 3,23; რომელ-
სა მე ნათელს-ვიღებდე, მ. 20,22 C;
ნათელ-ილო იესუ, მ. 3,16; ნ. იოვანეს-
გან იორდანესა, მრ. 1,9; იესუცა ნ.
და ილოცვიდა, ლ. 3,21; ნათელ-იღეს
ნათლის-ცემითა იოვანესითა, ლ. 7,29;
არა ნ. მისგან, ლ. 7,30; რომელ მე ნა-
თელ-ვილო, მ. 20,22,23; მრ. 10,38,39;
რომელსა ჰრქმენეს და ნათელ-იღოს,
ცხოვნიდეს, მრ. 16,16; ნათლის-ღებაჲ ...
ნათელ-ილოთ, მ. 20,23; (ნათელს-ილოთ
C) მრ. 10,38,39.

მე შენგან მივმს ნათლის-ღებაჲ, მ.
3,14 C; ძალ-გიცა ... ნ., რომელ მე
ნათელ-ვილო ნათლის-ღებად, მ. 20,
22; ნ. ... ნათელ-ილოთ, მ. 20,23;
მრ. 10,38, (ნათლის-ღებაჲ E) 39; ნ. მა-
ქუს ნათლის-ღებად, ლ. 12,50; გიძლავს
... ნათლის-ღებაჲა რომელსა მე ნათელს-
ვიღებდე, ნათლის-ღებად, მ. 20,22 C,
ქადაგებად ნ. სინანულისასა, მრ. 1,4;
და იყო ნ. მას ყოველისა ეკისასა, ლ.
3,21; ეტყოდი გინმავალსა: ჰას მისა ერ-
სა ნათლის-ღებისა მისგან, ლ. 3,7 E;
იხილნა ... ფარისეველნი და სადუკე-
ველნი, მომავალნი ნათლის-ღებად მის-
გან, მ. 3,7; მოვიდა იესუ გალილეაჲთ
იორდანედ იოვანესა ნ. მისგან, მ. 3,13;

მე მივმს შენ მიერ ნათლის-ღებად, მ. 3, 14; ძალ-გიცა ... ნათლის-ღებად, რომელ მე ნათელ ვილო, ნ., მ. 20,22; რომელსა მე. ნ. ვალ, მრ. 10,38 C, 39 C; ეტყოდა განძავალსა მას მისა ერსა ნ. მისიან, ლ. 3,7 D; მოვიდეს მისა მეზუერენიცა ნ., ლ. 3,12; ნათლის-ღებად მაქუს ნ., ლ. 12,50.

ნათლის-ცემა, 0 -- (3)2 [მონათვეა (ნათლაგს)]: მე ნათელ-გცემ [ნათლაგ] თქვენ წყლითა. მ. 3,11; (ნათელს-გცემ C) მრ. 1,8; ლ. 3,16; ი. 1,26; რაასათუს ნათელ-მსცემ (ნ.-ს. CE) შენ, ი. 1,25; აჰა იგი ნ. (ნ.-ს. E), ნათელს-სცემს C), ი. 3,26; იესუს უმრავლესნი მოწაფენი უსხენ და ნ. (ნ.-ს. CE), ი. 4, 1; სადა-იგი იყო იოვანე და ნათელ-მსცემი და (ნ.-ს. E, ნათელს-ს. C), ი. 1,28; მუნ იყოფოდა მათ თანა და ნ. (ნ.-ს. E, ნათელს-ს. C), ი. 3,22; იყო იოვანეცა და ნ. (ნ.-ს. E) ენოსს, ი. 3,23; თუთ იესუ არა ნ. (ნ.-ს. CE), ი. 4,2; სადა ნათელ-სცემ-და იოვანე პირველად, ი. 10,40; ნათელ-სცემლით (ნათელს-სცემლით C) მათ სახელითა მამისადათა და ძისადათა და სულისა წმიდისადათა, მ. 28,19; რომელი ნათელ-სცემდეს სულითა წმიდითა, ი. 1,33 C; მან ნათელ-გცეს (ნათელს-გცეს C) თქვენ სულითა წმიდითა, მ. 3,11; მრ. 1,8; ლ. 3,16; რომელმან ნათელ-მსცეს (ნ.-ს. CE) სულითა წმიდითა, ი. 1,33.

ნათლის-ცემა (+ იგი C) იოვანესი ვინაჲ იყო: ზეცით იყო ანუ კაცთაგან, მ. 21,25; მრ. 11,30; ლ. 20,4; ქადაგებ-და ნათლის-ცემაჲსა სინანულისასა, მრ. 1,4 C; ლ. 3,3; ნათელ-ილეს ნათლის-ცე-მითა იოვანესითა, ლ. 7,29; ამისთვის მოვედ მე წყლითა ნათლის-ცემად, ი. 1,31; რომელმან მომავლინა მე ნ., ი. 1,33.

[ნ. კიდევ იოვანე ნათლის-მცემელ].

ნათობა, 0—1: ნათელი იგი ბნელსა შინა ნათობს, ი. 1,5 C; იგი იყო სანთელი, რომელი აღნთებული ნათობდა, ი. 5,35 C; ეგრე ნათობდინ ნათელი თქუენი, მ. 5, 16 C.

0—2: მნათობნ იგი ყოველთა მათ, მ. 5,15.

ნაკლულევანება [ნაკლემობა, სეღ-ძიკლეობა, ხილარობე]: ამან ნაკლულევან-ნეზახავან თვისსა ყოველი... შემოწირა, მრ. 12,44; ლ. 21,4.

ნაკურცხალ: ნაკურცხალი აღევზნა ... და ტყუილდეს, ი. 18,18; იხილეს ნ. მღებარს, ი. 21,9.

ნამეტაგ, ნამეტნაგ [ნიკარბე, ხიხუგე, ხავხება]: ნამეტავიხავან (ნამეტნ. DE) გულისა პირი იტყუს, მ. 12,34 C; (ნამეტნ.) ლ. 6,45; არა ნ. (ნამეტნ. DE) ვისისამე არს ცხოვრებამე მისი ნაყოფთა მათგან, ლ. 12,15 C; ამათ ყოველთა ნ. (ნამეტნ. DE) მათისა შეწირეს დასა-ღებელსა ამას, ლ. 21,4 C; ყოველთა ნამეტნავიხავან მათისა შემოწირეს, მრ. 12,44.

ნაშუსრევ [(მუროხ) ნატეხები, ნაფხე-ნეები, ნამცხეები]: აღილეს ნეშტი ნაშუს-რევი ათორმეტი გოდორი საესს, მ. 14,20; მრ. 6,43; აღილეს ნეშტი იგი ნ. შუდი სფჯრიდი საესს, მ. 15,37; აღი-ლეს ნეშტი იგი ნ. შუდი გოდორი, მრ. 8,8; რაოდენი გოდორი საესს ნ. აღი-ლეთ, მრ. 8,19; რომელ-იგი დაუშთა მათ ნ., ლ. 9,17; შეკრიბეთ ნეშტი ეგე ნ. ი. 6,12; აღიესეს ათორმეტი გოდო-რი ნაშუსრევითა (+ მით C) ხუთთა მათ-გან პურთა ქრთილისითა, ი. 6,13; აღილეს ნეშტი ნაშუსრევისაჲ ათორ-

მეტი გოდორი სავსე, მ. 14,20 C; შეკრიბეთ ნეშტი ნაშუხრევისაჲ მაგის, ი. 6,12 C.

[ნ. კ. მუსრვა].

ნან, ი: თუ ... შუღ გზისვე მოიქცეს შენდა და თქუას: ვინანი, მიუტევე მას, ლ. 17,4 C; ინანდით, რ' მოახლებულ არს სასუფეველი ზეცათაჲ, მ. 4,17 C.

[ნ. კიდევე სინანულ, შენან].

ნანდჯღ [ნამდვილად]: ნანდჯღვე აღდგა უფალი, ლ. 24,34; ნანდჯღვე აღდგა უფალი, იქვე DE; ნ. კაცი ესე მართალ იყო, ლ. 23,47 C.

ნარდ, ნარდიონ [ხურნელგვანი ზეთი ინდოეთის მგენარისა]: აქუნდა ილიბასტრითა ნელსაცხებელი ნარდისა სარწმუნოვასაჲ, მრ. 14,3; მარიამ მოილო ლიტრად ერთი ნელსაცხებელი ნ. სარწმუნოვასაჲ, ი. 12,3; რომელსა აქუნდა შიშითა ნელსაცხებელი ნარდიონი პატრიოსანი დიდძლის სასყიდლისაჲ, მრ. 14,3 C.

[შდრ. ლარდიონ].

ნახხლეგ [მგენარის (განხაკუთრებით ვახი) მოჭრილი ყლოვრტი, ტიტი]: განეარდეს გარე ვა ნახხლევი, ი. 15,6; ვაიგი ნახხლევისა ვერ ჭელეწიფების ნაყოფისა გამოღებად თავით თვისით, ი. 15,4.

ნატაცებ: შინაგანი თქუენი სავეს არნ ნატაცებითა და არაწმიდებითა, მ. 23,25.

ნატებ: რავედნი კუელი სავსე ნატებისაჲ აღიღეთ, მრ. 8,19 C.

ნატრა, 0—2 ამიერიოვან მნატრიდენ მე ყოველნი ნათესავნი, ლ. 1,48; ამიერიოვან მ. მე ყოველი თესვები ქუეყანისანი, იქვე C.

[ნ. კ. უსანატრელეს].

ნატუენაჲ ნ. ტყუენა.

ნაქმნეგ [შენობა]: მოუტდეს მას მოწიფენი თვისნი ჩუენებად მისა ნაქმნევისა მის ტაძრისაჲსა, მ. 24,1 C.

1. ნაყოფ [ნაყოფი, ძიოთ; შედეგი]: ყოვეთ უკუე აწ ნაყოფი, ღირსი სინანულისაჲ, მ. 3,8; . ლ. 3,8; რომელმან არა გამოილოს ნ. კეთილი, მ. 3,10; 7, 19; ლ. 3,9; რომელმან არა გამოილოს ნ. ზემ თანა, ი. 15,2; ხემარ კეთილმან ნ. კეთილი გამოილოს, მ. 7,17; ხემარ ხენეშმან ნ. ხენეში გამოილის; მ. 7,17; და გამოილო ნ., მ. 13,23; აღმოსცენდა ჯიჯლი იგი და ნ. გამოილო, მ. 13,26; ნულარა იყოფინ ნ. შენგან საუკუნოდ, მ. 21,19; რომელთა მოსცენ ნ. ეამსა თვისა, მ. 21,41; რომელთა მისცოდინ მას ნ. ეამთა მათთა, მ. 21,41 C; ნ. ვერ გამოილოს (არა გამოჰსცეცა), მრ. 4,7; გამოსცოს ნ. აღმოსცენული და აღორძინებულს, მრ. 4,8 C; ნ. გამოილიან, მრ. 4,20; ქუეყანამან მან გამოილის ნ., მრ. 4,28 C; რაეამს მოჰსცის ნ., მრ. 4,29; რა მოილოს ნ. ვენაჯისაჲ მის, მრ. 12,2; კურთხეულ არს ნ. მუცლისა შენისაჲ, ლ. 1,42; რომელმან გამოილის ნ. ხენეში, ლ. 6,43; რომელმან ყვის ნ. კეთილი, ლ. 6,43; ყო ნ. ასი წილი, ლ. 8,8; ნ. გამოილიან მოთმინებითა, ლ. 8,15; მარიამ კეთილი ნ. გამოირჩია, ლ. 10,42 C; ყოს ხოლო თუ ნ., ლ. 13, 9; მომკალმან შეკრიბოს ნ. ცხორებად საუკუნოდ, ი. 4,36; უკუეთუ მოკუდეს, მრავალი ნ. გამოილოს, ი. 12,24 რომელმან მოილოს ნ., ი. 15,2; რა უმრავლესი ნ. მოილოს, ი. 15,2; ვა ვენაქმან ვერ გამოილოს ნ. თავით თვისით, ი. 15, 4 C; ამან მოილოს ნ. მრავალი, ი. 15, 5; რა ნ. მრავალი გამოილოთ, ი. 15, 8; რა თქუენ წარხვდეთ და ნ. გამოილოთ, და ნ. (თიგი C) თქუენი ეგოს, ი. 15,16; რაეამს დამწიფდის ნ. იგი,

მრ. 4,29 C; ანუ ყავთ ხმ იგი კეთილ და ნაყოფიცა (+იგი C) მისი კეთილ; ანუ ყავთ ხმ იგი ხენემ და ნაყოფიცა (—C) მისი ხენემ (ჯერკულა C), მ. 12,33; და მოსცემდა ნაყოფსა, მ. 13,8; მრ. 4,8; რომელნი ჰყოფდენ ნ. მისსა, მ. 21,43; ქუეყანაი ნ. გამოიღებნ, მრ. 4,28; ნუ-ლარამცა ვინ ჰამს უკუნისადმდე შენგან ნ., მრ. 11,14; ეძიებდა ნ. მისგან, ლ. 13,6; ვეძიებ ნ. ლელუსა ამას შინა, ლ. 13,7; რა თქუნენ წარხვდეთ და ნაყოფის გამომღებელ იყვენთ, ი. 15,16 C; ვერ გელ-ეწიფების ხესა კეთილსა ნაყოფისა ხენეშისა გამოღებად, არცა ხესა ხენეშისა ნაყოფისა კეთილისა გამოღებად, მ. 7,18; ყოველი ხს, არა გამოზღებელი ნ. კეთილისად, მოიკუეთოს, მ. 7,19 C; მიავლინა მონანი თვისნი... მოღებად ნ. თვისსა, მ. 21,34; ვა-იგი ნისხლევსა ვერ გელ-ეწიფების ნ. გამოღებად თავით თვისით, ი. 15,4; ნ. მათისაგან იცნეთ იგინი, მ. 7,16 C, 20 C; თითოეული ხმ თვისსაგან ნ. საცნაურ არნ, ლ. 6,44; ნაყოფისაგან ხმ იგი საცნაურ არს, მ. 12,33; არლარა ესუა მე ამიერითგან ნ. იმის ვენაჯისა, მ. 26,29; მრ. 14,25 E; ლ. 22,18; არლარა ესუა მე ნაყოფისა ამისგან ვენაჯისა, მრ. 14,25 D; რა ნ. მისგან მოსცენ მას, ლ. 20,10; რომელი იქმოდის ნაყოფთა მისთა, მ. 21,43 C; ნ. მათთაგან იცნეთ იგინი, მ. 7,16; რაეამს მოიწია ეამი ნაყოფისა, მ. 21,34; მიავლინა ქუეყანის მოქმედთა მათ ეამსა ნაყოფისაბა მონა, მრ. 12,2; არლარა ესუა ამიერითგან ამის ნაყოფისაგანა ვენაჯისა, მ. 26,29 C; არლარა ესუა ნ. ვენაჯისა, მრ. 14,25 C.

[ნ. კ. უნაყოფო].

2. ნაყოფ [ქონება, ხმანი]:

წარვედ და განყიდე ნაყოფი შენი და შიეც გლახაკთა, მ. 19,21; მოუწოდა

თვსთა მონათა რი მისცა მათ ნ. თვისი, მ. 25,14 C; ყოველი ნ. მისი განუგებულ იყო, მრ. 5,26; მოვლია მას ყოველი ნ. მისი, იქვე C; რაეამს ძლიერი შეკურავილი მსკვიდეს ეზოსა თვისსა, მშუღობით არნ ნ. მისი, ლ. 11,21; სადა დაევიკრიბო ნ. (+ესე C) ჩემი, ლ. 12,17; შეეკრიბო მუნ ყოველი ნ. ჩემი, ლ. 12,18; ესე შეასმინეს მას, ვდ განაბნია ნ. მისი, ლ. 16,1; წარვიდა შორსა სოფელსა და მუნ განაბნია ნ. იგი (—C) მისი, ლ. 15,13; ზოგი ნაყოფთა ჩემთად მივსცე გლახაკთა, ლ. 19,8; შეასმინეს იგი ვა განმზნეველი ნ. მისთა, ლ. 16,1 C; რომელნი მსახურებდეს მას ნაყოფთაგან მათთა, ლ. 8,3; არა ნამეტნავისა მემ არს ცხოვრება მისი ნაყოფთა მისთაგან, ლ. 12,15; არა ნამეტნავისაგან ვისისამე არს ცხოვრება მისი ნ. მათგან, იქვე C.

ნაყოფიერ [ქონებანი, მდიდარი; ნაყოფიერი]: იყო იგი ნაყოფიერ [მდიდარი] ფრიად, მრ. 10,22 C არა ნ. იქმნიან, ლ. 8,14; კაცისად ვისიმე ნ. იყო აგარაკი, ლ. 12,16.

ნაშობ ნ. შობა.

ნაშრომ ნ. შრომა.

ნაცარ: ნაცარსა ზედა მსხდომარეთა შეინანეს, მ. 11,21; ლ. 10,13 E; ნაცართა ზედა მსხდომარეთა შეინანეს, ლ. 10,13 CD.

ნაცვალად: ანუ რაი მისცეს კაცმან ნაცვალად სულისა თვისისა, მ. 16,26; მრ. 8,37.

ნაძოვან [ნამენარი]: გამოვიდა... წილ ჯევა მას ნაძოვანსა, ი. 18,1.

ნაწილ: ნაწილი მისი დაღვას ორგულთა თანა, მ. 24,51; ლ. 12,46 D; მარიამ კეთილი ნ. გამოირჩია, ლ. 10,42; მომეც მე, რომელი მხუდების ნ. სამკვდრებელისად, ლ. 15,12; არა გაქუნდეს ნ. ჩემ თანა, მ. 13,8; თითოეუ-

ლად ერისაგანმან ნ. (განიყო), ი. 19, 23 E; (სამოსელი მისი) განიყვეს ოთხად ნაწილად, ი. 19,23; თითოეულად ერისაგანმან ნ. (განიყოს), იქვე D.

ნახევ [(ქსოვილის) ნაკერი]: არავინ დაადგის სადგმელი ნახევისა უმურკველისა სამოსელსა ზედა ძუელსა, მ. 9,16 C; მრ. 2,21 C.

ნახევარ: მათ მიუპყრეს მას თევზისა მწურისა ნახევარი და თაფლისა გული, ლ. 24,42.

ნაღობა ნ. შენდობა.

ნებ, ი: რაოდენ გზის ვინებე შეკრებად შვილთა შენტაჲ, ... და არა ინებე, მ. 23,37; რომელმან ინება სიტყვსა განგებად მონათა თქსთა თანა, მ. 18, 23; მან არა ი., მ. 18,30; არა ი. შეწყუბებად ქილისად მის, მრ. 6,26; თქუენ არა ინებეთ, მ. 23,37 C; თქუენ ი. ეამ ერთ სიხარული ნათელსა მისსა, ი. 5, 35; რაოდენ გზის მიინდა შეკრებად შვილთა შენტაჲ, ... და არა ი., ლ. 13,34; ი., რა მიგიტეო თქუენ ნათელ იგი ჰურიათაჲ, ი. 18,39 C; არა ისტეა მოსლევად, მ. 22,3.

ნებ(აგ), 0—2: მნებაგს, განწმინდნი, მ. 8,3; მრ. 1,41; ლ. 5,13; წყალობაჲ მ., მ. 9,13; 12,7; განტევებად მათი უზმათაჲ არა მ., მ. 15,32; მე მ. უკუნადასკენელსა მას მიცემად ვა შენ, მ. 20,14; არა მ., არა წარვიდე, მ. 21,30; არა ვრ მე მ., მ. 26,39 D; არა რაჲ-იგი მე მ., მრ. 14,36; მ., რა აწვე მომცე მე თავი იოვანე ნათლისმცემელისაჲ, მრ. 6,25; რაჲ მ., რა აწვე აღევზნას, ლ. 12,49; მ., რა... იგინიცა იყენენ ჩემ თანა, ი. 17,24; ყოველივე, რაჲცა ვნებაგს, მ. 7,12 C; მთხოვე მე, რაჲცა გ., მრ. 6,22; უკუეთუ გ. შეწყუნარების, იგი არს ელვის, მ. 11,14; გ., თუ მივიდეთ და მოვჰმარგლოთ იგი, მ. 13,28 C; გყავენ შენ, ვა გ., მ. 15,28;

თუ გ., ექმნეთ აქა სამ ტალავარ, მ. 17, 4; თუ გ. ცხორებასა შესლვად, მ. 19, 17; უკუეთუ გ., რა სრულ ხ იყო, მ. 19,21; უკუეთუ გ. სრულ ყოფაჲ, მრ. 10,21; რაჲ გ., მ. 20,21; რაჲ გ. შენ, მ. 22,17; რაჲ გ. თქუენ, მ. 26,66; რაჲ გ., და გიყო თქუენ, მ. 20,32; რაჲ გ. ჩემგან, და გიყო თქუენ, მრ. 10,36; რაჲ გ., რაჲ გიყო შენ, მრ. 10,51; რაჲ გ., და გიყო შენ, ლ. 18,41; რაჲ გ. მოცემად ჩემდა, მ. 26,15; რაჲ-ლა გ. კუალად სმენად, ი. 9,27; სადა გ., და მზა-გიყოთ შენ ქამად ვნებად ესე, მ. 26,17; სადა გ. და განვიმზადოთ შენ, რა ჰშეკამო ვნებად ესე, მრ. 14,12; სადა გ., და მოვიმზადოთ, ლ. 22,9; ვინ გ. ორთაგანი, მ. 27,17,21; გ., თუ მეცა გიოთხო თქუენ, მრ. 11,29 C; ად რაჲცა შენ გ., მრ. 14,36 E; ვრ გ. თქუენ, მრ. 14,64; ვა-იგი თქუენ გ., ლ. 6,31; გ., ვაქუათ, რა ლეცხლი გარო მოვლეს ზეცით, მ. 54; უკუეთუ გ. რომელი ესე თაჲა-ქსოვილი ჩემგან, ლ. 22,42; უკუეთუ გ., მოხარნეთ ესენი მახლობთა, ლ. 22,49; გ., რა განიკურნა ი. 5,6 D; თქუენ არა გ. აღევად იესაჲ, ი. 5, 40; ნუუკუეთუ ვაქუათა გ. წარსლევ, მ. 6,67; გულის თქუენსაჲ მამისა თქუენისაჲ გ. ყოფად, ი. 8,44; ასე თქუენცა გ. მოწიფე ყოფად მისა, ი. 9,27; ვნებაგსა, რა მივიდეთ და გამოვიარჩიოთ იგი, მ. 13,28; გ., რა მიგიტეოთ თქუენ მეუღლჳ ჰურიათაჲ, მრ. 15,9; ი. 18,39; გ., რა განიკურნო, ი. 5,6 E; გუნებაგს შენგან სასწაულისა ხილვად, მ. 12,38; გ., რა, რომელი გთხოვოთ, მიყო ჩუენ, მრ. 10, 35; გ., ვრმცა ვთქუეთ, ლ. 9,54 C; არა გ. მეუღლემად მაგისი ჩუენ ზედა, ლ. 19, 14; გ. იესულის ხილვად, ი. 12,21; რომელსა მნებაგს კუალსა ჩემსა შედგომად, მ. 16,24 C; უკუეთუ მ. იგი, ე. 27,43 C; რომელსა მ. კუალსა ჩემსა სლვად, მრ.

8,34 C; რომელსა ჰნებავს, ერმცა პირველ იყო, მრ. 9,35 C; რომელთა ჰ. სამკაულოთა სლვად. მრ. 12,38; ხილვად შენი ჰ., ლ. 8,20; რომელთა ჰ. შემოდგომად ჩემდა, ლ. 9,23; რომელთა ჰ. სამოსლოთა სლვად, ლ. 20,46; რომელთა ჰ. უბანთა ზედა მოკითხვად, იქვე C; ეგრეთა ძს, რომელთა ჰ., აცხოვნებს, ი. 5, 21; ხვდოლი, ვიდრეცა გნებავს, ი. 21, 18; ხ მათ თითითაცა ერთითა შეძრვად არა ჰნებავს იგი, მ. 23,4; მიტყვებად ერთისა პურობილისა ერსა მას, რომელცა ჰ., მ. 27,15 C; არაეინ სუანნ ძულესა ღვოსა და მეყსეულად ჰ. ახალი, ლ. 5,39; არაეინ ფარულიდ რასმე იქმნ და ჰ., ერმცა განცხადებულ იყო, ი. 7,4; რაემს გენებოს, კელმწიფე ხართ მათა კთილის ყოფად, მრ. 14,7 C; რომელსა ენებოს თქუნ შორის, რამცა დიდ იყო, მ. 20,26 C.

ი/უ—2: განტყვევება მათი უზმათად არა მინებს, მ. 15,32 C; არა მ., მ. 21,30 C; უნებზ რამე სიტყუად შენდა, მ. 12, 47; რომელთა უ. შემოდგომად ჩემდა, ლ. 9,23 C; ქარი, სადაცა უ., ქრის, ი. 3,8 C; მიუტყვის ერსა მას პურობილი ერთი, რომელიცა უნებზ მათ, მ. 27,15; სულსა ვიდრეცა უ., ქრინ, ი. 3,8.

ნება: ეგრე არა ნება არს მამისა ჩემისა ზეცათადას, მ. 18,14 C; იუავნ ნება შენი, მ. 6,10; 26,42; ლ. 11,2; რომელმან ყოს ნ. მამისა ჩემისა ზეცათადას, მ. 7,21; 12,50; რომელმან ყოს ნ. ღმრთისა, მრ. 3, 5; რომელმან არს ნ. მამისა ჩემისა ზეცათადას, მ. 16,14; ვინ ორთა ამბავანმან ყო ნ. მამისა თვისისა, მ. 21,31; რომელმან იცის ნ. უფლისა თვისისა, ლ. 12,47; ნუ ნ. ჩემი, ან ნ. შენი აყავნ, ლ. 22,42; არა რა ნ. ჩემი. ან ნ. მომავლინებელისა ჩემისა, ი. 6,38; ესე არს ნ. მომავლი-

ნებელისა ჩემისა მამისა, ი. 6,39; ესე არს ნ. მამისა ჩემისა, ი. 6,40; რა ეყო ნ. მომავლინებელისა ჩემისა, ი. 4,34; იესუ მიქსცა (მიუტყევა C) ნებასა მათსა, ლ. 23,25; არა ვეძიებ ნ. ჩემსა, ან ნ. მომავლინებელისა ჩემისა, ი. 5,30; უკუეთუ ვინმე ნ. მისსა ჰყოფდეს, ი. 7,17; უკუეთუ ვინმე... ნ. მისსა ჰყოფნ, ი. 9,31; უკუეთუ უნდეს ვისმე ნებისა მისისა ყოფად, ი. 7,17 C; არა განმზადოს ნებახებრ მისისა, ლ. 12, 47; რომელნი... არცა ნებითა ვორცთათა, არცა ნებითა მამაკაცისადათა... იშენეს, ი. 1,13.

[6. კ. უნებელ, უნებლიაით].

ნედლ: უკუეთუ ნედლსა ხესა ესრეთ უყოფენ, ლ. 23,31; უკუეთუ ძელსა ნ. ამას უყოფენ, იქვე C.

ნელ ნ. ნელსაცხებელ, სულნელ.

ნელსაცხებელ [ერთგვარი ხის (მურჩხი თუ მურტის) ხურჩელვანი წვენი, აღგვანადილი ძუჩხ-ხა თუ ოდგვალღონხ მსგავსად]; რომელსა აქუნდა შიშითა ნელსაცხებელი დიდის სასყიდლისა, მ. 26,7 C; აქუნდა ალაბასტრითა ნ. ნარდისა სარწმუნოსა, მრ. 14,3; იყიდეს ნ., მრ. 16,1; მოილო ქურჭრითა ნ., ლ. 7,37; ამან ნ. მცხო, ლ. 7,46; მოიზადეს სულნელი და ნ., ლ. 23,56; რომელმან ნ. მცხო უფალსა, ი. 11,2; მარიამ მოილო ლიტრად ერთი ნ., ი. 12, 3; დამასხა მადან ნ. ესე ვორცთა ჩემთა, მ. 26,12; ჯერ-იყო განსყიდად ნ. ესე, მრ. 14,5 C; რადათავს ნ. ესე (ეგვ C) არა განიყიდა სამამის ღრაქნის, ი. 12,5; ამბორს-უყოფდა ფერკთა მისთა და მსცხებდა ნელსაცხებელსა. ლ. 7, 38; წარმოიძლუნა ნელსაცხებელისა ცხებად ვორცთა ჩემთა, მრ. 14,8 C; უსწრო ნელსაცხებლითა ცხებად ვორცთა ჩემთა, იქვე DI; აქუნდა ალაბას-

ტრი ნელსაცხებელითა, მ. 26,7; რაბ-სათვს იყო წარწყმედიდ ნ. ამის, მ. 26, 8; რაბსათვს იქმნა წარწყმედიდ ნელ-საცხებლითა ამის, მრ. 14,4; მოილო ალაბასტრი ნ., ლ. 7,37 C; სახლი იგი ყოველი აღივისო სულნელებითა მის ნელ-საცხებლითაა, ი. 12,3.

ნემს: უადვილეს არს მანქანის საბე-ლი განსლვად ჭურელსა ნემსისხასა, ვიდ-რე მდიდარი შესლვად სასუფეველსა ცათასა, მ. 19,24; მრ. -10,25; ლ. 18, 25.

ნერგ: ყოველი ნერგი, რომელი არა დაჰნერგა მამამან ჩემან ზეცათამან, ძი-რიოთურთ აღიფხურეს, მ. 15,13; ლელვ ვისმე ედგა ნ. სივენაჯესა თვსსა, ლ. 13, 6; ნერგხა ასხმიდეს და აშენებდეს, ლ. 17,28.

[ნ. კ. დანერგვა].

ნერწყუ [ფურთხი, ნაფურთხი]: ჰნერ-წყუა ქუეყანასა და შექმნა თიჯად ნერ-წყუხაჯან, ი. 9,6; შექმნა თიჯად ნერ-წყუხა მისგან, იქვე C.

ნერწყუა, 0 — (3) 2 [ფურთხება, ა]: ჰნერწყუადეს [უწყგ.] (ჰნერწყუდეს C) პირსა მისსა, მ. 26,67; ჰ. —წყუდეს C) მას, მ. 27,30; ჰსცემდეს მას თავსა ლერ-წმითა და ჰ. მას, მრ. 15,19; ეკიცხედენ მას და ტანჯონ იგი, ჰნერწყუადენ (—წყუდენ C) მას, მრ. 10,34; ეკიცხე-დენ მას, და იგინოს და ჰ., ლ. 18,32; ჰნერწყუა ყურთა მისთა, მრ. 7,33; ჰ. თუალთა მისთა, მრ. 8,23; ჰ. (ნ. C) ქუეყანასა და შექმნა თიჯად ნერწყუსა-გან, ი. 9,6.

იწყეს ვიეთმე ნერწყუვად პირსა მის-სა, მრ. 14,65.

ნეტარ [საყვარი]: წარავლინნეს ანგე-ლოზნი თვსნი ნეტართა ღიღითა, მ. 24,31 C.

ნეტარ: ნეტარ იყენენ გლაბაკნი სუ-ლითა, მ. 5,3; ნ. გლაბაკთა სულითა,

იქვე C; ნ. იყენენ მგლოვარენი გულითა, მ. 5,4; ნ. იყენენ მშვლნი, მ. 5,5; ნ. იყენენ, რომელთა ჰშიოდის და ჰსწყუ-როდის სიმართლისათვს, მ. 5,6; ნ. იყ-ენენ მოწყაილენი, მ. 5,7; ნ. იყენენ წმი-დანი გულითა, მ. 5,8; ნ. იყენენ მშვლო-ბის მოქმედნი, მ. 5,9; ნ. იყენენ დევ-ნულნი სიმართლისათვს მ. 5,10; ნ. იყ-ენეთ თქუენ, მ. 5,11; ნ. არს, რომელი არა დაბრკოლდეს ჩემდა მიმართ მ. 11, 6 C; ლ. 7,23; ნ. არიან თუალნი თქუენნი, მ. 13,16; ლ. 10,23; ნ. ხარ შენ, სიმონ, მ. 16,17; ნ. არს მონისად მის, მ. 24, 46; ნ. არს, რომელსა ჰრწმენეს, ლ. 1, 45; ნ. ხართ გლაბაკნი სულითა, ლ. 6, 20; ნ. ხართ, რომელთა გმშობის აწ, ლ. 6,21; ნ. ხართ, რომელნი სტირთ აწ, ლ. 6,21; ნ. იყენეთ, რაემს მოგიძულნენ თქუენ კაცთა, ლ. 6,22; ნ. არს იგი მუცელი, ლ. 11,27; ნ. არიან, რომელ-თა ისმინონ სიტყუად ღმრთისად და დაი-მარბონ იგი, ლ. 11,28; ნ. იყენენ იგი მონანი, ლ. 12,37; ნ. იყენენ იგინი, ლ. 12,38; ნ. არს იგი მონად, ლ. 12,43; ჰხადე გლაბაკთა... და ნ. იყო (შენ), ლ. 14,14; ნ. არს, რომელმან ჰამოს პური სასუფეველსა ღმრთისასა, ლ. 14,15; ნ. არიან ბერწნი, ლ. 23,29; ნ. ბერწთა, იქვე C; ნ. ხართ, უკუეთუ ჰყოფდეთ მას, ი. 13,17; ნ. არიან, რომელთა არა უხი-ლავ და ეპრწმენე, ი. 20,29; ნ., რო-მელთა არა უხილავ და ჰრწმენეს, იქ-ვე C.

ნეშტ [ნაშთი, ნარჩენი, დარჩენილი]: აღილეს ნეშტი ნამუსრევი თორომეტი გო-ლორი საეცს, მ. 14,20; მრ. 6,43; აღილეს ნ. ნამუსრევი შვიდი გოლორი, მრ. 8,8; რაო-დენი სუკრიდი აღილეს ნ., მრ. 8,20; შეკრიბეთ ნ. ეგე (—) ნამუსრევი, ი. 6, 12; აღილეს ნ. იგი ნამუსრევი შვიდი სუკრიდი საეცს, მ. 15,37; მოილო ნ. იგი და მიჰსცა მათ, ლ. 24,43; ნ. იგი

მისცა მათ, იქვე C; ყოველთა მათ ნეშ-
ტისაგან მათისა შემოწირეს, მრ. 12,
44 C.

ნთება ნ. აღნთება, სანთელ.

ნთქმა ნ. დანთქმა, შთინთქმა.

ნიაღ [ადრე]: განთიად რიურაეუს
ოდენ ნიაღ აღდგა, მრ. 1,35; ნ. გან-
თიადსა მას ერთშაბათისასა მოვიდეს
საფლავსა მას ზედა, მრ. 16,2.

ნიაჯქარ [გრიგალი]: იყო ნიაჯქარი
ქარისა დიდისაჲ, მრ. 4,37 C.

1. ნიშ [ნიშანი]: გამოჩნდეს ნიში იგი
ძისა კაცისაჲ, მ. 24,30 C.

2. ნიშ [სახანაული, ყუჯი]: უკუეთუ
ნიშ და სასწაულ არა იხილოთ, ი. 4,
4,48 C; სცენ სასწაულებ დიდ და ნი-
შებ, მ. 24,24 C; უკუეთუ არა იხილოთ
სასწაულები და ნიშები, ი. 4,48; ჰყოფ-
დენ სასწაულებსა დიდ-დიდსა და ნი-
შებსა, მ. 24,24; მრ. 13,22.

ნიჩაბ: რომლისა-იგი ნიჩაბი ჯელთა
მისთა, და განწმიდოს კალოჲ თჳსი, მ.
3,12; ლ. 3,17.

ნიჭ [ხაჩუქარი]: უკუეთუ გინმე ჰრქუას
კაცმან მამასა თჳსსა ანუ დედასა თჳსსა
კორბან, რომელ არს ნიჭ, რომელიცა
რად ჩემგან სარგებელ გეყოს, მრ. 7,11;
.. რომელ არს ნიჭი, ..., იქვე DE; მ. 15,
5; უკუეთუმა უწყოდე შენ ნიჭი (+
იგი C) ღმერთისაჲ, ი. 4,10; უკუეთუ
თქუნე უკუთურთა იციოთ ნიჭისა კეთი-
ლისა მიცემაჲ შეილთა თქუნთა, მ. 7,
11 C; რომელმან ჰრქუას მამასა გინა თუ
დედისა თჳსსა ნიჭითა, რომელ რადცა
ჩემგან სარგებელ გეყოს, მ. 15,5 C.

1. ნუ [ნაფ., =აჲ]: ნუ მრავლის მე-
ტყუელ ხარ, მ. 6,7 C; ნუ ცამედ აჰმალ-
დები, მ. 11,23; ლ. 10,15; ნუ აღტყ-
დებით, მ. 24,6 C; მრ. 13,7 C; კაცი ნუ
განაშორებენ, მ. 19,6; მრ. 10,9; ნუ
განიკითხავთ, ლ. 6,37; ნუ განჰკრთე-
ბით, მრ. 16,6; ნუ განხუალთ, მ. 24,

26; ლ. 17,23; კაცი ნუ განაყენებნ, მ.
19,6 C; მრ. 10,9 C; ნუ გარდამოვალნ,
მ. 24,7; მრ. 13,15; ლ. 17,31; ნუ გა-
რე-მიიქცევ პირსა შენსა მისგან, მ. 5,
42; ნუ ჰგონებთ, მ. 3,9; 5,17; 10,34;
ლ. 3,8; ი. 5,45; ნუ აგრძნობნ, მ. 6,
3 C; ნუ მგუგმ მე, მრ. 5,7 C; ნუ დაი-
დებთ საფასეთა თქუნთა, მ. 6,19 C; ნუ
დააშრობ, ლ. 8,49; ნუ დააშრობთ, მრ.
14,6 C; ნუ დასწერ, ი. 19,21; ნუ დაჰშ-
ჯდები, ლ. 14,8; ნუ ჰსდრტუნავთ, ი.
6,43; ნუ დღესასწაულსა ამას (შევიპყ-
რათ), მ. 26,5; მრ. 14,2; ნუ ეგე, ი. 18
40; ნუ ... ჰზრახავთ, მრ. 13,11; ნუ
ჰზრუნავთ, მ. 8,25,31,34; 10,19; მრ.
13,11 C; ლ. 12,11,22; ნუ კაც-ჰკლავ,
ნუ იპარავ, ნუ ცილსა ჰსწამებ, მრ. 10,
19; ლ. 18,20; ნუ გიკვრნ, ი. 3,7; 5,
28; ნუ მიიღებთ, მ. 10,9; ნუ მიიტემთ,
მ. 7,6; ნუ მიხუალთ, მ. 10,5,7; ლ. 21,
8; ნუ მოიგებთ, მ. 10,9 C; ნუ მოიქ-
ციეინ კულადა, ლ. 17,31; ნუ მოშურე-
ბი, ლ. 7,6; ნუ მოჰქდი, ლ. 6,30; ნუ
იმრუშებ, მრ. 10,19 C; ლ. 19,20; ნუ
ემსგავსებით, მ. 6,8; ნუ ნებაჲ ჩემი
(იყავნ), ლ. 22,42; ნუ პირქუამთ, მ.
23,8 C; ნუ ირქუამთ, მ. 23,10 C; ნუ
გრწამს, ი. 10,37; ნუ გრწამნ, მ. 24,
23,26; მრ. 13,21; ლ. 17,23 C; ნუ შჯით,
მ. 7,1; ლ. 6,37; ი. 7,24; ნუ მტანჯავ,
მრ. 5,17; ლ. 8,28; ნუ ჰსტირ, ლ. 7,
13; ნუ ჰსტიროთ, ლ. 8,52; 23,28; ნუ
მრავალსა იტყვო, მ. 6,7; მათ ეგრე ეგო-
ნა, მძინარებასა ძილისასა ნუ იტყოდა,
ი. 11,13 C; ნუ უკუნოცქევიინ, მ. 24,18;
მრ. 13,16; ნუ იუნჯებთ, მ. 6,19; ნუ
ხ ფერკნი ჩემნი (დამბანენ), ი. 13,9;
ნუ ჰფუცავთ, მ. 5,34; ნუ ჰქადაგებ, მ.
6,2; ნუ იქმთ, მ. 6,1 C; 23,3; იქმო-
დეთ ნუ საზრდელსა წარსაწყმედელსა,
ი. 6,27; ნუ იყენებ, ლ. 6,29; ნუ აყე-
ნებთ, მ. 19,14; მრ. 9,39; 10,14; ლ. 9

50; 18,16; ნუ ჰყოფთ, ი. 2,16; ნუ იყოფი, ი. 20,27; ნუ იყოფით, მ. 6,5 C, 16; ნუ იყოფინ, ლ. 20,16; ნუ ღღესა შაბათსა (განიკურნებოდეთ), ლ. 13,14; ნუ ყოველი გუამი შენი შთავარდებინ გეპენიასა, მ. 5,29 C; ნუ შეიმოსთ, მრ. 6,9 C; ნუ შრომასა შეამთხუეეთ მას, მრ. 14,6; ნუ შემომეხები, ი. 20,17; ნუ შეხუალოთ, მ. 10,5; ნუ შევლენედ მუნ, ლ. 21,21; ნუ შეურაცხ-ჰყოფთ, მ. 18, 10 C; ნუ შეიქმთ, ი. 2,16 C; ნუ შემაყვანებ ჩუენ, მ. 6,13; ლ. 11,4; ნუ შესძრწუნდებით, მ. 24,6; მრ. 13,7; ლ. 21,9; ნუ შეძრწუნდებინ, ი. 14,1,27; ნუ გეშინინ, მ. 1,20; 9,20,22; 10,26 C, 28,31; 14,27; 17,7; 28,5,10; მრ. 5,36; 6,50; 10,49; 16,6 C; ლ. 1,13,30; 2,10; 5,10; 8,50; 12,4,32; 24,36; ი. 6,20; 12,15; 16,33; ნუ ვინმე გატუნნეს თქუენ, მ. 24,4; მრ. 13,5; ნუ სცნობნ, მ. 6,3; ნუ ეძიებთ, ლ. 12,29; ნუ წარგაქუნ, ლ. 10, 4; ნუ ჰხადი, ლ. 14,12; ნუ გიხარინ, ლ. 10,20; ნუ შრომასა მახუედრებ, ლ. 11,7; გვეოდე, ნუ რაჲ ვკვამდეს ღღესასწაულსა ამას, ი. 13,29 C; ნუ უტდებით, მ. 5,39 C.

ნუმცა ყოველი გუამი შენი შთავარდების გეპენიასა, მ. 5,30 C; იხილეთ, ნ. ენ უწყის, მ. 9,30; ნ. ესე არს ქრისტე, მ. 12,23 C; ნ. იყოფინ, მ. 16,22 C; ნ. მე ვარ, უფალო, მ. 26,22 C; მრ. 14, 19 C (2-ჯერ); ნ. მე ვარ, მოძღუარ, მ. 26,25 C; ნ. რაჲ წარწყმდების, ი. 6, 12; რაჲ შჯული იგი მოსესი ნ. დამკსნდების, ი. 7,23 C; ნ. ყოველი ესე ნათესავი წარწყმდების, ი. 11,50 C.

2. ნუ [= ნუგა, ნურგ, არგ]: არაჲ მიიღონ მათ თანა გზად, გარნა ქუერთი ხ: ნუ გულად, ნუ პური, მრ. 6,8 C; ნურაჲ გაქუნ გზასა ზედა: ნუ ვიშქარანი, ნუცა პური, ლ. 9,3 D.

3. ნუ [ნაწ., =ნუთუ, განა]: ნუ შენუტროდს ხარ მამისა ჩუენისა იაკობისა, ი. 4,12; ნუ შენცა გალილეადთ ხარ, ი. 7,52; ნუ გალილეადთ მოსლედ არს ქრისტე, ი. 7,41 C; ოდეს-იგი წარგაველინენ..., ნუ გაკლდა რაჲ თქუენ, ლ. 22,35; რომელსა სთხოვდეს ძმ თუნი პურსა. ქვაჲ ნუ მისცეს მას, მ. 7,9; გინა თევზსა სთხოვდეს, გუელი ნუ მისცეს მას, მ. 7,10; ნუ თევზისა წილ გუელი მიჰსცეს მას, ლ. 11,11; გინა თუ კუერცხსა ჰსთხოვდეს, ნუ ღრიაკალი მიჰსცეს მას, ლ. 11,12 D; ნუ მთავართაგანთა ვიეთმე ჰრწმენა მისი, ი. 7,48; ნუ კელ-ეწიფების ბრმასა ბრმისა წინა-ძღუანვად, ლ. 6,39; აღ-ნუ-ვინ ანთის სანთელი და ქუეშე შედგის კუმირსა, მრ. 4,21; მო-ნუ ვინ-იღის სანთელი და ქუე შედგის კუმირსა, მრ. 4,21 C; მო-ნუ-ისთულიან ეკალოთაგან ყურძენი ანუ კუროხსთათეოთაგან ლელვ, მ. 7,16 C.

[ნ. კიდევ ნუგეზინის-ცემა, ნუვინ, ნუთუ, ნურა, ნურარა, ნუსადა, ნუუკუი, ნულარა, ნუცა].

ნუგეზინის-ცემა: რომელი... ნუგეზინის-ჰსცემდეს (ნ.-ს. E) მათ, ი. 11, 31; რამცა ნუგეზინის-სცეს მათ ძმისა მის მათისათეს, ი. 11,19 C; რაჲ ნუგეზინის-ჰსცენ (ნ.-ს. I) მათ ძმისა მათისათეს, იქვე D].

მიგიღებიეს ნუგეზინის-ცემაჲ თქუენი, ლ. 6,24; მოელოდა ნუგეზინის-ცემახა ისრაჰლისასა, ლ. 2,25; არა უნდა ნუგეზინის-ცემის, მ. 2,18.

სხუად ნუგეზინის-მცემელი მოკცეს თქუენ, ი. 14,16; ნ. იგი სული წმიდაჲ რომელი მოავლინოს მამამან სახელითა ჩემითა, მან გასწავოს თქუენ ყოველი, ი. 14,26; რაგამს მოვიდეს ნ. იგი, ი. 15,26; ნ. იგი არა მოვიდეს თქუენდა, ი. 16,7.

ივინი ნუგეშინის-ცემულ იყენენ, მ. 5, 4; აწ ესერა ესე აქა ნ. არს, ლ. 16,25; სოფელსა ამას იწროებით იყენეთ, ალ ნ. იყენეთ, ი. 16,33 C.

ნუვინ [ძოთხ.] : იგულეთ, ნუვინ გაც-თუნნეს თქუენ, მ. 24,4 C; მრ. 13;5 C; იხილეთ, ნუვინ უთხრობ, მ. 8,4; ნ. უთხრობთ ხილვასა ამას, მ. 17,9; ნ. რას უთხრობ, მრ. 1,44; 8,26; თქუენ ნ. ჰხადით მოძლუართ, მ. 23,8; მამით ნ. ჰხადით, მ. 23,9; ნ. აკირვებთ და ნუცა ცილსა შესწამებთ, ლ. 3,14; გზასა ზედა ნ. მოიკითხავთ, ლ. 10,4.

ნუთუ : ნუთუ ეგების შეილთა საქორ-წინისათა გლოვად, მ. 9,15 C; ნ. მადლ-რამ-იპურას მონისაჲ მის, ლ. 17,9 C; ნ. უდიდეს ხარ შენ მამისა ჩუენისა ია-კობისა, ი. 4,12 C; ნ. მორათუი ვინ მა-გას ჰამად, ი. 4,33 C; ნ. კეშმარიტად უცნობიეს მთავართა მათ, ი. 7,26 C; ნ. უმეტესსა სასწაულსა რას ჰყოფდეს, ი. 7,31 C; ნ. თქუენცა შესცითით, ი. 7,47 C; ნ. მთავართა მათგანსა ვის ჰრწმე-ნა მისი ანუ თუ ფარისეველთაგანსა, ი. 7,48 C; ნ. შჯული ჩუენი დასჯის კაც-სა, ი. 7,51 C; ნ. შენცა გალილეველ ხარ, ი. 7,52 C; ნ. მოიკლავს თავსა თქსსა, ი. 8,22 C; ნ. შენ უდიდეს ხარ მამისა ჩუე-ნისა აბრაჰამისა, ი. 8,53 C; ნ. თქუენცა გნებავს მისა მოწაფე ყოფად, ი. 9,27 C; ნ. ეშმაკი შემძლებელ არს თუალთა ბრმისათა ახილვად, ი. 10,21 C; ნ. შენ-ცა მის კაცისა მოწაფეთაგანი ხარ, ი. 18,17 C; ნ. შენცა მოწაფეთა მისთაგანი ხარ, ი. 18,25 C; ნ. მე ჰურიი ვარ, ი. 18,35 C.

ნურა [ნურადფერი] : ნურაჲ გაქუნ გზასა ზედა, ლ. 9,3; ნურას უფროდ განწესებუ-ლისა ი. 3,13; ნ. უსასო ჰყოფთ, ი.

ნურარა [ნურადფერი] : ნურარაჲ გაქუნ გზასა ზედა, ლ. 9,3 C.

ნუსადა [ირხად] : ნუსადა წარსტე ქვასა ფერკი შენი, მ. 4,6 C.

1. ნუჟაჲ [ნუჟთუ, ხანა] : ნუჟაჲჲ შეკ-რიბიან ეკალთაგან ყურძენი, ანუ კუროდს თავთაგან ლელჲ, მ. 7,16; ნ. ესე არს ძმ დავითისი, მ. 12,23; ნ. მე ვარ, უფა-ლო, 26,22; ნ. მე ვარ, მოძლუარ, მ. 26,25; ნ. მე ვარ, მრ. 14,19 (2-ჯერ); ნ. იგი არს ქრისტე, ლ. 3,15; ი. 4,29; ნ. ელ-ეწიფებისა ძეთა სიძისათა ..., რა ამარხვებდეს მათ, ლ. 5,34; ვის უკუე თქუენგანსა მამასა მსახოვდეს ძმ ჰურსა, ნ. ქვაჲ მიჰსტეს მას, ლ. 11,11; ნ. შესაძლებელ არსა მუცელსა დედისა თქსისასა შესლვად და მეორედ შობად, ი. 3,4; ნ. თქუენცა გნებავს წარსლვის, ი. 6,67; ნ. კეშმარიტად ცნეს ესე მთა-ვართა მათ, ი. 7,26; ნ. უმრავლესი სის-წაული ქმნეს, ი. 7,31; ნ. განთესულთა მათ წარმართთა ეგულების მისლვად, ი. 7,35; ნ. გალილეაჲთ მოსლვად არს ქრის-ტე, ი. 7,41; ნ. შჯული ჩუენი დაჰმჯის კაცსა, ი. 7,51; ნ. მოიკლავს თავსა თქს-სა, ი. 8,22; ნ. შენ უფროდ ხარ მამისა ჩუენისა აბრაჰამისა, ი. 8,53; ნ. ჩუენცა ბრმანი ვართ, ი. 9,40; ნ. ეშმაკა კელ-ეწიფების ბრმისა თუალთა ახილვად, ი. 10,21; ნ. შენცა მოწაფეთაგანი ხარ ამის კაცისათაჲ, ი. 18,17; ნ. შენცა მო-წაფეთა მისთაგანი ხარ, ი. 18,25; ნ. მე ჰურიიჲ ვარა, ი. 18,35.

2. ნუჟაჲჲ [რომ არ, კაითუ] : ნუჟაჲჲჲ მიგტეს შენ წინამოსაჯულმან მან შენმან მსაჯულსა, მ. 5,25; ნ. დათრგუნონ იგი ფერკითა მითითა და მოგექტენ და გან-გებთქნენ თქუენ, მ. 7,6; ნ. იხილონ თუალითა, მ. 13,15; ნ. შეკრებასა მას ლუარძლისასა იღმოჰფხურათ იფქლიცა, მ. 13,29; ნ. დაცვენ გზასა ზედა, მ. 15, 32; ეკრძალენით, ნ. ვინმე შეურბაცხ-ჰყოთ, მ. 18,10; ნ. ვერ გუეეოს ჩუენ და თქუენ, მ. 25,9; ნ. მოვიდენ მოწა-

უენი მისნი და წარიაპრონ იგი, მ. 27, 64; ნ. მოვიდეს მეყსეულად, მრ. 13,36; ნ. შფოთი იქმნეს ერისაჲ, მრ. 14,2; ნ. მოიქცენ და მიეტევოს მათ, მრ. 4, 12; ნ. ნათელი იგი შენ წორის პნელ იყოს, ლ. 11,35; ნ. მივითრიოს შენ მსა-ჯულისა, ლ. 12,58; ნ. უპატროსნესი შენ-სა იყოს ჩინებული მისგან, ლ. 14,8; ნ. მათცა კულად გხადონ შენ, ლ. 14,12; ნ. დადვას საფუძველი და ვერ შეუძლოს აღსრულებად, ლ. 14,29; ნ. მადლი-იყ-რას მონისაჲ მის, ლ. 17,9; იხილეთ, ნ. მსცოთი, ლ. 21,8; ნ. დამძიმდენ გულნი თქუენნი შუებითა და მთრავლო-ბითა, ლ. 21,34.

3. ნუუკუე [ნუ]: ნუუკუე ზრუნავთ და იტყვთ, მ. 6,31 C; ნ. გეშინინ, მ. 10,26. 31 C; ლ. 12,7.

ნულარა: ნულარა იყოფინ ნაყოფი შენგან საუკუნოდ, მ. 21,19; ნ. შეხუალ მაგისა, მრ. 9,25; ნ. იტყვთ, ლ. 3,8 C; ნ. მსცოდავ, ი. 5,14.

ნულარამცა შენგან ნაყოფი გამოვალს, მ. 21,19 C; ნ. ვინ კამს უკუნისადმდე შენგან ნაყოფსა, მრ. 11,14.

ნუცა: ნუცა განმსცხრებით, ლ. 12, 29; ნუ მოიგებთ... ნ. გუდაჲ, ნ. ორი კუართი, ნ. ჯამლნი, ნ. არგანი, მ. 10, 10 C; ნ. დაჰმედგარდებით, ი. 14,27 C; ნ. დაუგებთ მარგალიტსა თქუენსა წი-ნამე ლორთა, მ. 7,6; ნ. დაუღებთ..., იქვე C; რა არაჲაჲ მიიღონ გზასა ზე-

და: ... ნ. ვაშკარანი, ნ. პური, ნ. სარ-ტუელსა რვალი, მრ. 6,8; ნურაჲ გა-ქუნ გზასა ზედა: ნ. ვაშკარანი, ნ. პუ-რი, ნ. ვეცხლი, ნ. ორი სამოსელი გა-ქუნ, ლ. 9,3 E; ნუ წარგაქუნ ბალანტი, ნ. ვაშკარანი, ნ. შესასხმელი ფერჯთაჲ, ლ. 10,4; ნუ მიიღებთ... ნ. ვაშკარანსა გზასა ზედა, ნ. ორსა სამოსელსა, ნ. ჯამლსა, ნ. კუერთსხა, მ. 10,10; ნუ მი-იღებთ ოქროსა, ნ. ვეცხლსა, ნ. რვალ-სა, მ. 10,9; ნ. იერუსალიმსა (ჰფუცავთ). მ. 5,35; ნუ მოიგებთ... ნ. პილენსა, მ. 10,9 C; ნ. გერქუმინ თქუენ წინამძღუარ, მ. 23,10; ნ. თავსა შენსა ჰფუცავ, მ. 5, 36; ნ. ქუეყანასა (ჰფუცავთ). მ. 5,35;

არა იყოს სივლტოლაჲ თქუენი ზამოარ-სა, ნ. შაფათსა, მ. 24,20 C; ნ. დაბასა მას შეხუალ, მრ. 8,26 C; ნ. შევალნ აღებად რადსამე სახლისგან თვისისა, მრ. 13,15; ნ. შემოსად ორი სამოსელი, მრ. 6,9; ნ. ეშინინ, ი. 14,27; ნ. ცასჲ (ჰფუ-ცავთ), მ. 5,34; ნუვის აპირებთ და ნ. ცილსა შესწამებთ, ლ. 3,14; ნუ მხადი მეგობართა შენთა, ნ. ძმათა შენთა, ნ. ნათესავთა შენთა, ნ. მოძმეთა შენთა, ლ. 14,12; ნ. ჯორცთა თქუენთა (ჰზრუ-ნავთ), ლ. 12,22; ნ. ჯორცთა თქუენ-თათჲს (ჰზრუნავთ), მ. 6,25; შენგან ნუ-ცამცა ვინ (კამს ნაყოფსა), მრ. 11,14 C.

ნქრევა, ა—(2) 1 [ქროლა]: გარდამო-ვდა წჷმად, და წარმოეცნეს მდინარენი, და ანქრევედეს ქარნი, მ. 7,25 C.

ო

ო [მესამე პირის ნათქვამის კადმოხა-ცეში ნაწილაკი]: შემდგომად სამისა დლისა აღვდგეო, მ. 27,63; მრავალნი იტყოდესცა, ვღ მოკულაო, მრ. 9,26 C; მოვიდეს სადუკეველნი მისა, რომელთა თქვან, აღვდგომად არა არსო, მრ. 12,18 C;

რომელნი აცილობენ, ვღ აღვდგომად არა არსო, ლ. 20,27; თქს: მივიქცე სახლსა ჩემსა, ვინაჲცა გამოვედო, ლ. 11,24 C.

ობოლ: არა დაგიტევნე თქუენ ობ-ლად, მოვიდე თქუენდა, ი. 14,18.

1. ოღენ [ნაწილაკი, = მარტო, მხოლოდ ხნორველ]: ვ'რ იგი ამას ზრახვიდა ოღენ, მ. 1,20 C; მუნქუეს ო. მწიგნობართაგანნი ვინმე იტყოდეს, მ. 9,3 C; მუნქუეს ო. დასისა მისგანნი ვინმე მოვიდეს ქალაქად, მ. 28,11 C; მუნქუეს ო. ... იხილნა ცანი განხუმულნი, მრ. 1,10 C; იხილეს, რ' მუნქუეს ო. მომკუდარ იყო, ი. 19, 33 C; ვ'ა იგი ამას ეტყოდა ო., მ. 9, 18; ვიდრე ამას ეტყოდა ო., მ. 17,5; მოვიდა სამ ეამს ო., მ. 20,3 C; შუვა ლამეს ო. ლალადებად იყო, მ. 25,6; მეცხრესა ო. ეამსა კმა-ყო იესუ კმითა დიდითა. მ. 27,46; განთიად რიყურაეუს ო. ნიად აღდგა, მრ. 1,35; და ლათუ სამოსელსა ო. მისსა შეეახო, ეცხოვნდე, მრ. 5,28; იყო კულად ნაეი იგი შუვა ო. ზღუესა მას, მრ. 6,47; რ'ა ფესუსა ო. სამოსლისა მისისასა შეეახონ, მრ. 6, 56; რაეამს მიეახლნეს იერუსალმად, ბეთბაედ და ბეთანიად, მთასა ო. ზეთის ხილთასა, მრ. 11,1 C; მოვიდეს ... აღმოსლვასა ო. მზისასა, მრ. 16,2; დასლვასა ო. მზისასა ... უძღურნი ... მოიყვანნეს მისა, ლ. 4,40; მისლვასა ო. მისსა ერი შეკრებოდა მისა, ლ. 8,42 C; ვ'რ იგი ეტყოდა ო., ლ. 8,49; მო-ვინმე-სრულ იყენეს მას ეამსა ო., ლ. 13,1; მათ დღეთა ო. ასწავებდა ერსა მას, ლ. 20,1; შესლვასა ო. თქუენსა ქალიქად შეგემოხვოს თქუენ კაცი, ლ. 22,10; ვ'რ-იგი ამას იტყოდეს ო., ლ. 24,36; კურთხევასა მას ო. განეყენა მათგან, ლ. 24,51 C; ამას სიტყუასა ო. მოვიდეს მოწაფენი მისნი, ი. 4,27; ამას ო. სიტყუასა ეტყოდეს მას მოწაფენი, ი. 4, 31; მას ეამსა ო. ჰრქუა მას იესუ, ი. 4, 53; განზოგებასა ო. მის დღესასწაულისასა აღვიდოდა იესუ ტაძარსა მას, ი. 7, 14 C; იყო განთიად ო., ი. 18,28 C; მარამ მავდანელი მოვალე განთიად რიყურაეუ ო. სამიარესა მას, ი. 20,1 C.

იგინიცა ... გან-ოღენ-იგებდეს სა-თრომელთა, მრ. 1,19 C; ზედაცა დაესხ-მოღეს მას ერი იგი, რ'ა შე-ოღენ-ეხნენ, მრ. 3,10; აღ-ოღენმცა-იესო იგი, მრ. 4,37 C; გამო-ოღენ-ვიდოდეს მიერ ნავით, მრ. 6,54; ვ'რ წარ-ოღენ-ვიდეს იგინი მისგან, ლ. 17,14; ვ'ა მი-ოღენ-ვიდოდა იგი, ი. 4,51; შე-ოღენ-რიყუ-ნებოდა, ი. 6,17; შე-ოღენ-სრულ იყენეს, ი. 6,19; ვ'ა დღესასწაული იგი გან-ოღენ-ზოგებულ იყო, ი. 7,14.

იყო ვ'რ ორ ათას ო., მრ. 5,13 C; იყო იგი ათორმეტის წლის ო., მრ. 5, 42; იყენეს ... ვ'რ ოთხ ათას ო., მრ. 8,9; დადგა მარიაში მის თანა სამ თთუე ო., ლ. 1,56 C; იყენეს კაცი იგი ვ'რ ხუთ ათას ო., ლ. 9,14; იყო შემდგომად სიტყუათა ამით ვ'რ რვა ო. დღე, ლ. 9,28; იყო ვ'რ ექუს ეამ ო., ლ. 23, 44 C; დასხდა კაცები იგი რიცხუთ ვ'რ ხუთ ათას ო., ი. 6,10; შესლულ იყენეს ვ'რ ოც და ხუთ ო. ასპარეზ ანუ ოც და ათ, ი. 6,19 C; იყო ბეთანიო მახლობელ იერუსალმსა ვ'რ ათხუთმეტ ო. უტევან, ი. 11,18; იყო ვ'რ ექუს ეამ ო., ი. 19,14 C; არა შორს იყენეს ქუეყანასა, ად ორას წყრთა ო., ი. 21,8.

მეოთხესა ო. საკუმლიაგისა ღამისასა მოვიდა მათა (იესუ), მრ. 6,48 C; მეცხრესა ო. ეამსა კმა-ყო იესუ კმითა დიდითა და თქუა, მრ. 15,34; თავდსა იესუს ეწყო ო. ყოფად მეოცდაათესა წელსა, ლ. 3,23.

2. ოღენ [ოღენი, ტოლი]: გაქუნდეს თუ სარწმუნოებამ მღოგვს მარტულ ოღენ, მ. 17,20 C; უკეთუ გაქუნდეს სარწმუნოებამ მღოგვს მარტულ ო., ლ. 17,6 C; თვადი განეშორა მათგან ვ'რ ქვის სატყორცებელ ო., ლ. 22,41;

იოტა ოღენი ერთი რქაჲ არა წარტდეს
შეჯულსისაგანი და წინაწარმეტყუელთაჲ,
მ. 5,18.

1. ოღეს [როცა, როდესაც]: ოღეს აღ-
მალლდეს მათგან სიმქ იგი, მ. 9,15; მრ.
2,20; ლ. 5,35; ო. გარდაასხესერი იგი,
შევიდა, მ. 9,25 C; ო. ალიესის, გამოი-
ლიან, მ. 13,48; ო. პურსა ჰამედ, მ. 15,
2; ო. იუოს ესე, მ. 24,3; ლ. 21,7; ო.
იხილოთ ესე ყოველი, მ. 24,33; ო. გან-
კიციხეს იგი, მ. 27,31; მრ. 15,20; სულ-
თა მათ არაწმიდათა ო. იხილიან იგი,
მრ. 3,11 C; ო. იყო იგი თუსაგან, მრ.
4,10; ო. დაეთესის, აღმოჯდის, მრ. 4,
32; ო. ჰეროდე... მზა-წყო პური მთა-
ვართი მისთა, მრ. 6,21; ო. შევიდა იგი
სახიდ ერისა მისგან, მრ. 7,17; ო. ძმ
კაცისაჲ მკუდრეთით აღდგეს, მრ. 9,9;
ო. მკუდრეთით აღდგეს, მრ. 9,10; აღ-
დგომისა მას, ო. აღდგენ, ვის მათგანი-
სა იუოს ცოლ, მრ. 12,23; ო. მკუდრე-
თით აღდგენ, მრ. 12,25 C; ო. აღდგა
მკუდრეთით, ი. 2,22; ო. იხილოთ ესე
ყოველი, მრ. 13,29 C; ო. იუოს ეამი იგი,
მრ. 13,33; ო. უფალი იგი სახლისაჲ
მოვიდეს, მრ. 13,35; ო. პასქასა მას და-
ჰკლვიდეს, მრ. 14,12; ო. იყო გალი-
ლესს იესუ, მრ. 15,41; ო. განთენა,
მოუწოდა მოწიფეთა თუსთა, ლ. 6,13;
ო. გამოგასხნენ თქუნ, ლ. 6,22; ო. მო-
ვიდეს დიდებითა თუსითა, ლ. 9,26; ო.
უძლიერესი მისი ზედა მიუტდეს, ლ. 11,
22; ო. თუალი შენი განმარტებულ არს,
ლ. 11,34; ო. შეგიყვანნენ თქუნ შესა-
კრებელთა წინაშე, ლ. 12,11; ო. მოვი-
დეს ქორწილისაგან, ლ. 12,36 C; ო.
მიხუალ მოსაჯულისა შენისა თანა მთავ-
რისა წინაშე, ლ. 12,58; ო. გხადოს
ვინმე, ლ. 14,10; ო. ჰყოფდე სადილოსა
გინა სერსა, ლ. 14,12; ო. ჰყოფდე შენ
სადილოსა, ლ. 14,13; ო. ძმ ესე შენი მო-

ვიდა, ლ. 15,30; ო. ჰყოთ ბრძანებული
თქუნდა, ლ. 17,10; ო. გული გითქუ-
მიდეს თქუნ დღეთათჳს ძისა კაცისათა
ხილვად, ლ. 17,22; ო. ძმ კაცისაჲ გა-
მოჩნდეს, ლ. 17,30; ო. გესმოლიან ბრძო-
ლანი და შფოთნი, ლ. 21,9; ოღეს ღირ-
და პასქაჲ იგი დაკლვად, ლ. 22,7; ო.
იყო ეამი, დაჯდა, ლ. 22,14; მომიკსენე
მე, ო. მოხვდე სუფევეითა შენითა, ლ.
23,42; ო. მიაველინნეს ჰურიათა იერუ-
სალმით მღდელნი და ლევიტელნი მი-
სა, ი. 1,19; ო. დაითრენიან, ი. 2,10;
ო. იყო იგი იერუსალმშს, ი. 2,23; ო.
არცა მთასა, არცა იერუსალმშს თაუა-
ნის-ჰსტემდეთ მამასა, ი. 4,21; ო. კემ-
მარიტნი თაუანის-მკემელნი თაუანის-
ჰსტემდენ მამასა, ი. 4,23; ო. მოვიდეს
იგი, მითხრას ჩუნ ყოველი, ი. 4,25;
ო. მოვიდა გალილეად, ი. 4,45; ო. მკუ-
დართა ისმინნენ სიტყუანი ძისა ღმრთი-
სანი; ი. 5,25; ქრისტე ო. მოვიდეს, ი.
7,27,31; ო. აღამალლოთ ძმ კაცისაჲ, ი.
8,28; ო. იტყუნ ტყუვილსა, ი. 8,44; ო.
ვერვის ჯელ-ეწიფოს საქმედ, ი. 9,4;
ო. თუსნი იგი განიყვანნეს, ი. 10,4;
მე ო. აღემალლდე ქუეყანით, ი. 12,32;
ო. იხილა დიდებაჲ მისი, ი. 12,41; ო.
დაჰბანნა ფერჯნი მათნი, ი. 13,12; ო.
იუოს, გრწმენეს, ი. 14,29 C; ო. მოვი-
დეს სული იგი ქეშმარიტებისაჲ, ი. 16,
13; ო. ვიყავ მათ თანა, ი. 17,12; ო.
ესმნეს პილატეს სიტყუანი ესე, ი. 19,8;
ო. მიილო ძმარი იგი იესუ, ი. 19,30;
ო. ისადილნეს, ჰრქუი სიმონ-პეტრეს
იესუ, ი. 21,15; ო. იყავ კაბუკ, ი.
21,18.

რად იყვენნენ სასწაულნი, ოღეს-ესე
აღესრულნენ, მრ. 13,4; ოღეს-იგი შეემ-
ზია მას, მ. 12,3; ო. უქმდა და შეემზია,
მრ. 2,25 C; ო. ხუთი პური განტებე
ხუთ ათასთითჳს, მრ. 8,19; ო. შვიდი

ოთხ ათასთათს (განეტეხე,) მრ. 8,20; ოღეს-იგი დაეტუნეს ცანი, ლ. 4,25; ო. შეეშია მას და მისთანათა, ლ. 6,3; ო. (-C) წარგაელინენ თქუნ, ლ. 22,25; ო. (-E) იხილა ერმან მან, ი. 6,24; ო. თიკაშ შე ქენა, 9,13; ო. მოვიდა იესუ, ი. 20,24; ოღესცა ილიდა იესუ, ი. 12, 16.

2. ოღეს [როდის]: ოღეს გიხილეთ შენ შვიერი, მ. 25,37,44; ო. გიხილეთ შენ უცხოლ, მ. 25,38; ო. გიხილეთ შენ უძლური, მ. 25,39; ო. ყოფად არს ესე, მრ. 13,4; ლ. 21,7 C; ო. მოვიდეს სასუფთველი ღმრთისაჲ, ლ. 17,20 C; ო. მოხუედ აქა, ი. 6,25; ოღეს-შე მოვიდეს ქორწილისაგან, ლ. 12,36; ო. მოიწიოს სასუფთველი ღმრთისაჲ. ლ. 17,20.

ოღესვე [ყოველთვის]: თქუენი ეამი ოღესვე განმზადებულ არს, ი. 7,6; გლახაკი ოღესვე თქუენ თანა ირიან, ხ შე არა მარადის თქუედ თანი ვიარ, ი. 12,8.

ოღესშე [ოდესღაც, ერთხელ]: და შენ ოღესშე მიიქუე და განამტკიცენ ძმანი შენნი, ლ. 22,32; მოიყვანეს იგი წინაშე ფარისეველთა მათ, რომელი-იგი ო. ბრმა იყო, ი. 9,13 C; შერმე მეორედ მოხადეს კაცსა მას, რომელ-იგი ო. ბრმა იყო, ი. 9,24 C.

ოთხ: ოთხ თუე-ლა, და მკად მოიწიოს, ი. 4,35 C; ოთხ-ლა თთუე ირიან, და მოვალს მკად, იქვე DE; მოვიდა იესუ და ჰოვა ოთხ ღღისაჲ სამარესა შინა, ი. 11,17 C; ოთხი წილი, ლ. 19, 8 C; ო. ღღჲ, ი. 11,17; აწ ყროდის, რ ოთხისა ღღისაჲ არს, ი. 11,39 C; განიყვეს ოთხად ნაწილად, ი. 19,23; მოაქუნდა განრლუეული, რომელი ზე აქუნდა ოთხთა, მრ. 2,3; ესმა ჰეროდეს, ო. სამთავროთა მთავარსა, მ. 14,1; ჰეროდეს, ო. საბრძანებელთა მთავარსა, რ ამბილებდა მას, ლ. 3,19; შეკრიბნეს რჩეულნი იგი ო. ქართაგან კილითგან

ქუეყანისაჲთ კილედმდე ცისა, მრ. 13, 27 C; ... ოთხთაგან ქართა კილითგან ცისაჲთ ვილრე კილედმდე მისა, მ. 24,31; მრ. 13,27.

[6. კ. ბოთხმეტ, მეოთხე, ოთხ ათას, ოთხმეოც, ოთხმეოც და ათცხრაშეტ, ოთხმეოც და ოთხ].

ოთხ ათას: რომელთა ქამეს, იყენეს ოთხ ათას მამანი ხოლო, მ. 15,38; იყენეს, რომელთა-იგი ქამეს, ვრ ო. ა. ოღენ, მრ. 8,9; ოღეს-იგი შკდი ქუეზაჲ ოთხ ათასსა მას (განეტეხე), მრ. 8,20 C; არცა შკდი იგი ქუეზაჲ ოთხ ათასთა (გაცსოს), მ. 16,10 C; ოღეს-იგი შკდი ოთხ ათასთათს (განეტეხე), მრ. 8,20; არცა შკდთაჲ მათ ჰურთაჲ და ოთხ ათასთაჲ მათ (მოიკსენეთ), მ. 16,10.

ოთხმეოც [80]: მიილე ჴელით წერილი შენი და დაწერე ოთხმეოცი, ლ. 16,7. ოთხმეოც და ათცხრაშეტ [99]: არამე დაუტევენსა ოთხმეოც და ათცხრაშეტნი (ო. და ცხრ. CD) იგი, მ. 18, 12; ლ. 15,4; უფროეს უხაროდის მის ზედა, ვილრე ოთხმეოც და ათცხრაშეტთა (ო. და ცხრ. D) მათ, მ. 18,13; ესრჲთ იყოს სიხარული ცათა შინა ერთისათს ცოლვილისა, რომელმან შეინანოს, ვილრელა ო. და ა. (აცხრაშეტთა მათ C, ცხრაშეტთა D) მართალთათს, რომელთა არა უქმს სინანული, ლ. 15,7.

ოთხმეოც და ოთხ [84]: ესე იყო ქურივ ვრ ოთხმეოც და ოთხ წელ, ლ. 2,37 C. ... ოთხმეოც და ოთხის წლის, იქვე DE.

ორ: არღარა არიან იგინი ორ, ად ერთ კორტ, მ. 19,16; მრ. 10,8; ვილრე ქათმისა ორ გზის ყვიღმდე სამ გზის უვარ-მყო მე, მრ. 14,30 C; ეიმარხავ ორ გზის შაბთისა შინა, ლ. 18,12; ორ ღდა-ნაჲ, ლ. 22,38; ორ ღღე, ი. 4,40; 11,6; ორ თევზ, მრ. 6,38 C; ი. 6,9 C; ორ კაც, ლ.

24,4; ორ... საწყაულ, ი. 2,6 C; ორ ძე, მ. 21,28; ლ. 15,11; ჰყვით იგი ნაშობ გეპენიანსა ორ წილ თქუენსა, მ. 23,15; თუ ვინმე წარგიდღუანებდეს შენ მილიონ ერთ, მივედ შენ მის თანა ორცა, მ. 5,41 C; უკუეთუ შენი არა ისინოს, მიიყვანე შენ თანა ერთი ანუ ორი სხუა, მ. 18,16; ო. ღრაქანი, ლ. 10,35; ო. თეგზი, მ. 14,17,19; მრ. 6,38,41 (ორჯერ); ლ. 9,13 C, 16; ი. 6,9; ო. კუართი, მ. 10,10 C; ო. მწულილი, ლ. 21,2; ო. სამოსელი, მრ. 6,9; ლ. 3,11; 9,13; ო. სირც, მ. 10,29; ო. ქანქარი, მ. 25, 22 (3-ჯერ); რომელსამე (მისცა) ო. ქანქარი, მ. 25,15; შესძინა სხუად-ლა ო. (ქანქარი) მ. 25,17; რომელმან-იგი ო. (ქანქარი) მიიღო, მ. 25,17; ო. წილი, ლ. 19,8; რომელი წარგიტყუდეს შენ მძლუარად მილიონ ერთ, მივედ მის თანა ორცა, მ. 5,41; ორხა სამოსელსა, მ. 10,10; ანუ არა ხუთი სირი განისყიდების ორხი დახვის, ლ. 12,6; რა პირითა ორხიხა ანუ სამისა მოწამისაჲთა, დაემტკიცოს ყოველი სიტყუა, მ. 18 16; შემდგომად ო. დღისა, მ. 26,2; მრ. 14,1; ი. 4,43; ო. კაცისა წამებად კეშმარიტარს, ი. 8,17; წარაუღინნა მოწყუედად ყოველთა ჩჩულთა ყრმათა ბეთლემისათი... ორით წლითგანნი და უღარესი, მ. 2,16; ორითა ფერკითა, მრ. 9, 45; კერტსამელი იგი ტაძრისად მის განიპო ორჯად, მ. 27,51; რაემს შენ და იგი ხოლო ორნი იყვენთ, მ. 18,15; უკუეთუ ო. თქუენგანნი შეითქუენ ქუეყანასა ზედა, მ. 18,19; სადაცა იყენენ ო. გინა სამნი შეკრებულ სახელისა ჩემისათჳს, მ. 18,20; ო. იყენენ ველსა გარე, მ. 24,40; ო. ფქვიდენ ფქვილსა, მ. 24,41; ლ. 17,35; უკუნანსკენლ მოვიდეს ო., მ. 26,60; იყენენ... განყოფილ: სამნი ორთაგან და ო. სამთაგან, ლ. 12,

52; ო. იყენენ ცხედარსა ერთსა, ლ. 17, 54; ო. მათგანნი მივიდოდეს მასვე დღესა შინა დაბასა, ლ. 24,13; სადა-იგი ჯუარს-აცუნეს, და მის თანა სხუანი ო. იმიერ და ამიერ და შორის იესუ, ი. 19,18; ო. ავაზაქნი, მ. 27,38; მრ. 15, 27; ო. ანგელოზნი, ი. 20,12; ო. ბრამინი, მ. 9,27; 20,30; ო. ეშმაკეულნი, მ. 8,28 C; ო. გურიტნი, ლ. 2,24; ო. თანამდებნი, ლ. 7,41; ო. თეგზნი, მრ. 6,41 C; ლ. 9,13; ო. კაცი, მ. 8,28; ლ. 9,30, 32; 18,10; ო. მართუენი, ლ. 2,24; ო. მოწაფენი, მ. 11,2; ო. მოწაფეთაგანნი, მრ. 11,1; ო. მოწაფეთა მისთაგანნი, მ. 21,1; მრ. 14,13; ლ. 19,29; ი. 1,35; 21,2; ო. მწულიონი, მრ. 12,42; ო. ნაენი, ლ. 5,2; ო. ფერკნი, მ. 18,8; ო. ფშიტნი, მრ. 12,42 C; ო. ესე ძენი, მ. 20,21; 26,37; ო. ძმანი, მ. 4,18,21; ო. ძრის მოქმედნი, ლ. 23,32; ო. კელნი, მ. 18,8; რბიოდეს ორნივე ზოგად, ი. 20,4; ად შთაასხიან ღჯნოდ ახალი თხიერთა ახალთა, და ო. დაიმარხნიან, მ. 9,17; ლ. 5,38; ო. მთხრებლსა შთაცუვიან, მ. 15,14; ო. იყენენ ერთ ჯორც, მრ. 10,8; ო. გარდასრულ იყენეს დღეთა მათთა, ლ. 1,7; ალაესნეს ო. იგი ნაენი, ლ. 5,7; არა-მე ო. ჯურღუმულსა შთაცუვენ, ლ. 6,39; იყენეს ო. ესე (—C) წინაშე მღრთისა მართალ, ლ. 1,6; იყენენ ო. იგი (—C) ერთ ჯორც, მ. 19,5; ორთა მოწაფეთა, ლ. 7,19; ი. 1,37; ო. მათგანთა... გამოეცხადა, მრ. 16,12; აცადეთ თანად აღორძინებად ორთაგან, მ. 13,30 C; ვრ არარაჲ აქუნდა მათ, ... ო. მიუტევა, ლ. 7,42; ვერ კელ-ეწიფების ორთა უფალთა მონებად, მ. 6, 24; ლ. 16,13; ო. მცნებათა, მ. 22, 40; ო. თუალთა, მ. 18,9; მრ. 9,47; ო. კაცთა, ი. 8,17 C; ო. ფერკთა, მ. 18,8 C; მრ. 9,45 C; ო. კელთა.

მ. 18,8 C; მრ. 9,43; ეინ ორთა ამოთგანმან ყო ნებამ მამისა თვისსად, მ. 21,31; ო. მათ ძმათათუს, მ. 20,24; იყენენ... განყოფილ: სამნი ორთაგან და ორნი სამთავან, ლ. 12,52; რა პირითა მოწაფეთა ორთადათა დამტკიცენეს ყოველი სიტუჟაჲ, მ. 18,16 C; ეინ გნებაეს ორთაგანი, მ. 27,17,21; იყო ანდრეაცა, ... ერთი ო., ი. 1,40; რომელმან-მე ორთაგანმან ყო ნებამ მამისად, მ. 21,31 C; იყო ანდრია, ... ერთი ორთა მათგანი, ი. 1,40 C.

[6. კ. ათორმეტ, მეორე, ორათას, ორგან, ორგულ, ორმეოც, ორ-ორ, შეორგულუბა].

ორათას: (ლორნი) იყენეს ვრ ორათას, მ. 5,13.

ორახ: ორახ წყრთა, ი. 21,8; ვიყოლოთ ორახის ღრაქნის პური, მრ. 6,37 C; ორახისა ღრაქნისა პური ვერკმა არს ამათა, ი. 6,7.

ორბ: სადაცა იყოს მძორი, მუნცა შეკრბეს ორბები, მ. 24,28; სადაცა კორცნი, მუნცა ო. შეკრბეს, ლ. 17,37.

ორგან: ორგან განკუეთოს იგო, მ. 24,51; ლ. 12,46; კრეტსაბმელი ტაძრისად მის განიპო ო., მ. 27,51 C; მრ. 15,38; განიპო ეზოჲ ტაძრისად მის ო., ლ. 23,45 C.

ორგულ [ღებეი, პირმოთენ, ორპირი, თვალთმაქცი; ურწმუნო]: ორგულო, აღმოიღე პირველად ღირშ თუალისაგან შენისა, მ. 7,5; ლ. 6,42; ო., კაცად-კაცდმან არა აღჰსნისა შაბათსა კარი გინა ვირი ბავათაგან თუსთა, ლ. 13,15; არა იყო ვგრე ვა-იგი ორგულნი, მ. 6,5; ნუ მრავლის მეტყუელ ხართ ვა ო., მ. 6,7 C; ნუ იყოფით ვა-იგი ო. მწუხარე, მ. 6,16; მზირ-უყვეს მას და მიაღლინნეს მზირნი ო., ლ. 20,20; ნუ ჰქალაგებ წინაშე შენსა, ვა-იგი ორგულთა ყვიან შესაკრებელთა მითთა და უბანთა ზედა,

მ. 6,2; ეამ თქუენდა, მწიგნობართა და თარგმანთა ო., მ. 23,14 C; კეთილად წინაწარმეტყუელბდა ესაიო თქუენთუს, ო., მრ. 7,6 C; ნაწილი მისი დაღეს ო. თანა, მ. 24,51; ლ. 12,46 D; კეთილად თქუა ესაიო წინაწარმეტყუელმან თქუენ ორგულთათჳს, მრ. 7,6; ორგულნო, კეთილად წინაწარმეტყუელა თქუენთუს ესაიო, მ. 15,7; ო., პირი საშე ცისად იციოთ გამოცდად, ხ' სასწაულნი ემთანი ვერ ძალ-გიც გულიწმის-ყოფად, მ. 16,3; ო., პირი ჭუეყანისად და ცისად იციოთ გამოცდად, ხ' ეამი ესე ვრ არა გამოიციადეთ, ლ. 12,56; რადსა გამოცდათ მე, ო., მ. 22,18; მრ. 12,15; მწიგნობართა და ფარისეველნო ო., მ. 23,13, 14,15,23,25,27,29; ო., ანუ არა რომელმან გარეშე შექმნა, მანცა შინაგანი შექმნა, ლ. 11,40; ეამ თქუენდა, ფარისეველნო ო., ლ. 11,43 C; ო., კაცად-კაცდმან თქუენმან არა აჰსნისო კარი ანუ ვირი ბავათაგან თუსთა, ლ. 13,15 C.

1. ორგულემა, 0—1 [ეგვობა]: და ეიდრე ორგულებდეხ-და [ეგვობანენ] სიხარულითა მიოთ და უკურდა, ჰრქუა მათ: გაქუს რად აქა ჰამად, ლ. 24,41 C.

[6. კ. შეორგულემა].

2. ორგულემა [ღებეორბე, პირმოთენობა, ორპირობა, თვალთმაქცობა]: ეკრძალენით ცომისა მისგან ფარისეველთაჲსა და საღუკეველთაჲსა, რომელ არს ორგულემაჲ, მ. 16,11; ლ. 12,1; თავიდმან იცოდა ო. მათი, მრ. 12,15; ხ' შინაგან ხართ საესე ორგულემათა და უშუგულოებითა, მ. 23,28.

ორმეოც [40]: ორმეოც დღე, მ. 4,2; მრ. 1,13; ლ. 4,2; ო. ლამე, მ. 4,2; ორმეოცო დღე, მ. 4,2 C; ო. ლამე, იკვე.

ორმეოც და ექუს [46]: ორმეოც და ექუსსა წელსა აღეშენა ტაძარი ესე, ი. 2,20.

ორ-ორ : წარავლინნა იგინი ორ-ორი წინაშე მისსა, ლ. 10,1; რომელთა შთახსნიან საწყაული ორ-ორი გინა სამ-სამი, ი. 2,6; იწყო წარვლინებად მათა ორ-ორიხა, მრ. 6,7; იწყო წარვლინებად ორ-ორიხაჲ, იქვე C.

ორძინება, დ [განრდა, ი ვნ.] : ყრმიდ იგი ორძინდებოდა და განძლიერდებოდა სულითა, ლ. 1,80 C.

[ნ. კ. აღორძინება, განორძინება].

ოხანა ნ. ჭანანა.

ოქრო : შეწირეს მისა ძლუენი : ოქროჲ, გუნდრუკი და მური, მ. 2,11; რომელი უფროჲს არს : ო. იგი (—C) ანუ ტაძარი, მ. 23,17; ნუ მიიღებთ ოქროსა, მ. 10,9; რომელმან ფუცოს ო. მას ტაძრისასა, მ. 23,16; რომელი გაიწმენდს ო. მას, მ. 23,17.

ოც ნ. ას სამეოც, მეოცდაათე, ოთხმეოც, ოთხმეოც და ათცხრაშემეტ, ოთხმეოც და ოთხ, ორმეოც, ორმეოც და ექუს, ოც ათას. ოც და ათ, ოცდაათეულ, ოც და ათრვაშემეტ, ოც და ხუთ, სამმეოც (სამეოც), სამეოც და ათ, სამეოც და ათორშემეტ, სამოცეულ.

ოც ათას : უკუეთუ შემძლებელ არს ათითა ათასითა შემთხუეად ოციოთა ათასითა მომთავლისა მის ზედა, ლ. 14,31.

ოც და ათ : შე-ოდენ-სრულ იყუნეს ვრ ოც და ხუთ უტეეან (ასპარეზ C) გინა ოც და ათ, ი. 6,19; და გამოიღო ნაყოფი და ყო რომელმანმე ასა, რომელმანმე სამეოცი და რომელმანმე ოც და ათი, მ. 13,23; მათ მიუწონეს მას ოც და ათი ვეცხლი, მ. 26,15; შეინანა და მააქცია ოც და ათი იგი ვეცხლი, მ. 27,3; მოვიღე ოც და ათი

იგი ვეცხლი, მ. 27,9; (ნაყოფი) გამოიღოს ერთმან ოც და ათი და სამეოცი და ასი, მრ. 4,8 C; ნაყოფი გამოიღიან : ერთმან ოც და ათი, ერთმან სამეოცი და ერთმან ასი, მრ. 4,20 C; მოსცემდა ნაყოფსა : რომელიმე ასსა, რომელიმე სამეოცსა, რომელიმე ოც და ათსა, მ. 13,8.

1. ოცდაათეულ [ერთი აცდაათად] : (ნაყოფი) შოაქუნდა ოცდაათეული, სამოცეული და ასეული, მრ. 4,8; ნაყოფი გამოიღიან : ო., სამოცეული და ასეული, მრ. 4,20.

2. ოცდაათეულ [საწყაჲ, დაახლ. 10 კიდი (30 ფ.)] : ისი ოცდაათეული იქცლისაჲ (თანა-მაც უფლისა შენისაჲ), ლ. 16,7.

ოც და ათრვაშემეტ [38] : იყო ვინმე მუნ კაცი, რომელსა ოც და ათრვაშემეტ წელი დაეყო უძღურებასა შინა, ი. 5,5.

ოც და ხუთ : შე-ოდენ-სრულ იყუნეს ვრ ოც და ხუთ უტეეან (ასპარეზ C) გინა ოც და ათ, ი. 6,19.

ოქრა (დიდი ზმავრობა) : იყოს ... ქუეყანასა ზედა შეკრებაჲ . თესლებისაჲ განკვრეებითა ორხიხაათა ვა ზღვსაგან და ძრვისა, ლ. 21,25.

ოხნ ნ. ნოხნე.

ოჯერ : დაგშდების თქუენ სახლი თქუენი ოჯერი, მ. 23,38 C; დაუტეევებთ თქუენ სახლთი თქუენთა ოჯრად, იქვე DE; დაუტეევებთ თქუენ სახლნი თქუენნი ოჯრად, ლ. 13,35.

ოჯრება [აღზრება] : რაეამს იხილოთ ბილწი იგი ოჯრებისაჲ, მ. 24,15 C; რაეამს იხილოთ სძაგელი იგი ო., მრ. 13,14 D; [ნ. კ. აღოჯრება, მოოჯრება].

3

პარასკევ: დღე იგი იყო პარასკევ, ლ. 23,54 C; რ პარასკევი იყო, მრ. 15,42; ი. 19,31; დღე იგი იყო პ., ლ. 23,54; იყო პ., პასქამ, ი. 19,14; რომელ არს შემდგომად პარასკევისა, მ. 27,62; მუნ დადევს გუამი იგი იესუსი პარასკევისათჳს ჰურიითაჲსა, ი. 19,42; პარასკევისა მისთჳს ჰურიითაჲსა, რ ახლოს იყო სამარე იგი, სადა დადევს იესუ, იქვე C.

პარაფსიდ, პარაფსიტი [თფფმი; კურჯელი]: განსწმედთ გარეშესა სასუმელი-სასა და პარაფსილისასა (პარაფსიტისასა C), მ. 23,25.

პარეა, ი: ნუ კაც-კლავე, ნუ იპარავ, ნუ ცილსა ჰსწამებ, მრ. 10,19; ლ. 18, 20; არა კაც-კლა, არა იმრუშო, არა იპარო, არა ცილი სწამო, მ. 19,18; მპარავი არა მოვიდეს, ად რა იპაროს და დაკლას და წარწყმოდოს, ი. 10,10. გულისაგან გამოვლენ გულის სიტუანი ბოროტნი, კაცის-კლვანი, მრუშებანი, სიძვანი, პარეანი, მ. 15,19; მრ. 7,21.

რომელსა ეამსა მპარავი მოსლევად არს (მოვიდოდა C), მ. 24,43; სადა-იგი მ. არა მიეხების, ლ. 12,33; რომელსა ეამსა მ. მოვიდეს, ლ. 12,39; რომელი არა შევიდს კარით ეზოსა ცხოვართისა, ... იგი მ. არს და აეაზაკი, ი. 10,1; მ. არა მოვიდეს, ად რა იპაროს და დაკლას და წარწყმოდოს, ი. 10,10; იესუ მისთჳს თქუა, რ ... მ. იყო, ი. 12,6; ყოველნი, რომელ პირველ ჩემსა მოვიდეს, მპარავნი იყენეს და აეაზაკნი, ი. 10,8; სადა მპარავთა დათხარონ და განიპარონ იგი, მ. 6,19; სადა არცა მ. დათხარონ და განიპარონ იგი, მ. 6,20.

[ნ. კ. გამოპარეა, განპარეა, წარპარეა].

პართი მემლერ [მოდეკავე]: ესმა კმაჲ სახიობისაჲ და პართი მემლერთაჲ, ლ. 15,25 C.

1. პასექ [ენრაელთა დღესასწაული, ჩვიპტიდან გამოვლის ხასხვრად დანებებული. მისი ხონონიშობა: „პასქა“, „ვენება“, ზოგჯერ აგრეთვე „ზატიკა“. ხირყვა გბრაულია, მაგრამ „პასქის“ ფორმით ბერძნულ ხირყვად გაუციათ ეს გართულად „ვენებაჲ“ უთარგმნიათ]: იყო მახლობელ პასექს, ი. 11,55; უწინარეს დღესასწაულისა მის პასექისა ... იცოდა იესუ, ი. 13,1 E; აღვიდეს მრავალნი იერუსალმად ... უწინარეს მის პ., ი. 11,55; აღმოვიდიან მამაჲ და დედაჲ მისი ... დღესასწაულსა მის პასექისასა, ლ. 2,41; უწინარეს დღესასწაულისა მის პ. ... იცოდა იესუ, ი. 13,1 D.

2. პასექ [ხაპასექოდ დახახლავი გრავი; ხაპასექოდ ხაჭმელი]: სადა პასექი მოწაფეთა ჩემთა თანა ეკამო, მრ. 14, 14; რა შექამონ პ. იგი, ი. 18,28.

1. პასქა [პასხეი]: მოახლებულ იყო დღესასწაული იგი უცომოებისაჲ, რომელსა ჰრქვან პასქაჲ, ლ. 22,1; იყო მახლობელ პ., დღესასწაული იგი ჰურიითაჲ, ი. 6,4; იყო პარასკევი, პ., ი. 19, 14; იყო პ. იგი, რომელ არს ენებაჲ უცომოებისაჲ, შემდგომად ორისა დღისა, მრ. 14,1; მოახლებულ იყო პ. იგი ჰურიითაჲ, ი. 2,13; ოდეს იყო იგი იერუსალმის პასქახა მის დღესასწაულსა, ი. 2,23; რა ერთი მიგიტყვო თქუენ პ. ამის, ი. 18,39.

2. პასქა [ხაპასექოდ დახახლავი გრავი; ხაპასექოდ ხაჭმელი]: წარვედიოთ და მომიზადით ჩუენ პასქაჲ, რა ეკამოთ, ლ. 22,8; სადა არს საფანი, რომელსა მ. ესე მოწაფეთა ჩემთა თანა ეკამო, ლ. 22,11; მზა-უყვეს

მას პასქა იგი, მ. 26,19; ოდეს ღირდა პ. იგი დაკვლად, ლ. 22,7; წარვიდეს ... და მომზადეს პ. იგი, ლ. 22,13; გულის სიტყვით გული მითქუმიდა პასქასა ამას (მას C) კამად თქუნდ თანა, ლ. 22,15; პირველს მას დღესა უცომობისასა, ოდეს პ. მას დაკვლიდეს, ჰრქუეს იესუს მოწაფეთა თუსთა, მრ. 14,12.

პატივ [პატივისცემა]: წინაწარმეტყუელსა თუსსა სოფელსა პატივი არა აქუს, ი. 4,44.

[5. კ. პატივის-ყოფა, პატივის-ცემა, პატიოსან, უპატიო, უპატიოსნეს].

პატივის-ყოფა, ი/უ [პატივისცემა]: პატივ-უყოფ [I ა.] მამასა ჩემსა, 8,49 C; ვა პატივის-უყოფენ მამასა, ი. 5,23 C; ყოველნი პატივის-უყოფდენ ძესა, ი. 5,23 C; პატივ-უყოფ მას მამამან ჩემმან, ი. 12,26 C.

პატივის-ცემა, 0—(3(2): პატივ-გმსცემ (პ.-ვსცემ E) მამასა ჩემსა, ი. 8,49; ერიცხე ბავითა მითითა პატივ-მცემს მე, მ. 15,8; მრ. 7,6; ვა-იგი პატივ-მსცემენ (პ.-სც. E) მამასა, ი. 5,23; რა ყოველნი პატივ-მსცემდენ (პ.-სც. E) ძესა, ი. 5,23; რომელმან ... არა პატივ-სცეს მამასა თუსსა და დედასა თუსსა, მ. 15,6; რომელმან პატივ-მსცეს (პ.-სცეს E) ძესა, მან პატივ-სცეს მამასა, ი. 5,23; პატივ-სცეს მას მამამან ჩემმან, ი. 12,26; პატივ-უც მამასა შენსა და დედასა შენსა, მ. 15,4; 19,9; მრ. 7,10; 10,19; ლ. 18,20.

1. პატიოსან [პატივცემული, ხაპატიო]: ასისთავისა ვისიმე მონად სნეულ იყო და მიანდა აღსრულებად, რომელი იყო მისა პატიოსან, ლ. 7,2; მოვიდა იოსებუ არიმითიელი, პატიოსანი მზრახვალი, მრ. 15,43 C.

[6. კ. უპატიოსნეს].

2. პატიოსან [ნამძვილი, უსაფა, მგ-

ურვეგელი]: რომელსა აქუნდა შიშითა ნელსაცხებელი ნარდიონი პატიოსანი, მრ. 14,3 C.

3. პატიოსან [მვირფხასი]: ქვითა კეთილითა და პატიოსნითა შენებულ არს (ტიძარი), ლ. 21,5.

4. პატიოსან [მეფახებული]: და მოიღეს ოც და ათი იგი ვეცხლი, სასყიდელი იგი პატიოსნისა, რომელ-იგი სასყიდლის ყვეს ძეთა ისრაელისათა, ლ. 21,9 C.

პატრუკი [ფთილა]: პატრუკი მზღნვარძ არა დაშრიტოს (არა დაშრტეს C), მ. 12,20.

პაპრაკად მოყვანება, ი [იმჟღებით მოყვანა, დაჰყვანა]: მოიყვანეს პაპრაკად თანა-წარმთავალი სუმონ ვინმე კვრინელი, მრ. 15,21.

მეგა ნ. განზება, დამოკება, დაგება, მოპერა.

პეროფ, 0—1 [დღრბლის ყრა]: სადაცა დააპყრის იგი, დააკუეთის, და პეროფინ (პეროინ CD) და ილრქენს კბილთა, მრ. 9,18; მიესყულად ლალაყვის და დააკუეთის, და პ. (პეროინ CE), ლ. 9,39; ვა დაეცა იგი ქუეყანასა, გორვიდა და პეროფდა, მრ. 9,20.

პილენძ [სპილენძი; ხპილენძახ წვრილი ფული]: რა არაჲ მიიღონ მათ თანა გზად ... ნუ გუდაჲ, ნუ პური, ნუცა სარტყელსა შინა პილენძი, მრ. 6,8 C; პ. თესლის მოფარდულთა მათ განუბნია ი. 2,15 C; ნუ მოიგებთ ოქროსა, ნუცა ვეცხლსა, ნუცა პილენძსა სარტყელთა თქუნთა, მ. 10,9 C.

პილწ ნ. ბილწ.

პინაკ [გამი]: რომელმან შთამოყოს ჩემ თანა კელი პინაკსა ამას (—C), მ. 26,23; მრ. 14,20; აწ თქუნდ ... გარეშე სასუმელისაჲ და პინაკისაჲ განსწმინდით, ლ. 11,39.

1. პირ [პირი, *port*]: ალალო პირი თუი, მ. 5,2; ნამეტნაიისაგან გულისა პ. იტყუს, მ. 12,34; ლ. 6,45; ალელო იგაიით პ. ჩემი, მ. 13,35; ალულე პ. მისი, მ. 17,27; ალელო პ. მისი და ენაჲ, ლ. 1,64; მე მოგ-
 ცე თქუენ პირი და სიბრძნე, ლ. 21,15; დაადგეს ლერწამი და მოართუეს პირხა მისსა, ი. 19,29; ყუაილი დაღვეს და მიუპყრეს პ. მისსა, ი. 19,29 C: პირისა შე-
 ნისაგან გსაჯო შენ, ლ. 19,22; რომელი გამოვალს პირისაგან ლმრთისა; მ. 4,4; რომელი გამოვალს პ., მ. 15,11 C; პ. ჩჩულთა მწოვართაჲსა დაემტკიცოს ქე-
 ბაჲ, მ. 21,16; გესმა ყოველთა გმობაჲ პ. მისისა, მრ. 14,64; რომელნი გამოვი-
 ლოდეს პ. მისისა, ლ. 4,22; უმზირადეს მის პოვნად რასმე სიტყუასა პ. მისისა, ლ. 11,54; ჩუენ თუთ გუესმის პ. მისისა, ლ. 22,71; არა თუ პირით შემავალი შეა-
 გინებს კაცსა, ანუ პ. გამომავალი შეაგი-
 ნებს კაცსა, მ. 15,11; რომელი შევალს პ., მ. 15,17; გამომავალი პ. გულისა-
 გან გამოვალს, მ. 15,18; რა აღესრუ-
 ლოს სიტყუაჲ იგი უფლისაჲ პირითა წინაწარმეტყუელისაჲთა თქუმული, მ. 1,22; რა პ. ორისა ანუ სამისა მოწა-
 მისაჲთა დაემტკიცოს ყოველი სიტყუაჲ, მ. 18,16; რა პ. მოწამეთა ორთაჲთა, ანუ სამთაჲთა დამტკიცნეს ყოველი სი-
 ტყუაჲ, იქვე C; პ. ჩჩულთა მწოვართაჲ-
 თა დაამტკიცე ქებაჲ, მ. 21,16 C; იტ-
 ყოდა პ. წმიდათაჲთა, ლ. 1,70.

2. პირ [პირისხაჲ]: დაიბანე პირი შენი, მ. 6,17; გამობრწყინდა პ. მისი ენა მზს, მ. 17,2; პ. მისი სუღარითა დაბურვილ იყო, ი. 11,44; პ. მისი დახუეულ იყო სუღარითა, იქვე C; ნუ გარე-მიიქცევე პირ ხა შენსა მისგან, მ. 5,42; ანგელოზნი .. ჰხედვენ პ. მამისა ჩემისასა, მ. 18, 10; არა თულთ-ალბე (არა ხედვე C) პ.

კაცისასა, მ. 22,16; არა ჰხედავ (თულ-
 ალბე C) პ. კაცისასა, მრ. 12,14; ჰნერ-
 წყუვიდეს პ. მისსა, მ. 26,67; იწყეს
 ვიეთმე ნერწყუვად პ. მისსა, მრ. 14,
 65 D; ფიჩვ დაჰპურიან პ. მისსა, მრ.
 14,65 C; დეარდა ზედა პ. თუსსა ფერჯ-
 თა თანა მისთა, ლ. 17,16 C; დეარ-
 დეს პ. ზედა მათსა, მ. 17,6; დეარდა
 ქუეყანასა პ. ზედა თუსსა, მ. 26,39;
 დეარდა პ. ზედა თუსსა, ლ. 5,12; და-
 ვარდეს პ. ზედა თუსსა ქუეყანად, ლ.
 24,5 C; რომელმან განმზადნეს გზანი შენ-
 ნი წინაშე პ. შენსა, მ. 11,10; რომელ-
 მან განმზადოს გზაჲ შენი წინაშე პ. შენ-
 სა, მრ. 1,2 C; წარეველინებ ანგელოზსა
 ჩემსა წინაშე პ. შენსა, მ. 11,10 C; მრ.
 1,2 C; მე ვარ გაბრიელ, წინაშე მდგო-
 მელი პ. ლმრთისასა, ლ. 1,19; რა წარ-
 ჰძღუე შენ წინაშე პ. უფლისასა, ლ. 1,
 76; რომელი განუზადე წინაშე პ. ყოე-
 ლისა ერისასა, ლ. 2,31; იწყეს ვიეთმე
 ნერწყუვად პირისა მისისა, მრ. 14,65 F:
 იყო... ხილვაჲ პ. მისისაჲ სხუა, ლ. 9,
 29; განირყუნნიან პირნი მათნი, რა
 ერუენენ კაცთა მმარხველად, მ. 6,16;
 დაედრიკნეს პ. მათნი ქუეყანად, ლ. 24,5.

3. პირ [ხაზჲ, *виз*]: პირი სამე ცი-
 საჲ იცით გამოცდად, მ. 16,3; პ. ქუე-
 ყანისაჲ და ცისაჲ იცით გამოცდად, ლ.
 12,56; თაჲდმან დაამტკიცა პ. თუსი
 აღსლვად იერუსალმშდ, ლ. 9,51; პ. მი-
 სი იყო აღსლვად იერუსალმშდ, ლ.
 9,53.

4. პირ [თავი]: თავადი იყო პირით
 კერძო მის ნავისასა, მრ. 4,38.

5. პირ [ხეყდაპირი]: ენა საფრეჲ მო-
 უქდეს მსხდომარეთა ზედა პირსა ყოე-
 ლისა ქუეყანისასა, ლ. 21,35.

6. პირ [დანის ან მახვილის პირი,
остриц]: დაეცნენ პირითა მახვილისაჲთა,
 ლ. 21,24.

7. პირ [საპირისპირო, პირიქითი, საწინააღმდეგო]: იყო ქარი პირით კერძო, მ. 14,24; იყო ქარი იგი პ. მათსა, მრ. 6,48.

[6. კ. პირად-პირად, ხელის პირით გუებულ, ხელის პიროვან. პირის დაკრა, პირის დაყოფა. პირსპირ, უპირაღს].

პირად-პირად [მრავლწიური, ხვებად-ხვებად]: მოართუმიდეს ნას ყოველსა სწეულესა პირად-პირადითა სენითა და გუემითა შეპყრობილთა, მ. 4,24 C; განკურნა მრავალნი სწეულნი პირად-პირად-თაგან სენთა, მრ. 1,34 C.

1. პირველ [რიგხ. ხახ., = первѣм]: ვის თქუენგანსა უნდეს პირველ ყოფად, მრ. 9,35; რომელსა ჰნებავს, ეჭმცა პ. იყო, იქვე C; მრავალნი იყენენ პირველნი უკუანასკნელ, და უკუანასკნელნი პ., მრ. 10,31; არიან უკუანასკნელნი, რომელნი იყენენ პ., და არიან პირველნი, რომელნი იყენენ უკუანასკნელ, ლ. 13,30; ესე აღწერად პ. იყო მთავრობასა ასურეთს კვირისსა, ლ. 2,2 D; პირველი იგი ქმარი, მ. 22,25 C; პ. მცნება, მ. 22,38; მრ. 12,28,30 C; ესე არს პ. (მცნება), მრ. 12,30; ესე პ. სოფლისა აღწერად იყო, ლ. 2,2 E; მოვიდა პ. იგი, ლ. 19,16; პირველმან შეერთო ცოლი, მრ. 12,20; პ. მან შეერთო ცოლი, მ. 22,25; მრ. 12,20 C; ლ. 20,29; პ. მან (—C) ჰქუა მას, ლ. 14,18; მოუტდა პირველსა მას და ჰქუა, მ. 21,28; ჰქუა პ. მას (თანა-მდებსა), 16,5; პ. მას დაუმპრინეს წვენი, ი. 19,32 C; პ. მას ღღესა, მ. 26,17; მრ. 14,12; პ. მას ბალარჯობასა, მ. 26,17 C; აღდგა განთიად პ. მას შაბათისასა, მრ. 16,9; ნუ დაჰჯღებდი პ. საინაჯესა, ლ. 14,12; იყოს უკუანასკნელი საცთური უტარეს პირველსა, მ. 27,64; იქმნის უკუანასკნელი იგი კაცისა მის უტარეს პ., ლ. 11,26; ... უტარს პ. მის, მ. 12,

45 C; მრავალნი იყენენ პირველნი უკუანა, და უკუანანი წინა, მ. 19,30; მრავალნი იყენენ პ. უკუანასკნელ, და უკუანასკნელნი პირველ, მრ. 10,31; არიან უკუანასკნელნი რომელნი იყენენ პირველ, და არიან პ., რომელნი იყენენ უკუანასკნელ, ლ. 13,30; ეჭ მოვიდეს პ. იგი, მ. 20,10 C; მოვიდეს პირველნიცა იგი, მ. 20,10 D; იწყე უკუანასკნელითგან ვიდრე პირველთა მათ, მ. 20,8; იწყე უკუანასკნელთაგან ვიდრე პირველთაშიდ [ვით. მრ.]. იქვე C; იქმნის უკუანასკნელი კაცისა მის უტარს პირველისა, მ. 12,45 D; მოვიდეს ერისაგანნი იგი და პ. მის განუტენეს წვენი, ი. 19,32; მოვიდეს პირველისანი იგი, მ. 20,10 E; წარავლინა სხუანი მონანი, უმრავლესნი პირველთასა, მ. 21,36.

2. პირველ [ძველი, ადრინდელი, უწინდელი, ძეჯადი]: მერმე გასმის, რ თქუულ არს პირველთა, მ. 5,33 C; ითქუა პ. მათ მიმართ, მ. 5,21,27,33; წინაწარმეტყუელი არს გინა ერთი წინაწარმეტყუელთაგანი პირველთა, მრ. 6,15; წინაწარმეტყუელთაგანი პ. აღდგომილ არს, ლ. 9,8 C; წინაწარმეტყუელი ვინმე პირველთაგანი აღდგომილ არს, ლ. 9,8,19.

3. პირველ [პირველზარისხოვანი, უკეთესი, აყუადი]: გამოიღეთ სამოსელი იგი პირველი და შეჰმოსეთ მას, ლ. 15,22.

4. პირველ, პირველად [სხ., = წინ, წინათ, უწინ, ძველად, პირველად]: უკუარს ... პირველ მოკითხვად უბანთი ზედი და რამცა ერქუა კაცთაგან: მოძღუარ, მ. 23,7; რომელთა ჰნებავს... პ. ინაჯით-ჯღომად პურის კამასა, მრ. 12,39; ეჭ-იგი იყენეს ღღეთა მით პ. წყლით რღუნისათა, მ. 24,38; ვიდრე არა პ. შეკოს ძლიერი იგი, მრ. 3,27 C; რომელი-იგი იყო პ. ეშმაკულ, მრ. 5,18;

იგი თავადი პირველ განვიდეს წინაშე მისა, ლ. 1,17; პ. მტერ იყენეს იგინი, ლ. 23,12; პოვა მან პ. ძმაჲ იგი თუსი სიმონ, ი. 1,41 C; პ. ... გიხილე შენ, მრ. 1,48; ყოველმან კაცმან კეთილი ღვროჲ პ. ამსახურის, ი. 2,10 C; მოვედ პ. მოსკუდიდმდე ყრმისა მის, ი. 4,49; სადაცა იყო პ., ი. 6,62; რომელი-იგი მოსრულ იყო მისა პ., ი. 7,50; არა თუ ესმეს პ. მისგან, ი. 7,51 C; პ. ესე, რ გეტყვასა თქუენ, ი. 8,25 C; რომელთა ეხილვა იგი პ., ი. 9,8 C; რომელი-იგი პ. ბრმაჲ იყო, ი. 9,17,24; სადა იყო პ. იოვანე, ი. 10,40 C; ესე არა ცნეს მოწაფეთა მისთა პ., ი. 12,16 C; პ. მე მომიძულა, ი. 15,18 C; მიიყვანეს იგი პ. ანანასა, ი. 18,13 C; რომელი-იგი მოვიდა იესუსა ღამე პ., ი. 19,39; მიიწია პ. სამარგესა მას, ი. 20,4 C; პირველვემცა ძაძითა ნაცართა ზელა მსხდომარეთა შეინანეს, ლ. 10,13.

დაეგე პირველად ძმასა მას შენსა, მ. 5,24; მიველი პ. და დაეგე ძმასა შენსა, იქვე C; თქუენ ეძიებდით პ. სასუფეველსა ღმრთისასა, მ. 6,33; აღმოიღე პ. დირა თუალისაგან შენისა, მ. 7,5; ლ. 6,42; მიბრძანე პ. მისლვად და დაფლვად მამისა ჩემისა, მ. 8,21; ლ. 9,59; პ. სიმონ (არს), მ. 10,2; უკუეთუ არა პ. შეკრას ძლიერი იგი, მ. 12,29; მრ. 3,27; შეკრიბეთ პ. ღუარძლი იგი, მ. 13,30; ელიაჲსი ჯერ-არს პ. მოსლვად, მ. 17,10; მრ. 9,11; ელიო-ლა პ. მოსლვად არს, მ. 17,10 C; რომელ პ. აღმოჰტდეს თევზი, მ. 17,27; განწმიდეთ პ. შინაგანი იგი სასუმელისაჲ, მ. 23,26; პ. წუელი (გამოიღის), მრ. 4,28; მაცადე მე პ. განძლებად შვილთა, მრ. 7,27; ელია მოვიდეს პ. და ადგილი იგოს ყოველი, მრ. 9,12 C; ყოველისა პ. ესე არს, მრ. 12,29; ეძიებენ... პ. სა-

ჯდომელსა შესაკრებელთა შინა, მრ. 12,39 C; პ. ჯერ-არს ქადაგებად სახარებაჲ ესე, მრ. 13,10; პ. ქათმისა ემობადმდე სამ გზის უფარ-ყო მე, მრ. 14,72; ესუენა პ. მარიამს მაგდანელსა, მრ. 16,9; რომელმან განაღოს პ. საშოჲ, ლ. 2,23; პ. მიბრძანე ჯმნად სახლელთა ჩემთაგან, ლ. 9,61; პ. თქუთ, ლ. 10,5; პ. არა დაიბანნა ვიდრე პურისა ჰამადმდე, ლ. 11,38; იწყო პ. სიტყუად მოწაფეთა თუსთა, ლ. 12,1; არა პ. დაჯდეს და აღირაცხოს, ლ. 14,28; არამე პ. დაჯდეს და განირაცხოს, ლ. 14,31; პ. ჯერ-არს მისა ფრიად ენებად, ლ. 17,25; ჯერ-არს ესე პ. ყოფად, ლ. 21,9; პოვა მან პ. ძმაჲ თუსი სიმონ, ი. 1,41; ყოველმან კაცმან კეთილი ღვროჲ პ. წარმოღვის, ი. 2,10; უკუეთუ არა პ. ისმინოს მისგან და ცნას, რასა იქმს, ი. 7,51; პ., რ მე გეტყვ თქუენ, ი. 8,25; რომელთა ეხილვა იგი პ., ი. 9,8; რომელი-იგი იყო პ. ბრმაჲ, ი. 9,14; გარკუ თქუენ პ., ი. 9,27; სადა ნათელსკემლა იოვანე პ., ი. 10,40; ესე არა იცოდეს მოწაფეთა მისთა პ., ი. 12,16; პ. მე მომიძულეს, ი. 15,18; მიიყვანეს იგი ანანასა პ., ი. 18,13; მოვილი პ. საფლავად, ი. 20,4.

5. პირველ, პირველად [თანდ., = წინ, პირველად]: რომელი პირველ ჩემსა მოვიდეს, ი. 10,8; პ. ჩემსა არს, ი. 1,15; რომელი პ. (პირველად D) ჩემსა იყო, ი. 1,30 E; რომელი მოვიდა პირველად პეტრესა საფლავად, ი. 20,8.

პირველად-ჯდომა [წინ დაჯდომა]: რომელსა უყუარს... პირველად-ჯდომაჲ (პირველ-ჯდომად CE) კრებულსა მოარის, ლ. 20,46 D.

პირველითგან [თავიდან, თავდაპირველად, ზვ ძრქვ]: რომელი შეუდევ პირველითგან ყოველთა... მიწერად შენდა, ლ. 1,3; პ. იყო სიტყუად, ი. 1,1; ესე

იყო პირველითგან ღმრთისა თანა, ი. 1, 2; იყოდა იესუ პ., ი. 6,64; ისე პ. არა გარკვე. ი. 16,4.

პირველ-ჯდომა ნ. პირველად-ჯდომა.

პირის-დაკრვა, ი [დადუმება, გაჩუმება, დ]: ხ ნან პირი დაიკრა [ხოლო იგი დადუმდა], მ. 22,12 C.

პირის დაუფა, ი [თადუმება, გაჩუმება, დ]: დაიუფა პირი [გაჩუმდით] და განვლდ მავისგან. მრ. 1,25; ლ. 4,35; დადუმენ და დ. პ. [ტაბერლოლიფური ეამოლ-თქმა], მრ. 4,39.

ი/უ: დაუყო პირი სადუქვევლთა [და-ანუმა სადუქვევლთა], მ. 22,34.

პირმშო: წვა ძმ იგი მისი პირმშოა, ლ. 2,7.

პიროვან ნ. ახლის პიროვან.

1. **პირსპირ**, **პირისპირ** [ზხ., = პირამ-დო]: პრქუა მათ იესუ: აღავსენით სარწყული ეგე წყლითა და აღავსნეს იგინი პირსპირ (პირისპირ D), ი. 2,7.

2. **პირსპირ** [თანა, = პირდაპირ, წინ, წინამე]: მივედით დაბასა იმას, რომელ არს პირსპირ თქუნესა, მ. 21,2 C; მრ. 11,2 C.

პიტნაც [პიტნა]: მოიღებთ ათეულსა პიტნაისა და ცერეცოვასა და ძირაკისასა, მ. 23,23; მოიათევისით პიტნაკისა, ცერეცოვასა და ძირაკისა, იქვე C; ათეულსა აღიღებთ პიტნაკისასა და ტეგანისასა და ყოვლისა მხლისასა, ლ. 11,42.

პოვნა: არარას ბრალსა ვპოვებ (ვპოვებ CD) კაცისა ამის თანა, ლ. 23, 4,14; მე მავის თანა ბრალსა არას ვ. (ვპოვებ C, ვპოვებ D), ი. 19,6; მე არცა ერთსა რას ბრალსა ვპოვებ მავის თანა, ი. 18,38 C; მე ბრალსა მის თანა არას ვ., ი. 19,4 C; მცირედნი არიან, რომელნი პოვებენ მას, მ. 7,14; ეძიებდეს ცრუ-მოწამეთა იესუსსთეს, ... და არა

პოვებდეს (პოვებ. D), მ. 26,60; მრ. 14,55; ეძიებდეს მას წარწყმედად და ვერარას პ. (პოვებ. D), რაჲ უყონმას, ლ. 19,48; არცა ისრაელსა შორის ესოდენი სარწმუნოებაჲ ვპოვებ, მ. 8,10; (ვპოვებ C) ლ. 7,9; ეძიებდეს ნაყოფსა ლელუსა ამას შინა და არა ვ., ლ. 13,7; ვ. ცხოვარი ჩემი წარწყმედული, ლ. 15, 6; ვ. სატირი (დრაქმ C) იგი, ლ. 15, 9; არარაჲ ბრალი სიკუდილისაჲ ვ. ამის თანა, ლ. 23,22; მე არცა ერთი ბრალი ვ. ამის თანა, ი. 18,38; 19,4; ბრალ არაჲ ვპოვებ კაცისა მავის თანა, ლ. 23, 14 C; პოვებ (პოვებ C) მადლი წინაშე ღმრთისა, ლ. 1,30; რომელი პოვა კაც-მან, მ. 13,44; პ. ერთი მოყუასი თვისი, მ. 18,28; არარაჲ პ. მას შინა, მ. 21, 19; პ. რ ეშმაკი განსრულ იყო, მრ. 7,30; უკეთუშკა პ. რაჲ მას შინა, მრ. 11,13; არარაჲ პ., გარნა ფურცელი ხ, მრ. 11,13; პ. ადგილი, ლ. 4,17; ეძიებდა ნაყოფსა მისგან და არა პ., ლ. 13, 6; პ. მან პირველად ძმაჲ თვისი სიმონ, ი. 1,41; (იესუ) პ. ფილიპე, ი. 1,43; პ. ფილიპე ნათანაელ, ი. 1,45; პ. ტაძარსა მას, რ ფრდიდეს ზროხასა, ი. 2,14 C; ამისა შემდგომად პ. იგი იესუ ტაძარსა მას შინა, ი. 5,14; (იესუ) პ. იგი და პრქუა მას, ი. 9,35; ე-ა მოვიდა იესუ ბეთანიად, პ. იგი, ი. 11,17; პ. იესუ ვირი და დაჯდა მას ზედა, ი. 12,14; პოვნა სხუანი მდგომარენი, მ. 20,6; პ. იგინი მძინარენი, მ. 26,40,43; მრ. 14, 37,40; ლ. 22,45; პ. ტაძარსა მას შინა მიფარდულნი ზროხათანი და ცხოვართანი და ტრედთანი, ი. 2,14; ესე ვპოვებ (ვპოვებ C), რომელი გარდააქცე-და ნათესავსა ჩუნესა, ლ. 23,2; ვ. მესია, ი. 1,41; რომელი დაწერა მოსე შჯულსა და წინაწარმეტყუელთა, ვ.

(ეპოეთ C), ი. 1,45; შეკრიბეს, რაოდენი პოვეს ბოროტი და კეთილი, მ. 22, 10; პ. (პოეს C) კაცი კვრინელი, მ. 27, 32; პ. (პოეს C) იგი და პრქუეს მას, მრ. 1,37; პ. (პოეს C) კიც იგი დაბმული კართა თანა, მრ. 11,4; პ. (პოეს C) ეგრე, ენა უბრძანა მათ იესუ, მრ. 14, 16; პ. (პოეს C) მარიაჲ და იოსებ და ყრმაჲ იგი; ლ. 2,16; ეგრე პ. (პოეს C) იგი, ლ. 2,45; შემდგომად სამისა დღისა პ. (პოეს C) იგი ტაძარსა მას შინა, ლ. 2,46; ეგრე პ., ვინაჲმკა შეიღეს იგი, ლ. 5,19; პ. (პოეს C) მონაჲ იგი მისი ცოცხალი, ლ. 7,10; ენა წარვიდეს..., პ. ეგრე, ლ. 19,32; პ. ეგრე, ენა-იგი პრქუა მათ, ლ. 22,13; პ. (პოეს C) ლოდი იგი გარდაგორებული, ლ. 24,2; არა პ. გუამი იგი უფლისა იესუჲსი, ლ. 24,3; არა პ. გუამი იგი მისი, ლ. 24,23; მი-ვინმე-ვიდეს ჩუენგანნი საფლავად და პ. (პოეს C) ეგრე, ენა დედათა მათ დაქუეს, ლ. 24,24; პ. (პოეს C) იგი წიად ზღუასა მას, ი. 6,25; ეძიებდეს. ცრუს წამებასა იესუჲსთჲს, ... და არა პოეს, მ. 20,60 C; არა პოენეს [წყვ.] ქორცი იგი უფლისა იესუჲსნი, ლ. 24,3 C; არა პ. ქორცი მისნი, ლ. 24,23 C; პ. კრებულად ათერთმეტნი იგი, ლ. 24,33; ეძიებნ განსასუენებელსა და არა პოვის (პოის C), მ. 12,43; ლ. 11,24; მო-რაჲ-ვიდის, პ. (პოის C) იგი მოცალჲ და განშუენებული და შემქუელი, მ. 12,44; ლ. 11,25; პ. (პოის C) რაჲ ერთი მარგალიტი მრავალ-სასყიდლისაჲ, მ. 13,46; რომელი ეძიებნ, პოის, მ. 7,8 C; მცირედ არიან, რომელთა პოიან იგი, მ. 7,14 C; და პპოო მას შინა სასწორი, მ. 17,27; ნუჲკუე მოვიდეს მეყსეულად და გპოენეს [კავმ.] თქუენ მღვდარენი, მრ. 13,36; რომელი ეძიებდეს, პოვის, მ. 7,8; რომელმან

წარიწყმიდოს თავი თჲსი ჩემთჲს, მან პ. (პოოს CD) იგი, მ. 10,39; 16,25; (პოოს) ლ. 9,24 C; რაეამს პ. (პოოს CD) შეეთომილი იგი, მ. 18,13; პ. (პოოს CD) იგი ესრეთ მოქმელი, მ. 24, 46; ლ. 12,43; რომელი ეძიებდეს, პ. (პოოს C), ლ. 11,10; ვიდრემდე პ. (პოოს C) იგი, ლ. 15,4,8; პ. (პოოს C) რაჲ იგი, დაისუას მჭართა ზედა თჲსთა სიხარულით, ლ. 15,5; პ. (პოოს C) რაჲ, მოუწოდის მეგობართა და მოძმეთა, ლ. 15,9; შევიდეს და გამოვიდეს და საძოვარი პ. (პოოს C), ი. 10,9; ჩემ თანა არიარა პ. (პოოს C), ი. 14,30; რომელმან პოოს თავი თჲსი, წარიწყმიდოს იგი, მ. 10,39 C; პოვის-მეა (პოოს-მე C) სარწმუნოვებაჲ ქუეყანასა ზედა, ლ. 18,8 C; მოვიდეს უფალი მათი და პოენეს [კავმ.] ივინი მღვდარენი, ლ. 12,37; და დათუ მეორესა საკუმლიავსა და მესამესა მოვიდეს და პ. ესრეთ, ლ. 12, 38; ჩუენ არა ეპოვოთ (ეპოოთ CD) იგი, ი. 7,35; მეძიებდეთ და არა მპოვოთ (მპოოთ D) მე, ი. 7,34, (მპოოთ C) 36; (მპოოთ) 8,21 C; ეძიებდით და მპოვოთ (მპოოთ CD), მ. 7,7; ლ. 11,9; და პ. (მპოოთ CD) განსუენებჲჲ სულთა თქუენთაჲ, მ. 11,29; მეყსეულად პ. (მპოოთ CD) ვიერი დაბმული, მ. 21,2; პ. (მპოოთ D, ხ მპოოთ C) კიც დაბმული, მრ. 11,2; (მპოოთ C) ლ. 19,30; პ. (მპოოთ C) ყრმაჲ იგი შეხუეული და მწოლარჲ ბაგასა, ლ. 2,12; მსდევით ბადჲ ეგე მარჯუენით კერძო ნავისა მის და პ. (მპოოთ CD), ი. 21,6; რაეამს მპოოთ, მი-თხართ მე, მ. 2,8; რაედენიცა პ., მოხადენით ქორცილსა ამას, მ. 22,9 C; რაედენიცა მპოენეთ. მოუწოდეთ ქორცილსა ამას, იქვე DE; რა პოვის (პოონ C), ერგმა შეასმინეს იგი, ლ. 6,7; რა ... პ. საზრდელი თავისა მათისა, ლ. 9,12; რა პ. (პოონ C) რაჲ სიტყუაჲ

მის თანა, ლ. 20,20; არცაღა ისრაჲლსა შორის ესოდენი სარწმუნოებაჲ მიჰოვნიხს, მ. 8,10 C.

ი/უ : ვერარაჲ უბოვეხს (უპოეს D) სიტყვს გებაჲ წინაზე ერისა მის, ლ. 20,26. ი. ვნ. : ვიდრე შერთვადმდე მათა იპოვა [აღმოჩნდა] იგი მიდგომილ სულისაგან წმიდისა, მ. 1,18; შე-რაჲ-მწუხრდა, მარტოჲ ი. მუნ, მ. 14,23 C; ესე რაჲ იყო კმაჲ, ი. იესუ მარტოჲ, ლ. 9,36; ძმ ესე ჩემი ... წარწყმედილ იყო და ი., ლ. 15,24; ძმაჲ შენი ... ცოცხალ იყო და ი., ლ. 15,27 C; ძმაჲ ესე შენი ... წარწყმედილ იყო და ი., ლ. 15,32; მესესულად ი. ნავი იგი ქუეყანასა მის, ი. 6,21; ვერ იპოვნეს ესოდენ, რამცა მოაქციეს და მიჰსცეს დიდებაჲ ღმერთსა, ლ. 17,18; არა ი. მოქცევად და დიდებისა მიცემიდ ღმერთისა, იქვე C; თუ ვთქუა, თუ : არა ვიცი იგი, თქუენებრ ცრუ ვიპოო [აღმოვჩნდებო, ვიქნებო], ი. 8,55 C.

უშირდეს მას პოვნად რასმე სიტუასა, ლ. 11,54.

[6. კ. მოპოვება].

1. პურ [პური, *ἄρτος, χλεῖν*] : არქუ ქვასა ამას, რა პურ იქმნეს, ლ. 4,3; არქუ ქვათა ამათ, რა პ. იქმნენ, მ. 4,3; არარაჲ გუაქუს, გარნა ხუთი ქუეზაჲ პური, მ. 14,17; არა კეთილ ირს მოღებად პ. შვილთაგან და დაგებად ძაღლთა, მ. 15,26; მრ. 7,27 C; ვინაჲ ჩუენდა უდაბნოსა ზედა პ. ესოდენი, მ. 15,33; რაოდენი პ. გაქუს აქა, მ. 15,34; მრ. 6,38; 8,5; მათ კრქუს : შუდი პ. და მცირედ თევზი (გუაქუს), მ. 15,34; დაავიწყდა პ. მიღებად, მ. 16,5, მრ. 8,14; პ. არა მოვიდეთ მ. 16,7; პ. არა გუაქუს, მ. 16,7 C; მრ. 8,16; პ. არა გაქუს, მ. 16,8; მრ. 8,17; მოილო იესუ პ., მ. 26,26; მრ. 14,22; მოილო პ., ლ. 22,19; 24,30; არარაჲ მიი-

ლონ გზასა ზედა ... ნუცა ვაშკარანი, ნუცა პ., მრ. 6,8; წარ-თუ-ვიდოთ და ვიციდოთ ორასის ღრაჰქნის პ., მრ. 6,37 C; ხუთი პ. და ორი თევზი (გუაქუს), მრ. 6,38; ერთი ხ პ. აქუნდა, მრ. 8,14; ოდეს-იგი ხუთი პ. განეტეხე ხუთ ათასთათჲს, მრ. 8,19; ნურაჲ გაქუნ გზას ზედა, ნუ ვაშკარანი, ნუცა პ., ლ. 9,3; არა არს ჩუენ თანა უფროჲს, გარნა ხუთი ქუეზაჲ მ., ლ. 9,13; პ. ჩუენი თანაარსობისაჲ მომეც ჩუენ დლითიდლედ, ლ. 11,3; რომელმან ქამოს პ. სასუფრეველსა ღმერთისასა, ლ. 14,15; რაოდენთა სასუცილით დადგინებულთა მამისა ჩემისითა კმატს პ., ლ. 15,17; რაედენთა მორეწეთა მამისა ჩემისთა გარდაერევის პ., იქვე C; ვინაჲ ვიციდოთ პ., ი. 6,5; ორასისა ღრაჰქნისა პ. ვერ კმა არს ამათა, ი. 6,7; რომელსა აქუს ხუთი პ. ქრთილისაჲ და ორი თევზი, ი. 6,9; შოვიდეს სხუანიცა ნაწნი ტიბერიიჲთ, ... საღი-იგი კამეს პ., ი. 6,23; პ. ზეცით მოსცა მით კამად, ი. 6,31; არა მოსე მოგცა თქუენ პ. ზეცით, ად მამამინ ჩემმან მოგცა თქუენ პ. ქეშმარიტი ზეცით, ი. 6,32; პ. ღმერთისაჲ არს, რომელი გარდამოჭდა ზეცით, ი. 6,33; მე ვარ პ. ცხორებისაჲ, ი. 6,35, 48,51; მე ვარ პ. (+იგი C), ი. 6,41; ესე ირს პ. (+იგი C), რომელი ზეცით გარდამოჭდა, ი. 6,50-58; პ. (+იგი C), რომელი მე მივსცე, ჯორცი ჩემი არს, ი. 6,51; რომელსა მე დაუწო პ. და მივსცე, იგი არს. და დააწო პ. და მისცა იუდას სიმონისსა, ისკარიოტელსა, ი. 13,26; იხილეს ნაკუერცხალი ... და თევზი მას ზედა და პ., ი. 21,9; პ. ესე (-C) ჩუენი არსობისაჲ მომეც ჩუენ დლეს, მ. 6,11; მარადის მომეც ჩუენ პ. ესე, ი. 6,34; რომელმან ქამოს პ. ესე, ი. 6,58 C; მოილო იესუ ხუთი იგი პ., მ. 14,19; მრ. 6,41; მისცა მოწოდეთა

თუსთა პური იგი, მ. 14,19; მოილო შუდი იგი პ., მ. 15,36; მრ. 8,6; აკურთხნა და დამუსრა პ. იგი, მრ. 6,41; თაეაღმან მოილო ხუთი იგი პ. და ორი თევზი, ლ. 9,16; მოილო პ. იგი იესუ, ი. 6, 11 C; გუეც ჩუენ პ. იგი ყოველსა ეამსა, ი. 6,34 C; მან მოილო პ. იგი, ი. 13,30; მოვიდა იესუ, მოილო პ. იგი, ი. 21,13; რომელსა სთხოვდეს ძე თუსი პურსა, მ. 7,9; არა დაიბანნიან წელნი, ოდეს პ. კამედ, მ. 15,2; მოწაფეთა მისთაგანნი... უბანელითა წელითა კამედს პ., მრ. 7,2; შეგინებულთა წელითა კამედს პ., მრ. 7,5; ვის უკუე თქუნგანსა მამასა მსთხოვდეს ძე პ., ლ. 11,11; რომელი კამედს ამას პ., ი. 6,58; რომელი კამედა პ. ჩემ თანა, ი. 13,18; ვერ კულეწიფა მათ ვერცალა პურის კამად, მრ. 3,20 D; ... პურისა კამად, იქვე E; დაავიწყდა პ. მოღებად, მ. 16,5 C; მორად-ვიდოდა იესუ სახლსა ვისსამე მთავრისა ფარისეველისასა დღესა შაბათსა კამად პ., და იგინი უმზირდეს მას, ლ. 14,1; შემდგომად მიღებისა იუდაესა პ. მის შევიდა მისა ეშმაკი, ი. 13,27; არა პურისათვის გარკუე თქუნე, მ. 16,11; რომელმან კამოს პურისა ამისგან, ი. 6,51 C; ად რა კამემთ პ. მისგან და განსძელით, ი. 6,26 C; არა ხ' თუ პურითა ცხონდების კაცი, მ. 4,4; ლ. 4,4; ვინამ ძალ-გვც აქა განძღებად პ. ესოდენი ერი, მრ. 8,4; პურნი იგი შესაწირავისანი შეკამნა, მ. 12, 4; მრ. 2,26; ლ. 6,4; აკურთხა და განტეხნა პ. იგი, მრ. 6,41 C; მოიხუნა შუდნი იგი პ., მრ. 8,6 C; მოიხუნა პ. იგი იესუ, ი. 6,11; მავასხენ მე სამნი პ., ი. 6,11; ვერ გულისკვამ-ყვეს პურითა მათ ზედა, მრ. 6,52; ალაესეს ნამუსრევეითა მით ათორმეტი კუელი ხუთთა მათ ქრთილისა პურთაგან, ი.

6,13 C; ალაესეს ათორმეტი გოდორი ნამუსრევეითა ხუთთა მათგან პურთა ქრთილისათა, იქვე DE; შემემთ პ. მათგან და განსძელით, ი. 6,26; არა კეთილ არს მოღებად პურისა შვილთაგან და დაღებად ძაღლთა, მ. 15,26 C; მრ. 7, 27; გამოეცხადა მათ განტეხასა მას პურისახა, ლ. 24,35; იყენეს მკამელნი იგი მის პურისანი ხუთ ათას კაც, მრ. 6, 44 C; უკუეთუ ვინმე კამოს ამის პურისაგანი, ი. 6,51; არცა გიცნობიეს, არცა მოიკსენეთ ხუთთა მათ პურთაჲ, მ. 16, 9; არცა შუდთაჲ მათ პ. და ოთხ ათასთაჲ მათ (მოიკსენეთ), მ. 16,10.

2. პურ [საკმელი: ხაუზსი, ხადილი. ვანშამი; ლსინი]: უბრძანა მათ ცემად მისა პური, მრ. 5,43 C; წუსწუთ თუ არა დაიბანნიან წელნი, არა კამიან პ., მრ. 7,3 C; პ. ჩემი მზა-მიყოფიეს, ... მოველით ქორწილსა ამას, მ. 22,4; ჰეროდე ... მზა-უყო პ. მთავართა მისთა, მრ. 6,21; დაუშადა ლევი პ. დიდი იესუს, ლ. 5,29; რა კამოს პ. მის თანა, ლ. 7,36; 11,37; კაცმან ვინმე ყო პ. დიდი, ლ. 14,16; უყუარს ზემოჯდომად პურსა ზედა, მ. 23,6; ლ. 20,46; წარავლინა მონამ თუსი ეამსა პურისასა, ლ. 14,17.

[5. კ. პურისა უფალ, პურისმეტე, პურის კამა].

პურისა უფალ [უფროსი სუფრანზე, ლხინის მეთაფრი]: ე'ა გემო-იხილა პურისა უფალმან მან წყალი იგი, ი. 2,9; მოუწოდა პ. უ. მან (—D) სიძესა მას, იქვე; ჰრქუა მათ: აღმოაყენეთ აწ და მორართუთ პურისა უფალსა, ი. 2,8.

პურისმეტე [თანამეხუფრე]: ინაჯი-დგეს პურისმეტეზმან ას-ასმან და ერგასის-ერგასისმან, მრ. 6,40 C.

პურისმეტედ. პურისმეტედ-პურისმეტედ [რეგ-რიგად, რადუ-რადუად]: დასხით კა-

ცები ეგე პურისმეტედ ერგასეული, ლ. 9,14 C; უბრძანა მათ დასდომოდ მათი ყოველთაჲ პურისმეტედ-პურისმეტედ (პურისტედ-პურისტედ D) მწუანეილსა ზე-და თივისასა, მრ. 6,39; დასხით კაცე-ბი ეგე პ. ერგასისეული, ლ. 9,14.

1. პურის კამა, 0—2 [კამა, ccti]: ნოდლუარ, პური ჰამე [ჭაჰჰჰ, ფაჰჰ], ი. 4,31 C; არცალა პურისა (პურის C) ჰამად აცალელებეს, მრ. 6,31; პირველად არა დაიბანან ვიდრე პურისა ჰამადმდე, ლ. 11,38 D.

2. პურის კამა [ლხინი]: რომელთა ჰნებაეს ... პირველ ინაჩით-ჯდომად პურის კამასა, მრ. 2,39.

პურობა, ი [დაჰერა]: მოიღეთ თევზთა მათგანი, რომელ იპუართ აწ, ი. 21,10; მას ღამესა არარად იპურეს, ი. 21,3.

ი/უ: უპურა ჯელი მისი, მ. 9,25; მრ. 8,23; 9,27; განყო ჯელი თვისი იესუ, უ. ნას, მ. 14,31; უ. ჯელი და აღადგინა იგი, მრ. 1,31; უ. ჯელი ყრმისაჲ მის, მრ. 5,41; უ. ჯელი ყრმასა მას, ლ. 8,54; არა-მე უპურას და აღადგინოს იგი, მ. 12,11 C; არა-მე უპურასა და აღმოიქუას იგი, იქვე DE.

ი/უ—ე, სტატ.: დავატევების მცნებაჲ ღმრთისაჲ და გაპურეფს მოძღურებაჲ (სწავლად C) კაცთაჲ, მრ. 7,8; ყოველთა ეა წინაწარმეტყუელი უპურეფს იოვანე, მ. 21,26; წუსწუთ თუ არა დაიბანინან

ჯელი, არა კამიან პური, რ უ. მათ მოდელთ-მოდღურებაჲ მოდელთა მათთაჲ, მრ. 7,3 C; ეშინოდა ერისა მისგან, რ ეა წინაწარმეტყუელი ეპურა იგი, მ. 14,5; უქუეთუ არა იდაყუთგან დაიბანინან ჯელი, არა კამიან, რ ე. მათ მოცემული იგი მოძღურებაჲ ხუცესთაჲ, მრ. 7,3.

სხუადცა მრავალი არს, რომელი მოელო პურობად: განრცხად სასუმელები-საჲ და სტამნებისაჲ და ქუაბებისაჲ და ცხედრებისაჲ, მრ. 7,4.

რომელთანი პურობილ ჰყენეთ, პურობილ იყენედ, ი. 20,23 C.

პურობილ [დაჰერელი, ტუხადი, პატი-მარსი]: პურობილ ვინმე იყო მაშინ წარჩინებული, რომელსა ერქუა ბარაბა, მ. 27,16 C; ჩუეულ იყო მთავარი იგი, მიუტევის ერსა მას პურობილი ერთი, რომელიცა უნებ მათ, მ. 27,15; იყო ვინმე მაშინ პ. შესწავებული, რომელსა ერქუა იესუ ბარაბაჲსი, მ. 27,16; მიუტევის მათ ერთი პ., რომელიცა გამოითხოვიან მათ, მრ. 15,6; უნებელად ედებოდა მას განტევებად დღესასწაულსა მას ერთი პ., ლ. 23,17; ჩუეულ იყო ბჰე იგი მიტევებად ერთისა პურობილისა ერსა მას, რომელცა ჰნებაენ, მ. 27,15 C.

[ნ. კ. აღგილის-პურობა, აღპურობა, განპურობა, გულ-პურობილ, დაპურობა, მადლის-პურობა, მიპურობა, საპურობელ. საპურობილე, შეპურობა].

უ

1. უამ [დრო, სანი, ხრემჲ]: რაოდენ უამ სიმღ იგი მათ თანა-ლა იყოს, მრ. 2,19 C; რაოდენ უ. არს, მრ. 9, 21 C; განეზორა მას ვიდრე უ. რაოდენადმდე, ლ. 4,13; რომელთა-იგი უ. ერთ

პრწამნ, ლ. 8,13; მრავალ უ. სამოსელი არა შეემოსა; ლ. 8,27; მრავალ უ. წარიტაცის იგი, ლ. 8,29; თქუენ ინებეთ უ. ერთ სიხარული ნათელსა მისსა, ი. 5,35; მცირედ უ. თქუენ თანა-

ვარ, ი. 7,33; 13,33; მცირედ-ლა ვაშ ნათელი თქუენ თანა ვარ, ი. 12,35; წუთ-ერთო ვ. თქუენ თანა ვარ, ი. 13,33 C; ესოდენ ვ. თქუენ თანა ვარ, ი. 14,9; მცირედ-ლა ვ., და სოფელი ესე არღარა მხედვიდეს მე, ი. 14,19 C; მცირედ ვაშ-ლა ნათელი თქუენ თანა ვარ, ი. 12,35 C; უდაბნო არს ადგილი ესე, და ვაში გარდასრულ არს, მ. 14,15; რა-ეამს მოიწია (მოეხო C) ვ. ნაყოფისად, მ. 21,34; ვ. ჩემი ახლოს არს, მ. 26,18; აღსრულებულ არს ვ., მრ. 1,15; მრავალი ვ. წარსრულ იყო, მრ. 6,35; ვ. არს-ლა ფრიად, მრ. 6,35; ვ. მრავალი დაყოფილ არს, მრ. 6,35 C; რაოდენი ვ. არს, მრ. 9,21; არა იყო ვ. ლეღსად, მრ. 11,13; არა გულისგმა-ჰყავ ვ. მო-ხედვისა შენისად, ლ. 19,44; ვ. მოწე-ნულ არს, ლ. 21,8; არღა მოწეწულ არს ვ. ჩემი, ი. 2,4; 7,6; მოვალს ვ., ი. 4,21,23; 5,25,28; 16,2; მრავალი ვ. დაე-ყო, ი. 5,6 C; თქუენი ვ. ოდესვე გან-მზადებულ არს, ი. 7,6; ვ. ჩემი არღა აღსრულებულ არს, ი. 7,8; ვა სერისა ვ. იყო, ი. 13,2 C; მოვიდეს ვ., ი. 16,25 C; ვ. ესე ვარ არა გამოიკადღეთ, ლ. 12,56; გამოიკითხა ვ. იგი გამოჩინები-სა მის ვარსკულაფისად, მ. 2,7; მწუხრი იყო ვ. იგი, მრ. 11,11; ოდეს იყოს ვ. იგი, მრ. 13,33; რაეამს მოიწიოს ვ. იგი (—C), ი. 16,4; ვაშსა მკისასა უბრ-ძანო მომკალთა მათ, მ. 13,30; რომელ-თა მოსცენ ნაყოფი ვ. თუსსა, მ. 21,41; რომელსა ვ. მპარაფი მოსღვად არს, მ. 24,43; დააღვინა... მიცემად საზრდელი თუსი ვ. თუსსა, მ. 24,45; დაადგინა უფალ-მან... მიცემად როკიკისა მათა ვ., მ. 24,45 C; მიერითგან ეძიებდა ვ. მარ-ჯუჟესა, რა მისცეს იგი მათ, მ. 26,16; ლ. 22,6; ვარმცა ვ. მარჯუჟესა მიჰსცა იგი მათ, მრ. 14,11; ჰეროდე ვ. შობი-სა მისისასა მზა-უყო პური მთავართა

მისთა მრ. 6,21; მიაველინა ქუეყანის მო-ქმედთა მათ ვ. ნაყოფისასა მონად, მრ. 12,2; რომელნი აღესრულნენ ვ. მათსა, ლ. 1,20; ვ. განსაძედლისასა განდგინან, ლ. 8,13; რომელი დაადგინოს უფალმან მონათა თუსთა ზედა მიცემად ვ. იფ-ქლის საწყაული, ლ. 12,42; წარავლინა მონად თუსი ვ. პურისასა, ლ. 14,17; ვ. თუსსა მიაველინა მოქმედთა მათ მონად თუსი, ლ. 20,10; იღძებდით უკუე ყო-ველსა ვ., ლ. 21,36; გუეც ჩუენ პური იგი ყოველსა ვ., ი. 6,34 C; თქუენი ე-მი ყოველსა ვ. განმზადებულ არს, ი. 7,6 C; ყოველსა ვ. ისმინი ჩემი, ი. 11,42 C; უკუეთო ირა მიიღოს ასი წილი ვ. ამას სასლი და მძანი..., მრ. 10,30; რომელმან არა მიიღოს მრავალი წილი ვ. ამას, ლ. 18,30; ილოკვიდა გარემე ვ. მას საკუმეველისა კუმევისასა, ლ. 1,10; მას ვ. (+ შინა C) ჰრქუა იესუ ერსა მას. მ. 26,55; მას ვ. ჰრქუა იესუ კაცსა მას, მრ. 3,3; მას ვ. ოდენ ჰრქუა მას იესუ, ი. 4,53; მოვიწმე-სრულ იყვენს მას ვ. ოდენ, ლ. 13,1; მას ვ. იწყონ სიტყუად მათათა მიმართ, ლ. 23,30 C; მე მას ვ. ოღე-მალლო ქუეყანით, ი. 12,32 C; მას ვ. დაჰბანნა ფერკნი მათნი, ი. 13,12 C; მას ვ. მიიყვანა იესუ პილატე, ი. 19,1 C; აღდგეს მასეუ ვ., ლ. 24,33 C; მას ვ. შინა ვარქუა მათ, მ. 7,23; მას ვ. შ. იტუოდა იესუ, მ. 11,25; მას ვ. შ. წარ-ვიდოდა იესუ... ყანობირსა მათსა, მ. 12,1; მას ვ. შ. ესმა ჰეროდეს... ჰამბავი იესუჟსი, მ. 14,1; მას ვ. შ. განკურნა იესუ მრავალნი სნეულებისაგან მათისა, ლ. 7,21; უნდა მღღელთ მოძღუართა მათ და მწიგნობართა დასხმად ჭელთა მათთა მას ვ. შ., ლ. 20,19; მო-ვიწმე-უქდეს მას ვ. შ. საღუეკველინი, ლ. 20,27; ესე მასეუ ვაშსა შ. (—C) მოიწია ლ. 2,38; მოხუედ აქა უწინარს ვაშსა, მ. 8,29; შემდგომად მრავლისა ვ. მოვიდა

უგალი იგი, მ. 25,19; შემდგომად მცი-
რედისა **ვაშიხა** მოუტდეს მუნ მდგომარენი
იგი პეტრეს, მ. 26,73; შემდგომად მცი-
რედისა **ვ.** წინაშე მდგომელნი იგი ეტ-
ყოდეს პეტრეს, მრ. 14,70; წარავლინა
მოწყუთებად ყოველთა ჩჩულთა ყრმათა
... ორით წლითგანნი და უღარესი **ვ.**
მისებრ, მ. 2,16; უნდა მისი ხილვად
შრავლით **ვაშითგან**, ლ. 23,8; მრავლით
ვ. სწადოდა მისთჳს სასწაულის ხილვად
მისგან, იქვე C; მიერ **ვ.** წარიყენა იგი
სახელ თჳსა, ი. 19,27 C; განეშორა მას
ვიდრე **ვაშიად** რაედენდმდე, ლ. 4,13 C;
აყადეთ იგი ერთად აღორძინებად ურ-
თიერთას ვიდრე **ვაშიდმდე** მკისა, მ.
13,30; არა ისმინის მისი ვიდრე რომ-
ლად **ვ.** ლ. 18,4; მამად ჩუენი **ვაშაქა-**
ვაშიდმდე იქმს, ი. 5,17 C; ელისაბედის-
ნი აღიესნეს **ვაშნი** შობისა მისისანი, ლ.
1,57; ვიდრემდე აღესრულნენ **ვ.** წარ-
მართთანი, ლ. 21,24; მოვიდენ **ვ.** ი. 4,
21 C; მოვლენან **ვ.** ი. 4,30 C; რო-
მელთა მისცოდინან მას ნაყოფი **ვაშთა**
მათთა, მ. 21,41 C; წარვიდა მრავალთა
ვ. ლ. 20,9; უჩუენნა მას ყოველნი სუ-
ფივეანი სოფლისანი გამობატვითა **ვაში-**
ხათა, ლ. 4,5 C; ... **ვაშთათა**, იქვე DE;
სასწაულნი **ვაშთანი** ვერ ძალ-ვიც გუ-
ლისქმის-ყოფად, მ. 16,3.

[6. კ. რაეამს, უემო].

2. **ვაში** [ხათი, ყაჲ]: ამით უკუანაგს-
კნელთა **ვაში** ერთ ხოლო ქმნეს [ამ ვაჲ-
ნასგნელებმა მხოლოდ ერთ ხათს იმჳ-
მაგჲს], მ. 20,12 C; ესოდენ ვერ ძალ-ვიც
ვ. ერთ მღვდარებად ჩემ თანა, მ. 26,40;
ვერ უძლე **ვ.** ერთ ღვებად, მრ. 14,37
C; იყო ვრ ექუს **ვ.** ოდენ, ლ. 23,44 C;
ი. 19,14 C; არა ათორმეტ **ვ.** არს დლი-
საჲ, ი. 11,9 C; უკუანაგსკნელთა მით
ერთი ხოლო **ვაში** დაყეეს, მ. 20,12;
დღს იგი და **ვ.** არავინ უწყის, მ. 24,
36 C; არა იცით დღს იგი, არცა **ვ.** მ.

25,13; მოხლებულ არს (მოიწია C) **ვ.**
მ. 26,45; ვერ უძლეა **ვ.** ერთი განღ-
ძებად ჩემ თანა, მრ. 14,37; მოვიდა **ვ.**
მრ. 14,41; იყო **ვ.** მესამს, მრ. 15,25;
ვრ იყო **ვ.** მეექუსს, მრ. 15,33; ლ. 23,
44; ოდეს იყო **ვ.** დაჯდა, ლ. 22,14;
ესე არს **ვ.** თქუენი, ლ. 22,53; ვრ
წარვიდა **ვ.** ერთი, ლ. 22,59; **ვ.** იყო
ვრ მეათს, ი. 1,39; **ვ.** იყო ვრ მეექუსს,
ი. 4,6; 19,14; არაა მოწვეულ იყო **ვ.**
მისი, ი. 7,30; 8,20; მოიწია **ვ.** ი. 12,
23; 17,1; მოიწია **ვ.** მისი, ი. 13,1; 16,
21; აჲ მოვალს **ვ.** ი. 16,32; რა თა-
ნა წარმვდეს **ვ.** ესე (იგი C), მრ. 14,35;
მოგვონა მამასა მისსა **ვ.** იგი, ი. 4,53 C;
მოვიდა სამ **ვაშს** ოდენ, მ. 20,3 C; გა-
მოვიდა მესამესა **ვაშსა**, იქვე DE; მერ-
მე განვიდა მეექუსესა და მეცხრესა **ვ.**
მ. 20,5; მეთერთმეტესა **ვ.** განვიდა და
პოვნა სხუანი, მ. 20,6; რომელსა **ვ.** არა
პგონებდეთ, ძს კაცისაჲ მოვიდეს, მ.
24,44; მოვიდეს ... **ვ.**, რომელსა არა
უწყოდის, მ. 24,50; მეცხრესა ოდენ **ვ.**
კმა-ყო იესუ კმითა დიდითა, მ. 27,46;
მრ. 15,34; უკუეთუმცა იცოდა სახლისა
უფალმან, რომელსა **ვ.** მჳარავი მოვი-
დეს, იღვებდამცა, ლ. 12,39; **ვ.**, რო-
მელსა არა პგონებდეთ, ძს კაცისაჲ მო-
ვიდეს, ლ. 12,40; მოვიდეს ... **ვ.**, რო-
მელი არა იცის, ლ. 12,46; რომელსა **ვ.**
უმოლხინე იქმნა იგი, ძ. 4,52; გუშინ
მეშვდესა **ვ.** დაუტევა იგი სიცხემან, ი.
4,52; ამისთჳს მოვედ **ვ.** ამას, ი. 12,
27; მოგვიტეს თქუენ მას **ვ.** შინა, რასა-
იგი იტყოდით, მ. 10,19; რაჲ-იგი მო-
გიტეს თქუენ მას **ვ.** შ., მრ. 13,11; მას
ვ. შ. იხარებდა იესუ სულითა წმიდითა,
ლ. 10,21; სულმან წმიდამან გასწავოს
თქუენ მას **ვ.** შ., რაჲ-იგი ქსთქუათ,
ლ. 12,12; დღისა მისთჳს და **ვაშიხა** არა-

ვინ იცის, მ. 24,36; მრ. 13,32; ჭითხ-
ვილა მას ფ. მისთვს, რომელსა მოქპარ-
და, ი. 4,52 C; მიქსენ მე ამის ფაშიხა-
გან, ი. 12,27; განმარინე მე ფაშიხა ამის-
გან, იქვე C; განიკურნა დედაკაცი იგი
მიერ ფაშითგან, მ. 9,22; განიკურნა ასუ-
ლი იგი მისი მიერ ფ., მ. 15,28; განი-
კურნა ყრმად იგი მიერ ფ., მ. 17,18;
ექუს ფ. დაბნელდა ყოველსა ქუეყანასა
ვიდრე მეცხრედ ფაშადმდე, მ. 27,45;
ბნელი იყო ყოველსა ქუეყანასა ვიდრე
მეცხრედ ფ., მრ. 15,33; ლ. 22,44; და-

ბნელდა ყოველსა ქუეყანასა ზედა მიც-
ხრა ფაშადმდე, მ. 27,45 C; ირა ათორ-
მეტნი ფაშნი არიანა დღისანი, ი. 11,9;
მოვიდენ ფ., ი. 16,32 C; მოვიდეს მე-
ათერთმეტისა ფაშისანი, მ. 20,9; მო-
რად უკუე-ვიდეს შეათერთმეტისა მის ფ.
იგი, იქვე C.

ფეფთა [ზეხთა—ზეშთა—ფეშთა—ფეფთა
— ზეფა, უმაღლესი]: ზეგარდამომაველი
ყოველთა ფეფთა არს, ი. 3,31 C.

ფლავილ: იხილა ფლავილი და მტი-
რალნი და მკვობარნი ფრიად, მრ. 5,38 C.

რ

1. რა [გითხ. და მიმართ ნაცვალს; რა?
რად]: ნუ ჰზრუნავთ სულისა თქუენისათვს,
და ჰშვამოთ, ლ. 12,22 D; ნუ ჰზრუნავთ
და იტყვთ: რად ვკამოთ, ანუ რა ვსუათ,
ანუ რაჲ შევიმოსოთ, მ. 6,31 D; ნუ ჰზრუ-
ნავთ სულთა თქუენთათვს, რაჲ შვამოთ
ანუ რაჲ სუათ ..., რაჲ შევიმოსოთ, მ. 6,
25; ნუ ჰზრუნავთ და იტყვთ: რ. ვკამოთ,
ანუ რ. ვსუათ, ანუ რ. შევიმოსოთ, მ.
6,31; ნუ ჰზრუნავთ სულისა თქუენისა,
რ. შვამოთ, და ნუცა კორცთა თქუენთა,
რ. შევიმოსოთ, ლ. 12,22 E; ნუ ეძიებთ,
რ. შვამოთ და რ. ჰსუათ, ლ. 12,29; რ.
სასყიდელის გაქუს, მ. 5,46; რ. უმეტეს
ჰყოთ, მ. 5,47 C; იცის მამამან თქუენ-
მან ზეცათამან, რ. გიჯმს თქუენ, მ. 6,
8; რ. ძეს ჩუენი და შენი, მ. 8,29; რ.
ძეს ჩემი და შენი, ლ. 8,28; რ. ძეს შე-
ნი და მაგის კაცისა მართლისაჲ, მ. 27,
19; რაჲ არს ჩუენი და შენი, მრ. 1,24;
ლ. 4,34; რ. არს შენი და ჩემი, მრ. 5,
7; რ. არს ჩემდა და შენდა, ი. 2,4; რ.
ჟუადვილეს არს სიტყუად, მ. 9,5; მრ.
22,9; ლ. 5,23; იკითხეთ, რ. არს: წყა-
ლოზაჲ მნებავს და არა მსხუერპლი, მ.
22,13; 12,7; უფალო, რ. არს, რ ჩუენ

გამოგვცხადებ თავსა შენსა და ირა
სოფელსა, ი. 14,22; რ. თქვან ჩემთვის
კაცთა, მ. 16,13; მრ. 8,27; ლ. 9,
18; თქუენ რ. სთქვთ, მ. 16,15 C; მრ.
8,29; ანუ რ. მისცეს კაცმან ნაცვალად
სულისა თვისისა, მ. 16,26; მრ. 8,37; რ.
კეთილი ვქმნე, მ. 19,16 C; რ. გნებავს,
მ. 20,21; რ. გნებავს, და გიყო თქუენ,
მ. 20,32; რ. გნებავს, და გიყო შენ, ლ.
18,41; რ. გნებავს, რ. გიყო შენ, მრ.
10,51; რ. გნებავს ჩემგან, და გიყო თქუენ,
მრ. 10,36; რ. გნებავს შენ, მ. 22,17;
რ. გნებავს მოცემად, მ. 26,15; რ. გნე-
ბავს (ჯერ-გირს C) თქუენ, მ. 26,66; რ.
უდიდეს არს, მ. 23,17 C; რ. უფრო არს,
მ. 23,19 C; რ. არს სასწაული შენისა
მის მოსლვისაჲ, მ. 24,3; ჩუენდა რ. არს,
შენ უწყვი, მ. 27,4; რ. ვყო იესუ, მ.
27,22; რ. ბოროტი უქმნიეს მაგის, მ.
27,23; მრ. 15,14; ლ. 23,22; რ. (+მე)
არს ესე მოძღურებდა ახალი, მრ. 1,27;
რ. წეს-არს შაბათსა შინა, მრ. 3,4 C;
რ. არს იგავი ესე, მრ. 4,10; ლ. 8,9;
რ. არს სახელი შენი, მრ. 5,9; ლ. 8,
30; რ. არს სიბრძნე ესე მოცემულ ამი-

სა, მრ. 6,2; რაა ვითხოვო, მრ. 6,24; რომელ რ. ჩემგან სარგებელ გეყო, მრ. 7, 11; არარაა აქუს, რ. ქაშონ, მრ. 8,2; რ. არს ნათესავი ესე, მრ. 8,12; რ. (+მე C) სარგებელ არს კაცისა, მრ. 8,36; ლ. 9,25; რ. ძალ-გიც, შემეწიე ჩუენ, უფალო, მრ. 9,22; რ. ძალ-გიცა, ყოველივე შესაძლებელ არს მოაწმუნისა, მრ. 9,23; რ. გამცნო თქუენ მოსე, მრ. 10,3 C; რ. ვქმნე, მრ. 10,17 C; ლ. 10, 25; რ. საქმე ვქმნი, ლ. 18,18; რ. ჰქმნი, ი. 6,30 C; აწ რ. (+მე C) უყოს მათ უფალმან მან მის ვენაქისამან, მრ. 12, 9; აწ რ. უყოს უფალმან სავენაჯისამან, ლ. 20,15; რ. იყვნენ სასწაულნი, მრ. 13,4; რ. ვყო მელუმ ესე ჰურიითა, მრ. 15,12; ვინ-ძი რ. აღილოს, მრ. 15,24; ვისმცა რ. ხუდა, იქვე C; ვრ-მე რ. არს მოკითხვად ესე, ლ. 1,29 C; რ. არს სიტყუად ესე, ლ. 2,15 C; 4,36; ი. 7,36; რ. არიან სიტყუანი იგე, ლ. 24,17; რ. საქმე მაქმენ ჩუენ, ლ. 2,48 C; ჩუენ რ. ვყოთ, ლ. 3,12, (+მე C) 14; რ. ვყოთ, ი. 6,28; რ. (+მე C) ვყო, ლ. 18,3,4; 20,13; რ. ჯერ-არს შაბათსა, ლ. 6,9; რ. არს მადლი თქუენდა, ლ. 6,32; ვრ არაა აქუნდა მათ, რ. მიჰსცენ, ორთავე მიუტყუა, ლ. 7,42; არარაა ვის უთხრეს მათ დღეთა შინა, რ. იხილეს, ლ. 9,36 C; არაა მაქუს, რ. დაუგო მას, ლ. 11,6; ვერარაა აქუს უკეთესი, რ. გიყონ თქუენ, ლ. 12,4; ნუ ჰზრუნავთ, ვრ, ანუ რ. სიტყუად მიუგოთ, ანუ რ. ჰსთქუათ, ლ. 12,11; რ არა აქუს, რ. მოგაგონ შენ, ლ. 14,14; რ. არს ესე, ლ. 15,26; (+მე C) 18,36; ი. 16,17; ყოველი, რ. ჩემი არს, შენი არს, ლ. 15, 31 C; რ. არს, რომელი-ესე მესმის შენ-თს, ლ. 16,2; ვის რ. თანა-ედვა უფლისა მისისა, ლ. 16,5 C; მზა-მიყავ, რ. ვქამო, ლ. 17,8 C; რ. თანა-გუედვა ყოფად, ყვათ, ლ. 17,10 C; ვერარას ჰპო-

ვებდეს, რ. უყონ მას, ლ. 19,48; რ. არს სასწაული, ლ. 21,7; რ. სიტყუად მიუგოთ, ლ. 21,14; რ. ვპრქუათ შენთს, ი. 1,22 C; რ. გრქუას თქუენ, ყვათ, ი. 2, 2,5; რ. სასწაულ გრქუენო ჩუენ, ი. 2, 18 C; რ. იყო კაცისა მის თანა, ი. 2, 25; რ. უწყით, მას ვიტყვთ, და რ. ვიხილეთ, ვწამებთ, ი. 3,11 C; რ. (+იგი C) ეგულებოდა ყოფად, ი. 6,6; ად ესე რ. არს ესოდენთა წინა, ი. 6,9; რ. სასწაულ ჰყო, ი. 6,30 C; ცნას მოძღურებისა მის, ვრ რ. არს, ი. 7,17; მე რ. ვიხილე ..., ვიტყვ; და თქუენ რ. გესმა ..., იქმთ, ი. 8,38 C; გეტყვ; რ. მესმა მამისაგან ჩემისა, ი. 8,40 C; რ. გიყო შენ, ი. 9,26; არა ცნეს, რ. არს, ი. 10, 6 C; ყოველი, რ. თქუა იოვანე ამისთს-ქეშმარიტ იყო, ი. 10,41 C; რ. ვთქუა, ი. 12,27 E, მან მომცა მე მცნება, რ. ვთქუა და რასა ვიტყოდი, ი. 12,49; აწ რ. გეგულეობს საქმედ, იქმოდ აღრე, ი. 13,27 C; იყიდეთ, რ. გვქმდეს დღესასწაულსა ამას, ი. 13,29; რ. ითხოვოთ სახელითა ჩემითა, იგი ვყო, ი. 14,13; რ. (+ცა C) გინდეს, ითხოვეთ, ი. 15, 7; რ. მესმა მამისა ჩემისაგან, გარქუ თქუენ, ი. 15,15 C; რ. ითხოოთ მამისა ჩემისაგან სახელითა ჩემითა, მოგვიცხ თქუენ, ი. 15,16 C; რ. არს მცირედ, ი. 16,18; ყოველი, რ. მომეც მე, მივეც მათ, ი. 17,7 C; მათ უწყიან, რ. ვარქუ მათ, ი. 18,21 C; რ. გიქმნიეს, ი. 18,35; რ. არს ქეშმარიტება, ი. 18,38; რ. დავწერე, დავწერე, ი. 19,22 C; ამისთს რ. ჰსთქუ, ი. 21,21; შენდა რ.? შენ მე შემომიდიგ, ი. 21,22.

იგულეთ, რაა-ედვა გესმის, მრ. 4, 24 C.

იხილეთ, რაა-ედვა გესმის, მრ. 4,24; უთხარო იოვანეს, რ. იხილეთ და გესმა, ლ. 7,22; არა უწყით, რ. (-C) იქმნა

მას შინა ამათ ღლეთა, ლ. 24,18; უწყითა, რაჲ-ტხე ვყუე თქუნდა მიმართ, ი. 13,12.

არა იღმოგვიტხავესა, რაჲ-თგი ყო ღავით, მ. 12,3; მრ. 2,25; რ. იყოს საშართალი, მიგცე თქუნ, მ. 20,4; რ. ღირღეს, მიგცე თქუნ, იქვე C; ანუ ვერ კელ-მეწიფების, რ. მიღღეს, ყოფად ჩემსა ზედა, მ. 20,15 C; იხილეს ძრვად იგი და რ. იქმნა, მ. 27,54; გამოვიღღეს იგინი ხილვად, რ. ქმნულ იყო, მრ. 5,14 C; უწყოდა, რ. იქმნა მის ზედა, მრ. 5,33; რა... იყიდონ თავისა მათისა, რ. (—C) კამონ, მრ. 6,36; არავის უთხრან, რ. იხილეს, მრ. 9,9; იწყო მათა სიტყუად, რ. შემთხუევი იყო მერმე მისა, მრ. 10,32 C; რ. მოგეტეს თქუნ მას ეამსა შინა, მას იტყოღეთ, მრ. 13,11; არა რ. მე მნებავს, ალ რაჲცა შენ გნებავს, მრ. 14,36; ქადაგებდა, რ. ყო მისთუს იესუ, ლ. 8,39; სულმან წმიდამან გასწავოს თქუნ მას ეამსა შინა, რ. ჰსთქუათ, ლ. 12,12; რა უწყოდის, რ. იგაჰრეს, ლ. 19,15; ეა იხილა ასისთავმან, რ. იქმნა, ლ. 23,47 C; რომელნი მოსრულ იყენეს ხილვისა მას და რ. იქმნა, ლ. 23,48 C; მოაქუნდა, რ. მოემზადა სულნელები, ლ. 24,1; იგინი უთხრობღეს მათ, რ. მგზავრ იყო, ლ. 24,35 C; რ. (—C) მესმა მოსგან, მას ვიტყუ, ი. 8,26; ეა იხილეს, რ. იქმნა, ი. 11,45 C; უთხრეს მათ, რ. ქმნი იესუ, ი. 11,46; რ. შთაიდებოდა, მას აქუნ, ი. 12,6 C; რ. ჰსთხოვოთ მამასა ჩემსა სახელითა ჩემითა, მოგეტეს თქუნ, ი. 15 16.

რაჲ-შე ვინ არს ესე, მ. 8,27 C; რ. სარგებელ ეყოს კაცსა, მ. 16,26; ანუ რ. მისცეს კაცმან სავსარად სულისა თუსისათუს, მ. 16,26 C; რ. უკუე მწიგნობართა თქვან, მ. 17,10 C; რ. კეთილი ექმნე, მ. 19,16; რ. იყოს აწ ჩუენთუს,

მ. 19,27; რ. უკუე ყოფად არს ჩუენდა, იქვე C; რაჲმს მოვიღღეს უფალი იგი ევნაჯისად მის, რ. (რა-მე D) უყოს ქუეყანის მოქმედთა მათ, მ. 21,40; რ. (—C) არს იგი, მრ. 9,10; უკუეთუ მარაო განწმიდღეს, რ. შეიშარბილოს, მრ. 9,50 C; რ. უნდეს სახელი რქუმად მას, ლ. 1,62 C; რ. (რა-მე D) იყოს ყრმად ესე, ლ. 1,66 E; რ. ვყოთ, ლ. 3,10; (—C) ი. 11,47; რ. ვყო, ლ. 12,17; 16,3 C; ემელსა მას რ. ეყოს, ლ. 23,31; რ. ვთქუა, ი. 12,27 D; ემელსა მას რაჲ-შედა უყონ, ლ. 23,31 C.

რაჲცა გნებავს, რაჲმცა გიყვეს თქუნ კაცთა, მ. 7,12 C; არარად აქუს, რ. კამეს, მ. 15,32; ეა არარად აქუნდა მას, რ. მისცა, მ. 18,25; არა იტოდეს, რ. სიტყუად მიუგეს მას, მრ. 14,40; ... რ. მიუგეს მას, იქვე C; არარად აქუს, რ. მოგავოს შენ, ლ. 14,14 C.

რაჲ-ლა მაკლს მე, მ. 19,20; მრ. 10,20; რ. გავს წამებად, ლ. 22,71; რ. გნებავს კულად სმენად, ი. 9,27.

რაჲცა გნებავს, მ. 7,12 C; განყიდა ყოველივე, რ. აქუნდა, მ. 13,44,46; რ. გიც, განყიდე, მრ. 10,21 C; ყი, რ. (—C) გაქუს, განყიდე, ლ. 18,22; ილუთქუა მას მიცემად, რ. ითხოვოს, მ. 14,7; რომელ რ. ჩემგან სარგებელ გეყოს, მ. 15,5 C; რ. ითხოვონ, ეყოს მათ, მ. 18,19; უბრძანა განსყიდაჲ..., რ. აქუნდა მას, მ. 18,25; მოძეც მე, რ. თანა-გაც, მ. 18,28; აუწყეს უფალსა მას მათსა ყოველივე იგი, რ. ყო, მ. 18,31; ვიდრემდის მისცეს ყოველი, რ. თანა-ელვა მას, მ. 18,34 C; ანუ არა ჯერ-არს ჩემდა, რ. მიღღეს, ყოფად ჩემსა ზედა, მ. 20,15; რ. ითხოთ თაყუანის-ცემასა სარწმუნოებით, მოგეტეს თქუნ, მ. 21,22 C; ყოველი რ. გრქუნ თქუნ, ჰყოფდით და იმარბევდით, მ. 23,3 C; უთხრეს... ყოველივე ესე, რ. იქმნა, მ. 28,11;

მთხოვე მე, რააცა გნებავს, მრ. 1,22; ზ. მთხოლო, მიგცე შენ, მრ. 6,23 C, გუნებავს, რა, ზ. გთხოვთ, მიყო ჩუენ, მრ. 10,35 C; მოუტევთ, ზ. თანა-ვის-იღვას, მრ. 11,25 C; ამან ... ყოველი, ზ. აქუნდა, შემოწირა, მრ. 12,44; ად ზ. მოგცეს თქუენ მას ეამსა შინა, მასცა იტყოდეთ, მრ. 13,11 C; არა რაად-იგი მე მნებავს, ად ზ. (—C) შენ გნებავს, მრ. 14,36 E; ყოველი, ზ. აქუნდა საცხორებელჲ, შეწირა, ლ. 21,4; ზ. იხილა დე ესმა, წამებს, ი. 3,32 C; მითხრა მე ყოველი, ზ. ვქმენ, ი. 4,29,39; ზ. ჰსთხოვო შენ ღმერთსა, მოგცეს შენ ღმერთმან, ი. 11,22; ზ. ითხოვთ მამისა ჩემისაგან, ... მოგცეს თქუენ, ი. 16,23 C.

მომეც მე, რააცა-იგი თანა გაც, მ. 18,28 C; მიუთხრეს ... მათ ყოველივე, რააცა-იგი იქმნა, მ. 28,11 C.

გამოვიდეს ხილვად, რაად-მა არს, რომელ-იგი იქმნა, მრ. 5,14; თულ-უყოფდეს მამასა მისსა, რაად-მა უნდეს სახელის-დებად მისა, ლ. 1,62.

რაჲ ძკრის საქმესა შესწამებთ კაცსა მგას, ი. 18,29 C; რაჲ უმეტეს იქმთ, მ. 5,47; ნუ სცნობნ მარცხენს შენი, ზ. იქმოდის მარჯუენს შენი, მ. 6,3; ნუ ჰზრუნავთ, ვრ ანუ ზ. იტყოდით, მ. 10,19; ნუ წინადასწარ ჰზრახავთ, ზ. იტყოდით, მრ. 13,11; ზ. ჰგონებ შენ. სიმონ, მ. 17,25; ზ. ჰგონებთ თქუენ, მ. 18,12 C; 21,28 C; ზ. ჰგონებთ თქუენ ქრისტესთჲს, მ. 22,42 C; ზ. მკითხვე მე კველის მოქმედებისთჲს, მ. 19,17 C; ზ. აქა სდეგით დღე ყოველ ცულად, მ. 20,6 C; არა იციოთ (უწყით C), ზ. ითხოვთ, მ. 20,22; გესმისა, ზ. ესენი იტყვან, მ. 21,16; ზ. გამომცდით მე, მ. 22,18 C; არცაღა სიტყუასა მიუგებ, ზ. ესენი შეგწამებენ შენ, მ. 26,62; არა ვიცი, ზ. იტყვ, მ. 26,70; ლ. 22,60; ზ. ჰმენ

მოწადენი შენნი შაბათსა შინა, მრ. 2,24; ზ. ვამსგავსო სასუფეველი ღმრთისად, მრ. 4,30; ლ. 13,18,20; ზ. მხედავ, მრ. 8,23; ზ. გამოეძიებთ ურთიერთას, მრ. 9,16; არა იციოთ, ზ. ითხოვთ, მრ. 10,38; ზ. ჰზამთ, მრ. 11,5; ლ. 6,2; არა იცოდა, ზ. იტყოდა, ლ. 9,33; არა იციან, ზ. იქმან, ლ. 23,34; ზ. ეძიებთ ცხოველსა მას მკუდართა თანა, ლ. 24,5 D; ზ. იტყვ შენთჲს, ი. 1,22; ზ. ეძიებთ, ი. 1,38; 18,4 C; ზ. სასწაულსა მიჩუენებ ჩუენ, ი. 2,18; ზ. ეძიებ, ანუ ზ. იტყვ მის თანა, ი. 4,27; არა-თუ იხილის, ზ. მამად იქმნ, ი. 5,19 C; ზ. სასწაულსა იქმ? ... ზ. იქმ, ი. 6,30; უკუეთუ არა ... ცნას, ზ. იქმს, ი. 7,51; შენ ზ. იტყვ მისთჲს, ი. 9,17; მან მომცა მე მცნებად, რად ვთქუი და რ. ვიტყოდი, ი. 12,49; ზ. ითხოვედეთ სახელითა ჩემითა, ვყო იგი, ი. 14,13 C; მონამან არა იციან, ზ. იქმნ უფალი მისი, ი. 15,15; არა ვიციოთ, ზ. იტყვს, ი. 16,18; მაგისტჲს ზ. გამოეძიებთ ურთიერთას, ი. 16,19 C; ჰკითხვე მათ, რომელთა ესმოდა, ზ. ვასწავებდ მათ, ი. 18,21; ზ. შესმენასა მოიღებთ კაცსა ამის ზედა, ი. 18,29.

არას მიუგება, რასა-ვეგ შეგწამებენ შენ, მრ. 14,60; არა ვიცი, არცა უწყი, ზ. იტყვ შენ, მრ. 14,68; ზ. ჰზრახავთ გულთა თქუენთა, ლ. 5,22.

რაჲ-იგი მე ვიქმ, აწ არა უწყი, ი. 13,7 C; უკუეთუ ჰყოფდეთ, ზ. მე გამცნებ თქუენ, ი. 15,14 C.

მოგეცეს თქუენ მას ეამსა შინა, რაჲ-იგი (—D) იტყოდით, მ. 10,19; ჰკითხვიდა მათ, ზ. იცილობდეს გზასა ზედა ურთიერთას, მრ. 9,33; ისმინეთ აწ, ზ. მსაჯული სიტყუვისად იტყვს, ლ. 18,6; არარას ეჰპოვებ კაცსა ამის თანა, ზ. შეასმენთ მას, ლ. 23,14; მათ ვერ გუ-

ლისკმა-ყვეს, რ. (—C) ეტყოდა მათ, ი. 10,6; ამა ამათ იციან, რ. ვეტყოლენ მათ, ი. 18,21.

ნუ ზრუნავთ, ვრ-მე ანუ რახა-მე იტყოდით, მ. 10,19 C; რ. ვამსგავსო ნათესაი ესე, მ. 11,16 C.

რახა-ლა გვქმან მოწამებ, მრ. 14,63 C. რახაცა იგი იქმს, მისა მსგავსადცა ძმ იქმს, ი. 5,19 C; ყოველსავე უჩუენებს მას, რად-თა-მე რახაცა-იგი იქმს, ი. 5,20 C.

უკუეთუ მე ბერზებულთა განვასხამ ეშმაკთა, ძენი თქუენნი რაათა [=რით] განასხმენ, მ. 12,27; ლ. 11,19; მერმე ჰრქუეს მას: რად გიყო შენ და რ. აღ-გიხილნა თულნი შენნი, ი. 9,26 C; უკუეთუ მარილი იგი წბილ იყოს, რ. დაიმარილოს, მრ. 9,50; უკუეთუ მარილი იგი განქარდეს, რ. დაიმარილოს, ლ. 14,34; რ. ვცნა ესე, მ. 1,18; ... რაათა-მე დაიმარილოს, მ. 5,13.

რად გულ-მედგარ ხართ, მ. 8,25 C; მრ. 4,40 C; რ. ზრახავთ ძვრსა, მ. 9,4 C; რ. ჩუენ და ფარისეველნი ვიმარხავთ ფდ, ხ მოწაფენი შენნი არა იმარხვენ, მ. 9,14 C; ჩუენ რ. ვერ უძლეთ გან-ჯდალ მისა, მ. 17,19 C; მრ. 9,28 C; რ. არა გრწმენა მისი, მ. 21,25 C; რ. დამგდებ მე, მ. 27,46 C; რ. ესე ესრე გმობასა იტყვს, მრ. 2,7 C; რ. ესრეთ ზრახავთ გულთა შინა თქუენთა, მრ. 2,8 C; რ. აპქსნით კიცუსა მას, მრ. 11,5 C; რ. არა მოიყვანეთ იგი, ი. 7,45; რ. არა სიტყუანი ჩემნი გულისკმა-ჰყვე-ნით, ი. 8,43 C; დედაკაცო, რ. სტირ, ი. 20,13 C, 15 C.

2. რა [განუხაზღვრ. ნაგვალბაზ., = რამე]: არცა დაფარული რაა არს, რო-მელი არა გამოჩნდეს, მრ. 4,22 C; უკუეთუ ვინცე გრქუას რ. თქუენ, მრ. 11,3; უკუეთუმცა პოვა რ. მას შინა, მრ. 11,13; იესუ არღარა რ. მიუგო, მრ. 15,5; უკუეთუმცა უყვეს რ. იესუს, ლ. 6,11 C;

პოოს-მე რ. სარწმუნოვებამ ქუეყანასა ზედა, ლ. 18,8 C; ნუ გაკულა რ. თქუენ, ლ. 23,35; გაქუს რ. აქა კიმალი, ლ. 24,41; თჯიერ მისა არცა ერთი რ. იქმნა, ი. 1,3; ნაზარეთით ეგებოს-მე რ. კთილი რადმე ყოფად, ი. 1,46 C; არცა უქმდა რ. მას, ი. 2,25 C; ვერ ტელ-ეწიფების კაცსა მოლებად თავით თჯით არცა ერთი რ., ი. 3,27; და ლათუ თითოეულად მცირედ რ. მიიღონ, ი. 6,7 C; ნუმცა რ. წირწყმდების, ი. 6,12; არა თუ გლაზაკთა რ. გულს-ელვა მას, ი. 12,6 C; გინა თუ გლაზაკთა რ. მიცემად (ჩრქუა), ი. 13,29; ვრმცა ვინმე გკითხა რ. შენ, ი. 16,30 C; გაქუს რ. კიმალი, ი. 21,5 C; საქმელ გაქუს რააა, ი. 21,5.

რაოდენ-რაა ყო იესუ მისთქს, მრ. 5,20 D რადენ-რაა თანი-გაც უფლისა ჩემისადა, ლ. 16,5 C; რაოდენი-რაა უყავთ ერთსა ამას ძმათა ჩემთა მცირეთაგანსა მ. 25,40 C; რ.-რ. ყო შენ თანი უფალ-მან, მრ. 5,19; რ.-რ. ყო იესუ მისთქს, მრ. 5,20; თჯიერ მისა არცა ერთი რ. იქმნა, რ.-რ. იქმნა, ი. 1,3; რ.-რ. მსთხოო ლმერთსა, მოგცეს შენ ლმერთმან, ი. 11,22 C; რ.-რ. ესმეს, იტყოდის, ი. 16,13; შენ რადენ-რაა თანი-გაც (უფ-ლისა ჩემისადა), ლ. 16,7 C; მისსა გარეშე არარად იქმნა, რომელ-რაა იქმნა, ი. 1,3 C; რომელი-რაა გრქუან თქნ ბნელ-სა შინა, მ. 10,27; ნუთუ მადლ-რაა იპყრას მონისად მის, ლ. 17,9; არცა შე-რაა-გირაცხიეს, ი. 11,50 C.

იხილე, ნუვის რახ უთხრობ, მრ. 1,44; 8,26; ხედავ რ., მრ. 8,23 C; არა ტელ-ეწიფების ძესა-კაცისასა საქმელ არცა ერთ რ. თვით ი-ჯსით, ი. 5,19; არა არს, რომელი დაფარული რ. ვინ იქმნ, ი. 7,4 C; ქრისტე იგი რაჟამს მოვიდეს, ნუთუ უმეტესსა სისწაულსა რ. ჰყოფდეს, ი. 7,31 C; უკუეთუმცა არა იყო ესე ლმრთისიგან, ვერმცა რ. შემძლებელ იყო საქმელ, ი. 9,33; არა თავით თჯით რ. იტყოდის, ი. 16,13 C; იავგასა არცა ერთ-

ს. რას იტყვ, ი. 16,29; მე არცა ერთსა რ. იოსლსა ვჰპოვებ მავის თანა, ი. 18,38 C.

3. რა, რაა [გავმინო, = როცა] სულელთა მათ რა აღიხუნეს სანთელნი მათნი, მ. 25,3 C; მი-რა-ვიდა აღდილსა მას, ჰრქუა, ლ. 22,40; მო-რა-ვიდა იესუს ტაძრად, მ. 21,23 D; შე-რა-ვიდა იგი კაფარნაუმდ, მ. 8,5 D; გან-რა-იყვანა იგი პეტრე, მრ. 8,32 D; ამას რაა ზრახვიდა გულსა თუსსა, მ. 1,20; იხილნა რ. უჟუე მრავალნი ფარისეველნი და სადუკეველნი, მ. 3,7; ესმა რ. უჟუე იესუს, მ. 4,12 C; ესმა რ. ესე იესუს, მ. 8,10; ლ. 18,22; ესმა რ. იესუს, მ. 14,13; ი. 9,35; ესმა რ. ესე, დაუკვრდა, მ. 22,22; ესმა რ. ესე ერსა მას, მ. 22,33; ესმა რ. მღვდელთ მოძღუართა მათ და ფარისეველთა, მ. 21,45; ესმა რ. უჟუე იესუსი, მრ. 5,27 C; ესმა რ. ესე მას, ლ. 18,23 C; იქცეოდა რ. იესუ ზღვს კიდესა მას გალილეამისასა, მ. 4,18; ისათხევილდეს რ. ზღუსა მას, მ. 4,18; იხილეს რ. ესე ერმან მან, დაუკვრდა, მ. 9,8; ჯდა რ. იგი ინაწით სახლსა შინა, მ. 9,10; ამის რ. ეტყოდა მათ, იჰა მთავარი ვინმე მოუქდა, მ. 9,18 C; იოვანეს რ. ესმნეს ... საქმენი იესუმსნი, მ. 11,2; ესენი რ. წარვიდეს, იწყო იესუ სიტყუად, მ. 11,7 C; ფარისეველთა მათ რ. იხილეს, ჰრქუეს, მ. 12,2; მზე რ. აღმოჰქდა, დასცხა, მ. 13,6; პოვის რ. ერთი მარვალიტი, ... წარვიდა, მ. 13,46; ვიდოდა რ. ზღუსა ზედა, მ. 14,26; მრ. 6,49; ი. 6,19; ფარისეველთა რ. ესმა სიტყუად იგი, დაბრკოლდეს, მ. 15,12; ჰხედვიდეს რ., ვრ-იგი ყრუნი და უტყუნი იტყოდეს, მ. 15,31; ესმა რ. ესე მოწაფეთა, დავარდეს პირსა ზეთა მათსა, მ. 17,6; იხილეს რ. მოყუასთა მისთა საქმე ესე, მ. 18,31; ესმა რ. უჟუე ჰაბუსთა მას სიტყუად ესე, მ. 19,22 C; იხილეს რ. მღვდელთ მოძღუართა

მათ და მწიგნობართა, მ. 21,15 C; იხილეს რ. მოწაფეთა, მ. 21,20 C; ფარისეველთა მათ რ. ესმა, მ. 22,34; კრებულ რ. უჟუე იყენეს ფარისეველნი იგი, მ. 22,41; ჯდა რ. იგი მთასა მას ზედა ზეთის ხილთასა, მ. 24,3 C; ვა ელვამ რ. გამობრწყინდის მზის აღმოსავალით, მ. 24,27; იესუ იყო რ. ბეთანიას, მ. 26,6; იხილეს რ. მოწაფეთა, განისხნეს, მ. 26,8; იხილა რ. პილატე, რა რას არგებდა, მ. 27,24 C; ითხევილდეს რ. იგინი ზღუსა მას, მრ. 1,16; იხილა რ. იესუ სარწყუნოებამ იგი მათი, მრ. 2,5 C; ჯდა რ. იგი საზურგესა ზედა, მრ. 2,14; იხილეს რ. იგი ... ეტყოლდეს მოწაფეთა მისთა, მრ. 2,16 C; კაცი მან რ. დასთესის თესლი ქუეყანასა, მრ. 4,26; ესმა რ. ჰეროდეს, თქუა, მრ. 6,16; უბანთაგან რ. შევიდიან ... არა ჰამიან, მრ. 7,4; დაბად რ. შეხედეს, მრ. 8,26; იხილა რ. იესუ, მრ. 9,25 C; 10,14 C; მიზედა რ. იესუ, და ჰრქუა მათ, მრ. 10,27 C; იხილეს რ. იგი მიმავალი მათა, მრ. 12,7 C; ესმოდა რ. მათი, მრ. 12,28; იხილა რ. მან, მრ. 12,28 C; ჯდა რ. იგი მთასა მას ზეთის ხილთასა წინაშე ტაძარსა მას, მრ. 13,3; ვა კაცი იგი რ. გზად ვალს, მრ. 13,34 C; ჰამდეს რ. იგინი, მრ. 14,22; ვა იხილა იგი, ტფებოდა რ., მრ. 14,67; იხილა რ. ისისთიემან მან ... თქუა, მრ. 15,39 C; მათ რ. ესმა, მრ. 16,11; იხილა რ. იგი, ლ. 1,12; მან რ. იხილა, შემრწყუნდა, ლ. 1,29; იყო რ. იგი ათორმეტის წლის, აღმოვიდეს იგინი იერუსალმდ, ლ. 2,42; ესმოდა რ. ესე, ლ. 4,28; დიდროვამ რ. იყო, ცქუეთა მიღინარო იგი სახლსა მას, ლ. 6,48; იხილა რ. დედაკაცმან მან, ლ. 8,47 C; ესე რ. იყო ჰამად, ლ. 9,36; მაგას რ. იტყ, ჰუენცა მავინებ, ლ. 11,45; ამის რ. იტყოდა თავადი, ლ. 13,

17; პოვოს რაა იგი, ლ. 15,5; პოვოს რ., მოუწოდის მეგობართა, ლ. 15,9; იყო რ. იგი ტანჯვისა შინა, ლ. 16,23; ერთ-მინ მათგანმან იხილა რ., რ განიჭურნა, ლ. 17,15; ელვაა რ. გამოჩნდის კიდით-გან ცისადთ, ლ. 17,24; იხილეს რ. ყოველთა, დრტჯვეილეს, ლ. 19,7; იხილეს რ. მისთანათა მათ საქმე ესე, ლ. 22,49; პილატეს რ. ესმა გალილეაჲ, ლ. 23,6; იტყოდეს რ. ურთიერთას დო გამოეძიებდეს, ლ. 24,15 C; ესე რ. თქუა, უჩუენნა მას ჯელნი, ლ. 24,40; ვილოდა რ. იგი, ი. 1,36; იტყოდა რ. ამას, ი. 1,37; 12,33; იხილა რ. იესუ ნათანაელი, ი. 1,47; იყავ რ. ლელუსა ქუეშე, ი. 1,48; ამას რ. ეტყოდა მათ, ი. 8,30; იხილის რ. მეგლი მომავალი, ი. 10,12; ესე რ. თქუა, ამისა შემდგომად ჰრქუა, ა. 11,11; დგეს რ. ტაძარსა შინა, ი. 11,56; პილატეს რ. ესმეს სიტყუანი ესე, ი. 19,13; ესე რ. თქუა, მიიქვა გარე, ი. 20,14; იხილეს რ. უფალი, ი. 20,20.

ესე სამ გზის გამოუცხადა იესუ თავი თვისი მოწაფეთა თვისთა, აღ-რაა-დგა მკედრეთით, ი. 21;14; აღ-რაა-ესრულნეს დღენი იგი, შეემშია, ლ. 4,2; აღ-რაა-ჰქნისდეს იგინი კიცუსი მას, ლ. 19, 33; გამო-რაა-ვილოდა იგი ტაძრით, მრ. 13,1; გამო-რაა-ხვლოდით მიერ, მრ. 6,11; ლ. 10,10; გამო-რაა-ხვლოდით მიერ ქალაქით, ლ. 9,5; გამო-რაა-ხვდეთ მიერ სახლით, მ. 10,14 E; გამო-რაა-ვიდა, ვერ ეძლო სიტყუად მათა, ლ. 1,22; გამო-რაა-ვიდეს, მიმოვიდოდეს დაბნებსი მას, ლ. 9,6; გან-რაა-აგებდეს ბადეთა მათთა, მ. 4,21; გან-რაა-ვილოდა, მიჰსცა ორი დრაჰკანი, ლ. 10,35; გან-რაა-იღძძეს, იხილეს დადებდა მისი, ლ. 9,32; გარდამო-რაა-ვიდოდეს მიერ მითი, ამცნო მათ, მრ. 9,9; გარდამო-

რაა-ვიდეს იგინი მიერ მითი, მ. 17,9; იხილნა იგინი, მი-რაა-სდევდეს მას, ი. 1,38; მი-რაა-ვიდოდეს იგინი სუილად, მ. 25,10 C; მი-რაა-ვიდოდეს დაბასა, მრ. 16,12; მი-რაა-ვიდოდეს იგინი ნა-ვითა, ლ. 8,23; მი-რაა-ვიდა ადგილსა მას, და ჰრქუა, ლ. 22,40 C; მი-რაა-ვიდეს, აწვევს კიცვ დაბმული, მრ. 11, 4 C; მი-რაა-ვიდეს მისა კაცნი იგი, ჰრქუეს, ლ. 7,20; მი-რაა-ხვდეთ, ქილა-გებდით, მ. 10,7; მი-რაა-ილო, არა უნ-და სუშის, მ. 27,34; მი-რაა-ილეს, დრტჯვეილეს, მ. 20,11; მო-რაა-ვილოდა იესუ სახლსა ვისსაჲ, ლ. 14,1; მო-რაა-ვიდა იესუ ადგილთა მათ, მ. 16,13; მო-რაა-ვიდა იესუ ტაძრად, მ. 21,23 E; მო-რაა-ვიდა ჰურიასტანით გალილეად, ი. 4,54; მო-რაა-ვიდეს იგი სახლი, ლ. 15, 6; მო-რაა-ვიდეს მქ კაცისად, ლ. 18,8; მო-რაა უკუე-ვიდეს..., მიილეს თითოდ სატირი, მ. 20,9 C; მო-რაა-ვიდის, პო-ვის იგი, მ. 12,44; მო-რაა-ვიდე, მაშინ მიგცე შენ, ლ. 10,35; მო-რაა-კედეს, მესამესა დღესა აღდგეს, მრ. 9,31; მო-რაა-აქუნდა მეუფებად თვისი, ლ. 19,15 C; შე-რაა-ხვლოდით მას, ჰპოვოთ კიცვ და-ბმული, მრ. 11,2; შე-რაა-ხვლოდით ქა-ლაქად, მრ. 14,13 D; შე-რაა-ვიდა იგი კაპარნაომდ, მ. 8,5 E; შე-რაა-ვიდა იგი დაბასა რომელსაჲ, ლ. 17,12; შე-რაა-ვიდეს შინა, არა პოვეს გუამი იგი უფ-ლისა იესუსი, ლ. 24,3; შე-რაა-ხვდეთ სახლსა მას, მოიქითხეთ იგი, მ. 10,12; შე-რაა-მწუხრდა, მარტოდ იყო მუნ, მ. 14,23; შე-რაა-მწუხრდის, სთქვთ, მ. 16, 2.

4. რა [ნატვრითი ნაწილაკი]: ცეცხ-ლისა მოვედ მიფენად ქუეყანასა ზედა და რაა მნებავს, რა აწვე ადგუნას!, ლ. 12,49.

რაბამ [როგორი]: რაბამ ვინმე არს ესე, მ. 8,27; რაბამი ქვები არს და რაბამი შენებულებად, მრ. 13,1; რ. დედ-კაცი შეეხების მას, ლ. 7,39; რაბამი ქვენი არიან ესე, მრ. 13,1 C.

რაბი, ჰრაბი [ებრ. ხიტყვაა, = მასწავლებელი]: მათ ჰრქუეს მას: რაბი, ი. 1, 38; რ., შენ ხარ. ძმ ღმრთისაჲ, ი. 1, 49; რ., ვიცი, რ ღმრთისა მიერ მოსრულ ხარ მოძღურად, ი. 3,2; რ., როგელ-იგი იყო შენ თანა წილ იორდანეს-სა, ი. 3,26; რ., ქამე, ი. 4,31; რ. (პრაბი C), ოდეს მოხუდა აქა, ი. 6,25; რ. (პრაბი C), ვინ ცოლა: ამან ანუ მშობელთა ამისთა, ი. 9,2; რ., აწ-ლა გეძიებდეს შენ ჰურიანი ქვისა დაკრებად, ი. 11,8; ჰრქუა მას ებრაელებრ: რ., რომელსა ჰრქვან მოძღურ, ი. 20,16; ჰრაბი, კეთილ არს ჩუენდა აქა ყოფად, მრ. 9,5 C.

[ნ. კ. პრაბმონი, პრაბბუნი].

რავედნ ნ. რაოდენ.

რათხ ნ. განროხმა, წარმოროხმა.

რაკა [არამეული სიტყვაა, = სულელი]: რომელმან ჰრქუას ძმისა თვისსა: რაკა, რომელ არს საძაგელ, თან-მდებ არს იგი კრებულისაგან განსლვად, მ. 5,22.

რაშე [განქსანდვრელობითი ნაცვალ-ხანელი]: უკუეთუ ვინმე გრქუას რაშე, მ. 21,3 D; არა იხილოს რაშე მამისაგან საქმე, ი. 5,19 D; ძმა შენი გულ-ძრ რაშე არს შენდა, მ. 5,23; უნებს რ. სიტყუად შენდა, მ. 12,47; საუცარ რ. არს, მ. 14,26; მრ. 6,49; უკუეთუ ვინმე გრქუას რ., მ. 21,3 E; გიძლავს თუ რ., შეგუეწიე ჩუენ, მრ. 9,22 C; უკუეთუ გაქსოეს რ. ბოროტი ვისთვისმე, მრ. 11, 25; ჩუენებაჲ რ. იხილა, ლ. 1,22; უკუეთუ მკეცა უყვეს რ., ლ. 6,11; მაქუს რ. შენ-და სიტყუად, ლ. 7,40; სხუად თუ რ. წარავო უმეტსი, ლ. 10,35; არა აქუნ-დეს ადგილი რ. ბნელისაჲ, ლ. 11,36;

კმენს ღირსი რ. ტანჯვისაჲ, ლ. 12,48; რა პოვონ რ. სიტყუად მის თანა, ლ. 20,20; საუცარ რ. იხილეს, ლ. 20,37; ნაზარეთით ეგების-მე რაჲ კეთილი რ. ყოფად, ი. 1,46 C; რა არა უძრკესი რ. გეყოს შენ, ი. 5,14; უკუეთუ არა იხი-ლოს რ. მამისაგან საქმე, ი. 5,19 E; ნუ მკონებთ, ვრმცა მე ძრის მეტყუელ რ. ვყავ თქუენთჲს, ი. 5,45 C; რა კა-ცად-კაცადმან მცირედ რ. მიილოს, ი. 6,7; არა თუ გლახაკთაჲ რ. ზრუნვად ედეა მას, ი. 12,6; უკუეთუ რ. მსხო-ნოთ მამისა ჩემსა, ი. 16,23; ბოროტი თუ რ. ვთქუ, ი. 18,23 C; რა მო-რა-მე-უშხადონ მის, ლ. 9,52; ითხოვდა რა-სმე მისგან, მ. 20,20; საუცარს რ. მკონებდეს, მრ. 6,49 C; უშვირდეს მას პოენად რ. სიტყუასა, ლ. 11,54; არა-ვინ ფარულად რ. იქმნ, ი. 7,4; ნუ გარ-დამოვლენან აღლებად რა-სმე სახლისა-გან, მ. 24,17 C; ნუცა შეველენედ აღე-ბად რ. სახლისაგან თვისსა, მრ. 13, 15 C; რომელი-იგი აღძრვისათჲს რ. ქა-ლაქსა შინა და კაცის-კლვისათჲს შეეყ-ნებულ იყო საპრობილესა შინა, ლ. 23,19 C; ეერმცა შემძლებელ იყო ყო-ფად რ., ი. 9,33 C; ნუ გარდამოვალნ აღებად რა-სმე სახლისაგან თვისსა, მ. 24,17; ლ. 17,31 C; ნუცა შევილნ აღე-ბად რ. სახლისაგან თვისსა, მრ. 13,15; მსწადოდა ხილვად რ. სასწაულისა ყო-ფად მისგან, ლ. 23,8; ნაზარეთით შე-საძლებელ არსა კეთილისა რ. ყოფად, ი. 1,46; არა-მემცა ეძლოა ამას... ყო-ფად რ., ი. 11,37.

1. რამეთუ [რომ]: მთავარი ვინმე მოუტდა, თაყუანის-სცემდა მას და ეტ-ყოდა, რამეთუ: ასული ჩემი აწ-ლა ესე-რა მოკლდა, მ. 9,18 C; ამენ გეტყუ თქუენ, რ. მრავალთა წინაწარმეტყუელ და მართალთა გული უთქუმიდა ხილვად, რომელსა თქუენ ჰხედავთ, მ. 13,17;

რამესა ჰრახაზეთ გულთა თქუენთა, მცი-
რელ მორწმუნენო, რამეთუ პური არა გა-
ქუს, მ. 16,8; ერ არა გიცნობიეს, რ. არა
პურისათჳს გარქუ თქუენ, მ. 16,11; ხ
მე გეტყჳ შენ, რ. შენ ხარ კლდე, მ. 16
18; რა არაეის უთხრან, რ. იგი არს
იესუ ქრისტი, მ. 16,20 C; მიერითგან
იწყო იესუ ჩუენებად მოწაფეთა თჳსთა,
რ.: მისლვად იყო იერუსალმად, მ. 16,
21 C; მართლიად გეტყჳ თქუენ, რ. არიან
ვინმე აქა მდგომარეთაგანნი, მ. 16,28 C;
მაშინ გულისქვა-ყეეს მოწაფეთა მისთა,
რ. იოვანესთჳს ნათლის-მცემელისა ჰრქუა
მათ, მ. 17,13; გეტყჳ თქუენ, რ. ანჯე-
ლოზნი მათნი მარადის ცათა შინა ჰხედ-
ვენ პირსა მამისა ჩემისასა, მ. 18,10;
მართლიად გეტყჳ თქუენ, რ. უხარინ მას
ზედა უფრომს, მ. 18,13; არა აღმოგი-
კითხავსა, რ. რომელმან დიჰბადნა და-
საბამსა, მამაკაცად და დედაკაცად შექ-
მნნა იგინი, მ. 19,4; ნიუგო იესუ და
ჰრქუა მათ, რ. მოსე გულ-ფიტებულობისა
თქუენისათჳს გიბრძანა განტევებად ცოლ-
თა თქუენთაჲ, მ. 19,8; ხ მე გეტყჳ
თქუენ, რ. რომელმან განუტევოს ცო-
ლი თჳსი თჳნიერად სიძვისა და სხუად
შეირთოს, იმრუშოს, მ. 19,9; ვიცით,
რ. ჰეშმარიტ ხარ, მ. 22,16; და სხ.

2. რამეთუ [რადგანაჲ]: რამეთუ რო-
მელი იგი მისგან იშვეს, სულისაგან წმი-
დისა არს, მ. 1,20; რ. მან იქსნეს ერი
თჳსი ცოდეთა მათთაგან, მ. 1,21; რ.
ვიხილეთ ვარსკულაეი მისი აღმოსავე-
ლით, მ. 2,2; რ. ესრე წერილ არს, მ.
2,5; რ. შენგან გამოვიდეს მთავარი, მ.
2,6; რ. ეგერა მოძიებად ვალს ჰეროდე
და წარწყმედად ყრმასა მავას, მ. 2,13;
რ. არა იყენეს წინაშე მისსა, მ. 2,18;
რ. მოწყდეს ყოველნი, მ. 2,20; შეინა-
ნეთ, რ. მოახლებულ არს სასუფეველი
ღმრთისაჲ, მ. 3,2; 3,17; აცადე აწ, რ.

ესრე ჯერ-არს ჩემდა აღსრულებად ყო-
ველი სიმართლე, მ. 3,15; რ. წერილ
არს, მ. 4,6,10; 26,31; მრ. 14,27; ლ.4,10;
რ. იყენეს იგინი შეთევზურ, მ. 4,18; ნეტარ
იყენენ გლაზაკნი ხულითა, რ. მათი არს
სასუფეველი ცათაჲ, მ. 5,3; ნეტარ იყენენ
მგლოვარენი გულითა, რ. იგინი ნუგეში-
ნის-ცემულ იყენენ, მ. 5,4; ნეტარ იყენენ
მშედნი, რ. მათ დამკვდრონ ქუეყანაჲ,
მ. 5,5; ნეტარ იყენენ, რომელთა ჰმო-
დის და ჰსწყუროდის სიმართლისათჳს,
რ. იგინი განძლენ, მ. 5,6; ნეტარ იყე-
ნენ მოწყალენი, რ. იგინი შეიწყალნენ,
მ. 5,7; ნეტარ იყენენ წმიდანი გულითა,
რ. ღმერთი იხილონ, მ. 5,8; ნეტარ იყ-
ენენ მშჯღობის მოქმედნი, რ. იგინი ნა-
შობ ღმრთის იწოდნენ, მ. 5,9; ნეტარ
იყენენ ღვეწულნი სიმართლისათჳს, რ.
მათი არს სასუფეველი ცათაჲ, მ. 5,
10; გიხაროდენ და მხიარულ იყენეთ,
რ. სასყიდელი თქუენი დიდი იყოს ცა-
თა შინა, რ. ეგრე ღვეწეს წინაწარმე-
ტყუელნი იგი, მ. 5,12; რ. უმჯობეს არს
შენდა, მ. 5,29,30; რ. საყდარი არს
ღმრთისაჲ, მ. 5,34; რ. კუარცხლბერკი
არს ფერკთა მისთაჲ, მ. 5,35; რ. ქალა-
ქი არს მეუფისა დიდისაჲ მ. 5,35; რ.
ვერ ძალ-გიც ერთისა თმისა განსაქტა-
კებად გინა დაშეებდა, მ. 5,36; რ. მუც
მისი აღმოავლის ბოროტთა ზედა და
კეთილთა, მ. 5,45; რ. მეზურენიკა და
ცოდელნი ამასვე ჰყოფენ, მ. 5,46; რ.
მათგან მიილიან სასყიდელი მათი, მ. 6,
2 C; რ. უყუარნ შესაკრებელთა შორის
და უბანთა ზედა დგომად და ლოცვად,
მ. 6,5; რ. ჰგონებედ, ედ მრავლის მე-
ტყუელგნითა მათითა ისმინოს მათი
ღმერთმან, მ. 6,7; რ. იცის მამამან თქუენ-
მან ზეცათამან, მ. 6,8; რ. შენი არს
სუფევეა, ძალი და დიდებაჲ საუკუნეთა
შიმართ, მ. 6,13; რ. განირყუნინი პირ-
ნი მათნი, მ. 6,16; რ. ხეაღმან იზრუ-

ნოს თავისა თვისისაჲ, მ. 6,34; რაშეთუ ვრცელ არს ბქშ და ფართო არს გზიჲ, რომელსა მიჰყავს წარსაწყმედელად, მ. 7,13; არა დაეცა იგი, რ. დაფუძნებულ იყო იგი კლდესა ზედა, მ. 7,25; რ. გამოზღულდიძის სიმტკიცემან მან ახლისამან, მ. 9,16; განეშორნით, რ. არა მოკუდარ არს ყრმაჲ ეგე, მ. 9,24; შეეწყალნეს იგინი, რ. იყვნეს იგინი დამაშურალ და დაცვენებულ ვა ცხოვარნი, მ. 9,36; მრ. 6,34; რ. ღირს არს მუშაჲი სასყიდლისა თვისთა, მ. 10,10; ლ. 10,7, ეკრძალვოლეთ კაცთაგან, რ. მიგცემდენ კრებულსა, მ. 10,17; რ. მოგეცეს თქუენ მას ეამსა შინა, რასა-იგი იტყოდით, მ. 10,19; რ. არა თქუენ იყენეთ მეტყუელნი, მ. 10,20; მრ. 13,11; ნუჲჲე გეშინინ მათა, რ. არა არს დაფარული, რომელი არა გამოჩნდეს, მ. 10,26; ლ. 8,17; ნუ გეშინინ, რ. მრავალთა სირთა უმჯობეს ხართ თქუენ, მ. 10,31; რ. არა შეინანეს, მ. 11,20; რ. ნაყოფისაგან ხქ იგი საცნაურ არს, მ. 12,33; რ. თქუენ უკეთურნი ხართ, მ. 12,34; რ. შეინანეს ქადაგებასა მას იონამსაჲ, მ. 12,41; რ. მოვიდა კიდით ქუეყანისაჲთ, მ. 12,42; რ. რომელმან ყოს ნებაჲ მამისა ჩემისა ზეტათაჲსაჲ. იგი არს ძმაჲ ჩემი და დედაჲ ჩემი და დაჲ ჩემი, მ. 12,50; მრ. 3,35; მეყსეულად აღმოსცენდა, რ. არა იყო სისქქ მიწისაჲ, მ. 13,5; მრ. 4,5; რ. ძირნი არა დაებნეს, განჲვა, მ. 13,6; მრ. 4,6; ამისთჲს იგავით ვეტყვ მათ, რ. ჰხედვენ და არა ჰხედვენ, ესმის და არა ესმის, მ. 13,13; ნეტარ არიან თულნი თქუენნი, რ. ჰხედვენ, და ყურნი თქუენნი, რ. ესმის, მ. 13,16; რ. ეტყოდა მათ იოვანე, მ. 14,4; რ. ვა წინაწარმეტყუელი ეპყრა იგი, მ. 14,5.

რ. იყო ქარი იგი პირით კერძო, მ. 14,24; მრ. 6,48; რ. არა დიბანნიან ჰელნი, ოდეს პურსა ჰამედ, მ. 15,2; რ. ასწავებენ

მოდურებასა და მცენებასა კაცთასა, მ. 15,9 C; რ. ბრმაჲ ბრმასა თუ წინა-უძღვს, შესტოიან, მ. 15,14; რ. ასული ჩემი ბოროტად ეშმაკეულ არს, მ. 15,22; განუტევი ესე, რ. ლალადებს და შეგვდგს ჩუენ, მ. 15,23; რ. ძალღნიცა ჰამედ ნაბიქევისაგან, მ. 15,27; მეწყალის მე ერი ესე, რ. ესერა აწ სამი დღქ არს, და მეღლიან მე, მ. 15,32; მრ. 8,2; სთქვთ: ყუდრო იყოს, რ. წითს ცაჲ, მ. 16,2; განთიად სთქვთ: ზამთარი იყოს, რ. კსინავს მწუხარედ ცაჲ, მ. 16,3; რ. კორცთა და სისხლთა არა გამოგიცხადეს შენ, მ. 16,17; წარვედ ჩემგან, ეშმაკო, რ. საცთურ ჩემდა ხარ, მ. 16,23; რ. არა ჰზრახავ ღმრთისასა, ად კაცთასა, მ. 16,23; მრ. 8,33; რ. ცისად-ცისად ბოროტად იგუემების, რ. მრავალ გზის შთავარდის იგი ცეცხლსა და მრავალ გზის წყალსა, მ. 17,15 რ. ახლის პირი-ვან არს და ძკრ-ძკრად იგუემების, იქვე C; რ. უნებლიაჲოცა მომავალ არს საცთური მათ ზედა, მ. 18,7; რ. მოსვლად არს საცთური, იქვე C; ყოველივე თანანადები შენი მიგიტევე შენ, რ. მევედრებოდე შენ, მ. 18,32; რ. ეგეეთართაჲ არს სასუფეველი ცათაჲ, მ. 19,14; მრ. 10,14; ლ. 18,16; რ. იყო იგი მდიდარ ფრიად, მ. 19,22; ლ. 18,23; რ. მრავალნი არიან ჩინებულ, ხ მცირედნი რჩეულ, მ. 20,16; ყოველთა ვა წინაწარმეტყუელი უპურიეს იოვანე, მ. 21,26; რ. ვა წინაწარმეტყუელი აქუნთა იგი, მ. 21,46; რ. არა გმოსიეს სამოსელი ქორწილისაჲ, მ. 22,12 C; რ. არა თულთ-აღებ პირსა კაცისასა, მ. 22,16; რ. არა ხედავ პირსა კაცისასა, იქვე C; მრ. 12,14; რ. ყოველთავე ესუა იგი ცოლად, მ. 22,28; სტებით, რ. არა იცით წიგნი და არცა ძალი ღმრთისაჲ, მ. 22,29; რ. დღესა მას აღდგომისასა არცა

განჰქორწინებდენ, არცა იქორწინებოდნან, მ. 22,30; ჰკითხა ერთმან მათგანმან, რამეთუ გამოსცილდა მას, მ. 22,35; საქმეთა მათთაებრ ნუ იქმთ, რ. თქვან და არა ყვიან, მ. 23,3; თქუენ ნუვის ჰხადით მოძღუროთ, რ. ერთი არს მოძღუარი თქუენი ქრისტე, მ. 23,8; მამით ნუვის ჰხადით თქუენ, რ. ერთი არს მამამ თქუენი, მ. 23,9; ნუცა გერქუმინ თქუენ წინამძღუარ, რ. ერთი არს წინამძღუარი თქუენი ქრისტე, მ. 23,10; რ. დაჰვაშთ სასუფეველი წინაშე კაცთა, მ. 23,14; რ. მიმოხუალთ ზღუასა ზედა და კმელსა, მ. 23,15; რ. მოიღებთ ათეულსა პიტნაისა და ცერეცოასასა და ძირაკისასა, მ. 23,23; რ. განსწუმდთ გარეშესა სასუმელისასა და პარაფსიდისასა, მ. 23,25; რ. მიმსგავსებულ ხართ საფლავთა განგოზილთა, მ. 23,27; რ. აღაშენებთ საფლავთა წინაწარმეტყუელთასა მ. 23,29; ნუ ვინმე გატუნენეს თქუენ, რ. მრავალნი მოვიდოდნა სახელითა ჩემითა, მ. 24,5; ლ. 21,8; ნუ შესძრწუნდებით, რ. ჯერ-არს ესე ყოფად, მ. 24,6; მრ. 13,4; ლ. 21,9; რ. იყოს მაშინ ქირი დიდი, მ. 24,21; იღვძებდით უკუმი, რ. არა იცით, რომელსა დღესა უფალი თქუენი მოვიდეს, მ. 24,42; იყენით განზადებულ, რ. რომელსა ეამშა არა ჰგონებდეთ, ძმ კაცისად მოვიდეს, მ. 24,44; რ. სანთელნი ჩუენნი დაშრტებიან, მ. 25,8; იღვძებდით უკუე თქუენცა, რ. არა იცით დღე იგი, არცა ეამი, მ. 25,13; რ. ყოველსა, რომელსა აქუნდეს, მიეცეს და მიემატოს, მ. 25,29; რ. მშოიდა, და არა მეცით მე ჰამადი, მ. 25,42; მიიღეთ და ჰამეთ, რ. ესე არს გორცი ჩემი, მ. 26,26; მიიღეთ და სუთ ..., რ. ესე არს სისხლი ჩემი ახლისა აღთქუმისად, მ. 26,28; პოვნა ივინი მძი-

ნარენი, რ. იყენეს თულნი მათნი დამძიმებულ, მ. 26,43; მრ. 14,40; რ. ყოველთა რომელთა აღილონ მხვლი, მახვლითაცა წარწყმდენ, მ. 26,52; შენცამათგანი ხირ, რ. სიტყუადაცა შენი გამოგაჩინებს შენ, მ. 26,73; არა ჯერ-არს ესე დაღებად სიწმიდესა, რ. სასყიდლისისხლისად არს, მ. 27,6; შოვიდა კაცი მდიდარი. არიმათიად ..., რ. ივინა მოწაფე ყოფილ იყო იესუსა, მ. 27,57 C; ძრვად იყო დიდ, რ. ანგელოზი უფლისად გარდამოვდა ზეცით, მ. 28,2; არა არს აქა, რ. აღდგა, მ. 28,6.

ითხევიდეს რად ივინი ზღუასა მას, რ. იყენეს ივინი მესათხველე, მრ. 1,16; განუკარდებოდა ერსა მას მოძღურებად იგი მისი, რ. ასწავებდა მათ ვა-იგი, ვის აქუნ კელმწიფებად, მრ. 1,22; არა უბრეებდა სიტყუად ეშმაკთა მათ, რ. იცოდეს იგი, ვდ ქრისტე არს, მრ. 1,34; ლ. 4,41; რა მუნცა უქადაგო, რ. ამისთჳს მოვივლინე, მრ. 1,38; ლ. 4,43; რ. იყენეს მუნ მრავალნი და მიჰსდევდეს მას, მრ. 2,15; გამოვიდეს შეპყრობად მისა, რ. იტყოდეს, ვდ: განკრთომილ არს, მრ. 3,21; რ. არა ედვა მას სიზრქს, მრ. 4,5 C; მოავლინის მანგალი, რ. მოიწია მკად, მრ. 4,29; რ. უბტირეს არს იგი ყოველთა თესლთა, მრ. 4,31; რ. ეტყოდა მას იესუ: სული ეგე არა წმიდაა, განვედ კაცისა მაგისგან, მრ. 5,8; ლეგეონ არს სახელი ჩემი, რ. მრავალ ვართ, მრ. 5,9; რ. ამან ჰეროდე მიავლინა და შეიპყრა იოვანე... ჰეროდიახსთჳს, ცოლისა ფილიპესა, ძმისა მისისა, რ. იგი შეერთო მას ცოლად, მრ. 6,17; ვერ გულსჳჰმა-ყვეს პურთა მათ ზედა, რ. იყენეს გულნი მათნი და-

სულბულ, მრ. 6,52; რ. ეპყრა მათ მო-
ცემული იგი მოძღურებად ხუცესთაჲ, მრ.
7,3; გარეშე შემავეალი კაცსა არა შეა-
გინებს, რ. არა შევალს გულსა, მრ. 7,
19; რ. შინაგან გულისაგან კაცთაჲსა
გამოვლენ გულის სიტყუანი ბოროტნი,
მრ. 7,21; რ. არა კეთილ ბრს მოღებდაჲ
პურისაჲ შეილთაგან, მრ. 7,27; კეთი-
ლად ყო ყოველი, რ. ყრუთა ასმენს და
უტყუთა ატყუებს, მრ. 7,37 C; დაჰკს-
ნდენ გზასა ზედა, რ. რომელნიმე მათ-
განნი შორით მოსრულ არიან, მრ. 8,3;
რ. არა იცოდა, რამცა მთუგო, რ. იყ-
ვნეს იგინი შეშინებულ, მრ. 9,6; ბ იგი-
ნი დუმნეს, რ. ურთიერთას იტყოდეს
გზასა ზედა, მრ. 9,34; ნუ აყენებთ მას,
რ. არავინ არს, რომელმან ქმნეს ძალი
სახელითა ჩემითა, მრ. 9,39; ბ იგი შე-
წყნაბა ..., რ. აქუნდა მონაგები ფრიად,
მრ. 10,22; რ. იყო იგი ნაყოფიერი ფრიად,
მრ. 10,22 C; რ. ყოველივე შესაძლებელ
არს ღმრთისა მიერ, მრ. 10,27; არარაჲ
პოვა, გარნა ფურცელი ბ, რ. არა იყო
ეამი ლედუსაჲ, მრ. 11,33; ეშინოდა მი-
სა, რ. ყოველი ერი განკვრეებულ იყო
მოძღურებასა მისსა, მრ. 11,18; გუეში-
ნის ერისა, რ. ყოველთა იცოდეს იოვან-
ნე, რ. წინაწარმეტყუელი იყო, მრ. 11,
32; .. რ. ყოველსა წინაწარმეტყუელად
აქუნდა იოვანე, იქვე C; ეშინოდა ერის-
სა მის, რ. ცნეს, ვლ მათთჳს თქუი იოვ-
ნი იგი, მრ. 12,12; ვის მათგანისა იყოს
ცოლ, რ. შჯლთავე მათ ესუა იგი ცო-
ლად, მრ. 12,23; ლ. 20,33; მღვდარე
იყენით და ილოცედით, რ. არა იცით,
ოდეს იყოს ეამი იგი მრ. 13,33; ილ-
ძებდით უკუე, რ. არა იცით, ოდეს უფა-
ლი იგი სახლისაჲ მოვიდეს, მრ. 13,35;
იცადეთ მავას .., რ. საქმე კეთილი ქმნა
ჩემ ზედა, მრ. 14,6; რ. მრავალნი ცრუ-
სი წამებდეს მისთჳს, მრ. 14,56; კეშმა-

რიტად მათთანაჲ ხარ, რ. გალილეელ
ხარ, მრ. 14,70; და ეა შემწუხრდა,—რ.
პარასკევი იყო,—... მოვიდა იოსებ არი-
მათიელი, მრ. 15,42; მოვიდა იოსებ
არიმათიელი ..., რ. იგიცა მოელოდა
სასუფთველსა ღმრთისასა, მრ. 15,43;
ივლტოდეს მიერ საფლავით, რ. შეძრ-
წუნებულ იყვნეს, მრ. 16,8; არარაჲ ვის
უთხარეს, რ. ეშინოდა, მრ. 16,8; აყუდ-
რა ურწმუნოებდაჲ და გულ-ფიცხლო-
ბაჲ მათი, რ. რომელთა იხილეს იგი აღ-
დგომილი, მათი არა ჰრწმენა, მრ. 15,
14.

არა ესუა მათ შეილი, რ. ელისაბეთ
იყო ბერწ, ლ. 1,7; ნუ გეშინინ, ზაქა-
რია, რ. შეესმნეს ვედრებანი შენნი, ლ.
1,13; რა ეცნა ესე, რ. მე მოხუცებულ
ვარ, ლ. 1,18; ეწრა-მე იყოს ესე, რ. მე
მამაკაცი არა ვიცი, ლ. 1,34; რ. არა-
რიაჲ შეუძლებელ არს წინაშე ღმრთისა
სიტყუაჲ, ლ. 1,37; ნეტარ არს, რომელ-
სა ჰრწმენა, რ. იყოს აღსრულებდაჲ თქმულ-
თა მათ, ლ. 1,45; რ. მოჰხედა სიმდაბ-
ლესა ზედა მკველისა თჳსისასა, ლ.
1,48; რ. მოჰხედა და ყო ცხნაჲ ერისა
თჳსისაჲ, ლ. 1,68; და შენ, ყრმაო, წი-
ნაწარმეტყუელ მალღის გეწოდოს, რ.
წარპძღუე შენ წინაშე პირსა უფლისასა,
ლ. 1,76; მიიწვინა იგი ბავასა, რ. არა
იყო მათა აღგილ სავანესა მას, ლ. 2,
7; ნუ გეშინინ თქუნ, რ. აჰა ესერა
გახარებ თქუნ სიხარულსა დიდსა, ლ.
2,10; .. რ. იშვა თქუნდა მაცხოვარი,
ლ. 2,11; აწ გინმითვე მონაჲ შენი, ..
რ. იხილეს თუალთა ჩემთა მაცხოვარე-
ბაჲ შენი, ლ. 2,30; რ. ამხილებდა მას
ჰეროდიაჲსთჳს, ლ. 3,19; შენ მიგუე
ველმწიფებაჲ ამის ყოვლისაჲ ..., რ. ჩემ-
და მოცემულ არს, ლ. 4,6; დაუკრდე-
ბოდა მოძღურებაჲ იგი მისი, რ. კელ-
მწიფებით იყო სიტყუაჲ მისი, ლ. 4,32;

რამ არს სიტყუად ესე, რ. ზელმწიფებითა და ძალითა უბრძანებს სულთა არაწმიდათა, და განვლენ. ლ. 4,36; განვედ ჩემგან, რ. კაცი ცოდვილი ვარი მე, ლ. 5,8; არავინ სუამნ ძუელსა ღვწოსა და და მეყსულად ჰნებავნ ხაილი, რ. თქვს, ედ: ძუელი უტბილეს არს, ლ. 5,39; ყოველი იგი ერი ეძიებდა შეახლებად მისა, რ. ძალნი გამოვიდოდეს მისგან, ლ. 6,19; ნეტარ ხართ გლახაკნი სულითა, რ. თქუენი არს სასუფეველი ღმრთისაჲ, ლ. 6,20; ნეტარ ხართ, რომელთა გმშობს აწ, რ. განსძღეთ, ლ. 6,21; ნეტარ ხართ, რომელნი სტირთ: აწ, რ. იცინოდით. ლ. 6,21; გიხაროდენ და მზიარულ იყვენით, რ. აჰა ესერა სასუფეველი თქუენი დიდ არს ცათა შინა, რ. იგრევე უყოფდეს წინაწარმეტყუელთა მამანი მათნი, ლ. 6,23; ვაჲ თქუენდა, მდიდარხო, რ. მიგიღებთეს ნუგეშინის-ცემაჲ თქუენი, ლ. 6,24; ვაჲ თქუენდა, განმადარხო, რ. გმშობდეს; ვაჲ თქუენდა, რომელნი იცინით აწ, რ. იგლოვდეთ და ჰსტიროდით, ლ. 6,25; რ. იგრევე კეთილსა უყოფდეს ცრუ წინაწარმეტყუელთა მამანი მათნი, ლ. 6,26; უკუეთუ გიყუარდენ თქუენ მოყუარენი, რამ არს მადლი თქუენდა, რ. ცოდვილნიცა ჰყუარობენ მოყუარეთა მათთა, ლ. 6,32; უკუეთუ კეთილსა უყოფდეთ კეთილის მყოფელთა თქუენთა, რომელი მადლი არს თქუენდა, რ. ცოდვილნიცა ამას ჰყოფედ, ლ. 6,33; უკუეთუ ავასხებდით მათ, რომელთაგან ესავთ კუალად მოღებასა, რომელი მადლი არს თქუენდა, რ. ცოდვილნიცა ცოდვილთა ავასხებენ, ლ. 6,34; და იყვნეთ ძე მადლის, რ. იგი თავადი ტბილ არს უმადლოთათჳსცა და უკეთუროა, ლ. 6,35; რ. თითოეული ხჲ თჳსისაგან ნაყოფისა საცნაურ იარს; რ. არა ეკალთაგან შეიკრიბიან

ლელჯ, არცა მაყულთაგან მოისთულიან ყურძენი, ლ. 6,44; რ. ნამეტნავისაგან გულისა იტყუნ პირი მისი, ლ. 6,45; ვერ შეუძლო შეძრვად სახლსა მას, რ. დაფუნებულ იყო იგი კლდესა ზედა, ლ. 6,48; ღირს, რომელი-ესე ჰყო მისთჳს, რ. უყუარს ნათესავი ჩუენი, ლ. 7,5; უფალო, ნუ მოშურები, რ. არა ღირს ვარ, ლ. 7,6; ხ. ფარისეველთა და შჯულისაგანთა ზრახვაჲ ღმრთისაჲ შეურაცხევს ... რ. არა ნათელ-იღეს მისგან, ლ. 7,30; უწყოდამცა, ვინ და რაბამი დღე-კაცი შეეხების, რ. ცოდვილ არს, ლ. 7,39; მიეტევენ მაგას ცოდვანი მაგისნი მრავალნი, რ. შემეყუარა მე ფრიად, ლ. 7,47; აღმოჰსცენდა და განვმა, რ. არა იყო სიღრმჲ მიწისაჲ, ლ. 8,6; ვინ-მე არს ესე, რ. ქართაცა უბრძანებს და წყალთა, და ერჩიან მას, ლ. 8,25; რ. უბრძანა სულსა მას არაწმიდასა განსლვად კაცისა მისგან, ლ. 8,29; რა წარვიდეს საზოგრისაგან მათისა, რ. შიშითა დიდითა შეპყრობილ იყვნეს, ლ. 8,37; შეიწყნარა იგი ერმან მან, რ. მოელოდეს მას, ლ. 8,40; შე-ვინ-მე-მახო, რ. ვცან ძალი განსრული ჩემგან, ლ. 8,46; ნუ ჰსტირთ, რ. არა მომკუდარ არს ყრმაჲ ეგე, ლ. 8,52; წარვიდენ... და პოვონ საზრდელი თავისა მათისა, რ. აჲა უღაბნოსა ადგილსა ვართ, ლ. 9,12; მოიხილეთ ძესა ჩემსა, რ. იგი ხოლო მართამი მივის, ლ. 9,38; ჩუენ ვაყენებდით მას, რ. არა შეგჯდგს ჩუენ თანა, ლ. 9,49; ნუ აყენებთ, რ. რომელი არა არს ჩუენდა მტერი, იგი ჩუენ კერძო არს, ლ. 9,50; არა შეიწყნარნეს იგინი, რ. პირი მისი იყო მოსლვად იერუსალმჲდ, ლ. 9,53; რ. დაჰფირო ესე ბრძენთაგან და მეციხერთა, ლ. 10,21; მომიტევენ ჩუენ ცოდვანი ჩუენნი და რ. ჩუენცა მიუტევენთ ყოველთა თანა-მდებთა ჩუენთა,

ლ. 11,4; ნუ შრომისა მახუდერებ მე, რ. კარი დავშულ არა და ყრმანი ჩემ თინა არიან სარეცელსა ზედა, ლ. 11,7; რ. არს იგი მეგობარ მისა, ... აღდგეს და მოსცეს, რაოდენი უწყმდეს მას, ლ. 11,8, რ. ყოველი რომელი ითხოვდეს, მოილოს, ლ. 11,10; დაძუიდე მათ, რ. მოვიდა კიდით ქუეყანისათ სმენად სიბრძნესა სოლომონისსა, ლ. 11,31; დაძუიდე მას, რ. შეინანეს ქადაგებასა მას იონაჲსსა, ლ. 11,32.

ვაჲ თქუნდა, ფარისეველნი, რ. ათეულსა აღიღებთ პიტნაკისასა და ტეგანისასა და ყოვლისა მხლისასა, ლ. 11,42; ვაჲ თქუნდა, ფარისეველნი, რ. გიყუარს თქუენ ზემოჯდომამ შესაკრებელთა შორის, ლ. 11,43; ვაჲ თქუნდა, რ. ხართ ეჲ საფლავნი უჩინონი, ლ. 11,44; თქუნდაცა ... ვაჲ არს, რ. აღჰკიდით კაცთა ტურთი ძნიად სატურთველი, ლ. 11,46; ვაჲ თქუნდა, რ. აღაშენებთ საფლავსა წინაწარმეტყუელთასა, ლ. 11,47; ვაჲ თქუნდა ... რ. დაჰმალენით კლიტენი მეცნიერებისანი, ლ. 11,52; ნუუკუე გეშინინ, რ. მრავალთა სირთა უმჯობეს ხართ, ლ. 12,7; ნუ ჰზრუნავთ ..., რაჲ ჰსთქუათ, რ. სულმან წმიდამან ვასწავოს თქუენ მას ეჲმსა შინა, რაჲ-იგი ჰსთქუათ, ლ. 12, 12; რ. არა ნამეტნავისავან ვისამე არს ცხოვრებაჲ მისი ნაყოფთა მისთავან, ლ. 12,15; ნუ ჰზრუნავთ სულისა თქუენისა, რაჲ ჰჰკამოთ ..., რ. სული უფროჲს არს საზრდელისა, ლ. 12,23; ნუ ეძიებთ, რაჲ ჰკამოთ და რაჲ ჰსუათ, ... რ. ამას ყოველსა ნათესავნი სოფლისანი ეძიებენ, ლ. 12,30; ნუ გეშინინ ..., რ. სათნო-იყო მამამან თქუენმან მოცემად თქუენდა სასუფეველი, ლ. 12,32; რ. ყოველსა რომელსა მიეცა დიდად, დიდადცა იძიოს მისგან, ლ. 12,48; რ. ესევეთარი ევერო მათ, ლ. 13,2; მიუგო ... რისხვით, რ.

შაბათსა განკურნა იგი იესუ, ლ. 13,14; წარვედ ამიერ, რ. ჰეროდე გეძიებს შენ მოკლვად, ლ. 13,31; რ. ვერ ეგების წინაწარმეტყუელი გარეშე იერუსალჲმისა წარწყმედად, ლ. 13,33; ნეტარ იყო, რ. არა აქუს, რაჲ მოგავოს შენ, ლ. 14, 14; ჩემ თანა გიხაროდენ, რ. ვპოვე ცხოვარი ჩემი წარწყმედული, ლ. 15,6; ჩემ თანა გიხაროდენ, რ. ვპოვე სატირი იგი, ლ. 15,9; განაბნის ნაყოფი იგი მისი, რ. ცხოვნიდობდა არაწმიდად, ლ. 15,13; ვიხარებდეთ, რ. ძჲ ესე ჩემი მომკლდარ იყო და განცოცხლდა, ლ. 15,24; დაკლა ზუარაკი იგი ჰამებული, რ. ცოცხლებით მლიყუანა იგი, ლ. 15,27; სიხარული ჯერ-არს, რ. ძმად ესე შენი მომკლდარ იყო და განცოცხლდა, ლ. 15, 32; მომეტ მე სიტყუაჲ საშნოსა შენისაჲ, რ. არღარა ჰელ-გეწიფების შენ ამიერთგან მნობად, ლ. 16,2; ... რ. არღარა ყოფად ხარ ჩემდა ეზოჲს მოძღუარ, იქვე C; აქო უფილმან მნს იგი სიტრუვისაჲ, რ. გონიერად ყო, ლ. 16, 8; რ. შეილნი ამის სოფლისანი უგონიერეს არიან უფროჲს შეილთა ნათლისათა, ლ. 16,8 C; ღმერთმან იცნის გულნი თქუენნი, რ. კაცთა შორის მაღალი საძაგელ არს წინაშე ღმრთისა, ლ. 16, 15; შემიწყალე მე, ... რ. ვიტანჯები მე, ლ. 16,24; .. რ. ვიარები მე იქვე C; გარდამოვიდა ესე განმართლებული ვიღრე ფარისეველი იგი, რ. რწ აღიმალოს თავი თჳსი, იგი დამდაბლდეს, ლ. 18,14; ვერ უძლო ხილვად ერისი მისგან, რ. ჰასკითა იყო იგი მცირე, ლ. 19,3; რა იხილოს იგი, რ. მიერ წარმოსლვად იყო, ლ. 19,4; იწრაფე და გარდამოკვდ, რ. დღეს სახლსა შინა შენსა ჯერ-არს ჩემი ყოფად, ლ. 19,5; დღეს იქმნა ცხოვრებაჲ სახლისაჲ ამის, რ. ესეცა ნაშობი აბრაჰამისი იყო, ლ. 19,9; რ. მოვიდა ძჲ კაცისაჲ მოძიებად და

ცხოვრებად წარწყმედულისა, ლ. 19,10; თქუა იგავი ამისთჳს, რამეთუ მოახლე-ბულ იყო იგი იერუსალმსა, ლ. 19,11; რ. მცირესა ზედა სარწმუნო იქმენ, იყავ ზენ კელმწიფე ათთა ქალაქთა ზედა, ლ. 19,17; ამა ვეცხლი შენი, რომელი მა-ქუნდა დაკრძალული სუდარასა, რ. მე-შინოდა, ვდ კაცი ხარ სასტიკი, ლ. 19,21; რ. მოვლენან დღენი შენ ზედა, ლ. 19,43; ვერარას კჳოვებდეს, რამ უყონ მას, რ. ყოველი ერი დამორჩილებულ იყო სმენად მისგან, ლ. 19,48; რ. სარ-წმუნო არს იოვანე წინაწარმეტყუილად, ლ. 20,6; არცალა მერმე სიკუდილდ ქელ-ეწიფების, რ. სწორ ანგელოზთა არიან, ლ. 20,36; რ. ღმერთი არა არს მკუდარ-თაჲ, ად ცხოველთაჲ, რ. ყოველნი ცხო-ველ არიან მის წინაშე, ლ. 20,38; რ. ამათ ყოველთა ნამეტნავისაგან მათისა შეწირეს დასაიდებელსა ამას, ლ. 21,4; რ. მე მოგცე თქუნენ პირი და სიბრძნე, ლ. 21,15; მიეხლა იესუს ამბორის-ყოფად მისა, რ. ესე სასწაული მიეცა მა-თა, ლ. 22,47; ესეცა მის თანა იყო, რ. გალილეველ არს, ლ. 22,59; მიუძღუნა იგი ჰეროდეს, რ. იყო იგიცა მაშინ იე-რუსალმს, ლ. 23,7; განიხარა ფდ, რ. უნდა მისი ხილვაჲ მრავლით ეამითგან, ლ. 23,8; და იქმნენს მეგობარ ..., რ. პირველ მტერ იყენეს ივინი, ლ. 23,12; არცა ჰეროდე (პოვა ბრალი), რ. მიუ-ძღუნენ მას, ლ. 23,15; პილატე მოუწო-და მათ, რ. უნდა განტევებიჲ იესუსი, ლ. 23,20; მიუტრევე ამათ, მამაო, რ. არა იციან, რასა იქმან, ლ. 23,34; დაადგერ ჩუნენ თანა, რ. მწუხრ არს, ლ. 24,29.

ჩემსა უწინარეს იყო, რ. პირველ ჩემ-სა არს, ი. 1,15; პირველ ჩემსა იყო, რ. უპირადეს. ჩემსა არს, ი. 1,30; მრავალ-თა ჰრწმენა სახელისა მისისაჲ, რ. ჰხედ-ვიდეს სასწაულთა მისთა, ი. 2,23; იე-

სუ არა არწმუნებდა მათ თაერთ თჳსით, რ. ყოველთა იცოდეს, ი. 2,24; ,, რ. თუთ უწყოდ, ი. 2,24 C; ღმრთისა მიერ მოსრულ ხარ მოძღურად, რ. ვერვის კელ-ეწიფების სასწაულთა ამათ საქმედ, ი: 3,2; აწვე დაშვილო არს, რ. არა ჰრწმენა სახელისა მიმართ ძისა ღმრთი-სა, ი. 3,18; ესე არს საშუელი, რ. ნა-თელი მოივლინა სოფლად, და შეიყუა-რეს კაცთა ბნელი ვიღრე ნათელი, რ. იყენეს საქმენი მათნი ბოროტ, ი. 3,19; რა ცხად იყენენ საქმენი მისნი, რ. ღმრთისა მიერ ქმნულ არიან, ი. 3,21; იოვანეცა ნათელ-ჰსცემდა ენოსს, ... რ. წყალნი ფრიად იყენეს მუნ, ი. 3,23; ვითარ ... წყალსა ითხოვ დედაკაცისა-გან სამარიტელისა, რ. არა შეეხნიათ ჰურიანი სამარიტელთა, ი. 4,9; რ. მა-მაჲ ეგევითართა ეძიებს თაყუანის-მცე-მელთა მისთა, ი. 4,23; არღარა სიტყვ-თა შენითა გურწამს, რ. ჩუნენ თუთ გუეს-მა მისგან, ი. 4,42; არა იცოდა, ვინ არს, რ. იესუ მიეფარა, რ. ერი იყო აღდილსა მას, ი. 5,13; ნუ გიკვრნ ესე, რ. მოვალს ეამი, ი. 5,28; საშუელი ჩე-მი მართალ არს, რ. არა ვეძიებ ნებასა ჩემსა, ი. 5,30; გრწმენამცა ჩემი, რ. მან ჩემთჳს დაწერა, ი. 5,46; მიჰსდევდა მას ერი მრავალი, რ. ჰხედვიდეს სასწაულ-თა მათ, ი. 6,2; რ. ამას მამამან დაჰ-ბეკვდა ღმერთმან, ი. 6,27; რ. გარდამო-კვდ ზეცით, არა რა ვყო ნებაჲ ჩემი, ი. 6,38; ხ იტყოდა იუდას ..., რ. ამას ეგულებოდა მიცემიჲ მისი, ი. 6,71; არა უნდა მისლვად ჰურიასტანად, რ. ეძიებ-დეს ჰურიანი მოკლვად მას, ლ. 7,1; რ. ვერ კელ-ეწიფების სოფელსა მოძუ-ლებად თქუნდა, ხ მე ესძულ, რ. მე ეწამებ იესუსთა, ი. 7,7; მე ესძულ, რ. ვამხილებ მას, იქვე C: მე არა აღვალ ... რ. ეამი ჩემი არღა აღსრულებულ არს,

ი. 7,8; ვრ-მე წიგნი იქის ამან, რამეთუ უსწავიეს მებრ არა, ი. 7,15 C; არაინ დაახნა მას კლნი, რ. არლა მოწვეულ იყო ეამი მისი, ი. 7,30; ესე თქუა სულისა მისთჳს, ... რ. არლა იყო სული წმიდა მოცემულ, რ. იესუ არლა იყო დიდებულ, ი. 7,39; ქეშმარიტ არს წამებად ჩემი, რ. ვიცი, ვინაჲ მოსრულ ვარ და ვიდრე ვალ, ი. 8,14; საშუელი ჩემი ქეშმარიტ არს, რ. არა მარტოჲ ვარ, ი. 8,16; არავინ შეიპყრა იგი, რ. არლა მოწვეულ იყო ეამი მისი, ი. 8,20; ნუჟუე მოიკლავს თავსა თჳსსა, რ. იტყჳს ..., ი. 8,22; რ. რომელმან მომივლინა მე, ჩემ თანა არს; არა დამიტევა მე მარტოჲ, რ. მე სათნებათა მისთა ვიქმ, ი. 8,29; მეძიებთ მე მოკლვად, რ. სიტყუაჲ ჩემი ვერ დაეტევის თქუნ შორის, ი. 8,37; რ. იგი კაცის-მკლველი არს დასაბამითან და ქეშმარიტებასა არა დაადგრა, რ. ქეშმარიტებაჲ არა არს მის თანა, ი. 8,44; მე რ. ქეშმარიტებასა გეტყჳ, არა გრწამს ჩემი, ი. 8,45 C; ესე კაცი არა არს ღმრთისაგან, რ. შაბათსა არა იმარხავს, ი. 9,16; ამისთჳს ესრე თქუეს მშობელთა მისთა, რ. ეშინოდა ჰურიათათჳს, რ. შეთქუმულ იყვნეს ჰურიანი, ი. 9,22; ცხოვარნი იგი შეუდგნ მას, რ. იციან ჳმაჲ მისი, ი. 10,4; ივლტოდიან მისგან, რ. არა იციან ჳმაჲ უცხოჲსაჲ, ი. 10,5; დაუტეგნის ცხოვარნი და ივლტინ ..., რ. სასყიდლი დადგინებული არს და არარაჲ ჰშჳირნ ცხოვართათჳს, რ. 10,13; თქუნ არა გრწამს, რ. არა ხართ ცხოვართაგან ჩემთა, ი. 10,26; გმობისათჳს (დაჯკრებთ ჳვასა), რ. შენ კაცი ხარ და გიყოფიეს თჳგი შენი ღმერთ, ი. 10,33; არა წარჰსცეს ფერჯი, რ. ნათელსა ამის სოფლისისა მხედავს, ი. 11,9; უბრკუმეს მას, რ. ნათელი არა არს მას შინა, ი.

11,10; ყროდის-ლა, რ. მეოთხე დღე არს, ი. 11,39 C; გმდლობ შენ, რ. ისმინე ჩემი, ი. 11,41 C; არა თუ გლახაკთაჲ რამე ზრუნვაჲ ეღვა მას, ად რ. მარავე იყო, ი. 12,6; ამისთჳსცო მიეგებვოდა მას ერი იგი, რ. ესმინა, ვდ ესე სასწაული ქნა, ი. 12,18; მე არა ვსაჯო იგი, რ. არა მოვედ დამჯად სოფლისა, ი. 12,47; განბანილსა მას არა უქმს, ... რ. არს იგი ყოვლად წმიდა, ი. 13,10; რ. მამისა ჩემისა მივალ, ი. 14,12; სოფელსა ვერ კელ-ეწიფების მოღებად, რ. არა ჰხედავს მას, ... თქუნ იცი თ იგი, რ. თქუნ თანა არს, ი. 14,17; თქუნ მხედვიდეთ მე, რ. მე ცხოველ ვარ, ი. 14,19; მივალ მამისა ჩემისა, რ. მამაჲ ჩემი უფროჲს ჩემსა არს, ი. 14,28; არლარა გეტყჳ თქუნ მონად, რ. მონამან არა იციან, რასა იქნ უფალი მისი, ი. 15,15; რ. არა ხართ თქუნ სოფლისაგანნი, ... ამისთჳს ჰსძულთ თქუნ სოფელსა, ი. 15,19; ესე გიჳონ თქუნ სახელისა ჩემისათჳს, რ. არა იციან მომავლინებელი ჩემი, ი. 15,21; არა ვარ მე მარტოჲ, რ. მამაჲ ჩემი ჩემ თანა არს, ი. 16,32; ნუ გეშინან, რ. მე მიძლვიეს სოფელსა, ი. 16,33; სოფელმან მოიძულნა იგანი, რ. არა არიან სოფლისაგანნი, ი. 17,14; ნაკურცხალი აღევზნა, რ. ყინელი იყო, და ტფებოდეს, ი. 18,18; თანა-აც სიკუდილი, რ. თავი თჳნი ძედ ღმრთისა ყო, ი. 19,7; რ. მახლობელ იყო საფლავი იგი, ი. 19,42; ნუ შემოვრებთი მე, რ. არლა აღსრულ ვარ მამისა ჩემისა, ი. 20,17; შესამოსელი მოირტყჳ, რ. შიშუელ იყო, ი. 21,7; სხუანი მოწაფენი ნავითა მოვიდოდეს, რ. არა შორს იყვენს ქუეყანასა, ი. 21,8; შეწუნნა პეტრე, რ. ჰრქუა მას შესამედ, ი. 21,17.

რამათა [აკგმ., = რამ, რამათ]: მითხარო მე, რამათა მეტა მივიდეთ და თაყუნის-

ესე მას, მ. 2,8; მოილეს ბრძანებამ ჩუენებით ანგელოზისაგან, რამათა მიაკციონ ჰეროდესა, მ. 2,12; რ. აღესრულოს სიტუთი იგი უფლისაჲ, მ. 2,15; ირქუ ქვათა ამათ, რ. პურ იქმნენ, მ. 4,3; მკლავითა მათითა აღვიპყრან შენ, რ. არა წარსცე ქვასა ფერკი შენი, მ. 4,6; რ. არა ერუენო კაცთა მმარხველად, მ. 6,18; ზრახვა-ყვეს, რ. იესუ ზაკუვით შეიპყრან, მ. 26,4; მიერიოვან ეძიებდა ეამსა მარჯუესა, რ. მისცეს იგი მათ, მ. 26,16; ესე ყი იყო, რ. აღესრულნენ წერილნი წინაწარმეტყუელთანი, მ. 26,56; გაფუცებ შენ, ... რ. მითხრა ჩუენ, უკუეთუ შენ ხარ ქრისტე, მ. 26,63; ზრახვა-ყვეს ..., რ. მოკლან იგი, მ. 27,1; იესუს შოლტითა ჰსცა და მისცა მათ, რ. ჯუარს-ეცუას, მ. 27,26; წარიყვანეს იგი, რ. ჯუარს-აცუან, მ. 27,31; წარვიდეთ მახლობელად დაბნებსა და ქალაქებსა, რ. მუნცა უქადაგო, მრ. 1,38; და ყენა ათორმეტნი იგი, რ. იყენენ მის თანა და რ. წარავლინნეს იგინი ქადაგებად, მრ. 3,14 და სხ.

რამათაშცა აუცნეს კაცთა მარხველად, მ. 6,16 C; რ. სართულსა ჩემსა ქუეშე შემოხუედ, მ. 8,8; რ. წარვიდა საზღვრით მათით, მ. 8,34 C; რ. შეასმინეს იგი, მ. 12,10; მრ. 3,2 C; რ. წარწყმიდეს იგი, მ. 12,14 C; მრ. 3,6 C; 11,18 C; რ. წარწყმიდა ერთი კინიკათა ამოვანი, მ. 18,14 C; რ. წარწყმიდა ეგე, მრ. 9,22; რ. შეიწყალე მოყუასი იგი შენი, მ. 18,33; რ. კელი დასდვა მათ, მ. 19,13; მრ. 10,13 C; რ. კელი დასდვა მას ზედა, მრ. 8,22; გსებაეს თუ, რ. სრულ იყავ, მ. 19,21 C; თომელსა ენებოს თქუენ შორის, რ. დიდ იყო, მ. 20,26 C; ძმ კაცისაჲ არა მოვიდა, რ. ამსახურა ვინემ, მ. 20,28; ... რ. იმსახურა ვისგანშე, მრ. 10,45 C.

[ნ. კ. სხეა მაგალითები შცა-სთან].

რამასა, რამასათუხ [ტრატოქ]: სამოსლისათუხ რამასა ჰზრუნავთ, მ. 6,28; რ. ჰხედაე წუელსა თუალსა შინა ძინისა შენისასა, მ. 7,3; ლ. 6,41; რ. ესოდენ შესძრწუნდით, მ. 8,26; რ. განისოტუდით უდაბნოსა ხილვად, მ. 11,7; ლ. 7,24; რ. გამოხუედით ხილვად, მ. 11,9,9; ლ. 7,25,26; მცირედ მორწმუნეო, რ. შეო-გულდი, მ. 14,31; რ. ჰზრახავთ გულთა თქუენთა, მცირედ მორწმუნეო, რ. პური არა გაქუს, მ. 16,8; მრ. 8,17; რ. მკითხავთ მე კეთილისა საქმისათუხ, მ. 19,17; რ. გამომცდით მე, მ. 22,18; მრ. 12,15; ლ. 20,23; რ. შრომასა შეამ-თხუევთ დედაკაცსა მაგას, მ. 26,10; რ. მაგას ჰზრახავთ გულთა თქუენთა, მრ. 2,8; რ. ესოდენ მოშიშ ხართ, მრ. 4,40; რ. აღშფოთებულ ხარო და ჰჭირთ, მრ. 5,39; რ. მეტყვ მე სასიერით, მრ. 10,18; ლ. 18,19; რ. დამავდე მე, მრ. 15,34 C; რ. ესრტო მიყავ ჩუენ, ლ. 2,48; რ. მეძიებდით მე, ლ. 2,49; რ. ზამთ, რომელი არა ჯერ-არს შაფათსა შინა, ლ. 6,2 C; რ. მეტყვთ მე: უფალო, უფალო, ლ. 6,46; რ. თავით თუხით არა შუჯით მართალსა, ლ. 12,57; რ. გძინავს, ლ. 22,46; რ. ეძიებთ ცხოველსა მას მკუდართა თანა, ლ. 24,5 CE; რ. შეძრწუნებულ ხართ, ლ. 24,38; რ. ზრახვანი შევლენან გულთა თქუენთა, ლ. 24,38 C; რ. ნათელ-სცემ, ი. 1,25 C; ესე რამასა გიკვრს, ი. 5,28 C; რ. სდრტუნავთ ურთი-ერთას, ი. 6,43 C; რ. მეძიებთ მე მოკლვად, ი. 7,19 C; რ. გნებაეს მეორედ სმენად, ი. 9,27 C; რ. ისმენთ მისსა, ი. 10,20; რ. არა ნელსაცხებელი ეუგ განიყიდა სამასის დრამკნის და მიეცა გლახათა, ი. 12,5 C; რ. ვერ ძალ-მიც მიღვენებად შენდა, ი. 13,37; გამოვიდა და ჰრქუა მათ: რ. ეძიებთ, ი. 18,4 C

[ხელნ.]; რამსა მკითხავ მე, ი. 18,21; რ. მცემ მე, ი. 18,23 C; დედაკაცო, რ. ჰსტირ, ი. 20,13,15.

რამსა-ლა გჯვან მოწამენი, მ. 26,65; მრ. 14,63; რ. —(C) მოაშრომებ მოძლუარსა, მ. 5,35; რ. სხუასა მას ჰზრუნავთ, ლ. 12,26.

რამსათვხ თქუენ ბოროტსა ზრახავთ გულთა შინა თქუენტა, მ. 9,4; რ. მეზუერეთა და ცოდვილთა თანა ჰმას და სუამს მოძლუარი თქუენი, მ. 9,11; რ. ჩუენ და ფარისეველი ვიმარხავთ, ხ მოწაფენი შენნი არა იმარხვენ, მ. 9,14; რ. იგავით ეტყჳ მათ, მ. 13,10; რ. მოწაფენი შენნი გარდაპლენ მოძლურებასა მას ხუცესთასა, მ. 15,2; რ. თქუენ გარდახულთ მცენებათ ღმრთისათა, მ. 15,3; რ. ჩუენ ვერ შეუძლეთ განკურნებად მას, მ. 17,19; რ. უკუე მოსე ამცრო წიგნი განტევებისაჲ მიცემად და განტევებად, მ. 19,7; რ. სდგათ თქუენ აქადღე კოველ უქმად, მ. 20,6; რ. არა გრწუნა მისი, მ. 21,25; მრ. 11,31; ლ. 20,5; გულსენმა-ყვეს, რ. იტყჳს, მ. 21,45 C; რ. იყო წარწყმედაჲ ნელსაცხებელისაჲ ამის, მ. 26,8; რ. დააშრობთ დედაკაცსა მაგას, მ. 26,10 C; ღმერთო ჩემო, ღმერთო ჩემო! რ. დამიტევებ მე, მ. 27,46; რ. მეზუერეთა და ცოდვილთა თანა ჰჰკამთ და ჰსუამთ, მრ. 2,16; ლ. 5,30; რ. მოწაფენი იოვანესნი დ- ფარისეველთანი იმარხვენ, მრ. 2,18; ლ. 5,33; რ. მოწაფენი შენნი არა ვლენან მოძლურებისაებრ ხუცესთაჲსა, მრ. 7,5; რ. ნათესავი ესე სასწაულს ეძიებს, მრ. 8,12 C; რ. განპიზრახავთ, რ- პური არა გუაქუს. მრ. 8,17 C; რ. ჩუენ ვერ შეუძლეთ მას განძებად მრ. 9,28; რ. იქმნა წარწყმედაჲ ნელსაცხებლისაჲ ამის, მრ. 14,4; რ. დამიტევებ მე, მრ. 15,34; რ. ქუეყანაჲცა

დაუპყრიეს უქმიდ, ლ. 13,7; რ. არა დაჰსდევ ვეცხლი ჩემი საჯაქროსა, ლ. 19,23; რ. აღჰსნით, ლ. 19,31; რ. აღჰსნით კიცუსა მაგას, ლ. 19,33; რ. გულის სიტყუანი მრავალნი მოვლენან გულთა თქუენტა, ლ. 24,38; რ. ნათელ-ჰსცემ შენ, ი. 1,25; რ. მეძიებთ მე მოკლვად, ი. 7,19; რ. სიტყუანი ჩემნი არა იცნით, ი. 8,43; უკუეთუ ქეშმარიტსა გიტყჳ, რ. არა გრწამს, ი. 8,46; რ. ნელსაცხებელი ესე არა განიყიდა სამასიხ დრაჰკნის და მიეცა გლაბაკთა, ი. 12,5; ესე არაეინცნა ..., რ. ჰრქუა მას, ი. 13,28; რ. ვერძალ-მიც მიდევნებად შენდა, ი. 13,37 E; რ. მცემ მე, ი. 18,23.

1. რაოდენ, რაედენ [ზხ., = რამდენად]: რაოდენ (რაედენ C) უფროს მამამან თქუენმან ზეცათამან მოსცეს კეთილი, რომელი სხოვოდენ მას, მ. 7,11; რ. (რაედენ CD) უფროს სახლელთა მისთა, მ. 10,25; რ. (რაედენ D) უმჯობეს არს კაცი საცხოვარსა, მ. 12,12; რ. გზის შემტოლოს მე ძმამან ჩემმან, და მიუტევეო მას, მ. 18,21; რ. (რაედენ E) გზის ვინებე შეკრებაჲ შეილთა შენთაჲ, მ. 23,37; ლ. 13,34; რ. შემძლებელ იყენეს სმენად, მრ. 4,33 C; რ. იგი ამცნებდა მათ, მრ. 7,36; რ. ძნელ არს, რომელი საფასეთა ესეენ, შესლვად სასუფეველსა ღმრთისასა, მრ. 10,24; რ. (რაედენ C) უფროს მამამან ზეცით მოჰსცეს სული წმიდაჲ, მ. 11,13; რ. (რაედენ C) თქუენ უმჯობეს ხართ მფრინველთა, ლ. 12,24; რ. (რაედენ C) უფროს თქუენ, მკირედ მორწმუნენო, ლ. 12,28; ვგრეცა თევზთა მათგანი (მისცა), რ. უნდა მათ, ი. 6,11; უკუეთუ ნათლი, რომელ არს შენ თანა, ბნელ არს, ხ ბნელი იგი რაოდენ-მე, მ. 6,23 C; რ. უმჯობეს არს

კაცი ცხოვარისა, მ. 12,12 C; უკუეთუ ნათელი იგი შენ შორის ბნელ არს, ბნელი იგი ჩაგღენ-ლა-შე, მ. 6,23; ყნვე მიეტროს ძეთა კაცთა შეცოდებანი და გამობანი, ჩაგღენცა გამობდენ, მრ. 3,28 C.

2. ჩაოღენ, ჩაგღენ [კითხვ. ნაგვალ-ხაზ., = რამდენი]: ჩაოღენ ეამ სიძე იგი მათ თანა-ლა იყოს, მრ. 2,19 C; რ. ეამ არს, მრ. 9,21 C; წარვიდა კაცი იგი და იწყო ქადაგებდალ ათქალაქთა მათ, ჩაოღენ-ჩაჲ ყო იესუ მისთჳს, მრ. 5,20 D; ჩაგღენ-ჩაჲ თანა-გაც უფლისა ჩემისაჲ, ლ. 16,5 C; ეგრეცა თევზთა მათგანი (მის-ცა), ჩაგღენცა უნდა მათ, ი. 6,11 C. ჩაოღენი პური გაქუს აქა, მ. 15,34; მრ. 6,38; 8,5; რ. (ჩაგღენი D) სფურილი აღიღეთ, მ. 16,10; მრ. 8,20; უყვეს მას, რ. (+ცა C) უნდა, მ. 17,12; მრ. 9,13; შეკრიბეს, რ. (ჩაგღენი C) პოვეს ბორორი და კეთილი, მ. 22,10; რ. (ჩაგღენი E) უყავთ ერთსა ამას მცირეთაგანსა ძმათა ჩემთასა, იგი მე მიყავთ, მ. 25,40; რ. (ჩაგღენი D) გამკენ თქუენ, მ. 28,20; რ. (ჩაგღენი C) ქმნეს და რ. ასწავეს, მრ. 6,30; რ. (ჩაგღენი C) გოდორი სავსე ნამუსრევი აღიღეთ, მრ. 8,19; რ. ეამი არს, მრ. 9,21; რ. გაქუს, განყიდე, მრ. 10,21; რ. (ჩაგღენი C) გუესმა საქმე შენი კაფარნაუმს, ლ. 4,23; რ. (ჩაგღენი C) გიყო შენ ღმერთმან, ლ. 8,39; უთხრეს იესუს, რ. (ჩაგღენი C) ქმნეს, ლ. 9,10; აღდგეს და მოსტეს, რ. (ჩაგღენი C) უკმდღეს მას, ლ. 11,8; აღირაცხოს; რ. (ჩაგღენი C) წარკდეს, ლ. 14,28; რ. თანა-გაც უფლისა ჩემისაჲ, ლ. 16,5; შენ რ. თანა-გაც, ლ. 16,7; ყოველი ეხილვა, რ. ქმნა იერუსალემს, ი. 4,45; რ. (ჩაგღენი CE) ვარკჳ თქუენ, ი. 14,26; რ. მესმა მამისა ჩემისაგან, ი. 15,15; რ. ესმეს, იტყოდის, ი. 16,13 C; რ. აქუს

მამასა, ი. 16,15; ჩაგღენი გოდორი აღიღეთ, მ. 16,9 C; რ. შეკრათ ქუეყანასა ზედა, მ. 18,18 C; რ. განქსნეთ ქუეყანასა ზედა, იქვე; რ. დაიწერა, ი. 20,31 C; არს სხუაჲ მრავალ, რ. ქმნა იესუ, ი. 21,25 C.

ჩაოღენი-ჩაჲ უყავთ ერთსა ამას ძმათა მცირეთაგანსა, მე მიყავთ, მ. 25,40 C; რ. ყო შენ თანა უფალმან, მრ. 5,19; რ. ყო იესუ მისთჳს, მრ. 5,20 E; შენ რ. თანა-გაც, ლ. 16,7 C; რ. იქმნა, ი. 1,3; რ. სთხოო ღმერთსა, მოგცეს შენ ღმერთმან, ი. 11,22 C; რ. (ჩაგღენი-ჩაჲ E) ესმეს, იტყოდის, ი. 16,13; ჩაგღენიცა კჳოთ, მოხალეთ ქორწილსა ამას, მ. 22,9 C; ჩაოღენსა ითხოვდეთ ლოცვასა შინა სარწმუნოებით, გეყოს თქუენ, მ. 21,22; რ. არა უყავთ ერთსა მცირეთაგანსა, მე არა მიყავთ, მ. 25,45; ამა რ. შეგვამებენ შენ, მრ. 15,4; ჩაოღენ-ხა-უხე (-C, ჩაგღენსა-გსე E) შეგვამებენ შენ, მ. 27,13; ესმა მრავალსა სინარელსა, ჩაოღენსა-იგი იქმოდა, მრ. 3,8; ჩაოღენსა-ცა ჰგობდენ, მრ. 3,28; რ. იგი იქმს, ი. 5,20; ჩაგღენსა გეტყოლიან თქუენ, მ. 23,3; ჩაგღენსა-იგი მამაჲ იქმს, ი. 5,19; განეშორა მას ვიღრე ეამ ჩაოღენადმდე (ჩაგ. C), ლ. 4,13; ჩაოღენი შეეხებოდეს, ცხოვნებოდეს, მრ. 6,56; ლ. 15,29 C; ჩაოღენიცა კჳოენეთ, მოუწოდეთ ქორწილსა ამას, მ. 22,9; ესე ჩაგღენი წელნი არიან, ერწამთგან გმონე შენ, ლ. 22,9; ჩაოღენთა შეახეს, ცხოვნდეს, მ. 14,36; რ. არა შეგიწყნარენ თქუენ, მრ. 6,11; ლ. 9,5; იყენეს, ჩაოღენთა-იგი ქამეს, ვრ. ხუთ ითოს მამაკაც ხ, მრ. 6,44; რ. შეიწყნარეს, მოჰს-ცა მათ ჳლმწიფებამ, ი. 1,12; ჩაგღენთაჲ შეახეს მას, ცხოვნებოდეს, მრ. 6,56 C; ჩაოღენთა აქუნდა საღმობაჲ და შეეწესეს, განიკურნებოდეს, მრ. 3,10; რ. (ჩაგღენთა C) ჰქონდეს უძღურნი ...

მოიყვანეს მისა, ლ. 4,40; ჩაოდენთა (ჩაოდენთა C) უკმა, განკურნებდა, ლ. 9,11; ჩ. (ჩაოდენთა C) სასყიდლით დადგინებულთა მამისა ჩემისათა ჰმატს პური, ლ. 15,17.

ჩაუაშხ, ჩახუაშხ [როცა, როდებაც]: ჩაუაშხ ჰპოოთ, მითხარო მე, მ. 2,8; ჩ. მოკულა ჰეროდე, მ. 2,19; ჩ. აღმოვიდა წყლისა მისგან, მ. 3,16; ჩ. გუუდრიოდენ თქუენ და გდევნიდენ, მ. 5,11; ჩ. იქმოდი ქველის საქმესა შენსა, მ. 6,2; შენ ჩ. პყოფდე ქველის საქმესა შენსა, მ. 6,3; ჩ. ილოცვიდე, არა იყო ეგრე ვა-იგი ორგულნი, მ. 6,5; ჩ. თაუჟანისსცემდეთ, ნუ იყოფით ვა ორგულნი, მ. 6,5 C; შენ ჩ. ილოცვიდე, შევედ საუბრესა შენსა, მ. 6,6; ჩ. ილოცვიდეთ, ნუ-მრავალსა იტყვთ, მ. 6,7; ჩ. იმარხვიდეთ, ნუ იყოფით ვა-იგი ორგულნი მწუხარე, მ. 6,16; შენ ჩ. იმარხვიდე, იცხე თავსა შენსა, მ. 6,17; ჩ. დაასრულნა იესუ სიტყუანი ესე, მ. 7, 28; ჩ. გარდამოცდა იგი მიერ მითთ, მოსდევდა მას ერი მრავალი, მ. 8,1; ჩ. შევიდა იგი კაფარნაომდ, მ. 8,5 C; ჩ. აღცდა იგი ნავსა, მ. 8,23 C; ჩ. ინაცედგა მას სახლსა მას შინა, მ. 9,10 C; ჩ. წარვიდეს მათგან სიძე, მ. 9,15 C; ჩ. გამოასხა ერი იგი, შევიდა, მ. 9,25; ჩ. შევიდა იგი სახიდ, მ. 9,28 C; მრ. 7,17 C; 9,28 C; ჩ. შეხვდოდით სახლსა, მოიკითხეთ იგი, მ. 10,12 C; ჩ. გამოხვდოდით მიერ სახლით, მ. 10,14 C; მრ. 6,11 C. ჩ. მიგცნენ აქუენ, ნუ ჰხრუნავთ, ვა რა ანუ რასა იტყუადით, მ. 10, 19; ჩ. გდევნიდენ თქუენ ამიერ ქალაქით, მიიელტოდეთ სხუად, მ. 10,23; ჩ. ურთა გესმეს, ქადაგებდით მას ერლოებსა ზედა, მ. 10,27 C; ჩ. დაასრულნა იესუ ბრძანებანი ესე, მ. 11,1; ჩ. სულნი არაწმიდად განვიდის კაცისაგან, მ.

12,43; ჩ. არნ კირი ინუ დევნულეზა ... მეყსეულად დაბრკოლდიან, მ. 13,21; ჩ. დაიძინეს კაცთა მათ, შოვიდა მისი მტერი, მ. 13,25 C; ჩ. უკუე აღმოცენდა ჯეჯლი, მ. 13,26 C; ჩ. აღორძინის. უფროდ არნ იგი ყოველთა მხალთა, მ. 13,32; ჩ. უკუე აღიქის, გამოილიან იგი ზღუს კიდედ, მ. 13,48 C; ჩ. დაასრულნა იესუ ივაენი ესე, მ. 13,53; ჩ. შობისა დღენი იყენეს ჰეროდესნი, მ. 14, 6 C; არა დაიბანნიან კელნი, ჩ. პურსა კამედ, მ. 15,2 C; ჩ. მოვიდეს იგინი კაფერნაომდ, მ. 17,24 C; ჩ. პოვის შეცთომილი იგი, მ. 18,13; ჩ. შენ და იგი ხ ორნი იყენეთ, მ. 18,15; ჩ. წარასრულნა იესუ სიტყუანი ესე, მ. 19,1 C; 26,1; ჩ. დაჯდეს ძმ კაცისად საყდართადიღებნისა თვისისათ, მ. 19,28; ჩ. დამწუხრდა, ჰრქუა სახლისა უფალმან, მ. 20,8 C; ჩ. მიეახლნეს იერუსალმდ. მ. 21,1 C; მრ. 11,1; ჩ. მოიწია ეამი ნაყოფისად, მ. 21,34; ჩ. მოვიდეს უფალი იგი სახლისად მის, მ. 21,40; ჩ. შევიდა მეუფე იგი მოხილვად მეინაქეთათ, მ. 22,11 C; ჩ. არნ, ჰყვით იგი ნაშობ გეჰენიასა, მ. 23,15; ჩ. იხილოთ საძაგელი იგი მოოჯრებისად, მ. 24,15; მრ. 13,14; ჩ. რტონი მისნი დაჩჴან, მ. 24,32; მრ. 13,28; ჩ. იხილოთ ესე ყოველი, მ. 24,33 C; მრ. 13,29; ლ. 21, 31; ჩ. წარვალნ კაცო გზას, მ. 25,14; ჩ. მოვიდეს ძმ კაცისად, მ. 25,31; ჩ. ესუა იგი თქუენ თანა ახალი სასუფეიელსა მამისა ჩემისასა, მ. 26,29; ჩ. ილვიდე, წარვიდოდეთ თქუენ გალილეად, მ. 26,32 C; ჩ. განკიცხეს იგი, მ. 27, 31 C; ჩ. დაჰცდა მზე, მრ. 1,32 C; ჩ. პოეს იგი, მრ. 1,37 C; ჩ. აღილოს მათგან სიძე იგი, მრ. 2,20 C; ჩ. უკუე იყო მარტოდ, მრ. 4,10 C; ჩ. ისმინიან სიტყუა იგი მისი, მრ. 4,15,16; ჩ. მოი-

წოს ქირი გინა დევნულებად, ... მეყსეუ-
ლად დაბრკოლდიან, მრ. 4,17; რაჟამს
მოქსციის ნაყოფი, მრ. 4,29; რ. დაეთესის,
აღმოსცენდის, მრ. 4,32 C; ჰრქუა მათ ...,
რ. შემწუხრდა, მრ. 4,35 C; რ. მოვი-
დეს დიდებთა მამისა თვისისათა, მრ.
8,38; რ. ძე კაცისად მკუდრეთით აღ-
დგეს, მრ. 9,9 C, 10 C; რ. ჰსდ თ ლო-
ცვასა შინა, მრ. 11,25; რ. აღდგენ,
რომლისა მათგანისა იყოს ცოლად, მრ.
12,23 C; რ. მკუდრეთით აღდგენ, მრ.
12,25; რ. გესმოლიან ბრძოლანი და
ჰამბავნი ბრძოლათანი, მრ. 13,7; რ. მი-
გიყვანენ თქუენ მიცემად მათა, მრ.
13,11; რ. გენებოს, ჯელმწიფე ხართ მათ
კეთილის ყოფად, მრ. 14,7 C; რ.
ენებათასა მას დაჰკლვიდეს, მრ. 14,12
C; რ. დამწუხრდა, მოვიდა ათორმეტით-
ურთ, მრ. 14,17 C; რ. აღდგე, წი-
ნაღსწარ თქუენსა მივიდე გალილუად,
მრ. 14,28 C; რ. დაასრულეს ბასრობად
იგი მის ზედა, მრ. 15,20 C; რ. აღეს-
რულნეს დღენი იგი, ლ. 2,22; რ. მო-
გიძულნენ თქუენ კაცთა, ლ. 6,22; რ.
კეთილსა გეტყვიან თქუენ ყოველნი
კაცი, ლ. 6,26; რომელთა-იგი რ. ისმინ-
იან, ლ. 8,13; რ. ილოცვიდეთ, ლ. 11,
2; რ. ძლიერი შექურვილი ჰსცივდეს
ეზოსა თვისა, ლ. 11,21; რ. სული იგი
არაწმიდა განვიდეს კაცისაგან, ლ. 11,
24; რ. მოვიდეს და ირეკოს, მეყსეუ-
ლად განულონ მას, ლ. 12,36; რ. იხი-
ლოთ ღრუბელი აღმოსავალით და და-
სავალით, ლ. 12,54; რ. სამხრით ქარი
ქრინ, ლ. 12,55; რ. იხილოთ აბრაჰამი,
ისააკი და იაკობი, ლ. 13,28; რ. გზა-
დოს ვინმე ქორწილსა, ლ. 14,8; რ. მო-
ვიდა ძმ იგი შენი, ლ. 15,30 C; რ. გარ-
დავდგე მნობისაგან, ლ. 16,4; რ. მო-
აკლდეთ თქუენ ამიერ სოფლით, ლ. 16,
9; რ. ჰყოთ ყოველი იგი ბრძანებული
თქუენდა მიმართ, ლ. 17,10 C; რ. ესე

ყოფად არს, ლ. 21,7; რ. იხილოთ გა-
რე-მოდგომილი იერუსალმნი ერისაგან,
ლ. 21,20; რ. გამოვალნ ფურცელი,
ლ. 21,30; რ. მოხვდოდი სუფევეთა მით
შენითა, ლ. 23,42 C; რ. მიავლინეს მი-
სა... მღელენი და ლევიტენი, ი. 1,
19 C; რ. დაითრენიან, ი. 2,10 C; რ.
აღდგა მკუდრეთით, ი. 2,22 C; რ. არცა-
მთასა ამას, არცა იერუსალმსა თაყუა-
ნის-სცემდენ მამასა, ი. 4,21 C; რ. ჰეშმა-
რიტნი თაყუანის-მცემელნი თაყუანის-
სცემდენ მამასა, ი. 4,23 C; რ. მოვიდეს,
მან გუხრას ჩუენ ყოველი, ი. 4,25 C;
რ. წყალი ესე აღირლუეს, ი. 5,7; ქრისტე
იგი რ. მოვიდეს, ი. 7,27 C, 31 C; რ. ას-
წავებდა ტაძარსა მას შინა, ი. 8,20 C;
რ. აღამაღლოთ ძე კაცისად, ი. 8,28 C;
რ. იტყუნ ცრუსა, ი. 8,44 C; რ. ქმნა თი-
ქაჲ იესუ, ი. 9,14 C; რ. იდიდა იესუ,
ი. 12,16 C; რ. ლაზარეს უწოდა სამა-
რით, ი. 12,17 C; რ. იყოს, გრწმენეს,
ი. 13,19; 14,29; რ. განვიდა იუდა,
თქუა იესუ, ი. 13,31; რ. მოვიდეს ჩუ-
გეშინის-მცემელი იგი, ი. 15,26; რ. მოი-
წიოს ეამი იგი, ი. 16,4; რ. მოვიდეს
სული იგი ჰეშმარიტებისად, ი. 16,13 C;
დღდაკაცი რ. შობნ, მწუხარე არნ, ი.
16,21; რ. შვის ყრმაჲ, ი. 16,21; რ.
არლარა იავით გეტყვიდეთ თქუენ, ი.
16,25 C; რ. მოვიდა იესუ, ი. 20,24 C;
რ. დაჰბერდე, განგაიყრნენ ჯელნი შენ-
ნი, ი. 21,18; რაჟამს-იგი უქმდა და შეემ-
შია მას და მისთანათა, მრ. 2,25; რ.
ესუა ახალი სასუფეველსა ღმრთისაჲსა,
მრ. 14,25; რ. იყო სიყმილი დადრ, ლ.
4,25; რ. მოვიდა გალილუად, ი. 4,45 C;
რახვამს დაასრულეს ბასრობად იგი მის
ზედა, მრ. 15,20 C.

რაცხა ნ. აღრაცხა, განრაცხა, შერა-
ცხა, შერაცხა.

რბი: რამოლა და მოვიდა სიმონ-პეტ-
რესა, ი. 20,2; ერთი იგი მოწაფე წი-

ნა რბიოდა უადრეს პეტრესა, ი. 20,4; რბიოდეს ორნივე ზოგად, ი. 20,4.

[ნ. კ. მირბი, მორბი, სრბა, წარბი]. რგება, ა—3: არას არგებს მას, მ. 27, 24; კორცი არას ა., ი. 6,63 C; იხილა რად პილატე, რ არას არგებდა, მ. 27, 24 C.

ი: ჰხედავთა, რ არას ირგებთ, ი. 12,19.

არარაჲ რგებულ იყო, მრ. 5,26 C.

[ნ. კ. სარგებელ].

რე [ოდნაობის ნაწილაკი, = ცობათი, მცირედ]: ალ-რე-გულე ზემო კრძო [ცობა ზემოთ ადი], ლ. 14,10 CD; გა-რე-იღვინა იგი პეტრე, მრ. 8,32 C; გა-რე-იყვანა იგი ერისა მისგან მარტოლ, მრ. 7,33 C; გან-რე-იყვანა იგი პეტრე, მრ. 8,32 E; მცირედ-რე შემდგომად იხილა იგი სხუამან [მკაცრდღაცეიური გამო-თქმა: მცირედ და რე], ლ. 22,58; თავად-მან მიზეზ-ყო უშორესად-რე წარსლვად, [მან მოიმიზეზა, ცობა უფრო მორს ძიკდივარო], ლ. 24,28; უბრძანა მათ ქუეყანით შე-რე-ღვინებად მცირედ, ლ. 5,3; მან მიზეზ-ყო შორად-რე წარს-ლვად, ლ. 24,28 C; დგეს ... შორსგან-რე, ლ. 23,49 C; წარ-რე-ვიდა მცირედ, მრ. 1,19 C.

1. რევა-ე [მორვაჲ მ, დაძლევა, იძი-ლეს]: ბქენი ჯოჯოხეთისანი ვერ ერეო-ლიან მას, მ. 16,18.

2. რევა ნ. აღრეულ, ნავლელ-რეულ, შერევა.

3. რევა ნ. გარდარევა.

რეზ [ხაზურველი, სახვევი]: გამოვი-და მკულარი იგი, კრული ფერჯით, ჰე-ლით რეზითა, ი. 11,44 C.

რეკა, 0—2: ჰრეკად [გეშდენგ, არტყაბ-დენგ] მას და ეტყუდ, მრ. 14,65 C.

რეგვა, გაკუნი, რუყათს: რომელი ირეკნ, განელის, მ. 7,8 C; ირეკლით, და განგელოს თქუენ, მ. 7,7; ლ. 11,9; რო-მელი ირეკდეს, განელოს მას, მ. 7,8;

ლ. 11,10; რაემს მოვიდეს და ირეკოს, მესეულად განულონ მას, ლ. 12,36.

იწყით რეკად კარსა და იტყულით: უფალო, უფალო, განგვლი ჩუენ, ლ. 13,25.

რეცა [თითქოს]: იესუ კულად, რე-ცა თუ რისხვით თავსა შინა, მოვიდა საფლაად, ი. 11,38.

რეწ ნ. მორეწე.

რვა: იყო შემდგომად სიტყუათა ამთ ვ-რ რვა ოდენ დღე, ლ. 9,28; შემდგო-მად რვისა დღისა, ი. 20,26; ე-ა აღეს-რულენს დღენი რვანი, ლ. 2,21.

[ნ. კ. ათრავამეტ, შერევე, ოც და ათ-რავამეტ].

რვალ [სპილენძი; სპილენძის წვრილი ფული]: რ-ა არარაჲ მიიღონ გზასა ზე-და ... ნუცა ვაშკარანი, ნუცა პური, ნუცა სარტყელსა რვალი, მრ. 6,8; ნუ მიიღებთ ოქროსა, ნუცა ვეცხლსა, ნუცა რვალსა სარტყელთა თქუენთა, მ. 10,9; ერი დასდებდა რ. ფასის საცაესა მას, მრ. 12,41.

რინ ნ. განრინება.

რთვა, 0—2: სტატ.: აწენინაჲ ჰრთავს ლუარძლი [ასლა საიდან ურგვია დვარ-მლი?], მ. 13,27 C.

[ნ. კ. დართვა, თანა-შერთულ, სარ-თულ, შერთვა].

რთუ ნ. გამორთუმა, მირთუმა, მორ-თუმა, შერთუმა.

რთხმა ნ. განრთხმა, წარმორთხმა.

რიღება ნ. მირიღება, ურიდიდ.

რიჟურაჟუ [დილაადრინანად, გაწიფრაჲ-ნე]: მარიამ მადანელი მოეაღს განთიად რიჟურაჟუ ოდენ სამარესა მას, ი. 20,1 C; განთიად რიჟურაჟუს ოდენ ნიად აღ-დგა, მრ. 1,35.

[ნ. კ. შერიტუნება].

რისხვა, 0—2 [რისხვა; გაჯავრება]: ერი იგი ჰრისხვიდა მათ, მ. 20,21; მო-წაფენი ჰრისხვიდეს [უწეგ.] მათ, მ. 19,

13; მოწაფენი ჰრისხვიდეს მომართუმელთა მათ, მრ. 10, 13 C; მ. მას მრავალნი, მრ. 10, 48; რომელნი ჰ. თასაგან და იტყოდეს, მრ. 14, 4; და მ. მას, მრ. 14, 5; რომელნი წინა-უძლოდეს, მ. მას, ლ. 18, 39.

იყოს მამინ ... რისხვაა ერსა მას ზედა, ლ. 21, 23; რ. ღმრთისა დადგრომილ არს მის ზედა, ი. 3, 36; ეინ გიჩუენა თქუენ სიელტოლად მომავალისა მისგან რისხვისა, მ. 3, 7; ... მერმისა მისგან რ., ლ. 3, 7; მიმოიხილა მათა რისხვით და მწუხარედ, მრ. 3, 5; მიუგო შესაკრებლის მთავარმან მან რ., ლ. 13, 14; მიუგო მოყუსმან მან რ., ლ. 23, 40 C; შეძრწუნდა სულითა ენა რ., ი. 11, 33; იესუ კუალად, რეცა თუ რ. თავსა შინა, მოვიდა სბულაუად, ი. 11, 38; იწყეს რისხვად იაკობისა და იოვანესა, მრ. 10, 41.

[6. კ. განრისხება, შერისხება].

1. რიცხუ [რიცხვი]: იყო იგი რიცხუხავან ათორმეტთა, ლ. 22, 3; დასხდა კაცები იგი რიცხვთ-ერ ხუთ ათას ოდენ, ი. 6, 10.

2. რიცხუ [ანგარიში, отыет]: რად არს ესე, რომელ მესმის შენთჳს? მომეც რიცხუ სამონდასა შენისა [მოემეც რიცხუ = ანგარიში ჩამაბარე], ლ. 16, 2 C.

როკვა, 0—1 [ცეკვა]: როკვიდა ისული იგი ეროლიაისი, მ. 14, 6; შევიდა ასული იგი ჰეროლიაისი და რ., მრ. 6, 22; გისჩუნვედით თქუენ, და არა ჰროკვედით, მ. 11, 17; ლ. 7, 32.

სონდა ჰეროდეს როკვა იგი მისი, მ. 14, 6.

[6. კ. მოროკვა].

რომ ნ. განრომა.

1. რომელ [რომელი, რომელიც; იგი]: რომელ არს გამოთარგმანებით, მ. 1, 23; მრ. 5, 41; 15, 22; რ. არს თარგმანებით, მრ. 15, 34; ი. 1, 41; რ. ითარგმანების. ი. 1, 38, 42; 9, 7 C; 20, 16 C;

რ. იხილეს აღმოსავლით, მ. 2, 9; რ. თქუა, მ. 2, 15 C, 17; 8, 17; 13, 14; 21, 4; 22, 31 C; მრ. 15, 28 C; ი. 7, 36 C; 12, 38 C; 18, 9 C; რ. თქუა იესუ, ი. 2, 22 C; რ. თქუა და აუწყა, ი. 18, 32; რ. არს სადაველ, მ. 5, 22; რ. არს ცათა შინა, მ. 5, 45 C; 6, 1, 14 C, 26 C; 7, 21 C; 10, 32 C, 33 C; 16, 17 C; 18, 10, 19 C; 23, 9; მრ. 11, 25; ი. 3, 13 C; რ. არს დაფარულსა შინა, მ. 6, 18 C; რ. არს შენთანა, მ. 6, 23 C; რ. დღეს არს, მ. 6, 30 C; რ. დღეს თიეა არს, ლ. 12, 28; რ. ბრძანა მოსე, მ. 8, 4 D; მრ. 1, 44 C; რ. იღვა ცხედარსა ზედა, მ. 9, 2 C; რ. არა განცხადნეს, მ. 10, 26 C; რ. გესმის და ხედავთ, მ. 11, 4; რ. სონავს სულსა ჩემსა, მ. 12, 18 C; რ. მოილო კაცმან, მ. 13, 31 C; რ. უმცირეს არს ყოველთა მხალთა, მ. 13, 32 C; რ. მოილის დედაკაცმან, მ. 13, 33 C; რ. სდვიან ზღუასა, მ. 13, 47 C რ. ჩემგან სარგებელ გეყო, მ. 15, 5; მრ. 7, 11; რ. გარდამოკვირ ტაბლისაგან, მ. 15, 27; რ. არს ორგულეობა, მ. 16, 11; ლ. 12, 1; რ. პირველად აღმოჰქდეს თევზი, მ. 17, 27; რ. გამოვიდა განთიადითგან დადგინებად მოქმელთა საყურძენსა თჳსსა; მ. 20, 1 C; რ. ჩემდა შესუმალ არს, მ. 20, 22; მრ. 10, 38 C; 39 C; რ. მე ნათელ-ვილო, მ. 20, 22; რ. არს წინაშე თქუენსა, მ. 21, 2; მრ. 11, 2; რ. წინა-უძლოდა, მ. 21, 9 D; რ. ლალადება ტაძარსა მას შინა, მ. 21, 15; იხილეს რად... ყმები. იგი, რ. ემობდა ტაძარსა მას შინა, მ. 21, 15 C; რ. შეურაცხ-ყვეს მაშენებელთა, მ. 21, 42; მრ. 12, 10; ლ. 20, 17; რ. არს ტაძარსა მას შინა, მ. 23, 16 C; რ. არს საკურთხეველსა ზედა, მ. 23, 18; რ. არს მას ზედა, მ. 23, 20 D; რ. არა დაიროლეს, მ. 24, 2 C; მრ. 13, 2 C; რ. თქმულეს არს დანიელ წინაშეწარმეტყუელისაგან, მ. 24, 15 C; რ. არა ყოფილ არს დასაბა-

მითგან სოფლისაით, მ. 24,21 C; რომელ დაადგინა უფალმან ეზოსა თჳსსა ზედა, მ. 24,45 C; რ. არს ენებად, მ. 26,19; მრ. 14,1; ლ. 2,41; ი. 13,1; რ. მიცემად ვიდოდა მას, მ. 26,25 C; რ. მრავალთათჳს დაითხევის, მ. 26,28 C; მრ. 14,24 C; რ. ჰრქუა მას, მ. 26,75; ლ. 22,61 CD; რ. ჰრქუა მას იესუ, მრ. 14,72; რ. ჰრქუა მათ, ლ. 2,50 D; რ. არს თხემისა ადგილი, მ. 27,33; რ. იყო მარამ მაგდანელელი, მ. 27,56 C; მრ. 15,40 C; რ. იგიცა მოწაფე ყოფილ იყო იესუსა, მ. 27,57; რ. არს შემდგომად პარასკევისა, მ. 27,62; რ. ზე აქუნდა ოთხთა, მრ. 2,3 C; რ. არა ჯერ-არს ყოფად, მრ. 2,24; რ. არს: ძენი ქუხილისანი, მრ. 3,17; რ. ჰსთესვიდა, მრ. 4,14; რ. დაეთესა სიტყუად, მრ. 4,15; რ. არს ქუეყანასა ზედა, მრ. 4,31 C; რ. მოცემულ არს მას, მრ. 6, 2 C; რ. იყოს ქუეშე ფერკთა თქუენთა, მრ. 6,11 C; რ. არს ნიქი, მრ. 7,11; რ. აწავეთ, მრ. 7,13 C; რ. გამოვიდს მისგან, მრ. 7,15 C; რ. კაცისაგან გამოვალს, მრ. 7,20 C; რ. არს: განებუნედ, მრ 7,34; რ. ჩუენ თანა არა ვალს, მრ. 9,38 C; რ. მოსლედ არს, მრ. 11,10 C; რ. არს დანგ ერთ, მრ. 12,42 C; რ. არა ყოფილ არს ეგვიპთარი, მრ. 13,19 C; რ. დაჰმბდა ღმერთამან, მრ. 13,19; რ. ჰამს ჩემ თანა, მრ. 14,18 C; რ. მე მოვირკითხო, მრ. 14,44 C; რ. არს ტაძარი, მრ. 15,16; რ. არს უწინარეს შაბათისა, მრ. 15,42; რ. იყო გამოკუეტილ კლდისაგან, მრ. 15,46 C; რ. იყო დიდ ფრიად, მრ. 16,4 D; რ. მოსილ იყო სამოსლითა სერტიკითა, მრ. 16,5 C; რ. ჯუარს-კუმულ არს, მრ. 16,6 C; რ. ეფუჳა იბრაჰამსა, ლ. 1,73; რ. იყოს ყოვლის მის ერისა, ლ. 2,10 C; რ. არს ქრისტე უფალი, ლ. 2,11; რაჲ არს სიტყუად ესე,

რ. იყო, რ. უფალმან გუაცნობა ჩუენ ლ. 2,15 C; რ. ითქუა მათდა მიმართ, ლ. 2,17 C; რ. წოდებულ იყო ანგელოზისა მისგან, ლ. 2,21 C; რ. განუშაღდე წინაშე პირსა ყოვლისა ერისასა, ლ. 2,31 C; რ. საგონებელ იყო ძედ იოსებისა, ლ. 3,23 D; რ. იყო სიმონისი, ლ. 5,3 C; რ. არს წიაღკერძო ვალილევას, ლ. 8,26; რ. აღუუერა ფერკთა ჩუენთა, ლ. 10,11 C; რ. ათრეამეტთა ზედა სილოამს გოდოლი დაეცა, ლ. 13,4; რ. არს სატირი, ლ. 15,8; ვპოვე ღრაქმ იგი, რ. წარწყმდა, ლ. 15,9 C; რაჲ არს ესე, რ. მესმის შენთჳს, ლ. 16,2 C; რ. იგიცა მოელოდა სასუფეველსა ღმრთისასა, ლ. 23,51; მოიღეს საკუმეველი, რადაშაღეს, ლ. 24,1 C; რ. არს წიაღთა მიმისათა, ი. 1,18 C; რ. წინა ჩემსა იყო, ი. 1,30 C; რ. ღჯო იქმნა, ი. 2,9; სიბარული, რ. ჩემი არს, ი. 3,29 C; რ. მისცე იაკობ ძესა თჳსსა, ი. 4,5 C; რ. კნა იერუსალიმს, ი. 4,45 C; ჰრწმენა კაცსა მას სიტყუად მისი, რ. ჰრქუა, და წარვიდა, ი. 4,50 C; რ. წამა ჩემთჳს, ი. 5, 32 C; რ. არს ტიბერიაჲსაჲ, ი. 6,1; რ. მოვიდოდა მისა, ი. 6,5 C; რ. დამთა მქამელთა მითგან, ი. 6,13 C; სასწაული იგი, რ. კნა, ი. 6,14 C; რ. დგა წიაღ ზღუსა მას, ი. 6,22; რ. აქურთხო უფალმან, ი. 6,23; რ. ერთი იყო ათორმეტთაგანი, ი. 6,71; რ. იყო კარგობისაჲ, ი. 7,2; რ. მოღებად იყო, ი. 7,39 C; რ. მახლობელ იყო უდაბნოსა ქალაქსა ერთსა, ი. 11,54 C; რ. მოსრულ იყო დღესასწაულსა მას, ი. 12,12 C; რ. იყო მის თანა, ი. 12,17; რ. ბეთსაიდაით გაიღიეღლთაით იყო, ი. 12,21 C; ერი იგი რ. დგა, ესმოდა, ი. 12,29 C; რ. ემოსა (მოფერტყა C), ი. 13,5 D; რ. მოგივლინოს მამამან სახელთა ჩემითა, ი. 14,26 C; რ. ჩემ თანა დამკვდრებულ არს, ი. 15,2 C; რ. სხუამან არაიენ კნა,

ო. 15,24 C; რომელი შკულსა მათსა წერილ არს, ი. 15,25 C; რ. მოგივილინო თქუენ მამისა მიერ, ... რ. მამისაგან გამოვალს, ი. 15,26 C; რ. მაქუნდა წინადასწარ შესაქმედმდე სოფლისა შენგან, ი. 17,5 C; რ. მომეც, ი. 18,11 C; რ. არს ებრაელებრ კაპათა, ი. 19,13 C; რ. იყო თავსა მისსა არა ტილოთა თანა მდებარე, ი. 20, 7 D; მოსრულ იყო წინადასწარ სიმარესა, ი. 20,8 C; რ. იყო კანა გალილეადასათ, ი. 21,2 C; რ. იპყრათ აწ, ი. 21, 10; რ. უყურად იესუს, ი. 21,20 C.

მისსა გარეშე არარად იქმნა, რომელი-რაჲ იქმნა, ი. 1,3 C.

რომელიცა ჰნებავენ, მ. 27,15 C; რ. მიეურდნა მკერდსა, ი. 21,20 C.

რომელი თქვს, მ. 1,22 C; რ. მესათნოვიყავ, მ. 3,17; 12,18; 17,5 D; რ. მონავს, მ. 17,5 C; რ. სონავს სულსა ჩემსა, მ. 12,18; რ. გამოვალს პირისაგან, მ. 4,4; 15,11 C; რ. სხდა ბნელსა, მ. 4,16; რ. მთასა ზედა დაშენებულ არს, მ. 5,14; რ. განურისხნეს ძმასა თუსსა კუდიად, მ. 5,22; რ. ჰხედვიდეს დედაკაცსა გულის თქუემად მას, მ. 5,28; რ. წარგიტყვედეს შენ მძღურად მილიონ ერთ, მ. 5,41; რ. გთხოვდენ შენ, მიეც, მ. 5,42; რ. ჰხედავს დაფარულთა, მ. 8,4,6,18; რ. ხარ ცათა შინა, მ. 6,9; რ. დღეს არს, მ. 6, 30; ლ. 12,28 C; რ. გიკმს ამათ ყოველთაგანი, მ. 6,32; ლ. 12,30; რ. ითხოვდეს, მოილოს, და რ. ეძიებდეს, პოვოს, და რ. ირეკდეს, განელოს მას, მ. 7,8; ლ. 11,10; რ. გინდეს თქუენ, მ. 7,12; რ. მიიყვანებს ცხორებასა, მ. 7,14; რ. ბრძანა მოსც, მ. 8,4 E; რ. ჯდა საზურგესა ზედა, მ. 9,9; რ. იყო სისხლისა დინებიასა ზედა, მ. 9,20 C; რ. მას შინა ღირს იყოს, მ. 10,11 C; რ. იტყოდის თქუენ შორის, მ. 10,20; რ. არა გამოჩნდეს, მ. 10,26; მრ. 4,22 C; რ. არა გამოცხად-

ნეს, მ. 10,26; მრ. 4,22; ლ. 8,17; 11, 51; რ. რაჲ გრქუნდ თქუენ ბნელსა შინა, მ. 10,27; რ. ყურთო გესმეს თქუენ, მ. 10,27; რ. შემძლებელ არს, მ. 10, 28; რ. გესმის და ჰხედავთ, მ. 11,4; რ. არა დაბრკოლდეს (სკოტეს C), მ. 11,6; რ. მოსლვად არს, მ. 11,14; რ. არა ჯერ-არს ... საქმედ, მ. 12,2; რ. გამოვირიჩიე, მ. 12,18 C; რ. განვეთის თვისა თუსსა, მ. 12,25 (2-ჯერ); ლ. 11,17; რ. არა არს ჩემ თანა, მ. 12,30; ლ. 11,23; რ. არა შეკრებებს ჩემ თანა, მ. 12,30; ლ. 11, 23; რ. თქვან კიცთა, მ. 12,36 C; რ. თქუენ გესმის, მ. 13,17; ლ. 10,23,24; რ. მოილო კაცმან, მ. 13,31; ლ. 13,19; რ. მოილო დედაკაცმან, მ. 13,33; ლ. 13,21; რ. სთესავს თესლსა კეთილსა, მ. 13,37; რ. პოვა კაცმან, მ. 13,44; რ. ეძიებნ კეთილსა მარგალიტსა, მ. 13, 45; რ. სღვიან ზღუასა, მ. 13,47; რ. მოწადე ყოფილ არს სასუფეველსა ცათასა, მ. 13,52; რ. ძვრსა იტყოდის მამისათუს ანუ დედისათუს, მ. 15,4 C; არათუ რ. შევალს პირით, შევაგინებს იგი კაცსა, მ. 15,11 C; რ. არა დაჰნერგა მამამან ჩემმან, მ. 15,13; რ. შევალს პირით, მ. 15,17; რ. შეკრა ქუეყანასა ზედა, ... რ. განჰქსნა ქუეყანასა ზედა, მ. 16,19; 18,18; რ. პირველად აღმო-ვლდეს თევზი, მ. 17,27 C; რ. შემძლებელ არს დატვენად, დაიტყენ, მ. 19,12; რ. განვიდა განთიად დადგინებად მუშაეთა ვენაქსა თუსსა, მ. 20,1; რ. მე სათელ-ვლომ, მ. 20,23; რ. წინა-უძღოდა და რ. უკუნა შეუდღეს, მ. 21,9; რ. არს. მალალთა შინა, მ. 21,9; რ. იყილდა ტა-ძარსა მას შინა, მ. 21,12; რ. იქმოდის ნაყოფთა მისთა, მ. 21,43 C; რ. დაე-ცეს ლოდსა მის, შეიმუსროს, მ. 21, 44; ლ. 20,18; რ. არა მოსილ იყო სა- მოსლითა საქორწინითა, მ. 22,11 C; რ.

მცნებად უფროს არს შჯულსა შინა, მ. 22,36; რომელი დიდ იყოს თქვენ შორის, მ. 23,11; რ. უფროს არს, მ. 28,17,19; რ. განსწმელს ოქროსა მას, მ. 23,17; რ. განსწმელს შესაწირავსა, მ. 23,19; რ. არს მას ზედა, მ. 23,20 E; რ. დამკვდრებულ არს მას შინა, მ. 23,21; რ. მყოფ არნ მას შინა, იქვე C; რ. ზის მას ზედა, მ. 23,22; რ. (+იგი C) მოკალთ შორის ტაძრისა და საკურთხეველისა, მ. 23,35; რ. წარწყმდა შორის საკურთხეველისა მის და ტაძრისა, ლ. 11,51; რ. აღმოიკითხვიდეს, გულსიკმა-ყენ, მ. 24,15; რ. პურისტანს იყოს, ივლტოდენ მთად, მ. 24,16; რ. ერდოსა ზედა იყოს, მ. 24,17; მრ. 13,15; ლ. 17,31; რ. ველსა გარე იყოს, მ. 24,18; მრ. 13,16; ლ. 17,31; რ. არა იყო დსაბანიოგან სოფლისაჲთ, მ. 24,21; რ. დაადგინა უფალმან თქსმან მსახურთა თქსთა ზედა, მ. 24,45; ლ. 12,42; რ. განწმადებულ არს ეშმაკისათს და მსახურთა მისთა, მ. 25,41; რ. მოიყიდეს ძეთაგან ისრაელისთა, მ. 27,9; რ. გნებავს ორთაგანი მიგიტევო თქვენ, მ. 27,17 C; რომელი გნებავს ორთაგანი, და მიგიტეო თქვენ, მ. 27,21 C; რ. დაჰქსნიდ ტაძარსა მას, მ. 27,40; რ. დაარღუევდ ტაძარსა მას, მ. 27,40 C; მრ. 15,29; რ. (+იგი C) გამოეკეთეთა კლდისაგან, მ. 27,60. მრ. 15,46; რ. განთენებოდა ერთშაბათად, მ. 28,1; რ. ზე აქუნდა ოთხთა, მრ. 2,3; რ. არა ჯერ-არს კამად, მრ. 2,26; რ. ჰგზობდეს სულსა წმიდასა, მრ. 3,29 C; რ. არა განცხადებულად მოვიდეს, მრ. 4,22; რ. იგავი მოვილო მისთს, მრ. 4,30; რ. (+იგი C) დაეთენის ქუეყანასა, მრ. 4,31; რ. იყო მის თანა, მრ. 4,36; რ. მყოფ იყო სამარობანსა, მრ. 5,3 C; რ. იყო წყაროჲთა სისხლისაჲთა გუემულ ათორმეტ წელ,

მრ. 5,25; რ. მოედო პყრობად, მრ. 7, 4; რ. უსწავიეს მარხვად, იქვე C; რ. ძკრს იტყოდის მამისათს ანუ დღისა, მრ. 7,10 C; რ. შეაგინებს კაცსა, მრ. 7,15; რ. გარეშე შევალს კაცისა, მრ. 8,18 C; რ. სახელითა შენითა ეშმაკთა განასხმიდა (განჰკლიდა C), მრ. 9,38; ლ. 9,49; რ. ჩუნ არა შეგვდგს, მრ. 9,38; რ. არა ჩუნდა მტერ არს, მრ. 9,40; ლ. 9,50; რ. საქმს ვჰმენ, მრ. 10,17; რ. შემთხვევად იყო მისა, მრ. 10,32; გუნებავს, რა, რ. გთხოვოთ, მიყო ჩუნ, მრ. 10,35; რ. მე შევესუა, მრ. 10,38,39; რომელი მე ნათელ-ვილო, მრ. 10,38,39; რ. მსწყევე, მრ. 11,21; ჰრწმენეს, რა, რ. თქუას, იქმნეს, მრ. 11,23; რ. არს პირველი მცნებაჲ, მრ. 12,28; რ. არა დაირღუეს, მრ. 13,2; ლ. 21,6; რ. (+იგი C) აღმოიკითხვიდეს, მსცნობდინ, მრ. 13,14; რ. არასადა იქმნა ესევეითარი დსაბამითგან, მრ. 13,19; რ. (+იგი C) აქუნდა, ყო, მრ. 14,8; რ. კამს ჩემ თანა, მრ. 14,18; რ. კამდა პურსა ჩემ თანა, ი. 13,18; რ. იტყეს, მრ. 15,28; რ. წინაშე დგა მისა, მრ. 15,39; რ. იყო დიდ ფრიად, მრ. 16,4 E; რ. შეუდეგ (შედგომილ ვიყავ C) პირველითგან ყოველთა... მიწერად შენდა, ლ. 1,3; რ. ედგა წინაშე ღმრთისა, ლ. 1, 19 C; რ. თხოვილ იყო მისა, ლ. 2,5; რ. იყოს ყოელისა ერისა, ლ. 2,10; რ. იყო ჩუნდა მომართ. ლ. 2,15; რ. ითქუა მათა მიმართ ყრმისა მისთს, ლ. 2,17; რ. ესმა და იხილეს, ლ. 2,20; რ. განუშხადე წინაშე პირსა უოელისა ერისასა, ლ. 2,31; რ. არა განეშორებოდა ტაძრისა მისგან, ლ. 2,37; რ. ჰრქუა მათ, ლ. 2,50 E; რ. ჰრქუა მას, ლ. 22, 61 E; რ. ქმნა ბოროტი ჰეროდე, ლ. 3, 19; რ. საგონებელ იყო ძედ ოსებსისა, ლ. 3,23 C E; რ. იყო სიმონისი, ლ. 5,3;

რომელი შეაყენეს, ლ. 5,9; რ. იყო გან-
 რღუეულ, ლ. 5,18; რ. იტყვს გმობასა,
 ლ. 5,21; რ. არა ჯერ-არს, ლ. 6,2; რ.
 მივიღებდეს შენ სამოსელსა შენსა, ლ.
 6,29; ყოველსა, რ. გთხოვდეს, მიეც, და
 რ. მივიღებდეს, ნუ მოჰქედი, ლ. 6,30;
 რ. მადლი არს თქვენდა, ლ. 6,33,34;
 რ. მოვალს ჩემდა, ლ. 6,47; რ. აღა-
 შენებნ სახლსა, ლ. 6,48; რ. იყო მისი
 პატიოსან, ლ. 7,2; რ. მიჰსდევდა, ლ.
 7,9; რ. არა დაბრკოლდეს ჩემდა მო-
 მართ, ლ. 7,23; რ. იყო ცოდვილ, ლ.
 7,37; რ. ცოდვათა მიუტევებს, ლ. 7,
 49; რ. არა საცნაურ იყოს, ლ. 8,17;
 12,2; რ. არს წიალ იორდანესა და გა-
 ლილეასა, ლ. 8,26 C; რ. იყო ათორ-
 მეტის წლის, ლ. 8,42; რ. ვერვისგან
 განიკურნა, ლ. 8,43; რ. ეგულებოდა
 აღსრულებად იერუსალემს, ლ. 9,31;
 რ. აღგუეკრა ფერგთა ჩუენთა, ლ. 10,
 11; რ. ჯდა ფერგთა თანა იესუსთა,
 ლ. 10,39; რ. ირასადა მიეღოს მისგან,
 ლ. 10,42; რ. იყო ყრუბ, ლ. 11,14; რ.
 ბნელსა შინა ჰსთქუათ, ლ. 12,3; რ. იუნ-
 ჯებდეს თავისა თვისსათჳს, ლ. 12,21;
 რ. არა დაძუელდეს, ლ. 12,33; რ. ირა
 იცის, ლ. 12,46; რ. შეეკრა ჴუშმაკსა, ლ.
 13,16; რ. მოვალს ჩემდა, ლ. 14,26; რ.
 მეუფე მიუვალნ სხუასა მეუფესა ბრძო-
 ლად, ლ. 14,31; ვპოვე სატირი იგი, რ.
 წარმიწყმდა, ლ. 15,9; რ. მხუდების ნაწი-
 ლი სამკვდრებელისაჲ, ლ. 15,12; რ. ვა
 შემოვიდეს ველით, ლ. 17,17 C; რ. მცი-
 რესა ზედა ცრუ არს, ლ. 16,10; რ.
 მცირესა ზედა სარწმუნო არს, ლ. 16,
 10 C; რ. წინაშე კაცთა მალლოვ არს,
 ლ. 16,15 C; რ. გარდამოვარდის ტაბ-
 ლისაგან მის მდიდრისაჲსა, ლ. 16,21 C;
 რ. თანა-გუედვა ყოფად, ვჳავთ, ლ. 17,
 10; რ. მაქუნდა დაკრძალული სუდარსა,
 ლ. 19,20; მოილი, რ. არა დაჰსდვი, და

მოიმეც, რ. არა დასთესი, ლ. 19,21; რ.
 არა დავდი, ლ. 19,22; რ. ყოფად არს,
 ლ. 21,36; ვინ არს უფროს: რ. ინა-
 ვით-ზის, ანუ რ. ჰსახურებს, ლ. 22,27;
 რ. გარდაქცევდა ნათესავსა ჩუენსა, ლ.
 23,2 CE; რ. (+იგი C)... შეგდებულ იყო
 საპყრობილესა, ლ. 23,19, (შევეყნა C) 25;
 რომელი მოვიდოდა აგარაკით, ლ. 23,
 26 C; რ. წერილ იყო მის ზედა, ლ. 23,
 38; ჩუენ სამართლად ღირსი, რ. ვქმე-
 ნით, მოგუეგების, ლ. 23,41; რ. შორავს
 იერუსალემს ას სამეოც უტევიან (ასპა-
 რებ C), ლ. 24,13; ესენი ზრახვიდეს
 ურთიერთას ყოვლისა მისთჳს, რ. იქმნა,
 ლ. 24,14; მან ჰქუა: რ., ლ. 24,19; რ.
 იყო კაცი წინაწარმეტყუელი, ლ. 24,19;
 რ. განანაოლებს ყოველსა კაცსა, ი. 1,
 9; რ. იყო წიალთა მამისათა, მან გამო-
 თქუა, ი. 1,18; რ. თქუენ არა იცით, ი.
 1,26; 4,32; 7,28; რ. (+იგი C) ჩემსა
 შემდგომად მოსლვად არს, ი. 1,27; რ.
 პირველ ჩემსა იყო, ი. 1,30; რ. ნათელ-
 სცემდეს სულითა წმიდითა, ი. 1,33 C;
 რ. დაწერა მოსე შჯულსა და წინაწარ-
 მტყუუელთა, ვპოვეთ, ი. 1,45; რ. ჰქუა
 მათ იესუ, ი. 2,22; 4,50; 18,9; რ. ვი-
 ცით, ვიტყუთ, და რ. ვიხილეთ, ვწამებთ,
 ი. 3,11; რ. იქმნ ბორბოტსა, ი. 3,20;
 რ. იქმნ კეშმარიტსა, ი. 3,21; რ. ჰყოფნ
 კეშმარიტებასა, იქვე C; რ. ღვას და ეს-
 მის მისი, ი. 3,29; რ. არს ქუეყანით,
 ი. 3,31; რ. ზეცით გარდამოვალს, ი.
 3,31 C; რ. იხილა და ესმა, იმას წამებს,
 ი. 3,32; რ. (+იგი C) ღმერთმან მოავ-
 ლინა, ი. 3,34; რ. ურჩ იყოს ძისა, ი.
 3,36; რ. მიჰსცა იაკობ ძესა თჳსსა იო-
 სებს, ი. 4,5; რ. გუტყვს შენ, ი. 4,10;
 რ. სუამს წყლისა ამისგან, ი. 4,13; რ.
 მე მივიჰსცე მას, ი. 4,14 (2-ჯერ); 6,51
 (2-ჯერ); რ. ვილოდის ცხოვრებად საუ-
 კუნოდ, ი. 4,14; რ. (+იგი C) აწ გივის,

ი. 4,18; რომელი არა იცით, ... რ. (+იგი C) ვიცი, ი. 4,22; მე ვარ, რ. (+ესე C) გეტყვ, შენ, ი. 4,26; სხუად არს; რ. სთესავს, ი. 4,37 C; მიახნდა სიკუდილ, ი. 4,47; რ. წამებზ ჩემთს, ი. 5,32; რ. აღნთებული ნათობდა, ი. 5,35 C; რ. მომცა მე მამამან, ი. 5,36; 18,11; რ. ძკრის მეტყუელ არს თქუნთს, ი. 5,45 C; რ. ქმნა სასწაული, ი. 6,14 D; რ. მოსრულ არს სოფლად, ი. 6,14; რ. ჰგეის (დაშთეს C) ცხორებად საუკუნოდ, რ. ძემან კაცისამან მოგცეს თქუნ, ი. 6,27; რ. გარდამოქდა ზეციით, ი. 6,33, 50,58; რ. მოვიდეს ჩემდა, ი. 6,35,37; რ. მომცეს მე მამამან ჩემმან, ი. 8,37, 39; რ. ჰხედვიდეს ხესა, ი. 6,40; რ. ზეციით გარდამოვკედ, ი. 6,41,51; რ. (+იგი C) იყო ღმრთისა თანა, ი. 6,46; რ. კამდეს ჯორცსა ჩემსა, ი. 6,54,56; რ. კამდეს ჩემმან, ი. 6,57; რ. კამდეს ამას პურსა, ი. 6,58; რ. დაფარულად რას ვინ იქმნ, ი. 7,4 C; რ. თავით თუსით იტყუნ, ი. 7,18; რ. ეძიებზ დიდებასა მომავლინებელისა თუსისასა, ი. 7,18; რ. ამან ქმნა, ი. 7,31; რ. მოლებად იყო მორწმუნეთა მათ მისა მიმართ, ი. 7,39; რ. შემომიდგეს (მომდედეს C) მე, ი. 8,12; მე ვარ, რ. ვწამებ ჩემთს, ი. 8,18; რ. იქმს ცოდვასა, ი. 8,34 C; მე რ. ვიხილე ..., მას ვიტყვ, და თქუნ რ. გესმის ..., მას იქმთ, ი. 8,38; მეძიებთ მე მოკლვიდ კაცსა, რ. კეშმარიტსა გეტვ თქუნ, რ. მესმა ღმრთისაგან, ი. 8,40; რ. (+იგი C) ღმრთისაგან არს, ი. 8,47; არს, რ. ჰშჯის და ეძიებზ, ი. 8,50; რ. (+იგი C) მოკლდა, ი. 8,53; არს მამა ჩემი, რ. მაილიდებზ, რ. თქუნ ქსთქუთ, ვდ ღმერთი ჩუენი არს, ი. 8,54; რ. ითარგმანებზ მოვლინებულად, ი. 9,7; რ. იტყვს შენ თანა, იგი არს, ი. 9,37; რ. არა შევალს კარით ეზოსა ცხოვარ-

თასა, ი. 10,1; რ. შევალს კარით, ი. 10,2; რ. არა არნ მწყემს, ი. 10,12; რ. თქუა იოვანე ამისთს, ი. 10,41; რ. (+იგი C) გიუუარდა შენ, ი. 11,3; რ. ცოცხალ არს, ი. 11,26; რ. მოსლვად ხარ სოფლად, ი. 11,27 C; ერისა ამისთს, რ. გარე მომადგს, ვთქუ, ი. 11,42; რ. იყო მღღელთ მოძღუარი მის წელიწადისა, ი. 11,49; 18,13; რ. მოსრულ იყო დღესასწაულსა მას, ი. 12,12; რ. იყო ბეთსაიდაათ, ი. 12,21; ერი იგი, რ. დგა და ესმა, იტყოდეს, ი. 12,29; რ. ვალნ ბნელსა, ი. 12,35; რ. გმოსა, ი. 13,5 L; რომელი მე მივავლინო, ი. 13,20; რ. გეგულეზის საქმედ, ყვე აღრე, ი. 13,27; რ. ჩემ თანა არს, ი. 14,10; რ. სოფელსა ვერ კელ-ეწიფებზ მოლებად, ი. 14,17; რ. სოფელმან ვერ შეიწყნაროს, იქვე C; სიტყუა ჩემი, რ. გესმის, არა არს ჩემი, ად მამისა, ი. 14,24 C; რ. მოავლინოს მამამან სახელითა ჩემითა, ი. 14,26; რ. დაადგრეს ჩემ თანა, ი. 15,5; რ. დამტკიცებულ იყოს ჩემ თანა, იქვე C; რ. გარკუ თქუნ, ი. 15,20; რ. სხუამან არავინ ქმნა, ი. 15,24 D; რ. შჯულსა მათსა წერილ არს, ი. 15,25; რ. მოვავლინო თქუნდა მამისა ჩემისა მიერ, სული კეშმარიტებისა. რ. მამისა ჩემისაგან გამოვალს, ი. 15,26; რ. მოგკლვიდეს თქუნ, ი. 16,2 C; რ. მოეც ამას, ი. 17,2; რ. მოვლინე იესუ ქრისტე, ი. 17,3; რ. მომეც შენ, ი. 17,4,7,22,24; რ. მაქუნდა მე წინაშე შენსა, ი. 17,5; რ. მისცემდა მას, ი. 18,5 C; რ. (+იგი C) იყო მეცნიერ მღღელთ მოძღურისა, ი. 18,16; რ. იყოს კეშმარიტებისაგანი, ი. 18,37; რ. მეუფედ იტყუნ თავსა თუსსა, ი. 19,12; რ. დავწერე, დავწერე ი. 19,22; იესუ ეა იხილა დედაა თუსი და მოწაფე იგი ..., რ. უუუარდა, ი. 19,26; რ. იყო არიმათაიათ,

რომელი იყო მოწაფე იესუდსა ფარულად, ი. 19,39; რ. უფურცლად იესუს, ი. 20, 2; 21,7,20; რ. იყო თავსა მისსა არა ტილოთა თანა მღებარე, ი. 20,7 E; რ. მოვიდა პირველად პეტრესა საფლავად, ი. 20,8; რ. იყო კანადთ გალილეადსადთ, ი. 21,2; რ. იყო ას ერგასის და სამ, ი. 21, 11; ვინ არს, რ. მიგცემს შენ, ი. 21,20; რ. წიგებს ამისთვის, ი. 21,24; რ. თუმცა აღწერილ იყო თითოეულად, ი. 21, 25 C.

რომელიმცა არა განცხადნა, მრ. 4, 22 C; რ. მოვიდა ველით, ლ. 17,7; რომელიცა უნებნ მათ, მ. 27,15; რ. რაჲ ჩემგან სარგებელ გეყოს, მრ. 7,11 C; რ. გამოვიდას მისგან, მრ. 7,15; რ. გამოითხოვიან მათ, მრ. 15,6.

რომელმან დამწყოსს ერი ჩემი ისრაელი, მ. 2,6; რ. არა გამოიღოს ნაყოფი კეთილი, მ. 3,10; 7,19; ლ. 3,9; რ. არა გამოიღოს ნაყოფი ჩემ თანა, აღიღოს იგი; და ყოველმან რ. მოიღოს ნაყოფი, განწმიდოს იგი, ი. 15,2; რ. ყოს და ასწავოს, მ. 5,19; რ. მოკლას, თანა-მღებ არს საშუელისა, მ. 5,21 C; რ. ჰრქუას ძმასა თქსსა: რაკა, მ. 5,22; რ. ჰრქუას ძმასა თქსსა: ცოფ, იქვე; რ. განუტევოს ცოლი თქსი, მ. 5,31,32; 19,9; ლ. 16,18; რ. განტევებული შეირთოს, მ. 5,32; (ცოლ-იყოს C) 19,9; ლ. 16,9; რ. მიიყვანის წარსაწყმედელად, მ. 7,13 C; რ. მიიყვანის ცხორებად, მ. 7,14 C; რ. მრქუას მე, მ. 7, 21; რ. ყოს ნებაჲ მამისა ჩემისა ზეცათაჲსაჲ, მ. 7,21; 12,50; რ. ყოს ნებაჲ ღმრთისაჲ, მრ. 3,35; რ. ისმინნეს სიტყუანი ესე, მ. 7,24,26; რ. აღაშენა სახლი თქსი კლდესა ზედა, მ. 7,24; რ. აღაშენს სახლი თქსი ქვშასა ზედა, მ. 7, 26; რ. აღაშენა სახლი მიწასა ზედა, ლ. 6,49; რ. მოსცა ესევითარი კვლმწიფებამ კაცთა, მ. 9,8; რ. არა შეგი-

წუნარნეს თქუნ, მ. 10,14 C; რ. დაითმინოს, იგი სრულიოდ ცხონდეს, მ. 10, 22; 24,13; მრ. 13,13; რ. აღიაროს ჩემამო წინაშე კაცთა, მ. 10,32; ლ. 12,8; რ. უვარ-მყოს მე წინაშე კაცთა, მ. 10, 33; ლ. 12,9; რ. არა აღიღოს 'ჯუარი თქსი, მ. 10,38; ლ. 14,27; რ. მოიბოვოს თავი თქსი, მ. 10,39; რ. წარიწყმიდოს თავი თქსი ჩემთვის, მ. 10,39; 16,25; მრ. 8,35; ლ. 9,24; რ. წარიწყმიდოს, მან აცხოვნოს იგი, ლ. 17,33; რ. თქუნ შეგიწუნარნეს, მ. 10,40; რ. მე შემიწუნაროს, მ. 10,40; მრ. 9,37; ლ. 9,48; ი. 13,20; რ. შეიწუნაროს წინაწარმეტყუელი, მ. 10,41; რ. შეიწუნაროს მართალი, მ. 10,41; რ. ასუსა ერთსა ამას მკირეთაგანსა სასუმელი, მ. 10,42; რ. გასუსა თქუნ სასუმელი ერთი წყალი, მრ. 9,41; რ. განზხადნეს გზანი შენნი, მ. 11,10; მრ. 1,2; ლ. 7,27; რ. განზხადოს გზაჲ შენი, მრ. 1,2 C; რ. თქუს სიტყუაჲ ძისათვის კაცისა, მ. 12,32; ლ. 12,10; რ. თქუს სულისა წმიდისათვის, მ. 12,32; რ. თქუს გამობაჲ სულისა წმიდისათვის, მრ. 3,29; რ. სიტყუაჲ იგი ისმინის, მ. 13,20,22; რ. სიტყუაჲ იგი ისმინა, მ. 13,23; რ. დასთესა თესლი კეთილი, მ. 13,24; რ. დასთესა იგი, მ. 13,39; რ. ყოველთაგან თევზთა შეკრიბის, მ. 13,47; რ. (+იგი C) გამოიღოს საუნჯისაგან თქსისა ძელი და ახალი, მ. 13,52; რ. ბოროტი თქუს მამისათვის და ღვდისათვის, მ. 15,4; მრ. 7,10; რ. ჰრქუას მამასა თქსსა გინა ღვდისა თქსსა: ნიჭი, მ. 15,5; რ. დაიმდაბლოს თავი თქსი, მ. 18,4; 23,12; ლ. 14,11; 18, 14; რ. შეიწუნაროს ყრმაჲ ერთი, მ. 18, 5; რ. ამათგანი ყრმაჲ შეიწუნაროს, მრ. 9,37; რ. შეიწუნაროს ესე ყრმაჲ, ლ. 9,48; რ. დააბრკოლოს (აეტუნოს C) ერთო მკირეთო ამითგანი ჩემდა მომართ

მორწმუნეთად, მ. 18,6; მრ. 9,42; რომელ-
მან ინება სიტყვა განგებდა მონათა თვსთა
თანა, მ. 18,23; რ. დაჰბადნა დასაბამსა,
მ. 19,4; რომელმან დაუტევოს სახლი
გინა ძმანი, მ. 19,29; მრ. 10,29; რ.
დაასხა ვენაჯი, მ. 21,33; რ. ყო ქორწილი
ძისა თვისიად, მ. 22,2; რ. აღიბაღლოს
თავი თვისი, მ. 23,12; ლ. 14,11; 18,14;
რ. ფუცოს ტაძარსა მის, მ. 23,16; რ.
ფუცოს ოქროსა მას ტაძრისასა, მ. 23,
16; რ. ფუცოს საკურთხეველსა,... რ.
ფუცოს შესაწირავსა მას, მ. 23,18; რ.
ფუცა საკურთხეველსა, მ. 23,20; რ. ფუ-
ცა ტაძარსა მას, მ. 23,21; რ. ფუცა
ცასა, მ. 23,22; რ. მოსწყვდენ წინაწარ-
მეტყუელნი, მ. 23,37; ლ. 13,34; რ.
შთამოყოს ჩემ იანა ჯელი პინაკსა ამას,
მ. 26,23; მრ. 14,20; რ. მისცა იგი, მ.
26,25; 27,3; რ. აღიღოს ზახული, მ. 26,
52 C; ვინ არს, რ. გეცა შენ, მ. 26,68;
მრ. 14,65 C; ლ. 22,64; რ. აღვიღებ
არა შეგიწყნარნეს თქუენ, მრ. 6,11 C;
რ. ქმნეს ძალი სახელითა ჩემითა, მრ.
9,39; რ. არა შეიწყნაროს სასუფეველი
ღმრთისად, მრ. 10,15; ლ. 18,17; რ.
(+ცა C) ჰრქუას მთასა ამას, მრ. 11,
23; რ. განაღოს პირველად საშობ, ლ.
2,23; რ. გეცს შენ ყურბილსა შენსა,
ლ. 6,29; რ. გამოიღოს ნაყოფი ხენგში,
ლ. 6,43; რ. ყვის ნაყოფი კეთილი, იქ-
ვე; რ. მოთხარა და დააღრმო, ლ. 6,
48; რ. ისმინა და არა ყოს, ლ. 6,49;
რ. ისმინოს თქუენსა, ლ. 10,16; რ.
თქუენ შეურაცხ-გყვენსა,... რ. მე შეუ-
რაცხ-მყოს, ლ. 10,16; რ. გიტვრთა შენ,
ლ. 11,27; რ. (+იგი C) გარეშტ შექმნა,
ლ. 11,40; რ. იცის ნებად უფლისა
თვისისად, ლ. 12,47; რ. არა იცის და
ქმნეს ღირსი რაამდ ტანჯვისად, ლ. 12,
48; რ. ჰამოს პური სასუფეველსა ღმრთი-
სასა, ლ. 14,15; რ. არა იჯმნეს ყოვლი-

საგან მონაგებისა თვისისა, ლ. 14,33; რ.
შეინანოს, ლ. 15,7,10; რ. წარწყმედოს
ღრამქმ ერთი, ლ. 15,8 C; რ. შექამა
საცხოვრებელი შენი, ლ. 15,30; არავინ
არს, რ. დაუტევა სახლი, ლ. 18,29; რ.
არა მიიღოს მრავალი წილი ეამსა ამას,
ლ. 18,30; რ. დადვა ორი მწულილი,
ლ. 21,2; რ. იქსნეს ისრაჲლი, ლ. 24,
21; რ. აღიბუნეს (აღვოცნეს C) ცოდუ-
ნი სოფლისანი, ი. 1,29; რ. მომავლინა
მე ნათლის-ღებად, ი. 1,33; რ. მომა-
ვლინა მე, ი. 4,34 C; 5,24 C; 6,29 C, 38 C,
44 C; 7,16 C; 8,26,29; 9,4 C; 12,44 C;
14,24 C; 15,21 C; რ. მომავლინა მე მა-
მამან, ი. 5,37; 12,49; რ. მოავლინა იგი,
ი. 5,23; რ. ნათელ-ჰსცეს სულითა წმი-
დითა, ი. 1,33; რ. მიიღო (შეიწყნაროს
C) წამებად მისი, ი. 3,33; რ. ესე ჯურ-
ღმული მომცა ჩუენ, ი. 4,12; რ. სუას
წყლისა მისგან, ი. 4,14; რ. მითხარა მე
ყოველი, ი. 4,29; რ. მომყოს, ი. 4,36 C,
37 C; სხუად არს, რ. სთესა, ი. 4,37;
ვინ არს, რ. გრქუა შენ, ი. 5,12; იესუ
არს, რ. (+იგი C) განმკურნა მე, ი. 5,
15; რ. პატივ-ჰსცეს ძესა, ი. 5,23; რ.
აღიღოს ძე, ი. 5,23 C; რ. მაღიღოს მე,
ი. 8,54 C; რ. სიტყუანი ჩემნი ისმინეს.
(დაიბარხნეს E), ი. 5,24; 12,47; რ. იხილოს
ძმ, ი. 6,40 C; რ. ჰამოს ამისგან, ი. 6,
50 C; რ. ჰამოს პურისა ამისგან, ი. 6,51 C;
რ. ჰამოს ვორცი ჩემი, ი. 6,54 C, 56 C,
57 C, 58 C; რ. მისცეს იგი, ი. 6,64 C;
რ. არა იცის შჯული, ი. 7,49; რ. ქმნეს
ცოდვად, ი. 8,34; არს, რ. იძიოს და
საჯოს, ი. 8,50 C; რ. საჯოს იგი, ი. 12,
48 C; რ. მომცნა მე იგინი, ი. 10,29;
რ. ნელსაცხებელი ჰსცხო უფალსა, ი.
11,2; რ. აღუბილნა თულანი ბრმასა, ი.
11,37; რ. მიხილა მე, ი. 12,45; 14,9;
რ. შეურაცხ-მყოს მე, ი. 12,48; რ. შეი-
წყნაროს, რომელი მე წარვაელინო, ი.

13,20 C; რომელმან მოგწუკდნეს თქვენ, ი. 16,2; რ. აზრახა ჰურიათა, ი. 18, 14; რ. მიმცა მე შენ, ი. 19,11 C; რ. იხილა, წამა, ი. 19,35; რ. (+ცა C) დაწერა ესე, ი. 21,24.

რომელმან-მე ორთავანმან ყო ნებაჲ მიმისაჲ, მ. 21,31 C; რომელმანმცა შეაგინა იგი, მრ. 7,15; რ. შეუძლო მის შებილწებად, იქვე C; რომელმანცა განსცა იგი, მ. 10,4; რ. მიძსცა იგი, მრ. 3,19.

რომელსა ჰრქვან ქრისტე, მ. 1,16 C; 27,17,22; ი. 4,25; რ. ჰრქვან ნაზარეთ, მ. 2,23; რ. სახელი ერქუა ნაზარეთ, ლ. 1,26 C; რ. იტყვს, მ. 4,14; 12,17; 22, 31; 27,9,35; მრ. 11,23 C; ი. 7,36; 12, 38; რ. ერქუა პეტრე, მ. 4,18; სიმონ, რ. ჰრქუა პეტრე, ლ. 6,14 E; რ. უნდეს საშუელად შენდა და მიღებად კუართი შენი, მ. 5,40; რ. უნდეს სესხების შენგან, მ. 5,42; რ. სთხოვდეს ძმ თვისი პურსა, მ. 7,9; რ. მიჰყავს წარსაწყმედელად, მ. 7,13; რ. ესმნეს სიტყუანი ესე, მ. 7,26 C; რ. დაეყო წილოვნებასა შინა ათორმეტი წელი, მ. 9,20; რ. ეწოდა პეტრე, მ. 10,2; რ. ეწოდა თადეოზ, მ. 10,3; რ. ქალაქსა ანუ რ. დაბასა შეხვდეთ, მ. 10,11; რ. გეტყვ თქუენ ბნელსა შინა, მ. 10,27 C; რ. კელ.წიფების სულთა გორციითურთ წარწყმედად, მ. 10,28 C; რ. უყუარდეს მამაჲ თვისი ანუ ღედაჲ თვისი ჩემსა უფროჲს... და რ. უყუარდეს ძმ თვისი გინა ასული თვისი ჩემსა უფროჲს, მ. 10,37; რ. ასხენ ყურნი სმენად, ისმინენ, მ. 11,15; 13,9,43; მრ. 4,9,23; 7,16; ლ. 8,8; 14,35; რ. გელი განკმელ ედგა, მ. 12,10; მრ. 3,1; ლ. 6,8; რ. გელი მისი მარჯუენს განკმელ ედგა, ლ. 6,6; რ. ედგას ცხოვარი ერთი, მ. 12,11; რ. იტყოდიან კაცნი, მ. 12, 36; რ. აქუნდეს, მიეცეს... რ. არა აქუნ-

დეს..., მ. 13,12; 25,29; მრ. 4,25; ლ. 8, 18; 19,26; რ. არა აქუნდეს, ლ. 22,36; რ. თქუენ ჰხედაეთ, მ. 13,17; ლ. 10,23,24; რ. ესმეს სიტყუაჲ სასუფეველისაჲ, მ. 13,19; რ. სიტყუაჲ იგი ესმინ, მ. 13, 20 C; რ. უნდეს ჩემდა შემოღგომად, მ. 16,24; რ. ჰნებაჲს კუალსა ჩემსა შედგომად, იქვე C; რ. უნდეს თავისა თვისისა ცხორებაჲ, მ. 16,25 C; რ. უნდა სიტყუსა აღგინებაჲ, მ. 18,23 C; რ. თანადეღა მისი ასი ღრაჰკანი, მ. 18,28; რ. დაეტეოს სახლი ანუ ძმანი, მ. 19,29 C; რ. მე შევსუმიდე, მ. 20,22 C; რ. მე ნათელს-ვიღებდე, მ. 20,22 C; რ. ენებოს თქუენ შორის, რამცა დიდ იყო, მ. 20, 26 C; რ. უნდეს თქუენგანსა წინა ყოფაჲ, მ. 20,27; რ. არა ემოსა სამოსელი საქორწინს, მ. 22,11; რ. არა გმოსიეს სამოსელი საქორწინს, მ. 22,12; რ. დღესა უფალი თქუენი მოვიდეს, მ. 24,42; რ. ეამსა მპარავი მოსლვად არს, მ. 24, 43; ლ. 12,39; რ. (ღღესა) შევიდა ნოვე კილოზნად, მ. 24,38 C; რ. ეამსა არა ჰგონებდეთ, მ. 24,44; ლ. 12,40; მოვიდეს... დღესა, რ. არა მოელოდის, და ეამსა, რ. არა უწყოდის, მ. 24,50; ლ. 12,46; რ. ხუთი ქანქარი მიელო, მ. 25, 20 C; რ. ერთი ქანქარი მიელო, მ. 25, 24; რ. აქუს ათი ქანქარი, მ. 25,28; რ. ერქუა კაიფა, მ. 26,3 C; რ. სახელი ერქუა კაიფა, ი. 11,49 C; რ. აქუნდა ალაბასტრი ნელსაცხებელისაჲ, მ. 26,7; რ. ერქუა ისკარიოტელი, მ. 26,14; რ. ერქუა ისკარიოტელ, ლ. 22,3; რ. ერქუა იუდა ისკარიოტელი, ლ. 22,47; რ. ჰრქვან გესამანია, მ. 26,36; რომელსა სახელი ერქუა გესამანი, იქვე C; მრ. 14, 32 C; რ. (+ცა C) მე ამბორს-ყო, იგი არს, მ. 26,48; მრ. 14,44; ლ. 22,47; რ. ერქუა ისუ ბარაბასი, მ. 27,16; რ. ერქუა სიმონ, მ. 27,32 C; რ. ჰრქვან

გოლგოთა, მ. 27,33; რომელსა ჰრქვან ებრაელებრ გოლგოთა, ი. 19,17; რ. სახელი ერქუა იოსებ, მ. 27,57 C; (იოსებ) ლ. 1,27 C; რ. ერქუა იოსებ, ლ. 23,50 C; რ. შინა იყო, მრ. 2,4 C; რ. საყოფლად აქუნდავე საფლავები, მრ. 5,3; რ. სახელი ერქუა იაბროს, მრ. 5,22 C; იესუს ესმენს სიტყუანი ესე, რ. იტყოდეს, მრ. 5,36; რ. შეხვდეთ სახლსა, მრ. 6,10 C; ლ. 9,4; რ. (+იგი C) მე თავი მოვკუეთე იოვანეს, მრ. 6,16; რ. შვილის დაბნეჭსა ანუ ქალაქებსა ანუ აგარაკებსა, მრ. 6,56 C; რ. ასწავებთ, მრ. 7,13; რ. ესუა ასული, მრ. 7,25; რ. უნდეს შემდგომად ჩემსა მოსლვად, მრ. 8,34; რ. ჰნებაეს კუალსა ჩემსა სლვად, იქვე C; რ. უნდეს სული თჳსი განრინებად, მრ. 8,35; ყოველი შესაძლებელ არს, რ. ჰრწამს, მრ. 9,23 C; რ. ჰნებაეს, ერმეა პირველ იყო, მრ. 9,35 C; რ. მე ნათლის-ღებად ვალ, მრ. 10,38 C, 39 C; რ. უნდეს თქუენ შორის დიდ ყოფად, მრ. 10,43; რ. უნდეს თქუენგანსა, რამეთუ იყო წინა, მრ. 10,44 C; რ. კაცი არღა დაჯდომილ არს, მრ. 11,2; რ. კაცი არავინ დაჯდომილ არს, ლ. 19,30; რ. ესხა ფურცელი, მრ. 11,13; რ. ჰსწყევე, მრ. 11,21 C; რ. ლოცუასა შინა ითხოვდეთ, მრ. 11,24; რ. ესმოდა მათი გმად, მრ. 12,28 C; რ. აქუნდა შიშითა ნელსაცხებელი ნარდიონი პატიოსანი, მრ. 14,3 C; რ. ლავჯნითა წყალი ზე ედგას მვართა, მრ. 14,13; რ. ლავჯნი წყლითა ზე ედგას, ლ. 22,10; არა ვიცი კაცი ესე, რ. იტყუთ, მრ. 14,71; რ. ჰრწმენეს და ნათელ-ილოს, ცხოვნდეს, და რ. არა ჰრწმენეს, დაი-საჯოს, მრ. 16,16; ვერ იტყოდი მი-დღემდის, რ. ესე იყოს, ლ. 1,20 C; ნე-ტარ არს, რ. ჰრწმენეს, ლ. 1,45; არა-ვინ არს ნათესავსა შენსა, რ. ჰრქვან სა-

ხელი ეგე, ლ. 1,61; რ. ჰრქვან ბეთლემ, ლ. 2,4; რ. ეტყოდა მათ, ლ. 2,50 C; რ. აქუნდეს ორი სამოსელი, მიეცინ, რ. არა აქუნდეს; და რ. აქუნდეს საზრდლო, ეგრეთვე მსგავსად ყავნ, ლ. 3,11; რ. მი-ნდეს, მივს(ე) იგი, ლ. 4,6; პოვა ადგი-ლი, რ. წერილ იყო, ლ. 4,17 C; სიმონ, რ. ერქუა მოშურნე, ლ. 6,15; რ. გეტყუ თქუენ, ლ. 6,46; რ. ეკუეთა მდინარს, ლ. 6,49; რ. ჰრქვან ნაიმ, ლ. 7,11; რ. მცირედ მიეიტეოს, ლ. 7,47; რ. ერქუა მაგდალენელი, ლ. 8,2; რ. ჰრქვან ბეთ-საიდა, ლ. 9,10; რ. უყუარდეს (უნდეს C) თავი თჳსი განრინებად, ლ. 9,24; რ. სირცხულ უჩნდეს ჩემდა მომართ, ლ. 9,26; რ. იქმოდა იესუ, ლ. 9,43; რ. ქალაქ-სა შეხვდეთ, ლ. 10,8,10; რ. ერქუა მა-რიამ, ლ. 10,39; რ. ყურსა იტყოდით საუნჯეთა შინა, ლ. 12,3; რ. ... ჴელ-ეწიფების შთაგდებად გეჴენიასა, ლ. 12,5; რ. მიეცა დიდად, დიდად(ა იძიოს მისგან, ლ. 12,48; რ. მიეცა ფრიად, ლ. 12,48; რ. აქუნდეს ათი დრაქმ, ლ. 15,8; რ. ესუა მნს, ლ. 16,1; რ. დღესა განვიდა ლოთ სოდომით, ლ. 17,29; რ. უნდეს თავისა თჳსისა განრინებად, ლ. 17,33; რ. აქუნდეს საფისს, ლ. 18,24 C; რ. (+იგი C) აქუს ათი სასწორი ვეცხ-ლი, ლ. 19,24; რ. ჰრქვან ზეთის ხილ-თად, ლ. 19,29; 21,37; წარვედით წი-ნაშე დაბისა მაგას, რ. შეხვდეთ, ლ. 19,30; რ. ვერ უძლონ წინააღდგომად და და სიტყუს გებად, ლ. 21,15; რ. ჰრქვან პასქად, ლ. 22,1; სადა კრს საყანე, რ. პასქად ესე მოწაფეთი ჩემთა თანა ეჴა-მო, ლ. 22,11; რ. ეგულუბის ესე ყოფად, ლ. 22,23; რ. აქუნდეს საქუფთს, აღი-ლენ, ლ. 22,36; რ. თქუენ ძქრსა იტყუ მაგისტუს, ლ. 23,14 C; რ. ჰრქვან თხე-მისა ადგილი, ლ. 23,33; რ. ერქუეს თხემ, იქვე C; რ. არავინ დადებულ იყო,

ლ. 23,53 C; რომელსა სახელი ერქუა კლეოპა, ლ. 24,18 C; რ. იტუოდეს წინაწარმეტყუელნი, ლ. 24,25; ერა მიეხლნეს დაბასა მას, რ. მიეიდოდეს, ლ. 24,28 C; რ. ესმა იოვანესგან, ი. 1,40 E; რ. პრწმენეს იგი, ი. 3,15,16; რ. პრწმენეს მისი, ი. 3,18; რ. არა პრწმენეს, ი. 3,18; რ. აქუს სძალი, სიძლი არს, ი. 3,29; რ. პრწმენეს ძლი, ი. 3,36; რ. არა პრწმენეს ძლი, ი. 3,36 C; რ. პრქვან სჯარ, ი. 4,5; რ. თქუენ არა დაშუერით, ი. 4,38; რ. ეამსა უმოლხინე იქმნა იგი, ი. 4,52; კითხვიდა ემისა მისთჳს, რ. მოჰქარდა, იქვე C; მოეგონა ... ეამი იგი, რ. პრქუა მას იესუ, ი. 4,53 C; რ. პრქვან ებრაელებრ ბეთებდა, ი. 5,2; რ. დავრდომილი ისხა სიმრავლს ფრიად სნეულთაჲ, ი. 5,3 C; რ. ოც და ათრვამეტი წელი დაეყო უძღურებასა შინა, ი. 5,5; რ. უოველნი რომელნი ისხნენ საფლავებსა, ისმინონ ჳმისა მისისაჲ ი. 5,28; რ. წამებს ჩემთჳს, ი. 5,32; რ. (+იგი C) თქუენ ესავთ, ი. 5,45; რ. აქუს ხუთი პური ქრთილისაჲ და ორი თევზი, ი. 6,9; მიიწია ნავი იგი ქუეყანასა მას, რ. შვიდოდეს, ი. 6,21 C; რ. შესრულ იყვნეს მოწაფენი იესუდანი, ი. 6,22; რ. პრწმენეს ჩემი, ი. 6,35,47; 7,38; 11,25; 12,46; 14,12; რ. ესმა მამისაგან, ი. 6,45; რ. გეტყოდე მე თქუენ, ი. 6,63 C; რ. ვერვინ იქმოდის, ი. 9,4 C; რ. (+იგი C) პრქვან იესუ, ი. 9,11; რ. ერქუა მარხბიე, ი. 11,16; 20,24; 21,2; რ. მიეგებოდე მართა, ი. 11,30 C; რ. პრქვან ვერვინ, ი. 11,54; რ. პრქვან ვნებაჲ, ი. 11,55; რ. გულს-ედღვა მიეცემა მისი, ი. 12,4; რ. უუარდეს თავი თჳსი, ი. 12,25; რ. ჰსძლდეს თავი თჳსი ამას სოფელსა, ი. 12,25; რ. მე ვპრწმენე, ი. 12,44; სიტყუასა რ. ვიტყოდე, მან საჯოს იგი უუარანესკელსა ღღესა, ი.

12,48; რ. მე ვიტყვ, ი. 12,50; რ. უუუარ მე, ი. 12,50 C; 14,21; რ. ინაჯელგა იესუს თანა, ი. 13,33 C; რ. მე დაუწო პური და მიესცე, ი. 13,26; რ. მე ვიქმ, ი. 14,12; რ. აქუნდენ მცნებანი ჩემნი, ი. 14,21; რ. უუუარდე მე, ი. 14,21; რ. არა უუუარდე მე, ი. 14,24; რ. გეტყოდე თქუენ, ი. 15,3; მოაგსენეთ სიტყუსაჲ მის, რ. გეტყოდე, ი. 15,20 C; რ. მე ვჰსძლდე, ი. 15,23; რაჲ არს ესე, რ. მეტყვს ჩუენ, ი. 16,17; რ. შვევიდა თავადი და მოწაფენი მისნი, ი. 18,1; რ. წარეკუეთა ყური, ი. 18,26; რ. პრქვან ქვაფენილ, ი. 19,13; რ. პრქვან თხემ, ი. 19,17 C; იხილონ, რ. (+იგი C) უგუმირეს, ი. 19,37; იყო ადგილსა მას, რ. ჯუარს-აყუეს, მტილი, ი. 19,41 C; რ. პრქვან მოძღუარ, ი. 20,16.

რ. ზედა დაეცეს, განაქრიოს იგი, მ. 21,44; ლ. 20,18; რ. ზ. იღვა განრღუეული იგი, მრ. 2,4; რ. ზ. დაშენებულ იყო ქალაქი იგი მათი, ლ. 4,29; ალილო ცხედარი, რ. ზ. იღვა, ლ. 5,25; რ. ზ. იხილო სული გარდამომაველი, ი. 1,33; რ. თანა იყო სული არაწმიდაჲ, ლ. 4,33 C; რ. შინა იყვნეს მოწაფენი იგი იესუსნი, ი. 6,22 C; რომელსაჲცა ერქუა სახელი იოჰანე, ლ. 1,61 C; რომელსაჲცა სახლსა შეხვდეთ, ლ. 10,5.

რომლისა ვერ შეძლებელ ვარ ჳამლთა მისთა ტურთვად, მ. 3,11; რ. ვერ ღირს ვარ განვსნად საბელთა ჳამლთა მისთა, მრ. 1,7; რ. არა ღირს ვარ ჳამლთა მისთა ტურთვად, ლ. 3,16; რ. არა ვარ ღირს, რა განვჰსენე საბელნი ჳამლთა მისთანი, ი. 1,27; რ. შუღთა მათგანისა იყოს ცოლად, მ. 22,28 C; რ. მათგანისა იყოს ცოლად, მრ. 12,23 C; რ. სახელი ზაქარია, ლ. 1,5 D; რ. სახელი ნაზარეთ, ლ. 1,26; რ. სახელი სჳმეონ, ლ. 2,25 C; რ. სახელი მართა, ლ. 10,

38 C; რომლიხა ნიჩაბი ჯელთა შინა მის-
თა, ლ. 3,17; რ. სულისანი ხართ, ლ. 9,
55; ვაჲ მისა, რ. ძლით მოვიდეს, ლ. 17,
1 C; რ. ძმ ხნულ იყო კაფარანუმს, ი. 4,
46 D; რ. მამაჲ ჩუენ ვიციოთ; ი. 6,42 D; რ.
არა თჳსნი არიედ ცხოვარნი, ი. 10,
12 D; რ. მადლისათჳს გეტყჳ შენ, ლ.
7,47; რ. ბრალისათჳს შეახო, ლ. 8,47;
რ. საქმისათჳს მათგანისა ქვასა და-
მკრებთ მე, ი. 10,32.

რომლიხაგან იშუა იესუ, მ. 1,16 C;
რ. ფიცით აღუთქუა მას, მ. 14,7 C; რ.
მოვიდეს საცთური იგი, მ. 18,7; რ. ძე
კაცისაჲ მიეცემის, მ. 26,24 C; მრ. 14,
21; რ. განსრულ იყო შუდი ეშმაკი, მრ.
16,9; რ. განსრულ იყენს შუდნი ეშმაკ-
ნი, ლ. 8,2; რ. არცა თავი ჩემი ღირს
მიჩნდა მისლვად შენდა, ლ. 7,7; რ. ეშ-
მაკნი იგი განსრულ იყენეს, ლ. 8,35,38.

რომლიხა ჭანა იყო სული არაწმი-
დაჲ, მრ. 1,23; 5,2; ლ. 4,33; რ. თ.
იგავისჳ დაუდეთ იგი, მრ. 4,30 C; რ.
თ: არს სული უტყუებისაჲ, მრ. 9,17;
რ. თ. იყენეს ეშმაკნი, ლ. 8,27; რ. თ.
იყო სული უძღურებისაჲ, ლ. 13,11; რ.
თანა ზაუყუაჲ არ: არს, ი. 1,47; რ. თა-
ნა-იგი ყოფილ იყო ლეგეონი, მრ. 5,15.

რომლისათჳს (+იგი C) წერილ არს,
მ. 11,10; რ. 7,27; რ. დაწერა მოსე, ი.
1,45 C; რ. ფიცით აღუთქუა მას, მ. 14,
7; რ. მცხო მე, ლ. 4,18; რ. ესევეთარი
მესმის, ლ. 9,9; რ. შენ მსწამე, ი. 3,26;
რ. თქუნ იტყუო, ი. 8,54 C; რ. თქუნ
სთქუო, ი. 9,19 C; ვინ არს, რ. იტყჳს,
ი. 13,24; არარაჲ გვირს შენ რომლი-
სათჳსვე, მრ. 12,14 C; რომლისათჳსცა
(—C) მოსრულ ხარ, მ. 26,50; ვაჲ კაცი-
სა მის, რომლიხა მიერ ძმ კაცისაჲ მიე-
ცეს, მ. 26,24.

რომლითა საშუალობითა შუდიდეთ, მით-
ცა დაისაჯნეთ, მ. 7,2; რ. საწყაუ-
ლითა მიუწყუოთ, მოგეწყოს თქუნ, მ.

7,2; მრ. 4,24; მითვე საწყაულითა,
რ. მიუწყუოთ, კულად მოგეწყოს თქუნ,
ლ. 6,38; ძეხი თქუნნი რ. განასხვენ, მ.
12,27 C; რ. ჯელმწიფებთა ამას იქმ, მ.
21,23; მრ. 11,28; ლ. 20,2; რ. კელ-
მწიფებთა ვიქმ ამას, მ. 21,24,27; მრ.
11,29,33; ლ. 20,8; მრავალი ბორკილი
და ჯაქჳ, რ. შეკრიან იგი, განეხეთჳ
და დაემუსრა, მრ. 5,4 C; რ. ჰკონებთ
ჩემოთჳს დაპყრობად (ცხოვებისა, ი. 5,39 C;
რ. სიკუდილითა ეგულდობდა სიკუდილი,
ი. 12,33; (... მოსიკუდილ იყო) 18,32;
დაიცვენ ესენი სახელითა შენითა, რ.
მომცენ მე, ი. 17,11 C; შე დავიცვენ
იგინი სახელითა შენითა, რ. მომცენ მე,
ი. 17,12 C; რა სიყუარული შენი, რ.
შემიყუარე მე, მათ შორის იყოს, ი.
17,26; აუწყა, რ. სიკუდილითა აღიდოს
ლმერთი, ი. 21,19.

არა ისმინის მისი ვიღრე რომლად
ეამადმდე, ლ. 18,4

რომელნი იყენეს ბეთლემს, მ. 2,16 C;
რ. ეძიებდეს სულსა მაგის ყრმისასა, მ.
2,20; რ. სხდეს ბნელსა და აჩრდილთა
სიკუდილისათა, მ. 4,16; (სხენან E), ლ.
1,79; რ. იყენეს უწინარეს თქუნსა, მ.
5,12; რ. არიედ სახლსა მას შინა, მ.
5,15; რ. გმძლავრობდენ და გღვენოდენ
თქუნ, მ. 5,44; რ. გმძლავრობდენ თქუნ,
ლ. 6,28; რ. გზუაქდენ თქუნ, მ. 5,
44 C; რ. სთხოვდენ მას, მ. 7,11; ლ.
11,13; რ. შეველენან მას, მ. 7,13; რ.
ჰპოებენ მას, მ. 7,14; რ. მოვილოდიან
თქუნდა, მ. 7,15; და ყოველნი, რ. ბო-
როტად სჩუელ იყენეს, განკურნნა, მ. 8,
16; რ. გამოვილოდეს საფლავებისა მის-
გან, მ. 8,28; არა თქუნ ხართ, რ. იტ-
ყოლით, მ. 10,20 C; რ. სამოსლითა
ჩჩულითა მოსილ არიან, მ. 11,8; რ. სა-
მოსლითა დიდებულობითა და საშუებლი-
თა არიან, ლ. 7,25; რ. იძულებდენ, მ.
11,12; რ. სხენედ უბანთა ზედა, მ. 11,

16; რომელი იქმნეს თქვენ შორის, მ. 11,21,23; ლ. 10,13; რ. (+იგი C) იყენეს ნავსა მას შინა, მ. 14,33; რ. შეაგრებენ კაცსა, მ. 15,20; რ. (+იგი C) არა შეტოვოთ იყენეს, მ. 18,13; არიან საჭურისნი, რ. მუტლითგან დედისა თვისაჲთ საჭურისნი იყენეს; და არიან საჭურისნი, რ. კაცთაგან გამოისაჭურისნეს, მ. 19,12; რ. მცნებანი, მ. 19,18; ერი იგი ... რ. უკუნა შეუდგეს, მ. 21,9 D; რ. ჰყოფდენ ნაყოფსა მასსა, მ. 21,43; ვაჲ თქუენდა, ... რ. შეშვამთ სახლებსა ქურიეთისა, მ. 23,13; მრ. 12,40; ლ. 20,47; რ. დასწურავთ კურნაქსა და აქლემსა შთანთქამთ, მ. 23,24; რ. (+იგი C) გარეშე ჩანედ კაცთა წინაშე შუენიერ, მ. 23,27; რ. ერდოებსა ზედ იყენენ, მ. 24,17 C; ვაჲ მიდგომილთა და რ. აწოებდენ მათ დღეთა შინა, მ. 24,19; მრ. 13,17; ლ. 21,23; რ. მუნ დგეს, მ. 26,71 C, 73 C; რ. მსცილდეს იესუს, მ. 27,54; რ. (+იგი C) შეუდგეს იესუს გალილეათ, მ. 27,55; რ. შორით ხედვიდეს, მ. 27,55 C; მრ. 15,40; სცა მისთანათაცა, რ. იყენეს, მრ. 2,26 C; მოუწოდა, რ. სთნდეს მას, მრ. 3,13 C; რ. კეთილსა ქუეყანასა დაეთესნეს, მრ. 4,20; რ. არიან ქუეყანასა ზედა, მრ. 4,31; კელთაგან ამისთა რ. იქმნებოიან, მრ. 6,2; რ. მოსრულ იყენეს იერუსალმით, მრ. 7,1; რ. საფასეთა ესვენ, მრ. 10,24; რ. (+იგი C) წინაუძღოლდეს და რ. უკუნა შეუდგეს, მრ. 11,9; რ. იტყოდეს, მრ. 12,18; რ. იყენენ ჰორიასტანს, მრ. 13,14; ლ. 21,21; რ. გამოირჩინა, მრ. 13,20; რ. იყენენ ცათა შინა, მრ. 13,25; რ. ჰრისხვიდეს თვისაგან და იტყოდეს, მრ. 14,4; რ. თანა-წარჰვიდოდეს, მრ. 15,29 C; რ. მის თანა აღმოსრულ იყენეს იერუსალმდ, მრ. 15,41; რ. ეგლოედეს და ტიროდეს,

მრ. 16,10; რ. დასაბამითგან თუთ-მხილველ და მსახურ ყოფილ იყენეს, ლ. 1,2; რ. ... თუალით მხილველ და მსახურ ექმნენს, იქვე C; რ. ბღესრულენდ ეამსა მათსა, ლ. 1,20; რ. დამკვდრებულ იყენეს გარემო მათსა, ლ. 1,65 C; რ. კუმილდეს კუმილეათა ღამისათ, ლ. 2,8 C; რ. აქებდეს ღმერთსა და იტყოდეს, ლ. 2,13 C; რ. მოელოდეს გამოქნასას ისრაელისასა, ლ. 2,38; რ. გამოვიდოდეს პირისაგან მისისა, ლ. 4,22; რ. იყენეს ერთსა მას ნავსა, ლ. 5,7; რ. შეაყენა, ლ. 5,9 C; რ. იყენეს ზიარნი სიმონისნი, ლ. 5,10; რ. მოსრულ იყენეს ყოვლისაგან დაბნებისა გალილეასა, ლ. 5,17; რ. იყენეს მათ თანა ინაჯით-მსხდომარენი, ლ. 5,29; რ. ბოროტსა სენსა შინა არიან, ლ. 5,31; რ. მოსრულ იყენეს სმენად მისგან, ლ. 6,18; ნეტარ ხართ, რ. სტირთ აწ, ლ. 6,21; ვაჲ თქუენდა, რ. იცინით აწ, ლ. 6,25; რ. მოუწინედ მოყუასთა მათთა, ლ. 7,32; რ. განკურნებულ იყენეს სულთაგან უკეთურთა და უძღურებათა, ლ. 8,2; რ. მჰსახურებდეს მას ნაყოფთაგან მათთა, ლ. 8,3; ქალაქად-ქალაქად რ. მოვიდოდეს მისა, ლ. 8,4; მის მიერ რ. იქმნებოდეს, ლ. 9,7; რ. იყენეს მოსე და ელია, ლ. 9,30; რ. გამოჩნდეს დიდებითა, ლ. 9,31; ნეტარ არიან თუალნი, რ. ჰხედვენ, რომელსა თქუენ ჰხედავთ, ლ. 10,23; რ. მოელოდ უფალსა თვისა, ლ. 12,36; რ. მკვდრ არიან იერუსალმს, ლ. 13,4; რ. იქმნებოდეს მის ზედა, ლ. 13,17; არიან უკუნადასკნელნი, რ. იყენენ პირველ, და არიან პირველნი, რ. იყენენ უკუნადასკნელ, ლ. 13,30; რ. ჰხედვენ მას, ლ. 14,29; თქუენ ხართ, რ. განიმართლებთ თავთა თვისთა, ლ. 16,15; რ. დადგეს შორს, ლ. 17,12; რ. დაღიდებენ მისა დღე და ღამე, ლ. 18,7; რ. ესვენ თავ-

თა თვსთა, ლ. 18,9; რომელნი წინა-უძღოდეს, პრისხედეს მას, ლ. 18,39; რ. იხილნეს ძალნი, ლ. 19,37; რ. ჰყიდდეს ტრედებსა, ლ. 19,45; რ. მართალს იტყოდეს, თავთა თვსთა, ლ. 20,20; რ. აცილობენ, ვ'დ აღდგომაჲ არა არსო, ლ. 20,27; რ. იყენენ შორის მისა, განივლტოდედ; და რ. ველსა გარე იყენენ, ნუ შევლენდ მუნ, ლ. 21,21; რ. დაადგერით ზემ თანა განსადღელთა შინა ზემთა, ლ. 22,28; რ. ეტყებდეს და ჰგოდებდეს მას, ლ. 23,27; რ. მოსრულ იყენეს ხილვისა მას, ლ. 23,48 C; რ. მოსდევდეს გალილეთა, ლ. 23,49; რ. მის თანა მოსრულ იყენეს, ლ. 23,55; რ. მსთუად განთიანდსა მას მივიდეს სამარესა მას, ლ. 24,22 C; რ. იტყოდეს, ვ'დ: ცხოველ არს, ლ. 24,23 C; რ. მათ თანა იყენეს, ლ. 24,33 C; რ. არა სისხლთაგან ... იშვნეს, ი. 1,13; რ. ელიედ წყლისა მის აღძრვასა, ი. 5,3; რ. ასხნენ საფლაგებსა, ი. 5,28; რ. წამებენ ზემთვს, ი. 5,29; იცოდა იესუ პირველითან, რ. არიან იგიანი, რომელთა არა ჰრწამს, ი. 6,64; რ. არა ჰხედდეს, ჰხედვიდენ, და რ. ჰხედვიდეს, დაბრმენ, ი. 9,39; რ. იყენეს მის თანა, ი. 9,40; რ. პირველ ზემსა მოვიდეს, ი. 10,8; რ. არა არიან ამის ეზოვანი, ი. 10,16; რ. იყენეს მის თანა სახლსა შინა, ი. 11,31; რ. მოსრულ იყენეს მარიამისა და მართაჲსა, ი. 11,45; რ. დგეს ტაძარსა მას შინა, ი. 11,56 C; რ. აღსრულ იყენეს თაყუანისცემად დღესასწაულსა მას, ი. 12,20 C; მე ვიცი, რ. გამოვირჩიენ, ი. 13,18; სიტყუანი, რ. გესმიან, არა არიან ზემნი, ი. 14,24; რ. სხუამან არაიენ ქმნნა, ი. 15,24 E; რ. მომცენ მე, ი. 17,6,8,9,11,12; 18,9; რ. თუმცა დაიწერებოდეს თითოეულად, ი. 21,25.

მცირედ არიან, რომელთა [მოთხ.] პოიან იგი, მ. 7,14 C; რ. მოწყვდნენ კორცნი თქუნენი, მ. 10,28; ლ. 12,4; რ. მოხადიან მოყუასთა მათთა, მ. 11,16 C; რ. შეახეს, ცხონდეს, მ. 14,36 C; რ. ჰამეს, იყენეს ოთხ ათას მამანი ხოლო, მ. 15,38; რ. არა იხილონ გემოჲ სიკუდილისაჲ, მ. 16,28; მრ. 9,1; ლ. 9,27; რ. გამოისაქურისნეს (საქურის იქმნეს C) თაენი თვსნი სასუფეველისათვს ცათაჲსა, მ. 19,12; რ. ვიტვრთეთ სიმძიმე დღისაჲ და სიცხე, მ. 20,12; რ. მოსცენ ნაყოფი ჯამსა თვსსა, მ. 21,41; რ. მისცოდინან ნაყოფი ჯამთა მათთა, იქვე C; რ. ოქვან, მ. 22,23 C; მრ. 12,22 C; მრ. 12,18 C; რ. სთქვთ, მ. 23,16; რ. მოწყვდნეს წინამწარმეტყუელნი, მ. 23,31 C; რ. აღინთნეს (მოიხუნეს C) სანთელნი მათნი, მ. 25,1; რ. აღილონ მახვლი, მ. 26,52; რ. სიტყუად იგი ისმინიან, მრ. 4,18,20; ლ. 8,14; რ. მიილონ უმეტესი საშჯელი, მრ. 12,40; რ. იხილეს იგი აღდგომილი, მრ. 16,14; რ. გულითა კეთილითა და სახიერითა ისმინიან სიტყუად, ლ. 8,15; რ. სიტყუად ომრთისაჲ ისმინონ, ლ. 8,21; 11,28; რ. შეიპყრეს იესუ, ლ. 22,63 E; ნეტარ არიან ბერწნი და მუტეელნი, რ. არა შვნეს (შვეს C), და ძძუნი, რ. არა განზარდნეს (აწოეს C), ლ. 23,29; რ. იხილეს ხილვაჲ ესე, ლ. 23,48; რ. უთხრეს ესე მოციქულთა მათ, ლ. 24,10 C; რ. ჰრქუნეს მათ, ლ. 24,23; რ. ჰკითხეს მათ, ლ. 24,34 C; რ. შეიწყნარეს იგი, ი. 1,12 C; რ. აღავსნეს წყლითა, ი. 2,9; რ. ისმინნენ, ცხონდენ, ი. 5,25; რ. არა იციან შჯული, ი. 7,49 C; რ. ჯუარსა-აიუეს იესუ, ი. 19,23.

რ. [მიგ.] ჰპიოდის და ჰსწყუროდის სიმართლისათვს, მ. 5,6; რ. არა აქუნ მწყემს, მ. 9,36; მრ. 6,34; რ. ტვრთა

მძიმე გეტურთა, მ. 11,28 D; რომელთა ჰყავნდა მათ თანა შეკლობრები, მ. 15,30; რ. ვარწამ მე, მ. 18,6 C; მრ. 9,42 C; ოდ რ. მიცემულ არს, მ. 19,11 C; რ. ესმა, იტყოდეს, მ. 27,47 C; რ. ესმოდა, მრ. 6, 2; ლ. 1,66; 2,18; ი. 18,21; რ. მოელო ყრმაჲ ერთი უტყვ, მრ. 7,32 C; რ. აქუნდეს საფას, მრ. 10,23; ლ. 18,24; რ. ჰნებაეს სამკაულითა სლვად, მრ. 12,38; რ. ჰნებაეს სამოსლითა სლვად, ლ. 20, 46; რ. გული უწყებოდა, მრ. 14,4 C; რ. შფოთსა შინა კაცი ელა, მრ. 15, 7; რ. დაემოწაფე, ლ. 1,4 C; რ. მოხიღე-ყო (მოხზედა C) მოსპოლვად ყუედრებაჲ ჩემი კაცთა შორის, ლ. 1,25; რ. ესმა ესე, ლ. 1,65 C; ი. 6,60; რ. მომხედა ჩუენ აღმოსავალმან მალლით, ლ. 1,78 D; რ. გუეჩუენა ჩუენ მზე იგი აღმომავალი მალლით, იქვე E; რ. მოგუძინნეს ჩუენ მზემან აღმომავალმან მალლით, იქვე C; რ. ეტყოდეს მათ მწყემსნი იგი, ლ. 2,18 C; ნეტარ ხართ, რ. გშშის აწ, ლ. 6,21; რ. ესმოდა მისი გულსვმის-ყოფაჲ იგი, ლ. 2,47; რ. აქუნდა იგი, დაღგეს, ლ. 7,47; რ. ესმის, ლ. 8,12; 10,23; რ. ჰნებაეს შემოდგომად ჩემდა, ლ. 9,23; (ნეტარ არს) ძუძუნი, რ. ჰსწოვიდი, ლ. 11,27; რ. არა აქუს საუნჯე, ლ. 12,24; რ. არა უქმს სინანული, ლ. 15,7; რ. უნდეს წიაღსლვად ამიერ თქუენდა, ლ. 16,26; რ. მიეცა (მისცა C) ვეცხლი იგი, ლ. 19,15; რ. არა უნდა მეუფებაჲ ჩემი მათ ზედა, ლ. 19,27; რ. უყუარს უბანთა ზედა მოკითხვაჲ, ლ. 20,46; რ. ჰელმწიფებაჲ აქუს მათ ზედა, ლ. 22,25; რ. შეეპყრა იესუ, ლ. 22,63 CD; რ. იცილობთ (ჰქედებით C) ურთიერთას სლვასა შინა, ლ. 24,17; რ. იტყოდეს წინადასწარმეტყუელნი იგი, ლ. 24,25 C; რ. წერილ არს მისთჳს, ლ. 24,27 C; რ. გეტყოდე თქუენ, ლ. 24,44; რ. ჰარწამს სახელი მისი, ი.

1,12; რ. ესმა იოვანესგან, ი. 1,40 CD; რ. შთაასხიან საწყაული ორორი გინა სამ-სამი, ი. 2,6; ჰხედვიდეს სასწაულთა მისთა, რ. იქმოდა, ი. 2,23; რ. შენ იქმ, ი. 3,2; 7,3; რ. ესმოდის ცხონდენ, ი. 5,25 C; იგივე საქმენი, რ. ექმ, წამებენ ჩემთჳს, ი. 5,36 C; რ. იქმოდა (ჰყოფდა C) უძლურთა ზედა, ი. 6,2; რ. გეტყვ თქუენ, ი. 6,3; 14,10; რ. არა ჰარწამს, ი. 6,64 (2-ჯერ); რ. ჰარწამენა იგი, ი. 7,39 C; რ. ეხილვა იგი პირველად, ი. 9,8; რ. მე ექმ, ი. 10,25; 14,12 C; რ. ჰარწამენეს სიტყუთა მათითა ჩემდა მომართ, ი. 17,20; რ. არა უხილავ და ვარწამენე, ი. 20,29; რ. ზედა შეკრებულ იყო ბევრეული ერი, ლ. 12,1; რ. შინა ჯერ-არს საქმედ, ლ. 13,14; რ. შინა არა დაშთეს ქვაჲ ქვასა ზედა, ლ. 21, 6; რ. შინა თქუან (იტყოდიან C), ლ. 23,29; რომელთაცა მოციქულ უწოდა, ლ. 6,13.

მეუფეთა ქუეყანისათა რ. გამოილიან ხარკი ანუ თუ ზუერი, მ. 17,25 C; რომელთაგან ესაეთ კულად მოღებასა, ლ. 6,34; არა ყოველთა დაიტობნ სიტყუთა ეგჲ, ად რომელთადა მიცემულ არს, მ. 19,11; რომელთა თანა იყო მარიამ მაგდალენელი, მ. 27,56; მრ. 15,40; არა ჩემი არს მიცემაჲ, ად რომელთათჳს განზადებულ არს, მ. 20,23 C; მრ. 10, 40 C; რ. ისწავე სატყუთა მათ კრძალულებაჲ, ლ. 9,4; რომელთა მიმართ იყო სიტყუაჲ ღმრთისაჲ, ი. 10,35.

რომლისაჲ ნიჩაბი ჳელსა მისსა, მ. 3, 12 C; რ. უნდეს ძესა გამოცხადების, გამოუცხადოს, მ. 11,27; რ. მოვიდეს უფალი თჳსი, მ. 24,46; ლ. 12,43; რ. ასული გუემულ იყო ეშმაკისაგან, მრ. 7, 25 C; რ. სახელი გესამანია, მრ. 14,32; რ. სახელი ჰაქარია, ლ. 1,5 E; რ. სახელი იოსებ, ლ. 1,27; რ. სახელი

სუმონ, ლ. 2,25; რომლისაჲ სახელი მართა, ლ. 10,38; რ. სახელი ემპუს, ლ. 24,13; რ. სახელი კლეობა, ლ. 24,18; რ. არნსძალი, იგი არნსძი, ი. 3,29 C; რ. ძმ სნეულ იყო კაფარნაუმს, ი. 4,46 E; რ. მამაჲ ჩუენ ვიციოთ, ი. 6,42; რ. ვიციოთ დედაჲ და მამაჲ, იქვე C; რ. თქუენ ქსოქუთ, ი. 9,19; რ. არა არიედ თუხნი ცხოვარნი, ი. 10,12 C; რ. ძმაჲ მისი ლაზარე სნეულ იყო, ი. 11,2; რომლი- ხანი არა თუხნი არიედ ცხოვარნი, ი. 10,12 E; რომელთაჲ არა ჯერ-იყო ქა- ნად მისა, მ. 12,4; მრ. 2,26 C; ლ. 6,4; მოუწოდა, რ. უნდა მას, მრ. 3,13; რ. მოვიდეს უფალი მათი, ლ. 12,37; ეგ- რეცა ძმ, რ. პნებაეს, აცხოვნებს, ი. 5, 21; რომელთანიჲ პურობილ ჰყენეთ, პურო- ბილ იყენედ, ი. 20,23 C.

2. რომელ (რომ, = რომელი, რომელ- ნი): რომელ მურკვალმან ქუეყანასა ზე- და ვერ უძლოს ესერ განსპეტაკებად, მრ. 9,3 C; რ. არაჲინ დადებულ იყო მუნ, ი. 19,41 C; ნუთუ უნეტესსა სასწაულსა რას ჰყოფდეს, რ. ესე იქმს, ი. 7,31 C; რ. იყიდდეს ტრედებაჲ, მ. 21,12 C; იხილეს რაჲ... საჯრველებანი, რ. ქმნა, ი. 21,15 C; რ. არა განგიბნევიან, მ. 25,24 C; რ. ჯუარ-ცუმულ იყენეს მის თა- ნა, მ. 27,44 C; ი. 19,32; რ. იყენეს გარემოჲს მისსა, მრ. 4,10 C; ზრუნვათა ამის სოფლისათა და საცთურმან სიმ- დიდრისამან, რ. შეერინიან, შეაშთვიან სიტყუაჲ იგი, მრ. 4,19 C; აწ რ. ღმერთ- მან შეაულლნა, კაცი ნუ განაყენებნ, მრ. 10,9 C; რ. ერლოება ზედა იყენენ, მრ. 13,15 C; რ. დგეს მუნ, მრ. 14, 59 C; რ. შორით ხედვიდეს, მრ. 15,40 C; რ. ითქუნეს მის ზედა, ლ. 2,33 C; რ. მის მიერ იქმნებოდეს, ლ. 9,7 C; არიან უკუნაჲსკელნი, რ. იყენენ პირველ, ლ. 13,30 C; იხილნა მჩუარნი იგი ხოლო, რ. ისხნეს, ლ. 24,12 C; საქმენი იგი, რ.

მომცნა მამამან, ი. 5,36 C; რ. არა არიან ამის ბაკისანი, ი. 10,16 C; რ. სო- ფელსა ამას არიან, ი. 13,1 C; რ. არა წერილ არიან წიგნსა ამას, ი. 20,30; არიან სხუანიცა მრავალ, რ. ქმნა იესუ, ი. 21,25.

რომელ-ეგე [რომელი; ითქმის II პირთან მყოფ ზაგანზე]: რომელ-ეგე მოიშხადე, ვისა იყოს [რომელი მღიშ- ზადე, ვინი იქნება?], ლ. 12,20; რომე- ლ-ეგე..., იქვე C; რომელში-ეგე შე- მომიდევით მე. მ. 19,28; მე გიცინი, რომელნი-ეგე გამოგირჩიენ, ი. 13,18 C; რომელთა-ეგე გესმის, მრ. 4,24; ლ. 6,27.

რომელ-ესე [რომელი; ითქმის I პირ- თან მყოფ ზაგანზე]: ითქუას, რომელ- ესე ყო ამანცა, მ. 26,13 C; რ. უფალ და მოძლუარ ვარ, ი. 13,14 C; რ. [რო- კელნი] მომცენ მე, ი. 17,24 C; ითქუ- მოდის, რომელცა-ესე ყო, საქსენებე- ლად მაგისა, მ. 26,13; მრ. 14,9; რომელი-ესე ყო ამან, მიმოგანიოქუას სა- საქსენებელად მაგისა, მრ. 14,9 C; ღირს, რ. ჰყო მისთუჲ, ლ. 7,4; რ. ჯერ-არს, მიეციოთ მოწყალებაჲ, ლ. 11,41; რაჲ არს, რ. მესმის შენთუჲ, ლ. 16,2; რომელსა- ესე მე გეტყუ თქუენ; მრ. 13,37; რ. მე ვიქმ, არა იცი აწ, ი. 13,7; რ. გამ- ცნებ თქუენ, ი. 15,14; რომელნი-ესე მომცენ მე, ი. 17,24.

რომელ-იგი [რომელი; ითქმის III პირ- თან (შორს) მყოფ ზაგანზე]: რომელ- იგი მოსლედ არს, მ. 11,14 C; რ. გზა- სა ზედა დაეთესა, მ. 13,19; რ. კლდო- ვანსი დაეთესა, მ. 13,20; რ. კლდესა ზედა (დავარდა), ლ. 8,13 E; რ. ეკალ- თა შორის დაეთესა, მ. 13,22; რ. ეკალ- თა შინა დავარდა, ლ. 8,14; რ. ქუეყა- ნასა კეთილსა დაეთესა, მ. 13,23; ლ. 8,15; რ. სასყიდლის ყვეს ძეთა ისრა- შლისათა, მ. 27,9 C; რ. ბრძანა მოსე საწამებელად მათა, მრ. 1,44 D; რაჲ-ძი

არს, რომელ-იგი იქმნა, მრ. 5,14; რ. იყო პირველ ეშმაკეულ, მრ. 5,18; ვიჲ, რ. დაარლუევდ ტაძარსა მას, მრ. 15,29 C; რ. შობად არს, ლ. 1,35 C; რ. უფალმან მუწყა ჩუენ, ლ. 2,15; რ. ეწოდა ანგელოზისა მისგან, ლ. 2,21 D; რ. ყო დაეით, ლ. 6,3; გამოვიდეს ხილვად, რ. იქმნა, ლ. 8,35; რ. დაუშთა მათ, ლ. 9, 17 D; ი. 6,13; რ. იხილეს, ლ. 9,36; რ. შეეარდა ავაზაკთა, ლ. 10,3ა D; რ. ჩემსა შემდგომად მოვალს, ი. 1,15; რ. იყო შენ თანა წიად იორდანესა, ი. 3,26; რ. ქმნა სასწაული, ი. 6,14 F; რ. მოსრულ იყო მისა პირველ, ი. 7,50; რ. პირველ ბრმაჲ იყო, ი. 9,24 E; იხილეს, რ. ქმნა, ი. 11,45; რ. აღადგინა იესუ მკურდრეთით, ი. 12,1,9; რ. უყუარდა იესუს, ი. 13,23; რ. [=რომელინი] ქმნა იესუ სასწაულნი, მ. 21,15; რომელ-იგი აქუნდეს, მო-ვე-ელოს მისგან, მ. 13,12; 25,29; მრ. 4,25; ლ. 19,26; რ. ჰგონიეს, ვდ აქუს, მო-ვე-ელოს მას, ლ. 8,18; რომელი-იგი მისგან იშეეს, სულისაგან წმიდისა არს, მ. 1,20; რ. იშვა გეუფჲ ჰურიათაჲ, მ. 2,2 C; რ. თქუმულ არს, მ. 3,3 C; რ. ჩემსა შემდგომად მოვალს, მ. 3,11; რ. გზასა თანა დაეთესა, მ. 13,19 C; რ. კლდოვანსა ზედა დაეთესა, მ. 13, 20 C; რ. კლდესა ზედა (დავარდა), ლ. 8,13 CD; რ. ეკალთა შიდა დაეთესა, მ. 13,22 C; რ. ეკალთა შინა დავარდა, ლ. 8,14 C; რ. ქუეყანასა კეთილსა დაეთესა, მ. 13,23 C; რ. კეთილსა ქუეყანასა (დავარდა), ლ. 8,15 C; რ. განშა-დებულ არს თქუნთჳს, მ. 25,34 C; რ. ბრძანა მოსე საწამებელად მათა, მრ. 1,44 E; რ. აქუნდეს, მიელოს მისგან, მრ. 4,25 C; რ. ეშმაკეულ ყოფილ იყო, მრ. 5,18 C; რ. ყო მან იღუმალ, მრ. 5,33 C; რ. იქმნა მის ზედა, მრ. 5,33 C; რ. არა არს მტერ ჩუენდა, მრ. 9,40 C; რ. თანა-უდგა მას, მრ. 15,39 C; რ. თხოილ იყო მისა, ლ. 2,5 C; რ. ეწოდა ანგელოზისა მისგან, ლ. 2,21; რ. იყო განმტყმელ, ლ. 6,16; მოვიდეს ხილვად, რ. ექმნა, ლ. 8,35 C; რ. (—C) დაუშთა მათ ნამუსრევი, ლ. 9,17 E; რ. შეეარდა ავაზაკთა, ლ. 10,36 CE; ანუ არა რ. (—C) ინაჭით-ზის (არს უფროს), ლ. 22, 27; რ. იყო მთავარ-მზრახველთაგანი, ლ. 23,50 C; რ. იყო არიმათიჲთ, ლ. 21,51 C; რ. იქმნა კაც წინ-წარმეტყუელ, ლ. 24,19 C; რ. გარდამოცდა ზეციით, ი. 3,13; რ. იყო შენ თანა, ი. 3,26 C; რ. (—C) მან მოავლინა, ი. 5,38; (—E) 6,29; რ. მოსრულ იყო მისა ღამე წინაჲსწარ, ი. 7,50 C; რ. ზინ და ითხოენ, ი. 9,8; რ. იყო პირველ ბრმაჲ, ი. 9,14,17,24 D; რ. (—C) მამამან წმიდა ყო, ი. 10,36; რ. მღვდელთ მოძღუარ იყო წელიწადისა მის, ი. 11,49 C; რ. აღადგინა მკურდრეთით, ი. 12,1 C, 9 C; რ. მიცემად ვიდოდა მას, ი. 13,11 C; რ. უყუარდა იესუს, ი. 13,23 C; რ. (—C) მოვიდა იესუსა ღამე პირველ, ი. 19,39; რომელიცა-იგი მიეყრდნა სერობასა მას მკერდსა მისსა, ი. 21,20; რომელმან-იგი (—C) ხუთი ქანქარი მიილო, მ. 25,16,20; რ. (—C) ორი მიილო, მ. 25,17; რ. (—C) ერთი მიილო, მ. 25, 18; რ. (—C) ესე ყო, მრ. 5,32; რ. (—C) ყო წყალობაჲ მის თანა, ლ. 10,37; რ. (—E) შენ და მას გზადა, ლ. 14,9; რ. გზადა შენ, ლ. 14,10; რ. ჰხადა მას, ლ. 14,12; რ. განმკურნა, ი. 5,11; რ. (—C) მომავლინა მე, ი. 7,28; რ. აღიხილნა, ი. 9,18; რომელმანცა-იგი (—C) ჰხადა მას, ლ. 7,39;

რომელსა-იგი ორი ქანქარი მიელო, მ. 25,22; რ. კელი განკმელ ედგა, მრ. 3,3; რ. (-C) სარცხნელ უნდღე მე. მრ. 8,38; რ. ერქუა ბერწ, ლ. 1,36; რ. ესვიდა, ლ. 11,22; რ. (-C) ქამელ ღორნი, ლ. 15,16; ესე არს, რ. იტყოდა, ი. 2, 22 C; რ. (-C) ეძიებდეს მოკლვად, ი. 7,25; რომელსა-იგი უფროსს მიუტრევა, ლ. 7,43; რ. ითხოვდეს, ლ. 23,25 C; რომლისა-იგი ნიხაბი კელთა მისთა, მ. 3,12; ესე არს, რომლისათხზ-იგი თქუა ესაია წინაწარმეტყუელმან, მ. 3,3; ესე არს, რ. (-C) ეთქუ, ი. 1,15,30; რომელნი-იგი შეუღვეს მას, მ. 8,10; მრ. 15,41; რ. მოსწყუილდენ ჯორცთა თქუენთა, მ. 10,28 C; მოუტდეს მათ, რ. ხარესა შეპკრებდეს, მ. 17,24; რ. ღმერთმან შეაუღლნა, კაცი ნუ განაშორებნ, მ. 19,6; (-D) მრ. 10,9; რ. გარეშე შეუენიერ ჩან, მ. 23,27 C; რ. გუგმულ იყენეს, მრ. 3,10 C; რ. (-E) იერუსალმით შთასრულ იყენეს, მრ. 3,22; რ. ეკალთა შინა დაეთესნეს, მრ. 4,18; რ. ხეღვიდეს, მრ. 5,16 C; რ. მოვიდოდეს და წარვიდოდეს, მრ. 6,31 C; რ. მოპვურიდეს, მრ. 10,13; რ. (-C) ჰკონებდელ მთავრად წარმართთა, მრ. 10,42; რ. წინა-უძლოდეს, მრ. 11,9 C; რ. გარემოჲს დგეს მისა, მრ. 14,70 C; რ. მის თანა ჯუარ-კუმულ იყენეს, მრ. 15,32 C; რ. იყენეს შესაკრებელსა მას შინა, ლ. 4,28; რ. შეუღვდეს მით სასწაულნი, მრ. 16,20; რ. მივიდეს იესუჲსა, ლ. 7,4; რ. მოსრულ იყენეს, ლ. 7,10; რ. მის თანა იყენეს ერნი მრავალნი, ლ. 8,4; რ. მიავლინნა, ლ. 19,32; რ. ღირს იქმნენს საუკუნესა მას მიმთხუევად, ლ. 20,35; რ. (-C) დაჰსდებდეს შესაწირავსა ფასის საცავსა მდიდარნი, ლ. 21,1; რ. მიველინენს, ფარისეველთა მითჯანი იყენეს, ი. 1,24 C; რ. ტრედსა ფრდიდეს, ი. 2,16 C; რ. და-

სხდეს, ი. 6,11; რ. მის თანა ჰურიანს იყენეს, ტიროდეს, ი. 11,33 C; რომელთა-იგი (-C) ქამეს, მ. 14,21; მრ. 8, 9; ი. 6,13; რ. (-C) რაემს ისმანიან სიტყუიჲ, მრ. 4,16; ლ. 8 13; უთხრობდეს მათ, რ. ეხილუა, მრ. 5,16; უთხრეს, რ. ეხილუა, ლ. 8,36; რ. ეამ ერთ ჰარქანს, ლ. 8,13; რ. ესმა, ჰრქუეს, ლ. 18,26; რომელთა-იგი პილატე სისხლი შეჰრია მსხურპლთა მათთა თანა, ლ. 13,1.

რომელიმე [განუსაზღვრელბითი ნაგვალსახეჲი]: რომელიმე დეჲარდაგზასა ზედა, მ. 13,4; მრ. 4,4; რ. დეჲარდა ქუეყანასა კეთილსა, მ. 13,8 C; რ. დეჲარდა შორის ეკალთა, ლ. 8,7 CD; მოსცემდა ნაყოფსა: რ. ესსა, რ. სამეოსსა, რ. ოც და ათსა, მ. 13,8; მათ უღებყვეს და წარვიდეს: რ. აგარაკსა თჳსსა, რ. სავაკროსა თჳსსა, მ. 22,5; რ. მარჯუნით მისა და რ. მარცხენით მისა ჯუარს-აცუნეს, ლ. 23,33; გამოილო ნაყოფი და ყო რომელმანმე ასი, რომელმანმე სამეოცი და რომელმანმე ოც და ათი, მ. 13,23; რ. მიჰყრნეს მოქმედთა მათ მონანი იგი მისნი, რომელსაჲმე სცეს, რომელნიმე მოკლნეს, რომელსაჲმე ქეჲა დაჰყრიბეს, მ. 21,35 C; რ. მისცა ხუთი ქანქარი და რ. ორი და რ. ერთი, მ. 25,15; თავადი შევიდა დაბასა რ., ლ. 10,38; შე-რად-ვიდა იგი დაბასა რ., ლ. 17,12; და იყო აღგილსა რ. თავადი და ილოცვიდა, ლ. 11,1; მოქმედთა მათ შეიპყრნეს მონანი იგი მისნი, რომელთაჲმე სცეს, რომელნიმე მოწყუნეს (მოკლნეს C), რომელთაჲმე ქეჲა დაჰყრიბეს, მ. 21,35; რ. ტანჯნეს და რ. მოწყუნეს (გუემნეს C), მრ. 12,5; მათ უღებყვეს და წარვიდეს: რ. თჳსა აგარაკიდ, რ. ვიპრობად, მ. 22,5 C; რ. ყურიმალსა ჰსცემდეს, მ. 26,67; რ. მათგანნი შეორგულდეს, მ. 28,17; რ. იტ-

ყოდეს, მრ. 6,15; ლ. 9,8; ი. 7,12; 9,9; რ. (-D) იტყოდეს ტაძრისამისთვის, ლ. 21,5; რ. მათგანნი იტყოდეს, ი. 11,37 C; შეკრბეს მისა ფარისეველნი და რ. მწიგნობართაგანნი, მრ. 7,1; რ. მათგანნი შორით მოსრულ არიან, მრ. 8,3; რ. მუნ მღგომარენი ეტყოდეს მათ, მრ. 11,5 C; რ. აღდგეს. მრ. 14,57 C; რ. იტყვან, ლ. 9,18; წარვიდეს რ. ჩუენგანნიცა სამარტესა მას, ლ. 24,24 C; რ. მათგანნი წარვიდეს ფარისეველთა, ი. 11,46; რ. ჰგონებდეს, ი. 13,29; მიუგეს მას რომელთაჲმე მწიგნობართაგანთა, მ. 12,38 C; რ. თქვან იოვანე ნათლისმცემელი, რ. ელია და რ. იერემიი, მ. 16,14 C; (მიუგეს და პრქუეს) რ. : ერთი წინაწარმეტყუელთაგანი, მრ. 8,28 C; იწყეს რ. ნერწყუედ პირსა მისსა, მრ. 14,65 C; რ. ფარისეველთა პრქუეს მათ, ლ. 6,2; რ. მათგანთა თქუეს, ლ. 11,65; მოქმედთა მათ შეიპყრნეს მონანი იგი მისნი, რ. სკეს, რომელნიმე მოწყვდნეს, რ. ქვად დაპყრიბეს, მ. 21,35; რ. მუნ მღგომარეთა ესმა ესე, მ. 27,47; მრ. 15,35; რ. ერისა მისგანთა ვა ესმოდა სიტყუად ესე, იტყოდეს, ი. 7,40 C; რ. მათგანთა უნდა შეპყრობად მისი, ი. 7,44.

როორინება, 0—1: მე და მამად შენი ვრორინებთ [ვხერბილდობთ], ლ. 2,48.

რადსა გამოხუედით უდაბნოდ ხილვად? ლერწმისა ქარისაგან როორინებულისა [მერყეულისა, მერხუელისა], მ. 11,7 C.

1. როპიკ [საჩქელი, სასრდელ]: (მონად) დაადგინა უფალმან ეზოსა თუსსა ზედი მიცემად როპიკისა მათა ეამსა, მ. 24,45 C.

2. როპიკ [ჯამაგირი]: კმა გეყავენ რომიკი თქუენი, ლ. 3,14.

რტო: მოილეს რტოჲ დანაკის კულთაგან, ი. 12,13; ყოველმან რტომან რო-

მელმან არა გამოილოს ნაყოფი ჩემთანა. ალილოს იგი, ი. 15,2; ალილეს რტოებო ფანაკისად, ი. 12,13 C; სხუანი მოქაუდეს რტოებზა ხეთაგან, მ. 21,8; მრ. 11,8 C; რაუამს რტონი მისნი დაჩუან, მ. 24,32; (მოლბიან C) მრ. 13,28; მოიხუნის (ალუტუენის C) რ. დიდ-დიდნი, მრ. 4,32; მე ვარ ეენაკი, თქუენ რ., ი. 15,5; მოვიდიან მფრინველნი ცისანი და დაიბუდიან რტოთა მისთა, მ. 13,32; ვიდრე მოსლუადცა მფრინველთა ცისათა და დადგრომად რ. მისთა, იქვე C; მფრინველთა ცისათა დაიბუდეს რ. მისთა, ლ. 13,19; სხუანი მოქაუდეს რ. ხეთაგან, მ. 21,8 C; მრ. 11,8.

რტუმა. სტატ.: სარტყელი ტყვისად ერთჲა წელთა მისთა, მ. 3,4; მრ. 1,6. [ნ. კ. მორტყმა, სარტყელ, შერტყმა]. რულ ნ. მირულეა.

1. რქა [სასვენი ნიშანი: წერტილი, შიბი; სახი. აქ ეს სიტყუა აღიუქლია სიმციარის გააღისანტაჲად]: ცანი და ქუეყანად წარტდენ და იორტა ოდენი ერთი რქაჲ არა წარტდეს შჯულისაგანი და წინ. წარტყუელთაჲ, მ. 5,18.

2. რქა [რქა. აქ აღიუქლია სიმაგარბ, ძალის მნიშვნელობით]: აღვდგინა ჩუენ რქაჲ ცხოვრებისად შორის სახლსა მას დავითის, მონისა თუსისასა, ლ. 1,69.

3. რქა [რქა]: გული ეტყოდა განძლებად მუცლისა თუსისა რქისა მისგან, რომელსა-იგი ქამედ ღორნი, ლ. 15,16.

1. რქუმა, ა—3 [თსრვობა, ი/ვ. სამპირთანი ზმნაჲ; ამ შემთხვევაში აქვს მხოლოდ II ხერხის ფორმები და საწყისი]: გარქუ [გითხარი] შენ, ი. 1,50; არა გ. შენ, ი. 11,40 C; არა პურისათუს გ. თქუენ, მ. 16,11; წინადაწარ გ. თქუენ, მ. 24,25; ამა ეგერა გ. თქუენ, მ. 28,7; გ. თქუენ, ვად: გერარს თქუენდა მეორედ შობად, ი. 3,7; აწ ქუეყანისად ესე-ლა გ.

თქუნ, ი. 3,12 C; გარკუ თქუნ, ი. 3, 28 C; 6,36; 8,24; 9,27; 14,28,29; 16,19 C; 18,8; ამისთვის გ. თქუნ, ი. 6,65; 16,15; გ. თქუნ, და არა გარკუნენ ჩემი, ი. 10, 25 C; გ., ვ'დ: ღმრთისად ვარ, ი. 10,36C; რაოდენი გ. თქუნ, ი. 14,26; ყოველი ...
 გ. თქუნ, ი. 15,15 C; რომელი გ. თქუნ, ი. 15,20; ესე პირველითგან არა გ., ი. 16,4; არა გარკუა შენ [არ გითხაზი შენ?], ი. 11,40; უკუეთუ არა, გარკუშცა თქუნ, ი. 14,2; გარკუ [ვითხარო] მოწაფეთა შენთა, მრ. 9,18 C; ვ'ა გ. ჰურიათა, ი. 13,33; რაა გ. მათ, ი. 18,21 C; არკუთ-
 შცა ლედუსულელსა ამის, ლ. 17,6; მან შრკუა მე, ი. 1,33; 5,11; რომელმან მ; მე ყოველივე, ი. 4,29 C, 39 C; მ. მე, ი. 9,11; ვ'ა-იგი მამიმან მ. მე, ეგრეთ-
 ცა ვიტყვ; ი. 12,50; რომელმან გარკუა [გითხრა] შენ, ი. 5,12; მოსე გ. მრ. 7, 10 C; ვ'ა გ. თქუნ, მრ. 16,7.

ანგელოზი ჟფლისად გამოჴრნდა ... და შრკუა [ვითხრა], მ. 2,13; წარმოუდგა მას გამომდელი იგი და მ., მ. 4,3; შეახო და მ., მ. 8,3; 17,7; მრ. 1,41; ლ. 5,13; მიუგო ასისთავებან მინ და მ., მ. 8,8; მ. მას ერთმან მოწაფეთა მის-
 თაგანმან, მ. 8,21; მაშინ შეახო თულ-
 თა მათთა და მ., მ. 9,29; ამცნებდა მით და მ., მ. 10,5; 17,9; მიავლინა მისა ორნი მოწაფენი მისნი და მ., მ. 11,3; მიყო კელი მოწაფეთა თუსთა და მ., მ. 12,49 D; სხუად იგავი დაუდგამათ და მ., მ. 13,24; სხუისა იგავსა ეტყოდა მათ და მ., მ. 13,31,33; იგი წინადაწარ ბირებულ იყო ... და მ., მ. 14,8; უკყრა მას და მ., მ. 14,31; არა მ. მათ კრძალ-
 ვად ცომისაგან, მ. 16,12; იწყო ბრა-
 ლობად მისა და მ., მ. 16,22; თავილი გიეკუა პეტრეს და მ., მ. 16,23; იოვან-
 ნესთვის ნათლის-მცემელისა მ. მათ, მ.

17,13; უსწრო იესუ და ჰრკუა პეტრეს, ი. 17,25; მოუწოდა უფალმან თსმან და მ. მის, მ. 18,32; მო-ვნმე-უდა მას კაცი ერთი და მ., მ. 19,16; მ. მას კა-
 ბუკმან მან, მ. 19,20; მიჰხედა იესუ და მ. მათ, მ. 19,26; მრ. 10,27; მიხედა მას და მ., მრ. 14,67; მიხედა მას თე-
 სუ და მ., ი. 1,42; მ. სახლისა უფალ-
 მან ეზოდას მოძღუარსა თუსსა, მ. 20,8; მან მიუგო ერთსა მათგანსა და მ., მ. 20,13; ერმან მან მ., მ. 21,11 C; მოუდა პირველსა მას და მ., მ. 21,28; მოვიდა მეორისა მის და მ. ეგრევე, მ. 21,30; წარავლინა სხუანი მონანი და მ., მ. 22,4; მ. მეუფემან მან მსახურთა, მ. 22, 13; მოართუა მას სხუად-ლა ხუთი ქან-
 ქარი და მ., მ. 25,20; მოვიდა ... და მ., მ. 25,22,24; მიუგო იუდა ... და მ., მ. 26,25; იხილა იუდა ... და მ., მ. 27,3 C; მ. მას იუდა, ი. 14,22; მისცა მოწაფე-
 თა თუსთა და მ., მ. 26,26; მისცა მათ და მ., მ. 26,27; ლ. 22,19; მოვიდა მო-
 წაფეთა და მ. მათ, მ. 26,45; მოუდა იესუს და მ., მ. 26,49; მ. იესუ ერსა მას, მ. 26,55; მოუდა ერთი მკვეფლი და მ. მას, მ. 26,69; მ. მუნ მდგომარეთა მათ, მ. 26,71; ჰკითხა მას მთავარმან მან და მ., მ. 27,11; მიუვლინა მას კოლ-
 მან თუსმან და მ., მ. 27,19; მიუგო მთა-
 ვარმან მან და მ. მათ, მ. 27,21; მიუგო ანგელოზმან მან და მ., მ. 28,5; ლ. 1, 19,35; იესუ შეემთხვა მათ და მ., მ. 28,9; ვ'ა მ. მას ესე, მრ. 1,42 C; მ. შე-
 საკრებელთა მთავარსა მას, მრ. 5,36; მ. ჰეროდე მეფემან ქალსა მას, მრ. 6, 22; გამოვიდა და მ. დედასა თუსსა, მრ. 6,24 C; წარავლინა იგი სახილ თუსა და მ., მრ. 8,26; მი-ვინმე-უგო ერთმან ერი-
 საგანმან და მ., მრ. 9,17; მ. უტყუსა და ყრუსა სულსა, მრ. 9,25; მიუგო მას იოვანე და მ., მრ. 9,38; მ. მოწოდებაჲ

მისი, მრ. 10,49 C; ბრამამან მან ჰრქუა მას, მრ. 10,51; წარავლინნა ორნი მოწიფეთაგანნი და მ., მრ. 11,2; მოეცენა პეტრეს და მ., მრ. 11,21; ეტყოდა მას ღმერთი და მ., მრ. 12,26 C; მ. მას მწიგნობარმან მან, მრ. 12,32; მ. მას ერთმან მოწიფემან მისმან, მრ. 13,1; მიჰსცემდა მათ (პურსა) და მ., მრ. 14,22; მეყსეულად მოუტდა და მ. მას, მრ. 14,45; ჰკითხა იესუს და მ., მრ. 14,60; ჰკითხვიდა მას... და მ., მრ. 14,61; მან უვარ-ყო და მ. მას, მრ. 14,68 C; მ. ანგელოზმან მან, ლ. 1,13,30; 2,10; მ. ზაქარია ანგელოზსა მას, ლ. 1,18; შევიდა ანგელოზი იგი მისა და მ., ლ. 1,28; მ. მარიამ ანგელოზსა მას, ლ. 1,34; მ. მას მარიამ, ლ. 1,38; მიუგო ღედამან მისმან და მ., ლ. 1,60; აკურთხნა იგინი სჯემონ და მ. მარიამს, ლ. 2,34; მ. მას ღედამან მისმან, ლ. 2,48; მიუგო და მ. მათ, ლ. 3,11; 5,22; მ. სიმონს, ლ. 5,4; მიუგო სიმონ და მ., ლ. 5,5; მიავლინნა... მეგობარნი და მ., ლ. 7,6; მიეჭკა ერსა მას და მ., ლ. 7,9; შეეწყალა იგი და მ. მას, ლ. 7,13; მიაველინნა იესუსა და მ., ლ. 7,19; და მ. (იესუ): ორნი თანა-მღებნი იყვნეს, ლ. 7,41 C; თავადმან განუტევა იგი და მ., ლ. 8,38; იესუს ვა ესმა, მ. მას, ლ. 8,50; დაადგინა იგი წინაშე მისა და მ., ლ. 9,48 C; მიუგო იოვანე და მ., ლ. 9,49; სხუასა მ.: მომდევდი მე, ლ. 9,59; მ. მას სხუამანცა, ლ. 9,61; მიეჭკა მოწიფეთა მისთა თუზაგან და მ., ლ. 10,23; მიჰსცა ორი დრაჰკანი... და მ. მას, ლ. 10,35; მი-ვინმე-უგო შჯულის მცენიერმან და მ. მას, ლ. 11,45; მ. მას ღმერთმან, ლ. 12,20; მ. ვენაჯის მოქმედსა მას, ლ. 13,7; მიუგო იესუ და მ. შჯულის მოძღუართა მათ და ფარისე-

ველთა, ლ. 14,3; მ. ჩინებულთა მათ მოსლვად, ლ. 14,17 C; პირველმან მან მ. მას, ლ. 14,18; მიეჭკა და მ. მათ, ლ. 14,25; მ. უმარწემეზმან მან მამასა თუხსა, ლ. 15,12; მ. მას ძემან მან, ლ. 15,21; მ. მამამან მისმან მონათო თუხსთა, ლ. 15,22; მოუწოდა ერთსა მონათო მისთაგანსა და მ., ლ. 15,26 C; მან მიუგო და მ. მამასა თუხსა, ლ. 15,29; მ. პირველსა მას, ლ. 16,5; მ.: მიილე ქელთი წერილი შენი, ლ. 16,6; მერმე სხუასა მ., ლ. 16,7; მ.: აწ გვექვარებნი შენ. ლ. 16,27 C; ჰკითხა ვინმე მას მთავარმან და მ., ლ. 18,18; ესმა რაჲ ესე იესუს, მ. მას, ლ. 18,22; აღდგა ზაქე და მ. უფალსა, ლ. 19,8; მოვიდა პირველი იგი და მ., ლ. 19,16 C; მოვიდა მეორე იგი და მ., ლ. 19,18 C; მოვიდა მესამე იგი და მ., ლ. 19,20 C; მ. წინაშე მღგომელთა მათ, ლ. 19,24; პოვეს იგრი, ვა-თგი მ. მათ, ლ. 19,32; თავადმან მიჰუდა მათ და მ., ლ. 20,17; ვა-იგი მ. მათ, ლ. 22,13; მერმე მ., ლ. 22,36; მერმე მ. მათ, ი. 13,12; მერმე მ. მას, ი. 21,19; მ. იესუ მოსრულთა მათ მის ზედო, ლ. 22,52; იხილა იგი სხუამან და მ., ლ. 22,58 C; მან მესამედ მ. მათ, ლ. 23,22; მიუგო მოყუასმან მან რისხვით და მ., ლ. 23,40 C; მიუგო ერთმან... და მ. მას, ლ. 24,18; ელია ხარ? და მ.: არა, ი. 1,21 C; მ. მათ იოვანე, ი. 1,26; მ. მას ნათანაელ, ი. 1,46,48; მიუგო მას ნათანაელ და მ., ი. 1,49; მ. მას ფილიპე, ი. 1,46; 14,8; მ. ფილიპე, ი. 6,7; მ. ფილიპეს, ი. 6,5; მ. მას სნეულმან მან, ი. 5,7 C; მ. იესუს ღედამან მისმან, ი. 2,3; მ. ღედამან მისმან მსახურთა მათ, ი. 2,5; მოუწოდა... სიძესა მას და მ., ი. 2,10; ტრედის მოფარდულთა მათ მ., ი. 2,16; მიუგო ნი-

კოდემოს და ჰრქეა ი. 3,9; მიუგო იოვანე და მ. მათ, ი. 3,27; მ. მას დედაკაცმან მან, ი. 4,9,11,15,19,25; მიუგო დედაკაცმან მან და მ., ი. 4,17; არაინ მ. მას, ი. 4,27; მ. მას ... ანდრეა, ი. 6,8; მ. იესუ ათორმეტთა მათ, ი. 6,67; ესე მ. მათ, ი. 7,9; მიუგო ერმან მან და მ. ი. 7,20; მ. იესუ ჰურიათა მათ, ი. 8,31 C; ესე იგავი მ. მათ, ი. 10,6 C; ამისა შემდგომად მ., ი. 11,11; მ. თომა, ი. 11,16; მ. მას თომა, ი. 14,5; მიუგო თომა და მ. მას, ი. 20,28; მ. მართა იესუს, ი. 11,21; მ. მას მართა, ი. 11,24,27; მ. ერთმან ვინმე მოწაფეთაგან-მან, ი. 12,4 C; მოვიდა ფილიპე და მ. ანდრეას, ი. 12,22; რაფსათუჲს მ. მას, ი. 13,28; მ. შეკარესა მას დედა-კაცსა, ი. 18,16; მ. გვევალმან მან შეკარემან პეტრეს, ი. 18,17; ჰსცა ... იესუს და მ., ი. 18,22; მ. ჰურიათა მათ, ი. 19,14; იესუ ... მ. დედასა, ი. 19,26; მერმე მ. მოწაფეს მას, ი. 19,27; მ. მას ებრაელებრ, ი. 20,16; ესრეთ მ. მას, ი. 20,18; შთაბერა მათ და მ., ი. 20,22; შემდეგ მ. თომას, ი. 20,27; არა მ. მას იესუ, ი. 21,23.

მ. განრლეულსა მას, მ. 9,2,6; მრ. 2,5,10; ლ. 5,24; მ. მას ეშმაკმან მან, ლ. 4,3,6; აღდგა მღდელთ მოძღუარი იგი და მ. მას, მ. 26,62; მღდელთ მოძღუარმან მან მ. მას, მ. 26,63; მიმცემელსა მას მისსა მიეცე მცნებაჲ და მ., მ. 26,48; მიეცე მიმცემელსა მას მისსა სასწაული და მ. მათ, მრ. 14,44 C; ესე სასწაული მიეცა მათა და მ., ლ. 22,47; მ. იესუ კაცსა მას, მ. 12,13; მრ. 3,3; მ. კაცსა მას, მრ. 3,5; ლ. 6,8,10; მ. კაცებსა მას, ი. 4,28 C; მ. ვინმე მას, მ. 12,47; ლ. 9,57; 13,23; მ. ვინმე მას მოწაფეთაგანმან, ლ. 11,1; მ. ვინმე მას მის ერისაგანმან, ლ. 12,13; ეტყოდა

მათ მრავალსა იგავით და მ., მ. 13,3 C; ეტყოდა მათ იესუ და მ., მ. 14,27; 23,2; ეტყოდა მათ და მ., მ. 28,18; მრ. 6,50; ეტყოდა იგავსა ამას და მ., ლ. 15,3; მერმე ეტყოდა და მ., ლ. 15,11 CE; იესუ მოუწოდა მოწაფეთა თუსთა და მ., მ. 15,32; იესუ მოუწოდა მათ და მ., მ. 20,25; მრ. 10,42; ლ. 18,16; მოუწოდა მათ და მ., მ. 20,32; მოუწოდა ერსა მას და მ. მათ, მ. 15,10 C; მოუწოდა ათორმეტთა მათ და მ., მრ. 9,35; მოუწოდა და მ. მას, ლ. 13,12; მ. მოწაფეთა თუსთა, მ. 9,37; 26,1; მრ. 10,23; ლ. 17,22; 20,45; ი. 11,7; მ. იესუ მოწაფეთა თუსთა, მ. 16,24; 19,23; მრ. 3,9; 14,32; ლ. 9,14,43; 12,22; 17,1; ი. 6,12; ჰკითხვიდა მოწაფეთა თუსთა და მ., მ. 16,13; მრ. 8,27 C; ჰკითხა მათ იესუ და მ., მ. 22,42; მრ. 9,16; ჰკითხვიდა მათ და მ., ლ. 9,18; შეპრისხნა მათ იესუ და მ., მ. 9,30; შეპრისხნა მას იესუ და მ., მრ. 1,25; ლ. 4,35; შეპრისხნა მათ და მ., მრ. 10,14; ლ. 9,55; შეპრისხნა ქარსა მას და ზღუასა და მ., მრ. 4,39 შეპრისხნა პეტრეს და მ. მას, მრ. 8,33; მ. მას უფალმან თუსთა, მ. 25,21,23; მ. უფალმან უფალსა ჩემსა, მ. 22,44; მრ. 12,36; ლ. 20,42; მიუგო მას უფალმან მისმან და მ., მ. 25,26; მ. მას უფალმან, ლ. 11,39; მ. უფალმან, ლ. 12,42 C; მ. უფალმან მონასა მას, ლ. 14,23; მ. მათ უფალმან, ლ. 18,6; 20,40; მ. მას პილატე, მ. 27,13; მ. მათ პილატე, მ. 27,17,22,65; ჰკითხა მას პილატე და მ., მრ. 15,2,4; ლ. 23,3; პილატე მიუგო და მ. მათ, მრ. 15,9,12; ი. 18,35; პილატე მ. მღდელთ მოძღუართა, ლ. 23,4 C; მ. დედაკაცსა მას, ლ. 7,50; მ. მონათა თუსთა, მ. 14,2; 22,8; მ. მონასა მას თუსსა, ლ. 14,21; მ. პეტრე, მ. 17,26; ლ. 8,45; ი. 18,17; მ. მას პეტრე, მ.

26,35; ლ. 12,41; 18,28; 22,60; ი. 13, 6,8,37; ჰრქუა პეტრე იესუს, ლ. 9,33; ესე იგი იხილა პეტრე და შ. იესუს, ი. 21, 21; მოუღდა იესუს პეტრე და შ., მ. 18,21; მიუგო პეტრე და შ., მ. 26,33; ლ. 9,20; მიუგო პეტრე და შ. იესუს, მ. 17,4; 19,27; მრ. 9,5; მიუგო პეტრე და შ. მას, მ. 14,28; 15,15; მრ. 8,29; 14,29; შ. მას სიმონ-პეტრე, ი. 13,9,36; შ. მათ სიმონ-პეტრე, ი. 21,3; მიუგო სიმონ პეტრე და შ. მას, მ. 16,16; ი. 6, 68; მიუგო სიმონ, და შ., ლ. 7,43 C; შ. პეტრეს, მ. 26,40; მრ. 14,37; შ. იესუ პეტრეს, ი. 18,11; შ. პეტრეს მოწაფე- მან მან, ი. 2,7; იესუ შ. სიმონ-პეტრეს, ლ. 5,10; ი. 21,15; აბრაჰამ შ. მას, ლ. 16,25,29,31; რომელ შ. მას, მ. 26,75; ლ. 22,61; რომელ შ. მათ, ლ. 2,50; მან შ., მ. 13,28; 14,29; 15,27; 17,25; მრ. 9,21 C; ლ. 8,30 C; 9,59 C; 10 27,37 C; 16,6 C, 7,30; 18 21,41 C; 22,33; 24, 19; ი. 9,17 D; მან შ. მას, მრ. 5,9; 6, 24; ლ. 15,27,31; ი. 9,38; მან შ. მათ, მ. 13,29; 16,15; 27,23; მრ. 16,6; ლ. 2, 49; შ. 13,14; 24,25; ი. 9,12,15; 20,13, 25; მან მიუგო და შ., მ. 21,29,30; მრ. 7,28; ლ. 23,3 C; ი. 9,25,36; მან მიუგო და შ. მას, მრ. 10,20; ლ. 13,8; მან მიუგო და შ. მათ, მ. 25,12; მრ. 6, 37 C; ი. 5,11; 9,11,27; თავადმან შ., მრ. 9,29; ლ. 11,28; 21,8; 22,34,38; თავადმან შ. მას, მ. 20,21; ლ. 7,43; 10, 26; 11,46; 12,14; 14,16; 23,3; თავად- მან შ. მათ, მ. 8 26,32; 12,3; 15,13; 17,20; 26,23; მრ. 10,36; ლ. 4,23,24 C, 43; 8,10,21; 11,2; 13,23,32; 17,37; 22, 10,25; 24,38; ი. 4,32; 6,20; 21,6; თავ- ვადმან მიუგო და შ. მას, მ. 4,4; თავად- მან მიუგო და შ. მათ, მ. 12,39; 13, 37; 16,7 მრ. 9,12; 10,3; შ. იესუს, ლ. 10,29,40 23,42 C; ი. 19,9; იესუ შ., მრ. 9,39; ლ. 8,46 C; 9,41; ი. 7,33 C; 12,7 C; გულსინება-ყო იესუ და შ. მათ, მ. 16,8; 26,10; შ. მას იესუ, მ. 4,7,10; 8,4,7,20,22; 17,26; 18,22; 19,17,18,21; 22,37; 26,25,34,50,52,64; 27,11; მრ. 5,34; 7,27,29; 9,23; 10,18,52; 12,29; 14,30,72; ლ. 8,48; 9,50,58,60,62; 10, 28,37; 18,19,42; 19,9; 22,48; 23,43; ი. 1,43; 2,4; 3,10; 4,7,16,17,21,26,48, 50 (2-ჯერ), 53; 5,8; 9,37; 11,23,25,40; 13,8,10,27,29,36; 14,6,9; 18,23,34,37; 19,11; 20,15,14,17,29; 21,15,16 (2-ჯერ), 17 (2-ჯერ), 22; შ. მათ იესუ, 4,19; 9, 15,28; 12,11; 13,11,51,52,57; 14,16,18; 15,24,34; 16,10; 17,22; 19,11,14,28; 20,23; 21,16,27,31,42; 22,20,21,43; 26, 18,21,38; 28,10; მრ. 1,17,38; 2,19,25; 3,4; 6,31,38; 8,21,29; 10,11,38; 14,6, 27; ლ. 5,34; 6,9; 8,52; 9,13,20; 10,18; 17,6; 18,29; 19,40; 20,8,2; 22,67 [ჰრქუა C], 70; 24,41; ი. 2,7,22; 4,34; 6,10,32,35; 7,6; 8,21,25,28,39,42,58; 9, 3,41; 10,47; 11,9,14,39,44; 12,35; 18, 5,8,9; 20,21; 21,5,10,12; მიუგო იესუ და შ., მ. 3,15; მრ. 9,19; ლ. 7,40; 10, 30; 18,27; ი. 3,10 C; 8,39 C; 13,26; მიუგო და შ. მას იესუ, მ. 12,48; 15, 16,26,28; 16,17; 17,17; მრ. 10,51; 14, 62; 15,2; ლ. 4,4,8,12; 10,41; 13,15; 17, 17; ი. 1,48,50; 3,3,5; 4,10,13; 13,7,38; 14,23; 18,20,36; მიუგო და ჰრქუა მათ იესუ, მ. 11,4; 15,3; 17,11; 19,4,8; 20, 22; 21,21,24; 22,29; 24,2,4; მრ. 3,33; 7,6; 10,5,24,29,38 C. 39; 11,22,29,33; 12,17,24,35; 13,2,5; 14,20,48; ლ. 5,31; 6,3; 7,22; 13,2; 17,20; 19,40 C; 20,3, 34; 22,51; ი. 2,19; 5,17,19; 6,26,29, 43,53,70; 7,16,21; 8,14,19,34,49,54; 10,25,32,34; 12,23,30; 16,31; მიუგო მათ იესუ იგავით და შ., მ. 22,1; შ. მას, მ. 1,20; 2,20; 4,6,9; 8,19; 9,9,22;

19,18; 20,21; 21,19; 22,12; მრ. 1,44; 2,14; 5,19,41; 6,25; 7,34; 10,21; 11,14; 12,34; ლ. 4,8; 5,8,20,27; 7,14,48; 8,49 D; 11,27 D; 14,15; 16,2; 17,7,19; 18,40; 19,5,17,22; ი. 1,41,45; 3,2,4; 4,4,9; 5,6,14; 9,7,35; 11,28,32,39; 13,25; 18,26,33,37,38; 19,10; 20,15; 21,15,16,17 (2-ჯერ), 20; მ. მასცა, ლ. 16,7; 19,19; მ. მათ, მ. 2,8; 3,7; 8,10; 9,4,12,24; 12,25; 18,3; 20,4,6,7; 21,2,13; 22,18; 29,15,36; მრ. 2,8,17; 4,11 C; 13,21 C, 35,40; 5,39; 7,18; 8,1,17,34; 9,1 C, 36; 10,11 C; 12,15,16,43; 14,13,18 C, 24,34,41; 16,15; ლ. 8,22,25; 9,3,22; 11,17; 12,16; 14,5; 16,15 C; 17,14; 18,31; 19,12,13,30,46; 20,23; 22,8,15,35,40,46; 23,14,28 C; 24,17,36,44,46; ი. 1,38,39,51; 2,8; 6,61; 7,50; 8,12,23 C; 9,30; 11,34,49; 16,19; 18,4,6,29,31,38; 19,4,5,6,15,22; 20,2,19,26; ჰქუა მათ, მ. 20,4 C; რქუა მას, მ. 14,28 C; აღ-ვინმე-ილო დედაკამან ჰმაჲ ერსა მას შორის და რქუა, ლ. 11,27 C; რქუა ფილიპეს, ი. 6,5 C; რქუა მას ... ანდრია, ი. 6,8 C; ევა ესე რქუა მათ, ი. 18,22 C.

შენით თავით იტყვ მებას, ანუ სხუათა ვიეთ ზრქუეს [ავითრებს] შენ ჩემოვს, ი. 18,34 C; მი ვიეთმე-უგეს მწიგნობართაგანთა ... და ზრქუეს [უთხრებს], მ. 12,38; ლ. 20,39; მონათა მათ მ. მას, მ. 13,28; მოუტდეს მათ, რომელნი-იგი ხარკსა შეჰქარებდეს, და მ. პეტრეს, მ. 17,24; ტრტუნვიდეს ... და მ., მ. 20,12 C; მი-ბელინგეს მოწაფენი მითნი ... და მ., მ. 22,16; მიაველინეს მოციქული შემდგომად მისა და მ. მას, ლ. 19,14; მიუგეს ბრძენთა მათ და მ., მ. 25,9; მოუტდეს მუნ მდგომარენი პეტრეს და მ. მას, მ. 26,73; შეკრბეს ... პილატესა და მ., მ. 27,63; ვეცხლი ღიძალდი მიძსტეს ერი-

საგანთა მათ და მ., მ. 28,13; მ. მას მისოვს, მრ. 1,30 C; მოვიდეს მისა და მ. მას, მრ. 2,18; ევა მ., მრ. 3,32; გველ-რებოდეს მას და მ., მრ. 5,12 C; იხი-ლეს და მ., მრ. 6,38; მოუწოდეს ბრძმას მას და მ., მრ. 10,49 C; რომელთაჲ ფი-რისეველთა მ. მათ, ლ. 6,2; ფარისე-ველთა მათ მ. მათ, ი. 12,19; მი-რ-ა-ვიდეს მისა კაცნი იგი, მ., ლ. 7,20; ევა იხილეს მოწაფეთა მათ იაკობ და იო-ვანე, მ., ლ. 9,54 C; მ. მოციქულთა უფალსა, ლ. 17,5; რომელთა-იგი ესმა, მ., ლ. 18,26; მ. მათ უფალთა მათთა, ლ. 19,33; ეტყოდეს მას და მ., ლ. 20,2; მ. მას ყოველთა, ლ. 22,70; რომელ-თა მ. მათ, ლ. 24,23; აძქულეს მას და მ., ლ. 24,29 C; ეტყოდეს მოწაფენი და მ., ი. 4,31; და მ.: გუთხარ ჩუნენ, ვინ ხარ შენ, ი. 1,22; უთხრეს და მ., ელ, ი. 4,51; მ. მის ძმათა მისთა, ი. 7,3; მიუგეს მსახურთა მათ და მ., ი. 7,46; მიუგეს ფარისეველთა და მ., ი. 7,47; მიუგეს მამა-დედითა მისთა და მ., 9,20; მერმე მ., ი. 9,26; იგინი იგინებდეს და მ., ი. 9,28; მიუველინეს დათა მისთა იესუს და მ., ი. 11,3; მოვიდეს ანდრეა და ფილიპე და მ. იესუს, ი. 12,22; მიუგეს მღდელთ მოძღუართა მათ და მ., ი. 19,15; მ. პილატეს მღდელთ მო-ძღუართა მათ ჰურიათა, ი. 19,21 C; მიუგეს და მ., ლ. 20,7; 21,5; მიუგეს და მ. მას, ლ. 17,37; ი. 8,39; 9,34; 18,5,30; მით მიუგეს და მ., ლ. 9,19; მით მიუგეს და მ. მას, მრ. 8,28; ი. 7,52; მიუგეს მათ იესუს და მ., მრ. 11,33; მიუგეს იესუს და მ., მ. 21,27; მ. მას ჰურიათა, ი. 2,20; მ. ჰურიათა მათ განკურნებულსა მას, ი. 5,10 C; მიუგეს ჰურიათა მათ და მ., ი. 8,33; მიუგეს ჰურიათა მათ და მ. მას, ი. 2,18; 8,48; 19,7; ჰკითხვიდეს მას ზაკუ-

ვით და ჰრქუებს, მრ. 12,14; ჰკითხვიდეს მას ჰურიანი იგი და ჰ., ი. 5,12; ჰკითხვიდეს მას მოწაფენი და ჰ., მ. 17,10 C; ჰკითხვიდეს მას და ჰ., მ. 22,24 C; მრ. 9,11 C; ჰკითხვიდეს მით და ჰ., ი., 9, 19; ჰკითხებს მას და ჰ., მრ. 12,18 C; ი. 1,25; 9,2 C; მოუტდეს მოწაფენი მისნი და ჰ. მას, მ. 13,10,36; 14,15; მრ. 6, 35; ლ. 9,12; მოუტდეს იესუს მოწაფენი თჳსნი და ჰ. მას, მ. 15,12,23; 17,19; 18,1 C; 26,17; მოუტდეს იესუს იერუსალმით ფარისეველნი და მწიგნობარნი და ჰ., მ. 15,1 C; ე'ა იხილეს ფარისეველთა მათ, ჰ. მოწაფეთა მისთა, მ. 9,11; მრ. 2,16; ჰ. მას მოწაფეთა მით, მ. 15,33; ი. 11,12; ჰ. მას მოწაფეთა თჳსთა, მ. 19,10; ჰ. იესუს მოწაფეთა თჳსთა, მრ. 14,12; მიუგებს მოწაფეთა მისთა და ჰ., მრ. 8,4; მათ ჰ. მას, მ. 14,17; 20,7; 27,4; მრ. 10,39; ლ. 5, 33; 19,25; ი. 1,38; ჰ. მას, მ. 8,25 C; 9,14 C, 28; 12,2; 13,27 C; 19,7; 20,22 C; 21,16,23,31,41; 22,21,42; 27, 22; მრ. 1,37; 4,38 C; 6,37 C; 10,35; ლ. 1,61; 3,12; 8,49 E; 22,49; ი. 3,26; 4,52; 6,25,28,34; 8,13,19,25 C, 41,52, 57; 9,10 C, 12,17,24,40; 10,33; 11,8, 34; 16,29; 18,25,31; 20,13; 21,3; მათ ჰ., მ. 2,5; 13,51; 15,34; 16,14; 20,22, 33; 27,21; მრ. 8,5,19,20; 10,4,37; 11 6; 12,16; ლ. 9,13 C; 19,34; 20,24; 22, 9,38; 24,19 CD; ი. 6.30 D; 18,7 C; ჰ. მათ, ლ. 24,5; ი. 7,45; ჰქუებს მას, ი. 4,52 C; 6,25 C, 30 C; რქუებს მოციქულთა მათ, ლ. 17,5 C; მათ რქუებს, ლ. 22,38 C.

აწ მარქუ ჰუნ [ახლა გვითხარი ჩვენ], მ. 22,17; მრ. 12,14; მ. ჰუნ: ოდეს ყოფილად არს ესე, მ. 24,3 C; მ. ჰუნ განცხადებულად, ი. 10,24 C; მარქუ [ვითხარი] ქვეთა ამათ, რ'ა ჰური იქმნენ, მ. 4,3; ლ. 4,3; ა. მას, რ'ა შეემწყოლის

მე, ლ. 10,40; ა. ძმასა ჩემსა, რ'ა განმეყოს მე სამკლდრებელსა, ლ. 12,13; წარვედ ძმათა ჩემთა და ა. მათ, ი. 20, 17; თქუნ არქუთ [ვითხარი], ე'დ უფალსა უკმს ეგე, მ. 21,3; მრ. 11,3; ლ. 19,31; ა. ასულსა მაგას სიონისასა, მ. 21,5; ა. ჩინებულთა მათ, მ. 22,4; ა. მას, მ. 26,18; ა. მოწაფეთა მისთა, მ. 28,7 C; ა. სახლისა უფალსა, მრ. 14,14; მიველით და ა. მოწაფეთა მისთა და პეტრეს, მრ. 16,7 C; გამო-რამ-ხედო-დით მიერ უბანთა მისთა, ა. მათ, ლ. 10,10; მიველით და ა. მელსა მას, ლ. 13,32 C; ა. უფალსა მას სახლისასა, ლ. 22,11.

გმარქვ ამას: წარვედ! და წარვიდის, მ. 8,9; ლ. 7,8; სხუასა გ.: მოვედ! და მოვიდის, ლ. 7,8 C; მოუწოდის შეგობართა და მოძმეთა და მარქვს მათ: ჩემ თანა გიხაროდნენ, ლ. 15,6 D; რომელთა მოხადიან მოყუასთა მითთა და მარქვან, მ. 11,16 C.

ვიდრემდე გრქუა შენ [S₂O₃O₃: ხერხვი (მე შენ მახ)], მ. 2,13; ვითარ უკუე ზეცისად გ., გრწმენეს, ი. 3,12 C; არა გ. თქუნ, ე'დ: მე ვჰკითხო მამასა თქუნთოჲს, ი. 16,26 C; მას ეამსა შინა გმარქუა (ერქუა E) [ვერხვი] მათ, მ. 7,23; გ. (ერქუა C) სულსა ჩემსა, ლ. 12,19; წარვიდე მამისა ჩემისა და გ. (ერქუა C), ლ. 15,8; ანუ ე'რ მარქუა [S₂O₃O₃: ვერხვი] ძმასა შენსა, მ. 7,4; რომელმან მარქუახ მე, მ. 7,21; უკუეთუ ვთქუათ, ე'დ: ზეცით იყო, მ. ჩუნ, ლ. 20,5; უკუეთუ ვთქუათ: ზეცით, გურქუახ ჩუნ, მ. 21,25; მრ. 11,31; უკუეთუ ვინმე გრქუახ რამე, მ. 21,30; უკუეთუ ვინმე გ. თქუნ, მ. 24, 23; უკუეთუ ვინმე გ. რამ თქუნ, მრ. 11,3; უკუეთუ ვინმე გ., მრ. 13,21; მოვიგოს და გ. თქუნ, ლ. 13,25; და გ.: არა გიცნი, ვინანი ხართ, ლ. 13,27; მოვიდეს... და გ. შენ, ლ. 14,9,10; შუდ

გზის მოაქიოს და გრქუახ შენ, ლ. 17,4; რაჲ გ. თქუენ, ყავთ, ი. 2,5; რომელმან პრქუახ ძმისა თუსსა: რაჲი, ... რომელმან პრქუახ ჩმასა თუსსა: ცოფ. მ. 5,22; რომელმან მ. მამასა თუსსა გინა დედასა თუსსა: ნიჭი, მ. 15,5; მაზინ მ. მეუფემან მან მარჯუენითო მათ, მ. 25,34; მაზინ მ. მარცხენითო მათ, მ. 25,41; მიუგოს მეუფემან მან და მ. მათ, მ. 25,40; მაზინ მიუგოს მან და მ. მათ, მ. 25,45; უკუეთუ მ. კაცმან მამასა და დედასა: კურბან, მრ. 7,11; რომელმან მ. მთასა ამას, მრ. 11,23; მივიდეს მისი შუეა ღამეს და მ. მას, ლ. 11,5; მან მიუგოს შინაგამო და მ., ლ. 11,7; რა მ. ჩინებულთა მათ მოსლვად, ლ. 14,17; მოუწოდის მეგობართა და მოძმეთა და მ. მათ, ლ. 15,6 CE, 9; ოღ მ. მათ, ლ. 17,8; რომელი ვა შემოვიდეს ველით, პრქუახ-მე მას, ლ. 17,7 C; რაჲ ვმრქუათ შენტოს, ი. 1,22 C; მრქუათ სიმე ივაიცი ესე, ლ. 4,23; მრქუათ მთასა ამას, მ. 17,20; ოღ მ. თუ მთასა მას, 21,21; მ. ლელუსა ამას, ლ. 17,6 C; მრავალთა მრქუან მე მას დღესა შინა, მ. 7,22; რომელი რაჲ გრქუან თქუენ ბნელსა შინა, მ. 10,27; ყოველი, რაჲცა გ. თქუენ, ჰყოფლით და იზარხველით, მ. 23,3 C; უკუეთუ გ. თქუენ, მ. 24,26; და გ. თქუენ: აჰა აჰა არს, ლ. 27,23; და თუ გ. თქუენ, იქვე C; მიუგონ მას მართალთა მათ და მრქუან, მ. 25,37; მიუგონ მათცა და მ., მ. 25,44; წარიპარონ იგი და მ. ერსა მას, მ. 27,64 C.

რაჲ უადვილეს არს სიტყუად: მიგეტყუენენ შენ ცოდენი შენი, ინუ რქუბად: აღდეგ და ვიდოდე, მ. 9,5; ლ. 5,23 E; რაჲ უადვილეს არს სიტყუად განრლუეულსა ამას: მიგეტყუენენ შენ ცოდენი წენნი, ინუ რა: აღდეგ, აღილე ცხედარი შენი და ვიდოდე, მრ. 2,9; ვრ

ტელ-გეწიფების ზ. ძმისა შენისა: ძმაო, მიტვე და აღმოგილო წუელი თუალი-საგან შენისა, ლ. 6,42.

2. რქუმა, ა—3 [წოდება, დარქმევა]: თქუენ გარქუ მეგობარ [თქვენ მეგობარი გიწოდეთ], ი. 15,15; რომელსა მრქუა [უწოდა] პეტრე, ლ. 6,14 E; უკუეთუ მათ ღმერთ მ, ი. 10,35 C; მრქუეს მას სახელი იესუ, ლ. 2,21 C; რაჲ მრქვან მე კაცთა, მ. 16,13 C; რომელსა მრქვან ქე, მ. 1,16 C; 27,17,22; ი. 4,25; რლსა მ. ნაზარეთ, მ. 2,23; დედასა მისსა მ. მარიამ, მ. 13,55; რლსა მ. გესამანია, მ. 26,36; რლსა მ. გოლგოთა, მ. 27,33; ი. 19,17; რლსა მ. სახელი ეგე, ლ. 1,61; რლსა მ. ბეთლემ, ლ. 2,4; რლსა მ. პეტრე, ლ. 6,14 CD; რლსა მ. ნაომ, ლ. 7,11; რლსა მ. ბეთსაიდა, ლ. 9,10; რლსა მ. ზეთის ხილთაჲ, ლ. 19,29; 21,37; რლსა მ. პასქაჲ, ლ. 22,1; ქეელის მოქმედ მ., ლ. 22,25; რლსა მ. თხემისა ადგილი, ლ. 23,33; რლსა მ. სქჷარ, ი. 4,5; რლსა მ. ებრაელებრ ბეთზედი, ი. 5,2; რლსა მ. იესუ, ი. 9,11; რლსა მ. ეფრემ, ი. 11,54; რლსა მ. ვენბაჲ, ი. 11,55; რლსა მ. ქვაფენილ, ი. 19,13; რლსა მ. თხემ, ი. 19,17 C; რლსა მ. მოძლუარ, ი. 20,16; რლსა მ. მარჩბიე, ი. 21,2 D; არღარა გრქუა [S₂O₃: გიწოდებ] თქუენ მონა, ი. 15,15 C.

ი: თქუენ ნუ შირქუამთ თავთა თქუენთა მოძლუარს, მ. 23,8 C; მოძლუარს (მოძლუარ ზელნ.) ნუ ირქუამთ თავთა თქუენთა, მ. 23,10 C.

ე: რომელსა ერქუმიხ [ქვეია] თხემ, ლ. 23,33 C; რომელსა ე. ჰებრაელებრ ბეთესდა, ი. 5,2 C; რომელსა ე. ქვაფენილ, ი. 19,13 C; რომელსა ე. ებრაელებრ გოლგოთა, ი. 19,17 C; ნუსა გერქუმიხ თქუენ წინამძლუარ, მ. 23,10.

რომელსა ერქუა პეტრე. მ. 4,18; მატეოს ე. სახელი, მ. 9,9 C; რამეცა ე. კაცთაგან: მოძღუარ. მ. 23,7; რომელსა ე. კაიფა, მ. 26,3 C; რომელსა სახელი ე. კაიფა, ი. 11,49 C; რომელსა ე. იუდა ისკარიოტელი, მ. 26,14; ლ. 22,47; რომელსა ე. ისკარიოტელ. ლ. 22,3; რომელსა სახელი ე. გესამანი, მ. 26,36 C; მრ. 14,32 C; ამისთჳს ე. ავარაკსა მას ავარაკ სისხლის, მ. 27,8 C; რომელსა ე. ისუ ბარაბაზსი, მ. 27,16; რომელსა სახელი ე. სიმონ, მ. 27,32 C; რომელსა სახელი ე. გოლგოთა, მ. 27,33 C; რომელსა სახელი ე. იოსებ, მ. 27,57 C; ... იოსებ. ლ. 1,27 C; რომელსა ე. იოსებ, ლ. 23,50 C; რომელსა სახელი ე. იაბროს, მრ. 5,22 C; რომელსა სახელი ე. ნაზარეთ, ლ. 1,26 C; რომელსა იგი ე. ბერწ, ლ. 1,36; არაეინ არს ნათესავესა შენსა, რომელსამცა ე. სახელი იოჳანე, ლ. 1,61 C; სიმონ, რომელსა ე. მოშურნე, ლ. 6,15; რომელსა ე. მაგდალენელი, ლ. 8,2; რომელსა ე. მარია, ლ. 10,39; რომელსა სახელი ე. კლეოპა, ლ. 24,18 C; რომელსა სახელი ე. სკჳარ, ი. 4,5 C; თომა, რომელსა ე. მარჩბიე, ი. 11,16; 20,24; 21,2 E; რომელსა ე. ფერაიმ, ი. 11,54 C; ერქუნ მაგას იოჳანე, ლ. 1,60 C; შენ გერქუახ ეფუა. ი. 1,42 C; ამას დიდ (მას დიდი C) ერქუახ, მ. 5,19; შეურაცხ ე. მას სასუფეველსა შინა ცათასა, მ. 5,19 C; სახლსა ჩემსა სახლ სალოცველ ე. ყოველთაგან წარმართთა, მრ. 11,17; ეს იყოს დიდ და ძე მალღის ე. ლ. 1,32 C.

უყუარნ ... მოკითხვად უბნებსა ზედა და რქუშად მათდა კაცთაგან: მოძღუარ, მ. 23,7 C; თუალს-უყოფდეს მამასა მისსა, რად მე უნდეს სიხელი რქუშად მას, ლ. 1,62 C.

არღუევა ნ. აღრღუევა, განრღუეულ, გარდაარღუევა, დაარღუევა.

არღუა [წარღუენა]: ვადრედე მოიწია არღუა იგი, მ. 24,39 C; ეა იყენეს დღეთა მათ რღუნის წინათა, მ. 24,38 C.

[ნ. კ. წყლით არღუნა].

რყუნა ნ. განრყუნა.

რცხა ნ. განრცხა.

რცხუნენა, 0-2: საქმედ არა ძალმიცი, თხოვად მრცხუნეიხ, ლ. 16,3; და ლათუ ღმრთისა არა მეშინის და არცა კაცთაგან მ., ლ. 18,4; მრცხუნელოა ყოველთა წინააღმდეგობათა მისთა, ლ. 13,17; ღმრთისა არა იშინოდა და კაცთაგან არა მ., ლ. 18,7.

ა უკი ოდ: ძემნცა კაცისამან არცხუნოს მას, მრ. 8,38; ლ. 9,26.

რომელსა-იგი სარცხუნელ უჩნდე მე, მრ. 8,33; ძესა კაცისასა სარცხუნელ უჩნდეს იგი, იქუე C.

[ნ. კ. სირცხულ].

რა ე [დ მოძრილება, დაჯერება]: ქარნიცა და ზღუადცა ერჩიან [ემოძრილება, უჯერება] მას, მ. 8,27; მრ. 4,41; სულთაცა არაწმიდათა უბრძანებს, და ე. მს, მრ. 1,27; ქართაცა უბრძანებს და წყალით, და ე. მას, ლ. 8,25; ანუ ერთსა ერჩიან და ერთი შეურაცხყვის, მ. 6,24 C; ისმინის მისი და ფრიადცა ყვის და წადნიერად ე. მას, მრ. 6,20.

[ნ. კ. დამორჩილება, უჩრ].

ჩრევეა, ი: ვრ-იგი ზემოჯდომასა იჩრევედეს, ლ. 14,7.

[ნ. კ. გამოჩრევა, განჩრევა].

ჩრეულ: მრავალნი არი ნ ჩინებულ, ხ მცირეუნი ჩრეულ, მ. 20,16; 22,14; მარიამ მოილო ლიტრად ერთი ნელსაცხებელი ლარდიონი ჩრეული, ი. 12,3 C; მრავალნი არიან ჩინებულ, ხ მცირედ არიან ჩრეულნი, მ. 22,14 C; წარავლინეს ანგელოზნი თჳსნი ... და შეკრიბნეს რ. მისნი, მ. 24,31; მრ. 13,27; რამეცა

აცოუნნეს, შე-თუმცა-უძღეს, რჩეულთა-ცა, მ. 24,24 C; მრ. 13,22; ჰცენ სასწაულებ და ნიშებ საცოუნებელად, შე-თუმცა-უძღეს, რ., მრ. 13,22 C; ჰყოფ-დენ სასწაულებსა დიდ-დისა და ნი-შებსა, ეა ცოუნებად, უკუეთუმცა შეუ-ძღეს, რჩეულთა მათცა, მ. 24,24; ხ^რ ღმერთმან არა-მე ყოსა შურის-გებად რ. მისთაჲ, ლ. 18,7; რჩეულთათჳს შემოკლ-დენ დღენი იგი, მ. 24,22 C; ად რ. ... შეამოკლნა დღენი იგი, მრ. 13,20 C; რჩეულთა მათთჳს შემოკლდენ დღენი იგი, მ. 24,22; რ. მათთჳს... შეამოკლ-ნა დღენი იგი, მრ. 13,20.

რჩულ ნ. შჯულ.

რჩულის მოძღუარ ნ. შჯულის მო-ძღუარ.

რწმენა, 0—2: ჰრწამს, შემეწიე ურწ-მუნობასა ჩემსა, მრ. 9,24; მან ჰრქუა მას: მ., უფალო, ი. 9,38; მე მ., ი. 11,27 C; არღარა სიტყუთა შენითა გურწამს, ი. 4,42; ამისთჳს გ., რ^რ ღმრთისაგან მო-ხუედ, ი. 16,30 C; თქუენ მე შემეყარეთ და გრწამ, ი. 16,27; მიხილე და გ., ი. 20,29; გრწამს, ვ^დლ შემძლებელ ვარ ყო-ფად ესე, მ. 9,28 C; გარქუ შენ, ვ^დლ: გიხილე ლელუსა ქუეშე და გ., ი. 1,50; უკუეთუ ქუეყანისაჲ გითხარ თქუენ, და არა გ., ი. 3,12; ესე თქუენ არა გ., ი. 5,38; უკუეთუ წიგნთა მისთაჲ არა გ., ი. 5,47; მიხილეთ მე, და არა გ., ი. 6,36; არა გ. ჩემი, ი. 8,45; უკუეთუ ქეშ-მარიტსა გეტყჳ, რაჲსათჳს არა გ., ი. 8,46; შენ გ. ძე ღმრთისაჲ, ი. 9,35 C; გითხარ თქუენ, და არა გ., ი. 10,25; თქუენ არა გ., ი. 10,26; ნუ გ. ჩემი, ი. 10,37; და ლათუ ჩემი არა გ., ი. 10,38; გ. ესე, ი. 11,26 C; არა გ., რ^რ მე მამისა თანა (ვარ), ი. 14,10 C; გ. ჩე-მი, რ^რ მე მამისა თანა და მამაჲ ჩემ თანა არს, ი. 14,11 C; აწ სამე გ., ი. 16,31; გრწამსა, ვ^დლ ძალ-მიც ესე ყო-

ფად, მ. 9,28; შენ გ. [გამოც.] ძ^ძ ღმრთი-საჲ, ი. 9,35; გ. ესე, ი. 11,26; არა გ., რ^რ მე მამისა თანა ვარ, ი. 14,10,11; რომელთა ვგრწამ მე, მ. 18,6 C; მრ. 9,42 C; ყოველი შესაძლებელ არს, რომელსა ჰრწამს, მრ. 9,23 C; რომელთა მ. სახელი მისი, ი. 1,12; რომელთა არა მ., ი. 6,64 (2-ჯერ); მაშინ უკუეთუ ვინ-მე გრქუას თქუენ: აჰა, აჰა არს ქრის-ტე გონა იქი, ნუ გრწამს, მ. 24,23; მრ. 13,21; ლ. 17,23 C; უკუეთუ გრქუას თქუენ: ... აჰა ესერა საუნჯესა შინა არს, ნუ გ., მ. 24,26; რომელთა-იგი ეამ ერთ ჰრწამს, ლ. 8,13; ჰე, უფალო, მრწმენა, ი. 11,27; ეა გრწმენა, გეყავენ შენ, მ. 8,13; რაჲსათჳს არა გ. მისი, მ. 21,25; მრ. 11,31; ლ. 20,5; არა გ. მისი, მ. 21,32; რამცა გ. მისი, მ. 21,32; არა გ. სიტყუათა ჩემთაჲ, ლ. 1,20 C; გარქუ თქუენ, და არა გ. ჩემი, ი. 10,25 C; თქუენ მე შემეყარეთ და გ., ი. 16,27 C; მიხილეთ და გ., ი. 20,29 C; უკუეთუმცა გ. მოსმსი, გრწმენამცა ჩემიცა, ი. 5,46; მეზუერეთა და ცოდვილ-თა ჰრწმენა მისი, მ. 21,32; მათ არა მ., მრ. 16,11; არცა მათი მ., მრ. 16,13; მათი არა მ., მრ. 16,14; ლ. 24,11; რომელთა-იგი ეამ ერთ მ., ლ. 8,13 C; ვიდ-რე არღარა მ. მათ, ლ. 24,41; მ. მისი მოწაფეთა მისთა, ი. 2,11; მ. წიგნისაჲ და სიტყუაჲ იგი, ი. 2,22; მრავალთა მ. სახელისა მისისაჲ, ი. 2,23; არა მ. სა-ხელისა მიმართ ძისა ღმრთისა, ი. 3,18; ქალაქისა მისგანთა მრავალთა მ. მისი, ი. 4,39; ქალაქისა მისგან სამარიტელ-თაჲსა მრავალთა მ. იგი, იქვე C; უფ-როჲსსა სიმრავლესა მ. სიტყუათა მის-თაჲ, ი. 4,41; უფროჲს და უმეტეს მრავალთა მ. მისი, იქვე C; მ. კაცსა მას სიტყუაჲ იგი, ი. 4,50; მ. მას და ყო-ველთა სახლეულთა მისთა, ი. 4,53; არ-

ულა ძმათა მისთა ჰარწმენა მისი, ი. 7,5; მრავალთა ერისა მისგანთა ჰ. იგი, ი. 7,31; რომელთა ჰ. იგი, ი. 7,39 C; ნუ მთავართაგანთა ვიეთმე ჰ. მისი ანუ ფარისეველთა, ი. 7,48; მრავალთა ჰ. მისი ი. 8,30; 10,42; არა ჰ. ჰურიათა მისთეს, ი. 9,18; მრავალთა ჰურიათაგანთა ... იხილეს, რომელ-იგი ქმნა, და ჰ. მისი, ი. 11,45; ჰ. მათ იესუსი, ი. 12,11; არა ჰ. მისა მიმართ, ი. 12,37; ეის-მე ჰ. სასმენელი ჩუენი, ი. 12,38; ამისთეს არა ჰ., რ' მერმეცა თქუა ესაია, ი. 12,39 C; მთავართაგანთა მრავალთა ჰ. მისა მიმართ, ი. 12,42; არა ჰ. ჩემ-და მომართ, ი. 16,9; ჰ., რ' შენ მომავე-ლინე მე, ი. 17,8; იხილეს და ჰ. ი. 20,8; ჩუენ გურწმენა, ი. 6, 69; არა გარწმენ-ნეს სიტყუანი ჩემნი, ლ. 1,20.

შეინანეთ და გარწმენინ სახარებისად, მრ. 1,15; ნუ გეშინინ, გარნა გ. ხოლო, მრ. 5,36; ლ. 8,50; გ., რ' მოილოთ, და გეყოს თქუენ, მრ. 11,24; გ. ჩემი, ი. 4,21; შენ გ. [ხელნ.] ძლ ღმრთისად, ი. 9,35; საქმეთა ამათ თუ გ., ი. 10,38 C; ეიდრემდე ნათელი გაქუს, გ. ნათლი-სად, ი. 12,36; გ. ღმრთისად და გ. ჩემ-და მომართ, ი. 14,1; საქმეთა ამათგან გ. ჩემი, ი. 14,11; ნუ იყოფი ურწმუნო, ად გ., ი. 20,27; და ლათუ ჩემი არა გარწმენს, საქმენი გარწმენედ, ი. 10,38.

რომელსა გარწმენე მე, ი. 6,35 C; 11, 25 C; 14,12 C; რომელსა მე ვ., არა მე ვ. ად მომავლინებელი ჩემი, ი. 12,44; რომელსა ვ., ბნელსა შინა არა დაშთეს, ი. 12,46 C; რომელთა არა უხილავ და ვ., ი. 20,29; ეინ არს, უფალო, რა მარწმენეს იგი, ი. 9,36; უკუეთუ არა ... დავსდვა კელი ჩემი გუერდსა მისსა, არასადა ჰ., ი. 20 25; გარდამოკედინ აწ მაგიერ გუარით, და გურწმენეს ეგე, მ. 27,42; რა ეიხილოთ და გ.

იგი, მრ. 15,32; რა ეიხილოთ და გ. შენი, ი. 6,30; უკუეთუ ვითხრა, არა-ვე გარწმენეს, ლ. 22,67; ერ უკუე ზეტისად ვითხრა თქუენ, და გ., ი. 3, 12; უკუეთუ არა იხილოთ სასწაულები და ნიშები, არა გ., ი. 4,48; ერ-ამე სიტყუათა ჩემთად გ., ი. 5,47; რა გ., რომელი-იგი მან მოაელინა, ი. 6,29; უკუეთუ არა გ., ედ მე ვარ, ი. 8,24; რა გ. ჩემი, ი. 11,15; უკუეთუ გ., იხი-ლო დიდებამ ღმრთისად, ი. 11,40; რა, რაემს რუოს, გ., ი. 13,19; 14,29; რა თქუენცა გ., ი. 19,35; რა გ., რ' იესუ არს ქრისტე, ი. 20,31; რა გ. და ცხო-რებამ გაქუნდეს სახელითა მისითა, ი. 20,31; (რომელი) არა შეორგულდეს გულ-სა თუსსა, ად გარწმენეს, მრ. 11,23; რომელსა ჰ. და ნათელი-ილოს, ცხოვნ-დეს, და რომელსა არა ჰ., დისაჯოს, მრ. 16,16; რომელთა ჰ. სახელი მისი, ი. 1, 12 C; ნეტარ არს, რომელსა ჰ., ლ. 1, 45; რა არა ჰ. და ცხოვნდენ, ლ. 8,12; კეშმარტი იგი თქუენდა ვის ჰ., ლ. 16,11 C; არცაღა, გუოდრეთით თუ ვინ-მე აღდგეს, ჰ. მათ, ლ. 16,31; რა ყო-ველთა ჰ. მისგან, ი. 1,7; რომელსა ჰ. იგი, ი. 3,15,16; რომელსა ჰ. მისი, ი. 3,18; რომელსა არა ჰ., ი. 3,18; რო-მელთა არა ჰ., ი. 6,64 C; რომელსა ჰ. ძლ, ი. 3,36; რომელსა არა ჰ. ძლ, ი. 3, 36 C; ჰ. მომავლინებელი ჩემი, ი. 5,24; რომელსა ჰ. ჩემი, ი. 6,35,47; 7,38; 11, 25; 12,46; 14,12; რომელი ჰხედდეთეს ძესა და ჰ. იგი, ი. 6,40; რომელი ეუ-ცხილ არს და ჰ. ჩემი, ი. 11,26 რა ჰ., რ' შენ მომავლინე მე, ი. 11,42; ყოველთა ჰ. მისი, ი. 11,48; რომელთა ჰ. სიტყუთა მითითა ჩემდა მომართ, ი. 17,20; რა სოფელსა ჰ., რ' შენ მომა-ვლინე მე, ი. 17,21; ნეტარ, რომელთა არა უხილავ, და ჰ., ი. 20,29 C.

არწმუნება, ა—(3) 2 [დაჯერება, დარწმუნება]: თუთ იესუ არა არწმუნებდა მათ თავით თუსით, ი. 2,24; მღღელთ მოძღუართა შათ და მოხუცებულთა არწმუნეს ერსა მას, მ. 27,20; ქვეშაირი იგი ვინ გარწმუნოს თქუენ, ლ. 16,11; არწმუნოს მათ, რა არა მოვიდენ იგინიკა ადგილსა ამას სატანჯაკლასასა, ლ. 16,28 C; ჩუენ გარწმუნოთ და თქუენ უბრუნველ-გყენეთ, მ. 28,14.

ბ, ე: ჩუენ ვეხავთ იჩიფი გვაკვბ, ვიმდოჯრებთ. მდრ. დღევანდელი ხახო, ხახოება], ედ იგი არს, რომელმან იქსნეს ისრაელი, ლ. 24,21; რომელთაგან ვეხავთ კულად მოლებასა, ლ. 6,34; არს შემასმენელი თქუენი მოსე, რომელსა თქუენ ეხავთ. ი. 5,45; რომელნი საფასეთა ეხვენ, მრ. 10,24; რომელნი ეხვენ თათა თუსთა, ლ. 18,9; უკუეთუ ეხვიდა ღმერთსა, მ. 27,43; საკურეელი მისი მოუღის, რომელსა-იგი ე. ლ. 11,22; ჩუენ ვეხვადით, ედ იგი არს, რომელმან იქსნეს ისრაელი, ლ. 24 21 C; სახელსა მისსა წარმართნი ეხვიდენ, მ. 12,21.

[6. კ. მოსავ, უსასო].

ხაარებულ [ტანჯული, მეწუხებელი, ნაწვალეზი]: იხილნა იგინი ხაარებულნი ლელვისა მისგან ნავისა, მრ. 6,48 C. [6. კიდევ 2. არ].

ხაბაქთანი, ხაბაქთანი: შლი, შლი, ლამა ხაბაქთანი (ხაბაქთანი C), მ. 27,46; ელოი, ელოი, ლამა ხაბაქთანი (ხაბაქთანი C)? რომელ არს თარგმანებით: ღმერთო ჩემო, ღმერთო, რამსათუს დამიტევებ მე, მრ. 15,34.

1. ხაბანელ [ხაბანაღ (ადგილი), ყუხახახ]: კაცი არა მაქუს, რა... შთამცა-მაგლო ხაბანელსა ამას (მას C), ი. 5,7; წარვედ და დაიბანე ხ. მას სილოამისასა, ი. 9,7.

ერ-მე უკუი ჰელ-გეწიფების თქუენ არწმუნებად, რ დიდებასა ურთიერთის მიიღებთ და დიდებასა მხოლოდსა ღმერთისასა არა ეძიებთ, ი. 5,44; ამისთუს ვერ ეძლო არწმუნებად, რ კუილად თქუა ესაია, ი. 12,39.

[6. კ. მორწმუნე. მცირედ მორწმუნე, სარწმუნო, ურწმუნო].

ს

2. საბანელ [პირხაბანი, ყუხახახახ; ტაშტი]: მოილო წყალი და შთასხა ხაბანელსა მას და იწყო დაბანად ფერკთა მონაფეთა მათ თუსთა, ი. 13,5.

[6. კ. ცხოვართა საბანელ].

სახელ [ოჯეფი, თახმა, თოჯი]: რა განეკსნენე ხაბელნი კამლთა მისთანი, ი. 1,27; რომლისა ვერ ღირს ვარ განესნად საბელთა კამლთა მისთა, მრ. 1,7; ქენა შოლტი საბელთაგან, ი. 2,15; ქენა შოლტი ხაბლისაჲ, იქვე C.

[6. კიდევ ზომ-საბელ, მანქანის საბელ].

სახმელ ნ. კრეტსაბმელ.

საბრადნელ [ზედა ტანიხამოხი, მობახუხამი]: მოირტყა საბრადნელი, რ შიშუელ იყო, ი. 21,7 C.

საბრძანებულ [სამფლობლო]: ვა ავრძან, ვდ საბრძანებლისაგან ჰეროდესნი არს, მიუძღუნა იგი ჰეროდეს, ლ. 23,7 C; მეცა კაცი ვარ, და საბრძანებულად ჩემდა არიან ერისა კაცი, მ. 8,9 C; ჰეროდეს, ოთხთა საბრძანებულთა მთავარსა, ლ. 3,19.

საგონებულ ნ. გონება.

საგრილ [ირდილი, ჩერო, ძეხა; „გრილი“ გურულად. მდრ. აირდილი]: შესაძლებელ არნ საგრილსა მისსა ქუეშე მფრინველნი ცისანი დადგრომად, მრ. 4,32.

ხადა: ხადა არს იხლად შობილი იგი მეუფე ჰურიათა, მ. 2,2; ხ. შობად არს ქრისტე, მ. 2,4; ხ. მპარავთა დრონ და განიპარონ იგი, მ. 6,19; ხ. არცა შლილმან, არცა მკამელმან განრუენეს, და ხ. არცა მპარავთა დათხარონ და განიპარონ იგი, მ. 6,20; ძესა კაცი-სასა არა აქუს, ხ. თავი მიიღრიკოს, მ. 8,20; ლ. 9,58; ს. მამასახლისსა ბერაზე-ბულით ხადოდეს, მ. 10,25 C; ხ. არა იყო მიწად ფრიად, მ. 13,5; მოიმიკი, ხ. არა დასთესი, და შეიკრიბი, ხ. არა განგებნევიდ, მ. 25,24; მოვიმიკი, ხ. არა დაესთესი, მ. 25,26; ლ. 19,22; შევიკრიბი, ხ. არა განგებნევიდ, მ. 25,26; ოდეს ხ. გიხილეთ სნეული, მ. 25,39 C; ხ. არა უყავთ ერთსა ამას მცირეთაგანსა, მ. 25,45 C; ხ. გნებავს, და მზავიყოთ შენ კამად ვნებამ ესე, მ. 26,17; მრ. 14,12; ლ. 22,9; იხილეთ ადგილი, ხ. დადევს იგი, მ. 28,6; მრ. 16,6; აღსძარტუეს სართული სახლისაჲ მის, ხ. იყო იგი, მრ. 2,4; ხ. არს საყოფელი ჩემი, ხ. პასეკი მოწაფეთა ჩემთა თანა ეკამო, მრ. 14,14; მხედვიდეს, ხ. დაჰსდებდეს მას, მრ. 15,47; ხ. წერილ იყო, ლ. 4,17; ხ. არს სარწმუნოებაჲ თქუენი ლ. 8,25; არა მაქუს, ხ. დაეკრიბო ნაყოფი ჩემი, ლ. 12,17; რომელთა არა აქუს საუნჯე, ანუ ხ. დიკრიბონ, ლ. 12,24; ცხრანი იგი ხ. არიან, ლ. 17,17; ხ. არს სავანე, ლ. 22,11; ხ. არაიენ დადებულ იყო, ლ. 23,53; ო. 19,41; ღმერთი ვერკინ ხ. იხილა, ო. 1,18 C; მოძღუარ, ხ. იყოფი, ო. 1,38; იხილეს, ხ. იყოფოდა, ო. 1,39; იხილეს, ხ. იყო სავანე მისი, ო. 1,39 C; ქარი, ხ. უნებს, ქრის, ო. 3,8 C; ხ. (+იგი C) მე ვიყო, ო. 7,36; ხ. (+იგი C) იყო დავით, ო. 7,42; ხ. არს მამაჲ შენი, ო. 8,19; ხ. არს იგი, ო. 9,12; ხ. ნათელს-სცემ-

და იოვანე პირველად, ო. 10,40; ხ. დაჰსდევით იგი, ო. 11,34; უკუეთუ ვინმე იცოდის, ხ. არს, ო. 11,57; ს. (+იგი C) იყო ლაზარე მომკლდარ, ო. 12,1; ს. ყოველნი ჰურიანი შეკრიბან, ო. 18,20; იყო აღვილსა მის, ხ. ჯუარს-ეცუა, მტილი, ო. 19,41; ხ. დადევს იესუ, ო. 19,42 C; ხ. დადევს იგი, ო. 20,2,13; მითხარ მე, ხ. დასდევ, ო. 20,15; ხადა-იგი [ხადაჲ] შლილმან და მკამელმან განრუენეს, მ. 6,19; ხ. ექმნეს უპრავლესნი ძალნი მისნი, მ. 11,20; ხ. (-C) მწიგნობარნი და მოხუცებულნი ერისანი შეკრებულ იყვნეს, მ. 26,57; ხ. (-C) არა იყო მიწად ფრიად, მრ. 4,5; ხ. დაეთესნეს სიტყუანი, მრ. 4,15 C; ხ. (-C) იღვა ყრამა იგი მკუდარი, მრ. 5,40; ს. (-C) მატლი მათი არა დაესრულების, მრ. 9,48; ხ. (-C) არა ჯერ-არს, მრ. 13,14; ხ. მპარავი არა მიეგების, ლ. 12,33; ს. იყო იოვანე, ო. 1,28; ხ. (-C) ჯერ-არს თაყუანის-ცემაჲ, ო. 4,20; ხ. კმნა წყალი ღვინოდ, ო. 4,46; ხ. კამეს პური, ო. 6,23; ხ. მე ვიყო, ო. 7,34; ხ. იყო იესუ, ო. 11,32; ხ. მე ვარ, ო. 12,26 C; ხ. მე ვიყო, მუნცა თქუენ იყვნეთ, ო. 14,3 C; ხ. იყო მტილი, ო. 18,1; ს. (-C) ჯუარს-აცუეს, ო. 19,18,20; ს. (-C) იღვა გუამი უფლისა იესუსისი, ო. 20,12; ხ. იყვნეს მოწაფენი დამალულ, ო. 20,19; ჰურიანი ეძიებდეს... და იტყოდეს: ხადა-მე არს იგი ო. 7,11; ძესა კაცისასა არა აქუს, ხადა-მეა თავი მიიღრიკა, მ. 8,20 C; ხადაცა იყო ყრამა იგი, მ. 2,9; ხ. (-C) არს საფასო თქუენი, მ. 6,21; ხ. არს საუნჯე თქუენი, ლ. 12,34; ხ. (-C) იყვნენ ორნი გინა სამნი შეკრებულ სახელისა ჩემისათჳს, მ. 18,20; ხ. იყოს მძორც, მუნ-

ცა შეკრბეს ორბებო. მ. 24,28; სადაცა კორცნი, მუნცა ორბები შეკრბეს, ლ. 17, 37; ს. იქადაგოს სახარებოა ესე, მ. 26, 13; მრ. 14,9; ს. ესმის, ვ'დ: მუნ არს, მრ. 6,55; ს. დააპყრის იგი, მრ. 9,18; ს. აღზრდილ იყო, ლ. 4,16; იხილოთ ძმ კაცისაჲ აღმავალი, ს. (—C) იყო პირველ, ი. 6,62; და-ლა-ადგრა ადგილსა მას, ს. (—C) იყო, ორ დღე, ი. 11, 6; ს. (—L) მიეგებოდა მას მართა, ი. 11,30; ს. მე ვიყო, მუნცა მსახური ჩემი იყოს, ი. 12,26; ს. მე ვიყო, მუნცა თქუენ იყენეთ, ი. 14,3; ს. მე ვიყო, იგინიცა იყენენ ჩემ თანა, ი. 17,24; სადაცა-იგი (—C) უპრძანა მათ იესუ, მ. 28,16.

[ნ. კ. არასადა, სადამე, სადაჲთ].

სადამე: თქუენ არცა კმბა მისი გესმა სადამე, ი. 5,37.

სადაჲთ [ხათთაჲ]: სხუანი შეგარტყმიდენ და მიიყვანებდენ, სადაჲთ შენ არა გინდეს, ი. 21,18 C.

სადგმელ [ხაგერებელი]: არაიენ დაადგის სადგმელი ახალი უმურკნველი სამოსელსა ძუელსა, მ. 9,16 D; მრ. 2, 21; არაიენ ს. სამოსლისა ახლისაჲ დაადგის სამოსელსა ძუელსა, რა არა ახალი იგი განაპოს, და ძუელსა მას ვერ შექავენ ს. ახლისა სამოსლისაჲ, ლ. 5,36.

სადილ: ოდეს ჰყოფდეს სადილსა გინა სერსა, ანუ ჰხადი მეგობართა შენთა, ლ. 14,12; ოდეს ჰყოფდეს შენ ს. ჰხადე გლახაკთა უმეცართა, ლ. 14,13.

სადილობა, იუბო: ოდეს ესადილნეს, პრეტა სიმონ-პეტრეს, ი. 21,15; მოვედით და ესადილენით, ი. 21,12; მოვედით და გიხადილენით, იქვე C.

პირველად არა იბანა ვიდრე სადილობამდე, ლ. 11,38 C.

სადგურ [მინა, ხამყოფი]: სახლსა მამისა ჩემისასა მრავალ სადგურ არს, ი. 14,2 C; მეღთა კურელი უჩს და მფრინველთა ცისათა სადგური, მ. 8,20 C.

[ნ. კ. ყოველთა სადგურ, ყოველთა სადგურისა მოღუაწე].

სადუქველ [ებრაელთა ერთი რელიგიური მიმართულება, რომელიც უარყოფდა ხულის უკვდავებას, მკაცრებით აღაფრთხილებდა და ანგელოზებისა და ხულის არსებობას]: იხილნა რაჲ უქუე მრავალნი ფარისეველნი და სადუქველნი, მ. 3,7; მოუტდეს მას ფარისეველნი და ს., მ. 16,1; მოვიდეს მისა ს., მრ. 12,18; მო-ვინმე-უტდეს მას ეჲშა შინა ს., ლ. 20,27; მოუტდეს მას ს. იგი (—C), მ. 22,23; დაუყო პირი სადუქველთა მათ (—C), მ. 22,34; ეკრძალეხით ცომისა მისგან ფარისეველთაჲსა და სადუქველთაჲსა, მ. 16,6,11; არა ჰრქუა მათ კრძალეჲ ცომისაგან, ა'დ მოძღურებისაგან ფარისეველთაჲსა და ს., მ. 16,12.

სავანე [მინა, ხამყოფი]: სახლსა მამისა ჩემისასა სავანე მრავალ არიან, ი. 14,2; სდა არს ს., რომელსა ჰასქაჲ ესე მოწაფეთა ჩემთა თანა ეჲპაო, ლ. 22,11; მოძღუარ, სადა არს ს. შენი, ი. 1,38 C; იხილეს, სადა იყო ს. მისი, ი. 1,39 C; არა იყო მათა იდგილ სავანესა მას, ლ. 2,7.

სავარძელ [ხვამი]: სავარძლები იგი ტრედის მოფარდულთაჲ დაიპეტუა, მრ. 11,15.

სავაჭრო [დუქანი; სავაჭრო მოედანი; სავაჭრო]: ნუ ჰყოუთ სახლსა მამისა ჩემისისა სახლ სავაჭრო, ი. 2,16; მათ უდებ-ყვეს და წარვიდეს: რომელიმე აგარაკსა თუსსა, რომელიმე სავაჭროსა თუსსა, მ. 22,5; უერ-იყო დადებად შენ-ლი ვეცხლი იგი ჩემი ს., მ. 25,27; რიჲსითჲს არა დამსდევ ვეცხლი ჩემი ს., ლ. 19,23; იხილნა სხუანი, მდგომარენი ს. ზედა ცალიერად, მ. 20,3 C; სავაჭროთ-ლა შეუღლენდ, ვიდრე არა განიბანნიან, არა კამიან, მრ. 7,4 C; წარვედით ხა-

ვაქროდ და იყიდეთ თავისა თქუენისა ზეთი, მ. 25,9; ნუ შეიქმთ სახლსა მამისა ჩემისასა ს., ი. 2,16 C.

სავენავე [ყენახი, аиноградник]: ლელჯისმე ედგა ნერგი სავენავესა თუსსა, ლ. 13,6; განიყუანეს იგი გარეშე ს. მას, ლ. 20,15; განავდეს გარე სავენავესა მისგან, მ. 21,39 E; გამოავდეს იგი მიერ სავენავეთ, მრ. 12,8; აჲ რაჲ უყოს უფლმან სავენავესამან, ლ. 20,5.

სავსე: შინაგან სავსე არიან ნატაყებთა და არაწმიდებითა, მ. 23,25 C; შინაგან ს. არიან ძუალებითა მკუდართათა და ყოვლითა არაწმიდებითა, მ. 23,27; შინაგანი თქუენი ს. არნ ნატაყებთა და არაწმიდებითა, მ. 23,25; ლ. 11,39; შინაგან ხართ ს. ოიგულებითა და უშჯულოებითა, მ. 23,28; სულითა წმიდითა ს. იყოს, ლ. 1,15 C; ესთენითა ს. იყო, და არა განსთქდა ბადე იგი, ი. 21,11 C; შუდი გოდორი ს., მრ. 8,8 C; ათორმეტი გოდორი სავსე (სავსე CD), მ. 14,20; მრ. 6,43; შუდი სფურიდი ს. (სავსე CD), მ. 15,37; მაშინ-ღო ს. (სავსე D) იფქლი თავსა მას შინა, მრ. 4,28; რაოდენი გოდორი ს. (სავსე D) ნამუსრევი აღიღეთ, მრ. 8,19; რაოდენი გოდორი ს. ნეშტი აღიღეთ, მრ. 8,20 C; რადენი კუელი ს. ნატეხისაჲ აღიღეთ, მრ. 8,19 C; იესუს ს. (სავსე D) სულითა წმიდითა მოიქცა იორდანით, ლ. 4,1; კაცი ს. (სავსე CD) კეთროვნებითა იყო მას ქალაქსა, ლ. 5,12; ვიხილეთ დიდებაჲ... ს. (სავსე D) მადლითა და ქეშმარტებითა, ი. 1,14; სიხარული თქუენი ს. იყოს, ი. 15,11 D; ქურჭერი დგა მუნ ძმრითა ს. (სავსე C), ი. 19,29; გამოითრევდეს ბადესა მას თევზითა სავსესა, ი. 21,8; გამოითრევედა ბადესა მას ქუეყანად, ს. დიდ-დიდითა თევზითა, ი. 21,11; გა-

მოზიდიდა სათრომელსა მას კმელად, ს. დიდ-დიდითა თევზებითა, იქვე C.

[ნ. კიდეგ გულ-სავსე, სავსება].

სავსება: სავსებისაგან მისისა (სავესებრსა მისისაგან C) ჩუენ ყოველთა მოვილეთ მადლი მადლისა წილ, ი. 1,16; სიხარული თქუენი სავსებით იყოს, ი. 15,11 E; 16,24; აქუნდეს მათ სიხარული ჩემი ს., ი. 17,13.

სავსებელ [ქუან წყლის ამოსაღები ვედრო]: არცა სავსებელი გაქუს, და ჯურღუმული ესე ღრმა არს, ი. 4,11.

საზარელ [სამინელი; მგაფრი, მძკინგარე]: მოეგებოდეს მას ორნი ეშმაკეულნი, სამარობნით გამოშავალნი, საზარელნი ფრიად, მ. 8,28 C.

საზრდელ [საკმელი, საზრდელ]: რა... იყიდონ თავისა მათისა საზრდელი, მ. 14,15; ლ. 9,12 C; რა ს. იყიდონ, ი. 4,8; რომელი დაადგნა უფლმან თქმან მსახურსა თესთა ზედა მიცემად ს. მათი ეამსა თუსსა, მ. 24,4; რომელსა აქუნდეს ს., ეგრევე მსგავსად ყავნ, ლ. 3,11; უყიღეთ ყოველსა ამას ერსა ს., ლ. 9,13; იქმოდეთ ნუ საზრდელსა წარსაწყემედელსა, ად საზრდელსა, რომელი ჰციეს ცხოვრებად საუკუნოდ, ი. 6,27; სული უფროჲს არს საზრდელისა, მ. 6,25; ლ. 12,23; ღირს არს მოქმედი ს. თუსისა, მ. 10,10 C; საზრდელად მისა იყო მკალი და თაფლი ველური, მ. 3,4.

საზეთე [ზეთის ჩახახხმელი ჭურჭული]: ბრძენთა მათ მოიღეს მათ თანა ზეთი საზეთითა მათითა, მ. 25,4 C.

საზეურე [ხამავე ადგილი, ხადაჲ აგრებალი მათე და ზარგი მიჰქონდათ]: რომელი ჯდა საზეურესა ზედა, მ. 9,9; ჯდა რაჲ იგი ს. ზედა, მრ. 2,14; იხილა მეზურეჲს, სახელით ლევი, მჯდომარს ს. ზედა, ლ. 5,27.

საზღვარ: რა წარვიდეს საზღვარი-საგან მათისა, ლ. 8,37, რამცა წარვი-და საზღვრით მათით, მ. 8,34 C; იწყეს ვედრებად მისა წარსლედ ხ მათით, მრ. 5,17 C; გამოვიდა ხ. ტვროსისაჲთ და სიღონისაჲთ, მრ. 7, 1 C; წარა-ვლინა მოწყუდად ყოველთა ჩჩლთა ყრმათა ბეთლემისათა და ყოველთა ხა-ზღვართა მისთა, მ. 2,16; ... რომელნი იყვნეს ბეთლემს და ყოველთა ხ. მისთა, იქვე C; დაემკდრა კათარნაუმს, ზღვს კიდესა, ხ. ზაბილონისათა და ნეფთა-ლემისათა, მ. 4,13; აღვიდა იესუ ნავსა და მოვიდა ხ. მაგდალასათა, მ. 15, 39; მოვიდა ხ. ჰეროდისათა, მ. 19, 1; მრ. 10,1; წარვიდა ხ. ტვროსა და სიღონისათა, მრ. 7,24; მოვიდა ზღუსა მას გალილეასასა, შორის (საშოვალ C) ს. ათქალაქისათა, მრ. 7,1; რა წარ-ვიდეს საზღვართაგან მათთა, მ. 8,34; მრ. 5,17; ლ. 8,37 C; გამოვიდა ხ. ტვროსისა და სიღონისათა, მრ. 7,31 D; ... ხ. მათგან..., იქვე E; დედაკაცი ქა-ნანელი საზღვართა მათთაგან გამოვი-და, მ. 15,22 E; ... ს. მათგან..., იქვე D.

სათნობა: ქუყუყანასა ზედა მშვლო-ბაჲ და კაცთა შორის სათნობაჲ (— თეებაჲ E), ლ. 2,14; მე სათნობათა (— თეებათა E) მისთა ვიქმ მარადის, ი. 8,29.

სათნო-ყოფა, ი [მოწონება]: შენ ხა-თნო-ვიყუჲ [მოვიწონე], მრ. 1,11; ლ. 3, 22; რომელი მე სათნო ვიყუჲ, მ. 3,17; 12,18; 17,5 D; ესრეთ სათნო იყუჲ შენ წინაშე, მ. 11,26 D; ლ. 10,21 E; სათნო-იყო მამამან თქუენმან მოცემად თქუენ-და სასუფეველი, ლ. 12,32; ესრით ხა-თნო-იყო შენ წინაშე, მ. 11,26 E; ლ. 10,21 D.

[5. კ. თანა-სათნო-ყოფა].

სათნობელ: ღვროჲ და სათნობელიჲ და იყო არა სუას, ლ. 1,15 C.

სათრომელ [(ხა-თრ-ვე-ი) ბადე]: სდე-

ვით-ლა მარჯულ კერძო ნავისა მაგის სათრომელი ეგე, ი 21 6 C; მსგავს არს სასუფეველი ოთაჲ სათრომელსა ბადე-სა [იქ ზედხ ოთული გაგება აქვს: ხათ-რვე (ბადე)], მ. 13,47; ... ს., რომელ სდვიან ზღუსა, იქვე C; შევიდა სიმონ-პეტრე და გამოზიდვიდა ხ. მას ვშელად, სავსესა დიდ დიდითა თევზებითა, ო. 21, 11 C; იგინიცა ნავსა შინა გან-ოდენ-იგებდეს სათრომელთა. მრ. 1,19 C.

სათუელ [საწყაო, დააზლ.: 10 კოდო, 30 ფ.]: შენ რაედენი რაჲ თან-ვიცო და მან ჰრქუა: ასა სათუელი იქელი, ლ. 16,7 C. [მდრ. ოცდაათულ].

სათხვევლ [(სახროლი) ბადე]: ისათხე-ვლებდეს სათხვევლითა, რ მთხველარ იყ-ვნეს, მ. 4,18 C; ისათხვევლიდეს სათხე-ვევლითა ზღუსა, რ მთხვეარ იყვნეს, მრ. 1,16 C; მათ მუნქუესე დაუტვენეს სათხვევლნი იგი და მისდედეს მას, მ. 4,20 C.

[5. კ. მესათხვევლ].

სათხვევლ, ი უობ. [თევზ:ობა]: მსა-თხვევლიდეს რაჲ ზღუსა მას, რ იყვნეს იგინი მეთევზურ, მ. 4,18; ო. სათხვევლითა ზღუსა, რ მთხვეარ იყვნეს, მრ. 1, 16 C.

სათხვევლება, ი უობ. [თევზ:ობა]: მსა-თხვევლებდეს სათხვევლითა, რ მთხველარ იყვნეს, მ. 4,18 C.

სათხვევლობა [თევზ:ობა]: ჰრქუა მათ სიმონ-პეტრე: წარვიდეთ სათხვევლო-ბად, ი. 21,3.

საიდუმლო: არცა საიდუმლოჲ (სადლ. D) [არს], რომელი არა გამოცხადნეს, მ. 10,26; ... რომელი არა გამოჩნდეს, იქვე C; არცა ხ. (არს), რომელი არა განცხადებულად მოვიდეს, მრ. 4,22; არცა ხ. (სადლ. D) [არს], რომელი არა საცნაურ იყოს და ცხადად მოვიდეს, ლ. 8,17; არა არს ს., რომელიმცა არა გან-ცხადნა. იქვე C; თქუენდა მოცემულ

არს საიდუმლოა სასუფეველისა ცათაისად, მ. 13,11; (+იგი C) მრ. 4,11; (სად. D) ლ. 8 10.

ხაინა წვეულებაში დახაჯდომი ადგილი: ნუ დაჰზღდებო. პირველსა ხაინავესა, ლ. 14,8.

ხაიდურ კიდიხ, კუოზიხ (ქია): ლოდი, რომელ შეურაცხ-ყვეს მაშენებელთა, ესე იქმნა თავ ხაიდურთა, მ. 21,4; მრ. 12,10; 20,17.

ხაკრებელ ნ. შესაკრებელ.

ხაკრებულთა [უაღლები ხახმართლო სინგდრიონი, ხემართი]: აღიყენეს იგი საკრებულთა მას მათსა, ლ. 22,66.

ხაკრველ [მორკილი]: შებორკილიან იგი ჯაკვთა და საკრველთა და მს(ცველ) და განხეთქნის საკრველნი (განხეთქის საკრველი C) და იდეენებინ ეშაქისა მისგან უდაბნოთა, ლ. 8,29; რომელი შეეკრა ეშმაქსა... არა ჯერ-იყო განქსნად საკრველთაგან მისთა დღესა შაბათსა, ლ. 13,16.

ხაკრველ: არს საკრველ წინაშე თულთა ჩუნთა, მ. 21,42; მრ. 12,11; ს. ესე არს, ი. 9,30 E; საკრველი ესე არს, იქვე D; დაუკრდა მათ საკრველთა დიდითა, მრ. 5,42 C.

ხაკრველება: ვიდრე არლა ჰრწმენა მათ სიხარულისა მისგან და საკრველებიხა, ლ. 24,41; იხილეს რაჲ მღღელთ მოძღუართა მათ დამწიგნობართა საკრველებიხა იგი, რომელ ქმნდა, მ. 21,15 C.

ხაკრველი [ხაკმ ჯელი]: დამზადეს საკრველი და ნელსაცხებელი, ლ. 23, 56 C; მოიღეს ხ. აგი, რომელ დამზადეს, ლ. 24,1 C; ჰხუდა მას საკრველისა კუმევი, ლ. 1,9; ილოკვიდა გარეშე გამსა მას ხ. (—გლისა E) კუმევისისა, ლ. 1,10; ეჩუნა მას ანგელოზი უფლისაჲ, მღგომარე მარჯუენით საკრთხეველისა მის ხ., ლ. 1,11; გარდა-მოიხუნეს კორცნი იგი იესუმენი და შეგრაგეს იგი მზარათა საკრველითურთ,

ი. 19,40 C; ყოველი იგი სიმრავლე თაყუანის-სცემდა გარეშე გამსა მას ხაკრველთაჲ, ლ. 1,10 C; გამოეცხადა მას ანგელოზი უფლისაჲ, მღგომარე მარჯულ საკრთხეველისა მის საკრველთაჲ, ლ. 1,11 C.

ხაკრთხეველ [ველებიხ ნაწილი ად-მთაველთის მზარეხ, რომელიც ოდნავ ამაღლებულია, жервенник]: რომელი უფროს არს შესაწირავი იგი ანუ საკრთხეველი, მ. 23,19; რომელმან ფუცოს საკრთხეველსა, მ. 23,18; რომელმან ფუცო ხ., მ. 23,20; დაუტევე შესაწირავი იგი წინაშე ხ. მას (—C), მ. 5,24; უკუეთუ შესწირვიდე შენ შესაწირავსა შენსა ს. ზედა, მ. 5,23; რომელ არს ხ. ზედა, მ. 23,18; რომელი მოკალთ შორის ტაძრისა და საკრთხეველიხა, მ. 23,35; ეჩუნე მას ანგელოზი უფლისაჲ, მღგომარე მარჯუენით ხ. მის საკრველისა, ლ. 1,11; რომელი წარწყმდა შორის .ა. მის და ტაძრისა, ლ. 11,51.

ხალმობა [რკივილი, აგადმყოფობა]: რიოდენთა აქუნდა ხალმობა და შეეხნეს, განიკურნებოდეს, მრ. 3,10; ესე იყოს დასაბამ ხალმობათა, მრ. 13,8 C; განკურნა იესუ მრავალნი სნეულებიხაგან მათსა და ხ., ლ. 7,21; ესე ყოველი დასაბამი ხალმობათა არს, მ. 24,8; მრ. 13,8.

ხალოცველ ნ. ლოცვა.

ხაშ: ხაშ დღე, მ. 12,40 (2-ჯერ); ს. თოუი, ლ. 1,56; ხ. გამს, მ. 20,3 C; ს. საწყაულ, ი. 2,6 C; ხ. ტალავარ, მ. 17, 4; მრ. 9,5; ლ. 9,33; ხ. ლამე, მ. 12, 40 (2-ჯერ); ხ. წელ, ლ. 4,25; ხ. გზის, მ. 26,34,75; მრ. 14,30,72; ლ. 22,34, 61; 23,22 C; ი. 13,38; 21,14,17 C (2-ჯერ); ხაში დღე, მ. 15,32; მრ. 8,2; ხ. ტალავარი, მრ. 9,5 C; ხ. წელი, ლ. 13,7; ხაშხა გრიესა, მ. 13,33 C; ხ. დღე, ლ. 2,20 C; ხ. საწყაულსა, მ. 13,33; ლ. 13,21; ხაშიხა დღისა, მ. 27,63; ლ. 2,46; პირითა ორისა ანუ ს. მოწამისაჲ-

თა, მ. 18,16; სადაცა იყვნენ ორნი გინა საზნი უკრებულ სახელისა ჩემისათჳს, მ. 18,20; ხ. პურნი, ლ. 11,5; იყვნენ ... განყოვილ: ხ. ორთაგან და ორნი საშთაგან, ლ. 12,52; შენ საშთა დღეთა აღადგინო ეგე, ი. 2,20; აწ ვინ ამთ საშთაგანი გკონიეს მოყუას მისა: ლ. 10,36.

[წ. კ. ას ერგასის და სამ, მესამე, სამს, სამშეოც, სამოცეულ, სამ-სამ].

სამარადისო [ყრავილდღიური; საარსებო]: პური ჩუენი სამარადისოა მოყეც ჩუენ დღეს, მ. 6,11 C.

1. სამარე: მტილსა მას შინა (იყო) სამარე ახალი, ი. 19,41 C; ახლოს იყო ხ. იგი, ი. 19,42 C; შევიდეს სამარესა მას, მრ. 16,5 C; ხელვიდეს ხ. მას, ლ. 23,55 C; ერთშაფათსა მას ... მოვიდეს ხ. მას, ლ. 24,1 C; პეტრე... პირბიოდა ხ. მას, ლ. 24,12 C; რომელნი მსთუად განთიადსა მას შივიდეს ხ. მას, ლ. 24,22 C; წარვიდეს რომელნიმე ჩუენგანნიცა ხ. მას, ლ. 24,24 C; მარიამ მადეახელი მოვალს განთიად რიეურაეუ ოდენ ხ. მას, ი. 20,1 C; შივიდოდეს ხ. მას, ი. 20,3 C; შიიწია პირველ ხ. მას, ი. 20,4 C; შივიდა სიმონ-პეტრეცა... და შევიდა ხ. მას, ი. 20,6 C; რომელ მოსრულ იყო წინაფსარ ხ. მას, ი. 20,6 C; შთახედნა ხ. მას, ი. 20,11 C; დადვა იგი გამოკლეითლსა მას ხ., ლ. 23,53 C; მოვიდეს ხ. მას ზედა, მრ. 16,2 C; მარიამ დვა გარეშე ხ. მას თანი, ი. 20,11 C; დადვა ახალსა შინა ხ. თჳსსა, მ. 27,60 C; შემოსეს გუამი იგი მისი და დადვეს ხ. შინა, მრ. 6,29 C; დადვა იგი ხ. შინა, მრ. 15,46 C; პოვა ოთხ დღისაჲ ხ. შინა, ი. 11,17 C; სხდეს წინაშე ხ. მას, მ. 27,61 C; ადღეს უფალი ჩემი სამარისაგან, ი. 20,13 C; პოეს ლოდი იგი გარდაგორებული სამარისა მის-

გან, ლ. 24,2 C; აიღეს უფალი ხ. მისგან, ი. 20,2 C; გამოვიდეს სამართო, მ. 27,53 C; წარვიდეს ადრე-ადრე მიერ ხ., მ. 28,8 C; ივლტოდეს მიერ ხ., მრ. 16,8 C; რაეამს ლაზარეს უწოდა ხ., ი. 12,17 C; სამარედ შივალს ტირიდ მუნი, ი. 11,31 C; მერმე... მოვიდა ხ., ი. 11,38 C; რომელნი იხნენ სამარეებსა, ი. 5,28 C; სამარენი აეხუნეს, მ. 27,52 C; მისგავსებულ ხართ სამარეთა განგლორწნილთა, მ. 23,27 C; შიავგორვა ლოდი კარსა მას სამარისაჲსა, მრ. 15,46 C; ვინმე გარდაგვგორვოს ჩუენ ლოდი იგი კარისა მისგან სამარისაჲსა, მრ. 16,3 C.

[წ. კიდევ სამარობან].

2. სამარე [ძველი]: განაშუენებთ სამარეებსა მას მართალთასა, მ. 23,29 C.

1. სამართალი [ხედს., = მართალი, ხამართლიანი, ხწორი]: რად-იგი იყოს სამართალი, მიგცე თქუენ, მ. 20,4; ვიციით, რ სამართალსა იტყუ და ასწაუებ, ლ. 20,21 C; ჩუენ სამართლად ღირსი, რომელი ვქმენით, მოგუეგების, ლ. 23,41.

2. ხამართალი [არხ. ხახ., = ხამართალი]: ხამართალი წარმართთა მან მიუთხრას, მ. 12,18; დაგიტევებიეს უმძიმესი შჯულისაჲ: ხ. და წყალობაჲ, მ. 23,23; თანა-წარპვალთ სამართალსა და სიყუარულსა ღმრთისასა, ლ. 11,42; ხამართლნი წარმართთა მიუთხრნენ, მ. 12,18 C; ვიდოდეს ყოველთა შინა მცნებათა და სამართალთა ღმრთისათა, უბიწო იყვნეს, ლ. 1,6 C.

სამარიტელ: თუთ იგი იყო ხამარიტელ, ლ. 17,16 C; ხ. ხარ შენ, ი. 8,48; სამარიტელი ვინმე წარვიდოდა, ლ. 10,33; ეს იყო ხ., ლ. 17,16; ჰქუეა მას დედაკაცმან მან სამარიტელმან: ვრ, შენ ჰურიიმ ხარ და ჩემგან წყალსა ითხოვ, დედაკაცისაგან სამარიტელისა,

ი. 4,9; ვა მოვიდეს სამართლებნი იგი, ი. 4,40; არა შეეხნიან (მიეხლნიან C) ჰურიანი სამართლებთა, ი. 4,9; ჰრწმენა მისი ხ. მით, ი. 4,39; ქალაქსა სამართლებთა ხა ნუ შეხულთ, მ. 10,5; იგინი წარვიდეს და შევიდეს დაბასა ხ., ლ. 9,52; მივიდა იგი ქალაქსა ერთსა ხ., ი. 4,5 C; ქალაქისა მისგან სამართლებთა ხა მოკალთა ჰრწმენა იგი, ი. 4,39 C.

სამართლებან [ხასადვლა]: რომელი მყოფ იყო სამართლებან, მრ. 5,3 C; ხ. შინა და მთათა შინა იყო, მრ. 5,5 C; მოეგებოდეს მას ორნი ეშმაკეულნი, ხამართლებით გამოშვალნი, მ. 8,28 C; გა-მოეგებოდა მას ხ. კაცი, მრ. 5,2 C.

სამას: ჯერ-იყო განსიდად ნელსა-ცხებელი ესე სამასის დრაჰკნის, მრ. 14,5 C; რაჟსათუხ ნელსაცხებელი ესე არა განიყლი ხ. დრაჰკნის, ი. 12,5; შესაძლებელ იყო ესე განსიდად უფროს სამასისა დრაჰკნისა, მრ. 14,5.

სამე [ნაწ., = მართლად, ნამდვილად; კიდევ; კი]: გასმის სამე, რ თქმულ არს, მ. 5, 21 C; პირი ხ. ცისად იციტ გამოცდად, მ. 16,3; აწ უკუე თვისულად ხ. არიან შეილნი, მ. 17,26; სასუმელი ხ. ჩემი შესუათ, მ. 20,23; მრ. 10,39; ჰხედავთ ხ. ამას ყოველსა, მ. 24,2; ძმ ხ. კაცისად წარვალს, ვა წერილ არს მისთუხ, მ. 26,24; მრ. 14,21; ლ. 22,22; კეთილად ხ. წინაწარმეტყუელებდა ესაჟა თქუნთუხ ორგულთა, მრ. 7,6 C; მრკუთ ხ. იგავი ესე, ლ. 4,23; ეწამებით ხ. და თანა-სთინო-ეყოფით საქმეთა მამათა თქუნთასა, ლ. 11,48; ად ესრე ხ. ჰრკუეს მას, ლ. 17,8 C; დმერთი ხ. ხართ, ი. 10,34; აჰა, ვრ ხ. უყუარდი იგი, ი. 11,36; თავი შენი ხ. დასდვა ჩემ ზედა, ი. 13,38 C; აწ ხ. გრწამს, ი. 16,31; მაშინე სამეცა ძაძითა ნაცარ-სა ზედა მხლდომარეთა შეინანეს, მ. 11,

21; გყუარდი ხ. მე, ი. 8,42 C; უკუეთუმცა გყუარდი მე, იხარეთ ხ., ი. 14,28 C.

სამეოც, ხამეოც [60]: (ნაყოფი) გომოილის ერთმან ოც და ათი, სამეოცი და ასი, მრ. 4,8 C; ნაყოფი გაჰოილიან: ერთმან ოც და ათი, ერთმან სამეოცი და ერთმან ასი, მრ. 4,20 C; და გამოილო ნაყოფი და ყო: რომელმანე ასი, რომელმანე სამეოცი და რომელმანე ოც და ათი, მ. 13,23; მისცემდა ნაყოფსა: რომელიმე ასსა, რომელიმე ხამეოცსა, რომელიმე ოც და ათსა, მ. 13,8.

[ნ. კიდევ სამოცეულ].

სამეოც და ათ [70] სამეოც და ათ-ჯერ შუდ გზის (მიუტევე ძმასა შენსა), მ. 18,22.

სამეოც და ათორმეტ [72]: მოიქცეს ხამეოც და ათორმეტი იგი სიხარულითა და იტყოდეს, ლ. 10,17 C; ... ხამეოც და ათორმეტნი იგი ..., იქვე E; ამისა შემდგომად გამოაჩინა უფალმან სუნიცა სამეოც და ათორმეტნი, ლ. 10,1.

სამეფუო [სამეფო, ხაზელმწიფო]: ყოველი სამეფუოჲ, გავთული თავსა ზედა მისსა, ალოჯრდის, მ. 12,25 C; რაჟცა მთხოო, მიგცე შენ ვიდრე ზოგდღედ სამეფუოჲსა ჩემისა, მრ. 6,23; რომელნი სამოსლითა ჩხვლითა მოსილ არიან, სახლთა შინა სამეფუოთა არიან, მ. 11, 8; რომელნი სამოსლითა დიდებულთა და სამუებელითა არიან, ხ. შინა არიან, ლ. 7,25.

სამეფუოჲსა კაც [დიდებული, ზედიხ გარისგავი]: იყო ვინმე სამეფუოჲსა კაცი მოსრული, ი. 4,46; ჰრკუა მას სამეფუოჲსა კაცმან მან, ი. 4,49.

სამთავრო: ესმა ჰეროდეს, ოთხთა სამთავროთა მთავარსა, მ. 14,1.

სამკალ: ხამკალი ფრიად არს, ზ მუშაენი მცირედ. მ. 9,37; ლ. 10,2; რა შოაფონინეს მოქმედნი ხამკალხა თუსსა, მ. 9,38; რა გამოაფლინნეს მუშაენი ხ. თუსსა, ლ. 10,2; რილეთ ყანები, რ სპეტაკ არიან ხამკალოდ აწვე. ი. 4,35; ყვედრებით უფალსა ხამკალიხასა, მ. 9,38; ლ. 10,2.

ხამკაულ: რომელთა ჰნებავს ხამკაულთა სღვად და მოკითხვად უბანთა ზედა, მრ. 12,38.

ხამკვდრებელ [შემკვიდრებდა. ხამემკვიდრეო ქონება]: ესე არს მკვდრი, მოვედით და მოვკლათ იგი, რა ჩუნდა იოსო ხამკვდრებელი ესე (-C), ლ. 20,14; ... ხ. იგი, მრ. 12,7; მოველათ იგი და დაეიპყრათ ხ. იგი მისი, მ. 21,38; არქუ ძმასა ჩემსა, რა ვინმეყოს მე ხამკვდრებელსა, ლ. 12 13; მოპეც მე, რომელი მხუდების ნაწილი ხამკვდრებელისა, ლ. 15,12.

ხამკულრო [ხამკვდრო]: ხამკულროას შემოსისა ჩემისათჳს მიყო მე, მ. 26,12 C; წარმოიძღუნა ნელსაცხებელისა ცხებად ჳორცთი ჩემთა ხამკულროასი მის ჴესამოსელად, მრ. 14,8 C; დღესა მას ხ. შემოსისა ჩემისათჳს დაჰმარხოხ ეგე, ი. 12,7 C; ვა ჩუეულება აქუნდა ჰურიითა და ლუწოლად ხამკულროათა, ი. 19, 40 C.

ხამწო [ხამფრად]: უფალი ჩემი მიიღებს ხამწოხა ჩემსა, ლ. 16,3; რაჲმს გარდავდე ხ. ამას, ლ. 16,4 C; მოპეც მე სიტყუად (რიცხვ C) ხამწოხასა შენისა, რ არღარა კელ-გეწიფების შენ ამიერთგან ნნობად, ლ. 16,2.

ხამოთხე: დღეს ჩემ თანა იყო ხამოთხეხა (+ მის C), ლ. 23,43.

ხამოხელ [ტანინახელი]: იოჰანეს ემოხსა ხამოხელი თმისაგან აქლემისა, მ. 3, 4 C; არაჲინ დაადგის ხ. ახალი უმურკელი სამოსელსა ძუელსა, მ. 9,16 E;

ხ. მისი სპეტაკ იყო ვა თოგლი, მ. 17, 2; 28,3; მრ. 9,3; ხ. მისი (იყო) სპეტაკ ვა ელვად, ლ. 9,29; დაასხეს ხ. მას ჴედა, მ. 21,7; მრ. 11,7; დაასხეს ხ. კი-ტუსა მას, ლ. 19,35; რომელსა არა ემოხსა ხ. საქორწინე, მ. 22,11; რომელსა არა გმოსიეს ხ. საქორწინე, მ. 22,12; მღღელთ მოძღუარმან მან დიპო ხ. თუსი, მ. 26,65; მრ. 14,63; ჴემოსეს მას თუსივე ხ., მ. 27,31; მრ. 15,20; განიყვეს ხ. მისი, მ. 27,35; მრ. 15,24 C; ლ. 23,34; განიყვეს ხ. ჩემი მათ ჴორის, მ. 27,35; განიყვეს ხ. ჩემი თავისა მათისა, ი. 19,24; რა არა ესხნენ სანდალნი და ნუცა შემოსად ორი ხ., მრ. 6,9; მან დააბნია ხ. თუსი, მრ. 10,50; რომელსა აქუნდეს ორი ხ., ლ. 3,11; მრავალ გამ ხ. არა შეემოსა, ლ. 8,27; ნუცა ორი ხ. გაქუნ, ლ. 9,3; განყიდენ ხ. თუსი, ლ. 22,36; ჴემოსეს მას ხ. ბრწყინელ, ლ. 23,11; დადვა ხ. თუსი, ი. 13,4; მუშინ მრილო ხ. თუსი, ი. 13,12; ხ. ძოწეული ჴემოსეს მას, ი. 19,2; ედვა ეკლისა გვრგვინი და ძოწეული ხ., ი. 19,5; ერისაგანთა მათ ... მოიღეს ხ. მისი, ი. 19,23; გამოიღეთ ხ. იგი პირველი და ჴემოსეთ მის, ლ. 15,22; რომელსა უნდეს ... მიღებად კუიართი ჴენი, მიუტევე მას ხამოსელიცა ჴენი, მ. 5, 40; არაჲინ დაადგის სადგმელი ახალსა უმურკეული ხამოხელსა (+ ჴედა C) ძუელსა, მ. 9,16; მრ. 2,21; არაჲინ სადგმელი სამოსლისა ახლისა დაადგის ხ. ძუელსა, ლ. 5,36; ჴე-ხოლო თუ-ვახო ხ. მისსა, ეცხოვრე, მ. 9,21 C; და ლათუ ხ. ოდენ მისსა ჴევახო, ეცხოვრე, მრ. 5,28; ნუ მიიღებთ ოქროსა, ... ნუცა ორსა ხ., მ. 10,10; უმრავლესი იგიერი დიუფენდა (დაჴენდა C) ხ. მათსა გზასა ჴედა, მ. 21,8; მრავალნი ხ. მათსა დიუფენდეს გზასა ჴედა, მრ. 11,8; დიუფენდეს ხ. მათსა გზასა ჴედა, ლ. 19,

36; შეახო ხ. მისსა, მრ. 5,27; ეინ შე-
მახო ხ. ჩეშსა, მრ. 5,30,31 C; განყოფი-
ლი ხ. მისსა, მრ. 15,24; რომელი
მგელიბდეს შენ ს. შენსა, კურათსაცა
შენსა ნუ აყენებ, ლ. 6,29; ანუ არა სუ-
ლი ლფრომს არს საზრდელისა და ჯორც-
ნი სამოსლისა, მ. 6,25; ლ. 12,23;
შეხო ფესუსა ხ. მისისასა, მ. 9,20; ლ. 8,
44; შე ხოლო თუ-ვახო ფესუსა ხ. მისისა-
სა, ეცხოვრდე, მ. 9,21; რა შეახონ ფესუსა
ხ. მისისასა, მ. 14,36; მრ. 6,56; გრძელ
ყვიან ფესუები ხ. მათისაჲ, მ. 23,5; ნუ
შუწინიკევირ კულად აღებად ხ. თხი-
სა, მ. 24,18; (სამოსელისა D) მრ. 13,
16; არაიერ სადგმელი ხ. (სამოსლისაჲ
D) ძლისაჲ დაადგის სამოსელსა ძველ-
სა, ლ. 5,36; გამრიდლიძის დგმულ-
მან მან ხ. მრცხა, მ. 9,16 C; სამოს-
ლისათჳს (სამოსელისათჳს C) რაჲსა ჰზრუ-
ნავთ. მ. 6,28; ზოვიდოლიან თქვენ-
დი სამოსლითა ცხოვართაჲთა. მ. 7,15;
რაჲსა გაძობუდით ბილვად? კაცისა,
ჩჩლითა ხ. შემოსილისა? ... რომელნი
ხ. ჩჩლითა მოსილ არიან, სახლთა ში-
ნა სამეფოთა არიან, მ. 11,8; ლ. 7,
25; რომელი არა მოსილ იყო ხ. საქორ-
წინითა, მ. 22 11 C; რომელთა ჰნებეს
ს. შეთიერიითა სლვაჲ, მრ. 12,38 C; ლ.
20,46; იხილეს კაბუცი... შემოსილი ხ.
სპეტეკითა, მრ. 16,5; ორ კაც ზედა
მოადგეს მათ ხ. ელვართა, ლ. 24,4;
იოვანეს ემოსა სამოსლად მისა სტევი-
საგან აქლემისა, მ. 3,4; ემოსა იოვანეს
ს. თმისაგან აქლემისა, მრ. 1,6; ფართო
იყენიან სამოსელნი მათნი, მ. 23,5 C;
ძუ ლსა მას ვერ შეჭავენ სადგმელი ახ-
ლისა სამოსლისაჲ, ლ. 5,36.

სამოცეულ [ერთი სამოცაჲ]: (ნაყო-
ფი) მოაქუნდა: ოცდაათეული, სამოცე-
ული და ასეული, მრ. 4,8; ნაყოფი გა-
მოილიან: ოცდაათეული და სამოცეუ-
ლი და ასეული, მრ. 4,20.

ხამ ხამ: რომელთა შთაასხიან საწყაუ-
ლი ორ ორი გინა ხამ ხ: ში, ი. 2,6.

ხამხახურებელ: ყველი, რომელი
მოგკლვიდეს თქვენ, შეიბაცხოს ევა ხ: მ-
ხახურებელი წინაშე ღმრთისა, ი. 16,
2 C.

ხამსქუალ, ხამშქუალ [ლურამანი]:
უკუეთუ არა ვიხილო კელთა მისთა სახში
იკი ხამშქუალთაჲ და დაეახნენ თითნი
ჩემნი ადგილსა მას ხამსქუალთაჲ, ...
არასადა მრწმენეს, ი. 20,25; არა თუ
ვიხილო კელთა მისთა სასწაული ხამს-
ქუალთაჲ მათ და შთაეკადო თითი ჩე-
მი ადგილსა მას ხამსქუალთაჲ, ... არა
მრწმენეს, იქვე C.

ხამლდელო [ჩამარი]: შევიდა იერუ-
სალშიდ, ხამლდელოსა მას, მრ. 11,11 C;
შევიდა ხ. მას, მრ. 11,15 C; ხ. შინა
ერა შევიდა, მრ. 11,27 C; ეტოლდა სწაე-
ლსა მას ხ. შინა, მრ. 12,35 C; ერაჲცა
ვის შინა-განაქუნდა ჰურკელი ხამლდე-
ლოთ, მრ. 11,16 C.

ხამწყსო [ყარა]: იყენენ ერთ ხამწყ-
სო და ერთ მწყესს, ი. 10,16; მწყესნი
... ველთა დგებოდეს და ჯუმლივდეს
ჯუმილვასა ღამისასა ხამწყსოსა მათსა,
ლ. 2,8; ნუ გეშინენ მტორესა მაგას ხ.,
ლ. 12,32; დაეჭაკემ მწყესსა. და გა-
ნიბნიენ ცხოვარნი ხამწყსოჲსა მისისა-
ნი, მ. 26,31; რომელნი ჯუმლიდეს ჯუ-
მილვათა ღამისათა ხამწყსოთა თჳსათსა,
ლ. 2,8 C; დაესცე მწყესნი, და განი-
ბნიენ ცხოვარნი ხამწყსოჲსანი, მ. 26,
31 C.

ხამქედურ [ანგისი]: წარვედ ზღუად
და შთააგდე ხამქედური, მ. 17,27.

ხამხარ [სამხრეთი]: რაჲმს ხამხარით
ქარი ქრინ, ლ. 12,55; მოვიდოლიან
მზის აღმოსავალით და მზის დასავალით,
ჩრდილოთ და ხ., ლ. 13,29; დედუ-

ფალი იგი ხამხრისაჲ აღდგეს საშუელ-სა მას ნათესავისა ამის თანა, მ. 12, 42; ლ. 11,31.

ხანატრელ ნ. უსანატრელეს.

ხანახებ [მიდამო, არემარე]: წარვიდეს ყოველსა მას ხანახებსა, მ. 14,35; რა წარვიდენ გარემო დაბნებსა და ხ., მრ. 6,36.

სანდალ [ეჭოთგვარი ფეხხაბემელი; იხ შეჯგებოდა მხოლოდ (ხა:ხ ან ტყავის) ძირისაგან, რომელიც ფეხზე თახმებით იყო მამაგრებული]: რა ესხნენ ხანდალნი, მრ. 6,9; ალ ხანდალნიმცა გასხენ, იქვე C.

ხანთელ: ხანთელი გუამისაჲ არს თული, მ. 6,22; ლ. 11,34; არცალა აღანთიან ხ. და ქუეშე შედგიან იგი ტუიძირსა, მ. 5,15; აღ-ნუ ვინ-ანთის ხ. და ქუეშე შედგის კუმირსა, მრ. 4,21; მო-ნუ ვინ-ილის ხ. და ქუე შედგის კუმირსა, იქვე C; არავინ ხ. აღანთის და დაფარის იგი კურკრითა, ლ. 8,16; არავინ აღანთის ხ. და დაფარულად დადგის, ლ. 11,33; ვა-იგი ხ. ელვითა განგანათლოს შენ, ლ. 11,36; არა-მე აღანთოსა ხ. და მოჰმართოს სახლი თვისი, ლ. 15,8; იგი იყო ხ. აღნთებული საჩინოჲ, ი. 5,35; მოვიდა ნუნ ხანთლებითა და ლამპრებითა და საკურველითა, ი. 18,3; რომელთა აღინთნეს (მოიხუნეს C) ხანთელნი თვისნი, მ. 25, 1; მოიხუნეს სულელთა მათ ხ. მათნი, მ. 25,3; აღიგნეს ხ. (+იგი C) მათნი, მ. 25,7; ხ. ჩუენნი დაშრტებიან, მ. 25, 8; იყენელ წელნი თქუენნი მორტუმულ და ხ. აღნთებულ, ლ. 12,35; ბრძენთა მათ მიიღეს მათ თანა ზეთი კურკრითა მათითა ხანთელთა მათთა თანა, მ. 25,4.

ხაპურობელ [ხაპურობილ]: მოჰკუეთთა თავი ხაპურობელსა შინა, მრ. 6, 28 D.

ხაპურობილ: ხაპურობილეს ჰყავ და მოხუდლით ჩემდა, მ. 25,36 C; იოჰანეს ესმა ხ. შინა საქმენი იგი ქრისტსნი, მ. 11,2 C; მოჰკუეთთა თავი იოჰანეს ხ. შინა, მ. 14,10 C; მრ. 6,28 C; ოდეს სადა ვიხილეთ სნეული ანუ ხ. შინა და მოვედით შენდა, მ. 25,39 C; ხ. შინა ვიყავ და არა მოხუდლით, მ. 25,43 C; იოჰანე ხაპურობილესა მიეცა, მ. 4,12; მათ შეგაგდონ შენ ხ., მ. 5,25; შეაყენა იგი ხ., მ. 14,3; შთავადო (შესუა C) იგი ხ., მ. 18,30; ხ. ვიყავ და მოხუდლით ჩემდა, მ. 25,36; ოდეს ვიხილეთ შენ უძლური ანუ ხ. და მოვედით შენდა, მ. 25,39; უძლურ ვიყავ და ხ. და არა მოხუდლით ჩემდა, მ. 25,43; ოდეს ვიხილეთ შენ მშვიერი... ანუ ხ. (+შინა C) და არა გამახურეთ შენ, მ. 25,44; შებორკილა იგი და შესუა ხ. (+შინა C), მრ. 6,17; შეაყენა იოჰანე ხ., ლ. 3,20; მიგცნენ თქუეხ შესაკრებელთა და ხ., ლ. 21,12; რომელი... შეგდებულ (შეყენებულ C) იყო ხ. (+შინა C), ლ. 23,19, (შეყენა C) 25; არლა შევერდომილ იყო იოჰანე (არლა შევედო იოჰანე C) ხ., ი. 3,24; იოჰანეს რაჲ ესმნეს ხ. შინა საქმენი იესუსსნი, მ. 11,2; მოჰკუეთეს თავი იოჰანეს ხ. შინა, მ. 14,10; მოჰკუეთთა თავი იოჰანეს ხ. შინა, მ. 14,10; მოჰკუეთთა თავი ხ. შინა, მრ. 6,28 E; იოჰანე ხაპურობილედ მიეცა, მ. 4,12 C; ხ. შეგაგდონ შენ, მ. 5,25 C; შეაყენა იგი ხ., მ. 14,3 C; შემდგომად იოჰანეს ხ. მიცემისა მოვიდა იესუ გალილეად, მრ. 1,14 C; სეფე-ჟაცმან მიგცეს შენ ხ., ლ. 12,58; მე შენ თანა მზა ვარ ხ. და სიკუდილ მისლვად, ლ. 22,33; არლა შევერდომილ იყო იოჰანე ხ., ი. 3,24 E.

ხარგებელ: რომელ ჩემგან ხარგებელ გეყო, მ. 15,5; მრ. 7,11; რაჲმე ხ. ეყოს

კაცსა, მ. 16,26; მრ. 8,36; არარაჲ საბ-
გებელ ეყო, მრ. 5,26; რაჲ ხ. არს კა-
ცისა, ლ. 9,25; არცა ქუეყანასა, არცა
სიკარესა ს. ირს, ლ. 14,35.

ხარციელ [ლოგინი, ქვემაგები]: ყრმა-
ნი ჩემ თანა არიან ხარციელხა ზედა,
ლ. 11,7.

ხართულ [(ხაზლის) საზურაგი]: აღსძარ-
ტუნეს (გარდაარღვს C) ხართული სახ-
ლისაჲ მის, მრ. 2,4; არა ღირს ვარ,
რა ხართულხა სახლისა ჩემისასა შე-
მოხვდე, ლ. 7,6; დაადგინა იგი ხ. ზედა
ტაძრისასა, მ. 4,5; არა ღირს ვარ, რა-
მცა ხ. ჩემსა ქუეშე შემოხვულ, მ. 8,8.

ხარტყელ: ხარტყელი ტყეისაჲ ერ-
ტყა წელთა მისთა, მ. 3,4; მრ. 1,6; წარ-
მოვდე, ს. შვირატყ, ლ. 17,8 C; თავით
შვირატყი ხ., ი. 21,18 C; ამცნებდა მათ,
რა არარაჲ მიიღონ გზასა ზედა... ნუ-
ცი ვაშკარანი, ნუცა პური, ნუცა ხარ-
ტყელხა რვალი (სარტყელსა შინა პი-
ლენძი C), მრ. 6,8; ნუ მიიღებთ ოქროს-
სა, ნუცა ვეცხლსა, ნუცა რვალსა (პი-
ლენძისა C) ხარტყელთა თქუენთა, მ.
10,9.

სარჩელ ნ. სასჯელ.

ხარცხუნელ ნ. რცხუნა.

1. ხარწმუნო [დღვგანდ. მნიშვ.]: ხარ-
წმუნო არს იოვანე წინაწარმეტყუელად,
ლ. 20,6.

2. ხარწმუნო [ერთგული, ზაიმედო]:
მცირესა ზედა ხარწმუნო იქმენ, მ. 25,
21,23; ლ. 19,17; სარწმუნოჲ იგი მცი-
რესა ზედა მრავალსა ზედაცა ხ. არს,
ლ. 16,10; რომელი მცირესა ზედა ს.
არს, იქვე C; უკუეთუ სიცრუვისა ამას
მამონსა არა ხ. იქმნეთ (იპოვენი C),
ლ. 16,11; უკუეთუ სხვასა მას ხ. არა
იქმნეთ, ლ. 16,12; ვინ-მე არს სარ-
წმუნოჲ იგი მონაჲ და ბრძენი, მ. 24,
45; ვინ-მე იყოს მწმ იგი ხ., ლ. 12,42;
ს. იგი მცირესა ზედა მრავალსა ზედა-

ცი სარწმუნო არს, ლ. 16,10; კეთილ,
მონაო სახიერო და ხარწმუნოო, მ. 25,
21,23.

3. ხარწმუნო [ნამდვილი, მეურველი,
უზადო]: აქუნდა აღაბასტრიოთა ნელსაცხე-
ბელი ნარდისა ხარწმუნოხაჲ, ფრიადისა
სასყიდლისაჲ, მრ. 14,3; მარიამ მოილო
ლიტრაჲ ერთი ნელსაცხებელი ნარდისა
ს., მრავლისა სასყიდლისაჲ, ი. 12,3.

[მღრ. 2. პატიოსანი].

სარწმუნოება, ხარწმუნოება: არცა-
ლა ისრაშლსა შორის ესოდენი ხარწმუ-
ნოებაჲ (—ოვ. DE) მიპოვენიეს (ვპოვე DE),
მ. 8,10 C; (—ოვ. E) ლ. 7,9; გაქუნდეს
თუ ხ. (—ოვ. DE), მ. 17,20; 21,21; ლ.
17,6; დაგიტყვებიეს უმჯობესი სჯულთ-
საჲ: სამართალი და წყალობაჲ და ს.,
მ. 23,23 C; არლარა ვაქუს ხ. (—ოვ. DE),
მრ. 4,40; გაქუნდეს თუ ხ. (ვაქუს —ოვ.
DE) ღმრთისაჲ, მრ. 11,23; სადა ირს
ხ. (—ოვ. E) თქუენი, ლ. 8,25; შემძინე
ჩუენ ხ. (—ოვ. DE), ლ. 17,5; პოოს-მე
რაჲ ხ. (—ოვ. DE) ქუეყანასა ზედა, ლ.
18,8 C; არა მოგაკლდეს ხ. (—ოვ. DE)
შენი, ლ. 22,32; დიდ არს ხ. (—ოვ. E)
ეგე შენი, მ. 15,28; იხილა იესუ ხ. (—ოვ.
DE) იგი მათი, მ. 9,2 C; მრ. 2,5; (—
ოვ. E) ლ. 5,20; უკურდა ხ. იგი მი-
სი, ლ. 7,9 C; ხარწმუნოებაჲან (—ოვ.
E) შენგან ვაცხოვნა შენ, ი. 9,22; მრ.
5,34; ლ. 8,48; 17,19; 18,42; (—ოვ.
DE) მრ. 10,52; ლ. 7,50; ზ უგუნურ-
ნო და დაშთომილნო ხარწმუნოებაჲა
ყოველთა, ლ. 24,25 C; მსგავსად ხარ-
წმუნოებაჲა თქუენისა გეყავენ თქუენ, მ.
9,29 C; ხარწმუნოებაჲებარ (—ოვ. E)
თქუენისა გეყავენ თქუენ, იქვე DE; ზ
უნობებლნო გულითა ხარწმუნოებაჲი-
ხათხა (—ოვ. E) ყოველსა ზედა, ლ.
24,25; მრავალთა ტელი შეყვეს აღწერად
... გულსავესდ ხარწმუნოებობათხა ჩუენ
შორის საქმეთა აღსრულებულთა, ლ.

1,1; ყოველი, რაჟღერ ითხოვთ თაყუანისცემისა ხარწმუნოებით, მოგეცეს თქვენ, მ. 21,22 C; ყოველსა რაოდენსა ითხოვდეთ ლოცვისა შინა ხარწმუნოებით, გეყოს თქვენ, იქვე DE; ვ'რ შეუძლოთ ხარწმუნობად, რ' დიდებასა ურთიერთას მიიღებთ და დიდებასა მხოლოდსა ღმრთისასა არა ეძიებთ, ი. 5,44 C.

1. ხარწყული [ხანწყლე, წყლის ჭურჭელი]: შენ ხარწყული არა გაქუს, ი. 4,11 C; დაუტევა დედაკაცებან მან ხ. იგი, ი. 4,28; იყენეს მუნ ხარწყულინი ქვისანი, მდგომარენი ექუსნი, ი. 2,6; აღაცენით ხ. ეგე წყლთა, ი. 2,7.

2. ხარწყულ: თქვენცა აღივსეთ ხარწყული (საწყილი C) მამათა თქვენთად, მ. 23,32. [შევთქმ. ზნდა იყვხ „საწყაულ“-ის ნაცვლად].

ხახანთლე: არცაღა აღანთიან სანთელი და ქუეშე შედგიან იგი ქვიმირსა, ა'დ ზედა ხახანთლესა, მ. 5,15; ანუ არა (სანთელი) ხ. ზედა დადგიან, მრ. 4,21; ლ. 8,16; არაინ აღანთის სანთელი და დაფარულად დადგის, ა'დ ხ. ზედა, ლ. 11,33.

ხახათულ [(ნაეიხ) თავი]: ხ' იგი თავი წვა თავით კერძო ხახათულხა ზედი, მრ. 4,38 C.

ხახიკულინე [ხახიკულინე]: და ლათუ ხახიკულინე (ს—ე D) სუნ, არარაჟდ აენოს მათ, მრ. 16,18; ესე უძღურებად არა არს ხ. (ს—ე CD), ი. 11,4.

1. ხახმენელ ნ. სმენა.

2. ხახმენელ [ხმენა, ძყყ; ყური]: მეყსეულიდ განებუნეს მას ხახმენელი, და განჰქსნდა კრულებად ენისა მისისაჟ და იტყოდა მართლ, მრ. 7,35; ვ'ა დახარულნა იესუ სიტყუანი ესე ხახმენელთა შიშართ ერისათა, ლ. 7,1.

ხახტიკ: კაცი ხარ ხახტიკი, ლ. 19,21; კაცი ვარ ხახტიკი, ლ. 19,22.

1. ხახუმელ [ხახმისი, თახი, ფილა, რა-ღა, რაჟქისი]: რომელმან ასუას ერთსა

მცირეთაგანსა ხახუმელ ერთ წყალი გრილი, მ. 10,42 C; ... ხახუმელი ერთი წყალი გრილი, იქვე DE; რომელმან გასუას თქვენ ხ. ერთი წყალი, მრ. 9,41; რომელმან გასუას თქვენ ხ. წყლისაჟ, იქვე C; ძალ-გიცა შესუმად ხ., მ. 20,22; მრ. 10,38; ხ. სამე ჩემი შესუათ, მ. 20,23; (+იგი C) მრ. 10,39; მოილო ხ., მ. 26,27; (სასმელი D) მრ. 14,23; ლ. 22,17; ესე ხ. — ახალი შჯული სისხლისა ჩემისაჟ, ლ. 22,20; ხ. (+იგი C), რომელი მოიკა მე მამამან, არა შეესუა, ი. 18,11; უკუეთუ შესაძლებელ არს, თანა-წარმკვდინ ხ. ესე ჩემგან, მ. 26,39; უკუეთუ შესაძლებელ არს ხ. ესე თანა-წარსლვად ჩემდა, ... იყავნ ნებად შენი, მ. 26,42; ყოველივე შესაძლებელ არს შენ მიერ თანა-წარსლვად ხ. ესე ჩემგან, მრ. 14,36; უკუეთუ გნებავ ხ. ესე თანა-წარსლვად ჩემგან, ... ნებად შენი იყავნ, ლ. 22,42; ეგრევე ხ. იგი (—C) ... მოილო, ლ. 22,20; გიძლავს ხახუმელიხა შესუმად, მრ. 11,38 C; გიძლავს შესუმად ხ. მის, მ. 20,22 C; განსწმინდეთ პირველად შინაგანი იგი ხახუმელიხაჟ (სასუმლისაჟ E, +მის C), მ. 23,26; აწ თქვენ, ფარისეველთა, გარეშე ხ. (სასუმლისაჟ E) და პინაკისაჟ განსწმინდით, ლ. 11,39; განსწმინდეთ გარეშესო ხახუმელიხასა (სასუმლისასა CE) და პარაფსილისასა, მ. 23,25; სხუაცა მრავალი არს, რომელი მოელო პერობად: განრცხად ხახუმელეზისაჟ (სასუმლებისაჟ E) და სტამენებისაჟ და ქუბებისაჟ და ცხედარებისაჟ, მრ. 7,4; სხუაჟცა მრავალი არს, რომელი უსწავიეს მარხედ: განბანად ხახუმელთაჟ და სტამანთაჟ და ქუბთაჟ და ცხედართაჟ, იქვე C.

2. ხახუმელ [ხახმელი, ძაჟჟ, პრთი]: კორცა ჩემი ქეშმარიტი საკმელი არს,

და სისხლი ჩემი კეშმარიტი სასუმელი
არს. ი. 6,55.

ხასუფეველ [ხამეფო]: მოახლებულ
არს ხასუფეველი ღმრთისად, მ. 3,2;
მრ. 1,15; ლ. 10,9,11; ... ს. ცათად, მ.
4,17; 10,17; მათი არს ს. ც., მ. 5,3,10;
ს. ც. იიძულების, მ. 11,12; მო-მე-წიო
თქვენ ზედა ს. (+იგი C) ღმრთისად, მ.
12,28; ემსგავსა (მსგავსარს C) ს. ლ. კაცსა,
რომელმან დასთესა თესლი კეთილი, მ.
13,24; მსგავს არს ს. ცათად მარტულას
მლოჯასასა, მ. 13,31; მსგავს არს ს. ც.
ცომსა, მ. 13,33; ლ. 13,21 C; მსგავს
არს ს. ც. საუნჯესა დაფარულსა ყანასა
შინა, მ. 13,44; მსგავს არს ს. ც. კაც-
სა ვაჰარსა, მ. 13,45; მსგავს არს ს. ც.
სათრომელსა ბადესა, მ. 13,47; ემსგავ-
სა ს. ც. კაცსა მუუფესა, მ. 18,23; 22,
2; ... მეფესა, იქვე C; მსგავს არს ს.
ც. კაცსა სახლისა უფალსა, მ. 20,1; ეგე-
ვითართად არს ს. ც., მ. 19,14; მრ. 10,14;
ლ. 18,16; მოგელოს თქვენგან ს. ღმრთი-
სად, მ. 21,43; დაჰკაშთ ს. წინაშე კაც-
თა, მ. 23,14; მაშინ ემსგავსოს ს. ცათად
ათთა მათ ქალწულთა, მ. 25,1; დაიკვდ-
რეთ განმზადებული თქვენთვის ს., მ.
25,34; ესრეთ არს ს. ლ., მრ. 4,26; რა-
სა ვამსგავსო ს. ლ., მრ. 4,30; ლ. 13,
18,20; ვიდრემდე იხილიან ს. ლ., მრ.
9,1; ლ. 9,27; რომელმან არა შეიწყნა-
როს ს. ლ., მრ. 10,15; ლ. 18,17; სხუა-
თაჲ ქალაქთა ჯერ არს ჩემდა ხარებად
ს. ლ., ლ. 4,43; თქუენი არს ს. ლ., ლ.
6,20; შენ წარვედ და მიმოჰსდე ს. ლ.,
ლ. 9,60; მოწყვეზულ არსა თქვენ ზედა
ს. ლ., ლ. 11,20; სათნო-იყო მამამან
თქუენმან მოცეჲდ თქუენდა ს., ლ. 12,
32; ს. ლ. ეხარების, ლ. 16,16; ოდეს-მე
მოიწიოს (მოვიდეს C) ს. ლ., ლ. 17,20;
არა მოვიდეს ს. ლ. ზნით, ლ. 17,40;
ს. ლ. შორის თქუენსა არს, ლ. 17,21;

მეცესულად გამოჩნდეს ს. ლ., ლ. 19,11;
ახლოს არს ს. ლ., ლ. 21,31; ვიდრემდე
ს. ლ. მოვიდეს, ლ. 22,18; მე აღმი-
თქუა მამამან ჩემმან ს., ლ. 22,29; ვერ
კელ-წვიფების ბილვად ს. ღმრთისად, ი.
3,3; აგიაოკი არს ესე ს., მ. 13,38 C;
უმრწემეს ეწოდოს მას ხასუფევილსა
(+შ.ნა C) ცათასა, ... ამას დიდ ერ-
ქუას ს. (+შინა C) ც., მ. 5,19; კერ
შეხვდეთ ს. ც., მ. 5,10; 18,3; თქუენ
ეძიებდით პირველად ს. ღმრთისასა, მ.
6,33; არა ყოველმან რომელმან მტკუას
მე: უფალო, უფალო და შევიდეს იგი
ს. ც., მ. 7,21; მრავალნი... ინაჲ-იდგმი-
დენ აბრაჰამის თანა და ისაკის თანა
და იაკობის თანა ს. (+შინა C) ც., მ.
8,11; უმცირესი იგი ს. (+მას შინა C)
ც. უფროჲს მისა აოს, მ. 11,11; ლ. 7,
28; მაშინ მართალნი გამობრწყინდენ...
ს. ც., მ. 13,43; რომელი მოწაფე ყო-
ფილ არს ს. ც., მ. 13,52; ვინ-მე უფ-
როჲს იუოს ს. ც., მ. 18,1; იგი უფ-
როჲს იუოს ს. ც., მ. 18,4; მღალაო
ძნიალ შევიდეს ს. ლ., მ. 19,23; ვიდრე
მდიდარი შესლვად ს. ც., მ. 19,24; მრ.
10,25; ლ. 18,25; რა დასხდენ ორნი
ესე ძენი ჩემნი... ს. შენსა, მ. 20,21;
მეხუერენი და ცოდვილნი წინა-გი-
ძროდიან თქუენ ს. ლ., მ. 21,31; და-
ჰსავთ ს. ც., მ. 23,14 C; რაჲმს ვსუა
იგი თქუენ თანა ახალი ს. მამისა ჩემი-
სასა, მ. 26,29; რაჲმს-იგი ვსუა ახალი
ს. (+შინა C) ლ., მრ. 14,25; უმჯობეს
არს შენდა ერიოთა თუალითა შესლვად
ს. ლ., მრ. 9,47; ძნიალ შევიდენ ს. ლ.,
რომელთა აქუენდეს საფასს, მრ. 10,23;
ლ. 18,24; ვერ ძნელ არს ფასიერთად
შესლვად ს. ლ., იქვე C; რაოდენ ძნელ
არს, რომელნი საფასეთა ესვენ, შესლ-
ვად ს. ლ., მრ. 10,24; არა შორს ხარ
შენ ს. ლ., მრ. 12,34; იგიცა მოელოდა

ხასუფიველსა ლ., მრ. 15,43; ლ. 23,51; ახარებდა ხ. ლ., ლ. 8,1; წარავლინა იგინი. ქადაგებდა ხ. ლ., ლ., 9,2; წარმართებულ არს ხ. ლ., ლ. 9,62 C; გარნა ეძიებდით ხ. ლ., ლ. 12,31; რაეამს იხილოთ აბრაჰამი ... და ყოველნი წინაწარმეტყუელნი ხ. ლ., ლ. 13,28; მოვიდოდიან ... და ინაწიდეგიდენ ხ. ლ., ლ. 13,29; რომელმან კამოს პური ხ. ლ., ლ. 14,15; არა თუ ვინ იშვეს ზეგარდამო, ვერ შევიდეს ხ. ლ., ი. 3,3 C; ვერ ჯელ-ფიფიების შესლავად ხ. ლ., ი. 3,5; ვიდრემდე აღესრულოს ხ. შინა (—C) ლ., ლ. 22, 16; რა ქჷპამდეთ და ჰსუმიდეთ ტაბლასა ზედა ხ. შინა ჩემსა, ლ. 22,30 თქუნდა მოკებულ არს ცნობად საიდუმლოა ხახუფეველიხა ცათასა, მ. 13,11; ... ხ. ღმრთისა, ლ. 8,10; ... ხ. (†მის C) ღმრთისა, მრ. 4,11; მიცენი შენ კლიტნი ხ. ცათასანი, მ. 16,19; არა შორს ხარ ხახუფეველისაგან ღმრთისა, მრ. 12,34 C; რომელთა გამოისაქურისნეს თაენი თუნნი სასუფეველიხათუხ ცათასა, მ. 19,12; იტყოდა მათ ხ. ღმრთისა, ლ. 9,11; არაინ არს, რომელმან დაუტევა სახლი გინა მამა ... ხ. ღმრთისა, ლ. 18,29; რომელსა ესმეს სიტყუა ხახუფეველიხა, მ. 13, 19; იქადაგოს სახარება ესე ხ., მ. 24, 14; ახარებდა სახარებასა სასუფეველიხასა, მ. 4,23; ქადაგებდა სახარებასა ხ., მ. 9,35; ძენი იგი ხახუფეველისანი განითხინენ ბნელსა შას გარესკენელსა, მ. 8,12; თესლნი იგი კეთილნი ესენი არიან ძენი ხ., მ. 13,38.

ხასყიდელ [ფახი, ჯამაგირი, გახამრჯელი]: რად ხასყიდელ გაქუნდეს, მ. 5, 46 C; ხ. არა გაქუნდეს მამისა თქუენისაგან, მ. 6,1 C; ხახყიდელი თქუენი დიდი იყოს ცათა შინა, მ. 5,12; ლ. 6,23; რად ხ. გაქუს, მ. 5,46; ხ. არა გაქუნ-

დეს მამისა თქუენისაგან, მ. 6,1; მიუღებოც ხ. მათი, მ. 6,2,5,16; იგი არს ხ. მათა, მ. 6,5 C, 16 C; ხ. წინაწარმეტყუელისა მითლოს, ... ხ. მართლისა მითლოს, მ. 10,41; არა წარუწყმედეს ხ. მისი, მ. 10,42; მრ. 9,41; აღ თქუა მათ ხ., მ. 20,2; მიეც მათ ხ., მ. 20,8; ხ. სისხლისაგან არს, მ. 27,6; იყოს ხ. თქუენი მრავალ, ლ. 6,35; მომკლმან ხ. მითლოს, ი. 4,36; მოვიდო რაც და ათი იგი ვეცხლი, ხ. იგი განსყიდულისა, მ. 27,9; ღირს არს მუშაკი ხახყიდლიხა თუნისა, მ. 10,10; ლ. 10,7; შესაძლებელ იყო განსყიდად ესე დიდძალისა ხ., მ. 26,9; რომელსა აქუნდა შიშითა ნელსაცხებელი დიდის ხახყიდლიხა, მ. 26,7 C; აქუნდა აღაბასტრითა ნელსაცხებელი... ფრიადისა ხ., მრ. 143.

უხახყიდლოდ მივიღებოც, უხახყიდლოდცა მისცემდით. მ. 10,8.

[წ. კიდევ სასყიდლითი, სასყიდლით დადგინებულ, მრავალ-სასყიდლისა].

ხახყიდლით-ი, ხახყიდლით დადგინებულ [დაქირაგებული; მოჯამაგირე]: ხახყიდლით იგი არა არს მწყემსი, ი. 10,12 C; ხახყიდლით დადგინებულ არს და არარაჲ სქირან ცხოვართა მათთუხ, ი. 10,13 C; ხახყიდლით დადგინებული არს და არარაჲ ჰქვირან ცხოვართათუხ, იქვე DE; ხ. დ. იგი რომელი არა არს მწყემსი, ... იხილის რად მეელი მომავალი, ი. 10,12 E; ხახყიდლით დადგინებულმან ... იხილის რად მეელი მომავალი, იქვე D; რაოდენთა ხახყიდლით დადგინებულთა მამისა ჩემისათა ჰმატს პური, ლ. 15,17.

ხახყიდლის ყოფა, 0—2 [შეფახება]: და მოიღეს რაც და ათი იგი ვეცხლი, სასყიდელი იგი ჰატიოსნისა, რომელი იგი ხახყიდლიხა ყვეს [შეფახება, დაფახება] ძეთა ისრაელისათა, მ. 27,9 C.

1. სახწაულ [ნიშანი, *שמעוניע. צאק, თუქსი*]: არასადა ეცეს ნათესავს ამას სახწაულ, მრ. 8,12 C; ესე [იყოს] ხ. თქვენდა: ჰპოოთ ყრმაჲ იგი წარგრიგნილი სახუეველითა, ლ. 2,12 C; ე'ა იგი ექმნა იონა ხ. ნინეველთა, ლ. 11,30; რაჲ ხ. გჳრუენო ჩუენ, ი. 2,18 C; უკუეთუ ნიშ დი ხ. არა იხილოთ, ი. 4,48 C; რაჲ ხ. ჰყო, ი. 6,30 C; იოვანე ხ. არაჲ ყო, ი. 10,41 C; მრავალ სხუაუა ხ. ყო იესუ, ი. 20,30 C; სახწაული არა ეცეს მას, გარნა სახწაული იონა წინაწარმეტყუელისაჲ, მ. 12,39; 16,4; ლ. 11,29; ხ. ზეცით უჩუენოს მათ, მ. 16,1; რაჲ არს ხ. შენისა მის მოსლვისაჲ, მ. 24,3; გა-მოჩნდეს ხ. ძისა კაცისაჲ ცათა შინა, მ. 24,30; მიმცემელმან მან მისმან მის-ცა მათ ხ., მ. 26,48 C; მიეცა ხ. მიმცემელსა მას, მრ. 14,44; ესე ხ. მიეცა მათა, ლ. 22,47; არა ეცეს ნათესავს ამას ხ., მრ. 8,12; რაჲ ხ. იყოს; მრ. 13,4 C; ს. მორწმუნეთა მათ ესე თანა-უვიდო-დის, მრ. 16,17; რაჲ არს ხ., რაჲემს ესე ყოფად არს, ლ. 21,7; იყოს ხ. მზე-სა და მთოვარესა, ლ. 21,25; ეხილუაუა მრავალი ხ., ი. 4,45 C; ესე კუოლად მეორჳ ხ. ქმნა (ყო C) იესუ, ი. 4,54; რომელ-იგი ქმნა ხ., ი. 6,14; ნუკუეუ უმრავლესი ხ. ქმნეს, ი. 7,31; იოვანე ხ. არაჲჲჲ ქმნა, ი. 10,41; ესთენი ხ. ექმნა მათ წინაშე, ი. 12,37 C; არა თუ ვიხილო კელთა მისთა ხ. სამსკუალთაჲ მათ, ი. 20,25 C; ესმინა, ვ'დ ესე ხ. ქმნა, ი. 12,18; კაცებმან მან ე'ა იხილა ს. იგი, ი. 6,14 C; ეძიებდეს სახწაულხ ზეცით, მრ. 8,11 C; რაჲსათჳს ნათესავი ესე სახწაულხ ეძიებს, მრ. 8,12 C; ნათესავი ბოროტი და მემრუშჳ სახწაულ-სა ეძიებს, მ. 12,39; 16,4; ნათესავი ესე ნათესავი ბოროტი არს, ხ. ითხოვს, ლ.

11,29; ითხოვდეს მისგან ხ. ზეცით, მრ. 8,11; სხუანი ვინმე გამოცდით ხ. ზეცით ითხოვდეს მისგან, ლ. 11,16; რაჲ არს ნათესავი ესე, რ' ეძიებს ხ., მრ. 8,12; რასა ხ. მიჩუენებ ჩუენ, ი. 2,18; რასა ხ. იქჳ, ი. 6,30; ნუთუ უმეტესსა ხ. რას ჰყოფდეს, ი. 7,31 C; სწადლოდა მისთჳს სახწაულის ხილვად მისგან, ლ. 23,8 C; გუნებაეს შენგან სახწაულისა ხილვად, მ. 12,38; მწადლოდა ხილვად რაჲსამე ხ. ყოფად მისგან, ლ. 23,8; მეძიებდით მე არა თუ ხ. ხილვისათჳს, ი. 6,26 C; ესე იყოს თქუენდა სახწაულად, ლ. 2,12; ესე დგას... სახწაულად სიტყჳს მეგ-ბელთა, ლ. 2,34; სცენ სახწაულეზ დიდ და ნიშებ, მ. 24,24 C; ჰცენ სახწაულეზ და ნიშებ, მრ. 13,22 C; უკუეთუ არა იხილოთ სახწაულეზი და ნიშები, ი. 4,48; ჰყოფდენ სახწაულეზსა დიდ-დიდსა და ნიშებსა, მ. 24,24; ჰყოფდენ ს. და ნიშებსა, მრ. 13,22; სახწაულნი ეამთანი ვერ ძალ-გიც გულისკჳის-ყო-ფად, მ. 16,3; რომელ-იგი ქმნა იე-სუ ხ., მ., 21,15; რაჲ იყენენ ხ., მრ. 13,4; რომელნი-იგი შეუდგეს მათ ხ., მრ. 16,20; ხ. დიდ-დიდნი იყენენ, ლ. 21,11; რ'ა იხილნეთ ხ., ი. 6,26; ესო-დენნი ხ. ქმნა წინაშე მათსა, ი. 12,37; მრავალნი ხ. სხუანიცა ქმნა იესუ, ი. 20,30; ჰხედვიდეს სახწაულთა (+ მათ C) მისთა, ი. 2,23; 6,2; კაცი ესე მრავალთა ხ. იქმს, ი. 11,47; ესე ქმნა დასაბამად ხ., ი. 2,11; ესე ყო დასაბამ ხ., ი. 2,11 C.

2. სახწაულ [ხახწაული, ხაკვირველება, *ძება, ყუაი*]: ვ'რ კელ-ეწიფების კაცსა ცოდვილსა ესევეითარისა სახწაულისა საქმედ, ი. 9,16; ვ'რ შემძლებელ არს კაცი ცოდვილი ესევეითარისა ს. ყოფად, იქვე C; ვერვის კელ-ეწიფების ესევეითართა სახწაულთა ვოფად, ი. 3,

2 C; ვერვის კელ-ენოფების ხასწაულთა ამით საქმედ, იქვე DE.

[ამ სიტყვის ამ მნიშვნელობით ხმარება ჩენი ძეგლებისათვის] არაა დამახასიათებელი. ასეთი გაგებით აქ ჩვეულებრივად „ნიშ“ სიტყვაა გამოყენებული].

3. ხასწაულ, ხასწავულ [ხასვენი ნიშნები: ბატარა ახო, წერტილი, შმ მე, ზა-ზი, ჰეჰჰჰ; ვიდრე წარსლვამდე ცისა და ქუეყანისა იოტა ერთი ანუ ხასწაული არი წარედეს, მ. 5,18 C; უადილეს არს ცისა და ქუეყანისა წარსლვამ, ვიდრე არა შველისაგან ერთი ხასწავული დაერდომად, ლ. 16,17 C.

ხასწორ [ფფლიჰ ერთეული. ვერვზ-ლის ხასწორი 4 დრამებ (რ.) ზდრიდა, თქროსი—20-ს): აღულე პირი მისი და ჰპოო მას შინა ხასწორი, მ. 17,27; შენმან მას ვეცლმან ათი სხუაჲ შეჰსძინა ს., ლ. 19,16; ვეცლმან მან შენმან ხუთი ლა სხუაჲ ს. ყო, ლ. 19,18; მიეციო, რომელსა აქუს ათი ს. ვეცლი, ლ. 19,24; უფაო, აქუს ათი ს., ლ. 19,25.

ხასხლომელ [(გრამელი) ხაგმი]: ტაბლეტი იგი მეეგრეთაჲ და ხასხლომელი იგი მსყიდელთაჲ მათ ტრედისათაჲ დაუმეუა, მ. 21,12; ხასხლომელები იგი მსყიდელთაჲ მათ ტრედისათაჲ დაუმეუა, მრ. 11,15.

ხასჯელ, ხაშჯელ, ხარჩელ [ხაბამართლო, ხამართალი, გახამართლება; განაჩენი, მხვაერობი დადება]: ვიდრემდის განიოლოს მძლენ (ძლეად DE) ხასჯელი (საშჯელი DE). მ. 12,20 C; ესე არს ს. (საშჯ. DE), ი. 3,19 C; ად ს. (საშჯ. DE) ყოველი მისცა ძესა, ი. 5,22 C; ს. (საშჯ. DE) ჩემი მართალ არს, ი. 5,30 C; მრავალი მაქუს თქუნდა სიტყუაჲ და ს., ი. 8,26 C; აწ არს ს. (სასჯ. DE) სოფლისაჲ, ი. 12,31 C; ამისთჳს მიილოთ უდიდესი ხაშჯელი, მ. 23,13; რომელთა მოლონ უმეტესი ს., მრ. 12,40; ამით მიილონ უმეტე ს. (სარჩელი C), ლ. 20,

47; მართალი ს. საჯეთ, ი. 7,24; ს. ჩემი კეშმარიტ არს, ი. 8,16; ვრ. მე განერნეთ ხასჯელსა გეჰენიასასა, მ. 23,33 C; ს. (საშჯ. DE) არა შევიდეს, ი. 5,24 C; კაცნი ნინეველნი აღდგენ ს. (საშჯ. DE) მას ნათესავსა ამას თანა და დასაჯონ იგი, მ. 12,41 C; დედოფალი იგი ბლუარისაჲ აღდგეს ს. (საშჯ. DE) მას ნათესავსა ამას თანა და დასაჯონ იგი, მ. 12,42 C; ვითარ შისცეს იგი მღდელთ მოძღუართა მათ და მთავართა ჩუნთა ს. მას (საშჯ. DE) სიკუდილისასა, ლ. 24,20; ტჯროსსა და სილონსა უმოლობინე იყოს ხაშჯელსა მას, ვიდრე თქუნ, ლ. 10,14; დედოფალი იგი სამხრისაჲ აღდგეს ს. (სარჩელსა C) მას კაცთა თანა ამის ნათესაისათა და დაჰშჯიდეს მათ, ლ. 11,31; კაცნი იგი ნინეველნი აღდგენ ს. (სარჩელსა C) მას ნათესაისა ამის თანა და დაჰშჯიდენ მას, ლ. 11,32; მასვე ს. შინა ხარ, ლ. 23,40; რომელი განურისხნეს ძმასა თჳსსა ცუდად, თანა-მდებ იყოს ხასჯელი-სა (საშჯ. DE), მ. 5,22 C; რომელმან მოკლას, თანა მდებ არს ხასჯელისა, მ. 5,21 C; რომელმან თქუას გომბაჲ სულისა წმიდისათჳს, ... თანა-მდებ არს სასუენოჯსა ს., მრ. 3,29; მოვიდეს იგი და აზხილოს სოფელსა ცოდვისათჳს და სიმართლისა და ს., ი. 16,18; ... ხასჯელი-სათჳს, იქვე C; ხ ს. (საშჯ. DE), რ მთავარი ამის სოფლისაჲ დასჯილ არს, ი. 16,11 C; კელმწიფებაჲ მოსცა მას ხაშჯელისაჲ ყოფად, ი. 5,27; რომლითა ხაშჯელითა (საშჯ. DE) შჯიდეთ, მითცა ისაჯნეთ, მ. 7,2 C; რომელსა უნდეს ხასჯელად (საშჯ. DE) შენდა და კუართისა შენისა მიღებად, მ. 5,40 C; ს. მპვედ სოფლისა ამის, ი. 9,39 C; უმოლობინეს იყოს ქუეყანაჲ იგი სოდომისაჲ და გომორისაჲ დღესა მას ხასჯელისაჲ (საშჯ. E), ვიდრე ქალა-

ქი იგი, მ. 10.15 CD; ტკროსი და სიღონი უმოლხინეს იყოს ღღესა მას ხასჯელიხასა (საშჯ. DE). ვიღრე თქუნე, მ. 11,22 C; ქუეყანად იგი სოლომისად და გომორისად უმოლხინეს იყოს ღღესა მას ხ. (საშჯ. DE), ვიღრე შენ, მ. 11,24 C; მისცენ მისთჳს სიტყუად ღღესა მას ხ. (საშჯ. E, სარჩ. D). მ. 12,36; გამოვიღოლიან... ბოროტის მოქმენდი აღდგომისა საშჯელიხასა, ი. 5,29; გამოვიღოლიან ... ძკრისა მოქმენდი აღდგომად ხასჯელიხასად, იქვე C.

ხატანჯველ: ვრ-მე განერნეთ ხატანჯველსა გეჭენიასასა. მ. 23,33; წარვიღენ ესენი ხ. საუკუნესა, მ. 25,46; არა მოვიღენ იგინიცა აღდგისა ამას ხატანჯველიხასა, ლ. 16,28.

ხატირ [ფულის ერთეული, დაახლ. 20—25 კაბ.] : აღოქუმე-ყო მოქმედთა მათ მიმართ თითოად ხატირს დღისა, მ. 20,2 C; მიიღეს თითოფე ხ., მ. 20,9 C, 10 C; არა ხ. აღთქუა შენ, მ. 20,13 C; დრაქმჳ, რომელ არს ხ., ლ. 15,8; წარწყვიდოს (წარუწყმედეს E) ერთი ხ., ლ. 15,8; ეპოვე ხ. იგი, ლ. 15,9.

ხატკრთავ: აპკიდით კაცსა ტკრთო ძნიად ხატკრთავი, ლ. 11,46 C.

ხატკრთველ: შეკრიან ტკრთი (ტკრთები C) მძიმე და ძნიად ხატკრთველი, მ. 23,4; აღკკიდით კაცთა ტკრთი ძნიად ხ., ლ. 11,46.

ხატფურ, ხატფურება [“განაზღება” — გძრაველთა დღესასწაული, როჲელიც მღვდიოდა დეკემბერში]: იყო ხატფური იგი იერუსალმის, ი. 10,22 C; იყო მაშინ ხატფურება იერუსალმის, ი. 10,22.

ხატყორცებელ [განა ზოლი ქვის მანძილი]: თავადი განეშორა მათგან ვრ ქვის ხატყორცებელ ოდენ, ლ. 22,41.

1. საუკუნე, საუკუნო [ხედახ. = მუდმივი, მარადელი, ხუტკენო]: ცხორე-

ბა საუკუნე, ი. 17,50; ცხორებად ხ., ი. 17,2 C; ცხორებად საუკუნე, მრ. 10, 30 C; ი. 5,39; 6,47 C; ცეცხლსა მას საუკუნესა, მ. 18,8; 25,41; სატანჯველსა ხ., ... ცხორებასა ხ., მ. 25,46; ცოდვასა ხ., მრ. 3,29 C; ი. 4,14 C, 36 C; 5,29; 6,27 C; 12,25 C; შეგიწყნარენ თქუნე ხაუკუნეთა მათ საყოფელთა, ლ. 16,9; ... საყოფელთა მათ ხაუკუნეთა, იქვე C.

მცნებად მისი ცხორება არს ხაუკუნო, ი. 12,50 C; ცხორებად ხაუკუნოა, მ. 19,16,29; მრ. 10,17, 30; ლ. 10,25; 18,18,30; ი. 3,15,16,36; 5,24; 6,40,47,54; 10,28; 17,2,3; 20,31 C; ხაუკუნოა ხა საშჯელისა, მრ. 3,29; ცხორებისა მის ხ., ი. 5,39 C; ნულარა იყოღინ ნაყოფი შენგან ხაუკუნოა, მ. 21,19; მეუფებდეს სახლსა ზედი იაკობისსა ხ., ლ. 1,33; ეტყოდა მამათა ჩუნთა აბრაჰამს და ნათესავსა მისსა ხ., ლ. 1,55; იტყოდა პირითა წმიდათათა ხ. წინაწარმეტყუელთა მისთათა, ლ. 1,70 C; ცხორებად ხ., ი. 4,14; 5,36; 6,27; 12,25; სიტყუად ცხორებისა ხაუკუნოა ხა გაქუს შენ, ი. 6,68.

2. საუკუნე [არხ. ხახ.]: არა მიეტოს მას არცა ამას ხაუკუნესა, არცა მერმესა, მ. 12,32 C; უკუეთუ არა მიიღოს ... ხ. მას მომავალსა ცხორებოდ საუკუნოა, მრ. 10,30; ლ. 18,30; რომელნი-იგი ღირს იქმნეს ხ. მას მიმთხუევად, ლ. 20, 35; იტყოდა პირითა წმიდათათა ხაუკუნითგან წინაწარმეტყუელთა მისთათა, ლ. 1,70; ხ. არასადა ვის ესმი, ი. 9,32; შენი არს სუფევად, ძალი და ღიდებად ხაუკუნეთა მიმართ, მ. 6,13.

1. საუნჯე [განძი, ქონება; ხაგანძური]: გაქუნდეს საუნჯე ცოთა შინა, მ. 19,21; მრ. 10,21; სადაცა არს საუნჯე თქუენი, შენცა იყოს გუ-

ლი თქენი, ლ. 12,34; ყავ თაისა თქენისა ... საუნჯე (ს—D) მოუკლებელა ცათა შინა, ლ. 12,33; გაქუნდეს ხ. (ს—D) ცათა შინა, ლ. 18,22; მსგავს არს სასუფეველი ცათამ საუნჯესა დაფარულსა ყახასა შინა, მ. 13,44; კეთილმან კაცმან კეთილისაგან საუნჯისა გამოილის კეთილი, და ბოროტმან კაცმან ბოროტისაგან საუნჯისა გამოილის ბოროტი, მ. 12,25; ლ. 6,45; რომელმან გამოილის საუნჯისაგან თუისა ძუელი და ახალი, მ. 13,52; ილახუნეს საუნჯეთა მათთა და შოართუეს მას ძლუენი: ოქროდ, გუნდრუკი და მური, მ. 2,11; თქუენ იუნჯებლით ხ. თქუენთა ცათა შინა, მ. 6,20.

2. საუნჯე [მარაგის შეხანაწავი ადგილი, ხაწყობი, ბედელი, ძიძიჩაჲ]: რომელთა არა აქუს საუნჯე (ს—D), ლ. 12,24 C; (მფრინველნი) არცა სთესენ არცა შიან, არცა შეიკრებენ საუნჯეხა მათსა, მ. 6,26; ... საუნჯეთა, იქვე C; შეკრიბოს იქელი მისი საუნჯეხა, მ. 3,12; ლ. 3,17; იქელი იგი შეკრიბეთ ხ. ჩემსა, მ. 13,30; დაეარღვნე საუნჯეხი ჩემნი, ლ. 12,18.

3. საუნჯე [დახურული, დახშული ადგილი, ოთახი]: შენ რაემს ილოცვიდე, შევედ საუნჯეხა შენსა და დაჰაჰეკარი შენი და ილოცე, მ. 6,6; უკუთუ გრქუან თქუენ: ... აჰა ესერა ხ. შინა არს, ნუ გრწამნ, მ. 24,26; ... საუნჯეთა შინა არს, იქვე C; რომელსა ყურსა იტყოდით ხ. შინა, იქადაგოს ერდოთა ზედა, ლ. 12,3.

საუცარ [მოჩვენება]: შეძრწუნდეს და თქუეს, ვ'დ: საუცარ რამე არს, მ. 14,26; ჰგონებდეს, ვ'დ ხ. რამე არს, მრ. 6,49; ხ' იგინი შეძრწუნდე' და შეშინებულ იქმნეს. ეგონა, ვ'დ ხ. რამე იხილეს, ლ. 24,37; საუცარს რასმე გგონებდეს, მრ. 6,49 C.

1. საფახე [განძი, ქონება; საგანძური]: მოილო (შენ) საფახე ცათა შინა, მ. 19,21 C; მრ. 10,21 C; სადაცა არს საფახე (ს—D) თქუენი, მუნცა იყენე გულნი თქუენნი, მ. 6,21; ძნიად შევიდენ სასუფეველსა ღმრთისასა, რომელთა აქუნდეს ხ. (ს—D), მრ. 10,23; ლ. 18,24; რომელმანი გამოილის საფახისა თუისაგან ახალი და ძუელი, მ. 13,52 C; სადა არიან საფახენი თქუენი, მუნცა არიან გულნი თქუენნი, მ. 6,21 C; ალაღეს საფახეთა მათთა და შეწირეს მისა ძლუენი: ოქროდ, გუნდრუკი და მური, მ. 2,11; ნუ იუნჯებთ თქუენ ხ. თქუენთა ქუყანასა ზედა, მ. 6,19; ა'დ დაიდებლით თქუენ ხ. ცათა შინა, მ. 6,20 C; არა ღირს ესე დადებად საფახეთა, რ' სასყიდელი სისხლისა არს, მ. 27,6 C; რაოდენ ძნელ არს, რომელნი ხ. ესვენ, შესლვად სასუფეველსა ღმრთისასა, მრ. 10,24; ამას სიტყუასა ეტყოდა სახლსა მას შინა საფახისხა, ი. 8,20 C.

2. საფახე [ხაფი, მადანა]: ყავ თაისა თქუენისა საფახე (ს—D), რომელი არა დაძულდეს, ლ. 12,33. საფლავი: მტილსა მას შინა (იყო) საფლავი ახალი, ი. 19,41; აწ ბრძანე დაქრძალვად ხ. იგი, მ. 27,64; დაჰქრძალეს ხ. იგი, მ. 27,66; იხილეს ხ. იგი, ლ. 23,55; მახლობელ. იყო ხ. იგი, ი. 19,42; შემოსეს გუამი მისი და დადევს საფლავსა, მრ. 6,29; დადვა იგი ხ., მრ. 15,46; ალაშენებთ ხ. წინაწარმეტყუელთასა, ლ. 11,47; დადვა ხ. გამოკოდილსა, ლ. 23,53; შევიდეს ხ. მას, მრ. 16,5; ერთსა მას შაბათსა... მოვიდეს ხ. მას, ლ. 24,1; შთაჰხედა ხ. მას, ლ. 24,12 E; ი. 20,5,11; მივიდეს იგინი ცისკარსა ხ. მას, ლ. 24,22; მარიამ მაგდალენელი მოვიდა განთიად... ხ. მას, ი. 20,1; დადვა იგი ახალსა მას მისსა ხ., მ. 27,63; განთიადსა მას ერთ-შაბათისასა მოვიდეს ხ. მას ზედა, მრ.

16,2; მარიამ დეა გარეშე საფლავსა მას თანა, ი. 20,11; ოთხი დღე აქუნდა ხ. შინა, ი. 11,17; სხფეს წინაშე ხ. მას, მ. 27, 61; გარდაგორვა ლოდი იგი კარისა მისგან საფლავისა, მ. 28,2; ვინ გარდაგვგორვოს ჩუენ ლოდი იგი კარისა მისგან ხ., ი. 20,1; იხილა ლოდი იგი აღებული კარისა მისგან ხ., ი. 20,1; მოვიდა მარიამ მაგდალენელი ... ხილვად ხ. მის, მ. 28,1; პოვეს ლოდი იგი გარდაგორვებული ხ. მისგან, ლ. 24,2; მოგებვოდა მას საფლავისაგან კაცი, მრ. 5,2 D; გამოვიდეს საფლავით მათით, მ. 27,53; ივინი წარვიდეს აღრე მიერ ხ., მ. 28,8; ივლტოდეს მიერ ხ., მრ. 16,8; ლაზარეს უწოდა ხ., ი. 12,17; აღილეს უფალი ხ., ი. 20,2,13; მოივიდეს მით აგარაკი მეკეცისაჲ საფლავად უცხოთა, მ. 27,7; პეტრე აღდგა და მიჩბიოდა ხ., ლ. 24,12; მი-ვინმე-ვიდეს ჩუენგანნი ხ., ლ. 24,24; ჰგონებდეს, ვ'დ ხ. მივალს იგი ტირილდ მისა, ი. 11,31; იესუ კუალად ... მოვიდა ხ., - ი. 11,38; მოვიდოდეს ხ., ი. 20,3; მოვიდა პირველად ხ., ი. 20,4; მოვიდა სიმონ-პეტრეა ... და შევიდა ხ., ი. 20,6; რომელი მოვიდა პირველად პეტრესა ხ., ი. 20,8; რომელსა საყოფლად აქუნდა-ვე საფლავები, მრ. 5,3; საფლავებხა და მათთა გარე იქცევიან, მრ. 5,5; სახლსა შინა არა იყოფოდა, ა'დ ხ., ლ. 8,27; აშენებთ ხ. წინაწარმეტყუელთასა, ლ. 11,47 C; თქუენ ხ. მათსა აშენებთ, ლ. 11,48 C; რომელნი ისხნენ ხ., ი. 5,28; აშენებთ თქუენ ხ. მას წინაწარმეტყუელთასა, მ. 23,29 C; მოგებვოდა მას საფლავებისაგან კაცი, მრ. 5,2 E; რომელნი გამოვიდოდეს საფლავებისა მისგან, მ. 8,28; საფლავნი აღეხუნეს, მ. 27,52; ხართ ე'ა ხ. უჩინონი, ლ. 11,44; მიმსგავსებულ ხართ საფ-

ლავთა განგოზილთა, მ. 23,27; აღაშენებთ ხ. წინაწარმეტყუელთასა, მ. 23, 29; თქუენ ხ. მათთა აღაშენებთ, ლ. 11,48; ბრძანე აწ დაკრძალვად საფლავისაჲ მის, მ. 27,64 C; მოაგორვა ლოდი დიდი კარსა მის საფლავისაჲ, მ. 27,60; დასდვა იგი კარსა ზედა მის ხ., მრ. 15,46; იხილა ლოდი იგი აღლებული კარისა მისგან საფლავისაჲ, ი. 20,1 C.

საფრკე [მანუ]: ე'ა საფრკე (ს—ე D) მოუწდეს მსხდომარეთა ზედა პირსა ყოვლისა ქუეყანისასა, ლ. 21,35.

საფრკის გეზა, ი/უ [მანუხ დაგება]: რ'ა სიტყუთა საფრკე უგონ მას, მ. 22, 15.

საფუძველ: დადვა საფუძველი (—ფურძ. D) კლდესა ზედა, ლ. 6,48; ნუუკუე დადვას ხ. (—ფურძ. D) და გერ შეუძლოს აღსრულებად, ლ. 14,29; რომელმან აღაშენა სახლი მიწასა ზედა თვნიერ საფუძველისა (—ფურძ. D), ლ. 6,49.

1. საფუძველ: უმაჯობეს არს მისა, დამო-თუ-იკიდოს ფქვილი ერთი ვირით საფუძველი ქედსა და დაინთქას იგი უფსკრულთა ზღუსათა, მ. 18,6.

2. საფუძველ [წიხქვილის (ზედა) ქვა, жерпоча]: უმაჯობეს არს მისა, გამო-თუ-ობას ქედსა მისსა ვირით ხ. და შთავარდეს ზღუსასა, მრ. 9,42.

საფუძველ: უმაჯობეს არს უფროსს მისა, დამო-თუ-მცა-ეება საფუძველ ლოდი ყელსა და შთა-მცა-ვარდა იგი ზღუსასა, მრ. 9,42 C.

საქმარის მიცემა [ცდა, ე, ძეყაძ:ავ ნძბაძ]: ოდეს მიხულ მოსაჯულისა შენისა თანა მთავრისა წინაშე გზასა ზედა, მიეც საქმარი [მადამ] განთავისუფლებად მისგან, ლ. 12,58.

საქმე [კმნა, კეთება (ხაწყობი), ძლათ; საქმე, ძლი]: ერთ საქმე ვკმენ, ი. 7, 21 C; ხ. კეთილი ქნა ჩემ ზედა, მრ. 14,6; რომელთა შინა ჯერ-არს ს., ლ. 13, 14 C; რომელი გეგულების ხ., ყავ აღრე, ი. 13,27 D; რაჲ ხ. გიკმნიეს შენ, ი. 18,35 C; ამისთჳს ჯერ-არს შაბათსა შინა კეთილისა საქმმ (ს—ე CD), მ. 12,12; ხ. (ს—ე CD) კეთილი კმნა ჩემდა მომართ, მ. 26,10; ჯერ-არსა შაბათსა კეთილისა ხ. (ს—ე D) ანუ ბოროტისაჲ, მრ. 3,4; რაჲ ჯერ-არს შაბათსა: კეთილისა ხ. (ს—ე CD) ანუ ბოროტისა ყოფაჲ, ლ. 6,9; რომელი ხ. (ს—ე D) ვკმნე, მრ. 10,17; ლ. 18,18; მიჰსციის ... კაცად-კაცადსა ხ. (ს—ე CD) თჳსი, მრ. 13,34; რაჲ ხ. მაკმენ ჩუნ, ლ. 2,48 C; რაოდენი გუესმა ხ. (ს—ე CD) შერი კაფარანუმს, ლ. 4,23; არარაჲ ღირსი სიუღილისა ხ. (ს—ე D) არს მის თანი (უკმნიეს მგავს C), ლ. 23,15; რა... აღვასრულო ხ. (ს—ე D) მისი, ი. 4,34; უკუეთუ არა იხილოს რაჲმე მამისაგან ხ. (ს—ე D), ი. 5,19; უფროჲსი-ლა მისა უზუნოს მას ხ. (ს—ე D), ი. 5,20; ხ. (ს—ე D), რომელი მომცა მე მამამან, რა აღვასრულო იგი, ესევე საქმენი წამებენ ჩემთჳს, ი. 5, 36; ესე არს ხ. (ს—ე D) ღმრთისაჲ, ი. 6,29; ერთი ხ. (ს—ე D) ვკმენ, ი. 7,21; რა განცხადნეს ხ. (ს—ე D) ღმრთისაჲ მგავს ზედა, ი. 9,3; მრავალი ხ. (ს—ე CD) კეთილი გიჩუნენ თქუნ მამისაგან ჩემისა, ი. 10,32; ხ. (ს—ე D) შენი აღვასრულე, ი. 17,4; იხილეს რაჲ მოყუასთა მისთა ხ. ესე (ს—ე ესე D, ს—ე იესო C), მ. 18,31; იხილეს მწყემსთა მათ ხ. (ს—ე CD) ესე, ლ. 8,34; იხილეს რაჲ მისთანათა მათ ხ. (ს—ე CD) ესე, ლ. 22,49; ერა იხილა ასისტაგემან მან ხ. ესე (—ესე E, ს—ე ესე D), ლ. 23,47; რომელ-

თა იხილეს ხილვად ესე და ხ. ესე (—ესე E, ს—ე D), ლ. 23,48; წარვიდა თჳსაგან და დაუკრდა ხ. (ს—ე D) ესე, ლ. 24,12; მიუთბრეს საქმე იგი ყოველივე უფალსა მათსა, მ. 18,31 C; რა არავის უთბრან საქმმ (ს—ე CD) იგი, ლ. 8,56; ესმა ჰეროდეს მეოთხედ მთავარსა ხ. (ს—ე D) იგი, ლ. 9,7; ესე არა თანა შერთულ იყო ზრახვასა მათსა და ხაქმესა, ლ. 23,51; რა ვიკმოლით ხ. ღმრთისასა, ი. 6,28; თქუნ იქმთ ხ. მამისა თქუნისასა, ი. 8,41; ჩემდა ჯერ არს საქმედ ხ. მომავლინებელისა ჩემისასა, ი. 9,4; უკუეთუ არა ვიქმ ხ. მამისა ჩემისასა, ი. 10,37; იგი იქმს ხ., ი. 14,10; ხ. რომელსა მე ვიქმ, მანცა კმნეს, ი. 14,12; საქმესაჲცა აბრაჰამისსა იკმოლეთ, ი. 8,39; ჩუნდა ჯერ-არს საქმედ ხაქმისა, ი. 9,4 C; უკუეთუ ორნი თქუნგანნი შეითქუნენ ქუეყანასა ზედა ყოვლისაგეთჳს (+მის C) ხ., მ. 18,19; რაჲსა მკითხავ მე კეთილისა ხაქმისათჳს, მ. 19,17; რომლისა ხ. მათგანისა ქვისა დამკრებთ მე, ი. 10, 32; კეთილისა ხ. ქვასა არა დაგკრებთ შენ, ი. 10,33; წარვიდა გონებასა თჳსსა დაკრევებული ხაქმისა მისთჳს, ლ. 24, 12 C; რომელი იყო... ძლიერი ხაქმითა და სიტყუთა, ლ. 24,19; რომელი არა ჯერ-არს შაბათსა შინა ხაქმედ, მ. 20,2; მისცა იგი მოკმედთა ხ. და წარვიდა, მ. 21,33; ვენაჭი იგი მისცეს სხუათა ქუეყანის მოკმედთა ხ., მ. 21,41; ესე ჯერ-იყო ხ. და იგი არა დატევებად, მ. 23,23; რომელთა შინა ჯერ-არს ხ., ლ. 13,14; ხ. არა ძალ-მიც, თხოვად მრცხუნის, ლ. 16,3; ვერვის ქელ-ეწიფებხი სასწაულთა ამათ ხ., ი. 3,2; არა კელ-ეწიფებხი ძესა კაცისასა ხ. არცა ერთ რას თავით თჳსით, ი. 5,19; არა კელ-მეწიფებხი მე ხ. თავით თჳსით არა-

რად, ი. 5,30; გულის თქუმითა მამისა თქუენისათა გნებავს საქმედ, ი. 8,44 C; ჩემდა ჯერ-არს ხ. საქმესა მომავლინებელისა ჩემისასა, ი. 9,4; ოდეს ვერვის ჯელ-წვიფოს ხ., ი. 9,4; ვრ კელ-წვიფუდის კაცსა ცოდვილსა ესევეითარისა სასწაულისა ხ., ი. 9,16; ვერმცა რას შემძლებელ იყო ხ., ი. 9,33; რომელი გეგულეების ხ., ყავ აღრე, ი. 23,27 E; რა იხილნენ საქმენი თქუენნი კეთილნი, მ. 5,16; იოვანეს რად ესმნეს... ხ. (+იგი C) იესუსანი, მ. 11,2; იყვნეს ხ. მათნი ბოროტ, ი. 3,19; რა არა ემზილნენ ხ. მისნი, ი. 3,20; რა ცხად იყვნენ ხ. მისნი, ი. 3,21; რა... აღვასრულნენ ხ. მისნი, ი. 4,34 C; უდიდეს-ლა ამისსა უჩუენნეს მას ხ., ი. 5,20 C; ესევე ხ. წამებენ ჩემოვს, ი. 5,36; იგივე ხ., რომელთა ვიქმ, წამებენ ჩემოვს, იქვე C; ესე არიან ხ. ღმრთისანი, ი. 6,29 C; რა მოწაფეთაცა შენთა იხილნენ ხ. (+იგი C) შენნი, ი. 7,3; ხ. მისნი ბოროტ არიან, ი. 7,7; რა განცხადნენ ხ. ღმრთისანი მავის ზედა, ი. 9,3 C; და ღათუ ჩემი არა გრწამს, ხ. გრწმენედ, ი. 10,38; უკუეთუმცა არა ექმნენ ხ. (+იგი C) მათ შორის, ი. 15,24; ხ. იგი, რომელ მომცნა მამამან, ... წამებენ ჩემოვს, ი. 5,36 C; რა ხედოდენ საქმეთა თქუენტა კეთილთა, მ. 5,16 C; ყოველთა ხ. მათთა იქმედ საჩუენებელად კაცთა, მ. 23,5; ეწამებით სამე და თანა-სათნო-ყოფით ხ. მამათა თქუენტასა, ლ. 11,48; რა ხ. ღმრთისათა ვიქმოდით, ი. 6,28 C; თქუენ იქმთ ხ. მამისა თქუენისათა, ი. 8,41 C; ხ. რომელთა მე ვიქმ..., ესენი წამებენ ჩემოვს, ი. 10,25; თუ არა ვიქმ ხ. მამისა ჩემისათა, ი. 10,37 C; იგი იქმს ხ., ი. 14,10 C; ხ. მათ... იგიცა იქმოდის, ი. 14,12 C; საქმეთამცა აბრაამისთა იქმოდით, ი. 8,39 C; მრავალთა ჯელი შე-

ყვეს აღწერად... საქმეთა აღსრულებულთა, ლ. 1,1; ხ. ამათ თუ გრწმენინ, ი. 10,38 C; ხ. მათთაგან იცნნეთ იგინი, მ. 7,20; უკუეთუ არა, ხ. მათ გამოთუ გრწმენინ ჩემი, ი. 14,11 C; ხ. ამათგან გრწმენინ ჩემი, იქვე DE; მაშინ მიაგოს კაცად-კაცადსა ხ. მათთაებრ, მ. 16,27; ხ. მათთაებრ ნუ იქმთ, მ. 23,3; ჩუენდა მართლ ღირსად ხ. ჩუენთებ მომეგების ჩუენ, ლ. 23,41 C; მრავალთა ჯელ-ყვეს ზეგარდამო განწესებად თხრობისად მის ხ. მათოვს დამტკიცებულთა, ლ. 1,1 C.

[6. კიდევ ქველის საქმე, შესაქმე, ძურის საქმე].

საქორწინე: რომელსა არა ემოსა სამოსელი საქორწინს (ს--ე D), მ. 22,11; ვრ შემოხუედ აქა, რომელსა არა გმოსიეს სამოსელი ხ., მ. 22,12; რომელი არა მოსილ იყო სამოსლითა საქორწინითა, მ. 22,11 C; ნუთუ ეგების შეილთა საქორწინისათა გლოვად, ვიდრე სიძე მათ თანა არს, მ. 9,15 C.

საქუფთე [ხაფუღე, ქიხა]: რომელსა აქუნდეს საქუფთე (ს--ე D), აღილენ, ლ. 22,36.

საყდარ [ტანტი (მედიხა, კათალიკოზიხა), престол]: ნუ ჰფუკათ ყოვლითორთ კაცსა, რა საყდარი არს ღმრთისად, მ. 5,24; მოჰსცეს მას უფალმან ღმერთმან ხ. დავითისი, ლ. 1,32; ფუკავს საყდარხა ღმრთისასა, მ. 23,22; დაჯდა ხ. მას ზედა, ი. 19,13 C; რეს დაჯდეს ძმ კაცისად საყდართა (+ზედა C) დიდებისა თვისისათა, დასხდეთ თქუენცა ათორმეტთა საყდართა (+ზედა C). მ. 19,28; ხ. (+ზედა C) მოსესთა დასხდენ მწიგნობარნი და ფარიხევენი, მ. 23,2; მაშინ დაჯდეს ხ. (+ზედა C) დიდებისა თვისისათა, მ. 25,31; რა დასხდეთ თქუენ ათორმეტთა ხ., ლ. 22,30; ვა დაჯდა ჰილატე ხ. ზედა, მ. 27,19; დაჯდა იგი ხ. ზედა, ი. 19,

13; გარდამოსთხნა ძლიერნი ხაყდარ-თაგან, ლ. 1,52.

ხაყოფელ [ბინა, ხადგომი, ხამყოფი (ადგ ლი)]: მელთა ჯურელი უჩს და მფრინველთა ცისაჲთა ხაყოფელი, მ. 8, 20; ლ. 9,58; სადა არს ხ. ჩემი, მრ. 14,14; რომელსა ხაყოფლად აქუნდავე საფლაეები, მრ. 5,3 D; რომელსა ხაყოფლადვე აქუნდა საფლაეები, იქვე E; რაემს მოაყლდეთ თქუენ ამიერ სოფლით, შეგვიწუნარენ თქუენ საუკუნეთა მათ ხაყოფელთა, ლ. 1,9.

საჯარ: წარაელინენს ანგელოზნი თჳსნი ხაჯართა დიდითა, მ. 24,31.

ხაუარელ: ხაუარელ იყოს მამისა მიერ, ი. 14,21; ესე არს ძჲ ჩემი ხაუარელი, მ. 3,17; 17,5; მრ. 9,7; ლ. 9,35; აჲ ესერა მონად ჩემი, რომელი მე სათნო-იყავ, და ხ. ჩემი, მ. 12,18; შენ ხარ ძჲ ჩემი ხ., მრ. 1,11; ლ. 3, 22; მიიღინა მათა ძჲ თჳსი ხ., მრ. 12, 6; ერთ-ლა ძე ესუა ხ., მიუელინა უკუანადსენელს, იქვე C; მიეველინო ძჲ ჩემი ხ., ლ. 20,13.

ხაუდელ [ბინა, ხადგომი, ხამყოფი (ადგილი)]: მელთა ჯურელი უჩს და ფრინველთა ცისათა ხაუდელი, ლ. 9, 56 C.

ხაუედრელ [ხაბაყვედურო, ხალანძღავი, ხაგინებელი]: მომხედა მე ავოკად ხაუედრელი ჩემი კაცთა შს, ლ. 1,25 C.

ხაურძენ [ვენახი, ზვარი]: ხაურძენი იგი მისცეს სხუთა მოქმედთა, მ. 21,41 C; რომელ განვიდა განთიადითგან დადგინებლად მოქმედთა ხაურძენსა თჳსსა, მ. 20,1 C; მიველინა ივინი ხ. თჳსსა, მ. 20,2 C; მიველ და იქმოდე ხ. ჩემსა, მ. 21,28 C; მიველით თქუენცა ხ. მას ჩემსა, მ. 20,4 C, 7 C; განაგდეს გარეშე ხ. მას, მ. 21,39 C; მრ. 12,8 C; რაემს უკუე მოვიდეს უფალი იგი მის

ხაურძენისაჲ, მ. 21,40 C; ჰრქუა უფელმან მან ხაურძენისაჲმან ეზოჲს მრ ძღუარსა თჳსსა, მ. 20,8 C.

ხაშინელბა: ხაშინელბისაგან მისისა შეძრწუნდეს მცველნი იგი, მ. 28,4; იყვენენ ძრვანი დიდ-დიდნი ადგილ ადგილ, სიყმილნი და სრვანი, ხაშინელბისა ზეცით და სასწაულნი დიდ-დიდნი იყვენენ, ლ. 21,11.

საშო [ყრიბა]: ყოველმან წულმან რომელმან განალოს პირველად საშო, წმიდა უფლისა ეწოდოს, ლ. 2,23.

ხაშოვალ [შუა]: იყო ნაეი ხაშოვალ ზღუასა, მრ. 6,47 C; მოვიდა იგი ზღუასა მის გილილეაჲსასა, ხ. საზღვართა ათქალაქისათა, მრ. 7,31 C; სადა ჯუარს-აცუეს იგი და მის თანა ორნი სხუანი იმიერ და იმიერ და ხ. იესუ, ი. 19,18 C.

ხაშუებელი [ხაფუცხოე, მშვენიერე, მდიდრუბელი, ხაფუფუნებო]: რომელნი სამოსლითა დიდებულთითა და ხაშუებულთითა არიან, სამეუფოთა შინა არიან, ლ. 7,25; რომელნი სამოსლითა და ხ. არიან, იქვე C.

ხაჩინო: იგი იყო სინთელი აღნთებული ხაჩინოჲ, ი. 5,35.

ხაჩუნებელ ნ. ჩუნება.

ხაცავ ნ. ფასის საცავ.

ხაცემელ [ხაჩუკარი]: უკეთუ თქუენ უკეთურთა იცით ხაცემელი კეთილი მიცემად შეილთა თქუენთა, ლ. 11,13 C. ხაცთუნებელ ნ. ცთუნება.

ხაცთურ: ხაცთურ ჩემდო ხარ, მ. 16, 23; უნებლიითთა მომავალ არს ხაცთური მათ ზედა, მ. 18,7; მოსლვიდ არს ს., იქვე C; იყოს უკუანადსენელი ხ. უძკრეს პირველისა, მ. 27,64; ზრუნვანი ამის სოფლისანი და ს. სიმდიდრისიჲ შეუჯდის, მრ. 4,19; ვად მის კაცისაჲ, რომლისაგან მოვიდეს ხ. იგი, მ. 18,7; ხაცთურმან სიმდიდრისამან შეაშთვის

სიტყუად იგი, მ. 13,22; მრ. 4,19 C; შეუგვანებელ არს საცთურისა არა მოსლვად, ლ. 17,1; შეკრიბნეს სოფლისაგან თვისისა ყოველნი საცთურნი, მ. 13,41; ვად ამის სოფლისა საცთურთაგან, მ. 18,7 C; ვად სოფელსა საცთურთა მათგან, მ. 18,7; არა ეგების არა მოსლვად საცთურისაჲ, ლ. 17,1 C.

საცნაურ [საგნობი, გამოხანებობი]: ნაყოფისაგან ხმ იგი საცნაურ არს, მ. 12,33; თითოეული ხმ თვისისაგან ნაყოფისა ხ. არნ, ლ. 6,44; სიტყუადეა შენი ხ. გყოფს შენ, მ. 26,73 C; არა არს... საიდუმლოჲ, რომელი არა ხ. იყოს და ცხადად მოვიდეს, ლ. 8,17; არა არს დამალული, რომელი არა ხ. იყოს, ლ. 12,2.

1. საცხოვარ [გზვარი]: როდენ უმჯობეს არს კაცი საცხოვარსა, მ. 12, 12 D; ... საცხოვარისა, იქვე E; (მწყემსმან) დაუტენის საცხოვარნი და ივლტინ, ი. 10,12 C; დამწყესნ ხ. ჩემნი, ი. 21,16 C; მწყემსმან კეთილმან თავი თვისი დაღვის საცხოვართა თვისთა ზედა, ი. 10,11 C; თავი ჩემი დავდეა ზედა ხ. მათ, ი. 10,15 C.

2. საცხოვარი [გზოველი, საქონელი, ცხოვ]: იგი თავადი ამისგან სუმიდა, ძენი მისნი და საცხოვარი მისი, ი. 4,12.

საცხოვრებელ [გზოვრების ხაშუალებანი, კონება]: ამან... შეწირა ყოველივე საცხოვრებელი თვისი, მრ. 12,44 C; რომელმან შექამა ხ. შენი, ლ. 15,30; ყოველი, რაჲცა აქუნდა ხ., შეწირა, ლ. 21,4; განუყო მათ ხ. იგი (-C), ლ. 15, 12; ამან... ყოველი, რაჲცა აქუნდა, შემოწირა საცხოვრებელად მისა, მრ. 12, 44.

1. საძაგელ [ზედხ., = ხაძაგელი, ხუღელი]: რომელმან ჰრქუას ძმასა თვისსა: რაჲ, რომელ არს საძაგელ, თანა-მდებ

არს იგი კრებულისაგან განსლვად, მ. 5,22.

2. საძაგელ [არხ. ხაზ., = ხიხაძაგელ, ხაზიზღრობა; ხამინელება]: კაცთა შორის მალალი ხ. არს წინაშე ღმრთისა, ლ. 16,15; რაჲმს იხლოთ საძაგელი იგი მიოჭრებისაჲ, მ. 24,15; მრ. 13,14.

საძოვარ: შევიდეს და გამოვიდეს და საძოვარი პოვოს, ი. 10,9.

საწამებელ ნ. წამება.

1. საწნებელ: ქმნა მას შინა საწნებელი, მ. 21,33; მრ. 12,1.

2. საწნებელ [ხითხიხ ხაზომი ერთეული, დაახლ. 40 ვედრო]: როდენი თანა-გაც უფლისა ჩემისაჲ? ხ' მან თქუა: ასი ხ. ზეთისაჲ, ლ. 16,6.

საწუთრო [ხანმოკლე, დროებითი; მერყევი, არამტკივმი]: ძირი არა აქუნ გულსა თვისსა, ალ საწუთრო არს, მ. 13,21; არა დამტკიცებულ ირიედ ძირნი მისნი, ალ ხ. არიედ, მრ. 4,17.

საწყაულ [საწყაო]: შთაისხის თითოეულმან მათგანმან ორ ანუ თუ სამ საწყაულ, ი. 2,6 C; თქუენცა აღავსეთ საწყაული მამათა თქუენთაჲ, მ. 23,32 C ხ. შეხრილი და დატენილი და ზედა გარდათებული მოგეცეს წიაღთა თქუენთა, ლ. 6,38; რომელი დაადგინოს უფალმან მონათა თვისთა ზედა მიცემად ეამსა იფქლის ხ., ლ. 12,42; რომელთა შთაასხიან ხ. ორ-ორი გინა სამ-სამი, ი. 2,6; შეკრთო იგი ფქვილსა სამსა საწყაულსა, მ. 13,33; ლ. 13,21; რომლითა საწყაულითა მიუწყოთ, მოგეწყოს თქუენ, მ. 7,2; მრ. 4,24; მითვე ხ., რომლითა მიუწყოთ, კუალად მოგეწყოს თქუენ, ლ. 6,38.

საჭირველ [მნელი, გაჭირვებით განაგლელი]: იწრო არს ბქმ და საჭირველ გზაჲ, მ. 7,14.

საქმელ: საქმელ გაქუს რადა, ი. 21, 5; საქმელი მაქუს ქამად, ი. 4,32 C; ჩემი ხ. იგი არს, ი. 4,34 C; ჯორცი ჩემი კუმარიტი ხ. არს, ი. 6,55; იქმოდეთ ნუ წარსაწყმედელსა მას ქამადსა, ანდ საქმელსა მას, რომელი დაშთეს ცხორებასა მას საუკუნესა, ი. 6,27 C; ვრ-მე კელ-ეწიფების ამას მოცემად ჩუნენდა ჯორცი ჯოჯის საქმლად, ი. 6,52.

საჭურველ [იარაღი]: ოდეს უძლიერესი მისი ზედა მიუძღეს და სძლოს მას, საჭურველი მისი მოულის, რომელსა-იგი ესვიდა, ლ. 11,22; მოვიდა ზუნ სანთლებითა და ლამპარებითა და საჭურველითა, ი. 18,3.

საჭურის [დაცოდილი (დაყვერილი) მამაკაცი, ციხიე]: არიან საჭურის, რომელნი დედის მუცლითგან იზენეს ეგრეთ; და არიან ხ., რომელნი კაცთაგან გამოსიპურისნეს; და არიან ხ., რომელთა ხ. იქმავს თავნი თჳსნი სასუფეველისათჳს ცათადასა, მ. 19,12 C; არიან საჭურისნი ..., იქვე DE (3-ჯერ); რომელნი მუცლითგან დედისა თჳსისაით ხ. იზენეს, იქვე.

[5. კ. გამოსაქურისება].

სახარება: სახარებაჲ მათსი, გვ. 1; ხ. მარკოზისი, გვ. 110 C; ხ. მარკოზის თავისაჲ, თავი, იქვე DE; ხ. ლუკას თავი E; გვ. 179; ხ. იოჲანს თავისაჲ, თავი, E, ხ. იოჲანეს თავი, D, გვ. 194; იქადაგოს ხ. ესე სასუფეველისაჲ ყოველსა სოფელსა, მ. 24,14; სადაცა იქადაგოს ხ. ესე ყოველსა სოფელსა, მ. 26,13, მრ. 14,9; პირველად ჯერ-არს ქადაგებად ხ. ესე, მრ. 13,10; ქადაგეთ ხ. ესე ყოველსა დაბადებულსა, მრ. 16,15; ახარებდო (ქადაგებდა C) სახარებაჲ სასუფეველისასა, მ. 4,23; 9,35; მრ. 1,14; დასაბამი სახარებისა იესუ ქრისტისი, მრ. 1,1 C; რომელმან წარიწყმიდოს თავი თჳსი ჩემთვის გინა სახარებისათჳს, მრ. 8,35; ... სახარებისა ამისთვის, იქვე C; რომელ-

მან დაუტევოს სახლი გინა ძმანი ... ჩემთვის და ხ. ამისთვის, მრ. 10,29; დასაბამი სახარებისაჲ იესუ ქრისტისი, მრ. 1,1; შეინანეთ და გრწმენინ ხ., მრ. 1,15.

სახარკო [გადასხდელი]: მიჩუნეთ მე ღრაკიანი იგი სახარკო, მ. 22,19.

1. სახე [გური, ცნავ]: იყო ... ხილვამ პირისა მისისაჲ სხუა სახე [სხვაგვარი, სხვანაირი, სხვაფერი], ლ. 9,29 C; რომელმან შეიწყნაროს ყრამად ერთი ესრე სახედ [ამგვარად, ახნაირად], მ. 18,5; ეგრევე ხ. ყოველნი წარსწყმედეთ, ლ. 13,3; ვა ხ. [როგორც, რავარადგ, რა სახითაც] მფრინველმან თჳსნი მართუენი ფრთეთა ქუეშე (შეიკრიბნის), ლ. 13,34.

2. სახე [მაგალითი]: სახე ერთ მიგეტ თქუნ, ი. 13,15 C; სახე მიგეტ თქუნ, იქვე DE.

3. სახე [ჩიშანი]: უკუეთუ არა ვიხილო კელთა მისთა სახე იგი სამშუულთაჲ ..., არასადა მრწმენეს, ი. 20,25.

4. სახე [მიზნუა]: მრავალი საქმე კეთილი გიჩუნენ თქუნ მამისა ჩენისა მიერ; რომლისა ხაზისათჳს [რა მიზნით, რის გამო] ქეასა დამკრებთ მე, ი. 10,32 C.

[5. კ. თითო-სახე].

სახელ: შეეს ძმ და უწოდიან ხ. მისი ემანუელ, მ. 1,23; უწოდი ხ. მისი იესუ, მ. 1,25; უწოდი ხ. მისი იესუ, ლ. 1,31; უწოდეს ხ. მისი იესუ, ლ. 2, 21; წმიდა იყვენ ხ. შენი, მ. 6,9; ლ. 11,2; მათეოზ ხ. მისი, მ. 9,9; მართეოს ერქუა ხ., იქვე C; რომელსა ხ. ერქუა იუდა სკარიოტელი, მ. 26,14 C; რომელსა ხ. ერქუა გესამანი, მ. 26, 36 C; მრ. 14,32 C; რომელსა ხ. ერქუა სიმონ, მ. 27,32 C; რომელსა ხ. ერქუა გოლგოთა, მ. 27,33 C; რომელსა ხ. ერქუა იოსებ, მ. 27,57 C; (იოსელ) ლ. 1,27 C; მოციქულ ხ. დისდეა მათ, მრ. 3,14 C; დისდეა ხ. სიმონს პეტრე, მრ.

3,16; დასდვა მათ სახელი ბანერგეგს, მრ. 3,17 C; რად არს ხ. შენი, მრ. 5,9; ლ. 8,30; ლეგეონ არს ხ. ჩემი, მრ. 5,9; რომელსა ხ. ერქუა იაფროს, მრ. 5, 22 C; განცხადნა ხ. მისი, მრ. 6,14; რომლისა ხ. გესამანია, მრ. 14,32; რომლისა ხ. ზაქარია, ლ. 1,5; რომლისა ხ. იოსებ, ლ. 1,27; რომლისა ხ. სუმეონ, ლ. 2,25; რომლისა ხ. მარია, ლ. 10,38; რომლისა ხ. ემმაუს, ლ. 24,13; რომლისა ხ. კლეოპა, ლ. 24, 18; რომლისა ხ. ნაზარეთ, ლ. 1,26; ხ. მისი ელისაბედ, ლ. 1,5; ხ. ქალწულისა მის მარიამ, ლ. 1,27; ხ. მისი იაროს, ლ. 8,41; ხ. მისი ზაქე, ლ. 19,2; ხ. მისი იოვანე ი. 1,6; ნიკოდემოზ ხ. მისი, ი. 3,1 C; უწოდი ხ. მისი იოვანე, ლ. 1,13; რომელსა ხ. ერქუა ნაზარეთ, ლ. 1,26 C; რომელსამცა ერქუა ხ. იოჰანე, ლ. 1,61 C; რომელსა ხ. ერქუა კლეოპა, ლ. 24,18 C; რომელსა ხ. ერქუა სჯარ, ი. 4,5 C; რომელსა ხ. ერქუა კადაფა, ი. 11,49 C; წმიდა არს ხ. მისი, ლ. 1,49; ვრამცა უწოდეს მას, ხ. სახელად მამისა თვისა ზაქარიაჲსა, ლ. 1,59; რად-მე უნდეს ხ. რქუმად მას, ლ. 1,62 C; იოვანე არს ხ. მისი, ლ. 1, 63; განთქუნან ხ. თქუენი, ლ. 6,22; იყო ხ. მისი ემმაუს, ლ. 24,13 C; რომელთა ჰრწამს ხ. მისი, ი. 1,12; მრავალთა ჰრწამენა ხ. მისი, ი. 2,23 C; არა ჰრწამენა ხ. მხოლოდ-შობილისა ძისა ღმრთისა, ი. 3,18 C; აღიდე ხ. შენი, ი. 12, 28; გამოუცხადე ხ. შენი კაცთა ი. 17, 6; მე ვაუწყებ მათ ხ. შენი, ი. 17,26; ვაცნობე მათ ხ. შენი, იქვე C; იყო ხ. მონისა მის მალქოს, ი. 18, 0; რომელსა ჰრქვან ხ. ეგვი, ლ. 1,61; სახელსა მისსა წარმართნი ესეიდენ, მ. 12,21; მრავალთა ჰრწამენა სახელისა მისისა, ი. 2,23; იყენით თქუენ მოძულებულ

ყოველთაგან ხ. ჩემისათჳს, მ. 10,22; 24,9; მრ. 13,13; ლ. 21,17; სადაცა იყენენ ... შეკრებულ ხ. ჩემისათჳს, მ. 18, 20; რომელმან დაუტევოს სახლი გინა ძმანი ... ხ. ჩემისათჳს, მ. 19,29; რომელმან ამათგანი ყრმად შეიწყნაროს ხ. ჩემისათჳს, მრ. 9,37; რომელმან გასუს თქუენ... წყალი ხ. ჩემისათჳს, მრ. 9,41; მეფეთა წინაშე და მთავართა მიგვიყვანებ ხ. ჩემისათჳს, ლ. 21,12; ესე გიყონ თქუენ ხ. ჩემისათჳს, ი. 15,21; არა ჰრწამენა ხ. მიმართ ძისა ღმრთისა, ი. 3,18; რომელსა დაეტეოს სახლი ანუ ძმანი ... ჩემისა სახელისათჳს, მ. 19,29 C; რომელმან გასუს თქუენ სასუმელი წყლისა ხ. მრ. 9,41 C; პოვეს კაცი კვრინელი, სახელთ სიმონ, მ. 27,32; მოვიდა კაცი მდიდარი ..., ხ. იოსებ, მ. 27,57; ამა ესერა კაცი, ხ. იოსებ, ლ. 23,50; მოვიდა მისა ერთი შესაკრებლის მთავარი, ხ. იაროს, მრ. 5, 22; იხილა მეზურარს, ხ. ლევი, ლ. 5,27; გლახაკი ვინმე იყოს, ხ. ლაზარე, ლ. 16,20; იყო ვინმე კაცი ... ხ. ნიკოდემოს, ი. 3,1; უფალო, არა სახელითა შენითა ეწინაწარმეტყუელებდით და ხ. შენითა ეშმაკთა განევასხემდით და ხ. შენითა ძალთა მრავალთა ვიქმოდით, მ. 7,22; რომელმან შეიწყნაროს ყრმად ერთი ესრე სახელ ხ. ჩემითა, მ. 18,5; ლ. 9,48; კურთხეულ არს მომავალი ხ. უფლისაჲთა, მ. 21,9; 23,39; მრ. 11,9; ლ. 13,35; 19,38; ი. 12,13; მრავალნი მოვიდოდნიან ხ. ჩემითა, მ. 24,5; მრ. 13,6; ლ. 21,8; ნათელ-სცემდით მათ ხ. მამისაჲთა და ძისაჲთა და სულისა წმიდისაჲთა, მ. 28,19; რომელი ხ. შენითა ეშმაკთა განასხმიდნა, მრ. 9,38; ლ. 9,49; რომელმან კმნეს ძალი ხ. ჩემითა, მრ. 9,39; ხ. ჩემითა ეშმაკთა განასხმიდენ, მრ. 16,17; ეშმაკიცა და-

გუეპორჩილებიან სახელითა შენითა, ლ. 10,17; ქაღებდალ ხ. მისითა სინანული და მოტევებაჲ ცოდვითაჲ, ლ. 24,47; მე მოველ ხ. მამისა ჩემისაჲთა, ი. 5,43; უკუეთუ სხუად მოვიდეს ხ. თუსითა, ი. 5,43; თუსთა ცხოვართა უწყენ ხ. (სახელთ CE), ი. 10,3; რომელთა მე ვიქმ ხ. მამისა ჩემისაჲთა, ი. 10,25; რად ითხოვოთ ხ. ჩემითა, იგი ვუო, ი. 14,13; რომელი მოავლინოს მამამან ხ. ჩემითა, ი. 14,26; რად-იგი ჰსთხოვოთ მამასა ჩემსა ხ. ჩემითა, მოგცეს თქუნენ, ი. 15,16; 16,23; აქამომდე არად ითხოვოთ ხ. ჩემითა, ი. 16,24 C; მას დღესა შინა ხ. ჩემითა ითხოვოთ, ი. 16,23; დაიცვენ ესენი ხ. შენითა, ი. 17,11; მე ვჰსცევდ მათ ხ. შენითა, ი. 17,12; რა გრწმენეს და ცხოვრებაჲ გაქუნდეს ხ. მისითა, ი. 20,31; რომელმან შეიწყნაროს წინაწარმეტყუელი სახელად წინაწარმეტყუელისა, ..., რომელმან შეიწყნაროს მართალი სახელად მართლისა, მ. 10,41; რომელმან ასუსა ერთსა ამას მცირეთაგანსა სასუმელი ერთი წყალი გრილი ხ. მოწფისა, მ. 10,42; რომელმან შეიწყნაროს ყრმაჲ ერთი ესევეთარი ხ. ჩემდა, მ. 18,5 C; ვრამცა უწოდეს მას სახელი ხ. მამისა თუსისა ზაქარიასა, ლ. 1,59; ათორმეტთა მათ მოციქულთა სახელები ესე არს, მ. 10,2; ათორმეტთა მათ მოციქულთაჲ არს ხ. ესე, იქვე C; დაჰსდე მათ ხ.: ბანერეგეს, მრ. 3,17; ხ. თქუენი დაიწერა ცათა შინა, ლ. 10,20.

სახელის-ღება [სახელის ფარკმგვა]: თუალ-უყოფდეს მამასა მისსა, რად-ძიუნდეს სახელის-ღებად მისა, ლ. 1,62.

სახიერ [კეთილი]: მე სახიერ ვარ, მ. 20,15; არაეინ არს ხ., გარნა მხოლოდ ღმერთი, მრ. 10,18; ლ. 18,19; ერთი არს სახიერი ღმერთი, მ. 19,17; იო-

სებ ... იყო კაცი ხ. და მართალი, ლ. 23,50; რადსა მეტყუ მე სახიერით, მრ. 10,18; ლ. 18,19; გულითა კეთილითა და სახიერითა ისმინიან სიტყუაჲ, ლ. 8,15; მოძლუარო სახიერო, მ. 19,16; მრ. 10,17; ლ. 18,18; მონაო ხ. და სარწმუნოო, მ. 25,21,23; კეთილ, ხ. მონაო, ლ. 19,17.

სახილველ ნ. ხილვა.

სახიობა [ხიმღერა, გაღობა]: ესმა ქმაჲ სახიობიხაჲ და პართ მეძღერთაჲ, ლ. 15,25 C.

სახლ: სახლსა ჩემსა სახლ სალოცველ ეწოდოს, მ. 21,13; ... ერქუას, მრ. 11,17; იყოს სახლი ჩემი ხ. სალოცველ, ლ. 19,46; ნუ ჰყოფთ სახლსა მამისა ჩემისასა ხ. სავაქრო, ი. 2,16; რომელმან აღაშენა სახლი თუნი კლდესა ზედა, მ. 7,24; რომელმან აღაშენა ხ. თუნი ქვასა ზედა, მ. 7,26; რომელმან აღაშენა ხ. მიწასა ზედა, ლ. 6,49; ყოველი ქალაქი გინა ხ., რომელი განვეთის თავსა თუსსა, ვერ დაემტკიცის (ვერ დადგეს C), მ. 12,25; უკუეთუ არა პირველად შეკრას ძლიერი იგი და მაშინ ხ. (+იგი C) მისი იავარ-ყოს, მ. 12,29; რომელმან დაუტევოს (რომელსა დაეტევოს C) ხ. გინდ ძმანი ანუ დანი ..., მ. 19,29; მრ. 10,29; ლ. 18,29; დაგზდების თქუენ სოტუენი ოკერი, მ. 23,38 C; უკუეთუ ნ. სახლსა განვეთა, მრ. 3,25; თუ ხ. თავსა თუსსა ზედა განიყოს, იქვე C; მაშინ ხ. (+იგი C) მისი გამოტყუენოს, მრ. 3,27; უკუეთუ არა მიიღოს ასი წილი ეამსა ამას ხ. და ძმანი და დანი ..., მრ. 10,30; კაცმან გზად წარმავალმან დაუტევის ხ. თუსი, მრ. 13,34; ხ. სახლსა ზედა დაეტის, ლ. 11,17; რა აღიესოს ხ. (+ესე C) ჩემი, ლ. 14,23; არა-მე აღანთოსა სანთელი და მოჰმართოს (მო

სახლი თუხი, ლ. 15,8; იყოს ხ. ჩემი სახლ სალოცველ, ლ. 19,46; უკუეთუ იყოს ხ. იგი ღირს, მ. 10,13; ვერ კელ-წვიფების ხ. იგი დამტყიცებდალ, მრ. 3,25; ხ. იგი ყოველი აღიესო სულწლებითა მის ნელსაცხებლისადათა, ი. 12,3; ვერ უძლოს სახლმან მან დადგომად, მრ. 3,25 C; მოვიდა იესუ სახლსა პეტრესსა, მ. 8,14; მოვიდა იესუ ხ. მის მთავრისასა, მ. 9,23; ვა შევიდა იესუ ხ. მოუძდეს მის ბრმანი იგი, მ. 9,28; ვრა იგი შევიდა ხ. ღმრთისასა, მ. 12,4; მრ 2,26; ლ. 6,4 E; ვის კელ-წვიფების ხ. ძლიერისასა შესლვად, მ. 12,29; მრ. 3,27; მაშინ დაუტევა იესუ ერი იგი და შევიდა ხ., მ. 13,36; ხ. ჩემსა სახლ სალოცველ ეწოდოს, მ. 21,13; ... ერაქუას, მრ. 11,17; იესუ იყო რაბ ბეთანიას ხ. სიმონის კეთროვნისასა, მ. 26,6; მრ. 14,3; შევიდა ხ. სიმონისსა, ლ. 4,38; მოვიდა ხ. სიმონისსა და ანდრეასსა, მრ. 1,29; მოვიდეს ხ., მრ. 3,20; უკუეთუ სახლი ხ. განეთა, მრ. 3,25; ვიდრეცა შეხვდეთ ხ., მრ. 6,10; შევიდა ხ. და არა უნდა, რამცა აგრძნა ვინმე, მრ. 7,24; ვა შევიდა ხ., ჰკითხვიდა მათ, მრ. 9,33; შევიდა ხ. (+მას C) ზაქარიაჲსსა, ლ. 1,40; ხ. მამისა ჩემისასა ჯერ-არს ჩემი ყოფიდა, ლ. 2,49 C; დაუშადა ლევი პური დიდი იესუს ხ. (+შინა C) თუხსა, ლ. 5,29 E; რომელი აღაშენებნ ხ., ლ. 6,48; შევიდა ხ. (+მას CD) მის ფარისევლისასა, ლ. 7,36; შემოვედ ხ. შენსა, ლ. 7,44; რომელსა ხ. შეხვდეთ, ლ. 9,4; 10,5; შეიყვანა თავადი ხ. მისსა, ლ. 10,38; მიიქცე ხ. ჩემსა, ვინაეცა გამოვედ, ლ. 11,24; მო-რაბ-ვიდოდა იესუ ხ. ვისსამე მთავრისა ფარისევლისასა, ლ. 14,1; მიავლინე ეგე ხ. მამისა ჩემისასა, ლ. 16,27; რომელნი შეჰჰამენ ხ. ქურიეთისა, ლ. 20,47 C; შეიყვანეს იგი ხ.

მღღელთ მოძღურისასა, ლ. 22,54; ნუ ჰყოფთ (შეიქმთ C) ხ. მამისა ჩემისასა სახლ სავაქრო, ი. 2,16; ჰრწმენა მას თავადსა და ყოველსა ხ. მისსა, ი. 4, 53 C; ხ. მამისა ჩემისასა სავანე მრავალ არიან, ი. 14,2; მშვდობად ხ. ამას, მ. 10,12; ლ. 10,5; მოვიდეს ხ. მას (-C), მ. 2,11; გარდამოვდეს წვმანი, და აღდგეს მღინარენი, და ქროდეს ქარნი, და ეკუთნეს ხ. მას, მ. 7,25,27; ეკუთნა მღინარს იგი ხ. მას და ვერ შეუძლო შეძრვად ხ. მას, ლ. 6,48; შე-რაბ-ხვდეთ ხ. მას (-C), მოიკითხეთ იგი, მ. 10,2; მოვიდა ხ. მას შესაკრებელთ მთავრისასა, მრ. 5,38; მიხალბულ იყო ხ. მას, ლ. 7,6; ვა მოვიდა ხ. მას, ლ. 8,51; მიეხალა ხ. მას, ლ. 15,25; რომელნი იყვნეს მის თანა ხ. მის, ი. 11,31 C; მეუფებდეს ხ. (+მას C) ზედა იაკობისსა საუკუნოდ, ლ. 1,33; სახლი ხ. ზედა დაეცის, ლ. 11,17; მონად ჩემი დაცემულ არს ხ. შინა ჩემსა, მ. 8,6; ჯდა რაბ იგი ინაგით ხ. (+მას C) შ., მ. 9, 10; არა არს წინაწარმეტყუელი შეურააცხ, გარნა თუხსა სოფელსა და ხ. შ. თუხსა, მ. 13,57; მრ. 6,4; ესმა, რ ხ. შ. არს, მრ. 2,1; ესმა, ვლ არს იგი ხ. შ. მის ფარისევლისასა, ლ. 7,37; ჯდა იგი ხ. შ. მისსა, მრ. 2,15; მერმე ხ. შ. ... ჰკითხვიდეს მას მოწაფენი მისნი, მრ. 10,10; ხ. შ. არა იყოფოდა, ლ. 8,27; მისვე ხ. შ. იყვნით, ლ. 10,7; იყვნენ ამიერითგან ხუთნი ხ. შ. ერთსა, ლ. 12,52; ქურპერი მისი ხ. შ. (იყოს), ლ. 17,31; ხ. შ. შენსა ჯერ-არს ჩემი ყოფიდა, ლ. 19,5; მონად არისადა და-ადგრეს ხ. შ. უტუნისდმღრ, ი. 8,35; მარიამ ხ. შ. ჯდა, ი. 11,20; რომელნი იყვნეს მის თანა ხ. შ., ი. 11,31; რომელნი არიედ ხ. მას (-C) შ., მ. 5,15; ამას სიტყუასა ეტყოდა ხ. მას შ. სა-

ფასისასა, ი. 8, 20 C; ალგვდგინი ჩუენ რქჳაძ ცხორცმისაჲ შორის ხახლსა მას (—C) დაეითის, ლ. 1,69; მიველით უფროსს ბ' ცხოვართა წარწყმედულთა ხახლსა ისრაჲლისათა, მ. 10,6; არა ვიდრემე მოვლინებულ ვარ, გარნა ცხოვართა მათ წარწყმედულთა ხ. ისრაჲლისათა, მ. 15, 24; არა უტრევა დათხრად გუერდი ხ. თუხისაჲ, მ. 24,43; ლ. 12,39; არამცა უფლო დათხრად ხ. თუხისა, მ. 24,43 C; არა ღირს ვარ, რ'ა სართულსა ხ. ჩე-შისასა შეშობდღე, ლ. 7,6; შურმან ხ. შენისამან შეშჳამა მე, ი. 2,17; ნუ გარ-დამოვალნ აღებად რაჲსამე ხახლსა-გან თუხისა, მ. 24,17; მრ. 13,15; იო-სებ (იყო) ს. და ტომისა დაეითისა, ლ. 1,27; იყო იგი ხ. და ტომისა დაეითი-სა, ლ. 2,4; გამოვიდა იესუ ხახლსა მისგან, მ. 13,1; გამო-რაჲ-ხვდეთ მიერ ხახლთ, მ. 10,14; მოჰყენდა იესუ ხ. კაჲფაჲსით ტაძრად მსაჯულისა მის, ი. 18,28 C; ნუ მიხუალთ ხახლთი-ხახ-ლად, ლ. 10,7.

წარედ ხახედ შენდა, მ. 9,6 D; მო-ვიდეს ხ. სიზონისა და ანდრეჲსა, მრ. 1,29 C; მოვიდეს ხ. ივინი, მრ. 3,20 C; წარავლინა იგი ხ. თუხა, მრ. 8,26 E; რაჲმს შევიდა იგი ხ., მრ. 9,28 C; ე'ა შევიდა ხ., ჰკითხვიდა მათ, მრ. 9,33 C; წარვიდა ხ. თუხა, ლ. 1,56 E; 5,25 C; რ'ა შევიდეს ხ. მისა, ლ. 8,41 C; მო-რაჲ-ვიდეს იგი ხ., ლ. 15,6 C; მიავლი-ნო ეგე ხ. მამისა ჩემისა, ლ. 16,27 C; გარდამოვიდა იგი განმართლებული ხ. თუხა, ლ. 18,14 C; მიერ ეამითგან წა-რიყენა იგი ხ. თუხა; ი. 19,27 C.

მოვიდა იესუ ხახედ, მ. 8,14 C; წარ-ვედ ხ. შენდა, მ. 9,6 CE; მრ. 2,11; 5, 19,34; 8,26; ლ. 5,24; წარვიდა ხ. თუხა, მ. 9,7; ლ. 1,23, (მიიქცა C) 56; 5,25; შევიდა იგი ხ., მ. 9,28 C; მრ. 7,24 C; მიიქცე ხ. ზემდა, მ. 12,44; მო-

ვიდა ხ. თუხა იესუ. მ. 13,36 C; ე'ა შე-ვიდეს ივინი ხ., მ. 17,25; შევიდა იგი ხ. ერისა მისგან, მრ. 7,17; წარვიდა დედაკაცი იგი ხ. თუხა, მრ. 7,30; წარ-თუ-შუტევენე ივინი უხმით ხ. თუხა, მრ. 8,3 C; წარავლინა იგი ხ. თუხა, მრ. 8, 26 CD; ე'ა შევიდა იესუ ხ., მრ. 9,28; ნუ გარდამოვალნ ხ., მრ. 13,15; მი-აქციეს... ხ. მისა. ლ. 7,10; მიიქცე ხ. შენდა, ლ. 8,39; რ'ა შევიდეს ხ. მისა, ლ. 8,41; შეიყენა თაჲდი ხ. თუხა, ლ. 10,38 C; მო-რაჲ-ვიდეს იგი ხ., ლ. 15,6; შეუდევით მის ხ., ვიდრე-ცა შევიდეს, ლ. 22,10.

ე'რმცა არა მოილო ასი წილი აწ ეამსა ამას ხახლგებო და ძმანი... 10, 30 C; რომელნი შეშჳამთ ხახლგებო ჭურითასა, მ. 23,13; მრ. 12,40; ლ. 20, 47; შემიწყნაროს მე ხ. მათსა, ლ. 16, 4 C; დაუტევენთ თქუენ ხახლნი თქუენ-ნი ოჯრად, ლ. 13,35; დაუტევენთ თქუენ ხახლთა თქუენთა ოჯრად, მ. 23,38; რომელნი შეშჳამენ ხ. ჭურითასა, მრ. 12,40 C; ხ. შინა სამეუფოთა არიან, მ. 11,8.

ოდეს უფალი იგი ხახლსაჲ (+მის C) მოვიდეს, მრ. 13,35; დღეს იქმნა ცხორებოჲ ხ. ამის, ლ. 19,9; აღსძარ-ცუეს სართული ს. მის, მრ. 2,4; და იყო დაცემოჲ ხ. მის დიდ, ლ. 6,49; არქუთ მამასახლისსა მის ხახლსაჲსა, მრ. 14,14 C.

[ნ. კ. მიმასახლის, სახლეულ, სახლისა უფალ, უფალ სახლისა].

სახლეულ [მინაჲურგბი, ოჯაზობა, ოჯა-ზიხ წევრებო]: იყენენ მტერ მამასახ-ლისისა ხახლეულნი თუხნი, მ. 10,36; უკუეთუ სახლისა უფალსა ბერზებულით ჰხადოდეს, რაოდენ უფროსს ხახლეულ-თა (+მათ C) მისთა, მ. 10,25; რაჲმს გარდაუღვე მნობისაგან, შემიწყნაროს

მე ხახლელელა მათთა, ლ. 16,4; პრწმენა მის და ყოველთა ხ. მისთა, ი. 4,53; პირველად მიბრძანე ჯგნაჲ ხ. ჩემთაგან. ლ. 9,61.

ხახლისა უფალ [სახლის (ოჯახის) უფროსი]: იყო ვინმე კაცი ხახლისა უფალი, მ. 21,33; ვინათგან აღდგეს ხ. უ., ლ. 13,25; მაშინ განრისხნა ხ. უ. იგი, ლ. 14,21; პრქუა ხახლისა უფალ-მან ეზოჲს მოძღუარსა თჳსსა, მ. 20,8; უკუეთუმცა უწყოდა ხ. უ. (სახლის უ. D), მ. 24,43; უკუეთუმცა იცოდა ხ. უ., ლ. 12,39; უკუეთუ ხახლისა უფალ-ხა ბერზებულით ჰხადოდეს, მ. 10,25; ყოველი მწიგნობარი, რომელი მოწაფე ყოფილ არნ სასუფეველსა ცათასა, მსგაეს არს იგი კაცსა ხ. უ., მ. 13,52; მსგაეს არს სასუფეველი ცათად კაცსა ხ. უ., მ. 20,1; ირქუთ ხ. უ., მრ. 14,14; უთხრეს ხ. უ. მას, მ. 13,27; მი-რაჲ-ილეს, დრტჯნეილეს ხახლისა უფ-ლისა მისოჲს, მ. 20,11.

[5. კ. უფალ სახლისა].

ხახუევილ: შეხვა იგი ხახუევილითა, ლ. 2,7; ჰპოოთ ყრმაჲ იგი წარგრაგნი-ლი ხ., ლ. 2,12 C; ვამოვიდა მკუდარი იგი შეკრული კელითა და ფერკითა და ხ., ი. 11,44.

ხაჳმარ [ხაჳრო]: არლარა ხაჳმარ არნ მიერითგან, მ. 5,13; აჳა მკირელი არს ხ., ლ. 10,41; კორკნი ირად ხ. არიინ, ი. 6,63; უწყით, რ იტი ყოვე-ლი და ირა ხ. არს, ერმცა ვინმე გკი-თხარაჲ შენ, ი. 16,30 C.

ხაჳნველ [გუთან]: არავინ დასდვის კელი ხაჳნველსა და ჰხედენ იგი ვარე-უკუნ და წარმართებულ არნ, ლ. 9,62.

ხაჳხარ [გამოხხნის ფახი]: ანუ რაჲ-მე მისცეს კაცმან ხაჳხარად სულია თჳსი-სათჳს, მ. 16,26 C; (ძმ კაცისაჲ მოვი-და) მსახურებად და მიცემად სული თჳსი ხაჳხარად მრავალთა, მ. 20,28; მრ. 10,45.

ხაჳხენებელ [მოხაგონებელი]: ითქუ-მოდის, რომელცა ესე ყო ხაჳხენებელად მაგისა, მ. 26,13; მრ. 14,9.

ხაჳუშილ [გოვინი, ღუმელი]: შეს-თხინეს იგი შორის (-C) ხაჳუშილსა მის ცეცხლისასა, მ. 13,42,50.

ხაჳუშილაჲ [რომაელებს ღამის ხა-ყარაულე 4 ცვლად ქონდათ დაყოფი-ლი; თითოეული ცვლა 3 ხაათხ ყარაუ-ლობდა. ეს სახსაათიანი ცვლა ყარაულე-ბისა არის „ხაჳუშილაჲ“]: მეოთხესა ხაჳუშილაგსა ღამისასა მოვიდა მათა იესუ, მ. 14,25; მრ. 6,48; და ლათუ მეორესა ხ. (საჳუშილაჲს D) და მესამე-სა მოვიდეს, ლ. 12,38.

ხაჳ ნ. სჯა.

ხაჳდომელ: ეძიებენ... პირველად ხაჳდომელსა [წინ გდომას] შესაკრებელ-თა შინა, მრ. 12,3 C; ტაბლები იგი თესლის მოფარდულთაჲ დაამჳუა და ხაჳდომელები [ხამებე], რომელ იყიდ-დეს ტრედებსა, მ. 21,12 C.

ხენ: რომელნი ბოროტსა ხენსა შინა არიან, ლ. 5,31; მოართუმიდეს მას ყო-ველსა სნეულებსა პირად-პირადითა ხენ-სითა და გუემითა შეპყრობილთა, მ. 4,24 C; განქურნებდენ ყოველთა ხენთა, მ. 9,3; 10 1 C; მოკუტორიდეს მას ყო-ველთა მათ ბოროტად სნეულთა თითო-სახეთაგან ხ., მ. 4,24; რომელთა ჰყვან-და მათ თანა მკელობრები... და სხუა-ნი მრავალნი თითო-სახეთაგან ხ. შე-პყრობილნი, მ. 15,30; განქურნა მრავალ-ნი სნეულნი პირად-პირადთაგან ხ., მრ. 1,34 C; რაოდენთა ჰქონდეს უძ-ლურნი (უძრულნი D) თითო-სახეთაგან ხ., მოიყვანნეს მისა, ლ. 4,40; მიჰსცა მათ ძალი და ჰელმწიფებაჲ ყოველთა ზელა ეშმაკთა და ხ. განქურნებდა, ლ. 9,1; განქურნა ყოველნი ბოროტთა ხენ-თაგან, მრ. 1,34.

[5. კიდევ სნეულ].

სერ [ვაზმაში]: დაუმზადეს მას მუნ სერი, ი. 12,2; ოდეს ჰყოფდეს სადილსა ვინა ხერხა, ლ. 14,12; ვა ხერხისა ეამი იყო, ი. 13,2 C; აღდგა ს. მისგან, ი. 13,4 C.

სერობა, ი უობ. [ვაზშობა]: მზამიყავ მე, რა ვისერო, ლ. 17,8.

ვა სერობა იყო, ი. 13,2; რომელიცა-იგი მიეყრდნა სერობისა მას მკერდსა მისსა, ი. 21,20; ეგრევე სასუმელი იგი შემდგომად სერობისა მოილო, ლ. 22,20; აღდა სერობისაგან, ი. 13,4 D; არაიან... ვემო-იხილოს სერობისა ამისგან (მისგან CD) ჩემისა, ლ. 14,24; აღდა ს. მისგან, ი. 13,4 E.

ხესხება: რომელსა უნდეს ხესხების შენგან, მ. 5,42.

ხეფე-კაც [ხახამართლობ განაჩენთა აღმასრულებელი, ბოქაული]: და მსაჯულმან მიგცეს შენ ხეფე-კაცსა, და ხეფე-კაცმან მიგცეს შენ საპყრობილედ, ლ. 12,58.

ხეფეწულ [მეფის გვარისა, დიდებული, დიდგვარიანი]: მუნ იყო ხეფეწულ ერთი, ი. 4,46 C; ჰრქუა მას ხეფეწულმან მან, ი. 4,47 C.

ხთვა, 0—2: (შროშანი) არცა შურების, არცა სთავს, მ. 6,28; ლ. 12,27; არცა შურებინ, არცა სთავს, იქვე C.

სთუელ ნ. მოსთულა.

ხიბერე: იგიცა შიდგომილ არს ძესა ხიბერესა თქსსა, ლ. 1,36.

ხიბოროტე: კმა არს დღისაჲ მის ხიბოროტე (ს—ე D) თქსი, მ. 6,34.

ხიბრმე: მიხედა მათ მრისხანედ შექუენებულად ხიბრმესა მას ზედა გულისა მათისასა, მრ. 3,5 C; მიმოიხილა მათა რისხვიით და მწუხარედ ხიბრმისათჳს გულისა მათისა, მრ. 3,5.

ხიბრძნე: რომელთა ესმოდა ხიბრძნე მისი, ლ. 2,47 C; განმართლდა

ხიბრძნე (ს—ე CD) ზვილთაგან თქსთა, ლ. 7,35; მე მოგეცე თქუენ პირი და ს. (ს—ე CD), ლ. 21,15; ვინაჲ არს ამისა ს. (ს—ე CD) ესე და ძალი, მ. 13,54; რაჲ არს ს. ესე (—ესე C, ს—ე ესე D) მოცემულ ამისა, მრ. 6,2; განმართლდა ს. იგი (ს—ე იგი C, ს—ე D) ზვილთაგან თქსთა, მ. 11,19; ხიბრძნემან ღმრთისამან თქუა, ლ. 11,49; მოვიდა... სმენად ხიბრძნესა სოლომონისსა, მ. 12,42; ლ. 11,31; მოვიდა... სმენად ხიბრძნისა სოლომონისა, მ. 12,42 C; ლ. 11,31 C; იესუ... აღიესებოდა ხიბრძნითა, ლ. 2,40; იესუ წარმატებოდა ს. და ჰასაკითა, ლ. 2,52.

ხილდარ: ხილდარი სიმონისი დავრომილ იყო მჭურვალებითა, მრ. 1,30; ს. სიმონისი შეპყრობილ იყო სიციხითა დიდითა, ლ. 4,38; იხილა (იესუ) ს. იგი (—C) მისი, მ. 8,14.

ხივლტოლა [გაქივება]: ვინ გიჩუენა თქუენ ხივლტოლაჲ მომავალისა მისგან რისხვისა, მ. 3,7; ლ. 3,7; რა არა იყოს ს. თქუენი ზამთარსა შინა, მ. 24,20; მრ. 13,18 C.

ხიზრქე, ხიხქე: არა ეღვა მას ხიზრქს, მრ. 4,5 C; არა იყო ხიხქს (ს—ე D) მიწისაჲ, მ. 13,5; სადა არა იყო ხიხქე მიწისაჲ ფრიად, მრ. 4,5 C.

ხიკუდილი: და ღათუ იყოს შენ თანა ხიკუდილი ჩემი, მ. 26,35; მრ. 14,31; იყო მისა უწყებულ... არა ხილვად ს., ლ. 2,26; იყო ს. გლაზაკისაჲ მის, ლ. 16,32; ს. არა იხილოს უკუნისადმდე, ი. 8,51; რომლითა სიკუდილითა ეგულებოდა ს., ი. 12,33; უმჯობეს არს კაცისა ერთისა ს. ერისათჳს, ი. 18,14; შჯულისა ჩუენისაებრ თანა-აც ს., ი. 19,7; სიკუდილი-ღა თუ შემხუდეს შენ თანა, არავე უფარ-გყო შენ, მ. 26,35 C; სიკუდილის თანა-მდებ არს, მ. 26,66 C; ... ხიკუდილისა, იქვე DE; ყოველთა და.

საჯეს იგი თანა-მდებარე სიკუდილით, მრ. 14,64; არარაჲ ღირსი ს. (სიკუდილის C) საქმე არს მის თანა, ლ. 23,15; ს. გემოჲ არა იხილოს უკუნისადმდე, ი. 8,52; გარდაიცვალოს იგი სიკუდილისაგან ცხოვრებად, ი. 5,24; იესუ თქუა სიკუდილისა მისისათჳს, ი. 11,13; რომელი ძკრსა იტყოდის მამისათჳს ანუ დედისათჳს, სიკუდილით მოკუედინ, მ. 15,4 C; რომელმან ბოროტი თქუას მამისათჳს და დედისათჳს, ს. მოკუედინ, მრ. 7,10; დასაჯონ იგი სიკუდილითა, მ. 20,18 C; მრ. 10,33 C; რომლითა ს. ეგულებოდა სიკუდილი, ი. 12,33; ... მოსიკუდილ, ი. 13,32; აუწყა, რომლითა ს. აღიღოს ღმერთი, ი. 21,19; მისცეს ძმამან ძმაჲ სიკუდილად, მ. 10,21; დასაჯონ იგი ს., მ. 20,18; არცა-ღა მერმე ს. (სიკუდილ CD) კელ-ეწიფების, ლ. 20,36; მე შენ თანა მზა ვარ საპყრობილედ და ს. (სიკუდილ C) მისლვად, ლ. 22,33; დასაჯონ იგი სიკუდილად, მ. 10,21 CE; მრ. 10,33; 13,12; რომელი მიახნდა ს., ი. 4,47; შეწუხებულ არს სული ჩემი ვიდრე სიკუდილადმდე (სიკუდილმდე D), მ. 26,38; მწუხარე არს სული ჩემი ვიდრე სიკუდილმდე, მრ. 14,34; მე შენ თანა მზა ვარ საპყრობილედ და მოსიკუდილად, ლ. 22,33 C; ეგულებოდა იესუს მოსიკუდილ ნათესაეისათჳს, ი. 11,51; რომლითა სიკუდილითა მ. იყო, ი. 12,33 C; რომლითა სიკუდილითა ეგულებოდა მ., ი. 18,32; შექუენებულ არს სული ჩემი მოსიკუდილმდე, მ. 26,38 C; მოვედ... მოსიკუდილმდე ყრმისა მისი, ი. 4,49; ყვეს თანა-მდებარე სიკუდილისა, მრ. 14,64 C; რომელთა არა იხილონ გემოჲ სიკუდილისაჲ, მ. 16,28; მრ. 9,1; ლ. 9,27; არა იხილოს გემოჲ ს., ი. 8,52 C; არარაჲ ბრალი ს. ვპოვე ამის თანა, ლ. 23,22; რომელნი

ბნელსა და აჩრდილსა სიკუდილისასა სხენან, ლ. 1,79 C; ერ-იგი მიჰსცეს საშჯელსა ს., ლ. 24,20; რომელნი სხდეს ბნელსა და აჩრდილთა სიკუდილისათა, მ. 4,16; ლ. 1,79.

[5. კ. სასიკუდილნი].

სიშამრ: იყო იგი სიშამრი კაიფაჲსი, ი. 18,13.

სიშართლე: ჯერ-არს ჩემდა აღსრულებად ყნი სიშართლე, მ. 3,15; უკუეთუ არა აღემატოს სიშართლჲ (ს—CD) თქუენი უფროჲს მწიგნობართა და ფარისეველთა, მ. 5,20; თქუენ ეძიებდით სასუფეველსა ღმრთისასა და სიშართლესა მისსა, მ. 6,33; ესრე შუენის ჩუენდა აღსრულებად ყოველისა სიშართლისა, მ. 3,15 C; ვიდოდეს ყოველთა მცნებათა ს. უფლისათა უბიწონი, ლ. 1,6; მოვიდეს იგი და ამბილოს სოფელსა ცოდვისათჳს და ს. და საშჯელისა, ი. 16,8; რომელთა ჰმოიღის და ჰსწყუროდის სიშართლისათჳს, მ. 5,6; ნეტარ იყენენ დევნულნი ს., მ. 5,10; იგი მოვიდეს და ამბილოს სოფელსა ცოდვათათჳს და ს. და სასჯელისათჳს, ი. 16,8 C; ხ ს., რ მამისა ჩემისა მიეილ, ი. 16,10; მსახურებად მისა ღირსებით და სიშართლით. ლ. 1,75; მოვიდა თქუენდა იოვანე გზითა სიშართლისათა, მ. 21,32.

სიშდაბლე: მოჰხენდა სიშდაბლესა ზედა მკეველისა თჳსისასა, ლ. 1,48.

სიმილიძრე: ზრუნვათაგან და სიმილიძრისა და გემოთაგან ამის სოფლისათა ვლენედ და შეაშთიანი, ლ. 8,14; ზრუნვანი ამის სოფლისანი და სატუური სიმილიძრისაჲ შეუტდის, მრ. 4,19; ზრუნვამან ამის სოფლისამან და სატუურმან სიმილიძრისამან შეაშთის სიტყუაჲ იგი, მ. 13,22; მრ. 4,19 C.

ხიმრავლე [ხიმრავლე; მრავალი ხალხი]: შეტრბა მუნ ხიმრავლმ ერისაჲ, [მეგერი ხალხი, მრავალი ხალხი], მრ. 2,2; იყო ანგელოზისა მის თანა ხ. (ს—ე CD) ერთა ცისათაჲ, ლ. 2,13; შეაყენეს თევზთა ხ. (ს—ე CD) დიდი, ლ. 5,6; სხვსა ერისა ხ. (ს—ე CD) ფრიადი (იყო მუნ), ლ. 6,17; შეუდგა მას ხ. (ს—ე CD) ერისაჲ და დედათაჲ, ლ. 23,27; მას შინახსა ხ. (ს—ე D) უძლურთაჲ, ი. 5,3; ზეალისაგან ხ. ერისაჲ მის, რომელ მოსრულ იყო დღესასწაულსა მას, ... აღიღეს რტოები, ი. 12,12 C; ხიმრავლე იგი ერისაჲ დაჰფენდა სამოსელსა მათსა გზასა ზედა, მ. 21,8 C; დაღადებდა ყოველი იგი ხ., ლ. 23,18 C; ყოველი იგი ხიმრავლმ (ს—ე CD) ილოცვიდა (თაყუანის სცემდა C), ლ. 1,10; ევედრებოდეს მის ყოველი იგი ხ. (ს—ე CD) გარემოჲს სოფლებიჲსაჲ მის გერგესეველთაჲ, ლ. 8,37; აღდგა ყოველი იგი ხ. (ს—ე CD) მათი, ლ. 23,1; იწყო ყოველმან ხიმრავლემან მოწაფეთამან სიხარულით ქებად ღმრთისა, ლ. 19,37; ესმა მრავალსა ხიმრავლეხა, მრ. 3,8; უფროჲსსა ხ. პრწმენა სიტყუათა მისთაჲ, ი. 4,41; პრქუა პილატე მღდელთ მოძღუართა მათ და ხ. მას, ლ. 23,4 C; ვერლარა ეძლო გამოთრევეად მისა ხიმრავლეხაგან თევზთაჲსა, ი. 21,6; ვერ უძლებდეს გამოზიდვად ხიმრავლითა მით თევზთაჲთა, იქვე C.

ხიმტკიცე: გამოძლეოდის ხიმტკიცემან მან ახლისამან, მ. 9,16; ყო ხიმტკიცითა მკლავისა თვისისაჲთა, ლ. 1, 51.

ხიმძიმე: რომელთა ვიტკრთეთ ხიმძიმე დღისაჲ და სიცხმ, მ. 20,12.

ხინანულ: რომელთა არა უქმს ხინანული, ლ. 15,7; ქადაგებდა... ხ. და მოტყუებდა ცოდეთაჲ, ლ. 24,47; მე ნათელ-გცემ თქუენ წყლითა ხინანულ-

დად, მ. 3,11; არა მოვედ წოდებად მართალთა, ოდ ცოდვილთა ხ., მრ. 2, 17; ყავთ უკუე აწ ნაყოფი, ღირსი ხინანულიხაჲ, მ. 3,8; ლ. 3,8; ქადაგებდა ნათლის-ღებასასა ხინანულიხაჲ, მრ. 1,4; ქადაგებდა ნათლის-ცემასა ხ., მრ. 1,4 C; ლ. 3,3.

ხირ [ჩიტი]: ანუ არა ორი ხირი ერთის დანგის ვინისცილების, მ. 10,29; ანუ არა ხუთი ხ. ვანისცილების ორის დანგის, ლ. 12,6; მრავალთა ხირთა უმჯობეს ხირთ თქუენ, მ. 10,31; ლ. 12,7.

ხირცხვლ: რომელსა ხირცხვლ უხდეს ჩემდა მომართ, ლ. 9,26; მაშინ იწყო ხირცხვლით უკუანაჲსკენელსა ადგილსა დაპყრობად, ლ. 14,9.

ხისხლ: რა მოიწიოს თქუენ ზედა ყოველი ხისხლი მართალი, მ. 23,35; ესე არს ხ. ჩემი ახლისა აღთქუმისაჲ, თქუენ მრავალთათუჲს დათხეულე, მ. 26, 28; მრ. 14,24; მიგეც ხ. მართალი, მ. 27,4; ხ. მაგისი ჩუენ ზედა და შეილთა ჩუენთა ზედა, მ. 27,25; იძიოს ხ. ყოველთა წინაწარმეტყუელთაჲ, ლ. 11,50; რომელთაჲ-იგი პილატე ხ. შეპრია მსხუერპლთა მათთა თანა, ლ. 13,1; უკუთუ არა ჰშქამოთ ვორცი ძისა კაცისაჲ და ჰსუათ ხ. მისი, ი. 6,53; რომელმან... სუეს ხ. ჩემი, ი. 6,54 C, 56 C; ხ. ჩემი კეშმარტი სასუმელი არს, ი. 6,55; მეცხეულად გამოქდა ხ. და წყალი, ი. 19,34; რომელი... ჰსუმოდეს ხისხლსა ჩემსა, ი. 6,54,56; არამცე ვიყუენით მათ თანა ზიარ ხ. მას წინაწარმეტყუელთასა, მ. 23,30; რომელი იყო ხისხლიხა დინებასა ზედა, მ. 9,20 C; დასცბრა წყაროჲ იგი ხ. მისისაჲ, ლ. 8,44 C; ესე სასუმელი—ახალი ზეული ხ. ჩემისაჲ, ლ. 22,20; განქმა წყაროჲ იგი ხ. მის მისისაჲ, მრ. 5,29 C; უბრალო-მცა ვარ მე ხისხლსაგან მაგისისა, მ.

27,24; მოიწიოს ... სისხლი ... ხიხხლით-
გან აბელის მართლისად ვიდრე ხიხ-
ხლადმდე ზაქარიასა, მ. 23,35; ლ. 11,51; ... მიხიხხლადმდე ზაქარიასა, მ.
23,35 C; ჯორჯთა და ხიხხლთა არა გა-
მოგიცხდეს შენ, მ. 16,17; რომელნი
არა ხიხხლთაგან ... იშენეს, ი. 1,13;
ამისთვის ერქვა აგარაქსა მას აგარაქ
სიხხლის, მ. 27,8 C; რ' სასუიდელი
სიხხლიხაა არს, მ. 27,6; ამისთვის ეწო-
და აგარაქსა მას აგარაქი ხ., მ. 27,8;
დაპსცხრა წყაროჲ იგი ხ. მის, ლ. 8,44;
რომელი იყო წყაროჲთა ხიხხლიხათა
გუემულ, მრ. 5,25; იყო ვინმე დედაკა-
ცი წყაროჲთა ხ., ლ. 8,43.

1. ხიტყუა [ხაწყ., = ლაპარაკი, თქმა,
говорить, сказать, λέγειν, εἰπειν]: მრავ-
ალი მაქუს თქუნთჳს ხიტყუაჲ და საი-
ჯული, ი. 8,26 C; მრავალი მაქუს ხ.
თქუნდა, ი. 16,12 C; მიერიოთგან იწყო
იესუ ქადაგებად და ხიტყუად, მ. 4,17;
რაჲ უადვილეს არს ხ., მ. 9,5; მრ. 2,
9; ლ. 5,23; იწყო იესუ ხ., მ. 11,7; ლ.
7,24; ვერ კელ-გეწიფების (ერ უძ-
ლოთ C) კეთილისა ხ., მ. 12,34; ეძი-
ებდეს მას ხ., მ. 12,46; უნებს რაჲმე
ხ. შენდა, მ. 12,47; იწყო იესუ ხ. მათი,
მ. 13,3; ერ იწყო ხ., მ. 18,24 C; იწყ-
ო კაცად-კაცადმან მათმან ხ., მ. 26,
22; იწყეს ხ. თითოეულად, მ. 26,22 C;
არა უტევიებდა (არა უფლეს C) ხ. ეშ-
მაქთა მათ, მრ. 1,34; შეპრისხნა მათ
და არა უტევიებდა ხ., ლ. 4,41; ხ' მათ
გარეშეთა ყოველივე იგავით ხ. (მიტე-
მულ არს), მრ. 4,11; მუნქუსეს ხ. იწყო
მათდა მიმართ, მრ. 6,50 C; რომელმან...
კელ-იწიფოს ბოროტის ხ. ჩუნდა, მრ.
9,39; იწყო პეტრე ხ. მისა, მრ. 10,28;
იწყო მათა ხ., მრ. 10,32 C; ლ. 11,29;
იწყო ლაღადებად და ხ., მრ. 10,47;
იწყო მათა იგავით ხ., მრ. 12,1; ლ.

20,9; იწყო ხ., მრ. 13,5 C; ლ. 4,21;
მათ იწყეს მწუხარებად და ხ. მისა, მრ.
14,19; იწყო ხ. წინაშე მდგომელთა მათ,
მრ. 14,69; იწყეს მოკითხვად მისა და
ხ., მრ. 15,18; მოვივლინე ხ. შენდა და
ხარებად ამის, ლ. 1,17; იყო შენ... ვერ
შემძღებელ ხ., ლ. 1,20; ვერ ეძლო ხ.
მათა, ლ. 1,22; ვ'ა დაპსცხრა ხ., ლ.
5,4; აღდაგე მკუღარი იგი და იწყო ხ.,
ლ. 7,15; მაქუს რაჲმე შენდა ხ., ლ. 7,
40; იწყეს მის თანა შეინაქეთა მათ ხ.
გულთა შინა მათთა, ლ. 7,49; იწყო პირ-
ველად ხ. მოწაფეთა თჳსთა, ლ. 12,1;
მაშინ იწყოთ ხ., ლ. 13,26; მერმე პილა-
ტე იწყო ხ., ლ. 23,20 C; მაშინ იწყონ
ხ. მათთა, ლ. 23,30; მრავალი მაქუს
თქუნდა ხ., ი. 8,26; ფრიად-ლა მაქუს
ხ. თქუნდა მიმართ, ი. 16,12.

2. ხიტყუა [სიტყვა, слово, речь, სწ-
ოვა]: გკითხო მეცა თქუნე ხიტყუა ერთ
მ. 21,24 C; თქუნე ყოველი ხიტყუაჲ
ბოროტი თქუნდა მიმართ სიტყუით
ჩემთჳს, მ. 5,11; იყავ ხ. თქუნე: ჰე,
ჰე და არა, არა, მ. 5,37; რომელმან
თქუნას ხ. ძისათჳს კაცისა, მ. 12,32; ლ.
12,10; ყოველი ხ. უქმი რომელსა იტ-
ყოლიან კაცნი, მისცენ სიტყუაჲ მისთჳს,
მ. 12,36; რომელსა ესმეს ხ. (+იგი C)
სასუფეველისაჲ, მ. 13,19; ესევეთართა
დაუმტკიცებელ გიყოფის ხ. ღმრთისაჲ,
მ. 15,6; შეურაცხ-ჰყავთ ხ. ღმრთისაჲ,
მ. 15,6 C; რ'ა პირითა ორისა ანუ სა-
მისა მოწამისათა დაემტკიცოს ყოველი
ხ., მ. 18,16; რ'ა პირითა მოწამეთა
ორთაჲთა დაემტკიცენ ყოველი ხ., ეჭ-
ვე C; გკითხო მეცა თქუნე ხ. ერთი, მ.
21,24; მრ. 11,29; ლ. 6,9; 20,3; იგივე
ხ. თქუა მერმე, მ. 26,44 C; მოესვარ-
მან მან ხ. დასთესის, მრ. 4,14 C; რო-
მელ დაეთესა ხ., მრ. 4,15; რაჲმს ის-
მინიან ხ. (+იგი C), მრ. 4,16; დაუმ-

ტიცებელ გიყოფიეს სიტყუაჲ ღმრთისაჲ, მრ. 7,13; ილოცვიდა და იგივე ხ. თქუა, მრ. 14,39; ჩუენ გუესმა მაგისი ხ., მრ. 14,58; არარაჲ შეუძლებელ არს წინაშე ღმრთისა ხ., ლ. 1,37; მათ არა ცნეს ხ. მისი, ლ. 2,50 C; იყო ხ. ღმრთისაჲ ... უდაბნოს, ლ. 3,2; ჯელ-მწიფებით იყო ხ. მისი, ლ. 4,32; თეს-ლი იგი არს ხ. (+იგი C) ღმრთისაჲ, ლ. 8,11; რომელთა ისმინიან ხ., ლ. 8, 14,15; რომელთა ხ. ღმრთისაჲ ისმინონ, ლ. 8,21,28; რაჲ პოვონ რაჲმე ხ. მის თანა, ლ. 20,20; პირველითგან იყო ხ., ი. 1,1; რომელმან ხ. ჩემი ისმინოს, ი. 5,24 C; ხ. მისი არა არს თქუენ თანა დაღვრომილ, ი. 5,38; ხ. ცხობრებისა საუკუნოჲსაჲ გაქუს ზენ, ი. 6,68; ხ. ჩემი ვერ დაეტევის თქუენ შორის, ი. 8, 37; უკუეთუ ვინმე ხ. ჩემი დაიმარხოს, ი. 8,51,52; რომელთა მიმართ იყო ხ. (+იგი C) ღმრთისაჲ; ი. 10,35; უკუეთუ ვისმე უყუარ მე, ხ. ჩემი დაიმარხოს, ი. 14,23 C; ხ. ჩემი, რომელი გესმის, არა ჩემი არს, ი. 14,24 C; უკუეთუ ხ. ჩემი დაიმარხეს, ი. 15,20 C; ხ. შენი დაუმარხავს, ი. 17,6; მე მივეც მათ ხ. შენი, ი. 17,14 C; ხ. შენი კეშმარით არს, ი. 17,17; ესმა რაჲ უკუე კაბუკსა მას ხ. ესე, მ. 19,22 C; განითქუა ხ. ესე ჰურიათა შორის, მ. 28,15; ყოველთა მთით კრძოხა მიეთხრა ყოველი ესე ხ., ლ. 1,65 C; ვიხილოთ ხ. ესე, ლ. 2,15; რაჲ არს ხ. ესე, ლ. 4,36; ი. 7,36; განეფინა ხ. ესე ყოველსა ჰურიასტანსა, ლ. 7,17; ფიცხელ არს ხ. ესე (ეგე C), ი. 6,60; მრავალთა ერისაგანთა ისმინეს ხ. ესე, ი. 7,40; ვაჲ ესმა ხ. ესე პილატეს, ი. 19,8 C, 13 C; განჯდა ხ. ესე (იგი C) ძმათა შორის, ი. 21,23; არა ყოველთა დაიტონ ხ. ეგე (ესე C), მ. 19,11; რაჲ აღესრულოს ხ. იგი უფ-

ლისაჲ, მ. 1,22; 2,15; რაჲ აღესრულოს ხ. იგი ესაჲა წინაწარმეტყუელისა მიერ თქუმული, მ. 4,14 C; 8,17; 12,17 C; რაჲ ხ. იგი ესაიო წინაწარმეტყუელისაჲ აღესრულოს, ი. 12,38; რაჲ აღესრულოს ხ. იგი წინაწარმეტყუელისა თქუმული, მ. 13,35; 21,4; რაჲ აღესრულოს ხ. იგი, რომელი შჯულსა მათსა წერილ არს, ი. 15,25; რაჲ აღესრულოს ხ. იგი (— D), რომელი ჰრქუა მათ იესუ, ი. 18, 9; რაჲ აღესრულოს ხ. იგი იესუსაჲ, ი. 18,32; აღესრულების მათ ზედა ხ. იგი, მ. 13,14; მოვიდის უკეთური იგი და მისტაცის ხ. იგი, მ. 13,19; რომელმან ხ. იგი ისმინის, მ. 13,20,22; რომელსა ხ. იგი ესმინ, იქვე C; ზრუნვამან ამის სოფლისამან და საცთურმან სიმლიდრისამან შეაშთვის ხ. იგი, მ. 13,22; რომელმან ხ. იგი ისმინა, მ. 13,23; ფარსიველთა რაჲ ესმა ხ. იგი (— C), მ. 15,12; მოექსენა პეტრეს ხ. იგი იესუსაჲ, მ. 26,75; მრ. 14,72; ლ. 22,61; მაშინ აღესრულა ხ. იგი იერემიო წინაწარმეტყუელისა თქუმული, მ. 27,9 C; რაჲამს ისმინიან ხ. იგი მისი, მრ. 4, 15; მოულის მათ ხ. იგი, მრ. 4,15; ლ. 8,12; რომელთა ხ. იგი ისმინიან, მრ. 4,18,20; შეაშთვიან ხ. იგი, მრ. 4,19; იესუს ვრაჲ ესმა ხ. იგი თქუმული, მრ. 5,36 C; ხ. იგი დაიმარხეს თავისა თვისისა თანა, მრ. 9,10; გულისკმა-ყვეს ხ. იგი, ლ. 2,17; უკვრდა ხ. იგი მწყემსთაჲ მით, ლ. 2,18; მათ ვერ გულისკმა-ყვეს ხ. იგი, ლ. 2,50; უფროჲსად მიმოედებოდა ხ. იგი, ლ. 5,15; სიხარულით შეიწყნარიან ხ. იგი, ლ. 8,13; უძნდა ხ. იგი, ლ. 11,53; იყო ხ. იგი დაფარულ მათგან, ლ. 18,34; ხ. იგი იყო ღმრთისა თანა, და ღმერთი იყო ხ. იგი, ი. 1,1; ხ. იგი ჯორციელ იქმნა, ი. 1,14; ჰრწმენა წიგნისაჲ და ხ. იგი,

ო. 2,22; არს სიტყუა იგი ქეშმარიტ, ი. 4,37; ჰრწმენა კაცსა მას ხ. იგი (—C), ი. 4,50; მოიჯნენთ ხ. იგი, ი. 15,20; არა მიუგო მას არცა ერთსა სიტყუახა, მ. 27,14 C; ეტყოდა მით ხ. (+მას C), მრ. 2,2; 4,33; მთესვიარი იგი ... ხ. ჰსთესვიდა, მრ. 4,14; მღღელთ მოძღუარი იგი ჰკითხვიდა მას ხ. მეორედ, მრ. 14, 61 C; შეძრწუნდა ხ. მისსა, ლ. 1,29; არა არს უძღურება ღმრთისა მიერ ყოველსა ხ., ლ. 1,37 C; ერი დაესხმოდა მას სმენად ხ. ღმრთისასა, ლ. 5, 1 C; უმზირდეს მას პოვნად რასმე ხ., ლ. 11,54; ხ. რომელსა გეტყოდე მე თქუენ, სულ არს და ცხოვრება არს, ი. 6,63 C; ხ. (+მას C) რომელსა ვიტყოდე, მან საჯოს იგი უკუანაესენელსა დღესა, . ი. 12,48; განცხადებულად ხ. ამას ეტყოდა, მრ. 8,32; ამას ხ. ოდენ მოვიდეს მოწაფენი მისნი, ი. 4,27; ამას ოდენ ხ. ეტყოდეს მას მოწაფენი, ი. 4,31; ამას ხ. ეტყოდა, ი. 8,20 C; მასვე ხ. იტყოდა, მ. 26,44; იგინი უმეცარ იყენეს ხ. მას, მრ. 9,32; ლ. 9,45; რომელნი ... თუალით მხილველ და მსახურ ექმნენეს ხ. მას, ლ. 1,2 C; იგი ხ. მას აღიძრა, ლ. 1,29 C; მარიამი ყოველსა მას ხ. დაჰმარხვიდა, ლ. 2,19 C; მოწაფეთა დაუჯრდებოდა ხ. ამას ზედა, მრ. 10,24; იგი დაწუნხა ხ. მას ზედა, მრ. 10,22 C; მოწაფენი იგი მისნი დასულეზულ იყენეს ხ. მას მისსა ზედა, მრ. 10, 24 C; იყავნ ჩემდა მსგავსად სიტყუახა შენისა, ლ. 1,38 C; განუტეო მონაჲ შენი... მსგავსად ხ. შენისა, ლ. 2,29 C; ქადაგებდეს ... ხ. (სიტყუისა D) მის დამტიკებითა მისა მიმართ, მრ. 16, 20; რომელნი... თოთმხილველ და მსახურ ყოფილ იყენეს ხ. მის, ლ. 1,2; იწყო ქადაგებად ფრიად და მიმოდადებად ხ. მის, მრ. 1,45; შემდგომად ხ.

მის მისისა მათი მიმართ აღმოლდა ზეცად, მრ. 16,19; მეყავნ მე სიტყუახებრ შენისა, ლ. 1,38; განუტევე მონაჲ შენი, უფალო, ხ. შენისა მშუღობით, ლ. 2, 29; ჰგმობდეს მას მრავლისათუხ სიტყუახა, ლ. 11,53 C; არარაჲ მიუგო მას იესუ არცაღა ერთისა სიტყუახათუხ, მ. 27,14; იწყო ბრალობად მისა ამის ხ., მრ. 8,32; იგი შეწუნხა ამის ხ., მრ. 10, 22; იყო კუალად განწვალემაჲ პურიითა შორის ამის ხ., ი. 10,19; მაგის ხ. ვიდოდე, მრ. 7,29; მერმე ... მაგისვე ხ. ჰკითხვიდეს მას მოწაფენი მისნი, მრ. 10,10; ეშინოდა მათ კითხვად სიტყუახა ამისთუხ, ლ. 9,45; რაჲამს არნ კირი ანუ დევენულებაჲ ხ. მისთუხ, მ. 13,21; მრ. 4,17; თქუენ აწვე წმიდა ხართ ხ. მისთუხ, ი. 15,3 C; ჰგმობდეს მას მრავლისა მისთუხ ხ., ლ. 11,53; ად სიტყუო ხ ბრძანე, მ. 8,8; ად თქუ ხ., ლ. 7,7; არა ხ თუ პურიითა ცხოვრების კაცო, ად ყოველითა სიტყუათა, მ. 4,4; ლ. 4,4; განასხა სულეზი იგი უკეთური ხ., მ. 8,16; რა ხ. საფრჳს უგონ მას, მ. 22,15; რა მონადირონ იგი ხ., მრ. 12,13; ხ. შენითა გარდაუტეოთ ბადს, ლ. 5,5; ჰკითხვიდა მას ხ. მრავლითა, ლ. 23,9; რომელი იყო ... ძლიერი საქმითა და ხ., ლ. 24,19; ჰრწმენა მისი სამართელთა მათ ხ. მის დედაკაცისაჲთა, ი. 4,39; მრავალთა ჰრწმენა იგი ხ. დედაკაცისა მის წამებითა, ი. 4,39 C; უფრომსსა სიმრაველსა ჰრწმენა ხ. მისითა, ი. 4,41 D; არღარა ხ. შენითა გურწამს, ი. 4,42; რომელთა ჰრწმენეს ხ. მათითა ჩემდა მიმართ, ი. 17,20; თქუენ აწვე წმიდა ხართ ხ. მით, რომელსა გეტყოდე თქუენ, ი. 15,3; უკუეთუ ვინმე არა შეგიწყნარნეს თქუენ, არცა ისმინნეს სიტყუანი თქუენნი, მ.

10,14; ხატყუანი ჩემნი არა წარქდენ, მ. 24,35; მრ. 13,31; ლ. 21,33; საღა-იგი დაე-თესნეს ხ., მრ. 4,15 C; არა გრწმენეს ხ. ჩემნი, ლ. 1,20; მათ მოეგნენეს ხ. მისნი, ლ. 24,8; უჩნდეს მათ ხ. მათნი ვა სიჩქურისანი, ლ. 24,11; რომელმან ხ. ჩემნი ისმინენეს (დაიმარხნეს E), ი. 5,24; 12,47; ოდეს მკუდართა ისმინენ ხ. ძისა ღმრთისანი, ი. 5,25; არცა ხ. მისნი არიან თქუენ შორის დამკვდრებულ, ი. 5,38 C; რაჲსათჳს ხ. ჩემნი არა იცნით (გულსკმა-ჰყევნით C), ი. 8,43; უკუეთუ ვინმე ხ. ჩემნი დაიმარხნეს, ი. 8,51 C; ხ. ჩემნი თუ ვინმე ისმინენეს, ი. 8,52 C; რომელმან შეურაცხმყოს მე და არა შეიწყნარნეს ხ. ჩემნი, ი. 12,48; უკუეთუ ვისმე უყუარდე მე, ხ. ჩემნი დაიმარხნეს, ი. 14,23; რომელსა არა უყუარდე მე, ხ. ჩემნი არა დაიმარხნეს, ი. 14,24; ხ., რომელნი გეს. მიან, არა არიან ჩემნი, ი. 14,24; ხ. ჩემნი თქუენ თანა ეგნენ (დაადგორენ C), ი. 15,7; უკუეთუ ხ. ჩემნი დაიმარხნეს, ი. 15,20; ხ. შენნი... მიესცენ მათ, ი. 17,8,14; რომელმან ისმინენეს ხ. ესე, მ. 7,24,26; რომელსა ესმენეს ხ. ესე, მ. 7,26 C; დაასრულნა იესუ ხ. ესე, მ. 7,28; 19,1; ლ. 7,1; იესუს ესმენეს ხ. ესე, მრ. 5,36 C; რომელსა-იგი სარცხენელ უჩნდე მე და ხ. ესე (—C) ჩემნი, მრ. 8,38; დაისხენით ხ. ესე ურთა თქუენთა, ლ. 9,44; უთხრენეს ხ. ესე ათერთმეტთა მათ, ლ. 24,9; ხ. ესე არიან, რომელთა გეტყოდე თქუენ, ლ. 24,44 C; ოდეს ესმენეს პილატეს ხ. ესე, ი. 19,8,13; რაემას წარასრულნა იესუ ყოველნი ესე ხ., მ. 26,1; მიმოითქუმოდეს ყოველნი ესე ხ., ლ. 1,65; მარიამს დაესხნეს ყოველნი ესე ხ., ლ. 2,19; დედასა მისსა დაესხნეს (დეიმარხნეს C) ყოველნი ესე ხ. გულსა თჳსსა, ლ. 2,51; ესე ხ. არა არიან ეშმაკეულისანი, ი.

10,21; რაჲ არიან ხ. ეგვი, ლ. 24,17; ესე იგი ხ. არიან, რომელთა გეტყოდე თქუენ, ლ. 24,44; ერი იგი დაესბოდა მას სმენად ხატყუათა ღმრთისათა, ლ. 5,1; რომელი ... ისმენს ხ. ჩემთა, ლ. 6,47; ისმენდა ხ. მისთა, ლ. 10,39; ჰითბიღდა მას ხ. მრავალთა, ლ. 23,9 C; ხ. ღმრთისათა იტყუს, ი. 3,34; ხ. რომელთა გეტყუ თქუენ, სულ არიან დაცხორება, ი. 6,53; უკუეთუ თქუენ დადგრეთ ხ. ჩემთა, ი. 8,31; ხ. ღმრთისათა ისმენს, ი. 8,47; ხ. მისთა ვიმარხავ, ი. 8,55; ხ., რომელთა გეტყუ თქუენ, თავით ჩემით არა გეტყუ, ი. 14,10; იყვენეს მამად მისი და დედაჲ დაკრევიბულ ხ. ამათ (მათ C) ზედა მისთჳს, ლ. 2,33; ამათ ხ. ეტყოდა, ი. 8,20; დაუკრდებოდა ხ. მათ მისთა ზედა მადლისათა, ლ. 4,22; რომელმან არა შეგიწყნარნეს თქუენ და არცა ისმინენეს ხ. თქუენთაჲ მ. 10,14 C; არა გრწმენი ხ. ჩემთაჲ, ლ. 1,20 C; წიგნსა მას ხ. ესაია წინაწარმეტყუელისათა, ლ. 3,4; უფროჲსა სიმრავლესა ჰრწმენა ხ. მისთაჲ, ი. 4,41 E; ვრ-მე ხ. ჩემთაჲ ვრწმენეს, ი. 5,47; ვერ ძალ-გიც ხ. ჩემთა სმენად, ი. 8,43; რომელსა სირცხვლ უჩნდეს ჩემდა მომართ და ხ. ამათ (—CD) ჩემთა, ლ. 9,26 E; იყო შემდგომად ხ. ამათ ვრ რვა ოდენ დღე, ლ. 9,28; რომელთათჳს ისწავე ხ. მათ კრძალულებაჲ, ლ. 1,4; ყოველმან ერმან აღიშთჳს მისა ... სმენად ხ. მათ მისთა, ლ. 21,38; ხ. შენთაგან განჰმართლდე და ხ. შენთაგან დაისაჯო, მ. 12,37; უფროჲს და უმეტეს მრავალთა ჰრწმენა მისი ხ. მისთათჳს, ი. 4,41 C; მერმე წვალებდა იყო შორის ჰურიათა მათ ხ. ამათჳს, ი. 10,19 C; მოეგონა ხატყუაჲ მის, ლ. 2,17 C; ჰრწმენა წერილისაჲ მის და ხ. მის, ი. 2,22 C; მოაჯენით ხ. მის, რო-

მელსა გეტყოდე, ი. 15,20 C; ვ'რ ჩემთა იმათ სიტყუათაჲ გრწმენეს, ი. 5, 47 C; რ'ა გულისკმა-ჰყო ხ. მათ, ლ. 1,4 C.

3. სიტყუა [ბრალი, விჩა]: რომელმან დაუტევოს ცოლი თვისი თუნიერად სიტყუსა სიძვისა, მან იმრუშა. იგი, მ. 5,32.

4. სიტყუა [კილე, घोष, ლექი]: სიტყუაჲცა შენი გამოგაჩინებს შენ, მ. 26,73.

[6. კილევ გულის სიტყუა, ძვრის სიტყუა].

სიტყუსა აღვინება, სიტყუსა განგება [ანგარიზიზ გახწორება, சொხარაძე, თხადიშქა]: რომელსა უნდა სიტყუსა აღვინებაჲ მონათა. თუსთა თანა, მ. 18, 23 C; რომელმან ინება სიტყუსა განგებაჲ მონათა თუსთა თანა, მ. 18,23.

სიტყვს გამოძიება, ე [ამათი, დაჲ, спорить, вести прения]: ესმოლა რაჲ მათი, ვ'რ-იგი გამოძიებდეს მის თანა სიტყუსაჲსა მას, მრ. 12,28.

იყეს სიტყვს გამოძიებლად მისგან, მრ. 8,11 C.

მწიგნობარნი იგი სიტყვს გამოძიებლად შედგომილ იყენეს მათა, მრ. 9,14 C.

სიტყვს გება, ი/უ [პახუზიზ გეგმა]: ესრე სიტყუას უგებს მდღელთ მოძღუარსა შავას, ი. 18,22 C; ესრეთ სიტყუას უგება მდღელთ მოძღუარსა, იქვე DE; ყოველი, რომელი მეუფედ იტყუნ თავსა თუსსა, სიტყუას უგებნ კუისარსა, ი. 19,12.

რომელთა ესმოლა სიბრძნე მისი და სიტყვს გებაჲ, ლ. 2,47; ვერარაჲ უპოვეს ხ. გ. წინაშე ერისა მის, ლ. 20, 26 D; და უკვრდა ხ. გ. იგი მისი და ღუმენს, ლ. 20,26 E; რომელსა ვერ უძ-

ლონ სიტყვს გებად ყოველთა წინაღმდეგობითი თქუნთა, ლ. 21,15.

ესე ღვას დაცემად და აღდგინებლად მრავალთა ისრაელსა შორის და სასწიულად სიტყვს შგებლთა, ლ. 2,34.

სიტყვს შიგება, ი/უ [პახუზიზ გეგმა]: არცალი სიტყუას [სიტყუასა D] შიუგებ, მ. 26,62 E; იესუ არა შიუგო მას სიტყუაჲ, მ. 15,23; ი. 19,9; არა იცოდეს, რაჲმცა სიტყუაჲ შიუგებს მას, მრ. 14,40; ნუ ჰბრუნავთ, ვ'რ ინუ რაჲ სიტყუაჲ შიუგოთ, ლ. 12,11; რ'ა არა წინააღმწარ იწურთიდეთ, რაჲ ხ. მ., ლ. 21,14.

რომელთა ესმოლა... სიტყვს შიგებაჲ მისი, ლ. 2,47; ვერარაჲ უპოვეს ხ. მ. წინაშე ერისა მის, ლ. 20,26 E; უკვრდა ხ. მ. იგი მისი და ღუმენს, ლ. 20,26 D; ვერკენ უძლო მის სიტყვს შიგებად, მ. 22,46.

სიტყვს შიციება (მირთუმა), 0—3 [პახუზიზ გება, ანგარიზიზ, მიგება, დახ თხად]: ყოველი სიტყუად უქმი რომელსა იცუოდინ კაცნი, მისცენ სიტყუაჲ მისთუს, მ. 12,36; კომიეც მე ხ. სამნოვსა შენისაჲ, ლ. 16,2; რ'ა ხ. შიგართუათ მოშაელინებელთა ჩუნთა, ი. 1,22.

სიტყვს-ყოფა, 0—2 [ანგარიზიზ გახწორება, თხადიშქა]: შემდგომად მრავლისა ქამისა მოვიდა უფილი იგი მათ მონათაჲ და სიტყუა-ყო მათ მონათა თანა, მ. 25,19; ... და ყო სიტყუა მათ თანა, იქვე C.

სიქალწულე: ცხოვრებულ იყო ქმრისა თუსისა თანა ზედ წილ სიქალწულოვან თუსით, ლ. 2,36.

ხილრმე: არა იყო ხილრმე მიწისაჲ, მ. 13,5 C; ... ხილრმე (ს—D) ..., მრ. 4,5; ლ. 8,6.

ხიყმილი [მიმშილი]: იყოს ძრვა აღდგინადგილ და ხიყმილი და წუჟედიჲ, მრ. 13,8 C; იყოს ხ. დიდი ყოველსა

ქუეყანასა ზედა, ლ. 4,25; იყო სიყმილი ძლიერი სოფელსა მას, ლ. 15,14; მე აქა სიყმილითა წარწყმდები, ლ. 15,17; იყენ სიყმილნი და სრვინი და ძრვანი აღგილდ-აღგილდ, მ. 24,7; მრ. 13,8; ლ. 21,11.

სიყრმე [მაგვრობა]: ეგე ყოველი დამიარხავს სიყრმით ჩემითგან, მ. 19,20; ლ. 18,21; რაოდენი ეამი არს, ვინაფთგან ყოფილ არს ეგე მაგის თანა? ხ მან თქუა: სიყრმითგან, მრ. 9,21.

სიყუარულ: განმრავლებითა უშჯულობისათა განწყმეს სიყუარული მრავალთაჲ, მ. 24,12; ს. ღმრთისაჲ არა აქუს თავისა თქუენისა თანა, ი. 5,42; უფროჲს ამისა ს. არაჲის აქუს, ი. 15,13; რა ს. შენი... მათ შორის იყოს, ი. 17,26; თანა-წარჩვეულთ სამართალსა და სიყუარულსა ღმრთისასა, ლ. 11,42; ეგნეთ ს. ჩემსა, ვა მე... ვჰგიე ს. მისსა, ი. 15,10 C; მტკიცედ ეგნით ს. მას ჩემსა, ი. 15,9 C; დაადგერიო ს. ზე-და ჩემსა, ი. 15,9; ჰგიეთ ს. ზედა ჩემსა, ვა მე... ვჰგიე ს. ზედა მისსა, ი. 15,10; სიყუარულითა მით რომლითა შემიყუარე მე, მათ თანი იყოს, ი. 17,26 C.

სიჩქურე [კორი, ჩმაზი]: უჩნდეს მათ წინაშე ვა სიჩქურე სიტყუენი მათნი, ლ. 24,11 C; უჩნდეს მათ სიტყუენი მათნი ვა სიჩქურისანი, იქვე DE.

სიცრუე [უსამართლობა, სიცრუე, ღმრთეობა, მართება]: სიცრუე (ს — D) არა არს მის თანა, ი. 7,18; უკუეთუ აწ სიცრუესა მას მამონაჲსა არა სარწმუნო იპოეენით, ლ. 16,11 C; იყვენით თავებისა თქუენისა მეგობრებ ფისისაგან სიცრუეჲსა, ლ. 16,9 C; ისხენით თავისა თქუენისა მეგობარნი მამონაჲსა მიმართ ს., იქვე DE; უკუეთუ ს. ამას მამონასა არა სარწმუნო იქმნეთ, ლ. 16,11; თქუან ყო-

ველი სიტყუაჲ ბოროტი თქუენდა მიმართ სიცრუევით ჩემოჲს, მ. 5,11; აქო უფალმან მეს იგი სიცრუესაჲ (სიტყუისაჲ C), ლ. 16,8; ისმინეთ აწ, რასა-იგი მსაჯული ს. იტყვს, ლ. 18,6; განმეშორენით ჩემგან ყოველნი მოქმედნი სიცრუესანა (სიტყუისანი C), ლ. 13,27.

1. სიცხე: რომელთა ვიტრუთეთ სიმძიმე დღისაჲ და სიცხმ, მ. 20,12; რაემს სამხრით ქარი ქრინ, ჰსთქუთ, ვდ ს. იყოს, და არნ ეგრეთ, ლ. 12,55.

2. სიცხე [ციფ-ცხელემა (ავადმეხ-)]: გუშინ მეშვდესა ეამსა დაუტევა იგი სიცხემან, ი. 4,52; დაუტევა იგი ს. მან, მ. 8,15 C; მრ. 1,31 C; შეკრისხნა სიცხესა მას, ლ. 4,39; სიღელრი სიმონისი შეპყრობილ იყო სიცხისაგან დღისა, ლ. 4,38 C; სიღელრი სიმონისი იღვა სიცხითა, მრ. 1,30 C; სიღელრი სიმონისი შეპყრობილ იყო ს. დღითა, ლ. 4,38.

სიძე: აჰა ესერა სიძმ (სიძე D) მოვალს, მ. 25,6; ვიდრე ს. მათ თანა არს, მრ. 2,19 E; (სიძე CD) ლ. 5,34; ოდეს ამალდდეს მათგან ს. (სიძე D), ლ. 5,35; რომელსა აქუს სძალი, ს. არს, ი. 3,29; რომლისაჲ არნ სძალი, იგე არნ ს., იქვე C; ვიდრემდის ს. იგი (სიძე C) მათ თანა არს, მ. 9,15; მრ. 2,19 D; ოდეს აღმალდდეს მათგან ს. იგი (სიძე C), მ. 9,15; (აღილოს C) მრ. 2,20; ვა ყოენიდა ს. იგი, მ. 25,5 C; მოვიდა ს. იგი (სიძმ D, სიძე იგი C), მ. 25,10; რაოდენ ეამ ს. იგი მათ თანა-ლა იყოს, მრ. 2,19 C; მოუწოდა პურისა უფალმან მან სიძესა მას, ი. 2,9; განვიდდეს მიგებებად სიძისა და სძლისა, მ. 25,1; განმზადებულნი იგი შევიდეს ს. მის თანა ქორწილსა მას, მ. 25,10; მეგობარი სიძისაჲ რომელი დგას და

ემის, ი. 3,29; მიყუარა ხიძისაა მის... სიხარულით იხარებნ ჳმასა მის ხიძისაა, ი. 3,29 C; დაყოვნებასა. მას მის (—E) სიძისაა მიერულა ყოველთა, მ. 25,5; სიხარულით უხარინ ჳმითა ხიძისაათა, ი. 3,29; გელ-მე-ეწიფებისა ძეთა ხიძისათა გლოვად, მ. 9,15; მრ. 2,19; ლ. 5,34.

ხიძება, ე [ხიძედ გაზდომა, ი/უ]: ეხიძენ მას ძმად მისი ცოლსა მას მისსა ჴედა [მოიყვანავ მიხზა ძმამ (ძმის) ცოლი (ცოლად)], მ. 22,24 C.

ხიძვა, ი უობ. [გარყვნილება]: მუნ-თქუესეე იხიძვა მის თანა გულსა შინა თჳსა, მ. 5,28.

რომელმან დაუტეგოს ცოლი თჳსი თნიერად სიტყუსა ხიძვისა, მან ამრუშა იგი, მ. 5,32; რომელმან განუტეგოს ცოლი თჳსი თნიერად ხ. და სხუად შეირთოს, იმრუშოს, მ. 19,9; ჩუენ ხიძვისაგან არა შობილ ვართ, ი. 8,41; გულისაგან გამოვლენ გულის სიტყუანი ბოროტნი,... ხიძვანი, მ. 15,19; მრ. 7,21; რომელმან დაუტეგოს ცოლი თნიერად სიტყუსა ხიძვისააა, ამრუშოს იგი, მ. 5,32 C.

1. სიწმიდე [ჩვეუღ. მნიშვნ.]: ნუ მისცემთ სიწმიდეა ჩემსა ძალთა, მ. 7,6; მსახურებად მისა სიწმიდით და სიშართლით, ლ. 1,75 C.

2. სიწმიდე [(ტამრის) ხაგანძური]: არა ჯერ-არს ესე დადებად სიწმიდესა, რ სასყიდელი სისხლისაა არს, მ. 27,6.

სიჭაბუკე: ესე ყოველი ვყავ სიჭაბუკით ჩემითგან, მრ. 10,20.

სიხარულ: იყოს შენდა სიხარულ და მზიარულება, ლ. 1,14; ესრეთ იყოს სიხარული ცათა შინა ერთისათჳს ცოდვილისა, ლ. 15,7; ესრეთ იყოს ხ. წინა-შე ანგელოზთა ღმრთისათა, ლ. 15,10; აწ მზიარულებად და ხ. ჯერ-არს, ლ. 15,32; თქუენ ინებეთ ეამ ერთ ხ. ნა-

თელსა მისსა, ი. 5,35; ხ. ჩემი თქუენ თანა ეგოს, და ხ. თქუენი საესებით იყოს, ი. 15,11; ხ. (+იგი C) თქუენი არავინ მიგილოს თქუენგან, ი. 16,22; რა ხ. თქუენი იყოს საესებით, ი. 16,24; აქუნდეს მათ ხ. ჩემი საესებით, ი. 17,13; ესე ხ. ჩემი აღსრულებულ არს, ი. 3,29; შევედ სიხარულხა უფლისა შენისასა, მ. 25,21,23; გიხარებ თქუენ ხ. დიდსა, ლ. 2,10; ვიდრე არლა ჳრწმენა მათ სიხარულისა ჳისგან და საჯარ-ველებისა, ლ. 24,41; არლარა მოიქსენის მწუხარებად იგი ხ. მისთჳს, ი. 16,21 C; მეყსეულად სიხარულით მიილის (შეიწყნარის) C) იგი, მ. 13,20; მეყსეულად ხ. მიილიან, მრ. 4,16; მუნქუესეე ხ. შეიწყნარიან, იქვე C; ჳკრთებოდა ხ. (სიხარულითა D) ყრმად ესე მუკელსა ჩემსა, ლ. 1,44; აღიმღერნა ხ. ყრძამან ამან მუკელსა ჩემსა, იქვე C; ხ. შეიწყნარიან სიტყუად იგი, ლ. 8,13; დაისუას მწართა ჴედა თჳსთა ხ., ლ. 15,5; შეიყვანა იგი ხ., ლ. 19,6; იწყო... ხ. ქებად ღმრთისა, ლ. 19,37; ხ. უხარინ ჳმითა სიძისაათა, ი. 3,29; მოეგებოდეს მას მონანი მისნი ხ., ი. 4,51 C; განიხარეს სიხარულითა დიდითა ფრიად, მ. 2,10; ხ. მისთჳს წარციდა, მ. 13,44; იგიინ წარვიდეს... შიშითა და ხ. დიდითა, მ. 28,8; მოიქცეს სამეოც და ალობმეტნი იგი ხ., ლ. 10,17; იგინი მოიქცეს იერუსალმად ხ. დიდითა, ლ. 24,52; ვიდრე ორგულბდეს-და ხ. მით და უკრდა, ლ. 24,41 C; არლარა მოიქსენის ჳირი ხ. მით, ი. 16,21; აწ შეებად და სიხარულად ჯერ-არს, ლ. 15,32 C; მწუხარებად თქუენი ხ. გარდაიქცეს, ი. 16,20; ესმოდა ჳმად სიხარულისაა და განცხრომისაა, ლ. 15,25.

სკორე [ხაქონლის განავალი, ნეზვი, ნაკე-ლი]: უტრეე ეგე ამასცა წელსა, ვიდრე მოუთოჯნო მაგას გარემო და სკორე (ს-ე CD

დაუდვა, ლ. 13,8; არცა ქუეყანასა, არცა ხკორცხა სარგებელ არს, ლ. 14,35.

ხლვა ნ. ვედ.

1. ხმენა, ა—3 [ადღევ. მნიშვ.]: ყოველსავე კეთილსა იქმს: ყრუთა ასმენს და უტყუთა ატყუებს, მრ. 7,37.

ი: რომელი ... ისმენს სიტყუთა ჩემთა, ლ. 6,47; სიტყუთა ღმრთისათა ე., ი. 8,47; იხილეთ უკუე. ვრ-ეგე მხმენთ, ლ. 8,18; ამისთვის თქუნ არა ე., ი. 8,47; რაჟსა ე. მისსა, ი. 10,20; რომელი დგან და მხმენს მისსა, ი. 3, 29 C; ქსნილად. მისგან მხმენდა მისსა, მრ. 6,20; მრავალი ერი. ე. მისსა ტკბილად, მრ. 12,37; ე. მათსა და ჰკითხვიდა მათ, ლ. 2,46; ე. სიტყუთა მისთა. ლ. 10,39; იყენეს ყოველნი მეზუერენი და ცოდვილნი მახლობელად მისა და მხმენდეს [უწყებ.] მისსა, ლ. 15,1; გმადლობ შენ, რ' მხმინე ჩემი, ი. 11,41 C; რომელმან სიტყუა იგი მხმინა, მ. 13, 23 D; მან არა ე. მისი, მ. 18,30; რომელმან ე. და არა ყოს. ლ. 6,49; რომელმან ისმინოს თქუენი. ჩემი ე., ლ. 10,16; არქუმცა ლელუსლელსა ამას ... და მხმინაჲცა თქუენი, ლ. 17,6; ყუართა მძიმედ მხმინეს, მ. 13,15; უკუეთუ მოსესი და წინაწარმეტყუელთაჲ არა ე., ლ. 16,31; მრავალთა ერისაგანთა ე. სიტყუაჲ ესე, ი. 7,40; არა ე. მათი ცხოვართა, ი. 10,18; მხმინე, ისრაელ, მრ. 12,29; რომელსა ასხენ ყურნი სმენად, მხმინენ, მ. 11,15; 13,9,43; მრ. 4,9,23; 7,16; ლ. 8,8; 14,35; ჰქონან მოსე და წინაწარმეტყუელნი, მათი ე., ლ. 16,29 C; თქუნ მხმინეთ იგავი ესე მთესვარისაჲ, მ. 13,18; ე. და გულისკვა-ყავთ, მ. 15,10; ესე არს ძმ ჩემი საყუარელი, მიგისი ე., მ. 17,5; მრ. 9,7; ლ. 9,35; სხუაჲ იგავი ე., მ. 21, 33; ე. ესე, მრ. 4,3; ე. ჩემი ყოველთა

და გულისკვა-ყავთ, მრ. 7,14; ე. აწ, რასა-იგი მსაჯული სიტყუისაჲ იტყეს, ლ. 18,6; ჰქონან მოსე და წინაწარმეტყუელნი, მხმინედ მათი, ლ. 16,29; ყოველსა ეამსა მხმინი ჩემი, ი. 11,42 C; რომელმან სიტყუა იგი მხმინის, მ. 13, 20,22,23 CE; ე. მისი და ფრიადცა ყვის, მრ. 6,20 C; არა ე. მისი, ლ. 18, 4; ღერომან ცოდვილისაჲ არა ე., ... ამისი ე. ღმერთმან, ი. 9,31; რაჟმს მხმინიან სიტყუაჲ იგი მისი, მრ. 4,15, 16; რომელთა სიტყუაჲ იგი ე., მრ. 4, 18,20; ლ. 8,14; რომელთა-იგი რაჟმს ე., ლ. 8,13; რომელთა გულითა კეთილითა და სახიერითა ი. სიტყუაჲ, ლ. 8, 15; ცხოვართა ვმისა მისისაჲ ე., ი. 10,3; ჰგონებედ, ედ მრავლის მეტყუელებითა მათითა მხმინოს მათი ღმერთმან, მ. 6,7; უკუეთუ ე. შენი, შეიძინო ძმაჲ იგი შენი, მ. 18,15; უკუეთუ შენი არა ე. მ. 18,16; უკუეთუ მათიცა არა ე., უთხარ კრებულსა; უკუეთუ კრებულსაჲცა არავე ე...., მ. 18,17; რომელმან ადგილმან არა შეგიწყინარნეს თქუნ და არცა ე. თქუენი, მრ. 6,11 C; რომელმან არა ე. თქუენი, ლ. 10,16; უკუეთუ ... ჰრქუით ლელუსა ამას: აღიფხუერ და დაენეოგე ზღუსაჲ, ი. თქუენი, ლ. 17,6 C; რომელმან სიტყუა ჩემი ე., ი. 5,24 C; უკუეთუ არა ჰირველად ე. მისგან და ცნას, რასა იქმს, ი. 7,51; თუ ... ნებასა მისსა ჰყოფდეს, მისი ე., ი. 9,31 C; ყოველი რომელი იყოს ჰეშმარიტებისაგანი, ე. ვმისა ჩემისაჲ, ი. 18,37; უკუეთუ ვინმე მისმინეს სიტყუანი ჩემნი, ი. 12,47 C; რომელმან მხმინეს სიტყუანი ესე, მ. 7, 24,26; უკუეთუ ვინმე არა შეგიწყინარნეს თქუნ, არცა ე. სიტყუანი თქუენნი, მ. 10,14; რომელმან სიტყუანი ჩემნი ე. ი. 5,24 D; 12,47; სიტყუანი ჩემნი თუ

ვინმე ისმინნეს, ი. 8,52 C; ნუუკუე იხილონ თუალითა დო ყურიითა ისმინონ, მ. 13, 15; როდენთა არა შეგიწყნარებენ თქვენ და არცა ი. თქუენი, მრ. 6,11; რომელთა სიტყუად ღმრთისად ი., ლ. 8,21,28; უკუეთუ მოსიეთ და წინაწარმეტყუელთადა არა ი., ლ. 16,31 C; ყოველნი რომელნი ისხნენ საფლავებსა, ი. ვმისა მიხისადა, ი. 5,29; (ცხოვართა) ვმისა ჩემისადა ი.. 10,16,27; ოდეს მკუდართა ისმინნენ სიტყუანი ძისა ღმრთისანი, ი. 5,25; რომელთა ი., ცხონდენ, ი. 5,25; მრავალი ესმინა მისგან, მრ. 6,20; რ ე., ვ'დ ესე სასწიული ქმნა, ი. 12,18 E.

ე: ესე ვინ არს, რომლისათჳს ესევეთარი შეხმობ, ლ. 9,9; რად არს, რომელი-ესე მ. შენთჳს, ლ. 16,2; ე'ა მ., ვშვი, ი. 5,30; ჩუენ თუთ გუესმობ პირისაგან მისისა, ლ. 22,71; ჩუენ თუთ გ. მაგისგან, ი. 4,42 C; რომელი გესმობ და ჰხედაეთ, მ. 11,4 E; რომელი თქუენ გ., მ. 13,17; ლ. 10,23; გ., რასა ესენი იტყუან, მ. 21,16 C; არა გ., როდენსა ესენი შეგწამებენ შენ, მ. 27, 13 C; იხილეთ, რად-ესე გ., მრ. 4,24; რომელთა-ეგე გ., იქვე; ყურ გასხენ და არა გ., მრ. 8,18; თქუენ გეტყუ, რომელთა-ეგე გ., ლ. 6,27; რომელი გ., ლ. 10,2 ; ვმად მისი გ., ი. 3,8; თქუენ რომელი გ. მამისა თქუენისაგან, ი. 8,38; თქუენ ამისთჳს არა გ., ი. 8,47 C; სიტყუად ჩემი, რომელი გ., არა არს ჩემი, ი. 14, 24 C; გესმობა, რასა ესენი იტყუან, მ. 21,16; არა გესმობა, როდენსა-ესე შეგწამებენ შენ, მ. 27,13; სიტყუანი, რომელნი გესმობან, არა არიან ჩემნი, ი. 14,24; ყრუთა ესმობ, მ. 11,5; ლ. 7,22; ე. და არა ე., მ. 13,13; ნეტარ არიან ყურნი თქუენნი, რ ე., მ. 13,16; სადაცა ე., ვ'დ: მუნ არს, მრ. 6,55; გზასა ზედა იგი არიან, რომელთა ე., ლ. 8,12; რომელთა ე., რომელი თქუენ

გესმის, ლ. 10,23; რომელი ღვასა და ე., ი. 3,29; ცხოვართა ჩემთა ვმისა ჩემისადა ე., ი. 10,27 C; ყოველი რომელი ქეშმარიტებისაგან არს, ე. ვმისა ჩემისადა, ი. 18,37 C; რომელსა ესმინ სიტყუად იგი, მ. 13,19 C, 20 C; სადაცა ე, ვ'დ: მუნ არს, მრ. 6,55 C; ცხოვართა მათ ვმისა მისისადა ე., ი. 10,3 C; ესმოდა, როდენსა-იგი იქმოდა, მრ. 3,8 C; რომელთა ე, განუკრდებოდა და იტყუოდეს, მრ. 6,2; ე. ესე მოწაფეთა მისთა, მრ. 11,14; ე. რად მათი, მრ. 12,28; რომელთა ე. ესე, ლ. 1,66; რომელთა ე., უკრდა, ლ. 2,18; რომელთა ე. მისი გულისვმის-ყოფად იგი, ლ. 2,47; ე. რად ესე, ლ. 4,28; ე. ვმად სიხარულითა და განცხრობისადა, ლ. 15,25; ე. ესე ყი ფარისეველთა, ლ. 16,14; ე. ესე ერსა მას, ლ. 19,11; ე'ა ი. ესე ყოველსა მას ერსა, ლ. 20,45; უნდა მისი ხილვად ... ამისთჳს, რ ე. მისთჳს, ლ. 23,8; რომელთამე ერისა მისგანთი ე'ა ე. სიტყუად ესე, ი. 7,40 C; ერი იგი რომელ ღვა, ე., ი. 12,29 C; ჰკითხე მათ, რომელთა ე., ი. 18,2 ; გესმოდენ ჩემი ყოველთა და გულისვმა-ყაეთ, მრ. 7,14 C; გესმოდენ, ისრა'ლსა, მრ. 12,29 C; რომელსა ასხენ ყურნი სმენად, ესმოდენ, მ. 11,15 C; მრ. 4,9 C, 23 C; ლ. 14,35 C; სმენით გესმოდის და არა გულისვმა-ჰყოთ, მ. 13,14; რაჟიმს გ. თქუენ ბრძოლად და ვმად წყობისადა, მრ. 13,7 C; სმენით ესმოდის და არა გულისვმა-ყონ, მ. 13,14 C; მრ. 4,12; რა ... ე. და ვერ გულისვმა-ყონ, ლ. 8,10; ოდეს მკუდართა ე. ვმად ძისა მის ღმრთისადა, ი. 5,25 C; რომელთა ე., ცხონდენ, ი. 5,25 C; და გესმოდიან (+ლო C) ბრძოლანი და ჰამბავნი ბრძოლათანი, მ. 24,6; მრ. 13,7; ოდეს გ. ბრძოლანი და შფოთნი, ლ. 21,9; რად-იგი შეხმა მისგან, ი. 8,26; რომელი მ. ღმრთისა-

გან, ი. 8,40; რაოდენი მესხამამისა ჩემისაგან, ი. 15,15; ჩუენ თუთ გუეხმა პირისაგან მისისა, ლ. 22,71 C; ჩუენ თუთ გ. მისგან, ი. 4,42; ჩუენ გ. შუჯულისიგან, ი. 12,34 C; ჩუენ გ. მაგისი სიტყუაჲ, მრ. 14,58; რაოდენი გ. საქმს შენი კაფარანაჲმს, ლ. 4,23; რომელი გეხმა და ჰხედაეთ, მ. 11,4 D; გ. გმობაჲ მაგისი, მ. 26,65; აწ გ. ბასრობაჲ იგი მისი, იქვე C; გ. ყოველთა გმობაჲ (ბასრობაჲ იგი C) პირისაგან მისისა, მრ. 14,64; რაჲ-ესე იხილეთ და გ., ლ. 7, 22; თქუენ არცა ვმაჲ მისი გ. სადამე, ი. 5,37; თქუენ რაჲ გ. მამისა თქუენისაგან, იქმთ, ი. 8,38 C; გარქუ თქუენ პირველად, და არა გ., ი. 9,27; გ., რ. გარქუ თქუენ, ი. 14,28; ვა ეხმა ესე ჰეროდე მეფესა, მ. 2,3; მათ ეჲ ეხმა ესე, წარვიდეს, მ. 2,9; ვა ე., რ. ..., მ. 2,22; ვა ე. იესუს, მ. 4,12; 9,12; მრ. 2,17; ლ. 7,9; 8,50; ი. 11,4,6; ე. რაჲ ესე იესუს, მ. 8,10; ლ. 18,22; ი. 9,35; იოჰანეს ე. ... საქმენი იგი ქრისტესნი, მ. 11,2; ფარისეველთა მათ ვა ე. ესე, იტყოდეს, მ. 12,24; გული უთქუმიდა ... სმენად და არა ე., მ. 13,17; ე. ჰეროდეს ... ჰამბავი იესუსისი, მ. 14,1; ე. რაჲ იესუს, განეშორა მიერ, მ. 14,13; ვა ე. ერსა მას, მ. 14,13; ფარისეველთა რაჲ ე. სიტყუაჲ იგი, დაბრკოლდეს, მ. 15,12; ესმა რაჲ ესე მოწაფეთა, მ. 17,6; ვა ე. ესე ჰაბუქსა მას, მ. 19,22; ვა ე. ესე მოწაფეთა მისთა, მ. 19,25; ვა ე. ესე ათთა მათ, მ. 20,24; მრ. 10,41; ვა ე., რ. იესუ წარმოვალს, მ. 20,30; ე. რაჲ მღღელთ მოძღუართა მათ და ფარისეველთა, მ. 21,45; ე. რაჲ ესე, დაუკვრდა, მ. 22,22; ე. რაჲ ესე ერსა მას, მ. 22,33; ფარისეველთა მათ რაჲ ე., რ., მ. 22,34; რომელთამე მუნ მღგომარეთა ე. ესე, მ. 27,47; მრ. 15,35;

ვმაჲ ცით გარდამო ე., მრ. 1,11 C; ე., რ. სახლსა შინა არს, მრ. 2,1; ე. მრავალსა სიმრაველსა, მრ. 3,8; ე. მის კრძოთა მათ, მრ. 3,21; ვა ე. მას იესუსსი, მრ. 5,27; იესუს ვა ე. სიტყუაჲ იგი თქუემული, მრ. 5,36 C; ე. ჰეროდეს მეფესა, მრ. 6,14; ე. რაჲ ჰეროდეს, თქუა, მრ. 6,16; ე. მოწაფეთა მისთა, მრ. 6,29; ე. ვისმე დედაკაცსა მისთეს, მრ. 7,25; ე., რ. იესუ ნაზარეველი არს, მრ. 10,47; ე. ესე მღღელთ მოძღუართა მათ და მწიგნობართა, მრ. 11,18; მათ ვა ე. ესე მისგან, მრ. 14,11; მათ ვა ე. ესე, გამოვიდეს, მრ. 16,8; მათ რაჲ ე., ... არა ჰრწმენა, მრ. 16,11; ე. ელისაბედს მოკითხვაჲ მარიამისი, ლ. 1, 41; ე. გარემოთა და ნათესავთა, ლ. 1, 58; რომელთა ე. ესე, ლ. 1,65 C; რომელი ე. და იხილეს, ლ. 2,20; (ასისთავსა მას) ე. იესუსთეს, ლ. 7,3; ყოველსა ერსა ე. და მეზუერეთა, ლ. 7, 29; ე., ვდ არს იგი სახლსა შინა მის ფარისეველისასა, ლ. 7,37; ე. ჰეროდეს მეოთხედ მთავარსა საქმს იგი, ლ. 9,7; მრავალთა წინაწარმეტყუელთა და მეფეთა უნდა ... სმენად, ... და არა ე., ლ. 10,24; ე. ვისმე მის თანა შეინაცვსა ესე, ლ. 14,15; ე. ვმაჲ სახიობისაჲ და პართ მემღერთაჲ, ლ. 15,25 C; ე. ესე ყოველთა მათ ფარისეველთა, ლ. 16, 14 C; ვა ე. ესე მას, ლ. 18,23; რომელთა-იგი ე., ჰრქუეს, ლ. 18,26; ვა ე., რ. ერი წარმოვალს, ლ. 18,36; მათ ვა ე. ესე, თქუეს, ლ. 20,16; პილატეს რაჲ ე. გალილეჲ, ლ. 23,6; ე. მისი ორთა მათ მოწაფეთა, ი. 1,37; რომელსა ე. იოვანესგან, ი. 1,40; რომელი იხილა და ე., ამას წამებს, ი. 3,32; ვა გულისგმა-ყო უფალმან, რ. ე. ფარისეველთა, ... დაუტევა ჰურიასტანი, ი. 4, 1; ამას ე., ვდ: იესუ მოსრულ არს

პურიასტანით გალილეად, ი. 4,47; რომელსა ესმა მამისაგან, ი. 6,45; რომელთა ე. ესე, ი. 6,60; ე. ფარისეველთა მათ ერისა მის დრტუნვად მისთვის, ი. 7,32; საუკუნითგან არასადა ვის ე., ი. 9,32; ე. ესე ფარისეველთაგანთა, ი. 9,40; მართას ვა ე.: რ იესუ მოვალს, ი. 11,20; მას ვა ე., აღდგა ადრე, ი. 11,29; ე., ვდ იესუ მოვალს იერუსალმდ, ი. 12,12; ე., ვდ ესე სასწაული ქმნა, ი. 12,18 D; ერი იგი, რომელი დგა და ე., იტყოდეს, ი. 12,29; ჰკითხეთ მათ, რომელთა ე., ი. 18,21 C; ვა ე. სიტყუად ესე პილატეს, ი. 19,8 C, 13 C; სიმონ პეტრეს, ვა ე., რ უფალი არს, ი. 21,7; იოვანეს რად ესმნეს ...საქმენი იესუსსნი, მ. 11,2; იესუს ე. სიტყუანი ესე, მრ. 5,36; ოდეს ე. (ესმეს E) პილატეს სიტყუანი ესე, ი. 19,8; პილატეს რად ესმეს [წყვ.] სიტყუანი ესე, ი. 19,13; რომელი ყურთა გესმეს [კავშ.] თქუნე, მ. 10,27; არცა ესმეს ვის... ქმად მისი, მ. 12,19; რომელსა ე. სიტყუად სასუფევლისად, მ. 13,19; და ლათუ ე. ესე მთავარსა (ბქესა C) მას, მ. 28,14; რომელსა ე. მამისაგან, ი. 6,45 C; არა თუ ე. პირველ მისგან, ი. 7,51 C; რაოდენი რად ე., იტყოდის, ი. 16,13; რომელსა ესმნენ სიტყუანი ესე ჩემნი და არა ყენეს იგინი, მ. 7,26 C.

ი ენ.: ქმად ჰრამადთ ისმა ტირილისად და გოლდებისად, მ. 2,18; ხ რ ისმა, ვდ სახლსა შინა არს, მრ. 2,1 C; რომელი ბნელსა შინა ჰსთქუათ, ნათელსა ისმეს, ლ. 12,3.

ა—2, სტატ.: ჩუენ გუასშიეხ შჯულიისაგან, ი. 12,34; ვახშიეხ, რ ითქუა პირველთა მათ მიმართ, მ. 5,21,27,33; გ., რ თქუმულ არს, მ. 5,38,43; საუკუნითგან არავეს ახშიეხ, ი. 9,32 C.

სმენით გესმოდის (ესმოდის C) და არა გულისკმა-პყოთ, მ. 13,14; მრ. 4,12;

რომელსა ასხენ ყურნი სმენად, ისმინენ, მ. 11,5; 13,9,43; მრ. 4,9,23; 7,16; ლ. 8,8; 14,35; მოვიდა ... ხ. სობრძნესა სოლომონისსა, მ. 12,42; ლ. 11,31; მრითა ვინაწარმეტყუელთა და მართალთა გული უთქუმიდა ... ხ., მ. 13,17; ვა შემძლებელ იყვნეს იგინი ხ., მრ. 4,33; ერი იგი დაესბოდა მას ხ. სიტყუითა ღმრთისათა, ლ. 5,1; შეკრებოდა ერი მრავალი ხ. და განკურნებად უძღურებათა მათთაგან, ლ. 5,15; რომელნი მოსრულ იყვნეს ხ. მისგან და განკურნებად სნეულებათაგან მათთა, ლ. 6,18; მრავალთა წინაწარმეტყუელთა და მეფეთა უნდა ... ხ., ლ. 10,24; ყოველი ერი დამორჩილებულ იყო ხ. მისგან, ლ. 19,48; ყოველმან ერმან აღიმსთხს მისა... ხ. სიტყუათა მათ მისთა, ლ. 21,38; ვის კელ-წიფიფების ხ. მისა, ი. 6,60; ვინ უძღობს ხ. მაგის, იქვე C; ვერ ძალ-გიც სიტყუათა ჩემთა ხ., ი. 8,43; ვერ შემძლებელ ხართ ხ. სიტყუათა ჩემთა, იქვე C; რად-ლა გნებავს კუალიდ ხ., ი. 9,27.

ჰკონებედ, ვდ მრავლის მეტყუთლებითა მით მათითა სახმენელ იყოს, მ. 6,7 C; ნუ გეშინინ, ზაქარია, რ ხ. იქმნეს ლოცვანი შენნი, ლ. 1,13 C; უფალო, ვის-მე პრწმენა სახმენელი ჩუენი, ი. 12,38; ვის-მე პრწმენა სახმენელთა ჩუენთად, იქვე C.

[5. კ. სასმენელ].

2. სმენა, ა—2 [დაბზენა, დაბეზდება, ბრალის დადება; ამ გაგებით ეს ზმნა ჩვეულებრივ „მე“ პრეგერბით იზმარება: „მეხმენა“. ამავე მნიშვნელობით გვხვდება აგრეთვე მეორე ზმნა „მეწამება“ (6.)]: არას მიუგებ, რასა ესენი გასმენენ შენ მ. 26,62 C; ვრ ახმენდეს მას მლღელთ მოძღუარნი იგი და მოზუცებულნი, არას მიუგებდა იგი, მ. 27,12 C.

[6. კიდევ შესმენა].

ხნულ [აკადმყოფი]: ყოველნი, რო-
მელნი ბოროტად ხნულ იყვნეს; გან-
კურნა, მ. 8,16; ხ. ვიყავ და მომხედეთ
მე, მ. 25,36; ხ. ვიყავ ... და არა მო-
ხუდით. მ. 25,43 C; ისისთავისა ვისი-
მე მონაჲ ხ. იყო, ლ. 7,2; რომლისაჲ
ძმ ხ. იყო კათარანუმს, ი. 4,46; იყო
ვინმე ხ. ლაზარე ბეთანიიდათ, ი. 11,1 C;
რომლისაჲ ძმაჲ მისი ლაზარე ხ. იყო,
ი. 11,2; რომელი გიყუარდა შენ, ხ.
არს, ი. 11,3; ვა ესმა იესუს, რ ხ.
არს, ი. 11,6; ოდეს სადა გიხილეთ ხნე-
ული ... და მოვედით შენდა, მ. 25,39 C;
ოდეს გიხილეთ შენ ... ხ. ... და არა
გმსახურეთ შენ, მ. 25,44 C; რომლისა
ძმ თჳსა იღვა ხ. კათერანუმს, ი. 4,
46 C; ჰქუა მას ხნულმან მან, ი. 5,
7 C; ყოველივე იგი ხნულემა. განკურ-
ნა, მ. 8,16 C; უნებნა ზედა დასდგმი-
დეს ხნულემა, მ. 6,56 C; მოართუ-
მიდეს მას ყოველსა ხნულემა, მ. 4,
24 C; მ. 1,32 C; იწყეს ცხედრებითა
ხნულემა მამოღალეზად, მ. 6,55 C;
განკურნა ხნულნი მათნი, მ. 14,14 C;
მოჰყენდეს მისა ყოველნი ხ. და ეშმა-
კულნი, მ. 1,32; განკურნა მრავალნი
ხ. პირად-პირადითგან სენთა, მ. 1,
34 C; არა უკმს ცოცხალთა მკურნალი,
აღ ხნულთა, მ. 9,12; მ. 2,17; გან-
ჰკურნებდა ყოველთა უძღურთა დი ხ.
ერსა შორის, მ. 9,35; ხ. განჰკურნებ-
დით, მ. 10,8; გარნა მკირადთი ხ. ჳე-
ლი დასდვა და განკურნა იგინი, მ. 6,
5; ჰსცხებდეს ზეთსა მრავალთა ხ. და
განჰკურნებდეს, მ. 6,13; განჰკურნებ-
დეს ხ. ყოველთა იდგილთა, ლ. 9,6;
განჰკურნებდა ყოველთა მათ ხ. და ყო-
ველთა უძღურებათა ერისათა, მ. 4,23;
მოჰტურიდეს მას ყოველთა მათ ბორო-
ტად ხ., მ. 4,24; ხ. ზედა ჳელი დას-
დენ, და განცოცხლდენ, მ. 16,18; ხედ-

ვიდეს სასწაულთა მათ, რომელთა
ჰყოფდა ხ ზედა, ი. 6,2 C; იწყეს მო-
ლებად ცხედრებითა ყოველთა ხ., მ. 6,
55; რომელსა დავრდომილი იხნა სიმ-
რაველს ფრიად ხნულთაჲ, ი. 5,3 C.

ხნულემა [აკადმყოფობა]: იგი ხნეუ-
ლემაჲ არა არს სასიკუდინე, ბ. 11,4 C;
რომელსა ათურამეტი წელი დაეყო ხნეუ-
ლემაჲსა შინა, ი. 5,5 C; განკურნა იე-
სუ მრავალნი ხნულემაჲსაგან მათისა,
ლ. 7,21; მან ... ხნულემაჲნი ჩუენნი გან-
კურნეს, მ. 8,17 E; მან ... ხ. ჩუენნი
იტჯრთნეს, იქვე D; განკურნა ხ. მათნი,
მ. 14,14; განჰკურნებდა ყოველთა ხნეუ-
ლემათა და ყოველთა არაძლებათა ერი-
სათა, მ. 4,23 C; რა ... განჰკურნებდენ
ყოველთა ხ. და უძღურებათა, მ. 10,1;
განკურნა ყოველნი ბოროტთა სენთა-
გან და თითო-სახეთაგან ხ., მ. 1,34;
რომელნი მოსრულ იყვნეს სენდა მის-
გან და განკურნებდა ხნულემათაგან
მათთა, ლ. 6,18; განკურნა მრავალნი
ხ. და საღმობათა და სულთაგან უკ-
თურთა, ლ. 7,21 C.

ხოფელ [ძვეყანა, მხარე]: უკუეთუ ხო-
ფელი ყოველი შეიძინოს, მ. 16,26; მ. 8,
36; ლ. 9,25; განვიდოდა მისა ყოველი
ჰურიისტანი ხ., მ. 1,5 C; ხ. მის მიერ
შეიქმნა, ი. 1,10; ესრეთ შეიყუარა
ღმერთმან ხ., ი. 3,16; არა ... რა დი-
საჯოს ხ., ად რა ცხოვნიდეს ხ. მის
მიერ, ი. 3,17; ყოველი ხ. მოვიდა შე-
დგომად მისა, ი. 12,19; (მოვედ), რა
ვიცხოვნო ხ., ი. 12,47; არა მოვედ,
ვრმეა დავსაჯე ხ., ად რა ვიჯნე ხ.,
ი. 12,47 C; უკუეთუ ხ. გძლობს თქუენ,
ი. 15,18; ხ. ესე არაღარა მხედვიდეს მე,
ი. 14,19; აგარაკი იგი ესე ხ. არს, მ.
13,38; ხოფელიმცა თჳსთა ჰყუარობდი,
ი. 15,19; ხოფელმან იგი ვერ იცნა, ი.
1,10; რომელი ხ. ვერ შეიწყნაროს იგი,

ი. 14,17 C; არა ვრ სოფელშიან მოსკის, მე მიგეცემ თქვენ, ი. 14,27; რა ცნას სოფელშიან, რ შეყუარს მიმად ჩემი, ი. 14,31; უკეთუ ს. თქვენ მოგიძულოს, ი. 15,18 C; ს. მოიძულნა ივინი, ი. 17,14; რა უწყოდის (ცნას C) ს., ი. 17,23; და ს. შენ არა გიყნა, ი. 17,25; არცა-ღო ეპკონებ, ვრცა ს. ამან დიითი აღწერილი წიგნები, ი. 21,25; არა არს წინაწარმეტყუელი შეურაცხ, გარნა თვსა სოფელსა, მ. 13,57; მრ. 6,4; ვაჰ ს. საცთურთა მათგან, მ. 18,7; იქადაგოს სახარებაჲ ესე სასუფეველსიჲ ყოველსა ს., მ. 24,14; 26,13; წარედით ყოველსა ს., მრ. 16,15; მეოთხედ მთავრობისა იტურეას და ტრაქონელთა ს., ლ. 3,1; არაიენ წინაწარმეტყუელი შეწყნარებულ არს თვსა ს., ლ. 4,24; წარვიდა შორსა ს., ლ. 15,13; ს. ერთსა მივიდა დო შეეყო ერთსა მოქალაქეთაგანსა, ლ. 15,15 C; კაცი ვინმე აზნაური წარვიდოდა შორსა ს., ლ. 19,12; წინაწარმეტყუელსა თვსა ს. პატივი არა აქუს, ი. 4,44; მოსკა ცხოვრებაჲ ს., ი. 6,33; გამოუცხადე თავი შენი ს., ი. 7,4; ვერ კელეწიფების ს. (+ამას C) მოძულეზად თქუნდა, ი. 7,7; წარვიდა მიერ ს., ი. 11,54; რომელი ს. ვერ კელეწიფების მოღებად, ი. 14,17; ჩუენ გამოგაცხადებ თავსა შენსა და არა ს., ი. 14,22; ამისთვის ქსძულთ თქვენ ს., ი. 15,19; მოვიდეს იგი დო ამხილოს ს., ი. 16,8; ქსძიროდით და პკოდებდეთ თქვენ, ს. ს. უხაროდის, ი. 16,20; კულად დაუტევებ ს., ი. 16,28; შე მიძლევიეს ს., ი. 16,33; ესენი ს. არიან, ი. 17,11 C; რა ს. (+ა C) კრწმენეს, რ შენ მომავლინე შე, ი. 17,21; შე განცხადებულად ვეტყოლე ს., ი. 18,20; სულითა კაცთაგან შიშისაგან და მოლოდებისა მომავალსა ზედა ს. ამას, ლ. 21,26;

ს. ამას იყო, ი. 1,10 C; მას ვეტყუ ს. ამას, ი. 8,26 C; ვიდრე ს. ამას ვარ, ი. 9,5 C; შჯად ს. ამას მოსრულ ვარ მე, ი. 9,39 D; რომელსა სძულდეს თავი თვისი ს. ამას, ი. 12,25 C; რომელ ს. ამას არიან, ი. 13,1 C; ს. ამას თვსნიმცა უყუარდეს, ი. 15,19 C; ს. ამას კირი გაქუს, ი. 16,33; რომელი მაქუნდა მე წინაშე შენსა უწინარეს ყოფისა ჩემისა ს. ამას, ი. 17,5; არლარა ვარ ს. ამას (-C), ი. 17,11; ვიდრე ვიყავ ს. ამას, ი. 17,2 C; ამას ვიტყუ ს. ამას, ი. 17,13 C; არა მიეტევოს მას არცა ამას ს., არცა მერმესა, მ. 12,32; რომელსა ქსძულდეს თავი თვისი ამას ს., ი. 12,25; შეიყუარნა თვსნი იგი ამას ს., ი. 13,1; წიაღდა იგი მიერ კრძო ს. მას გერგესეველთასა, მ. 8,28; მოვიდა წიაღ ზღუასა მას, ს. მას გერგესეველთასა, მრ. 5,1; მსაჯულებასა... ფილიპეს... ტურელთა და ტრაქონელთა ს. მას, ლ. 3,1 C; განვიდეს ს. მას გერგესეველთასა, ლ. 8,26; იყო სიყმილი ძლიერი ს. მას, ლ. 15,14; მოვიდა ყოველსა მას ს. იორდინისასა, ლ. 3,3; მწყემსნი იყენეს მისეუ ს., ლ. 2,8; რა არა განასხნეს ივინი გარეშე ს., მრ. 5,10; ს. შინა იყო, ი. 1,10; მას ვიტყუ ს. შ., ი. 8,26; ვიდრემდე ვარ ს. შ., ი. 9,5; იშვა კაცი ს. შ. (-C), ი. 16,21; ესენი ს. შ. არიან, ი. 17,11; ამას ვიტყუ ს. შ., ი. 17,13; ვიტყოდი დოფარულთა ხოფლის დაბადებითგანთა, მ. 13,35 C; ესე პირველი ს. აღწერაჲ იყო, ლ. 2,2 C; შემეყუარე მე უწინარეს ს. დაბადებისა, ი. 17,24; ესე პირველი ხოფლისა აღწერაჲ იყო, ლ. 2,2 E; შევიყუარე მე წინაშე ს. შესაქმედმდე, ი. 17,24 C; ვაჰ ამის ს. საცთურთაგან, მ. 18,7 C; რომელი მე მივსცე ცხოვრებისათვის ს., ი. 6,51; შეკრიბნეს ხოფლისაგან თვისისა ყოველნი საცთურნი, მ. 13,41; მე გამოვირიჩენ

თქუენ სოფლიხსაგან, ი. 15,19; რომელნი მომცენ მე ხ., ი. 17,6 C; რა აღიხუნე იგინი ხ., ი. 17,15; ხ. არა არიან, ვა მე ხ. არა ვარ, ი. 17,16 E; მეუფებდა ჩემი არა არს ამის ხ., ი. 18,36; რომელნი მომცენ მე სოფლიხს ამისგან, ი. 17,6; არა თუ სოფლიხსათჳს გკითხვე, ი. 17,9; რაემს მოაკლდეთ თქუენ ამიერ სოფლით, ლ. 16,9; გინვიდეს იგი ამიერ ხ., ი. 13,1 C; აწ მეუფებდა ჩემი არა არს ამიერ ხ., ი. 18, 36; სხუთ გზით წარვიდენ სოფლად თჳსა, მ. 2,12; მოვიდა ხ. თჳსა, მ. 13,54 C; მრ. 6,1; რომელი განანათლებს ყოველსა კაცსა, მომავალსა ხ., ი. 1,9; არა მოავლინა ღმერთმან ძმ თჳსი ხ., ი. 3, 17; ნათელი მოივლინა ხ., ი. 3,19; რომელი მოსრულ არს ხ., ი. 6,14; რომელი-იგი მამამან წმიდა-ყო და მოავლინა ხ., ი. 10,36; შენ ხარ ქრისტე, ძმ ღმერთისაჲ, ხ. მოსრული, ი. 11,27; რომელი მოსლვად ხარ ხ., 11,27 C; მე ნათელი ხ. მოვივლინე, ი. 12,46; მოვივლინე ხ., ი. 16,28; ვა მე მომავლინე ხ., მეცა წარვივლინებ მათ ხ., ი. 17,18; მე ამისთჳს ... მოვივლინე ხ., ი. 18,37; მაშინ განვიდოდა მისა ... ყოველი ჭურიასტანი და გარემო სოფლები იორდანისაჲ, მ. 3,5; განვიდოდა მისა ყოველი ხ. ჭურიასტანისაჲ, მრ. 1,5; რომელნი სხდეს სოფლებსა და აჩრდილთა სიკუდილისათა, მ. 4,16 C; მიმოიქცეოდა გარემო ხ. მას, მრ. 6,6; გამოვიდა იესუ და მოწიფენი მისნი ხ. მას კესარიასა ფილიპშასა, მრ. 8, 27 C; განვდა ჰამზავი მისთჳს ყოველსა მას ხ. გოლილეასასა, მრ. 1,28; განვდა ჰამზავი ესე მისი ყოველსა მის გარემოს ხ. გალილეასასა, იქვე C; ლ. 4,14; განვიდინა სიტყუაჲ ესე ... ყოველსა მას გარემო ხ., ლ. 7,17; მიმორბიოდეს ყოველსა მას ხ., მრ. 6,55; მოვიდა გარე-

მო ყოველსა მას ხ. იორდანისასა, ლ. 3,3 C; აღვიდეს შრაველნი იერუსალმად სოფლებიხსაგან, ი. 11,55; ნათელ ვარ სოფლიხსა, ი. 9,5 C; მე თქუენ თინა ვარ ... ვილრე აღსასრულადმდე ხ., მ. 28,20; გამოვდა ბრძანებდა ... აღწერად ყოვლისა ხ., ლ. 2,1; არა მოვედ დაშჯად ხ., ი. 12,47; რომელ მაქუნდა წინაღწარ შესაქმედმდე ხ. შენგან, ი. 17,5 C; შჯად ხ. ამის მოსრულ ვარ მე, 9,39 E; გამოვდა ბრძანებდა აფსტოს კეისრისაგან — აღწერად ყოვლისა სოფლიხსა, ლ. 2,1 C; ესე არს ქეშმარიტად მაცხოვარი (მესნელი C) ხ.: ი. 4,42; მე ვარ ნათელი ხ., ი. 8,12; 9,5; მე ნათელი ხ. მოვედ, ი. 12,46 C; აწ საშჯელი არს ხ. ამის (—C); 12,31; მკად იგი აღასრული არს ამის ხ., მ. 13,39; ეგრეთ იყოს აღასრული ამის ხ., მ. 18,40 C; რაჲ არს ... აღასრული ამის ხ., მ. 24,3; აწ მთავარი იგი ამის ხ. გარდამოვლეს ქუე, ი. 12,31; მოვალს მთავარი იგი ამის ხ., ი. 14,30; მთავარი იგი ამის ხ. დასჯილ არს, ი. 16, 11; ზრუნვამან ამის სოფლიხსაჲ და საცთურმან სიმდიდრისაჲ შეაშთვის სიტყუად იგი, მ. 13,22; ეგრე იყოს აღასრულსა ამის სოფლიხსასა, მ. 13,49 C; ნათელსა ამის ხ. ჰხედავს, ი. 11,9; შეუდგა ერთსა მოქალაქესა მის ხ., ლ. 15, 15; რომელი მე მივსცე ცხოვრისათჳს სოფლიხსაჲ, ი. 6,51 C; ვიტყვიდი იგათა დასაბამითგან სოფლიხსაჲ, მ. 13, 35; რომელი არა იყო დასაბამითგან ხ., მ. 24,21; დაიმკდრეთ განმზადებული თქუენთჳს სასუფეველი დასაბამითგან ხ., მ. 25,34; იძიოს სისხლი ყოველთა წინაწარმეტყუელთაჲ, დითხული დასაბამითგან ხ. ნათესავისა ამისგან, ლ. 11,50; ნუუკუე დაძმოდენ გულნი თქუენნი შუებითა და მთრვლობითა და ზრუნვითა

ამის სოფლისხათა, ლ. 21,34; ევედრებოდეს მას უნ იგი სიმრაველ გარემოვს ხოფლებიხათა მის გერგესეველთა, ლ. 8,37; მიმოფენებოდა ჰამბავი მისთჳს ყოველბათ ადგილთა გარემო სოფლებიხათა, ლ. 4,37; უჩუნენა მას ყოველი სუფევიანი სოფლიხანი, მ. 4,8; ლ. 4,5; თქუენ ხართ ნათელი ხ., მ. 5,14; ამას ყოველსა ნათესაენი ხ. ეძიებენ, ლ. 12,30; ძენი (ჭვილნი C). ამის ხ. უგონიერეს არიან უფროვს ძეთა ნათლისათა ნათესავსა შორის მათსა, ლ. 16,8; რომელმან აღიხუნეს ცოდვანი ხ., ი. 1,29; ზრუნვანი ამის ხ. და საცთური სიმდიდრისაჲ შეუქდის, მრ. 4,19; ნაშობნი ამის ხ. იქორწინებიან და განჰქორწინებენ, ლ. 20,34; ზრუნვათა ამის სოფლისხათა... შეაშთვიან სიტყუაჲ იგი, მრ. 4,19 C; ზრუნვათაგან და სიმდიდრისა და გემოთაგან ამის ხ. ვლენედ, ლ. 8,14; ვა მე არა სოფლიხაგან ვარ, ი. 17,14 C, 16 D; მე არა ამის ხ. ვარ, ი. 8,23; უკუეთუმცა ამის ხ. იყო მეუფეებაჲ ჩემი, ი. 18,36; ჩემი მეუფეებაჲ არა ამის ხ. არს, იქვე C (2-ჯერ); მე არა ვარ სოფლიხა ამისგანი, ი. 17,14; უკუეთუმცა სოფლიხაგანნი იყვნით, სოფელიმცა თჳსთა ჰყუარობდანი; რა არა ხართ თქუენ სოფლიხაგანნი, ი. 15,19; (იგინი) არა არიან ხ., ი. 17,14; თქუენ ამის ხ. ხართ, ი. 8,23; უკუეთუმცა სოფლიხა ამისგანნი იყვნით, ი. 15,19 C; (იგინი) არა ხ. ამისგანნი არიან, ი. 17,14 C, 16 C.

სპეტაკ [თეთრი]: სამოსელი მისი სპეტაკ იყო ვა თოვლი, მ. 17,2; 28,3; სამოსელი მისი იქმნა ბრწყინვალე და ხ. ვა თოვლი, მრ. 9,3; იყო... ხილვაჲ მისი მისისაჲ სხუა, და სამოსელი ამის ხ. ვა ელვაჲ, ლ. 9,29; ყანები... ხ. არიან სამკალად აწვე, ი. 4,35; შეჰმოსა სამოსელი სპეტაკი, ლ.

23,11 C; შემოსილი სამოსლითა სპეტაკითა, მრ. 16,5; იხილნა ორნი ანგელოზნი ხ. მოსილნი, ი. 20,12.

[5. კ. განსპეტაკება].

სპოლფა ნ. მოსპოლფა.

სრაბა [სირბილი]: აღღვა და სრაბით მიეგებოდა, ლ. 15,20 C; მაშინ-ლა სრაბით მივიდა სიმონ-პეტრესა, ი. 20,2 C.

სრვა [(შავი) ჳირი]: იყვნენ სიყმილნი და სრვანი და ძრვანი ადგილდ-ადგილდ, მ. 24,7; მრ. 13,8; ლ. 21,11.

სრულ: იყვნით თქუენ სრულ, ვა მამია თქუენი ჳეცათაჲ სრულ არს, მ. 5,48; უკუეთუ გნებაეს, რა ხ. ხოლო იყო, მ. 19,21; უკუეთუ გნებაეს ხ. ყოფაჲ, მრ. 10,21; რა იყვნენ ხ. ერთობითა, ი. 17,23; სრული იქელი თავსა მას შინა, მრ. 4,28 C.

[5. კ. აღსასრულ, აღსრულება, გასრულებულ, დასასრულ, დასრულება, წარსრულება].

სრულიად: რომელმან დაითმინოს, იგი სრულიად ცხოვდეს, მ. 10,22; რომელმან დაითმინონ ხ., იგი ცხოვდეს, იქვე C; 24,13; მრ. 13,13; იხედვიდა ხ. ყოველსა, მრ. 8,25 C; ხ. კაცი განვა-ცხოველე შაბათსა შინა, ი. 7,23 C; ხ. შეიყუარანა იგინი, ი. 13,1.

სტაშან [ტოლრა, прыжка]: სხუადცა მრავალი არს, რომელი მოელო პყრობად: განრცხება სასუმელებისაჲ და სტაშანებისაჲ და ქუაბებისაჲ და ცხედრებისაჲ, მრ. 7,4; სხუადცა მრავალი არს, რომელი უსწავიეს მარხვად: განბანაჲ სასუმელთაჲ და სტაშანთაჲ და ქუაბთაჲ და ცხედართაჲ, იქვე C.

სტეგ [პალანი]: იოვანეს ემოსა სამოსლად სტეგისაგან აქლემისა, მ. 3,4; იოვანი მოსილ იყო სტეგითა იქლემისათა, მრ. 1,6 C.

სტოვა [ხვეტებიანი მინამენი, განყოფილება]: არს იღმს ცხოვართა საბანელსა მას ტბად, რომელსა პრკჳან ებრაელებრ ბეთელდა, ხუთ სტოვა იყო, ი. 5,2; იქცეოდა იესუ ტაძარსა მას შინა და სტოვახა (სტოასა C) სოლომონისსა, ი. 10, 23; ხ. მას აღსამაღლებელისასა ევანგელჲ მარკოზის თავისაჲ, გვ. 168, 29 L.

სტრატოტ [ჯარისკაცი]: სტრატოტთა მათ შეიყვანეს იგი შინაგან ეზოსა მას, მრ. 15,16.

სტუნვა, ი/უ: გისტუნვედით თქუენ, და არა პროკედით, მ. 11,17; ლ. 7,32. სტუნვა ნ. მიმოდასტუნვა.

1. სულარ [ხუდარა]: (იხილა) სულარჩი იგი, რომელ იყო თავსა მისსა, ი. 20,7; პირი მისი სულარითა დაბურვილ იყო, ი. 11,44; პირი მისი დახუეულ იყო სულარითა, იქვე C.

2. სულარ [ტილო, ნევირხახვი]: აჰა ვეცხლი შენი, რომელი მაქუნდა დაკრძალული სულარხა, ლ. 19,20.

სუნ ნ. განსუნება, შესუნებულ.

1. სულ [πυλα, πυλ]: შობილი სულისაგან ხულ არს, ი. 3,6 C; ხ. არს ღმერთი, ი. 4,24; სიტყუითა რომელთა გეტყჳ თქუენ, ხ. არიან და ცხოვრება, ი. 6,63; იხილა ხული ღმრთისაჲ, მ. 3,16; მრ. 1,10; ვიხილე ხ. ღმრთისაჲ, ი. 1,32; არა თქუენ იყვნეთ მეტყუელნი, ად ხ. (+იგი C) მამისა თქუენისაჲ, მ. 10,20; არა თქუენ იყვნეთ მეტყუელნი; ად ხ. წმიდაჲ, მრ. 13,11; დავდევა ხ. ჩემი მის ზედა, მ. 12,18; ხ. არაწმიდაჲ განვიდის კაცისაგან, მ. 12,43; ხ. გულსმოდგინე არს, მ. 26,41; მრ. 14,38; განსტყევა ხ., მ. 27,50; მრ. 15,37,39; ლ. 23,46; ი. 19,30; აღმობერა ხ., მრ. 15, 37 C; რომლისა თანა იყო ხ. არაწმიდაჲ, მრ. 1,23; 5,2; ლ. 4,33; ხ. არაწმიდაჲ თანა არს, ამრ. 3,30; რომლისა

თანა არს ხ. უტყუებისაჲ, მრ. 9,17; რომლისა თანა იყო ხ. უძლურებისაჲ, ლ. 13,11; ხ. წმიდაჲ მოვიდეს შენ ზედა, ლ. 1,35; იხარებდინ ხ. ჩემი, ლ. 1,47 CE; ხ. წმიდაჲ იყო მის ზედა, ლ. 2,25; გარდამოჯდა ხ. წმიდაჲ, ლ. 3,22; ხ. უფლისაჲ ჩემ ზედა, ლ. 4,18; მოიქცა ხ. მისი, ლ. 8,55; რაოდენ უფროეს მამამან ზეცით მოჰსცეს ხ. წმიდაჲ, ლ. 11,13; ხ. წმიდაჲ გასწაყვებდეს თქუენ მას ეამსა შინა, ლ. 12, 12 C; რომლისა ზედა იხილო ხ. (+იგი C) გარდამომავალი, ი. 1,33; შობილი იგი სულისაგან ხ. არს, ი. 3,6; არა ზომით მოსცის ღმერთმან ხ. (+იგი C), ი. ხ. 3,34; ხ. ღმერთ არს, ი. 4,24 C; ხ. არს განმაცხოველებელ, ი. 6,63; სიტყუსა რომელსა გეტყოდენ მე თქუენ, ხ. არს და ცხოვრება არს, ი. 6,63 C; არა იყო ხ. წმიდაჲ მოცემულ, ი. 7,39; ნუგეშინისმცემელი იგი ხ. წმიდაჲ რომელი მოაელინოს მამამან სახელითა ჩემითა, მან გასწავოს თქუენ ყოველი, ი. 14,26; რაეამს მოვიდეს თქუენდა ნუგეშინისმცემელი იგი... ხ. (+იგი C) ქეშმარიტებისაჲ, ი. 15,26; მიიღეთ ხ. წმიდაჲ, ი. 20,22; ხ. ეგე [=წოდ.] არაწმიდაჲ, განვედ კაცისა მაგისგან, მრ. 5,8; რაეამს ხ. იგი. (—C) არაწმიდაჲ განვიდეს კაცისაგან, ლ. 11,24 D; ხ. იგი ქეშმარიტებისაჲ, რომელი სოფელსა ვერ კლენვიდების მოღებდა, ი. 14,17; ოდეს მოვიდეს ხ. იგი ქეშმარიტებისაჲ, ი. 16, 13; რაეამს არაწმიდაჲ იგი ხ. გამოვიდეს კაცისაგან, მ. 12,43 C; ხულმან განიყვანა იგი უღაბნოდ, მრ. 1,12; განიხარა ხ. ჩემმან, ლ. 1,47 D; ხ. უკეთურმან შეიპყრის იგი, ლ. 9,39; ხ. წმიდამან გასწავოს თქუენ მას ეამსა შინა, ლ. 12,12; დამსცა იგი ხ. მან (—C) არაწმიდამან, მრ. 1,26; ხ. მან არაწმიდამან დააკუთა იგი, მრ. 9,20; რომელი ჰგომბ

დეს ხულხა წმიდასა, მრ. 3,29 C; ჰრქუა უტყუსა და ყრუსა ხ., მრ. 9,25; მოჰყვანდა ხ. უდაბნოდ, ლ. 4,1; ჯილთა შენთა შეეკვედრებ ხ. ჩემსა, ლ. 23,46; ხ. ჯორც და ძუალ არა ასხენ (არნ C), ლ. 24,39; ხ. ვილრეცა უნებნ, ქრინ, ი. 3,8 C; შეპრისხნა ხ. მის და ჰრქუა, მრ. 9,25; შეპრისხნა ხ. მას (-C) არაწმიდასა, ლ. 9,42; უბრძანა ხ. მას არაწმიდასა განსლვად კაცისა მისგან, ლ. 8,29; ვხედვედ ხ. მას, ი. 1,32 C; ხულისა წმიდისა გმობაჲ არა მიეტევოს კაცთა, მ. 12,31; ხ. წმიდისა მგმობარსა არა მიეტევოს, ლ. 12,10; სახელითა მიმისაჲთა და ძისაჲთა და ხ. წმიდისაჲთა, მ. 28,19; მოიქცა იესუ ძალითა ხ. წმიდისაჲთა, ლ. 4,14; ვიდრე შერთუდამდე მათა რძოვა იგი მიღგომილ ხულისაგან წმიდისა, მ. 1,18; რომელი იგი მისგან იშვეს, ხ. წმიდისა არს, მ. 1,20; იესუ აღმოიყვანა ხ. უდაბნოდ, მ. 4,1; იყო მისა უწყებულ ხ. წმიდისა, ლ. 2,26; შობილი იგი ხ. სული არს, ი. 3,6; ესრეთ არს ყოველი შობილი ხ., ი. 3,8; უკუეთუ ვინმე არა იშვეს წყლისაგან და ხულისა, ი. 3,5; მაშინ იესუ აღიყვანა ხ. მისგან უდაბნოდ, მ. 4,1 C; ხ ხულისათჳხ გმობაჲ არა მიეტევოს, მ. 12,31 C; რომელმან თქუას (გმობაჲ) ხულისა წმიდისათჳს, მ. 12,32; მრ. 3,29; ესე თქუა ხ. მისთჳს, ი. 7,39; იყო მისა ბრძანებულ ხ. მიერ წმიდისა, ლ. 2,26 C; მან ნათელ-გცეს თქუნენ ხულითა წმიდითა, მ. 3,11; მრ. 1,8; ლ. 3,16; ნეტარ იყვენენ გლახანნი ხ., მ. 5,3; ლ. 6,20; მე ხ. ღმრთისაჲთა განჯასხამ ეშმაკთა, მ. 12,28; ეწრ ჯუჲე დავით ხ. წმიდითა ჰხადის მას უფლით, მ. 22,43; თუთ იგი დავით იტყჳს ხ. წმიდითა, მრ. 12,36; იყო ... კაცი ხ. არაწმიდითა შეპყრობილი, მრ. 1,23 C; იესუ გულისკმა-

ყო ხ., მრ. 2,8; ცნა იესუ ხ. თჳსითა, იქვე C; გამოეგებუდა მას სამარობით კაცი ხ. არაწმიდითა, მრ. 5,2 C; რომელსა ესუა ასული ხ. არაწმიდითა ჴრვილი, მრ. 7,25; სულ-ითქუნა ხ. თჳსითა, მრ. 8,12; ხ. წმიდითა აღივსოს, ლ. 1,15; იგი თავადი პირველ განვიდეს წინაშე მისა ხ. და ძალითა, ლ. 1,17; აღივსო ელისაბედ ხ. წმიდითა, ლ. 1,41; ზაქარიო ... აღივსო ხ. წმიდითა, ლ. 1,67; იგი აღორძნდებოდა, განმტკიცებოდა ხ., ლ. 1,80; მოვიდა ხ. წმიდითა ტაძარდ უფლისა, ლ. 2,27; იესუ აღორძნდებოდა და განმტკიცებოდა ხ., ლ. 2,40; იესუ სავსე ხ. წმიდითა მოიქცა იორდანით, ლ. 4,1; იხარებდა იესუ ხ. წმიდითა, ლ. 10,21; რომელმან ნათელ-ჰსცეს ხ. წმიდითა, ი. 1,33; კეშმარიტნი თაყუანის-მცემელნი თაყუანის-ჰსცემდენ მამასა ხ. და კეშმარიტებითა, ი. 4,23; თაყუანის-მტერეთა მისთა ხ. და კეშმარიტებითა ჯერ-არს თაყუანის-ცემად, ი. 4,24; იცოდა იესუ ხ. თჳსითა, ი. 6,61; შეძრწუნდა ხ. ეწა რისხვით, ი. 11,33; აღიძრა ხ. თჳსითა ეწა განრისხებული, იქვე C; შეძრწუნდა ხ. თჳსითა, ი. 13,21; აღიძრა ხ. თჳსითა იქვე C; განჯელ, ხულხო არაწმიდაო, მაგის კაცისაგან, მრ. 5,8 C; ხულხეი იგი არაწმიდაჲ ჰხედვიდეს მას, მრ. 3,11; განვიდა ხ. იგი არაწმიდაჲ კაცისა მისგან, მრ. 5,13; გამოჯდა ხ. იგი არაწმიდებით, იქვე C; მოიყვანნის ... სხუანი შუდნი ხულნი, მ. 12,45; ლ. 11,26; ამას ზედა ნუ გიხარინ, რ ხ. უკეთურნი დაგემორჩილებიან თქუნენ, ლ. 10,20; ხულთა მათ არაწმიდათა ოდეს იხილიან იგი, მრ. 3,11 C; უბრძანებს ხ. არაწმიდათა, ლ. 4,36; არაწმიდათა მათ ხ. უბრძანის, მრ. 1,27 C; მისცა მათ ტელმწიფებაჲ ხ. ზედა არაწმიდათა, მ. 10,

1; მიხსტემდა შით კელმწიფებასა ხულთა ზედა არაწმიდათა, მრ. 6,7; კელმწიფებით ხულთაჲცა არაწმიდათა უბრძანებს, მრ. 1,27; უძლურნი იგი ხულთაგან არაწმიდათა განიკურნებოდეს, ლ. 6,18; განკურნნი იესუ მრავალნი ... ხ. უკეთურთა, ლ. 7,21; რომელნი განკურნებულ იყვნეს ხ. უკეთურთა და უძლურებთა, ლ. 8,2; არა უწყითა, რომლინსა ხულთახან ხართ, ლ. 9,55.

2. ხულ [ψαχῆ, χυλα; χυλαჲ. ამ სიტყვაბ შიხრად მეორე მებარყვისი მოვბოვება, ვხაა უგჷმეგითი ნადვალახელი „თავი“]: ხული უფროჲს არს საზრდელისა, მ. 6,25; ლ. 12,23; რაჲ-მე საზრდელ ეყოს კაცსა, უკუეთუ სოფელი ყოველი შეიძინოს და ხ. თჳსი იზღვიოს, მ. 16,26; ხ. თჳსი წარიწყმიდოს, მ. 16,26 C; მრ. 8,36; განიჯუას ხ. თჳსი, მრ. 8,36 C; (ძს კაცისაჲ მოვიდა) მსახურებად და მიცემად ხ. თჳსი საქსრად მრავალთა, მ. 20,28; შეწუხებულ (შეკუთნებულ C) არს ხ. ჩემი, მ. 26,38; მწუხარე არს ხ. ჩემი; მრ. 14,34; აწ ხ. ჩემი შეძრწუნებულ (აღძრულ C) არს, ი. 12,27; რომელსა უნდეს ხ. თჳსი განრინებად, მრ. 8,35; აღიდებს ხ. ჩემი უფალსა, ლ. 1,46; ამას ღამესა მიგიღონ ხ. შენი შენგან, ლ. 12,20; მწყემსმან კეთილმან ხ. თჳსი დადვის ცხოვართა თჳსთათჳს, ი. 10,11; აწ ხ. ჩემი შენთჳს დაედუა, ი. 13,37; ხ. შენი ჩემთჳს დასდუა, ი. 13,38; რომელნი ეძიებდეს ხულსა მაგის ყრმისასა, მ. 2,20; ბ ხ. ვერ კელ-ეწიფების მოკლად, მ. 10,28; რომელი სთნავს ხ. ჩემსა, მ. 12,18; თუ შენსაჲცა ხ. განვიდეს მახლი, ლ. 2,35; ვარკუა ხ. ჩემსა, ლ. 12,19; ხ. ჩემსა დავსდებ ცხოვართათჳს, ი. 10,15; მე დავკდებ ხ. ჩემსა, ი. 10,17; რომელი შემძლებელ არს ხულთახა და ჯორკთა წარწყმედად, მ. 10,28; ანუ რაჲ მისცეს კაცმან ნაცვალად

ხ. თჳსისა, მ. 16,26; მრ. 8,37; (ჯერ-არს შაბათსა) ხ. ცხორებაჲ ანუ წარ; ყმდლად მრ. 3,4; რაჲ ჯერ-არს შაბათსა ... ხ. ცხორებაჲ ანუ მოკლუად, ლ. 6,9; (ძს კაცისაჲ მოვიდა) მსახურებად და მიცემად ხ. თჳსისა საქსრად მრავალთა, მრ. 10,45; ნუ ჰზრუნავთ ხ. თქუენისა, ლ. 12,22; შეიყუარო უფალი ღმერთი შენი ... ყოელითა ხულითა შენითა, მ. 22,37; მრ. 12,30; ლ. 10,27; შეეყუარებად (არს) იგი ყოელითა ხ., მრ. 12,33; ხ. კაცთათა შიშისაგან და მოლოდებისა მოვალსა ზედა სოფელსა ამას, ლ. 21,26; ხულთ, გაქუს მრავალი კეთილი მრავალთა წელითაჲ, ლ. 12,19; მოთმინებითა თქუენითა მოიპოვნეთ ხულნი თქუენნი, ლ. 21,19; არა მოვიდა ძს კაცისაჲ წარწყმედად ხულთა კაცთასა, ლ. 9,56; ვიდრემდე ხ. ჩუენთა წარგუქდი, ი. 10,24; ხ. თქუენთა ვერ შემძლებელ იყვნენ მოწყუედად, მ. 10,28 C; რომელსა კელ-ეწიფების ხ. ჯორკითურთ წარწყმედად, მ. 10,28 C; და ჰპოვოთ განსუენებაჲ ხ. თქუენთაჲ, მ. 11,29; ნუ ჰზრუნავთ ხ. თქუენთათჳს, მ. 6,25.

[6. კ. დასულება, სულგრძელ, სულთ-თქუმა, შესულება].

ხულგრძელ [მომთმენი]: ხულგრძელ იქმენ ჩემ ზედა, მ. 18,26,29; ხ. არს მათ ზედა, ლ. 18,7.

ხულელ: ხუთნი იგი მათგანნი იყვნეს ხულელ და ხუთნი ბრძენ, მ. 25, 2 C; ხუთნი იგი მათგანნი იყვნეს ხულელნი და ხუთნი ბრძენნი, იქვე DE; ხ. იგი ეტყოდეს ბრძენთა მათ, მ. 25,8; მოიხუნეს ხულელთა მათ სანთელნი მათნი, მ. 25,3.

[5. კიდევ ლელუსულელ].

სულთ-თქუმა, ი. უობ. [ამოღვრა]: აღიხილნა ზეცად და ხულთ-ითქუნა (სულ-ითქუნა D), მრ. 7,34; ხ. (სულ-ითქუნა DE) სულითა თჳსითა და თქუა, მრ. 8,12 C.

სულნელ, სურნელ [სურნელეზა, ძრავ-
ჟა]: მოიზადეს სულნელი (სურნელი D)
და ნელსაცხებელი, ლ. 23,56; მოაქუნდა,
რად-იგი მოემზადა სულნელეზი (სურ-
ნელეზი D), ლ. 24,1; მოიღეს გუამი იე-
სუესი და შეჰკრავნეს იგი ტილოებითა,
არდაგებითა სულნელთა (სურნელთა D)
მათ თანა, ი. 19,40.

სულნელეზა, სურნელეზა: სახლი იგი
ყოველი ალიესო სულნელეზითა (სურნ.
D, სურნ. მით C) მის ნელსაცხებლი-
სადათა, ი. 12,3.

1. სუმა, 0—2 [სმა, დაღვევა]: რად-
სათჳს მეზუერეთა და ცოდვილთა თანა
ქამს და სუამს მოძღუარი თქუენი, მ.
9,11; მოვიდა ძმ კაცისად, ქამს და ს.,
მ. 11,19; ლ. 7,34, ესე... მათ თანა ქამს
და ს., ლ. 15,2; რომელი ს. წყლისა
ამისგან, ი. 4,13; რადსათჳს მეზუერეთა
და ცოდვილთა თანა ჰჳქამთ და ჰსუამთ,
მრ. 2,16; (სუამთ C) ლ. 5,30; მოწაფე-
ნი შენნი ქამენ და სუმენ, ლ. 5,33;
არავინ სუამნ ძუელსა ღვწოსა და მე-
ყსეულად ჰმებავდ ახალი, ლ. 5,39; იო-
ვანე ნათლის-მცემელი არცა ქამდა, არ-
ცა სუმიდა, მ. 11,18; ლ. 7,33; მოვი-
და ძმ კაცისად, ქამდა და ს., მ. 11,19 C;
იგი თავადი ამისგან ს., ი. 4,12; ეკამლით
წინაშე შენსა და ვსუმელით, ლ. 13,26;
ვ-იგი იყენეს დღეთა მათ პირველ წყლის
რღუნისათა: ქამდეს და სუმიდეს [ჰსუმ-
ვ], იქორწინებოდეს და განჰქორწინებდეს,
მ. 24,38; ლ. 17,27; ვ-იგი იყო დღეთა
ლოთისთა: ქამდეს და ჰსუმიდეს (სუმ. E),
იყიდდეს და განჰყიდდეს, ლ. 17,28; უჰუმ-
თუ ვისმე ჰსწყუროდის, მოვედინ ჩემდა
და სუმეზინ, ი. 7,37; ქამლით და სუმე-
ზით მათ თანა, ლ. 10,7; იწყოს გუე-
ჰად მისთანათა მათ მონათა, ქამდეს
და სუმიდეს [ჰკავმ.] მომთრეალეთა თა-
ნა. მ. 24,49; რომელი ს. მაგის წყლისა-

გან, ი. 4,13 C; რომელი... ჰსუმიდეს
(სუმ. E) სისხლსა ჩემსა, ი. 6,54,56;
რ-ა ჰჳქამდეთ და ჰსუმიდეთ (სუმ. C)
ტაბლასა ზედა ჩემსა, ლ. 22,30; სუმს
მისგანი ყოველთა, მრ. 14,23; განსუე-
ნე, ქამე, სუ და იხარებდ, ლ. 12,19;
ამისა შემდგომად ქამე და სუ შენცა,
ლ. 17,8; ჰწყურის თუ ვისმე, მოვედინ
ჩემდა, სუნ, ი. 7,37 C; მიიღეთ და
სუმ ამისგანი ყოველთა, მ. 26,27; არ-
ლარა ვსუა მე ამიერიითგან ნაყოფისა-
გან ამის ვენაქისა ვიდრე მუნ დღედმდე,
რადამს ვსუა იგი თქუენ თანა ახალი
სასუფეველსა მამისა ჩემისასა, მ. 26,
29; მრ. 14,25; ამიერიითგან არლარა ვ.
ნაყოფისაგან ამის ვენაქისა, ლ. 22,18;
ვიდრემდე ეკამო და ვ., ლ. 17,8; მეც
მე წყალი, რ-ა ვ., ი. 4,10; სასუმელი
იგი, რომელ მომეც, მამაო, არა ვ. მე
იგი, ი. 18,11 C; ღვწო და თაფლუქი
არა სუას, ლ. 1,15; რომელმან ს. წყლისა
მისგან, ი. 4,14; რომელმან .. ს. სისხლი
ჩემი, ი. 6,54 C, 56 C; ნუ ჰრუნავთ სულ-
თა თქუენთათჳს: რად ეკამოთ ანუ რად
ვსუათ. მ. 6,25 D; ნუ ჰრუნავთ და
იტყუთ: რად ეკამოთ. ანუ რად ვ.: მ. 6,
31; ნუ ეძიებთ, რად შკამოთ და რად
ჰსუათ (სუათ CE), ლ. 12,29; უკეთუ
არა ჰჳქამოთ ჳორცი ძისა კაცისად და
ჰ. (სუათ C) სისხლი მისი, ი. 6,53; ნუ
ჰრუნავთ სულთა თქუენთათჳს, რად
შკამოთ ანუ რად სუათ, მ. 6,25 E; და
ღათუ სასიკუდინო სუან, არარად აევნოს
მათ, მრ. 16,18.

მისცეს მას ძმარი ნავლითა შეზავე-
ბული. და მი-რად-იოო, არა უნდა სუ-
მის, მ. 27,34; მისცეს მას სუმად ღვწო
ნავლე-რეული. და ვ-რ გემო-იხილა,
არა უნდა სუმად, იქვე C; მიჰსცემდეს
მას ს. შემურვილსა ღვწოსა, მრ. 15,23;
იწყოს... ქამად და ს. და დათრობად, ლ.
12,45; ვ-რ ჩემგან ს. ითხოვ, ი. 4,9 C.

აბა კაცი შეამელი და მსუშელი ღვინისა, მ. 11,19; ლ. 7,34; ... ღვინისა მ., მ. 11,19 C; ... ღვინის მ., ლ. 7,34 C.

[6. კიდევ სასუმელი, სუმევა, შესუმა].

2. სუმა: ე [ყოლა (მაზისა, დავისა, მკობისა) ხუბიეჟით მხ.-ში; როგა ხუმ. მრ.-შია, მას სხმა ფუმე ენაგვლემა. ინმარება II სენიის მწერებებში, I-ისაში ე ენაგვლემა]: არა ჯერ-არს შენდა, ვრმცა გესუა შენ იგი ცოლად. მ. 14, 4; არა ჯერ-არს შენდა, ვრმცა ცოლად გესუა შენ ძმის ცოლი შენი, მრ. 6,18; არა ესუა მას შვილ, მ. 22,25 C; ყოველთავე ე. იგი ცოლად, მ. 22,28; რომელსა ე. ასული სულითა არაწმინდითა ურგოლი, მრ. 7,25; ერთ-ლა ძე ე. საყურელი, მრ. 12,6 C; შუღთავე მათ ე. იგი ცოლად, მრ. 12,23; ლ. 20,33; არა ე. მათ შვილი, ლ. 1,7; ასული მარტოა ე. მას, ლ. 8,42; კაცი ვინმე იყო მდიდარი, რომელსა ე. მძღ, ლ. 16,1; კაც ერთ იყო მდიდარ და ე. მას ეზოას მოძღუარ, იქვე C; უკუეთუ ვი.იი პოუკუდეს ძმად და ესუას მას ცოლი, მრ. 12,19; ლ. 20,28; ვის თქუენგანსა ე. მეგობარი, ლ. 11,5; ვის უკუთ თქუენგანსა მამასა ე. ძმ, ლ. 11,11 C; ვისმე თქუენგანსა ე. მონად მკნეველი გინა მწყემსი. ლ. 17,7.

უკუეთუ ესრეთ არს ბრალი კაცისაჲ დედაკაცისა თანა. უმჯობეს არს არა სუმაჲ ცოლისაჲ, მ. 19,10 C.

3. სუმა ნ. აღსუმა, დასუმა, შესუმა.

4. სუმა ნ. შესასუმელ.

სუმევა, ა-3: დაადგა ლერწამი და ახუმიდა მას, მ. 27,48; დაადგეს ლერწამი და ახუმიდეს მას, მრ. 15,36; ოდეს გიხილეთ ... წყურიელი და ვახუთ შენ, მ. 25,37; მწყუროდა და მახუთ მე, მ. 25,35; მწყუროდა და არა მ. მე, მ. 25, 42; მახუ მე წყალი. ი. 4,7; მ. მე. ი.

4,10 C; კაცად-კაცადმან თქუენმან არა აღჰჯნისო შაბითსა წარი გინა ვირი ბო-კათავან თვსთა და წარბის და ახვს წყალი, ლ. 13,15; რომელმან გასუას თქუენ სასუმელი ერთი წყალი სახელი-სა ჩემისათს, მრ. 4,41; რომელმან ახუ-ას ერთსა ამას მტირეთავანსა სასუმელი ერთი წყალი გრილი სახელად მოწვისა, ლ. 10,42.

სუმუროვან [დახმირნული. „სმირნა“ ერთგვარი ზის მწარე წვენია, რომელსაც კვამების დასაბაღლამებლად ხმარობდნენ]: მისცეს მას სუმუროვანი ღვინო, მრ. 15,23 C

სუფევა [მეფეობა, სამეფო]: მოვედინ სუფევა შენი, მ. 6,10; ლ. 11,2; შენი არს ს., ძალი და დიდებად საუკუნეთა მიმართ, მ. 6,13; კურთხეულ არს, რომელ მოსლვად არს ს. მამისა ჩუენისა დავითისი, მრ. 11,10 C; ვიდრემდე იხილონ ძმ კაცისაჲ მომავალი სუფევაჲ თვსსა, მ. 16,28 C; რა დასხდენ ორნი ძენი ჩემნი ... ს. შენსა, მ. 20,21 C; სუფევისა მისისაჲ არა იყოს დასასრულ: ლ. 1,33; შეჯრიბნეს სუფევისაგან მისისა ყოველნი სატოურნი, მ. 13,41 C; ვიდრემდე იხილონ ძმ კაცისაჲ მომავალი სუფევითა თვისთა, მ. 16,28; მომიტენე მე, ოდეს მოხვდე ს. (+მით C) შენითა, ლ. 23,42; უჩუენნა მას ყოველნი სუფევანი სოფლისანი, მ. 4,8; ლ. 4.5. [6. კიდევ სასუფეველი].

სფჯრილ [გოჯლორი]: აღიღეს ნეშტი იგი ნამუსრევი შუდი სფჯრილი (სფურილი CD) საესს, მ. 15,37; მრ. 8,8 E; რაოდენი ს. (სფურილი D) აღიღეთ: მ. 16,10; მრ. 8,20.

სხუიდა ნ. ყიდა, სასყიდელ. სასყიდ-ლითი, სასყიდლით დადგინებულ.

სძალ [რძალი]: განეშროს ... დედა-მთილი ძის ცოლისაგან მისხსა და სძა-ლი დედამთილისაგან თვისსა; ლ. 12, 53 C; რომელსა აქუს ს., სიძმ არს, ი.

3,29; რომლისაჲ არს სძალი, იგი არს სიძე, იქვე C; განვიდეს მიგებებად სიძისა და სძლისა, მ. 25,1.

სწავება, ა—3 [ხწავლება]: შენ გუასწავება ჩუენ, ი. 9,34; გზასა ღმრთისისა კეშმარიტად ასწავებ, მ. 22,16; მრ. 12,14; ლ. 20,21; მართალსა იტყუ და ა., ლ. 20,21; ასწავებს ყოველსა ჰურისტანსა, ლ. 23,5; რომელსა ასწავებთ, მრ. 7,13; ასწავებენ მოძღვრებასა და მცნებასა კაცთასა, მ. 15,9; მრ. 7,7; დღითი-დღედ თქუენ თანა ტაძარსა შინა ვჯედ და გასწავებდ, მ. 26,55; მრ. 14,49; ... გასწავებდ, მ. 26,55 C; მე მარადის გასწავებდ შესაკრებელსა და ტაძარსა შინა, ი. 18,20; ჰკითხე მათ, რომელთა ესმოდა, რასა გასწავებდ მათ, ი. 18,21; უბანთა ჩუენთა ზედა გუასწავებდ, ლ. 13,26; ასწავებდა შესაკრებელსა შორის მათსა, მ. 4,23; ა. მათ და ვტყუოდა, მ. 5,2; მრ. 11,17; ი. 7,28; ა. შესაკრებელთა შორის მათთა, მ. 9,35; 13,54; შევიდა შესაკრებელსა მათსა და ა. მათ, მრ. 1,21; იგი თავადი ა. შესაკრებელთა მათთა, ლ. 4,15; შევიდა თავადი შესაკრებელსა მათსა და ა., ლ. 6,6; ა. მათ იესუ შესაკრებელსა ერთსა შაბათსა შინა, ლ. 13,10; ვრ-იგი ა. ერსა, მ. 21,23; ა. მათ, ვრ-იგი ვის აქუნ კელმწიფებაჲ, მრ. 1,22; მუნ ა. მათ, მრ. 2,13; ა. მათ იგავით ფრიად, მრ. 4,2; მიმოიქცეოდა გარემო სოფლებსა მას და ა. მათ, მრ. 6,6; ა. მოწაფეთა თუსთა, მრ. 9,31; კუალად ა. მათ, მრ. 10,1; ა. ტაძარსა მას შინა, მრ. 12,35; ი. 8,20; ა. მათ შაბათსა შინა, ლ. 4,31; დაჯდა და ა. ერსა მას, ლ. 5,3; თავადი ა. მათ, ლ. 5,17; მიმოვიდოდა ქალაქებსა და დაბნებსა და ა., ლ. 13,22; იყო მუნ და ა. დღითი-დღედ ტაძარსა მას შინა, ლ.

19,47; მათ დღეთა ოდენ ა. ერსა მას, ლ. 20,1; იყოფოდა თავადი ტაძარსა მას შინა დღისი და ა., ლ. 21,37; ა. კაფირანუსს, ი. 6,59; აღვიდა იესუ ტაძარად და ა., ი. 7,14; ასწავებლით მათ დამარხვად ყოველი, მ. 28,20; სული წმიდაჲ გასწავებდეს [გავმ.] თქუენ მას ეამსა შინა, ლ. 12,12 C; ნუჟუე... ასწავებდეს წარმართთ მათ, ი. 7,35 C; ვა მასწავა მე მამამან, ი. 8,28; ვინ გასწავა თქუენ სივლტოლაჲ რისხვისა მისგან მომავალინა, ლ. 3,7 C; ვა-იგი იოვანე ასწავა მოწაფეთა თუსთა, ლ. 11,1; შეურაცხ-გიყოფიეს სიტყუად ღმრთისაჲ მოძღვრებითა თქუენითა, რომელ ასწავეთ, მრ. 7,13 C; რაოდენი ქმნეს და რაოდენი ასწავეს. მრ. 6,30; გუასწავე ჩუენ ლოცუად, ლ. 11,1; სულმან წმიდამან გასწავოს (გასწაოს E) თქუენ მის ეამსა შინა, ლ. 12,12; მან გ. (გასწაოს C) თქუენ ყოველი, ი. 14,26; უაუეთუ ვინმე... ასწავოს ესრეთ კაცთა, ... რომელმან ყოს და ა. (ასწაოს CE), მ. 5,19.

ი.: რომელთათჳს ისწავე სიტყუათა მათ კრძალულებაჲ; ლ. 1,4; ისწავა ასისთავისა მისგან ესე, მრ. 15,45; რომელსა ესმა მამისაგან და ი., ი. 6,45; ყვეს ეგრე, ვა ისწავეს მითგან, მ. 28,15; დელუსიგან ისწავეთ იგავი, მ. 24,32; მრ. 13,28; ი. ჩემგან, მ. 11,29; რომელსა ესმეს მამისაგან და ისწაოს, ი. 6,45 C; სხუადცა მრავალი არს, რომელი უსწავიეს მარხვიდ, მრ. 7,4 C; ვრ-მე წიგნი იცის ამან, რ უსწავიეს მეგრ არა, ი. 7,15 C.

[5. კ. მოსწავება, სასწაულ, შესწავება].

1. ხწავლა, ა—3 [ხწავლება, ყუმბ, ბმძძოჲ]: ასწავლიდა შესაკრებელთა შინა მათთა, მ. 4,23 C; ა. მათ და ეტ-

ყოდა, მ. 5,2 C; ეა მასწავლა მე მამა-
მან, მას ვიტყვ, ი. 8,28 C.

იყო სწავლა იგი მისი მათა მიმართ,
ეა-იგი ვის აქუნ კელმწიფებად, მ. 7,
29; ეტყოდა სწავლასა მას სიმღღელო-
სა შინა, მრ. 12,35 C; მოუტდეს მას ს.
შინა მღღელთ მოძღუარნი და მოხუცე-
ბულნი ერისანი, მ. 21,23 C; ამას ეტ-
ყოდა ერსა მას ს. მას შინა, ი. 6,59 C;
იყო სწავლად მათა კელმწიფე, მ. 7,
29 C; წარვიდა მიერ ქადაგებად და ს.
ქალაქებსა მათსა, მ. 11,1; მერმე კუა-
ლად იწყო ს. ზღვს კიდესა ზედა, მრ.
4,1; იწყო შესაკრებელსა მათსა ს. მათა
მრ. 6,2; იწყო ს. მათა, მრ. 6,34; 8,31;
ნუუჟეუ განთესულთა მათ წარმართთა
ეგვლების მისლედ და ს. მუნ წარ-
მართთა, ი. 7,35.

იყენენ ყოველნი ღმრთით სწავლულ,
ი. 6,45.

[ნ. კ. უსწავლელ].

2. სწავლა [მომღლუტეჲ, გადმოცემა,
ბ:ბაჯრ, ყახიხე, ძრჲჩაიხე]: რად-მე
არს ესე სწავლა ახალი, მრ. 1,27 C;
დაგიტევებიეს მცნებად ღმრთისად და
გაპყრიეს ს. კაცთად, მრ. 7,8 C; უკვრდა
ერსა მას ს. იგი მისი, მ. 7,28 C; მოწა-
ფენი შენნი გარდაღლენ სწავლასა მას
მღღელთასა, მ. 15,2 C; ეტყოდა მათ ს.
მას მისსა, მრ. 4,2; 12,38; რადსათჳს
თქუენცა გარდაბულთ მცნებასა ღმრთი-
ასა სწავლისა თქუენისათჳს, მ. 15,3 C;
შეურაცხ-ჰყავთ სიტყუად ღმრთისად
ს. თქუენისათჳს, მ. 15,6 C.

3. სწავლა, 0—2' [დასჯა, ეგმა, ძა-
კაჲაჲს]: ვსწავლო იგი და გინუტეგო,
ლ. 23,16; არარად ბრალი სიკუდილი-
სად ეპოვე ამის თანა, ვსწავლო და გა-
ნუტეგო ეგე, ლ. 23,22.

[ნ. კ. განსწავლა].

სწარობა, ა—3 [გათანაზწორება, ი/უ]: თავ-
სა თჳსსა ასწარობად ღმერთსა, ი. 5,18 C.

[შვიდლება გადამწერის შვითობა იყო
ასწორებდა-ს ნაველად].

1. სწორ [ტოლი, თანაზწორი]: სწორ
ჩუენდა ჰყვენ იგინი, მ. 20,12; არა ს.
იყენეს წამებანი მითნი, მრ. 14,56; რ'
ს. ანგელოზთა არიან, ლ. 20,36; ს.
ჰყოფდა თავსა თჳსსა ღმრთისა, ი. 5,
18; ცოდვილნიცა ცოდვილთა ავასებენ,
რა მიიღონ სწორი, ლ. 6,34; გამოი-
ლლიძის სწორად თჳსა ახალმინ მან ბუე-
ლისად მის, მრ. 2,21 C.

[ნ. კ. დასწორება, სასწორ, სწარობა].

2. სწორ [(ერთი) წყვილი]: მიცემად
მსხუერპლისა, მსგავსად ეა ბრძანებულ
არს შჯულსა უფლისასა, სწორნი გურიტ-
თანი ანუ მართუენი ტრედთანი, ლ.
2,24 C.

სწორობა ნ. სწარობა.

სწრაფვა ნ. წრაფა.

სწრობა, ა—(3)2: ეა შევიდა იგი სა-
ხიდ, ასწრო მათ იესუ და ჰრქუა, მ. 17,
25 C.

ი/უ: ეა შევიდეს იგინი სახიდ, უს-
წრო იესუ და ჰრქუა პეტრეს, მ. 15,
25; უსწრო ნელსაცხებლითა ცხებად
ჰორცთა ჩემთა, მრ. 14,8.

სხლომა, 0—1: რომელნი სხენან ბნელ-
სა და აჩრდილთა სიკუდილისათა, ლ.
1,79 E; რომელნი სხენელ უბანთა ზედა,
მ. 11,16; ერი რომელი სხდა ბნელსა,
იხილეს ნათელი დიდი, მ. 4,16; ს. გა-
რემო მისა ერი, მრ. 3,32 E; რომელნი
სხდეს ბნელსა და აჩრდილთა სიკუდი-
ლისათა, მ. 4,16; ლ. 1,79 D; ორნი
ბრმანი ს. გზასა ზედა, მ. 20,30; ს. და
სცვიდეს მას მუნ, მ. 27,36; ს. წინაშე
სათლავსა მას, მ. 27,61; მრავალნი მე-
ზურენი და ცოდვილნი ს. იესუს თა-
ნა და მოწაფეთა მისთა თანა, მრ. 2,
15; ს. მუნ ფარისეველნი და შჯულის
მომღუარნი, ლ. 5,17; (პოენა) კერმის

მცალბებლნი, რ სხდეს, ი. 2,14 C; იხილნა ორნი ანგელოზნი ..., რ ს. ერთი თავით და ერთი ფერკით, ი. 20,12 C.

იყვენეს ვინმე მუნ მსხლომარენი მწიგნობართაგანნი, მრ. 2,6; პოვნა ტაძარსა მას შინა მეკერმენი მ., ი. 2,14; იხილნა ორნი ანგელოზნი, ... მ. ერთი თავით და ერთი ფერკით, ი. 20,12; ნაცარსა ზედა მსხლომარეთა შეინანეს, მ. 11,21; ლ. 10,13; მსგავს არს იგი ყრმათა, მ. შორის უბნებსა, მ. 11,16 C; მსგავს არიან ყრმათა, უბანთა ზედა მ., ლ. 7,32; მიმოდიახილა მოწაფეთა თჳსთა მ., მრ. 3,34; უკუანაესკენლ მ. მათ ათერთმეტთა ერჳუნა, მრ. 16,14; ვა საფრეც მორუტდეს მ. ზედა პირსა ყოვლისა ქუეყანისასა, ლ. 21,35; იყვენეს ვინმე მწიგნობარნი მუნ მსხლომარეთაგანნი, მრ. 2,6 C.

[5. კ. დასხლომა, ინაქით-ჯდომა, სასხლომელ, შესხლომა].

სხერილ ნ. დასხერილ.

სხლვა ნ. ნასხლვე.

1. სხმა (ნერგისა), ა—2 [ნერგებობ დარგვა, ჩაყრა]: იყიდდეს და განჰყიდდეს, ნერგსა ახსმიდეს და აშენებდეს, ლ. 17,28.

[5. კ. დასხმა].

2. სხმა (შვილებისა, მეგობრებისა ...), ი [ყოლა (ხუბ. მრ.-ში)]: აღდგომასა მას არცა ცოლს იხსმიდენ, არცა ქმრის ვილოდიან, მ. 22,30 C; იხსენით თავისა თქუენისა მეგობარნი მამონაჲსა მიმართ სიცრუვისა, ლ. 16,9.

3. სხმა, ა—2 [ქონება; ხუბიექტით მრ.-ში; მხოლოდობითმი მას დგმა ენაგვლება. მეორე ხერხის მწეროვებებ ენით აწარმოებეს]: სულსა ჯორც და ძუალ არა ასხენ, ვა მე მხედავთ, რ მახხენ, ლ. 24,39; ოდ სანდალნიმცა

გახხენ, მრ. 6,9 C; თუალ გ. და არა მხედავთ, ურ. გ. და არა გესმის, მრ. 8,18; რომელსა ასხენ ურნი სმენად, ისმინენ. მ. 11,15; 13,9,43; მრ. 4,9,23; 7,16; ლ. 8,18; 14,35; სულსა ჯორც და ძუალ არა ა., ლ. 24,39.

ე: იხილა ლელჯ შორით, რომელსა ეხსა ფურცელი, მრ. 11,13; ვიდრე ორნი ფერკნი თუ გეხხენ, მ. 18,8; რა ეხხენ სანდალნი, მრ. 6,9.

უმჯობეს არს შენდა ერთ-თუალისაჲ შესლვად ცხორებასა, ვიდრე ორთა თუალთა ხსმასა და შთავრდომად გეჴენისა, მ. 18,9; უმჯობეს არს შენდა უჴელოჲსა შესლვად ცხორებასა, ვიდრე ორთა ჴელთა ხ. (დგმასა C) და შესლვად გეჴენისა, მრ. 9,43; უმჯობეს არს შენდა ერთითა თუალითა შესლვად სასუფეველსა ღმრთისასა, ვიდრე ორთა თუალთა. და შთავრდებად გეჴენისა, მრ. 9,47.

[5. კ. დგმა].

4. სხმა, ი/უ [ყოლა; ხუბიექტით მრ.-ში; მრ.-ში მას სუმა ენაგვლება. მეორე ხერხის მწეროვებებ ენით აწარმოებეს]: მიხხენ ხუთნი ძმანი, ლ. 16,28; იესუს უმრავლესნი მოწაფენი უხხენ, ი. 4,1; ხუთ ქმარ გეხხენ, ი. 4,18; კაცსა ვისმე ეხხენ ორ ძე, მ. 21,28; ლ. 15,11.

5. სხმა, ი ვნ. [დგმა; ხუბიექტით მრ.-ში; მრ.-ში მას დგმა ენაგვლება: მას შინა იხსა სიმრავლეს უძღურთაჲ, ბრმები, მკელობელები, განჴმელები, ი. 5,3; იხილნა მჩუარნი იგი ხოლო, რომელ ოხხენ, ლ. 24,12 C; იხილნა მჩუარნი იგი, რ ო., ი. 20,6 C; სადა ო. ჯორცნი იგი იესუსენი, ი. 20,12 C; ყოველნი რომელნი იხხენ საფლავებსა, ისმინონ ჴმისაჲ მისისაჲ, ი. 5,28.

[5. კ. დასხმა, დგმა].

6. სხმა ნ. გამოსხმა, განსხმა.

7. სხმა ნ. გარდასხმა, შთასხმა.

8. სხმა ნ. შესხმა.

9. სხმა ნ. დასხმა.

10. სხმა ნ. ფერკთა შესასხმელ.

1. სხუა: სხუა ფერ იქმნა წინაშე მათ-სა, მრ. 9,2C; იყო... ხილვად პირისა მისისაჲ ს., ლ. 9,29; იყო ხილვად პირისა მისისაჲ ს. სახე, იქვე C; ს. ნავ არა იყო მუნ, ი. 6,22 C; სხუაცა ცხოვარ არიან ჩემნი, ი. 10,16 C; მრავალ ს. სასწაულ ყო იესუ, ი. 20,30 C; არს ს. მრავალ, რავდენი ქმნა იესუ, ი. 21, 25 C; სხუა დავარდა კლდოვანსა, მ. 13,5; (...ქ. ზედა) მრ. 4,5; ლ. 8,6; ს. (+იგი C) დავარდა ეკალთა შორის, მ. 13,7; მრ. 4,7; ლ. 8,7E; ს. დავარდა ქუეყანასა კეთილსა, მ. 13,8; მრ. 4,8; ლ. 8,8; ს. იგავი დაუდგა მათ, მ. 13, 24; ს. იგავი ისმინეთ, მ. 21,33; მიიყვანე შენ თანა ერთი ანუ ორო ს., მ. 18,16; რომელმან განუტევეს ცოლი თვისი... და ს. შეირთოს, მ. 19,9; ლ. 16,18; ...ცოლ-იყოს ს., მ. 19,9C; უკუეთუ განუტევეს ქმარმან ცოლი თვისი და შეირთოს ს., მრ. 10,11; მამაკაცმან თუ დაუტევეს ცოლი თვისი და ცოლ-იყოს ს., მრ. 10,12 C; აჰა ს. ხუთი ქანქარი შეესძინე, მ. 25,20; აჰა ს. ორი ქანქარი შეესძინე, მ. 25,22; მიაველინა მათა ს. მონაჲ, მრ. 12,4; შესძინა მივლინებად ს. მონაჲ, ლ. 20,11; მერამე ს. მიაველინა, მრ. 12,5; უფროჲს ამათსა ს. მცნებაჲ არა არს, მრ. 12, 31; არაიენ არს ს. მისსა გარეშე, მრ. 12,32; მესამესა დღესა ს. აღვაშენო, მრ. 14,58; ს. ერისა სიმრავლე ფრიად (იყო), ლ. 6,17 C; ს. თუ რამეჲ წარაგო უმეტსი, ლ. 10,35; ათი ს. შეჰსძინა სასწორო, ლ. 19,16; ეცხლმან მან შენმან ხუთი-ლა ს. სასწორო ყო,

ლ. 19,18; ს. ეინმე დაამტკიცებდა და იტყოდი, ლ. 22,59; ს. არს, რომელმან სთესა, და ს. არს მომპოლი, ი. 4,37; ს. ჩემსა უადრეს შთადრის, ი. 5, 7C; ს. არს, რომელი წამებს ჩემთვის, ი. 5,32; უკუეთუ ს. მოვიდეს სახელითა თვისითა, ი. 5,43; ს. ნავი არა იყო მუნ, ი. 6,22; ს. ნუგეშინის-მცემელი მოგცეს თქვენ, ი. 14,16; ს. წიგნი იტყვს, ი. 19,37; შესძინა სხუა-ლა (-C) ხუთი, მ. 25,16; შესძინა ს. (-C) ორი, მ. 25, 17; მოართუა მას ს. (-C) ხუთი ქანქარი, მ. 25,20; ეცხლმან შენმან ს. ხუთი სასწორო ყო, ლ. 19,18 C; სხუაცა ნავები, რომელი იყო მის თანა, მრ. 4,36; ს. მრავალი არს, რომელი მოელო პყრობად, მრ. 7,4; იხილა იგი სხუამან, მ. 26,71; ლ. 22,58; ს. თქვს, მრ. 14,19; ს. თქუა, ლ. 14,19,20; რომელნი ს. არაიენ ქმნნა, ი. 15,24; ჰრქუა მას სხუამანცა, ლ. 9,61; და სხუახა (ვჰრქვ), მ. 8,9; ლ. 7,8; შენ ხარა მომავალი იგი ანუ ს. მოველოდით, მ. 11, 3; ლ. 7,19,20; ს. იგავსა ეტყოდა მათ და ჰრქუა, მ. 13,31,33; ცოლი თუ განვიდეს ქმრისაგან და შეერთოს ს., მრ. 10,12; და-თუ-უტეოს დედაკაცმან ქმარი თვისი და ცოლ-ეყოს ს., მრ. 10, 11 C; წარვიდეს ს. დაბასა, ლ. 9,56; რომელი მეუფეს მიუვალნ ს. მეუფესა ბრძოლად, ლ. 14,31; ს. მრავალსა გმობასა ჰგმობდეს მას, ლ. 22,65; რაჲსა-ლა ს. მას ჰზრუნევთ, ლ. 12,26; სხუაცა მსგავსსა ესემღვეანსა მრავალსა იქმთ, მრ. 7,13 C; ფრიად ს. მრავალსა ჰლოცვიდა, ლ. 3,18; სხუახა ერისა სიმრაველს (იყო), ლ. 6,17; ორა... სხუთ გზით წარვიდენ სოფლად თანა, მ. 2, 12; ს. კერძო შევალს, ი. 10,1; გამოეცხადა სხუთა ხატითა, მრ. 16,12; რაჲმს გდევნიდენ თქვენ ამიერ ქალაქით,

მიივლტოდეთ სხუად. და მიერ-ლა თუ გლეხილენ თქვენ, ივლტოდეთ. სხუად კერძო, მ. 10,23; იცვალა მათ წინაშე კ. ფერად, მ. 17,2; იცვალა ს. ხატად წინაშე მათსა, მრ. 9,2; მზარავი ს. არა მოვიდეს ვარნა თუ იპაროს, ი. 10, 10 C; სხუაზიკა მრავალნი დედანი, რომელნი მოსრულ იყვნეს იერუსალმად, (შეუდგეს მას), მრ. 15,41 C; იხილნა სხუაჲს ორნი ძმანი, მ. 4,21; მოიყვანნის... ს. შუნი სულნი, მ. 12,45; ლ. 11,26; რომელთა ჰყვანდა მათ თანა მკელობრები, ბრძები... და ს. მრავალნი, მ. 15,30; იხილნა ს., მდგომარენი უბანთა ზედა უქმად, მ. 20,3; პოვნა ს. მდგომარენი, მ. 20,6; ს. მოჰყადეს რტოებსა ხეთაგან, მ. 21,8; მრ. 11,8; წარავლინნა ს. მონანი, მ. 21,36; 22,4; და დათუ ს. ყოველნი დაბრკოლდენ შენდა მიმართ, მ. 26,33; ს. აცხოვნა, მ. 27,42; მრ. 15,31; (განარიანნა C) ლ. 23,35; ს. იტყოდეს, მ. 27,49; მრ. 6, 15; ლ. 9,8; ი. 7,12,41 (2-ჯერ); 9,9; (C-ში 2-ჯერ), 16; 10,21; 12,29; ს. მრავალნი—რომელნიმე ტანჯნეს და რომელნიმე მოწყვდნეს, მრ. 12,5; ს. ვინმე აღდგეს, მრ. 14,57; (იყო) სუსანა და ს. მრავალნი, ლ. 8,3; ს. ვინმე გამოკლით სასწაულსა ზეცით ითხოვდეს მისგან, ლ. 11,16; არა ვარ ევა ჰ. კაცნი მტაცებელ, ცრუ, მემრუშე, ლ. 18, 11; (მოვიდეს) ს. ვინმე მათ თანა, ლ. 24,1; იყვნეს მაგდალენელი მარიამ და იოჰანა და მარიამ იაკობისი და ს. ვინმე მათ თანა, ლ. 24,10; პოვნეს კრებულად ათერთმეტნი იგი და ს. მათთანნი, ლ. 24,33; ს. დამაშურად არიან, ი. 4,38; ს. უწინარს ჩემსა შთავლიან, ი. 5, 7; სადა-იგი ჯუარს-აკუეს, და მის თანა ს. ორნი იმიერ და ამიერ და შორის იესუ, ი. 19,18; უთხრობდეს მას ს. იგი მო-

წაფენი, ი. 20,25; იყვნეს სიმონ-პეტრე და თ-მა... და ს/ მოწაფეთა მისთა-განნი ორნი, ი. 21,2; ს. მოწაფენი ნავითა მოვიდოდეს, ი. 21,8; რაჟამს და-პეტრედ. ალგოპყრენი ევლი და ს. შე-გარტყმიდენ, ი. 21,18 C; იყვნეს მარიამ მაგდალელი და იოჰანა და მარიამ იაკობისი და ს. იგი მათ თანა, ლ. 24,10 C; მრავალნი სხუანიკა—რომელნიმე გუემ-ნეს, რომელნიმე მოწყვდნეს, მრ. 12,5 C; ს. მრავალნი (შეუდგეს მას), მრ. 15,41; გამოაჩინნა უფალმან ს. (—C) სამეოც და ათორმეტნი, ლ. 10,1; მოჰყვანდეს ს. ორნი ძვრის მოქმედნი, ლ. 23,32; (მოვიდეს) ს. დედანი, ლ. 24,1 C; მოვიდეს ს. (—C) ნენი ტიბერიამთ, ი. 6,23; ს. ცხოვარი მიდგან, ი. 10,16; მრავალნი სასწაულნი ს. ქმნა იესუ, ი. 20,30; არიან ს. მრავალ, რომელ ქმნა იესუ, ი. 21, 25; მოვიდეს ს. (—C) იგი ქალწულნი, მ. 25,11; სხუათა (თქვან) იერემია, მ. 16,14; ს. (პრქუეს მას) ელია, და ს. ერთი წინაწარმეტყუელთაგანი, მრ. 8, 28; ს. (+მათ C) შეიპყრნეს მონანი იგი მისნი, მ. 22,6; ს. მათ კაბუტა შეიპყრეს იგი, მრ. 14,51; თავით თუსით შენ მაგას იტყუ; ანუ ს. გიობრეს ჩემოვს, ი. 18,34; ს. შეგარტყან შენ, ი. 21,18; ეენაჯი იგი მისცეს ს. ქუეუანის მოქმედთა, მ. 21,41; ... ს. მოქმედთა, იქვე C; ეენაჯი იგი მისცეს ს., მრ. 12,9; ლ. 20; 16; ს. (პგონიე შენ) ელია, ლ. 9,19; რომელნი ესვენ თავთა თუსთა... და შეუ-რაცხ-ყოფდეს ს., ლ. 18,9; უთხრნეს სიტყუანი ესე ათერთმეტთა მათ და ს. ყოველთა, ლ. 24,9; ვარშამაგი იგი... არა ს. მათ მჭუართა თანა იღვა, ი. 20, 7 C; უთხრეს ს. მათ, მრ. 16,13; სხუათა ქალაქთა ჯერ-არს ჩემდა ბარე-ბიდ სასუფეველი დმრთისაჲ, ლ. 4,43; თქუენდა მოცემულ არს ცნობად საი-

დუმლომ სასუფეველისა ღმრთისაჲ, ხ
სხუათა—ივავით, ლ. 8,10; უკუეთუ სხუახ-
ხა მას სარწმუნო არა იქმნნით, ლ. 16,
12; იყო მუნ კრებული ღირი მეზუერე-
თიჲ და სხუათაჲ, ლ. 5,29.

2. სხუა [მეორე]: იყო მუნ მარიამ
მაგდალენელი და ერთი სხუაჲ მარიამ,
მ. 27,61; მოვიდა მაგდალენელი და ს.
იგი მარიამ ხილვად საფლავისა მის, მ.
28,1; მიჰსდევდა იესუს სიმონ-პეტრე
და ს. იგი მოწაფე, ი. 18,15; განვიდა
მოწაფე იგი ს., ი. 18,16; გამოვიდა
პეტრე და ს. იგი მოწაფე, ი. 20,3; ანუ
ერთი იგი მოიძულოს და ს. იგი შეი-
ყუაროს; ანუ ერთისაჲ მის თავს-იღვას
და ს. იგი შეურაცხ-ყოს, მ. 6,24; მოე-
გო ჯელი მისი ვა იგი ს., ლ. 6,10 C;
მაშინ შევიდა სხუაჲცა იგი მოწაფე, ი.
20,8; და იყო სხუახა შაბათსა, და შე-
ვიდა შესაკრებელსა მათსა და ასწავებ-
და, ლ. 6,6; ს. ჰრქუა: მომდევდი მე,
ლ. 9,59; მერმე ს. ჰრქუა: შენ რაოდენ
თანა-გაჲ, ლ. 16,7; (მარიამ მაგდა-
ლენელი) რბიოდა და მოვიდა სიმონ-
პეტრესა და სხუახ მის მოწაფისა, ი.
20,2.

სხუერტა [მოწყვეტა, გრეფა]: ვრ
თანა-წარპვიდოდა იგი ყანობირსა შა-
ფათსა შინა, და მოწაფეთა მისთა იწ-
ყეს სლვასა შინა მათსა სხუერტად თა-
ვისა, მრ. 2,23 C.

ხუა, შუა, 0—2 [განხუა, გახამართლ-
ბა]: ვა მესმის, ვხუა (ვშუი DE), ი.
5,30; მე არა ვხუა მას, ი. 12,47 C; მე
არავის ვშუა, ი. 8,15; თუ ვშუა, საშ-
ჯელი ჩემი კეშმარიტ არს, ი. 8,16 C;
არცალა მამაჲ შუის არავის, ი. 5,22;

არს, რომელი მშუის (შუი E) და ეძიებს,
ი. 8,50; ნუ შუით, რა არა დაისაჯნეთ,
მ. 7,1; (მშუით D) ლ. 6,37; ანუ რამსა
თავით თუხით არა შ. მართალსა, ლ.
12,57; თქუენ ჯორცთაებრ შ., ი. 8,15;
ნუ მშუით (შუით CE) თულთ-ღებით,
ი. 7,24; უკუეთუმცა გეცნა, ... არცა-
მცა შუიღით უბრალოთა, მ. 12,7 C;
უკუეთუ ვშუიღე მე, ი. 8,16; არცა
მამაჲ შუიღეს ვის, ი. 5,22 C; ჯელმწი-
ფებჲა მოჰსცა მას, რა შ., ი. 5,27 C;
რა ... ხუიღით (შუიღეთ DE) ათორ-
მეტთა ტომთა ისრაჲლისათა, ლ. 22,
30; რომლითა საშუელითა შუიღით,
მითცა დაისაჯნეთ, მ. 7,2; თავადმან
ჰრქუა მას: მართლიად მხაჯე (საჯე C),
ლ. 7,43; მაშინ ჰილატე ხაჯე თხოვისაებრ
მათისა, ლ. 23,24; მართალი საშუელი
ხაჯეთ (შაჯეთ C), ი. 7,24; პირისა შე-
ნისაგან ვხაჯო შენ, ლ. 19,22; მე არა
ვხაჯო იგი, ი. 12,47; არს, რომელმან
იძიოს დი ხაჯოხ, ი. 8,50 C; არს, რო-
მელმან ს. იგი, ი. 12,48 C; სიტყუასა
რომელსა ვიტყოდე, მან ს. იგი უკუ-
ხაჯენელსა დღესა, ი. 12,48.

ი/უ: შიხაჯე მე წინამოსაჯულისაგან
ჩემისა, ლ. 18,3; უხაჯო [ი ბ.] მას, რა
არა მარადის მოვიდოდის და მაწყინებ-
დეს მე, ლ. 18,5.

ი ვნ.: რომლითა საშუელითა შუი-
ღეთ, მითცა ხხაჯნეთ, მ. 7,2 C,

შუად სოფლისა ამის მოსრულ ეარ
მე, ი. 9,39.

[ნ. კ. განხუა, დასჯა, მოსაჯულ, მსა-
ჯულ, სასჯელ, წინამოსაჯულ].

ხჯულ ნ. უსჯულოება, შჯულ.

ბ

ტაბლა [მაგიდა, стол, τραπέζα]: აპს კელი განმცემელისა ჩემისაჲ ჩემთანა ტაბლასა ზელა, ლ. 22,21; რა კჳპამდეთ და ჰსუმიდეთ ტ. ზელა ჩემსა, ლ. 22,30; ძალღნიცა ტ. ქუეშე ჰამედ ბიჰისაგან შეილთაჲსა, მრ. 7,28; ძალღნიცა ჰამედ ნაბიჰევისაგან, რომელ გარდამოცკინ ტაბლესაგან უფალთი მათათაჲსა, მ. 15,27; გული ეტყოდა განძღებად ნაბიჰევისა მისგან, გარდამოცკენებულისა ტ. მის მდიდრისა, ლ. 16,21;... რომელი გარდამოვარდის ტ. მის მდიდრისაჲსა, იქვე C; ტაბლეთი იგი მეყერმეთაჲ და სასხლომელი იგი მსყიდელთაჲ მათ ტრედისათაჲ დაუშეჲა, მ. 21,12; ტ. იგი თესლის მოფარდულთაჲ დააშეჲა, იქვე C; ტ. იგი მეყერმეთაჲ განუზნია, მრ. 11,15; კერმის მსყიდელთა მათ დაუთხია კერმაჲ და ტ. იგი დაუშეჲა, ი. 2,15.

ტაგარ [ხაწენველი]: აღმოთხარა მას შინა ტაგარი, მ. 21,33 C; მრ. 12,1 C.

ტაკუჲ [ხაწულე ჰურჭელი, კოკა, დოქი]: მუნ დგეს ტაკუნს მარმარილოჲსანი ექუსნი, ი. 2,6 C; აღაესენით ტ. ეგო წყლითა, ი. 2,7 C.

ტალაგარ [გარაგი]: ექმნეთ აქა სამ ტალაგარ, მ. 17,4; მრ. 9,5; ლ. 9,33; ექმნეთ სამი ტალაგარი, მრ. 9,5 C.

ტალაგრობა [გმრაველთა ერთი დღეხაზწალი]: იყო მახლობელ დღესასწაული იგი ჰურიითა ტალაგრობისაჲ, ი. 7,2 C.

ტალითა: უყრა კელი ყრმისაჲ მის და ჰრქუე მას: ტალითა კუმი! რომელ არს გამოთარგმანებით: შენ გეტყვ, ყრმაო, აღდეგ, მრ. 5,41.

ტანჯვა, 0—2 [გვამ; ტანჯვა]: ნუ მტანჯავ მე, მრ. 5,7; ლ. 8,28; შორის შესაკრებელსა მათსა გტანჯვიდვენ თქუნენ,

მ. 10,17; კრებულსა შორის გ. თქუნენ, მრ. 13,9; ეციხეედენ მას და სტანჯვიდენ მას, მრ. 10,34 C; ხ. და მოკლან იგი, ლ. 18,33 C; მაშინ მიიყვანა პილატე იესუ და ტანჯა იგი, ი. 19,1; მოქმედთა მათ ჰსცეს და ტანჯეს და წარავლინეს იგი ცალიერი, ლ. 20,10; რომელნიმე ტანჯნეს და რომელნიმე მოწყუნდეს, მრ. 12,5; მათგანნი სტანჯნეთ შესაკრებელთა თქუნეთა შორის, მ. 23,34; ეციხეედენ მას და ტანჯონ იგი, მრ. 10,34; ტ. და მოკლან იგი, ლ. 18,33.

ი ვნ.: გიტანჯები მე ალითა ამით ცეცხლისაჲთა, ლ. 16,24; ესე აქა ნუგეშინის-ცემულ არს, ხ შენ გიტანჯები, ლ. 16,25; მონიშან რომელმან იცის ნებაჲ უფლისა თვისისაჲ და არა განეგზადოს ნებისაებრ მისისა, გტანჯოხ ფრიად, ლ. 12,47.

იყო რაჲ იგი ტანჯვასა შინა, ლ. 16,23; მასვე ტ. შინა ხარ, ლ. 23,40 C; მოხუედ აქა უწინარს ეამისა ტანჯვად ჩუენდა, მ. 8,29; მისცენ იგი წარმართთა კიცხვიდ და ტ., მ. 20,19; რომელმან არა იცის და ქმნეს ღირსი რაიმე ტანჯვისაჲ, იგუმოს მცირედ, ლ. 12,48.

მისცა იგი კელთა მტანჯველთაჲსა, მ. 18,34 D.

ყრმაჲ ჩემი ძეს სახლსა შინა ჩემსა დაქსნილი, ძვრ-ძვრად ტანჯული, მ. 8,6 C.

[ნ. კ. სატანჯველ].
ტარიგ [გრაგი]: აპა ქრისტე, ტარიგი ღმრთისაჲ, ი. 1,36.

ტაცება ნ. მიტაცება, მოტაცება, მტაცებელ, ნიტაცებ, წარტაცება.

1. ტაძარ [ტამარი, храм, წებო, ხაბჯ]: რომელი უფროჲს არს: ოქროჲ იგი ანუ

ტაძარი (+იგი C), მ. 23,17; ძალ-მიც დარღუევად ტ. ესე ღმრთისაჲ, მ. 26, 61; დაეარღო ტ. ესე კელით ქმნული, მ. 14,58; დაჰქსენით (დაარღუეთ C) ტ. ესე: ი. 2,19; ორმოცო და ექუსა წელსა აღეშენა ტ. ესე (ეგე C), ი. 2,20; ერ-იგი შევიდა ტაძარსა ღმრთისასა, მ. 12,4 C; შევიდა ტ. (+მას C) უფლისასა, ლ. 1,9; შევიდა იესუ ტ. მას, მ. 21,12; რომელმან ფუცოს ტ. მას (-C), მ. 23,16,21; რომელი დაჰქსნიდ ტ. მის, მ. 27,40; რომელი დაარღუევდ ტ. მას, მ. 27,40 C; მრ. 15,29; შევიდა იერუსალმად, ტ. მას, მრ. 11,11; და შევიდა ტ. მას, მრ. 11,15; მოვიდა სულითა ტ. მის, ლ. 2,27 C; რომელი არა განეშორებოდა ტ. მას, ლ. 2,37 C; ორნი კაცნი იღვიოდეს ტ. მას ლოცვად, ლ. 18, 10; შევიდა ტ. მას, ლ. 19,45; პოვა ტ. მას, რ' ფრდიდეს ზროხასა, ი. 2,14 C; განზოგებასა ოდენ მის დღესასწაულისასა აღვიდოდა იესუ ტ. მას, ი. 7,14 C; მღდელთა ტ. (+მას C) შინა შაბათი შეურაცხ-ყვიან, მ. 12,5; დღითი-დღედ თქვენ თანა ტ. (+მას C) შ. ვჯედ და გასწავებდ, მ. 26,55; მრ. 14,49; ლ. 22, 53; დგეს რაჲ ტ. (+მას C) შ., ი. 11, 56; მე მარადის ვასწავებდ შესაკრებელსა და ტ. (+მას C) შ., ი. 18,20; რომელი იყიდა ტ. მას შ., მ. 21,12; მოჰუტდეს მას ბრმანი და მკელობელნი ტ. მას შ., მ. 21,14; რომელ ლალადებდა (ვმობდა C) ტ. მას შ., მ. 21,15; რომელ არს ტ. მას შ., მ. 23,16 C; და-აბნია ვეცხლი იგი ტ. მას შ. (-C), მ. 27,5; ვა იქცეოდა იგი ტ. მას შ., მრ. 11,27; ასწავებდა ტ. მას შ., მრ. 12, 35; ი. 8,20; უკრდა დაყოვნებაჲ იგი მისი ტ. მას შ., ლ. 1,21; ჩუენებაჲ რაჲ-მე იხილა ტ. მას შ. (-C), ლ. 1,22; პოვეს იგი ტ. მას შ. (-C), ლ. 2,46;

ასწავებდა დღითი-დღედ ტ. მას შ., ლ. 19,47; ასწავებდა... და ახარებდა ტ. მას შ., ლ. 20,1; იყოფოდა თავიდი ტ. მას შ. დღისი და ასწავებდა, ლ. 21,37; ყოველმან ერმან აღიმსთჳს მისა ტ. მას შ., ლ. 21,38; იყოფოდეს ტ. მას შ. მარადის, ლ. 24,53; პოვნა ტ. მას შ. მოფარდულნი ზროხათანი და ცხოვართანი და ტრედთანი, ი. 2,14; პოვა იგი იესუ ტ. მას შ. (-C), ი. 5,14; ლალად-ყო იესუ ტ. მას შ., ი. 7,28; იქცეოდა იესუ ტ. მას შ. (-C), ი. 10,23; ჯდა რაჲ იგი... წინაშე ტ. მას, მრ. 13,3; ტაძრისა უფროჲს არს აქა, მ. 12,6; შემძლებელ ვარდარღუევად ტ. ამის ღმრთისაჲსა, მ. 26,61 C; გამოასხა ყოველი ტაძრისაგან, ი. 2,15 C; იტყოდა ტაძრისათჳს გუამინთა თჳსისი, ი. 2,21 E; რომელი მოჰკელთ შორის ტაძრისა (+მის C) და საკურთხეველისა, მ. 23,35; რომელი წარწყმდა შორის საკურთხეველისა მის და ტ., ლ. 11,51; გამოვიდა იესუ ტ. მისგან, მ. 24,1; რომელი არა განეშორებოდა ტ. მისგან, ლ. 2,37; იესუ მიჰრიდა და განვიდა ტ. მისგან, ი. 8,59 C; რომელნიმე იტყოდეს ტ. მისთჳს, ლ. 21,5; იტყორდა ტ. მისთჳს გუამისა თჳსისა, ი. 2, 21 D; გამოვიდა იესუ ტაძრით, მ. 24, 1 C; იწყო გამოსხმად განმსციდელთა და მომსციდელთა მიერ ტ., მრ. 11,15; რა გან-ვინმე-ილოს ჟურკერი მიერ ტ., მრ. 11,16; გამო-რაჲ-ვიდოდა იგი ტ., მრ. 13,1; ყოველი გამოასხა ტ., ი. 2, 15; იესუ დაეფარა და განვიდა ტ. 21,12 C; მო-რაჲ-ვიდა იესუ ტ., მ. 21,23; მოვიდა სულითა წმიდითა ტ., ლ. 2,27; იგი იტყოდა ტ. კორცთა მათ თჳსთა, ი. 2, 21 C; აღვიდა იესუ ტ., ი. 7,14; კრეტ-საბმელი იგი ტაძრისაჲ მის განიპო-ორად, მ. 27,51; მრ. 15,38; ლ. 23,45;

განიშნო ეზოა ტაძრისაჲ მის ორგან, ლ. 23,45 C; დაადგინა იგი სართულსა ზედა (+მის C) ტაძრისაჲსა, მ. 4,5; დაადგინა ფრთესა მას ზედა ტ., ლ. 4,9; რომელღან ფუტუს ოქროსა მას ტ., ჯერ-არს, მ. 23,16; უჩუენებდეს მას შენებულსა მას ტ., მ. 24,1; დაადგინა იგი გოდოლსა ზედა მის ტ., ლ. 4,9 C; ჩუენებად მისა ნაქმნევისა მის ტაძრისაჲსა, მ. 24, 1 C; ჰრქუა იესუ მოსრულთა მათ მის ზედა მდღელთ მოძღუართა და ერისთავთა (+მის C) ტაძრისათა და ხუცესთა, ლ. 22,52.

2. ტაძარ [ხაზახლე, *παυσαρσιον*]: სტრატიოტთა მათ შეიყვანეს იგი ში. ნაგან ეზოსა მას, რომელ არს ტაძარი, მრ. 15,16; ივინი არა შევიდეს ტაძარსა მას, ი. 18,28 C; წარიყვანეს იესუ ტაძრად, მ. 27,27; მოიყვანეს იესუ კაიფთაჲსით ტ. ... და ივინი არა შევიდეს ტ. ი. 18,28; შევიდა პილატე კულადა ტ., ი. 18,33; შევიდა მეორედ ტაძართა მათ პილატე, ი. 18,33 C; შევიდა მუნევე ტ. მათ, ი. 19,9 C.

3. ტაძარ [ხაზლი, *δομ, οὐκλῶν*]: ვრ-იგი შევიდა ტაძრად ღმრთისა, ლ. 6, 4 CD.

4. ტაძარ [ხადილი, ლზინი, (გაწყვიტბილი) მაგიდა]: მიუგრო სიძესა მას მთავარ-მან მან მის ტაძრისაჲსა, ი. 2,9 C; აღ-მოიღეთ (ღჯნოჲ) და მოართეთ პურისა უფალსა და მთავარსა, ამის ტაძრისაჲსა, ი. 2,8 C.

[„მთავარი ტაძრისაჲ“ აქ ნიშნავს მაგიდის უფრავს, *ἀρχιερατικὸς, ὑψανταρ-αυκλῶν*; შდრ. ტაძრობა].

ტაძრობა [ხადილი, ლზინი, *παιρ-σσεστας*]: ჰეროდე შობისა თუხისასა ტაძრობას ჰყოფდა, მრ. 6,21 C; უყუარნ მათ მჯნისთაობაჲ ტაძრობასა, მ. 23,6 C; ეძიებენ მჯნისთაობასა ტ., მრ. 12,39 C.

ტა: არს იერუსალემს ცხოვართა საბანელსა მას ტაჲ, ი. 5,2; განვიდეთ

წილკერძო ტახსა მას, ლ. 8,22; თავადი დგა კიდესა თანა ტახსა მის გენესარეთისასა, ლ. 5,1; ... კიდესა თანა ტახსაჲსა გენესარეთისასა, იქვე C; იხილნა ორნი ნენი, მდგომარენი კიდესა მის ტ., ლ. 5,2.

ტიგან [მცენ. *πύργιον, πυρα*]: ითეულსა აღიღებთ პიტნაქისასა და ტიგანისაჲსა და ყოვლისა მხლისასა, ლ. 11,42.

ტიგა, ი: შეკრბა მუნ სიმრაველ ერიკაჲ, ვიღრემდე ვერღარა იტიგდა წინაშე კართა მათ, მრ. 2,2.

[ნ. კ. დობევა].

ტიგობა, ი/უ--(3) 2 [გამგება]: შემავილთა უტიგებთ [II ბ.] (უტეობთ D) არი შესლვად, მ. 23,14; არას უ. მამასა და დელასა ყოფად, მრ. 7,12; არი უტიგებდა სიტყუად ეშმაკთა მათ, მრ. 1, 34; შეჰრისხნა მათ და არა უ. სიტყუად, ლ. 4,4; არა უ., რა გან-ვინმეილოს ჰურჰეკი მიერ ტაძრით, მრ. 11, 16; არა უტიგა დათხრად გუერდი სახლისა თუხისაჲ, მ. 24,43; ლ. 12,39; არა უ. იგი, მრ. 5,19; არავინ უ. მიღენებად მის თანა, მრ. 5,37; არავის (არავინ C) უ. შესლვად მის თანა, ლ. 8,51; შიტეგმ, და აღმოგილო წუელი თუალი-საგან შენისა, ლ. 6,42; გლოცუ, შ. მე, ლ. 14,18; უტიგმ მკუღართა მათ დაფლვად მკუღართა თუხთა, მ. 8,22 C; უ. იგი ამასცა წელსა, ლ. 13,8; უტიგებთ მათ: ბრმანი არიან და წინამძღუარნი ბრმითანი, მ. 15,14; უ., ვიბილოთ, უკუეთუ მოვიდეს ელია გარდამოვსნად მაგისა, მრ. 15,36; განსკენით ეგე და უ., ე-ლოდის, ი. 11,44; უ მავას (ეგე E), რა დღედ დასაფლავად ჩემდა დამიმარხოს იგი, ი. 12,7; უტიგენით ესენი, წარვი-დენ, ი. 18,8.

[ნ. კ. აღმოტეგება, აღტიგება, განტიგება, გარდარტიგება, დარტიგება, მიტიგება, მოტიგება, შთარტიგება, წარტიგება].

ტენ ნ. დატენილ.

ტეხა ნ. ვანტეხა, ნატეხ.

ტილო: მოიღეს გუამი იესუსის და შუპკრაგენს იგი ტილოებითა, არდაგე-ბითა სულნელთა მათ თანა, ი. 19,40; იხილნა ტილონი იგი ხოლო მდებარენი, ლ. 24,12; ი. 20,5,6; რომელი იყო თავ-სა მისსა არა ტილოთა თანა მდებარე, ი. 20,7.

1. ტირ, 0—1: ჰრქუა მას: ნუ ჰსტირ (სტირ CE), ლ. 7,13; დედაკაცო, რაჲსა ჰსტირ (სტირ CE), ი. 20,13,15; რაჲსა აღ-შფოთებულ ხართ და ჰტირთ (სტირთ CE), მრ. 5,39; იესუ ჰრქუა მათ: ნუ ჰსტირთ (სტირთ CE), ლ. 8,52; ნეტარ ხართ: რომელნი სტირთ აწ, ლ. 6,21; ნუ სტირთ ჩემ ზედა, ლ. 23,28; განვიდა გარე და ტიროდა მწარედ, მ. 26,75; ლ. 22,62; ტ. და იწყო დალტობად ფერკთა მისთა, ლ. 7,38; იხილა ქალაქი იგი და ტ. მას ზედა, ლ. 19,41; იესუ ვა იხილა იგი, რ ტ., ი. 11,33; მარიამ ღვა გარეშე საფლავსა მას თანა და ტ., ი. 20,11; ვრ ტ., შთაჰხედა საფლავსა მას, ი. 20,11; გიგოდებდით თქუენ, და არა ჰსტიროდეთ (სტ. CE), ლ. 7,32; რომელნი ეგლოვდეს და ტიროდეს, მრ. 16, 10; რომელნი ტ. და ეტყებდეს მას, ლ. 23, 27 C; მის თანა მოსრულნიცა იგი ჰუ-რიანი ტ., ი. 11,33; ვა თქუენდა, რომელნი იყინით აწ, რ იგლოვდეთ და ჰსტიროდით (სტ. CE), ლ. 6,25; ჰ. (სტ. CE) და ჰგოდებდით თქუენ, ი. 16,20.

2. ტარ, 0—2: რაქელ სტიროდა შვილთა თჳსთა, მ. 2,18; ჰსტიროდეს (სტ. DE) მას ყოველნი და ეტყებდეს, ლ. 8,52; თავთა თქუენთა ჰსტიროდეთ (სტ. CE) და შვილთა თქუენთა, ლ. 23, 28.

იხილა ელავილი და მტირალნი და მჯობარნი ფრიად: მრ. 5,38 C.

ტიროლ: მუნ იყოს ტირილი და ლრქე-ნად კბილთად, მ. 8,12; 13,42,50 C; 22, 13; 24,51; 25,30; ლ. 13,28; მუნ იყოს ტ. თუალთად დი ლრქენად კბილთად, მ. 13,50; იხილა შუოთი და ტ. და ლაღ-დებად ფრიადი, მრ. 5,38; და იწყო ტირილ, მრ. 14,72; საფლავად მივალს იგი ტ. მისა, ი. 11,31; ვამა ჰრამათ ისმა ტირილიხა და გოდებისა, მ. 2, 18.

ტბილ: უღელი ჩემი ტბილ არს, მ. 11,30; იგი თავადი ტბილ არს უმად-ლოთათჳსცა და უქეთურთა, ლ. 6,35; მრავალი ერი ისმენდი მისსა ტბილად, მრ. 12,37.

[ნ. კ. უტბილეს].

ტომ: მოივლინა ... ქალწულისა, თხო-ვილისა ქმარსა, რომლისაჲ სახელი იო-სებ, სახლისაგან და ტომიხა დავითისა, ლ. 1,27; იყო იგი სახლისაგან და ტ. დავითისა, ლ. 2,4; იყო ანა წინაწარ-მეტყუელი ... ტომისაგან ასერისი, ლ. 2,36; მაშინ ეტყებდენ ყოველნი ტომნი ქუეყანისანი, მ. 24,30; რა შვიდეთ ათორმეტთა ტომთა ისრაჲლისათა, ლ. 12,30.

[ნ. კ. ნათესავ-ტომ].

ტონტმან ნ. მიტონტმანება.

ტრბან, ა—2 (?) [გორგა]: ლალატყო, ფრიად ატრბანა [გორგაჲ, იგორა] და განვიდა, მრ. 9,26 C.

ტრედ: იხილა სული ღმრთისაჲ, გარ-დამომავალი მის ზედა ვა ტრედი, მ. 3,16; მრ. 1,10; გარდამოჭდა სული წმი-დაჲ ... ვა ტ. მის ზედა, ლ. 3,22; ვი-ხილე ხ. ღმრთისაჲ ვა ტ. გარდამო-ვალი ზეცით, ი. 1,32; ფრდილეს ზროხ-სა და ცხოვარსა და ტრედსა, ი. 2, 14 C; რომელნი-იგი ტ. ფრდილეს, ი. 2,16 C; სავარძლები იგი ტრედის მო-ფარდულთად დაამჭუა, მ. 11,15 C; ტრედის მოფარდულთა მათ ჰრქუა, ი.

2,16; რომელ იყიდდეს ტრედებსა, მ. 21,12 C; რომელნი ჰყიდდეს ტ., ლ. 19, 45; იყვენით თქუნე... უმანყო ვა ტრედნი, მ. 10,16; მიცემად შესაწირავი... ორნი გურიტინი ანუ ორნი მართუენი ტრედისანი, ლ. 2,24; ტაბლები იგი მეკრმეთაჲ და სასხდომელი იგი მსყიდელთაჲ მათ ტრედისათაჲ დაუშქუა, მ. 21,12; მრ. 11,15; ჰოენა ტაძარსა მას შინა მოფარდულნი ზროხათაჲ და ცხოვართაჲ დ' ტრედთაჲ, ი. 2,14 [ხელნ.]; ... ზროხათანი და ცხოვართანი და ტრედთანი, იქვე [გამოდ.]; მიცემად მსხურპლისა... სწორნი გურიტანი ანუ მართუენი ტ., ლ. 2,24 C.

ტრტუნვა ნ. დრტუნვა.
ტუნვა ნ. დატუნვა.

ტართ: რომელთა ტართი მძიმე გეტართა, მ. 11,28 CD; ტ. ჩემი მცირე არს, მ. 11,30; შეკრიან ტ. მძიმე და ძნიალ სატართველი, მ. 23,4; აღჰკიდით კაცთა ტ. ძნიალ სატართველი და თქუნერთითაჲ თითითა არა შეახით ტართხა მას, ლ. 11,48; შეკრიან ტართები მძიმე და ძნიალ სატართველი, მ. 23,4 C.

ტართვა, ი: ნეტარ არს იგი მუცილი, რომელმან გიტართა შენ, ლ. 11,27; რომელთა გიტართეთ სიმძიმე დღისაჲ და სიცხე, მ. 20,12; მან... უძლურებანი ჩუენნი იტართნეს, მ. 8,17 E; მან სნეულებანი ჩუენნი ი., იქვე E; მოვედით ჩემდა ყოველნი მაშურალნი და რომელთა ტართი მძიმე გეტართა, ი. 11, 28 CD.

ვერ შემძლებელ ვარ ჯამლთა მისთა ტართვად, მ. 3,11; რომლისა არა ღირს ვარ ჯამლთა მისთა ტ., ლ. 3,16; არლა ძალ-გიც ტ. აწ, ი. 16,12.

[ნ. კ. სატართაჲ, სატართველ, ტართ-მძიმე].

ტართ-მძიმე: მოვედით ჩემდა ყოველნი მაშურალნი და ტართ-მძიმენი, მ. 11,28 E.

ტფობა, ვნ.: ტფეზობა ნათელსა ცეცხლსა წინაშე, მრ. 14,54; ვა იხილა იგი, ტ. რაჲ, მრ. 14,67; იყო მათ თანა პეტრეცა და ტ., ი. 18,18; სიმონ-პეტრე დეა და ტ., ი. 18,25; ნაჭურეცხალი აღეგზნა... და ტფეზობდეს, ი. 18,18. [ნ. კ. სატფურ].

ტყავ: სარტყელი ტყავისაჲ ერტყა წელთა მისთა, მ. 3,4; მრ. 1,6.

ტყბ (- ტყუბ) ნ. შეტყუბობა.
ტყდომა ნ. აღტყდომა.

ტყნება, ე [ტრირლი პირის სოკითა და თავში ხელის შემოკვრით]: გივოდებდით, და არა ეტყუებდით, მ. 11,17; ჰსტიროდდეს მას ყოველნი და ეტყუებდეს, ლ. 8, 52; რომელნი ე. და ჰგოდებდეს მას, ლ. 23,27; მაშინ ეტყუებდენ ყოველნი ტომნი (ნათესაენი C) ტყუყანისანი, მ. 24,30.
ტყორც ნ. სატყორცებელ.

ტყუ, ი: ამას ვიტყვ [ვამბობ], რა თქუნეს ჰსტრონდეთ, ი. 5,34; მე თავით ჩემით ვ., ი. 7,17; მას გ. სოფელსა შინა, ი. 8,26; 17,13; ვა მასწავა მე მამამან, მას ვ., ი. 8,28; მე რომელი ვიხილეთ, ... მას ვ., ი. 8,38; რომელსა მე ვ., ვა-იგარ მამამან მრქუა მე, ეგრეთცა ვ., ი. 12, 50; არა თქუნე ყოველთათჳს გ. ამას, ი. 13,18; არა გ., რა ილიხუნე ივინი სოფლისაგან, ი. 17,15.

არა ვიცი, რასა იტყვ [ამბობ], მ. 26,70; ლ. 22,60; შენ ი., მ. 27,11; მრ. 5,31; ლ. 8,45; 23,3; ი. 8,52; 18,37; შენ ი., ვ'დ მე ვარ, მრ. 14,62; არა ვიცი, არცა უწყვი, რასა-ეგე ი. შენ, მრ. 14,68; მაგას რაჲ ი., ჩუენცა მაგინებ, ლ. 11,45; ჩუენდა მომართ ი. ივავსა ამას ანუ ყოველთა მიმართ, ლ. 12,41; მართალსა ი. და ასწავებ, ლ. 20,21; რასა ი. შენთჳს, ი. 1,22; რასა ი. მის თანა, ი. 4, 27; ვ'რ ეგე შენ ი., ი. 8,33; შენ რასა ი. მისთჳს, ი. 9,17; შენ ვ'რ ი., 12,34; 14,9 C; იწ განცხადებულად ი. და ივავ-

և արժեք արտա իս թէք, ո. 16,29; տա-
 ցիտ տչիտ Յըն մագաս ո., անը սնիտա
 ցիտհրէս հիմտչ, ո. 18,34; իւնընդա մո-
 մարտ իցացս ամաս իթչս անը ցոգլտա
 միմարտ, լ. 12,41 C.

Բոմելի-ից թէքմլ արս ցսայա ֆինա-
 ֆարմէքլտլիսա միեր ըս իթչս [ամռռռ],
 մ. 3,3 C; ցն ֆերիլ արս ֆիցնս մս սի-
 քլտա ցսայա ֆինաֆարմէքլտլիսատա ըս
 ո., լ. 3,4; Բոմլսա ո., մ. 4,14; 12,
 17; 22,31; 27,9,35; մր. 11,23 C; ո. 7,
 16; 12,38; նամէրնայիսայան ցլիսա թի-
 րի ո., մ. 12,34; ցլիսնչմայս, Կայ-
 սատչ ո., մ. 21,45 C; ըսցիտ... խձիս
 մաս ղլլիտ ըս ո., մ. 22,43; ցը ցմո-
 ձսա ո., մր. 2,7; տչ իցի ըսցիտ ո.
 սլլիտա ֆմիլիտա, մր. 12,36; մոժլս-
 րի ո., մր. 14,14; Բոմելի ո., մր. 15,
 28; Բոմելի ո. ցմռռս, լ. 5,21; Կաս-
 ցի մսչլլի սիքրլլիսայ ո., լ. 18,6;
 տչ իցի ըսցիտ ո. ֆիցնս ցսլմլնտա-
 ս, լ. 20,42; լլլլլլլլլլլլլ արս. ըս
 լլլլլլլլլլլլլ լ. 3,31; սիքլտա
 ըմրտիստա ո., ո. 3,34; ցր ղլլլլ ո. սֆ
 ցլլ, ո. 6,42; ամ ցլլլ ցանցնլլլլլլլ
 ո., ո. 7,26; ցն ո. ֆիցնի, 7,38 C; ղլ-
 ղլլլլ մոլլլլլլլ ցլլլ տչս, Կ ո.
 ո. 8,22; Բոմելի ո. Յըն տան, իցի արս,
 ո. 9,37; ըս Յընրլլլլլ : ղլլլլլ-մլլ ո.,
 ո. 13,22 C; ղլլ արս, Բոմլլլլլլլլ ո.,
 ո. 13,24; արս ղլլլլլ : Կաս ո., ո. 16,
 18; ման ղլլլ, Կ լլլլլլլլլլլ ո., ո. 19,
 35; սնլլ ֆիցնի ո., ո. 19,37; արս ֆից-
 նի թէչս, ո. 7,42.

Բոմելի ղլլլլ, ցլլլլլ [ցմռռռռ], ո.
 3,11.

Նը խոնցընտ ըս իթչտ [ամռռռռ] տալիտ
 տչիտ, մ. 3,9; ղլլ խոնցընտ ըս ո.
 ցլլտա թէքլտ, լ. 3,8; ղլլ մր-
 ցլլա ո., մ. 6,7; ղլլ խոնցընտ ըս
 ո., մ. 6,31; արս ղլլլ կլլլ ցլլլ,
 Բոմլլլ ո., մր. 14,71; ո., ցլլ : ցմ-

մլլլլ արս, լ. 7,33; մոլլլլ ժլ կ-
 Կլլլլ, լլլլ ըս ղլլլլ ըս ո., լ. 7,34;
 ո. թէքլլ ղլլլլլ, լ. 11,18; թէքլլ ո.,
 ցլլ մլլ ցլլ, լ. 22,70; թէքլլ ո., ցլլ
 ..., ո. 4,20; արս թէքլլ ո., ցլլ ..., ո.
 4,35; Բոմլլլլլլլլլ թէքլլ ո., ո. 8,
 54 C; սֆ ո., ցլլ : ղլլլլլլ, ո. 9,41;
 թէքլլ ո., ցլլ : ցմռռռ, ո. 10,36.

Թէչսն [ամռռռռ], ցլլ ցմլլլլլլ արս,
 մ. 11,18 C; ըս ո. : ամ կլլլլ մլլլլլլ ըս
 մլլլլլլ ղլլլլլլ, մ. 11,19; Բոմլլլլ ո.
 կլլլլ, մ. 12 36 D; ցր ո. մֆլլլլլլլլլ-
 ղլլ ղլլ, մ. 17,10; մր. 9,11; 12,35; ցլլ-
 մլլ, Կաս ցլլլլ ո., մ. 21,16; Բոմլլ-
 ղլլ ո., լ. 9,19; ցր ղլլլլ ո. թէքլլ-
 ցլլլլ ղլլլլլ կլլլլլլլլ ղլլ ըսցիտլլլ,
 լ. 20,41; արս ֆիցնլլ ո., ո. 7,42 C.

Նամէրնայիսայան ցլլիսա թէչս թիրի
 մլլլ, լ. 6,45; Բոմլլլլ տալիտ տչիտ
 ո., ո. 7,18; ղլլլ ո. լլլլլլլլ, տչլ-
 սայան ցլլիսա ո., ո. 8,44; Կայսն ո.
 կլլլլ, տչլտա մտ մլլլլլ ո., ղլլլլ C;
 Բոմլլլլ մլլլլլլ ո. տչս տչլլ, ո.
 19,12; ըսլլլլլլլ ըս թէչլլլ, մր. 3,
 11 C.

Սիքլլլլ Բոմլլլլ ցլլլլլլ [լլլլլլ].
 ման սալլլ ղլլ ղլլլլլլլլլլլլլ ըլլլլ,
 ո. 12,48; մլլ տալիտ տչիտ արս ց.,
 ո. 12,49; ըսլլլլլլ ըսլլլ ց., ո. 18,
 20 C; ղլլլլլլլ ղլլլլլլ ց., ո. 18,23.

ղլլլլլ ղլլլլլ-ղլլլլլլլլլ... թէքլլա,
 մ. 3,2; ո. ցլլլա ղլլլա տչլլ, մ. 9,21;
 մր. 5,28; ո. մարտլ կլլլլ ղլլ, ո. 9;
 33; ցլլլլլլլ կլլլլլլլլ ղլլլ ղլլլլլլլ:
 ըս ո. մարտլ, մր. 7,35; ո. ղլլլ, մ.
 11,25; մր. 6,4; լ. 23,34; ամաս ո. ղլլլ,
 ո. 12,36; 17,1; ղլլլլ ղլլ ըս կլլլլ
 (+ ղլլլ C) ո. ըս ղլլլլլլլլ, մ. 12,22;
 ըսլլլլլլ ըս ո., մ. 15,22; Կ ղլլ
 ղլլլլ ղլլլլլլ ըսլլլլլլ ըս
 10,48 C; ղլլ ղլլլլլլ ըսլլլլլլ

იტყოდა, ლ. 18,39; დგა იესუ, ლაღადებდა და *ე.*, *ო.* 7,37 C; იესუ ლაღადებდა და *ე.*, *ო.* 12,44 C; ვიდრე იგი ამას *ე.* ოდენ, მ. 17,5 E; ვიდრე იგი ამას *ე.*, მ. 26,47; C; ლ. 22,47; ვიდრე იგი *ე.*, მრ. 14,43; შეიძრა ყოველი ქალაქი იგი და *ე.*, მ. 21, 10 C; ერი იგი *ე.*, მ. 21,11; ილოცვიდა და *ე.*, მ. 26,39; ლ. 22,42; მასვე სიტყუისა *ე.*, მ. 26,44; ქადაგებდა და *ე.*, მრ. 1, 7; ქადაგებდა საბარებასა ღმრთისასა და *ე.*, მრ. 1,15; *ე.*: რომელსა ისხენ ყურნი სმენად, ესმოდენ, მრ. 4,9 C; *ე.*: ესრე არს სასუფეველი ღმრთისად, მრ. 4,26 C; ვ'რ იგი ამას *ე.*, მრ. 5,35; ეს- მა პეროდეს მეფესა ... და *ე.*, მრ. 6, 14; აღიხილნა და *ე.*, მრ. 8,24; გან- ცხადებულად ხ. ამას *ე.*, მრ. 8,32 CE; *ე.* სწავლისა მას მისსა, მრ. 12,38; პეტრე უმეტეს-ლა უფროჲს *ე.* (ხ' *ო.* C), მრ. 14,31; და *ე.*: აბა მამაო ჩემო, ყოველი- ვე შესაძლებელ არს შენ, მიერ, მრ. 14, 36; დავარდა, თაყუანის-სცემდა და *ე.*, მრ. 14,35 L; ჩუენ გუესმა მაგისგან, რ' *ე.*, მრ. 14,58 C; იფარვიდა თავსა თქს- სა ხუთ თთუე და *ე.*, ლ. 1,24; აღელო პირი მისი და ენაჲ და *ე.*, ლ. 1,64; *ე.* პირითა წმადითა, ლ. 1,70; თქუა გულ- სა თქსსა და *ე.*, ლ. 7,39; ამას *ე.* ქმითა, ლ. 8,8; ქმითა დიდითა *ე.*, ლ. 8,28 C; არა იცოდა, რასა *ე.*, ლ. 9,33; ვ'ა ამას *ე.*, ლ. 9,34; *ო.* 8,30 C; გინსლვისა მას ეშ- მაქისასა *ე.* ყრუჲ იგი, ლ. 11,14; ვ'ა თავიანი *ე.* ამას, ლ. 11,17; ამას რაჲ *ე.* თავადი, ლ. 13,17; *ე.* უფალი, ლ. 13,18; იცემდი მკერდსა და *ე.*, ლ. 18, 13; ტიროდა მას ზედა და *ე.*, ლ. 19, 42; სხუიჲ ვინმე დაამტკიცებდა და *ე.*, ლ. 22,59; *ე.* თვისა თქსსა ქრისტედ, ლ. 23,2; აღიდებდა ღმერთსა და *ე.*, ლ. 23,47; *ე.* რაჲ ამას, *ო.* 1,37; 12, 33; *ე.* ტაძრისა მისთჳს გუამისა თქსსა,

ე. 2,21; მოეკენა მოწ. კეთა მისთა, რ' ამისთჳს *ე.*, *ო.* 2,22; ღუდაკაცისა თანა *ე.*, *ო.* 4,27; ღმერთსაცა მაჲდ თქსა *ე.*, *ო.* 5,18; ამას *ე.*, *ე.* 6,6; *ო.* თუღს სო- მონისსა, ისყაროტელსა, *ო.* 6,71; არა- ვინ განცხადებულად *ე.* მისთჳს, *ო.* 7, 13; ამას *ე.* სულისა მისთჳს, *ო.* 7,39 C; არასადა ვინ *ე.* კაცი ესრეთ, *ო.* 7,46; იგი *ე.*, *ო.* 9,9; მათ ეგრე ეგონა, მძინა- რებასი ძილისასა ნუ *ე.*, 11,13 C; *ო.* მისთჳს, *ო.* 12,41; ვერ იცოდეს, ვისთჳს *ე.*, *ო.* 13,22; ვიდრე იგი ამას იტყოდა, მ. 17,5 C; მრ. 14,43 C; ლ. 11,27; 22,60.

მოგუნი ... იტყოდეს, მ. 2,1; კესთა მათ დაუკრდა და *ე.*, მ. 8,27; ლაღ- დებდეს და *ე.*, მ. 8,29; *ო.* 12,13; (ბრძინ- ნი) ლ. და *ე.*, მ. 9,27; ერი იგი ... ლ. და *ე.*, მ. 21,9; ყრმები იგი, რომელ ლაღადებდა ტაძარსა მას შინა და *ე.*, მ. 21,15; იგინი უმეტეს ლაღადებდეს და *ე.*, მ. 27,23; მრ. 15,14; სულეტი იგი ... ლ. და *ე.*, მრ. 3,11; რომელნი წინა უძლოდეს და რომელნი უკუანა შეუდგეს, ლ. და *ე.*, მრ. 11,9; იგინი კუ- ლად ლაღადებდესკე ... და *ე.*, მრ. 15, 13; (ეშმაქნი) ლ. და *ე.*, ლ. 4,41; იგი- ნი ლ. და *ე.*, ლ. 23,21; *ო.* 19,15; ჰუ- რიანი ლ. და *ე.*, *ო.* 19,12; ლაღად-ყვეს ყოველმან სიძარავლემან და *ე.*, ლ. 23, 18; ლაღატ-ყვეს ყოველთაჲ და *ე.*, *ო.* 18,40 C; ლაღატ-ყვეს და *ე.*, 19,6 C; ეშმაქნი იგი ევედრებოდეს მას და *ე.*, მ. 8,31 C; იყენეს ვინმე მუნ მწიგნო- ბაროაგინნი და *ე.* გულთა შინა მათთა, მ. 9,3; დაუკრდებოდა ერსა მას და *ე.*, მ. 9,33; 12,23; 12,23; ფარისეველნი იგი *ე.*, მ. 9,34; *ე.* 12,19 C; *ე.*, ვ'დ: ეშმაკე- ულ არს, მ. 11,18; ფარისეველთა ვ'ა ესმა ესე, *ე.*, მ. 12,24; განუკრდებოდა მათ და *ე.*, მ. 13,54; თაყუანის-სცეს მას და *ე.*,

მ. 14,33; ვრ-ოგი ყრუნი და უტყუნი ცხ-
 ყოდებ მ. 15,31; იგინი განიზრახვიდეს
 გულთა თუსთა და ე., მ. 16,7; განუკრდე-
 ბოდა ფრიად და ე., მ. 19,25; დრტუნე-
 დეს... და ე., 20,12; ი. 6,42; შეიძრა
 ქალაქი იგი ყოველი და ე., მ., 21,
 10; ეწ იხილეს მოწაფეთა მათ, უკრდა
 და ე., მ. 21,20; იგინი განიზრახვიდეს
 თუსაგან და ე., მ. 21,25; მრ. 11,31;
 მოუძღეს მას სადუკეველნი იგი და ე.,
 მ. 22,23; მოვიდეს სხუანიცა იგი ქალ-
 წულნი და ე., მ. 25,11; ე.: ნუ დღე-
 სასწაულსა. ამას (შევიპყრათ), მ. 26,5;
 მრ. 14,2 E; იხილეს რაჲ მოწაფეთა,
 განრისხნეს და ე., მ. 26,8; ეგრევე მსგავ-
 სად ყოველნი მოწაფენი ე., მ. 26,35;
 მრ. 14,31; თანა-წარმაქალნი იგი ჰგომბ-
 დეს მას და ყრიდეს თაგსა მათსა და
 ე., მ. 27,40; მრ. 15,29; მღიდეთ მო-
 ძღუარნი იგი ემღერდეს... და ე., მ.
 27,41; მრ. 15,31; რომელთამე მუნ მდგო-
 მარეთა ესმა ესე და ე., მ. 27,47; მრ.
 15,35; სხუანი ე., მ. 27,49; მრ. 6,15;
 ლ. 9,8; ი 7,12,41 (2-ჯერ); 9,9,16; 10,
 21; 12,29; სხუანი ვინმე აღდგეს და
 კრუსა წამებდეს მისთს და ე., მრ. 14,
 57; შეეშინა და ე., მ. 27,54; შეეშინა
 მათ შიშითა დიდითა და ე. ურთიერ-
 თას, მრ. 4,41; მათ შეეშინა და დაუკრ-
 და და ე. ურთიერთას, ლ. 8,25; დაუკრ-
 დებოდა ყოველთა... და ე., მრ. 1,27;
 ზრახვიდეს გულთა შინა მათთა და ე.,
 მრ. 2,6; აღიდებდეს ღმერთსა და ე.,
 მრ. 2,12; ლ. 7,16; ე., ვდ: განკართო-
 შილ არს, მრ. 3,21; მწიგნობარნი... ე.,
 მრ. 3,22; ე., ვდ: სული არაწმიდაჲ
 თანა არს, მრ. 3,30; ესმნეს სიტყუანი
 ესე, რომელსა ე., მრ. 5,36; მრავალთა
 განუკრდებოდა და ე., მრ. 6,2; რო-
 მელნიმე ე., მრ. 6,15; ლ. 9,8, 19 C; ი.
 7,12; 9,9; რომელნიმე ე. ტაძრისა მის-

თს, ლ. 21,5; რომელნი ე., მრ. 12,18;
 ლ. 24,23 C; უმეტსად განუკრდებოდა
 და ე., მრ. 7,37; 10,26; იგინი განიზრახ-
 ვიდეს ურთიერთას და ე., მრ. 8,16;
 რასა-იგი მგზავრ ე. ურთიერთას, მრ.
 9,33 C; ურთიერთას ე. გზასა ზედა, მრ.
 9,34; რომელნი ჰრისხვიდეს თუსაგან და
 ე., მრ. 14,4; ასუმიდეს მას და ე., მრ. 15,
 36; მოვიდეს საფლავსა მას ზედა... და
 ე. ურთიერთას, მრ. 16,3; (სიტყუანი)
 დაიდევს გულსა თუსსა... და ე., ლ. 1,
 66; აქებდეს ღმერთსა და ე., ლ. 2,13;
 ე. ურთიერთას მწყემსნი ოგი, ლ. 2,
 15 C; დაუკრდებოდა სიტყუათა მათ
 მისთა ზედა მაღლისათა... და ე., ლ.
 4,22; ზრახვიდეს ურთიერთას და ე.,
 ლ. 4,36; იწყეს განზრახვად... და ე.,
 ლ. 5,21; შიში დაეცა მათ ზედა და ე.,
 ლ. 5,26; დრტუნვიდეს ფარისეველნი...
 და ე., ლ. 5,30; ი. ვინმე, ვდ: იოვანე
 ნათლის-მცემელი აღდგომილ არს მკუდ-
 რეთით, ლ. 9,7; რომელნი გამოჩნდეს
 დიდებითა და ე. განსლვასა მას მისსა,
 ლ. 9,31; მოიქცეს სამეოც და ათორ-
 მეტი იგი... და ე., ლ. 10,17; დრტუნ-
 ვიდეს ფარისეველნი და მწიგნობარნი
 და ე., ლ. 15,2; აღიმალეს ქმაჲ მათი
 და ე., ლ. 17,13; იხილეს რაჲ ყოველ-
 თა, დრტუნვიდეს და ე., ლ. 19,7; იწყუ
 ყოველმან სიმრაველმან მოწაფეთამან სი-
 ხარულით ქებად ღმერთისა... და ე., ლ.
 19,38; იგინი შეიზრახნეს ურთიერთას
 და ე., ლ. 20,5 CD; რომელნი მართალს
 ე. თავთა თუსთა, ლ. 20,20; სხუსა
 მრავალსა ჰგომბდეს და ე. მისთს, ლ.
 22,65 C; იწყეს შესმენად მისა და ე.,
 ლ. 23,2; იგინი უფროჲს განძლიერდე-
 ბოდეს და ე., ლ. 23,5; შეურაცხ-ჰყოფ-
 დეს მთავარნიცა იგი მათ თანა და ე., ლ.
 23,35; იგინი ე. ურთიერთას ყოველთა
 მათთს ყოფილთა, ლ. 24,14 C; ე. რაჲ

ურთიერთას და გამოეძიებდეს. ლ. 24,15 C; მოვიდეს და იტყოდეს, ლ. 24,23 C; რომელსა ი. წინაწარმეტყუელნი, ლ. 24,25; იგინი ი., ლ. 24,32; მოიკტეს იერუსალმად... და ი., ლ. 24,34; ვრ-იგი ამას ი. ოდენ, ლ. 24,36; ი. ურთიერთას მოწაფენი იგი, ი. 4,33; კაცთა მათ ვა იხილეს... ი., ი. 6,14; ილაღვიდეს ურთიერთას ჰურიანი იგი და ი., ი. 6,52; რომელთა ესმა ესე, ი., ი. 6,60; ჰურიანი ეძიებდეს დღესასწაულსა მას და ი., ი. 7,11; უკვრდა ჰურიათა მათ და ი., ი. 7,15; ე. ვინმე იერუსალმელთაგანნი, ი. 7,25; მრავალთა ერისა მისგანთა პრწმენა იგი და ი., ი. 7,31; ი. ურთიერთას ჰურიანი იგი, ი. 7,35; 8,22; ი. ჰურიანი იგი, ი. 11,36; ჰურიანი იგი ეძიებდეს იესუს და ი. ურთიერთას, ი. 11,56; მრავალთა ერისაგანთა ისმინეს სიტყუად ესე და ი., ი. 7,40; ზოგნი ი., ი. 7,41 C; 9,9 C, 16 C; 10,21 C; მოძმენი და რომელთა ეხილვა იგი... ი., ი. 9,8; ი. ვინმე ფარისეველთაგანნი, ი. 9,16; ი. მრავალნი, ი. 10,20; მრავალნი მოვიდოდეს მისა და ი., ი. 10,41; ვიეთნიმე მათგანნი ი., ი. 11,37; შეკრიბეს მღვდელთ მოძღუართა მათ და ფარისევლთა კრებული და ი., 11,47; ერი იგი, რომელი დგა და ესმა, ი., ი. 12,29; ი. ვინმე მოწაფეთა მისთაგანნი, ი. 16,17 C; თქუეს მოწაფეთა მისთა ურთიერთას... და ი., ი. 16,18; ვიდრე იგინი იტყოდეს-ლა, მ. 26,47; ყრუი იგი და ბრმა იტყოდესცა და ხედვიდესცა, მ. 12,22 C; მრავალნი იტყოდესცა, ვლ: მოკულა, მრ. 9,26.

მან თქუა: მოძღუარ, იტყოდე [მრმ.], ლ. 7,40; ეგე თავისა თვისათს იტყოდეს, ი. 9,21; მი-რამ-ხვდეთ, კადაგებდით და იტყოდეთ, მ. 10,7; რამ-იგი მოგეტყეს თქუენ მას ეამსა შინა, მას იტყოდეთ, მრ. 13,11 D.

ალვალ იგავით პირი ჩემი და გიტყოდე [კავმ.] იგავთა (დაფარულთა C) დისახამითგან სოფლისაჲთ, მ. 13,35; მან მომცა მე მცნებაჲ, რამ ვთქუა და რასა გ., ი. 12,49 C; არღარა მრაველსა გ. თქუენ თანა, ი. 14,30; იყო დადუმებულ და ვერ იტყოდე მიდღემდის, რომელსა ესე იყოს, ლ. 1,20 C; არა თქუენ იყენთ მეთყუელნი, ად სული მამისა თქუენისაჲ, რომელი იტყოდეს თქუენ შორის, მ. 10,20; რ არა ი. თავით თვისით, ად რაოდენი-რამ ესმეს, ი. და მომავილი იგი ვითხრას თქუენ, ი. 16,13; ნუ ჰხრუნეთ, ვრ ანუ რასა იტყოდით, რ მოგეტყეს თქუენ მას ეამსა შინა, რასა-იგი იტყოდით, მ. 10,19; არა თქუენ ხართ, რომელნი ი., მ. 10,20 C; ნუ წინაგწარ ჰხრახავთ, რასა ი., მრ. 13,11; რომელსა ყურსა ი. საუნჯეთა შინა, იქადაგოს ერდოთა ზედა, ლ. 12,3; იწყეთ რეკად კარსა და ი.: უფალო, უფალო, განგვლე ჩუნ, ლ. 13,25; რომელსა იტყოდით კაცნი, მ. 12,36 E; მრავალნი მოვიდოდით სახელითა ჩემითა და ი., მ. 24,5; მრ. 13,6; ლ. 21,8; სახელითა ჩემითა ეშმაკთა განახშიდენ, ენათა ახალთა ი., მრ. 16,17; მოვიდენ დღენი, რომელთა შინა ი., ლ. 23,29 C.

ე: მე გმეტყ [გუზნებები] შენ, მ. 16,18; არა გმეტყ შენ ვიდრე შუდ გზისადმდე, მ. 18,22; შენ გ., აღდგე, მრ. 2,11; 5,41; ლ. 5,24; 7,14; შენ გ., უტყუსა და ყრუსა სულსა, მრ. 9,25 C; შენ გ., ლ. 12,59; გ. შენ, პეტრე, ლ. 22,34; რომლისა მადლისათს გ. შენ, ლ. 7,47; მე ვარ, რომელი გ. შენ, ი. 4,26; ამენ გ. შენ, მრ. 13,2 D; (მართლიად გ. შენ C) 14,30; ლ. 23,43; ამენ, ამენ (მართლიად მართალსა C) გ. შენ, ი. 3,3,5, 11; 13,38; გ. თქუენ, მ. 5,20; 6,29;

11,22,24; 12,6; 17,12; 18,10; მრ. 9, 13; ლ. 6,27; 10,12,24; 11,1; 12,51; 13,3,5,24; 15,7; 16,9; 17,34; 19,40; 22,16,18,37; მ. 3,9; 6,5; 8,11; 23,39; 26,29,64; ლ. 3,8; 7,28; 11,8; 12,4,5, 8,27; 13,35; 14,24; 15,10; 18,8,14; 19, 26; მე გეტუჯ თქუნ, მ. 5,22,28,32, 34,39,44; 12,36; 19,9; ო. 4,35; 825 E; ამისთუჯ გ. თქუნ, მ. 12,31; 21,43; მრ. 11,24... მ. 6,25; ლ. 12,22; ჰე, გ. თქუნ, მ. 11,9; ლ. 7,26; 11,51; რო- მელსა გ. თქუნ ბნელსა შინა, მ. 10, 27 C; მერმე გ. თქუნ, მ. 18,19; 19,24; რომელსა-ესე მე გ. თქუნ მრ. 13,37; კეშმარიტად გ. თქუნ, ლ. 4,25; ო. 8, 45... ლ. 9,27; 21,3; არა ჰყოფთ, რომელსა გ. თქუნ, ლ. 6,46; სი- ტყუათა რომელთა გ. თქუნ სულ არ- იან და ცხორება, ო. 6,63; რომელი კეშმარიტსა გ. თქუნ, ო. 8,40 E; უაჟმ- თუ კეშმარიტსა გ., რაჟსათუჯ არა გრწამს, ო. 8,46; ამიერიოგან გ. თქუნ ვიდრე ყოფადმდე, ო. 13,19; აჟ თქუნ გ., ო. 13,33; სიტყუათა, რომელთა გ. თქუნ, თავით ჩემით არა გ., ო. 14,10; არლარა გ. [მიწოდებთ] თქუნ მონად, ო. 15,15; მე კეშმარიტსა გ. თქუნ, ო. 16,7; არა გ. თქუნ, ვლ: მე ვჰკითხო მამასა ჩემსა თქუნთუჯ, ო. 16,26; ამენ გ., ლ. 12,37; ამენ გ. თქუნ, მ. 6,2; 13, 17 (C-შიც!); 19,9 C (!); მრ. 10,23; 13, 2 E... ამენ (მართლიად C) გ. თქუნ, მ. 5,26; 10,23,42; 11,11; 16,28; 18,3, 13,18; 19,23,28; 21,21; მრ. 3,28; 8, 12; 9,1; 10,15; 11,23; 12,43; 14,9; ლ. 4,24; 18,17,29; 21,32... მ. 6, 16; 8,10; 10,15; 17,20; 21,31; 23, 36; 24,2,34,47; 25,12,40, 45; 26,13, 21,34; მრ. 9,41; 10,29; 13,30; 14, 18,25; ლ. 7,9; 12,44; ამენ, ამენ

(მართლიად მართლსა C) გ. თქუნ, ო. 1,51; 5,19,24,25; 6,26,32,47,53; 8,34, 51,58; 10,1,7; 12,24; 13,16,20,21; 14, 12; 16,20,23; 21,18.

ამისთუჯ იგავით ვეტუჯ მათ, მ. 13, 13; რომელსა-ესე მე გეტუჯ თქუნ, ყო- ველთა გ., მრ. 13,37; რაჟ იგი მესმა მის- გან, მას გ. სოფელსა ამას, ო. 8,26 C; რაჟსა მეტუჯ [მიწოდებთ] მე სახიერით, მრ. 10,18; ლ. 18,19; შენ ვრ მ. მე, ო. 14,9; მე არას მეტუჯა, ო. 19,10; ვრ ვეტუჯ ძმასა შენსა, მ. 7,4 C; რაჟსათუჯ იგავით ე. მათ, მ. 13,10; რასა ე. მაგას, ო. 4,27 C; რაჟ არს ესე, რომელსა მეტუჯს ჩუნ, ო. 16, 17;... გუვეტუჯს ჩუნ, იქვე C; გეტუჯს შენ მოძღუარი, ლ. 22,11; რომელი გ- შენ, ო. 4,10; რომელი კეშმარიტსა გ- თქუნ, ო. 8,40 D; რომელი გ., იგი არს, ო. 9,37 C; მაყულოვანსა ზელა ვრ-იგი ღმერთი ვეტუჯს მას, მრ. 12,26; თავადი დავით ე. მას უფლით, მრ. 13,37 C; ვა ე. უფალსა ღმერთსა აბრაჰამისსა, ლ. 20,37; არას ე. მაგას, ო. 7,26 C; ანგელო- ზი ე. მას, ო. 12,29 C; რაჟსა ე. ვეტუჯ მე: უფალო, უფალო, ლ. 6,46; აჟა ესერა გან- ცხადებულად იტუჯს, და არარის ვეტუჯს მას, ო. 7,26.

მოვიდის მისა და ვეტუჯს, ლ. 18,3; რომელნი სხენელ უბანთა ზელა და მოუ- წოდელ მოყუასთა თუსთა და ვეტუჯელ, მ. 11,17; რომელნი მოუწესელ მოყუას- თა მათთა და ე., ლ. 7,32; ეკიცხვედ მას და ე., მ. 27,29 C; ჰრეკედ მას და ე., მრ. 14,65 C; ძმარი მიუჰყრიან და ე. მას, ლ. 23,37; მოვიდიან მისა და ე., ო. 19,3.

ესე იგი სიტყუანი არიან, რომელთა ვეტუჯად [უნჯმ-] თქუნ, ლ. 24,44; ესე არს, რომლისათუჯ-იგი მე გ., ო. 1,30 C; სი-

ტყუასა რომელსა გეტყოდე მე თქვენ, სუ-
ლი არს და ცხოვრება არს, ი. 6,65 C; ამის-
თჳს გ. თქვენ, ი. 6,65 C; პირველად,
რ^ა გ. თქვენ, ი. 8,25 D; ამას გ. თქვენ,
ი. 14,25; 15,11; 16,14,6,33; თქვენ
აწვე წმიდა ხართ სიტყუთა მით, რომელ-
სა გ. თქვენ, ი. 15,3; მოიჯსენეთ სიტყუასა
მის, რომელსა გ., ი. 15,20 C; ამას იგა-
ვით გ. თქვენ, ი. 16,25; სიტყუასა მას
რომელსა ჰუეტყოდე, მან დასაჯოს იგი,
ი. 12,48 C; უკუეთუმეა არა მოვედ და
ვეტყოდე მათ, ი. 15,22; მე განცხადე-
ბულად გ. სოფელსა ...^ბ ფარულად
არარას გ., ი. 18,20; აჰა მათ იციან,
რასა-იგი ვ. მათ, ი. 18,21; ჰკითხე მათ,
რომელთა ესმა, რასა ვ. მათ, ი. 18,
21 C; ვ^რ-იგი შეტყოდა ჩუენ გზასა ზე-
და, ლ. 24,32; ვიდრე-იგი გუმეტყოდა
ჩუენ, იქვე C; მოიჯსენეთ, ვ^რ-იგი გეტ-
ყოდა თქვენ, ლ. 24,6.

იოვანე აყენებდა მას და ეტყოდა,
მ. 3,14; ასწავებდა მათ და ე., მ. 5,2;
მრ. 11,17; ი. 7,28; თაყუანის-სცემდა
მას და ე., მ. 8,2; 9,18; 15,25; 18,26;
ევედრებოდა მას და ე., მ. 8,6; 17,14;
18,29; მრ. 5,23; 10,17; ლ. 5,12; ვ^ა
იგი ამას ე. ოდენ ნათ, მ. 9,18; 17,5 D;
ლ. 8,49; ე. მათ მრავალსა იგავით, მ.
13,3 C; სხუასა იგავსა ე. მათ, მ. 13,
31,33; ამას ყოველსა ე. იესუ იგავით
ერსა მას, მ. 13,34; თჯნიერ იგავისა
არას ე. მათ, მ. 13,34; მრ. 4,34; მოუ-
წოდა მათ და იგავით ე., მრ. 3,23; ესე-
ვითარითა იგავითა ე. მათ სიტყუასა,
მრ. 4,33; ე. მათ იგავსაცა, ლ. 5,36,39;
12,16; 18,1; 21,29; ე. მათ იგავით, ლ.
8,4; ე. იესუ იგავსა ამას, ლ. 13,6; ი.
10,6; ე. ჩინებულთა მათ იგავსა, ლ. 14,
7; ე. იგავსა ამას და ჰქქუა, ლ. 15,3;
ე. მას იოვანე, მ. 14,4; ე. მათ იესუ,
მ. 14,27; ე. მას იესუ, მრ. 5,8; იესუ ე.,
მრ. 6,4 C; ამცნებდა მათ იესუ და ე.,

მრ. 8,15; ე. იესუ ერსაცა მას, ლ. 12,
54; ე. იესუ მოწაფეთაცა, ლ. 16,1.
მიექცა მათ იესუ და ე., ლ. 23,28; იცო-
და იესუ... და ე., ი. 6,65; ე. იესუ...
ჰურიათა, ი. 18,31; ამას ე. იესუ, ი.
ი. 12,36 C; მოუწოდა ერსა მას და ე.
მათ, მ. 15,10; შეამთობდა მას და ე.,
მ. 18,28; მგზავრ ე. მათ, მ. 20,17; ე.
იესუ ერსა მას და მოწაფეთა თჳსთა, მ.
23,1; ე. მათ და ჰქქუა, მ. 28,18; მრ.
6,50; ლ. 15,11; მუჯლნი დაიდგნა და
ე., მრ. 1,40; მუჯლ-დადგმით ე., იქვე C;
ე. მათ სიტყუასა, მრ. 2,2; ე. მათ, მრ.
2,27; 4,21,24,26; 6,10; 7,9,14; 9,1,31;
ლ. 6,5; 10,2; 11,5; 12,15; 14,7; ი. 8,
23; იგი ე. მათ, მრ. 4,11; ე. მათ სწავ-
ლასა მას მისსა, მრ. 4,2; 12,38 C; ე.
სწავლასა მას სამღვდელსა შინა, მრ.
12,35 C; და ე.: რომელსა ასხენ ყურნი
სმენად, ისმინენ, მრ. 4,9; და ე.: რასა
ვამსგავსო სასუფეველი ღმრთისად, მრ.
4,30; ლაღადებდა... და ე., მრ. 5,7;
მიექცა ერსა მას და ე., მრ. 5,30 C; ე. იო-
ვანე ჰეროდეს, მრ. 6,18; და ე., ვ^ლ:
კაცისიგან გამომავალი იგი შეაგინებს
კაცსა, მრ. 7,20; მგზავრ ჰკითხვიდა მო-
წაფეთა თჳსთა და ე., მრ. 8,27; გან-
ცხადებულად სიტყუასა ამას ე., მრ. 8,
32 D; მაყულოვანსა ზედა ვ^რ ე. მას
ღმერთი, მრ. 12,26 C; ვ^ა გამოვიდა.
ვერ ე. მათ, ლ. 1,22 C; ვ^ა ე. მამათა
ჩუენთა აბრაჰამს, ლ. 1,55; პილატე ე.
მათ, მრ. 15,14; აღუვარებდა უფალსა
და ე. მისთჳს ყოველთა, ლ. 2,38; მათ
არა ცნეს სიტყუად იგი, რომელსა ე.
მათ, ლ. 2,50 C; ე. განმავალსა მას მის-
სა ერსა, ლ. 3,7; მიუგო ყოველთა და
ე., ლ. 3,16; თჳდადნა ალიზილნა თუაღ-
ნი მისნი მოწაფეთა მიმართ თჳსთა
და ე., ლ. 6,20; მიექცა ღელაკისა მას
და სიმონს ე., ლ. 7,44; ამას ე. ემითა,

ლ. 8,8 C; კმითა დიდითა ეტყოდა, ლ. 8,28; ე. მათ სსსუფუველნისათჳს ღმრთისა, ლ. 9,11; ე. ყოველთა, ლ. 9,23; გამოჰსცდიდა მის და ე., ლ. 10,25; ამას ე. გამოცდით; ი. 6,6 C; ე. მათ თეადი ამას წინაშე ყოელისა ერისა; ლ. 11,53; მიუგო... და ე. ერსა მას, ლ. 13,14; ე. უფალი, ლ. 13,18 C; ე. მასცა, ლ. 14,12; ეხმოდა ესე ყოველთა, რ ვეცხლის მიყუარე იყენეს და შეურაცხ-ჰყოფდეს მას, და ე., ლ. 16,15; და ე.: მსაჯული ვინმე იყო ქალაქსა შინა, ლ. 18,2; მაშინ ე. მათ, ლ. 21,10; ჰგომბდა მას და ე., ლ. 23,39; შეჰრისხნა მას და ე., ლ. 23,40; ე. იესუს, ლ. 23,42; დედაკაცსა მას ე., ი. 4,27 C; ამას ე. ერსა მას სწაელასა მას შინა, ი. 6,59 C; ამათ სიტყუათა ე. ფასის საცავსა მას თანა, ი. 8,20; მაშისა თჳსისათჳს ე. მათ, ი. 8,27 C; ამას რად ე. მათ, ი. 8,30; მოსეს ე. ღმერთი, ი. 9,29; მათ ვერ გულისჴმადეეს, რასა-იგი ე. მათ, ი. 10,6; ანგულეონი ე. მას, ი. 12,29; ამას ე., მოასწავებდა, ი. 12,33 C; მერმე კუალად ეტყოდაგე (—C) იესუ და ჰრქუა მათ, ი. 8,12; ვიდრე-იგი ეტყოდა-ლა იესუ ერსა მას, მ. 12,46; ვიდრე-იგი ამას ეტყოდა-ლა, მრ. 5,35 C.

ალადგინეს იგი და ეტყოდეს, მ. 8, 25; ეშმაკნი იგი ევედრებოდეს და ე., მ. 8,31; მრ. 5,12; ევედრებოდეს მას და ე. მოწიფენი, ი. 4,31 C; ვ'რ იხილეს ფარისევლთა მათ, ე. მოწაფეთა მისთა, მ. 9,11 C; მოუძღეს მას მოწაფენი იონანსნი და ე., მ. 9,14; ჰკითხვიდეს მას და ე. მ. 12,10; 22,24; მრ. 9,11; 12, 18; ლ. 20,27; 22,64; ი. 12,21; ჰკითხვიდეს მას მოწაფენი თჳსნი და ე., მ. 17,10; ი. 9,2; ჰკითხვიდა მას ერი იგი და ე., ლ. 3,10; ჰკითხვიდეს მას ერად განწყებულნიცა იგი და ე., ლ. 3,14;

ჰკითხვიდეს მას ფარისეველი იგი და ე., ი. 9,15 C; ჰკითხეს მას და ე., ლ. 20,21; თაყუანის-სცეს მას და ე., მ. 14, 33 C; მოუძღეს იესუს იერუსალჳმით ფარისეველი და მოწიფობარნი და ე., მ. 15,1; მოუძღეს მას მოწაფენი და ე. და ჰრქუეს, მ. 15,23 C; ერუენეს მათ მოსე და ელია და ე. მას, მ. 17,3 C; მოუძღეს იესუს მოწაფენი თჳსნი და ე., ი. 18,1; გამოსცდიდეს მას და ე., მ. 19,3; დაუკრდა ფრიად და ე., მ. 19,25 C; მოუძღეს მას მოწაფენი თჳსაგან და ე., მ. 24,3; სულელნი იგი ე. ბრძენთა მათ, მ. 25,8; რომელნიმე ყურმილსა ჰსცემდეს და ე., მ. 26,68; ემღერდეს მას და ე., მ. 27,29; ხრიდეს თავსა მათსა და ე., მ. 27,40 C; სხუანი ე., მ. 27,49 C; მოწიფობარნი იგი და ფარისეველი... ე. მოწაფეთა მისთა, მრ. 2,16 C; ფარისეველი იგი ე. მას, მრ. 2,24; განილკებდეს მას მოწაფენი და ე., მრ. 4, 38; ლ. 8,24; მოწაფენი მისნი ე. მას, მრ. 5,31; მოვიდეს შესაგრებლისა მის მთავრისანი და ე., მრ. 5,35; დგეს და ე. იესუს, მრ. 9,4 C; შოუწოდეს ბრძანსა მას და ე., მრ. 10,49; მუნ მდგომარენი ვინმე ე. მათ, მრ. 11,5; მოვიდეს მისა მუდელთ მოძღუარნი იგი და მოწიფობარნი და ხუცესნი და ე. მას, მრ. 11,28; ხ' ე.: ნუ დღესასწაულსა ამას (შვეიჰკრათ), მრ. 14,2 D; იწყეს ვითმე ნერწყუვად ჰირსა მისსა და ვკრთითა ცემაღ მისა და ე., მრ. 14,65; წინაშე მდგომელნი იგი ე. პეტრეს, მრ. 14,70; დაუკრდებოდა სიტყუითად მათ, რომელთა ე. მათ მწყემსნი იგი, ლ. 2,18 C; უკრდა სიტყუათა მათ მისთა ზედა... და ე., ლ. 4,22 C; ჰლოცვიდეს მას მწრაფლ და ე., ლ. 7,4. უთხრეს მას და ე., ლ. 8,20; მო-ვინმე-უძღეს იესუს ფარისეველი და ე. მას, ლ. 13,31; ფა-

რისეველნი ვინმე ერისა მისგანნი ეტყო-
დეს მას, ლ. 19,39; ე. მას და ჰრქუეს, ლ.
20,2; ჰგმობდეს მას და ე., ლ. 22,65;
ალიყვანეს საკრებულოსა მას მათსა და
ე., ლ. 22,67; იგინი აიძულებდეს და ე.,
ე. 24,29; ამას ოდენ სიტყუასა ე. მას
მოწაფენი, ი. 4,31; ვა მოვიდეს სამი-
რიტელნი იგი, ე. მას, ი. 4,40; დელა-
კაცსა მას ე., ი. 4,42; ე. მას ჰურიანი,
ი. 5,10; ე. მას: შენ ვინ ხარ, ი. 8,25;
გარე მოადგეს მას ჰურიანი და ე., ი.
10,24; მოვიდეს მრავალნი მისა და ე.,
ი. 10,41 C; ე. პილატეს მღდელთ მო-
ძღუარნი ჰურიათანი, ი. 19,21.

მი-რაჲ-ხედეთ, ქადაგებლით და ეტ-
ყოდეთ [ბრძ.] მ. 10,7; განჰკურნებლით
მას შინა უძღურთა და ე. მათ, ლ. 10,9.

არლარა მრავალსა გეტყოდი [გაგმ.]
თქუნენ, ი. 14,30 C; ამას გ. თქუნენ, რა
სიხარული ჩემი გაქუნდეს, ი. 15,11 C; მო-
ვიდეს ეამი, რაეამს არლარა იგავით გ.
თქუნენ, ი. 16,25 C; რომელსა ყურსა
ეტყოდი საუნჯეთა შინა, იქადაგოს ერ-
ლოთა ზედა, ლ. 12,3 C; ყოველსა რივ-
დენსა გეტყოდიან თქუნენ, დაიმაჩხეთ
და ყავთ, მ. 23,3; ვაჲ თქუნენდა, რაეამს
კეთილსა გ. თქუნენ ყოველნი კაცნი, ლ.
6,26.

მოჰკუარეს მას ყრუჲ და ძნიალ შე-
ტაუელი, მრ. 7,32; იესუ მიუგო შე-
ტაუელსა მას და ჰრქუა, მ. 12,48 C; არა
თქუნენ იყვნეთ შეტაუელნი, მ. 10,20;
(+იგი C) მრ. 13,11.

[ნ. კ. მრავლის შეტყუებება, სიტყუა,
ტყუება, უტყუ, უტყუება, შეტყუება,
ძრის სიტყუა, წინაწარმეტყუელ].

ტაუბ (- ტაბ) ნ. შეტყუობა.

ტაუფ: მომავლინა მე. ... ქადაგებდალ,
ტაუფთა განტრეებდალ, ლ. 4,18.

[ნ. კ. ტყუნევა, ტყუეობა].

ტაუეზა, ა-2: ყოველსავე კეთილსა
იქმს: ყრუთა ასმენს და უტყუთა ატ-
ყუეზს [ალაპარაკეზს], მრ. 7,37.

ტაუენგა [ძალით აყრა და გადახან-
ლება]: ტაუენგოგან ბაბილონისაჲთ
ვიდრე ქრისტესამდე ნათესავი ათოთხ-
მეტ, მ. 1,17 C.

საკურველი მისი მოულის ... და ნა-
ტაუენაჲ [მონარადები, ნადავლი, წა-
ნართმევი] მისი განუყვის, ლ. 11,
22.

[ნ. კ. გამოტყუნევა, წარტყუნევა].

ტაუეობა [ძალით აყრა და გადახან-
ლება]: იოაკიმ შვა იეჰონია და ძმა-
ნი მისნი ტაუეობაჲსა მას ბაბილონისა-
სა, მ. 1,11 C; შემდგომად ტაუეობისა
მის ბაბილონისა იეჰონია შვა სალა-
თიელი, მ. 1,12 C; დავითისითგან ვიდ-
რე ტაუეობაჲმდე ბაბილონისა ნათესა-
ვი ათოთხმეტ, მ. 1,17 C.

ტაუვილ: რომელი კამდა ჰურსა ჩემ
ზანა, მან დაასრულა ჩემ თანა ტაუვი-
ლი, ი. 13,18 C; ოდეს იტყუნ ტაუვილ-
ხა, თვისისაგან გულისა იტყუნ, ი. 8,44.

[ნ. კ. მტყუარ, ქრისტე-მტყუარ].

უ

უადვილე, უადვილეს: რაჲ უადვი-
ლე არს თქუმაღ, მ. 9,5 C; რაჲ უადვი-
ლეს არს სიტყუად, მ. 9,5 E; მრ. 2,9;
ლ. 5,23; უ. არს მანქანის საბელი გან-
სლვად კურელსა ნემსისასა, ვიდრე მდი-
დარი შესლვად სასუფიველსა ცათასა,

მ. 19,24; მრ. 10,25; ლ. 18,25; უ. არს
ცისა და ქუეყანისა წარსლვაჲ, ვიდრე-
ლა შჯულისაგანი ერთი მოხატული დეჲ-
რლომაღ, ლ. 16,17; უ. არს მისა, უკუე-
თუმცა ლოდი ფკვილისაჲ ზედა ედვა
ქედსა და შთავრდომილ იყო ზღუასა,

ლ. 17,2; უადგილესა [= უადგილეს არს] ზომთ საბლისაჲ კურელსა ნემსისისა განსლვად, მ. 19,24 C; უადგილესმცა იყო ქვაჲ ფქვისაჲ დამოეკიდა ყელსა მისსა და შთა-მცა-ვარდა ზღუასა, ლ. 17,2 C.

უადრეს: სხუად ჩემსა უადრეს შთა-კდის, ი. 5,7 C; ერთი იგი მოწაფჷ წინა რბიოლა უადრეს პეტრესა, ი. 20,4.

უბან [ქუჩა, მივადანი, ზალწიბ კრება, ძეოიძე, აღხანაძე]: პოვეს კიცჷ დაბმული კართა თანა უბანსა ზელა, მრ. 11,4 C; არცა ესმეს ვის უბნებხა ვმაჲ მისი, მ.

12,19 C; უყუარნ ... მოკითხვად უ. ზელა, მ. 23,7 C; მოკითხვას ეძიებენ უ. ზელა, მრ. 12,38 C; უ. ზელა დასდგმიდეს სნეუ-ლებს, მრ. 6,56 C; ვა-იგი ორგულთა ყვიან შორის შესაკრებელთა და შორის უ., მ. 6,2 C; მსგავს არს იგი ყრმათა, მსხდომარეთა შორის უ., მ. 11,16 C;

გამო-რად-ხვლოდით მიიერ უბანთა მისთა, არქუთ მათ, ლ. 10,10; განვედ აღრე უ. და ყურეთა ქალაქისათა, ლ. 14,21;

ვა-იგი ორგულთა ყვიან შესაკრებელთა მათთა და უ. ზელა, მ. 6,2; უყუარნ შესაკრებელთა შორის და უ. ზ. დგო-მაჲ და ლოცვად, მ. 6,5; მსგავს არს ყრმათა, რომელნი სხენედ უ. ზ., მ. 11, 16; მსგავს არიან ყრმათა, უ. ზ. მსხდო-მარეთა, ლ. 7,32; არცა ესმეს ვის უ. ზ. ვმაჲ მისი, მ. 12,19; იხილნა სხუანი, მდგომარენი უ. ზ. უქმად, მ. 20,3;

უყუარს პირველ მოკითხვად უ. ზ., მ. 23,7; რომელთა ჰნებავს ... მოკითხვად უ. ზ., მრ. 12,38; გიყუარს თქუენ მო-კითხვად უ. ზ., ლ. 11,43; რომელთა უყუარს უ. ზ. მოკითხვად, ლ. 20,46; უ. ზ. დაჰსდებდეს უძლურთა მათთა, მრ. 5,6; უ. ჩუენთა ზელა გუისწავებდ, ლ. 13,26; უბანთაგან რად შევიდიან, უქუე-თუ არა იბანნიან, არა კამიან, მრ. 7,4.

უბანელ ნ. ბანა.

უბიწო [უმანგო, უცოდველი]: იყენეს ორნივე მართალ წინაშე უფლისა, ... უბიწო იყენეს, ლ. 1,6 C; ვილოდეს ყო-ველთა მკენებათა სიმართლისა უფლისა-თა უბიწონი, ლ. 1,6.

უბოროტეს: წარვიდის და მოიყვან-ნის მის თანა სხუანი შვდნი სულნი, უბო-როტესნი მისა, მ. 12,45; ლ. 11,26.

უბრალე [უდანამაჟლო]: შაბათსა ში-ნა მღღღელთა ტაძარსა შინა შაბათი შეუ-რაიხ-ყვიან და უბრალე არიან, მ. 12, 5; უბრალეცა (—C) ვარ მე სისხლი-საგინ მაგისისა, მ. 27,24; ირამცა და-საჯენით უბრალეონი, მ. 12,7; არცამცა

შვიდით უბრალეთა, იქვე C.

უბრკუშვხ ნ. ბკრუმ.

უგონიერეს: ძენი ამის სოფლისანი უგონიერეს ირიან უფროდს ძეთა ნათ-ლისათა ნათესავესა შორის მითსა, ლ. 16,8.

უგულისცხო [მიუხევედრელი, გაუგ-ბელი]: ეგრევე თქუენცა უგულისცხო (+ ლა C, ხმო E) ხართა, მრ. 7,18; თქუენცა უგულისცხოვე (ხმოვე C) ხართ, მ. 15,16.

უგუნურ: უგუნურო, ამას ღამესა მიგიღონ სული შენი შენგან, ლ. 12,20; უგუნურნო, ანუ არა რომელმან-იგი გა-რემე შექმნა, მანცა შინაგანი შექმნა, ლ. 11,40 C; ჰ უ. და დაშთომილნო სი-რწმუნოებასა ყოველთა, ლ. 24,25 C.

უგუნურება: შინაგან გულისაგან კაც-თაასა გამოვლენ გულის სიტყუანი ბო-როტნი ..., უგუნურებანი, მრ. 7,22.

უდაბნო [დაუხაზღებელი, უმოხაზ-ლო ადგილი]: უდაბნო არს ადგილი ესე, მ. 14,15; მრ. 6,35; უდაბნოჲ არს ადგილი, მრ. 6,35 C; იყო სიტყუად ღმრთისაჲ ... უდაბნოს (უდაბნოსი მის C); ქაღებებდა უდაბნოხა პურიასტანი-სასა, მ. 3,1 C; რაჲსა გამოხუედით უ.

ხილვად, მ. 11,7; წარვიდა უდაბნოხა ადგილსა, მ. 14,13; ლ. 4,42; განვიდა უ. ადგილსა, მრ. 1,35; უკუეთუ გრკუან თქუენ: უ. არს, ნუ განხუალთ, მ. 24,26; კმაჲ ღალადებისა უ., მრ. 1,3; (+ზედა C) ლ. 3,4; ი. 1,23; ... უ. ზედა, მ. 3,3; იყო იოვანე უ., მრ. 1,4; იყო იგი უ., ლ. 1,80; მოვედით თქუენ თუსაგან უ., მრ. 6,31; წარვიდეს უ. ადგილსა ნავითა თუსაგან, მრ. 6,32; აქა უ. ადგილსა ვართ, ლ. 9,12; მოსე აღამალლა გუელი უ. (+მას C), ი. 3,14; რომელ მახლობელ იყო უ. ქალაქსა ერთსა, ი. 11,54 C; მოვიდა იოვანე ნათლის-მცემელი ქადაგებად უ. მის ჰურიასტიანისასა, მ. 3,1; მამათა მათ ჩუენთა კამეს მინანაჲ იგი უ. მას, ი. 6,31 C; ვინაჲ ჩუენდა უ. ზედა (-C) პური ესოდენი, მ. 15,33; ვინაჲ ძალ-გაკუ აქა განძლებად ესოდენი ერი უ. ზ., მრ. 8,4; არა-მე დაუტევნესა ოთხმეოც და ათცხრაშეტნი იგი უ. ზ., ლ. 15,4; მამანი ჩუენნი კამდეს მინანასა უ. ზ., ი. 6,31; მამათა თქუენთა კამეს მინანაჲ უ. ზ. (-C) და მოწყდეს, ი. 6,49; წარვიდა მიერ სოფელსა, მახლობელად უდაბნოხასა ქალაქსა, ი. 11,54; იესუ აღმოიყვანა სულისაგან უდაბნოლ, მ. 4,1; რაჲსა გამოხუედით უ. ხილვად, მ. 11,7 C; ლ. 7,24; სულმან განიყვანა იგი უ., მრ. 1,12; მოედით თქუენ თუსაგან ადგიდ უ., მრ. 6,31 C; წარვიდეს უ. ადგიდ ნავითა თუსაგან, მრ. 6,32 C; მოჰყვანდა სულსა უ., ლ. 4,1; თავადი განეშორის უ. და ილოკავნ, ლ. 5,16; გარე უდაბნოხა ადგილთა იყოფოდა, მრ. 1,45; ყრმაჲ იგი ორძნდებოდა და განძლიერდებოდა სულითა და იყოფოდა უ., ლ. 1,80 C; იდეენებინ ეშმაქისა მისგან უ., ლ. 8,29.

უდაბნო: წარავლინნა მოწყუედად ყოველთა ჩხვლთა ყრმათა... ორით წლით-

განნი და უდაბნოხი [(ორ წელზე) უდაბნოხი, ე. ი. უმცროხი], მ. 2,16.

უღებ-ყოფა, 0—2 [არად ჩაგდება]: მათ უღებ-ყოფა და წარვიდეს, მ. 22,5.

უღიდეს: უღიდეს იონანას არს აქა, მ. 12,41 D; ესე არს უ. სასუფიველსა ცათასა, მ. 18,4 C; რომელი მცნებაჲ უ. არს შჯულსა შინა, მ. 22,36 C; რაჲ უ. არს, მ. 23,17 C; ჩუენგანი ვინ-მე უ. იყოს, მრ. 9,34; ვინ-ძი იყოს უ. შორის მათსა, ლ. 9,46; ნუთუ უ. ხარ შენ მამისა მის ჩუენისა იაკობისა, ი. 4,12 C; ნუთუ შენ უ. ხარ მამისა ჩუენისა აბრაამისა, ი. 8,53 C; მამამან ჩემმან რომელმან მომცნა იგინი, უ. ყოველთასა არს, ი. 10,29 C; მამაჲ ჩემი უ. არს ჩემსა, ი. 14,28 C; უღიდეს-ლა ამისსა უჩუენნეს მას საქმენი, ი. 5,20 C; უ. ამათსა იქმოდის, ი. 14,12 C; ამისთჳს მოილოთ უღიდესი საშუელი, მ. 23,13; რომელთა მიიღონ უ. საშუელი, მრ. 12,40 E; ვინ-ხილეთ უ. დიდებაჲ დღეს, ლ. 5,26; ამისთჳს შიმცემელსა მას ჩემსა შენდა უ. ცოდვაჲ აქუს, ი. 19,11; უ. იგი თქუენ შორის იყავნ მრწემ, ლ. 22,26; უღიდესი-ლა ამისა იხილო, ი. 1,50 C.

უვარება, 0—2 [უარყოფა]: ვა ყოველნი უვარებდეს, ჰრკუა პეტრე, ლ. 8,45.

უვარ-ყოფა, 0—2: მან უვარ-ყოფინაჲ ყოველთა, მ. 26,70; მერმეცა უ. პეტრე ფიცით, მ. 26,72; მერმე კუალად უ. პეტრე, ი. 18,27; მან უ. და თქუა, მრ. 14,68; ლ. 22,57; ი. 18,25; მან კუალად უ., მრ. 14,70; მან აღიარა და არა უ., ი. 1,20; არასადა უვარ-გყო [S₁ O₁] შენ, მ. 26,35; მრ. 14,31; უვარ-გყო იგი მეცა წინაჲ მამისა ჩემისა ზეცათაგან, მ. 10,33; უ. იგიცა წინაჲ ანგელოზთა ღმრთისათა, ლ. 12,9 C; სამ გზის უვარ-მყო [S₂ O₁] მე, მ. 26,34,75; მრ. 14,30,72; ლ. 22,34,61; ი. 13,38; რომელმან უვარ-მყოს მე წინაჲ კაცთა, მ. 10,

33; ლ. 12,9; უგარ-ყონ იგიცა წინაშე ანგელოზთა ღმრთისათა, ლ. 12,9; რომელსა უნდეს ჩემდა შემოდგომად და მოსლვად, უგარ-ყავნ თაეი თვისი და აღიღენ ჯუარი თვისი და შემომიდეგინ მე, მ. 16,24; მრ. 8,34; ლ. 9,23.

უჭმა [უჭმელი]: წარ-თუ-უტევენე იგინი უჭმით სახიდ თვსა, შეპგუნეს მათ გზასა, მრ. 8,3 C; უკუეთუ განუტევენე უჭმანი ვანად მათა, დაჰვსნდენ გზასა ზედა, იქვე DE; განტევენება მათი უჭმათა არა მნებავს, ნუუკუ დაცვენე გზასა ზედა, მ. 15,32.

უზრუნველ-ყოფა, 0—2: ჩუენ ვარწმუნოთ და თქუენ უზრუნველ-გვყნეთ, მ. 28,14.

უიგავოდ: ამას ყოველსა ეტყოდა იესუ იგავით ერსა მას და უიგავოდ არას ეტყოდა მათ, მ. 13,34 C.

უკეთეს: უკეთეს არს შენდა ცხორებისა შესლვად მეკლობელისაჲ, ვიდრედა არა ორთა ფერკთა დგმასა და მისლვად გეპენიასა, მრ. 9,45 C; უკეთეს იყო მისა, უკუეთუმცა არა შობილ იყო კაცი იგი, მრ. 14,21.

უკეთურ [წვდი, ბორღტი, გმიგრი, გვრავი]: თუალი შენი თუ უკეთურ არს, ხ მე უხუ ვარ, მ. 20,15 C; ნათესავი უკეთური და მომრუშე სასწულსა ეძიებს, მ. 12,39 C; განასხა სულეგი იგი უ. სიტყვთა, მ. 8,16; მოვიდის უ. იგი, მ. 13,19; უკუეთუ თქუას უკეთურმან მან მონამან გულსა შიდა თვსა, მ. 24,48 C; სულმან უ. შეიპყრის იგი, ლ. 9,39; ესრეთ ეყოს ნათესავსა ამასცა უკეთურსა, მ. 12,45; უმეტსი ამათსა უკეთურისაგან არს, მ. 5,37; უკეთურნი იგი უკეთურადცა წარწყმიდნეს, მ. 21,41 C; მონაო უკეთურო, მ. 18,32 C; 25,26; თქუენ უკეთურნი ხართ, მ. 12,34; განარჩინენ უ. მართალთაგან, მ. 13,49 C; შინაგან გულისაგან ზრახვანი კაც-

თანი უ. გამოვლენ, მრ. 7,21 C; ამას ზედა ნუ გიხარინ, რ სულნი უ. დაგემორჩილებიან თქუენ, ლ. 10,20; და განაშორენენ უ. იგი (—CE) შორის მართალთა მათგან, მ. 13,49; უ. იგი უკეთურადცა წარწყმიდნეს, მ. 21,41 C; უკუეთუ თქუენ უკეთურთა იცით მისაცემელი კეთილი მიცემად შეილთა თქუენთა, მ. 7,11; ლ. 11,13; განკურნნა იესუ მრავალნი სნეულებისაგან მათისა და სალმობათა და სულთაგან უ., ლ. 7,21; რომელნი განკურნებულ იყვნეს სულთაგან უ. და უძღლერებათა, ლ. 8,2; იგი თავადი ტბილ არს უმდილოთათუცა და უ., ლ. 6,37; ღუარძლნი იგი არიან ძეგნი უკეთურისანი, მ. 13,38 D.

უკეთურება [ბორღტება, გმიგრება, ვერავობა]: ვრ გულისგმა-ყო იესუ უკეთურებაჲ იგი მათი, მ. 22,18 C; შინაგანი თქუენი სავსე არს ნატეცებითა და უკეთურებითა, ლ. 11,39; შინაგან გულისაგან კაცთასა გამოვლენ გულის სიტყუანი ბოროტნი, ... უკეთურებანი, მრ. 7,22; ღუარძლნი იგი არიან ძეგნი უკეთურებისანი, მ. 13,38 E.

უკერავი: იყო კუართი იგი უკერაველ, ზსთ მოქსოვილ ყოვლად, ი. 19,23. უკარდა ნ. კვრ.

უკუ ნ. უკუმართ, უკუმომართ, უკუმოქცევა, წინაუქუმო.

უკუანა [უზ., = უგანა]: ერი იგი რომელი წინა-უძლოდა და რომელი უკუანა შეუდგეს, ღალადებდეს და იტყოდეს, მ. 21,9; მრ. 11,9; მოვიდა იგი შორის ერსა მას უ. კერძო, მრ. 5,27 C.

უკუანა-ა [ზედახ., = უგანახენელი]: რომელსა ჰნებავს, ვრმცა პირველ იყო, იყავნ იგი ყოველთა უკუანა და ყოველთა მსახურ, მრ. 9,35 C; მრავალნი იყვნენ პირველნი უკუანა, და უკუანანი წინა, მ. 19,30; 20,16; მრ. 10,31 C.

1. **უკუანაახკნელ** [ბოლოზ, უგანახენელად]: უკუანაახკნელ შეემშია, მ.

4,2 C; უკუანასკნელ შეინანა და წირ-ვიდა, მ. 21,30; თქუენ იხილეთ და არა შეიწყნარეთ უ., მ. 21,32; უ. (+ლა C) მიავლინა მათა ძC თჳსი, მ. 21,37; მრ. 12,6; უ. (+ლა C) ყოველთასა მოკუდა დედაკაციცა იგი, მ. 22,27; მრ. 12,22; უ. მოვიდეს სხუანი იგი ქალწულნი, მ. 25, 11 C; უ. მოვიდეს ორნი, მ. 26,60; უ. მისდომარეთა მით ათერთმეტთა ექუენა, მრ. 16,14.

2. უკუანასკნელი-ი [უგანახგნელი]: მრავალნი იყვნენ პირველნი უკუანასკნელ, და უკუანასკნელნი პირველ, მრ. 10,31; არიან პირველნი, რომელნი იყვნენ უ., ლ. 13,30; იქმნის უკუანასკნელი კაციისა მის უძრესს პირველისა მის, მ. 12,45; იყოს უ. საცთური უძრესს პირველისა, მ. 27,64; იქმნის უ. იგი (—C) კაციისა მის უძრესს პირველისა, ლ. 11,26; არა გამოხვდენ მიერ, ვიდრემდელ უკუანასკნელიცა იგი მივესცე შენ მწულილი, ლ. 12,59; ჰრქუეს მას: უკუანასკნელმან მან (—C) (ყო), მ. 21,31; მიუვლინა უკუანასკნელს და თქუა, მრ. 12,6 C; აღდგომასა მას უკუანასკნელსა რომლისა შუდთა მათგანისა იყოს ცოლად, მ. 22,28 C; იწყო სირცხვლით უ. აღგილსა დაპყრობად, ლ. 14,9; მივედ და დაჯედ უ. აღგილსა, ლ. 14,10; მე აღვადგინო იგი დღესა მას უ., ი. 6,39,40,44,54; ვიცი, რ აღდგეს აღდგომასა მას უ. დღესა, ი. 11, 24; მან საჯოს იგი უ. დღესა, ი. 12, 48; უ. მას დღესა დიდისა მის დღესასწაულისასა დადგა იესუ; ი. 7,37; მე მნებავს უ. მას (ამას C) მიცემად ვა შენ, მ. 20,14; მიეც მათ სასყიდელი; იწყე უკუანასკნელითგან ვიდრე პირველთა მათ, მ. 20,8; მრავალნი იყვნენ პირველნი უკუანასკნელ, და უკუანასკნელნი პირველ, მრ. 10,31; არიან უ., რომელ-

ნი იყვნენ პირველ, ლ. 13,30; უკუანასკნელთა მათ ერთი ხოლო ეამი დაყვეს, მ. 20,12; ამით უ. ეამ ერთ ხოლო ქმნეს, იქვე C; მიეც სასყიდელი მათი; ... იწყე უკუანასკნელთაგან [მოვმ. ბრ.] ვიდრე პირველთამდე, მ. 20,8 C.

უკუე [ნაწილ.]: იხილნა რაჲ უკუე მრავალნი ფარისეველნი და სადუკეველნი, მ. 3,7; ყავთ უ. აწ ნაყოფი, ღირსი სინანულისაჲ, მ. 3,8; ლ. 3,8; ესმა რაჲ უ. იესუს, მ. 4,12 C; აწ უ. ნაყოფისი მათისაგან იცნეთ იგინი, მ. 7,20 C; იხილა რაჲ ე. ერმან შინ, დაუკრდა, მ. 9,8 C; აწ უ. რაოდენ-მე უმჯობეს არს კაცი ცხოვრისა, მ. 12,12 C; ვრ-მე უ. ეგოს მეუფებაჲ იგი მისი, მ. 12, 26 C; უ. მოწევნულ არს თქუენ ზედა ხ. იგი ღმრთისაჲ, მ. 12,28 C; რაემს უ. არნ კირი ანუ დევნულებაჲ სიტყვასა მისთჳს, მ. 13,21 C; რაემს უ. აღმოსცენდა ჯეჯლი, მ. 13,26 C; რაემს უ. აღივსის, მ. 13,48 C; რაჲ-მე უ. მწიგნობართა თქვან, მ. 17,10 C; აწ უ. თავისუფალ სამე არიან შეილნი, მ. 17,26; იხილეს რაჲ უ. მოყუასთა მათ მისთა საქმე იგი, მ. 18,31 C; აწ უ. რომელნი-იგი ღმერთმან შეაუღლნა, კაცი ნუ განაწყენებნ, მ. 19,6 C; რაჲსათჳს უ. მოსე ამცრო წიგნი განტეგებისაჲ მიცემად და განტეგებამ, მ. 19,7; ესმა რაჲ უ. ქაბუქსა მას სიტყუად ესე, მ. 19,22 C; ვინ-მე უ. შეუძლოს ცხოვრებად, მ. 19,25 C; რაჲ-მე უ. ყოფად არს ჩუენდა, მ. 19,27 C; რაემს უ. მოვიდეს უფალი იგი მის საყურძენისაჲ, მ. 21,40 C; კრებულ რაჲ უ. იყვნეს ფარისეველნი იგი, მ. 22,41; ვრ უ. დავით სულითა წმიდითა ჰხადის მას უფლით, მ. 22,43; ილკებდით უ., მ. 24,42; 25,13; მრ. 13,35; ილკებდით უ. ყოველსა ეამსა, ლ. 21,36;

ვინ-მე უკუთ არს სარწმუნოა იგი მონაჲ, მ. 24,45 C; აწ უ. რაჲ ვყო იესუ, მ. 27, 22 C; რაგამს უ. იყო მარტოღ, მრ. 4, 10 C; ვრ უ. ყოველნი იგავნი გულის-კმა-ჰყენეთ, მრ. 4,13; ესმა რაჲ უ. იესუსესი, მრ. 5,27 C; რაჲ-მე უ. უყოს უფალმან მის ვენაგისამან, მრ. 12,9 C; აწ უ. აღდგომასა მას... ვის მათგანისა იყოს ცოლ, მრ. 12,23; ლ. 20,33; ამისთვის უ. ჰსტებით თქუნ, მრ. 12, 24; ვრ უ. იტყვან მწიგნობარნი, მრ. 12,35; იხილეთ უ., ვრ-ეგე ისმენთ, ლ. 8,18; ევეღრენით უ. უფალსა სამკელი-სასა, ლ. 10,2; ვის უ. თქუნგანსა მამა-სა ჰსთხოვდეს ძმ პურსა, ლ. 11,11; ვინ-მე უ. თქუნგანი ზრუნვიდეს და უძლოს შეძინებად ჰასაკისა თვისისა წყრთა ერთ, ლ. 12,25; ვისმე უ. თქუნგანსა უნდეს გოდლისა შენებაჲ, ლ. 14,28; აწ უ. მიეციოთ კრისისაჲ კრისარსა და ღმერთ-საჲ ღმერთსა, ლ. 20,25 C; ვრ უ. იტყვან თქუნგანნი ვინმე ქრისტესა ძედ ღმერთისა, ლ. 20,41; შენ უ. ხარ ძმ ღმერთისაჲ, ლ. 22,70; უ. მითხარ ჩუნ, ი. 1,22 C; ვრ უ. ზეტისაჲ გითხრა თქუნ, და გრწმენეს, ი. 3,12; ვრ-მე უ. კელ-გეწიფების თქუნ რწმუნებად, ი. 5,44; ვრ უ. სიტყუათა ჩემთაჲ გრწმენეს, ი. 5,47 E; ვრ უ. იტყვს აწ ესე, ი. 6,42; ვრ უ. ამან წიგნი იცის უსწავლეღაღ, ი. 7,15; თქუნცა უ. შე-ვე-ცთომილ ხართა, ი. 7,47; ვრ უ. აწ ჰხედავს, ი. 9,19; უ. ვიქმ, ი. 10,38 C; მო-რაჲ უკუთ-ვიდეს მეთერთ-მეტისა მის ეამისანი იგი, მ. 20,9 C.

[6. კ ნუუჟუე, უკუთუჟ].

უკუთუჟ [უკუთუ, თჟ]: უკუთუჟ შენ ხარ ძმ ღმერთისაჲ, მ. 4,3,6; 27,40; ლ. 4,3,9; უ. დაჰარდე და თაყუანის-მცემე, მ. 4,9; უ. თაყუანის-მცე შენ ჩემ წინაშე, ლ. 4,7; უ. მარლი იგი გან-

ქარდეს, მ. 5,13; ლ. 14,34;... წბილ იყოს, მრ. 9,50; უ. ვინმე დაქსნეს ერთი მცენებათა ამათგანი უმცირესთაჲ, მ. 5,19; უ. არა აღემტოს სიმართლმ თქუენი უფროს მწიგნობართა და ფარისეველთა, მ. 5,20; უ. შესწირვიდე შენ შესაწირავსა შენსა, მ. 5,23; უ. თუალი შენი მარჯუნმ ცაცთუნებდეს შენ, მ. 5,29; მრ. 9,47; უ. მარჯუნმ კელი შენი ცაცთუნებდეს შენ, მ. 5,30; უ. დაგაბრკოლებდეს კელი შენი, მრ. 9, 43; უ. გიყუარდენ მოყუარენი ხოლო თქუენნი, მ. 5,46; ლ. 6,32; უ. მოიქითხვიდეთ მეგობართა თქუენთა ხოლო, მ. 5,47; უ. არა, სასყიდელი არა გაქუნდეს მამისა თქუენისაგან, მ. 6,1; უ. მიუტევენთ თქუენ კაცთა შეცოდებანი მათნი, მ. 6,14; უ. არა მიუტევენთ თქუენ კაცთა შეცოდებანი მათნი, მ. 6,15; უ. თუალი შენი განმარტებულ იყოს, მ. 6,22; ლ. 11,34 C; უ. თუალი შენი ბოროტ იყოს, მ. 6,23; ლ. 11,34; უ. ნათელი იგი შენ შორის ბნელ არს, მ. 6,23; უ. თივაჲ იგი ველისაჲ... ღმერთმან ესრტო შე-მოსის, მ. 6,30; ლ. 12,28; უ. თქუენ უკეთურთა იციოთ მისაცემელი კეთილი მიცემად შვილთა თქუენთა, მ. 7,11; ლ. 11,13; უ. გინდეს, ძალ-გიც განწმედაჲ ჩემი, მ. 8,2; მრ. 1,40; ლ. 5,12; უ. განგუასხამ ჩუნ, მიბრძანე მისლვად კოლტსა იმას ღორთასა, მ. 8,31; უ. არა, განსტქდიან თხიერნი იგი, მ. 9, 17 C; უ. არა, განხეტქნის ღვწომან თხიერნი იგი, მრ. 2,22 C; უ. იყოს სახელი იგი ღირს, მოვედინ მშუღობაჲ თქუენი მას ზედა; და უ. არა ღირს იყოს, მშუღობაჲ თქუენი თქუენდავე მოიქეცინ, მ. 10,13; უ. იყოს მუნ ძმ მშუღობისაჲ, განისტუნოს მის ზედა მშუღობამან თქუენმან, უ. არა—თქუენდავე მოჰქცეს, ლ. 10,6; უ. ვინმე არა შეგიწყნარენს თქუ-

ენ, მ. 10,14; უაუუუუ მიერცა გდევნილენ თქუენ, წარიელტოდეთ მიერ პერმესა, მ. 10,23 C; კმა არს მოწფისა მის, უ. იყოს ვა მოძღუარი თვისი, მ. 10,25; უ. სახლისა უფალსა ბერზებულით ჰხალოდეს, მ. 10,25; უ. გნებაეს შეყწნარების, იგი არს ელია, მ. 11,14; უ. ჯერ-არს შაბათსა კურნებაჲ, მ. 12,10; ლ. 14,3; უ. ეშმაკი ეშმაკთა განასხამს, მ. 12,26; უ. მე ბერზებულითა განვისხამ ეშმაკთა, მ. 22,27; ლ. 11,19; უ. მე სულითა ღმრთისაჲთა განვისხამ ეშმაკთა, მ. 12,28; ... თითითა ..., ლ. 11, 20; უ. არა პირველად შეკრას ძლიერი იგი, მ. 12,29; უ. შენ ხარ, მიბრძანე მე მისლვად შენდა, მ. 14,28; უ. ვისმე უნდეს თაეი თვისი განრიგებად, მ. 16, 25; უ. სოფელი ყოველი შეიძინოს, მ. 16,26; მრ. 8,36; უ. გაქუნდეს სარწმუნოებაჲ, მ. 17,20; 21,21; ლ. 17,6; უ. არა მოიქცეთ და იქმნეთ ვა ყრმანი, მ. 18,3; უ. კელი შენი ანუ ფერკი შენი გატუნებდეს შენ, მ. 18,8; უ. ფერკი შენი დაგაბრკოლებდეს შენ, მრ. 9,45; უ. შეგცოდოს შენ ძმამან შენმან, მ. 18,15; ლ. 17,3; უ. ისმინოს შენი, შეიძინო ძმაჲ იგი შენი, მ. 18,15; უ. შენი არა ისმინოს, მ. 18,16; უ. მათიცა არა ისმინოს, უთხარ კრებულსა, მ. 18,17; უ. კრებულსაჲცა არავე ისმინოს, მ. 18,17; უ. ორნი თქუენთაგანნი შეითქუნენ ქუეყანასი ზელა, მ. 18,19; უ. არა მიუტევენთ კაცად-კაცადმან მოყუასისა თვისსა, მ. 18,35; უ. ჯერ-არს კაცი-სა განტეგებაჲ ცოლისა თვისსაჲ, მ. 19, 3; მრ. 10,2; უ. ესოდენ ბრალი არს კაცისაჲ დედაკაცისა თანა, მ. 19,10; უ. გნებაეს ცხორებასა შესლვად, მ. 19, 17 C; უ. გნებაეს, რა სრულ ხოლო იყო, მ. 19,21; უ. გნებაეს სრულ ყოფაჲ, მრ. 10,21; უ. ვინმე გრქუას რაჲ-

მე, მ. 21,3; 24,23,26; მრ. 11,3; 13,21; უ. მითხრათ მე, მ. 21,24; უ. ვთქუათ: ზეკით (იყო), მ. 21,25; მრ. 11,31; ლ. 20,5; უ. ვთქუათ: კაცთაგან, გუეშინის ერისა ამის, მ. 21,26; მრ. 11,32; ლ. 20,6; უ. ვინმე მოკუდეს და არა დაუშთეს შეილი, მ. 22,24; უ. დავით უფლით ჰხადის მას, მ. 22,45; უ. თქუის ბოროტმან მან მონამან, მ. 24,48; ლ. 12,45; უ. შესაძლებელ არს, მ. 26,39, 42; მრ. 14,35; უ. შემძლებელ არს, ლ. 14,31; უ. შენ ხარ ქრისტე, მ. 26,63; ლ. 22,67; ი. 10,24; უ. არა ხარ ქრისტე, ი. 1,25; უ. მეუფე ისრაჲლისაჲ არს, მ. 27,42; უ. ესეიდა ღმერთსა, მ. 27,43; იესენინ ეგე, უ. მსთანავს ეგე, მ. 27,43; ვიხილოთ, უ. მოკიდეს ელია, მ. 27, 49; მრ. 15,36; უ. არა, მოაპის ცოცხალიცა იგი, მრ. 2,21; უმზირდეს მის, უ. შაბათსა განკურნოს იგი, მრ. 3,2; უ. მეუფებაჲ მეუფებასა განყეთა, მრ. 3, 24; უ. სახლი სახლსა განეგთა, მრ. 3,25; უ. ეშმაკი თავსა თვისსა ზელა აღდგომილ არს, მრ. 3,26; უ. ეშმაკი თავსა თვისსა განეგთა, ლ. 11,18; უ. არა იდაყუთგან დაიბანნიან კელნი, არა ჰამიან, მრ. 7, 3; უ. არა იბანნიან, არა ჰამიან, მრ. 7, 4; უ. ჰრქუას კაცმან მამასა და დედასა: კურბან, მრ. 7,11; უ. განუტევენ უზმანი ვინად მათა, მრ. 8,3; უ. განუტეგოს ქმარმან ცოლი თვისი, მრ. 10,11; უ. არა მიიღოს ასი წილი ეამსა ამას სახლს და ძმანი ..., მრ. 10,30; უ. ვაგსოვს რაჲმე ბოროტი ვისთესმე, მრ. 11, 25; უ. ვისმე მოუკუდეს ძმაჲ, მრ. 12, 19; ლ. 20,28; უ. ვინდეს, ძალ-გიც კეთილისა ყოფად მათა, მრ. 14,7; უ. ჯერ-არს, რამცა გარე-წარკვლად მას ეამი იგი, მრ. 14,35 C; უ. აწვე მოკუდა, მრ. 15, 44; უ. აღრე მოკუდა, მრ. 15,44; უ. კეთილსა უყოფდეთ კეთილის მყოფელ-

თა თქუენტა, ლ. 6,33; უკუთუ ავასხებდეთ მათ, ლ. 6,34; უ. გუამი შენი ყოველი ნათელ არს, ლ. 11,36; უ. არცალა უმცირესსა შემძლებელ ხართ, ლ. 12,26; უ. არა შეინანოთ, ლ. 13,3,5; უ. არა, მერმე მოვკუეთო ეგი, ლ. 13,9; უ. მცირედ არიან ცხორებულნი, 13,23; აღირაცხოს, რადენი წარტდეს, უ. აქუს, ლ. 14,28; უ. არა..., მოიქუელი მიუვლინოს და მოიკითხოს მშუდობით, ლ. 14,32; უ. სიტუვისა ამას მამონასა არა სარწმუნო იქმნეთ, ლ. 16,11; უ. სხუასა მას სარწმუნო არა იქმნეთ, ლ. 16,12; უ. ვინმე მკუდრებით მივიდეს მათა, ლ. 16,30; უ. მოსესი და წინაწარმეტყუელთაჲ არა. ისმინეს, ლ. 16,31; უ. შეინანოს, მიუტევე მას, ლ. 17,3; უ. ვისმე ცილი დავჰსდევ, ლ. 19,8; უ. ვინმე გკითხვიდეს, ლ. 19,31; უ. გნებავს სასუმელი ესე თანაწარსლვად ჩემგან, ლ. 22,42; უ. გნებავს, მოვსრნეთ ესენი მახლითა, ლ. 22,49; უ. გითხრა, არავე გრწმენეს, ლ. 22,67; უ. გკითხო თქუენ, ლ. 22,68; უ. გალილეველ არს კაცი ესე, ლ. 23,6; უ. ნედლსა ხესა ესრეთ უყოფენ, ლ. 23,31; უკუთუ ეგი არს ქრისტე, ლ. 23,35; უ. ვინ ხარ შენ, ი. 1,21; უ. ვინმე არა იშვეს მეორედ, ი. 3,3; უ. ვინმე არა იშვეს წყლისაგან და სულისა, ი. 3,5; უ. ქუეყანისაჲ გითხარ თქუენ, ი. 3,12; უ. არა არს მოცემულ მისა ზეცით, ი. 3,27; უ. არა არს მისა მოცემულ მამისაგან ჩემისა, ი. 6,65; უ. არა იხილოთ სასწაულები და ნიშები; ი. 4,48; უ. არა იხილოს რაჲმე მამისაგან საქმე, ი. 5,19; უ. მე ვწამებდე თავისა ჩემისათჳს, ი. 5,31; უ. სხუად მოვიდეს სახელითა თჳსითა, ი. 5,43; უ. წიგნთა მისთად არა გრწამს, ი. 5,47; უ. არა მომავლინებელმან ჩემმან მამამან მოიყვანოს იგი

ჩემდა, ი. 6,44; უ. ვინმე ჳამოს მისგანი, ი. 6,50; უ. ვინმე ჳამოს ამის ჳურისაგანი, ი. 6,51; უ. არა ჳშჳამოთ ჳორცი ძისა კაცისაჲ, ი. 6,53; უ. იხილოთ ძე კაცისაჲ აღმავალი, ი. 6,62; უ. ამას იქმ, გამოუცხადე თავი შენი სოფელსა, ი. 7,4; უ. ვინმე ნებასა მისა ჳყოფდეს, ი. 7,17; უ. წინადატუითილებად მიიღის კაცმან შაბათსა, ი. 7,23; უ. ვისმე ჳსწყუროდის, ი. 7,37; უ. არა ჳირველად ისმინოს მისგან დაცნას, რასა იქმს, ი. 7,51; უ. ვშჳიდე მე, ი. 8,16; უ. არა გრწმენეს, ი. 8,24; უ. თქუენ დაადგრეთ სიტყუათა ჩემთა, ი. 8,31; უ. ძემან განგათავისუფლენეს, ი. 8,36; უ. ჳემზარიტსა გეტყჳ, რადესათჳს არა გრწამს, ი. 8,46; უ. ვინმე სიტყუად ჩემი დაიძარხოს, ი. 8,51,52; უ. მე ვადიდებდე თავსა ჩემსა, ი. 8,54; უ. ეთქუა, ვ'დე: არა ვიცი იგი, ი. 8,55; უ. აღ-ვინმე-იაროს იგი ქრისტედ, ი. 9,22 C; უ. ცოდვილ არს, მე არა ვიცი, ი. 9,25; უ. ვინმე არნ ღმრთის მსახურ, ი. 9,31; უ. იგინი თქუნა ღმრთად, ი. 10,35; უ. არა ვიქმ საქმესა მამისა ჩემისასა, ი. 10,37; უ. ვიქმ..., საქმენი გრწმენედ, ი. 10,38; უ. ვინმე ვილოდის ღლესა, ი. 11,9; უ. ვინმე ვილოდის ღამესა, ი. 11,10; უ. დაიძრნა, ცხონდეს, ი. 11,12; უ. გრწმენეს, იხილო დიდებად ღმრთისაჲ, ი. 11,40; უ. დაუტევოთ იგი ესრეთ, ი. 11,48; უ. ვინმე იცოდის, სადა არს, ი. 11,57; უ. არა მარცუალი იფქლისაჲ დავარდეს ქუეყანასა, ი. 12,24; უ. მოკუდეს, მრავალი ნაყოფი გამოიღოს, იქვე; უ. ვინმე მე მსახურებდეს, ი. 12,26 (2-ჯერ); უ. ვინმე მისმინენს სიტყუანი ჩემნი, ი. 12,47 C; უ. არა დაგბანნე ფერკნი შენ, ი. 13,8; უ. მე დაგბანნე ფერკნი თქუენი, ი. 13,14; უ. ესე იცოდით, ნეტარ

ბართ, უკუთუთუ ჰყოფდეთ მას, ი. 13, 17; უ. ვინმე შეიწყნაროს, რომელი მე მივაველინო, ი. 13,20; უ. ღმერთი იღიდა მის თანა, ი. 13,32; უ. იყუარებოდით ურთიერთას, ი. 13,35; უ. არა, ვარკუშეცა თქუენ; წარვიდე და განგიშალო თქუენ ადგილი, ი. 14,2; უ. მე წარვიდე და განგიშალო თქუენ ადგილი, ი. 14,3; უ. არა, საქმეთა ამთგან გრწმენინ ჩემი, 1. 14,11; უ. გიყუარდე მე, ი. 14,15; უ. ვისმე უყუარდე მე, ი. 14,23; უ. არა ეგოს ვენავსა ზედა. ი. 15,4; უ. არა დაადგრეთ ჩემ თანა, ი. 15,4; უ. ვინმე არა დაადგრეს ჩემ თანა, ი. 15,6; უ. დაიდგრეთ ჩემ თანა, ი. 15,7; უ. მცნებანი ჩემნი დაიმახხნეთ, ი. 19,10; უ. ჰყოფდეთ, რომელსა-ესე გაიციანებ თქუენ, ი. 15,14; უ. სოფელი გძულობს თქუენ, ი. 15,18; უ. მე მღმენეს, თქუენცა გღვენენ, ი. 15,20; უ. სიტყუანი ჩემნი დაიმახხნეს, ი. 15,20; უ. მე არა წარვიდე, ნუგეშინის-მცემელი იგი არა მოვიდეს თქუენდა; უ. მე წარვიდე, მოვაველინო იგი თქუენდა, ი. 16,7; უ. რამე მსთხოვოთ მამასა ჩემსა სახელითა ჩემითა, მოგცეს თქუენ, ი. 16,23; უ. მე შეძიებთ, უბრევიით ესენი, წარვიდენ, ი. 18,8; უ. ბოროტსა ვიტყოდე, წამე ბოროტისათჳს; უ. კეთილსა, რამსათჳს მცემ მე, ი. 18,23; უ. მეუფე ხარი შენა, ი. 18,37; უ. ესე განუტევო, არა ხარ მოყუარე კისრისაჲ, ი. 19,12; უ. შენ აღიდე იგი, მითხარ მე, ი. 20,15; უ. ვიეთნიმე მიუტევენეთ ცადვანი, მიუტევენ მათ; უ. ვიეთნიმე შეიპყრეთ, შეპყრობილ იყვენ, ი. 20,23; უ. არა ვიხილო ჳელთა მისთა სახე იგი სამშეუალთაჲ..., არასადა მრწმენეს, ი. 20,25; უ. მინდეს ყოფაჲ მაგისი, ვიდრე მოვიდე, ი. 21,22,23.

უკუთუშეცა [თუ; რამ; კიდვე რამ]: უკუთუშეცა გეცნა..., არამცა დასაჯენით უბრალონი, მ. 12,7; უ. ვიყვენით დღეთა მათ მამათა ჩუენთასა, მ. 23,30; უ. არა შემოკლდეს დღენი იგი, მ. 24,22; უ. არა უფალმან შეამოკლნა დღენი იგი, მრ. 13,20; ვა ცთუნებად, უ. შეუძლეს, რჩეულთა მითცა, მ. 24,24; რა აცთუნენ, უ. შეუძლეს, რჩეულთაცა, მრ. 13,22; უ. უწყოდა სახლისა უფალმან, მ. 24,43; ლ. 12,39; უ. შათათსა შინა განკურნი იგი, მრ. 3.2 C; ლ. 6,7; უ. პოვა რაჲ მას შინა, მრ. 11,13; უ. არა შობილ იყო კაცი იგი, მრ. 14,21; უ. უყვეს რამე იესუს, ი. 6,11; ესე უ. იყო წინაწარმეტყუელი, ლ. 7,39; უ. ლოდი ფქვილისაჲ ზედა ედეა ქედსა, ლ. 17,2; უ. გეცნა შენ დღესა ამას მშჯდობად შენდა, ლ. 19,42; უ. არა ღმერთი იყო მის თანა, ი. 3,2; უ. უწყოდე შენ ნიქი ღმრთისაჲ, ი. 4,10; უ. გრწმენა მოსესი, ი. 5,46; უ. მე მიცოდეთ, ი. 8,19; 14,7; უ. შეილნი აბრაჰამისნი იყვენით, ი. 8,39; უ. მამაჲ თქუენი იყო ღმერთი, ი. 8,42; უ. არა იყო ესე ღმრთისაგან, ი. 9,33; უ. ბრამანი იყვენით, ი. 9,41; უ. აქა იყავ, არამცა მომკულდარ იყო ძმაჲ იგი ჩემი, ი. 11,21,32; უ. გიყუარდი მე, გიხაროდამცა, ი. 14,28; უ. სოფლისაგანნი იყვენით, ი. 15,19; უ. არა მოვედ და ვეტყოდე მათ, ი. 15,22; უ. არა ეკმნენ საქმენი მათ შორის, ი. 15,24; უ. არა იყო ბოროტის მოქმედი, ი. 18,30; უ. ამის სოფლისაგანი იყო მეუფეგზა ჩემი, ი. 18,36; უ. არა იყო შენდა მოცემულ ზეგარდამო, ი. 19,11.

უკუნ ნ. გარეუკუნ, მართლუკუნ, საუკუნე, სუკუნო, უკუნისადმდე. უკუნ-დგომა, უკუნტევა, უკუნტემა.

უკუნისადმი, უკუნისადმი: ნულა-
 რამცა ვინ კამს უკუნისადმი შენგან
 ნაყოფსა, მრ. 11,14; არლარა სწყურო-
 დის უ., ი. 4,14; ცხოვნიდეს უ. (—ამ-
 დე C), ი. 8,51,58; მონად არასადა და-
 ადგრეს სხლსა შინა უ., ხ^რ ძ^მ დაად-
 გრეს უ., ი. 8,35; სიკუდილი არა იხი-
 ლოს უ. (—ამდე C), ი. 8,51; სიკუ-
 დილისა გემოა არა იხილოს უ., ი. 8,
 52; არა წარწყმდენ უ., ი. 10,28; არა
 მოკუდეს იგი უ., ი. 11,26; ქრისტე უ.
 ეგოს, ი. 12,34; არა დამბანე ფერკნი
 ჩემნი უ., ი. 13,8; რა დაადგრეს თქუ-
 ენ თანა უ., ი. 14,16; შენი არს სუფე-
 ვაჲ, ძალი და დიდებაჲ უკუნისადმი,
 ი. 6,13 C; ნულარამცი შენგან ნაყოფი
 გამოვალს უ., მ. 21,19 C; არა მიეტრეს
 უ., მრ. 3,29 C; მეუფებდეს ზედა სხლ-
 მას იაკობისსა უ., ლ. 1,33 C; ეტ-
 ყოდა მამსა ჩუენსა აბრაჰამს და ნათე-
 სესა მისსა უ., ლ. 1,55 C.

უკმოქცევა ნ. უკმოქცევა:

უკუშართ [უგან]: უკუშართ ვილო-
 დეს და დაენეს ქუეყანასა, ი. 18,6 C.

უკუშომართ [უგან, (ჩემ მომართ)]: ნუ
 უკმოიქცევი უკუშომართ აღებად სა-
 მოსლისა თვისისა, მ. 24,18 C.

უკუშოქცევა, ი ვნ. [უგან მობრუნება]:
 ნუ უკუშოქცევი უკუშომართ აღებად
 სამოსლისა თვისისა, მ. 24,18 C; ნუ უ.
 კუალსა აღებად სამოსლისა თვისისა,
 მრ. 13,16 C; ნუ უკუშოქცევი კუალად,
 ლ. 17,31 C.

უკუნდგომა, 0—1 [განდგომა, გაცილე-
 ბა, დ, უგან გაბრუნება]: ამი გამო მრ-
 ვალნი მოწაფეთა მისთაგანნი უკუნდგეზ,
 ი. 6,66 C.

უკუნქცევა, ი ვნ. [უგან გაბრუნება]:
 ნუ უკუნქცევი კუალად აღებად სამო-

სლისა თვისისა, მ. 24,18; მრ. 13,16; ამის
 გამო მრავალნი მოწაფეთა მისთაგანნი
 უკუნქცეზ, ი. 6,66; უ. გარე და დაეც-
 ნეს ქუეყანასა, ი. 18,6; უკუნქცეზ ჩემ-
 გან, ეშმაკო, მრ. 8,33 C.

უკუნცემა, 0—3 [უგან მიგება, და-
 რუნება, ი/უ]: უკუნცეა ვეცხლი იგი
 მდღელთ მოძღუართა და მოხუცებულ-
 თა, მ. 27,3.

უღბინულეს [იგიგება, რაც უმოღ-
 ხინება]: უღბინულეს იყოს ქუეყანაჲ
 სოლომისაჲ და გამორისაჲ დღესა სას-
 ჯელისასა, ვიდრე ქალაქი იგი, მ. 10,
 15 C.

უშადლო: იგი თავადი ტკილ არს
 უშადლოთათხაცა და უკეთურთა, ლ.
 6,35.

უშანკო: იყენით თქუენ ... უშანკო
 ვა ტრენდი, მ. 10,16.

უშეტცხ, უშეტცხ: ქურიემან ამა
 გლახკემან უშეტცხ (—ეს CD) ყოველ-
 თასა შეწირა, ლ. 21,3; რასა უშეტცხ
 იქმთ, მ. 5,47; რაჲ უ. ჰყოთ, იქვე C;
 რაჲსა გამოხუედით ხილვიდ? წინაწარ-
 მეტყუელისა? ჰე, გეტყვ თქუენ, და უ.
 წინაწარმეტყუელისა, მ. 11,9; ლ. 7,26;
 ივინი უ. დალაღებდეს და იტუოდეს, მ.
 27,23; უ. გულთა შინა მათთა დაუ-
 კრდებოდა, მრ. 6,51 C; უფროჲს და
 უ. მრავალთა ჰრწმენა მისი, ი. 4,41 C;
 რა ცხოვრებაჲ აქუნდეს და უ. აქუნდეს,
 ი. 10,10 C; გიყუარ მე უ. ამათსა, ი.
 20,15 C; პეტრე უშეტცხ-ლა უფროჲს
 იტყოდა, მრ. 14,31; უშეტცხ-ლა (—ესი
 CD) ამითსა უკეთურისაგან არს, მ. 5,
 37; სხუაჲ თუ რაჲმე წარავო უ. (—ესი
 CD), ლ. 10,35; უ. (—ესი CD) მოქვა-
 დონ მას, ლ. 12,48; რა ცხოვრებაჲ აქუნ-
 დეს და უ. (—ესი D) აქუნდეს, ი. 10,10;
 რომელთა მიიღონ უშეტცხისა სანჯელი, მრ.

12,40 D; ლ. 20,47; ამისა შემდგომად ვერარაა აქუს უმეტესი, რად გიყონ თქუენ, ლ. 12,4; ნუთუ უმეტესხა სასწაულსა რას ჰყოლდეს, ი. 7,31 C; უმეტესად (—ესად CD) განუჯკრდებოდა და იტყოდეს, მრ. 7,37; უმეტესად დაუჯკრდებოდა მოწაფეთა მისთა, მრ. 6,51; უფროას უ. ქადაგებდეს, მრ. 7,36 C; მათ უ. განუჯკრდებოდა, მრ. 10,26; პეტრე ფრად უ. ხ იტყოდა, მრ. 14,31 C; იგინი უ. ღალადებდეს და იტყოდეს, მრ. 15,14.

1. უმეტარ [არმოდენე, გახვამარი]: იგინი უმეტარ იყუნეს სიტყუასა მას [მათ გერ გაიგეს იხ ხირცვა], მრ. 9,32; ლ. 9,45.

2. უმეტარ [უნდობი]: ჰხადე გლახაკთა უმეტართა, ღკელობელთა, ბრმათა, ლ. 14,13.

უმოლხინე, უმოლხინეს [უფრო გარგ მდგომარეობაში მყოფი, უფრო ღადი]: სოდომელთა უმოლხინე (—ეს C) იყოს მას ღღესა შინა ვიდრე ქალაქისა მის, ლ. 10,12; ტუროსსა და სიდონსა უ. (—ეს C) იყოს საშუელსა მას ვიდრე თქუენ, ლ. 10,14; რომელსა ემსა უ. იქმნა იგი, ი. 4,52; უმოლხინეს იყოს ქუეყანა იგი სოდომისა და გომორისა და ღღესა მის სასჯელისასა ვიდრე ქალაქი იგი, მ. 10,15; ტუროსსა და სიდონსა უ. იყუნენ ღღესა მას საშუელისასა ვიდრე თქუენ, მ. 11,22; ქუეყანა იგი სოდომისა და გომორისა უ. იყოს ღღესა მას საშუელისასა ვიდრე შენ, მ. 11,24.

უმრავლეს, უმრავლეს: წარმომიღგინოს მე აქა უმრავლეს ათორმეტთა გუნდთა ანგელოზთა, მ. 26,53; უმრავლესი იგი ერთი დაუფენდა სამოსელსა მათსა გზასა ზედა, მ. 21,8; ნუკუე უ. სასწაული ქმნეს, ი. 7,31; რა უ. ნაყოფი გაამოიღოს, ი. 15,2; იესუს უმრავლესნი (—ესნი D) მოწაფენი უსხენ, ი.

4,1; სადა-იგი ექმნეს უმრავლესნი ძალნი მისნი, მ. 11,20; წარავლინნა სხუანი მონანი, უ. პირველთასა, მ. 21,36; იესუ უმრავლესთა დიამოწაფებს, ი. 4,1 C.

უმრწმემს [უმცროზი (ზნით)]: და შენ, ბეთლემ, ... ირასადა უმრწმემს ხარ მთავართა შორის იუდაასთა, მ. 2,6; უ. ეწოდოს მას სასუფეველსა ცათასა, მ. 5,19; ჰრქუა უმრწმემს მან მამასა თუსსა, ლ. 15,12; შეიკრიბა ყოველი უ. მან ძემან, ლ. 15,13.

უმურკნველ, უმურკველ [გაურებნავი, გაუთვთრებელი]: არავინ დაადგის საღმელი ახალი უმურკნველი (უმურკველი E) სამოსელსა ძუელსა, მ. 9,16; მრ. 2,21; არავინ დაადგის საღმელი ნახევისა უმურკველხა სამოსელსა ზედა ძუელსა, მ. 9,16 C; მრ. 2,21 C.

უმცირეს, უმცირეს: უმცირეს (—ეს CD) არს იგი ყოველთა თესლთა, მ. 13,32; უმცირეს ..., მრ. 4,31; უმცირესი თქუენ ყოველთა შორის იგი არს ღიდ, ლ. 9,48; უ. სასუფეველსა ღმრთისასა უფროას მისა არს, ლ. 7,28; უ. იგი ..., მ. 11,11; უკუეთუ არცაღა უმცირესხა შემძლებელ ხართ, ლ. 12,26; უკუეთუ ვინმე დაქსნეს ერთი მცნებათა ამთავანი უმცირესთა, მ. 5,19.

უმძიმეს: დაგეტყვიეს უმძიმესი უშულისა, მ. 23,23 D.

უმჯობეს, უმჯობეს, უმჯობეს: უმჯობეს არს შენდა, მ. 5,29 C; 18,8 C; უ. არს მისა, მ. 18,6 C; უ. არს თქუენდა, ი. 16,7 C; უ. არს ერთისა კაცისა სიკუდილი ერსა ამას ზედა, ი. 18,14 C; უმჯობეს (—ეს D) არს შენდა, მ. 5,29; თქუენ უფროას უ. (—ეს CD) ხართა მფრინველთა, მ. 6,26; უმჯობეს არს შენდა, მ. 5,30; 18,8,9; მრ. 9,43,45,47; უ. არს მისა, მ. 18,6; 26,24; მრ. 9,42; 14,21 C; უ. არს ჩუენდა, ი. 11,50; უ. არს თქუენდა, ი. 16,7; მრავალთა სირ-

თა უმჯობეს ხართ თქვენ, მ. 10,31; ლ. 12,7; რაოდენ უ. არს კაცი საცხოვარსა, მ. 12,12; უ. არს არა სუმა ცოლისაჲ, მ. 19,10 C; რაოდენ თქვენ უ. ხართ მფრინველთა, ლ. 12,24; უ. არს კაცისა ერთისა სიკუდილი ერისათჳს, ი. 18,14; დაგიტყვებიეს უმჯობესი შჯულისაჲ, მ. 23,23 E.

უნაყოფო: ზრუნვამან ამის სოფლისამან და საცთურმან სიმდიდრისამან შეაშთივის სიტყუაჲ იგი და უნაყოფო იქმნის, მ. 13,22; მრ. 4,19.

უნებელ [აუვიღებელი]: აგარაკი ვიყიდე და უნებელი ზედა-მა(ც) მისლვად და ხილვად [აუვიღებლად უნდა მივიღე] და ვნახე, ლ. 14,18; უნებელად ედებოდა მას განტეგებად დღესასწაულსა მას ერთი პყრობილი, ლ. 23,17.

უნებლიათ [უნდა თუ არა, აუვიღებლად]: უნებლიათცა მომივალ არს საცთური მათ ზედა, მ. 18,7.

უნჯება, ი [შეგრება, მენახვა]: ნუ იუნჯებთ თქვენ საფასეთა თქუნთა, მ. 6,19; თქვენ იუნჯებლით საუნჯეთა თქუნთა ცათა შინა, მ. 6,20; რომელი იუნჯებდეს თავისა თჳსისათჳს, ლ. 12,24.

[ნ. კ. დაუნჯება, საუნჯე].

უმატიო [არად ჩაზავდები]: არა არს წინაწარმეტყუელი უმატიო, გარნა სოფელსა თჳსსა და ნათესავთა შორის თჳსთა, მრ. 6,4 C.

უმატიონეს [უმატიონეზღებელი]: ნუ უკუე უმატიონესი შენსა იყოს ჩინებულ მისგან, ლ. 14,8.

უპირადეს, უპირადეს [უფრთადრინდელი, ნახრევი]: რომელი პირველ ჩემსა იყო, რ უპირადეს (-ეს D) ჩემსა არს, ი. 1,30.

უფამო: მორსულ ხარ აქა უფამოდ [უფრთოდ, ნადრევი], მ. 8,29.

ურაკბარაკ, შურაკბარაკ [ქუჩა, მღვდანი; ხალხის მესაკრებელი ადგილი]:

შეკრებს მღვდელთ მოძღუარნი და ფარისეველნი შურაკბარაკსა, ი. 11,47 C; წარიყვანეს იესუ ურაკბარაკად, მ. 27,27 C; უყუარნ მათ შორის შესაკრებელთა და ურაკბარაკთა თაყუანის-ცემად, მ. 6,5 C; შორის უ. მათთი გვემდენ თქვენ, მ. 10,17 C.

ურვა, ი ვნ. [მეწუხება, დ]: იურვოდეს სლვასა მას ნავისასა, მრ. 6,48; აღივსებოდა ნავი იგი, და ი., ლ. 8,23.

იწყო მწუხარებად და ურვად, მ. 26,37; იწყო დასულებად და უ., მრ. 14,33.

რომელსა ესე ასული სულითა არაწმიდითა ურვილი, მრ. 7,25; ურვილი სულთაგან არაწმიდითა განიკურნებოდეს, ლ. 6,18 C.

ურვება, ა—2 [მეწუხება]: მან არა ისმინა მისი, ალ უფროდს-ლა აურვება მას, მ. 18,30.

[ნ. კ. შეურვება].

ურთ [თანად., მლითხვებ მოკმ. ბრუნვაჲ]: ათორმეტითურთ, მრ. 4,10 C; 11,11 C; 14,17 C; აღნადგინებითურთ, მ. 25,27; ი. 19,23; დვენულებითურთ, მრ. 10,30 C; ერთითურთ, ლ. 23,11 C; ვახშითურთ, ლ. 19,23 C; თევზებითურთ, ი. 21,8 C; იაკობითურთ, მრ. 1,29 C; იოჰანეთურთ, მრ. 1,29 C; მარიამითურთ, ლ. 2,5 C; მოსითურთ, მრ. 9,4 C; მოწაფითურთ, მრ. 3,7; 8,10 C; 10,46 C; ი. 3,22 C; 6,3 C; 11,54 C; 18,1, C, 2 C; მოწაფითურთ, მ. 26,18; მოხუცებულითურთ, ლ. 20,1; მოხუცებულებითურთ, მ. 28,12 C; ნავლითურთ, ი. 19,30 C; საკუმეველითურთ, ი. 19,40 C; ყოვლითურთ, მ. 5,34; ლ. 13,11; ცხედრითურთ, ლ. 5,19; ძითურთ, მ. 20,20 C; ძირითურთ, მ. 15,13; მრ. 11,20 C; კორციითურთ, მ. 10,28 C; ქალოდითურთ, ი. 19,39 C.

ურთიერთას [ერთმანეთში, ერთმანეთს]: აცადეთ იგი ერთად აღორძინებად ურთიერთას, მ. 13,30; ზრახვა-ყუეს უ., მ. 21, 38 C; მშნ დაბრკოლდებოდიან მრავალნი და უ. შინა-განსკემდენ (არადაბაგებდენ C) და იძულობდენ უ., მ. 24,10; განარჩინეს იგინი უ., მ. 25,32; დაუკვრდებოდა ყოველთა ვიდრე გამოძიებადმდე უ., მრ. 1,27; გამოეძიებდეს უ., იქვე C; მრ. 9,10; იტყოდეს უ., მრ. 4,41; 8, 16 C; 9,34; 10,26; 14,4 C; 16,3; ლ. 8, 25; 24,14 C, 32; ი. 4,33; 7,35; 8,22; 11,56; 12,19 C; იგინი ზრახვიდეს უ., მრ. 8,16; ზრახვიდეს უ. და თქუეს, ლ. 20, 14; რასა გამოეძიებთ უ., მრ. 9,16; რასა-იგი იცილობდეს გზასა ზედა უ., მრ. 9,33; მშკლობით იყენით უ., მრ. 9,50; მშკლობასა ჰყოფდით უ., იქვე C; განიზრახვიდეს უ. და იტყოდეს, მრ. 11,31 C; ზრახვიდეს უ. და იტყოდეს, ლ. 4,36; განიზრახვიდეს უ., ლ. 6,11; ესენი ზრახვიდეს უ. ყოვლისა ამისთვის, ლ. 24,14; თქუეს უ., მრ. 12,7; ი. 19, 24; მდღელთ მოძღუარნი იგი ემღერდეს უ. მწიგნობართა თანა, მრ. 15,31; თქუეს (იტყოდეს C) მწყემსთა მათ უ., ლ. 2,15; ვიდრემდე დასთარგუნვიდეს უ., ლ. 12,1; იგინი შეიზრახნეს უ., ლ. 20,5; მათ იწყეს გამოძიებად უ., 22,23; იქმნეს მებობარ პილატე და ჰეროდე უ., ლ. 23,12; წინა მტერი იყვნეს უ., იქვე C; იტყოდეს რაჲ უ. და გამოეძიებდეს, ლ. 24,15 C; რაჲ არიან სიტყუანი ეგვი, რომელთა იცილობთ (ჰქედებით C) უ. სლვაჲსა შინა, ლ. 24,17; დიდებასა უ. მიიღებთ, ი. 5,44; ნუ ჰმდრტუნავთ უ., ი. 6,43; ილაღვიდეს უ. ჰურიანი იგი, 6,52; თქუენცა თანა-გაც უ. დაბანად ფერქთა, ი. 13,14; იხედვიდეს უ. მოწაფენი, ი. 13,22; რა იუჟარებოლით უ., ი. 13,

34(2-ჯერ); უკეთუ იუჟარებოლით უ., ი. 13,35; რა იუჟარობდეთ უ., ი. 15, 12,17; თქუეს მოწაფეთა მისთა უ., ი. 16,17; ამისთვის გამოეძიებთ უ., ი. 16, 19.

ურიდ: მოწაფეთა მისთაგანნი... ურიდად, კელითა უბანელითა კამდეს პურსა, მრ. 7,2 C.

ურჩ: რომელი ურჩ იყოს ძისა, ი. 3,36; იგი... განვიდეს... ურჩნი გონებინთა მართალთათა განმზადებად უფილსა ერი მომზადებული, ლ. 1,17.

ურჩულო ნ. უსჯულო.

ურწმუნო: ნუ იყოფი ურწმუნო, ანდ გრწმუნენი, ი. 20,27; ზ ნათესავი ურწმუნოა [წოდ. ბრ.] და გულარძნილი, ვიდრემდის თავს-ვიდებდე თქუენსა, მ. 17,17; მრ. 9,19; ნათესავო ურწმუნოა და გულარძნილო, მ. 17,17 C; 9,19 C; მონაო უ., ლ. 19,22; ნაწილი მისი დაღვას ურწმუნოთა თანა, ლ. 12,46 E.

ურწმუნოება, ურწმუნოებო: აუუედრაო ურწმუნოებოა (—ოვე. E) და გულუციხელობაჲ მათი, მრ. 16,14; უკვრადო უ. (—ოვე. E) იგი მათი, მრ. 6,6; მრწამს, შემეწიო ურწმუნოებასა (—ოვე. E) ჩემსა, მრ. 9,24 CD; არა ქმნა მუნ ძალნი მრავალნი ურწმუნოებოა (—ოვე. DE) მათისათვის, მ. 13,58.

ურწუად [წყლად]: მიმოვალნ ურწუადთა ადგილთა, მ. 12,43; ლ. 11,24.

უნანატრელებ [უფრო ხანატრელები]: უნანატრელებ იყენით, თუ ჰყოფდით ამას, ი. 13,17 C.

უნახო [უიმედო]: ნურას უნახო ჰყოფთ, ლ. 6,35.

უნახვიდლო ნ. სასყიდლო.

უსუბ [მთხაიცი, ბალახია]: კურკერი აღავსეს ძმრითა მით უსუბსა თანა, ი. 19,29.

უწავლელ: ვრ უკუე ამან წიგნი
აქის უწავლელად, ი. 7,15.

უხხ [ნახუქი ხაქონელი (ხაკლავი)]:
მოიბთ წარი იგი უხხი, ლ. 15,23 C;
დაკლა წარი იგი უ. მამამან შენმან, ლ.
15,27 C; დუკალ მას წარი იგი უ., ლ.
15,30; C; ზუარაკები და უხხები ჩემი
დაკლულ არს, მ. 22,4.

უჯულო, უჯულო, უჩულო [უკა-
ნონო; ბორბრმოქმედი]: უჯულოთა
(უჯ. DE) თანა შეირაცხა, მრ. 15,28 C;
(უჯ. DE, უჩ. C) ლ. 22,37.

უჯულოება, უჯულოება [უკანო-
ნობა, ბორბრმოქმედა]: ამან უჯუ-
ლოება (—ოვე. E) არაჲ ქმნა, ლ. 23,
41; შინიგან ხართ საესე ორგულებითა
და უჯულოებითა (—ოვე. E), მ. 23,
28; განმრავლებისათჳს უჯულოებისაჲ-
ხა განწმეს სიყუარული მრავლთაჲ, მ.
24,12 C; განმრავლებითა უჯულოები-
ხათა (—ოვე. E) განწმეს სიყუარული
მრავლთაჲ, იქვე D; განწმეორებით ჩემ-
გან ყოველნი მოქმედნი უჯულოებისა-
ნი (უჯულოებისანი E, უჩულო
ნი D), მ. 7,23 C; შეკრიბნეს სოღ
გან თჳსისა ყოველნი საცთურნი და მო-
ქმედნი უჯულოებისანი (—ოვე. E),
მ. 13,41 CD.

უტევან [მანმილიხ ერთეული, = 125 ნა-
ბიჯი]: ნავი იგი განწორებულ იყო ქუე-
ყანით მრავალ უტევან, მ. 14,24; რო-
მელი შორავს აერუსალმს ას სამეოც
უ., ლ. 24,13; შე-ოდენ-სრულ იყენეს
ვრ ოც და ხუთ უ. გინა ოც და ათ,
ი. 6,19; იყო ბეთანია მიხლომელ იე-
რუსალმსა ვრ ათხუთმეტ ოდენ უ.,
ი. 11,18.

[შდრ. ასპარეხ].

უტაბილეს: არაჲინ სუამნ ძუელსა
ღწოსა და მეყსეულად ჰნებაჲნ ახალი,
რ თჳს, ვდ: ძუელი უტაბილეს არს,
ლ. 5,39.

უტაუ [უტყვი, მუნჯი]: რომელთა
მოელო ყრმაჲ ერთი უტაუ, მრ. 7,32 C;
რომლისა თანა არს სული უ., მრ. 9,
17 C; ჰრქუა უტაუხა და ყრუსა სულსა,
მრ. 9,25; იგი წამს-უყოფდა მათ და
დაადგრა უტაუად, ლ. 1,22; ჰხედვი-
დეს რაჲ, ვრ-იგი ყრუნი და უტაუნი
იტყოდეს, მ. 15,31; ყოველსავე კეთილ-
სა იქმს: ყრუთა ასმენს, უტაუთა აბ-
უუებს [ყველაფერხ გარაჲდ შერება:
ყრუებხ აცინებხ, მუნჯებხ აღაპარაკებხ],
მრ. 7,37.

უტაუება [უტემელობა, ვერ მთქმელო-
ბა, ხიმუნჯე]: რომლისა თანა არს სუ-
ლი უტაუებისაჲ, მრ. 9,17.

უფალ [უფრობი, ბატონი, ბატონნი]:
უფალ არს ძმ კაცისაჲ შაბათისაცა, მ-
12,8; ლ. 6,5, რომელ-ესე უ. და მო-
ძღუარ ვარ, ი. 13,14 C; უფალცა (—CE)
არს ძმ კაცისაჲ შაბათისაცა, მრ. 2,28;
არა განსცაო უფალი ღმერთი შენი,
მ. 4,7; ლ. უკეთესი იყოს) ნონაჲ
იგი ვი უ. 10,25; შეიყუარო
უ. ღმერთი უ., 22,37; მრ. 12,30;
ლ. 10,27; რომელს დღესა უ. (+იგი
C) თქუენი მოვიდეს, მ. მ. 42;
რომლისაჲ მოვიდეს უ. თჳსი, 24,
46; (+იგი C) ლ. 12,43; რომელთა
მოვიდეს უ. მათი, ლ. 12,37; ყოენის
უ. ჩემი მოსლვად, მ. 24,48; ლ. 12,
45; სადა იღვა უ., მ. 28,6 C; უ. ღმერ-
თი შენი უ. ერთ არს, მრ. 12,29; უ.
შენ თანა, ლ. 1,28; კურთხეულ არს უ-
ღმერთი ისრაჲლისაჲ, ლ. 1,68; რომელ
არს ქრისტე უ., ლ. 2,11; იტყოდა უ.,
ლ. 13,18; უ. ჩემი მიმიღებს საპნოსა
ჩემსა, ლ. 16,3; ვინ არს უ.: რომელი
ინაკით-ზის, ანუ რომელი მსახურებს, ლ.
22,27 C; მოიქუა უ., ლ. 22,61; ნანდულ-
ვე აღდგა უ., ლ. 24,34; მონამან არა
აქინ, რასა იქმნ უ. მისი, ი. 15,15;
აღიღეს უ. საფლაოვით, ი. 20,2,13; იხი-

ლა უფალი, ი. 20,18; იხილეს რაჲ უ., ი. 20,20; ვიხილეთ ჩუენ უ., ი. 20,25; უ. ჩემი და ღმერთი ჩემი, ი. 20,28; უ. არს, ი. 21,7 (2-ჯერ); უ. თუთ იგი არს, ი. 21,12; მოვიდა უ., ი. 21,13 E; განური-სხნა მას (განარისხნა C) უ. იგი თუსი, მ. 18,34; რაჲმას მოვიდეს უ. იგი ვენაჭი-საჲ მის, მ. 21,40; მოვიდეს უ. იგი მო-ნისაჲ მის, მ. 24,50; ლ. 12,46; მოვიდა უ. იგი მათ მონათაჲ, მ. 25,19; ოდეს უ. იგი სახლისაჲ მოვიდეს, მრ. 13,35; უბრძანა უფალჲან მისმან განსყიდაჲ ცოლისაჲ, მ. 18,25; მოუწოდა უ. თუსმან და ჰრქუა მის, მ. 18,32; ჰრქუა უ. უფალ-სა ჩემსა, მ. 22,44; მრ. 12,36; ლ. 20,42; რომელი დაადგინა უ. თუსმან მსახურთა თუსთა ზედა მიცემად საზრ-დელი მათი ერჲსა თუსსა, მ. 24,45; რო-მელი დაადგინოს უ. მონათა თუსთა ზე-და მიცემად ეჲმსა იფქლის საწყალო, ლ. 12,42; ყოენოს უ. ჩემმან მოსლვიჲ, მ. 24,48 C; ჰრქუა მას უ. თუსმან, მ. 25,21,23; მიუგოს მას უ. მისმან და ჰრქუას მას, მ. 25,26; ვა მიბრძანა მე უ., მ. 27,10; რაოდენი-რაჲ ყო ზენ თა-ნა უ., მრ. 5,19; აწ რაჲ უყოს მათ უ. მის ვენაჭისამან, მრ. 12,9; ლ. 20,15; უკუეთუმცა არა უ. შეამოკლნა ღლენი იგი, მრ. 13,20; ესრეთ მიყო მე (ესე ქმნა C) უ. ღლეთა ამათ, ლ. 1,25; მოჰს-ცეს მას უ. ღმერთმან საყდარი ღაგი-თისი, ლ. 1,32; განადიდა უ. წყალო-ბაჲ თუსი მის თანა, ლ. 1,58; რომელ-იგი უ. მიუწყა ჩუენ, ლ. 2,15; იხილა ღედაკაცი იგი უ., ლ. 7,13; გამოაჩინ-ნა უ. სხუინიცა სამეოც და ათორმეტნი, ლ. 10,1; ჰრქუა მას უ., ლ. 11,39; ჰრქუა უ., ლ. 12,42 C; 17,6 C; მიუგო მას უ. და ჰრქუა, ლ. 13,15 C; ჰრქუა უ. (+ მან C) მონასა მას, ლ. 14,23; აქო უ. 260 იგი საცრუვისაჲ, ლ. 16,8; ჰრქუი

მათ უ., ლ. 18,6; თქუა უ. მის ვენაჭი-სამან, ლ. 20,13; ჰრქუი მათ უ., ლ. 20, 40; თქუა უ., ლ. 22,31; ვა გულისკმა-ყო უ., ი. 4,1; რომელ აკურთხა უ. და ჰმადლობდა, ი. 6,23; უკუეთუ მე ღაგ-ბანნი ფერჯნი თქუენნი, უ. და მოძლუარ-მან, ი. 13,14; ჰრქუა უ. მან საყურძნი-სამან ეზოას მოძლუარსა თუსსა, მ. 20, 8 C; უფალსა ღმერთსა ზენსა თაყუანის-ჰსცე და მას მხოლოსა ჰმსახურებდე, მ. 4,10; ლ. 4,8; მიეც უ. ფიცისა ზენი-სათუს, მ. 5,33; ცვედრენით უ. სამეალი-სასა, მ. 9,38; ლ. 10,2; უ. უქმს ეგე (უქმან ეგენი C), მ. 21,3; მრ. 11,3; ლ. 19,31,34; ჰრქუა უფალმან უ. ჩემ-სა, მ. 22,44; მრ. 12,36; ლ. 20,42; განზადებად უ. ერი მოზადებული, ლ. 1,17; ადიდებს სული ჩემი უ., ლ. 1,46; აღუვარებდა (ჰმადლობდა C) უ., ლ. 2,38; რომელნი მოელიედ უ. თუსსა, ლ. 12,36; უთბრა უ. თუსსა ესე, ლ. 14,21; ჰრქუეს მოციქულთა უ., ლ. 17,5; აღდგა ზაქე და ჰრქუა უ., ლ. 19,8; ვა ეტყეს უ. ღმერთსა იბრაჰა-მისსა, ლ. 20,37; რომელმან ნელსაცხე-ბელი ჰსცხო უ., ი. 11,2; შეეწყალა უ. მას (—C) მონაჲ იგი, მ. 18,27; აუწყეს უ. მას (—C) მათსა ყოველივე იგი, მ. 18,31; არცა მონაჲ (არს) უფროას უფ-ლიხა თუსისა, მ. 10,24; ი. 13,16; 15, 20 C; დაჰფლა ვეცლი იგი უ. თუსსაჲ, მ. 25,18; შევედ სიხარულსა უ. ზენისა-სა, მ. 25,21,23; ქადაგებდეს ყოველსა ქუეყანასა უ. შეწყენითა, მრ. 16,20; მრავალნი ... მოაქციენს უ. (+ მამართ C) ღმრთისა მათისა, ლ. 1,16; განზა-დებად უ. ერი განგებული, ლ. 1,17 C; მოვადეს ღედაჲ უ. ჩემისაჲ ჩემდა, ლ. 1,43; რომელმან იცის ნებაჲ უ. თუსი-საჲ, ლ. 12,47; მოუწოდა კაცად-კაცად-

სა, თანა-მღებსა უფლისა თქისასა, ლ. 16,5; რაოდენი თანა-გაც უ. ჩემისაჲ, ლ. 16,5; ვის რაჲ თანა-ეღვა უ. მისისაჲ, იქვეც; არა პოვეს გუამი იგი უ. იესუსი, ლ. 24,3; სიდა-იგი იღვა გუამი უ. იესუსისი, ი. 20,12; რა აღესრულოს თქუმული უ. მიერ წინაჲწარმეტყუელისაგან, მ. 1,22 C; რა აღესრულოს თქუმული იგი უ. მიერ, მ. 2,15 C; უ. მიერ იყო ესე, მ. 21,42; მრ. 12,11; იყოს აღსრულებად თქმულთა მათ მისა მიმართ უ. მიერ, ლ. 1,45; იყვნეს ორნივე მართალ წინაშე უ., ლ. 1,6 C; იყოს დიდ წინაშე უ., ლ. 1,15; წარდგინებად წინაშე უ., ლ. 2,22; დავით სულითა წმიდითა ჰხადის მას უფლით, მ. 22,43; უკუეთუ დავით უ. ჰხადის მას, მ. 22,45; თუ იგი დავით უ. ჰხადის მას, მრ. 12,37; ლ. 20,44; თქუენ მხადით მე მოძღუროთ და უ., ი. 13,13 C; ნუ შემიყვანებ ჩუენ განსაცდელსა, უფალო, მ. 6,13 C; რომელმან მრქუას მე: უ., უ., მ. 7,21; მრავალთა მრქუან მე მას დღესა შინა: უ., უ., არა სახელითა შენითა ვწინაწარმეტყუელებდით, მ. 7,22; უ. უკუეთუ გინდეს, ძალ-გიც განწმედიჲ ჩემი, მ. 8,2; მრ. 1,40; ლ. 5,12; უ., მონაჲ ჩემი დაცემულ არს, მ. 8,6; უ., არა ღირს ვარ, რამცა სართულსა ჩემსა ქუემ შეგმოხუდე, მ. 8,8; უ., მიბრძანე მე პირველად მისლვად და დაფლვად მამისა ჩემისა, მ. 8,21 C; ლ. 9,59; უ., მივსნენ ჩუენ, მ. 8,25; უ., მივსენ მე, მ. 14,30; შემიწყალენ ჩუენ, უ., მ. 9,27; ჰრქუეს მას: ჰე, უ., მ. 9,28; 13,51; მან ჰრქუა: ჰე, უ., მ. 15,27; აგიარებ შენ, მამაო, უ. ცისა და ქუეყანისაო, მ. 11,25; ლ. 10,21; უ., ანუ არა თესლი კეთილი დავსთესეთ აგარაკსა შენსა, მ. 13,27; უ., უკუეთუ შენ ხარ, მიბრძანე მე მისლვად შენდო, მ.

14,28; შემიწყალე მე, უ., მ. 15,22,25 შემიწყალენ ჩუენ, უ., მ. 20,31; შენდობა იყავენ შენდა, უ., მ. 16,22; უ., კეთილ არს ჩუენდა აჲა ყოფაჲ, მ. 17,4; უ., შეიწყალე ძმ ჩემი, მ. 17,15; უ., რაოდენ გზის შემცოდოს მე ძმამან ჩემმან, და მიუტუეო მას, მ. 18,21; უ., აჲა ესერა ჩუენ ყოველივე დაუტუევით, მ. 19,27; არავინ დამიდგინნა ჩუენ, უ., მ. 20,7; უ., რა აღვიხილნეთ თუაღნი ჩუენნი, მ. 20,33; წარვიდეთ, უ., მ. 21,29; უ., უ., განგვლე ჩუენცა, მ. 25,11; ლ. 13,25; უ., ხუთი ქანქარი მომეც მე, მ. 25,20; უ., ორი ქანქარი მომეც მე, მ. 25,22; უ., უწყალოდ, რ ფიცხელი კაცი ხარ შენ, მ. 25,24; უ., ოდეს გიხილეთ შენ მშვიერი, მ. 25,37,44; ნუქუემ მე ვარ, უ., მ. 26,22; უ., მოვიტყუეო, მ. 27,63; უ., და ძაღლნიცა ტაბლასა ქუემზე კამედ ბიქისაგან შევილთაჲსა, მრ. 7,28; შემეწიე ჩუენ, უ., მრ. 9,22; ნუმაცა მე ვარ, უ., მრ. 14,19 C; თანა-წარმგედინ მე, უ., ეამი ესე, მრ. 14,35 L; განმიტევე მონაჲ შენი, უ., ლ. 2,29; კაცი ცოდვილი ვარი მე, უ., ლ. 5,8; რაჲსა მეტყუ მე: უ., უ., ლ. 6,46; უ., ნუ მოშურები, ლ. 7,6; უ., გნებავს, ვთქუათ, ლ. 9,54; მიგდევდე შენ, უ., ლ. 9,61; უ., ეშმაკნიცა დაგუემორჩილებიან სახელითა შენითა, ლ. 10,17; უ., არას ილუწო, ლ. 10,40; უ., გუასწავე ჩუენ ლოცვაჲ, ლ. 11,1; უ., ჩუენდა მიმართ იტყუ იგავსა ამას ანუ ყოველთა მიმართ, ლ. 12,41; უ., უტევე ეგე ამასცა წელსა, ლ. 13,8; უ., უკუეთუ მცირედ არიან ცხოვრებულნი, ლ. 13,23; უ., იქმნა ბრძანებული შენი, ლ. 14,22; ვიდრე, უ., ლ. 17,37; უ., მილხინე მე, ლ. 18,13; უ., რა აღვიხილნეთ თუიღნი, ლ. 18,41; აჲა, უ., ზოგი ნაყოფთა ჩემთაჲ მივსცი გლახაკთა, ლ.

19,8; უფალა, შენმან მინ ვეცხლმან ათი სხუად შეპსძინა სასწორი, ლ. 19,16; უ., ვეცხლმან მინ შენმან ხუთი-ლა სხუად სასწორი ყო, ლ. 19,18; უ., ამა ვეცხლი შენი, ლ. 19,20; უ., აქუს ათი სასწორი, ლ. 19,25; უ., მე შენ თანა მზა ვარ საპყრობილედ და სიკუდილდ მისლვად, ლ. 22,33; უ., ამა ესერა არიან აქა ორ დანაკ, ლ. 22,38; უ., უქუეთუ გენებავს, მოვსრნეთ ესენი მახულთა, ლ. 22,49; მომივსენე მე, უ., ლ. 23,42 C; უ., არცა სავებელი მაქუს, ი. 4,11; უ., მეც მე წყალი იგი, ი. 4,15; უ., ვებღავ, რ წინაწარმეტყუელი ხარ შენ, ი. 4,19; ვიცი, უ., რ მესია მოვლს, ი. 4,25; უ., მოვედ პირველ მოსიკუდილმდე ყრმისა მის, ი. 4,49; უ., კაცი არა მაქუს, ი. 5,7; უ., მარადის მომეც ჩუენ პური ესე, ი. 6,34; უ., ვისა მივიდეთ, ი. 6,68; ვინ არს იგი, უ., ი. 9,36; მრწამს, უ., ი. 9,38; უ., ამა რომელი გიყუარდა შენ, სნეულ არს, ი. 11,3; უ., უკუეთუ დაიძინა, ცხოვრდეს, ი. 11,12; უ., უკუეთუმცა აქა იყავ, არამცა მომეჟღარ იყო ძმად იგი ჩემი, ი. 11,21,32; ჰე, უ., მრწმენა, ი. 11,27; უ., მოვედ და იხილე, ი. 11,34; უ., ყროდის-ლა, რ მეოთხე დღე არს, ი. 11,39; უ., გუნებავს იესუსი ბილვად, ი. 12,21; უ., ვის-მე პრწმენა სასმენელი ჩუენი, ი. 12,38; უ., შენ დამზანა ფერჯთა ჩემთა, ი. 13,6; უ., ნუ ხოლო ფერჯნი ჩემნი, ად კელნიცა და თავიცა ჩემი, ი. 13,9; თქუენ სხადით მე: მოძღუარო და უ., ი. 13,13; უ., ვინ არს, ი. 13,25; უ., ვიდრე ხუალა ი. 13,36; უ., რაესა ვერ ძალ-მიც მიდევნებად შენდა, ი. 13,37; უ., არა ვიციო, ვიდრე ხუალ, ი. 14,5; უ., მიჩუენე ჩუენ მამად შენი, ი. 14,8; უ., რაად არს, რ ჩუენ გამოვცხადებ თავსა შენსა და არა

სოფელსა, ი. 14,22; ჰე, უ., შენ უწყი, რ მიყუარ შენ, ი. 21,15,16; უ., ... მიყუარ შენ, ი. 21,17; უ., ვინ არს, რომელი მიგცემს შენ, ი. 20,20; უ., ამისთვის რაად მსთქუ, ი. 21,21; ჰრქუეს მათ უფალთა მათთი, ლ. 19,33; რომელ გარდამოცვიენ ტაბლისაგან უ. მითთაჲსა, მ. 15,27; ვერ კელ-ეწიფების ორთა უ. მონებად, მ. 6,24; არაჲს მონასა კელ-ეწიფების (არაჲენ მონამან შეუძლის C) ორთა უ. მონებად, ლ. 16,13; წმიდა უფლისა ეწოდოს, ლ. 2,23; იჩუენა მას ანგელოზი უფლისაჲა, მ. 1,20; 2,19; ლ. 1,11; ანგელოზი უ. გამოუჩნდა ბილვით იოსებს, მ. 2,13; ანგელოზი უ. გარდამოქდა ზეცით, მ. 28,2; ანგელოზი უ. დაადგრა მათ, ლ. 2,9; რა იღესრულოს სიტყუად იგი უ., მ. 1,22; 2,15; იყო სიტყუად უ. იოვანეს ზედა, ლ. 3,2 C; მოეცსენა პეტრეს სიტყუად იგი უ., ლ. 22,61; განმზადეთ გზად უ., მ. 3,3; მრ. 1,3 C; ლ. 3,4 C; წრფელ ყავთ გზად უ., ი. 1,23 C; ამა მკვეალი უ., ლ. 1,38; ჰელი უ. იყო ყრმისა მის ზედა, ლ. 1,66; დიდებად უ. გამობრწყინდა მათ ზედა, ლ. 2,9; იყო კაცი ესე მართალი და მოშიში უ., ლ. 2,25; ვიდრემდე იხილოს ცხებული უ., ლ. 2,26; სული უ. ჩემ ზედა, ლ. 4,18; ქადაგებად წეიწიფადი უ. შეწყნარებული, ლ. 4,18; მკლავი უ. ვის გამოეცხადა, ი. 12,38; ეა უბრძანა მას ანგელოზმან უფლისამან, მ. 1,24; ჰრქუა მას ანგელოზმან უ., ლ. 1,13 C; (ჰრქუა მათ ...) 2, 10; შევიდა ტაძარსა უფლისახა, ლ. 1, 9; წარჰძლუე შენ წინაშე პირსა უ., ლ. 1,76; ეა წერილ არს შჯულსა უ., ლ. 2,23; ეა თქუმულ არს შჯულსა უ.: ლ. 2,24; მსგავსად შჯულსა მის უფლისახა, ლ. 2,39 C; კურთხეულ არს

მომავალი სახელითა უფლისაჲთა, მ. 21,9; 23,39; მრ. 11,9; ლ. 13,35; 19, 38; ი. 12,13; მოვიდა სულითა წმიდითა ტაძრად უფლისა, ლ. 2,27; განზხადებით გზანი უფლისანი, მ. 3,3; მრ. 1, 3; ლ. 3,4; წარჰმართენით გზანი უ., ი. ი. 1,23; ვიდოდეს ყოველთა მცნებათა სიმართლისა უფლისაჲთა უბიწონი, ლ. 1,6.

[ნ. კ. განთავისუფლება, თავისუფალ, პურისა უფალ, სახლისა უფალ, უფალ სახლისა, უფლება].

უფალ სახლისა [ხაზლის (იჯახის) უფროხი]: არქუთ უფალსა მის სახლისაჲ, ლ. 22,11.

[ნ. კ. სახლისა უფალ].

უფლება, 0—1 [ბატონობა]: მთავარნი წარმართანი უფლებედ მათ ზედა, მ. 20,25; (მეფენი წ...) ლ. 22,25; რომელნი-იგი ჰგონებედ მთავრად წარმართთა, უ. მათ ზედა, მრ. 10,42; მეფენი წარმართთანი უფლებედ მათ ზედა, ლ. 22,25 C.

ე: მთავარნი იგი წარმართთანი ეუფლნან მათ, მ. 20,25 C; რომელნი ჰგონებენ მთავრობად წარმართთა ზედა, ეუფლნენ მათ, მრ. 10,42 C.

მეათხუთმეტესა წელსა უფლებაჲსა ტიბერია-კისრისასა... იყო სიტყუაჲ უფლისაჲ, ლ. 3,1 C.

უფროას [ზზ., = უფრო მებრად]: უკუეთუ არა იღმეტოს სიმართლჳ თქუენი უფროას მწიგნობართა და ფარისევლთა, მ. 5,20; თუ ბატონეს სიმართლედ თქუენი უ. მწიგნობართასა და ფარისევლთასა, იქვე C; თქუენ უ. უმჯობეს ხართა მფრინველთა, მ. 6,26; არამე უ. თქუენ, მცირედ მორწმუნენო, მ. 6,30; ლ. 12,28; რაოდენ უ. მამამან თქუენმან ზეცათამან მოსცეს კეთილი, რომელნი სიბოვდენ მას, მ. 7,11; ლ. 11,13; მივედით უ. ხ' ცხოვართა მათ წარწყმედულთი სახლისა ისრაჲლისათა,

მ. 10,6; რაოდენ უ. სახლეულთა მისთა, მ. 10,25; გეშინოდენ მისა უ., მ. 10,28; რომელსა უყუარდეს მამად თჳსანუ დედად თჳსი ჩემსა უ. ..., რომელსა უყუარდეს ძჳ თჳსი გინა ასული თჳსი ჩემსა უ., იგი არა არს ჩემდა ღირს, მ. 10,37; უ. უხაროდის მის ზედა, მ. 18, 13; იგინი უ. ლალადებდეს, მ. 20,31; ლ. 23,21 C; იგი უ. ლალადებდა, მრ. 10,48; ლ. 18,39; მათ უ. ლალატყვეს და თქუეს, მ. 20,31 C; დამიღგინოს მე აქა უ. ათორმეტი დასი ანგელოზთად, მ. 26,53 C; იგინი უ. მიმოდასდებდეს, მრ. 7,36; უმჯობეს არს უ. მისა, მრ. 9,42 C; მათ უ. დაუჯრდებოდა, მრ. 10, 26 C; ქურიგმან ამან გლაბაკმან უ. ყოველთა შემოწირა ფასის საცავესა ამას, მრ. 12,43; შესაძლებელ იყო ესე განსყიდად უ. სამასისა დრაჰქინისა, მრ. 14, 5; პეტრე უმეტეს-და უ. იტყოდა, მრ. 14,31; ნურას უ. განწესებულისა თქუენისა იქმთ, ლ. 3,13; ვინ უ. შეიყუაროს იგი, ლ. 7,42; გალილეველნი ესე უ. ყოველთა გალილეველთა იყვენეს ცოდვილ, ლ. 13,2; იგინი ხ' თანა-მდებ იყვენეს უ. ყოველთა კაცთა, ლ. 13,4; ძენი ამის სოფლისანი უგონიერეს არიან უ. ძეთა ნათლისათა, ლ. 16,8; იგინი უ. განძლიერდებოდეს, ლ. 23,5; შეიყუარეს კაცთა ბნელი უ. ვიდრე ნათელი, ი. 3, 19 C; (იესუ) ნათელ-სცემს უ. იოვანესა, 4,1 C; უ. და უმეტეს მრავალთა ჰრწმენა მისი, ი. 4,41 C; ამისთჳს უ. ეძიებდეს ჰურიანი იგი მოკლვად იესუს, ი. 5,18; შეიყუარეს ღიდებად კაცთად უ. ვიდრე ღიდებად ღმრთისაჲ, ი. 12,43; გიყუარ მე უ. ამითა, ი. 21,15; ოდეს ესმნეს პილატეს სიტყუანი ესე, უ. შეეშინა, ი. 19,8; არამე უფროას-ლა თქუენ, მცირედ მორწმუნენო, მ. 6,30 C; (გამოხუენით ხილვად)... უ. წინაწარმეტყუელისა, მ. 11,9 C; უ. აურვებდა მას, მ. 18,

30; უფროსს-ლს შოთი იქმნების, მ. 27,24; უ. უძრეს იყო, მრ. 5,26 C.

უფროს, უფროსს [ხედავ., = უფროსი, ზერი]: რად უფროს არს შესაწირავი იგი ანუ საკურთხეველი, მ. 23,19 C; სული უფროს არს საზრდელისა, ლ. 12, 23 C [ხელნ.]; სული უფროსს არს საზრდელისა, მ. 6,25; (უფროს D) ლ. 12, 23; არა არს მოწადჳ უ. მოძღურისა თვისისა, არცა მონად უ. უფლისა თვისისა, მ. 10,24; ლ. 6,40; არა არს მონად უ. უფლისა თვისისა, ი. 13,16; 15,20; არცა მოციქული (არს) უ. მომავლინებელისა თვისისა, ი. 13,16; არა აღდგომილ არს ნაშობთიგანი, ღვთათა უ. იოვანე ნათლის-მცემელისა; ხ უმცირესი იგი სასუფეველსა ცათასა უ. მისა არს, მ. 11,11; (უფროს C) ლ. 7,28; ტაძრისა უ. არს აქა, მ. 12,6; უ. იონასა არს აქა, მ. 12,41 E; ლ. 11,32; უ. სოლომონისა არს აქა, მ. 12,42; ლ. 11, 31; უ. არს იგი ყოველთა მხალთა, მ. 13,32; იქმნის იგი უ. ყოველთა მხალთა, მრ. 4,32; ვინ-მე უ. იყოს სასუფეველსა ცათასა, მ. 18,1; იგი უ. იყოს სასუფეველსა ცათასა, მ. 18,4; რომელი მცნებად უ. არს შჯულსა შინა, მ. 22, 36; რომელი უ. არს, მ. 23,17,19; ვინ უ. არს, მრ. 9,34 C; ლ. 22,27; უ. ამათსა სხუად მცნებად არა არს, მრ. 12, 31; უ. არს ესე ყოველთა მსხუერპლთა და შესაწირავთა, მრ. 12,33; რლსა-იგი უ. მიუტრევა, ლ. 7,43; არა არს ჩუენ თანა უ., გარნა ხუთი ქუეზად პური, ლ. 9,13; ნუ შენ უ. ხარ მამისა ჩუენისა იაკობისა, ი. 4,12; ნუუკუე შენ უ. ხარ მამისა ჩუენისა აბრაჰამისა, ი. 8,53; მე მკჳს წაბედა უ. იოვანესა, ი. 5,36; მამად ჩემი ... უ. ყოველთასა არს, ი. 10,29; მამად ჩემი უ. ჩემსა არს, ი. 14,28; ხ უ. ამისა სიუხარული ირავის აქუნ, ი. 15,13 C.

უფროსსი განხეთქილებად შეიქმნის, მ. 9,16; ჰკონებდეს, ვლ უ. მიიღონ, მ. 20, 10; უ. ამბობი იქმნებელსა, მ. 27,24 C; უ. მოხილთა შორის ღვთათასა იოვანესა წინაწარმეტყუელისა არავინ არს, ლ. 7,28; რომელსაცა-იგი უ. მიუტრევა, ლ. 7,43 C; უ. ამისა იხილო, ი. 1,50; უ. ნაყოფი გამოიღოს, ი. 15,2 C; უ. ამისა სიყუარული არავის აქუს, ი. 15, 13; ამისთვის რომელმან მიმცა მე შენ, უ. ზრალი აქუს, ი. 19,11 C; უფროსს-ლად ამისა უჩუენოს მის სიკმელს, ი. 5,20; უ. ამისა ქმნეს, ი. 14,12; უფროსსსა სიმრავლესა ჰრწმენა სიტყუათი მისთად, ი. 4,41; უფროსსად განაბის, მრ. 2,21; უ. უძრესსა მოვიდა, მრ. 5,26; უ. მიმოედებოდა სიტყუად იგი, ლ. 5,15; დავარდუნე საუნჯენი ჩემნი და უფროსსნი აღვიშენე, ლ. 12,18.

უფსკრულ: დანიტქის იგი უფსკრულთა ზღუსათა, მ. 18,6; არა უბრძინოს მით უ შთავრდომად, ლ. 8,31.

უქმ [უმოქმედო, ტყუილ-უბრალე]: სიტყუად უქმი, მ. 12,36; იხილნა სხუანი, მდგომარენი ... უქმად, მ. 20,3; რადსათუს სდგათ თქუენ აქა დღე ყოველ უ., მ. 20,6; რადსათუს ქუეყანადცა დაუპყრის უ., ლ. 13,7.

უქმნელ. კელით უქმნელ.

1. უღელ [უღელი]: აღიღეთ უღელი ჩემი თქუენ ზედა, მ. 11,29; უ. ჩემი ტკბილ არს, მ. 11,30.

[ნ. კ. შეუღლებად].

2. უღელ [ორი ფალი, ერთი წყვილი, ძაძა]: უღელი ჯართად ვიყიდე ხუთი, ლ. 14, 19 C.

უღელი [ერთი უღელი, წყვილი]: უღელი ჯართად ვიყიდე ხუთი, ლ. 14, 19.

უშვილო: ესუას მის ცოლი და იგი უშვილო იყოს, ლ. 20,28; მო-თუ ვინ-

მე-კუდეს უშვილოა, მ. 22,24 C; პირველმან მინ შერთო ცოლი და მოკუდა უ., ლ. 20,29; მოწყდეს უშვილონი, ლ. 20,31.

უშიშ ნ. შიშ.

უშორებ : თავადმან მიზეზ-ყო უშორებად-ღე წარსლვად, ლ. 24,28.

უშრებ [დაუშრებელი, ჩაუქრობელი]: შესლვად გეჭენიასა, ცეცხლსა მას უშრებება, მრ. 9,43; ბზშ იგი დაწუას ცეცხლითა უშრებობა, მ. 3,12; ლ. 3,17.

უშჯულო ნ. უსჯულო.

უჩინო : ხართ ვა საფლავნი უჩინონი, ლ. 11,44.

უც, ა—3: უყუარ მათ შორის შესაკრებელთა და ურაკპარაკთა თაყუანისცემად, რამცა აუცნეს [რამ მთარგუნონ] კაცთა, მ. 6,5 C.

უცნობელ : შ უცნობელნი გულითა სარწმუნოებისათჳს ყოველსა ზედა, ლ. 24,25.

უცოშობება [ებრაელთა ერთი დღესაზნაული, რცხა აუფუარო ბური უნდა გვამათ]: იყო პასქად იგი, რომელ არს ენებია უცოშობებისა, შემდგომად ორისა დღისა, მრ. 14,1; მოახლებულ იყო დღესასწაული იგი უ., ლ. 22,1; პირველსა მას დღესა უცოშობებისა (—ოვე E) მოუტდეს მოწაფენი იესუს და პრქუეს მის, ლ. 26,17; პირველსა მას დღესა უ. (—ოვე D), ოდეს პასქისა მას დაჰკვიდეს, პრქუეს იესუს მოწაფეთა თჳსთა, მრ. 14,12; მოიწინეს დღენი იგი უცოშობებისანი, ლ. 22,7.

უცხო : უცხო ვიყავ, და შემოწყნარეთ მე, მ. 25,35; უ. ვიყავ, და არა შემოწყნარეთ მე, მ. 25,43; გარნა უ. თესლი ხოლო ესე (იბოვა), ლ. 17,18; ოდეს გიხილეთ შენ უცხოად და შეგიწყნარეთ, მ. 25,38 C; ოდეს გიხილეთ შენ... უ. ანუ შიშული... და არა-გმსახურეთ შენ, მ. 25,44 C; (ცხოვარნი)

უცხოა არა შეუდგიან (მისდევდ C), ი. 10,5; თუ უ. მისარა სარწმუნო იქნეთ, ლ. 16,12 C; ოდეს გიხილეთ შენ, უცხოად და შეგიწყნარეთ, მ. 25,38; გლახანი, უცხონი და ბრმანი და მკელობელნი შემოიყვანენ აქა, ლ. 14,21; ვიეთგან მიიღებენ ხარკსა ანუ ზუერსა მათსა: შეილთაგან ანუ უცხოთაგან? პრქუა პეტრე: უცხოთაგან, მ. 17,25,26; არა იციან კმად უცხოხაა (+მის C), ი. 10,5; მოიყიდეს მით აგარაიი მეკეცისა და საფლავად უცხოთა, მ. 27,7.

უცხოება [სხვა ქვეყანაში ყოფნა]: ოდეს გიხილეთ შენ მშვიერი ანუ წყურვილი ანუ უცხოებასა (—ოვე E) ... და არა გმსახურეთ შენ, მ. 25,44.

უძლიერებს : რომელი-იგი ჩემსა შემდგომად მოვალს, უძლიერებს არს ჩემსა, მ. 3,11; მოვალს უძლიერებს ჩემსა, მრ. 1,7; ლ. 3,16; ოდეს უ. მისი ზედა მიუტდეს, ლ. 11,22.

უძღურ [ავადმყოფი, უძღურა]: უძღურ ვიყავ და საპყრობილესა, და არა მოხუდით, ჩემდა, მ. 25,43; სული გულს-მოდგინე არს ხ'კორცი უ., მ. 26,41; მრ. 14,38; ოდეს გიხილეთ შენ უძღურა ანუ საპყრობილესა და მოვედით შენდა, მ. 25,39; იყო ვინმე უ. ლაზარე ბეთანიათ, ი. 11,1; მიუგო უძღურამან მან, ი. 5,7; რადენთა აქუნდა უძღურები იგი თითო-სახეთაგან სენთა, მოიყვანნეს მისა, ლ. 4,40 C; რადენთა პქონდეს უძღურნი (უძღურნი D) ..., იქვე E; უ. იგი სულთაგან არაწმიდათა განიკურნებოდეს, ლ. 6,18; განკურნებდა ყოველთა უძღურთა, მ. 9,35; უ. განკურნებდით, მ. 10,8 C; უბანთა ზედა დაჰსდებდეს უ. მათთა, მრ. 6,56; განკურნებდით მას შინა უ., ლ. 10,9; რომელთა იქმოდა უ. ზედა, ი. 6,2; წარავლინნა იგიანი განკურნებად უ., ლ. 9,2; მას შინა ისხა სიმრავლემ უძღურთა, ი. 5,3.

უძღურება [ავადმყოფობა, უძღურება]: არა იყოს უძღურება თქვენდა, მ. 17,20 C; არა არს უ. ღმრთისა მიერ, ლ. 1,37 C; ესე უძღურებაა არა არს სასიკუდილმ, ი. 11,4; ოდეს გიხილეთ შენ... უძღურებასა ანუ საპყრობილესა და არა გამსახურეთ შენ, მ. 25,44; რომელსა ოც და ათრვაამეტი წელი დაეყო უ. შინა, ი. 5,5; მრავალი წელი აქუს უ. შინა, ი. 5,6; განტყეებულ ხარ უძღურებისაგან შენისა, ლ. 13,12; მან უძღურებანი ჩუენნი იტკრთნეს, მ. 8, 17 E; მან უ. ჩუენნი განკურნნეს, იქვე D; მან უ. ჩუენნი თავს-ისხნა, იქვე C; განტყურნებდა ყოველთა მათ სნეულთა და ყოველთა უძღურებათა ერისათი, მ. 4, 23; განტყურნებდა ყოველთა სენთა და უ. ერსა შორის, მ. 9,35 C; რა განტყურნებდეს ყოველთა სნეულთა და უ., მ. 10,1; შეტრებოდა ერი მრავალი სმენად და განკურნებად უ. მათთაგან, ლ. 5,15; რომელნი განკურნებულ იყვნეს სულთაგან უკეთურთა და უ., ლ. 8,2; რომლისა თანა იყო სული უძღურებისა ათრვაამეტით წლითგან, ლ. 13,11.

უძრავი, უძრავი [უარები, უფრო ცუდი]: იქმნის უკუანაქცეული კაცისაჲ მის, უძრავი (—ეს CD) პირველისა, მ. 12,45; ... უძრავი პირველისა, ლ. 11, 26; უ. განხეთქილება იქმნის, მ. 9,16 C; უ. განხეთქილ იქმნის, მრ. 2,21 C; იყოს უკუანაქცეული საცთური უ. პირველისა, მ. 27,64; უფრომს-და უ. იყო, მრ. 5,26 C; არა უძრავი რამე გეყოს შენ, ი. 5,14; უფრომსად უძრავისა მოვიდა მრ. 5,26.

უწყობა: ამას უწყობა არაჲ უქმნიეს ლ. 23,41 C.

უწინარეს, უწინარეს: მოხუდელ აქა უწინარეს ეამისა ტანჯვად ჩუენდა, მ. 8,29; სხუანი უ. (—ეს D) ჩემსა შთა-

კლიან, ი. 5,7; რომელნი იყვნეს უწინარეს თქვენსა, მ. 5,12; რომელ არს უ. შობათისა, მრ. 5,42; ჩემსა უ. იყო, ი. 1,15; აღვიდეს მრავალნი იერუსალმად... უ. მის პასექისა, ი. 11,55; ოსუ უ. ექუსისა დღისა მის ენებისა მოვიდა ბეთანიად, ი. 12,1; უ. დღესასწაულისა მის პასექისა... იცოდა იესუ, ი. 13, 1; რომელი მაქუნდა მე წინაშე შენსა უ. ყოფისა ჩემისა სოფელსა ამას, ი. 17,5; შემიყუარე მე უ. სოფლის დაბადებისა, ი. 17,24.

უწყ, 0—2: არა უწყი [S₂O₃], რისა იტყვ [არ ვიგი, რას ამბობ], მ. 26,70 C; არა ვაცი არცა უ., რასა-ეგე იტყვ შენ, მრ. 14,68; უ., რ იესუს ჯუარს-ცუმულსა ეძიებთ, მ. 28,5 C; აწ უ., რაჲ ვყო, ლ. 16,4; აწ უ., ი. 11,22; უ., რ მესია მოვალს, ი. 4,25 C; უ., ვინაჲ მოსულ, ანუ ვიდრე ვალ, ი. 8,14 C; უ., რ ნათესავნი ამრავამისნი ხართ, ი. 8, 37; პრქუა მათ: არა უ., ხ ერთი ესე უ., ი. 9,25 C; ესე უ., ი. 9,31; უ., რ აღდგეს აღდგომისა მის უკუანაქცეულსა დღესა, ი. 11,24 C; უ., რ მცნებაჲ მისი ცხობრება არს საუკუნო, ი. 12,50 C; არა უ., სადა დადგეს იგი, ი. 20,2,13.

უწყობა [S₂O₃ = იგი], რ ფარისევლთა ვრ ესმა სიტყუაჲ შენი, დაბრკოლდეს, მ. 15,12 C; ჩუენდა რაჲ არს, შენ უ., მ. 27,4; არა უ., რაჲ-ესე იქმნა მას შინა ამით დღეთა, ლ. 24,18; არა უ., ვინაჲ მოვალს და ვიდრე ვალს, ი. 3,8; რასა-ესე მე ვიქმ, აწ არა უ., ი. 13,7 C; არა უ., რ ფლობა მაქუს ჯუარს-ცუმად შენი და კელ-მეწიფების განტყეებაჲ შენი, ი. 19,10 C; შენ უ., რ მიყუარ შენ, ი. 21,15; ყოველი შენ იცი და შენ ყოველი უ., ი. 21,17; უწყობა, რ ფარისევლთა რაჲ ესმა სიტყუაჲ შენი, დაბრკოლდეს, მ. 15,12.

უწყის [იციხ] მამამან თქუენმან, მ. 6,8 C, 32 C; იხილეთ, ნუშტა ვინ უ., მ. 9,30; დღე იგი და ემი არაეინ უ., მ. 24, 36 C; არაეინ უ., ვინაჲ იყოს, ი. 7, 27 C; ვინ უ., ი. 8,19 C; მან უ., რ კეშმარიტსა იტყვს, ი. 19,35 C; დღისა მისთვის და ეამისა არაეინ უ., მრ. 13, 32 C; ღმერთმან უწყნის გულნი თქუენნი, ლ. 16,15 C.

მიუგე^ა იესუს და ჰრქუეს: არა უწყით [S₂O₃], მ. 21,27; მრ. 11,33 C; უ., რ კეშმარიტ ხარ, მ. 22,16 C; მრ. 12,14 C; უ., რ ღმრთისა მიერ მოვლინებულ ხარ შენ მოძღურად, ი. 3, 2 C; რაჲ უ., მას ვიტყუთ, ი. 3,11 C; ჩუენ ... უ., რ ესე არს კეშმარიტად მიცხოვარი სოფლისაჲ, ი. 4,42; აწ უ., რ ეშმაკი არს შენ თანა, ი. 8,52 C; უ., რ ესე არს ძმ იგი ჩუენი, ი. 9,20 C; აწ ვ^რ ჰხედავს, ჩუენ არა უ., ი. 9,21; ვინ აღუხილნა თუაღნი მაგისნი, ჩუენ არა უ., ი. 9,21 C; ჩუენ უ., ი. 9,24, 29 C; არა უ., ვიდრე-იგი მიხუალ, ი. 14,5 C; არა უ., რასა იტყვს, ი. 16,18 C; ჩუენ აწ უ., ი. 16,30; უ., რ კეშმარიტ არს წამებჲა მისი, ი. 21,24 C.

არა უწყით [S₂O₃], რასა ითხოვთ, მ. 20,22 C; მრ. 10,38; უ., რ მთავარნი იგი წარმართთანი ეუფლნიან მათ, მ. 20,25 C; უ., რ რომელნი ჰგონებენ მთავრობად წარმართთა ზედა, ეუფლნენ მათ, მრ. 10,42 C; არა უ., რომელსა დღესა უფალი აგი თქუენი მოვიდეს, მ. 24,42 C; არა უ., ოდეს უფალი იგი სახლისაჲ მის მოვიდეს, მრ. 13,35 C; არა უ. დღე იგი, არცა ეამი, მ. 25, 13 C; უ., რ ორისა დღისა შემდგომად ზატკიე ყოფად არს, მ. 26,2 C; არა უ., ოდეს იყოს ეამი იგი, მრ. 13,33 C; ესემცა უ., ლ. 10,11; 12,39; მეცა მიცით და უ., ვინაჲ ვარი, ი. 7,28 C;

თქუენ არა უ., ვინაჲ არს, ი. 9,30 C; უ., რაჲ-ესე ვყავ თქუენდა მიმართ, ი. 13,12 C; ვიდრე-იგი მივალ, უ., ი. 14, 4 C; უწყითა, რ მთავარნი წარმართთანი უფლებედ მათ ზედა, მ. 20,25; უ., რ რომელნი-იგი ჰგონებედ მთავარად წარმართთა, უფლებედ მათ ზედა, მრ. 10,42; არა უ., რ მამისა ჩემისათანა ჯერ-არს ყოფაჲ ჩემი, ლ. 2,49; უ., რ შემდგომად ორისა დღისა ვნებაჲ იყოს, მ. 26,2; არა უ., რომლისა სულისანი ხართ, ლ. 9,55; უ., რაჲ-ესე ვყავ თქუენდა მიმართ, ი. 13,12.

აწ უწყიან, რ ყოველი, რაჲ მომეც მე, მიეცე მე, ი. 17,7 C; მათ უ., რაჲ ვარქუ მათ. ი. 18,21 C.

მან არა უწყინ [არ იციხ ხოლმე], მრ. 4,27; არა უ., ვიდრე ვალნ, ი. 12,35 C; მონამან არა უ., რასა იქმნ უფალი თვისი, ი. 15,15 C.

უწყოდე [S₂O₃: გაცოფი], რ ფიცხელი კაცი ხარ შენ, მ. 25,24; მე უ., რ ყოველსა ეამსა ისმინი ჩემი, ი. 11, 42 C.

უწყოდე [S₂O₃: იგოფი], რ მოვიმკი, სადა არა დავსთესი, მ. 25,26; უკუეთუმცა უ. შენ ნიკი ღმრთისაჲ, ლ. 4,10.

უკუეთუმცა უწყოდა სახლისა უფალმან, მ. 24,43; უ., ვ^დ შურით მისცეს იგი, მ. 27,18; უ., რაჲ-იგი იქმნა მის ზედა, მრ. 5,33; გულითად უ. კაცი იგი მართლად და წმიდად, მრ. 6,20 C; არა უ., რაჲმცა მიუგო, მრ. 9,6 C; მან უ. ზაკულეზაჲ იგი მაიი, მრ. 12,15 C; არა უ., ვინაჲ იყო, ი. 2,9 C; თუთ უ., რ ყოველთა უწყოდეს იგი, ი. 2,24 C; თუთ უ.: რაჲ იყო კაცისა მის თანა, ი. 2,25 C; თუთ უ., რაჲ ეგულეზობა ყოფად, ი. 6,6; უ., რ მრავალი ეამი დაეყო მუენდღე, ი. 5,6 C; განკურნებულ-

მან მან არა უწყოდა, ვინ იყო, ი. 3,13 C; უ. იესუ დასაბამითგან, ვინ არიან, რომელთა არა ჰრწმუნეს, ი. 6,64 C; წინაასწარ დღესასწაულსა მის ზატყისასა უ. იესუ, ი. 13,1 C; უ. იესუ, რ' ყოველი მისცა მამამან ჯელთა მისთა, ი. 13,3 C; უ., რომელი-იგი მიცემიად ვიდოდა მას, ი. 13,1 C; არა უ. რ' იესუ არს, ი. 20,14; უწყოლამცა, ვინ და რაბამი დედაკაცი შეეხების მას, ლ. 7,39.

არა უწყოდეთ [S₂O₃: არ იცდებით], რ' სახლსა მამისა ჩემისასა ჯერ-არს ჩემი ყოფად, ლ. 2,49 C.

არა უწყოდეს, ვიღრემღე მოიწია ბლუნაჲ იგი, მ. 24,39 C; არა უ., რაჲმცა მიუტეს მას, მრ. 14,40 C; არა უ. მამამან და დედამან მისმან (მშობელთა მისთა C), ლ. 2,43; იგინი მბასრობდეს მას, უ., რ' მომკულარ იყო, ლ. 8,53; გარნა მსახურთა მათ უ., ი. 2,9; რ' ყოველთა უ. იგი, ი. 2,24 C; ერი იგი რომელ დგა წილ ზღუასა მას, უ., რ' სხუად ნავი არა იყო მუნ, ი. 6,22; არა უ. მოწაფეთა, რ' იესუ არს, ი. 21,4; უ.: რ' უფალი არს, ი. 21,12 C.

რა უწყოლი [S₂O₃: კავშ.] ესე, ლ. 1,18 C; აწ არა უწყი ხ' მერმე უწყოლი [S₂O₃], ი. 13,7 C; მოვიდეს... ფამსა, რომელსა არა უწყოდის, მ. 24,50; რა უ., რაჲ-იგი ივაქრეს, ლ. 19,15; არაჲნი უ., ვინაჲ არს, ი. 7,27; თუ ვინმე უ., სადა არს, ი. 11,57 C; რა უ. სოფელმან, ი. 17,23; ვ'რ-მე გზაჲ-იგი უწყოლით [S₂O₃], ი. 14,5 C; ად რა უწყოლით [S₂O₃], რ' ჯელმწიფებად აქუს ძესა კაცისასა ქუეყანასა ზედა მიტევებად ცოდვათა, მ. 9,6; მრ. 2,10; ლ. 5,24; რა მსცნათ და უ., ი. 10,38; თუთ უ., რ' ახლოს არს ზაფხული, ლ. 21,30; მას დღესა უ. თქუნ, ი. 14,20 C; ამით უწყოლიან ყოველთა, ი. 13,56.

უწყოდეთ [ბრძ.] რ' ახლოს არს ზაფხული, მ. 24,32; მრ. 13,28; უ. რ' ახლოს არს, კართა ზედა, მ. 24,33; მრ. 13,29; იგი უ. რ'... მ. 24,43 C; ეგრეცა თქუნენ... უ., რ' ახლოს არს სასუფეველი ღმერთისაჲ, ლ. 21,31; უ., რ' პირველად მე მომიძულეს, ი. 15,18.

უწყება, ა...3 [ნონებია]: აუწყებდა, რომლითა სიკუდილითი ეგულებოდა სიკუდილი, ი. 12,33; ყოველი... გაუწყე თქუნ, ი. 15,15; მე ვაუწყე მათ სახელი შენი, ი. 17,26; რომელი-იგი უფალმან მაუწყა ჩუნ, ლ. 2,15; მოსცა აუწყა მაყულოვანსა მას ზედა, ლ. 20,37; რომელ თქუა და ა., ი. 18,32; ესე თქუა და ა., რომლითა სიკუდილითა ადიდოს ღმერთი, ი. 21,19; აუწყებ უფალსა მას მათა ყოველივე იგი, მ. 18,31; მე ვაუწყე მათ სახელი შენი და ვაუწყო, ი. 17,26; რა აუწყოს მათ, ლ. 16,28; თუ ვინმე იკოლის, სადა არს, ა. მათ. ი. 11,57.

იყო იესუ უწყებად მოწაფეთა თუსთა მ. 16,21.

იყო მისა უწყებულ სულისაგან წმიდისა, ლ. 2,26.

უხუ [უს;ი]: თუალი შენი თუ უკეთურ არს, ხ' მე უხუ ვარ, მ. 20,15 C.

უხუცეს [ფეროხი (წირთ)]: იყო ძე იგი მისი უხუცესი ველსა გარე, ლ. 15,25.

უწელო: უმჯობეს არს შენდა უწელოჲსა შესლვად ცხორებასა, ვიღრე ორთა ჯელთა სხმასა და შესლვად გეჰენისასა, მრ. 9,43 D; ... უწელოჲსაჲ... იქვე E; მ. 18,8.

უჭმარ [უჭარგისი, უხარგებლო, მაცხმარებელი]: მონად იგი უჭმარი განჯადეთ გარე ბნელსა მას გარესენელსა, მ. 25,30; თქუთ, ვ'დ: მონანი უჭმარნი ვართ, ლ. 17,10.

უჯერეს [უფხადები, უარები]: ყოველმან კაცმან კეთილი ღვნოჲ პირველად წარმოდგის და, ოდეს დაითრგნიან, მაშინ უჯერესიცა, ი. 2,10.

ფალ ნ. დაფლვა; საფლავ.
ფანაკ [ფინიკი, ერთგვარი ხეხრმა]:
ალღეს რტოები ფანაკისა, ი. 12,13 C;
ფარდ ნ. მოფარდულ, ფრდა.
ფარება ნ. მიფარება.
ფარვა, 0—2: ძალი მალღისაჲ გფარ-
ვიღეს შენ, ლ. 1,35.
ი: იფარვიდა თავსა თვსსა ხუთ თთუე,
ლ. 1,24.

[ნ. კ. დაფარვა, ფარულ].
ფართო: ვცელ არს ბჳქ და ფართო
არს გზაჲ, რომელსა მიჰყავს წარსაწყემ-
დელად, მ. 7,13; ფ. არს ბჳქ და ვრცელ
არს გზაჲ, იქვე C; ფ. ყვნიან კუბასტნი
მათნი, მ. 23,5; ფ. იყვნიან სამოსელნი
მათნი, იქვე C.

ფარისხვევლ [მგელ გზრაველთა რელი-
გიური ზემტა, რომლის მიმდგერებიც
გარეგნულად, ფორმალურად ახრუჯებ-
დნენ საეკლესიო წესებს, სინამდგილეში
ჰი ხრულად ხაწინააღმდეგობ ხაადიდ-
ნენ]: ჰლოცვიდა ვინმე ფარისხვევლი,
ლ. 11,37; ორნი კაცნი აღვიდოდეს...
ლოცვად: ერთი ფ. და ერთი მეზუერს,
ლ. 18,10; ფ. იგი წარღვა და ამას
ილოცვიდა თვსაგან, ლ. 18,11; გარდა-
მოვიდა ესე განმართლებული. ვიდრე ფ.
იგი, ლ. 18,14; ვა იხილა ფარისხვევლ-
მან მან, ლ. 7,39; 11,38; იხილნა რაჲ
უკუე მრავალნი ფარისხვევლნი და სა-
ლუკეველნი, მ. 3,7; და არა ვრ-იგი
მწიგნობარნი და ფ., მ. 7,29; ჩუენ და
ფ. ვიმარხათ, მ. 9,14; მოუტდეს იესუს
იერუსალმით ფ. და მწიგნობარნი, მ.
15,1; მოუტდეს მას ფ. და სალუკეველ-
ნი, მ. 16,1; მოუტდეს მას ფ., მ. 19,3;
მრ. 10,2 C; საყდართა მოსესთა დისხ-
დენ მწიგნობარნი და ფ., მ. 23,2; შე-
კრბეს მღღელთ მოძღუარნი და ფ., მ.
27,62; ი. 11,47 C; შეკრბეს მისა ფ. და

რომელნიმე მწიგნობართაგანნი, მრ. 7,1;
მოვიდეს ფ., მრ. 8,11; მი-ვინმე-აულინ-
ნეს მისა ფ. და ჰეროდიანნი, მრ. 12,
13; სხდეს მუნ ფ. და შჯულის მო-
ძღუარნი, ლ. 5,17; ღრტვნიდეს ფ. და
მწიგნობარნი მათნი, ლ. 5,30; 15,2; მო-
ვინმე-უტდეს იესუს ფ., ლ. 13,31; ფ.
ვინმე ერისა მისგანნი ეტყოდეს მის, ლ.
19,39; ფ. იგი იტყოდეს, მ. 9,34; ი. 12,
19 C; ფ. იგი გამოვიდეს და ზრახვა-ყუეს,
მ. 12,14; წარვიდეს ფ. იგი (—C), მ.
22,15; კრებულ რაჲ უკუე აკუნეს ფ. იგი
მ. 22,41; ფ. იგი (—C) ეტყოდეს მას,
მრ. 2,24; გამოვიდეს მიერ ფ. იგი (—
C), მრ. 3,6; ჰკითხვიდეს მას ფ. იგი და-
მწიგნობარნი, მრ. 7,5 C; ფ. იგი ჰკი-
თხვიდეს მას, მრ. 10,2; ი. 9,15; მწიგნო-
ბარნი იგი და ფ. ... ეტყოდეს, მრ. 2,
16 C; უმზირდეს მას მწიგნობარნი იგი
და ფ., ლ. 6,7; ფარისხვევლთა და ყო-
ველთა ჰურიათა უკუეთუ არა იდაყუ-
გან დაიბანინან ჯელნი, არა ჰამიან, მრ.
7,3; რომელთამე ფ. ჰრქუეს მათ, ლ.
6,2; ფ. და შჯულისაგანთა ზრახვად
ღმრთისაჲ შეურაცხ-ყუეს, ლ. 7,70; აწ
თქუენი, ფ., გარეშე სასუმელისაჲ და ჰი-
ნაკისაჲ განჰსწმიდით, ლ. 11,39; ჰკი-
თხეს მას ფ. (+მათ C), ლ. 17,20; მიუ-
გეს ფ. (+მათ C) და ჰრქუეს, ი. 7,47;
ვა იხილეს ფ. მათ, მ. 9,11; ფ. მათ
რაჲ იხილეს, ჰრქუეს, მ. 12,2; ფ. მათ
ვრ იხილეს, თქუეს, მ. 12,24 C; ჰკითხ-
ეს მას ფ. მათ და მწიგნობართა, მრ.
7,5; ჰრქუეს მას ფ. მათ, ი. 8,13; 12,
19; იხილეს მწიგნობართა მათ და ფ.,
მრ. 2,16; იწყეს განზრახვად მწიგნო-
ბართა მათ და ფ., ლ. 5,21; 11,53;
მიავლინნეს მღღელთ მოძღუართა მათ და
ფ. მსახურნი, ი. 7,32; შეკრბეს მღღელთ

მოდლუართა მათ და ჭარისეველთა კრებული, ი. 11,47; ამცნეს მღღელთ მოდლუართა მათ და ფ., ი. 11,57 C; უკუეთუ არა აღემატოს სიმართლჳ თქუენი უფროას მწიგნობართა და ფ., მ. 5,20; ფ. რაჲ ესმა სიტყუჲა იგი, მ. 15,12; ესმოდა ესე ყოველი ფ., ლ. 16,14; ესმა ფ. (+მათ C), ი. 4,1; ნუ მთავართაგანთა ვიეთმე ჰრწმენა მისი ანუ ფ., ი. 7,48; ფ. მათ ვა ესმა ესე, იტყოდეს, მ. 12,24; ფ. მათ (-C) რაჲ ესმა, მ. 22,34; ესმა ესე ყოველთა მათ ფ., ლ. 16,14 C; ესმა ფ. მათ ერისა მის დრტყნაჲ მისთჳს, ი. 7,32; ესმა რაჲ მღღელთ მოდლუართა მათ და ფ., მ. 21,45; მიუგო იესუ და ჰრქუა შჯულის მოდლუართა მათ და ფ., ლ. 14,3; მიეცა მცნებაჲ მღღელთ მოდლუართა მათ და ფ., ი. 11,57; რომელნიმე მათგანნი წარვიდეს ფ. (+მათ C), ი. 11,46; იუდა წარიყვანა ერი მღღელთ მოდლუართაგან და ფ. მსახურნი, ი. 18,3; ფ. მათგან ვერ გამოაცხადიან, ი. 12,42 C; ჭარისეველთათჳს ვერ აღიარეს, ი. 12,42; მოიყვანეს ჭარისეველთა (+მათ C) წინაშე, ი. 9,14; ვაჲ თქუენდა, მწიგნობარნო და ჭარისეველნო ორგულნო, მ. 23,13,14,15,23,25,27,29; ფ. ბრძანო, განწმიდეთ პირველად შინაგანი იგი სასუმელისაჲ, მ. 23,26; ვაჲ თქუენდა, ფ., ლ. 11,42,43; მო-რაჲ-ვიდა იესუ სახლსა ვისსაჲმ მთავრისა ჭარისეველისაჲ, ლ. 14,1; შევიდა სახლსა მის (-C D) ფ., ლ. 7,36; არს იგი სახლსა შინა მის (-C) ფ., ლ. 7,37; თუ მატდეს სიმართლემ თქუენი უფროას მწიგნობართასა და ჭარისეველთასა, მ. 5,20 C; ეკრძალენით ცომისა მისგან ჭარისეველთაჲსა და სადუკეველთაჲსა, მ. 16,6,11; მრ. 8,15; ჰრქუა მათ კრძალვაჲ... მოდლურებისაგან ფ. და ს., მ. 16,12;

ეკრძალენით თავთა თქუენთა ცომისა მისგან ფ., ლ. 12,1; იყინეს მოწაფენი იოვანესნი და ჭარისეველთანი მარხვისა შინა..., რაჲსათჳს მოწაფენი იოვანესნი და ფ. იმარხვენ, მრ. 2,18; რაჲსათჳს მოწაფენი იოვანესნი იმარხვენ ზედას-ზედა და ედრებასა ჰყოფენ და ეგრეჲ ფ., ლ. 5,33; მოვიდეს მსახურნი იგი მღღელთ მოდლუართანი და ფ., ი. 7,45; მიაელინეს მისა ჭარისეველთაგანი ვინმე და ჰეროდინთაგანი, მრ. 12,13 C; ევედრებოდა მას ვინმე ფ., ლ. 7,36; იყო ვინმე კაცი ფ., ი. 3,1; ნუთუ მთავართა მათგანსა ვის ჰრწმენა მისი ანუ თუ ჭარისეველთაგანსა, ი. 7,48 C; მიელინებულნი იგი იყვნეს ჭარისეველთაგანნი, ი. 1,24; იტყოდეს ვინმე ფ., ი. 9,16; იუდა წარიყვანა მის თანა გუნდი ერთი და მღღელთ მოდლუართა მათ და ფ. მსახურნი, ი. 18,3 C; მიუგეს მას რომელთაჲმ მწიგნობართაგანთა და ჭარისეველთაგანთა, მ. 12,38 C; ესმა ესე ფ., ი. 9,40; მი-ვიეთმე-უგეს მწიგნობართაგანთა და ჭარისეველთა, მ. 12,38; იყო კაცი ერთი ფ. მათგანი, ი. 3,1; რომელნი-იგი მიევილინეს, ფ. მათგანნი იყვნეს, ი. 1,24 C; თქუეს ვიეთმე ფ. მათგანთა, ი. 9,16 C.

ჭარულ: იხრახა ჭარულად განტევებად იგი, მ. 1,19; მაშინ ჰეროდე ფ. მოუწოდა მოგუთა მათ, მ. 2,7; რა იყოს ქველისა საქმე შენი ფ., მ. 6,4; ილოცე მამისა შენისა მიმართ ფ., მ. 6,6; არა ეჭუენო კაცთა მმარხველად, ალ მამასა შენსა ფ., მ. 6,18; არაეინ ფ. რასმე იქმნ, ი. 7,4; მაშინ თავალიცა იესუ აღვიდა არა განცხადებულად, ალ ფ., ი. 7,10; მოხადა მარიაჲს... ფ., ი. 11,28 C; ფ. არარას ვეტყოდე, ი. 18,20; რომელი იყო მოწაფე იესუსა ფ., ი. 19,38.

ფას [ხიმდიდრი, ქონება]: რაედენ ძნელ არს ფასის მოსაეთად სასუფეველსა ღმრთისასა შესლვად, მრ. 10,24 C; იყენით თავებისა თქუენისა მეგობრებ ფახისაგან სიტრუვისა, ლ. 16,9 C.

[ნ. კ. საღასე].

ფასიერ [ქონებმანი, მდიდარი]: წარვიდა მწუხარე, რ იყო იგი ფასიერ ფრიად, მ. 19,22 C; ვრ ძნელ არს ფასიერთა შესლვად სასუფეველსა ღმრთისასა, მრ. 10,23 C.

ფახის საცავ [ხაგანსური]: ერი დასდებდა რეალსა ფახის საცავსა მას, მრ. 12,41; ქურიემან ამან გლასაქმან უფროეს ყოველთა შემოწირა ფ. ხ. მას, მრ. 12,43; რომელნი-იგი დაქსდებდეს შესაწირაესა ფ. ხ. მას მდიდარნი, ლ. 21,1; ამით სიტყუათა ეტყოდა ფ. ხ. მას თანა, ი. 18,20; დადგა იესუ წინაშე ფ. ხ. მას, მრ. 12,41.

ფახის შესაწირავ [ხაგანსური]: ერი იგი დასდებდა კერმასა ფახის შესაწირავსა მას ზედა, მრ. 12,41 C; დიდგა იესუ წინაშე ფ. ხ., მრ. 12,41 C.

ფენა ნ. განუენა, დაუენა, მიმოუენა, მიუენა, ქვაუენილ.

ფერ: აღიყვანსა იგინი მთასა მარალსა თსაგან და სხუა ფერ იქმნა წინაშე მათსა, მრ. 9,2 C; იცვალა მათ წინაშე სხუად ფერად, მ. 17,2.

ფერჯ [ფერხი]: არა წარსცე ქვასა ფერჯი შენი, მ. 4,6; ლ. 4,11; უკუეთუ ჯელი შენი ისუ ფ. შენი გაცაუბნებდეს შენ, მ. 18,3; უკუეთუ ფ. შენი დაგბრკოლუნდეს (ვაკთუხებდეს C) შენ, მრ. 9,45; ფ. დაიბკრა იესუ, მრ. 10,49 C; უკუეთუ ეინძე ვილოდის დღესა, არა წარასცეს ფ., ი. 11,9; გამოვიდა მეუღარი იგი კრული ფერჯით, ჯელით რეხითა, ი. 11,44 C; იხილნა ორნი ანგელოზნი ... მსხდომარენი ერთი თავით და ერთი ფ., ი. 20,12; ნუუჟუე დათრგუ-

ნონ იგი ფერჯითა, მ. 7,6; ვილრე ორითა ფ. შესლვად გეჰენიასა, მრ. 9,45; გამოვიდა მეუღარი იგი წყარული ჯელითა და ფ. და სახუეველითა, ი. 11,44; ვილრე ორნი ჯელინი და ორნი ფერჯნი ოუ გესხნენ, მ. 18,8; შეუერენით მაგას ჯელინი და ფ., მ. 22,13; იგინი მიუჯდეს და შეუპყარეს ფ. მისნი, მ. 28,9 C; ამან ცრემლითა დაალტვნა ფ. ჩემნი, ლ. 7,44; იხილენით ჯელინი ჩემნი და ფ., ლ. 24,39; უჟუნნა მათ ჯელინი და ფ. მისნი, ლ. 24,40; თმითა თსითა წარქოცნა ფ. მისნი, ი. 11,2; 12,3; არა დამბანენ ფ. ჩემნი უკუენისადმდე, ლ. 13,8; უკუეთუ არა დაგბანენ ფ. შენ, ი. 13,8; ნუ ხ ფ. ჩემნი, ად ჯელინიცა დო თავიცია ჩემი, ი. 13,9; განბანილსა მას არა უქმს, გარნა ფ. ხ ბანად, ი. 13,10; უკუეთუ მე დაგბანენ ფ. თქუენნი, ი. 13,14; ოდეს დამბანნა ფ. მათნი, ი. 13,12; იგინი მოუჯდეს და შეუერდეს ფერჯთა მისთა, მ. 28,9; შეუერდა ფ. მისთა, მრ. 5,22; 7,25; ი. 11,32 C; შეუერდა ფ. იესუსთა, ლ. 8,28; ამბიორს-უყოფდა ფ. მისთა, ლ. 7,38; წყალი ფ. ჩემთა არა მეც, ლ. 7,44; რომელი აღუეთვრა ფ. ჩუენთა, ლ. 10,11; შეაცუთ ბეჰედი ჯელსა მისსა და ჯამლინა ფ. მისთა, ლ. 15,22; მიეცით ბეჰედი ჯელსა მაგისსა დო ჯამლი ფ. მაგისსთა, იქვე C; (ნელსაცხებელი) მსცხო ფ. იესუსთა, ი. 12,3; თმითა თსითა წარქოცნა ფ. მისთა, იქვე C; იწყო დაბანად ფ. მოწაფეთა მათ თსთა, ი. 13,5; იწყო ბანად ფ. მათ მოწაფეთასა, იქვე C; შენ დამბანა ფ. ჩემთა, ი. 13,6; დაახნეს იგინი ფ. თანა იესუსთა, მ. 15,30; დადგა იგი ფ. თ. იესუსთა, ლ. 7,38; იხილეს კაცი იგი მჯდომარე... ფ. თ. იესუსთა, ლ. 8,35; დავარდა ფ. თ. იესუსთა, ლ. 8,41; დავარდა ფ. თ. მისთა, ლ. 17,16 C; ი. 11,32; რომელი

ჯღა ფერკთა თ. იესუსთა, ლ. 10,39; ვიდრემდის დაესხნე მტერნი შენნი ქვეშე ფ. შენთა, მ. 22,44; მრ. 12,36; ლ. 20, 43; დაეარდა წინაშე ფ. მისთა, ლ. 17, 16; (ქუეყანად) კუარცხლბერკი არს ფ. მისთა, მ. 5,35; უმჯობე არს შენდი შესლვად ცხორებასა მკელობელისა ანუ უჭელოვსა, ვიდრე არა ორთა ჳელთა ანუ ორთა ფ. დგმასა და შთაერდომად ცეცხლსა საუკუნესა, მ. 18,8 C; ... ვიდრე-ლა არა ორთა ფ. დგმასა და მისლვად გეჳენიასა, მრ. 9,45 C; წარბართებად ფ. ჩუენთა გზასა მჳჯღობისასა, ლ. 1,79; იწყო დღტობად ფ. მისთა, ლ. 7,38; ბანილსა მას არა უქმს ბანა, გარნა ფ. ხ' ბანად, ი. 13,10 C; თქუენცო თანა-გაც ურთიერთას დაბანად ფ., ი. 13,14; განიყარეთ მტუერი ფ. თქუენთად, მ. 10,14 E; არა დაჳცხრების ამბორის-ყოფითა ფ. ჩემთად, ლ. 7,45; განიყარეთ მტუერი ფერკთაგან თქუენთა, მ. 10,14 D; მრ. 6,11; ლ. 9,5; დაიყარეთ მტუერი, რომელ იყოს ქუეშე ფერკთა თქუენთა, მრ. 6,11 C; თქუენცა თანა-გაც ურთიერთას დაბანად ფერკთაჲ, ი. 13,14 C.

[5 კ. საფრეკ].

ფერკ შესახსმელ [ფენხახმელი]: ოდეს-იგი წარგავლინენ თქუენ თუნიერ ბალანტისა და ვაშკარანსა და ფერკთა შესახსმელისა, ლ. 22,35 C E; ... ფერკთა შესახსმელთა იქვე D; ნუ წარგაქუნ ბალანტი, ნუცა ვაშკარანი, ნუცა შესახსმელი ფერკთაჲ, ლ. 10,4.

ფესუ [ტანიხამოხის ქვედა ნაწილი, კალთა]: შეეხო ფესუსა სამოსლისა მისისასა, მ. 9,20; ლ. 8,44; შე-ხოლო თუ-ვებო ფ. სამოსლისა მისისასა, ეცხოენდე, მ. 9,21; რა შე-ხოლო-ახონ ფ. სამოსლისა მისისასა, მ. 14,36; რა ფ. ოდენ სამოსლისა მისისასა შეეხო, მ. 13,14; რადღო უფიან ფესუებო სამოსლისა

მათისად, მ. 23,5; განიგრძვიან ფ. მათი იქვე C.

ფეშხუენ [დიდი თეფში, ლანგარი] მოილოთათი მისი ფეშხუენითა, მრ. 6,28.

ფიჩუ [სუყა ტანიხამესი, მოხახხამი]: მან დაავლო ფიჩუ თუნი, მრ. 10,50 C; ფიჩუ დაჳბურიან პირსა მისსა, მრ. 14, 65 C; რომელსა უნდეს... კუართისა შენისა მიღებად, მიუტევე მას ფიჩუცა შენი, მ. 5,40 C.

ფიც: ად მისცე უფალსა ფიცო შენი, მ. 5,33 C; ფ., რომელ ეფუცა აბრაამსა, ... მოცეჳად ჩუენდა, ლ. 1,73 C; მიეც უფალსა ფიცისა შენისათუხ, მ. 5, 33; ფიცისათუხ და გეოხნეთა მათთუხ არა ეცრუა მას, მრ. 6,26 C; ფიცისა მისთუხ ლა თანი-მეინაჳეთა მათთუხ ბრძანა მიცეჳად იგი მას, მ. 14,9; ფ. მისთუხ და მის თანა მეინაჳეთა არა ინება შეწუხებად ქალისად მის, მრ. 6,26; ფიცით აღუთქუა მას მიცეჳად, რადცა ითხოვოს, მ. 14,7; გერმეცა უფარ-ყო პეტრე ფ., მ. 26,72; ფ., რომელ ეფუცა აბრაამსა, ... მოცეჳად ჩუენდა, ლ. 1,73; იწყო პეტრე შეჩუენებად და ფიცად, მ. 26,74; მრ. 14,71.

[წ. კ. ფუცა].

ფიცარი: მოითხოვა ფიცარი და დაწერა, ლ. 1,63; დაწერა ფ. პილატე, ი. 19,19; ესე ფ. მრავალთა აღმოიკითხეს პურიათა; ი. 19,20; დაწერა ფიცარსა პილატე, ი. 19,19 C.

ფიცხლო: ფიცხლო [ჯაგრი, ხახტიგი] კაც ხარ შერ, მ. 25,24 C; ფ. არს სიტუება ესე, ი. 6,60; ფიცხლო კაცი ხარ შენ, მ. 25,24; იყოს გულარძნილი იგი მართლად და ფ. იგი [ადრთოდრდ] გზად წრფელად, ლ. 3,5.

[წ. კ. გულ-ფიცხლო].

1. ფლობა, ი/უ [ნებბხ დართე], დაწყება, ა]: არაეის უფლობდა, ერმეცა ვის შინა-განაქუნდა ქურქელი საჳლდე-

ლომთ, მრ. 11,16 C; არამცა უფლო დათხრად სახლისა თვისისა, მ. 24,43 C; არა უ. მის, მრ. 5,19 C; არავის უ. მიღვენებად მის თანა, მრ. 5,37 C; არა უფლებს სიტყუად ეშმაკთა მათ, მრ. 1,34 C; არლარა უფლით მას არარაფს ყოფად მამისა გინა დედისა, მრ. 7,12 C.

2. ფლობა [არხ. ხახ, = უფლება, ნება, ძალა-უფლება]: ფლობა მაქუს ჯუარს-ტუმაჲ შენი, ი. 19,10 C; აქუნდეს ფ. განსხმად ეშმაკთა, მრ. 3,15 C; მისცა მათ ფ. სულთა ზედა არაწმიდათა, მრ. 6,7 C.

ფოლოც [ქუჩა, მუგა, ჩიხი]: განვედ იღრე გზათა ზედა და ფოლოცთა, ლ. 14,23.

ფრ. ნ. უფროფს, ფრიალ.

ფრლა, 0—2 [გაყიდვა]: ფრდილეს ზროხასა და ცხოვერსა და ტრედსა, ი. 2,14 C; რომელნი-იგი ტრედსა ფრდილეს, ი. 2,16 C.

[ნ. კ. მოფარდულ, თესლის მოფარდულ-].

1. ფრთე [ფრთა]: ეა შეიკრიბნის მფრინველმან მართუენი თჯნი ქუეშე ფრთეთა, მ. 23,37; ლ. 13,34.

2. ფრთე [შენობის ფრთედი (?); ხაზურავი]: დაადგინა ფრთება მას ზედა ტაძრისასა, ლ. 4,9.

1. ფრიალ [ზხ.]: განიხარეს სიხარულითა დიდითა ფრიალ, მ. 2,10; განრისხნა ფ., მ. 2,16; აღიყვანა იგი მთასა ფ. მაღალსა, მ. 4,8; აღიყვანნა იგინი მთასა ფ. მაღალსა, მრ. 9,2E; იყო და; ცუმაჲ იგი მისი დიდ ფ., მ. 7,27; შეემთხუნეს მას ორნი კაცნი ეშმაკეულნი, ... ფ. ზოროტნი, მ. 8,28; მოეგებოდეს მას ორნი ეშმაკეულნი, ... საზარელნი ფ., იქვე C; ჩუენ და ფარისიეულნი ვი-მარხავთ ფ., მ. 9,14 C; სადა არა იყო მიწაჲ ფ., მ. 13,5; მრ. 4,5; ჯერ-არს

მისი ... ფ. ვნებაჲ, მ. 16,21; ფ. ვნებალ იყო, იქვე C; შეეშინა ფ., მ. 17,6; 27,54 C; იგინი შეწუნეს ფ., 17,23; 18,31; 26,22; შეზრუნდეს იგინი ფ., მ. 17,23 C; 18,31 C; იყო იგი მდიდარ ფ., მ. 19,22; ლ. 18,23; 19,2; იყო იგი ნაყოფიერ ფ., მრ. 10,22 C; განუჯრდა ფ., მ. 19,25; დაუჯრდაცა მთავარსა მას ფ., მ. 27,14; იყო ქადაგებალ და მიმოდიდებალ ფ., მრ. 1,45; ფ. შეჭარსხნა მათ, მრ. 3,12; ასწავებდა მათ იგავით ფ., მრ. 4,2; ევედრებოდა მას ფ., მრ. 5,10,23; ფ. ვნებულ იყო იგი მრავალთა მიმართ მკურნალთა, მრ. 5,26; იხილა ელავილი და მტირალნი და მკვობარნი ფ., მრ. 5,38 C; ამცნებდა (ამცნო C) მათ ფ., მრ. 5,43; იყო სწავლალ მათა ფ., მრ. 6,34; ეამი არს-ლა ფ., მრ. 6,35; ჯერ-არს ძისა კაცისაჲ ვნებაჲ ფ., მრ. 8,31; ლ. 9,22; ჯერ-არს ძესა კაცისასა ფ. ვნებალ, მრ. 8,31 C; სამოსელი მისი იქმნა ბრწყინეალე სპეტაკ ფ., მრ. 9,3 C; რა ფ. იენოს და შეურაცხ იქმნეს, მრ. 9,12; ფ. გორვიდა და განვიდა მისგან, მრ. 9,26; აქუნდა მონაგები ფ., მრ. 10,22; თქუენ ფ. ჰსცთე-ბით, მრ. 12,27; მრავალთა მდიდართა დაღვეს ფ., მრ. 12,41; პეტრე ფ. უმეტესად ხ იტყოდა, მრ. 14,31 C; შეასმენდეს მღლელო მოძლუარნი იგი ფ., მრ. 15,3; ვიღრემღე უჯრდაცა ჰილაცეს ფ., მრ. 15,5; რომელ იყო დიდ ფ., მრ. 16,4; ფ. სხუასაცა მრავალსა ჰლოცვიდა, ლ. 3,18; სხუჲა ერისა სიმრავლე ფ. (იყო), ლ. 6,17 C; შემეიყუარა მე ფ., ლ. 7,47; (მონაჲ) იტანჯოს ფ., ლ. 12,47; რომელსა მიეცა ფ., ლ. 12,48; ჯერ-არს მისა ფ. ვნებალ, ლ. 17,25; განიხარა ფ., ლ. 23,8; წყალნი ფ. იყვენს მუნ, ი. 3,23; რომელსა დაე-რდომილნი ისხა სიმრავლე ფ. სნეულთაჲ, ი. 5,3 C; იყო თივაჲ ფ. აღგილსა

მას, ი. 6,10; მან გამოიღოს ნაყოფი ფრიალ, ი. 15,5 C; ფრიალ-ლა მაქუს სიტყუალ თქუნდა მიმართ, ი. 16.12; ისმინის მისი და ფრიალცა ყვის, მრ. 6,20 C.

2. ფრიალ [ზედხ.]: სამკალი ფრიალ არს, ხ' მუშაკნი მცირედ, მ. 9,37; ლ. 10,2; იხილა შფოთი და ტირილი და ლალადებად ფრიალი, მრ. 5,38; სხუსა ერისა სიმრაველჲ ფრიალი (იყო), ლ. 6, 17; აქუნდა ალაბასტრითა ნელსაცხებელი ნარდისა სარწმუნოვსაჲ, ფრიალისა სასყიდლისაჲ, მრ. 14,3.

ფრინველ ნ. მფრინველ.

ფრომინებჩ [რომაული, რომაულად]: წერილ იყო ებრაელებრ, ფრომინებჩ და ბერძლ, ი. 19,20 C; იყო წიგნი წერილი მას ზედა ბერძლითა და ფრომინებჩითა და ებრაელებრითა, ლ. 23,38 C.

ფხალშუნ [გებრავლთა მეფის მავითის მიერ შეთხოული ხაგალმბელი]: ჯერ-არს აღსრულებად ყოველივე წერილი შჯულსა მოსესსა და წინაწარმეტყუელთა და ფხალშუნთა ჩემოვს, ლ. 24,44; თუთ იგი დავით იტყუს წიგნსა ფხალშუნთახა, ლ. 20,42; ჯერ-არს აღსრულებად ყოველთა მათ წერილთაჲ შჯულსა მას მოსესსა და წინაწარმეტყუელთასა და ფ. ჩემოვს, ლ. 24,44 C.

ფხკერ ნ. ჟფსკრულ.

ფუგნება ნ. აღფუგნება, განფუგნება.

ფურცელ: არარაჲ ჰოვა მას შინა, გარნი ფურცელი ხ', მ- 21,19; მრ. 11, 13; რაემს რტონი მისნი დაჩვიან და ფ. გამოვალნ (გამობუტკონი C), მ. 24, 32; მრ. 13,28; იხილა ლელჲ შორით, რომელსა ესხა ფ., მრ. 11,13; რაემს გამოვალნ ფ., თუთ უწყოდით, რ' ახლოს არს ზაფხული, ლ. 21,30.

[ნ. კ. ფურცლოვანი].

ფურცლოვანი: იხილა შორით ლელჲ ფურცლოვანი, მრ. 11,13 C.

ფუცება, ა—ზ [ლაფიგება]: გაფუცებ შენ ღმრთისა ცხოველისა, მ. 26,63; გ. შენ ღმერთსა, მრ. 5,7.

ე: ეფუცა მას, ვ'ლ: რაჲცა მთხოო, მიგეც შენ, მრ. 6,23 C; ფიცით, რომელ ე. აბრაჰამს ..., მოცემად ჩუნდა ლ. 1,73.

ფუცვა, ი [დაფიგება]: ნუცა თავსა შენსა ზფუცავ, მ. 5,36; რომელმან ფუცა საკურთხეველსა, ფუცავს მას და ყოველსა, რომელი არს მას ზედა, მ. 23, 20; რომელმან ფუცა ტაძარსა მას, ფ. მას და რომელი დამკვდრებულ არს მას შინა, მ. 23,21; რომელმან ფუცა ცასა, ფ. საყდარსა ღმრთისასა და რომელი ზის მას ზედა, მ. 23,22; ნუ ჰფუცავთ ყოველითურთ ნუცა ცასა, რ' საყდარი არს ღმრთისაჲ, მ. 5,34; რომელმან ფუცა საკურთხეველსა ..., მ. 23, 20; რომელმან ფ. ტაძარსა მას ..., მ. 23,21; რომელმან ფ. ცასა ..., მ. 23,22; რომელმან ფუცის საკურთხეველსა, ფუცის მას და ყოველსა, რომელ არს მას ზედა, მ. 23,20 C; რომელმან ფ. ტაძარსა, ფ. მას და რომელი მყოფარს მას შინა, მ. 23,21 C; რომელმან ფ. ცასა, ფ. საყდარსა ღმრთისასა და რომელი ზის მას ზედა, მ. 23,22 C; რომელმან ფუცობ ტაძარსა მას, არარაჲ არს, ხ' რომელმან ფ. ოქროსა მას ტაძრისასა, ჯერ-არს, მ. 23,16; რომელმან ფ. საკურთხეველსა, არარაჲ არს, ხ' რომელმან ფ. შესაწირავსა მას, ... ჯერ-არს, მ. 23,18.

[ნ. კ. ცილის ფუცვა].

ფუძე ნ. დაფუძნებულ, საფუძველ.

1. ფჭილი [ფჭილი, ყუჩა]: (ცომი) მოილო დედაკაცმან და შჭართო იგი ფჭილხა სამსა საწყაულსა, მ. 13,33; ლ. 13,21; ორნი ფჭილენ ფ., მ. 24,41; ლ. 17,35 E; ორნი ფჭილენ ფჭილთა, მ. 24,41 C.

[ნ. კ. 1. საფჭიელ].

2. ფქვილ [წიხკვილის ქვა, жерпих]: უმჯობეს არს მისა, დამო-თუ-იერიოს ფქვილი ერთი ვირით საფქველი ქედსა, მ. 18,6; უადვილეს არს მისა, უკუეთუმცა ლოდი ფქვილიხა ზედა ელევა ქედსა და შთავრდომილ იყო ზღუსა, ლ. 17,2. [6. კ. 2. საფქველ, საფქველ]

ფქვა, 0—2: ორნი ფქვილენ ფქვილ-სა, მ. 24,41; ლ. 17,35.

უადვილესმცა იყო ქვაჲ ფქვილია დი-პოევიდა ყელსა მისსა და შთა-მცა-ეარ-და ზღუსა, ლ. 17,2 C.

ფშიტ [წერილი ფული, ფაზლ. $\frac{1}{4}$ კაბ.]: მოვიდა ერთი ქურივი გლაბაკი და და-სხნა ორნი ფშიტნი, რომელ ორს დანჯ ერთ, მრ. 12,42 C.

ფხურა ნ. აღმოფხურა, აღფხური.

ქ

ქაღაგება, 0—2: ნუ ქაღაგებ წინა-შე შენსა, მ. 6,2; ქაღაგებლა უდაბნოსა/ჭურიასტანისასა, მ. 3,1 C; ქ. სახარებასა სასუფეველისასა, მ. 4,23 C; მ. 9,5; ქ. სახარებასა ღმრთისასა, მრ. 1,14; ქ. ნათლის-ღებასა სინანულისასა, მრ. 1,4; ლ. 3,3; ქ. და იტყოდა, მრ. 1,7; ქ. შესაკრებელთა მათთა და ყოველთა გა-ლილესა, მრ. 1,39; ქ. ყოველთა შე-საკრებელთა გალილესათა, ლ. 4,44; ქ. და ხხარება სასუფეველსა ღმრთი-სასა, ლ. 8,1; ქ. რად-იგი ყო მისთჳს იესუ, ლ. 8,39; გამოვიდეს და ქაღაგებ-დეს, მრ. 6,12; უფროს უმეტესად ქ., მრ. 7,36 C; იგინი გამოვიდეს დი ქ. ყო-ველსა ქუყანასა, მრ. 16,20; მი-რად-ხედთ, ქაღაგებდით, მ. 10,7; ქ. მას ერლოებსა ზედა, მ. 10,27 C; რა მუნ-ცა ვქაღაგებდე, მრ. 1,38 C; ქაღაგეთ ერლოსა ზედა, მ. 10,27; ქ. სახარებაჲ ესე ყოველსა დაბადებულსა, მრ. 16,15.

ო/უ: რა მუნცა უქაღაგო [S, O₂ O₃], მრ. 1,38.

ო ვნ.: ოქაღაგოხ სახარებაჲ ესე სა-სუფეველისაჲ ყოველსა სოფელსა, მ. 24,14; სადაცა ო. სახარებაჲ ესე, მ. 26,13; მრ. 14,9; პირველად ო. სახარებაჲ ესე, მრ. 13,10 C; რომელსა უურსა იტ-

ყოდით საუნჯეთა შინა, ი. ერლოთა ზე-და, ლ. 12,3.

შეინანეს ქაღაგებასა მას იონანსა, ლ. 11,32; 12,41; მოვიდა იოანე ნათ-ლის-მცემელი ქაღაგებად უდაბნოსა მას ჭურიასტანისასა, მ. 3,1; მიერთგან იწ-ყო იესუ ქ. და სიტყუად, მ. 4,17; წარ-ვიდა მიერ ქ. მ. 11,1; იწყო ქ. ფრიად და მიმოდადებად სიტყუსა მის, მრ. 1,45; რა წარავლინნეს იგინი ქ., მრ. 3,14; იწყო ქ. ათქალაქთა მათ, მრ. 5,20; პირველად ჯერ-არს ქ. სახარებაჲ ესე, მრ. 13,10; მომავლინა მე... ქ. ტყუეთა განტევებად დი ბრმათა აღბილ-ვად, ლ. 4,18; მომავლინა შე... ქ. წი-ლიწადი უფლისაჲ შეწყნარებული, ლ. 4,19; წარავლინა იგინი ქ. სასუფეველ-სა ღმრთისასა, ლ. 9,2; ესრძთ ჯერ-იყო... ქ. სახელითა მისითა სინანული და მოტევებად ცოდვათაჲ, ლ. 24,47.

[6. კ. მიმოქაღაგება].

1. ქათამ [მახალი, петух, ἀλέκταρ]: მეყსეულად ქათამი ყივი ხოლო, მ. 26,74; (—) ლ. 22,60; ი. 18,27; ქათამიან კმა-ყო, მრ. 14,68; მეყსეულად მეორეჲ ქ. კმა-ყო, მრ. 14,72; ვილრე არლა იყი-ნოს ქათამსა, მ. 26,75; ლ. 22,34; ი. 13,38; ვილრე ქათამს ყივილმდე, სამ გზის უვარ-მყო მე, მ. 26,34 C; ვილრე ქ. ყივილამდე..., მ. 26,75 C; ირა უწ.

ყოთ, ოდეს უფალი იგი სახლისად მის მოვიდეს: მწუხრი ანუ შუეა ღამეს ანუ ქათმის ყვირის ანუ განთიად, მრ. 13,35 C; ვიდრე ქათმისა ჯმობადმდე, სამ გზის უფარ-მყო მე, მ. 26,34; მრ. 14,30,72; ლ. 22,61; ირა იცით, ოდეს უფალი იგი სახლისად მოვიდეს: მწუხრი ანუ შუეა ღამეს ანუ ქ. კმასა ანუ განთიად, მრ. 13,35.

2. ქათამ [ფრინველი საზოგადოდ, გარეული და შინაური, განსაკუთრებით ქათამი (ყვედალი)]: ვა ქათამთან შეიკრიბნის მართუენი ქუეშე ფროეთთა, მ. 23,37 C.

ქალ [ქალიშვილი, ქოყნა]: არა მოკუდა ქალი ესე, მ. 9,24 C; აღადგინა ქ. იგი, მ. 9,25; აღდგა ქ. იგი, იქვე C; მრ. 5,42; შევიდა ქ. იგი მწრათლ მეფისა, მრ. 6,25; ქალთან შეართუა ღედსა თუსსა, მ. 14,11 D; ქ. მან (—C) შიართუნა ღედსა თუსსა, მრ. 6,28; შიართუნეს თავი იგი ლანკლითა და მისცეს ქალხა მის, მ. 14,11; ჰრქუა ჰეროდე ნეტემან ქ. მას, მრ. 6,22; შიოდო თავი მისი ფეშუენითა და მიჰსცა ქ. მას, მრ. 6,29; ჰრქუა ქ. მას მეკარესა; ი. 18,16 C; არა ინება შეწუხებდა ქალხა მის, მრ. 6,26.

[5. ქ. ქალა, ქალწულ].

ქალა [ქალიშვილი]: ქალა [წიად.], შენ გიტყვ, აღდგ, მრ. 5,41 C.

ქალაქი ნუკა იერუსალმსა (ჰმუცავთ), რ ქალაქი არს მეუფისა დიდისა, მ. 5,35; ყოველი ქ. გინა სახლი, რომელი განეთის თავსა თუსსა, ვერ დამტკიცის, მ. 12,25; ქ. მათი დაწუა ცეცხლითა, მ. 22,7; ყოველი ქ. შეკრებულ იყო წინაშე კართა, მრ. 1,33; უმოლხინეს იყოს ქუეყანა იგი სოდომისა და გომორისა... ვიდრე ქ. იგი, მ. 10,15; შეიძრა ქ. იგი ყოველი, მ. 21,10; ქ. იგი ყოველი შეკრებულ იყო წინაშე

კართა, მრ. 1,33 C; რომელსა ზედა დაშენებულ იყო ქ. იგი (—C) მათი, ლ. 4,29; იხილა ქ. იგი, ლ. 19,41; ყოველი იგი ქ. გამოვიდა შემობუეად იესუსა (გამოეგებულა იესუს C), მ. 8,34; წაროყვანა იგი ეშმაქმან მან წმიდასა (+მას C) ქალაქხა, მ. 4,5; ვერ კელ-წიფების ქ. დაფარვილ, რომელი მთასა ზედი დაშენებულ არს, მ. 5,14; ქ. სამარტელთისა ნუ შეხუალთ, მ. 10,5; რომელსა ქ... შეხვდეთ, მ. 10,11; ლ. 10,8,10; განვიდა გარეშე ქ. ბეთანიად, მ. 21,17 C; შევიდეს წმიდასა ქ., მ. 27,53; უთბრეს ქ. და დაბნებსა, მრ. 5,14; ლ. 8,34; მიივლინა გაბრიელ ანგლოზი ღმრთისა მიერ ქ. გალილეელთისა, ლ. 1,26 C; წარვიდოდეს ყოველი აღწერად კად-კადი თუსსა ქ., ლ. 2,3; იშვა თქუენდა მიცხოვარი... ქ. (+მას C) დავითისსა, ლ. 2,11; მიიქცეს მუნვე გალილეად, ქ. მთსა—ნაზარეთდ, ლ. 2,39 C; შთავიდა კიფარნაუმს, ქ. გალილეასსა, ლ. 4,31; მივიდა იგი ქ. ერთსა, ი. 4,5 C; წირვიდა მიერ სოფელსა, მახლობელად უდაბნოქსა ქ., ი. 11,54; მახლობელ იყო ადგილი იგი ქ. (+მას C), ი. 19,20; დავშნა ქ. მას, მ. 2,23 C; წარვიდა მწრათლ მითთ ერძოსა ქ. მას ჯუდაქსა, ი. 1,39 C; კაცი სიესე კეთროენებითა იყო მას ქ. (+შინა C). ლ. 18,3; გამოვიდიან გარე ქ., მრ. 11,19 C; განვიდოდა გარეშე ქ., იქვე DE; მსაჯული ეინმე იყო ქ. შინა, ლ. 18,2; რომელი შფოთისა ყოფასა ქ. შინა და კაცის-კლვისათს შეგდებულ იყო საპურობილესა, ლ. 23,19; რამეს გდევნდენ თქუენ ქ. ამის შინა, მ. 10,23 C; თქუენ დასხედით ქ. ამის შინა (—C) იერუსალმსა, ლ. 24,49; იყო დედაკაცი ვინმე ქ. მას შინა, ლ. 7,37; სოდომელთა უმოლხინე იყოს მას დღესა შინა

ვიდრე ქალაქისა მის, ლ. 10,12; მო-
ვინმე-ეგებოდა კაცი ქალაქისაგან, ლ.
8,27; რომელი აღდგურა ფერჯთა ჩუენ-
თა ქ. თქუენისა, ლ. 10,11; იყო იგი
არიმათიამთ, ქ. ჰურიათამსა, ლ. 23,51;
იყო ფილიპე ბეთანიამთ, ქ. ანდრეასა
და პეტრსა, ი. 1,44; განაძეს გარუშე
ქალაქისა მისგან, ლ. 4,29; გამოვიდო-
დეს ქ. მისგან, ი. 4,30 C; ქ. მისგან სა-
ბარიტლთამსა მრავალთა ჰრწმენა იგი,
ი. 4,39 C; გამო-რამ-ხვდეთ მიერ სახ-
ლით გინა მიერ ქალაქით, მ. 10,14; გი-
მო-რამ-ხვდოდით მიერ ქ., ლ. 9,5; რა-
ცამს გდევნიდენ თქუენ ამიერ ქ., მიიე-
ლტოდეთ სხუად, მ. 10,23; განვიდა ვა-
რე ქ. ბეთანიად, მ. 21,17; აღმოვდა
იოსებუცა გალილეამთ, ქ. ნაზარეთით,
ლ. 2,4; რომელი-იგი იყო არიმათიამთ,
ქ. ჰურიასტანიოთ, ლ. 23,51 C; იყო ფი-
ლიპე ბეთსაილიამთ, ქ. ანდრეასით და
პეტრესით, ი. 1,44 C; გამოვიდა ქ., ი.
4,30; მათგანნი სტანჯნეთ... და სდე-
ნიდეთ (სდევენთ C) ქალაქითი ქალაქად,
მ. 23,34; მწყემსნი იგი იელტოდეს ქა-
ლაქად, მ. 8,33; მოვიდა თჳსა ქ., მ. 9,1;
ხელისაგან მოვიდოდა იესუ ქ., მ. 21,
18; წარვედით ქ. კაცისა ვისამე, მ. 26,
18; წარვედით თქუენ ქ., მრ. 14,13;
დასისა მისგანნი შევიდეს ქ., მ. 28,11;
ვერლარა ჰელ-ეწიფა ქ. შესლვად, მრ.
1,45; შე-რამ-ხვდოდით ქ., მრ. 14,13 D;
მოვიდეს ქ., მრ. 14,16; მოივლინა გი-
ბრიელ ანგელოზი ქ. გალილეამსა, ლ.
1,26; წარვიდა მთად კერძო მწრათლ
ქ. იულამსა, ლ. 1,39; აღმოვიდოდა
იოსებუცა გალილეამთ... ჰურიასტანად,
ქ. დავითისა, ლ. 2,4; წარვიდეს გალი-
ლეად, ქ. თჳსა, ლ. 2,39; შთავიდა კა-
ფარნაოზდ, ქ. გალილეამსა, ლ. 4,31 C;
წარვიდოდა იესუ ქ., ლ. 7,11; შესლვა-
სა ოდენ თქუენსა ქ. შეგემიხვოს თქუენ

კაცი, ლ. 22,10; მოვიდა იგი ქ. სამა-
რიასა, ლ. ი. 4,5; მოწაფენი მისნი
წარსრულ იყენეს ქ., ი. 4,8; წარვიდა
ქ., ი. 4,28; თავადი ვილოდა ქალაქად-
ქალაქად და დაბად-დაბად, ლ. 8,1; ქ.
ქ. რომელნი მოვიდოდეს მისა, ლ. 8,
4; ვერ დაასრულოთ ქალაქებო ისრაშ-
ლისაჲ, მ. 10,23; მოჰვლიდა იესუ ქა-
ლაქებზსა ყოველსა და დაბნებსა, მ. 9,
35; წარვედით მიერ... ქ. მთსა, მ.
11,1; წარვიდეთ მახლობელად დაბნებსა
და ქ., მრ. 1,38; ვიდრეცა შევიდოდა
დაბნებსა და ქ. და აგარაკებსა, მრ. 6,
56; წარავლინნი იგინი... ყოველსა ქ.
და დაბნებსა, ლ. 10,1; მიმოვიდოდა ქ.
და დაბნებსა, ლ. 13,22; წარვიდა კაცი
იგი ყოველსა მას ქ., ლ. 8,39; იწყო
იესუ ყუედრებად ქალაქებისა მის, მ.
11,20; მკვრცხლ ყოვლისაგან ქ. შეკრბა
მუნ, მრ. 6,33; მისდედეს მას მკვრცხლ
ქალაქებისაგან, მ. 14,13; სხუათაცა
ქალაქთა ჯერ-არს ჩემდა ხარებად სა-
სუფეველი ღმრთისაჲ, ლ. 4,43; იყავ
შენ ჰელმწიფე ითთა ქ. ზედა, ლ. 19,
17; შენცა იყავ (ჰელმწიფე) ზედა ხუთ-
თა ქ., ლ. 19,19; მკვრცხილნი ყოველ-
თაგან ქ. მირზიოდეს მუნ, მრ. 6,33 C;
ერი მრავალი იყო ქალაქისაჲ მის თა-
ნა, ლ. 7,12; განეშორა თჳსაგან აღ-
გილსა ქალაქისასა, ლ. 9,10; ე'ა მი-
ეახლნეს იგინი ბქეთა ქალაქისათა, ლ.
7,12; განვედ იდრე უბანთა და ყურეთა
ქ., ლ. 14,21; უთხრა კაცთა მათ ქ., ი.
4,28; ქალაქისა მისგანთა მრავალთა
ჰრწმენა მისი, ი. 4,39; შევიდა იგი
ერთსა ქალაქთაგანსა, ლ. 5,12.

[ნ. კ. ათქალაქ, დაბა-ქალაქ, მოქა-
ლაქე].

ქალწულ: ამა ქალწული მიუდგეს და
შეეს ძმ, მ. 1,23; მოივლინა გაბრიელ ან-

გელოზი... ქალწულობა, თხოვილისა ქმარისა, ლ. 1,27; მაშინ აღდგეს ყოველნი იგი ქალწულნი, მ. 25,7; მერმე მოვიდეს სხუანიცა იგი ქ., მ. 25,11; მაშინ ემსგავსოს სასუფეველი ცათად ათთა მათ (—C) ქალწულთა, მ. 25,1; სახელი ქალწულობა მის მარიამ, ლ. 1,27.

[6. კ. სიქალწულე].

ქანქარ [ფულის ერთგვარი თანხა, ზოგის გამომანკრინებით 1500 მან., ზოგიხაგ —2000-ზე ფორა მერე]: რომელსამე მისცა ხუთი ქანქარი, მ. 25,15; რომელმანი იგი ხუთი ქ. მიიღო, მ. 25,16,20; მორათუა მას სხუად-ღი ხუთი ქ., მ. 25,20; უფალო, ხუთი ქ. მომეც მე, ამა სხუად ხუთი ქ. შეესძინე, მ. 25,20; მოვიდა, რომელსა-იგი ორი ქ. მიეღო და ჰრქუა: უფალო, ორი ქ. მომეც მე, და ამა სხუად ორი ქ. შეესძინე, მ. 25,22; რომელსა ერთი ქ. მიეღო, მ. 25,24; რომელსა აქუს ათი ქ., მ. 25,28; მოუღეთ მაგისგან ქ. ეგე (იგი C), მ. 25,28; დავჰფალ ქ. იგი შენი ქუეყანასა, მ. 25,25; წარმოუდგინეს მას ერთი თანამდები ბეგრისა ქანქარისა, მ. 18,24 C.

ქარ: ქარი წინაუკუმო იყო, მრ. 6 48 C; რაეამს სამხრით ქ. ქრინ, ლ. 12, 55; ქ., სადა უნებს, ქრის, ი. 3,8 C; იყო ქ. იგი პირით კერძო, მ. 14,24; ...პირით მათსა, მრ. 6,48; იხილა ქ. იგი ძლიერი, მ. 14,30; დასცხრა ქ. იგი, მ. 14,32; მრ. 4,39; 6,51; შეპრისხნა ქარსა მას (—C) და ზლუასა, მრ. 4,39; შეპრისხნა ქ. მას და ღელვათა წყალთასა, ლ. 8,24; იყო ნიაქიარი ქარისა დიდისა, მრ. 4,37 C; რამისა გამოხუელით უდაბნოსა ბლვად? ღერწმისა, ქარისაგან შერყეულისა, მ. 11,7; ლ. 7, 24; ზლუად იგი ქ. დიდისა აღიძროდა, ი. 6,18; ქროდეს ქარსი, მ. 7,25,27; ანქრეოდეს ქ., მ. 7,25 C; ქრიოდეს ქ., მ. 7,27 C; ქარისცა და ზლუადცა ერ-

ჩიან მას, მ. 8,27; მრ. 4,41; შეპრისხნა ქართა მათ და ზლუასა, მ. 8,26; ქართაცა უბრძანებს და წყალთა, და ერჩიან მას, ლ. 8,25; შეკრიბნეს რჩეულნი მისნი ოთხთაგან ქართა კიდიოვანი ცისადთ ვიდრე კიდედმე მისა, მ. 24,31; მრ. 13,27; ...ოთხთა ქართაგან ..., იქვე C; ზლუად იგი ძლიერთა ქ. აღიძროდა, ი. 6,18 C; იყო მეყსეულად ბორბალი ქარისა და დიდი, მრ. 4,37; გარდამოქდა ირმური ქ. ზლუასა მას ზედა, ლ. 8,23.

[6. კ. ვანქარება, ვანქრევა, მოქარება, ნიაქიარი, ნქრევა].

ქარქაშ: დადევ მახვილი ქარქაშხა, ი. 18,11; მიაქციე მახვილი ეგე მუნვე ქ. თუსსა, იქვე C.

ქება, ა—2: აქებდეს ღმერთსა, ლ. 2,13,20 C; 18,43; აქო უფალმან მშე იგი სიკრუვისა, ლ. 16,8.

პირისაგან ჩხლთა მწოვართაჲსა დაემტციოს ქება, მ. 21,16; პირითა ჩხლთა მწოვართაჲთა დაამტციე ქ., იქვე C; იწყო... სიხარულით ქებად ღმრთისა, ლ. 19,37.

ქელ [კიხერი]: უმჯობეს არს მისა დამო-თუ-იკიდოს ფქვილი ერთი ვირით საფქველი ქელხა, მ. 18,6; გამო-თუ-იხას ქ. მისსა ვირით საფქველი, მრ. 9,42; უკუეთუმცა ლოდი ფქვილისაჲ ზედა ეღვა ქ., ლ. 17,2; დაფარდა ქ. ზედა მისსა, ლ. 15,20.

ქვა: ვინ არს თქუენგანი კაცი, რომელსა სთხოვდეს ძე თუხი პურისა, ქვაჲ ნუ მისცეს მას, მ. 7,9; ლ. 11,11; არა დაშთეს ქ. ქვასა ზედა, მ. 24,2; მრ. 13, 2; ლ. 19,44; 21,6; უადვილესმცა იყო ქ. ფქვისაჲ დამოეკიდა ყელსა მისსა და შთა მცა-ვარდა ზლუასა, ლ. 17,2 C; რა არა წარსცე ქვაჲ ფარკი შენი, მ. 4,11; ლ. 4,11; ირქუ ქ. ამას, რა პურ იქმნეს, ლ. 4,3; არა დამთეს ქვაჲ ქ. ზედა, მ. 24, 2; მრ. 13,2; ლ. 19,44; 21,6; თავადი

განეშორა მითგან ვრ ქვის სატყორ-
ცებელ ოდენ, ლ. 22,41; ქვითა იცემნ
თავსა თჯსა, მრ. 5,5; ქ. კეთილითა და
პატიოსნითა შენებულ არს, ლ. 21,5;
იხილე, რაბამი ქვები არს და რაბამი
შენებულებად, მრ. 13,1; ალიღეს ქ. ჰუ-
რიათა მათ, რა დაჰკრიბონ მას, ი. 8,
59; აქუნდა ქ. ჰურიათა მათ, რამცა
ქვაბ დაჰკრიბეს მას, ი. 10,31; ქ. ალი-
ღეს, რამცა დაჰოლეს იგი, იქვე C; იხი-
ლე, რაბამი ქვანი არიან ესე და რა-
ბამი შენებული, მრ. 13,1 C; და ლათუ
ესენი ღუმენ, ქ. ლალადებდენე, ლ. 19,
40; თქუ, რა ქ. ესე პურ იქმნენ, მ. 4,
3 C; არქუ ქვითა ამათ, რა პურ იქ-
მნენ, მ. 4,3; ლ. 4,3 C; შემძლებელ არს
ღმერთი ქ. ამათგან აღდგინებად შეი-
ლად აბრაჰამისა, მ. 3,9; ძალ-უც ღმერთს-
ა აღდგინებად ქ. ამათგან ნაშობად
აბრაჰამისა, ლ. 3,8; იყენეს მუნ სარ-
წყულნი ქვისანი, მდგომარენი ექუსნი.
ი. 2,6.

[ნ. ქ ქვაფენილ, ქვისა დაკრება].

ქვაფენილ: დაჯდა იგი საყდართი
ზედა, ადგილსა მას, რომელსა პრქვან
ქვაფენილ, ი. 19,13.

ქველ [მოწყალება]: შენ რაეამს ქველს
იქმოლი, მ. 6,3 C.

ქველის მოქმედ [კეთილი, მოწყალე,
მწყალობელი]: ერთ არს ქველის მოქ-
მედ [წოდ. ბრ.], მ. 19,17 C; რომელთა
გელმწიფებდა აქუს მათ ზედა, ქ. მ.
პრქვან, ლ. 22,25; ქ. მ. [წოდ. ბრ.];
რად კეთილი ვქმნე, რა მაქუნდეს ცხო-
რებად საუკუნოჲ, მ. 19,16 C; მრ. 10,
17 C; არავინ არს ქველის მოქმედი,
მრ. 10,18 C; რადსა მეტუჯ მე ქველის
მოქმედით, მრ. 10,18 C.

ქველის მოქმედება [წყალობა, მოწყა-
ლება]: რასი მკითხავ მე ქველის მოქ-
მედებისათჳს, მ. 19,17 C.

ქველის საქმე [მოწყალება]: რა იყოს
ქველის საქმე (+იგი C) შენი ფარუ-
ლად, მ. 6,4; რად წეს-არს შიფათსა ში-
ნა: ქველის საქმე ანუ ძურის საქმე,
მრ. 3,4 C; განყიდეთ მონაგები თქუნი
და მიეცით ქ. ხ. (ს—C), ლ. 12,33;
ეკრძალნით ქველის საქმესა თქუნსა,
მ. 6,1; რაეამს იქმოლი ქ. ხ. შენსა, მ.
6,2; შენ რაეამს ჰყოფდე ქ. ხ. შენსა,
მ. 6,3.

ქვისა დაკრება, 0—(3)2 [ქვების ცემა,
ჩაქოლვა]: კთლისა საქმისათჳს ქვასა არა
დაგარებთ (დაგარებთ D, დაკრებთ C) შენ,
ი. 10,33; რომლისა საქმისათჳს მათგა-
ნისა ქვასა დაჰკრებთ მე, ი. 10,32; იე-
რუსალმე, იერუსალმე, რომელმან მოს-
წყვდენ წინაწარმეტყუელნი და ქვაჲ
დაჰკრიბთ მოვლინებულთა შენ ზედა,
მ. 23,37; ლ. 13,34; მოქმედით მათ...
რომელნიმე მოწყვდნეს, რომელთამე ქვაჲ
დაჰკრიბეს, მ. 21,35; აქუნდა ქვები ჰუ-
რიათა მათ, რამცა ქ. ღ. მას, ი. 10,31;
ქვები ალიღეს, რამცა ღ. მის ზედა, ი.
8,59 C; ყოველმან ერმან ქვაჲ დაჰკრი-
ბოს ჩუენ, ლ. 20,6; ალიღეს ქვები ჰუ-
რიათა მათ, რა დაჰკრიბონ მას, ი.
8,59.

გეძიებდეს შენ ჰურიანი ქვისა და-
კრებად, ი. 11,8.

ქლაშინდ: პორფირი, მოწველი, წი-
თელი ფერის სეგითა ტანისამცის, რე-
მელხან მეფეები და მთავარსარდლები
იდგამდნენ: ქლაშინდი მეწამული შეჰ-
მოსეს მას, მ. 27,28; განჰსძარტუს მას
ქლაშინდი იგი, მ. 27,31.

ქმარ: არა მიეის მე ქმარ, ი. 4,17 (2
2-ჯერ); ხუთ ქ. გესხნეს, ი. 4,18; ხუთ
ქ. ცვალებულ არს შენდა, იქვე C; ია-
კობ შეა იოსეფ, ქმარე მარიაშისი, მ.
1,16 C; იოსებ, ქ. მისი, მართალი იყო,
მ. 1,19; და-თუ-უტეოს დედაკაცმან ქ-

თხი და ცოლ-ეყოს სხუასა, იმრუშოს, მრ. 10,11 C; არა მიეის ქმარო... არა გიეის ქ., ი. 4,17; რომელი იწ გიეის, არა ქ. შენი არს, მ. 22,4,18; პირველი იგი ქ. მოკლდა, მ. 22,25 C; უკუეთო გინუტე-ვოს ქმარმან ცოლი თხი, მრ. 10,11; მოივლინა გაბრიელ ანგელოზი... ქალ-წულისა, თხოვილისა ქმარხა, ლ. 1,27; მოუწოდე (მოხადე C) ქ. შენსა, ი. 4,16; აღდგომასა მას არცა ცოლს იხხმიდენ, არცა ქმარხ ვიდოდიან, მ. 22,30 C; ჯერ-თუ-არს ქმარხა ცოლისა დატეეებაჲ, მრ. 10,2 C; ცხოვრებულ იყო ქ. თხისისა თა. ნა შვდ წელ, ლ. 2,36; ცოლი თუ გან-კიდეს ქმარხაგან და შეერთოს სხუასა, მრ. 10,12; რომელმან განტეეებული ქ. შერიტოს, ლ. 16,18.

ქმნა, o [მიფრე სერიაში ჩვეულებ-რივად უნიშნოდ]: რომლითა გელმწი-ფებითა ამას ჰქმ, მ. 21,27 C; ... ვიქმ, მ. 21,24,27; მრ. 11,29,33; ლ. 20,8; მამაჲ ჩემი იქმს, და მეცა გ., ი. 5,17; იგივე საქმენი, რომელთა გ., წამებენ ჩემთჳს, ი. 5,36 C; თაჳით ჩემით არა-რას გ., ი. 8,28; მე სათნაობებათა მის-თა გ. მარადის, ი. 8,29; საქმეთა რო-მელთა მე გ. სახელითა მამისა ჩემისაჲ-თა, ი. 10,25; უკუეთო არა გ. საქმესა მამისა ჩემისასა, ი. 10,37; უკუეთო გ., ... საქმენი გრწმენედ, ი. 10,38; რო-მელსა-ეცე მე გ., არა იცი აწ, ი. 13,7; საქმესა რომელსა მე გ., მანცა ქმნეს, ი. 14,12; ე-ა მამცრო მე მამამან, ეგრე გ., ი. 14,31 C; თუ არა ვიქ საქმეთა მამისა ჩემისათა, ი. 10,37 C [ხელნ.].

რომლითა გელმწიფებითა ამას იქმ, მ. 21,23; მრ. 11,28; ლ. 20,2; რასა სის-წაულსა მიჩუენებ ჩუენ, რ' ამას ი., ი. 2,18; რომელთა შენ ი., ი. 3,2; 7,3 რასა სა-სწაულსა ი. ..., რასა ი., ი. 6,20; უკუე-თუ ამას ი., გამოუცხადე თაჳი შენი სო-ველსა, ი. 7,4.

ყოველსავე კეთილსა იქმს, მრ. 7,37; მამაჲ ჩემი მოაქამდე ი., ი. 5,17; რაე-დენსა-იგი მამაჲ (რასაცა იგი C) ი., მას ძმ ეგრევე მსგავსად ი., ი. 5,19; ყო-ველსავე უჩუენებს მას, რაოდენსა-ი-გი ი., ი. 5,20; ნუთუ უმეტესსა სას-წაულსა რას ჰყოფდეს, რომელ ესე ი., ი. 7,31 C; უკუეთო არა ... ცნას, რასა ი., ი. 7,51; რომელი ი. ცოდვასა, ი. 8,34 C; კაცი ესე მრავალთა სასწაულთა ი., ი. 11,47; იგი ი. საქმესა, ი. 14,10.

რასა უმეტეს იქმთ, მ. 5,47; ნუ ი. წინაშე კაცთა სიხილველად მათა, მ. 6,1 C; საქმეთი მათთაებრ ნუ. ი., მ. 23,3; სხუასაცა მსგავსსა ესემლევანსა მრავალსა ი., მრ. 7,13 C; რასა ი., მრ. 11,5 C; ნურას უფროეს განწესებულისა თქუენისა ი., ლ. 3,13; თქუენ რომელი გესმის, ... მას ი., ი. 8,38; თქუენ ი. საქმესა მამისა თქუენისასა, ი. 8,41; მო-წაფენი შენნი იქმან, რომელი არა ჯერ-არს შაბათსა შინა საქმედ, მ. 12,2; იხი-ლე, რასა ი. შაფათსა შინა, რომელი არა ჯერ-არს, მრ. 2,24 C; არა იციან, რასა ი., ლ. 23,34.

რომელი იქმს ბოროტსა, ი. 3,20; რომელი ი. კეშმარტსა, ი. 3,21; არა თუ იხილის, რასა მამაჲ ი., ი. 5,19 C; არავინ ფარულად რასჳე ი., ი. 7,4; რომე-ლი დაფარულად რას ვინ ი., იქვე C; მამამან არა იციან, რასა ი. უფალი მისი, ი. 15,15; ყოველთა საქმეთა მათთა იქ-მედ საჩუენებელად, მ. 23,5.

სახელითა შენითა ძალთა მრავალთა ვიქმოდეო [უწყვ.], მ. 7,22; საქმესამცა აბრაჰამისსა იქმოდეო, ი. 8,39; იქმო-და მას და შესძინა სხუად ბუთი, მ. 25,16 C; ესმა მრავალსა სიმრავლესა, რაოდენსა-იგი ი., მრ. 3,8; რომელსა ი. იესუ, ლ. 9,43; ჰხედვიდეს სასწაულთა მისთა, რომელთა ი., ი. 2,23; ამას ი.

შაბათსა შინა, ი. 5,16; რომელთა იქმოლად უძღვრათ ზედა, ი. 6,2; წარვედ დღეს და იქმოლად [ბრძ.] ვენჯასა (საყურძენსა C) ჩემსა; მ. 21,28; მაგის ე. და მსცხონდე, ლ. 10,28; აწ რაჲ გეგულებს საქმელ, ი. ადრე, ი. 13,27 C; იქმოლეთ ნუ საზრდელსა (ქამადსა მას C) წარსაწყმედელსა, ი. 6,27.

რაემს იქმოლი [კავშ.] ქველის საქმესა შენსა, მ. 6,2; შენ რაემს ქველს ე., მ. 6,3 C; ნუ სცრობნ მარცხენ შენი, რასა იქმოლდხ მარჯუენ შენი, მ. 6,3; რომელი ე. ნაყოფთა მისთა, მ. 21,43 C; რომელსა ვერენ ე., ი. 9,4 C; საქმეთა მათ... იგი-ცა ი. და უდიდეს-ლა ამათსა ე., ი. 14,12 C; რა ვიქმოლდით საქმესა ღმრთისასა, ი. 6,28.

არიან საჭურის, რომელთა საჭურის იქმნებ თაენი თჳსნი სასუფეველისათჳს ცათაჲსა, მ. 19,12 C.

მო-მცა-ვედ და აღნადგინებითურთ გქმენ იგი, ლ. 19,23; მითხრა მე ყოველი, რაჲცა გ., ი. 4,29; ყოველი, რაჲცა ვ., მითხრა მე, ი. 4,39; ერთი სიქმლ გ., და ყოველთა გიკვრს, ი. 7,21.

უქუეთუმცა არა გქმნენ (ვქმენ D) საქმენი მათ შორის, ი. 15,24.

ქმნა მას შინა საწინებელი, მ. 21,33; მრ. 12,1; ქ. გოდოლი, მ. 21,33 C; მრ. 12,1 C; საქმლ კეთილი ქ. ჩემდა მომართ, მ. 26,10; მრ. 14,6; არა ქ. მუნ ძალი არცა ერთი, მრ. 6,5; რომელცა-ესე ქ. ითქუმოდის საწსენებლად მაგისა, მრ. 14,9; ესე ქ. უფლმან ჩემდა მომარტ დღეთა მათ, ლ. 1,25 C; რომელი ქ. ბოროტი ჰეროდე, ლ. 3,19; ამან უშჯულოებამ არარად ქ., ლ. 23,41; ესე ქ. დასაბამად სასწაულთა, ი. 2,11; ქ. შოლტი საბელთაგან, ი. 2,15; რაოდენი ქ. იერუსალმს, ი. 4,45; სადა-იგი ქ. წყალი ღვინოდ, ი. 4,46; ესე კუალად მერორს სასწაული ქ. იესუ, ი. 4,54; რო-

მელი-იგი ქ. სასწაული, ი. 6,14; რომელი ამან ქ., ი. 7,31; ესე აბრაჲმ არა ქ., ი. 8,40; თიჯად ქ. და მომგობა თულთა ჩემთა, ი. 9,11 C; რაემს ქ. თიჯად იგი იესუ, ი. 9,14 C; იოვანე სასწაული არარად ქ., ი. 10,41; იხილეს, რომელ-იგი ქ., ი. 11,45; რად-იგი ქ. იესუ, ი. 11,46; ესმინა, ვლ ესე სასწაული ქ., ი. 12,18; რომელი სხუამან არაჲნი ქ., ი. 15,24 D; არს სხუაცა მრავალ, რადენი ქ. იესუ, ი. 21,25 C; არა ქმნა (ქმნა D) მუნ ძალი მრავალნი, მ. 13,58; რომელ-იგი ქ. იესუ სასწაულნი, მ. 21,15; იხილეს რად... საკვრელებანი იგი, რომელ ქ. იქვე C; ესოდენი სასწაულნი ქ. წინაშე მათსა, ი. 12,37; რომელნი სხუამან არაჲნი ქ. [ქმნა D], ი. 15,24 E; მრავალნი სასწაულნი სხუანიცა ქ. იესუ, ი. 20,30; არიან სხუანიცა მრავალ, რომელ ქ. იესუ, ი. 21,25.

ჩუნ სამართლად ღირსი, რომელი გქმენით, მოგუეგების, ლ. 23,41; ამთ უკუნადსკენელთა ეამ ერთ ზ ქმნეს [წყვ.]. მ. 20,12 C; რაოდენი ქ. და რაოდენი ასწავეს, მრ. 6,30; უთხრეს იესუს, რაოდენი ქ., ლ. 9,10; ერისა კაცთა მათ ქ. გვრგვნი ეკალთაგან, ი. 19,2 C.

მონასა ჩემსა (ეპარქ): ქმენ ესე! და ქმნის, მ. 8,9; რაოდენი გუესმა საქმლ შენი კაფარნაუმს, ქმენ აქცა, ლ. 4,23.

გქმნე თქუენ, რა იყენით თქუენ მონადირე კაცთა, მრ. 1,17 C; რად კეთილი ვქმნე, მ. 19,16; რომელი საქმლ გ., მრ. 10,17; 18,18 E; მოძღუარ, რად გ., ლ. 10,25; რად საქმე ვქმნა, ლ. 18,18 D; რად სასწაულ ჰყო..., რად ვქმნე, ი. 6,30 C; რომელმან ქმნეს [კავშ.] ძალი სახელითა ჩემითა, მრ. 9,39; რომელმან არა იცის დო ქ. ღირსი რამე ტანჯვისად, ლ. 12,48; ნუქუე უმრავლესი სასწაული ქ., ი. 7,31; რომელმან ქ. ცოდვად, ი. 8,34; საქმესა რომელსა მე ვიქმ, მინცა ქ. და უფროდის-ლა

ამისა კმნეს., ი. 14,12; თუგნებაეს, გკმნეთ აქა სამ ტალაუარ, მ. 17,4; მრ. 9,5; ლ. 9,33; არა ხ ამის ლელჯსად მქმნეთ, მ. 21,21 C.

რად ვიკმნიეს, ი. 18,35; რად ბოროტი უქმნიეს მაგას, მ. 27,23; მრ. 15, 14; ლ. 23,22; აწ არად სიკუდილის საქმე უ. მაგას, იქვე C; ამას უწესოა არად უ., ლ. 23,41 C; მრკუა მე ყოველივე, რადცა მქმნა, ი. 4,29 C, 39 C; უკუეთუმცა საქმენი იგი არა მქმნეს მათ შორის, ი. 15,24 C; მოვიდეს ხილვად, რომელი-იგი ეკმნა, ლ. 8,35 C; ესეითარი სასწაული ე. მას, ი. 12, 18 C; ესთენი სასწაული ე. მათ წინაშე, ი. 12,37 C; სადა-იგი ეკმნეს უმრავლესნი ძალნი მისნი, მ. 11,20 E; ტჯროსს და სიღონს თუმცა ე. ძალნი, ლ. 10, 13.

ა—3: რად საქმე მქმნენ ჩუნენ, ლ. 2, 48 C; აქმნა მას ზედა და შესძინასხუად-ლა ზუთი, მ. 25,16.

ი ვნ.: უფროდს-ლა შუოთი იქმნე-ბიხ, მ. 27,24; მისთჯს იქმნებთან ძალ-ნი ესე, მ. 14,2; მრ. 6,14; (ძალნი) კელ-თაგან ამისთა რომელნი ი., მრ. 6,2; უფროდსი ამბოხი იქმნებოდა, მ. 27, 24 C; მის მიერ რომელნი იქმნებოდეს, ლ. 9,7; 13,17; მცირედსა ზედა სარ-წმუნო იქმნენ, მ. 25,21,23; ლ. 19,17; გნებაეს, ვრმცა ცოცხალ ი., ი. 5,6 C; ცოცხალ ი., ი. 5,14; ესე ყოველი იქმ-ნა, მ. 1, 22; 21, 4; ი. მეყსეულად და-ყუდება დიდ, მ. 8, 26; მრ. 4, 39; სამო-სელი მისი ი. სპეტაკ, მ. 17,2 C; სამოსელი მისი ი. მბრწყინვალე და სპეტაკ, მრ. 9,3; ესე ი. თავ საკიდურთა, მ. 21,42; მრ. 12,10; ლ. 20,17; იხილეს ძრგად იგი და რად-იგი ი., მ. 27,54; უთხრეს...

რადცა ი., მ. 28,11; რად-ძი არს, რომელ-იგი ი., მრ. 5,14; ვრ-იგი ი. ეშმა-კულისა მისთჯს, მრ. 5,16; უწყოდა, რად-იგი ი. მის ზედა, მრ. 5,33; სხუა ფერ ი. წინაშე მათსა, მრ. 9,2 C; ი. იგი ვა მკუდარი, მრ. 9,26; რომელი არასადა ი. ესეითარი დასაბამითგან, მრ. 13,19; რადსათჯს ი. წარწყმედად ნელსაცხებლისად ამის, მრ. 14,4; გამო-ვიდეს ხილვად, რომელი-იგი ი., ლ. 8, 35; აღორძნდა და ი. იგი ხე, ლ. 13, 19; ი. ბრძანებად შენი, ლ. 14,22; მწუ-ხარე ი., ლ. 18,23; დღეს ი. ცხორებად სახლისად ამის, ლ. 19,9; ბნელ ი. ყო-ველსა ქუეყანასა, ლ. 23,44 C; ვა იხი-ლა ასისთაგმან, რად-იგი ი., ლ. 23, 47 C; რომელი მოსრულ იყენეს ხილ-ვასა მას და რად-იგი ი., ლ. 23,48 C; ესენი ზრახვიდეს ურთიერთს ყოველი-სა მისთჯს, რომელი ი., ლ. 24,14; რად-ესე ი. მას შინა ამით დღეთა, ლ. 24,18; რომელი-იგი ი. კაც წინაწარმეტყუელ, ლ. 24,19 C; ვინათგან ესე ი., ლ. 24,21; ყოველივე მის მიერ ი., ი. 1,3; თჯნიერ მისა არცა ერთი რად ი., რაოდენი-რად ი., ი. 1,3; მისსა გარეშე არარად ი., ი. 1,3 C; სოფელი მის მიერ. ი., ი. 1, 10 C; სიტყუად იგი კორციელ ი., ი. 1, 14; მადლი და ქეშმარიტებად იესუ ქრისტეს მიერ ი., ი. 1,17; ... წყალი იგი, რომელ ღვნი ი., ი. 2,9; რომელ-სა ეამსა უმოღბნიე ი., ი. 4,52.

ტჯროსს თუმცა და სიღონს იქმნეს ძალნი, რომელნი იქმნეს (იქმნეს C) თქუნენ შორის, მ. 11,21; სოდომს თუ-მცა ი. ძალნი, რომელნი ი. შენ შორის, მ. 11,23; შეძრწუნდეს მცველნი იგი და ი. (იქმნეს C) ვა მკუდარი, მ. 28,4; რომელნი ი. (იქმნეს C) თქუნენ შორის, ლ. 10,9; რომელნი-იგი ღირს ი. (იქმ-

ნეს CD) საუკუნესა მას მიმთხვევად, ლ. 20,35; იქმნეს (იქმნეს D) მეგობარ პილატე და ჰეროდე ურთიერთას, ლ. 23,12; სადა-იგი იქმნეს უმრავლესნი ძალნი მისნი, მ. 11,20 CD; ჩინებულნი-იგი არა ღირს ი., მ. 22,8 C; სასმენელ ი. ლოცვანი შენნი, ლ. 1,13 C; შეშინებულ ი., ლ. 24,37.

სულგრძელ იქმენ, მ. 18,26,29.

უძვრეს განხეთქილება იქმნის, მ. 9, 16 C; უძვრეს განხეთქილ ი., მრ. 2, 21 C; ნაყოფისაგან ხმ საცნაურ ი., მ. 12,33 C; ი. უკუანაძსკნელი კაცისაჲ მის უძვრს პირველისა მის, მ. 12,45; ლ. 11,26; (სირყუაჲ იგი) უნაყოფო ი., მ. 13,22; მრ. 4,19; ი. იგი ხე დიდი, მ. 13,32; ი. იგი უფროჲს ყოველთა მბაღთა, მრ. 4,32; არა ნაყოფიერ ი., ლ. 8,14 C; არა ნაყოფიერ იქმნაჲნ, ლ. 8,14.

ვიდრემდე ესე ყოველი იქმნეს [კავმ.]. მ. 24,34 E; მრ. 13,30; რა ფრიად იენოს და შეურაცხ ი., მრ. 9,12; ჰრწმენეს, რ რომელი თქუას, ი., მრ. 11,23; ნუუაჲე შფოთი ი: ერისაჲ, მრ. 14,2; რა პურ ი., ლ. 4,3; ვიდრემდე ესე ყოველი იქმნას, მ. 24,34 D; უაუეთუ სიტყვისა ამას შამონასა არა სარწმუნო იქმნეთ (იქმნეთ D), ლ. 16,11; უაუეთუ სხუსასი მას სარწმუნო არა ი. (იქმნეთ CD), ლ. 16,12; რა ღირს ი. (იქმნეთ D) განრინებად ამის ყოვლისაგან, ლ. 21,36; უკუეთუ არა მოიქცეთ და იქმნეთ ვა ყრმანი, მ. 18,3; ვრ შენ იტყვ, ვდ თავისუფალ ი., ი. მ. 33 C; არქუ ქვათა ამათ, რა პურ იქმნენ, მ. 4,3; ლ. 4,3 C.

ე: ამისთვისა იგინივე მსაჯულ გექმნებან თქუენ, მ. 12,27 E; ვა-იგი ექმნა იონა სასწაულ ნინეველთა, ლ. 11,30; რომელნი... თუაღით მბილველ და მსა-

ხურ ექმნენ სიტყუასა მას, ლ. 1,2 C; სულ-გრძელ მექმენ ჩუენ ზედა, მ. 18,29 C; გექმნენ შენ მოსაგებელ, ლ. 14,12; გ. თქუენ ესე საწამებელ, ლ. 21,13; მწუხარებაჲ თქუენი სიხარულად გ., ი. 16, 20 C; ექმნეს მას შინა წყარო წყლის, ი. 4,14; ამისოჲს იგინივე მსაჯულ გექმნენ (გექმნენ CD) თქუენ, ლ. 11,19; ... გექმნენ, მ. 12,27 D.

გამოვიდეს იგინი ხილვად, რად-იგი ქმნულ იყო, მრ. 5,14 C; ღმრთისა მიერ ქ. არიან, ი. 3,21.

[ნ. კ. მოქმედ, მუცელ-ქმნულ, მზღობის მოქმედ, ნაქმნევ, საქმარის მიცემა, საქმე, უქმ, ქველის მოქმედ, ქველის საქმე, ქუეყანის მოქმედ, შესაქმე, შექმნა, ძკრის მოქმედ, ძკრის საქმე, კულით უქმნელ, კულით ქმნულ].

ქოლვა ნ. დაქოლვა.

ქორ [დიდი ოთახი, ხალა]: მან გიჩუენოს თქუენ ქორი დიდი, დაგებული, მრ. 14,15; ლ. 22,12.

ქორწილ: რომელმან ყო ქორწილი ძისა თუხისაჲ, მ. 22,2; მესამესა დღესა ქ. იყო კანას გალილეისასა, ი. 2,1; ქ. ესე მზა არს, მ. 22,8; აღივსო ქ. იგი მენიაუთა, მ. 22,10; რაჲმს გხადოს ვინმე ქორწილისა, ლ. 14,8; მოვედით ქ. ამას, მ. 22,4; რაოდენნიცა კითენოთ, მოუწოდეთ (მოხადეთ C) ქ. ამას, მ. 22,9; წარავლინნა მონანი თუხნი მოწოდებად ჩინებულთა მათ ქ. მას, მ. 22,3; განზადებულნი იგი შევიდეს... ქ. მას, მ. 25,10; მიჰხადეს იესუს და მოწაფეთ მისთა ქ. მას, ი. 2,2; ოდესმე მოვიდეს ქორწილისაგან, ლ. 12,36; წარავლინნა მონანი თუხნი მოწოდებად ჩინებულთა მათ ქორწილ, მ. 22,3 C; არა გმოსიეს სამოსელი ქორწილისაჲ, მ. 22,12 C; შემძლებელ არიან-მე ნაშობნი ქორწილისანი... მარხვად, მრ. 2,19 C.

[ნ. კ. საქორწინე].

ქორწინება, ი ვნ. [ცოლის შერთვა]: ნაშობნი ამის სოფლისანი იქორწინებინ და განქორწინებენ, ლ. 20,34; არცა ი., არცა განქორწინებენ, ლ. 20,35; იქორწინებოდეს და განქორწინებდეს, მ. 24,38; ლ. 17,27; დღესა მას აღდგომისისა არცა განქორწინებდენ, არცა იქორწინებოდნან, მ. 22,30; მრ. 12,25; ლ. 20,35 C; უკუეთუ ესოდენ ბრალი არს კაცისა და დედაკაცისათნა, არა შეჰკავეს ქორწინებაჲ, მ. 19, 10.

[6. კ. განქორწინება].

ქრ, 0—1: ქარი, სადა უნებს, ქრის, ი. 3, 8; რაჟამს სამხრით ქარი ქრის, ლ. 12, 55; სულსა ვიდრეცა უნებნ, ქრის, ი. 3, 8; ქროდეს ქარნი, მ. 7,25,27; ქრიოდეს ქარნი, მ. 7,27 C.

[6. კ. ნქრევა].

ქრთილ [ქერი]: აღავსეს ნამუსრევეთა მით ათორმეტი კუელი ხუთთა მათ ქრთილისა პურთაგან. ი. 6,13 C; რომელსა აქუს ხუთ ჯუეზა ქრთილის და ორ თევზ, ი. 6,9 C; რომელსა აქუს ხუთი პური ქრთილისაჲ, ი. 6,9; აღავსეს ათორმეტი გოდორი ნამუსრევეთა ხუთთა მათგან პურთა ქრთილისათა, ი. 6,13.

ქრისტე-მტყუვარ [ერუ-ქრისტე]: აღდგენ ქრისტე-მტყუვარნი და ცრუ-წინაწარმეტყუელნი, მ. 24,24; მრ. 13,22.

ქსოვ 6. გამოქსოვილ, მოქსოვილ.

ქშა, მქშა: რომელმან აღაშენა სახლი თვისი ქშასა (მქშასა C) ზედა, მ. 7,26.

1. ქუაბ [მღვიმე, გამოქვაბული, ბუნაგი, вертеп]: სახლსა ჩემსა სახლ სილოცველ ეწოდოს, ხ' თქუნ გიყოფიეს იგი ქუაბ ავაზაკთა, მ. 21,13; მრ. 11, 17; ლ. 19,46 C; იყო ქუაბი, და ლოდი ზედა ედვა მას, ი. 11,38; ... თქუნ გიყოფიეს იგი ქუაბად ავაზაკთა, ლ. 19,46.

2. ქუაბ [ქვაბი, котел]: სხუადა მრავალი არს, რომელი მოელო პყრობად: განრცხად სასუმელებსა და სტამნებოსა და ქუაბებისა და ცხედრებისა, მრ. 7,4; სხუადა მრავალი არს, რომელი უსწავიეს მარხვად: განბანად სასუმელთა და სტამნთა და ქუაბთა და ცხედართა, იქვე C.

1. ქუან, ა—2 [ქონება (ნივთი)]: მაქუს რამე შენდა სიტყუად, ლ. 7,40; არაი მ., რად დაუგო მას, ლ. 16,6; არა მ., სადა დაევიკრობო ნაყოფი ჩემი, ლ. 12,17; ნათლის-ღებად მ. ნათლის-ღებად, ლ. 12,50; მე ჰამადი მ. ჰამადი, ი. 4,32; მე მ. წამებად უფროს იოვანესა, ი. 5, 36; მრავალი მ. თქუნდა სიტყუად და განკითხვად, ი. 8,26; ჯელმწიფება მ. დადებად იგი და ჯელმწიფება მ. აღლებად იგი. ესე მცნებად მ. მამისა ჩემისაგან, ი. 10,18 C; ფრიად-ლა მ. სიტყუად თქუნდა მიმართ, ი. 16,12; მრავალი მ. სიტყუად თქუნდა, იქვე C; ჯელმწიფება მ. ჯუარ-ცუმად შენდა და ჯელმწიფება მ. განტეებად შენდა, ი. 19,10; ფლობა მ. ჯუარს-ცუმად შენი, იქვე C.

რად სასყიდელი გაქუს, მ. 5,46; რაოდენი პური გ., მ. 15,34; მრ. 6,38; 8, 5; პური არა გ., მ. 16,8; მრ. 8,17; ე'რ არა გ. სარწმუნოებება, მრ. 4,40; გ. თავისა თქუნისა თანა მარილი, მრ. 9,50; რაოდენი გ., განყიდე, მრ. 10, 21; ლ. 18,22; გ. სარწმუნოებება ღმრთისა, მრ. 11,23; გ. მრავალი კეთილი მრავალთა წელთა, ლ. 12,19; უკუეთუ გ. სარწმუნოებება, ლ. 17,6; გ. რად აქა კამადი, ლ. 24,41; არცა სავსებელი გ., ი. 4,11 D; ვინად გ. შენ წყალი ცხოველი, ი. 4,11; გ. ცხოვრება სუქნე, ი. 5,39; სიყუარული ღმრთისა არა გ. თავისა თქუნისა თანა, ი. 5,

42; სიტყუა ცხორებისა საუკუნოდასა გაქუს შენ, ი. 6,68; ვილოდეთ, ვილრე ნათელი გ., ი. 12,35; ვილრემდე ნათელი გ., გრწმენინ ნათლისაჲ, ი. 12,36; თქუენ აწ ქირი გ., ი. 16,22; სოფელსა ამას ქირი გ., ი. 16,33; არა გ. ტელმწიფებამ ჩემი არცა ერთი, ი. 19,11; საქმელ გ. რაჲა, ი. 21,5.

ძესა კაცისასა არა აქუს, სადა თავი მიიღრიკოს, მ. 8,20; ლ. 9,58; ტელმწიფებამ ა. ძესა კაცისასა ქუეყანასა ზედა მიტევებად ცოდვათა, მ. 9,6; მრ. 2,10; ლ. 5,24; არარაჲ ა., რამცა ქამეს, მ. 15,32; არარაჲ ა., რაჲ ქამონ, მრ. 8,2; რომელსა ა. ათი ქანქარი, მ. 25,28 E; ად აღსასრული ა., მრ. 3,26; არა ა. მიტევებამ, მრ. 3,29; რომელსა-იგი ჰგონიეს, ვდ ა., ლ. 8,18; ამისა შემდგომად ვერარაჲ ა. უმეტესი, რაჲ გიყონ თქუენ, ლ. 12,4; რომელთა არა ა. საუნჯე, ლ. 12,24; რ არა ა., რაჲ მოგაგონ შენ, ლ. 14,14; აღირა-ცხოს, რაოდენი წარკდეს, უკუეთუ ა., ლ. 14,28; რომელსა ა. ათი სასწორი ეცხლი, ლ. 19,24; ა. ათი სასწორი, ლ. 19,25; რომელთა ტელმწიფებამ ა. მათ ზედა, ლ. 22,25; ღვწომ არა ა., ი. 2,3; წინაწარმეტყუელსა თუსსა სოფელსა პატივი არა ა., ი. 4,44; მრავალი წელი ა. უძღურებასა შინა, ი. 5,6; ვაიგი მამასა ა. ცხორებამ თავისა თუსისა თანა, ი. 5,26; რომელსა ა. ხუთი პური ქრთილისად და ორი თევზი, ი. 6,9; მაგას ჰკითხეთ, პასაკი ა., ი. 9,21,23; უფროდნი ამისა სიყუარული არავის ა., ი. 15,13; აწ მიზეზი არა ა. ცოდვითა მათათოჲს, ი. 15,22; რაოდენი ა. მამასა, ჩემი არს, ი. 16,15; მიმცემელსა მას ჩემსა შენდა უდიდესი ცოდვამ ა., ი. 19,11; რომელმან მიმცა მე შენ, უფროდნი ბრალი ა., იქვე C; დაბრძობილ-

ნი გულნი გკონან, მრ. 8,17; არარაჲ გუაქუს, გარნა ხუთი ქუეზამ პური, ე. 14,17; პური არა გ., მ. 16,7 C, 8 C; მრ. 8,16, 17 C; არცა საესებელი გ., ი. 4, 11 E; ჩუენ შჯული გ., ი. 19,7.

ნურამ გაქუნ ზებასა ზედა, ... ნუცა ორი სამოსელი გაქუნ, ლ. 9,3; ვაიგი ვის აქუნ ტელმწიფებამ, მ. 7,29; მრ. 1, 22; ძირი არა ა. გულსა თუსსა, მ. 13, 21; რაჲ-იგი შთაიდებოდა, მას ა., ი. 12,6 C; ხ უფროდნი ამისსა სიყუარული არავის ა., ი. 15,13 C.

რაოდენი პური გაქუნს, მ. 13,34 C; მრ. 8,5 C; არლარა გ. სარწმუნოებამ, მრ. 4,40 C; სულო, გ. ყოველი კეთილი დაუნჯებული მრავალთა წელთაჲ, ლ. 12,19 C; არაჲ აქუნს, რამცა ქამეს, მ. 15,32 C; მრ. 8,2 C; ტელმწიფებამ ა. ძესა კაცისასა ქუეყანასა ზედა მიტევებად ცოდვათა, ლ. 5,24 C; რომელთა-იგი ჰგონიეს, ვდ ა., ლ. 8,18 C; რომელთა არა ა. საუნჯე, ლ. 12,24 C; არარაჲ ა., რამცა მოგაგეს შენ, ლ. 14,14 C; რომელთა ტელმწიფებამ ა. მათ ზედა, ლ. 22,25 C; ღვწომ არა ა., ი. 2,3 C; არა გუაქუნს აქა, გარნა ხუთი პური და ორი თევზი, მ. 14,17 C; პური არა გ., მ. 16, 7 C, 8 C.

რომელი მაქუნდა დაკრძალული სუდარსა, ლ. 19,20; რომელი მ. მე წინაშე შენსა, ი. 17,5; არამცა გაქუნდა ტელმწიფებამ ჩემ ზედა, ი. 19,11; უკუეთუ მცა ბრმანი იყენით, ცოდვამცა არა გ., ი. 9,41; განყიდა ყოველივე რაჲცა აქუნდა, მ. 13,44,46; არარაჲ ა. მას, მ. 18,25; არარაჲ ა. მათ, ლ. 7,42; უბრძანა უფალმან მისმან განსყიდაჲ ცოდვისაჲ ... და ყოველი, რამცა ა. მას, მ. 18,25; რომელსა ა. ათი ქანქარი, მ. 25,28 D; რომელსა ა. ალაბასტრი ნელსაცხებელისაჲ. მ. 26,7; რაოდენთა ა.

სალმობად და შეეხნეს, განიკურნებოდეს, მრ. 3,10; რომელსა საყოფლადვე აქუნდა საფლავები, მრ. 5,3 E; არარაჲ ა., რაჲმცა ქამეს, მრ. 8,1; ა. თევზიცა მცირედ, მრ. 8,7; ერთი ხ^რ პური ა. ნავსა შინა, მრ. 8,14; ა. მონაგები ფრიად, მრ. 10,22; ამან... ყოველი, რაჲცა ა., შემოწირა, მრ. 12,44; ა. აღაბასტრიოთა ნელსაცხებელი ნარდისა სარწმუნოჲსაჲ, მრ. 14,3; რომელი ა., ყო, მრ. 14,8; რადენთა ა. უძლურები იგი..., მოიყვანნეს მისა, ლ. 4,40 C; ყოველი, რაჲცა ა. საცხორებელი, შეწირა, ლ. 21,4; ე^რა ჩუეულებად ა., ლ. 22,39; ი. 19,40 C; ა. ქეები პურიოთა მათ, ი. 10,31; ოთხი დღ^მ ა. საფლავსა შინა, ი. 11,17; გუადრუცი იგი ა. მას, ი. 12,6; გუადრუცი იგი იუდას ა., ი. 13,29; ცოდვამტა არა ა., ი. 15,22, 24; სიმონ-პეტრეს ა. მახული, ი. 18,10; რომელსა საყოფლად აქუნდავე საფლავები, მრ. 5,3 D.

თევზიცა ჰქონდეს მცირედ, მრ. 8, 7; რაოდენთა ჰქონდეს უძლურნი..., მოიყვანნეს მისა, ლ. 4,40.

რაჲ სასყიდელ გაქუნდეს, მ. 5,46 C; სასყიდელი არა გ. მამისა თქუენისაჲან, მ. 6,1; უკუეთუ გ. სარწმუნოებად, მ. 17,20; 21,21; მრ. 11,23 C; ლ. 17,6 C; რ^ა გ. ცხორებად საუკუნომ, მ. 19,16; გ. საუნჯე ცათა შინა, მ. 19,21; მრ. 10,21; ლ. 18,22; თქუენ არა გნებავს მოსლევად ჩემდა, რ^ა ცხორებად გ., ი. 5,40; არა გ. ცხორებად თავისა თქუენისაჲ, ი. 6,53; არა გ. ნაწილი ჩემ თანა, ი. 13,8; რ^ა სიხარული ჩემი გ., ი. 15,11 C; ჩემ თანა ვშჯლობად გ., ი. 16, 33; რ^ა გრწმენეს და ცხორებად გ. სახელითა მისითა, ი. 20,31; რომელსა აქუნდეს, მიეტეს და მიემატოს; ... რომელთა-იგი აქუნდეს, მო-ვე-ელოს მისგან, მ. 13,12; 25,29; მრ. 4,25; ლ. 8,

18; 19,26; ა. მათ კელმწიფებად განსხმად ეშმაკთა, მრ. 3,15; რომელთა ა. საფასმ, მრ. 10,23; ლ. 18,24; რომელსა ა. ორი სამოსელი, მიეცინ, რომელსა არა ა.; და რომელსა ა. საზრდელი, ეგრევე მსგავსად ყავნ, ლ. 3,11; არა ა. ადგილი რაჲმე ბნელისაჲ, ლ. 11,36; რომელსა ა. ათი დრაქმ^მ, ლ. 15,8; რომელსა ა. საქუფთ^მ (ბალანტი C), აღიდენ; ... რომელსა არა ა., ლ. 22,36; ა. ცხორებად საუკუნომ, ი. 3,15,16,36; 5,24; 6,40,47,54; რ^ა ა. ცხორებად თავისა თვისასა თანა, ი. 5,26; ა. ნათელი ცხორებისაჲ, ი. 8,12; რ^ა ცხორებად ა. და უმეტ^მსი ა., ი. 10,10; რ^ა ა. მათ სიხარული ჩემი სავესებით, ი. 17,13; რომელსა აქუნდენ მცნებანი ჩემნი, ი. 14,21.

2. ქუან, ა—2 [ყოლა (აფამინისა)]: კაცი არა მაქუს, ი. 5,7; გაქუს თქუენ დასისაგანი, მ. 27,65; იოვანე ყოველთა წინაწარმეტყუელად აქუს, მ. 21,26 C; რომელსა ა. სძალი, სიძ^მ არს, ი. 3, 29; რომელმან შეურაცხ-ყოს მე... ა. მსაჯული თვისი, ი. 12,48; მქონან ჩემ ქუეშე ერისაგანნი, მ. 8,9; ლ. 7,8; მქონან მოს და წინაწარმეტყუელნი, ლ. 16,29; რომელთა არა აქუნ მწყენს, მ. 9,36; (... მწყენსი) მრ. 6,34; ე^რა წინაწარმეტყუელი აქუნდა იგი: მ. 21,46; ყოველსა წინაწარმეტყუელად ა. იოვანე, მრ. 11,32 C.

3. ქუან, ა—2 [წადება]: რომელი ზე აქუნდა ოთხთა, მრ. 2,3; რომელთა ა. [მოჰქირადო] იგი, დადგეს, ლ. 7,14.

[5. კ. გამოქუან, მიქუან, მოქუან, წარქუან].

ქუე [ქვემ]: არცა აღანთიან სანთელი და ქუე შედგიან იგი ეუმირსა, მ. 5,15 C; მო-ნუ ვინ-ილის სანთელი და ქუე შედგის ეუმირსა, მრ. 4,21 C; დავრდომი იყო წინაშე ბჭეთა მისთა და ქუე ძუ-რებოლა, ლ. 16,20; (ვიღრემდე დავეხნე

მტერნი) შენნი ქუე ფერკთა შენთა: ლ. 20,43 C; აწ მთავარი იგი ამის სოფლისაჲ გარდამოვარდეს ქუე, ი. 12,31; კრეტსაზმელი იგი ტაძრისაჲ მის განიპო ორად ზსოვან ვიდრე ქუელმდე, მ. 27,51; მრ. 15,38.

[ნ. კ. დაქუე, ქუენა, ქუესკენელ, ქუეყანა, ქუეშე, ქუეწარმძრომელ].

ქუენა [ქვევითა, ქვედა]: კრეტსაზმელი ტაძრისაჲ მის განიპო ორგან ზეთგან ქუენაჲმდე, მრ. 15,38 C; ... განიპო ორგან ზენათგან მიქუენაჲმდე, მ. 27, 51 C.

ქუესკენელ [დაბლა, ქვედა (ქε:ψα:ρα)]: თქუენ ქუესკენელასა მისგანნი ხართ, და მე ზესკენელისა მისგანი ვარ, ი. 8,23 C.

1. ქუეყანა [მიწა, მიწა-წყალი; მხარე, ქვეყანა]: ქუეყანაჲ ზაბილონისაჲ და ქუეყანაჲ ნეფთალემისაჲ, მ. 4,15; მათ დაიმკვდრონ ქ., მ. 5,5; ცინი და ქ. წარვლენ, მ. 5,18; 24,35; მრ. 13,31; ლ. 21,33; რომელმან დაუტყვიოს ... ქ., მ. 19,29; ქ. შვიძრა, მ. 27,51; დაუტევა ჰურიასტანი ქ., ი. 4,3 C; და შენ, ბეთლემ, ქ. ეგე [წოდ. მრ.] იუდაისი, არასადა უმრწემეს ხარ მთავართა შორის იუდაისთა, მ. 2,6; უმოლონეს იყოს ქ. იგი (—C) სოლომისაჲ და გომორისაჲ, მ. 10,15; 11,24; მივიდა და დაეშენა ქუეყანასა, რომელსა ჰრქვან ნაზარეთ, მ. 2,23; ნუცა ქ. (ჰუფუცათ), მ. 5,35; დაბნელდა ყოველსა ქ. (+ზედა C), მ. 27,45; მრ. 15,33; ქადაგებდეს ყოველსა ქ., მრ. 16,20; ზნელი იყო (ბნელ იქმნა C) ყოველსა ქ., ლ. 23,44; წარვიდა მიერ ქ. ერთსა, ი. 11,54 C; განვბო ჰამბავი მისი ყოველსა მას ქ., მ. 9,26; იგინი გამოვიდეს და მიმოქადაგებდეს ყოველსა მას ქ., მ. 9,31; ... მიმოდადვეს იგი ყოველსა ქ. მას (!). იქვე C; მოვიდეს ქ. მას გენესარეთი-

სასა, მ. 14,34; მოვიდა იესუ ... ქ. მას ჰურიასტანისასა, ი. 3,22 C; იყავნ ნებაჲ შენი ეწა ცათა შინა, ეგრეცა ქ. ზედა, მ. 6,10; ნუ იუნჯებთ თქუენ საფასეთა თქუენტა ქ. ზედა, მ. 6,19; კელმწიფებაჲ აქუს ძესა კაცისასა ქ. ზ. მიტევებად ცოდეთა, მ. 9,6; მრ. 2,10; ლ. 5,24 C; მოვედ მიფენად მშჯღობისა ქ. ზ., მ. 10,4; ლ. 12,51; რომელი შექრა ქ. ზ. რომელი განჰქუნა ქ. ზ., მ. 16,19; 18,18; უკუეთუ ორნი თქუენტაგანნი შეითქუნენ ქ. ზ., მ. 8,19; მათით ნუვის ჰხადით თქუენ ქ. ზ., მ. 23, 9; სისხლი ... დათხეული ქ. ზ., მ. 23, 35; მომეცა მე კელმწიფებაჲ ცათა შინა და ქ. ზ., მ. 28,18; რომელნი არიან ქ. ზ., მრ. 4,31; მურკვალმან ქ. ზ. ვერ უძლოს ესრე განსაქეტაყებად, მრ. 9, 3 C; დიდებაჲ მალალთა შინა და ქ. ზ. მშჯღობაჲ, ლ. 2,14; იყო სიყმილი დიდი ყოველსა ქ. ზ. (—C), ლ. 4,25; ცეცხლისა მოვედ მიფენად ქ. ზ. (—C): ლ. 12,49; გადიდე შენ ქ. ზ., ლ. 17,4; პოვსმეა სარწმუნოებაჲ ქ. ზ., ლ. 18,8; იყოს მაშინ კირი დიდი ქ. ზ., ლ. 21,23; იყოს ... ქ. ზ. შეკრებაჲ თესლებისაჲ, ლ. 21,25; ვიდრე წარსლვადმდე ცისა და ქუეყანისა, მ. 5,18 C; უადვილეს არს ცისა და ქ. წარსლვაჲ, ლ. 16,17; რომელი ქუეყანისა ამისგანი არს, ქუეყანისაგან არს, ი. 3, 31 C; რომელი არს ქუეყანით, ქუეყანისაგანი არს, ი. 3,31; მე ოდეს აღვმალდე ქ., ი. 12,32; წარვედ ქუეყანად ისრაჲლისა, მ. 2,20; მოვიდა ქ. ისრაჲლისა, მ. 2,21; წარვიდა ქ. გალილეასა, მ. 2,22 C; მოვიდეს ქ. გენესარეთა, მრ. 5,3; ეწა განვიდეს იგინი ქ., ლ. 8,27; მოვიდა იესუ და მოწაფენი მისნი ქ. ჰურიასტანისა, ი. 3,22; თქუენ ხართ მარილ ქუეყანისა, მ. 5,13 C; პირი

ქუეუანისხა და ცისაჲ იცით გამოცდაღ; ლ. 12,56; უუეთუ ქ. გითხარ თქუენ, ი. 3,2; ეგრეთ იყოს ძმ კაცისა გულსა ქუეუანისხასა სამ დღე და სამ ლამე, მ. 12,40; ყოველსავე შურკნვალსა ქ. ვერ ჯელ-ეწიფების ვერეთ განსპეტაკებად, მრ. 9,3; ვა საფრტჳ მოუტდეს მსხლო-მარეთა ზედა პირსა ყოვლისა ქ., ლ. 21,35; ქუეუანისაგანი არს და ქ. იტყვს, ი. 3,31; მოვიდა კილით ქუეუანისხათ სმენად სიბრძნესა სოლომონისსა, მ. 12,42; ლ. 11,31; შეკრიბნეს რჩეულნი იგი ოთხთაგან ქართა კილითგან ქ. ვიდრე კილემდღე ცისა, მრ. 13,27; უფალო ცისა და ქუეუანისხაო, მ. 11,25; ლ. 10,21; თქუენ ხართ მარილნი ქუეუანისანი, მ. 5,13; მეფენი ქ. ვიეთგან მიიღებენ ხარკსა ანუ ზურსა მათსა: შვილთაგან ანუ უცხოთაგან, მ. 17,25; მაშინ ეტყებდენ ყოველნი ტომნი ქ., მ. 24,30; ამიერიითგან მნატრიდენ მე ყოველი თეს-ლეები ქ., ლ. 1,48 C; მეუფეთა ქუეუანის-ხათა რომელთა გამოიდიან ხარკი ანუ თუ ზურსი: შვილთაგან ანუ უცხოთა-გან, მ. 17,25 C; რომელი არს ქუეუა-ნით, ქუეუანისაგანი არს, ი. 3,31; თქუენ ქუეუანისაგანნი ხართ. ი. 8,23; რომე-ლი ქუეუანისხა ამისგანი არს, ქუეუანისა-გან არს და ქუეუანისასა იტყვს, ი. 3,31 C.

2. ქუეუანა [მიწა, ნიადაგი, (მიწის) ზედაპირი]: აღმოთხარა ქუეუანაჲ, მ. 25,18 C; თუსით თავით ქ. ნაყოფსა გა-მოიღებენ, მრ. 4,28; რაგსთუჳს ქუეუანაჲ-ცა (—C) დაუპკრიეს უქმად, ლ. 13,7; ქუეუანამან გამოიღის ნაყოფი, მრ. 4,28 C; სხუაჲ დავარდა ქუეუანასა კე-თილსა, მ. 13,8; მრ. 4,8; ლ. 8,8; რო-მელ-იგი ქ. კეთილსა დაეთესა, მ. 13,23; რომელნი კეთილსა ქ. დაეთესნეს, რ. 4,20; რომელ-იგი კეთილსა ქ. (და-

ვარდა), ლ. 8,15; უბრძანა ერსა მას დასხდომად ქ. (+ზედა C), მ. 15,35 C; მრ. 8,6; დაეჭფალ ქანქარი იგი შე-ნი ქ., მ. 25,25; დავარდა ქ. პირსა ზედა თუსსა, მ. 26,39 E; კაცმან რაჲ დასთესის თესლი ქ. (+ზედა C), მრ. 4,26 რომელი დაეთესის ქ. (+ზედა C), მრ. 4,31; ვა დაეცა იგი ქ. (+ზედა C), მრ. 9,20; დავარდა ქ. და ილოცვიდა, მრ. 14,35; არცა ქ., არცა სკორესა სარ-გებელ არს, ლ. 14,35; ჰნერწყუა ქ. და შექმნა თიჯად ნერწყუსაგან, ი. 9,6; უუე-თუ არა მარცუალი იფქლისაჲ დავარ-დეს ქ., ი. 12,24; უუენიქცეს გარე და დაეცნეს ქ., ი. 18,6; რომელნი ქ. მას კეთილსა დაეთესნეს, მრ. 4,20 C; უბ-რძანა ერსა მას დასხდომად ქ. ზედა, მ. 15,35; მრ. 8,6 C; ერთიცა მათგანი არა დავარდების ქ. ზ. მ. 10,29; გარ-დაიგდელ თივი შენი ამიერ ქუეუანად, მ. 4,9; დაედრიცნეს პირანი მათნი ქ., ლ. 24,5; დავარდეს პირსა ზედა თუსსა ქ., იქვე C.

[ნ. ქ. ქუეუანის მოქმედ].

3. ქუეუანა [ზმელეთი, ნაბიძი]: ყო-ველი იგი ერი დგა ზღვს კილესა ქუე-უანასა, მრ. 4,1; იგი თავადი მარტოჲ იყო ქ. (+ზედა C), მრ. 6,47; არა შორს იყვნეს ქ.: ი. 21,8; მესყეულად იპოვა ნავი იგი ქ. მას, ი. 6,21; ყოველი იგი ერი... ქ. ზედა იყო, მრ. 4,1 C; ნავი იგი განწოკრებულ იყო ქუეუანით. მ. 14,24; უბრძანა მათ ქ. შე-რე-დგინებად მცირედ, ლ. 5,3; წილადდეს იგინი ქუე-უანად, მრ. 4,53 C; გამოადგინეს ნავი ქ., ლ. 5,11; ვა გამოტდეს ქ., ი. 21,9; გამოვიდა სიმონ-პეტრე და გამოითრე-და ბადესა მას ქ.: ი. 21,11.

ქუეუანის მოქმედ [მუჳა, მიწისმუჳა]: მოვიდეს და მსრინეს ქუეუანის მოქმედ-ნი იგი, მრ. 12,9; წარწყმიდნეს ქ. მ. იგი, ლ. 20,16; ქუეუანის მოქმედთა მათ

ეწ იხილეს ძმ იგი მისი, მ. 21,38; ქუეყანის მოქმედთა მათ ეწ იხილეს იგი მიშავალი, მრ.12,7; იხილეს იგი ქ. შ. მათ, ლ. 20,14; ვენაწი იგი მისცეს ქ. შ. საქმედ, მ. 21,41; მისცა იგი ქ. შ. მრ. 12,1; რაჲ-მე უყოს ქ. შ. მით, მ. 21,40; შიავლინა ქ. შ. მათ ... მონაჲ, მრ. 12,2.

ქუეწე [თანდ.]: აჩრდილსა მისსა ქუეწე, მრ. 4,32 C; ლელუსა ქ., ი. 1,48,50; საგრილსა მისსა ქ., მრ. 4,32; სართულსა ჩემსა ქ., მ. 8,8; ტაბლისა ქ., მრ. 7,28; ქ. ფრთეთა, მ. 23,37; ლ. 13,34; ქ. ფერქთა შენთა, მ. 22,44; მრ. 6,11 C; 12,36; ლ. 20,43; ჩემ ქ., მ. 8,9; ლ. 7,8; ქ. ცასა, ლ. 17,24 C; ცხედარსა ქ., მრ. 4,21; ლ. 8,16; კელმწიფებასა ქ., ლ. 7,8; ქ. ... კუმიბრსა, მ. 5,15; მრ. 4,21.

ქუეწარმძრომელ [ხეიბარი, საბყარი, გური]: რომელთა ჰყვანდა, მათ თანა მკლობრები, ბრმები, ყრუნი, ქუეწარმძრომელნი (ქუეწამ. D), მ. 15,30.

ქუეწა ნ. აღმოქუემა, აღქუემა, მიქუემა, მოქუემა, მუცელ-ქუემულ.

ქურიჲ [ქგრივი]: ესე იყო ქურიჲ, ლ. 2,37; 7,12 C; მოვიდა ქურიჲი ერთი გლახაკი, მრ. 12,42; იგი იყო ქ., ლ. 7,12; ქ. იყო მასვე ქალაქსა, ლ. 18,3; იხილა ვინმე ქ. გლახაკი, ლ. 21,2; შრომასა შემახუდრებს მე მარადის ქ. ესე, ლ. 18,5; ქურიჲჲმან ამან (-C) გლახაკმან უფროჲს ყოველთა შემოწირა ფასის საცავსა ამას, მრ. 12,43; ქ. ამან გლახაკმან უმეტეს ყოველთასა შეწირა, ლ. 21,3; მიივლინა ელია... დედაკიცისა ქურიჲისა, ლ. 4,26; მრავალნი ქურიჲნი იყვნეს დღეთა ელიაჲსთა ისრაჲლსა შორის, ლ. 4,25; რომელნი

შეშკამთ სახლებსა ქურიჲთასა, მ. 23, 13; რომელნი შეშკამენ სახლებსა ქ. მრ. 12,40; ლ. 20,47.

ქუფთ ნ. საქუფთე.

ქუხილ: ქუხილ არს, ი. 12,29 C; ქუხილი იყო, იქვე DE; დაჰსდვა მათ სახელები ბანერეგეს რომელ არს: ძენი ქუხილისანი, მრ. 3,17.

1. ქევა, ი ვნ. [ყოფნა, მიმოხვლა]: მარადის დამე და დღე საფლავებზე და მთათა გარე იქევიონ [იმყოფებოდა ზოლმე], მრ. 5,5; ღამე განვიდის და ი. მთასა მას, ლ. 21, 37; ამისა შემდგომად იქევიოლა (იქევიოლა D) იესუ გალილეას, ი. 7,1; იქევიოლა რაჲ იესუ ზღვს კიდესა მას გალილეაჲსასა, მ. 4,18; განვიდა გარე ქალაქით ბეთანიად და ე. მუნ, მ. 21, 17; ეწ ი. იგი ტაძარსა მას შინა, მრ. 11,27; მუნ ი. მოწაფითურთ, ი. 3,22 C; 11,54 C; აღდგა, აღილო ცხედარი თუნი და ი., ი. 5,9 C; არა უნდა, ეწ-მცა ჰურიასტანს ი., ი. 7,1 C; ე. იესუ ტაძარსა მას შინა, ი. 10,23; არღარა ცხადად ი. შორის ჰურიათა მათ, ი. 11,54 C; ეწ იქევიოლეს (იქევიოლეს CD) იგინი გალილესს, მ. 17,22; მრავალნი მოწაფეთა მისთაგანნი უკუნდგეს და არა იქევიოლეს მის თანა, ი. 6,66 C; აღილე ცხედარი შენი და იქევიოლე [წადი, იარე], ი. 5,12 C; მართლუკუნე იქევი ჩემგან [წადი ჩემგან], ეშმაკო, მ. 16, 23 C.

2. ქევა, ი ვნ. [მოქმევა, მობრუნება, გადაქმევა]: არა თუ იქეთ და იქმნეთ ეწ ყრმანი, მ. 18,3 C.

[ნ. ქ. გარდაქევა, გარე-მიქევი, გარეუკუნქევა, მიმოქევა, მიქევა, მოქევა, უკუმოქევა, უკუნქევა, წარქევა].

ლ

ლა [ნაწილ., = ჯერ კიდევ, კიდევ; მხოლოდ]: ტამი არს-ლა ფლ, მრ. 6,35; ადგილ არს-ლა, ლ. 14,22; ვე დლშ არს-ლა, ი. 9,4; სდევით-ლა... სათრომელი ეგე, ი. 21,6 C; ვე ორგულეზდეს-ლა, ი. 24,41 C; გესმოდინ-ლა ბრძოლანი, მ. 24,6 C; ვე იგი ამას იტყოლო-ლა, მ. 17,5 C; მრ. 14,43 C; ლ. 11,27; 22,60; იტყოდეს-ლა, მ. 26,47; ეტყოდა-ლა, მ. 12,46; მრ. 5,35 C; ვიდრე იყო-ლა იგი გალილეას, ლ. 24,6; ყროლის-ლა, ი. 11,39; მიჩუნეთ-ლა მე დრაჰკანი იგი სახარკოა, მ. 21,32 C; ვიდრე ჯამდეს-ლა, მრ. 14,22 C; თქუენ იხილეთ-ლა, მ. 21,32 C; აღმო-ლა-ილე პირველად დირე იგი, მ. 7,5 C; და-ლა-ადგრა ადგილსა მას, ი. 11,6; შაბათი იგი და-ლა-ილუმეს, ლ. 23,56; მო-ლა-მართუთ იგი მე, მრ. 9,19 C; წარ-ლა-ვიდოდეს, მრ. 6,33.

ამის-ლა გეტყოდე, ი. 18,6; ასული ჩემი აწ-ლა აღესრულა, მ. 9,18; აწ-ლა გეძიებდეს შენ ჰურიანი, ი. 11,8; ვიდრე ბნელ-ლა იყო, ი. 20,1; ვალილეას-ლა იყო, მრ. 15,41 C; ვიდრე გზასა-ლა იყო მის თანა, მ. 5,25 C; ელია-ლა პირველად მოსლვად არს, მ. 17,10 C; მრ. 9,11 C; ერთ-ლა გაკლს შენ, მრ. 10,21 C; ლ. 18,22; ერთ-ლა ძლ ესუა, მრ. 12,6 C; იწყეს... სიტყუად ერთმან-ლა და ერთმან, მრ. 14,19; ესე-ლა გარქუ თქუენ, ი. 3,12 C; ვიდრე-ლა, მ. 18,9 C, 13 C; მრ. 9,43 C, 45 C, 47 C, 10,25 C; ლ. 15,7; 16,17; ი. 12,35 C; ვიდრე სიძე იგი მათ თანა-ლა არს, მრ. 2,19 C (2-ჯერ); ოთხ თუე-ლა, და მკად მოაწიოს, ი. 4,35 C; იესუსა-ლა მოვიდეს, ი. 19,33 E; ეწა კაც-მან-ლა დასთვის თესლი ქუეყანასა კეთილსა, მრ. 4,26 C; კაცსა-ლა ეგულე-ზინ გზად სლვად, მ. 25,14 C; კინ-ლა,

ი. 16,17 C, 19 C; მაშინ-ლა მიუშუო მას, მ. 3,15 C; მაშინ-ლა სახლი იგი მისი იავარ-ყოს, მ. 12,29 C; მრ. 3,27 C; მაშინ-ლა გამოჩნდა ლუარძლი იგი, მ. 13,26 C; მაშინ-ლა იყოს აღსასრული, მ. 24,14 C; მაშინ-ლა იმარხვიდენ, მ. 2,20 C; მაშინ-ლა (გამოიღოს) სრული იფქლი თავსა მას შინა, მრ. 4,28; მაშინ-ლა ჰკითხვიდეს მას, მრ. 7,5 C; მაშინ-ლა სრბით მივიდა, ი. 20,2 C; მერმე-ლა შეინანა, მ. 21,30 C; მიერ-ლა თუ გდევნიდენ, მ. 10,23; მუნ-ლა იყო, ი. 11,30; მკირედ-ლა ნათელი თქუენ თანა ვარ, ი. 12,35; მკირედ-ლა, და სოფელი ესე არღარა მხედვიდეს მე, ი. 14,19; მკირედ-ლა, და არღარა მხედვიდეთ მე, ი. 16:16,19; მკირედ-ლა, და მიხილოთ მე, ი. 16:17,19 D; რაჲ არს მკირედ-ლა იგი, ი. 16,18 C; ეწა მწყემსმან-ლა განარჩინის ცხოვარნი თიკანთავან, მ. 25,32 C; ოთხ-ლა თთუე არიან, ი. 4,35; მკირედ ეამ-ლა ნათელი თქუენ თანა არს, ი. 12,35 C; რაჲ-ლა მაკლს მე, მ. 19,20; მრ. 10,20; რაჲ-ლა გკვმს წამებოა, ლ. 22,71; რაჲ-ლა გენბავს სუალად სმენად, ი. 9,27; ჯელსა მას რაჲ-ლა-მე ეყოს, ლ. 23,31 E; რაჲ-მე-ლა..., იქვე C; რასა-ლა გკვმან მოწამებ, მრ. 14,63 C; რაჲსა-ლა გკვმან მოწამენი, მ. 26,65; მრ. 14,63; რაჲსა-ლა მოაშრომებ მოძლუარსა, მრ. 5,35; რაჲსა-ლა სხუასა მას ჰზრუნავთ, ლ. 12,26; ბნელი იგი რაჲდენ-ლა-მე, მ. 6,23; რომელ-ლა-იგი აქუნდეს, მ. 13,12; 25,29; მრ. 4,25; ლ. 19,26; რომელ-ლა-იგი ჰგონიეს, ვლ აქუს, ლ. 8,18; სავაჰროთ-ლა შევლენე, მრ. 7,4 C; შესძინა სხუად-ლა ხუთი, მ. 25,16; შესძინა სხუად-

ლა ორი, მ. 25,17; მორათუა მას სხუად-
 ლა ხუთი ქანქარი, მ. 25,20; სხუად-
 ხუთი სასწორი ყო, ლ. 19,18 C; თქუენ-
 ცა უგულისვმო-ლა ხართ, მრ. 7,18 C;
 უდიდეს-ლა ამისა უჩუენნეს მას საქმე-
 ნი, ი. 5,20 C; უდიდეს-ლა ამათა იქ-
 მოდის, ი. 14,12 C; უდიდესი-ლა ამისა
 იხილო, ი. 1,50 C; უკუნადსენელ-ლა
 მიუვლინა ძე თვისი, მ. 29,37 C; უკუ-
 ნადსენელ-ლა ყოველთა მოკუდა დედა-
 კაციცა იგი, მ. 22,27 C; კეტრე უმეტს-
 ლა უფროსს იტყოდა, მრ. 14,31; არა-
 მე უფროს-ლა თქუენ, მცირედ მორ-
 წმუნენო, მ. 6,30 C; უფროს-ლა წინა-
 წარმეტყუელისა (გამოხუედით ხილვად),
 მ. 11,9 C; უფროს-ლა აურეებდა მას,
 მ. 18,30; უფროს-ლა შფოთი იქმნების,
 მ. 27,24; ალ უფროს-ლა უძვრეს იყო,
 მრ. 5,26 C; უფროსი-ლა ამისა უჩუე-
 ნოს მას საქმს, ი. 5,20; უფროსი-ლა
 ამისა ქმნეს, ი. 14,12; ფრიად-ლა მაქუს
 სიტყუად თქუენდა მიმართ, ი. 16,12;
 შესულებულგე-ლა არიან გულნი თქუენ-
 ნი, მრ. 8,17 C; ვიდრე შორს-ლა იყო,
 ლ. 14,32; ვიდრე იგი შორს-ლა იყო, ლ.
 15,20; ვიდრე ცოცხალ-ლა იყო, მ. 27,
 63; ესე ხოლო-ლა წერილი ჯერ-არს
 ჩემ ზედა აღსრულებად, ლ. 22,37; ხუ-
 თიმდა სხუად სასწორი ყო, ლ. 19,18.

[ნ. კ. არლა, არლარა, არლარაინ, ვერ-
 ლარა, ვერლარაინ, ვერცოლა, ნულარა,
 ნულარაინ, ლათუ].

ლათუ [თუშმა, კიადმე რომ; თუ; რიმ]: და
 უნდა ლათუ მისი მოკვლად, მ. 14,5; და
 ლ. სხუნად ყოველნი დაბრკოლდენ შენ-
 და მიმართ, მ. 26,33; მრ. 14,29; ყო-
 ველნი ლ. დაბრკოლდენ, ხ' მე არა, მრ.
 14,29 C; და ლ. იყოს შენ თანა სიკუდი-
 ლი ჩემი, მ. 26,35; მრ. 14,31; სიკუდი-
 ლი ლ. შემხუედეს შენ თანა, მ. 26,35, C;
 და ლ. ესმეს ესე მთავარსა მას, მ. 28,14;
 და ლ. სამოსელსა ოდენ მისსა შეეახო,

ვცხონდე, მრ. 5,28; და ლ. სასიკუდინშ
 სუნად, არარაჲ ანოს მათ, მრ. 16,18;
 და ლ. ვერ ეძლოს აღდგომად და მიცე-
 მად, ლ. 11,8; და ლ. მეორესა საწყმი-
 ლავსა და მესამესა მოვიდეს, ლ. 12,
 38; და ლ. მკუდრეთით ვინმე აღ-
 დგეს, ლ. 16,31 C; და ლ. შუდ გზის
 შეგცოდოს შენ, ლ. 17,4; და ლ. ღმრ-
 თისა არა გეშინის, ლ. 18,4; და ლ.
 ესენი ღუმენენ, ქვანი ლალადებდენვე, ლ.
 19,40; და ლ. თითოეულად მცირედ რაჲ
 მიიღონ, ი. 6,7 C; და ლ. მე ვწამო თა-
 ვისა ჩემისათვის, ი. 8,14; და ლ. ჩემი
 არა გრწამს, საქმენი გრწმენელ, ი. 10,
 38; რომელსა ვკრწმენენ, და ლ. მოკუ-
 დეს, ცხონდეს, ი. 11,25 C; შე-ლათუ-
 წუნა მეფშ იგი, მ. 14,9; შე-ლათუ-
 მხუედეს შენ თანა სიკუდილი, მრ. 14,
 31 C; რომელსა კრწმენეს ჩემი, მო-ლა-
 თუ-კუდეს, ცხონდესვე, ი. 11,25.

ლაშე: წარიყვანა ყრმად იგი და დედაჲ
 მისი ლაშე [წრფ. მრ.], მ. 2,14; იმარხვი-
 და ორმეოც დღე და ორმეოც ლ., 4,2; ე-
 იგი იყო იონა მუცელსა ვეშაისასა სამ
 დღე და სამ ლ., ეგრეთ იყოს ძშ კაცი-
 საჲ გულსა ქუეყანისასა სამ დღე და სამ
 ლ., მ. 12,40; ნუუყუე მოვიდენ მოწაფენი
 მისნი ლ., მ. 27,64 C; მოწაფენი მისნი
 ლ. მოვიდეს, მ. 28,13; აღდგის ლ. და
 დღე, მრ. 4,27; მარადის ლ. და დღე
 საფლავებსა და მათათა გარე იქცეინ,
 მრ. 5,5; რომელი არა განემორებოდა
 ტაძრისა მისგან მარხვითა და ვედრე-
 ბითა და მსახურებითა ლ. და დღე, ლ.
 2,37; მარხვითა და ლოცვითა მსახურ-
 რებდა დღე და ლ., ლ. 2,37 C; ლ. ყო-
 ველ დავშუერთო, ლ. 5,5; რომელი
 ლალადებდენ მისა დღე და ლ. ლ. 18,
 7; ლ. განვიდის და იქცეინ მათსა მას,
 ლ. 21,37; ესე მოვიდა იესუსსა ლ., ი.

3,2; რომელ-იგი მოსრულ თო მისა ღამე წინაჲსწარ, ი. 7,50 C; თუ ვინმე ვილო-დის ლ., ი. 11,10 C; რომელი-იგი მოვიდა იესუმსა ლ. პირველ, ი. 19,39; დაიმარხა ორმეოცი დღე და ორმეოცი ლ. [ხაზ. ბრ.], მ. 4,2 C; მოვალს ღამე (ღამე D), ი. 9,4; და იყო ლ. (ღამე CD), ი. 13,30; შუვა ღამეს ოდენ ლაღადე-ბაჲ იყო, მ. 25,ნ E; არა იცით, ოდეს უფალი იგი სახლისაჲ მოვიდეს: მწუხრი ანუ შუვა ლ. ანუ ქათმისა კმასა ანუ განთიად, მრ. 13,35; მოვიდეს მისა შუ-ვა ლ., ლ. 11,5; შუვა ღამესა ოდენ ლაღადებაჲ იყო, მ. 25,6 D; ლ. ათევე-და ლოცვითა ღმრთისა მიმართ, ლ. 6,12; უკუეთუ ვინმე ვიდოდის ლ., ი. 11,10; თქუენ ყოველნი დაბკრულებად ხართ ჩემდა მომართ ამას ლ., მ. 26,31; მრ. 14,27; ამას ლ. ... სამ გზის უფარ-მყო მე, მ. 26,34; მრ. 14,30; ამას ლ. მი-გიღონ სული შენი შენგან, ლ. 12,20; მას ლ. ორნი აყვენენ ცხედარსა ერთსა, ლ. 17,34; მას ლ. არარაჲ იპყრეს, ი. 21,3; ეჩუნა მას ანგელოზი უფლისაჲ ჩუნებესა ღამისაჲ, მ. 1,20; მეოთხესა საჭუმლიავსა ლ. მოვიდა მათა იესუ, მ. 14,25; მრ. 6,48; მწყემსნი ... ჯუმლივი-დეს ჯუმლივასა ლ. საშწყსოსა მათსა, ლ. 2,8; მწყემსნი ... ჯუმლიდეს ჯუმლივათა ღამისათა საშწყსოთა თჳსთასა, იქვე C.

ლაღადება, 0—1 [ყვირილი, ზმამად-ღა ძაზილი]: განუტევე ესე, რ ღაღა-დებს და შეგვდგს ჩუნ, მ. 15,23; რომელნი ღაღადებენ მხსა დღე და ღამე, ლ. 18,7; საფლავებსა და მათთა გარე იქცევინი და ღაღადებენ, მრ. 5,5; ღაღა-დებედ და იტყუედ, მრ. 3,11 C; ღაღა-დებდა და იტყოდა, მ. 15,22; რომელ ლ. ტაძარსა მას შინა, მ. 21,15; ლ. ჯმითა დიდითა, მრ. 5,7; იგი უფროს ლ., მრ. 10,48; იგი უფროს ლ. და იტყოდა, ლ. 18,39; ლ. ყოველი იგი სიმ-

რავლე, ლ. 23,18 C; დგა იესუ, ლ. და იტყოდა, ი. 7,37 C; იესუ ლ. და იტყოდა, ი. 12,44 C; ღაღადებდეს [უნგა.] და იტყოდეს, მ. 8,29 D; 9,27; ი. 12,13; იგინი უფროს ლ., მ. 20,31; ერი იგი ... ლ. და იტყოდეს, მ. 21,9; იგინი უმეტეს ლ. და იტყოდეს, მ. 27,23; მრ. 15,14; სულები იგი ... ლ. და იტყოდეს, მრ. 3,11; რომელნი წინა-უძლო-დეს და რომელნი უკუანა შეუდგეს, ლ. და იტყოდეს, მრ. 11,9; განვილოდეს ეშმაკნი მრავალთაგან, ლ. და იტყოდეს, ლ. 4,41; იგინი ლ. და იტყოდეს, ლ. 23,21; ი. 19,15; პურიანი ლ. და იტყოდეს, ი. 19,12; იგინი კუალად ღაღადებდესგე, მრ. 15,13; არა უქდებო-დის, არცა ღაღადებდეს [გაგმ.], მ: 12,19; და ლათუ ესენი დუშნენ, ქვანი ღაღადებდენგე, ლ. 19,40.

შუვა ღამეს ოდენ ღაღადებაჲ იყო, მ. 25,6; იხილა ჴფოთი და ტირილი და ლ. ფრიადი, მრ. 5,38; იწყო ღაღა-დებად და სიტყუად, მრ. 10,47; კმაჲ ჰრამაჲთ ისმა გოდებისაჲ და ტირილი-საჲ და ღაღადებიაჲ მრავალი, მ. 2,18 C; კმაჲ ლ. უდაბნოსა ჴედა, მ. 3,3; მრ. 1,3; ლ. 3,4; ი. 1,23.

კმაჲ ჴღაღადებელიხაჲ უდაბნოსა ჴე-და, ლ. 3,4 C.

ლაღა-ყოფა, 0—2 [ყვირილი, ზმა-მადღა ძაზილი]: ღაღა-ყო (ღაღატ-ყო CD) და თქუა, მ. 14,30; მრ. 1,23; ლ. 18,38; ი. 1,15; დაღა იესუ, ლ. და თქუა, ი. 7,37; იესუ ლ. და თქუა, ი. 12,44; ლ. კმითა დიდითა, მ. 27,50; ლ. 4,33; ი. 11,43; (ღაღატ-ყო ...) მრ. 1,26 C; 5,7 C; ლ. 1,42 C; 4,3 C; ი. 11,43 C; ლ. (ღაღატ-ყო C) და ფრიად გორვიდა, მრ. 9,26; ლ. ერმან მან გა-მოთხოვედ მისა, მრ. 15,8; ლ. (ღაღატ-ყო C) და განუტევა სული, მრ. 15,39; ლ. (ღაღატ-ყო C) და შეუერდა ფერჯთა

იესუსთა, ლ. 8,28; კაცმან ვინმე ლაღად-ყო (ლაღატ-ყო C) ერსა მას შორის, ლ. 9, 38; ლ. (ლაღატ-ყო C) იესუ ტაძარსა მას შინა, ი. 7,28; მუნქუესვე ლაღატ-ყო მამამან მის ყრმისამან, მრ. 9,24 C; ლაღატ-ყვეს (ლაღატ-ყვეს C) და იტყოდეს, მ. 8,29 E; შიშისაგან ლ. (ლაღატ-ყვეს C), მ. 14,26; ჰგონებდეს, ვ'დ საუცარ რაჲმე არს, და ლ. (ლაღატ-ყვეს C), მრ. 6, 49; ლ. ყოველმან სიმრავლემან, ლ. 23, 18; ლ. (ლაღატ-ყვეს C) ყოველთა და თქუეს, ი. 18,40; ლ. (ლაღატ-ყვეს C) და თქუეს, ი. 19,6; ლაღატ-ყვეს და თქუეს, მ. 20,30 C, 31 C; მეყსეულად ლაღატ-ყვის (ლაღატ-ყვის C) და დააკუეთის, ლ. 9,39.

ლაწუ [ღაწვი, ლოყა]: გცეს თუ ვინმე მარჯუენესა ღაწუსა შენსა, მ. 5, 39 C; მსახურნი იგი სცემდეს ლ. მისსა, მრ. 14,65 C; ერთმან მსახურთაგანმან მუნ მღგომარემან ჰსცა ლ. იესუს, ი. 18,22 C; ლ. სცემდეს მას, ი. 19,3 C.

ღება ნ. აღმოღება, აღღება, გამოღება, განღება, თანა-მიღება, თუალთღება, მიმოდღება, მიღება, მოღება, მუცლად-ღება, შეღება, წარმოღება, წარღება.

ღელვა [ხვირთი, ტაღდა]: შეჭრისხნა ქარსა მას და ღელვასა წყალთასა, ლ. 8,24 C; ლ. მას შთაასხმიდ ნავსა მას, მრ. 4,37; იხილნა იგინი საარებულნი ღელვისა მისგან ნავისა, მრ. 6,48 C; გარდაისხმიდა ღელვათა ნავსა მას, მრ. 4,37 C; შეჭრისხნა ქარსა მას და ლ. წყალთასა, ლ. 8,24; ძრვა იყო დიდ ზღუასა მას ზედა ვიდრე ნავისა დაფარვადმდე ღელვათაგან, მ. 8,24; ნავი იგი ... იგუემებოდა ლ., მ. 14,24.

ღირ, 0-1: არა ღირს [არ შეიძლება, წესი არაა] ესე დადებად საფასეთა, მ. 27,6 C; ლ., რომელი-ესე ჰყო ამისთვის,

ლ. 7,4; სადა ლ. თაყუანის-ცემად, ი. 4, 20 C; თაყუანის-მცემელთა მისთა სულითა და ქეშმარიტებითა ლ. თაყუანის-ცემად, ი. 4,24 C; არა-მე ღირდა შენდა-ცა შეწყალებად მოყუსისა მის შენისა, მ. 18,33 C; ლ. განსყიდად დიდძალის და მიცემად გლახაკთა, მ. 26,9 C; ოდეს ლ. პასქად იგი დაქლვად, ლ. 22,7; რაჲ იგი ღირდეს, მიგცე თქუენ, მ. 20,4 C.

ი/ჟ-2: ესე გიღირდა ყოფად, მ. 23, 23 C; გიღირდა ვეცხლი იგი ჩემი მიცემად ვაქართა, მ. 25,27 C.

ღირს: არა ღირს ვარ, რ'ამცა სართულსა ჩემსა ქუეშე შემოხუედ, მ. 8,8; ლ.-7,6; ლ. არს მუშაკი სასყიდლისა თვისისა, მ. 10,10; ლ. 10,7; გამოიციოხეთ, ვინ ლ. იყოს, მ. 10,11; უკუეთუ იყოს სახლი იგი ლ..., უკუეთუ არა ლ. იყოს, მ. 10,13; იგი არა არს ჩემდა ლ., მ. 10,37 (2-ჯერ), 38; ჩინებულნი იგი არა ლ. იყვნეს, მ. 22,8; რომლისა ვერ ლ. ვარ განჯსნად საბელთა ჯამლთა მისთა, მრ. 1,7; რომლისა არა ლ. ვარ ჯამლთა მისთა ტჯრთვად, ლ. 3,16; რომლისა არა ვარ ლ. რ'ა განჯჰსნენ საბელნი ჯამლთა მისთანი, ი. 1,27; არცა თავი ჩემი ლ. მიჩნდა მისლვად შენდა, ლ. 7,7; არღარა ლ. ვარ მე წრდებად ძედ შენდა, ლ. 15,19,21; რომელნი-იგი ლ. იქმნენს საუკუნესა მას მიმთხუევად და აღღგომისა მკუდრეთით, ლ. 20,35; რ'ა ლ. იქმნეთ განრინებად ამის ყოველისაგან, ლ. 21,36; ყავთ უკუე აწ ნაყოფი, ღირსი სინანულისაჲ, მ. 3,8; ლ. 3,8; რომელმან არა იცის და ქმნეს ლ. რაჲმე ტანჯვისაჲ, ლ. 12,48; არარაჲ ლ. სიკუდილისა საქმწ არს მის თანა, ლ. 23,15; ჩუენ სამართლად ლ... მოგუგებების, ლ. 23,41; ჩუენდა მართლ ღირსად საქმეთა ჩუენთაებ მომეგების ჩუენ, ლ. 23,41 C.

ლირსება: მსახურებად მისა ღირსებით, ლ. 1,75.

ღლეძა ნ. გამოღლეძა.

ღმერთ: ღმერთ იყო სიტყუაჲ იგი, ი. 1,1 C; სული ღ. არს, ი. 4,24 C; გიყოფიეს თავი შენი ღ., ი. 10,33; უკუთუ მათ ღ. ჰრქუა, ი. 10,35 C; უწოდიან სახელი მისი ევმანუელ, რომელ არს გამოთარგმანებით: ჩუენ თანა ღმერთი, მ. 1,23; შემძლებელ არს ღ. ქვათა ამათგან აღდგინებდა შეილად აბრაჰამისა, მ. 3,9; ლ. 3,8 C; არა განჰსცადო უფალი ღ. შენი, მ. 4,7; ლ. 4,12; რ' მათ ღ. იხილონ, მ. 5,8; ერთი არს სახიერი ღ., მ. 19,17; მე ვარ ღ. აბრაჰამისი და ღ. ისაკისი და ღ. იაკობისი. არა არს ღ. მკუდართაჲ, ა'დ ცხოველთაჲ, მ. 22,32; მრ. 12,26,27; არა არს ღ. მკუდართაჲ, მ. 22,32 C; ღ. არა არს მკუდართაჲ, ა'დ ცხოველთაჲ, ლ.- 20,38; შეიყუარო უფალი ღ. შენი, მ. 22,37; მრ. 12,30; ლ. 10,27; ვინ შემძლებელ არს მიტევივად ცოდვათა, გარნა მარტოჲ ღ., მრ. 2,7 C; არაეინ არს სახიერ, გარნა მხოლოდ ღ., მრ. 10,18; ლ. 18,19; ე'რ-იგი ღ. ეტყვს მას, მრ. 12,26; უფალი ღ. შენი უფალი ერთ არს, მრ. 12,29; ერთ არს ღ., მრ. 12,32; კურთხეულ არს უფალი ღ. ისრაჰლისაჲ, ლ. 1,68; განამართლეს ღ., ლ. 7,29; ღ. ჰზრდის მათ, ლ. 12,24; ღ. იყო სიტყუაჲ იგი, ი. 1,1; ღ. არასადა ვინ იხილა, გარნა მხოლოდ-შობილმან ძემან, ი. 1,18; უკუთუ:უმცა არა ღ. იყო მის თანა, ი. 3,2; ღ. ქეშპარიტ არს, ი. 3,33; სულ არს ღ., ი. 4,24; ერთი მამაჲ ვიციოთ—ღ., ი. 8,41; უკუთუ:უმცა მამაჲ თქუენი იყო ღ., ი. 8,42; ღ. ჩუენი არს იგი, ი. 8,54; მოსეს ეტყოდა ღ., ი. 9,29; უკუთუ ღ. იღიდა მის თანა, ი. 13,32; ა'დ გრწმენინ ღ., ი. 14,1 C; გიციოდინ შენ მხოლოდ კეშპარი-

ტი ღ., ი. 17,3; უფალი ჩემი და ღ. ჩემი, ი. 20,28; რომლითა სიკუდილითა აღიდოს ღ., ი. 21,19; ღმერთიცა (—C) იღიდა მის თანა, მ. 13,31; ჰგონებელ. ე'დ მრავლის მეტყუელებითა მათითა ისმინოს მათი ღმერთმან, მ. 6,7; უკუეთუ თივაჲ იგი ველისაჲ... ღ. ესრეთ შემოსის (შეამკის C), მ. 6,30; ლ. 12,28; ღ. თქუა, მ. 15,4; რომელნი-იგი ღ. შეაუღლნა, კაცი ნუ განაშორებინ, მ. 19,6; მრ. 10,9; მამლად და დედლად შექმნა ივინი ღ., მრ. 10,6 C; რომელ დაჰბადა ღ., მრ. 13,19; მოჰსცეს მას უფალმან ღ. საყდარი დავითისი, ლ. 1,32; მოჰხედი ღ. ერსა თქსსა, ლ. 7,16; რაოდენი გიყო შენ ღ., ლ. 8,39; ჰრქუა მას ღ., ლ. 12,20; ღ. იცნის (უწყნის C) გულნი თქუენნი, ლ. 16,15; ღ. არა-მე ყოსა შურის-გებაჲ რჩეულთა მისთაჲ, ლ. 18,7; ესრეთ შეიყუარა ღ. სოფელი, ი. 3,16; არა მოავლინა ღ. მს თუი სოფლად, რ'ა დასაჯოს სოფელი, ი. 3,17; რომელი ღ. მოავლინა, სიტყუათა ღმრთისათა იტყვს, რ' არა ზომით მოსკი ღ. სული, ი. 3,34; ამას მამამან დაჰბეჰდა ღ., ი. 6,27; ღ. ცოდვილისაჲ არა ისმინის, ... ამისი ისმინის ღ., ი. 9,31; რაჲცა ჰსთხოვო შენ ღმერთსა, მოგცეს შენ ღ., ი. 11,22; ღმერთმანცა (—C) აღიდოს იგი თავისა ოჯისა თანა, ი. 13,32; უფალსა ღმერთსა შენსა თაყუანის-ჰსცე და მას მხოლოსა ჰმსახურებდე, მ. 4,10; ლ. 4,8; დაუკრდა და აღიდებდეს ღ., მ. 9,8; აღიდებდეს ღ., მ. 15,31; ლ. 5,25,26; აღიდებდეს ღ. და იტყოდეს, მრ. 2,12; ლ. 7,16; აღიდებდა ღ., ლ. 18,43; აღიდებდა ღ. და იტყოდა, ლ. 23,47; ე'დოდა და აღიდებდა ღ., ლ. 13,13; ვნითა დიდითა აღიდებდა ღ., ლ. 17,15; მიეციოთ კისრისაჲ კისარსა და ღმრთისაჲ ღ.;

მ. 22,11; მრ. 12,17; ლ. 20,25; უკუ-
 თუ ესეიდა ღმერთხა, მ. 27,43; ვის ტლ-
 ეწიფების მიტევებად ცოდვათა, გარნა
 მხოლოსა ლ., მრ. 2,7; ლ. 5,21; გაფუ-
 ცებ შენ ლ., მრ. 5,7; იტყოდა და აკურ-
 თხევდა ლ., ლ. 1,64; აკურთხევდა ლ.
 და თქუა, ლ. 2,28; აკურთხევდეს ლ.,
 ლ. 24,53; აკურთხევდეს ლ. ამას ყო-
 ველსა ზედა, ლ. 2,20; აქებდეს ლ. და
 იტყოდეს, ლ. 2,13; აქებდეს ლ. ლ. 18,
 43; დიდებაჲ მალალთა შინა ლ., ლ. 2,14;
 ძალ-უც ლ. აღდგინებად ქვათა ამათგან
 ნაშობად აბრაჰამისა, ლ. 3,8; მიოსცეს
 დიდებაჲ ლ., ლ. 17,18; მიეც დიდებაჲ
 ლ., ი. 9,24; ეა ეტყუს უფალსა ლ. აბ-
 რაჰამისსა და ლ. ისააკისსა და ლ. იო-
 კობისსა, ლ. 20,37; მამად თუსა იჩემებ-
 და ლ., ი. 5,18 C; თავსა თუსა ასწა-
 რობდა ლ., იქვე C; რადცა ჰსთხოვო შენ
 ლ., მოგცეს შენ ღმერთმან, ი. 11,22;
 ღმერთხატა მამად თუსა იტყოდა, ი. 5,
 18; უკუთუ ვინმე არნ ღმერთის მსახურ,
 ი. 9,31; ვერ ტლ-ეწიფების ღმერთხა
 მონებად და მამონაჲსა, მ. 6,24, ლ. 16,
 13; შენ ხარ ქრისტე, ძმ ლ. ცხოველი-
 საჲ, მ. 16,16; ლ. 4,41 C; ი. 6,69; გა-
 ფუცებ ლ. ცხოველისა, მ. 26,63; მრ.
 5,7 C; რად არს შენი და ჩემი, იესუ,
 ძეო ლ. მალლისაო, მრ. 5,7; ლ. 8,28 C;
 დაჯდა მარჯუენით ლ., მრ. 16,19; მრ-
 ვალნი... მოაქციენს უფლისა ლ. მითი-
 სა, ლ. 1,16; წყალობითა ლ. ჩუენისაჲ-
 თა, ლ. 1,78; არა იძოვნეს მოქცევად
 და დიდებისა მიცემად ლ., ლ. 17,18 C;
 ლ. არა ეშინოდა, ლ. 18,2; და ლათუ ლ.
 არა მეშინის, ლ. 18,4; არცაღა გეშინის
 შენ ლ., ლ. 23,40; იწყო... სიხარულით ქე-
 ბიდ ლ., ლ. 19,37; სწორ ჰყოფდა თაჲ-
 სა თუსსა ლ., ი. 5,18; ღმერთისგან გა-
 მოვდა და ლ. მივალს, ი. 13,3; მსხუერ-
 პლი შეწირა ლ., ი. 16,2; აღვალ... ლ.

ჩემისა და ლ. თქუენისა, ი. 20,17; რ-
 მელი გამოვალს პირისაგან ლ., მ. 4,4;
 არა შორს ხარ სასუფეველისაგან ლ.
 მრ. 12,34 C; ეტყოდა მათ სასუფევე-
 ლისათჳს ლ., ლ. 9,11; ად დიდებისა-
 თჳს ლ., რა იდიდოს ძმ ღმერთისაჲ
 მისგან, ი. 11,4; ღმერთხაგან ყოველი
 შესაძლებელ არს, მ. 19,26 C; კაცთა
 მიერ შეუძლებელ არს ესე, ად არა ლ.,
 მრ. 10,27; ყოველი შესაძლებელ არს
 ლ., მრ. 10,27 C; რომელი... ლ. იშვ-
 ნეს, ი. 1,13; რომელი-იგი არს ლ., ი.
 6,46 C; ლ. (არს), ანუ მე თავით ჩემით
 ვიტყვ, ი. 7,17; რომელი მესმა ლ., ი.
 8,42; ლ. გამოვედ და მოსრულ ვარ, ი.
 8,42; რომელი ლ. არს, ი. 8,47; ესე კა-
 ცი არა არს ლ., ი. 9,16; უკუეთუძცა
 არა იყო ესე ლ., ი. 9,33; ლ. გამოვიდა
 და ღმრთისა მივალს, ი. 13,3; მე ლ.
 გამოვედ, ი. 16,27 D; ამისგან ვითო, რ
 ლ. გამოხუედ, ი. 6,30; სიტყუაჲ იგი
 იყო ღმერთხა თანა, ი. 1,1; ესე იყო
 პირველითგან ლ. თანა, ი. 1,2; რომე-
 ლი იყო ლ. თანა, ი. 6,46; ლ. მიერ ყო-
 ველივე შესაძლებელ არს, მ. 19,26; მრ.
 10,27; აღდგომისათჳს მკუდართაჲსა არა
 აღმოგიკითხავსა თქუმული იგი ლ. მიერ,
 მ. 22,31; მოივლინა გაბრიელ ანგელო-
 ზი ლ. მ., ლ. 1,26; არა არს უძლურება
 ლ. მ., ლ. 1,37 C; არა ლ. მ. განმდიდ-
 რდებოდის, ლ. 12,21; შეუძლებელი კაც-
 თაგან შესაძლებელ არს ლ. მ., ლ. 18,
 27; იყო კაცი მოვლინებულ ლ. მ., ი.
 1,6; რომელი... ლ. მ. იშვნეს, ი. 1,
 13 C; ლ. მ. მოსრულ ხარ მოძლე-
 რად, ი. 3,2; ლ. მ. ქმნულ არიან, ი.
 3,21; ჰური ლ. მ. არს, ი. 6,33 C; იყ-
 ნენ ყოველნი განსწავლულ ლ. მ., ი. 6,
 45 C; არა არს კაცი იგი ლ. მ., ი. 9,
 16 C; თუმცა არა იყო ლ. მ., ი. 9,33 C;
 განიხარა სულმან ჩემმან ლ. მიმართ, ლ.

1,47; ღამესა ითევდა ლოკითა ღმრთისა მიმართ, ლ. 6,12; და ირა ღ. მ. განმდიდრდებოდის, ლ. 12,21 C; სახელისა მიმართ ძისა ღ., ი. 3,18; იყენეს ორნივე ესე წინაშე ღ. მართალ, ლ. 1,6; იყო... წესსა მის დღითი-დღელისა მისისასა წინაშე ღ., ლ. 1,8; რომელი ვდგა წ. ღ., ლ. 1,19 C; კპოვე მაღლი წ. ღ., ლ. 1,30; ირა-რაჲ შეუძლებელ არს წ. ღ. სიტყუად, ლ. 1,37; იესუ წარემიტებოდა სიბრძნითა და ჰასაკითა და მაღლითა წ. ღ. და კაცთა, ლ. 2,52; ერთიცა მათგანი არა არს დაფარულ წ. ღ., ლ. 12,6; კაცთა შორის მაღალი საძაგელ (პილწ C) არს წ. ღ., ლ. 16,15; ნუ ჰგონებთ, ვრმცა მე ძკრის მეტყუელ რაჲმე ვყაჲ თქუენთჳს წ. ღ., ი. 5,45 C; რომელი იყო... ძლიერი საქმითა და სიტყუთა წ. ღ. და ყოველი მოკლვიდეს თქუენ, შეირააცხოს ვა სამსახურებელი წ. ღ., ი. 16,2 C; იყენენ ყოველნი ღმრთით სწავლულ, ი. 6,45; თავისა თჳსსა ღმრთად გამოაჩინებ, ი. 10,33 C; უკუეთუ იგინი თქუნა ღმრთად, ი. 10,35; ღმერთო ჩემო, ღმერთო ჩემო! რაჲსითჳს დამიტევებ მე, მ. 27,46; მრ. 15,34; ღ., გმაღლობ შენ, ლ. 18,11; ღმერთნი სამე ხართ, ი. 10,34.

რ იგინი ნაშობ ღმრთის იწოდნენ, მ. 5,9; შობილსა მას წმიდა ეწოდოს. ძე ღ., ლ. 1,35; რომელ-იგი შობად არს... ძე ღ. იწოდის, იქვე C; მოჰსცა მათ ჯღმწიფებამ შვილ (ნაშობ C) ღ. ყოფად, ი. 1,12; თავი თჳსი ძე ღ. ყო, ი. 19,7 C; იხილო დიდებამ ღმრთისაჲ, ი. 11,40; შეიყუარეს დიდებამ კაცთაჲ უფროჲს ვიდრე დიდებამ ღ., ი. 12,43; ზრახვაჲ ღ. შეურაცხ-ყვეს, ლ. 7,30; აჲა კრავი ღ., ი. 1,29; აჲა ესერა ქრისტე, კრავი ღ., ი. 1,36 C; მაღლი ღ. იყო მის ზედა, ლ. 2,40; იხილოს

ყოველმან კორციელმან მაცხოვარებამ ღ., ლ. 3,6; მიეცით კისრისაჲ კისრისა და ღ. ღმერთსა, მ. 22,21; მრ. 12,17; ლ. 20,25; დაგიტევებთ მცნებამ ღ., მრ. 7,8; რომელმან ყოს ნებაჲ ღ., მრ. 3,35; უკუეთუცა უწყოდ ნიქი ღ., ი. 4,10; ჰური ღ. არს, რომელი გარდამოვდა ზეცით, ი. 6,33; რისხვაჲ ღ. დაღვრომილ არს მის ზედა, ი. 3,36; უკუეთუ ეგე არს ქრისტე, რჩეული ღ., ლ. 23,35; გრწმენინ ღ., ი. 14,1; გაქუს სარწმუნოებამ ღ., მრ. 11,23; მოახლებულ არს სასუფეველი ღ., მ. 3,2; მრ. 1,15; ლ. 10,9,11; ახლოს არს ს. ღ., ლ. 21,31; მო-მე-იწოა თქუენ ზედა ს. ღ., მ. 12,28; ემსგავსა ს. ღ. კაცსა, მ. 13,24; 22,2; მოგელოს თქუენგან ს. ღ., მ. 21,43; თქუენდა მოცემულ არს ცნობად საიდუმლოჲ სასუფეველისა ღ., მრ. 4,11; ლ. 8,10; ესრეთ არს სასუფეველი ღ., მრ. 4,26; რასა ვამსგავსო ს. ღ., მრ. 4,30; ლ. 13,18,20; ვიდრემდე იხილონ ს. ღ., მრ. 9,1; ლ. 9,27; ეგვეითართაჲ არს ს. ღ., მრ. 10,14 C; ლ. 18,16; რომელმან არა შეიწყნაროს ს. ღ., მრ. 10,15; ლ. 18,17; ჯერ-არს ჩემდა ხარებად ს. ღ., ლ. 4,43; თქუენი არს ს. ღ., ლ. 6,20; წარვედ და მიმოჰსდევ ს. ღ., ლ. 9,60; მოწვეულ არსა თქუენ ზედა ს. ღ., ლ. 11,20; მიერთგან ს. ღ. ეხარებთ, ლ. 16,16; ოდეს-მე მოიწიოს ს. ღ.? ... არა მოვიდეს ს. ღ. ზმნით, ლ. 17,20; ს. ღ. შორის ოქუენისა არს, ლ. 17,21; მეყსეულად გამოჩინდეს ს. ღ., ლ. 19,11; ვიდრემდე ს. ღ. მოვიდეს, ლ. 22,16; ვერ ჯღ-ეწიფების ხილვად ს. ღ., ი. 3,3; ესე არს საქმწ ღ., ი. 6,29; რა გამოცხადნეს საქმწ ღ., ი. 9,3; (ყაჲ) საყდარი არს ღ., მ. 5,34; დაუმუკიცებელ გყოფიეს სიტყუად ღ. მოძღურებრთა თქუენითა, მ. 15,6; მრ. 7,13; იყო სიტყუად ღ. ოვანჯესა ნიმართ, ლ.

3,2; თესლი იგი არს სიტყუად ღმრთისაჲ, ლ. 8,11; რლთა სიტყუად ღ. ისმინონ, ლ. 8,21; 11,28; რლთა მიმართ იყო ს. ლ., ი. 10,35; სიუჟარული ღ. არა გაქუს თავისა თქნისა თა, ი. 5,42; იხილა სული ღ., მ. 3,16; იხილნა ცანი განხუმლნი და სული ღ., მრ. 1,10; ვიხილეს სული ღ., ი. 1,32; აჰა ქრისტე, ტარიგი ღ., ი. 1,36; ძალ-მიც დარღუევად ტაძარი ესე ღ., მ. 26,61; (შენ ხარ ქრისტე), ცხებული ღ., ლ. 9,20 C; არა იცით წიგნი, არცა ძალი ღ., მ. 22,29; მრ. 12,24; ძალი ღ. იყო განკურნებად მისა, ლ. 5,17; უკუეთუ შენ ხარ ძმ ღ., მ. 4,3,6; 27,40; ლ. 4,3,9; 22,70; ქეშმარიტად ძმ ღ. ხარი შენ, მ. 14,33; შენ ხარ ქრისტე, ძმ (ძე C) ღ., მ. 26,63; ლ. 4,41; 9,20; ი. 6,69 C; 11,27; ძმ ღ. ვარი მე, მ. 27,43; ი. 10,36; ქეშმარიტად ძმ ღ. იყო ესე, მ. 27,54; მრ. 15,39; შენ ხარ ძმ ღ. ცხოველისაჲ, მრ. 3,11; უკუეთუ არს ძმ ღ. რჩეული, ლ. 23,35 C; ესე არს ძმ ღ., ი. 1,34; შენ ხარ ძმ ღ., ი. 1,49; შენ გრწამსა ძმ ღ., ი. 9,35; რა იდიდოს ძმ ღ. მისგან, ი. 11,4; იესუ არს ქრისტე, ძმ ღ., ი. 20,31; დასაბამი სახარებისაჲ იესუ ქრისტესი, ძისა ღ., მრ. 1,1; სახელი მხოლოდ-შობილისა ძისა ღ., ი. 3,18 C; ვჰაჲ ძისა მის ღ., ი. 5,25 C; გიცით შენ; ვინ ხარ, წმიდაჲ ეგე ღ., მრ. 1,24; ლ. 4,34; სიბრძნემან ღმრთისაჲ მან თქუა, ლ. 11,49 გზასა ღმრთისაჲ ქეშმარიტად ასწავებ, მ. 22,16; მრ. 12,14; ლ. 20,21; განუკარდებოდა ყოველთა დიდებასა მას ზედა ღ., ლ. 9,43; დიდებასა მხოლოესა ღ. არა ეძიებთ, ი. 5,44; არა ჰზრახავ ღ., ად კაცთასა, მ. 16,23; რაესათჳს თქუენ გარდახუალთ მცნებასა ღ. მოძღურებითა თქუენითა, მ. 15,3; კეთილად შეურაცხ-

ჰყოფთ მცნებასა ღ., მრ. 7,9; მე ვარ გაბრიელ, წინაშე მდგომელი პირსა ღ., ლ. 1,19; იახოვდით პირველად სასუფეველსა ღ., მ. 6,33; მდიდარი ძნაიდ შევიდეს ს. ღ., მ. 19,23; ვიდრე მდიდარი შესლვად ს. ღ., მ. 19,24 E; მრ. 10,25; ლ. 18,25; მეზურენი და ცოდვილნი წინა-გიძლოდიან თქუენ ს. ღ., მ. 21,31; უმჯობეს არს შენდა ერთითა თუალითა შესლვად ს. ღ., მრ. 9,47; ძნაიდ შევიდენ ს. ღ., რომელთა აქუნდეს საფასჳ, მრ. 10,23; ლ. 18,24; რაოდენ ძნელ არს ... შესლვად ს. ღ., მრ. 10,24; არა შორს ხარ ს. ღ., მრ. 12,34; რაჲამს-იგი ესუა ახალი ს. ღ., მრ. 14,25; იგიცა მოელოდა ს., ღ., მრ. 15,43; ლ. 23,51; უმციერესი ს. ღ. უფროს მისა არს, ლ. 7,28; ქადაგებდა და ახარებდა ს. ღ., ლ. 8,1; წარავლინნა იგინი ქადაგებად ს. ღ., ლ. 9,2; წარმართულ არს ს. ღ., ლ. 9,62 C; ეძიებდით ს. ღ., ლ. 12,31; იხილოთ აბრაჰამი, ისააკი და იაკობი ... ს. ღ., ლ. 13,28; ინაჯ-იდგმიდენ ს. ღ., ლ. 13,29; რომელმან ქამოს პური ს. ღ., ლ. 14,15; ვიდრემდე აღესრულოს ს. შინა ღ., ლ. 22,16; ვერ შევიდეს ს. ღ., ი. 3,3 C; ვერ კელ-წიფების შესლვად ს. ღ., ი. 3,5; რა ექმოდით საქმესა ღ., ი. 6,28; ფუცავს საყდარსა ღ., მ. 23,22; ქადაგებდა სახარებასა ღ., მრ. 1,14; ვრ-იგი შევიდა სახლსა ღ., მ. 12,4; მრ. 2,26; ლ. 6,4 E; ერი დიესზოდა სმენად სიტყუასა ღ., ლ. 5,1 C; თანა-წარჰვალთ სამართალსა და სიუჟარულსა ღ., ლ. 11,42; ვრ-იგი შევიდა ტაძარსა ღ., მ. 12,4 C; ამიერთგან იყოს ძმ კაციისაჲ მჯდომარე მარჯუენით ძლიერებასა ღ., ლ. 22,69; რომელი გამოვალს პირისაგან ღმრთისაჲსა, მ. 4,4 C; შემ-

ძლებელ ვარ დარღვევად ტაძრისა ამის ღმრთისაჲსა, მ. 26,61 C; რომელმან დაუტევა სახლი გინა მამად ... სასუფეველისათჳს ლ., ლ. 18,29; ად დიდებისათჳს ლ., რა იდიდოს ძმ ღმრთისაჲ მის გამო, ი. 11,4 C; უკუეთუ მე სულითა ღმრთისაჲთა განეასხამ ეშმაკთა, მ. 12, 28; უკუეთუ მე თითითა ლ. განეასხამ ეშმაკთა, ლ. 11,20; არა ხ თუ პურითა ცხონდეს კაცი, ად ყოვლითა სიტყუთა ლ., ლ. 4,4; რომელ საგონებელ იყო ძედ ... ღმრთისა, ლ. 3,38; ვრ-იგი შევიდა ტაძრად ლ., ლ. 6,4 CD; თავი თუნი ძედ ლ. ყო, ი. 19,7; რაჲ ძეს ჩუენი და შენი; იესუ; ძეო ღმრთისაჲო, მ. 8,29; გიცი შენი ვინ ხარ, წმიდაო ლ., მრ. 1,24 C; ძენი ღმრთისაჲნი და აღდგომისანი არიან, ლ. 20,36; ახილნეთ ცანი განხუშულნი და ანგელოზნი ლ., ი. 1,51; ოდეს მკუდართა ისმინენ სიტყუანი ძისა ლ., ი. 5,25; ესე არიან საქმენი ლ., ი. 6,29 C; რა განცხადნენ საქმენი ლ. მაგის ზედა, ი. 9,3 C; რაი შეილნიცა ლ. განხუშულნი შეკრიბნეს ერთად, ი. 11,52; ვიდოდეს ყოველთა შინა მცნებათა და სამართალთა ღმრთისაჲთა, ლ. 1,6 C; ერთი იგი დაესხმოდა მას სმენად სიტყუათა ლ., ლ. 5,1 სიტყუათა ლ. იტყჳს, ი. 3,34; სიტყუათა ლ. ისმენს, ი. 8,47; რა საქმეთა ლ. იქმოდით, ი. 6,28 C; ძემანცა კაცისმან აღიაროს იგი წინაშე ანგელოზთა ლ., ლ. 12,8; უფარ-ყონ იგიცა წინაშე ანგელოზთა ლ., ლ. 12,9; ესრეთ იყოს სიხარული წინაშე ანგელოზთა ლ. ერთსა ზედა ცოდვილსა, რომელმან შეინანოს, ლ. 15,10; არა ხარო ღმრთისაჲგანნი, ი. 8,47; თქუენდა მიცემულ არს ცნობად საიდუმლოჲ იგი სასუფეველისა ღმრთისაჲსაჲ, მრ. 4,11 C.

ღმრთის მოყუარე: ჯერ-მიინდა მეცა ... მიწერად შენდა, მენეო ღმრთის მოყუარეო, ლ. 1,3.

ღონ ნ. დაღონებულ.

ღორ: შევიდეს (შეგდა C) ღორებხა მას, მრ. 5,13; რა უბრძანოს მათ ლ. მას შესლუაჲ, ლ. 8,32; მიბრძანე (მიგუაღლინენ C) ჩუენ ლ. იმას, მრ. 5,12; იყო შორს მათსა კოლტი ღორებხა მრავლისა მძოვარი, მ. 8,30 C; ვრ-იგი იყო ეშმაკეულისა მისთჳს და ღორებხათჳხ, მრ. 5,16 C; ვრ-იგი იქმნა ეშმაკეულისა მისთჳს და ღორებხა მისთჳს, იქვე DE; რომელსა-იგი კამედ ღორნი, ლ. 15,16; გამოვიდეს ეშმაკნი იგი კაცისა მისგან და შევიდეს ღორთა მათ, ლ. 8,33; მან წარავლინა იგი ველად თჳსა ძოვნად ლ., ლ. 15,15; ნუცა დაუგებთ-მარგალიტსა თქუენსა წინაშე ლ., მ. 7,6; იყო მუნ კოლტი ღორებხაჲ დიდი, მძოვარი მთასა თანა, მრ. 5, 11 C; მიიშართა კოლტმან მან ღორებხაჲმან კბოდესა ზღუსასა, მ. 8,32; მრ. 5,13; გუბრძანე ჩუენ მიხლვად კოლტსა იმას ღორებხასა, მ. 8,31 C; იგინი მივიდეს კოლტსა მას ლ., მ. 8,32 C; იყო მათგან შორს კოლტი ღორთაჲ მძოვარი, მ. 8,30 C; იყო მუნ კოლტი ლ. დიდძალი, ვთასა გარე მძოვარი, მრ. 5,11; იყო მუნ კოლტი ლ. მრავლთაჲ, მძოვარი მთასა ზედა, ლ. 8,32; მიბრძანე მისლვად კოლტსა იმას ღორთხა, მ. 8,31; იგინი ... მივიდეს კოლტსა მას ლ., მ. 8,32.

[ნ. კ. მეღორე].

ღრგვილ [ხაპყარო, ზეიძარო, კუბი]: ღრეკილნი განიკურნებოდეს, მ. 15,31.

ღრთაქალ [მცირეილი]: გინა თუ კუერცხსა მსოხოვდეს, ნუ ღრთაქალი მიჰსცეს მას, ლ. 11,12 D; მიგეც თქუენ

ველწიფებამ დათრგუნვად ზედა გუელ-
თა და ღრიაკალთა, ლ. 10,19.

ღრმა: ჯურღულუღი ესე ღრმა არს,
ი. 4,11; შეივლინე ნავი ეგე ღრმად, ლ.
5,4.

[ნ. კ. რადრმობა, სიღრმე].

1. ღრუბელ [ობრაკი]: ღრუბელი ნათ-
ლისაჲ აგრილობდა მათ, მ. 17,5; იყო
ღ. და აგრილობდა მათ, მრ. 9,7; ლ.
აგრილობდა მათ, ლ. 9,34; რაემს იხი-
ლოთ ლ. აღმოსავალით და დასავალით,
ლ. 12,54; ღრუბელმან ნათლისამან და-
აგრილა მათ, მ. 17,5 C; შეეშინა შეს-
ლვად ღრუბელსა მას, ლ. 9,34; კმაჲ
იყო ღრუბლით ვამო, მ. 17,5; მრ. 9,
7; ლ. 9,35; მაშინ იხილონ ძმ კაცისაჲ
მომავალი ღრუბლითა, მრ. 13,26 C; ლ.
21,27; და იხილონ ძმ კაცისაჲ მომავა-
ლი ღრუბელთა ზედა ცისათა, მ. 24,
30; ამიერიტგან იხილოთ ძმ კაცისაჲ...
მომავალი ლ. თანა ცისათა, მ. 26,64;
მრ. 14,62; მაშინ იხილონ ძმ კაცი-
საჲ მომავალი ლ. [მუკმ. ბრ.], ლ. 21,
27 C.

2. ღრუბელ [губка]: მოიღო ღრუ-
ბელი და აღავსო ძმრითა, მ. 27,48;
აღავსეს ლ. ძმრითა, მრ. 15,35; ი. 19,
29.

ღრქენა, ი: პეროვინ და იღრქენნ
კბილთა, მრ. 9,18.

მუნ იყოს ტირილი და ღრქენაჲ კბილ-
თაჲ, მ. 8,12; 13,42,50 C; 22,13; 24,51;
25,30; ლ. 13,28; მუნ იყოს ტირილი
თულთაჲ და ლ. კბილთაჲ, მ. 13,50.

ღჯო: ვა გემო-იხილა პურისა უფალ-
მან მან წყალი იგი, რომელ ღჯო იქ-
მნა, ი. 2,9; არცა შთაასხიან ღჯოჲ ახა-
ლი თხიერთა ძუელთა... ღჯოჲ (+
იგი C) დაითხის და თხიერი წარწყმ-
დენ. ად შთაასხიან ღჯოჲ ახალი თხე-
ერთა ახალთა, მ. 9,17; არაივინ შთაას-
ხის ლ. ახალი თხიერსა ძუელსი... ად

ღ. ახალი თხიერთა ახალთა შთაასხიან,
მრ. 2,22; არაივინ შთაასხის ლ. ახალი
თხიერთა ძუელთა, რა არა... ლ. (+
იგი C. ღჯო D) დაითხიოს. და თხიერ-
ნი იგი წარწყმდენ. ად ლ. ახალი თხიერ-
თა ახალთა ჯერ-არს შთასხმად, ლ-
5,37,38; მისცეს მას სუზად ლ. ნაულ-
რეული, მ. 27,34 C; მისცეს მას სუზ-
როვანი ლ., მრ. 15,23 C; ლ. და თაფ-
ლუკი არა სუას, ლ. 1,15; შეუზა წულ-
ლი იგი და დაასხა ზეთი და ლ., ლ. 10,
34; ვრ მოაკლდა ლ., პრქუა იესუს დედა-
მან მისმან: ლ. არა აქუს, ი. 2,3; ყოველ-
მან კაცმან კეთილი დ. პირველად წარ-
მოდგის, ი. 2,10; შენ დაჰმარხე კეთი-
ლი დ. აქამომდე, ი. 2,10; ლ. იგი დაი-
თხიის, მ. 9,17 C; (... დაითხიოს) მრ.
2,22; რა არა განხეთქნეს თხიერი იგი
ღჯომან ახალმან, მ. 9,17 D; ლ. 5,37;
რა არა განხეთქოს ლ. ახალმან თხი-
რი ძუელი, მრ. 2,22; განხეთქნის ლ.
თხიერი იგი, იქვე C; მიჰსცემდეს მას
სუზად შემურვილსა ღჯოსა, მრ. 15,23;
არაივინ სუამნ ძუელსა ლ. და მესესუ-
ლად ჰნებავნ ახალი, ლ. 5,39; ამა კა-
ცი მჰამელი და ღჯნის მსუმელი, ლ. 7,
34 C; ... ღჯნისა მსუმელი, მ. 11,19 C;
ვა გემო-იხილა მთავარმან მან წყალი
იგი ღჯოდ გარდაქცეული, ი. 2,9 C;
სადა-იგი ქნა წყალი ღჯოდ, ი. 4,46;
ამა კაცი მჰამელი და მსუმელი ღჯნისაჲ,
მ. 11,19; ლ. 7,34; მოკლებასა ღჯნისაჲ
პრქუა დედამან იესუს: ღჯოდ არა აქუს,
ი. 2,3 C.

ღჯრღლოვან [მრჟდი, ოღრღოღრღ,
ქგებანც]: იყენენ ძნელოვანი ადვილად
და ღჯრღლოვანი გზად წრფელად, ლ.
3,5 C.

ღჯებბა, ი უობ: იღჯებბამცა და
არა უტევა დათხრად გუერდი სახლისა
თჯისაჲ, მ. 24,43; ლ. 12,39; იღჯებ-
ბით უკუე, მ. 24,42; 25,13; მრ. 13,35;

აღვძებლით უკუი ყოველსა ეამსა, ლ. 21,36; დასხელით აქა და ა. ჩემ თანა, მ. 26,38; ა. და ილოცველით, მ. 26,41; მრ. 14,38; ი. და თაყუანის-სცემლით, მრ. 13, 33 C; დადგერიოთ აქა და ა., მრ. 14,34.

ეგოდენ ვერ უძლეთ ეამ ერთ ღვძებლად ჩემ თანა, მ. 26,40 C; ვერ უძლეთ ეამ ერთ ღ., მრ. 14,37 C.

მღვძარე იყვენით, მ. 24,42 C; 25, 13 C; მრ. 13,35 C, 37; მ. იყვენით და ილოცველით, მრ. 13,33; 14,38 C; მე-კარესა ამცნო, რა მ. იყოს, მრ. 13, 34; პოენეს იგინი მღვძარენი, ლ. 12, 37.

[ნ. კ. განღვძება, მღვძარება].

ღუარძლ: დასთესა ღუარძლი შორის იფქლსა მას, მ. 13,25; ვინაჲ აღმოსცენ-ლა ღ. (+თსე C), მ. 13,27; ე-იგი შე-კრიბიან ღ. და ცეცხლითა დაწვან, მ. 13,40; მაშინ გამოჩნდა ღ. იგი, მ. 13, 26; შეკრიბეთ პირველად ღ. იგი, მ. 13,

30; ღ. იგი არიან ძენი უკეთურისა-ნი, მ. 13,38 C; ღუარძლნი იგი არიან ძენი უკეთურებისანი, მ. 13,38; მითხარ ჩუენ იგავი იგი ღუარძლიხაჲ მის (-C) და აგარაკისაჲ, მ. 13,36; ნუუკუე შე-კრებასა (მომარგლასა C) მას ღუარძლი-ხახა აღმოძფხურათ იფქლიცა, მ. 13, 29.

ღუწა, ი [ცდა, ზრუნვა, წუზილი, მოც-ლა]: უფალო, არას იღუწი [არ ზწუნხარ], რ დამან ჩემმან მარტოჲ დამიტყუა მე მსახურებად, ლ. 10,40; მსახურნიმეა ჩემნი იღუწიდეს ჩემთვის, ი. 18,36; მო-ყუანა იგი ყოველთასა მას სადგურსა და იღუწა იგი [მოუარა მახ], ლ. 10,34; იღუწეთ ეგი [მოუარე მაგახ], ლ. 10,35; იღუწეთ შესლვად იწროსა მისგან კა-რისა, ლ. 13,24.

[ნ. კ. ყოველთა სადგურისი მოღუწე].

ღუწოლა: ე-ა ჩუეულებჲა აქუნდა ჰუ-რიათა და ღუწოლაჲ სამკუდროდთა, ი. 19,40 C.

ყ

ყავ ნ. ყოფა.

ყავ(ან), 0—2: რომელთა ჰყვანდა მათ თანა მკელობრები, ბრამები, ყრუნი, მ. 15, 30.

[ნ. კ. მიყავ(ან), მოყავ(ან)].

ყანა: მსგავს არს სასუფთველი ცი-თაჲ საუნჯესა, დაფარულსა ყანახა შინა, მ. 13,44; განვიდოდა თავადი თესული-საგან ყანისა, ლ. 6,1; იხილეთ ყანები, რ სპეტაკ არიან სამკალად აწვე, ი. 4, 35.

[ნ. კ. ქუეყანა].

ყანობირ [ყანები]: იხილეთ ყანობი-რი ეგო, რ განთეთრებულ არიან და ახან მკალ, ი. 4,35 C; წარვიდოდა იესუ ღლესა შაბათსა ყანობირხა მათსა, მ.

12,1; ე-რ-იგი თანა-წირკვიდოდა ყ. შა-ბათსა შინა, მრ. 2,23.

ყარ ნ. ყროლა.

ყელ: დამო-თემცა-ეიკიდა მას ფქჯ-ლი ვირით საფქველი ყელსა მისსა, მ. 18,6 C; დამო-თემცა-ებჲა საფქჯლე ლო-ლი ყ., მრ. 9,42 C; ქვაჲ ფქვისაჲ და-მოეიკიდა ყ. მისსა, ლ. 17,2 C; შეეზუა ყ. მისსა, ლ. 15,20 C.

ყენება, ა—2 [გაჩრეება, დაყენება]: კუარისთსა შენსა ნუაყენებ, ლ. 6,29; რო-მელი... აყენებხ ბარკისა მიცემად კეი-სარსა, ლ. 23,2; ჩუენ ვაყენებთ მას, მრ. 9,38; ნუ აყენებთ მიგათ, მ. 19,14; მრ. 10,14; ლ. 18,16; ნუ ა. მას, მრ. 9,39; ნუ ა., ლ. 9,50; თქუენ შე-არა-ბუალთ და შე-მავალთა ა., ლ. 11,52; იოვანე აყენებდა

მას და ეტყოდა, მ. 3,14; რომელი... აყენებდა ხარკისა მიცემად კეისარსა, ლ. 23,2 C; (ჩუენ) გაყენებლით მას, მრ. 9,38 C; ლ. 9,49; მოწაფენი აყენებდეს მათ, მრ. 10,13; ეა იხილეს მოწაფეთა, ა. მათ, ლ. 18,15.

o: მოვიდეს მისა და იყენებდეს მას, ლ. 4,42.

[ნ. კ. განყენება, დაყენება, შეყენება]. ყილა, ხყილა, 0—2: რომელნი ჰყილდეს ტრედებსა, ლ. 19,45.

o: რომელი იყილდა ტაძარსა მას შინა, მ. 21,2; რომელ იყილდეს ტრედებსა, იქვე C; o. და განჰყიდდეს, ლ. 17,28; აგარაკი ვყიდვად და უნებელი ზედა მაც მისლვად და ხილვად, ლ. 14,18; უღლეული ჯართად გ. ხუთი, ლ. 14,19; მან იყილა ამრენაკი (არდაგი C), მრ. 15,46; მარიამ მაგდანელმან და მარია იაკობისმან და სალომე იყიდეს ნელსაცხებელი, მრ. 16,1; წარ-თუ-ვიდეთ და ვიყიდოთ... პური, მრ. 6,37 C; ვინაჲ გ. პური, o. 6,5; რა... იყიდონ თავისა მათისა საზრდელი, მ. 14,15; მრ. 6,36; ლ. 9,12 C; რა საზრდელი o., o. 4,8; იყიდე, რაჲ გკმდეს დღესასწაულსა ამას, o. 13,29; განყიდენ სამოსელი თუნი და იყიდენ მახელი, ლ. 22,36; წარყვდით სავიკროდ და იყიდეთ თავისა თქუენისა ზეთი, მ. 25,9.

o/უ: ჩუენ წარვიდეთ და უყიდოთ ყოველსა ამას ერსა საზრდელი, ლ. 9,13; ვინაჲ უ. პური, o. 6,5 C; გჳყიდემ, ნუ რაჲ გკმდეს დღესასწაულსა ამას, o. 13,29 C.

გა წარვიდეს იგინი სყილად, მ. 25,10.

კერმის მხყიდელთა მათ დაუთხია კერმაჲ, o. 2,15; სახსლომელი იგი მხყიდელთაჲ მათ ტრედისათაჲ დაუქუა, მ. 21,12; მრ. 11,15.

[ნ. კ. განყილა, მოყიდა, სასყიდელ].

ყვანება ნ. აღმოყვანება, აღყვანება, გამოყვანება, განყვანება, თანა-წარყვანება, მიყვანება, მოყვანება, შეყვანება, წარმოყვანება, წარყვანება.

ყიგილ, 0—1: მეყსეულად ქათამი ყიგა ხ, მ. 26,74; ლ. 22,60; o. 18,27.

ვიდრე არლა ეყიგნოს ქათამსა, 26,75; არლარა ე. ქათამსა დღეს, მ. 22,34; o. 13,38; არლა ეყიგლოს ქათამსა დღეს, ლ. 22,34 C.

არა უწყით, ოდეს უფალი იგი სახლისაჲ მის მოვიდეს: მწყუბრი ანუ შუვა ღამეს ანუ ქათმის ყიგილს ანუ განთიად, მრ. 13,35 C; ვიდრე ქათმის ყიგილმდე სამ გზის უვარ-ყო მე, მ. 26,34 C; მრ. 14,30 C; ვიდრე ქათმის ყივილაშდე სამ გზის უვარ-ყო მე, მ. 26,75 C.

ყინელ [ყინვა]: და ეგზნა, რ ყინელ იყო და ჰიკუსგოდეს, o. 18,18 C; ნაკურცხალი აღეგზნა, რ ყინელ იყო და ტრედბოდეს, იქვე D; ... ყინელი... იქვე E.

ყმ ნ. სიყმილ.

1. ყოველ [ყოველი, ყველა, ყველაფერი, всякий, каждый]: ყოველი იგი ბრძანებული, ლ. 17,9 C, 10 C; ყ. იგი განმსყიდელი, მ. 21,12; ყ. ერი, მრ. 11,18; ლ. 19,48; ყ. იგი ერი, მ. 13,2; მრ. 2,13; 4,1; ლ. 6,19; მორართუეს ყ: ბოროტად ვნებული, მ. 14,35; ყ. თესლები, ლ. 1,48 C; გაქუს ყ. კეთილი, ლ. 12,19 C; ყ. მეუფებოჲ, მ. 12,25; ლ. 11,17; ყ. მოფარდული, მ. 21,12 C; ყ. მწიგნობარი, მ. 13,52; ყ. ნათესავი, მ. 1,17 C; 27,27 C; o. 11,50; ნათესავები იგი ყ., მ. 27,27; მრ. 5,26; 12,18; ყ. ნერგი, მ. 15,13; ყ. სამეუფოჲ, მ. 12,25 C; ყ. საშუკელი, o. 5,22; ყ. სიმართლე, მ. 3,15; ყ. სიტყუაჲ, მ. 5,11; 12,36; 18,16; ყ. ესე სიტყუაჲ, ლ. 1,65 C; ყ. სისხლი, მ. 23,35; ყ. ქალაქი

გინასახლი, 12,25; ყოველი ყრმები, მ. 2, 16 C; ყ. გარეშე შეშავალი, მრ. 7,18; ყ. შობილი, ი. 3,8; ყ. (+ვე C) ცოდვად და გმობად, მ. 12,31; ყ. ესე ძკრი, მრ. 7,23 C; ყ. ქეშმარიტი, მრ. 5,33 C; ყ. ტევენები, ლ. 3,5; ყ. კელმწიფებად, მ. 28,18; ყ. ქორციელი, მ. 24,22; მრ. 13,20.

ესე ყ. იქმნა, მ. 1,22; 21,4; ესე ყ. მიგცე შენ, მ. 4,9; ყ. რომელი განურისხნეს ძმასა თუსსა ცულად, მ. 5,22 C; ყ. რომელი ჰხედვიდეს დედაკაცსა გულის თქუმად მას, მ. 5,28; რ. გივს თქუენ ესე ყ., მ. 6,32 C; ესე ყ. შეგეძინოს თქუენ, მ. 6,33; ლ. 12,31; ყ. რომელი ითხოვდეს, მოიღოს, მ. 7,8; ლ. 11,10; ყ. (+ვე C) რომელი გინდეს თქუენ, მ. 7,12; (მწყემსთა მათ) მიუთხრეს ყ. (+ვე C), მ. 8,33; ვიღრემდის განაფუენა ყ., მ. 13,33 C; ვიღრემდე აღაფუენოს ყ., ლ. 13,21; გულსევა-ჰყავთო ესე ყ., მ. 13,51; ვინაჲ არს ამისა ყ. ესე, მ. 13,56 C; ყ. ... განსავალით განვალს, მ. 15,17; ელია მოვიდეს და კუალად იგოს (აღგიდ-აგოს C) ყ., 17,11; მრ. 9,12; უბრძანა უჟალმან განსყიდაჲ ცოლისაჲ და შეიღოთა მისთაჲ და ყ., მ. 18,25; ვიღრემდის მისცეს ყ., რაჲცა თანა-ელეჲ მას, მ. 18,34 C; ეგე ყ. და-მიმარხავს სიყრმით ჩემითგან, მ. 19,20; ლ. 18,21; ესე ყ. ვეჲვ სიჭაბუკით ჩემითგან, მრ. 10,20; ჩუენ ყ. დაუტევეთ, მ. 19, 27 D; მრ. 10,28; გამოასხა ... ყ., რომელი იყიღდა ტაძარსა მას შინა, მ. 21,12; ყ. ... მოგეცეს თქუენ, მ. 21,22 C; შეკრიბეს ყ., მ. 22,10 C; ყ. რაჲცა გრქუან თქუენ, ჰყოფდით და იმარხვედით, მ. 23,3 C; მოიწიოს ესე ყ. ნათესაჲსა ამას ზედა, მ. 23,36; ყოფად არს ესე ყ., მ. 24,6 C; ესე ყ. დასაბამი სალმობათაჲჲ არს, მ. 24,8; მრ. 13,8; ოდეს იხილოთ ესე ყ., მ. 24,33; ვიღრემდე ესე ყ. იქ-

მნეს, მ. 24,34; მრ. 13,30; წარიღო ყ., მ. 24,39; ესე ყ. იყო, მ. 26,56; მიუთხრეს მღდელთ მოძღუართა მათ ყ. (+ვე C) ესე, მ. 28,11; ასწავებდით მათ დამარხვად ყ., მ. 28,20; ყ. (+ვე C) მიეტრევოს ძეთა კაცთა, მრ. 3,28; მან გამოასხა ყ., მრ. 5,40 C; უთხრეს მას ყ., მრ. 6,30; კეთილად ყო ყ., მრ. 7,37 C; ამან ნაკულუღეანებისაგან თუსისა ყ. (+ვე C) ... შემოწირა, მრ. 12,44; ლ. 21, 4; ოდეს ესე ყ. აღესრულებოდის, მრ. 13,4 C; გითხარ თქუენ ყ., მრ. 13,23; რაჲმს იხილოთ ესე ყ. ყოფილი, მრ. 13,29; ლ. 21,31; ე' იღასრულეს მის ზედა ყ. (+ვე C), ლ. 2,39; იყოს შენდა ყ., ლ. 4,7 C; დაუტევეს ყ., ლ. 5,11; მან დაუტევა ყ., ლ. 5,28; განკრძალული იგი ყ. იყავნ ე'ა მოძღუარი თუსი, ლ. 6,40; ყ. ... გიჩუენო თქუენ, ვისა იყოს მსგაეს, ლ. 6,47; თავადმან გამოასხა ყ., ლ. 8,54; მზა არს ყ., ლ. 14,17; უთხრა უფალსა თუსსა ყ. ესე, ლ. 14,21 C; შეიკრიბა ყ. უმრწემესმან მან ძემან, ლ. 15,13; ყ. ჩემი შენი არს, ლ. 15,31; ეს-მოდა ესე ყ. ფარისეველთა, ლ. 16,14; ყ. ვინეჲ მისა მიმართ იიძულეზის, ლ. 16,16; ყ. რაჲცა გაქუს, განსყიდე, ლ. 18,22; ყ., რომელი დიეცეს ლოდსა მას ზედა, შეიგუწროს, ლ. 20,18; ვიღრემდე ესე ყ. იყოს, ლ. 21,32; მიუთხრეს ესე ყ., ლ. 24,9 C; ყ. გამოასხა ტაძრით, ი. 2,15; ყ. რომელი იქმნ ბოროტსა, ჰსძულნ მას ნათელი, ი. 3,20; ყ. რომელი სუამს წყლისა ამისგან, მერმეცა სწყუროდის, ი. 4,13; მითხრას ჩუენ ყ., ი. 4,25; რომელმან მითხრა მე ყ. (ვე C), ი. 4,29; ყ., რაჲცა ეკმენ, მითხრა მე, ი. 4,39; ყ. ეხილვა, ი. 4,45; ყ. ... ჩემდა მოვიდეს, ი. 6,37; რ'ა ყ. ... არა წარწყმელო მათგან, ი. 6,39; ყ., რომელი იქმს ცოდვასა, მონა არს

კოდვისა, ი. 8,34 C; ყოველი რომელი თქუა იოვანე არისტოზს, ქეშმარიტ არს, ი. 10,41; ყ. რომელი ცოცხალ არს და ჰრწმუნენს ჩემი, არა მოკუდეს იგი უკუნისაღმდე, ი. 11,26; ყ. მოვიზილო ჩემდა, ი. 12,32 C; მან გასწავოს თქუენ ყ. და მოგაქსენოს თქუენ ყ., ი. 14,26; ყ. ... გაუწყე თქუენ, ი. 15,15; ესე ყ. ყონ თქუენდა მიმართ სახელისა ჩემისათვის, ი. 15,21 C; ყ., რომელი მოგკლვიდეს თქუენ, შეირაცხოს ეა სამსახურებელი წინაშე ღმრთისა, ი. 16,2 C; ყ. (+30 C), რაოდენი აქუს მამასა, ჩემი არს, ი. 16,15; ჩუენ აწ უწყით, რ ყ. იცი, ი. 16,30; ყ. რომელი მოეც ამის, მიჰსცეს მას ცხორებდა საუკუნოდა, ი. 17,2; ყ. რომელი მომეც მე, მივეც მათ, ი. 17,7; ჩემი ყ. შენი არს, ი. 17,10; ყ. რომელი იყოს ქეშმარიტებისაგანი, ისმინოს ჯმისა ჩემისაჲ, ი. 18,37; ყ., რომელი მეუფედ იტყუნ თავსა თვისსა, სიტყუას უგებნ კეისარსა, ი. 19,12; ყ. შენ იცი და ყ. შენ უწყი, ი. 21,17; მოწაფეთა გამოუთარგმანის ყ. იგი, მრ. 4,34; მათ ყვეს ეგრე და დასხეს ყ. იგი, ლ. 9,15. ყოველიჲე ბრალი, მრ. 5,33; ყ. იგი თესლები, მრ. 15,16; საქმე იგი ყ., მ. 18,31 C; ყ. იგი სნეულები, მ. 8,16 C; ყ. (-C) წერილი, ლ. 24,44.

ვიდრემდე ყ. იყოს, მ. 5,18; ყ. მომეტა მე, მ. 11,27; ლ. 10,22; განყიდა ყ. (-C), რაჲცა აქუნდა, მ. 13,44,46; სულგარძელ იქმენ ჩემ ზედა, და ყ. (-C) მიგცე შენ, მ. 18,26; ღმრთისა მიერ ყ. (-C) შესაძლებელ არს, მ. 19,26; მრ. 10,27; ჩუენ ყ. (-C) დაუტევეთ, მ. 19,27; ლ. 18,28; ყ. (-C) მზა არს, მ. 22,4; ვიდრემდე ყ. (-C) დაირღუეს, მ. 24,2; გარეშეთა ყ. იგავით სიტყუად (მიცემულ არს), მრ. 4,11; ყ. (-C) შესაძლებელ არს მოარწმუნისა, მრ. 9,23; ყ. (-C) ცეცხლითა დაიბარილოს, მრ.

9,49; ყ. (-C) შესაძლებელ არს შენ მიერ თანა-წარსლვად სასუმელი ესე ჩემგან, მრ. 14,36 E; ყ. (-C) წმიდა არს თქუენი, ლ. 11,41; ეა წარწყმიდა ყ. მისი, ლ. 15,14; ყ. მას ჰმძლავრობს, ლ. 16,16 C; ყ. მის მიერ იქმნა, ი. 1,3; ყ. (-C) მოჰსცა ჯელთა მისთა, ი. 3,35; 13,3; იესუ იცოდა ყ. იგი მომავალი მის ზედა, ი. 18,4; ყ. აღსრულებულ არს, ი. 19,28,30 C; აუწყეს უფალსა მას მათსა ყ. იგი (-C), მ. 18,31.

ყოველმან ერმან, მ. 27,25; მრ. 9,15; ლ. 18,43; 20,6; 21,38; ი. 12,9; ყ. ენაჯმან, ი. 15,2 C; ყ. კაცმან, ი. 2,10; ყ. რტომან, ი. 15,2; ყ. წულმან, ლ. 2,23; ყ. ხემან, მ. 3,10; 7,17,19; ლ. 3,9; ყ. ჯორციელმან, ლ. 3,6.

ყ. რომელმან დაუტევეს ცოლი თვისი, მ. 5,32; 19,9 C; ლ. 16,18; ყ. რომელმან მრქუას მე, მ. 7,21; ყ. რომელმან ისმინნეს სიტყუანი ესე, მ. 7,24,26; ყ. რომელმან აღიაროს ჩემდამო წინაშე კაცთა, მ. 10,32, ლ. 12,8; ყ. რომელმან თქუას სიტყუად ძისათვის კაცისა, მ. 12,32; ლ. 12,10; ყ., რომელმან დაუტევეს სახლი გინა ძმანი ანუ დანი... ასი წილი მიიღოს, მ. 19,29; ყ. რომელმან აღიღოს მახული, მახულითაჲცა მოწყდეს, მ. 26,52 C; ყ. რომელმან აღიმალღოს თავი თვისი, ლ. 14,11; იწყო თითოეულმან ყ. ჯმნად, ლ. 14,18; ეა იწყოს ამან ყ. ყოფად, ლ. 21,28; ყ., რომელმან იხილოს ძმ, მიიღოს ცხორებდა საუკუნოდა, ი. 6,40 C; ყ. რომელმან ქმნეს ცოდვად, მონად არს იგი ცოდვისა, ი. 8,34; ყ. რომელმან მოიღოს ნაყოფი, განწყმიდოს იგი, ი. 15,2; ყ. რომელმან მოგწყუნდნეს თქუენ, ი. 16,2; ყოველმანჲე თქუენგანმან რომელმან არა იჯმნეს ყოველისაგან მონაგებისა თ.

სისა, ვერ კელ-ეწიფების მოწიფე ყოფად ჩემდა, ლ. 14,33.

ყოველსა დაბადებულსა, მრ. 16,15; ყ. ღმრისაწაულსა, მრ. 15,6; ყ. ერსა, ლ. 23,4 E; ყ. ამას ერსა, ლ. 9,13; ყ. მას ერსა, მ. 12,23 C; მრ. 7,14; 11,18 C; ლ. 11,14; 13,17; 20,45; ყ. კაცსა, ი. 1,9; ყ. მას მითი ერძოსა, ლ. 1,65 C; ყ. ეამსა, ლ. 21,36; ი. 6,34 C; 7,6 C; 11,42 C; ყ. სიტყუასა, ლ. 1,37 C; 2,19 C; ყ. სნეულებსა, მ. 4,24 C; მრ. 1,32 C; ქალაქებსა ყ., მ. 9,35; ლ. 9,39; ყ. ქალაქებსა და დაბნებსა, ლ. 10,1; ყ. ზედა ძალსა, ლ. 10,19; განსწმედს ყ. ქამაღსა, მრ. 7,19; ქეშმარტებასა ყ., ი. 16,13; ყ. ზედა წორციელსა, ი. 17,2.

ამას ყ. წარმართნი ეძიებენ, მ. 6,32; ყ. რომელსა ესმენს სიტყუანი ესე ჩემნი, მ. 7,26 C; ყ. რომელსა ესმენს სიტყუად სასუფეველისაჲ, მ. 13,19; ამას ყ. ერთყოდა იესუ ივაკით ერსა მას, მ. 13,34; ყ. რომელსა დაეტეოს სახლი, მ. 19,29 C; ყ. რაოდენსა ითხოვდეთ..., გეყოს თქვენ, მ. 21,22; ყ. რავდენსა გეტყოდინ თქვენ, დაიმარხეთ და ყავთ, მ. 23,3; ფუცავს მას და ყ., რომელი არს მას ზედა, მ. 23,20; ჰხედავთ სამე ამას ყ. (ყოელსა C), მ. 24,2; ყ., რომელსა აქუნდეს, მიეცეს და მიემართოს, მ. 25,29; მოწაფეთა თჳსთა განუმარტებნ ყ., მრ. 4,34 C; ჰხედვიდა ბრწყინვალედ ყ., მრ. 8,25 E; მიმოჰხედვიდა ყ., მრ. 11,11; ყ. რომელსა ლოცუასა შინა ითხოვდით, მრ. 11,24; ყ. წინაწარმეტყუელად აქუნდა იოვანე, მრ. 11,32 C; ყ., რომელი ვთხოვდეს, მიეც, ლ. 6,30; ამას ყ. ნათესაენი სოფლისანი ეძიებენ, ლ. 12,30; ყ. რომელსა მიეცა დიდად, დიდადცა იძიოს მისგან, ლ. 12,48; თქვენ მოწამე ხართ ამას ყ., ლ. 24,48 C; ყ. რომელსა პრწყმენეს იგი, მიიღოს ცხო-

რებაჲ საუკუნოდ, ი. 3,15 C; ყ. რომელსა პრწყმენეს იგი, არა წარწყმედეს, ი. 3,16; ყ. რომელსა ესმა მამისაგან და ისწავა, მოვიდეს ჩემდა, ი. 6,45; ყ. რომელსა პრწყმენეს ჩემი, ბნელსა შინა არა დაადგრეს, ი. 12,46; აკურთხევედეს ღმერთსა ამას ყ. ზედა, ლ. 2,20; შესძინა ესეცა მას ყ. ზ., ლ. 3,20; ყოველნი დაკრებულ იყვნეს ყ. მას ზ., ლ. 9,43; ზ. ამას ყ. მთხრებლ დიდ არს შორის ჩუნსა და თქუნსა, ლ. 16,26 C ამას ყ. ზ. ესე მესამე დღე არს, ი. 24,21 C; ზ. უცნობელნი გულითა სარწმუნოებოსათჳს - ყ. ზ., ლ. 24,25; შესძინა ესეცა მას ყ. თანა, ლ. 3,20 C; ამას ყ. თ. შორის ჩუნსა და შუნსა დანახეთქი დიდი დამტკიცებულ არს, ლ. 16,26; ამას ყ. თ. ესე მესამე დღე მოვალს, ლ. 24,21; ყოველსავე კეთილსა იქმს, მრ. 7,37; ყ. მურკუალსა ქუეყანისასა ვერ კელ-ეწიფების ეგრეთ განსპეტაკებად, მრ. 9,3; ყ. უჩუნებნ მას, ი. 5,20.

აღსრულებად ყოველსა სიმართლისა, მ. 13,15 C; ასწავებდა მათ დამარხვად ყ., მ. 28,20 C; ყ. პირველად ესე არს, მრ. 12,29; გამოკდა ბრძანებაჲ... აღწერად ყ. სოფელსა, ლ. 2,1; რომელი იყოს ყ. ერისა, ლ. 2,10; რომელი განუშხადე წინაშე პირსა ყ. ერისასა, ლ. 2,31; და ყ. მისთვის, რომელი ექნა ბოროტი ჰეროდე, ლ. 3,19; იყო ნათლისღებისა მას ყ. ერისასა, ლ. 3,21; შერ მოკცე ამის ყ. კელმწიფებაჲ და დიდებაჲ, ლ. 4,6 C; ათეულსა აღიღებთ... ყ. მზლისასა, ლ. 11,42; თქუნენ ხართ მოწამე ამის ყ., ლ. 24,48; ესენი ზრახვიდეს ურთიერთას ყ. ამისთვის, ლ. 24,14; ყოველსაგან თესილად-თესილადისა შეიკრებიან, მ. 14,47 C; მკრცხლ ყ. ქალიქებისა შეკრბა მუნ, მრ. 6,33; რომელნი

მოსრულ იყენეს ყოვლისაგან დაბნებისა გალილიეასა და ჰურიასტანისა და იერუსალმისა, ლ. 5,17; დაიკვირებით თავნი თქუენნი ყ. ანგაპრებისა, ლ. 12,15; რომელმან არა იჯმნეს ყ. მონაგებისა თვისისა, ლ. 14,33; ათულსა შეესწირავ ყ. მონაგებისა ჩემისა, ლ. 18,12; რა ღირს იქმნეთ განრინებად ამის ყ., ლ. 21,36; უკუეთუ ჯერ-არს კაცისა განტევებად ცოლისა თვისისადა ყოვლიხათხ ბრალისა, მ. 19,3; უთხრეს იოვანეს მოწაფეთა მისთა ამის ყ., ლ. 7,18; უკუეთუ ორნი თქუნთაგანნი შეითქუნენ ქუეყანასა ზედა ყოვლისაგეთხ საქმისა, მ. 18,19; მან უფარ-ყო წინაშე ყოვლისა, მ. 26,70 C; უთხრა წინაშე ყ. ერისა, ლ. 8,47; ეტყოდა მათ თავადი ამას წინაშე ყ. ერისა, ლ. 11, 53; რომელი იყო... ძლიერი საქმითა და სიტყუათა მისითა წინაშე ღმრთისა და ყ. ერისა, ლ. 24,19; მოვიდოდეს მისა ყოვლით კერძო, მრ. 1,45; შეგკრიბონ შენ ყ. კერძო, ლ. 19,43; არა ხ'თუ ჰურითა ცხონდების კაცი, ა'ლ ყოვლითა სიტყუათა, მ. 4,4; უკუეთუ არა იტრენეთ კაცად-კაცადმან მოყუასსა თვისსა ყ. გულითა თქუენითა, მ. 18,35; ჯერ-თუ-არს ვისამე განტევებად ცოლისა თვისისადა ყ. მიზეზითა, მ. 19,3 C; შეიყუარო უფალი ღმერთი შენი ყ. გულითა შენითა და ყ. სულითა შენითა და ყ. ძალითა შენითა და ყ. გონებითა შენითა, მ. 22,37 C; მრ. 12,30; ლ. 10,27; შეყუარებად იგი ყ. სულითა და ყ. ძალითა და ყ. გულისკმის-ყოფითა (გულისკმითა C), მრ. 12,33; შეყუარებად იგი ყ. გულითა..., იქვე C; შედგომოდ ვიყავ ყ. ქეშმარიტებითა, ლ. 1, 3 C; არა მითვე ყ. ჯერ-იყო ვნებად ქრისტესა, ლ. 24,26 C; გიძლოდის თქუენ ყ. ქეშმარიტებითა, ი. 16,13 C.

ყოველნი (ყოელნი C) ანგელოზნი, მ. 25,31; ყ. ესე ბოროტნი, მრ. 7,23; ყ. განსაცდელნი, ლ. 4,13; დანი მაგისნი ყ., მრ. 6,3; ყ. წინაწარმეტყუელთა დაწერილნი, ლ. 18,31 C; ყ. იგი ეშმაკნი, მრ. 5,12; თქუენი თავისა თმანიცა ყ. განრაცხილ არიან, მ. 10,30; ლ. 12, ლ. 12,7; ყ. იგავნი, მრ. 4,13; იერუსალმშელნი ყ., მრ. 1,5; ყ. კაცნი, ლ. 6,26; ყ. მაშურალნი, მ. 11,28; ყ. მეზურენი და ცოდვილნი, ლ. 15,1; ყ. მეფობანი, მ. 4,8 C; ყ. მცნებანი, ლ. 23,49; ყ. მათ თანა მოსრულნი, ლ. 23, 48; ყ. მთანი და ბორცუნი, ლ. 3,5; ყ. მოქმედნი უშჯულოვებისანი, მ. 7,23; ... სიტყუებისანი, ლ. 13,27; ყ. მოწაფენი, მ. 26,35; ყ. მღდელთ მოძღუარნი და მწიგნობარნი ერისანი, მ. 2,4; მრ. 14, 53; ყ. ნათესავნი, მ. 24,30 C; 25,32; ლ. 1,48; ყ. საცთურნი, მ. 13,41; ყ. ესე სიტყუანი, მ. 26,1; ლ. 1,65; 2,19, 51; ყ. სნეულნი და ეშმაკულნი, მრ. 1,32; ყ. სუფევანი, მ. 4,8; ლ. 4,5; ყ. ტომნი, მ. 24,30; ყ. იგი ფარისეულნი, მ. 22,41 C; ყ. იგი ქალწულნი, მ. 25,7; ყ. წარმართნი, მ. 28,19; ყ. წერილნი, ლ. 21,22; ყ. წინაწარმეტყუელნი, მ. 11, 13; ლ. 13,28; ყ. ხენი, ლ. 21,29; ყ. ჯორცნი, მ. 6,22 C, 23 C; ყ. ჰურიანი, ი. 18,20.

მოწყდეს ყ., მ. 2,20; ყ., რომელნი ბოროტად სნეულ იყენეს, განკურნნა, მ. 8,16; დანი მისნი არა ყ. ჩუენ შორის არიან, მ. 13,56; ყ. დაბრკოლდებოდეს მისა მიმართ, მ. 13,57; თქუენ ყ. ძმანი ხართ, მ. 23,8; წარიხუნა ყ., მ. 24,39 C; თქუენ ყ. დაბრკოლდებად ხართ ჩემდა მომართ, მ. 26,31; მრ. 14,27; და დათუ სხუინი ყ. დაბრკოლდენ შენდა მიმართ, მ. 26,33; მრ. 14,29; ყ. ნათელსილებდეს მისგან, მრ. 1,5 C; განკურნნა

• უფველნი ბოროტო სენთაგან, მრ. 1,34; უ. გეძიებენ შენ, მრ. 1,37; ეგრევე მსგავსად უ. იტყოდეს, მრ. 14,31; წარვიღოდეს უ. აღწერად, ლ. 2,3; განიზრახვიდეს უ. გულთა მათთა იოვანესუს, ლ. 3,15; უ. ეწამებოდეს მას, ლ. 4,22; აღიხსნეს უ. გულის წყრობითა, ლ. 4,28; განკრევაბამან შეიპყრა იგი და უ. მისთანანი, ლ. 5,9; განკრევაბამან შეიპყრნა უ., ლ. 5,26; ვა უ. უვარებდეს, ლ. 8,45; მსტიროდეს მას უ. და ეტყებდეს, ლ. 8,52; განძღეს უ., ლ. 9,17; უ. დაკრევაბულ იყვნეს, ლ. 9,43; ეგრევე სახედ უ. წარსწყმდეთ, ლ. 13,3; უ. რომელნი ჰხედვიდენ მას, იწუნონ მისა კიცხვად, ლ. 14,29; წარწყმიდნა უ., ლ. 17,21, 29; უ. ცხოველ არიან მის წინაშე, ლ. 20,38; უ. მივლენან მისა, ი. 3,26; უ. პატრივ-მსცემდენ (პატივისა-უყოფდენ C) ძესა, ი. 5,23; უ. რომელნი იხსნენ საფლავებსა, ისმინონ კმისა მისისაჲ, ი. 5,28; იყვნენ უ. ღმრთით სწავლულ, ი. 6,45; უ., რომელნი პირველ ჩემსა მოვიდეს, მპარაენი იყვნენ და ავაზაკნი, ი. 10,8; უ. მოვიზიდნენ ჩემდა, ი. 12,32; თქუენ წმიდა ხართ, ად არა უ., ი. 13,10; არა უ. წმიდა ხართ, ი. 13,11; რა უ. ერთ იყვნენ, ი. 17,21; და განკურნნა იგი უ., მ. 12,15 CE; უფველნივე დაპბრკოლდეთ ჩემდა მომართ, მ. 26,31 C; უ. ეგრეთ წარსწყმდეთ, ლ. 13,5.

ეგრეცა უფველთა [მოთხ.] მოწაფეთა თქუეს, მ. 26,35 C; მაშინ მოწაფეთა უ. დაუტრევეს იგი, მ. 26,56; მრ. 14,50; ზრახვაჲს უ. მღღელთ მოძღუართა და მოხუცებულთა ერისათა იესუქსთს, მ. 27,1; ეერ უძღონ წინააღდგომიდ და სიტყუს გებად უ. წინააღდგომითა თქუენთა, ლ. 21,15; ფარისეველთა და უ. ჰურიათა უკუეთუ არა ილაყუთგან დაიბანნიონ კელნი, არა კამიან, მრ. 7,3.

კამეს უ. და განძღეს, მ. 14,20; 15,37; მრ. 6,42; 8,8; არა უ. დაიტიონ სიტყუად ეგე, მ. 19,11; სუთ ამისგანი თქუენ უ., მ. 26,27; უ. რომელთა აღილონ მახვლი, მახვლითაცა წარწყმდენ, მ. 26,52; უ. იხილეს იგი, მრ. 6,50; ისმინეთ ჩემი უ. და გულისკმა-ყავთ, მრ. 7,14; უ. იტოდეს იოვანე, მრ. 11,32; უ. (+ მათ C) ნამეტნავისაგან (ნეშტისაგან C) მათისა შემოწირეს, მრ. 12,44; სუეს მისგანი უ., მრ. 14,23; უ. დასაჯეს იგი თანა-მღებად სიკუდილისა, მრ. 14,64; დაიღეს უ. ... გულთა მათთა, ლ. 1,66 C; იხილეს რაჲ უ., ლ. 19,7; ამით უ. ნამეტნავისაგან მათისა შემწირეს დასადებელსა ამის, ლ. 21,4; ჰრქუეს მას უ., ლ. 22,70; ჩუენ უ. მოვიდეთ, ი. 1,16; უ. იტოდეს (უწყოდეს C) იგი, ი. 2,24; ამით ცნან (უწყოდინ C) უ., ი. 13,35; ლაღად-ყვეს უ. (+ ვე C) და თქუეს, ი. 18,40.

უ. [მიგ.] მათ აღვილთა, ლ. 4,37; 9,6; უ. გალილეველთა, ლ. 13,2; უ. ღღეთა, მ. 28,20; ლ. 1,75; უ. ზედა ეშმაკთა, ლ. 9,1; უ. თანა-მღებთა, ლ. 11,4; უ. კაცთა, ლ. 13,4; უ. მათ მთით კერძოთა ჰურიასტანისათა, ლ. 1,65; უ. ზედა მონაგებთა, ლ. 12,44; უ. (ყოელთა C) მსხუერპლთა და შესაწირავთა, მრ. 12,33; უ. მცნებათა, ლ. 1,6; უ. საზღვართა მისთა, მ. 2,16; უ. საკმეთა, მ. 23,5; უ. სახლეულთა, ი. 4,53; უ. სენთა და უძღურებათა, მ. 9,35 C; 10,1 C; უ. მათ სნეულთა და უ. უძღურებათა, მ. 4,23; უ. მათ ბოროტად სნეულთა, მ. 4,24; უ. სნეულებათა და უ. არაძღებათა, მ. 4,23 C; უ. სნეულებათა და უძღურებათა, მ. 10,1; უ. უძღურთა, მ. 9,35; უ. მათ ფარისეველთა, ლ. 16,14 C; უ. შესაკრებელთა, ლ. 4,44; უ. ჩხლთა ყრმათა, მ. 2,16; უ. წიგნთა, ლ. 24,27; უ. წინააღდგომთა, ლ. 13,17; განსწყმედს უ. კამულთა, მრ. 7,19 C.

ყოველთა ვაწინაწარმეტყუელი უპყრი-
ეს იოვანე, მ. 21,26; იოვანე ყ. წინაწარ-
მეტყუელად აქუს, იქვე C; უკუანაეს-
კნელთა ყ. მოკლად დედაკაცი იგი, მ.
22,27 C; მრ. 12,22 C; დაყოვნებასა მას
მის სიძისასა მიერულა ყ., მ. 25,5; დაუ-
კვრდებოდა ყ., მრ. 1,27; განუკვრ-
დებოდა ყ., მრ. 2,12; ლ. 9,43; განუკვრ-
დებოდა მათ ყ., ლ. 2,47; ყ. უკვრდა,
მრ. 5,20; ლ. 1,63; ორი იგი თევზი ეგ-
რევე განუყო ყ., მრ. 6,41; გესმოდენ
ჩემი ყოველთა და გულისგმა-ყავთ, მრ.
7,14 C; ჰხედვიდა ბრწყინვალედ ყ., მრ.
8,25 D; ქურიემან ამან გლაზაკმან უფ-
როს ყ. შემოწირა ფასის საცავსა ამას,
მრ. 12,43; ყ. ვეტყვ, მრ. 13,37; გესმა
ყ. გმობად პირისაგან მისისა, მრ. 14,
64; ყ. ... დაუკვრდებოდა სიტყუათაჲ
მათ, ლ. 2,18 C; ეტყოდა მისთჳს ყ.,
მ. 2,38; მიუგო ყ. და ეტყოდა, ლ. 3,
16; ყ. რაოდენთა ჰქონდეს უძლურნი ...,
მოაყვანნეს მისა, ლ. 4,40; მიჰხედა მათ
ყ., ლ. 6,10; განჰკურნებდა ყ., ლ. 6,19;
ეტყოდა ყ., ლ. 9,23; უთხრეს ... სხუი-
თა ყ., ლ. 24,9; რა ყ. ჰრწმენეს მის-
გან, ი. 1,7; ზეგარდამომავალი ყ. ეფე-
თა არს, ი. 3,31 C; ერთი საქმე ვქმენ
და ყ. გიკვრს, ი. 7,21; ყ. ჰრწმენეს მისი,
ი. 11,48; ჰნათობნ იგი ყ. მათ, მ. 25,
15.

იყო შიში დიდი ყ. (+მათ C) ზედა,
ლ. 1,65; იყო განკრეებაჲ მათ ყ. ზ.,
ლ. 4,36; შიში დაეცა მათ ყ. ზ., ლ.
7,16; ზეგარდამომავალი იგი (-C) ყ.
ზ. არს, ა 3,31; უმცირესი თქუენ ყ.
შორის იგი არს დიდ, ლ. 9,48; ამათ ყ.
წინა დავასხნენ თქუენ ზედა ჯელნი მათ-
ნი, ლ. 21,12; მან უფარ-ყო წინაჲ ყ.,
მ. 26,70; განვიდა წინა-ჲ ყ., მრ. 2,
12 C; ყოველთაჲ (ყოველთა მათ C)
ესუა იგი ცოლად, მ. 22,28.

იყოს იგი ყ. [ნათ.] მრწემ და ყ. მსა-
ხურ, მრ. 9,35; რომელი შეუდგ... ყ.
... მიწერად შენდა, ლ. 1,3; ჰ უგურნო-
რ და დაშთომილნო სარწმუნოებასა ყ.,
ლ. 24,25 C; ჯელმწიფებაჲ ყ. ჯორციელ-
თაჲ, ი. 17,2; ყ. თესლთა, მ. 13,32;
მრ. 4,31; ყ. მხალთა, მ. 13,32; მრ.
4, 32; ყ. მოძულეთა, ლ. 1,71;
ყ. შეინაჯეთა, ლ. 14,10; ყ. მორწმუნე-
თათჳს, ი. 17,20 C; ყ. ნათესავთა, მ.
24,14 C; მრ. 11,17 C; 13,9 C; ყ. სნე-
ულთა, მრ. 6,55; ყ. წარმართთა, მ. 24,
14; მრ. 13,9; ჯერ-არს აღსრულებად
ყ. მათ წერილთაჲ ლ. 24,44 C; სისხ-
ლი ყ. წინაწარმეტყუელთაჲ, ლ. 11,
50; ყოველთაგან თევზთა, მ. 13,47; ყ.
ნათესავთა, მ. 24,9 C; ყ. ქალაქთა, მრ.
6,33 C; ყ. წარმართთა, მ. 24,9; მრ. 11,
17; იყენეთ თქუენ მოძულეებულ ყ. (ყო-
ველთაგან C), მ. 10,22; მრ. 13,13; ლ.
21,17; იგი თვადი ... იდიდებოდა ყ.,
ლ. 4,15; იყუო ... ქებად მისა ჳმითა
დიდითა ყოველთათჳს, ლ. 19,37 C; არა
თქუენ ყ. ვიტყვ ამას, ი. 13,18; არა
ამისთჳს ბ გკითხავ, ად ყ., ი. 17,20;
იყუო ქებად ღმრთისა ჳმითა დიდითა
ყოველთა მათთჳს, ლ. 19,37; იგინი იტ-
ყოდეს ურთიერთას ყ. მათთჳს ყოფილ-
თა, ლ. 24,14 C; ყ. მიერ წარმართთა,
ლ. 21,24; ჩუენდა მომართ იტყვ იგავ-
სა ამას ანუ ყ. მიმართ, ლ. 12,41; ყ.
მიმართ წარმართთა (ნათესავთა C), ლ.
24,47.

იყუო მოსესითგან და ყ. [მოქმ. მრ.].
წინაწარმეტყუელთა, ლ. 24,27; გამოუ-
თარგმანებდა მათ ყ. წიგნთაგან, იქ-
ვე C.

შენ მიგცე ჯელმწიფებაჲ ამის ყოგ-
ლისხა, ლ. 4,6; იყოს იგი მონა ყო-
ველთა, მრ. 10,44; დასხდომად მათი
ყოველთაჲ, მრ. 6,39; უკუანაესკენლ

ყოველთაბა მოკულა დედაკაციცა იგი, მ. 22,27; მრ. 12,22; გამოვლია წინაზე უ., მრ. 2,12; ქურთვინ გლობკმან უფრო მს. შეწირა შესაწირავსა ამას ზედა, მრ. 12,43 C; ლ. 21,3; მაჰამა ჩემი... უფრო მს. უ. არს, ი. 10,29; რომელი გივსს ამათ ყოველთაგანი, მ. 6,32; ლ. 12,30.

2. ყოველ [მთელი]: სდგათ თქუნ აქა დღე ყოველ უქმად [მთელ დღებ უხაქმოდ დგახართ], მ. 20,6; ლამე ყოველ დღეშუერით, ლ. 5,5; ვიდრე არა ყოველი გუამი შენი შთავრდომად გეჰენიასა ცეცხლისასა, მ. 5,29; და არა უ. გუამი შენი შთავრდეს გეჰენიასა, მ. 5,30; უ. გუამი შენი ნათელ იყოს, მ. 6,22; ლ. 11,34; უ. გუამი შენი ბნელ იყოს, მ. 6,23; ლ. 11,34; უკუეთუ გუამი შენი უ. ნათელ არს, ლ. 11,36; უ. იგი თანა-ნადები მიუტევა მის, მ. 18,27; ვიდრე შენის გარდაიწადოს უ. იგი თანა-ნადები, მ. 18,34; შეძრწუნდა იგი და უ. იერუსალსში მის თანა, მ. 2,3; განვიდოდა მისა იერუსალსში უ. და უ. ჰურიასტანი, მ. 3,5; მღელთ მოძლუარნი იგი და უ. კრებული ერისაჲ ეძიებდეს ცრუ-მოწამეთა იესუსთს, მ. 26,59; მრ. 14,55; სახლი იგი უ. აღიგსო სულნელებითა მის ნელსაცხებლისაჲთა, ი. 12,3; უ. იგი სიმრავლს ერისაჲ მის ილოცვიდა, ლ. 1,10; ევედრებოდეს მას უ. იგი სიმრავლს გარემო მსოფლებსაჲ მის გერგესეველთაჲ, ლ. 8,37; აღდგა უ. იგი სიმრავლს მათი, ლ. 23,1; ლაღადებდა უ. იგი სიმრავლე და იტყოდეს, ლ. 23,18 C; უკუეთუ სოფელი უ. შეიძინოს და სული თუსი იზღვიოს, მ. 16,26; მრ. 8,35; ლ. 9,25; აჰა ესერა უ. სოფელი მივიდა შედგომად მისა, ი. 12,19; განვიდოდა მისა უ. სოფლები ჰურიასტანისაჲ, მრ. 1,5;... უ. ჰურიას-

ტანი სოფელი, იქვე C; მაშინ უ. იგი ქალაქი გამოვიდა შემთხვევად იესუსსა, მ. 8,34; შეიძრა ქალაქი იგი უ., მ. 21,10; უ. ქალაქი შეკრებულ იყო წინაზე კართა, მრ. 1,33; გამოასხა უ. იგი შოთი, მრ. 5,40; ამათ ორთა მცნებათა უ. შეჯული და წინაწარმეტყუელნი გამოკიდებულ ირიან, მ. 22,40; ყოველდღე თანა-ნადები შენი მიგიტევე შენ, მ. 18,32; შეწირა უ. საცხოვრებელი თუსი, მრ. 12,44 C; მიიძართა ყოველმან მან კოლტმან კლდით კერძო ზღუად, მ. 8,32; ლ. 8,33; ზრახუა-ყვეს მღელთ მოძლუართა მით და... უ. კრებულმან, მრ. 15,1; იწყო უ. სიმრავლემან მოწაფეთიმან სიხარულით ქებად ღმრთისა, ლ. 19,37; ლაღად-ყვეს უ. სიმრავლემან და იტყოდეს, ლ. 23,18; განითქუა ჰამბავი მისი ყოველსა მას ასურეთსა, მ. 4,24; ქადაგებდა შესაკრებელთა მათთა და უ. გალილეასა, მრ. 1,39; მოჰვილიდა იესუ უ. მას გალილეასა, მ. 4,23; მიზობოდეს უ. გარემო მსა დაბნებსა მას, მრ. 6,55 C; არცაღა სოლომონმან უ. მას დიდებისა მისსა შეიმოსა ეჲ ერთი ამათგანი, მ. 6,29; ლ. 12,29; ლ. 12,27; უ. ზედა მონაგება თუსსა დაადგინოს იგი, მ. 24,47; წარვიდეს უ. მას სანახებსა, მ. 14,35; და ჰრწმენა მას თავადსა და უ. სახლსა მისსა, ი. 4,53 C; აქდაგოს სახარებაჲ ესე სასუფეველისაჲ უ. სოფელსა, მ. 24,14; (ყოელსა C) 26,13; მრ. 14,9; წარვიდით უ. სოფელსა და ქადაგეთ სახარებაჲ ესე, მრ. 16,15; მოვიდა უ. მას სოფელსა იორდანისასა, ლ. 3,3; განწდა ჰამბავი მისთს უ. მას სოფლებსა გალილეასასა, მრ. 1,28; ლ. 4,14; მიზობოდეს უ. მას სოფლებსა, მრ. 6,55; განვიდინა სიტყუაჲ ესე... უ. მას გარემო სოფლებსა მისთს, ლ. 7,17; დაბნელდა უ. ქუყანასა, მ. 27,45;

ბნელი იყო ყოველსა ქუეყანასა, მრ. 15, 33; ლ. 23,44; ქადაგებდეს ყ. ქ., მრ. 16, 20; მიმოქადაგებდეს ყ. მას ქ., მ. 9,31; რაემს იყო სიყმილი დიდი ყ. ქ. ზედა, ლ. 4,25; განწოდა ჰამბავი მისი ყ. მის ქ., მ. 9,26; განწინა სიტყუად ესე ყ. ჰურიანსტანსა მისთჳს, ლ. 7,17; ასწავებს ყ. ჰურიანსტანსა, ლ. 23,5; თუაღნი ყოვლისა კრებულისანი მას ჰხედვიდეს, ლ. 4,20; მოუტდეს მსხდომარეთა ზედა პირსა ყოვლისა ქუეყანისასა, ლ. 21,35.

ყოველთა ხადგურ [ხარტუმრო, ҃о҃дн-хн҃а]: მოიყენა იგი ყოველთასა მას ხადგურსა და ილუაწა იგი, ლ. 10,34.

ყოველთა ხადგურისა მოლუაწე [ხარტუმროხ გამგე]: მიჰსცა ორი დრაჰკანი ყოველთა ხადგურისა მის მოლუაწეხა, ლ. 10,35; ... ყოველთა ხადგურისა მოლუაწეხა მას, იქვე C.

ყოვლად, ყოლად [ხულ, ხრულვებით, მოლად]: ვიდრემდის აღაფუენის იგი ყოვლად, მ. 13,33; იყოს იგი ყ. ნათელ, ლ. 11,36; ცოდვასა შინა შობილ ხარ შენ ყ., ი. 9,34; იყო კუართი იგი უკერველ, ზღთ მოქსოვილ ყ., ი. 19,23; ნუ ჰფუცავთ ყოლად ნუცა ცასა, მ. 5, 34 C.

ყოვლადგე განვაცხოველე კაცი შაბათსა, ი. 7,23; ცოდვასა შინა შობილ ხარ შენ ყ., ი. 9,34; კუართი იგი, რ' იყო უკერველ, მიერვე გამოქსოვილ ყ., ი. 19,23 C.

ყოვლითურთ [ხრულიად]: ნუ ჰფუცავთ ყოვლითურთ ნუცა ცასა, მ. 5,34; ვერ ეძლო ზე აღხილვად ყოვლითურთ, ლ. 13,11.

ყოვნა, 0—(2)1: ყოვნის უფალი ჩემი მოსლვად, მ. 24,48; ლ. 12,45; ვ'რ ყოვნაილა სიძღ იგი, მ. 25,5 C; ყოვნოხ უფალმან ჩემმან მოსლვიდ, მ. 24,48 C.

[ნ. კ. დაყოვნებ].

ყორან: განიცადენით ყორანნი, რ' არა ჰსთესვენ, არცა შეიან, ლ. 12,24.

1. ყოფა, 0—2 [ქმნა, კეთება]: მე სათნოებათა მისთა ვყოფ მარადის, ი. 8,29 C; შენ ვის ჰყოფ თავსა შენსა, ი. 8,53; სიტყუადცა შენი სიტყუად გყოფს შენ, მ. 26,73 C; რომელი ... ისმენს სიტყუათა ჩემთი და ჰყოფს მათ, ლ. 6,47; არავინ თქუენგანი ჰუჯულსა მისსა, ი. 7,19; კაცი იგი მრავალთა სასწაულთა ჰ., ი. 11,47 C; მსგავსსა ამითსა მრავალსა ჰყოფთ, მრ. 7, 13; ნურას უსასო ჰ., ლ. 6,35; არა ჰ., რომელსა გეტყჳ თქუენ, ლ. 6,46; ნუ ჰ. სახლსა მამისა ჩემისასა სახლ საჯავრო, ი. 2,16; მეზურერნიცა და ცოდვილნიცა ამასევე ჰყოფენ, მ. 5,46; ცოდვილნიცა ამას ჰ., ლ. 6,33 CE; რადსათჳს მოწაფენი იოვანესნი იმარხვენ ზედას-ზედა და ედარებასა ჰ., ლ. 5,33; რომელი ჰყოფს ქეშმარიტებასა, ი. 3, 21 C; უკეთუ ვინმე ... ნებასა მისსა ჰ., ი. 9,31; ცოდვილნიცა ამას ჰყოფედ, ლ. 6,33 D; ჰეროდე შობისა თჳსისასა ტაძრობას ჰყოფდა, მრ. 6,21 C; სწორ ჰყოფდა თავსა თჳსსა ღმრთისა, ი. 5, 18; რომელთა ჰ. სნეულთა ზედა, ი. 6, 2 C; შენცა ეგრევე ჰყოფდ, ლ. 10,37; ეგრეთცა თქუენ ჰყოფდი, მ. 7,12; ყოველი რადცა გრქუან თქუენ, ჰ. და იმარხევდი, მ. 23,3 C; წრფელს ჰ. აღაგათა მისთა, მრ. 1,3 C; მშულობასა ჰ. ურთიერთას, მრ. 9,50 C; თქუენცა ეგრევე მსგავსად ჰ., ლ. 6,31 C; ამას ჰ. მოსაგსენებლად ჩემდა, ლ. 22,19; ვ'ანესე მე გიყავ თქუენ, ეგრევე თქუენცა ჰ., ი. 13,15; შენ რაემს ჰყოფდე ქველის საქმესა შენსა, მ. 6,3; ოდეს ჰ. სადილსა გინა სერსა, ლ. 14,12; ოდეს ჰ. შენ სადილსა, ლ. 14,13; უკეთუ ვინმე ნებასა მისსა ჰყოფდეს, ი. 7,17; ნუთუ უმეტესსა სასწაულსა რას ჰ., ი. 7,

31 C; გარნა თუ ღმრთის მსახურ ვინმე იყოს და ნებასა მისსა ჰყოფდეს, მისი ისმინოს, ი. 9,31 C; უკუეთუ ჰყოფდეთ, რომელსა-ესე გამცნებ თქვენ, ი. 15,14; ნეტარ ხართ, უკუეთუ მ. მას, ი. 13,17; რომელნი ჰყოფდენ ნაყოფსა მისსა, მ. 21,43; მ. სასწაულებსა დიდ-დიდსა და ნიშებსა, მ. 24,24; მრ. 13,22; ესე ყოველი ვყავს სიკაბუკით ჩემითგან, მრ. 10,20; ნუ ჰგონებთ, ვრმცა მე ძვრის მეტყუელ რაიმე ვყავს თქვენთვის წინაშე ღმრთისა, ი. 5,45 C; არა თუ ვრმცა ნებად ჩემი ვყავს, ი. 6,38 C; რად-ესე ვყავს თქვენდა მიმარს, ი. 13,12; ვა-ესე თქვენდა მიმართ ვყავს, ი. 13,15 C; სწორ ჩუენდა ჰყვენ ივინი, მ. 20,12; განიღძა იოსებ ძილისა მისგან და ყო ეგრე, მ. 1, 24; რად-იგი ყო დავით, მ. 12,3; მრ. 2, 25; ლ. 6,3; გამოიღო ნაყოფი და ყო რომელმანმე ასი, მ. 13,23; მტერმან კაცმან ყო ეგე, მ. 13,28; აუწყეს უფალსა მას მათსა ყოველიეე იგი, რადცა ყო, მ. 18,31; მერმე განვიდა... და ყო ეგრევე, მ. 20,5; ვინ ორთა ამათ განმან ყო ნებად მაშისა თვისსად, მ. 21,31; რომელმან ყო ქორწილი ძიისა თვისსად, მ. 22,2; დასაფლავად ჩემდა ყო, მ. 26,12; დიქუმოდის, რომელცა-ესე ყო, მ. 26,13; რაოდენი რად; ყო შენ თანა უფალმან, მრ. 5,19 რაოდენი-რად ყო, იესუ მისთვის, მრ. 5, 20; ლ. 8,39; რომელმან-იგი ესე ყო, მრ. 5,32; რომელი-იგი ყო მან იღუმალ, მრ. 5,33 C; კეთილად ყო ყოველი, მრ. 7,37 C; რომელი აქუნდა, ყო, მრ. 14, 8; რომელი-ესე ყო ამან, მიმოვანითქუას, მრ. 14,9 C; ყო ჩემ თანა დიდძალი ძლიერმან, ლ. 1,49; ყო სიმტკიცითა მკლავისა თვისსადთა, ლ. 1,51; ყო ძლიერებამ მკლავითა თვისითა, იქვე C; ყო ვსნად ერისა თვისსად, ლ. 1,68; ყო

ნაყოფი ასი წილი, ლ. 8,8; ვა ელია ყო, ლ. 9,54; რომელმან-იგი ყო წყალობად მის თანა, ლ. 10,37; კაცმან ვინმე ყო პური დიდი, ლ. 14,16; რ გონიერად ყო, ლ. 16,8; ყო ბრძანებად მისი, ლ. 17,9; ვეცლმან მან შენმან ხუთი-ლა სხუად სასწორი ყო, ლ. 19, 18; ესე ყო დასაბამ სასწაულთა, ი. 2, 11 C; ესე მერმე მეორე სასწაული ყო იესუ, ი. 4,54 C; იოვანე სასწაულ არად ყო, ი. 10,41 C; თავი თვისი ძედ ღმრთისა ყო, ი. 19,7; მრავალ სხუაცა სასწაულ ყო იესუ, ი. 20,30 C; ყვნა ათორმეტნი იგი, მრ. 3,14; რომელი თანავუედვა ყოფად, ვყავთ, ლ. 17,10; ესე ვითართა დამტკიცებელ ვყავთ სიტუჟად ღმრთისად, მ. 15,6 D; რაოდენი მ. [ხელნ.] ერთსა ამას მცირეთავანსა ძმათა ჩემთასა, მ. 25,40; თქვენ მ. იგი ქუაბად ავაზაკთა, ლ. 19,46; მოწაფენი იგი წარვიდეს და ყვეს ეგრე, მ. 21,6; ყ. ეგრე მოწაფეთა, მ. 26,19; რომელი იგი სასყიდლის ყ. ძეთა ისრაჲლისათა, მ. 27,9 C; მათ მიილეს ვეცხლი იგი და ყ. ეგრე, მ. 28,15; ყ. თანა-მღებ სიყუდილისა, მრ. 14,64 C; ესე ყ., ლ. 5,6; მათ ყ. ეგრე, ლ. 9,15; რადთამცა ყ. (ყუეს C) იგი მეფე, ი. 6,15; ერისაგანთა მათ ესე ყ., ი. 19,24.

ყავ მე ვა: ერთი მუშაკათვანი, ლ. 15,19; მონასა ჩემსა უბრძანი: ყავ ესე! და ყვის, მ. 8,9 C; ლ. 7,8; რომელი გეგულების საქმედ, ყავ აღრე, ი. 13,27; ეგრევე მსგავსად ყავნ, ლ. 3,11; ყავთ უკუე აწ ნაყოფი, ღირსი სანანულისად, მ. 3,8; ლ. 3,8; ანუ ყ. ხმ იგი კეთილ და ნაყოფიცა მისი კეთილ; ანუ ყ. ხმ იგი ხენუმ (ჯერკუალ C) და ნაყოფიცა მისი ხენუმ (ჯერკუალ C), მ. 12,33; ყოველსა რადვენსა გეტყოლიან თქვენ, დაიმარხეთ და ყ., მ. 23,3; ყ. თავის

თქუენისა საფასჲ, ლ. 12,33; წრფელ ყავთ გზად უფლისაჲ, ი. 1,23 C; რად გრქუას თქუენი, ყ., ი. 2,5; წრფელ ყვე-
ნითალაგნი მისნი, მ. 3,3; მრ. 1,3; ლ. 3,4.

მონასა ჩემსა უბრძანი : ყავ ესე! და ყვებ, მ. 8,9 C; გამოილის ნაყოფი და ყ. : რომელმანმე ასი, მ. 13,23 C; ისმინის მისი და ფრიალცა ყ., მრ. 6,20 C; რომელმან ყ. ნაყოფი კეთილი, ლ. 6,43; ჰყვით იგი ნაშობ გეჰენიადსა ორ წილ თქუენსა, მ. 23,15; არა მეზუერეთაცა ეგრე უვიან, მ. 5,46 C; ანუ არა მეზუერეთაცა იგივე ყ., მ. 5,47; არა წარმართთაცა ეგრევე ყ., იქვე C; ე-
იგი ორგულთა ყ., მ. 6,2; რ თქვან და არა ყ., მ. 23,3; ფართო ყვნიან კუბასტ-
ნი მათნი და გრძელ ყვიან ფესუები სამოსლისა მათისაჲ, მ. 23,5.

გვანე თქუენ მონადირე კაცთა, მ. 4,19; გ. თქუენ შესახებელე კაცთა, მრ. 1,17; შენ თანა გყო ვნებად ესე მოწ-
ფითურთ ჩემით, მ. 26,18; რად გყო იესუს, მ. 27,22; რად გ. მეუფე ესე ჰური-
ათად, მრ. 15,12; რად-მე გ., რ არა მ-
ქუს, სიდა დაეიკრიბო ნაყოფი ჩემი, ლ. 12,17; რად გ., რ უფალი ჩემი მი-
მიღებს სამნოსა ჩემსა, ლ. 16,3; აწ უწ-
ყი, რად გ., ლ. 16,4; რად გ., ლ. 20,13; რა გ. ნებად მომავლინებელისა ჩე-
მისაჲ, ი. 4,34; არა რა გ. ნებად ჩემი, ი. 6,38; რად ითხოვოთ სახელითა ჩე-
მითა, იგი გ., ი. 14,13; ეა მამცრო მე მამამან, ეგრეთა გ., ი. 14,31; რო-
მელი მომეც მე, რა გ., ი. 17,4; ღირს, რომელი-ესე ჰყო მისთჳს, ლ. 7,4; რად სასწაულ ჰყო, ი. 6,30 C; რომელმან ყოს და ასწავოს, მ. 5,19; რომელმან ყ. ნებად მამისა ჩემისა ზეცათაჲსაჲ, მ. 7,21; 12,50; რომელმან ყ. ნებად ღმრ-
თისაჲ, მრ. 3,35; რომელმან ყ. ძალი სახელითა ჩემითა, მრ. 9,39 C; რომელ-

მან ისმინა და არა ყ., ლ. 6,49; ყ. ხ თუ ნაყოფი, ლ. 13,9; ყ. შურის-გებაჲ მათთჳს აღრე, ლ. 18,8; ღმერთმან არა-
მე ყოხა შურის-გებაჲ რჩეულთა მისთაჲ, ლ. 18,7; რომელმან ისმინნეს სიტყუანი ესე და ყვნეს იგინი, მ. 7,24; რომელ-
მან ისმინნეს სიტყუანი ესე და არა ყ. იგინი, მ. 7,26; ეა მამამან აღადგინნეს მკუდარი და ცხოველ ყ., ეგრეთა ძემან, რომელთად უნდეს, ცხოველ ყ., ი. 5,21 C; რად-მე გყოთ, ლ. 3,10; ი. 11,47; ჩუენ რად გ., ლ. 3,12,14; რად გ., რა ვიქმოდით საქმესა ღმრთისაჲსა, ი. 6,28; რად უმეტეს ჰყოთ, მ. 5,47 C; რა არა მ. წინაშე კაცთა სახილველად მათა, მ. 6,1; არა ხ ლელუსაჲ ამის მ., მ. 21,21; რა მ. ვინმე ერთი მწირ, მ. 23,15; ოდეს მ. ბრძანებული თქუენდა, ლ. 17,10; რომელთანი ჰყრობილ ჰყვნოთ, ჰყრობილ იყვენდ, ი. 20,23 C; რომელ-
თა სიტყუად ღმრთისაჲ ისმინონ და ყონ იგი, ლ. 8,21; ესე ყოველი ყონ თქუენ-
და მიმართ სახელისა ჩემისათჳს, ი. 15,21 C.

ესე ყოველი მიყოფიეს სიკაბუკით ჩე-
მითგან, მრ. 10,20 C. ესევეთართა დაუ-
მტკიცებელ გყოფიეს სიტყუად ღმრთო-
საჲ მოძღურებითა თქუენითა, მ. 15,6 E; მრ. 7,13; თქუენ გ. იგი ქუაბ ავა-
ზაკთა, მ. 21,13; მრ. 11,17; გ. თავი შენი ღმერთ, ი. 10,33.

ი : იყვენით თავებისა თქუენისა მეგობ-
რებ ფსისისაგან სიტყუებისა, ლ. 16,9 C; ფართო იყვნინ სამოსელნი მათნი, მ. 23,5 C.

ი/უ : ერისა ამისთჳს, რომელი აგრე-
მო დგას, უყოფ [S₁O₂O₃], რა ჰრწმე-
ნეს, ი. 11,42 C; ამას გყოფენ თქუენ, ი. 16,3 C; უკუეთუ ნელსა ხესა ესრეთ უყოფენ, ლ. 23,31; ეგრევე უყოფდეს წინაწარმეტყუელთა მამანი მათნი, ლ.

6,23; ეგრევე კეთილსა უყოფდეს ცრუ-წინაწარმეტყველთა მამანი მათნი, ლ. 6, 26; კეთილსა უყოფდით მოძღუღეთა თქუენთა, მ. 5,44; ლ. 6,27; თქუენცა ეგრევე მსგავსად უ, ლ. 6,31; კეთილსა უ. და ავასხებდით, ლ. 6,35; უკუეთუ კეთილსა უყოფდეთ [S₂O₃O₂] კეთილის მყოფელთა თქუენთა, ლ. 6,33; ე-ა-ესე მე გიყავ თქუენ, ი. 13,15; რაჟსა ესრით მიყავ ჩუენ, ლ. 2,48; საშუქლორის შე-მოსისა ჩემისათჳს მიყო [S₂O₃O₂] მე, მ. 26,12 C; ესრეთ მ. მე უფალმან დღეთა ამათ, ლ. 1,25; რაოდენი შენ უფალმან გიყო, მრ. 5,19 C; რაოდენი გ. შენ ღმერთმან, ლ. 8,39; რაჟ გ. შენ [S₂O₃O₂], ი. 9,26; რაოდენი უყო მას იესუ, მრ. 5,20 C; იგი მე მიყავთ, მ. 25,40; შე არა მ., მ. 25,45; რაოდენი უყავთ [გა-ზღვ.] ერთსა ამას მცირეთაგანსა ძმათა ჩემთასა, მ. 25,40; რაოდენსა ირა უ. ერთსა მცირეთაგანსა, მ. 25,45; რაჟ-მცა გიყვებ თქუენ კაცთა, მ. 7,12 C; ალ უყვებ მას, რაოდენი უნდა, მ. 17, 12; (მოკმედლო მათ) მათცა ეგრევე უ., მ. 21,36; ელია მოვიდა და უ. (ჭუყვებ C) მას, რაოდენი უნდა, მრ. 9,13; უკუეთუ-მცა უ. რაჟმე იესუს, ლ. 6,11; ესე წერილ იყო მისთჳს და ესე უ. მას, ი. 12,16; რაჟ გნებაჳს, და გიყო [გავმ.] თქუენ, მ. 20,32; რაჟ გნებაჳს, და გ. შენ, ლ. 18,41; რაჟ გნებაჳს ჩემგან, და გ. თქუენ, მრ. 10,36; რაჟ გნებაჳს, რაჟ გ. შენ, მრ. 10,51; გუნებაჳს, რა, რომელი ვსოხოვით, მიყო ჩუენ, მრ. 10,35; ეგრეცა მამამან ჩემმან ზეცათამან გი-უოს თქუენ, მ. 18,35; რაჟ-მე უყო მს ქუეყანის მოკმედლო მათ, მ. 21,40; აწ რაჟ უ. მათ უფალმან მის ვენაჯისმან, მრ. 12,9; აწ რაჟ უ. უფალმან საუენავისმან, ლ. 20, 15; ყოველი რომელი გინდეს თქუენ, რა გიუონ თქუენ კაცთა, მ. 7,12; ლ.

6,31; ამისა შემდგომად ვერაირად აქუს უმეტესი, რაჟ გ. თქუენ, ლ. 12,4; ესე გ. თქუენ სახელისა ჩემისათჳს, ი. 15,21; ესე გ., რა არა იცნეს მამაჟ ჩემი, ირ-ცა მე, ი. 16,3; ვერაირას ჰპოვებდეს, რაჟ უყო მას, ლ. 19,48; უკუეთუ ზელ-სა ნედლსა ამას უყოფენ, კმელსა მას რაჟ-მელა უყო, ლ. 23,31 C.

რაჟ თქვენ ჩემთჳს კაცთა, ძისა კა-ციისაჟ ყოფაჟ, მ. 16,13; მრ. 8,27; ლ. 8,18 C; რაჟ ჯერ-არს შაბათსა: კეთი-ლისა საქმს ანუ ბოროტისა უ., ლ. 6, 9; რომელი შფოთისა ყოფახაჟ ქალაქსა შინა... შეგდებულ იყო საპყრობილესა, ლ. 23,19; ძალ-მიც (შემძლებელ ვარ C) ესე ყოფაჟ, მ. 9,28; რაჟ-მე უკუეთუ ყო-ფაჟ არს ჩუენდა, მ. 19,27 C; ანუ არა ჯერ-არს ჩემდა, რაჟცა მინდეს, უ. ჩემსა ზედა, მ. 20,15; ესე გილირდა უ., მ. 23, 23 C; ჯერ-არს ესე უ., მ. 24,6; ესრე ჯერ-არს უ., მ. 26,54; რომელ არა ჯერ-არს უ., მრ. 2,24; ვერ ჰელ-ეწიფა მას ვერცა ერთისა ძლისა უ., მრ. 6,5 C; არას უტევებთ მამასა და დედასა უ., მრ. 7,12; არლარა უფლით მას არარაჟს უ. მამისა გინა დედისა, მრ. 7,12 C; რაჟ გნებაჳს ჩემგან უ. თქუენდა, მრ. 10,36 C; ძალ-გიც კეთილისა უ. მათა, მრ. 14,7; (იტყოდა...) უ. წყალობაჟ მამათა ჩუენთა თანა, ლ. 1,72; შეყვანებასა მას... იესუსსა უ. მათა მსგავ-სად ჩუეულებისა მის, ლ. 2,27; ესე ჯერ-იყო უ. და იგი არა დაიტევებად, ლ. 11, 42; რომელი თანა-გუედოჳს უ., ყვაით, ლ. 17,10; რომელსა ეგულეობის ესე უ., ლ. 22,23; ჰსწალოდა ხილვად რაჟსაჟე სას-წაულისა უ. მისგან, ლ. 23,8; მოჰსცა მათ ჰელმწიფებაჟ ზვილ ღმერთის უ., ი. 1,12; ნაზარეთით შესაძლებელ არსა კე-თილისა რაჟსაჟე უ., ი. 1,46; ვერცის ჰელ-ეწიფების ესეეთართა სასწაულთა

ყოფად, ი. 3,2 C; კელმწიფებმა მოსცა მას საშეკლისა ცა ყ., ი. 5,27; თუთ უწყობდა, რამ ეგულებოდა ყ., ი. 6,6; რი ... გამოაჩინებნ თავსა თუსსა კანდიერ ყ., ი. 7,4 C; უკუეთუ უნდეს ვისმე ნებისა მისისა ყ., ი. 7,17 C; გულის თქუმა მამისა თქუენისა გნებაეს ყ., ი. 8,44; ვრ-მე შემძლებელ არს კაცი (კოდვილი ესევისთარისა სასწაულისა ყ., ი. 9,16 C; ვერმცა შემძლებელ იყო ყ. რამსმე, ი. 9,33 C; თქუენცა ცხოელ ყ. ხართ, ი. 14,19 C; არა-მემცა ეძლოა ამას ... ყ. რამსამე, ი. 11,37; თნიერ ჩემსა არა-რაჲ ძალ-გიც ყ. არცა ერთი, ი. 15,5. უკუეთუ კეთილსა უყოფდეთ კეთილის მყოფელთა თქუენთა, ლ. 6,33.

[6. კ. აღთქუმის-ყოფა, განყოფა, გულისკმის-ყოფა, დაყოფა, ზრახვის-ყოფა, თავ-ყოფა, თულის-ყოფა, იაგარის-ყოფა, კმა-ყოფა, მზა-ყოფა, მზირ-ყოფა, მიზეზ-ყოფა, მიყოფა, მოყოფა, მოხედვის-ყოფა, მხიარულ-ყოფა, ნაყოფ, ნაყოფიერ, პატივის-ყოფა, პირის დაყოფა, სათნო-ყოფა, საყოფელ, სიტყვს-ყოფა, უღებ-ყოფა, უზრუნველ-ყოფა, უნაყოფო, ღალად-ყოფა, შეურაცხ-ყოფა, შეყოფა, შთამოყოფა, ცოლ-ყოფა, წამის-ყოფა, წეს-ყოფა, წმიდა-ყოფა, წყალობის-ყოფა, კმის-ყოფა, ჯერ-ყოფა].

2. ყოფა, ი ენ. [ყოფნა]: მოძღუარ, სადა იყოფი, ი. 1,38; ნუ ი. (იყოფი E) ურწმუნო, ი. 20,27; ნუ იყოფით ვა ორგულნი, მ. 6,5 C, 16; ნუ იყოფინ, მ. 16,22 C; ლ. 20,16; ნულარა ი. ნაყოფი შენგან საუკუნოდ, მ. 21,19; გარე უღაბნოთა ბღვილთა იყოფვოდა, მრ. 1,45; ყრმაჲ იგი ... იყოფოდა უღაბნოთა, ლ. 1,80 C; სახლსა შინა არა ი. (-ფე. E), ლ. 8,27; ი. (-ფე. E) თავადი ტაძარსა მას შინა დღისი და ასწაყებდა, ლ. 21,37; იხილეს, სადა ი., ი. 1,39; მუნ ი. (-ფე. E) მათ თანა, ი.

3,22; მუნ. ი., ი. 10,40 C; იყოფოდეს (-ფე. E) ტაძარსა მას შინა მარადის, ლ. 24,53.

შიშულე ზყუაგ (ვიყავ DE), და შემოსეთ მე; ... საპყრობილეს ზყუაგ (ვიყავ DE), და მოხუდით ჩემდა, მ. 25,36; უცხო ვიყავ, და შემიწყნარეთ მე, მ. 25,35; სნეულ გ., და მოხუდით მე, მ. 25,36; უცხო გ., და არა შემიწყნარეთ მე; შიშულე ვ., და არა შემოსეთ მე; უძღურ გ. და საპყრობილესა, და არა მოხუდით ჩემდა, მ. 25,43; სნეულ გ. და საპყრობილეს შინა ვ., და არა მოხუდით, მ. 25,43 C; დღითი-დღედ თქუენ თანა გ., მრ. 14,49; ლ. 22,53; დასაბამითგან შედგომილ გ., ლ. 1,3 C; ვიდრე-იგი გ. თქუენ თანა, ლ. 24,44; წინავე აბრაჰამისა ყოფადმდე გ. მე, ი. 8,58 C; ბრმაჲ გ. დე აწ ვხედავ, ი. 9,25; არა მუნ გ., ი. 11,15; თქუენ თანა გ., ი. 14,25; 16,4; არა მოსრულ გ., ი. 15,22 C; ოდეს გ. მით თანა, ი. 17,12; ვიდრე გ. სოფელსა ამას, იქვე C.

გნებაეს თუ, რამცა სრულ იყავ, მ. 19,21 C; შენცა ი. იესუეს თანა, გალილეველისა, მ. 26,69; მრ. 14,67; ი. რამ ლელუსა ქუეშე, ლ. 1,48; უკუეთუმცა აქა ი., ი. 11,21,32; თუმცა აქა ყოფილ ი., იქვე C; ოდეს ი. კაბუჯი, ი. 21,18.

იესუ ქრისტეს შობაჲ ესრეთ იყო, მ. 1,18; თხოვილ ი., მ. 1,18; იოსებ, ქმარი მისი, მართალი იყო, მ. 1,19; სადაცა ი. ყრმაჲ იგი, მ. 2,9; ი. მუნ ვიდრე აღსრულებადმდე ჰეროდესა, მ. 2,14; საზრდელად მისა ი. მკალი და თავლი ველური, მ. 3,4; ვმაჲ ი. ზეცით, მ. 3,17; მრ. 1,11; ლ. 3,22; დაფუძნებულ (დამყარებულ C) ი. კლდესა ზედა, მ. 7,25; ლ. 6,48; ი. დაცემად იგი მისი ღიდ ფრიად, მ. 7,27; ლ. 5,49; ი. სწავლაჲ იგი მისი მათა

მემართ, ვა-იგი, ვის აქუნ კელმწიფე-
ბაჲ. მ. 7,29; ძრვი იყო დიდ, მ. 8,24;
28,2; ო. უღროება დიდ, მ. 8,26 C;
ო. დაუღდება დიდ, მრ. 4,39 C; ლ. 8,
24; ვერვინ შემძლებელ ო., მ. 8,28 C;
შემძლებელ ო., მ. 22,46 C; ო. 9,33; ო.
მათგან შორს კოლტი ღორთაჲ, მ. 8,
30; მრ. 5,11; ლ. 8,32; რომელი ო. სის-
ხლისა დინებასა ზედა, მ. 9,20 C; და-
კრეებულ ო., მ. 9,33 C; ო. მუნ კაცი,
მ. 12,10; მრ. 3,1; ლ. 6,6; ო. ვინმე მუნ
კაცი, ო. 5,5; ო. იონა მუცელსა ვეშაი-
ხასა, მ. 12,40; სადა არა ო. მიწაჲ
ფრიად, მ. 13,5; მრ. 4,5; არა ო. სისქჳ
მიწისაჲ, მ. 13,5; მრ. 4,5; ლ. 8,6; ბი-
რებულ ო. დიდისაგან თვისსა, მ. 14,8;
მარტოჲ ო. მუნ, მ. 14,23; განშორებულ
ო., მ. 14,24; ო. ქარი იგი პირით კერძო,
მ. 14,24; მრ. 6,48; მისლუად ო. იერუ-
სალმშდ, მ. 16,21 C; ლ. 9,53; ფრიად
ენებად ო., მ. 16,21 C; სპეტაკ ო., მ.
17,2; ემაჲ ო. ღრუბლით გამო, მ. 17,
5; 28,3 C; მრ. 9,7; ლ. 9,35; დასაბამსა
არა ეგრე იყო, მ. 19,8; ო. იგი მდიდარ
ფრიად, მ. 19,22; ლ. 18,23; 19,2; რა-
მცა დიდ ო., მ. 20,26 C; მრ. 10,43 C;
ვრმცა წინა ო., მ. 20,27 C; ესე ყოვე-
ლ ო., რა ..., მ. 21,4 C; 26,56; და ო.
მუნ, მ. 21,17 C; ნათლის-ცემაჲ იოვანე-
სი ვინაჲ ო.: ზეცით ო. ანუ კაცთაგან,
მ. 21,25; მრ. 11,30; ლ. 20,4; ვთქუათ
თუ: ზეცით ო., მ. 21,25 C; მრ. 11,31;
ლ. 20,5; უუეთუ ვთქუათ: კაცთაგან ო.,
მ. 21,26 C; არა ვიცით, ვინაჲ ო., ლ.
20,7; ო. ვინმე კაცი სახლისა უფალი,
მ. 21,33; უფლისა მიერ ო. ესე, მ. 21,
42; მრ. 12,11; მოსთლ ო., მ. 22,11 C;
მრ. 1,6; 16,5 C; რომელი არა ო. და-
საბანიტგან სოფლისაგან, მ. 24,21; და-
ღადებაჲ ო., მ. 25,6; იესუ ო. რაჲ ბე-
თანისა, მ. 26,6; მრ. 14,3; რადსათჳს ო.

წარწყმედიჲ ნელსაცხებელისაჲ ამის, მ.
26,8; მრ. 14,4 C; შესაძლებელ ო., მ.
26,9; მრ. 14,5; უმჯობეს ო., მ. 26,24
მრ. 14,21 C; არა თუმცა ზობილ ო., მ.
26,24; მრ. 14,21; ყოფილ ო., მ. 26,
24 C; 27,57; მრ. 5,15,18 C; ესეცა ო.
იესუს თანა, ნაზარეტელისა, მ. 26,71;
ჩუეულ ო., მ. 27,15; მრ. 10,1; ლ. 4,
16; ო. ვინმე მაშინ პურობილი, მ. 27,
16; ძმ ღმრთისაჲ ო. ესე, მ. 27,54; კა-
ცი ესე ძმ ღმრთისაჲ ო., მრ. 15,39; რო-
მელთა თანა ო. მარიამ მაგდალენელი,
მ. 27,56; მრ. 15,40; რომელ ო. მარიამ
მაგდანელელი, იქვე C; მრ. 15,40 C; ო.
მუნ მარიამ მაგდალენელი, მ. 27,61; მრ.
15,47; ვიდრე ცოცხალ-ლა ო., მ. 27,63;
ო. ხილვაჲ მისი ვა ელვაჲ, მ. 28,3; ო.
იოვანე უდაბნოსა, მრ. 1,4; ო. მუნ ორ-
მეოც დღე, მრ. 1,13; ო. იგი მკეცთა
თანა, მრ. 1,13; ო. მოძღურებად მათა
ერ კელმწიფე, მრ. 1,22 C; ო. შესა-
კრებელსა მას შინა მათსა კაცი, რომლი-
სა თანა ო. სული არაწმიდაჲ, მრ. 1,
23; ლ. 4,33; რომლისა თანა ო. სული
არაწმიდაჲ, მრ. 5,2; რომლისა თანა ო.
სული უძღურებისაჲ, ლ. 13,11; დავ-
რომილ ო., მრ. 1,30; ლ. 16,20; შე-
კრებულ ო., მრ. 1,33; ლ. 12,1; გარე
უდაბნოთა ადგილთა ო., მრ. 1,45 C;
სადა ო. იგი, მრ. 2,4; ო. ინავის-დემასა
მისსა შინა სახლსა მისსა, მრ. 2,15 C;
ყოველი იგი ერი ... ქუეყანასა ზედა ო.,
მრ. 4,1 C; ოდეს ო. იგი თვისაგან, მრ.
4,10; ვა ო. ნავსა მას შინა, მრ. 4,36;
რომელი ო. მის თანა, მრ. 4,36; ო. ბორ-
ბალი ქარისაჲ დიდი, მრ. 4,37; ო. ნიავ-
ქარი ქარისა დიდისაჲ, იქვე C; თავადი
ო. პირით კერძო მის ნავისსა, მრ. 4,
38; რომელი მყოფ ო. სამარობანსა, მრ.
5,3 C; შერტულ ო., მრ. 5,4; სამარობან-
სა შინა და მათა შინა ო., მრ. 5,5 C;

იყო ვრ ორ ათას ოდენ, მრ. 5,13 C; კმნულ ო., მრ. 5,14 C; რომლისა თანა-
 იგი ო. ლეგეონ, მრ. 5,15 C; ვრ-იგი ო.
 ეშმაკეულისა მისიჯს, მრ. 5,16 C; რო-
 შელ-იგი ო. პირველ ეშმაკეულ, მრ. 5,
 18; და ო. ზღვს კიდესა, მრ. 5,21; ო.
 ვინმე მუნ დედაკაცი, რომელი ო. წყა-
 როათა სისხლისათა გუემულ, მრ. 5,
 25; ფრიად ვენებულ ო. იგი... და ყო-
 ველი ნაყოფი მისი განჯნებულ ო., მრ.
 5,26; არარად რგებულ ო., ოდ უფროას-
 ლა უძკრეს ო., იქვე C; ო. იგი ათორ-
 მეტის წლის ოდენ, მრ. 5,42; ო. რად იგი
 ათორმეტის წლის, ლ. 2,42; რომელი
 ო. ათორმეტის წლის, ლ. 8,42; ო. შა-
 ბათი, მრ. 6,2; ო. 9,13; ო. დღე იგი
 შაბათი, ო. 5,9; ვა ო. დღე მარჯულ,
 მრ. 6,21; წარსრულ ო., მრ. 6,35; ო.
 კუალად ნაიგი იგი შუვა ოდენ ზღუასა
 მას, და იგი თავადი მარტოა ო. ქუეყა-
 ნასა, მრ. 6,47; გუემულ ო., მრ. 7,25 C;
 დედაკაცი იგი ო. წარმართი, მრ. 7,26;
 ვანსრულ ო., მრ. 7,30; 16,9; მერმე
 კუალად ერი მრავალი ო., მრ. 8,1; ო.
 ღრუბელი და იგრილობდა მათ, მრ. 9,
 7; რომელსა ჰნებაეს, ვრმცა პირველ
 ო., მრ. 9,35 C; ო. იგი ნაყოფიერ ფრიად,
 მრ. 10,22 C; რომელი შემთხუევიად ო.
 მისა, მრ. 10,32; რომელსა უნდეს თქუენ-
 ვანსა, რამცა ო. წინა, მრ. 10,44 C;
 მწუხრი ო. ეამი იგი, მრ. 11,11; ვა
 მწუხრი ო., 11,19; 14,17; არა ო. ეამი
 ილევსა, მრ. 11,13; განკვრებულ ო.,
 მრ. 11,18; წინაწარმეტყუელი ო., მრ.
 11,32; რამცა მღვძარე ო., მრ. 13,34 C;
 ო. პასქად იგი (დღესასწაული იგი ვენ-
 ბათაა C)... შემდგომად ორისა დღისა,
 მრ. 14,1; უკეთეს ო. მისა, მრ. 14,21;
 არა ერთ ო. წამებად იგი მათი, მრ.
 4,56 C, 59 C; ვა ო. პეტრე ეზო-
 ხა მის წინა, მრ. 14,66; ო. ვინმე ბარა-

ბა, მრ. 15,7; ო. ეამი მესამე, მრ. 15,
 25; დაწერილი ბრალისა მისისაა ო.
 ესრტო დაწერილი, მრ. 15,26; ო. ეამი
 მეექვსე, მრ. 15,33; ლ. 23,44; ეამი ო.
 ვრ მეექვსე, ო. 4,6; 19,14; ბნელი ო.
 ყოველსა ქუეყანასა, მრ. 15,33; ლ. 23,
 44; ოდეს ო. გალილეას იესუ, მრ. 15,
 41; რ პარასკევი ო., მრ. 15,42; ო. 18,
 14,31; დღე იგი ო. პარასკევი, ლ. 23,
 54; რ ი გამოკუეთილ ო. კლდისიგან,
 მრ. 15,46; გარდაგორვებულ ო., მრ.
 16,4; რომელ ო. დიდ ფრიად, მრ. 16,
 4; ო. (ბ ო. C) დღეთა მათ ჰეროდე მე-
 ფისა ჰურიასტანისათა მღღელი ვინმე,
 ლ. 1,5; ელისაბეთ ო. ბერწ, ლ. 1,7; ო.
 მღღელობასა მას მისსა, ლ. 1,8; ვა ო.
 კმაა მოკითხვისა შენისაა ყურთა მო-
 მართ ჩემთა, ლ. 1,44; ო. მერვესა დღე-
 სა, ლ. 1,59; ო. შიში დიდი ყოველთა
 ზედა, ლ. 1,65; ქელი უფლისაა ო. ყრმი-
 სა მის ზედა, ლ. 1,66; ო. იგი უდაბნო-
 სა, ლ. 1,80; ესე აღწერა პირველ ო.,
 ლ. 2,2 D; ესე პირველი სოფლისა აღ-
 წერა ო., იქვე E; ო. იგი სახლისიგან
 და ტომისა დაეითისა, ლ. 2,4; რომელი
 თხოვილ იყო მისა, ლ. 2,5; ო. იგი მი-
 დგომილ, ლ. 2,5; არა ო. მათა ადგილ,
 ლ. 2,7; ო. ანგელოზისა მის თანა სიმ-
 რაელს ერთა ცისათაა, ლ. 2,13; რო-
 მელი ო. ჩუენდა მომართ, ლ. 2,15; წო-
 დებულ ო., ლ. 2,21 C; არაა შთავ-
 რდომილ ო. იგი მუცელსა, იქვე C; ო. მუნ
 კაცი იერუსალმს ... და ო. კაცი ესე
 მართალი და მოშიში... და სული წმი-
 დაა ო. მის ზედა, ლ. 2,25; ო. მისა უწ-
 ყებულ, ლ. 2,26; ო. ანა წინაწარმე-
 ტყუელი... ესე გარდასრულ ო. დღეთა
 მრავალთა და ცხორებულ ო. ქმრისა
 თვისსა თანა მჯდ წელ, ლ. 2,36; ესე
 ო. ქურივ, ლ. 2,37; 7,12; მაღლი ღმრ-
 თისაა ო. მის ზედა, ლ. 2,40; ო. დამორ-

ჩილებულ, ლ. 2,51; 19,48; ეხო სიტყუა ღმრთისა... უდაბნოს, ლ. 3,2; ო. ნათლის-ღებასა მას ყოელსა ერისასა, ლ. 3,21; რომელ საგონებელ ო. ძედ იოსებისა, ლ. 3,23; აღზრდილ ო., ლ. 4,16; წერილ ო., ლ. 4,17; 23,38; ო. 12,36; ო. სიყმილი დიდი, ლ. 4,25; დაშენებულ ო., ლ. 4,29; ტელმწიფებით ო. სიტყუად მისი, ლ. 4,32; ო. განკურნებად მათ ყოველთა ზედა, ლ. 4,36; შეპყრობილ ო., ლ. 4,38; რომელი ო. სიმონისი, ლ. 5,3; კაცი... ო. მას ქალაქსა, ლ. 5,12; ო. ერთსა შინა დღესა, ლ. 5,17; ძალი ღმრთისა ო. განკურნებად მათა, ლ. 5,17; რომელი ო. განრღუეულ, ლ. 5,18; ო. მუნ კრებული დიდი, ლ. 5,29; ო. შაბათსა შეროესა, ლ. 6,1; ო. სხუასა შაბათსა, ლ. 6,6; ო. მათ დღეთა, ლ. 6,12; რომელი-იგი ო. განმცემელ, ლ. 6,16; დიდროვად რაჲ ო., ლ. 6,48; სნეულ ო., ლ. 7,2; ო. 4,46; 11,2; რომელი ო. მისა პატრონის, ლ. 7,2; მიახლებულ ო., ლ. 7,6; მოახლებულ ო., ლ. 19,11; 22,1; ო. 2,13; 6,4; ო. ამისა შემდგომად, ლ. 7,11 C; ერი მრავალი ო. ქალაქისა მის თანა, ლ. 7,12; ო. დედაკაცი ვინმე ქალაქსა მას შინა, რომელი ო. ცოდვილ, ლ. 7,37; ესე უკუეთუმცა ო. წინაწარმეტყუელი, ლ. 7,39; ო. ერთსა შინა დღესა, ლ. 8,22; ესე მთავარი ო. შესაკრებლისა, ლ. 8,41; ო. ვინმე დედაკაცი, ლ. 8,43; 10,38; მომკლადარ ო., ლ. 8,53; 15,24,32; ო. 11,21; 19,33; ო. ლოცვასა მისსა თუხიან, ლ. 9,18 C; ო. შემდგომად სიტყუათა ამათ ვრ რვა ოდენ დღე, ლ. 9,28; ო. ლოცვასა მას მისსა ხილვად პირისა მისისა სხუა, ლ. 9,29; ესე რაჲ ო. ქმად, ლ. 9,36; (სიტყუად იგი) ო. დაფარულ მათგან, ლ. 9,45; 18,34; ო. აღსრულებასა მას დღეთა ამაღლებისა მისისათა,

ლ. 9,51; ო. და მისი, რომელსა სახელი ერქუა მარიამ, ლ. 10,39; ო. ადგილსა რომელსამე თავადი, ლ. 11,1; რომელი ო. ყრუა, ლ. 11,14; კაცისა ვინმე ნაყოფიერ ო. იგარაკი, ლ. 12,16; ო. იგი დაღონებულ, ლ. 13,11; ამა ესერა დედაკაცი ო., ლ. 13,11 C; ესე ასული აბრაჰამისი ო., ლ. 13,16; ო. ვინმე კაცი, ლ. 14,2; 16,19; კაცი ვინმე ო. მდიდარი, ლ. 16,1; კაცი ერთ ო. მდიდარ, იქვე C; ო. ვინმე კაცი ფარისეველთაგანი, ო. 3,1; ო. სიყმილი ძლიერი სოფელსა მას, ლ. 15,14; ვიდრე-იგი ზორს-ლი ო., ლ. 15,20; წარწყმედილ ო., ლ. 15,24,32; ო. ძმ იგი მისი უხუცესი ველსა გარე, ლ. 15,25; ცოცხალ ო. და იპოვა, ლ. 15,27 C; გლახაკი ვინმე ო., ლ. 16,20; ო. სიკუდილი გლახაკისა მის, ლ. 16,22; ო. რაჲ იგი ტანჯვასა შინა, ლ. 16,23; მთავრობილ ო., ლ. 17,2; უადვილესმცა ო., იქვე C; ო. მისლვასა მას მისსა იერუსალმს, ლ. 17,11; ესე იყო სამაროტელი, ლ. 17,6; ვრა-იგი ო. დღეთა ნოესთა, ლ. 17,26; ვრა-იგი ო. დღეთა ლოთისთა, ლ. 17,28; მსაჯული ვინმე ო. ქალაქსა შინა, ლ. 18,2; ქუროვი ო. მასვე ქალაქსა, ლ. 18,3; ო. იგი მთავარი მებუერეთა, ლ. 19,2; მასაკითა ო. იგი მცირე, ლ. 19,3; მიერ წარმოსვლად ო., ლ. 19,4; ესეცა ნაშობი აბრაჰამისი ო., ლ. 19,9; ო. მუნ და ასწავებდა, ლ. 19,47; ო. იგი რიცხსთაგან ათორმეტთა, ლ. 22,3; ოდეს ო. გამო, დაჯდა, ლ. 22,14; ო. ცილობაჲცა მათ ზორის, ლ. 22,24; ესეცა მის თანა ო., ლ. 22,56,59; ესეცა მათთანავე ო., ლ. 22,59 C; ო. იგიცა გავინ იერუსალმს, ლ. 23,7; შეგდებულ ო., ლ. 23,19,25; შეუენებულ ო., ლ. 23,19 C; ო. დაწერილიცა, ლ. 23,38; ო. წიგნი წერილი მას ზედა, იქვე C; ო. ვრ ექუს ეამ ოდენ,

ლ. 23,44 C; კეშმარიტად კაცი ესე მართალი იყო, ლ. 23,47; იოსებ ... ე. კაცი სახიერი და მართალი, ლ. 23,50; რომელი-იგი ე. შთაგარ-მზრახველთაგანი, ლ. 23,50 C; ესე არა თანა-შერთულ ე. ზრახვისა მათსა და საქმესა, და ი. იგი არიმათიად, ლ. 23,51; სადა არხვინ დადებულ ე., ლ. 23,53; ი. 19,41; ე. განზრახვისა მას მათსა ამისთვის, ლ. 24,4; ე. სახელი მისი ემზუს, ლ. 24, 13 C; ე. ზრახვისა მას მათსა და გამოძიებასა, ლ. 24,15; რომელი ე. კაცი წინაწარმეტყუელი, ლ. 24,19; ე. ინაქით-ჯღომასა მას მისსა მათ თანა, ლ. 24,30; განჯურებულ ე., ლ. 24,32 D; რაჲ-იგი მგზავრ ე., ლ. 24,35 C; პირველითგან ე. სიტყუად და სიტყუად იგი ე. ღმრთისა თანა, და ღმერთი ე. სიტყუად იგი, ი. 1,1; ესე ე. პირველითგან ღმრთისა თანა, ი. 1,2; მის თანა ცხოვრებაჲ ე., და ცხოვრებაჲ იგი ე. ნათელ კაცთა, ი. 1,4; ე. კაცი მოვლინებულ ღმრთისა მიერ, ი. 1,6; არა თვთ იგი ე. ნათელი, ე. 1,8; ე. ნათელი კეშმარიტი, ი. 1,9; სოფელსა შინა ე., ი. 1,10; ჩემსა უწინარეს ე., ი. 1,15; ესე ე., რომლისათჳს ვთქუ, იქვე C; რომელი ე. წიაღთა მამისათა, ი. 1,18; ესე ბეთაბრას ე., ... სადა-იგი ე. იოვანე, ი. 1, 28; რომელ წინა ჩემსა ე., რ' ე. წინავე ჩემსა, ი. 1,30 C; იხილეს, სადა ე. სავანე მისი, ... რ' ეამი ე. ვ'რ მეთაჲ, ი. 1,39 C; ე. ანდრეაცა, ი. 1,40; ე. ფილიპე ბეთსაიდაჲ, ი. 1,44; ქორწილი ე. კანსა გალილეაჲსასა, და მუნ ე. დედაჲ იესუსი, ი. 2,1; არა იცოდა, ვინაჲ ე., ი. 2,9; ე. არა მრავალ დღე, ი. 2,12 C; ოდეს ე. იგი იერუსალემს, ი. 2,23; რაჲ ე. კაცისა მის თანა, ე. 2,25; უკუეთუმცა არა ღმერთი ე. მის თანა, ი. 3,2; ე. იოვანეცა და ნათელ-მსკემდა ენოსს, ი.

3,23; არლარა შეგერდომილ ე., ი. 3,24; ე. გამოძიებაჲ, ი. 3,25; რომელ-იგი ე. შენ თანა, ი. 3,26; განსლვად ე. იგი სამარიად, ი. 4,4; ე. მისა თანა-წარსლვად სამარიასა, იქვე C; ე. მუნ წყაროდ იაკობისი, ი. 4,40 C; ე. ვინმე სამეუფოდასა კაცი მოსრული, ი. 4,46; მუნ ე. სეფეწულ ერთ, იქვე C; ამისა შემდგომად ე. დღესასწაული ჰურიათაჲ, ე. 5,1; ხუთ სტოვა ე., ი. 5,2; ე. იერუსალემს ცხოვართა საბანელსა მას, იქვე C; ერი ე. ადგილსა მას, ი. 5,13; არა უწყოდა, ვინ ე., იქვე C; იესუ ე., რომელმან-იგი განმკურნა მე, ი. 5,15 C; იგი ე. სანთელი აღნთებული საჩინოჲ ე. 5,35; ე. მახლობელ პასქად, ი. 6,4; ე. მახლობელ პასექი, ი. 11,55; ე. მახლობელ დღესასწაული იგი ჰურათაჲ, რომელ ე. კარვობისაჲ, ი. 7,2; ე. თივაჲ ფრიად ადგილსა მას, ი. 6,10; ე. დიად თივლოვან ადგილი იგი, იქვე C; მოსლვად ე., 6,14 C; მოსრულ ე., ი. 6,17; 7,50; 12,12; 19,39; 20,8 C; არა მოსრულ ე., 11,30; მოწვეწულ ე., ი. 6,17 C; არა მოწვეწულ ე., ი. 7,30; 8,20; იესუ ... ახლოს ე. ნავსა მას, ი. 6,19; სხუად ნავი არა ე. მუნ, ი. 6,22; რომელი ე. ღმრთისა თანა, ი. 6,46; სადაცა ე. პირველ, ი. 6,62; რომელ ერთი ე. ათორმეტთაგანი, ი. 6,71; განცხადებულ ე., ა. 7,4; ე. დრტკნეჲ მისთვის ერსა შორის, ი. 7,12; ვ'ა დღესასწაული იგი გან-ოდენ-ზოგებულ ე., ი. 7,14; არა მოსესგან ე., ა'დ მამათა მათგან, ი. 7,22 C; რომელი მოღებად ე. ... რ' არლარა ე. სული წმიდაჲ მოცემულ, რ' იესუ არა ე. დიდებულ, ი. 7,39; სადა ე. დავით, ი. 7,42; ე. განწყვალებაჲ მისთვის ერსა შორის, ი. 7,43; ე. წვალება შორის მათსა, ი. 9,16 C; ე. კუალობდ განწყვალებაჲ ჰურიათა შორის

ამის სიტყვათაჲს, ი. 10,19; აჲჲ ერთი მათგანი, ი. 7,50; უკუეთუმცა მამად თქუენი ე. ღმერთი, ი. 8,42; იგი კაცის-მკლველი ე., ი. 8,44 C; რ მთხოველ ე., ი. 9,8; რომელი-იგი ე. პირველად ბრმად, ი. 9,14,17,24; ცილობად ი. მათ შორის, ი. 9,16; ბრმად ი. და აღიხილნა თუალნი, ი. 9,18; უკუეთუმცა არა ე. ესე ღმრთისაგან, ი. 9,53; ი. მიწინ სატფურებად იერუსალემს; ზამთარი ე., ი. 10,22; რომელთა მიმართ ე. სიტყუად ღმრთისაგ, ი. 10,35; სადა ი. პირველ იოვანე, ი. 10,40 C; ყოველი... ქემშარიტ ე., ი. 10,41 C; ე. ვინმე უძღური ლაზარე ბეთანიათ, ი. 11,1; ესე იგი ი. მარიამ, ი. 11,2; და-ლა-ადგრა ადგილსა მას, სადაცა ე., ორ დღე, ი. 11,6; ე. ბეთანია მახლობელ იერუსალემსა, ი. 11,18; მუნ-ლა ი. ადგილსა მას, ი. 11,30; სადა-იგი ე. იესუ, ი. 11,32; ი. ქუაბი, ი. 11,38; პირი მისი სუდარითა დაბურვილ (დახუეულ C) ე., ი. 11,44; რომელი ე. მღდელთ მოძღუარი მის წელიწადისაგ, ი. 11,49,51; 18,13; მოსიკუდიდ ე. იესუ ზედა ნათესავსა ამას, ი. 11,51 C; რომელ მახლობელ ი. უდაბნოსა ქალაქსა ერთსა, ი. 11,54 C; სადა ე. ლაზარე მომკუდარ, ი. 12,1; ლაზარე ე. ერთი მის თანა შეინაჲეთავანი, ი. 12,2; მკარავი ე., ი. 12,6; გადრუცი იგი მის თანა ე., ი. 12,6 C; რომელ ე. მის თანა, ი. 12,17; რომელი ე. ბეთსანიადთ გალილეაჲსაგ, ი. 21,21; ქუხილი ე., ი. 12,29; არა ჩემთჲს ი. კმად ესე, ი. 12,30; რომლითა სიკუდილითა მოსიკუდიდ ე., ი. 12,33 C; 18,32 C; ებ სერობად იგი ე., ი. 13,2; შესრულ ე., ი. 13,2; 18,2; არა შესრულ ე., ი. 6,22 C; ერთი მიყრდნობილ მოწაფეთა მისთაგანი, ი. 13,23; და ე. ლამს, ი. 13,30; ბრალმცა არა ი. მათდა, ი. 15,22 C,

24 C; სადა-იგი ე. მტილი, ი. 18,1; ი. სახელი მონისაგ მის მალქოს, ი. 18,10; ე. იგი სიმამრი კაიაფასი, ი. 18,13; რომელი ე. მეცნიერ მღდელთ მოძღურისა, ი. 18,16; ე. კაიაფა, რომელმან აზრახა ჰურიითა, ი. 18,14; მოწაფს იგი ერთი მეცნიერი ე. მღდელთ მოძღურისაგ, ი. 18,15; ყინელი ე., და ტყვბოდეს. და ე. მათ თანა პეტრეცა, ი. 18,18; ნათესავი ი. მისი, ი. 18,26; და ე. განთიადი, ი. 18,28; უკუეთუმცა არა ი. ბოროტის მოქმედი, ი. 18,30; უკუეთუმცა ამის სოფლისაგანი ე. მეუფებად ჩემი, ი. 18,36; და ი. ბარაბა ესე იეზუაი, ი. 18,40; უკუეთუმცა არა ე. შენდო მოცემულ, ი. 19,11; ე. წერილი ესრე, ი. 19,19; მახლობელ ე. ადგილი იგი ქალაქსა, ი. 19,20; ე. წერილი ებრაელებრ, ქრომელებრ და ბერქლ, იქვე; ე. კუართი იგი უყერველ, ზმთ მოქსოვილ ყოვლად, ი. 19,23; ე. დიდ დღს იგი შაბათისაგ მის, ი. 19,31; რ ე. ესე, რა წერილი აღესრულოს, ი. 19,36; რომელი ე. არიმათიადთ, რომელი ე. მოწაფე იესუსა ფარულად, ი. 19,38; ე. ადგილსა მას... მტილი, ი. 19,41; მახლობელ ი. საფლავი იგი, ი. 19,42; ვიდრე ბნელ-ლა ე., ი. 20,1; რომელი ე. თავსა მისსა არა ტილოთა თანა მდებარე, ი. 20,7; არლა მეცნიერ ე. წიგნთა, ი. 20,9; თომა... არა ე. მათ თანა, ი. 20,24; რომელი ე. კანაგთ გალილეაჲსაგ, ი. 21,2; შიშუელ ე., ი. 21,7; ესოდენ ი., და არა განსქდა ბადს იგი, ი. 21,11; რომელი ე. ას ერგასის და სამ, ი. 21,11; ესთენითა საესე ე., ი. 21,11 C; აღწერილ ე., ი. 21,25 C.

და აჲჲ მ. 7,28; 9,10; 11,1; 13,53; 19,1; 25,5; 26,1; მრ. 1,9; 2,15,23; 4,4; ლ. 1,23,41; 2,1,6,15,46; 5,1,12; 6,6 C; 7,11; 8,1; 9,33,37,57; 11,1 C, 14,27;

14,1; 17,14; 18,35; 19,15,29; 20,1; 24,15 C, 30 C, 51.

რ იყოვე წინა ჩემსა, ი. 1,15 C; ვიდრე იყო-ლა (—C) იგი გალილევას, ლ. 24,6.

უკუეთუმცა ვიყვნით დღეთა მათ მათა ჩუენთასა, არამცა ვიყვნით მათ თანა ზიარ სისხლსა მას წინაწარმეტყუელთასა, მ. 23,30.

უკუეთუმცა შეილნი აბრაჰამისნი იყვენით, ი. 8,39; უკუეთუმცა ბრმანი იყენით, ი. 9,41; უკუეთუმცა სოფლისაგანნი იყვენით, ი. 15,19.

რომელნი იყვნეს ბეთლემს, მ. 2, 16 C; არა იყვნეს წინაშე მისსა, მ. 2, 18; ე. იგინი შეთევზურ, მ. 4,18; რომელნი ე. უწინარეს თქუენსა, მ. 5,12; რომელნი ბოროტად სნეულ ე., მ. 8,16; ე. ვინმე მუნ მწიგნობართაგანნი, მ. 9, 3; მოსრულ ე., მ. 9,10 C; 26,10; მრ. 3,8 C; 7,1; 15,41 C; ლ. 5,17; 6,18; 7, 10; 23,48 C, 55; ი. 4,45; 11,19,45; მო-ვინმე-სრულ ე. მის ეამსა ოდენ, ლ. 13,1; არაა მოსრულ ე., ი. 4,31 C; ე. იგინი დამაშურალ, მ. 9,36; ე ა. დღენი შობისა ჰეროდესნი, მ. 14,6; რაჯამს შობისა დღენი ე. ჰეროდესნი, იქვე C; რომელთა-იგი ჰამეს, ე. მამანი ხ' ხუთათას, მ. 14,21; რომელთა ჰამეს, ი. ოთხ ათას მამანი ხ', მ. 15,38; ე., რომელთა-იგი ჰამეს, ე რ ოთხ ათას ოდენ, მრ. 8,9; ე. კაცნი იგი ვ'რ ხუთ ათას ოდენ, ლ. 9,14; რომელნი ე. ნავსა მას შინა, მ. 14,33; რომელნი ე. ერთსა მას ნავსა, ლ. 5,7; რომელნი არა შეტომილ ე., მ. 18,13 ჩინებულნი იგი არა ღირს ე., მ. 22,8; ე. ჩუენ შორის შუდნი ძმანი, მ. 22,25; მრ. 12,20; ლ. 20,29; ე. ჩუენ თანა შუდ ძმა, მ. 22,25 C; კრებულ რაჲ უკუე ე. ფარისეველნი იგი, მ. 22,41;

ე ა-იგი ე. დღეთა მათ პირველ წყლით რლუნისათა, მ. 24,38; ხუთნი იგი მათ-განნი ე. სულელნი, მ. 25,2; ე. თულანი მათნი დამძიმებულ, მ. 26,43; მრ. 14, 40; შეკრებულ ე., მ. 26,57; 27,17; ი. 20,19 C, 26; რომელ ჯუარ-ტუმულ ე. მის თანა, მ. 27,44 C; მრ. 15,32 C; ი. 19,32; ე. მუნ დედანიცა მრავალნი, მ. 27,55; მრ. 15,40; ე. იგინი მესათხეველ, მრ. 1,16; რ' მთხევეარ ე., იქვე C; დაკრებულ ე., მრ. 1,22 C; 2,12 C; 10,32 C; ლ. 1,21 C; 2,33; 9, 43; ე. ვინმე მუნ მსხდომარენი მწიგნობართაგანნი, მრ. 2,6; ე. მუნ მრავალნი, მრ. 2,15; ე. მოწაუენი იოვანესნი და ფარისეველთანი მარხვესა შინა, მრ. 2,18; სცა მისთანათა, რომელნი ე., მრ. 2,26 C; რომელნი-იგი გუემულ ე., მრ. 3,10 C; შთასრულ ე., მრ. 3,22; რომელ ე. გარემოჲს მისსა, მრ. 4,10 C; შეძმლებულ ე., მრ. 4,33; ე. ვ'რ ორ ათას, მრ. 5, 13; ე. მომავალნი და წარმავალნი მრავალ, მრ. 6,31; ე. ე ა ცხოვარნი, მრ. 6,34; ე. გულნი მათნი დასულებულ, მრ. 6,52; ე. იესუს თანა და ზრახვიდეს, მრ. 9,4; ი. იგინი შეშინებულ, მრ. 9,6; ლ. 24,5; შედგომილ ე., მრ. 9,14 C; იგინი უმეტარ ე., მრ. 9,32; ლ. 9,45; იგინი არა მეცნიერ ე. სიტყუასა მას; მრ. 9,32 C; დასულებულ ე., მრ. 10, 24 C; ე. იგინი გზასა ზედა, მრ. 10,32; ე. ვინმე, რომელნი ჰრისხვიდეს თჯსა-გან, მრ. 14,4; არა სწორ ე. წამებანი მათნი, მრ. 14,56; არცა ესრეთ ერთ ე. წამებანი მათნი, მრ. 14,59; აღმოსრულ ე., მრ. 15,41; შეძრწუნებულ ე. დე შე-შინებულ, მრ. 16,8; თუთ-მზილველ და მსახურ ყოფილ ე. სიტყუასა მის, ლ. 1, 2; ე. ორნივე ესე წინაშე ღმრთისა მართალ, ლ. 1,6; უბიწო ე., ლ. 1,6 C;

გარდასრულ იყვნებ, ლ. 1,7; დაკვდრე-
ბულ ე., ლ. 1,65 C; ვიდრე ე. იგინი მუნ, ლ.
2,6; მწყემსნი ე. მისეე სოფელსა. ლ. 2,8;
ვწა ჩუელ ე., ლ. 2,42; მრავალნი ქუ-
რიგნი ე. დღეთა ელჩაასთა ისრაშლსა
შორის, ლ. 4,25; მრავალნი კეთროვან-
ნი ე. ისრაშლსა შორის, ლ. 4,27; რო-
მელნი-იგი ე. შესაკრებელსა მას შინა,
ლ. 4,28; რომელნი ე. ზიარნი სიმონის-
ნი, ლ. 5,10; რომელნი ე. მათ თანა,
ლ. 5,29; 24,53 C; რომელნი ე. მის თა-
ნა, ი. 9,40; 11,31; ორნი თანა-მდებნი
ი. მავასხებელისაჲ ვისიიმე, ლ. 7,41; გან-
კურნებულ ე., ლ. 8,2; განსრულ ე., ლ.
8,2,35,38 C; რომელნი-იგი მის თანა ი.,
ლ. 8,4; რომლისა იანა ე. ეშმაკნი, ლ.
8,27; შესრულ ე., ლ. 8,30; შეპყრობილ
ე., ლ. 8,37; გინსხმულ ე., ლ. 8,38; მის
თანა ე. მოწაფენი, ლ. 9,18; რომელნი
ი. მოსე და ელია, ლ. 9,30; პეტრე და
მისთანანი დამძიმებულ ე. ძილითა, ლ.
9,32; ე. ცოდვილ, ლ. 13,2; თანა-მდებ
ი., ლ. 13,4; ე. ყოველნი მეზუერენი და
ცოდვილნი მახლობელად მისა, ლ. 15,
1; ვეცხლის მოყუარე ე. და შურაყცხ-
ყოფდეს მას, ლ. 16,14; იგინი განკრ-
ძალულ ე., ლ. 23,5 C; პირველ მტერ
ი. იგინი, ლ. 23,12; ე. მიგდალენელი
მარიამ და იოჰანა და მარიამ იაკობისი
... მათ თანა, ლ. 24,10; შეპყრობილ ე.,
ლ. 24,16; ანუ არა გულნი ჩუენნი გან-
კურნებულ ე. ჩუენ შორის, ლ. 24,32 CE;
ი. მარადის ტაძარსა მას შინა, ლ. 24,
53 C; მივლინებულნი იგი ე. ფარისე-
ველთაგანნი, ი. 1,24; ე. მუნ სარწყულ-
ნი ქვისანი, ი. 2,6; ე. საქმენი მითნი
ბოროტ, ი. 3,19; წყალნი ფრიად ე.
მუნ, ი. 3,23; წარსრულ ე., ი. 4,8; შე-
ოდენ-სრულ ე., ი. 6,19; შესრულ ე.,
ი. 6,22; სუთქუმულ ე., ი. 9,22; მპარავ-
ნა ი. და ააზაკნი, ი. 10,8; რომელნი-

იგი მის თანა ჭურჩანი ი., ტიროდეს,
ი. 11,33 C; ე. ვინმე წარმართნიცა აღ-
მოსრულთა მითგანნი, ი. 12,20; აღ-
სრულ ე., ი. 12,20 C; შენნი ე. და მომ-
ცენ იგინი, ი. 17,6; კარნი დაჭმულ ე.,
სადა-იგი ე. მოწაფენი დამალულ, ი.
20,19; ე. ზოგად სიმონ-პეტრე და თო-
მა, ი. 21,2; არა შორს ე. ქუეყანასა,
ლ. 21,8.

ივლტოდე ეგპტედ და იუჲ მუნ, მ.
2,13; ე. კეთილად მცნობელ წინა-მოსა-
ჯულისაგან შენისა აღრე, მ. 5,25; სულ-
გრძელ ე., მ. 18,26 C; ე. შენ ცოცხალ
გუმულეებისაგან შენისა, მრ. 5,34; ე.
შენ ჯელმწიფე ათთა ქალაქთა ზედა, ლ.
19,17; შენცა ე. (ჯელმწიფე) ზედა ხუთ-
თა ქალაქთა, ლ. 19,19; ჩუენ თანა ე.,
ლ. 24,27 C; იუჲგ სიტყუაჲ თქუენი:
ჰე, ჰე და არა, არა, მ. 5,37; წმიდა ე.
სახელი შენი, მ. 6,9; ლ. 11,2; ე. ნე-
ბაჲ შენი, მ. 6,10; 26,42; ლ. 11,2;
22,42; შენდობა ე. შენდა, მ. 16,22; ე.
იგი შენდა ეწა ხარკის მომქდელი და
მეზუერს, მ. 18,17; ე. იგი თქუენდა
მსახურ, მ. 20,26 C; 23,11 C; მრ. 10,
43 C; ე. იგი თქუენდა მონა, მ. 20,27;
ე. იგი ყოველთა უქუანა, მრ. 9,35 C;
ე. ყოველთა მონა, მრ. 10,44 C; ე. ჩემ-
და მსგავსად სიტყუას შენისა, ლ. 1,38 C;
განკრძალული იგი ყოველი ე. ვა მო-
ძლუარი თჳსი, ლ. 6,40; უდიდესი იგი
თქუენ შორის ე. მრწემ, ლ. 22,26; გო-
ხაროდენ და მზიარულ იყვენთა, მ. 5,
12; ე. თქუენ სრულ, მ. 5,48; ე.
თქუენ მეცნიერ, მ. 10,16; კადნიერ ე.,
მ. 14,27; მლუძარე ე., მ. 24,42 C; 25,
13 C; 26,38 C; მრ. 13,33,35 C, 37; მრ.
14,38 C; თქუენცა ე. განზადებულ, მ.
24,44; ლ. 12,40; გულ-პყრობილ ე.,
მრ. 6,50; მტოცე ე., მკვე C; მშუდო-
ბით ე. ურთიერთას, მრ. 9,50; მზა-
რულ ე., ლ. 6,23; მასეე სახლსა შინა ე.,

ზ. 10,7; იყვნედ წელნი თქუენნი ორტყმულ, ლ. 12,35; რომელთანი ყრობილ ჰყვნეთ, პყრობილ იყვნედ, ი. 10,23 C.

ვიდრემდის თქუენ თანა ვიყო, მ. 17, 7; მრ. 9,19; ლ. 9,41; სადა-იგი მე გ., 7,34,36; სადაცა მე გ., ი. 12,26; 14, 1; 17,24; ვ. მეცა მსგავს თქუენდა ტუუვარ, ი. 8,55; ვიდრე გზასა-ლა იყო S2] მის თანა, მ. 5,25 C; არა ი. ეგრე რა-იგი ორგულნი, მ. 6,5; უკუეთუ ნებავეს, რა სრულ ხრ ე., მ. 19,21; ი. ზენ დადუმებულ და ვირ შემძლებელ იტყუად, ლ. 1,20; ამიერითგან კაცთა ი. მონადირე, ლ. 5,10; ჰხადე გლახაკთა... და ნეტარ ი., ლ. 14,14; დღეს ზემ თანა ი. სამოთხესა, ლ. 23,43.

სასყიდელი თქუენი დიდი იყოხ ცათა შინა, მ. 5,12; ვიდრემდე ყოველივე იყოხ, მ. 5,18; 24,34 C; მრ. 13,30 C; ლ. 21,32; თანა-მდებ ი. სასჯელისა, ... თანა-მდებ ი. იგი კრებულისა, მ. 5,22 C; ძმად შენი გულ-ძერ ჩაამე ი. შენთვის, მ. 5,23 C; რა ი. ქველის საქმე შენი ფარული, მ. 6,4; სასმენელ ი., მ. 6, 7 C; უკუეთუ თუალი შენი განმარტებულ ი., ყოველი გუამი შენი ნათელ ი., მ. 6,22; ლ. 11,34; უკუეთუ თუალი შენი ბოროტ ი., ყოველი გუამი შენი ბნელ ი., მ. 6,23; ლ. 11,34; ნუუკუე ნათელი იგი შენ შორის ბნელ ი., ლ. 11,35; ი. იგი ყოვლად ნათელ, ლ. 11, 36; მენ ი. ტირილი და ღრქენად კბილთა, მ. 8,12; 13,42,50; 22,13; 24, 51; 25,30; ლ. 13,28; ვინ ღირს ი., მ. 10,11; უკუეთუ ი. სახლი იგი ღირს, ... უკუეთუ არა ღირს ი., მ. 10,13; უმოლხინეს ი., მ. 10,15; 11,22 C, 24; უმოლხინე ი., ლ. 10,12,14; უკუეთუ ი. ვა მოძლუარი, მ. 10,25; თუ იგი ი. ვა უფალი თვისი, იქვე E; ეგრეთ ი. ძუ კა-

ცისად, მ. 12,40; ლ. 17,24; ეგრეთ ი. აღსასრული ამის სოფლისად, მ. 13,40,49; შე-რაჲ-მწუხრდის, სთქვთ : ყულრო ი., მ. 16,2; განთიად სთქვთ : ზამთარი ი., მ. 16,3; კრულ ი., ... ცნისლ ი., მ. 16,19; 18, 18; არა ი. ეგრე, მ. 16,22; 20,26; მრ. 10,43; ი., ეგრე, მ. 21,21; მრ. 11,23; შეუძლებელ ი., მ. 17,20; არა ი. უძლურები თქუენდა, იქვე C; ვინ-მე უფრომს ი. სასუფეველსა ცათასა, მ. 18, 1; იგი უფრომს ი. სასუფეველსა ცათასა, მ. 18,4; ი. თუ ვინმე კაცი, მ. 18,12 C; რაჲ-მე ი. აწ ჩუენთვის, მ. 19, 27; რაჲ-იგი ი. სამართალი, მიგცე თქუენ, მ. 20,4; ვისა შვდთაგანისა ი. იგი ცოლად, მ. 22,28; მრ. 12,23; ლ. 20,33; რომელი დიდ ი. თქუენ შორის, ი. იგი თქუენდა მსახურ, მ. 23,11; რა ი. გარეშეცა მისი წმიდა, მ. 23,26; ოდეს ი. ესე, მ. 24,3; მრ. 13,4 C; ლ. 21,7; რაჲ სასწაული ი., მ. 24,3 C; მრ. 13,4 C; აღსასრული არლა ი., მ. 24,6 C; მრ. 13,7 C; არლა შეესეულად ი. აღსასრული, ლ. 21,9; ესე ყოველი ი. დასაბამი საღმობათჲ, მ. 24,8 C; მრ. 13,8 C; მაშინ-ლა ი. აღსასრული, მ. 24,14 C; რომელი ჰურიასტანს ი., მ. 24,16; რომელი ერდოსა ზედა ი., მ. 24,17; მრ. 13,15; ლ. 17,31; რომელი ველსა გარე ი., მ. 24,18; მრ. 13,16; ლ. 17,31; არა ი. სიელტოლად თქუენი ზამთარსა, მ. 20,20; რა არა ი. ესე ზამთარსა, მრ. 13,18; ი. მაშინ კირი დიდი, მ. 24,21; ლ. 21,23; რომელ არა ყოფილ არს, ... არცადა ი., მ. 24,21 C; მრ. 13,19; ეგრეთ ი. მოსლვაჲ ძისა კაცისად, მ. 24, 27,37,39; სადაცა ი. მძორი, მ. 24,28; ნეტარ ი. მონად იგი, მ. 24,46 C; შემდგომად ორისა დღისა ვნებაჲ ი., მ. 26, 2; რა არა შფოთი (ამბოხებაჲ C) ი. ერსა შორის, მ. 26,5; ნუუკუე ამბოხებაჲ

იყოხ ერისად, მრ. 14,2 C; და ლათუ ო. შენ თანა სიკუდილი ჩემი, მ. 26,35; მრ. 14,31; ო. უკუანადასკნელი სასტური უძკრავი პირველისა, მ. 27,64; რაოდენ ეამ სიძლ იგი მათ თანა-ლა ო., მრ. 2,19 C; თანა-მღებ ო. ცოდვასა საუკუნესა, მრ. 3,29 C; რა მის თანა ო., მრ. 5,18; ლ. 8,38; რომელ ო. ქუეშე ფერჯთა თქუენთა, მრ. 6,11 C; ჩუენგანი ვინ-მე უდიდეს ო., მრ. 9,34; ო. იგი ყოველთა მრწემ და ყოველთა მსახურ, მრ. 9,35; უკუეთუ მარილი იგი წბილ ო., მრ. 9,50; ო. იგი მონა ყოველთა, მრ. 10,44; რომელსა იტყვს, ვლ ო. იგი, მრ. 11,23 C; ჩუენდა ო. სამკვდრებელი იგი, მრ. 12,7; ლ. 20,14; ო. ძრვა ადგილ-ადგილ, მრ. 13,8 C; ოდეს ო. ეამი იგი, მრ. 13,33; მლქძარე ო., მრ. 13,34; ო. შენდა სიხარულ და მხიარულება, ლ. 1,14; ო. დიდ წინაშე უფლისა, ლ. 1,15; სულითა წმინდითა სიესე ო., ლ. 1,15 C; ვერ იტყოდი მიდღემდის, რომელსა ესე ო., ლ. 1,20 C; ესე ო. დიდ, ლ. 1,32; სუჟევისა მისისად არა ო. დასასრულ, ლ. 1,33; ვრა-მე ო. ესე, ლ. 1,34; ო. აღსრულებამ თქუმულთა მათ მისა მიმართ, ლ. 1,45; ნეტარ ო., რომელსა ჰრწმენეს, ლ. 1,45 C; რად-მე ო. ყრამად ესე, ლ. 1,66; რომელი ო. ყოვლისა ერისა, ლ. 2,10; ესე ო. თქუენდა სასწაულად, ლ. 2,12; ჰგონებდეს, ვლ თანა-მოგზაურთა თანა ო., ლ. 2,44 C; ო. გულარძნილი იგი მართლად, ლ. 3,5; უკუეთუ თავყუანის-მკე შენ ჩემ წინაშე, ო. შენდა, ლ. 4,7; ო. სასყიდელი თქუენი მრავალ, ლ. 6,35; გიჩუენო თქუენ, ვისა ო. მსგავს, ლ. 6,47; რომელი არა საცნაურ ო., ლ. 8,17; 12,2; ვინ-ძი ო. უდიდეს შორის მითსა, ლ. 9,46; უკუეთუ ო. მუნ ძლ მშკდობისად, ლ. 10,6; რომელ-ეგე მოი-მზადე, ვისა ო., ლ. 12,20; სიდაცა ო.

საუნჯე თქუენი, მუნცა ო. გული თქუენი, ლ. 12,34 E; ვინ-მე ო. მნს იგი სარწმუნოა, ლ. 12,42; ქსთქვთ, ვლ: სიცილ (ხორშაკი C) ო., ლ. 12,55; ნუჟუე უპატიოსნეგი შენსა ო. ჩინებულ მისგან, ლ. 14,8; მაშინ ო. შენდა ღიღება, ლ. 14,10; ვიდრე შორს-ლა ო., ლ. 14,32; ესრთ ო. სიხარული ცათა შინა, ლ. 15,7; ესრეთ ო. სიხარული წინაშე ანგელოზთა ღმრთისათა, ლ. 15,10; რომელი მტირედსა ზედა ცრუ ო., მრავალსა ზედაცა ცრუ ო.: ლ. 16,10 C; ეგრეთ ო. დღეთა მათ ძისა კაცისათა, ლ. 17,26; ეგრეთვე ო. დღს იგი, ლ. 17,30; ო. სახლი ჩემი სახლ სალოცველ, ლ. 19,46; იგი უშვილო ო., ლ. 20,28; იერუსალსში ღმრთეუნი ო. წარმართთაგან, ლ. 21,24; ო. სისწაული მზესა და მთოვიერესა, ლ. 21,25; ვინ-მე ო. დიდ მათგანი, ლ. 22,24; ჩემთს აღსასრული ო., ლ. 22,37; ამიერითგან ო. ძლ კაცისად მკდომარე მარჯუენით ძლიერებასა ღმრთისასა, ლ. 22,69; არა თუ ღმერთი ო. მის თანა, ო. 3,2 C; არა თუ მოცემულ ო. მისა ზეცით გარდამო, ო. 3,27 C; არა თუ მიცემულ ო. მისა მისა მიერ ჩემისა, ო. 6,65 C; რომელი ურჩ ო. ძისა, ო. 3,36; ნუჟუე იგი ო. კრისტე იგი, ო. 4,29 C; არავენ უწყის, ვინად ო., ო. 7,27 C; გარნა თუ ღმრთის მსახურ ვინმე ო., ო. 9,31 C; რომელი ცოცხალ ო., ო. 11,26 C; მუნცა მსახური ჩემი ო., ო. 12,26; რაეამს ო., გრწმენეს, ო. 13,19; 14,29; თქუენ თანა ო., ო. 14,17; საყუარელ ო. მამისა ჩემისა მიერ, ო. 14,21; რომელი დამტკიცებულ ო. ჩემ თანა, ო. 15,5 C; სიხარული თქუენი სიესებით ო., ო. 15,11; 16,24; რა სიყუარული შენი ... მათ შორის ო., ო. 17,26; რომელი ო. კეშმარიტეობისაგანი, ო. 18,37; წილს-უფგლოთ ამას ზედა, ვისაცა ო., ო. 19,24.

და იყოს თუ პოოს იგი, ... უხარინ მას ზედა უფროსს, მ. 18,13 C.

ზ' იუოხ-ში ვინ თქუენგანი კაცი, რომელსა სახოვლეს ძმ თუნი პურისა, ქვაჲ ნუ მისცეს მას, მ. 7,9 C.

ნეტარ იუვნეთ თქუენ, მ. 5,11; ლ. 6,22; რა ი. თქუენ შვილ მამისა თქუენისა ზეტათაჲსა, მ. 5,45; არა თქუენ ი. მეტყუელნი, მ. 10,20; მრ. 13,11; ი. თქუენ მოძულეებულ ყოველთაგან, მ. 10,22; 24,9; მრ. 13,13; ლ. 21,17; რაჲმს შენ და იგი ზ' ორნი ე., მ. 18,15; რა ი. თქუენ მონადირე კაცთა, მრ. 1,17 C; ი. ძე შილდის, ლ. 6,35; ე. თქუენ მოწყალე, ლ. 6,36; თქუენ არა ეგრეთ ი., ლ. 22,26; კეშმარიტნი მოწაფენი ჩემნი ე., ი. 8,31 C; თაჲსუფაღნი ე., ი. 8,36 E; უსანატრელს ე., თუ ჰყოფდეთ ამას, ე. 13,17 C; სადაცა მე ვიყო, მუნცა თქუენ ე., ი. 14,3; რა ძე ნათლის ი., ი. 12,36; თქუენცა ცხოველ ე., ი. 14,19; არა თუ ჩემ თანა დამტკიცებულ ი., ი. 15,4 C; რა... ე. ჩემდა მოწიფე, ი. 15,8; რა... ნაყოფის გამომღებელ ე., ი. 15,16 C; სოფელსა ამას იწროებთ ე., ი. 16,33 C; ნუგეშინის-ცემულ ი., ი. 16,33.

ნეტარ იუვნენ გლახანი სულითა, მ. 5,3; ნ. ი. მგლოვარენი გულითა, მ. 5,4; ნ. ი. მშუღნი, მ. 5,5; ნ. ე., რომელთა ჰშიოდის და მსწყუროდის სიმართლისათჲს, მ. 5,6; ნ. ე. მოწყალენი, მ. 5,7; ნ. ი. წმიდანი გულითა, მ. 5,8; ნ. ი. მშუღობის მოქმედნი, მ. 5,9; ნ. ე. ღვენულნი სიმართლისათჲს, მ. 5,10; ნ. ე. იგი მონანი, ლ. 12,37; ნ. ე. იგინი, ლ. 12,38; იგინი ნუგეშინის-ცემულ ე., მ. 5,4; სადაცა არს საფასი თქუენი, მუნცა ე. გულნი თქუენნი, მ. 6,21; ლ. 12,34 C; ყოველნი ჯორცნი შენნი ნათელ ე., მ. 6,22 C; ყოველნი ჯორცნი თქუენნი და-

ბნელეებულ ე., მ. 6,23 C; შინაგან ე. მგელ მტაცებელ, მ. 7,15; ვერ შემძლებელ ე. მოწყუედად, მ. 10,28 C; ე. მტერ მამასახლისისა სახლეულნი თუნნი. მ. 10,36; ტჯროსი და სიღონი უმოლხინეს ე... ვიდრე თქუენ, მ. 11,22; ამისთჲს იგინი მსაჯულ თქუენდა ე., მ. 12,27 C; რომელნი-იგი არა შეტომილ ე., მ. 18,13 C; სადაცა ე. ორნი გინი სამნი შეკრებულ სახელისა ჩემისათჲს, მ. 18,20; ე. ორნიე იგი ერთ ჯორც: მ. 19,5; მრ. 10,8; მრავალნი ე. პირველნი (წინანი C) უკუნა, და უკუნანი წინა, მ. 19,30; 20,16; მრავალნი ე. პირველნი უკუნანაჲსკენელ, და უკუნანაჲსკენელი პირველ, მრ. 10,31; რომელნი ე. პირველ, ... რომელნი ე. უკუნანაჲსკენელ, ლ. 13,30; ად ვა ანგელოზნი ე. ცათა შინა, მ. 22,30; მრ. 12,25; ე. სიყმილნი და სრვანი და ძრვანი ადგილ-ადგილად, მ. 24,7; ე. ძრვანი ადგილ-ადგილად, და ე. სიყმილნი და სრვანი, მრ. 13,8; ე. ძრვანი ღიდ-ღიდნი ადგილ-ადგილად, ლ. 21,11; რომელნი ერდოებსა ზედა ე., მ. 24,17 C; მრ. 13,15 C; ორნი ე. ველსა გარე, მ. 24,40; რომელნი ველსა გარე ე., ლ. 21,21; რა ე. მის თანა, მრ. 3,14; რაჲ ე. სასწყალნი, მრ. 13,4; რომელნი ე. ჰურაისტანს, მრ. 13,14; ლ. 21,21; ე. ღლენი იგი ჰირისანი, მრ. 13,19; რომელნი ე. ცათა შინა, მრ. 13,25; მასკულავნი ზეცით დამოკვენებულ ე., მრ. 13,25 C; ე. ძნელოვანნი ადვილად, ლ. 3,5 C; ე. ამიერთიგან ზუთნი სახლსა შინა ერთსა განყოფილ, ლ. 12,52; ორნი ი. ცხედარსა ერთსა, ლ. 17,34; სასწყალნი ღიდ-ღიდნი ე., ლ. 21,11; რომელნი ე. შორის მისა, ლ. 21,21; რა ცხად ი. საქმენი მისნი, ი. 3,21; ე. ყოველნი ღმრთით სწავლულ, ი. 6,45; ე.

ერთ სამწყსო და ერთ მწყემს, ი. 10,16; რა იყვნენ ერთობით ვა ჩუენ, ი. 17, 11; რა იგინიცა ი. წმილა ქეშმარიტობითა, ი. 17,19; რა ყოველნი ერთ ი., ი. 17,21; რა იგინიცა ჩნ წს ი., ი. 17,21; რა ი. ერთ, ი. 17,22; რა ი. სრულ ერთობითა, ი. 17,23; მნებაეს, რა... იგინიცა ი. ჩემ თანა, ი. 17, 24; უკუეთუ ვიეთნიმე შეიპყრეთ, შეპყრობილ ი., ი. 20,23.

ე: რომელ ჩემგან სარგებელ გეყო, მ. 15,5; მრ. 7,11; არარაჲ სარგებელ გყო, მრ. 5,26.

შეუაფნ მე სიტყვასებრ შენისა, ლ. 1, 38; ვა გრწმენა, გეუაფნ შენ, მ. 8,13; გ. შენ, ვა გნებაეს, მ. 15,28; სარწმუნოებისაებრ თქუენისა გ. თქუენ. მ. 9, 29.

რომელ რაჲცა ჩემგან სარგებელ გეყო, მ. 15,5 C; მრ. 7,11 C; ყოველსა ჩაოდენსა ითხოვდეთ ლოცვასა შინა სარწმუნოებით, გ. თქუენ, მ. 21,22; გრწმენინ, რ მოილოთ, და გ. თქუენ, მრ. 11,24; რა არა უძკრესი რაჲმე გ. შენ, ი. 5,14; რაჲ გინდეს, ითხოვეთ, და გ. თქუენ, ი. 15,7; უსრძთ ეყოხ ნათესაესა ამასცა უკეთურსა, მ. 12,45; რაჲმე სარგებელ ე. კაცსა, მ. 16,26; რაჲცა ითხოვონ, ე. მათ, მ. 18,19; ტუროსსა და სიღონსა უმოლბინეს ე. ვიდრე თქუენ, ლ. 10,14 C; ეგრეთ ე. ძმ კაცისაჲ ნათესაესა ამას, ლ. 11,30; ენელსა მას რაჲ-მე ე., ლ. 23,31; წყალი იგი, რომელი ესცე მას, ე. მას წყარო წყლისა, ი. 4,14 C.

კეთილ არს ჩუენდა აქა ყოფაჲ, მ. 17,4; მრ. 9,5; ლ. 9,33; რომელსა უნდეს თქუენგანსა წინა ე., მ. 20,27; ვის თქუენგანსა უნდეს პირველ ე., მრ. 9, 35; რომელსა უნდეს თქუენ შორის დიდ ე., მრ. 10,43; უკუეთუ გნებაეს სრულ ე., მრ. 10,21; მაშისა ჩემისა თანა ჯერ-არს ე. ჩემი, ლ. 2,49; სხბლსა

შინა შენსა ჯერ-არს ჩემი ე., ლ. 19,5; უკუეთუ მინდეს ე. მაგისი ვიდრე მოვიდე, ი. 21,22,23; რომელი მაქუნდა მე წინაშე შენსა უწინარეს ყოფიხა ჩემისა სოფელსა ამას, ი. 17,5; ოდეს ყოფად არს ესე, მ. 24,3 C; მრ. 13,4; რომელი... არცილა ე. არს, მ. 24,21; ზატიყი ე. არს, მ. 26,2 C; რ ჯერ-არს ე., მრ. 13,7; მე არა მარადის თქუენ თანა ე. ვარ, მრ. 14,7; იყო შენ დადუმებულ... ვიდრე დღეებდე ე. ამისა, ლ. 1,20; თავადსა იესუს ეწყო ოდენ ე. მეოცდაათესა წელსა, ლ. 3,23; არ-ლორა ე. ხარ ჩემდა ეზოჲს მოძღუარ, მ. 16,2 C; რაჲმს ესე ე. არს, ლ. 21, 7; ჯერ-არს ესე პირველად ე., ლ. 21, 9; ვა იწყოს ამან ყოველმან ე., ლ. 21, 28; რომელი ე. არს, ლ. 21,36; იტყოდა თავსა თუსსა ქრისტედ და მეუფე ე., ლ. 23,2; ვარ შესაძლებელ არს ესე ე., ი. 3,9; ევედრებოდეს მას ე. მათ თანა, ი. 4,40 C; ეწოდა... ვიდრე ყოფადმდე მისა მუცელსა დედისასა, ლ. 2,21; ვიდრე აბრაჰამისა ე. მე ვარ, ი. 8,58; ამიერითგან გეტყვ თქუენ ვიდრე ე.: ი. 13,19; აწ გარტუ თქუენ ვიდრე ე., ი. 14,29.

ფუციის მას და რომელი მყოფ არს მას შინა, მრ. 23,21 C; რომელი მყოფ იყო სამარობანსა, მრ. 5,3 C; მწყემსნი იყვნეს მასეჲ აღვილსა გარე მყოფნი, ლ. 2,8 C.

რომელ არა ყოფილ არს დისაბამითგან სოფლისაჲთ მოაქმდე, მ. 24,21 C; მრ. 13,19 C; ვინაშთგან ე. არს ეგე მაგის თანა, მრ. 9,21; ვიდრე არლა ე. არს, ი. 13,19 C; თუმცა აქა ე. იყავ, ი. 11,32 C; კეთილმცა ე. იყო მისა, მ. 26, 24 C; იგიცა მოწაფე ე. იყო იესუსესა, მ. 27,57; რომელი მოწაფე ე. იყო იესუსესა ფარულად, ი. 19,38 C; რომლისა თანა-იგი ე. იყო ლეგეონი, მრ. 5,15;

რომელი-იგი ეშმაკეულ ყოფილ იყო, მრ. 5, 18 C; რომელნი ... თვთ-მხილველ და მსახურ ყ. იყვნეს, ლ. 1,2; რაემს იხილოთ ესე ყოველი ყოფილი, მრ. 13, 29; ლ. 21,31; იგინი იტყოდეს ურთიერთას ყოველთა მათთჳს ყოფილთა, ლ. 24,14 C.

3. ყოფა, ე [ყოფნა, კმარება]: ნუ-უკუე ვერ გუეჟოს ჩუენ და თქუენ, მ. 25,9; ორასისა დრაჰკინისაჲ კური ვერ ეჟოს მათ, ი. 6,7 C.

ესე რაჲ შყოფ არს ესოდენსა ამას, ი. 6,9 C.

ყრა, 0—2: თანა-წარმავალნი იგი ჰკმობდეს მას და ყრადღებ თავსა მათსა [იქნეგდენ თავს], მ. 27,39; მრ. 15,29-

[6. კ. განყრა, დაყრა].

ყრდნობა ნ. მიყრდნობა.

1. ყრმა [კავშვი]: რომელმან შეიწყნაროს ყრმაჲ ერთი, მ. 18,5; მრ. 9,37; რომელთა მოელო ყ. ერთი უტყჳ, მრ. 7,32 C; მოიყვანა ყ., მრ. 9,36; ლ. 9, 47; რომელმან არა შეიწყნაროს სასუფეველი ღმრთისაჲ ვა ყ., მრ. 10,15; ლ. 18,17; აღმოიყვანეს ყ. იესუ იერუსალმად, ლ. 2,22 E; დამთა იესუ ყ. იერუსალმად, ლ. 2,43; აღვიდა იესუ ყ. იერუსალმად, იქვე C; არს ყ. აქა, ი. 6, 9; რაემს შეის ყ. (ყმაჲ C), ი. 16,21; რომელმან დაიმდაბლოს თავი თჳსი ვა ყ. ესე, მ. 18,4; ჰკრთებოდა სიხარულით ყ. ესე მუცელსა ჩემსა, ლ. 1,44; რაჲ-მე იყოს ყ. ესე, ლ. 1,66; რომელმან შეიწყნაროს ესე ყ., ლ. 9,48; წარიყვანე ყ. ეგე და დედაჲ მავისი, მ. 2,13,20; არა მომკუდარ არს ყ. ეგე, მ. 9,24; მრ. 5,39; ლ. 8,52; სადაცა იყო ყ. იგი, მ. 2,9; იხილეს ყ. იგი მარიამის თანა, მ. 2,11; წარიყვანა ყ. იგი და დედაჲ მისი, მ. 2,14,21; განიკურ-

ნოს ყ. იგი ჩემი, მ. 8,8 C; განიკურნა ყ. იგი მისი მას დღესა შინა, მ. 8,13 C; განიკურნა ყ. იგი მიერ ემიოთგან, მ. 17,18; სადა-იგი იდვა ყ. იგი მკუდარი, მრ. 5,40; ჰკრთებოდა ყ. იგი მუცელსა მისსა, ლ. 1,41; ყ. იგი აღორძნდებოდა, განმტკიცებოდა სულითა, ლ. 1, 80; 2,40; ჰპოვოთ ყ. იგი შეხუეული და მწოლარე ბაგასა, ლ. 2,12; პოვეს მარიამ და იოსებ და ყ. იგი, ლ. 2,16; აღმოიყვანეს ყ. იგი იერუსალმად, ლ. 2,22 D; მოიყვანეს მშობელთა მათ ყ. იგი იესუ, ლ. 2,27 C; განკურნა (განიკურნა C) ყ. იგი, ლ. 9,42; ვიდრე არღო მომკუდარ არს ყ. იგი ჩემი, ი. 4,49 C; ყ. იგი შენი ცოცხალ არს, ი. 4,51 C; აღიმღერნა ყრმამან მუცელსა მისსა, ლ. 1,41 C; აღიმღერნა სიხარულით ყ. ამან მუცელსა ჩემსა, ლ. 1,44 C; მოუწოდა იესუ ყრმასა, მ. 18,2; მოძიებად ვალს ჰეროდე და წარწყმედად ყ. მავას, მ. 2,13; უპყრა ჯელი ყ. მას, ლ. 8,54; ეგულუბის ჰეროდეს მოძიებად ყრმისა მავის და წარწყმედად ეგე, მ. 2,13 C; მოვიდეს წინადაცუეთად ყ. მის, ლ. 1,59; შეჟვანებასა მას მამა-დედისა მიერ ყ. მის... მოიქუა იგი. მკლავთა ზედა, ლ. 2,27; მოვედ პირველ მოსიკუდილმდე ყ. მის, ი. 4,49; ჯელი უფლისაჲ იყო ყ. მის ზედა, ი. 1,66; გამოიკითხოთ ჰეშ-მარიტად ყ. მისთჳს. მ. 2,8; რომელი თქუა მათა მიმართ ყ. მისთჳს, ლ. 2,17; შენ გიტყჳ, ყრმაო, აღდეგ. მრ. 5,41; შენ, ყ., წინაწარმეტყუელ მადლის გეწოდოს, ლ. 1,76; კმა-ყო: ყ., აღდეგ. ლ. 8,54; მოწყუდა ყოველი ყრმები, მ. 2,16 C; მოჰჯარეს მას ყ., მ. 19,13; აცადეთ ყ. ეგე და ნუ აყენებთ მოსლევად ჩემდა, მ. 19,14 C; ვა იხილეს... ყ. (ყმები C) იგი, მ. 21,15; მოჰჯარიდეს მას ყრმებსა, მრ. 10,13; ლ. 18,15;

აქადეთ ურმეხბა მაგას მოსლვად ჩემდა, მ. 19,14; მრ. 10,14; ლ. 18,16; იყენეს ხუთ ათას, თვნიერ ურმეხბიხა და დღეღბისა, მ. 14,21; იყენეს ოთხ ათას მამანი ხ, თვნიერ უ. და დღეღბისა, მ. 15, 38; უტუეთუ არა მოიქცეთ და იქმნეთ ვა ურმანო, მ. 18,3; უ. ჩემ თანა არიან სარეცელსა ზედა, ლ. 11,7; წარაელინნა მოწყუედად ყოველთა ჩჩლთა ურმანთა ბეთლემისათა, მ. 2,16; მსგავს არს უ., მ. 11,16; მსგავს არიან უ., ლ. 7, 32; გამოუტხადე იგი ჩჩლთა უ., ლ. 10,21; აქადეთ უ. მაგათ მოსლვად ჩემდა, ლ. 18,16 C.

უპყრა კელი ურმისაჲ მის, მრ. 5,41; ლ. 8,54 C; მოიქცა სული უ. მის, ლ. 9,55 C; მიიყვანა მამად მის უ. და დღეღაჲ, მრ. 5,40; არავეს უტევა შესლვად მის თანა, გარნა... მამად და დღეღაჲ მის უ., ლ. 8,51; მეყსეულად კმა-ყო მამან მის ურმისაჲს, მრ. 9,24; რომელნი ეძიებდეს სულსა მაგის ურმისაჲს, მ. 2,20; მოეგონა მამასა მის უ., ი. 4,53; ძალღნიცა ტაბლასა ქუეშე კამედ ნაბიქსა ურმათაჲს, მრ. 7,28 C; რომელმან ესევითართა ურმათაგანი შეიწყნაროს, მრ. 9,37 C.

[6. კ. ისყრმე].

2. ურმა [ახალგაზრდა]: ვიდრე ურმა იყავ, ი. 21,18 C.

3. ურმა [გაუი, ბიჭი (მიმართვიხ დროხ)]: ურმანო, საქმელ გაქუს რაჲა [ბიჭებო, გაქვთ რაიხე ხაჭმელი?], ი. 21,5.

4. ურმა [მონა, მონამხაზურე]: ურმაჲ ჩემი ძეს სახლსა შინა ჩემსა დაკნისილი, მ. 8,6 C.

უროლა, 0—1: უფალო, უროდის-ლა (—C), რ მეოთხე დღე არს, ი. 11,39.

ურუ: რომელი იყო ურუ. ლ. 11, 14 C; მოპგუარეს მას კაცი ურუჲ (ურუ D) და ეშმაკეული, მ. 9,32; მოპგუარეს

მას ეშმაკეული ბრმაჲ და უ., მ. 12,22; მოპგუარეს მას უ. და ძნიად მეტყუელი, მრ. 7,32; რომელი იყო უ., ლ. 11,14; ბრმაჲ იგი (—C) და უ. იტყოდა და ჰხედიდაცა, მ. 12,22; იტყოდა მართლ უ. იგი, მ. 9,33; განსლვასა მას ეშმაკისასა იტყოდა უ. იგი, ლ. 11,14; ჰრქუა უტყუსა და ურუხა სულსა, მრ. 9,25; რომელთა ჰყვანდა მათ თანა მეკლობრები, ბრმები, ურუნი, მ. 15,30; ვრ-იგი უ. და უტყუნი იტყოდეს, მ. 15,31; ურუთა ესმის, მ. 11,5; ლ. 7,22; ყოველსაეე კეთილსა იქმს: უ. ასმენს და უტყუთა აიტყუებს, მრ. 7,37.

უზრ ნ. საყვრ.

უზაგილ: უზაგილი დაღვეს და მიუპყრეს პირსა მისსა, ი. 19,29 C.

უზარ, ი/უ—2: შენ უწყვი, რ მი-ყუარა შენ, ი. 21,15,16,17; მიუყარხ მამად ჩემი, ი. 14,31; ჰრქუა მას მესამელ, ვლ: გიყუარ, ი. 21,17; სიმონ იონანასო, გ. მეა, ი. 21,15,16 E, 17; სიმონ იონანასო, გ. მე, ი. 21,16 C; სიმონ იონანასო, გიყუარა მე, ი. 21,16 D; რომელი-ესე შენ გიყუარხ, ი. 11,3 C; გ. თქუენ ზემოჯღრომად შესაყრებელთა შორის, ლ. 11,43; ამისთჳს მამასა უყუარ მე, ი. 10,17; იგი არს, რომელსა უ. მე, ი. 14,21; უტუეთუ ვისმე უ. მე, ი. 14, 23 C; უყუარხ ზემოჯღრომად პურსა ზედა, მ. 23,6; უ. ნითესავი ჩუენი, ლ. 7, 5; რომელთა უ. უბანთა ზედა მოკითხვაჲ, ლ. 20,46; მამასა უ. ძე, ი. 3,35; 5,20; რომელსა უ. თავი თჳსი, ი. 12, 25 C; თუთ მამასა ჩემსა უყუარად თქუენ, ი. 16,27; უყუარდ შესაყრებელთა შორის და უბანთა ზედა დღრომად და ლოცვაჲ, მ. 6,5; უ. მათ შორის შესაყრებელთა და ურაკპარკთა თაყუანისცემაჲ, მ. 6,5 C; უ. მათ მენისთაობად ტაძრობასა, მ. 23,6 C; უყუეთუმცა გიყუარდი მე, გიხაროდამცა, ი. 14,28;

უკუეთუშე მამამ თქუენი იყო ღმერთი, გიჟუარდიშტა (—C) მე, ი. 8,42; რომელი გიჟუარდა ზენ, ი. 11,3; უუუარდა იესუს მართა და ღამ მისი და ლაზარე, ი. 11,5; ამა ვრ სამე უ. იგი, ი. 11,36; რომელ-იგი უ. იესუს, ი. 13, 23; 20,2; 21,7,20; რომელი უ., ი. 19, 26; სოფელსა ამას თუნნიშტა უუუარდებ [ჟმზვ.], ი. 15,19 C; გიჟუარდიდ მტერნი თქუენნი, მ. 5,44; ლ. 6,27,35; უკუეთუ გიჟუარდი მე, ი. 14,15; რომელსა უუუარდი მე, ი. 14,21; რომელსა ირა უ. მე, ი. 14,24; უკუეთუ ვისმე უ. მე, ი. 14,23; რომელსა უუუარდებ [გავმ.] მამამ თუნი, ... რომელსა უუუარდებ ძე თუნი, მ. 10,37; რომელსა უ. თავი თუნი, ლ. 9,24; 12,25; უკუეთუ გიჟუარდიდ მოუუარენი ხ თქუენნი, მ. 5,46; ლ. 6,32.

უუარობ, 0—2: ცოდვილნიცა ჰუუარობენ მოუუარეთა მათთა, ლ. 6,32; სოფელიშტა თუსთა ჰუუარობდა, ი. 15, 19; ჰუუარობდით მტერთა თქუენთა, მ. 5,44 C; უკუეთუ ჰუუარობდეთ მოუუარეთა თქუენთა ხ, მ. 5,46 C.

•: რა იუუარობდეთ ურთიერთას, ი. 13,34 C; 15,12 D, 17 D; თქუენცა ი. ურთიერთას, ი. 13,34 C; უკუეთუ ი. ურთიერთას, ი. 13,35 C.

• ენ.: რა იუუარობდით ურთიერთას, ი. 13,34 (2-ჯერ); 15,12 E, 17 E; უკუეთუ ი. ურთიერთას, ი. 13,35.

[6. კ. ვეცხლის მოუუარე, მიუუარ, მოუუარე, მოუერება, სიუუარულ, ღმერთის მოუუარე, შეუუარება].

უუახ ნ. მოუუას, მონა-მოუუას.
 უუად ნ. დაუუდება, საუდარ.
 უუადრო, მუუადრო [დარო; გარგი, წყნარო ამინდი]: შე-რაამ-მუუარდის, სთქვთ: უუადრო (მუუადრო D) იყოს, რ წითს უაბ, მ. 16,2 E.

უუადროება [სირჟმე]: და იყო უუადროება დიდ, მ. 8,26 C.

უუადრ, 0—(3)2: რაემს გუუადროდენ თქუენ და გლეგნიდენ, მ. 5,11.

[6. კ. საუუადრელ, უუადრება].
 უუადრება,ა—3 [საუგედურის თქმა, ავად ზხენება]: ავაზაკნი იგი აუუადრებდეს მას, მ. 27,44; მის თანა უუადრეშულნი ა. მას, მრ. 15,32; ოდეს გამოგასხნენ თქუენ და გუუადრებდენ თქუენ, ლ. 6,22; აუუადრა ურწმუნობად და გულ-ფიცხელობად მათი, მრ. 16,14.

მოხედვა-ყო მოსპოლვიდ უუადრება ჩემი კაცთა შორის, ლ. 1,25; იყუო იესუ უუადრებად ქალაქებისა მის, მ. 11, 20.

უუარ: უუარ გასხენ და არა გესმის, მრ. 8,18; უ. გაღვან... იქვე C; წარჰკუეთა უუარი მისი, მ. 26,51; მრ. 14, 47; ლ. 22,50; ი. 18,10; რომელსა წარეკუეთა უ., ი. 18,26; რომელსა უუარხა იტყოდით საუნჯეთა შინა, ლ. 12,3; შეახო ქელი უ. მისსა, ლ. 22,51; უუარითა მძიმელ ისმინეს, ... უ. ისმინონ, მ. 13,15; რომელსა ასხენ უუარნი სენად, ისმინენ. მ. 11,15; 13,9,43; მრ. 4,9, 23; 7,16; ლ. 8,8; 14,35; ნეტარ არიან ... უ. თქუენნი, მ. 13,16; ლ. 10,23 C; რომელი უუაროა გესმეს თქუენ, მ. 10, 27; ჰნერწუუა უუართა (+ შინა C) მისთა, მრ. 7,33; დაისხენით სიტყუანი ესე უ. თქუენთა, ლ. 9,44; ნეტარ არიან... უ., რომელთა ესმის, რომელთა თქუენ გესმის, ლ. 10,23; ეა იყო ჳამა მოკოთხვისა შენისაჲ უ. მომართ ჩემთა, ლ. 1,44; დღეს აღესრულა წერილი ესე უ. მიმართ თქუენთა, ლ. 4,21.

[6. კ. უუარიმალ].
 უუარე [შეახზგვი, переулк]: განვიდ აღრე უბანთა და უუარეთა ქალაქისათა, ლ. 14,21.

ყურიშალ [ყვრიშალი, ლოყა]: გცეს თუ ვინმე მარჯუენესა ყურიშალხა, მ. 5,39; რომელმან გცეს შენ ყ. შენსა, ლ. 6,29; რომელნიმე ყ. ჰსცემდეს, მ. 26,67; ერთმან წინაშე მდგომელმან მსახურმან ჰსცა ყ. იესუს, ი. 18,22; ჰსცემდეს მას ყ., ი. 19,3; მსახურთა მათ მოიყვანეს ყურიშალის ცემად იგი. მრ. 14,65.

ყურძენ: ნუკუე შეკრიბიან ეკალთაგან ყურძენი ანუ კურომსთათაგან ლელჳ, მ. 7,16; არა ეკალთაგან შეიკრიბიან ლელჳ, არცა მაყუალთაგან მოსთულიან ყურძენი, ლ. 6,44.

[ნ. კ. საყურძენ].

შ

შაბათ, შაფათ: შაფათსა შინა მღღელთა ტაძარსა შინა შაბათი (შაფ. C) შეურაცხ-ყვიან და უბრალო არიან, მ. 12,5; შ. (შაფ. C) კაცისათჳს იღებდა, და ირა თუ კაცი შაბათისათჳს, მრ. 2,27; იყო შ. (შაფ. C), მრ. 6,2; ი. 9,13; იყო ღღე იგი შ. (შაფ. C), ი. 5,9; შ. (შაფ. C) არს, ი. 5,10; ვა გარდაჯდა შ. (შაფ. C) იგი, მრ. 16,1; შ. იგი და-ღღელურეს მცნებისა მისთჳს, ლ. 23,56; წარვიღოდა იესუ ღღესა შაბათხა (შაფ. C) ყანობირსა მათსა, მ. 12,1; უკუეთუ ჯერ-არს შ. (შაფ. C) კურნებამ მ. 12,10; (შაფ. შინა C) ლ. 14,3; შთაფარდეს იგი ღღესა შ. (შაფ. შინა C) ჯურღუ-ბულსა, მ. 12,11; რა არა იყოს სივლტოლამ თქუენი ზამთარსა შინა გინა ღღესა შ. (შაფ. C), მ. 24,20; მწუხრი შ. (შაფ. C) ... მოვიდა მარიამ მაგდალენელი, მ. 28,1; შევიდეს კაღარანუმდ ღღესა შ., მრ. 1,21; უკუეთუ შ. (შაფ. შინა C) განკურნოს იგი, მრ. 3,2; ჯერ-არსა შ. (შაფ. შინა C) კეთილისა საქმშ ანუ ბოროტისაჲ, მრ. 3,4; შევიდა ... ღღესა შ. (შაფ. C) შესაკრებელსა მათსა, ლ. 4,16; იყო შ. (შაფ. C) მეორესა, ლ. 6,1; იყო სხუსა შ. (შაფ. C), ლ. 6,6; უკუეთუმცა შ. (შაფ. C) განკურნი, ლ. 6,7; რად ჯერ-არს შ. (შაფ. შინა C): კეთილისა საქმშ ანუ ბოროტისა ყოფამ, ლ. 6,9; შ. (შაფ. C) განკურნი იგი იე-

სუ, ლ. 13,14; მათ შინა მომავილნი განიკურნებოდეთ და ნუ ღღესა შ. (შაფ. C), იქვე; კაცად-კაცადმან თქუენმან არა აღჰქსნისა შ. ჯარი გინა ვირი ბაგათაგან თჳსთა, ლ. 13,15 D; არა ჯერ-იყო განქსნად საკრველთაგან მისთა ღღესა შ. (შაფ. C), ლ. 13,16; მო-რად-ვიდა იესუ სიხლსა ვისსამე შთაერისა ფარისეველისასა ღღესა შ., ლ. 14,1; არა მეყსეულად აღმოიქუას იგი ღღესა შ. (შაფ. C), ლ. 14,5; არა ხ შ. [პირდ. ობ.] დაჰქსნიდა, ი. 5,18; შ. არა იმარხავს, ი. 9,16; შ. (შაფ. C) წინადაიკუთის კაცმან (წინა-დასკუთით კაცსა C), ი. 7,22; უკუეთუ წინადაცუეთილებამ მიილის კაცმან შ. (წინადაეკუთის კაცსა ღღესა შაფ. C), ი. 7,23; ყოვლადვე განვაკოცბლე კაცო შ. (... განვაკოცოველშე შაფ. შინა C), ი. 7,23; შაფათხა მას დაღღუმნეს მცნებისა მისთჳს, ლ. 23,56 C; ერთხა მას შაბათხა [გვირადღებ]... მოვიდეს საფლავსა მას, ლ. 24,1; გ. მას შ. მარიამ მაგდალენელი მოვიდა განთიად ... საფლავსა მას, ი. 20,1 D; რომელი არა ჯერ-არს შ. (შაფ. C) შინა საქმედ, მ. 12,2; შ. (შაფ. C) შინა მღღელთა ტაძარსა შინა შაბათი შეურაცხ-ყვიან და უბრალო არიან, მ. 12,5; ამისთჳს ჯერ-არს შ. (შაფ. C) შინა კეთილისა საქმშ, მ. 12,12; ვა-იგი თანა-წარჰვიღოდა ყანობირსა შ. (შაფ. C) შინა, მრ. 2,23; რასა ჰჰმენ მოწაფენი შენნი შ. (შაფ. C)

შინა, მრ. 2,24; ასწავებდა მათ შაბათსა შინა, ლ. 4,31; ასწავებდა მათ იესუ შესაკრებელსა ერთსა შ. (შაფ. C) შინა, ლ. 13,10; რასა ზამთ შ. (შაფ. C) შინა, ლ. 6,2; ვიმარხავ ორ გზის შ. (შაფ. C) შინა, ლ. 18,12; ამას იქმოდა შ. (შაფ. C) შინა, ი. 5,16; უფალ არს ძმ კაცისაჲ შაფათსაცა, მრ. 2,28 C; რომელ არს უწინარეს შაბათისა (შაფ. წინა C), მრ. 15,42; შაბათი კაცისათვის დაებადა, და არა თუ კაცი შაბათისათუხ (შაფ. C), მრ. 2,27; რა არა დაადგრენ ქორცინი იგი შაფათისა მისთუხ, ი. 19,31 C; უფალ არს ძმ კაცი-საჲ შაბათისაცა (შაფ. C), მ. 12,8; მრ. 2,28; ლ. 6,5; დღე იგი იყო პარასკევი, შაბათად (შაფ. C) განთენებოდა, ლ. 23,54; რა არა დაადგრეს გუამი მისი ჯუარსა ზედა შაბათადღედ, ი. 19,31; იყო დღე დღე იგი შაბათისაჲ მის, ი. 19,31; აღდგა განთიად პირველსა მას შაბათისაჲსა [კვირის პირველ დღეს], მრ. 16,9; შაფათ-თა შინა ასწავებდა შესაკრებელთა შინა, მრ. 1,21 C; არა ხ შ. [პირდ. ობ.] დაჯნისათუხ (ეძიებდეს მას მოკლვად), ი. 5, 18 C; ერთსა მას შაბათთასა [კვირა დღეს] მარიამ მაგდალენელი მოვიდა განთიად ... საფლავსა მას, ი. 20,1 E.

[6. კ. ერთშაბათ].

შაფ 5. დაშაფება.

შანთ [ქანქარი (6)]: წარმოუდგინეს მას ერთი თანა-მღებნი ბევრისა შანთი-ხაჲ, მ. 18,24.

შლოზა, შოთოზა 6. შემლოზა, შემ-ოთოზა.

შლოზა, შოთოზა 6. დაშლოზა, დაშ-ოთოზა.

შეახლება, ე [მიახლებება]: რა არა შეეახლნენ მას და შეიარჯონ, მრ. 3,9. ყოველი იგი ერი ეძიებდა შეახლე-ბად მისა, ლ. 6,19.

შეხილვება, ა—2 [წაბილწვა, გაუწმინ-დურება, შეგინება]: ყოველივე ესე ძვირ შინაგან გამოვალს და შეეხილწებს კაც-სა, მრ. 7,23 C; რომელი კაცისაგან გა-მოვალს, მან შეეხილწის კაცი მრ. 7, 20 C.

რომელმანცა შეუძლო მას შეხილ-წებად, მრ. 7,15 C; ვერ შემძლებელ არს მისა შ., მრ. 7,18 C.

იგი არს შემეხილწებელი კაცისაჲ: მრ. 7,15 C.

შეხორკილება, 0—2 [ბორკილის და-დება, შეხორკვა]: შეხორკილა და შეა-ყენა იგი საპყრობილესა, მ. 14,3; შ. იგი და შესუა საპყრობილესა, მრ. 6,17; შეხორკილიან იგი ჯაქუთა და საკრვე-ლითა. ლ. 8,29.

არცალა ჯაქუებითა ეის ქელ-ეწიფა შეხორკილებად იგი, მრ. 5,3.

შეგდება, ა—2: შეგდლო იგი საპყ-რობილესა, მ. 18,30 E; მათ შეგდლონ შენ საპყრობილესა, მ. 5,25; რ არა შეეგდლო იოჰანე საპყრობილესა, ი. 3, 24 C.

რომელი... შეგდებულ იყო საპყრო-ბილესა, ლ. 23,19,25.

შეგვანება, 0—2: უკუეთუ ესოდენ ბრალი არს კაცისაჲ დედაკაცისა თანა, არა შეგვაგვს [არ შეგვფერის, არ შეეფერ-ება, არ შეიძლება] ქორწინებაჲ, მ. 19, 10; ძუელსა მას ვერ შ. საღმგელი ახ-ლისა სამოსლისაჲ, ლ. 5,36 C; ... ვერ შეგვაგვნ ... იქვე DE.

შეგინება, ა—2 [შეგინება, წაბილწვა, გაუწმინდურება]: არა თუ პირით შემა-ვალი შეეგინებს კაცსა, ად პირით გა-მომავალი შეეგინებს კაცსა, მ. 15,11; გამომავალი პირით გულისაგან გამო-ვალს და იგი შ. კაცსა, მ. 15,18; უბა-ნელითა ქელითა კამაჲ არა შ. კაცსა,

მ. 15,20; რომელიც გამოვალს მისგან, იგი არს, რომელი შეგაგინებს კაცსა, მრ. 7,15; ყოველი გარეშე შემავალი კაცსა არა შ., მრ. 7,18; კაცისაგან გამომთავალი იგი შ. კაცსა, მრ. 7,20; ესე არიან, რომელნი შეგაგინებენ კაცსა, მ. 15,20; ყოველნი ესე ბოროტნი შინაგან გამოვლენ და შ. კაცსა, მრ. 7,23; არაარა არს გარეშე შთამავალი კაცისა, რომელმანმცა შეგაგინა იგი, მრ. 7,15.

ი ვნ.: და'იგინი არა შევიდეს ტაძრად, რა არა შეიგინნენ, ი. 18,28.

შეგინებულობა ჯელითა, ესე იგი არს უბანელითა ჯელითა ჭამდეს პურსა, მრ. 7,2; შ. ჯელითა ჭამენ პურსა, მრ. 7,5. შეგრაგნა, 0—(3)2 [შეზგავა]: შეგრაგნა (შეგრ. C) იგი ამრენასა წმიდასა, მ. 27,59; შეგრაგნა იგი და შთააწვინა ბაგასა, ლ. 2,7 C; მოიღეს გუამი იესუსსი, შეგრაგნეს (შეგრ. C) იგი ტილოებითა, ი. 19,40.

შეგუს, 0—2: წარ-თუ-ურტევე იგინი უზმით სახიდ თუსა, შეგუსნეს მათ გზას [დაფვიდყმიან გზაზე], მრ. 8, 3 C.

შედგინება [შეყენება]: უბრძანა შერე-დგინებაჲ მცირედ [უბრძანა (ნავიხ) დორა (იქით) შეყენება], ლ. 5,3 C; უბრძანა მით ქუეყნით შერე-დგინებაჲ მცირედ, იქვე DE.

შედგმა, 0—2: ილ-ნუ ვინ-ანთის სანთელი და ქუეშე შედგის ჯჳმირსა, მრ. 4,21; არცალო აღანთიან სანთელი და ქუეშე შედგიან იგი ჯუიშირსა, მ. 5,15; არაგინ სანთელი აღანთის და დაფარის იგი ჭურჭრითა, გინა ცხედარსა ქუეშე შ., ლ. 8,16.

შედგომა, ი/უ—2 [მიყოლა, მიდგენება]: განურტევე ესე, რ' ლალადებს და შევადგხ [მიდგყვება] ჩუენ, მ. 15,23; რომელი ჩუენ არა შ., მრ. 9,38; არა შ. ჩუენ თანა, ლ. 9,49; სოფელი ყოველი

შეუდგხ [მიდგება] მას, ი. 12,19 C; ჩუენ ყოველივე დაურტევეთ და შეგიდგთ (შეგიტვთ D, შეგიტვთ C) შენ, მ. 19, 27; მრ. 10,28; ... შეგიტვთ შენ, ლ. 18,28 C; რომელი შეუდგხ [S₂O₃] პირველითგან ყოველთა... მიწერად შენდა, ლ. 1,3; აღდგა იესუ და შეუდგა [გაჰყვა] მას, მ. 9,19; აღდგა და შ. მას, მრ. 2,14 C; შ. მას ერი მრავალი, მ. 20,29 C; მრ. 3,7; ი. 6,2 C; ერი იგი, რომელი წინა-უძლოდა და უკუანა შ., მ. 21,9 C; მივიდა და შ. ერთსა მოქალაქესა მის სოფლისსა, ლ. 15,15; შ. მას სიმრავლჳ ერისაჲ და დედათიჲ, ლ. 23,27; ჩუენ დაურტევეთ ყოველივე თუსი და შეგადგით შენ, ლ. 18,28, მათ მეყსეულად დაურტევეს ბადე მათი და შეუდგეს [გაჰყვნენ] მას, მ. 4,20,22; მრ. 1,18 E; რომელნი-იგი შ. მას, მ. 8,10; მეყსეულიდ აღეხილნეს და შ. მას, მ. 20,34; ერი იგი, რომელი წინა-უძლოდა და რომელი უკუანა შ., მ. 21,9; რომელნი უკუანა შ., მრ. 11,9; რომელნი შ. იესუსს გალიდეთ, მ. 27,55; იგინი შ. მას, მრ. 10,32 C; რომელნი-იგი, ოდეს იყო გალილეთსა, შ. მას, მრ. 15,41, რომელნი-იგი შ. მათ სასწაულნი, მრ. 16,20; შ. მას დედანიცა, ლ. 23,55; ესმა მისგან ორთა მათ მოწიფეთა... და შ. იესუსს, ი. 1,37 C; მიექცა იესუ და იხილნა იგინი, რ' შ. მას, ი. 1,38 C; შ. კულასა მისსა, ი. 1,40 C; შ. სიმონ-პეტრე და სხუაჲ იგი მოწაფჳ, ი. 18,15 C; შეუდგით მას, ვიდრეთცა შევიდეს, მრ. 14,13; ლ. 22,10; (ცხოვარნი) უცხოთა არა შეუდგინან, ი. 10,5 D; ... არა შეუდგინე მას, იქვე E; ცხოვარნი იგი შ. მას, ი. 10,4.

რომელსა პნებაეს კულასა ჩემსა შედგომაჲ, მ. 16,24 C; რომელთა პნებაეს შ. ჩემდა, ლ. 9,23 E; ნუ მიხუალთ შ.

მათა, ლ. 21,8; ყოველი სოფელი მივი-
და შედგომად მისა, ი. 12,19.

მწიგნობარნი იგი სიტყვს გამომეძი-
ბელად შედგომად იყვნეს მათა, მრ. 9,
14 C; რომელი დასაბამითგან შ. ვიყავ...
მიწერად შენდა, ლ. 1,3 C.

შევალ, 0—1: ნუცა დაბასა მას შე-
ხუალ, მრ. 8,26 C; ნულარა შ. მაგისა, მრ.
9,25; არა თუ რომელი შევალს პირით,
შეაგინებს იგი კაცსა, მ. 15,11 C; რო-
მელი შ. პირით, მ. 15,17; რომელი გა-
რეშე შ. კაცისა, მრ. 7,18 C; არა შ.
გულსა, მრ. 7,19; რომელი არა შ. კა-
რით ეზოსა ცხოვრათასა, ად სხვთ კერ-
ძო შ., ი. 10,1; ქალაქსა სამარტელ-
თასა ნუ შეხუალთ, მ. 10,5; თქუენ შე-
აჩა-ხუალთ, მ. 25,14; ლ. 11,52; მრ-
ველნი არიან, რომელნი შევლენან მას,
მ. 7,13; რაჲსა ზრახვანი შ. გულთა
თქუენთა, ლ. 24,38 C; ნუცა შევალნ
აღებად რაჲსამე სახლისაგან თვისისა, მრ.
13,15; რომელი შ. კარით, ი. 10,2; სა-
ვაქროდთ-ლა შევლენელ, მრ. 7,4 C;
ნუცა შ. აღებად რაჲსამე სახლისაგან
თვისისა, მრ. 13,15 C; ნუ შ. მუნ, ლ.
21,21.

[ნ. კ. შევიდ].

შევიდ, შევიდ, 0—1: ვიდრეცა შე-
ვიდოდა დაბნებსა და ქალაქებსა და
აგარაკებსა, მრ. 6,56; ვრ შ. დაბასა
რომელსამე, ლ. 17,12 C; ვრ შ. იგი, ლ.
19,36; ვა შევიდოდეს ივინი, ლ. 19,36 C;
შევიდოდეთ [S, ბმბ.] იწროსა მას ბჭესა,
მ. 7,13 C; რაჲმს შეხვდოდით [კავშ.]
სახლსა, მოიყთხეთ იგი, მ. 10,12 C; შე-
რაჲ-ხვდოდით მას, მპოვით კიცვ დაბ-
მული, მრ. 11,2; შე-რაჲ-ხვდოდით ქა-
ლაქად, შეგემთხვოს თქუენ კაცი, მრ.
14,13 D; შევიდა იგი კაფარნაომდ, მ.
8,5 C; მრ. 2,1; ლ. 7,1; შ. და უპყრა
ქელი მისი, მ. 9,25; ვა შ. იესუ სახლ-

სა, მ. 9,28; ვა შ. იესუ სახიდ, მრ.
9,28; ვრ შ. იგი სახიდ, მ. 17,25 C;
ოდეს შ. იგი სახიდ ერისა მისგან, მრ.
7,17; ვა შ. სახლსა, მრ. 9,33; შ. სახლ-
სა, მ. 13,36; მრ. 7,24; შ. სახლსა
ღმრთისასა, მ. 12,4; მრ. 2,26; ლ. 6,
4; შ. სახლსა ზაქარიაჲსსა, ლ. 1,40; შ.
სახლსა სიმონისსა, ლ. 4,38; შ. სახლსა
მის ფარისევლისასა, ლ. 7,36; ვა შ.
იგი იერუსალმდ, მ. 21,10; შ. იერუ-
სალმდ, ტაძარსა მას, მრ. 11,11; შ.
იესუ ტაძარსა მას, მ. 21,12; შ. ტაძარ-
სა მას, მრ. 11,15; ლ. 19,45; შ. ტა-
ძარსა უფლისასა, ლ. 1,9; შ. პილიტე
კულად ტაძრად, ი. 18,33; ვა შ. მეუფი
იგი ხილვად მენიანეთა მათ, მ. 22,11;
ვიდრემდე შ. ნოვე კიდობნად, მ. 24,
38; შ. და დაჯდა მსახურთა თანა, მ. 26,
58; შ. შესაკრებელსა მათსა და ასწავებ-
და მათ, მრ. 1,21; მერმე შ. შესაკრე-
ბელსა, მრ. 3,1; შევიდა... შესაკრებელ-
სა მათსა, ლ. 4,16; შ. თავადი შესა-
კრებელსა მათსა, ლ. 6,6; შ. და ჰრქუა
მათ, მრ. 5,39; შ. სადა-იგი იდეა ყრმაჲ
იგი მკუდარი, მრ. 5,40; შ. ასული იგი
ქეროდიაჲსი, მრ. 6,22; შ. ქალი იგი
მწრაფლ მეფისა, მრ. 6,25; შ. ნავსა
მოწაფეთა მისთა თანა, მრ. 8,10; კუა-
ლად შ. ნავსა, მრ. 8,13; შ. ერთსა მას
(ნავსა), ლ. 5,3; თავადი შ. ნავსა, ლ.
8,22,37; არა შ. იესუ მოწაფეთა თანა
ნავსა მას, ი. 6,22; შ. პილიტესა, მრ.
15,43; შ. ანგელოზი იგი მისა, ლ. 1,
28; შ. იგი ერთსა ქალაქთაგანსა, ლ.
5,12; შ. მათა გულის სიტყუაჲთა, ლ.
9,46; თავადი შ. დაბასა რომელსამე,
ლ. 10,38; შ. და დაჯდა, ლ. 11,37; და
შ. და განვიდოდა იერიქოთ, ლ. 19,
1; ცოდვილისა კაცისა თანა შ. დად-
გრომად, ლ. 19,7; და შ. იგი, ლ. 22,
4; შ. დადგრომად მათ თანა, ლ. 24,29;

შევილა ქალაქად, ი. 4,28 C; შემდგომად მიღებისა იუდაეისა პურისა მის შ. მისა ეშმაკი, ი. 13,27; რომელსა შ. თავადი და მოწაფენი მისნი, ი. 18,1; შ. იესუს თანა ეზოსა მას მღვდელთ მოძღურისასა, ი. 18,15; მოწაფე იგი ... შ. იესუს თინა, შ. ეზოსა მას მღვდელთ მოძღურისასა, ი. 18,15 C; შ. კულად და პრქუა იესუს, ი. 19,9; შინა არა შ., ი. 20,5; მოვიდა სიმონ-პეტრეცა ... და შ. საფლავად, ი. 20,6; მაშინ შ. სხუადცა იგი მოწაფე, ი. 20,8; შ. იესუ ბჭეთა კშულთა, ი. 20,19 C; შ. იესუ კართა კშულთა, ი. 20,26; შ. სიმონ-პეტრე და გამოზიდვიდა სათრომელსა მას, ი. 21, 11 C; შე-რა-ვიდა იგი კათარნაუმდ, მოუქდა მას ასისთავი ერთი, მ. 8,5; შე-რა-ვიდა დაბასა რომელსამე, ლ. 17,12; თქუნენ ნაშრომსა მათსა შეხუდლით, ი. 4,38 C; ვა შევიდეს [წყვ.] იგონი სახიდ, მ. 17,25; განზადებულნი იგი შ. ... ქორწილსა მას, მ. 25,10; (გუამნი) შ. წმიდასა ქალაქსა, მ. 27,53; დასისა მისგანნი შ. ქალაქად, მ. 28,11; შ. კათარნაუმდ დღესა შაბათსა, მრ. 1,21; შ. ლორებსა მას, მრ. 5,13; შ. ლორთა მით, ლ. 8,33; წარვიდეს და მზადებდა მისა მოწაფენი იგი და შ. ქალაქად, მრ. 14,16 C; შ. საფლავსა მას, მრ. 16,5; ივლტოდეს და შ. და უთხრეს ქალაქსა და დაბნებსა, ლ. 8,34 C; იგონი წარვიდეს და შ. დაბასა სამარიტელთასა, ლ. 9,52; შ. შინა, ლ. 24, 3 C; შ. ნავსა, ი. 6,17; 21,3 C; მოწაფენი ხ მისნი შ., ი. 6,22; იგინი არა შ. ტაძრად, ი. 18,28; შე-რა-ვიდეს შინა, არა პოვეს გუამი იგი უფლისა იესუსისა, ლ. 24,3; შევედ [ბრძ.] საუნჯესა შენსა, მ. 6,6; შ. სიხარულსა უფლისა შენისასა, მ. 25,21,23; შევედით იწრომსაგან ბქისა, მ. 7,13 E; რომელსა

შევიდის დაბნებსა ანუ ქალაქებსა ანუ აგარაკებსა, მრ. 6,56 C; შ. და დემეკლარის მას შინა, ლ. 11,26; უბანთაგან რად შევიდოან, უკუეთუ არა იბანნიან, არა კამიან, მრ. 7,4; დაბად რად შეხედე, ნუგის რას უთხრობ, მრ. 8,26; შევიდეს [გავშ.] იგი სასუფეველსა ცათსა, მ. 7,1; მდიდარი ძნიად შ. სასუფეველსა ღმრთისასა, მ. 19,23; სომელმან არა შეიწუნაროს სასუფეველი ღმრთისა ... ვერ შ. მას, მრ. 10,15; ლ. 18,17; შეუდგით მას, ვიდრეცა შ., მრ. 14,13; ლ. 22,10; რა შ. სახიდ მისა, ლ. 8,41; ძნიად შ. სასუფეველსა ღმრთისასა, რომელსა აქუნდეს საფასე, ლ. 18,24 C; არა თუ ვინ იშვეს ზეგარდამო, ვერ შ. სასუფეველსა ღმრთისასა, ი. 3,3 C; უკუეთუ არავინ იშვეს წყლისაგან და სულისა, ვერ შ. სასუფეველსა ღმრთისასა, ი. 3,5 C; საშუელსა იგი არა შ., ი. 5,24; რომელი არა შ. კარით ეზოსა ცხოვართასა, ი. 10,1 C; კარმელი შ. კარით, ი. 10,2; ჩემ მიერ თუ ვინმე შ., ცხოვრდეს; და შ. და გამოვიდეს და საძოვარი პოვოს, ი. 10,9; შევიდით იწრომსაგან ბქისა, მ. 7,13 D; რა მათა შ., მრ. 5,12 E; რომელსა ქალაქსა ანუ რომელსა დაბასა შეხედეთ, მ. 10, 11; რომელსა სახლსა შ., ლ. 9,4; 10,5; რომელსა ქალაქსა შ., ლ. 10,8,10; ვერ შ. სასუფეველსა ცათსა, მ. 5,20; 18, 3; რა არა შ. განსაცდელსა, მ. 26,41; მრ. 14,38; ლ. 22,40,46; ვიდრეცა შ. სახლსა, მუნ დაადგერთ, მრ. 6,10; ვა შ. მუნ, ხ ჰპოოთ კიცვ დაბმული, მრ. 11,2 C; წარვიდით წინაშე დაბასა მიგას, რომელსა შ., ლ. 19,30; შე-რა-ვიდეთ სახლსა მას, მოიკითხეთ იგი, მ. 10,12; ძნიად შევიდენ სასუფეველსა ღმრთისასა, რომელთა აქუნდეს საფასე, მრ. 10,23; ლ. 18,24.

მეცხეულად აიძულა მოწაფეთა შეს-
 ლვა ნაყსა, მ. 14,22 C; თუ გნებავს
 ცხორებასა შ., მ. 19,17; ვერღარა ტელ-
 ეწიფთა ქალაქად შ., მრ. 1,45; უმჯო-
 ბეს არს შენდა ერთ-ველისა ცხორება-
 სა შ., ვიდრე..., მრ. 9,43 C; უკეთეს
 არს შენდა ცხორებასა შ. მკელობელი-
 საჲ, ვიდრე-ლა..., მრ. 9,45 C; უმჯო-
 ბეს არს შენდა ერთ-თუალისა შ. სასუ-
 ფეველსა ღმრთისასა, ვიდრე-ლა..., მრ.
 9,47 C; რა არა უბრძანოს მათ ღორებ-
 სა მას შ., ლ. 8,32; ვიდრეცა ეგულე-
 ბოდა მათ შ., ლ. 10,1 C; ვრ ძნელ
 არს ფასიერთად შესულაჲ სასუფეველსა
 ღმრთისასა, მრ. 10,23 C; შესლვახა
 ოდენ თქვენსა ქალაქად შეგემთხვის
 თქვენ კაცი, ლ. 22,10; განრისხნა და
 არა უნდა შესლვიხ, ლ. 15,28 C; ვის
 ტელ-ეწიფების სახლსა ძლიერისასა შეს-
 ლვაჲ, მ. 12,29; ვინ უძლის შ. სახლსა
 ძლიერისასა, იქვე C; არცა ტელ-ვის-ეწი-
 ფების შ. სახლსა ძლიერისასა, მრ. 3,
 27; ვიდრემდე შ. მისა ნავად; მ. 13,2 C;
 მეცხეულად აიძული მოწაფეთა შ. ნაყ-
 სა, მრ. 14,22; უმჯობეს არს შენდა შ.
 ცხორებასა მკელობელისაჲ ვინა უმე-
 ლოასაჲ, ვიდრე..., მ. 18,8; უმჯობეს
 არს შენდა ერთ-თუალისაჲ შ. ცხორე-
 ბასა, ვიდრე..., მ. 18,9; უმჯობეს არს
 შენდა უტელოასა შ. ცხორებასა, ვიდ-
 რე ორთა ტელთჲ სხმასა და შ. გეჰე-
 ნიასა, მრ. 9,43; უმჯობეს არს შენდა
 მკელობლისა შ. ცხორებასა, ვიდრე ორ-
 თა ფერჯითა შ. გეჰენიასა, მრ. 9,45;
 უმჯობეს არს შენდა ერთითა თუალითა
 შ. სასუფეველსა ღმრთისასა, ვიდრე...,
 მრ. 9,47; უკეთეს გნებავს ცხორებასა შ.,
 მ. 19,17 C; ვიდრე მდიდარი შ. სასუფე-
 ველსა ცხთასა, მ. 19,24; (შესულად C)
 მრ. 10,25; ლ. 18,25; შეშავალთა უტევებთ
 არა შ., მ. 23,14; ვერღარა ტელ-იწი-

ფის მან ქალაქად ცხადად შ., მრ. 1,
 45 C; აწუფედა მოწაფეთა შ. ნაყსა, მრ.
 6,45; რაოდენ ძნელ არს, რომელნი სა-
 ფასეთა ესვენ, შ. სასუფეველსა ღმრთი-
 სასა, მრ. 10,24; იკარა შ. პილატესა,
 მრ. 15,43 C; არავეს უტევე შ. მის თა-
 ნა, ლ. 8,51; შეეშინა შ. ღრუბელსა
 მას, ლ. 9,34; ილუაწეთ შ. იწროასა
 მისგან კარისა, ლ. 13,24; მრავალნი
 ეძიებდენ შ. და ვერ შეუძლონ, ლ. 13,
 24 C; იგი განრისხნა და არა უნდა ში-
 ნა შ., ლ. 15,28; ვე დღედმდე შ. ნოფესა
 კიდობნად, ლ. 17,27; ანუ არა ესრთ
 ჯერ-იყო ენებად ქრისტესა და შ. ღი-
 დებასა თჯსა, ლ. 24,26; ვერ ტელ-ეწი-
 ფების შ. სასუფეველსა ღმრთისასა, ი.
 3,5; ნუუკუე შესაძლებელ არს ბუცელ-
 სა დედისა თჯისასა შ., ი. 3,4; შეკრბა
 მისა ერი მრავალი ვიდრე შესლვადმდე
 მისა და დაჯდომიდ ნაყსა შინა, მ.
 13,2.

არა თუ პირით შეშავალი შეავინებს
 კაცსა, მ. 15,11; არაჲ არს გარეშე კა-
 ცისა შ., რომელმანმცა შეუძლო მას შე-
 ბილწებად, მრ. 7,15 C; ყოველი გარე-
 შე შ. კაცსა არა შეავინებს, მრ. 7,18;
 რა შეშავალნი იგი ნათელსა ჰხედი-
 დენ, ლ. 8,16; 11,33; შეშავალთა უტე-
 ვებთ არა შესლვად, მ. 23,14; თქვენ
 შე-არა-ხუალთ და შ. აყენებთ, ლ. 11,52.

ეშმაკნი მრავალნი შესრულ იყვნეს
 მისა, ლ. 8,30; რომელსა შ. იყვნეს მო-
 წაფენი იესუასნი, ი. 6,22; არა შ. იყო
 იესუ მოწაფეთა მათ თჯსთა თანა, ი.
 6,22 C; ეშმაკი შ. იყო გულსა იუდაის-
 სა, ი. 13,2; მრავალ გზის იესუ შ. იყო
 მუნ, ი. 18,2; შე-ოდენ-სრულ იყვნეს
 ვრ ოც და ხუთ უტევეან ვინა ოც და
 ათ, ი. 6,19; შესლულ იყვნეს... იქვე C;
 მოწაფენი მისნი შესლულ იყვნეს ქე-
 ლაქად, ლ. 4,8 C.

[ნ. კ. შესავალ].

შევედრება, 0—3 [ჩაბარება, ა]: გელ-
თა შენთა შევედრებ სულსა ჩემსა,
ლ. 23,46.

შევლინება, ა—2 [მივლინება, გაგზავ-
ნა]: შეავლინეს ხადად მისა, მრ. 3,
31 C; შეავლინე ნავი ეგე ღრმად, ლ.
5,4.

შევრდომა, 0—1 [ჩავარდნა]: რომელ-
იგი შევარდა ავაზაკთა, ლ. 10,36.

ი/უ—2: სულეზი იგი არაწმიდაჲ
ჰხედვიდეს მას და შეუვრდებოდეს
(შეურ. D) და ლალადებდეს, მრ. 3,11;
შეუვრდა (შეურდა D) მოუკასი იგი მი-
სი, მ. 18,29; შ. (შეურდა CD) ფერტთა
მისთა [ჩაუვარდა ფენებში], მრ. 5,22;
7,25; მოვიდა და შ. (შეურდა CD) მას,
მრ. 5,33; შ. (შეურდა CD) მუტლთა იე-
სუსთა, ლ. 5,8; ლალად-ყო და შ. (შეურ-
და CD) ფერტთა იესუსთა, ლ. 8,28;
მოვიდა ძრწოლით და შ. (შეურდა CD)
მას, ლ. 8,47; შეურდა ფერტთა მისთა,
ი. 11,32 C; იგინი მოუვდეს და შეუვრ-
დეს (შეურდეს D) ფერტთა მისთა, მ.
28,9; სულთა მათ არაწმიდათა ოდეს
იხილიან იგი, შეურდიან მას, მრ. 3,
11 C.

არლა შევრდომილ (შეედ. D) იყო იო-
ვანე საპყრობილესა, ი. 3,24.

შეზავებულ [შერეული, ნარგვი]: მის-
ცეს მას ძმარი ნავლითა შეზავებუ-
ლი, მ. 27,34; მოილო მური, შ. პალ-
ათურთ, ი. 19,39 C.

შეზრახება ი ენ. [შეთქმა]: იგინი
შეიზრახნენ ქრთიერთას, ლ. 20,5; მიე-
რიტგან შ. პურიანი, ი. 11,53.

შეზრუნება, დ [შეწუხება]: შეზრუნ-
დეს იგინი ფრიად, მ. 17,23 C; 18,
31 C; შეიხილნეს ურთიერთას მოწაფე-
თა მისთა და შ., ვისთჳს-მე იტყჳს, ი.
13,22 C.

შეზღუდა, 0—2 [შეღობა, გამაგრე-
ბა]: რომელმან დასხა ვენაჲ და შე-
ზღულა იგი, მ. 21,33 C.

შეთქუმა, ი ენ. [შეთქმა]: უკუთო
ორნი თქუნთაგანნი შეითქუნენ ქუე-
ყანასა ზედა ყოელისავეთჳს სჳქმისა, მ.
18,19.

შეთქუმულ (შეთქმულ D) იყენეს ჰუ-
რიანი, ი. 9,22.

შეთხევა, 0—(3)2 [ჩაყრა]: შეხთხინეს
იგინი შორის საგუმლისა მას ცეცხლი-
სასა, მ. 13,42; შეხთხინენ... იქვე C.

შეთხევა, 0—2 [დაწვნა]: შეთხევეს
გვრუნი ეკალთაგან, მ. 27,29; ი. 19,2.
ლადაგეს მას შეთხეული ეკლისა
გვრუნი, მრ. 15,17.

შეიწრება, ა—2 [შევიწრება, შეწუ-
ხება]: ხედავა ერსა ამას, რ შეგაიწ-
რებენ შენ, მრ. 5,31 C; ერნი გარე მო-
გადგან შენ და შ. შენ, ლ. 8,45; მის-
დედა მას ერი მრავალი და შეიწრებ-
დეს მას, მრ. 5,24 C; რა არა შეი-
წრებდენ მას, მრ. 3,9 C; რა არა
შეეახლნენ მას და შეიწრონ, იქვე DE.

შეკდმა, ი უობ. [შერცხვენა]: შეიკ-
დიმონ [შეპრცხვენათ] ძისათჳს ჩემისა,
მ. 21,37; მრ. 12,6; ვინ იცის, ამისა შ.,
ლ. 20,13.

შეკეცილ: (სულარი იგი იყო) თჳსა-
გან შეკეცილი ერთსა აღვილსა, ი.
20,7.

1. **შეკრება, 0—2** [შეკრება]: რომე-
ლი შეჰკრებს ჩემ თანა, იგი განაზნევეს,
მ. 12,30; ლ. 11,23; მოუვდეს მათ, რო-
მელნი-იგი ხარკსა შეჰკრებდეს, მ. 17,
24; შეკრებნა ყოველნი მდღელთ მო-
ძღუარნი და მწიგნობარნი ერისანი, მ.
2,4; შეკრებეს, რაოდენი პოვეს ბო-
როტი და კეთილი, მ. 22,10; შ. მის
ზედა ნათესავები იგი ყოველი, მ. 27,
27; შ. ყოველი იგი თესლები, მრ. 15,16;

მათ შეკრებებს და აღავესს ათორმეტი გოდორი, ი. 6,13; შ. მღღელთ მოძღუართა მათ და ფარისეველთა კრებულნი, ი. 11,47; შეკრებთ პირველად ლუარძლი იგი, ... ხ' იფქლი იგი შ. საუნჯესა ჩემსა, მ. 13,30; შ. ნეშტი ეგე ნამუსრევი, ი. 6,12; რომელმან ყოველთაგან თევზთა შეკრებობს, მ. 13,47; ნუუქე შეკრებიან ეკალთაგან ყურძენი ანუ კურომსთავთაგან ლელვ, მ. 7,16 D; ე-ი იგი შ. ლუარძლი და ცეცხლითა დაწვან, მ. 13,40; შ. კეთილი იგი ჭურჭერსა, მ. 13,48; შ. ტურთი მიძიმე და ძნიიდ სატურთველი, მ. 23,4 D; არა ეკალთაგან შ. ლელვ, ლ. 6,44 D; შევკრებო მუნ ყოველი ნაყოფი ჩემი, ლ. 12,18; შეკრებობს იფქლი მისი საუნჯესა, მ. 3,12; ლ. 3,17; მომკალმან მან ... შ. ნაყოფი ცხორებად საუკუნოდ, ი. 4, 36; შეკრებნებს [გავშ.] სოფლისაგან თვისსა ყოველნი საცთურნი, მ. 13,41; შ. ჩრეულნი მისნი ოთხთაგან ქართა კილითვან ცისაჲთ ვიდრე კიდედმდე მისა, მ. 24,31; მრ. 13,27; რა შეილნიცა მღმრთისანი განზნეულნი შ. ერთად, ი. 11,52; შეკრებონ იგი და ცეცხლსა დაასხან და დაიწუეს, ი. 15,6.

o: რომელი არა შეიკრებს ჩემ თანა, იგი განაბნევს, ლ. 11,23 C; მიხედვით მფრინველთა ცისათა, რ' არა სთესვენ, არცა მკიან, არცა შეიკრებენ საუნჯესა მათსა, მ. 6,26; შემდგომად არა მრავალთა დღეთა შეიკრებო ყოველი უმრწემესმან მან ძემან, ლ. 15,13; შევიკრებო, სადა არა განზიბნევიედ, მ. 25,26; შეიკრებო, სადა არა განვიბნევიედ, მ. 25,24; ვა შეიკრებნის მფრინველმან (ქათამმან C) მართუენი თვისნი ქუეშე ფრთეთა, მ. 23,37; ნუუქე შეიკრებიან ეკალთაგან ყურძენი ანუ კურომსთავთაგან ლელვ, მ. 7,16 E; ყოვე-

ლისაგან თესლად-თესლადისა შ., მ. 13, 47; არა ეკალთაგან შ. ლელვ, ლ. 6, 44 E; რომელთა არა აქუს საუნჯეს, ანუ სადა შეიკრებონ, ლ. 12,24 C.

ენ. 1-პ.: შეკრებების ერი მის ზედა, მრ. 9,25; შეკრებოდა კუალად მისა ერი, მრ. 10,1; შ. ერი მრავალისმენად, ლ. 5,15; ერი შ. მისა, ლ. 8,42 C; შ. მისა ერი მრავალი, ლ. 14,25; შეკრებო მისა ერი მრავალი, მ. 13,2; მრ. 4,1; შ. მუნ სიმრაველქ ერისაჲ, მრ. 2,2; შ. კუალად მისა ერი, მრ. 3,20; შ. ერი დიდძალი მისა, მრ. 5, 21; მკერცელ ყოვლისაგან ქალაქებისა შ. მუნ, მრ. 6,33; ფარისეველთა მათ რაჲ ესმა ..., შეკრებებს [წმ.] ერთად, მ. 22,34; შ. მღღელთ მოძღუარნი იგი და მოხუცებულნი ერისანი, მ. 26,3; შ. მღღელთ მოძღუარნი და ფარისეველნი, მ. 27,62; ი. 11,47 C; იგინი შ. მოხუცებულთა თანა, მ. 28,12; შ. მრავალნი, მრ. 2,2 C; შ. მოციქულნი იგი იესუსა, მრ. 6,30 C; შ. და მოუკდეს მათ მუნ, მრ. 6,33 C; შ. მისა ფარისეველნი და რომელნიმე მწიგნობართაგანი, მრ. 7,1; შ. ყოველნი მღღელთ მოძღუარნი და მწიგნობარნი და მოხუცებულნი, მრ. 14,53; შ. მოხუცებულნი ერისანი და მღღელთ მოძღუარნი და მწიგნობარნი, ლ. 22,66; შ. ერთად მერმე მოწაფენი იგი, ი. 20,10 C; შ. კუალად მოწაფენი მისნი, ი. 20,26 C; სადა ყოველნი ჰურიანი შეკრებიან, ი. 18,20; სადაცა იყოს მძორი, მუნცა შეკრებებს [გავშ.] ორბები, მ. 24,28; სადაცა ჯორცნი, მუნცა ორბები შ., ლ. 17, 37; შეკრებენ წინაშე მისა ყოველნი ნათესავნი, მ. 25,32.

ენ. 2-პ.: შეკრებოდა მას ერი იგი, მრ. 9,25 C; შ. ერი მრავალი, ლ. 5, 15 C; ერი იგი შ. მას ლ. 11,29; ერო იგი შეკრებოდა მას, ლ. 8,42.

ჩაოდენ გზის ვინებე (მინდა C) შეკრებაა შეიღოთა შენთაჲ, მ. 23,37; ლ. 13,34; იყოს ... ქუყყანასა ზედა შ. თესლტებისაჲ, ლ. 21,25; ნუჟუჟე შეკრებასა მას ლუარძლისასა აღმოჟფხურათ იუქლიცა, მ. 13,29.

სადაცა იყვენ ორნი გინა სამნი შეკრებულ სახელისა ჩემისათჳს, მ. 18,20; სადა-იგი მწიგნობარნი და მოხუცებულნი ერისანი შ. იყვენს, მ. 26,57; ვ'რ შ. იყვენს იგინი, მ. 27,17; ყოველი ქალაქი შ. იყო წინაშე კართა, მრ. 1,33; რომელთა ზედა შ. იყო ბევრეული ერი, ლ. 12,1; პოენეს შ. ათერთმეტნი იგი, ლ. 24,33 C; სადა-იგი შ. იყვენს მოწაფენი, ი. 20,19 C; კუალად შ. იყვენს მოწაფენი შინაგან, ი. 20,26.

[6. კ. შესაკრებელ].

2. შეკრება, 0—2 [მეგეწროება, сгес-матл]: მოვადგან შენ მტერთა შენთა ლაშქარი და გარე მოვადგენ შენ და შეგაკრიბონ შენ ყოვლით კერძო, ლ. 19,43.

შეკრება, 0—2: შეკრებს იგი და მიიყვანეს და მისცეს იგი პილატეს მთავარსა, მ. 27,2; შ. იესუ და წარიყვანეს, მრ. 15,1; შეიპყრეს იესუ და შ. იგი, ი. 18,12; შეკრიბეთ ... ლუარძლი იგი და შეკრათ ძნეულად, მ. 13,30; შეკრიბან ტჯრთი მძიმე და ძნიად სატჯრთველი, მ. 23,4 E; მრავალი ბორკილი და ჯაქჳ, რომლითა შ. იგი, განებეთჳ და დაემუსრა, მრ. 5,4 C; რომელი შეკრა ქუყყანასა ზედა, მ. 16,19; უკუეთუ არა პირველად შეკრახ ძლიერი იგი, მ. 12,29; მრ. 18,18; რომელი შეკრათ ქუყყანასა ზედა, მ. 18,18; რომელი შეეკრა ეშმაქსა, ლ. 13,16.

ი/უ: შეუკრენით მაგას ტელნი და ფერკნი, მ. 22,13.

ვერცა ჯაქჳთა ვერლარაგინ უძლის შეკრავად მისა, მრ. 5,3 C.

მრავალ გზის ჯაქჳთა და ბორკილითა შეკრულ იყო იგი, მრ. 5,4; გამოვიდა მკლდარი იგი შეკრული ტელითა და ფერკითა და სახუტეულითა, ი. 11,44.

შეკრებადგა, 0 [მოფრთხილება, ფრთხილად მოგყრობა, დაცვა]: რომელთა გულითა კეთილითა და სახიერიითა ისმინიან სიტყუაჲ და შეეკრძალიან, ლ. 8,15.

შემახილწებელ ნ. შებილწება.

შემაგად ნ. შევედ.

შემაჩილება, 0 ვნ.: უკუეთუ მარლი განწბილდეს, რამე შემაჩილდოს. მრ. 9,50 C.

შემასმენელ ნ. 2. შესმენა.

შემატება, 0: რომლითა საწყაულითა ქწუჯდეთ, მითვე მოგეწყოს თქუენ და შეგემატოს თქუენ, მრ. 4,24 C.

შემდგომად: შემდგომად ტყუეობისა მის ბაბილოენისა იექონია შვა სალათიელი, მ. 1,12 C; რომელი-იგი ჩემსა შ. მოვალს, მ. 3,11; ი. 1,15; შ. ექუსისა დლისა წარაყვანა იესუ პეტრე და იაკობ და იოვანე, მ. 17,1; მრ. 9,2; შ. კირისა მის... მზე დაბნელდეს, მ. 24,29; მრ. 13,24; შ. ამისა მერმე მოვიდეს სხუანიცა იგი ქალწულინი, მ. 25,11; შ. მრავლისა ეამისა, მ. 25,19; შ. ორისა დლისა ვნებაჲ იყოს, მ. 26,2; შ. აღდგომისა ჩემისა წინა-წარგიძლეუ თქუენ გალილიად, მ. 26,32; მრ. 14,28; შ. მკირედისა ეამისა, მ. 26,73; მრ. 14,70; (გუამნი) გამოვიდეს... შ. აღდგომისა მისისა, მ. 27,53; რომელ არს შ. პარასკევისა, მ. 27,62; შ. სამისა დლისა აღდგეო, მ. 27,63; მოვალს უძლიერესი ჩემსა შ. ჩემსა, მრ. 1,7 C; შ. მიცემისა იოვანესისა მოვიდა იესუ გალილიად, მრ. 1,14; შ. იოვანეს საპყრობილედ მიცემისა... იქვე C; შივი-

დეს შემდგომად მისა, მრ. 1,20 C; შევიდა მერჟე კათარნაომდ შ. მცი-რედთა დღეთა, მრ. 2,1; რომელსა უნდეს შ. ჩემსა მოსლვად, მრ. 8,34; უკუეთუ არა მიიღოს ასი წილი ეამსა ამას საბლი და ძმანი... შ. დევ-ნულებისა, მრ. 10,30; იყო პასქვად იგი ... შ. ორისა დღისა, მრ. 14,1; ამისა შ. ორთა მათგანთა გამოეცხადა, მრ. 16, 12; შ. სიტყუსა მის მისისა მათა მიმართ აღმაღლა ზეცად, მრ. 16,19; იყო ... მღღელი ვინმე... შ. დღითი-დღედისა მის მსახურებრსა აბიასა, ლ. 1,5; შ. დღეთა მათ მიუდგა ცოლი მისი, ლ. 1,24; შ. სამისა დღისა პოვეს იგი ტა-ძარსა მას შინა, ლ. 2,46; ამისა შ. გა-მოვიდა, ლ. 5,27; ამისა შ. წარვიდა იე-სუ ქალაქად, ლ. 7,11; ამისა შ. თავა-დი ვიდოდა ქალაქად-ქალაქად და და-ბად-დაბად, ლ. 8,1; იყო შ. სიტყუათა ამთ ვერ რვა ოდენ დღე, ლ. 9,28; ამისა შ. გამოაჩინნა უფალმან სხუანიცა სამეოც და ათორმეტნი, ლ. 10,1; ამი-სა შ. ზერარად აქუს უმეტესი, რად გი-ყონ თქუნ, ლ. 12,4; რომელსა შ. მო-წყუედისა კელ-ეწიფების შთადებად გეჟენიასა, ლ. 12,5; შ. არა მრავალთა დღეთა შეიკრიბა ყოველი უმრწემესმან მანძემან, ლ. 15,13; ამისა შ. ჰამე და სუ შენცა, ლ. 17,8; ამისა შ. თქუა გულსა თვისსა, ლ. 18,4; მიავლინეს მოციქული შ. მისა, ლ. 19,14; მათსა შ. მოკულდა დედაკაციცა იგი, ლ. 20,32; ეგრევე სასუმელი იგი შ. სერობისა მოილო, ლ. 22,20; მცირედ-რე შ. იხილა იგი სხუა-მან, ლ. 22,58; მიაქუნდა შ. იესუსა, ლ. 23,26; რომელი ჩემსა შ. მოსლვად არს, ი. 1,27; შ. ჩემსა მოვალს კაცი, ი. 1,30; ამისა შ. შთავიდა იესუ კათარ-ნაუმდ, ი. 2,12; ამისა შ. მოვიდა იესუ, ი. 3,22; შ. ორისა მის დღისა გამოვი-

და მიერ გალილედ, ი. 4,43; ამისა შ. იყო დღესასწაული ჰურიათად, ი. 5,1; ამისა შ. პოვა იგი იესუ, ი. 5,14; ამისა შ. წიაღვდა იესუ, ი. 6,1; ამისა შ. იქ-ცევოდა იესუ გალილედსა, ი. 7,1; ამისა შ. ჰრქუა მოწაფეთა თვისთა, ი. 11,7; ამისა შ. ჰრქუა, ი. 11,11; შ. მოილო წყალი, ი. 13,5 C; არა იცი აწ, ხ მსუნდა ამისა შ., ი. 13,7; შ. მიღებისა იუდაჲსა პურისა მის შევიდა მისა-ეშმა-ტი, ი. 13,27; ამისა შ. იხილა იესუ, რ ..., ი. 19,28; ამისა შ. ჰკითხა პილა-ტეს იოსებ, ი. 19,38; მოვიდა სიმონ-პეტრეცა შ. მისა, ი. 20,6; შ. რვისა დღისა კულად შეკრებულ იყვნეს მო-წაფენი შინაგან, ი. 20,26; ამისა შ. კულად გამოუცხადა თავი თვისი იესუ მოწაფეთა თვისთა, ი. 21,1.

შემდგომითი-შემდგომად [თანამიმდგ-რობით]: რომელი შეუდღე... ყოველ-თა იქმეპარიტად შემდგომითი-შემდგო-მად მიწერად შენდა, ლ. 1,3.

შემთხვევა, ა—3 [შეზვედრება, შეზვედ-რა]: რაჲსა შრომასა შეამთხვევთ [ანუ-ხებთ] დედაკაცსა მავას, მ. 26,10; ნუ შრომასა შ. მას, მრ. 14,6.

ი: შეითხვნა იგინი და ეტყოდა მათ, ლ. 9,11.

ე: იესუ შეემთხვა მათ [შეზვედა მათ], მ. 28,9; შეემთხვნეს მას ორნი კაცნი ეშმაკულნი, მ. 8,28; შ. მას ათნი კაც-ნი განბოკლებულნი, ლ. 17,12 C; რა-ეამს შეემთხუიხს კირი ანუ დევნულე-ბად, მრ. 4,17 C; შე-რაად-ხედოლით ქა-ლაქად, შეგემთხვოს თქუნ კაცი, მრ. 14,13; ლ. 22,10.

ყოველი იგი ქალაქი გამოვიდა შემ-თხვევად იესუსა, მ. 8,34; იწყო მათი თხრობად მერმისა, რომელი შ. იყო მისა, მრ. 10,32; ვერ უძღეს შ. მისა, ლ. 8,19; უკუეთუ შემძღებელ არს ათი-

თა ათასითა შემთხვევად ოციითა ათასითა მომავალისა მის ზედა, ლ. 14,31; მირბიოდა შ. მისა, ი. 20,16.

შემკობა, ა—2: შეამკობთ მოსაცხენებელსა მართალთასა, მ. 23,29; უკუეთუ ველსა გარე ... თივამ ღმერთმან ეგრეთ შეამკო, ლ. 12,28; უკუეთუ თივამ ველისამ... ღმერთმან ესრეთ შეამკვის, მ. 6,30 C.

პოვის იგი მოცალე და განშუენებული და შემკული, მ. 12,44; ლ. 11,25; რადასა გამობუდითი ხილვად კაცისა, ჩჩუღითა სამოსელითა შემკულისა, მ. 11,8 C.

შემოდგომა, ი/უ—2 [მოყვლა, წამოყვლა, следовать, идти за кем-нибудь]: ჩნ ვაყენებლით მას: რ არა შემოგუთქს [არ მოგვეყვება] ჩუენ, ლ. 9,49 C; რომელნი-ეგე შემომიდეგით მე, მ. 19,28; შენ შემომიდეგ [მომყევ] მე, მ. 8,22 C; ი. 21,19,22; აღდეგ და შ. მე, მ. 9,9; მოვედ და შ. მე, მ. 19,21; მრ. 10,21; ლ. 18,22; აღიღენ ჯუარი თვისი და შემომიდეგინ [მომყევს] მე, მ. 16,24; მრ. 8,34; უკუეთუ ვინმე მე მსახურადღეს, მე შ., ი. 12,26; მომდედლით და შემომიდეგით მე, მ. 4,19; მოვედით და შ. მე, მრ. 1,17; რომელმან არა აღიღოს ჯუარი თვისი და შემომიდეგეს მე, მ. 10,38; ლ. 14,27; რომელი შ. მე, ი. 8,12.

რომელსა უნდეს ჩემდა შემოდგომაღ, მ. 16,24; რომელთა პნებავს შ. ჩემდა, ლ. 9,23 D.

შემოვედ, შემოვიდ, 0—1: შემოვედ [S₁] სახლსა შენსა, ლ. 7,44; რადათამცა სართულსა ჩემსა ქუეშე შემოხუედ, მ. 8,8; ვრ შ. აქა, მ. 22,12; თქუენ შრომილსა მათსა შემოხუედით, ი. 4,38; ესე ვინაითვან შემოვიდა, არა დაჰსტერების ამბორის-ყოფითა ფერკტა ჩემთადათ, ლ. 7,45; რა სართულსა სახლისა ჩე-

მისასა შემოხუედ, ლ. 7,6; რომელი ვა შემოვიდეს ველით, ლ. 17,7 C.

განვედ გზითა ზედა და ფოლოცთა და აიძულე შემოსლვაჲ, ლ. 14,23 C; ... შემოსლვად, იქვე DE.

შემოკლება, ა—2: უკუეთუმცა არა უფალმან შეამოკლნა ღმენი იგი, არამცა ცხოვნდა ყოველი ჯორციელი; ხ რჩეულთა მითთჳს... შეამოკლნა ღმენი იგი, მრ. 13,20.

ღ: უკუეთუმცა არა შემოკლდეს ღმენი იგი, არამცა განერა ყოველი ჯორციელი; ხ რჩეულთა მითთჳს შემოკლდენ ღმენი იგი, მ. 24,22.

შემოკრება, ვნ.: შემოკრბეს მოციქულნი იესუმსა, მრ. 6,30.

შემოსა, 0—2: შემოსა იგი ამრენაკითა მით, მრ. 15,46; ოდეს გიხილეთ შენ... შიშუელი და შეგმობნეთ შენ, მ. 25,38; შიშუელ ვიყავ, და შემოსნეთ მე, მ. 25,43; შემოსნეს გუამი მისი, მრ. 6,29; უკუეთუ თივამ იგი ველისამ... ღმერთმან ესრტთ შემოსნეს, მ. 6,30.

0—3: შემოსნა სამოსელი სპეტაკი, ლ. 23,11 C; შ. მას არდაგი, ლ. 23,53; ქლამინდი მეწაპული შემოსნეს მას, მ. 27,28; შ. მას თვისივე სამოსელი, მ. 27,31; მრ. 15,20; შ. მას ძოწეული, მრ. 15,17; სამოსელი ძოწეული შ. მას, ი. 19,2; შ. მას სამოსელი ბრწყინვალე, ლ. 23,11; გამოიღეთ სამოსელი იგი პირველი და შეჰმობნეთ მას, ლ. 15,22.

ი: ნუ შეიმოხთ მრჩობლსა კუართსა, მრ. 6,9 C; არცალა სოლომონმან ყოველსა მას ღიდებასა მისსა შეიმოხა ვა ერთი ამითვანი, მ. 6,29; ლ. 12,27; ნუ ჰზრუნავთ და იტყუთ... რაჲ შეგმობნათ, მ. 6,31; ნუ ჰზრუნავთ... ჯორცთა თქუენთათჳს, რაჲ შეიმოხათ, მ. 6,25; ლ. 12,22; ვიდრემდე შ. ძალი მალღით გამო, ლ. 24,49; შეემოხა არდაგი ში-

შულიე, მრ. 14,51; მრავალ ეამ სამოსელი არა შეეშობა, ლ. 8,27.

სამკუდრომს შეეშობიხა ჩემისათჳს მიყო მე, მ. 26,12 C; დღესა მას სამკუდრომსა შ. ჩემისათჳს დაჰმარხოს იგი, მ. 12,7; ნუცა შეეშობად ორი სამოსელი (მიიღონ), მრ. 6,9.

შებაშობელი მოირტყო, რ შიშუელ იყო, ი. 21,7; წარმოიძღუნა ნელსაცხებლისა ცხებაჲ ჟორცთა ჩემთა სამკუდრომსა მის შეებაშობელად, მრ. 14, 8 C.

იხილეს ეშმაკეული იგი მჯდომარს და შეეშობილი და გონიერი, მრ. 5,15; ლ. 8,35; (პოვა) ასული იგი შ. და მჯდომარს ცხედარსა ზედა, მრ. 7,30; იხილეს ჰაბუკი... შ. სამოსლითა სპეტაკითა, მრ. 16,5; რადისა გამობხუდით ხილვად? კაცისა ჩჩულითა სამოსლითა შეეშობილიხა, მ. 11,8; ლ. 7,25.

შეშობლვა ნ. შემოვედ.

შემოყვანება, o [შეშოყვანა]: გლახაკანი, უცხონი და ბრმანი და მკელობელნი შემოთყვანენ აქა, ლ. 14,21.

შემოწირვა, 0—3(2): ქუროვმან ამან გლახკმან უფროსს ყოველთა შემოწირვა ფასის საცავსა ამას, მრ. 12,43; ყოველთა ნამეტნაეისაგან მათისა შემოწირვას, ხ ამან ნაკულღეანებისაგან თჳსისა ყოველი, რადცა აქუნდა, შემოწირვა, მრ. 12,44 D.

შეშობება, ე: ნუ შეშომებები, ი. 20,17.

შემურგილ: მიჰსცემდეს მას სუმაღ შემურგილხა ღუნოსა, მრ. 15,23.

[მიხვებ მას ხახმელად შურ-ნარევი (მურთანნი) დვინო. ნ. მურ].

შემუხრვა, 0—2 [ბარება]: შემუხრა აღბასტრი იგი, მრ. 14,3; მრავალ გზის ჯაქვთა და ბორკილითა შეკრულ იყო იგი და განხეთქის და შემუხრის იგი, მრ. 5,4; ძნიად განეშორის მისგან

და შ. იგი, ლ. 9,39; ლერწამი დასხერილი არა შემუხროხ, მ. 12,20 C.

o ვნ.: რომელი დაეცეს ლოდსა მას, შეიმუხროხ, მ. 21,44; ლ. 20,18; ტყალი მისი არა შ., ი. 19,36.

ლერწამი შემუხრვილი არა განტეხოს, მ. 12,20; განკურნებად შემუხრვილთა გულითა, ლ. 4,18.

შემშევა, ე [მომიყვება, დ]: იმარხვიდა ორმეოც დღე და ორმეოც ღამე და მერმე შეეშოა [მომიყვდა], მ. 4,2; ოდეს იგი შ. მას და მისთანათა მათ, მ. 12,3; ლ. 6,3; მოწაფეთა მისთა შ., მ. 12,1; ხელისაგან მოვიდოდა იესუ ქალაქად და შ., მ. 21,18; რაჟამს-იგი უკმდა და შ. მას და მისთანათა, მრ. 2,25; ხელისაგან, ე რ გამოვიდოდეს იგინი ბეთანიათ, შ., ლ. 11,12; აღ-რად-ესრულნეს დღენი იგი, შ., მრ. 4,2.

შემსლებელ ნ. შეძლება.

შემწუხრება, დ [შეღამება, დაღამება]: ე რ შემწუხრდებოდა და მშმ დავიდოდა, მრ. 1,32; ე ა შემწუხრდა, მოკუარეს მას ეშმაკეულები, მ. 8,16; ე ა შ., მოუქდეს მოწაფენი მისნი, მ. 14,15; ე ა შ., ჰრქუა სახლისი უფალმან, ეზოვს მოძღუარსა თჳსსა, მ. 20,8; ე ა შ., ინაჯით-ჯდა იესუ ათორმეტთა მათ თანა, მ. 26,20; ე ა შ., მოვიდა კაცი, მ. 27,57; ე ა შ., ჰრქუა მათ, მრ. 4,35; ე ა შ., იყო კულად ნავი იგი შუვა ოდენ ზღუასა მას, მრ. 6,47; ე ა შ.,... მოვიდა იოსებ არიმათიელი, მრ. 15,42; ე ა შ., შთავიდეს მოწაფენი მისნი ზღუად, ი. 6,16; ე ა შ. დღშ იგი ერთშაბათთაჲ მათ, ... მოვიდა იესუ, ი. 20,19; შე-რად-მწუხრდა, მირტომ იყო მუნ, მ. 14,23; ე რ შემწუხრდის, გამოვიდინ მ. 4,2; ე რ ქალაქსა, მრ. 11,19 C; შე-რად-მწუხრდის, სთქვთ: ყულრო იყოს, რ წითს ცად, მ. 16,2.

შენ [პირის ნაგვალხაზული]: და შენ [ხაზ. ბრ.], ბეთლემ, ქუეყანა იგი იუდაისი, არასადა უმრწემეს ხარ მთავართა შორის იუდაისთა, მ. 2,6; შ. ჩემდა მოხუალა, მ. 3,14; უკუეთუ შ. ხარ ძმ ღმრთისა, მ. 4,3; ძმ ღმრთისა ხარი შ., მ. 14,33; შ. ხარ ძმ ღმრთისა ცხოველისა, მრ. 3,11; შენ უკუე ხარ ძმ ღმრთისა, ლ. 22,70; ი. 1,49; მკლავითა მათითა აღგიპყრან (აღგიქუნა C) შ., მ. 4,6; ლ. 4,11; გარდაეარღი შ. ამიერ და ქუე, მ. 4,6 C; უკუეთუ შესწირვიდე შ. შესაწირავსა შენსა, მ. 5,23; ნუუკუე მიგცეს შ. წინამოსაჯულმან მან შენმან მსაჯულსა, და მსაჯულმან მიგცეს შ. მსახურთა, და მათ შეგადონ შ. საპყრობილესა, მ. 5,25; მივედ შ. მის თანა ორცა, მ. 5,41 C; შ. რაემს ჰყოფდე ქველის საქმესა შენსა, მ. 6,3; შ. რაემს ილოცვიდე (თაყუანის-სქემბდე C), მ. 6,6; შ. რაემს იმარხვიდე, მ. 6,17; შ. მომდევიდ მე, მ. 8,22; ი. 21,22; სარწმუნოებამან შენმან გაცხოუნა შ., მ. 9,22; მრ. 5,34; 10,52; ლ. 7,50; 8,48; 17,19; 18,42; შ. ხარა მომავალი იგი, მ. 11,3; ლ. 7,19,20; ხ შ., კაფარნაუმ, ნუ ციღმდე აჰმალდებდი, მ. 11,23; ლ. 10,15; ქუეყანა იგი სოდომისა და გომორისა უმოლხინეს იყოს... ვიდრე შ., მ. 11,24; უკუეთუ შ. ხარ, მ. 14,28; შ. ხარ ქრისტე, მ. 16,16; მრ. 8,29; 14,61; ლ. 4,41; 9,20; ი. 6,69; 11,27; უკუეთუ შ. ხარ ქრისტე, მ. 26,63; ლ. 22,67; 23,39; ი. 1,25 C; 10,24; ნეტარ ხარ, შ., მ. 16,17; შ. ხარ კლდე, მ. 16,18; დამაბრკოლებელ ხარ შ. ჩემდა, მ. 16,23 C; არა ზრახვე შ. ღმრთისასა, მ. 16,23 C; მრ. 8,33 C; რასა ჰგონებ შ., სიმონ, მ. 17,25; რაემს შ. და იგი ხ ორნი იყვნეთ, მ. 18,15; რ შევედრებოდე შ., მ. 18,32 D; გ ა მე შეგიწყალე

შ., მ. 18,33; (უფალმან) შეგიწყალა შ., მრ. 5,19; დაგადგინო შ., მ. 25,21,23; მტირედსა ზედა სარწმუნო იქმენ შ., მ. 25,23 C; ფიხელი კაცი ხარ შ., მ. 25,24; ოდეს გიხილეთ შ. შვიერი, მ. 25,37,44; ოდეს გიხილეთ შ. უცხოდ და შეგიწყნარეთ შ. ანუ შიშუელი და შეგმოსეთ შ., მ. 25,38; ოდეს გიხილეთ შ. უძლური, მ. 25,39; არასადა უვარგუო შ., მ. 26,35; მრ. 14,31; შ. ხარა მეფე ქურიათა, მ. 27,11; მრ. 15,2; ლ. 23,3; ი. 18,33; შ. თუ ხარ მეფე ქურიათა, ლ. 23,37; შ. ხარ მეფე ისრაელისა, ი. 1,49; მეფე ხარ შ., ი. 18,37 C; შ. იტყვ, მ. 27,11; მრ. 5,31; 14,62,68; ლ. 8,45; 23,3; ი. 8,52; 18,37; ვრ-ეგე შ. იტყვ, ი. 8,33; შ. რასა იტყვ მისთვს, ი. 9,17; შ. ვრ იტყვ, ი. 12,34; შ. მაგას იტყვ, ი. 18,34; შ. ხარ ძმ ჩემი საუარელი, მრ. 1,11; ლ. 3,22; შ. სათნო-გიაყვ (მთნავ C), მრ. 1,11; ლ. 3,22; გციეთ შ. ვინ ხარ, მრ. 1,24; ლ. 4,34; იყავ შ. ცოცხალ, მრ. 5,34; რომლითა კელმწიფებითა იქმ შ. ამას, მრ. 11,28; არა შორს ხარ შ. სასუფეველსა ღმრთისასა, მრ. 12,34; იყო შ. დადუმებულ და ვერ შემძლებელ სიტყუად, ლ. 1,20; კურთხეულ ხარ შ., ლ. 1,28,42; რ წარაძლუე შ., ლ. 1,76; შ. დირესა თულასა შენისასა არა ჰხედე, ლ. 6,42; შ. წარვედ და მომასდე სასუფეველი ღმრთისა, ლ. 9,60; რომელმან გიტურთა შ., ლ. 11,27; ელვითა განგანათლოს შ., ლ. 11,36; ნუუკუე მიგითრიოს შ. მსაჯულისა, და მსაჯულმან მიგცეს შ. სეფე-კაცსა, და სეფე-კაცმან მიგცეს შ. საპყრობილედ, ლ. 12,58; ოდეს ჰყოფდე შ. სადღლსა, ლ. 14,13; შ. მარადის ჩემ თანა ხარ, ლ. 15,31; შ. იტანჯები (იარები C), ლ. 16,25; იყავ შ. კელმწიფე ათთა

ქალაქთა ზედა, ლ. 19,17; პირისა შე-
ნისაგან გსაჯო შენ, ლ. 19,22; შეგკრი-
ბონ შ. ყოვლით კერძო, ლ. 19,43; და-
გარღვონ შ., ლ. 19,44; განგაძონ შ.,
ლ. 19,44 C; და შ. ოდესმე მიიქცე, ლ.
22,32; შ. ხ მწირ ხარ იერუსალიმსმ,
ლ. 24,18; შ. ვინ ხარ, ი. 1,19,21,22;
8,25; 21,12; ვინაჲ ხარ შ., ი. 19,9; წი-
ნაწარმეტყუელი იგი ხარ შ., ი. 1,21 C;
4,19; ნათელ-ჰსცემ შ., ი. 1,25; შ. ხარ
სიმონ, ი. 1,42; გიხილე შ., ი. 1,48,
50 C; რომელთა შ. იქმ, ი. 3,2; 7,3;
მოვლინებულ ხარ შ., ი. 3,2; შ. ხარ
მოძღუარი ისრაელისაჲ, ი. 3,10; შ. ჰუ-
რიაჲ ხარ, ი. 4,9; ნუ შ. უფროჲს ხარ
მამისა ჩუენისა იაკობისა, ი. 4,2; ნუ-
უკუე შ. უფროჲს ხარ მამისა ჩუენისა
აბრაჰამისა, ... შ. ვის ჰყოფ თავსა შენ-
სა, ი. 8,53; შ. თავისა შენისათჳს თუთ
ჰსწამებ, ი. 8,13; სამარითელ ხარ შ.,
ი. 8,48; ერგასის წლის არა ხარ შ., ი.
8,57; შ. ხარ მოწაფე მისი, 9,28; ცოდ-
ვასა შინა შობილ ხარ შ. ყოვლად და
შ. (+ცა C) გუასწავებ (გუმოდღური C)
ჩუენ, ი. 9,34; შ. კაცი ხარ, ი. 10,33;
შ. დამბანა ფერკთა ჩემთა, ი. 13,6; შ.
ვერ მომდევდე აწვე, ი. 13,36 C; შ.
ერ მეტყჳ მე, ი. 14,9; ძემანცა შენმან
გადიდოს შ., ი. 17,1; რა გიკოლიან
შ. მხოლოდ ჰეშმარითი ღმერთი, ი. 17,
3; მე გადიდე შ., ი. 17,4; ეა შ., მა-
გარ, ჩემდა, და მე შენდამი, ი. 17,21;
მე მათ შორის და შ. ჩემ თანა, ი. 17,
23; სოფელმან შ. არა გიცნა, ხ მე გი-
ცან შ., ი. 17,25; ნათესავთა შენთა და
მღვდელთ მოძღუართა მომცეს შ. მე, ი.
18,35; მიყუარ შ., ი. 21,15,16,17; წარ-
გაყვანონ შ., ი. 21,18; შ. მე შემომო-
დებ, ი. 21,22.

უკუეთუ შეუფშ ხარი შენა, ი. 18,
37; შენმცა ხარ მისა მოწაფე, ი. 9,

28 C; შენცა იყავ იესუმს თანა, მ. 26,
69; მრ. 14,67; შ. მათგანი ხარ, მ. 26,
73; შ. მათთანაჲ ხარ, ლ. 22,58; შ.
ვერვეე ჰყოფდ, ლ. 10,37; შ. იყავ (ჰელ-
მწიფე) ზედა ხუთთა ქალაქთა, ლ. 19,
19; ნუ შ. გალილეაჲთ ხარა, ი. 7,52;
ნუუკუე შ. მოწაფეთაგანი ხარ ამისი კა-
ცისათაჲ, ი. 18,17; ნუუკუე შ. მოწაფე-
თა მისთაგანი ხარ, ი. 18,25.

ვიდრე არა მისცე შ. [მოთხ. ბრ.]
შეურაცხი იგი დანგიცა, მ. 5,26 C; შ.
სთქუ, მ. 26,25,64; მრ. 14,62 C; 15,2;
ლ. 23,3 C; ი. 18,37 C; შ. უწყი, მ. 27,
4; ი. 21,15; შ. უწყოდე, ი. 4,10; ვი-
ნაჲ შეუძლო შ. მათ აქა განძღებად
პურითა უდაბნოსა ზედა, მრ. 8,4 C;
მოილო შ. საფასე ცათა შინა, მრ. 10,
21 C; შ. დღეს ამას ღამესა... სამ გზს
უფარ-მყო მე, მრ. 14,30; შ. მუცლად-
ილო, ლ. 1,31; უკუეთუ თავყუანის-მცე
შ. ჩემ წინაშე, იყოს შენდა, ლ. 4,7;
აწ თქუ შ., ლ. 7,42 C; ვიდრემდის
უკუანაჲსკენელიცა თგი მი-ვე-სცე შ. მწუ-
ლილი, ლ. 12,59; ხადე შ. გლახაკთა
უმეცართა, ლ. 14,13 C; შ. დაჰმარხე
კეთილი ღვინოჲ აქამომდე, ი. 2,10; შ.
სამთა დღეთა აღადგინო ეგე, ი. 2,20;
შ. სამსა დღესა აღჰმართო ესე, იქვე C;
რომლისათჳს შ. ჰსწამე, ი. 3,26; რა-
ცა ჰსთხოვო შ. ღმერთსა, ი. 11,22; შ.
მოივლინი მე, ი. 11,42; 17,8,21,25;
ეა შ. მე შემიყუარე, ი. 17,23; უკუე-
თუ შ. აღიღე იგი, მოთხარ მე, ი. 20,
15; შ. იცი, ი. 21,16; ყოველი შ. იცი
და შ. ყოველი უწყი, ი. 21,17.

შენმცა ჰსთხოვე მას, და გცემცა
წყალი ცხოველი, ი. 4,10; ამისა შემ-
დგომად კიმე და სუ შენცა, ლ. 17,8.

იყავ მუნ, ვიდრემდე გრქუა შ. [მიც.
ბრ.], მ. 2,13; ესე ყოველი მიგცე შ.,
მ. 4,9; ყოველივე მიგცე შ., მ. 18,26;

შენ მიგცე ჰელმწიფეზა ამის ყოვლისა და დიდება მათი, ლ. 4,6; სულგრძელ იქმენ ჩემ ზედა და მიგცე შ., მ. 18,29; მთხოვე მე, რაჲცა გნებავს, და მიგცე შ., მრ. 6,22; მიგცე შ. ვიდრე ზოგადმდე სამეუფოვსა ჩემისა, მრ. 6,23 C; მო-რაჲ-ვიდე, მაშინ მიგცე შ., ლ. 10,35; მიგ-ცენე შ. კლიტენი სასუფეველისა ცათა-სანი, მ. 16,19; მუნ მოგეტსენოს შ., მ. 5,23; უკუეთუ თუალი შენი მარჯუენმ გატუნებდეს შ., მ. 5,29; 18,9; მრ. 9, 47; უკუეთუ მარჯუენმ ჰელი შენი გატ-უნებდეს შ., მ. 5,30; მრ. 9,43 C; უკუ-ეთუ ჰელი შენი ანუ ფერტი შენი გატ-უნებდეს შ., მ. 18,8; და თუ ფერტი შენი გატუნებდეს შ., მრ. 9,45 C; უკუეთუ ფერტი შენი დაგაბრკოლებდეს შ., მრ. 9,45; რომელი წარგიქცეოდეს შ. მძღურად (წარგიძღუნებდეს C) მი-ლიონ ერთ, მ. 5,41; რომელი გთხოვ-დეს შ., მიეც, მ. 5,42; მოგავოს შ. ცხადად, მ. 8,4,6,18; მოგავონ შ. და მოგევოს შ., ლ. 14,14; ვა გრწმენა, გეყავნ შ., მ. 8,13; გეყავნ შ., ვა გნებავს, მ. 15,28; მიგდედე შ., მ. 8,19; ლ. 8, 57,61; მიგეტვენენ შ. ცოდენი შენნი, მ. 9,2,5; მრ. 2,5,9; ლ. 5,20,23; 7,48; აგიარებ შ., მამაო, მ. 11,25; ლ. 10,21; ვრმცა გესუა შ. იგი ცოლად, მ. 14, 4; მრ. 6,18; არა გამოგიცხადეს შ., მ. 16,17; გიტყვ შ., მ. 16,18; მრ. 2,11; 5,41; 9,25 C; ლ. 5,24; 7,14,47, 12,59; 22,34; ი. 4,26; არა გიტყვ შ., მ. 18, 22; გიტყვ შ., ლ. 22,11; ი. 4,10; უკუ-ეთუ შეგცოდოს შ. ძმამან შენმან, მ. 18, 15; ლ. 17,3; და ლათუ შვდ გზის შეგ-ცოდოს შ., ლ. 17,4; ყოველივე თანა-დები შენი მიგიტივე შ., მ. 18,32; უენ ... შეგიდგო შ., მ. 19,27; მრ. 10, 3; შეგიდგოთ შ., ლ. 18,28; არას გავ-ებ შ., ანუ არა დრაჰკანი ერთი ალ-

გითქუ შ., მ. 20,13; არა გეტყუებები შ., იქვე C; მე მნებავს უკუანამსკნელსა მას მიცემად ვა შ., მ. 20,14; ვინ მოგცა შ., მ. 21,23; მრ. 11,28; ლ. 20,2; არაჲ გპირს შ. არავისთვს, მ. 22,16 C; არა გპირს შ., რ წარვეწყმდებით, მრ. 4, 18 C; არაჲოა გპირს შ. რომლისათვსვე, მრ. 12,14 C; რაჲ გნებავს შ., მ. 22,17; გასუთ შ., მ. 25,37; არა გმსახურეთ შ., მ. 25,44; შა-გიყოთ შ. ჰამად ენ-ბაჲ ესე, მ. 26,17; განგიშალოთ შ., რა ჰმჰამო გნებაჲ ესე, მრ. 14,12; არა ვრ მე მნებავს, ალ ვა შ., მ. 26,39; ალ რაჲცა შ. გნებავს, მრ. 14,36 E; რა-სა ესენი შეგწამებენ (გასმენენ C) შ., მ. 26,62; 27,13; მრ. 14,60; 15,4; გაფუ-ცებ შ., მ. 26,63; მრ. 5,7; ვინ არს, რომელმან გცა შ., მ. 26,68; მრ. 14, 65 C; ლ. 22,64; ვინ გცა შ., მრ. 14,65; სიტყუაჲცა შენი გამოგაჩინებს (სა-ც-ნაურ გყოფს C) შ., მ. 26,73; გეძიებენ შ., მრ. 1,37; 3,32; 8,20 C; გეძიებთ (გეძიებდით C) შ., ლ. 2,48; გეძიებს შ., ლ. 13,31; ი. 7,20; გეძიებდეს შ., ი. 11,8; რაოდენი შ. უფალმან გიყო, მრ. 5,19 C; ლ. 8,39; რაჲ გნებავს, რაჲ გი-ყო შ., მრ. 10,51; ლ. 18,41; რაჲ გიყო შ. (მან), ი. 9,26; ჰხედაჲ ერსა ამას, რ შეგაჭირვებენ შ., მრ. 5,31; შეგაჭირ-ებენ შ., მრ. 5,31; ლ. 8,45; მე გიბრ-ძანებ შ., მრ. 9,25; ერთ-ლა გაცლს შ., მრ. 10,21 C; ლ. 18,22; გიწესს შ., მრ. 10,49; ი. 11,28; ამენ გეტყვ შ., მრ. 13,2 D; (მართლიად ... C) 14,30; ლ. 23,43; ამენ, ამენ (მართლიად მართალ-სა C) გეტყვ შ., ი. 1,3,5,11,13,38; სჯმონ, გძინავსა შ., მრ. 14,37 L; ელისიბელ გი-შვეს შ. ძლ, ლ. 1,13; ძალი მალღისაჲ გფარვიდეს შ., ლ. 1,35; შ., ყრმოო, წი-ნაწარმეტყუელ მალღის გეწოდოს, ლ. 1,76; რომელმან გცეს შ. ყურიმალსა,

... რომელი მიგიღებდეს შენ სამოსელსა შენსა, ლ. 6,29; რომელი მიგიღებდეს შ., ნუ მოჰქნდი, ლ. 6,30; ერნი გარე მოგადგან შ., ლ. 8,45; გვედრები შ., ლ. 9,38; 16,27 C; რომელმან-იგი შ. და მას გხადა, ლ. 14,9; რომელმან-იგი გხადა შ., ლ. 14,10; ნუუკუე მათცა კუალად გხადონ შ., ლ. 14,12; გრქუს შ., ლ. 14,9 D; 17,4; გრქუა შ., ი. 5, 12; არი გრქუა შ., ი. 11,40; გრქუეს შ., ი. 18,34 C; გარქუ შ., ი. 1,50; 3, 7 C; გექმნეს შ. მოსაგებელ, ლ. 14,12; გლოცე შ., ლ. 14,18 C, 19; 16,27; გსოდენნი წელნი გმონენ შ., ლ. 15,29; არლარა ქელ-გეწიფების შ.: ... მნობალ, ლ. 16,2; შ. რაოდენი თანა-გაც, ლ. 16, 7; გმადლობ შ., ლ. 18,11; ი. 11,41; უკუეთუბცა გეცნა შ., ლ. 19,42; მოგადგან შ. მტერთა შენდა ლაშქარი და გარე მოგადგენ შ., ლ. 19,43; არცალა გეშინის შ. ღმრთისა, ლ. 23,40; შ. გეწოდოს კეფა, ი. 1,42; შ. ნუ გიკვრნ, ი. 3,7 C; გცა ხ თუმცა შ. წყალი იგი ცხოელი, ი. 4,10 C; ვინაჲ გაქუს შ. წყალი ცხოველი, ი. 4,11; შ. სარწყული არა გაქუს. იქვე C; შ. გრწმენინ ჩემი, ი. 4,21 C; სიტყუაჲ ცხორებისა საუკუნოჲსაჲ გაქუს შ., ი. 6,68; რა არა უძრესი რაჲმ გეყოს შ., ი. 5,14; აწ შ. ვინ გგონიეს თავი შენი, ი. 8, 53 C; შ. აბრაჰამი გიხილაესა, ი. 8,57; შ. გრწამსა ძმ ღმრთისაჲ, ი. 9,35; ქეასა არა დაგკრებთ შ., ი. 10,33; რომელი გიყუარდა შ., ი. 11,3; მოგცეს შ. ღმერთმან, ი. 11,22; უკუეთუ არა დაგზანნე ფერჳნი შ., ი. 13,8 E; შ. აწ ვერ ძალ-გიც მოსლვად, ი. 13,36; ვრმცა ვინმე გკითხა რაჲ შ., ი. 16,30 C; არამცა მიგეცით შ. ეგე, ი. 18,30; რაჲ საკმე გიქმნიეს შ., ი. 18,35 C; რომელმან მიმცა მე შ., ი. 19,11 C; სხუათა

შეგარტყან შ., ი. 21,18; ვიდრე შ. არა გინდეს, ი. 21,18; ვინ არს, რომელი მიგცემს შ., ი. 21,20.

რომელმან... ქეაჲ დაჰკრიბე მოვლინებულთა შ. ზედა, მ. 23,37; სული წმიდაჲ მოვიდეს შ. ზედა, ლ. 1,35; მოვლენან დღენი შ. ზედა, ლ. 19,43; აწვეთაჲი ჩემი დაედვა შ. ზედა, ი. 13, 37 C.

უკუეთუ ნათელი იგი შ. შორის ხნელ არს, მ. 6,23; ლ. 11,35; რომელნი იქმნნეს შ. შორის, მ. 11,23; არა დაშთეს ქეაჲ ქეასა ზედა შ. შორის, ლ. 19,44.

— შენგან გამოვიდეს მთეარი, მ. 2,6; მე შ. მიქმს ნათლის-ღებაჲ, მ. 3,14 C; განადგე შ., მ. 5,29,30; 18,8,9; მრ. 9, 45; რომელსა უნდეს სესხების შ., მ. 5, 42; გუნებაგს შ. სასწაულისა ხილვაჲ, მ. 12,38; ნულარა იყოფინ ნაყოფი შ. საუკუნოდ, მ. 21,19; მოიკუეთე იგი შ., მრ. 9,43; ნულარამცა ვინ ქემს უკუნისადმდე შ. ნაყოფსა, მრ. 11,14; ამის ღამესა მივიღონ სული შენი შ., ლ. 12,20; ჯმწულმცა ვარ მე შ., ლ. 14, 18; რომელი მაქუნდა წინაღსწარ შესაქმელმდე სოფლისა შ., ი. 17,5 C; შ. გამოვედ, ი. 17,8.

ძმაჲ შენი გულ-ძვრ რაჲმე არს შენდა, მ. 5,23; უმჯობეს არს შ., მ. 5,29,30; 18,8,9; მრ. 9,45,47; რომელსა უნდეს საშუკლად შ., მ. 2,5,40; წარვედ სახილ შ., მ. 9,6; მრ. 2,11; 5,19,34; 8, 26; ლ. 5,24; ვაჲ შ., ქორაზინ, და ვაჲ შ., ბეთსიიდა, მ. 11,21; ლ. 10,13; უნებს რაჲმე სიტყუად შ., მ. 12,47; არა ჯერ-არს შ., ვრმცა..., მ. 14,4; მრ. 6,18; არა ჯერ-არს შ. აღებად ცხედარი შენი, ი. 5,10; მიბრძანე მე მისლვად შ., მ: 14,28; შენდობა იყავნ შ., მ. 16,22; ლხინებამცა არს შ., იქვე C;

ექმნეთ აქა სამ ტალავიარ: ერთი შენდა., ერთი მოსესა, ერთი ელიაჲსა, მ. 17, 4; ლ. 9,33; იყავნ იგი შ. ვა ხარკის მომწდელი და მეზურერ, მ. 18,17; მეუფე შენი მოვალს შ. მშუდი, მ. 21,5; ჯერ-იყო დადებდალ შ. ვეცხლი იგი ჩემი სავაქროსა, მ. 25,27; მოვედით შ., მ. 25,39; ვრმცა ცოლად შ. გესუა ძმის ცოლი, მრ. 6,18 C; მოვიყვანე ძმ ჩემი შ., მრ. 9,17; ყოველი შესაძლებელ არს შ., მრ. 14,36 C; რომელი შეუდგე... ყოველთა მიწერად შ., ლ. 1;3; იყოს შ. სიხარულ და მხიარულება, ლ. 1,14; მოვივლინე სიტყუად შ., ლ. 1,19; მოვივლინე... ხარებალ შ. ესე, იქვე C; უკუეთუ თავყუანის-მცე შენ ჩემ წინაშე, იყოს შ., ლ. 4,7; ანგლოზთა მისთა უბრძანებთეს შენთს დაცვად შ., ლ. 4, 10 CD; არცა თავი ჩემი ღირს მიინდა მისლვად შ., ლ. 7,7; იოვანე ნათლის-სცემელმან მომავლინა ჩუენ შ., ლ. 7, 20; მაქუს რაჲმე შ. სიტყუად, ლ. 7,40; მიიტყუ სახილ შ., ლ. 8,39; ვერ ძალ-მიც აღდგომად და მიცემად შ., ლ. 11, 7; ვერ ძალ-მიც აღდგომად შ., იქვე C; ქვაჲ დაჭკრიბე მოვლინებულთა შ., ლ. 13,34; მოვიდეს შ., ლ. 14,9 C; მაშინ იყოს შ. დიდება, ლ. 14,10; არღარა ღირს ვარ მე წოდებალ ძედ შ., ლ. 15,19, 21; არა ღირს ვარ წოდებალ შვილად შ., ლ. 15,19 C; თუ... შუდ გზისეე მოიტყეს შ., ლ. 17,4 C; უკუეთუშცო გეცნა შენ ღლესა ამას მშუდობად შ., ლ. 19,42; ვიდრე ფილარესა წმობადმდე (მიწოდებალმდე C) შ., ი. 1,48; რაჲ არს ჩემლა და შ., ლედაქო, ი. 2,4; ხუთ ქმარ ცვალებულ არს შ., ი. 4, 18 C; არა წეს-იყო შ. აღკიდებალ ცხედ-რისა მაგის, ი. 5,10 C; რაჲსა ვერ ძალ-მიც მიდევნებალ შ., ი. 13,37; მე შ. მოვალ, ი. 4,11; მე აწ შ. მოვალ,

ი. 17,13; ჯელმწიფებაჲ მიაქუს ჯუარ-ცუმად შ. და ჯელმწიფებაჲ მაქუს გან-ტევებად შ., ი. 19,10; უკუეთუშცო არა იყო შ. მოცემულ ზეგარდამო. ამისთს მიმცემელსა მას ჩემსა შ. უდიდესი ცოდ-ლვაჲ აქუს, ი. 19,11; შ. რაჲ? შენ მე შემომიღე, ი. 21,22.

ექმნეთ საში ტალავიარ: ერთი შენ-დაჲ, ერთი მოსესად, ერთი ელიაჲსად, მრ. 9,5 C; ვა შენ, მამაო, ჩემდა. და მე შენდაში, ი. 17,21; ყოველი თუ და-ბრკოლდენ შენდა მიმართ, ხ მე არა-სადა დავბრკოლდენ შენდა მიმართ, მ. 26,33 C; არა ჯერ-იყოა შენდაცა, რა-მცა შეიწყალე მოყუისი იგი შენი, მ. 18, 33; არა-მე ღირდა შენდაცა შეწყალე-ბად მოყუისისა მის შენისა, იქვე C.

რომელი არს შენ თანა, მ. 2,23 C; მიიყვანე შ. თანა ერთი ანუ ორი სხუჲა, მ. 18,16; აჰა ესერი შენი შ. თ. არს, მ. 25,25; შ. თ. ყყო გნებაჲ ესე მოწ-ფითურთ ჩემით, მ. 26,18; და ლათუ იყოს შ. თ. სიკუდილი ჩემი, მ. 26,35; მრ. 14,31; რაოდენი-რაჲყო შ. უფალმან, მრ. 5,19; უფალი შ. თ., ლ. 1,28; მე შ. თ. მზა ვარ საპყრობილედ და სიკუდილედ მისლვად, ლ. 22,33; რომელი-იგი იყო შ. თ., ი. 3,26; ეშმაკი არს შ. თ., ი. 7,20; 8,48,52 C; რომელი იტყვს შ. თ., იგი არს, ი. 9,37; აწ მაღიღე მე, მამაო, შ. თ., ი. 17,5 C; ვა შენ, მამაო, ჩემ თანა, და მე შ. თ., ი. 17,21 C; მო-ვიდეთ ჩუენცა შ. თ., ი. 21,3.

ანგლოზთა მისთა უბრძანებთეს შენ-თჳს, მ. 4,6; ლ. 4,10; ძმაჲ შენი გულ-ძკრ რაჲმე არს შ., მ. 5,23 C; მოიღე იგი და მიეც მათ ჩემთს და შ., მ. 17,27; ექმნეთ აქა სამ ტალავიარ: ერთი შ., ერთი მოსესთს და ერთი ელიაჲსთს, მრ. 9, 5; რაჲ არს, რომელი-იესე მესმის შ.,

ლ. 16,2; მე ვევედრე მაშასა ჩემსა
შენთვის, ლ. 22,32; რასა იტყვ შ., ი.
1,22; რადვარქუათ შ., იქვე C; აწ სული
ჩემი შ. დავდვა, ი. 13,37.

მე მივმს შ. მიერ ნათლის-ღებად, მ.
3,14; ყოველივე შესაძლებელ არს შ.
მ., მრ. 14,36.

მიეტ მათ ჩემ წილ და შ. წილ, მ.
17,27 C.

ესრძთ სათნო-იყო შ. წინაშე მ. 11,
26; ლ. 10,21; ყოველივე ძლიერებით
არს შ. წინაშე, მრ. 14,36 L.

შენი- [გჷთუნ. ნაცვალს., თხიშ]: გცეს
თუ ვინმე მარჯუენესა ლაწუსა შენსა,
მიუპყარ შენი ერთიცა, მ. 5,39 C; შ.
არს სუფევად, ძალი და დიდებად საუ-
კუნეთა მიმართ, მ. 6,13; რად ძეს ჩუ-
ნი და შ., მ. 8,29; რად ძეს შ. და მა-
გის კაცისა მართლისად, მ. 27,19; რად
ძეს ჩემი და შ., ლ. 8,28; ი. 2,4 C; რად
არს ჩუენი და შ., მრ. 1,24; ლ. 4,34;
რად არს ჩემი და შ., მრ. 5,7; უკეთუ
ისმინოს შ., შეიძინო ძმად იგი შ., მ.
18,15; უკეთუ შ. არა ისმინოს, მ. 18,
16; მიიღე შ. და ვიდოდე, მ. 20,14; შ.
შენ თანა არს, მ. 25,25; ყოველი ჩემი
შ. არს, ლ. 15,31; რა ვიხილოთ და
გურწმენეს შ., ი. 6,30; ერგასის წელი
არღა არს შ., ი. 8,57 C; ჩემი ყოველი
შ. არს, და შ. ჩემი არს, ი. 17,10.

ასული შ., მრ. 5,35; ლ. 8,49; ბრძა-
ნებად (ბრძანებული C) შ., ლ. 14,22;
განტევეზად შ., ი. 19,10 C; გზად შ.,
მ. 11,10 C; მრ. 1,2 C; გუამი შ., მ. 5,
29,30; 8,22,23; ლ. 11,34 (2-ჯერ), 36;
დაცვად შ., ლ. 4,10 E; დედა შ., მ.
12,47; მრ. 3,22; ლ. 8,20; ი. 19,27;
ვეტლი შ., ლ. 19,20; თავი შ., მ. 4,
6; 8,4; 27,40 C; მრ. 1,44; 12,31 C;
15,30 C; ლ. 4,9,23; 5,14; 28,37 CE,
9; ი. 7,4; 8,53 C; 10,33; 13,38 C; თა-

ნა-ნადები შ., მ. 18,32; თუალი შ., მ.
5,29; 6,22,23; 18,9; 20,15; მრ. 9,47;
ლ. 11,34 (3-ჯერ); კარი შ., მ. 6,6; კ-
თილი შ., ლ. 16,25; კუართი შ., მ. 5,
40; შამაი შ., მ. 6,4,6,18; ლ. 2,48; 6,
36; ი. 8,19; 14,8,9; მარცხენშ შ.,...
მარჯუენშ შ., მ. 6,3; მაცხოვარებად შ.,
ლ. 2,30; მეუფშ შ., მ. 21,5; ი. 12,15;
მიმცემელი შ., ი. 21,20 C; მონაი შ.,
ლ. 2,29; მონაგები შ., მ. 19,21 C; მო-
ყუასი შ., მ. 5,43; 18,33; 19,19; 22,
39; მრ. 12,31; ლ. 10,27; მსხუერპლი
იგი შ., მ. 5,24 C; 8,4 C; მტერი შ., მ.
5,43; მშედობად იგი შ., ლ. 19,42 C;
ნათესავი შ., ლ. 1,36; ნაყოფი შ., მ.
19,21; ნებაი შ., მ. 6,10; 26,42; ლ.
11,2; 22,42; პირი შ., მ. 6,17; სავანე
შ., ი. 1,38 C; სამოსელიცა შ., მ. 5,40;
სარწმუნოებად ეგე შ., მ. 15,28; ლ. 22,
32; საქმშ შ., ლ. 4,23; ი. 17,4 E; სა-
ცხორებელი შ., ლ. 15,30; სახელი შ., მ.
6,9; მრ. 5,9; ლ. 8,30; 11,2; ი. 12,
28; 17,6,26; სიტყუად შ., მ. 15,12 C; ი.
17,6,14 C, 17; სიტყუადცა შ., მ. 26,73;
სიყუარული შ., ი. 17,26; სული შ., ლ.
12,20; ი. 13,38; სუფევად შ., მ. 6,10;
ლ. 11,2; ფერკი შ., მ. 4,6; 18,8; მრ.
9,45; ლ. 4,11; ფიცი შ., მ. 5,33 C;
ფიჩცა შ., მ. 5,40 C; ქანქარი იგი შ.,
მ. 25,25; ქველის საქმე შ., მ. 6,4; ქმა-
რი შ., ი. 4,18; უფალი ღმერთი შ., მ.
4,7; 22,37; ღმერთი შ., მრ. 12,29,30;
ლ. 4,12; 10,27; ყრმაი იგი შ., ი. 4,51
C; შესაწირავი შ., მ. 5,24; 8,4; ცხელა-
რი შ., მ. 9,6; მრ. 2,9,11; ლ. 5,24; ი.
5,8,10,11,12; ძშ შ., ლ. 9,41; 15,30;
ი. 4,50,51,53; 17,1; ძმად შ., მ. 5,23;
18,15; ლ. 15,27,32; ი. 11,23; ძმის ცო-
ლი შ., მრ. 6,18; წამებად შ., ი. 8,13;
წიგნი შ., ლ. 16,6 C, 7 C; ხილვად შ.,
ლ. 8,20; გელი შ., მ. 5,30; 9,18; 12,
13; 18,8; მრ. 3,5; 9,43; ლ. 6,10; ი.

20,27; კელით წერილი შენი, ლ. 16,6,7; ჯუარს-ცუმაჲ შ., ი. 19,10 C.

ვეცხლმან მან შენმან, ლ. 19,18; შ., მან ვეცხლმან, ლ. 19,16; მამამან შ., ლ. 15,27; სარწმუნოებამან შ., მ. 9, 22; მრ. 5,34; 10,52; ლ. 7,50; 0,48; 17,19; 18, 42; ცოლმან შ., ლ. 1,13; ძემანცა შ., ი. 17,1; ძმამან შ., მ. 18,15; ლ. 17, 3; წინამოსაჯულმან შ., მ. 5,25.

შვილნი გარემოჲს შენსა დაეცნენ, ლ. 19,44 C; რა დასხდენ ორნი ესე ძენი ჩემნი ერთი მარჯუენით შ. და ერთი მარცხენით შ. სასუფეველსა შენსა, მ. 20,21; რა დაეცხდეთ ერთი მარჯუენით და ერთი მარცხენით შ., მრ. 10, 37; რა დაეცხდეთ მარჯულ შ. და მარცხლ, იქვე C; ნუჟუე უპატოისნესი შ. იყოს ჩინებულ მისგან, ლ. 14,8; შორის ჩუენსა და შ. დანახეთქი დიდი დამტკიცებულ არს, ლ. 16,26; შვილნი შენნი შორის შ. დაეცნენ, ლ. 19,44; ნუ ჰქადაგებ წინაშე შ., მ. 6,2; მე წარველინო ინგელოზი ჩემი წინაშე შ., მ. 11,10; მრ. 1,2; ლ. 7,27; რომელმან განმზადნეს გზანი შენნი წინაშე შ., მრ., 1,2; ლ. 7,27; ეკამდით წინაშე შ. და ესუემდით, ლ. 13, 26; ვცოდე ცად მიმართ და წინაშე შ., ლ. 15,18,21; რომელი მაქუნდა მე წინაშე შ., ი. 17,5.

აგარაკსა შ., მ. 13,27; ღედასა შ., მ. 15,4; 19,19; მრ. 7,10; 10,19; ლ. 18, 20; დიდებასა შ., მრ. 10,27 C; თავსა შ., მ. 5,36; 6,17; ლ. 2,35 C; ი. 8,53; 14,22; თულასა შინა შ., მ. 7,3,4; კუართსაცა შ., ლ. 6,29; მამასა შ., მ. 6,6 C, 18; 15,4; 19,19; მრ. 7,10; 10,19; ლ. 18,20; მამულსა შ., ლ. 4,23; მცნებასა შ., ლ. 15,29; ნათესავსა შ., ლ. 1,61; პირსა შ., მ. 5,42, 11,10 (C-ში 2-ჯერ); მრ. 1,2 C (2-ჯერ); საკურთხეველსა შ., მ. 5,24 C; სამოსელსა შ., ლ. 6,29; სა-

სუფეველსა შ., მ. 20,21; საუნჯესა შ., მ. 6,6; სახლსა შ., ლ. 7,44; სახლსა შინა შ., ლ. 19,5; სუფევესა შ., მ. 20, 21 C; ქველისა საქმესა შ., მ. 6,2 E, 3; ქმარსა შ., ი. 4,16; ღიწულსა შ., მ. 5, 39 C; უფალსა ღმერთსა შ., მ. 4,10; ლ. 4,8; ყურიმალსა შ., ლ., 6,29; შესაწირავსა შ., მ. 5,23; ცხორებასა შ., ლ. 16,25; ძმასა მას შ., მ. 5,24; 7,4; შენხაცა სულსა, ლ. 2,35.

ასულისაგან შენისა, მრ. 7,29; გუემულებისაგან (გუემისა მისგან C) შ., მრ. 5,34; ერისა შ. ისრაჲლისა, ლ. 2,32; თავისა შ., ი. 17,5; თულისაგან შ., მ. 7,4,5; ლ. 6,42 (2-ჯერ); თულისაგან ძმისა შ., ლ. 6,42; კუართისა შ., მ. 5,40 C; მამისა შ., მ. 6,6; მოსაჯულისა შ., ლ. 12,58; სასწაული შ. მის მოსლვისაჲ, მ. 24,3; მოყუისა მის შ., მ. 18,33 C; მსგავსად სიტყუსა შ., ლ. 1,38 C; სიტყუსაებრ შ., ლ. 1,38; 2, 29; უძლურებისაგან შ., ლ. 13,12; ცოდისა შ., მ. 1,20; ძმისა შ., მ. 7,5; ლ. 6,42; წინამოსაჯულისაგან შ., მ. 5,25.

პირისა შენისაგან, ლ. 19,22; განწმედისა შენისაჲთხ, მრ. 1,44; ლ. 5,14; თავისა შ., ი. 8,13; მოსაჯულისა შ., მ. 5,25 C; ფიცისა შ., მ. 5,33.

თუალით შენით, მ. 7,4 C; შ. თავით იტყვ მაგას, ანუ სხუათა ვიეთ გრკჳეს შენ ჩემთჲს, ი. 18,34 C.

შეიყუარო უფალრ ღმერთი შენი ყოვლითა გულითა შენითა და ყოვლითა სულითა შ. და ყოვლითა ძალითა შ. და ყოვლითა გონებითა შ., მ. 22,37; მრ. 12,30; ლ. 10,27; სახელითა შ., მ. 7,22 (2-ჯერ); მრ. 9,38; ლ. 9,49; 10,7; ი. 17,11,12; სიტყუთა შ., ლ. 5,5; ი. 4,42; სუფევეითა შ., ლ. 23,42; კელითა შ., ლ. 23,46.

შენნი იყენეს და მომცენ იგინი, ი. 17,6; რომელნი მომცენ მე, რ' შ. არიან, ი. 17,9.

გზანი შ., მ. 11,10; მრ. 1,2; ლ. 7,27; ვედრბანი შ., ლ. 1,13; თითინი შ., ი. 20,27; თულნი შ., ი. 9,10,17,26 C; ლოცენი შ., ლ. 1,13 C; მოწაფენი შ., მ. 9,14; 12,2; 15,2; მრ. 2,18,24; 7,5; ლ. 5,33; მტერნი შ., მ. 22,44; მრ. 12,36; ლ. 20,43; საქმენი შ., ი. 7,3; სიტყუანი შ., ი. 17,8,14; ფერგნი შ., ი. 13,8 D; შეკოლებანი შ., მ. 9,2 C; ლ. 7,48 C; შვილნი შ., ლ. 19,44; ცოდვანი შ., მ. 9,2,5; მრ. 2,5,9; ლ. 5,20,23; 7,48; ძმანი შ., მ. 12,47; მრ. 3,32; ლ. 8,20; 22,32; ქელნი შ., ი. 21,18; გორცნი შ., მ. 6,22 C, 23 C.

მოწაფეთაჲცა შენთა [მოხს.], ი. 7,3; მტერთა შ., ლ. 19,43; ნათესავთა შ., ი. 18,35.

შეგობართა შ. [მიც.], ლ. 14,12; მოციქულთა შ., მ. 23,37 C; მოძმეთა შ., ლ. 14,12; მოწაფეთა შ., მ. 17,16; მრ. 9,18; ლ. 9,40; 19,39; მცნებათა შ., ლ. 15,29 C; ნათესავთა შ., ლ. 14,12; ქუეშე ფერტთა შ., მ. 22,44; მრ. 12,36; ძმათა შ., ლ. 14,12.

წარვედ სახიდ შენდა თჳსთა შ. [ნათ.]. თანა, მრ. 5,19; ... შ. მიმართ, იქვე C; თულთაგან შ., ლ. 19,42; შეინაწეთა შ., ლ. 14,10; სიტყუთა შენთაგან, მ. 12,37 (2-ჯერ).

კმაძ მოკითხვისა შენისაჲ, ლ. 1,44; ჟამი მოხედვისა შ., ლ. 19,44; ნაყოფი მუცლისა შ., ლ. 1,42; მომეც მე სიტყუაჲ (რიცხვ. C) სამნოჯსა შ., ლ. 16,2; შურმან სახლისა შენისაჲმან, ი. 2,17; ღირესა თუალისა შენისაჲსა, ლ. 6,41, 42; სიხარულსა უფლისა შ., მ. 25,21, 23; თულსა შინა ძმისა შ., მ. 7,3; ლ. 6,41; შეკრებაჲ შეილთა (ნაშობთა C) შენთაჲ, მ. 23,37; ლ. 13,34; ყოველი,

რომელი მომეც მე, მივეც მათ, შენგანნი არიან, ი. 17,7; რ'ა წარწყმდეს ერთი ასოთა შენთაგანი, მ. 5,29,30; შემრაცხე მე ვ'ა ერთი მორაქვთა შ., ლ. 15,19 C.

შენანება, იუობ. : და ლათუ... გრქუას შენ : შევიანანე, მიუტრევე მას, ლ. 17,4; უკუანაქსენელ შეინანა დო წარვიდა, მ. 21,30; შ. და მიაკცია ოც და ათი იგი ვეცხლი, მ. 27,3; თქუენ იხილეთ-ლა, არა შეინანეთ, მ. 21,32 C; მაშინ იწყო იესუ ყუედრებად ქალაქებისა მის..., რ' არა შეინანეს, მ. 11,20; ნაცარსა ზედა მსხდომარეთა შ., მ. 11,21; ლ. 10,13; შ. ქადაგებასა მას იონანსსა, მ. 12,41; ლ. 11,32; გამოვიდეს იგინი და ქადაგებდეს, რ'ამცა შ., მრ. 6,12 C; შეინანეთ, რ' მოახლებულ არს სასუფეველი ღმრთისაჲ, მ. 3,2; 4,17; შ. და გრწმენინ სახარებისაჲ, მრ. 1,15; რომელმან შეინანოს, ლ. 15,7, 10; უკუეთუ შ., მიუტრევე მას, ლ. 17,3; უკუეთუ არა შეინანოთ, ეგრევე სახედ ყოველი წარწყმდეთ, ლ. 13,3,5; გამოვიდეს და ქადაგებდეს, რ'ა შეინანოს, მრ.. 6,12; არა მოვედ წოდებად მართალთა, არამედ ცოდვილთა, რ'ა შ., ლ. 5,32; უკუეთუ ვინმე მკუდრეთით მოვიდეს მათა, შ., ლ. 16,30.

შენდობა : შენდობა იყავნ შენდა, უფალო, არა იყოს ეგრე, მ. 16,22.

შენება, შსენება, ა—2 : აშენებთ თქუენ საფლავებსა მას წინაწარმეტყუელთასა, მ. 23,29 C; ლ. 11,47 C; თქუენ საფლავეთა მათთა ა., ლ. 11,48 E; ნერგსა ასხმიდეს და აშენებდეს, ლ. 17,28.

ვის-მე უკუე თქუენგანსა უნდეს გოდლისა შენებაჲ, ლ. 14,28; კაცმან ამან იწყო შსენებად (შენებად E), ლ. 14,30.

ლოდი, რომელ შეურაცხ-ყვეს მაშენებელთა, ესე იქმნა თავ საკიდურთა, მ. 21,42; მრ. 12,10; ლ. 20,17.

ქვითა კეთილითა და პატიოსნითა
შენებულ არს, ლ. 21,5.

[ნ. კ. აღშენებო, დაშენება].

შენებულ [შენობა, здание]: რაბამი
ქვანი არიან ესე. და რაბამი შენებულთ,
მრ. 13,1 C; უჩუენებდეს მას შენებულ-
სა მას ტაძრისასა, მ. 24,1; ჰხედავა ამას
დიდ-დიდსა შ., მრ. 13,2 E; ჰხედავთ ამით
დიდ-დიდთა შენებულთა, იქვე D.

შენებულება [შენობა]: რაბამი ქვები
არს და რაბამი შენებულებაჲ, მრ.
13,1.

შეორგულება, დ [შეგვება]: მცირედ
მორწმუნეო, რამსა შეორგულდო, მ.
14,31; რომელნიმე მათგანნი შეორგულ-
დეს [წყგ.], მ. 28,17; (რომელი) არა
შეორგულდეს [გაგმ.] გულსა თუსსა, მრ.
11,23; უკუეთუ გაქუნდეს სარწმუნოვებ-
ბაჲ და არა შეორგულდეთ, მ. 21,21.

შეპყრობა, ი [დაპყრო]: გულთა შეი-
პყრობდეს, მრ. 16,18; ჰეროდე მაშინ
შეიპყრა იოვანე, მ. 14,3; შ. იგი, შეაშ-
თობდა მას და ეტყოდა, მ. 18,28; ამან
ჰეროდე მიავლინა და შ. იოვანე, მრ.
6,17; განკვრებამან შ. იგი, ლ. 5,9;
არავინ შ. იგი, ი. 8,20; განკვრებამან
შეიპყრნა ყოველნი, ლ. 5,26; დღითი-
დღედ თქუენ თანა ტაძარსა შინა ვჯედ
და ვასწავებდ, და არა შემოაპყრონ მე,
მ. 26,55; მრ. 14,49; შეიპყრეს და მო-
კლეს იგი, მ. 21,39; მრ. 12,8; რამცა
იესუ ზაკუევით შ. და მოკლეს, მ. 26,
4 C; მრ. 14,1; მაშინ მოუკლეს, დაასხ-
ნეს ჰელნი მათნი იესუს ზედა და შ.
იგი, მ. 26,50; მათ დაასხნეს მას. ჰელნი
და შ. იგი, მრ. 14,46; მათ შ. იესუ და
მიიყვანეს კაიაფაჲსა მღელეთ მოძღუ-
რისა, მ. 26,57 E; მათ შ. და გუემეს
იგი, მრ. 12,3; სხუათა მათ კაბუტა შ.
იგი, მრ. 14,51; მათ შ. და დაჰსდგეს მას
წყლულებაჲ, ლ. 20,12; ეჲ შ. იგი, წარბი-
ყვანეს, ლ. 22,54; რომელთა შ. იესუ,

ლ. 22,63 E; შ. სუმონ ვინმე კვრინელი,
ლ. 23,26; წარავლინეს ... მსახურნი,
რამცა შ. იგი, ი. 7,32 C; კრებულმან მან
და მსახურთა ჰურიითამან შ. იესუ, ი.
18,12; მოქმედთა მათ შეიპყრნეს მო-
ნანი იგი მისნი, მ. 21,35; სხუათა შ.
მონანი იგი მისნი, მ. 22,6; შეიპყრო
იგი, მ. 26,48; მრ. 14,44; სულმან უკუ-
თურმან შეიპყრის იგი, ლ. 9,39; უკუე-
თუ ვიეთნიმე შეიპყრნეთ, შეპყრობილ
იყვნენ, ი. 20,23; რა იესუ ზაკუევით
შეიპყრან, მ. 26,4; მიავლინეს ... მსახ-
ურნი, რა შ. იგი, ი. 7,32; აუწყოს
მათ, და შ. იგი, ი. 11,57; რომელთა
შეიპყრა იესუ, ლ. 22,63 CD.

ი/უ: იგინი მოუკლეს და შეუპყრნეს
ფერკნი მისნი, მ. 28, 9 C.

ეგულებოდა შეპყრობაჲ მისი, მრ. 12,
12; ეგულვა მისი შ., ი. 7, 30 C; რომ-
ელთამე მათგანთა უნდა შ. მისი, ი.
7,44; ეძიებდეს მას შეპყრობად, მ.
21,46; მრ. 12,12 C; ი. 7,30; 10, 39;
ეჲ ავაზაკსა ზედა გამობუდით... შ.
ჩემდა, მ. 26,55; მრ. 14,48; გამოვიდეს
შ. მისა, მრ. 3,21.

სიღედრი სიმონისი შეპყრობილ იყო
სიციხითა დიდითა, ლ. 4,38; შიშითა
დიდითა შ. იყვნეს, ლ. 8,37; თუალნი
მათნი შ. იყვნეს, ლ. 24,10; უკუეთუ
ვიეთნიმე შეიპყრნეთ, შ. იყვნენ, ი. 20,
23; იყო ... კაცი სულთა არაწმიდითა
შეპყრობილი, მრ. 1,23; რომელთა ჰყვან-
და მათ თანა მკელობრები, ბრძმები,
ყრუნი ... თითო-სახეთაგან სენთა შეპყ-
რობილნი, მ. 15,30; მოჰგურიდეს მას
ყოველთა მათ ბოროტად სნეულთა თი-
თო-სახეთაგან სენთა და გუემითა შეპყ-
რობილთა, მ. 4,24.

შერაცხა, 0—2 [ჩათვლა]: შემრაცხე
მე ეჲ ერთი მორეწეთა შენთაგანი, ლ.
15,19 C; არცა შე-რაჲ-გინდაცხიენ, რ

უმკობეს არს ჩუენდა, კაცი თუ ერთი მოკლდეს ერისა ამის წილ, ი. 11,50 C; ერა წინაწარმეტყუელი შეერაცხა იგი, მ. 14,5 C; 21,46 C.

o ვნ.: უშეულოთა თანა შეირაცხა, მრ. 15,28; 22,37; ყოველი, რომელი მოგკლვიდეს თქუენ, შეირაცხოს ერა სასახურებელი წინაშე ღმრთისა, ი. 16, 2 C.

შერევა, 0—3: მსგავს არს სასუფეველი ცათაჲ ცომსა, რომელ მოილის ღედაკაცმან და შეპრია ფქვილსა სამსა გრიესა, მ. 13,33 C; რომელთაჲ-იგი პილატე სისხლი შ. მსხურაპლთა მათთა თანა, ლ. 13,1.

ე: ზრუნვათა ამის სოფლისათა და საცთურმან სიმლიდრისამან, რომელ შეერინიან, შეაშთვიან სიტყუაჲ იგი, მრ. 4,19 C.

შერთვა, 0—3 [მერგვა, შეერთება]: მსგავს არს სასუფეველი ცათაჲ ცომსა, რომელი მოილო ღედაკაცმან და შერთო [მეურია] იგი ფქვილსა სამსა საწყაულსა, მ. 13,33; ლ. 13,21.

o: ცოლი შეერთე და მის გამოვერ ჰელ-მეწიფების მისლვად, ლ. 14, 20; პირველმან მან შეერთო ცოლი, მ. 22,25; მრ. 12,20; ლ. 20,29; მეორემან შ. იგი, მრ. 12,21; რომელმან განტევებული შეერთოს, მ. 5,32; 19,9; ლ. 16,18; რომელმან განუტევეოს ცოლი თჳსი... და სხუაჲ შ., იმრუშოს, მ. 19, 9; ლ. 16,18; უკუეთუ განუტევეოს ქმარმან ცოლი თჳსი და შ. სხუაჲ, ამან იმრუშე, მრ. 10,11; შ. ცოლი მისი ძმა მან მისმან, მ. 22,24; მრ. 12,19; ლ. 20,28; რ იგი შეერთო მას ცოლად, მრ. 6,17.

ე: ცოლი თუ განვიდეს ქმრისაგან და შეერთოს სხუასა, მრ. 10,12.

ვიდრე შერთვადღმდე მათი იპოვა იგი მიდგომილ, მ. 1,18.

ესე არა შერთულ იყო ზრახვასა დასაქმესა მითსა, ლ. 23,51 C.

[ნ. კ. თანა-შერთულ].

შერთუმა, ა—3: ქალმან შეართუა [მისხა, მიართვა] ღედასა თჳსსა, მ. 14, 11.

შერიულება, ნ [მეღამება, შებინდება]: შეოდენ-რიუუნებოდა, და არღო მოსრულ იყო მათა იესუ, ი. 6,17.

შერისხვა, ნ [გაჯაგრება, დ. ამ ზმნის მართლწერამი თვით უძველესი ძეგლებიგ მერყეობენ: ზოგს მიზი ნარი პირდ. ოზ. ხიმრავლის ნიშნად ვიხი, ზოგხაგ—ენ. გვარის მანარხოვებლად. ამიტომაჲ, რომ ამირველნი მიხ სუბიექტ მთსრღობითმი ხვამენ, მეორენი—ხაზგლობითმი. ახეთ აღრეგავს სანდაზან ერთხა და იმავე ძეგლშიგ ვხვდებით]: თავალი შეპრისხნა [გაუჯაგრდა] მათ, ლ. 9,21 CE; მოწაფენი მათ შეპრისხნენ, მ. 19,13 C.

ერმან მან შეპრისხნა მათ, მ. 20, 31 C; მან შ. მათ, მრ. 8,30 C; თავდმან შ. მათ, ლ. 9,21 D.

შ. (იესუ) ქართი მათ და ზღუასა, მ. 8,26; მრ. 4,39; შ. მათ იესუ; მ. 9,30; შ. მათ, მ. 12,16 C; ლ. 4,41; შ. მათ და ჰრქუა, მრ. 10,14; შ. მას იესუ, მ. 17,18; მრ. 1,25; შ. და მეყსეულად გამოაძო იგი, მრ. 1,43; ფრიად შ. მათ, მრ. 3,12; შ. მათ, რა არავის უთხრან მისთჳს, მრ. 8,30; შ. პეტრეს და ჰრქუა მას, მრ. 8,33; შ. სულსა მას, მრ. 9,25; შ. იესუ სულსა მას არაწმინდისა, ლ. 9,42; შ. მას იესუ და ჰრქუა, ლ. 4,35; შ. სიტხესა მას, ლ. 4,39; თავადი აღღვა და შ. ქარსა მას და ღელვთა წყაილთასა, ლ. 8,24; მიექცა იესუ, შ. მათ და ჰრქუა, ლ. 9,55; შ. მას და ეტყოდა, ლ. 23,40; უკუეთუ შეგცოდოს შენ ძმამან შენმან, შეპრისხნენ მას, ლ. 17,3; შ. მოწაფეთა შენთა, ლ. 19,39;

კრიად შერისხვის მათ, მრ. 3,12 C.

შერტყმა, ა—3: რაემს დაპერდღე, აღიპყრნენ კელნი და სხუანი შეგარტყმიდენ, ი. 21,18 C;... სხუთა შეგარტყან შენ, იქვე DE.

ი: წარმოტედ, სარტყელი შეიარტყ [ბრძ.], ლ. 17,8 C; შეიარტყე [ხოლმ.] თავით თჳსით და ხჯლოდი, ი. 21,18.

შერყეულ [შერხეული]: რამსა გამოხედით უდაბნოსა ხილვად? ლერწმისა, ქარისაგინ შერყეულისა, მ. 11,7; ლ. 7,24.

შეხაგალ [ქურა, მიუდანი (?), ჭყობივ]: პოვეს კიცჳ იგი დაბმული კართა თანა გარეშე შეხაგალსა, მრ. 11,4.

შეხაკრებელ [ებრანელთა სამლოცვილო, სინაგოგა]: შესაკრებელი (+ესე C) ჩუენი მან აღმიშენა ჩუენ, ლ. 7,5: მოვიდა შეხაკრებელსა მათსა, მ. 12,9; შევიდა შ. მათსა, მრ. 1,21; ლ. 4,16; მერმე შევიდა შ., მრ. 3,1; იწყო შ. (+ შინა C) მათსა სწავლად მათა, მრ. 6,2; იყო შ. მათსა კაცი, ლ. 4,33; შევიდა თავადი შ. მათსა, ლ. 6,6; ასწავებდა მათ შ. ერთსა, ლ. 13,10; აღიყვანეს იგი შ. მათსა, ლ. 22,66 C; იყო შ. მას შინა მათსა კაცი, მრ. 1,23 F; რომელნი-იგი იყვნეს შ. მას შინა, ლ. 4,28; მე მარადის ვასწავებდ შ. და ტაძარსა შინა, ი. 18,20; ასწავებდა შ. შორის მათსა, მ. 4,23; 13,54 D; შორის შ. მათსა გტანჯვიდენ თქუენ, მ. 10,17; ესე თქუა შ. შორის, ი. 6,59; გამოვიდა მიერ შესაკრებლით (შესაკრებლით C), მრ. 1,29; ე—ი-იგი ორგულთა ყვიან შესაკრებელთა მათთა და უბანთა ზედა, მ. 6,2; ქადაგებდა შ. (+ შინა C) მათთა დი ყოველსა გალილეასა, მრ. 1,39; ქადაგებდა ყოველთა შ. გალილეაისათა, ლ. 4,44; მიიტემდენ თქუენ შ., მრ. 13,9; ლ. 21,12; იგი თავადი ასწავებდა შ. მათთა, ლ. 4,15; ასწავლიდა შ. შინა

მათთა, მ. 4,23 C; შათათა შინა ასწავებდა შ. შინა, შ. მრ. 1,21 C; უუარნ ზეშთაჯლომაი შ. შინა, მ. 23,6 C; მათგანნი ჰტუემნეთ შ. შინა თქუენთა, მ. 23,34 C; ეძიებენ... პირველად საჯლომელსა შ. შინა, მრ. 12,39 C; შ. შინა მათთა გტუემდენ თქუენ, მრ. 13,9; ე—ი-იგი ორგულთა ყვიან შორის შ. და შორის უბნებსა, მ. 6,2 C; უუარნ შ. შორის და უბანთა ზედა დგომად და ლოცუეა, მ. 6,5; ასწავებდა შ. შორის მათთა, მ. 9,35 (— შორის C) 13,54; უუარნ... წინაჯლომაი შ. შორის, მ. 23,6; მათგანნი სტანჯნეთ შ. თქუენთა შორის, მ. 23,34; გიუარს თქუენ ზემოჯლომაი შ. შორის, ლ. 11,43; ოდეს შეგიყვანენ თქუენ შ. წინაშე, ლ. 12,11.

შესაკრებ(ე)ლის(ა) მთავარ, შესაკრებელთ(ა) მთავარ [სინაგოგის უფროსი (გამგე)]: მოვიდა მისა ერთი შესაკრებლის მთავარი, მრ. 5,22; ესე მთავარი იყო შესაკრებლისა (შესაკრებლისა C), ლ. 8,41; მიუგო შესაკრებლის მთავარმან მან რისხვით, ლ. 13,14; ჰრქუა მთავარსა მას შესაკრებლისასა, მრ. 5,36 C; მო-ვინმე-ვიდა შესაკრებლისა მის მთავარისაგან, ლ. 8,49; მო-ვინმე-ვიდა შესაკრებლის მთავარისა მის, იქვე C; მო-ვიდეს შესაკრებლისა მის მთავარისანი, მრ. 5,35; მო-ვინმე-ვიდა ერთი შესაკრებელთ მთავარი, მრ. 5,22 C; მიუგო შ. მთავარმან რისხვით, ლ. 13,14 C; მო-ვინმე-ვიდეს შ. მთავარისა მისგან, მრ. 5,35 C; მოვიდა სახლსა მას შ. მთავარისასა, მრ. 5,38; ჰრქუა შესაკრებელთა მთავარსა მას, მრ. 5,36.

შესამოსელ ნ. შემოსა.

შესახუმელ [აქ: მური, მურის ნატენი]: იგი არს, რომელსა მე დაეწო შესახუმელი და მიესტე. და დაწო შ. და მისცა იულდა სკარიოტელსა, ი. 13,26 C; ე—ა მიილო შ. იგი, ი. 13,30 C;

შემდგომად შეხასუმელინა მის მაშინ შევიდა ეშმაკი, ი. 13,27 C.

შეხასუმელ ფერჯთა ნ. ფერჯთ შეხასუმელ.

შეხაქმე [გარენა, შექმნა]: რომელ მაქუნდა წინადასწარ შეხაქმელმდე სოფლისა შენგან, ი. 17,5 C; შევიყუარე მე წინავე სოფლისა შ., ი. 17,24 C.

შეხაძლებელ ნ. შეძლება.

1. შეხაწირავ [ხარუქარი, მიხადებელი, ძარ, ნაძოვ]: შეწირე შეხაწირავი შენი, მ. 5,24; მ,4; დაუტყვე შ. იგი წინაშე საკურთხეველსა, მ. 5,24; რომელი უფროსს არს: შ. იგი ანუ საკურთხეველი, მ. 23,19; უკუეთუ შესწირვიდე შენ შეხაწირავსა შენსა, მ. 5,23; რომელი განსწმედს შ. (+მას C), მ. 23,19; რომელნი-იგი დაჰსდებდეს შ. თაის საცაჟსა მის მდიდარნი, ლ. 21,1; რომელმან ფუცოს შ. მას, მ. 23,18.

2. შეხაწირავ [მხუფრბლი, жертва, მისა]: მიცემად შეხაწირავი... ორნი გურიტნი ანუ ორნი მართუნი ტრედი-სანი, ლ. 2,24; უფროსს არს ესე ყოველთა მსხუერპლთა და შეხაწირავთა, მრ. 12,33.

3. შეხაწირავ [ხაგანძური, сохранил-хит]: ქურიემან გლაბაკმან უფროსს ყოველთასა შეწირა შეხაწირავსა ამას ზედა, მრ. 12,43 C.

[ნ. კ. ფასის შესაწირავ].

4. შეხაწირავ: პური იგი შესაწირავსანი [oi ორთი; რჳს პირიძეად, ძლენჲ პრედოჟენიჲ] შექმნა, რომელთადა არა ჯერ-ყო ჰამად მისა, არცა მისთანათა, გარნა მდღელთა ხ, მ. 12,4; მრ. 2,26; ლ. 6,4 D; ... შესაწირავთანი ..., მ. 12,4 C; ლ. 6,4 CE.

შეხლვა ნ. შეველ.

1. შესმენა, ე [ხმენა, გაგონება]: შეიხმნეს ვედრებანი შენნი, ლ. 1,13.

2. შესმენა, ა—3 [დახმენა, დაბეზღება, ბრალის დადება]: რასა-იგი შეხმენთ მას, ლ. 23,14; შეხმენდეს მდღელთ მოძღუარნი იგი ფრიად, მრ. 15,3; განკრძალულად შ. მას, ლ. 23,10; რამცა შეხმინეს იგი, მ. 12,10; მრ. 3,2 C; ლ. 6,7; ესე შ. მას, ლ. 16,1; შ. იგი ვა განმზნეველი ნაყოფთა მისთაჲ, ლ. 16,1 C; ნუ ჰგონებთ, ედ მე შეგასმინნე თქუენ მამასა, ი. 5,45; რა ჰოონ და შეხმინონ იგი, ლ. 6,7 C; 11,54.

რასა შესმენასა მოიღებთ კაცსა ამას ზედა, ი. 18,29; შ. მას მდღელთ მოძღუართასა და მოხუცებულთასა არა-რაჲ მიუგო, მ. 27,12; იწყეს შესმენად მისა, ლ. 23,2.

არს შემხსმენელი თქუენი მოსე, ი. 5,45.

შესუენებულ [განხვენიებული, კარდა-იგლილი]: მრავალნი გუამნი შესუენებულთა წმიდათანი აღდგეს, მ. 27,52.

შესულება, ი/უ [არგვა, ხულიგრაჲდ არგვა, შემფოთება, გამემება, დაბნედა]: დაუბრზნა თუალნი მათნი და შესულობნა გულნი მათნი, ი. 12,40 C.

1. შესულებულ [გამემებული, შეფოთებული, დაბნედილი, გონებაარგული, გონებადაკარგული, გრძნობადაკარგული]: გულნი მათნი შესულებულ იყვნეს, მრ. 6,52 C; შესულებულგეღლა არიან გულნი თქუენნი, მრ. 8,17 C.

2. შესულებულ [ხუღელი]: რომელმან ჰრქუას ძმასა თუსსა: შესულებულ, თანა-მდებ იყოს იგი კრებულისა, მ. 5,22 C.

1. შესუმა, 0—2 [შესმა, დაღება, მათხ]: გიძლავს შესუმად სასუმელისა მის, რომელსა მე შევსუმიდე, მ. 20,22 C; რამცა არა შევსუ, მ. 26,42 C; ... არა შევსუ. იქვე DE; რომელი მე

შეესუა, მრ. 10,38,39; სასუმელი, რომელი მომცა მე მამამან, არა შეესუა, ი. 18,11; სასუმელი სამე ჩემი შეესუათ, მ. 20,23; მრ. 10,39.

ძალ-გიცა შესუმად სასუმელი, რომელ ჩემდა შესუმად არს, მ. 20,22; მრ. 10,38; გიძლავს შ. სასუმელისა მის, მ. 20,22 C; გიძლავს სასუმელისა შ., რომელ ჩემდა შ. არს, მრ. 10,38 C; სასუმელი იგი, რომელ ჩემდა შ. არს, შესუათ, მრ. 10,39 C.

2. შესუმა, 0—2 [შეგდება, ჩახმა]: შესუა იგი საპყრობილესა, მ. 18,30 C; შებორკილა იგი და შ. საპყრობილესა, მრ. 6,17.

შესწავება, ი [დაკვირდება, შენიშვნა]: შეისწავებდა [დაუკვირდა, შენიშნა], ვრ. იგი ზემოჯდომასა ირჩევდეს, ლ. 14,7.

შესწავებულ [შეხანიშნავი, იწობილი, ხვხეცხმჩი. ზნ.სუამოც]: იყო ვინმე მაშინ პყრობილი შესწავებული, რომელსა ერქუა ისუ ბარბაძისი, მ. 27,16.

შესხლომა, 0—1: შესხდეს ნავსა, ი. 6,17 C.

შესხმა, ა—3 [დადება (ობ. მრ. ში)]: შეასხნეს კელნი იესუს, მ. 26,50 C; მათ შ. კელნი მათნი და შეიპყრეს იგი, მრ. 14,46 C.

შეტუბობა, ი [შეტუბებმა: გულში ჩაკვრა, ჩახუტებმა]: შეიტუბობდა მათ და დაასხმიდა კელთა მათ ზედა, მრ. 10,16; მოიყვანა ყრმად ... და შეიტუბო იგი, მრ. 9,36 C; შეიტუბნა იგინი და დასდვა კელი მათ ზედა, მრ. 10,16 C.

შეტუუება, ი: ვინ თქუნებანი შემეტუუების მე ცოდვითათს, ი. 8,46 C.

შეუგანებულ [შეუფერებელი]: შეუგანებულ არს საცთურისა არა მოსლვიბ, ლ. 17,1. ა.

შურააც [მიგრე, უბრალო, არად ჩახადებში, უპატივმოქლო]: შურააც ერქუას მას სასუფეველსა შინა ცათასა, მ.

5,19 C; არა არს წინაწარმეტყუელი შ., გარნა თუსსა სოფელსა და სახლსა შინა თუსსა, მ. 13,57; მრ. 6,4; წინაწარმეტყუელი თუსსა სოფელსა შ. არს, ი. 4,44 C; რა ფრიად იენოს და შ. იქმნეს, მრ. 9,12; ვერ გამოხვდე მიერ, ვიდრე არა მისცე შენ შ. იგი დანგიცა, მ. 5,26 C.

შურააცება [უგადება, უარყოფა, არად ჩადება, პატივის არ გება]: პირველად ჯერ-არს მისა ფრიად ვნებად და შურააცებად ნითესავისა ამის, ლ. 17,25 C; ჯერ-არს ძესა კაცისასა ... შურააცებად, მრ. 8,31 C.

შურააც-ყოფა, 0—2 [არად ჩადება, უგადება, უარყოფა, პატივის არ გება]: ნუ შურააც-ყოფთ ერთსა კნინაკთა ამთიანსა, მ. 18,10 C; კთილად შ. მცნებასა ღმრთისსა, მრ. 7,9; რომელნი ესეენ თავთა თუსთა ... და შურააც-ყოფენ სხუათა, ლ. 18,9 C; ... შურააც-ყოფდეს სხუათა, იქვე DE; ვეცხლის მოყუარე იყენეს და შ. მას, ლ. 16,14; შ. მთავარნიცა იგი მათ თანი, ლ. 23,35; ჰეროდ (+ცა) შურააც-ყო იგი მად ერმან მისმან, ლ. 23,11; შურააც-ყოფათ სიტყუად ღმრთისად, მ. 15,6 C; ლოდი, რომელ შურააც-ყოფეს მაშენებელთა, ესე იქმნა თავ საკთლურთა, მ. 21,42; მრ. 12,10; ლ. 20,17; ფარისეველთა და შჯულისაგინთა ზრახებად ღმრთისად შ., ლ. 7,30; ინუ ერთსა ერჩინ და ერთი შურააც-ყოფის, მ. 6,24 C; შებათსა შინა მლდელთა ტადარსა შინა შებათი შურააც-ყოფიან და უბრალო არიან, მ. 12,5; მან მე შურააც-ყოფს, ლ. 10,16; რომელმან მე შ., ლ. 10,16; ი. 12,48; რომელმან თქუნ შურააც-ყოფნეს, ლ. 10,16; ანუ ერთისად მის თვის-იღვას და სხუად იგი შურააც-ყოფს, ნ. 6,24; ლ. 15,13; შ.

მომავლინებული ჩემი, ლ. 10,16; ეკრძალენით, ნუუკუე ვინმე შურაბ-ყოფით (შ.-ყოფ D), მ. 18,10; შურაბ-გოყოფეს სიტყუა ღმრთისაჲ, მრ. 7,13 C.

ჯერ-არს ძისა კაცისა ფრიად ენებაჲ და შურაბ-ყოფაჲ, ლ. 9,22 D; ჯერ-არს ძისა კაცისაჲ... შურაბ-ყოფად მოხუცებულთაგან, მრ. 8,31; ლ. 9,22 E; ჯერ-არს მისა ფრიად ენებაჲ და შ. ნათესაისა ამის, ლ. 7,25.

შურაბება, ა—2 [შეწუხება]: მისდევდა მას ერი მრავალი და შეურაბებლეს მას, მრ. 5,24.

ერ შურაბებულ ვარ, ვიდრემდე აღესრულოს, ლ. 12,50.

შეულლება, ა—2: რომელი-იგი ღმერთმან შეაულღნა, კაცი ნუ განაშორებნ, მ. 19,6; მრ. 10,9.

შეუძლებელ ნ. შეძლება.

შექმნა, ი [II სერიაში ჩვეულებრივ უნიმონად]: ნუ შეიქმით სახლსა მამისა ჩემისასა საეპროდ, ი. 2,16 C; რომელმან გარეშე შექმნა, მანცა შინაგანი შექმნა, ლ. 11,40; თიჯაჲ შ. და მცხო თუალთა ჩემთა, ი. 9,11; ქნერწყუა ქუეყანასა და შ. თიჯაჲ ნერწყუსაგან, ი. 9,6; ოდეს-იგი თიჯაჲ შ., ი. 9,13; მამაკაცად და დედაკაცად შექმნნა (შექმნა C) იგინი, მ. 19,4; მრ. 10,6; შექმნეს გვრგვნი ეკლისაჲ, მ. 27,29 C.

ი ენ.: სოფელი მის მიერ შეიქმნა, ი. 1,10; უფროდსი განხეთქილებაჲ შეიქმნის, მ. 9,16.

შელება, ი [შეტანა (ობ. მხ.-ში)]: ვერ პოვეს, ვინაჲმცა შეიღეს იგი, ლ. 5,19. უნდა შელებაჲ მისი და დადგამა წინაშე მისა, ლ. 5,18.

1. შეყენება, ა—2 [ჩახმა, ჩაგდება]: შეაყენა იგი საპყრობილესა, მ. 14,3; შ. იოვანე საპყრობილესა, ლ. 3,20; რომელი... შეყენა საპყრობილესა, ლ. 23,25 C.

რომელი-იგი... შეყენებულ იყო საპყრობილესა შინა, ლ. 23,19 C.

2. შეყენება, ა—2 [შეგროვება, დაქვრანა (თევზისა)]: შეაყენეს თევზთა სიმრავლე დიდი, ლ. 5,6; რომელი შ., ლ. 5,9; ნადირობასა მას თევზისასა, რომელნი შეაყენეს, ლ. 5,9 C.

შეყვანება, ი [შეყვანა]: ნუ შემიყვანებ ჩუენ განსაცდელსა, მ. 6,13; ლ. 11,4; ნუ შეგვყვანებ ჩუენ განსაცდელსა, მ. 6,13 C; შეიყვანა თავადი სახლსა მისსა, ლ. 10,38; შ. იგი სიხარულით, ლ. 19,6; შ. პეტრე, ი. 18,16; მაშინ შ. პიტელე იესუ, ი. 19,1 D; სტრატიოტთა მათ შეიყვანეს იგი შინაგან ეზოსა მის, მრ. 15,16; შ. იგი სახლსა მდღელთ მოძღურისასა, ლ. 22,54; რამცა შ. იგი ნავსა მას, ი. 6,21; ოდეს შეგიყვანენ თქუენ შესაკრებელთა წინაშე და მთაყართა და ქელმწიფეთი, ლ. 12,11.

შეყვანებასა მას მამა-დედისა მიერ ყრმისა მის იესუსა... მოიქუა იგი მკლავთა ზედა, ლ. 2,27.

1. შეყოფა, 0—2 [დახურვა]: შეყოფიანი იგი, ლ. 4,20.

2. შეყოფა (ხელისა), 0—2 [ხელის მიყოფა, დაწყება]: მრავალთა კელი შეყვეს აღწერად მითბრობაჲ, ლ. 1,1.

3. შეყოფა, ე [შეერთება, და]: სოფელსა ერთსა მივიდა და შეეყო [შეუერთდა, შეეხიზნა, შეეგვდა] ერთსა მოქალაქეთაგანსა, ლ. 15,15 C; შეეყოს იგი ცოლსა თუსსა, მ. 19,5; მრ. 10,7.

შეუარება, ი: ვა მე შეგიუარენ თქუენ, ი. 13,34; 15,2; მეცა შ. თქუენ, ი. 15,9; შეგიუარე მე წინავე სოფლისა შესაქმედმდე, ი. 17,24 C; ვა შენ მე შემიუარე, ი. 17,23; შ. მე უწინარეს სოფლის დაბადებისა, ი. 17,24; რა სიყუარული შენი, რომლითა შ. მე, მათ შორის იყოს, ი. 17,26; შენ მომავლინე მე და შეგიუარენ იგინი, ი. 17,23; შეგიუარა მე ფრიად, ლ. 7,47; ვა შ. მე

მამამან, ი. 15,9; რ შეიყუარა ფრიალ, ლ. 7,47 CD; ესრჱთ შ. ღმერთმან სოფელი, ი. 3,16; შეიყუარნა თჳსნი იგი ამას სოფელსა და სრულიად შეიყუარნა იგინი, ი. 13,1; თქუენ მე შემოყუარეთ, ი. 16,27; შეიყუარებს კაცთა ბნელი ვიდრე ნათელი, ი. 3,19; შ. დიდებამ კაცთა უფროს ვიდრე დიდებამ ღმრთისამ, ი. 12,43; მეცა შევიყუარო იგი, ი. 14,21; შე შევიყუარნე იგინი, ი. 17,23 C; შეიყუარო მოყუასი შენი და მოიძულო მტერი შენი, მ. 5,43; შ. მოყუასი შენი ეჲ თავი თჳსი, მ. 19,19; 22,39; მრ. 12,31; შ. უფალი ღმერთი შენი ყოვლითა გულითა შენითა, მ. 22,37; მრ. 12,30; ლ. 10,27; ანუ ერთი იგი მოიძულოს და სხუამ იგი შეიყუაროს, მ. 6,24; ლ. 16,13; ვინ უფროს შ. იგი, ლ. 7,42; რომელსა მტირედ მიეტრევოს, მტირედცა შ., ლ. 7,47; მამამანცა ჩემმან შ. იგი, ი. 14,23.

ი/უ—: იესუ მიჰხედი და შეუყუარა იგი, მრ. 10,21.

და შეყუარებამ იგი ყოვლითა სულითა... და შეყუარებამ მოყუასი ეჲ თავი თჳსი, მრ. 12,33.

შეშობა, შეშობა, ა—2 [დაზრჩობა]: შეიპყრა იგი, შეაშობდა მას და ეტყოდა, მ. 18,28; აღმოსცენდეს ეკალნი და შეაშდგებს იგი, მრ. 4,7 C;... შეაშთგებს იგი, იქვე C; მ. 13,7; ლ. 8,7; ზრუნვამან ამის სოფლისამან და საცთურმან სიმდიდრისამან შეაშდგის სიტყუამ იგი, მ. 13,22 C;... შეაშთგის... იქვე DE; ზრუნვანი ამის სოფლისანი და საცთური სიმდიდრისამ შეუჭდის და შეაშთგოან სიტყუამ იგი, მრ. 4,19; ზრუნვათა ამის სოფლისათა და საცთურმან სიმდიდრისამან, რომელ შეერინიან, შ. სიტყუამ იგი, იქვე C; ზრუნვათაგან და სიმდიდრისა და გემოთა-

გან ამის სოფლისათა ელენედ და შ., ლ. 8,14.

შეშინება, ე: შემეშინა და წარვედ და დაველ ქანქარი იგი შენი ქუეყანასა, მ. 25,25; შეეშინა ერისა მისგან, მ. 14,5 C; 21,46 C; შ. ერისაგან, მრ. 12,12 C; ეჲ ახილა ქარი იგი ძლიერი, შ., მ. 14,30; დავიარდეს პირსა ზე-დ მათსა და შ. ფრიალ, მ. 17,6; შ. მუნ მისლვად, მ. 2,22; შ. და იტყოდეს, მ. 27,54; შ. მათ შიშითი დიდითა, მრ. 4,41; ლ. 2,9; იხილეს ეშმაკი იგი... და შ., მრ. 5,15; დედაკაცსა მას შ., მრ. 5,33; მათ შ. და დავკრდა, ლ. 8,25; იხილეს კაცი იგი... და შ., ლ. 8,35; შ. შესლვად ღრუბელსა მას, ლ. 9,34; მათ შ., ი. 6,19; ოდეს ესმნეს პილატეს სიტყუანი ესე, უფროს შ., ი. 19,8.

და დედაკაცი იგი შეშინდა, მრ. 5,33 C; შეძრწუნდეს და შეშინდეს, ლ. 24,37 C.

რ იყენეს იგინი შეშინებულ, მრ. 9,6; რ შ. იყენეს და დაიკრეებულ, მრ. 16,8 C; ეჲ შ. იყენეს იგინი, ლ. 24,5; იგინი შეძრწუნდეს და შ. იქმნეს, ლ. 24,37-

შეშფოთვილ [შემფოთებული]: რამსა შეშფოთვილ ხარო და სტირაო, მრ. 5,39 C.

შეჩუნება: იწყო პეტრე შეჩუნებამ და ფიცად, მ. 26,74; მრ. 14,71.

იგი ამბობებამ, რომელთა არა დციან შჯული, შეჩუნებულ არიან, ი. 7,49 C.

შეცბუნება, და [გაგვირვება]: შეცბუნდეს და ნირბიოდეს და მოიკითხვიდეს მას, მრ. 9,15 C.

შეცომაჲ, ვნ.: ნუთუ თქუენცა შეცეთით, ი. 7,47 C; ბრამამ ბრამისა თუ წინა-უძღვნ, შეცთოიან, მ. 15,14; კაცსა თუ ვისმე ედგას ასი ცხოვარი და შეცთეს ერთი მათგანი, მ. 18,12.

რომელნი არა შეტოლშილ იყვნეს, მ. 18,13; თქუენცა უკუე შე-ვე-ტოლშილ ხართა, ი. 7,47; მოიძიოს შეტოლშილი იგი, მ. 18,12; რაეამს პოვოს შ. იგი, მ. 18,13; ეძიებდეს შეტოლშილსა მას, შ. 18,12 C.

შეტოლდება, 0—(3) 2: რაოდენ გზის შემცოდოს მე ძმამან ჩემმან, მ. 18,21; უკუეთუ შეგცოდოს შენ ძმამან შენმან, მ. 18,15; ლ. 17,3; და დათუ შვდ გზის შ. შენ, ლ. 17,4.

უკუეთუ მიუტევენთ თქუენ კაცთა შეტოლდებანი მათნი, მ. 6,14; უკუეთუ არა მიუტევენთ თქუენ კაცთა შ. მათნი, არცა მამამან თქუენმან მოგიტევენს შ. თქუენნი, მ. 6,15; მიგიტევენენ შ. შენნი, მ. 9,2 C; ლ. 7,48 C; ყოველივე მიეტე-ოს ძეთა კაცთა შ. და გმობანი, მრ. 3, 28 C; მამამანცა თქუენმან ... მიგიტევენს შ. თქუენნი, მრ. 11,25.

შეტოლა, ა—3: შეაცუთ ბეჭედი ჰელ-სა მისსა, ლ. 15,22.

შეძინება, 0—3 [შეძენა, შემარება]: სხუად ხუთი ქანქარი შეჭხინე, მ. 25, 20; სხუად ორი ქანქარი შ., მ. 25,22; შეჭხინა (შესძ. E) და თქუა იგავი ამის-თუს, ლ. 19,11; შენმან მან ვეცხლმან ათი სხუად შ. (შესძ. CE) სასწორი, ლ. 19,16; შესძინა სხუად-ლა ხუთი, მ. 25, 16; შ. სხუად-ლა ორი, მ: 25,17; შ. ესეცა მის ყოველსა ზედა, ლ. 3,20; შ. მივლინებად სხუად მონად, ლ. 20,11; შემძინე ჩუენ სარწმუნოებებად, ლ. 17,5.

ი: უკუეთუ ისმინოს შენი, შეიძინე ძმა იგი შენი, მ. 18,15 C; ... შეიძინო ... იქვე DE; უკუეთუ სოფელი ყოველი შეიძინოს, მ. 16,26; მრ. 8,36; შე-თუ-იძინოს სოფელი ყოველი, მრ. 8,36 C; ლ. 9,25.

ე: ესე ყოველი შეგეძინოს თქუენ, მ. 6,33; მ. ლ. 12,31.

ვინმე თქუენგანი ზრუნვიდეს და შემ-ძობებელ არს იგი შეძინებად ჰასაქსა თუსსა (ჰასაქისა თუსისა E) წყრთა ერთ, მ. 6,27; ლ. 12,25.

შეუძლება, ი/უ: რომელმანცა შეუძ-ლო [S₂] მას შებილწებად, მრ. 7,15 C; ვერ შ. შეძრვად სახლსა მას, ლ. 6,48; კაცმან ამან ... ვერ შ. აღსრულებილ, ლ. 14,30 C; ვერ-მემცა შ. ამან ... ყო-ფად, ი. 11,37 C; რაესათუს ჩუენ ვერ შეუძლეთ [S₁] განკურნებად მას, მ. 17, 19; რაესათუს ჩუენ ვერ შ. მას განძე-ბად, მრ. 9,28; ვერ შეუძლეს განკურ-ნებად მისა, მ. 17,16; აღდგენ ... ცთუ-ნებად, უკუეთუცა შ., რჩეულთა მათ-ცა, მ. 24,24; მრ. 13,22; ვერ შ. მიახლებად მისა ერისა მისგან, მრ. 2,4; უთხარ მოწაფეთა შენთა, რამცა განაყენეს იგი, და ვერ შ., მრ. 9,18; ვევედრე ..., რამცა განაშორეს იგი, და ვერ შ., ლ. 9,40; ვერ შ. შემოხუე-ვად მისა, ლ. 8,19 E; რაშუა აცთუნ-ნეს, შე-თუმცა-უძლეს, რჩეულთა, მ. 24,24 C; ჰცენ სასწაულებ და ნიშებ საცთუნებლად, შე-თუმცა-უძ-ლეს, რჩეულთა, მრ. 13,22 C; არა-ვინ მონამან შეუძლოს ორთა უფილი მონებად, ლ. 16,13 C; ვინად შეუძლო [S₂] შენ მათ აქა განძლებად, მრ. 8,4 C; ვინ თქუენგანი ზრუნვიდეს და შეუძ-ლოს შეძინებად ჰასაქსა თუსსა წყრთა ერთ, მ. 6,27 C; ლ. 12,25 C; ვინ-მე უკუე შ. ცხორებად, მ. 19,25 C; ვერ-ღარა შ. დადგომად, მრ. 3,26 C; ნუ-უკუე ... ვერ შ. აღსრულებად, ლ. 14, 29; ვერ შეუძლოთ [S₂] ღმრთისა მონე-ბად და მამონამასა, ლ. 16,13 C; ვ'რ შ. სარწმუნოებად, ი. 5,44 C; თუნიერ ჩემ-სა ვერ შ. ყოფად, ი. 15,5 C; ვერ შ. დატევილ აწვე, ი. 16,12 C; მრავალნი ეძიებდენ შესლვად და ვერ შეუძლონ ლ. 13,24 C.

ვერ შემქმნებელ ვარ კამლთა მისთა ტკრთვად, მ. 3,11; შ. ვარ ყოფად ესე, მ. 9,28 C; ანუ ჰკონებთ, ვდ ვარ შ. ვარ ვედრებად მამისა ჩემისა, მ. 26, 53 C; შ. ვარ დარღუევად ტაძრისა მის ღმრთისაჲსა, მ. 26,61 C; ვერ შ. ხარ ერთისა თმისა განთეთრებად ანუ დაშაეებად, მ. 5,36 C; შ. ხარ განწმედად ჩემდა, მ. 8,2 C; შ. არს ღმერთი ქვათა ამათგან აღდგინებად შვილად აბრაჰამისა, მ. 3,9; ლ. 3,8 C; შ. არს იგი შეძინებად ჰასაკსა თჳსსა წყრთა ერთ, მ. 6,27; რომელი შ. არს სულისა და ჯორცთა წარწყმედად გეჰენიასა შინა, მ. 10,28; რომელი შ. არს დატევენად, დაიტენ, მ. 11,12; ვინ შ. არს მიტევებად ცოდვათა, მრ. 2,7 C; ვრ-მე შ. არს ეშმაკი ეშმაკისა განჯდად, მრ. 3, 23 C; ვერ შ. არს მისა შებილწებად, მრ. 7,18 C; უკუეთუ შ. არს ათითა ათასითა შემთხუვეად ოცითა ათასითა მომავლისა მის ზედა, ლ. 14,31; ვერ შ. არს კაცი მოლებად... არარაჲ, ი. 3,27 C; ვრ შ. არს ესე მოცემად ჩუენდა ჯორცი იგი თჳსი კამად, ი. 6,52 C; ვრ-მე შ. არს კაცი ცოდვილი ესევეთრისა სასწაულისა ყოფად, ი. 9,16 C; ნუთუ ეშმაკი შ. არს თუალთა ბრმისათა ახილვად, ი. 10,21 C; ვრ შ. ვართ გზისა მის ცნობად, ი. 14,5; ვერ შ. ხართ მონებად ღმრთისა და მამონაჲსა, მ. 6,24 C; უკუეთუ არცალა უმცირესსა შ. ხართ, ლ. 12,26; ვერ შ. ხართ სმენოდ სიტყუათა ჩემთა, ი. 8,43 C; შ. არიან-მე ნაშობნი ქორწილისანი... მარხვად, მრ. 2,19 C; არლარას შ. არს იგი, მ. 5,13 C; ვერვინ შ. იყო წარსლვად მიერ გზით, მ. 8,28 C; ვერვინ შ. იყო მიგებად მისა, მ. 22,46 C; ვერმცა რას შ. იყო საქმედ, ი. 9,33; შ. იყენეს ივინი სმენად, მრ. 4,33; იყო

შენ დადუმებულ და ვერ შ. სიტყუად, ლ. 1,1; სო-სა თქუენთა ვერ შ. იყენენ მოწყუედად, მ. 10,28 C.

ღმრთისა მიერ ყოველივე შესაძლებელ არს, მ. 19,26; მრ. 10,27; კაცთაგან ესე ვერ შ. არს, მ. 19,26 C; მრ. 10,27 C; უკუეთუ შ. არს, მ. 26,39,42; მრ. 14,35; ყოველივე შ. არს მორწმუნისა, მრ. 9,23; ესე ნათესავი ვერარაჲთ შ. არს განსლვოდ, გარნა ლოცვითა და მარხვითა, მრ. 9,29; შ. არს შენ მიერ თანა-წარსლვად სასუმელი ესე ჩემგან, მრ. 14,36; თუ შ. არს ათითა ათასითა შემთხუვეად ოცითა ათასითა მომავლისა მის ზედა, ლ. 14,31 C; შეუძლებელი კაცთაგან შ. არს ღმრთისა მიერ, ლ. 18,27; ვრ შ. არს ესე ყოფად, ი. 3,9; ნაზარეთით შ. არსა კეთილისა რამესამე ყოფად, ი. 1,46; ნუუკუე შ. არსა მუცელსა დედისა თჳსისასა შესლვად და მეორედ შობად, ი. 3,4; შ. არს საგრილსა შისისა ქუეშე მფრინველნი ცისანი დადგრომად, მრ. 4,32; შ. იყო განსცილად ესე დიდძალისა სასცილდისა, მ. 26,9; შ. იყო ესე განსცილად უფროჲს სამასისა დრაჰკინისა, მრ. 14,5.

კაცთაგან ესე შეუძლებელ არს, მ. 19,26; მრ. 10,27; არარაჲ შ. არს წინაშე ღმრთისა სიტყუად, ლ. 1,37; არარაჲ შ. იყოს თქუენ მიერ, მ. 17,20; შეუძლებელი კაცთაგან შესაძლებელ არს ღმრთისა მიერ, ლ. 18,27.

შემკრება, ი ვნ.: შეიძრა ქალაქი იგი ყოველი, მ. 21,10; ქუეყანაჲ შ., მ. 27, 51; ძალნი ცათანი შეიძრნენ მ. 24,29; ლ. 21,26; ძალნი, რომელნი იყენენ ცათა შინა, შ., მრ. 13,25.

ხ მათ თითითაცა ერთითა შეძრვად არა ჰნებავენ იგი, მ. 23,4; ვერ შეუძლო შ. სახლსა მას, ლ. 6,48.

შეძარწუნება, დ [შემინება; შეწუხება]: ნუ შეძარწუნდებით (შესდ. E), მრ. 13,7; მ. 21,9; იხილეთ და ნუ შეძარწუნდებით, ლ. 24,6; რაასა შ., ლ. 24,38 C; ნუ შეძარწუნდებთან გულნი თქუენნი, ი. 14, 1 E; ნუ შეძარწუნდებთან გული თქუენი, ი. 14,1 D, 27; ნუ შეძარწუნდებთიდ გულნი თქუენნი, ი. 14,1 C, 27 C; შეძარწუნდა იგი და ყოველი იერუსალემი მის თანა, მ. 2,3; შ. ზაქარია, ლ. 1,12; შ. სიტყუასა მისსა, ლ. 1,29; შ. სულითა ვა რისხვით, ი. 11,33; შ. სულითა თვისთა, ი. 13,21 რაასა ესოდენ შეძარწუნდით, მ. 8,26; შეძარწუნდეს და აქუეს, მ. 14,26; საშინელეზისაგან მისისა შ. მცველნი იგი, მ. 28,4; ყოველთა იხილეს იგი და შ., მრ. 6,50; ხ იგინი შ. და შეწინებულ იქმნეს, ლ. 24,37; შ. დიდად, ი. 6,19 C.

შეძარწუნებულ არს სული ჩემი, მრ. 14,34 L; ი. 12,27; რაასა შ. ხართ, ლ. 24,38; შ. იყენეს და დაკვრებულ, მრ. 16,8.

შეწამება, 0—3 [დაწამება, დაზარალება, დასმენა]: რას ძვრის საქმესა შეწამებთ კაცსა მავას, ი. 18,29 C; რაასა ესენი შეწამებენ შენ, მ. 26,62; რაოდენსა-ესე შ. შენ, მ. 27,13; არას მიუგება, რაასა-ესე შ. შენ, მრ. 14,60; აჰა რაოდენსა შ. შენ, მრ. 15,4.

[ნ. კ. ცილის შეწამება].

შეწავნა, ე [შეწავა, დაზარალება]: არ-ქუ მას, რა შეწავნოლის მე, ლ. 10, 40; რაა ძალ-გიც, შეწავნე ჩუენ, უფალო, მრ. 9,22; შ. ურწმუნოებასა ჩემსა, მრ. 9,24; შეწავნე ჩუენ და წყალობა-ყავ ჩუენ ზედა, მრ. 9,22 C; რა მოვიდენ და შეწავნენ მათ, ს. 5,7.

ქობაგებდეს ყოველსა ქუეყანასა უფლისა შეწავნითა, მრ. 29,20.

შეწირვა, 0—3(2): ათეულსა შეწირავ ყოველისაგან მონაგებისა ჩემისა, ლ. 18,

12; უკუეთუ შეწირავიდე შენ შესაწირავსა შენსა, მ. 5,23; შე-თუ-სწირავიდე შესაწირავსა შენსა, იქვე C; ქუროვმან გლახაკმან უფროს ყოველთასა შეწირავსა შესაწირავსა ამას ზედა, მრ. 12,43 C; ამან... ყოველი, რაადეა აქუნდა, შ., მრ. 12,44 E; ქუროვმან ამან გლახაკმან უმეტეს ყოველთასა შ., ლ. 21,3; ამან ნაკლულევეანებისაგან თვისისა ყოველი... შ., ლ. 21,4; მსხუერბლი შ. ღმრთისა, ი. 16,2; შეწირავს მისა ძლუენი, მ. 2,11; ამათ ყოველთა ნამეტნავისაგან მათისა შ. დასადებელსა ამას, ლ. 21,4; შეწირე შესაწირავი შენი, მ. 5,24; 8,4; შ. განწმედისა შენისათვის, მრ. 1,44; ლ. 5,14.

[ნ. კ. შესაწირავ].

შეწუხება, ნ: შეწუხნა ჰეროდე მეფე, მრ. 6,26; იგი შ., მრ. 10,22; ესმა რაადე ესე მას, შ., ლ. 18,23 C; შ. პეტრე, ი. 21,17; შე-ლათუ-წუხნა მეფე იგი, მ. 14,9; იგინი შეწუხნეს ფრიად, მ. 17, 23; 26,22; იხილეს რაადე მოყუასთა მისთა საქმე ესე, ფრიად შ., მ. 18,31.

რა ინება შეწუხებაჲ ქალისაჲ, მრ. 6,26.

შეწუხებულ არს სული ჩემი, მ. 26, 38.

შეწყალება, ი [შეგრალება]: ვა მე შეგიწყალე შენ, მ. 18,33; რამეა შეიწყალე მოყუასი იგი შენი, იქვე; შეგიწყალა შენ (უფალმან), მრ. 5,19; შე-მიწყალე მე, უფალო, მ. 15,22,25; შ. მე, მრ. 10,47; ლ. 16,24; ძეო დავითისო, შ. მე, მრ. 10,48; ლ. 18,38,39; შე-მიწყალენ ჩუენ, უფალო, მ. 9,27; 20, 31; შ. ჩუენ, იესუ, ძეო დავითისო, მ. 20,30; იესუ მოძღუარ, შ. ჩუენ, ლ. 17, 13; იესუ მოძღუარ, შეგაწყალენ ჩუენ, იქვე C; შეიწყალე ძე ჩემი, მ. 17,15.

ი ენ.: ნერარ იყენენ მოწყალენი, რ იგინი შეიწყალენ, მ. 5,7.

0: შეიწყალა უფალსა-მას მონად იგი, მ. 17,27; იესუს შ. იგი, მრ. 1,41; შ. იგი და ჰრკუი მას, ლ. 7,13; იხილა იგი და შ., ლ. 10,33; იხილა იგი მამამან თჳსმან და შ., ლ. 15,20; შეწყალნეს იგინი, მ. 9,36; 14,14; 20,34; მრ. 6,34.

არა-მე ღირდა შენდაცა შეწყალებად მოყუსისა მის შენისა, მ. 18,33 C.

შეწყნარება, 0 [მიღება]: ესე ცოდვილთა შეიწყნარებხ, ლ. 15,2; წამებასა მას მისსა არაივინ შ., ი. 3,32 C; მოვედ სახელითა მამისა ჩემისათა, და არა შემიწყნარებთ მე, ი. 5,43 C; წამებასა ჩუენსა არა შეიწყნარებთ, ი. 3, 11; რომელმან შეგიწყნარნეს თქუენ, მე შემიწყნარა, მ. 10,40 C; რომელმან შეიწყნაროს ესე ყრმიდ სახელითა ჩემითა, მე შ., ლ. 9,48; შეიწყნარა ისრაელი, მონად თჳსი, ლ. 1,54; მიქცევისა მას იესუსსა მუნვე შ. იგი ერმან, ლ. 8,40; შ. მომავლინებელი ჩემი, ლ. 9, 48 C; ოდეს გიხილეთ შენ უცხოლ და შეგიწყნარეთ შენ, მ. 25,38; უცხო ვიყავ, და შემიწყნარეთ მე, მ. 25,35; უცხო ვიყავ, და არა შ. მე, მ. 25,43; მე მოვედ სახელითა მამისა ჩემისათა, და არა შ., ი. 5,43; თქუენ იხილეთ და არა შეიწყნარეთ, მ. 21,32; თჳსთა იგი არა შეიწყნარეს, ი. 1,11; რაოდენთა-იგი შ., ი. 1,12; შ. იგი გალილეელთა, ი. 4,45; მათ შ. ქეშმირატად, ი. 17,8 C; არა შეიწყნარნეს [წავ.] იგინი, ლ. 9,53; წუთერთ სიხარულით შეიწყნარის იგი, მ. 13,20 C; მუნქუესვე სიხარულით შეიწყნარის, მრ. 4,16 C; რომელთა ისმინიან სიტყუი იგი და შ., მრ. 4,20; სიხარულით შ. სიტყუი იგი, ლ. 8,13; მან მე შემიწყნაროს, მ. 10,40; 18,5; მრ. 9,37; ი. 13, 20; რომელმან მე შ., მ. 10,40; მრ. 9,37; ლ. 9,48; ი. 13,20; არა მე შ.,

მრ. 9,37; შეიწყნაროს მომავლინებელი ჩემი, მ. 10,40; ლ. 9,48; ი. 13,20; რომელმან შ. წინაწარმეტყუელი, მ. 10, 41; რომელმან შ. მართალი, მ. 10,41; რომელმან შ. ყრმიდ ერთი, მ. 18,5; მრ. 9,37; ლ. 9,48; რომელმან არა შ. სასუფეველი ღმრთისად, მრ. 10,15; ლ. 18,17; რომელმან შ. წამება მისი, ი. 3,33 C; უკუეთუ ვინმე შ., რომელი მე მივავლინო, ი. 13,20; სოფელმან ვერ შ. იგი, ი. 14,17 C; უკუეთუ ვინმე არა შეგიწყნარნეს თქუენ, მ. 10,14; რომელმან თქუენ შ., მ. 10,40; რომელმან ადგილმან არა შ. თქუენ, მრ. 6,11 C; რომელმან შეურაცხ-მყოს მე და არა შეიწყნარნეს სტყნი ჩემნი, ი. 12,48; უკუეთუ სხუად მოვიდეს სახელითა თჳსითა, იგი შეიწყნაროს, ი. 5,43; შემიწყნარონ მე სახლეულთა მათთა, ლ. 16,4; რაოდენთა არა შეგიწყნარნენ თქუენ, მრ. 6, 11; ლ. 9,5; რომელსა ქალაქსა შეხვდეთ და შ. თქუენ, ლ. 10,8; რომელსა ქალაქსა შეხვდეთ და არა შ. თქუენ, ლ. 10,10; შ. თქუენ საუკუნეთა მათ საყოფელთა, ლ. 16,9.

უკუეთუ გნებაეს შეწყნარებახ, იგი არს ელია, მ. 11,14 D; ... შეწყნარებად ..., იქვე E.

არაივინ წინაწარმეტყუელი შეწყნარებულ არს თჳსსა სოფელსა, ლ. 4,24; ქიდაგებად წელიწადი უფლისად შეწყნარებულნი, ლ. 4,19.

შეკმა, 0—2: რომელნი შეშკამთ სახლებსა ქურიეთასა, მ. 23,13; ... შეშკამენ (შეშკ. E) ..., ლ. 20,47; ... შეშკამენ ..., მრ. 12,40; შურმან სახლისა შენისამან შეშკამა მე, ი. 2,17; რომელმან შეკამა საცხორებელი შენი მე-დავთა თანა, ლ. 15,30; პურნი იგი შე-საწირივისანი შეკამა, მ. 12,4; მრ. 2, 26; ლ. 6,4; მოვიდეს მფრინველნი ცი-

სინი და შეკამებს იგი, მ. 13,4; მრ. 4,4; მფრინველთა ცისათა შ. იგი, ლ. 8,5; სადა ენებად იგი მოწაფეთა ჩემთა თანა შეკამო, მრ. 14,14 C; შურ-მან სახლისა შენისამან შეკამოს მე, ი. 2,17 C; რა შეკამონ პასეკი (ზატკი C) იგი, ი. 18,28.

შეკირვება, ა—2 [შევიწროვება, შეწვ-ნება]: ჰხედავ ერსა ამას, რ შეკაპირ-ვებენ შენ, მრ. 5,31.

შეკუვნებულ [შეწუხებული]: შეკუვ-ნებულ არს სული ჩემი, მ. 26,38 C; მრ. 14,34 C; მიხელა მათ მრისხანედ შეკუვნებულად სიბრძესა მას ზედა, მრ. 3,5 C.

შეკურვილ [შეიარაღებული]: რაეამს ძლიერი შეკურვილი ჰსცივდეს ეზოსა თვისსა, ლ. 11,21.

შეხადა, 0—(3) 2 [მოწოდება, მოწვევა, დამახვება]: შეხადა მუნ იესუს, ი. 18,33.

შეხება, ა—3: ვინ შემახო სამოსელ-სა ჩემსა, მრ. 5,30; ვინ შ. მე, მრ. 5, 31; ლ. 8,45 (2-ჯერ), 46 E; იესუ თქუა: შე-ვინ-მე-მახო, ლ. 4,46 CD; მიყო ჯე-ლი მისი იესუ, შეახო და ჰრქუა, მ. 8, 3; მრ. 1,41; შ. მას ჯელი თვისი, მ. 8, 15; შ. ფესუსა სამოსლისა მისისასა, მ. 9,20 D; ლ. 8,44; შ. თუილთა მათთა, მ. 9,29; 20,34; მოუჭდა მათ იესუ, შ. ჯელი და ჰრქუა, მ. 17,7; შ. სამოსელსა მისსა, მრ. 5,27; ერა შ., მეყსეულად განჯმა წყაროდ იგი წილოვნებისა მისი-სად, მრ. 5,29; შ. ენასა მისსა, მრ. 7, 33; რამეცა ჯელი შ. მას, მრ. 8,22 C; გან-ყო ჯელი და შ. მას იესუ, ლ. 5,13; მოვიდა და შ. ცხედარსა მას, მ. 7,14; რომლისა ბრალისათვის შ., უთბრა წი-ნაშე ყოვლისა ერისა, ლ. 8,47; შ. ჯე-ლი ყურსა მისსა, ლ. 22,51; რაოდენთა (რომელთა C) შეახებს, ცხონდეს, მ. 14, 36; რამეცა ფესუსა ხ სამოსლისა მი-

სისასა შ., მრ. 6,56 C; რაოდენთა ცა შ. მას, ცხონდებოდეს, მრ. 6,56 C; რა-მეცა შე-ხ-ჯერ-ახებს მას, მრ. 3,10 C; მო-ყვენ თითონი შენნი და შემახე აქა, ი. 20,27 C; ჯელი შემახეთ მე, ლ. 24,39; თქვენ ერთითაცა თითითა არა შეახთ ტურთსა მას, ლ. 11,46; და ლათუ სი-მოსელსა ოდენ მისსა შევახო, ვცხოვ-ნდე, მრ. 5,28; არა თუ... შ. ჯელი ჩე-მი გუერდთა მისთა, ი. 20,25 C; შე-ხ-თუ-ვახო ფესუსა სამოსლისა მისისასა, ვცხოვრდე, მ. 9,21; რა ფესუსა ოდენ სამოსლისა მისისისა შეახონ, მრ. 6,56; რა შე-ხ-ახონ ფესუსა სამოსლისა მი-სისასა, მ. 14,36.

ე: რაბამი დედაკაცი შეეხების მას, ლ. 7,39; რაოდენნი შეეხებოდეს, ცხოვ-ნდებოდეს, მრ. 6,56; შეეხო ფესუსა სამოსლისა მისისასა, მ. 9,20 E; რაოდ-ენთა აქუნდა საღმობად და შეეხნეს, განიკურნებოდეს, მრ. 3,10; არა შეეხ-ნაინ ჰურიანი სამარტელთა, ი. 4,9; ზედაცა დაესხმოდეს მას ერი იგი, რა შე-ოდენ-ეხნენ, მრ. 3,10.

შეხილვა, ი: შეხილნეს ურთიერთას მოწაფეთა მისთა [შეხვედეს ერთმან-ნეთს], ი. 13,22 C.

შეხრილ [ხაგხე, ახგებული]: საწყაული შეხრილი და დატენილი და ზედა გარ-დათხეული მოგვეცეს წილთა თქვენთა, ლ. 6,38.

შეხულომა, ენ.: მრავალი ქირი შემ-ხულა მე დღეს, მ. 27,19 C; სიკუდილი ლათუ შემხუდეს, მ. 26,35 C; შე-ლათუ-მხუდეს შენ თანა სიკუდილი, მრ. 14,31 C.

შეხუდრება, ა—3: შრომასა შემა-ხუდრებებს [მარწუხებს] მე მარადის ქუ-რივი ესე, ლ. 17,5.

შეხუვვა, 0—2: შეხვა იგი სახუვეე-ლითა, ლ. 2,7.

ო/უ: მოუტდა მას და შეუხზა წყლუ-
ლი იგი, ლ. 10,34.

ე: შეეხზა ყელსა მისსა, ლ. 15,
20 C.

პპოვოთ ყრმაჲ იგი შეხუეული და
მწოლარაჲ ბაგასა, ლ. 2,12.

შეტღობა, 0—1 [შეხვლა]: შეტდა ლო-
რებსა მას, მრ. 5,13 C.

ო/უ—2: შეუტდა ეშმაკი იუდას, ლ.
22,3; ზრუნვანი ამის სოფლისანი და
საეთური სიმდიდრისაჲ შეუტდის, მრ.
4,19.

შვილ: იყენეთ თქვენ შვილ მამისა
თქუენისა ზეცათაჲსა, მ. 5,45; არა ესუა
მას შ., მ. 22,25 C; არა ესუამათ შ., ლ.
1,7 C; მოჰსცა მათ კელმწიფებაჲ შ.
ღმრთის ყოფად, ი. 1,12; მისცეს ძმამან
ძმაჲ სიკუდილდ, და მამამან შვილი, მ.
10,21; მრ. 13,12; უკუეთუ ვინმე მოკუ-
დეს და არა დაუშოეს შ., მ. 22,24; არა
დაშთა შ., მ. 22,25; არა დაუშთა შ., მრ.
12,20, 21, 22; ლ. 20,31; უკუეთუ ვისმე
მოუკუდეს ძმაჲ და ესუას მას ცოლი და
შ. არა დაუშოეს მრ. 12,19; არა ესუა
მათ შ., ლ. 1, 7; ვისი თქუენგანისაჲ შ.
გინა ჯარი შთავარდეს ჯურღუმულსა, ლ.
14,5; არავენ მათგანი წარწყმდა, გარნა
შ. იგი წარსაწყმედელისაჲ, ი. 17,12 C;
შემძლებელ არს ღმერთი ქვათა ამათ-
გან აღდგინებად შვილად აბრაჰამისა,
მ. 3,9; არა ღირს ვარ წოდებად შ.
შენდა, ლ. 15,19 C; ნუ გეშინინ, შვი-
ლო, მ. 9,2; შ., წარვედ დღეს და იქ-
მოდე ვენაჯსა ჩემსა, მ. 21,28; შ., მი-
გეტყვენენ შენ ცოდვანი შენნი, მრ. 2,5;
შ., რაჲსა ესრჷთ მიყავ ჩუენ, ლ. 2,48;
შ., შენ მარადის ჩემ თანა ხარ, ლ. 15,
31; შ., მოივსენე, რ... , ლ. 16,25;
აღდგენ შვილნი მამა-ღედათა მათთა
ზედა, მ. 10,21; მრ. 13,12; აწ უკუე
თავისუფალ სამე არიან შ., მ. 17,26;

რომელმან დაუტევოს (რომელსა დაე-
ტერს C) ... ცოლი ანუ შ., მ. 19,29;
მრ. 10,29; ქუეთუ არა მიიღოს ასი წილი
ეამსი ამას სახლი... და მამაჲ და შ.,
მრ. 10,30; რომელი მოვალს ჩემდა და
არა მოიძულოს მამაჲ თჳსი და ღედაჲ
თჳსი და ცოლი და შ., ლ. 14,26; შ.
ამის სოფლისანი უგონიერეს არიან უფ-
რომს შვილთა ნათლისათა, ლ. 16,8 C;
რომელმან დაუტევა... ცოლი გინა შ.,
ლ. 18,29; შ. შენნი შორის შენსა და-
ეცენენ, ლ. 19,44; უკუეთუმცა შ. აბრა-
ჰამისნი იყვენით, ი. 8,39; აწ უკუე აზ-
ნაურ არიან შ. იგი, მ. 17,26 C; ად
რა შვილნიცა ღმრთისანი განბნეულნი
შეკრიბნეს ერთად, ი. 11,52; ად რა
შვილნი იგიცა..., იქვე C; რაქელ სტი-
როდა შვილთა თჳსთა, მ. 2,18; უკუე-
თუ თქუენ უკუეთურთა იცით მისაქმე-
ლი კეთილი მიცემად შ. თქუენთა, მ.
7,11; ლ. 11,13; ად თავეთა თქუენთა
ჰსტიროდეთ და შ. თქუენთა, ლ. 23,
28; შვილნი ამის სოფლისანი უგონიე-
რეს არიან უფროჲს. ნათლისათა, ლ.
16,8 C; სისხლი მაგისი ჩუენ ზედა და
შ. ჩუენთა ზედა, მ. 27,25; ნუთუ ეგე-
ბის შ. საქორწინისათა გლოვად, მ. 9,
15 C; უბრძანა უფალმან მისმან გან-
სყიდაჲ ცოლისაჲ და შ. მისთაჲ და ყო-
ველი, მ. 18,25; რაოდენ გზის ვინებე
შეკრებაჲ შ. შენთაჲ, მ. 23,37; ლ. 13,
34; მაყადე მე პირველად განძლებად
შ., მრ. 7,27; განმართლდა სიბრძნე
იგი შვილთაგან თჳსთა, მ. 11,19; ლ.
,35; არა კეთილ არს მოღებად პური
შ. და დაგებად ძალთა, მ. 15,26; მრ.
7,27; მეფენი ქუეყანისანი ვიეთგან მი-
იღებენ ხარკსა ანუ ზუერსა მათსა: შ.
ანუ უცხოთაგან, მ. 17,25; განვიდეს...
მოქცეუად გულნი მამათანი შვილთა მი-
მართ, ლ. 1,17; შვილნი, რაოდენ ძნელ

არს, რომელნი საფასეთა ესეენ, შუა-
ლვად სასუფეველსა ღმრთისასა, მრ. 10,
24; შვილნი, მცირედ ეამთქუნ თანა
ეარ, ი. 13,33; ბრძანა განსყიდა...
შვილთაჲ, მ. 18,25 C; ძალნიცა ტაბ-
ლასა ქუეშე კამედ ბიკისაგან შვილთაჲსა,
მრ. 7, 28.

[6. კ. უშვილო, შვილება].

შვილება: შემძლებელ არს ღმერთი
ქვათა ამათგან აღდგინებდ და შვი-
ლებდ აბრაჰამისა, მ. 3,9 C.

შთაბერვა, 0—3 [ჩაბერვა]: შთაპბე-
რა მათ და ჰრქუა, ი. 20,22.

შთაგდება, ა—2 [ჩაგდება]: კაცი არა
მაქუს, რა... შთა-მცა-შაგდო საბანელ-
სა მას, ი. 5,7; შთაგდო იგი საპრო-
ბილესა, მ. 18,30 D; მრავალ გზის ცეცხლ-
სა შ. ეგე და წყალსა, მრ. 9,22; წარ-
ვედ ზლუად და შთაგდე სამქედური,
მ. 17,27; მრავალ გზის ცეცხლსა შთა-
აგდის და წყალსა, მრ. 9,22 C; (თი-
ვად) ხვალისაგან თორენსა შთაგდიან,
მ. 6,30 C.

ი: შთაგდო თავი თვისი ზლუად, ი.
21,7; ეშმაკსა შთაგდო გულსა თვისსა,
ი. 13,2 C.

ვიდრე ორთა თუალთა სხმასა და
შთაგდებად გეჭენიასა, მრ. 9,47; რო-
მელმანცა ჰრქუას მთასა. ამას აღფხუ-
რად და შ. ზლუასა, მრ. 11,23 C; რო-
მელსა... კელ-ეწიფების შ. გეჭენიასა,
ლ. 12,5.

შთაგუნება, 0 [გეცხლში ჩაგდება და
დაწვა]: (თივად) ხვალე თორენსა შთაგ-
უნის, მ. 6,30 D; ლ. 12,28; ... შთაგ-
უნის, მ. 6,30 E; ლ. 12,28 C.

შთადება, ი ვნ. [ჩადება]: რად-იგი
შთადებოდა, მას აქუნ, ი. 12,6 C.

შთახადებელი იგი მას ჰკიდავენ, ი.
12,6.

შთავედ, შთავიდ, 0—1 [ჩახვლა]:
მღლეი ვინმე შთავიდოდა მასვე გზასა,

ლ. 10,31; შთავიდა კაფარანუმს, ლ. 4,
31; ამისა შემდგომად შ. იესუ კაფარ-
ნუმდ, ი. 2,12; შთავიდეს მოწაფენი
ზლუად, ი. 6,16; აღიფხურ ამიერ და
შთავედ ზლუად, მ. 21,21.

არარად არს გარეშე შთაძავალი კა-
ცისა, რომელმანმცა შეავინა იგი, მრ.
7,15.

არა უბრძანოს მათ უფსკრულთა შთა-
სლვაჲ, ლ. 8,31 C.

რომელნი-იგი იერუსალმით შთა-
სრულ იყვნეს, მრ. 3,22.

შთავროშა, 0—1 [ჩავარდნა]: ნუშცა
ყოველი გუამი შენი შთავარდების [ჩა-
ვარდება] გეჭენიასა, მ. 5,30 C; ნუ ყო-
ველი გუამი შენი შთავარდების გეჭე-
ნიასა, მ. 5,29 C; მოირტყა საბრადნელი
... და შთავარდა ზლუასა, ი. 21,7 C;
შთა-მცა-ვარდა უფსკრულთა ზღვსათა,
მ. 18,6 C; შთა-მცა-ვარდა იგი ზლუასა,
მრ. 9,42 C; ლ. 17,2 C; აღდეგ და შთა-
ვარდი [ჩავარდი] ზლუასა, მ. 21,21 C;
აღიფხურ და შ. ზლუად, მრ. 11,23;

მრავალ გზის შთავარდის იგი ცეცხლსა,
მ. 17,15; ვიდრე... შთაჰვარდე ცეცხლ-
სა მას საუკუნესა, მ. 18,8; არა ყოვე-
ლი გუამი შენი შთავარდეს [გამშ.] გე-
ჭენიასა, მ. 5,30 E; რომელსა ეღვას
ცხოვარი ერთი და შ. იგი აღღესა შა-
ბათსა ჯურღუმულსა (ქნარცუსა C), მ.
12,11; ვისი თქუნენანისაჲ შვილი გინა
ჯარი შ. ჯურღუმულსა, ლ. 14,5; გამო-
თუ-ინას ქედსა მისსა ვირით საფქველი
და შ. ზლუასა, მრ. 9,42.

ვიდრე არა ორთა კელთი ანუ ორთა
ფერქთა დგმისა და შთავროშაჲ ცეცხლ-
სა საუკუნესა, მ. 18,8 C; არა უბრ-
ძანოს მათ უფსკრულთა შ., ლ. 8,31;
ვიდრე არა ყოველი გუამი შენი შთა-
ვროშად გეჭენიასა ცეცხლისასა, მ. 5,
29; და არა ყოველი გუამი შენი შ. გე-

ჭენიასა, მ. 5,30 D; ვიდრე ორთა თუალთა სხმასა და შთავრდომად გეჭენიასა, მ. 18,9.

ვიდრე არლა შთავრდომილ იყო იგი მუცელსა, ლ. 2,21 C; უკეთუმცა... შ. იყო ზღუასა, ლ. 17,2.

შთათხევა, 0—(3) 2 [ჩაყრა]: შთასთხინენ ივინი შორის საჯემილსა მას ცეცხლისასა, მ. 13,50.

შთამავალ ნ. შთავედ.

შთამოყოფა, 0—2 [ჩამოყოფა]: რომელმან შთამოყოს ჩემ თანა ტელი პინაქსა ამას, მ. 26,23; მრ. 14,20.

შთანთქმა, 0—2 [ჩაყლაპვა]: რომელნი დასწურაეთ კურნაქსა და აქლემსა შთანთქამთ, მ. 23,24.

შთახადებელ ნ. შთადება.

შთახავალ [დადმართი, чужк]: მიიწია იგი შთახავალსა მას მთისა ზეთის ხილთაჲსა, ლ. 19,37.

შთასრულ ნ. შთავედ.

შთასხმა, ა—2 [ჩასხმა]: ღელვასა მას შთასხმიდა ნავსა მას, მრ. 4,37; მოილო წყალი და შთასხხა საბანელსა მას (კონქსა C), ი. 13,5; არავენ შთასხხის ღვნივ ახალი თხიერსა ძუელსა, მრ. 2, 22; (... თხიერთა ძუელთა) ლ. 5,37; არცა შთასხხიან ღვნივ ახალი თხიერთა ძუელთა, მ. 9,17; ად შ. ღვნივ ახალი თხიერთა ახალთა, მ. 9,17; მრ. 2,22; რომელთა შ. საწყაული ორ-ორი გინა სამ-სამი, ი. 2,6.

ი: შთაისხის [იტევს] თითოეულმან მათგანმან ორ ანუ თუ სამ საწყაულ, ი. 2,6 C.

ღვნივ ახალი თხიერთა ახალთა ჯერ-არს შთასხმად, ლ. 5,38.

შთატევება, ი/უ [ჩაშვება]: განთხარეს და შთატევევს ცხედარი იგი, მრ. 2,4 C; შ. იგი ცხედრითურთ შორის წინაშე იესუსა, ლ. 5,19.

შთაცვენება, 0—1: ორნივე მთხრებლსა შთაცვიან, მ. 15,14; არა-მე ორნი-

ვე ჯურლუმულსა შთაცვენ, ლ. 6,39. შთაცუმა, ა—3 [ჩაგმა]: გამოართუთ მაგას კუართი იგი წინამ და შთააცუთ მაგას, ლ. 15,22 C.

ი: ვიდრემდე შთაიცუათ ძალი მალლით, ლ. 24,49 C.

შთაწერა [ჩაწერა]: აღვიდა იოსეფცა... შთაწერად მარიამითურთ, ლ. 2, 5 C.

შთაწენა, ა—2 [ჩაწენა]: შეგრაგნა იგი და შთაწენა ბაგასა, ლ. 2,7 C.

პოეს... ყრმაჲ იგი შთაწენილი ბაას ა, ლ. 2,16 C.

შთახედვა, 0—(3) 2 [ჩახედვა]: (პეტრე) შთახედვა (შთახედა E, შთახედნა C) საფლავსა მას, ლ. 24,12; შ. (შთახედა CE) საფლავსა მას, ი. 20,5; ვრ ტიროდა, შ. (შთახედა E, შთახედნა C) საფლავსა მას, ი. 20,11.

შთაჯღა, 0—2 [ჩადება, ჩაყოფა]: მოყავ ტელი შენი და შთაჯღე გუერდსა ჩემსა, ი. 20,27 C; არა თუ... შთაჯღალო თითი ჩენი ადგილსა მას საძსქუალთასა, ი. 20,25 C.

შთაჯღომა, 0—1 [ჩახვლა]: სხუად ჩემსა უადრეს შთაჯღის, ი. 5,7 C; სხუანი უწინარძს ჩემსა შთაჯღიან, ი. 5,7; შენ, კათარნაუმ, ნუ ცადმდე აჰმალღებდი, ად ვიდრე ჯოჯხებთადმდე შთაჯღე, მ. 11,23; ლ. 10,15; რომელი არა შევიდეს კარით ეზოსა ცხოვართასა, ად სხუთ შთაჯღეს, ი. 10,1 C.

შთობა, შღობა ნ. შემოობა, შემღობა, შიშთვილის-ბმა.

შთომა, შღომა ნ. დაშთომა, დაშღომა.

შიდა [თანდ., --ში]: გეჭენიასა შიდა, მ. 10,28 C; გულსა შ., მ. 5,28 C; 12, 40 C; 24,48 C; გულთა შ., მ. 9,3 C; ეკალთა შ., მ. 13,22 C; თუალსა შ., მ. 7,3 C (2-ჯერ); წყალთა მათ შ., მ. 3, 32 C.

1. შინა [ზს., = შინ, შიგ, მიგნით]: შევიდა შინა, დაჯდა მსახურთა თანა, მ. 26, 58 C; მიჰსდევდა მის ვიღარე შ. ეზოდმდე, მრ. 14,54; იგი ვანარისხნა და არა უნდა შ. შესლვად, ლ. 15,28; შე-რად-ვიდეს შ., არა-პოვეს გუამი, ლ. 24,3; იესუ არა მუნ შ. არს, ი. 6,24 C; შ. არა შევიდა, ი. 20,5.

2. შინა [თანდ., =-ში]: აგარაქსა შინა, მ. 24,40 C; ათქალაქს შ., მრ. 5, 20 C; ალსა მას შ., ლ. 16,24 C; ბნელსა შ., მ. 10,27; 12,3; ი. 1,5; 12,46; განსადღელთა შ., ლ. 22,28; გეჭენიასა შ., მ. 10,28; გულსა შ., მ. 5,28; 9,21; გულთა შ., მ. 9,3,4; 16,7 C, 8 C; მ. 21, 25 C; მრ. 2,6,8 (2-ჯერ); 6,51 C; 8,16; ლ. 5,22; 7,49; დაბასა შ., მრ. 8,26; დაფიურლსა შ., მ. 6,18 C; დღესა შ., 20,2; ლ. 17,4 C; ერთსა შ. დღესა, ლ. 5,17; 8,22; მას დღესა შ., მ. 7,22; 8, 13; 13,1; 18,1 C; 22,23; მრ. 4,35; ლ. 10,12; 13,31; 17,31; 23,12; ი. 1,39; 14,20; 16,23,26; მასვე დღესა შ., ლ. 24,13,33; დღეთა ამათ შ., ლ. 24,18 C; ამათ დღეთა შ., ლ. 24,18 C; ამათ დღეთა შ., ლ. 1,39; 23,7; მათ დღეთა შ., მ. 3,1; 24,19; მრ. 1,9; 2,20; 8,1; 13,17,24; ლ. 2,1; 4,2; 5,35; 9,36; 21, 23; დღესასწაულსა შ., მ. 26,5 C; ეგვიტეს შ., მ. 2,19; ეზოსა შ., მ. 26,69; მრ. 14,66; ეკლთა შ., მრ. 4,7,18; ლ. 8, 14; ზამთარსა შ., მ. 24,20; ზღუასა შ., მ. 8,24 C; მრ. 4,1; 5,13; ლ. 17,6; თავსა შ., ი. 11,38; თავსა მას შ., მრ. 4,28; თავთა შ., ი. 5,39; თუალსა შ., მ. 7,3 (2-ჯერ), 4; ლ. 6,41; კლდესა შ., მ. 27,60 C; კრებულსა მას შ., მრ. 1, 23 D; ლელუსა მას შ., ლ. 13,7; ლოცვისა შ., მ. 21,22; მრ. 11,24,25; ლ. 18,1; მას შ., მ. 10,11 C; 17,27; 21, 19 E, 33; 23,21; მრ. 11,13; 12,1; ლ.

10,9; 11,26; 24,18; ი. 4,14; 5,3; 11, 10; მათ შ., ლ. 13,14; მარხვესა შ., მრ. 2,18; მალალოა შ., მ. 21,9; მრ. 11,10; ლ. 2,14; 19,38; მთასა შ., მ. 18,12 D; მთათა შ., იქვე E; მრ. 5,5 C; მტილსა მას შ., ი. 18,26; 19,41; მცნებათა შ., მ. 22,40 C; ყოველთა შ. მცნებათა და სამართალთა ღმრთისათა, ლ. 1,6 C; ნაესა შ., მ. 4,21; 13,2; მრ. 1,19,20; 8,14; ნაესა მას შ., მ. 14,33; მრ. 4,36; ნათელსა შ., მ. 10,27; ლ. 12,3 C; ეამსა შ., ლ. 2,38; მას ეამსა შ., მ. 7,23; 10,19; 11,25; 12,1; 14,1; 26,55 C; მრ. 13,11; ლ. 7,21; 10,21; 12,12; 20,19, 27; რომელსა შ., მრ. 2,4 C; ი. 6,22 C; რომელთა შ., ლ. 13,14; 21,6; 23,29; სამარგესა შ., მრ. 6,29 C; 15,46; ი. 11, 17 C; ახალსა შ. სამარგესა, მ. 27,60 C; სამარობანსა შ., მრ. 5,5 C; სამეფოთა შ., ლ. 7,25; სამღდელოს შ., მრ. 11, 27 C; 12,35 C; საპყრობელსა შ., მრ. 6,28 D; საპყრობილეს შ., მ. 11,2 C; 25, 39 C, 43 C; საპყრობილესა შ., მ. 11,2; 14,10; 25,44 C; მრ. 6,17 C, 28 E; ლ. 23,19 C; სარტყელსა შ., მრ. 6,8 C; სასუფეველსა შ., მ. 5,19 C (2-ჯერ); 8, 11 C; 11,11 C; მრ. 14,25 C; ლ. 22,16, 30; საუნჯესა შ., მ. 24,26; საუნჯეთა შ., იქვე C; ლ. 12,3; საფლავსა შ., ი. 11,17; მასვე საშუაელსა შ., ლ. 23,40; სახლსა შ., მ. 8,6; 9,10; 13,57; მრ. 2, 1,15; 6,4; 10,10; ლ. 5,29 CD; 7,37; 8,27; 10,7; 12,52; 17,31; 19,5; ი. 8, 35; 11,20,31; სახლსა მას შ., მ. 5,15; სახლთა შ., მ. 11,8; სახლსა მას შ. საფასისასა, ი. 8,20 C; სენსა შ., ლ. 5, 31; სლვასა შ., მრ. 2,23 C; 16,12; ლ. 24,17; სნეულებასა შ., ი. 5,5 C; სოფელსა შ., ი. 1,10; 8,26; 9,5; 16,21; 17,11,13; სწავლასა შ., მ. 21,23 C; მრ. 12,38 C; ი. 6,59 C; ტანჯვასა შ.,

ლ. 16,23; 23,40 C; ტაძარსა შინა, მ. 12, 5; 26,15; მრ. 14,49; ლ. 22,53; ი. 11, 56; 18,20; ტაძარსა მის შ., მ. 21,12, 14,15; 23,16 C; 27,5; მრ. 11,27; 12, 35; ლ. 1,21,22; 2,46; 19,47; 20,1; 21, 37,38; 24,53; ი. 2,14; 5,14; 7,28; 8, 20; 10,23; უძღურებასა შ., ი. 5,5,6; ქალაქსა შ., ლ. 18,2,3 C; 23,19; ქალაქსა ამას შ., მ. 10,23 C; ლ. 24,49; ქალაქსა მის შ., ლ. 7,37; ყანასა შ., მ. 13,44; ყურთა შ., მრ. 7,33 C; შაბათსა შ., მ. 12,2,5,12; მრ. 2,23,24; ლ. 4,31; 6,2; 13,10; 18,12; ი. 5,16; შაფათსა შ., მ. 12,11 C; მრ. 3,2 C, 4 C; ლ. 6,9 C; 14,3 C; ი. 7,23 C; შაფათთა შ., მრ. 1, 21 C; შესაკრებელსა მის შ., მრ. 1,23 E; 6,2 C; ლ. 4,28; შესაკრებელთა შ., მ. 4,23 C; 23,6 C, 34 C; მრ. 1,21,39; 12, 39 C; 13,9; შფოთსა შ., მრ. 15,7; შჯულსა შ., მ. 22,36; ცათა შ., მ. 5, 12,45 C, 48 C; 6,1,9,10,14 C, 20,26 C; 7,21 C; 10,32 C, 33 C; 16,17 C, 19 (2-ჯერ); 18, 10 (2-ჯერ), 18 (2-ჯერ), 19 C; 19,21; 22,30; 23,9; 24,30,36 C; 28,18; მრ. 10,21; 11,10 C, 25; 12,25; 13,25, 32; ლ. 6,23; 10,20; 12,33; 15,7,18 C, 21 C; 17,24 C; 18,22; ი. 3,13 C; ცოდვისა შ., ი. 9,34; ცოდვათა შ., ი. 8,21, 24 (2-ჯერ); წიგნთა შ., მ. 21,42; წილოვნებასა შ., მ. 9,20; წყალთა მათ შ., მ. 8,32; ტელთა შ., ლ. 3,17; ჯოჯობეთსა შ., ლ. 16,23.

შინაგამო [მიგნიდან, შინიდან]: მან მიუგოს შინაგამო და ჰქუქუს, ლ. 11,7.

შინაგამომართ [მიგნიდან, შინიდან]: მან მიუგოს შინაგამომართ და ჰქუქუს, ლ. 11,7 C.

შინაგან [ზხ., = მიგნით]: შინაგან იყენებდნენ მგელ მტაცებელს, მ. 7,17; შ. საესე არიან ნატაცებითა და არაწმიდებითა, მ. 23,25 C; შ. საესე არიან ძულალებითა მკულარათათა და ყოვლითა ირაწმიდე-

ბითა, მ. 23,27; შ. ხართ საესე ორგულებითა და უშჯულოებითა, მ. 23, 28; შ. გულისაგან კაცთაჲს გამოვლენ გულის სიტყუანი ბოროტნი, მრ. 7,21; ყოველნი ესე ბოროტნი შ. გამოვლენ, მრ. 7,23; სტრატეგითა მათ შეიყვანეს იგი შ. ეზოსა მას, მრ. 15,16; შეკრებულ იყვნეს მოწაფენი შ., ი. 20,26.

შინაგან-ი [ზედხ.]: შინაგანი თქუენი საესე არნ ნატაცებითა და ირაწმიდებითა, მ. 23,25; ლ. 11,39; რომელმან გარეშე შექმნა, მანცა შ. შექმნა, ლ. 11, 40; განწმიდეთ პირველად შ. იგი (—C) სასუმელისაჲ, მ. 23,26.

შინა-განქუან, ა—2 [გატანა, ტარება]: არავის უფლობდა, ერმეცა ვის შინა-განაქუნდა კურკელი სამღვდლოთ, მრ. 11,16 C.

შინა-განცემა, 0—(3)2 [ლალარი, გაყემა]: მაშინ დაბრკოლდებოდიან მრავალნი და ურთიერთას შინა-განცემდენ (შ.-გასტ. E), მ. 24,10.

შინება, ე [ობ. წყ.]: და ლათუ ღმრთისა არა მეშინის, ლ. 18,4; არცაღი გეშინის შენ ღმრთისა, ლ. 23,40; გუეშინის ერისა ამის, მ. 21,26; მრ. 11, 32; ნუ გეშინის მიყვანებად მარიამისა, მ. 1,20; ნუ გ., შეილო, მ. 9,2; ნუ გ., ასულო, მ. 9,22; ნუ გ., ასულო სიონისაო, ი. 12,15; ნუ გ. მათგან, მ. 10,26 C, 28; ლ. 12,4; მე ვარ, ნუ გ., მ. 14,27; მრ. 6,50; ლ. 24,36; ი. 6,20; ილდეგით, ნუ გ., მ. 17,7; ნუ გ. თქუენ, მ. 28,5; ლ. 2,10; ნუ გ., გარნაგრწმენინ ხ, მრ. 5,36; ლ. 8,50; ნუ გ., აღდეგ, გიწესს შენ, მრ. 10,49; ნუ გ., ზაქარია, ლ. 1, 13; ნუ გ., მარიამ, ლ. 1,30; ნუ გ., სიმონ, ლ. 5,10; ნუ გ. მკირესა მავას საწყისოსა, ლ. 12,32; ნუ გ., მ. 10,31; 28,10; მრ. 16,6 C; ი. 16,33; ნუ შე-

ძრწუნდებიან გული თქუენი, ნუცა გეშინინ, ი. 14,27 E; ნუუტუე გ. მათა, მ. 10, 26; ნუუტუე გ., ლ. 12,7; ნუ შეძრწუნდებიან გული თქუენი, ნუცა ეშინინ, ი. 14, 27 D; შეშინოლა, ვდ კაცი ხარ სასტიკი, ლ. 19,21; ეშინოლა ერისა მისგან, მ. 14,5; 21,46; ე. ერისა მის, მრ. 12, 23; ლ. 20,19; 22,2; ე. ერისაგან, მრ. 11,32 C; ჰეროდეს ე. იოვანესა, მრ. 6, 20; ე. კითხუად მისა, მრ. 9,32; იგინი მოჰსდევდეს მას და ე. კითხუად, მრ. 10,32; ე. მისა, მრ. 11,18; არარად ვის უთხრეს, რ ე., მრ. 16,8; ე. მათ კითხუად მისა სიტყუას მისთჳს, ლ. 9,45; ღმრთისა არა ე., ლ. 18,2; ე. ჰურიათათჳს, ი. 9,22; გეშინოდენ მისა უფროს, მ. 10,28; გ. მისა, რომელსა..., ჰე, გეტუჯ თქუენ, მისა გ., ლ. 12,5; გიჲუნო თქუენ, ვისა გეშინოდის, ლ. 12,5.

[ნ. კ. საშინელება, შეშინება, 1. შიშ].

1. შიშ [страх]: შიში დაეცა მას ზედა, ლ. 1,12; შ. დაეცა მათ ზედა, ლ. 5,26; დაეცა შ. დიდი ყოველთა მათ ზედა, ლ. 1,65 C; 7,16; იყო შ. დიდი ყოველთა ზედა, ლ. 1,65; შიშისაგან (შიშისა მისგან C) ღაღად-ყვეს, მ. 14, 26; სულითა კაცთაგან შ. და მოლოდებისა მომავალსა ზედა სოფელსა ამას, ლ. 21,26; არაეინ განცხადებულად იტყოდა მისთჳს შიშისათჳს ჰურიათაგან, ი. 7,13; რომელი იყო მოწაფე იესუსა ფარულად შ. ჰურიათაგან, ი. 19,38; სადა-იგი იყენეს მოწაფენი დამალულ შ. ჰურიათაგან, ი. 20,19; იგინი წარვიდეს... შიშითა და სიხარულითა დიდითა, მ. 28,8; შეეშინა მათ შ. დიდითა, მრ. 4,41; ლ. 2,9; შ. დიდითა შეჰყრობილ იყენეს, ლ. 8,37.

უშიშად ქსნად ჳელთაგან მტერთა ჲუნთაგან, ლ. 1,74.

[ნ. კ. მოშიშ].

2. შიშ [ალაბასტრის ჳურჭელი]: რომელსა აქუნდა შიშითა ნელსაცხებელი დიდის სასყიდლისაგ, მ. 26,7 C; რომელსა აქუნდა შ. ნელსაცხებელი ნარდიონი პატროსანი, მრ. 14,3 C.

შიშთგილის-ბმა, ი [თავის ჩამოხრნობა]: (იუდა) დააბნია ვეცხლი იგი ტაძარსა მას შინა და განეშორა და წარვიდა, შიშთგილ-იბა (შიშუდილ-იბა C) და მოკუდა, მ. 27,5.

შიშუელ: შიშუელ ვიყავ, და შემ. მოსეთ მე, მ. 25,36; შ. ვიყავ, და არა შემშოსეთ მე, მ. 25,43; შესამოსელი მოირტყა, რ შ. იყო, ი. 21,7; ოდეს გიხილეთ შენ... შიშუელი და შეგმოსეთ შენ, მ. 25,38; ოდეს გიხილეთ შენ... შ. ანუ სნეული ანუ საჰყრობილესა შინა და არა გმსახურეთ შენ, მ. 25,44 C; ივლტოდა შ. მათგან, მრ. 14,52.

შიშუელი: შეემოსა არდაგი შიშუელიც, მრ. 14,51.

შობა 0—2: დედაკაცი რაემს შობან, მწუხარე არნ, ი. 16,21.

აბრაჰამ შვა ისაკი; ისაკმან შ. იაკობი; იაკობ შ. იუდა და ძმანი მისნი, მ. 1,2 C; იუდა შ. ფარეზ და ზარა თამარისგან; და ფარეზ შ. ესრომ; და ეზრომ შ. არამ, მ. 1,3 C; არამ შ. ამინადაბ; ამინადაბ შ. ნასონ; ნასონ შ. სალმონ, მ. 1,4 C; სალმონ შ. ბოოზ რეჰაბისგან; ბოოზ შ. იობედ რუთისგან; იობედ შ. იესე, მ. 1,5 C; იესე შ. დავით მეფე; დავით მეფემან შ. სოლომონი ურიავს ცოლისაგან, მ. 1,6 C; სოლომონ შ. რომთამ; რომთამ შ. აბია; აბია შ. ასაფი, მ. 1,7 C; ასაფ შ. იოსაფატ; იოსაფატ შ. იორამ; იორამ შ. ოზია; ოზია შ. იოათამ, მ. 1,8 C; იოათამ შ. აქაზ; აქაზ შ. ეზეკია, მ. 1,9 C; ეზეკია შ. მანასე; მანასე შ. ამონი; ამონ შ. იოსია, მ. 1,10 C;

ოსია შვა იოაკიმ; იოაკიმ შ. იეჰონია და ძმანი მისნი ტუუეობასა მას ბაბილონისასა, მ. 1,11 C; იეჰონია შ. სალათიელი; სალათიელმან შ. ზორობაბელ; ზორობაბელ შ. აბიულ, მ. 1,12 C; აბიულ შ. ელიაკიმ; ელიაკიმ შ. აზორ, მ. 1,13 C; აზორ შ. სალუქ; სალუქ შ. აქიმ; აქიმ შ. ელიულ, მ. 1,14 C; ელიულ შ. ელეაზარ; ელეაზარ შ. მატთან; მატთან შ. იაკობ, მ. 1,15 C; იაკობ შ. იოსეფ, ქმარი მარიამისი, რომლისაგან იშვა იესუ, მ. 1,16 C; არა იცოდა რგი, ვიდრემდე შ. ძმ, მ. 1,25; (ელისაბედ) შ. ძმ, ლ. 1,57; შ. ძმ იგი მისი პირმშობ, ლ. 2,7; რომელთა არა შვეს [წყვ.], ლ. 23,29; რომელთა არა შვენხ, იქვე C; რაეამს შვეხ ყრმაჲ, ი. 16,21; შენ მუცლად-ილო და მშვე (შვე C) ძმ, ლ. 1,31; შვეს [კავმ.] ძმ, და უწოდიან სახელი მისი იესუ, მ. 1,21; ქალწული მიუდგეს და შ. ძმ, მ. 1,23.

ი/უ: ცოლმან შენმან ელისაბედ გი-შვეს შენ ძმ, ლ. 1,13.

ი ენ.: მე ამისთჳს გიშვე და ამისთჳს მოვედ სოფლად, ი. 18,37 C; იაკობ შვი იოსეფ, ქმარი მარიამისი, რომლისაგან იშვა იესუ, მ. 1,16 C; რომელი-იგი ი. მელუფტ ჰურიათაჲ, მ. 2,2 C; ი. თქუნდა მაცხოვარი, ლ. 2,11; ვინ ცოლა: ამან ანუ მშობელთა ამისთა, რ ბრმაჲ ი., ი. 9,2; რომლისაჲ თქუნდ ქსთქუთ, ვლ: ბრმაჲ ი., ი. 9,19; ვიციოთ, რ... ბრმაჲ ი., ი. 9,20; ი. კაცი სოფელსა შინა, ი. 16,21; რომელნი მუცლითგან დედისა თჳსისაჲთ საკურისნი იშვენხ, მ. 19,12; რომელნი... ღმრთისაგან ი., ი. 1,13; რომელი-იგი მისგან იშვეს, სულისაგან წმიდისა არს, მ. 1,20; უკუეთუ ვინმე არა ი. მეორედ, ი. 3,3; უკუეთუ ვინმე არა ი. წყლისაგან და სულისა, ი. 3,5.

იესუ ქრისტეს შობაჲ ესრეთ იყო, მ. 1,18; ვრ ევგების კაცისა მოხუცებუ-

ლისა ზეგარდამო შ., ი. 3,4 C; ჯერ-არს თქუნდა შ. ზეგარდამო, ი. 3,7 C; მრავალთა უხაროდის შ. იგი მისი, ლ. 1,14 C; იესუ ქრისტეს შობაჲ ბეთლემს ჰურიასტანისასა ... მოგუნე აღმოსავალით მოვიდეს, მ. 2,1; მრავალთა შ. მისსა განიხარონ, ლ. 1,14; მერმესა მას შ.... დისხდეთ თქუნცა ათორმეტნი საყდართა ზედა, მ. 19,28 C; წიგნი შობიხა იესუ ქრისტესი, მ. 1,1 C; იყენეს დღენი შ. ჰეროდესნი, მ. 14,6; რაეამს შ. დღენი იყენეს ჰეროდესნი, იქვე C; ოდეს ჰეროდე ეამსა შ. მისისასა მზა-სუო ჰური მთავართა მისთა, მრ. 6,21; ჰეროდე შ. თჳსისასა ტაძრობას ჰყოფდა მდიდართა თანა, იქვე C; ელისაბედისნი აღივსნეს ეამნი შ. მისისანი, ლ. 1,57; აღივსნეს დღენი იგი შ. მისისანი, ლ. 2,6; ვითარმეა აღ-ვინმე-უხილნო თუალნი შობითგან ბრმისანი, ი. 9,32; სადა შობად არს ქრისტე, მ. 2,4; რომელი-იგი შ. არს, ლ. 1,35 C; ვრ კელეწიფების შ. კაცსა ბერსა, ი. 3,4; ნუკუე შესაძლებელ არსა მუცელსა დედისა თჳსისასა შესლვად და მეორედ შ., ი. 3,4; ჯერ-არს თქუნდა მეორედ შ., ი. 3,7; ელისაბეთისნი აღივსნეს დღენი შობისანი და შვა ძმ, ლ. 1,57 C; იხილა კაცი ბრმაჲ შობითგანი, ი. 9,1.

აღვიდიან მშობელნი მისნი წლად-წლად იერუსალმდ, ლ. 2,41 C; არა უწუოდეს მშობელთა მისთა, ლ. 2,43 C; ვინ ცოლა: ამან ანუ შ. ამისთა, ი. 9,2; არცა მაგან ცოლა, არცა შ. მაგისთა, ი. 9,3; მიუგეს შ. მიათა, ი. 9,20 C; ამისთჳს ესრე თქუნეს შ. მისთა, ი. 9,22,23 C; მოიყვანეს შ. მათ ყრმაჲ იგი იესუ, ლ. 2,27 C; მოუწოდეს შ. აღხილულისა მის, ი. 9,18 C; ვისი ბრალი არს: ამისი ანუ შ.

თქსთაჲ, ი. 9,2 C; არა მავისი ბრალი არს, არცა მშობელთა მავისთაჲ ი. 9,3 C.

რ იგინი ნაშობ [შვილი] ღმრთის იწოდნენ, მ. 5,9; ჰყვით იგი ნ. გეჭენიაჲსა, მ. 23,15; ზისცა მათ ჯელმწიფებაჲ ნ. ღმრთის ყოფილ, ი. 1,12 C; რა ნ. ნათლის იყენეთ, ი. 11,36 C; ესეცა ნაშობი აბრაჰამისი იყო, ლ. 19,9; ზე ზის იგი ვირსა და კიცუსა, ნაშობხა კარაულისასა, მ. 21,5; ძალ-უც ღმერთსა აღდგინებად ქვათა ამათგან ნაშობად აბრაჰამისა, ლ. 3,8; ნაშობნი მართ მკლველთა წინაწარმეტყუელთანი, მ. 23,31; შემძლებელ არიან-მე ნ. ქორწილისანი... მარხვად, მრ. 2,19 C; ნ. (+იგი D) ამის სოფლისანი იქორწინებინ და განჰქორწინებენ, ლ. 20,34; ნ. იგი სასუფეველისანი განითხინენ ბნელსა მას გარესენელსა, მ. 8,12 C; ად სტიროდეთ თავთა თქუნთა და ზედა ნაშობთა თქუნთა, ლ. 23,28 C; რაოდენ გზის მინდა შეკრებაჲ ნ. შენთაჲ, მ. 23,37 C; განმართლდა სიბრძნე იგი ნაშობთაგან თქსთა, მ. 11,19 C; ნაშობნი იქედნეთანო, ვინ გიჩუნა თქუნ სიელტოლად მომავილისა მისგან რისხვისა, მ. 3,7; ლ. 3,7; ნ. ი., ვერ ჯელ-გეწიფების კეთილისა სიტყუად, მ. 12,34; გუელნო და ნ. ი., ვითარ-მე განერნეთ სატანჯველსა გეჭენიანასა, მ. 23,33; არა აღდგომილ არს ნაშობთაგანი დედათაჲ უფროჲს იოვანე ნათლის-მცემელისა, მ. 11,11.

კოდვისა შინა შობილ ხარ შენ ყოვლად, ი. 9,34; მე ამისთჳს შ. ვარ, ი. 18,37; ჩუენ სიძვისაგან არა შ. ვართ, ი. 8,41; არა თუმცა შ. იყო კაცი იგი, მ. 26,24; უკუეთუმცა არა შ. იყო კაცი იგი, მრ. 14,21; არა აღდგომილ არს შობილი დედათაგანი უფროჲს იოჰანესა ნათლის-მცემელისა, მ. 11,11 C; ესრეთ არს ყოველი შ. სულისაგან, ი. 3,

8; სადა არს ახლად შ. იგი მეუფე ჰურიათა, მ. 2,2; შ. იგი (-C) ჯორცთაგან ჯორცი არს, და შ. იგი (-C) სულისაგან სული არს, ი. 3,6; ამისთჳსა შობილსა მას წმიდა ეწოდოს, ძე ღმრთის, ლ. 1,35; უფროჲსი შობილთა შორის დედათაჲსა იოვანესა წინაწარმეტყუელისა არაჲინ არს, ლ. 7,28; აღ-ვინმე-უხილნა თუალნი ბრმისანი, შობითგან ბრმად შობილიხანი, ი. 9,32 C [გამოც.]; უფროჲს შობილთაგანი დედათაჲსა იოვანესა წინაწარმეტყუელთაგანი არაჲინ არს, ლ. 7,28 C.

[ნ. კ. გამოშობა, მხოლოდ-შობილ, საშო, შვილ].

შოგა ნ. საშოვალ, შუვა.

შოლტი [მათრახი]: ქმნა შოლტი საბელთაგან, ი. 2,15; იესუს შოლტითაჲჲსცა, მ. 27,26; მრ. 15,15.

შორ-ი [ზედხ.]: წარვიდა შორსა სოფელსა, ლ. 15,13; კაცი ვინმე აზნაური წარვიდოდა შორსა სოფელსა, ლ. 19,12.

[ნ. კ. განშორება, უშორეს, შორად, შორი, შორით, შორის, შორს, შორსგან-რე].

შორად [ზხ.]: გულნი მათნი შორად განშორებულ არიან, მ. 15,8; მრ. 7,6; გული მათი შ. განყენებულ არს ჩემგან. მრ. 7,6 C; რომელნი... მიზეზით შ. ილოცვენ, ლ. 20,47 C; მან მიზეზ-ყო შორად-რე წარსლვად, ლ. 24,28 C.

შორავა, 0—2: რომელი შორავხ [და-მორბეულია] იერუსალმის ას სამეოც: უტგვან, ლ. 24,13.

შორით [ზხ.]: პეტრე მისდევდა მას შორით, მ. 26,58; მრ. 14,54; ლ. 22,54; რომელნი შ. ხედვიდეს, მ. 27,55 C; მრ. 15,40; იხილა მან იესუ შ., მრ. 5,6; რომელნიმე მათგანნი შ. მოსრულ არიან, მრ. 8,3; იხილა ლელჳ შ., მრ. 11,13; იხილა აბრაჰამი შ., ლ. 16,23; რომელნი დიდგეს შ., ლ. 17,12 C; დგეს ყოველნი მეცნიერნი მისნი შ., ლ. 23,49-

1. შორის [ზზ., = შუამი]: განაშორენ უკეთურნი იგი შორის მართალთა მთ-გან, მ. 13,49; როკვიდა ასული ჰერო-ლიაჲსი შ., მ. 14,6 C; წარმოდგე აქა შ., მრ. 3,3; აღდგა მღვდელთ მოძღუ-რი იგი შ., მრ. 14,60; შთაუტრევს იგი ცხდრითურთ შ. წინაშე იესუსა, ლ. 5,19; აღდგე და წარმოდგე შ.! ხ იგი აღდგა და დადგა შ., ლ. 6,8; განიპო კრეტსაბმელი იგი ტაძრისაჲ მის შ., ლ. 23,45; სადა-იგი ჯუარს-აკუეს, და მის თანა სხუანი ორნი იმიერ და ამიერ და შ. იესუ, ი. 19,18.

2. შორის [თანდ.]: დედათა შორის, ლ. 1,28,42; შ. ეზოსა [ეზომი], ლ. 22,55; ეკალთა შ., მ. 13,7,22; მრ. 4,18; შ. ეკალ-თა, ლ. 8,7; ერსა შ., მ. 9,35; 26,5; მრ. 5,27; ი. 7,12,43; ერსა მას შ., ლ. 9,38; 11,27; თქუნ შ., მ. 10,20; 11,21; 20, 26 C (2-ჯერ), 27 C; 23,11; მრ. 10,43 (2-ჯერ); ლ. 10,13; 22,26,27; ი. 5, 38 C; 8,37; 14,20; თქუნ ყოველთა შ., ლ. 9,48; შ. თქუნსა, ლ. 17,21; ი. 1, 26; ისრაჲლსა შ., მ. 8,10; 9,33; ლ. 2,34; 4,25,27; 7,9; შ. იექლსა მას, მ. 13,25; კატთა შ., ლ. 1,25; 2,14; 16, 15; კრებულსა შ., მრ. 12,39; 13,9; ლ. 20,46; შ. მისა, ლ. 21,21; მათ შ., მ. 18,2 C, 20; 27,35; ლ. 22,24; ი. 9,16; 15,24; 17,10,23,26; შ. მათსა, მ. 14,6; 18,2,20 C; მრ. 9,36; ლ. 4,30,35; 9,46; 22,55; 24,36; ი. 8,59; 9,16 C; 20,19, 26; შ. მეგლთა, მ. 10,16; ლ. 10,3; მთავართა შ., მ. 2,6; შ. მოძღუართა, ლ. 2,46; ნათესავსა ამას შ. მომრუშესა და ცოდვილსა, მრ. 8,38 C; ნათესავსა შ., ლ. 16,8; ნათესავთა შ., მრ. 6,4; ნათესავთა შ. მისთა და მეცნიერთა, ლ. 2,44; ნათესავთა თქსთა შ., ლ. 16,8 C; მოვიდა... შ. საზღვართა ათქალაქისა-

თა, მრ. 7,31; შ. სახლსა მას, ლ. 1,69; შ. საყუმოლსა მას, მ. 13,42,50; შ. უბ-ნებსა, მ. 11,16 C; შ. ურაკპარაკთა, მ. 10,17 C; შენ შ., მ. 6,23; 11,23; ლ. 11,35; 19,44; შ. შენსა, ლ. 19,44; შე-საკრებელსა შ., მ. 4,23; 10,17; 13, 54 D; ი. 6,59; შესაკრებელთა შ., მ. 6,5; 9,35; 13,54; 23,6; ლ. 11,43; შესაკრე-ბელთა თქუნთა შ., მ. 23,34; შ. შე-საკრებელთა და შ. უბნებსა, მ. 6,2 C; შ. შესაკრებელთა და ურაკპარაკთა, მ. მ. 6,5 C; შობილთა შ., ლ. 7,28; ჩუენ - შ., მ. 13,56; 22,25; მრ. 12,20; ლ. 1, 1; 7,16; 20,29; 24,32; ი. 1,14; 17,21; ძმათა შ., ი. 21,23; ჰურიითა შ., მ. 28, 15; ი. 10,19; 11,54.

შ. სამარისა და გალილეასა, ლ. 17,11; შ. ჩუენსა და შენსა (თქუნ-სა C), ლ. 16,26.

შ. ტაძრისა და საკურთხეველისა, მ. 23,35; შ. საკურთხეველისა მის და ტაძ-რისა, ლ. 11,51.

1. შორს [ზზ.]: პეტრე მისდევდა მას შორს, მ. 26,58 C; მრ. 14,54 C; რო-მელნი დადგეს შ., ლ. 17,12; მეზურეც იგი შ. ღვა, ლ. 18,13; ვიდრე შორს-ლა იყო, ლ. 14,32; ვიდრე შორს-ლა იყო, ლ. 15,20.

2. შორს [ზზ.—თანდ.]: იყო მათგან შორს კოლტი ლორთაჲ მძოვარი, მ. 8, 30; იყო შ. მისთა კოლტი ლორებისა მრავლისა მძოვარი, იქვე C; არა შ. ხარ შენ სასუფეველსა ღმრთისასა, მრ. 12, 34; შ. იყენეს ქუყანასა, ი. 21,8.

შორისგან-რე: დგეს ყოველნი მეც-ნიერნი მისნი, შორისგან-რე, ლ. 2, 49 C.

შრეტ ნ. დაშრეტა, უშრეტ.
შრომა ნ. დაშრომა.
შრომა ნ. შურომა.

შრომან: განიცადეთ შრომანი, ვითარ-იგი აღორძინდის: არცა შურების, არცა ჰსთავს, ლ. 12,27; განიცადენით შრომანნი ველისანი ..., მ. 6,28; ლ. 12, 27 C.

მიხედეთ შრომანთა ველისათა ..., მ. 6,28 C.

შტნობა ნ. დაშტნობა.

შჯღ [შვიდი]: მათ ჰრქუეს შჯღ (პურ გუაქუს), მრ. 8,5 C; სამეოც და ათჯერ შ. გზის, მ. 18,22; და ლათუ შ. გზის შეგ-ცოდოს შენ და შ. გზის მოაქციოს და გრქუას შენ, ლ. 17,4; ვიდრე შ. გზისამდე, მ. 18,21,22; შ. ძმა, მ. 22,25 C; მრ. 12, 20 C; შ. წელ, ლ. 2,36; მათ ჰრქუეს: შჯღი (პური გუაქუს), მრ. 8,5; ოდეს-იგი შ. (პური) ოთხ ათასთავს (განე-ტხე), რაოდენი სფჯრიდი აღიღეთ ნეშ-ტო? და მათ ჰრქუეს: შ., მრ. 8,20; შ. გოდორი, მრ. 8,8 D; შ. ეშმაკი, მრ. 16,9; შ. პური, მ. 15,34,36; მრ. 8,6; შ. სფჯრიდი, მ. 15,37; მრ. 8,8 E; შ. იგი ქუეხაჲ, მ. 16,10 C; ეგრევე მეო-რემან და მესამემან ვიდრე შჯღადმდე, მ. 22,26; მრ. 12,22; შჯღნი ეშმაკი, ლ. 8,2; შ. იგი პურნი, მრ. 8,6 C; შ. სულ-ნი, მ. 12,45; 11,26; შ. ძმანი, მ. 22,25; მრ. 12,20; ლ. 20,29; ეგრევე შჯღთა მათ (შეირთეს ცოლი), ლ. 20,31; შჯღთა-ვე არა დაუტრევეს მკვდრი, მრ. 12,22 C; შ. მათ ესუა იგი ცოლად, მრ. 12,23; ლ. 20,33; არცა შჯღთა მათ პურთაჲ (მოიქსენეთ), მ. 16,10; ვისა შჯღთაგანი-სა იყოს იგი ცოლად, მ. 22,28; ვის შ. იყოს ცოლად, მრ. 12,23 E; რომლისა შჯღთა მათგანისა იყოს ცოლად, მ. 22, 28 C.

[ნ. კ. მეშჯღე].

1. შუება, ი უობ. [შეება, ხიხარული, ლხინი]: (ჰარი იგი) დაკალთ და ეკა-მით და გიშუებდეთ, ლ. 15,23 C.

ნუთუე დაბძიმდენ გულნი თქუნენი შუებთა და მთრეალობითა, ლ. 21,34;

იწყეს შუებად, ლ. 15,24 C; ად შ. და სიხარულად ჯერ-არს, ლ. 15,32 C.

[ნ. კ. საშუებელ].

2. შუება ნ. მიშუება.

შუენ, 0—1: ესრე შუენის [ახე შე-გფერება, ახე უნდა, ახეა ხაჭირი] ჩუნ-და აღსრულებად ყოვლისა სიმართლისა, მ. 3,15 C.

[ნ. კ. განშუენება].

1. შუენიერ [ლამაზი, მშგენიერი]: რო-მელნი გარეშე ჩანედ კაცთა წინაშე შუე-ნიერ, მ. 23,27; ეკრძალენით მწიგნო-ბართაგან, რომელთა ჰნებავს სამოსლი-თა შუენიერიოთა სლვაჲ, მრ. 12,38.

2. შუენიერ [ენობილი, სახელგან-თქმული]: მოვიდა იოსებ არიმათიელი, შუენიერი მზრახვალი, მრ. 15,43.

1. შუვა (შოვა) [ზედს.]: იყო კუ-ლად ნავი იგი შუვა (შოვა D) ოდენ ზღუასა მას, მრ. 6,47; არა იცით, ოდეს უფალი იგი სახლისაჲ მოვიდეს: მწუხ-რი ანუ შ. (შოვა D) ღამეს ანუ ქათმისა კმასა ანუ განთიად, მრ. 13,35; მივიდეს მისა შ. (შოვა D) ღამეს, ლ. 11,5 CE; შ. ღამეს (შოვა ღამესა D) ოდენ ღალა-დებაჲ იყო, მ. 25,6 E.

2. შუვა [ზს.]: წარმოდებ შუვა, მრ. 3,3 C.

3. შუვა [თანდ.]: რომელნი იყვნენ შუვა მისა, განიელტოდედ, ლ. 21,21 C.

შურ: შურმან სახლისა. შენისიან შემკებაჲ მე, ი. 2,17; შურიოთ მიჰსცეს იგი, მ. 27,18; მრ. 15,10.

[ნ. კ. მოშურნე].

შურის-გება: ღმერთმან არა-მე ყოსა შურის-გებაჲ რჩეულთა მისთაჲ, ლ. 18, 7; ყოს შ. მათთჳს ადრე, ლ. 18,8; დღე-ნი შურის-გებისა მისისანი ესე არიან, რა ..., ლ. 21,22; დღენი შურის-გები-სანი არიან, რა ..., იქვე C.

შურიობა [მურვი]: შურიობით ნიეცა იგი, მ. 27,18 C.

შურომა, შრომა, ვნ. [მრომა, მუმო-
მა]: (შრომანი) არცა შურების [მრო-
მობს], არცა სთავს, მ. 6,28; ლ. 12,27;
(შრომანი) არა შურებინ, არცა სთავს,
მ. 28 C; ლ. 12,27 C; მე წარგავლინებ
თქვენ მომკად, რომელსა არა თქვენ
შუერთით, სხუანი დაშურეს, და თქვენ
ნაშრომსა მათსა შეხუედით, ი. 4,38 C.

რადსა შრომასა შეამთხუევთ დედა-
კაცსა მაგას, მ. 26,10; ნუ შ. შეამთხუევთ
მას, მრ. 14,6; ნუ შ. მახუედრებ მე, ლ.
11,7; შ. შემახუედრებს მე მარადის ქუ-
რივი ესე, ლ. 18,5.

თქვენ ნაშრომსა მათსა შეხუედით, ი.
4,38 C.

თქვენ შრომილსა [ნამრომსა] მათსა
შემობხუედით, ი. 4,38.

[ნ. კ. დაშურომი, მაშურალ, მოშრო-
მება, მოშურომა].

შფოთ [ფუხფუხი, არეულობა, ამბო-
ნება]: მართა, მართა! ჰჭრუნავ და
შფოთ ხარ მრავლისბოთს, ლ. 10,41;
იხილა მუნ მგოსნები და ერი კრებული
და შფოთი, მ. 9,23; რა არა შ. იყოს
ერსა შორის, მ. 26,5; იხილა, რ...
უფროდს-და შ. იქმნების, მ. 27,24; იხი-
ლა შ. და ტირილი და დაღადება
ფრიადი, მრ. 5,38; ნუუკუე შ. იქმნეს
ერისა, მრ. 14,2; თავდამინ გამოასხა
ყოველი იგი შ., მრ. 5,40; რომელთა
შფოთისა შინა კაცი-ეკლა, მრ. 15,7;
რომელი შფოთისა ყოფასა ქალაქსა ში-
ნა... შეგდებულ იყო საპყრობილესა,
ლ. 23,19; რომელი შფოთისათხ და
კაცის-კლვისა შეგდებულ იყო საპყ-
რობილესა, ლ. 23,25; ოდეს გესმო-
დიან ბროლანი და შფოთნი, ლ. 21,9.

[ნ. კ. აღშფოთება, შეშფოთვილ].

შჯა ნ. სჯა.

შჯულ, სჯულ; რჩულ [კანონი]:
ესრძით არს შჯული და წინაწარმე-
ტყუელნი, მ. 7,12; ყოველნი წინაწარ-
მეტყუელნი და შ. ვიდრე იოვანესამდე

წინაწარმეტყულებდეს, მ. 11,13; ამათ
ორთა მცნებათა ყოველი შ. და წინა-
წარმეტყუელნი გამოიღებულ არიან, მ.
22,40; შ. (+იგი C) და წინაწარმე-
ტყუელნი ვიდრე იოვანესამდე, ლ. 16,16;
ესე სასუმელი—ახალი შ. (რჩული C) სი-
სხლისა ჩემისა, ლ. 22,20; შ. (+იგი C)
მოსეს მიერ მოცა, ი. 1,17; ანუ არა
მოსე მოცა თქვენ შ., ი. 7,19; რა
განქარდეს შ. (+იგი C) მოსსი, ი. 7,
23; რომელმან არა იცის შ., ი. 7,49;
ნუუკუე შ. ჩუენი დაძმუის კაცსა უკუე-
თუ არა პირველად ისმინოს მისგან, ი.
7,51; ჩუენ შ. გუაქუს, ი. 19,7; რა შ.
იგი მოსესი ნუმცა დაჰსნდების, ი. 7,
23 C; ანუ არა აღმოგიკითხავსა შჯულ-
სა, მ. 12,5; ვა წერილ არს შ. უფლი-
სასა, ლ. 2,23; ვა თქუმულ (ბრძანე-
ბულ C) არს შ. უფლისასა, ლ. 2,24;
შ. (რჩულსა C) ვა წერილ არს, ლ.
10,26; ჯერ-არს აღსრულებად ყოველი-
ვე წერილი შ. (+მას C) მოსესსა, ლ.
24,44; რომელი დაწერა მოსე შ. (+
მას C) და წინაწარმეტყუელთა, ვპოვეთ,
ი. 1,45; არავინ თქუენგანი ჰყოფს შ.
(+მას C) მისსა, ი. 7,19; არა წერილ
არსა შ., ი. 10,34; რომელი შ. მათსა
წერილ არს, ი. 15,25; რომელი მცნე-
ბაა უფროდს არს შ. შინა, მ. 22,36;
შჯულსაცა თქუენსა წერილ არს, ი. 8,
17; ნუ ჰგონებთ, ვა მოვედ დაქსნად
შჯულისა გინა წინაწარმეტყუელთა, მ.
5,17; მოკსენებად შ. წმიდისა მისისა,
ლ. 1,72; ვიდრე არა შჯულისაგან ერ-
თი სასწაული დაერდომად, ლ. 16,17 C;
ჩუენ გუასმიეს შ., ი. 12,34; მიიყვანეთ
თქვენ ეგე და შჯულისაებრ თქუენისა
განიკითხეთ, ი. 18,31; რაგამს აღასრულ-
ნეს დღენი იგი განწმედისა მათისა-
ნი შჯულისა მისებრ (—C) მოსესისა,
ლ. 2,22; შ. ჩუენისაებრ თანა-აჲ სი-

კულილი, ი. 19,7; მსგავსად ჩუეულებისა მის შჯულისა მისისა მიმართ, ლ. 2,27; ეწადასრულეს მის ზედი ყოველი მსგავსად შ. (+მის C), ლ. 2,39; თქუენ მიიყუანეთ ეგე და მსგავსად შ. თქუენისა დასაჯეთ, ი. 18,31 C.

დაგიტევებიეს უმჯობესი (უმძიმესი D) ხჯულისაჲ (შჯ. DE), მ. 23,23 C; ესე არს სისხლი ჩემი ახლისა შჯულისაჲ, მრ. 14, 24; ეწა მოიყუანეს შშობელთა მათ ყრმაჲ იგი იესუ ყოფად მათა მსგავსად ჩუეულებისა შჯულისაჲჲ მის ზედა, ლ. 2, 27 C; იოტა ოდენი ერთი რქაჲ არა წარტდეს შჯულისაჲჲნი და წინაწარმეტყუელთაჲ, მ. 5,18; ვრდრე-ლა შ. ერთი მოხატული დავრდომად, ლ. 16,17.

შჯულისაჲჲნი-ი [ხალმრთო წიგნებიჲ კანონგებიჲ მცოდნე, νόμοи, законы]: ფარისევლთა და შჯულისაჲჲნთა (ჩჩულ. C) ზრახვად ღმრთისაჲ შეურაცხ-ყვეს, ლ. 7,30.

ჩ, ჩა, ჩან, 0—1: ნათელი იგი ბნელსა შინა ჩანს, ი. 1,5; ... ჩახ, იქვე E; რომელნი-იგი გარეშე შუენიერ ჩან, მ. 23, 27 C; ელვად ... ჩანნ ვიდრე დასავალდმდე, მ. 24,27; რომელნი გარეშე ჩანედ კაცთა წინაშე შუენიერ, მ. 23,27.

ი/უ — 2: ეწრ გიჩხ თქუენ, მრ. 14,64 C; მელთა ჯურელი უჩნს და ფრინველთა ცისათა საყოფელი, ხ² ძესა კაცისასა არა უჩხ, სადა თავი მიიღროკოს, ლ. 9,58 C; მელთა ჯურელი უჩხ და მფრინველთა ცისათა საყოფელი, მ. 8,20; ლ. 9,58; ეგრეცა თქუენ გარეშე უჩით კაცთა შმარხველ, მ. 23,28 C; არცა თავი ჩემი ღირს მიჩნდა მისლვად შენდა, ლ. 7,7; უჩნდეს [უწყვ.] იგინი კაცთა მარხველად, მ. 6,16 C; უჩნდეს

შჯულის-მდებელ [იგიეგა, რაც მჯულისაგანი]: ჰკითხა ერთმან მან მათგან-მან შჯულის-მდებელმან გამოკლით, მ. 22,35 C.

შჯულის მეცნიერ [ხალმრთო წიგნების კანონების მცოდნე და ამხსნელ-მანჯავლებელი, νομοи́нство́дзец, законоучитель]: შჯულის მეცნიერი (ჩჩ. მ. C) ვინმე აღდგა, გამოჰსკლიდა მას და ეტყოდა, ლ. 10,25; მი-ვინმე-უგო შჯულის მეცნიერმან (ჩჩ. მ. C) და ჰრქუა მას, ლ. 11,45; თქუენდაცა, შჯულის მეცნიერთა (ჩჩ. მ. C), ვაჲ არს, ლ. 11,46.

შჯულის მოძღუარ [იგიეგა, რაც მჯულის მეცნიერი]: სხდეს მუნ ფარისევლნი და შჯულის მოძღუარნი (ჩჩ. მ. C), ლ. 5,17; მიუგო იესუ და ჰრქუა შჯულის მოძღუართა (ჩჩ. მ. C) მათ და ფარისევლთა, ლ. 14,3; ვაჲ თქუენდა, შჯულის მოძღუართა. ლ. 4,52; ვაჲ თქუენდა რჩულის რ ღუარხო, იქვე C.

ჩ

მათ სიტყუანი მათნი ეწა სიჩქურისანი მათ წინაშე, ლ. 24,11; რომელსა-იგი სარცხუნელ უჩნდე [S₁] შე, მრ. 8,38; რა არა უჩნდე [S₂] კაცთა შმარხველ, მ. 6, 18 C; ძესა კაცისასა სარცხუნელ უჩნდეს [კავშ.] იგი, მრ. 8,38 C; რომელსა სარცხუნელ უჩნდეს ჩემდა მომართ, ლ. 9,26.

ჩემ [ნათ. მრ. „მე“ პირის ნდვალხა-ხვლისა]: იგი ცხონდეს ჩემ გამო, ი. 6,57 C; ჩემ გამო თუ ვინმე შევიდეს, ი. 10,9 C; ვერვინ მივიდეს მამისა, არა თუ ჩემ გამო, ი. 14,6 C.

წარვედ ჩემჲმან მართლუკუნ, ეშმაკო, მ. 4,10; მრ. 8,33; წარვედ ჩ., ეშმაკო, მ. 16,23; წარვედით ჩ., მ. 25,41; განვედ ჩ., ლ. 5,8; განმეშორებით ჩ., მ.

7,23; ლ. 13,27; ისწავეთ ჩემგან, მ. 11, 29; რომელ ჩ. სარგებელ გეყო, მ. 15,5; მრ. 7,11; გული მათი განშოვრებულ არს ჩ., მ. 15,8C; გულნი მათნი შორად განშორებულ (განყენებულ C) არიან ჩ., მრ. 7,6; თანა-წარმკვდინ სასუმელი ესე ჩ., მ. 26,39; რა გნებავს ჩ., და გიყო თქვენ, მრ. 10,16; შესაძლებელ ირს შენ მიერ თანა-წარსლვად სასუმელი ესე ჩ., მრ. 14,36; უკუეთუ გნებავს სასუმელი ესე თანა-წარსლვად ჩ., ლ. 22,42; ვცან ძალი განსრული ჩ., ლ. 8,46; შენ პურიახ ხარ და ჩ. წყალსა ითხოვ. დედაკაცისაგან სამარიტელისა, ი. 4,9; ჩ. მიილოს და გითხრას თქვენ, ი 16,14,15; რომელი ქამდეს ჩ., ი. 6,57; არაიენ მომილოს მე იგი ჩ., ი. 10,18.

შენ ჩემდა მოხულა, მ. 3,14; ჯერ-არს ჩემდა აღსრულებად ყოველი სიმართლე, მ. 3,15; შემძლებელ ხარ განწმედად ჩ., მ. 8,2C; საბრძანებელად ჩ. არიან ერისა კაცნი, მ. 8,9C; იგი არა არს ჩ. ღირს, მ. 10,37 (2-ჯერ), 38; მოვედით ჩ. ყოველნი მაშურალნი, მ. 11, 28; იგი ჩ. მტერ არს, მ. 12,30C; მივიქცე სახილ ჩ., ვინაეცა გამოვედ, მ. 12,44; საცთურ ჩ. ხარ, მ. 16,23; დამბრკოლებელ ხარ შენ ჩ., იქვე C; რომელსა უნდეს ჩ. შემოდგომად, მრ. 16, 24; (რომელთა კნებავს...) ლ. 9,23; რომელმან შეიწყნაროს ყრმად ერთი ესე-ვითარი სახელად ჩ., მ. 18,5C; აცადეთ ყრმებსა მავას მოსლვად ჩ., მ. 19,14; მრ. 10,14; ლ. 18,16; ანუ არა ჯერ-არს ჩ., რადკა მიიღეს, ყოფად ჩემსა ზედა, მ. 20,15; რომელ ჩ. შესუმად არს, მ. 20,22; მრ. 10,38 C, 39; საპყრობილესა ვიყავ, და მოხუდით ჩ., მ. 25, 36; უძღურ ვიყავ და საპყრობილესა, და არა მოხუდით ჩ., მ. 25,43; დასა-

ფლავიდ ჩ. ყო, მ. 26,12; მრ. 14,8; რა გნებავს მოცემად ჩ., და მე მიგყო იგი, მ. 26,15; უკუეთუმცა შესაძლებელ არს სასუმელი ესე თანა-წარსლვად ჩ., მ. 26,42; ვა ავაზაკსა ზედა გამოხუდით მახლითა და წათებითა შეკურობად ჩ., მ. 26,55; მრ. 14,48; მოცემულ არს ჩ. ყოველი კელმწიფეზა, მ. 28,18C; უკუეთუ გინდეს, ძალ-გიც განწმედილ ჩ., მრ. 1,40; ... განკურნებად ჩ., ლ. 5,12; იყავნ ჩ. მსგავსად სიტყვასა შენისა, ლ. 1,38C; ვინაეცა ესე ჩ., რა მოვიდეს დედაე უფლისა ჩემისა ჩ., ლ. 1,43; ჩ. მოცემულ არს, ლ. 4,6; სხუათაცა ქალაქთა ჯერ-არს ჩ. ხარებად სასუმეველი ღმრთისა, ლ. 4,43; რომელი მოვალს ჩ., ლ. 6,47; 14,26; ვინ არს მოყუას ჩ., ლ. 10,29; მეგობარი მოვიდა ჩ. გზით, ლ. 11,6; ჯერ-არს ჩ. დღეს და ხვალე და ზეგე წარსლვად, ლ. 13,33; ვერ კელ-წიფეზის მოწაფე ყოფად ჩ., ლ. 14,26,27, 33; არლარა ყოფად ხარ ჩ. ეზოას მოძღუარ, ლ. 16,2C; ვიდრე ვენებადმდე ჩ., ლ. 22,15; ამას ჰყოფდით მოსაქსენებელად ჩ., ლ. 22,19; ნუ სტირთ ჩ., ლ. 23,28 C; რა არს ჩ. და შენდა, ი. 2,4; თქვენ თუთ მოწამე ხართ ჩ., ი. 3,28 C; იგი ჯერ-არს აღორძინებად და ჩ. მოკლებად, ი. 3,30; თქვენ არა გნებავს მოსლვად ჩ., ი. 5,40; რომელი მოვიდეს ჩ., ი. 6,35,37; ყოველი, რომელი მომცეს მე მამამან ჩემმან, ჩ. მოვიდეს, ი. 6,37 E; ვერვის კელ-წიფეზის მოსლვად ჩ., ი. 6,44,45; უკუეთუ არა მომავლინებელმან ჩემმან მოიყვანოს იგი ჩ., ი. 6,44; ყოველსა რომელსა ესმა მამისაგან და ისწავა, მოვიდეს ჩ., ი. 6, 45; ჩ. გული გიწყურების, ი. 7,23C; მოვედინ ჩ. და სუმეძინ, ი. 7,37; ჩ.

ჯერ-არს საქმელ საქმესა მომავლინებელისა ჩემისასა, ი. 9,4; ივინიცა ჯერ-არიან ჩემლა მოყვანებად, ი. 10,16; გულისკმა-ჰყოთ, რ მაჰა ჩ. და მე მისა, ი. 10,38 C; დღედ დასაფლავად ჩ. დამი-მარხოხ ეგე, ი. 12,7; ყოველი მოვიზიდნე ჩ., ი. 12,32; იყვნეთ ჩ. მოწაფე, ი. 15,8; ვა შენ, მაჰაო, ჩ., და მე შენ-დამი, ი. 17,21; მე მათდა, და შენ ჩ., ი. 17,23 C; რა ღგეს ეგე ჩ. მოსლვად-მდე, ი. 21,22 C; თუ ღგეს ჩ. მოსლვადმდე, ი. 21,23 C.

უკუეთუ მინდეს მაგისი ყოფაჲ ვიღ-რე მოსლვად ჩემლამდე, ი. 21,23.

რომელმან აღიაროს ჩემლამო წინაშე კაცთა, მ. 10,32 E; ლ. 12,8 C; ყო ჩ. დიდ-დიდნი ძლიერმან, ლ. 1,49 C; რომელსა ჰრწმენეს ჩ., ი. 7,38 C.

რომელმან აღიპაროს ჩემლა მომართ წინაშე კაცთა, მ. 10,32 D; ლ. 12,8; რომელი არა დაბრკოლდეს (სტოეს C) ჩ. მ., მ. 11,6; ლ. 7,23; რომელმან და-აბრკოლოს ერთი ამათგანი ჩ. მ. მორ-წმუნეთაჲ, მ. 18,6; მრ. 9,42; საქმს კუ-თილი ქნა ჩ. მ., მ. 26,10; თქუენ ყო-ველნი დაბრკოლებად ხართ ჩ. მ., მ. 26,31; მრ. 14,27; ესე ქნა უფალმან ჩ. მ. დღეთა ამათ, ლ. 1,25 C; რომელსა სირცხულ უჩნდეს ჩ. მ., ლ. 9,26; გრწმენ-ინ ჩ. მ., ი. 14,1; არა ჰრწმენა ჩ. მ., ი. 16,9; რომელთა ჰრწმენეს სიტყვათა მათითა ჩ. მ., ი. 17,20.

სულგრძელ იქმენ ჩემ ზედა, მ. 18, 26,29; საქმე კეთილი ქნა ჩ. ზ., მრ. 14,6; სული უფლისაჲ ჩ. ზ., ლ. 4,18; ესე ხოლო-ლა წერილი ჯერ-არს ჩ. ზ. აღსრულებად, ლ. 22,37; არა განჰყავთ ქელი ჩ. ზ., ლ. 22,53; ნუ სტირთ ჩ. ზ., ლ. 23,28; აღილო ჩ. ზ. ბრკალი მისი, ი. 13,18; თავი შენი სამე დასდვა ჩ. ზ., ი. 13,38 C; არამცა გაქუნდა ქელ-მწიფებაჲ ჩ. ზ., ი. 19,11 C.

რომელი არა არს ჩემ თანა, იგი მტერი ჩემი არს; და რომელი არა შეკრებებს ჩემ თანა, იგი განაბნევეს, მ. 12, 30; ლ. 11,23; რომელმან შთამოყოს ჩ. თ. ქელი პინაკსა ამას, მ. 26,23; მრ. 14,20; იღუძებდით (მღუძარე იყენით C) ჩ. თ., მ. 26,38; ესოდენ ვერ ძალ-გიც ეამ ერთ მღუძარებად ჩ. თ., მ. 26,40; ვერ უძლეა ეამი ერთი განღუძებად ჩ. თ., მრ. 14,37; ესენი ჩ. თ. დადგომილ არიან, მრ. 8,2 C; რომელი ჰკამს ჩ. თ., მრ. 14,18; რომელი ჰკამდა პურსა ჩ. თ., ი. 13,18; ყო ჩ. თ. დიდძალი ძლიერ-მან, ლ. 1,49; ყრმანი ჩ. თ. არიან სა-რეცელსა, ლ. 11,7; ჩ. თ. გიხარო-დენ, ლ. 15,6,9; შენ მარადის ჩ. თ. ხარ, ლ. 15,31; ამა ქელი განმცემელისა ჩემი-საჲ ჩ. თ., ლ. 22,21; რომელნი დაადგე-რით ჩ. თ., ლ. 22,28; დღეს ჩ. თ. იყო სამოთხესა, ლ. 23,43; (ჯორც და ძუალ) ჩ. თ. არს, ლ. 24,39 C; ჩ. თ. დადგრომილ არს (დიიმკდროს C), ი. 6,56; რომელ-მან მომავლინა მე, ჩ. თ. არს, ი. 8,29; ჩ. თ. ეშმაკი არა არს, ი. 8,49; ჩ. თ. არს მაჰაჲ, ი. 10,38; 14,11; 16,32; არა გაქუნდეს ნაწილი ჩ. თ., ი. 13,8; მან დაასრულა ჩ. თ. ტყუელი, ი. 13,18 C; წარგიყვანნე თქუენ ჩ. თ., ი. 14,3 C; მე მაჰისა თანა ვარ, და მაჰაჲ ჩ. თ., ი. 14,10; რომელი ჩ. თ. არს, ი. 14,10; რ მე მაჰისა ჩემისა თანა, და თქუენ ჩ. თ., და მე თქუენ შორის, ი. 14,20; ჩ. თ. არარაჲ პოვოს, ი. 14,30; რომელმან არა გამოილოს ნაყოფი ჩ. თ., ი. 15,2; რომელ ჩ. თ. დამკვდრებულ არს, ი. 15,2 C; დაადგერით ჩ. თ., ი. 15,4; უკუეთუ არა დაადგრეთ ჩ. თ., ი. 15, 4; რომელი დაადგრეს ჩ. თ., ი. 15,5; უკუეთუ ვინმე არა დაადგრეს ჩ. თ., ი. 15,6; უკუეთუ დაადგრეთ ჩ. თ., ი.

15,9; დასაბამითგან ჩემი თანა ხართ, ი. 15,27; ჩ. თ. მშვიდობაჲ გაქუნდეს, ი. 16,33; ვა შენ, მიამა, ჩ. თ., და მე შენ თ., ი. 17,21 C; მე მათ შორის, და შენ ჩ. თ., ი. 17,23; მნებავეს, რა... იგინიცა იყვენენ ჩ. თ., ი. 17,24.

თქუან ყოველი სიტყუაჲ ბოროტი თქუენდა მიმართ სიტყუებით ჩემთვხ, მ. 5,11; წინაშე მთავართა და მეფეთა მიგვიყვანენ თქუენ ჩ., მ. 10,18; ... წარსდგეთ ჩ., მრ. 13,9; წინაშე მსაჯულთა და მეუფეთა წარგიდგინენ თქუენ ჩ., მ. 10,18 C; რომელმან წარიწყმიდოს თავი თვის ჩ. მ. 10,39; 16,25; მრ. 8,35; თ. 9,24; რად თქვან ჩ. კაცთა, მ. 16,13; მრ. 8,27; რად თქვან ჩ., ლ. 9,18; თქუენ რად სთქვთ ჩ., მრ. 8,29; მოიღე იგი და მიეც მათ ჩ. და შენთვხ, მ. 17,27; რომელმან დაუტევოს სახლი გინა ძმანი... ჩ., მრ. 10,29; კეთილი საქმე ქმნა მაგან ჩ., მრ. 14,6 C; იტყვთ თქუენ ჩ., ლ. 11,18; ჩ. აღსასრული იყოს, ლ. 22,37; ჯერ-არს აღსრულებად ყოველივე წერილი... ჩ., ლ. 24,44; უკუეთუ მე ვწამო ჩ., ი. 5,31 C; რომელი წამებხ ჩ., ი. 5,32 (2-ჯერ); ესევე საქმენი წამებენ ჩ., ი. 5,36; მინ წამა ჩ., ი. 5,37; მან წამოს ჩ., ი. 15,26; რომელნი წამებენ ჩ., ი. 5,39; რომლითა პკონებთ ჩ. დაპყრობად ცხოვრებისა, ი. 5,39 C; მან ჩ. დაწერბ, ი. 5,46; მე ვარ, რომელი ვწამებ ჩ., და წამებხ ჩ. მომავლინებელი ჩემი მამაჲ, ი. 8,18; ესენი წამებენ ჩ., ი., 10,25; არა ჩ. იყო ვმამა ესე, ი. 12,30; სული შენი ჩ. დასდგაჲ, ი. 13,38; სხუათა გითხრეს ჩ., ი. 18,34; მსახურნიმცა ჩემნი ილუწიდეს ჩ., ი. 18,36.

იგიცა ცხონდეს ჩემ მიერ, ი. 6,57; ჩ. მ. თუ ვინმე შევიდეს, ი. 10,9; არა-

ვინ მოვიდეს მამისა, გარნა ჩ. მიერ, ი. 14,6.

მქონან ჩემ ქუეშე ერისგანნი, მ. 8,9; ... ერისა კაცნი, ლ. 7,8.

მიეც მათ ჩემ წილ, მ. 17,27 C.

უკუეთუ თავუუანის-მცე შენ ჩემ წინაშე, ლ. 4,7; წარმოადგინეთ ჩ. წ. კაცი ესე, ლ. 23,14 C.

ჩემ-ი [გუთვენ. ნაცვალხაზ.]: დაჯლომაჲ მარჯუენით ჩემსა და მარცხენით არა ჩემი არს მიცემად, მ. 20,23; ... არა არს ჩ. მიცემად, მრ. 10,40; რად არს ჩ. და შენი, მრ. 5,7; ლ. 4,34 C; რად ძეს ჩ. და შენი, ლ. 8,28; ი. 2,4 C; ისმინეთ ჩ. ყოველთა და გულისკმა-ყავთ, მრ. 7,14; რომელმან ისმინოს თქუენი, ჩ. ისმინა, ლ. 10,16; რ' ისმინე ჩ., ი. 11,11 C; ყოველსა ეამსა ისმინი ჩ., ი. 11,42 C; რომელი არა არს ჩემ თანა, მტერი არს ჩ., ლ. 11,23; ყოველი ჩ. შენი არს, ლ. 15,31; ყოველი, რად ჩ. არს, შენი არს, იქვე C; ყოველი, რაოდენი იქუს მამასა, ჩ. არს, ი. 16,15; ჩ. ყოველი შენი არს, და შენი ჩ. არს, ი. 17,10; სიხარული, რომელ ჩ. არს, აღსრულებულ არს, ი. 3,29 C; გრწმენინ ჩ., ი. 4,21; გრწმენინ ლმერთი და ჩ. გრწმენინ, ი. 14,1 C; საქმეთა ამითგან გრწმენინ ჩ., ი. 14,11; რომელსა ჰრწმენეს ჩ., ი. 6,35,47; 7,38; 11,25; 12,46; 14,12; ჩ. ესე მოძღურებაჲ არა არს ჩ., ი. 7,16; უკუეთუ არა გრწმენეს ჩ., ი. 8,24 C; არა გრწამს ჩ., ი. 8,45; ვ'რ არა გრწამს ჩ., ი. 8,46 C; არა გრწმენა ჩ., ი. 10,25 C; ნუ გრწამს ჩ., ი. 10,37; და ლითუ ჩ. არა გრწამს, ი. 10,38; რა გრწმენეს ჩ., ი. 11,15; რომელი ცოცხალ არს და ჰრწმენეს ჩ., ი. 11,26; გრწამს ჩ., ი. 14,11 C; სიტყუაჲ ჩ., რომელი გესმის, არა არს ჩ., ი. 14,24 C; არა ჰრწმენა ჩ., ი.

16,9 C; მოვილე ჩემი იგი (—C) აღნადგი-
ნებითურთ, მ. 25,27 D; გრწმენამცა ჩე-
შიცა, ი. 5,46.

ანგელოზი ჩემი, მ. 11,10; მრ. 1,2; 7,
27; ასული ჩ., მ. 9,18; 15,22; მრ. 5,
23; განწმელად ჩ., მ. 8,2; და ჩ., მ.
12,50; მრ. 3,35; დედა ჩ., მ. 12,48,
49,50; მრ. 3,33,34,35; ლ. 8,21; დი-
დებოა ჩ., ი. 8,54; დღე ესე ჩ., ი. 8,
56; ეკლესია ჩ., მ. 16,18; ენა ჩ., ლ.
16,24; ერი ჩ., მ. 2,6; ვანი იგი ჩ., მრ.
14,14 C; ვეცხლი იგი ჩ., მ. 25,27; ლ.
19,23; ზურაკები ჩ. და უსხები ჩ. და-
მიკლავს, მ. 22,4 C; თავი ჩ., ლ. 7,7;
ი. 10,15 C, 17 C; 13,37 C; 14,21; კელ-
ნიცა და თავიცა ჩ., ი. 13,9; თითი ჩ.,
ი. 20,25 C; კეთილი ჩ., ლ. 12,18; მა-
მა ჩ., ი. 5,17; 8,19,54; 10,29,30 C;
14,9,10,28,31; 15,1,8; 16,3,32; მამა-
ცა ჩ., ი. 15,23,24; მამაცამცა ჩ., ი.
8,19; 14,7; შეუფება ჩ., ლ. 19,27; ი.
18,36 (3-ჯერ); მიმცემელი ჩ., მ. 26,46;
მრ. 14,42; მომავლინებელი ჩ., მ. 10,
40; მრ. 9,37; ლ. 9,48; 10,16; ი. 5,24;
8,16,18; 12,44,45; 13,20; 15,21; მო-
ნა ჩ., მ. 8,6,8; 12,18; ლ. 7,7; მსახუ-
რი ჩ., ი. 12,30; მშუდობა ჩ., ლ. 24,
36 C; მცნება ჩ., ი. 15,12; ნაყოფი ჩ.,
ლ. 12,17,18; ნება ჩ., ლ. 22,42; ი. 6,
38; პირი ჩ., მ. 13,35; პური ჩ., მ. 22,
4; ეამი ჩ., მ. 26,18; ი. 2,4; 7,6,8; სა-
მოსელი ჩ., მ. 27,35; ი. 19,24; სასუ-
მელი სამე ჩ., მ. 20,23; საყოფელი ჩ.,
მრ. 14,14; საყურელი ჩ., მ. 12,18; საშ-
ჯელი ჩ., ი. 5,30; 8,16; ჩ. საკმელი, ი.
4,34 C; სახელი ჩ., მრ. 5,9; სახლი ჩ., ი.
14,23; 19,46; სიკუდილი ჩ., მ. 26,35;
მრ. 14,31; სისხლი ჩ., მ. 26,28; მრ.
14,24; ი. 6,54 C, 55,56 C; სიტყუა ჩ.,
ი. 5,24 C; 8,37,51,52; 14,23 C; 15,
20 C; სიხარული ჩ., ი. 3,29; 15,11;

17,13; სული ჩ., მ. 12,18; 26,38; მრ.
14,34; ლ. 1,46,47 CE; 12,27; 13,37;
ტვრთი ჩ., მ. 11,30; უფალი ჩ., მ. 24,
48; ლ. 12,45; 16,3; ი. 20,13,28; უღე-
ლი ჩ., მ. 11,29,30; ღმერთი ჩ., ი. 20,
28; ყოფა ჩ., ლ. 2,49; 19,5; ყრმა ჩ.,
მ. 8,6 C, 8 C; ი. 4,49 C; ყუდრება
(საყუდრელი C) ჩ., ლ. 1,25; ცოლი
ჩ., ლ. 1,18; ცხოვარი ჩ., ლ. 15,6;
ძმ ჩ., მ. 3,17; 12,18 C; 17,5,15; მრ.
1,11; 9,7,17; ლ. 3,22; 9,35; 15,24; 20,
13; ძმა ჩ., მ. 12,50; მრ. 3,35; ი. 11,
21,32; წამება ჩ., ი. 5,31; 8,14; ჩ.
კამადი, ი. 4,34; კელი ჩ., ი. 20,25;
კელმწიფება ჩ., ი. 19,11; კორცი ჩ.,
მ. 26,26; მრ. 14,22; ლ. 22,19; ი. 6,
51,54 C, 55,56 C, 57 C.

დამან ჩემთან, ლ. 10,40; მამამან ჩ.,
მ. 15,13; 16,17; 18,35; ლ. 22,29; ი.
6,32,37 D; 10,15 C, 29 C; 12,26; მა-
მამანცა ჩ., ი. 14,23; მეგობარმან ჩ., ი.
11,11; მომავლინებელმან ჩ., ი. 6,44;
სულმან ჩ., ლ. 1,47 D; უფალმან ჩ., მ.
24,48 C; ძმამან ჩ., მ. 18,21:

თვნიერ ჩემსა არარაჲ ძალ-გიც ყო-
ფად არცა ერთ, ი. 15,5; დაჯედ მარ-
ჯუენით ჩ., მ. 22,44; მრ. 12,36; ლ.
20,42; დაჯდომამ მარჯუენით ჩ. და
მარცხენით არა ჩემი არს მიცემად, მ.
20,23; დაჯდომამ მარჯუენით ჩ. დი
მარცხენით ჩ. არა არს ჩემი მიცემად,
მრ. 10,40; პირველ ჩ. არს, ი. 1,15;
რომელი პირველ ჩ. იყო, რ უპირადღს
ჩ. არს, ი. 1,30; რომელნი პირ-
ველ ჩ. მოვიდეს, ი. 10,8; სხუად ჩ.
უადრეს შთაჯდის, ი. 5,7 C; რომელ-
სა უყუარდეს მამად თუნი ანუ დე-
დად თუნი ჩ. უფროდს..., რომელსა
უყუარდეს ძმ თუნი გინა ასული თუნი
ჩ. უფროდს, იგი არა არს ჩემდა ღირს,
მ. 10,37; მამად ჩემი უფროდს ჩ. არს,

ი. 14,28; უძლიერეს არს ჩემსა, მ. 3,11; მოვალს უძლიერესი ჩ., მრ. 1,7; ლ. 3, 16; მოვალს უძლიერესი ჩ. შემდგომად ჩ., მრ. 1,7 C; რომელი ჩ. შემდგომად მოვალს, მ. 3,11; ჩ. უწინარეს იყო, ი. 1,15; სხუანი უწინარეს ჩ. შთაქლიან, ი. 5,7; რომელსა უნდეს შემდგომად ჩ. მოსლვაჲ, მრ. 8,34; რომელი-იგი ჩ. შემდგომად მოვალს, ი. 1,15; რომელი ჩ. შემდგომად მოსლვად არს, ი. 1,27; შემდგომად ჩ. მოვალს კაცი, ი. 1,30; ანუ არა ჯერ-არს ჩემდა, რადეა მინდეს, ყოფად ჩ. ზედა, მ. 20,15; რომელნი ჩ. წინა მოვიდეს, ი. 10,8 C; მტერნი იგი ჩემნი... მოწყვდენით წინაშე ჩ., ლ. 19,27.

ანგელოზსა ჩ., მ. 11,10 C; მრ. 1, 2 C; გუერდსა ჩ., ი. 20,27; დიდებასა ჩ., ი. 8,50; 17,24; ენასა ჩ., ლ. 16,24 C; ეენანგსა ჩ., მ. 20,4,7; 21,28; თავისა ჩ., ლ. 7,46; ი. 8,54; 17,19; კუალსა ჩ., მ. 16,24 C; მრ. 8,34 C; კუართსა ჩ., მ. 27, 35; ი. 19,24; მამასა ჩ., ლ. 22,32; ი. 6,49; 10,17 C; 14,16; 15,16; 16,23,26, 27; მიმცემელსა მას ჩ., ი. 19,11; მონასა ჩ., მ. 8,9; ლ. 7,8; მუცელსა ჩ., ლ. 1,44; მშუღობასა ჩ., ი. 14,27; ნებასა ჩ., ი. 5,30; სამოსსა ჩ., ლ. 16,3; სამოსელსა ჩ., მრ. 5,30,31 C; სართულსა ჩ., მ. 8,8; სასუფეველსა შინა ჩ., ლ. 22,30; საუნჯესა ჩ., მ. 13,30; საყურძენსა მას ჩ., მ. 20,4 C, 7 C; 21,28 C; სახლსა ჩ., მ. 21,13; მრ. 11,17; ლ. 11, 24; სახლსა შინა ჩ., მ. 8,6; სისხლსა ჩ., ი. 6,54,56; სიყუარულსა ზედა ჩ., ი. 15,9,10; სიწმიდესა ჩ., მ. 7,6; სულსა ჩ., მ. 12,18; ლ. 12,19; 23,46; ი. 10,15,17; ტაბლასა ზედა ჩ., ლ. 22,30; ურწმუნოებასა ჩ., მრ. 9,24; უფალსა ჩ., მ. 22,44; მრ. 12,36; ლ. 20,42; ძეგსა ჩ., მ. 2,15; ლ. 9,38; ძმისა ჩ., ლ. 12,13; კორცსა ჩ., ი. 6,54,56.

აღდგომისა ჩემისა, მ. 26,32; მრ. 14, 28; თავისა ჩ., ი. 14,3; მამისა ჩ., მ. 7,21; 8,21; 10,32,33; 11,27; 12,50; 18, 14; 26,53; ლ. 2,49; 9,59; 10,22; 15, 18; 16,27 C; ი. 8,38 C; 10,29; 14,12, 20,21,28; 16,10,16 C, 17; 20,17 (2-ჯერ); მამისაგან ჩ., ი. 6,65; 8,40 C; 10,18, 32 D; მამისა მიერ ჩ., მ. 20,23; მამისა ჩ. მიერ, ი. 10,32 C; 15,26; მოპაელონებელისა ჩ., ი. 6,39; 7,32; 14,24; 16, 5; მონაგებისა ჩ., ლ. 18,12 D; მაცხოვრისა ჩ., ლ. 1,47; სამეფუფოასა ჩ., მრ. 6,23; ჩ. სახელისათჳს, მ. 19,29 C; სერობისა ამისგან ჩ., ლ. 14,24; ღმრთისა ჩ., ი. 20,17; უწინარეს ყოფისა ჩ., ი. 17,5; ძისათჳს ჩ., მ. 21,37; წინამოსაჯულისაგან ჩ., ლ. 18,3; ჩემისაგან [= ჩემგან] მიიღოს, ი. 18,14 C, 15 C; მამისა ჩ., მ. 18,19; 20,23 C; ი. 8,38; 10,18 C, 32 D; 15,15,16 C, 26; 16,23 C; ძისა ჩ., მ. 22,37 C; მრ. 12, 6 C; თავისა ჩემისათჳს, ი. 5,31; 8,14; მამისა ჩ., ი. 16,25; სახელისა ჩ., მ. 10,22; 18,20; 19,29; 24,9; მრ. 9,37, 41; 13,13; ლ. 21,12,17; ი. 15,21; შემოსისა ჩ., მ. 26,12 C; ი. 12,7 C; ძისა ჩ., მრ. 12,6.

თავით ჩემით, ი. 5,30 C; მოწვი-თურთ ჩ., მ. 26,18; სიყრმით ჩემით-გან, მ. 19,20; ლ. 18,21; სიკბაბუკით ჩ., მრ. 10,20; სახელითა ჩემითა, მ. 18,5; 24,5; მრ. 9,39; 13,6; მრ. 16,17; ლ. 9,48; 21,8; ი. 14,13,26; 15,16; 16,23, 24 C, 26.

მამაო ჩემო, მ. 26,39,42; მრ. 14,36; ღმერთო ჩ., მ. 27,46; მრ. 15,34 C.

სხუადა ცხოვარ არიან ჩემნი, ი. 10, 16 C; სიტყუანი, რომელნი გესმიან, არა არიან ჩ., ი. 14,24; ვიცნი ჩ. იგი, ი. 10,14.

თითნი ჩემნი, ი. 20,25; თულნი ჩ., მრ. 10,51; ი. 9,30; კრავნი ჩ., ი. 21,15; მეგობარნი ჩ., ი. 15,14; მოწაფენი ჩ., ი. 8,31; 13,35; მსახურნიმცა ჩ., ი. 18, 3 C; მტერნი იგი ჩ., ლ. 19,27; მცნე-ბანი ჩ., ი. 14,15,21; 15,10; საუნჯენი ჩ., ლ. 12,18; საცხოვარნი ჩ., ი. 21, 16 C; სიტყუანი ჩ., მ. 24,35; მრ. 13, 31; ლ. 1,20; 21,33; ი. 5,24; 8,43,51 C, 52 C; 12,47,48; 14,23,24; 15,7,20; სიტყუანი ესე ჩ., მ. 7,24 C, 26 C; მრ. 8, 38; ფერკნი ჩ., ლ. 7,44; ი. 13,8,9; ყრბანი ჩ., ლ. 11,7 C; ცხოვარნი ჩ., ი. 21,16,17; ორნი-ესე ძენი ჩ., მ. 20, 21; ძმანი ჩ., მ. 12,48,49; მრ. 3,33,34; ლ. 8,21; ჩ. ძმანი, ლ. 16,28 C; ჯელნი ჩ., ლ. 24,39; ი. 20,27.

მეციან ჩემთა მათ, ი. 10,14; თულ-თა ჩ. [მოთხ.], ლ. 2,30; [მიგ.] ი. 9, 11,15; ცხოვართა ჩ. [მოთხ.], ი. 10,27; [მიგ.] ი. 10,27 C; განსაძღვლთა შინა ჩ., ლ. 22,28; მეგობართა ჩ., [მიგ.] ლ. 12,4; [ნათ.] ლ. 15,29; სიტყუათა ჩ. [მიგ.], ლ. 6,47; ი. 8,31; [ნათ.] ლ. 9, 26; ი. 5,47 C; 8,43; ფერკთა ჩ., ლ. 7, 44; ი. 13,6; ძმათა ჩ. [მიგ.], მ. 25, 40 C; 28,10; [ნათ.] ი. 20,17; ჯელთა ჩ., ი. 18,35 C; ჯორცთა ჩ., მ. 26,12; მრ. 14,8; მოწაფეთა ჩ., მრ. 14,14; ლ. 21,11; ყურთა მომართ ჩ., ლ. 1,44; ცხოვართაგან ჩ., ი. 10,26; ჯელთაგან ჩ., ი. 10,28; სახლეულთა ჩემთაგან, ლ. 9,61; შეილნო ჩემნო, ი. 13,33 C.

ჯელი განმცემელისა ჩემისაჲ, ლ. 22, 21; ხილვაჲ დღისა ჩ., ი. 9,56 C; აღ-თქუმაჲ იგი მამისა ჩ., ლ. 24,49 E; ნე-ბაჲ მამისა ჩ., მ. 7,21 C; ი. 6,40; ნე-ბაჲ მომავლინებელისა ჩ., ი. 4,34; მ. 38,39 C; მოძღურებაჲ... მომავლინებე-ლისა ჩ., ი. 7,16; ახალი შჯულისი სისხ-ლისა ჩ., ლ. 22,20; დედაჲ უფლისა ჩ.,

ლ. 1,43; რაოდენი თანა-გაც უფლისა ჩ., ლ. 16,5; ჯმისა ჩ. ისმინონ, ი. 10, 16,27; ისმინოს ჯმისა ჩ., ი. 18,37; პირსა მამისა ჩემისაჲ, მ. 18,10; სა-სუფეველსა მამისა ჩ., მ. 26,29; სახლსა მამისა ჩ., ლ. 2,49 C; 16,27; ი. 2,16; 14,2; აღთქუმაჲსა მამისა ჩ., ლ. 24,49 C; საქმესა მამისა ჩ., ი. 10,37; ნებასა მო-მავლინებელისა ჩ., ი. 5,30; საქმესა მომავლინებელისა ჩ., ი. 9,4; სართულ-სა სახლისა ჩ., ლ. 7,6; სახელითა მა-მისა ჩემისაჲთა, ი. 5,43; 10,25; მცნე-ბანი მამისა ჩემისანი, ი. 15,10; სასყიდ-ლით დადგინებულთა (მორცუნთა C) მამისა ჩემისათა, ლ. 15,17; საქმეთა მამისა ჩ., ი. 10,37 C; ჯელთაგან მამისა ჩ., ი. 10,29; კურთხეულნო მამისა ჩე-მისანი, მ. 25,34; ზოგი ნაყოფთა ჩემ-თაჲ მიესცე გლახათა, ლ. 19,8; რ არა გრწმენა სიტყუათა ჩ., ლ. 1,20 C; ერ-მე სიტყუათა ჩ. გრწმენეს, ი. 5, 47; ერთსა ამას მეტირეთაგანსა ძმათა ჩემთასა, მ. 25,40; ამბორის-ყოფითა ფერკთა ჩემთაჲთა, ლ. 7,45; არა ხართ ცხოვართა ჩემთაგანნი, ი. 10,26 C.

ჩემება, ი [მიჩნევა, ჩათუკა]: მამად თჳსა იჩემებდა ღმერთსა, ი. 5,18 C.

ჩენა ნ. გამოჩენა, უჩინო, ჯერ-ჩენა-ჩინება [მოწვევა, მოწოდება]: არა მოსრულ ვარ ჩინებად მართალთა. არა-მედ ცოდვილთა, მ. 9,13 C; მრ. 2, 17 C.

მრავალნი არიან ჩინებულ, ხ მცი-რედნი რჩეულ, მ. 20,16; 22,14; ნუჟუ-კუე უპატიოსნესი შენსა იყოს ჩ. მის-გან, ლ. 14,8; ჩინებულნი იგი არა ღირს იყენეს, მ. 22,8; წარავლინნა მო-ნანი თჳსნი მოწოდებად ჩინებულთა: მათ ჯორწილსა მას, მ. 22,3; არქუთ ჩ. მათ, მ. 22,4; ეტყოდა ჩ. მათ იგავსა:

ლ. 14,7; რა ქრეუას ჩინებულთა მათ მოსლვად, ლ. 14,17.

[ნ. კ. გამოჩინება, საჩინო, უჩინო, წარჩინებულ].

ჩოროროდ [მეფთხე, *чороорд*]: ესმა ქეროდეს ჩოროროდსა ქამბავე იესუსი, მ. 14,1 C.

ჩრდილო [ჩრდილოეთი]: მოვილოდიან მზის აღმოსავლით და მზის დასავალით, ჩრდილოთ და სამხრით, ლ. 13,29.

ჩუნ [პირიხ ნაცვალს.]: ერა ჩუნ [ნახ.] მიუტევებთ თანა-მდებთა ჩუნთა, მ. 6,12; მიქსნენ ჩ. ბოროტისაგან, მ. 6,13; მიქსნენ (განმარინენ C) ჩ., რ წარვეყმდებით, მ. 8,25; ჩ. და ფარი-სეველნი ვიმარხავთ, მ. 9,14; შემოწყვილენ ჩ., მ. 9,27; 20,30,31; ლ. 17,13; არავინ დამიღვინა ჩ., მ. 20,7; ვიყვე-ნით თუმცა ჩ. დღეთა მათ მამათა ჩუნთოსა, მ. 23,30 C; რ შრეალ ვართ ჩ., მრ. 5,9 C; მიგუაღლინენ ჩ. ლორებ-სა იმას, მრ. 5,12 C; ჩ. ვაყენებთ მას, მრ. 9,38; ჩ. ვაყენებლით მას, ლ. 9,49; განვიდეთ ჩ., ლ. 2,15; იოვანე ნათლის-მცემელმან მომავლინა ჩ. შენდა; ლ. 7,20; ვარნა თუ ჩ. წარვიდეთ, ლ. 9,13; დამფარვით ჩ., ლ. 23,30; ჩ. ვესავთ, ლ. 24,21; დედათაცა ვიეთმე ჩუნგანთა დამაკრვეს ჩ., ლ. 24,22; ჩ. თაჟუნის-ვჰსცემო, რომელი ვიცი, ი. 4,22; ჩ. ნათესავნი აბრაჰამისნი ვართ, ი. 8,33; ჩ. სიძვისაგან არა შობილ ვართ, ი. 8,41; ჩ. მოსესნი ვართ მოწაფენი, ი. 9,28; რა იყენენ ერთობით ერა ჩ., ი. 17,11; ერა ჩ., მამო, ერთ ვართ, ი. 17,22.

იქსენ თავი შენი და ჩუნცა, ლ. 23,39; ნუჟუჟე ჩ. ბრმანი ვართ, ი. 9,40; გუალე მივიდეთ ჩ., ი. 11,16; მოვიდეთ ჩ. შენ თანა, ი. 21,3.

რაასათუს ჩ. [მოთხ.] ვერ შეუძლეთ განკურნებად მას, მ. 17,19; (... განძე-ბად C) მრ. 9,28; ჩ. ყოველივე დაუტე-ვეთ, მ. 19,27; მრ. 10,28; ლ. 18,28; უფალო, მოვივსენეთ ჩ., მ. 27,63 C; ჩ. ვარწმუნოთ და თქუნ უზრუნველ-გვე-ნეთ, მ. 28,14; ჩ. რაჲ ვყოთ, ლ. 3,12, 14; საესებისაგან მისისა ჩ. ყოველთა მოვილეთ მადლი მადლისა წილ, ი. 1,16; ჩ. ვიცი, ი. 6,42; ჩ. არა ვიცი. ი. 9,21; ჩ. არა ვპოვოთ იგი, ი. 7,35; ჩ. უწყით, ი. 9,24,29 C; ჩ. არა უწყით, ი. 9,21; ჩ. აწ უწყით, ი. 16,30; ვიხილეთ ჩ. უფალი, ი. 20,25.

რა ჩუნცა მიუტეოთ თანა-მდებ-თა ჩუნთა, მ. 6,12 C; რ ჩ. მიუტეე-ნეთ ყოველთა თანა-მდებთა ჩუნთა, ლ. 11,4.

მამა გვეს ჩ. [მიც.] აბრაჰამი, მ. 3,9; ლ. 3,8; მომიტევენ ჩ. თანა-ნადებ-ნი ჩუნენი, მ. 6,12; ლ. 11,4; პური ესე ჩუნენი არსობისაჲ მომეც ჩ. დღეს. მ. 6,11; ლ. 11,3; მოსიეც ჩ., რა დაეს-ხდეთ ..., მრ. 10,37; მარადის მომეც ჩ. პური ესე, ი. 6,34; რომელმან ესე ჯურ-ლემული მომცა ჩ., ი. 4,12; ერა-იგი მომეც ჩ., ლ. 1,2; ნუ შემიყვანებ ჩ. განსაცოდელსა, მ. 6,13; ლ. 11,4; უკუეთუ განგუასხამ ჩ., მ. 8,31; გჯობანე ჩ. მის-ლვად კოლტსა იმას ლორებისასა, მ. 8,31 C; მიბრძანე ჩ. ლორებსა იმას, მრ. 5,12; მითხარ ჩ., მ. 13,36; 24,3; მრ. 13,4; ლ. 20,2; 22,67; გჯობარ ჩ., ი. 1,22; 10,24; რა მითხარ ჩ., მ. 26,63; მითხრას ჩ. ყოველი, ი. 4,25; გამომი-თარგმანე ჩ. იგავი ეგე, მ. 15,15; ლალა-ლებს და შეგვღვს ჩ., მ. 15,23; რომელი ჩ. არა შეგვღვს, მრ. 9,38; რ არა შემოგოჯოს ჩ., ლ. 9,49 C; დამას-წორენ ჩ. იგი, მ. 20,12 C; რა აღმე-ხუნენ ჩ. თულანი ჩუნენი, მ. 20,33 C;

გურქუას ჩუენ, მ. 21,25; მრ. 11,31; მრქუას ჩ., ლ. 20,5; მარქუ ჩ., მ. 22, 17; 24,3 C; მრ. 12,14; შეცით ჩ. (+ ცა C) ზეთისაგან თქუენისა, მ. 25,8; ნუუკუე ვერ გუეყოს ჩ. და თქუენ, მ. 25,9; გვწინაწარმეტყუელებდ ჩ., ქრისტი, მ. 26,68; მრ. 14,65; ვიდრე ჩ. მეძინა, მ. 28,13; შემეწიე (შეგუეწიე C) ჩ., უფალო, მრ. 9,22; გუნებავს, რა, რომელი ვთხოვოთ, მიყო ჩ., მრ. 10, 35; მოსე ესრეთ დამიწერა ჩ., მრ. 12, 19; ლ. 20,28; მუნ მზა-მიყაეთ ჩ., მრ. 14,15; ლ. 22,12; ჩ. გუესმა მაგისი სიტყუაჲ, მრ. 14,58; ჩ. თუთ გუესმის პირისაგან მისისა, ლ. 22,71; ჩ. თუთ გუესმა მისგან, ი. 4,42; ვინ გარდაგვგორვოს ჩ. ლოდი იგი, მრ. 16,3; ვა მოგუასწავეს ჩ., ლ. 1,2 C; აღგვდგინა ჩ. რქაჲ ცხორებისაჲ, ლ. 1,69; მომხედა ჩ. აღმოსავალმან მალლით, ლ. 1,78 D; გუეჩუენა ჩ. მზმ იგი აღმომავალი მალლით, იქვე E; მოგუძინნეს ჩ. მზემან აღმომავალმან მალლით, იქვე C; უფალმან მათუწყა (გუაცნობა C) ჩ., ლ. 2,15; რაჲსა ესრით მიყაე ჩ., ლ. 2,48; რაჲ საქმმ მაქმენ ჩ., იქვე C; შესაქრებელი ჩუენი მან აღმიშენა ჩ., ლ. 7,5; გუასწავე ჩ. ლოცუაჲ, ლ. 11,1; უფალო, უფალო, განგვლე ჩ. (+ ცა D), ლ. 13,25 C; შემძინე ჩ. სარწმუნოებჲაჲ, ლ. 17,5; ყოველმან ერმან ქვაჲ დამკრბობს ჩ., ლ. 20,6; მომიზადეთ ჩ. პასქაჲ, ლ. 22, 8; მომიტევე ჩ. ბარაბა, ლ. 23,18; დამეცენით ჩ. (+ ზედა C), ლ. 23,30; ჩ. სამართლიდ ღირსი... მოგუეგების, ლ. 23,41; ვრ-იგი მეტყოდა ჩ. გზასა ზედა და ვრ-იგი გამომითარგმანებდა ჩ. წიგნთა, ლ. 24,32; ვრ განგვმარტებდა ჩ. წიგნებსა, იქვე C; რასა სასწაულსა მიჩუენებ ჩ., ი. 2,18; მიჩუენე ჩ. მამაჲ შენი, ი. 14,8,9; ჩ.

გურწმენა, ი. 6,69; შენ გუასწაებოა ჩ., ი. 9,34; შენცა გუმოდლორი ჩ., იქვე C; მიგვლონ ჩ. ადგილიცა ჩუენი და ნათესაიცა, ი. 11,48; ჩ. გუასმიეს შჯული-საგან, ი. 12,34; ჩ. გამოგვცხადებ თაჲსა შენსა და არა სოფელსა, ი. 14,22; რომელსა მეტყვს ჩ., ი. 16,17; ჩ. შჯული გუაქუს, ი. 19,7; არა გვეს ჩ. მეუფე, ი. 19,15.

სულგრძელ მექმენ ჩ. ზედა, მ. 18, 29 C; სისხლი მაგისი ჩ. ზედა და შეილთა ჩუენთა ზედა, მ. 27,25; შეგუეწიე ჩუენ და წყალობა-ყაე ჩ. ზედა, მრ. 9, 22 C; არა გუნებავს მეუფებჲაჲ მაგისი ჩ. ზედა, ლ. 19,14.

დანი მისნი არა ყოველნი ჩ. შორის არიან, მ. 13,56; იყენეს ჩ. შორის შუდნი ძმანი, მ. 22,25; მრ. 12,20; ლ. 20,29; მრავალთა ჯელი შეეყვეს აღწერად... ჩ. შ. საქმეთა აღსრულებულთა, ლ. 1,1; წინაწარმეტყუელი დიდი აღდგომილ არს ჩ. შ., ლ. 7,16; ანუ არა გული ჩუენი განჯურებულ იყო ჩ. შ., ლ. 24, 32; სიტყუაჲ იგი დამეკდრა ჩ. შ., ი. 1,14; რა იგინიცა ჩ. შ. იყენენ, ი. 17,21.

უფალო, უფალო, განგვლე ჩუენცა (-C), მ. 25,11; მაგას რაჲ იტყვ, ჩუენცა მაგინებ, ლ. 11,45.

ესრე შეუენის ჩუენდა აღსრულებად ყოელისა სიმართლისა, მ. 3,15 C; მოხუედ აქა... ტანჯვად (გუემად C) ჩ., მ. 8,29; მოსრულ ხარ წარწყმედად ჩ., მრ. 1,24; მოხუედ წარწყმედად ჩ., ლ. 4,34; ვინაჲ ჩ. უდაბნოსა ზედა პური ესოდენი, მ. 15,33; კეთილ არს ჩ. აქა ყოფაჲ, მ. 17,4; მრ. 9,5; ლ. 9,33; რაჲ-შე უქუე ყოფად არს ჩ., მ. 19,27 C; სწორ ჩ. ჰყვენ იგინი, მ. 20,12; ჩ. რაჲ არს, შენ უწყი, მ.

27,4; რომელმან ... კელ-იწიფოს ბოროტის სიტყუად ჩუენდა, მრ. 9,39; რომელი არა ჩ. მტერ არს, მრ. 9,40; ლ. 9,50; ჩ. იყოს სამკვდრებელი იგი, მრ. 12,7; ლ. 20,14; ფიცით, რომელ ეფუცა აბრაჰამსა ..., მოცემად ჩ., ლ. 1,73; წარმართებად ჩ. გზასა მშვლობისასა, ლ. 1,79 C; არს მამად ჩ. აბრაჰამი, ლ. 3, 8 C; განუტევე ჩ. ბარაბა, ლ. 23,18 C; ჩ. მართლ ღირსად საქმეთა ჩუენთებ მომეგების ჩუენ, ლ. 23,41 C; ერ-მე კელ-ეწიფების ამას მოცემად ჩ. კორცი თხი საკმლად, ი. 6,52; ჩ. ჯერ-არს საქმედ საქმისა, ი. 9,4 C; უმჯობეს არს ჩ., ი. 11,50; კმა არს ჩ., ი. 14,8; ჩ. გეგულების გამოცხადების და არა სოფელსა, ი. 14,22 C; ჩ. არავისი ჯერ-არს მოკლვად, ი. 18,31; არცა მაგიერ ჩუენდა მო წიადმოსლვად (კელ-ეწიფების), ლ. 16,26; არცა მაგიერნი წიად-ჩუენდა მო-სლვად ..., იქვე C; მრავალთა კელ-ყვეს ზეგარდამო განწესებად თხრობისა ჩუენდა მომართ, ლ. 1,1 C; ვიხილოთ სიტყუად ესე, რომელი იყო ჩ. მომართ, ლ. 2,15; ჩ. მომართ იტყვ იგავსა ამას ანუ ყოველთა მიმართ, ლ. 12,41.

ჩუენდა მართლ ღირსად საქმეთა ჩუენთებ მომეგების ჩუენ, ლ. 23,41 C.

რომელ არს გამოთარგმანებით: ჩუენ თანა ღმერთი, მ. 1,23; დანი მისნი არა ყოველნი ჩ. თ. არიან, მ. 13,56 C; მრ. 6,3; იყენეს ჩ. თანა შვდ ძმა, მ. 22, 25 C; პური არა გუაქუს ჩ. თ., მრ. 8, 16; რომელ ჩ. თ. არა ვალს, მრ. 9, 38 C; არა არს ჩ. თ. უფროჲს, გარნი ხუთი ტუეზად პური და ორნი თეგზნი, ლ. 9,13; რ არა შეგვდვს ჩ. თ., ლ. 9,49; არიან ჩ. თ. ორ დანაჲ, ლ. 22, 38 C; დაადგერ ჩ. თ., ლ. 24,29; სიტყუად იგი ... დაემკვდრა ჩ. თ., ი. 1,

14 C; რა იგინიცა ჩ. თ. იყენეს, ი. 17, 21 C.

რად-მე იყოს აწ ჩუენთხ, მ. 19,27; წყალობა-ყავ ჩ., მრ. 9,22.

იგი ჩუენ კრძო არს, მრ. 9,40; ლ. 9,50.

ჩუენი [გუთენ. ნაგვალხ.]: რად ძეს ჩუენი და შენი, მ. 8,29; რად არს ჩ. და შენი, მრ. 1,24; ლ. 4,34.

ადგილიცა ჩ. და ნათესავიცა, ი. 11, 48; გული ჩ., ლ. 24,32 D; მამად ჩ., ი. 8,39,41 C; ნათესავი ჩ., ლ. 7,5; ი. 11, 48 C; პური ესე ჩ., მ. 6,11; ლ. 11,3; სასმენელი ჩ., ი. 12,38; ღმერთი ჩ., მრ. 12,29 C; ი. 8,54; შესაკრებელი ჩ., ლ. 7,5; შჯული ჩ., ი. 7,51; ძო ჩ., ი. 9,20.

მეგობარმან ჩუენმან, ი. 11,11 C.

შორის ჩუენსა და შენსა დანახეთი დიდი დამტკიცებულ არს, ლ. 16,26; მთხრებლ დიდ არს შორის ჩ. და თქუენსა, იქვე C.

მამასა ჩ., ლ. 1,55 CD, 73; ნათესავსა ჩ., ლ. 23,2; წამებასა ჩ., ი. 3,11.

მამისა ჩუენისა, მრ. 11,10 C; ი. 4, 12; 8,53; შჯულისა ჩ., ი. 19,7 C; შჯულისა ჩუენისაებრ, იქვე DE.

მამაო ჩუენო, მ. 6,9; ლ. 11,2.

გულნი ჩუენნი, ლ. 24,32 CE; თანა-ნადებნი ჩ., მ. 6,12; თულნი ჩ., მ. 20,33; მამანი ჩ., ი. 4,20; 6,31; სანთელნი ჩ., მ. 25,8; სნეულებანი ჩ. ..., უძღურებანი ჩ., მ. 8,17; ცოდვანი ჩ., ლ. 11,4.

მამათა მათ ჩუენთა [მოხბ.] ი. 6, 31 C; [მოგ.] ლ. 1,55 E; [ნათ.] ლ. 1,72; მღელთო მოძღურება და მთავართა ჩ., ლ. 24,20; თანა-მღელთა ჩ. [მოგ.] მ. 6, 12; ლ. 11,4; წინაშე თულთა ჩ., მ. 21,42; მრ. 12,11; მომავლინებელთა ჩ.,

ი. 1,22; სულთა ჩუენთა, ი. 10,24; უბანთა ჩ., ლ. 13,26; ფერჯთა ჩ., ლ. 10, 11; [ნათ.] ლ. 1,79; შვილთა ჩ. ზედა, მ. 27,25; გამოცხნა მტერთაგან ჩ., ლ. 1,71; ... მტერთა ჩუენთაგან, იქვე C.

მოსლვად მეუფისად დაეითის, მამისა ჩუენისაჲ, მრ. 11,10; წყალობითა ღმრთისა ჩუენისაჲთა, ლ. 1,78; ყოველთა დღეთა ცხორებისა ჩუენისაჲთა, ლ. 1, 75; ვის-მე ჰრწმენა სასმენელთა ჩუენთაჲ, ი. 12,38 C; დღეთა მათ მამათა ჩუენთასა, მ. 23,30; გამოცხნა... ჯელთაგან ყოველთა მოძულეთა ჩუენთასა, ლ. 1,71; უშიშად ესნად ჯელთაგან მტერთა ჩ., ლ. 1,74; მოტევებითა ცოდვათი ჩუენთაჲთა, ლ. 1,77; ჩუენგანი ვინ-მე უდიდეს იყოს, მრ. 9,34; მი-ვინმე-ვიდეს ჩუენგანი საფლავად, ლ. 24, 24; წარვიდეს რომელიმე ჩუენგანიცა სამარესა მას, იქვე C; დედათაცა ვითომე ჩუენგანთა დამაკრევის ჩუენ, ლ. 24,22.

1. ჩუენება, ი/უ: რასა სასწაულსა მი-ჩუენებ ჩუენ, ი. 2,18; ყოველსავე უჩუენებს მას, ი. 5,20; უჩუენებდეს [უწყვ.] მას შენებულსა მას ტაძრისასა, მ. 24,1; მრავალი საქმე კეთილი გიჩუენე თქვენ მამისაგან ჩემისა, ი. 10,32; ვინ გიჩუენა თქვენ სიელტოლად მომავლისა მისგან რისხვისა, მ. 3,7; ლ. 3,7; უჩუენნა მას ყოველნი სუფევანი სოფლისანი, მ. 4,8; (უჩუენა D) ლ. 4,5; უ. მათ ჯელნი და ფერჯნი მისნი, ლ. 24,40; უ. მათ ჯელნი მისნი და გუერდი, ი. 20,20; მი-ჩუენე ჩუენ მამად შენი, ი. 14,8,9; გჯჩუენე ჩუენ მამად, იქვე C; უჩუენე თავი შენი მდღელთა, მ. 8,4; (... მდღელსა) მრ. 1,44; ლ. 5,14; მიჩუენეთ (+ლა C) მე დრაჰკანი იგი, მ. 22,19; ლ. 20,24; წარვედით და უჩუენენით (უჩუენეთ D) თავნი თქუენნი მდღელთა, ლ. 17,14 CE; გიჩუენო თქუენ, ვისა

იყოს მსგავს, ლ. 6,47; გ. თქუენ, ვისა გეშინოდის, ლ. 12,5; რად სასწაულ გჯჩუენო ჩუენ, ი. 2,18 C; მან გიჩუენოს თქუენ ქორი დიდი, დაგებული, მრ. 14,15; ლ. 22,12; რადთი სასწაული ზეცით უჩუენოხ მათ, მ. 16,1; უფროდის-ლი ამისა უ. მას საქმე, ი. 5,20; უდიდეს-ლა ამისა უჩუენნეს მას საქმენი, ი. 5,20 C; რა უჩუენონ კაცთა, მ. 6,5.

ე: რომელთა გუეჩუენა ჩუენ მზე იგი აღმომავალი მალღით, ლ. 1,78 E; ეჩუენა მას ანგელოზი უფლისაჲ, მ. 1, 20; 2,19; ლ. 1,11; ე. მათ ელია მოსეს თანა, მრ. 9,4; ე. პირველად მარიაჲ მაგდანელსა, მრ. 16,9; ესმა, რ ცხოველ ირს და ე. მას, მრ. 16,11; უკუენაძსკენელ მსხლომარეთა მათ ათერთმეტთა ე., მრ. 16,14; ნანდკლეე აღდგა უფალი და ე. სიმონს, ლ. 24,34; საუცარ ჩოამე ე., ლ. 24,37 C; ეჩუენნეს მათ მოსე და ელია, მ. 17,3; (ქორცენი) ე. მრავალთა, მ. 27,53 C; რა არა ეჩუენო კაცთა მმარხველად, მ. 6,18; რა ეჩუენნენ კაცთა მმარხველად, მ. 6,16.

მიერთვან იწყო ჩუენებად მოწაფეთა მისთა, მ. 16,21 C; მოუტდეს მას მოწაფენი თუხნი ჩ. მისა ნაქმნევისა მის ტაძრისაჲსა, მ. 24,1 C.

ყოველთა საქმეთა მათთა იქმედ სა-ჩუენებელად კაცთა, მ. 23,5.

[5. კ. შერჩუენება].

2. ჩუენება [ხილვა, მოჩვენება]: ჩუენებაჲ რადმე იხილა ტაძარსა მას შინა, ლ. 1,22.

3. ჩუენება [მოჩვენება, ხიზმადრი]: ეჩუენა მას ანგელოზი უფლისაჲ ჩუენებასა. ღამისასა, მ. 1,20; ანგელოზი უფლისაჲ ჩუენებით გამოუჩნდა მას, მ. 1,20 C; 2, 13 C; ანგელოზი უფლისაჲ გამოეცხადა ჩ. იოსეფს ეგვიპტეს, მ. 2,19 C; მოიღეს ბრძანებაჲ ჩ. ანგელოზისაგან, მ. 2,12

მოილო ბრძანებამ ჩუენებით ანგელო-
ზისაგან წარსლვად გალილეად, მ. 2,22;
პრაველი მეენო მე ჩ. დღეს მაგისტუს.
მ. 27,19.

ჩუეულ: დღესასწაულთა ჩუეულ
იყო მთავარი (ბეე C) იგი, მ. 27,15;
ვ ა ჩ. იყო, მრ. 4,1; ლ. 4,16; ვ ა ჩ.
იყენეს დღესასწაულსა მას, ლ. 2,42.

ჩუეულემა: ვ ა ჩუეულემა იქუნდა.
ლ. 22,39; არს ჩ. თქუენი, ი. 18,39;
ვ ა არს ჩ. ჰურიბთად დოფლვასა, ი.
19,40; მსგავსად ჩუეულეებისა მღღე-
ლობისა ჰხულა მას საკუმეველისა კუმე-
ვაჟ, ლ. 1,9; მოიყენეს... იესუ ყოფად
მათა მსგავსად ჩ. შჯულისადას მის ზე-
და, ლ. 2,27 C; მსგავსად ჩ. დღესას-
წაულისა მის, ლ. 2,42 C; მსგავსად ჩ. მის
შჯულისა მისისა მიმართ, ლ. 2,27.

ჩქურ ნ. სიჩქურე.

1. ჩჩკლ [რბილი, წაზი, ჩვილი]: რაჟსა
გამოხუედით ხილეად? კაცისა, ჩჩკლითა
სამოსლითა შემოსილისა, მ. 11,8; ლ.
7,25; რომელნი სამოსლითა ჩ. მოსილ
არიან, მ. 11,8; რომელნი ჩ. მოსილ
არიან, იქვე C.

2. ჩჩკლ [ძუძუქმწოვარი, ჩვილი (ბ.კ.
შვი)]: განრისხნა ფრიად დაწარავლინნა
მოწყუელად ყოველთა ჩჩკლთა ყრმათა
ბეთლემისათა და ყოველთა საზღვართა
მისთა ორით წლითგანი და უდარესი,
მ. 2,16; რ დაძუარე ესე ბრძენთაგან
და მეტნიერთა და გამოუცხადე ესე ჩ.,
მ. 11,25; ... ჩ. ყრმათა, ლ. 10,21; პი-
რისაგან ჩ. მწოვართაჟსა დაემტკიცოს
ქებაჟ, მ. 21,16; პირითა ჩ. მწოვარ-
თაჟთა დაამტკიცე ქებაჟ, იქვე C.

ჩჩკლ ნ. დაჩჩკლ.

6

6, ი: გიცო შენ, ვინ ხარ, მრ. 1,
24 C; ად გიცნი თქუენ, ი. 5,42; მე გ.,
რომელნი-ეგე გამოგირჩიენ, ი. 13,18 C;
არა გ., განმეშორენით ჩემგან ყოველნი
მოქმედნი უშჯულოეებისანი, მ. 7,23;
არა გ. თქუენ, მ. 25,12; არა გ. თქუენ,
ვინანი ხართ, ლ. 13,25,27; არა ვიცო,
რასა იტყვ, მ. 26,70; ლ. 22,60; არა ვ.,
არცა უწყი, რასა-ეგე იტყვ შენ, მრ.
14,68; არა ვ. კაცი იგი, მ. 26,72,74;
მრ. 14,71; ვ., რ იესუს ჯუარ-ცუმულ-
სა ეძიებთ, მ. 28,5; მე მაშაკაცი არა
ვ., ლ. 1,34; ესე ვინ არს..., არა ვ.,
ლ. 9,9 არა ვ. იგი, ლ. 22,57; ი. 8,
55; არა ვ. მე, ლ. 22,61 C; ვ., რ
ღმერთისა მიერ მოსრულ ხარ მოძღუ-
რად, ი. 3,2; ვ. უფალო, რ მესია მო-
ვალს, ი. 4,25; ვ., რ კეშმარიტ არს
წამებაჟ მისი, ი. 5,32; მე ვ. იგი, ი. 7,
29; 8,55; ვ., ვინაჟ მოსრულ ვარ და

ვიდრე ვალ, ი. 8,14; ად ვ. იგი, ი.
8,55; მან ჰრქუა მათ: არა ვ., ი. 9,12;
უქუეთუ ცოდვილი არს, მე არა ვ., ხ
ერთი ესე ვ., რ..., ი. 9,25; ვ. შეტა
მამაჟ, ი. 10,15; ვ., რ აღდგეს, ი. 11,
24; ვ, რ მცნებაჟ მისი ცხოვრება საუ-
კუნე არს, ი. 12,50; მე ვ., რომელნი
გამოვირჩიენ, ი. 13,18; ვიცნი ჩემნი
იგი და მიციან ჩემთა მათ, ი. 10,14;
მე ვიცნი ივინი, ი. 10,27 D.

ვდ არა მიცი მე, ლ. 22,34,61; ვი-
ნაჟ მ. მე, ი. 1,48; არაღარა მ. მეა, ი.
14,9; ეგე არა იცი, ი. 3,10 C; რომელ-
სა-ესე მე ვიქმ, არა ი. აწ, ი. 13,7;
ჩუენ აწ უწყით, რ ყოველი ი., ი. 16,
30; შენ ი., რ მიყუარ შენ, ი. 21,16;
ყოველი შენ ი., ი. 21,17; ესე არა იცია,
ი. 3,10; არა ი., რ ტელშიწიეუებაჟ შა-
ქუს ჯუარ-ცუმად შენდა, ი. 19,10;
მცნებანი იცნი, მრ. 10,19; ლ. 18,20.

ვა შიცის მე მამამან, ი. 10,15; იცის მამამან თქუენმან, მ. 6,8,32; ლ. 12,30; არავინ ი. ძმ, გარნა მამამან, და არცა მამად ვინ ი., გარნა ძემან, მ. 11,27; ლ. 10,22; დღისა მისთვის და ეამისა არავენი ი., მ. 24,36; მრ. 13,32; მოვიდეს... ეამსა, რომელი არა ი., ლ. 12,46; რომელმან ი. ნებად უფლისა თვისსა, ლ. 12,47; რომელმან არა ი. და კმნეს ღირსი რაამე ტანჯვისა, ლ. 12,48; ვინ ი., ამისა შეიკიდმონ, ლ. 20,13; ვრ უკუე ამან წიგნი ი. უსწავლელად, ი. 7,15; რომელმან არა ი. შჯულო, ი. 7,49; არა ი., ვიდრე ვალნ, ი. 12,35 D; არა ჰხედავს მას, არცა ი. იგი, ი. 14,17; მან ი., რ კეშმარიტსა იტყვს, ი. 19,35; ღმერთმან იცნის გულნი თქუენნი, ლ. 16,15.

გიციოთ შენ, ვინ ხარ, მრ. 1,24; ლ. 4,34; ვიციოთ, რ მართალსა იტყვ და ასწავებ, ლ. 20,21; ვ., რ კეშმარიტ ხარ, მ. 22,16; მრ. 12,14; მიუგეს მათ იესუს და პრქუეს: არა ვ., მრ. 11,33; არა ვ., ვინად იყო, ლ. 20,7; რომელი ვ., ვიტყუოთ, ი. 3,11; ჩუენ თაყუანისევსებთ, რომელი ვ., ი. 4,22; რომლისა მამად ჩუენ ვ., ი. 6,42; ესე ვ., ვინად არს, ი. 7,27; ერთი მამად გ. — ღმერთი. ი. 8,41; ვ., რ ესე არს ძმ ჩუენი, ი. 9,20; ვინ აღუხილნა მგას თუალნი, ჩუენ არა ვ., ი. 9,21; ვ., რ მოსეს ეტყოდა ღმერთი, ხ ესე არა ვ., ვინად არს, ი. 9,29; არა ვ., ვიდრე სულ, ი. 14,5; არა ვ., რასა იტყვს, ი. 16,18; ამისგან ვ., რ ღმრთისაგან გამოხუედ, ი. 16,30; ვ., რ კეშმარიტ არს წამებად მისი, ი. 21,24.

მეტა შიციოთ და იციოთ, ვინად ვარ, ი. 7,28; არცა მე შ., არცა მამად ჩემი, ი. 8,19; ესთენ ეამ თქუენ თანა ვარ, და არა შ. მე, ი. 14,9 C; უკუეთუ თქუენ

უკუეთურთა იციოთ მისაცემელი კეთილი მიცემად შეილთა თქუენთა, მ. 7,11; ლ. 11,13; პირი სამე ცისად ი. გამოცდად, მ. 16,3; ლ. 12,56; არა ი., რასა ითხოვთ, მ. 20,22; მრ. 10,38; არა ი. წიგნი და არცა ძალი ღმრთისად, მ. 22,29; მრ. 12,24; არა ი., რომელსა დღესა უფალი თქუენი მოვიდეს, მ. 24,42; არა ი., ოდეს უფალი იგი სახლისად მოვიდეს, მრ. 13,35; ხ ესემცა ი., მ. 24,43; არა ი. დღე იგი, არცა ეამი, მ. 25,13; არა ი., ოდეს იყოს ეამი იგი, მრ. 13,33; წარვედით და დაკრძალეთ, ვა ი., მ. 27,65; არავე ი. იგავი ესე, მრ. 4,13 C; რომელი თქუენ არა ი., ი. 1,26; 4,32; 7,28; რომელი არა ი., ი. 4,22; თქუენ ი., რ კეშმარიტ არს წამებად მისი, ი. 5,32 C; მეცა შიციოთ და ი., ვინად ვარ, ი. 7,28; თქუენ არა ი., ვინად მოვედ და ვიდრე ვალ, ი. 8,55; თქუენ არა ი., ვინად არს, ი. 9,30; თქუენ არაარად ი. არცა ერთი, ი. 11,49; ვიდრე-იგი მივალ მე. ი. და გზამცა იგი ი., ი. 14,4; ამიერთვან ი. იგი, ი. 14,7; თქუენ ი. იგი, 14,17; არა იციოთ. იგავი ესე, მრ. 4,13; რაასათუ სიტყუანი ჩემნი არა იცნით, ი. 8,43.

ვიცნი ჩემნი იგი და შიციან ჩემთა მათ, ი. 10,14; კაცნი ზედა ვლენედ და არა იციან, ლ. 11,44; არა ი., რასა იქმან, ლ. 23,34; რომელთა არა ი. შჯულო, ი. 7,49 C; ე. კმად მისი, ი. 10,4; არა ი. კმად უცხოვსა, ი. 10,5; არა ი. მომავლინებელი ჩემი, ი. 15,21; არა ი. მამად ჩემი, არცა მე, ი. 16,3 E; ამათ ი., რასა-იგი ვეტყოდე მათ, ი. 18,21.

არა იცინ, ვიდრე ვალნ, ი. 12,35 E; მონამან არა იცინ, რასა იქმნ უფალი მისი, ი. 15,15.

არასადა გიცნოდეთ თქუენ, მ. 7,23 C [გამოგ.]; ... გიცნოდენ, იქვე [სელნ.];

მე არა ვიცოდე [ჟწყგ.: ვიცოდე] იგი, ი. 1,31,33; იცოდე [იცოდე], რ. მე კაცი ვარ სასტიკი, ლ. 19,22; არა იცოდა იგი, ვიდრემდე შვა ძმ, მ. 1,25; არა ი., რამცა მიუგო, მრ. 9,6; ი. იგი, რ. კაცი მართალი და წმიდაა არს, მრ. 6,20; თავადმან ი. ორგულეზად მათი, მრ. 12,15; ი., რ. კეთილად მიუგო მათ, მრ. 12,28; ი., რ. შურით მიჰსცეს იგი მლდელო მოძღუართა მათ, მრ. 15,10; არა ი., რასა იტყოდა, ლ. 9,33; უკუეთუმცა ი. სახლისა უფალმან, ლ. 12,39; არა ი., ვინა იყო, ი. 2,9; მან თვთ ი., ი. 2,25; განკურნებულმან მან არა ი., ვინ არს, ი. 5,13; ი. იესუ სულითა თვისითა, ი. 6,61; ი. იესუ პირველითგან, ი. 6,64; ი. იესუ, რ. მოიწია ეამი მისი, ი. 13,1; ი. იესუ, რ. ყოველივე მოჰსცა მას მამამან, ი. 13,3; ი. მიმცემელი მისი, ი. 13,11; ი. იუდაცა... ადგილი იგი, ი. 18,2; იესუ ი. ყოველივე იგი მომავალი მის ზედა, ი. 18,4; იცნოდა იესუ ზრახვანი მათნი, მ. 9,4; ი. იესუ ზრახვანი იგი გულისა მათისანი, მ. 12,25; თავადმან ი. ზრახვანი მათნი, ლ. 6,8; 11,17; იესუ ი. გულის ზრახვანი მათნი, ლ. 9,47; უკუეთუმცა მე მიცოდეთ, მამაცამცა ჩემი იცოდეთ, ი. 8,19; 14,7; იცოდეთმცა მამაცა ჩემი, ი. 14,7 C; იცოდეს იგი, ვ. ჯ. ქრისტე არს, მრ. 1,34; ლ. 4,41; ყოველთა ი. იოვანე, რ. წინაწარმეტყუელი იყო, მრ. 11,32; არა ი., რამცა სიტყუად მიუგეს მას, მრ. 14,40; არა ი. თქუმული იგი, ლ. 18,34; რ. ყოველთა ი. იგი, ი. 2,24; ესე არა ი. მოწაფეთა მისთა პირველად, ი. 12,16; ვერ ი., ვისთვს იტყოდა, ი. 13,22; არა ი. წერილისაჲ, ი. 20,9; ი., რ. უფალი თვთ იგი არს, ი. 21,12.

რომელმან არა იცოდეს [კავმ.: იცოდეს] და ქმნეს რამე ღირსი ტანჯვისაჲ, ლ. 12,48 C; უკუეთუ ვინმე იცოდეს, სადა იარს, ი. 11,57; უკუეთუ ესე იცოდით, ნეტარ ხართ, ი. 13,17; არა გიცოდით შენ მხოლოდ ქეშხირითი ღმერთი, ი. 17,3. [ნ. კ. უმეტარ].

1. ცა [ხენი]: წითს ცაჲ, მ. 16,2; კსინავს მწუხარედ ცაჲ, მ. 16,3; ცაჲ და ქუეყანაჲ წარტდენ, მრ. 13,31 CD; ნუ ჰფუცავთ ყოვლითურთ ნუცა ცახა, მ. 5,34; რომელმან ფუცა ცა, მ. 23,22; ვ. ელვაჲ... ქუეშე ც. გამობრწყინდის, ლ. 17,24 C; ვიდრე წარსლვადმდე ციხა და ქუეყანისა, მ. 5,18 C; აგიარებ შენ, მამაო, უფალო ც. და ქუეყანისაო, მ. 11,25; ლ. 10,21; ც. სამე პირი იცით ცნობად, მ. 16,3 C; პირი ც. და ქუეყანისაჲ იცით გამოცდად, ლ. 12,56 C; ვიდრე კიდელმდე ცა, მრ. 13,27; უადვილეს არს ც. და ქუეყანისა წარსლვაჲ, ლ. 16,17; ვამ ცით გარდამო ესმა, მრ. 1,11 C; ნათლისცემად იოვანესი ც. გარდამო იყო ანუ კაცთაგან, მრ. 11,30; ვთქუათ, თუ: ც. გარდამო იყო, მრ. 11,31 C; მე ც. გარდამოვტედი, ი. 6,42 C; აღიბილა ცად, მრ. 6,41 C; აღიბილნა ც., მრ. 7,34 C; აღიბილეს მათგან ანგელოზთა მათცა, ლ. 2,15 C; არაინ აჯდა ცა, ი. 3,13 C; ვცოდე ც. მიმართ და წინაშე შენსა, ლ. 15,18,21; ხ. შენ, კათარნაუმ, ნუ ცადმდე (ცამდე E) აჰმალდებდი, მ. 11,23; (ცამდე CD) ლ. 10,15; აჰა განებუნეს ცანი, მ. 3,16; ლ. 3,21; ც. და ქუეყანაჲ წარტდენ, მ. 5,18; 24,35; მრ. 13,31 E; ლ. 21,33; იბილნა ც. განხუმულნი, მრ. 1,10; იბილნეთ ც. განხუმულნი, ი. 1,51; ოდეს-იგი დაეკუნეს ც. სამ წელ და ექუს თთუე, ლ. 4,25; შხედობად ცაჲ

ზედა, ლ. 19,38; სასყიდელი თქუენი დიდი იყოს ცათა შინა, მ. 5,12; ლ. 6, 23; რომელ არს ც. შ., მ. 5,45 C; 6,1, 14 C, 26 C; 7,21 C; 10,32 C, 33 C; 16, 17 C; 18,10,19 C; 23,9; მრ. 11,25; ი. 3,13 C; ვა მამად თქუენი ც. შ. სრულ არს, მ. 5,48 C; რომელი ხარ ც. შ., მ. 6,9; იყავნ ნებად შენი ვა ც. შ., ეგრეცა ქუეყანასა ზედა, მ. 6,10; იუნჯებდით საუნჯეთა თქუენთა ც. შ., მ. 6, 20; კრულ იყოს ც. შ.,... ქსნილ იყოს ც. შ., მ. 16,19; 18,18; ანგელოზნი მათნი მარადის ც. შ. ჰხედევნ, მ. 18, 10; გაქუნდეს საუნჯე ც. შ., მ. 19,21; მრ. 10,21; ლ. 18,22; მოილო საფასე ც. შ., მ. 19,21 C; მრ. 10,21 C; ად ვა ანგელოზნი იყენენ ც. შ., მ. 22,30; მრ. 12,25; გამოჩნდეს სასწაული ძისა კაცისა ც. შ., მ. 24,30; არცა ანგელოზთა (უწყიან) ც. შ., მ. 24,36 C; მრ. 13,32; მომეცა მე ყოველი ჯღღმწიფებად ც. შ. და ქუეყანასა ზედა, მ. 28,18; მშჯღობად ც. შ., მრ. 11,10 C; რომელნი იყენენ ც. შ., მრ. 13,25; სახელები თქუენი დაიწერა ც. შ., ლ. 10,20; ყავთ თავისა თქუენისა... საუნჯე მოუკლებელი ც. შ., ლ. 12,33; ესრეთ იყოს სიხარული ც. შ., ლ. 15,7; ეცოდე ც. შ. და წინაშე შენსა, ლ. 15,18 C, 21 C; ელვად რად გამობრწყინებულ ც. შ. ქუეშე ცასა გამობრწყინდის, ლ. 17,24 C.

პირი სამე ცისაჲ ივით გამოცდად, მ. 16,3; ლ. 12,56; კიდითგან ცისაჲთ, მ. 24,31; ლ. 17,24; კიდითგან ქუეყანისაჲთ კიდემდე ცისად, მრ. 13,27 C; მოვიდეს მფრინველნი ცისანი და შეკამეს იგი, მ. 13,4; მოვიდიან მფრინველნი ც. და დაიბუდიან რტოთა მისთა, მ. 13,32; შესაძლებელ არს საგრილსა მისსა ქუეშე მფრინველნი ც. დადგრომად, მრ. 4,32; არაიენ იცის, არცა

ანგელოზთა ცისათა, არცა ძემან, მ. 24,36; მფრინველთა ც. შეკამეს იგი, ლ. 8,5; მფრინველთა ც. დაიბუდეს რტოთა მისთა, ლ. 13,19; მიხედენით მფრინველთა ც., მ. 6,26; მელთა კურელი უქს და მფრინველთა ც. საყოფელი, მ. 8,20; ლ. 9,58; იხილონ ძმ კაცისაჲ, მომავალი ღრუბელთა ზედა ც., მ. 24, 30; იხილოთ ძმ კაცისაჲ..., მომავალი ღრუბელთა თანა ც., მ. 26,64; მრ. 14, 62; ვიდრე მოსლვადცა მფრინველთა ც. და დადგრომად რტოთა მისთა, მ. 13,32 C; შესაძლებელ არს აჩრდილსა მისსა ქუეშე მფრინველთა ც. დადგრომად, მრ. 4,32 C.

იყო ანგელოზისა მის თანა სიმრავლერთა ცისათაჲ, ლ. 2,13.

პური ცათაჲ მოსცა მათ კამად, ი. 6,31 C; სასუფეველი ცათაჲ, მ. 3,2 C; 4,17; 5,3,10; 10,7; 11,12; 13,24 C, 31, 33,44,45,47; 18,23; 19,14; 20,1; 22, 2 C; 25,1; მრ. 10,14; სასუფეველსა ცათასა, მ. 5,19 (2-ჯერ), 20; 7,21; 8, 11; 11,11; 13,43,52; 18,1,3,4; 19,3 C, 24 D; 23,14 C; ლ. 7,28 C; სასუფეველისათჳს ცათაჲსა, მ. 19,12; ოთხთავან ქართა კიდითგან ცათაჲთ კიდემდე მათა, მ. 24,31 C; ძალნი ცათანი შეიძრნენ, მ. 24,29; მრ. 13,25 C; ლ. 21,26.

თქუენდა მოცემულ არს ცნობად საიდუმლოდ სასუფეველისა ცათაჲსაჲ, მ. 13,11; მიგცენ შენ კლიტენი სასუფეველისა ცათაჲსანი, მ. 16,19.

[ნ. კ. ზეცა, ცისად-ცისად გუემა, ცისკარ].

2. ცა [ნაწილ.]: ადგილიცა, ი. 11, 48; ამანცა, მ. 26,13 C; ამასცა, ი. 16, 4 C; ამისთჳსცა, მ. 12,27 D; ლ. 1,35; 11,49; ი. 12,18, 18,37 C; ანდრეაცა, ი. 1,40; აქაცა, ლ. 4,23; აწყცა, ი. 11,

22; ბოროტნიცა, მ. 22,10 C; ბქესა მასცა, მ. 27,14 C; გამოჩიხებდაცა, ლ. 24,23; ერად განწესებულნიცა იგი, ლ. 3,14; გარეშეცა, მ. 23,26; გზაიცა იგი, ი. 14,4; გლახაიციცა, ლ. 16,20 C; გულის სიტყუაიცა, ლ. 9,46; მახლობელთა მათცა დაბოქალაქთა, მრ. 9,38 C; შუურაცხი იგი დანგვიცა, მ. 5,26 C; დაწერილიცა, ლ. 23,38; დედანიცა, მ. 27,55; მრ. 15,40; ლ. 23,55; დედათაცა, ლ. 24,22; დედაიციცა იგი, მ. 22, 27; მრ. 12,22; ლ. 20,32; დიდადცა, ლ. 12,48; ეგრეცა, მ. 6,10; 7,17; 17, 12; 18,35; 22,26 C; 23,28; 24,33; 25, 27 C; 26,35 C; 27,41 C, 44 C; მრ. 13, 29; 14,31 C; 15,31 C; ლ. 12,21; 14,33; 17,10,24 C; 21,31; ი. 3,8 C; 5,21,26; ი. 6,11; 11,37; 14,31; 15,4 C; 19, 32 C; 21,13 C; ეგრძცა, მრ. 14,59 C; ეგრეთცა, მ. 7,12; ი. 12,50; ელისაბედცა, ლ. 1,36; ერთიცა, მ. 5,39 C; ერთიცა მათგანი, მ. 10,29; ლ. 12,6; ერთითაცა თითითა, ლ. 11,46; მიუპყარ მას ერთ კერძოცა, მ. 5,39; ლ. 6,29; ერსაცა მას, ლ. 12,54; ერისა კანნიცა, ლ. 23,36; ესეცა, მ. 26,71; მრ. 14,69; ლ. 2,38 C; 3,20; 19,9; 22,56,59; ესეცა წერილი, ი. 19,30; ეშმაქნიცა, ლ. 10,17; ეშმაქულთაიცა მათ, მ. 8,33 C; ეშქარანიცა, ლ. 22,36; ყერცა, მრ. 2,2 C; ვიდრეცა, მ. 8,19; მრ. 6,10,56; 14,13; ლ. 9,57; 10,1; 22,10; 24,28; ი. 3,8; 6,21; 21,18; ვინაიცა, მ. 12,44; ლ. 11,24; ვინათცა-იგი, მ. 12,44 C; ვისაცა, ლ. 10,22 C; ი. 19,24; ზედაცა, მრ. 3,10; ლ. 16,10; ზღუაიცა, მ. 8,27; მრ. 4,41; თავიცა, ლ. 14,26; 23,35 D; ი. 13,9; თავისაცა (თმანი), მ. 10,30 D; თავადიცა იესუ, ი. 7,10; თქუნ თანაცა, ი. 14,17 C; თეგზნიცა, მრ. 8,7; თევზთა მათცა, მრ. 6,43 C;

ცა, მ. 23,4; თმანიცა, მ. 10,30 E; ლ. 12,7; თომაცა, ი. 20,26; თუთა აღეცა, ი. 7,10 C; თულთაცა, ლ. 18,13; თქუნცა, მ. 6,14; 15,3 C, 16; 19,28; 20,4,7; 23,32; 24,44; 25,13; მრ. 7,18; ლ. 6,31; 12,40; ი. 6,67; 7,47; 9,27; 13,14,15,34; 14,19; 15,20,27; 19,35; თქუნნიცა, ი. 15,20 C; თქუნდაცა, ლ. 11,46; თქუნნიცა, ი. 15,20; ივაცაცა, ლ. 5,36; 6,39; 12,16; 18,1; ივავითაცა, ლ. 5,36 C; ივიცა, მ. 25,24; 27,57; მრ. 8,7; 12,4 C, 5,21 C; 15,43; ლ. 1,36; 12,9; 20,11; 23,7,51; ი. 6,57; 14, 12 C; 20,8 C; ივინიცა, მრ. 1,19; 15, 32 C; ლ. 16,28; ი. 4,45; 10,16; 11, 31 C; 17,19,21,24; იოვანეცა, ი. 3,23; იოსებცა (იოსეფცა), ლ. 2,4; იულაცა, ი. 18,2,5; იესუცა, ლ. 3,21; იფქლიცა, მ. 13,29; ძე კაცისაიცა, მრ. 10,45 C; კეთილნიცა, მ. 22,10 C; კრებულისაიცა, მ. 18,17; კუართსაცა, ლ. 6,29; ლაზარეცა, ი. 12,9,10; მანცა, მ. 5,32; 19,9; 21,27 C; მრ. 10,12; 12,21 C, 28; ლ. 11,40; 16,18; ი. 14,12; მასცა, მრ. 12,4; 13,11 C; ლ. 14,12; 16,7; 19, 19; მითცა, მ. 7,2 (C-ში 2-ჯერ); მათცა, მ. 20,10; 21,36; 24,24; 25,44; ლ. 14,12; ი. 17,25; ძმათა მისთაცა, ი. 7,5 C; მათიცა, ი. 18,17; მამაიცა, ი. 4,23 C; 5,23 C; 8,44; 15,23,24; მამაეცამცა, ი. 8,19; 14,7; მამამნცა, მრ. 11,25; ი. 14,23; მარცხენითყერძოთაცა მათ, მ. 25,41 C; მახლითაცა, მ. 26,52; მლიდარი ივიცა, ლ. 16,22 C; მლიდარიცა იგი, ლ. 16, 22; შეცა, მ. 2,8; 8,9; 10,32,33; 16, 18 C; 21,24 (2-ჯერ); 28,18 C; მრ. 11, 29 (C-ში 2-ჯერ); ლ. 1,3; 7,8; ი. 5,17; 6,57; 7,28; 8,55; 10,15; 14,21; 15,9, 24; 17,18,26 C; 20,21; მეზურენიცა, მ. 5,46; ლ. 3,12; მეზურეთაცა, მ.

5,46 C, 47; მერმეცა, მ. 26,72; მრ. 13, 19 C; 15,12; ი. 4,13,46; 8,21; 10,7; 12,39 C; 16,12 C; მთასაცა თუ ამას, მ. 21,21 C; მთავარნიცა იგი, ლ. 23,35; მთავართავანთაცა (მთავართა მათვანცა C), ი. 12,42; მიერცა, მ. 10,23 C; მისთანათაცა, მრ. 2,26; ლ. 6,3 E, 4; მოსცეცა, ლ. 20,37; მოსლვადცა, მ. 13, 32 C; მის თანა მოსრულნიცა იგი ჰურიანი, ი. 11,33; მოწაფენიცა, ლ. 22, 39; ი. 18,1 C; მოწაფეთა მათცა, ლ. 17,22 C; მოწაფეთაცა, ლ. 16,1; ი. 2, 2 C; 7,3; მრავალსაცა ზედა, ლ. 16,10; ი. 5,19 C; მუნცა, მ. 6,21; 24,28; მრ. 1,38 E; ლ. 12,34; 17,37; ი. 12,26; 14, 3; მფრინველთაცა, მრ. 4,32 C; მციოდცა, ლ. 7,47; ნათესაეიცა, ი. 11,48; ნათესავსა ამასცა (ნათესავსაცა ამას C), მ. 12, 45; ნაყოფიცა, მ. 12,33 (2-ჯერ); ნიკოლემოსცა, ი. 19,39; ოდესცა, ი. 12,16; ორიცა (ორცა C), მ. 5,41; პეტრეცა, ლ. 22,55; ი. 18,18; ჰილარეცა, ი. 18,29 C; პირველნიცა იგი, მ. 20,10 D; პირველისანიცა იგი, იქვე E; რადცა, მ. 7,12 C; 13,44,46; 14, 7; 15,5 C; 18,19,25,28,31,34 C; 20,15; 21,22 C; 23,3 C; 28,11; მრ. 6,22,23; 10,21 C, 35 C; 11,25 C; 12,44; 13,11 C; 14,36 E; ლ. 18,22; 21,4; ი. 3,32 C; 4, 29,39; 11,22; 15,7 C; 16,23 C; რასაცა, ი. 5,19 C, 20 C; რავდენცა, ი. 6,11 C; რაოდენიცა, მ. 17,12 C; 22,9 C, 10 C; მრ. 9,13 C; რაოდენსაცა, მრ. 3,28; ი. 5,20; რაოდენნიცა, მ. 22,9; რავდენთაცა, მრ. 6,56 C; რომელცა, მ. 27, 15 C; ი. 21, 20 C; რომელცა-ესე, მ. 26,13; მრ. 1 4, 9; რომელიცა, მ. 27,15; მრ. 7,11 C, 15; 15,6; რომელიცა-იგი, ი. 21,20; რომელმანცა, მ. 10,4; მრ. 3,19; 11,23 C; ლ. 7,39; ი. 21,24 C; რომელსაც, მ. 26,48 C; ლ. 10,5; რო-

მელსაცა-იგი, ლ. 7,43; 23,25 C; რომლისათვისცა, მ. 26,50; რომელთაცა, ლ. 6,13; რჩეულთაცა, მ. 24,24 C; მრ. 13, 22; სადაცა, მ. 2,9; 6,21; 18,20; 24, 28; 26,13; 28,16; მრ. 6,55; 9,18; 14, 9; ლ. 4,16, 12,34; 17,37; ი. 6,62; 11, 6,30; 12,26; 14,3; 17,24; სამოსელიცა, მ. 5,40; სასჯელისაცა ყოფად, ი. 5,27; სიმონ-პეტრეცა, ი. 20,6; სიტყუაეცა, მ. 25,73; სოფელსაცა, ი. 17,21 C; სულთაცა, მრ. 1,27; სხუაცა, ი. 10,16 C; 20,30 C; 21,25 C; სხუაიცა, მრ. 4,36; 7,4; ი. 20,8; სხუამანცა, ლ. 9,61; სხუასაცა, მრ. 7,13 C; ლ. 3,18; სხუებიცა, მრ. 15,41 C; სხუანიცა, მ. 25,11; მრ. 12,5 C; 15,41; ლ. 10,1; 23,32; 24,1 C; ი. 6,23; 10,16; 20,30; 21,25; სხუათაცა, ლ. 4,43; უკეთურადცა, მ. 21,41 C; უკუნამესკენელიცა, ლ. 12,59; უმადლოთათვისცა, ლ. 6,35; უნებლიათცა, მ. 18,7; უფალცა, მრ. 2,28 D; უსასყიდლოდცა, მ. 10,8 D; უჯერესიცა, ი. 2, 10; ყიჩცა, მ. 5,40 C; ფრიადცა, მრ. 6,20 C; ქარნიცა, მ. 8,27; მრ. 4,41; ქართაცა, ლ. 8,25; ქუეყანაეცა, ლ. 13, 7; ღმერთიცა, ი. 13,31; ღმერთმანცა, ი. 13,32; ღმერთსაცა, ი. 5,18; შაბათისაცა, მ. 12,8; მრ. 2,28; ლ. 6,5; შენცა, მ. 26,69,73; მრ. 14,67; ლ. 10,37; 17,8; 19,19; 22,58; ი. 7,52; 9,34 C; 18,17,25; შენდაცა, მ. 18,33 E; შენსაცა, ლ. 2,35; შეილიცა (შეილი იგიცა C), ი. 11,52; შჯულსაცა, ი. 8,17; ჩემიცა, ი. 5,46; ჩუნცა, მ. 6,12; C; 25, 8 C, 11; ლ. 11,4,45; 13,25 D; 23,39; ი. 9,40; 11,16; 21,3; რომელნიმე ჩუნგანნიცა, ლ. 24,24 C; ცილობაეცა, ლ. 22,24; ცოდვილიცა, ლ. 6,32,33,34; უცხალიცა იგი, მრ. 2; 21; ძალნიცა, მ. 15,27; მრ. 7,28; ლ. 16,21; ძსცა,

მრ. 10,45; ი. 3,16; ძემანცა, მრ. 8,38; ლ. 9,26; 12,8; ი. 17,1; წარმართნიცა, ი. 12,19; წარმართთაცა, მ. 5,47 C; წარმართთაგანნიცა, ი. 12,20 C; ამასცა წელსა, ლ. 13,8; წერილიცა ესე, მრ. 12,10 C; წინაწარმეტყუელნიცა, ი. 8,52; წინაგწარმეტყუელნიცა იგი, ი. 8,53 C; ქამაღცა, მრ. 3,20 C; ჳელნიცა, ი. 13,8; ჳერკუალიცა, ი. 2,10 C; ჳეროდეცა, ლ. 23,11 C.

განუჯრდებოდაცა მათ, მ. 13,54; დასთრგუნვიდესცა, ლ. 12,1 C; დაუჯრდაცა, მ. 27,24; უჯრდაცა, მ. 15,31; მრ. 15,5; იტყოდესცა, მ. 12,22; მრ. 9,26; გეტყვცა, ი. 8,25 C; ჳხედვიდაცა, მ. 12,22; ჳედვიდესცა, იქვე C; მიხილესცა, ი. 15,24; ეხილევაცა, ი. 4,45 C.
აღ-ცა-იესებოდა ნაფი იგი, მრ. 4,37; მო-ცა-მიძულეს მეცა და მამაიცა ჩემი, ი. 15,24.

ცად 5. ცდა.

ცადება, ა—(3) 2: მაცადე, აღმოგილო წუელი თუალისაგან შენისა, მ. 7,4; 8. მე პირველად განძღებად ჳვილთა, მრ. 7,27; გუაცადე, რაჲ ძეს ჩუენი და შენი, იესუ ნაზორეველო, მრ. 1,24 C; აცადე აწ, რ' ესრე ჳერ-არს ჩემდა აღსრულებად ყოველი სიძარბოლე, მ. 3,15; ა. პირველად განძღობად ჳვილთა, მრ. 7,27 C; აცადენ მკუდარნი დაფლვად თჳსთა მკუდართა, მ. 8,22; ლ. 9,60; აცადეთ იგი ერთად აღორძინებად, მ. 13,30; ბ' ა. მათ: ბრმანი არიან და წინამძღუარნი ბრმათანი, მ. 15,14 C; ა. ყრმებსა მაგას მოსლვად ჩემდა, მ. 19,14; მრ. 10,14; ლ. 18,15; ა. ყრმები ეგე და ნუ აყენებთ მოსლვად ჩემდა, მ. 19,14 C; ა. და ვიხილოთ, უკუეთუ მოვიდეს ელია გარდამოვსნად მაგისა, მ. 27,49; მრ. 15,36 C; ა. მაგას და ნუ შრომისა შეამთხუეთ მას, მრ. 14,6; ა.

აქამომდე, ლ. 22,51; განჳკენით ეგე და ა. წირსლვად, ი. 11,44 C; ა. მათ წარსლვად, ი. 18,8 C.

[ნ. კ. დაცადება].

ცაგ 6. ცვა.

ცალ, 0—2, სტატ.: ვერცა პურისა ჳამად ჳცალნ [ჳურბიხ ხჳმელადაც არ ეგალა ჳოლმე], მრ. 6,31 C; ვერ ჳცალნ პურის ჳამაღცა, მრ. 3,20 C.

[ნ. კ. მოცალე].

ცალეზა, ა—3(2): არცალა პურისა ჳამად აცალეზეს [აფლოდენენ], მრ. 6,31.

1. ცალიერ [ვათიელი, ჳელგარბილი]: მათ შეიპყრეს და გუემეს იგი და წარავლინეს იგი ცალიერა, მრ. 12,3; მოჳმედლთა მათ ჳსცეს და ტანჯეს და წარავლინეს იგი ცა, ლ. 20,10; მათ იგიცა გუემეს და წარავლინეს ცა, ლ. 20,11.

2. ცალიერ [მოფლილი, უხაჳხო]: მოვიდის და პოვის იგი ცალიერა, მომართებული და განჳუენებული და შემჳუელი, მ. 12,44 C; იხილნა სხუანი, მღგომარეუნი სავაჳკროსა ჳელა ცალიერად, მ. 20,3 C.

ცან 6. მეენიერ, საცნაურ, ჳჯულის მეციერ, ცნობა.

ცარ 6. ცრა.

ცბა, 0—1: ეშჳაკუელ არს და ცბიხ [ეთიჳბხ, გოფდება, შჳაჳდება, გონებაჳ აარგავხ], ი. 10,20.

ცბუნ 6. შეცბუნება.

ცდა 6. გამოცდა, განცდა.

ცემა, 0—3 [მიგემა, ჳიგემა, ძათს]: წყალი ფერჳთა ჩემთა არა მეც, ლ. 7,44; შვილია, და მეცთ (მეცთ C) მე ჳამალი, მ. 25,35; შვილია, და არა მეცთ მე ჳამალი, მ. 25,42; გცა [ჳელნ. ჳცა] ბ' თჳმცა შენ წყალი იგი ცხოელი, ი. 4,10 C; გცაშეცა წყალი ცხოველი, იქვე DE; პურნი იგი ჳესაწირაფისანი შეჳაჳმნა და ჳსცა

(სცა I:) მისთანათა, მრ. 2,26; ლ. 6, 4; მეც მე წყალი. ი. 4,10,15; გუგუ ჩუენ პური იგი ყოველსა ეამსა, ი. 6, 34 C; ადგილ ეც ამას, ლ. 14,9; რომელ- მან დაუტეოს ცოლი თვისი, ეცინ მას განსატევებელი ფიგნი, მ. 5,31; მეცით ჩუენ ზეთისაგან თქუენისა, მ. 25,8; გუგუით ჩუენცა ზეთი ზეთისა მაგის თქუენისაჲ, იქვე DE; ეცით თქუენ მათ ქამადი, მრ. 6,37 C; ლ. 9,13; არაეინ ჰსცის (სცის CE) მას (რქამ იგი), ლ. 15,16; (წყალი), რომელი ვსცე მას, ი. 4,14 (2-ჯერ); წარ-თუ-ვიდეთ და ვიყი- დოთ ... პური და ვსცეთ მათ ქამად, მრ. 6,37 C; ჰსცენ სასწაულებ და ნიშებ ხაცოუნებელად, მრ. 13,22 C; სცენ სა- სწაულებ დიდ და ნიშებ, მ. 24,24 C; უბრძანა, რა სცენ მას ქამადი, ლ. 8, 55 C.

ე: სასწაული არა ეცეს მას, მ. 12, 39; 16,4; ლ. 11,29; არა ეცეს ნათესაე- სა ამას სასწაული, მრ. 8,12.

უბრძანა მათ ცემაღ მისა პური, მრ. 5,43 C.

[ნ. კ. გამოცემა, განცემა, დაცემა, თავ- ყანის-ცემა, მისაცემელ, მიცემა, მოცე- მა, ნათლის-ცემა, ნუგეშინის-ცემა, პატი- ვის-ცემა, საქმარის მიცემა, საცემელ, უქუენცემა, შინა-განცემა, წარცემა].

2. ცემა, 0—(3)2 [ცემა, ფარტყმა, მოთხ]: რაჲსათჳს მცემ მე, ი. 18,23; მონიან ლერწამი იგი და სცემელ თავსა მისსა, მ. 27,30 C; ნერწყვდეს პირსა მისსა და ქრითთა ჰცემდეს (ჰსც. D, სც. E), მ. 26,67 C; ჰსცემდეს (სც. E) მას თავსა ლერწმითა, მრ. 15,19; ეკიცხედეს მას და ჰ. (სც. CE), ლ. 22,63; ჰ. (სც. CE) მას ყურიმალსა, ი. 19,3; მსახურნი იგი სცემდეს ლაწუსა მისსა, მრ. 14,65 C; ვინ არს, რომელმან გცა შენ, მ. 26,68; მრ. 14,65 C; ლ. 22,64; ვინ გცა შენ,

მრ. 14,65; იქადა მახლი თვისი და ჰცა (სცა CE) მონასა მდღელთ მოძღურისასა, მ. 26,51; ... ჰსცა (სცა CE) ..., მრ. 14, 47; ჰსცა (სცა CE) ვინმე ერთმან მათ- განმან მონასა მდღელთ მოძღურისასა, ლ. 22,50; სიმონ-პეტრეს აქუნდა მახ- ლი, აღმოიქადა იგი და ჰსცა (სცა CE) მონასა მდღელთ მოძღურისასა, ი. 18, 10; იესუს შოლტითა ჰსცა (სცა E), მ. 27,26; მრ. 15,15; ერთმან წინაშე მდგო- მელმან მსახურმან ჰსცა (სცა E) ყური- მალსა იესუს, ი. 18,22; მოქმედთა მათ ჰსცეს (სცეს CE) და ტანჯეს და წარა- ვლინეს იგი ცალიერი, ლ. 20,10; მოქ- მედთა მათ ... რომელთამე (რომელსა- მე C) სცეს, რომელნიმე მოწყვდნეს, რომელთამე ქვაჲ დაჰკრიბეს, მ. 21,35; გცეს თუ ვინმე მარჯუენესა ყურიმალ- სსა, მ. 5,39; რომელმან გცეს შენ ყუ- რიმალსა შენსა, ლ. 6,29.

ი: ქვითა იცემნ თავსა თვისსა, მრ. 5,5; იცემდა მკერდსა და იტყოდა, ლ. 18, 13; ყოველნი ... იცემდეს მკერდსა მათ- სა და წარვიდოდეს, ლ. 23,48.

იწყეს ვიეთმე ნერწყუვად პირსა მის- სა და ქრითთა ცემაღ მისა ..., მსახურ- თა მათ მოიყვანეს ყურიმლის ცემაღ იგი, მრ. 14,65.

3. ცემა, ე [დაჯახება, გვეთება]: გარ- დამოვდა წვამ, და წარმოეცნეს მდი- ნარენი, და ანქრევედეს ქარნი და ეცნეს სახლსა მას, მ. 7, 25 C; ... და აღდგეს მდინარენი, და ქრიოდეს ქარნი, და ეცნეს სახლსა მას, მ. 7,27 C.

ცენება ნ. აღმოეცენება.

ცერეცო [კამა, акиц]: რ მოიათესით პიტნაკისაჲ, ცერეცოჲსაჲ და ძირაკისაჲ, მ. 23,23 C; რ მოიღებთ ათეულსა პიტ- ნაკისა და ცერეცოჲსასა და ძირაკი- სასა, იქვე DE.

ცეცხლ: სადა-იგი... ცეცხლი არა დაშრტების, მრ. 9,48; რა ც. გარდამოკლეს ზეცით, ლ. 9,54; აწუმა ც. და წუნწუბი, ლ. 17,29; ალაგზნეს ც. შორის ეზოსა, ლ. 22,55 (ხმ) მოეყუეთოს და ცეცხლსა დაედვას, მ. 3,10; 7,19; ლ. 3,9; მრავალ გზის შთივარდის იგი ც., მ. 17,15; მრავალ გზის ც. შთავგდო ეგე და წყალსა, მრ. 9,22; შეკრიბონ იგი და ც. დაახან და დაიწუეს, ი. 15,6; შთაქვარდე ც. მას (—C) საუკუნესა, მ. 18,8; წარვედით ჩემგან, წყეულნო, ც. მას საუკუნესა, მ. 25,41; შესლვად გეჰენიასა, ც. მას უშრეტსა, მრ. 9,43; ტყებოდა ნათელსა ც. წინაშე, მრ. 14,54; შესთხინენ იგინი საქუმილსა მას ცეცხლისა აგზებულისასა, მ. 13,42 C; ც. მოვედ მიფენიდ ქუყანასა ზედა, ლ. 12,49; მან ნათელ-გცეს თქუენ სულითა წმიდითა და ცეცხლითა, მ. 3,11; ლ. 3,16; ბზ იგი დაწუას ც. შით (—C) უშრეტითა, მ. 3,12; ლ. 3,17; შეკრიბიან ლუარძლი და ც. დაწვან, მ. 13,40; ქალაქი მათი დაწუა ც., მ. 22,7; ყოველივე ც. დაიმარილოს, მრ. 9,49; ყოველი ხმ, არა გამომღებელი ნაყოფისა კეთილისაჲ, მოიკუეთოს და ცეცხლთა დაედვას, მ. 7,19 C; შეკრიბონ იგი (ნასხლევი) და ც. დაახან იგი, და დაიწუას, ი. 15,6 C; თანა-მღებ არს იგი გეჰენიასა მას ცეცხლისახასა, მ. 5, 22; ვიდრე არა ყოველი გუამი შენი შთაერდომად გეჰენიასა ც., მ. 5,29; შესთხინეს იგინი შორის საქუმილსა მას ც., მ. 13,42,50; ვიდრე-ღა არა ორთა თუალთა სხმასა და შთაერდომად გეჰენიასა ც., მ. 18,9 C; ვიტანეები მე ალითა ამით ცეცხლისაჲთა, ლ. 16,24.

ცვა, 0—2: შებორკილიან იგი ჯაქვთა და საკრველითა და მსცვედ (სც. CE), ლ. 8,29; მე ვმსცვედ (ესც. E) მათ სა-

ხელითა შენითა, ი. 17,12; მსცვიდა (სც. E) მას, მრ. 6,20; რომელნი მსცვიდეს (სც. CE) [ჟუყვ.] იესუს, მ. 27,54; სხდეს და ხცვიდეს მას მუნ, მ. 27,36; რაემს ძლიერი შექურვილი მსცვიდეს (სც. CE) [ავამ.] ეზოსა თვსსა, ლ. 11,21.

შედრწუნდეს მსცვლნი იგი, მ. 28,4. [ნ. კ. დაცვა, ფასის საცაე].

ცვალემა, ი ვნ.: იცვალა მათ წინაშე სხუდ ფერად, მ. 17,2; ი. სხუდ ხატად წინაშე მათსა, მრ. 9,2; ჰრქვათ მათსა ამას: იცვალე ამიერ, და მუნ იცვალოს, მ. 17,20 C; რა იცვალოს ამიერ სოფლით მამისა, ი. 13,1 C.

სუთ ქმარ ცვალეზულ ირს შენდა, ი. 4,18 C.

[ნ. კ. გარდაცვალემა, კერძის მცვალეზელ, მიცვალემა, ნაცვალად].

ცთომა, ვნ.: ხ თქუენ ფრიად მსცთეხით, მრ. 12,27; ამისთვის უკუე მ. (სც. CE) თქუენ, რ არა იცით წიგნი, არცა ძალი ღმრთიისაჲ, მრ. 12,24; ... სცთეხით ..., მ. 22,29; და სცთებოდეს მისა მიმართ, მ. 13,57 C; და ცთებოდეს მისა მიმართ, მრ. 6,3 C; რაემს უკუე არნ კირი ანუ დვენულებად სიტყვსა მისთვის, მეყსეულად ცთობ, მ. 13,21 C; რაემს შეემთხუიის კირი ანუ დვენულებად ..., მუნქუესევე ცთოან, მრ. 4,17 C; რომელი არა სცთებს [ავამ.] ჩემდა მომართ, მ. 11,6 C; იხილეთ, ნუუკუე მსცთეთ (სც. CE), ლ. 21,8; მაშინ ცთენ მრავალნი, მ. 24,10 C.

მოვიკუნეთ, რ მან მაცთურმან თქუა, მ. 27,63.

[ნ. კ. განცთომა, საცთურ, შეცთომა, ცთუნება].

ცთუნება, ა—2 [მეფთენა]: აცთუნებს ერსა, ი. 7,12; უკუეთუ თული შენი მარჯუენუ გაცთუნებდეს შენ, მ.

5,29; 18,9; მრ. 9,47; უკუეთუ მარჯუენმ ტელი შენი გაცოუნებდეს შენ, მ. 5,30; მრ. 9,43 C; უკუეთუ ტელი შენი ანუ ფერკი შენი გ. შენ, მ. 18,8; თუ ფერკი შენი გ. შენ, მრ. 9,45 C; მრავალნი მოვილოდიან... და მრავალთა აცოუნებდენ, მ. 24,5; მრ. 13,6; მრავალნი ცრუ-წინაწარმეტყუელნი აღდგენ და ა. მრავალთა, მ. 24,11; რამცა აცოუნენეს [წყვ.], შე-თუმცა-უძღეს, რჩეულთაცა, მ. 24,24 C; ეკრძალებით, ნუ ვინმე გაცოუნენეს [კავმ.] თქუენ, მ. 24,4; მრ. 13,5; რომელმან აცოუნოს ამით მცირეთაგანი ერთი, მ. 18,6 C; მრ. 4,42 C; მრავალნი მოვიდენ... და მრავალნი აცოუნენენ, მ. 24,5; მრ. 13,6 C; მრავალნი ცრუ-წინაწარმეტყუელნი აღდგენ და ა. მრავალნი, მ. 24,11 C; რა ა., უკუეთუმცა შეუძლეს, რჩეულთაცა, მრ. 13,22.

პყოფდენ სასწაულებსა დიდ-დიდსა და ნიშებსა ეა ცოუნებად, უკუეთუმცა შეუძლეს, რჩეულთა მათცა, მ. 24,24.

მოვიკსენეთ, რ მან მაცოუნებელმან თქუა, მ. 27,63 C.

ჰცენ სასწაულებ და ნიშებ საცოუნებელად, მრ. 13,22 C.

[ნ. კ. წარცოუნება].

ცილ ნ. ცილის დადება, ცილის ფუცვა, ცილის შეწამება, ცილის წამება.

ცილის დადება, 0—3 [ცილის დაწამება]: უკუეთუ ვისმე ცილი დავჰსდევ, ლ. 19,8.

ცილის ფუცვა, 0—2 [ტყუილის დაფიგება, ტყუილის თქმა]: არა ცილი მფუცო, მ. 5,33.

ცილის შეწამება, ცილის წამება, 0—2: ნუვის აპირვებთ და ნუცა ცილსა შეწამებთ, ლ. 3,14; ნუ ცილსა მწამებ (ც. სწ. CE), მრ. 10,19; ლ. 18,20; არა ცილი ხწამო, მ. 19,18.

გულისაგან გამოვლენ გულის სიტყუანი ბოროტნი, კაცის-კლვანი, ... ცილის წამებანი, მ. 15,19.

ცილობა. ა—2 [დავა, კამათი]: რომელნი აცილობენ, ვლ აღდგომად არა არსო, ლ. 20,27.

ი: რომელთა იცილობთ ურთიერთას სლვასა შინა, ლ. 24,17; რასა-იგი იცილობდით გზასა ზედა ურთიერთას, მ. 9,33 D; ... იცილობდეს ..., იქვე E.

ცილობაა იყო მათ შორის, ი. 9,16; იყო ცილობადაც მათ შორის, ლ. 22,24.

ცინ, ი უობ.: ვა თქუენდა, რომელნი იცინით აწ, რ იგლოვდეთ და მსტიროდით, ლ. 6,25; ნეტარ ხართ, რომელნი სტირთ აწ, რ იცინოდით, ლ. 6,21.

ცისად-ცისად გუემა, ი ვნ. [მთვარის ავადმყიდობა, მთვარეულობა]: უფალო, შეიწყალე ძმ ჩემი, რ ცისად-ცისად ბოროტად იგუემების, რ მრავალ გზის შთაყარდის იგი ცეცხლსა და მრავალ გზის წყალსა, მ. 17,15; მოპკურიდეს მას ყოველთა მათ ბოროტად სნეულთა თითო-სახეთაგან სენთა და გუემითა შეპყრობილთა და ემზაკულთა და ციხად-ცისად გუემულთა [მთვარეული, лунатик] და განრლუეულთა და ახლის პირით გუემულთა, მ. 4,24.

ციხკარ: ერთსა მას შაბათსა, ციხკარსა მსთუად მოვიდეს საფლავსა მას, ლ. 24,1; მოვიდეს იგინი ც. საფლავსა მას, ლ. 24,22.

ცნობა, 0—2: ნუ სცნობნ მარცხენმ შენი, რასა იკმოდის მარჯუენმ შენი, მ. 6,3; რ ი აღმოიკითხვიდეს, მსცნობდინ (სც. E), მრ. 13,14; ვცან ძალი განსრული ჩემგან, ლ. 8,46; ცნა იესუ ზრახვად იგი მათი, მ. 12,25 C; ცნა იესუ სულითა თუხითა, მრ. 2,8 C; ცნა ჯორცთაგან, რ განიკურნა გუემულე-

ცნობება, ა—3: ვაცნობე მათ სახელი შენი და ვაცნობო, ი. 17,26 C; რომელ უფალმან გუაცნობა ჩუენ, ლ. 2, 15C.

ცოდ (იკოდა) ნ. ც.

ცოდება ნ. გარე-წარცოდება, შეცოდება.

1. ცოდვა, 0—(2) 1: ნულარა ჰსცოდვად (სც. CE), რა არა უძკრესი რაამე გეყოს შენ, ი. 5,14; ვცოდე, რ მიგეც სისხლი მართალი, მ. 27,4; ვ. ცად მიმართ და წინაშე შენსა, ლ. 15,18,21; ვინ ცოდა: ამან ანუ მშობელთა ამისთა, ი. 9,2; არცა მაგან ც., არცა მშობელთა მაგისთა, ი. 9,3; უკუეთუ ცოდოს ძმამან შენმან, ლ. 17,3C.

[ნ. კ. გარე-წარცოდება, ცოდვა (არს. სახ.), ცოდვილ, შეცოდება].

2. ცოდვა [არს. სახ.]: ყოველი ცოდვაა და გმობად მიეტევოს კაცთა, მ. 12,31; რომელმან ქმნეს ც., ი. 8,34; ც. თქუენი თქუენ თანა დამტკიცებულ არს, ი. 9,41 C; მიმცემელსა მას ჩემსა შენდა უდიდესი ც. აქუს, ი. 19,11; უკუეთუმცა ბრმანი იყვენით, ცოდვაჲცა არა გაქუნდა, ი. 9,41; ც. არა აქუნდა, ი. 15,22,24; თანა-მდებ იყოს ცოდვასა საუკუნესა, მრ. 3,39 C; რომელი იქმს ც., ი. 8,34 C; ც. შინა შობილ ხარ შენ ყოვლად, ი. 9,34; ვინ თქუენგანმან მამხილოს მე ცოდვისათჳხ, ი. 8,46; მოვიდეს იგი და ამხილოს სოფელსა ც. და სიმართლისა და საშჯელისა, ი. 16, 8; ც. ესრეთ, რ არა ჰრწმუნა ჩემდა მომართ, ი. 16,9; მიგეტყვენენ შენ ცოდვანი შენნი, მ. 9,2,5; მრ. 2,5,9; ლ. 5, 20,23; 7,48; ყოველი მიეტევოს ძეთა კაცთა ც. და გმობანი, მრ. 3,28; მიეტყვენენ მაგას ც. მაგისნი მრავალნი, ლ. 7,47; მომიტყვენ ჩუენ ც. ჩუენნი, ლ. 11,4; რომელმან ილიხუნეს (ავოცნეს) C

ც. სოფლისანი, ი. 1,29; ც. თქუენნი ჰგიან, ი. 9,41; უკუეთუ ვიეთნიმე მიუტყვენთ ც., ი. 20,23; მიეტყვენენ ც. მათნი, ი. 20,23 C; აღუვიარებდეს ცოდვათა მითთა, მ. 3,6; მრ. 1,5; რომელი ც. მიუტყვებს, ლ. 7,49; ც. შინა თქუენთა მოსწყუდეთ, ი. 8,21,24 (2-ჯერ); კელმწიფებად აქუს ძესა კაცისასა... მიტყვებად ც., მ. 9,6; მრ. 2,10; ლ. 5,24; ესე არს ჯორცი ჩემი, თქუენ მრავალთათჳს განტეხილი მისატყვებელად ც., მ. 26,26; ესე არს სისხლი ჩემი ახლისა ილთქუმისაჲ, თქუენ მრავალთათჳს დათხეული მისატყვებელად ც., მ. 26,28; ქადაგებდა ნათლის-ღებასა სინანული-სისა მისატყვებელად ც., მრ. 1,4; ლ. 3,3; ვის კელ-წიფების მიტყვებად ც., მრ. 2,7; ლ. 5,21; მოტყვებთთა ც. ჩუენთაჲთა, ლ. 1,77; მიტყვებად ც. მათთა, იქვე C; მან იქსნეს ერი თჳსი ც. მათთაგან, მ. 1,21; ვინ თქუენგანი შემეტყუების მე ცოდვათათჳს, ი. 8,46 C; იგი მოვიდეს და ამხილოს სოფელსა ც. და სიმართლისათჳს და სასაჯელისათჳს, ი. 16,8 C; ც., რ არა ჰრწმუნა ჩემი, ი. 16,9 C; აწ მიზეზი არა აქუს ც. მათთათჳს, ი. 15,22; ყოველი, რომელი იქმს ცოდვასა, მონა არს ცოდვისა, ი. 8,34 C; მონად არს იგი ცოდვისაჲ, იქვე DE; ქადაგებად სახელითა მისითა სინანული და მოტყვებად ცოდვათაჲ ყოველთა მიმართ წარმართთა, ლ. 24,47.

ცოდვილ: რომელი იყო ცოდვილ. ლ. 7,37; რ ც. არს, ლ. 7,39; ეგრე გგონიეს, ედ გალილეველთა ესე უფროჲს ყოველთა გალილეველთა იყვნეს ც., ლ. 13,2; კაცი ესე ც. არს, ი. 9,24 D; უკუეთუ ც. არს, მე არა ვიცი, ი. 9,25; კაცი ცოდვილი ვარი მე, უფალო, ლ. 5,8; ვრ-მე შემძლებელ არს კაცი ც. ესევითრისა სასწაულისა ყოფად, ი. 9,

16 C; კაცი ესე ცოდვილი არს, ი. 9,24 E; რომელსა-იგი სარცხუნელ უჩნდე მე... ნათესავსა ამას შემრუშესა და ცოდვილსა, მრ. 8,38; ესრეთ იყოს სიხარული ცათა შინა ერთსა ზედა ც., ლ. 15,7 C, 10; მილხინე მე, ც. ამას, ლ. 18,13; ვრკელ-წიფების კაცსა ც. ესევეთარისა სასწაულისა საქმედ, ი. 9,16; ესრეთ იყოს სიხარული ცათა შინა ერთისათვის ცოდვილისა, ლ. 15,7; ც. კაცისა თანა შევიდა დადგრომად, ლ. 19,7; ც. თანა შევიდა დადგრომად, იქვე C; მეზუერენიცა და ცოდვილნი ამასვე ჰყოფენ, მ. 5,46; მრავალნი მეზუერენი და ც. მოსრულ იყვნეს, მ. 9,10 C; მრავალნი მეზუერენი და ც. სხდეს იესუს თანა ინანით, იქვე C; მრ. 2,15; მეზუერენი და ც. წინა-გიძლოდიან თქუენ სასუფეველსა ღმრთისასა, მ. 21,31 D; იყვნეს ყოველნი მეზუერენი და ც. მახლობელად მისა, ლ. 15,1; ცოდვილნიცა ჰყუარობენ მოყუარეთა მათთა, ლ. 6,32; ც. ამას ჰყოფედ, ლ. 6,33; ც. ცოდვილთა ავასებენ, რა მიიღონ სწორი, ლ. 6,34; მეზუერეთა და ცოდვილთა ჰრწმუნა მისი, მ. 21,32; მრავალთა მეზუერეთა და ც. ინაჯედგა იესუს თანი, მრ. 2,15 C; ესე ც. შეიწყნარებს, ლ. 15,2; წჷმად მისი (მოავლინის) მართალთა ზედა და ც., მ. 5,45; წჷმ მართალთა ზედა და ც., იქვე C; არა მოვედ წოდებად მართალთა, ად ც., მ. 9,13; მრ. 2,17; ლ. 5,32; რაჟსათვის მეზუერეთა და ც. თანა ჰვამს და სუამს მოძღუარი თქუენი, მ. 9,11; მეზუერეთა თანა და ც. ჰვამს, მრ. 2,16; რაჟსათვის მეზუერეთა და ც. თანა ჰშჷპით დი ჰსუამთ, იქვე; ლ. 5,30.

ღმერთმან ცოდვილისაჲ არა ისმინის, ი. 9,31; აჲ კაცი... მეგობარი მეზუერეთა და ცოდვილთაჲ, მ. 11,19; ლ. 7,34; ღმერთმან ც. არა ისმინის, ი. 9,

31 C; ძწ კაცისაჲ მიეტეს ჳელთა კაცთა ცოდვილთასა, მ. 26,45; ჯერ-არს ძისა კაცისა მიეტემად ჳელთა კაცთა ც., ლ. 24,7; მიეტემის ძწ კაცისაჲ ჳელთა ც., მრ. 14,41.

ცოლ: აწ უკუე... ვის მათგანისა იყოს ცოლ, მრ. 12,23; ლ. 20,33; წარიყვანა მან ცოლი თვისი, მ. 1,24; რომელმან განუტევოს ც. თვისი, მ. 5,31 32; 19,9; ლ. 16,18; მოვედ განყოფად ძის ც. დედამთილისაგან, მ. 10,35; განეეთას... ძის ც. დედამთილისაგან, ლ. 12,53; რომელმან დაუტევოს (რომელსა დაეტევოს C) სახლი გინა ძმანი... ანუ ც., მ. 19,29; მრ. 10,29; ლ. 18,29; შეირთოს ც. (+იგი C) მისი ძმამან მისმან, მ. 22,24; პირველმან მან შეირთო ც., მ. 22,25; მრ. 12,20; ლ. 20,29; არა ჯერ-არს შენდა, ვრკელთა ცოლად გესუა შენ ძმის ც. შენი, მრ. 6,18; უკუეთუ განუტევოს ჰმარამან ც. თვისი, მრ. 10,11; ც. თუ განვიდეს ჰმრისაგან და შეერთოს სხუასა, მრ. 10,12; მამაკაცმან თუ დაუტევოს ც. თვისი და ცოლი იყოს სხუად, მრ. 10,12 C; ესუას მას ც., მრ. 12,19; ლ. 20,28; ც. მისი (იყო) ასულთაგან აჰრონისთა, ლ. 1,5; ც. ჩემი გარდასრულ არს დღეთა მისთა, ლ. 1,18; შემდგომად დღეთა ამით მიუდგა ც. მისი, ლ. 1,24; იოჰანა, ც. ჰოზაფსი (ჰმსახურებდა მას), ლ. 8,3; ც. შევირთეთ და მის გამო ვერ ჳელ-მეწიფების მისლვად, ლ. 14,20; (რომელმან) არა მოიძულოს... ც. და შეილნი, ლ. 14,26; დაუტევა ც. იგი (-C) ძმასა თვისსა, მ. 22,25; შეირთოს ძმამან მისმან ც. იგი მისი, მრ. 12,19; ლ. 20,28; მიუუვლინა მას ცოლმან თვისმან, მ. 27,19; ც. შენმან ელისაბედ გიშეეს შენ ძწ, ლ. 1,13; აღდგომასა მას არცა ცოლს ისმნიდენ, არცა ჰმრის ვიდოდიან, მ. 22,

30 C; შეეყოს იგი ცოლხა თუსსა, მ. 19, 5; მრ. 10,7; ესიძენ მას ძმად მისი ც. მას მისსა ზედა, მ. 22,24 C; ნუ გეშინინ მიყვანებად მარიამისა, ცოლისა შენისა, მ. 1,20; მოსრულ ვარ განყოფად ძის ც. დედამთილისაგან, მ. 10,35 C; შეაყენა იგი საპყრობილესა ეროლიაძეს-თუს, ც. ფილიპეს, ძმისა თუსისა, მ. 14,3; მრ. 6,17; ლ. 3,19; ბრძანა მისი უფალმან მან ზისმან განსყიდა, ც. მისისა, შეილ-თა და ყოველი, მ. 18,25 C; უკუეთუ ჯერ-არს კაცისა განტეგებად ც. თუსისა, მ. 19,3; მრ. 10,2; მოიკსენეთ ც. ლოთისი, ლ. 17,31 C; (ღვით მიფემან შვა სოლომონი ურიაძს ცოლისაგან, მ. 1,6 C; განვეთას... დედამთილი ძის ც. თუსისა, ლ. 12,53; არა ჯერ-არს შენდა, ერმცა გესუა შენ იგი ცოლად, მ. 14, 4; მრ. 6,18; ვისა შვდთავანისა იყოს ც. რ ყოველთავე ესუა იგი ც., მ. 22, 28; რომლისა შვდთა მათგანისა იყოს ც., იქვე C; იგი შეერთო მას ც., მრ. 6,17; რომლისა მათგანისა იყოს ც., მრ. 12,23 C; ვისა მათგანისა იყოს ც., ლ. 20,33 C; შვდთავე მათ ესუა იგი ც., მრ. 12,23; ლ. 20,33; მოსე გულ-ფიცხელო-ბისა თქუენისათუს გიბრძანა განტეგე-ბად ცოლთა თქუენთად, მ. 19,8; უბრძა-ნა უფალმან მისმან განსყიდა ცო-ლისა, მ. 18,25; უმჯობეს არს არა სუმა ც., მ. 19,10 C; მოიკსენეთ ც. მის ლოთისი, ლ. 17,32.

[5. კ. ცოლება, ცოლ ყოფა].

ცოლება [ცოლობა, ცოლად მოყვანა]: არა ჯერ-არს შენდა ცოლება მამისი, მ. 14,4 C.

ცოლ-ყოფა, ი [ცოლად მოყვანა]: რ იგი ცოლ-ყოფა, მრ. 6,17; რომელმან და-უტეოს ცოლი თუსი თუნიერად სიძ-ვისა და ცოლ-ყოფს სხუად, მან იმრუშოს; და რომელმან დატეგებული ცოლ-ყოფს,

იგი იმრუშებს, მ. 19,9 C; მამაკაცმან თუ დაუტეოს ცოლი თუსი და ცოლ-ყოფს სხუად, იმრუშოს, მრ. 10,12 C.

ე [ცოლად გაყოფა]: და-თუ-უტეოს დედაკაცმან ქმარი თუსი და ცოლ-ყოფს სხუას, იმრუშოს, მრ. 10,11 C.

ცოშ [საფუარი, ხამი, завсакка]: მსგავს არს სასუფეველი ცათად ცოშსა, რომელი მოილო დედაკაცმან და შექ-რთო იგი ფქვილსა სამსა საწყაულსა, მ. 13,33; ლ. 13,21; არა ჰრქუა მათ კრძალ-ვად ცოშისაგან, მ. 16,12; იხილეთ და ეკრძალენით ც. ფარისეველთადასა და ც. პეროდიანელთადასა, მრ. 8,15; ეკრძალე-ნით ცოშისა მისგან ფარისეველთადასა და სადუქვეველთადასა, მ. 16,6,11; ეკრძა-ლენით თაეთა თქუენთა ც. მისგან ფა-რისეველთადასა, ლ. 12,1; არა ჰრქუა კრძალვად ცოშისა, მ. 16,12 C.

[5. კ. უცომობა].

ცოფ [ხუღელი, უკნური]: რომელმან ჰრქუას ძმასა თუსსა ცოფ, თანა-მდებ არს იგი გეჴენისას მას ცეცხლისასა, მ. 5,22; მსგავს არს იგი კაცსა ცოფსა, რომელმან აღაშენა სახლი თუსი ქვშასა ზედა, მ. 7,26; ცოფნო და ბრმანო, რომელი უფროდს არს: ოქროდ იგი ანუ ტაძარი, რომელი განსწმედს ოქროსა მას, მ. 23,17; ც. და ბრმანო, რომელი უფ-როდს არს: შესაწირავი იგი ანუ საყურ-თხვეელი, რომელი განსწმედს შესაწი-რავსა, მ. 23,19.

1. ცოცხალ [ჯანმრთელი, საღი, მთე-ლი, ჯანხალი]: იყავ შენ ცოცხალ, მრ. 5,34; ც. იყო და იპოვა, ლ. 15,27 C; ც. არს ძღ შენი, ი. 4,50,51,53; გნებავს, ერმცა ც. იქმენ, ი. 5,6 C; აჰა ეგერა ც. იქმენ, ი. 5,14; (ველი) კუალად მოე-გო ცოცხალი ვა ერთი იგი, მ. 12,13; პოვეს მონად იგი მისი ც., ლ. 7,10; მოაპის ცოცხალიცა იგი მისგან ახალ-

მან მან ძუელისაჲ მის, მრ. 2,21; არა უკმს ცოცხალთა მყურნალი, ადსნეულთა, მ. 9,12; მრ. 2,17; ლ. 5,31.

[6. კ. განცოცხლება].

2. ცოცხალ [გოგნალი, ჩვეულებრივი მნიშვ.] : ყოველი, რომელი ცოცხალ არს და ჰრწმუნეს ჩემი, არა მოკუდეს იგი უკუნისადმდე, ი. 11,26; მან მათურმან თქუა, ვიდრე ცოცხალ-ლა იყო, მ. 27, 63.

ცოცხლებით [ჯანმრთელად, ჯანხა-ლად] : იუაჲ შენ ცოცხლებით გუემისა მისგან შენისა, მრ. 5,34 C; რ. ც. მოი-ყვანა იგი, ლ. 15,27.

ცრა ნ. აღცრა, ნაყარ.

ცრემლ : იწყო დაღრობად ცრემლითა ფერკთა მისთა, მ. 7,38 C; ამან ცრემლითა დააღტენა ფერკნი ჩემნი, ლ. 7,44.

ცრემლოვ, 0—1 [აგრემლება, გრემ-ლის ღვრა, ტირილი] : ცრემლოოდა იესუ, ი. 11,35.

ცრუ : რომელი მცირესა ზედა ცრუ არს, მრავალსა ზედაცა ცრუ არს (იყოს C), ლ. 16,10; არა ვირ ვა სხუანი კაცნი მტაცებელ, ც. მემრუშე, ლ. 18,11; რ. ც. არს, ი. 8,44 C; თუ ვთქუა, თუ : არა ვიცი იგი, თქუენებრ ც. ვიპოო, ი. 8,55 C; რაემს იტყვნ ცრუსა, ი. 8, 44 C.

[6. კ. სიცრუე, ცრუება, ცრუ-მო-წამე, ცრუს წამება, ცრუ-ქრისტე, ცრუ-წინაწარმეტყუელ].

ცრუება, ე [მორყება, ფივის (ხი-ტყვის) გატება] : არა გეცრუებო შენ, მ. 20,13 C; კეთილად ეცრუებით მცნებასა ღმრთისასა, მრ. 7,9 C; ფიცისათჳს და მეონხეთა მათთჳს არა ეცრუა მას, მრ. 6,26 C.

ცრუ-მოწამე : მრავალნი მოსრულ იყ-ვენეს ცრუ-მოწამენი, მ. 26,60; ეძიებდეს ცრუ-მოწამეთა იესუსთჳს, მ. 26,59.

ცრუაჲ წამება : მრავალნი ცრუა წამებდეს მისთჳს, მრ. 14,56; სხუანი ვინ-მე აღდგეს და ც. წ. მისთჳს, მრ. 14, 57.

ეძიებდეს ცრუა წამებახა იესუსთჳს, მ. 26,59 C.

ცრუ-ქრისტე : აღდგენ ცრუ-ქრისტე-ნი და ცრუ-წინაწარმეტყუელნი, მრ. 13,22 C.

ცრუ-წინაწარმეტყუელ : მრავალნი ცრუ-წინაწარმეტყუელნი აღდგენ და ატუნებდენ მრავალთა, მ. 24,11; აღ-დგენ ქრისტე-მტყუარნი და ც. ლ. ჰყოფ-დენ სასწაულებსა დიდ-დიდსა და ნი-შებსა, მ. 24,24; მრ. 13,22; ეგრევე კეთილსა უყოფდეს ცრუ-წინაწარმე-ტყუელთა მამანი მათნი, ლ. 6,26; ეკრ-ძაღენით ცრუ-წინაწარმეტყუელთაგან, რომელნი მოვიდოდინ თქუენდა სამოს-ლითა ცხოვართათა, მ. 7,15; ... ცრუ-წინაწარმეტყუელთა მათგან, იქვე C.

ცუვნება ნ. გარდამოცუნ(ებ)ა, დამო-ცუნებულ, დაცუნება, შთაცუნება.

ცულ [ამაო, უკში, უსაქმო, გარიელი] : ყოველი სიტყუაჲ ცული, რომელი თქვან კაცთა, მისცენ მისთჳს სიტყუაჲ დღესა მას სასჯელისასა, მ. 12,36 C; წარ-ი-ელინეს იგი (ი., მრ. 12,3 C; მათ იგიცა გუემეს და წარაელინეს ც. ლ. 20,11 C; რომელი განურისხნეს ძმასა თჳსსა ცულად, მ. 5,22; ც. მსახურებენ მე, მ. 15,9 C; მრ. 7,7 C; რასა აქა სდეგით დღე ყოველ ც. მ. 20,6 C; თმაჲ თავი-სა თქუენისაჲ ც. არა წარწყმდეს, ლ. 21,18 C; მომიძღლეს მე ც. ი. 15,25; მდიდარნი განაბნინა ცულნი, ლ. 1,53.

ცუეთა ნ. წინადაცუეთა.

ცუნება ნ. ცუნება.

ცულ : აჲა ცული ძირთა თინა ხეთა სა ძეს, მ. 3,10; ლ. 3,9.

ცუმა ნ. შეცუმა, შთაცუმა, ჯუარს-
ცუმა.

ცხ ნ. სიცხე.

ცხად: რა ცხად იყენენ საქმენი მის-
ნი, ი. 3,21; მამად შენი რომელი
ჰხედღეს დაფარულთა, მოგაგოს შენ
ცხადად, მ. 6,4,6,18; ვერლარა კელ-იწი-
ფის მან ქალაქად ც. შესლვად, მრ. 1,
45 C; რომელი არა საცნაურ იყოს და
ც. მოვიდეს, ლ. 8,17; მაშინ თვთცა
აღვიდა დღესასწაულსა მას არა ც., ად
ფარულად, ი. 7,10 C; არლარა ც. იქ-
ცეოდა შორის ჰურიათა მათ, ი. 11,
54 C.

[ნ. კ. გამოცხადება, განცხადება].

ცხება, 0—3 [წახეზება, წახმა]: ამბორს-
უყოფდა ფერკთა მისთა და ჰსცხებდა
(სც. CE) ნელსაცხებელსა, ლ. 7,38;
ჰსცხებდეს (სც. CE) ზეთსა მრავალთა
სნეულთა, მრ. 6,13; ზეთი თავსა ჩემსა
არა მცხე, ლ. 7,46; რომლისათჳს მცხო
მე, ლ. 4,18; ამან ნელსაცხებელი მ.,
ლ. 7,46; თიჯად შექმნა და მ. თულათა
ჩემთა, ი. 9,11; ჰსცხო, (სცხო E) მან თი-
ჯად იგი თულათა მის ბრმისათა, ი. 9,6;
რომელმან ნელსაცხებელი მ. (სცხო CF)
უფალსა, ი. 11,2; მ. (სცხო CE) ფერკ-
თა იესუსათა, ი. 12,3; რამცა მოვი-
დეს და სცხეს მას, მრ. 16,1 C; რამოვი-
დენ და ჰსცხონ (სცხონ E) მას, იქვე D-
ი: იცხე თავსა შენსა, მ. 6,17.

წარმოიძლუნა ნელსაცხებელისა ცხე-
ბაჲ ჯორცთა ჩემთა, მრ. 14,8 C; უსწრო
ნელსაცხებლითა ცხებად ჯორცთა ჩემ-
თა, იქვე DE.

[ნ. კ. ნელსაცხებელ, ცხებულ].

ცხებულ [გამორჩეული, რჩეული]:
რომელ არს ცხებულ უფალი, ლ. 2,
11 C; ვიდრემდე იხილოს ცხებული უფ-
ლისაჲ, ლ. 2,26; (შენ ხარ) ც. ღმრთი-
საჲ, ლ. 9,20 C.

ცხედარ [ხაწოლი, кровать]: აღდეგ,
აღილე ცხედარი შენი და წარვედ სახიდ
შენდა, მ. 9,6; მრ. 2,11; ლ. 5,24; აღ-
დეგ, აღილე ც. შენი და ვიდოდე, მრ.
2,9; ი. 5,8,11,12; აღილო ც. (+იგი C)
თჳსი, მრ. 2,12; ი. 5,9; აღილო ც., რ-
მელსა ზედა იდეჲ, ლ. 5,25; არა ჯერ-
არს შენდა აღებად ც. შენი, ი. 5,10,
გარდაუტევეს ც. იგი, რომელსა ზედა
იდეჲ განრღუეული იგი, მრ. 2,4; რო-
მელთა აქუნდა ც. იგი, დადგეს, ლ. 7,
14 C; ორნი იყენენ ცხედარსა ერთსა,
ლ. 17,34; მივიდა და შეახო ც. მას,
ლ. 7,14; მოვიდა ც. მას და შეახო, იქ-
ვე C; მოართუეს მას განრღუეული ც.
ზედა მღებარს, მ. 9,2; (პოვა) ასული
იგი მისი შემოსილი და მჯღომარს ც.
ზედა, მრ. 7,30; აღ-ნუ ვინ-ანთის სან-
თელი და ქუეშე შედგის კვმირსა, ანუ
ც. ქუეშე დადგინ, მრ. 4,21; არაინ
სანთელი აღანთის და დაფარის იგი ქურ-
ჭითა, გინა ც. ქუეშე შედგინ, ლ. 8,
16; არა წეს-იყო შენდა აღკიდებად
ცხედრისა მაგის, ი. 5,10 C; კაცთა მო-
აქუნდა ცხედრითა კაცი, ლ. 5,18; შთა-
უტევეს იგი ცხედრითურთ შორის წი-
ნაშე იესუსა, ლ. 5,19; იწყეს მოღებად
ცხედრებითა ყოველთა სნეულთა, მრ.
6,55; სხუადცა მრავალი არს, რომელი
მოელო ჰყრობად: განრცხაჲ... ცხედ-
რებისაჲ, მრ. 7,4; ... განბანაჲ ... ცხე-
დართაჲ, იქვე C.

ცხოვარ [ცხვარი]: სხუადცა ცხოვარ
არიან ჩემნი, ი. 10,16 C; რომელსა ედ-
გას ცხოვარი ერთი, მ. 12,11; კაცსა
თუ ვისმე ედგას ასი ც., მ. 18,12;
ვის თქუნენგანსა კაცსა ედგას ასი ც., ლ.
15,4; ვპოვე ც. ჩემი წარწყმედული, ი.
15,6; ყოველი გამოასხა ტაძრით:
ზროხაჲ და ც., ი. 2,15; ფრდიდეს ზრო-
ხასა და ცხოვარსა და ტრედსა, ი. 2,

14 C; რაოდენ-მე უმჯობეს არს კაცი ცხოვარისა, მ. 12,12 C; იყენეს იგინი და ცვენებულ ვა ცხოვარნი, რომელთა არა აქუნ მწყემს, მ. 9,36; მრ. 6,34; მწყემსმან განარჩინის ც. თიკინთაგან, მ. 25,32; დაადგინის ც. (+იგი C) მარჯუენით მათსა, მ. 25,33; დაესცე მწყემსი, და განიბნინენ ც., მ. 26,31 C; მრ. 14,27; რომლისანი არა თჳსნი არიედ ც., ი. 10,12; დაუტევის ც. და ივლტინ, ი. 10,12; სხუანიცა ც. მიდგან, ი. 10,16; დამწყსენ ც. ჩემნი, ი. 21,16,17; ც. იგი შეუდგენ (მისდევედ C) მას, ი. 10,4; ცხოვართა წმისა მისისაჲ ისმინიან, ი. 10,3; არა ისმინეს მათი ც. (+მათ C), ი. 10,8; ც. ჩემთა წმისა ჩემისაჲ ისმინონ, ი. 10,27; მე მივაღვირებ თქუენ ვა ც. შორის მგელთა, მ. 10,16; თჳსთა (+მათ C) ც. უწყსნ სახელითა, ი. 10,3; ც. ჩემთა წმისა ჩემისაჲ ესმის, ი. 10,27 C; ც. მათ წმისა მისისაჲ ესმინ, ი. 10,3 C; მივედით უფროჲს ავ ც. მათ წარწყმედულთა სახლისა ისრაჲლისათა, მ. 10,6; არა ვიდრემე მოვიდინებულ ვარ, გარნა ც. მათ წარწყმედულთა სახლისა ისრაჲლისათა, მ. 15,24; არა ხართ ცხოვართაგან ჩემთა, ი. 10,26; სასყიდლით დადგინებული არნ და არარაჲ ძმუკირნ ცხოვართათჳს, ი. 10,13; სულსა ჩემსა დაესდებ ც., ი. 10,15; მწყემსმან კეთილმან სული თჳსი დადვის ცხოვართა თჳსთათჳს, ი. 10,11; სასყიდლით დადგინებულ არნ და არარაჲ სკირნ ც. მათთჳს, ი. 10,13 C; არა ხართ ც. ჩემთაგანნი, ი. 10,26 C; პოენა ტაძარსა მას შინა მოფარდულნი ზროხათაჲ და ცხოვართაჲ და ტრედთაჲ, ი. 2,14; [ხელნ.]; იგი მწყემსი არნ ც. ი. 10,2; მე, ვარ კარი ც., ი. 10,7; რომელი არა შევალს კარით ეზოსა ცხოვართასა, ი. 10,1; რომელნი მოვიდოდიან თქუენდა

სამოსლითა ცხოვართათაჲ, მ. 7,15; პოენა ტაძარსა მას შინა მოფარდულნი ზროხათანი და ცხოვართანი და ტრედთანი, ი. 2,14 [გამოი.].

[ნ. კ. საცხოვარ, ცხოვართა საბანელ].

ცხოვართა საბანელ [ჩივიმდარჲ, ძეხარ ხოროთა]: არს იერუსალჲმს ცხოვართა (ცხოვართ CE) საბანელსა მას ტბაჲ, ი. 5,2.

ცხოველ [ცოცხალი]: მათ რაჲ ესმა, რ ცხოველ არს..., არა პრწყენა, მრ. 16,11; ყოველი ც. არიან მის წინაშე, ლ. 20,38; ც. არს იგი, ლ. 24,23; მე ც. ვარ მამისა მიერ, ი. 6,57; მე ც. (ცხოველ C) ვარ, და თქუენცა ც. (ცხოველ C) იყენეთ, ი. 14,19; ვა მამამან აღადგინეს მკუდარნი და ცხოველ ყენეს, ეგოცა ძემან, რომელთაჲ უნდეს, ცხოველ ყენენ. ი. 5,21 C; თქუენცა ც. ყოფად ხარა, ი. 14,19 C; გცამცა წყალი ცხოველი (ცხოველი C), ი. 4,10; ვინაჲ გაქუს შენ წყალი ც. (ცხოველი C), ი. 4,11; მე ვარ პური ც., რომელი ზეცით გარდამოგვედ, ი. 6,51 C; ვა მოძველინა მე ცხოველმან მამამან, ი. 6,57; რაჲსა ეძიებთ ცხოველსა მას მკუდართა თანა, ლ. 24,5; გაფუტებ შენ ღმრთისა ცხოველისა, მ. 26,63; შენ ხარ ქრისტე, ძმ ღმრთისა ცხოველისაჲ, მ. 16,16; ლ. 4,41 C; ი. 6,69; შენ ხარ ძმ ღმრთისაჲ ც., მრ. 3,11; მდინარენი მუტლისა მისისაგან დიოდიან წყლისა ც., ი. 7,38; არა არს ღმერთი მკუდართაჲ, ად ცხოველთაჲ (ცხოველთაჲ C), მ. 22,32; მრ. 12,27; ლ. 20,38.

მდინარენი მუტლისა მისისაგან გამოდიოდიან წყალთა ცხოველთანი, ი. 7,38 C.

[ნ. კ. განცხოველება; შდრ. 2. ცოცხალ].

ცხოვნება, ცხოვნება, ა—2 [1. ხიფათ-
გზღვე (ავფრფრფრფრ, ფრფრფრფრ); 2. ცხოვ-
რება (ავფრფრფრ, ცხოვრება); 3. ხსნა, გა-
დარჩენა, მოწარმება]: ე—ა-იგი მამამ ალაღვი-
ნებს მკუდართა და აცხოვნებს, ვერცხ-
ძმ, რომელთაჲ მკუდრებს, აცხოვნებს, ი. 5,
21; სარწმუნოებამან შენმან გაცხოვნა
შენ, მ. 9,22; მრ. 5,34; 10,52; ლ. 7,
50; 8,48; 17,19; 18,42; სხუანი აცხოვ-
ნა, თავისა თვისისა ვერ ძალ-უც ცხოვ-
ნებად, მ. 27,42; მრ. 15,31; სხუანი ა.,
იცხოვნენ თავიკა თვისი, ლ. 23,35; არა
მოვედ დამჯად სოფლისა, ად რა
ვაცხოვნო სოფელი, ი. 12,47; რომელ-
მან წარიწყმიდოს თავი თვისი..., მან
აცხოვნოს იგი, მრ. 8,35; ლ. 9,24; 17,
33.

•: სხუანი აცხოვნა, იცხოვნენ თავი-
კი თვისი [სხვა იხსნა, იხსნაბ თავიხი
თავი], ლ. 23,35; სხუანი იცხოვნა, თა-
ვი თვისი ვერ იცხოვნოს, მრ. 15,31 C.

ღ: არა ხ თუ პურითა ცხოვნების
კაცი, მ. 4,4; ლ. 4,4 C; მუნ განაბნია
ნაყოფი იგი მისი, რ ცხოვნებოდა
(ცხოვნ. CD) [ცხოვრებდა] არაწმიდად,
ლ. 15,13; რაოდენი შეეხებოდეს, ცხოვ-
ნებობდეს (ცხოვნ. CD), მრ. 6,56; არა-
მკაც ცხოვნდა (ცხოვნდა D) ყოველი კორ-
ციელი, მრ. 13,20; ვრ-იგი ც. (ცხოვნ-
და CD) ეშმაკეული იგი, ლ. 8,36; ცხოვნ-
და დედაკაცი იგი მიერ ეამითგან, მ.
9,22 C; ესე ძმ ჩემი მომკუდარ იყო დი
ცხოვნა, ლ. 15,24 C; რაოდენთა შეა-
ხეს, ცხოვნდეს [წყვ.], მ. 14,36; შე-ხ
თუ-ვახო ფესუსა სამოსლისა მისისასა,
ვცხოვნდეს (ცხოვნდეს CD) [მოვრჩები],
მ. 9,21; და ლათუ სამოსელსა ოდენ მის-
სა შევახო, გ. (ვეცხოვნდეს CD). მრ. 5,
28; მაგას იქმოდეს და მსცხოვნდეს (სცხოვ-
ნდეს, სცხოვნდეს C), ლ. 10,28; ჰყოფდ
შენცხ ვერეთვე და სცხოვნდეს, ლ. 10,
37 C; რომელმან დაითმინოს სრულიად,

იგი ცხოვნდეს (ცხოვნ. D), მ. 24,13; მრ.
13,13; რა მოხვდეს და დაასხნე გელნი
მას, და განერეს და ც. (ცხოვნ. CD), მრ.
5,23; რომელსა ჰრწმუნენს და ნათელ-
ილოს, ც. (ცხოვნ. D), მრ. 16,16; გრწმუ-
ნინ ხ, და ც. (ცხოვნ. CD) იგი, ლ.
8,50; რა ც. (ცხოვნ. D) სოფელი მის
მიერ, ი. 3,17; უკუეთუ ვინმე ჰამოს
ამის პურისაგანი, ც. (ცხოვნ. CD) უკუ-
ნისაღმდე, ი. 6,51; ჩემ მიერ თუ ვინმე
შევიდეს, ც. (ცხოვნ. CD), ი. 10,9; უკუე-
თუ დაიძინა, ც. (ცხოვნ. CD), ი. 11,12;
ად მოვედ და დასდევ გელი შენი, და
ცხოვნდეს, მ. 9,18; რომელმან დაითმი-
ნოს, იგი სრულიად ც., მ. 10,22; არა
ხ თუ პურითა ც. კაცი, ლ. 4,4; იგიკა
ც. ჩემ მიერ, ი. 6,57; რომელი ჰამდეს
ამას პურსა, ც. უკუნისაღმდე, ი. 6,58;
რომელსა ჰრწმუნენს ჩემი, მო-ლათუ-კუ-
დეს, ცხოვნდესვე (—C), ი. 11,25; ამას
გეტყვ, რა თქუენ მსცხოვნდეთ (სცხოვნ.
E), ი. 5,34; რა არა ჰრწმუნენს და ცხოვ-
ნდენ (ცხოვნ. CD), ლ. 8,12; რომელთა
ისმინენ, ცხოვნდენ, ი. 5,25.

მოვიდა ძმ კაცისაჲ ცხოვნებად
წარწყმედულისა, მ. 18,11 C; სხუანი
აცხოვნდა, თავისა თვისისა ვერ ძალ-უც
(უძლოს C) ც., მ. 27,42; მრ. 15,31.

ცხოვრება, ცხოვრება [1. ხიფათგზღვე;
2. ხსნა, გადარჩენა]: სიტყუათა რო-
მელთა გეტყვ თქუენ, სულ არიან და ცხო-
ვრება, ი. 6,63; ... სული არს და ც. არს,
იქვე C; მცნებაჲ მისი ც. საუკუნე არს,
ძ. 12,50; არა ნამეტავისაგან ვისისამე
არს ცხოვრებაჲ მისი ნაყოფითა მათგან,
ლ. 12,15 C; აქუნდეს მას ც. საუკუნოჲ,
ი. 5,24 D; რომელსა უნდეს თავისა თვ-
სისა ცხოვრებაჲ, მან წარიწყმიდოს იგი,
მ. 16,25 C; მრ. 8,35 C; რა გაქუნდეს
ც. საუკუნოჲ, მ. 19,16; ც. საუკუნოჲ
დაიმკდროსკ მ. 19,29; ლ. 18,30; ჯერ-
არსა შობათსა ... სულისა ც. ანუ წარ-

წყმედაჲ, მრ. 3,4; რაჲ ჯერ-არს შობით-სა... სულისა ცხოვრებაჲ ანუ მოკლეჲ, ლ. 6,9; რაჲ ც. საუკუნოჲ დავიმკვდრო, მრ. 10,17; ლ. 10,25; 18,18; უკუეთუ არა მიიღოს... საუკუნესა მას მომავალსა ც. საუკუნოჲ, მრ. 10,30; არა ნამეტნავისაგან ვისამე არს ც. მისი ნაყოფთა მისთაგან, ლ. 12,15; დღეს იქმნა ც. სახლისაჲ ამის, ლ. 19,9; მის თანა ც. იყო, ი. 1,4; აქუნდეს ც. საუკუნოჲ, ი. 3,15,16,36; 5,24 E; 6,40,47,54; მიიღოს ც. საუკუნოჲ, ი. 3,15 C, 16 C, 36 C; 6,40 C; რომელი ურჩ იყოს ძისა, არა იხილოს ც. ი. 3,36; ც. პერითაგან არს, ი. 4,22; ვა-იგი მამასა აქუს ც. თავისა თვისსა თანა, ი. 5,26; რაჲ აქუნდეს ც. თავისა თვისსა თანა, ი. 5,26; გაქუს ც. საუკუნე, ი. 5,39; რაჲ ც. გაქუნდეს, ი. 5,40; რაჲ ც. აქუნდეს, ი. 10,10; მოჰსცა ც. სოფელსა, ი. 6,33; არა გაქუნდეს ც. თავისა თქუენისაჲ, ი. 6,53; მე ც. საუკუნოჲ მიესცე მათ, ი. 10,28; მე ვარ აღდგომაჲ და ც., ი. 11,25; მე ვარ გზაჲ და ქეშმარიტებაჲ და ც., ი. 14,6; მიჰსცეს მათ ც. საუკუნოჲ, ი. 17,2; ესე არს ც. საუკუნოჲ, ი. 17,3; რაჲ გრწმენეს და ც. გაქუნდეს (მოიღოთ C) სახელითა მისითა, ი. 20,31; ც. იგი იყო ნათელ კაცთა, ი. 1,4; მიიღოს ც. იგი საუკუნოჲ, ი. 5,24 C; მიიღოს ც. იგი საუკუნე, ი. 6,47 C; შეკრიბოს ნაყოფი ცხოვრებასა მას საუკუნესა, ი. 4,36 C; რომელი მიიყვანებს ცხოვრებასა, მ. 7,14; უმჯობეს არს შენდა შესღვად ც. მკელობელისაჲ გინა უტელოასაჲ, მ. 18,8; უმჯობეს არს შენდა ერთ-თუალისაჲ შესღვად ც., მ. 18,9; უმჯობეს არს შენდა უტელოასა შესღვად ც., მრ. 5,43; უმჯობეს არს შენდა მკელობელისა შესღვად ც., მრ. 9,45; თუ გნებავს ც. შესღვად, მ. 19,17; წარვიდენ ესენი სა-

ტინჯველსა საუკუნესა, ხ^რ მართალნი ც. საუკუნესა, მ. 25,46; მიიღე კეთილი შენი ც. შენსა, ლ. 16,25; აღდგებოდიან ც. საუკუნესა, ი. 5,29; ც. მისცემს სოფელსა, ი. 6,33 C; ეყოს მას წყარო წყლისა აღმოდინებულისაჲ ც. მას საუკუნესა, ი. 4,14 C; რომელი დამთეს ც. მას საუკუნესა, ი. 6,27 C; ც. მას საუკუნესა დაიძვდროს იგი, ი. 12,25 C; ვის-მე კელეწიფების ცხოვრების, ლ. 18,26 C; მსახურებად მისა ღირსებით... ყოველთა დღეთა ცხოვრებისა ჩუენისათა, ლ. 1,75; რომლითა ჰგონებთ ჩემთვის დაპყრობად ც., ი. 5,39 C; სიტუჲაჲ ც. საუკუნოჲსაჲ გაქუს შენ, ი. 6,68; თქუნე ჰგონებთ მათ გამო დაპყრობად ც. მის საუკუნოჲსა, ი. 5,39 C; რომელი მე მიესცე ცხოვრებათუ სოფლისა, ი. 6,51; ვის-მე კელეწიფების ცხოვრებად, მრ. 10,26 E; რომელმან მიიყვანის ცხოვრებად, მ. 7,14 C; ვის-მე კელეწიფების (ვინ-მე უკუე შეუძლოს C) ც., მ. 19,25; (ვინ-მე უძლოს C) მრ. 10,26 C; ლ. 18,26; არა მოვიდა ძუ კაცისაჲ წარწყმედად სულთა კაცთასა, ად ც., ლ. 9,56; მოვიდა ძუ კაცისაჲ მოძიებად და ც. წარწყმედული, ლ. 19,10; რომელი ვიღოდის ც. საუკუნოდ, ი. 4,14; შეკრიბოს ნაყოფი ც. საუკუნოდ, ი. 4,36; გარდაიკვალოს იგი სიკუდილისაგან ც., ი. 5,24; რომელი ჰგიეს ც. საუკუნოდ, ი. 6,27; ც. საუკუნოდ დაიშარხოს იგი, ი. 12,25; აღგვადგინა ჩუენ რქაჲ ცხოვრებისაჲ, ლ. 1,69; მოცემად მეცნიერებაჲ ც., ლ. 1,77; მე ვარ პური ც., ი. 8,35,48,51; აქუნდეს ნათელი ც., ი. 8,12; გამოვიდოდნიან კეთილისა მოქმედნი აღდგომად ცხოვრებისაჲ, ი. 5,29 C.

[ნ. კ. საცხარებელ].

ცხომა ნ. დაცვაჲ.

ცხორებულ: ცხორებულ [ნახლვრე-
ბი] იყო ქმრისა თვისისა თანა შუდ წელ,
ლ. 2,36; ჰრქუა ვინნე მას: უფალო,
უკუეთუ მცირედ არიან ცხორებულნი
[გადარჩენილნი, დაზნინლნი], ლ. 13,23.

ცხრა: ბნელ იქმნა ყოველსა ქუეყა-
ნასა ვიდრე ცხრა ეამდმდე, ლ. 23,

44 C; მეექუსით ეამითგან დაბნელდა ყო-
ველსა ქუეყანასა ზედა მიცხრა ეამამდე,
მ. 27,45 C; არა ათნივე განიკურნენით?
და ცხრანი იგი სადა არიან, ლ. 17,17.

[5. კ. მეცხრე, ოთხმოც და ათცხრა-
მეტ].

ცხრომა ნ. განცხრომა, დაცხრომა.

ძ

ძ, ი/უ—2: აპა ეგერა დირე გიც [—გიძს,
=გაქვს] თულსა შენსა, მ. 7,4 C; რად-
ცა გიც, განყიდე, მრ. 10,21 C; არა-
რად ზრუნეად გიც ვისთვისე, მრ. 12,14.
ძაგ ნ. საქაგელ.

1. ძალ [ძალა, ძაღა]: შენი არს სუ-
ფევა და ძალი და დიდებად საუკუ-
ნეთა მიმართ, მ. 6,13; არა იცით წიგ-
ნი და არცა ძ. ღმრთისაჲ, მ. 22,29;
მრ. 12,24; ცნა იესუ... მისგან ძ. გამო-
სრული, მრ. 5,30 C; ძ. მალღისაჲ გუარ-
ვიდეს შენ, ლ. 1,35; ძ. ღმრთისაჲ იყო
განკურნებად მათა, ლ. 5,17; ვცან ძ.
განსრული ჩემგან, ლ. 8,46; მიჰსცა მათ
ძ. და ჯელმწიფებაჲ, ლ. 9,1; ვიდრემდე
შეიმოსთ (შთაიკუათ C) ძ. მალღით
გამო, ლ. 24,49; იესუ გუღისქვა ყო თა-
ვით თუხით განსრული იგი ძ. მისგან,
მრ. 5,30; მივეც თქუენ ჯელმწიფებაჲ
დათრგუნეად ზედა გუელთა და ღრია-
კალთა და ყოველსა ზედა ძალსა მტე-
რისასა, ლ. 10,19; კაცად-კაცადსა
მსგავსად ძალისა თვისისა (მისცა), მ. 25,
15; შეიყუარო უფალი ღმერთი შენი
ყოვლითა ძალითა შენითა, მ. 22,37 C;
მრ. 12,30; ლ. 10,27; შეყუარებად იგი
... ყოვლითა ძ., მრ. 12,33; მაშინ...
იხილონ ძმ კაცისაჲ მომავალი ძ. და
დიდებითა მრავლითა, მ. 24,30; მრ.
13,26; ლ. 21,27; ვიდრემდე იხილონ
სასუფეველი ღმრთისაჲ მომავალი ძ.,
მრ. 9,1; იგი თავადი პირველ განვიდეს

წინაშე მისა სულითა და ძ., ლ. 1,17;
მოიქცა იესუ ძ. სულისა წმიდისაჲთა
გალღლედ, ლ. 4,14; ჯელმწიფებითა და
ძ. უბრძანებს სულთა არაწმიდათა, ლ.
4,36; ძალნი გამოვიდოდეს მისგან, ლ.
6,19.

[5. კ. დიდძალ, უძღურ, უძღურება,
ძლიერ, ძლიერება, ძლით].

2. ძალი [სახნაული, ყუდი]: ვინაჲ არს
ამისა სიბრძნეს ესე და ძალი, მ. 13,54;
არა ქმნა ჴუნ ძ. არცა ერთი, მრ. 6,5;
არაიენ არს, რომელმან ქმნეს ძ. სახე-
ლითა ჩემითა, მრ. 9,39; სახელითა შე-
ნითა ძალსა მრავალსა ვიქმოდეთ, მ.
7,22 C; ვერ ჯელ-ეწიფა მას ვერცა ერ-
თისა ძალისა ყოფად, მრ. 6,5 C; სადა-
იგი ექმნეს უმრავლესნი ძალნი მისნი,
მ. 11,20; ტუროსს თუმცა და სიღონს
იქმნეს ძ., მ. 11,21; ლ. 10,13; სიღონს
თუმცა იქმნეს ძ., მ. 11,23; ვინაჲ არს
ამისა სიბრძნეს ესე და ძ., მ. 13,54 C;
არა ქმნა მუნ ძ. მრავალნი, მ. 13,58;
რად არს სიბრძნეს ესე... და ძ. (+ესე C)
ესოდენნი, ჯელთაგან ამისთა რომელნი
იქმნებიან, მრ. 6,2; რომელნი იხილნეს
ძ., ლ. 19,37; მისთუჲ იქმნებიან ძ. ესე
(იგი C), მ. 14,2; მრ. 6,14; სახელითა
შენითა ძალთა მრავალთა ვიქმოდეთ,
მ. 7,22.

3. ძალი [სამყარო, სამყაროჲ ხხეფლე-
ბი]: ძალნი ცათანი შეიძრნენ, მ. 24,
29; მრ. 13,25; ლ. 21,26.

ძალ-ღება, ი/უ—2 [შემღება (შემიძლია)]: გრწამსა, ვღ ძალ-შიც [- ძალ-მიძმ = შემიძლია] ესე ყოფად, მ. 9,28; ანუ ჰგონებთ, ვღ ვერ ძ. ვდრებად მანისა ჩემისა, მ. 26,53; ძ. დარღუევად ტაძარი ესე ღმრთისაჲ, მ. 26,61; ვერ ძ. აღ-დგომად და მიცემად შენდა, ლ. 11,7; საქმედ არა ძ., თხოვად მრცხუენის, ლ. 16,3; რაჲსა ვერ ძ. შიღვენებად შენდა, ი. 13,37.

მათ ჰრქუეს: ძალ-გაც, მ. 20,22; მრ. 10,39; ვინაჲ ძ. აქა განძღებად... ესოდენი ერი, მრ. 8,4 E.

ვერ ძალ-გიც [არ შეგიძლია] ერთისა თმისა განსტეკებად გინა დაშავებად, მ. 5,36; უკუეთუ გინდეს, ძ. განწმედაჲ ჩემი, მ. 8,2; ... განწმედალ ჩემდა, მრ. 1,40; ... განკურნებად ჩემდა, ლ. 5,12; სასწაულნი ეამთანი ვერ ძ. გულისკმის-ყოფად, მ. 16,3; ესოდენ ვერ ძ. ეამ ერთ მღვდარებად ჩემ თანა, მ. 26,40; ვინაჲ ძ. აქა განძღებად... ესოდენი ერი, მრ. 8,4 D; რაჲ ძ., შემეწიე ჩუნ, უფალო, მრ. 9,22; უკუეთუ გინდეს, ძ. კეთილისა ყოფად მათა, მრ. 14,7; ვერ ძ. სიტყუათა ჩემთა სმენად, ი. 8,43; შენ აწ ვერ ძ. მოსლვიად, ი. 13,36; თნიერ ჩემსა არარაჲ ძ. ყოფად არცა ერთ, ი. 15,5 არლა ძ. ტვრთვად აწ, ი. 16,12; ძალ გიცა შესუმად სასუმელი, რომელ ჩემდა შესუმად არს, მ. 20,22; მრ. 10,38; რაჲ ძ. ყოველივე შესაძღებელ არს მორწმუნისა, მრ. 9,23.

სასწაულნი ეამთანი ვერ ძალ-გისხენ გულსკმის-ყოფად, მ. 16,3 C.

სხუანი აცხოვნნა, თავისა თვისისა ვერ ძალ-უც ცხოვნებად, მ. 24,42; მრ. 15,31; ძ. ღმერთსა აღდგინებად ქვათა ამოთვან ნაშობად იბრაჰამისა, ლ. 3,8; და ღათუ ვერ ძ. აღდგომად და მიცემად, ლ. 11,8 C.

ძარცუვა ნ. აღძარცუვა, განძარცუვა. ძაძა [ვუხეძი კსოვილი]: მაშინვე საემეცა ძაძითა ნაცარსა ზედა მსხდომარეთა შეინანეს, მ. 11,21; ლ. 10,13.

ძალღ: ძალღნიცა ჰამედ ნაბიკევისა-გან, მ. 15,27; ძ. ტაბლასა ქუეშე ჰამედ ბიკისაგან შეილთაჲსა, მრ. 7,28; ძ. მოვიდოდეს და ჰლოზნიდეს წყულულებათა მისთა, ლ. 16,21; ნუ მისცემთ სიწმიდესა ჩემსა ძალღთა, მ. 7,6; არა კეთილ არს მოღებად ჰური შეილთაგან და ღაგებად ძ., მ. 15,26; მრ. 7,27.

1. ძე [ვაჟიშვილი]: კაცსა ვისმე ესხნეს ორ ძე [წრფ. ბრ.], მ. 21,28; ლ. 15,11; უკუეთუ შენ ხარ ქრისტე, ძე ღმრთისა, მ. 27,63 C; ერთ-ლა ძე ესუა საყუარელი, მრ. 12,6 C; ესე იყოს ღიდ და ძე მალღის ეწოდოს, ლ. 1,32; შობილსა მას წმიდა ეწოდოს, ძე ღმრთის, ლ. 1,35; რომელ-იგი შობად არს... ძე ღმრთის იწოდის, იქვე C; იყენეთ ძე მალღის, ლ. 6,35; რა ძე ნათღის იყენეთ, ი. 12,36; თავი თუხი ძე ღმრთის ყო, ი. 19,7 C.

შვეს ძმ და უწოდიან სახელი მისი იესუ, მ. 1,21; ქალწული მიუღდეს და შვეს ძმ, მ. 1,23; ვიდრემდე შუა ძმ, მ. 1,25; ესე არს ძმ ჩემი საყუარელი, მ. 3,17; 17,5; (ძე C) მრ. 9,7; ლ. 9,35; შენ ხარ ძმ ჩემი საყუარელი, მრ. 1,11; ლ. 3,22; უკუეთუ შენ ხარ ძმ ღმრთისა, მ. 4,3,6; (ძე C) 27,40,43; ლ. 4,3 (ძე C), 9; უკუეთუ შენ ხარ ქრისტე, ძმ (ძე C) ღმრთისა, მ. 26,63; შენ ხარ ქრისტე, ძმ ღმრთისა ცხოველისა, მ. 15,16; ი. 6,69; შენ ხარ ქრისტე, ძმ ღმრთისა, ლ. 4,41; 9,20; ი. 11,27; შენ ხარ ქრისტე, ძმ კურთხეულისა, მრ. 14,61; შენ ხარ ძმ (ძე C) ღმრთისა ცხოველისა, მრ. 3,11; შენ უკუე ხარ ძმ (ძე C) ღმრთისა, ლ. 22,70; ი. 1,

49; ძმ ღმრთისად ხარი შენ, მ. 14,33; რომელსა სთხოვდეს ძმ თუნი პურსა, მ. 7,9; ვის უკუე თქუნგანსა მამასა ჰსთხოვდეს ძმ პურსა, ლ. 11,11; ჯელმწიფე არს ძმ კაცისად ... მიტყეებად ცოდვითა, მ. 9,6 C; მრ. 2,10 C; ვიდრემდის ძმ კაცისად მოვიდეს, მ. 10,23; რომელსა უუარდეს ძმ (ძე C) თუნი გინა ასული თუნი ჩემსა უფროდს, მ. 10,37; მოვიდა ძმ კაცისად, მ. 11,19; (ძე C) ლ. 7,34; მოვიდა ძმ კაცისად ცხოვნებად წარწყმედულისა, მ. 18,11 C; ლ. 19,10; არავინ იცის ძმ, გარნა მამამან, მ. 11,27; ლ. 10,22; უფალ არს ძმ კაცისად შაბათისაცა, მ. 12,8; მრ. 2,28; ლ. 6,5; აჰა ესერა ძმ ჩემი, რომელ გამოვიჩრიე, მ. 12,18 C; ნუუკუე ესე არს ძმ (+იგი C) დავითისი, მ. 12,23; ეგრეთ იყოს ძმ კაცისად, მ. 12,40; ლ. 17,24; ეგრეთ ეყოს ძმ (ძე C) კაცისად ნათესავსა ამას, ლ. 11,30; იგი ძმ კაცისად არს, მ. 13,37; ანუ არა ესე არსა ხუროდსა მის ძმ, მ. 13,55; მოსლვად არს ძმ კაცისად, მ. 16,27; ვიდრემდე იხილონ ძმ კაცისად, მ. 16,28; მაშინ... იხილონ ძმ (ძე C) კაცისად, მომავალი ღრუბელთა ზედა ცისათა, მ. 24,30; მრ. 13,26; ლ. 21,27; ამიერივგან იხილოთ ძმ (ძე C) კაცისად, მჯდომარე ძლიერებათა, მ. 26,64; მრ. 14,62; ამიერივგან იყოს ძმ კაცისად მჯდომარე მარჯუენით ძლიერებასა ღმრთისასა, ლ. 22,69; ვიდრემდის ძმ კაცისად მკულდრეთით აღდგეს, მ. 17,3; ოდეს ძმ (ძე C)..., მრ. 9,9; შეიწყალე ძმ ჩემი, მ. 17,15; ჯერ-არს ძმ (ძე C) კაცისად მიცემად ჯელთა კაცთასა, მ. 17,22; რაეჟმს დაჯდეს ძმ (ძე C) კაცისად საყდართა დიდებისა თუისათა, მ. 19,28; ძმ კაცისად მიეცეს მღდელთ მოძღუართა და მწიგნობართა, მ. 20,18; მრ. 10,33; ძმ კა-

ცისად მიეცეს (მიცემად არს C) ჯუარცუმად, მ. 26,2; რომლისა მიერ ძმ (ძე C) კაცისად მიეცეს, მ. 26,24; რომლისაგან ძმ (ძე C) კაცისად მიეცემის, მრ. 14,21; ძმ (ძე C) კაცისად მიეცეს ჯელთა კაცთა ცოდვილთასა, მ. 26,45; ... ჯელთა კაცთასა, მრ. 9,31; მიეცემის ძმ კაცისად ჯელთა ცოდვილთასა, მრ. 14,41; ძმ კაცისად მიცემად არს ჯელთა ჟაცთასა, ლ. 9,44; ძმ (ძე C) კაცისად არა მოვიდა, რამცა ჰმსახურა ვინმე, მ. 20,28; არა მოვიდა ძმ კაცისად წარწყმედად სულთა კაცთასა, ლ. 9,56; კურთხეულ არს მეუფე, ძმ დავითისი, მ. 21,9; დიდებულ არს ძმ დავითისი, იქვე C; მიაველინა მათა ძმ (ძე C) თუნი, მ. 21,37; მრ. 12,6; ვისი ძმ (ძე C) არს იგი, მ. 22,42; ვრ ძმ (ძე C) მისი არს, მ. 22,45; მრ. 12,37; ლ. 20,44; რომელსა ეამსა არა ჰგონებდეთ, ძმ (ძე C) კაცისად მოვიდეს, მ. 24,44; ლ. 12,40; რაეჟმს მოვიდეს ძმ (ძე C) კაცისად, მ. 25,31; ძმ სამე კაცისად წარვალს, ვა წერილ არს მისთუხ, მ. 26,24; მრ. 14,21; ლ. 22,22; კეზმარიტად ძმ (ძე C) ღმრთისად იყო ესე, მ. 27,54; ანუ არა ესე არსა... ძმ მარიამისი, მრ. 6,3; ანუ არა ესე არსა ძმ იოსებისი, ლ. 4,22; არა ესე არსა იესუ, ძმ იოსებისი, ი. 6,42; მოვიყვანე ძმ (ძე C) ჩემი შენდა, მრ. 9,17; ძმ ტიმეის ბარტიმოს, ბრმად, ჯდა მთხოველად გზასა თანა, მრ. 10,46; კაცი ესე ძმ (ძე C) ღმრთისად იყო, მრ. 15,39; ცოლმან შენმან ელისაბედ გიშვეს შენ ძმ, ლ. 1,13; შენ მუცლად-ილო დაჰშვე ძმ (ძე C), ლ. 1,31; (ელისაბედ) შვა ძმ, ლ. 1,57; გამოიქუნდა მკულდარი, ძმ მხოლოდ-შობილი დედისა თუისიად, ლ. 7,12; მომგუარე მე აჰა ძმ შენი, ლ. 9,41; უკუეთუ იყოს მუნ ძმ (ძე C) მმჯდობი-

საჲ, ლ. 10,6; ვის უკუე. თქუენგანსა
 ესუას მჲ, ლ. 11,11 C; განეფთა მიამა
 ძისაგან და მჲ (ძე C) მიმისაგან, ლ. 12,
 53; ვის თქუენგანისა მჲ ანუ ჯარი ჯურ-
 ლუმულსა შთაჲარდეს, ლ. 14,5 C; იყო
 უხუცესი მჲ მისი აგარაკსა, ლ. 15,
 25 C; ოდეს მჲ (ძე C) კაცისაჲ გამოჩნ-
 დეს (გამოცხადნეს C), ლ. 17,30; მო-
 რაჲ-ვიდეს მჲ (ძე C) კაცისაჲ, ლ. 18,8;
 მივაელინო მჲ ჩემი საყუარელი, ლ. 20,
 13; უკუეთუ არს მჲ ღმრთისაჲ რჩეული,
 ლ. 23,35 C; ესე არს მჲ (+იგი C) ღმრ-
 თისაჲ, ი. 1,34; შენ ხარ სიმონ, მჲ
 (ძე C) იონამსი, ი. 1,42; ეპოვეთ იესუ,
 მჲ (ძე C) ოსიებისი, ნაზარეთით, ი. 1,
 45; გარნა რომელი-იგი გარდამოკდა
 ზეცით—მჲ (ძე C) კაცისაჲ, ი. 3,13;
 არა მოაველინა ღმერთმან მჲ თუხი სოფ-
 ლად, ი. 3,17; მიამასა უკუარს მჲ (ძე C),
 ი. 3,35; 5,20; რომელსა ჰრწმენეს მჲ,
 ი. 3,6; რომელსა არა ჰრწმენეს მჲ, ი.
 3,36 C; რომლისაჲ მჲ სწულუ იყო კაფარ-
 ნაუმს, ი. 4,46; ცოცხალ არს მჲ (+იგი
 C) შენი, ი. 4,50,51,53; მას მჲ ეგრევე
 მსგავსად იქმს, ი. 5,15; ეგრეცა მჲ, რო-
 მელთაჲ ჰნებაეს, აცხოვნებს, ი. 5,21; რ
 მჲ (ძე C) კაცისაჲ არს, ი. 5,27; რომელ-
 მან იხილოს მჲ, ი. 6,40 C; უკუეთუ
 იხილოთ მჲ კაცისაჲ აღმავალი, ი. 6,
 62; ოდეს აღამაღლოთ მჲ (ძე C) კაცი-
 საჲ, ი. 8,28; მჲ დაადგრეს უკუნისად-
 მდე, ი. 8,35; ესე არს მჲ (+იგი C)
 ჩუენი, ი. 9,20; შენ გრწამსა მჲ (ძე C)
 ღმრთისაჲ, ი. 9,35; მჲ (ძე C) ღმრთი-
 სად ვარი შე, ი. 10,36; რა იდილოს
 მჲ ღმრთისაჲ მისგან, ი. 11,4; რა
 იდილოს მჲ (ძე C) კაცისაჲ, ი. 12,23;
 ვინ არს მჲ კაცისაჲ, ი. 12,34 C; აწ
 იდიდა მჲ კაცისაჲ, ი. 13,31; აღიდე
 მჲ შენი, ი. 17,1; აჰი მჲ შენი, ი. 19,
 26; რა გრწმენეს, რ იესუ არს ქრის-
 ტე, მჲ ღმრთისაჲ, ი. 20,31.

მჲ ესე ჩემი მომკლდარ იყო და გან-
 ცოცხლდა, ლ. 15,24; ოდეს მჲ ესე
 (იგი C) შენი მოვიდა, ლ. 15,30; ესე
 მჲ ჩემი მომკლდარ იყო და ცხოვდა, ლ.
 15,24 C; იხილეს მჲ იგი მისი, მ. 21,
 38; შეი მჲ (ძე C) იგი მისი პირმშობა,
 ლ. 2,7; იყო მჲ იგი (-C) მისი უხუცე-
 სი ველსა გარე, ლ. 15,25; რა მივი-
 დეს და განკურნოს მჲ იგი მისი, ი. 4,
 47; ესე არსა მჲ იგი თქუენი, ი. 9,19;
 არაიენ მათგანი წარწყმდა, გარნა მჲ
 იგი წარწყმედისაჲ, ი. 17,12; ანუ არა
 ესე არსა ხუროსაჲ იგი მჲ, მ. 13,
 55 C.

ვინ ვარ შე მე [საზ. ბრ.] კაცისაჲ,
 მ. 16,13 C; ეგრეცა მე კაცისაჲ ვნებად
 არს მათგან, მ. 17,12 C; ქრისტე მე
 არს დავითისი, მრ. 12,35; რომელმან
 აღიღოს მე, ი. 5,23 C.

რ მჲცა (ძე C) კაცისაჲ არა მოვიდა,
 ვრმეტა იმსახურა ვისგანმე, მრ. 10,45;
 მჲცა (ძე C) თუხი მხოლოდ-შობილი მო-
 ჰსცა მას, ი. 3,16.

არცა მიამა ვინ იცის, გარნა ძემან,
 მ. 11,27; ლ. 10,22; მოაველინეს მ. კა-
 ცისამან ანგელოზნი თუხნი, მ. 13,41;
 დღისა მისთუხს და ჟამისა არაიენ იცის,
 არცა ანგელოზთა ცათა შინი, არცა მ.,
 მ. 24,36; მრ. 13,32; ღმერთი არასადა
 ვინ იხილა, გარნა მხოლოდ-შობილმან
 მ., ი. 1,18; ეგრეცა მ., რომელთაჲ უნ-
 დეს, ცხოვლ ყენეს, ი. 5,21 C; რომელი
 მ. კაცისამან მოგუეს თქუენ, ი. 6,27;
 მ. დიმიკლარის უკუნისადმდე, ი. 8,35 C;
 უკუეთუ მ. განგათავისუფლნეს, ი. 8,36;
 შეიკრიბა ყოველი უმრწემესმან მან მ.,
 ლ. 15,13; ჰრქუა მას მ. მან (-C), ლ.
 15,21; ძემანცა კაცისამან არცხუნოს მას,
 მრ. 8,38; (-C) ლ. 9,26; მ. კაცისამან
 ილიაროს იგი წინაშე ანგელოზთა ღმრ-
 თისათა, ლ. 12,8; რა მ. შენმან ვადი-
 ლოს შენ, ი. 17,1.

ეგვპტით უწოდო ძესა ჩემსა, მ. 2,15; ძ. კაცისასა არა აქუს, სადა თავი მიიღრიკოს, მ. 8,20; ლ. 9,58; კელმწიფე-ბაა აქუს ძ. კაცისასა... მიტყეებად ცოდვათა, მ. 9,6; მრ. 2,10; ლ. 5,24; რომლისაა უნდეს ძ. გამოცხადების, გამოუცხადოს, მ. 11,27; ვისი უნდეს ძ. გამოცხადებად, გამოუცხადოს, ლ. 10,22; კურთხევაა (დიდება C) ძ. დავითისსა, მ. 21,15; ჯერ-არს ძ. კაცისასა ფრიად ვნებად, მრ. 8,31 C; ძ. კაცისასა სარკხვენელ უჩნდეს იგრ მრ. 8,38 C; იგიცა მიდგომილ არს ძ., ლ. 1,36; იყო სიტყუაჲ უფლისაჲ იოვანეს ზედა, ძ. ზაქარიასსა, ლ. 3,2 C; იუდა, ამბორისყოფითა მისცემა ძ. კაცისასა, ლ. 22,48; თანა-აც ძ. კაცისასა მიცემად ქელთა კაცთა ცოდვილთასა, ლ. 24,7 C; რომელი მიჰსცა იაკობ ძ. თუსსა იოსებს, ი. 4,5; არა ჯელ-ეწიფეინის ძ. კაცისასა საქმედ არცა ერთ რას თავით თუსით, ი. 5,19; ყოველი საშჯელი მოსცა ძ., ი. 5,22; ყოველნი პატივ-ჰსცემდენ (პატივისა-უყოფდენ C) ძ.,... რომელმან პატივ-ჰსცეს ძ., ი. 5,23; ეგრეცა ძ. მოსცა (ცხორებდა), ი. 5,26; რომელი ჰხედვიდეს ძ. და ჰრწმენეს ჩგი, ი. 6,40; ვრ წერილ არს ძ. ზედა კაცისასა, მრ. 9,12 C; მოიხილე ძ. ზედა ჩემსა, ლ. 9,38; და აღესრულნენ დაწერილნი წინაწარმეტყუელთანი ძ. ზედა კაცისასა, ლ. 18,31; იხილნეთ... ანგელოზნი ღმრთისანი, აღმავალნი და გარდამომავალნი ძ. ზედა კაცისასა, ი. 1,51.

მოვედ განყოფად ძის ცოლი დედა-მთილისაგან, მ. 10,35; განვეთას... დედამთილი ძის ცოლისაგან თუსისა და ძის ცოლი დედამთილისაგან, ლ. 12,53.

წიგნი შობისა იესუ ქრისტისი, ძისა დავითისი, ძისა აბრაჰამისი, მ. 1,1 C; ვერ დაასრულოთ ქალაქები... მოსლვად-

მდე ძ. კაცისაჲსა, მ. 10,23 C; რაჲ თქვან ჩემთვის კაცთა, ძ. კაცისაჲ ყოფაჲ, მ. 16,13; ჯერ-არს ძ. კაცისაჲ ვნებად მათგან, მ. 17,12; ჯერ-არს ძ. კაცისაჲ ვნებად ფრიად, მრ. 8,3; ლ. 9,22; რომელმან ყო ქორწილი ძ. თუსისაჲ, მ. 22,2; ვიდრე სისხლადმდე ზაქარიასა, ძ. ბარუქისა, მ. 23,35; ლ. 11,51; ეგრეთ იყოს მოსლკაჲ ძ. კაცისაჲ, მ. 24,27,37,39; მაშინ გამოჩნდეს სასწაული (ნიში იგი C) ძ. კაცისაჲ, მ. 24,30; დასაბამი სახარებისაჲ იესუ ქრისტისი, ძ. ღმრთისაჲ, მრ. 1,1; იყო სიტყუაჲ იოვანესა მიმართ, ძ. ზაქარიასა, ლ. 3,2; ოდეს გული გითქუმიდეს თქუენ დღეთათუს ძ. კაცისათა ხილვად, ლ. 17,22; გწადოდის თქუენ ხილვად დღე ერთი დღეთაგან ძ. კაცისათაჲ, იქვე C; ეგრეთ იყოს დღეთა მათ ძ. კაცისათა, ლ. 17,26; რა ღირს იქმნეთ... დადგრომად წინაშე ძ. კაცისა, ლ. 21,36; ჯერ-არს ძ. კაცისა მიცემად ქელთა კაცთა ცოდვილთასა, ლ. 24,7; ეგრეთ ჯერ-არს აღმადღებდა ძ. კაცისაჲ, ი. 3,14; 12,34; რ არა ჰრწმენა სახელისა მიმართ ძ. ღმრთისა, ი. 3,18; რ არა ჰრწმენა სახელი მხოლოდ-შობილისა ძ. ღმრთისა, იქვე C; რომელი ურჩ იყოს ძ., ი. 3,36; ოდეს მკუდართა ისმინენ სიტყუანი ძ. ღმრთისანი, ი. 5,25; უკუეთუ არა ჰჰქამოთ ქორცი ძ. კაცისაჲ, ი. 6,53; ოდეს მკუდართა ესმოდის ვმაჲ ძ. მის ღმრთისაჲ, ი. 5,25 C; შეიკლიმონ ძ. ჩემისაგან, მ. 21,37 C; თუ ვინმე თქუას სიტყუაჲ ძ. კაცისაჲსათუს, მ. 12,32 C; შეიკლიმონ ძ. ჩემისათუს, მრ. 12,6; განვეთას მამაჲ ძისაგან და ძმ მამისაგან, ლ. 12,53; რა იდილოს მამაჲ ძისა თანა, ი. 14,13; რომელმან თქუას სიტყუაჲ ძისათუს კაცისა, მ. 12,32; ლ. 12,10; შეიკლიმონ ძ. ჩემისა, მ. 21,37; ვა წერილ არს ძ.

კაცისა, მრ. 9,12; განთქუანსახელი თქუენი ვაზბოროტთაჲ ძიხაოუხ კაცისა, ლ. 6,22; მოვიდა დედაჲ ძეთა ზებედესთაჲ ძითურთ თვისით, მ. 20,20 C; რომელ საგონებელ იყო ძედ იოსებისა, ლ. 3, 23; არლარა ღირს ვარ წოდებად ძედ შენდა, ლ. 15,19,21; ვრ უკუე იტყვან თქუენგანნი ვინმე ქრისტესა ძედ დავითისა, ლ. 20,41; თავი თვისი ძედ ღმრთისა ყო, ი. 19,7.

იოსებ, ძეო დავითისო, ნუ გეშინნი მიყვანებად მარიამისა, მ. 1,20; რაჲ ძეს ჩუენი და შენი, იესუ, ძეო ღმრთისაო, მ. 8,29; რაჲ ძეს ჩემი და შენი, იესუ, ძეო მადლისაო, ლ. 8,28; მრ. 5,7; შემიწყალენ ჩუენ, უფალო, ძეო დავითისო, მ. 9,27; 20,31; შემიწყალენ ჩუენ, იესუ, ძეო დავითისო, მ. 20,30; შემიწყალე მე, უფალო, ძეო დავითისო, მ. 15,22; ძეო დავითისო, შემიწყალე მე, მრ. 10,47,48; ლ. 18,38,39; ნეტარ ხარ შენ, სიმონ, ძეო იონაჲსო, მ. 16,17.

ძენი თქუენნი რაჲთა განსხებენ, მ. 12, 27; ლ. 11,19; თესლნი იგი კეთილნი ესენი არიან ძ. სასუფეველისანი, მ. 13, 38; ღუარძლნი იგი არიან ძ. უკეთურებისანი, მ. 13,38; წარიყვანა პეტრე და ორნი ძ. ზებედესნი, მ. 26,37; დაჰსდვა მათ სახელები: ბანერეგეს, რომელ არს: ძ. ქუხილისანი, მრ. 3,17; მოუძღეს მას იაკობ და იოვანე, ძ. ზებედესნი, მრ 10,35; ეგრევე იაკობ და იოვანე, ძ. ზებედესნი (განვრებებამან შეიპყრან), ლ. 5,10; ძ. (+ იგი D) ამის სოფლისანი უგონიერეს არიან უფროჲს ძეთა ნათლისათა ნათესაჲსა შორის მათსა, ლ.16,8; ძ. ღმრთისანი და აღდგომისანი არიან, ლ. 20,36; იგი თავადი ამისგან სუმიდა, ძ. მისნი და საცხოვარი მისი, ი. 4,12; იყენეს ზოგად სიმონ-პეტრე და თომა... და ძ. ზებედესნი, ი. 21,2; რა დასხდენ

ორნი ესე (—C) ძ. ჩემნი ერთი მარჯუენით შენსა და ერთი მარცხენით შენსა, მ. 20,21; ძ. იგი ხასუფეველისანი განითხინენ ბნელსა მას გარესკენლსა, მ. 8,12; თანა-წარიყვანა იესუ პეტრე და იაკობი და იოვანე, ძ. იგი ზებედესნი, მრ. 14, 33 L.

რომელ-იგი სასყიდლის ყვეს ძეთა ისრაჲლისათა, მ. 27,9 C; კელ-მე-ეწიფებისა ძ. სიძისათა გლოვად, ვიდრემდის სიძე იგი მათ თანა არს, მ. 9,15; ვერ კელ-ეწიფების ძ. სიძისათა, ვიდრე სიძე იგი მათ თანა არს, მარხვად, მრ. 2,19; ნუუკუე კელ-ეწიფებისა ძ. სიძისათა, ვიდრემდე სიძე მათ თანა არს, რა ამარხვებდეს მათ, ლ 5,34; ძენი ამის სოფლისანი უგონიერეს არიან უფროჲს ძ. ნათლისათა ნათესაჲსა შორის მათსა, ლ. 16,8; ყოველი მიეტევოს ძ. კაცთა ცოდვანი და გძობანი, მრ. 3,28; მოუქდა იესუს დედაჲ იგი ძ. ზებედესთაჲ ძ. თანა თვისთა, მ. 20,20; მრავალნი ძ. ისრაჲლისათანი მოაქციენეს უფლისა ღმრთისა მათისა, ლ. 1,16; რომელთა თანა იყო... დედაჲ ძ. მათ (—CD) ზებედესთაჲ, მ. 27,56; რომელი მოიყიდეს ძეთაგან ისრაჲლისათა, მ. 27,9; მრავალნი ძეთა მათგან ისრაჲლისათაჲ მოაქციენეს უფლისა მიმართ ღმრთისა მათისა, ლ. 1,16 C; ნათელსკემდით მათ სახელითა მამისაჲთა და ძახაჲთა და სულისა წმიდისაჲთა, მ. 28,19.

2. ძე, 0—1 [დება (ძეგხ), лехата]: აჰა ცული ძირთა თანა ზეოასი ძეს [-ძეგხ], მ. 3,10; ლ. 3,9; ყრმაჲ ჩემი ძეს სახლსა შინა ჩემსა დაქსნილი, ძკრ-ძკრად ტანჯული, მ. 8,6 C; რაჲ ძეს ჩუენი და შენი, იესუ, მ. 8,29; მრ. 1, 24 C; რაჲ ძეს შენი და მიგის კაცისა

მართლისად, მ. 27,19; რად ძეს ჩემი და შენი, იესუ, ძეო მალლისაო, მრ. 5,7 C; ლ. 8,28; რად ძეს შენი და ჩემი, დედაკაცო, ი. 2,4 C.

ძება ნ. გამოძება, განძება.

ძელ [ზე, ძეძეძი]: უკუეთუ ძელსა ნედლსა ამის უყოფენ, კმელსა მას რად-მელა უყონ, ლ. 23,31 C.

ძი [კითხ. ნაწილაკი, = თუ, აბა იუ]: აცადეთ, ვიხილოთ, მო-ძი-ვიდეს ელია განრინებად მაგისა, მ. 27,49 C; მრ. 15, 36 C; გამოვიდეს ხილვიდ, რად-ძი არს, რომელ-იგი იქმნა, მრ. 5,14; განიგდებ-დეს მის ზედა წილსა, ვინ-ძი რად აღი-ლოს, მრ. 15,24; თუალ-უყოფდეს მამა-სა მისსა, რად-ძი უნდეს სახელის-დებად მისა, ლ. 1,62; შევიდა მათა გულის სი-ტყუადაცა: ვინ-ძი იყოს უდიდეს შორის მითსა, ლ. 9,46; უნდა ხილვად იესუსი, ვინ-ძი არს, ლ. 19,3.

ძიება, ი: არს, რომელმან იძიოს და საჯოს, ი. 8,50 C.

ი ვნ.: რა იძიოს სისხლი ყოველთა წინაწარმეტყუელთაჲ, ლ. 11,50; ჰე, გეტყ; თქუნენ, იძიოს ნათესავისა ამის-გან, ლ. 11,51 C; რომელსა მიეცა დი-დად, დიდადცა იძიოს მისგან, ლ. 12,48.

ე: ვეძიებ ნაყოფსა ლელუსა ამას ში-ნა, ლ. 13,7; არა ვ. ნებასა ჩემსა, ი. 5,30; მე არა ვ. დიდებასა ჩემსა, ი. 8, 50; რასა ეძიებ, ი. 4,27; ვის ე., ი. 20,15; ჰეროდე გეძიებს შენ მოკლვად, ლ. 13,31; ვინ გ. შენ მოკლვად, ი. 7, 20; ნათესავი ბოროტი და მემრუშს სა-სწაულსა ეძიებს, მ. 12,39; 16,4; რად არს ნათესავი ესე, რ. ე. სასწაულსა, მრ. 8,12; მამად ეგვეითართა ე. თაყუა-ნის-მცემელთა მისთა, ი. 4,23; არს, რომელი ჰჭვის და ე., ი. 9,50; მე და მამად შენი ვრორინებთ და გეძიებთ შენ, ლ. 2,48; მეძიებთ მე არა თუ, რა იხილნეთ სასწაულნი, ი.

6,26; რადსათჳს მ. მე მოკლვად, ი. 7, 19; მ. მე მოკლვად, ი. 8,37,40, უკუე-თუ მე მ., ი. 18,8; იესუს ჯუარ-კუ-მულსა ეძიებთ, მ. 28,5; იესუს ე., ნაზა-რეველსა, მრ. 16,6; ნუ ე., რად შეპოთ და რად ჰსუათ, ლ. 12,29; რადსა ე-ცხოველსა მას მკუდართა თანა, ლ. 24, 5; რასა ე., ი. 1,38; დიდებასა მხოლოდსა ღმრთისასა, არა ე., ი. 5,44; ვის ე., ი. 18,4,7; ყოველნი გეძიებენ შენ, მრ. 1, 37; დედა შენი და ძმანი შენი გარე-შე ღვანან და გ. შენ, მრ. 3,32; ლ. 8,20 C; ამას ყოველსა წარმართნი ეძი-ებენ, მ. 6,32; მოკითხვას ე. უზნებსა ზედა, მრ. 12,38 C; ამას ყოველსა ნა-თესავნი სოფლისანი ე., ლ. 12,30; მრავალნი ე. სლვად და ვერ უძლონ, ლ. 13,24.

რომელი ეძიებენ, პოის, მ. 7,8 C; მი-მოვალნ ურწყულთა ადგილთა და ე-განსასუენებელსა, მ. 12,43; ლ. 11,24; რომელი ე. კეთილსა მარგალიტსა, მ. 13,45; დიდებასა თავისა თუისასა ე.; ხ რომელი ე. დიდებასა მომავლინ-ბელისა თუისასა, ი. 7,18; ამას ყოველ-სა წარმართნი ეძიებედ, მ. 6,32 C.

მიერიოთგან ეძიებდა ეამსა მარჯუესა, რა მისცეს იგი მათ, მ. 26,16; ლ. 22, 6; ე., ვრმეცა ეამსა მარჯუესა მიმსცა იგი მათ, მრ. 14,11; ერი იგი ე. მას, ლ. 4,42; ყოველი იგი ერი ე. შეახლ-ბად მისა, ლ. 6,19; ე. ნაყოფსა მისგან, ლ. 13,6; გეძიებდით შენ, ლ. 2,48 C; რადსა მეძიებდით მე, ლ. 2,49; მ. მე არა თუ სასწაულისა ხილვისათჳს, ი. 6, 26 C; აწ-ლა გეძიებდეს შენ ჰურიანი კვისა დაკრებად, ი. 11,8; რომელნი ეძიებდეს [ფწყვ.] სულსა მაგის ყრმისა-სა, მ. 2,20; ე. მის სიტყუად, მ. 12,46; ე. მას შეპყრობად, მ. 21,46; მრ. 12,12 C; ე. 7,30; ე. კუალად შეპყრობად მას, ი. 10,39; მღღელთ მოძღუარნი იგი და ყო-

კვლი კრებული ერისაჲ ეძიებდეს ცრუ-
 შოწამეთა იესუსათჳს, მ. 26,59; მრ. 14,55;
 ე. სასწაულსა ზეცით, მრ. 8,11C; ე.,
 ვრმა წარწყმიდეს იგი, მრ. 11,18;
 ე. მღვდელთ მოძღუარნი იგი და მწიგ-
 ნობარნი იესუს, მრ. 14,1; ე. მას ნა-
 თესავთა შორის მისთა და მეცნიერთა,
 ლ. 2,44; მოიქცეს იგინი იერუსალმდ-
 ვე და ე. მას, ლ. 2,45; ყოველი იგი
 ერი ე. შეახლებად მისა, ლ. 6,19C;
 მღვდელთ მოძღუარნი იგი და მწიგნო-
 ბარნი და მთავარნი ერისანი ე. მას
 წარწყმედად, ლ. 19,47; ე. მას მღვდელთ
 მოძღუარნი იგი და მწიგნობარნი, ლ.
 22,2; ამისთჳს უფროჲს ე. ჰურიანი იგი
 მოკლვად იესუს, ი. 5,18; მოვიდეს კა-
 ფარნაუმად და ე. იესუს, ი. 6,24; ე.
 ჰურიანი მოკლვად მას, ი. 7,1; ჰურიან-
 ნი ე. დღესასწაულსა მას და იტყოდეს;
 ი. 7,11; რომელსა-იგი ე. მოკლვად, ი.
 7,25; ჰურიანი იგი ე. იესუს, ი. 11,56.

თქუენ ეძიებდით პირველად სასუფე-
 ველსა ღმრთისასა, მ. 6,33; ე. და ჰპო-
 ვოთ, მ. 7,7; ლ. 11,9; ჯარნი ე. სასუ-
 ფეველსა ღმრთისასა, ლ. 12,31.

რომელი ეძიებდეს [კავმ.], პოვოს,
 მ. 7,8; ლ. 11,10; არა-მე... მივიდეს
 და ე. შეტომილსა მის, მ. 18,12C;
 მოჰპართოს სახლი თჳსი და ე. გულს-
 მოდგნედ, ლ. 18,8; მძიებდეთ და არა
 მპოვოთ მე, ი. 7,34,36; მ. მე, ი. 8,21;
 13,33; მრავალნი ეძიებდენ შესლვად და
 ვერ შეუძლონ, ლ. 13,24C.

მით იწყეს ძიებად ურთიერთის, ლ.
 22,23C.

[ნ. კ. ვამოძიება, მოძიები, სიტყუს ვა-
 მოძიება].

ძილ: მათ ეგონა, ვ'დ მძინარები-
 სათჳს ძილისა თქუა, ი. 11,13; განი-
 ღძა იოსეფ ძილისაგან, მ. 1,24C; ...
 ძილისა მისგან, იქვე DE; პეტრე და მის-
 თანანი დამძიმებულ იყვნეს ძილითა,

ლ. 9,32; მათ ეგრე ეგონა, მძინარებასა
 ძილისაჲს ნუ იტყოდა, ი. 11,13C.

1. ძინ, 0—(2)1: ჰქუა მათ: რაჲსა
 გძინავს, ლ. 22,46; სიმონ, გძინავსა,
 მრ. 14,37; არა მომკუდარ არს ყრმაჲ
 ეგე, ა'დ მძინავს (სძ. CE), ლ. 8,52;
 ...სძინავს, მ. 9,24; მრ. 5,39; უკუეთუ
 ხ., ცხონდეს, ი. 11,12C.

ე: წარიპარეს იგი, ვიდრე ჩუენ მე-
 ძინა, მ. 28,13; ხ' თავადსა ეძინა, მ.
 8,24; თავადი ეყო პირით კერძო მის
 ნავისასა თავსა ზედა და ე., მრ. 4,38.

[ნ. კ. დაძინება, მიძინება, მძინარე,
 მძინარება].

2. ძინ ნ. შეძინება.

3. ძინ ნ. მოძინება.

ძირ: რ' ძირ არა დაებნეს და გან-
 ვმა, მრ. 4,6 C; არა უბნ მათ ძირ, მრ.
 4,17 C; ძირი არა აქუნ გულსა თჳსსა,
 მ. 13,21; ამათ ძ. არა უბნ, ლ. 8,13;
 არა თუ დამტკიცებულ არს ძირსა ზე-
 და, ი. 15,4C; იხილეს ლელჳ იგი გან-
 ემელი ძირითგან, მრ. 11,20; ... ძირი-
 თურთ, იქვე C; ყოველი ნერგი ძ. აღი-
 ფხურეს, მ. 15,13; რ' ძირნი არა დაებ-
 ნეს და განვმა, მ. 13,6; მრ. 4,6; არა
 დამტკიცებულ არიედ ძ. მისნი, მრ. 4,
 17; აჰა ცული ძირთა თანა ბეთასა ძეს,
 მ. 3,10; ლ. 3,9.

ძირაკ [ბოტ. კვლიავი, ТМХМ]: რ'
 მოიათვესით პიტნაკისაჲ, ცერეცოჲსაჲ
 და ძირაკისაჲ, მ. 23,23C; რ' მოიღებთ
 ათეულსა პიტნაკისა და ცერეცოჲსასა
 და ძირაკისასა, იქვე DE.

ძლ, ი/უ—2, სტატ. [მემღება]: საქ-
 მედ არა მიძლავს [საქმე (მუშაობა)]
 არ მემძლია, თხოვად მრცხუნის, ლ.
 16,3C; გიძლავს [მეგიძლია] შესუმად
 სასუმელისა მის, რომელსა მე შეესუ-
 მიდე, მ. 20,22; გ. სასუმელისა შესუ-
 მად, რომელ ჩემდა შესუმად არს, მრ.

10,38 C; გიძლავს თუ რაიმე, შეგუეწი ჩუნ, მრ. 9,22 C; გ. თუ, ყოველივე შესაძლებელ არს, მრ. 9,23 C; ჰრქუეს მას: არა გჯდავს, მ, 20,22 C; მრ. 10,39 C.

არავის-ეძლო დაყენება მისა, მრ. 5,4; ვერ ე. სიტყვად მისა, ლ. 1,22; ვერ ე. შემთხვევად მისა, ლ. 8,19 C; ვერ ე. ზე აღზილვად ყოვლითურთ, ლ. 13,11; ამისთვის ვერ ე. რწმუნებად, ი. 12,39; ვერღარა ე. გამოთრევედ მისა, ი. 21,6; არა-მეცა ეძლოა ამას ... ყოფად რაფსამე, ი. 11,37; და ლათუ ვერ ეძლოს აღდგომად და მიცემად, ლ. 11,8.

ძღება, ი/უ [შემღება]: ვერ უძღე [S₂] ესმ ერთ ღძებად, მრ. 14,37 C; ვერ უძღეა ეამი ერთი განღძებად ჩემ თანა, იქვე DE; ვერვინ უძღო მას სიტყვს მიგებად, მ. 22,46; არავენ უღამორჩილებად მისა, მრ. 5,4 C; კაცმან ამან ... ვერ უ. აღსრულებად, ლ. 14,30; ვერ უ. ხილვად ერისა მისგან, ლ. 19,3; ჩუნ რად ვერ უძღეთ [S₂] განჯდად მისა, მ. 17,19 C; მრ. 9,28 C; ესოდენ ვერ უ. [S₂] ესმ ერთ ღძებად, მ. 26,40 C; ვერ უძღეს მიახლებად ერისა მის გამო, მრ. 2,4 C; ვერ უ. შემთხვევად მისა, ლ. 8,19 D; ვრ-მე ვინ უძღის შესლვად სახლსა ძლიერისასა, მ. 12,29 C; არცა უ. ვინ შესლვად ... მრ. 3,27 C; ვერცა ჯაკუთა ვერღარავენ უ. შეკრვად მისა, მრ. 5,3 C; ვრ უძღოთ [S₂] კეთილისა სიტყუად, მ. 12,34 C; თავისა თვისსაჲ ვერ უძღოს ცხოვნებად, მ. 27,42 C; ვერ უ. დადგომად შეუფებამან მან, მრ. 3,24 C; ვერ უ. სახლმან მან დადგომად, მრ. 3,25 C; მურკველმან ქუეყანასა ზედა ვერ უ. ესერ განსხტეაკებად, მრ. 9,3 C; ვინ-მე უ. ცხორებად, მრ. 10,26 C; ვინ-მე უკუე თქუენგანი ზრუნვიდეს და უ. შეძინებად ჰასაკისა თვისისა წყრთა ერთ,

ლ. 12,25; ვინ უ. სმენად მაგის, ი. 6, 60 C; მრავალნი ეძიებენ სლვად და ვერ უძღონ, ლ. 13,24; რომელსა ვერ უ. წინააღდგომად და სიტყვს გებად ყოველთა წინააღმდგომთა თქუენთა, ლ. 21,15.

[ნ. კ. შეძღება].

ძღევა, 0—(3) 2, უპირდ. [დამღევა, გამარჯვება]: მე ვსძღე სოფელსა, ი. 16,33 C; ოდეს უძლიერესი მისა ზედა მოუქდეს და სძლის მას, ლ. 11,22 C; ... სძლოს მას, ლ. 11,22; მე მიძღევივს სოფელსა, ი. 16,33.

ვიდრემდის გამოილოს ძღეველ საშუელი, მ. 12,20.

1. ძლიერ [ზედს.]: რომელი იყო ... ძლიერ საქმითა და სიტყვთა, ლ. 24, 19 D; ... ძლიერი ..., იქვე E; ქარი იგი ძ., მ. 14,30; სიყმილი ძ., ლ. 15,14; ძლიერთა ქართავან, ი. 6,18 C.

[ნ. კ. განძლიერება, უძლიერეს].

2. ძლიერ [არს. ხაზ.]: რაჲმან ძლიერი შექურვილი ჰსცივიდეს ეზოსა თვისსა, ლ. 11,21; უკუეთუ არა პირველად შეკრას ძ. იგი, მ. 12,29; მრ. 3,27; ყო ჩემ თანა დიდძალი (დიდ-დიდნი C) ძლიერმან, ლ. 1,49; გარდამოსთხინა ძლიერნი საყდართავან, ლ. 1,52; ანუ ვრ ვის ჯელ-ეწიფების სახლსა ძლიერისასა შესლვად და ქურბელი მისი გამოლებად, მ. 12,29; მრ. 3,27.

[ნ. კ. უძღურ].

ძღღერება: ყო ძლიერებაჲ მკლავითა თვისითა, ლ. 1,51 C; იხილოთ თქუენ ძე კაცისაჲ, მკლომარჲ მარჯუენით ძლიერებასა, მ. 26,64 C; მრ. 14,62 C; ლ. 22,69; აბბა მამაო ჩემო, ყოველივე ძლიერებით არს შენ წინაშე, მრ. 14, 36 L; ამიერთვან იხილოთ ძღ კაცისაჲ, მკლომარჲ მარჯუენით ძლიერებათა, მ. 26,64; მრ. 14,62.

ძლით [მიგრ, გამო, ხაშუალგობით]: არა ეგების არა მოსლვად საცთურისაჲ, ზ ვაჲ მისა, რომლისა ძლით მოვიდეს, ლ. 17,1 C.

ძმა: იყენეს ჩუენ თანა ზუღ ძმა, მ. 22,25 C; ზუღ ძმა იყენეს, მრ. 12,20 C; იხილნა... სიმონ... დიანდრია, ძმაჲ მისი, მ. 4,18; მრ. 1,16; იხილნა ... იაკობ ზებედესი და იოვანე, ძ. მისი, მ. 4,21; მრ. 1,19; დაჰსლვა სახელი ... იაკობ ზებედესი და იოჰანე, ძ. იაკობისი, მრ. 3,17; ძ. შენი გულ-ძარ რადმე არს შენდა, მ. 5,23; ათორშეტთა მათ მოციქულთა სახელები ესე არს: პირველად სიმონ ... დი ანდრეა, ძ. მისი, იაკობ ზებედესი და იოვანე, ძ. მისი, მ. 10,2; მისიკეს ძმამან ძ. სიკულილ, მ. 10,21; მრ. 13,12; იგი არს ძ. ჩემი, მ. 12,50; ესიძენ მას ძ. მისი ცოლსა მას მისსა ზედა, მ. 22,24 C; წარიყვანნა იესუ პეტრე და იაკობ და იოვანე, ძ. მისი, მ. 17,1; ესე არს ძ. ჩემი და დაჲ ჩემი და დედაჲ ჩემი, მრ. 3,35; არაჲინ უტევა ... გარნა პეტრე და იაკობ და იოვანე, ძ. იაკობისი, მრ. 5,37; ანუ არა ესე არსა ... ძ. იაკობისი და იოსებისი, მრ. 6,3; უკუეთუ ვისმე მოუკლდეს ძ., მრ. 12,19; ლ. 20,28; (გამოიჩრია) სიმონ ... დი ანდრეა, ძ. მისი, ლ. 6,14; ძ. შენი მოსრულ არს, ლ. 15,27; იყო ანდრეაცა, ძ. სიმონ-პეტრესი, მ. 1,40; პოვა მან პირველად ძ. (+იგი C) თჳსი სიმონ, ი. 1,41; რომლისაჲ ძ. მისი ლაზარე სნეულ იყო, ი. 11,2; აღდგეს ძ. (+იგი C) შენი, ი. 11,23; ძ. ესე შენი მომკლდარ იყო და განცოცხლდა, ლ. 15,32; უკუეთუ ისმინოს შენი, შეიძინო ძ. იგი შენი, მ. 18,15; არამცა მომკლდარ იყო ძ. იგი ჩემი, ი. 11,32; არამცა მოკლდა ძ. იგი (-D) ჩემი, ი. 11,32.

მისიკეს ძმამან ძმაჲ სიკულილ, მ. 10,21; მრ. 13,12; უკუეთუ შეგციოდოს შენ ძ. შენმან, მ. 18,15; ლ. 17,3; რაოდენ გზის შემციოდოს მე ძ. ჩემმან, მ. 18,21; შეირთოს ცოლი მისი ძ. მისმან, მ. 22,24; მრ. 12,19; ლ. 20,28; პრქუა მას ... ანდრეა, ძ. სიმონ-პეტრესმან, ი. 6,8.

რომელი განურისხნეს ძმაჲსა თჳსსა ცულად, მ. 5,22; რომელმან პრქუას ძ. თჳსსა რაცა, ... რომელმან პრქუას ძ. თჳსსა ცოფ, მ. 5,22; ვრ პრქუა ძ. შენსა, მ. 7,4; არა თუ მიუტეოთ კაცთა კაცად-კაცადმან ძ. თჳსსა, მ. 18,35 C; აღუდგინოს მკდრი ძ. (+მას C) თჳსსა, მ. 22,24; (თესლი C) მრ. 12,19; ლ. 20,28; დაუტევა ცოლი იგი ძ. თჳსსა, მ. 22,25; დასლვა სახელი ... იაკობს ზებედესსა და იოვანეს, ძ. იაკობისსა, მ. 3,17 C; არავის უფლო მიდევნებად მის თანა, გარნა პეტრეს და იაკობს და იოვანეს, ძ. იაკობისსა, მრ. 5,37 C; არქუ ძ. ჩემსა, ლ. 12,13; დიევე პირველად ძ. მას (-C) შენსა, მ. 5,24.

არა ჯერ-არს შენდა, ვრმცა ცოლად გესუა შენ ძმის ცოლი შენი, მრ. 6,18; რაჲსა ჰხედავ წუელსა თუალსა შინა ძმისა შენისასა, მ. 7,3; ლ. 6,41; აღმოიღე პირველად დირს თუალისაგან ძ. შენისა, მ. 7,5; მერმე იხილო აღმოლებად წუელი თუალისაგან ძ. შენისა, ლ. 6,42; შეაყენა იგი საპყრობილესა ეროლიაჲსთჳს, ცოლისა ფილიპეს, ძ. თჳსისა, მ. 14,3; მრ. 6,17; ფილაქესსა, ძ. მისისასა მეოთხედ მთავრობასა (მსაჯულეებისა C) ... იყო სიტყუაჲ ლმართისაჲ, ლ. 3,1; ამხილებდა პეროლიაჲსთჳს ცოლისა ძ. მისისა, ლ. 3,19; ვრ კელგეწიფების რქუმად ძ. შენისა, ლ. 6,42; რა ნუგეშინის-ჰსტენ მათ ძ. (+მის C) მათისათჳს, ი. 11,19.

ძმალ, მიტრევე და აღმოგილო წუელი თუალისაგან შენისა, ლ. 6,42.

იაკობ შვა იულა და ძმანი მისნი, მ. 1,2C; იოაკიმ შვა იექონია და ძ. მისნი, მ. 1,11C; იბილნა ორნი ძ., მ. 4, 18; იბილნა სხუანი ორნი ძ., მ. 4,21; დედა მისი და ძ. მისნი დგეჯ გარე, მ. 12,46; მოვიდეს ძ. მისნი და დედა მისი, მრ. 3,31; ლ. 8,19; დედა შენი და ძ. შენი დგანან გარეშე, მ. 12,47; მრ. 3,32; ლ. 8,20; ვინ არიან ძ. ჩემნი, მ. 12,48; მრ. 3,33; აჰა დედა ჩემი და ძ. ჩემნი, მ. 12,49; მრ. 3,34; ძ. მისნი (არა არიანა) იაკობ და იოსებ და იულა, მ. 13,55; რომელმან დაუტეოს (რომელსა დაეტეოს C) სახლი გინა ძ., მ. 19,29; მრ. 10,29; რომელმან დაუტევა ... დედა გინა ძ., ლ. 18,29; იყენეს ჩუენ შორის შუდნი ძ., მ. 22, 25; მრ. 12,20; ლ. 20,29; თქუენ ყოველნი ძ. ხართ, მ. 23,8; უკუეთუ არა მიიღოს ასი წილი ეამსა ამას სახლი და ძ., მრ. 10,30; დედა ჩემი და ძ. ჩემნი ესენი არიან, ლ. 8,21; (რომელმან) არა მოიძულოს მამა თუცი ... და ძ. და დანი, ლ. 14,26; მისხენ ხუთნი ძ., ლ. 16,28; არიან მუნ ჩემნი ძ. ხუთნი, იქვე C; და შენ ოდესმე მიიქცე და განამტყიცნე ძ. შენი, ლ. 22,32; (შთავიდა) თვი და დედა მისი და ძ. მისნი, ი. 2,12; ეჲ აღვიდეს ძ. მისნი დღესასწაულსა მას, ი. 7,10.

პრქუეს მას ძმათა მისთა, ი. 7,3; ძ. მისთა (პრქვან) იაკობ და იოსებ და სიმონ და იულა, მ. 13,55 C; წარვედით და უთხარო ძ. ჩემთა, მ. 28,10; ნუ ჰხადი მეგობართა შენთა, ნუცა ძ. შენთა, ლ. 14,12; არცოლა ძ. მისთა პრწმენა მისი, ი. 7,5; განჯდა სიტყუა ესე ძ. შორის, ი. 21,23; რაოდენი უყავთ ერთსა ამას მცირეთაგანსა ძ. ჩემთასა, იგი მე მიყავთ, მ. 25,40; ... ერთსა ამას

ძ. ჩემთა მცირეთაგანსა ..., იქვე C; წარვედ ძ. ჩემთა, ი. 20,17; ნიეცნეთ თქუენ მამა-დედათაგან და ძ. და მეგობართა, ლ. 21,16; განრისხნეს (გული განიწყეს C) ორთა მით ძმათათჳხ, მ. 20,24; განჯდა სიტყუა იგი ძ. მიმართ, ი. 21, 23 C.

[ნ. კ. მოძმე].

ძმარ: მისცეს მას ძმარი ნავლისა შეზაებული, მ. 27,34; მოუცილან მას და ძ. მიუპყრიან, ლ. 23,36; ოდეს მიიღო ძ. იგი იესუ, ი. 19,30; მოილო ღრუბელი და აღავსო ძმართა, მ. 27,48; აღავსეს ღრუბელი ძ., მრ. 15,36; ქურპერი დგა მუნ ძ. საესს. და ღრუბელი აღავსეს ძ. მით უსუსა თანა, ი. 19,29.

ძნ, * /უ—2: უძნდა [ემნელოზად, ჟვირდა] სიტყუა იგი და ჰგომოდეს მას მრავლისა მისთჳს სიტყუსა, ლ. 11,53.

ძნა ნ. ძნეულ.

ძნელ: ვრ ძნელ არს ფასიერთად შესულად სასუფეველსა ღმრთისასა, მრ. 10,23 C; რაოდენ ძ. არს, რომელნი საფასეთა ესენი, შესლვად სასუფეველსა ღმრთისასა, მრ. 10,24.

ძნელოვან: და იყენენ ძნელოვანნი აღვილად და ღვრლოვანნი გზად წრფელად, ლ. 3,5 C.

ძნეულ: შეკრიბეთ პირველად ღუარძლი იგი და შეკართ ძნეულად, მ. 13, 30.

ძნიალ [ძნელად, გაჭირვებით]: მონად ჩემი დაცემულ არს სახლსა შინა ჩემსა განრღუეული და ძნიალ იგუემების იგი, მ. 8,6; მდიდარი ძ. შევიდეს სასუფეველსა ღმრთისასა, მ. 19,23; ტურთი მიმიმე და ძ. სატკრთველი, მ. 23,4; ლ. 11,46; მოჰგუარეს მას ყრუ და ძ. მეტყუელი, მრ. 7,32; ძ. შევიდენ სასუფეველსა ღმრთისასა, რომელთა აქუნდეს საფასს, მრ. 10,23; ლ. 18,24; სულმან

უკეთურმან შეიპყრის იგი... და ძნიაღ
განეშორის მისგან, ლ. 9,39.

ძოგნა: მან წარავლინა იგი კელად
თუხა ძოგნად ლორთა, ლ. 15,15.

იყო მათგან შორს კოლტი ლორთად
მძოგნა, მ. 8,30; მრ. 5,11; ლ. 8,32.

[5. კ. დამოგება, სამოვარ].

1. ძოწეულ [არზ. ხაზ., =წითელი ტა-
ხინხამოხი (მონახხნაში), პორფირო]: შე-
ჰმოსეს მას ძოწეული, მრ. 15,17; ი. 19,
2 C; განსძარკუეს მას ძ. იგი, მრ. 15,
20; ემოსებოდა ძოწეულითა (წოწეუ-
ლითა C) და ბისონითა, ლ. 16,19.

2. ძოწეულ [ზედხ.]: სამოსელი ძო-
წეული შეჰმოსეს მას, ი. 19,2; ეღვა
ეკლთა გვრგვნი და ძ. სამოსელი, ი.
19,5.

1. ძრვა [მიწისმვრა]: აჰა ესერა ძრვა
იყო დიდ, მ. 28,2 D; იყოს ძ. აღგიღ-
აღგიღ, მრ. 13,8 C; აჰა ესერა ძრვაჲ
იყო დიდ, მ. 28,2 E; იხილეს ძ. იგი და
რად-იგი იქნა, მ. 27,54; იყენენ სიყმილ-
ნი და სრუანი და ძრვანი აღგიღდაღ-
გიღლ, მ. 24,7; მრ. 13,8; ლ. 21,11.

2. ძრვა [ღველვა]: ძრვა იყო დიდ
ზღუისა მას ზედა, მ. 8,24; ძრვაჲ...,
იქვე C; იყოს... შეკრებათ თესლებისად
განკვრებითა ოხრისადათ ვა ზღუსაგან
და ძრვება, ლ. 21,25.

[5. კ. აღძრვა, შეძრვა, წარძრვა].

ძრწოლა, ძწოლა, 0—1: ღედაკაცი
იგი შეზინდა და ძრწოლა, მრ. 5,33 C;
ღედაკაცსა მას შეეზინა და ძწოლა, იქ-
ვე DE.

ძრწოლება, ძწოლება, ა—2: დააკუე-
თი იგი ეშმაქმან მან და აძრწოლებდა
(აძწ. CE) მას, ლ. 9,42.

მოვიდა ძრწოლით (ძწ. E), ლ. 8,47.
ძრწუნ 6. შეძრწუნება.

ძრ [ფიდი, ბორბი]: რად ძრ უქ-
მნიეს ამას, ლ. 23,22 C; რად ძარი უქ-
მნიეს, მ. 27,23 C; ყოველი ძ. შინაგან

გამოვალს, მრ. 7,23 C; რად ზრახვთ
ძრხა, მ. 9,4 C; რ მიიღე კთილი
ცხოვრებასა შენსა, დი ლეხარე იგრეცე
ძრხი იგი, ლ. 16,25 C.

[5. კ. გულ-ძრ, უძრეს, ძრის მოქ-
მედ, ძრის საქმე, ძრის სირყუა, ძრ-
ძრად].

ძრის მოქმედ [ბორბომოქმედი]:
არა თუმცა ძრის მოქმედ იყო: კაცი
იგი, ი. 18,30 C; მოჰყენდეს სხუანიცა
ორნი ძრის მოქმედნი მოკლედ მის
თანა, ლ. 23,32; მუნ ჯუარს-აცუეს იგი
და ძ. მ. იგი, ლ. 23,33; გამოვიღოლიან
... ძრხება მოქმედნი აღდგომად სასჯე-
ლისად, ი. 5,29 C; ერთი დამოკიდებულ-
თაგანი ძრის მოქმედთაჲ ჰგმობდა მას,
ლ. 23,39.

ძრის საქმე [ფიდიხ ქმნა, დანამაუ-
ლი]: რად წეს-არს შაუთისა შინა: ქვე-
ლის საქმე ანუ ძრის საქმე, მრ. 3,4 C;
რას ძრის საქმეხა შესწიმებთ კაცსა
მაგას, ი. 18,29.

ძრის ხიჯუა, ი [ფიდიხ თქმა]: რო-
მელსა თქუენ ძრხა იტუთ მაგისტუს,
ლ. 23,14 C; განკრძალულად ძრხა იტ-
ყოლებ მისთუს, ლ. 23,10 C; რომელი
ძრხა იტუთ მამისათუს ანუ ღედი-
სათუს, მ. 15,4 C; ... ძრხ ი. ..., მრ.
7,10 C.

რომელმან კელ-იწითოს ძრის ხი-
ტუად, მრ. 9,39 C.

ნუ ჰგონებთ, ერგცა მე ძრის შე-
ტუულ რადმე ყუაე თქუენთუს წინაშე
ღმრთისა; არს, რომელი ძ. მ. არს
თქუენთუს, მოსე, ი. 5,45 C.

ძრ-ძრად [მლიან მნილად]: ყრმაჲ
ჩემი ძეს სახლსა შინა ჩემსა დაჯნილი,
ძრ-ძრად ტანჯული, ი. 8,6 C; შე-
იწყალე ძმ ჩემი, რ ახლის პიროვან არს
და ძრ-ძრად იგუემების, მ. 17,15 C.

ჭუალ: სულსა ქორც და ჭუალ არა
ასხენ (არს C), ლ. 24,39; ჭუალი მისი

არა შეიმუსროს, ი. 19,36; შინაგან სავსე არიან ძულალებითა მკუდართაგათა და ყოვლითა არაწმიდებითა, მ. 23,27.

ძულე: რომელმან გამოიღის საუნჯი საგან თვისისა ძულელი და ახალი, მ. 13,52; არაინ სუამნ ძულესა ღუნოსა და მეცსეულად მნებავნ ახალი, რ' თქვს, ვ'დ: ძ. უტკბილეს არს, ლ. 5,39; თხიერი ძ., მრ. 2,22; თხიერსა ძულესა, მრ. 2,22; სამოსელსა ძ., მ. 9,16; მრ. 2,21; ლ. 5,36; ძ. ღუნოსა, ლ. 5,39; ძ. მას ვერ შეგავენ სადგმელი ახლისა სამოსლისაჲ, ლ. 5,36; თხიერნი ძულენი, ლ. 5,37; თხიერთა ძ., მ. 9,17; მრ. 2,22 C; ლ. 5,37; მოაბის ცოცხალიცა იგი ახალმან მან ძულელისაჲ მის, მრ. 2,21; გამოიღოიძის სწორად თვისა ახალმან მან ძ. მის, იქვე C.

[ნ. კ. დამუელება].

ძულ, 0—2: მე ვძულ (სოფელსა), ი. 7,7; რომელსა მე ვძულდე, მამაცა ჩემი ხძულს, ი. 15,23 C; ამისთვის მძულთ (სძ. CE) თქუენ სოფელსა, ი. 15,19; მძულნ (სძ. CE) მას ნათელი, ი. 3,20; მოქალაქეთა მისთა მძულდა (სძ. E) იგი, ლ. 19,14; რომელსა მე ვმძულდე (ვძძ. CE), ი. 15,23; რომელსა მძულდეს (სძ. CE) თავი თვისი ამას სოფელსი, ი. 12,25; რომელსა მე ვმძულდე, მამაცა ჩემი მ. (სძ. E), ი. 15,23; ანუ ერთი ხძულდეს და ერთი შეიყუაროს, ლ. 16,13.

[ნ. კ. მოძულე].

ძულეზა, ი: მაშინ იძულეზდენ [შეიმძულეზდენ] ჳრთიერთას, მ. 24,10 C.

[ნ. კ. მოძულეზა].

ძულოზა, 0—2: უკუეთუ სოფელი ვძულოზხ თქუენ, ი. 15,18.

ი: მაშინ... იძულოზდენ [შეიმძულეზდენ] ჳრთიერთას, მ. 24,10.

ძუროზა, 0—1: დაერდომილ იყო... და ქუე ძურეზოდა, ლ. 16,20.

[ნ. კ. ქუეწარამძრომელ].

ძუძუ: (ნეტარ არიან) ძუძუნი, რომელთა მსწოვდი, ლ. 11,27; ნეტარ არიან... ძ., რომელთა არა განზარდნეს, ლ. 23,29; ნეტარ... ძუძუთა, რომელთა არა აწოეს, იქვე C.

ძღეზა ნ. განძღეზა.

ძლოლა, ი/უ—2: ოდეს მოვიდეს სული იგი ქეშმარიტებისაჲ, ვძლოლის თქუენ ქეშმარიტებასა ყოველსა, ი. 16,13.

[ნ. კ. წარმოძლოლა, წარძლოლა, წინა-ძლოლა, წინა-წარძლოლა].

ძლუ ნ. მოძლუარ, მდღელთ მოძლუარ, მძლუარ, შჯულის მოძლუარ, წინამძლუარ.

ძლუანება ნ. მიძლუანება, მოძლუანება, წარძლუანება.

ძლუანვა ნ. წარძლუანვა, წინა-წარძლუანვა.

ძლოზა ნ. განმძლარ, განძლოზა.

ძლუენ: შეწირეს მისა (მოართუეს მას C) ძლუენი: ოკროჲ, გუნდრუკი და მური, მ. 2,11.

წ

წად, 0—2, სტატ.: ხწადინ [ხსურდა ზოღმე, ენატრებოდა ზოღმე] აღესებად მუცილისა თვისისა რქისა მისგან, რომელსა კამედ ღორნი, ლ. 15,16 C; ხწადინ ვანძლომად ნაბიქევისა მისგან, რომელი

მელი გარდამოვიარდის ტაბლისაგან მის მდიდრისაჲსა, ლ. 16,21 C; მწადოლა (სწ. CE) ხილვად რაჲსამე სასწაულისა ყოფად მისგან, ლ. 23,8; ხწადოლა მრავლით ეამითგან ხილვაჲ მისი, ლ. 23,8 C;

აბრაამს მამასა თქუენსა, სწადლოდის ხილვაჲ დღისა ჩემისაჲ, ი. 8,56 C; გწადლოდის თქუენ ხილვად დღე ერთი დღეთაგან ძისა კაცისათაჲ, ლ. 17,22 C.

წადიერ, წადნიერ: მრავალი ერი ისმენდა მისა წადიერად [მცნდომებით, ხურვლით], მრ. 12,37 C; ისმინის და ფრიადცა ყვის და წადნიერად ერჩინ მას, მრ. 6,20 C.

წათ [გერი; შუბის მსგავსი იარაღი]: ეწა ავაზაკსა ზელა გამოსრულ ხარო მახვლითა და წათითა შეპყრობად ჩემდა, მ. 26,55 C; მრ. 14,48 C; (მოვიდა) ერი მრავალი მახვლებითა და წათებითა, მ. 26,47; მრ. 14,43; ეწა ავაზაკსა ზელა გამობუყდით მახვლითა და წ. შეპყრობად ჩემდა, მ. 26,55; მრ. 14,48; ლ. 22,52.

[6. კ. წითოსან].

წათოსან [კერძიანი; შუბოსანი (6. წათ)]: მოიწია იულა... და მის თანა ერი მახვლოსნები და წათოსნები, მრ. 14,43 C; (მოვიდა) ერი მახვლოსანნი და წათოსანნი, მ. 26,47 C.

წათქრომა, 0—(2) 1 [გაქცევა, გარბევა, გაფრენა]: ერთი იგი მოწაფე წინა წათქრა უადრეს პეტრესა, ი. 20,4 C.

წაშება, 0—2 [დადასტურება, დამოდება]: მე ვწაშებ მისთვის, ი. 7,7; თუ ვ. თავისა ჩემისათვის, ი. 8,14 C; მე ვარ, რომელი ვ. ჩემთვის, ი. 8,18; შენ თავისა შენისათვის თუ მწაშებ (სწაშებ CE), ი. 8,13; იოვანე წაშებს მისთვის, ი. 1,15 C; რომელი იხილა და ესმა, ამას წ., ი. 3,32; რომელი წ. ჩემთვის, ი. 5,32; რომელსა წ. ჩემთვის, ი. 5,32; იგი წ. ჩემთვის, ი. 5,37 C; წ. ჩემთვის მომავლინებელი ჩემი მამაჲ, ი. 8,18; რომელი წ. ამისთვის, ი. 21,24; რომელი ვიხილეთ, ვწაშებთ, ი. 3,11; ამით სწაშებთ თავით თვისით, მ. 23,31; ესევე საქმენი წაშებენ ჩემთვის, ი. 5,36; რომელნი წ.

ჩემთვის, ი. 5,39; ესენი წ. ჩემთვის, ი. 10,25; წაშებდა, ედ: ყოველი, რადცა ექმენ, მითხრა მე, ი. 4,39; თავადი იესუს წ., ი. 4,44; უკუეთუ მე ვწაშებდე თავისა ჩემისათვის, ი. 5,31; მე ვიხილეთა ვწაშე, ი. 1,34; რომლისათვის შენ მწაშე (სწაშე CE), ი. 3,26; იოვანე წაშა მისთვის, ი. 1,15; წ. იოვანე და თქუა, ი. 1,32; ვრმცა წ. ვინმე კაცისა მისთვის, ი. 2,25 C; თუთ თავადმან წ., ი. 4,44 C; რომელ წ. ჩემთვის, ი. 5,32 C; თქუენ მიაველინეთ იოვანესა, და წ. კეშმარიტი, ი. 5,33; მან წ. ჩემთვის, ი. 5,37; წ. და თქუა, ი. 13,21; რომელმან იხილა, წ., ი. 19,35; უკუეთუ ბოროტსა ვიტყოდე, წაშე ბოროტისათვის, ი. 18,23; უკუეთუ მე ვწაშო ჩემთვის, ი. 5,31 C; და ლითუ მე ვ. თავისა ჩემისათვის, ი. 8,14; რა ვ. კეშმარიტი, ი. 18,37; რა წამოს ნათლისა მისთვის, ი. 1,7,8; რა წ. ვინმე კაცისა მისთვის, ი. 2,25; მან წ. ჩემთვის, ი. 15,26.

ე: თქუენ თუთ მეწაშებით მე, ი. 3,28; აწ თქუენვე ვწაშებით თავთა თქუენთა, მ. 23,31 C; ე. სამე და თანა-სათნო-ეყოფით საქმეთა მამათა თქუენთასა, ლ. 11,48; ერი იგი ვწაშებოდა, ი. 12,17 C; ერი იგი, რომელ იყო მის თანა, ეწაშებოდე მას, იქვე DE; ყოველნი ე. მას, ლ. 4,22.

წაშებაჲ ჩემი არა არს კეშმარიტი, ი. 5,31; კეშმარიტი არს წ. მისი, ი. 5,32; 19,35; 21,24; მე წ. კაცთაგან არა მოვილო, ი. 5,34; მე მაქუს წ. უფროსს იოვანესა, ი. 5,36; წ. შენი არა არს კეშმარიტი, ი. 8,13; კეშმარიტი არს წ. ჩემი, ი. 8,14; ორისა კაცისა წ. კეშმარიტი არს, ი. 8,17; რად-ლა გვკვს წ., ლ. 22,71; ესე არს წ. იოვანესი, ი. 1,19; რომელმან მიილო (შეიწყნაროს C) წ. მისი, ი. 3,33; არა ერთ იყო წ. იგი

მათი, მრ. 14,56 C, 59 C; მღღელთ მოძღუარნი იგი და ყოველი კრებული ეძიებდეს იესუსთვის წამებას, მრ. 14,55 C; წამებასა (+მას C) ჩუენსა არა შეიწყნარებთ, ი. 3,11; წ. (+მას C) მისსა არავინ მიიღებს, ი. 3,32; მე არა კაცისაგან მოვიღებ წ., ი. 5,34 C; მრავალთა პრწმენა იგი სიტყუთა დედაკაცისა მის წამებითა, ი. 4,39 C; ესე მოვიდა წამებად, ი. 1,7 C; არა სწორ იუვენეს წამებანი მათნი, მრ. 14,56; არცა ესრეთ ერთ იყენეს წ. მათნი, მრ. 14,59.

გექმნეს თქუენ ესე ხაწამებელ, ლ. 21,13; რომელი ბრძანა მოსე ხაწამებელად მათა, მ. 8,4; მრ. 1,44; ლ. 5,14; წინაშე მთავართა და მეფეთა მიგეყვანენ თქუენ ჩემოვს, ს. მათა და წარმართთა, მ. 10,18; მრ. 13,9; იქადაგოს სახარებდა ესე... ს. ყოველთა წარმართთა, მ. 24,14; განიყირეთ მტუერი ფერკთავან თქუენთა ს. მათა, მრ. 6,11; ლ. 9,5.

[ნ. კ. მოწამე, შეწამება, ცილის შეწამება, ცილის წამება, ცრუ-მოწამე, ცრულს წამება].

წამიხ-ყოფა, ი/უ [თვალით ნიშნება]: იგი წამხ-ყოფდა მათ, ლ. 1,22; წამხ-ყოფდებ, რომელნი იყენეს ერთსა მას ნავსა, ლ. 5,7; წამ-ყოფნა მას სიმონ-პეტრე, ი. 13,24.

წარ [ხანნიწინი] ნ. ქუეწარმძრომელ.

წარბა, ი [წაჟგანა ხაქონლიხა თოკასი]: კაცად-კაცადმან თქუენმან არა აღჰქნისა შაბათსა კარი ვინა ვირი ბავათავან თუსთა და წარიხის და ასუს ყუალი, ლ. 13,15.

წარგება, ა—2 [დაზარჯვა]: სხუად თუ რამე წარავო უმეტსი, ... მიგე შენ, ლ. 10,35.

წარგზავნა, ი ენ.: მიმოვიდოდა ქალაქებსა და დაბნებსა და ასწიებდა და

წარიგზავნებოდა იერუსალმად, ლ. 13,22.

წარგრაგნა, 0—(3) 2 [შენგეგა]: გარდამოიხუნა (ქორცნი) და წარგრაგნა ირდაგსა, ლ. 23,53 C.

პპოთ ყრმად იგი წარგრაგნილი სახუეველითა, ლ. 2,12 C.

წარგულა, 0—1 [წახვლა]: წარგულეთ [წადით] ჩემგან, წყუელნო, ცეცხლსა მას საუკუნესა, მ. 25,41 C.

წარდგინება, ა—2: წინაშე მსაჯულთა და მეფეთა წარგადგინენ თქუენ, მრ. 13,9 C.

ი: წინაშე მსაჯულთა და მეფეთა წარგადგინენ თქუენ ჩემოვს, მ. 10,18 C.

აღმოიყვანეს ყრმად იგი იერუსალმად წარდგინებად წინაშე უფლისა, ლ. 2,22.

წარდგომა, 0—1: წარდგა მის წინაშე განმოკლებული, მ. 8,2 C; წ., რომელმან-იგი ხუთი ქარქარი მიიღო, მ. 25,20; წ., რომელსა-იგი ორი ქანქარი მიეღო, მ. 25,22 C; იესუ წ. წინაშე მის ბქისა, მ. 27,11 C; ფარისეველი იგი წ. და ამას ილოცვიდა თუსავან, ლ. 18,11; წ. წინაშე პილატესა, ლ. 23,52 C; წარდგიან წინაშე, მიუპყრიან მას ძმარი, ლ. 23,36 C; წინაშე მთავართა და მეფეთა წარსდგეთ, მრ. 13,9.

წარვალ, 0—1: წარვალ მომავლინებელისა ჩემისა, ი. 7,33; მე წ., და მეძიებდეთ მე, ი. 8,21; წ. და მოვიღეთ თქუენდა, ი. 14,28; ძს სამე კაცისაა წარვალს, ეა წერილ არს მისთვის, მ. 26,24; მრ. 14,21; ძს სამე კაცისაა მსგავსად განჩინებულისა მისისა წ., ლ. 22,22; რაიამს წარვალნ კაცი გზას, მ. 25,14.

[ნ. კ. თანა-წარვალ].

წარვიდ, წარვიდ, 0—1: წარვიდოდა იესუ მიერ, მ. 9,9 C, 27 C; წ. იგი მიერ,

მრ. 2,14 C; წარვიდოდა იესუ... ყანობი-
სა მათსა, მ. 12,1; გამოვიდა იესუ ტაძრით
და წ., მ. 24,1 C; ვა წ. იესუ ზღვს კიდე-
სი მას გალილეასასა, მრ. 1,16 D; ამისა
შემდგომად წ. იესუ ქალაქად, ლ. 7,11;
მერმე სამარტელი ვინმე წ., ლ. 10,33;
კაცი ვინმე აზნაური წ. შორსა სოფელ-
სა, ლ. 19,12; გამოვიდა მიერ და წ.
მთასა მას ზეთის ხილთასა, ლ. 22,39;
ვა წ. იესუ, ი. 9,1; რომელნი-იგი მო-
ვიდოდეს და წარვიდოდეს, მრ. 6,31 C;
წ. ყოველნი აღწერიად, ლ. 2,3; ყოველ-
ნი... იცემდეს მკერდსა მათსა და წ.,
ლ. 23,48; იხილა იგი ერმან მან, წარ-
ვიდოდეს, მრ. 6,33.

წარვედ [S₁] და დავფალ ქანქარი იგი
შენი ქუეყანასა, მ. 25,25; იგი აღდგა
და წარვიდა, მ. 2,14 C; წ. ეგვტედ, მ.
2,14; წ. ქუეყანად გალილეასა, მ. 2,
22 C; განეშორა და წ. გალილეად, მ.
4,12; წ. მიერ, მ. 4,21 C; რამცა წ.
საზღვრით მათით, მ. 8,34 C; წ. სახიდ
თვსა, მ. 9,7; ლ. 1,23,56; 5,25; წ. მიერ
იესუ, მ. 9,9 E; 15,29; წ. მიერ ქალა-
გებად, მ. 11,1; განეშორა მიერ და წ.,
მ. 12,14; დასთესა ღუარძლი შორის
იფქლსა მას და წ., მ. 13,25; სიხარუ-
ლითა მისთვს წ., მ. 13,44; წ. და გან-
ყიდა ყოველივე, მ. 13,46; რაჟამს და-
ასრულა იესუ იგავები ესტ, წ. მიერ, მ.
13,53 C; წ. უდაბნოსა აღგილსა თვსა-
გან, მ. 14,13; ლ. 4,42; დაუტევნა იგი-
ნი და წ., მ. 16,4; წ. გალილეათ, მ.
19,1; ვა წ. მიერ, მ. 19,15; წ. მწუხარ-
ედ, მ. 19,22; მან მიუგო და ჰრქუა:
წარვიდე, უფალო, და არა წ., მ. 21,
29; უკუანაზსენელ შეინანა და წ., მ.
21,30; მისცა იგი მოქმედთა საქმედ და
წ., მ. 21,33; გამოვიდა იესუ ტაძრისა
მისგან და წ., მ. 24,1; რომელსაჲმე მის-
ცა ხუთი ქანქარი... და წ., მ. 25,15;

წ., რომელმან-იგი ხუთი ქანქარი მი-
იღო, მ. 25,16; რომელმან-იგი ერთი
მიიღო, წ., მ. 25,18; წ. ერთი იგი ათორ
მეტთავანი, მ. 26,14; წ. მსტირედ, მ.
26,39; მრ. 1,9; 14,35; მეორედ წ., მ.
26,42; მერმე წ. მესამედ, მ. 26,44; გა-
ნეშორა და წ., მ. 27,5; მოავორვა ლო-
დი დიდი კარსა მის საფლავისასა და
წ., მ. 27,60; ვა წ. იესუ ზღვს კიდესა
მას გალილეასასა, მრ. 1,16 E; იესუ...
წ. ზღუად კერძო, მრ. 3,7 C; წ. კაცი
იგი, მრ. 5,20; ი. 5,15; 9,7; წ. იესუ მის
თანა, მრ. 5,24; წ. და მოქუეთა. თავი
საპყრობილესა შინა, მრ. 6,28; მიერ
აღდგა და წ. საზღვართა ტვრსა და
სიდონისათა, მრ. 7,24; წ. დედაკაცი
იგი სახიდ თვსა, მრ. 7,30; წ. აღვილთა
მაგდალასათა, მრ. 8,10; წ. წილკერ-
ქო, მრ. 8,13; იგი შეწუხნა... და წ.
მწუხარს, მრ. 10,22; მისცა იგი ქუე-
ყანის მოქმედთა და წ., მრ. 12,1;
იღუა სკარიოტელი... წ. მღვდელთ
მოძღუართა მათ, მრ. 14,10; მერმე წ., მრ.
14,39; იგი წ., მრ. 16,10; წ. მისგან
ანგელოზი იგი, ლ. 1,38; წ. მთად კერ-
ძო მწრაფლ, ლ. 1,39; წ. მათ თანა,
ლ. 2,51; იესუ წ. მათ თანა, ლ. 7,6;
თავადმან განვლო შორის მათსა და წ.,
ლ. 4,30; ი. 8,59; რამცა არა წ. მათ-
გან, ლ. 4,42; წ. ქალაქად, ლ. 7,11 C;
ი. 4,28; წ. კაცი იგი ყოველსა მის ქა-
ლიქებსა, ლ. 8,39; წ. შორსა სოფელსა,
ლ. 15,13; წ. მრავალთა ეამთა, ლ. 20,9;
გამოვიდა მიერ და წ. ... მათსა ზეთის
ხილთასა, ლ. 22,39 C; (პეტრე) წ. თვსა-
გან, ლ. 24,12; წ. გონებასა თვსსა და-
კვრებული საქმისა მისთვს, იქვე C; წ.
გალილეად, ი. 4,3; მოვიდა მიერ და
წ. გალილეად, ი. 4,43 C; ჰრქვენა კაც-
სა მას სიტყუად იგი... და წ., ი. 4,50;
აღიღო ცხელად წ. და წ. ი. 5,9;

ამისა შემდგომად წარვიდა იესუ წიაღ ზღუასა მას გალილეათ კერძო ტებერიძისასა, ი. 6,1 C; წ. მთად იგი ხ' მარტოა, ი. 6,15; განვიდა ტელთა მათთაგან და წ. მერამე, ი. 10,39 C; ე' ა ესე თქუა, წ., ი. 11,28; წ. მიერ სოფელსა, ი. 11,54; ამას იტყოდა იესუ და წ., ი. 12,36; წარ-რე-ვიდა მცირედ, მრ. 1,19 C.

მათ ე' ა ესმა ესე, წარვიდეს [წყვ.], მ. 2,9; სხვთ გზით განეშორნეს და წ. სოფლად თჳსა, მ. 2,12 C; ე' ა წ. იგინი მიერ, მ. 2,13; ესენი წ., მ. 11,7; წ. ყოველსა მას სანახებსა, მ. 14,35; იგინი წ., მ. 20,5; 27,66 C; მრ. 11,4; ლ. 9,52; მოწაფენი იგი წ., მ. 21,6; მათ უღებ-ყვეს და წ., მ. 22,5; წ. ფარისევლები იგი, მ. 22,15; დაუტევეს იგი და წ., მ. 22,22; მრ. 12,12; ე' ა წ. იგინი სყიდად, მ. 25,10; იგინი წ. აღრე მიერ საფლავით, მ. 28,8; ესენი ე' ა წ., მ. 28,11; ლ. 10,38; ათერთმეტნი იგი მოწაფენი წ. გალილედ, მ. 28,16; წ. უდაბნოსა აღვიდსა თჳსაგან, მრ. 6,32; დიუკრდებოდა ამას ზედა და წ., მრ. 12,17; წ. დამზადებად მისა მოწაფენი იგი, მრ. 14,16 C; წ. მწყემსნი იგი, ლ. 2,20; მოიქცეს და წ. გალილედ, ლ. 2,39; წ. მოციქულნი იგი იოვანესნი, ლ. 7,24; და წ. სხუასა დაბასა, ლ. 9,56; დაწყლეს და წ., ლ. 10,30; ე' ა წ., მუნტუესვე განწმიდნეს, ლ. 17,14 C; ე' ა წ. პოვეს ეგრე, ლ. 19,32; წ. და პოვეს ეგრე, ლ. 22,13; წ. და მოიშადეს სულნელი და ნელსაცხებელი, ლ. 23,56; წ. რომელნიმე ჩუენგანნიცა სამარესა მას, ლ. 24,24 C; გარნა მოწაფენი იგი მისნი წ., ი. 6,22 C; რომელნიმე მათგანნი წ. ფარისევლთა, ი. 11,46; წ. კულად თჳსაგან მოწაფენი იგი, ი. 20,10; ე' რ წარ-ოდენ-ვიდეს იგინი მისგან, ლ. 17,14.

აღდგ... და წარველ [S₂: ბრძ.] ქუეყანად ისრაშლისა, მ. 2,20; წ. ჩემგან მართლუკან, ეშმაყო, მ. 4,10; 16,23; მრ. 8,33; წ. და უჩუენე თავი შენი ზღდელთა, მ. 8,4; ლ. 5,14; ვპრქვ ამას: წ.! და წარვიდის, მ. 8,13; ლ. 7,8; წ. და, ე' ა გარწმენა, გეყივან შენი, მ. 8,13; წ. სახიდ შენდა, მ. 9,6; მრ. 2,11; 5,19,34; 8,26; ლ. 5,24; წ. ზღუად და შთააგდე სამქედური, მ. 17,27; წ. და განყიდე ნაყოფი შენი, მ. 19,21; წ. დღეს და იქმოდე ვენავსა ჩემსა, მ. 21,28; წ. და, რაოდენი გაქუს, განყიდე, მრ. 10,21; შენი წ. და მიმოჰსდევ სასუფეველი ღმრთისაჲ, ლ. 9,60; განვედ და წ. ამიერ, ლ. 13,31; აღდგ და წ. -17,19; წ. და მოუწოდე ქმარსა შენსა, ი. 4,16; აღდგ, აღილე ცხელარი შენი და წ., ი. 5,8 C; წ. ამიერ და მივედ ჰურიასტანდ, ი. 7,3 C; წ. და დაიბანე, ი. 9,7; წ. სილოამდ და დაიბანე, ი. 9,11; წ. ძმათა ჩემთა და არქუ მათ, ი. 20,17.

თქუენ წარველით და იკითხეთ, მ. 9,13; წ. თქუენცა ვენავსა ჩემსა, მ. 20,7; წ. დაბასა მაგას, მ. 21,2; მრ. 11,2; წ. წინაშე დაბასა მაგას, ლ. 19,30; წ. მებოძირებსა გზათასა, მ. 22,9; წ. სავაქროდ და იყიდეთ თავისა თქუენისა ზეთი, მ. 25,9; წ. ჩემგან, წყუულნო, ცეცხლსა მას საუკუნესა, მ. 25,41; წ. ქილაქად კაცისა ვისამე მ. 26,18; აღდგით, წ. ამიერ, მ. 26,46 D; მრ. 14,42; ი. 14,31; წ. და დაქრძალეთ, ე' ა იკით, მ. 27,45; წ. და უთხარო ძმათა ჩემთა, მ. 28,10; წ. და მოიმოწაფენით ყოველნი წარმართნი, მ. 28,19; წ. თქუენ ქალაქად, მრ. 14,13; წ. და უთხარო მოწაფეთა მისთა, მ. 28,7; მრ. 16,7; წ. ყოველსა სოფელსა, მრ. 16,15; წ., ამა ესერა მე წარავლინებ თქუენ.

ლ. 10,3; წარვედით და ურუენენით თავ-
ნი თქუენნი მღღელთა, ლ. 17,14; წ.
და მომომზადეთ ჩუენ პასქაჲ, ლ. 22,8;
წ., იქმოდეთ ნუ წარსაწყემდელსა მას კა-
მადსა, ი. 6,27 C.

ვპრქვ ამას: წარვედ! და წარვედებ, მ. 8,9; ლ. 7,8; წ. და მოიყვანის მის თანა სხუანი შვდნი სულნი, მ. 12,45; ლ. 11,26.

მან მიუგო და პრქუა: წარვედ, უფა-
ლო, და არა წარვიდა, მ. 21,29; არა გნებავს, არა წ., მ. 21,30; აღვდგი, წ. მამისა ჩემისა, ლ. 15,18; წ. და განგი-
მზადო თქუენ ადგილი, ი. 14,2; უპრემ-
თუ მე წ. და განგიმზადო თქუენ ადგი-
ლი, ი. 14,3; უმჯობეს არს თქუენდა,
რა მე წ., ი. 16,7; უკუეთუ მე არა წ.,
... უკუეთუ მე წ., ი. 16,7; რა წარვიდებ
[ავამ.] საზღვართავან მათთა, მ. 8,34;
მრ. 5,17; რა წ. საზღვრისავან მათისა,
ლ. 8,37; რაჲმს წ. მათგან სიძე, მ. 9,
15 C; წ. და მოიძიოს შეცთომილი იგი,
მ. 18,12; (არა-მე) წ. წარწყმედულისა
მისთვის, ლ. 15,4.

აღვდგით, წარვედეთ ამიერ, მ. 26,
46 E; მრ. 14,31 C; მოვედით და წ. მახ-
ლობელად დაბნებსა და ქალაქებსა, მრ.
1,38; აღვდგით, წ., მრ. 14,42 C; გარ-
ნა თუ ჩუენ წ., ლ. 9,13; გარდაგაჲლი
ამიერ და წ. ჰურიისტანად, ი. 7,3; გუი-
ლე კუალად წ. ჰურიისტანად, ი. 11,7;
წ. სათხევლობად, ი. 21,3; წარ-თუ-გი-
დეთ და ვიყიდოთ ... პური, მრ. 6,37 C;
რა თქუენ წარხჯდეთ, ი. 15,16; რა
... სხვთ გზით წარვიდენ სოფლად თჳსა,
მ. 2,12; რა წ. გარემო დაბნებსა, მ.
14,15; მრ. 6,36; ლ. 9,12; წ. ესენი სა-
ტანჯველსა საუკუნესა, მ. 25,46; რა
წ. გალილეად და მუნ მიხილონ მე, მ.
28,10; უტევენით ესენი, წ., ი. 18,8.

ვერვის კელ-წიფებოდა წარსლგაჲ
მიერ გზით, მ. 8,28; არა უკმს მათ წ.,
მ. 14,16; უადვილეს არს ცისა და ქუე-
ყანისა წ., ლ. 16,17; წარსლგასა მას
მათსა დაშთა იესუ ყრმაჲ იერუსალიმს,
ლ. 2,43; ნუუკუე თქუენცო გნებავს
წარსლგვის, ი. 6,67; მოილო ბრძანებჲჲ
ჩუენებით ანგელოზისავან წარსლგად გა-
ლილეად, მ. 2,22; ვერვინ. შემძლებელ
იყო წ. მიერ გზით, მ. 8,29 C; იწყეს
ვედრებად მისა წ. საზღვრით მითით,
მრ. 5,17 C; ჯერ-არს ჩემდი დღეს და
ხვალე და ზეგე წ., ლ. 13,33; თავადმან
მიზეზ-ყო უშორესად-რე წ., ლ. 24,28;
ნუუკუე თქუენცო გნებავს წ., ი. 6,67 C;
ვიდრე-მეგვლუღებისამას წ., ი. 7,35; გან-
ჰქსენით ეგე და აცადეთ წ., ი. 11,44 C;
აცადეთ მგაათ წ., ი. 18,8 C; ვიდრე წარ-
სლგადმდე ცისი და ქუეყანისა, მ. 5,18 C.

ვა-იგი კსემან გზად წარმავალმან
დაუტევის სახლი თჳსი, მრ. 13,34;
იყენეს მომავალნი და წარმავალნი მრავალ,
მრ. 6,31.

მრავალი ეამი წარსრულ იყო, მრ.
6,35; მოწაფენი მისნი წ. იყენეს ქალა-
ქად, ი. 4,8.

[6. კ. თანა-წარვიდ].
წარველინება, ა—2 [კანზაჲნა]: მეცა
წარგავლინებთ თქუენ, მ. 28,18 C; ი.
20,21; მე წ. თქუენ ვა კრავთა შორის
მგელთა, ლ. 10,3; მე წ. თქუენ მკად,
ი. 4,38; ამა წარგავლინებთ ანგელოზსა
ჩემსა წინაშე პირსა შენსა, მ. 11,10 C;
მრ. 1,2 C; მეცა წ. მით სოფლად, ი.
17,18; ოდეს-იგი წარგავლინენ თქუენ,
ლ. 22,35; წარგავლინა ერი თჳსი, მ. 22,
7 C; მეყსეულად წ. მეგრმლ თჳსი, მრ.
6,27; წ. იგი სახილ თჳსა, მრ 8,26; წ.
მონაჲ თჳსი ეამსა პურისისა, ლ. 14,17;
მან წ. იგი ველად თჳსა ძოვნად ღორთა,
ლ. 15,15; წარგავლინა ბეთლემდ და
პრქუა მათ, მ. 2,8; წ. მოწყუელად ყო-

ველთა ჩჩულთა ყრმათა ბეთლემისათა, მ. 2,16; ესე ათორმეტნი წარავლინნა იესუს, მ. 10,5; წ. იგინი ვენაჯსა თუსსა, მ. 20, 2; წ. იესუს ორნი მოწაფეთა მისთავანნი, მ. 21,1; მრ. 14,13; ლ. 19,29; წ. ორნი მოწაფეთავანნი, მრ. 11,1; წ. სხუანი მონანი, მ. 21,36; 22,4; წ. მონანი თუსნი მოწოდებად ჩინებულთა მათ ქორწილსა მას, მ. 22,3; წ. იგინი ქადაგებად სასუფეველსა ღმრთისასა, ლ. 9,2; წ. მოციქულნი წინაშე მისსა, ლ. 9,52; წ. იგინი ორ-ორი წინაშე მისსა, ლ. 20, 1; წ. პეტრე და იოვანე, ლ. 22,8; წარავლინეს იგი ცალიერი, მრ. 12,3; ლ. 20,10,11; მასცა კულად გამოეწყენეს და წ. იგი გინებული, მრ. 12,4; წ. მღვდელთ მოძღუართა მათ და თარისეველთა მსახურნი, ი. 7,32 C; წარავლინეს [წმგ] ყოველსა მას სანახებსა, მ. 14, 35 C; მე წარავლინო ანგელოზი ჩემი წინაშე შენსა, მ. 11,10; მრ. 1,2; ლ. 7,27; რომელი მე წ., ი. 13,20 C; რა წარავლინოლის იგინი ქადაგებად, მრ. 3,14 C; მეცა წარავლინე იგინი სოფლად, ი. 17,18 C; წარავლინეს [გაეკ.] ანგელოზნი თუსნი, მ. 24,31; მრ. 13, 27; რა წ. იგინი ქადაგებად, მრ. 3, 14.

იწყო წარვლინებად მათა ორ-ორისა, მრ. 6,7.

წარვლტოლა, ი ვნ [გაქვევა]: უკუეთუ მიერცა გდევნიდენ თქუენ, წარვლტოლეთ მიერ მერმესა, მ. 10,23 C; მაშინ ჰურიახტანისანი წარვლტოლედ მთად, მრ. 13,14 C.

წართქუმა, 0—2 [თქმა]: ესე ეწა წართქუა, ვილოდა, ლ. 19,28; გალობად წართქუებს და განვიდეს იგინი მთასი მის ზეთის ხილთასა, მ. 26,30; მრ. 14,26.

წარკითხვა, ი: იგი ფიცარი წარკითხეს ჰურიათა მრავალთა, ი. 19,20 C.

წარკუეთა, 0—3: წარკუეთა ყური მისი, მ. 26,51; მრ. 14,47; წ. ყური მარჯუენს, ლ. 22,50; ი. 18,10; რომელსა წ. პეტრე ყური, ი. 18,26 C.

ე: ნათესავი იყო მისი, რომელსა წარეკუეთა ყური, ი. 18,26.

წარმავალ ნ. წარვედ.

1. წარმართ [წარმართი, язычник]: დედაკაცი იგი იყო წარმართი, მრ. 7, 26 D; ამას ყოველსა წარმართნი ეძიებენ, მ. 6,32; არა წარმართთაცა ეგრევე ყვიან, მ. 5,47 C; მისცენ იგი წარმართთა, მ. 20,19; მრ. 10,33; ნათელი გამობრწყინებად წ. ზედი (—C), ლ. 2,32; წინაშე მთავართა და მეფეთა მიიყვიანენ თქუენ ჩემთს, საწამებელად მათა და წ., მ. 10,18; მრ. 13,9; იერუსალსში დათრგუნვილ იყოს წარმართთავან, ლ. 21,24; წარიტყუენენ ყოველთა მიერ (მიმართ C) წარმართთა. ლ. 21,24; გზად ზღუსად... გალილუად წარმართთად, მ. 4,15; გზასა წარმართთასა ნუ მიხუალთ, მ. 10,5; მიეცეს კელთა წ., ლ. 18,32; ვიდრემდე აღესრულნენ ჟამნი წარმართთანი, ლ. 21, 24; ნუ მრავალსა იტყვთ ეწა-იგი წარმართთავანი, მ. 6,7; იყავნ შენდა ეწა წ. და მეზუერს, მ. 18,17 C.

2. წარმართ [სახლი]: სახელსა მისსა წარმართნი ესვიდენ, მ. 12,21; წარვედით და მოიმოწაფენით ყოველნი წ., მ. 28,19; სამართალი წარმართთა მან მიუთხრას, მ. 12,18; რომელნი ჰკონებენ მთავრობად წ. ზედა, მრ. 10,42 C; იქადაგოს სახარებთა ესე სასუფეველისა ყოველსა სოფელსა, საწამებელად ყოველთა წ., მ. 24,14; იყენით თქუენ მოძღვლებულ ყოველთავან წ. სახელისა ჩემისათს, მ. 24,9; სახლსა ჩემსა სახლსალოცველ ერქუის ყოველთავან წ., მრ. 11, 17; ქადაგებად... სინანული-და მოტევებად ცოდვითა ყოველთა მიმართ წ., ლ. 24,

47; რომელნი-იგი ჰკონებედ მთავრად წარმართთა, მრ. 10,42; მთავარი წარმართთანი უფლებედ მათ ზედა, მ. 20, 25; მეფენი წ. ..., ლ: 22,25.

3. წარმართ [ელინი, ბერძენი, ჰსკუვეც]: იყენეს ვინმე წარმართნიცა აღმოსრულთა მათგანნი, ი. 12,20; ნუუკუე ... ასწავებდეს წარმართთა მათ, ი. 7,35 C; ნუუკუე განთესულთა მათ წ. ეგულების მისლვად და სწავლად მუნ წ., ი. 7,35; იყენეს მუნ წარმართთაგანნიცა, ი. 12, 20 C.

წარმართება, 0—(3) 2 [გაწორება, გამარჯვება]: წარმართენით გზანი უფლისანი, ი. 1,23.

წარმართებად ფერტა ჩუნთა გზასა მშუდობისასა, ლ. 1,79.

არაფერ დასდვის კვლს საწველსა და ჰხედაფნ ჯგი გარეუკუნ და წარმართებულ არა; ლ. 9,62.

წარმართება, ე: იესუ წარემოტებოდა სიბრძნით და ჰასაკითა, ლ. 2,52.

წარმოადგინება, ა—2: წარმოადგინეთ ჩემ წინაშე კაცი ესე, ლ. 23,14 C.

ი/უ: წარმოადგინეს მას ერთი თანამდებნი ბერისა მანთისად, მ. 18,24; და წარმოამდგინოს მე აქა უმრავლეს ათორმეტთა გუნდთა ანგელოზთა, მ. 26,53.

წარმოადგმა, 0—2: ყოველმან კაცმან კეთილი ღვთის პირველიად წარმოადგის, ი. 2,10.

წარმოადგომა, 0—1: წარმოადგა, რომელსა ერთი ქანქარი მიელო, მ. 25,24; აღდგ და წარმოადგე აქა შორის, მრ. 3,3; ლ. 6,8; წარმოადგეს [აკვმ.] დი ჰმსახურებდეს მათ, ლ. 12,37 D.

ი/უ—2: წარმოადგა მას გამოძედილი იგი დი ჰრქუა, მ. 4,3; წარმოადგეს [აკვმ.] და ჰმსახურებდეს მათ, ლ. 12, 37 CE.

წარმოვალ, 0—1: ეა ესმა, რ იესუ წარმოვალს, მ. 20,30; ეა ესმა, რ ერი წ., ლ. 18,36; უთხრეს მას, ედ: იესუ ნახარეველი წ., ლ. 18,37.

წარმოვედ, წარმოვიდ, 0—1: მიერ წარმოვიდოდა და იხილა ლევი აღუფესი, მრ. 2,14; მერმე სამპირტელნი ვინმე წ., ლ. 10,33 C; წარმოვიდა მიერ და იხილნა სხუანი ორნი ძმანი, მ. 4, 21; წ. მიერ იესუ, მ. 9,9 D, 27; 12,9; 15,21,29 C; რაემს დაასრულნა იესუ იგავნი ესე, წ. მიერ, მ. 13,53; მიერ გამოვიდეს და წარმოვიდეს გალილესს, მრ. 9,30.

რ მიერ წარმოხვდად იყო, ლ. 19,4. წარმოხრთხმა, ი [გამლა, აკვიმვა]: ჰრქუა კაცსა მას: წარმოხრათხმე კელი შენი! და წარმოხრთხმა, და განიკცხლდა კელი იგი მისი, მრ. 3,5 C.

წარმოღება, ი: ერისა კაცთა მათ... წარმოიღეს სიმოსელი მისი, ი. 19, 23 C; რა მუ წარმოვიდო იგი, ი. 20, 15.

წარმოყვანება, ი: წარმოყვანა ყრმად იგი და დედად მისი, მ. 2,21 C; წარმოყვანა კულად ათორმეტნი იგი, მრ. 10,32.

წარმოცემა, ე [ადიდება, მ, წამოხვლა (ადიდებული მდინარისა)]: გარდამოვდა წყმად, და წარმოცენეს მდინარენი, მ. 7,25 C.

წარმოძლიდა, ი/უ—2: იგი თავადი წარმოუძლებს წინაშე მისა, ლ. 1,17 C.

წარმოძლუნება, ი: წარმოძლუნანა ნელსაცხებელისა ცხებამ ვორცთა ჩემთა, მრ. 14,8 C

წარმოვლამა, 0—1 [წამოხვლა]: წარმოვლად და დაჯად, ლ. 17,7; წ., სარტყელი შეირატყ, ლ. 17,8 C.

წარპარვა, o [მოძარვა]: მოწათენი მისნი ლამე მოვიდეს და წარიპარეს იგი, მ. 28,13; ნუჟუჟე მოვიდენ მოწათენი მისნი და წარიპარონ იგი, მ. 27,64; წარბი, 0—1: (რაქე) წარბიოლა (წარბ. CD) [მინობოდა] წინა და აღტდა ლე-ლუსულელსა, ლ. 19,4.

წარხაწყმელელ ნ. წარწყმელა.

წარხლვა ნ. წარველ.

წარხრულ ნ. წარველ.

წარხრულემა, 0—2 [დახრულემა, გათა-გება]: რათემს წარახრულნა იესუ სი-ტყუანი ესე, მ. 7,28 C; 19,1 C; 26,1.

წარტაცება, o: მრაველ ეამ წარიტაც-ცის იგი, ლ. 8,29; მგელმან წარიტაც-ცის იგინი და განაბნინის, ი. 10,12.

ი ვნ.: ერთი წარიტაცოს და ერთი დაეტევოს, მ. 24,41; ლ. 17,34 D, 35 D.

ე: ერთი იგი წარტაცცის და ერთი იგი დაეტევოს, ლ. 17,34 E, 35 E.

ეგულეობოლა წარტაცება მისი, ი. 6, 15 C; მოვიდეს წარტაცებად მისა, იქ-30 DE.

წარტეგება, ი/უ—(3)2 [გაშეგება]: წარ-თუ-უტეგენე იგინი უზმით სახიდ თჳსა, მრ. 8,3 C.

წარტყუნა, ი ვნ. [დატყუეგება]: წარ-ტიტყუნენე ყოველთა მიერ წარმართ-თა, ლ. 21,24.

წარტჳან, ა—2 [წადება]: ნუ წარგა-ქუნ ბალანტი, ლ. 10,4.

წარტყევა, o [წინ გამძვანება, წინ გაგდება]: რომელი წარტყევაღეს შენ მძლურად მილიონ ერთ, მ. 5,41; ესე წარტყევის [წინ გაივლიღეს, წინ გაიგ-ღეს, წინ გაიმძვანებს], რა აღილოს ჯუარი მისი, მ. 27,32; წ. პაპრაკად თა-ნა-წარმავალი ვინმე სჳმონ კჳრინელი, მრ. 15,21 C.

წარღება, o [წადება (ობ. მხ.-ში)]: მოიწია წყლით რღუნა იგი და წარი-

ლო ყოველი, მ. 24,39; წარიღეს გუამი მისი, მ. 14,12.

წარყვანება, ი: წარიყვანა მან ცოლი თჳსი, მ. 1,24; წ. ყრმა იგი და დედა მისი, მ. 2,14,21; წ. იგი ეშმაკმან მან, მ. 4,5,8; წ. პეტრე და ორნი ძენი ზე-ბედესნი, მ. 26,37; წ. პეტრე და იაკობ და იოვანე მის თანა, მრ. 14,33; იჟდა წ. ერი მღღელთ მოძღუართაგან და ფარისეველთ მსახურნი, ი. 18,3; მიერ დლითგან წ. იგი მოწათემან მან თჳსთა თანა, ი. 19,27; წარიყვანა (—ანა CD) იესუ პეტრე და იაკობ და იოვანე, მ. 17,1; მრ. 9,2; ლ. 9,28; წ. ათორ-მეტნი იგი მოწათენი თჳსაგან, მ. 20, 17; წ. მერმე ათორმეტნი იგი, მრ. 10, 32 C; ლ. 18,31; წ. იგინი, ლ. 9,10; მათ წარიყვანეს იესუ, მ. 26,57 D; წ. იესუ ტაძრად, მ. 27,27; წ. იგი, რა ჯუარს-იჟუნ, მ. 27,31; ერა წ. იგი ჯუარ-ცუმად, ლ. 23,26; წ. იგი მოწათეთა, მრ. 4,36; შეკრეს იესუ და წ., მრ. 15, 1; წ. და შეიყვანეს იგი სახლსა მღღელთ მოძღურისასა, ლ. 22,54; მათ მიჰს(ყა) იესუ, და წ., ი. 19,16; წარიყვანე ყრმა ეგე და დედა მავისი, მ. 2,13,20; წარ-იყვანეთ იგი კრძალულად, მრ. 14,44; კულად მოვიდე და წარგოყვანე თქუნ თვისა ჩემისა თანა, ი. 14,3; წარგოყვანონ შენ, ვიდრე შენ არა გინდეს, ი. 21,18; ერთი წარიყვანონ და ერთი დაუ-ტეონ, მ. 24,40 C, 41 C.

ი ვნ.: ერთი იგი წარიყვანოს და ერთი დაეტევოს, მ. 24,40.

[ნ. კ. თანა-წარყვანება].

წარჩინებულ [გნობილი, სახელგან-თქმული]: პყრობილ ვინმე იყო მაშინ წარჩინებულთ, მ. 27,16 C.

წარცემა (ფერკისა), 0—3 [ფცხის წა-გგრა]: რა არა წარცე (წარსცე CE) ქვასა ფერკი შენი, ლ. 4,11; ... წარსცე ..., მ. 4,6; უჟუეთუ ვინმე ვილოდის

დღესა, არა წარმცეს (წარსცეს E) ფერ-
ვი, ი. 11,9.

წარცოუნება, ა—3 [აფთენა, ავიღება]:
წარმაცოუნე მე სასუმელი ესე ჩემგან,
მრ. 14,36 L.

წარცოლება ნ. ვარე-წარცოლება.

წარძრვა, ი ვნ. [წახვლა, დაძვრა]:
წარიძრა მიერ სწავლად და ქაღებებად
ქალაქებსა მათსა, მ. 11,1 C.

წარძლოლა, 0—2: რ წარძლოლე შენ
წინაშე პირსა უფლისასა, ლ. 1,76.

ი/უ—2: წარგიძლხ თქვენ გალილეად,
მრ. 16,7 C; წარუძლუა მათ იესუ, მრ.
10,32 C; რაქამს აღედგე, წარგიძლუე
თქვენ გალილეად, მ. 26,32 C; მრ.
14,28.

[ნ. კ. წინა-წარძლოლა].

წარძლუანება, ი [წინ გაძლოლა, წინ
გაგდება]: თუ ვინმე წარგიძლუანებადეს
შენ მილიონ ერთ, მ. 5,41 C.

წარძლუანვა: აძლულა... წარძლუან-
ვად ბეთსაიდად, მრ. 6,45 C.

[ნ. კ. წინა-წარძლუანვა].

წარწყემა, 0—2 [დაგარგვა, დაღუბ-
ვა]: არა წარგწყემიდე მათგანი არცა
ერთი, ი. 18,9; რამცა წარწყემიდა ერ-
თი კინიკთა მათგანი, მ. 18,14 C; რა-
მცა წ. ეგე, მრ. 9,22; ეა წ. ყოველივე
მისი, ლ. 15,14; მოიწია წყლით რლუ-
ნად იგი და წარწყემიდა ყოველნი, ლ.
17,27; აწყვა ცეცხლი და წუნწუბი და
წ. ყოველნი, ლ. 17,29; ზრახვა-ყვეს
მისთვის, რამცა წარწყემიდეს იგი, მ. 12,
14 C; მრ. 3,6 C; ეძიებდეს, ვრმცა წ.
იგი, მრ. 11,18; ყოველი, რომელი მომ-
ცეს მე, არა წარგწყემიდო მათგან, ი. 6,
39; არავეინ წ. მათგანი, ი. 18,9 C; მან
წარწყემიდო იგი, მ. 16,25 C; მრ. 8,
35 C; რომელმან წ. თავი თვისი ჩემთვის,
მ. 16,25 C; მრ. 8,35 C; ლ. 9,24 C; რომ-
ელსა უნდეს თავისა თვისსა განრინე-

ბად, წ. იგი, ლ. 9,24 C; (ღედაკაცმან)
წ. ერთი სატირი, ლ. 15,8 D; რომელ-
მან წ. ღრაქმწ ერთი, იქვე C; რა იმა-
როს და დაკლას და წ., ი. 10,10; ბო-
როტნი იგი ბოროტად წარწყემიდნეს
[გავმ.], მ. 21,41; უკეთურნი იგი უკე-
თურადცა წ., მ. 21,41 C; მოვიდეს და
წ. მოქმედნი იგი მის ვენაჯისანი, მრ.
12,9 C; ლ. 20,16; ზრახვა-ყვეს, რა
წარწყემიდონ იგი, მ. 12,14; მრ. 3,6; რა
გამოითხოვონ ბარბა, ხ იესუ წ., მ.
27,20; ეპოვე სატირი იგი, რომელი
წარმეწყემიდა, ლ. 15,9 D.

ი: თავი თვისი წარიწყემიდა, ლ. 9,
25 C; რომელმან მოიპოვოს თავი თვისი,
წარიწყემიდოს იგი; მ. 10,39; რომელმან
წ. თავი თვისი ჩემთვის, მ. 10,39; 16,25;
მრ. 8,35; ლ. 9,24; უკუეთუ ვისმე უნ-
დეს თავი თვისი განრინებად, წ. იგი,
მ. 16,25; მრ. 8,35; ლ. 9,24; 17,33;
სული თვისი წ., მ. 16,26 C; მრ. 8,36;
თავა თვისი წ., ლ. 9,25; რომელმან წ.,
მან აცხოვნოს იგი, ლ. 17,33.

ენ.: მე აქა სიყმილითა წარგწყემიდები,
ლ. 15,17; რა ნუმცა რაჲ წარწყემიდ-
ების, ი. 6,12; ნუმცა ყოველი ესე ნათე-
სავი წ., ი. 11,50 C; არას ჰპრუნავა,
რ წარგწყემიდით, მრ. 4,38; მოძლუარ,
წ., ლ. 8,24; მივსნენ ჩვენ, რ წ., მ. 8,
25; რომელი წარწყემიდა შორის საყუ-
რთხეველისა მის და ტამოსისა, ლ. 11,51;
ეპოვე ღრაქმწ იგი, რომელ წ., ლ. 15,
9 C; არავეინ მათგანი წ., გარნა ძწ იგი
წარწყემიდისაჲ, ი. 17,12; თხიერნი იგი
წარწყემიდონ, მ. 9,17 C; მრ. 2,22 C; რა
წარწყემიდეს [გავმ.] ერთი ასოთა შენთგანი,
მ. 5,29,30; ... ასოთა ამათგანი, მ. 18,14;
თმაჲ თავისა თქუენისაჲ არა წ., ლ. 21,
18; ყოველსა რომელსა ჰრწყმენეს იგი,
არა წ., ი. 3,16; რა არაჲ წ., ი. 6,
12 C; არა ყოველი ნათესავი წ., ი. 11,

50; ეგრეთვე სახედ ყოველნი წარწყმედით (წარწყმედით D), ლ. 13,3; ყოველნივე ეგრეთ წ. (წარწყმედით D), ლ. 13,5; ღუნომ დანითხისი, და თხიერნი წარწყმედნა, მ. 9,17; მრ. 2,22; ლ. 5,37; ყოველთა რომელთა აღიღონ მახული, მახულითაჲ წ., მ. 26,52; არა წ. უკუნისადმდე, ი. 10,28.

ე/უ—2: ვპოვე სატირი იგი, რომელი წარმწყმედა, ლ. 15,9 E; არა წარწყმედეს (წარწყმედეს D) სასყიდელი მისი, მ. 10,42; მრ. 9,41; ვის თქუენგანსა კაცსა ედგას ასი ცხოვარი და წ. ერთი მათგანი, ლ. 15,4; (დედაკაცსა) წ. ერთი სატირი, ლ. 15,8 E.

რადსათჳს იყო წარწყმედაჲ ნელსაცხებელისაჲ ამის, მ. 26,8; რადსათჳს იქმნა წ. (+ესე C) ნელსაცხებლისაჲ ამის, მრ. 14,4; (ჯერ-არსა) სულისა ცხოვრებაჲ ანუ წ., მრ. 3,4; მოძიებდელ ვალს ჰეროდე და წარწყმედაჲ ყრმისა მავას, მ. 2,13; ეგულების ჰეროდეს მოძიებდელ ყრმისა მავას და წ. ეგე, იქვე C; რომელი შეძმდებელ არს სულისა და ჯორცთა წ., მ. 10,28; რომელსა ჰელ-ეწიფების სულთა ჯორცითურთ წ., იქვე C; მოსრულ ხარ იქა წ. ჩუენდა, მრ. 1,24; მოხუდელ წ. ჩუენდა, ლ. 4,34; არა მოვიდა ძმ კაცისაჲ წ. სულთა კაცთასა, ლ. 9,56; ვერ ეგების წინაწარმეტყუელი გარეშე იერუსალემისა წ., ლ. 13,33; ზღველთ მოძღუარნი იგი და მწიგნობარნი და მთავარნი ერისანი ეძიებდეს მის წ., ლ. 19,47; არავინ მათგანი წარწყმედა, გარნა ძმ იგი წარწყმედისაჲ, ი. 17,12.

იქმოდეთ ნუ საზრდელსა წარსაწყმედელსა, ი. 6,27; ვრცელ არს ბჭმ და ფართო არს გზაჲ, რომელსა მიჰყავს (რომელმან მიიყვანის C) წარსაწყმედელად, მ. 7,13; არავინ მათგანი წარწყ-

მდა, გარნა შეილი იგი წარსაწყმედელისაჲ, ი. 17,12 C.

ძმ ესე ჩემი მომკუდარ იყო და განცოცხლდა, წარწყმედილ იყო და იპოვა, ლ. 15,24; ძმაჲ ესე შენი მომკუდარ იყო და განცოცხლდა წ. იყო და იპოვა, ლ. 15,32; ესე ძმ ჩემი მომკუდარ იყო და ცხომდა, წარწყმედულ იყო და იპოვა, ლ. 15,24 C; ვპოვე ცხოვარი ჩემი წარწყმედული, ლ. 15,6 მოვიდა ძმ კაცისაჲ ცხოვნებდ წარწყმედულსა, მ. 18,11 C; მოვიდა ძმ კაცისაჲ მოძიებდ და ცხორებდ წ., ლ. 19,10; წარვიდეს წ. მისთჳს, ვიდრემდე პოვოს იგი, ლ. 15,4; მივედით უფროჲს ხ ცხოვართა მათ წარწყმედულთა სახლსა ისრაჲლისათა, მ. 10,6; არა ვიდრემე მოვლინებულ ვარ, გარნა ცხოვართა მათ წ. სახლისა ისრაჲლისათა, მ. 15,24.

წარსუმა, • [წადება (იბ. მრ.-ში)]: მოიწიარლუნაჲ იგი და წარსუნეს ყოველნი, მ. 24,39 C.

წარკლა, 0--2 [ამოხდა]: ვიდრემდის წარმჭვი სულთა [სულს ამოცხვდი] ჩუენთა, ი. 10,24 C;... წარგუჯდი, იქვე C.

[ნ. კ. გარე-წარკლა]

1. წარკლომა, 0—1 [წახვლა, გახვლა]: ვარ წარკლა შეფათი იგი, მრ. 16,1 C; ვარ წ. იემი ერთი [როგა გაეიდა ერთი ხათი], ლ. 22,59; აღირაცხოს, რაოდენი წარკდეს, ლ. 14,28.

2. წარკლომა, 0—1 [დადახვლა, დაგარკვა, დაღუპვა]: იოტა ოდენი ერთი რქაჲ არა წარკდეს შჯულისაგინი და წინაწარმეტყუელთაჲ, მ. 5,18; არა წ. ნათესავი ესე, მ. 24,34; მრ. 13,30; ლ. 21,32; ცანი და ქუეყანაჲ წარკდენ, მ. 5,18; ცანი და ქუეყანაჲ წ., ხ სიტყუანი ჩემნი არა წ., მ. 24,35; მრ. 13,31; ლ. 21,33.

[ნ. კ. გარე-წარკლომა, თანა-წარკლომა].

წარკოცა, 0—3: თმითა თავისა თჳსი-სადთა წარპკოცდა, ლ. 7,38 C; თმითა თჳსითა წ. ფერკტა მისთა, ი. 12,3 C; წ. (ფერკტა) არდაგითა მიუ, რომელ ემოსა, ი. 13,6; ამან ცრემლითა დაალტენა ფერკტნი ჩემნი და თმითა თჳსითა წარ-მკოცნა, ლ. 7,44 CD; წარპკოცნა (წარ-კოცნა DE) ფერკტნი თმითა მისითა, ი. 11, 2 C; 12,3; ... წარკოცნა. ლ. 7, 44 E.

იწყო დალტობად ფერკტამისთა და თმითა თავისა თჳსისადთა წარკოცად, ლ. 7,38.

წაფ ნ. დამოწაფება, მომოწაფება, მოწაფე.

წბილ [ძალა-გამოღვეული, უგარგისი]: უტუეთუ მარილი იგი წბილ იყოს, რად-თა დაიმარლოს, მრ. 9,50.

[ნ. კ. განწბილება].

წება ნ. დაწება

1. წება, ე [დაწება]: ბნელი იგი მას ვერ ეწია, ი. 1,5; რა არა ბნელი გეწიოს თქუნენ, ი. 12,35.

2. წება, ე [მეწება, დახმარება]: მრწამს, მეწიე ურწმუნოებასა, მრ. 9,24 C.

3. წებ ნ. მიწება, მოწება.

4. წებ ნ. მწოლარე, წოლა.

1. წელ [подстилка, перелая]: იყენედ წელნი თქუნენი მორტყმულ, ლ. 12,35; სარტყელი ტყავისაჲ ერტყა წელთა მის-თა, მ. 3,4; მრ. 1,6.

2. წელ [rod]: რომელსა დაეყო წი-ლოვნებასა შინა ათურამეტ წელ, მ. 9, 20 D; რომელი იყო სისხლისა დინებასა ზედა ათორმეტ წ.. იქვე C; რომელი იყო წყაროჲსა სისხლისაჲთა გუემულ ათორმეტ წ., მრ. 5,25; ცხოვრებულ იყო ქმრისა თჳსისა თანა შვდ წ., ლ. 2,36; ესე იყო ქურიე ვრ ოთხმეოც და ოთხ წ., ლ. 2,37 C; დაეკუნეს ცანი სამ წ. და ექუს თთუე, ლ. 4,25; ერგასის წ. არღა არს შენი, ი. 8,57 C; რომელსა დიეყო წილოვნებასა შინა ათორმეტი

წელი, მ. 9,20 E; არს სამი წ., ვინაჲთ-გან მოვალ და ვეძიებ ნაყოფსა ლელუსა ამას შინა და არა ეპოვე, ლ. 13,7; რო-მელი შეეკრა ეშმაქსა, აჲ ესერა ათრე-მეტი წ. არს, ლ. 13,16; ესოდენი წ. გმონე შენ, ლ. 15,29 D; რომელსა ოც და ათრემეტი წ. დაეყო უძლურებასა შინა, ი. 5,5; მრავალი წ. აქუს უძლუ-რებასა შინა, ი. 5,6; წელხა მეთხუთ-მეტესა ტიბერის კეისრისასა... იყო სი-ტყუაჲ ღმრთისაჲ, ლ. 3,1; მეთხუთ-მეტესა წ. უფლებასა ტიბერია კეისრი-სასა... იყო სიტყუაჲ უფლისაჲ, იქვე C; თავადსა იესუს ეწყო ოდენ ყოფად მის-ცა წ., ლ. 13,8; ორმეოც და ექუსსა წ. აღეშენა ტაძარი ესე, ი. 2,20; იყო იგი ათორმეტის წლის ოდენ, მრ. 5,42; ესე იყო ქურიე ვრ ოთხმეოც და ოთხის წ., ლ. 2,37; იყო რაჲ იგი ათორმეტის წ., ლ. 2,42; რომელი იყო ათორმეტის წ., ლ. 8,42; ერგასის წ. არა ხარ შენ, ი. 8,57; იყო ვინმე დედაკაცი წყაროჲთა სისხლისაჲთა ათორმეტით წლითგან, ლ. 8,43; რომლისა თანა იყო სული უძლუ-რებისაჲ ათრემეტით წ., ლ. 13,11; აღმოვიდიან მამაჲ და დედაჲ მისი წლი-თი-წლად იერუსალმად, ლ. 2,41; აღ-ვიდიან მშობელნი მისნი წლად-წლად იე-რუსალმად, იქვე C; ვრ დაეყვნეს მისნი წელნი ათორმეტნი, ლ. 2,42 C; ესოდენ-ნი წ. გმონენ შენ, ლ. 15,29 E; ესე რაჲდენნი წ. არიან, ვინაჲთგან გმონე შენ, იქვე C; მოწყვდა ყოველი ყრმები... ორით წლისაჲთგანნი და უღარესი, მ. 2,16 C; წარავლინა მოწყუედად ყო-ველთა ჩჩულთა ყრმათა... ორით წლით-განნი და უღარესი, იქვე D; სულო, გაქუს მრავალი კეთილი მრავალთა წელ-თაჲ, ლ. 12,19.

წელიწად: მომავლინა მე... ქადაგე-ბად წელიწადი უფლისაჲ შეწყნარებუ-

ლი, ლ. 4,19; რომელი იყო მღვდელთ მოძღვარ წელიწადიხა მის, ი. 11,49 C, 51 C; 18,13 C; რომელი იყო მღვდელთ მოძღვარი მის წელიწადიხა, ი. 11, 49,51; ი. 18,13.

წერა ნ. აღწერა, დაწერა, მიწერა, შთაწერა, წერიალ.

1. წერილ [დაწერილი, ნაწერი]: წერილ არს, მ. 4,4,6,10; 21,13; 26,31; მრ. 11,17; 14,27; ლ. 4,4,8,10; 19,46; ი. 2,17; ესრე წ. არს, მ. 2,5; ესე წ. არს, ი. 20,31; მერმე წ. არს, ი. 4,7; რომლისათჳს წ. არს, მ. 11,10; ეწა წ. არს, მრ. 7,6 C; ლ. 3,4; ი. 6,31; 12, 14; ეწა წ. არს მისთჳს, მ. 26,24; მრ. 9,13; 14,21; ეწა წ. არს ესაბა წინაწარმეტყუელსა, მრ. 1,2; ეწა წ. არს ძიხათჳს კაცისა, მრ. 9,12; ეწა წ. არს შჯულსა უფლისასი, ლ. 2,23; რომლისათჳს წ. არს, ლ. 7,27; შჯულსა ეწრ წ. არს, ლ. 10,26; რომელთა წ. არს მისთჳს, ლ. 24,27 C; წ. არს წინაწარმეტყუელთა, ი. 6,45; შჯულსაეცა თქუენსა წ. არს, ი. 8,17; არა წ. არსა შჯულსა, ი. 10,34; რომელი შჯულსა მათსა წ. არს, ი. 15,25; რომელ არა წ. არიან წიგნსა ამას, ი. 20,30; სადა წ. იყო, ლ. 4,17; რომელი წ. იყო მას ზედა, ლ. 23,38; და წ. იყო: იესუ ნაზარეველი, ი. 19, 19 C; წ. იყო ებრაელებრ, ფრომინებრ და ბერძლ, ი. 19,20 C; ვისი არს ესე ხატი და გარემოჲს წერილი, მ. 22,20 C; იყო წიგნი წ. მას ზედა ბერძლითა და ფრომინებრითა და ებრაელებრითა, ლ. 23,38 C; იყო წ. ებრაელებრ, ჰრომაელებრ და ბერძლ, ი. 19,20; იყო წ. ესრე, ი. 19,19; ეწრ არს წ. ესე, ლ. 20,17.

[ნ. კ. ზედადაწერილ, ზედაწერილ, კელით წერილ].

2. წერილ [მგელი აღთქმის წიგნები]: ჯერ-არს აღსრულებილ ყოველივე წე-

რილი შჯულსა მოსესსა და წინაწარმეტყუელთა და ფსალმუნთა ჩემთჳს, ლ. 24,44; ვერ კელ-ეწიფების დაქსნაღ წ, ი. 10,35; რა წ. (+იგი C) ილესრულოს, ი. 17,12; 19,36; არცაღა ესე წ. აღმოგეკითხავსა, მრ. 12,10 E; დღეს აღესრულა წ. ესე (-C) ყურთა მიმართ თქუენთა, ლ. 4,21; ესე ბ-ლა წ. ჯერ-არს ჩემ ზედა აღსრულებილ, ლ. 22,37; ესეცა წ. აღსრულებულ არს, ი. 19,30; მაშინ აღესრულა წ. იგი, მრ. 15,28; რა აღესრულოს წ. იგი, ი. 13,18 C; 19,24,28; წერილიეცა ესე არავე აღმოგეკითხავსა, მრ. 12,10 C; ვერ ეგების დაქსნაღ წერილიხა მის, ი. 10,53 C; რა აღესრულნენ წერილინი წინაწარმეტყუელთანი, მ. 26,56; მრ. 14,49 E; რა აღესრულნენ ყოველინი წ., ლ. 21,22; რა აღესრულნენ, ი. 13,18; ეწრ-მე აღესრულნენ წ. იგი, მ. 26,54; არა იყოღეს წერილიხა, ი. 20,9; ჰრწმენა წ. მის და სიტყუსაღ მის, ი. 2,22 C; ჯერ-არს აღსრულებილ ყოველთა მათ წერილითა, ლ. 24,44 C.

წება, ი.უ [მოწოდება, დამაზება]: აღდგე; გიწებხ წენ, მრ. 10,49; მოძღვარი მოსრულ არს და გ. (გიწყს CD) შენ, ი. 11,28; თჳსთა ცხოვართა უწებხ სახელითა, ი. 10,3.

[ნ. კ. მოწესა].

წებ [წები]: იყო... წებსა მას დლითი-დღედისა მისისასა წინაშე ღმრთისა, ლ. 1,8.

[ნ. კ. განწესება, უწესო].

წეს-ყოფა, 0—1: წებ-არს [წესია, საკირთა, უნდა] ხარკისა მიცემაჲ ეკისარსა ანუ არა, მ. 22,17 C; არა წ. შაფათსა შინა: ქველისა საქმე ანუ ძვისა საქმე, მრ. 3,4 C; ჩუენდა არა წ. მოკლვად არავისა, ი. 18,31 C; არა წეს-იყო შენდა ილკიდებად ცხედრისა მაგის, ი. 5,10 C.

წვალება [გისნეთიკილება, უთანხმებება; (ახრის ორად) ვაყვება]: იყო წვალე-
ბა შორის ერსა მას მისთჳს, ი. 7,43 C;
იყო წ. შორის მათსა, ი. 9,16 C; მერმე
წვალებაჲ იყო შორის ჰურიათა მათ
სიტყუათა ამათოჳს, ი. 10,19 C.

[ნ. კ. განწვალება].

წვენა ნ. მიწვენა, შთაწვენა.

1. წიალ [ახს. ხახ. = გალთა, უბე, ჰი-
ხი]: საწყაული შებრილი და დატენი-
ლი ... მოგეტეს წიალთა თქუენთა, ლ. 6,38; მიიყვანა იგი ანგელოზთაგან (მი-
იქუეს იგი ანგელოზთა C) წ. აბრაჰამის-
თა, ლ. 16,22; იხილა აბრაჰამი შორით
და ლაზარე წ. მისთა, ლ. 16,23; რო-
მელი იყო წ. მამისათა, მან გამოთქუა,
ი. 1,18; იყო ერთი მიყრდნობილ მოწა-
ფეთა მისთაგანი წ. თანა იესუმსთა, ი. 13,23.

2. წიალ [თანდ., = გაღმა, გადღმა
(ითჳმის წყალზე)]: წიალ ზლუასა, მ. 8,
18; მრ. 5,1; ი. 6,1,17,22,25; წ. იორ-
დანესა, მ. 4,15; 19,1; მრ. 10,1; ლ. 8,
26 C; ი. 1,28; 3,26; წ. იორდანით, მ. 4,
25; მრ. 3,8; წ. იორდანისაჲთ, მრ. 3,8 C;
წ. სოფელსა მას, 8,28 C; წ. ჰევ-
სა მას, ი. 18,1.

3. წიალ [ზხ., = გამოღმა]: მოვიდეს
მოწაფენი მისნი მიერ წიალ, მ. 16,5.

4. წიალ [ჩმნისწინი; 6. კვემოთ ხა-
თანადო ზმნენი, აგრეთვე წიაღვერძო,
წიაღსოვერძო].

წიაღვიდ. 0—1 [წყალზე გადახვლა]:
წიაღვიდოღდეს ზლუასა მას კაპარნაუმდ
კერძო, ი. 6,17 C.

უბრძანა წიაღსლგაჲ მიერ კერძო, მ. 18,18; რომელთა უნდეს წიაღსლვად
ამიერ თქუენდა, ლ. 16,26; არცა მა-
ჯიერ ჩუენდამო წ. (ჟელ-გეწიფების), იქ-
ვე E; არცა მაგიერნი წიაღ-ჩუენდამო-
სლვად, იქვე C.

წიაღკერძო [ზხ. (წყლის) გაღმა მხა-
რეს]: აიძულა მოწაფეთა შესლვად
ნავსა და წინა-ძლუანედ მისა წიაღკერ-
ძო, მ. 14,22 C; რა წინა-წარუძლუნ
მას წ. ზლუასა მას ბეთსაიდად, მრ. 6,
45; კულად შევიდა ნავსა და წარვიდა
წ., მრ. 8,13; განვიდეთ წ. ტბასა მას,
ლ. 8,23; რომელ არს წ. ვალილეასა,
ლ. 4,26.

წიაღმოკერძო [(წყლის) გამოღმა მხა-
რეს]: ვრ წიაღმოკრდა იესუ მერმე წიაღ-
მოკერძო, მრ. 5,21 C.

წიაღმოსლვა. 0—1 [წყალზე გაჟმცხ-
ვლა]: უბრძანა მათ წიაღმოსლვაჲ, მ. 8,
18 C; არცა მაგიერ ჩუენდამო წიაღმო-
სლვად (ჟელ-გეწიფების), ლ. 16,26 D.

წიაღმოვლოზა, 0—1 [წყალზე გადმო-
ხვლა]: აღვდა ნავსა მას და წიაღმოვლა,
მ. 9,1 C; ვრ წ. იესუ მერმე წიაღმო-
კერძო, მრ. 5,21 C.

წიაღსლვა ნ. წიაღვიდ.

წიაღვლოზა [წყალზე გადახვლა]: წიაღ-
ვლა იგი მიერ კერძო, მ. 8,28; შევიდა
ნავსა და წ., მ. 9,1; წ. მიერ წიალ ზლუა-
სა, მრ. 5,1 C; ვა წ. იესუ მიერ კერძო,
მრ. 5,21; წ. მიერ, მრ. 8,13 C; წ. იესუ
წიაღ ზლუასა მას ვალილეასასა, ი. 6,
1; წ. მიერ იორდანესა, ი. 10,40; წიაღ-
ვდეს და მოვიდეს ქუეყანად გენესარე-
თა, მრ. 6,53; წიაღვდეთ მიერ კერძო,
მრ. 4,35; თუ ვისმე უნდეს ამიერ წიაღ-
სლვად თქუენდა, ვერ წიაღვდენ, ლ. 16,26 G.

1. წიგნ [წიგნი, книга]: წიგნი შობი-
სა იესუ ქრისტესი, მ. 1,1 C; არა იცით
წ. და არცა ძალი ღმრთისაჲ, მ. 22,29;
მრ. 12,24; მოსცეს მას წ. ესაია წინა-
წარმეტყუელისაჲ, ლ. 4,16; ვრ უქვე
ამან წ. იციის უსწავლეალად, ი. 7,15; ვა
იტყეს წ., ი. 7,38 C; არა წ. იტყესა, ი. 7,42;
სხუაჲ წ. იტყეს, ი. 19,37; არცა

ესე წიგნი აღმოგვიტოხავსა, მრ. 12,10 D; განყო წ. იგი, ლ. 4,17; შეყო წ. იგი, ლ. 4,20; ენა თქუა წიგნმან, ი. 7,38; არასადა აღმოგვიტოხავსა წიგნსა, მ. 21, 42 C: არა აღმოგვიტოხავსა წ. (+მას C) მოსესსა, მრ. 12,26; თუთ იგი დავით იტყვს წ. ფსალმუნთასა. ლ. 20,42; რომელ არა წერილ არიან წ. ამას, ი. 20, 30; ენა წერილ არს წ. მას (-C) სიტყუათა ესაიი წინაწარმეტყუელისათა, ლ. 3,4; გამოიძიეთ წიგნები, ი. 5,39 C; არცალა ვებონებ, ერმცა სოფელმან ამან დაიტია აღწერილი (+იგი C) წ., ი. 21,25, ერ-მე აღესრულოს წ. იგი, მ. 26,54 C; რა აღესრულოს წ. იგი წინაწარმეტყუელთა, მ. 26,56 C; მრ. 14, 49 C; ერ განგვმარტებდა ჩუენ წიგნებსა, ლ. 24,32 C; მაშინ განუხუნა გონებანი მათნი გულისქმის-ყოფად წიგნებისა, ლ. 24,45 C; რა აღესრულნენ წიგნნი წინაწარმეტყუელთანი, მრ. 14, 49 D; არა წ. იტყვან, ი. 7,42 C; გამოუთარგმანებდა მათ ყოველთა წიგნთა მისთჳს, ლ. 24,27; ერ-იგი გამოითარგმანებდა ჩუენ წ., ლ. 24,32; ლ. 24, 32; არლა მეცნიერ იყო წ., ი., 20,9; არასადა აღმოგვიტოხავსა წ. შინა, მ. 21,42; მაშინ განუხუნა გონებანი მათნი გულისქმის-ყოფად წ., ლ. 24,45; უკუეთუ წ. მისთაჳ არა გრწამს, ი. 5,47; გამოუთარგმანებდა მათ ყოველთა წიგნთაგან, ლ. 24,27 C; გამოიძიეთ წ., ი. 5,39; ჰრწმენა წიგნისაჲ, ი. 2,22.

[ნ. კ. მწიგნობარ].

2. წიგნ [წერილი, ხელწერილი]: ეცინ მას განსაბტევებელი წიგნი, მ. 5,31 C; მოსე ამკრო წ. განტევებისაჲ მიცემად და განტევებად, მ. 19,7; მოსე ბრძანა წ. ..., მრ. 10,4; მიიღე წ. შენი, ლ. 16,6 C, 7 C.

3. წიგნ [ნაწერი, დაწერილი]: იყო წიგნი წერილი მას ზედა, ლ. 23,38 C;

რომელი წერილ იყო მას ზედა წიგნთა ბერძულითა და ჰრომელებრითა და ებრაელებრითა, ლ. 23,38.

წილოვნება [სიხსლის დენა (ქალის თვიური)]: აჰა ესერა დედაკაცი ვინმე, რომელსა დაეყო წილოვნებაჲა შინა ათორმეტი წელი, მ. 9,20; მეყსეულად განვმა წყაროდ იგი წილოვნებისა მისისაჲ, მრ. 5,29.

წით, 0—1: შე-რაჲ-მწუხრდის, სთქვთ: ყუდრო იყოს, რ წითხ [წითლად არის, გაწითლებულია] ცაჲ, მ. 16,2.

1. წილ [წილი, часть, доля]: ჰყვით იგი ნაშობ გეჰენიამსა ორ წილ თქუენსა, მ. 23,15; ყოველმან რომელმან დაუტევეს სახლი გინა ძმანი ..., ასი წილი მიიღოს, მ. 19,29; უკუეთუ არა მიიღოს ასი წ., მრ. 10,30; რომელმან არა მიიღოს მრავალი წ. ეამსა ამას, ლ. 18, 30; ყო ნაყოფი ასი წ., ლ. 8,8; უკუეთუ ვისმე ცილი დაეჰსდევ, მივაგო ორი წ., ლ. 19,8.

[ნ. კ. ნაწილ].

2. წილ [თანდ., = ნაცვლად, მაგივრად]: ერისა ამის წილ, ი. 11,50 C; თევზისა წ., ლ. 11,11; თუალი თუალი-სა წ. და კბილი კბილისა წ., მ. 5,38; მადლისა წ., ი. 1,16; მრავალთა წ., მ. 20,28 C; მრ. 10,45 C; მიეც მათ ჩემ წ. და შენ წ., მ. 17,27 C; ჰეროდეს წ., მ. 2,22.

3. წილ [жребие]: განიყვეს სამოსელი მისი წილით, მ. 27,35 C.

[ნ. კ. წილის განგდება, წილის-გდება].

წილის განგდება, ი: განიგდებდეს მას ზედა წილსა, მრ. 15,24 D; განიყვეს სამოსელი მისი და განიგდეს წილი, მ. 27,35; ლ. 23,34; კუაროსა ჩემსა ზედა გ. წ., მ. 27,35; ი. 19,24; გ. მას ზედა წ., მრ. 15,24 E.

წილის-გდება, ი: კუარტა ჩემსა ზე-
 ლა წილ-იგდეს, მ. 27,35 C; ი. 19,34 C;
 განიყვეს სამოსელი მისი და წ. მის ზე-
 და, მრ. 15,24 C; განიყვეს სამოსელი
 მათი და წ., ლ. 23,34 C; არა განვაპოთ
 ეგვი ად წილ-ვიგდოთ მაგას ზედა, ვი-
 საცა იყოს, ი. 19,24 C; არა განვიხიოთ
 ეგვი ად წილს-ვიგდოთ ამას ზედა, ვი-
 საცა იყოს, იქვე DI.

1. წინა [ზუჯს.]: მრავალნი იყვნენ
 წინანი უკუანა და უკუანანი წინა, მ.
 19,30 C; 20,15; მრ. 10,31 C; რომელსა
 უნდეს თქუენგანსა წ. ყოფად, მ. 20,27;
 რომელსა უნდეს თქუენ შორის, ვრმცა
 წ. იყო, იქვე C; მრ. 10,44 C; გამოარ-
 თეთ მაგას კუარტი იგი წინაა [ე. ი.
 წ ნმდგომი, პირველხარისხოვანი, საუ-
 კეთესო], ლ. 15,22 C; მრავალნი იყვნენ
 წინანი უკუანა და უკუანანი წინა, მ. 19,
 30 C; 20,16; მრ. 10,31 C; ეა იყვნეს
 დღეთა მათ რღუნის წინათა, მ. 24.
 38 C.

2. წინა [ზზ., = წინ, წინათ, უწინ]: წირ-
 რბილდა წინა და აღქდა ლელუსულელსა,
 ლ. 19,4; რ წ. მტერ იყვნეს ურთიერ-
 თას, ლ. 20 12 C; ერთი იგი მოწაფე წ.
 რბილდა უადრეს პეტრესა, ი. 20,4; წინა-
 ვე აბრაამისა ყოფადმდე ვიყავ მე, ი. 8,
 58 C; შევიყუარე მე წ. სოფლისა შესაქ-
 მელმდე, ი. ი. 17,24 C.

3. წინა [თანდ.]: იესუ წინა ექუსით
 დღით ზატყისა მის მოვიდა ბეთანიად,
 ი. 12,1 C.

ესე რადარს ესოდენთა წ., ი. 6,9; რო-
 მელნი იყვნეს თქუენსა წ., მ. 5,12 C; წ.
 მისსა, ი. 3,28 C; ამათ ყოველთა წ., ლ.
 21,12; წ. ჩემსა, ი. 1,15 C (2-ჯერ), 30 C;
 10,8 C; იყო წინავე ჩემსა, ი. 1,30 C.

რომელ არს შაფათისა წინა, მრ. 15,
 42 C.

[ნ. კ. წინააღგომა, წინააღმდგომ,
 წინა-დაგებულ, წინადაკეთა, წინადა-
 ცუთილება, წინა-მიგებება, წინამოსა-
 ჯულ, წინამძღუარ, წინააღწარ, წინა-
 უკუმო, წინაშე, წინაშე მდგომარე, წი-
 ნაშე მდგომელ, წინა-ძლოა, წინა-ძლუ-
 ანვა, წინაწარმეტყუელ, წინაწარმეტ-
 ყუელება, წინა-წარძლოა, წინა-წარ-
 ძლუახეა, წინაჯდომა].

წინააღგომა: მე გეტყვ თქუენ: ირა
 წინააღგომად ბოროტისა, მ. 5,39; რო-
 მელსა ვერ უძლონ წ. და სიტყუს გე-
 ბად ყოველთა წინააღმდგომთა თქუენ-
 თა, ლ. 21,15.

წინააღმდგომ: რომელსა ვერ უძლონ
 წინააღგომად ყოველთა წინააღმდგომთა
 თქუენთა, ლ. 21,15; ქრცხუნოდა ყო-
 ველთა წ. მისთა, ლ. 13,17.

წინა-დაგებულ [წინ დარაგებული, წინ
 დაიდებული (საჰქმელი)]: ჰამდიოთ წინა-
 დაგებულსა თქუენსა, ლ. 10,8.

წინადაცუთა, 0—3 [ებრაელთა და სო-
 გი ხზვა ხალხის რელიგიური წესი, რომლის
 ძისეფეთიად ანლადმომილ ეაქვ (ებრა-
 ელებში დაბადებიდან მე-8 დღეზე) მოხ-
 კრიან სოლმე განს სასქებო ასო წვერ-
 ზე]: დღესა შაფათსა წინა-დასცუთით
 კაცსა, ი. 7,22 C.

ი: შაბათსა წინადაცუთის კაცმან, ი.
 7,22.

ე: უკუეთუ წინადაცუთის კაცსა დღე-
 სა შაფათსა, ი. 7,23 C.

ამისთჳს მოსე მოგცა თქუენ წინადა-
 ცუთთაჲ, ი. 7,22; მოვიდეს წინადაცუთ-
 თად ყრმისა მის, ლ. 1,59; ეა აღეს-
 რულენეს დღენი რენი წინადაცუთთისა
 მისისანი, ლ. 2,21.

წინადაცუთილება: უკუეთუ წინადა-
 ცუთილებამა მიიღის კაცმან შაბათსა,
 ი. 7,23.

წინა-მიგებება: გამოვიდეს წინა-მიგე-
 ბებად სიძისა და სძლისა, მ. 25,1 C;
 განვიდეს წ. მისა, ი. 12,13 C.

წინამოსაჯულ [მეტრეკე, მოცილი, მონინადიდეჰი, соперики]: იყავ კეთილად მცნობელ წინამოსაჯულისაგან შენისა აღრე, ვიდრემდის ხარ. მის თანა გზასა ზედა; ნუუკუე მიგტეს შენ წინამოსაჯულმან მან შენმან მსაჯულსა, მ. 5, 25; მისაჯე მე წინამოსაჯულისაგან ჩემისა, ლ. 18,3.

წინამძღუარ: ნუცა გერქუმინ თქუენ წინამძღუარ, რ ერთი არს წინამძღუარი თქუენი ქრისტე, მ. 23,10; უდიდესი იგი თქუენ შორის იყენ მრწემ, და წ. იგი ეა მსახური, ლ. 22,26; ბრმანი არიან და წინამძღუარნი ბრმთანი, მ. 15, 14; ეზრახა მღდელთ მოძღუართა და მწიგნობართა და ერისა წინამძღუართა, ლ. 22,4; წინამძღუარნი ბრმანი, რომელნი დასწურავეთ კურნაქსა და აქლემისა შთანსთქამთ, მ. 23,24.

1. წინაახწარ [ზს.]: იგი წინაახწარ ბირებულ იყო დედისაგან თვისსა, მ. 14,8; წ. გარქუ თქუენ, მ. 24,25; ნუ წ. კზრახავთ, მრ. 13,11; წ. გითხარ თქუენ ყოველი, მრ. 13,23; რა არა წ. იწურთიდეთ, ლ. 21,14; რომელი-იგი მოსრულ იყო მისა ღამე წ., ი. 7,50 C; რომელ მაქუნდა წ. შესაქმედმდე სოფლისა შენგან, ი. 17,5 C; რომელ მოსრულ იყო წ. სამარესა მას, ი. 20,8 C.

2. წინაახწარ [თანდ.]: წ. თქუენსა მივიდე გალილუად, მრ. 14,28 C; წ. დღესასწაულსა მის ზატიკისასა უწყოდა იესუ, ი. 13,1 C; მრავალნი აღვიდეს წ. ზატიკისა მის იერუსალმედ, ი. 11, 55 C.

წინარ ნ. უწინარეს, წინაწარმეტყუელ. წინარმეტყუელ ნ. წინაწარმეტყუელ. წინაახწარმეტყუელ ნ. წინაწარმეტყუელ.

წინაუკუთხო [ხაწინაადმდეგო, პირიქითი]: რ ქარი წინაუკუთხო იყო, მრ. 6,48 C.

1. წინაშე [ზს.]: ხ ეკიცივედეს მას ერისა კაცი, წარდგიან წინაშე, მიუპყრიან მას ძმარი, ლ. 23,36 C.

2. წინაშე [თანდ.]: წინაშე ანგელოზთა, ლ. 12,8,9; 15,10; წ. მის ბქისა. მ. 27, 11 C; წ. ბქეთა, ლ. 16,20; წ. დაბასა მავის, ლ. 19,30; წ. ყოვლისა ერისა, ლ. 8,47; 11,53; წ. ერისა მის, მ. 27,24; ლ. 20,26; წ. თუალთა, მ. 21,42; მრ. 12,11; თქუენ წ., ლ. 23,14 C; წ. თქუენსა, მ. 21,2; მრ. 11,2; ლ. 23,14; წ. იესუესა, ლ. 5,19; წ. კართა, მრ. 1,33; 2,2; კატთა წ., მ. 23,27; წ. კატთა მ. 5,16; 6,1; მ. 10,32,33; 23,14; ლ. 12,8,9; 16,15; მის წ., მ. 8, 2 C; 17,14; 27,29; მრ. 10,17; ლ. 9, 47; 20,38; ი. 19,3; წ. მისა, მ. 25,32; მრ. 15,39; ლ. 1,17,75; 5,18; 9,47 C, 52 E; 14,2 CE; ი. 3,28; წ. მისსა, მ. 2, 18; 27,29 C; ლ. 9,52 D; 10,1; 14,2 D; მათ წ., მ. 17,2; ლ. 24,11,43 C; ი. 12, 37 C; წ. მათსა, მ. 17,2 C; მრ. 9,2; ლ. 5,25; 19,28; 24,43; ი. 10,4; 12,37; წ. მამისა, მ. 10,32,33; წ. ყოველთა მეინაქეთა, ლ. 14,10; მეფეთა წ. და მთავართა, ლ. 21,12; წ. მთავრისა მის, მ. 27,11 ლ. 12,58; წ. მთავართა და მეფეთა, მ. 10,18; მრ. 13,9; წ. მოწაფეთა თვსთა, ი. 20,30; წ. მსაჯულთა და მეფეთა, მ. 10,18 C; მრ. 13,9 C; წ. პირისა, მ. 11,10 C (C-ში 2-ჯერ); მრ. 1,2 C (2-ჯერ); ლ. 1,76; 2,31; წ. პილატესა, ლ. 23,52 C; წ. საკურთხეველსა მას, მ. 5,24; წ. საფლავსა (სამარესა) მას, მ. 27,61; წ. ტაძარსა მას, მრ. 13,3; წ. უფლისა, ლ. 1,15; 2,22; ფარისეველთა წ., ი. 9,14; წ. ფასის საცავსა მას (ფასის შესაწირავსა C), მრ. 12,41; წ. ფერტთა, ლ. 17,16 . ღმრთისა, ლ. 1,6,8, 19 C, 30,37; 2,52; 12,6; 16,15; 24,19; ი. 5,45 C; 16,2 C; წ. ღორთა, მ. 7,6;

წინაშე ყოველისა, მ. 26,70 C; წ. ყოველთა, მ. 25,70; მრ. 2,12 C; წ. ყოველთასა, მრ. 2,12; შენ წ., მ. 11,26; მრ. 14,36 L; ლ. 10,21; წ. შენსა, მ. 6,2; 11,10; მრ. 1,2 (2-ჯერ); ლ. 7,27 (2-ჯერ); 13,26; 15,18,21; ი. 17,5; შესაკრებელთა წ. და მთავართა და კელმწიფეთა, ლ. 12, 11; ჩემ წ., ლ. 4,7; 23,14 C; წ. ჩენსა, ლ. 19,27; ცეცხლსა წ., მრ. 14,54; წ. ძისა კაცისა, ლ. 21,36.

[წ. კ. წინაშე მდგომარე, წინაშე მდგომელ].

წინაშე მდგომარე: იესუ ევა იხილა დედაც თვის და მოწათმ იგი წინაშე მდგომარე, ი. 19,26.

წინაშე მდგომელ: მე ვარ გაბრიელ, წინაშე მდგომელი პირსა ღმრთისასა, ლ. 1,19; ერთმან ვინმე წინაშე მდგომელმან ივალა მახელი, მრ. 14,47; ერთმან წ. მ. მსახურმან მსცა ყურიმაღსა იესუს, ი. 18,22; წინაშე მდგომელნი იგი ეტყოდეს პეტრეს, მრ. 14,70; იწყო სიტყუად წინაშე მდგომელთა მათ, მრ. 14, 69; პრქეი წ. მ. მათ, ლ. 19,14.

წინა-ძლოლა, ი/უ—2: წინა-გიძღვს თქუენ გალილყად, მ. 28,7; მრ. 16,7; წინა-უძღვს მათ, ი. 10,4 C; მეზუერენი და მეძენი წინა-გიძღვს თქუენ სასუფეველსა ღმრთისასა, მ. 21,31 C; ბრმათ თუ ბრმასა წინა-უძღვს, შესტოიან. მ. 15, 14; ვარსკულაეი იგი... წინა-უძლოლა მათ, მ. 2,9; რომელი წ., მ. 21,9; იესუ წ. მათ, მრ. 10,32; რომელსა ერქუა იუდა ისკარიოტელი, წ. მათ, ლ. 22,47; რომელნი წინა-უძლოლდეს..., ლაღდებდეს და იტყოდეს, მრ. 11,9; რომელნი წ., პრისხეიდეს მას, ლ. 18,39; მეზუერენი და კოდვილნი წინა-გიძლოლიან თქუენ სასუფეველსა ღმრთისასა, მ. 21,31.

[წ. კ. წინა-წარძლოლა].

წინა-ძლუნვა: ნუ კელ-ეწიფების ბრმასა ბრმისა წინა-ძლუნვად, ლ. 6, 39.

[წ. კ. წინა-წარძლუნვა].

წინაწარმეტყველ, წინაძწარმეტყველ, წინარმეტყველ: შენ, ყრმაო, წ წარმეტყველ (—მწარ. C) მაღლის გეწოდოს, ლ. 1,76; რომელი-იგი იქმნა კაც წ., ლ. 24,19 C; წ. ხარ შენ, ი. 4, 19 C; რომელმან შეიწყნაროს წინაწარმეტყველი სახელად წინაწარმეტყველისა, მ. 10,41; არა არს წ. (—მწარ C). შეურაცხ, გარნა თვისსა სოფელსა, მ. 13, 57; მრ. 6,4; ესე არს წ. იესუ ნაზარეთით გალილიეისათ, მ. 21,11; ყოველთა ევა წ. უპყრიეს იოვანე, მ. 21,26; ევა წ. აქუნდა (შეურაცხა C) იგი, მ. 21, 46; სხუანი იტყოდეს, ელ: წ. არს, მრ. 6,15; ყოველთა იცოდეს იოვანე, რ წ. იყო, მრ. 11,32; ყოველსა წინაწარმეტყველად აქუნდა იოვანე, რ ქეშმარიტად წ. იყო, იქვე C; არაჲნი წ. შეწყნარებულ არს თვისსა სოფელსა, ლ. 4,24; წ. დიდი აღდგომილ არს ჩუენ შორის, ლ. 7,16; ესე უკუეთუმცა იყო წ., ლ. 7,39; წ. ვინმე პირველთაჲნი აღდგომილ არს, ლ. 9,8,19; ვერ ვეგების წ. გარეშე იერუსალმისა წარწყმედად, ლ. 13,33; რომელი იყო კაცი წ., ლ. 24,19; ვინ ხარ შენ?... წ. (+იგი C) ხარა, ი. 1,21; უკუეთუ არა ხარ ქრისტე, არცა ელია, არცა წ. (+იგი C), ი. 1,25; ვხედავ, რ წ. ხარ შენ, ი. 4,19; წ. თვისსა სოფელსა შეურაცხ არს, ი. 4,44 C; ესე არს ქეშმარიტად წ. (—მწარ. C), ი. 6,14; 7,40; გალილეათ წ. არა აღდგომილ არს (აღდგეს C), ი. 7,52; მან თქუა: წ. არს, ი. 9,17.

წინაწარმეტყველსა თვისსა სოფელსა პატივი არა აქუს, ი. 4,44; წერილ არს წ., ი. 6,45 E.

რომელმან შეიწყნაროს წინაწარმეტყუელი სახელად წინაწარმეტყუელისა, მ. 10,41; რამეს გამოხუდით ხილვად? წ. (—მწარ. C) ქჷჰე, გეტყვ თქუნ, და უმეტეს წ., მ. 11,9; ლ. 7,26; რა აღესრულოს სიტყუად იგი წ. (—მწარ. C) თქუმული, მ. 13,35; 21,4 C; რა აღესრულოს სიტყუად იგი უფლისად, თქუმული წინაწარმეტყუელისაგან, მ. 2,15; ... წინაწარმეტყუელისაგან, მ. 1,22 C; მრავალი კეთროვანი იყენეს ისრაჲლსა შორის ელისეს ზე, წინაწარმეტყუელისა (—მწარ. C), ლ. 4,27; ესრე წერილ არს წ. (—მწარ. C) მიერ, მ. 2,5; რა აღესრულოს თქმული იგი წ. მიერ, მ. 27,35; ... წინაწარმეტყუელისა მიერ, მ. 2,23 C.

იოვანე ყოველთა წინაწარმეტყუელად აქუს, მ. 21,26 C; ყოველსა წ. აქუნდა იოვანე, მრ. 11,32 C; სარწმუნო არს იოანე წ. (—მწარ. C), ლ. 20,6.

ესრით არს შჯული და წინაწარმეტყუელნი, მ. 7,12; ყოველნი წ. და შჯული ვიდრე იოვანესამდე წინაწარმეტყუელებდეს, მ. 11,13; ამით ორთა მცნებათა ყოველი სჯული და წ. (—მწარ. C), გამოკიდებულ არიან (გამოაბენ C), მ. 22,40; მე მოვავლინნე თქუნდა წ. ბრძენნი და წწიგნობარნი, მ. 23,34; რომელმან მოწყვდენ წ. (—მწარ. C), მ. 23,37; ლ. 13,34; მოვავლინნე მათა წ. და მოციქულნი, ლ. 11,49; რაჲმს იხილოთ აბრაჲამი ... და ყოველნი წ. სასუფეველსა ღმრთისასა, ლ. 13,28; შჯული და წ. ვიდრე იოვანესამდე, ლ. 16,16; ქჷონან მოსე და წ., ლ. 16,29; რომელსა იტყოდეს წ. (—მწარ. C), ლ. 24,25; წ. (—მწარ.—ცა იგი C) მოწყვდეს, ი, 8,53; ეგრევე დევნეს წ. იგი, მ. 5,12; რომელთა მოწყვდნეს წინაწარმეტყუელნი, მ. 23,31 C; აბრაჲამ მოკლდა

და წინაწარმეტყუელნიცა (+იგი C), ი, 8,52.

მრავალთა წინაწარმეტყუელთა (—მწარ. C) და მართალთა გული უთქუმიდა, მ. 13,17; ეგრევე უყოფდეს წ. მამანი მათნი, ლ. 6,23; მრავალთა წ. და მეფეთა უნდა ხილვად, ლ. 10,24; ჯერარს აღსრულებად ყოველივე წერილი შჯულსა მოსესსა და წ. და ფსალმუნთა ჩემოვს, ლ. 24,44; რომელი დაწერა მოსე შჯულსა და წ., ეპოვეთ, ი. 1,45; წერილ არს წ., ი. 6,45 CD; ნუ ჰკონებთ, ედ მოვედ დაქსნად შჯულისა გინა წ., მ. 5,17; იტყოდა პირითა საუკუნითგან წ. მისთაჲთა, ლ. 1,70; და აღესრულნენ ყოველნი წ. დაწერილნი, ლ. 18,31 C; იწყო მოსესითგან და ყოველთა წ. [მუქმ. მწ.], ლ. 24,27.

რა აღესრულოს თქმული წინაწარმეტყუელისაჲ, მ. 2,23; 27,35 C; სასყიდელი წ. (—მწარ. C) მიიღოს, მ. 10,41; რა აღესრულოს სიტყუად იგი წ., მ. 21,4; რა აღესრულოს სიტყუად იგი უფლისად, პირითა წინაწარმეტყუელისაჲთა თქმული, მ. 1,22; იოტა ოდენი ერთი რქიჲ არა წარჯდეს შჯულისაგანი და წინაწარმეტყუელთაჲ, მ. 5,18; რა აღესრულოს წიგნები იგი წ., მ. 26,56 C; მრ. 14,19 C; იძიოს სისხლი ყოველთა წ., ლ. 11,50; უკუეთუ მოსესი და წ. არა ისმინეს, ლ. 16,31; აღაშენებთ საფლავთა წინაწარმეტყუელთასა, მ. 23,29; აშენებთ თქუნდ საფლავებსა მას წ., იქვე C; ლ. 11,47; არამცა ვიყვენიით მათ თანა ზიარ სისხლსა მას წ., მ. 23,30; ჯერ-ერს აღსრულებად ყოველთა მით წერილთაჲ შჯულსა მას მოსესსა და წ. და ფსალმუნთასა ჩემოვს, ლ. 24,44 C; ნაშობნი ხარო მკლველთა წინაწარმეტყუელთანი, მ. 23,31; რა აღესრულნენ წერილნი წ., მ. 26,56; მრ

14,49; ლ. 18,31; სხუათა (თქვან) : იერემია გინა ერთი წინაწარმეტყუელთაგანი, მ. 16,14; სხუანი იტყოდეს; ვდ წინაწარმეტყუელი არს გინა ერთი წ. პირველთამ, მრ. 6,15; სხუათა (პრქუეს) : ერთი წ. (ხარ), მრ. 8,28; უფროს შობილითაგანი დედათამსა იოვანესა წ. არაენი არს, ლ. 7,28 C; წ. პირველთამ აღდგომილ არს, ლ. 9,8 C.

რომელმან შეიწყნაროს წინარმეტყუელი სახელად წინაწარმეტყუელისა, მ. 10,41 C; რა აღესრულოს თქუმული იგი უფლისა მიერ წინარმეტყუელიხან, მ. 2,15 C.

[ნ. კ. ანი წინაწარმეტყუელ, დანიელ წ., იერემია წ., იონა წ., ესაია წ., იოვანე წ., კაითფა წ., ცრუ-წინაწარმეტყუელ].

წინაწარმეტყუელება, წინააწარმეტყუელება, 0—2 : კეთილად წინააწარმეტყუელებდა თქუენთს ესაია და თქუა, მ. 15,17 C; ... წინაწარმეტყუელებდა..., მრ. 7,6 C; ზაქარია ... წ. და თქუა, ლ. 1,67; არა სახელითა შენითა ვწინაწარმეტყუელებდით, მ. 7,22; ყოველნი წინაწარმეტყუელნი და ზეული ვიდრე იოვანესამდე წინაწარმეტყუელებდეს, მ. 11,13; წინაწარმეტყუელებდ (—ასწარ. C); ვინ არს, რომელმან გცა შენ, ლ. 22,64; კეთილად წინაწარმეტყუელთა თქუენთს ესაია და თქუა, მ. 15,7.

ი/უ : გვწინაწარმეტყუელებდ ჩუენ, ქრისტე, ვინ არს, რომელმან გცა შენ, მ. 26,68; მრ. 14,65.

აღესრულების მათ ზედა წინაწარმეტყუელებამა იგი ესაია წინაწარმეტყუელისამ, მ. 13,14 C; ესე ... წინაწარმეტყუელებით თქუა, ი. 11,51.

წინა-წარმლოლა, -ი/ა—2 : შემდგომარ აღდგომისა ჩემისა წინა-წარმლოლა თქუენ

გალილეად, მ. 26,32; რა წინაწარმლოლუნ მას წიაღცრძო ზლუასა მას ბეთსაიდლდ, მრ. 6,45.

წინა-წარმლონვა : აიძულა მოწიფეთა შესვლიდ ნავსა და წინა-წარმლონვად მისა მიერ კერძო, მ. 14,22.

წინაჯლომა [წინ, მიტველ ადგილას ჯდომა] : უუარს ზეყოჯლომამ პურსა ზედა და წინაჯლომამ შესაკრებელთა შორის, მ. 23,6 D.

წირვა-ნ. ფსის შესაწირავ, შემოწირვა, შესაწირავ, შეწირვა.

წიფ ნ. დამწიფება, კელმწიფე, კელმწიფება.

წლ ნ. მოწლე.

წმიდა : წმიდა იყენ სახელი შენი, მ. 6,9; ლ. 11,2; რა იყოს გარეგეცა მისი წ., მ. 23,26; შობილსა მას წ. ეწოდოს, ლ. 1,35; რომელ-იგი შობდა არს, წ. არს, იქვე C; წ. არს სახელი მისი, ლ. 1,49; წ. უფლისა ეწოდოს, ლ. 2,23; ყოველივე წ. არს თქუენი, ლ. 11,41; არს იგი ყოვლად წ., ი. 13,10; თქუენ წ. ხართ, ი. 13,10; არა ყოველნი წ. ხართ, ი. 13,11; თქუენ აწვე წ. ხართ სიტყვთა მით, ი. 15,3; იგინიცა იყენენ წ. კეშმარიტებითა, ი. 17,19; აღთქუმამ თუნი წმიდამ, ლ. 1,72 C; კაცი მართლი და წ., მრ. 6,20; სული წ., მრ. 13,11; ლ. 1,35; 2,25; 3,22; 11,13; ლ. 12,12 C; ი. 7,39; 14,26; 20,22; გიცით, ვინ ხარ შენ, წ. ეგე ღმრთისამ, მრ. 1,24; ლ. 4,34; სულმან წმიდამან, ლ. 12,12; ადგილსა წმიდასა, მ. 24,15; აპრენასა (არდაგსა C) წ., მ. 27,55; სულსა წ., მრ. 3,29 C; წ. ქალაქსა, მ. 4,5; 27,53; სულისა წმიდისა, მ. 12,31; ლ. 12,10; ზეულისა წ., ლ. 1,72; სულითაგან წ. მ. 1,18,20; ლ. 2,26; სულითა წმიდისაგან, მ. 12,32; მრ. 2,29;

ჟულითა წმიდითა, მ. 3,11; 22,43; ჰრ. 1,8; 12,36; ლ. 1,15,41,67; 2,27; 3,16; 4,1; 10,21; ი. 1,33; უწყოდა კაცი იგი მართლად და წმიდად, მრ. 6,20 C; გიცი შენ, ვინ ხარ, წმიდაო ღმრთისაო. მრ. 1,24 C; მამაო წ., ი. 17,11; ნეტარ იყვენენ წმიდანი გულითა, მ. 5,8; დიდებითა თჳსითა და ნამისადათა და წმიდაო ანგელოზთადათა, ლ. 9,26; რაჟამს მოვიდეს დიდებითა მამისა თჳსისადათა ანგელოზთა თანა წ., მრ. 8,38; სახელითა მამისადათა და ძისადათა და სულისა წმიდისაათა, მ. 28,19; ძალითა სულისა წ., ლ. 4,14; პირითა წმიდათაათა, ლ. 1,70; მრავალნი გუამნი (ჟორცნი C) შესუენებულთა წმიდათანი აღდგეს, მ.27,52.

[ნ. კ. არაწმიდა, განწმედა, სიწმიდე].
წმიდა-ყოფა, 0—2: მათოჳს მე წმიდა-ვაჟოჳთ თავსა ჩემსა, ი. 17,19; რომელი-იგი მამამან წმიდა-ყო, ი. 10,36; წმიდა-ყვენ ესენი კეშმარტებითა, ი. 17,17.

წნება ნ. საწნებელ.

1. წოდება, ი/უ [(სახელის) დაწკმევა]: თქუენ გიწოდე მეგობრად, ი. 15,15 C; უწოდა სახელი მისი იესუ, მ. 1,25; რომელთაცა მოციქულ უწოდა, ლ. 6, 13; უწოდეს სახელი მისი იესუ, მ. 1, 25 C; ლ. 2,21; ვრმეცა უ. მას სახელი, ლ. 1,59; უწოდა [S₁] სახელი მისი იესუ, ლ. 1,31; უ. სახელი მისი იოვანე, ლ. 1,13; შეეს ძმ და უწოდას სახელი მისი იესუ, მ. 1,21; უ. სახელი მისი ევმანუელ, მ. 1,23.

• ვნ.: შენ, ყრმაო, წინაგწარმეტყუელ მალის იწოდო, ლ. 1,76 C; რომელ-იგი შობად არს..., ძე ღმრთის იწოდის, ლ. 1,35 C; რ იგინი ნაშობ ღმრთის იწოდნენ, მ. 5,9.

ე: რომელსა ეწოდა პეტრე, მ. 10,2; რომელსა ე. თადეოზ, მ. 10,3; ამისოჳს ე. აგარაკსა მას აგარაკი სისხლისა, მ. 27,8; რომელ-იგი ე. ანგელოზისა მისგან, ლ. 2,21; შენ, ყრმაო, წინაწარმეტყუელ მალის გეწოდოს, ლ. 1,76; შენ გ. კეთა, რომელ ითარგმანების: კლდე; ი. 1,42; რა აღესრულოს თქუმული..., ედ: ნაზარეველ ეწოდოს, მ. 2,23; უმრწემეს ე. მას სასუფეველსა ცათასა, მ. 5,19; სახლსა ჩემსა სახლ სალოცველ ე., მ. 21,13; სახლსა ჩემსა სახლ თავყუანის-საცემელ ე. ყოველთა ნათესავთა. მრ. 11,17 C; ესე იყოს დიდ და ძე მალის ე., ლ. 1,32; შობილსა მას წმიდა ე. ი, ძე ღმრთის, ლ. 1,35; წმიდა უფლისა ე., ლ. 2,23; ეწოდენ მავას იოვანე, ლ. 1,60.

არღარა ღირს ვარ წოდებად ძედ შენდა, ლ. 15,19,21.

პრქუეს მას სახელი იესუ, რომელ წოდებულ იყო ანგელოზისა მისგან, ლ. 2,21 C.

2. წოდება, ი/უ [მოწოდება, მიხმობა]: უწოდა მათ იესუ, მ. 4,21; მრ. 1,20; კაცმან ვინმე ყო პური დიდი და უ. მრავალთა, ლ. 14,16; ლაზარეს უ. სათლავით, ი. 12,17; ეგჳბით უწოდი [S₁] ძესა ჩემსა; მ. 2,15 C; ... უწოლო [S₁]... იქვე DE.

არა მოვედ წოდებად მართალთა, ად ცოდვილთა, მ. 9,13; მრ. 2,17; ლ. 5, 32.

[ნ. კ. მიწოდება, მოწოდება].

წოვა, 0—2: (ნეტარ არიან) ძუძუნნი. რომელთა მწოვდი (სწოვდ C, სწოვდი E), ლ. 11,27 D.

[ნ. კ. მწოვარ].

წოვება, ა—3: ვაგ მიდგომილთა და რომელნი აწოვებდენ (აწოებდენ E) მათ დღეთა შინა, მრ. 13,17; ვაგ მუცელ-

ქუმულთა და რომელნი აწოვებდენ (აწოვებდენ C) ... , ლ. 21,23; ... აწოვებდენ, ... მ. 24,19; ნეტარ... ძუძუთა, რომელთა არა აწოვს, ლ. 23,29 C.

ვამ მუცელ-ქმულთა მათ და მაწოვ-ნებელთა მათ დღეთა შინა, მ. 24, 19 C; მრ. 13,17 C.

წოლა, 0—1: ხ იგი თავადი წვა თავით კერძო სასთაულსა ზედა, მრ. 4, 38 C.

[ნ. კ. მწოლარე]

წონვა ნ. მიწონვა

წოწეულ ნ. ძოწეულ.

წრაფა, ი უბო.: იწრაფა (ისწრაფა C) [იჩქარა] და გარდამოვდა, ლ. 19, 6; ზაქე, იწრაფე (ისწრაფე C) და გარდამოვდა, ლ. 19,5.

წრფელ [ხწორი, პირდაპირი]: წრფელ კათ გზად უფლისაჲ, მ. 1,23 C; წ. ყვენით ალაგნი მისნი, მ. 3,3; მრ. 1,3; ლ. 3,4; წრფელს ჰყოფდით ალაგთა მისთა, მრ. 1,3 C, იყოს გულარძინილი იგი მართლად და ფიცხელი იგი გზად წრფელად, ლ. 3,5.

წვ: რა განუტეხნენ (დამუსრნენ C) წვნი მათნი და აღიხუნენ, ი. 19,31; მოვიდეს ერისაგანნი იგი და პირველითაჲ მის განუტეხნეს (დაუმუსრნეს C) წ. ი. 19,32; არა განუტეხნეს (დაუმუსრნეს C) წ. მისნი, ი. 19,33.

წვმ, 0—1: წვმნ მართალთა ზედა და ცოდვილთა, მ. 5,45 C.

წვმა: წვმაჲ მისი (მოავლინის) მართალთა ზედა და ცოდვილთა, მ. 5,45; გარდამოვდა წ. (წუმად C), მ. 7,25 C, 27 C; რაჲმს იხილოთ ღრუბელი აღმოსავალით და დასავალით, შეესეულად ჰსთქვთ: წ. მოაქუს, და არნ ეგრეთ, ლ. 12,54; გარდამოვდეს წვმანი, მ. 7,25.

წვმება, ა—2: რომელსა დღესა განვიდა ლოთ სოლომით, აწვმა (აწუმად D)

ცეცხლი და წუნწები და წარწყმიდნა ყოველნი, ლ. 17,29.

წუან ნ. მწუნელი.

წუევა, ა—3 [იძულება, ძალის დატანება]: აწუევაჲ მოწაფეთა შესლვად ნიესა, მრ. 6,45; იგიანი აწუევდეს კმითა დიდითა და განოიხობედეს ჯუარ-ცუმიად, ლ. 23,23 C.

1. წუელ [მეწვა]: მაცადე, აღმოვილო წუელი (+იგი C) თუალისაგან შენისა, მ. 7,4; ლ. 6,42; მაშინ იხილო აღმოვებად წ. თუალისაგან ძმისა შენისა, მ. 7,5; ლ. 6,42; რაჲსა ჰხედავ წუელსა თუალსა შინა ძმისა შენისასა, ლ. 6,41.

2. წუელ [მარცხელეული მგენარის დერე]: თავით თუსით ქუეყანად ნაყოფსა გამოიღებნ: პირველად წუელი, მერმე თავი და მამინ-ლა საესმ იფქლი თაჲსა მას შინა, მრ. 4,28.

წუერ [წვერი, მწვერვალი]: დააწოს წუერი თითისა მისისაჲ წყალსა, ლ. 16, 24 C; მოიყვანეს იგი ვიდრე წუერადმდე მთისა მის, ლ. 4,29.

[ნ. კ. მწუერვალ].

წუვა ნ. დაწუვა.

წუთერთ [მამინვე; მცირე ხანს]: წუთერთ სიხარულით შეიწყნარის იგი, მ. 13,20 C; წ. თქუენ თანა ვარ, ი. 13, 33 C.

[ნ. კ. საწუთრო, წუსწუთ]

წულ [ვაეიშვილი]: განიკურნა წული იგი მიერ ეანიოგან, მ. 17,18 C; ყოველმან წულმან რომელმან განალოს პირველად საშოჲ, წმიდა უფლისა ეწოდოს, ლ. 2,23.

[ნ. კ. სეფეწულ, ქალწულ].

წულილ [წვრილი]: იწრო არს გუჲ და წულილ გზად, რომელი მიიყვანებს ცხოვრებასა, მ. 7,14 C.

[ნ. კ. მწულილ].

წუმა ნ. წუმა.

წუნწუბ, წუმწუბ [გოგირდი]: რო-
მელსა დღესა განიდა ლოთ სოდომით,
აწუმა ცეცხლი და წუნწუბი (წუმწუ-
ბი C) და წარწყმინდა ყოველნი, ლ. 1,
29.

წურვა ნ. დაწურვა.

წურთა, ი [ხნავლა, მოფიქრება]: რა
არა წინააღწარ იწურთიღეთ, რად სი-
ტყუად მიუგოთ, ლ. 21,14.

წუსწუთ [ყოველ წუთში, ძალიან ხში-
რად]: ფარისევითა და ყოველთა პუ-
რითა წუსწუთ თუ არა დაიბანნიან კელ-
ნი, არა კამიან პური, მრ. 7,3C.

წუხ, 0—1: თქუენ მხწუხდეთ (ჰწ.
C, სწ. E). ხ მწუხარებად თქუენი სიხა-
რულად გარდაიქცეს, ი. 16,20.

[6. კ. დაწუხება, მწუხარე, შეწუხება,
შდრ. დაწუხარება, მწუხარ, შემწუხ-
არება].

წყალ: რომელმან ასუას ერთსა ამას
მციერეთიანსა სასუმელი ერთი წყალი
გრილი, მ. 10,42; რომელმან გასუას
თქუენ სასუმელი ერთი წ., მრ. 9,41;
მოითხოვა (მოიღო C) წ. და დაიბანა
ჭელნი წინაშე ერისა მის, მ. 27,24; რო-
მელთა ლაგვნითა წ. ზე ედგას მვართა,
მრ. 14,13; წ. ფერკთა ჩემთა არა მეც,
ლ. 7,44; (ჯარი გინა ვირი) წარბიას და
ასვ წ., ლ. 13,15; მისუ მე წ., ი. 4,7;
მეც მე წ., ი. 4,10; გცამცა წ. (+იგი
C) ცხოველი, იქვე; ვინაჲ გაქუს შენ წ.
ცხოველი, ი. 4,11; სადა-იგი ქმნა (გარ-
დააქცია) წ. ღვინოდ, ი. 4,46; მერმე
მოიღო წ., ი. 13,5; მეყსეულად გამო-
ქდა სისხლი და წ., ი. 19,34; რაემს წ.
ესე აღიარლუს, ი. 5,7; ეა გემო-იხილა
პურისა უფალმინ წ. იგი, ი. 2,9; წ. იგი
რომელი მე მივსცე მას, ექმნეს მას ში-
ნა წყარო წყლის, ი. 4,14; მეც მე წ.

იგი (ეგე C), ი. 4,15; მრავალ გზის შთა-
ვარდის იგი ცეცხლსა და მრავალ გზის
წყალსა, მ. 17,15; მრავალ გზის ცეცხლ-
სა შთაგლო ეგე და წ., მრ. 9,22;
დააწოს მწუერვალი თითისა მისისაჲ წ.,
ლ. 16,24; ჩემგან წ. ითხოვ, ი. 4,9;
მოვიდა დედაკაცი სამარიათ ვსებად
წყლისა, ი. 4,7; არცა მოვიდე აქა ვსე-
ბად წ., ი. 4,15C; მდინარენი მუტლისა
მისისაგან დიოდინ წ. ცხოველისაჲ, ი.
7,38; რომელნი ელიედ წ. მის აღძრვა-
სა, ი. 5,3; უკუეთუ ვინმე არა იშვეს
წყლისაგან და სულისა, ი. 3,5; რომე-
ლი სუამს წყლისა ამისგან; ი. 4,13;
რომელი სუმიდეს მაგის წყლისაგან, ი.
4,13C; რაემს აღმოვიდოდა წყლისა
მისგან, მ. 3,16; რომელმან სუას წ. მის-
გან, ი. 4,14; აღმოკდა მიერ წყლით,
მ. 3,16C; აღმოსლვას მისა მიერ წ.
იხილნა ცანი განხუმულნი, მრ. 1.10;
ერ აღმოვიდოდა მიერ წ., იქვე C; მე
ნათელ-გცემ თქუენ წყლითა, მ. 3,11;
მრ. 1,8; ლ. 3,16; ი. 1,26; იყო ვინმე
კაცი წ. მანკიერი, ლ. 14,2; რომელსა
ლაგვნი წ. ზე ედგას, ლ. 22,10; ამისთჳს
მოვედ მე წ. ნათლის-ცემად, ი. 1,31;
რომელმან მომავლინა მე ნათლის-ცე-
მად წ., ი. 1,33; აღავსენით სარწყულნი
ეგე წ., ი. 2,7; გარნა მსახურთა მათ
უწყოდეს, რომელთა აღავსნეს წ., ი. 2,
9; წყალნი ფრიად იყვნეს მუნ, ი. 3,23;
ქართაჲ უბრძანებს და წყალთა, ლ.
8,25; ვიდოდა წ. ზედა, მ. 14,29; მიბ-
რძანე ამე მისლვად შენდა წ. ამათ ზედა,
მ. 14,28; მოწყდეს (ღორნი) წ. მათ ში-
ნა, მ. 8,32; მდინარენი მუტლისა მისი-
საგან გამოდიოდინ წ. ცხოველთანი, ი.
7,38C.

ექმნეს მას შინა წყარო წყლის, ი. 4,
14; ... ეყოს მას წყარო წყლისა, იქვე C;
რომელმან გასუას თქუენ სასუმელი

წყლისაჲ, მრ. 9,41; შეპრისხნა ქარსა მას და ლელვათი (ლელვასა C) წყალთა-სა ლ. 8,24.

[ნ. კ. მოწყალე, მოწყალეობა, სარწყულ, ურწყულ, შეწყალეობა, წყალეობა, წყალობა, წყალობის-ყოფა, წყლით რღუნება].

წყალ, ე [შეწყალეობა, შებრალეობა]: შეწყალის მე ერი ესე, მ. 15,32; მრ. 8,2.

წყალეობა, ი [შეწყალეობა, შებრალეობა]: ძეო დავითისო, მიწყალე მე, მრ. 10, 47 C, 48 C; მიწყალენ ჩუენ, ძეო დავითისო, მ. 9,27 C; 20,30 C; უფალო, გვწყალენ ჩუენ, ძეო დავითისო, მ. 20, 31 C.

წყალობა: იკითხეთ, რაჲ არს: წყალობაჲ მნებავს და არა მსხუერპლი, მ. 9,13; 12,7; დაგიტყვიბიეს უმძიმესი შჯულისაჲ: სამართალი და წ., მ. 23, 23; (ყო) წ. მისი ნათესავითი-ნათესავად, ლ. 1,50; განადა და უფაღმან წ. თვის მის თანა, ლ. 1,58; ყოფად წ. მამათა ჩუენტა თანა, ლ. 1,72; რომელმან-იგი ყო წ. მის თანა, ლ. 10,37; შეიწყნარა ისრაჲლი... მოქსენებდა წყალობისა თვისა, ლ. 1,54; ყოფად წ. მამათა ჩუენტა თანა, ლ. 1,72 C; მოწლებითა წ. ღმრთისა ჩუენისაჲთა, ლ. 1,78 C; მოწყალეობითა და წყალობითა ღმრთისა ჩუენისაჲთა, იქვე DE.

წყალობის-ყოფა, 0—(2) 1: წყალობა-ყო მათ ზედა, მრ. 6.34 C; შემეწიე ჩუენ, უფალო, და წყალობა-უავ ჩუენ-თვს, მრ. 9,22.

1. წყარო [წყარო, источник]: წყალი იგი რომელი მე მივსკე მას, ექმნეს მას შინა წყარო წყლის, ი. 4,14;... ეყოს მას წ. წყლისა, იქვე C; იყო მუნ წყარო იაკობისი, ი. 4,6; იესუ... დაჯდა წყაროსა მის ზედა (თან C), ი. 4,6.

2. წყარო [დენა (ხიხხლია)]: განკმა წყარო იგი წილოვნების მისისაჲ, მრ. 5,29; დაჰსცხრა წ. იგი სისხლისაჲ მის,

ლ. 8,44; იყო ვინმე მუნ დედაკაცი, რომელი იყო წყაროთა სისხლისაჲთა გუემულ ათორმეტ წელ, მრ. 5,25; იყო ვინმე დედაკაცი წ. სისხლისაჲთა ათორმეტით წლითგან, ლ. 8,43.

წყება, ი: მიერთგან იყო იესუ ქადაგებად და სიტყუად, მ. 4,17; ი. იესუ სიტყუად ერსა მას იოჲანესთვს, მ. 11,7; ი. იესუ ყუედრებად ქალაქებისა მის, მ. 11,20; ი. იესუ სიტყუად მათა, მ. 13,3; შეეშინა და ი. დანთქმად, მ. 14,30; ი. იესუ უწყებად მოწაფეთა თვისთა, მ. 16,21; ი. ბრალობად მისა, მ. 16,22; მრ. 8,32; ვა ი. განგებად (სიტყუად C), მ. 18,24; ი. კაცად-კაცადმან მათმან სიტყუად, მ. 26,22; ი. მწუხარებად და ურვად, მ. 26,37; ი. პეტრე შეჩუენებად და ფიცად, მ. 26,74; მრ. 14,71; ი. ქადაგებად ფრიად და მიჰოდადებად სიტყუსა მის, მრ. 1,45; მერმე კუალად ი. სწავლად ზღუს კიდესა ზედა, მრ. 4,1; ი. ქადაგებად ათქალაქთა მათ, მრ. 5,20; აღდგა ქალი იგი და ი. სლუად, მრ. 5,42; ი. შესაქრებელსა მათსა სწავლად მათა, მრ. 6,2; ი. წარვლინებად მათა ორ-ორისა, მრ. 6,7; ი. სწავლიდ მათა ფრიად, მრ. 6,34; მუნქუესვე სიტყუად ი. მათდა მიმართ, მრ. 6,50 C; ი. სწავლად მათა, მრ. 8,31; ი. პეტრე სიტყუად მისა, მრ. 10,28; ი. მათა თხრობად მერმისა, მრ. 10,32; ი. ღალადებად და სიტყუად, მრ. 10,47; ი. გამოხმად განსყიდელთა და მომსყიდელთა ნიერ ტაძრით, მრ. 11,15; ი. მათო იგავით სიტყუად, მრ. 12,1; მიუგო მათ იესუ და ი. სიტყუად, მრ. 13, 5 C; ი. დისულებად და ურვად, მრ. 14, 33; ი. სიტყუად წინაშე მდგომელთა მათ, მრ. 14,69; და ი. ტირიდ, მრ. 14,72; ი. სიტყუად მათა, ლ. 4,21; 11,29; აღდგა მკუდარი იგი და ი. სიტყუად, ლ. 7,15;

იწყო სიტყუად იესუ ერისა მის მიმართ, ლ. 7,24; ი. დალტობად ფერკტა მისთა, ლ. 7,38; ე^ა ი. დღემან მან მიდრეკად, ლ. 9,12; ი. პირველად სიტყუად მოწაფეთა თვსთა, ლ. 12,1; ი. თითოეულმან ყოველმან ჯმნად, ლ. 14,18; კ^აც-მან აბან ი. შწნებად, ლ. 14,30; ი. მან მოკლებად, ლ. 15,14; ი. ყოველმან სიმრავლემან მოწაფეთამან სიხარულით ქებად ღმრთისა, ლ. 19,37; ი. გამოსხმად, რომელნი ჰყიდდეს ტრედებსა, ლ. 19,45; ი. იგავით სიტყუად მათა, ლ. 20,9; ი. გალილეაჲთ და მოაკამდე, ლ. 23,5 C; მერმე პილატე ი. სიტყუად, ლ. 23,20; ი. მოსესითგან და ყოველთა წინაწარმეტყუელთა, ლ. 24,27; ი. დაბანად ფერკტა მოწაფეთა მათ თვსთა, ი. 13,5; იწყეს მუსრვიდ თავსა ტუელისასა, მ. 12,1; ი. სიტყუად თითოეულად, მ. 26,22 C; მოწაფეთა მისთა ი. გზასა სლვად და მუსრვად თავსა ტუელისასა, მრ. 2,23; ი. ვედრებად მისა, მრ. 5,17 C; ი. მოღებად ცხედრებითა ყოველთა სნეულთა, მრ. 6,55; ი. გამოძიებად მის თანა, მრ. 8,11; ი. რისხვად იაკობისა და იოვანესა, მრ. 10,41; ი. კითხვად მისა ზაკვით, მრ. 12,14 C; მათ ი. მწუხარებად, მრ. 14,19; ი. ვიეთმე (რომელთამე C) ნერწყუად პირსა მისისა, მრ. 14,65; იწყეს მოკითხვად მისა და სიტყუად, მრ. 15,18; ი. განზრახვად მწიგნობართა მათ და ფარისეველთა, ლ. 5,21; ი. მის თანა მეინაცეთა მათ სიტყუად გულთა შინა მათთა, ლ. 7,49; ი. მწიგნობართა მათ და ფარისეველთა განზრახვად ბოროტისა, ლ. 11,53; ი. განცხრომად (შუებად C), ლ. 15,24; მათ ი. გამოძიებად ურთიერთას, ლ. 22,23; ი. შგნებნად მისა, ლ. 23,2; იწყე უტუანიასკენლითგან, მ. 20,8; იწყეთ იერუსალ^აშით, ლ. 25,47; მაშინ იწყო

[S₂; აკვმ.] სირცხლით უტუანიასკენელსა აღგილსა დაჰყრობად, ლ. 14,9; ი. იერუსალ^აშით, ლ. 24,47 C; იწყოს გუემად მისთანათა მათ მონათა, მ. 24,49; ი. გუემად მონათა და მვევალთა, ლ. 12,45; ე^ა ი. აბან ყოველმან ყოფად, ლ. 21,28; იწყეთ რეკად კარსა და იტყოდით, ლ. 13,25; მაშინ ი. სიტყუად, ლ. 13,26; ყოველნი რომელნი ჰხედვიდენ მას, იწყონ მისა კიცხევად, ლ. 14,29; მაშინ ი. სიტყუად მათთა, ლ. 23,30; ასწავებს ყოველსა ჰურიასტანსა, უწყიეს გალილეაჲთ, ლ. 23,5; თაჲდასა იესუს ეწყო ყოფად მეოცდაათესა წელსა, ლ. 3,23.

წყება, 0—2 [დაწყება]: აჰა ლელჲ იგი, რომელი (რომელსა C) ჰსწყევე (სწ. E), განვმა, მრ. 11,21.

მაშინ იწყო წყევად, მ. 26,74 C; მან იწყო წ. და ფიცად, მრ. 14,71 C.

აკურთხეველით მწყევართა თქუენთა, მ. 5,44; ლ. 6,28.

ერსა მას, რომელმან არა იცის შჯუ-ლი. წყუულ არიან, ი. 7,49; წარველით ჩემგან, წყუულნო, მ. 25,41.

წყვა, 0—2; რომლითა საწყაულითა ჰწყვიდეო, მითვე მოგწყვოს თქუენ, მრ. 4,24 C.

[ნ. კ. მიწყვა, მოწყვა, საწყაულ].

წყინება, ა—2 [თავის მღწყენა, თავის მოღმწებება]: რ^ა არა მარადის მოვიდო-ლის და მანყინებდეს მე, ლ. 18,5.

ე: რ^ა არა ეწყინებოდის ლოცვისა შინა, ლ. 18,1.

წყინებისა მისთჳ მისისა აღდგეს და მოსტეს, რაოდენი უგმდეს მას, ლ. 11,8.

[ნ. კ. მოწყინება].

წყლვა ნ. დაწყლვა.

წყლით რღუნა [წარღვნა, ποτον]: ვიღრემდე მოიწია წყლით რღუნაჲ იგი, მ. 24,39; მოიწია წ. რ. იგი (—C) და წარწყმდინა ყოველნი, ლ. 17,27; ეწიგი იყენეს დღეთა მათ პირველ წყლით რღუნისათა, მ. 24,38.

[ნ. კ. რღუნა].

წყლულ [კრილობა]: შეუხუა წყლული იგი, ლ. 10,34.

წყლულება [კრილობა; მუწუგი, სიძხიკენე]: მათ შეიპყრეს და დაჰსდგეს მას წყლულებაჲ [კრილობა შიაკენებს], ლ. 20,12; ძალნიცა მოვიდოდეს და ჰლოშნიდეს წყლულებასა მას მისსა, ლ. 16, 21 D; ... წყლულებათა მისთა, იქვე E.

წყმედ ნ. წარწყმედა.

წყნარება ნ. დაწყნარებულ, შეწყნარება.

წყობა [ომი]: რაემს გესმოდის თქვენ ბრძოლად და ემად წყობიანად, ნუ აღტყდებით, მრ. 13,7 C; გესმოდინა-ლა ბრძოლანი და ემად წყობათაჲ, ეკრძაღენით, ნუ აღტყდებით, ლ. 24,6 C.

[ნ. კ. გამოწყობა, გულის განწყობა, მწყობრად].

წყრთა [სიგრძის ზომა: იდაყვიდან თითის წვერაშდე]: შემძლებელ არს იგი შეძინებდა ჰასაკსა თუსსა წყრთა ერთ, მ. 6,27; ვინ-მე უკუე თქუნებანი ზრუნვიდეს და უძლოს შეძინებად ჰასაკისა თუსისა წ. ერთ, ლ. 12,25; არა შორს

იყენეს ქუეყანასა, ად ორას წ. ოდენ, ი. 21,3.

წყრომა ნ. გულის წყრომა.

წყუედა [მაგი ჰირი]: იყოს ძრეა ადგილადგიდ და სიყმილი და წყუედაჲ, მრ. 13,8 C; იყენენ სიყმილნი და წყუედანი და ძრეანი ადგილადგიდ, მრ. 13,8 C.

[ნ. კ. მოწყულობა, მოწყუედა, მწყუდარ].

წყურ, 0--2: რა აღესრულოს წყრილი იგი, თქუა: მწყურის [მწყურია], ლ. 19,28; მწყურის თუ ვისმე, მოკედინ ჩემდა, სუნ, ი. 7,37 C; მწყუროდა, და მასუთ მე, მ. 25,35; შ., და არა მასუთ მე, მ. 25,42; რა არლარა მწყუროდის, ი. 4,15; რომელთა ჰშიოდის და ჰწყუროდის სიშარტლისათუს, მ. 5, ნ; რომელსა ჰრწმენეს ჩემი, არასადა შ. (სწ. E), ი. 6,35; უკუეთუ ვისმე შ. (სწ. E), მოვედინ ჩემდა და სუემდინ, ი. 7, 37; ყოველი რომელი სუამს წყლისა ამისგან, მერმეცა სწყუროდის, ი. 4,13; რომელმან სუას წყლისა მისგან, რომელი მე მიეჰსცე მას, არლარა ხ. უკუნისადმდე, ი. 4,14; ყოველი რომელი სუმიდეს მისგან წყლისაგან, მერმეცა სწყუროდისგე, ი. 4,13 C.

წყურიელ [მწყურგალი]: ოდეს გიხილეთ ... წყურიელი და გასუთ შენ, მ. 25,37; ოდეს გიხილეთ შენ შშიერი მნუ წ. ... და არა გმსახურეთ შენ, მ. 25,44.

3

კაბუჯ, კაპუჯ: ოდეს იყავ კაბუჯ, შეირტყი თავით თუსით და ხჯლოდი, ვიღრეცა გნებავნ, ი. 21,18; ერთი ხ ვინმე კაბუჯი (კაპ. E) მისდევდა მას, მრ. 14,51; იხილეს ჭ. (კაპ. E) მჯლომარს მარჯუენით კერძო, მრ. 16,5; ჰრქუა მას კა-

ბუჯმან (კაპ. E) მან, მ. 19,20; ეწ ესმა ესე კაბუჯსა (კაპ. E) მას, მ. 19,22; კაბუჯო (კაპ. E), შენ გეტყვი, აღდეგი, ლ. 7,14; ხ სხუათა მათ (—C) კაბუჯთა (კაპ. E) შეიპყრეს იგი, მრ. 14,51.

[ნ. კ. სიკაბუჯ].

ქად [ხაქმელი]: მე ქადი მაქუს ქადალ, ი. 4,32 D.

[ნ. ქ. ქადალ].

კმა, 0—2: რასათუხ მეზუერეთა და ცოდვილთა თანა კამხ და სუამს მოძღუარი თქუენი, მ. 9,11; იხილეს ..., რ მეზუერეთა თანა და ცოდვილთა ჭ., მრ. 2,16; მოვიდა ძე კაცისაჲ, ჭ. და სუამს, მ. 11,19; ლ. 7,34; ნულარამცა ვინ ჭ. უკუნისაღმდე შენგან ნაყოფსა, მრ. 11,14; რომელი ჭ. ჩემ თანა, მრ. 14,18; ესე... მათ თანა ჭ. და სუამს, ლ. 15,2; რადსათუხ მეზუერეთა და ცოდვილთა თანა ჰშვათო (ჰქამთ C, შქამთ E) და ჰსუამთ, მრ. 2,16; ლ. 5,30; შეგინებულითა გელითა ჰამენ პურსა, მრ. 7,5; მოწაფენი შენნი ჭ. და სუმენ, ლ. 5,33; ოდეს პურსა ჰამედ, მ. 15,2; ძალნიცა ჭ. ნაბიკევისაგან, მ. 15,27; ძალნიცა ტაბლასა ქუეშე ჭ. ბიქისაგან შვილთაჲსა, მრ. 7,28; რომელსა-იგი ჭ. ლორნი, ლ. 15,16; იოვანე ნათლის-მცემელი არცა ჰამდა, არცა სუმიდა, მ. 11,18; ლ. 7,33; მოვიდა ძე კაცისაჲ, ჭ. და სუმიდა, მ. 11,19 C; ჭ. მკალსა და თაფლსა ველურსა, მრ. 1,6; ჭ. მეზუერეთა თანა და ცოდვილთა, მრ. 2, 16 C; რომელი ჭ. პურსა ჩემ თანა, ი. 13,18; ეკამლით წინაშე შენსა და ვსუემდით, ლ. 13,26; იწყეს მუსრვად თავსა ჯუვილისსა და ჰამდეს [ჰწყვ.] მ. 12,1; ჭ. და სუმიდეს, მ. 24,38; ლ. 17,27,29; ვრ ჭ. იგინი, მ. 26,21,26; მოწაფეთა მისთაგანნი ... უბანელითა გელითა ჭ. პურსა, მრ. 7,2; ვრ დასხდეს იგინი და ჭ., მრ. 14,18; ჭ. რად იგინი, მრ. 14,22; მოწაფენი მისნი მოჰქრიდეს თავსა ჯუვილისსა, მუსრვიდეს გელითა და ჭ., ლ. 6,1; მამანი ჩუენნი ჭ. მანანასა უდაბნოსა ზედა, ი. 6,31; ვიდრე ჰამდეს-ლა, მოილო პური, მრ. 14,22 C; ჰამლით და სუემდით მათ თანა, ლ. 10,7; ჭ. წინადაგებულსა

თქუენსა, ლ. 10,8; ჰამდეს [გავშ.] და სუმიდეს მომთრეაღეთა თანა, მ. 24,49; რომელი ჭ. ვრცა ჩემსა, ი. 6,54,56; რომელი ჭ. ჩემგან, ი. 6,57; რომელი ჭ. ამას პურსა, ი. 6,58; რა ჰშვაშდეთ (სქ. C, შქ. E) და ჰსუმიდეთ ტაბლასა ზედა ჩემსა, ლ. 22,30; არარაჲ კმა მათ დღეთა შინა, ლ. 4,2; ჭ. წინაშე მათსა, ლ. 24,43; ად რ შვაშეთ (ქვ. C, ჭ. D) პურთა მათგან და განსტეღით, ი. 6,26; ჰამდეს ყოველთა და განძდეს, მ. 14,20; 15,37; მრ. 6,42; 8,8; ჭ. და განძდეს ყოველნი, ლ. 9,17; რომელთა-იგი ჭ., იყენეს მამანი ხ ხუთ ათას, მ. 14,21; იყენეს, რაოდენთა-იგი ჭ., ვრ ხუთ ათას მამაკაცი ხ, მრ. 6,44; რომელთა ჭ., იყენეს ოთხ ათას მამანი ხ, მ. 15,38; იყენეს, რომელთა-იგი ჭ., ვრ ოთხ ათას ოდენ, მრ. 8,9; არარაჲ აქუს, რადმცა ჭ., მ. 15,32; მრ. 8,1,2; რომელი-იგი დაუშთა მათ, რომელთა-იგი ჭ., ი. 6,13; მოვიდეს... ადგილსა მას, სადა-იგი ჭ. პური. ი. 6,23; მამათა მათ ჩუენთა ჭ. მანანაჲ იგი უდაბნოსა მას, ი. 6,31 C; მამათა თქუენთა ჭ. მანანაჲ უდაბნოსა ზედა და მოწყდეს, ი. 6,49; არა ეგრეთ, ვრ-იგი ჭ. მამათა თქუენთა მანანაჲ იგი და მოწყდეს, ი. 6,58; განისუენე, სუ, ჰამე და იხარებდ, ლ. 12,19; ამისა შემდგომად ჭ. და სუ შენცა, ლ. 17,8; რაბი, ჭ., ი. 4,31; მიიღეთ და ჰამეთ, მ. 26,26; უკუეთუ არა იდაყუთგან დაიბანნიან კვლნი, არა ჰამიან, მრ. 7,3; უკუეთუ არა იბანნიან, არა ჭ., მრ. 7,4; სადა პაქესი მოწაფეთა ჩემთა თანა ეკამო, მრ. 14,14; სადა არს საენე, რომელსა პასქაჲ ესე მოწაფეთა ჩემთა თანა ვ., ლ. 22,11; ვიდრემდე ვდა ვსუა, ლ. 17,8; შხა-მიყავ, რად ვ., ლ. 18,8 C; არლარა ვ. ამიერითგან, ლ.

22,16; რა მშვამო (ჰვ. C, შვ. E) ენებად
ესე, მრ. 14,12; რა ჭამოს პური მის
თანა, ლ. 7,36; 11,37; რომელმან ჭ.
პური სასუფეველსა ღმრთისასა, ლ. 14,
15; უკუეთუ ვინმე ჭ. მისგანი, ი. 6,50;
რომელმან ჭ. ამისგან, იქვე C; უკუეთუ
ვინმე ჭ. ამის პურისაგანი, ი. 6,51; რო-
მელმან ჭ. ჯორცი ჩემი, ი. 6,54 C, 56 C,
57 C; რომელმან ჭ. პური ესე, ი. 6,58 C;
ნუ ჰზრუნავთ სულთა თქუენთათს, რაჲ
შვამოთ ანუ რაჲ ვსუათ, მ. 6,25 D; ნუ
ჰზრუნავთ და იტყუთ, რაჲ ვ. ანუ რაჲ
ვსუათ, მ. 6,31; (ზუარაჲი იგი) დაკლთ
და ვ. და ეიხარებდეთ, ლ. 15,23; მო-
მიშაღდეთ ჩუენ პასქად, რა გ., ლ. 22,8;
ნუ ჰზრუნავთ სულისა თქუენისა, რაჲ
მშვამოთ (ჰვ. C, შვ. E), ლ. 12,22; უკუე-
თუ არა მ. (ჰვ. C, შვ. E) ჯორცი ძისა
კაცისაჲ, ი. 6,53; ნუ ჰზრუნავთ სულთა
თქუენთათს, რაჲ შვამოთ ანუ რაჲ
სუათ, მ. 6,25 E; ნუ ეძიებთ, რაჲ შ.
(ჰვ. C) და რაჲ ჰსუათ, ლ. 12,29; რა
... იყიდონ თავისა მათისა, რაჲ-იგი ჭ-
მონ, მრ. 6,36; არარაჲ აქუს, რაჲ ჭ.,
მრ. 8,2; ვინაჲ ვიყიდოთ პური, რა გ.
ამათ, ი. 6,5.

უბანელითა ტელითა ჭამაჲ არა შე-
გინებს კაცსა, მ. 15,20; რომელთაჲ არა
ჯერ-იყო ჭ., მრ. 2,26 C; ... არა ჯერ-
არს ჭ., ლ. 6,4; იწყეს მუსრვად თავისა
ჯოვილისა და ჭამად, მ. 12,1 C; რო-
მელთაჲ არა ჯერ-იყო ჭ. მისა, მ. 12,
4; რომელი ირა ჯერ-არს ჭ., მრ. 2,26;
მზა-გიყოთ შენ ჭ. ენებად ესე, მ. 26,
17; ვერ ტელ-ეწიფა ვერცა-ლა პურისა
ჭ. (+უა C), მრ. 3,20; ვსკეთ მათ ჭ.,
მრ. 6,37 C; იწყოს... ჭ. და სუმაღ და
დათრობად, ლ. 12,45; მო-რაჲ-ვილო-
და იესუ სახლსა ვისსამე მთავრისა ფა-
რისეველისასა... ჭ. პურისა, ლ. 14,1;
გულის სიტყუთ გული მითქუმიდა პას-

ქსა ამას ჭ. თქუენ თანი, ლ. 22,15; მე
ჭამადი მაქუს ჭ., ი. 4,32; პური ზე-
ცით მოსცა მათ ჭ., ი. 6,31; ვრ შემ-
ძლებელ არს ესე მოცემად ჩუენდა ჯორ-
ცი იგი თუკი ჭ., ი. 6,52 C.

აჲი კაცი შვამელი და მსუმელი ღვინ-
საჲ, მ. 11,19; ლ. 7,34; იყვენს შვამელი
იგი მის პურისანი ხუთ თასს კაცი, მრ.
6,44 C; რომელ დაშთა შვამელითა მათ-
გან, ი. 6,13 C.

განსწმედს ყოველთა ჭამულთა [ნა-
ჭახხ, მეჭმულხ], მრ. 7,19 C.

[ნ. კ. პურის კამა, მკამელ, საკმელ,
შექმა, ჭად, ჭამად, ჭამებულ].

ჭამად [ხაჭმელი, чамад]: გაქუს რაჲ
აქი ჭამად [წრფ. მრ.], ლ. 24,41 C;
ნუთუ მოართუა ვინ მაგას ჭ., ი. 4,33 C;
თქუენ ეცით მაგათ ჭამადი, მ. 14,16;
მრ. 6,37 C; ლ. 9,13; მეცთ მე ჭ., ი.
25,35; არა მეცით მე ჭ., მ. 25,42; რა
მისცენ მას ჭ., მრ. 5,43; ლ. 8,55; გა-
ქუს რაჲ აქა ჭ., ლ. 24,41; მე ჭ. მაქუს
ჭამად, ი. 4,32; მო-ვინმე-ართუა ჭ., ი.
4,33; ჩემი ჭ. ესე არს, ი. 4,34; გაქუს
რაჲ ჭ. ი. 21,5 C; განსწმედს ყოველსა
ჭამადხა, მრ. 7,19; იქმოდეთ ნუ წარსა-
წყმედელსა მას ჭ., ი. 6,27 C. [მდრ. კად].
ჭამებულ [განახუქები, ნახუქარი, მხუ-
ქანი]: მამამან შენმან დაკლა ზუარაჲი
იგი ჭამებული, ლ. 15,27; დაუკალ მას
ზუარაჲი იგი ჭ., ლ. 15,30.

ჭედ ნ. სამვედურ.

ჭეშმარიტ [მართალი, ხამართლიანი,
ნამდვილი, ჭეშმარიტი]: ვიცით, რ ჭეშ-
მარიტ ხარ, მ. 22,16; მრ. 12,14 C;
ღმერთი ჭ. არს, ი. 3,33; იმით არს სი-
ტყუაჲ იგი ჭ., ი. 4,37 E; წამებაჲ ჩემი
არა არს ჭ., ი. 5,31; ჭ. არს წამებაჲ
მისი, ი. 5,32; 19,35; 21,24; იგი ჭ.
არს, ი. 7,18; არს ჭ., რომელმან-იგი
მომაველინა მე, ი. 7,28; 8,26; წამებაჲ

შენი არა არს ქეშარიტ, ი. 8,13; ჳ. არს წამებად მისი, ი. 8,14; საშეგლი ჩემი ჳ. არს, ი. 8,16; ორისა კაცისა წამებად ჳ. არს, ი. 8,17; ყოველი, რომელი თქუა იოვანე ამისტუხს, ჳ. არს, ი. 10,41; სიტყუად შენი ჳ. არს, ი. 17,17; უთხრა მას ყოველი ქეშარიტი, მრ. 5,33 C; ვიცით, რ ჳ. ხარ, მრ. 12,14 D; იყო ნათელი ჳ., ი. 1,9; ამით არს სიტყუად იგი ჳ., ი. 4,37 D; თქუენ მიაველინეთ იოვანესა, და წამა ჳ., ი. 5,33; მამამან ჩემმან მოგცა თქუენ პური ჳ. ზეცით, ი. 6,32; ეორცი ჩემი ჳ. საჳემელი არს, და სისხლი ჩემი ჳ. სასუმელი არს, ი. 6,55; ესე არს ჳ. წინაწარმეტყუელი, ი. 7,40 C; ჳსცნათ ჳ. და ქეშარიტებამან განგათავისუფლუნეს თქუენ, ი. 8,32 E; მე ვარ ეენაჳი ჳ., ი. 15,1; გიცოდიან შენ მხოლოდ ჳ. ღმერთი, ი. 17,3; რა ვწამო ჳ., ი. 18,37; ჳ. იგი ვინ გარწმუნოს თქუენ, ლ. 16,11; ჳ. იგი თქუენდა ვის ჳრწმუნეს, იქვე C; ქეშარიტება გეტყჳ თქუენ, ლ. 4,25 C; ი. 8,40,45; 16,7; რომელი იქმნ ჳ., ი. 3,21; უკუეუო ჳ. გეტყჳ, რადსათუხ არა გრწამს, ი. 8,46; მან იცის, რ ჳ. იტყჳს, ი. 19,35; გამოიკითხეთ ქეშარიტად ყრმისა მისტუხს, მ. 2,8; ჳ. ძმ ღმრთისაჲ ხარი შენ, მ. 14,33; გზასა ღმრთისასა ჳ. ასწავებ, მ. 22,16; მრ. 12,14; ლ. 20,21; ჳ. შენცა მათგანი ხარ, მ. 26,73; ჳ. მათთანაჲ ხარ, მრ. 14,70; ჳ. ძმ ღმრთისაჲ იყო ესე, მ. 27,54; მრ. 15,39; რ ჳ. წინაწარმეტყუელი იყო, მრ. 11,32 C; ჳ. ჳსთქუ, რ ერთ არს ღმერთი, მრ. 12,32; რომელი შეუდეგ ... ყოველთა ჳ. ... მიწერად შენდა, ლ. 1,3; ჳ. გეტყჳ თქუენ, ლ. 4,25; 9,27; 21,3; ჳ. ესეცა მის თანა იყო, ლ. 22,59; ჳ. კაცი ესე მართალი იყო, ლ. 23,47; აჳა ჳ. ისრაიიტელი, ი. 1,47; ეგი ჳ. ჳსთქუ, ი. 4,18;

ესე არს ჳ. მაცხოვარი სოფლისაჲ, ი. 4,42; ესე არს ჳ. წინაწარმეტყუელი, ი. 6,14; 7,40; ნუტყუე ჳ. ცნეს ესე მთავართა, ი. 7,26; ჳ. მოწაფენი ჩემნი ხართ, ი. 8,31; ჳ. თავისუფალნი იყვენეთ, ი. 8,36; ამით მიიხუნეს და ცნეს ჳ., ი. 17,8; ოდეს ქეშარიტნი თაყუანისმცემელნი თაყუანის-ჳსცემდენ წამასა, ი. 4,23; ჳ. მოწაფენი ჩემნი იყვენეთ, ი. 8,31 C.

ქეშარიტება [ხიმაართლე, ხინამდევილ]: შენი სიტყუად ქეშარიტება არს, ი. 17,17 C; მაღლი და ქეშარიტებაჲ იესუ ქრისტჳს მიერ იქმნა, ი. 1,17; ჳსცნათ (გულისჳმა-ჳყოთ C) ჳ., და ქეშარიტებამან განგათავისუფლუნეს თქუენ, ი. 8,32 D; ჳ. არა არს მის თანა, ი. 8,44; მე ვარ გზად და ჳ., ი. 14,6; რად არს ჳ., ი. 18,38; ქეშარიტებამან განგათავისუფლუნეს თქუენ, ი. 8,32; რომელი ჳყოენ ქეშარიტებაჲა, ი. 3,21 C; ჳ. არა დაადგრა, ი. 8,44; ჳ. გეტყჳ თქუენ, ი. 16,7 C; გიძლოდის თქუენ ჳ. ყოველსა, ი. 16,13; რომელი ქეშარიტებისაგან არს, ი. 18,37 C; რა ვწამო ქეშარიტებისათუხ, ი. 18,37 C; თქუენ მიუვლინეთ იოვანესა და წამა ქეშარიტებისა მისტუხს, ი. 5,33 C; გზასა ღმრთისასა ქეშარიტებით ასწავებ, მ. 22,16 C; რა გულისჳმა-ჳყო სიტყუათად მათ... ჳ., ლ. 1,4 C; რომელი დასაბამითან შედგომილ ვეჳე ყოვლითა ქეშარიტებითა... მიწერად შენდა, ი. 1,3 C; ვიხილეთ ღიღებდა ... საესჳ მაღლითა და ჳ., ი. 1,14; ქეშარიტნი თაყუანის-მცემელნი თაყუანის-ჳსცემდენ მამასა სულთა და ჳ., ი. 4,23; თაყუანის-მცემელთა მისთა სულთა და ჳ. ჳერ-არს თაყუანის-ცემი, ი. 4,24; გიძლოდის თქუენ ყოვლითა ჳ., ი. 16,13 C; წმიდა-ყვენესენი ჳ., ი. 17,17; იგინიცა იყუნენ წმი-

და ქეშმარიტებითა (—ით D); ი. 17,19; სული იგი ქეშმარიტებისაჲ, რომელი სოფელსა ვერ კელ-ეწიფების მიღებად, ი. 14,17; სული ჭ., რომელი მამისა ჩემისაგან გამოვალს, მან წამოს ჩემთვის, ი. 15,26; ოდეს მოვიდეს სული იგი ჭ., ი. 16,13; ყოველი რომელი იყოს ქეშმარიტებისაგანი, ისმინოს კმისა ჩემისაჲ, ი. 18,37.

1. ჭირ [გაჭირვება, უბედურება, მწუხარება]: კმა არს დღესა ამას ჭირი თუსი, მ. 6,34 C; რაეამს არნ ჭ. ანუ დევნულებად სიტყუსა მისთვის, მ. 13,21; რაეამს მოიწიის (შეემთხუიის C) ჭ...., მრ. 4,17; იყოს მაშინ ჭ. დიდი, მ. 24,21; ლ. 21,23: მრავალი ჭ. შემხუდა მე დღეს ჩუენებით მაგისტუს, მ. 27,19 C; რაეამს შვის ყრმად, არლარა მოივსენის ჭ. სიხარულითა მით, ი. 16,21; თქუენ აწ ჭ. გაქუს, ი. 16,22; სოფელსა ამას ჭ. გაქუს, ი. 16,33; მაშინ მიგცენ თქუენ ჭირსა, მ. 24,9; შემდგომად ჭირისა მის მათ დღეთაჲსა მშშ დაბნელდეს, მ. 24,29; მრ. 13,24; იყვენ დღენი იგი ჭირისანი, მრ. 13,19.

[ნ. კ. საჭირველ].

2. ჭირ, 0—2, სტატ. [ზრუნვა, ფიქრი, გულიხ ტკივილი]: არაჲ გჳირხ შენ არავისთვის, მ. 22,16 C; არა გ. შენ, რწარეწყმდებით [არ ზრუნავ (არ ფიქრობ), რღმ ვიდუბებით], მრ. 4,38 C; არაირად გ. შენ რომლისათუსვე, მრ. 12,14 C; სასყიდლით დადგინებული არნ და არაირად მშჭირნ (სქ. C, შქ. E) ცხოვართათუს [დაქირავებულია და არ ზრუნავ (გული არ მგხტკივა) ცხვრებისათვის], ი. 10,13.

ჭირვება, ა—2 [მეგინროება, ძალმოშროება]: ნუვის აჭირვებთ და ნუცა ცილსა შესწამებთ, ლ. 3,14.

ჭირვეულ [ღარიბი, გაჭირვებული]: ყრუთა ესმის, მკუდარნი აღდგებიან, და ჭირვეულთა ეხარების, მ. 11,5 C.

ჭრა ნ. მოჭრა.

ჭუალ ნ. სამსჭუალ.

ჭუვ ნ. შეჭუენება.

1. ჭურჭერ, ჭურჭელ [ხვეწაგარი ჭურჭელი, cocya]: ჭურჭერი (—ქელი D) დგა მუნ ძმრითა საესშ, ი. 19,29; შეკრიბიან კეთილი იგი ჭურჭერსა (—ქელსა CD), მ. 13,48; ბრძენთა მათ მიიღეს ზეთი ჭურჭრითა (—ლითა D) მათითა, მ. 25,4; მოილო ჭ., (—ლითა D) ნელსაცხელი, ლ. 7,37; არავინ სანთელი აღბნთის და დაფარის იგი ჭ. (—ლითა CD), ლ. 8,16.

2. ჭურჭერ, ჭურჭელ [ნივთი, ხეცა]: ანუ ვრ ვის კელ-ეწიფების სახლსა ძლიერისასა შესლვად და ჭურჭელი მისი გამოღებად, მ. 12,29; არცა უძლის ვინ შესლვად სახლსა ძლიერისასა და ჭ. მისი იავიარ-ყვის, მრ. 3,27 C; არცა კელ-ვის-ეწიფების შესლვად სახლსა ძლიერისასა და ჭურჭერი მისი გამოტყუენვად, იქვე DE; არა უტყუებდა, რა გნვინმე-ილოს ჭ. მიერ ტაძრით, მრ. 11,16; არავის უფლობდა, ვრმცა ვის შინა-განაქუნდა ჭურჭელი სამღლელოთ, იქვე C; მას დღესა შინა რომელი იყოს ერლოსა ზედა და ჭურჭერი (—ქელი CD) მისი სახლსა შინა, ნუ გარდამოვალნ აღებად მისა, ლ. 17,31; ანუ ვრ-მე ვინ უძლის შესლვად სახლსა ძლიერისასა და ჭურჭრისა მისისა იავარის-ყოფაჲ, მ. 12,29 C.

1. ხადა, 0—(3) 2 [დარქმევა, წოდება (ხაზელიხა)]: ვითარ უკუთ დავით სულითა წმიდითა ჰხადის (ხ. C) მას უფლით, მ. 22,43; უკუეთუ დავით უფლით 2. (ხ. CD) მას, ვითარ ძმ მისი არს, მ. 22,45; თვით იგი დავით უფლით 3. (ხ. D. მრ. 12,37; ლ. 20,44; თქუენ მხადით მე: მოძღუარო და უფალო, ი. 13, 13; თქუენ ნუვის ჰხადით (ხ. D) მოძღურით, მ. 23,8; მამით ნუვის 3. (ხ. CD), მ. 23,9; უკუეთუ სახლისა უფალსა ბერზებულით ჰხადოდეს (ხ. CD), მ. 10,25.

2. ხადა, 0—(3) 2 [მიბატიყება, მიწვევა, მოწოდება, მოწმობა, დაძაზება]: ოდეს ჰყოფედ სადილსა გინა სერსა, ნუ ჰხადი (ხ. C) მეგობართა შენთა, ლ. 14,12; აპა ელიას ჰხადის (ხ. D), მრ. 15,35; რომელმან-იგი შენ და მას გხადა, ლ. 14, 9; რომელმან-იგი გ. შენ, ლ. 14,10; რომელმანცა-იგი ჰხადა (ხ. C) მას, ლ. 7, 39; 14,12; ჰხადე (ხ. C) გლობაყთა უმეცართა, მკელობელთა, ბრმათა, ლ. 14, 13; რაემს გხადოს ვინმე ქორწილისა, ლ. 14,8; ოდეს გ. ვინმე, ლ. 14,10; ნუუკუე მათცა ჟულად გხადონ შენ, ლ. 14,12.

შეველინეს ხადად მისა, მრ. 3,31 C. [6. კ. გამოხადა, მიხადა, მოხადა, შეხადა].

ხარ, ი/უ—2: მე მიხარის თქუენთჳს, ი. 11,15; სიხარულით უხარის კმითა სიძისაჲთა, ი. 3,29 D; იმას ზედა ნუ გხარინ, ლ. 10,20; უხარინ მას ზედა უფროსს, მ. 18,13 C; სიხარულით უ. კმითა სიძისაჲთა, ი. 3,29 E; უკუეთუცა გიყუარდი მე, გხაროდამცა, ი. 14,28; უხაროდა მის თანა, ლ. 1,58 C; ყოველსა მის ერსა უ. ყოველთა მათ ზედა დიდებულემათა, ლ. 13,17; აბრაჰამს, მამისა თქუენსა, უ., რა იხილოს დღმ ესე ჩემი, ი. 8,56; გხაროდენ და მხიარულ

იყუენით, მ. 5,12; ლ. 6,23; გ., მოძღუარ [მიხალმების ფორმულაა, ნიშნავს: გამარჯვება, მასწავლებლო!], მ. 26,49; მრ. 14,45; გ., მეუფეო ჰურიათაო, მ. 27,29; მრ. 15, 18; ი. 19,3; იესუ შეემთხვა მათ და ჰრქუა: გ., მ. 28,9; გ., მიმადლებულო, ლ. 1,28; გ., რა სახელები თქუენი დაიწყეა ცათა შინა, ლ. 10,20; ჩემ თინა გ., ლ. 15,6,9; გ., ასულო სიონისაო, ი. 12,15 C; უფროსს უხაროდის მის ზედა, მ- 18,13; მრავალთა უ. შობად იგი მისი, ლ. 1,14 C; რა მთესვარსა და მომკალსა ერთმად უ. მის თანა, ი. 4,36; ჰსტიროდით და ჰგოდებდეთ თქუენ, ხ სოფელსა უ., ი. 16,20; უ. გულთა თქუენთა, ი. 16,22.

[5. კ. სიხარულ].

ხარება. ა—3: გახარებ თქუენ სიხარულსა დიდსა, ლ. 2,10; მოვალს მაგდალენელი და ახარებს მოწაფეთა მათ. ი. 20,18 C; ახარებდა სახარებასა სასუფეველისასა, მ. 4,23; ა. ერსა მას, ლ. 3,18; ა. სასუფეველსა ღმრთისასა, ლ. 8,1; ასწაყებდა ... და ა. ტაძარსა მას შინა, ლ. 20,1; ახარებდეს და განჰკურნებდეს სნეულთა, ლ. 9,6.

ი უობ.: სიხარულით იხარებნ კმისა მის სიძისასა, ი. 3,29 C; მას ეამსა შინა იხარებდა იესუ სულითა წმიდითა, ლ. 10,21; ი. დღითი-დღედ ბრწყინველედ ლ. 16,19; ესმა გარემოთა და ნათესავთა ... და იხარებდეს, ლ. 1,58; განისუენე, კამე, სუ და იხარებდ, ლ. 12,19; იხარებდინ სული ჩემი, ლ. 1, 47 CE; (ზუარაკი იგი) დაკალთ და ეკემოთ და ვიხარებდეთ, ლ. 15,23; რა მთესველი იგი და მომკალი იხარებდენ ერთად, ი. 4,36 C; რამცა მეგობართა ჩემთა თანა ვიხარე, ლ. 15,29; უკუეთუცა გიყუარდი მე, იხარეთ სამემცა, ი. 14,28 C.

ე: ყრუთა ესმის, მკუდარნი აღდგებიან, და ჰირვეულთა ხარებობის, მ. 11, 5 C; ... გლახაკთა ე., ლ. 7,22; მიერთგან სასუფეველი ღმრთისაჲ ე., ლ. 16, 16.

მოვივლინე სიტყუად შენდა და ხარებად ამას, ლ. 1,19; სხუათაცა ქალაქთა ჯერ-არს ჩემდა ხ. სასუფეველი ღმრთისაჲ, ლ. 4,43.

მახარებელად გლახაკთა მომავლინა მე, ლ. 4,18.

ყრუთა ესმის, მკუდარნი აღდგებიან, და გლახაკთა ხარებულ არს, მ. 11,5.

[ნ. კ. განხარება, სახარება].

ხარბ ნ. მეხარბე.

ხარკ [გადახასადი]: მოძღუარმან თქუნებმან არა მოგუცესა ხარკი, მ. 17,24; ... არა გამოსცის ხ. დრამისაჲ, იქვე C; მეუფეთა ქუეყანისათა რომელთა გამოილიან ხ. ანუ თუ ზუერი, მ. 17,25 C; ჯერ-არსა მიცემად ხ. კეისარსა ანუ არა, მრ. 12,14; მოუკდეს მათ, რომელნი-იგი ხარკსა შეჰკრებდეს, მ. 17,24; მეფენი ქუეყახისანი ვიეთგან მიიღებენ ხ. ანუ ზურსა მათსა, მ. 17,25; ჯერ-არსა ხარკისა მიცემაჲ კეისარსა ანუ არა, მ. 22, 17; ლ. 20,22; ჯერ-არს თუ ხ. კეისარსა მიცემაჲ, მრ. 12,14 C; აყენებს ხ. მიცემად კეისარსა, ლ. 23,2; მიჩუნეთ მე დრაჰკანი იგი ხარკისაჲ, მ. 22,19 C.

[ნ. კ. სახარკო].

ხარკის მომძღლე [ხარკის ამკრები]: იყავ იგი შენდა ეჲ ხარკის მომძღლე და მეზურეჲ, მ. 18,17.

ხატ [სანე, ხურათი]: მიჩუნეთ მე დრაჰკანი! ვისი არს ხატი და ზელაწერილი, ლ. 20,24; თქუნ არცა ჳმაჲ მისი გესმა სადამე და არცა ხ. იხილეთ, ი. 5,37; ვისი არს ხ. ესე ანუ ზელაწერილი, მ. 22,20; მრ. 12,16; ორთა მათ-

განთა სლესა შინა გამოცხადა სხუთა ხატიო, მრ. 16,12; იცვილა სხუად ხატად წინაშე მათსა, მრ. 9,2.

[ნ. კ. გამოხატვა, მოხატულ].

ხე: იქმნის იგი ხე დიდ, მ. 13,32; იქმნა იგი ხე, ლ. 13,19; ყოველი ხმ, არა გამომღებელი ნაყოფისა კეთილისაჲ, მოიკუეთოს და ცეცხლთა დაედვას, მ. 7, 19 C; რ არა ირს ხმ (ხე D) კეთილი, რომელმან გამოიღის ნაყოფი ხენეში; არცა კულად ხმ (ხე D) ხენეში, რომელმან ყვის ნაყოფი კეთილი, ლ. 6,43; თითოული ხმ (ხე D) თვისისაგან ნაყოფისა საცნაურ არს, ლ. 6,44; ანუ ყავთ ხმ (ხე D) იგი კეთილ და ნაყოფიცა მისი კეთილ; ინუ ყავთ ხმ (ხე D) იგი ხენეშ (ჯერკულა C) და ნაყოფიცა მისი ხენეშ (ჯერკულა C); რ ნაყოფისაგან ხმ (ხე D) იგი (—C) საცნაურ არს, მ. 12,33; ყოველმან ხემან რომელმან არა გამოიღოს ნაყოფი კეთილი, მოიკუეთოს, მ. 3,10; მ. 3,10; 7,19; ლ. 3,9; ეგრეთცა ყოველმან ხ. კეთილმან. ნაყოფი კეთილი გამოიღოს, ხ ხ. ხენეშმან (ჯერკულა C) ნაყოფი ხენეში (ჯერკულა C) გამოიღოს, მ. 7, 17; ვერ ველ-ეწიფების ხეხა კუაილსა ნაყოფისა ხენეშისა (ჯერკულა C) გამოღებად, არცა ხეხა ხენეშსა (ჯერკულა C) ნაყოფისა კეთილისა გამოღებად, მ. 7,18; უკუეთუ ნელსა ხ. ესრეთ უყოფენ, ლ. 23,31; იხილეთ ლევ და ყოველი ხენი, ლ. 21,29; ვხედეჲ კაცებსა ეჲ ხეხაჲ მავალსა, მრ. 8,24 C; ... ეჲ ხეთა მიმომავლთა, იქვე DE; სხუანი მოჰყაფდეს რტოებსა ხეთაგან, მ. 21,8; მრ. 11,8; აჲ ცული ძირთა თანა ხეთახა ძეს, მ. 3,10; ლ. 3,9.

ხეზა ნ. მიხეზა, მოხეზა, შემოხეზა, შეხეზა.

ხედა, 0—2: ვხედაჲ კაცებსა ეჲ ხეთა მიმომავლთა, მრ. 8,24; ვ, რ

წინაწარმეტყუელი ხარ შენ. ი. 4,19; მიყვდ და მოვიბანე და ვხედავ, ი. 9,11 C; დავიბანე და აწ ვ., ი. 9,15; ბრმა ვიყავ და აწ ვ., ი. 9,25; რაგასა მხედავ (ბ. CD) წუელსა თუალსა შინა ძმისა შენისასა, მ. 7,3; ლ. 6,41; მ. ერსა ამას, მრ. 5,31; ჰკითხა მას: რასა მ. (ბ. C), მრ. 8,23; არა მ. პირსა კაცისასა, მრ. 12,14; შენ დირესა თუალისა შენისასა არა მ., ლ. 6,42; არა ხედავ პირსა კაცისასა, მ. 22,16 C; ერ ხ.. ი. 9,15 C; მხედავა (ბ. C) ამას დელაკაცსა, ლ. 7,44; ხედავა ერსა ამას, მრ. 5,31 C; რომელი მხედავს (ბ. CD) დაფარულთა, მ. 6,4,18; ერ უუე აწ მ. (ბ. CD), ი. 9,19; აწ ერ მ. (ბ. CD), ჩუენ არა უწყით ი. 9,21; ნათელსა ამის სოფლისასა მ. (ბ. C), ი. 11,9; არა მ. (ბ. D) მას, ი. 14,17; რომელი ხედავს დაფარულთა, მ. 6,6; აწ იტყვთ, ედ: ვხედავთ, ი. 9,41; ეა მე მხედავთ, რ მასხენ, ლ. 24,39; რომელი გეგმის და მხედავთ (ბ. CD), მ. 11,4; რომელსა თქუენ მ. (ბ. CD), მ. 13,17; ლ. 10,23,24; მ. (ბ. D) სამე ამას ყოველსა, მ. 24,2; თუალ გასხენ და არა მ. (ბ. C), მრ. 8,18; მ. (ბ. C) ამათ დიდ-დიდთა შენებულთა, მრ. 13,2 D; მ. ამას, ლ. 21,6; ხედავთ, რ არარას ირგებთ, ი. 12,19 C; მხედავთა ამას დიდ-დიდსა შენებულსა, მრ. 13,2 E; მ., რ არას ირგებთ, ი. 12,19; ხედავთა ამას ყოელსა, მ. 24,2 C; ხ. ამას, ლ. 21,6 C; რ მხედვენ (ბ. CD) და არა მხედვენ (ბ. CD), მ. 13,13; ნეტარ არიან თუალნი თქუენნი, რ მ. (ბ. CD), ლ. 10,23; ანგელოზნი მათნი... მ. (ბ. CD) პირსა მამისა ჩემისასა, მ. 18,10; რომელნი არა მხედვიდენ, მ., ი. 9,39 E; ეა გამოვიდეს ვმელად, მ., ი. 21,9 C; არაიენ დასდვის კელი საწვეელსა და მხედავს (ბ. CD) იგი გარუუენ, ლ. 9,62;

ხედვედ მას და დასულბიან, ლ. 2,48 C, ვხედვედ მე ეშმაკსა ეა ელვასა, ზეცით გარდამოერდომილსა, ლ. 10,18; ვ. სულსა მას, ი. 1,32 C; მხედვიდა ბრწყინვალედ ყოველთა, მრ. 8,25; მ. (ბ. C), ერ იგი ერი დასდებდა რვალსა ფასის საცავსა მას, მრ. 12,41; დვა ერი იგი და მ. (ბ. C), ლ. 23,35 D; მოვიდა და მ. (ბ. C), ი. 9,7; ხვალისაგან ხედვიდა იესუს, ი. 1,19 C; ხ. იესუს. ი. 3,6 C; ერი იგი ... ხ., ი. 6,22 C; ბრმა იგი და ყრუ იტყოდა და მხედვიდაცა (ბ. D), მ. 12,22; მხედვიდეს [უწყვ.] (ბ. D) რაა, ერ იგი ყრუნი და უტყუნი იტყოდეს, მ. 15,31; სულეზი იგი არაწმიდაა მ. მას, მრ. 3,11; რომელნი შორით მ. (ბ. CD), მრ. 15,40; მ., სადა დაჰსდებდეს მას, მრ. 15,47; თუალნი ყოველისა კრებულისანი მას მ. (ბ. CD), ლ. 4,20; დვა ერი იგი და მ., ლ. 23,35; დედანი მ. (ბ. C) ამას, ლ. 23,49; მ. (ბ. C) სასწაულთა მისთა, ი. 2,23; რ მ. (ბ. C) სასწაულთა მათ, ი. 6,2; რომელნი არა მ. (ბ. C), მხედვენ, და რომელნი მ. (ბ. C), დაბრმენ, ი. 9,39; ბრმანი ხედვიდეს, მ. 15,31 C; რომელნი შორით ხ., მ. 27,55 C; რომელნი იგი ხ., მრ. 5,16 C; რომელ შორით ხ., მრ. 15,40 C; მარიამ მაგდანელი და მარიამ იაკობისი და იოსისი ხ., მრ. 15,47 C; ხ. სამარესა მას, ლ. 23,55 C; ხ. იესუს, ი. 6,19 C; ყრუ იგი და ბრმა იტყოდესცა და ხედვიდესცა, მ. 12,22 C; ხედვიდით და იღუქმდით, მრ. 13,33 C; მცირედ-ლა, და სოფელი ესე არლა მხედვიდეს მე, ი. 14,19; რომელი მხედვიდეს [კავმ.] (ბ. CD) დელაკაცსა გულის თქუამდ მას, ი. 5,28; რომელი მ. ძესა და ჰრწენეს იგი, ი. 6,40; თქუენ მხედვიდით მე, ი. 14,19; არლა-რა მ. მე, ი. 16,10,16,17,19; ხედვით

მხედვიდეთ (ხ. D) და არა იხილოთ, მ. 13,14; ხედვით მხედვიდენ (ხ. C) და არა იხილონ, ლ. 8,10; რა შემავალნი იგი ნითელსა მ. (ხ. C), ლ. 8,16; 11,33; რომელნი მ. (ხ. C) მას, ლ. 14,29; რომელნი არა ხედვიდეს, მ. (ხ. C), ი. 9, 39 D; რა მ. (ხ. C) დიდებასა ჩემსა, ი. 17,24; მ. მას, რომელსა-იგი უგმირეს, ი. 19,37 C; რა ხედვიდენ საქმეთა თქუენთა კეთილთა, მ. 5,16 C; ხედვით ხ. და არა იხილონ, მ. 13,14 C; რა არა ხ. თუალითა, ი. 12,40 C.

•: თუალსა შიდა შენსა დვრესა არა იხედავ, მ. 7,3 C; იხედვიდა სრულიად ყოველსა, მრ. 8,25 C; იხედვიდეს ურთიერთას მოწაფენი, ი. 13,22.

მრავალთა ბრმათა მიჰმადლა ხედვაჲ, ლ. 7,21; მრავალთა ბრმათა მიჰმადლებდა ხედვასა, იქვე C; ხედვიდა მხედვიდეთ და არა იხილოთ, მ. 13,14; ხ. ხედვიდენ და არა იხილონ, იქვე C; მრ. 4,12.

[ნ. კ. მიმოხედვა, მიხედვა, მოხედვა, შთახედვა].

ხევა ნ. განხევა, ნახევა.

ხენეშ [გჷდი]: ანუ ყავთ ხმ იგი ხენეშ და ნაყოფიცა მისი ხენეშ, მ. 12, 33; ხემან ხენეშმან ნაყოფი ხენეში გამოიღის, მ. 7,17; არცა კუალად ხმ ხ. (არს), რომელმან გამოიღის ნაყოფი ხ., ლ. 6,43; ხემან ხენეშმან ნაყოფი ხენეში გამოიღის, მ. 7,17; ვერ ტელ-ეწიფებინ ხესა კეთილსა ნაყოფისა ხენეშისა გამოღებად, არცა ხესა ხენეშსა ნაყოფისა კეთილისა გამოღებად, მ. 7, 18.

1. ხვალე [არს. ხახ., = ხვალე, ხვალინ-დგელი დღე]: ხვალე იგი ზრუნვიდეს თავისა თვისისათჳს, მ. 6,34 C; ხვალემან იზრუნოს თავისა თვისისაჲ, იქვე DE; ნუ ჰზრუნავთ ხვალისა, მ. 6,34; ხვალისადღე დგა კუალად იოვანე და მოწაფე-

თა მისთავანნი ორნი, ი. 1,35; ნუ ზრუნავთ ხვალისათჳს, მ. 6,34 C.

2. ხვალე [ზხ., = ხვალ, ვახტა]: უკუეთუ თივაჲ იგი ველისაჲ, რომელი დღეს არს და ხვალე თორენსა შთაგზნის, ღმერთმან ესრტო შემოსის, მ. 6,30; ლ. 12,28; მე განვასხამ ეშმაკთა და ჯერნებათა აღვისრულებ დღეს და ხ. და ზეგე აღვესრულები, ლ. 13,32; ჯერ-არს ჩემდა დღეს და ხ. და ზეგე წარსლვად, ლ. 13,33.

1. ხვალისხაგან [მეორე დღეს]: ხვალისხაგან ... შეკრბეს მღდელთ მოძღუარნი და ფარისეველნი პილატესა, მ. 27, 62; ხ. ... შეგეშია, მრ. 11,12; ხ. ... მიჰსცა ორი დრაჰკანი, ლ. 10,35; ხ. იხილა იესუ, ი. 1,29; ხ. დგა იოჰანე, ი. 1,35 C; ხ. უნდა განსლვად გალილად, ი. 1,43; ხ. ერი იგი რომელ დგა წიად ზღუასა მას, უწყოდეს, ი. 6,22; ხ. ერი იგი მრავალი რომელი მოსრულ იყო დღესასწაულსა მას, მოიღეს რტოჲ, ი. 12,12.

2. ხვალისხაგან [ხვალ, ვახტა]: უკუეთუ თივაჲ ველისაჲ, რომელ დღეს არს და ხვალისხაგან თორენსა შთაგლიან, ღმერთმან ესრეთ შეამკვის, მ. 6,30 C.

3. ხვალისხაგან [დიღახ, ყრომ, რას]: ხვალისხაგან მოვიდოდა იესუ ქალაქიდ, მ. 21,18.

ხილ ნ. ზეთის ხილ.

1. ხილვა, • [ხედვა. ნახვა]: გიხილვ ლელუსა ქუეშე, ი. 1,50; არა მე გ. მტილსა მას მის თანა, ი. 18,26 C; პირველ ... გ. შენ, ი. 1,48; არა მე გიხილვა მტილსა მას შინა მის თანა, ი. 18,26; გიხილვ სული ღმრთისაჲ, ი. 1, 32; მე გ., ი. 1,34; მე რომელი ვ. მამისა ჩემისაგან, ი. 8,38; მიხილვ და გრწამ, ი. 20,29; ერგასის წელ არლა არს შენი და აბრაამი იხილვა, ი. 8,57; რომელმან მიხილა მე, ი. 12,45; 14,9;

მაშინ ჰეროდე ვა იხილა, მ. 2,16; ი. სული ღმრთისად, მ. 3,16; ერი რომელი სხდა ბნელსა, ი. ნათელი დიდი, მ. 4, 16 C; ვა ი. იესუ ერი იგი, მ. 5,1; 8, 18; ი. იესუ ერი იგი, მ. 9,6; ი. ერი იგი მრავალი, მ. 14,14; მრ. 6,34; ი. სიღვდრი იგი მისი, მ. 8,14; ი. იესუ სარწმუნოებება მათი, მ. 9,2; მრ. 2,5; ლ. 5,20; ი. რაჲ უკუე ერმან მან, დაუკვრდა, მ. 9,8 C; ი. კაცი, მ. 9,9; ი. 9, 1; ი. მუნ კაცი, მ. 22,11; ი. იგი, მ. 9, 22; მრ. 5,22; ი. იგი და შეეწყალა, ლ. 10,33; ი. მუნ მგონებნი, მ. 9,23; ი. ქარი იგი ძლიერი, მ. 14,30; ი. ლელუ ერთი გზასა ზედა, მ. 21,19; ი. ლელუ შორით, მრ. 11,13; ი. იგი სხუამან, მ. 26,71; ვა ი. იუდა, მ. 27,3; ვა ი. პილატე, მ. 27,24; ი. სიმონ და ანდრეა, ძმა მისი, მრ. 1,16 CD; ი. იაკობ ზებედესი და იოვანე, მრ. 1,19; ი. ლევი ალფესი, მრ. 2,14; ი. მან იესუ შერთო, მრ. 5,6; რაჲცა ი., რომელმან ვერ ყო, მრ. 5,32 C; ი. შფოთი და ტირილი და ლალადებაჲ ფრიადი, მრ. 5,38; ი. ელავილი და მტირალნი და მჯობარნი ფრიად, მრ. 5,38 C; ი. იგი ერმან მან, მრ. 6,33; ი. ერი გარემო მათსა, მრ. 9,14; ყოველმან მან ერმან ი., მრ. 9, 15 C; ლ. 18,43; ვა მოიყვანეს იგი მისა და ი. იგი, მრ. 9,20; ვა ი. იესუ, მრ. 9,25; 12,34; ვა ი. იგი იესუ, მრ. 10,14; ლ. 18,24; ი. 11,33; ი. იგი იესუ, ლ. 13,12; ი. რაჲ მან, მრ. 12,28 C; ვა ი. იგი, მრ. 14,67; ი. 11,32; ვა ი. ასისტოიენან მან, მრ. 15,39; ლ. 23,47; მერმე კულად მკველმან მან ი. იგი, მრ. 14,69; ი. რაჲ იგი, ლ. 1,12; ჩუენებაჲ რაჲმე (ხილვაჲ C) ი. ტაძარსა მას წინა, ლ. 1,22; მან რაჲ ი., შეძრწუნდა, ლ. 1,29; ვა ი. სიმონ-პეტრე, ლ. 5,8; ი. მან იესუ, ლ.

5,12; 8,28; გამოვიდა და ი. მეზუერს. ლ. 5,27; ი. დედაკაცი იგი უფალმან, ლ. 7,13; ვა ი. ფარისეველმან მან, ლ. 7,39; 11,38; ი. დედაკაცმან მან, ლ. 8,47; ი. იგი და თანა-წარკჳდა, ლ. 10, 31, 32; ი. იგი მამამან თჳსმან, ლ. 15,20; ი. აბრაჳამი შორით, ლ. 16,23; ერთმან მათგანმან ი. რაჲ, რ' განიკურნა, ლ. 17,15; ი. ქალაქი იგი, ლ. 19,41; ი. ვინმე ქურიი გლახაკი. ლ. 21,2; მიხედა და ი., ლ. 21,1; ი. იგი მკველმან ვინმე მუდომარს ნათელსა ჰას, ლ. 22,56; მტირედ-რე შემდგომად ი. იგი სხუამან, ლ. 22,58; ჰეროდე ვა ი. იესუ, ლ. 23, 8; ღმერთი არასადა ვინ ი., ი. 1,18; ხვალისაგან ი. იესუ, ი. 1,29; ი. რაჲ იესუ ნათანელი, ი. 1,47; რომელი ი. და ესმა, ამას წამებს, ი. 3,32; ესე ი. იესუ მღებარე, ი. 5,6; იესუ... ი., რ' მრავალი ერი მოვალს მისა, ი. 6,5; კაცებმან მან ვა ი. სასწაული იგი, ი. 6, 14 C; ოდეს-იგი ი. ერმან მან, ი. 6,24; ამან ი. მამაჲ, ი. 6,46; რომელმან მიხილა მე, ი. მამაჲ ჩემი, ი. 14,9; ი. და განიხარა, ი. 8,56; ოდეს ი. დიდებაჲ მისი, ი. 12,41; რომელმან მიხილა მე, ი. მომავლინებელი ჩემი, ი. 12,45; იესუ ვა ი. ყოველი იგი მომავალი მის ზედა, ი. 18,4 C; იესუ ვა ი. დედაჲ თჳსი და მოწათს იგი წინაშე მდგომარს, ი. 19, 26; ამისა შემგომად ი. იესუ, რ', ი. 19,28; რომელმან ი., წამაჲ, ი. 19,35; ი. ლოდი იგი აღებული კარისა მისგან საფლავისა, ი. 20,1; ი. და ჰრწმუნა, ი. 20,8 C; მიიქცა გარე და ი. იესუ მდგომარს, ი. 20,14; ი. უფალი, ი. 20 18; მოიქცა და ი. მოწათს იგი, ი. 21, 20; ესე იგი ი. პეტრე, ი. 21,21; იხილნა რაჲ უკუე მრავალნი ფარისეველნი, მ. 3,7; ი. ორნი ძმანი, მ. 4,18; ი. სხუანი ორნი ძმანი, მ. 4,21; ი. სხუანი, მდგომ-

მარენი უბანთა ზედა უქმად, მ. 20,3; იხილნა ცინი განხუმულნი, მრ. 1,10; ი. სიმონ და ანდრეა, ძმად მისი, მრ. 1,16 E; ი. იგინი, მრ. 6,48; თავადმან ევა ი. იგინი, ლ. 17,14; ი. მოწაფენი თჳსნი, მრ. 8,33; ი. ორნი ნაქნი, ლ. 5,2; ი. ტილონი (მჭუარნი C) იგი ხ მდებარენი, ლ. 24,12; ი. 20,5,6; მოექცა იესუ და ი. იგინი, ი. 1,38; ი. ორნი ანგელოზნი, ი. 20,12.

ოდეს გიხილეთ შენ მშვიერი და გამოგზარდეთ, მ. 25,37; ოდეს გ. შენ უძლოდ, მ. 25,38; ოდეს გ. შენ უძლოდ, მ. 25,39; ოდეს გ. შენ მშვიერი, მ. 25,44; გიხილეთ ვარსკულაი მისი აღმოსავალით, მ. 2,2; არასადა ესრეთ ვ., მრ. 2,12; გ. ვინმე, მრ. 9,38; ლ. 9,49; გ. უდიდესი დიდებამ დღეს, ლ. 5,26; ხილვამ ანგელოზთამ ვ., ლ. 24,23 C; გ. დიდებამ მისი, ი. 1,14; რომელი ვ., ეწამებთ, ი. 3,11; გ. ჩუენ უფალი, ი. 20,25; მიხილეთ მე და არა გრწამს, ი. 6,36; თქუენ იხილეთ და არა შეიწყნარეთ, მ. 21,32; რამ-ესე ი. და გესმა, ლ. 7,22; თქუენ... არცა ხატი მისი ი., ი. 5,37; თქუენ იხილეთ-და, არა შეინანეთ. მ. 21,32 C.

აწ მიხილესცა (—C) მე, ი. 15,24; რომელ იხილეს აღმოსავალით, მ. 2,9; მათ ევა ი. ვარსკულაი იგი, მ. 2,10; ი. ყრმად იგი მარიამის თანა, მ. 2,11; ერი რომელი სხდა ბნელსა, ი. ნათენი დიდი, მ. 4,16; ევა ი. იგი, ევედრებოდეს მას, მ. 8,34; ი. რამ ესე ერმან მან, მ. 9,8; ევა ი. ფარისეველთა მათ, მ. 9,11; ფარისეველთა მათ რამ ი., ჰრქუეს, მ. 12,2,24 C; გული უთქუმიდა ხილვად და ვერ ი., მ. 13,17; მოწაფეთა მათ ევა ი. იგი, მ. 14,26; აღიხილნეს თულნი მათნი და არავე ი., მ. 17,8; ი. რამ მოყუასთა მისთა საქმე

ესე, მ. 18,31; ევა ი. მღვდელთ მოძღუართა მით და მწიგნობართა, მ. 21,15; ევა ი. მოწაფეთა მათ, მ. 21,20; ქუეყანის მოქმედთა მათ ევა ი. ძმ იგი მისი, მ. 21,38; ქუეყანის მოქმედთა მათ ევა ი. იგი, მრ. 12,7; ლ. 20,14; ი. რამ მოწაფეთა, მ. 26,8; ასისთავებან მან და მისთანათა... ი. ძრუამ იგი, მ. 27,54; ი. იგი და თაყუანის-სცეს მას, მ. 28,17; ევა ი. მწიგნობართა მათ და ფარისეველთა, მრ. 2,16; ი. რამ იგი, მრ. 2,16 C; ი. ეშმაკეულები იგი მჯდომარს, მრ. 5,15; ი. და ჰრქუეს, მრ. 6,38; მათ ი. იგი, მრ. 6,49; ყოველთა ი. იგი, მრ. 6,50; მიმოიხილეს და არავე ი., მრ. 9,8; რა არავეს უთხრან, რამ-იგი ი., მრ. 9,9; ი. ერი გარემო მათსა, მრ. 9,14 C; ყოველმან ერმან ი. იგი, მრ. 9,15; ი. ლელჳ იგი განველი ძირითვან, მრ. 11,20; მიხედეს და ი., მრ. 16,4; ი. ჰაბუკი მჯდომარს მარჯუენით კერძო, მრ. 16,5; რომელთა ი. იგი აღდგომილი, მრ. 16,14; ევა ი. გულისგმაცუვის სიტყუამ იგი, ლ. 2,17; რომელი ესმა და ი., ლ. 2,20; ი. თულთა ზემთი მაცხოვარებამ შენი, ლ. 2,30; ი. იგი და განუყრდა, ლ. 2,48; ი. მწყემსთა მათ საქმს ესე, ლ. 8,34; ი. ჯაცი იგი მჯდომარს, ლ. 8,35; ი. დიდებამ მისი, ლ. 9,32; არარამ ვის უთხრეს მათ დღეთა შინა, რომელ-იგი ი., ლ. 9,36; ევა ი. მოწაფეთა მისთა იაკობ და იოვანე, თქუეს, ლ. 9,54; მრავალთა წინაწარმეტყუელთა და მეფეთა უნდა ხილვად... და ვერ ი., ლ. 10,24; ევა ი. მოწაფეთა, ლ. 18,15; ი. რამ ყოველთა. დრტუნედეს, ლ. 19,7; ი. რამ მისთანათა მათ საქმს ესე, ლ. 22,49; რომელთა ი. ხილვამ ესე, ლ. 23,48; ი. საფლავი იგი, ლ. 23,55; გამაჩინებამცა ანგელოზთა ი., ლ. 24,23; იგი თ-

ვალი ვერ იხილეს, ლ. 24,24; საუცარ რაამე ი., ლ. 24,37; მივიდეს და ი., ი. 1,39; კაცთა მათ ვა ი., ი. 6,14; ი. იესუ, ი. 6,19; (პურიათა) ვა ი. მარიაშ, ი. 11,31; მრავალთა ჰურიათაგანთა... ი., რომელ-იგი კმნა, ი. 11,45; ვა ი. კაცი იგი მდღელთ მოძღუარათა და მსახურთა, ი. 19,6; იესუჲსა-ლა შოვიდეს და ი. იგი. ი. 19,33; ი. და ჰრწმენა, ი. 20,8; ი. რაჲ უფალი, ი. 20,20; ი. ნაკურცხალი მღებარს, ი. 21,9; იხილნეს [წყვ.] იგინი მიმავალნი, მრ. 6,33 C; ი. ვინმე მოწაფეთა მისთაგანნი, მრ. 7,2; რომელნი ი. ძალნი, ლ. 19,37.

იხილე, ნუვის უთხრობ, მ. 8,4; მრ. 1,44; ი., რასა ჰზმენ მოწაფენი შენნი შაბათსა შინა, მრ. 2,24; ი., რაბამი ქვები არს და რაბამი შენებულეობა, მრ. 13,1; ი., ნუუკუე ნათელი იგი შენ შორის ბნელ იყოს, ლ. 11,35; მივედ და ი., ი. 1,46; გამოიძიე და ი., ი. 7,52; ი. იგი, ი. 9,37; მოვედ და ი., ი. 11,34; იხილენ ტლნი ჩემნი, ი. 20,27; ტელი შემახეთ და შიხილეთ, ლ. 24,39 C; იხილეთ, ნუმცა ვინ უწყის, მ. 9,30; ი. და ეკრძალენით ცომისა მისგან ფარი-სეველთაჲსა და საღუეველთაჲსა, მ. 16,6; მრ. 8,15; ი. და ნუ შესძრწუნდებით, მ. 24,6; უბრალოცა ვარ მე... თქუნე ი., მ. 27,24; მოვედით და ი., მ. 28,6; ი. 1,39; 4,29; ი., რაჲ-ესე გესმის, მრ. 4,24; მივედით და ი., მრ. 6,38; თქუნე ი., მრ. 13,23; ი. და მღვდარე იყენით, მრ. 13,33; ი. ეგერა ადგილი მისი, მრ. 16,6 C; ი. უკუე, ვრ-ეგე ისმენთ, ლ. 8,18; ი., ნუუკუე ჰსტოეთ, ლ. 21,8; ი. ლელუ და ყოველნი ხენი, ლ. 21,29; ტელი შემახეთ მე და ი., ლ. 24,39; ი. ყანები, ი. 4,35; ი., ვრ სამე უუარდა იგი, ი. 11,36 C; ამიერიტგან

იკანთ და ი. იგი, ი. 14,7; იხილენით ტლნი ჩემნი და ფერკნი, ლ. 24,39.

არა თუ იხილის, რასა მამაჲ იქმნ, ი. 5,19 C; ი. რაჲ მგელი მომავალი, ი. 10,12; რაჲამს იხილოთ ღრუბელი აღმოსავალით და დასავალით, ლ. 12,54; სულთა მათ არაწმიდათა ოდეს იხილან იგი, მრ. 3,11 C.

მერმე კულად გიშილნე თქუნე, ი. 16,22; მომართუთ მე დრაჰკანი, და ვიხილო, მრ. 12,15; უკუეთუ არა ვ. ტელთა მისთა სახს იგი სამშუქულთაჲ, ი. 20,25; მაშინ იხილო აღმოღებულ წუელი თუალისაგან ძმისა შენისა, მ. 7,5; ლ. 6,42; რომელსა ზედა ი. სული გარდამომავალი, ი. 1,33; უფროჲსი ამისა ი., ი. 1,50; უკუეთუ გრწმენეს, ი. დიდებამ ღმრთისაჲ, ი. 11,40; რომელმან მხილოს მე, ი. 12,45 C; რა იხილოს, რომელმან-იგი ესე ყო, მრ. 5,32; ვიდრემდე ი. ცხებული უფლისაჲ, ლ. 2,26; ი. ყოველმან ჯორციელმან მაცხოვარებამ ღმრთისაჲ, ლ. 3,6; რა ი. იგი, ლ. 19,4; რომელი ურჩ იყოს ძისა, არა ი. ცხორებამ, ი. 3,36; უკუეთუ არა ი. რაჲმე მამისაგან საქმე, ი. 5,19; რომელმან ი. ძმ, ი. 6,40 C; სიკუდილი არა ი. უკუნისადმდე. ი. 8,51; რომელმან მიხილოს მე, ი. მომავლინებელი ჩემი, ი. 12,45 C; არა ი. და არცა იცნას იგი, ი. 14,17 C; აცადეთ და ვიხილოთ, უკუეთუ მოვიდეს ელია, მ. 27,49; მრ. 15,36; რა ვ. და გურწმენეს იგი, მრ. 15,32; ვ. სიტუჲჲ ესე, ლ. 2,15; რა ვ. და გურწმენეს შენი, ი. 6,30; არლარა მიხილოთ მე ამიერიტგან, მ. 23,39; ლ. 13,35; კინი, და არლარა მ. მე, ი. 16,16 C, 19 C; კულად მცირედ, და მ. მე, ი. 16,16,17,19; მცირედ, და არა მ. მე, ი. 16,17 C; ხედვით ჰხედვიდეთ და არა იხილოთ, მ. 13,14; რაჲამს ი. სა-

ძაგელი იგი მოოკრებისად, მ. 24,15; მრ. 13,14; ოდეს ხილვით ესე ყოველი, მ. 24,33; ამიერითგან ო. ძმ კაცისად, მჯღო-მარს მარჯუენით ძლიერებათა, მ. 26, 64; მრ. 14,62; მუნ ო. იგი, მ. 28,7; 16,7; რაემს ო. ესე ყოველი ყოფილი, მრ. 13,29; ლ. 21,31; რაემს ო. აბრა-ჰამი, ისააკი და იაკობი, ლ. 13,28; ოდეს გული გითქუმიდეს თქუენ... ხილვად და არა ო., ლ. 17,22; რაემს ო. გარე-მოდგომილი იერუსალმში ერისაგან, ლ. 21,20; მაშინ ო. ძმ კაცისად, ლ. 21, 27 D; უკუეთუ არა ო. სასწაულები დი-ნიშები, ო. 4,48; უკუეთუ ო. ძმ კაცისად აღმავალი, ო. 6,62; იხილნეთ ცანი გან-ხუმელნი, ო. 1,51; არა თუ რა ო. სას-წაულნი, ო. 6,26; რა წარვიდენ გალი-ლეად და მუნ მიხილონ მე, მ. 28,10; რა მათ ღმერთი იხილონ, მ. 5,8; ხედ-ვით ხედვიდენ და არა ო., მ. 13,14 C; მრ. 4,12; ვიდრემდე ო. ძმ კაცისად, მ. 16,28; მაშინ... ო. ძმ კაცისად, მ. 24, 30; მრ. 13,26; ლ. 21,27 CE; ვიდრემდე ო. სასუფეველი ღმრთისად, მრ. 9,1; ლ. 9,27; რა ჰხედვიდენ და ვერ ო., ლ. 8, 10; რა ლაზარეა ო., ო. 12,9; რა ვერ ო. თუალითა, ო. 12,40; ო., რომელსა უგუმირეს, ო. 19,37; რა იხილნენ საქ-მენი თქუენნი კეთილნი, მ. 5,16; რა მოწაფეთაჲა შენთა ო. საქმენი შენნი, ო. 7,3; თქუენ... არცა ელვად მისი გი-ხილავს, ო. 5,37 C; ამიერითგან იცით იგი და გ. იგი, ო. 14,7; შენ აბრაჰამი გიხილავსა, ო. 8,57; რომელთა არა უხილავ [ი.ბ.] და ვკრწმენე, ო. 20,29; არა თუ მამად ვისმე უხილავს, ო. 6, 46; უთხრობდეს მათ, რომელთა-იგი ეხილვა, მრ. 5,16; უთხრეს..., ლ. 8,36; ყოველი ე., რაოდენი ქმნა იერუსალმს დღესასწაულსა მას, ო. 4,45; რომელთა ე. იგი პირველად, ო. 9,8; ეხილვაჲა მრავალი სასწაული, ო. 4,45 C.

ო. ენ.: რომელნი იხილვნებ ძალნი, ლ. 19,37 C.

გუნებაჲს შენგან სასწაულისა ხილვაჲ, მ. 12,38; ხ. შენი ჰნებაჲს, ლ. 8,20; უნდა ხ. მისი, ლ. 9,9; უნდა ხ. იესუჲ-სი, ლ. 19,31 უნდა (სწაოდდა C) მისი ხ. მრავლით ეამითგან, ლ. 23,8; აბრაჰამს, მამასა თქუენსა, სწაოდდა ხ. დღისა ჩემისად, ო. 8,56 C; გუნებაჲს იესუსსი ხ., ო. 12,21; მრავალთა წინაწარმე-ტყუელთა და მეფეთა უნდა ხილვის და სმენად, ლ. 10,24 C; მეძებდით მე არა თუ სასწაულისა ხილვისათჳხ, ო. 6,26 C; გარდამოვდა სული წმიდაჲ კორციელი-თა ხილვითა, ლ. 3,22; რამსა გამო-ხუედით ხილვად, მ. 11,8,9; ლ. 7,25, 26; რამსა გამოხუედით უდაბნოსა ხ., მ. 11,7; ... უდაბნოდ ხ., ლ. 7,24; მრავ-ალთა წინაწარმეტყუელთა და მარ-თალთა გული უთქუმიდა ხ., მ. 13,17; ... უნდა ხ., ლ. 10,24; ეა შევიდა მეუფე იგი ხ. შეინაჯეთა მათ, მ. 22,11; და-ჯდა მსახურთა თანა ხ. აღსასრულისა, მ. 26,58; მოვიდა მირიამ მაგდალენელი ... ხ. საფლავისა მის, მ. 28,1; გამოვი-დეს ხ. მრ. 5,14; იყო მისა უწყებულ ... არა ხ. სიკუდილი, ლ. 2,26; გამო-ვიდეს ხ., რომელ-იგი იქმნა, ლ. 8,35; აგარაკი ვიყიდა და უნებელი ზედა-მაც მისლვად და ხ., ლ. 14,19; ოდეს გული გითქუმიდეს თქუენ დღეთათჳს ძისა კა-ცისათა ხ., ლ. 17,22; გწაოდდის თქუენ ხ. დღე ერთი დღეთაგან ძისა კაცისა-თაჲ, იქვე C; ვერ უძლო ხ. ერისა მის-გან, ლ. 19,3; ჰსწაოდდა ხ. რამსამე სასწაულისა ყოფად მისგან, ლ. 23, 8; ვერ კელ-ეწიფების ხ. სასუფეველი ღმრთისად, ო. 3,3; ეძიებდეს იესუს ხ., ო. 11,56.

რომელნი ... თუალით მიხილველ და მსახურ ექმნეს, ლ. 1,2 C.

რ-ა არა ჰყოთ წინაშე კაცთა სახილველად მათა, მ. 6,1; ყოველთა საქმეთა იქმელ ს. კაცთა, მ. 23,5 C.

[6. კ. აღხილვა, გემოხს-ხილვა, თვთმხილველ, მიმოდახილვა, მიმოხილვა, მიხილვა, მოხილვა, შეხილვა].

2. ხილვა [მოჩვენება]: ხილვაჲ იხილა ტაძარსა მას, ლ. 1,22 C; ხ. ანგელოზთაჲ ვიხილეთ, ლ. 24,23 C; ნუვის უთხრობთ ხილვახა ამას (მას C), მ. 17,9.

3. ხილვა [ხიზმარი]: ანგელოზი უფლისაჲ გამოუჩნდა ხილვით იოსებს, მ. 2,13.

4. ხილვა [სახე, შესახედაობა]: იყო ხილვაჲ მისი ვ-ა ელევად, მ. 28,3; იყო ლოცვისა მას მისსა ხ. პირისა მისისაჲ სხუა, ლ. 9,29.

5. ხილვა [სანაწაობა, ვეჯახაჲ]: რომელთა იხილეს ხილვაჲ ესე, ლ. 23,48; რომელნი მოსრულ იყვნეს ხილვახა მას, იქვე C.

ხეთქა 6. განხეთქა, განხეთქილება, დანახეთქ.

1. ხოლო [კავშ.]: ხოლო გეტყვ თქუნენ, მ. 8,11; ხ. კაცთა მათ დაუკრდა, მ. 8,27; ხ. იგი ეტყოდა მათ, მრ. 4,11; ხ. მათ შეიპყრეს და გუემეს იგი, მრ. 12,3; ხ. თავადი განეშორის უდაბნოდ და ილოცავენ, ლ. 5,16; ხ. თავადმან ჰრქუა მათ, ი. 6,20; ხ. რომელი შევალნ კარით, იგი მწყემსი არნ ცხოვართაჲ, ი. 10,2 დო სხ.

2. ხოლო [მენფუდგითი ნაწილაკი, = მხოლოდ, მარტო]: არა ხოლო თუ ჰურითა ცხოხნდების კაცი, მ. 4,4; ლ. 4,4; უკუეთუ გიყუარდენ მოყუარენი ხ. თქუნენი, მ. 5,46; უკუეთუ ჰყუარობდეთ მოყუარეთა თქუნეთა ხ., იქვე C; უკუეთუ მოიკითხვიდეთ მეგობართა თქუნეთა ხ., მ. 5,47; ოდ სიტყეთ ხ. ბრძანე, მ. 8,8;

არა ჯერ-იყო ქამად მისა..., გარნა მლდელთა ხ., მ. 12,4; რომელი არა ჯერ-არს ქამად, გარნა მლდელთა ხ., მრ. 2,26; რომელთაჲ არა ჯერ-არს ქამად, გარნა მლდელთაჲ ხ., ლ. 6,4; რომელთა-იგი ქამეს, იყენეს მამანი ხ. ხუთათას, მ. 14,21; რომელთა ქამეს, იყენეს ოთხათას მამანი ხ., მ. 15,38; იყენეს, რიოდენთა-იგი ქამეს, ვ-რ ხუთათას მამაკაცი ხ., მრ. 6,44; ერი ესე ბავითა ხ. მიდიდებს მე, მ. 15,8 C; მრ. 7,6 C; არავე იხილის, გარნა თავადი იესუ ხ., მ. 17,8; რაჟამს შენ და იგი ხ. ორნი იყენეთ, მ. 18,15; უკუეთუ გნებავს, რ-ა სრულ ხ. იყო, მ. 19,21; უკუანაესკნელთა მათ ერთი ხ. ჟამი დაყვეს, მ. 20,12; ამოთ უკუანაესკნელთა ეამ ერთ ხ. ქმნეს, იქვე C; არარაჲ ჰოვა მას შინა, გარნა ფურცელი ხ., მ. 21,19; მრ. 11,13; არა ხ. ლელუსაჲ იმის ჰყოთ, მ. 21,21; გარნა მამამან ხ. მარტომან (უწყის), მ. 24,36 C; მრ. 13,32 C; სამოსელსა ხ. თუ მისსა შევახო, ვცხოხნდე, მრ. 5,28 C; ნუ გეშინინ, გარნა გრწმენინ ხ., მრ. 5,6; ლ. 8,50; არარაჲ მიილონ გზასა ზედა, გარნა კუერთი ხ., მრ. 6,8; იგი ხ. მარტოჲ იყო ქუეყანასა ზედა, მრ. 6,47 C; რ-ამცა ფესუსი ხ. სამოსლისა მისისსაჲ შევახ, მრ. 6,56 C; გარნა ერთი ხ. პური აქუნდა, მრ. 8,14; არავე იხილეს, გარნა იესუ ხ. მათ თანა, მრ. 9,8; ერთი ხ. ვინმე ჰაბუკი მიჰსდევდა მას, მრ. 14,51; იგი ხ. მარტოჲ მივის, ლ. 9,38; იგინი ხ. თანა-მდებ იყენეს უფროსს ყოველთა კაცთა, ლ. 13,4; გარნა უცხოთესლი ხ. ესე (იპოვა), ლ. 17,18; იხილა ტილონი იგი ხ. მდებარენი, ლ. 24,12; იხილნა მჭუარნი იგი ხ., იქვე C; გარნა მსახურთა მათ ხ. უწყოდეს, ი. 2,9 C; იერუსალმს ხ. არს ადგილი, ი. 4,20 C; არა ხ. შაბათსა დაჰქსნიდა, ი. 5,18; წარვიდა

მთად იგი ხოლო მარტომ, ი. 6,15; სხუიძ ნავი არა იყო მუნ, გარნა ერთი იგი ხ. ..., ად მოწათფენი ხ. მისნი შევიდეს, ი. 6,22; არა ხ. ნათესაისათჳს (ეგუ-ლებოდა მოსილუდიდ), ი. 11,52; მოვი-დეს არა იესუმსთჳს ხ., ი. 12,9; იგი ხ. ეგოს, ი. 12,24; ნუ ხ. ფერჯნი ჩემნი, ად ჳელნიცა და თავიცა ჩემი, ი. 13,9; განბანილსა მას არა უქმს, გარნა ფერჯ-ნი ხ. ბანად, ი. 13,10; არა ამისთჳს ხ. გკითხავ, ი. 17,20.

შე-ხოლო თუ-ვახო ფესუსა სამოსლი-სა მისისასა, ვცხოვრდე, მ. 9,21; რა შე-ხოლო-ახონ ფესუსა სამოსლისა მისისასა, მ. 14,36; რამცა შე-ხოლო ვითარ-ახეს მას, მრ. 3,10 C.

ესე ხოლო-ლა (-C) წერილი ჯერ-არს ჩემ ზედა აღსრულებად, ლ. 22, 37.

3. ხოლო [ნაწილ., დაიხმის მეორე ადგილზე, ნიშნავს „გი-ს“]: მივილით უფროდს ხოლო ცხოვართა მათ წარ-წყმედულთა, მ. 10,6; ყოს ხ. თუ ნაყოფი, ლ. 13,9; შენ ხ. მწირ ხარ იერუ-სალმს, ლ. 24,18; სულსა ხ. კორც და ძუილ არა არს, ლ. 24,39 C; გცა ხ. თუმცა შენ წყალი იგი ცხოველი, ი. 4, 10 C.

4. [ნაწილ.: = მამინვე, იმ წუთში, ხე-ლადა, სახწრადოდა]: ჳესეულად ქათამი ყივა ხოლო, მ. 26,74; მუნქუესევე ქათა-მი ყივა ხ., ი. 18,27 C.

ხორშაკ [ხინვე, პაანაკ; ება]: რაემს სამხრით ქრინ, სთქოთ, ვდ ხორშაკი იყოს, და არს ვგრე, ლ. 12,55 C.

ხრა, 0—2: თანა-წარმავალნი იგი ჰბასრობდეს მას და ხრიდეს თავსა მათ-სა, მ. 27,39 C; რომელნი თანა-წარპვი-ლოდეს, ეკიცხედეს მას, ხ. თავსა და იტყოდეს, მრ. 15,29 C.

[6. კ. შეხრილ].

ხულმა, 0—2: მომეც მე რომელი მხუდების [მხეობა, მერება] ნაწილი სამკვრებელისად, ლ. 15,12; მხუდა (ხუდა C) მას საკუმეველისა კუმევაა, ლ. 1,9; წილ-ივდეს მას ჳედა, ვისგა რაა ხუდა, მრ. 15,24 C.

[6. კ. შეხულმა].

ხუედრება, 0—3: ნუ შრომასა მახუედ-რებ მე [ნუ მრჯი, ნუ მარჯებ], ლ. 11,7; შრომასა მახუედრებხ მე მარადის ქუ-რივი ესე, ლ. 18,5 C.

[6. კ. შეხუედრება].

ხუევა ნ. დახუელ, სახუეველ, შე-ხუევა.

ხუევა, 0—3 [წართმევა, უკანონოდ, მიტაცება]: აკურთხედიით მწუჯუართა თქუენთა და ულოცედიით, რომელნი გხუაქდენ თქუენ, მ. 5,44 C.

ხუთ: ხუთ თოფე, ლ. 1,24; ხ. სტო-ვა, ი. 5,2; ხ. ქმარ, ი. 4,18; ხ. ჳეუზა, მრ. 6,38 C; ლ. 9,13 CE; ი. 6,9 C; ხ. ეზოდ იყო, ი. 5,2 C; შესძინა სხუადა-ღუთი, მ. 25,16; ხ. იგი პური, მ. 14,19; მრ. 6,38,41; 8,19; ლ. 9,16; ი. 6,9; ხ. სირი, ლ. 12,6; ხ. სასწორო, ლ. 19, 18 C; უღლეული ჳართად ვიყიდე ხ., ლ. 14,19; ხ. ქანქარი, მ. 25,15,16,20 (4-ჯერ); ხ. ჳეუზა, მ. 14,17; 16,9 C; მრ. 8,19 C; ხ. იგი ჳეუზა პური, მრ. 6, 41 C; ლ. 9,13 D; ეცხლმან მან შენ-მან ჳუთი-ღა სხუად სასწორო ყო, ლ. 19,18; ჳუთნი იგი მათგანნი იყენეს სუ-ლელნი და ჳუთნი ბრძენნი, მ. 25,2; იყენენ ამიერიტგან ხ. სახლსა შინა ერთ-სა განყოფილ, ლ. 12,52; მისხენ ხ. ძმანი, ლ. 16,28; შენცა იყავ (ჳლმწი-ფე) ჳედა ჳუთთა ქალაქთა, ლ. 19,19; არცა მოიქსენეთ ხ. მათ პურთად, მ. 16,9; აღავსეს ათორმეტი გოდორი ნა-მუსარგეთა ხ. მათგან პურთა ქრთილი-სათა, ი. 6,13.

[6. კ. ათხუთმეტ, ხუთ ათას, ხუთას].

ბუთ ათას: რომელთა-იგი ჰამეს, იყენეს მამანი ხოლო ბუთ ათას, მ. 14,21; იყენეს, რაოდენთა-იგი ჰამეს, ვრ ბ. ა. შამაკაცი ხოლო, მრ. 6,44; იყენეს მკამელნი იგი მის პურისანი ხ. ა. კაც, იქვე C; იყენეს კაცნი იგი ვრ ხ. ა. ოდენ, ლ. 9,14; დასხდა კაცები იგი რიცხვთ ვრ ხ. ა. ოდენ, ი. 6,10; ინაჯ-იდგა კაცებმან მან რიცხვთ ბუთ ათასმან, ი. 6,10 C; ოდეს-იგი ბუთი ქუეზად განუტეხე ბუთ ათასხა, მრ. 8,19 C; არცა გაქსოს ბუთი იგი ქუეზად ბუთ ათასთა, მ. 16,9 C; ოდეს-იგი ბუთი პური განუტეხე ბუთ ათასთათხ, მრ. 8,19; არცა მოიქსენეთ ... ბუთ ათასთა მათ, მ. 16,9.

ბუთას: ერთსა თანა-ელდა ბუთასი ღრაჰკანი, ხ ერთსა მას—ერგასისი, ლ 7,41.

ბუმა ნ. აღბუმა, განბუმა, თუალთ-ბუმა, მიხუმა, მოხუმა, წარხუმა.

კად ნ. გლა.
კამ, ი/უ—2: გე შიკვმ [მე შინდა, მე მჭორდგმა, ჩემთგის ხაჭირა, მე ჟრდა...] შენ მიერ ნათლის-ღებად, მ. 3,14; იცის მამამან თქუენმან ზეტათამან, რად გიკვმ თქუენ, მ. 6,8; ... რომელი გ. ამათ ყოველთაგანი, მ. 6,32; ლ. 12,30; არა გ., რა გკითხოს ვინმე, ი. 16,30; არა უკვმ ცოცხალთა მკურნალი, ად სნეულთა, მ. 9,12; მრ. 2,17; ლ. 5,31; არა უ. მათ წარსლვად, მ. 14,16; უფალსა უ. ეგე, მ. 21,3; ლ. 19,31,34; უფალსა მაგისსა უ. ეგე, მრ. 11,3; რომელთა არა უ. სიხარული, ლ. 15,7; განბანილსა მას არა უ., ი. 13,10; რაჲსა-ლა გკვმ მო-

ბურო [დურგალი, ПЛОТНИК]: არა იგი არს ბუროჲ, მრ. 6,3 C; ანუ არა ესე არსა ბუროჲსა მის ძმ, მ. 13,55; ანუ არა ესე არსა ხ. მის და ძმ მარიამისი, მრ. 6,3; ანუ არა ესე არს ბუროჲსა იგი ძმ, მ. 13,55 C.

ბუც ნ. მოხუცებულ, უხუცეს, ხუცეს.
ბუცეს [ხალხის უსუფესი წგვრი, თავი; პრეიპურეც, стареѣшиха]: მოვიდეს მისა მღღელთ მოძღუარნი იგი და მწიგნობარნი და ბუცესნი, მრ. 11,27; ზრახვა-ყვეს მღღელთ მოძღუართა და ბუცესთა ერისათა, მ. 27,1 C; მრქუა იესუ... მღღელთ მოძღუართა და ერისთაეთა ტაძრისათა და ხ., ლ. 22,52; მღღელთ მოძღუარნი იგი ემღერდეს მწიგნობართა თანა და ხ., მ. 27,41; რ ეყრა მათ მოცემული იგი მოძღურებად ბუცესთა, მრ. 7,3; მოწაფენი შენნი გარდაჰქვენ მოძღურებასა მას ბუცესთასა, მ. 15,2; რაჲსათუჲ მოწაფენი შენნი არა ელენან მოძღურებისაებრ ბუცესთაჲსა, მრ. 7,5.

3

წამე, მ. 26,65 C; რაჲ-ლა გ. წამებად, ლ. 22,71; რაჲსა-ლა გკვმან მოწამენი, მ. 26,65; მრ. 14,63; ... მოწამებ, მრ. 14,63 C; უფალსა მაგისსა უკვმან ეგენი, მ. 21,3 C; რაჲმს-იგი უკვმა და შეემშია მას და მისთანათა, მრ. 2,25; რაოდენთა უ., განჰქურნებდა, ლ. 9,11; არა უ., რა წამოს ვინმე კაცისა მისთჲს, ი. 2,25; იყიდე, რაჲ გკვმდეს ღღესასწაულსა ამას, ი. 13,29; აღდგეს და მოსცეს, რაოდენი უკვმდეს მას, ლ. 11,8.

ჯამლ [გვხხანგველი]: მიეცით ბუქედი კელსა მაგისსა და ჯამლი ფერჯთა მაგისთა, ლ. 15,22 C; ნუ მიიღებთ ოქროსა, ნუცა ვეცხლსა, ... ნუცა ჯამლსა, მ.

10,10 D; ნუ მოიგებთ ოქროსა, ნუცა ვეცხლსა, ნუცა ... ვაშლნი, იქვე C; შეაუთო ბეჭედი ჯელსა მისსა და ჯ. ფერჯთი მისთა, ლ. 15,22; ნუ მოიღებთ ოქროსა, ნუცა ვეცხლსა, ... ნუცა ვაშლთა, მ. 10,10 E; ვერ შემძლებელ ვარ ჯ. მისთა ტურთვად, მ. 3,11; რომლისა არა ღირს ვარ ჯ. მისთა ტურთვად, ლ. 3,16; რომლისა ვერ შემძლებელ ვარ განჯსნად საბელთა ჯ. მისთა, მრ. 1,7; რა განჯჰსნენ საბელნი ჯ. მისთანი, ი. 1,27.

ჯარ : კაცად-კაცადმან თქუნმან არა აღჰქსნისა შაბათსა ჯარს გინა ვირი ბაგათაგან თუსთა, ლ. 13,15; ვისი თქუნგანისაჲ შეილი გინა ჯ. შთავარდეს ჯურულუმულსა, ლ. 14,5; მოიბთ ჯ. იგი უსხი, ლ. 15,23 C; დაკლა ჯ. იგი უსხი მამამან შენმან, ლ. 15,27 C; დაუკალ მის ჯ. იგი უსხი, ლ. 15,30 C; უღლეული ჯართაჲ ვიყიდე ხუთი, ლ. 14,19.

ქლა, ი [ამოდება, შიშვლება (ზმლიხა, მაზვილიხა)]: იჯადა მახული თუსი, მ. 26,51; ერთმან ვინმე წინაშე მდგომელმან ი. მახული, მრ. 14,47.

[6. კ. აღმოჯდა, განჯდა, გარდაჯდა, გარე-წარჯდა, მოჯდა, შთაჯდა, წარჯდა, ხარკის მომჯდელ].

ქლომა, 0—2 [წინააღმდეგობა, დავა, კამათი, ფილღობა]: რასი ჰქედებით ურთიერთას, მრ. 9,16 C; რაჲ არიან სიტყუანი ეგე, რომელთა შ. ურთიერთას ტუსა მავას, ლ. 24,17 C; ჰქედმოღეს ურთიერთას ჰურიანი იგი, ი. 6,52 C.

ი/უ—2: ნუ უქდებით ბოროტსა, მ. 5,39 C; არა უქდებოდის, არცა დაღადებდეს, არცა ესმეს ვის უბანთა ზედა ჯმად მისი, მ. 12,19.

ესე ღვას დაკრმად და აღმართებად მრავალთა შორის. ისრაჲლსა და სასწაულად ქლომისა, ლ. 2,34 C.

[6. კ. აღმოჯდომბა, აჯდომბა, გამოლომბა, განჯდომბა, გარდამოჯდომბა, გარ-

დაჯდომბა, გარე-წარჯდომბა, დაჯდომბა, თანა-წარჯდომბა, მიჯდომბა, მოჯდომბა, მჯდომბა, შეჯდომბა, შთაჯდომბა, წარჯდომბა, წიაღმოჯდომბა, წიაღჯდომბა].

ჯევ(ან): ესე თქუა იესუ და გამოვიდა მოწაფეთა მისთა თანა წიაღ ჯევხა მას ნადოვანსა (კედრონისასა C), ი. 18,1; ყოველი ჯევნებო აღმოივსოს, და ყოველნი მთანი და ბორცუნი დამდაბლდენ, ლ. 3,5:

1. ჯელ: უკუეთუ მარჯუნეშ ჯელი გატუნებდეს შენ, მ. 5,30; უკუეთუ ჯ. შენი ანუ ფერჯი შენი გატუნებდეს შენ, მ. 18,8; უკუეთუ დაგაბრკოლებდეს (გაიკუნებდეს C) შენ ჯ. შენი, მრ. 9,43; მიყო ჯ. მისი იესუ, შეახო და ჰრქუა, მ. 8,3; მრ. 1,41; მიყო ჯ. მისი მოწაფეთა თუსთა, მ. 12,49; შეახო მას ჯ. თუსი, მ. 8,15; დასდეგ ჯ. შენი, მ. 9,18; უპყრა ჯ. მისი, მ. 9,25; მრ. 1,31; 8,23; 9,27; უპყრა ჯ. ყრმისაჲ მის, მრ. 5,41; უპყრა ჯ. ყრმასა მას, ლ. 8,54; რომელსა ჯ. განჯმელ ეღვა, მ. 12,10; მრ. 3,1,3; ლ. 6,8; რომელსა ჯ. მისი მარჯუნეშ განჯმელ ეღვა, ლ. 6,6; ჰრქუა იესუ კაცსა მას: განირთხ ჯ. შენი! და მან განირთხა ჯ., მ. 12,13; მრ. 3,5; ლ. 6,10; განყრ ჯ. თუსი იესუ, მ. 14,31; მოუღვა მათ იესუ, შეახო ჯ. და ჰრქუა, მ. 17,7; რამცა ჯ. დასდეგა მათ და აკურთხნა იგინი, მ. 19,13; დასდეგა მათ ზედა ჯ. თუსი, მ. 19,15 E; რომელმან შთამოყოს ჩემ თანა ჯ. პინაქსა ამას, მ. 26,23; მრ. 14,20; ერთმან იესუსთანამან მიყო ჯ. და იქიდა მახული თუსი, მ. 26,51; რა მოხჯდე და ჯ. დასდეგა მას, მრ. 5,23 C; მცირელთა სნეულთა ჯ. დასდეგა, მრ. 6,5; რა ჯ. დაჰსდეგას მას ზედა, მრ. 7,32; რამცა ჯელი დაჰსდეგა მას ზედა, მრ. 8,22; რამცა ჯ. შეახო მას, იქვე C; დაჰსდეგა მას ჯ. მისი, მრ. 8,23; რა ჯ. დაჰსდეგას მათ, მრ. 10,13;

დასდვა ჳელი მათ ზედა, მრ. 10,16 C; სნე-
ულთა ზედა ჳ. დასდვან, მრ. 16,18; მრ-
ავალთა ჳ. შეყვეს აღწერად მითხრობაჲ,
ლ. 1,1; ჳ. უფლისაჲ იყო ყრმისა მის
ზედა, ლ. 1,66; თავადმან კაცად-კაცად-
სა მათსა დასდვა ჳ. ლ. 4,40; განყო ჳ.
და შეახო მას, ლ. 5,13; არაჲინ დას-
დვის ჳ. საჯველსა და ჰხედაჲინ იგი გარე-
უკუნ, ლ. 9,62; აჰა ჳ. განმცემელისა
ჩემისაჲ ჩემ თანა ცაბლასა ზედა, ლ.
22,21; შეახო ჳ. მისი ყურსა მისსა, ლ.
22,51; არა განჰყავთ ჳ. ჩემ ზედა, ლ.
22,53; ჳ. შემახეთ მე, ლ. 24,39; არა-
ჲინ მიყო მისა ჳ., ი. 7,30 C; ვერჲინ
მიყო მისა ჳ., ი. 7,44 C; ლუკუეთუ არა
... დაესდვა ჳ. ჩემი გუერდსა მისსა, ი.
20,25; დამდეჳ (მოყავ) ჳ. შენი გუერდ-
სა ჩემსა, ი. 20,27; კულად მოეგო ჳ.
იგი ვა ერთი იგი, მრ. 3,5; ლ. 6,10;
განცობლდა ჳ. იგი მისი, მრ. 3,5 C.
რომლისაჲ ნიჩაბი ჳელსა მისსა, მ. 3,
12 C; შეახო ჳ. მისსა, მ. 8,15 C; ლერწა-
ნი მისცეს მარჯუნესა ჳ. მისსა, მ. 27,29;
შეაკლთ ბეჳედი ჳ. მისსა, ლ. 15,22; მი-
ეციო ბეჳედი ჳ. მაგისსა, იქვე C; არცა
ვის ჳელ ეწიფების მიტაცებად მათა ჳე-
ლისაგან მამისა ჩემისა, ი. 10,29; გამო-
ვიდა მკუდარი იგი კრული ფერჳით, ჳე-
ლით რეზითა, ი. 11,44 C; უბანელითა
ჳელითა ჳამაჲ არა შეაგინებს კაცსა, მ.
15,20; მოწაფეთა მისთაგანნი შეგინე-
ბულითა ჳ.; ესე იგი არს უბანელითა
ჳ. ჳამდეს პურსა, მრ. 7,2; რამათჳს
მოწაფენი შენნი... შეგინებულითა ჳ.
ჳანენ პურსა, მრ. 7,5; ჳ. მათითა აღგი-
პყრან შენ, ლ. 4,11 C; მოწაფენი მისნი
მოჰპირიდეს თავსა ჳუელისასა, მუსრავი-
დეს ჳ. და ჳამდეს, ლ. 6,1; გამოვიდა
მკუდარი იგი შეკრული ჳ. და ფერჳითა
დო სახუეველითა, ი. 11,44.

არა დაიბანნიან ჳელნი, ოდეს პურსა
ჳამედ, მ. 15,2; უკუეთუ არა იდაყვთგან

დაიბანნიან ჳ., არა ჳამიან, მრ. 7,3; ვიდ-
რე ორნი ჳ. და ორნი ფერჳნი თუ გე-
სხნენ, მ. 18,8; შეუკრენით მაგას ჳ. და
ფერჳნი, მ. 22,13; დაასხნეს ჳ. მათნი
იესუმს ზედა, მ. 26,50; დაიბანნა ჳ. წი-
ნაშე ერისა მის, 27,24; რა მოხდედ და
დაასხნე ჳ. მას, მრ. 5,23; დაასხნა ჳ.
მისნი, მრ. 8,23 C; დაასხნა ჳ. თუალთა
მისთა, მრ. 8,25; მათ დაასხნეს მას ჳ.,
მრ. 14,46; დაასხნა ჳ. მას ზედა, ლ.
13,13; დაგასხნენ თჳუენ ზედა ჳ. მათნი,
ლ. 21,12; ილიპყრენით ჳ., ლ. 21,28 C;
იხილენით ჳ. ჩემნი და ფერჳნი, ლ. 24,
39; ურჳუნნა მათ ჳ. და ფერჳნი მისნი,
ლ. 24,40; ურჳუნნა მათ ჳ. მისნი და
გუერდი, ი. 20,20; ალიპყრნა ჳ. თჳსნი,
ლ. 24,50; არაჲინ დაასხნა ჳას ჳ., ი.
7,30; არაჲინ მიყვნა ჳ. მის ზედა, ი. 7,
44; იხილენ ჳ. ჩემნი, ი. 20,27; განგი-
პყრნენ ჳელნი შენნი, ი. 21,18; ნუ ხ
ფერჳნი ჩემნი, აღ ჳელნიცა (—აC)
და თავიცა ჩემი, ი. 13,9.

რომლისა-იგი ნიჩაბი ჳელთა [მიგ] მის-
თა, მ. 3,12; ჳერ-არს ძმ კაცისაჲ მიცემად
ჳ. კაცთასა, მ. 17,22; ძმ კაცისაჲ მიეცე-
მის ჳ. კაცთა ცოდვილთასა, მ. 26,45; მიე-
ცეს ძმ კაცისაჲ ჳ. კაცთასა, მრ. 9,31; მიე-
ცემის ძმ კაცისაჲ ჳ. ცოდვილთასა, მრ.
14,41; ძმ კაცისაჲ მიცემად არს ჳ. კაც-
თასა, ლ. 9,44; ჳერ-არს ძისა კაცისა
მიცემად ჳ. კაცთა ცოდვილთასა, ლ.
24,7; მისცა იგი ჳ. მტანჯველთასა, მ.
18,34; რომელი-იგი შევარდა ჳ. ივაზაჳ-
თასა, ლ. 10,36 C; (ძმ კაცისაჲ) მიეცეს
ჳ. წარმართთასა, ლ. 18,32; ჳ. შენთა
შეჳეჳედრებ სულსა ჩემსა, ლ. 23,46;
ყოველივე მოჰსცა ჳ. მისთა, ი. 3,35;
დაასხმიდა ჳ. მათ ზედა, მრ. 10,16;
ყოველივე მოჰსცა ჳას მამამან ჳ. მისთა,
ი. 13,3; ნათესავთა შენთა და მლდელთ
მოდღუართა მომცეს შენ ჳ. ჩემთა; ი.

18,35 C; მაშინ მისცა იგი ჯელთა მათთა, ი. 19,16 C; უკუეთუ არა ვიხილო ჯ. მისთა სახმ იგი სამშუქალთაჲ ი. 20,25; ჯ. ზედა აღგიპყრან შენ, მ. 4,6 C; რომლისა ნიჩაბი ჯ. შინა მისთა, ლ. 3,17.

ვიდრე არა ორთა ჯ. [ნათ.] ანუ ორთა ფერჯთა დგმასა, მ. 18,8 C; ვიდრე ორთა ჯ. სხმასა, მრ. 9,43; უნდა მღღელთ მოძღუართა მათ და მწიგნობართა დასხმად ჯ. მათთა, ლ. 20,19; ჯელთაგან ამისთა რომელნი იქმნებიან, მრ. 6,2; გამოცნაჲ ... ჯ. ყოველთა მოძღულეთა ჩუენთაჲსა, ლ. 1,71; უშოშად კსნად ჯ. მტერთა ჩუენთაჲსა, ლ. 1,74; არავინ მიმტაცნეს ივინი ჯ. ჩემთა, ი. 10,28; ვერვინ მიმტაცნეს ივინი ჯ. მამისა ჩემისათა, ი. 10,29 C; განვიდა ჯ. მათთა, ი. 10,39; რომელნი ჯელთა მისთაგან იქმნებიან, მრ. 6,2 C; გამოვიდა ჯ. მათთაგან, ი. 7,30 C; განვიდა ჯ. მათთაგან, ი. 10,39 C.

[ნ. კ. ერთ-ჯელ, უჯლო, ჯელით უქმნელ, ჯელით კმნულ, ჯელით წერილ, ჯელმწიფე, ჯელმწიფება, ჯელ-წიფება].

2. ჯელ: შჯული იგი ჯელითა მოსესითა მოცეა, ი. 1,17 C [მოცეს მიერ; გამო, გან; მდრ. ბძ ძაძაჲ, ἰ ძიან ში-ატაქ].

ჯელით უქმნელ: დავარღუო ტაძარი ესე ჯელით კმნული და მესამესა დღესა სხუაჲ აღეაშენო, ჯელით უქმნელი, მრ. 14,58.

ჯელით კმნულ: დავარღუო ტაძარი ესე ჯელით კმნული ..., მრ. 14,58.

ჯელით წერილ [ხელწერილი, запись]: მიიღე ჯელით წერილი შენი და დაჯედ აღრე და დაწერე ერგასისი, ლ. 16,6; მიიღე ჯ. წ. შენი და დაწერე ოთხმეოცი, ლ. 16,7.

ჯელმწიფე [მგმძღებელი; ძალაუფლები მკენე, მბრძანებელი, მმართებელი]:

იყო სწავლად მათა ჯელმწიფე და არა ვითა მწიგნობარნი მათნი, მ. 7,29 C; ჯ. არს ძმ კაცისაჲ ქუეყანასა ზედა მიტევებდა ცოდვათა, მ. 9,6 C; მრ. 2,10 C; ჯ. ხართ მათა კეთილის ყოფად, მრ. 14,7 C; იყავ შენ ჯ. ათთა ქალაქთა ზედა, ლ. 19,17; იყო მოძღურებდა მათა ერ ჯ., მრ. 1,22 C; მსაჯულებასა ... მეოთხისა მის ჯელმწიფისა ტურელთა და ტრაქონელთა სოფელსა მას და მეოთხისა მის ჯელმწიფისა ლუსანიასა აბინელთა ზედა, ლ. 3,1 C; ოდეს შეგიყვანენ თქუენ შესაკრებელთა წინაშე და მთავართა და ჯელმწიფეთა, ლ. 12,11.

ჯელმწიფება, 0—1 [ბატონობა]: დიდდინი (მდიდარნი C) ჯელმწიფებელ მათ ზედა, მ. 20,25; მრ. 10,42; მდიდარნი ჯელმწიფებდენ მათ ზედა, მრ. 10,42 C.

ჯელმწიფება [არს. ხაზ., =ძალა, უფლება, ძალაუფლება, ნება. შემღება, ბატონობა]: ჯელმწიფება მაქუს დადებდა იგი და ჯელმწიფება მაქუს აღლებდა იგი, ი. 10,18 C; იყო სწავლად იგი მისი მათა მიმართ, ე-იგი, ვის აქუნ ჯელმწიფება, მ. 7,29; ასწავებდა მათ, ე-იგი, ვის აქუნ ჯ., მრ. 1,22 C; ჯ. აქუს ძესა კაცისასა ქუეყანასა ზედა მიტევებდა ცოდვათა, მ. 9,6; მრ. 2,10; ლ. 5,24; რომელმან მოსცა ესევითარი ჯ. კაცთა, მ. 9,8; მისცა მათ ჯ. სულთა ზედა არაწმიდათა, რა განასხმიდენ მათ, მ. 10,1; მომეცა მე ყოველი ჯ. ცათა შინა და ქუეყანასა ზედა, მ. 28,18; აქუნდეს მათ ჯ. განსხმად ეშმაკთა, მრ. 3,15; მიჰსციის მონათა თუსთა ჯ., მრ. 13,34; შენ მიგეცე ჯ. ამის ყოვლისა და დიდებდა მათი, ლ. 4,6; მიჰსცა მათ ძალითა ჯ., ლ. 9,1; მიგეცე თქუენ ჯ. დოტარუნვად ზედა გუელთა და ღრიაკალთა, ლ. 10,19; რომელთა ჯ. აქუს

მათ ზედა, ლ. 22,53; ესე არს ეამი თქუენი და კელმწიფებაჲ ბნელისაჲ, ლ. 22,53; მოჰსცა მათ ჳ. შვილ ღმრთის ყოფად, ი. 1,12; ჳ. მოსცა მას საშუკელისაჲ ყოფად, ი. 5,27; ვ-ესე მოეც ამას ჳ. ყოველთა ჳორციელთაჲ, ი. 17,2; ჳ. მაქუს ჯუარ-ცუმად შენდა და ჳ. მაქუს განტევებად შენდა, ი. 19,10; არა ვაქუს ჳ. ჩემი არცა ერთ, ი. 19,1; ვინ მოგცა შენ ჳ. ესე, მ. 21,23; მრ. 11,28; ლ. 20,2; მიჰსცემდა მათ კელმწიფებახა სულთა ზედა არაწმიდათა, მრ. 6,7; რა ... მიჰსცენ იგი მთავრობასა და ჳ. მთავრისასა, ლ. 20,20; მეცა კაცი ვარ ჳ. ზედა, მ. 8,9; მეცა კაცი ვარ ჳ. ქუეშე განწესებულ, ლ. 7,8; მსაჯულებასა ... მეოთხისა მის კელმწიფებახა გალიღელთა ზედი ჰეროდესსა ... იყო სიტყუაჲ უფლისაჲ, ლ. 3,1 C; კელმწიფებისაგან ჰეროდესისა არს (იესუ), ლ. 23,7; კელმწიფების სულთაჲ არაწმიდათა უბრძანებს, და ერჩიან მას, მრ. 1,27; ჳ. იყო სიტყუაჲ მისი, ლ. 4,32; რომლითა კელმწიფებითა ამას იქმ, მ. 21,23; მრ. 11,28; ლ. 20,2; რომლითა ჳ. ვიქმ ამას, მ. 21,24,27; მრ. 11,29,33; ლ. 20,8; ჳ. და ძალითა უბრძანებს სულთა არაწმიდათა, და განვლენ, ლ. 4,36.

კელ-ყოფა, 0—2 [ხელის მიყოფა, წამოწმება, ი, შედგომა, ი/უ]: მრავალთა კელ-ყვებ ზეგარდამო განწესებად თხრობისაჲ მის, ლ. 1,1 C.

კელ-წიფება, ი [მემღება, უფლება, გაბედვა]: უნდა მოკლვად მისი და ვერ კელხ-იწიფებდა, მრ. 6,19; ... ვერარაჲ კელ-იწიფა, იქვე DE; ვერღირა კელ-იწიფის მან ქალაქად ცხადად შესლვად, მრ. 1,45 C; რომელმან ... კელ-იწიფოს ბოროტის სიტყუად ჩუენდა, მრ. 9,39.

ე: ანუ ვერ კელ-მეწიფების [არ მე-მიძლია], რად-იგი მინდეს, ყოფად ჩემსა ზედა, მ. 20,15 C; ცოლი შევირთე და მის გამო ვერ ჳ. მისლვად, ლ. 14,20; არა ჳ. მე საქმედ თავით თუსით არარაჲ, ი. 5, 30; ჳ. დადებად მისი და ჳ. კუალიდ მოლებად მისა, ი. 10, 18; ჳ. განტევებად შენი, ი. 19, 10 C.

ვერ კელ-მეწიფების [არ შეგიძლია] კეთილისა სიტყუად, მ. 12,34; ვრ ჳ. რქუმად ძმისა შენისა, ლ. 6,42; არლარა ჳ. შენ ამიერთგან მნობად, ლ. 16, 2; ვრ-მე უქუე ჳ. თქუენ რწმუნებად, ი. 5,44; თქუენ ვერ ჳ. მოსლვად, ი. 7, 34,36; 8,21,22; 13,33.

ვერ კელ-ეწიფების [არ შეუძლია, არ შეიძლება] ქალაქსა დაფარვად. რომელი მთასა ზედა დაშენებულ არნ, მ. 5,14; ვერ ჳ. ორთა უფალთა მონებად ... ვერ ჳ. ღმრთისა მრნებად და მამონახსა, მ. 6,24; ლ. 16,13 E; ვერ ჳ. ხესა კეთილსა ნაყოფისა ხენწვისა, გამოლებად, მ. 7,18; სულსა ვერ ჳ. მოკლვად, მ. 10,28; რომელსა ჳ. სულთა ჳორციულთო წარწყმედად, მ. 10,28 C; ვის ჳ. სახლსა ძლიერისასა შესლვად და კურკელი მისი გამოლებად, მ. 12,29; არცა ჳ. ვის შესლვად სახლხა ძლიერისასა და კურკერი მისი გამოტყუენვად, მრ. 3,27 E; ვის-მე ჳ. ცხობრებად, მ. 19,25; მრ. 10,26; ლ. 18,26; ვის ჳ. მიტევებად ცოდვათა, გარნა მხოლოსა ღმერთსა, მრ. 2,7; ლ. 5,21; ვერ ჳ. ძეთა სიძისათა ... მარხვად, მრ. 2,19; ნუუქუე ჳ. ძეთა სიძისათა ... რა ამარხებდეს მათ, ლ. 5, 34 C; ვრ ჳ. ეშმაკისა განსხმაჲ, მრ. 3,23; ვერ ჳ. დამტკიცებად მეუფებამ იგი, მრ. 3,24; ვერ ჳ. სახლი იგი დამტკიცებად, მრ. 3,25; (ეშმაკსა) ვერ ჳ. დამტკიცებად, ად აღსასრული აქუს, მრ. 3,26; ყოველსავე მურკენვლსა ქუე-

ყანისასა ვერ ველ-წიფების ეგრეთ განსპეტაკებად, მრ. 9,3; ნუ ე. ბრმასა ბრმისა წინა ძლუნჯად, ლ. რ.39; რომელსა ... ვ. შთავდებად გეჭენიასა, ლ. 12,5; ვერ ვ. მოწაფე ყოფად ჩემდა, ლ. 14,26,27, 33; რომელთა უნდეს წილისლვად ამიერ თქუენდა, ვერ ვ., ლ. 16,26; არცალა მერმე სიკუდილდ ვ., ლ. 20,26; ვერვის ვ. სასწაულთა ამათსაქმედ, ი. 3,2; ვერ ვ. ხილვად სასუფივეელი ღმრთისაჲ, ი. 3,3; ვერ ვ. შობად კაცსა ბერსა, ი. 3,4; ვერ ვ. შესლვად სასუფიველსა ღმრთისასა ი. 3,5; ვერ ვ. კაცსა მოღვებად თავით თუსით არცა ერთი რაჲ, ი. 3,27; არა ვ. ძესა კაცისასა საქმედ არცა ერთ რას თავით თუსით, ი. 5,19; ვერვის ვ. მოსლვად ჩემდა, ი. 6,44,65; ვერ-მე ვ. ამას მოცემად ჩუენდა კოორცი თუსი საკმლად, ი. 6,52; ვის ვ. სმენად მისა, ი. 6,60; ვერ ვ. სოფელსა მოძულვებად თქუენდა, ი. 7,7; ვერ ვ. კაცსა ცოდვილსა ესევეითარისა სასწაულისა საქმედ, ი. 9,16; ნუუკუე ეშპიასა ვ. ბრმისა თულთა აღხილვად, ი. 10,21; არცა ვის ვ. მიტაცებად მათა ველისაგან მამისა ჩემისა, ი. 10,29; ვერ ვ. დავსნად წერილი, ი. 10,35; რომელი სოფელსა ვერ ვ. მოღვებად, ი. 14,17; ვერიგი ნახსლევსა ვერ ვ. ნაყოფისა გამოღვებად თავით თუსით, ი. 15,4; არცა ველ-ვის-წიფების შესლვად სახლსა ძლიერისასა ..., მრ. 3,27 D; ნუუკუე ველ-წიფებისა ძეთა სიძისათა ... რაი ამარბებდეს მათ, ლ. 5,34 ნუ ე. ბრმასა ბრმისა წინა-ძლუნჯვად, ლ. 6,39 C; ველ-მე-წიფებისა ძეთა სიძისათა გლოვად, ვიდრემდის სიძმ იგი მათ თანა არს, მ. 9,15.

ვერვის ველ-წიფებოდა წარსლვად მიერ გზით, მ. 8,28; ვერლარა ველ-წიფა ქალაქად შესლვად, მრ. 1,45; ვერ ვ. მათ ვერცალა პურისა კამად, მრ.

3,20; არცალა ჯაჭუებითა ვის ვ. შებოაკილვებად იგი, მრ. 5,3; ვერ ვ. მას ვერცა ერთისა ძალისა ყოფად, მრ. 6,5 C; არა უნდა, რამცა აგრძნა ვინმე; და ვერ ვ. დაფარვად, მრ. 7, 24; არავის მონასი ველ-წიფის ორთა უფალთა მონებდ, ლ. 16,13 D; ოდეს ვერვის ველ-წიფობს საქმედ, ი. 9,4.

ვშა : შუვა ღამეს ოდენ ვშა იყო, მ. 25,6 C; ვშაჲ პრამადთ ისმი ტირილისაჲ და გოდებისაჲ, მ. 2,18; ვ. ლალადებისაჲ უდაბნოსი ზედა, მ. 3,3; მრ. 1,13; ლ. 3,4; ვ. იყო ზეციით გარდამო და თქუა, მ. 3,17; არცა ესმეს ვის უბანთა ზედა ვ. მისი, მ. 12,19; ვ. იყო ღრუბლით გამო, მ. 17,5; მრ. 9,7; ლ. 9,35; გესმოდან-ლა ბრძოლანი და ვ. წყობათაჲ, მ. 24,6 C; ვ. იყო ზეციით, მრ. 1,11; ლ. 3,22; ვ. ცით გარდამო ესმა, მრ. 1, 11 C; რომელსა ესმოდა მათი ვ. მრ. 12,28 C; რაჲმსა გესმოდის თქუენ ბრძოლაჲ და ვ. წყობისაჲ, მრ. 13,7 C; იესუ აღუტევა ვ., მრ. 15,37 C; ეა იყო ვ. მოკითხვისა შენისაჲ ყურთა მომართ ჩემთა, ლ. 1,44; ესე რაჲ იყო ვ., ლ. 9, 36; აღ-ვინმე-იოო დედაკაცმან ვ. ერსა მას შორის, ლ. 11,27; ესმოდა ვ. სიხარულისაჲ და განცხრომისაჲ, ლ. 15, 25; ესმა ვ. სახიობისაჲ და პარით მემღერათაჲ, იქვე C; აღიმალღეს ვ. და იტყოდეს, ლ. 17,13; მე-ვ. ლალადებისაჲ უდაბნოსა, ი. 1,23; ვ. მისი გესმის, ი. 3,8; ოდეს მკუდართა ესმოდის ვ. ძისა მის ღმრთისაჲ, ი. 5,25 C; თქუენ არცა ვ. მისი გესმა საღამე, ი. 5,37; იციან ვ. მისი, ი. 10,4; არა იციან ვ. უცხოესაჲ, ი. 10,5; მოიწია მისა ვ. ზეციით, ი. 12,28; არა ჩემთს იყო ვ. ესე, ი. 12,30; არა იციით, ოდეს უფალი იგი სახლისაჲ მოვიდეს : მწუხრი ინუ შუვა

ღამეს ანუ ქათმისა ვმასა ანუ განთიად, მრ. 13,35; სიხარულით იხარებნ ვ. მის სიძისასა, ი. 3,29 C; ისმინონ ვმისა მი-სისაჲ, ი. 5,28; ცხოვართა ვ. მისისაჲ ისმი-ნიან, ი. 10,3; ვ. ჩემისაჲ ისმინონ, ი. 10, 16; ცხოვართა ჩემთა ვ. ჩემისაჲ ისმინონ, ი. 10,27; ისმინოს ვ. ჩემისაჲ, ი. 18,37; ვმობდეს ვმითა დიდითა, მ. 20,20; ვმა-ყო ვ. დიდითა, მ. 27,46; მრ. 1,26; ვმა-ყო იესუ ვ. დიდითა, მრ. 15,34,37; ლ. 1,42; 23,46; იესუ კჳალად ლალად-ყო ვ. დიდითა, მ. 27,50; ლალადებდა ვ. დიდითა, მრ. 5,7; ვ. მალღითა ლალატ-ყო, ლ. 1,42 C; ლალად-ყო ვ. დიდითა, ლ. 4,33; ი. 11,43; ამას იტყოდა ვ. [დაიძაზა, ზმამადლა თქჳა], ლ. 8,8; ვ. დიდითა იტყოდა, ლ. 8,28; ვ. დიდითა ადიდებდა ღმერთსა, ლ. 17,15; იწყო... ქებად ღმერთისა ვ. დიდითა, ლ. 19,37; იგინი ზედა დაესზმოდეს ვ. დიდითა, ლ. 23,23; სიხარულით უხარინ ვ. სიძისაჲ-თა, ი. 3,29; განძლიერდებოდეს ვმანი მათნი და მღდელოთ მოძღუართანი, ლ. 23,23.

[ნ. კ. გულისკვა, გულისკვის-ყოფა, უგულისკვა, კმის-ყოფა, კმობაჟ.

კმარ ნ. უკმარ.

1. **კმელ** [ხმელეთი, ნაპირი]: მიმო-ხუალთ ზღუასა ზედა და კმელსა, მ. 23,15; მოპვლით ზღუასა და ვ., იქვე C; არა შორს იყენეს კმელად, ი. 21,8 C; ვა გამოვიდეს ვ., ი. 21,9 C; გამოზიდ-ველა სათრომელსა მას ვ., ი. 21,11 C.

2. **კმელ** [ხმელი]: უკუეთუ ნელსა-ხესა ესრეთ უყოფენ, კმელსა მას რაჲ-მე ეყოს, ლ. 23,31.

[ნ. კ. განკმელ].

კმის-ყოფა, 0—(2)1 [ზმამადლა და-ძაზება, დაყვირება]: კმა-ყო იესუ კმითა დიდითა, მ. 27,46,50 C; მრ. 15,34,37;

ლ. 23,46; ვ. კმითა დიდითა, მრ. 1,26; ლ. 1,42; მეესეულად ვ. მამამან მის ყრმისამან, მრ. 9,24; ქათამმან ვ., მრ. 14,68; მეესეულად მეორედ ქათამმან ვ., მრ. 14,72; უპყრა კელი ყრმისა მას და ვ. ლ. 8,54; მინ ვ. და თქუა, ლ. 16, 24.

ი/უ—(3) 2: კმა-ყოფა მათ და ჰრქუა, მ. 20,32 C.

1. **კმობა, 0—1** [ყვირილი]: იხილეს რაჲ ... ყრმები იგი, რომელ კმობდა, მ. 21,15 C; **კმობდეს** [ჟჳჳჳ] კმითა დი-დითა, მ. 20,30.

ი/უ—2: ელისი უკმობს ესე, მ. 27,47; აჰა ელიას უ., მრ. 15,35 C.

ვიდრე ქათმისა კმობადმდე სამ გზის უვარ-ყოფე, მ. 26,34; მრ. 14,30,72; (—ამდე E) ლ. 22,61; ვიდრე ფილიპესა ვ. შენდა... გიხილე შენ, ი. 1,48.

2. **კმობა 5.** განკმობა.

კნარცუ [ორმო]: ვინ არს თქუნგანი კაცი, რომელსა ეღვას ცხოვარი ერთი და შთავარდეს იგი შაფათსა შინა კნარ-ცუსა, მ. 12,11 C.

კნვა, 0—2: ვის-მე თქუნგანსა ესუას მონაჲ, კნვიდეს ანუ მწყსიდეს, ლ. 17, 7 C.

ვის-მე თქუნგანსა ესუას მონა მკნვე-ლი გინა მწყემსი, იქვე DE.

[ნ. კ. საკნველ].

კოგილ ნ. კუვილ.

1. **კორც** [ხორცი, ხვეული, ორმაჲ, თე-ჯი, კორცჳ]: იყვენ ორნივე იგი ერთ კორც, მ. 19,5; მრ. 10,8; არღარა არი-ან იგინი ორ, ად ერთ ვ., მ. 19,6; მრ. 10,8; სულსა ვ. და ძუალ არა ასხენ (არნ C), ლ. 24,39; შობილი კორცთა-გან ვ. არს, ი. 3,6 C; ესე არს კორცი ჩემი, მ. 26,26; მრ. 14,22; ლ. 22,19; სა-დაცა ვ., მუნცა ორბები შეკრბეს, ლ. 17,37 E; შობილი იგი კორცთაგან ვ.

არს, ი. 3,6; პური, რომელი მე მიესცე, ვორცი ჩემი არს, ი. 6,51; ვრ-მე ველ-ეწიფების ამას მოცემად ჩუნდა ჯ. (+იგი C) თუხი საკმლად, ი. 6,52; უკუეთუ არა კშვამოთ ჯ. ძისა კაცისაჲ, ი. 6,53; რომელმან ქამოს ჯ. ჩემი, ი. 6,54 C, 56 C, 57 C; ჯ. ჩემი ჳეშმარიტი საკმელი არს, ი. 6,55; ჯ. არას არგებს, ი. 6, 63 C; რომელი კამდეს ვორცსა ჩემსა, ი. 6,54,56; რომელსა კელ-ეწიფების სულთა ვორცითურთ წარწყმედად, მ. 10, 28 C; იყენენ ორნივე ვორცად ერთად, მ. 19,5 C; სული უფროს არს საზრდელისა და ვორცის სამოსლისა, მ. 6, 25; ლ. 12,23; რომელთა მოწყდნენ ჯ. თქუენნი, მ. 10,28; ლ. 12,4; სული გულს-მოდგინენ არს, ხ ჯ უძღურ, მ. 26,41, 8რ. 14,28; სადაცა ჯ, მუცა ორბებშეკრბეს, ლ. 17,37 D; ჯ. არად საკმარ არიან, ი. 6,63; ვორცთა და სისხლთა არა გამოგიცხადეს შენ, მ. 16,17; რომელნი-იგი მოსწყუედდენ ჯ. თქუენთა მ. -10,28 C; დამახსა შაგან ნელსაცხებელი ესე ჯ. (+ზედა C) ჩემთა, მ. 26,12; ეგონა ჯ. მისთა, რ ..., მრ. 5,29 C; უსწრო ნელსაცხებლითა ცხებად ჯ. ჩემთა, მრ. 14,8; წარმოიძღუნა ნელსაცხებელისა ცხებაჲ ჯ. ჩემთა, იქვე C; ნუცა ჯ. თქუენთათჳს (პარუნავთ), მ. 6,25; ლ. 12,22; რომელი შემძლებელ არს სულისა და ჯ. წარწყმედად, მ. 10,28; ცნა ვორცთაგან, რ განიკუნა გუემულეზისაგან, მრ. 5,29; შობილი იგი ჯ. ვორცი არს, ი. 3,6; თქუენ ვორცთაებრ შჯით, ი. 8,15; რომელნი არცა სისხლთაგან, არცა ნებითა ვორცთაათა, ... ად ღმრთისაგან იზუნეს, ი. 1,13.

2. ვორც [სხვეული, კვაში. იზმარება მხოლოდ მრავლობითხ რიცხვში, DE-ში აშიხ ნადვლად ყველგან „ბუამი“-ა წარმადგენილი]: ყოველნი ვორცნი შენნი

ნათელ იყვნენ, მ. 6,22 C; ყოველნი ჯ. შენნი დაბნელებულ იყვნენ, მ. 6,23 C; მრავალნი ჯ. შესუნებულთა წმიდათანი აღდგეს, მ. 27,52 C; მოითხოვნა ჯ. იესუსნი, ლ. 23,52 C; ვრ დასხნეს ჯ. მისნი, ლ. 23,55 C; არა პოენეს ჯ. მისნი, ლ. 24,23 C; მოჰსთხოვნა ჯ. იგი იესუსნი, მ. 27,58 C; მოიხუნა ჯ. იგი იოსეფ, მ. 27,59 C; გამოითხოვნა ჯ. იგი იესუსნი, მრ. 15,43 C; მოჰმალდა ჯ. იგი იოსეფს, მრ. 15,45 C; არა პოენეს ჯ. იგი უფლისა იესუსნი, ლ. 24,3 C; რა არა მუნვე დაადგრენ ჯ. იგი, ი. 19,31 C; რა გარდამოიხუნეს ჯ. იგი იესუსნი, ი. 19,38 C, 40 C; სადა ისხნეს ჯ. იგი იესუსნი, ი. 20,12 C; იგი იტყოდა ტაძრად ვორცთა მათ თუხთა, ი. 2,21 C; სათელი ვორცთაჲ არს თუალი, მ. 6,22 C.

ვორციელ: სიტყუაჲ იგი ვორციელ იქნა, ი. 1,14; არამცა განერა ყოველი ვორციელი, მ. 24,22; მრ. 13,20 C; არამცა ცხოვნდა ყოველი ჯ; მრ. 13,20 D; იხილოს ყოველმან ვორციელმან მაცხოვარებაჲ ღმრთისაჲ, ლ. 3,8; ენა მიეც კელმწიფებაჲ ყოველსა ზედა ვორციელსა, ი. 17,2 C; გარდამოჯდა სული წოდანა ვორციელთა. ხილვითა, ლ. 3,22; ენ-ესე მოეც ამას კელმწიფებაჲ ყოველთა ვორციელთაჲ, ი. 17,2.

ყოცა ნ. აღყოცა, წარყოცა.

ქრმალ ნ. მეგრმლე.

ქსვა ნ. დავსეი.

ქხნა, ი: უფალო, მიჯნენ მე, მ. 14, 30; მ. მე ამის ეამისაგან, ი. 12,27; მიჯნენ ჩუენ ბოროტისაგან, მ. 6,13; უფალო, მ. ჩუენ: რ წარეწყმდებით, მ. 8,25; ჳჯნენ აწ თაეი თუხი, მ. 27,40; მრ. 15,30; ი. თაეი შენი, ლ. 23,37 CE; ი. თაეი შენი და ჩუენცა, ლ. 23,39; ჳჯნენი ეგე, უკუეთუ ქსთაეჲ ეგე, მ.

27,43; იესენინ თავი თხი: ლ. 23,37 D; არა მოვედ: ვრმცა დაესაჯე სოფელი, ად რა იესენე სოფელი, ი. 12,47 C; მან იესენეს ერი თხი ცოდვითა მათთაგან; მ. 1,21; იგი არს: რომელმან ი. ისრაჲლი, ლ. 24,21.

ი ენ.: არა ეგრე მოავლინა ღმერთმან ძმ თხი სოფლად: რამცა დასაჯა სოფელი, ად რა იესენეს სოფელი მის გამო, ი. 3,17.

რ ქნა ჰურითაჲ არს: ი. 4,22 C; ყო ქნაჲ ერისა თხისაჲ, ლ. 1,68; ქნად მტერთა ჩუენთაგან, ლ. 1,71 C; უშიშად ჯ. ჯელთაგან მტერთა ჩუენთაგან, ლ. 1,74; რომელნი მოელოდეს ქნასა მას ისრაჲლისასა: ლ. 2,38 C.

რომელი განჰქნა ქუეყანასა ზედა, ქნილ იყოს იგი ცათა შინა, მ. 16,19; 18,18; ქნილად მისგან ისმენდა მისსა, მ. 6,20; უშიშად ჯელთაგან მტერთაჲსა ქნილთა, ლ. 1,74 C.

[5. ქ. ალქნა, გამოქნა, განქნა: გარდამოქნა, დაქნა: დაქნილ, მქსნელ] ქსენება ნ. მოსაქსენებელ; მოქსენება, საქსენებელ.

ქსოგ, ა—2; სტატ.: უკუეთუ გაქსოგს (გაქსოს E) რადმე ბოროტი ვისთქსმე, მრ. 11,25; არცა გაქსოხ ხუთი იგი ქუეზაჲ, მ. 16,9 C; ყურ გაღგან და არა გესმის და არა გაქსოს, მრ. 8,18 C.

კჳშირ [ერთგარი ქურკელი, პურეჲულიხ საწჳაო]: არცალა აღნთიან სანთელი და ქუეშე შედგიან იგი კუიშირსა (კუშირსა C), მ. 5,15; აღ-ნუეინ-ანთის სანთელი და ქუეშე შედგის კჳშირსა, მრ. 4,21 E; ... კჳშირისა, იქვე D.

კჳოზ ნ. მკჳობარ.

კჳრთ [მჯიდი]: კჳრთითა ქსცემდეს თავსა მისსა, მ. 26,67; იწყეს ვითმე... კჳრთითა ცემაღ მისა, მრ. 14,65.

კუება ნ. განკუება.

კუეზა [მრგვალი პური; ღვექელი]: ხუთ კუეზა და ორ თევზ (გუაქუს), მრ. 6,38 C; ერთ ხ ჯ. აქუნდა მათ თანა ნავსა მას შინა; მრ. 8,14 C; არა არს ჩუენ თანა უფროჲს, გარნა ხუთ ჯ. პური და ორნი თევზნი, ლ. 9,13 CE; რომელსა აქუს ხუთ ჯ. ქრთილის და ორ თევზ: ი. 6,9 C; არარაჲ გუაქუს; გარნა ხუთი კუეზაჲ პური და ორი თევზი; მ. 14,17; რადენი ჯ. გაქუს, მრ. 6,38 C; ოდეს-იგი ხუთი ჯ. განუტეხე ხუთ ათასსა, მრ. 8,19 C; ოდეს-იგი შჯდი ჯ. ოთხ ათასსა მას (განუტეხე); მრ. 8,20 C; არა არს ჩუენ თანა უფროჲს, გარნა ხუთი ჯ. პური, ლ. 9,13 D; არცა გაქსოს ხუთი იგი ჯ., მ. 16,9 C; არცა შჯდი იგი ჯ. (გაქსოს); მ. 16,10 C; მოილო ხუთი იგი ჯ. პური, მრ. 6,41 C.

კუვილ: კოვილ [პურის თაყთაჲი]: იწყეს მუსრვად თავისა კოვილისა და კამად, მ. 12,1 C; ... თავსა კუვილისასა (კოვ. D) და კამდეს, იქვე E; იწყეს ჯზასა სლვად და მუსრვად თავსა ჯ. (კოვ. D), მრ. 2,23; მოწაფენი მისნი მოჰქრიდეს თავსა ჯ. (კოვ. D: კოილ. C), მუსრვიდეს ჯელითა და კამდეს, ლ. 6,1.

კუმილვა (კუმილა?), 0—2 [გვა, დარაჯობა (სახმილავმი)]: მწყემსნი იყენეს მასვე სოფელსა, ველთა ღვებოდეს და კუმილვიდეს კუმილვასა ღამისასა სამწყსოსა მათსა, ლ. 2,8; მწყემსნი იყენეს მასვე ადგილსა გარე მყოფნი, რომელნი კუმილდეს კუმილვათა ღამისათა სამწყსოთა თხსთასა, იქვე C.

[5. ქ. საწუმლიაჲ].

კურ ნ. განკურება, მკურვალება.

კურელი: მელთა კურელი უჩს და მფორინველთა ცისათა საყოფელი, მ. 8,20; ლ. 9,58; უადვილეს არს მანქანის საბელი განსლვად კურელსა ნემსისასა,

მ. 19,24; მრ. 10,25; უადვილესა ზომთ
საბლისაჲ ვურელსა ნემსისასა განს-
ლვამ, მ. 19,24 C.

ჯშვა 6. დაქშვა.

ჯშულ [ლახშული, დაკერილი, დახუ-
რული]: მწუხრი დღესა მას ერთშაფა-
თისასა შვეიდა იესუ ბქეთა ჯშულთა,
ი. 20,19 C; შვეიდა იესუ მათ თანა ბქე-
თა ჯ., ი. 20,26 C.

ჟ

ჯაპუ: მრავალი ბორკილი და ჯაპჯ.
რომლითა შეკრიან იგი, განეხეთქა და
დაემუსრა, მრ. 5,4 C; ვერცა ჯაპჯთა
ვერლარავინ უძლის შეკრვად მისა, მრ.
5,3 C; მრავალ გზის ჯ. და ბორკილითა
შეკრულ იყო იგი, მრ. 5,4; შებორკი-
ლიან იგი ჯ. და საკრველითა, ლ. 8,29;
არცალა ჯაპუებითა ვის კელ-ეწიფა შე-
ბორკილებად იგი, მრ. 5,3.

ჯდომა, 0—1: დლითი-დღედ თქუენ
თანა ტაძარსა შინა ვჯედ და გასწა-
ვებდ, მ. 26,55; რომელი ჯდა საზუე-
რესა ზედა, მ. 9,9; ჯ. რაჲ იგი საზუე-
რესა ზედა, მრ. 2,14; ენა ჯ. თაველი
მთასა მას ზეთის ხილთასა. მ. 24,3 D;
პეტრე ჯ. ეზოსა შინა, მ. 26,69; ენა
ჯ. იგი, მ. 27,19; ჯ. იგი სახლსა შინა
მისსა, მრ. 2,15; ძმ ტიმეის ბარტიმოს.
ბრმამ, ჯ. მთხოველად გზასა თანა, მრ.
10,46; ჯ. რაჲ იგი მთასა მას ზეთის
ხილთასა წინაშე ტაძარსა მას, მრ. 13,
3; ჯ. მოძლუართა მათ თანა, ლ. 2,
46 C; რომელი ჯ. ფერქთა თანა იესუ-
დსთა, ლ. 10,39; ბრმამ ვინმე ჯ. გზასა
ზედა მთხოველად, ლ. 18,35; იესუ...
ჯ. წყაროსა მას თანა, ი. 4,6 C; რომე-
ლი-იგი ჯ. და ითხოვდა, ი. 9,8 C; მა-
რიამ სახლსა შინა ჯ., ი. 11,20.

იხილა კაცი მჯდომარე საზუერესა
ზედა, მ. 9,9; იხილა ლევი აღფესი მ.
საზუერესა ზედა, მრ. 2,14 C; ამიერით-
გან იყოს ძმ კაცისაჲ მ. მარჯუენით
ძლიერებასა ღმრთისასა, ლ. 22,59;...
მჯდომარე (მ—ეD)..., მ. 26,64; მრ.

14,62; იხილესეშაყული იგი მ. (მ—ე D)
და შემოსილი და გონიერი, მრ. 5,
15; (პოვა) ასული იგი მისი შემოსილი
და მ. (მ—ე D) ცხედარსა ზედა, მრ. 7,
30; იხილეს კაბუცი მ. (მ—ე CD) მარჯუე-
ნით კერძო, მრ. 16,5; პოვეს იგი ტა-
ძარსა მას შინა მ. (მ—ე D), ლ. 2,46;
იხილა მეზუერს... მ. (მ—ე D) საზუერე-
სა ზედა, ლ. 5,27; იხილეს კაცი იგი მ.
(მ—ე CD),... შემოსილი და გონიერი,
ლ. 8,35; იხილა იგი მკველმან ვინმე მ.
(მ—ე CD) ნათელსა მას, ლ. 22,56.

[ნ. კ. აღჯდომა, დაჯდომა, ზემოჯდო-
მა, ზეშთაჯდომა, ინაწით-ჯდომა, პირ-
ველად-ჯდომა, საჯდომელ. წინა-ჯდომა].
ჯეიკმა [ძლიერ, ძალიან]: ხ იგი ჯეიკ-
მა უფროსს დალაღებდა და იტყოდა,
მრ. 10,48 C.

1. ჯერ ნ. ჯერ-ყოფა, ჯერ-ჩენა.
2. ჯერ [paz]: სამეოც და ათჯერ
შედ გზის, მ. 18,22.
3. ჯერ ნ. ჯერკულ, უჯერეს.

ჯერკულ [ჯუდი]: ანუ ყავთ ხმ იგი
ჯერკულ და ნაყოფი მისი ჯერკულ, მ.
12,33 C; ყოველმან ზემან კეთილმან ნაყო-
ფი კეთილი გამოიღის, ხ ჯერკულმან
ზემან ნაყოფი ჯერკული გამოიღის, მ.
7,17 C; შეკრიბიან კეთილი იგი ქურჭერ-
სა, ხ ჯერკულიან იგი ვარე განსთიბიან
(განსხიბიან E, განბნობიან C), მ. 13,48; ყო-
ველმან კაცმან კეთილი ღჯნოჲ პირველ
ამსაბურის და, რაჲმს დაითრენიან, მა-
შინ ჯერკულიცა, ი. 2,10 C; ვერ კელ-
ეწიფების ხესა კეთილსა ნაყოფისა ჯერ-

კუალიხა გამოღებად, არცა ხესა ჯერ-კუალსა ნაყოფისა კეთილისა გამოღებად, მ. 7,18 C.

ჯერ-ყოფა, 0-1: ჯერ-არს [ხაჭირია, ვნდა] ჩემდა აღსრულებად ყოველი სი-მართლე, მ. 3,15; რომელი არა ჯ. შაბათსა შინა საქმედ. მ. 12,2; უკუეთუ ჯ. შაბათსა კურნებად, მ. 12,10; ლ. 14,3; ამისთვის ჯ. შაბათსა შინა კეთი-ლისა საქმს, მ. 12,12; არა ჯ. შენდა, ვრმცა გესუა შენ იგი ცოლად, მ. 14,4; მრ. 6,18; ჯ. მისი იერუსალმად აღ-სლავა, მ. 16,21; ელიაჲსი ჯ. პირვე-ლად მოსლავა, მ. 17,10; მრ. 9,11; ჯ., ძისა კაცისაჲ ვნებად მათგან; მ. 17,12; მრ. 8,31; ლ. 9,22; პირველად ჯ. მი-სა ფრიად ვნებად, ლ. 17,25; ჯ. ძმ კა-ცისაჲ მიცემად ჭელთა კაცთასა, მ. 17,22; ლ. 24,7; უკუეთუ ჯ. კაცისა გან-ტევებად ცოლისა თვისსაჲ, მ. 19,3; მრ. 10,2; ანუ არა ჯ. ჩემდა, რადცა მიწიდეს; ყოფად ჩემსა ზედა, მ. 20,15; რომელ-მან ფუცოს ოქროსა მას ტაძრისასა, ჯ., მ. 23,16; რომელმან ფუცოს შესაწირავ, სა მის... ჯ., მ. 23,18; ჯ. ესე ყოფად-მ. 24,6; მრ. 13,7; ესრე ჯ. ყოფად, მ. 26,54; არა ჯ. ესე დადებად სიწმიდესა, მ. 27,6; რომელ არა ჯ. ყოფად, მრ. 2,24; რომელი არა ჯ. კამად, მრ. 2,26; რომელთაჲ არა ჯ. კამაჲ, ლ. 6,4; ჯ. თუ ხარკისა კეისარსა მიცემად, მრ. 12,14 C; პირველად ჯ. ქადაგებად სახა-რებაჲ ესე, მრ. 13,10; სადი-იგი ჯ., მრ. 13,14; უკუეთუ ჯ., რამცა ვარე-წარჰქდა მას ეჲმი იგი, მრ. 14,35 C; მა-მისა ჩემისა თანა ჯ. ყოფაჲ ჩემი, ლ. 2,49; სხუათიცა ქალაქთა ჯ. ჩემდა ხა-რებად სასუფეველი ღმრთისაჲ, ლ. 4,43; ღუნოჲ ახალი თხიერთა ახალთა ჯ. შთასხმად, ლ. 5,38; რასა ზამთ შაბათ-სა შინა, რომელი არა ჯ.; ლ. 6,2; რად

ჯ. შაბათსა: კეთილისა საქმს ანუ ბო-როტისა ყოფაჲ, ლ. 6,9; რომელი-ესე, ჯ., მიეცით მოწყალებად, ლ. 11,41; ექუსნი დღენი არიან, რომელთა შინა ჯ. საქმედ, ლ. 13,14; ჯ. ჩემდა დღეს და ხვალე და ზეგე წარსლვიდ, ლ. 13,33; აწ მხიარულებად და სიხარული ჯ., ლ. 15,32 აწ შეუბად და სიხარულად ჯ., იქვე C; ჯ. მათა მარადის ლოცუად ლ. 18,1; სახლსა შინა შენსა ჯ. ჩემი ყოფად, ლ. 19,5; ჯ. ესე პირველად ყო-ფად, ლ. 21,9; ესე ხოლო-ლა წერილი ჯ. ჩემ ზედა აღსრულებად, ლ. 22,37; ჯ. აღსრულებად ყოველივე წერილი შჯულსა მოსესსა, ლ. 24,44; ჯ. თქუნ-და მეორედ შობად, ი. 3,7; ჯ. აღმალ-ლებად ძისა კაცისაჲ, ი. 3,14; 12,34. იგი ჯ. აღორძინებად და ჩემდა მო-კლებად, ი. 3,30; სადი-იგი ჯ. თაყუანის-ცემაჲ, ი. 4,20; თაყუანის-მცემელთა მის-თა... ჯ. თაყუანის-ცემაჲ, ი. 4,24; არა ჯ. შენდა აღებად ცხედარი შენი, ი. 5,10; ჩემდა ჯ. საქმედ საქმესა მომე-ვლინებელისა ჩემისასა ვიდრე დღმ არს-ლა, ი. 9,4; ჩუენდა ირავისი ჯ. მოკლ-ვიჲ, ი. 18,31; ჯ. მისი მკუდრეთით აღდგომაჲ, ი. 20,9; ჯერ-არსა ხარკისა მიცემაჲ კეისარსა ანუ არა, მ. 22,17; მრ. 12,14; ლ. 20,22; ჯ. შაბათსა კე-თილისა საქმს ანუ ბოროტისაჲ, მრ. 3,4; ჯერ-თუ-არს ვისაჲ განტევებად ცოლისა თვისსაჲ ყოველითა მიზეზითა, მ. 19,3 C; ჯერ-თუ-არს ქმრისა ცოლი-სა დატევებად, მრ. 10,2 C; ჯერ-თუ-არს, თანა-წარმვედინ მე, უფალო, ეჲმი ესე, მრ. 14,35 C; იგინიცა ჯერ-არსა ჩემდა მოყვანებად, ი. 10,16.

რომელთაჲ არა ჯერ-ყოფა კამად მი-სა, მ. 12,4; ... კამად, მრ. 2,26 C; ესე ჯ. საქმედ და იგი არა დატევებად, მ. 23,23; ლ. 11,42; ჯ. დადებად შენდა

ვეცხლი იგი ჩემი საეპკროსა, მ. 25,27; ჯერ-იყო ნსყიდად ნელსაცხებელი ვსე, მრ. 14,5 C; ანუ არა ესრტო ჯ. ენებად ქრისტესა ლ. 24,26,46; არა ჯერ-იყო შენდაცა, არამცა შეიწყალე მოუყასი იგი შენი, მ. 18,33; არა ჯ. განჯნად საკრველთგან მისთა, ლ. 13,16; მღგომარე, სადა არა ჯერ-იყო, მრ. 13, 14 C.

ჯერ-ჩენა, ი/უ—2: ვრ -ჯერ-გინხ [ხაკიროდ მიგანჩია]: წეს-არს ხარკოსა მიცემაჲ კრისარსა ანუ არა, მ. 22,17 C; რაჲ ჯ. თქუნე, მ. 26,66 C; ჯერ-მიჩნდა მეცა ... შემღგომითი-შემღგომიდ მიწერად შენდა, ლ. 1,3.

ჯეჯელ [ამჯილი]: აღმოსცენდა ჯეჯელი იგი (—C) მ. 13,26.

ჯმნა, ი უობ. [გამოთხოვება, გამომვიდოვება, გამოხალმება, მ, ფარვება]: იჯმნა თავადმან ერისა მისგან, მრ. 6,46 C; რომელმან არა იჯმნეს ყოვლისაგან მონაგებისა თვისისა, ლ. 14,33.

• ი/უ—(3) 2: უჯმნა მათ და აღვიდა მთასა ლოცვად, მრ. 6,46.

პირველად მიბრძანე ჯმნაჲ სახლეულთა ჩემთაგან, ლ. 9,61; იწყო თითოეულმან ყოველმან ჯმნად, ლ. 14,18.

გლოცავ, მიტყვე მე, ჯმნულმცა ვარ მე შენგან, ლ. 14,18; გლოცავ შენ, ჯ. ვარ, ლ. 14,19.

ჯოზ ნ. უმჯობე, უმჯობეს.

ჯოჯოხეთ: ჯოჯოხეთს შინა აღიხილნა თუალნი თუნნი, ლ. 16,23; ჯოჯოხეთით აღიხილნა თუალნი თუნნი, იქვე C; შენ, კათარანუმ, ნუ ცადმდე აზმალღებდი, ად ვიდრე ჯოჯოხეთადმდე (—ამღ E, —ამღ C) შთაჰკდე, მ. 11, 23; ლ. 10,15; ბქენი ჯოჯოხეთისანი ვერ ერეოდიან მას, მ. 16,18.

ჯუარ: რომელმან არა აღილოს ჯუარა თვისი, მ. 10,38; ლ. 14,27; აღილენ ჯ.

თსი და შემომიღებენ მე, მ. 16,24; მრ. 8,34; ლ. 9,23; რა აღილოს (აღიკილოს C) ჯ. მისი, მ. 27,32; მრ. 15,21; აღილენ ჯ., მოვედ და შემომიღებ მე, მრ. 10,21 C; ევიდა მას თვთ ჯ. თსი, ი. 19,17; რამცა აღიკიდა ჯ. იგი მისი, მრ. 15,21 C; დაჰსდევს მას ჯ. იგი, ლ. 23,36; ევიდა მას თსი იგი ჯ., ი. 19, 17 C; დაჰსდვი ჯუარხა მას ზელა, ი. 19,19; რა არა დაადგრეს გუამი მისი ჯ. ზელა შაბათამდე, ი. 19,31; ღვეს ჯ. მას თანა ღვედა მისი და დაჲ ღვედისა მისისაჲ, ი. 19,25; გარდამოჰქუნა იგი ჯუარხაგან, მრ. 15,46; ვირდამოჰველ მავიერ ჯუარით, მ. 27,40; მრ. 15,30; გარდამოჰველინ აწ მავიერ ჯ., მ. 27, 42; მრ. 15,32.

ჯუარს-ცუმა, ჯუარ-ცუმა, —(3) 2 [ავარგმა]: ვა ჯუარს-ცუთეს იგი, მ. 27,35; ჯ. იგი და გინიყოფდეს სამოსელსა მისსა, მრ. 15,24; იყო ეამი მე-სამს, და ჯ. იგი, მრ. 15,25; მუნ ჯ. იგი და ძრის მოქმენი იგი, ლ. 23,33; ვრ-იგი მიჰსცეს ... საშეღლსა სიკრულისასა და ჯ. იგი, ლ. 24,20; რომელსა ჰრქვან ებრაელუმბრ გოლგოთა, სადა-იგი ჯ., ი. 19,18; მახლობელ იყო აღვილი იგი ქალაქსა, სადა-იგი ჯ. იესუ, ი. 19,20; ერისაგანთა მათ, რომელთა ჯ. იესუ მოიღეს სამოსელი მისი და განიყვეს ოთხად ნაწილად, ი. 19, 23; იყო აღვილსა მას, რომელსა ჯ., მტილი, ი. 19,41 C; ჯუარს-ცუთეს მის თანა ორნი ავაზანნი, მ. 27,38; მრ. 15, 27; რომელიმე მარჯუენით მისა და რომელიმე მარცხენით მისა ჯ., ლ. 23,33; მუნ ჯ. იგი და ძრის მოქმენი იგი, იქვე C.

ჯუარს-ცუ ევე, მრ. 15,13,14; ლ. 23,21; ჯ., ჯ. ევე, ი. 19,6; აღილი ევე და ჯ., ი. 19,15; მოიყანეთ ევე და ჯუარს-ცუთ: ი. 19,6; ჯ., ჯ., ევე ... თქუნენ ჯ. ევე, იქვე C.

მეუფე ეგე თქუნი მე ჯუარს-ვატუა, ი. 19,15 C; ... მე ჯუარს-ვატუაა, იქ-ვე DE; მათგანნი მოსწყუდნეთ და ჯუარს-ვატუნეთ, მ. 23,34; მისცა მათ, რა ჯუარს-ვატუნ, მ, 27,26 C; მრ. 15,15; ი. 19,16 E; წარიყვანეს იგი, რა ჯ. მ. 27,31; მრ. 15,20.

ე: სადა ჯუარს-ეცუა იესუ, ი. 19, 20 C; იყო აღვილსა მას, სადა ჯ., მტი-ლი, ი. 19,41; ჰრქუეს მას: ჯუარს-ეცუნ, მ: 27,22; იგინი... იტყოდეს: ჯ., მ. 27,23; მისცა მათ, რა ჯუარს-ეცუას, მ. 27,26; ი. 19,16 D.

ფლობა მაქუს ჯუარს-ცუმაა შენი, ი. 19,10 C; მისცენ იგი წარმართთა კიციხეად და ტანჯად და ჯუარ-ცუ-მად, მ. 20,19; ძმ კაცისა მიეტეს (მი-ცემად არს C) ჯ., მ. 26,2; მიიყვანეს იგი ჯ., მ. 27,31 C; მრ. 15,20 C; ლ. 23,26; გამოითხოვედეს მას ჯ., ლ. 23, 23; ჯერ-არს ძისა კაცისა მიცემად კელ-თა კატთა ცოდვილთასა ჯ., ლ. 24,7; კელმწიფებად მაქუს ჯ. შენდა, ი. 19, 10.

რომელ ჯუარს-ცუმულ (ჯუარ-ც. CE) იყენეს მის თანა, ი. 19,32; რომელ ჯუარ-ცუმულ იყენეს მის თანა, მ. 27, 44 C; რომელი-იგი მის თანა ჯ. იყენეს, მრ. 15,32 C; რომელ ჯ. არს, მრ. 16, 6 C; იესუს ჯუარ-ცუმულსა ეძიებთ, მ. 28,5; იესუს ეძიებთ ნაზარეველსა, ჯ. (ჯ.-ცუმულსა D), მრ. 16,6; ევაზაქნი იგი, მის თანა ჯუარ-ცუმულნი, აყუედ-რებდეს მას, მ. 27,44; მრ. 15,32.

ჯურღუმულ, ჯურღმულ [ჰა, ირ-მელ (წყლიანი)]: ნუ შენ უფროდს ხარ მამისა ჩუენისა იაკობისა, რომელმან ესე ჯურღუმული (—ლმ. D) მომცა ჩუენ, ი. 4,12; ჯ. (—ლმ. D) ესე ღრმი არს, ი. 4,11; ვინ არს თქუენგანი კაცი, რომელსა ედგას ცხოვარი ერთი და შთა-ვარდეს იგი დღესა შაბათსა ჯურღუ-მულსა (—ლმ. D), მ. 12,11; ნუ კელ-მწიფების ბრმასა ბრმისა წინა-ძლუნ-ვად? არა-მე ორნივე ჯ. (—ლმ. D) შთაც-ვენ, ლ. 6,39; ვისი თქუენგანისაა შეი-ლი გინა ჯარი შთავარდეს ჯ. (—ლმ. D), და არა მეუსეულად აღმოიქუას იგი დღესა შაბათსა, ლ. 14,5.

3

მალო ნ. ალო.

მაშხავ [აშხავი]: განითქუა მაშხავი მისი ყოველსა მას ასურეთსა, მ. 4,24; განჯდა მ. (+ესე C) მისი ყოველსა მას ქუეყანასა, მ. 9,26; ესმა ჰეროდეს... მ. იესუსი, მ. 14,1; განჯდა მ. (+ესე C) მისთჳს ყოველსა მას სოფლებსა გა-ლილიაისასა, მრ. 1,28; მ. განჯდა მის-თჳს ყოველსა მას გარემო სოფლებსა, ლ. 4,14; მიმოფინებოდა მ. მისთჳს ყოველთა მათ აღვილთა, ლ. 4,37; გან-ჯდა მ. იგი მისი ყოველსა ასურეთსა, მ. 4,24 C; გესმოლიან ბრძოლანი და

მაშხავნი ბრძოლათანი, მ. 24,6; მრ. ჰასაკსა 13,7.

1. ჰასაკ [ხიმაღლე, რანი, поет]: ვინმე თქუენგანი ზრუნეიდეს და შემძლებელ არს იგი შეძინებად ჰასაკსა თჳსსა წერთა ერთ, მ. 6,27 D; ლ. 12,25 C; ... ჰასაკისა თჳსისა ..., მ. 6,27 E; ლ. 12,25 DE; ვერ უძლო ხილვად ერისა მისგან, რ ჰასაკით (ჰასაკითა C) იყო იგი მცირე, ლ. 19,3; იესუ წარმატე-ბოდა სიბრძნითა და ჰასაკითა, ლ. 2,52.

2. ჰასაკ [წლავანება, ხავარცხ]: მაგას ჰკითხეთ. ჰასაკი აქუს, ეგე თავისა

თქისათვის იტყოდენ, ი. 9,21; მასაკი აქუს, მას ჰკითხეთ, ი. 9,23.

მე [ჰო, გი, დიახ]: იყავნ სიტყუაი თქუენი: მე, მე და არა, არა, მ. 5,37; ჰრქუეს მას: მ., უფალო, მ. 9,28; 13,51; მე, გეტყვ თქუენ, და უმეტეს წინაწარმეტყუელისა, მ. 11,9; ლ. 7,26; მე, გეტყვ თქუენ, გამოიძიოს ნათესაეისა ამისგან, ლ. 11,51; მე, გეტყვ თქუენ, მისა გეშინოდენ, ლ. 12,5; მე, მაშაო, რ' ესრჱთ სათნო-იყო შენ წინაშე, მ. 11,26; ლ. 10,21; მან ჰრქუა: მე, უფალო, მ. 15,27; მან ჰრქუა: მე, მ. 17,25; იესუ ჰრქუა მათ: მე, მ. 21,16; მე, უფალო, რ' ძაღლნიცა ტაბლასა ქუეშე ქამედ ნაბიქსა ყრმათასი, მრ. 7,28 C; მე, უფალო, მრწმენა, ი. 11,27; მე, უფალო, შენ უწყი, რ' მიყუარ შენ, ი. 21,15; მე, უფალო, შენ იცი, რ' მიყუარ შენ, ი. 21,16.

მებრაელებრ ნ. ებრაელებრ.

მეროდენ-ნ-ი, მეროდია-ნ-ი [მეფე მეროდეს მომხრენი და მიმდევრები]: მივინმე-ავლინნეს მისა ფარისეველნი და მეროდიაწნი, მრ. 12,13; გამოვიდეს ფარისეველნი მუნქუსევე მეროდენათა თანა, მრ. 3,6 C; ეკრძაღენით ცომისაგან ფარისეველთამსა და თბისა მისგან მეროდიაწთამსა, მრ. 8,15 C; მოავლინეს მი. სა ფარისეველთაგანი ვინედ და მეროდიაწთაგანი, მრ. 12,13 C.

მეროდიაწელ-ნ-ი [იგივეა, რაც მეროდენი]: მიავლინნეს მოწაფენი მათნი მეროდიაწელთა თანა, მ. 22,16; გამოვიდეს მიერ ფარისეველნი იგი მ. თანა, მრ. 3,6; ეკრძაღენით ცომისაგან ფარისეველთამსა და ცომისაგან მეროდიაწელთამსა, მრ. 8,15.

ჰრაბი ნ. რაბი.

ჰრაბზონი, ჰრაბზუნი [მახწავლებელი]: ბრძამან მან ჰრქუა მას: ჰრაბზონი, რა აღვიხილნე, მრ. 10,51 C; ჰრქუა მას

ებრაელებრ: ჰრაბზუნი, როჰელ თიარგმანების: მოძლუარ, ი. 20,16.

ჰრომ-ი [რომაელი]: მოვიდენ ჰრომნი და მიგვლონ ჩუენ აღგილიცა ჩუენი და ნათესაეიცა, ი. 11,48.

ჰრომაელებრ [რომაელთა]: იყო წერილი ებრაელებრ, ჰრომაელებრ და ბერძლ. ი. 19,20; რომელი წერილ იყო მას ზელა წიგნითა ბერძულითა და ჰრომაელებრითა და ებრაელებრითა, ლ. 23,39.

ჰურაკბარაკ ნ. ურაკბარაკ.

ჰურია [ძოხეს ხჯელიზ მიმდევარი]: ნუთუ მე ჰურია ვარ, ი. 18,35 C; შენ მ. ხარ, ი. 4,9 C; შენ ჰურიაა ხარ, იქვე DE; ნუუჟუე მე მ. ვარა, ი. 18,35; არა შეგხნიან (მიეახლნიან C) ჰურიანი სა-მარიტელთა, ი. 4,9; ეტყოდეს მას მ., ი. 5,10; ეძიებდეს მ. (+იგი C) მოკლვად მას, ი. 7,1; მ. (+იგი C) ეძიებდეს (იესუს) დღესასწაულსა მას, ი. 7,11; შე-თქუმულ იყენეს მ., ი. 9,22; გირე მოადგეს მას მ. (+იგი C), ი. 10,24; გძიებდეს შენ მ. ქვისა დაკრებად, ი. 11,8; მიერითგან შეიზრახნეს მ., ი. 11,53; ცადა ყოველნი (+იგი C) მ. შეკრბიან, ი. 18,20; მ. (+იგი C) ლაღადებდეს და იტყოდეს, ი. 19,12; ჰკითხვიდეს მას მ. იგი, ი. 5,12; ამისთვის მსდგენიდეს მ. იგი იესუს, ი. 5,16; ამისთვის უფრომს ეძიებდეს მ. იგი მოკლვად იესუს, ი. 5,18; დრტყვიდეს მისთვის მ. იგი, ი. 6,41; ილაღვიდეს (ჰდებოდეს C) ურთიერთას მ. იგი, ი. 6,52; იტყოდეს ურთიერთას მ. იგი, ი. 7,35; 8,22; მის თანა მოსრულნიცა იგი (-C) მ. ტიროდეს, ი. 11,33; იტყოდეს მ. იგი: ამა ვ'რ სამე უყუარდა, ი. 11,36.

ფარისეველთა და ყოველთა ჰურიათა [მოთხ.] უჟუეთუ არა ილაყუთგან დაიბინიან ჯელნი, არა კამიან, მრ. 7,3; ოდეს მიავლინნეს მ. იერუსალმით

მღღელნი და ლევიტელნი მისა, ი. 1,19; ჰრქუეს მას ჰურიათა (+ მათ C), ი. 2,20; 8,19; 10,33; მიუგეს ჰ., ჰრქუეს მას, ი. 8,39 D; მიუგეს მას ჰ. (+ მათ C) და ჰრქუეს, ი. 19,7; ესე ფიცარი მრავალთა აღმოიკითხეს ჰ., ი. 19,20; ჰრქუეს პილატეს მღღელთ მოძღუართა მათ და ჰ., ი. 19,21 C; მიუგეს ჰ. მათ და ჰრქუეს მას, ი. 2,18; 8,33,48; ჰრქუეს ჰ. მათ განკურნებულსა მას, ი. 5,10 C; ჰრქუეს მას ჰ. მათ, ი. 8,52,57; 18,31; აღიღეს ქვები ჰ. მათ, რა დაჰკრიბონ მას, ი. 8,59; გუნდმან მან და ათასისთავმან მან და მსახურთა მათ ჰ. შეიპყრეს იესუ, ი. 18,12 C; ჰ. მათ... ჰკითხეს პილატეს, ი. 19,31.

არა ჰრწმენა ჰ. (+ მათ C) [შიგ.] მისთხს, ი. 9,18; ევა ვარქუ ჰ. (+ მათ C) ი. 13,33; რომელმან აზრახა ჰ., ი. 18,14; რა არა მივეცე ჰ., ი. 18,36; ევა ჩუეულეზბად აქუნდა ჰ. და ლუწოლად საიკულოდითა, ი. 19,40 C; უთხრა ჰ. მათ, ი. 5,15; უკვრა ჰ. მათ, ი. 7,15; ეტყოდა იესუ მორწმუნეთა მათ მისთა ჰ., ი. 8,31; ჰრქუა იესუ ჰ. მათ მორწმუნეთა, იქვე C; აქუნდა ქვები ჰ. მათ, რამცა ქვა დაჰკრიბეს მას, ი. 10,31; ჰრქუა ჰ. მათ, მ. 18,38 C; 19,14; განითქუა სიტყუად ესე ჰ. შორის, მ. 28,15; იყო ეკალად განწვალეზბად ჰ. (+ მათ C) შორის, ი. 10,19; იესუ არლარა განცხადებულად ვიდოდა ჰ. (+ მათ C) შორის, ი. 11,54.

კულად გამოვიდა ჰ. [ნათ.] ი. 18,38; მუნ დგეს ტაკუკნი მარმარილომსანი ექუსნი განსაწმედელად ჰ.-მათ, ი. 2,6 C; იყო მახლობელ დღესასწაული იგი ჰ. ტალავრობისად, ი. 7,2 C; ცხორებდა ჰურიათაგან არს, ი. 4,22; ეშინოდა ჰურიათა მათგან, ი. 9,22 C; აღთქუმე-იყო ჰ. მათ, ი. 9,22 C; იყო გამოძიება

მოწაფეთაგან იოვანესთა ჰ. თანა განწმედისათჳს, ი. 3,25; ეშინოდა ჰურიათათჳს, ი. 9,22; იყო გამოძიება მოწაფეთა ნათ იოვანესთა ჰურიათა მამართ განწმედისათჳს, ი. 3,25 C.

სადა არს ახლად შობილი იგი მეუფე ჰურიათა, მ. 2,2; ესე არს იესუ, მეუფე ჰ., მ. 27,37 D; სადა არს... მეუფე ჰურიათა, მ. 2,2 C; შენ ხარა მ. ჰ., მ. 27,11; მრ. 15,2; ლ. 23,3; ი. 18,33; ესე არს იესუ ნახარეველი, მ. ჰ., 27,37 E; ი. 19,19; გნებავსა, რა მიგიტევო თქუენ მ. ჰ., მრ. 15,9; ი. 18,39 C; და რად იყო მ. ჰ., მრ. 15,12; ესე არს მ. ჰ., მრ. 15,26; ლ. 23,38; შენ თუ ხარ მ. ჰ., ლ. 23,37; მეუფე ვარ ჰ., ი. 19,21; მოახლებულ იყო პასქად იგი ჰ., ი. 2,13; იყო დღესასწაული იგი ჰ. მოახლებულ, იქვე C; იყო ვინმე კაცი ფარისეველთაგანი..., მთავარი ჰ., ი. 3,1; ქსნა ჰ. არს, ი. 4,22 C; ამისა შემდგომად იყო დღესასწაული ჰ., ი. 5,1; იყო მახლობელ პასქად, დღესასწაული იგი ჰ., ი. 6,4; იყო მახლობელ დღესასწაული იგი ჰ., ი. 7,2; იყო მახლობელ პასქე, დღესასწაული იგი ჰ., ი. 11,55; მახლობელ იყო ზატეი იგი ჰ., იქვე C; ევა არს ჩუეულეზბად ჰ. დაფლვისა, ი. 19,40; გულისხმა-ყო ყოველმან ერმან ჰურიათამან, ი. 12,9 E; კრებულმან მან და ათასისთავმან და მსახურთა ჰ. შეიპყრეს იესუ, ი. 18,12; და იყო იგი არიმითიად, ქალაქისაგან ჰურიათა, ლ. 23,51; მსგავსად განწმედისა მისებრ ჰ., ი. 2,6; არაინ განცხადებულად იტყოდა მისთჳს შიშისათჳს ჰ., ი. 7,13; ჰკითხა პილატეს იოსებ... ფარულად, შიშისათჳს ჰ., ი. 19,38; სადა იყვნეს მოწაფენი დამალულ შიშისათჳს ჰ., ი. 20,19; მუნ დადვეს გუამა იგი იესუსი პარასკევისათჳს ჰ., ი. 19,42; ნუ დას-

წერ მეუფედ ჭურიათა, ი. 19,21; გიბა-
როდენ. მეუფეო ჭურიათაო, მ. 27,29;
მრ. 15,18; ი. 19,3; მიაელინწი მისა მო-
ხუცებულნი ჭურიათანი, ლ. 7,3; ეტყო-
დეს პილატეს მდღელთ მოძღუარნი შ..
ი. 19,21; გულისგმა-ყო ყოველმან ერწან
ჭურიათაგანწან, ი. 12,9 CD; მრავალნი
ჭურიათაგანნი მოვიდოდეს, ი. 12,11;
მრავალნი შ. მოსრულ იყვნეს მართლსა

და მართამსა, ი. 11,19; მრავალნი ჭუ-
რიათა მათგანნი რომელნი მოსრულ იყ-
ვნეს მართლად... იხილეს, ა. 11,45 C;
მრავალნი შ. მათგანნი მივიდოდეს, ა.
12,11 C; მრავალნი შ. მათგანნი მოს-
რულ იყვნეს, ი. 11,19 C; მრავალნი ჭუ-
რიათაგანნი... იხილეს რომელიც უწინა.
ა. 11,45.
შომ 3 შესწავ.

✦ [მოწინდებულნი, იხმარება მიმარ-
თვით დროს, წოდებითი დახმულ ხა-
ხელს წინ უდგას]: ✦ დედაკაცო, დიდ არს
სარწმუნოებაჲ ეგე შენი, მ. 15,29; ✦
ნათესავე ურწმუნოჲ და გულარზნილი,
ვიდრემდის თქუნ თანა ვიყო, ვიდრე-
მდის თავს-ვიდებდე თქუნსა, მ. 17,17;
✦ რომელი დაარღუევდ ტაძარსა მას,
მ. 27,40 C; გვედრები შენ, მამაო, ✦
აბრაამ, ლ. 16,27 C; ✦ უცნობელნი
გულითა სარწმუნოებისათჳს ყოველსა
ზედა, ლ. 24,25.
✦ ჩანა [არამეულ-ებრაული ხიტყვაა.
პირველ ხანებში იგი ამახ ნიშნავდა:

123411111 (არამეული). სიტყვა და
შეხვედ დაკარგა და წაშორდა და
მრავალნი... იხილეს მრავალნი
წინა... და რომელი უწინა
შეხვედ... და დაკარგა:
ჩანა არამეული, ხიტყვაა. მ. 12,9 D;
პირველ ხანებში დახმულ და
განხლებს მრავალნი მათ და დღე-
დებდეს და იხილეს: ჩანა (ჩანა C).
კერძოდ არს მრავალი ხიტყვაა
უფლისადა და შეხვედ იხილეს, ი.
12,13.

საკუთარი სახელები

A. ალამიანთა სახელები

5

აბელ : სისხლითგან აბელის მართლისადთ, მ. 23,35; სისხლითგან აბელისით, ლ. 11,51.

აბია : რობოამ შვა აბია [სახ.], ა. [მოდხ.] შვა ასაფო, მ. 1,7 C; იყო... მღვდელი ვინმე... შემდგომად დღითიდღედისა მის აბიაძხა, ლ. 1,5; იყო... ზაქარია, დისისა მისგან აბიახი, იქვე C.

აბიათარ მღვდელთ შოდლუარ : შევიდა სახლსა ღმრთისისა აბიათარ მღვდელთ შოდლურიხა ზე, მრ, 2,26 E; ... ა. მ. შოდლურიხასა, იქვე D.

აბიულ : ზორობაბელ შვა აბიულ [სახ.], ა. [მოდხ.] შვა ელიაქიმ, მ. 1,13 C.

აბრაჰამ, აბრაამ : აბრაჰამ (აბრაამი C) მოკუდა, ი. 8,52; მამიდ გვეის ჩუენ აბრაჰამი, მ. 3,9; (—აა. C) ლ. 3,8; რაემს იხილი. ა. (—აა. C), ისააკი და იაკობი. ლ. 13, 28; იხილა ა. (—აა. C) შორით, ლ. 16,23; მამიდ ჩუენი ა. (—აა. C) არს, ი. 8, 39; შენ ა. (—აა. C) გიხილავსა, ი. 8, 57; არს მამიდ ჩუენდა აბრაჰამი, ლ. 3,8 C; აბრაჰამ [მოდხ.] შვა ისააკი, მ. 1,2 C; ა. (—აამ C) ჰრქუა მას, ლ. 16,25,29,31; ესე არა კმნა, იქვე C; იტყოდა მამითა ჩუენთა აბრაჰამს (—სა D) და ნათესავსა მისსა, ლ. 1,55 E; ა. (—აა. C), მამასა თქუენსა, უხაროდა, ი. 8,56; რომელ ეფუცა აბრაჰამსა (—აა. C), ლ. 1,73; მრავალნი... მოვიდოდინ და ინაჯიდგმიდენ აბრაჰამის (—აა. C) თანა, მ. 8,11; შემძლებელ არს ღმერთი

ქვათა ამათგან აღდგინებად შვილად აბრაჰამისა, მ. 3,9; ... ნაშობად ა. (—აა. C), ლ. 3,8; საგონებელ იყო ძედ... ა. (—აა. C), ლ. 3,34; ნუქუე შენ უფროდს ხარ მამისა ჩუენისა ა. (—აა. D), ი. 8,53; ვიდრე ა. (—აა. C, აბრაჰამისა D) ყოფადმდე მე ვარ, ი. 8,58; ყოველი ნათესავი აბრაჰამითგან ვიდრე დავითისაღმდეგ ნათესავი ათოთხმეტ, მ. 1, 17 C; მამიდ აბრაჰამ (—აამ C) [წოდ.], შემიწყაღე მე, ლ. 16,24; არა, მამიდ ა. (—აამ C), ლ. 16,30; გვედრები შენ, მამიდ აბრაჰამ, ლ. 16,27 C; წიგნი ზობისა იესუ ქრისტისი, ძისა დავითისი, ძისა აბრაჰამისი, მ. 1,1 C; მე ვარ ღმერთი ა., მ. 22,32; (—აა. C) მრ. 12,26; ესე ასული ა. (—აა. C) იყო, ლ. 13,16; ესეცა ნაშობი ა. იყო, ლ. 19,9; ერა ეტყუს უფილსა ღმერთსა აბრაჰამისსა, ლ. 20, 37; საქმესამცა ა. (—აა. D) იქმოდეთ, ი. 8,39; ჩუენ ნათესავნი აბრაჰამისნი (—აა. C) ვართ, ი. 8,33; უწყი, რა ნათესავნი ა. (აა C) ხართ, ი. 8,37; უწყეთუცა შვილნი ა. (—აა. C) იყვენით, ი. 8, 39; მიიყვანა იგი ანგელოზთაგან წილთა აბრაჰამისთა (—აა. C), ლ. 16,22; საქმეთამცა აბრაჰამისთა იქმოდეთ, ი. 8,39 C.

აგჯატოს კეხსარ : გამოკდა ბრძანებაჲ აგჯატოს (აგუსტოს C) კეხსარსაგან, ლ. 2,1.

აღამ : საგონებელ იყო ძედ... აღამისა, ლ. 3,8.

ადლი: საგონებელ იყო ძედ... ადლი-
ხა, ლ. 3,28.

ადმეა: საგონებელი იყო ძედ... ად-
მეახა. ლ. 3,33 C.

აზორ: ელიაქიმ შვა აზორ [ხან.], ა.
[მოთხ.] შვა სალუქ, მ. 1,13 C.

ალექსანდრე: მამად ალექსანდრესი.
და რუფესი, მრ. 15,21.

ალფე ნ. იაკობ ალფესი, ლევი ალ-
ესი.

ამინადაბ: არამ შვა ამინადაბ [ხან.],
ა. [მოთხ.] შვა ნასონ, მ. 1,4 C; საგო-
ნებელ იყო ძედ... ამინადაბისა, ლ.
3,33.

ამონ: მანასე შვა ამონი, ამონ [მოთხ.]
შვა იოსია, მ. 1,10 C.

ამოს: საგონებელ იყო ძედ... ამო-
სისა, ლ. 3,25 C.

ანა: მიავლინა იგი ანა [მოთხ.] კრუ-
ლი კაიაფასა, ი. 18,24; მიუძღუნა იგი
კრული ანა კაიაფას მღვდელთ მოძღუარ-
სა, იქვე C; მიიყვანეს იგი ანაახა (ან-
ნაჲსა C) პირველად, ი. 18,13; მღვდელთ
მოძღურებასა ანაახსა (ანაჲსა D) და კაი-
აფაჲსსა იყო სიტყუად ღმრთისაჲ, ლ.
3,2.

ანა წინაწარმეტყუელ: იყო (+მუნ C)
ანა (ანნა C) წინაწარმეტყუელი, ასული
ფანუეელისი, ლ. 2,36.

ანდრეა, ანდრია: ათორმეტა მათ მო-
ციქულთა სახელები ესე არს: პირველად
სიმონ... და ანდრეა (ანდრია CD), ძმად
მისი, მ. 10,2; იხილნა სიმონ და ა. (—
ია CD), მრ. 1,16; დაჰსდვა სახელი... ა.
(—ია D) და ფილიპე, მრ. 3,18; ჰკითხვი-
დეს მას თუსაგან პეტრე და იაკობ და იო-
ვანე და ა. (—ია D), მრ. 13,3; გემოირ-
ჩინა... სიმონ... და ა. (—ია CD), ძმად
მისი, ლ. 6,14; მოვიდეს ა. (—ია CD)
და ფილიპე, ი. 12,22; იხილნა ორნი

ძმანი სიმონ... და ანდრია, მ. 4,18;
იყო ანდრეაცა (—ია CD), ძმად სიმონ-
პეტრესი, ი. 1,40; ჰრქუა მას... ანდრეა
(—ია CD), ი. 6,8; მოვიდა ფილიპე და
ჰრქუა (უთხრა C) ანდრეას (—იას CD),
ი. 12,22; დასდ ა სახელი სიმონს პეტ-
რე... და ანდრიას და ფილიპეს, მრ.
3,18 C; იყო ფილიპე ბეთსაიდათ, ქა-
ლაქისაგან ანდრიაჲსა, ი. 1,44 D; მო-
ვიდეს სახედ სიმონისა და ა., მრ.
1,29 C; მოვიდა სახლსა სიმონისსა და
ანდრეაჲსსა, იქვე DE; იყო ფილიპე
ბეთსაიდათ, ქალაქისაგან ანდრეაჲსისა;
ი. 1,44 E; იყო ფილიპე ბეთსაიდათ,
ქალაქით ანდრიაჲსით და პეტრესით,
იქვე C.

არამ: ეზრომ შვა არამ [ხან.], ა.
[მოთხ.] შვა ამინადაბ, ი. 1,4 C; საგონე-
ბელ იყო ძედ... არამისა, ლ. 3,33.

არნეა: საგონებელ იყო ძედ... არ-
ნეაჲსა, ლ. 3,33 C.

არფაქსად: საგონებელ იყო ძედ არ-
ფაქსადისა, ლ. 3,36.

არქელაოზ, არქელაოს: არქელაოზ
(—ოს C) მეფობს ჰურიასტანსა ზედა ჰე-
როდეს წილ, მ. 2,22.

ასაფ: აბია შვა ასაფი, ასაფ [მოთხ.]
შვა იოსაფატ, მ. 1,8 C.

ასერ: იყო ანა წინაწარმეტყუელი
... ტომისაგან ასერიხი (ასტრ. C), ლ. 2,
36.

ასურ ნ. ნემან ასურ.

აქაზ: იოათამ შვა აქაზ [ხან.], ა.
[მოთხ.] შვა ეზეკია, მ. 1,9 C.

აქიმ: სალუქ შვა აქიმ [ხან.], ა.
[მოთხ.] შვა ელიულ, მ. 1,14 C.

აპროს: ცოლი მისი (იყო) ასულთაგან
აპროსიხთა, ლ. 1,5; ცოლი მისი (იყო)
ასულთაგანი აპროსიხთაჲ, იქვე C.

ბ

ბარტიმე, ბარტიმოს : ძმ ტიმეის ბარტიმოს (ბარტიმე C), ბრწიან, ჯდა მთხოველად გზასა თანა, მრ. 10,46.

ბარაბა : რომელსა ერქუა ბარაბა [წრფ.], მ. 27,16 C; რომელი გნებავს ორთავანი მივიტევო თქუნ : ბარაბა [ხაზ.] ანუ იესუ, მ. 27,17 C; რა გამოითხოვონ ბ. მ. 27,20; მათ ჰრქუეს : ბ. (გუნებავს), მ. 27,21; მიუტევა მათ ბ., მ. 27,26; მრ. 15,15; ლ. 23,25; იყო ვინმე ბ., მრ. 15,7; რა ბ. მიუტევოს მათ, მრ. 15,11; მომიტევე ჩუენ ბ., ლ. 23,18; ნუ ეგვი, ად ბ. (მომიტევე ჩუენ), ი. 18,40; და იყო ბ. ესე ავაზაკი. ი. 18,40; ბ. იგი იყო ავაზაკი, იქვე C; განუტევა მათდა ბ. იგი, ლ. 23,25 C.

[ნ. კ. ისუ ბარაბაჲსი].

ბარაქ : ვიდრე სისხლადმე ზაქარიაჲსა, ძისა ბარაქიხა, ლ. 11,51.

ბარუქ : ვიდრე სისხლადმე ზაქარიაჲსა, ძისა ბარუქიხა, მ. 23,35; ლ. 11,51 C; მისიხლადმე ზაქარიაჲსა, ძისა ბარუქიხა, მ. 23,35 C.

ბართლომე : ათორმეტთა მათ მოციქულთა სანჯღეც ესე არს : ... ფილიპე და ბართლომე, მ. 10,3; დაჰსდვი სახელი ... ფილიპე და ბ. მრ. 3,18; გამოირჩინა ... ფილიპე და ბ. ლ. 6.14. ბართლომეობ : დასდვა სახელი სიმონს პეტრე და ფილიპეს, ბართლომეობს და მათეს მებუერესა, მრ. 3.18 C.

ბოოზ, ბოოხ : საღმონ შვა ბოოზ [ხაზ.], ბ. [მოთხ.] შვა იობედუ რუთისგან. მ. 1,5 C; რომელ სიგონებელ იყო ძედ ... ბოოხიხა, ლ. 3,32.

ბ

გაბრიელ : მე ვარ გაბრიელ, წინაშე მდგომელი პირსა ღმრთისასა, ლ. 1,19;

მოივლინა გ. ანგელოზი ღმრთისა ნიერ, ლ. 1,26.

დ

დავით : ვრ უკუე დავით [ხაზ.] სულითა წმიდითა ჰხადის მას უფლით, მ. 22,43; უკუეთუ დ. უფლით ჰხადის მას, მ. 22,45; ბეთლემით დაბით, სადა იყო დ., მიერვე ქრისტე მოვიდეს, ი. 7,42; თუთ იგი დ. იტყვს სულითა წმიდითა, მრ. 12,36; თუთ იგი დ. იტყვს წიგნსა ფსალმუნთასა, ლ. 20,42; თუთ იგი დ. უფლით ჰხადის მას, მრ. 12,37; ლ. 20,44; რაჲ-იგი ყო დ. [მოთხ.], მ. 12,3; მრ. 2,25; თავადმან დ. თქუა სულითა წმიდითა, მრ. 12,36 C; რომელ-იგი ყო დ., ლ. 6,3; აღვკდგინა ჩუენ რქაჲ ცხოვრებისაჲ შორის სახლსა მას დავითობს, მონისა თვისსა, ლ. 1,69; სახლისაგან და

ტომისა დავითიხა, ლ. 1,27; 2,4; ... დავითიხა, ლ. 2,4 C; ნათესავისაგან დ. და ბეთლემით დაბით ... მოსლვად არხ ქრისტე, ი. 7,42 C; აღმოვიდა იოსებუა გალილეაჲთ ... ჰურიასტანად, ქალაქად დავითიხა, ლ. 2,4; საგონებელ იყო ძედ ... დ., ლ. 3,31; ვრ უკუე იტყვან თქუნგანნი ვინმე ქრისტესა ძედ დ., ლ. 20,41; თესლისაგან დ. და ბეთლემით დაბით ... ქრისტე მოვიდეს, ი. 7,42; კურთხეულ არს მოსლვად მუფფისაჲ დავითიხ, მრ. 11,10; მოსცეს მას უფალმან ღმერთმან საყდარი დ., მანისა თხოხაჲ, ლ. 1,32 C; წიგნი შობისა იესუ ქრისტესი, ძისა დავითიხა, ძისა აბრაჰამისი,

51. ოთხოთაჲს სიმფონია-დესკანტი.

ქ. 1,1 C; ნუუკუე ესე არს ძმ დავითისი. მ. 12,23; კურთხეულ არს მეუფემ, ძმ დ., მ. 21,9; ვისი ძმ არს იგი? ჰრქუეს მას: დ., მ. 22,42; კურთხეულ არს... სუფევად მამისა ჩუენისა და, მრ. 11, 10 C; ქრისტე ძმ არს დ., მრ. 12,35; მოჰსცეს მას უფალმან ღმერთმან საყდარი დ., მამისა თვისიად, ლ. 1,32; კურთხევად ძესა დავითისსა, მ. 21,15; იშვა თქუენდა მაცხოვარი... ქალაქსა დ. (—ისა D), ლ. 2,11; დავითისითგან ვიდრე ტყუობადმდე ბაბილონისა ნათესაჲ ათოთხმეტ, მ. 1,17 C; ყოველი ნათესავი აბრაამითგან ვიდრე დავითისაჲმდე ნათესავი ათოთხმეტ, მ. 1,17 C; იოსებ, ძეო დავითისო, ნუ გეშინინ მი-

ყვანებად მარიამისა, მ. 1,20; შემიწყალენ ჩუენ, უფალო, ძეო დ., მ. 9,27; 20,31; შემიწყალენ ჩუენ, იესუ, ძეო დ., მ. 20,30; შემიწყალე მე, უფალო, ძეო დ., მ. 15,22; ძეო დ., შემიწყალე მე, მრ. 10,47,48; ლ. 18,38,39.

[ნ. კ. დავით მეფე].

დავით მეფე: იესუ შვა დავით მეფე, დავით მეფემან შვა სოლომონი ურიადს ცოლისაგან, მ. 1,6 C.

ღანიელ წინაწარმეტყუელ (წინააღმდეგმეტყუელ): რომელ თქუმულ არს ღანიელ წინააღმდეგმეტყუელისაგან, მ. 24,15 C; თქუმული ღანიელ წინაწარმეტყუელისა მიერ, იქვე DE.

ე

ებერ: რომელ საგონებელ იყო ძედ... ებერისა, ლ. 3,35.

ეგმანუელ: (ქალწულმან) შვეს ძმ და უწოდიან სახელი მისი ეგმანუელ (ენმ. C), მ. 1,23.

ეშეკია: აქაზ შვა ეშეკია [ხან], ე. [მოთხ.] შვა მანასე, მ. 1,10 C.

ეზრომ ნ. ესრომ.

ელეაზარ: ელიულ შვა ელეაზარ [ხან], ე. [მოთხ.] შვა მატთან, მ. 1,15 C; საგონებელ იყო ძედ... ელეაზარისა, ლ. 3,29 C.

ელი: რომელ საგონებელ იყო ძედ... ელისა, ლ. 3,23.

ელია: იგი არს ელია [ხან], მ. 11,14; რომელთაზე (თქვან): ე., მ. 16,14; ეჩუენნის მათ მოსე და ე., მ. 17,3; ე. მოვიდეს და კუალად აგოს ყოველი, მ. 17,11; მრ. 9,12, ე. მოსლვად არს, მ. 17,11 C; ე. აწვე მოვიდა, მ. 17,12; მრ. 9,13; აცაღუეთ და ვიხილოთ, უკუეთუ მოვიდეს ე. გარდამოვსნად მავისა, მ. 27,49; მრ. 15,36; რომელნივე იტყოდეს, ვ'დ: ე.

არს, მრ. 6,15; სხუათა (ჰრქუეს): ე. (ხარ), მრ. 8,28; ეჩუენა მათ ე. მოსეს თანა, მრ. 9,4; არაგისა ერთისა მათგანისა მიივლინა ე., ლ. 4,26; ე. გამონდა, ლ. 9,8; სხუათა (ჰგონიე შენ) ე., ლ. 9,19; რომელნი იყენეს მოსე და ე., ლ. 9,30; ე. ხარა, ი. 1,21; უკუეთუ არა ხარ. ქრისტე, არცა ე., ი. 1,25; ელია-ლა პირველად მოსლვად არს, მ. 17,10 C; მრ. 9,11 C; ვ'ა ე. [მოთხ.] ყო, ლ. 9,54; ელიას უკმობს ესე, მ. 27,47; აჰა ე. ჰხადის, მრ. 15,35; ეკმნეთ აქა სამ ტალავარ: ერთი შენდა, ერთი მოსესა, ერთი ელიაჲსა, მ. 17,4; ლ. 9,33; ე. ჯერ-არს პირველად მოსლვად, მრ. 9, 11; ეკმნეთ აქა სამ ტალავარ: ... ერთი ელიაჲსთჲს, მრ. 9,5; ელიაჲსი ჯერ-არს პირველად მოსლვად, მ. 17,10; იგი თივადი პირველ განვიდეს წინაშე მისა სულითა და ძალითა ელიაჲსითა, ლ. 1, 17; ეკმნეთ აქა სამი ტალავარი: ერთი შენდად, ერთი მოსესად, ერთი ელიაჲსად, მრ. 9,5 C; მრავალნი ქურთხენი იყ-

ვნეს დღეთა ელიაჲსთა ისრაჲლსა შო-
რის. ლ. 4,25.

ელიაკიმ: აბიუდ შვა ელიაკიმ [ხან.],
ე. [მოთხ.] შვა აზორ, მ. 1,13 C; საგონებელ იყო ძედ... ელიაკიმისა, ლ. 3,30.

ელიეზერ: რომელ საგონებელ იყო ძედ... ელიეზერისა, ლ. 3,29.

ელისაბედ, ელისაბეთ: სახელი მისი ელისაბედ (—ეთ D) [ხან.], ლ. 1,5; შევიდა სახლსა ზაქარიაჲსსა და მოიციტა ე. (—ეთ E), ლ. 1,40; აღივსო ე. (—ეთ C) სულითა წმიდითა, ლ. 1,41; ელისაბეთ იყო ბერწ, ლ. 1,7; შემდგომად დღეთა მათ მიუდგა ე., ლ. 1,24 C; ელისაბედცა (—ეთცა CE)... მიდგომილ არს ძესა, ლ. 1,36; შევიდა სახლსა მას ზაქარიაჲსსა და მოიციტა ელისაბეთი, ლ. 1,40 C; ცოლმან შენმან ელისაბედ [მოთხ.] გიშვეს შენ ძმ, ლ. 1,13; ესჲა ელისაბედს (—ეთს CE) მოკითხეჲა შარიაჲსისა, ლ. 1,41; ელისაბედისნი (—ეთისნი C) აღივსნეს ეჲმნი შობისა მისისანი, ლ. 1,57.

ელისე: მრავალნი კეთროვანნი იყვნეს ისრაჲლსა შორის ელისეს ზე, წინაწარმეტყუელისა, ლ. 4,27.

ელიუდ: აქიმ შვა ელიუდ [ხან.], მ. 1,14 C; ე. [მოთხ.] შვა ელვაზარ, მ. 1,15 C.

ელმოდად: რომელ საგონებელ იყო ძედ... ელმოდადისა, ლ. 3,28.

ენმანუელ ნ. ევმანუელ.

ენოს: რომელ საგონებელ იყო ძედ... ენოსისა (ენუს. E), ლ. 3,38.

ენუქ: რომელ საგონებელ იყო ძედ... ენუქისა, ლ. 3,37.

ერ: რომელ საგონებელ იყო ძედ... ერისა (ერისა CE), ლ. 3,28.

ეროდე ნ. ჰეროდე.

ეროდია ნ. ჰეროდია.

ეხაია: კეთილად წინაწარმეტყუელებდა ეხაია [ხან.] თქუენთს, ორგულთა, მრ. 7,6 C; კეთილად წინაწარმეტყუელა თქუენთს ე. [მოთხ.], მ. 15,7; კუალად თქუი ე. ი. 12,39; ესე თქუა ე. (ესაია C), ი. 12,41.

ესაია წინაწარმეტყუელ (წინარმეტყუელ): რომლისათს-იგი თქუა ეხაია წინაწარმეტყუელმან, მ. 3,3; კეთილად თქუა ე. (ესაია D) წ. თქუენ ორგულთათს, მრ. 7,6; ეჲა თქუა ე. წ. (ესაია წინაწარმეტყუელსა), ი. 1,23; ეჲა წერილ არს ეხაია წინაწარმეტყუელსა (ესაია წინარმეტყუელსა C), მრ. 1,2; რა აღესრულოს სიტყუად იგი ესაია წინარმეტყუელისა თქუემული, მ. 8,17 C; 12,17 C;... ე. წ. მიერ თქუემული, მ. 4,14 C; რომელი-იგი თქუემულ არს ე. წ. მიერ, მ. 3,3 C; რა აღესრულოს თქუემული იგი ეხაია წინაწარმეტყუელისაჲ. მ. 4,14; 12,17; რა აღესრულოს სიტყუად იგი ე. (ესაია D) წ. მ. 8,17; (ესაია C) ი. 12,32; აღესრულების მათ ზედა სიტყუად იგი ე. წ. მ. 13,14; აღესრულების მათ ზედა წინაწარმეტყუელებთაჲ იგი ე. წ. იქვე C; მოჰსკეს ჰას. წიგნი ე. (ესაია CD) წ. ლ. 4,16; ეჲა წერილ არს წიგნსა მას სიტყუათა ე. (ესაია C) წინაწარმეტყუელისათა. ლ. 3,4.

ესლო: რომელ საგონებელ იყო ძედ... ეხლისა, ლ. 3,25.

ესრომ, ესრომ: ფარეზ შვა ესრომ [ხან.], ესრომ [მოთხ.] შვა არამ, მ. 1,3 C; რომელ საგონებელ იყო ძედ... ესრომთა, ლ. 3,33.

ზ

ზაბულონ. ზაბილონ: ქუეყანად ზაბულონისი და ქუეყანად ნეთფალემისი,

მ. 4,15 C; ქ. ზაბულონისა... იქვე D; დაეშენა... საზღვართა ზაბულონისთა

და ნეფთალემისთა, მ. 4,13 C; დაემკვდრა ... საზღვართა ზაბილონისთა და ნეფთალემისთა, იქვე D.

ზარა: იუდა შვა ფარსზ და ზარა [ხან.] თამარისგან, მ. 1,3 C.

ზაქარია: რომლისაჲ სახელი ზაქარია [ხან.], ლ. 1,5; შეძრწუნდა ზ., ლ. 1,12; ზ., მამაჲ მისი, აღივსო სულითა წმიდითა, ლ. 1,67; ჰრქუა ზ. [მთხ.] ანგელოზსა მას, ლ. 1,18; დგა ერი იგი და ელოდა ზაქარიას, ლ. 1,21; ვიდრე სისხლადმდე ზაქარიაჲსა, მ. 23,35; ლ. 11,51; ვრმცა უწოდეს მას სახელი სახელად მამისა თვისისა ზ. (ზაქარიაჲსი D), ლ. 1,59; იყო სიტყუაჲ ღმრთისაჲ იოანეს მიმართ, ძისა ზ., ლ. 3,2; ნუ გეშინინ, ზაქარია [წოდ.], ლ. 1,13; შევიდა სახლსა ზაქარიაჲსსა (—ჲსა E), ლ. 1,40; იყო სიტყუაჲ უფლისაჲ იოანეს ზედა, ძესა ზ., ლ. 3,2 C.

ზაქე: სახელი მისი ზაქე [ხან.], ლ. 19,2; აღდგა ზ., ლ. 19,8; ზ. [წოდ.] იწრაფე და გარდამოკრე, ლ. 19,5.

თადეოზ, თადეოზ: ლებეოს, რომელსა ეწოდა თადეოზ (—ოს E) [წრფ.], მ. 10,13; დაჰსდგა სახელი... თ. და სიმონ კანანელი, მრ. 3,18; დასდგა სახელი სიმონს პეტრე... და თადეოზ და სიმონს კანანელსა, იქვე C.

თარა: რომელ საგონებელ იყო ძელ... თარაჲსა, ლ. 3,34.

თამარ: იუდა შვი ფარსზ და ზარა თამარისგან, მ. 1,3 C.

თომა: ათორმეტთა მათ მოციქულთა სახელები ესე არს: ... თომა [ხან.]

ზებედე: მათ მეყსეულად დაუტევეს ზებედე, მამაჲ მათი, მრ. 1,20; იხილნა სხუანი ორნი ძმანი... ნავსა შინა ზებედეს [ნათ.] თანა, მამისა მათისა, მ. 4,21; წარიყვანა პეტრე და ორნი ძენი ზებედესნი, მ. 26,37; მრ. 14,33 L; მოუკდეს მას იაკობ და იოვანე, ძენი ზ., მრ. 10,35; განკვრებამან შეიპყრა... იაკობ და იოვანე, ძენი ზ., ლ. 5,10; იყვნეს ზოგად სიმონ-პეტრე და თომა... და ძენი ზ., ი. 21,2; მაშინ მოუკდა იესუს ღვდამ იგი ძეთა ზებედესთა, მ. 20,20; რომელთა თანა იყო მარიამ მაგდალენელი... და ღვდამ ძეთა მათ ზ., მ. 27,56.

[ნ. კ. იაკობ ზებედესი].

ზორობაბელ: სალათიელმან შვა ზორობაბელ [ხან.], ზ. [მთხ.] შვა აბიულ, მ. 1,12 C; რომელ საგონებელ იყო ძელ... ზორობაბელისა, ლ. 3,27.

თ

და მათეოზ მეზურს, მ. 10,3; დაჰსდგა სახელი... თ. და იაკობ აღფესი, მრ. 3,18; გამოირჩინა... მათეოზ და თ., ლ. 6,15; თ... არა იყო მათ თანა, ი. 20,24; იყვნეს ზოგად სიმონ-პეტრე და თ., ი. 21,2; თომაჲცა მათ თანა (იყო), ი. 20,26; ჰრქუა თომა [მთხ.], ი. 11,16; ჰრქუა მას თ., ი. 14,5; მიუგო თ. და ჰრქუა მას, ი. 20,28; დასდგა სახელი სიმონს პეტრე... თომას და იაკობს აღფესსა, მრ. 3,18 C; მერმე ჰრქუა თ., ი. 20,27.

ი

იაკობ: ძმათა მისთა (ჰრქვან) იაკობ [წრფ.] და იოსებ, მ. 13,55 C; მატთან

შვა ი. [ხან.], მ. 1,15 C; ძმანი მისნი (არა არიანა) ი. და იოსებ, მ. 13,55;

წარიყვანნა იესუ პეტრე და იაკობ და იოვანე, მ. 17,1; მრ. 9,2; 14,33; ლ. 9,28; არავინ უტრევა მიღევნებად მის თანა, გარნა პეტრე და ე., მრ. 5,37; ლ. 8, 51; მოუტდეს მას ე. და იოვანე, მრ. 10, 35; ჰკითხვიდეს მას თქსაგან პეტრე და ე. და იოვანე და ანდრეა, მრ. 13,3; ეგრევე ე. და იოვანე (განკვრევაბან შეიპყრა), ლ. 5,10; გამოირჩინა ... ე. და იოვანე, ლ. 6,14; ისაკმან შვა იაკობი, მ. 1,2 C; თანა-წარიყვინა იესუ პეტრე და ე. და იოვანე, მრ. 14,33 L; რაემს იხილოთ აბრაჰამი, ისაკი და ე., ლ. 13,28; იაკობ [მოთს.] შვა იუდა და ძმანი მისნი, მ. 1,2 C; ე. შვა იოსეფე, კმარი მარიამისი, მ. 1,16 C; ახილეს მოწაფეთა მისთა ე. და იოვანე, ლ. 9,54; რომელი მიჰსცა ე. ძესა თქსა იოსებს, ი. 4,5; არაგის უფლო მიღვენებად მის თანა, გარნა პეტრეს და იაკობს და იოვანეს, მრ. 5,37 C; მრავალნი მოვიდოდნიან და ინაჟ-იღვმიდენ ... იაკობის თანა, მ. 8,11; მოვიდა იოვანეს დაბ. თანა, მრ. 1,29; იწყეს რისხვად იაკობისა და იოვანესა, მრ. 10,41; რომელ საგონებელ იყო ძედ ... ე., ლ. 3,23,34; ნუ შენ უფროჲს ზარ მამისა ჩუენისა ე., ი. 4,12; იწყეს გულის წყრომად იაკობისთჲს და იოვანესთჲს, მრ. 10,41 C; მოვიდეს იაკობითურთ და იოჰანეთურთ, მრ. 1,29 C; მე ვარ ღმერთი ... იაკობისი, მ. 22,32; მრ. 12,26; დაჰსლვა სახელი ... იოჰანე, ძმად ე., მრ. 3,17; არავინ უტრევა ... გარნა ... იოვანე, ძმად ე., მრ. 5,37; ანუ არა ესე არსა ... ძმად ე., მრ. 6,3; იყო მუნ წყაროდ ე., ი. 4, 6; დასლვა სახელი ... იოვანეს, ძმასა იაკობისსა, მრ. 3,17 C; არავის უფლო მიღვენებად მის თანა, გარნა ... იოვანეს, ძმასა ე., მრ. 5,37 C; მეუფებდეს სახლსა ზედა ე., ლ. 1,33; ენა ეტყჳს უფალსა ღმერთსა ... ე., ლ. 20,37.

[ნ. კ. იაკობ ალფესი, იაკობ ზებედესი. იუდა იაკობისი, მარიამ იაკობისი].

იაკობ ალფესი: ათორმეტთა მათ მოციქულთა სახელები ესე არს: ... იაკობ ალფესი და ლებეოზ. მ. 10,3; დაჰსლვა სახელი ... თომა და ე. ა., მრ. 3,18; გამოირჩინა ... ე. ა. (ალფეზი) და სიმონ, ლ. 6,15; დასლვა სახელი ... თომას და იაკობს ალფესსა, მრ. 3, 18 C.

იაკობ ზებედესი: იხილნა სხლანი ორნი ძმანი: იაკობ ზებედესი და იოვანე. ძმად მისი, მ. 4,21; იხილა ე. ზ. და იოვანე, ძმად მისი, მრ. 1,19; ათორმეტთა მათ მოციქულთა სახელები ესე არს: ... ე. ზ. და იოვანე. ძმად მისი, მ. 10,2; დაჰსლვა სახელი ... ე. ზ. და იოჰანე. ძმად იაკობისი, მრ. 3,17; დასლვა სახელი ... იაკობს ზებედესსა და იოვანეს. ძმასა იაკობისსა, იქვე C.

იანე. იონნე: რომელ საგონებელ იყო ძედ ... ანსსა (იონნესა DE). ლ. 3,24 C.

იარედ: რომელ საგონებელ იყო ძედ ... იარედისა, ლ. 3,37.

იაროს, იაჰროს: რომელსა სახელი ერქუა იაჰროს [წრფ.], მრ. 5,22 C; მოვიდა მისა ერთი შესაქრებლის მთავარი, სახელით იაროს [სახ.], იქვე DF; სახელი მისი იაროს, ლ. 8,41.

იერემია: სხუათა (თქჳან): იერემია [სახ.], მ. 16,14.

იერემია წინაწარმეტყუელ: მაშინ აღესრულა სიტყუაჲ იგი იერემია წინაწარმეტყუელისა თქუმილი. მ. 27,9 C; მაშინ აღესრულა თქუმილი იგი იერემია წინაწარმეტყუელისაჲ, მ. 2,17; 27,9.

იეხე: იობედ შვა იეხე [სახ.], ი. [მოთხ.] შვა დავით მეფე, მ. 1,6 C; რომელ საგონებელ იყო ძედ ... იეხსსა (იესესა CD), ლ. 3,32.

იესუ : შეეს ძღ და უწოდინ სახელი მისი იესუ [წრფ.], მ. 1,21; უწოდა სახელი მისი ი., მ. 1,25; უწოდი სახელი მისი ე., ლ. 1,31; უწოდეს სახელი მისი ი., ლ. 2,21; ჰრქუეს მას სახელი ი., იქვე C; რომელსა ჰრქვან ი., ი. 9,11.

რომლისაგან იშვა იესუ [სახ.], მ. 1, 16 C; მოვიდა ი. გალილეაჲთ იორდონენდ იოვანესა. მ. 3,13; მოვიდა ი. სახლსა პეტრესსა, მ. 8,14; მ. ი. სახლსა მის მთავრისასა, მ. 9,23; მ. სახიდ თჳსა ი., მ. 13,36 C; მ. მათა ი., მ. 14, 25; მრ. 6,48; მ. ი. დაბასა მას, მ. 26, 36; მ. ი. ნაზარეთით გალილეაჲსაჲთ, მრ. 1,9; მ. ი. გალილეად, მრ. 1,14; მ. ი. იერუსალმდ, მრ. 11,15; ამისა შემდგომად მ. ი., ი. 3,22; მ. ი. მერმეცა კანად გალილეაჲსა, ი. 4,46; მ. ი. ბეთანიად, ი. 11,17; 12,1; ი. კულად... მ. საფლავად, ი. 11,38; ეწა შემწუხრდა... მ. ი., ი. 20,19; ოდეს-იგი მ. ი., ი. 20,24; მ. ი. და მოიღო პური, ი. 21,13 D; მო-რად-ვიდა ი. იდგილთა მათ, მ. 16,13; მო-რად-ვიდა ი. ტაძრად, მ. 21,23; ხვალი-საგან მ. ი. ქალაქად, მ. 21,18; მო-რად-ვიდოდა ი. სახლსა ვისსამე მთავრისა ფარისეველისასა, ლ. 14,1; ი. აღმოიყვანა სულისაგან უდაბნოდ, მ. 4,1; იქცეოდა რაჲ ი. ზღვს კიდესა მას გალილეაჲსასა, მ. 4,18; მოჰვლიდა ი. ყოველსა მას გალილეასა, მ. 4,23; მოჰვლიდა ი. ქალაქებსა, მ. 9,35; აღვიდა ი. ნავსა, მ. 8,23 E; 15,39; აღვიდა ი. ... იერუსალმდ, ლ. 2,43 C; ი. 2,13; 5,1; აღვიდა მთასა ი., ი. 6,3; მაშინ თაჲიდიცა ი. აღვიდა, ი. 7,10; აღვიდა ი. ტაძრად, ი. 7,14; ეწა აღვიდოდა ი. იერუსალმდ, მ. 20,17; წარვიდა მიერ ი., მ. 9,9; 15,29; ი. ... წარვიდა ზღუდ კერძო, მრ. 3,7 C; წარვიდა ი. მის

თანა, მრ. 5,24; ი. წარვიდა მათ თანა, ლ. 7,6; წარმოვიდა მიერ ი., მ. 9,27; 12,9; 15,21; წარვიდოდა ი. ... ყანობირსა მათსა, მ. 12,1; ეწა წარვიდოდა ი. ზღვს კიდესა მას გალილეაჲსასა, მრ. 1,16; წარვიდოდა ი. ქალაქად, ლ. 7, 11; ეწა წარვიდოდა ი., ი. 9,1; აღდგა ი., მ. 9,19; მრ. 4,39; აღდგა მიერ ი., მრ. 10,1; ი. მოექცა, მ. 9,22; ი. 1,38; ი. საგვს სულითა წმიდითა მოიქცა იორდანიით, ლ. 4,1; მოიქცა ი. ... გალილეად, ლ. 4,14; მიექცა ი., ლ. 9,55; 23,28; ეწა შევიდა ი. სახლსა, მ. 9,28; შევიდა ი. ტაძრსა მას, მ. 21,12; ეწა შევიდა ი. სახიდ, მრ. 9,28; შევიდა ი. შესაკრებელსა მათსა, ლ. 6,6 C; შევიდა ი. ბქეთა ვშულთა, ი. 20,19 C, 26; არა შევიდა ი. მოწაფეთა თახი ნავსა მას, ი. 6,22; შეჰრისხნა მათ ი., მ. 9,30; შეჰრისხნა მას ი., მ. 17,18; მრ. 1,25; 4,35; შეჰრისხნა ი. სულსა მას არაწმიდასა, ლ. 9,42; იტყოდა ი., მ. 11, 25; მრ. 6,4; ლ. 23,34; ამას იტყოდა ი., ი. 12,36; 17,1; ვდრე-იგი ეტყოდა ი. ერსა მას, მ. 12,46; ამას ყოველსა ეტყოდა ი. იგავით ერსა მას, მ. 13, 34; ეტყოდა მათ ი., მ. 14,27; ი. 10, 6; ეტყოდა ი. ერსა მას და მოწაფეთა თჳსთა, მ. 23,1; ლ. 12,54; ეტყოდა მას ი., მრ. 5,8; ეტყოდა ი. იგავსა ამას, ლ. 13,6; ეტყოდა ი. ... ჰორიათა, ი. 8,31; მერმე კოჲლად ეტყოდივე ი., ი. 8,12; გამოვიდა ი. სახლსა მისგან, მ. 13,1; გამოვიდა ი. და იხილა ერი იგი მრავალი, მ. 14,14; მრ. 6,34; გამოვიდა ი. ტაძრისა მისგან, მ. 24,1; გამოვიდა ი. და მოწაფენი მისნი დაბნებსა მას კესარია ფილიპშასა, მრ. 8,27; გამოვიდა ი. გარე, ი. 19,5; გამოვიდოდა ი. და მოწაფენი მისნი იერიქოჲთ, მრ. 10,46;

მოუკდა მათ იესუ, მ. 17,7; 28,18; არავინ იხილეს, გარნა თავადი ი. ხ', მ. 17,8; მრ. 9,8; ამცნებდა მათ ე., მ. 17,9; მრ. 8,15; ი. წინამოვალს, მ. 20,30; დადგა ე., მ. 20,32; მრ. 10,49; ლ. 18,40; ი. 7,37; დადგა ი. წინაშე ფასის საცაესა მას, მრ. 12,41; დადგა ი. კილესა ზედა, ი. 21,4; თავადი ი. დადგა შორის მათსა, ლ. 24,36; დაჯდა ე. მას ზედა, მ. 21,7; ლ. 19,35; ე. ... დაჯდა წყაროსა მას ზედა, ი. 4,6; ესე არს წინაწარმეტყუელი ი., მ. 21,11; რა ე. ზაკლეით შეიპყრან, მ. 26,4; ი. იყო რაჲ ბეთანიას, მ. 26,6 D; მრ. 14,3; ინაკით-ჯდა ი. ათორმეტთა მათ თანა, მ. 26,20; ჰათ შეიპყრეს ე., მ. 26,57; ი. 18,12; ი. ღუმნა, მ. 26,63; მრ. 14,61; ი. დგა წინაშე მთავრისა მის, მ. 27,11; ვინ გნებავს ორთავანი...: ისუ ბარაბაისი ანუ ე., მ. 27,17; რა გამოითხოვონ ბარაბა; ხ' ე. წარწყმიდონ, მ. 27,20; რაჲ ვყო ე., მ. 27,22; წირიყვანეს ი. ტაძრად, მ. 27,27; მიუტყეა მათ ბარაბა, ხ' ე. გუმეა, მ. 27,26 C; ი. შეემთხვა მათ, მ. 28,9; ი. მოწაფითურთ განეშორა მათგან, მრ. 3,7; იხილა მან ი. შორით, მრ. 5,6; ლ. 5,12; 8,28; ვა აღედა ი. ნავსა, მრ. 5,18; ვა წიაღედა ი. მიერ კერძო, მრ. 5,21; მიმოიხედვიდა (მიმოდაისტუანვიდა C) ე., მრ. 5,32; ი. წინა-უძლოდა მათ, მრ. 10,32; მიიყვანეს ი. კაიაფაჲსა მღვდელთ მოძღურისა, მრ. 14,53; შეკრეს ი. და წარიყვანეს, მრ. 15,1; სტრატეიოტთა მათ შეიყვანეს ი. შინაგან ეზოსა მას, მრ. 15,16 E; ოდეს იყო გალილეას ე., მრ. 15,41; აღმოიყვანეს ყრმაჲ ი. იერუსალემდ, ლ. 2,22 E; მოიყვანეს შშობელთა მათ ყრმაჲ იგი ი., ლ. 2,27 C; ყრმაჲ ე. აღორძინდებოდა და განმტკიცებოდა სულთა, ლ. 2,40; დაშთა ი. ყრმაჲ იე-

რუსალემს, ლ. 2,43; ე. წარემატებოდა სიბრძნითა და ჰასაკითა, ლ. 2,52; იპოვა ე. მარტოჲ, ლ. 9,36; რომელსა იქ მოდა ე., ლ. 9,43; იხარებდა ი. კლითა, ლ. 10,21; ასწავებდა მათ ე., ლ. 13,10; რომელთა შეეპყრა ე., ლ. 22,63; ჰეროდე ვა იხილა ე., ლ. 23,8; ე. მიჰსცა (მიუტყეა C) ნებასა მათსა ლ. 23,25; თავიდი ე. მიეახლა მათ, ლ. 24,15; ხეალისაგან იხილა ე., მოძეალო მისა, ი. 1,29; ვპოვეთ ე., ძმ ოსები-სი, ნაზარეთით, ი. 1,45; ამისა შემდგომად შთავიდა ე. კაფარნაუმდ, ი. 2,12; თუთ ე. არა არაწმუნებდა მათ თავიდი თუხით, ი. 2,24; ე. უმრავლესთა დაიმოწაფებეს, ი. 4,1 C; თუთ ე. არა ნათელჰსცემდა, ი. 4,2; თავადი ე. წამებდა, ი. 4,44; ი. მოსრულ არს ჰეროდისანიოთ გალილეად, ი. 4,47; ე. მიეფარა, ი. 5,13; ე. არს, რომელმან განმეყრნა მე, ი. 5,15; ამისა შემდგომად წიაღედა ი. წიოდ ზღუასა მას გალილეაჲსასა, ი. 6,1; არლა მოსრულ (მოწყენულ C) იყო მათა ე., ი. 6,17; იხილეს ე., ი. 6,19; ი. არა მუნ არს, ი. 6,24; ე. მუნ არს, ი. 12,9; არა ესე არსა ე., ი. 6,42; იქცევოდა ე. გალილეას ი. 7,1; ე. არლა იყო დიდებულ, ი. 7,39; მე ვარ ე., ი. 8,21 C; ე. დაეფარა და განვიდა ტაძრით, ი. 8,59; იქეყოდა ი. ტაძრისა მას შინა, ი. 10,23; მართას ვა ესმა, რ' ე. მოვალს, ი. 11,20; არლა მოსრულ იყო ე. დაბად, ი. 11,30; სადა-იგი იყო ე., ი. 11,32; ერემლოოდა ე., ი. 11,35; მოსიკუდიდ იყო ე. ზედა ნათესაჲსა ამაჲს, ი. 11,51 C; ე. არლარა განცხადებულად ვიდოდა ჰურიათა შორის, ი. 11,54; ე. მოვალს იერუსალემით, ი. 12,12; ოდესცა იდიდა ე., ი. 12,16; ე. ღალადებდა და იტყოდა, ი. 12,44 C;

მრავალ გზის იესუ შთასრულ იყო მუნ, ი. 18,2; მოიყვანეს ე. კაიაფასით ტაძრად, ი. 18,28; მაშინ მიიყვანა პილატე ი. და ტანჯა იგი, ი. 19,1; მას გამსა მიიყვანა ე. [!] პილატე და გუემა იკი, იქვე C; გამოიყვანა ე. გარე, ი. 19,13; მათ მიჰსცა ე., ი. 19,16; საღაიგი ჯუარს-აკუეს, და მის თანა სხუანი ორნი იმიერ და ამიერ და შორის ე., ი. 19,18; საღა-იგი ჯუარს-აკუეს ე., 19,20; რომელთა ჯუარს-აკუეს ე., ი. 19,23; საღა დასდევს ე., ი. 19,42 C; (მარიამ) იხილა ი. მდგომარს და არა უწყოდა, რ. ე. არს, ი. 20,14; რა გრწმენეს, რ. ე. არს ქრისტე, ი. 20,31; არა უწყოდეს მოწაფეთა, რ. ი. არს, ი. 21,4; არა იცნეს ი. მოწაფეთა მათ, იქვე C; ესე სამ გზის განეცხადა ი. მოწაფეთა მათ, ი. 21,14 C.

ნათელ-ილო იესუ [მოთხ.], მ. 3,16; მიერთებან იწყო ე. ქადაგებად და სიტყუად, მ. 4,17; უწოდა მათ ი.. მ. 4, 21; ეა იხილა ე. ერი იგი, მ. 5,1; 8, 18; იხილა ი. ერი იგი, მ. 9,36; რაემს დაასრულნა ე. სიტყუანი ესე, მ. 7,28; 19,1; ლ. 7,1; რაემს დაასრულნა ი. ზრძანებანი ესე, მ. 11,1; რაემს დაასრულნა ი. იგავნი ესე, მ. 13,53; რაემს წარასრულნა ე. ყოველნი ესე სიტყუანი, მ. 26,1; მიყო კელი მისი ე., მ. 8,3; ჰრქუა ე. ასისთავსა მას, მ. 8,13; ჰ. ი. კაცსა მას, მ. 12,13; მრ. 3,3; ე. ჰ. ი. 14,29 D; მრ. 9,39; ლ. 9,41; ჰ. ი. მოწაფეთა თჳსთა, მ. 16,24; 19,23; მრ. 3,9; 14,32; ლ. 9,14,43; 12,22; ი. 6, 12; 17,1; ჰ. ი. ერსა მას, მ. 26,55; ი. ჰ. სიმონ-პეტრეს, ლ. 5,10; 21,15; ჰ. ი. მოსრულთა მათ მის ზედა, ლ. 22,52; ჰ. ე. ათორმეტთა მათ, ი. 6,67; ჰ. ე. ჰუროათა მათ, ი. 8,31 C; ესე იგავი ჰ.

მათ ხ., ი. 10,6 C; ჰ. ი. პეტრეს, ი. 18,11; ჰრქუა მას ი., მ. 4,7,20,22; 9,9 D; 17 26; 18,22; 19,17,18,21; 22,37; 26,25. 34,50,64; 27,11; მრ. 5,34; 7,27,29; 9,23; 10,18,52; 12,29; 14,30,72; ლ. 8,48; 9, 50,58,60,62; 10,28,37; 18,19,42; 19,9; 22,48; 23,43; ი. 1,43; 2,4; 3,10; 4,7. 16,17,21,26,48,50 (2-ჯერ), 53; 5,8; 9; 37; 11,23,25,40; 13,8,10,27,29,36; 14, 6,9; 18,23,34,37; 19,11; 20,15,16,17, 29; 21,15,16 (2-ჯერ),17 (2-ჯერ).22; არა ჰრქუა მას ი., ი. 21,23; ჰრქუა მათ ი., მ. 4,19; 9,15,28; 12,11; 13,11. 51,52,57; 14,16,18; 15,24,34; 16,16; 17,22; 19,11,14,28; 20,23; 21,16,27,31, 42; 22,20,21,43; 26,18,21,31,38; 28, 10; მრ. 1,17,38; 2,19,25; 3,4; 6,31,38; 8, 21,29; 10,11,38; 14,6,27; ლ. 5,34; 6,9; 8,52; 9,13,20; 10,18; 17,6; 18, 29; 19,40; 20,8,25; 22,67 [ხ. ჰრქუა C], 70; 24,41; ი. 2,7,22; 4,34; 6,10,32,35; 7,6; 8,21,25,28,39, 42,58; 9,3,41; 10, 47; 11,9,14,39,44; 12,35; 18,5,8,9; 20, 21; 21,5,10,12; მიუგო ე., ი. 16,37 C; მიუგო ი. და ჰრქუა, მ. 3,15; მრ. 9, 19; ლ. 7,40; 10,30; 18,27; ი. 3,10 C; 8,39 C; 13,26; მიუგო და ჰრქუა მას ე., მ. 12,48; 15,16,26,28; 16,17; 17,17; მრ. 10,51; 14,62; 15,2; ლ. 4,4,8,12; 10, 41; 13,15; 17,17; ი. 1,48,50; 3,3,5; 4, 10,13; 19,7,38; 14,23; 18,20,36; მიუგო და ჰრქუა მათ ი., მ. 11,4; 15,3; 17,11; 19,4,8; 20,22; 21,21,24; 22,29; 24,2, 4; მრ. 3,33; 7,6; 10,5,24,29,38 C,39; 11,22,29,33; 12,17,24,35; 13,2,5; 14, 20,48; ლ. 5,31; 6,3; 7,22; 13,2; 17, 20; 19,40 C; 20,3,34; 22,51; ი. 2,19; 5,17,19; 6,26,29,43,53,70; 7,16,21; 8, 14,19,34,49,54; 10,25,32,34; 12,23,30; 16,31; მიუგო მათ ი. იგავით და ჰ., მ. 22,1; მიუგო ი. და ჰრქუა შჯულის მო-

ძღუართა მათ და ფარისეველთა, ლ. 14,3; ფესუ არა მიუგო მას სიტყუაჲ. მ. 15,23; ი. 19,9; არარაჲ მიუგო მას ე., მ. 27, 14; ი. არღარა რაჲ მიუგო, მრ. 15,5; იხილა ი. სარწმუნოებჲჲ მათი, მ. 9,2; მრ. 2,5; ლ. 5,20; იცნოდა ი. ზრახვანი მათნი, მ. 9,4; 12,25; ლ. 9,47; გულის- კმა-ყო ი. ზრახვად იგი მათი, მ. 9,4C; ი. გ. და განეშორა მიერ. მ. 12,14; გ. ი. და ჰრქუა მათ, მ. 16,8; 26,10; მრ. 8,17; გ. ი. ზაუღლებად იგი მათი, მ. 22,18; ლ. 20,23; ე. გ. სულითა, რ... მრ. 2,8; ი. გ. თავით თუხით განსრული იგი ძალი მისგან, მრ. 5,30; ი. გ., რ... ი. 6,15; 16,19; ე.ა გ. ი. თავით თუხით, ე.დ... ი. 6,61C; გულისკმა- ყვნა ი. გულის ზრახვანი მათნი, ლ. 5, 22; ესე ათორმეტნი წარავლინნა ე.. მ. 10,5; იწყო ი. სიტყუად, მ. 11,7; 13,3; ლ. 7,24; იწყო ი. ყუდღრებად ქალაქე- ბისა მის, მ. 11,20; იწყო ი. უწყებად მოწაფეთა თუსთა, მ. 16,21; ცნა ე. ზრახვად იგი მათი, მ. 12,25C; ცნა ი. სულითა თუსითა, რ... მრ. 2,8C; ცნა ი. გულსა თუსსა მისგან ძალი გამო- სრული, მრ. 5,30C; ცნა ი., რ... ი. 16,19C; დაუტევე ი. ერი იგი, მ. 13, 36; მოიღო ი. ხუთი იგი პურბ, მ. 15, 19; მრ. 6,41; მოიღო ი. პური, მ. 26, 26; მრ. 14,22; მოიხუნა პურნი იგი ე., ი. 6,11; ოდეს მიიღო ძმარი იგი ე., ი. 19,30; განყო ჯელი თუსი ე., მ. 14,31; განყო ჯელი და შეახო მას ე., ლ. 5,13; ი. მოუწოდა მოწაფეთა თუსთა, მ. 15; 32; მრ. 12,43; მოუწოდა ი. ყრმასა, მ. 18,2; ი. მოუწოდა მათ, მ. 20,25; ლ. 18,18; ი. მოუწოდა და ჰრქუა მათ, მრ. 10,42; წარიყვანნა ი. პეტრე და იაკობ და იოჲანე, მ. 17,1; მრ. 9,2; 14,33L; ლ. 9,28C; ამცნო მათ ე., მ. 17,9C; უსწრო ი. და ჰრქუა პეტრეს, მ. 17,25;

მიჰხედა ი. და ჰრქუა მათ, მ. 19,26; მრ. 10,27; ლ. 19,5; ი. 1,42; ი. მიჰხე- და და შეუუარდა იგი, მრ. 10,21; მი- ხედა ი. და ჰრქუა მოწაფეთა თუსთა. მრ. 10,23C; წარავლინნა ი. ორნი მო- წაფეთა მისთავანნი. მ. 21,1; ე.ა უბრ- ძანა მათ ე., მ. 21,6; 26,19; მრ. 11,6; 14,16; სადაცა-იგი უბრძანა მათ ე., მ. 28,16; და ი. უბრძანა მათ, მრ. 5,13; რომელნი-იგი ქმნნა ი. სასწაულინი. მ. 21,15; ჰკითხა მათ ე.. მ., 22,41; მრ. 9,16; ჰკითხა მას ე., მრ. 5,9F; ლ. 8, 30; ჰკითხა ე. მამისა მისსა, მრ. 9,21I); ე.რ აგრძნა ე., მ. 26,10C; კმა-ყო ი. კმითა დიდითა, მ. 27,46; მრ. 15,34, 37; ლ. 23,46; ი. კუილად ლაღად-ყო კმითა დიდითა, მ. 27,50; ლაღად-ყო ი. ტაძარ- სა მას შინა, ი. 7,28; ე. ლაღად-ყო და თქუა, ი. 12,44; რაოდენი-რაჲ ყო ი. მისთუს, მრ. 5,20; ლ. 8,39; რაჲ-იგი კმნა ე.. ი. 11,46; ე.ა იხილა ე., მრ. 9, 25; 10,14; 12,34; ი. 11,33; 19,26; იხილა იგი ე., ლ. 13,12; 18,24; ამისა შემდგომად იხილა ე., ი. 19,28; ე. უპყრა ჯელი მისი, მრ. 9,27; მიმოიხი- ლა ე., მრ. 10,23; ფერკი დაიპყრა ე.. მრ. 10,49C; თქუა ე., მრ. 14,18; ლ. 7,41 E; 8,45,46; 12,42; 21,3,5; 23,34C; ი. 7,33; 9,39; 12,7; 13,31; რომელ თქუა ე., ი. 2,22C; ე. თქუა სიკუდილი- სა მისთუს, ი. 11,13; ესე თქუა ე., ი. 13,21; 18,1; ე. აღუტევეა კმაჲ, მრ. 15, 37C; იხილა დედაკაცი იგი ე., ლ. 7, 13C; განკურნნა ი. მრავალნი სწულე- ბისაგან მათისა, ლ. 7,21; შაბათსა გან- კურნა იგი ე., ლ. 13,14; იხილა რაჲ ე. ნათანაელი, ი. 1,47; ესე კმნა დასაბა- მად სასწაულთა ე., ი. 2,11; ესე კუა- ლად მეორს სასწაული კმნა (ყოC) ე.. ი. 4,54; ესე იხილა ი. მღებარე, ი. 5, 6; .. მიპრიდა ამბოხისა შისგან მოად-

გილსა მას, ი. 5,13 C; იესუ მიჰრიდა და განვიდა ტაძრისა მისგან, ი. 8,59 C; პოვა იგი ე., ი. 5,14; პოვა ი. ვირი, ი. 12,17; აღიხილნა თუალნი თჳსნი ი., ი. 6,5; იცოდა ი. სულითა თჳსითა, ი. 6,61; იცოდა (უწყადა C) ი. პირველითგან, ი. 6,64; იცოდა ი., რ' მოიწია ჟამი მისი, ი. 13,1; იცოდა ი., რ' ..., ი. 13,3; იცოდა ე. ყოველივე იგი მომავალი მის ზედა, ი. 18,4; რაკამს ქმნა თიჯაჲ იგი ე., ი. 9,14 C; ი. აღიხილნა თუალნი თჳსნი ზეცად, ი. 11,41; რომელ-იგი აღადგინა ე. მკუდრეთით, ი. 12,1; მრავალნი სასწაულნი სხუანიცა ქმნა ი., ი. 20,30; მრავალ სხუაცა სასწაულ ყო ე., იქვე C; გამოუცხადა თავი თჳსი ი. მოწაფეთა თჳსთა, ე. 21,1; ესე სამ გზის გამოუცხადა ე. თავი თჳსი მოწაფეთა თჳსთა, ი. 21,14; არიან სხუანიცა მრავალ, რომელ ქმნა ი., ი. 21,25; არს სხუაცა მრავალ, რომელ ქმნა ე., იქვე C; იესუცა ნათელ-ილო და ილოცვიდა, ლ. 3,21.

ჟა ესმა იესუხ, მ. 4,12; 9,12; მრ. 2,17; ლ. 7,9; 8,50; ი. 11,4,6; ესმა რაჲ ესე ე., მ. 8,10; 14,13; ლ. 18,22; ი. 9,35; ყოველი იგი ქალაქი გამოეგებოდა ე., მ. 8,34 C; მოუტდა იგი ზურგით კერძო ე., მ. 9,20; მოუტდა ე. პეტრე, მ. 18,21; მოუტდა ე. დედაჲ იგი ძეთა ზებედესთაჲ, მ. 20,20; (იუდა) მეყულიად მოუტდა ე. და ჰრქუთ, მ. 26,49; მოუტდეს ე. ... ფარისეველნი და მწიგნობარნი, მ. 15,1; მოუტდეს ე. მოწაფენი თჳსნი, მ. 15,12,23; 17,19; 18,1; 26,17; მო-ვინმე-უტდეს ი. ფარისეველნი, ლ. 13,31; უთხრეს ე., მ. 14,12; მრ. 1,30; ლ. 9,10; მიუგო პეტრე და ჰრქუა ე., მ. 17,4; 19,27; ჰრქუა პეტრე ე., ლ. 9,33; შეეწყალნეს იგინი ე., მ. 20,34; ი. შეეწყალა იგი, მრ. 1,41;

მიუგეს ე. და ჰრქუეს, მ. 21,27 D; მრ. 11,33; ჰრქუა ე., მ. 26,49 C; მრ. 9,5; ლ. 10,29,40; ე. 19,9; შეასხნეს კელნი ე., მ. 26,50 C; რომელნი სცილენ ე., მ. 27,54; რომელნი შეუდგეს (მოსდევდეს C) ე. გალილეაჲთ, მ. 27,55; ე. შოლტითა მსცა, მ. 27,26; მრ. 15,15; ე. ჯუარს-ცუმულსა ეძიებთ, მ. 28,5; ი. ესმნეს სიტყუანი ესე, მრ. 5,36; დგეს და ეტყოდეს ე., მრ. 9,4 C; მოჰჯუარეს კიცჳ იგი ე., მრ. 11,7; ეძიებდეს მღვდელთ მოძღუარნი იგი და მწიგნობარნი ე., მრ. 14,1; ჰრქუეს ე. მოწაფეთა თჳსთა, მრ. 14,12; (მღვდელთ მოძღუარმან) ჰკითხა ე. და ჰრქუა, მრ. 14,60; თავადსა ე. ეწყო ოდენ ყოფად მეოცადათესა წელსა, ლ. 3,23; დაუმზადა ლევი ჰური ილიდი ე., ლ. 5,29; უკუეთუმცა უყვეს რაჲმე ე., ლ. 6,11; მოჰჯუარეს იგი ე., ლ. 19,35; (იუდა) მიეახლა ე. ამბოროს-ყოფად მისა, ლ. 22,47; ეტყოდა (ჰრქუა C) ე., ლ. 23,42; ხეალისგან ხედიდა ე., ი. 1,29 C; მიჰსედა (ხედიდა C) ე., ი. 1,36; მიჰსდევდეს (შეუდგეს C) ე., ი. 1,37; მიჰხადეს ე. და მოწაფეთა მისთა ქორწილსა მას, ი. 2,2; ჰრქუა ე. დედამან მისმან, ი. 2,3; ე. უმრავლესნი მოწაფენი უსხენ, ი. 4,1; ამისთჳს ჰსდევნიდეს ჰურიანი იგი ე., ი. 5,16; ამისთჳს უფროჲს ეძიებდეს ჰურიანი იგი მოკლვად ე., ი. 5,18; ხედიდეს ე., 6,19 C; ეძიებდეს ე., ი. 6,24; მიუვლინეს დათა მისთა ე., ი. 11,3; უყუარდა ე. მართა და დაჲ მისი და ლაზარე, ი. 11,5; ჰრქუა მართა ე., ი. 11,21; ეგულებოდა ე. მოსიკუდილი ი. 11,51; ჰურიანი იგი ეძიებდეს ე., ი. 11,56; მოვიდეს ანდრეჲ და ფილიპე და ჰრქუეს ე., ი. 12,22; რომელ-იგი უყუარდა ე., ი. 13,23; 20,2; 21,7,20; მიჰსდევდა ე. სიმონ-პეტრე, ი. 18,15; მღვდელთ მოძღუარმან მან ჰკითხა ე., ი. 18,19; ერთმან წინაშე

მდგომელმან მსახურმან კსცა ყურიშალსა იესუს, ი. 18,22; შეჰხადა მუნ ი., ი. 18,33; ესე იგი იხილა პეტრე და ჰქქუა ი., ი. 21,21.

დაასხნეს ჯელნი მათნი იესუახ (იესუს C) ზედა, მ. 26,50; მრავალნი მეზურენი და ცოდვილნი სხდეს ი. (იესუს CD) თანა ინაკით, მ. 9,10; მრ. 2, 15; შენცა იყავ ი. (—უს D) თანა, გალილეელისა, მ. 26,69; ესეცა იყო ი. (—უს CD) თანა, ნაზარეველისა. მ. 26, 71; იყენეს ი. (—უს D) თანა დი ზრახვიდეს, მრ. 9,4; ესე არავინ ცნა ინაკით-მჯდომარეთაგანმან ი. (—უს D) თანა, ი. 13,28; შევიდა ი. (—უს CD) თანა, ი. 18,15; მღღელთ მოძღუარნი იგი და ყოველი კრებული ერისად ეძიებდეს კრუ-მოწამეთა იესუახთვხ (—უსთვხ CD), მ. 26,59; ზრახვა-ყვეს ყოველთა მღღელთ მოძღუართა და მოხუცებულთა ერისათა ი. (—უსთვხ D), მ. 27,1; ეძიებდეს ი. (—უსთვხ C) მოწამესა, მრ. 14,55; (ასისთავსა მას) ესმა ი. (—უსთვხ CD), ლ. 7,3; მოვიდეს არა ი. (—უსთვხ CD) ხ, ი. 12,9.

მრავალნი მეზურენი და ცოდვილნი მოსრულ იყენეს და ინაჯ-ედგა იესუხ [ნათ.] თანა, მ. 9,10 C; გუნებაეს ი. ხილვად, ი. 12,21 C; რომელსა ინაჯ-ედგა ი. თანა, ი. 13,23 C.

ყოველი იგი ქალაქი გამოვიდა შემთხუვად იესუახსა (—უსა D), მ. 8,34; მოვიდა ი. (—უსა CD), მ. 14,29; იგიცა მოწაფე ყოფილ იყო ი. (—უსა CD), მ. 27,57; მოვიდეს ი. (—უსა D), მრ. 5,15; ლ. 8,35; შემოკრბეს მოციქულნი ი. (—უსა CD), მრ. 6,30; აღდგა და მივიდა ი., მრ. 10,50 C; შეყვანებასა მას ნამა-დელისა მიერ ყრმისა მის ი. (—უსა D) ... მოიქუა იგი მკლავთა ზედა, ლ. 2,27; რომელ საგონებელ იყო ძელ...

ი., ლ. 3,29; რომელნი-იგი მივიდეს ი. (—უსა D), ლ. 7,4; მიაღიწნა ი. (—უსა D) და ჰქქუა, ლ. 7,19; მიაქუნდა შემდგომად ი. (—უსა D), ლ. 23,26; ამან მოიყვანა იგი ი. (—უსა CD), ი. 1, 42; ესე მოვიდა ი. (—უსა D), ი. 3,2; მივიდეს კაპარნაუმდ მოძიებად ი., ი. 6,24 C; რომელი იყო მოწაფე ი. (—უსა D) ფარულად, ი. 19,38; რომელი-იგი მოვიდა ი. (—უსა D) ღამე პირველ, ი. 19,39; შთაუტევეს იგი ცხედრითურთ შორის წინაშე ი., ლ. 5,19; იესუხსა-და (იესუსა CD) მოვიდეს და იხილეს იგი, ი. 19,33.

რად ძეს ჩუნნი და შენი, იესუ [წოდ.], ძეო ღმრთისაო, მ. 8,29; მრ. 5,7; ლ. 8,28; შემიწყალენ ჩუნენ, ი., ძეო დავითისო, მ. 20,30; ი., ძეო დავითისო, შემიწყალე მე, მრ. 10,48 E; ლ. 18,38,39; ი. მოძღუარ, შემიწყალენ ჩუნენ, ლ. 17,13.

ესმა პეროდეს... ჰაშბავი იესუახი (—უსი CD), მ. 14,1; მოგესენა პეტრეს სიტყუად იგი ი. (—უსი D), მ. 26,75; გამოითხოვა გუამი ი. (—უსი D), მ. 27, 58; მრ. 15,43; ლ. 23,52; ენა ესმა მას ი. (—უსი CD), მრ. 5,27; უნდა ხილვად ი. (—უსი CD), ლ. 19,3; უნდა განტევებად ი. (—უსი D), ლ. 23,20; არა მოჰეს გუამი იგი უფლისა ი. (—უსი), ლ. 24,3; მუნ იყო დედად ი. (—უსი D), ი. 2,1; ჰრწმენა მათ ი., ი. 12,11; გუნებაეს ი. (—უსი D) ხილვად, ი. 12,21; რა აღესრულოს სიტყუად იგი ი. (—უსი CD), ი. 18,32; რა აღილოს გუამი ი. (—უსი D), ი. 19,38; მოილეს გუამი ი. (—უსი D), ი. 19,40; მუნ დადეს გუამი იგი ი. (—უსი D), ი. 19,42; სადა-იგი იდგა გუამი უფლისა ი. (—უსი D), ი. 20,12; განცხადნა სახელი იესუსი, მრ. 6,14 C.

მიქცევისა მას იესუახსნა (—უსსა D) მუნვე შეიწყინარა იგი ერმან მან, ლ. 8, 40; კურთხევისა მას ი. (—ესა E, —უსა D) ... განემორა მათგან, ლ. 24,51; მიეყრდნა იგი მკერდსა ი. (—უსსა C, —უსა D), ი. 13,25; დგეს ჯუარსა მას თანა იესუსსა. ი. 19,25 C; დასდგეს ჯუარი იგი მას ზედა მიღებად კუალსა იესუსსა ლ. 23,26 C.

იოვანეს რაჲ ესმნეს... საქმენი იესუსსანი (—უსნი D), მ. 11,2; მოითხოვნა გორცნი ი., ლ. 23,52 C; არა პოვნეს გორცნი იგი უფლისა ი., ლ. 24, 3 C; რამელსა შესრულ იყვნეს მოწაფენი ი. (—უსნი CD), ი. 6,22; რა გარდამოიხუნეს გორცნი იგი ი., ი. 19,38 C; გარდამოიხუნეს გორცნი იგი ი., ი. 19, 40 C; სადა ისხნეს გორცნი იგი ი., ი. 20,12 C; მომსთხოვნა გორცნი იგი იესუსსანი, მ. 27,58 C; გამოითხოვნა გორცნი იგი ი., მრ. 15,43 C.

დასხნეს იგინი ფერჯთა თანა იესუსსა (—უსთა CD), მ. 15,30; შეუერდა მუტლთა ი. (—უსთა D), ლ. 5,8; დადგა იგი ფერჯთა თანა ი. (—უსთა D), ლ. 7,38; შეუერდა ფერჯთა ი. (—უსთა D), მ. 28; იხილეს კაცი იგი მჯდომარე ... ფერჯთა თანა ი. (—უსთა D), ლ. 8,3ა; დაეარდა ფერჯთა თანა ი. (—უსთა D), ლ. 8,41; ჯდა ფერჯთა თანა ი. (—უსთა D), ლ. 10,39; მსცხო ფერჯთა ი. (—უსთა CD), ი. 12,3; იყო ერთი მიყრდნობილ... წიაღთა თანა ი. (—უსთა D), ი. 13,23; ერთმან იესუსსათანამან (—უსთ. D) მიყო ტელი და იჭადა მახული თვისი, მ. 26,51.

იესუ ნაზარეველ (ი. ნაზორეველ): ესე არს იესუ ნაზარეველი, მ. 27,37; ესმა, რ. ი. ნ. (ი. ნაზორ. C) არს, მრ. 10,47; ი. ნ. წარმოვალს, ლ. 18,37; ი. ნ., მეუფე პურიათაჲ, ლ. 19,19; იესუს

ეძიებთ ნაზარეველსა, მრ. 16,6; ი. ნ. (ი. ნაზორ. C) (ვეძიებთ), ი. 18,5,7; ესეცა იყო იესუსს თანა, ნაზარეველისა (ნაზორ. C); მ. 26,71; შენცა იყავ ი. თანა ნ., მრ. 14,67; შენცა ნაზორეველისა იესუსს თანა იყავ, იქვე C; იესუსსათჳს (იესუსთჳს D) ნაზარეველისა (ნაზორ. C) (იქმნა ამით დღეთა), ლ. 24,19; რაჲ არს ჩუენი და შენი, იესუ ნაზარეველო (ნაზორ. C); მრ. 1,24; ლ. 4,34.

იესუ ქრისტე: იგი არს იესუ ქრისტე [სახ.], მ. 16,20 C; რომელი მოაღლინე ი. ქ., ი. 17,3; გრწმენეს, რ. ი. ქ. არს ძმ ღმრთისაჲ, ი. 20,31 C; მადლი და ქეშმარიტებაჲ ი. ქრისტესს (ი.—ეს D) მიერ იქმნა, ი. 1,17; ი. ქრისტესს [ნათ.] შობაჲ ესრეთ იყო, მ. 1,18; ი. ქ. შობასა ბეთლემს პურიასტანისასა... მოგუენი აღმოსავალით მოვიდეს, მ. 2,1.

წიგნი შობისა იესუ ქრისტესისი, მ. 1,1 C; დასაბამი სახარებისაჲ ი. ქ. (ი.—ესი EC), მისა ღმრთისაჲ, მრ. 1,1

იექონია: იოაკიმ შვა იექონია [სახ.] (იოქონია ზელს) და ძმანი მისნი, მ. 1,11 C; ი. [მოთხ.] შვა სალათიელი, მ. 1,12 C. იოათამ: ოზია შვა იოათამ [სახ.], ი. [მოთხ.] შვა აქაზ, მ. 1,9 C.

იოაკიმ: იოსია შვა იოაკიმ [სახ.], ი. [მოთხ.] შვა იექონია, მ. 1,11 C.

იოზედ: ბოოზ შვა იოზედ [სახ.] რუთისგან, ი. [მოთხ.] შვა იესე, მ. 1,5 C; რომელ საგონებელ იყო ძედ... იოზედისა, ლ. 3,32.

იოვანე, იოჰანე: უწოდი სახელი მისი იოვანე [წრფ.], ლ. 1,13; ეწოდენ მგავს ი. (იოჰანე C), ლ. 1,60; რომელსამცა ერქუა სახელი იოჰანე, ლ. 1,61 C.

იოვანე (იოჰანე C) [სახ.] აყენებდა მას და ეტყოდა, მ. 3,14; ი. საპურობილესა მიეცა, მ. 4,12; იხილნა სხუანი ორნი ძმანი: იაკობ ზებედესი და ი., ძმად მისი,

მ. 4,21; იხილა იაკობ ზებედესი და იოვანე (იოპ. C), ძმა მისი. მრ. 1,19; ათორმეტთა მათ მოციქულთა სახელები ესე არს: ... იაკობ ზებედესი და ი., ძმა მისი, მ. 10,2; ჰეროდე მაშინ შეიპყრა ი., მ. 14,3; ეტყოდა მას ი., მ. 14,4; წარიყვანა იესუ პეტრე და იაკობ და ი., მ. 17,1; მრ. 9,2; 14,33; ლ. 9,28; ყოველთა ვა წინაწარმეტყუელი უპყრიეს ი., მ. 21,26; ი. ყოველთა წინაწარმეტყუელად აქუს, იქვე C; ყოველთა იცოდეს ი., რ წინაწარმეტყუელი იყო, მრ. 11,32; ყოველსა წინაწარმეტყუელად აქუნდა ი... იქვე C; მოვიდა თქუნდა ი., მ. 21,32; იყო ი. უდაბნოსა, მრ. 1,4; ი. მოსილ იყო სტევითა აქლემისათა. მრ. 1,6 C; არაიან უტევა მიდევნებად მის თანა, გარნი პეტრე და იაკობ და ი., მრ. 5,37; ლ. 8,51; ამან ჰეროდე მიაღლინა და შეიპყრა ი., მრ. 6,17; ეტყოდა ი. ჰეროდეს, მრ. 6,18; მოუტდეს მას იაკობ და ი., მრ. 10,35; ჰკითხვიდეს მას თვისაგან პეტრე და იაკობ და ი. და ანდრეა, მრ. 13,3; ი. არს სახელი მისი, ლ. 1,63; შეაყენა ი. საპყრობილესა, ლ. 3,20; ეგრევე იაკობ და ი. (განკვრებამან შეიპყრა), ლ. 5,10; გამოირჩინა ... იაკობ და ი., ლ. 6,14; სარწმუნო არს ი. წინაწარმეტყუელად, ლ. 20,6; წარავლინა პეტრე და ი., ლ. 22,8; სახელი მისი ი., ი. 1,6; ი. წაშეშ მისთვის, ი. 1,15 C; სადა-იგი იყო ი., ი. 1,28; ზვალისა დღე დგა კჳალად ი. (იოპ. C) და მოწაფეთა მისთაგანნი ორნი, ი. 1,35; არღა შეგრდომილ იყო ი. (იოპანე C) საპყრობილესა, ი. 3,24; სადა ნათელ-სცემდა ი. პირველად, ი. 10,40; იყო იოვანეცა (იოპ. C) და ნათელ-ჰსცემდა ენოსს, ი. 3,23; მოვიდა იოპანე, მ. 11,18 C; დაჰსდგა სახელი ... იაკობ ზებედესი და იოპანე, მრ. 3,17.

მაშინ მიუშუა მას იოვანე [მოთხ.] მ. 3,15; მიუგო მას ი. და ჰრქუა, მრ. 9,38; ლ. 9,49; ი. 3,27; მოუწოდა ი. ორთა მოწაფეთა თვითი, ლ. 7,19; იხილეს მოწაფეთა მისთა იაკობ და ი., ლ. 9,54; ვა-იგი ი. ასწავა მოწაფეთა თვითი, ლ. 11,1; ი. წამა მისთვის, ი. 1,15; ჰრქუა მათ ი. (იოპანე C), ი. 1,26; წამა ი. და თქუა, ი. 1,32; ი. სასწაული არაარაჲ ქნა, ი. 10,41; რომელი თქუა ი. აწისთვის, ი. 10,41.

იოვანე (იოპ. C) ეწოდა სამოსლად მისა სტევისაგან აქლემისა, მ. 3,4; ეწოსა ი. სამოსლად თმისაგან აქლემისა, მრ. 1,6; ი. (იოპ. C) რაჲ ესმნეს ... საქმენი იესუსნი, მ. 11,2; მივედით და უთხართ ი. (იოპ. C), მ. 11,4; ლ. 7,22; მოჰკუთეს თავი ი., მ. 14,10; დასდგა სახელი ... იაკობს ზებედესსა და ი. მრ. 3,17 C; არაეის უფლო მიდევნებად მის თანა, გარნი პეტრეს და იაკობს და ი., მრ. 5,37 C; მე თავი მოვკჳუეთ ი., მრ. 6,16; ლ. 9,9; უთხრეს ი. მოწაფეთა მისთა, ლ. 7,18; იესუს უპრავლსნი მოწაფენი უსხენ ... ვიდრე ი., ი. 4,1; იყო სიტყუაჲ უფლისაჲ ი. ზედა, ძესა ჰაქარიანსსა, ლ. 3,2 C.

სახარებჲა იოვანეს თავისა, თავი, გვ. 294, E; სახარებჲა იოვანეს თავი, იქვე D; შემდგომად ი. საპყრობილედ ნიცემისა მოვიდა იესუ გალილეად, მრ. 1,14 C; (იესუ) ნათელ-ილო იოვანესგან იორდანესა, მრ. 1,9; რომელსა ესჲა ი. (იოპ. C), ი. 1,40; მოვიდა ... იოვანეს და იაკობის თანა, მრ. 1,29; იწყო იესუ სიტყუად ერსა მას იოვანესთჲ (იოპ. C), მ. 11,7; ლ. 7,24; იწყეს გულის წყრომად იაკობისთვის და ი., მრ. 10,41 C; განიზრახვიდეს ყოველნი გულთა მათთა ი., ლ. 3,15.

მოვიდა იესუ გალილეათ იორდანედ იოვანესა (იოპ. C), მ. 3,13; ბეროდეს ეზინოდა ო., მრ. 6,20; იწყეს რისხვად იაკობისა და ი., მრ. 10,41; უფროს შობილთაგანი დღდათაჲსა ო. წინაწარმეტყუელთაგანი არაეინ არს, ლ. 7,28C; მოვიდეს ო. (იოპ. C), ი. 3,26; ნათელსცემს უფროს ო., ი. 4,1C; თქუენ მოავლინეთ ო., ი. 5,33; მე მაქუს წამებდა უფროს ო., ი. 5,36; იყო სიტყუად ღმრთისად ო. მიმართ, ლ. 3,2; მოვიდეს ... იაკობითურთ და იოჰანეთურთ, მრ. 1,29 C.

ნათლის-ცემად იოვანესი (იოპ. C) ვინაჲ იყო ზეცით იყო ანუ კაცთაგან, მ. 21,25; მრ. 11,30; ლ. 20,4; ესე არს წამებდა ო., ი. 1,19; შემდგომად მიცემისა იოვანესისა მოვიდა იესუ გალილეად, მრ. 1,14; ნათელ-იდეს ნათლის-ცემითა იოვანესითა, ლ. 7,29; წინაწარმეტყუელნი და შჯული ვიდრე იოვანესამდე (იოჰანესამდე C) წინაწარმეტყუელდეს, მ. 11,13; შჯული და წინაწარმეტყუელნი ვიდრე ო., ლ. 16,16; მაშინ მოუჭდეს მას მოწაფენი იოვანესნი (იოჰანესნი C, იოვანესნი D), მ. 9,14; მივიდეს მოწაფენი იოვანესნი, მ. 14,12; იყენეს მოწაფენი ო. და ფარისეველთანი მარხვისა შინა, მრ. 2,18; რადსათჲს მოწაფენი ო. და ფარისეველთანი იმარხვენ, მრ. 2,18; ლ. 5,33; ერა წარვიდეს მოციქულნი იგი ო., ლ. 7,24; იყო გამოძიებაჲ მოწაფეთაგან იოვანესთა ჰუროათა თანა, ი. 3,25.

იოვანე ნათლის-მცემელ: მოვიდა იოვანე ნათლის-მცემელი (იოპ. ნ. C) ქადაგებად უდაბნოს მას ჰურიასტანისასა, მ. 3,1; მოვიდა ო. ნ., არცა ქადაგა, არცა სუმიდა, მ. 11,18; ლ. 7,33; ესე ო. ნ. (იოპ. ნ. C) არს, მ. 14,2; რომელთაჲ (თქვან) ო. ნ., მ. 16,14; ხ იყო ო. ნ. უდაბნოსა და ქადაგებდა, მრ. 1,4C;

ო. ნ. მკუდრეთით აღდგომილ არს, მრ. 6,14; ლ. 9,7; მათ შიუეგეს და ჰრქუეს მას, ედ: ო. ნ. (ხარ), მრ. 8,28; ლ. 9,19; იოვანე ნათლის-მცემელმან მომავლინა ჩუენ შენდა, ლ. 7,20; არა აღდგომილ არს ნაშობთაგანი ... უფროს იოვანე ნათლის-მცემელისა (იოჰანესა ნ. C), მ. 11,11; იოვანესთჲს ნათლის-მცემელისა ჰრქუა მათ, მ. 17,13; მომეც მე აქა ლანკლითა თავი იოვანე ნათლის-მცემელისაჲ, მ. 14,8; (იოხოვე) თავი ო. ნ., მრ. 6,24; მნებავს, რა აწვეე მომეც მე თავი ო. ნ., მრ. 6,25 D; აწვეე მნებავს, რა მომეც მე ლანკლასა ზედა თავი იოვანესი, ნ., იქვე C; დღითგან იოვანე ნათლის-მცემელისაჲთ ... სასუფეველი ცათაჲ იიძულეღის, მ. 11,12; დღეთა მათგან იოჰანეს ნათლის-მცემელისათა მოაქამდე სასუფეველი ცათაჲ იიძულეღის, იქვე C. იოვანე წინაწარმეტყუელ: უფროსნი შობილთა შორის იოვანესა წინაწარმეტყუელისა არაეინ არს, ლ. 7,28.

იონა: ერა-იგი იყო იონა [სას.] მუცელსა ვეშაბისასა სამდღე და სამ ღამე, მ. 12,40; ერა-იგი ექმნა ო. სასწაულ ნინეველთა, ლ. 11,30; უდიდეს იონაჲსა არს აქა, მ. 12,41; ლ. 11,32; შენ ხარ სიმონ, ძო იონაჲსი, ი. 1,42; სასწაული არა ეცეს მას, ად სასწაული ო., ლ. 11,29; რ შეინანეს ქადაგებასა მას იონაჲსსა, მ. 12,41; ლ. 11,32; ნეტარ ხარ შენ, სიმონ, ძეო ჩონაჲსო, მ. 16,17.

[ნ. კ. იონა წინაწარმეტყუელ, სიმონ იონაჲსი].

იონა წინაწარმეტყუელ: სასწაული არა ეცეს მას, გარნა სასწაული იონა წინაწარმეტყუელისაჲ (იონაჲს წ. C), მ. 12,39; 16,4; ლ. 11,29 C.

იონან: რომელ საგონებელ იყო ძედ... იონანისა, ლ. 3,30.

იონე ნ. იანე.

იორამ : იოსაფატ შუა იორამ [სახ.], ი. [მთხ.] შუა ოზია, მ. 1,8 C; რომელ საგონებელ იყო ძედ ... იორამისა, ლ. 3,29.

იოსაფატ : ასაფ შუა იოსაფატ [ხან.], ი. [მთხ.] შუა იორამ, მ. 1,8 C.

იოსე : რომელ იყო ... იოსებ დედად, მრ. 15,40 C; არა ესე არსა ... ძმად იაკობისი და იოსების, მრ. 6,3 C; შარიამ მაგდანელი და შარიამ იაკობისი და იოსების ხელვიდეს, მრ. 15,47 C.

იოსებ, იოსეფ : ძმათა მისთა (ჰრქვან) იაკობ და იოსებ [წრფ.], მ. 13,55 C; რომელსა სახელი ერქუა ი., მ. 27,57 C; რომელსა სახელი ერქუა იოსეფ, ლ. 1, 27 C; რომელსა ერქუა ი., ლ. 23,50 C; იოსებ (—ეფ C) [ხან.], ქმარი მისი, მართალი იყო, მ. 1,19; ძმანი მისნი (არა არიანა) იაკობ და ი. და იუდა, მ. 13,55; შოვიდა კაცი მდიდარი არიმათიადთ, სახელით ი., მ. 27,57; რომლისაჲ სახელი ი., ლ. 1,27; პოვეს შარიამ და ი. და ყრმად იგი, ლ. 2,16; აჲ ესერა კაცი, სახელით ი., ლ. 23,50; იაკობ შუა იოსეფ, ქმარი მარიამისი, მ. 1,16 C; აღმოვიდა იოსებცა (—ეფ C) გალილეადთ, ლ. 2,4; პოვეს მარიამი და იოსები, ლ. 2, 16 C.

განილჳა ი. (—ეფ C) [მთხ.] ძილისა მისგან, მ. 1,24; მოილო გუამი იგი მისი ი. (—ეფ C), მ. 27,59; ამისა შემდგომად ჰკითხა პილატეს ი., ი. 19,38.

ანგელოზი უფლისაჲ გამოუჩნდა ხილვით იოსებს (—ფს C), მ. 2,13; ერუენა ანგელოზი უფლისაჲ ი. (—ფს C) ეგვიტეს შინა, მ. 2,19; მიჰმალდა გუამი იგი მისი ი. (—ფს C), მრ. 15,45; რომელი მიჰსცა იაკობ ძესა თჳსსა ი. (—ფს C),

ი. 4,5; რომელთა თანა (რომელ C) იყო ... იოსების (—ფს C) დედად, მ. 27, 56; თხოვილ იყო დედად მისი მარიამ იოსებისა (—ფს C), მ. 1,18; რომელ საგონებელ იყო ძედ ი., ლ. 3,23,25, (—ფს C) 26,30; რომელ საგონებელ იყო ძედ ... იოსეფისა, ლ. 3,24; იოსებ [წრფ.], ძეო დავითისო, ნუ გეშინინ მიყენებად მარიამისა, მ. 1,20; ანუ არა ესე არსა ... ძმად იაკობისი და იოსების, მრ. 6,3; ლ. 4,22; ეპოვეთ იესუ, ძჲ ი. (—ფს C). ნაზარეთით, ი. 1,45; არა ესე არსა იესუ, ძჲ ი. (—ფს C), ი. 6,42.

იოსებ არიმათიელ : მოვიდა იოსებ (—ეფ C) არიმათიელი, მრ. 15,43; ევედრებოდი პილატეს ი. ა., ი. 19, 38 C.

იოსია : ამონ შუა იოსია [სან.], მ. 1, 10 C; ი. [მთხ.] შუა იოაკიმ, მ. 1,11 C.

იოსტოს : რომელთა თანა იყო ... იოსტოსის დედად, მრ. 15,40.

[ნ. კ. მარიამ იოსტოსისი].

იოშანა : (იყო) იოშანა, ცოლი ქოზადსი, ლ. 8,3; იყენეს მაგდალენელი მარიამ და იოშანა (იოშანა C) და მარიამ იაკობისი ... მათ თანა, ლ. 24,10.

ისაჲ, ისაჲკ : აბრაჳამ შუა ისაჲკი. მ. 1, 2 C; რაემს იხილოთ აბრაჳამი, ისაჲკი (ისაჲკი C) და იაკობი, ლ. 13,28; ისაჲშან შუა იაკობი, მ. 1,2 C; მრავალნი ... შოვილოდიან და ინაჲ-იღმგიდენ აბრაჳამის თანა და ისაჲკის თანა, მ. 8,11; რომელ საგონებელ იყო ძედ ... ისაჲკისა (ისაჲკისა CE), ლ. 3,34; მე ვარ ღმერთი აბრაჳამისი და ღმერთი ისაჲკისა, მ. 22, 32; (ისაჲკისი E) მრ. 12,26; ვა ეტჳკეს უფალსა ღმერთსა აბრაჳამისსა და ღმერთსა ისაჲკისსა (ისაჲკისა D), ლ. 20,37.

ისუ ბარაბაჰს-ი: იყო ვინმე მიშინ ჰყრობილი ჴესწაუებული. რომელსა ერქუა ისუ ბარაბაჰსი, მ. 27,16; ვინ გნებავს ორთავანი... ისუ ბარაბაჰსი ანუ იესუ, მ. 27,17.

იულა: ძმათა მისთა (ჰრქვან) იაკობ... და იულა [წრფ.], მ. 13,55 C; იაკობ შვა ო. [ხან.] და ძმანი მისნი, მ. 1,2 C; ძმანი მისნი (არა არიანა) იაკობ... და ო., მ. 13,55; აპა ესერა ო. (ჟულა C)... მოვიდა, მ. 26,47; მოიწია ო., მრ. 14, 43 C; ო. ამბორის-ყოფითა მისცემს ძესა კაცისასა, ლ. 22,48 C; რაჟამს განვიდა ო., ო. 13,31; დვა იულა... მათ თანა, ო. 18,5; ო. [მოთს.] შვა ფირს და ზარა თამარისგან, მ. 1,3 C; მიუგო ო.... და ჰრქუა, მ. 26,25; ერა იხილა ო. (ჟულა C), მ. 27,3; ჰრქუა მის ო., არა ისკარიოტელმან, ო. 14,22; ო. წარიყვანა ერი მღღელთ მოძღუართავან და ფარისეველა მსახურნი, ო. 18,3 იცოდა იულა-ცა, მიმცემლმან მისმან, ადგილი იგი, ო. 18,2; შუქლა ეშმაკი იულას, რომელსა ერქუა ისკარიოტელ, ლ. 22,3; გუადრუცი იგი ო. აქუნდა, ო. 13,29; იულა [წრფ.], ამბორის-ყოფითა მისცემა ძესა კაცისასა, ლ. 22,48; წარვიდა... ქალაქად იულაჰსა, ლ. 1,39; რომელ საგონებელ იყო ძედ... ო., ლ. 3, 26,30,33; შემდგომად მიღებისა ო. ჰურისა მის შვიკდა მისა ეშმაკი, ო. 13,27; ანუ არა ესე არსა... ძმად იაკობისი და იოსებისი, იულაჰსი და სიმონისი, მრ. 6, 3; და შენ, ბეთლემ, ქუეყანად ეგე ო. [წრფ.]

ბუნუნვის მინაარსი აქვს!], არასადა უმრწემეს ხარ მთავართა შორის იულაჰსთა, მ. 2, 6; წარვიდა... ქალაქსა მას ჟულაჰსსა, ლ. 1,39 C; და, შენ, ბეთლემ... არასადა უმრწემეს ხარ მთავართა შორის იულაჰსთა, მ. 2,6.

იულა იაკობის-ი: გამოირჩინა... იულა იაკობისი და იულა სკარიოტელი, ლ. 6,16.

იულა ისკარიოტელ (ი. სკ.): ათორმეტთა მათ მოციქულთა სახელები ესე არს: ... სიმონ კანანელი და იულა ისკარიოტელი (ი. სკ. C), მ. 10,4; რომელსა ერქუა ო. ო. (ი. სკ. C), მ. 26,14; ლ. 22,47; დაჰსდვა სახელი... სიმონ კანანელი და ო. ო. (ი. მსკ. D), მრ. 3,19; ო. ო. ... წარვიდა მღღელთ მოძღუართა მათ, მრ. 14,10; მოვიდა ო. ო. (ი. სკ. D), მრ. 14,43; გამოირჩინა... იულა იაკობისი და ო. ო. (ი. სკ. D), ლ. 6,16; თქუა... ო. სიმონისმან, ისკარიოტელმან, ო. 12, 4; ჰრქუა... ო. სკარიოტელმან, იქვე C; რა მიჰსცეს იგი ო. სიმონისმან, ხ., ო. 13,2 C; დასდვა სახელი... სიმონს კანანელსა და იულას სკარიოტელსა, მრ. 3,19 C; დააწო შესასუმელი და მისცა ო. ხ., ო. 13,26 C; იტყოდა ო. სიმონისსა, ხ., ო. 6,71; დააწო ჰური და მისცა ო. სიმონისსა, ისკარიოტელსა, ო. 13,26; იტყოდა იულა სიმონის სკარიოტელი-სათჳხ, ო. 6,71 C; ეშმაკი შესრულ იყო გულსა იულაჰსსა, სიმონის ისკარიოტელისასა, ო. 13,2.

კ

კაიფა: რომელსა ერქუა კაიფა [წრფ.], მ. 26,3 C; (კაიფა) ო. 11,49 C; იყო კ. (კაი. CD) [ხან.], რომელმან აზრაბა ჰურითა, ო. 18,14; ერთმან მათგანმან, კ. (კაი. D) [მოთხ.],... ჰრქუა მათ, ო. 11, 49; იგი იყო სიმამრი კაიფაჰსა, ო. 18,

13 C; იყო იგი სიმამრი კაიფაჰსი (კაი. D), იქვე E; მღღელთ მოძღურებასა ანაჰსსა და კაიფაჰსსა იყო სიტყუად ღმრთისად, ლ. 3,2; მოიყვანეს იესუ კაიფაჰსით (კაი. D) ტაძრად, ო. 18,28; მოჰყვანდა იესუ სახლით კაიფაჰსით ტაძრად, იქვე C.

კაიფა მღვდელთ მოძღუარ: მიუძღუნა იგი კრული ანა კაიფას მღვდელთ მოძღუარსა, ი. 18,24 C; მათ შეიპყრეს იესუ და მიიყვანეს კაიფაჲსა (კად. D) მღვდელთ მოძღურისა, მ. 26,57; მიიყვანეს იესუ კ. (კად. D) მ. მ., მრ. 14, 53; მიიყვანეს იგი მ. მ. კ., იქვე C; მიაგლინა იგი ანა კრული კ. მ. მ., ი. 18,24; შეკრბეს... ეზოსა მას კაიფაჲს (კად. D) მღვდელთ მოძღურისა, მ. 26,3.

კაინამ: რომელ საგონებელ იყო ძედ ... კაინამისა, ლ. 3,37 D.

კაინან: რომელ საგონებელ იყო ძედ ... კაინანისა (კად. D), ლ. 3,36,37 E.

კლეოპა: მიუგო ერთმან მათგანმან. რომელსა სახელი ერქუა კლეოპა [წრფ. კ. ლ. 24,18 C; მიუგო ერთმან, რომლისაჲ სახელი კ. [ხაზ.], იქვე DE.

[ნ. კ. მარიამ კლეოპასი].

კოსამ: რომელ საგონებელ იყო ძედ ... კოსამისა, ლ. 3,28.

კვრინე: ესე აღწერაჲ პირველ იყო მთავრობასა ასურეთს კვრინოსსა (—ესსა D), ლ. 2,2.

ლ

ლაზარე: გლახაკი ვინმე იყო, სახელით ლაზარე [ხაზ.], ლ. 16,20; იხილა აბრაჰამი შორით და ლ., ლ. 16,23; მოავლინე ლ., ლ. 16,24; იყო ვინმე უძღური ლ. ბეთანიადთ, ი. 11,1; რომლისაჲ ძმად მისი ლ. სნეულ იყო, ი. 11,2; უყუარდა იესუს მართა და დამ მისი და ლ., ი. 11,5; ლ. მოკუდა, ი. 11,14; სადა იყო ლ. მომკუდარ, ი. 12, 1; ლ. იყო ერთი მის თანა მენინავთიანი, ი. 12,2; რა ლაზარეცა იხილონ, ი. 12,9; რა ლ. მოკოან, ი. 12,10; ლაზარე [მოთხ.] ეგრევე ბოროტი (მიილო), ლ. 16,25; ლ., მეგობარმან ჩემმან, დაიძინა, ი. 11,11; ლაზარეს უწოდა საფლავით, ი. 12,17; ლაზარე, გამოვედ გარე, ი. 11,43.

ლაშქე: რომელ საგონებელ იყო ძედ ... ლაშქისა, ლ. 3,36.

ლემბეოზ: ათორმეტთა მათ მოციქულთა სახელეები ესე არს: ... იაკობ აღმწესი და ლემბეოზ (—ოს C), მ. 10,3.

ლევე: იხილა მეზურეშ, სახელით ლევე [ხაზ.], ლ. 5,27; დეუმზადა ლ. [მოთხ.] პური დიდი იესუს, ლ. 5,29; რომელ საგონებელ იყო ძედ ... ლევისა, 3,24, 29.

ლევე აღმწეს-ი: იხილა ლევე აღმწესი, მრ. 2,14.

ლოთ: რომელსა დღესა განვიდა ლოთ სოდომით, ლ. 17,29; მოიჭენეთ ცოლისაჲ მის ლოთისი, ლ. 17,32; ვა-იგი იყო დღეთა ლოთისთა, ლ. 17,28.

ლუხანი, ლუხანაა: ლუხანისა (—სსა D) მეოთხედ მთავრობასა აბილწნეს, ლ. 3, 1; მსაჯულეებასა ... მეოთხისა მის წელმეფისა ლუხანიჲსა აბი(ლწ)ნელაჲ ზედა, იქვე C.

ლუკა: საზარებაჲ ლუკაჲს თავი, გვ. 179 D; საზარებაჲ ლ. თავისა თავი, იქვე E; საზარებაჲ ლუკაჲსი, იქვე [გამოგ.].

მ

მათ : რომელ საგონებელ იყო ძედ ...
მათისა, ლ. 3,26.

მაათან : რომელ საგონებელ იყო ძედ ...
მაათანისა, ლ. 3,31 D.

მათე : სახარებამ მათესი, მ. 1,1 C.
მათეოზ : მათეოზ [ხაზ.] სახელი მისი,
მ. 9,9: გამოირჩინა ... მ. და თომა, ლ.
6,15.

მათეოზ (მათე) მეზუერე : ათორმეტთა
მათ მოციქულთა სახელები ესე არს : ...
თომა და მათეოზ მეზუერე (მ — ე CD), მ.
10,3; დაჰსდვა სახელი ... ბართლომე
და მ. მ. (მ — ე D), მრ. 3,18; დასდვა
სახელი ... მათეს მეზუერესა და თომას,
მრ. 3,18 C.

მათუსალა : რომელ საგონებელ იყო
ძედ ... მათუსალასა, ლ. 3,37.

მაღელმღ, მაღლიღელ, მაღლიღ :
რომელ საგონებელ იყო ძედ ... მაღლიღ-
ლისა (მაღლიღლისა C, მაღლისა D),
ლ. 3,37 E.

მაღქოს : იყო სახელი მონისა მის
მაღქოს (—ოზ E), ი. 18,10.

მანახე : ეზეკია შვა მანახე [ხაზ.], მ.
[ძოთხ.] შვა ამონი, მ. 1,10 C.

მართა : იყო ვინმე დედაკაცი, რომ-
ლისა სახელი მართა [ხაზ.], ლ. 10,38;
მ. მიმოდარუნეიდა მრავლისათჳს მსა-
ხურებისა, ლ. 10,40; უყუარდა იესუს
მ. და და მისი და ლაზარე, ი. 11,5;
სადაცა მოეგებეოდა მას მ., ი. 11,30;
მ. ჰმსახურებდა მას, ი. 12,2; ჰრქუა მ.
[ძოთხ.] იესუს, ი. 11,21; ჰრქუა მას მ.,
ი. 11,24,27; ჰრქუა მას დიმან მის მუდ-
რისამან, მ., ი. 11,39; მართას ეა ეს-
ვა, ი. 11,20; იყო ვინმე უძლური ლაზა-
რე ბეთანიიჲთ დაბისაჲან მარიამისა და
მართაჲსა, ი. 11,1; რომელნი მოსრულ
იყენეს მარიამისა და მ., ი. 11,45; მრა-

ვალნი ჰურიათაგანნი მოსრულ იყენეს
მ. და მარიამისა, ი. 11,19; მართა,
მართა! [წოდ.] ჰრქუნაჲ და შუოთ ხარ
მრავლისათჳს, ლ. 10,41; იყო ვინმე
სნეულ ლაზარე ბეთანიიჲთ, დაბით მარი-
ამისით და მართაჲსით, ი. 11,1 C.

მარიამ : დედასა მისსა ჰრქვან მარიამ
[წოდ.], მ. 13,55; რომელსა ერქუა მ., ლ.
10,39; თხოვილ იყო დედა მისი მ. [ხაზ.]
იოსებისა, მ. 1,18; იყო მუნ ... ერთი
სხუა მ., მ. 27,61; სახელი ქალწული-
სა მის მ., ლ. 1,27; აღდგა მ. ამათ
დღეთა შინა, ლ. 1,39; დაადგრა მ. (—
მი C) მის თანა სამ თთუე, ლ. 1,56; ჰო-
ვეს მ. (—მი C) და იოსებ და ყრმაჲ
იგი, ლ. 2,16; ესე იგი იყო მ., ი. 11,
2; მ. (—მი C) სახლსა შინა ჯდა, ი.
11,20; ეა იხილეს მ. (—მი C), ი. 11,
31; მ. (—მი C) ეა მოვიდა, ი. 11,32;
მ. დგა ვარემე საფლავსა მას თანა, ი.
20,11; მოვიდა ... სხუა იგი მ., მ. 28,
1; იყო მუნ მერმე მარიამი, მ. 27,61 C;
მოვიდა მარიამ მაგდანელი და შერმე მ.,
მ. 28,1 C; მ. ყოველსა მას სიტყუასა
დაჰმარხვიდა, ლ. 2,19 C; ესე იგი მ.
არს, ი. 11,2 C; უყუარდა იესუს მ. და
მართა ... და ლაზარე, ი. 11,5 C; ჰრქუა
მარიამ [ძოთხ.] ანგელოზსა მას, ლ. 1,34;
ჰრქუა მას მ., ლ. 1,38; თქუა მ., ლ. 1,
46; მ. კეთილი ნაწილი გამოირჩია, ლ.
10,42; მ. მოილო ლიტრაჲ ერთი ნელ-
საცხებელი, ი. 12,3; მარიამს დაესხნეს
ყოველნი ესე სიტყუანი, ლ. 2,19; აკურ-
თნა იგინი სუმეონ და ჰრქუა მ., ლ. 2,
34; მოუწოდა (მოხადა C) მ., ი. 11,28;
იხილეს ყრმაჲ იგი მარიამის თანა, მ.
2,11; აღვიდა იოსებცა ... აღწერად მ.
თანა, ლ. 2,5; ნუ გეშინინ მიყვანებად

მარიამისა, მ. 1,20; იყო ვინმე უძლური ლაზარე ბეთანიად, დაბისაგან მარიამისა და მართაისა, ი. 11,1; მრავალნი ჰურიითაგანნი მოსრულ იყვნეს მართაისა და მ., ი. 11,19; რომელნი მოსრულ იყვნეს მ. და მართაისა, ი. 11,45; აღვიდი ოსიეფუა ... შთაწერად მარიამითურთ, ლ. 2,5 C; ნუ გეშინინ, მარიამ [წოდ.], ლ. 1,30; ჰრქუა მას იესუ: მ., ი. 20,16; იაკობ შვა ოსიეფ, ქმარი მარიამისი, მ. 1,16 C; იოსიეფ, ქმარი მ., მართალი იყო, 1,19 C; ანუ არა ესე არსა ... ძმ მ., მრ. 6,3; ევა ესე ელისაბედს მოკითხეა მ., ლ. 1,41; იყო ვინმე სნეულ ლაზარე ბეთანიად, დაბით მარიამისით და მართაისით, ი. 11, 1 C; რომელნი მოსრულ იყვნეს მარიამითა, ი. 11,45 C.

მარიამ იაკობის-ი: რომელთა თანა იყო ... მარიამ იაკობის მეციროსად, მრ. 15,40; რომელთა თანა (რომელ C) იყო ... მარიამ იაკობისი, მ. 27,56; მარიამ მაგდანელი და მ. ი. და ოსისი ხედიდეს, მრ. 15,47 C; იყვნეს მაგდანელი მარიამ და იოჰანა და მ. ი. ... მათ თანა, ლ. 24,10; მარიამ მაგდანელმან და მარიამ იაკობისმან (მ. იაკობისმა C) და სალომე იყიდეს ნელსაცხებელი, მრ. 16,1.

მარიამ იოსტოხის-ი: იყო მუნ მარიამ მაგდალენელი და მარიამ იოსტოხისი, მრ. 15,47.

მარიამ კლეოპას-ი: დგეს ჯუარსა მას თანა ... მარიამ კლეოპასი და მარიამ მაგდალენელი, ი. 19,25.

მარიამ მაგდალენელ, მ. მაგდანელელ, მ. მაგდანელ. რომელთა თანა იყო მარიამ მაგდალენელი (მ. მაგდანელი C) მრ. 15,40; იყო მუნ მ. მ. (მ. მაგდანელი C), მ. 27,61; მრ. 15,47; მოვიდი მ. მ. (მ. მაგდანელი C), მ. 28,1; დგეს

ჯუარსა მას თანა ... მარიამ კლეოპასი და მ. მ. (მ. მაგდანელი D), ი. 10,25; ერთსა მას შებთისა მ. მ. (მ. მაგდანელი CD) მოვიდა ვანთიად ... საფლავსა მას, ი. 20,1; მოვიდა მ. მ. (მ. მაგდანელი D) თხრობად მოწაფეთა მისთა, ი. 20,18; იყვნეს მაგდალენელი მარიამ (მ. მაგდანელი C) და იოჰანა და მარიამ იაკობისი ... მათ თანა, ლ. 24,10; (იყო) მარიამ, რომელსა ერქუა მაგდალენელი (მაგდანელი C), ლ. 8,2; ერუენა პირველად მარიამს მაგდალენელსა, მრ. 16,9 D; მარიამ მაგდანელი და მარიამ იაკობისი და ოსისი ხედიდეს, მრ. 15,47 C; მარიამ მაგდანელმან და მარიამ იაკობისმან და სალომე იყიდეს ნელსაცხებელი, მრ. 16,1; ერუენა პირველად მარიამს მაგდანელსა, მრ. 16,9 E.

მარკოზ: სახარებამ მარკოზის თავისა, თავი, გვ. 110, DE; ევანგელ მარკოზის თავისად, გვ. 168 L; სახარებამ მარკოზისი, გვ. 110 C.

მატათი, მატათი: რომელ საგონებელ იყო ძედ ... მატათისა, ლ. 3,25,26 C, (მატითისა DE) 29.

მატათან: რომელ საგონებელ იყო ძედ ... მატათანისა, ლ. 3,24 E, 31 E.

მატთან: ელეზარ შვა მატთან [ხაზ.], მ. [მოთხ.] შვა იაკობ, მ. 1,15 C; რომელ საგონებელ იყო ძედ ... მატათანისა, ლ. 3,24 D, 31 C.

მატოფოხ: მატოფოხ [წოდ.] ერქუა სახელი, მ. 9,9 C.

მატითი ნ. მატათი.

მედეა: რომელ საგონებელ იყო ძედ ... მედეასა, ლ. 3,31.

მედექი: რომელ საგონებელ იყო ძედ ... მედექისა, ლ. 3,24,28.

მენან: რომელ საგონებელ იყო ძედ ... მენანისა, ლ. 3,31.

მოსე : ეჩუენნეს მათ მოსე [სახ.] და ელია, მ. 17,3; რომელნი იყვნეს მ. და ელია, ლ. 9,30; ჰქონან მ. და წინაწარმეტყუელნი, ი. 16,29; არს შემასმენელი თქუენი მ., ი. 5,45; არს, რომელი ძვრის მეტყუელ არს თქუენთჳს, მ., იქვე C; რომელი ბრძანა მ. [მღთვ.], მ. 8,4; მრ. 1,44; მ. ამცნო წიგნი განტევებისაჲ მიცემად და განტევებად, მ. 19,7; მ. ბრძანა წიგნი განტევებისაჲ მიცემად და განტევებად, მრ. 10,4; მ. გულ-ფიცხელობისა თქუენისათჳს გიბრძანა განტევებად ცოლთა თქუენთაჲ, მ. 10,8; გულ-ფიცხელობისა თქუენისათჳს დაწერა მ. მცნებად ეგე, მრ. 10,5; მ. ესრე თქუი, მ. 22,24; მ. თქუა, მრ. 7,10; ვწ გამცნო თქუენ მ., მრ. 10,3; მ. ესრეთ დამიწერა ჩუენ, მრ. 12,19; ლ. 20,28; ვა უბრძანა მ. საწამებელად მათა, ლ. 5,14; რომელი დაწერა მ. შჯულსა და წინაწარმეტყუელთა, ევაოეთ, ი. 1,45; ვა-იგი მ. იღამილა გუელი უდაბნოსა, ი. 3,14; არა მ. მოგცა თქუენ პური ზეცით, ი. 6,32; ანუ არა მ. მოგცა თქუენ შჯული, ი. 7,19; ამისთჳს მ. მოგცა თქუენ წინადაცუეთაჲ, ი. 7,22; მოსეცა აუწყა მაყულოვანსა მას ზედა, ლ. 20,37; მოსხეს ეტყოდა ლმერთი, ი. 9,29; ჩუენ

მოსეს [ნათ.] მოწაფენი ვართ, ი. 9,28; C; არა თუ მოსესგან არს, ალ მამათავან, ი. 7,22; ეჩუენა მათ ელია მოსხეს [ნათ.] თანა, მრ. 9,4; ექმნეთ აქა სამ ტალავარ: ერთი შენთჳს, ერთი მოსხესთჳს და ერთი ელიადსთჳს, მრ. 9,5; შჯული მოსეს მიერ მოეცა, ი. 1,17; ექნეთ აქა სამ ტოლავარ: ერთი შენდა, ერთი მოსესა (მოსსა C), ერთი ელიადსა, მ. 17,4; ლ. 9,33; ეჩუენა მას ელია მოსხეთრთ, მრ. 9,4 C; უკუეთუშცა გრწმენა მოსხსი (—ესი CD), ი. 5,46; რა არა განქარდეს შჯული მ. (—ესი CD), ი. 7,23; უკუეთუ მოსესი და წინაწარმეტყუელთაჲ არა ისმინეს, ლ. 16,31; არა აღმოგიკითხავსა წიგნსა მოსესსა, მრ. 12,26; ჯერ-არს აღსრულებად ყოველივე წერილი შჯულსა მ, ლ. 24,44; შჯულსა მისებრ მოსესისა, ლ. 2,22; იწყო მოსესითგან (მოსსითგან C) და ყოველთა წინაწარმეტყუელთა, ლ. 24,27; შჯული იგი ჰელითა მოსესითა მოეცა, ი. 1,17 C; ექმნეთ სამი ტალავარი: ერთი შენდა, ერთი მოსესსა, ერთი ელიადსა, მრ. 9,5 C; ჩუენ მოსესნი ვართ მოწაფენი, ი. 9,28; საყდართა მოსესთა დასხდენ მწიგნობარნი და ფარისევლნი, მ. 23,2.

6

ნახონ, ნახონ : ამინადაბ შვა ნახონ [სახ.], ნ. [მღთვ.] შვა სალმონ, მ. 1,4 C; რომელ საგონებელ იყო ძედ ... ნახონისა, ლ. 4,12.

ნაგე : რომელ საგონებელ იყო ძედ ... ნაგესა (ნაგსა C), ლ. 3,25.

ნათან : რომელ საგონებელ იყო ძედ ნათანისა, ლ. 3,31.

ნათანაელ : პოვა ფილიპე ნათანაელ (—ელი C), ი. 1,45; იყვნეს ზოგად სი-

მონ-პეტრე და თომი და ნ., ი. 21,2; იხილა რაჲ იესუ ნათანაელი, ი. 1,47; ჰრქუა მას ნათანაელ [მღთვ.], ი. 1,46, 48; მიუგო მას ნ. და ჰრქუა, ი. 1,49.

ნაუმ, ნაომ : რომელ საგონებელ იყო ძედ ... ნაუმისა (ნაომისა E), ლ. 3,25.

ნაქორ : რომელ საგონებელ იყო ძედ ... ნაქორისა, ლ. 3,34.

ნემან ასურ : არავენი მათგანი განიკურნა, გარნა ნემან ასური, ლ. 4,27..

ნერი : რომელ საგონებელ იყო ძედ ...
ნერისა (ნორისა E), ლ. 3,27.

ნეფთალემ : ქუეყანია ზაბულონისი
და ქუეყანია ნეფთალემისი, მ. 4,15 C;
... ნეფთალემისა, იქვე DE; მოვიდა და
დაემკვდრა ... საზღვართა ზაბილონისა-
თა და ნეფთალემისათა (ნეფთალემის-
თა C), მ. 3,13.

ნეკოდემოს : იყო ვინმე კაცი ფარი-
სეველთაგანი, სახელით ნეკოდემოს (—
ოზ C) [ხაზ.], ი. 3,1; მოვიდა ნეკოდე-
მოსცა, ი. 19,39; ჰრქუა მას ნეკოდემოს
(—ოზ C) [მოთხ.], ი. 3,4; მიუგო ნ. და
ჰრქუა, ი. 3,9; ჰრქუა მათ ნ., ი. 7,50;

ნოე, ნოვე : ვიდრემდე შევიდა ნოვე
[ხაზ.] კილოზნად, მ. 24,38; რომელ
საგონებელ იყო ძედ ... ნოვება (ნოსა
C), ლ. 3,36; ვიდრე დღედმდე შესლ-
ვად ნ. (ნოესა C) კილოზნად, ლ. 17,
27; ე-ივი დღენი ნოესნი, ეგრე იყოს
მოსლვა იგი ძისა კაცისა, მ. 24,37
C; ე-ივი დღეთა მათ ნოვესთა, ეგრეთ
იყოს მოსლვა ძისა კაცისა, იქვე DE;
ე-ივი იყო დღეთა ნ. (ნოესთა C), ეგ-
რეთვე იყოს დღეთა მათ ძისა კაცისათა,
ლ. 17,26.

ო

ოანა, ონა : რომელ საგონებელ იყო
ძედ ... ოანასა (ონანსა E), ლ. 3,27.

ოზია : იორამ შვა ოზია [ხაზ.], ო.
[მოთხ.] შვა იოსათმ, მ. 1,6 C.

პ

პეტრე : სიმონ, რომელსა ერქუა პეტ-
რე [წრფ.], მრ. 4,18; სიმონ, რომელსა
ეწოდა პ., მ. 10,2; სიმონ, რომელსა
ჰრქუა პ., ლ. 6,14.

გამოვიდა პ. [ხაზ.] ნაით, მ. 14,29;
განოვიდა პ., ი. 20,3; მოუტდა მას პ.
მ. 16,22; მოუტდა იესუს პ., მ. 18,21;
წარიყვანა იესუ პ. და იაკობ და იოვან-
ნე, მ. 17,1 მრ. 9,2; 14,33; ლ. 9,28;
წარიყვანა პ. და ორნი ძენი ზებედესნი,
მ. 26,37; მრ. 14,54; ლ. 22,54; პ. მის-
დევდა მას შორით, მ. 26, 58; პ. უდა
ეზოსა შინა, მ. 27,69; დაჰსდვა სახელი
სიმონს პ., მრ. 3,16; არაივინ უტევა მი-
დევნებად მის თანა, გარნა პ და იაკობ,
მრ. 5,37; ლ. 8,51; ჰითხვიდეს მას თჳ-
საგან პ. და იაკობ და იოვანე და ან-
დრეა, მრ 13,3; პ. უმეტს-ლა უფროდს
იტყოდა, მრ. 14,31; ე-ა იყო პ. ეზოსა
მას შინა, მრ. 14,66; გამოვიდა პ. გა-

რეშესა მას ეზოსასა, მრ. 14,68; პ. და
მისთანანი დამძიმებულ იყვნეს ძილითა,
ლ. 9,32; წარავლინა პ. და იოვანე, ლ.
22,8; პ. აღდგა, ლ. 24,12; პ. დგა კარ-
თა თანა გარეშე, ი. 18,16; შეიყვანა პ.,
ი. 18,16; შეწუნა პ., ი. 21,17; მოიქცა
პ., ი. 21,20; დაჯდა პეტრეცა შორის
მათსა, ლ. 22,55; იყო მათ თანა პ., ი.
18,18.

მიუგო პ. [მოთხ.] და ჰრქუა მას, მ.
14,28; 15,15; მრ. 8,29; 14,29; მიუგო
პ. და ჰრქუა იესუს. მ. 17,4; 19,27; მრ.
9,5; მიუგო პ. და ჰრქუა, მ. 26,33; ლ.
9,20; ჰრქუა პ., მ. 17,26; ლ. 8,45; 18,
17; ჰრქუა მას პ., მ. 26,35; ლ. 12,41;
18,28; 22,60; ი. 13,6,8,37; 21,15,16,
17; ჰრქუა პ. იესუს, ლ. 9,33; მერმეცა
უვარ-ყო პ. ფიცით, მ. 26,72; მერმე
კულად უვარ-ყო პ., ი. 18,27; იწყო პ.
შეჩუენებად და თიცად, მ. 26,74; მრ.

14,71; გან-რე-იყვანა იგი პ., მრ. 8,32; იწყო პ. სიტყუად მისა, მრ. 10,28; პ. თქუა, ლ. 22,58; რომელსა წარჰკუეთა პ. ური, ი. 18,26 C; ესე იგი ისილა პ., ი. 21,21.

თავადი მიექცა პეტრეს. მ. 16,23; მოუწდეს ... და ჰრქუეს პ., მ. 17,24; მოუწდეს პ., რომელნი-იგი დიდრაგმასა მოჰდიდეს, იქვე C; უსწრო იესუ და ჰრქუა პ., მ. 17,25; (იესუ) მოვიდა ... და ჰრქუა პ., მ. 26,40; მრ. 14,37; მოუწდეს მუნ მდგომარენი იგი პ., მ. 26,73; მოგესენა პ. სიტყუად იგი იესუდსი, მ. 26,75; მრ. 14,72; ლ. 22,61; არაიის უფლო მიდევნებად მის თანა, გარნა პ. და იაკობს, მრ. 5,37 C; შეჰრისხნა პ. და ჰრქუა მას, მრ. 8,33; მოგესენა პ. და ჰრქუა მას, მრ. 11,21; წინაშე მდგომელნი იგი ეტყოდეს პ., მრ. 14,70; უთხარი მოწაფეთა მისთა და პ. მრ. 16,7; მოიქცა უფალი და მიჰხედა პ., ლ. 22,61; ჰრქუა იესუ პ., ი. 18,11; ჰრქუა მჯეველმან მან მეკარემან პ., ი. 18,17; ჰრქუა პ. მოწაფემან მან, ი. 21,7.

მოვიდა იესუ სახიდ პეტრესა, მ. 14 C; იყო ფილიპე ბეთსაიდაძო, ქალაქისაგან ანდრეასისა და პ., ი. 1,44; ერთი იგი მოწაფე წინა რბიოდა უადრეს პ., ი. 20,4; რომელი მოვიდა პირველად პ. საფლავად, ი. 20,8; გეტყვ შენ, პეტრე [როდ.] ლ. 22,34; იყო-ანდრეა, ძმად პეტრესი, ი. 1,40 C; მოვიდა იესუ სახლსა პეტრესსა, მ. 8,14; იყო ფილიპე ბეთსაიდაძო, ქალაქით ანდრეასით და პეტრესით, ი. 1,44 C.

[ნ. კ. სიმონ-პეტრე].

პილატე: ეა დაჯდა პილატე [ხაზ.] საყდართა ზედა, მ. 27,19; პ. ეტყოდა მათ, მრ. 15,14; პ. ჰკითხვიდა მას და ჰრქუა, ლ. 23,3 C; იქმნნეს მეგობარ პ. და ჰეროდე ურთიერთას, ლ. 23,12; და

იმოუწრნეს ჰეროდე და პ. მას დღესა შინა, იქვე C; გამოვიდა პ. (+ცა C) მათა გარე, ი. 18,29; შევიდა პ. კულად ტაძრად, ი. 18,33; გამოვიდა კულად პ. გარე, ი. 19,4.

ჰრქუა მას პ. [მოთხ.], მ. 27,13; ი. 18,37,38; 19,10; ჰრქუა მით პ., მ. 27,17,22,65; ი. 18,31; 19,5,6,15,22; ეა იხილა პ., მ. 27,24; მაშინ უბრძანა პ. მიცემად მას, მ. 27,58 C; უბრძანა მას პ., ი. 19,38; ჰკითხა მას პ. და ჰრქუა, მრ. 15,2,4; ლ. 23,3; პ. მიუგო და ჰრქუა მათ, მრ. 15,9,12; ი. 18,35; რომელთა-იგი პ. სისხლი შეჰრია მსხუერპლთა მათთა თანა, ლ. 13,1; პ. ჰრქუა მღვდელთ მოძღუართა და ყოველსა ერსა, ლ. 23,4; პ. მოუწოდა მღვდელთ მოძღუართა მათ და მიუგონობართა და ერსა მას, ლ. 23,13; მერმე პ. მოუწოდა მათ, ლ. 23,20; მერმე პ. იწყო სიტყუად, იქვე C; მაშინ პ. საჯა თხოვისაებრ მათისა, ლ. 23,24; პ. განაჩინა აღსრულებად თხოვა იგი მათი, იქვე C; მაშინ მიიყვანა პ. იესუ, ი. 19,1; მის ეამსა მიიყვანა იესუ პ. [მოთხ.!] და გუემი იგი, ი. 19,1 C; დაწერა ფიცარი პ., ი. 19,19.

მისცეს იგი პილატეს მთავარსა, მ. 27,2; მრ. 15,1; ესე მოუტდა პ., მ. 27,58 C; ლ. 23,52; ვიდრემდე უკრდაცა პ. ფრიად, მრ. 15,5; ხ პ. უკრდა, მრ. 15,44; პ. უნდა მომადლეგად ერისაჲ მის, მრ. 15,15; პ. რაჲ ესმა გალილეაჲ, ლ. 23,6; მიუძღუნა იგი პ., ლ. 23,11; ოდეს ესმნეს პ. სიტყუანი ესე, ი. 19,8,13; ამის გამო უნდა პ. განტყევებად მისი, ი. 19,12; ეტყოდეს პ. მღვდელთ მოძღუარნი ჰეროთანნი, ი. 19,21; ჰეროთანთა მათ ... ჰკითხეს პ., ი. 19,31; (ჰურიანი) ჰვეედრებოდეს პ., იქვე C; ამისა შემდგომად ჰკითხა პ. ოსებ, ი. 19,38; ევედრებოდა პ. ოსებ არიმათიე-

ლი. იქვე C; ესე მოვიდა პილატესა, მ. 27,58; შეკრბეს მღვდელთ მოძღუარნი და ფარისეველნი პ., მ. 27,62; შევიდა პ., მრ. 15,43; მოიყვანეს იგი პ., ლ. 23,1; წარდგა წინაშე პ., ლ. 23,52 C; მთავრობასა პონტიელისა პილატესხა

(პილატსსა C) ჰურიასტანს... იყო სიტუაჲ ღმრთისაჲ, ლ. 3,1.

პონტიელ, პონტიელ: მსაჯულებასა პონტიელისა პილატსსა ჰურიასტანსა ზედა, ლ. 3,1 C; მთავრობასა პონტიელისა პილატესსა ჰურიასტანს, ლ. 3,1.

რ

რაქელ: რაქელ (პრაქელ C) სტიროდა შვილთა თჳსთა, მ. 2,18.

რეგავ: საგონებელ იყო ძედ... რეგავისა, ლ. 3,35.

რესა: საგონებელ იყო ძედ... რესაჲსა (რს. C), ლ. 3,27.

რეჲაბ: სალმონ შვა ბოობ რეჲაბისგან, მ. 1,5 C.

რაობაჲ: სალმონ შვა რაობაჲ [ხაზ.], რ. [მომთ.] შვა აბია, მ. 1,7 C.

რუთ: ბოობ შვა იობედ რუთისგან, მ. 1,5 C.

რუფე: მოიყვანეს... სუმონ ვინმეკრიონელი, მომავალი ველით, მამაჲ ალექსანდრესი და რუფესი (პრ. C), მრ. 15,21.

ს

სადუკ: აზორ შვა სადუკ [ხაზ.]. ხ. [მომთ.] შვა აქიმ, მ. 1,14 C.

სალა: რომელ საგონებელ იყო ძედ... სალაჲსა, ლ. 3,35.

სალათიელ: იეჲონია შვა სალათიელი, სალათიელმან შვა ზორობაბელ, მ. 1,12 C; რომელ საგონებელ იყო ძედ... სალათიელისა (სალათელისა D), ლ. 3,27.

სალმონ, სალმუნ: ნასონ შვა სალმონ [ხაზ.], მ. 1,4 C; ხ. [მომთ.] შვა ბოობ რეჲაბისგან, მ. 1,5 C; რომელ საგონებელ იყო ძედ... სალმონისა (სალმუნისა DE), ლ. 3,32 C.

სალომე: რომელთა თანა (რომელ C) იყო... სალომე [ხაზ.], მრ. 15,40; მარიაჲ მადანელმან და მარიაჲ იაკობისმან და ხ. [მომთ.] იყიდეს ნელსაცხებელი, მრ. 16,1.

სეთ: რომელ საგონებელ იყო ძედ... სეთისა (სეთ. E), ლ. 3,38.

სემ: რომელ საგონებელ იყო ძედ... სემისა, ლ. 3,36.

სემეი: რომელ საგონებელ იყო ძედ... სემეისა, ლ. 3,26.

სერუქ, სირუქ: რომელ საგონებელ იყო ძედ... სერუქისა (სირ. C), ლ. 3,35.

სიჲონ, სჲჲონ, სჲჲეონ: ანუ არა (პრქჲან) ძმთა მისთა... სიჲონ [წმრ.] და იუდა, მ. 13,55 C; რომელსა სახელი ერქუა ხ., მ. 27,32 C; იხილნა ორნი ძმინი: ხ. [ხაზ.]... და ანდრია, მ. 4,18; იხილნა ხ. და ანდრეა, მრ. 1,16; ათორმეტთა მათ მოციქულთა სახელებს ესე არს: პირველად ხ., მ. 10,2; ანუ არა (არიანა) ძმანი მისნი იაკობ და იოსებ და ხ. და იუდა, მ. 13,55; მისდევდა მას ხ. და მისთანანი, მრ. 1,36; გაჲოიჩინი... ხ., რომელსა ჰქუა პეტრე. და ანდრეა... და ხ., რომელსა ერქუა მოჲურნე, ლ. მ,14,15; პოვა მან პირველად ძმაჲ თჳსი ხ., ი. 1,41; შენ

ბარ სიმონ, ი. 1,42; რომლისაჲ სახელი სუმონ [სახ.] ლ. 2,25; აკურთხნა იგინი ხ. (სუმონ D) [მოთხ.] ლ. 2,34; მიუგო ხიმონ და ჰრქუა, ლ. 5,5; 7,43; დაჰსდვა სახელი ხიმონს პეტრე, მრ. 3,16; ჰრქუა ხ., ლ. 5,4; იესუ ჰრქუა ხ., ი. 5,10 C; მოუქცა დედაცაჲ მას და ხ. ეტყოდა, ლ. 7, 44; ნანდვლვე აღდგა უფალი და ეჩუნა ხ., ლ. 24,34; იესუ იყო რად ბეთანიაჲ, სახლსა ხიმონის კეთროვინასაჲ, მ. 26,6; მრ. 14,3; იტყოდა იუდას ხ. ისკარიოტელსა, ი. 6,71 D; ეშმაკი შესრულ იყო გულსა იუდასსა, ხ. ისკარიოტელისასა, ი. 13,2; იტყოდა იუდას ხუმონის სკარიოტელისათჳს, ი. 6,71 C; მოვიდეს სახედ ხიმონისა და ანდრეასა, მრ. 1,29 C; რომელ საგონებელ იყო ძედ ... ხუმონისა, ლ. 3,30; ნეტარ ხარ შენ, ხიმონ [წოდ.] მ. 16,17; რასა ჰგონებ შენ, ხ., მ. 17,25; ხ., გძინავსა, მრ. 14,37; ნუ გეშინინ შენ, ხ., ლ. 5,10; ხ., მიქუს რადმე შენდა სიტყუად, ლ. 7,40; ხ., ხ., აჲ ესერა ეშმაკმან გამოგიზოვნა თქუენ, ლ. 22,31; ხუმონ, გძინავსა შენ, მრ. 17,37 L; იხილა სიმონ და ანდრია, ძმად ხიმონისი, მრ. 1,16 C; სიდედრი ხ. დავრდომილ იყო მჭურვალეებითა, მრ. 1,30; სიდედრი ხ. შეპყრობილ იყო სიციხითა დიდითა, ლ. 4,38; ანუ არა ესე არსა ... ძმად იაკობისი და იოსებისი, იუდაჲსი და ხ., მრ. 6,3; შევიდა ერთსა მას (ნავსა), რომელი იყო ხ., ლ. 5,3; ხ ესე ვერ იყო ბეთანიაჲ სახლსა ხიმონისსა, განბოკლებულსასა, მ. 26,6 C; მოვიდა სახლსა ხ. და ანდრეასსა, მრ. 1,29; შევიდა სახლსა ხ., ლ. 4,38; იტყოდა იუდას ხ., ისკარიოტელსა, ი. 6,71 E; დაწო პური და მისცა იუდას ხ., ისკარიოტელსა, ი. 13,26; თქუა ... იუდა ხიმონისმან, ისკარიოტელმან, ი. 12,4; რა მისცეს იგი

იუდა ხ., სკარიოტელმან, ი. 13,2 C; რომელი იყენეს ზიარნი ხიმონისნი, ლ. 5,10.

[წ. კ. სიმონ იონაჲს-ი, სიმონ კანანელ, სიმონ მოშურნე, სიმონ-პეტრე, სუმონკლდე, სუმონ კვრინელ].

ხიმონ იონაჲს-ი: სიმონ იონაჲსო, გიყუარ მე, ი. 21,15, (ს. მონ. C) 17; ხ. ა., გიყუარა მე, ი. 21,16.

ხიმონ კანანელ: ათორმეტთა მათ მოციქულთა სახელები ესე არს: ... ხიმონ კანანელი და იუდა ისკარიოტელი, მ. 10,4; დაჰსდვა სახელი ... თადეოზ და ხ. კ., მრ. 3,18; დასდვა სახელი ... თადეოს და სიმონს კანანელსა, იქვე C.

ხიმონ მოშურნე: გამოირჩინა ... იოკობ ალფესი და ხიმონ მოშურნე, ლ. 6,15 C.

ხიმონ-პეტრე: მიჰსდევდა იესუს ხიმონ-პეტრე [სახ.], ი. 18,15; ხ. დგა და ტყეობდა, ი. 18,25; იყენეს ზოგად ხ. და თომა, ი. 21,2; გამოვიდა ხ., ი. 21,11; მოვიდა ხიმონ-პეტრეცა, ი. 20,6; მიუგო ხ. და ჰრქუა მას, მ. 16,16; ი. 6, 68; ვა იხილა ხ., ლ. 5,8; ჰრქუა მას ხ., ი. 13,9,36; ჰრქუა მათ ხ., ი. 13,24; წამ-უყენა მას ხ., ი. 13,24; იესუ ჰრქუა ხიმონ-პეტრეს, ლ. 5,10; ი. 21,15; ხ. აქუნდა მახვლი, ი. 18,10; ხ. ვა ესმა, რ უფალი არს, ი. 21,7; მოვიდა ხიმონ-პეტრესა. ი. 13,6; 20,2; იყო ანდრეაცა, ძმად ხიმონ-პეტრესი, ი. 1,40; ჰრქუა მას ... ძმამან ხიმონ-პეტრესმან, ი. 6,8.

ხირუქ ნ. სერუქ.

ხოლომონ: დავით მეფემან შვა ხოლომონი, მ. 1,6 C; ხ. [მოთხ.] შვა რობოამ, მ. 1,7 C; არცაღა ხ. ყოველსა დიდებულსა თჳსსა შემოოსა ვა ერთი ამათგანი, მ. 6,29 C; ლ. 12,27 C; არცაღა ხოლომონმან ..., მ. 6,29; ლ. 12.

27; მოვიდა სმენად სიბრძნისა ხოლო-
მონისა; და აჰა უფროჲს ხ. არს აქა,
მ. 12,42 C; ლ. 11,31 C; მოვიდა ...სმე-
ნად სიბრძნესა ხოლომონისხა, მ. 12,
42; ლ. 11,31; იქცეოდა იესუ ტაძარსა
მას შინა და სტოვისა ხ., ი. 10,23.

ხუზონ-კლდე: რქუი... ანდრია, ძმა-
მან ხუზონ-კლდისამან, ი. 6,8 C.

ტ

ტიმე: ძმ ტიმეხი (ტიმსი C) ბარტი-
მოს, ბრძამ, ჯდა მთხოველად გზასა თა-
ნა, მრ. 10,46.

ფალიფ, ფალექ: რომელ საგონებელ
იყო ძედ... ფალიფისა (ფალექისა C),
ლ. 3,35.

ფანუელი: მუნ იყო ანნა წინაწარმე-
ტუეული, ასული ფანუელისი (ფანუელი-
სი DE), ლ. 2,36 C.

ფარეზ, ფარძ: იუდა შეი ფარძ
[ხახ.] დი ზარა თამარისგან; და ფარეზ
[მოთხ.] შეა ესრომ, მ. 1,3 C; რომელ სა-
გონებელ იყო ძედ... ფარეზისა, ლ. 3,33.

ფილიპე: ათორმეტთა მათ მოცი-
ქულთა სახელები ესე არს... ფი-
ლიპე [ხახ.] და ბართლომე, მ. 10,3;
დაჰსდვა სახელი... ანდრეა და ფ., მრ.
3,18; გამოირჩინა... ფ. და ბართლომე,
ლ. 6,14; (იესუ) პოვა ფ., ი. 1,43; იყო
ფ. ბეთსაიდაჲთ, ი. 1,44; მოვიდა ფ., ...
მოვიდეს ანდრეა და ფ., ი. 12,22;
პოვა ფ. [მოთხ.] ნათანელ, ი. 1,45;

ქოზა: (იყენეს მის თანა) მარია... და
იოჰანა, ცოლი ქოზაისი, ლ. 8,3.

ხუზონ კვრინელ: მოიყვანეს პაპრა-
კად თანა-წარმავალი ხუზონ ვინმე კვრი-
ნელი (კვრინელი C), მრ. 15,21; შეიყ-
რეს ხ. (სიმონ CE) ვინმე კ., ლ. 23,26;
პოვეს კაცი კვრინელი, სახელით ხიმონ.
მ. 27,32.

ხუსანა: (მის თანა იყენეს C) იოჰანა,
...ხუსანა და სხუანი მრავალნი, ლ.
8,3.

უ

ურია: დავით მეფემან შეა სოლომო-
ნი ურიამს ცოლისგან. მ. 1,6 C.

ფ

ჰრქუა მას ფ., ი. 1,46; 14,8; ჰრქუა ფ.,
ი. 6,7; დასდვა სახელი... ანდრიას და
ფილიპეს, მრ. 3,18 C; ჰრქუა ფ., ი. 6,5;
ესენი მოუტდეს ფ., ი. 12,21; შეაყენა იგი
საპყრობილესა ეროლიასთჲს, ცოლისა
ფ. [ნათ.], ძმისა თუხისი, მ. 14,3; მრ.
6,17 C; მსაჯულებასა... ფ., ძმისა მისი-
სა..., ლ. 3,1 C; ვიდრე ფ. მოწოდებულ-
მდე შენდა... გიხილე შენ, ი. 1,48 C;
შესუა საპყრობილესა ჰეროლიასთჲს,
ცოლისა ფილიპესა, ძმისა მისისა, მრ.
6,17; ვიდრე ფ. კმობადმდე შენდა...
გიხილე შენ, ი. 1,48; არლარა მიცი მეა,
ფილიპე [წოდ.], ი. 14,9; მეოთხედ მთავ-
რობასა გალილესა ჰეროდესსა და ფი-
ლიპესხა, ძმისა მისისასა, მეოთხედ მთავ-
რობასა იტურეას და ტრაქონელთა სო-
ფელსა, ლ. 3,1.

[6. კ. კესარიი ფილიპსს-ი].

კ

კრიხტე: რომელსა ჰრქვან კრიხტე
[წოდ.], მ. 1,16 C; 27,17,22; ი. 4,25;

უკუეთუ შენ ხარ ქრისტე, ძე ღმრთისა, მ. 26,63 C.

სადა შობად არს ქ. [ხან.], მ. 2,4; ნუშპო ესე არს ქ., მ. 12,23 C; ესე არს ქ., ლ. 4,41; ი. 7,26,41; ნუშპუ ესე არს ქ., ი. 4,29; უკუეთუ ეგე არს ქ., ლ. 23,35; შენ ხარ ქ., მ. 16,16; მრ. 8, 29; ლ. 4,41; 9,20; 22,67; ი. 6,69; 11, 27; შენ ხარა ქ., მრ. 14,61; შენ თუ ხარ ქ., ლ. 23,39; უკუეთუ შენ ხარ ქ., ძმ ღმრთისად, მ. 26,63; უკუეთუ შენ ხარ ქ., ი. 10,24; უკუეთუ არა ხარ ქ., ი. 1,25; იგი არს ქ., მ. 16,20; ნუშპუ იგი არს ქ., ლ. 3,15; ერთი არს მოძღუარი თქუენი ქ., მ. 23,8; ერთი არს წინამძღუარი თქნი ქ., მ. 23,10; მე ვარ ქ., მ. 24, 5; მე არა ვარ ქ., ი. 1,20; 3,28; აქა არს ქ., მ. 24,23; მრ. 13,21; იცოდეს იგი, ვ'დ ქ. არს, მრ. 1,34; ქ. ძე არს დავითისი, მრ. 12,35; ქ., მეუფე ისრაჲლისად, გარდამოგედინ აწ უჯარათ, მრ. 15,32 C; რომელ არს ქ. უფალი, ლ. 2,11; ამა ქ., ტარიგი ღმრთისად, ი. 1,36; რომელ არს თარგმანებით: ქ., ი. 1,41; ქ. ოდეს მოვიდეს, ი. 7 27,31; ნუშპუ გალილეადთ მოსლვად არს ქ., ი. 7,41; მიერე ქ. მოვიდეს, ი. 7,42; მიერ მოსლვად არს ქ., იქვე C; ქ. უუნისადმდე ეგოს, ი. 12,

34; რა გრწმენეს, რ' იესუ არს ქ., ი. 20,31.

იტყოდა თავსა თვსა, ვ'დ ქ. იგი არს მეუფე, ლ. 23,2 C; არა შენ ხარ ქ. იგი, ლ. 23,39 C; ნუშპუ იგი იყოს ქ. იგი, ი. 4,29 C; ესე არს ქ. იგი, ი. 7, 26 C, 41 C; ქ. იგი რაჲმს მოვიდეს, ი. 7,27 C, 31 C; უკუეთუ შენ ხარ ქ. იგი, ი. 10,24 C.

თავისა თვისისა ვერ ძალ-უც ცხოვ-ნებად ქრისტესა, მრ. 15,31; ვ'რ უკუ იტყვან თქუენგანნი ვინმე ქ. ძედ დავითისა, ლ. 20,41; ესრეთ ჯერ-იყო ვენებად ქრისტესა (ქრისტესა CE), ლ. 24, 26,46; ვ'რ ჰგონებთ თქუენ ქრისტეს-თხს (—ესთხს C), მ. 22,42; იტყოდა თავსა თვსა ქრისტედ, ლ. 23,2; აღ-თუ ვინმე-იაროს იგი ქ., ი. 9,22; გვწინაწარმეტყუელებდ ჩუენ, ქრისტე [წოდ.] მ. 26,68; მრ. 14,65; ტყუენვითგან ბაბილოვნისაათ ვიღრე ქრისტესადმდე (—ამდე C) ნითესავი ათოთხმეტ, მ. 1,17; იოჰანეს ესმა საპურობილეს შინა საქმენი იგი ქრისტესნი, მ. 11,2 C; რ' ქ. (—ესნი D) ხართ, მრ. 9,41.

[ნ. კ. იესუ ქრისტე, ქრისტე-მტყუარ. ცრუ-ქრისტე].

ჰ

ჰეროდე: მოძიებად ვალს ჰეროდე [ხან.] და წარწყმედად ყრმისა მაგას, მ. 2,13; რაჲმს მოკლდა (აღესრულა C) ჰ., მ. 2,19; მ. შობისა თვისისა ტაძრობას ჰყოფდა, მრ. 6,21 C; ჰ. (ეროდე C) გეძიებს შენ მოკლვად, ლ. 13,31; იქმნეს მეგობარ პლატე და ჰ. ურთიერთას, ლ. 23,12; და იმოყურნეს ჰ. და პლატე მას ღლესა შინა, იქვე C; არცა ჰ. (ჰო-ვებს), ლ. 23,15.

მაშინ ჰ. [მთხ.] ფარულად მოუწოდა მოგუთა მათ, მ. 2,7; მაშინ ჰ. ვ'ა იხი-

ლა, მ. 2,16; ჰ. ვ'ა იხილა იესუ, ლ. 23,8; ჰ. მაშინ შეიპყრა იოვანე, მ. 14,3; ჰ. ... მზა-უყო პური მთავართა მისთა, მრ. 6,21; რომელი ქმნა ბოროტი ჰ., ლ. 3,19; ჰ. ... შესძინა ესეცა, ლ. 3,19 C; ჰ. (ეროდე C) თქუა, ლ. 9,9; ჰ. შეუ-რაცხ-ყო იგი და ერმან მისმან, ლ. 23, 11; არცა ჰ. (პოა), ლ. 23, 15 C; ამან ჰ. მიავლინა და შეიპყრა იოვანე, მრ. 6,17; ეგულეზის ჰეროდეს მოძიებად ყრმისა მაგის და წარწყმედად ეგე, მ. 2, 13 C; ესმა ჰ. ... ჰამბავი იესუსი, მ. 14,1;

სთნდა ჭეროდეს როკეად იგი მისი, მ. 14,6; ესმა რად შ., თქუა, მრ. 6,16; ეტყოდა იოვანე შ., მრ. 6,18; შ. ეშინოდა იოვანესა, მრ. 6,20; ჰსთნდა შ. და მის თანა მეინაწეთა მათ, მრ. 6,22; შ., ოთხთა საბრძანებელთა მთავარსა ..., ლ. 3,19; ესმა შ. (ეროდეს C), მეოთხედ მთავარსა საქმე იგი, ლ. 9,7; მიუძღუნა იგი შ. ლ. 23,7 E; არქელაოზ შეფობს ჭურიასტანსა ზედა შ. [ნათ.] წილ, მ. 2,22; რა არა შიაკციონ ჭეროდესა, მ. 2,12; იყო მუნ ვიდრე აღსრულებადმდე შ. (—სა C), მ. 2,14; (იყვნეს მის თანა)... იოჰანა, ცოლი ქოზამსი, ეზოჲს მოძღურისა ჭეროდესი (—ერ. C), ლ. 8,3; ჯელმწიფებისაგან (საბრძანებელისაგან C) შ. არს (იესუ), ლ. 23,7 CE; მეოთხედ მთავრობასა გალილეას ჭეროდესხა ლ. 3,1; მსაჯულებასა მეოთხისა მის ჯელმწიფებისა გალილეელთა ზედა შ., იქვე C; ჯელმწიფებისაგან ჭეროდესისა არს (იესუ), ლ. 23,7 D; იყვნეს დღენი შობისა ჭეროდესნა, მ. 14,6; რაჲჲს შობისა დღენი იყვნეს შ., იქვე C.

ჭეროდე მეფე. ჭეროდე მეფე: შეწუნა ჭეროდე მეფე, მრ. 6,26; ჰრქუა ჭეროდე მეფემან ქალსა მას, მრ. 6,22; ე'ა ესმა ესე ჭეროდე მეფეხა, მ. 2,3; ესმა ჭეროდეს მეფეხა, მრ. 6,14; ესმა მეფეხა ჭეროდეს, იქვე C; იყო დღეთა მათ ჭეროდე მეფეხა ჭურიასტანისათა მღლელი ვინმე, ლ. 1,5; დღეთა ჭეროდე მეფეხათა (ჭეროდეს მ. C)... მოგუნი აღმოსავალით მოვიდეს, მ. 2,1; ხ' იყო დღეთა მათ ჭეროდე მეფეხა მის ჭურიასტანისათა მღლელი ვინმე, ლ. 1,5 C.

ჭეროდია, ეროდია: ჭეროდია ჰემტერი მას, მრ. 6,19 C; ჭეროდიას გულსედგა მისი, იქვე DE; შეაყენა საყრობილედ ჭეროდიასთჲს (ერ. ED), მ. 14,3; მრ. 6,17; ამხილებდა მას შ., ლ. 3,19; როკვიდა ისული ჭეროდიასი (ერ. DE) შორის, მ. 14,6 C; შევიდა ისული იგი შ. და როკვიდა, მრ. 6,22;

ჭრაქელ ნ. რაქელ.

ჭრუფე ნ. რუფე.

ბ. გეომბრაფიული სახელები

ა

აბილცნე : ლჯსანისა მეოთხედ მთავრობასა აბილცნეს, ლ. 3,1.

აბი(ღა)ნელ : მსაჯულებასა... მეოთხისა მის კელმწიფისა ლუსინაისა აბი(ღა)ნელთა ზედა, ლ. 3,1 C.

არიმათია : მოვიდა კაცი მდიდარი

არიმათიათ, მ. 27,57; იყო იგი ა., ლ. 23,51; რომელი იყო ა., ი. 19,38.

[ნ. კ. იოსებ არიმათიელ].

ახურეთ [ხირია] : ესე აღწერად პირველ იყო მთავრობასა ახურეთს კვრინცსა, ლ. 2,2; განითქუა ჰამბავი მისი ყოველსა მას ახურეთსა, მ. 4,24.

ბ

ბაბილოფნ, **ბაბილონ** : ზემდგომად ტყუეობისა მის ბაბილოფნისა იეჰონია ზუა სალათიელი, მ. 1,12 C; დავითისითგან ვიდრე ტყუეობამდე ბაბილონისა ნათესავი ათორმეტ, მ. 1,17 C; იოაკიმ ზუა იეჰონია და ძმანი მისნი ტყუეობასა მას ბაბილოფნისა, მ. 1,11 C; ტყუენვითგან ბაბილონისაათ (—ოენ. D) ვიდრე ქრისტესამდე ნათესავი ათოთხმეტ, მ. 1,17 C.

ბეთანია : იყო ბეთანია მახლობელ იერუსალმსა, ი. 11,18; იესუ იყო რად ბეთანიაჲ, მ. 26,6; მრ. 14,3; ვრ გა მოვიდეს იგინი ბეთანიაათ, მრ. 11,12; იყო ვინმე უძლური ლაზარე ბ., ი. 11,1; მოვიდეს ბეთაგელ და ბეთანიალ, მ. 21,1; განვიდა გარე ქალაქით ბ., მ. 21,17; რაემს მიეახლნეს იერუსალმს, ბეთაგელ და ბ., მრ. 11,1; გამოვიდა ბ. ათორმეტთა თანა, მრ. 11,11; ვა მიეახლა ბეთაგელ და ბ., ლ. 19,29; ვა მოვიდა იესუ ბ., ი. 11,17; იესუ... მოვიდა ბ., ი. 12,1; განიყვანა იგინი ვიდრე ბეთანიალმდე, ლ. 24,50.

ბეთაბრა : ესე ბეთაბრას იყო, წიად იორდანესა, ი. 1,28.

ბეთაგე : ვა... მოვიდეს ბეთაგელ და ბეთანიალ, მ. 21,1; რაემს მიეახლნეს იერუსალმს, ბ. (ბეთაგელ C) და ბეთანიალ, მრ. 11,1; ვა მიეახლა ბ. და ბეთანიალ, ლ. 19,29.

ბეთეზდა : რომელსა ჰრქვან ებრაელებრ ბეთეზდა (ბეთესდა C), ი. 5,2.

ბეთლემ : რომელსა ჰრქვან ბეთლემ (წრფ.), ლ. 2,4; იესუ ქრისტეს შობასა ბეთლემს ჰურიასტანისასა... მოგუნნი

აღმოსავლით მოვიდეს, მ. 2,1; მათ

ჰრქუეს : ბ. ჰურიასტანისასა (შობად არს ქრისტე), მ. 2,5; რომელნი იყენეს ბ., მ. 2,16 C; თესლისაგან დავითისა და ბეთლემით დაბით... ქრისტე მოვიდეს, ი. 7,42; წარავლინა ბეთლემდ და ჰრქუა მათ, მ. 2,8; განვიდეთ ჩუენ ვიდრე ბეთლემდმდე, ლ. 2,15; და შენ, ბეთლემ [წრფ.], ქუეყანად ეგე იუდაისი, არასადა უმრწემეს ხარ მთავართა შორის იუდაისთა, მ. 2,6; წარავლინა მოწყუედად ყოველთა ჩხვლთა ყრმათა ბეთლემისაათ, მ. 2,16.

ბეთსაიდა : რომელსა ჰრქვან ბეთსაიდა (—და D), ლ. 9,10; იესთ ფილიპე

ბეთსაიდაჲთ, ი. 1,44; რომელი იყო ბ. (—ადო. C) გალილეაჲსაჲთ, ი. 12,21; აძძულა... წარძლუნვად ბეთსაიდად, მრ.

6,45 C; მოვიდეს ბ., მრ. 8,22; ეაჲ ჰენ- და, ბ. (ბელს. D) [წოდ.], მ. 11,21; ლ. 10,13.

ბ

გადერელ: წიაღჲდა იგი მიერ წიაღ სოფელსა მას გადერელთაჲსა, მ. 8,28 C.

გალილეა: გზაჲჲ ზღუსაჲ წიაღ იორდანესა, გალილეაჲ წარმართთაჲ; მ. 4,15; პილატეს რაჲ ესმა გ., ლ. 23,6; ევრთა იქცევოდეს იგინი გალილეაჲსა, მ. 17,22; წინა-გიძღუს თქუენ გ., მ. 28,7 C; მრ. 15,7; ათერთმეტნი იგი მოწაფენი წარვიდეს გ., მ. 28,16 C; წარმოვიდეს გ., მრ. 9,30; წარგიძღუე თქუენ გ., მრ. 14,28 D; ოდეს იყო გ. იესუ, მრ. 15,41; მეოთხედ მთავრობასა გ. ბეროდესსა, ლ. 3,1; ვიდრე იყო-ლა იგი გ., ლ. 24,6; იქცეოდა იესუ გ., ი. 7,1; და დაადგრა (დადგა C) გ., ი. 7,9; გალილეას-ლა იყო (იესუ), მრ. 15,41 C; მოჰკლიდა იესუ ყოველსა მას (—C) გალილეასა, მ. 4,23; ქადაგებდა შესაკებელთა მათთა და ყოველსა გ., მრ. 1,39; თანა-წარვიდოდეს გ., მრ. 9,30 C; რომელი არს წიაღკერძო გ., ლ. 8,26; რომელი არს წიაღ იორდანესა და გ., ექვე C; თავადი განვიდოდა შორის სამარიასა და გ., ლ. 17,11; წარვიდა ქუეყანად გალილეაჲსა, მ. 2,22 C; მოივლინა გაბრიელ ანგელოზი ღმრთისა მიერ ქალაქად გ., ლ. 1,26; შთავიდა კაფარნაომდ, ქალაქად გ., ლ. 4,31 C; რომელნი მოსრულ იყვნეს ყოველისაგან დაბნებისა გ. და ჰურიასტანისა და იერუსალჲმისა, ლ. 5,17; მოვიდა იესუ გალილეაჲთ იორდანენდ იოვანესა, მ. 3,13; მისდევდა მას ერი მრავალი გ. და ათქალაქით და იერუსალჲმით და წიაღ იორდანით, მ. 4,25; წარვიდა გ., მ. 19,1; რომელნი

შეუდგეს (მისდევდეს C) იესუს გ., მ. 27,55; მრავალი ერი შეუდგა მას გ. და ჰურიასტანით, მრ. 3,7; აღმოვიდა იოსებცა გ., ლ. 2,4; უწყიეს (იწყო C) გ. ვიდრე აქიმომდევ, ლ. 23,5; რომელნი მოსდევდეს გ., ლ. 23,49; რომელნი მის თანა მოსრულ იყვნეს გ., ლ. 23,55; წარვიდა იესუ წიღ ზღუსაჲსა მას გ. კერძო ტებერიასასა, ი. 6,1 C; ნუჲკუე გ. მოსლვად არს ქრისტე, ი. 7,41; ნუ შენცა გ. ხარა, ... გ. წინაწარმეტყუელი არა აღდგომილ არს, ი. 7,52; მოილო ბრძანებაჲ ჰუნებით ანგელოზისაგან წარსლვად გალილეად: მ. 2,22; განეშორა და წარვიდა გ., მ. 4,12 წინა-წარგიძღუე თქუენ გ., მ. 26,32; მრ. 14,28 E; წინაგ-წარ თქუენსა მივიდე გ., მრ. 14,28 C; წინა-გიძღუს თქუენ გ., მ. 28,7; მრ. 16,7 C; რა წარვიდენ გ. და მუნ მიხილონ მე, მ. 28,10; ათერთმეტნი იგი მოწაფენი წარვიდეს გ., მ. 28,16; მოვიდა იესუ გ., მრ. 1,14; მოიქცეს და წარვიდეს გ., ლ. 2,39; მოიქცეს მუნვე გ., იქვე C; მოიქცა იესუ... გ., ლ. 4,14; ხვალისაგან უნდა განსლვად გ., ი. 1,43; დაუტევი ჰურიასტანი და წარვიდა გ., ი. 4,3; გამოვიდა მიერ გ., ი. 4,43; ოდეს მოვიდა გ., ი. 4,45; იესუ მოსრულ არს ჰურიასტანით გ., ი. 4,47; მო-რაჲ-ვიდა ჰურიასტანით გ., ი. 4,54; პილატეს ეჲ ესმა გალილეაჲსაჲ, ლ. 23,6 C; იქცეოდა რაჲ იესუ ზღუს კიდესა მას გალილეაჲსასა, მ. 4,18; მოვიდა ზღუს კიდესა გ., მ. 15,29; ვა წარვიდოდა იესუ ზღუს კიდესა მას გ. (გალილეასასა C), მრ. 1,16; განყდა ჰამბავი მისთჲს ყოველ-

სა მას სოფლებსა გალილეაჲსა, მრ. 1,28; მოვიდა ზღუასა მას გ., მრ. 7,31; შთავიდა კაფარნაუმს, ქალაქსა გ., ლ. 4,31 წიაღვდა იესუ წილ ზღუასა მას გ., ი. 6,1; ესე არს წინაწარმეტყუელი იესუ ნაზარეთით გალილეაჲსაჲთ, მ. 21,11; მოვიდა იესუ ნაზარეთით გ., მრ. 1,9; რომელი იყო ბეთსაიდაჲთ გ., ი. 12,21; მზა-უყო პური... აზნაურთა გალილეაჲსაჲთ, მრ. 6,21; ქადაგებდა ყოველთა შესაკრებელთა გ., ლ. 4,44; ტაძრობას ჰყოფდა... მთავართა თანა გ., მრ. 6, 21 C.

[ნ. კ. გილილეველ, კანა გილილეაჲსა]. გალილეველ: რ გალილეველ ხარ, მრ. 14,70; რ გ. არს, ლ. 22,59; უკუთუ გ. არს კაცი ესე, ლ. 23,6; ნუთუ შენცა გ. ხარ, ი. 7,52 C; შენცა იყავ იესუმს თანა გალილეველიხა, მ. 26,69; ეგრე გგონიეს, ვ'დ გალილეველინი ესე (იგი C) უფროჲს ყოველთა გალილეველთა იყვნეს ცოდვილ, ლ. 13,2; შეიწყნარეს იგი გალილეველთა (+ მათ C), ი. 4,45; ეგრე გგონიეს, ვ'დ გალილეველნი ესე უფროჲს ყოველთა გალილეველთა იყვნეს ცოდვილ, ლ. 13,2; მეოთხისა მის ჯელმწიფებისა გალილეველთა ზედა ჰეროდესსა, ლ. 3,1 C; უთბრეს მას გალილეველთა მათთჲს, ლ. 13,1; მიიყვლინა გაბრიელ ანგელოზი ღმრთისა მიერ ქალაქსა გალილეველთაჲსა, ლ. 1,26 C; რომელ ბეთსაიდაჲთ გალილეველთაჲთ იყო, ი. 12,21 C.

გენეხარეთ: მოვიდეს გენეხარედ [= გენეხარეთელ], მრ. 6,53 C; მოვიდეს

ქუეყანად გენეხარეთა. იქვე DE; მოვიდეს ქუეყანასა მას გენეხარეთისაჲსა, მ. 14,34; თავადი დგა კიდესა თანა ტბისა მის გ., ლ. 5,1.

გერგესეველ: ევედრებოდეს მას ყოველი იგი სიმრაველს გარემოჲს სოფლებისა მის გერგესეველთაჲთ, ლ. 8,37; ეწა წიაღვდა იგი მიერ კერძო სოფელსა მას გერგესეველთაჲსა, მ. 8,28; მოვიდა წიაღ ზღუასა მას, სოფელსა მას გ., მრ. 5,1; განვიდეს სოფელსა მას გ., ლ. 8,26.

გესაჲანი, გესაჲანია: მოვიდა იესუ მათ თანა დაბასა, რომელსა სახელი ერქუა გესაჲანი [წრფ.], მ. 26,36 C; მოვიდეს დაბასა. რომელსა სახელი ერქუა გ.: მრ. 14,32 C; რომლისაჲ სახელი გ. [ხაზ.], იქვე C; მოვიდა იესუ დაბასა მას, რომელსა ჰრქვან გესაჲანია [წრფ.], მ. 26,36; მოვიდეს დაბასა, რომლისაჲ სახელი გ. [ხაზ.], მრ. 14,32 D.

გოლგოთა: მოვიდეს ადგილსა მას, რომელსა ჰრქვან გოლგოთა [წრფ.], მ. 27,33; განვილი ადგილსა მას თხემისასა, რომელსა ჰრქვან ებრაელებრ გ., ი. 19,17; მოილეს იგი გოლგოთასა, ადგილსა, რომელ არს გამოთარგმანებით თხემისა ადგილი, მრ. 15,22 C; მოიყვანეს იგი გოლგოთისა ადგილსა..., იქვე DE.

გომორ: უმოლხინეს იყოს ქუეყანაჲ იგი სოდომისაჲ და გომორისაჲ დღესა მის სასჯელისასა გიდრე ქალაქი იგი, მ. 10,15; 11,14.

ღ

დალმანუთ: მოვიდა დალმანუთად

კერძო, მრ. 8,10 C.

0

მეგობრები : ანგელოზი უფლისაჲ გამოეცხადა ჩუენებით იოსებს **მეგობრები**, მ. 2,19 C; ერუენა ანგელოზი უფლისაჲ იოსებს ე. შინა, იქვე, D; **მეგობრები** უწოდო ძესა ჩემსა, მ. 1,15; იელტოდე **მეგობრები** და იყავ მუნ, მ. 2,13; წარვიდა ე., მ. 2,14.

ემშაუხ : ორნი მათგანნი მივიდოდეს ... დაბასა, რომლისაჲ სახელი **ემშაუხ**, (ევმ. E), ლ. 24,13 CD.

ენოხ, **ენუხ** : იყო იოვანეტა და ნათელას ცუემდა **ენოხ** (ენზნ C, ენუსს E), ი. 3,23.

ეფრემ, **ეფრაიმ** : წარვიდა მიერ ... ქალაქსა, რომელსა ჰქვან **ეფრემ** (რომელსა ერქუა ეფრაიმ C) [წრფ.], ი. 11,54.

0

იღუშია მრავალი ერი შეუღდა მის ... **იღუშიათ**, მრ. 3,8 C.

იერიქო : გამოვიდეს ივინი **იერიქოთ**, მ. 20,29; ეწა გამოვიდოდა იესუ და მოწაფენი მისნი ე., მრ. 10,46; შევიდა და განვიდოდა ე., ლ. 19,1; შოვიდეს **იერიქოდ**, მრ. 10,46; კაცი ვინმე გარდამოვიდოდა **იერიქოდ** იერიქოსალშით ე., ლ. 10,30; ეწა მიეახლნეს ე., ლ. 18,35.

იერუსალმ : შეძრწუნდა იგი და ყოველი **იერუსალმ** მის თანა, მ. 2,3; განვიდა მისა ე. ყოველი, მ. 3,5; რათამს იხილოთ გარე-მოდგომილი ე. ერისაგან, ლ. 21,20; ე. დათრგუნვილ იყოს წარმართთაგან, ლ. 21,24; ეწა მიეახლნეს **იერუსალმს**, მ. 21,1 E; მრ. 11,1; იყო მუნ კაცი ე., ლ. 2,25; დაშთა იესუ ყრმაჲ ე., ლ. 2,43; რომელი ეგულებოდა აღსრულებად ე., ლ. 9,31; რომელინი მკვდარ არიან ე., ლ. 13,4; წარიგზავნებოდა ე., ლ. 13,22 E; ვერ ეგების წინაწარმეტყუელი გარნა ე. წარწყმედალ, ლ. 13,33 C; იყო იგიცა მაშინ ე., ლ. 23,7; შენ ხ მწირ ხარ ე., ლ. 24,18; რომელი შორავს ე. (—სა CE) ას სამეოც უტრევან, ლ. 24,13; ოდეს იყო იგი ე., ი. 2,23; ე. არს ადგილი, ა. 4,20; ოდეს არცა მათსა ამაჲს, არცა

ე. (—სა CE) თაყუანის-ჰსცემდეთ მამასა, ი. 4,21; რაოდენი ქნა ე., ი. 4,45; არს ე. ცხოვართა სიბანელსა მას ტბაჲ, ი. 5,2; იყო მაშინ სატფურებაჲ ე., ი. 10,22; ნუცა **იერუსალმს** (ჰფუცაეთ), მ. 5,35; ვერ ეგების წინაწარმეტყუელი გარეშე ე. წარწყმედალ, ლ. 13,33 D; მოახლებულ იყო იგი ე., ლ. 19,11; თქვენ დასხედით ქალაქსა ამას შინა ე., ლ. 24,49; იყო ბეთანია მახლობელ ე., ი. 11,18; რომელინი მოსრულ იყვნეს ყოველისაგან დაბნებისა გალილეასა და ჰეროდიანისა და **იერუსალმს**, ლ. 5,17; ვერ ეგების წინაწარმეტყუელი გარეშე ე. წარწყმედალ, ლ. 13,33 E; მისდევდა მას ერი მრავალი გალილეათ და ათქალაქით და **იერუსალმით**, მ. 4,25; მოუტდეს იესუს ე. ფარისეველნი და მწიგნობარნი, მ. 15,1; მრავალი ერი შეუღდა მის ... ე., მრ. 3,8; რომელინი-იგი ე. შთასრულ იყვნეს, მრ. 3,22; რომელინი მოსრულ იყვნეს ე., მრ. 7,1; (გარდამოვიდა მათ თანა) სხვბ ერისა სიმრავლქ ... ე., ლ. 6,17; კაცი ვინმე გარდამოვიდოდა ე., ლ. 10,30; იწყეთ ე., ლ. 24,47; ოდეს მიავლინნეს ჰერიათა ე. მლდელინი და ლევიტელი მისა, ი. 1,19; მოგუნი აღმოსავალით მო-

ვიდეს იერუსალმში, მ. 2,1; ჯერ-არს მისი ი. აღსლვად, მ. 16,21; მისლვად იყო ი., იქვე C; ვა აღვიდოდა იესუ ი., მ. 20,17; ამა ესერა აღვალთ ი., მ. 20,18; მრ. 10,33; ლ. 18,31; ვა მიეხლნეს ი., მ. 21,1 D; ვა შევიდა იგი ი., მ. 21,10; აღვიდოდეს ი., მრ. 10,32; რა-ეამს მიეხლნეს ი., ბეთზაგედ და ბეთანიად, მრ. 11,1 C; შევიდა ი., ტაძარსა მას, მრ. 11,11; მოვიდა იესუ ი., მრ. 11,15; გამოვიდეს კულად ი., მრ. 11,27; რომელნი მის თანა აღმოსრულ იყვნეს ი., მრ. 15,41; აღმოიყენეს ყრმად იგი ი., ლ. 2,22 C; აღმოვიდოდინან მამად და დედად მისი წლითი-წლად ი., ლ. 2,41; აღმოვიდეს იგინი ი., ლ. 2,42; აღსლვასა მათსა ი., იქვე C; აღვიდა იესუ ყრმად ი., ლ. 2,43 C; მოიყვანა იგი ი., ლ. 4,9; თავადმან დაამტკიცა პირი თვისი აღსლვად ი., ლ. 9,51; პირი მისი იყო მისლვად ი., ლ. 9,53; წარიგზავნებოდა ი., ლ. 13,22 CD; იყო მისლვასა მას მისსა ი., ლ. 17,11; აღვიდოდა ი., ლ. 19,28; მოიქცეს ი., ლ. 24,33,52; აღვიდა იესუ ი., ი. 2,13; 5,1; აღვიდეს მრავალნი ი., ი. 11,55; იესუ მოვალს ი., ი. 12,12; მოიქცეს იგინი იერუსალმშიდევ (—C), ლ. 2,45; იერუსალმში, იერუსალმში [როდ.], რომელმან მოსწყუ-

დენ წინაწარმეტყუელნი, მ. 23,37; ლ. 13,34; ასულრო იერუსალმშიხანო, ნუ სტიროთ ჩემ ზედა, ლ. 23,28.

იერუსალმშიელ: განვიდა მისა ყოველი სოფელი ჰურიისტანისა და იერუსალმშიელი ყოველნი, მრ. 1,5, იტყოდეს ვინმე იერუსალმშიელთაგანნი, ი. 7,25.

იორდანე: ნათელ-ილებდეს მისგან იორდანესა მდინარესა, მრ. 1,5; ნათელილო იოვანესგან ი., მრ. 1,9; წიაღდა მიერ ი., ი. 10,40; ნათელს-ილებდეს მისგან ი. ზედა მდინარესა, მ. 3,6; იესუ... მოიქცა იორდანიით, ლ. 4,1; მოვიდა იესუ გალილეადთ იორდანედ იოვანესა, მ. 3,13; განვიდოდა მისა... გარემოსოფლები იორდანისაჲ, მ. 3,5; მოვიდა ყოველსა მას სოფელსა იორდანისახა, ლ. 3,3.

[ნ. კ. წიაღ იორდანე].

ისკარიოტელ: შეუქდა ეშმაკი იუდას, რომელსა ერქუა ისკარიოტელ, ლ. 22,3; ჰრქუა მას იუდა, არა ისკარიოტელმან, ი. 14,22.

[ნ. კ. იუდა ისკარიოტელ].

იტურება: მეოთხედ მთავრობასა იტურებას და ტრაქონელთა სოფელსა... იერუსიტყუად ღმრთისაჲ, ლ. 3,1.

კ

კანა გალილეაჲსა: მესამესა დღესა ქორწილი იყო კანას გალილეაჲსახა, ი. 2,1; ესე კანა დასაბამად სასწაულთა იესუ კ. გ., ი. 2,11; მივიდა მერმე კ. გ., ი. 4,46 C; რომელი იყო კანაჲთ გალილეაჲსაჲთ (კანა გ. C), ი. 21,2; მოვიდა იესუ მერმეკა კანად გალილეაჲსა (კ.—ასასა E), ი. 4,46 D.

კანანელ ნ. სიმონ კანანელ.

კამპათა: დაჯდა იგი საყდართა ზედა, აღვილსა მას, რომელსა ჰრქვან ქეაფენილი, ხ ებრაელებრ კამპათა, ი. 19,13.

კაფარნაუშ, კაფარნაოშ, კაფერნაოშ, კაპარნაუშ: მოვიდა და დაემკვდრა კაფარნაუშს (—ომს C), მ. 4,13; რაოდენი გუესმა საქმე შენი კ. (—ომს CE), ლ. 4,23; შთავიდა კ., ლ. 4,31 D; რომისაჲ ძე სნეულ იყო კ. (—ომს E, კა-

ფერნაომს C), ი. 4,46; ასწავებდა კ. (—ომს E), ი. 6,59; შე-რად-ვიდა იგი კაფარნაუმში (—ომდ E, კაფერნაომდ C), მ. 8,5; მოვიდეს იგინი კ. (—ომდ E, კაფერნაომდ C), მ. 17,24; შევიდეს კ. (—ომდ CE) დღესა შაბათსა, მრ. 1,21; შევიდა კ. (ომდ CE), ლ. 7,1; ამისა შემდგომად შთავიდა იესუ კ. (—ომდ E, კაფერნაომდ C), ი. 21,12; მივიდოდეს წიაღ ზღუსა მას კ. (—ომდ E, კაპარნაუმდ C), ი. 8,17,24; შევიდა ბერძე კაფარნაომში, მრ. 2,1 E; მოვიდა კ., მრ. 9,33 E; შთავიდა კ., ლ. 4,31 E; ბ შენ, კაფარნაუმში (—ომ CE) [წოდ.], ნუ ცადმდე ამპაღღებები, ად ვიდრე უოჯობეთადმდე შთაქდე, მ. 11,23; ლ. 10,15.

ნაზარეთ: დაეშენა ქუეყანისა, რომელსა ჰრქვან ნაზარეთ [წოდ.], მ. 2,23; მოვიდინა ... ქალაქსა გალილეელთასა, რომელსა სახელი ერქუა ნ., ლ. 1,26 C; ... რომლისა სახელი ნ., [ხან], იქვე CD; დაუტევა ნაზარეთი, მ. 4,13; ესე არს წინაწარმეტყუელი იესუ ნაზარეთით გალილეელთასად, მ. 21,11; მოვიდა იესუ ნ. გალილეელთასად, მრ. 1,9; აღმოვიდა იოსებცა გალილეელთა, ქალაქით ნ., ლ. 2,4; ეპოვეთ იესუ, ძმ იოსებისი, ნ., ი. 1,45; ნ. შესაძლებელ არსა კეთილისა რადსამე ყოფად, ი. 1,46; წარვიდეს გალილეად, ქალაქად თჳსა—ნაზარეთა [ვით. ბრ.], ლ. 2,39; მოვიდა ნ., ლ. 2,51;

სალიმ: ნათელ-ჰსცემდა ენოსს, მახლობელად ხალიმსა, ი. 3,23.

კედრონ: განვიდა მოწაფეთურთ თჳსით წიაღ ქვესა მას კედრონხახა, ი. 18,1 C. ეხარია ფილიპს-ი (ფილიპიანს-ი): მოვიდა იესუ ეხარიად კერძო ფილიპსა, მ. 16,13 C; გამოვიდა იესუ და მოწაფენი მისნი დაბნებსა მას ეხარია ფილიპსახა, მრ. 8,27; ... სოფლებსა მას ეხარიახა ფილიპსახა, იქვე C; მორად-ვიდა იესუ ადგილთა მათ ეხარია ფილიპიანსახა, მ. 16,13.

კვრინელ ნ. სუმონ კვრინელ.

მაგდალა: აღვიდა იესუ ნაესა და მოვიდა საზღვართა მაგდალახათა, მ. 15,39; წარვიდა ადგილთა მ., მრ. 8,10. [ნ. კ. მარიამ მაგდალენელ].

6

4,16; მიიქცეს მუნვე გალილეად, ქალაქსა მათსა—ნაზარეთად, ლ. 2,39 C.

ნაზარევილ, ნაზორევილ: რა აღესრულოს თქუმული წინაწარმეტყუელისად, ვდ: ნაზარევილ (ნაზორ. C) იწოდოს, მ. 2,23.

[ნ. კ. იესუ ნაზარევილ].

ნაილ: წარვიდა ქალაქად, რომელსა ჰრქვან ნაილ [წოდ.], ლ. 7,11 C.

ნაიმ: წარვიდა იესუ ქალაქად, რომელსა ჰრქვან ნაიმ [წოდ.], ლ. 7,11.

ნინევილ: კაცნი იგი ნინეველნი აღდგენ საშუკელსა მას ნათესაეისა ამის თანი და დაშვიდენ მათ, მ. 12,41; ლ. 11,32; ვ-ი-იგი ექმნა იონა სასწაულ ნინევილთა, ლ. 11,30.

6

ხაზარია: თავადი განვიდოდა შორის ხაზარიახა და ვილილეასა, ლ. 17,11;

იყო მისა თანა-წარსლვად სამარიასა, ი. 4,4 C; მოვიდა იგი ქალაქად სამარია-ახსა, ი. 4,5; განსლვად იყო იგი სამარია-ათს, ი. 4,4; მოვიდა დედაკაცი ს., ი. 4,7.

ხარეთთა: არავისა... მივიღინა ელია, გარნა ხარეთთად სიღონიაჲსა, ლ. 4, 26.

სიღონ, სიღონია: ტუროსი და სიღონი უმოლხინეს იყენენ დღესა მას საშუკელისასა ვიდრე თქუენ, მ. 11,22; ტუროსს თუმცა და სიღონს (—სა D) იქმნეს ძალნი, მ. 11,21; ლ. 10,13; ტუროსსა და სიღონსა უმოლხინე იყოს საშუკელსა მას ვიდრე თქუენ, ლ. 10, 14; მრავალი ერი შეუდგა მას... სიღონით, მრ. 3,8;... ს. კერძო, იქვე C; სხუხა ერისა სიმრავლ... ს. (გარდამოვიდა მათ თანა), ლ. 6,17; გამოვიდა საზღვრით ტუროსისაჲთ და სიღონისაჲთ, მრ. 7,31 C; მოვიდა ადგილთა ტუროსისა და სიღონისათა, მ. 15,21 C; წარვიდა საზღვართა ტურსა და ს., მ. 7,24; მერმე გამოვიდა საზღვართაგან ტუროსისა და ს., მრ. 7,31.

ტიბერია, ტიბერია, ტიბერია: მეთხუთმეტესა წელსა უფლებასა ტიბერია კეისრისასა, ლ. 3,1 C; წელსა მეთხუთმეტესა ტიბერიის კეისრისასა, იქვე DE; მოვიდეს სხუანიცა ნაენი ტიბერიაჲთ (ტიბ. C), ი. 6,23; წიაღვდა წიღ ზლუასა მას გალილეაჲსასა, რომელ იარს ტიბერიაჲსაჲ, ი. 6,1 E; წარვიდა იესუ წიღ ზლუასა მას გალილეაჲთ კერძო ტიბერიაჲსასა, ი. 6,1; გამოუცხადა თავი თუხი იესუ მოწაფეთა თუხთა ზლუასა მას ზედა ტ., ი. 21,1.

ტრაქონელ: მეთხუთმეტე მთავრობასა იტურეთს და ტრაქონელთა სოფელსა, ლ. 3,1.

არავისა... მივიღინა ელია, გარნა სარეთთად სიღონიაჲსა, ლ. 4,26; მოვიდა ადგილთა ტუროსისა და სიღონიაჲსათა, მ. 15,21.

სიღონამ: არევამეტთა ზედა სიღონამს (—ვამს E) გოღოლი დეცა, ლ. 13,4; მოიბანე ემბაზსა მას ს., ი. 9,7 C; წარვედ სიღონამდ (—ვამდ E) და დაიბანე, ი. 9,11; წარვედ და დაიბანე საბანელსა მას სიღონამისასა (—ვამ. E), ი. 9,7.

სიონ: არქუთ ასულსა მას სიონისასა, მ. 21,5; ნუ გეშინინ, ასულო სიონისაო, ი. 12,15.

სკარიოტელ ნ. იუდა ისკარიოტელ. სოღომ: სოღომს თუმცა იქმნეს ძალნი, მ. 11,23; რომელსა დღესა განვიდა ლოთ სოღომით, ლ. 17,29; უმოლხინეს იყოს ქუეყანაჲ იგი სოღომისაჲ და გომორისაჲ დღესა მას საშუკელისასა, მ. 10,15; 11,24.

სოღომელ: სოღომელთა უმოლხინე იყოს მას დღესა შინა, ლ. 10,12; სოღომელთა... იქვე C.

სუქარ: მოვიდა იგი ქალაქად სამარია-ახსა, რომელსა ჰრქვან სუქარ [წრ.უ.], ი. 4,5.

ტ

ტარე: წარვიდა საზღვართა ტურსა და სიღონისათა, მრ. 7,24.

ტუროს: ტუროსი და სიღონი უმოლხინეს იყენენ დღესა მას საშუკელისასა ვიდრე თქუენ, მ. 11,22; ტუროსს თუმცა და სიღონს —ქმნეს ძალნი, მ. 11,21; (ექმნეს) ლ. 10,13; ტუროსსა და სიღონსა უმოლხინე იყოს საშუკელსა მას ვიდრე თქუენ, ლ. 10,14; მოვიდა ადგილთა ტუროსისა და სიღონისათა, მ. 15,21; მერმე გამოვიდა საზღვართაგან ტ. და სიღონისათა, მრ. 7,31; მრავალი ერი შეუდგა მას... ტუროსით და სიღონით კერძო, მრ. 3,8 C; (გარდამოვიდა მათ თა-

ნა) სხვსა ერისა სიმრაველს... ტარასით და სიღონით, ლ. 6, 17; მერმე გამოვიდა საზღვრით ტარასიხაათ და სიღონისაჲთ, მრ. 7,31 C; წარვიდა საზღვართა ტარასიხათა და სიღონისათა, მრ. 7,24 C.

ტარასითყრმთ : მრავალი ერი შეუდგა მას ტარასითყრმონი, მრ. 3,8. ტურელ : მსაჯულებასა... ფილიპეს... ტურელთა და ტრაქონელთა სოფელსა მას, ლ. 3,1 C.

ფ

ფანიკელ : დედაკაცი იგი იყო... ასური

ფანიკელი ნათესავით, მრ. 7,26 C.

ძ

ქანანელ : დედაკაცი ქანანელი საზღვართა მათგან გამოვიდა, მ. 15,22.

ქორაზინ : ვიჲ შენდა, ქორაზინ [წოდ.], და ვიჲ შენდა ბეთსაიდა, მ. 11,21; ლ. 10,13.

წ

წილ იორდანე : გზაჲ ზღვსაჲ წილ იორდანესა, მ. 4,15; მივიდა საზღვართა ჭურთხანისათა, წ. ი., მ. 19,1; (მოვიდა) მრ. 10,1; რომელი არს წ. ი. და გალილეასა, ლ. 8,26 C; ესე ბეთსაბრას იყო, წ. ი., ი. 1,28; რომელ-იგი იყო შენ თანა წ. ი., ი. 3,26; მისდევდა მას

ერი მრავალი გალილეათ და ათქალაქით და იერუსალშმით და წილ იორდანით, მ. 4,25; მრავალი ერი შეუდგა მას... იერუსალშმით და წ. ი., მრ. 3,8;... წილ იორდანისხაათ, იქვე C.

ჭ

ჭრამა : ჳმაჲ ჭრამათ ისმა ტირილისაჲ და გოდებისაჲ, მ. 2,18.

ჭურთხან : მაშინ განვიდოდა მისა ყოველი... ჭურთხანთ, მ. 3,5; ... მ. სოფელი, მრ. 1,5 C; დაუტევა მ., ი. 4,3; რომელი ჭურთხანს იყოს, ივდტოდენ მთად, მ. 24,16; რომელნი იყვნენ მ., იელტოდედ მთად, მრ. 13,14; ლ. 21, 21; მთავრობასა პონტოელისა პილატესსა მ., ლ. 3,1; არა უნდა, ერმეა მ. იქცეოდა, ი. ლ. 7,1 C; განუფინა სიტყუაჲ ესე ყოველსა ჭურთხანსა, ლ. 7,17; ასწავებს ყოველსა მ., ლ. 23,5; არქელაოზ მეფობს მ. ზედა ქეროდეს წილ, მ. 2,22; მსაჯულებასა პონტიელისა პილატესსა მ. ზედა, ლ. 3,1 C; რომელნი მოსრულ

იყვნეს ყოველისაგან დაბნებისა გალილეასა და ჭურთხანისა და იერუსალშმისა, ლ. 5,17; მოვიდა... ქუცყანად მ., ი. 3,22; მრავალი ერი შეუდგა მას გალილეათ და ჭურთხანთ, მრ. 3,7; (გარდამოვიდა მათ თანა) სხვსა ერისა სიმრაველს ფრიადი მ. და იერუსალშმით, ლ. 6,17; რომელი-იგი იყო არამითაჲთ, ქალაქით მ., ლ. 23,51 C; იესუ მოსრულ არს მ. გალილეად, ი. 4,47; აღმოვიდა იოსებუა გალილეათ... ჭურთხანად (--ტანად E,—ტანად C), ლ. 2,4; არა უნდა მისლედ მ. (--ტანად E), ი. 7,1; გარდაგულე ამიერ და წარვიდეთ მ. (--ტანად E,—ტანად C), ი. 7,3;

გულე კულად წარვიდეთ ჭურჩასტანად (—ტნად E,—ტანდ C), ი. 11,7; განვიდოდა მისა ყოველი სოფლები ჭურჩასტანისაჲ, მრ. 1,5; იესუ ქრისტეს შობასა ბეთლემს ჭურჩასტანისაჲ... მოგუნი აღმოსავალით მოვიდეს, მ. 2,1; სადა შობად არს ქრისტე? ხ მით კრქუეს: ბეთლემს შ., მ. 2,5; მოვიდა იოვანე ნათლის-მცემელი, ქაღაგებდა უდაბნოსა მას შ., მ. 3,1; ყოველსა მას მთით კერძოსა შ. მიეთხრა ყოველი ესე სიტყუაჲ,

ლ. 1,65 C; მოვიდა იესუ და მოწაფენი მისნი ქუეყანასა მას შ., ი. 3,22 C; შინ ჭურჩასტანისანი ივლტოდედ მთად, მ. 24,16 C; მრ. 13,14 C; მივიდა საზღვართა ჭურჩასტანისათა, მ. 19,1; (მოვიდა) მრ. 10,1; იყო დღეთა მათ ქეროდე მეფისი შ. მლდელი ვნმე, ლ. 1,5; იყო შიში ყოველთა ზედა გარემო მკვდრთა მისთა და ყოველთა მით მთით კერძოთა შ., ლ. 16,5.

დამატება-შესწორებანი

ა) სიგჟონია-ლექსიკონუი

დაბეჭდილია	უნდა იყოს
განბანა, ი ვნ.	განბანი, ი
დაშთობა, ი	დაშთობა, ი ვნ.
ღალრშობა, 0—2	ღალრშობა, ა—2
45 b,18 შიმამ	შამამ
101 b,5 3,22	3,32
136, 868. N	B
203 a,12 შ. 24,4	შ. 24,4; შრ. 13,5
206 a, 17 გამოზრდა	გამოზრდა,
212 b,24 კ. კიდევ	ნ. კიდევ
214 a,10 თ.	თავი
277 a,1 (ქვ.) 6,13 C	ი. 6,13 C
363 a, 4—3 (ქვ.) მოჰყვებაა	მოჰყვება
415 b,4 (ქვ.) 19,22 C	შ. 19,22 C
445 b,18 18,8 C	18,8

დაემატოს

138 a,10—ს: „უკუეთუ განურტვენე უზმანი ვინად მათა, დაჰყხნდენ გზასა ზელა“, შრ. 8,3.

ბ) ოთხთავუი

5,12 D იყვენეთ	იყვენიო ¹
6,5 D უყუარან	უყუარან ²
8,9 C ვჰრქუ	ვჰრქვ ³
9,17 ორნივე, დაიშარხნიან	ორნივე დაიშარხნიან
9,29 სარწმუნოებესაებრ	სარწმუნოებესაებრ
10,24 C (შრ. 12,10; ი. 21,25) არცა-ლა	არცალა
13,32 უმციორს	უმციორს
13,52 მოწაფე-ყოფილ	მოწაფე ყოფილ

¹ იყვენეთ D. ² უყუარან D. ³ ვჰრქუ C.

დაბეჭდილია

- 14,22 C (მრ. 5,45; 8,13) წიალ კერძო
 15,14 წინაუძღვნ
 21,40 რამე
 24,45 (ლ. 12,25) ვინმე
 26,35 C სიკუდილი-ლა თუ შემხუდეს
 26,42 უკუეთუ შესაძლებელ არს
 „ რაშცა არა შეესკ იგი
 27,14 დაუკრდა-ცა

ზარკოზ

- 1,3 წრფელ-ყვენით
 5,19,20 რაოდენი რაჲ
 5,21 C წიაღმო კერძო
 6,40 C პურის-მტებმან
 9,2 C სხუაფერ
 10,2 C; 14,35 L ჯერ თუ არს
 12,6 C ერთ-ლა ძე ესუა
 13,4 ოდეს ესე
 13,5 ნუვინმე
 13,29 ახლოს არს კართა ზედა
 14,13 შე-რაჲ-ჰხვლოდით
 14,53 კაიფაისა

ლუკა

- 3,14 კმა გეუავნ
 8,46 შე-ვინმე-მახო
 11,40 გარეშე
 16,11 სიტრუვისასა ამას მამონასა
 18,7 სულ-გრძელ
 18,24 ვითარ
 21,16 C მიგცენ თქუენ მამა-დედათაგან

იოვანე

- 1,14,18; 3,16,18 C მხოლოდ შობილი
 1,44 ქალაქისაგან ანდრეასა
 „ ქალაქისაგან... პეტრსსა
 4,52 C ჰკითხვიდა მათ ჟამისა მისთჳს:
 რომელსა მოჰქარდა?
 5,20 DE რაოდენსაცა-იგი
 „ C რასაცა-იგი

უნდა იყოს

- წიალკერძო
 წინა-უძღვნ
 რაჲ-მე
 ვინ-მე
 სიკუდილი ლათუ შემხუდეს
 უკუეთუ ვერ¹ შესაძლებელ არს
 რაშცა არა შეესკ² იგი
 დაუკრდაცა

- წრფელ ყვენით
 რაოდენი-რაჲ
 წიაღმოკერძო
 პურისმტებმან
 სხუა ფერ
 ჯერ-თუ-არს
 ერთ-ლა ძე ესუა
 ოდეს-ესე
 ნუ ვინმე
 ახლოს არს, კართა ზედა
 შე-რაჲ-ხვლოდით³
 კაიფაისა

- კმა-გეუავნ
 შე- ვინ-მე- მახო
 გარეშე⁴
 სიტრუვისა⁵ ამას მამონასა
 სულგრძელ
 ვითარმელ⁶
 მიგცენ თქუენ მამა-დედათა⁷

- მხოლოდ-შობილი
 ... ანდრეასისა⁸
 ... პეტრესა
 ... ჟამისა მისთჳს,
 რომელსა მოჰქარდა.
 რაოდენსაცა იგი
 რასაცა იგი

¹ ვერ— DE. ² შეესკ DE. ³ შე-რაჲ-ჰხვლოდით DE. ⁴ გარეშე D. ⁵ სიტრუვისასა DE. ⁶ ვრ DE. ⁷ მამა-დედათაგან C. ⁸ ანდრეასა D.

9,22 C	აღთქემა ეყო ჭურიათა მათგან	იღთქემა-ეყო ჭურიათა მათ ¹
12,3 C	პრაეალ სასუიღლისაჲ	პრაეალ-სასუიღლისაჲ
14,27 C	ვითარშცა	ვითარცა ²
15,18 C	უკუეთუ სოფელმან თქუენ მოგი- ბულოს	...მოგიბუნენ ³
21,21	ესე იგი ³ იხილა	ესე იგი ³ იხილა

¹ ჭურიათა მათგან C. ² ვითარშცა C. ³ მოგიბუნოს C.

შეცდომათა გასწორება

33.	დაბეჭდილია	უნდა იყოს
029,8 ხხ.	არ იცოდის	არა იცოდის
5,20ხ	პეტრე	პეროდე
8,21a	19,12	ი.19,12
43,10a	სამეოცი	სამმეოცი
45,7a	რომელი იყო	რომელი არა იყო
45,18a	მიმაჲ	მიმაჲ
48,1a	ი. 6,22c	ი. 6,62c
49,10a	1,72c	ლ. 1,72c
49,14ხ	ი.11,32c	ი. 12,32c
50,9ხქვ.	აღმოფხურათ	აღმოჰფხურათ
54,20ხ	მ.14,17c	მ.24,17c
56,13ხ	21,3c	ი.21,3c
58,3ხქვ.	მ.27,60c	მ.27,60
62,15ხ	7,2	მრ.7,2
62,7ხქვ.	18,24	მ.18,24
63,21a	ბერძულითა /გამოც/	ბერძულითა
68,2აქვ.	წიწტელნი	წინაჲსწარმეტყუელნი
71,28ქვ.	შჯული	ყოველი შჯული
84,17-20ხ	განზრდა	განზრახვა
	განზრახვა	განზრდა
85,22ხ	/ნ.კ. მიმოგანთქუმა/	85,18ხ
85,13ხ ქვ.	განკერვიდეს	განჰკერვიდეს
87,16ხ ქვ.	მრ.4,31c	მრ.4,34c
88,20ხ	/გაქრობა/	/გაქრობა, გაფანტვა/
88,24ხ	განორძინება	განორძნება
90,3-10	განრცხა	განრჩევა
	განრჩევა	განრცხა
91,10a ქვ.	ლ.22,25c	ლ.23,25c
93,15ხ	11,15	მრ.11,15
93,12ხ ქვ.	ი.4,23	ი.19,23
96,4ხ	მ.23,17	მ.23,19
100,22a	მრ.27,42	მ.27,42
100,25ხ	შაბათი, იგი	შაბათი იგი,
101, 5ხ	მრ. 3,22	მრ.3,32
102,23ხ	გარე-წარცოდება	გარე-წარცოდვა
102.9ხ ქვ.	მიმაჲ	მიმაჲ

104,10a ქვ.	არავინ	არავინ მათ
104,4a ქვ.	გვან ნ. შვეგანება, შვეგანებულ	104,18
104,14B	მ.13,15c	მ.23,15c
106,5a	ი.23,37	მ.23,37
106,20a	მრ.17,4	ლ.17,4
110,1a	მ.10,19	ლ.10,19
113,6—8B	—	113,15-17a
114,16a	მრ.6,53	მრ. 6,33
114,15a	მრ.13,15	მ.13,15
115,9a	ი.26,41	მ.26,41
115,25a	რომელსა უგუმირეს	რომელსაცა უგუმირეს
128,8,10a	დამოცუვენებულ	128,35a
129,5a	დამყობა	დამყოება
131,10-11a	—	131,10-9a ქვ.
131,20B	მრ.8,28c	მ.8,23c
133,11B	მ.19,29c D	მ.19,29c
134,7B	0 — 2	ა — 2
135,3a	დაშობა,ი	დაშობა, ი. ვნ.
135B	დაშრობა	დაშრეტა.
	დაშრეტა	დაშრობა
135,16B	/დაგრჩებათ/	/გრჩებათ/
136,7a ქვ.	მთათა	სიტყუად მთათა
136,6a ქვ.	ლ. 2230	ლ.23,30
137,2a	ი.13,25	მ.13,25
138,10a	დაქსნდების, ი.7,23c	დაქსნების ი. 7,23c;
		დაქსნდენ გზასა ზედა, მრ. 8,3
140,9a	უჟუარან	უჟუარნ
140,2a ქვ.	0—2	0—3
141,4a	დაე მისი იოსებისა	დედაე მისი მარიამ იოსებისა
143,3a ქვ.	დედრ ნ. სიდედრ	143,8B
144,13B ქვ.	დ.ლ.	დ.ლ.8,24
157,20a	შეკრება	შეკრბა
170,12B	ესოდენი	ესოდენ
171,14B ქვ.	ნ. ათეულ, ასეულ, ერგასეულ	ნ. ათეულ, ასეულ, ბევრეულ, ერგასეულ...

172,16 კვ.	ღმრთისათა გან.	ღმრთისათა განგას- ხამ ეშმაკთა ლ. 11,20
174,22B	/ვარსკლ.ა/	/ვა სკლ.ა/
175,10-12a	—	175,24-26
176,6a	ყოველისათუს	ყოვლის ვეთუს
176,11B	ი.8,19	მ.8,19
180,11B	მათ თაია	მათ თანა
199,9a კვ.	მრ. 11,13	მრ. 11,14
200,7a	მათგანსა ჰრწმენა	მათგანსა ვის ჰრ- წმენა
203,19a	ლ.9,39	ლ.9,38
205,1a	ვნ.	უობ.
206,17a	გამოზრდა	გამოზრდა,
210,17B კვ.	მ.25,22	მ.23,22
212,24B	კ. კიდევ	ნ. კიდევ
219,8a	13,33c	მრ.13,33c
236,19a კვ.	—	თქრომა ნ. წათქრომა
243,6B	მწუვეართა თ.	მწუვეართა
243,15a	5,44	მ.5,44
243,4B კვ.	ლ.4,48	ლ.11,48
247,14a	12,32	მ.12,32
248,4a	თქრომან. წათქრომა	—
255,18a კვ.	5,4	მრ.5,4
260,4B კვ.	იმიერ	260,25a
261,15a	მ.2,10	მ.8,10
269,1a	13,37	მ.13,37
277,1a კვ.	6,13c	ი.6,13c
292,7B კვ.	წინაშე	წინა
299,2B	ლ.23,14c	მ.27,19
301,19a	მიუვლინა	მიუვლინა
316,5B	მისაკუდიდმდე	მისიკუდიდმდე
320,7a კვ.	შემიწყალე	შეგიწყალე
322,10B	0,5,30	ი.5,30;რომელნი მომცენ ზგ. ი.17,11d
332,12-10a კვ.	მზირ	332, 20-22a
333,22a	მ.34,16	მ. 24,16
342,13a კვ.	მოციქულნი	მოციქული

344,1a ქვ.	მიმოდაიხალა	მიმოდაიხილა
344,14B	მ.25,15	მ.23,15
344,22B	მიმორბიოდეს	
	მრ. 6,55	
350,24a	ი.10,19	ი.10,29
353,19a	მ. სული	მიგიღონ სული
359,12 ქვ.	/ნ.კ. მოხედვა/	/ნ.კ. მოხედვა, შთა- ხედვა/
363,4-3a ქვ.	მოჰყვებაა	მოჰყვება
370,3B ქვ.	მოვლა:	მოვლა, 0-2:
378,16a	ლ.3,32c	ლ.7,32c
378,4B ქვ.	მოსთულა	მოსთულება
393,15-16a ქვ.	მოსწყდნეთ	მოსწყდნეთ
395,6B ქვ.	დაპ რქუა	დაპ რქუა
398,11a ქვ.	ყოველთა	ყოველთა
415,4B ქვ.	19,22c	მ. 19,22c
422,22a	ნათესავთაგან (c)	ნათესავთაგან
424,10a	ნანდვლე	ნანდვლ
	ლ.24,34	ლ.24,34c
	ნანდვლე	ნანდვლე
426,10a	გული	გოლი
428,20a	ნერწყუ	ნერწყუა
429,3a ქვ.	განაშორებენ	განაშორებენ
435,6B ქვ.	მ. 9,16	მ. 19,6
445,18a	ლ.18,8c	ლ.18,8
448,10a ქვ.	დაგიტყევიბის	დაგიტყევიბის
455,10a	მას რაჲთა-მე	მას რასაცა-იგი
	რასაცა-იგი	
469,13B ქვ.	მრ.6,56ლ. 15,2c	მრ. 6,56
469,10B ქვ.	ლ.22,9	ლ.15,29c
472,4B ქვ.	შერიჟუნება	შერიჟუნება
472,2B ქვ.	მ.20,23	მ.20,31
475,15a ქვ.	გთხოვდენ	გთხოვდეს
497,22B	მ.11,16c	მ.11,17c
497,6B ქვ.	21,30	მ.21,3
502,19a	ლ. 18,?	ლ.18,9
504,10a ქვ.	ი. უობ.	ი. ვნ.
504.15B	საყარძლები	საყარძლები

505,9-7 ^b ქვ.		505,16,4 ^b
507,1 ^a	არს საიდუმლოა	არს ცნობად საიდუმლ
507,10 ^a	21,4? გრ. 12,10; 20,17	21,42: მრ. 12,10; ლ. 20, 17
509, 16 ^b	/70/	/70/:
513,13 ^b ქვ.	ი. 9,22	მ. 9,22
514,23 ^b	გრ.11,38 ^c	გრ.10 38 ^c
518,8 ^b ქვ.	საშჯელითა	სასჯელითა
519,5 ^a ქვ.	განა როლი	განასროლი
521,11 ^b	ვირით ს.	ვირით საუქველი
523,9 ^a	ი.23,27	ი. 13,27 ^ქ
523,15 ^b	ყოვლითურთ	ყოვლითურთ ნუცა
523;17 ^b	მ. 5,24	მ.5,34
524,19 ^b	/საუხოო.../	/საუცხოო.../
526,15 ^b ქვ.	უწოდია ⁿ ს.	უწოდია ⁿ სახელი
531,5 ^b	შესთხინეს იგი	შესთხინეს იგინი
532,4 ^a	აღდგა	აღდგა
532,12 ^a ქვ.	მოსთულა	მოსთულე ^ბ ა
539,22 ^b	ანგარიშის, მიცემა	ანგარიშის მიცემა
542,12 ^a	დგან და ისმენ	დგან და ისმენ
556,19 ^b	სწრაფვა	სწრაფა
557,10 ^b ქვ.	ენაცვლება:	ენაცვლება/:
564,17 ^b ქვ.	12,30	22,30
565,4 ^b	პეტრუცა, და ტ.	პეტრეცა, დგა და ტ.
566,17 ^a ქვ.	7,38 ^c	ი. 7,38 ^c
570, 4 ^a	მ. 3,9	გაბუ^ნ , მ. 3,9
574,2 ^b ქვ.	ც););ლ.3,2
582,16 ^a	ი.6,13 ^c	მ.6,13 ^c
582,9 ^b	მ.27,3	მ.27,3 ^c
583,9 ^b	უმრწემესმან	უმრწემესმან მან
601,8 ^b	ფუცვა,	ფუცვა, 0 — 2
606,6 ^b ქვ.	ი.4,17(2	ი. 4,17 ^c
„ 5 ^b ქვ.	2-ჯერ)	(2-ჯერ)
609,1 ^b ქვ.	ლ. 10,9	ლ. 10,13
613,23 ^b	ი. 3, ,29	ი. 3, 29
619	4,3 ^c	4,33 ^c
627,7 ^b ქვ.	ნუაყენებ	ნუ აყენებ

628,1-4B		628, 10-14a
628,7B	26,75	მ. 26,75
628,8B	მ. 22,34	ლ. 22,34
638,6B ქვ.	აგრემო	გარემო
640,14B ქვ.	ლ. 1,48	ი. 1,48
658,17a	მ. 25,14	მ. 23,14
661,4a	—	შევილი მრ. 12,19D
661,9B ქვ.	რომელი შეპკრებს	შევილი
663,18B	ჰწყვდეთ	რომელი არა შეპკრებს:
675,13B ქვ.	ლ. 24,10	ჰწყვიდეთ
675,3B ქვ.	0 — 2	ლ. 24,16
676,22a	შერთო	0 — (3) 2
678, 10a ქვ.	პური	შეპრთო
678,17B ქვ.	შესულიბნა	პურნი
679,7B	შ	შესულიბნა
680, 10a	ლ. 7,25	შურაცხი
680,7B	შეაყენნეს	ლ. 17,25
681,11a ქვ.	იქვე C	შეაყენნა
684,3a ქვ.	მრ. 29,20	იქვე DE
685, 9B ქვ.	შეჭმა	მრ. 16,20
686,3B ქვ.	ლ. 17,5	შეჭამა
688, 9-10B		ლ. 18,5
688,2B ქვ.		688, 6-7
689, 13B	ასა	მ. 5,
694,18B ქვ.	შორდა	(ბა) გასა
696,17a ქვ.	11,26	შორად
697,5a	მ.28c	ლ. 11,26
698,20B	ლ. 4,52	მ. 6,28c
709,7a	მრ. 4,1	ლ. 11,52
715,8B ქვ.	ცმა	მრ. 10,1
716, 9a	იქვე DE	1. ცმა,
720,14a ქვ.	მრ. 3,39c	იქვე C
721,17a	იქვე C	მრ. 3,29c
729,5a ქვ.	მ. 24,42	იქვე DE
739,5B ქვ.	ი. 8,6c	მ. 27,42
741,1a	სწადლოდის	მ. 8,6c
743,16a	ღავუალ	სწადლოდა
		ღავკუალ

744,6a	მ, 8,13	მ. 8,9
745,12a	გნებავეს	მნებავეს
746,8a ქვ.	...+	წართქრომან თქრო- მა
750,23B	0 — 2	0 — 3
752,18B ქვ.	წესა (1-6) წეს (1-4)	წეს (1-4) წესა (1-6)
755,5a	მათი	მისი
755,27B	წინა-დასცუთით	წინადასცუთით
757, 15a ქვ.	წინა-უძღვს	წინა-წარუძღვს
761,12a	წონვა ნ. მიწონვა	წონა ნ. მიწონა
761,01B	761	წულილ
762,5a	ლ. 1,29	ლ. 17,29
762,8a	წურთა /სწავლა, მოფი- ქრება/	/დასწავლა, დაზეპირება, მოფიქრება/
764,1a ქვ.	ლ. 25,47	ლ. 24,47
765,8-9B	მრ. 13,3c	მ. 24,7c
765,13B	ლ. 19,28	ი. 19,28
770		ხ(გვერდის შუაში)
772,25B	მ. 15,31c	მ. 15,31 Д
787,17B ქვ.	ლ. 3,8	ლ. 3,6
792,12B ქვ.	პასაკსა 13,7	13,7
821,8a	მ. 3,13	მ. 4,13
822,25a	8,14c	მ. 8,14c
828,14a ქვ.	ბეთანიამს	ბეთანიას
820,6B	გზაამ	გზამ
830,2B ქვ.	11,14	11,24
831,5a	მ. 1,15	მ. 2,15
832,14a	ლ. 2,22C	ლ. 2,22
835,6a ქვ.	ი. ლ. 7,1c	ი. 7,1c

გამომცემლობის რედაქტორი მ.ჯაჯანაშვილი

ტექნიკური რედაქტორი ი. ხუციშვილი

კორექტორი მ.ეარამაშვილი

სბ 1216

გადაეცა წარმოებას 13.09.84 ხელმოწერილია დასაბეჭდად 22.05.86

საბეჭდი ქალაღი 60 X 90^{1/16} პირობითი ნაბეჭდი თაბახი 55

სააღრ-საგამომც.თაბახი 65,98.

ტირაჟი 10000 შეკვეთის № 2955

ფასი 4 მან. 40 კაპ.

თბილისის უნივერსიტეტის გამომცემლობა,
თბილისი, 380028, ი.ჭავჭავაძის პროსპექტი, 14.

Издательство Тбилисского университета,
Тбилиси, 380028, пр. И. Чавчавадзе, 14.

საქართველოს სსრ მ/ა სტამბა
380060, თბილისი, კუტუზოვის, 19.

Типография АНГССР, Тбилиси,
380060, Кутузова, 19.